

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele.

Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgarinsforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnementet 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 1.

Søndag den 6. Januar

1935

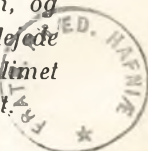
INDHOLD: De vise Mænds Brønd. — Religionen i Urtiden. — Den sidste Kamp. — Hos Bambutierne i Centralafrika. — Profetens Søn. — Mussolini om Stat og Kirke. — Missionslivets Farer. — Nye Bøger — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messconner.

De vise Mænds Brønd.

»I det gamle Jødeland vandrede en barsk og huløjet gammel Kvinde omkring mellem Tidsler og gulnet Græs. Det var Tørken.

Det var Sommer. Solen skinnede paa skyggeløse Bjergrygge, den mindste Vind hvirvlede tætte Skyer af Kalkstøv op fra den hvidgraa Jord; Hjordene havde flokket sig i Dalene om de udtørrede Bække.

Tørken gik omkring og mønstrede Vandforraadene . . . og saa vandrede hun med slæbende Skridt henad den store Landevej, der gaar fra Bethlehem til Jerusalem. Da hun var kommet omtrent halvvejs, fik hun Øje paa de Vise Mænds Brønd, som ligger der ved Vejkanten, og hun opdagede straks, at den var lige ved at tørre ud. Tørken satte sig paa Brøndens Rand, der er dannet af en eneste stor, udhulet Sten, og saa ned i Brønden. Det blanke Vandspejl, der ellers plejede at staa helt oppe ved Randen, var sunket dybt ned, og slinet Grønt og Mudder fra Bunden gjorde det urent og uklart.

Da Brønden saa Tørkens forlørrerede Ansigt tegne sig paa dens matte Spejl, løb der et Angstens Gys henover den.

»Jeg gad vidst, naar det kan være ude med dig«, sagde Tørken. »Du kan vel ikke opdage en eller anden Vandaare dernede i Dybet, som kan give dig nyt Liv. Og Regn kan der Gud ske Lov ikke være Tale om før om to, tre Maaneder.«
»Du kan være ganske rolig«, sukkede Brønden. »Mig kan ingenting hjælpe. Det maatte da være en Kilde fra selve Paradiset.«

I det videre Forløb af Selma Lagerlöfs Christus-legende *»De Vise Mænds Brønd«* erfarer vi, hvorfra denne Brønd har faaet sit Navn. Da de tre Vise i Stolthed over Guds Kald var gaaet vild og ikke havde fulgt Stjernen rigtigt, var den forsvundet fra Himlen. Da kom de til denne Brønd, og da de højede sig over Vandet, saa de dybt nede Spejlbilledet af Stjernen, der havde ført dem fra Østerland. Og straks saa de den ogsaa paa Himlen, og den førte dem til Grotten i Bethlehem, og de højede Knæ for Barnet.

Tørken saa en stor Karavane komme dragende op imod den Høj, hvor de Vise Mænds Brønd laa, og gøre Holdt ved Brønden, tre højbaarne Ryttere med mange Pakkameler. Og en af de Fremmede sagde: »Bør ikke denne Brønd være evindeligt for at minde Menneskene om, at den Lykke, der tabes paa Stolthedens Højder, gensindes i Ydmyghedens Dyb?«

Da for Tørken op med et Skrig. Hun havde genkendt de Fremmede; hun forslod, hvem de Rejsende var. Og hun flygtede som en vanvittig for at blive fri for at se, hvorledes de tre vise Mænd hidkaldte deres Tjenere og ledte deres Kameler, der alle var belæssede med Vandsække, hen til Brøndkanten og fyldte den stakkels, hendøende Brønd med Vand, som de havde hentet i Paradiset.

Var det ikke nøjagtig Stillingen i Aandens Verden, da Epiphani første Gang blev fejret? Tørken herskede der, saa at alt, hvad der var helligt i Menneskehjertet, maatte visne. Sjælene vansmægtede efter Lys og Styrke, men ingen kunde give dem, hvad de trængte til. Kejser Augustus saa, hvor nødvendig en Fornyelse af det religiøse Liv var for hele Riget. Han byggede og restaurerede saa mange Templer. Men hvad var det andet end at grave Cisterner, som ikke holder Vand? Mange, mange lod sig indvie i Mysterie-

religioner for at opnaa Frelsen. Hvad de opnaaede, var et Fata Morgana, en Frelsens Drøm. Filosoffer: Philon, Nypythagoræere, Platons Tilhængere søgte at forny Oldtidens store religiøse Sandheder. Uraabenbaringens Kanaler var imidlertid tilsandede. Der maatte springe nye Kilder frem. Jøderne bevarede Aabenbaringen af det Gamle Testamente. De Skriftlærde kendte Guds Ord, de vidste, at i Bethlehem maatte Frelseren

fødes. Men dette Ord var ike levende for dem. Og Farisæernes mangeartede Love og Sadducæernes frække Fortolkninger virkede som »slimet Grønt og Mudder fra Bunden«. Kun en Kilde fra Paradiset kunde da hjælpe. De Vise fra Østerland havde fundet denne Kilde i Bethlehem. De drak sig raske og stærke og salige. Men

Vismændenes Tilbedelse. Mantegna.

det var dem ikke nok. Den, der næsten døde af Tørst har fundet frisk Vand og ved, at andre i Ørkenen tørster ihjel, maatte være en Isklump, vilde han ikke hjælpe saa vidt muligt. Det er gribende, hvorledes Sven Hed in fortæller om sin egen Redning paa Randen af Ørkenen Takla-Makam og Redningen af sin sidste Ledsager, som ikke mere kunde slæbe sig til den livgivende Vandpyt. Saaledes blev de Vise fra Østerland de første Hedningemissionærer og æres som saadanne. I katholske Lande er det Skik og Brug, at deres Navne skrives paa enhver Dør i Huset. De har jo aabnet Adgangen til Frelsen. Men den største Ære, vi kan vise dem, og tillige den bedste Tak for Troens Naade er vore Bønner og Ofre for Hedninge-

missionen. Naar vi hører Kirkens Formaning og de ulykkeliges Raab om Hjælp: »Giv mig at drikke!« vil Jesus Kristus, som selv er Paradisets Kilde af det levende Vand, en Gang sige til os: *»Jeg var tørstig, og I har givet mig at drikke.«* —ch—

Religionen i Urtiden.

Spørgsmaalet efter Religionens og Kulturens Oprindelse er i vor Tid blevet mere og mere brændende, og stadig større Kredse omfatter med udelt Videbegærlighed, hvad Forskeraand skaffer for Dagen. Denne Interesse skyldes ikke blot Missionærernes og Opdagelsesrejsendes Beretninger. Darwinismens Lære om Menneskets Afstamning fra Dyrene og deres gradvise Udvikling til det nuværende Stadium har tilskyndet til Undersøgelser. Delvis foranlediget deraf, delvis i tilsyneladende Modsætning dertil har mere eller mindre populærvidenskabelige Skrifter udbredt Myter om Menneskehedens kommunistiske, atheisticke eller paradisiske Tilstand i Begyndelsen. Og i den allernyeste Tid har vi set Blodmyten rejse sit Hoved, den vil hævde en enestaaende høj Moral og Religion for de ældste nordiske Folks Vedkommende.

Naar disse Problemer rejses, maa vi Katholiker ikke glemme, at den katholske Indsats i deres rigtige Løsning, især i vor Tid, har været og stadig er meget stor, ja vi betænker os ikke paa at kalde den ethnologiske Indsats for den største katholske videnskabelige Præstation i vore Dage. Den har ganske afgørende været med til at rette det dræbende Stød mod det 19. Aarh.s evolutionistiske Antagelse, repræsenteret af Navne som Comte, Lubbock, Spencer, Tylor, Frazer o. a., der baserede deres Bøger paa den ganske ubeviste Paastand, at de ældste Elementer i Folkenes Historie samtidig var de mest lavstaaende, barbariske, lastefulde og bestialske. Overfor denne bevidst eller ubevidst arbejdende Hypothese optraadte den historiske Skole, til hvis Elitetropper hører den geniale Univ.-Prof., Pater Wilhelm Schmidt S. V. D. Han gjorde sig til Talsmand for den historiske Methode, der først nøje og samvittighedsfuldt undersøgte de primitive Folks Religion og derpaa byggede sine Theorier, der faldt anderledes ud end Darwinismens forudfattede Meninger. I vore Dage er den historiske Skole en stærk Bevægelse, som mere eller mindre kan indrullere Navne fra Alverden, Græbner fra Tyskland, Boas, Dixon, Wissler fra Nordamerika, H. Pinard og A. Métraux

fra Frankrig og Svejts og ogsaa nogle af de bedste nordiske Navne saasom E. von Nordenskiöld, S. Linné, W. Thalbitzer, Knud Rasmussen, K. Birket-Smith og K. Krohn.

Pater W. Schmidt og Pater Koppers har især, støttet til deres Forskning, opstillet Theorien om de saakaldte Kulturkredse og Kulturkomplekser, hvori de forskellige Bestanddele af Totalkulturen, — saasom Redskaber, økonomiske og sociale Forhold, Kunst, Ethik og Religion — er repræsenteret paa en speciel karakteristisk Maade og saaledes gror sammen til et særpræget organisk Hele. Hovedlinien af Menneskenes Kulturhistorie forløber derefter saaledes: Kulturkredse kommer op, blomstrer og visner hen, efter at de har bredt sig i Løbet af nogle Aarhundreder over Landene, hvor de møder andre Kulturkredse, som de paa virker og forandrer eller selv modificeres af. Banebrydende i denne Henseende har været de to Værker: W. Schmidt og W. Koppers: »*Völker und Kulturen*« og særlig imponerende er W. Schmidts »*Ursprung der Gottesidee*«. Dette sidste Værk er et Dokument af ganske enestaaende Art, som indtil nu omfatter 6 store Bind, hvert paa 800 til 1000 Sider. Det fremlægger hele Materialet om den primitive menneskelige Religion saa fuldstændig, som det ikke er sket før. Det første Bind rejser Problemerne, taler om de anvendte Metoder og vurderer derved opnaaede Resultater. Saa forelægger de følgende Bind det positive Materiale fra Folkenes Liv. Bd. 2. De amerikanske Urfolks Religion. Bd. 3. Urreligionen i Asien og Australien. Det 4. befatter sig med Afrikas Urfolk, og medens det femte indeholder Suppleringer til andet og tredje Bind, har det lige udkomne 6. Bind foresat sig at give en storslaaet Synthese og Sammenligning af Religionerne, altsaa maaske det mest interessante og resultatrige Bind. Det trænger efter Sammenligning af de forskellige Urfolks religiøse Anskuelser frem til den sidste fælles Religion, som den ældste Menneskeslægt dyrkede og hvis Ejendommeligheder og Egenskaber skildres.*)

Disse Bøger kan byde paa særdeles værdifulde Erkendelser. Meget interessante er det fjerde Binds Forskninger om Afrikas Pygmæer, hvor Forfatteren ofte kunde støtte sig til sine egne Ordensbrødres Rejser — se P. Schebestas Skildring andetsteds i Bldaet —. Efter de gamle Hypotheser skulde disse Folk, der i øvrigt staar paa et meget lavt kulturelt Trin, hvis man kun ser paa de ydre Færdigheder, være nedsunket i den laveste Form for Afgudsdyrkelse, medens Undersøgelserne viser, at de næsten alle har Re-

*) Hele Værket er udkommet paa Forlaget Aschendorff, Münster i Westfalen, og fortsættes muligvis endnu med to Bind, der skal omhandle Nomadehyrdernes Religion i Afrika og Asien.

ligionsformer, som maa betegnes som monotheistiske. De tror paa eet øverste Væsen, og selv naar andre Guder kendes — vel at mærke hos de Stammer, der er kommet i nærmere Berøring med de saakaldte mere civiliserede Folk, da er det i hvert Fald lavere Guder, skabte og beherskede af den øverste Gud. Da en senere Tids religiøs Degeneration tillagde det øverste Væsen Kone og Børn, beholder de ældste Folk i deres Flertal alligevel Troen paa en Gud uden Familie og dette ofte saa klart, at alene Tanken paa familiært Liv i Forbindelse med det højeste Væsen betragtes som latterlig. Man kan ikke vurdere et saadant Faktum højt nok, naar man husker paa, at disse Urskovens Folk jo er henvist til et yderst fast Familieliv, hvor hver Mand har Kone og Børn, og de jo ogsaa lærer, at det øverste Væsen har indstiftet Ægteskabet.

Endvidere har disse Studier klart bevist, at et sundt Familieliv, er Reglen hos de primitive Folk. Der hersker et inderligt Samliv, som er sig de enkelte Parter Indordning under hverandre bevidst. Indenfor Enkeltfamilien er der indført Arbejdsdeling, ogsaa Kvinden faar tilmaalt sin Del uden nogensinde at nedsynke til Mandens Slavinde. Mand og Kvinde supplerer hinanden paa en værdig Maade. Til hver Familie hører naturnødvendigt Barnet; der forekommer hos disse Urfolk saa godt som ingen Ægteskaber uden Børn. Mangler Familien Børn, hentes de i det mindste fra Slægtninge til Adoption.

Ungdommen hos disse Urfolk er kun i de sjældneste Tilfælde Tøjlesløshedens Bytte; dens Opdragelse er yderst streng. Først og fremmest maa den lære blind Lydighed og Respekt for de gamle. Et ungt Menneske maa ikke afbryde de ældres Tale eller underkaste dem Kritik. De unge Mænd, der har modtaget Indvielsen, maa lægge Selvbeherskelse for Dagen. I Maanedsvis bliver de før Indvielsen lagt sammen i Hytter, hvor de ikke kan røre sig, længe varer ofte den Faste og Tavshedsprøve, de underkastes. Efter Indvielsen er de som oftest modne Mænd, ikke mindst, fordi de har haft Naturen som Læremester, og mangen en europæisk Pædagog kunde tage Lære af disse »Vilde«. »Engang«, fortæller P. Gusinde, »havde jeg Lejlighed til at overvære 15.000 Sioux-Indianernes Soldans. Det er en religiøs Fest, som strækker sig over 9 Dage. Denne Tid tilbringer Indianerne med Faste, Selvfornægtelser og Spægelser af enhver Art. Og Meningen med denne Ritus er at hylde Guderne.«

Paa den anden Side viser disse nyeste Forskninger ogsaa med større Klarhed, at baade Religionens og Moralens oprindelige Renhed ikke kan holde sig paa deres høje Niveau, men synker. Ja, netop i samme Grad som den

ydre Kultur skrider frem, gaar det tilbage med Monotheismen, Familielivets Renhed etc., og har man engang forladt de primitive Formers Renhed, er der snart ingen Grænse for, hvad det moralske Forfald, den religiøse Afgudsdyrkelse kan naa af Vanvid og Last. Mere storslaaet Bevis for Missionens Nødvendighed kunde ikke skaffes til-
Veje end det, der er blevet ført ved disse videnskabelige Undersøgelser, der lader os aae Idealerne fra Paradisets Dage, uden at de dog kunde opretholdes, naar ikke overnaturlig Aabenbaring, Vejledning og Naade træder til, saaledes som Christus tilbyder den til alle Folk. —z

Den sidste Kamp.

Efter at Missionen i Japan i Løbet af det 16. Aarh. havde haft en rivende Udvikling, satte henimod Slutningen og i Begyndelsen af det 17. Aarh. en grusom Forfølgelse ind. Den sidste afgørende Kamp, som her skildres, fandt Sted i 1637 i Shimabara, hvorefter Kristendommen udryddedes saa godt som helt.

Daimyo Matsukura var ikke alene en grusom Kristenforfølger, men ogsaa et udsvævende Menneske. Da han som Følge deraf forbrugte en Masse Penge, forsøgte han paa alle mulige Maader at presse Penge ud af sine Undersaatter, baade Hedninger og Kristne. Der blev paalagt alle tænkelige Skatter: Afgift ved et Barns Fødsel, en anden Afgift ved et Familiemedlems Død, og mange andre. Oven i Købet det nødvendigeste Arbejdsværktøj blev beskattet. Disse Skatter inddrev man med en uhørt Grusomhed. Mente en Embedsmand, at Bønderne havde skjult en Del af deres Høst, lod man dem opføre den berømte »Minodans«. Man lagde en Straakappe (den saakaldte »Mino«) om den ulykkeliges Skuldre, antændte denne Kappe og nød det arme Offers fortvivlede Bevægelser. Derfor kaldte Bønderne spøgende denne Tortur for »Minodans«.

I henved 20 Aar havde de Kristne for deres Tros Skyld taalmodigt udholdt denne grusomme Forfølgelse, men denne nye Form for økonomisk Pineri drev tilsidst baade Hedninger og Kristne til en fortvivlet Modstand. Der behøvedes kun en passende Anledning for at faa Oprørsflammen til at blusse op. En Bonde var flygtet op i Bjergene for Skatte-Embedsmændene. Under hans Fraværelse greb Politiet hans Datter, rev Klæderne af hende og sved hele hendes Legeme med brændende Fåklær. Da den ulykkelige Fader hørte herom, ophidsede han Bønderne til aaben Modstand. Sammen med en Skare forvovne Karle trængte

han ind i Byraadets Bolig og slog alt ned, der kom ham i Vejen. I Løbet af kort Tid var Halvøens Befolkning, Hedninger saavel som Kristne, trukket med ind i Oprøret.

Omtrent samtidig hermed havde Befolkningen i Amakusa og især Ridderne (Samurai) rejst sig imod deres grusomme Daimyo: Terazawa. Det var deres Hensigt at gøre en Mand, de selv havde valgt, til Daimyo; hertil havde de udset en ung Adelsmand, Amakusa Shiro. Med stor Tilfredshed hørte han og hans Tillængere om Bondeopstanden i Shimabara. Af denne Grund opgav de ikke alene Belejringen af Fæstningen Tomioka, men kom i store Skarer over til Halvøen og tilrev sig Ledelsen af Bondeopstanden.

Oprørerne plyndrede Landsbyernes og Byernes Forraadskamre og forsøgte at erobre Daimyo-Slottet i Byen Shimabara. Sandsynligvis skræmt ved de forskellige Rygter om, at en stor Undsætningshær nærmede sig, opgav de imidlertid snart Belejringen og trak sig tilbage til det tidligere Daimyo-Slot i Hara, hvor de forskansede sig.

Imidlertid havde Shogun Iemitsu faaet Meddelelse om Oprøret og samlede en stor Hær under General Itakuras Ledelse. Men denne udviste kun ringe Iver og Dygtighed for at bekæmpe Oprørerne og led det ene Nederlag efter det andet. Da Belejringen følgelig trak i Langdrag, udnævnte Shogunen Matsudaira til Itakuras Efterfølger. Da Itakura hørte herom, gjorde han en ny Storm paa Fæstningen, men under dette Angreb blev han dræbt.

Matsudaira, som vidste, at de belejrede i Løbet af kort Tid vilde lide under Mangelen paa Levnedsmidler, besluttede at udhungre Fæstningen. Samtidig forsøgte han dog ad Forhandlingens Vej at faa Slottet i sin Magt. Han stillede Fjenden i Udsigt, at Shogunen vilde skaane dem, hvis de vilde overgive sig og afsværge deres Kristentro. Shiro svarede, at de ikke kunde fornægte deres hellige Tro og var beredt til at falde i Kampen for den. Men det stod Hedningerne frit at gaa over til Fjenden. Hedningerne gik virkelig over til Matsudaira, og fra dette Øjeblik antog den oprindelige politisk-økonomiske Kamp en udpræget religiøs Karakter. De Kristne vidste, at kun en sejrrig Udgang af Kampen kunde redde deres hellige Tro, og de kæmpede med Fortvivlelsens Heltmod.

Tilslidst vilde Matsudaira sætte sig i Besiddelse af Slottet ved at undergrave det med en Mine, men de Kristne mærkede det og gravede en Modmine og forpurrede saaledes denne Plan. Ved at undersøge en falden Fjendes Maveindhold overbeviste Matsudaira sig om den store Mangel paa Levnedsmidler paa Slottet, og gennem en Forræder ved Navn Yamada fik han dette bekræftet. Saa vovede han endelig en Storm. Uden Sværds slag indtog han den

yderste Fæstning, fordi Fjenden i Forvejen havde trukket sig tilbage. Den næste Dag erobrede han under store Tab og heltemodigt Forsvar fra de Kristnes Side den anden og tredje Fæstning. Alle kampdygtige Mænd paa de Kristnes Side faldt i Kampen. Kvinder og Børn (Pater Steichen anslaaer Tallet til at være omkring 10,000) gav man Valget mellem at afsværge deres Kristentro eller dø. Alle uden Undtagelse erklærede, at de vilde dele deres Mænds, Fædres og Brødres Skæbne, og saa blev de alle nedsablede.

Man anslaaer Antallet af Oprørere til at have været 37,000, men her iblandt befandt sig ogsaa mange Hedninger. Før den endelige Erobring var mange faldet i Kampen, og mange Hedninger var løbet over til Fjenden, saaledes at det ikke med Bestenighed kan siges, hvor mange Kristne der fandt Døden i den sidste Kamp og efter Slaget. Matsudaira lod Hovederne hugge af de faldne og sendte 3300 af dem til Nagasaki, Shimabara og Amakusa som Sejrs-trofæer. Ved Landsbyen Ainomura findes den saakaldte »Kubizuka« (Hovedernes Grav), hvor en Del af de afhuggede Hoveder skal være begravet.

Efter Oprørets Undertrykkelse maatte Matsukura, som var Stifteren af Oprøret, begaa Harakiri. Matsudaira fik som Belønning for sin Tjeneste Daimyatet Kawagoe. Nogle Aar senere blev Slottet i Hara revet ned. Af Stenene byggede man det nye Slot i Shimabara, paa hvis Grundmure den katholske Præstegaard nu staar. Ved C. H.-S.

Hos Bambutierne i Centralafrika.

Katholske Missionærer har altid været blandt de første, naar det gjaldt at undersøge fremmede Folks Sprog og Skikke, Legemsbygning, Religion og Moral. Man saa det bl. a. paa den 1. internationale Kongres for Anthropologi og Ethnologi, Race- og Folkevidenskab, som afholdtes i de første Dage af August i London. (Den næste finder i 1938 Sted i København.) Der var den katholske Videnskab repræsenteret ved saa ansete Navne som Prof. Wilhelm Schmidt og W. Koppers, begge tilhørende Steylermissionærerne. To Præster af denne Kongregation er for Tiden paa en Opdagelsesrejse gennem det mørkeste Afrika for at studere Dværgfolkene, de saakaldte Pygmæer og Pygmoider; det er P. Martin Gusinde og P. Paul Schebesta. Deres sidste Breve indeholder mange interessante Detaljer. »Jeg er i Hovedsagen beskæftiget med at beskrive Udseendet; den mindste Kvinde her i Lejren, som er Moder til to Børn,

maaler kun 129,4 cm. Medens jeg skriver disse Linier, begynder to af Pygmæernes Troldmænd en natlig Besværgelse: der er blevet stjålet nogle Genstande, og de vil gerne finde Tyven.« »I vor nye Lejr« skriver P. Schebesta, »saa paa samme Dag, hvor jeg holdt mit Indtog, en ny Verdensborger Dagens Lys. Den unge Moder havde endnu Dagen i Forvejen flittigt slæbt store Bladbundter fra Skoven til at dække min Hytte med; om Morgenen laa allerede den lille rødbrune Dværg, indhyllet i Blade, ved Siden af Moderen paa det haarde Leje, og den næste Dag besørgede Kvinden tappert sit daglige Arbejde igen. Jeg forærede hende et Stykke Tøj og hendes Baby en Kæde af lysende Glasperler.«

Pater Schebesta.

P. Schebesta har været ude paa flere Opdagelsesrejser af denne Art. I 1924/25 trængte den Lærde ind i Sumatras og Malakkas Djungler, som ingen Europæer havde betraadt endnu, og opsøgte Orang Utang Følkenene og andre Dværgfolk. Den næste Rejse førte ham til Bambutifølkenene, Dværgene i Kongo, i Aarene 1929/31; om denne Rejse har P. Sch. skrevet en Bog, hvorfra vi tager nedenstaaende Oplysninger om Pygmæerne. Med hvor mange Vanskeligheder en saadan Rejse er forbunden, kan man næppe forestille sig. Alt er saa forskelligt. Kun et lille Træk for at belyse det! »Jeg vidste, at der fra Negrerne udstrøm-

mer en ram Legemslugt, som afficerer Lugtesansen stærkt, især indenfor fire Vægge. Selv hyppig Vasken hjælper ikke, thi hvert nyt Svedudbrud indhyller igen Negeren i den modbydelige Lugt. Bliver den Hvide opbragt over dette, kan det være, at en næsvis Neger kommer med det flotte Svar: Du stinker jo ogsaa! Negeren føler nemlig Europæerens Legemslugt lige saa afskyelig som vi deres og paastaar endog, at den minder om Ligenes Lugt. Pygmæerne tillader sig paa dette Punkt særlig meget, omend deres Lugt er meget forskellig fra Negerens . . . de undgaar i Regelen Vand. Jeg kan ikke huske, at jeg nogen Sinde har set en, der vaskede sit Ansigt rigtigt.« Men vigtige og til Dels helt nye Resultater kunde disse Rejser bringe. P. Schebesta sammenfatter dem selv i sin Bog »Bambutu, die Zwerge vom Kongo«:

»Jeg vil i korte Træk opridse et saa skarpt Billede som muligt af Bambutierne. Det Antal Pygmæer, der lever

i Ituri, vil jeg anslaa til at være godt 20.000 Sjæle, som sproglig set falder i tre Grupper, nemlig: de egentlige Bambuti, Akaerne og Efeerne.

Endskønt Pygmæerne lever i Hjertet af det mørkeste Afrika iblandt Negre, hører de ikke selv til Negerracen, hvilket ses ved første Øjekast. De er smaa af Vækst, gennemsnitlig knapt 140 cm høje. Hudfarven er graabrun. Pygmæernes mørke Hudfarve skyldes muligvis en Krydsning med Negrene. Dværgenes Krop og Arme er paafaldende lange, medens Benene er korte. Hovedet er uforholdsmæssigt stort og dækket med uldagtigt Haar. Ansigtets Form

En Efehytte. Til venstre Børnenes Soverum.

er bred oppe ved Panden, men spids-oval ved Hagen. Selve Panden buer valseformet udad, hvilket kan føres tilbage til den dybe Sænkning ved Næseroden, som saa at sige helt forsvinder. Øjnene er slakkende og stikkende. Næsen altid bredere end den er lang; Munden spidser ofte snudeagtigt til. Hele Legemet er stærkt behaaret, og de ældre Mænds rynkede Ansigter er indrammede af et kraftigt Skæg. Alt i alt er Dværgene hæslige Mennesker.

Pygmæerne er i Ordets allerdybeste Forstand Natur-Skovmennesker, fordi de fuldstændig er henvist til Urskoven. De er ikke naaet frem til det Civilisationstrin, hvor Mennesket forstaar at stille Omverdenen i sine Næringsmidlers Tjeneste; tværtimod samler de alt, hvad Naturen, Urskoven, frivilligt byder dem. Samtidig er de Jægere. Denne primi-

tive Maade at skaffe sig Føden paa medfører en stadig hvileløs Vandren omkring fra Sted til Sted for kun for en kort Tid at slaa sig ned der, hvor de fleste Næringsmidler vokser vildt. Bambutierne dyrker ikke Jorden. Da Dværgerne i Dag øjensynligt ikke længere kan ernære sig ved Urskovens Frembringelser alene, knytter de sig som snyltende Horder til Negrenes Landsbyer, dog ikke paa den Maade, at de danner en Enhed med dem, men saaledes at de, drevne af Sulten, frivilligt gaar ind i et ernæringsmæssigt Afhængighedsforhold til Negrene, der som deres Beskyttere udnytter dem kraftigt.

Bambutiernes Bolig er en af Kviste sammenflettet Bikube, udvendig beklædt med store Phryniumsblade ligesom Tagsten. Gennem en lille bitte Døraabning smutter Familiens Medlemmer ud og ind. Man sover paa tre eller fire spaltede Træstykker, sjældent paa Bladmaatter; i Tilslutning til Negrenes Skikke bygger de ogsaa sommetider raa Sengesteder, der er hævet lidt over Jorden. (Sluttet.)

Profetens Søn

fortalt af en Missionær i Indien.

Over den solfyldte Have hvilede en velgørende Fred, kun en let Brise strøg ligesom sukkende gennem Buskene. Stilhed herskede i Bungalowen. Denne — yderst sjældne — Situation havde jeg valgt til at skrive Brev hjem til mine Venner.

En Skygge strejfede Papiret, og jeg saa op. »Salaam, Herre,« hilste en Stemme, og et Ansigt kiggede igennem Vinduets Staaltraadsnet. Udenfor stod en glatbarberet ung Mand med Turban paa Hovedet og tindrende klare Øjne. Salaam? Saa var det i alt Fald ingen Kristen, ingen Hindu, men en af den Race, der er stolt af sin muhammedanske Fødsel og Overlegenhed, en tapper, uforfærdet Race, som i Løbet af et Øjeblik kunde samles til en kæmpemæssig Skare.

»Hvad kan jeg tjene dig med?« spurgte jeg, og jeg fik et saa direkte Svar, at jeg sprang op; for den hurtige og bestemte Maade, Svaret faldt paa, foruroligede mig et Øjeblik.

»Jamen, hvor kommer du fra?« spurgte jeg, da jeg var kommet mig lidt.

»Fra Nattam, en lille By nogle faa miles herfra.«

»Og din Kaste?«

»Ingen Kaste. Jeg er Muhammedaner,« lød det rolige Svar.

»Muhammedaner? Og du kommer saa pludselig med en saadan Anmodning?«

»Ja.«

»Ved du noget om, hvad du beder om, og hvad du udsætter dig selv for?«

»Hvad jeg udsætter mig selv for, siger De, Herre? Ja, fuldt ud. Jeg er rede til at møde Død og Ulykke; og jeg har allerede staaet Ansigt til Ansigt med dem begge.«

»Det var mærkeligt,« mumlede jeg for mig selv, »men kom ind, min Ven,« fortsatte jeg, »gør dig til Gode med en Forfriskning og begynd din Fortælling, saa jeg kan høre hele Sandheden om dig selv. Skjul ikke noget og vær som en aaben Bog over for mig og min Kateket, som sidder her.«

Han fortalte mig alt, og foran mit indre Øje stod det mig klart, hvor svært det maatte være for en Muhammedaner at finde Vej til Christus.

* * *

Hele det store Hus laa indhyllet i Nattens Mørke, kun fra et eneste Værelse trængte en Lysstraale ud. En kraftigt bygget Mand, henved en 30 Aar gammel, sad paa en Maatte og læste i en Bog. Var det Koranen, var det Profeternes hellige Skrift, han studerede saa omhyggeligt, og som han sail bøjet over med et stirrende Blik? Eller var det en Roman, han var saa stærkt interesseret i?

Det var Mandens Svigerinde, der først opdagede, hvad det var for en Bog. Huset, hvori det hele gik for sig, tilhørte nemlig en ret velhavende Muhammedaner, som handlede med Faareskind. Han havde fire Sønner, som alle var gifte og levede under hans Tag. Med deres Familie beboede de hver sin Del af Huset, og alle arbejdede de under Faderen i dennes Forretning. Den yngste Søn havde ogsaa været gift, men to Aar efter Brylluppet døde hans Hustru, og han havde ikke giftet sig igen. Han levede alene i sin Del af Huset; ham var det, som for kort Tid siden var begyndt paa sin Læsning om Natten.

En Nat bankede det paa hans Dør; hans Broders Kone traadte ind og greb fat i Bogen. Et Øjeblik saa hun paa Omslaget: Korsets Tegn stod der paa det. »Roumierne« raabte hun, kastede Bogen paa Gulvet, som havde hun brændt sig, vendte sig om og flygtede ud af Stuen.

Men den næste Nat, da den unge Mand sad og læste, var der fire Mænd, der stormede ind, tre, der lignede ham selv, øjensynligt hans Brødre, og den fjerde med et gam-

melt, men majestætisk Ansigt; et langt graat Skæg og en Turban forlenede hans faderlige Værdighed med yderligere Autoritet.

»Forræder,« raabte den gamle Mand.

»Forræder,« gentog de andre som et Ekko, medens de snappede Bogen og nogle andre kristne Tegn, et Krucifiks og en Rosenkrans, som laa gemt i en Æske.

»Forræder,« gentog den gamle Mand med flammende Øjne. »Hundrede Forbandelser fra Allah over dig og de romerske Kristne! Og foruden Allahs ogsaa min egen Forbandelse.«

»Forræderen« sad ubevægelig og stirrede lige frem for sig; men han gav ikke noget Svar til Selvforsvar.

»Hvem gav dig disse forbandede romerske Symboler og deres Helvedes Bog?« var det tordnende Spørgsmaal, der brølte imod ham.

»Den kristne Købmand, min Ven, som jeg mødte i Paramakudi, og som du kender saa godt, Fader. Men han bærer ingen Skyld,« lød det rolige Svar.

»Gid den onde Aand annamme ham og hans Yngel,« hvædede den oprevne Mand. »Sendte jeg dig til den By for at handle eller for at søge den forhadte kristne Tro?«

»Ikke en forhadt Tro, Fader. Muhammed, Profeten kan ikke sammenlignes med Guds sande Søn.«

»Vover du, din Nar,« og et kraftigt Slag brændte paa hans røde Kind. »Mine Sønner, mine egne, trofaste Sønner,« og den gamle Mand vendte sig højt jamrende til de andre tre Mænd, som stod ved Siden af ham.

»Ve den Dag, da jeg avlede denne Forræder, som har vendt sin Religion og sin Fader Ryggen. For jeres Øjne forskyder jeg ham herved, og jeg kaster ham ud af mit Hus; han har ikke længere nogen Del i mig eller i jer. Min Dom er uigenkaldelig; I, mine egne, sande og trofaste Sønner, udfør min Befaling,« og han forlod Værelset. Snart derefter laa hans yngste Søn, »Forræderen« udenfor paa den haarde Landevej i den mørke, ensomme Nat.

*

*

Hvorhen skulde han nu gaa? Til sin Fader og sine Brødre? De havde jo ubarmhjertigt jaget ham bort. Til de Venner, han havde haft i Gaar? Men hvis de fik at vide, hvad der privat var sket i Hjemmet, vilde de offentligt forfølge ham som en gal Hund og vilde aldrig lade ham slippe levende ud af deres Hænder.

Men hvad var det, der dæmrede i hans Tanke, lige da den første smalle Stribe Lys tegnede sig i den østlige Horisonts Rand? I den sorte Fortvivlelses og Forvirrings

Taae blev han pludselig grebet af en Tanke, der efterhaanden krystalliserede sig saa at sige i eet eneste lille Ord: »de Kristne«, den romerske Præst!

Kosavapatti er en lille Landsby paa 2000 Indbyggere. En lille Vej forbinder den med Hovedlandevejen, som løber fra Nattam, Muhammedanernes By, til et andet stort Centrum, Dindigul. Paa denne Vej er der en stadig Trafik, og mange af Fodgængerne er Muselmænd. Disse Folk besøger ofte Kosavapatti for at laane Penge ud og for at drive Handel. Men Folkene fra Kosavapatti gaar ogsaa ofte til Nattam i samme Ærinde. Herved opstaar den for vore Katekumener saa farlige Stilling. Lad en af de omstrefjende Muhammedanere faa det at vide, og uopholdelig vil en Ekspedition blive bragt i Stand. Denne Ekspeditions Maal vilde være at kidnappe Forræderen og hemmeligt lade ham dø for Morderhaand. Og ingen vilde kende noget til Historien. Den unge Mand vidste det godt.

»Min Ven, er der Frygt i Dit Hjerte?« spurgte jeg.

»Frygt — for hvad, Fader? Nu kender Du mig jo.«

Ja, jeg kendte ham. Var der blandt mine fødte Kristne nogen af hans Lige? Bevægelsen fik mit Hjerte til at banke stærkt, og jeg rejste mig. Den tapre unge Mand rejste sig ogsaa. Jeg rakte min Haand frem og greb begge hans:

»Velkommen mit Barn,« mumlede jeg, »i din fremtidige Faders Favn.« Ved C. H.-S., efter »*Catholic Missions*«.

Mussolini om Stat og Kirke.

Fra en Artikel, »Stat og Kirke«, som Mussolini før Jul har offentliggjort i »Figaro«, bringer vi følgende Uddrag, som under de nuværende Forhold, udtalte af en af Europas største Statsmænd, har Krav paa almindelig Interesse. Il Duce siger bl. a.:

»Hele den europæiske Situations Historie fra det romerske Imperiums Tid indtil vore Dage, fra Diokletian til Bismarck, lærer os, at naar Staten geraader i Konflikt med Religionen, er det altid Staten, der bliver den besejrede. En Kamp mod Religionen er en Kamp mod det uliaandgribelige, det urørlige. Det er en aaben Krig imod Aanden, hvor denne er dybest og inderligst. Det er nutildagens bevist, at de Vaaben, der under en saadan Kamp staar til Statens Raadighed, selv de skarpeste, er ude af Stand til at bibringe Kirken dødelige Saar. Kirken, men frem for alt den katholske Kirke, gaar uforandret sejrrig ud af de bitreste Kampe.«

»Naar en Nation begynder Krig, staar den over for en

materiel Virkelighed, som er paa Vagt mod at blive angrebet, slaaet itu, lemlæstet og forandret. Men naar Modstanderen er en Religion, er det umuligt at naa et bestemt og nøjagtigt Maal. Gejstlighedens og de troendes simple passive Modstand er nok til at tilintetgøre en Stats kraftigste Angreb.«

Mussolini skildrer saa kortelig Bismarcks resultatløse Kulturkamp og ender med følgende Udtalelse: »Endelig kapitulerede Bismarck, det tyske Kejserriges mægtige Grundlægger, for Leo XIII, kaldte ham til Dommer i en international Konflikt, og Brevet, han rettede til Paven, begyndte med Ordet »Sire«. — Napoleon I's Kirkepolitik var sandelig ikke heldigere. En af de største Fejltagelser, den store Korsikaner nogen Sinde har begaaet, var netop hans brutale Optræden overfor to Paver og Vatikanet.«

»Efter fascistisk Opfattelse er Kirken fuldstændig fri og uafhængig i sit eget Hus.*) Det er ikke Statens Pligt at gøre Forsøg paa at skabe nye Evangelier eller andre Dogmer, styrte gamle Gudsbegreber for at erstatte dem med andre højtidelig forkyndte om Race, Blod eller en eller anden »nordisk Mennesketype«. — I vor Tid gives der i den hvide Civilisations Verdensdele to logiske Holdninger overfor de bestaaende Kirker, mellem hvilke Staterne kan vælge: Enten medens man taaler alle at ignorere Kirkerne, som det er Tilfældet i De Forenede Stater, eller at ordne Forbindelsen mellem Kirke og Stat formedelst et System af Konventioner og Konkordater efter den Methode, som i Italien har vist de bedste Resultater.«

Mussolini indrømmer Kirkens Suverænitet paa dens eget Arbejdsfelt; hvor de to Magter mødes, er et Samarbejde lige saa let gennemførligt som frugtbringende. En Stat, der vil undgaa Splid og Konflikt mellem sine Borgere, skal holde sig fra enhver Indblanding i rent religiøse Spørgsmaal. Han slutter:

»Ingen Regering er mere totalitær og autoritativ end den fascistiske Stat. Ingen er mere nidkær m. H. t. sin Almagt og Anseelse. Men netop af denne Grund undgaar Fascismen at blande sig i Spørgsmaal, der ligger udenfor dens Retsomraade. Alle Stater, der ikke har forstaaet denne store Sandhed, har før eller senere set sig tvungne til at erkende deres Fejltagelse. I min Tale ved Regimets 5-Aarsmøde har jeg med Hensigt erklæret, at den, der bryder eller forstyrrer et Lands religiøse Enhed, gør sig skyldig i Højforræderi (un crimine di lesa Nazione).« Ved P. R.

*) »Den besynderlige Ide at kalde en Statsreligion til Live eller gøre den Religion, som Flertallet af Italienerne bekender sig til, til Statens Tjenerinde, er aldrig naaet ud over den Skranke, som jeg kunde kalde min Hjerne.«

Missionslivets Farer.

Af Missionær *P. Fischer* fra Guldkysten (Vest-Afrika).

Mange Gange har man spurgt mig ud om de vilde Dyr. Unge og gamle er interesserede Tilhørere, naar jeg begynder at fortælle Historier fra Dyreverdenen. Først maa jeg dog fastslaa, at jeg ikke er Rovdyr-Jæger; jeg har nok at gøre med vilde Mennesker. Ganske vist er en Revolver min stadige Følgesvend, men den tjener mig nu mere som Forsvars- end som Angrebsvaaben. Efter de Erfaringer, jeg personlig har gjort, synes jeg, at de Fortællinger og Skildringer, der udsendes om Dyrenes Raaheder, Angrebslyst og Vildskab, er overdrevne. Fantasien spiller somme Tider en større Rolle end Kendsgerningerne selv. Thi paa faa Undtagelser nær — herom senere — angriber Dyrene ikke Menneskene. Vorherre har formet Naturen saa vidunderlig, at Mennesket er Herre og Mester over Dyrene, Skabningens Konge.

I mit Distrikt er der talrige Leopard. Hvor ofte har jeg ikke set en Hun-Leopard med sine to Unger drikke ved Flodbredden. Nærmer man sig dem, og faar de Øje paa én, flygter de over Hals og Hoved ind i Skoven. Lige saa ufarlig som Leoparden ellers er, lige saa frygtelig er den, naar den angribes eller bliver forfulgt. Som en vild Kat springer den ind paa sin Forfølger. Ofte har jeg fundet dræbte Jægere uden Ben, uden Hoved eller uden Arme. Lykkes det Jægeren at røve de unge Leoparder fra de gamle, saa forfølger den gamle Leopard med sin fine Sporsans Jægeren lige indtil Landsbyen, ja indtil Hytten. Ve den Jæger, der ikke ser sig godt for og ikke er godt bevæbnet. Med al sin dyriske Vildskab angriber Leoparden. En Morgen bragte nogle stakkels Børn et Ben af deres Moder til Missionsstationen. En Hun-Leopard havde flaaet hende, fordi den troede, det var hende, der havde stjaalet dens Unger. Men de fleste Dyr er ufarlige, saa længe man lader dem i Fred. Der, hvor jeg arbejder, findes ingen Løver og Elefanter. Disse Dyr lever paa aabne Stepper — og de nærmeste Stepper ligger omtrent 500 km fra mit Virkefelt. Aber — alle mulige Arter — findes der derimod mange af, og de fleste er ufarlige, saa længe man ikke tarrer dem. Deres Kød er blødt og velsmagende.

Bøffeloksen er det farligste af alle store Dyr. Den angriber altid med sine store, brede, spidse Horn, slynger med Hornene Ofret op i Luften og bearbejder det, indtil det ligger som en sønderflænget, livløs, sjæleløs Masse.

Mest frygtet — og med Rette — er Slangerne. Det farlige ved disse Dyr er, at de viser sig overalt og ganske

uventet, paa Gaden, i Skoven, i Skolen, i Kirken, i Køkkenet, i Soveværelset, ja selv i Sengen. Ganske vist er ikke alle Slinger giftige, og de gaar heller ikke alle sammen angrebsvis til Værks, men alligevel føler jeg en sand Rædsel for dem, og Negrene er endnu mere angst end jeg, men de kender jo ogsaa Farerne bedre end jeg. Thi hvor mangen Stakkel maa ikke lade Livet paa Grund af et Slangebid. En Missionær blev engang kaldt til en døende, som boede 28 km fra Missionsstationen. Igennem Skoven gik det, over Stok og Sten, med den hellige Kommunion, saa hurtigt, at den lille Negerministrant knapt nok kunde vinde med. Pludselig snublede Missionæren, faldt og saa i det samme en Slange hastigt bugte sig bort. Den havde bidt ham i Halsen. Den stakkels, ulykkelige Pater, der var ganske klar over, at han var redningsløst fortabt, tog selv den hellige Hostie, kommunicerede selv og laa to Minutter efter som Lig. Med fuld Føje kalder Negrene disse Slinger for »To-Minutter-Slinger«. Jeg kunde fortælle flere Enkeltheder og Oplevelser, men her vil jeg give Ordet til Afrikas bedste Slangekender, F. W. Fritz Simon, som igennem Aar har studeret Slingerne og oven i Købet har indrettet sig en Slangepark i Syd-Afrika. I hans interessante Bog: »Slinger« findes der mange spændende Beretninger, hvoraf jeg skal gengive nogle: »Den sorte Maniba (Navnet paa denne Slange) er Attila blandt Slingerne. Jeg synes virkelig, at alt djævelsk i den skabte Natur naar sit Højdepunkt i denne Slange. Mambaen er lang, smal og smidig. Den bevæger sig med en vidunderlig Ynde. . . Den kaldes ogsaa Makopa, og de indfødte mod Nord kalder den »Muritiwa-lesu: »Dødens Skygge«. Hr. van Heerdens, en hvid Mands Søn paa 18 Aar, løb netop mod en sort Mamba, som laa og soled sig i det høje Græs; det var kun et Stenkast fra Huset. I Stedet for at krybe i Skjul, rejste Krybet sig op og styrtede med saadan en Kraft ind paa den unge Mand, at han faldt til Jorden, og 20 Minutter efter var han død som Følge af Slangens Bid.

I Skyggen af et Figentræ sad en lille Pige og læste. Ganske stille og langsomt sænkede en sort Mamba sig ned fra en af Træets Grene og bed Barnet i Nakken. Faa Minutter efter indtraf Døden. En anden Skolepige tilbragte sammen med en Veninde sin Ferie hos sine Forældre, der ejede et Hus i Zwagershock. En Dag, de var ude at spadserere, mærkede den ene af dem pludselig et Stik i Vristen, som om hun havde stukket sig paa en Torn. I det samme saa hun en lille Mamba snige sig bort. Straks derefter følte Barnet Svimmelhed, og en halv Time senere var Foden ufølsom. Barnets Tilstand blev stadig værre og værre, og i de første Morgentimer døde den lille Pige.

Blandt den modtagne Post indløb der engang et Brev fra en civil Embedsmand, der fortalte, at han havde nedlagt en Slange paa $3\frac{1}{2}$ Meters Længde. Han sendte Hovedet samtidig for at faa Arten konstateret. Det viste sig, at det drejede sig om en typisk sort Mamba, som maa have øvet et sandt Rædselsregimente. Dyret holdt til paa en med Buske og Sten bedækket Høj og forlod af og til sit Revir for at angribe forbigaaende indfødte eller Hyrde-dreng. I Løbet af tre Aar havde den allerede dræbt 11 Mennesker, og ingen af disse havde kunnet leve længere end een Time efter Slangebiden. De fleste, som blev bidt i det bare Kød, døde efter 20 Minutters Forløb.

At dræbe en gammel Mamba, som allerede har uddannet sig til Menneskejæger, er lettere sagt end gjort. Har et saadant Dyr først overvundet sin Angst for vor Race og er gaaet over til at blive den angribende, saa er det værre end den skinbarlige Djævel selv. Hellere sidde i en Skyttegrav, hvor man hvert Øjeblik kan vente, at en Mine eller en svær Granat eksploderer i Hovedet paa en! Jeg har selv gjort Jagt paa saadanne krigerske Mamba og ved, hvordan man er til Mode. Ubevægelig som en Billedstøtte sidder man og klamrer sig til sin Bøsse, som er ladet med Hagl. Time efter Time hængaar, og man sidder stadig paa samme solbeskinnede Sted eller samme Plet Jord, hvor man oftere har set Mambaen. Pludselig rasler det i Buskskudet — aa, bare en Fugl. Et Egern smutter gennem Græsset. En Gren knager. Maaske glider noget andet, en ganske ufarlig Slange, forbi. Men hver Gang farer man sammen og faar Gaasehud over hele Kroppen. Alle Nerver er spændt og alle Sanser paa Bristepunktet.

En ung Farmer tilbragte største Delen af sin Fritid paa Jagt i Bjergene. En Søndag gik han paa Antilopejagt. Da det blev Aften, og han stadig ikke vendte hjem, blev hans Hustru urolig, og Uroen voksede til Angst, da det blev senere og senere paa Natten, uden at Manden kom hjem. Til Slut vækkede hun to Naboer. Samtlige Sorte, som man kunde faa fat i, blev kaldt sammen, og alle drog af Sted med Lygter. Hele Natten igennem gennemsøgte man Bjergene, men man fandt intet Spor af den savnede. Den næste Morgen hentede man yderligere Hjælp og fortsatte Eftersøgningen. Nogle europæiske Farmere og henved 50 indfødte besluttede endnu engang omhyggeligt og planmæssigt at gennemsøge Bjerget. Ingen Donga, ingen Busk skulde overses. Man antog nu for sikkert, at Manden maatte være faldet i en Bjergspalte. Men efter 3 Ugers Forløb opgav man det. Et halvt Aar senere søgte en indfødt efter en bortløben Ko i samme Egn. Pludselig kommer hans Hund farende ud fra en Busk og bærer

nogle Menneskeknogler i Flaben. Den indfødte undersøger Sagen nærmere og opdager Skelettet af en Mand, løber rædselslagen hjem og fortæller sin Herre, hvad han har set. Farmeren begiver sig straks til Stedet. Ja, dér laa Knoglerne af den savnede, endnu paa Klædt, Geværet ved Siden. Ved at undersøge Liget nærmere fandt man et Læderbind — Mandens Bælte — bundet over højre Knæ. I Lommen fandt man en Konvolut med en gammel Regning, hvorpaa der var nedkradset: »Bidt af Mamba — er saa svag — dør — elskede Ethel — Gud være med dig — lev vel!«

NYE BØGER.

Wahrheit und Lüge des Kommunismus. Nikolai Berdjajew. Tysk af J. Schor. Vita nova Verlag Luzern 1934.

En russisk Bog af en russisk Forfatter. Det er det Billede, der bliver tilbage efter Læsningen. Bogen er delt i 3 Dele og et Tillæg.

Den første Del behandler Forfatterens Stilling til Kommunismen. Han er Kommunist; men kristelig Kommunist. Han hævder, at det er de Kristnes Fejl, at Atheisterne har kunnet gennemføre Kommunismen. Dersom de kristne Folk i Tide havde opfyldt deres Pligt og gennemført den rigtige og berettigede kristne Kommunisme, saa vilde de Vantro ikke have haft Held med sig, og det vil i Fremtiden være den eneste Retning mod de Gudløses Propaganda, at Kristendommen føres ud i sine Konsekvenser, som Forfatteren hævder er Kommunisme.

I den anden Del af Bogen behandles Russerens psykologiske Indstilling til Gudløsheden. Russeren er en dybt religiøs Natur. Han kan derfor ikke undvære det religiøse Moment, og da Bolsjevikerne har frataget ham dette, saa danner han sig Afgudsbilleder i kommunistisk Skikkelse og tilbeder dem. Selve Bolsjevismen er for ham blevet en Religion, og dens Udbredelse anser han for sin messianske Mission.

I det tredje Afsnit kommer Forfatteren ind paa den bolsjevikiske Filosofi, der synes at være hans virkelige Speciale. Han karakteriserer den som en kollektivistisk, klassebestemt gudfjendtlig Lære under streng Statskontrol.

Et Tillæg, der behandler Menneskets Forhold til Tekniken, danner den fjerde Del. Forfatteren deler Historien i tre Epoker: En organisk, i hvilken Aanden nedsænker sig i Naturen, en kulturel, i hvilken Aanden frigør sig fra Naturen og danner sin egen Sfære, og en teknisk, i hvil-

ken Aanden bemægtiger sig Naturen og gør sig til dens Herre. Denne sidste Periode, paastaar Forfatteren, dræber Hjertet og virker »afmenneskende«.

Bogen er skrevet i et ret tungt Sprog og er ikke let læst. Det mest interessante i den er Beskrivelsen af den russiske Psyke, som lader en forstaa meget af det, der foregaar i Rusland, som en Vesteuropæer ellers staar temmelig uforstaaende overfor.

J. H. L.

Villa Cather: Døden henter Ærkebiskoppen. Gyldendal 1934. 236 S.

Bogen er saa rent katholsk og røber et saa indgaaende Kendskab til katholske lokale Forhold i New Mexico, at kun katholske Læsere fuldtud vil kunne vurdere Bogens Fortræffelighed. Det er een af de tusinde Facetter, hvori Kirkeklenodiet straalere, men den, der gerne vil kende sin Kirke og dens Forhold selv i de fjerneste Lande, vil beundrende og beriget lægge denne Bog til Side til senere fornyet Læsning.

En saadan Livsskildring af et ædelt Menneske fra hans første svære Tid som ny Biskop i et vildt og fremmed Land, til han efter sit Livsværk lukker sine Øjne som Ærkebiskop, bør indtage en udvalgt Plads i Reolen.

Corrente del Mare.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Sandheden ved Dødslejet.

For kort Tid siden bragte vi en Artikel om »Sygdom og Død«, hvori vi bl. a. fremhævede, at den døende har Krav paa at faa Sandheden at vide, naar han spørger derom. I denne Sammenhæng er det interessant at høre, hvad Dr. J. Riising i Olterup paa Fyn skriver om dette Problem i »Berlingske Aftenavis« af 29./12./34:

»Jeg har i de sidste 10 Aar altid fulgt det Princip at fortælle mine Patienter, at de skulde dø, naar de spurgte mig om det for Alvor, og naturligvis kun, naar jeg var absolut sikker paa, at alt Haab var ude, og jeg har aldrig fortrudt det. Der er for mig ingen Tvivl om, at det hver Gang har været en Trøst for Patienten.

Den sørgelige Vished har hver Gang været mindre pinefuld end den nagende Tvivl. Det er heller ikke en eneste Gang sket, at en Patient eller dennes paarørende har bebrejdet mig det, derimod er det hændt, at paarørende har bedt mig om at fortælle den syge, at han skulde dø.

De fleste Mennesker, ogsaa Læger, føler det ubehageligt at være Overbringer af daarlige Nyheder og vil helst være

fri derfor, og det gælder naturligvis i særlig Grad, naar man skal sige et Menneske, at det skal dø; men har man først overvundet sig selv og prøvet det een Gang og set den Ro og Fred, som kom over Patienten, og hvilken Trøst det bragte ham, er det ikke mere saa svært at faa det gjort.«

FRA DEN VIDE VERDEN.

Pave Pius XI's Juletale.

En højtidstemt Forsamling af Kardinaler, Patriarker, Biskopper og den pavelige Hofstats Medlemmer overbragte Juleaftens Dag den hellige Fader deres Jule og Nytaars-ønsker. Kl. 12¹⁵ forkyndte en gejstlig Ceremonimester Paves Ankomst med Ordene »Il Santo Padre«. Den gamle Kardinaldekan Granito di Belmonte holdt en Hyldesttale til den hellige Fader og gav en kort Oversigt over de vigtigste kirkelige Begivenheder i det forløbne Aar. Med den for den hellige Fader karakteristiske Ro begyndte hans Hellighed at tale til Forsamlingen. Han udtalte sin Glæde over det kirkelige Jubelaars Forløb og mindedes med Tilfredsstillelse de eukaristiske Kongresser i Buenos-Aires og i Melbourne samt den internationale Juristkongres i Rom til Minde om Udgivelsen af Kejser Justinians Lovbog, og Paven mindedes derefter Jomfru Maria, Barmhjertighedens Moder, Forløserens Moder og hendes Forbøns mægtige Magt hos Gud. Med særlig Henblik paa de vidt udbredte Krigsrygter sagde Hs. Hellighed:

Man siger: »Si vis pacem, para bellum«, ligesom for at udtrykke, at der i alle disse Oprustninger ikke ligger andet end en Forsigtighedsregel, en Fredens Garanti. Vi vil tro herpaa, Vi ønsker at tro herpaa, fordi en Virkelighed, der gik imod disse Vore Ønsker, vilde være for frygtelig. Ønsker man Freden, vil Vi, under Anraabelse af Freden, velsigne den og bede for den. Skulde der ulykkeligvis være nogen — en umulig Antagelse under Henblik paa et selvmorderisk og menneskemorderisk Vanvids nye Fænomen — som skulde foretrække Krigen for Freden, da var det desværre Vor Pligt at bede en anden Bøn, og Vi maatte da bede til Gud, Herren: »Dissipantes, quae bella volunt« (Adsplit de Folk som vil Krig).

Men Vi vil stadig have den første Bøn i Vort Hjerte og paa vore Læber, og med denne Bøn vil Vi svare paa Eders Ønsker og Løfter: »Ære være Gud i det Høje og Fred paa Jorden. Fred! Fred! Fred!«

Guds Veje.

Poincarés kristelige Død har glædet alle alvorligt troendes Hjerter, men ogsaa Skeptikere har meldt sig, som betragtede dette som en Art Dødsangst.

Poincarés kristelige Død daterer sig imidlertid ikke fra hans sidste Timer, men var Resultatet af Guds Arbejde i en Sjæl. I fire Aar havde »Kristi Efterfølgelse« været den store Politikers kæreste Læsning. Og gennem varme og kærlige Venskaber arbejdede Guds nænsomme og taalmodige Naade i hans Sjæl. Den Aånd, som havde behersket saa mange menneskelige Problemer, var ikke af Naturen modtagelig for i Ydmyghed at underkaste sig Troen: Det var ad uendelig stiltfærdige og skjulte Veje, at Gud til sidst blev denne Sjæls kære Gæst.

Bladene overser eller vil med Vilje ignorere, at Poincaré har modtaget de sidste Sakramenter. Der er oven i Købet lavet en Anekdote herover for at verdsliggøre denne Tanke.

Faa Uger før sin Død besøgte Poincaré Slottet i Hattonchatel ved Meuse, og den Deputerede i Meuse, Abbé Polimann, ledsagede ham. Man besøgte den gamle Kirke og beundrede Ligier-Richer's Altertavle. For at komme Altertavlen paa nært Hold maatte man gaa op ad nogle Trin. Præsidenten tog Abbé Polimanns Arm og sagde: «Nu kan vi give et godt Eksempel: Politikeren støttede sig til de gamle Stridsmænd og Kirken».

Ordet »Kirken« er blevet strøget i Bladene.

Skandinaver i Hedningemissioner.

»Atlas der kath. Weltmission« 1932, indeholder Oplysninger om Missionspersonalet i forskellige Missionsdistrikter. Af disse Oplysninger ser vi, at ogsaa nogle Skandinaver arbejder i Hedningemissionerne. Saaledes findes en dansk og en svensk Lægbroder i Vest-Afrikas Missioner. En dansk og en svensk Søster virker i Kina-Missionen. Den almindelige Statistik opgiver ogsaa to danske Præster i Hedningemissionen uden dog nærmere at nævne deres Virkefelt. De 10 vestlige Nationer, som er talrigst repræsenterede i Missionshæren, er: Frankrig, Italien, Tyskland, Holland og Belgien. Alene disse 5 Lande stiller de 38% af Missionspersonalet, medens de andre fem Lande: Irland, Spanien, Kanada, De forenede Stater og England kun deltager med 11%. De øvrige 41 Lande bidrager kun med 21% af Personalet i Missionsarbejdet.

Sankt Antoni Menighed, Brønshøj. Ved Julefesten blev følgende Numre udtrukne: 48 — 63 — 132 — 161 — 211 — 233 — 393 — 332 — 422 — 493 — 590 — 549 — 645 — 678 — 717 — 726 — 804 — 858 — 930 — 934.

St. Ansgars Kirke. Mødreforeningen har Tirsdag d. 8. Jan. Messe Kl. 8¹/₄.

Kirkelig Kalender.

<p>Jan. 6. S. Hellig 3 Kongers Dag. 7. M. 2. Dag i Oktaven. 8. Ti. 3. Dag i Oktaven. 9. O. 4. Dag i Oktaven. 10. T. 5. Dag i Oktaven. 11. F. 6. Dag i Oktaven. 12. L. Den h. Families Fest.</p>	<p>Jan. 13. S. Oktav af Epiphani. 14. M. Hilarius. 15. Ti. Paulus Eremit. 16. O. Marcellus I. 17. T. Antonius. 18. F. Petri Stol i Rom. 19. L. Knud, Konge af Danmark.</p>
---	--

Jan.

Ugens Messebønner.

6. S. Hellig 3 Kongers Dag eller Herrens Aabenbarelse (Epiphani) (72—107).
 7. M. 2. Dag i Oktaven (72—107); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]). Som sidste Sæt Bønner læses indtil videre hver Dag: Bøn i enhver Trængsel (N. U. 1934, Nr. 43, S. 1072).
 8. Ti. 3. Dag i Oktaven (72—107); som Mandag.
 9. O. 4. Dag i Oktaven (72—107); som Mandag.
 10. T. 5. Dag i Oktaven (72—107); som Mandag.
 11. F. 6. Dag i Oktaven (72—107); 2. Hyginus ([5]—[5]), 3. Gudsmoder.
 12. L. Den h. Families Fest (76—123); 2. Søndag i Oktaven (77—112), 3. Oktaven (72—107).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Jesu Hjerter Kirke. Festandagten til Ære for hellig Hertug Knud holdes Søndag d. 6. Jan. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ med liturgisk Sang efter Festofficiet fra 1170. — Stenosgade. Sunday, January 6th. Mass with English Sermon at 11⁰⁰ A.M.

M.-K. Rosenkransk. »Stella maris« F.K.: Sønd. d. 6. Jan. Kl. 8. M.: Mand. d. 7. Jan. Kl. 20. Efter Mødet Samvær hos Maristbrødrene. — »Maria Rosenkransdronning« M. Mand. d. 7. Jan. Kl. 20 i Frbg. Allé 74. Sønd. d. 13. Jan. F.K.: i Rosenkransk. i Messen Kl. 8. — **Jesu Hjerter K.** »f. Mænd« F.K.: Sønd d. 6. Jan. Kl. 8 $\frac{1}{2}$. »Immaculata« M.: d. 8. Jan. Kl. 16 $\frac{1}{2}$ (ikke den første Jan.). — **St. Ansgars K.** »Det gode Raads Moder« M: Tirsd. d. 8. Jan. Kl. 19 $\frac{1}{2}$.

Søndag d. 6. Jan., Hellig 3 Kongers Dag, afholdes *Kollekten for de afrikanske Missioner.*

Katholsk Klub afholder *Pølseglæde* paa Hotel Phønix Onsdag den 9. Jan. Kl. 20. Gæster kan medtages. *Bestyrelsen.*

Conventus missionariorum hauniensium erit die 8. hujus — hora 4 $\frac{1}{2}$ — ad S. S. cor.

St. Michaels Klub. Mandag d. 7. Jan. Kl. 20: Pater Nøsen's Foredragsrække om »Det katholske indre Liv«. Vester-voldg. 115. — Mand. d. 14. Jan. Kl. 20: Missionstale af Pater Menzinger for Klubbens Medlemmer og St. Michaels Missionskreds i Formandens Hjem, Stenosg. 2. — Mand. d. 21. Jan. Kl. 20: Oplæsning af Professorinde Anna Bloch i Vesterhus for Klubbens Medlemmer. Gæstekort à 1 Kr.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 3. Jun.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 2.

Søndag den 13. Januar

1935

INDHOLD: Den syvende Skabelsesdag. — Kardinal Francis Bourne †. — Katholsk Ungdomsværn. — Presse-Rundskue. — En Bog om Kirkens Sakramenter. — Hos Bambutierne i Centralafrika. — Saarafstemningen og Katholikerne. — Den eneste. — Pauluskredsen 1934-1935. — Nye Bøger — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Den syvende Skabelsesdag.

Den synlige Skabelses Undere har udfoldet sig i den herligste Rækkefølge. I den har Gud paa storslaaet Vis aabenbaret sin Magt, sin Visdom og Godhed. Men disse Millioner af lysende eller belyste Verdener er uden Viden om denne Aabenbaring. Da sætter Herren Kronen paa sit Værk, idet han skaber Mennesket, som med Hjernen formaar at beundre og grunde over Vidunderet, med Hjertet at hylde Skaberen i salig Tilbedelse og med Tungen at synge det skabtes Pris. »Og Gud havde fuldkommet paa den syvende Dag sin Gerning, som han havde gjort, og hvilede paa den syvende Dag efter al sin Gerning« (1. Mos. 2,2). For den synlige Skabelse behøver han ikke mere drage Omsorg. Gud vier da Skabelsessabbaten, d. v. s. de Aartusinder, som skulde komme, til at skabe Sjæle og helliggøre dem. Men dertil er det igen nødvendigt, at Sjælene kommer i Forbindelse med den legemlige Verden.

Til dette vil Skaberen tage Mennesket i sin Tjeneste og

indstifter derfor Ægteskabet. Fader og Moder skal skaffe Materiale til Bygningen af den Hellig Aands Tempel og omhyggeligt arbejde med gennem Børnenes Pleje og Opdragelse. Skal de saaledes medvirke ved Højtideligholdelsen af Skabelsessabbaten — da bliver det klart, at de ængstelig maa undgaa alt, som kunde drage Børnene bort fra Gud. Alt maa de befordre, som i Barnet vækker den Følelse: Jeg maa være i det, som er min himmelske Faders. Hvor Fader, Moder og Barn slutter sig sammen i denne Stræben, har vi et klart jordisk Billede af den Allerbhelligste Trefoldighed.

Det klareste Billede af denne Art holder Evangeliet os for Øje i den hellige Familie. *Lenau* søger at danne os en Efterligning i sin »Savonarola«. Da den unge *Girolamo* under et Tordenvejr ikke kommer hjem, bliver Moderen urolig og spørger Faderen:

*Saa du det Lyn? Om nu det tændte!
Han knæler sikkert ved sit Træ!*

Faderen trøster:

*... Men naar han nu snart hjem er kommet
Fra Skoven og dens Dunkelhed,
Hver Løndom, han har der fornummet,
Vil han begejstret bringe med — —
Og kan vel derom Tvivl du have,
— Vee os, min Viv, om det var sandt! —
At han, den Søn, vi fik i Gave,
Meer inderligt til Gud os bandt!« ...
Dog intet Ord kan bringe Hvile
Den skræmte Moders bange Sind;
Hun ser kun Lynets Flammepile,
Hun hører kun den vilde Vind.*

Hun iler ud i Uvejrsnatten og kalder i Skoven paa sin tabte Søn:

*Hun raaber over Mark og Vange:
Hvor er du, Kjære, vend dog om!
Og ind i Krattets dunkle Gange:
Girolamo, saa kom dog, kom!*

Da hun dødtræt kommer hjem, viser Faderen hende et Brev fra *Girolamo*:

*Hans Brev din Kummer bort vil blæse
Og lægge Balsam i dit Saar;
Nu vil jeg dig hans Linjer læse
Da du for Graad det ej formaar.*

Sønnen har ved det kendte Træ bedt om et Tegn for sit Klosterkald, som fordrer den haarde Adskillelse fra Forældrene. Han fik det:

*»Et Glimt forbi mit Øje glider, —
Jeg selv er urørt, Træet flækt!
Det Lyn, det slog mig til Guds Ridder,
Og evig staar den Alvorspagt — — «*

Moderen har den smertelige Anelse, at Ridderen vil lide Døden i Kampen. Faderen formaner:

*O Kvinde, viis dig Sønnen værd!
Du fik ham ej for dig alene;
Bøj dig, om Herren ham begjær!*

Efter Digterens Opfattelse har Savonarola atter bragt Kristendommens Alvor til Bevidsthed i en Verden, der var ved at nedsynke i Nyhedenskab, og dermed givet mægtige Impulser til at Kulturen atter blev kristnet. Og saaledes har han ogsaa erhvervet sin Familie det største Ry.

Denne digteriske Efterligning af Evangeliet om Jesusbarnets Forsvinden er sikkert egnet til at understrege en af de Ting, Evangeliet lærer Familien. Den, som ved en ægte religiøs Opdragelse vier sit Barn til Gud og saaledes gaar ind paa Guds Hensigter, han mister det ogsaa da kun tilsyneladende, naar Gud kalder det til sit Tempel, til Ordens- eller Præstestanden.

»Han var dem underdanig«. Fromme Børn vil aldrig lade det mangle paa Ærefrygt, Kærlighed og Lydighed i den Udstrækning, Gud har villet det. De vil gøre Forældrene den Glæde at tage til ikke blot i Alder, men ogsaa i Naade og Visdom for Gud og Mennesker.

For Familier, der saaledes efterligner den hellige Familie, vil Livet blive til en hellig Fest. De vil passe ind i Ska-helsessabbaten; og naar de har opfyldt deres Opgave paa Jorden, vil Gud blive deres evige Sabbatsfred.

Men hvor Forældrene ikke fatter deres Opgave og kun vil opdrage Børnene for sig selv og Verden, vil Resultatet

svare til de gudløse Anstrengelser. Lige saa anskueligt som rystende har L. Coloma fremstillet dette i sin Roman »Bagateller«. Der bliver Børnenes Uskyldsland hærget. Men samtidig gælder ogsaa om Børnene det bitre Ordsprog:

*Smaa Børn træde Moderen paa Forklædet,
de store paa Hjertet.* —ch—

Kardinal Francis Bourne †

Paa Nytaarsdag er en af Englands betydeligste Personligheder, Kardinal Bourne, Ærkebiskop af Westminster, afgaaet ved Døden i en Alder af 73 Aar.

Denne Kardinal, den fjerde i en berømmelig Række, blev født d. 23. Marts 1861 i Clapham (London). Redemptoristpateren Coffin, der døbte ham, skulde senere som Biskop ogsaa meddele Bourne Præstevielsen. Faderen, en Postembedsmand, var Konvertit og døde ung; Moderen, irsk af Fødsel, oplevede at se sin Søn som Biskop. I sin Ungdom var han ofte syg, man frygtede han havde Tuberkulose; derfor blev han taget ud af Seminariet i Ushaw i Nordengland, hvor han med store Resultater havde begyndt sine Studier. Senere sendtes han til Kollegiet St. Sulpice i Paris, studerede ogsaa i Louvain og kom endelig, endnu meget ung, til England, hvor han blev præsteviet i 1884. Han arbejdede nu som Hjælpepræst i Blackheath, en sydlig Forstad til London indtil 1889. Fra sit Kendskab til Salesianerne havde han en stor Interesse for Børn og unge Mennesker og gjorde meget for dem; Kampen for den katholske Skole, Oprettelsen af Seminarier og Forberedelsen af en katholsk Undervisning skulde blive en af hans væsentligste Opgaver som Ærkebiskop og Kardinal. En stor Triumf var Kæmpemødet i Albert Hall i 1905, hvor 10.000 var indenfor og 40.000 udenfor. I 1889 grundede han paa Biskop Butts Opfordring Diöcesan-Seminariet Womershire, hvor han var Rektor og underviste til 1898. I 1895 udnævnte Leo XIII ham til sin Husprælat, og 1897 blev han Biskop i Southwark, hvor han blev, til han ved Kard. Vaughans Død blev Ærkebiskop af Westminster i 1903 som den yngste af Englands Bisper. Kardinalhatten modtog Ærkebiskop Dr. Bourne i 1911.

Gennem sin lange Virksomhed, der ofte stillede ham overfor store Vanskeligheder, vandt Kardinal Bourne ved sin Dygtighed, Takt og store diplomatiske Evner den største Agtelse fra alle Sider. Han ønskede intet katholsk Parti,

men Katholiker i alle Partier. Han var aldrig bange for at hævde Kirkens Anskuelse og Rettigheder. Da Lord Asquith som Regeringschef under den store internationale eucharistiske Kongres i 1908, da det Allerseligste skulde bæres gennem Londons Gader ledsaget af høje Kirkefyrster, henstillede til Ærkebiskop Bourne at opgive Processionen, fordi den muligvis førte til Fredsforstyrrelser, besluttede Ærkebiskoppen efter en meget grundig Overvejelse, at det Allerseligste ikke skulde bæres med, men at Processionen med Eminencerne fra Italien, Irland, Amerika, Spanien, Belgien o. s. v. i fuldt Ornat efter deres Rang, skulde fuldføre den planlagte Rute; alt Ansvar for Forstyrrelser, der maatte indtræffe, vilde komme til at ligge paa Regeringen. I klare, rolige og kølige Vendinger meddelte Ærkebiskoppen under Mændenes Messe Premierministerens Mellekomst og sin egen Beslutning. Stilhed efterfulgte Biskoppens sidste Ord, en udtryksfuld, dramatisk, historisk Stilhed, som snart gik over til Hurraraab og Klapsalver som eneste Demonstration mod Asquith's Mellekomst. Den næste Dag blev Processionens Vandring, uhindret af den højtidelige Stilhed, som vilde have ledsaget det Allerseligste, til en sand Triumfmarch, en vældig, aldrig før set Demonstration.

Kardinal Bourne.

Under det senere irske Oprør optraadte Kard. Bourne med lige saa stor Bestemthed som Klogskab. Skønt Katholik og delvis af irsk Afstamning fastslog han, at Kirken lærer Respekt overfor den lovlige Myndighed og Statens Enhed, særlig naar den er befæstet ved Flertallets Beslutning og regerer uden tyranniske Overgreb mod Individets personlige Frihed. Denne Kardinalens Optræden lærte den engelske Befolkning, at Katholikerne, som man hidtil ansaa for fremmede og alt for tit forvekslede med Irlændere, lige saa vel som alle andre forstod at være loyale mod deres jordiske Fædreland.

En Følge af denne Anerkendelse var bl. a., at Regeringen efter Krigen betroede Kardinalen vanskelige diplomatiske Missioner; det var ogsaa Kard. Bourne, som paa 500-Aars Dagen for St. Jeanne d'Arc's Død var pavelig Legat og ekstraordinær Ambassadør ved den franske Republik; den første engelske pavelige Legat efter Reformationen.

I Maj 1926, da den vanvittige »Nationale Strejke« var

paa sit Højdepunkt, var Kardinal Bourne den første, som i ligefremme Ord og i Radioen betegnede hele Affæren som »en Synd imod Gud«, og han gentog dette samme Dag under en Firmelse i en velkendt Kirke i Vest-London. Hans Mod og prompte Udtalelser om Episoden fremkaldte Kritik fra dem, der satte Politik over Religion, men de fik Svar paa Tiltale i en Prædiken, der blev holdt Pintse Mandag 1926 i Kensington. Et Væld af Lykønskninger strømmede fra alle Sider ind til Kardinalen i Anledning af denne Prædiken, hvori han udtalte, at skønt han vilde indrømme, at der kunde være Tilfælde, hvor Arbejdere kunde have Ret til at træde op imod deres Arbejdsgivere, saa saa han i den nationale Strejke Spidsen af Bolchevismens Kile bore sig ind i England. R. I. P. P. R.

Katholsk Ungdomsværn.

1910 — 23. Februar — 1935.

Den 23. Februar bliver det 25 Aar siden, »Katholsk Ungdomsværn« blev stiftet ved Pater L. Günthers nidkære Initiativ. »Nordisk Ugeblad« bringer i denne Anledning et længere Tilbageblik paa Værnets Arbejde og Resultater, som sikkert vil interesse baade dem, der kender Udviklingen, og dem, der ikke ved, hvor meget denne Institution har udrettet i et kvart Aarhundrede. Red.

Hør dette Hjertesuk fra 1901: »*Enhver, som har talt lidt med katholske Hovedstadspræster, vil fra mere end een Samtale huske Ytringer som denne: Det sørgelige er, at vi kun kan gøre saa lidt for vor Ungdom. Vi giver dem i vore Skoler en god, katholsk Opdragelse, og efter Konfirmationen sender vi dem saa ud i den store Hovedstad med al dens Protestantisme, Fritænkeri og Socialisme! De første Par Aar gaar det som Regel godt, men efterhaanden begynder den københavnske Luft at virke paa vore unge — og ak! hvor mange af dem har vi tilbage, naar Tyveaars-Alderen er naaet?*« (»Katholiken«, 1901, 343.)

Hør Mogens Ballin fra Citymødets Talerstol i 1910: »*Det er i den Grad selvfølgelig, at man sørger for sin Ungdam i en By, hvor ikke alene Fordærvelsen er saa stor, men hvor det antikristne Livssyn hersker saa absolut som her — det er i den Grad selvfølgelig, at man bare undrer sig over, det ikke er sket for længe siden . . . Det Samfund, der lader sin Ungdom skøtte sig selv — det Samfund er selvmorderisk.*«

Cand. theol. et mag. Niels Hansen svarede Pastor Johs. Frederiksen: »*Det Værn, vi vilde rejse, skulde fremfor all*

rejses indvendig fra — i de unges Hjerter . . . Ved³Ungdomsværnet vilde vi gerne opnaa, at den katholske Ungdom fik tilbudt alle mulige Belingelser for, at den kunde naa en saadan aandelig Udvikling og Styrke, at den blev i Stand til at staa fast i Fristelsens og Prøvelsens Dag.« (»Nord. Ugeblad«, 1910, 195-197.)

Og fra Citymødets Talerstol sagde han i 1908: »Der gives dem iblandt os, som ikke gør den allerringeste Nytte, og det er noget af det mest ufordelagtige, der kan siges om et Menneske. Men lad os samle vore Kræfter, vi, der vil gøre Nytte.«

Paa samme Møde sagde Pater Ludvig Günther: »Til Virksomhedens Fremme i en Forening er det en Lykke, at der kendes en Forskel mellem aktive og passive Medlemmer. Passive Medlemmer, der ærer Foreningen ved at give den deres Navn og hjælper den frem ved at yde Bidrag, kan og bør vi alle være.«

Og paa Raadsmødet den 15.-1.-1912 udtalte han: »Om vi dog blot havde nogle unge Sjæle med apostolisk Aand!« (Raadsprotokol I 57.)

Idet Katholsk Ungdomsværn (K. U. V.) nærmer sig Afslutningen af de første 25 Aars Arbejde, vil det

følge et klostet Raad, som Niels Hansen i 1908 gav forud for det store Møde i City: »Det er af og til en Fornødenhed for enhver, der staar i en ansvarsfuld Gerning, af hvad Art den saa end er, at gøre en lille Standsning i sit Arbejde, at lade Hænderne hvile og se tilbage paa, hvad der er udrettet, og fremad til det, som endnu ligger for; thi der kan, saafremt det gøres paa den rette Maade, heri ligge en kraftig Opmuntring til at gaa videre med fornyet Energi, man kan opdage forkerte Veje, man har været inde paa, og man kan faa Øje for nye Muligheder og bedre Maader at virke paa.« (»Nord. Ugeblad«, 1908, 178.)

Katholsk Ungdomsværn stiftes.

I Begyndelsen af 1908 søgte Hovedstadens ledende Katholiker at faa et Overblik over Menighedsarbejdets Opgaver og de Veje, ad hvilke man skulde søge deres Løsning. Overvejelserne førte til, at Københavns og Frederiksbergs Forvaltningsraad *) indbød til et offentligt Møde i Citys

Pater Ludvig Günther.

*) De hed dengang Forstanderskaber.

Selskabslokaler den 7. April 1908. Mødet blev en Oplevelse, baade med Hensyn til den store Tilslutning og de lødige Taler, som var Aftenens Indhold.

Indbyderne havde nærmest tænkt sig, at Kirkens, Skolens og Hjemmets forenede Arbejde skulde danne Mødets Kærnepunkt. Og ganske vist har de tre Foredrag om dette Emne sikkert baaret sine Frugter; men det var dog Pater Günthers Foredrag om det katholske Foreningsliv, som synligt blev af størst Betydning.

København og Frederiksberg havde paa det Tidspunkt ca. 30 katholske Foreninger, hver med sit særlige Formaal. »Der mangler altsaa ikke Foreninger,« sagde han, »hvad der derimod maa beklages, er det ringe Medlemsantal og som Følge deraf Mangelen paa større Resultater i alt Fald i en Del af vore Foreninger. Om der er Trang til nye Foreninger, er ikke godt at sige. Skulde det være Tilfældet, saa maa det vistnok nærmest være en Sammenslutning af den lige konfirmerede Ungdom. For dennes Vedkommende maa vi stille os det alvorlige Spørgsmaal: *Gør vi Katholiker i København og paa Frederiksberg alt, hvad vi kan, og hvad vi bør, for at hjælpe vore konfirmerede Dreng og Piger frem i Livet og for derigennem ogsaa at vedligeholde deres Forbindelse med Kirken?*«

Dette Spørgsmaal blev hin Aftens springende Punkt. Katholsk Ungdomsværns Stiftelse to Aar efter var Pater Günthers Forsøg paa at gribe praktisk ind i Ungdomsarbejdet. Og den i Sandhed bedske Bemærkning om dem, der ikke gjorde den allerringeste Nytte, hvormed Niels Hansen sluttede sit ypperlige Indlæg, bragte nok adskillige over et dødt Punkt, saa de i det mindste viste deres økonomiske Offervilje ved at støtte det nystiftede Værns Arbejde.

(Fortsættes.) — 0 —.

Presse-Rundskue.

Dødsstraffen. Hvad er en Katholiks Standpunkt i den staaende Diskussion om Dødsstraffens Genindførelse? — Man vil uden videre forstaa, at vi ikke istemmer i det Sentimentalitetens Kor, der protesterer mod Dødsstraffens Genindførelse. Naar Gud selv, naar Guds Søn Jesus Christus, naar Skriftens Bøger og hele vor Religion kender til baade Løn og Straf, ja, naar det er katholsk Overbevisning, at Mennesket ved svære Synder udsætter sig for langt mere end Livets, nemlig selve Salighedens Fortabelse, da kan vi ogsaa ved at

jordisk Straf forene den højeste Kærlighed med den strenge Retfærdighed.

Vi er tværtimod Pastor Otto Andersen taknemmelige for, at han gav Stødet til at tage denne Sag op til Behandling og — hvad der betyder mere — ogsaa slaar til Lyd for en Skærpelse af Lovgivningen. Der er mange, der, dels af Princip, dels opskræmte af de sidste Forbrydelser, giver Præsten deres Tilslutning. At andre harmfuldt tager Afstand, eller er fulde af Forbehold og Betænkeligheder, kan man ikke undres over i en Tid, der er optaget af at dyrke Individet og for lutter Blødsødenhed glemmer andre Hensyn. Dødsstraffen hører til de Problemer, der helst skal drøftes med en Ispose paa Hjernen.

Afskaffelsen af Dødsstraffen blev første Gang foreslaaet 1764 af den italienske Retsfilosof *Beccaria*. Hans Bog »*Om Forbrydelser og Straffe*« betyder en Omvæltning i hele Retsvæsenet, idet han deri førte det afgørende sidste Slag imod Torturen og den gamle haarhændede Justits. Men hvad Dødsstraffen angaar, har *Beccaria* ført Diskussionen ind paa et forkert Spor. I Modsætning til Skolastikkens Lære om Statsmagten af Guds Naade, hævdede han i Overensstemmelse med sin Tids nye filosofiske Ideer, at Statsmagten var af Folkets Vilje. Ganske vist indrømmer han Dødsstraffens Berettigelse i visse Tilfælde; men den har efter ham kun Karakter af Samfundets Nødværge mod Forbryderen; desuden tjener den som Afskrækkelsesmiddel. Men Hensynet til Almenvellet giver ikke den indre Begrundelse for Dødsstraffens Berettigelse. Hvis Samfundets Vel var det højeste Princip, maalte man vel ogsaa indrømme Staten Ret til at skaffe sig af med andre, uskyldige Individder, der staar i Vejen for Samfundets Vel og ikke godt kan gøres uskadelige paa anden Maade. Lige saa lidt kan Afskrækkelsen, der jo netop ikke har Adresse til den dødsdømte, men til andre mulige Forbrydere, begrunde Dødsdommen moralsk. Hensynet til Samfundets Vel er kun bestemmende for Anvendelsen af Dødsstraffen; den afgiver Maalestocken for, hvilke Forbrydelser, der skal straffes med Døden.

Dødsstraffens indre Berettigelse og Paakrævedhed ligger i selve Ugerningen, i Forgribelsen paa uskyldigt Menneskeliv. Den kræver en tilsvarende Sone og Undgældelse. Blodskylden skal betales med Blod. Den moralske Orden, der er krænket, bør genoprettes. Straffen ser ikke saa meget fremefter paa Samfundets Beskyttelse — hvad den selvfølgelig ogsaa gør — men først og fremmest tilbage paa det grufulde, der er sket. Dette er ogsaa mange dødsdømtes Opfattelse. Jeg havde engang Lejlighed til at faa Indblik i en Fængselsprotokol eller rettere Dagbog —

det var i det katholske Rhinland — med de dødsdømtes sidste Optegnelser og Udtalelser. Det var gribende at se, hvorledes de fleste med Døden for Øje var blevet angergivne, tog deres Straf som nødvendig Sone for deres Brøde og derigennem fandt Fred for deres Samvittighed.

Til syvende og sidst rører Problemet om Dødsstraffen ved Verdensanskuelsen. Staten, der dømmer fra Livet, handler ikke paa egen Haand, med en Magt over Forbryderen, som den tager sig selv eller faar tillagt af Folket, men som Hævder af en evig guddommelig Retsorden, der staar over Mennesket og Samfundet. Baade dens samvittighedsforpligtende Lovgivning og dens Straffefuldmagt er Delagtighed i selve Guds bydende og straffende Myndighed. Dødsdommen viser ud over Mennesket og Samfundet til den moralske Ordens Ophav, selve Gud. Saaledes set er Dødsdommen en Manifestation, maaske den højeste, af Statens inderste Væsen.

Vi kan derfor umuligt gaa med til den af afdøde Theologiprofessor Glarbo fremsatte og i Berlingske Tidende af 2. Januar (»Er Dødsstraffen ukristelig?«) opfriskede Paa-stand om, at »selv om Paulus utvivlsomt anerkender denne (Dødsstraffen), kan dette ikke være normerende for Kristne«. Nej, Apostelen Paulus rammer Sømmet paa Hovedet, naar han skriver:

»Ethvert Menneske skal underkaste sig de høje Øvrigheder; der gives nemlig ingen Øvrighed uden af Gud, og de, som er, er anordnede af Gud. Hvo som sætter sig op mod Øvrigheden, han modsætter sig Guds Anordning, og de som modsætter sig, paadrager sig Domsfældelse. Thi de herskende er ikke til Skræk for den gode Gerning, men for den onde. Vil du da ikke frygte for Magten, saa gør Godt, og du vil faa Ros af den. Thi den er en Guds Tjener dig til Gode. Men gør du ondt, da frygt. Thi den bærer ikke Sværdet forgæves. Den er en Guds Tjener, en Hævner til Vrede over den, som gør det Onde.« (Rom. 13, 1—4). *A. Menzinger S. J.*

En Bog om Kirkens Sakramenter.*)

Skønt Pastor Schindler gør opmærksom paa, at dette Skrift fortsætter Rækken af hans apologetiske Arbejder, vil man næppe kunne kalde det et apologetisk Skrift i egentlig Forstand. Det undrer mig ogsaa at se Forfatteren kalde

*) Peter Schindler: Sakramenterne i den katholske Kirke. Kbhvn. 1934. 176 S. Paulus-Kredsens Skrifter.

alle de fire tidligere Værker, som denne nye Bog falder i Traad med, for apologetiske. Selv har han for nylig lidt ringeagtende talt om, at Gejstligheden tidligere herbjemme var optaget af »apologetisk Hoveriarbejde«. Har han da selv hørt med til de Stakler?

Bogen om Sakramenterne er ikke i første Række Apologetik, medmindre en Læser netop vil søge denne Side frem. Men Bogen er en Fremstilling af Kirkens Lære og Praksis i alt, hvad Sakramenterne angaar. Og det er, naar man ikke har en ganske speciel Indstilling, langt frugtbarere at faa en saadan Fremstilling i Haanden end en Apologetik. Naturligvis tager Forfatteren Hensyn til de Forhold, vi, hans Læsere, lever under, og alt det, vi møder til daglig, kommer frem, saa vidt det berører Sakramenterne, ogsaa det mest moderne. Men det er den positive Fremstilling, der er det bærende, alt det øvrige kommer først i anden eller tredje Række.

I en Indledning paa ca. 50 Sider giver Forfatteren en Fremstilling af Sakramenternes Forudsætning: Synden og Frelsen. Og i dette Afsnit faar vi et straalende Eksempel paa den Fremstillingskunst, vi saa ofte har maattet beundre hos ham. Den Læser, der til daglig beskæftiger sig med religiøs Tale og Skrift, fyldes af Undren over denne Evne til at gøre gammelkendte Ting nye og levende. Maaske ærgres han engang imellem lidt over, at gængse og gode Udtryk ogsaa skal fornyes, men han tilgiver det for Helhedens Skyld. For den, der søger Opbyggelse, er dette første Afsnit absolut det betydningsfuldste, og det er ogsaa her, Pastor Schindler viser sine betydeligste Evner.

For den Læser, der søger Oplysning, er Bogens følgende Afsnit det væsentlige. Først taler Forf. om Sakramenterne i Almindelighed, og derefter gennemgaar han hvert enkelt af de syv Sakramenter, dets Indstiftelse, Formel, Element, Tjener, Modtager og Naadevirkning. Udtrykkene Formel, og Element dækker de theologiske latinske Ord: forma og materia, og man synes, det kunde godt være nævnt. Der bringes en Fylde af Oplysninger, dogmatiske, historiske, kirkeretlige og liturgiske, og derved har vi faaet en Haandbog af stor Værdi for alle dem, der vil vide Besked om Sakramenterne.

Det er et uhyre Stof, Forf. har samlet og givet en populær Fremstilling af, og det kan ikke undre, at der er Ting iblandt, som man kan have en anden Mening om. Dette gælder særlig de historiske Oplysninger om Bodens Sakramente, unægtelig et saare vanskeligt Omraade. Det bliver Læseren ganske uklart, hvad Oldkirken forstod under Dødssynd, idet Oldkirkens peccata mortalia eller capitalia slet ikke stilles i en Klasse for sig; der er hos Forfatteren

en Sammenblanding af Kirkelære, Bodssakramente og Bodsdisciplin. F. Eks. siges der S. 30: »Læren om Dødssynd har nu naaet sin Afslutning.« og S. 31: »Atter gentager vi: Dødssynd er efter Kirkens nugældende Bodspraksis. . .« Men Lære og Bodspraksis er to forskellige Ting. Efter Oldkirkens Bodspraksis var der kun tre p. mortalia, men dermed er ikke sagt, at ikke andre kunde medføre Sjælens Død og evige Fortabelse. — Man forbavses over S. 98 at læse: »Det er uimodsigeligt rigtigt, at man i Fortiden ogsaa finder Diakoner som Bodssakramentets Tjenere«, og man forbavses endnu mere, naar man læser Forklaringen, at man, ligesom man delegerede Diakoner til at døbe, ogsaa har delegeret dem til at give Absolution. Men endnu mere undres man, naar man kort efter læser: »I Almindelighed maa hævdes, at Bekendelse for Diakon og Lægmand har understøttet Pønitentens subjektive Anstrengelser for at opnaa Tilgivelse, men har ikke meddelt noget Sakramente, da dette virker ex opere operato.« Men saa har Diakonerne netop ikke været Bodssakramentets Tjenere — Det er dristigt at paastaa, at Syndsbekendelse oprindelig altid skete offentligt.

Hvor Pastor Schindler taler om Pius X's Dekret om Børnenes Kommunion, begaar han en meget almindelig Fejl. Han siger kun, at Paven har sat Grænsen der: at Børnene kan skelne mellem almindeligt Brød og Sakramentet, men han glemmer det andet: at de skal kunne modtage Sakramentet med en passende Andagt. Gang paa Gang glemmes denne anden Side af Sagen, og det fører ofte til mærkelige Ting. Endelig har jeg et Par Bemærkninger til Afsnittet om Ægteskabet: Det er mig en Gaade, at Forf. kan sige, at Kirken ikke betragter Ægtestanden som ringere end Jomfrustanden. Det lyder mærkeligt (S. 157), at Ægteskabet skal indgaa »med Forplantning som Formaal,« saa er der ikke mange gyldige Ægteskaber. Vielsen kan foregaa samme Søndag som tredje Lysning. Borgerlig Vielse forud for kirkelig er ikke blot ufornöden, men absolut utilladelig i Lande, hvor Statens Love ikke kræver det, altsaa her i Landet. Dispens for Fætter og Kusine er ikke »saa godt som umuligt«, men ganske almindeligt.

Men nu skal jeg ikke kritisere mere. Det kunde se ud, som om det ikke var en god Bog, og det er den ganske afgjort, en Bog, der vil yde et vægtigt Bidrag til Fremme af katolsk Oplysning. Den vil være til stor Nytte for mange, for alt dette Stof findes ikke i nogen anden dansk Bog. Til sidst kan man ikke lade være med at undres over og beundre Pastor Schindlers Produktivitet. Vi har lige faaet Bogen om Skikkild og nu denne. Han fortjener, at vi skønner paa det.

Bernh. Jensen.

Hos Bambutierne i Centralafrika.

(Sluttet.)

Ligesom Bygningen af Hytterne alene udføres af Kvinderne, saaledes er ogsaa al Madlavning, Indsamling af Plante-næring og Børnepasningen Kvindernes Arbejde. Da Kvinderne om Morgenen sammen med Børnene gaar ud for at søge efter Næring, og Mændene og Drengene gaar ud paa Jagt, saa henligger Lejren ofte som hendøet; kun en eller anden gammel eller svagelig bliver tilbage. Først om Eftermiddagen ved 4-Tiden kommer der Liv i Lejren, naar Kvinderne vender hjem med de fyldte Rygkurve, og Mændene bringer Byttet hjem, hvis Jagtlykken har været dem huld. Straks efter flammer Lejrilden, Kvindernes høje Skrig og Børnernes muntre Raaben lyder gennem Lejren. Slægtens Ældste fordele Byttet; Kvinderne begynder at tilberede Maden. Da Slægtens Ældste sørger for det fælles Underhold, fordeles Kødet mellem Familiens enkelte Medlemmer. Et Stykke

To gamle Pygmæer.

af Dyrets Hjerte kastes ud i Skoven som en Takkegave til Gud, som har skænket dem Vildtet. I Bevidstheden om, at Jagtresultatet afhænger af Guds Gunst, henvender Jægerne sig til ham ved Paakaldelse, naar de drager ud, og beder ham om hans Bistand.

Dværgene er udmærkede Jægere. Deres Hovedvaaben er Pil og Bue. Enkelte Stammer forgifter Træpilene, medens Jernpilene, som stammer fra Negerværkstederne, sædvanligvis ikke er forgiftede. Ifølge en Overlevering har Bambutiernes Forfædre hverken kendt til Bue, Pil eller Jagthund; de jagede og forfulgte Vildtet og overdængede det med Fakler og Knipler. Hele Lejren drog med ud paa denne Jagt, selv Kvinder og Børn. Denne Forfølgelsesjagt udøves endnu i Dag paa en noget forbedret Maade, idet man fanger Vildtet i et Net af Slyngplantetraade. Men ikke alle

Pygmæer kender Netjagten, skønt Negre saa vel som Pygmæer paastaar, at det er Dværgenes egen Opfindelse.

Naar lige undtages Bakango er Ildtilberedelsen ved Gnidning almindelig kendt.

Pygmæerne kender intet til den folkemæssige Samhørighedsbevidsthed. De lever i Grupper, Totem-Klaner, som sædvanligvis hver danner en Lejr. Den ældste i en Klan nyder en vis Autoritet. Men vigtigere end Klanen er Slæg-

»Bedste« bemaler sit Barnebarn.

ten, Bambutisamfundets Rygrad. Enhver Klan bestaar af flere Slægter, som dog kun er løst tilknyttet hinanden. Flere med hinanden beslægtede Enkeltfamilier udgør Slægten og danner altid et snævrere Fællesskab med den ældste som Overhoved.

Bestemte Principper regulerer den enkeltes Liv. Dette viser sig tydeligst ved Bryllupper. Pygmæerne holder stejlt fast ved det ejendommelige Udvekslingsbryllup, »Hoved for Hoved«, som borger for Slægtens økonomiske, sociale og moralske Sundhed. Man tager meget fejl, hvis man tror, at disse »Vilde« lever sammen

i Flæng. Monogamiet er det almindelige; jeg har iagttaget procentuelt faa mangegifte. Monogamiet er sikkert for en stor Del begrundet i Pygmæernes Samfundsform. Ægteskaberne er børnerige; i mange Egne har en Kvinde fire levende Børn. Desværre er Dødeligheden blandt Spædbørn overordentlig stor.

Nutidens Pygmæer har næsten alle optaget Begravelsesskikken fra Negrene; tidligere blev Ligene sat ud i Skoven eller i Hytter. De har en Forestilling om Sjælen, men ikke om en Gengældelse efter Døden.

Almindelig udbredt er Troen paa et højeste, personligt Væsen, som alt efter Stammerne betegnes ved forskellige Navne. Denne Gud dyrkes ved bestemte Lejligheder, særlig

helligholdes Opofrelsen af det første Jagtbytte, af Honning og forskellige andre Næringsmidler og Frugter.

Eet har Ituri-Pygmæerne fælles med alle Jordens Dværgfolk, nemlig at de i Samkvem med fremmede er yderst sky og undgaar ethvert Sammentræf med dem; men sig selv imellem er de meget støjende og har et opfarende og stridslystent Væsen. Med Lidenskabelighed giver de sig hen til larmende Dans og Sang, men de synes kun at have ringe Sans for Inderlighed. Jeg husker ikke nogen Sinde at have set gamle Semang-Dværg-danse paa Malakka, men i Ituri var det for det meste rynkede smaa Mænd og indskrumpne smaa Kvinder, der førte an i Dansen, vuggede i Hofterne og udførte vanvittige Spring. Dværgene er altid muntre og oprømte, naar da ikke en Fremmed ved sin Tilstedeværelse gør dem mistroiske, saa de bliver faanælte og utilnærmelige. Trods deres haarde Liv kan man trøstigt regne Ituri-Pygmæerne blandt Jordens lykkeligste Mennesker; Næringsssorger lider de kun lidt eller næsten ikke af, og indenfor den lille Klan eller den endnu mindre Slægt finder de fuldstændig Sikkerhed og Tilfredsstillelse.

Pygmæerne er et levedygtigt og gennemsundt Folk, og om en Uddøen af Stammen kan der derfor ikke være Tale. Men en anden alvorlig Fare truer dem udefra, nemlig fra Negrenes og Europæernes Side. De Hvides Civilisation trænger Negrene længere og længere ind i Urskoven, hvilket har den mislige Følge, at Bambutiernes omstrejfende, frie Liv bliver undertrykt. Og her rammer man dette Nomadefolk lige i Hjertet, og ind over disse Naturbørn bryder ogsaa en Hær af nye Sygdomme, som ufravigeligt maa betyde Folkets Undergang. Hvem vil beskytte Bambutierne?

P. Schebesta.

Saarafstemningen og Katholikerne.

Naar man i disse Dage blader i »Osservatore Romano«, finder man i saa godt som hvert Nummer Referater fra Saar. Anderledes er det ikke med de katholske Aviser rundt om i Landene. Alle føler eller siger rent ud, at Afstemningen den 13. Jan. har eminent katholsk Interesse, først og fremmest for Katholikerne i selve Saardistriktet og dernæst i det øvrige Tyskland. Bladene følger dermed kun den Hellige Stols Eksempel, der allerede to Gange har sendt pavelige Diplomater til Saaromraadet for at hente sig helt paa-lidelige Informationer.

At Katholikernes Stemmer tæller mest ved den kommende Afstemning, siger et Blik paa Konfessionsforholdene i Saar. Ca. 72 % af de over 800 000 Indbyggere bekender

sig til den katholske Kirke, og det er gennemgaaende en frisk, from, aktiv og velorganiseret Catholicisme, vi møder i disse Egne.

Hvilke Grunde har disse Katholiker til at stemme for en øjeblikkelig Genindlemmelse i Tyskland? Der er først og fremmest den nationale; de er Tyske og har følt Versaillestraktaten som blodig Uret. Før Hitler kom til Magten, vilde der overhovedet ikke have været Spor af Tvivl om Afstemningens Resultat. Mange af dem frygter, at Saar maaske aldrig kommer tilbage til Tyskland, hvis de vælger Status quo. De regner med Muligheden af en aaben Religionskamp i Tyskland efter deres Tilbagekomst, men vil saa udfægte den Side om Side med de tyske Katholiker. En nok saa alvorlig Grund er Europas Fred. Selv Katholiker i Tyskland, der er absolut mod Hitlerregimet og kunde unde det et nyt Nederlag for at ydmyge det Hovmod, som aabenbarer sig i Kirkekampen, frygter dog, at et selvstændigt Saar vil være en fortsat Krigsfare, et bestandigt Tvistens Æble.

Hvad kunde bevæge Saar-Katholikerne til at udtale sig for Status quo? Man ved i Saar, at Tusinder af gode Katholiker i det 3. Rige blev fordrevet fra deres Erhverv og Stilling. Man kender den heroiske Kamp, som de katholske Ungdoms- og Standsorganisationer maa føre i Tyskland. Ingen Steder har Budskabet om Mordnatten d. 30. Juni gjort saa dybt Indtryk som dernede. Der blev det jo ikke forliet, at Morderne lod den dødeligt saarede Dr. Klausener forgæves bede om en Præst, at Dr. Gerlich i tiden Døden indtraadte ved Forblødning; her kendte man den Skæbne, som Nazister havde beredt Dr. Dollfuss, den Mand, Paven selv betegnede som et Mønster paa en katholsk Mand. Naar Biskop Bornewasser af Trier d. 12. Dec. kunde sige: »Mennesket Rosenbergs Vej fører til Kristendommens Ruin, til det tyske Folks og Riges Ruin,« da ved Saar-Katholiken bedre end andre, at denne Mand protegeres i Tyskland og stadig er den kulturelle Læremester, og hans Bog er paanødet det tyske Folk i 2 Mill. Eksemplarer. Man ved endvidere, at den katholske Religion og Anskuelse har trange Kaar i de forskellige Arbejdslejre. Og endelig Frygten for, at det efter den 13. Jan. skal gaa løs i Tyskland. Den næres af mange tyske Katholiker. Der er gode Vidner for, at Gauførerne i December paa et Møde hos Hitler skal have forlangt, at han skulde rette det afgørende Slag mod Oppositionen i Kirkerne, og at Hitler kun forbeholdt sig Valget af Øjeblikket og iøvrigt glædede sig over sine trofastes Ønske.

Hvilke af disse Grunde der vil give Udslaget den 13., er det svært at danne sig et Skøn om. Naar enkelte Na-

zister sommetider udtaler, at alle Katholiker gaar op i den tyske Front, altsaa Organisation for en øjeblikkelig Tilbagevenden, er dette sikkert forkert. Allerede før den 30. Juni startedes den antinazistiske »Neue Saarpost«, da det gamle Centrumsorgan »Saarbrückener Landeszeitung« blev ensrettet. Imidlertid er der blevet stiftet »Deutscher Volksbund für christlich soziale Gemeinschaft«, som har sat sig foreløbig Bevarelse af Status quo til Maal. Den fhv. Centrumsmand og Fører for de kristelige Fagforeninger, Imbusch, er en af de mest aktive Førere; han blev forleden saaret af en nazistisk Overfaldskommando. Det nye Parti nyder sikkert stor Sympati i Saars katholske Kredse, hvad Tilslutningen til dets Møder viser. Som Modaktion er udkommet Ugebladet »Der deutsche Katholik an der Saar«. Biskop Bornewasser og Biskoppen af Speyer — Saardistriktets Overhyrder — har udtalt sig for Tilslutning til Tyskland. Provsterne i Saar har sluttet sig til Biskopperne og derved fremkaldt Afstemningspræsidentens Protest. Paa den anden Side mener »Neue Saarpost«s Redaktør, Præsten Hoffmann, at 90 % af Præster er for Status quo.

Ved sidste Valg til Saars Landdag — 1932 — var Partistillingen følgende (med en Valgdeltagelse af 77 %): Det katholske Centrum 156 600; Kommuniste 84 100; Socialdemokrater 36 000; Nazister 24 500; Forsk. borgerlige Partier 53 500. Men siden har Grupperingen hos alle Partier gennemgaaet en betydelig Forskydning.

Hvad der er det gavnligste for den katholske Kirke, saavel som for Tyskland og den europæiske Fred, vil man ikke uden videre være i Stand til at bedømme. De tyske Biskopper har i de sidste Dage udsendt en Opfordring til at bede for et godt Udfald, uden ganske klart at fastslaa, hvad de forstaaer ved et godt Resultat. De siger: »Den for vort Fædrelands Fremtid saa skæbnesvangre Afgørelse, som i Løbet af nogle Dage skal falde ved Saar, kan ingen Tysker staa ligegyldig overfor. Som tyske Katholiker er vi forpligtede til at sætte alt ind paa vort Fædrelands Storhed, Velfærd og Fred. Vor virksomste Hjælp er Bønnen.« Derfor skal der Søndag d. 13. ds. bedes tre Fader vor og Hil Dig, Maria »um einen segensreichen Ausgang der Saarabstimmung.«

En Tilskuer.

Den eneste.

En Tragedie fra Aaret 1935.

Elli havde været deres eneste Barn. Ingen anden havde sagt Far til hendes Fader og Mor til hendes Moder. Ingen anden havde spist hendes Kager og laant hendes Dukke.

Det var netop kun hendes Far, hendes Mor, hendes Dukke og hendes Kage.

Først i Skolen fik hun andre Børn ved Siden af sig. Det var ikke længere Legekammerater, som hun kunde sende bort, naar de kedede hende. Hun kunde ikke engang løbe sin Vej, naar hun vilde. Det, syntes hun, var saa mærkeligt. Man gav hende heller ikke længere Ret i alt. Ved Siden af hende sad de andre, og de belød ogsaa noget for Læreren. Ja, om nogle paastod han endog, at de var bedre og flittigere end Elli. Det, syntes hun igen, var saa mærkeligt. Det var der ingen, der havde ment. Tidligere havde hun alene været Fars og Mors eneste gode Elli.

Da saa Gymnasieaarene var forhi, var hun igen den eneste. Alle Faderens Sorger og Moderens Sorger gjaldt igen hende. Nu kunde hun læse Romaner og spille Klaver, svømme og spille Tennis, ja oven i Købet ride. Ingen var hende i Vejen, og ingen satte Grænser for hende. Hun behøvede heller ikke at anstrenge sig. Hun var den eneste og ikke grim, og de havde lidt Penge.

Saa kom han. Alt andet paa Jorden forsvandt. Der eksisterede kun han og hun. Der blev sagt mange smukke Ord, og der blev henlevet mange lykkelige Dage. De kom paa Baller og i Theatret. Der kom Breve og Visiter. Til sidst naaede de til Tæppet i Kirken og Blomsterne. De fik mange Haandtryk og Lykønskninger og en lang Bryllupsrejse. . . . Men da de havde været gift i 14 Dage, forekom det hende, som om noget straalende var forsvundet. Alle de andre Ting i Verden, som i det sidste Aar var forsvundet, kom lige pludselig alle sammen igen, men de var ikke længere saa smukke. Det var blevet Hverdag.

Efter et Aars Forløb kom hendes svære Time. Elli havde kunnet svømme og spille og ride, alt for det Smule Legeme, og dog led dette Legeme saa store Smerter, meget mere end andre maatte lide, som ikke kunde spille og svømme og ride. Men da Timen var overstaet, glædede hun sig meget over sit Livs Frugt. Det syntes hende nu igen, som forsvandt alt andet paa Jorden, og den lille, hendes lille, alene blev tilbage. Hans Sundhed var hendes Sundhed, hans Sygdom hendes Sygdom, hans Smil var hendes Lykke, hans Graad hendes Smerte. Hun lod ham fotografere forfra og fra Siden, fra højre og fra venstre, siddende, sovende, gaaende, legende. Det kostede alt sammen megen Tid og mange Penge, og saa var der ikke længere hverken Penge eller Tid — til et andet Barn —. Tragedien om den eneste begyndte forfra.

De følgende Aar var en Gentagelse, kun med den Forskel, at nu var Elli Moderen og den lille Barnet. Alle Fejl, som een Gang var blevet begaaet, blev begaaet igen.

Enhver Hverdag, som tidligere var blevet levet, blev levet igen. Man havde jo aldrig ladet Elli se andet, hvor kunde det saa være anderledes. Ikke mange store Smerter, men heller ikke megen stor Lykke — mange Smaasorger og nogle smaa Glæder — kun lidt Andagt og mange Adspredelser. Mange Ærgrelser og kun lidt Fred.

Alle Visiter kedede hende til sidst, al Tale blev saa overfladisk og al Trøst til Væmmelse. Selv hendes Barn, hendes eneste, stod uforstaaende over for det, Moderen nu talte, og all syntes Barnet at være som en døendes Fantaseren. Men hun erkendte stadig klarere, at hun maatte leve sit Liv paa ny, hvis det gik, maatte leve det anderledes, hvis det gik. Hendes Læber var allerede ved at bede: Evige, hvorfor har jeg erkendt dig saa sent, hvorfor har jeg tjent dig saa lidt — men da sprang de kolde Sveddraaber frem paa hendes Pande, Næsen faldt ind, og Munden blev staaende aaben —

Den eneste var ikke mere . . .

A. Reimann.

Pauluskredsen 1934—1935.

Paa Tærsklen til det nye Aar er det sikkert ikke uden Interesse at se tilbage paa et Arbejde, som begyndtes for et Aar siden og som synes at have sin Berettigelse ogsaa i Fremtiden. En lille Gruppe af Katholiker — Pauluskredsen — indsaa for et Aarstid siden, at det var nødvendigt at faa udgivet en Række aktuelle Skrifter. Da nu Forholdene for tidligere Bog- og Skriftudsendelser havde vist sig at være megel vanskelige og havde fordret meget store, ja næsten uoverkommelige økonomiske Ofre og dertil et Arbejde, der ofte ikke stod i Forhold til Resultatet, indsaa Pauluskredsen, at man maatte benytte en ny Fremgangsmaade for at sikre, at Skrifterne saa hurtig som muligt fik en saa stor Udbredelse som blot tænkelig. Det lykkedes over al Forventning at skaffe et ret stort Antal Subskribenter, og Resultatet blev Udsendelsen af 9 Skrifter varierende fra 32 Sider til 176 Sider. Den første Serie blev næsten revet bort, saaledes at tre af Hefterne overhovedet ikke mere kan faas i Handelen. Af den anden Serie, som til Dels blev trykt i et større Oplag, findes endnu nogle Rester, og daglig modtager Ekspeditionen Bestillinger af Skrifterne fra Boghandlere over hele Landet. — — — Det er derfor ogsaa med godt Mod, at Pauluskredsen ser Fremtiden i Møde og allerede nu har planlagt to nye Serier, der skal udkomme i Løbet af Aaret 1935. Der er her i højere Grad end hidtil taget Hensyn til lettere læselige og mere aktuelle

Skrifter. Saaledes indledes med en Bønnebog (en Samling oldkirkelige Bønner), derpaa følger et lille Skrift »Hvordan vi blev Katholiker«, meget levende Skildringer af Konvertit-typer fra de sidste Aartier. En Bog, som har fundet en meget stor Udbredelse i Tyskland: En liden Bog om den gode Vilje, vil sikkert ogsaa bringe et godt Budskab i mange danske katholske Hjem. Endvidere er der igen taget Hensyn til Kampen mod det gamle Testamente ved et Hefte om Syndefald og Syndflod. Endelig slutes denne Serie med et saa aktuelt Emne som »Sjælen i Menighedsarbejdet«, Hovedsagen i den katholske Aktion, saaledes som Pave Pius XI ønsker denne Bevægelse. Af den 4. Serie skal endnu nævnes en Bog af Pater Lutz (Sand og falsk Mystik), »Patriarker og Pyramider« af Pastor Andreasen, en ny og udvidet Udgave af »Sakramentsbogen«, den saakaldte »Ritualet« og endelig slutes med en engelsk Dominikanerpaters Bog om Helligaanden. Subskriptionsprisen bliver stadig 3 Kr. pr. Halvaar (4 Kr. for Udlandet). Enhver, der paa nogen Maade er i Stand til at støtte Udbredelsen af katholsk Litteratur i Danmark, bør subscribere paa Pauluskredsens Skrifter. Gentagne Gange har Hs. Excellence Biskoppen opmuntrende støttet Arbejdet og opfordret til at fortsætte paa Trods af alle Vanskeligheder, der kan opstaa. Tidligere Subskribenter behøver ikke at forny Subskriptionen, da denne gaar automatisk videre. Alle andre, der ønsker at subscribere, kan gøre det paa ethvert Postkontor eller ved at sende et Kort til Formanden: Pastor Knud Ballin, Kongevej 27, Sønderborg. K. B.

NYE BØGER.

L. P. Fabricius: Danmarks Kirkehistorie. 1. Dels 1. Halvbind. 335 S. O. Lohses Forlag. Kbh. 1934.

Det foreliggende Halvbind, der omfatter Kirkens Historie i Danmark fra Begyndelsen til omkring Aar 1250, er formedelst den livlige Fremstillingsmaade let at læse, og Forfatteren maa i det store og hele siges at have skilt sig godt fra Størsteparten af Arbejdet. Man mærker tydeligt, at han har gjort sig Anstrengelser for at være objektiv. Hvad der fra katholsk Side kan indvendes mod Fremstillingen, særlig vedrørende Kirken og dens Organisation, er ikke store Sager. Med Hensyn til Bogens sidste Kapitel, der behandler Stenkirkernes Opførelse (udmærket fremstillet) og Gudstjenesten, kan vi ikke være tilfredse med Fremstillingen af Messen og Messeofferet. Det er ikke saa lidt misvisende, hvad Forfatteren har faaet ud heraf, til

Trods for, at han i sine Kildehenvisninger hertil bl. a. angiver at have benyttet Pastor Schindlers Liturgi. Bogen ender med en »Oversigt«, der øjensynlig er skrevet med det protestantiske »Kirkefolk« for Øje, thi den kan ikke helt frikendes for at virke tendentiøs. Vi betragter det som en Selvfølge, at det næste Halvbind giver et udførligt Navne- og Sagsregister til hele 1. Bind, uden hvilket Bogen er vanskelig at bruge som Haandbog. A. N.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Nytaarsmodtagelsen paa Valbyhus.

Hs. Excellence Biskoppen modtog ogsaa i Aar Københavns Præster og Forvaltningsraad, som overbragte de bedste Ønsker for det nye Aar. Provikar Pastor P. Schreiber mindedes først ved et Tilbageblik paa det henrundne Aar de mange sorte Skygger, der havde svævet over det, lige fra Jagtvejkirkens Nød til de senere Maaneders Angreb og ønskede derefter Hs. Excellence Kraft og Guds Velsignelse til hans ansvarsfulde Gerning. Biskoppen takkede for de gode Ønsker og henviste til, hvad der var gjort for at afværge Tidens Genvordigheder og bad om alles Bøn og trofaste Medarbejde.

Sognepræst Ph. von der Kettenburg 60 Aar.

Sognepræsten til St. Ansgars Kirke i København, Ph von der Kettenburg, fejrede i Torsdags, d. 10. Januar, sin 60-Aars Fødselsdag. Født paa Slottet Kettenburg i Hannover gennemgik den unge Baron sine Studier paa Jesuiterskoler i Østrig, dels i Kalksburg ved Wien og dels i Innsbruck. Præstevielsen modtog v. Kettenburg d. 17. Juli 1898 i Paderborn. Efter 3 Aars fortsatte Studier og praktisk Uddannelse, blandt andet i Zürich, kom Pastor v. Kettenburg i 1901 til Danmark og har siden uafbrudt været knyttet til det danske Vikariat. Først var Pastoren ansat ved Rosenkranskirken som Kapellan under Sognepræst Slump og kom derfra i 1905 til St. Ansgars Kirke for at efterfølge afdøde Pastor Andr. Johansen. Da Pastor Braun i 1923 døde efter i 37 Aar at have beklædt Embedet som St. Ansgars Kirkes Sognepræst, udnævntes Pastor v. Kettenburg til hans Efterfølger som Sognepræst ved Vikariatets Hovedkirke.

Som Pastor v. Kettenburgs Tilværelse saaledes har formet sig uden mange Omskiftelser, hører han saa absolut til de stille i Landet. Offentlig Freintræden har altid været Pastoren imod, og Steder, hvor der stod Kamp og Strid, holdt han sig altid fjernt fra. Ugebladet nævner sædvanligvis ikke Fødselsdage udover de særlig høje, runde Tal,

men naar vi nu af ganske Hjerte ønsker Sognepræsten til Lykke paa 60-Aars Dagen, er det med en særlig Tak for den store Interesse, Pastoren altid har vist Ugebladet og Ansgariusforeningen, i hvis Bestyrelse han for en Aarrække siden havde Sæde i adskillige Aar. Ugebladet har næppe mange saa opmærksomme Læsere som Pastor v. Kettenburg; derom vidner blandt andet, at næppe een Trykfejl undgaar Pastorens skarpe og ordenselskende Øje. I det hele taget er Orden og Nøjagtighed et Træk, der kendetegner al Pastor v. Kettenburgs Virksomhed, der røgtes med stor Samvittighedsfuldhed og et varmt Hjertes Kærlighed til Opgaven. Hjertelig til Lykke og Held og Glæde over de kommende Aar!

Ugebladet.

Kirkesanger i 40 Aar.

Fredag d. 4. Jan. havde Forvaltningsraadet for St. Ansgars Kirke indbudt Kirkens Kor til en festlig Sammenkomst i Anledning af et meget sjældent Jubilæum. Jubilaren var Frk. E. Albrechtsen, der gennem 40 Aar uden Afbrydelse har virket i Koret. Sognepræsten, Pastor v. d. Kettenburg, takkede Frk. A. for det store uegennyttige Arbejde gennem den lange Aarrække og overrakte hende foruden Blomster et Madonna-Billede med Inskription og en Pengegave. Ogsaa overfor Korets øvrige Medlemmer udtalte Sognepræsten sin Tak for deres Iver og stadige Interesse. Derpaa talte Organist Thomsen og overrakte en Blomstergave fra Koret, hvorpaa Sognepræsten udbragte et Leve for Jubilaren. Efter nogen Tids hyggeligt Samvær sluttede Aftenen med, at Org. Thomsen paa Korets og Frk. A.'s Vegne takkede Sognepræsten og Forvaltningsraadet for den smukke Fest.

Julespil og Ridderkors i Aarhus.

Søndag den 30. Decbr. afholdt Menigheden i Aarhus sin sidste Familieaften i 1934. Før den traditionelle Fest og Dans om Juletræet opførtes et Julespil forfattet og iscenesat af Pater Laux. Spillet hed Vor Frues Rosengaard og var Billeder og Toner bygget over Hemmelighederne i den glædefulde Rosenkrans. De smukke Scener virkede som en god Juleprædiken paa Tilskuerne.

Aaret 1934 er i Aarhus gaaet sin rolige og jævne Gang uden noget særlig opsigtvækkende. Kirkebesøget har været udmærket, og mange har været til Herrens Bord. Mændenes Kongregation har i Forening med Ynglingenes haft nogle livlige Diskussioner om meget aktuelle Emner, og man agter at fortsætte, da de gør god Lykke og forhaabentlig ogsaa Gavn som et Led i katholsk Aktion. Nævnes skal ogsaa, at vor Trosfælle, Herr Theaterdirektør Hennig Jensen af Kongen har faaet Ridderkorset.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Præstevielse i Lateranbasilikaen.

Den 22. December modtog 20 Diakoner fra Propaganda-Kollegiet i Rom i Lateranbasilikaen, »alle Kirkers Moder og Hoved«, deres Præstevielse. Ogsaa Danmarks apostoliske Vikariat har derved faaet to nye Præster. Pastor Nicolaus Oppermann er født i Holstebro og er 30 Aar gammel.

Efterendt Studentereksamen var han nogen Tid Journalist i Danmarks Hovedstad og ude i Provinsen. 1927 blev han optaget i den kath. Kirke og kom i 1929 til Propaganda-Kollegiet i Rom. — Dagen efter Vielsen læste Pastoren sit første hellige Messeoffer i Kollegiets gamle og ærværdige Kapel. Den hellige Messe overværedes af to danskfødte Præster, Pater Suhr O. S. B. og Pastor Jacobus Hjorth fra

Collegium Germanicum (han blev præsteviet d. 28. Okt. 1934). — Petrus van der Stock, født af gode katolske hollandske Forældre i Rotterdam, er nu 24 Aar gammel. Han blev allerede tidligt begejstret for den danske Mission. For

Pastor Oppermann og Pastor v. d. Stock.

at kunne vie sig den katolske Kirkes Tjeneste i Danmark forlod han 1929 sit kære Fædreland og har siden hen studeret paa Propaganda-Kollegiet. For kort Tid siden hørte han om den store Præstenød paa Færøerne og tilbød straks sine unge Kræfter til denne katolske Mission.

Meddelelse til Læserne:

Med biskoppelig Godkendelse har »Katholsk Radioklub« startet en Ungdomsafdeling (»K. R. U.«) med Hr. Ekspeditionssekretær K. Boye Danielsen, Gl. Kongevej 80 som Formand og som Sekretær: Hr. Alexander Koch, Svanholmsvej 1^a. 1ste Mødeaften: Lørdag den 19. Januar 1935. Program: Broget Underholdning. Kontingenten er 2 Kr. pr. Saison. Indmeldelser modtages af Sekretæren. Mødelokaler: »Vesterhus«, Vestervoldg. 115. Efter Møderne bliver der Kaffeborde, for hvem der ønsker det, à 25 Øre pro persona.

Kirkelig Kalender.

Jan. 13. S. Oktav af Epiphani. 14. M. Hilarius. 15. Ti. Paulus Eremit. 16. O. Marcellus I. 17. T. Antonius. 18. F. Petri Stol i Rom. 19. L. Knud, Konge af Danmark.	Jan. 20. S. 2. Søndag e. Epiphani. 21. M. Agnes. 22. Ti. Vincents og Anastasius. 23. O. Raymund af Pennafort. 24. T. Timotheus. 25. F. Pauli Omvendelse. 26. L. Polycarp.
--	--

Jan. Ugens Messebønner.

13. S. Oktav af Hellig 3 Konger (83—116).
 14. M. Hilarius (784—617); 2. Felix af Nola.
 15. Ti. Paulus Eremit (785—618); 2. Maurus
 16. O.† Marcellus I (787—620); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107].
 17. T. Antonius (788—621).
 18. F. Petri Stol i Rom (788—621); 2. Paulus, 3. Prisca.
 19. L. Knud, Konge af Danmark (792—625); 2. Marius og Lidel-sesfæller.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkransk. »Maria Rosenkransdronning« F.K.: Sønd. d. 13. Jan. i Messen Kl. 8. — St. Ansgars Kirke. »De Kristnes Hjælp« M.: Torsd. d. 17. Jan. Kl. 20. Derefter Samvær i Salen Bredg. 67° o. G. F.K.: Sønd. d. 20. Jan. Kl. 8.

Ved Familiernes aarlige Indvielse i Sognekirkerne bør alle katolske Familier give Møde.

Paa den Hellige Families Fest, Søndag d. 13. Jan. afholdes Festandagten med Prædiken og den aarlige Indvielse af Sognets Familier til den hellige Familie af Nazareth i St. Ansgars K. Kl. 17. Rosenkrans K. Kl. 17. St. Annæ K. Kl. 18. Sakraments K. Kl. 18. St. Andreas K. Kl. 17 (uden Præd.).

St. Knuds Skoles Elever opfører Søndag d. 20. Jan. Kl. 20 og Mand. d. 21. Jan. Kl. 20 Stykket: »Ej blot til Lyst« i St. Knuds Skoles Sal. Entré: Børn 25 Øre. Voksne 1 Kr. Generalprøven er Fredag d. 18. Jan. Kl. 19 sammesteds, Børn 25 Øre, Voksne 50 Øre.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 18. Jan. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

S.M.D.M. Ekstraordinær Generalforsamling Mandag d. 14. Jan. 1935 Kl. 20 pr. i Café »Osborne«, Vesterbrog. 84, Hj. af Frederiksberg Allé. Alle Medlemmer (ogsaa passive) bedes møde. Dagsorden er tilsendt. *Styrelsen.*

Juleindsamlingen i St. Ansgars-, Sakraments- og Ordrups Sogn indbragte 1237 Kr., som uddeltes i Pengegaver til 112 Familier, enligstillede og skjult Nød. Alle Bidragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak. *Komitéen.*

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 10. Jan.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 3.

Søndag den 20. Januar

1935

INDHOLD: »Gør, hvad han siger Eder«. — Adskillelsen er en Straf fra Gud. — Katholsk Aktion og Mariakongregationen. — En Præst optager 6000 Konvertiter. — Gustav Adolfs Datter og Greta Garbo. — To Munkes Livsværk. — Katholsk Ungdomsværn. — Fra Genforeningens Veje. — Presse-Rundskue. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Gør, hvad han siger Eder“.

Dette Liv er et Bryllupsmaaltid, naar det leves som en Forberedelse til den evige Forening med Gud. Vinen, som vækker, nærer og forhøjer Festglæden, er Naadekraften, som skænker Guds Børn den sande Frihed. Men ak, Mennesker foretrækker ofte en smudsig med Feberkim gennemsyret Drik, de slette Tilbøjeligheder, og hvad bliver der saa ud af den moralske Frihed?

Det vilde være en stor Vildfarelse at tro, at Mennesket til hver en Tid er lige frit. Jo længere han tillader det Onde at slynge sine Lænker om Mennesket, desto mere ufrit bliver det, desto større Magt vinder Fristelsen over ham, desto mere trykkende bliver Syndens Slaveri.

Store Digtere har forstaaet denne Sjælenes Tilstand og fremstillet den paa en mesterlig, fin Maade, f. Eks. Johannes Ewald. I Evas Monolog føler man, hvorledes

hun stadig bliver svagere i sin Modstand overfor Fristelsen og giver mere og mere efter for den:

*. . . See, jeg har ej smagt endnu,
Jeg er uskyldig, Gud! Og du, hvi dræber du?
Men jeg har tænkt en Synd! — Hvad Synd? Kan Tanker dræbe?
Sjæl, smag din fulde Lyst! Men rør den ej, min Læbe!
At rose Herrens Træ, det er at prise Gud.
Hans Træ, hvor dejligt, ak hvor yndigt ser det ud!
Den tause Majestæt, de underlige Kræfter!
Den Frugt! Hvem saae dets Frugt og længtes ej derefter!
Selv Skyggen! Billede, dig vil jeg kysse, dig! . . .
Men Skyggen selv er Død, og den vil dræbe mig.*

Meget mere indgaaende skildrer H. C. Andersen i sit Eventyr: »Paradisets Have« den Magt, Fristelsen faar over den, der blot paa et eneste Punkt giver efter for den. Flere Scener i Fr. Paludan-Müllers: »Adam Homo« kunde man anvende som en indtrængende Advarsel imod at give den Onde blot den lille Finger, fordi han saa river ikke alene Haanden og Armen, men hele Legemet til sig. Man glider saa let ind i det Onde, men — hvorledes kommer man igen ud deraf? »Ved det første er vi fri, ved det andet er vi Slaver« (Goethes Faust).

M. Goldschmidt har kraftigt fremhævet denne vor Hængen ved det Onde, som man frivilligt har valgt. Retter man Blikket fra det Ideal, man stræber imod, til Virkeligheden, ser man, »»at . . . man har faaet Vinger, men de er bundne, at man som hin Konge i Eventyret er halvt af Sten, og at den Halvdel, som lever, ikke kan komme fri« (Ravnen I, 5).

Findes der da ingen Redning? Er man solgt til Synden, naar man har hengivet sig til den og er Slave af en slet Vane? De naturlige Kræfter svigter foran en Opgave, der paa det moralske Omraade betyder saa meget som at forvandle Vand til Vin. — Nogle unge Mennesker kom til en berømt Læge i Graz. Han skulde give dem et Middel til at komme bort fra en slet Vane. De var ved at gaa til Grunde ved den. Han svarede: »Dér staar jeg magtesløs. Gaa ind i Kirken, til de hellige Sakramenter, og hold Dem til det, der bliver sagt Dem.« Nøjagtig samme Anvisning, som Guds-

moder gav ved Brylluppet i Kana: »Gør, hvad han siger Eder«.

Hvorledes lyder Frelserens Befaling i vort Tilfælde: »Gør Bod! Vaag og bed!« Den, der nøjagtig følger denne Ordre, kan tale om Sejr. Naadens Vidundermagt kommer over ham. Den forvandler Svaghed til Styrke, Ligegyldighed til Begejstring, Forsagthed til ukueligt Mod, Lunkenhed i det Gode til fyrig Iver.

Fr. v. Schiller viser i »*Maria Stuart*« og i »*Jomfruen af Orleans*« den sande Bods- og Bøns Himmelkraft. Dronningen af Skotland har sonet sine Fejl gennem den Resignation, hun viste under de mange Aars Ophold i Fængslet. Og i Døden — hvor højt hæver hun sig ikke over sin Modstander, som vel sejrer udadtil, men indvendig er knust. Jomfruen af Orleans maa sone bittert for sin Stolthed, og hun gør det med beredvilligt Hjerte. Efter at Sonen er fuldbragt, bliver hendes Bøn hørt. Hun kan fuldføre sin Op-gave: at redde Frankrig, og hendes Bestræbelser bliver til Triumf. Sonens vidunderlige Virke, den bodfærdige syndige Sjæls Ophøjelse til Frihed og til Guds Børns Salighed er udtrykkelig understreget i H. v. Hofmannsthals: »*Enhver*«, som Johs. Jørgensen har bearbejdet for den danske Scene. Vi kan kun glæde os, naar det selv fra Theatret lyder os i Møde: »Gør, hvad han siger Eder.« —ch—

Adskillelsen er en Straf fra Gud.

Den store internationale Bedeuge om alle Kristnes Genforening i Troen falder for Danmarks Vedkommende mellem de to store nationale Helgenfester: St. Knuds Mindedag og St. Ansgars Fest. Ansgar, Nordens Apostel, var den store Banebryder, Grundlægger og Begynder. Knud Konge var Troens Skjold og Sværd, der sejrrigt overvandt den sidste Modstand mod Christi Lære. Aarhundreder senere sank den gamle Kirke i Grus, og skal den rejse sig igen i Norden, trænger vi igen til en hellig Aandens Kæmpe lige saa stærk til at vinde tilbage og genforene, som Ansgar og Knud har været stærke til at bygge op. Ham maa vi bønfalde Herren om, til ham maa Bod og Kærlighed bane

Vej, thi det er jo som den serbisk orthodoxe Biskop Ireneus sagde: »Adskillelsen er en Straf fra Gud: vi er endnu ikke værdige til en Genforening. Maaske maa der fra begge Sider endnu bedes længe og inderligt, før Gud skænker os Naade til en Genforening.«

Lad os bede!

18. Jan. om, at alle udenforstaaende maa vende tilbage til Christi ene Hjord. Fader vor. Hil dig, Maria.
19. Jan. for Protestanterne i Europa, særlig i Skandinavien.
20. Jan. for Orientalernes Tilbagevenden til den katholske Enhed.
21. Jan. for Anglikanerne i England.
22. Jan. for alle Kristne i Amerika.
23. Jan. for de daarlige og frafaldne Katholiker.
24. Jan. for Jødernes Omvendelse.
25. Jan. for Hedningernes Omvendelse.

Antifon og Bøn.

At alle maa være et, ligesom du, Fader, er i mig og jeg i dig, at ogsaa de maa være eet i os; for at Verden maa tro, at du har sendt mig. (Joh. 17,21.)

Ø. Jeg siger, du er Petrus.

R. Og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke.

Herre Jesus Christus, du, som har sagt til dine Apostle: Fred lader jeg eder, min Fred giver jeg eder, se ikke paa mine Synder, men paa din Kirkes Tro, og giv den efter din Vilje Fred og Enhed, du, der lever og regerer som Gud fra Evighed til Evighed. Amen.

Katholsk Aktion og Mariakongregationen.

Ved Jubilæumsandagten i Jesu Hjerter Kirke Søndag d. 9—12—34 holdt **Hs. Exc. Biskoppen** en programmatisk Tale om Forholdet mellem katholsk Aktion og Mariakongregationerne. Hs. Excellence har stillet Talens Indhold til vor Disposition, som vi er i Stand til at bringe i nedenstaaende lidt sammentrængte Fremstilling.

Der findes for Tiden 50.000 Mariakongregationer i Kirken, og dette Tal viser tilstrækkeligt baade deres Popularitet og deres Levedygtighed. I vore Dage er der imidlertid opstaaet et Problem. Hvilken Stilling skal Mariakongrega-

tionerne indtage over for den katholske Aktion? Dette Spørgsmaal vil let kunne løses, hvis man nærmere vil studere Karakteren i begge Organisationer. Jeg vil nævne nogle Citater af den hellige Fader, i hvilke han udelukkende taler om Mariakongregationerne.

Da han den 30. Marts 1930 modtog Medlemmer af Mariakongregationer fra hele Verden, sagde han bl. a. »*Bliv paa den Post, hvor De nu staar, følg vedblivende de Methoders, som De altid har fulgt, bevar Deres Kærlighed til Guds Moder, men søg ogsaa at finde Tid og Kraft til at tage Del i den katholske Aktion.*« Disse Ord viser ganske klart, at Mariakongregationerne ikke er en Afdeling af den katholske Aktion, men skal slutte sig til den. I den samme Tale hentyder den hellige Fader til et Brev fra Kardinal Pacelli til Kommandør Ciriaci, i hvilket vi finder de samme Udtryk for Forskellen mellem katholsk Aktion og Mariakongregationen. »*Udenfor den egentlige katholske Aktion findes der andre S sammenslutninger og Broderskaber, som har et mere religiøst, asketisk Formaals, eller som udøver den kristelige Kærlighed under alle dens Former, organiserede paa forskellig Vis og tilpasset det private Initiativ, men derfor netop forskellige fra den katholske Aktions Organisation.*« Dette er altsaa Foreninger, som man ikke maa forveksle med katholsk Aktion.

I en privat Audiens den 3. Maj 1932 udtalte den hellige Fader til Kannik Kardyn, at man fremfor alt maatte bevare Karakteren af den katholske Aktion og af J. O. C. Den hellige Fader har selv saa ofte skelnet Hjælpeorganisationer som Bønnens Apostolat, Mariakongregationen, og alle Sports- og Idrætsorganisationer fra den egentlige katholske Aktion.

Den hellige Faders Standpunkt kan let forklares: Mariakongregationen er fremfor alt en Eliteforening, katholsk Aktion vil derimod naa ud til Massen og organisere denne. Mariakongregationen er ikke en Lægmandsorganisation hverken i sig selv eller i dens S sammensætning, der findes nemlig mange Kongregationer af Præster og Ordensfolk, og hver Mariakongregation ledes af Kongregationens Præses, der altid er en Præst. Katholsk Aktion er i alle dens Grader en Lægmandsforening, som stiller

sig under Biskoppens Autoritet, og, for at finde en Autoritet, som kan sammenlignes med Mariakongregationens lokale Præses eller hans Delegerede, maa man gaa helt op til Biskoppen. Hver enkelt Mariakongregation har et vist privat Initiativ, medens de forskellige Afdelinger af den katholske Aktion er knyttet til hinanden med fastere Baand som Følge af den fælles Aktion og et Arbejdsfelt, der stadig skifter efter Øjeblikkets Behov.

Den katholske Aktion er en moderne Form for Apostolat med ganske særegen Karakter, som adskiller den fra andre Former for Apostolat; den bestaar af tilsluttede Foreninger og organiserer sig kun selvstændigt, hvor der ingen Foreninger findes. Mariakongregationen har som Hovedformaal, men ikke eksklusivt, at danne Elitekristne, ved en mariansk Methode, som er dens egen. Mariakongregationen er en Hjælp til den katholske Aktion.

Hvad jeg har sagt, tillader allerede at skimte Slutningen. Men den hellige Fader bekræfter den, idet han formelt anviser Mariakongregationen Plads mellem den katholske Aktions Hjælper: *»Det var paa disse Kongregationer, Vi tænkte, da Vi i Aanden hilste denne fromme Sammenslutning og faderligt indtrængende kaldte dem til Hjælp som Hjælper for katholsk Aktion.«*

Mgr. Pizzardo, Generaldirektør for den italienske katholske Aktion, bekræftede ogsaa dette Udtryk »Hjælper«, da han den 8. December 1930 henvendte sig til Eleverne i det franske Seminarium i Rom og sagde: *»Ethvert kirkeligt Broderskab, Mariakongregationer og andre lignende Foreninger er meget nyttige for Sjælene og følgelig ogsaa for selve den katholske Aktion. Thi katholsk Aktion forudsætter den indre Dannelse, fordi den er Grundlaget for al ydre Aktivitet, og paa Grund af deres store Betydning er de bleven ophøjet af den hellige Fader til katholsk Aktions Hjælper.«* I et Brev fra den hellige Fader Pius XI til Biskopperne i Kolombien den 14. Februar 1934 — et Brev, som hører til katholsk Aktions officielle Dokumenter, — genfinder vi den klare Skelnen mellem katholsk Aktion og dens Hjælper: *»Man skal ikke frygte for, at katholsk Aktion opluger eller blot svækker disse ærværdige og for tjenstfulde religiøse Sammenslutninger, som allerede med syn-*

lige Resultater samler Ungdommen i de kvindelige og de mandlige Kongregationer; fordi disse Foreninger, i det mindste delvis, arbejder for det samme Formaal, nemlig Christi Rige i Sjælene, maa de regnes blandt de kostbareste Hjælpere af katholsk Aktion, med hvilken de skal sørge for at holde sig i Harmoni og broderlig Medvirkning.«

Af ovennævnte Udtalelser og af flere andre fremgaar det, at:

1) Disse hjælpende Foreninger ikke er underkastede den officielle katholske Aktion. Hvis de vil virke med i katholsk Aktion, maa man finde en Tilslutning, d. v. s., at katholsk Aktion nøjere kan bestemme, hvad den ønsker af disse Foreninger, og saaledes betragte dem som officielle Hjælpere. Men det er den hellige Faders Vilje, at disse Foreninger skal bibeholde deres eget Formaal og deres egen Organisation, og han paalægger Kongregationernes Præsæs at beholde deres Metoder og at forblive tro over for deres Traditioner. Mariakongregationerne yder deres Hjælp, men beholder deres Autonomi.

2) De marianske Kongregationer kaldes katholsk Aktions Hjælpere, ikke fordi de har skabt visse apostoliske Arbejder, men fordi de kan inspirere den katholske Aktion og give den Medhjælpere, som er i Besiddelse af en virkelig aandelig og apostolisk Dannelse.

Fra sit Standpunkt betragter katholsk Aktion de marianske Kongregationer — og man kan sige det samme om alle andre Foreninger med Elitedannelse — som Arnesteder for Ledere, som Skoler, i hvilke man former apostoliske Sjæle, som Centrere for et intensivt aandeligt Liv, hvor Lederne opøves i Viljestyrke og mindes om, at alt Apostolat maa hvile paa en overnaturlig Basis.

3) Hvis en Mariakongregation, uden at tage Hensyn til andre Foreninger, vilde hengive sig til forskelligartede Formaal i Stedet for at lægge Vægten paa Medlemmernes indre Liv, saa vilde den høre op med at være en Planteskole for Ledere til den katholske Aktion, den vilde ikke, være andet end et Sammensurium af forskellige Arbejder med en lokal apostolisk Virkekraft af en saadan Karakter, at den vilde skade den katholske Aktions Udvikling.

(Sluttes.)

En Præst optager 6000 Konvertiter.

Om afdøde Pastor Neuvel blev der sagt, at han har ført ca. 500 anderledestroende tilbage til Kirken; skønt dette er en smuk Rekord, kan den dog ikke sammenlignes med Paulistpateren Bertrand L. Conways Resultater: i henved 30 Aar prædikede han i de Forenede Stater, og allerede i 1927 havde han optaget over 6000 Konvertiter. Det vil sikkert baade interessere og gavne mange af vore Læsere at høre noget om de Erfaringer, den nidkære Præst har samlet gennem sit frugtbare Apostolat. Vi bringer dem i fri Oversættelse.

Et af de Midler, som førte til de rigeste Resultater, var specielle Foredrag for Ikke-Katholiker. Min egen Erfaring gennem en 27-aarig Virksomhed som Missionær beviser, at de altid bragte en Forøgelse af Tilhørere fra det tre- til det tyvedobbelte (sammenlignet med ikke-katholske Tilhørere ved almindelige katholske Missionsforedrag), og vi fik Konvertiter i Forholdet 6:1.

Vi ved udmærket godt, at mange Konvertiter, som kommer til os umiddelbart efter Foredragene, har været paa Vej i mange Aar, og Foredrag er for dem kun det sidste Stød til Gangen til Rom. Vi ved ogsaa, at Troen er en overnaturlig Gave, som ikke kan vejes ligesom Smør og Kartofler. Men Herren virker nu engang gennem menneskelige Midler. Naar en speciel Methode, som tilsyneladende er ny, men i Virkelighed saa gammel som Apostlene, virker stærkere end andre, maa vi ikke lægge den til Side paa Grund af snæversindet Pseudokonservatisme. De følgende Tal er hentet fra Missioner, der blev holdt baade for Katholiker og Ikke-Katholiker i 188 Byer, fordelt over 62 Dioceseser i U. S. A. og Kanada i de sidste 26 Aar, i Missionsperioder fra September til Juni. Missionerne varierede i Længde fra 1 Uge til 6 Uger. Af 206 Missioner, som i Hovedsagen blev holdt for Katholiker, kom altsaa 963 Konvertiter, medens der efter 203 specielle Kursus for Ikke-Katholiker blev optaget ikke færre end 5059 Konvertiter.

Det maa ikke glemmes, at disse Tal kun giver de u m i d d e l b a r e Resultater og ikke registrerer de Konvertiter, som bliver optaget mange Aar efter. En luthersk Kvinde blev f. Eks. for to Aar siden optaget i St. Patricks Kathedral i New York, efter at hun først havde hørt vore Foredrag gennem to Uger og derefter var blevet døbt efter 3 Maa neders grundig Undervisning. Hendes Iver, hendes Bønner, og hendes Eksempel har ved Guds Hjælp siden faaet 16 af hendes nærmeste Slægtinge til at blive Katholiker.

Jeg har forresten aldrig haft noget tilovers for de snæversindede Hjerter, der bedømmer en Mission for Ikke-Katholiker efter Antallet af Konvertiter. Man skulde ligefrem mene, at en Konversion skyldes menneskelige Metoder. Man fortæller en god Historie om den kendte Jesuit Pater Fulton. En Kvinde spurgte ham engang, hvor mange Konvertiter Jesuiterne havde vundet under en bestemt Mission i Boston. »Ingen« svarede P. Fulton med Eftertryk. »Men jeg har dog hørt, at de har optaget over 40,« sagde den spørgende. »Over fyrre?« sagde Jesuiten med et lunt Blink i Øjet. »Oh, dem har den Helligaand omvendt«.

»Lad os sørge for vore egne« er der bleven sagt. Men hvem er vore egne? Den katholske Kirkes Mark er saa stor som Jorden selv. Dens Kendetegn er Universalitet: »Forkynd Evangeliet for al Skabningen!« En Paulistpater spadserede engang sammen med en anden Præst gennem Gaderne i en af Vestens Byer. Alt som de passerede Folk, saa man Kvinder bøje Hovedet, Mændene tog til Hatten, Børnene smilede en Velkomsthilsen. Af og til standede Pateren og sagde nogle venlige Ord, forestillede den ledsagende Præst og gik saa videre. »Deres Folk?« spurgte Præsten. »Jo, de er,« sagde Pateren. To eller tre Gange blev der spurgt saaledes, og altid kom det samme Svar. Til sidst spurgte Gæsten: »Er hele Byen katholsk?« »Nej, aldeles ikke«, sagde Pateren, men derfor er de alligevel alle mine Folk.«

Andre igen, som hører om Konversioner, indvender: »Vil det holde?«, idet der i selve Spørgsmaalet ligger det Svar: Det vil det ikke. Og dog ved vi, at mange af de saakaldte Frafald aldeles ikke kan kaldes for Frafald, fordi disse Pseudokatholiker aldrig blev Katholiker i Ordets egentlige Forstand. De blev optaget uden nogensinde at have faaet en klar Ide om Kirkens guddommelige Myndighed. Det er soleklart, at en halv Snes Samtaler, hver paa 15 Minutter, ikke er nok til at forandre et langt Livs Overbevisning. En katholsk Kone, som er nidkær og intelligent, kan maaske udfylde Hullerne, supplere den fornødne Undervisning, men hun er ofte ganske magtesløs til at bekæmpe sin Mands Slægtninge og Venner og deres nedbrydende Indflydelse.

Et meget frugtbart Arbejde gøres ved Foredragsserier i Byerne, især i New York, som hvert Aar finder Sted under Kolumbusridderens Patronat. En omhyggelig Forberedelse gaar forud. Specielle Komiteer tager sig af Annoncering i Aviserne, Plakater i de store Forretningers Vinduer og i det mindste i 100 kendte Hoteller. 250 store Husreklamer og 6 kulørte elektriske Lysreklamer bliver anbragt paa vigtige Punkter i de vigtigste Færdseisaarer. 300.000 Ind-

bydelser udsendes af Kolumbusridderne til deres personlige Venner, Byens Skolelærere, de mandlige og kvindelige Ordener og over 100 Kirker i New York og Omgivelser, for at de kan omdeles inden Foredragene begynder. Kolumbusridderne kommer selv med, fungerer som Ordensmarskaller, sørger for Pjecernes og Bøgernes Fordeling efter Foredragene og henviser de spørgende til den nærmeste Sognepræst. Kard. Farley sagde engang: »Den allerbedste Gerning, Kolumbusridderne gør for sig selv og for Kirken i New York, er dette aarlige Undervisningskursus for Ikke-Katholiker.«

Et af de mest karakteristiske Træk ved disse Foredrag er den offentlige Besvarelse af Spørgsmaal fra Spørgeskassen ved Kirkens Indgang. Disse Spørgsmaal bliver besvarede hver Aften, før Foredraget begynder. Mange Folk ønsker jo især deres specielle Vanskelighed drøftet denne Aften. Mange er blinde for alt andet, saa længe de ikke faar løst, hvad der interesserer dem. Taleren faar derved ogsaa Indblik i sine Tilhøreres Mentalitet. Personlige Forbindelser knyttes derved. Alt er ogsaa nyt, interessant, Emnerne skifter hurtigt, fra dogmatiske til apologetiske, liturgiske, historiske Problemer. Vorherre har jo ogsaa virket paa denne Maade; han svarede paa Spørgsmaal: Er det tilladt en Mand at give sin Kone Skilsmissebrev? Hvad godt skal jeg gøre for at opnaa det evige Liv? Hvad er det store Bud i Loven? I Kraft af hvilken Fuldmagt gør du dette? Er du Christus, den levende Guds Søn? Hvor-naar vil Guds Rige komme? Hvordan kan en Mand genfødes, naar han er gammel? Er det tilladt at give Kejseren Skat?

Gustav Adolfs Datter og Greta Garbo.

Om Gustav Wasas Datter foreligger der fra hendes Samtidiges Haand de mest modstridende Beretninger. Hun er en stor Gaade, som stadig frister baade grovere og finere Penne til et Forsøg paa at løse den, men man kan ikke paastaa, at Modsigelserne er blevet ophævet derved: »Forvirret af partisk Gunst og Had, svajer hendes Karakterbillede i Historien.« Men nu ligger foran os et Bidrag, som hører til de værdifuldeste.*) Hvad mener den nyeste Forskning om den svenske Dronning og Konvertit?

Forfatterinden er godt bevandret i Litteraturen om denne Dronning af Sverige; ydermere ejer hun den moderne Individualpsykologis fine Instrumenter, der sætter hende i

*) Liane v. Pentzkow: Christine Wasa. 312 S. med 11 Billeder. B. Behrs Verlag, F. Feddersen, Berlin-Friedenau. Mk. 4,50.

Stand til at adskille de sjælelige Lag, ligesom hun er i Besiddelse af de tilpassede Nøgler, der kan aabne Sjælens lønligste Skuffer. Men det kostbareste, hun bringer med sig, er dog hendes instinktive Indleven sig i en anden Kvindes Psyke. Hun forstaar at vurdere Arvelighed, Opdragelse, Reaktion over for Omverdenen, Længsel efter Kompensation, set under den kvindelige Mindreværdsfølel-ses Synsvinkel, lige saa højt som den store, aandelige Modtagelighed, Uafhængighedstrangen og en Stræben op imod de højeste Idealer. Og herigennem lykkes det hende at fatte Kærnepunktet i denne Personlighed og ud derfra at lade alt eksentrisk, paradoksalt i denne mærkelige Kvinde træde frem som noget naturligt, der er i Overensstemmelse med hendes Væsen.

Man har Indtryk af at staa over for en Hamlet-Natur. Christine har højere Maal end sine Omgivelser. Hun hader det konventionelle Skin og bryder det. Over for Samfundet viser hun ikke sit eget Jeg, medens hendes sande Natur skjules af hendes Mærkværdigheder. Naturligvis giver dette Anledning til fuldt ud berettigede Bebrejdelser, men ogsaa til hæmningsløs Sladder.

De Skikkelser, som havde Indflydelse paa hendes Skæbne, træder frem i Tidsbilledet. Særlig hendes Horatio, Azzolini, hvem hun var fuldstændig sand overfor.

Om Christines Memoirer, der viser os hendes sande Væsen og udnyttes godt, siger Ranke: *»Desværre er kun en lille Del af disse Memoirer, der afslører en Alvor, en Sanddrthed over for sig selv og en fri og stolt Tanke, over for hvilken de onde Rygter maa forstumme, blevet offentliggjort.»* Uhildet fremstiller Forfatterinden Bevæggrunden til Konversionen og lader den svenske Dronnings trofaste, opofrende Hengivenhed over for den katholske Kirke træde klart frem. Vi maa give hende Ret, naar hun siger, at

Dronning Christine af Sverige
efter Portræt af D. Beck.

Christine af en anden svensk Kvinde, nemlig af den hel- lige Birgitte, »havde kunnet lære, hvorledes man opgiver Rang og Rigdom for en stor Sags Skyld, og hvorledes kun den uegennyttige Gerning fører Kvinden til Storhed.«

Ypperlig er Modsætningen Elisabeth af England og Chri- stine stillet op: »Den Kvinde, som man engang holdt den unge Dronning for Øje som et Forbillede, den engelske Elisa- beth, dør efter at have levet et Liv rigt paa Resultater, men fortviolet, i gaadefuld Melankoli, opfyldt af Lede; og den stakkels magtløse Christine slutter efter saa mange bitre Nederlag og Skuffelser glad og rolig. *„Dødens Time er Sandhedens Time“*, har hun engang sagt.«

Om Greta Garbos Fremstilling af Dronning Christine i Filmen af samme Navn skriver det berlinske Blad: »Katholisches Kirchenblatt«:

»Man ved, med hvilken Ubetænksomhed den amerikanske Film afpasser de historiske Kendsgærninger efter sin egen Hensigt, ja, forfalsker dem. Den mangler fuldstændig Følelse for sand historisk Gengivelse og generer sig ikke for, stik imod alt historisk, at tillægge de historiske Personligheder et interessant eller »pikant« Privatliv. Den kender ikke til For- pligtelser over for Historien, men ser kun paa den ud fra et Nyttestandpunkt. Saaledes ogsaa her. Ifølge Historien var hun nærmere fjendtligt end venligt indstillet over for Mænd. Den svenske Dronning, som har fundet sit sidste Hvilested i Pe- terskirken i Rom, er der intet blevet tilbage af i Filmen.«

I øvrigt indeholder ogsaa det Brev af en ukendt en- gelsk Adelsmand, som Aage Heinberg omtaler i »Berlingske Søndag« d. 16. Dec. 1934, en Masse Hofsladder, det være sig angaaende den spanske Gesandt Pimentel, Corfitz Ul- feldt eller andres saakaldte »Forhold« til Dronningen. Hvad Gesandten angaar var han 50 Aar gammel, alvorlig, from og højt dannet og for Dronningen intet andet end en Fører til Rom. A. P.

To Munkes Livsværk.

Dets Betydning for Kirkemusiken.

Ved Floden Sarthe, en Biflod til Loire, ligger den lille franske Landsby Solesmes med Abbediet »St. Pierre«. Siden Grundlæggelsen ca. Aar 1000 har dette Kloster været ude for store Omskiftelser. (Se N. U. 21.-1.-1934.) Endnu saa sent som i Tiden fra 1901 til 1920 maatte Munkene leve i Landflygtighed paa Øen Whigt. Men til Trods for Mod- gangen har Munkene virket i Videnskabens Tjeneste og

naet betydelige Resultater. Afgjort grundlæggende Betydning maa tillægges deres Forskning og praktiske Arbejde paa den gregorianske Sangs Omraade. Og det er navnlig to Munke, hvis Virke er af uomtvistelig Værdi: Dom. Joseph Pothier og Dom. Andreas Mocquereau.

Joseph Pothier blev født den 7. Dec. 1835 i Bonzemont i Lothringen. Faderen var Lærer, Kirkesanger og Sakristan, og Joseph blev tidlig kendt med gregoriansk Sang, idet Faderen lærte ham af sin egen Viden, hvad han var i Stand til. Som 23-aarig blev Pothier præsteviet, og snart efter blev han optaget i St. Pierre, hvor han straks blev udset til at medvirke ved Udforskningen af de gamle kirkelige Melodier. Dom. Guéranger ønskede nemlig, at Melodierne, der skulde synges ved Gudstjenesten i Klosterkirken, skulde komme Traditionen nærmest mulig, og det gjaldt derfor om at finde Melodiernes oprindelige Form samt de rytmiske og dynamiske Regler for den Udførelse, de havde faaet før Forfaldstiden. Dette Arbejde var før Pothiers Indtræden i Klosteret blevet betroet en ung Munk ved Navn Paul Jansions. Han døde imidlertid ret snart efter, at han havde faaet Pothier til Medarbejder; dog blev deres Samarbejde langt nok til, at Pothier kunde sætte sig ind i Sagerne og arbejde videre i samme Spor alene. Arbejdet bestod paa dette Tidspunkt deri, at man samlede Haandskrifter fra alle Lande og fra forskellige Aarhundreder. Kunde Haandskrifterne ikke erhverves, blev de skrevet af. (Paa denne Maade har man i Solesmes samlet et enestaaende Bibliothek af disse Haandskrifter, adskillige i Original. Der er nu til Stadighed syv Munke beskæftigede med Granskning af det uhyre Materiale.) Ved Sammenligning af de forskellige Haandskrifter og ved Hjælp af kunsthistorisk Viden skulde Melodierne føres tilbage til deres oprindelige Form. Til disse Resultater paa det theoretiske Omraade føjede han sine Iagttagelser fra det praktiske Arbejde, der bestod i Instruktioner ved Munkenes Øvelser og i den daglige Korsang. Ikke mindst dette Arbejde bidrog væsentlig til forøget Indtrængen i Stoffet, ligesom han gennem Studier af middelalderlige theoretiske Værker har faaet værdifulde Oplysninger og Impulser.

Pothier arbejdede i en Aarrække i uforstyrret Ro paa et Værk, der skulde blive hans betydeligste, og som skulde bringe ham megen Modstand og store Skuffelser. Men endnu inden det blev udgivet, fik han som Hjælper ved sin Side den Mand, som senere byggede Værket videre og førte Klosteret ind i en Glansperiode, som vel egentlig endnu varer ved.

Andreas Mocquereau tilhørte en musikalsk Slægt. I hans Barndomshjem dyrkedes til Stadighed de store klassiske Mestre; selv lærte han at spille Cello og naaede at

blive ret dygtig paa dette Instrument. De rige musikalske Kundskaber, han saaledes tilegnede sig, blev ham senere til overordentlig Gavn. I en Alder af 26 Aar indtraadte han i Klosteret, hvor han blev Elev hos Dom. Pothier. Det varede dog ikke længe, før han voksede sin Lærer over Hovedet, fordi han som musikuddannet med Lethed gennemskuede Ting, der for Dom. Pothier var Problemer.

Méodies grégoriennes kaldte Pothier sit Værk, som han udgav 1880. Forfatteren udtaler her som sin Opfattelse, at Sprogets Rythme falder sammen med Melodiens Rythme, at Melodiens Accenter skal være Ordets. Ifølge nyere Forskning er Pothiers Opfattelse paa dette Punkt forældet; men paa den Tid var det en Paastand, som vakte stor Modsigelse, omend han fra flere Sider fik Medhold. Modstanderne kunde dengang glæde sig ved at have den kirkelige Myndighed paa deres Side, idet Rituskongregationen i et Dekret af 10. April 1883 tog Afstand fra disse Synspunkter, et Forhold, der har ændret sig betydeligt, siden Pius X tog Stilling til Sagen 1903. Pothier var overbevist om sine Meningers Rigtighed og om, at det rigtige med Tiden vilde sejre. Han forholdt sig derfor rolig overfor Modstanden. Men den yngre Mocquereau var bestemt paa at tage Kampen op. Spørgsmaalet var blot: hvorledes fortsætte uden at staa i Modstrid med Rituskongregationen? Med Mottoet Kendsgerninger, ikke Ord, begyndte han at udgive et Tidsskrift »Paléographie musicale«. Hver tredje Maaned udkom et Hæfte med fototypiske Gengivelser af Haandskrifterne. Kommentarerne var indskrænket til det nødvendigeste.

Pothiers næste Værk, der udkom 1883, var *Liber gradualis*, der var bestemt til praktisk Brug. Paa Grund af førnævnte Dekret kunde den imidlertid kun finde Anvendelse i Benediktinerordenens franske Klostre. Samme Bestemmelse kom ogsaa til at gælde de to næste Værker fra hans Haand: *Processionale monasticum* 1888 og *Liber antiphonarius* 1891. Man angreb paa dette Tidspunkt Udgifveren, idet man hævdede, at det var umuligt med Sikkerhed at finde den oprindelige Melodi blandt de mange varierende Former. Herpaa svarede Dom. Mocquereau igen ved i sit Tidsskrift at bringe ikke mindre end 219 Eksempler paa Haandskrifter af een og samme Melodi — Introitus: Justus ut palma — fra forskellige Egne og Lande og fra Tiden mellem 9. og 17. Aarhundrede. Ved sin enestaaende Dygtighed og Viden klarlagde han Stoffet og viste, at enhver, der ikke er hildet i Fordomme, vil kunne udfinde Melodiens oprindelige Skikkelse saa nøjagtigt, som det overhovedet er Mennesker muligt.

Indtil 1889 havde det været Dom. Pothiers Gerning at lede Korsangen. Det pædagogiske var dog aldrig hans

stærke Side, og Abbeden udnævnte da Dom. Mocquereau til Leder af Koret, skønt Dom. Pothier stadig opholdt sig i Klostret. Med beundringsværdig Beskedenhed overværede den ældre Munk sin tidligere Elevs Instruktioner, og for Koret begyndte en Opgangstid, en Fremgang, som ikke kunde skjules. Dets Ry fløj over Verden og lokkede daglig berømte Kunstnere fra alle Lande til den lille Landsby. Dom. Pothiers Arbejde i Solesmes var nu afsluttet, idet han i 1895 blev udset til at være Abbed for et nygrundet Kloster. Hans Arbejde paa den gregorianske Sangs Omraade fik en smuk Afslutning med Udgivelsen af *Cantus mariales* i 1903. Ejendommeligt for Dom. Pothier var hans Evne til selv at komponere Melodier, der i Stil fuldtud svarer til den gamle Sang. Den kirkefjendtlige Regering tvang ham i 1901 til at gaa i Landflygtighed med sine Munke, og han naaede ikke at vende tilbage. Derimod havde han den Glæde at faa Oprensning for sine andre Skuffelser, idet Pius X i 1903 betroede ham Ledelsen af den pavelige Kommission til Fornyelse af den gregorianske Sang. Dom. Pothier døde 88 Aar gammel den 8. Dec. 1923 i Conques i Belgien og er begravet i Clairvaux.

For Arvtageren betød den store Anerkendelse fra den kirkelige Øvrigheds Side et stort Gode, en uhyre Lettelse. Man vurderede nu hans Arbejde efter nye Synspunkter. Saaledes tog man vel imod hans Bog: *Le nombre musical*, der udkom 1908 og er hans betydeligste Værk. Hans Indsats er paa det rythmiske Omraade, og han behandler Problemerne meget indgaaende. Han forklarer Rythmens Væsen, skelner (ligesom Pothier gjorde det) skarpt mellem taktbunden Rythme og gregoriansk fri Rythme og gaar derefter sine egne Veje, der stærkt afviger fra Pothiers fra 1880. Mocquereau hævder nemlig, at Melodien har sin egen Rythme, der dikteres af musikalske Love ganske uafhængig af Ordet. Denne Paastand udelukker ikke, at musikalsk og sproglig Accent i adskillige Tilfælde falder sammen, men siger blot, at det ikke er den eneste Mulighed. Mocquereau lægger endvidere langt større Vægt paa Melodiens Underinddeling i Grupper paa to og tre Tælleider, ja han fastholder endog, at Kendskabet til dette Forhold er en Betingelse for en kunstnerisk forsvarlig Udførelse af Melodierne, da den rythmisk accentuerede Tone bør skelnes fra den ubetonede.

Anden Del af dette Værk udkom først i 1927 og synes i Hovedsagen at være en Bevisførelse for det i første Bind fremførte.

Omsat i Praksis blev disse rythmiske Studier til Ud-gaver af de kirkelige Melodier forsynede med rythmiske Tegn. Af saadanne Tegn anvendes tre forskellige: en lodret

Streg, en vandret Streg og et Punkt; om deres Betydning belæres man gennem en lille Indledning. I Reglen gives den rythmiske Accent ved en noget kraftigere Tone, dog er dens Værdi højst forskellig alt efter den Plads, den indtager i Melodiens Forløb og den Stavelse, paa hvilken den falder. I visse Tilfælde reduceres Betydningen af en lodret Streg saa meget, at den nærmest bliver en Inddeling for Øjet og ikke naar frem til at blive hørbar. Det dynamiske bliver hos Mocquereau til en musikalsk blot og bar Understregning af det melodiske Forløb. Saa vigtig Detaillen er, maa den dog underordne sig Helheden, de enkelte Perioder maa faa deres Betydning som Led i en sammenhængende Linje. Man undgaa alt haardt og voldsomt og gøre Ord-accenten let (luftig).

Mocquereau saa sine Meninger anerkendt af fremtrædende Musikere, ligesom den kirkelige Øvrighed viste ham stor Tillid. Han døde kort efter sit 50-Aars Præstebubilæum. Man fandt ham død om Morgenen den 18. Januar 1930.

Olav Segalt.

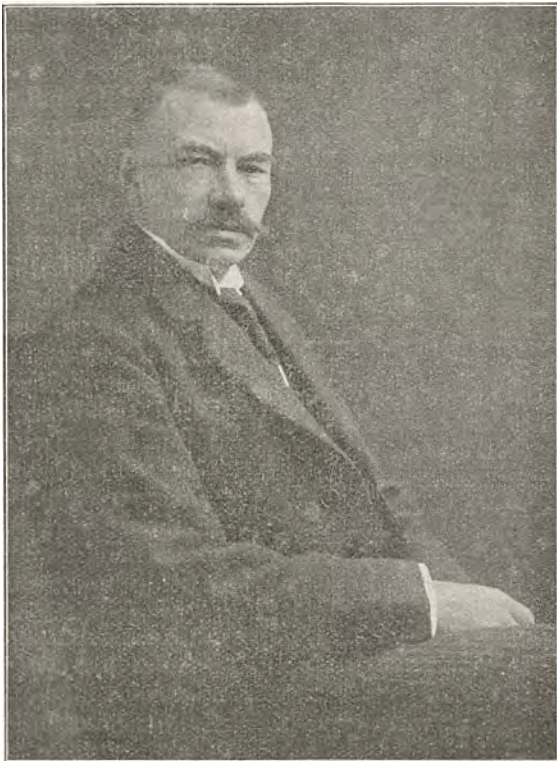
Katholsk Ungdomsværn.

1910 — 23. Februar — 1935.

(Fortsat.)

Citymødet fremkaldte en Række Artikler i »Nord. Ugeblad« om Ungdomssagen. Der klagedes over, at saa mange af de unge forsvandt ud af Menighedernes Liv og gik tabt for Kirken. Der anbefalede forskellige Midler til at bøde paa den sørgelige Kendsgerning, at Lunkenhed, ren Lige-gyldighed eller ligefremme Frafald truede mange katholske unges Sjælefrelse. — Denne Debat kaldte Pater Günther frem med et Indlæg (24.-5.-1908), som han begyndte: »Saa kom der da i alt Fald noget ud af Citymødet!« Ungdoms-sagen var bragt under Debat, hvortil han bemærkede: »Hvad Ungdomsproblemet angaar, saa staar det vist klart for enhver, at det er det Problem, vi i den nærmeste Fremtid mest maa beskæftige os med, og skulde Mødet i City ikke faa anden Virkning, end at dette Spørgsmaal faar en til vore Forhold svarende Løsning, saa er det ikke blot ikke blevet afholdt forgæves, men vil tværtimod blive op-tegnet som en fremragende Mærkedag i vor Menigheds Hi-storie. — Spørgsmaalet er jo ligesaa vigtigt, som det er omfattende og svært. Det drejer sig ikke alene om, hvad der skal ske, for at vi fuldt ud kan sige, vi har gjort vor Pligt i Retning af at holde vore unge Mænd og Kvinder til Kirken; vi maa ogsaa give os Svar paa Spørgsmaalet om, hvad der kan gøres for at skaffe Børnene en efter Ti-

dens Krav afpasset Skoleundervisning, og hvad vi efter endt Skolegang er i Stand til at udrette for dem med Hensyn til deres fremtidige Livsstilling inden for Haandværk, Handel og Industri eller paa andre Erhvervsomraader. Jo kundskabsrigere de Børn er, der udgaar fra vore Skoler, og jo bedre Stillinger det lykkes os at bringe dem ind i, desto større Ære har vi for Gud og Krav paa Tak og Erkendtlighed fra den Slægts Side, der kommer efter os.«

Kand. Joseph Hoffmann.

Pater Günther fremdrog her de to Opgaver, som endnu i Dag er Værnets vigtigste: 1) at støtte Bestræbelserne for at bevare de unges Tro, og 2) hvor det er nødvendigt at lette de unge under deres Videreuddannelse. — Derfor foreslog han: Dannelsen af et større Fond til Varetagelse af den dansk-katholske Ungdoms Interesser.

Hvorledes Arbejdet skulde gribes an, stod dog endnu ikke klart. Pater Günther kunde paa det Tidspunkt tænke

sig disse Midler tilvejebragt ved en fleraarig organiseret Selvbekatning inden for Menighederne.

Pater G. saa klart, at denne Sag vilde blive Kærnepunktet i de Overvejelser og Forhandlinger, man nu gik ind til, saa meget vanskeligere, som hele denne Sag var svær at overskue.

Dagen efter, at Pater Günthers Indlæg stod i Ugebladet (altsaa 25.-5.-1908), tilstillede han sammen med Kandidat Jos. L. M. Hoffmann og Ekspeditionssekretær (senere Kontorchef) Alex. Tardini de fem katholske Drengeskoler i København et Spørgeskema, som de med Biskop von Euchs Bemyndigelse anmodede Bestyrelserne om at besvare. Man vilde nemlig gennem Svarene vinde Klarhed over, hvad der var blevet af de Elever, som siden Aarhundredeskiftet var udgaaet fra disse Skoler.

Medens disse Skemaer laa til Besvarelse ved Skolerne, afholdtes der (16.-6.-1908) et Møde af Foredragsholderne fra Citymødet og andre indbudte. Og blandt de Resolutioner, der blev vedtaget, var ogsaa følgende: »Forsamlingen udtaler sin Tilslutning til det Skridt, som er foretaget af nogle Medlemmer af Menigheden for at faa konstateret, hvor stort Frafaldet er blandt Københavns katholske mandlige Ungdom, og sit Ønske om, saasnart det samlede Materiale foreligger, at lade afholde et nyt Møde til videre Drøftelse af Ungdomssagen.

Da Skemaerne var kommet tilbage, afholdtes det vedtagne nye Udvalgsmøde for at diskutere Resultaterne.

I de otte Aar var der udgaaet 364 katholske Dreng fra de fem Skoler i København og Omegne; de fordelte sig paa følgende Maade:

Døde eller bortrejste	34
Aabenlyst frafaldne	52
Uvisse	67
Bevarede for Kirken, om end ikke alle i samme Grad.	211
	<u>364</u>

Mødet kom til følgende Resultat: Da Tallet af de for Kirken bevarede var ikke saa lidt højere end ventet, og da for de frafaldnes og uvisses Vedkommende Familieforholdene i mange Tilfælde var saa uheldige, at selv de største Anstrengelser vistnok ikke vilde føre til et bedre Udfald, mente det, at der ikke var en saadan Nødtilstand til Stede, at den berettigede til at kalde Menighederne under Vaaben for at ruste dem til en Krig, der vilde koste meget Arbejde og store Penge.

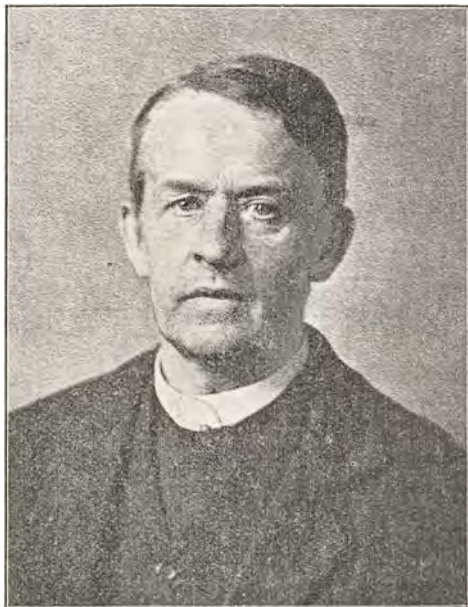
Pater Günther havde været forhindret i at overvære dette Møde, og han kunde slet ikke slaa sig til Ro med

dets Resultat. Paa Citymødet i 1910 gjorde han Rede derfor i disse Ord: »Jeg kunde ikke betragte denne Afgørelse som endelig. Det var vel nærmest Præsten og Sjælesørgeren i mig, der ikke kunde falde til Ro. Først var der jo dog de 51 frafaldne og de 67 uvisse, ialt 119 Sjæle, et Tal, der vejer tungt i Vægtskaalen, naar man betænker, hvad een Sjæl er værd. Desuden kunde jeg ikke frigøre mig for en Fornemelse af, at der blandt de 211 bevarede var adskillige, der trængte til Støtte for ikke at skulle komme over i en af de andre Klasser. Jeg besluttede da selv at tage Sagen op til fornyet Overvejelse, og det saa meget mere, som jeg fra flere Sider fik Opmuntring til at gøre det. Ganske vist: der var ogsaa dem, der raadede fra. Men de Stemmer har jeg ikke fulgt. Saa længe der er Gnist af Haab om, at vort Ungdomsproblem kan i alt Fald nærmes sin Løsning, nedlægger jeg ikke Arbejdet.«

I sine Undersøgelser standsede han særlig ved Foreningslivet, idet han med Rette betragtede dette som et af

Ungdomsarbejdets vigtigste Hjælpemidler. Og han stillede sig selv det Spørgsmaal: »Hvad er den egentlige Grund til, at den ene Ungdomsforening efter den anden blomstrer op, men hurtigt sygner hen og opløses?« — For alle, der har kendt Pater Günther, vil det være forstaaeligt, at dette Spørgsmaal, blot een Gang stillet, hverken undte ham Rist eller Ro, før han fik det besvaret.

Gennem Samtaler med Ungdomsarbejdets Ledere forstod han, at disse idelige Opløsninger som Regel skyldtes Pengemangel. Foreningerne havde haft udmærkede Formaal og havde ofte været ledet dygtigt og med en fornøftig Økonomi — og dog var Lederne kommet til kort, fordi Udgifterne til Lokaleleje, Belysning og andre nødvendige Poster langt fra dækkedes af Medlemmernes smaa Kontingenter.

Cand. theol. & mag. Niels Hansen.

Ønsket om at komme de katholske Ungdomsforeninger økonomisk til Hjælp bestyrkede Pater Günthers Forsæt: at danne en Sammenslutning af Bidragydere, der skulde skænke de fornødne Penge, som en Kreds af erfarne Præster og Lægfolk derefter skulde fordele mellem Ungdomsforeningerne som en Hjælp til Selvhjælp.

I sin stille Agitation Mand og Mand imellem pegede Pater Günther, som den praktiske Mand, han var, paa de væsentlige Fordele, man opnaaede ved en saadan centraliseret Indsamling: Først befriede man Katholikerne for den dengang kendte idelige Renden paa Dørene af snart en, snart en anden Indsamler af Penge til Ungdomsarbejde, og dernæst vilde Navnene paa de Præster og Lægfolk, som skulde fordele de indsamlede Beløb, være Bidragyderne en Borgen for Pengenes mest formaalstjenlige Anvendelse.

Da Pater Günther havde endt sine Overvejelser, fremsatte han disses Resultat i et Foredrag i A. C. d. 26.-1.-1909. Han gik ganske naturligt ud fra, at var der noget Sted lydhør Forstaaelse for katholsk Ungdoms Ve og Vel, saa maatte den findes i den katholske Studenterforening. Og her mødte hans Planer da ogsaa den Forstaaelse, som glædede hans præstelige Hjerte. Den indgaaende Diskussion, som fulgte efter hans Foredrag, sluttede med Vedtagelsen af følgende Resolution: A. C.'s Medlemmer og de særligt indbudne bifaldt Tanken om, at der 1) indsamledes Midler til Ungdomssagens Fremme, og at der 2) dannedes en Organisation af ældre, der som et Ungdomsværn skulde bistaa dem, der arbejdede for Ungdomssagen.

Efter Mødet i A. C. blev der foreløbig stille om denne Sag, indtil Pater J. B. Metzlers Festskrift til Biskop von Euchs 50 Aars Præstebubilæum Aaret efter gav Stødet til en ny Bevægelse.

Det var den almindelige Opfattelse — ogsaa udtalt i Festskriftet —, at Arbejdet for de unge Kvinder var inde i et godt Spor; Arbejdet blandt den mandlige Ungdom samlede Bekymringerne sig derimod om. Pater Metzler skriver: *»En særlig Interesse har Msgr. von Euch altid viet Ynglinge-foreningerne; men just paa dette Omraade har hans Anstregelser hidtil ikke været kronet med Held. Man prøvede vel gentagne Gange at samle de unge i Ynglinge-, Lærlinge- og Svendeforeninger; men det viste sig umuligt at holde disse i Live. Nutidens Ungdom er jo i høj Grad fordringsfuld, og en Missionsbiskop ser sig desværre med sine smaa Pengemidler langt fra i Stand til at yde noget saadant, som kan bydes i*

*en væsentlig katholsk Storstad.**) — Forfatteren haaber, at det 1909 stiftede »Katholsk Ungdomsforbund« (K. U. F.) maatte være heldigere, saa alle Vikariatets Ungdomsforeninger kunde samles i eet stort Forbund.

En saadan Samling af alt katholsk Ungdomsarbejde i Danmark var netop ogsaa Pater Günthers Ønske for Fremtiden. Og det blev da ogsaa fra første Færd udtrykt i Værnets Bestemmelser, at dets Hjælpearbejde efterhaanden skulde komme Ungdomssagen i hele Danmark til gode. Derfor var Provinsens Sognepræster og gejstlige Foreningsledere fødte Medlemmer af »Raadet« med Ret til at deltage i dets Forhandlinger og afgive deres Stemme ved Sagernes Afgørelse. —

(Fortsættes.) — o —.

Fra Genforeningens Veje.

Unionsbestræbelserne tiltager i England.

Ved et katholsk Møde i Nottingham fremsatte den der-værende Biskop John F. McNulty nogle bemærkelsesværdige Udtalelser angaaende Unions-Bestræbelserne blandt den anglikanske Klerus.

»Sidste Aar har jeg i mit Diöces lært ikke færre end 17 anglikanske Gejstlige at kende, som alle inderligt længes efter en Genforening med Rom. De ønsker en samlet Genforening, det vil sige, at den samlede anglikanske Kirke skal gaa over til den romersk-katholske.«

Han berettede endvidere, hvorledes han paa sine talrige Rejser bl. a. ogsaa under den encharistiske Kongres i Buenos-Aires, Gang paa Gang kunde konstatere, hvorledes de troende Ikke-Katholikers og især de Gejstliges Bitterhed, Fjendtlighed og manglende Forstaaelse overfor Katholikerne mere og mere forsvandt.

En Appel til Kirkernes Genforening.

Jeremias Cecan, orthodox Præst i Bessarabien, har allerede i flere Aar arbejdet ivrigt paa en Genforening af Kirkerne. I Fjor udgav han i Anledning af den orthodoxe Paaske et aabent Brev til det rumænske Episcopat. Heri viste han hen til, at Rom er den eneste, som er i Stand til at sætte sig op imod de djævelske Magters Angreb, og han udtalte:

»I vor Tid samles alle Satans Tilhængere omkring den ene Mester »Antikrist«. Den kristne Verden maa ikke afskrækkes

*) J. B. Metzler S. J.: Biskop Johannes von Euch, Kbh. 1910, S. 111.

fra at samles omkring den eneste synlige Herre, ham, som for alle troende er Symbolet paa vor Forening og vor Styrke. Af hele vort Hjerte maa vi bede om, at Kristendommen paa denne Maade maa blive forstærket, medens Tid endnu er. Lad os i dette vigtige Øjeblik se bort fra al smaalig Ærgerlighed og Bagateller . . .«

Kirkesangen gjorde ham til Konvertit.

Herr Johnson var en fremragende Musiker, der var ansat ved en af de Forenede Staters største presbyterianske Kirker, men han tog sin Afsked for at følge sin Samvittigheds Stemme og gik over til den katholske Kirke. I 1928 begyndte han at studere den liturgiske Musik. Det var disse Studier, som førte ham selv, hans Hustru og hans Datter til den katholske Kirke. Han bliver nu Organist og Kor-dirigent ved »Saints Innocents«-Kirken i Brooklyn og vil danne et Kor, som trofast følger Pave Pius X's og Pius XI's Direktiver om Kirkesangen.

En hel Landsby konverterer.

Der var aldrig nogen, der havde prædiket Evangeliet i den lille Landsby Ving-Quang, som ligger allerlængst mod Tang-Hoa (Dioceset Indo-Kino), og dog forberedte mere end 200 Annamiter sig til Daaben. Deres Omvendelse minder meget om de første Koreanere. Nogle litterært dannede Mennesker i Landsbyen forskaffede sig af Nysgerrighed katholske Bøger, fandt dem efter deres Smag, studerede dem, forklarede Indholdet rundt omkring og stillede en Dag hos den nærmeste katholske Præst, Præsten i Balong. Denne sendte en Kateket til dem, men han fandt dem allerede forberedte til at modtage Daaben. Indbyggerne i Ving-Quang begyndte nu en klog Propaganda blandt Hedningerne i Omegnen og arbejdede saa godt, at der nu vil blive oprettet et Sogn i denne afsides Egn.

En sjælden Rekord.

Det indiske Dioces Quilon, som i Fjor slog Rekorden i Indien med sit Antal af Konversioner, har i 1934 fordoblet det foregaaende Aars Tal. I 1933 fandt 4372 Konversioner Sted, det vil sige, at 99 Præster hver gennemsnitligt havde 44 Konvertiter. I Aar andrager det samlede Antal Konversioner 9617, det vil sige, at de nuværende 106 Præster hver gennemsnitlig har 90 Konvertiter. Disse Præster har Sjælesorgen for ialt 147.515 Katholiker, altsaa hver for gennemsnitlig 1391 Sjæle eller dobbelt saa mange Sjæle som Gennemsnitstallet giver i De Forenede Stater og i de vest-europæiske Lande. Af disse 106 Præster er de 65% Indere; af de 200 Søstre stammer de 75% fra Indien. Quilon-Dioceset styres af Karmeliterne.

Kongregation stiftet af en Konvertit.

For nylig døde Pater Edmond Lester S. J., 68 Aar gammel. Pater Lester var i 1883 gaaet over fra den anglikanske til den katolske Kirke. Han er kendt som Stifter af den engelske Kongregation »Det allerhelligste Sakramentes Riddere, Damer og Pager«, som nu tæller 3 Millioner Medlemmer. Han stiftede ogsaa Kongregationen »Vor Frues unge Præster«, som har til Formaal at kalde de unge Mennesker til Præstestanden, og siden 1920 kan mere end 200 unge takke denne Kongregation for, at de er naaet til Klarhed over deres Kald til Præst.

En Konversion i Fængslet.

En Korrespondent fra »Catholic Times« fortæller i Forbindelse med den nylig afdøde Domherre Edward St. John følgende Træk:

»Medens Domherren var Præst ved Walton-Fængslet i Liverpool, blev en Neger fra Vest-Afrika dømt til Døden. Han var indskrevet i Fængslet som wesleyansk Protestant, men udtrykte Ønsket om at blive Katholik. Domherre St. John, som ogsaa var Konvertit, meddelte ham den nødvendige Undervisning i de dødsdømtes Celle, hvor Præsten og Fangen tilbragte mange Timer alene, saa den sidste kunde optages i Kirken. Aftenen før Henrettelsen skulde finde Sted, hørte Pater St. John Fangens Skriftemaal, og Henrettelsesmorgenen modtog Fangen Alterets helligste Sakramente. Det var omkring Kl. 7²⁰, Kl. 8 fandt Henrettelsen Sted. Den dødsdømte takkede mig, fordi jeg havde assisteret ved Messen, og sagde til mig: »Jeg skal bede for Dem, naar jeg »kommer hjem«.« Domherren sagde til mig: *»Hvis en Sjæl nogen Sinde er gaaet lige ind i Himlen, saa er jeg overbevist om, at denne stakkels Mand er deroppe nu.«*

Ved C. H.-S.

Presse-Rundskue.

Sandheden om Døden. Det er indlysende, at Spørgsmaalet om Sandheden ved Dødslejet, hvorved den fynske Læge Dr. Riising har opskræmt sarte Gemytter, interesserer os Katholiker i højeste Grad. Københavns Stiftprovst, Dr. theol. Paul Brodersen, har allerede i Berlingske Tidende Aften 31. Dec. gjort opmærksom paa den religiøse Side af Sagen, som de øvrige Deltagere i Diskussionen synes at have mindre tilovers for. For os er dette Hensyn det afgørende. Vi tror, at den dødsyge endnu har vigtigere Ting at tage Vare paa end eventuelt at gøre sit jordiske Testamente. Ogsaa Testamentet med vor Herre skal være

i Orden. Vi har ikke Lov til ved Tavshed eller Løgn at afskære den syge fra at gøre sin Sag op med vor Herre og forberede sig paa Dødens afgørende Øjeblik. Den, der forholder den syge Sandheden, bærer Ansvar for hans Sjæls Skæbne. Ingen Grund kan fritage for Pligten til at lade den virkelig dødssyge faa Sandheden at vide, ligemeget om han spørger derom eller ikke. Vi kan tage de Udtalelser til Indtægt, der forsikrer, at Sandheden virker beroligende paa den syge og styrker Tilliden til hans Omgivelser. Et andet Spørgsmaal er, hvem der skal give den syge Besked. Hvis ingen anden tør, vil i hvert Fald Præsten ikke kunne unddrage sig denne Pligt. Ham bør man give fri Hænder. Og saa har jo Præsten mere at give end den bitre Sandhed, at der muligvis maa regnes med Døden. Aldrig er en Katholik rigere, aldrig hygger Kirken mere om sit Barn, aldrig byder den os større Trøst end i Dødens Time, Sandheden for den døende er: »Se, Brudgommen kommer! Gaa ham i Møde« (Mt. 25, 6).

A. Menzinger S. J.

Paa Lytterpost.

Torsdag d. 27.-12.-1934 Kl. 20,50—21,20 holdt Domprovst C. Skovgaard Petersen Foredrag om **Oxfordbevægelsen**. Domprovsten omtalte som Indledning en Række Vækkelsesbevægelser inden for den kristne Kirke: Montanismen, Klosterbevægelserne ved Bernhard af Clairvaux og Frans af Assisi (under den sidste omtaltes »den berømte Pavedrøm«, at Frans retter den hældende Kirke op; dette er symbolsk for enhver Vækkelsesbevægelse), Reformationen (»en aandelige Vækkelse, hvis Indhold var Troen paa Syndernes Forladelse af Guds Naade«), Pietismen, Grundtvigianismen, Indre Mission og nu Oxfordbevægelsen. — Selvfølgelig kan man sammenstille disse Bevægelser, om man har Lyst; men det er dristigt, og en Sammenligning mellem dem og mellem deres Betydning og Forudsætninger vil ikke falde ud til Gunst for de protestantiske Bevægelser og Domprovsten indlod sig da heller ikke herpaa. Medens Klosterbevægelserne er fortsat gennem Aarhundreder og stadig blomstrer kraftigere og kraftigere — inden for Kirken — har f. Eks. Pietismen for længst udspillet sin Rolle, og Grundtvigianismen bedømmes af Indre Mission (inden for den samme lille, danske Statskirke!) som Skalkeskjul for Verdslighed, medens Grundtvigianerne forkaster Indre Mission som en usund Form for Religiositet. Hvem inden for den verdensomspændende katolske Kirke vil forkaste

Klostertanken?. — Skulde man finde Bevægelser — »Vækelsesretninger«, for at blive i den protestantiske Terminologi — fra vor Tid, som bedre kunde sammenstilles med Klosterbevægelsen, kunde man tænke paa den eucharistiske Bevægelse og »Katholsk Aktion«, to Bevægelser, der sikkert vil vise sig at have større Livskraft end Oxfordbevægelsen, en Bevægelse, der viser Protestanternes Længsel efter Skriftemaalet, men tilfredsstillter denne Længsel paa saa uheldige Maader (dels offentligt, dels ukontrolleret), at det maa befrygtes, at den snart vil skeje ud og dø hen.

Torsdag d. 10.-1.-1935 Kl. 19,16—19,45 holdt Stiftsprovst, Dr. phil. C. J. Scharling, Ribe, Foredrag i Serien »Kirken og Gudstjenesten« om »Kirken fra Vaabenhus til Kor«. Efter en Redegørelse for Alterets Udvikling fra de første kristne Tider og en Paavisning af, at Alteret var Midtpunktet i den katholske Kirke, sagde Stiftsprovsten bl. a.: »Ogsaa i den lutherske Tid er Alteret og ikke Prædikestolen Kirkens Midtpunkt ligesom i den katholske Tid...dermed er Kontinuiteten med Ansgars Tid bevaret.« Dette er fuldstændig misvisende! Maaske har Alteret i mange protestantiske Kirker beholdt samme centrale Beliggenhed og en lignende arkitektonisk Form — hvor utilpas Lutheraneren føler sig derved, ses ofte af Bænkenes Opstilling, der helst vender mod Prædikestolen, — men tænker man paa Alterets Idé: Stedet, hvor Offeret frembæres, da er der intet tilbage af det gamle Alter, og St. Ansgar vilde bestemt have frabedt sig Æren af at faa sammenlignet sin Offermesse med den protestantiske Altertjeneste. Naar det endvidere hedder: »Det var ikke ved Reformationen, at Prædikestolen fik sin fremhævede Plads, det var begyndt før; det var Franciskanere og Dominikanere, som var Prædikebrødre, der indførte Prædikekirkerne, der efter Reformationen egnede sig godt til Sognekirker,« da beviser dette, hvor godt Messe og Prædiken forliges i Middelalderen, men Prædikantbrødrene kan aldeles ikke sammenlignes med Reformatorerne, der netop afskaffede Offertjenesten, fordrev disse Ordener og brændte deres Kirker, ogsaa herhjemme. Ignatius.

NYE BØGER.

Richard Voss: Drengen fra Rom. 320 S. Frimødt 1934. Kr. 7,50.

Tragedien er, at den ejegode gamle Professor redder en Drengs Liv og vil forme ham efter sine høje Idealer, men Drengen arver sin Faders daarlige Karakter og gaar trods alle Anstrengelser moralsk til Bunds. Menneskeskildringen er fremragende. To gamle Menneskers bundløse Kærlighed

til Rom og Antikens Kunst er mesterligt skildret og ligeledes den uligevægtige unge Romer med Fordærvsens Gift i Aarerne. Romaelskere vil med Fryd indaande den romerske Atmosfære — men skrupsentimental er Bogen. Dens Moral: Den højeste Ethik er hjælpeløs uden en fast-tømret Religion. *Corrente del Mare.*

Dr. Hans Koren, Volksbrauch im Kirchenjahr, Anton Pustet, Salzburg 1934. 205 S., illustr., RM. 3,60.

Folkeminder og Folkeskikke kan i vor Tid paaregne almindelig Interesse. I det mindste hvert Jule-, Paaske- eller Pintsenummer af en Avis med Respekt for sig bringer Artikler derom og beviser helst disse Skikkens hedenske Oprindelse. Ingen Aandsmagt har dog formaaet at præge Folkets Skik og Brug mere end den katholske Kirke; for Religionens saavel som for Folkets Skyld burde disse religiøse Folkeskikke Kirkeaaet rundt huskes og bibeholdes det mest mulige. Den foreliggende Bog gør dette saare heldigt, idet der i nær Tilknytning til Kirkeaaets Orden vises, hvorledes den folkelige Fromhed har tilegnet sig de h. Mysterier paa en folkelig Art. — For kun at nævne Julefestkredsen kender Forf. ikke blot Skikke for Adventstiden, St. Nikolaus og Julenatten, men ogsaa Hesteridtet paa St. Stefansdagen, St. Johannes Vinen, Silvesterskikkene, Skikkene omkring Jesu Navn, Kridtindvielse paa Trekongersdagen, St. Antonius- og St. Agnesdagen etc. med en Fylde af Folkeminder. Barnefødsel og Forlovelse, Ægteskab og Død inddrages her i de h. Kredse. Bogen vil dog ikke blot registrere, men ogsaa genoplive hvad der har været, og den anbefaler sig derfor ikke mindst til Kateketer og Prædikanter. Da de fleste Skikke stammer fra den kath. Middelalder, siger det sig selv, at de ogsaa maa have været kendt, mere eller mindre, i det katholske Norden. Man behøver blot at tænke paa den svenske St. Lucia Skik, som Bogen fortæller udførligt om. —z.

Georg Sebastian Huber: »Vom Christentum zur Kirche Gottes« Pustet, Regensburg, (176 S.), Kart. M. 2,90.

Det er en skarp Kritik over vor Tids Kristendom og en trøsterig Profeti over Fremtidens Kristendom, vi stilles overfor i denne Bog. Men Forfatteren er forberedt paa den Indvending: »Var det ikke bedre at undlade den frugteløse Kritik over den sørgelige Tilstand, hvori vor Tids Kristendom befinder sig, og i Stedet sætte alle Kræfter ind paa et ihærdigt Opbygningsarbejde?« Han svarer selv herpaa: »Mange synes at mangle Evnen til at skelne mellem Kritik og Kritik. Lige saa vel som der gives en Kritik fremkaldt af Svaghed og Afmagt, lige saa vel gives der en Kritik født af Kraft og Styrke. — Sand Kritik er det

første Udtryk for det skabende, det opbyggende. Den der vil gaa uden om den, gaar enten af Fejghed eller af Blindhed uden om det vigtigste, men ganske vist ogsaa det ubehageligste under Opbygningsarbejdet. Frembyder denne Bog sand skabende Kritik? Kun til en vis Grad. Har Forfatterens Reformiver ikke taget fejl? Jo ædlere Organerne er, som skal opereres, desto sikrere maa Kirurgens Øje og Haand være for ikke at skære en Millimeter for dybt, men at skelne nøje mellem sundt og sygt. Denne for den sande Kritik saa nødvendige Gave til at skelne skarpt, mangler Huber, og derfor gaar det sommetider betænkeligt ved Siden af. A. P.

Eucharistia, Encyclopedie Populaire sur l'Eucharistie. Udg. af M. Brillant, Paris, Bloud et Gay, 1934, 1022 S., mange Illustr.

Den franskkyndige har Adgang til en Fylde af katolske Haandbøger og Leksika, som andre Sprog ikke kan opvise Mage til. Der er nu bl. a. denne Encyklopædi om Eucharistien! En Række Fagmænd, hvorimellem findes saa kendte Navne som Dom Cabrol og Fr. Veuillot, forelægger her, godt gennemillustreret, mønstergyldigt inddelt, med over 1000 Sider og dog i praktisk Format, den grundigste Oversigt over Eucharistien og alt, hvad paa nogen Maade hænger sammen dermed. Her har vi Indstiftelsen og Skriftteksternes Forklaring, Dogmets Historie fra de første Tider til nu, Dogmets Indhold, de andre Konfessioners Opfattelse. Et fyldigt Afsnit handler om den eucharistiske Fromhed, Kommunionen før og nu, Sakramentsfesterne i Kirken, Besøg ved det Allerhelligste, den aandelige Kommunion, Tabernakel og Eksposition, Broderskaber, Ligaer og Kongresser, Eucharistien i den kirkelige Lovbog og i Liturgien, Messens Historie, de forskellige Riter, apologetiske Problemer og endelig Eucharistien i de bildende Kunster, i Litteraturen indtil det XX Aarh. Tager man dertil den udførlige Indholdsfortegnelse af Helgener, som var særlig knyttet til Eucharistien, og en anden over kirkelige Skribenter, der har behandlet dette Mysterium, da beundrer man ikke blot dette populære Mesterværk, men er ogsaa overbevist om, at Bogen opnaar, hvad dens Udgivere tilsigter: at vække den store Hunger efter Eucharistien.

—z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Mindedagen den 25. Januar.

I Anledning af Aarsdagen for Hs. Excellence Biskoppens højtidelige Bispevielse i Averbode den 25. Januar 1923 undlader »Nordisk Ugeblad« ikke at frembære de ærbø-

digste Lykønskninger til vor Overhyrde samt de oprigtigste Ønsker om Guds Velsignelse for det nye Bispeaar, som begynder.

Skoleudstilling i Haderslev.

Søndag d. 6.-1. og Mandag d. 7.-1. havde St. Ansgar-Skolen Udstilling for de i det sidste Halvaar udførte kvindelige Haandarbejder. »Modersmaalet« fortæller om denne Udstilling saaledes: »Hos Pastor Wolff i Mariegade aabnedes i Gaar en smuk lille Udstilling af forskellige Haandarbejder, fremstillet af Børn, der besøger den katolske Skole, samt af unge Piger, som tidligere har besøgt Skolen og nu deltager i Haandarbejdskursus'et. Der er mange Ting, baade til Pynt og Nytte, strikkede, hæklede, broderede, ja, de mest fingernemme af Pigerne har endog fremstillet hele Klædningsstykker. I Kursus'et har deltaget 20 Skolepiger og 6—7 unge Piger. Den katolske Skole besøges af godt 40 (42) Elever, dels fra Byen, dels fra Omegnen. Inde i Kirken finder man i denne Tid en smuk Gengivelse af Stalden i Bethlehem, med Frelseren liggende i Krybben, Joseph og Maria, Englene, Hyrderne og Dyrene. Her synger Børnene deres Julesalmer. Krybben har sin Plads i Kirken fra 24. December til Kyndelmisse. Hellig tre Kongers Dag tændes Stjernen over Bethlehems-Stalden; det skete altsaa i Gaar, og samtidig holdt de vise Mænd fra Østerland deres Indtog i Stalden.«

Den travle Menighedssal i Maribo.

Takket være Pastor Klessens' og St. Josephssøstrenes ihærdige Arbejde har vi i 1934 tilbragt mange dejlige Timer i vor hyggelige Sal. Allerede paa Aarets første Aften var vi samlet til en meget vellykket Juletræsfest, hvortil Menigheden var mødt talrigt op. De tre første Søndage i Januar opførte 45 Skolebørn dels et gammelt, polsk Jule-spil, dels et dansk Julespil samt danske Enaktere. Der var hver Gang fuldt Hus, og Publikum var meget begejstret. P. Klessens havde malet meget smukke Kulisser til Stykkerne. I Fastetiden har der tre Søndage været opført Passionsspil. Medens Pastor Klessens bag Kulisserne oplæste Lidelseshistorien, udførte Skolebørnene meget grebende de forskellige Scener fra den sidste Nadver paa Skærtorsdag til Jesu Opstandelse. Alle, der overværede det, deriblandt en Del indbudte Protestanter fra Byen, var meget grebne af det smukke Spil. I og efter Fastetiden har Red. Nielsen holdt de seks tidligere omtalte Foredrag om Birgittinerordenen. Endvidere har vi hver Maaned, undtagen de tre Sommermaaned, haft en Film-Aften. Et Par Gange har vi haft et fornøjeligt Andespil, og Skolebørnene-

og ogsaa de voksne havde 3. December en morsom St. Nikolausfest med forskellige Børnefilms. Ind imellem Filmene blev Børnene trakteret med mange gode Sager. Ogsaa de forskellige religiøse Foreninger holder deres Møder i Salen, og naar der til alle disse Aftener kommer, at i Gennemsnit 60 af Menigheden hver Helligdag mellem de to h. Messer drikker Kaffe i Salen (en udmærket Kaffe — Tak til Køkkenet!), kan det vist ikke være for meget at sige, at Salen i 1934 har været besøgt af over 5000 Mennesker. — Det nye Aar indledes Nytaarsdags Aften med en vellykket Juletræs- og Pakkefest. Hver en Plads i Salen var optaget. Aftenen begyndte med Julesalmer og Børnenes Dans om det smukke, tændte Juletræ. Den 6. Januar spillede Skolebørnene et smukt, polsk Julespil, der forestillede dels Marken i Bethlehem, dels Stalden, hvor Hyrderne kom for at tilbede Jesusbarnet. Smaa hvidklædte Engle gjorde fint rent i Stalden med smaa Koste, svingede Røgelseskar og strøede Blomster. Derefter optraadte en Jøde paa Scenen, hvorpaa unge Piger fra en Syklub, der to Gange om Ugen afholdes hos Søstrene, opførte et morsomt, polsk Stykke, som fik Tilskuerne til at le af Hjertens Lyst. XX.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Nye Signaler i Frankrig.

Mandag den 7. Januar Kl. 12 indfandt den franske Udenrigsminister Laval sig sammen med Ambassadøren ved Vatikanet Charles Roux til Audiens hos Pius XI. Denne Privataudiens strakte sig over nøjagtig 50 Minutter og derefter præsenterede Udenrigsministeren ogsaa sin Datter for Paven, som overrakte hende en kostbar Rosenkrans. Laval havde samme Morgen modtaget Storkorset af Piusordenen, hvis Insignier han ved denne Lejlighed bar. Efter Paveaudiensen aflagde Ministeren sammen med sit Følge Besøg i St. Peters Kirke og ved St. Peters Grav. Som »Osservatore Romano« udtrykkelig frembæver, gjorde Laval andægtigt Korsets Tegn og dvælede knælende ved Sakramentsalteret og ved Apostelfyrstens Grav. Under selve Audiensen overrakte Ministeren den hellige Fader som Gave nogle værdifulde gamle Bind fra franske Arkiver. —

Ganske vist var hele Besøget umiddelbart ikke andet end en officiel Statsvisit, som Frankrigs Udenrigsminister aflagde hos Kirkestatens Suveræn i den franske Nations Navn. Samtalen skal heller ikke have haft andet til Emne end den politiske Verdenssituation og Pavens Fredsbestræ-

belser, det var ikke den religiøse Situation i Frankrig, der blev drøftet. Alligevel kan man forstaa den franske Journalist, der udbrød efter Audiensen: »Isen er brudt efter saa mange Aar«. Den indgaaende personlige Konversation mellem en af Europas førende Statsmænd og den Mand, der er Fredsfyrstens Repræsentant paa Jorden, er en Begivenhed, som ikke har fundet Sted de sidste 70 Aar. Frankrig likviderer mere og mere den kirkefjendtlige Politik, der indledes i Begyndelsen af Aarhundredet til stor Fortræd for Kirke og Stat. Dermed fortsættes, hvad allerede Ch. Roux' Nytaarstaler 1934 og 1935 har indledet. Begge disse Taler, som den nuværende Ambassadør ved den hellige Stol har holdt, vakte Opsigt, fordi de saa stærkt fremhævede den franske Kirkes Indsats paa Missionsområdet og i hele det katholske Kirkeliv.

En heltemodig Missionskaptajn.

Den hellige Fader har tildelt Kaptajn for Missionsbaaden »St. Michael«, Josef Dau, den pavelige Orden »Pro Ecclesia et Pontifice«. Kaptajn Dau har i de sidste 20 Aar sejlet for Missionspræsterne i Sydhavet, og mange heltemodige Gerninger fortælles der om ham. Under en Storm, som kastede Skibet op paa en Klippe med Kølen i Vejret, lykkedes det ham trods stigende Vande at hente de indeklemte Missionærer ud af Skibet. Ved Dykning lykkedes det ham at redde hele Skibets Inventar. I Aaret 1932 lykkedes det ham midt om Natten efter en halv Times Anstrengelser at redde en Missionssøster fra Druknedøden.

Amerikansk Lærds Konversion.

Fra Washington meddeles, at den kendte Botaniker Ivar Tideström er gaaet over til den katholske Kirke. I mere end 30 Aar har han været Medlem af De Forenede Staters Landbrugs-Ministerraad og tillige Lærer ved det katholske Universitet i Washington. Af Fødsel er han svensk, men i sine unge Dage kom han til Amerika, hvor han prøvede sin Lykke ved forskellige Ting, bl. a. ogsaa om Bord paa en Kystdamper; med denne naaede han til Kalifornien, hvor han stiftede Bekendtskab med Amerikas største Botaniker Dr. Edvard L. Greene, hvis Medarbejder han senere blev, og hurtigt derefter blev han ogsaa Professor ved Universitetet i Kalifornien.

Kinesisk Diplomat bliver Kristen.

I St. Andreas Abbediet i Lophem ved Brügge fandt ifølge Meddelelse i »Berliner Tageblatt« fornylig en ret ualmindelig Højtidelighed Sted. Benediktinermunken Lutschengtschang, Kinas tidligere Ministerpræsident, som har repræsenteret sit Land ved forskellige internationale Kon-

ferencer, bl. a. ogsaa ved Fredsforhandlingerne i Versailles, og som senere indtraadte i Benediktinerordenen, meddelte Daabens Sakramente til en af sine tidligere Medarbejdere i det kinesiske Udenrigsministerium, Liufutscheng, som af Nanking Regeringen er sendt ud i en diplomatisk Mission.

Et bemærkelsesværdigt Ministerfald.

Ved en Cortes-Forsamling for en Snes Dage siden i Madrid fremkom Højres Deputerede, Pabon, med en Kritik over Undervisningsminister Villalobos' Politik. Undervisningsministeren svarede i en ualmindelig skarp Tale, som foranledigede Gil Robles til selv at bede om Ordet. Gil Robles holdt en sønderknusende Afregning med Undervisningsministeren og fremhævede endvidere, at Katholsk Folkeaktion fordrede en betydelig skarpere Haandhævelse af Magten fra Regeringens Side. Særlig var man oprørt over den tidligere Ministerpræsident Azanas — om end kun foreløbige — Løsladelse. Gil Robles Tale bragte Undervisningsminister Villalobos til Fald.

Gregoriansk Sang i St. Ansgars Kirke.

Missa de Angelis er sikkert den af Kyrialets Messer, der er bedst kendt herhjemme. Naar den har vundet saa stor Udbredelse, skyldes det den paafaldende Lighed med vort nuværende Tone-system, som præger den, og som har sin Grund i dens noget sene Oprindelse. Noget lignende kan sikkert gøres gældende med Hensyn til det lige saa velkendte tredje *Credo*. — **Søndag den 20. Jan. Kl. 20** afholder St. Ansgars Kirkekor sin tredje Kirke-musikaften, ved hvilken Lejlighed disse Melodier vil blive sunget efter Solesmes-Udgaven. Aftenen vil i Lighed med de foregaaende Aftener forme sig som en Højmesse. De skiftende Tekster tages fra Dagens Liturgi (2. Søndag e. Hellig tre Konger). Program kan faas ved Indgangen. Adgangen er fri.

Danske Kvinders Katholske Forbund fortsætter sin Foredragsrække i »Vesterhus«

Mandag d. 28. Jan. Kl. 20 pr.

Fuldmægtig Anna Vestergaard taler om: »*Mødeteknik*«. Efter Foredraget fælles Kaffebord à 50 Øre. Sangbogen medbringes. Gæster er velkomne baade Mænd og Kvinder.

SKOLEKOMEDIE

St. Knuds Skoles Elever
opfører

„EJ BLOT TIL LYST“

i 4 Akter.

1. Paa Legepladsen. 2. I Bjørns Hjem. 3. Ved Lejrbaalet.
4. I Foredragssalen. Foran Skolen.

Torsdag d. 17. Jan. Kl. 19 Generalprøve (ikke Fredag d. 18. Jan.)

Søndag d. 20. Jan. Kl. 20.

Voksne: 1 Kr.
Børn: 25 Øre.

Generalprøven: Voksne: 50 Øre.
Børn: 25 Øre.

Kirkelig Kalender.

Jan. 20. S. 2. Søndag e. Epiphani.	Jan.-Febr. 27. S. 3. Sønd. e. Hellig 3 Konger. — Ansgar.
21. M. Agnes.	28. M. Agnes.
22. Ti. Vincents og Anastasius.	29. Ti. Frans af Sales.
23. O. Raymund af Pennafort.	30. O. Martina.
24. T. Timotheus.	31. T. Petrus Nolascus.
25. F. Pauli Omvendelse.	1. F. Ignatius, Martyr.
26. L. Polycarp.	2. L. Marias Renselse.

Jan. Ugens Messebønner.

20. S. 2. Søndag e. Hellig 3 Konger (85); 2. Sæt Bønner: Fabian og Sebastian ((5)).
21. M. Agnes (796—628).
22. Ti. † Vincents og Anastasius (797—629); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ((123, 122)—[107]).
23. O. † Raymund af Pennafort (797—669); 2. Emerentiana ((61)—[61]), 3. Gudsmoder.
24. T. Timotheus (798—630).
25. F. Pauli Omvendelse (799—631); 2. Petrus.
26. L. Polycarp (804—665).

Al Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkransk. »Stella maris« M.: Mand. d. 21. Jan. Kl. 20 Efter Mødet Samvær.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Søndag den. 20. Januar — Père Marie-Alphonse Ratisbonnes Omvendelsesdag, Kl. 17 Andagt i St. Andreas Kirke, Ordrup. — Søndag den 27. Januar er — som ivoirigt altid den sidste Søndag i hver Maaned — det *Allerhelligste udstillet* i Foreningens Intention i Klosterkirken paa Jagtvejen. — Onsdag den 6. Februar Kl. 8¹/₄ ofres den *maanedlige Messe* i Rosenkranskirken.

St. Michaels Klub. Mandag d. 21. Jan. Kl. 20: Op-læsning af Professorinde Anna Bloch. Gæstekort à 1 Kr. faas hos Frk. Anker, Stenosgade 2, Telf. Vester 7769, og Frk. Saabye, Østerbrogade 110, Telf. Øbro 56 y.

St. Ansgars Kirke

Gregoriansk Sang

3. Kirkemusikaften

Fri Adgang

Søndag d. 20. Jan. Kl. 20

Juleindsamlingen i Rosenkranskirkens Sogn indbragte 788 Kr., som uddeltes i Pengegaver til trængende Familier og enlig-stillede i Sognet. Alle Bidragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.

Komitéen.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 17. Jan.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bødsls Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 4.

Søndag den 27. Januar

1935

INDHOLD: »Jeg vil — bliv ren«. — Den hvide Slavehandel. — Katholsk Aktion og Mariakongregationen. — En dansk Prinsesses og engelsk Dronnings Konversion. — De mest forladte Sjæle. — Katholsk Ungdomsværn. — Nye Bøger — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Jeg vil — bliv ren“.

Fra Tyskland kommer et mærkeligt Budskab: »*Det afgørende er ikke, hvem der opdrager Slægten, men udelukkende, hvem der avler den næste Slægt.*« Karakteren og den deraf udspringende aandelige Holdning er Blodets Sag. Der gives ingen Viljesfrihed. Ved Afstraffelser kan man ikke bruge Begreber som Skyld og Sone*).

Vi skulde altsaa være Blodets Slaver? »Til den, der hører til den herlige Ædelrace, kommer Synden ikke. Hvad vilde Forløsning, Naade betyde for ham? Hvis nogen har Racegift i Blodet, hvad kan saa Forløsning og Naade gavne? Han kan ikke reddes, ligesaa lidt som en spedalsk staar til at redde. Vi vil naadigst frikende ham for Skyld.

*) Det drejer sig her om førende national-socialistiske Racetheoretikers og Racepraktikers Lære. Se Citaterne hos Desiderius Breitenstein O. F. M. »Geist oder Blut«, Bonifaciusdruckerel, Paderborn (64 S.) 1934, Mk. 1,35. Side 30. Forfatteren gaar her lige saa grundigt som skarpt i Rette med denne Blodets Materialisme og stiller den kristne Lære frem i det fulde Lys.

Han har jo ingen Viljesfrihed.« Begynder man at udmale sig Følgerne af saadanne Anskuelseer baade for den enkelte og for Samfundet, gennemløber man en Skala af Rædsler.

Ogsaa tidligere drev man Studier over Blodets Indflydelse. Friedrich v. Schiller behandler i sin Doktordisputats Sammenhængen mellem Menneskets dyriske og aandelige Natur. Den moralske Friheds Digter maatte selvsagt føle sig tiltrukket at dette Æmne. Den gensidige Betingethed traadte for Dagen og — Modsætningen, som fører til en haard Kamp. »Mennesket har kun det angstfyldte Valg imellem Sanselykke og Sjælefred.« I en senere Afhandling: »Om Ynde og Værdighed« dokumenterer han Følgerne af dette Valg. Den, der lader den dyriske Natur sejre over den aandelige, bliver til et Dyr. Den, der under haarde Kampe knægter den dyriske Natur, bevarer og forhøjer Menneskeværdigheden. Den, der efter en Række Kampe naar til at gøre sig den dyriske Natur underdanig og faar den til at lystre enhver Viljesytring som en tæmnet Hest, har Ynde, fordi Dyden hos ham viser sig som en anden Natur, som naturlig, han er en skøn Sjæl. *»Mennesket er skabt frit, er frit, selv om det var født i Lænker«* (slette, nedarvede Anlæg).

Ganske vist har Digteren ikke ofte ud fra det virkelige Liv faaet sin Spekulation over den »skønne Sjæl« bekræftet. Han føler stadig smerteligere Modstriden mellem »Ideal og Liv«. Kun i Kunsten, tror han, er en fuldstændig Udligning mulig. Han tog nemlig ikke, eller i alle Tilfælde alt for lidt, Kristendommens overnaturlige Kræfter med i sine Betragtninger. Han ænsede ikke, hvorledes Herrens Almagtsord: »Jeg vil — blive ren!« virkede videre i Kristendommens verdensfornyende Kraft. De moralske Vidundere, der har fundet Sted i alle mulige Nationers Helgeners Liv, fortæller om Blodets Afmagt, naar den stærkere kommer for at lægge det i Lænker. For at faa dette bekræftet behøver vi ikke at gaa tilbage til Fortiden. Det, vore Dages Missionærer ved at berette om nyomvendtes Heltmod, kan ogsaa beskæmme »nordiske« Kristne. Heri ligger et lydeligt Tilraab: Bort med Blodovertroen! Bort med den ynkelige Racestolthed! Frem

med Tilliden til Gud, som paa en herlig Maade viser sin Styrke i de svage!

I »Luce Delmege« skildrer *Sheehan* Father Traceys og Barbara Wilsons velsignelsesrige Gerning blandt de faldne Kvinder. *Léon Bloy*, *Galdos*, *Herwig* tegner ligeledes Billeder af Religionens Magt over fortabte, over dem, der er sunket ned i Livets Morads.

En Fører inden for de moderne, en Mand, der døde i Fjor som en from Katholik, *Hermann Bahr*, omtaler i 8. Kapitel af sin Roman: »*Himmelfahrt*« Problemet. Donherre Zingl siger her til en Forløber for Blodets Profeter, til sin Nevø Franz: »*I jer har Ønsket afsat Viljen. Mennesket er blevet sin egen Træl, og hele den berømte Humanitet ender med, at — der af Mennesket kun bliver Dyret tilbage — At han kan kommandere Følelse og Ønske, gør dog først Mennesket til et Menneske.*« »*Kan han det?*« spørger Franz. — »*Naar Menneskeheden ikke længere kan det, bliver den til et Galehus. Al Civilisation bestaar dog kun deri. — Jeg lyder min Samvittighed, du ethvert Lune, som falder dig ind — Dit Jeg er et Spil for Drifterne, mit Jeg hviler fast forankret i Gud —.*«

Den, der i Ydmyghed er sig sin Sjælebrist bevidst, og som den spedalske med Tillid vender sig til Gudmennesket, kan med Fortrøstning vente at høre det reddende: »Jeg vil — blive ren«. Den, der holder sig til Forløseren, vil blive udløst af Blodets Slaveri, vil blive til sit Blods Herre.

—ch—

Den hvide Slavehandel.

I Diskussionen om Dødsstraffen blev der hævdet, at de raaeste Forbrydelser var Resultater af store Sindsbevægelser, som ikke er tilgængelige for Overvejelser og Fornuftsslutninger. Vi henviser i det følgende til Forbrydelser, der, hvad Gemenhed angaar, kan maale sig med hvilket som helst Mord og dog udføres som almindelig Forretning, hvor Slavehandleren med den største Sindsro vejer Tab og Gevinst, selv om det drejer sig om mange uskyldige Menneskeskæbner.

Da St. Ansgar kom til de nordlige Strande, forefandt han blandt Beboerne baade frie og Slaver. Det er ikke givet, at de sidstnævnte sukkede under haarde Kaar i Nor-

den. Der fandtes ganske vist Bønder som Hjørleif paa Island, der spændte sine Slaver for Ploven, men iøvrigt kendetegnedes Slavens Lod for det meste kun ved lave og haarde Arbejder, som var forbeholdt ham. Kristendommen mildnede saa ydermere deres Lod og arbejdede direkte og indirekte hen paa deres Frigivelse. Da Kong Magnus Erikson 1336 tiltraadte »Eriksrejsen«, Hyldestrejsen gennem sit Land, og i denne Anledning gav Loven »til Guds Ære og Jomfru Marias og for sin Faders og Farbroders Sjælefred«, som forbød, at kristne Folks Børn blev Slaver, var dette kun Slutpunktet paa en Udvikling i den Herres Navn, »der havde annammet en Tjeners Skikkelse for at gøre alle Tjenerne fri«.

Slaveriet dengang var dog sikkert forholdsvis ærbart og anstændigt imod den hvide Slavehandel, som nu om Stunder drives i stort Omfang. Hvor udbredt den er, har ingen ringere end selve Folkeforbundet igennem Bunker af Akter maattet fastslaa, ja, der kunde foreløbig ikke gøres ret meget andet end samle nøjagtige Oplysninger om denne Byld paa vor Tids Kultur. Gennem Efterforskninger hos ca. 10,000 saadanne Slavehandlere, Mellemmænd og Ejere af offentlige Huse har man fastslaaet, at 28 Lande i Europa, Nordafrika, Sydamerika og Asien kender den hvide Slavehandel som en af Myndighederne mere eller mindre forfulgt og bekæmpet Forretning. Og det drejer sig om hvid Slavehandel i allersnævreste Forstand, hvor modne Kvinder mod deres Vilje og mindreaarige med deres Samtykke bliver hvervet eller bortført i umoralsk Øjemed.

Metoderne, efter hvilke disse Stakler berøves deres Frihed og føres Utugt, Sygdom, Mord og Selvmord i Møde, er ofte himmelraabende. Især lægger man an paa unge, uskyldige Piger som den bedst betalte Vare. Agenten søger at komme i Forbindelse med dem; enten knytter de selv et Forhold, eller de laaner nødlidende eller lidt fornøjelses-syge Piger Penge, som disse saa ikke kan betale tilbage, for som sidste Redning at maatte tage imod et eller andet Engagement.

Den mest forbryderiske Form er den, hvor Agenten gifter sig saa lovformeligt som muligt med sit Offer, for Eks. kirkeligt, naar han ved, at den kirkelige Vielse uden den borgerlige ikke regnes for gyldig i det paagældende Land. Saa rejser han bort med sit Offer og tvinger derefter dette til at gøre, hvad han finder for godt. Saaledes blev en god Pige i Warszawa kirkelig viet til en Agent, der tog hende med til et oversøisk Land og solgte hende til et offentligt Hus. Kvinden talte ikke det fremmede Sprog, hun skammede sig ogsaa ved at tage tilbage til sine

Forældre, og Agenten havde oven i Købet den Frækhed at sende Forældrene et Par Dollars hver Maaned for at give dem det Indtryk, at deres Datter havde det udmærket.

En vidtomspændende Organisation, som har store Midler til sin Raadighed, hvor der findes Husejere, Handlere, Medhjælpere, arbejder her Haand i Haand. Man kender alle Bagtrapper, Smugveje og Forlystelsesetablisser. Man kender de Veje, ad hvilke Importen i et Land lykkes bedst, uden at Regeringen kan gribe ind. Man benytter alle de moderne Hjælpe midler; det lyder jo saa harmløst og uskyldigt, naar Telegrafisten i en lille By modtager eller afsender et Telegram: »Jeg sender Dem 6 Arbejdersker og 2 Syersker,« han aner ikke, at disse Ord afgør Livsskæbner.

To Motiver gaar stadig igen i Folkeforbundets Akter, to Drivkræfter, som fører unge Piger mere eller mindre frivilligt ind paa Lastens Vej. Den første hedder Nød og Elendighed. De tjener intet eller venter heller intet af Fremtiden. Agenten derimod har rigeligere Pengemidler og kan lokke med sande Tryllebilleder af Lykke og Velvære. — Og det andet er Engagering og Udrustning af Kunstnergrupper, hvortil man søger Danserinder og Artistinder. De gaar ikke sjældent en lignende Skæbne i Møde som Leo Falls »Kunstrejse« til Sydamerika, han, som havde engageret 4 unge Piger, hvoraf den første skød sig, den anden gjorde et Selvmordsforsøg, den tredje forsvandt sporeløst efter en Tid at have tjent i et Natlokale, og den fjerde efter Sigende rejste tilbage til Europa, hvortil hun dog aldrig ankom. En af de største Farer for Kvinder ligger i en vis Hang til det eventyrlige, blændende!

Er der mange, som paa denne Maade gaar til Grunde? Folkeforbundskommissionen kender to store Handelsveje, hvor tilsyneladende mere eller mindre store Transporter, Nedværdigelsens Karavaner, drager af Sted. De store Pigehandlere skal efter tilforladelige Oplysninger bestandig være paa Vej mellem Europa og Amerika. En af dem er bekendt for at gøre denne Rejse seks Gange hvert Aar. Hvert af de store Skibe, som sejler paa Sydamerika, skal efter en omtrentlig Vurdering føre fire eller fem af de unge Kvinder samt Fører med sig. Manden optræder snart som Impressario, Ven, Ægtefælle eller Slægtning. Derovre findes Lokaler, hvor paa ethvert Tidspunkt 150—200 Kvinder opholder sig, europæiske Kvinder, der er bestemt til Vidererejse, men som tilbringer nogle Dage paa dette hvide Slavemarked.

Nej, vi Mennesker i det 20. Aarhundrede maa sandelig ikke se ned paa Fortidens saakaldte mørke Perioder!

Katholsk Aktion og Mariakongregationen.

(Sluttet.)

Den marianske Kongregation forbliver tro overfor sine Statuter ved at paatage sig Hvertvet som katholsk Aktions Hjælper.

Hvad vil Mariakongregationen andet end at danne en Elite, som virksomt, under en hvilken som helst Form, vil stille sig i Kirkens Tjeneste til Sjælens Frelse?

Den første Regel for Mariakongreganister siger os, at Kongregationen er en religiøs Forening, hvis Formaal det er hos sine Medlemmer at fremelske og vedligeholde en dyb Kærlighed til den allerseligste Jomfru Maria, og takket være denne Kærlighed og Gudsmoders Beskyttelse at gøre de troende, forenede i hendes Navn, til gode Kristne, som alvorligt søger at hellige sig, hver i sin Stand, og, saa meget deres sociale Stilling tillader det, at frelse andre og at forsvare Christi Kirke mod de ugudeliges Angreb.

Regel 33 i Statutterne beskriver den gode Kongreganist saaledes: »Han skal være et Eksempel paa en Kristen, som bringer sin Tro og sit Liv i Overensstemmelse med den hellige katholske Kirkes Tro og Sæder, som priser, hvad Kirken priser, som misbilliger, hvad den forkaster, som i alt har samme Synsmaade, og som aldrig skammer sig ved i sit private og sit offentlige Liv at vise sig som et trofast Barn af saa hellig en Moder.«

Regel 12 forudsætter for Kongreganisterne »ethvert Apostolat efter Tidens Nødvendighed i hvert Land«, og derfor skal Mariakongregationen være en Eliteforening, som ved Hjælp af en særlig Andagt til Guds Moder foresætter sig at føre sine Medlemmer til kristen Fuldkommenhed og øve dem i Apostolatet under Christi Kongebanner, i særskilte Rækker i den officielle katholske Aktion.

Mariakongregationen er altsaa frem for alt en Skole for aandelig og apostolisk Uddannelse, som skiller sig fra andre Foreninger ved sin marianske Karakter.

Hvad der giver Guds Moder en særlig Plads i den kristnes Liv, er den Andel, hun har i det Forløsningsværk, som endnu ikke er ført til Ende. Forløsningsværket bygges stadig op i Christus, og denne vil ikke nedlægge eller afslutte

sin Gerning før Tidernes Ende. Maria blev kaldt til at virke, og siden har Gud ikke fritaget hende for denne Medvirken: hun giver os sin Søn, og hun fører os til sin Søn.

Der er i denne katholske theologiske Læresætning en Kilde til Lys og Kraft, af hvilken Mariakongregationen øser rigeligt for at sikre sine Medlemmers aandelige Uddannelse. Den er som et Baand mellem Maria og Kongreganisterne, saa at disse ved Maria føres nærmere til Christus. Det er ved Studiet, ved Betragtningen, ved Paakaldelsen og Efterligningen af Apostlenes Dronning, at Kongregationen styrker disse Apostelsjæle. For at finde de Midler, som fører til dette Resultat, behøver man kun at læse Kongregationens Fællesregler, i hvilke er nedlagt tre Aarhundreders Erfaring i Sjæleledelse. Visse Enkeltheder i den traditionelle Organisation er nu foreldede, men Principperne svarer nu mere end nogen Sinde til den moderne Elites Behov.

Mariakongregationen har haft sit eget apostoliske Arbejde. I de forbigangne Aarhundreder har Mariakongregationen skænket Liv til beundringsværdige Værker. Det kunde ikke være anderledes: efter i sine Medlemmer at have udviklet en brændende Længsel efter Apostolatet, maatte man give dem et Arbejdsfelt for deres Iver, og hvad var da mere naturligt, end at de ivrige Kongreganister, som var Vidne til Tidernes Elendighed, skabte f. Eks. Vincentsforeningen, der besøgte de fattige, en Forening for Fængselsbesøg, for Regulariseringen af Ægteskaber, for Katekismusundervisning. Senere skilte disse Foreninger sig ud fra det Træ, som havde givet dem Livskraften, og de lever nu et autonomt Liv. Situationen er ogsaa blevet helt anderledes. Det er overordentlig nødvendigt, at Mariakongregationen bliver ved med at udvikle den apostoliske Iver hos Medlemmerne, men den maa fremfor alt sørge for ikke at forøge Antallet af forskellige Arbejder, men derimod skal der fra den udgaa Ledere til de bestaaende Foreninger. Her tænker jeg særlig paa Ungdomsarbejdet. Vi kommer ikke videre, saa længe vi ikke faar disse Ledere.

Mariansk Skole for aandelig og apostolisk Uddannelse, Inspiration og Organisation enten for allerede bestaaende Foreninger eller for andre, der hvor Omstændighederne kræver det, det er den rigtige Opfattelse af Mariakongrega-

tionen. Den har altid været en Skole for aandelig og apostolisk Opdragelse for Eliten, dens Traditioner har været og vil fremdeles være de sikreste Garantier for en ægte kristelig og ægte katholsk Opdragelse.

En dansk Prinsesses og engelsk Dronnings Konversion.

Kristian den Fjerdes Søster Anna, født 1574, blev i Aaret 1589 gift med Kong Jacob den Sjette af Skotland, Maria Stuarts Søn, der i 1603 ogsaa blev Konge i England under Navnet Jacob den Første. Omkring Aar 1600 traadte Dronning Anna i al Hemmelighed over til den katholske Kirke. Herom haves der forskellige Vidnesbyrd. Det mest interessante findes i et latinsk Brev fra 1608, skrevet af den Præst, der oplag Dronningen i Kirken, en Jesuit ved Navn Arnberbenius eller Abercromby. Hans Beretning lyder i Oversættelse saaledes:

Omkring Aar 1600 begyndte hun at tænke paa at ombytte den lutherske Religion med den katholske af følgende Grunde:

Hun havde ført med sig til Skotland en dansk luthersk Præst, som hun havde til at prædike og meddele Sakramentet efter luthersk Ritus; thi det var blevet bestemt i Ægteskabskontrakten, at hun skulde være frit stillet med Hensyn til den Religion, hun var født og opdraget i. I Tidens Løb forlod Præsten selv den lutherske Tro og antog den calvinske. Da Dronningen erfarede dette, vilde hun ikke mere lade sig betjene af ham. Hun var meget i Tvivl om, hvad hun skulde gøre. For Calvinismen nærede hun stor Afsky. Hun kom da i Tanker om, at da hun i sin spæde Barndom blev opdraget hos en stor katholsk Prinsesse, saa hun en Præst, der celebrerede daglig. Ved Erindringen om denne og af Kærlighed til hin Prinsesse, som, hvis jeg ikke tager meget fejl, var et Barnebarn af Carl den Femte, tænkte hun paa at antage denne Religion. I denne Sag spurgte hun nogle af sine katholske Venner, især en Greve om, hvad hun skulde gøre. Denne anbefalede hende absolut den katholske Religion som den eneste sande i Modsætning til de øvrige sekteriske og hæretiske og foreslog mig til hendes aandelige Fader.

Derfor blev jeg efter mange Forhandlinger kaldt til hende og ført ind paa Slottet. Der blev jeg i tre Dage i et afsides Kammer, som hun gik ind i hver Morgen til

en bestemt Tid for Undervisningens Skyld Hendes Damer blev tilbage i det ydre Kammer. Hun gik selv ind i det indre for at skrive Breve, og hun gik altid ud med et Papiir i Haanden. Paa Tredjedagen hørte hun Messe og modtog det allerhelligste Sakramente, hvorefter jeg gik ud.

Efter Kommunionen blev jeg knap to Aar til i Skotland. Hvis jeg husker ret, modtog hun i den Tid det allerhelligste Sakramente ni Gange og det tidligt om Morgenen,

mens alle sov undtagen de faa, der kommunicerede sammen med hende. Efter Kommunionen førte hun allid fromme Samtaler, idet hun nu ønskede, at hendes Ægtemand maatte blive Katholik, nu, at hendes Søn maatte blive opdraget hos Paven, nu talte hun om den Lykke, som de klostergivne nyder, mellem hvilke hun sagde, at hun ikke tvivlede paa, at hun vilde komme til at ende sit Liv. Hun sagde, at hun havde mange Skrupler, fordi hun til Udstyr havde Indtægter af et Kloster, og hun lovede, at hvis der blev Religionskifte, vilde hun genoprette Klosteret for de retmæssige Besiddere eller i hvert Fald forandre det til et Jesuiterkollegium. Hun vilde ikke drage bort til England uden

Dronning Anna af England.

først at have tilkaldt mig og modtaget det hellige Vandringsbrød*) til Beskyttelse, og jeg maatte love at komme til hende i England, hvis hun kaldte mig.

Paa Grund af denne hyppige Brug af Sakramenterne, blev hun forandret til det bedre. Dette bemærkede hendes Ægtefælle, og han mistænkte hende derfor for at have Samkvem med en papistisk Præst, fordi hun nemlig nu foragtede sin egen Præst. Og da de engang lagde sig, har hun selv fortalt mig, tiltalte han hende saaledes: »Jeg ser en stor Forandring med dig, i Alvor, Sædelighed, Fromhed, hvorfor jeg mistænker dig for at omgaas en eller anden

*) Anna var meget farligt syg, da hun i 1603 skulde drage til England for at krones til engelsk Dronning, og hun modtog derfor den hellige Kommunion som Vandringsbrød.

katholsk Præst«. Hun tilstod det og nævnedes mig svage Olding, til hvilket han intet andet svarede end: »Jeg beder dig, min Hustru, om, at hvis du ikke kan leve uden den Slags, at du da vil betjene dig af ham saa hemmeligt som muligt, ellers vil det sætte vor Krone paa Spil«. Efter denne Samtale syntes Kongen altid mildere og velvilligere imod mig.

Endvidere formanede Hendes Naade nogle af de fornemmeste ved Hoffet, som syntes temmelig strenge mod de katholske Præster, til ikke at sætte noget i Værk imod mig, hvis de ikke vilde paadrage sig hendes Vrede, hvad de ogsaa lovede.

Men der hændte noget latterligt, som ogsaa fremkaldte selve Dronningens Latter. Da der var Proces om nogle Godser mellem en vis fornem Hofmand, dog Hæretiker, og en protestantisk Præst, begyndte hun at lægge sig imellem og tale til Gunst for Præsten, da den omtalte Adelsmand svarede: »Deres Naade! Jeg skal ved Christi Saar sige det til Pater Robert og anklage Dem hos ham«!

Om den nuværende Tilstand skriver en fornem Dame til mig fra Greenwich, at Dronningen er i samme Tilstand med Hensyn til Religionen, som da jeg forlod hende, blot med den Forskel, at hun ikke kan udøve den, saadan som hun gjorde det i Skotland.

Jeg vil her anføre to heroiske Gerninger af hin Dronning, efter at hun var kommet til England.

Den ene er denne: Da hun kom til Kirken sammen med Kongen til Kroningen, var det blevet bestemt, at de før Kroningen skulde kommunikere paa hæretisk Vis, hvilket Kongen straks gjorde. Men Dronningen afslog det. Hun vilde ikke kommunikere. Hun forsikrede, at hun hellere ikke vilde kronens end modtage deres Kommunion, skønt Kongen selv og Medlemmerne af Statsraadet trængte stærkt ind paa hende.

Den anden: Engang besøgte hun den spanske Konges Gesandt som for at hædre ham. Dér hørte hun baade Messe og modtog det allerhelligste Sakramente. Da Kongen bragte det i Erfaring, tilretteviste han hende og bebrejdede hende det meget: Hun vilde miste Krone og Rige.

Hvad skal jeg sige om hendes Datter? Jeg har kendt hende nøje, da hun var ni eller ti Aar. Hun blev opdraget hos en katholsk Grevinde og er begavet med de ypperste Hyder.

Braunsherg, September Maaned Anno 1608.
Robert Arnberbenius, Præst af Jesu Selskab.

Kort Tid efter at Anna var blevet Dronning i England, fulgte Pater Abercromby efter hende til London, og for lettere at kunne nærme sig Dronningen, blev han udnævnt

til kongelig Falkemester. Denne forholdsvis lykkelige Tilstand varede imidlertid kun kort. I 1605 dannede nogle Katholiker en S sammensværgelse (Krudtsammensværgelsen) for at sprænge Kongen og Parlamentet i Luften. Planen blev dog opdaget i Tide og de sammensvorne henrettet. Men Jesuiterne fik ved denne Lejlighed som saa ofte baade før og siden Skylden for det forefaldne, skønt Deltagerne i S sammensværgelsen for Retten erklærede, at Jesuiterne ingen Del havde deri. Og skønt Paven i et Brev til den engelske Konge misbilligede Katholikernes Adfærd og bad ham skaane de uskyldige, blev Tilstanden saa utaalelig for Jesuiterne, at Pater Abercromby maatte forlade England og rejse til sine Ordensbrødre i Braunsberg i Østpreussen. Her nedskrev han sin ovenfor meddelte Beretning om Dronning Annas Konversion, og her døde han et Par Aar efter, over 80 Aar gammel.

Holdt Dronningen ud i Troen efter at have mistet sin aandelige Fader? Det er vanskeligt at sige. Det vides, at endnu omkring 1616 holdt hun fast ved den katholske Tro. Om hendes sidste Timer haves en Beretning, der gaar ud paa følgende: Da Dronningens Sygdom i Februar 1619 antog en alvorlig Karakter, indfandt Ærkebiskoppen af Canterbury og Biskoppen af London sig uanmodet paa Slottet. Da Dronningen hørte om de to gejstliges Ankomst, forlangte hun at se dem. Blandt andet sagde Ærkebiskoppen til hende: »Madame, vi haaber, at Deres Majestæt ikke sætter Deres Lid til Deres egne Fortjenester, heller ikke til Helgenernes Fortjenester, men kun til vor Frelses Blod og Fortjenester.« »Det gør jeg«, svarede den døende, »jeg giver Afkald paa Helgenernes Mellemkomst og mine egne Fortjenester og stoler kun paa min Frelser, Christus, der har forløst min Sjæl ved sit Blod.«

Hermed lod de to Biskopper sig nøje, hvorefter Dronningen bad dem gaa hjem. Biskoppen af London blev dog tilbage i et Sideværelse, og da Dødskampen indtraadte, sagde han til Dronningen: »Madame, giv et Tegn paa, at Deres Majestæt er hengiven i Guds Vilje og længes efter at være hos ham!« Herpaa løftede Dronningen Hænderne op, indtil Kræfterne forlod hende. Kort efter hensov hun blidt og roligt den 2. Marts 1619.

Saafremt denne Beretning er rigtig, ser man, at de to gejstlige aabenbart ikke har turdet forlange en klar Bekenndelse af den anglikanske Tro. Det kan fastslaas, 1) at Dronningen ikke bestemt har erklæret, at hun vilde dø som Medlem af den anglikanske Kirke, og 2) at hun ikke har udtalt noget, der direkte strider mod den katholske Lære.

Spørgsmaalet bliver da: har hun med Ordene »jeg giver Afkald paa Helgenernes Mellemkomst« villet fornægte Troen,

eller har hun blot villet sige, at kun i Kraft af Christi uendelige Fortjenester har Helgenernes Fortjenester Værdi, og at hun derfor godt kunde løje de to paastrængende Biskopper i at give Afkald paa Helgenernes Forbøn?

Det lader sig næppe afgøre, i alt Fald ikke paa Grundlag af de Kilder, undertegnede har haft til Raadighed.

Litteratur: Pater Abercrombys Brev i Suhms »Nye Samlinger til den danske Historie«, 4. Bind, 3.—4. Hefte, Side 59—61. København 1795. — W. Plankers: »Er Frederik II's Datter Anna, Dronning af Storbritannien, gaaet over til Katholicismen?« i »Historisk Tidsskrift« 6. Række, 1. Bind, Side 403—25. København 1887—88.)

Varde 12.-1.-1935.

Carl Lindberg Nielsen,
cand. mag.

De mest forladte Sjæle.

Tre Dage før Offensiven ved Karstbjergene Flitsch og Tolmein, den 21. Oktober 1917, gik Leopold Arthofer sammen med en Krigskammerat til de hellige Sakramenter. Ved den hellige Kommunion nedlagde Herren Spiren til Præstekaldet i hans Sjæl. Soldaten, der har trodset Monte Rombo's Rædsler kæmper nu med Helvede om Sjæle, og endda om Sjæle, der er truede af den allerstørste Fare. Han blev Præst i et Fængsel. Nogle Episoder fra disse Kampe har han nedskrevet, og de er nu blevet udgivet af en af Samtidens største katholske Forfatterinder. Mange, der har læst disse Skitser, er blevet dybt grebet af dem. Paa denne Maade er der opstaaet en Krigsbog, som er noget helt for sig selv. Nedenfor citerer vi et Kapitel, som sikkert vil bevirke, at mange læser dette værdifulde Værk.*)

Et Tilbageblik paa min Fængselstid.

Atter et Aar er gaaet. Det sjette Aar i min Sjælesorg i Straffeanstalten. Nu begynder det syvende, og Gud velsigne det; — jeg smiler ved Tanken om denne »Gennemgangs-post«. Nej, mine stakkels, syndige, kære, faldne Mænd, jeg forlader jer ikke mere. — Erindringer, tunge, alvorlige, men ogsaa muntre stormer ind paa mig, medens jeg sidder henskudet i Tanker ved mit Skrivebord og betragter et Olie-maleri, som en af Straffefangerne har malet til mig: Moden Frugt, hvorpaa Friluftssolen skinuer. Da han, den forkvaklede Intelligenstype, malede dette Billede, sagde han engang hen for sig: »At være moden er alt.«

Hvor følte jeg mig dog sølsom til Mode, da jeg første Gang gik henad Gangene som Straffeanstaltens aandelige

*) Zuchthaus af Leopold Arthofer. Udgivet af E. v. Handel-Maz-zetti, 192 S. M. 4,50, Kösel-Pustet, München.

Rektor, skarpt fulgt af Fangernes Øjne. I Fængsels»haven«, en beplantet Gaard, hørte jeg et Par lystige Gavtyve hviske: »Hør Du, Franzl, det er den nye »Kulsæk«. Hvor er han dog lang. Og »Spekulérjern« (Briller) har han paa.« »Kulsæk« er stadig et af mine Navne. Officielt er jeg »Hr. Pastor«, »Sognepræsten«. Uofficielt bærer jeg Betegnelser, som lyder mindre ærbødig: »Sortkunstner«, »Galgepater«, »Armesjælekusk«, »Allelujafændrik«.

Hvorledes kom jeg til dette sidste mærkelige Øgenavn?

De hørte, at jeg som Student havde været ved Fronten, og de passede paa, da jeg ved den første Opstandeshøjtidelighed i Anstaltens Kapel med paafaldende Begejstring og med Stentorstemme intonerede Alleluja'et. Ja, de er gode Iagttagere, d'Herrer Gavtyve, og mange af dem har et vist primitivt Sprogtalent. Uden at have læst Avé-Lallemant har jeg i Løbet af disse seks Aar erhvervet mig temmelig godt Kendskab til Gavtyvesproget; dette er mit Missionsomraades »Folkesprog«. — Negermissionæren maa lære den Stammes Dialekt, som han er blevet sendt ud til; han maa kunne Basuto-, Baganda- og Suaheli-Negrenes Sprog. Hvor jubler ikke hans Kaffer-Katekumener, naar han er i Stand til at frembringe Kaffernes smældende Lyde! — Og naar jeg siger til en stakkels Djævel i Forbedringscellen: »De keder Dem vel »paa Sæteren« (Enecellearrest), naa saa er Glæden desto større, naar De atter maa komme i »Akvariet« (Fællesarrest)«, saa glimter der et skjult Lys i de bedrøvede udslukte Øjne, og dette Lys er en Kostbarhed; det genopretter Kontakten med Menne-skene.

Saa godt som ingen af Straffefangerne har under hele min Sjælesørgervirksomhed hidtil opført sig lømmelig mod mig eller fornærmet mig groft. De ser i Præsten, som gør sig Umage for at yde fuldt Arbejde, en velmenende Ven, og navnlig de, der endnu er i Stand til at forbedre sig, de angerfulde, de brudte, de, der er syge af Hjerneve, og de fortvivlede viser ofte en Fortrolighed, som griber dybt.

I Dag var jeg beskæftiget længe nede i Kapellet. Jeg har hørt fleres Skriftemaal. Ingen har overtalt dem. Naaden har ført dem til mig.

For hened en Maanedes Tid siden er en gammel, graa-net Mand død i Sygehuset af Vattersot. — Et af de uhyggeligste Mennesker, jeg har kendt her. Der var noget dæmonisk i den Maade, han vægrede sig imod en hvilken som helst religiøs Indflydelse. »Gudløst har jeg levet, gudløst vil jeg dø«, var hans stadige Omkvæd. Jeg besøgte ham 15 Gange og forsøgte at bryde det Isdække, som havde lagt sig omkring hans Sjæl. — Forgæves. — Han

var allerede saa syg, at han hverken kunde ligge eller sidde mere, da Vandet steg op imod Hjerteregionen. Saa bad man Therese Neumann i Konnersreuth om at huske ham i sin Bøn.

Og se! Pludselig brast Isdækket, pludselig smeltede det Panser, som havde ligget omkring dette Hjerte. To Dage før sin Død skriftede Theodor S. og modtog det hellige Vandingsbrød og den sidste Olive med et fromt Barns Andagt. — Saa døde han i Tillid til sin Forløser, uden Anfægtelse fra de onde Magters Side. Før de bar ham til Døds-kammeret, stod jeg ved hans aabne Kiste og saa længe paa hans hærgede, men uendelige fredelige Ansigt. Paa hans Bryst laa en Mariamedaille, om hans Hænder var der slynget en ny Rosenkrans. Man havde lagt nogle smukke Andagtsbilleder ned i hans Kiste, blandt andet et lille Billede af den døende Forløser, et Billede som Therese Neumann havde ejet.

Jeg tog Kistens Laag, som jeg lige havde løftet af, og lagde det bedende over denne Herrens velsignedes Leje. Ingen vil græde ved hans Grav, thi der lever ikke længere nogen af dem, der holdt af ham i hans Ungdom. — Men da hans trætte Legeme blev sænket ned paa Kirkegaarden, lagde jeg en Krans af Markblomster paa Graven. En fattig Enke, som havde hørt om hans smukke Død, havde bundet Kransen. Saaledes smykkede Fattigdommen Fattigdommens Grav.

Et Øjeblik staar uforglemmeligt for mig.

Da jeg besøgte den døende, kort før han udaandede, og hans lallende Tunge knapt kunde forme Ordene mere, tog han med sin egen kraftsløse Haand om min Haand og trykkede den til sin gustne Kind. Dette bevægede og rystede mig. Det var, som om et døende Barn klamrede sig til Moderens Haand.

Et Sted i den hellige Skrift siger Gud: Som en Moder vil jeg elske dig. Indbegrebet af og Kronen paa al Kærlighed er Moderkærligheden, som ikke tager, kun giver, som ikke forbander, kun velsigner, ja selv velsigner det faldne Barn og redder det gennem denne Velsignelse.

Ogsaa vi Præster skulde nære Moderkærlighed til de Sjæle, som bliver betroet os. Den Kærlighed, som bærer alt, lider alt, ofrer alt, som bliver Barnets et og alt.

Hvor uvirkelig, hvor farveløs og blegnet er nu min indre Kamp fra Begyndelsen af min Sjælesorg i N. Hvor fjernt lyder nu Advarerens Stemme.

Christi stakkels Tjener er jeg, mit Arbejde er Stykværk, men jeg stræber i det mindste hen imod et ydefuldt Arbejde. Og Guds Aand og Naadehjælp gør guddommeligt Arbejde i mit Sted.

Jeg plukker Druer ved Kraterets Rand, hvor Vinstokken stod overdryset med Lavaregn, og af Druerne kom ædel Vin: lacrimæ Christi. Jeg bøjede mig over den giftige Sump og saa Blomster og plukkede dem til Altret. Jeg gik igennem den forheksede Skov, og Varulvene kom og spiste af min Haand. — Vel kommer der Timer i Depression og Nederlag ogsaa; i hvilket Kald findes ikke disse? Somme Tider kommer Satan og hvæser: »Slid dig bare op. Dine Resultater er Skinresultater. Dem, du prædiker for her, holder jeg fast omslynget med Lænker. Disse Lænker sprænger du ikke. Satan er stærkere end du.« — Ja, stærkere end jeg, et Menneske.

Men meget stærkere end Menneske og Satan, Verden og Helvede — er Gud.

Lovet være han for al den Naade, som han virker, mens jeg kun var en ussel Haandlanger. Lovet være han for al Naade, al Velsignelse, men ogsaa for ethvert Kors. Thi intet Arbejde lykkes, hvor ikke Korset er med.

Saaledes som han for snart to tusinde Aar siden vandrede gennem Judæas Byer og Steder for at opsøge, hvad der var fortabt, for at gøre saligt, hvad der var ulykkeligt, saaledes vandrer han ogsaa i Dag gennem den vide, syndige Verden, og med hellig Kalden lokker han de smaa Faar, som han har løskøbt med sit dyrebare Blod, de gode og de onde, de vildfarne og de trofaste — ogsaa dig og mig.

Katholsk Ungdomsværn.

1910 — 23. Februar — 1935.

(Fortsat.)

Det var Pater Metzlers Ord om det umulige i at holde en Forening for unge, katholske Mænd i Live, der atter kaldte Pater Günther frem. Han fik — som Formand i A. C.s Foredragssække — optaget Ungdomssagen som Emne for VI Rækkes 5. Foredrag, hvortil A. C. indbød Onsdag den 23. Februar 1910 i City.

Under Overskriften »Citymødet« kaldte Pater Günther til Samling om Emnet: »Vor katholske Ungdom og Fremtiden«. Han skrev: »Først beder jeg, om muligt, enhver om at komme. Ja, mød alle, rig og fattig, Mand og Kvinde, gammel og ung. Jeg betragter det som en Selvfølge, at vore Ungdomsforeninger, mandlige saavel som kvindelige, indfinder sig. Men desuden venter jeg at se alle dem, der har et aabent Hjerte for vor Ungdom og gerne vil arbejde for dens Vel og derved for Menighedernes Fremtid, baade personligt og pekuniært.« — Og han sluttede: »Skønt de

vel i Grunden var overflødig at nævne det, vil jeg saa endelig ogsaa opfordre Dem, kære Trosfæller, til ved Bøn til Gud at tilvejebringe den Hjælp og Oplysning fraoven, uden hvilken det er ganske haabløst at vente sig Udbytte af en Diskussion om et saa vanskeligt Emne.« (»Nord. Ugeblad«, 1910.)

Dette Opraab virkede, idet mere end 400 Katholiker fyldte Citys Festsal, hvor Pater Günther aabnede Talernes Række med det Øjemed: »For en større Kreds af Københavns Katholiker at forelægge de Tanker, som jeg i Academicum Catholicum lagde frem for nogle faa.« — Han sluttede sit Foredrag med at udtale sin Forvisning om, »at Midler i Penge vilde det vel ikke komme til at skorte paa, naar blot Overbevisningen om, at Ungdommen maa hjælpes, dybt og varigt griber Sindene. I Virkeligheden er det dette, alt her kommer an paa. For sker det, saa kommer der baade Penge og Personligheder, der vil tage det Arbejde paa sig, som skal gøres. Og jeg kan ikke tro, at vi længere skulde vedblive at være blinde for, at vi maa beskytte og sikre vor Efterslæggt. Der maa komme en Dag, da denne store og betydningfulde Sag kan samle alle levende Katholiker.« (»Nord. Ugeblad«, 1910.)

Citymødet den 23. Februar 1910 besvarede denne Forvisning med Resolutionen: Forsamlingen bifalder og tilsiger sin Hjælp til, at Ungdomssagen i de katolske Menigheder i København søges løst ved Danneisen af et bidragydende, af Menighedernes voksne Medlemmer bestaaende »Ungdomsværn«, i Spidsen for hvilket der staar et »Raad«, hvis Sammensætning vil være at indrette efter dets Opgave, der er at understøtte, retlede og fremme de unge Mænd saavel som Kvinder i deres Foreningsliv og paa anden ønskelig Maade.

Den Aften stiftedes Katholsk Ungdomsværn.

Ungdomsværnets Struktur og Praksis.

Allerede paa A. C.s Møde i Januar 1909 kaldtes den paatænkte Sammenslutning »Ungdomsværn«. Det skulde være et Værn, hvor katolske Ungdomsforeninger og unge, katolske Mænd og Kvinder tillidsfuldt kunde søge Raad og økonomisk Bistand, naar det drejede sig om Løsningen af Opgaver, som Værnet gjorde til sine.

Det ligger i Sagens Natur, at Ungdomsværnet som Forening betragtet har været af ejendommelig Art, og — om det faar Lov at virke videre — vil bevare dette Præg; thi foruden »Aarsmødet« (senere »Generalforsamlingen«) har Værnet ikke haft noget andet Baand mellem sig og sine Medlemmer end Kontingentets Opkrævning. Siden »Raadet« ophævedes, er alle Medlemmer med Undtagelse af »Besty-

reisen«s faktisk passive. Og dette har da ogsaa krævet en virkelig ideel Indstilling hos Medlemmerne, idet Værnets Arbejdsresultater ofte er af saa fortrolig Natur, særlig hvor det gælder Hjælp til unges Videreuddannelse, at Medlemmerne maa lade sig nøje med en samlet Postering paa Aarsregnskabet, der — om denne Post kunde tale — ofte vilde virke højest opmuntrende paa Bidragyderne. Ja, om disse, undertiden rene Solstraalefortællinger fra det virkelige Liv, blev almindelig kendt, vilde de ganske sikkert i betydelig Grad øge Medlemmernes Tal, saa Værnet i Fremtiden kunde give unge Katholiker en ganske anden økonomisk Haandsrækning under deres Videreuddannelse, end det hidtil har været muligt.

Naar Citymødets Resolution blandt Opgaverne nævner »at retlede«, saa maa det siges, at denne Virksomhed har Værnet ikke øvet. Forhandlingsprotokollerne indeholder intet Spor af en saadan Virksomhed, som »Raadet« ganske naturligt fandt

i de bedste Hænder hos den gejstlige Leder for Foreningernes Vedkommende og for Enkeltpersonernes Vedkommende hos den Præst, der skriftligt anbefalede den unge. — Værnet har aldrig blandet sig i nogen Ungdomsforenings indre Anliggender eller i nogen Enkeltpersons private Forhold.

Artillerikapt. A. F. Beyer, 2. Form. f. K. U. V.

Ungdomsværnets Raad og Program.

I den nærmeste Tid efter Citymødet voksede en levende Interesse for Ungdomsarbejdet frem. Den senere Hofdame Utke Ramsing overdrev ikke i sin Skildring (»Nord. Ugeblad«, 1910, 189): »Der diskuteres og disputeres, det summer om Ørene med mer eller mindre utopiske Forslag; Diskussionens 'Snebold' er sat i Gang, nu gælder det blot at holde den i den rette Kurs.« — Og Pater Günther holdt den

fastlagte Kurs med den ham egne Forbindelse af et varmt Hjertelag og kølig, praktisk Vurdering af de givne Forhold og Personer.

Der nedsattes straks et Forretningsudvalg: Pater Günther, Murermester A. V. Günther og Kandidat Jos. L. M. Hoffmann, henholdsvis Formand, Kasserer og Sekretær. Efter at de havde sundet sig nogle Dage oven paa City-mødet, søgte Udvalget Foretræde hos Biskop von Euch, der bifaldt Oprettelsen af Ungdomsværnet og tegnede sig for 100 Kr. aarlig. (Raadsprotokol I, 1.)

Allerede 29. Marts samledes »Raadet« til sit første Møde i Forsamlings salen, Bredgade 67. (Fortsættes.) — o —.

NYE BØGER.

A. Menzinger S. J.: *5 Pange lingua. (I Partitur.) Trykt i Atelier »Elektra«, Kbhvn.*

Paa det katolske Forlag Franz Feuchtinger, Regensburg har Pater A. Menzinger udsendt fem *Pange lingua (Tantum ergo)* for to og tre Stemmer med Orgelledsagelse. Værker af Pater Menzinger — trykte eller skrevne — indeholder altid Ting, der har musikalsk Interesse. Saaledes ogsaa her. I Nr. 1 følger man de to Sangstemmer, der er smukt formede og vel afbalancerede i deres melodiske Forløb — de svarer endog hinanden. Men man lægger snart Mærke til, at det, der ligger Komponisten paa Sinde, er nedlagt i de ledsagende Harmonier. Dette sidste er i samme Grad Tilfældet med Nr. 2, hvor Melodierne endog til Tider synes at føje sig efter den harmoniske Vilje. Nr. 3 er bygget efter klassiske Principper og danner paa sin Plads i Rækkefølgen en udmærket Modsætning til de to noget romantisk prægede Forgængere. Melodien giver her hele Indholdet, og det harmoniske Underlag tjener til at understrege, fremhæve og uddybe Melodien. Dette Stykke er sikkert det smukkeste i Samlingen. Nr. 4 og 5 er trestemmige, hvorved der bliver Lejlighed til Kontrastvirkninger mellem vokale og instrumentale Klange. Denne Mulighed er med Held blevet udnyttet af Komponisten, der behandler hver Gruppe i Overensstemmelse med, hvad der for den er naturligt og karakteristisk. Er det ikke nye Synspunkter, der anlægges med Hensyn til Stil og Melodibygning, Samklang og Rythme, saa er det til Gengæld en smuk, personlig præget Udnyttelse af prøvede Udtryksmidler. Maaske kan Værket tillige være en Anvisning paa, hvad Pater Menzinger som den erfarne Korleder anser for egnet til mindre Kor. Heftet, der kan bestilles gennem Pater A. Menzinger (Stenosgade 4 B, Kbhvn. V.), koster 40 Øre. Maatte det finde Vej til alle vore Kirkekor. Olav Segall.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Skolekomedie paa St. Knuds Skole.

Under Titlen »Ej blot til Lyst« opførte Skolens Elever en Skolekomedie, der netop var en passende Blanding af Alvor og Spøg, og begge Dele mestrede de flinke Drengene til den overfyldte Sals udelte Tilfredshed. Hovedrollen, der var overtaget med meget kort Varsel, klarede med stor Sikkerhed og Dygtighed, og en morsom Rolle, »Lille Jensen«, vandt umiddelbart alles Hjerter. Dekorationerne var meget smukke og bliver forhaabentlig oftere bragt i Anvendelse. Saavel alle Skuespillerne som Dekorator, Instruktør og Forfatter havde Ære af den fornøjelige Aften. Paa Grund af den store Tilslutning gentages Forestillingen paa Søndag den 27. ds. Kl. 20. *Hr. H.*

D. K. K. F.s Raadsmøde i Odense.

Søndag den 20. ds. havde »Danske Kvinders Katholske Forbund« indbudt til et Raadsmøde i Odense, som overværedes af ca. 50 Repræsentanter fra hele Landet. Efter Messe og Fælleskommunion Kl. 8 i St. Albani Kirke og efter Morgenkaffen samledes Deltagerne i Skolesalen, hvor man efter de indledende Formaliteter og Foreningernes Beretninger drøftede flere Enkeltproblemer. Saaledes oplystes, at der til det paatænkte Pensionat for Kvinder allerede havde meldt sig 3—4 Pensionærer, som var rede til at indbetale de fornødne 150 Kr. maanedlig, som det skulde koste, og hvis der meldte sig i alt 7, vilde man leje Lokaler og virkeliggøre Planen. Ungdomssectionen var begyndt med den kateketiske Undervisning, der efter et Kursus paa 2 Aar skulde afsluttes med Eksamen og Diplom. Angaaende Loven om Børn født uden for Ægteskab vilde D. K. K. F. i et Skema til Ministeriet betone det katholske Standpunkt. Efter en Middag paa Missionshotellet blev det offentlige Møde holdt, som overværedes af ca. 200, der med Interesse paahørte Hofdame Utke Ramsings Foredrag om »Katholske Kvinders Arbejde i Nutiden«. I Mødet deltog bl. a. Præsterne Steidl og Deutscher og Op de Coul. Af Talerne fremhæver vi Kriminalbetjent Hr. Kallan, der efter en Hyldest til Damerne slog til Lyd for Oprettelse af et Mændenes Forbund.

»Tempelherrerne« paa Bornholm.

Foranlediget af et Interview med Forfatteren til den nye Bog: »Tempelherrerne«, Aage Barfod, har Pastor Th. A. Zoetmulder, Aakirkeby, skrevet en lang Artikel (4 Fortsættelser) i »Bornholm Avis og Amtstidende« om »Tempelherrerne og deres Historie«. Efter en Skildring af Ordenens

Opblomstring, indre Organisation og glørværdige Historie omtales til sidst Riddernes Fald og Ordenens Ophævelse ved Pave Clemens V i 1312 paa Synoden i Vienne. Filip den Smukke af Frankrig havde af Begærlighed efter Riddermunkenes Gods anklaget dem for en Række Forbrydelser saasom Afgudsdyrkelse og Blasfemi. Rettergangen var efter Datidens Skik meget streng og grusom, men Synoden var klar over, at Ordenen ikke paa Grund af de aflagte Bekendelser kunde dømmes og ophæves. Paven gjorde det saa alligevel, fordi Ordenens Navn og Rygte havde lidt Skade, og den derfor ikke mere var i Stand til at opfylde sit Formaal. Pastor Zoetmulder siger sammenfattende:

»Det er givet, at Paven var blevet ført bag Lyset. Tempelherrenes Skyld er ikke bevist, og de Bekendelser, som blev dem aftvunget under Tortur, har for os i det 20. Aarhundrede intet Værd. Men for dem, som levede i Middelalderen og flere Aarhundreder efter (husk de danske Hekseprocesser efter Reformationen), var saadanne Bekendelser jo fyldige Beviser. Uaftvættelig er derimod den Skamplet, som klæber paa Filip den Smukkes Eftermæle. Clemens V havde som Pave Ret og Magt til at ophæve en Orden, som en anden Pave havde indstiftet, men havde maaske ikke brugt denne Magt, dersom han ikke var blevet narret af Kongen og dennes falske Raadgivere.«

Teresa af Jesusbarnets første Kirke i Norden.

Den 3. Januar paabegyndtes under Arkitekt Koch Clausens Ledelse de første Arbejder til den nye Kirke, som Assumptionssøstrene lader opføre paa Bernstorffsvej. Kirken, som bliver 30 m lang og 12 m bred, skal føre den h. Teresa af Jesusbarnets Navn. Dens Indgang kommer til at ligge ud mod Bernstorffsvej. Samtidig bliver ogsaa selve Rygaarden udvidet med nogle Beboelsesværelser for Søstrene.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Lysbilleder paa Fimsbaand til Foredrag.

Fra Bildbandverlag L. Schuhmacher, Erkenschwick (Westfalen) og St. Benno Bildkammer i Dresden har vi modtaget Kataloger, som indeholder Hundreder af interessante Billedserier, der egner sig til vægtige katolske Foredrag. Vi citerer Titrerne paa nogle af dem og tilføjer Prisen i Mark: Troskampe i Meksiko (4,50), I Guds Moders Spor i det hellige Land (4,50), Jesuitternes Indianermission (4,50), Paaske i Natur og Tro (5,50), Katholsk Aktion (6,50), Sakramentalier (3,50), Liturgiske Genstande og Paramenter (3,50), Helligåret 1933—34, forkortet Udgave (4,00), Moderne Kirkebygninger (3,50), Kvinden i Kristendommen (6,25), o. s. v.

Sveriges katolske Blade sluttes sammen.

Siden 1930 har den svenske Ungdom haft sit eget Blad »Konungens Hird«, redigeret af Harry Nordström, som for et halvt Aars Tid siden afgik ved Døden, og Pater A. Rademacher, som skulde forvalte de sparsomme Pengemidler. Med 1935's Begyndelse (15.-1.) er dette svenske Ungdomsblad gaaet ind som selvstændigt Blad, idet det fremtidigt vil udkomme under Titlen »Sveriges katolska Ungdomsblad« som et Tillæg til »Hemmet och Helgedomen«. Motiverne til Sammenslutningen kan findes i nogle Sætninger i Redaktionen's Redegørelse for det skete. Det hedder bl. a.: »Som alla veta, kostar det mycket pengar att ge ut en tidning och därför har man varit tvungen att försöka lösa den ekonomiska frågan så bra som möjligt.« »Endast ett konstant intresse, endast friska viljor och ärligt ståndpunktstagande (udh. af Red.) kunna föra ett blad framåt.«

»Dragtloven« i Tyrkiet.

Den store tyrkiske Nationalforening har enstemmigt vedtaget Forbudet mod, at Gejstligheden bærer deres Dragter uden for Kirken. Men Lovens Paragraf 3 udvider dette Dragtforbud til ogsaa at gælde alle i Tyrkiet boende Udlændinge, hvem det er forbudt at bære Dragter eller Emblemer, som kendetegner Sportsforeninger, politiske, militære eller andre Organisationer. Efter denne Lov, som træder i Kraft om et halvt Aar, har kun den øverste Leder inden for enhver Konfession Lov til at bære den gejstlige Dragt, f. Eks. den apostoliske Delegat, den orthodoxe Patriark og de øvrige Patriarker inden for de enkelte unerede og ikke-unerede Trossamfund.

BREVKASSE

Dødsstraf — Ægteskab.

Maa det være en Lægmand tilladt at gøre et Par beskedne Bemærkninger til Artiklerne i N. U. Nr. 2 om ovenst. Emner:

1) P. Menzinger skriver: »Hvad er en Katholiks Standpunkt...« Dette kan misforstaas og er blevet misforstaaet. Baaede en Protestant og en Katholik har over for mig hævdet, at dette altsaa var den katolske Kirkes Standpunkt over for Dødsstraffen; jeg maatte svare: nej, det er Pater Menzingers og maaske mange andres, men ikke den katolske Kirkes og ingenlunde alle Katholikers Standpunkt. Der er Katholiker, som med samme Ret hævder, at Dødsstraf er forkastelig, idet den hverken er i Stand til at forbedre, forbygge eller sone; ogsaa udfra Nødværge-Syns-

punktet mister Dødsstraffen sin Berettigelse, da Staten har mange andre virksomme Midler til at sikre sig mod Forbrydere og tilmed give dem Lejlighed til at forbedre sig. At en Hævdelse af det forkastelige i Dødsstraffen skulde være ensbetydende med Blødsødenhed eller en Forkastelse af Læren om Statsmagten af Guds Naade eller af St. Paulus kan næppe forsvares.

2) I Pastor Bernh. Jensens Anmeldelse af Pastor Schindlers fortræffelige Bog om Sakramenterne fremsættes en Forundring over, at hvis »Ægteskabet skal indgaas med Forplantning som Formaal, saa er der ikke mange gyldige Ægteskaber.« Jeg tilstaar, at jeg er ikke Spor af forundret; saaledes er jeg nemlig blevet undervist derom, og selv om det ikke direkte staar i Vikariatets Katekismus, saa er det dog tydeligt nok Forudsætningen for Fremstillingen af Ægteskabets Sakramente. Og slaar jeg op i en katolsk Haandbog læser jeg: »Børn og Børneopdragelse er det primære, er Hovedformaalet med Ægteskabet.« Og jeg føler mig overbevist om, at dette Formaal — i mange Tilfælde maaske kun instinktmæssigt — er Forudsætningen for langt de fleste Ægteskaber.

St. Fink-Jensen.

Svar: 1) Dødsstraffens Berettigelse er ganske vist ikke noget defineret Dogme, men at forsvare den er ikke blot mit personlige eller tilfældige andre Katholikers Standpunkt, men Apostlen Paulus' Opfattelse og den enstemnige Lære af alle Tiders katolske Theologer med St. Augustin og St. Thomas i Spidsen. Det var derfor ikke for meget sagt, naar jeg betegnede dette Syn paa Sagen som »en Katholiks Standpunkt«.

Men dermed, at Dødsstraffens principielle Berettigelse er fastslaaet, er endnu ikke sagt, i hvilken Udstrækning den skal haandhæves over for Forbryderne. Dødsstraffen er baade Sone og Trusel. Selv om Sonen er den dybeste Grund til Dødsstraffens Berettigelse, vil Anvendelsen af den rette sig efter dens Nødvendighed for Opretholdelsen af Sikkerhed og Orden i Samfundet. Her vil de skiftende moralske og kulturelle Forhold gøre sig gældende.

I et kristent Samfund — som de theologiske Forfattere forudsætter det — vil Dødsstraffen utvivlsomt være et virksomt og gavnligt Mittel til Samfundets Beskyttelse. Men i et afkristnet, materialistisk Samfund som vort, der kun betragter Døden som »Enden paa det hele«, vil Dødsstraffen have mistet meget af sin Alvor og saaledes i mange Tilfælde være blevet illusorisk som Afskrækkelsesmiddel. Man vil derfor med Rette indskrænke Dødsstraffen til det mindst mulige, eventuelt erstatte den — ikke med livsvarig Pension i et komfortabelt Fængsel — men med en Straf, der bedre er egnet til at gøre Indtryk. Men helt at afskaffe Dødsstraffen eller endog benægte dens principielle Berettigelse vilde kun betyde at afkristne Samfundet endnu mere.

A. Menzinger S. J.

2) Jo, jeg syntes, det lød mærkeligt, skønt jeg godt forstaaer, hvad Pastor Schindler mener. Vel er Forplantningen Ægteskabets Hovedformaal, men deraf følger ikke, at to Mennesker, der indgaar Ægteskab, skal gøre dette for at faa Børn. Men saaledes lyder de omtalte Ord. Ugyldigt bliver Ægteskabet derimod, hvis et Par indgaar Ægteskab med den udtrykkelige Hensigt at ville forhindre Forplantningen.

B. J.

St. Michaels Klub. Onsdag d. 30. Jan. Kl. 7¹/₄ i Jesu Hjerter Kirke Sjælemesse for vort afdøde Medlem Frøken **Nathalia Tetzlaff.**

St. Ansgar Kirkeskole. Besisninger i St. Ansgars Kirkeskole bringes i Erindring.

Skolekomedien „Ej blot til Lyst“

gentages Søndag d. 27. Jan. Kl. 20. Voksne: 1 Kr., Børn 25 Øre.

Fru Ingeborg Bang, **Tandteknik.** Ved Linden 5².

10—4, Onsdag 7—9, anden Tid efter Aftale.

Omstillinger. Reparationer. Hele Tandsæt. Pasning garanteres.

Billige Priser.

Anbefaler sig til Trosfæller.

Byggesagen paa Amager.

Det er snart længe siden, Ugebladet har bragt noget om den nye St. Annæ Kirke, og der er tit nogen, der spørger, hvornaar vi da skal til at begynde med at bygge. Vi har heller ikke været uvirksomme: vi sælger til Stadighed Murstensmærker, vi samler og sælger igen brugte Frimærker, Flasker, gamle Aviser, holder hvert Aar en Kirkekollekt og er saaledes kommet op til omtrent Halvdelen af Byggesummen. Da vi nu med Sikkerhed regnede med et Tillægsglaan paa Ejendommen, blev Tegningerne gjort færdige, saa vi kunde begynde nu til Foraaret. — Da kom det triste Julebudskab: Ingen af de herværende store Kreditforeninger vil give noget Laan, fordi det, der skal bygges, er en Kirke. — Da slog den Tanke ned i os: Naar der nu ingen er, der kan skænke os en større Gave, er der dog sikkert nok en hel Del Trosfæller, der med Fordel for sig selv vil laane en mindre Sum til dette Foretagende! I Banken faar de f. T. kun 3%, men her kunde de faa 4%, om de ønsker det, og hvis de i en længere Aarrække ikke agter at angribe Kapitalen, var den da her anbragt mindst lige saa sikkert som i Banken, og for os vilde alle de mindre Summer snart udgøre det, vi mangler — godt hundrede Tusinde Kroner, Vi tager derfor gerne imod saadanne skriftlige Tilbud paa Laan, helst saa snart som muligt, for at vi kan se, om vi kan begynde. Pengene behøver ikke at komme før senere.

Samtidig bekendtgør vi for vore Venner rundt omkring i Byen og paa Landet, at vi i Aar holder **Bazar den 5. og 6. Oktober.** Der er saaledes god Tid til at spekulere over, hvad vi vil gøre.

Præsterne ved St. Annæ Kirke. Sundby.

Kirkelig Kalender.

Jan.-Febr.

27. S. 3. **Sønd. e. Hellig 3 Konger.** — Ansgar.
 28. M. Agnes.
 29. Ti. Frans af Sales.
 30. O. Martina.
 31. T. Petrus Nolasco.
 1. F. Ignatius, Martyr.
 2. L. Marias Renselse.

Febr.

3. S. **Kyndelmisse.** — Ansgar.
 — 4. **Sønd. e. Ep.**
 4. M. Andreas Corsinus.
 5. Ti. Agatha.
 6. O. Titus.
 7. T. Romualdus.
 8. F. Johannes af Matha.
 9. L. Cyrillus af Alexandria.

Jan.

Ugens Messebønner.

27. S. **Ansgar, Vikariatets Værnehelgen** (821—653); 2. *Sæt Bønner*: Søndagen (89—124), 3. *Sæt Bønner* (kun i st. Messer): Joh. Chrysostomus (805—637); Slutningsevng.: Søndagens (91—127).
 28. M. † Agnes (N. M. 806 og [220]); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
 29. Ti. Frans af Sales (807—638).
 30. O. † Martina (807—639); 2. og 3. som Mandag.
 31. T. Petrus Nolasco (807—639).
 1. F. Ignatius Martyr (808—640).
 2. L. Marias Renselse (816—648).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Ann. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Benediktineroblaterne afholder deres maanedlige Møde i Rosenkranskirken Torsdag d. 31. Jan. Kl. 20.

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.K.: Sønd. d. 27. Jan. Kl. 8½. — **Sakraments K.** »Bekendernes Dronning« (for Mænd) M.: Tirsd. d. 22. Jan. Kl. 20. Herefter »aabent Hus« i Mødesalen.

Danske Kvinders Katholske Forbund fortsætter sin Foredragsrække i »Vesterhus«

Mandag d. 28. Jan. Kl. 20 pr.

Fuldmægtig Anna Vestergaard taler om: »*Mødeteknik*«. Efter Foredraget fælles Kaffe og Kassebord à 50 Øre. Sangbogen medbringes. Gæster er velkomne, baade Mænd og Kvinder.

Katholsk Radioklub for Aarhus og Omegn afholder ordinær Generalforsamling Mandag d. 28. ds. i Katholsk Præstegaard, Aarhus, med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Aarsberetning. 3. Aarsregnskab. 4. Behandling af indkomne Forslag. 5. Valg af Formand og Kasserer. 6. Eventuelt.

Katholsk Radioklub for Aarhus og Omegn.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 24. Jan.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 5.

Søndag den 3. Februar

1935

INDHOLD: »Herre, frels os!« — Pius XI's Opraab til hele Kirken — Vi Konvertiter. — Japans Religioner. — Interview om A. C.s Planer. — Vor Frue og Hedningepresten. — Katholsk Ungdomsværn. — Viva Christo Reil — Paa Lytterpost. — Nye Bøger — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Herre, frels os!“

Vi føler, hvorledes Skrækken for Døden ryster Disciple-nes Sind, medens de raaber i Stormen: »Herre, frels os, vi forgaar!« Her kommer Menneskehedens Grundfølelse til Udtryk, Længslen efter Livets Vedvaren, efter Udødelighed:

Et evigt Liv du tænker paa!

Kan du dets Eksistens begrunde?

En Hovedgrund jeg deri saa,

At vi det ej undvære kunde. (Goethe.)

Schiller henviser til, at Mennesket endnu ved Graven planter Haabet. Hos H. C. Andersen spørger »Den lille Havfrue: »Hvorfor fik vi ingen udødelig Sjæl?« Hun vil ud-sætte sig for alle Anstrengelser og Farer, bringe alle Ofre »for at vinde en evig Sjæl«.

Oehlenschläger begrunder »Udødeligheden« langt bedre end Goethe:

*Intet Støv ophører rent paa Jorden,
 Alt forvandles ved en evig Orden;
 Liget gøder — atter Planten gror.
 Aanden var ej Støv, nej, Støvet's Herre;
 Skulde den da underordnet, værre,
 Virke kun stavnsbunden til sin Jord?
 Nej, den hører til et bedre Rige!
 Aanden stiger til det aandelige,
 Naar det jordiske sank i sin Krog. . . .
 Ønsket i vort Bryst er jo tilbage!
 Mennesket er ikke skabt til Klage,
 Herrens Billed af hans egen Haand.
 Barnet Ting at danne kun begynder,
 For dem straks igen at bryde sønder,
 Men udødeligt er Kunstens Værk;
 Og, vor Skaber! Du med grusom Kulde
 Selv dit Værk tilintetgøre skulde?
 Nej, dertil er du for vis og stærk.*

I et Digt med samme Titel (Udødeligh.) spørger Digteren:

*Ængstlig for min Død jeg skælvte skulde?
 Nej, jeg skælver ikke for min Død.
 Kommer Nat med Mulm og Kulde,
 Stiger Solen dobbelt rød.
 Hvi da for min Død jeg skælvte skulde? . . .
 Skulde hist min Fader mig forlade,
 Naar fra Støvet Sjælen skilles ad,
 Skulde grusomt han forlade
 Den, som evig ham tilbad?
 Nej, min Gud, du vil mig ej forlade!*

Ligeledes siger han i Digtet »De fire Menneskealdre«:

*Skal jeg klædt i Dødningsærk
 Tjene Ormen saa til Føde? —
 Nej — en salig Morgenrøde
 Straaler gennem Tidens Slud,
 Folder mine Vinger ud,
 Svinger Haabet op til Gud!*

I disse Vers hersker en ganske anden Stemning end i Disciplenes fortvivlede Nødraab. Hvorfra da Forskellen?

Disciplene kalder Døden »at forgaa«. Og »lidettroende« gør den Dag i Dag det samme.

Dér, hvor Christi Lære ikke er sand Bevidsthed, altgennemtrængende Overbevisning, i det Menneskes Livsskib, hvor Jesus sover, dér har Naturens Gysen for Døden ingen tilsvarende Modvægt. Hæver sig derimod den levende Tro med sine overnaturlige Kræfter, da bliver de naturlige Følelser tøjlede. Omend Lidelsernes og Følelsernes Storme raser, i Hjertets Dyb hersker »en stor Stilhed«. Hvor bliver Dødens Brod, naar Christus er »Livet«, den første-fødte blandt mange Brødre, den, som er gaaet gennem Døden for at aabne Salighedens Porte?

Lad kun Puppens Hylster briste, blot Sommerfuglen kan flyve ud af det trange Mørke, ud over de sollyse Vidder; lad Æggets Skal hugges sønder, naar blot Kyllingen kan begynde et nyt Liv; lad Høsten kun ødelægge Reden, naar Svalen vender sin Flugt mod det skønne Syden; lad kun Baaden sønderlaas, naar Skipperen lander paa det evige Hjemlands Bred.

*Lad Vintren kun være streng og haard,
Der kommer engang saa lys en Vaar,
Det ved hvert eneste lille Frø;
»For ret at leve maa først man dø.«*

(Chr. Richardt.)

Det har Johs. Jørgensen fint betydet i en af sine Parabler. Dér bliver den Tanke holdt os for Øje: Gud maa sende os Havsnød, for at vi kan erkende vor Afmagt, opvække Tro og Tillid til højere Hjælp og slutte os stedse nærmere til ham, som stiller Stormen og Havets Bølger.

*Som en Flod med stærke, stride Vande
strømmer Døden om os, strid og kold.
Ingen Hjælp i alle Jordens Lande —
Du alene, Herre, vær os Værn og Skjold!*

*Herre, du var vore Fædres Haab,
Og til dig gik vore Fædres Raab,
Og du frelste dem af Døden ud —
Stærke Gud, stærke, fromme Gud!*

(Media vita.)

Pius XI's Opraab til hele Kirken.

I Osservatore Romano af 16. 1. 35 fandtes en pavelig Skrivelse af stor Betydning for hele den katolske Verden. Skønt Dokumentet er stilet til en enkelt Biskop, underretter det dog os alle om, *hvordan Jubilæumsaaret efter vor øverste Hyrdes Ønske skal afsluttes*. Samtidig gør det opmærksom paa den eneste Vej, der fører til den af alle længselsfuldt ventede Fred i Verden. Af disse to Grunde bringer Ugebladet en uforkortet Oversættelse af det pavelige Budskab. F. K.

Pave Pius XI til Sin ærværdige Broder Peter Gerlier, Biskop af Tarbes og Lourdes.

Ærværdige Broder, Hilsen og apostolisk Velsignelse!

Vi kan ikke undlade at rose Dig med de højeste Lovord for den Beredvillighed og Iver, hvormed Du har givet Din Tilslutning til en Plan, som vore elskede Sønner, Kardinal Franciskus Bourne, der til Vor Sorg døde for nylig, og Kardinal Johannes Verdier, Ærkebiskop af Paris, har udtænkt og fremsat. Som bekendt gaar den ud paa nu i April Maaned ved den ubesmittet undfangne Jomfru Marias Undergrotte i Lourdes at holde en tre Dages offentlig Højtidelighed, som skal bestaa i, at der i tre Døgn uafbrudt frembæres hellige Messeofre for derved at afslutte det Jubilæumsaar til Minde om Menneskeslægtens Forløsning, som blev udvidet over hele Jordkredsen.

Kunde der nemlig findes en værdigere og mere passende Form for Afslutningen og ligesom Kroningen af Mindetiden for de 1900 Aar? Thi ganske vist er de Gaver, som skyldes vor Frelasers hellige Gerning, talrige og store. Men den guddommelige Eucharisti, der saa at sige er det kristne Livs vidunderlige Midtpunkt og Hovedkilde, og dens Offer, der paa ublodig Maade foreviger det blodige paa Golgatha, er saa store Velgerninger, at ikke blot den menneskelige Tanke ikke kan forestille sig noget større, men at ogsaa de selv synes at have udtømt Guds Magt og Barmhertighed.

Derfor skal alle Kristne med forøget Andagt rette deres Opmærksomhed paa Altrets ophøjede Sakramente nu, da der er gaaet 1900 Aar, siden vi modtog denne store Gave. Ved Hjælp af den Naadestrøm, der vælder frem af dette Sakramente, skal de aftvætte Sjælens Pletter, sone deres Synder og betro deres Bekymringer og Lidelser, som de tynges saa meget af, til ham, der ene og alene kan lindre og lette dem, samt gøre dem fortjenstlige for Himlen. Hvis det er muligt, skal Katholikerne — Vi nærer det glædelige Haab om, at det bliver mange — fra alle Sider og Lande begive sig til Lourdes og uden Hensyn til nationale For-

skelligheder, ved Tro og Kærlighed forenet til et Broder-samfund, i glødende Andagt henvende deres ydmyge Bønner til Barmhertighedens Fader og al Trøstes Gud, under Paakaldelse af den jomfruelige Guds Moders mægtige Forbøn og Hjælp, hun, som fra Livets første Øjeblik af var fritaget for Arvesynden. (*Valfarten skal være sidst i April*).

Vi mener nemlig, at det ikke er sket uden Guds Forsyns Styrelse, at den hellige Tid, i hvilken Mindet om Menneskeslægtens Forløsning højtideligholdes, falder sammen med 75-Aars Jubilæet for Begivenhederne ved Lourdesgrotten, dengang da vor guddommelige Frelasers ophøjede Moder steg ned til os og gjorde sig synlig. Thi hvis nogen Sinde, saa trænger vi nu i vore Dage til Guds Hjælp, som vi bør skaffe os ved Bøn. Staterne, Nationerne og hele det menneskelige Samfund trænger til denne Hjælp. De Ulykker, som vi for Tiden maa døje, er saa tunge og alvorlige, at de næppe synes at ville unde os saa meget som en Smule Lettelse. Men hvad vi maa være bange for i Fremtiden, er af den Art, at det opfylder Sindene med nervøs Uro og Angst. Dog mest beklagelig er den Omstændighed, at man mange Steder vender tilbage til Hedningernes Levevis og at hedenske Anskuelser, som er det modsatte af, hvad Jesus Christus har lært, finder den højeste Anerkendelse.

Det er givet, at navnlig dér vil Straf være uundgaelig, hvor det er Menneskets uforbederlige Hovmod, der gør sig skyldigt i Synd. Til stor Smerte for Vort faderlige Hjerter maa Vi da ogsaa opleve, at, fordi man glemmer Gud, ringe-agter hans Lov og forsømmer at paakalde hans Bistand, kan ingen af de nødvendige Modforanstaltninger med Held anvendes overfor de Ulykker, som ophober sig omkring os. Hvis nemlig Menneskene kun lader sig lede og drive af menneskelig Kløgt og Energi, medens de er ivrige for at sikre Fred og Velfærd, saa er det utvivlsomt, at de jager efter noget, der flyer for dem, og at de stoler paa noget, der ikke kan holde.

Derfor vil alle vi, som roser os af vor kristne Religion og finder vor Kraft i Troen paa Gud, ved inderlig Bøn søge Frelse for den lidende Menneskeslægt dér, hvor den ene kan komme fra, nemlig hos Gud. De Goder, som Vi udtrykkelig har nævnt, da Vi ved Udvidelsen af det store ekstraordinære Jubilæum over hele Jorden bestemte Intentionen for Bønnerne, skal der ogsaa nu med stor Inderlighed bedes om under den forestaaende tre Dages Højtid i Lourdes og under alle de hellige Messeofre, der frembæres. Hovedformaalet skal være Ophør af den snigende politiske Spænding, heldig Udjævning af Aarsagerne til Uoverensstemmelserne og rolige Forhold alle Steder, for at den

ægte kristne Fred maa kunne glæde Enkeltmand, Staterne og Nationerne. Vi mener den Fred, som Christus ved sin Fødsel under Englenes Jubelsang har bragt; som han ved sin Opstandelse fra de døde skænkede sine Disciple, og som han ved sin Himmelfart efterlod som et helligt Pant til alle. Gid — det er Vor indtrængende Bøn — gid den ubesmittet rene Jomfru Maria, som ved Guds Kraft i Lourdesgrotten har virket og stadig virker de store Mirakler, naadig maa høre de ydmygt bedendes Raab, og gid hun ved sin Forbøn maa forsone sin Søn og endelig engang opnaa lykkeligere Tider for det forpinte menneskelige Samfund, saaledes at Sandhedens og Dydens Lys maa skinne for de forblindede Hjerter, navnlig hos dem, der i deres Anmaselse aabenlyst praler af deres Oprør mod Gud; at vildfarende og omflakkende maa blive ført tilbage til den rette Vej; endelig at Kirken alle Vegne maa faa den nødvendige Frihed, og at blandt alle Folk Endrægtighed og sand Lykke maa blomstre op. Hvad der herunder giver Os større Haab om, at dette glædelige Resultat vil blive opnaaet, og hvad der bestyrker Os i dette Haab, er den Tanke, at de Mænd, som agter at gennemføre det nævnte Foretagende, vil gøre det med forenede Kræfter og efter fælles Overvejelser. Thi bortset fra deres Løfte om med største Omhu at ville forberede alting saaledes, at talrige troende fra saa mange Lande som muligt kan give Møde i Lourdes for dér at deltage i de kirkelige Højtideligheder, har de ogsaa fattet den rosværdige Plan at ville opfordre alle Kristne til, hver i sit Stift, under deres Biskoppers Ledelse at slutte sig til denne tre Dages Andagt i Lourdes ved, at der i dette Øjemed frembæres det eucharistiske Offer, og at der alle Vegne holdes særlige Andagter.

I disse Dage vil altsaa hele den katholske Verden, fra Solens Opgang til dens Nedgang, med een Røst og eet Hjerte bønfoldende løfte sine Hænder op til Gud og hans helligste Moder for at nedbede Barmhertighed, Fred og Frelse. I Sandhed et storslaaet Syn, som giver Lov til at forudsige lykkeligere Tidens Begyndelse. Et storslaaet Syn, som er Himlen værdigt, Ærværdige Broder, et Syn, som Vi allerede nu, opfyldt af himmelsk Trøst, ser med Aandens Øjne og omfavner i Vort Hjertes Glæde; et Syn, som vækker Mindet om Profeten Malakias' Spaadom, han, som i Guds Kraft skuede Fremtidens Hemmeligheder og lader Gud selv tale saaledes: »Fra Solens Opgang til dens Nedgang er mit Navn stort blandt Folkene; og alle Steder ofres der og frembæres der til mit Navn et rent Spiseoffer« (Mal. I, 11.) Selv om dette paa Grund af Dagens og Nattens forskellige Skiftetider dagligt sker i hele Verden, saa er Vi dog over-

bevist om, at det paa de forestaaende Dage vil ske med en Kærlighed, hvis Glød bliver til Luer.

Ja, den Verden, der sønderrives af sine jordiske Bestræbelser og kastes frem og tilbage af sine utallige hinanden modsatte Interesser, vil altsaa se, hvorledes den store kristne Familie i hele Verden slutter sig sammen til eet Formaal, i een Tro og een Bøn og beder Gud om Naade for de faldne, om Fred for de opskræmte, om Trøst for de bedrøvede, om Brød for de sultne og endelig om Sandhedens Lys og den frelsende Havn for alle dem, der flakker om.

Idet Vi sætter Vor Lid til dette glædefulde Haab, spaar og ønsker Vi Eders Arbejde en rig Høst fra Gud, og det gør Vi navnlig i den Hensigt, at de troendes Andagt og Kærlighed til vore Altres ophøjede Offer ved de forestaaende Højtideligheder stadig maa tage til og styrkes til deres egen Gavn.

Men i Mellemtiden skal den apostoliske Velsignelse være et Vidnesbyrd om Vor faderlige Bevaagenhed og en Borgen for Himlens Naade. Af et elskende Hjerte og i Herrens Navn lyser Vi da denne Velsignelse over Dig, Ærværdige Broder, og alle dem, som vier Udførelsen af denne Plan deres Interesse og Kræfter, — deriblandt særlig Vor elskede Søn Kardinal Johannes Verdier, Ærkebiskop af Paris, — og endelig ogsaa over dem, der med fromt Sindelag deltager i de nævnte Bededage.

Givet i Rom, ved Sankt Peter, den 10. Januar 1935 i Vort Pontifikats 13. Aar.

PAVE PIUS XI.

Vi Konvertiter.

Nedenstaaende Kapitel er taget fra den tyske Konvertits, Alice v. Wiedebach-Nostitz's Beretning om hendes Gang til Kirken. (Um grosse Weiten, 8°, X + 132 S., Freiburg i Br., Herder, 1934, Kart. 2,30 Mk.) Glæden ved Troen, en kvindelig og varm Forstaaelse af Mysterierne, stor Livserfaring, som kan hjælpe og trøste, lyser af hver Sætning og især af de mange Smaatræk, der opliver Fortællingen. Som Eksempel bringer vi et Afsnit, som behandler et stadig aktuelt Problem. *Red.*

Jeg har hørt, at der gives Konvertiter, der er »skuffede« efter deres Konversion — og da det i mit allerede lange Liv atter og atter er blevet mig forundt hist og her at kunne bistaa med Raad og Trøst, vil jeg sige et lille Ord til alle dem, som har oplevet Skuffelser, efter at de har foretaget det store Skridt.

Spørgsmaalet i sig selv er jo ret vanskeligt at behandle,

for der kan ligge mange forskellige Aarsager til Grund for disse Skuffelser. De kan stamme fra, at et Menneske tror ved sin Konversion at have Krav paa at blive bemærket. For saadanne Mennesker er det en Naade, naar Gud hurtigst muligt gør dem klart, at der slet ikke er noget særlig bemærkelsesværdigt i, at de endelig og for det meste efter lange Vildfarelser har besluttet sig til at vælge den mest lige og den korteste Vej til Himlen.

Anderledes stiller Forholdet sig med dem, som paa Grund af ideale Anlæg nærmer sig alle katholske Mennesker med store Forventninger og som selvfølgelig bliver saa meget smerteligere skuffede, jo finere deres sjælelige Indstilling er; de lærer først efterhaanden det, som de i deres Idealisme har saa svært at forstaa: at der blandt Katholiker, til Trods for de store Naademidler, der staar til deres Tjeneste, gives en forbavsende stor Procentdel, som henlever deres Liv i LigeGYldighed og Lunkenhed, selv om de ikke udskiller sig direkte fra deres Kirke, men overværer Gudstjenesten og ogsaa sommetider modtager Sakramenterne. For slet ikke at tale om de helt frafaldne og ligefrem kirkefjendtlige Katholiker, der er som en vædskende Vunde paa Kirkens Legeme. — — — Møder man disse skuffede Sjæle, saa tror jeg, man maa komme dem i Møde med stor Kærlighed; for de har Grund til at være skuffede, da deres sjælelige Holdning ikke udspringer af saaret Egenkærlighed, men af ædle, højtspændte Forventninger. Efterhaanden vil de lære at finde sig til Rette, og Gud søger sikkert for, at de paa deres Vej møder trofaste, helligede og indadvendte Lemmer paa deres saa inderligt elskede Kirke, som rigeligt kan holde dem skadesløse for al Smerte.

Men tre Slags Mennesker skal man ligefrem advare mod Konversion: For det første, hvor det kun drejer sig om Mennesker, for det andet, hvor det drejer sig om Følelser, og for det tredje hvor det drejer sig om selve Jeg'et.

For det første: »Mennesket« maa ikke være Midtpunkt. Thi det er jo netop det store i den »Una Sancta«, at man ikke behøver at bøje sig for en Enkeltpersonlighed som saadan, men for en af Christus indstiftet Institution. At følge en Enkeltpersonlighed bærer altid Timelighedens Støv og Skuffelsens Kim i sig. Det er mig ligefrem umuligt at anse en menneskelig Person som Autoritet over mit indre Liv og min religiøse Udvikling, saafremt der ikke bag denne Enkeltpersonlighed staar Christi Autoritet og Indstiftelse. Jeg frakender ogsaa uden Undtagelse ethvert Menneske Retten til at dømme over min Sjæl, hvis vedkommende ikke er blevet befuldmægtiget dertil af Gud. At der netop af denne Indstilling udspringer en barnlig,

det vil sige saglig neutraliseret Lydighed, der alligevel bevæger sig paa den guddommelige Friheds store Vidder, vil enhver forstaa, som har Erfaring i det indre Livs Veje.

For det meste opnaar Gud denne Indstilling kun ad mange Lidelsers Vej, i ethvert Tilfælde gennem ubetinget Lydighed, som overhovedet er den mest lige Vej til at blive velsignet af Gud. Men er dette Fortrolighedens Liv med den ene og eneste engang blevet Menneskets Eje, saa vil han hellere miste alt andet end dette kostbare Gode. For det meste bliver disse Sjæle paa den ene Side overdrevent misforstaaede, foragtede, fornægtede af andre, men paa den anden Side elsket og agtet med en mærkværdig Udholdenhed; de bryder sig om det ene næsten lige saa meget som det andet. Deres Livs Anker hviler dybt hos Gud, som de har erkendt som den uendelig Trofaste, og som den, der aldrig skuffer. De har omvendt sig fra Menneskesyge til Gudshelse.

De Mennesker, hos hvem Følelserne i første Række spiller ind, skal man advare mod Konversion; de vil blive skuffede af to Grunde: for det første, fordi Gud ikke paa nogen Maade lader sig fravriste Følelsestrøst, og for det andet, fordi Mennesket, naar denne Følelsestrøst udebliver, løber den Risiko at arbejde sig selv op til noget, som ikke er ægte; og det betyder i det lange Løb det indre Livs Død.

Ved C. H.-S.

Japans Religioner.

Ved Niels Hansen, cand. mag.

Shinto.

Japans nationale Religion er *Shinto*, hvilket betyder »Gudernes Vej«. Det er den egentlige Religion ikke alene i den Henseende, at den bekendes af det hele Folk, men ogsaa i den Forstand, at den kaster et guddommeligt Skær over Landet, dettes Indbyggere, Sæder, Skikke, politiske Institutioner og ganske særlig over det kejserslige Dynasti, som har hersket over Landet fra dets Begyndelse.

At *Shinto* har været underkastet en Udvikling, er utvivlsomt, dog ikke ved at forandre sig; uden at miste noget, den allerede var i Besiddelse af, har den fra Tid til anden optaget forskellige Kulturelementer i sig fra flere Sider. *Shinto* er efter sit Væsen mere et Ritual end en Religion. Den er tydelig nok opstaaet under Paavirkning af animistiske Idéer paa mythologisk Grundlag. Fra det tolvte Aarhundrede har forskellige Tænkere forsøgt at give

denne Religion et mere logisk Grundlag, uden at det er lykkedes og uden at faa nogen Indflydelse paa Rituallet. Der iagttages stadig væk de mest overtroiske og barnagtige magiske Skikke under Ceremonierne i Statens store Templer i Japan.

Den forhistoriske Tid.

Shintos hellige Bøger blev ikke samlet eller offentliggjort før mellem Aar 700 og 800 efter den kristne Tidsregning. Dog havde deres Hovedbestanddele været opbevaret i lang Tid i Tempelarkiverne eller hos gamle, fornemme Familier, og forud for det havde de sikkert længe eksisteret i Form af mundtlig Overlevering.

I Stenalderen boede der, spredt over Japan, en helt anden Race end den nuværende. Det var det store Ainn-Folk, hvoraf der nu kun findes nogle faa Tusinde Repræsentanter paa Øerne Hokkaido og Sakhalin. Deres Religion har ikke saa mange rituelle Ceremonier som Japanernes, men et meget klarere Trosindhold. De tror paa et højeste Væsen, *Nish*, som dvæler højt over alt andet og er Tilværelsens Herre, paa lavere Guder, onde Aander og Mennesker. De underordnede Guddomme styrer Elementerne, de onde Aander har mistet al Magt til at virke i Verden. Ainnerne tager kun ved visse særlige Lejligheder deres Tilflugt til *Nish*, den daglige Gudsdyrkelse er rettet til de lavere Guddomme.

Denne Landets allerældste Religion fortrængtes sammen med dens Tilhængere af de mange fremmede, der i Tidernes Løb trængte ind i Landet. Høje Mennesker fra Polynesien og Malakka var nogle af de tidligste Indvandrere. De bragte med sig gamle mythologiske Fortællinger og sælsomme Skikke, der gik ind som Bestanddele af den oprindelige Religion. Omtrent et Tusind Aar før Christi Fødsel blev en mongolsk Race, der boede i Nord-Korea, tvunget til at forlade sit Land paa Grund af et kinesisk Fremstød. De drev efterhaanden det ældgamle Ainn-Folk helt tilbage til de afsides Steder, hvor der endnu findes de nævnte sparsomme Rester af dem. *Shintos* Ritual blev stærkt præget af disse indtrængende Koreanere, der ærede Aander som Herrer over Elementerne og Herskere over forskellige Steder. Med særlig Omhu dyrkede de Solguder, fra hvem deres Høvdinger paastod, de nedstammede. De levede i stadig Frygt for onde Aander, som de uddrev ved Besværgelser. Ogsaa en Del Kinesere trængte senere ind i Landet og bragte meget nyt med sig, f. Eks. Dyrkningen af Ris.

Det er meget usikkert, hvornaar Japan blev samlet under een Styret. Kinesiske Bøger omtaler endnu ca. 200

e. Chr. Japan som delt i en Mængde smaa Kongeriger. Vist er det, at det var Høvdingen for en Stamme, der boede Syd for Kiu-shu, som i Spidsen for en mægtig Hær gjorde sig til Herre i Central-Japan og grundlagde det Dynasti, som endnu styrer Landet. Den officielle Kronologi henlægger denne Begivenhed til ca. 600 Aar før Christi Fødsel, men det er vistnok mange Aarhundreder for tidligt; *Jimmo Tenno*, Dynastiets Grundlægger, levede sandsynligvis midt i det tredje Aarhundrede efter vor Tidsregning.

Omkring 350 blev den sydlige Del af Koreas Halvø erobret af Japanerne, som fra den Tid gjorde store Laan

Shintohelligdom i Kyoto. I de herlige Parkanlæg omkring Templet findes i Reglen en Scene for religiøse Skuespil.

hos den kinesiske Civilisation. Kalender, sociale og politiske Institutioner, Industri og Kunst, overtroiske Skikke o. s. v. trængte af den Grund ind i Japan. Det japanske Sprog er dog fuldstændig forskelligt fra det kinesiske.

Den ældste historiske Tid.

Et Hovedpræg ved den japanske Religion, før Buddhismen ca. 600 blev indført i Japan, var den Mængde Myther og Legender, som særlig ved Kejser Jimmo Tennos Initiativ var blevet udbredt blandt det hele Folk. Hensigten hermed var at retfærdiggøre hans Erobring af Landet og styrke hans Dynasti. Det fortælles saaledes, at Kejser Jimmo Tennos Stamfar var Søn af Solens Gudinde, som sendte ham til Jorden for i hendes Navn at styre Japan. Som Symboler paa hans Sendefærd gav hun ham tre hellige Genstande:

et Spejl, et Sværd og en Krans af Perler, som Mikadoerne har bevaret til den Dag i Dag, og som spiller en afgørende Rolle ved deres Kroning. Solgudinden lovede at vaage over sine Efterkommere, der skulde blomstre, saa længe Himmel og Jord bestod. Da hun overleverede sin Søn det hellige Spejl, sagde hun: »Naar som helst du ser i dette Spejl, skal det være, som om du ser mig selv.« Hun sendte en Skare Tjenerer med som Ledsagere af sin Søn, og fra dem nedstammer de fornemste Embedsslægter i Staten. Alle disse Stamfædre bar Navn af *Kami* og var i Besiddelse af Genstande, der er blevet samvittighedsfuldt opbevaret af deres Efterkommere. En af Stamfædrene bragte en Dusk Ris med fra de himmelske Rismarker, og al Ris, som siden har groet i Japan, stammer fra denne oprindelige Dusk. — Ved Hjælp af disse romantiske Fortællinger er alt forklaret: Sæder, Skikke, religiøse Institutioner. Saaledes er alt i Japan af guddommeligt Oprindelse og indstiftet af *Kami*.

Betydningen af Ordet *Kami* er det ikke lykkedes nogen at finde. Der synes at være to Arter af dem: de himmelske, der hersker over Sol, Vind, Regn, over Steder, Bjerge, Floder, Vulkaner o. s. v., og de jordiske, som blev Stamfædre for de forskellige Slægter.

De vigtigste religiøse Fester var to Offerfester, om Foraaret og om Efteraaret. Der var en Slags Præster, der skulde foretage alle Forberedelser, en anden skulde frem-sige Bønnerne, en tredje lede de hellige Danse o. s. v. Oprindeligt holdtes disse Fester i det fri, paa et Sted, som blev indviet dertil, men det blev snart anset for mere praktisk at bygge pragtfulde Huse (*Miya*) for *Kami*, hvilke altid var forsynede med en Buegang med et Reb af Straa. Denne Buegang er et udmærket Middel til straks at skelne et Shinto-Tempel fra en buddhistisk Pagode.

Efter Shinto-Opfattelse bestod de fleste Synder i Urenheder, som det i adskillige Henseender var let at paadrage sig. Den kunde hovedsagelig aftvættes ved Bade og ved Tvætning med salt Vand. I deres Ritualer opregnes forskellige Synder som Drab af Husdyr, Opfyldning af en Vandingsgrøft, Flaaning af et dødt Dyr. Om moralske Forseelser tales der meget lidt, der fandtes heller ikke i egentlig Forstand noget Ægteskab; for øvrigt har jo Respekten for det, vi kalder det sjette Bud, aldrig været meget stor blandt Japanerne.

Fra det 7. til det 12. Aarhundrede.

I Aaret 552 sendte en Underkonge i Korea Mikadoen en forgyldt Statue af Buddha. Mikadoen var i Forlegenhed med, hvad han skulde gøre med denne Gave, og blandt hans fornemste Raadgivere herskede der stor Uenighed

herom. Enden paa Striden blev, at Statuen blev overantvordet en af Ministrene, som samtidig fik kejserlig Autorisation til at vise den guddommelige Dyrkelse. Men da der snart efter udbrød en Epidemi i Landet, befalede Kejseren, at baade Billedet og den Pagode, som var opbygget til dets Ære, skulde ødelægges. Ikke desto mindre vedblev Bonzer fra Korea at strømme ind i Landet, og de medbragte ikke alene buddhistiske Skrifter, men ogsaa konfucianistisk og taoistisk Litteratur. De aabnede Skoler og gjorde stor Propaganda blandt de fornemme i det japanske Samfund.

(Sluttet.)

Interview om A.C.s Planer.

I afvigte Efteraarssemester afholdt Academicum Catholicum et Medlemsmøde, hvor man drøftede Emnet: Totalt ændrede Arbejdslinier for A. C., — og idet vi henviser hertil, har vi anmodet den dengang lige valgte Formand, Fuldmægtig Enoch Hjorth, om en Udtalelse vedrørende vore Studenter og Foreningslivet i vor katolske Studenterforening.

Maa jeg allerførst, siger Hr. Hjort, understrege den Kendsgerning, at jeg ikke indtager Pladsen som Formand for A. C. i Kraft af Medlemmernes Valg, — men udelukkende efter Anmodning af Administratorens, der ved Vacancer supplerer sig selv. Som bekendt rejste Formanden, Pastor Knud Ballin, til Sønderborg; — jeg skulde saa træde i hans Sted og føre Forretningerne videre. Man maa derfor ikke opfatte det Møde, De omtaler, som et direkte Resultat af min Deltagelse i Administrationen. Mødets Anledning gav sig af sig selv, og jeg ved mig i fuld Overensstemmelse med min Forgænger, naar jeg lod indkalde til det.

Hvad var da Anledningen?

Det skal jeg saamænd sige Dem. Den samme, som De vil finde saa godt som ethvert Sted, hvor Mennesker mødes i Foreningsliv. En almindelig Sløvhed over for de Former, hvorunder saadant Liv sædvanligvis udfolder sig. — I og for sig forstaaeligt. Der er saa meget i vore Dage, som har antaget en anden Skikkelse end forhen. Den sædvanlige studentikose Form at mødes under. Diskussionen synes for en Tid at have udspillet sin Rolle. Selv om jeg i mange Henseender anser mig for at være et særdeles moderne Menneske, har jeg dog altsaa visse af mine Rødder dybt i Fortiden. Jeg selv befinder mig nemlig overordentlig vel i en god Debat efter classisk academisk Mønster. —

En Orientering var imidlertid en Nødvendighed, og Studenterne har nu udtalt sig.

Er det Studiekredsene fra de politiske Grupper i Studenterverdenen, man ønsker taget op, — selvfølgelig med andre Emner?

Det er noget i den Retning, omend ikke helt. Vi maa prøve os frem. Selvfølgelig kan ogsaa helt andre Omstændigheder gøre sig gældende. A. C.s almindelige Tiltrækning paa sine ældre Medlemmer lader noget tilbage at ønske set fra et Administrationsstandpunkt. Jeg ved godt, at Medlemmer, som »er i Embede«, har deres at lade Vare paa, men vil dog mene at A. C. vil kunne yde dem noget, — i ethvert Fald savner mange af vore yngre Medlemmer i høj Grad de ældre — og ogsaa Præsterne. Ja, hvis jeg var Optimist, turde jeg jo haabe, at nogle flere af vore Præster naaede til den Erkendelse, at A. C. har sin bestemte Opgave, — som skal løses, — og som løses i samme Grad, som Foreningen er præget af academisk Livlighed.

Kan De i kort Form sige, hvad De anser for »A. C.s Opgave«?

Ja, egentlig er det jo et Helaftensstykke at udvikle dette. Men man kan vel sige, at en katholsk, academisk Forening maa have til Opgave at orientere, — ja baade den studerende Ungdom og de ældre Akademikere med Hensyn til ethvert livsvigtigt Spørgsmaal, belyse dette katholsk — og i en academisk Form, — for at udruste Studenterne til at tage fat paa deres Livsopgave med den mest sikre Viden. Og lad mig med Hensyn til »den akademiske Form« tilføje, at den kræver ikke saa lidt af sine Tjenere, ikke blot i Retning af Noblesse og sund Beskedenhed, — men ogsaa i Retning af at kunne strække sig vidt, — jeg mener at kunne følge en anderledes tænkende i hans Tankegang for derigennem enten selv at overbevises eller vinde den klare Forstaaelse af et andet Menneske, som muliggør det at overbevise ham. Ofte gælder denne Evne, at kunne strække sig vidt, ogsaa selve Valget af Emner, som kan komme i Betragtning, — hvilket kan give en academisk Forening et vist eksklusivt Præg.

De ser dog gerne Ikkeacademikere som Gæster i A. C.?

Ja i høj Grad, — man kan godt være et academisk dannet Menneske uden at være Student. Men som De ser, A. C. kan give Stødet til, at katholsk Højskole bliver til, den kan ikke efter hele sit Væsen give det ud for denne.

Maa vi til Slut stille Dem endnu et Spørgsmaal: Hvad agter A. C. at foretage sig, og hvorledes ser De paa A. C.s Fremtid?

Jeg ser paa A. C.s Fremtid fyldt af de bedste Forhaabninger. Jeg har god Grund til at tro, at det Gny, der altid

vil være, hvor Studenter færdes, fortsat vil holde Studenternes Interesse for at mødes i A. C. levende — samtidig med, at en ægte akademisk Aand vil bidrage til, at Modsætninger ikke blot brydes, — men mødes, saaledes at vi møder hinanden besjælet af den Respekt og Ærbødighed, der er al sand Dannelses Grundvold. Dansk Katholicismes akademiske Hjørne vil ikke være et Urocentrum, hvor Stormvarsler er hejst; — hvad vi inderst inde vil, er at skabe den Stilhed i os og om os, hvor man hører Græsset gro paa den Jord, hvor »Skræp« ligger begravet.

For at imødekomme vore Medlemmers Krav om Tid til Studium (og Studenter er meget slittige i vore Dage) vil vi kun afholde nogle faa Møder i Foraarssemestret. Museumsassistent Svend Heding vil tale om: Racens Betydning for den religiøse Mentalitet — og Pater A. Menzinger om visse aktuelle Racereligionsproblemer, men allerførst afholder vi Onsdag den 6. Februar et Møde, hvor Lektor Emil Frederiksen taler om Chresten Skikkild*), — og hvor sikkert mange af A. C.s og Skikkilds gamle Venner vil komme tilstede medbringende den gode, gamle A. C.-Stemning. Det ske!

H.

Vor Frue og Hedningepreæsten.

Efter *Adam af Bremen's Kirkehistorie.*

Det var paa den Tid, da den store hellige Pave Leo IX styrede Kirkens Skib. Et Par Hundrede Aar var gaaet, siden Sverige for første Gang, gennem St. Ansgar, havde modtaget Budskabet om, at Asernes Magt maatte være brudt, og at Alfaders rene, syndefri Søn var død paa Korset til Menneskenes Frelse. Ret meget havde dette Budskab dog ikke virket. Det svenske Folk var forblevet i Hedenskabets Nat, og i Gudernes store Helligdom i Uppsala ofredes ikke blot Heste og Hunde, men ogsaa Mennesker til Odin og Thor.

En Vintereftermiddag red en ung Mand i St. Benedikts Klædning ad de snedækte Landeveje i Retning af det sagnomspundne, hedenske Uppsala. Tre Aar igennem havde han, den holstenske Grevesøn, levet og virket i det høje Nord. Havde hans Gerning baaret Frugt? Det havde den vel nok; men det er jo nu engang Sædemændens Kaar, at andre bringer Høsten ind, og der var ubeskrivelig meget Ukrudt paa den Ager, han skulde dyrke.

*) Maa — ifølge senere indtruffen Meddelelse — bortfalde paa Gr. af en Rekreatjonsrejse, Lektor F. maa foretage. Red.

Fra sit Hjem havde han faaet den Efterretning, at vendiske Røvere sidste Vinter havde overfaldet og afbrændt hans fædrene Gaard; de havde ogsaa bortført hans fjortenaarige Broder og solgt ham et eller andet Sted i Sverige. For nylig havde han faaet at vide, at der mellem Ofrene ved den sidste Gudfest var en holstensk Dreng. Skulde det have været hans Broder? Han maatte, om det var muligt, have Vished herom, og derfor red han nu til Hedningeprestens Gaard i Uppsala.

Han trak Faareskindspelsen tættere sammen om sig og greb fat om det lille Trækrucifiks, som han bar under sin Kutte. »Herrens Vilje ske! Velsignet være Herrens Vilje,« mumlede han.

Nu var han ved Maalet, Odinspræstens statelige Gaard. Der herskede dyb Stilhed, ikke engang en Hund gøede. Han bankede haardt paa Døren; en Ugle tudede, og en Ravn fløj op med et hæst Skrig. Han bankede igen og endnu engang. Endelig blev den tunge Dør aabnet, og en høj Kvinde med trætte, hærgede Træk viste sig og spurgte om hans Ærinde. Den kristne Præst bad om Husly, og han fremviste som et Tegn en kongelig Ring; men den svenske Kvinde vilde ikke modtage ham. Da blev hun skubbet til Side af en kraftig Arm, og en Nordlandskæmpe stod foran den fremmede: Odinspræsten fra Uppsala — en blind. Uden at sige et Ord bød han den kristne Præst ind i Hallen og anviste ham Plads ved det aabne Ildsted, og hans Hustru satte Kød, Brød og Salt frem for Gæsten.

Spørgsmaalet om den holstenske Dreng brændte den fremmede paa Læberne. Endelig fik han det fremført. Da stønnede Kæmpen, og det lød som et Fortvivlelsens Skrig, da han svarede:

»Odins Ulve har sønderrevet den holstenske Drengs Lig, og Odins Ravne har flænget hans Ansigt. Om han var af Bondeblod eller et Grevebarn, ved jeg ikke; men en Helt var denne Dreng. De vendiske og finske Trælle hylede og skreg; men denne Dreng sagde jublende, om end hans Hænder skælvede, disse sælsomme Ord: »Salve Regina, mater misericordiae!« Men da jeg havde bundet ham og givet ham Dødsstødet, blev jeg grebet af Gru, og om Natten blev jeg blind og ældedes!«

Det blev Tid at gaa til Ro. Søvnløs laa den blinde i Feber Natten igennem, men heller ikke den kristne Præst fandt Hvile. Om den holstenske Dreng, Vor Frues tapre Blodvidne, havde været hans Broder, kunde han ikke faa at vide; men saa meget var sikkert: det var Martyrblod, der havde vædet den svenske Jord. Adventslys flammede over de nordiske Lande. St. Ansgars Sæd vilde spire.

Odinspræsten havde, siden Ulykken kom over ham,

været pint af Tvivl; nu følte han det, som om hans Hoved skulde sprænges. Var hans Guder da magtløse, siden de ikke kunde beskytte ham mod den kristne Guds Hævn? Var det de Kristne, som havde Sandheden: den holstenske Dreng, som smilende, om end skælvende, kunde gaa i Døden — og han, den fornemme unge Mand, som gav Afkald paa Hustru, Hjem og en ærefuld Stilling for at bringe Budskabet om Christus til Nordens Lande?

Pludselig fór den blinde op: en eller anden fremmed var kommen ind i Hallen. Der stod en lysomstraalet Kvinde ved hans Leje, og hun spurgte ham tydeligt, om han ikke vilde tro paa hendes Søn; han vilde faa sit Syn tilbage, hvis han vilde forkaste de Afguder, han hidtil havde dyrket. Den blinde fremstammede forvirret et Løfte, og saa bøjede Kvinden sig over ham og strøg med let Haand over hans feberhede Pande, og endnu engang hørte den blinde hendes Stemme:

»Vær vis paa, at dette Sted, hvor der er udgydt saa meget Blod, snart vil blive indviet til min Ære. Og for at ingen Tvivl mere skal pine dig, modtag i min Søns Navn dine Øjnes Lys tilbage!«

Vor Frue forsvandt. Dagen begyndte at gry, og Odinspræsten skimtede tydeligere og tydeligere alle Omrids i Hallen; han saa ogsaa sin Hustrus forgræmmede Træk og Munken, som bedende knælede ved Arnen.

Og Hedningepæresten fra Uppsala bøjede sin stædige Nakke og modtog af den kristne Præst Daabens Vand og blev optaget i Alfaders Rige. Den blinde, som ved Vor Frues Naade blev seende, gennemrejste derefter Landet og forkyndte sine Landsmænd den kristne Guds Magt, som han jo havde erfaret paa sit eget Legeme. Og det svenske Land om de gamle Guders faste Borg Uppsala omvendte sig til Christus, den almægtige Guds Søn, og snart byggedes dér, hvor tidligere saa meget Menneskeblod var blevet ofret, den herligste og skønneste Kirke til vor Frues Ære: Domkirken i Uppsala.

Ved A. M. O.

Katholsk Ungdomsværn.

1910 — 23. Februar — 1935.

(Fortsat.)

Foruden Forretningsudvalget bestod Raadet af: d'Herrer Sognepræster, Præses for Mariakongregationen for Ynglinge og de to Bestyrere for St. Andreas Kollegiets fuldstændige højere Almenskole (Pater Günther selv) og St. Knuds højere Almenskole. Endvidere af følgende Damer og Herrer: Enke-

fru E. Benzon, Enkefru V. Feuerlein, cand. theol. et mag. Niels Hansen, Ingeniør A. Husson, Lærer J. Johnsen, cand. mag. H. Kejser, Fru Therese Messerschmidt, Hofdame Utke Ramsing, Lensgrevinde H. Rantzau, Frk. A. Scavenius, Lensbaronesse L. Stampe-Charisius og Telegrafist H. Westergaard.

Denne Navneliste offentliggjordes i »Nord. Ugeblad« for 3.-4.-1910, ledsaget af en Indbydelse til at blive Medlem af Værnet, hvis Program samtidig meddeltes, et Program, der vidner om Initiativ:

Katholsk Ungdomsværn vil sikre Menighederne en muligst talrig, trofast og lykkelig Efterslægt — søger at samle alle katholske unge Mænd og Kvinder for at bevare og styrke dem i deres Religion — tilstræber ved Undervisning og Vejledning at faa de unge Katholiker til at gøre deres Kirke Ære — vil paavirke de unge i Retning af Almenfølelse og virksom Deltagelse i Menighedslivet — har sat sig til Maal at glæde de unge ved passende Fornøjelser i gode, tidssvarende Lokaler — vil fremme den katholske Ungdom i dens borgerlige Livsvirksomhed — vil, under Forudsætning af fornøden Bistand, tage sig af de unge Katholiker, der kommer her til Byen fra Provinserne — henvender sig til de unge med Opfordring til med Forstaaelse at tage mod den Haandsrækning, der her tilbydes — henvender sig til de unges Hjem med Bøn om ved Samarbejde at hjælpe til, at Værnets Arbejde maa lykkes — henvender sig til alle Ungdomsvenner om personlig Støtte og Pengehjælp, ogsaa i Form af Legater — vil benytte de indkomne Midler til Understøttelse af Ungdomsforeningerne o. lign. samt til Dannelse af et Fond i samme Øjemed — opfordrer enhver til at melde sig ind i Værnet.

Forhandlingsprotokollerne rummer 540 tætskrevne Foli sider. Foruden de mange Møder, Forretningsudvalget (Bestyrelsen) har holdt, findes alene fra de 42 Raadsmøder 3270 stenografiske Repliker, hvoraf over Halvdelen (1965) var faldet, da 15. Møde, Sept. 1915, sluttede.

Referaterne viser klart, at ingen bød paa unødige Ord. Den stærkt dalende Kurve for Replikernes Tal viser, at Interessen i Aarens Løb svandt hen. Eller rettere: Alle de Principspøragsmaal, som Værnets Arbejdsfelter og -metoder frembød, var i Virkeligheden blevet saa grundigt behandlede, saa der nu ene forlangtes en Administration ad de fastlagte Baner. Det er forstaaeligt, at Flertallet med Rette betragtede Møderne som Tids spilde; derfor ophævede man Raadet paa Generalforsamlingen 1.-6.-1926, ved hvilken Lejlighed Pater Günther udtalte: »Raadets Ophævelse har min fulde Billigelse. I enhver

Virksomhed er Udvikling til Støle, og Simplificering er det bedste. Arbejdet kan godt magtes inden for Udvalget, der fra nu af bliver Værnets Bestyrelse.« (Gfslgs. Protokol 49.) —

I 1920 trak Pater Günther sig tilbage fra Formandsposten. Den ekstraordinære Generalforsamling 29.-11.-1920 udnævnte ham til Æresmedlem og til livsvarigt Medlem af Raadet. — Han efterfulgtes som Formand af Artillerikaptajn A. F. Beyer; men da denne faa Maaneder efter forflyttedes, traadte Pater Günther til som

»fungerende Formand« 1920—1922, hvorefter Pater Koch overtog Formandsposten til 1924. Atter fulgte en Lægmand, Direktør Chr. Henriksen, 1924—1934, da han afløstes af Lærer J. Johnsen.

Er Værnets Formand Lægmand, kræver Lovene, at der sidder en Præst i Bestyrelsen som »gejstlig Ungdomsleder«; maaske burde det hellere hedde »Vejleder«, da Opgaven nærmest er at vejlede Lægmandene, hvis Bestyrelsens Beslutninger i enkelte Tilfælde muligt skulde rumme kirkeligt set betænkelige Konsekvenser, som Lægmand næppe vilde have Øje for. — Pater Günther var »gejstlig Ungdomsleder« til sin Død, hvorefter Posten har været beklædt af Pater P. Nøsen.

Cand. mag. Halfdan Kejser,
Raadsmødernes Dirigent til sin Død 1916.

Arbejdsfelter.

Ungdomsværnets Protokol over de første Aars Raadsmøder bekræfter Pater Günthers Ord paa Generalforsamlingen 1.-6.-1926, som ophævede Raadet og omdannede Forretningsudvalget til en Bestyrelse: »Ved Værnets Stiftelse i sin Tid havde man store Forhold for Øje: hele Landet skulde interesseres. Stemningen var oppe!« (Gfslgs. Protokol 49.)

I 1910 holdtes 4 Raadsmøder, hvor man behandlede følgende Forslag: Først Hovedopgaverne: 1) Tilskud til

Ungdomsforeningernes Drift og 2) til unge Katholikers Videreuddannelse; dernæst: 3) en aarlig Fest for de 14-aarige, 4) Eftermiddagsskovture og en Midsommerfest med Taler i Skoven og festlige Kaffeborde paa »Constantia«, hvor de unge skulde være Værnets Gæster, 5) et Par festlige Vintermøder for de unge, 6) Oprettelsen af et katolsk

Titelbladet til »Sursum corda«.

Drengesforbund, 7) Udgivelse af en Sangbog for den katolske Ungdom og 8) Tilskud til en katolsk Højskole. Dertil kom senere »Absalons Gaard« og de katolske Rundskuedage, foruden hvad Dagen og Vejen ellers lod falde af. Man viste sig saaledes langt fra ængstelig for at tage fat. — Saa vilde Pater Günther gerne sammenkalde Ungdommen til et Møde hvert Aar, hvor Værnet skulde forelægge sin Arbejdsplan; dette skete jo ogsaa paa de følgende flittigt besøgte Aarsmøder i City.

»Sursum corda«.

Allerede paa det første Raadsmøde foreslog Pater Günther at udarbejde en Sangbog til Brug for Sammenkomsterne; det var et virksomt Middel til at samle den Ungdom, som Værnet af al Magt skulde søge at samle (I, 3) — Der nedsattes straks et Udvalg (Pater Günther, Niels Hansen og Kejser), som skulde forberede en saadan Udgivelse, at man kunde give Ungdommen en god Sangbog i Hænde til Brug ved

Foreningsmøder og store, festlige Stævner.

Dette Udvalg mødte stor Imødekommenhed; saaledes gav daværende Sekretær i K. F. U. M., Gunnar Engberg, paa K. F. U. M.s Bestyrelses Vegne Tilladelse til at benytte Sange fra K. F. U. M.s Sangbog. — Men der var trods al Imødekommenhed fra mange Sider store Vanskeligheder at overvinde. Saaledes skaffede Melodispørgsmaalet Udvalget et mægtigt Hovedbrud med talrige skriftlige og mundtlige Forhandlinger. Efter Maaneders Arbejde laa det endelige Resultat

færdigt i Manuskriptet til »Sursum corda«, som Raadet fik Ansgariusforeningen til at udgive med Tilskud fra Værnet. Maleren L. Find tegnede Titelbilledet. — Til denne Sangbog ydede Pater Bannwart en meget stor Indsats ved at fremstille Melodierne i et lille schapirograferet Hefte, hvor han personlig havde skrevet hver en Linie, Node og Tekst.

Mogens Ballin.

»Vor Frues Bøg«.

Den 22. Maj 1910 holdt Værnet sit første Friluftsmøde i Dyrehaven i Nærheden af »Posemandens Hus«, hvor man anbragte et Mariabillede i en af de høje Bøge, som derefter blev Samlingsstedet for mange Stævner ved »Vor Frues Bøg«. Stedet laa noget afsides, saa kun 200 Mennesker fandt derhen den første Søndag, medens mange forgæves havde søgt efter Stedet.

For at lette Orienteringen bestodede Værnet et Kort over »Veje til Vor Frues Bøg«, som fandtes i Ugebladet 21.-5.-1911, og som tryktes paa Bagsiden af de Indbydelse til Møde, der uddeltes ved Kirkerne efter Søndagsmessen. I en Indbydelse til Raadsmedlemmerne (af 8.-5.-1910)

»Vor Frues Bøg.«

til det første Friluftsmøde meddelte Forretningsudvalget, at »Hr. Kunstmaler Mogens Ballin er velvilligst indtraadt i Raadet i Hr. Ingeniør Hussons Sted.« — Ballin havde vel tilsagt Pater Günther sin personlige Støtte, som han straks efter Værnets Stiftelse havde ydet ved at sætte sig i Forbindelse med de Drengene fra Kirkeskolerne, hvis Skolepligt ophørte, — skønt han oprindelig ønskede at staa udenfor; men fra det Øjeblik han tog Sæde i Raadet, var han —

sin Natur tro — med Liv og Sjæl med i Værnets Arbejde; saaledes var det ham, der bar Møderne ved »Vor Frues Bøg«.

Den utrættelige Pater Günther indledede det første Møde ved at tale over den tyske Digter Eichendorffs Ord:

Wer hat dich, du schöner Wald,
aufgebaut so hoch da droben?

Derefter talte Mogens Ballin. Med hele sin ejendommelige Veltalenhed evnede han at gribe netop de Strenge i Tilhørernes Sind, som bedst kunde klinge i den skønne Omgivelse.

Om Værnet, der stod som Indbyder, sagde han: »Ungdomsværnets Navn betegner tydelig nok, at Meningen med den Sammenslutning er at danne et Forsvar, et betryggende Forsvar for Ungdommen. Det var dejligt, om de unge, for hver Gang vi var sammen, fik større Tillid til os, og om de lærte stadig bedre at forstaa, at vi har den redeligste Vilje til at hjælpe dem, for at Evnen kan staa Maal med Viljen — saa haaber jeg ogsaa de ældres Interesse for Værnet maa tiltage. Der er ingen Tvivl om den Ting, at her kan udrettes noget; og hvis det ikke bliver til stort, saa har alle sin Part af Skylden; det er ikke gjort med et Par Skilling i Ny og Næ; dermed kan man ikke affinde sig, om man har den rette Kærlighed til Ungdommen, som man da bør have. — Her er en Sag, der kræver Højmodighed og Rundhaandethed. Har man ingen Penge at give af, saa maa man tilbyde sit Arbejde, og kan man hverken yde det ene eller det andet, saa kan man da gøre, hvad vi alle vil — bede, bede inderligt for Ungdomssagen.«

Foruden dette Foraarsmøde blev der haade et Sommer- og Efteraarsstævne ved »Vor Frues Bøg«, Julimødet med Johannes Jørgensen og Septembermødet med Pater Günther som Taler.

(Fortsættes.) — o —.

Viva Christo Rei!

Kristenforfølgelsen i Meksiko.

»For Kirken i Meksiko er Korsfæstelsens Time kommet,« siger den modige Ærkebiskop Orozco af Guadalajara i et Hyrdebrev, udsendt fra hans Skjulested i Meksiko.

Ja, det kan man nok sige; hvor mange Præster der i det hele taget maa være i Meksiko, ved jeg ikke, men i Staterne Campeche, Savora og Vera Cruz — i alt 306,000 km² med 1,8 Mill. Indbyggere — er alle Præster fordrevet. Fra i alt 11 Stater er de blevet udvist. Tilstandene svarer til, at der i Danmark fandtes 2 Præster, me-

dens Biskop Fuglsang-Damgaard ledede Kampen fra en Hule i Rold Skov; at alle Kirker var lavet om til Garager o. l., alle Højskoler lukket, al religiøs Undervisning forbudt, alle kristelige Stiftelser beslaglagt af Staten.

Skolerne bliver indrettet som Plantesteder for Atheismen og Kampen mod Religionen. Særlig den seksuelle Oplysning, som er blevet obligatorisk, vækker den almindelige Befolknings Modstand. Enkelthederne lader sig ikke bringe paa Tryk, men f. Eks. i Mexico City bliver Børnene ført ind i Hospitalerne for gruppevis at overvære Børnefødsler. Videre kan man vel ikke gaa, med mindre man vil have Børnene to Gange født. Flere skal være blevet vanvittige. Man har nylig kunnet læse, at Digteren Edgar Poes ulykkelige Sindstilstand skulde skyldes lignende Indtryk fra hans tidlige Barndom. Selv i mildere Form er de næppe heldige.

Den apostoliske Delegat har opfordret Forældrene til at holde Børnene borte fra de atheistiske Skoler. Undervisningsministeren har svaret med en Bekendtgørelse, der betegner Præsterne som »Snyltere paa Samfundet« o. l. Efter Kampen mod Klerus begynder paa bred Front Kampen mod det troende Folk. Passiv Modstand skal slaas ned med Vaabenmagt.

Da der snart ikke er mere Klerus at bekæmpe, kan vi altsaa vente den almindelige Kristenforfølgelse. I en forborgen underjordisk Hule i Diøceset Guadalajara har Ærkebiskop Orozco for nylig ordineret 20 Præster, som nu virker paa Landet forklædte som Landarbejdere. Ærkebiskoppen læser hver Morgen den hellige Messe i den underjordiske Hule ligesom i Katakombernes Tid. Uophørlig udvandrer Katholiker for at søge Ly i Britisk-Honduras' tætte Skove. Hvorledes Præster og Lægfolk plages og myrdes af Politi, Soldater og uautoriserede Banditter, er der ikke her Plads til i Enkeltheder at beskrive.

Postministeren har udsendt en Liste over 60 Aviser og Tidsskrifter, som for Fremtiden skal være forbudt i Meksiko, deriblandt findes Vatikanets Acta Apostolicae Sedis, spanske og amerikanske katholske Blade m. fl. Landbrugsministeren Thomas Garrido Canabal har paalagt alle Statsembedsmænd en Gang om Ugen at overvære de atheistiske Undervisningstimer. De maa ogsaa bære Rødskjorten, Symbolet paa det antireligiøse meksikanske Parti. Canabal er som bekendt Rødskjorternes Stifter, og det var under et Sammenstød med denne Garde forleden, at 5 Katholiker blev myrdet. Da Canabal blev Minister, erklærede han, at han betragtede Religionens Ødelæggelse som sin Hovedopgave. *»Da vi begyndte Kampen, var det vor Hensigt at forvandle Kirkerne til Skoler. Men det er ikke nok; for Ti-*

den ødelægger vi dem og bygger i deres Sted nye Bygninger, at der ikke bliver Spor tilbage af dem.»

Alt dette sker i Socialismens Navn — iscenesat af Calles, Socialistføreren, Storgodsejeren, Fabriksherren, Kapitalisten, Bedrageren af det offentlige med sine 250 Mill. Pesos i Englands Bank — en nydelig Plante! Han er den største, men savner ikke Selskab.

Medens alt dette foregaar, hyller Verdenspressen sig i hemmelighedsfuld Tavshed. Vældige Summer udgives til internationale Sportsstævner o. s. v., men for de Tusinder af mexikanske Katholikers Nødraab er Pressen døv.

Vi protesterer, siger Ærkebiskop Diaz, mod dette Attentat paa Folkeretten, mod denne internationale Skandale; vi protesterer lige saa meget mod de store Presseagenturers Tavshed og mod Folkeforbundet, som skjuler sig bag Pagten, der ikke giver det Ret til at gribe ind. — Kommunismen breder sig som en Olieplet over hele Verden. Og dog kan Verdenspressen ikke beslutte sig til at hæve sin Stemme sammen med vor!

I Amerika er der dog opstaaet en stedse voksende moralsk Modbevægelse. De Forenede Staters Gesandt i Mexico, Mr. Daniels, har offentligt sympathiseret med Forfølgelsen. I den Anledning skriver det katholske Ugeblad »America«: »Vi forlanger, at der bliver gjort Ende paa Mr. Daniels Holdning. Vi har hjulpet den revolutionære Regering i Mexiko til Magten, og nu støtter vi den. Vi har et direkte Ansvar for, hvad den gør. Siden 1927 har den ikke opfyldt sine internationale Forpligtelser, medens en lille Gruppe Politikere har benyttet sig af vor politiske Understøttelse til at blive uhyre rige. Den Slags Metoder maa der gøres en Ende paa!« Nu er der ved Kongressens Aabning den 7. Januar forelagt en Resolution fra en Deputeret, som af den amerikanske Regering kræver Ikke-Anerkendelse af den mexikanske Regering og Gesandts Tilbagekaldelse. Endvidere er Præsident Roosevelt i en personlig Skrivelse fra Resolutionens Forfatter blevet opfordret til at nedlægge Protest mod den mexikanske Regerings antireligiøse Politik. Raadsherrerne i New York har sluttet sig til Protesten.

Kolumbusridderne, som med en halv Mill. aktive Medlemmer indtager en indflydelsesrig Stilling, opfordrer alle Turister til at undgaa Mexiko og udfolder en planmæssig Propaganda for Boykotning af mexikanske Varer. Men den afgørende Kamp maa dog staa i Mexiko, som gaar en haard Fremtid i Møde.

P. R.

Paa Lytterpost.

Torsdag d. 10.-1. Kl. 19,46—20,10 holdt cand. mag. Gunnar Knudsen Foredrag om »Vore Fornavne eller **Døbenavne**«. Ved Omtalen af Kristendommens Indførelse sagde han: »*Kendskabet til den hellige Skrift udbredtes.*« — Man kan nu sommetider faa nogle Sandheder at høre i andre Forbindelser; en luthersk Præst, der skulde tale om Reformationen, vilde sikkert ikke være fremkommet med den Udtalelse. — Iøvrigt fortalte han bl. a.: »*Navnet Marie kom først temmelig sent i Brug, ganske sikkert fordi man nærede en saa stor Ærbødighed for Guds Moder, at man undsaa sig ved at opkalde dermed. Navnet Jesus er jo aldrig blevet brugt (i Danmark)... I den katholske Tid kom mange Udlændinge ind: Kanniker, Munke, Nonner etc. — den katholske Kirke er jo en international Institution... I det 16. Aarh. var 80⁰/₁₀ af Bondebefolkningens Navne religiøse Navne (Bibel- og Helgennavne), 16⁰/₁₀ gamle, hedenske Navne og 4⁰/₁₀ andre fremmede Navne, I det 19. Aarh. fik de gamle hedenske Navne en Renæssance, takket være Højskolebevægelsen.*« — Blandt de gamle hedenske Navne nævnedes Knud; det er ganske vist oprindeligt et gammelt hedensk Navn, men kan sikkert takke de to store, danske Helgener for sin Udbredelse og Yndest i det danske Folk. Ignatius.

NYE BØGER.

Som Fædrene bad. Oldkirkelige Bønner, samlede af P. Schindler, Pauluskredsens Skrifter. 107 S.

Pauluskredsen møder denne Gang med en lille Bog i rødt Kartonbind, som indeholder Morgen- og Aftenbønner, Bønner ved Skriftemaalet og Kommunionen, Tekster til Tilbedelse og Taksigelse, Mariadyrkelsens og Helgendyrkelsens Bønner, altsammen Tekster fra de 6 første kristne Aarhundreder. Bønnerne stammer mest fra Skriften og fra de gamle Liturgier; Bønnerne for de afdøde er fra Oldkirkens Gravmæler. Blandt Messebønnerne finder vi Forfatterens egen Oversættelse af Messens faste Dele. Ligeledes lægger man Mærke til enkelte smukt og metrisk omsatte Hymner fra Breviaret. Alt i alt en ypperlig lille Samling, som fortjener at vinde Yndest, ikke blot, fordi den lærer os at bede, som Apostlene og Kirkefædrene, ja, den kristne Heltetid bad, men ogsaa, fordi en god Modtagelse af Bogen er en Betingelse for, at Forfatteren oversætter »andre Samlinger, hentede fra Middelalderen og senere Tid«. Ingen Tvivl om, at Bogen er en Berigelse af vort Andagtsliv,

ogsaa af Andagterne i Kirken, thi, som Forfatteren beder os meddele, er den efter Aftale med Vikariatet tilladt til Brug ved ekstralituraiske Andagter i vore Kirker. Det er kun Smaating, vi har at foreslaa: Hvad om man optog Udtryk som »Forlad os al Synd med og mod vor Vilje« (16) paa Listen over de oldkirkelige Begreber, der trængte til Forklaring? Men iøvrigt kan vi kun ønske, at flere Oversættelser af denne Art maa følge den første. —z

Johan Fabricius: Komedianter drog forbi. Martin 1934. 371 Sider.

Det gør en ondt, naar man læser en saa gennemtalentfuld og velskrevet Bog, at man ikke kan anbefale den, saa meget mere, som der er Skildringer af katholsk Liv og Tankegang, som er smukke og ægte — men naar Forfatteren gør det til Handlingens Hovedmotiv, at en Biskop i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, der har godt Haab om Kardinalhatten og er fortrolig Ven med Paven, hele sit Liv har været en Don Juan og »falder« for den unge Pige, (der for øvrigt er udmærket skildret) som han tog til sig som Barn, ja saa kan man kun ønske, at Forfatteren havde ofret sit store Talent paa et værdigere Motiv.

Corrente del Mare.

Margaret Yeo: Don John of Austria, London, Sheed & Ward, 1934, 345 S., 7 sh. 6 d.

Don Juan d'Austrias unge Helteskikkelse er et yderst interessant Emne (se Dr. Østrups Spidsartikel i »Hjemmet«). Det er jo ingen ringere end Sejrherren fra Lepanto, der i 1571 overvandt den indtil da ubesejrede tyrkiske Flaade og dermed gav Signalet til det tyrkiske Riges Nedgang og Forfald. Ham, om hvem Paven sagde: »Der blev en Mand udsendt af Gud, hvis Navn var Johannes.« Eventyrligt var hans Liv. Som Kejser Karl V's naturlige Barn med Barbara Blomberg blev han først opdraget som Bondebarn, derefter som en spansk Adelsmands Page, siden anerkendte Filip II ham som Broder og kejserlig Prins, og Don Juan blev 24-aarig Kristenhedens Helt ved ovennævnte Sejr. Hans Liv skildrer denne Bog paa en ypperlig Maade, paa Tidens Baggrund og dog fri for overlæssende Detaljer, med Lys og Skygge ærlig fordelt. Den spanske Inkvisitions Metoder f. Eks. dækkes der ikke det mindste over, men der vises ogsaa denne Institutions helt igennem politiske Karakter, som gik saa vidt, at ikke engang Paven kunde opnaa en Ærkebiskops Løsladelse, naar det ikke behagede Hoffet i Madrid. Selvfølgelig er der ikke Plads for saadanne Fabler, som at han døde ved Gift. Dybt Indtryk gør Skildringen af Don Juans religiøse Personlighed, der er saa tiltrækkende, fordi det er samtidig en fyrig Mands Sjæl, hvis

Idealer er Kors og Sværd. Et Livsbillede, som endnu den Dag i Dag kan begejstre, saa vi forstaar Samtidens sværmeriske Hyldest til den unge Helt.

—z.

Dr. Leo Haefeli, Sprichwörter und Redensarten aus der Zeit Christi.
Luzern Räder & Cie, 1934. 71 S.

I en Tid, hvor orientalsk Væsen erklæres for fuldstændig uforeneligt med germansk og nordisk Kultur, er det interessant at iagttage den Sammensmeltning, som alligevel har fundet Sted mellem de to. Enhver ved, hvor det ligger for Orientaleren at tale i Fyndord, Tankesprog og Ordsprog. Det jødiske Ideal for en Lærd kendetegnes ved Sir. 18,29: »De i Læren kyndige skal optræde som vise og lade udstrømme træffende Lignelser.« Men naar man nu gennemlæser disse Kapitler om billedlige Talemaader og Ordsprog, som repræsenterer en Fylde af udpræget orientalsk Visdom, opdager man hurtigt, at man kender dem næsten allesammen; fra den hellige Historie er de efterhaanden gaaet helt over i de kristne Folks Liv og Sprog. Saaledes er dette Skrift et videnskabeligt lødigt, velfunderet og alsidigt Bevis for, hvorledes Folket har tilegnet sig det Gamle og Nye Testamente.

—z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

St. Michaels Klubs første Underholdningsaften

vil huskes længe af dens Medlemmer. Hvor kunde det være andet? Kgl. Skuespillerinde Fru Anna Bloch, hun er selv et hjertevindende Eventyr, havde med indtagende Elskværdighed paataget sig at fortælle os Alvor og Gammen fra hin Verden, der fra vor Barndom fængslede vor Fantasi, om Eventyrets herlige Riger. Saa lyttede vi da snart til den vemodige Skildring af den ensomme Mand, der skyede Menneskene og vandrede de øde Veje, men dog havde nogle trofaste Venner: Fuglene, der endnu flagede omkring hans simple Gravtue; eller til Sagaen om Mørkets Fyrste, der havde udlovet sit Skatkammers Rigdom til den, der havde udøvet mest ondt; eller ogsaa til de lyse Toner, som Fru Bloch magtede saa smukt, at vi endnu kan se Bondepigen, Prinsessen eller Svinedrengen foran os. Særlig Glans kastede Msgr. Assarssons Nærværelse over Aftenen, og hans Tale ved Bordet for St. Michaels Klub og dens utrættelige Præsident vakte en hjertelig Glæde. Maatte disse Linier, som sikkert kommer Monsignore for Øje, bringe ham vor hjertelige Tak for hans trofaste Interesse. Meget taknemmelige var vi ogsaa P. Rektor Lucas, der viste os den Ære at komme til Stede. Der var Stemning i Grupperne, da man ivrigt diskuterende drog hjemad. M.

Katholsk Kvindemøde i Vejle.

Onsdag den 23. ds. havde vi Besøg af Formanden og Kassereren for »Danske Kvinders Katholske Forbund«. I Ungdomslokalet holdt Hofdame Utke Ramsing et udmærket Foredrag for Medlemmerne af Mariakongregationen og Foreningen »Lætitia«. Hofdamen talte om Forbundets Stiftelse og Arbejde her i Skandinavien. Hun opfordrede de unge Piger til at være Apostle for Christi Sag: *»Du skal engang staa til Ansvar for din Søsters Sjæl, som du kunde have reddet!«* Hofdamens Ord gjorde et dybt Indtryk paa Tilhørerne. I faa, men velmente Ord takkede Frk. Carla Poulsen for den nydelige Tale, og saa satte vi os til Bords. Ved det fint pyntede Kaffebord talte Forbundets »Finansminister«, Fru Lohrer, muntert til de unge Piger og satte Gang paa Gang Smilebaandene i Bevægelse. Ogsaa Hofdame Utke Ramsing tog igen Ordet og fortalte om Vincentsforeningens smukke Arbejde for de fattige og om Eucharistiforeningen med Bedetimer foran det Allerhelligste. Sognepræsten, Pastor Op de Coul, takkede til Slut begge Damerne for de smukke Taler og sluttede med den sædvanlige Aftenbøn. Det var en af de Aftener, som vi sent vil glemme. Ved disse Linier beder Vejles katholske Kvinder endnu engang de to Damer modtage vor hjerteligste Tak.

Legendespil i Maribo.

Søndag den 20. Jan. blev der i Birgittasalen opført en Legende i 3 Akter, oversat til Dansk af Frk. Grete Strate Nielsen. Spillet var overmaade vellykket og gjorde et dybt Indtryk, selv paa ældre Teatergængere. Særlig Lykke gjorde den smukke Jesuskikkelse, en Pige paa 14 Aar, med sine rene Træk, lange Lokker og iført en hvid Klædning. Ogsaa den lille Djævel vandt manges Sympati, Spilopmager som han var. Interessant var det at se to Nonner i Birgittinerne Dragt. Pater Klessens har al Ære af denne Forestilling, som var rig paa smukke Stemninger og effektfulde Detaljer.

Prof. Pater Dr. Wilh. Schmidt S. V. D. paa Universitetet.

Den berømte, verdenskendte Etnolog Prof. W. Schmidt, hvis store Indsats i vor Viden om Urfolkene »Nordisk Ugeblad« har skildret i denne Aargangs første Nummer, skal i Løbet af Februar efter Indbydelse fra flere Universiteter holde en Række Foredrag i Skandinavien. I Uppsala vil Prof. Schmidt holde 4 Forelæsninger om de ældste Folks Religion, i Stockholm og Göteborg et Foredrag om Ejdomsbegrebet i Urkulturerne og de ældste Kulturrejser i Asien, 3 Forelæsninger i Lund om den kulturhistoriske Methode, 2 Forelæsninger i København om de ældste Religioners indbyrdes Forhold i Nordamerika og Nordasien og en Forelæsning om Germanerne og Indogermanerne.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Katholicismen i Australien.

Melbourne har i Dagene fra d. 6.—9. Decbr. oplevet en vældig religiøs Demonstration i den eucharistiske Kongres, ved hvis Slutningsceremoni 500,000 Deltagere modtog Velsignelsen fra den pavelige Legat, den irske Kardinal Mac Rorys Haand. Da den hellige Fader Torsd. d. 6. Decbr. gennem Radio talte til Forsamlingen, lyttede 120,000 til hans Ord. Det var et vidunderligt Billede at se denne Menneskemængde tænde Lys, da Natten faldt paa, og de blinkende Stjerner paa den mørke Nathimmel stod over det myldrende Menneskehav, hvorfra særlig det store, hvide Alter hævede sig frem med sit blændende Lys. Fred. d. 7. sang 40,000 Børn den hellige Messe ved en Friluftsgudstjeneste, og Lørdag, den Ubesmittedes Dag, kunde den pavelige Legat læse Pontifikalmesse for ca. 100,000 Kvinder. Kongressen har vist, at den australske Katholicisme vaagner til nyt Liv. Som et glædeligt Tegn noteredes det, at Ministerpræsidenten deltog i Kongressen; det er over 20 Aar siden, en katholsk Ministerpræsident har overværet en saadan Højtidelighed. Foruden ham er ogsaa Oppositionspartiets Fører Katholik. Og begge to er fødte Australiere, saa man nu maa regne med, at en ny indfødt Generation paa det energisk fremadstræbende Kontinent tager Kirkens Skæbne i sine Hænder. Man maa haabe, at Australiens Navn saaledes mere og mere bliver et Varsel: Kontinentets fulde Navn er jo: »Australia del Espirito Santo« (Helligaandens Sydland), et Navn, som den spanske Søfarer de Quiros har givet Landet i 1606.

Kongernes By.

Saaledes kaldes Perus Hovedstad, Lima, som d. 18. Jan. fejrede 400-Aars Dagen for sin Grundlæggelse. Da den fhv. Svinedreng og senere Soldaterfører, Francisco Pizarro, havde erobret Landet, byggede han Lima efter en storslaaet Plan, og Byen blev snart hele Sydamerikas Midtpunkt. (Fra Peru eksporteredes der jo Sølv for flere Millarder til det spanske Moderland.) 1541 blev Pizarro myrdet i sit Palads af lejede Mordere; døende gjorde han Korstegnet med sit eget Blod. Spanien tog Landet i Besiddelse; den anden Vicekonge, den kloge Præst, Pedro de la Gasca, gjorde Ende paa de opblussende Kampe. De spanske Kolonister blandede sig mere og mere med de indfødte, og den deraf opstaaede Blandingsrace, Kreolerne, erklærede sig 1821 for selvstændige. Peru og dets Hovedstad har altid holdt sin katholske Tradition højt. Festprogrammet i Anledning af Jubilæet bød paa mange religiøse Festligheder. Limas Borgmester

skrev i et Cirkulære, rettet til alle Byer i Spanien og Sydamerika: »I Limas Noviciater forberedte Martyrmissionærerne sig til deres apostoliske Arbejde; de opofrede deres Liv for at vinde Millioner af vantro i Bjergene og Urskovene for Kristendom og Kultur.«

Gloria Vanderbilt opdrages katolsk.

Hele Verden fulgte for kort Tid siden med Interesse Sagen om den lille Gloria Vanderbilt, der trods sine mange Millioner er en lille, fattig Pige, fordi ingen hidtil har taget sig af hende med oprigtig Kærlighed. Det vil sikkert interessere at erfare, at Domstolene i New York i Domspræmisserne har forlangt, at den Tante, som Staten har indsat som Barnets Formynder, skal sørge for en romersk-katolsk Opdragerinde, som kan lade den lille Pige forberede til den første hellige Kommunion og Firmelsen, og at denne Tante ligeledes er forpligtet til hver Søn- og Festdag at overvære den hellige Messe sammen med Barnet.

Søndag d. 3. Febr. Kyndelmisse (Lysenes Indvielse) begynder Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke Kl. 9¹/₂; Rosenkransk. Kl. 10 (Kl. 17 Kompletorium). St. Annæ K. Kl. 9³/₄; Sakramentsk. Kl. 10; Jesu Hjerte K. Kl. 10; St. Josephs K. Kl. 9; St. Andreas K. Kl. 9³/₄; Tilbedelseskirken Kl. 8 Kærte-Vielse, Uddeling af Kærterne; St. Knuds Kapel Kl. 9³/₄ (tysk Gudstj.); St. Antoni Kapel Kl. 9.

Stor katolsk Ungdomsfest

afholdes Søndag d. 3. Febr. Kl. 20 i Grundtvigs Hus, Hallen. Hs. Excellence **Biskop Joseph Brems** taler. Foredrag af **Pater Olaf J. Ballin**: Missionærer i Forklæde og Kittel« og **Malerinde, Frk. Birgitte West**: »Den unge Katholik i Nutidens Danmark«. — Kaffeboard. — Musikalsk Underholdning ved Pianist **Carl Vorm** og Violinist **Otto Jensen**.

Adgangskort à Kr. 1,25 faas ved Kirkerne. Man kan ikke gøre Regning paa at købe Adgangskort ved Indgangen til Salen.

Munter Underholdning

Søndag den 10. Februar Kl. 19¹/₄ i St. Knuds Sal, Stenosgade, til Fordel for Israelsgildet og eventuelt Kapellet i Hvidovre. Sketch, Oplæsning, Sang med paafølgende Kaffeboard og Pakkeauktion. Adgang (Kaffe iberegnet) 75 Øre. Billetter faas hos Portneren.

Pensionat for Damer.

Danske Kinders Katholske Forbund tænker paa at oprette et Hjem eller Pensionat for Damer og unge Piger. Men før vi gaar til at virkeliggøre Planen, vil vi gerne offentliggøre den her i den katolske Presse, for at de, der skal bo her i København og ikke har deres eget Hjem, kan faa det at vide. Mon der saa ikke var mange, der hellere vilde bo hos sin egen Familie end ude hos fremmede? Alle, der kunde tænke sig at bo i D. K. K. F.'s Hjem bedes skrive til Sekretariatet, Kastelsvej 19, København Ø. (Telf. Øbro 6108) hvor yderligere Oplysninger kan faas. Saa ved vi ogsaa, om Tanken har vundet Tilslutning i videre Kredse.

D. K. K. F.'s Styrelse.

Kirkelig Kalender.

Febr.	Febr.
3. S. Kyndelmisse. — Ansgar. — 4. Sønd. e. Ep.	10. S. 5. Sønd. e. Hellig 3 Konger.
4. M. Andreas Corsinus.	11. M. Vor Frue af Lourdes.
5. Ti. Agatha.	12. Ti. Serviterordenens syv Stiftere.
6. O. Titus.	13. O. Ferialdag.
7. T. Romualdus.	14. T. Valentin.
8. F. Johannes af Matha.	15. F. Faustin og Jovita.
9. L. Cyrillus af Alexandria.	16. L. 6. Sønd. e. Hel. 3 Konger.

Febr. Ugens Messebønner.

3. S. *I Hovedmessen: Kyndelmisse* (810—641); 2. Ansgar (821—653), 3. Søndagen (93—128); Slutningsevng.: Søndagens (94—130). — *I de andre Messer: Ansgar* (821—653); 2. Søndagen (93—128); Slutningsevng.: Søndagens (94—130).
4. M. Andreas Corsinus (825—657); 2. Ansgars Oktav (821—653).
5. Ti. Agatha (826—658); 2. Ansgars Oktav.
6. O. Titus (828—659); 2. Ansgars Oktav, 3. Dorothea ([61]—[61]), 4. For Paven ([122]—[107]) i Anledning af Aarsdagen for vor hellige Fader, Pave Pius XI's Valg.
7. T. Romualdus (828—660); 2. Ansgars Oktav.
8. F. Johannes af Matha (829—660); 2. Ansgars Oktav.
9. L. Cyrillus af Alexandria (829—669); 2. Ansgars Oktav, 3. Apollonia ([56]—[56]).

M.-K. Sakraments K. »Bekendernes Dronning« (for Mænd) F.K. Sønd. d. 3. Febr. Kl. 8. **M.:** Tirsdag d. 5. Febr. Kl. 20. Herefter Kaffeord (à 25 Øre) i Mødesalen. — **Rosenkransk.** »Maria Rosenkransdronning« **M.:** Mand. d. 4. Febr. Kl. 20 i Institut Jeanne d'Arc, Frbg. Allé 74. **F.K.:** Sønd. d. 10. Febr. i Messen Kl. 8. — **St. Ansgars Kirke.** »De Kristnes Hjælp« **M.:** Torsdagene d. 7. og 21. Kl. 20. Samvær i Salen, Bredg. 27² o. G. **F.K.:** Sønd. d. 3. Febr. Kl. 8.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag d. 5. Febr. Kl. 8^{1/4} læses den h. Messe for Mødreforeningen.

St. Michaels Klub. Mandag d. 4. Februar Kl. 20 Pa-ter Nøsens Foredragsrække om »Katholikens indre Liv«.

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder sin

10 Aars Stiftelsesfest

Onsdag den. 20. Februar 1935 Kl. 19^{1/2} i Borgernes Hus.

Tale af **Hs. Excellence Biskoppen.** — Kantate. — Fællesspisning. — Sketch. — D. K. K. F.'s Sangbog bedes medbragt. Alle vore Medlemmer med deres Familie og Venner er velkomne. Billetsalget slutter d. 18. Febr. Intet Billetsalg ved Indgangen. Billetter à 4,25 Kr. (Skat og Drikkepenge incl.) faas: Frk. Angela Osterhammel, Frederiksborggade 54, Byen 720 y. Malerinde Birgitte West, Ellevadsvej 20, Ordrup 2417. Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3, Vester 3930. Sekretariatet, Kastelsvej 19, Øbro 6108.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 31. Jan.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 6.

Søndag den 10. Februar

1935

INDHOLD: Om Ugræsset og Hveden. — Fra en kristen Læges Bekendelser. — Katholsk Ungdomsværn. — Baller. — Fritænkerens Credo. — Japans Religioner. — Nye Bøger — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebonner.

Om Ugræsset og Hveden.

Evangeliet om den gode og onde Sæd giver Verdenshistoriens Indhold, hvis dybeste Thema Goethe har betegnet som Kampen mellem Tro og Vantro. Digteren har fundet, at de Tider, i hvilke Troen hersker, er de produktive, lykkelige; de, i hvilke Vantroen hjemfører en kummerlig Sejr, er de ufrugtbare. Den guddommelige Lærer siger os nu, at vi ikke skal blive urolige, selv om Kampen med vekslende Held vedvarer til Verdens Ende.

Evangeliets Anvendelse paa den enkelte er tilsyneladende vanskelig. Vor Frelser nævner jo ingenlunde, at man ikke skal udrydde Ukrudtet i sit Hjerte, men roligt lade det vokse. Brørsons Salme: „*Den yndigste Rose*“ viser en Vej. Hans Brix betegner Digtet som »mærkeligst af alle Julesalmer« og omtaler det indgaaende. Verden fremstilles som en dyrket Ager. Den var i Tidernes Morgen frugtbar, men gik i Forfald. . .

*Alt siden vi tabte den Ære Guds Billedes Frugter at bære
 ...vi ophørte med at bære rig Frugt, da vi ophørte at
 danne Guds klare Billede, og da »var Verden forvildet og øde«.
 Som Tidsler ej mere kan due, men kastes i brændende Lue,
 saa tjente ej Verden til andet end vorde ved Ilden forbandet.
 Da lod Gud en Rose opskyde, og Sæden omsider frembryde —
 at rense og ganske forsøde vor Vækstes fordærvede Grøde.*

Det giver et Billede snarere af Tingene, som de burde have været, end som de blev. — Al Verden burde fryde sig, men der er mange, som ikke berøres af Rosens Komme i Verden; det er mod dem Digterens Vrede bryder løs i truende Ord:

*Hvi holde I Eder saa ranke i Stoltheds fordærvede Tanke!
 Ak; søger de nedrige*) Steder, i Støvet for Frelseren græder,
 saa faar I vor Jesus i Tale, thi Roserne vokse i Dale —
 Den yndigste Rose er funden, blandt stiveste Torne oprunden.
 Lad Verden mig alting betage, lad Tornene rive og nage,
 lad Hjærtet kun daane og briste, min Rose jeg aldrig vil miste.*

I denne Sang viser Digteren den oprigtige Retfærdigheds Glans; han sørger over Syndefaldet, tiljubler Frelseren og viser, hvorledes Tidselsgemytter ved den frelsende Naade bliver forvandlede til Rosengemytter.

Selv overfor den mest stikkende Tidsel svigter den guddommelige Forvandlingskraft ikke. Saare smukt udtrykkes dette i en „*Legende fra Volga*“, som Thor Lange har oversat fra Russisk:

*Vidt var Vlas bekendt som den værste Mand
 højt fra Tvær og langt ned til Astrachan. —
 Rig og fattig plyndred' han uden Skel,
 og hvor intet var, slog han Folk ihjel.*

Paa en Juleaften lurar han ved en Klosterport.

*Klædt i Munkeskrud og med snehvidt Skæg
 stod han lænet op til den Klostersvæg.
 Og det yndigste Barn blandt de Nonner smaa
 fandt slig gammel Mand under Porten staa.
 I den dybe Sne, i den kolde Vind,
 og af Medynk lod hun den Røver ind.*

*) ydmyge.

*Først saa sang de Nonner et Julekvad,
derpaa bar de Drik frem og Julemad;
men det yngste Barn i det Klosterbo
hented Vand og tvætted hans Fødder to.*

*Derpaa mæled hun til de Søstre fem:
„Se, den Pilgrim kommer fra Bethlehem,
og det Vand, hvori jeg hans Fod har toet,
bringer Lægedom for Alverdens Sot.*

*I det Vand jeg fluks gnider Øjet ind
paa vor ældste Søster, af Gud gjort blind,
og for Gæstens Skyld giver Gud maaske,
at vor blinde Søster igen maa se.“*

*Straks hun gned med Vandet den Søsters Bryn,
og et Lys brød frem, og hun fik sit Syn.
Dybt paa Knæ for Vlas faldt de Nonner ned,
men af Gru han selv sine Hænder vred:*

*„Ve mig, Gud, blev du nu saa barsk og gram,
at du Jærtegn gør til min Spot og Skam?
Ved en Galgenfugl lod en Blind du se,
at hver Helvedsaand højt af Vlas maa le.*

*Havde før du flaaet mig med tusind Ris
og i hundred Træer hængt mig skiftevis,
eller splintret mig med et helt Tylvt Lyn!
— Men nu gav ved mig Du en Blind sit Syn.“*

*Vidt om Land drog Vlas rundt paa Kirkebod,
mer han krøb paa Knæ, end han gik paa Fod,
til af Naade Gud tog hans Sjæl i Skjul.
Endt er Sangen om, hvordan Vlas holdt Jul.*

At Nonnerne kærligt tjente Frelseren i den ringeste af hans Brødre blev belønnet med den blinde Søsters genvundne Syn og det endnu større Under i Omvendelsen af den værste Bandit. Da blev Ukrudt forvandlet til Hvede og Hjertets Vildnis til et Paradis, for Himlens Øjne endnu smukkere end det, som gik tabt ved Syndens Brøde.

Fra en kristen Læges Bekendelser.

Den ansete Forfatter og Læge *Albert Niedermeyer* har offentliggjort en Bog (*Wahn, Wissenschaft und Wahrheit*, Anton Pustet, Salzburg 1935, 272 S., shirt. RM. 4,80), som ikke blot interesserer, fordi den skildrer en Konvertits Hjemkomst til Kirken, men ogsaa fordi Forfatteren har oplevet de sidste 50 Aar i forreste Front og gør os bekendt med alle dens Problemer og mange af dens ledende Personligheder indtil vore Dage. Vi bringer nedenfor et Udvalg af Citater, som sikkert kan paaregne almindelig Interesse og tilstrækkeligt beviser Bogens Værdi. Særlig aktuell bliver Bogen derved, at den fører os tilbage til Los von Rom-Bevægelsen og viser den aandelige Atmosfære, fra hvilken bl. a. Hitler kom, tegnet af en Mand, der først sejlede i Nationalismens Kølvan, men nu har lært at se med katolske Øjne. —z.

Om Krig og Pacifisme.

Jeg kan uden videre indse, at Krigen for den kristelige Morals Domstol under alle Omstændigheder er et Onde, og at en Forherligelse af Krigen i sig selv ikke kan forliges med Religionens Aand. Men man maa vogte sig for at forveksle Kristendommens høje ethiske Fredsbestræbelser med en skrøbelig Pacifisme . . . Jeg kan med Glæde bevidne, at jeg ofte i Krigen hos katolske Officerer fandt hint modne Hertesind, der led under Krigen som saadan og følte den som en Frugt af den faldne Menneskenatur, men som alligevel var betingelsesløst rede til ethvert Offer, ihukommende det Ord, at Mennesket ikke kan have større Kærlighed end at hengive sit Liv for sine Brødre (95).

Lægens Pligt mod den døende.

Da jeg i min Lægepraksis ofte kunde se, hvor meget de sidste Sakramenter betød for den syge og døende, kunde jeg i Længden umulig afvise den Erkendelse: Det er Lægens hellige Pligt ogsaa i denne Henseende at bære Om-sorg for den syge. Gør man sig først klart, hvad man forholder ham, naar man tager det let med denne Pligt — om det nu drejer sig om Nøddaaben af en svagelig nyfødt, om Sygekommunionen eller de syges Salvelse — da ser man den store Opgave i et nyt Lys. Endnu faa Aar før Krigen kunde A. Schnitzler i sit Skuespil »Professor Bernhardt« driste sig til at kalde det for et Eksempel paa heroisk Pligtopfyldelse, at en Læge nægtede Præsten Adgang til Patienten for ikke at »skade hans Helbred«! Er dette kun manglende Forstaaelse, eller drejer det sig om bevidst Ondskab?

Naar Livet modsiger Læren.

Der gives næppe noget, som svækker Tilliden til den katholske Religion i den Grad som Modstrid mellem Tro og Liv hos halve Katholiker. Somme Tider bevirker den ubevidste Spænding mellem Idealbilledet og Virkeligheden — mellem det, en gerne vil være, og det, han virkelig er — hin krampagtige Aandsretning, som fremkalder det Indtryk, at Katholiken er uoprigtig og hyklerisk. (134.)

For Morderne og mod de ufødte.

Ligefrem skæbnsvanger er Begrebsforvirringen, naar de samme Mennesker, som ikke vil anerkende Moderens Foster som et beskyttelsesværdigt Retsgode, stiller sig beskyttende foran Morderens Liv og bekæmper Dødsstraffen. Med Rette bekæmpes ethvert Misbrug og enhver Grusomhed ved dens Fuldbyardelse. Men iøvrigt synes jeg, at Dødsstraffen, rigtig opfattet, i visse Tilfælde, f. Eks. hvor Forbrydernes fysiske Liv er nedbrudt og knækket, betyder den eneste Mulighed for en moralsk Offerdaad og Sone. En falsk Humanitet berøver den angergivne Retsbryder denne Mulighed, og Spørgsmaalet melder sig da, om dette i Virkeligheden ikke betyder større Grusomhed mod ham. Dødsstraffens ethiske Fuldbyardelse maa dog være fri for hver Tanke paa Hævn og Gengældelse, ligeledes for den rene Nyttetanke paa Udslettelse. Den maa ogsaa tjene Morderens angerfulde Omvendelse og Bod. (154.)

En medicinsk Grundlov.

Aldrig kan noget være hygiejnisk rigtigt, som ethisk set er forkert.« — Med denne Grundsætning har jeg stedse kæmpet mod Medicinens falske Autonomi og mod en »rent medicinsk Behandling« af Livsspørgsmaalene, som vil betragte dem alene for sig selv, løsrevet fra al naturlig Sammenhæng (175).

Racehygiejne og Sterilisation.

En af de vanskeligste Drøftelser i vor Tid er den om Eugenikens og Racehygiejnens Problemer. Her er Diskussionen dobbelt vanskelig, fordi disse Bestræbelser i deres positive Del indeholder saa meget godt og rigtigt, at det er saa meget vanskeligere at erkende det fejlagtige og farlige i deres negative Udslettelsesprogram. Det betænkelige ved disse Bestræbelser begynder ogsaa her nøjagtigt ved det Punkt, hvor de begynder at skille sig fra den katholske Kirkes Lære. Desværre har de moderne Racehygiejnikere gjort netop dette Punkt til en afgørende Fordring og har i saa Henseende forstaaet at paavirke den offentlige Mening saa kraftigt, at den nu fremherskende Opfattelse anser Eu-

geniken for ensbetydende med de mindre værdifuldes Ud-slettelse. Skønt førende Eugenikere maa tilstaa, at Arveprognosens videnskabelige Grundlag lader mange, mange Tvivlsspørgsmaal uklare og ubesvarede, møder man bestandig den stereotype Talemaade: »Alligevel kan vi ikke give Afkald paa Sterilisationen«. Det maa siges, Sterilisationsproblemet indtager i den nationale Socialismes Tankeverden den samme Nøgle-Stilling som Fosterdrabsproblemet i den marxistiske Socialismes Program. Med den kristelige Socialopfattelse er begge Bestræbelser ifølge deres Væsen ufor-enelige. — — Langt vigtigere end de negative Selektionsbestræbelser er de positive, social- og befolkningspolitiske Forholdsregler som et eugenisk Program. Dette er Eugenik i Ordets ædleste Forstand — og denne trænger ikke til ud-slettende Forholdsregler . . . Først maa de naturlige Forud-sætninger skaffes, som gør det muligt for Menneskene at føre et ordnet Sexual- og Familieliv. Paa de evige Love og Normer kan der ikke slaas af.« (185.)

Usund Kvindebevægelse.

Hirsch fandt den rammende Formel, der senere under Navnet »Uforenelighedens Lov« er blevet anerkendt som en Grundlov for Socialgynækologien: *Moderskab og Kvindens Erhvervsarbejde udenfor Huset er uforenelige Modsætninger*. Som Massefænomen truer Kvindernes Erhvervsarbejde Folkets hele Struktur og fører til en fuldstændig Omvæltning af den naturlige Orden. Jeg har stadig mere bevidst og konsekvent bekæmpet Feminismen. Jeg blev mig tidligt bevidst, at den feministiske Tankeverden udmunder i lige Linje i Bolchevismen . . .

Til Eftertanke tvang den ved første Øjekast paafaldende Kendsgerning, at det tit netop var Kvinder, der gjorde sig til de mest højrøstede Forsvarere for Fosterdrab, Børnebe-grænsning og »Ægteskabsreformen« resp. »Sexualreform«. Paa ganske ubegribelig Maade søgte da Kvinder at ødelægge Kvindens naturlige Livsgrundlag: Ægteskab, Familie, Mo-derlighed. Man har ganske vist præget Ordet: Mutterschutz for at fremme Agtelsen ogsaa for Moderskabet udenfor Ægteskabet; man prøvede at løse det uægtefødte Barns smertelige Problem; men Prisen var Familiens og den uundværlige naturlige Livsordnings Ødelæggelse . . . Den uheldige Overdrivelse og de tilspidsede Krav efter Kønnenes Ligeberettigelse førte ofte til en fuldstændig forkert Opfat-telse af sand Kvindeværdighed . . . Hvor vidunderlig staar overfor dette Ordet: Ecce ancilla Domini! som Udtryk for ydmyg Hengivenhed under Skaberviljen — Underkastelsen under Livets store Love.« (208.)

Katholsk Ungdomsværn.

1910 — 23. Februar — 1935.

(Fortsat.)

Naturligvis var der adskillige misfornøjede, som smagte Indre Mission eller Grundtvigianisme eller begge Dele paa een Gang ved disse Møders Form: som Regel havde disse Kritikere overhovedet aldrig selv ulejliget sig ud i Dyrehaven for at høre og se.

Paa 8. Raadsmøde (9.-4.-1912) berørtes denne Kritik i følgende Ordskitte:

Mogens Ballin: »Skønt jeg ikke forstaar det, er der mange, som ikke synes om vore Friluftsmøder.«

Baronesse Stampe: »Er der virkelig Fjender? Stedet ligger jo dog noget afsides.«

Mogens Ballin: »Det blev valgt saaledes, fordi det var noget ganske nyt, vi begyndte paa.«

Pater Günther: »Der ankes over Vanskeligheder ved at komme.«

Mogens Ballin: »Ja, og saa over, at de unge Mænd og Kvinder er sammen.«

Baronesse Stampe (ivrig): »Det er meningsløst at anke over!«

Mogens Ballin (skælmensk): »Friluftsmøderne skal være Skyld i to Forlovelser.«

Baronesse Stampe (endnu ivrigere): »Friluftsmøderne! Storartet! Lad dem blot være Forlovelseskilder!« (Munterhed.) (I 69).

Den katholske Højskole.

Fra første Færd stod det Værnet klart, at Arbejdet paa at videreudvikle de unge katholske Mænds og Kvinders Aandsliv var af meget stor Betydning. »De unge skal føres ind i den katholske Kirkes Kultur,« sagde Mogens Ballin paa Citymødet. »De unge faar snart at mærke, at man er ude efter dem alle Vegne fra; nu er det paa Tide, de forstaar, at de ikke tilhører en eller anden lille Sekt; de skal se og føle Forbindelse med hele den store verdensomspændende Kirke. En Række af de største Personligheder blandt Kirkens Børn fra alle Tider skal føres frem for de unge.« (»Nord. Ugeblad«, 1910, 179).

Ballin havde et aabent Øje for alle Tidens aandelige Rørelser herhjemme, og han fulgte derfor ogsaa den grundtvigske Højskoles Gerning og søgte Forbindelse med dens ledende Mænd, særlig kom han i gensidig frugtbar Forbindelse med Thomas Bredsdorff, Forstanderen paa Roskilde Højskole.

Ballin ansaa det for en stor Vinding, om Højskolens Metoder kunde tages i det katholske Ungdomsarbejdes Tjeneste. Over for en Kritiker i Ugebladet (1910, 277 flg.) svarede han, »at det ikke var Meningen at starte en rigtig Højskole med 3 maanedlige Karleskoler og 6 maanedlige Pigeskoler; maaske lader det sig gøre ad Aare, hvem ved, hvad Fremtiden bærer i sit Skød? Højskolebetegnelsen var anvendt i den Forstand, man nu bruger her i København, nemlig om Aftenkursus, hvor Deltagerne gennem Foredragsserier oplyses paa bestemte Omraader i bestemt Aand.«

Pater Josef Koch S. J.
3. Formand i K. U. V.

Det var Aanden i dette Arbejde, det fremfor alt gjaldt om for Ballin: »Hovedsagen er Aanden, den katholske Aand, som Talerne skulde forstaa at meddele deres Tilhørere; den kunde ikke være for katholsk, ikke katholsk nok her, hvor næsten alle andre Paavirkninger gaar den imod.« (sst.)

Dette Højskolearbejde tænkte Ballin sig drevet i »vor Forsamlingsbygning, i Absalons Gaard (?)«.

Som Ballin i den snævre »Josephs Kreds«, der samlede

Konvertiter i hans Hjem, »Josephs Hus« i Charlottenlund, kunde fremsætte Planer for Fremtidens Ungdomsarbejde, saaledes lader han ogsaa her sin Fantasi faa frit Løb i Skildringen af det brogede Ungdomsliv, som skulde udfolde sig i denne »Absalons Gaard«, hvor ogsaa Provinsens katholske Forældre trygt skulde kunne anbringe deres unge i Pensionatet.

Foreløbig begyndte Højskolearbejdet i Hotel Dannevirkes lille Sal i Grundtvigs Hus Tirsdag 11.-10.-1910 med et Foredrag af Mogens Ballin: Billeder af Kirkens Historie. I. Jerusalem og Rom.

I Indbydelsen i Ugebladet (S. 563 flg.) gør Mogens Ballin, Ludv. Günther, Niels Hansen og Jos. Hoffmann Rede for den lagte Plan. Academicum Catholicum havde bestemt at udvide sine Foredragsserier, saaledes at de i Stedet for 6 indbyrdes uafhængige Foredrag i Vinterhalvaaret nu vilde omfatte nogle og tyve i forskellige Serier

sammenhørende Foredrag. Dette Foretagende, som støttedes af Ungdomsværnet, fik Navnet: Den katolske Højskole.

Den første Aften blev en overordentlig vellykket Begyndelse med henved 250 Tilhørere, hvoraf omtrent en Trediedel var Ungdom. »Bliver Højskolen ved som begyndt, vil den overgaa selv de allerdristigste Forhaabninger.« (Ugebladets Anm., S. 696).

I en længere Aarrække blev denne Højskole et vigtigt Led i Bestræbelserne for at bringe Hovedstadens Katholiker katolsk Oplysning — ja, nogle af Foredragene naaede ved Talernes Rejser ogsaa ud til Provinsmenigheder, baade paa Øerne og i Jylland.

»Absalons Gaard.«

Fra første Færd ønskede Værnet at skaffe Ungdomsforeningerne »gode, tidssvarende Lokaler«, som Indbydelsen af 1910 siger.

Ballin foreslog da ogsaa straks at samle ind til en centralt beliggende Foreningsbygning, en Absalons Gaard, som han i en henkastet Spørgeform foreslog at kalde den i ovennævnte Svar til en Kritiker (»Nord. Ugeblad«, 1910, 282). — Navnet blev dog beslægtet af Forsikringsselskabet »Absalon«, hvis Bygning paa Raadhuspladsen bærer dette Navn. Men da var Værnets Prospektkort, Mærkater og Brystnaalmonogram allerede udbudt til Salg til Fordel for den planlagte katolske Foreningsbygning.

Paa 8. Raadsmøde, 9.-4.-1912, meddelte Pater Günther: »I Februar modtog Formanden som Gave fra »Katholsk Ungdoms Forbund«, »Læticia«, »Fidelitas« og »Agnesforeningen« en meget smuk indrammet Façadetegning til »Absalons Gaard«, udført af Arkitekt Clemmensen, og en løs Tegning til samme Bygning, udført af Arkitekt Jensen-Klint. Begge Tegninger modtoges af Formanden paa Ungdomsværnets Vegne.« (I, 61.)

Den baade som Helhed og i alle enkelte Linjer smukke Bygning er paa Arkitekt Clemmensens Billede rejst i parklignende Omgivelser ved Siden af Studenterforeningen og bærer som Motto: »Hvad der plantes, lad det lykkes — hvad der grundes, lad det bygges.«

I Raadsprotokollen (I, 69) har Pater Günther i 1918 indklæbet et Eksemplar af Prospektkort og Mærket med følgende Bemærkning i Marginen: »Originaltegningen, vistnok bestilt af Mogens Ballin, blev overrakt Ungdomsværnets Formand, Pater L. Günther, paa hans 50 Aars Fødselsdag, 18.-2.-1912, som Gave fra Ungdomsforeningerne. Det har dog aldrig været Meningen, at denne Bygning skulde opføres; den er pure Stemnings- og Reklamebillede,

udført af en af vore fineste Arkitekter, Hr. A. Clemmensen. Bemærkn. af Ludv. G.«

Der var Raadsmedlemmer, som var alt andet end glade over, at dette fantastiske Agitationsbillede blev mangfoldig-

gjort i Salgsøjemed, da det var udelukket, at Værnet nogen Sinde vilde evne at indfri de Løfter, som det tilsyneladende gav for Fremtiden. Tonede Værnet ikke falsk Flag derved? Kom det ikke til at sejle med et Lig i Lasten?

Selv om Ballin vist næppe tog denne Kritik saa højtideligt, var han dog villig til en Forandring; saaledes udtalte han paa Raadmødet 16.-10.-1912: »Nogle er jo kede

af Billedet paa det nuværende Kort, fordi Bygningen aldrig bliver saaledes. Maaske vi maa have et nyt Billede.« (I, 80.)

Og paa næste Raadmøde, 16.-2.-1913, søgte Ballin at komme Kritiken i Møde ved at lyse efter Raadets Mening om et nyt Billede, naar Kortene var udsolgt. Han foreslog, at Prospektkortenes Billede skulde veksle (Helgener, gamle Kirker, fremragende Katholiker), medens Mærkaterne skulde bære et lille, fikst, udmærket Billede af Absalon. (I, 95.)

Den 13.-3.-1913 aabnede Pater Günther Aarsmødet med følgende smukke Hilsen fra Biskoppen:

København, 13. Marts 1913.

Til Forretningsudvalget for Ungdomsværnet!

Forhindret i personlig at overvære Ungdomsværnets Aarsmøde maa jeg lade mig nøje med igennem disse Linier at udtale min varmeste Interesse for Ungdomsværnets vigtige Sag. Jeg ønsker af mit ganske Hjerte, at alle Katholiker efter Evne maatte fremme dette Anliggende, som for en stor Del bestemmer vor Fremtidsudvikling. — Til bedste for den paatænkte »Absalons Gaard« hoslægger jeg den medfølgende lille Gave — 50 Kr.

† Johannes von Euch,
Biskop.

I sin Takkeskrivelse udtalte Pater Günther Værnets Glæde over Pengegaven og den moralske Støtte, der laa i Biskoppens Ord, »som Udtryk for den højeste gejstlige Myndigheds Billigelse af vort Arbejde.« (I, 62.)

Da det 9. Raadmøde (16.-10.-1912) var til Ende med Dagsordenen, spurgte Dirigenten: »Er der nogen, der har noget paa Hjerte?« Og Ballin svarede straks: »Ja, jeg vil gerne have en Diskussion om Absalonsgaarden. Vi trænger til gode, centralt beliggende Lokaler til Ungdomsforeningerne og de øvrige Foreninger inden for Hovedstadens Menigheder. Ogsaa trænger vi til Lokaler til Højskolen og Menighedsfester. Vi vil ogsaa ved at faa Tanken om Absalons Gaard virkeliggjort faa skabt Lokaler til et katolsk Hotel, Pensionat og Madsted. Vi har ogsaa stærk Trang til et Bibliothek med gode, danske Bøger og en Læsestue. Videre skulde saa den saa meget omtalte katolske Boghandel have til Huse i Absalonsgaarden.« (I, 80.)

En indgaaende Drøftelse af Mulighederne for at erhverve en Ejendom fulgte. Og Ballin ønskede — selv om Absalonsgaardens Kassebeholdning dengang kun var 195 Kr. — at man straks skulde se sig om efter en gammel Bygning midt inde i Byen. De fornødne Midler til selve Erhvervelsen af en saadan Ejendom skulde nok komme, og man maatte saa begynde med at administrere den, indtil Overskud gjorde det muligt Skridt for Skridt at frigøre Lokaler til Foreningsarbejdet. — (Fortsættes.) — o —.

Baller.

Man maa skelne mellem Bal og Bal. Der gives Danselokaler, hvor Atmosfæren er lummerhed, og hvor der ikke udøves nogen som helst Kontrol. De kan ikke sidestilles med Familieballer eller Lokaler, hvor enten selve Selskabet eller, om nødvendigt, en fast Inspektør sørger for Takt og Tone. Det er en Samvittighedssag at vælge sit Balsted, men størst er Balarrangørernes Ansvar for god Tone og effektiv Inspektion.

Ogsaa Dansen i sig selv er forskellig. Der var en Tid, hvor man sværmede for de spanske Danse; nu gaar Smagen i Retning at Negerdanse. Tidligere var en stilfuld graciøs Menuet moderne, nutildags vakler man af Stej som Pingviner. Navnlig Jazzbandens Toner indvirker »ganske uimodstaeligt« paa mange unge Mennesker.

Hvilke Danse tænker vi da paa her?

For at konstatere den moralske Standard paa et Bal er det ikke tilstrækkeligt at vide, hvad der dances, for een og samme Dans kan baade dances smukt og anstændigt, simpelt og raat.

Hører Lidenskaben op med at være forkastelig, fordi den viser sig paa et Dansegulv?

Lad os her gengive nogle Ord, som en Verdensdame engang har udtalt: »Hvilket Ramaskrig vilde vi ikke opløfte, hvis vi saa vore Døtre i de unge Mænds Arme — uden Musikledsagelse.« Men hvorledes kan noget utilladeligt blive godt »ved Musikledsagelse«?*)

Og taler man nedsættende om Negerdansene, bliver man af visse Mennesker regnet for »gammeldags«.

Jeg vil dog hellere ikke længere forstaa Ungdommen end maatte gøre mig selv den Bebrejdelse, at jeg ikke længere forstod, hvad den hellige Skrift siger; thi der staar skrevet: »Den, der i sit Hjerte begærer en Kvinde —«, og jeg kan ikke tro, at en ung Mand ikke i sit Hjerte begærer den Kvinde, som han i Dansen trykker saa inderligt og tæt ind til sig.

Dertil kommer, at han, den smukke Kavalier, tænder den samme Flamme hos sin Partnerske, saa han baade fængsles og fængsler, er modtagelig for Flammen og selv antænder.

Intet fører lettere til Fald end et saadant Øjeblik, i hvilket de ædleste Begreber om Ære forsvinder som Dug for Sol.

*) Hermed vil vi ikke ramme andet end den lumre Intimitet, der ytrer sig i tætte Omslyngninger etc. Vi er klare over, at netop Musikken og hele Dansens Teknik, som skal passes, ofte modarbejder en saadan Intimitet.

Men kommer det saa til et syndigt Forhold imellem de to unge Mennesker, er alle deres Omgivelser farisæisk forargede. Det er Verdens Logik: Man fremkalder Anledningen til det onde, og gaar den unge Mand i Nettet, forarges man derover. Man kaster brændende Gnister i det tørre Hø med strengt Forbud mod at anstifte Brand. Den samvittighedsløse Moder, som tager sin Søn med til »Film« og saaledes selv er Brandstiftersken, forbavses over den opblussende Ild og klager til sin Veninde: »Kæreste, der findes ingen Ungdom mere. Sikken en Fremtid vi gaar i Møde. Min Søn bliver en Pind til min Ligkiste.«

Til Slut vil jeg rette to Spørgsmaal til Dem, unge Mand, svar mig aabent og ærligt:

Vilde De bryde Dem om, at Deres Søn var lige saa forrykt efter Dans, som De nu selv er det?

De vilde være en ærekær Mand og en god Kristen, hvis De vilde følge den Grundsætning: aldrig at foretage Dem noget, som De senere vil forbyde Deres Søn.

Andet Spørgsmaal: Har De altid en god Samvittighed, naar Ballet er forbi? Man lyver saa tit for sin egen Samvittighed. Verden med sine falske Slutninger og Vennerne med deres Undskyldninger vil aldrig kunne hibringe Dem den Overbevisning, at Deres Handling er retfærdig, naar De i Deres inderste Indre maa erkende, at det drejer sig om Synd.

Men ogsaa et Spørgsmaal til den unge Kvinde:

Har De aldrig tænkt over den altfor gennemsigtige Symbolik, som moderne Dans ofte hengiver sig til? Det er en Læge, Prof. Dr. W. Liepmann, der siger: »*Omfavnelsen er saa øjensynlig bejlende Forberedelse ved vore allermoderneste Danse, at kun ganske unge Pigers komplette Nivitet kan overse det.*« Det er ikke den største Kompliment, De kan faa paa en Balaften, at De er Altenens bedste Danserinde, naar maaske Forfængelighed uden Beskedenhed har syet Deres Kjole, naar Lejligheden alene bestemmer Deres Alkoholforbrug, og Deres Kvindeværdighed ikke er øverste Lov ved al Fornøjelse. (Efter *Hoonært-Sternaux.*)

Fritænkerens Credo.

Han tror ikke paa Gud. En forældet Vise. Eller som han saa gerne udtrykker sig: Middelalderlig Barnemad. Ikke et Standpunkt, som en Mand med handelsakademisk Uddannelse og Prokuristgage kan antage. Han tror ikke paa Jesus Christus, Forløseren og Herren. Maaske har han levet. Maaske var han Anarkist, maaske et ædelt Menneske,

maaske et Geni. Han tror ikke paa den Helligaand. Trænger ikke til ham. Menneskeand er jo tydeligt nok tilstrækkelig.

Men han tror dog noget paa Tallet 13. Uhyggeligt. Man taler saa meget derom. Hvem ved? Allerede i længere Tid gaar det ham ikke saa godt i Forretningen. For kort Tid siden løb der jo ogsaa en Kat forbi ham over Vejen. Kedeligt! Og gamle Koner! Hvert Øjeblik en! Endnu kedeligere! Men det er maaske tilfældige Sammentræf. Værre er det, at han i Aar bliver 40 Aar netop paa Langfredag. Paa selve Langfredag!

Hun tror ikke paa Forsynet. Naturkræfter! Teknikens Fremskridt! Det 20. Aarhundrede! Alt dette husker hun fra Samtalerne med sin Mand. Hun vil ogsaa brændes. Bestemt! Det, synes hun, er mere moderne. — — Men disse Linier i hendes Haand? De skal ikke betyde noget godt. Det sagde den gamle Zigøjnerske for nylig til hende. Hvorfor kunde den gamle Kvinde ikke se noget bedre i Kortene! Og at der ikke engang var noget mere trøstende at læse i Stjernerne. Hun maa hellere se snarest at faa en Hestesko op over Døren! Og næste Gang hun gik Tur, maatte hun se at finde et 4-bladet Kløver. Det maatte dog kunne lykkes!

Det, Barnet, maa ikke bære nogen Medalje. Vanvid, saadan noget! Gøre dem til Bedesøstre allerede som Børn. Men noget maa Barnet selvfølgelig have om Halsen. Der findes jo saa mange smukke smaa Kæder med Efterligninger af Kløverblade og meget mere. For nylig faldt Barnet og slog sit Ansigt til Blods. Moderen skyndte sig at se efter. Ganske rigtigt: Ingen Kæde paa. »Ja, men Barn, hvor kan du ogsaa være saa letsindig at gaa ud uden Kæde?« At de Børn dog ikke kan lyster!

Hun, Anni, det er Tjenestepigen, maa ikke gaa i Kirke. Hun spilder for megen Tid. Der er for meget at gøre. Men for kort Tid siden, da hun var gaet ned for at gøre Indkøb, kom hun tilbage igen. Hun var endda naaet helt ned ad Trappen. Havde glemt noget. Saa farer Fruen op: »Ja, men Anni, hvor kan De dog gøre saadan noget? Komme tilbage igen! Ved De da ikke, at det betyder Ulykke? Husk det 'een Gang for alle: Aldrig gaa tilbage! Hellere gaa to Gange!« — — »Ja, men saa vilde jeg spille en hel Time, Frue!« »Ja, om det saa var tre Timer! — Men jeg siger Dem det endnu en Gang: Vov ikke oftere at gaa tilbage. Ulykke er Ulykke!«

Ja, en Trosbekendelse maa man have. Og er det ikke Guds, saa er det Djævlens Trosbekendelse.

A. Reimann.

Japans Religioner.

Ved *Niels Hansen*, cand. mag.

(Sluttet.)

Efter mange Aars politiske Kampe fik den buddhistiske Indflydelse Magten. En Regent, *Shotoku Taishi*, som døde i 671, byggede en Mængde Pagoder og fik ansat over 800 Bonzer. Skønt Tilhænger af Kungfutse og glødende Buddhist ringeagtede denne Shotoku paa ingen Maade *Shinto*. I en af sine Bøger fremstiller han Sammenhængen saaledes: *Shinto* var det første Stykke Vej, Japanerne vandrede ad, og derved fik de godt Rede paa, hvad der var sket fra Begyndelsen; *Judo*, Kungfutses Vej eller det midterste Stykke Vej, belærer os om Nutiden; men *Butsudo*, Buddhas Vej, er Fremtidens Vej, for den sikrer Menneskene en lykkelig Genfødsel. Hele denne Theori, der er grebet fuldstændig ud af Luften, er blevet Fælleseje for Japanerne til alle Tider. De har altid æret Landets Guder af patriotiske Grunde, de har søgt praktisk Vejledning i konfuciansk Morallære, og de har i Buddhismen fundet Haab om et tilkommende lykkeligt Liv.

Ikke længe efter kom *Shinto* mere til Magten, og den før omtalte Samling af gamle Shinto-Skrifter blev fuldført i Løbet af et halvt Hundrede Aar. Men Buddhismen blev alligevel paa ingen Maade forbudt, og i de følgende Aarhundreder trængte den ene buddhistiske Sekt efter den anden ind fra Japan. Flere af Kejserne var ivrige Buddhister, og under saadannes Regeringer gjorde Buddhismen naturligvis hver Gang betydelige Fremskridt.

Fra det 12. Aarhundrede til 1868.

I 600--700 Aar førte Mikadoen i Japan en ren Skyggelivelse. Hans Magt og Indflydelse var borte, og mægtige Familier styrede Landet som de egentlige Herskere. Under dem fik Buddhismen vid Udbredelse. Det er ikke til at undre sig over, for den bragte virkelig det japanske Folk betydelige religiøse Værdier. Dens udviklede spekulative System, de ivrige Munkes Virksomhed, Pagodernes og Gudstjenestens Pragt, den smukke Kunst, alt dette maatte gøre Indtryk paa Japanerne. Her fik de for første Gang et bestemt Svar paa Menneskelivets store Problemer, og alle kunde haabe paa en fremtidig Salighed efter det nærværende Liv. Men hvor ivrigt de end sluttede sig til Buddhismen, opgav de ikke den nationale Religion. De fornemme Statsmænd vilde ikke opgive en Religion, der med sine Myther kastede guddommelig Glans over deres Oprindelse. Dette forstod de buddhistiske Munke godt nok: vilde de

vinde Sejr paa det religiøse Omraade, maatte de benytte den gamle Shinto-Religion.

Dette gjorde de paa følgende Maade: da Shinto-Præsterne paastod, at *Kami* (Guderne) var vrede over, at der var trængt fremmede Guddomme ind i Japan, benægtede Bonzernerne dette energisk og byggede paa selve Pagodernes Omraade Shinto-Templer, indviede til *Kami*, som Beskyttere af Buddhismen. Senere fortalte de om Aabenbaringer af *Kami*, som krævede Buddhismens Lære udbredt blandt Folket. Endvidere mente de ogsaa at kunne bevise, at Buddha og *Kami* var de samme ophøjede Væsener, som af Hensyn til Menneskene havde vist sig under forskellige Navne i Kina, Japan og Indien. Lidt efter lidt kom de to Præsteskaber i venskabeligt Forhold til hinanden, og Bonzernerne, der var de mest energiske, fik Lov til at holde Guds-tjeneste i Shintotemplerne. Denne buddhaiskprægede Shinto kaldes *Ryobu-Shinto*.

I vore Dage.

I 1868, da Mikadoen generhvervede sin verdslige Magt, blev der gjort tre store Anstregelser for at genindsætte Shinto som Landets eneste Religion. Til dette Formaal fik de gamle Bestemmelser mod Kristendommen fornyet Lovkraft, al Statsstøtte blev unddraget Buddhismen, og alle Shintotempler blev befriet for buddhistisk Paavirkning. Dette sidste ses tydeligt den Dag i Dag utallige Steder i Japan, hvor vansirede og plyndrede Templer trods alt gør tydeligt Indtryk af, hvor smukke de engang har været, ganske som her i Europa adskillige gamle Katedraler, der kun har en Brøkdæl af deres Skønhed tilbage, efter at de er faldet i de europæiske Vandalers Hænder, alligevel vidner om svunden Herlighed. Der blev oprettet et Ministerium for Religionen, som havde stor Indflydelse en lille Tid, men nu intet betyder, for Interessen for Shinto er ganske forsvundet, i hvert Fald fra et religiøst Standpunkt. Dette skyldes dog ikke, at en ny Tro med et klarere Lys har bredt sig blandt Japanerne. Det er snarere Frugten af den Kritikens Aand, som med de europæiske Idéers Indtrængen har bredt sig i Folket. Man bliver ved med ved sin Nærværelse at vise Statsreligionens Ceremonier sin Ærbødighed; men dette er en ren patriotisk Handling, og har ikke nogen indre, religiøs Kerne. Lovbestemmelserne mod Kristendommen blev snart ophævet, allerede 1873, samme Aar som den gregorianske Kalender blev indført i Japan.

Ved Siden af Statsreligionen findes 10—12 uafhængige Shinto-Sekter, opstaaet i Løbet af det 19. Aarhundrede gennem Personer, som paastod, at de havde haft Aabenbaringer af *Kami*. Disse Sekters Præster giver sig af

med at spaa og helbrede syge ved Hjælp af Bønner. Saa længe der ikke foretages noget af ulovlig eller umoralsk Karakter, blander Øvrigheden sig ikke deri. Japanerne er saa overtroiske, at de i Tusindvis er rede til straks at tro enhver, som paastaar at have haft en Aabenbaring af Guderne.

Den japanske Buddhisme tæller i vore Dage et Dusin store Sekter, hver delt i flere Underafdelinger. De har ialt 72,000 Pagoder, 160,000 Bonzer og ca. 50 Millioner Tilhængere. Man maa derfor hævde, at — religiøst set — er Buddhismen det japanske Folks Hovedreligion. I Pagoderne oplæses hver Morgen et Stykke af de hellige Skrifter, og der ofres Røgelse og Blomster til Buddha. Om Foraaret og Efteraaret holdes særlig højtidelige Gudstjenester med Prædikener. Naar en er død, bliver hans Legeme behandlet som en Buddha, d. v. s. Hovedet rages, Legemet klædes i hvidt, og Hænderne foldes, hvorpaa den døde lægges i Kiste og føres til Krematoriet. Asken lægges i en lille Æske af hvidt Træ, og i Pagoden afholdes Sørge-gudstjeneste. Æsken med Asken faar Plads i Familie-Gravstedet, medens en Tavle med den afdødes Navn anbringes i Nærheden af Husaltret. Naar Dødsdagen vender tilbage, indbyder man en Bonze til at komme og oplæse en hellig Tekst. Der ofres ogsaa Føde til de afdøde, ingen oprindelig buddhistisk Skik, men en Overlevering fra gamle Shintolider.

Engelske og amerikanske Protestanter er strømmet ind i Japan og har, takket være deres næsten udtømmelige finansielle Hjælpkilder, oprettet Skoler i alle store Byer. Desværre opgiver de fleste af de unge Mennesker, der er blevet døbt i de protestantiske Missioner, Kristendommen, saasnart de er uden for deres Velgøreres Omsorg. Masser af den japanske intelligente Ungdom rejser til Europa og Amerika og bliver saaledes fortrolig med kristen Tankegang og Civilisation, men uheldigvis i Regelen kun paa en meget overfladisk Maade; desuden modtager de samtidig stærk Paavirkning fra Vestens materialistiske og antireligiøse Idéer, saa det Gode, deres Rejser skænker dem, ofte bliver neutraliseret af det meget slette, der møder dem. Der findes omtrent 270,000 Protestanter i Japan.

Det er flere Hundrede Aar siden, at den katolske Kirke begyndte sin Missionsvirksomhed i dette Land. Midt i det 16. Aarhundrede drog den h. Franz Xaver til Japan og omvendte ved sin Prædiken og sine Mirakler flere Tusinder. Kristendommen udbredte sig hurtigt, og henved Aar 1600 fandtes 300,000 Katholiker i Japan. Men de følgende Aarhundreder bragte saa mange Forfølgelser og utrolige Mishandlinger, at de Kristne svandt ind til næ-

sten ingen. I intet Land har man været saa grusom til at opfinde Pinsler mod de Kristne som i Japan. Først i de sidste 50—60 Aar er alle egentlige Forfølgelser ophørt, men den katholske Kirke har langt fra endnu naaet det Antal Bekendere, som den talte for godt 300 Aar siden. Mange af de japanske Martyrer æres nu som den katholske Kirkes Helgener.*)

NYE BØGER.

Picard, Max: Die Flucht vor Gott. Erlenbach-Zürich und Leipzig 1934. E. Rentsch Verlag. 198 S. Fr. 5,65.

Mennesker, der med Opmærksomhed iagttager Tidens aandelige Strømninger og gerne vil komme til Klarhed over den egentlige og dybeste Aarsag til det brogede Billede, som Livet i vore Dage frembyder takket være en forvirrende Filosofi og Theologi, en stundesløs Teknik, Planløsheden i det økonomiske Liv og en famlende Kunst, vil opleve en ganske enestaaende Nydelse ved at læse denne Bog. Aldrig har jeg set Emnet »Livet uden Gud« behandlet paa en saa original og betagende Maade som her.

Forfatteren er født i Schwarzwald, men lever nu i Tessin og er blevet kendt ved en aandsfuld Bog: *Das Menschen- gesicht*. Med en ægte Kunstners, med en stor Digters Intuition opfatter han vor Tids sjælelige Uro og dens Aarsager og fremstiller det, han ser, i en Slags Visioner, som trods alt er meget virkelighedsnære, fordi Digteren samtidig er kristen Filosof og opfyldt af Guds Børns varme Tro.

Det ejendommelige ved disse Skildringer, der stiller Vantroens og Troens Verden overfor hinanden, er en sjælden Skarphed og Sikkerhed, hvormed de fineste Linjer, Farvetoner og Bevægelser i det 20. Aarhundredes Ansigt opfanges, og en forbavsende Evne til at tolke alle de synlige Træk som Aabenbaringer af den menneskelige Naturs inderste Væsen. Hver ny Side, man læser, bringer nye Overraskelser i saa Henseende.

Bogens Virkning paa den troende er den, at han efter Læsningen paa en ganske anderledes fyldig og dybsindig Maade forstaar, hvad Skriften mener, naar den taler om gudløse Menneskers Taabelighed og aandelige Fattigdom, om deres Forladtheds- og Ensomhedsfølelse, denne bitre Straf for Troløshed mod den Allershøjeste, og om deres

*) I Løbet af 1934 steg Katholikernes Aantal fra 100,491 til 103,271. Regeringen har truffet en vidtrækkende Afgørelse: Det officielle Besøg i Shintotemplerne, hvortil der er knyttet flere Rettigheder, er blevet erklæret for en ren *national* — altsaa *ikke religios* — Handling.

sladige indre Uro og Angst, fordi de ved, at deres Hjertes Haab kun kan støtte sig til Tomhed og Intethed. Denne Erkendelse vækker naturligvis en inderlig Glæde over, at Troen frigør for en saa sørgelig Skæbne.

En vantro Læser derimod, som ikke er helt forhærdet i sit Indre, vil føle en dyb Længsel efter at vende tilbage til Troens Verden, fordi han indser, at Brud med Gud betyder det samme som at miste det værdifuldeste og højeste, et Menneske kan eje i Tid og Evighed. F. K.

The Catholic Directory 1935. London, Burns, Oates & Washbourne, 3 sh. 6 d. ca. 1000 S.

Denne Bog, som i sin nuv. Skikkelse er udkommet siden 1838 — før var den ikke andet end et almindeligt Direktorium for Gudstjenesten — er nu en yderst nyttig og alsidig Oversigt over den engelske Katholicisme og dens forskellige Livsytringer. Her finder man alt om katolske Skoler, Kirker, Præster, Stifter i Ind- og Udland, Statistiker etc. samt en fyldig Fortegnelse over katolske Forretninger. Lad mig af den interessante Statistik kun fremhæve: I 1933 blev der (kun i det egentlige England uden Skotland) døbt 63,205 og optaget 12,207 Konvertiter. Der findes 1382 Folkeskoler med 403,917 Børn. Katholikernes Antal er i England og Wales 2,321,117, i Skotland 608,000, i den irske Fristat 2,751,269, i Nordirland 420,428. I hele det britiske Verdensrige bor 17,218,788 Katholiker, der gives i engelsktalende Lande i alt 46,912,703 Katholiker. —z

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Fra Vikariatet.

Firmelsen i 1935.

Hs. Exc. Biskoppen agter at meddele Firmelsens Sakramente: 28. Apr. Kl. 9 i St. Annæ Kirke — 5. Maj Kl. 9 i St. Ansgars Kirke — 12. Maj i Rosenkranskirken — 19. Maj Kl. 9 i Sakramentskirken og Kl. 15 i St. Andreas Kirke — 26. Maj Kl. 9 i Kolding og Kl. 15 i Fredericia — 30. Maj Kl. 9 i Esbjerg og Kl. 15 i Haderslev — 2. Juni Kl. 9 i Nakskov, Kl. 14 i Maribo og Kl. 16 i Nykøbing — 10. Juni i St. Ansgars Kirke for voksne — 16. Juni i Næstved — 23. Juni i Randers — 30. Juni Kl. 9 i Horsens og Kl. 15 i Silkeborg.

Katholsk Ungdomsmøde i Grundtvigs Hus.

Søndag den 3. Februar havde det katolske Ungdomsmøde samlet saa mange, at Hallen var godt fyldt, da Pater Nøsen traadte frem og bød Velkommen. Stærkest var Spindesiden repræsenteret. Pater Olaf J. Ballin

fik Ordet til et længere, fængslende Foredrag om Belgiens katholske Arbejderbevægelse, Jocisterne. Disse »Missionærer i Forklæde og Kittel« kunde maaske ogsaa inspirere dansk katholsk Ungdom, ønskede Taleren. Efter Paterens Tale holdt man først Kaffe-pause, hvorefter Malerinden Frk. Birgitte West talte over Emnet: »Den unge Katholik i Nutidens Danmark.« Foredraget formede sig som en Oversigt over Tidens moralske Indstilling og den Pligt, den unge Katholik har i en saadan Tid. Det var en Appel til Ungdommen om at lyse og være Eksempel for vor Slægt. Hs. Excellence Biskoppen henvendte sig derefter til den tilstedeværende mandlige Ungdom, da Festen den 20. Februar skulde bringe Talen til den kvindelige. Biskoppen pegede med varme Ord og praktiske Raad paa de moralske Farer, som venter den unge Mand i Opvækstens Tid. Hs. Excellence opfordrede til at tage Del i en Ungdomskongres i Belgien d. 25. August. I en Slutningssætning, der næsten var en Bøn, tænkte Biskoppen ogsaa paa den mandlige Ungdom, der ikke var kommet til Stede.

Det var Synd, at Pianisten C. Vorm og Violinisten O. Jensens Spil druknede i Samtalen, der straks efter Foredragene satte ind. Staaende sang man til Afslutningen Trosbekendelsen, hvorefter Forsamlingen opløstes ved 11^{1/2} Tiden.

Et Guldbryllup som bør huskes.

Efter gentagen Anmodning fra Familiens, og derigennem Guldbrudeparrets Side, indvilgede vi i ikke at bringe nedenstaaende Lykønskning inden Festen. (R e d.)

Skønt det ikke er Skik og Brug her i Ugebladet at publicere og at omtale Dagens almindelige Begivenheder, synes jeg, at der kan ske Undtagelser. Et saadant Tilfælde er det foreliggende. Det drejer sig ikke om en Familie, hvis Navn maaske oftere er traadt frem i Offentligheden; nej Beskedenhed og Tilbagetrukkenhed har altid været denne Families Særmærke. Den 3. Februar er det 50 Aar, siden Glasmager Franz Jaworski og Hustru, Josefa, Tuborgvej 15, Hellerup, indgik Ægteskab med hinanden, et Ægteskab, som fra først til sidst var og er en Pryd for vor Kirke. Siden 1898 har Familien opholdt sig her i Landet og har altid været — hele Familien med sine endnu levende 7 Børn — et lysende Eksempel for de forskellige Menigheder, hvor de har opholdt sig. Tre af deres Børn har valgt den gejstlige Stand, to Sønner er Præster, en Datter er St. Elisabethssøster. I Jaworskis Familie forenedes Faderens strenge Opdragelse med Moderens Godhed og Børnenes Kærlighed til Forældrene til et smukt harmonisk Billede. En Familie, hvor Pligtosfyldelsen altid indtog den første Plads. —

Kære Guldbrudepar! Guds Velsignelse for Dagen og for Fremtiden.
Jos. Resch.

Thorshavn Kirke i Juledragt.

Missionen paa Færøerne, som i Begyndelsen har indtaget en mere administrativ Stilling, idet der direkte var underlagt Rom, er nu helt knyttet til det Danske Apostoliske Vikariat. Efter Grundlæggelsens mere bevægede Tid er nu det stille, daglige Arbejde, som ikke tiltrækker sig saa megen Opmærksomhed, blevet Løsenet. Vort Billede viser Vor Frue Kirke i Thorshavn i Juleskrud med Krybben paa højre Side.

D. K. K. F. i Aarhus.

Fredag d. 25. Jan. havde vore tre kvindelige Foreninger, som alle er tilsluttede »Danske Kvinders katolske Forbund«, en festlig Sammenkomst med Hofdame Utke Ramming og Fru Lohrer, som var paa Foredragsturné i Jylland. Både unge og ældre var mødt talrigt frem. Efter at Præfekten for »Rosenkranskongregationen«, Fru Gundry, havde budt Velkommen og »Nu samles vi om Korsets Flag« var blevet afsunget, talte Hofdamen om det internationale Forbunds Tilblivelse og Virkemaade og om det danske Forbunds første Begyndelse. Det interessante Foredrag lønnedes med livligt Bifald, og da Pater Koch takkede for alt det gode, vi havde hørt, kunde vi give ham vor fulde Tilslutning. Ved Kaffen blev en af Sangene fra Odense-mødet afsunget, som her i Aarhus var blevet suppleret med tre nye Vers, der endte med et leve for vor Hædersgæst. Derefter gav Præfekten for de unge Pigers Kongregation et Referat af Raadmødet i Odense og omtalte bl. a. Formandens Opfordring til os om at danne eucharistiske Foreninger, som overtog Sakramentstilbedelsen i Sognekirken hver første Fredag i Maaneden. Tanken blev straks grebet med Begejstring, mange meldte sig til Tilbedelsestimer, saaledes at Dannelsen af en saadan eucharistisk Sammenslutning sikkert vil blive Resultatet af denne vellykkede Aften.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Fredens Genopretter.

»Osservatore Romano« siger d. 4. Jan.: *»Historien vil kalde Pius XI for Fredens Genopretter i Christi Rige.«* Dette Ord minder os om et Træk i den nuværende hellige Faders Virksomhed, som vi med særlig Taknemmelighed tænker paa nu, da det d. 12. Jan. er 13 Aar siden hans Kroning fandt Sted. Det var d. 6. Jan. 1922. Den 261. Efterfølger af den h. Petrus var lige blevet valgt og modtog Kardinalernes Hyldest. Kardinaldekanen spurgte den nyvalgte: *»Quomodo vis vocari? (Hvordan vil du kaldes?)* Den nye Pave svarede: *»Under Pius IX's Pontifikat blev jeg indlemmet i Kirken; under ham gjorde jeg de første Skridt paa den kirkelige Løbebane. Pius X har kaldt mig til Rom. Pius er et Fredens Navn. Fuld af Længsel efter at vie mine Kræfter til at bringe Verden Fred ligesom min Forgænger Benedikt XV, vælger jeg Navnet Pius.«* Og efter en Pause tilføjede Paven: *»Jeg vil gerne tilføje et Ord endnu; jeg be- kender for det hellige Kollegiums Medlemmer, at det er mig magtpaaliggende at beskytte og forsvare Kirkens Retligheder og den Hellige Stols Krav. Men jeg ønsker, at min første Vel- signelse som Pant paa den Fred, Menneskene længes efter, ikke blot maa gælde Rom eller Italien, men hele Kirken, ja hele Jordkloden. Jeg vil meddele den fra Peterskirkens yderste Loggia«.* Med disse Ord kundgjorde Paven sit Hjertes inderligste Længsel, som allerede har baaret rig Frugt i denne fredforladte Verden.

Den sidste katholske Biskop paa Island.

For nylig afslørede og indviede man i den katholske Kirke i Reykjavik en Buste af Biskop Jon Arason, den sidste katholske Biskop paa Island i Reformationstiden. Jon Arason døde som Martyr den 7. November 1550. Den nuværende apostoliske Vikar, Biskop Meulenberg, holdt Mindetalen over Martyrbiskoppen.

Den nye Undervisningsminister i Italien.

Ved det pludselige Ministerskifte, som Mussolini foretog for nylig, blev Italiens Ambassadør ved Vatikanet, *Conte de Vecchi di Val Cismon*, udnævnt til Undervisningsminister, hvad der maa betegnes som et nyt Bevis paa det udmærkede Forhold mellem den gejstlige og verdslige Magt i Italien. Greven er en Mand, der nyder Tillid baade i vati- kanske Kredse og ved det italienske Hof. Da den udvidede militære Ungdomsuddannelse, som begynder med det 6. Aar, har bragt nye Problemer om Samarbejdet mellem Kirke og Stat paa Bane, og man fra kirkelig Side frygtede fysisk og

psykisk Overbelastning, maa denne Udnævnelse især under disse Forhold betragtes som et Tegn paa, at alle Spørgsmaal vil blive løst i bedste Forstaaelse.

Irlands største kvindelige Komponist Konvertit.

Irlands største kvindelige Komponist, Alicia Adelaide Needham, der har komponeret flere end 700 af Irlands mest kendte og mest populære Sange, Marcher, Hymner o. s. v., er i Margate blevet optaget i den katholske Kirke. Fru Needham er endvidere meget kendt som Pianistinde og Dirigent, saa kendt, at man endog har kaldt hende »Irlands Harpe«.

Fjerde liturgiske Aften i St. Ansgars Kirke. Efter at St. Ansgars Kirkekor ved sine tre første Kirkemusikaftener har givet Prøver paa gregoriansk Sang ved Højmessen paa en Søndag e. Pintse, i Advent og i Helligtrekonger-Tiden, vil Koret ved sine tre følgende Aftener give et Indtryk af Melodierne fra den Tid af Kirkeåret, der danner Forberedelsen til Paasken og præges af Alvor og Bod (violette Paramenter og Udeladelse af *Alleluja*). Den første af disse Aftener afholdes **Søndag d. 17. Februar**, og Melodierne til denne Aften tages fra Søndagen *Septuagesima*. Aftenens musikalske Tyngdepunkt bliver den ejendommelige Melodi til Gradualet og det herhjemme sjældent sunne Tractus, der udføres som Vexelsang. Ingen burde forsømme den Lejlighed, der her gives til at trænge ind i den Musik, som Paven kalder den egentlige liturgiske Sang, og som er den eneste Musikstil, der falder i Traad med Altersangen. Der er endvidere Lejlighed til at lære den Klarhed og Orden i rytmisk Henseende at kende, der præger den saakaldte Solesmes-methode.

Hertug Knuds Divisions Lykkesedler. Følgende Numre blev udtrukne: **Gul:** 215 — 342 — 397 — 782 — 892 — 1031 — 1734 — 2698 — 2840 — 3038 — 3232 — 3307 — 3555 — 4034 — 4224 — 4435 — 4446 — 4469 — 4573 — 4953. — **Grøn:** 196 — 289 — 603 — 660 — 776 — 869 — 1024 — 1794 — 1802 — 2034 — 2194 — 2248 — 2816 — 2918 — 3814 — 3847 — 3967 — 4070 — 4461 — 4478. — **Rød:** 48 — 313 — 369 — 379 — 540 — 984 — 1085 — 1118 — 1458 — 2058 — 2102 — 2910 — 3036 — 3459 — 3666 — 3807 — 3856 — 4049 — 4156 — 4581.

Da **Jesu Barndoms-Foreningens Aarbog** i allernærmeste Fremtid skal gaa i Trykken, bedes de Lokalforeninger, som endnu ikke maatte have indsendt deres eventuelle Aarsbidrag, om at gøre dette snarest.

P. Andreassen,
Formand for Jesu-Barndomsforening.
(Giro: 2539).

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en dygtig, selvstændig og paa- af en Vinduespudder ved hvad lidelig ung Pige i Hjemmet som helst.
(Kbhvn.).

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhvn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Febr. 10. S. 5. Sønd. e. Hellig 3 Konger. 11. M. Vor Frue af Lourdes. 12. Ti. Serviterordenens syv Stiftere. 13. O. Ferialdag. 14. T. Valentin. 15. F. Faustin og Jovita. 16. L. 6. Sønd. e. Hel. 3 Konger.	Febr. 17. S. Septuagesima. 18. M. Simeon. 19. Ti. Ferialdag. 20. O. Ferialdag. 21. T. Ferialdag. 22. F. Petri Stol i Antiochia. 23. L. Petrus Damiani. - Vigilie.
---	---

Febr. Ugens Messebønner.

10. S. **5. Søndag e. Hellig 3 Konger** (95—131); 2. *Sæl Bønner*: Ansgars Oktav (821—653), 3. *Sæl Bønner*: Scholastica (830—667).
11. M. Vor Frue af Lourdes (831).
12. Ti. Serviterordenens syv Stiftere (834—670); 2. For Paven ([122]—[107]) i Anledning af Aarsdagen for vor hellige Fader, Pave Pius XI's Kroning 1922.
13. O. † Ferialdag (95—131); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg.
14. T. † Valentin (837); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
15. F. † Faustinus og Jovita (838); 2. og 3. som Torsdag.
16. L. 6. Søndag e. Hellig 3 Konger (97—133); *Gloria* og *Credo*; 2. og 3. som Torsdag, Trefoldighedspræfation (521—40).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« **M:** Tirsd. d. 12. Febr. Kl. 19 $\frac{1}{2}$. — **Rosenkransk.** »Maria Rosenkrandsdronning« **F.K.** Søndag d. 10. Febr. i Messen Kl. 8.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 12. hujus hora 4 $\frac{1}{4}$ — ad S. Josephum.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 15. Febr. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Munter Underholdning

Søndag den 10. Februar Kl. 19 $\frac{1}{4}$ i St. Knuds Sal, Stenosgade, til Fordel for Israelsgildet og eventuelt Kapellet i Hvidovre. Sketch, Oplæsning, Sang med paafølgende Kaffeord og Pakkeauktion. Adgang (Kaffe iberegnet) 75 Øre. Billetter faas hos Portneren.

St. Mariæ Hospital i Roskilde antager — unge Piger i 20—22 Alderen — som Elever til **2-aarig Uddannelse i Sygepleje**, som ogsaa vil have Gyldighed overfor andre, ikke private, Hospitaler. Henvendelse rettes til Forstanderinden, Telf. Roskilde 199.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 7. Febr.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Aulgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂-14¹/₂.

Nr. 7.

Søndag den 17. Februar

1935

INDHOLD: Gaa til mit Vinbjerg! — »Vi vil ikke være Nonner.« — Katholsk Ungdomsværn. — Presse-Rundskue. — En katolsk Lærd: P. Wilhelm Schmidt. — En ny »Los von Rom« Bevægelse i Østrig? — Nye Bøger — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Gaa til mit Vinbjerg!

Paa Livets Marked høres stadig denne Opfordring: her og der, aarle og silde, snart udefra og snart²lydende i det inderste. Det er overordentlig interessant at følge dette i Erindringerne hos en af dem, som iagttog sig selv meget nøje og formaaede at gengive det iagttagne sandfærdigt. Jeg mener Johs. Jørgensen og hans Værk »Mit Livs Legende«.

En omvendt Jøde sagde til Jørgensen: „Egentlig forstaar jeg saa lidt Julen! . . . Jeg kender Korsvejen, jeg kender Golgatha. Men jeg har aldrig været i Bethlehem“ . . . „Den, som er født og opvokset i luthersk Kristendom, kunde næsten sige det modsatte. Et er sikkert: vi har alle i vor Barndom været Gæster i Bethlehem.“ (I⁷, 31.) Altsaa et Blik med Barneøjne ind i Vinbjergtet.

Fromt begynder han ogsaa sit syttende Aar med denne Bøn: „Herre, giv mig din Naade, at jeg i det kommende

Aar maa forfremmes i Christi Efterfølgelse. Og Herre, sig mig, hvad der er Livet, det sande Liv herneden!" (I, 57.)

Han var altsaa i Grunden rede til at opsøge Herrens Vingaard, men snart melder sig andre Stemmer, og saa maa Forfatteren slutte Legendens 1. Bind med de Ord: „*Føler mig som en Flagermus, der er blevet trukket frem i Solen. Jeg har brudt med Dagen — og er blevet bedraget af Natten.*“

Jørgensen dømmes haardt: „*Jeg havde jo selv søgt Ilden og havde ingen Grund til at vredes, fordi jeg brændte mig. Ingen bliver nemlig Gudsfor nægter, uden han har fortjent at blive det. Enhver tror, hvad han er værd at tro. Jeg blev Fritænker, ikke fordi Høffding docerede Fritænkeri, men fordi mit Sind var til det. Jeg blev Amoralist og Immoralist, ikke fordi Georg Brandes tilskyndede dertil, men fordi min moralske Kvalitet ikke var til mere. — Som alle svage Karakterer ønskede jeg et Liv i Frihed, uden Ansvar.*“ (II°, 29.)

Den Længsel efter Gud, som kaldte til Vinbjerget, var dog ikke til at bringe til Tavshed. Kendetegnende for dette er en Ytring fra Aaret 1891: „*Der føres jo i os alle Kampen mellem to Sjæle, hvoraf den ene klamrer sig til Støvet Lyst, medens den anden søger højere Egne. Denne Kamp er gammel som Verden og af Verdens inderste Væsen. Gud og Satan vil strides til den yderste Dag.*“ (II, 35.)

Meget stærkere træder dette frem i et Digt, der hærer Aarstallet 1894:

*Himmelen drager, og Jorden lokker —
Sandheden kalder, og Hjertet græder.
Der stiger en Røst fra de dybe Steder,
saa snart de tier, Vorherres Klokker...
O, Christ, der engang stod op fra de Døde,
løft dig og frels dig paany af din Grav!
Frels dig og frels os. Vor Tanke er øde,
vor Sjæl er i Tvivl, vort Liv er i Nød —
frels os fra Løgnens Liv mellem Døde,
frels os fra Syndens evige Død! (II, 77 f.)*

I Aaret 1894 vandt Atheisten og Nietzsche-Disciplen Carl Ewald og den ivrige Katholik Mogens Ballin mægtig Indflydelse paa Johs. Jørgensen, og den sidste gjorde ham opmærksom paa Ernest Hellos Værker.

I det Op og Ned, som nu følger, finder man allerede Dagbogsoptegnelser som: „Jeg begynder at fatte, hvad det vil sige at trænge til Naade. Thi ingen kan af Naturen leve uden Synd — ingen har Kraft til at efterfølge Christus.“ — „Og det er ikke værd at tale om Kristendommens Aag — det er med det Aag som med Atmosfærens Tryk — Menneskene kan ikke leve foruden.“ (II, 110, 112.)

Her tænker man uvilkaarligt: Du er ikke langt fra Himlens Rige, fra Vinbjerget. Og dog fulgte endnu en lang „Omflakken uden for den sande Kirke.“ (III⁶, 150.) „Ernest Hello lærte mig at tænke katholsk . . . Léon Bloy lærte mig at føle katholsk.“ (III, 96.) „Nu gjaldt det om at ville katholsk, ganske at bøje sin Vilje under Guds. Man har ikke Lov til at sætte Betingelser for sin Frelse,“ siger Mogens. Vi har at akceptere de Betingelser. — Det er rigtigt, at vi har det indre Lys. Men dette Lys formørkes af Dødsynden og kan da ikke lede os.“ (III, 130.)

I fjerde Bind staar det smukke Kapitel „Undervejs med Modstanderen“. Denne Modstander er Gud, med hvem vi vandrer, og som er vort Jags og vort Køds Fjende. Vi er undervejs — lad os benytte Vejen til at gøre os Venner med Gud. Da Dinesen, hvis »Jagtbreve« for ham som for Bøving-Petersen og Stuckenbergs havde været „næsten Idealet af Poesi“, begik Selvmord, gjorde det et stærkt Indtryk paa Jørgensen: „Han, den lykkelige, den uafhængige, den ubundne og forholdsløse (saadan saa vi ham!) — han havde nu endt sit Liv for egen Haand! „Uden for Troen,“ skrev jeg, „staar Ego og griber en i sine Kløer og slæber en ned i den bundløst brændende Fortvivlelse.“ (IV, ⁵35.)

Endelig, endelig endte Flugten fra Gud i Guds Faderarme, i Lydighed mod Guds Indbydelse. Efter det første Skriftemaal sagde P. Jos. Schmidt S. J. til Johs. Jørgensen: „De har været forfulgt af Naaden. Som Paulus har De atter og atter stampet imod Brodden og ikke villet overgive Dem. Indtil Lyset endelig blændede Dem saa stærkt, at De blev blind for alt andet . . .“ (IV, 81.)

Herren havde nu sejret. En stærk Arbejder virker uaf-ladeligt i hans Vinbjerg, en, som de andre af Hjertet under dobbelt, ja, trefoldig Løn.

„Vi vil ikke være Nonner“.

I »Politiken«s Søndagstillæg, »Magasinet« af 3. Februar interviewer Herr Tage Heft en ung Sygeplejerske; baade Titlen og Titelbilledet, en Karikatur, hvor en Sygeplejerske skrækslagen flygter for en flagrende Nonnedragt, røber straks Teudensen. Intervieweren ser »undrende paa den unge Sygeplejerske, Frk. Hjort Lorenzen«, der møder ham ved Fødselsstiftelsens Port, »en rank Pige med en kæk Næse«. Vi andre ser saamænd ogsaa undrende just ikke paa den unge Dames Rankhed og kække Næse, men paa den Frejdighed, hvormed hun sidder til Doms over katholske Sygesøstres Hær under alle Himmelstrøg, uden hvis uvisnelige Fortjener i Fortiden og Kæmpeindsats i vore Dage Sygeplejeh vilde være udsat for en Katastrofe. Og undrende ser vi ogsaa paa det Blad, som stiller sit Oplag paa 212000 til Disposition for en saadan Autoritet. Ja, hvis det havde staaet i »Magasinet«s »Pærekjøbing Tidende«! Dér maa kække Næser jo gerne stikkes i Ting, de ikke har Forstand paa.

Dermed tænker vi selvfølgelig ikke paa Sygeplejerskernes Kaar, Arbejdstid og Lønningsforhold, som sikkert endnu ikke kan betragtes som et løst Problem. Vi ønsker vore Medmennesker alle de Goder, som Samfundet er i Stand til at yde, — skønt ingen vil tage det særlig tragisk i vor Tid, at »En Sygeplejerske, der skal have et Barn, bliver simpelthen afskediget«, hun kan jo gifte sig og gøre Pladsen fri for andre. Ønsker hun maaske Erstatning for Skade i Embedsmedfør? Men vi mener, at Sygeplejerskerne er vist meget daarlig tjent, naar deres økonomiske Kamp kædes sammen med fritænkeriske Ideer. Det er nemlig Tilfældet, naar man er utilfreds med Sygeplejerskernes Løfte: *»Jeg forpligter mig for Gud og denne Forsamling til at leve mit Liv i Renhed og at udøve min Gerning i Troskab«*. Naar det om dette Løfte siges: *»Fra Ord til andet er det Nonnens Livsindstilling: Løftet om at tro og om at leve i Cølibat — og vi skriver 1935«*, da føles det jo ikke saa meget som et direkte Angreb paa Nonnerne — hvilket Kloster vilde bryde sig om at optage et saadant Kuld! — men paa selve Kristendommens ædleste Følelser: uselvisk Kærlighed og Renhed, paa det Arbejde, den ædle Florence Nightingale udførte, og næste Skridt maa saa blive Kommandoen: Rød Front! Højre om til Moskva!

Men vore Søstre maa jo alligevel holde for!

»De katholske Nonner var ypperlige Sygeplejersker i en Tid, hvor Plejen af Syge var en religiøs Barnhøjertigheds-gerning, og hvor Plejen af Syge ikke strakte sig ud over en passiv Behandling af Sygdommens Symptomer.«

Dengang fortjente de Ros; nu skal det være anderledes:

»Men hverken Nonner eller Stuekoner slog til, da hele den antiseptiske Udvikling og den sociale Udvikling skabte den nye Tids Hospitaler, hvor Plejen af Syge ikke er en Barmhertighedspligt, men en Samsundspilgt, og hvor Plejen af Syge hviler paa et udviklet videnskabeligt Grundlag.«

En nydelig Begrebsforvirring, hvor Midler, Motiver og Metoder blandes sammen til en eneste Pærevælling. Een Ting er nemlig Motiverne ved Sygeplejen: man kan pleje af religiøse Grunde, i Erhvervsøjemed, af naturlig Trang til Gerningen, selv af Mordlyst, naar man bagefter vil hænge den helbredte. Noget ganske andet er Metoderne, de skifter med Tiderne, ja næsten hvert Aar. Eengang var lægende Urter Trumf, saa foragtede man dem, og i Dag beskriver lærde Professorer dem igen i tykke Bøger. Og igen en Sag for sig er, hvorfra man faar Midlerne til Sygeplejen: fra Staten, fra Private, i Form af Stiftelser, gennem Betaling etc. Frøkenen bedes ikke forveksle disse Begreber!

Modsætningen er f. Eks. ikke Religion — Antisepsis, men Sepsis — Antisepsis, Religion — Vantro! De antiseptiske Metoder kan benyttes baade af religiøse og irreligiøse Mennesker! Jeg ved ikke, hvilken religiøs Indstilling Antiseptikens Fader, Lister, havde, men jeg ved, at han med sin Opdagelse eller Opfindelse stod helt paa Pasteurs Skulder, som baade selv var dybt religiøs og satte stor Pris netop paa de angrebne Nonner. Og den Mand, der gjorde Antiseptikeren forældet ved at indføre Aseptikeren, Semmelweiss, har først praktiseret sin Viden paa Hospitaler i Wien og Budapest, hvor der netop fandtes Nonner, og det Aartier før Dansk Sygeplejerraad blev stiftet 1899, paa en Tid, hvor man her i København endnu betragtede Semmelweiss som en halv Nar og hel Fantast. Ja, ja, »*Det er Videnskabens Krav, at vi skal være objektive, nøgterne, klare*«. siger Frøkenen saa smukt.

»Det religiøse er en Fjende af det objektive. Og det er Videnskabens Krav, at vi skal være objektive, nøgterne, klare, hurtige, sikre — for at kunne give den bedste Pleje.«

Lige omvendt Frøken! Det irreligiøse er en Fjende af det objektive. Et Menneske er nemlig ikke et Stykke Oksekød, som kommer til Behandling paa et Hospital, men et Væsen med diverse religiøse Fornødenheder, i alt Fald er saadanne Mennesker endnu stadigvæk Flertallet, ogsaa herhjemme. Dem maa en Sygeplejerske tage Hensyn til, men den Type, som Frk. H. L. repræsenterer, kan det sikkert ikke. Vil det simpelthen ikke. De vil omgaas Mennesker saa sjæleløst som en Jernbanemand en Kasse Ba-

naner eller en Postmester nogle Tryksager fra Nilfisk. Vi holder saadanne Sygeplejersker for farlige og har vore egne Tanker, naar de sværmer for Forholdene i Sovjetrusland, som Frk. H. L. gør henimod Slutningen af Artiklen. Vi tænker paa den »Pleje«, de 120 myrdede fik efter Attentatet paa Kirov.

»Driver Søstrene religiøs Propaganda overfor Patienterne?« spørger Herr Heft.

»Det er almindeligt, at Patienter, der staaer overfor en alvorlig Operation, tages til Skrifte. Og det virker højst skadeligt paa deres sjælelige Ro og uheldigt for Narkosen«, siger den adspurgte ud fra sine »mangeaarige« Erfaringer, hvorefter et endnu skarpere Angreb paa den protestantiske Sygepastorisation følger. Hvilken Autoritet skal vi nu paakalde? Vor eneste Redning er Lægerne, om hvilke Frk H. L. siger: »Vi anerkender dem som vor Autoritet. Vi respekterer dem.« Det vil altsaa sikkert falde hende let at respektere Dr. Riising, der mener, at selv Budskabet om at skulle dø, behøver ikke at virke nedslaaende paa den syge: »Har man først . . . set den Ro og Fred, som kom over Patienten, og hvilken Trøst det bragte ham, er det ikke mere saa svært at faa det gjort.« Den ansete Forfatter og Læge, Dr. A. Niedermeyer, siger: »Da jeg i min Lægepraksis ofte kunde se, hvor meget de sidste Sakramenter betød for den syge og døende, kunde jeg i Længden umuligt afvise den Erkendelse: Det er Lægens hellige Pligt ogsaa i denne Henseende at bære Omsorg for den syge«. En Kollega fortæller mig, at en jødisk Læge i Zwittau i Tjekkoslovakiet altid gav det Raad til katholske Patienter, han skulde operere: »Bring Deres Regnskab med Vorherre i Orden; naar Deres Gemyt er beroliget, kan ogsaa jeg lettere opnaa et Resultat«. Og hvorfor mon Dr. Schou anbefaler Oprettelse af evangeliske Klostre? Han har maaske ikke Frk. H. L.s store »Erfaring« med Hensyn til sjælelig Ro og Uro.

Og endelig nogle Ord om, hvorfor vi tager den katholske Sygesøsters Parti. Hvad hendes faglige Uddannelse angaar, siger en Autoritet, som »vi respekterer«, Dr. Hansborg: »at de for langt de flestes Vedkommende staaer fuldt paa Højde med Sygeplejerskerne andre Steder.« Staten hræver jo ogsaa samme Eksamen af dem, som af alle andre. Hun vier sig helt til sin Gerning og betragter det som hellig Pligt at ofre sig for den syge. Hun venter ikke paa Klokkeslettet, naar hun kan gaa, hun lever i et Samfund med fast Ramme, med Tradition for Sygepleje. Hun er bedre værnet mod Standens moralske Farer, der siges ikke at være ringe. »Alle Mænd imellem 8 og 80 Aar forelsker sig i Sygeplejersken, inden der er gaaet 8 Dage«, sagde en amerikansk Sygeplejerske: (Efter Berl. Aft.); den

Atmosfære vil ikke saa let danne sig omkring en Søster, der har givet Afkald paa den jordiske Kærlighed. Det er en Kendsgjerning, at de katholske Hospitaler saavel som Diakonissestiftelserne er godt belagte. Mon det, trods de sværere Kaar, de eksisterer under, er, fordi Folk plejes daarligere der end andre Steder? —z

Katholsk Ungdomsværn.

1910 — 23. Februar — 1935.

(Fortsat.)

Tilskyndet af Mogens Ballin organiserede Frk. Hedevig Utke Ramsing (nu Sr. Clara) og Fuldmægtig St. Fink Jensen en Del unge i »Absalonskredsen«, der stillede sig som Opgave gennem en Bøsseindsamling rundt om i Hjemmene at samle Penge til Absalongaarden; det grundlæggende Møde holdtes i Bredgade 67, 3.-10.-1912. (»Nord. Ugeblad« 1912, 752 flg.)

Paa 11. Raadsmøde, 25.-4.-1913, udtalte Pater Günther: »Nu staar K. F. U. K. i Begreb med at faa deres eget Hus. Det er da baade forstaaeligt og glædeligt, at vore unge nu har sat sig i Bevægelse for at arbejde mod et lignende Maal. Det er en stor Opmuntring for Ungdomsværnet, at de unge har sat dette Arbejde i Gang. Absalonskredsens Bøsseindsamling har ført til Ønsket om nærmere at faa fastslaaet Ungdomsværnets Forhold til Fondet Absalons Gaard.« (I, 101.)

Efter i Sandhed langstrakte Forhandlinger paa Raadsmøder gennem flere Aar, hvor alle tænkelige Følger af een Gang tagne Beslutninger blev nøje prøvede, klaredes dette Forhold, idet Raadet nedfældede disse Debatters Resultat i de Paragraffer, som vedrører Fondet i Værnets Love.

Absalonskredsen havde ingenlunde haft i Sinde ved sin Forespørgsel at tiltage sig nogen uhjemlet Indflydelse paa Fondet; saaledes udtalte Kredsen i en Skrivelse af 16.-2.-1914 til Værnet, at »Absalonskredsen er dannet for at skaffe Penge til Fondet Absalons Gaard, som er grundet af, hører under og styres af Ungdomsværnet.« (I, 137—138.)

I en Skrivelse af 15.-11.-1914 meddelte Fink Jensen Værnet, at Absalonskredsen havde bestemt sig til foreløbig at standse Bøsseindsamlingen. Kredsen havde da faaet den Tanke, »om vi ikke kunde bruge Bøsserne til en Indsamling til Støtte for Vikariatet i denne vanskelige Tid . . . Vi betragter en mulig Indsamling som rent foreløbig og kun som en nødvendig Hjælp i disse vanskelige Tider.« Og

Kredsen udbad sig Værnets og Biskoppens Tilladelse til denne midlertidige Ændring af Indsamlingens Formaal under Krigen. (I, 149.) — Pater Günther anbefalede dette Andragende; Fink Jensen havde til Formanden udtalt, at her ved blev Danmark til Absalons Gaard. (I, 150.) Raadet tiltraadte Forslaget. — Ved Udgangen af 1917 havde Absalonskredsen indbetalt 1226 Kr. 36 Øre til Vikariatet.

Samme Aar dannedes en ny Forening under Navn: »De Unges Indsamling til Absalons Gaard af 15. April 1917.«

Dir. Chr. Henrichsen, 4. Form. i K. U. V.

Denne Forenings Bestyrelse skulde aarlig indbetale det indsamlede Beløb til Værnets Kasserer, som skulde lægge Beløbet i Absalonsgaardsfondets Kasse. (II, 22—23.) — I Juli 1918 meddelte »Ungdomsvennen« (55), at »De Unges Indsamling...« »har modtaget de røde Bøsser, der før administreredes af Absalonskredsen«; denne har dermed formentlig ophørt at eksistere. Bøssernes Indhold gaar vedblivende til Vikariatet, saalænge Krigen varer.« — Gennem den nye Indsamling modtog Absalonsgaardsfondet 893 Kr. 89 Øre for Aarene 1917—20.

Paa Værnets Generalforsamling 24.-3.-1930 meddelte Pater Günther, at siden 1.-10.-1919 »er der foregaaet den Forandring, at Fondet har mistet sin regelmæssige Tilvækst, idet »De Unges Indsamling...« ikke længere gaar til Fondet [men til Udsmykning af Ungdomslokalerne i »Vesterhus«].« Og Pateren føjede dertil følgende Bemærkning: »Fondet forøges for Tiden kun ved tilfældige Gaver og sine egne Bankrenter. Det er at haabe, at de tilfældige Gaver maa blive mange og store; udelukket er det heller ikke, at en regelmæssig Indsamling til Fondet atter engang vil blive paabegyndt. Det er dog ikke alene i Fondets Forøgelse, at der er sket en Ændring; ogsaa i dets Formaal er der foretaget en Forandring. Vi har her i Aften paa den ekstraordinære Generalforsamling vedtaget en Forandring i vore Loves § 12, der er langt mere anvendelig, som den ny lyder, end den var før; den bortfjerner ikke Muligheden for Opførelsen af en Centralforeningsbygning, men sætter os ved Siden deraf i Stand til, ogsaa inden en

saadan Bygning kan blive opført, at hjælpe de unges Foreninger til Lokaler, naar der er Trang til saadanne. Den mindre Lovændring i § 13 beror paa et stille Haab om, at en Indsamling til Absalonsgaardsfondet maa opstaa engang igen.« (Gfslgs. Protokol 19.)

Fondet har for øvrigt skaffet Værnets Bestyrelse adskillige Bryderier, idet man snart fra en, snart fra en anden interesseret Side har søgt at angribe Fondets Midler. Mange har fundet det ganske urimeligt, at disse faa Tusinde Kroner er baandlagt til et Formaal, hvis

Virkeliggørelse ligger langt ude i en uoverskuelig Fremtid, og det til et Formaal af Dimensioner, i Forhold til hvilke Beløbet er latterligt lille. Man burde faa disse Penge frigivet, saa de kunde komme det øjeblikkelige Arbejde til Gode. — Over for disse Meninger har Værnet kun kunnet pege paa Lovens Ord og gøre det Hensyn gældende, man skylder de mange Bidragydere og Indsamlere, der har givet Penge og [Arbejde i den ganske bestemte Hensigt, Vedtægter.

Murermester A. V. Günther.

som er formuleret i Fondets

Lokaler til Ungdomsarbejdet.

I Begyndelsen af 1912 stod Værnet midt i en Drøftelse af dette Spørgsmaal.

Anledningen var et Ønske, som blev fremsat paa A. C.s Generalforsamling 27.-9.-1911. Det gik ud paa, »at A. C. vilde interessere sig for K. U. F. og medvirke til, at Forbundet navnlig ogsaa kom til at fyldestgøre de Forventninger, som de unge, der er 20 Aar og derover, stiller til en saadan Forening.« (I, 56.) — Den 1.-11.-1911 indbød A. C. bl. a. ogsaa en Del unge, der ikke var Akademikere, til en Diskussion om dette Emne. Mogens Ballin indledede med et Foredrag om Ungdomsforeninger, han i Sommerens Løb havde lært at kende i Udlandet, saaledes i Innsbruck og

München. Og Forsamlingen udtalte det ønskelige i, at der dannedes et »Ældre Hold« i K. U. F.

Der nedsattes et Udvalg, hvori Kontorchef Tardini blev Formand og nuv. Sakristan Johs. Hansen Sekretær.

Inden Raadsmedlemmerne begyndte det 7. Raadsmøde 15.-1.-1912, foretog de en Vandring gennem Vikariatsbibliothekets Lokaler i Bredgade 69 for at skønne, om disse store Værelser vilde egne sig til Foreningslokaler, naar de efter nogen Ombygning blev sat i direkte Forbindelse med Forsamlingssalen i Nr. 67. Det var den almindelige Mening i Raadet, at Værnet her vilde kunne byde K. U. F. udmærkede Foreningslokaler under hjemligt hyggelige Forhold, hvor en Økonom skulde bestride Serveringen fra Køkkenet.

Under Forhandlingen i Raadsmødet udtalte Pater Günther: »Vi har faaet et meget stærkt Indtryk af, at de ældre Medlemmer i K. U. F. meget nødtigt vil se Forbundet sprængt i to selvstændige Foreninger. Det tænkes saaledes ordnet, at de unge alene holder Møde her i Salen den første Del af Aftenen, medens den ældre Afdeling har til Huse inde i de nuværende Bibliothekslokaler; derpaa samles de alle den sidste Del af Aftenen.« (I, 56.)

Pater Günther gjorde opmærksom paa, at Spørgsmaalet om Oprettelsen af Ældreafdelingen var et rent internt Anliggende i K. U. F.; for Raadet fik det først praktisk Betydning, naar Værnet stod over for den Opgave at skulle skaffe Forbundet den fornødne Arbejdsramme.

Da omtalte Udvalg holdt sit 5. og sidste Møde 7.-2.-1912, forelaa en Skrivelse af 24.-1.-1912, hvori K. U. F.s Bestyrelse udtalte, at den »ikke ansaa K. U. F. for at være stærk nok til en Adskillelse i et Ældre- og et Yngrehold...« (Udvalgets Protokol, S. 15; denne Protokol ligger i Værnets Arkiv.) — Efter at have besluttet at lade fornøden Meddelelse om dette Resultat tilflyde Deltagerne i A. C.s Møde 1.-11.-1911, opløstes Udvalget (sst. S. 16). — Der er til denne Dag næppe nogen uden for Raadets snævre Kreds, der er vidende om den alvorlige Vilje, hvormed Værnet ønskede at sætte alt ind paa at skaffe Ældreafdelingen de bedst mulige Arbejdsbetingelser.

Under Pastor Hillebrandts og nuv. Sakristan Johs. Hansens energiske Arbejde udviklede K. U. F. sig i de følgende Aar; men først 24.-12.-1918 oprettedes Ældreholdet med 35 Medlemmer. (Ungdomsvennen, 30.) Og under den med Pastor Schindlers Ledelse var der 5.-5.-1918 mødt 80 Medlemmer fra Københavns-Afdelingens*) Yngste-, Yngre- og Ældrehold til K. U. F.s sidste Vintermøde (sst. 47).

*) Forbundet havde ogsaa en S (Sundby)-Afdeling.

Men Lokaleplanerne fra 1912 behøvede man ikke at genoptage, idet Baronesse Stampes store Gave til den katolske Ungdomssag i Begyndelsen af 1919 satte Værnet i Stand til i »Vesterhus« at aabne Ungdomsforeningerne Lokaler under langt gunstigere Forhold.

(Fortsættes.) — 0 —.

Presse-Rundskue.

Antikrist-Mystik.

Der er blevet tilsendt mig et Nummer af »Tidens Tale« (Nr. 1, 1935), et adventistisk Tidsskrift, der som sædvanlig bringer en Artikel om Antikristen — selvfølgelig den romerske Pave. Det er ørkesløst at svare paa adventistiske Smædeartikler. Hvad historisk Uvidenhed og Naivitet angaar, staar den foreliggende paa Højde med Rosenbergs »*Mythus des 20. Jahrhunderts*«, hvis fascinerende Kraftsprog dog her er erstattet med kedsommelig Banalitet. Det rigtigste Svar vilde være at henvise til Borgerlig Straffelovs § 140: »*Den, der offentlig driver Spot med eller forhaaner noget her i Landet lovligt bestaaende Religionssamfunds Troslære eller Gudsdyrkelse o. s. v.*«

I Stedet for at komme med en Gendrivelse af »Pave-Antikrist«-Theorien — en saadan findes i klassisk Fuldenndthed allerede i den h. Kardinal og Kirkelærer Bellarmins *Controversiæ* — vil vi hellere undersøge, hvorfra denne bizarre Idé egentlig stammer.

Den første, der kaldte Paven for Antikrist, var vel Kejser Frederik II; dette beroede dog i nogen Grad paa Gensidighed, idet Pave Gregor IX (1227—1241) svarede sin kejserlige Modstander med samme Mønt. Selve Pavedømmet betegnedes for første Gang som Antikrist af Katharerne (11. til 13. Aarh.) De lærte, at ligesom Jødedommen var Satans Synagoge, saa var dens Arvtager, Romerkirken, Satanskirke og dens Øverste selve Antikristen. Fra disse Sekterere i Sydfrankrig gaar der næppe Traade til Wiclifterne i England. Det er vistnok for egen Regning, at Wiclif i sin *Dialogus* (1382) udslynger denne Bespottelse mod Pavestolen. Fra Wiclif overtager Hus Betegnelsen. Han bruger den første Gang 1412 mod Johannes XXIII. Det var rigtignok under det store Skisma, da Johannes XXIII havde udstedt en Korstogsbulle mod Kong Ladislaus af Apulien, en af den retmæssige Pave Gregor XII's Tilhængere. Hus, der hørte til Gregor XII's Dependens (Parti), saa deri et Angreb paa Kristenheden og kaldte Bullens Op-havsmand — altsaa Modpaven — for Antikrist.

Det er dog først gennem Luther, at Pave-Antikrist-Theorien har faaet sit egentlige Indhold og er blevet til et reformatorisk Dogme. Det var en Slags eskatologisk Mysticisme, næret ved Læsning af den hemmelige Aabenbaring og Daniels Spaadomme, der i Luther fødte Overbevisningen om, at Paven maatte være Antikrist. Med stadig voksende Bestemthed fremsætter han denne uhyrlige Anskuelse, først tøvende: »jeg kan næsten ikke mere tvivle derpaa« eller betinget: »hvis Paven anmasser sig alene at have Magten til at udlægge Skriften, saa ophøjer han sig over Guds Ord og er værre end Antikristen.« Men Bekendtskabet med Hus' Skrifter og endnu mere hans efterhaanden truede Stilling — den forestaaende Ekskommunikation — faar ham til at stryge alle »hvis« og »næsten«, for i den mest uforbeholdne Anvendelse af Pave-Antikrist-Theorien at skaffe sig »en Krigstrompet, der raaber til Kamp mod den romerske Antikrists Tyranni, der fordærver hele Verden« (Brev til Spalatin 5.-8.-1520). Luther besvarede da ogsaa Leo X's Ekskommunikationsbulle med et Skrift, der bærer den fængende Titel: »Mod Antikristens forbandede Bulle«. Belegnelsen blev, iøvrigt ogsaa med Melancthons Billigelse, optaget i de reformatoriske Bekendelsesskrifter. I de Schmalkaldiske Artikler II, 4 læser vi: »Af denne Lære følger klart, at Paven er selve den virkelige Antikrist, der har ophøjet sig over og mod Kristus«. Dermed er Pave-Antikrist-Ideen blevet protestantisk Dogme.

Vi kan nogenlunde forstaa, at man paa Wiclifs, Hus' og Luthers Tid kunde komme til at se en Kristusfjendtlig Magt i Paver, der ved deres Verdslighed og Pligtforsømmelse var den største Hindring for en »Reform paa Hovedet og Lemmerne«. Men at bruge denne eksempelløse Beskyldning mod Pavedømmet i sin Helhed og — som Adventisterne gør — fastholde den overfor den nyere Tids fremragende Paveskikkelser, — det vidner om en Mentalitet, der gør enhver saglig Drøftelse umulig. A. Menzinger S. J.

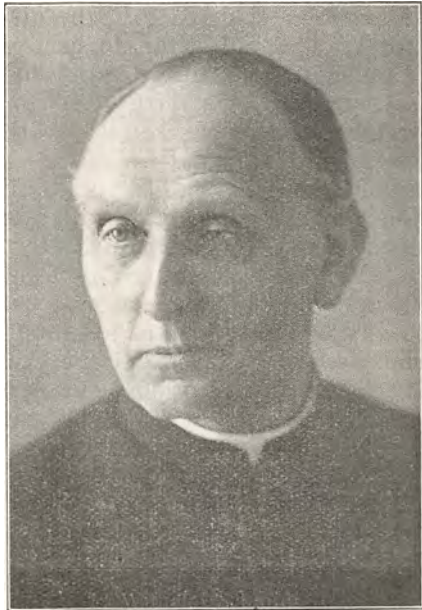
En stor katholsk Lærd: P. Wilhelm Schmidt.

I Anl. af Prof. W. Sch's. Foredrag paa Universitetet.

Wilhelm Schmidt er Westfaler. Han er født i Hörde den 16. Februar 1868 som Søn af en Fabrikkskleinsmed. Trods en fortvivlende lille Indtægt arbejdede den stræbsomme Familie sig op, og to af Sønerne viede sig til Præstestanden, en tredje Søn blev Lærer. Endnu som Gymnasiast traadte Wilhelm ind hos Steylermissionærerne og blev i 1892 præsteviet. Kongregationens Stifter, P. Janssen, sendte saa den unge Præst til Berlin, hvor han skulde

studere — Naturvidenskab. Men Forsynet havde andre Planer; Wilhelm ombyttede snart Naturvidenskaben med Sprogvidenskaben, hvilket Studium han drev videre ved Universitetet i Wien, efter at han i 1895 var kommet som Lektor til Missionsseminariet St. Gabriel i Nærheden af Wien. Her i St. Gabriel blev det katholske Østrig den unge Lærdes andet Hjem.

I Berlin havde P. Schmidt studeret Hebraisk, Aramæisk og Arabisk, og ved Siden deraf lærte han Polsk. I St. Gabriel underviste han i Gymnasiet og ved de theologiske Kursus i Græsk, Hebraisk, Polsk og Tjekkisk. Ligeledes havde han tilegnet sig Engelsk, Fransk og Hollandsk. Men fra omkring Midten af Halvfemserne søgte den unge Filolog og Orientalist mere og mere hen imod Naturfolkenes Sprog, hvilket skulde faa afgørende Betydning for hans Fremtid. Det var hans Brevveksling med tidligere

P. Wilhelm Schmidt.

Klassekammerater, der nu virkede i Missionerne i Afrika og Sydhavet, og som berettede ham om de Indfødtes Sprog, der ansporede ham til dette

nye Sprogstudie, hvis første Frugter var Udgivelsen af Bogen: »Die Verhältnisse der melanesischen Sprachen zu den polynesischen und untereinander« (1899), »Die sprachlichen Verhältnisse Ozeaniens« (1900), »Die Jabim-Sprache der Sakai und Semang auf Malacca zu den Mon-Khmer-Sprachen« (1901), o. s. v.

Sprogstudierne strakte til at begynde med over hele den beboede Del af Jorden. Men denne Overflod var selv for en Arbejdskraft som Wilhelm Schmidts for stor, og saa indskrænkede han sig senere til et mere »begrænset« Omraade, nemlig til Sprogene i Sydøstasien, Sydhavet og Australien. Først henvend 20 Aar senere gik P. Schmidt i Gang med systematisk at studere alle 5 Verdensdeles Sprogstammer.

Sprogstudierne drev han igennem flere Aar ved Siden af

sine mange Skoletimer i Missionsseminariet og sit Sjælesørgerarbejde i Wiens Omegn. Igennem næsten 10 Aar underviste P. Schmidt ogsaa paa Kvindegymnasiet i den nærliggende By Mödling. Endvidere var han igennem mange Aar Kordirigent i St. Gabriels store smukke Kirke, og han har ogsaa givet sig af med Kompositioner.

Omkring Aarhundredskiftet optog P. Schmidt et nyt Studium: han begyndte at studere Folkelæren og forenede fra nu af Sprog og Ethnologi, som ingen anden nulevende Ethnolog. Medens P. Schmidt saaledes kom fra Sprogforskningen til Ethnologien, vendte Historikeren Friedr. Graebner sig omtrent samtidig fra Historieforskningen til Ethnologien. Og med disse to Forskeres Samarbejde begyndte en ny Æra indenfor Ethnologien, som i to Menneskealdre fejlagtigt var blevet drevet efter naturvidenskabelige Metoder paa evolutionistisk Grundlag, men som nu endelig blev anerkendt som historisk Videnskab og systematisk fornyet. (Se N. U. 1935 Nr. 1.)

Men P. Schmidt er ikke alene beundringsværdig som banebrydende Lærd, men ogsaa som en stor Organisator. Hans Organisationstalents første Frugt var »Anthropos«, internationalt Tidsskrift for Folke- og Sprogkundskab, stiftet af Schmidt i 1906 og understøttet af det østrigske Leo-Selskab, Görres-Selskabet, Wiens Undervisningsministerium og Berlins Kolonialamt. I Løbet af kort Tid blev »Anthropos« det førende indenfor alle Fagtidsskrifter og er det den Dag i Dag. Ganske vist blev Krigen en meget truende Fare for dette internationale Foretagende; men det lykkedes med behændig Taktik at føre »Anthropos« frelst gennem alle Krigsfarer, indtil det efter Krigen igen styrkedes og opnaaede endnu større Udvikling.

Verdenskrigen afbrød for Størstedelen P. Schmidts Arbejde. Han kunde, saaledes siger han, ikke sidde stille ved sit Skrivebord, naar Millioner af Landsmænd satte Sundhed og Liv paa Spil. Og saa gjorde han under næsten hele Krigen Tjeneste ved Øst- og Sydfronten som østrigsk Feltpræst. Sammenbruddets og Revolutionens Tid modnede endnu en smuk trøsterig Bog: »Der deutschen Seele Not und Heil« (1920), som den Dag i Dag er værd at læse. Derefter ombyttede Feltpræsten atter sin Uniform med sin Ordensdragt og fortsatte de igennem fire Aar afbrudte ethnologisk-sproglige Arbejder, fuldendte dem og lagde Planer til store nye.

I 1919 udkom: »Gliederung der australischen Sprachen« (trykt 1912), 1924 det mægtige Bind »Völker und Kulturen, 1. Teil: Gesellschaft und Wirtschaft« (paabegyndt 1914), 1920 tredje Oplag af »Uroffenbarung«, af hvilket Værk der ogsaa udkom en fransk Oversættelse. Samme Aar blev

P. Schmidt Professor ved Wiens Universitet. Andre store Værker fra Efterkrigstiden er: »Die Personalpronomina in den australischen Sprachen« (1919); »Ethnologische Bemerkungen zu theologischen Opfertheorien« (1922); »Menschenwege zum Gotteskennen« (1923); »Die geheime Jugendweihe eines australischen Urstammes« (1923). Et af de mest betydningfulde Værker fra P. Schmidts Haand er: »Die Sprachfamilien und Sprachenkreise der Erde« (1926). Og saa er der det vældige Værk, »Ursprung der Gottesidee« om Urtidens Religion, hvis første 5 Bind hvert paa ca. 800—1000 S. allerede er udkommet og som stadig fortsættes. (Se N. U. 1935 Nr. 1). Et Resumé af dette Værk er »Handbuch der vergleichenden Religionsgeschichte«.

Det elskede praktiske Sjælesørgerarbejde sætter P. Schmidt ikke til Side, han udvider det tværtimod. Han tog sig af den ny opblomstrende katolske akademiske Bevægelse i Wien og holdt sine berømte »Kristusforedrag«, som ved en enkelt Lejlighed paahørtes af Tusinde Tilhørere. Til Støtte for den liturgiske Bevægelse udkom Værket: »Das feierliche Hochamt« (1919).

En større, social Virkekreds fik P. Schmidt, da den nuværende østrigske Regering betroede Familiereferatet til ham; i Skrift og Tale har han i de sidste Aar vist Vejen til en sund og fornuftig Familiepolitik.

At optælle alle de Æresbevisninger og Anerkendelser, som den beskedne Lærde har faaet, er uoverkommeligt paa dette Sted. Det vilde fylde en halv Side at fortælle, hvor han er Æresdoktor, eller hvilke Selskaber der har udnævnt ham til Medlem. Hans 60 Aars Fødselsdag fejredes med et Festskrift, hvori 70 Lærde fra hele Verden hyldede Videnskabsmanden. Den hellige Fader betroede ham Organisation af den ethnologiske Afdeling af den store Missionsudstilling 1925 og udnævnte Pateren bagefter til Direktør for Missionsmusæet i Rom.

Ufortrødent virker P. Schmidt videre paa alle disse Felter. Han forbereder sin Ordens Missionærer, saa de baade som Sjælesørgere og Ethnologer drager ud til fjerne Lande. Han organiserer ethnologiske Kongresser. Han har uddannet et helt Hold af Elever, der allerede arbejder paa hans vidtstrakte Arbejdsfelt, Gusinde, Koppers, Schebesta m. fl. Hans Initialiv skyldes de Opdagelsesrejser, som vi skrev om i Nr. 1 af denne Aargang. Nu er han paa en Foredragstourne i Skandinavien, men saasnart han er kommen hjem, tiltræder han en Verdensrejse, der skal føre den 67-aarige bl. a. til Kina. Sandeligt et Liv, som har benyttet sine Talenter saa godt som faa og har baaret Frugt hundredfold. Det bliver en stor Oplevelse at høre P. Schmidt, der ogsaa er en fængslende Taler, ved det paatænkte Foredrag.

En ny „Los von Rom“ Bevægelse i Østrig?

Mange af vore Læsere husker maaske endnu den Fra-faldsbevægelse blandt østrigske Katholiker, som under Lø-senet: »Los von Rom« omkring 1900 førtes af Pangerma-nerne i det gamle Monarki, der omsatte deres Vrede over det katholske Folkepartis Kamp for Retfærdighed over for Slaverne i en rasende Kampagne mod den katholske Kirke. Mindst fem Millioner Mark og mange gejstlige protestan-tiske Agitatorer kom fra Tyskland og forkyndte »det rene Evangelium« i de stille Alpedale. Mange lunkne Katholiker lod sig rive med, uden at de nybyggede protestantiske Kirkers Bænke derfor blev mere slidte under Gudstjenesterne. Hvor samvittighedsløst og usmageligt dette Trosskifte af politiske og nationale Motiver ofte blev fuldbyrdet, bevidner den før omtalte Bog af Dr. A. Niedermeyer, der selv faldt fra i denne Tid og først efter et langt Livs Brydnin-ger fandt tilbage til Kirken. Da han som Student meldte sig hos den protestantiske Præst til Optagelse, faldt der ikke et Ord om Forskellen mellem den nye og gamle Tro; hvert Spørgsmaal vilde ogsaa have bragt Studenten, der paa dette Tidspunkt nærmest var Atheist, i frygtelig For-legenhed, — han fik kun Paabud om at modtage den lutherske Nadver, dermed var »Omvendelsen« fuldbyrdet. Men hvorfor spille Ord! Selveste Hitler har brudt Staven over denne Blanding af Religion og Politik — skønt han er dens Fosterbarn —, og den troende Protestant i vore Dage, der har oplevet marxistiske Fra-faldskampagner en gros, er sikkert blevet mere mistænksom over for »nationale Omvendelser«.

Paa enkelte nær! Herhjemme har ifølge »*Nordschleswig-sche Zeitung*« af 31. Jan. en Pastor Wassner i Gravensten holdt en »Andachtsstunde«, hvorved en østrigsk Kollega i et Foredrag skildrede de »frygtelige Lidelser«, Protestan-terne er udsat for i Østrig, Forfølgelser, som dog ikke afholdt »Tusinder af Katholiker« fra at vende Rom Ryggen og bekende det »rene Evangelium«. Naar en »lille Menighed i Steiermark«, efter Foredragsholderens romantiske Skil-dring, har leveret »Tusinder af katholske Bønder« til den nye Bevægelse, hvad er der saa ikke kommet fra de store Byer? Det er bare ikke til at forstaa, at Østrigs protestan-tiske Befolkning saa alligevel og stadigvæk ikke udgør mere end ca. 3 0/10. Og det er Synd, at de stakkels forfulgte ikke fik mere ud af Pastorens Romantik end 50 Kr. ved Ind-samlingen.

Den nøgterne Sandhed er imidlertid, at der ikke findes nogen forfulgt Protestantisme i Østrig. Den protestantiske

Svejtserpastor *Louis Henriod* har for at undersøge alle herhenhørende Rygter (som i 1934 spredtes endog i Sverige af en omkringrejsende Dr. Kinsky) selv aflagt Besøg i Østrig og konstateret, at ingen Regeringsakt og ingen administrativ Handling i Østrig kan retfærdiggøre saadanne Bebrejdelser, og hvad der er mere, den østrigske Superintendent *Heinzelmann* har selv fordømt disse Rygter. I Begyndelsen af Januar har han henstillet til sine Menigheder at beflitte sig paa yderste Sandfærdighed ved Redaktionen af Beretninger; han har karakteriseret den udenlandske Propaganda som overdreven og løgnagtig. Mere kan heller ikke vi andre gøre eller forlange. Vi kan kun tilføje, at Motiverne til det hele igen er de samme som under *Los-von-Rom* Bevægelsen. Denne Gang er det *Al-tyskernes Arvtagere*, de østrigske Nazister, der rasende over deres Nederlag d. 25. Juli, ikke blot angriber Regeringen for Grusomhed, skønt den ikke henrettede flere end 23 efter Julioprøret og kun Folk med meget blodige Hænder (sammenlign Tysklands officielt 77 skudte af 30. Juni og Ruslands 119 efter *Kirovattentaet*), men søger at ramme Staten gennem Kirken, idet de opfordrer til Frafald. Det er rigtigt, at enkelte Protestanter er blevet straffet, men kun for saa vidt de som Nazister havde deltaget i Julioprøret; det var ikke Kirkens og Statens Skyld, at der var relativt mange Protestanter blandt Putschisterne.

Vi vil uden videre tilstaa, at det er lykkedes for dem at forlede en Del af deres Tilhængere til at melde sig ud af den katolske Kirke. Naar der er Tale om 40,000 nykonverterede Protestanter, er det dog Overdrivelse. Efter Februarrevolten vendte mange Titusinder af oprindelig frafaldne Socialdemokrater tilbage til den katolske Kirke. En Del af disse Mennesker gik ogsaa over til Protestantismen, ikke saa faa, fordi et andet Ægteskab udelukkede en Konversion til Kirken. Tallet er ca. 13,000. Selv om det var flere, tør man tvivle, om Mennesker, der i Løbet af 10 Aar skifter deres Religion 2—3 Gange, kan kaldes særlig værdifulde religiøse Erhvervelser. Man vil ogsaa forstaa, at Staten skrider ind, hvor en Konfession bliver til et Skalkeskjul for et politisk Parti og en Masseovergang benyttes som politisk Demonstration. Men i øvrigt er Tolerancen intet Steds saa vel forvaret som hos gemyttlige Øst-rigere.

NYE BØGER.

III. *Dansk Konversationsleksikon*, 7. og 8. Bind. Berlingske Forlag. Kr. 2,50 pr. Bind.

Det kendte Leksikon fortsætter i samme Spor, som det begyndte. Hovedvægten lægges paa teknisk Stof og mange og aktuelle Billeder. Om Elektricitet og dermed beslægtede Emner findes i 7. Bind 65 Sider med mange Ill. Pastor *Bernh. Jensen* skriver bl. a. om følgende Emner: *Droste zu Vischering*, *Duperron*, *Döllinger*, *Ehrle* (Præfekt for Vatikansnets Bibliothek 1895—1914), *Eminence*, *Emmerich*, *Anna Katharina, von Euch*. I Artiklen *Eskimoer* (Politilæge Søren Hansen) synes man, at der foruden den alm. Forklaring af Ordet *Eskimo* (»de, der spiser raat Kød«) ogsaa burde være nævnt Prof. W. Thalbitzers Tydning, der gaar ud paa, at det skal være en Forvanskning af *excommunicés**). — 8. Bind overrasker ved, at der findes en Artikel af Forf. Johs. Jørgensen, der allerede i 2. Bind findes opført i Listen over Medarbejdere. Emnet er selvfølgelig *Frans af Assisi*, behandlet i en 2 Spalter lang Artikel, der i stærkt sammentrængt Form omtaler alle vigtige Begivenheder i Frans's Liv. Af Pastor *Bernh. Jensen*, den stadig flittige Medarbejder ved Leksikonet, findes bl. a. følgende Artikler: *Exequiæ* (hvorfor ikke *Exsequiæ*?), *Exercitia spiritualia*, *Faulhaber*, *Ferrara-Konciliet* (1438), *Frans af Sales* og *Fredskys*, alle korte, men klare Artikler, der i faa Linier siger, hvad der kan siges i et Leksikon som dette. M—l.

Anselm Schott O. S. B. *Das vollständige Römische Messbuch, lateinisch u. deutsch*. Udg. af Beuroner Munke. 4. Opl. 1546 S. Freiburg i. Br. Herder. RM. 9,80.

Den liturgiske Bevægelse kunde i Fjor fejre et mindeværdigt Jubilæum. For 50 Aar siden tilbød Benediktinermunken *Anselm Schott* Forlaget Herder Manuskriptet til en Messebog for Folket, med *Maredsous-Benediktinernes* »*Missel des fidèles*« som Forbillede. Denne 1. Schott, der ogsaa var Forbilledet for den 1. danske Messebog af 1907, ikke den nuv. af 1926, fejrer nu Jubilæum med en 4., med største Omhu udarbejdet Udgave, og omgivet af en hel Krans af Børn og Børnebørn. Der findes ogsaa en Schott Nr. 2, hvor ikke hele den latinske Tekst er med, en Schott Nr. 3, som kun indeholder Søn- og Helligdagens Messeformularer, Nr. 4 for Folkets brede Lag og saaledes fremdeles til Nr. 8, en Schott for svagsynede, for Børn, større

*) I Festskrift, udg. af Kbhvns. Universitet i Anl. af Hs. Maj. Kongen Fødselsdag 26. Sept. 1932. Fra Grønlandsforskningens første Dage. Refereret i *Credo*, Marts 1933.

Elever, mindre Børn. Et vældigt Arbejde er nedlagt i denne Bog, og en Teknikens Sejr er dette trods sit store Sideantal tynde Bind (knapt $2\frac{1}{2}$ cm). Ypperlige korte Indledninger bringer de varierende Tekster i levende Forbindelse med Messens faste Dele. Dertil kommer et Kyriale for Folket med 18 Koralmesser med Noder og et Tillæg af smukke Privatbønner ved den h. Kommunion. Et liturgisk Dokument af Rang og et nyt Bevis paa den sejrrikt fremtrængende liturgiske Bevægelse! — z.

Curotto Ernestus, Monumenta Sapientiae. Thesaurus Sententiarum.
692 S. Lire 35,—. Societa Editrice Internazionale, Torino.

Alfabetisk ordnede Themaer (Abstinencia, Acidia, Accusatio, Actio, Adolescentia, etc.), belyst gennem Ord fra den hellige Skrift og fra Kirkefædres, Kirkelæreres, Filsoffers, Taleres, Retslærdes og Digteres Værker. Hvorfor sapientia antiquorum næsten udelukkende kommer til Orde, ses ikke ganske klart. Ganske vist skulde saa moderne Visdomsord næsten alle først have været oversat til Latin. Slige Samlinger giver mange Impulser. A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Aarsberetning og Regnskab f. Mødreforen. i Ordrup.

I 1934 er der sendt Lykønskning til 9 Mødre i Anledn. af et Barns Fødsel samt læst Messe for disse nyfødte Børn. — Fra Systuen er der uddelt 180 Stkr. nyt og 100 Stkr. brugt Tøj, 30 Par nye Strømper, 136 Stkr. er sendt til Børnehjemmene i Allerslev, Nakskov, Næstved og Roskilde. Resten er fordelt i Menigheden. — Da det efterhaanden har vist sig vanskeligt at samle Damerne til Syning i Præstegaarden, væsentligt paa Gr. af de lange Veje, har en Del Medlemmer forsøgsvis paataget sig at sy hjemme og med udmærket Resultat. En enkelt Dame har saaledes i sidste Halvaar strikket 23 Sweaters og syet 13 Par Drengbenklæder, og en anden Dame har syet 12 nydelige Pigekjoler.

Indtægter.		Udgifter.	
Kassebeholdning $\frac{1}{4}$	34 31 03	Messer.....	36 00
Kollekter ved Messen .	77 54	Indkøb til Systuen	162 86
do. v. Monikamøder	16 85	Frugt	2 60
Fra Vincentsforeningen	36 85	Konting. til D. K. K. F.	
Gaver	86 41	1933 og 34	20 00
Renter	0 61	Kassebeholdning $\frac{1}{4}$	35 27 83
	<u>249 29</u>		<u>249 29</u>

Alle, der har bidraget med Gaver eller Arbejde, bringes herved en hjertelig Tak.

Hillerød.

Hver 1. Søndag i Md. holdes der Sangmesse m. Præd. i den store Sal paa Hotel Leidersdorff, Slangstrupgade, lige over for Indgangen til Frederiksborg Slot. Flygel og Talerstol staar til vor Disposition; saamtidig findes der et Værelse, hvor der kan høres Skriftemaal. — Hr. Organist Bredahl fra Roskilde ledsager Salmesangen. Trykte Salmer uddeles. Vore katholske Spejdere viser de besøgende tilrette. Katholikerne bedes møde fuldtalligt, da vore Fremtidsplaner jo afhænger af Deltagernes Antal.

Katholsk Pastorat Roskilde, Tlf. 965.

St Albani Klub i Odense

afholdt d. 31. Jan. ordinær Generalforsamling. Af Formanden, Hr. O. Smidts Beretning fremgik, at Klubben i det forløbne Aar havde afholdt følgende Møder: Fastelavnsfest d. 13. Febr., Foredrag af Læge Søndergaard m. Diskussion d. 12. Marts, et katholsk Stævne med Deltagere fra hele Fyn i Dalum Klosters Park d. 24. Juni, Fælleskommunion for Medlemmer d. 11. Juli, Lysbilledforedrag af Hr. Sønderup, Fredericia, d. 16. Sept., en Pakkefest til Fordel for trængende i Menigheden d. 8. Dec., og Julefesten d. 30. Dec., af Overskuddet fordeltes et Beløb til 15 trængende i Anledning af Julen. Det af Kassereren, Hr. C. Konner, fremlagte Regnskab viste en stærkt nedadgaaende Tendens. Man enedes alligevel om at nedsætte Kontingentet til 2 Kr. aarlig pr. Familie. Den afgaaede Bestyrelse genvalgtes, og det blev paalagt den at sørge for gode Foredrag i den kommende Sæson. Sognepræsten, Hr. Pater Deutscher, gav tilsidst nogle praktiske Vink om, hvorledes man skulde opnaa forøget Tilslutning og rettede herunder en særlig Appæl til de unge.

S. P.

Menighedsfest i Odense.

I Anledning af Højærværdige Pastor Schmiderers 75-Aars Fødselsdag havde St. Albani Klub indbudt Menigheden til en festlig Sammenkomst med Foredrag.

Formanden O. Smidt aabnede Festen med en Hyldest til Fødselsdagsbarnet. Aftenens Taler P. Jaworski, Næstved — ogsaa Pastor Jaworski, Svendborg, havde givet Møde — fik derefter Ordet for at holde sit Foredrag om en af de største Præsteskikkelser, Pave Gregor. I et time-langt Foredrag skildredes den store Paves Liv, hans store Ydmyghed, hans Udsyn og diplomatiske Evner. P. J. drog en Parallel mellem Pave Gregors og vor egen Tids Kirkekampe og trøstede med, at nu som den Gang stod Christi Forjættelse »Tu es Petrus« ved Magt. Derpaa samledes man om Kaffebordene, hvor man med Tale og Sang

hyldede Pater Schmiderer. som i en lille Tale takkede for al den Venlighed, han i Dagens Anledning havde modtaget
Beviser paa. S. P.

Fra Menigheden i Horsens.

De første Uger af dette Aar forløb meget stille her i Menigheden, fordi Sognepræstens pludselige Sygdom lagde en Dæmper paa det hele; men nu, da Hr. Pastor Hillebrand kan betragtes som Rekonvalescent, er man atter begyndt at røre paa sig. — Ungdommen lagde for med en meget vellykket Nytaarsfest den 20. Januar, hvortil den energiske unge Bestyrelse rigtigt havde lagt sig i Selen, men herom vil vi overlade »Katholsk Ungdom« at fortælle nærmere. — Faa Dage efter fulgte et Menighedsmøde med Foredrag af Hofdame Utke Ramsing, som gav en Skildring af den internationale Kvindeligas Arbejdsmethode, der for en stor Del bestaar i Indsamling af Materiale (Oplysninger o. l.), som i paakommende Tilfælde kan danne Grundlaget for en samlet international Optræden. Det danske katholske Landsforbund havde allerede gjort sin Indflydelse gældende (f. Eks. i Skolebogsudvalget); Foredragsholderen paapegede, at det — for at opnaa størst mulig Indflydelse — var ønskeligt, at alle kvindelige Sammenslutninger var tilmeldt Forbundet, der ikke skulde betragtes som en fjern Organisation i København, men snarere som et Organ til Tjeneste for alle Landets katholske Kvinder. Det drejede sig ikke om nogen ny Forening i Sognet, men om at faa Menighedens kvindelige Medlemmer til at føle sig i større Kontakt med alle katholske Kvinder i Danmark, ja, i hele Verden. Til Slut gav Frøken Ramsing Udtryk for Tanken om det ønskelige i, at Mændene prøvede at danne et lignende effektivt Landsforbund. (Livligt Bifald).

Pastor Geertz-Hansen gjorde i sin Takketale Rede for de Linier, hvorefter Foreningslivet lededes i Horsens: en Ungdomsforening med en mandlig Sektion (tilsluttet D.K.U.F.) og en kvindelig do. (tilsluttet D.K.K.F.) med hver sin ansvarlige Bestyrelse og Kapellanen som Opmand og Leder af Fællesmøderne, samt en »Kongregation« for Sognets ældre; dennes kvindelige Sektion var tilsluttet D. K. K. F. Forholdene havde bevirket, at Sognepræsten selv var Formand. Oprettelsen af en mandlig Sektion paatænkes. Fru Lohrer var i en lille Tale i Fyr og Flamme over de mange Tilhørere, der var mødt.

Der var god Stemning og megen Tilfredshed Aftenen igennem. Næste Mødcaften, som bliver den 1. Februar, vil Menigheden samles om Redaktør Sønderup som Foredrags-
holder. den.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Den katholske Missionshær.

Den af Propagandakongregationen udgivne »*La Guida delle Missioni Catoliche*« giver en Oversigt over den katholske Missionshærs Styrke og Organisation kort før Aarsskiftet. Der fandtes af Hvide: 10.666 Præster, 4972 Brødre og 20360 Søstre. Til denne Missionsarmé stiller Frankrig 8795, Tyskland 5136, Italien 4013, Holland 3211, Belgien 2859, Irland 1958, Spanien 1626, Jugoslavien 1610, England 1042, Kanada 1021. U. S. A. 866, Svejts 537, Østrig 447, Polen 410 Missionærer. Af indfødte Kræfter fandtes der 5384 Præster, 2333 Brødre og 18144 Søstre samt 74127 Katekister og 61755 Lærere. I Kina er 40% af Gejstligheden indfødt.

Verdensudstillingen i Bruxelles.

Naar Verdensudstillingen i Bruxelles aabner, vil man midt paa Udstillingspladsen se rejst en 50 Meter høj Bygning, der dækker et Flademaal paa 9000 m², og hvis Facade er 120 Meter lang. Fra 6 Taarne vil Paveflaget, det belgiske Flag, Kongeflaget og Krist-Kongeflaget vaje. Det er Katholikernes Bygning. Alt katolsk Liv vedrørende: Mission, Kirke, alle Kunstarter, alt om Opdragelse, om Karitas og fra det sociale Liv, vil blive udstillet her. Grundet paa den knapt tilmaalte Plads har man bygget i Højden, næsten pyramideagtigt. Nederst findes Modtagelsesrummene, derover Udstillingshallerne og øverst oppe Kirken, udsmykket med Billeder af 157 belgiske Helgener og med Plads til 2000 Mennesker. Kardinal van Roey ledsaget af talrige Biskopper og Præster tog for kort Tid siden det imponerende Bygningsskelet i Øjesyn.

Universitetet i Lublin

er for kort Tid siden blevet ligestillet med Statsuniversiteterne i Warschau, Posen, Krakau, Limberg og Wilna, idet der er meddelt Universitetet Ret til at afholde statsanerkendt og statsdiplomeret Afgangseksamen. Tidligere kunde man kun opnaa den kanoniske Grad i Theologi og kanonisk Ret. Polske Biskopper stiftede dette Universitet i 1918, og Biskoppen er stadig Universitetets Kansler. Rektor udnævnes af den Hellige Stol efter Biskoppens Indstilling. 1000 Studenter frekventerer for Tiden Universitetet, hvor 45 Professorer underviser. 55% studerer Borgerlig Ret og Statsøkonomi, 15% kanonisk Ret, 15% Theologi og 15% Filosofi.

St. Ansgars Kirke

Gregoriansk Sang

4. Kirkemusikaften

Fri Adgang

Søndag d. 17. Febr. Kl. 20

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder sin

10 Aars StiftelsesfestOnsdag den. 20. Februar 1935 Kl. 19¹/₂ i Borgernes Hus.Tale af **Hs. Excellence Biskoppen**. — Kantate. — Fællesspisning. — Sketch. — D. K. K. F.'s Sangbog bedes medbragt.

Alle vore Medlemmer med deres Familie og Venner er velkomne. Billetsalget slutter d. 18. Febr.

Intet Billelsalg ved Indgangen. Billetter à 4,25 Kr. (Skat og Drikkepenge incl.) faas: Frk. Angela Osterhammel, Frederiksborg-gade 54, Byen 720 y. Malerinde Birgitte West, Ellevadsvej 20, Ordrup 2417. Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3, Vester 3930. Sekretariatet, Kastelsvej 19, Øbro 6108.

Exercitier 1935.**For Herrer:** *Ordrup, St. Andreas Kirke* d. 16. April (Aften)—21. April (Morgen).*Roskilde, St. Laurenti Kirke:* 8.—11. Aug.**For Damer:** *Rygaard:* d. 15. April (Aften)—20. April (Morgen) — I Slutningen af Juni, **fransk** Retræte (ogsaa franske Foredrag for Ikke Katholiker). — Første Uge i Juli**Læg****danske E.** — I Oktoberferien **danske E.****Ferien***Trørødhus:* 17.—20. April for yngste Hold. —**derefter!**

22.—19. Aug. E. med Højskole for unge Piger. —

22.—29. Aug. E. med Højskole for Damer.

Roskilde: Yngre Hold: 25.—28. Juli. — Ældre Hold:

1.—4. Aug.

Det Apostolske Vikariat. A dominica Septuagesimæ cessat oratio imperata. *f Jos. Brenns, Vic. Apost.*I Anledning af 10 Aars Dagen for D. K. K. F.'s Stiftelse anmodes Medlemmerne om at deltage i Fælleskommunionen den 20. Febr. Kl. 8¹/₄ i Jesu Hjerter Kirke. P. Sialm læser Messen.**Katholsk Raadklub, Ungdomsafdelingen,** holder Møde i »Vesterhus«, V. Voldgade 115³, Lørdag d. 23. Februar. Alle Oplysninger om Klubben hos Sekretæren: Hr. Alexander Koch, Svanholmsvej 1⁴, Eva 2667.**St. Michaels Klub.** *Mandag d. 18. Februar Kl. 20* Underholdningsaften. **Billedhuggerinden Marie Carl Nielsen** vil tale om Kunst og sine Rejser i Grækenland. Gæstekort à 1 Kr. hos Frk. Anker, Telf. Vester 7769, og Frøken Saabye, Telf. Øbro 66 y, afhentes samme Dag ved Indgangen.**Professor W. Schmidt** holder sine tre Forelæsninger paa Københavns Universitet: Torsd. d. 14. Febr. Kl. 19 og Fred. d. 15. Febr. Kl. 16¹/₂ om »Die uralten Beziehung zwischen Glauben u. Kult der ältesten Religionen Nordamerikas u. Nordasiens«. Lørd. d. 16. Febr. Kl. 16¹/₂ om »Germanen u. Indogermanen«. Anneks-Auditorium A.**Elisabethforeningen** afholder ordinær **Generalforsamling** Onsdag d. 27. Febr. Kl. 15 i Forsamlingssalen, Bredg. 67². Dagsorden: 1. Regnskabsaflæggelse over det forløbne Aar 1934. 2. Fremlæggelse af Foreningens Statutter til Vedtagelse. Stemmeberettiget er kun Foreningens Medlemmer, som har betalt deres Aarskontingent for 1935. 3. Valg af Bestyrelsesmedlemmer samt Revisor. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

København, d. 12. Febr. 1935.

Familie, som ikke har Raad til at anskaffe sig **Møbler** til sin tomme Lejlighed, beder venlige Mennesker, der har ubenyttede Møbler slaaende paa Loftet, om at hjælpe sig. Billet mrkt. »Møbler« sendes til Redaktionen.

Kirkelig Kalender.

Febr. 17. S. Septuagesima. 18. M. Simeon. 19. Ti. Ferialdag. 20. O. Ferialdag. 21. T. Ferialdag. 22. F. Petri Stol i Antiochia. 23. L. Petrus Damiani. - Vigilie.	Febr. 24. S. Sexagesima. 25. M. Matthias, Apostel. 26. Ti. Ferialdag. 27. O. Gabriel af den smerte-fulde Jomfru. 28. T. Ferialdag. 1. F. Ferialdag. 2. L. Karl den Gode.
---	--

Febr. Ugens Messebønner.

17. S. **Septuagesima** (101—137); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. *Sæt Bønner*: Efter frit Valg.
 18. M. † Simeon (838—674); 2. og 3. som Søndag.
 19. Ti. † Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (101—137), uden *Tractus* og *Credo*; 2. og 3. som Søndag.
 20. O. † Ferialdag, som Tirsdag.
 21. T. † Ferialdag, som Tirsdag.
 22. F. Petri Stol i Antiochia (838—674); 2. Paulus (789—622).
 23. L. Vigilie til Matthias ([1]—[1]); 2. Petrus Damiani (839—675). — *Eller*: Petrus Damiani (839—675); 2. Vigilien ([2]—[2]), Slutningsevangelium: Vigiliens ([3]—[3]).

M.-K. Sakraments K. »Bekendernes Dronning« (for Mænd) M.: Tirsd. d. 19. Kl. 20. Herefter aabent Hus i Mødesalen. — **Rosenkransk.** »Stella Maris« M.: Mandag d. 18. Febr. Kl. 20. Efter Mødet Samvær hos Brødrene.

A.C. Hver Lørdag Kl. 15—17 Sammenkomst i de dgl. Lokaler. The 20 Øre. *De unges Sektion.*

NB: Kontingent bedes venligst snarest indbetalt paa Giro-Konto 20996. *Adm.*

Katholsk Ungdomsværn indbyder herved alle, som har Interesse for Ungdomssagen, til at deltage i Jubilæumsfesten i St. Knuds Sal, Stenogade 4 B, Onsdag den 27. Februar 1935, Kl. 20 præcis. Hans Exc. Biskoppen, Pastor Knud Ballin, Pater Bender, m. fl. vil tale. **Adgang og Garderobe er gratis.**
Bestyrelsen.

Sr. Mathilde de la Ste Vierge décédée le 9. février 1935 dans sa 74e année et la 47e de sa profession religieuse.

R. i. p.

*Couvent de l'Assomption.
Hellerup.*

Frøken Adele Jørgensen Vang

døde d. 6. Februar 1935, stille og velforberedt ved de hellige Sakramenter paa St. Josefs Hospital.

R. i. p.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 14. Febr.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 8.

Søndag den 24. Februar

1935

INDHOLD: Er du en god Ager? — Pater W. Schmidt i København. — Var Thomas More Kætterforfølger? — Amerikas Savonarola. — Presse-Rundskue. — Katholsk Ungdomsværn. — Stormvarsler i Tyskland. — 40 Timers Tilbedelse i København. — »Credo«, det kath. skandinav. Tidsskrift. — Nye Bøger — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Er du en god Ager?

Den svejtsiske Digter Gottfried Keller forestiller sig, hvorledes han som Skoledreng ligger og sover i Kanten af en Mark og bliver vækket af et Par Korn, som Sædemanden kaster ham i Ansigtet, med Spørgsmaalet:

*Hvad er du for en Ager mon?
Er du den stenet-haarde Grund,
Hvor hvert et Frø henvejres maa?
Er du et daarligt Tjørnekrat,
Hvor ej der vokser mindste Straa?
Du er vel som den Alfarvej,
Hvor Fugle breder Dug og Disk.*

I Dagens Evangelium vender dette Spørgsmaal sig til enhver Samvittighed. Klippe og stenet Grund er den, som forkaster den overnaturlige Indflydelse, den, som med Lucifers Stolthed lader, som om han skyldte sig selv alt, var fuldkommen uafhængig og ligesom en Gud var sig selv fuldt tilstrækkelig. Viggo Stuckenberg skildrer i her-

lige Vers sit Venskab med Johannes Jørgensen. Denne søger at bibringe Vennen Troens haardt tilkæmpede Lykke. Stuckenberg lader Guds Ords Sædekorn prelle af:

*Du kommer til mig, Ven, og vil, at jeg skal angre
min Ungdoms krasse Gudsforagt...*

*Du vil, jeg skal erklære, at hvad jeg dengang troede
var Hedenskab og daarlig Tant,
at senere vi alle fandt, det var en fattig Lære!...*

*Kald mig kun fattig, Ven! Jeg har ej Raad at angre
min Ungdoms kaade, blinde Spot...*

*Da ved jeg ét, som helligt er; som helligt er:
mit eget Liv i ondt og godt, mit eget Liv,
og intel uden dette —*

Jørgensen har fortræffeligt anskueliggjort en saadan Sindstilstands Ufrugtbarhed i Lignelsen om Poppelen.

I den hellige Skrift, i Kirkens Lære taler det evige Ord til os. Ja, alle Skabninger er Resultatet af Skabelsesordet, et Ekko af det guddommelige Kærlighedsraab, en Indbydelse til at komme til Guds Hjerter, at nærme os ham ved den rette Brug af det skabte eller ved Forsagelse. Og Tornene da, som kvæler Gudsordets Sæd? Det er de Bekymringer, som lader sig opsluge af det jordiske, som af det skabte lader sig drage fra Skaberen, som følger den hendøende Genlyd ind i alle Kløfter og ikke bekymrer sig om det guddommelige Raab. Skridt, som optaget helt af Midlet, fjærner sig stedse mere fra Maalet. »Ulrikkas Sang i Bjerget« af Carsten Hauch kan vise os det meningsløse og forkerte i disse Bekymringer:

*En Skat har jeg alt, snart skal flere jeg eje,
Beständig i Kreds maa sig Guldtenen dreje,
Og ej tør jeg hvile, jeg Hjulet maa træde,
Jeg Hørren maa sno, jeg maa Guldtraaden væde.*

Der er alt stillet paa Hovedet, Midlet gjort til Maal, og det relative sat i Stedet for det absolute.

Mange maa paa Spørgsmaalet: »Hvad er du for en Ager?« svare med Gottfried Keller:

*Jeg er ej Tjørnekrat, ej Sten, og ingen frodig Hvedegrund.
Jeg tror, jeg er den Alfarvej, med Liv og Tummel hver en Stund.*

Deres Sind er en Vej for stedse vekslende Stemninger og Luner. De kalder Livets Overflade for Livet og Skummet for Havet. Adspredelsen er dem en Fornødenhed. De maa absolut løbe fra sig selv og fortabe sig i stedse nye Ubetydeligheder. De forstaar ikke de Mennesker, der trækker sig tilbage fra Verden, som søger at udforske Bunden af deres eget Jeg og at udgrunde Livets Dybder og ikke hviler, før de fra den afledede, skabte Tilværelse er naaet til den uskabte, og den evige Værdi løser Verdensgaaden for dem.

Kun Sjæle af den sidste Art er god Jord for den guddommelige Sæd:

*Thi lufte Aanden sine Vinger,
og Hjærtet sprænge sine Svøb,
til Længselen mod Gud sig svinger
i skyhøjt, aldrig trættet Løb —*

*Og spejder, lytter, bier, bæver,
til Ham I frydes ved i Løn,
til hellig Luftning jer omsvøver!
thi Guds Erkendelse er — Bøn!*

*Bøn er en stille Saligvorden,
en henrykt Gaaen op i Gud,
Samklang med Evigheds-Akkorden,
Som fra hans Væsen vælder ud.*

*En Frihed, som fra jordisk Skranke
formaar at rive Sjælen hen,
saa intel Ord og ingen Tanke
sig stiller mellem Gud og den.*

*Bøn er den nderfulde Hvilen,
hvor Sjælens Spørgen fanger Svar,
dens søde Slumren ind ved Kilden,
og dog en Vaagen salig, klar.*

Lenau-Richardt, Savonarola: Svaret.

Den, der er velsignet med saadan Bøn, er en gyldent bølgende Hvedemark, som fylder Husfaderens Lader med hundredfoldig Frugt.

— ch —

Pater W. Schmidt i København.

Torsdag den 14. Februar kom Rask-Ørsted Fondets berømte Gæst, Ethnologen og Sprogforskeren Pater W. Schmidt til København fra Malmø, hvor Pateren havde været Provst Lysanders Gæst efter en Række Forelæsninger i Lund og Uppsala. Han blev modtaget af Prof. Gudmund Hatt og Dr. Cay Birket Smith. Flere Gange udtalte Prof. Schmidt sin Sorg over, at det ikke mere var ham forundt at træffe Knud Rasmussen i København. Ved den første Forelæsning bød Prof. W. Thalbitzer Ethnologiens »Altmeister« Velkommen og fremhævede nogle af hans ypperligste Præstationer, saasom »Anthropos« og den kulturhistoriske Methode. Ved P. Schmidts Forelæsning fik man et overvældende Indtryk af, hvor dybt rodfæstet de religiøse Grundsandheder, f. Eks. den om Skabelsen, var i de primitive Folks Bevidsthed, med hvilken Alvor og Hengivenhed de tjener det højeste Væsen, med hvilken Omhu og Nøjagtighed deres »Exercitia spiritualia« og deres »Ritual« er fastlagt, saa man ofte tænkte: De vilde er dog bedre Mennesker. I Forelæsningen om Germanernes Herkomst viste Pateren, at den østlige Løsning var den mest sandsynlige.

Mest spændende var det at overvære den Diskussion, som fandt Sted Fredag Aften mellem Pater Schmidt og en Række danske Videnskabsmænd. I sin Indledning angreb Gæsten stærkt den franske Skole under Durkheim og Levy Bruhl og tog ogsaa Afstand fra den amerikanske historiske Methode, der vilde gøre Videnskaben til en Serie Monografier. Deltagerne i Diskussionen, saasom Prof. Hatt, Dr. Birket-Smith, Prof. Thalbitzer, Dr. Wulff m. fl., rettede i deres Indlæg af og til et Angreb mod den ene eller anden Tanke i P. Schmidts Indledning, men i øvrigt blev man slaaet af den Beundring og ubetingede Hyldest, som de ydede baade Sprogforskeren og Ethnologen. Hans Bøger var ikke skrevet »for 20 eller 40 Aar«. (Prof. Thalbitzer.) Den elskværdige og hjertelige Form var det fremherskende Træk hos den replicerende Pater Schmidt, som altid med Glæde og Taknemmelighed fandt det positive frem i Indlægget, og afviste han en Tanke, gjorde han det med en Fylde af Viden og Klarhed i Tanke og Ord.

Vi havde Lejlighed til at forelægge Pateren nogle Spørgsmaal, som laa os mest paa Hjerte, og som vi kunde tænke os ogsaa vilde interessere vore Læsere; og Pater Schmidt, der er et af de mange Beviser for, at dyb Lærdom forenes saa udmærket med Beskedenhed og Tjenstvillighed, stillede sig gerne til Disposition.

»Pateren er Direktør for det nye Missionsmuseum, La-

teranmusæet i Rom; det har vel udviklet sig hurtigt og nyder den hellige Faders særlige Bevaagenhed?»

»Ja, vort Musæum vokser godt, især naar man betænkter, at der inden Missionsudstillingen i 1925 ikke var mere til Stede end en ganske lille Samling. Nu strømmer Genstande ind fra hele Verden, men netop fordi vi skal repræsentere hele Verden, og Pladsen er begrænset, kan de enkelte Afdelinger ikke være altfor store. Vi staar i Forbindelse med Missionærerne i hele Verden. Jeg selv skal komme der to Gange om Aaret for Musæumsarbejdets Skyld og for at holde Foredrag. De kan tro, den hellige Fader interesserer sig for Samlingen. Det siges, at Missionsbiskopperne paa deres Besøg i Rom, inden de søger Audiens hos Paven, helst opsøger Musæet, for at de i det mindste kan sige, at de har været der et Kvarter.«

»Skal den Verdensrejse, De snart skal tiltræde, være en Forsker- eller en Inspektionsrejse? Den bliver vist meget besværlig?»

»Rejsens Hovedformaal er det pavelige Universitet i Pe-king, som vor Orden har faaet betroet. Jeg skal holde nogle Forelæsninger der. Hvad Strabadserne angaar, saa føler jeg mig endnu frisk. Det klarer vi nok. Kina er forresten et lovende Missionsfelt. Man har der hidtil for lidt tænkt paa Missioneringen af de mere dannede Klasser, og det var ikke godt. Men nu skal det forsømte indbentes.«

»Har Deres Tanke, at de primitive Folk samtidig repræsenterer nogle af de reneste religiøse og moralske Anskuelser, vundet Indpaa i ethnologiske Kredse?»

»Den kulturhistoriske Methode og dens Resultater er selvfølgelig ikke saa endelig afsluttede, at der ikke kan diskuteres om det ene eller det andet Punkt. Men det kan siges, at den afgjort er paa sejrrig Fremmarch. Ingen Ethnolog af Betydning undlader at regne med dens Resultater. De gamle materialistisk-evolutionistiske Theorier er faldet til Jorden. Jeg fik det bekræftet under mit Ophold i Sverige. Man viste den største Interesse for vore Arbejder og kendte mine Værker langt bedre, end jeg havde vovet at vente. De unge Kræfter, der har set de gamle Theorier falde og endnu ikke har fundet noget nyt at holde sig til, griber med Begærlighed efter den, da de ellers vilde henfalde til en Slags Skepticisme. Flere af dem skal nu ogsaa studere i Wien, hvor den ethnologiske Lærestol, som indehaves af Prof. Koppers, i øvrigt samler Tilhørere fra hele Verden, selv fra Japan og Sydafrika. Som et meget glædeligt Tegn maa det ogsaa betragtes, at min »Handbuch der vergleichenden Religionswissenschaft« nu skal oversættes til Svensk og benyttes som Haandbog for de studerende.«

De arbejder jo ogsaa for den kristelige Familie som Præsident for »Mutterschutz« i Wien; hvilke praktiske Maal søger De da fremfor alt at naa?

»Noget af det mest nærliggende og vigtigste er, at Familien, den naturtro, sunde, børneglade Familie, igen bliver værdsat og agtet. Det er jo nu saaledes, at store Familier nærmest er til Spot og Grin. Man vil ikke have dem i Lejlighederne. Man tager ikke Hensyn til dem. Familien maa ikke være Tiggeren, men skal have Dronningepladsen. Hvad de økonomiske Forhold angaar, arbejder vi især hen paa en fornuftig Lovgivning, som først og fremmest tager Hensyn til Familien. Vi forlanger Familielønninger. Vi vil udjævne Uretfærdigheder til Fordel for Familiefaderen ved Hjælp af de allerede i Frankrig og andre Steder kendte Kompensationskasser; Skattelovgivningen maa paa alle Maader tage Hensyn til Familien. Man maa foretrække Familiefædrene ved Embedsbesættelser. Familien maa have Rejselettelser etc.

—z.

Var Thomas More Kætterforfølger?

I »Berlingske Aften-Avis« af 12. Februar skrev Palle Rosenkrantz: »Bladene meddeler, at Paven har udnævnt Henrik VIII's Kansler, Thomas Moore, til Helgen. Det maa være en Misforstaaelse, da Thomas Moore i umindelige Tider har været optaget paa den katholske Helgen-Kalender som »beatus«.

Det er ingen Misforstaaelse, at Englands store Lordkansler skal helgenkaares i Maj sammen med Kardinal John Fisher, der blev henrettet 12 Dage før More. Thomas More (ikke Moore) blev den 29. December 1886 erklæret for *salig* (beatus). Det var kun det første Skridt til Helgenkaaringen (sanctus).

Det er et harmløst Fejlgreb. Mindre harmløst er det imidlertid, naar der meddeles Læserne: *»var i øvrigt som Kansler bekendt for sin skarpe Adfærd mod Kætteerne, hvad der i protestantisk engelsk Historie gav ham et ilde Navn.«* En saadan Bemærkning sidestiller denne Helgen med de grusomme Forfølgere, som under Elisabeth rasede imod Katholikerne. Hvorledes forholder dette sig? Den sidste Biografi, der er skrevet om More^{*)}, giver glimrende Oplysninger om dette Punkt, som kan staa som et Eksempel paa en ondsindet historisk Legende.

*) Christopher Hollis: Sir Thomas More. 312 S., indb. sh. 7/6 d, Sheed and Ward, London. 1934.

Angrebene mod More blev først fremsat af Historikeren Burnet, men fra denne kan de spores tilbage til Forfatteren Foxe, som var Burnets Kilde. I »Martyrernes Bog« skriver Foxe om Sagen: John Tewkesbury:

»Fra Lollards Tower blev han sendt til Chelsea til Lordkansleren, Sir Thomas More, for at denne kunde omvende ham og faa ham til at anklage andre; og der laa han i Portnerlogen seks Dage i Træk med Haand, Fod og Hoved i Gabestokken. Derefter blev han ført ud til »Jesu Træ« i hans private Have, hvor han blev pisket, og endnu vilde han ikke røbe nogen. Saa blev han sat i Frihed i Huset een Dag, og hans Venner troede, at han den næste Dag vilde blive sat helt paa fri Fod, men i Stedet for blev han sendt til Tower og lagt paa Pinebænken, indtil han var næsten lam, og dér lovede han at falde til Føje.«

Foxe fortæller ogsaa om James Bainham, at *»han blev pisket i Mores Have ved »Sandhedens Træ« og sendt til Tower for at lægges paa Pinebænken«*.

»Dette blev han ogsaa — Sir Thomas More var selv til Stede — og han blev pint, indtil han paa en Maade var fuldstændig lam, fordi han ikke vilde anklage de Herrer, han kendte i Temple, eller vise, hvor hans Bøger laa.«

Hvad den første Fortælling angaar, saa er det tilstrækkeligt at sige, at Tewkesburys Forhør og Tilbagekaldelse var i Maj 1529, medens More ikke blev Kansler før i Oktober samme Aar. Bainham-Historien er næsten lige saa let at gendrive.

Men tilfældigvis ved vi, at saadanne Historier, som Foxe gengiver, allerede var i Omløb paa More's egen Tid, og More har i sin »Apology« selv givet os sit Svar paa dem:

»De, som er af dette Broderskab,« skriver han, »er saa frække og skamløse i at lyve, at de, som hører paa dem, og som ikke ved, til hvad Sekt de hører, maa blive smerteligt bedraget af dem. Jeg har selv rigelig Erfaring for, at de Løgne, som mange af disse velsignede Brødre har opfundet og daglig opfinder imod mig, hverken er faa eller smaa. Adskillige af dem har f. Eks. sagt, at jeg plejede at forhøre dem, der var i mit Hus, mens jeg var Kansler, ved Hjælp af Pinsler og ved at binde dem til et Træ i min Have. — — Ja, hvad kan man ikke vente sig af disse Brødre, naar de er saa skamløse at sige sligt.«

Om denne »Apology« skriver Sir James Mackintosh:

Denne detaljerede Beretning, der var saa let at modsige, hvis den paa noget Punkt var usand, blev offentliggjort,

efter at han var blevet styrtet fra sin Magttinde, og mens han var omgivet af Fjender og ikke havde andre Venner end de højmodige. Han beretter om Forhold, som var almindelig offentligt kendte eller i det mindste saa kendte inden for hans egen Kreds, at det snarere vilde være et Bevis paa Sindssyge end Skamløshed, naar de blev anført i hans Forsvarsskrift, hvis de ikke havde været hævet over enhver Tvivl og absolut sande.«

Froude fremkommer i sin Historie ogsaa med Beskyldninger mod More om hans uretfærdige Fængsling af to Kættere, Philips og Field. Hans eneste Bevis imod More er Ansøgninger, som Indstævnte har fremsendt med Paastand om, at de blev uretfærdig fængslede. More selv har talt om Sagen Philips i det 38. Kapitel af sin »Apology«. Han siger selv:

»Jeg forhørte ham paa saa hjertelig en Maade, som jeg kunde, og udleverede ham saa til Biskoppen. Jeg tilraadede, fortsætter More, »og hjalp med mine egne Midler med til, at han blev modtaget som Fange i Tower.«

I Froudes Beretning om Philips-Sagen nævnes intet om Mores Svar.

Vi har ikke Mores eget Forsvar mod Beskyldningerne, der var rejst imod ham i Tilfældet Field. Men efter at More havde givet Afkald paa Kanslerembedet, skrev han:

»Andre har endvidere beklaget, at de er blevet uretfærdigt behandlede, og Sagen og Sagens Behandling er blevet undersøgt af de daværende største Lorder inden for vor Konges høje Parlament, og Beklagernes Skrift fandtes at indeholde saa meget skamløst usandt, at der blev svaret ham, at han var blevet behandlet alt for mildt, og at det var forkert, at han ikke var blevet behandlet strengere.«

Dette maa enten hentyde til Field eller analoge Tilfælde.

Hvad saa end der maatte være sandt eller usandt i hver lille Detaille, saa foreligger der i alt Fald slaende Beviser for, at More under hele sin Kanslertid ikke har gjort sig skyldig i nogen Uretfærdighed. More kom selv til at staa over for Domstolene og mistede sit Liv. Hans saa Fjender maatte pine deres Hjerner for at finde nogen Beskyldning imod ham. De var ikke saa nøjeregnende med Hensyn til, hvad de sagde, de var rede til at komme med en hvilken som helst Beskyldning og brød sig kun lidt om, hvorvidt de talte Sandhed. Men de vovede ikke at anklage ham for Uretfærdighed i hans Behandling af Kættere i hans Kanslertid. Tværtimod!

Naar Froude beskylder More for at have tændt Kætter-

baalene igen, er dette en latterlig Usandfærdighed. I alle de Aar, hvor More stod i Gunst, fandt overhovedet ingen Kætterbaal Sted i Londons Stift. I de sidste 6 Maaneder, hvor More endnu sad i Embedet, men ikke længere ejede Magten, fandt ganske vist tre Sted, men heller ikke dem havde More Ansvar for. I øvrigt har, ifølge »Times« af 2. Febr., ogsaa ikke-katholske Forskere som R. W. Chambers, afkræftet de Fordomme, som gennem Aarhundreder vanærede More's Minde.

Thomas More var saa langt fra Kætterforfølger. Det maa være en Æressag at rense denne enestaaende Mands Eftermæle for enhver Plet. Den ovennævnte Bog af Ch. Hollis gør ikke blot dette, men skildrer og beskriver ham saa godt og grundigt, at denne Biografi giver et ypperligt Billede af den store Mand og Helgen. A. P.

Amerikas Savonarola.

»Det er ingen Pigeskole«, sagde Broderen smilende til en lille Knægt paa 5 Aar, som for første Gang kom til Skolen. Det var i Hamilton i Ontario i 1896.

Den lille Fyr protesterede og sagde: »Jeg er en Dreng og ingen Pige«.

»Det er jeg ikke helt sikker paa. Gaa først hjem og spørg din Moder, og kom saa tilbage og fortæl mig, hvad du egentlig er«; sagde Skolebroderen.

Det var den første Livserfaring, som Charles Coughlin gjorde som Skoledreng. Han var Søn af en livlig Irlænder og en Kanadierinde, som var blevet opdraget i et Kloster. Og denne Dreng med det fine Pigeansigt og de lyse, blaa Øjne blev senere den store Mand, den verdensberømte Radiopræst, Pater Coughlin. Endnu som lille deklamerede han engang ved en Præmieuddeling et Digt, en lille Sang, som høres som en Profeti for hans Fremtid, og som han fik første Præmie for. Sangens Indhold gaar ud paa, at »naar jeg engang bliver stor, vil jeg være Bygmester og bygge Huse, og jeg tror, jeg kan bygge dem saa høje som Babelstaar-net.« Senere skulde han komme til at bygge Radiotaarne, store og mægtige.

Han bliver tidligt Præst. For at drille ham, siger man til ham: »Ja, først Præst, saa Biskop«. Men hans Svar falder promte: Nej, kun en god Præst.« Paa Seminariet bliver den pigeagtige Dreng en rigtig Vildkat. »Alle Drengene er mine Venner«, siger han leende. I Ferierne oversvømmes hans Forældres Hus af alle hans mange Venners Be-

søg. I Aarenes Løb udvikler han sig til at blive en Al-verdens Student. Litteratur interesserer ham, særlig Dramaet; Shakespeare er hans forgudede Yndling. Ligeledes har han naturlige Evner for skolastisk Filosofi. Han øver sig i at tale offentlig og begynder at mestre Ordet. I denne Tid vaagner han ogsaa op til Erkendelse af det sociale Pavedømmes hele Storhed.

I Verdenskrigens andet Aar, 1916, blev han præsteviet i Basiliuskirken i Toronto. Som Basilianerpræst underviser han i syv Aar i Filiosofi. Efter Ordenens Reform i 1918 bliver han Verdenspræst. Hans Biskop sender ham til en forfærdelig Egn, til Royal Oak i Michigan, forfærdelig paa Grund af Egnens Natur og Stedets Liv. Her slaar hele det moderne Amerikas Puls. Ku-Klux-Klan'erne driver deres Uvæsen her. Her skal han bygge en Kirke og alene skaffe Midlerne til Byggearbejdet. Hans Biskop, Msgr. Gallagher, siger til ham: »Indvi Kirken til den lille Theresia af Jesusbarnet og tal til de troende om Kærlighedens Roser, som hun vil nedsende fra Himlen«. Fortrøstningsfuldt drager han af Sted.

Dengang kom en Ven til ham og sagde, at Fordømmene imod Troen og særlig imod den katholske Tro var saa store som aldrig før. Han, Coughlin, kendte Menneskene, han var en moderne Mand med den rette Forstaaelse af Nutiden. Hvilken Virkning vilde det gøre, hvis han tog Æteren med til Hjælp? Han vilde hver Uge forstrække ham med nogle Dollars. Denne Ven var Fritz Patrick.

Under uendelige Anstrengelser og beundringsværdig Spar-sommelighed rejser der sig en lille SENDERSTATION, og denne bliver ARNESTEDET for 28 andre Stationer, som han i Løbet af kort Tid skulde komme til at herske over. Alt skal gøres i en rivende Fart. Han arbejder Dag og Nat. Den 17. Oktober 1926 holder han sin første Prædiken foran Mikrofonen. Han taler direkte foran sin Kirkes Alter, iklædt den liturgiske Klædning. Et Par Dage efter modtager han 5 Breve og er lykkelig som et lille Barn. I Taknemmelighed holder han en Novene til Ære for den lille Helgeninde. Men efter et Aar har han allerede 20 Sekretærer til at ordne den stadig større Post, og for Tiden regner man med, at der hver Uge indgaar Hundredtusinder af Breve, en Korrespondance, som besørges af ca. 100 Sekretærer.

Da den økonomiske Krise behersker Folks Sind, begynder han at anvende de kristelige Grundsætninger paa Samfund og Stat. Han angriber Prohibition, Kapitalisme, Kommunisme. Han bliver en hyppig Gæst i det hvide Hus og siger, at han sammen med Præsident Roosevelt har studeret »Quadragesimo anno« Linie for Linie. Præsidenten kalder ham »Amerikas største Revolutionær«. Han taler

først og fremmest om Kærlighed og social Ret, ikke i opstyltede Vendinger, men klart og med mandig Bestemthed. Socialister og Kommuniste vaagner pludselig. Hvad er nu det for noget? Et helt nyt Sprog? De ser Faren og sørger for, at han faar utroligt meget Besvær og mange Vanskeligheder med sin Senderstation.

Der ligger selvfølgelig ogsaa store Faremomenter i denne Prædikants sociale Taler. Enkelte Biskopper har offentligt om end meget hensynsfuldt taget Afstand fra dem. Men hans egen Biskop siger, at Pastor Coughlin ikke forkyn-der andet end Leo XIII's og Pius XI's Encyklikaer. Og selv om man ikke behøver at tage alle Pastor Coughlins Argumenter for gyldne Beviser og maaske kunde ønske sig en anden Form, saa er der dog ingen Tvivl om, at Kirkens Sociallære ved ham er trængt ud til de brede Lag.

Han griber ind i det menneskelige Samfunds Liv, gaar imod Automobilkongen Fords Ideer, træder op imod den liberale Præsident Hoovers forkerte Meninger og rører ved det syge Amerikas mange ømme Punkter. Han lader sig ikke forstyrre af noget og gaar ud fra sit Løsen: Karitas er Christi Politik! Hvem kender overhovedet endnu Kærlighed i Amerika, hvor alt knuses under den nøgne Egoismes Hjul? Hans Ry gaar igennem alle Blade. Man kalder ham: Luftens Hyrde, den frygtløse Kotsridder, Sandhedens ufravigelige Apostel, den frygtløse Radiopræst. Rabbinerne ærer ham, Protestanter strømmer til, Katholikerne elsker ham.

I Løbet af Ugen lukker han sig inde, bevæbnet med Cigaretter — han er ivrig Ryger — studerer og dikterer. Hans Sekretærer er altid forsynede med spidse Blyanter og et Bjerg af Notesblokke. Alt Udbytte erklærer han Krig paa Liv og Død. 60 Millioner Hørere kan han tale til. »Colombia Broadcasting Company« vil boykotte ham. Han vinder. Hans skarpe Ord er rettede mod New-Yorks ynglende Forbrydelser, mod Chicagos Underverden. Man sammenligner ham med Savonarola, den frygtløse Munk fra Florens.

Værket skrider stadig fremad. »Nu har jeg 106 Folk i min Tjeneste — Posthuset i Detroit behøver to Fløje af sin Bygning til mine Sager alene — der arbejder ogsaa et ret anseligt Antal Mennesker — mit eget Trykkeri, som arbejder for Udbredelsen af mine Søndagsprædikener, har alene i denne Sæson udsendt 2 Millioner Skriftstykker. 2 Millioner! Det er den lille Theresias Roser.«

Dette er Radioens hellige Under. Ved C. H.-S.

Presse-Rundskue.

»Vore Socialisters Drømmeland«. Under denne Titel skriver fhv. Minister, Seminarieførstander J. Byskov i Jyllandsposten af 20. Januar om Jesuiterstaten i Paraguay bl. a. følgende: Der var ingen Trældom under Kapitalismens Aag. Ingen kunde erhverve Ejendom. Alt Arbejde udførtes kollektivt. Næringsmidler, Klæder, Redskaber, Boliger tildeltes den enkelte af Styrelsen (Jesuiterpræsten). De naturlige Betingelser var de gunstigst mulige: den frugtbareste Jord, ubegrænset stor Plads og Indianerens utrolige Nøjsomhed — skønt han ogsaa, om galt skulde være, kunde spise den Okse til Frokost, der var givet ham til at spænde for Ploven. — Men hvad kom der ud af denne 200 Aars Planøkonomi, spørger Hr. Byskov. I alt Fald ingen Højnelse af Folket, ingen Dygtiggørelse af det. Man havde jo berøvet disse Mennesker Drivfjedren til alt Fremskridt — Muligheden for at lide Nød og Udsigten til at eje Frugten af Arbejdet. Med denne Vurdering opstiller Hr. Byskov Indianerreduktionerne som advarende og afskrækkende Eksempel mod det endnu større Eksperiment af denne Artovre i Sovjet, hvor man dog mangler den sydamerikanske Jords Frødhed og stiller adskilligt større Krav til Livet end Indianerne.

Vi giver selvfølgelig Hr. Byskov vor varmeste Tilslutning til Advarslen mod Kommunismen, men maa dog sætte nogle Spørgsmaalstegn ved hans Ski'dring og Bedømmelse af Jesuiterstaten. — Hr. Byskov modsiger vistnok sig selv, naar han skriver, at der ikke fandtes Privat-Eje og samtidig lader Indianerne »bo i Hytter med et Stykke Jord til, som vedkommende selv kunde dyrke, om han gad«; og naar han bebrejder Jesuiterne, at de ikke opdragede Indianerne til Dygtighed, men i samme Artiklet fortæller, at Indianerkvinderne fremstillede Kniplinger efter fineste belgisk Mønster og Mændene i Værksteder og Fabriker lavede alt, lige fra Ure til Kirkeklokker og Kanoner.

Allerede for en overfladisk Betragtning er Reduktionerne en kæmpemæssig Kulturpræstation: et stort velordnet, fredeligt Sanifund, et Slags jordisk Paradis, midt i et endeløst Vildnis, bygget op af det mest primitive Materiale — Indianerstammer, der ved deres Vildhed og Grusomhed var de hvides Skræk og ved deres ubændige Frihedstrang og notoriske Dovenskab syntes at være uskikkede til hvilken som helst Civilisation. Hvad Kommunismen angaar — der altsaa ikke var fuldstændig — glemmer baade Hr. Byskov og hans Hjemmelsmand, Dr. Villads Christensen, Hovedsagen, nemlig at denne Kommunisme var

baaret af Kristendommens Idealer. Det var en Familiekommunisme i største Maalestok, bygget langt mere paa den kristne Kærligheds og det kristne Brodersinds Grundlag end paa Jordens Overdaadighed og Befolkningens Fordringsløshed. Den kan derfor overhovedet ikke sammenlignes med Sovjets, der hviler paa de stikmodsatte Principer.

Det var heller ikke Meningen at skabe et Forbillede for andre Statsdannelser, mindst af alt europæiske; heller ikke, at dette Samfund for stedse skulde holdes nede paa Uselvstændighedens Trin. Men vi maa beundre disse Missionærens Klogskab, at de ikke, som sket er i andre Koloniriger, forsøgte at europæisere de indfødte, men lod dem faa Tid til en langsom Stigen op paa et højere Kulturtrin. Og hvad er 200 Aar i et Folks kulturelle Udvikling? Det, som det var Jesuiterne om at gøre, var ikke at omdanne de vilde Indianere til »Personligheder« efter europæisk Mønster, men at forvandle dem til Kristne. Og dette er lykkedes dem over al Forventning.

»**Guldmager og Missionær**« er Titlen paa en fantastisk Fortælling om Ramon Lull fra Parma, i Jyllandsposten af 16. Januar. Der hører vi om en rørende Elskovshistorie med en Donna Ambrosia, som endelig efter 30 Aars Længsler bliver Enke, men, da Ramon begærer hendes Haand, viser ham sit af Kræft fortærede Bryst, hvorpaa han bliver Franciskanermunk og drager til Afrika for at omvende Muhamedanerne og finde Martyrdøden. Forinden havde han dog opdaget »de Vises Sten« og fremstillet en Vidunderelixir, der skulde gøre Ambrosia udødelig.

Hvor meget sandt eller rettere usandt der er ved denne »fromme og dybsindige Legende«, og hvor meget frommere og dybsindigere den historiske Virkelighed er, kan man faa at vide ved at læse Sigrid Undsets Artikelrække om »Ramon Lull fra Parma« i Credo Aargang 1933 Side 149, 187, 211.

A. Menzinger S. J.

Katholsk Ungdomsværn.

1910 — 23. Februar — 1935.

(Fortsat.)

»Vesterhus«.

Da Pater Günther fortalte Raadet, at Baronesse Stampe 7.-1.-1919 havde meddelt ham sin Beslutning at overdrage Værnet Driften af Ejendommen »Vesterhus« til Fordel for det katholske Ungdomsarbejde, saa vakte denne Meddelelse naturligvis stor Glæde og Interesse. Man forstod, at

Baronessen ikke for intet i Aarenes Løb havde overværet og deltaget i Raadets Overvejelser, der havde til Hensigt at skaffe Ungdomsforeningerne hyggelige, hjemlige Lokaler.

I sit Foredrag af 15.-1. præciserede Baronessen nærmere de Betingelser, som »Mariahjemmet«s Bestyrelse vilde stille. (II, 63.) Og 29.-4.-1919 blev Kontrakten underskrevet mellem Mariahjemmets Bestyrelse og Værnet, hvorved dette sidste blev Brugshaver af Ejendommen »Vesterhus«, Vester Voldgade 115, til Fordel for den katholske Ungdom og dens Foreninger.

Som Administrator udpegede Værnet Murermester A. V. Günther, og 1. Maj forelaa Biskoppens Udnævnelse:

St. Knuds Kapel og »Vesterhus«.

Til Katholsk Ungdomsværn!

Efter Ungdomsværnets derom skete Anmodning er det mig en Glæde at udnævne Hr. Murermester A. V. Günther til Administrator for Mariahjemmets af Ungdomsværnet til Brug og Bestyrelse overtagne Ejendom.

† *Johannes von Euch,*
Biskop, Ap. Vikar f. D. (II, 83.)

Bygningen havde hidtil været indrettet til det Pensionat, som dreves i Forbindelse med Baronessens Husholdningsskole. Denne nedlagdes, og Administrator havde derefter den store Opgave at omdanne Bygningen til Kontorlokaler, medens nogle Lokaler indrettedes til Ungdomsforeningerne og »A. C«. Disse Lokaler blev hyggeligt møblerede af Baronessen.

Paa Værnets første Generalforsamling sagde Pater Günther om den store Gave, der nu skulde overdrages Ung-

domsarbejdet: »Selv om Baronessens gavmilde Institution nu synes at skulle komme Ungdommen til Gode gennem Vænet, og der som Følge deraf kommer flere og større Tal paa Regnskabet næste Aar, saa maa Medlemsbidragene ikke blive mindre. Snarere skulde de vokse, for at det ene kan komme til at svare til det andet.« (Gfslgs. Protokol 3.)

Da samtlige Kontorlokaler var udlejet, vilde Huslejen have givet et meget betydeligt Overskud, hvis ikke Uheldet var stødt til. Først skar Huslejenævnet paa en meget haardhændet Maade Lejen ned over hele Linien, endogsaa med tilbagevirkende Kraft; dette alene rystede jo det opstillede Budget paa det alvorligste. Men Uheld kommer ofte i Følge; en uduelig Fyrbøder overfyrede Varmekedlen, saa den sprængtes. »Vesterhus« er bygget paa sid Grund, og før det ny Kedelanlæg kunde installeres, maatte der foretages en kostbar ny Fundamentering. Alt dette tærede paa Kassen, saa Indtægtssiden ikke viste den Kreditsaldo, man havde regnet med.

Baronesse L. Stampe-Charisius.

Trods disse alvorlige Uheld lykkedes det dog for Administrator at udbetale Ungdomsforeningerne, dels i Kontanter, dels i Brugsgenstande, 8200 Kr. — Dertil maa lægges den Ombygningsudgift, som skabte Ungdomssalen, samt Lejeværdien, som Salen og de øvrige Ungdomslokaler repræsenterede.

St. Knuds Kapel og Ungdomslokalerne repræsenterer endnu den Dag i Dag en saa uomtvistelig Værdi, at de alene betyder en stor Gave for det kirkelige Arbejde i Sjælsorgen og for Ungdomsarbejdet. Og med Hensyn til Ungdomslokalerne, som ganske gratis stilles til Raadighed, fremhævede Baronessen i sin Tid, at de »i mine Samtaler med Biskoppen var min Tanke for Ungdommen.« (II, 144.)

Fra April 1924 overtog »Mariahjemmet«s Bestyrelse efter eget Ønske atter Administrationen af »Vesterhus«. Paa Raadmødet 10.-10.-1923, hvor der blev givet Meddelelse om denne forestaaende Overtagelse, udtalte Direktør Chr. Henrichsen med Tilslutning fra Forsamlingen: »Administrationen af »Vesterhus« er udført med saa stor Dygtighed og en saadan Indsats af uegennyttigt Arbejde, at vi skylder Hr. Murermester Günther en oprigtig Tak.« (III, 34.)

Hjælp til Videreuddannelse.

Dette Arbejde er allerede omtalt.

Den 18.-2.-1913 vedtog Raadet at anvende indtil en Tredjedel af det foregaaende Aars indkomne Medlemsbidrag til personlige Understøttelser til katholske unge Mænds og Kvinders Uddannelse. (I, 91.)

Paa enkelte unges Anmodning gav Værnet Laan til Videreuddannelse; men man kom meget snart bort fra denne for »rare Tanter og Onkler« uheldige Praksis, der let kom til at lægge et moralsk Tryk paa de unge.

I Aarenes Løb har Værnet bevilget et samlet Beløb paa 7030 Kr.

Fester og Rundskuedage.

Fra først af samlede Værnet Ungdommen til Fest.

Første Gang var til »Festen for de 14-aarige«, som den nu kaldes. Værnet ønsker, at de 14-aarige ved at deltage i en større katholsk Sammenkomst under festlige Former skal lære den Værdi at kende, som ligger i Samværret med Trosfæller, medens de samtidig kan faa Lejlighed til at høre om de Foreninger, hvor de naturligt hører hjemme, og se og om muligt tale med Lederen af den Forening, som den enkelte kunde tænke sig at slutte sig til. Pater Günther lagde megen Vægt paa dette Arbejde, hvorfor han 21.-4.-1910 sendte hvert enkelt Raadsmedlem følgende aabne Brevkort: »Vi i Ungdomsraadet deltager naturligvis, om muligt, i Konfirmationsfesten paa Søndag.«

Denne Værnets »første egentlige Fest« fandt Sted i Citys Selskabslokaler 24.-4.-1910, og den blev Mønsteret for denne aarligt tilbagevendende Fest.

$\frac{2}{3}$ af de 80 indbudte mødte ledsaget af deres Forældre. Efter en firhændig Klaverkoncert og en Fællessang talte Pater Günther »hjerteligt og originalt til de unge og til deres Forældre; han præsenterede Ungdomsraadets Damer og Herrer som rare Tanter og Onkler til de unge og sølgelig som Søstre og Brødre til Forældrene og opfordrede til et alvorligt Samarbejde paa Børnenes fremtidige Lykke og

Held i Livet. Senere talte Hr. Mogens Ballin til Børnene og viste dem med slagfærdigt Lune, at det gjaldt for Drengene at blive raske Drengene og for Pigerne at blive kønne Piger, begge Dele forstaaet i dybeste Forstand. Festen sluttede ved hyggelige, blomstersmykkede Kaffeborde omkring i de smukke Lokaler.« (»Nord. Ugeblad«, 1910, 304.)

Men ogsaa paa anden Maade søgte Værnet at byde til Fest, saa snart der var en passende Lejlighed.

Størst Glæde syntes Pater Günther selv, han havde af Ungdomsmødet i Anledning af Biskopens 80 Aars Fødselsdag. Paa det følgende Raadmøde, 2.-4.-1914, udtalte han: »Der blev udsendt ca. 250 Breve til de unge. Vi havde ventet at kunne samle 500; Tallet var ikke fuldt, men der var dog op imod 500. Det var jo tillige tænkt som en Art første katolsk Ungdomstæвне i København, og det blev det jo ogsaa. Vi har deraf lært, at vi kan samle en 400 à 500 unge, og det vil vi kunne faa Brug for i Fremtiden.« (I, 130.)

Ved Omtalen af denne Fødselsdag kan det her oplyses, at det var Mogens Ballin, der i Raadet først foreslog, at man skulde skænke Biskop von Euch den skønne Bispestav. (I. 115.) — — (Fortsættes.) — o —.

St. Knuds Kapels Indre.

Stormvarsler i Tyskland.

Aktionen mod den katolske Kirke i Tyskland, »Bakteriekampen«, som den er blevet kaldt, fordi Nazismen helst undgaar Slag i aaben Mark og i Stedet for unddrager kirkelige Institutioner Lys og Luft, saa de maa kvæles, gaar uformindsket videre, eller tager nærmest til i Styrke. Man hører f. Eks. fra Baden, at der i det til 60% katolske Land ikke findes en eneste kirketro Katholik i Regeringen, alle Vegne ansættes protestantiske Borgmestre, og det drejer sig ikke om troende Protestanter, men om Eksistenser, der under normale Forhold, og hvis Folket skulde

have noget at sige, aldrig vilde have opnaaet saadanne Stillingen.

I Bayern er Bølgerne gaaet særlig højt, og den uforfærdede Kardinal Faulhaber, som Modstanderne hader i den Grad, at de endog udbredte et Smædeskrift, hvori der opfordredes til Mord paa ham, har den 10. Febr. holdt en Tale om Skoleproblemet, som der stod Gny om. Igennem længere Tid havde den bayerske Presse agiteret mod de konfessionelle Skoler. Ogsaa paa Forældrene udøvedes der et stærkt Pres; de stilledes jo over for Valget, om de vilde følge deres Samvittighed og indmelde deres Børn i den katolske Skole ved det til Paaske nybegyndende Skoleaar, eller om de vilde melde dem ind i Fællesskolen og derved sikre de Fordele og den Karriere, som det herskende Parti alene tiltænker sine Tilhængere.

Talen gjorde det dybeste Indtryk paa Tilhørerne; dens Udbredelse paa Tryk er allerede blevet standset af Politiet. Kardinalen brændemærkede Spionagen under Prædikenerne og Denuntiationen af Prædikanter og kom derefter ind paa Konfessionsskolen, som han forlangte bevaret og beskyttet paa Kirkens og Konkordatets Vegne. *»Men i Dag maa Embedspersoner optræde imod den af den højeste Rigsmyndighed garanterede Konfessionsskole.«* *»I den naturlige Forælderets Navn«* — udraabte Kardinalen — *»gør jeg derfor offentlig Indsigelse imod, at man gennem Politiet har forbudt hvert Møde af de katolske Forældreforeninger, at man beslaglægger et Brev fra Sjælesørgeren til Forældrene, som ikke er noget Flyveblad, og at endog Opraabet til en Bedetime er blevet undertrykt.«* Om den religiøse Fred sagde Kardinalen, at den aldeles ikke bliver forstyrret ved de to Konfessioner.

»De to gamle Konfessioners troende Kredse lever i indbyrdes Fred. Folkefællesskabets Ufred og Splittelse kommer i Dag ikke fra Trosdivergenser, men fra Modstetningen mellem Kristendom og Hedenskab. Og da kan vi ikke frigøre os for den Frygt, at Fællesskolen skal bane Vej til Fælleskirken. Med de samme Grunde, hvormed man hos os kræver Fællesskolen, forlanger man andre Steder i Folkefællesskabets Navn den ene lyske Nationalkirke.«

Med stor Spænding imødesaa man Resultatet af de Nyindmeldelser i Skolen, der nu finder Sted. Konfessionsskolen har tilsyneladende lidt et Tab. Der blev i den indmeldt indtil nu 36464 Børn, altsaa 65% (mod 48189 og 84% i Fjor). I Fællesskolen indmeldtes 19243 eller 35% (mod 8980 og 16% i Fjor). Især steg Simultanskolens Andel i Nybegyndere, nemlig fra 13 til 43%. Selv om man maa være klar over, at »Deutsche Schulgemeinde«, der arbejdede for Simultanskolen, havde alle den offentlige Propagandas Midler til sin Raadighed, medens den katolske Skole blev

generet paa alle Maader, og selv om Nazismen ikke veg tilbage for Trusler om økonomisk Boykot, er dette Resultat alligevel meget beklageligt og kan føre os hele Situationens Alvor for Øje, hvori vore tyske Trosfæller befinder sig.

En Tilskuer.

40 Timers Tilbedelse i København.

Vor Biskop vil engang med Taknemmelighed mindes ikke blot som Bygherre af mange Gudshuse, men ogsaa som ivrig Forkæmper for vor Tids eucharistiske Bevægelse. Hans personlige Initiativ skylder vi vor store eucharistiske Kongres i 1932; paa hans direkte Anordning eller ved hans kraftige Tilskyndelse har efterhaanden mange Kirker i Vikariatet og de fleste Ordenshuse af Søstre faaet deres regelmæssige Tilbedelsestimer af det udstillede helligste Sakramente. Helst saa Biskoppen den »evige Tilbedelse« gennemført, saa at vor eucharistiske Frelser blev tilbudt hele Aaret rundt uafbrudt, Dag og Nat, skiftevis i en eller anden Kirke i Vikariatet. Som et Skridt i den Retning hilste han derfor med Glæde den Tanke at indføre den saakaldte 40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerte Kirke i København.

Denne fromme Øvelse har en lang Udvikling bag sig og opnaaede et Højdepunkt i det 16. Aarhundrede ved den hellige Karl Borromæus' og Jesuiterordenens Anstrengelser, idet de opfattede Tilbedelsen som en Sone for Protestanternes Nægtelse af Christi virkelige Nærværelse i Altrets Sakramente. Pave Clemens XI har i 1705 givet nøjagtige Anvisninger til dens Gennemførelse, den saakaldte »Instructio Clementina«, som den Dag i Dag er normgivende, og i 1927 og 1928 er blevet tilpasset de nyere Rubriker. Da det mange Steder vil være umuligt at gennemføre en Tilbedelse paa 40 Timer i Træk, har det længe været Skik at afbryde den om Aftenen og fordele den over det meste af tre Dage. Heller ikke det nøjagtige Antal paa 40 Timer kræves. Den nye Kirkelov ønsker i Canon 1275, at denne 40 Timers Tilbedelse hvert Aar skulde holdes i alle Kirker, hvor det Allerhelligste opbevares, hvis det lader sig gennemføre. Det er interessant, at ogsaa det danske Vikariats Rituale, der udkom i 1906, indeholder en Anvisning angaaende den 40 Timers Tilbedelse.

Da denne eucharistiske Øvelse ofte ogsaa holdtes som en Sone for de Synder, der blev begaaet i Fastelavnssdagene,

har disse Dage mange Gange været et yndet Tidspunkt for den 40 Timers Bøn. Disse Dage er ogsaa af praktiske Grunde blevet valgt, da man besluttede at indføre den i Kirken i Stenosgade. Det vil i Aar være den 3., 4. og 5. Marts. Paa de tre Dage agtes det Allerbelligste udstillet til offentlig Tilbedelse fra den sidste Gudstjeneste om Morgen, til Aftenandagten, der begynder Kl. 20 med Prædiken og varer til Kl. 21. Ganske vist hyder Fastelavnslørdagene paa meget andet, og to af de tre Dage er almindelige Arbejdsdage, men vore Katholiker vil sikkert have lidt Tid tilovers til vor eucharistiske Frelser, der i disse Dage paa højtidelig Maade skal æres og tilbedes i Jesu Hjerter Kirke.

Herm. Lucas S. J.

»Credo«, det kath. skandinav. Tidsskrift.

»Credo«s Redaktion havde haabet, at Tidsskriftets ideelle Formaal og lødige Indhold vilde erhverve det en stor Læsekreds blandt dannede Katholiker, ogsaa i Danmark. Dette Haab er langt fra gaaet i Opfyldelse. Der er mange Katholiker, der knapt kender »Credo« af Navn eller gaar med den Opfattelse, at »Credo« er et »svensk« Blad og derfor ikke vedkommer danske Katholiker.

»Credo« har ganske vist indtil 1928 været et svensk Tidsskrift. Men allerede i 1926 fraspaltedes der som Menighedsblad for de svenske Katholiker »*Hemmet och Helgedomen*«. »Credo« selv paatænkte da udbygget til »den katolska tankens språkrör i vårt lands intellektuellt och religiöst betonade kretsar«. Med Aargangen 1929 — Tidsskriftets tiende — udvidedes denne Plan, takket være samtlige nordiske Biskoppers Tilslutning og Støtte, til at gælde alle skandinaviske Lande. »Credo« begyndte da at udkomme som fælles nordisk Maanedsskrift, med Hovedredaktionen i Sverige og Underredaktioner i Danmark, Finland, Norge, senere ogsaa Island. Medarbejderne skriver hver paa et af de tre skandinaviske Hovedsprog: Svensk, Dansk eller Norsk. Saa Sproget skulde ikke danne nogen Hindring for »Credo«s Udbredelse i Danmark.

»Credo« er mindst af alt noget Konkurrenceforetagende over for andre katholske Blade og Tidsskrifter. Det henvender sig til sin særlige Læsekreds, til alle, der interesserer sig for Emner af historisk, kulturel og religiøs Art, behandlede mere indgaaende og principielt, end det er muligt i et Ugeblads Spalter.

Tag hvilket som helst Hæfte af »Credo« som Prøve,

og De vil se, at De, ved ikke at holde »Credo«, er gaaet Glip af noget værdifuldt. Indhent det forsømte og tegn Abonnement (Helaar 10,—, Halvaar 5,—, Kvartal 2,50 danske Kroner) ved Henvendelse til undertegnede.

A. Menzinger S. J.

»Credo«s Redaktion for Danmark, Stenosgade 4, København V.

NYE BØGER.

The Catholic Who's Who 1935. London, Burns, Oates & Washbourne, 678 S. 5 sh.

Hvad der har Navn, er Katholik og arbejder i det britiske Rige, findes i denne Bog; den repræsenterer den engelske Katholicisme, og dog spiller det ingen Rolle, om man er født uden for England og kun virker i Landet. Saaledes nævnes ogsaa Father Arendzen, den kendte Forfatter, skønt født i Holland, og alle Missionsbiskopper i det britiske Imperium. Et smukt Udtryk for den katholske Enhed og en stadig Kilde til katholsk Selvbevisthed. Og især et fyldigt Bevis paa Kirkens Vækst derovre. Skønt man skyder alt uvedkommende Stof ud og begrænser sig til Navne og allerkorteste Biografier, vokser Bogen fra Aar til Aar og viser, at flere og flere Katholiker træder ind i det offentlige Livs Rækker til Ære for deres Kirke. —z

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Israelsgildets

Underholdning og Pakkeauktionen havde vel ikke samlet saa mange Mennesker, som man havde Grund til at haabe, men det var dog en ret talrig Forsamling, der samledes om Kaffebordene, der var nydeligt pyntede. Pastor Hansen bød velkommen og anbefalede at støtte Pakkeauktionen, ikke mindst for Hvidovres Skyld, da Kapellet kun kunde faa en Sum, hvis der blev et godt Overskud. Underholdningen var fornøjelig, og Pakkerne blev ved Auktionarius, Pastor Benzons Energi i Forbindelse med Publikums Velvilje bortauktioneret til saa gode Tilbud, at Auktionen alene indbragte 104 Kr.; dertil kom Gaver fra adskillige Medlemmer og Overskud ved Kaffebordet, saa Aftenens Totaloverskud blev 149 Kr. 94 Øre, hvoraf 50 Kr. skænkedes til St. Nicolaj Kapel i Hvidovre (ganske som for 2 Aar siden, da Missionen paa Færøerne fik 50 Kr.) Gildet takker hjerteligt alle, som har bidraget til det smukke Resultat.

Sekretæren.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Nedstamning fra Aber ren Fantasi.

En verdensberømt Lærd, Sir Ambrosius Fleming, har paa et Møde i »Stor-Britanniens filosofiske Selskab«, holdt en meget bemærkelsesværdig Tale. Bl. a. erklærede han Darwins Theori om Menneskets Nedstamning fra Aberne for at være ren Fantasi. Han selv bekender sig til Christi Lære og tror paa Opstandelsen; dette Under er en autentisk Kendsgerning i Menneskets Historie, hvorfor det ogsaa bekræfter alle Herrens forudgaaende Undere. — Sir Ambrosius Fleming har i 8 Aar været Præsident for »Stor-Britanniens filosofiske Selskab«. Han har studeret i Cambridge og slog sig derefter paa Elektrotekniken.

Hvor mange Tertiärer findes der?

De franciskanske Mindrebrødre har 10 Ærkebiskopper, 43 Biskopper, 1 apostolisk Nuntius, 2 apostoliske Delegater, 27 apostoliske Vikarer, 6 apostoliske Administratører og 8 apostoliske Præfekter. Franciskanerordenen tæller 24,034 Medlemmer. I Missionerne er der 1395 Præster og 385 Lægbrødre. Anden Orden, Klarissernes Orden, tæller 12,359 Medlemmer. Den regulære tredje Orden for Mænd har 1041 Medlemmer, og for Kvinder 81,588 Medlemmer. Den sæculære Tredjeorden for Kristne i Verden har 2,218,208 Medlemmer. Denne Statistik er taget fra »Acta Ordinis Minorum« af 1935.

En Martyrs Død.

Det er nu fastslaaet, at Karmeliterpateren Eufrazio er blevet skudt under Oktober-Revolverne i Oviedo. Efter et Fald var Pateren blevet bragt til Sygehuset, som allerede paa det Tidspunkt var i de Revolutionæres Hænder. Trods Lægens Forbud mod at flytte ham, førte man ham bort i en Bil, da han ikke kunde gaa, og kørte ham ud til Henrettelsesstedet. Her stillede man ham op ad en Mur. Roligt blev han staaende, indtil hans Mordere havde fjernet sig fem Meter; saa raabte han til dem: »Jeg tilgiver Jer. Leve Christus, Kongen«. Man befalede ham at sige: Leve Revolutionen, men Pateren gentog tre Gange sit Kristkongeraab. »Det skal Du ikke komme til at sige een Gang til«, raabte man til ham, og gennemhullet af flere Kugler faldt Pateren til Jorden.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en dygtig, selvstændig og paa-lidelig ung Pige i Hjemmet (Kbhvn.).

af en Vinduespudser ved hvad som helst; samt Gaardmands-plads eller Viceværtplads søges.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbh. K. Telf. Byen 8626.

Onsdag d. 27. Febr. 1935 Kl. 20 præcis

fejrer **Katholsk Ungdomsværn** sit 25 Aars Jubilæum ved et Festmøde i St. Knuds Sal i Stenosgade 4 B, hvortil alle herved venligst indbydes.

Hans Excellence Biskoppen, Pastor Knud Ballin, Pater Bender S. J., Hofdame Utke Rainsing og flere har lovet at tage Ordet.

Pater Ludvig Günther indbød for 25 Aar siden til Stiftelsesmøde med Ord, som her kan gentages:

Kære Trosfæller i København og Omegn, kom! Ja, mød Alle! Jeg betragter det som en Selvfølge, at vore Ungdomsforeninger, mandlige saavel som kvindelige, indfinder sig. Men desuden venter vi at se alle dem, der har et aabent Hjerte for vor Ungdom og gerne vil arbejde for dens Vel og derigennem for Menighedernes Fremtid baade personligt og pekuniært. —

K. U. V. haaber, at mange af de Trosfæller, som i Aarenes Løb har været Ungdomsværnets Gæster ved **Festerne for de 14-aarige** og paa **de katholske Rundskuedage**, vil deltage i Jubilæumsnødet.

Ærbødigst

Bestyrelsen for K. U. V.

HERTUG KNUDS DIVISION

afholder **Spejder- og Ulveudstilling**

Fastelavns Søndag og Mandag d. 3. og 4. Marts i St. Knuds Skole, Stenosgade, under Protektion af **Hs. Excellence Biskoppen**, der Søndag Kl. 12 vil aabne Udstillingen under Overværelse af Præsidiets og særlig indbudte, og samtidig vil en Divisionsparade finde Sted.

Kl. 14 er katholske Skoledrenge inviteret til Fastelavnsfest med Tøndeslagning paa Skolens Legeplads, hvorefter de beser Udstillingen.

Mandag aabnes Kl. 16, og begge Dage sluttes Kl. ca. 22. Entré 25 Øre.

H. K. D.

Ansgariusforeningen

afholder **ordinær Generalforsamling** Mandag d. 11. Marts Kl. 20 i Forsamlingsalen, Bredg. 67 o. G.

Dagsorden: 1. Formandens Beretning. 2. Kassereren aflægger Regnskab. 3. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 4. Eventuelt.

Benediktineroblaterne afholder deres maanedlige Møde Torsdag d. 28. Febr. Kl. 20 i Rosenkranskirken.

Fest deutscher Katholiken. Sonntag d. 24. Febr. 19 Uhr findet im Festsaal, Hans Bogbindersallé 2 das Fastnachtsfest deutscher Katholiken mit der Aufführung mehrerer heiterer **Einakter** und dem Auftreten des **Zauberkünstlers Ring** statt. Eintrittskarten à 1 Kr. (inclus. Kaffe) erhältlich bei Frl. Schodek, Vestervoldg. 115⁴ u. pr. Tlf. Amager 3202.

Vor kære Fader og Svigerfader

Buntmager **August Wenske**, Randers

døde stille den 18. Febr. velforberejdet ved de hellige Sakramenter. Begraves Fredag Kl. 14 fra Katholsk Kirke i Randers.

Agnes Kaj Petersen.
f. Wenske.

R. i. p.

Kaj Petersen.

Kirkelig Kalender.

Febr.	Febr.
24. S. Sexagesima.	3. S. Quinquagesima.
25. M. Matthias, Apostel.	4. M. Casimir, Lucius I.
26. Ti. Ferialdag.	5. Ti. Ferialdag.
27. O. Gabriel af den smertefulde Jomfru.	6. O. ASKEONSDAG.
28. T. Ferialdag.	7. T. Thomas af Aquino.
1. F. Ferialdag.	8. F. Johannes af Gud.
2. L. Karl den Gode.	9. L. Francisca.

Febr. Ugens Messebønner.

24. S. **Sexagesima** (106—146); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. *Efter frit Valg.*
25. M. **Matthias, Apostel** (839—675).
26. Ti. † Ferialdag, foreg. Søndags Messe (106—146) uden *Tractus* og *Credo*; 2. og 3. som Søndag.
27. O. **Gabriel af den smertefulde Jomfru** ([46]—[47]).
28. T. † Ferialdag, som Tirsdag.
1. F. † Ferialdag (106—146) uden *Tractus* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. *Efter frit Valg. (Jesu Hjertes Messe).*
2. L. **Karl den Gode** (842—680).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. **Jesu Hjerter K.** »Immaculata« **F.K.:** Sønd. 24. Febr. Kl. 8¹/₂. **M.:** Tirsdag d. 12. Marts (ikke d. 5. Marts) Kl. 16¹/₂.

40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerter Kirke.

Søndag d. 3. Marts: Højmesse Kl. 10; derefter Tilbedelse indtil Aftenandagten Kl. 20 med Prædiken, Bøn og sakramental Velsignelse. **Mandag d. 4. Marts og Tirsdag d. 5. Marts:** Højmesse Kl. 8¹/₄; derefter Tilbedelse indtil Aftenandagten Kl. 20 med Prædiken, Bøn (Te Deum) og sakramental Velsignelse.

Henvendelse angaaende Overtagelse af enkelte Tilbedelsestimer ved Enkeltpersoner eller Foreninger modtages af Herm. Lucas S. J., Stenosgade 4.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Sønd. d. 24. Febr. er i Klosterkirken paa Jagtvejen det Allerhelligste udstillet i Foreningens Intention. — *Tirsd. d. 26. Febr.* Kl. 8¹/₄ ofres i Rosenkranskirken den hellige Messe for *afdøde Medlemmer.* — *Sønd. d. 3. Marts* Kl. 15—16 deltager Medlemmerne i Tilbedelse i Jesu Hjerter Kirke. — *Fred. d. 8. Marts* Kl. 8¹/₄ ofres i Rosenkranskirken den maanedlige Messe.

Fastelavnsfest i St. Ansgars Sogn Mandag d. 4. Marts Kl. 21 i Salen, Bredg. 67² o. G. Aftenunderholdning og fælles Kaffeord. Billetter à 25 Øre faas hos Præsterne, Bredgade 64.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 21. Febr.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Aungariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 9.

Søndag den 3. Marts

1935

INDHOLD: Fastemandat. — Jeg er Verdens Lys. — 30 Aar i Afrikas Urskove. — Kvindeforbundets 10 Aars Stiftelsesfest. — Et Ungdoms- og Kvindeproblem. — Katholsk Ungdomsværn. — Presse-Rundskue. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

FASTEMANDAT

FOR DANMARKS APOSTOLISKE VIKARIAT.

I. Fastebudet — som kun tillader een fuldstændig Mættelse, eet mindre Maaltid og om Morgenen en Smule Brød*), men udelukker al anden Spise — gælder for alle Dage af den 40 Dages Fastetid med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle Tamperdage og for Vigilie-Fastedagene før Pinse, før Mariæ Optagelse (3: før den Søndag, Festen fejres offentlig), før Alle Helgen og før Jul. For Vigilierne før Paaske og Jul (3: Paaskelørdag og Juleaftensdag) gælder den Bestemmelse, at baade Faste- og Abstinenspligt paa disse to Dage ophører fra Kl. 12 Middag. Forpligtede til at faste paa alle de nævnte Dage er enhver, som er fyldt 21 Aar, men endnu ikke har begyndt det 60. Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

*) Theologerne regner indtil 60 Gram.

II. Abstinensbudet, som forpligter alle, der er fyldt 7 Aar, til at afholde sig fra at spise Kød, men ikke fra Kød-suppe, gælder for Askeonsdag, Onsdagene i Fastetiden, alle Tamperdage, alle Vigilie-Fastedage (jfr. dog Nr. I) og Aarets samtlige Fredage (jfr. dog Nr. III). De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte Fastedage er det kun tilladt at nyde Kød een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af Alder eller ved Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten, naar Fastedagen ikke ellers er Abstinensdag.

III. Abstinenspligten bortfalder paa alle paabudte Festedage.

IV. Spiser, der er tilberedt med Flæsk, Fedt eller Blod og enten slet ikke eller kun i uvæsentlig Grad indeholder Køddele, kan nydes hver Dag med Undtagelse af den hel- lige Langfredag. Paa denne Dag forbydes ogsaa Kød- suppe.

V. Følgende Personer er — undtagen paa Langfredag — aldeles fritagne for Abstinens: a) Militærpersoner i aktiv Tjeneste og, saafremt de fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller. b) Gæstgivere og Spise- værter og deres Gæster, samt hvem der jævnlig faar Mad fra offentligt Spisested, Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som er i Kost hos Ikke-Katholikker. c) De af Ikke-Katholikker indbudte Gæster. d) Familie- medlemmer og Tyende i Hjem, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik. e) Fattige, rejsende og Kurgæster paa offentlige Bade- eller Kuranstalter.

VI. Alle Sognepræster har, og alle øvrige af Os ap- proberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paakommende Tilfælde — naar det nemlig kræves af andet og mere end blot overdrevent Hensyn til legemligt Vel- være — at forandre Faste- og Abstinensbudet for enkelte Troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræster eller Rektorer gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. Sognepræsterne har ydermere Ret til at dispensere en hel Familie ad Gangen.

VII. Eftersom Faste- og Abstinensbudets oprindelige Strengthed for alles Vedkommende er mildnet, skal alle Troende, som er i Stand dertil, i Fastetiden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som i dette Øjemed anbringes i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: Faste-Almisse. Bøsserne skal anbringes paa et bekvemt og let synligt Sted. Disse Fastealmitter, som kommer Vikariatets kirkelige Institutioner til Gode, skal indsendes til Vikariatet straks efter Fastetidens Ophør. Er nogen ikke i Stand til at yde en saadan Almisse, skal vedkommende hver Søndag i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med den kirkelige Lovbogs Canon 1346 og det hellige Tridentiner-Koncils Bestemmelser (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i Fastetiden holdes en særlig Fasteandagt, bestaaende af Prædiken, Salmer og Bønner; den nærmere Udformning overlades til Sognepræsterne. Disse Andagter skal slutte med sakramental Velsignelse, og Prædikenerne bør omhandle Menneskets sidste Ting, Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed beslægtet Emne. — Paa Søgnedagene i Fastetiden skal den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner bedes for Kirkens Anliggender under eller efter Skolemessen.

IX. I de saakaldte lukkede Tider, d. v. s. fra Askeonsdag til Paaske søndag og fra første Søndag i Advent til Juledag incl., maa ingen højtidelige Bryllupper — d. v. s. Messebryllupper — finde Sted. I Faste- og Adventstiden bør de Troende endvidere afholde sig fra Dans og andre støjende Forlystelser.

X. Tidsrummet for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaske-Kommunion fastsættes i Kraft af pavelig Fuldmagt at vare fra Palmesøndag til Christi Himmelfarts Dag og for Katholikker, som har særlig langt til Kirke, indtil Anden Pinsedag. I Overensstemmelse med den kirkelige Lovbogs Canon 850 § 3 tilraades det de Troende at opfylde nævnte Paaskepligt i deres Sognekirke, og hvem der har opfyldt den i et fremmed Sogn, skal underrette deres egen Sognepræst om Opfyldelsen deraf.

Dette Fastemandat saa vel som Hyrdebrevet skal oplæses i alle Vikariatets Kirker og Kapeller paa Søndagen *Quinquagesima* og eventuelt de følgende Søndage.

Givet i København paa Festen for Petri Stol i Antiochia, A. D. 1935.

† JOSEPH,

Titular-Biskop af Roskilde,
Apostolisk Vikar for Danmark.

Jeg er Verdens Lys.

Og Verden er Mørke og Blindhed. Meget ofte Mørke, som ikke vil oplyses, Blindhed, som ikke vil lade sig fordrive. Hvad kunde ikke komme for en Dag, naar Mørket svandt! Og hvilke strenge Veje vilde man blive nødt til at gaa, naar Synet atter blev vundet? Da er det sandfærdigen lettere at udgive sig for en Lysets Ven og samtidig med Vilje lukke Øjnene og erklære, at man ganske vist farer vild, at man er blind, men hvem ved, om der i det hele taget gives saadan noget som Lys og Sandhed?

*Saa meget jeg ved, fører Livet med,
De Tanker, de ejer ej blivende Sted,
Hvad klarligt straalere som Sandhed i Dag,
Det falmer i Morgen som taabelig Sag...*

*Ransag dit Hjerte, siger du,
Ryd bort det onde, gem det gode,
Skil ud, hvad der er Giftsvamp i,
Riv Daarligdommen op med Rode!*

*Ja, om jeg vidste blot bestemt,
Hvad der er Svamp, og hvad er Rose...!*

*Ja — jeg kan skifte Mening,
Det har jeg gjort saa mangen Gang,
— Hvem fik vel i Forlening
den sidste Sandheds Himmelvang?*

Kun ikke bede om Synet, som den blinde i Jericho gjorde: Helst ogsaa afholde andre derfra:

*Jeg tror paa, at der findes
 En Gud etsteds — i dig, i mig,
 Maaske blandt Stjernerne, maaske
 I Støvet paa hver Alfarvej. . .*)
 En Gud, som viger fra dig,
 Hvis du vil krybe for hans Fod
 Og raadløs skjule i en Bøn
 Din egen Fattigdom paa Mod. . .
 En Gud, som ikke skænker
 Den mindste Hjælp dig i din Nød. . .*

(V. Stuckenberg, Bekendelse.)

Saa hensynsløst er Tilbagevisningen af Verdens Lys sjældent blevet udtalt. Mere almindeligt er det, at man under Gudssøgerens Maske søger at komme uden om Gud, tillukker sig for det Lys, som dukker op i Samvittigheden eller paa en eller anden Maade kommer til den udefra. Med sin Sjælskundskab har R. Hugh Benson flere Gange paavist dette i sine Romaner. Johs. Jørgensen bebrejder sig selv et saadant Tilfælde. Han skrev et Brev om forskellige Vanskeligheder til Verkade. Dette Brev fordømmer han som *grund-uærligt og udspekuleret underfundigt. Dets Uærlighed og Underfundighed er des farligere, fordi de er ubevidst dikterede af den i Dybet virkende Vilje til ikke at finde Sandheden, Haabet om at finde en Genvej udenom den, forbi den, nd i Frihedens Lystskov, hvor man tør æde af alle Havens Træer . . .* («Mit Livs Legende», III², 123.)

Anderledes er Indstillingen til Verdens Lys hos en, som har mistet Troen og nu beder troende Sjæle om deres Forbøn:

*Søster, du, Veninde blide,
 Du, som tror, bøj Knæ og bed . . .
 Muligt ved din Bøn jeg bliver
 God som du og tryk og glad,
 Muligt Gud os begge giver
 Aldrig mer at skilles ad.
 Muligt maa vi vandre heden
 Haand i Haand paa vante Vis
 Og faa Plads i en beskeden
 Lille Krog af Paradis.*

(K. Balmont, Aftenrøde, v. Thor Lange.)

*) Det er vel nok sorgeligt at skulle tro paa, at der »maaske« — I

Langt mægtigere og mere indtrængende frembryder Længslen efter Troens tabte Lys hos Lenau. For ham bliver Menneskeheden til den blinde i Jericho, som beder Christus om Synet og opnaar det:

*Al Jordens endeløse Higen
Mod Gud i dybe Længselsuk,
Som gav sig Luft i Bønnens Stigen
Og snart i Øjets Taaredug.*

*Den Længsel, som mod Stjernetavlet
Har stirret efter Frelsens Syn,
Som i Profetens Sjæl har avlet
Med Jordens Jammer Aandens Lyn:*

*Den Længsel, som i Tider lange
Fra Jordan haged efter Gud
I Bøn og Taarer, Suk og Sange,
Den blev Maria — Himlens Brud.*

*Vort Paradis vi selv forødt,
Tilbage var kun Synd og Grav;
Da Jomfruen til Verden fødte
Ham, som os alt det tabte gav . . .*

(Savonarola, v. Chr. Richardt.)

Om det sande Lys maa vi nu bede, for det kæmpe mod vore onde Tilbøjeligheder, som det romerske Breviars Morgenbøn siger saa smukt:

*Nu Solen randt i Østerled,
vi beder Gud af Hjertens Grund
om Naade, Værn, om Lys og Fred
Fra Synd og Ondt hver Dagens Stund.*

*Et Hjerte purt forlen Du os,
et ydmygt Sind Du os bered,
neddæmp vort Kød med al dets Trods
ved Faste og Afholdenhed.*

(P. Schindler, Som Fædrene bad.)

Vi er Natten, og det evige Ord, som blev Menneske, er Lyset. Blot vi maa høre til dem, som opfanger det med tørstende Øje og Hjerte for engang at se det i Herlighedens Lys, hvor alle Blindhedens Skygger forsvinder —ch—

30 Aar i Afrikas Urskove.

Broder Franz De Sadeleer var en frygtløs og dybt from belgisk Lægbroder i Jesu Selskab, der to Gange ydede lige saa kærkomment som svært Pionerarbejde i de afrikanske Missioner. I 1880 hørte han til den Gruppe af heltmodige Missionærer, som paa en dristig, uhyre besværlig, 2000 km lang Rejse naaede frem til Sambesifloden for at forkynde Evangeliet blandt Zulumatabelestammerne. 13 Aar senere var han med til at grundlægge den nu blomstrende Jesuitmission i Kongostaten. Af hans Biografi*), der er rig paa spændende Oplevelser, bringer vi nedenfor Brudstykker, der viser Broderen som den uforfærdede Mand hjemme i Belgien, paa den ovenfor nævnte Rejse og i Kongo.

En modig Soldat.

Altsaa Franz skulde være Soldat. I Kasernen maatte han lige som de andre ufordærvede unge Mænd kæmpe haardt for sin Renhed. I Begyndelsen saa og hørte han meget, som han i sin Uberørthed slet ikke kendte noget til. Men det varede ikke længe, for med sin kraftige Maade at tage alting paa reagerede han stærkt mod Gemenheden. En Aften sad han sammen med sine Kammerater i Kantinen og drak et Glas Øl ovenpaa Dagens Slid. En af de unge Soldater førte en saa formastelig og gemen Tale, at Franz væmmedes lige ind til Hjerterødderne. Hans Protest var frugtesløs. Den anden lo kun og sagde spottende: »Det skal snart gaa af dig, ogsaa uden Sæbe. De største Bedebrødre bliver for det meste de værste ude i Livet.« Saa tabte Rekrutten De Sadeleer Taalmodigheden. Uden et Ord gik han hen til Spotteren, greb ham med sine kraftige Hænder og smed ham kort og godt ud af Døren, ud paa Gaden.

Dette Bevis paa uforfærdet Mod hjalp grundigt. Hans modige Optræden skaffede ham Ry for at være en Mand, som ikke var til at spøge med, og som man helst skulde lade i Fred. Under hele hans Militærtid vovede ingen at komme ham nær gennem Tale eller lignende. Naar De Sadeleer om Søndagen ordnede sin Uniform for at gaa i Kirke, var der ingen af hans Kammerater paa Sovesalen, der vovede blot saa meget som at trække paa Smilebaandet.

Efter afsluttet Værnepligt bestemte Franz sig til at blive Broder i Jesu Selskab. Fra forskellige Sider søgte man nu at influere paa den unge Ordenskandidat for at stille hans Kald paa Prøve. Moderen kom til Alost og bad ham

*) Bruder Franz De Sadeleer S. J.: 30 Jahre in der afrikanischen Wildnis, udg. af H. P. Kroppenbergs S. J. Saarbrückerdruckerei und Verlag. 1934. 250 S., indb. RM. 3,80,

grædende komme hjem. Sognepræsten i Welle, en gammel Ven af Familien, skildrede for ham, hvorledes Jesuitbrødrernes Liv var: et Liv i haardt Arbejde uden megen Trøst. Hvorfor han dog ikke valgte sig en mere bekvem Orden?

Men Franz holdt Stand. Moderen trøstede han med at henvise til Himlen. Og Præsten gav han det pragtfulde Svar: »Netop fordi jeg maa arbejde haardt for Gud, føler jeg mig draget mod Jesu Selskab.«

En farlig Rejse.

Machabe-Bjergene dannede Grænsen til Lo Bengulas Rige. Øst for dem laa Mashonaernes Omraade, hvor Umzilas Undersaatter boede. Mashonaerne paa denne Side af Sabi fandt sig kun modvilligt i hans Hæredømme. Alt, hvad der mindede dem om deres Underkastelse, fremkaldte deres Uvilje. I hvert Fald tog de meget daarligt imod Karavanen. En indflydelsesrig Landsbyhøvding med det ildevarslende Navn Amalanga, »Dagrøveren«, var den første, der viste et fjendtligt Sindelag.

Broder De Sadeleer, som P. Law havde overdraget Om-sorgen for Ekspeditionens materielle Vel, gik hen til ham og forlangte en Hjælper og en Fører til den forestaaende Rejse. Høvdingen nægtede dem begge Dele. Under streng Straf forbød han sine Undersaatter paa nogen som helst Maade at hjælpe de Hvide eller at sælge dem noget. Missionærene kunde ikke forklare sig denne Adfærd, især da Amalanga selv var meget elskværdig imod dem og høfligt anmodede Broderen om at skyde noget »Kød« (Vildt) til ham. Broderen bragte ham en pragtfuld Zebra og modtog en hjertelig Tak derfor, men ingen Fører. 2 Dage senere fremkom Høvdingen igen med sin Anmodning. Denne Gang tog Amalangas Søn selv med paa Jagten. Den unge Mand var yderst interesseret i Broderens Gevær, og Broderen viste ham, hvor nøjagtigt og sikkert man kunde skyde med det.

»Har de Hvide mange af den Slags«, spurgte den Sorte nysgerrigt.

»Hele Vognlæs«, svarede Broderen.

Dette Svar syntes at give den Sorte noget at tænke paa. Ogsaa den Maade, han tiltalte Broderen paa, blev nu underdanig og føjelig efter først at have været bydende og hovmodig. Og mærkværdigvis var Amalanga selv nu pludselig ogsaa til at komme nær og parat til at hjælpe.

Hvad var sket?

Uden at vide det havde Broder De Sadeleer frelst Karavanen fra den største Dødsfare. Amalanga havde forset sig paa Vognene. Men for at komme i Besiddelse af dem maatte han dræbe de Hvide. Hvis de undslap og forelagde

deres Klage for Umzila, vilde det koste Amalanga Livet, og hele Landsbyen vilde blive solgt til Slaveri.

Den snu Amalanga fandt det for voveligt alene at overfalde de Hvide. Derfor sendte han en Budstikker til den nærmeste Landsby for ogsaa at vinde sin Kammerat Hambabusuku, »Natrøveren« for sin Plan. I Haab om, at denne vilde komme ham til Hjælp med sine Folk, holdt han selv Karavanen tilbage, medens hans Søn udspionerede Vognene og forsøgte at erfare, hvor mange Vaaben der var for Haanden. Uden Omsvøb spurgte Spionen efter Geværerne.

Broder De Sadeleer opfattede heldigvis Spørgsmaalet forkert. Han troede, den Sorte havde spurgt, om de Hvide i al Almindelighed havde mange Geværer; derfor svarede han »hele Vognlæs«. Dette Svar hensatte Amalanga i en saadan Skræk, at han lod Missionærerne drage videre.

Men hermed var hans Folk ikke tilfreds. En 2—300 Mashonaer, vilde Fyre, sværmede omkring Vognene. De havde allerede indbyrdes gjort op, hvilken Andel, der skulde tilfalde hver enkelt.

Jesuiten holdt Krigsraad. Med barnlig Frimodighed fremsatte Broder De Sadeleer sit Syn paa Sagen. Hvis det stod til ham, skulde de ikke flygte; han kendte ikke til Frygt. Han foreslog, at man rundt omkring Vognene skulde gemme nogle smaa Fade med Krudt. Hvis Røverne virkelig skulde gaa over til Angreb, kunde man lade dem springe i Luften med et stort Brag. Det skulde nok faa de Sorte fra at tænke paa Overfald.

P. Law ansaa det dog for rigtigere at se at komme derfra i Stilhed. Lydigt og villigt bøjede Broder De Sadeleer sig for denne Beslutning. Som om det var hans egen Plan, han bragte til Udførelse, gav han sig i Kast med Forberedelserne, med at samle det allernødvendigste sammen og fordele det i Pakker.

De Sortes Beskytter.

I Bandungu, som laa paa den 800 m brede Kwangoflods højre Bred op ad Strømmen, havde Staten en Station, som allerede dengang var ret betydelig, og som i Dag er blevet Kwangadistriktets Hovedstation. Den Agent, som i 1901 repræsenterede den belgiske Regering her, var sandelig ingen Ære for Regeringen. En Dag sendte han sine Soldater til Wombali, hvor de først greb en ung Pige og noget senere en lille Dreng. Landsbyens Beboere beklagede sig til Broder De Sadeleer. De havde hurtigt indset, at han ikke var en Hvid af den sædvanlige Slags. Broderen sendte et Bud af Sted til den pligtforsømmende Agent med et lille Brev, hvori han skrev: »Jeg formaner Dem, Stationskommandant for Bandungu, til at sende den unge Pige og

Drengen, som Deres Soldater har ført bort her fra Landsbyen Mfumu Bary, med tilbage med Overbringeren af dette Brev. Gør De det ikke, skal De faa at vide, med hvem De har at gøre.»

Samme Dag bragte Sendebudet Fangerne med tilbage.

Nogen Tid senere roede to Sorte, Fader og Søn, som havde faaet Arbejde hos Broderen, op ad Floden for at fælde Pæle til Huset. Netop ud for Bandungu raabte Agenten — uden Skygge af Ret og uden mindste Anledning — til dem, at de straks skulde vende om. Da de Sorte blev forvirrede og tøvede et Øjeblik, skød han to Kugler efter deres Hoveder. De stakkels Fyre flygtede sporenstregs til Broder De Sadeleer. Den brutale Uretfærdighed havde bragt deres Blod i Kog. Om Søndagen tog Broderen til Bandungu til Agenten. Denne spillede først stor paa det og erklærede, at hvis en Sort ikke adlød hans Befaling, lige meget hvad den gik ud paa, vilde han skyde igen.

»Det kan De jo godt forsøge paa«, svarede De Sadeleer. »En af de første Dage skal jeg male mig sort og sejle forbi Deres Station. Skulde De saa vove at løfte Geværet, saa maa De vide, at jeg er gammel Soldat og skyder bedre end De.«

Naar Broder De Sadeleer paa sine gamle Dage fortalte denne Historie, slog hans næsten blinde Øjne endnu Gnister. Og hver, der hørte den gamle fortælle, undrede sig ikke over, at Agenten fra da af forholdt sig roligt.

Fuldendelsen.

Saaledes arbejdede Broderen trofast for Guds Sag indtil Sommeren 1920, hvor han begyndte at blive syg. Svimmelhed og Besvimelsesanfald var Forløberne for det sidste Bud fra Herren. Han ramtes af et Slagtilfælde, som i nogle Dage fuldstændig lammede ham. For at trøste ham sagde hans velmenende Medbrødre, at det ikke havde noget at sige, og at det snart vilde blive bedre. Han lod sig dog ikke narre og erklærede:

»Nej. Øjeblikket er kommet. Nu samler jeg alt og gaar til den h. Petrus«. Man lo af hans pudsige Beslutsomhed og sagde: »Jamen, Broder, er De da ikke bange for at dø?« Men han svarede lige ud: »Nej, jeg har endnu ikke kendt til Angst i hele mit Liv. Hvorfor skulde jeg være bange for at dø?«

Paa det eneste intime Blad i sine Erindringer skriver Broder De Sadeleer: »Jeg ved godt, at saa længe man lever, svæver man i Uvished. Men med rolig Samvittighed kan jeg sige, at jeg ikke vilde ombytte min Tilstand med nogen levende Sjæl. End ikke om Alverdens Skatte blev lagt for min Fod, og jeg maatte vælge. Jeg vilde sige: Nej Tak for

Tilbudet, Jeg har mere Tillid til Guds Barmhjertighed, han, som hidtil har ledet mig. Ikke fordi jeg vil paastaa, at jeg intet har at bebrejde mig. Den Tanke ligger mig saa fjern. Men jeg ved ogsaa, at Vorherre lader meget ske for at holde os i Ydmyghed.«
Ved C. H.-S.

Kvindeforbundets 10 Aars Stiftelsesfest.

*I fordums Tid, da Romas Ord
saa nidt om Landet lode,
stod Kvindens Sag i højen Nord
i Livets fulde Grøde.*

Med disse Ord, sunget af et Damekor, indledtes Danske Kvinders Katholske Forbunds 10 Aars Stiftelsesfest Onsdag den 20. Februar Kl. 19 $\frac{3}{4}$. Pastor P. Andreasen havde til N. W. Gades festlige Opus 51 (Aarstidsbilleder) digtet en Tekst, som i fire Afsnit med Sang og Klang skildrede Kvindens Kaar i det gamle katholske Nord, i Reformationens Uvejrstorm og i den nyere Tids Kvindebevægelse, hvor

*... alle skal fylkes i Kvindernes Hær
i Kampen for det, som vi alle har kær:
For Hustruer, Mødre og Ugiftes Ret
i Hjem og i Stat og i Skole.*

Kantaten var med stor Dygtighed blevet indstuderet af Frk. Ulla Andersen og fremførtes meget virkningsfuldt med Ragna Schack i Solopartierne og Marie Dudley og Ebba Willian ved Klaveret.

Blandt Gæsterne bemærkede vi Hs. Excellence Biskoppen, Pastor v. d. Kettenburg, P. Rektor Lucas, Pastor Ronge, P. Sialni, P. Spaus, P. Wegener, Pastor Andreasen; Fru Anna Backer fra Norge, Komtesse Hamilton-Overholm og Grevinde Hamilton fra Sverige, Lensgrevinde Holstein-Ledreborg, Redaktør Fr. v. Jessen, m. fl.

Efter Kantaten talte Hs. Excellence Biskoppen og tolkede sin Glæde og Stolthed over det Syn, der bød sig for hans Blik. Han kendte i D. K. K. F. mange *mulieres fortes*, mange stærke Kvinder, stærke ved ægte kvindelige Egenskaber som Religiøsitet og sund Konservatisme, stærke til at staa imod Tidens Strøm. En af de Ting, som Biskoppen især lagde de unge Kvinder, hvis Fremtidsdrøm det var at stifte et Hjem, paa Sinde, var at vogte sig omhyggeligt for Ægteskab med en fraskilt. Biskoppen var stolt af, at Ligeaen var opstaaet i hans Tid, og afdøde Biskop v. Euch vilde sikkert have knyttet mange optimistiske Forhaabnin-

ger til en saadan Aften. Biskoppen selv var somme Tider Pessimist, men ikke paa en saadan Aften. »Jeg har set, hvad der kan ske, og jeg sætter store Forhaabninger til det, som endnu vil ske.« Sjælen, primus motor, i dette Arbejde var kendt af alle, det var Hofdame Augusta Utke Ramsing, som havde opofret sig helt for dette Arbejde. »Jeg siger til Eders Præsident: Bliv ved paa denne Maade. Jeg ved, at Deres Hensigt er ren. De er en Katholik helt igennem, en radikal Katholik. Bliv ved dermed. Følg nøje den kirkelige Autoritets Direktion, handl ikke paa egen Haand, ellers kommer man let paa farlige Sidespor. Men behold Renheden i Hensigten, Ydmygheden, Bøjeligheden.« Som Hyldest til alt det gode, som var blevet udrettet, og som Opmuntring overrakte Biskoppen derefter den af Leo XIII stiftede pave-lige Udmærkelse: »Pro ecclesia et pontifice«s Guldkors.

I det paafølgende Festmaaltid deltog op imod 250 Personer. Som første Taler takkede Hofdamen i bevægede Ord for Udmærkelsen. Hun betragtede den som givet til Ligaen. En særlig Tak rettedes til Fru Anna Backer og Sekretæren Frk. Ulla Andersen. Med Tilfredshed kunde Taleren oplyse, at der stod ca. 1000 Medlemmer i Ligaen, og naar man fraregnede dem, der gik igen i flere Foreninger, var det ca. 700. Især var det glædeligt, at Ungdommen fylkede sig om den. Formanden bad Fru Backer om at modtage Udnævnelsen til Æresmedlem. Samme takkede og fortalte om de skandinaviske Forbunds Stiftelse efter Tilskyndelse fra den internationale Liga, især efter et Møde i London. D. K. K. F.s Formand lærte Fru Backer at kende ved en Modtagelse paa Københavns Raadhus.

Ved Kraft, Varme og Begejstring udmærkede Herr Redaktør Franz v. Jessens Tale sig, og han tømte sit Glas for, hvad Rom har betydet for Verden og Danmark. Redaktøren udtalte, at han for intet i Verden vilde undvære, hvad dansk Katholicisme betød for Samfundet. Den var baade Gær, Surdejg og Salt. Som en, der altid havde interesseret sig for Mindretallene, kunde han konstatere, at den katholske Kirke havde værnet om deres Rettigheder. Roms Aand var dybt national og international samtidig.

Under Kaffen opførtes der en lille Sketch »Fremtidsdrømme« af Astrid Juel-Nissen, som sammenlignede Generationen omkring 1875 med den kommende omkring 1945, og snildt fremførte alle Kvindebevægelsens Problemer: Forholdet mellem gamle og unge, Moderskab og Erhverv, Ligaens Maal etc. Efter en rimet Tak, som Frk. Birgitte West rettede til Festens Arrangører, hævedes Bordet, og Ungdommen trak sig tilbage til Aftenens »Motionsgymnastik« og muntre Afslutning. Forinden havde man i et Telegram til Hs. Hellighed Paven bedt om den apost. Velsignelse —z.

Et Ungdoms- og Kvindeproblem.

En katholsk Dame, som gennem mange Aar har levet i Danmark, sendte før Jul brugt Tøj og Tøjrester til Klosteret af den gode Hyrde i Wiener Neudorf, hvor Søstrene tager sig af forsømt kvindelig Ungdom og giver de unge Piger den Opdragelse, som de af en eller anden Grund ikke har faaet i første Omgang. I sit Svar- og Takkebrev sendte Forstanderinden et Billede af sine Plejebørn, som vi offentliggør i »Nordisk Ugeblad«, fordi det minder om et aktuelt dansk katholsk Ungdomsproblem.

Arbejdssalen i Wiener Neudorfs Kloster.

Kan vi være det bekendt, at vi herhjemme endnu ikke har et katholsk Hjem for kvindelig forsømt Ungdom, hvortil ogsaa Værgeraadet eventuelt kunde sende unge katholske Piger, som paa dels Vegne skal anbringes paa et Hjem. Hidtil var det i det store og hele saaledes, at saadanne unge Piger maatte sendes til protestantiske Hjem, hvor de i mange Tilfælde maatte savne enhver Kontakt med deres Religion, som de er opdraget i og i mange Tilfælde trods alt elsker. Et Eksempel! Magistraten afsagde for nogen Tid siden en Kendelse i denne Retning; den Tillidsdame, som har med disse Sager at gøre, skyndte sig over Hals og Hoved med at faa den unge Pige anbragt paa et Hjem. Den unge Pige fik Løfte om at kunne besøge den katholske Gudstjeneste, men blev i Maaneder ikke ført til en Messe; da en Præst vilde be-

nytte en fri Eftermiddag til at besøge hende — og det drejede sig om et godt Stykke Vej — blev der fra Hjemmet svaret, at Forstanderinden havde Fridag, og hendes Vikar kunde ikke tillade, at den unge Piges Præst kom til at tale med hende, hvad Pigen forresten selv havde ønsket.

Dette Problem skal ovenstaaende Billede gøre opmærksom paa. Thi det kan dog ikke være uden for Mulighedernes Græuser, at vi faar et saadant Hjem. Vi har baade kvindelige Ordener, kvindelige Organisationer, vi har et Ungdomsværn, som jubilerer, og last not least Staten, der — saafremt der er Gnisi af Upartiskhed i den — maa støtte et saadant Foretagende mindst lige saa kraftigt som andre private Institutioner af samme Slags.

Eet er sikkert, at der her foreligger et vigtigt Ungdoms- og Kvindeproblem. —.

Katholsk Ungdomsværn.

1910 — 23. Februar — 1935.

(Fortsat.)

Da de katholske Rundskuedage altid har haft et festligt Præg, omtales de her.

Under 22.-4.-1911 skrev Niels Hansen til Raadet: »For at elske noget, maa man kende det. Manglende Kendskab ikke alene til Troen, men ogsaa til vore hjemlige, kirkelige Forhold er større, end vistnok mange tænker sig. . . . For at udbrede rent lokalt Kendskab til vore kirkelige Forhold, foreslaar jeg, at det indgaar som fast Led i Ungdomsværnets Virksomhed, at dette hvert Foraar [med det Aars Afgangshold fra Kirkeskolerne] besøger vore smukkeste Kirker og betydeligste Institutioner. . . .« (»Nord. Ugeblad«, 1911, 369-70.)

Paa Raadmødet 26.-9.-1911 behandledes dette Forslag. Niels Hansen udtalte, at det drejede sig om at belære Børnene om, at vi er mange flere, end de troede. »Det styrker deres Tro at blive bekendt med, hvilke Institutioner vi har.«

Fra alle Sider mødte Forslaget den varmeste Tilslutning:

Pater *Bannwart*: »Jeg maa paa det inderligste anbefale dette Forslag.«

Pater *Günther*: »Det har noget paa sig. Hvor utroligt det end lyder, saa anede jeg ikke, før jeg blev voksen, at der var et Kapel paa Toldbodvejen.«

A. V. *Günther*: »Der er ikke Spor af Anledning til at udsætte det.«

Pastor *Hillebrandt*: »Man burde ogsaa vise de unge i 16-17 Aars Alderen vore Institutioner og de gamle katolske Kirker paa Sjælland.«

Samme Aften vedtog Raadet eenstemmigt, at denne Sag indgaar som Punkt blandt Værnets Opgaver. (I, 43.)

Værnet har fra Sommeren 1912 afholdt 24 Rundskuedage for disse Børn. Jernbane- og Sporvognspenge samt Udgiften til et Kaffebord betales af Værnet.

De senere Aar har der været en Standsning, men paa

Udsnit af Festen for de unge d. 22. Nov. 1934.

Bestyrelsesmøder og Generalforsamlinger har det været overvejet at tage delte Arbejde op paa ny. Det rummer en stor Værdi for Ungdommen. —

Søndag 5.-10.-1913 afholdtes der i al Stilhed en katolsk Rundskuedag for Konvertiter i Erkendelsen af, at saadanne Besøg vilde tjene til at lette Konvertiters Kendskab til det kirkelige Arbejde.

Paa Raadsmødet faa Dage efter anbefalede Mogens Ballin varmt, at disse »Dage« henlagdes til Værnets faste Udvalg for Rundskuedagene, hvilket ogsaa blev eenstemmigt vedtaget. (I, 119.)

Ogsaa disse Dage var meget vellykkede og agtes ligeledes fortsat, forhaabentlig 1935.

Disse sidste »Dage«s Omkostninger afholdes dog af Deltagerne selv.

Værnets Stifter i Arbejde.

Staaende ved sin Pult eller siddende ved sit Skrivebord viede Pater Günther den katholske Ungdom mange, mange Timer. Hans karakterfaste, smukke Haandskrift har i Værnets Arkiv efterladt rørende Beviser paa, hvor omhyggeligt selv den mindste Enkelthed i Værnets Ledelse og Drift var forberedt. Han leverede faktisk ikke noget vægtigere Indlæg i Raadets Forhandling, uden at dette forud var omhyggeligt nedskrevet.

Værnets Kartothek over alle unge, der i 1910 fyldte 14 Aar og fremefter i Tiden, havde Pater Günther i saa mønsterværdig Orden, at de unge hver Fødselsdag modtog Værnets trykte Lykønskning med Formandens egenhændige Underskrift.

Paa et Raadmøde kom dette Arbejde paa Tale:

Pater Günther: »For stadig at holde Forbindelsen med de unge aaben er jeg begyndt paa at udsende Kort med en Lykønskning til Fødselsdagen. Jeg sender Kort til ca. 500 unge; der gaar Kort ud hver Dag.«

Baronesse Stampe: »Det maa jo være et stort Arbejde, Hr. Pastor!«

Pater Günther: »Ja, i Dag, den 3. Marts, har der nu ikke været nogen blandt de unge, som har ladet sig føde (Munterhed); derfor er der ikke gaaet Kort ud. Disse Kort har jeg faaet af en Ven; de er ikke gaaet gennem Værnets Kasse; men den maa naturligvis betale Portoen. Jeg er glad, naar jeg faar Svar, hvad der da hænder.«

Baronesse Stampe: »Faar alle — ogsaa de nyfødte?« (Munterhed.)

Pater Günther: »Nej, Fru Baronesse, kun de, der gaar gennem Ungdomsværnet.« (I, 131.)

Dette Arbejde var en Sædemandens Gerning og har haft sin Betydning for adskillige unge Mænd og Kvinder. — I 1923 rummede K. U. V.s Protokol 1320 Navne paa unge mellem 14 og 26 Aar alene i Storkøbenhavn. (Gfslgs. Pr. 38.) —

Et andet betydningsfuldt Arbejde tog Pater Günther op: at besøge de unge i deres Hjem.

Paa Raadmødet 16.-10.-1912 skildrede han dette Arbejde: »Naar vi har en Præst, der, som jeg nu, kan ofre en hel Dag hver Uge, saa kan vi faa besøgt de unge. Jeg deler Byen i Kvarterer ved at gøre Udklip af Københavns-kortet og besøger, saa vidt muligt, Kvarter efter Kvarter. Det kan naturligvis ikke lade sig gennemføre uden ved

Hjælp af Sporvognspenge, som Værnet maa betale. Naturligvis maa man have Taalmodighed; undertiden passer Adressen ikke, og man maa gaa efter en ny Adresse, og saa kan det vise sig, at Familien ogsaa er flyttet fra dette Sted. Men tilsidst finder man dem.« (I, 78.)

Naar en eller anden Bopæl var paa Tale, kunde det vække megen Munterhed i Bestyrelsen at høre Pater Günther forklare: »Man tager med Linie . . . Omstigning ad . . ., staar af ved Stoppestedet ved . . . og skyder Genvej ad . . . gade.« Jo, den »gejstlige Ungdomsleder« havde Rede paa Vejene, der førte til de unge.

Og hvor han kom, skabtes ofte en egen festlig Stemning i Stuen. Saare karakteristisk var et Træk, han fortalte paa nævnte Raadsmøde: »I Dag kom jeg til en Familie. Faderen var henne at hjælpe med til at flytte for en ældre, gift Datter. Medens den ældste Datter, der var hjemme, løb hen efter ham, var jeg ene med hendes to yngste Søstre. Jeg spillede paa deres Klaver, medens Smaapigerne dansede, saaledes morede vi os, til Faderen kom.« (Munterhed.) »Ja, det er ogsaa en Maade at arbejde for Ungdomssagen paa!« (Munterhed.) (I, 78.)

(Fortsættes.) — 0 —.

Presse-Rundskue.

Pavens Smørbulle. I Anledning af Ernæringsspecialisternes og Hygiejnikernes Opfordring til at øge Smørforbruget er »Pavens Smørbulle« dukket op i en jysk Avis: I det 15. Aarhundrede skal Paven have bestemt, at man ikke maatte spise Smør i Fastetiden. Men man kunde søge Dispens i Rom, og saa udstedte Paven en Smørbulle, der gav Lov til at spise saa meget Smør, man vilde.

Sagen er kort denne. Allerede i den tidlige Middeltalder var det blevet almindelig Skik i Fastetiden at afholde sig fra Æg og de saakaldte Lakticinier: Mælk (*lac*), Smør og Ost. Fra det 13. Aarh. blev der nu og da givet Dispens for denne Abstinenslov, ved Middeltalderens Slutning oftere. Folkeviddet kaldte disse Bevillinger for »Smørbreve«. Ligesom Afladspengene ikke blot brugtes til Berigelse af den højere Gejstlighed, men langt mere til samfundsgavnlig Formaal: Opsførelse af Kirker, Sygehuse, Broer, Landeveje o. lign., saaledes tjente ogsaa disse Dispenser veldædige Øjemed. I 1491 skulde der f. Eks. ved Torgau i Preussen bygges en Bro over Elben. I dette Øjemed fik Kurfyrst Frederik den Vise af Pave Innocens VIII bevilget et »Smør-

brev«. De af hans Undersaatter, der vilde benytte sig af Dispensen, maatte give et Pengebidrag til Opførelsen af Broen. Et lignende Privilegium blev der samme Aar givet til Genrejsning af den brændte Sognekirke i Freiberg (Sachsen).
A. Menzinger S. J.

Paa Lytterpost.

Torsd. 7.-2. Kl. 19¹⁶—20¹⁰: Kirken og Gudstjenesten. III. **Gudstjenestens Liturgi.** Samtale mellem Provst, Dr. theol. M. Neiendam og Domkantor Emilius Bangert med Musikdemonstrationer. De begyndte med at præcisere det egocentriske i den protestantiske Gudstjeneste: »Gudstjenesten er ikke Præstens, men Lægfolkets . . . Hensigten er Opbyggelse.« — altsaa Hovedvægten lagt paa Menigheden i Stedet for Gud. Men at det kun er en Nuanceforskel i Indstillingen viste B. ved Bemærkningerne: »Mødet med Gud sker i Tilbedelse . . . Mennesket ofrer sig selv til Gud.« . . . N: »Forbilledet for den kristne Gudstjeneste var vel Synagogetjenesten; men Kristendommen bragte noget nyt: Nadvertjenesten, der er Gudstjenestens Midtpunkt.« . . . B: »Den katolske Kirke brugte et Tusind Aar til at opbygge sin Liturgi; det kan derfor ikke undre, at den kun 400-aarige Protestantisme endnu eksperimenterer.« N.: »Vi kan kalde den romerske Gudstjeneste Institutionens Gudstjeneste. Der spiller Menighedens Deltagelse ingen afgørende Rolle, da Hovedvægten ligger paa Messeofferet. Diametral Modsætning hertil er Frikirkerne, hvor det hele beror paa Menighedens Indsats . . . Den danske Kirkes Liturgi er sørgelig fattig sammenlignet med f. Eks. den engelske, svenske og norske; vi er eet, men ikke ens.« . . . B: »Er Nadverhandlingen den egentlige Gudstjeneste, er det urigtigt at sige: »Vi har været til Gudstjeneste i Dag«, naar man kun har været til den første Del, Forberedelsen, missa catechumenorum; mange forlader nemlig Kirken før Nadvergudstjenesten, missa fidelium. Det er ikke umiddelbart indlysende, at den fastlagte Gudstjeneste skulde have mindre missionerende Betydning end den frie; det modsatte er snarere Tilfældet.« B. kritiserede derefter stærkt den protestantiske Gudstjenestes Mangler, at saa meget af »Oldkirken«s er forkastet, og efter en Diskussion om Laub'ske Melodier fremkom de begge i Fællesskab med et Forslag til en fast Liturgi for første Del af Gudstjenesten. Den er lagt meget nær op ad den katolske Liturgi og har baade Syndsbekendelse, Kyrie, Gloria, Dagens Kollekt, Epistel, Evangelium, Kirkebøn og Fader vor. Ogsaa Aftengudstjenesten ønskes reformeret i

denne Retning. Man finder hele Forslaget trykt i en Brochure af E. Bangert og M. Neiendam »Vor Gudstjeneste«. Som man ser, nærmer denne Gudstjenesteform med sin Betoning af den fælles Liturgi og Nadvertjenesten sig katolske Tanker. Det kan ikke andet end glæde os Katholiker, at vore fraskilte Brødre længes mod Fædrehjemmet, og vi maa se med Sympathi paa alle deres Bestræbelser for at komme Moderkirken nærmere. Fortsætter de den Vej, vil de en Dag naa helt hjem. *Ignatius,*

NYE BØGER.

Dr. Alois Mager O. S. B.: Mystik als Lehre u. Leben. (492 S.) Sch. 19/—. Tyrolia, Innsbruck. 1935.

København kender denne Forfatter gennem kans Foredrag om moderne Psykologi. I de sidste 20 Aar har han beskæftiget sig med Mystikken og fremlægger sine Arbejder for os i ovennævnte Bog. »Mystik«, siger han, »er det Ord, der som en Tryllestav rører ved Nutidsmenneskenes Hjerter. Det svæver paa alles Læber.« (46.)

I Bogens første Del forsøger Forfatteren at gøre op med de Misforstaaelser og Uklarheder, der hersker paa dette Omraade, og stærkt at omgærde Mystikkens Væsen. I anden Del forsøger han ud fra selve Livet at illustrere og bekræfte sin Opfattelse.

At han ogsaa dermed skulde have bilagt Striden i egen Lejr, venter han sikkert ikke, men det er en stor Fortjeneste for en Bog, naar den opmuntrer til nye Undersøgelser og Forklaringer. *A. P.*

Über Liebe und Ehe für junge Mädchen. Verlag Ars Sacra. München 1934. 117 S. RM. 1,80.

Den lille Bog, som fremtræder i smukt rødt Shirtingsbind i det kendte Kunstforlags Udstyr og med smukke Illustrationer, har tre Forfatterinder: en kvindelig Læge, en ung Pige og en gift Kvinde. Som Titlen opgiver, omhandles her et Emne, som griber dybt ind i de fleste unge Pigers Liv, og det er forstaaende, moderne, katolske Kvinder, der her optræder som Raadgivere. Med den nødvendige Klarhed og kvindelige Taktfølelse tages der Stilling til alle Problemer, som rejser sig paa Vejen til Ægteskabet. Den Advarsel, som Hs. Excellence f. Eks. forleden gav: Intet Bekendtskab med en gift, er her givet ved Hjælp af den lille Fortælling, hvor en ung Pige stilles Ansigt til Ansigt med det Hjem, hun vil ødelægge. En Bog, som kan anbefales paa det bedste. — z

FRA HOVEDSTAD OG PROVINŚ.

Konsul Rasmus Stjernholm død.

I San Remo døde i Begyndelsen af Februar Konsul Rasmus Stjernholm, en født Københavner, der i 1922 af Pastor v. d. Kettenburg blev optaget i Kirken og i 1925 flyttede til San Remo. I »L'Eco della Riviera« roses den afdøde i en længere Mindeartikel som en begejstret Fascist og god Katholik, der meget omhyggeligt opfyldte sine religiøse Pligter. Hans aktive Kristendom hjalp i en af San Remos Bydele Beboerne til en Kirke, idet Konsulen selv gik fra Dør til Dør og samlede ind og skød flere Tusind af sin egen Lomme til. Ogsaa Skolens Udvidelse tog han sig af, saa Bladet spørger, hvor mange af San Remos Beboere havde gjort saa meget som denne fremmede.

Menighedspleje i St. Ansgars Sogn.

Regnskab og Aarsberetning for St. Vincentsf. for kath. Damer i St. Ansgars Sogn 1. Jan.—31. Dec. 1934.

<i>Indtægter:</i>	Kr. Ø.	<i>Udgifter:</i>	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1934.	6 16	Kolonialkort	400 00
Aarlige Bidrag:		Brændselshjælp	4 20
Aktive Medlemmer..	249 00	Kontant Hjælp	23 28
Passive »	727 00	Indkøb til Systuen	91 08
Kollekten	40 00	Udgift v. Aftenmøder .	92 77
Gaver	68 43	Diverse, Porto	16 38
Modt. fra Hovedkassen	350 00	Indbet. til Hovedkassen	741 05
		Kassebeh. 31. Dec. 1934	71 83
	<u>1440 59</u>		<u>1440 59</u>

St. Ansgars Sogn har 38 Medlemmer, 19 aktive og 19 passive. Der er aflagt 198 Besøg i 42 Familier og enligt-stillede, som er bleven understøttet dels med Materialier, dels med kontant Hjælp. Der er afholdt tre Aftenmøder og Fastelavnsfesten. Fælles for de tre Sogn er Retraiten, Paaskekommunionen, Skovturen og Julefesten. — I Retraiten deltog henvend 100. — I Fælleskommunion anden Paaske dag, som i Aar blev afholdt i Sakramentskirken, deltog 150. Skovturen til Trørød samlede 40, og den store Julefest 125 Deltagere. — Paa Systuen arbejder otte Damer. De mødes een Gang ugentlig og syr dels nyt, dels ældre Ting, som forandres til Brug for voksne og Børn. Systuen har modtaget som Gaver 142 Stk. forskelligt og har forarbejdet 73 Stk. Beklædningsgenstande. Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.

En Kunstnerinde fortæller.

St. Michaels Klubs anden Underholdningsaften frembød for den lille særprægede Cirkel atter noget ganske Nyt.

Det var Billedhuggerinden Fru Marie Carl Nielsen, der fortalte om sin Rejse i Grækenland og Tyrkiet, en Venlighed, for hvilken man maa være hende meget taknemmelig. Fru C. N. er en af de faa, som ejer de Karakteregenskaber, uden hvilke Talent og Geni ikke naar fuld Udfoldelse. Mange gode kloge Ord, inspirerede af hendes kendte Kraft og Ildhu, hørte man om den klassiske Kunst, Verdens herligste, gennem Tiderne uovertrufne Kunst. I 1903 var Fru C. N. i Konstantinopel, en ikke hyggelig Tid. En Trop misfornøjede Arbejdere, 30 Mand, søgte Foretræde hos Sultanen, hvad ogsaa bevilligedes. De gik ind ad Paladsets Port, men kom aldrig ud. Næsten ligesaa rystende, dog lidt forskelligt, var den græske Hotelværts Trusel til Fru C. N., at hun kom aldrig i Himlen, naar hun gjorde saadan et Vrøvl over Lagener, der kun havde været brugt af andre Gæster i 8 Dage, og saa noget Væggetøj som det vrimlede af. M.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Kardinal Andrieu død.

»Osservatore Romano« bringer en lang Nekrolog over Aldersdekanen i det h. Kollegium, Ærkebiskoppen af Bordeaux, Kardinal Andrieu, som for nylig afgik ved Døden i sit 87. Aar. Han havde levet under 4 Paver og havde siden December 1907 været optaget i Kard.-Kollegiet. Den gamle Metropolit traadte i 1926 stærkt i Forgrunden, idet han i et Hyrdebrev til den katholske Ungdom i sit Ærkebispedømme alvorligt advarede imod Action Française's Vranglære og Vildfarelser. Pave Pius XI tiltraadte i en Skrivelse af 5. September 1925 fuldtud Kardinalens Opfattelse af Action Française's Arbejde.

Med Kardinal Andrieu's Død er Antallet af Kardinaler dalet til 51, hvoraf 26 er Italienerne og 25 Udlændinge. Der mangler saaledes 19 Kardinaler, for at det h. Kollegium kan være fuldtalligt, hvorfor man stærkt regner med, at der til Foraaret vil blive afholdt et Konsistorium for Ud nævnelser af nye Kardinaler.

Et godt Eksempel og den katholske Presse.

Under et katholsk Møde i Chicago rettede en af Hovedtalerne, Pater Mühlheim O. S. M. et skarpt Angreb imod Farisæerne blandt sine egne Trosfæller. »Vi har meget at lære af dem, som ikke hører til vor egen Fold. For kun at anføre et Eksempel: Der findes i Amerika en Sekt, som ifølge den sidste offentlige Statistik tæller 202.098 Tilhængere. Denne Sekt udgiver et Dagsblad »The Christian Science Monitor« med et Oplag paa 132.058 Eksemplarer. Den kan

faas i alle Hoteller og paa alle Banegaarde. Men vi tæller 20 Millioner Medlemmer. Vi besidder Sandheden. Og hvor stort et Oplag udkommer vort Dagblad i? Hos hvem ligger Skylden? Er det Mangel paa Tid, Penge — eller Vilje?

Kender du de første Kristnes Trosliv?

Der er vist ikke ret mange, der ved, at **Paul Hedemanns** Skrift: »**Paa romersk Klippegrund**«, er en levende og fængslende skrevet Række af Skitser og smaa Skildringer fra Katakomber og Kirker i Rom, skrevet af en Mand, »der blev grebet af Stenenes overbevisende Vidnesbyrd om Overensstemmelsen mellem den katolske Kirkes Lære og Oldkirkens Historie«. Da Skriftet nu er nedsat fra Kr. 1,50 til 50 Øre, burde alle anskaffe sig det, baade til sig og andre. Faas hos Boghandler R. Salfelt, Aaboulevard 11, V. (Nora 5421).

Hubertus-Kraft Greve Strachwitz.

Præsten og Forfatteren, Grev Strachwitz, er sammen med Prof. Muckermann og Vikar Fahsel en af de mest kendte og højst skattede Talere i det katolske Tyskland. Som Forfatter kan Strachwitz se tilbage paa en righoldig Produktion, der omfatter Romaner, Digte, Memoirer, Smaaskildringer etc., og hans Bøger er udbredt i mange Titusinder Exemplarer. I de sidste Uger har Grev Strachwitz opholdt sig i Danmark — som Vikar i Allerslev og paa Ledreborg — og han vil nu den 13. Marts Kl. 20 pr. holde et Foredrag i Vesterhus (3. Sal) over Emnet: »**Wie ich Priester wurde**«. Enhver, der kan følge et tysk Foredrag, vil da have Lejlighed til at beundre Grev Strachwitz, fremragende Talent som Fortæller, Taler, Menneskekender og Humorist og konstatere, at Foredragsholderen snart skildrende, snart oplæsende af Digte og Prosaværker, med Lethed fængsler sine Tilhørere i to Timer. Adgang 50 Øre. Alle er velkommen!

Den 25. Marts Kl. 20 giver **Hof-Operasanger Jørgen Bendix**, assisteret af **Hof-Pianistinde Johanne Stockmarr** en **Schumann-Schubert Aften** i Palæets mindre Sal. Billetter à 1½, 2, 3, 4 Kr. faas hos Wilhelm Hansen, Gothersg. 9—11 og Sindahl Pedersen, Gl. Kongevej. (Nærmere Oplysninger om vor Trosfælle Hr. Jørgen Bendix' store Succes'er bringes i vort næste Nr.).

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar eller bedste Evne komme trængende Førstkommunikanter og Firmander til Hjælp. Men paa Grund af de stærkt begrænsede Midler kan denne Hjælp kun ydes i meget ringe Omfang. Skemaer, som den ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. 9—10 eller Eftm. 3—4, Onsdag undtagen), maa ligeledes udlydes og alleveres af dem *inden Tirsdag d. 12. Marts* enten hos Fru Mariboe (Hellerup, L. Strandvej 1, St.) eller hos Frk. Ronge (Lykesholms Allé 14 C) eller hos undertegnede.

Sammesteds modtages Indmeldelse i Foreningen (Aarsbidrag 4 Kr. og derover), som i høj Grad trænger til nye Medlemmer, dersom den ogsaa i Fremtiden skal kunne fortsætte sin Virksomhed.

Bredgade 64.
Den 22. Febr. 1935.

Pastor v. d. Kellenburg.

Fasteprædikener:

St. Ansgars Kirke. Hver Sønd. Kl. 17. *P. J. Bender S. J.*
St. Andreas Kirke. Hver Sønd. Kl. 17: *P. J. Wegener S. J.*
St. Annæ Kirke. Hver Fred. Kl. 20: *P. R. Freitag C. SS. R.*
Rosenkranskirken. Hver Sønd. Kl. 17: *Hs. Excell. Biskop J. Brems*
Jesu Hjerte Kirke. Hver Sønd. Kl. 18: *P. Fr. K pferle S. J.*
Sakramentskirken. Hver Sønd. Kl. 18: *Pastor P. Andreasen.*
Tilbedelseskirken (Jagtvej). Hver Sønd. Kl. 19 (And. Kl. 18 bortfalder disse Aftener), *Pastor Schindler (Emne: Syv nye Andagter).*
St. Knuds Kapel. *P. A. Pichler C. SS. R. Tysk.*
St. Antoni Kirke. Hver Fred. Kl. 20: *Pastor C. Benzon.*

Korsvejsandagt. Torsdag: Jesu Hjerte Kirke Kl. 20 m. Præd. **St. Knuds K. Tysk. Fredag:** St. Ansgars Kirke Kl. 20, Rosenkranskirken Kl. 19^{1/2}, St. Annæ Kirke Kl. 20. St. Andreas Kirke Kl. 19^{1/2}. Sakramentskirken Kl. 20. St. Josefs Kirke Kl. 19^{1/2}. St. Antoni K. hver Fredag Kl. 20 m. Præd., sakr. Velsign.

Askeonsdag d. 6. Marts St. Ansgars Kirke: Kl. 9 Askevielse og Højmesse. Sakramentskirken: Askeuddeling i Forbindelse med hver af Messerne. Kl. 8 Højmesse. Rosenkranskirken: Askevielse og Højmesse Kl. 8. — I andre Kirker Askeuddeling i Forbindelse med de sædvanlige Messer.

Jesu Hjerte Kirke. Stenosgade. Sunday, March 3rd Mass without Sermon at 11³⁰ A.M. because af Quarant' Ore.

Tilbedelse i St. Josefs Kirke: Sønd. d. 3. Marts Højm. Kl. 9, derefter Tilbedelse til Kl. 20. Mand. d. 4. og Tirsd. d. 5. Marts fra Kl. 10—20.

A.C. Onsdag d. 6. Marts 1935 Kl. 20. Museumsassistent *Svend Heding:* Racens Betydning for den religiøse Mentalitet. Diskussion. Gæstekort ved Henvendelse til Administratores.

Amager. Menighedsfest. Søndag d. 3. Marts Kl. 19, — Fastelavnss ndag — med Musik, Sange, en Sketch: »**En bekymret Husmeder**«, morsomt og spændende Lotteri, muntre Viser og broget Underholdning. Billetter   1 Kr. for Voksne (incl. Kaffe), 50  re for Børn faas i Præstegaarden.

Ansgariusforeningen

afholder **ordinær Generalforsamling** Mandag d. 11. Marts Kl. 20 i Forsamlingsalen, Bredg. 67 o. G.

Dagsorden: 1. Formandens Beretning. 2. Kassereren aflægger Regnskab. 3. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 4. Eventuelt.

Herre-Vincentforeningens Generalforsamling afholdes den 10. Marts efter Højmassen i St. Annæ Konferens, ca. Kl. 11^{1/2}. Medlemmer og alle i Menighedsplejen interesserede bedes venligst møde.

HERTUG KNUDS DIVISION

afholder **Spejder- og Ulveudstilling**

Fastelavns Søndag og Mandag d. 3. og 4. Marts i St. Knuds Skole, Stenosgade, under Protektion af **Hs. Excellence Biskoppen.** Søndag Kl. 12 Udstillingen aabnes. Divisionsparade. Kl. 14 katolske Skoledrenge til Fastelavnssfest.

Mandag aabnes Kl. 16, og begge Dage sluttes Kl. ca. 22. Entré 25  re. *H. K. D.*

Kirkelig Kalender.

Marts.

3. S. **Quinquagesima**.
4. M. Casimir. Lucius I.
5. Ti. Ferialdag.
6. O. ASKEONSDAG.
7. T. Thomas af Aquino.
8. F. Johannes af Gud.
9. L. Francisca.

Marts.

10. S. 1. **Søndag i Fasten**.
11. M. Ferialdag.
12. Ti. Gregor den Store.
13. O. Tamperdag. *)
14. T. Ferialdag.
15. F. Tamperdag. *)
16. L. Tamperdag. *)

*) Faste- og Abstinensdag.

Febr.

Ugens Messebønner.

3. S. **Quinquagesima** (112—153); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
4. M. † Casimir (845—683); 2. Lucius I (846—[9]), 3. Om de helliges Forbøn.
5. Ti. † Ferialdag, (112—153); alt som Søndag, dog uden *Tractus* og *Credo*.
6. O. Askeonsdag (117—159); 2. Perpetua og Felicitas (846).
7. T. Thomas af Aquino (846—684); 2. Ferialdagen (129), Slutningsev.: Ferialdagens (130). — *Eller*: Ferialdagen (129); 2. Thomas af Aquino (846).
8. F. Johannes af Gud (848—686); 2. Ferialdagen (132); Slutningsev.: Ferialdagens (134). — *Eller*: Ferialdagen (131); 2. Johannes af Gud (848).
9. L. Francisca af Rom (849—686); 2. Ferialdagen (136), Slutningsev.: Ferialdagens (138). — *Eller*: Ferialdagen (136); 2. Francisca (849).

M.-K. Rosenkransk. »Stella Maris« **F.K.:** Søndag d. 3. Marts Kl. 8. **M.:** Mandag den 4. Marts Kl. 20. Samvær hos Brødrene. — »Maria Rosenkransdronning« **M.:** Mandag d. 4. Marts Kl. 20 i Frbg. Allé 74. Sønd. d. 10. Marts **F.K.:** i Messen Kl. 8. — **Sakraments K.** »Bekendernes Dronning« (for Mænd) **F.K.:** Sønd. d. 3. Marts Kl. 8. **M.:** Tirsd. d. 5. Marts Kl. 20. Bag- eller Kaffeord. (à 25 Øre). »Et Besøg i München«, Lysbilleder ved Franz Schütten. — **St. Ansgars K.** (for Mænd) **M.:** Torsdag d. 7. og 21. Marts Kl. 20. Derefter Samvær i Salen, Bredg. 67² o. G. — **Jesu Hjerter K.** (f. Mænd) **F.K.:** Sønd. d. 3. Marts Kl. 8^{1/2}.

40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerter Kirke.

Søndag d. 3. Marts: Højmesse Kl. 10; derefter Tilbedelse indtil Aftenandagten Kl. 20 med Prædiken, Bøn og sakramental Velsignelse. **Mandag d. 4. Marts og Tirsdag d. 5. Marts:** Højmesse Kl. 8^{1/4}; derefter Tilbedelse indtil Aftenandagten Kl. 20 med Prædiken, Bøn (Te Deum) og sakramental Velsignelse.

Fastelavnstest i St. Ansgars Sogn Mandag d. 4. Marts Kl. 19 i Salen, Bredg. 67² o. G. Aftenunderholdning og fælles Kaffeord. Billetter à 35 Øre faas hos Præsterne, Bredgade 64.

St. Michaels Klub. Paa Grund af de 40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerter Kirke bliver den første Mandags Foredragsrække i Marts i Vesterhus forandret til *Fredag d. 8. Marts Kl. 20* hos Klubbens Formand Frk. Anker, Stenosgade 2. — *Søndag d. 3. Marts fra Kl. 14—15* samles Medlemmerne af St. Michaels Klub til Tilbedelsestid i Jesu Hjerter Kirke.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tilf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 28. Febr.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen-
t 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader
og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon:
Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —
Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager
3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 10.

Søndag den 10. Marts

1935

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Spørgsmaal besvaret af Theo-
logiens Fyrste. — Katholsk og protestantisk Salmesang. — Katholsk
Ungdomsværns 25 Aars Jubilæum. — Socialminister Steincke om det
største socialdemokratiske Fejlgreb. — Katholsk Ungdomsværn. — En
Oplevelse i Rom. — Abessinians katholske Mission. — Et Brev fra Da-
lum Kloster. Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide
Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

Joseph

ved Guds Barmhertighed

og

den Apostoliske Stols Naade

Titular-Biskop af Roskilde,

Apostolisk Vikar for Danmark.

Til det Apostoliske Vikariats Klerus og Troende.
Hilsen og Velsignelse i Vor Herre Jesus Christus.

Højtelskede i Herren!

I Vort sidste Hyrdebrev omtalte Vi den kristne Fami-
lies almindelige Pligter, og Vi lovede da senere at vende
tilbage til dette Emne. Dette agter Vi at gøre i Aar ved

at behandle de enkelte Familiemedlemmers særlige Pligter, nemlig: Mandens Pligter som Ægtefælle og Fader, Kvindens Pligter som Hustru og Moder og Børnenes Pligter.

A. Mandens Pligter.

1. Mandens Pligter som Ægtefælle.

I Tidernes Morgen indstiftede Gud Herren Familien i Paradis, idet han skabte Mand og Kvinde i sit Billede og efter sin Lignelse — skabte dem og gav dem til hinanden med Befaling om at vorde frugtbare og opfyldte Jorden. Som Stifter af Familien er Gud derfor alle Familiers Overhoved og højeste Herre — eller som Tertullian udtrykker det: Han er alle Familiers Fader. Som sin synlige Stedfortræder i de enkelte Familier her paa Jorden har Gud ansat Ægtemanden, der skal haandhæve Guds Rettigheder over Familien og overvaage, at de bliver respekteret.

Ydermere har Gud i Den Hellige Familie i Nazareth givet et Eksempel værdigt til Efterfølgelse for enhver kristen Familie, og i Den Hellige Joseph det smukkeste Forbillede for enhver kristen Familiefader. Med Rette siger derfor ogsaa Den Hellige Bernhard af Siena: »Guds eenbaarne, menneskevordne Søn kaarede Joseph — som den tro og kloge Tjener — til at være sin Moders Værn og Trøst og til at være Fosterfader for sig selv som Menneske.«

I Lighed med Den Hellige Joseph skal den kristne Familiefader altsaa være sin Hustrus Beskytter og sine Børns Opdrager, men dette dobbelte Hverv kan han kun udføre paa rette Maade, naar han opfylder Apostlens Bud: »I Mænd, elsker Eders Hustruer!«

Denne Mandens Kærlighed til sin Hustru bør være ren, ædel og trofast.

1) Den bør være ren.

Den Hellige Josephs Kærlighed til Jomfru Maria er Eksemplet paa den helt rene, jomfruelige Kærlighed. Det er intet Bud fra Gud, at enhver Mand skal elske sin Hustru paa denne Maade, det er kun et evangelisk Raad, som de kan følge, der fatter dets ophøjede Skønhed og Værdi. Men selv den naturlige, rent menneskelige Kærlighed bør være en Afglans af hin Kærlighed. Ægtemanden bør saaledes aldrig stille Fordringer og Krav, der kan saare Hustruens naturlige Ærbarhed og Blufærdighed, og endnu mindre opfordre til noget, der strider mod de Love, Gud og Naturen har givet for Udøvelsen og Opfyldelsen af Ægteskabets intime Pligter. Det modsatte er en Vederstyggelighed for Gud og nedkalder Guds Straf over Mand og Hustru — ja, over hele Familien. Beretningen om Onan

og Hor i den gamle Pagt er et i saa Henseende manende og advarende Eksempel. Desværre er selv de kristne Samfund i vore Dage hærget af denne Last, der ved sin Syndighed raaber til Himlen om Hævn og neddrager et Utal af saavel timelige som aandelige Onder over Ægtefæller og Børn.

2) Ægtemandens Kærlighed til sin Hustru skal endvidere være ædel, d. v. s., den skal kunne bevæge ham til med Glæde at bringe de Ofre, der paakræves for at gøre den anden Part lykkelig. Ogsaa paa dette Omraade er Den Hellige Joseph det store Forbillede. Paa Engelens Bud drager han bort til Ægyptens fjerne Egne for at redde sin Hustru og Jesusbarnet. I Aarevis maa han arbejde dér i fremmed Land under trange Forhold for at ernære sin Familie. Og som i Ægypten saaledes ogsaa senere i Nazareth, da Landflygtighedens Aar var til Ende. Som Hellig Josephs, saaledes skal ogsaa den kristne Ægtemands Kærlighed være. Intet Arbejde, ingen Møje, intet Besvær bør være ham for stort og tungt for at sikre Hustruens og mulige Børns Eksistens. Hvor svært forsynder derfor den Mand sig, der af Dovenskab og Ugidelighed kun skaffer sin Familie det allernødvendigste til Livets Ophold. Ligesaa svært forsynder han sig imidlertid ogsaa, naar han bortødsler en Mængde Penge til personlige Fornøjelser med den Undskyldning, »at han jo dog selv har tjent det.« Saalænge han var ugift, kunde han maaske med en vis Ret sige saaledes, men det kan og bør han ikke længer, naar han er gift og med uløselige Baand har knyttet sin Fremtid til en anden. Hans Fortjeneste tilhører ikke længere ham selv alene, men lige saa fuldt hans Hustru. Rimelige og uskyl-dige Adspredelser og Fornøjelser er naturligvis altid berettigede, saa vidt de økonomiske Forhold tillader det — og ingen fornuftig Hustru vil under saadanne Forudsætninger lægge sin Mand Hindringer i Vejen. Hvor meget større Glæde bringer det ikke ogsaa Ægtemanden at være nøjsom og sparsommelig og derved blive i Stand til paa sin Hustrus og sine Børns Navnedage og Fødselsdage at give dem en eller anden — efter som Forholdene tillader det — større eller mindre Gave, der ogsaa bereder Modtagerne Glæde.

Den ædelmodige Kærlighed viser sig ogsaa ved sagtmodig Overbærenhed med mulige Svagheder eller et forbigaaende, daaligt Humør hos den anden Part. Hvor overbærende er man ikke med sine egne Fejl og Ufuldkommenheder! Bør man da ikke vise samme Overbærenhed med mulige Fejl og Ufuldkommenheder hos sin Ægtefælle? Hvor rammende er ikke Pauli Ord: »Saaledes ere Mændene skyldige at elske deres Hustruer som deres egne Le-

gemer; hvo som elsker sin Hustru, elsker sig selv. Ingen hadede jo nogen Sinde sit eget Kjød, men føder og vederkvæger det, ligesom og Herren Kirken.« (Eph. V, 28—29.) Ægtemanden bør være imødekommende overfor ethvert rimeligt Ønske fra sin Hustrus Side. Han bør ogsaa give hende Frihed til indenfor økonomisk forsvarlige Grænser at lede Husholdningen efter eget Tykke. Ligeledes bør han i sin Adfærd og Optræden søge at undgaa, hvad der kan ærgre og irritere hende. Fremfor alt bør han undgaa at bruge saarende og fornærmende Udtryk eller komme med ugrundede eller overdrevne Bebrejdelser. I Tillid og Samfølelse bør han dele stort saavel som smaat — onde saavel som gode Dage — med hende. Da vil han erfare Sandheden af Digterens Ord om, at »Det er saa yndigt at følges ad for to, som gerne vil sammen være, da er ved Glæden man dobbelt glad, og halvt om Sorgen, saa tung at bære.«

3) Endelig skal Ægtemandens Kærlighed til Hustruen være en trofast Kærlighed. Ogsaa her har Den Hellige Joseph givet det skønneste Eksempel. Hvor trofast ledsager han ikke sin Hustru til Bethlehém, hvor hun skal føde Verdens Frelser! Hvor trofast vaager han ikke over hende og Barnet i Bethlehems Stald! Hvor trofast ledsager han hende ikke paa Flugten til Ægypten! Hvor trofast værner han ikke om hende og Barn Jesus i Nazareth! Hvor trofast slider han ikke i sit Ansigts Sved for det daglige Brød, indtil Alderdom og Svaghed gør hans Haand mat og kraftløs, og Økse og Sav glider ham af Hænde! Hele hans Liv, alle hans Kræfter og alt hans Virke var viet Hustru og Barn. Saaledes bør det ogsaa være mellem kristne Ægtefolk. Ved Altrets Fod har de for Guds Aasyn svoret hinanden Troskab — den Troskab, hvorpaa Vielsesringene er det synlige Symbol og bindende Pant. Derfor bør alene Tanken om ægteskabelig Utroskab være Ægtefællerne fuldkommen fremmed. Løvrigt er ægteskabelig Utroskab en saa svær Synd, at den straffes af Gud med de strengeste Straffe. Skrækindjagende var saaledes den Straf, der ramte Kong David, da han havde forgrebet sig paa Cheltiten Urias Hustru, Batsheba: Det Barn, hun havde født ham, døde; Absalon begik Brodermord, og David selv maatte flygte for Absalon med Fare for sit eget Liv.

En gift Mand bør derfor vogte sig for enhver uforsigtig Hentydning, enhver tvetydig Handling, enhver mistænkelig Dristighed, der kan vække Tvivl om hans Troskab. Thi intet foraarsager en Hustru større Smerte end grundet Mistanke om Mandens Troskab. Der gives heller intet Brændemærke mere vanærende for Manden end Mistanke eller

Folkesnak foraarsaget af uforsigtig eller letsindig Handlemaade. Maatte enhver Ægtemand alvorligt overveje dette, ibukommende Apostlen Pauli Ord i Brevet til de Epheser: »I Mænd, elsker Eders Hustruer, som og Christus haver elsket Kirken og hengivet sig selv for den.« (V. 25.)

II. Mandens Pligter som Fader.

Disse er om muligt endnu strengere end hans Pligter som Ægtefælle, thi de til hans Omsorg betroede Børn er ogsaa — og først og fremmest — Guds Børn. Det gælder derfor om, at han ved Opdragelsen af og i Omsorgen for disse nøje opfylder Guds Vilje. Nuvel! Guds Vilje er, at Børnene alt fra deres spæde Barndom skal lære Ham at kende og elske og tjene Ham saaledes, at de engang fra deres jordiske Hjem og Forældre maa kunne gaa hjem til deres himmelske Hjem — hjem til Ham, hvem Jesus Kristus selv har betegnet som »Vor Fader, der er i Himlene.« Derfor skal det sidste Endemaal for Faderens Opdragelse af Børnene ogsaa være: Gud Herren og Hans hellige Himmelm. Programmet for denne Opdragelse er allerede givet af Paulus i det før nævnte Brev til Menigheden i Ephesus, hvor han i Kap. VI, 4, siger: »I Fædre, opdrager Eders Børn, idet I underviser og irettesætter dem efter Herrens Lære.«

Denne Opdragelse har saavel en rent materiel eller legemlig — som ogsaa en religiøs og en moralsk Side.

1) Den legemlige Opdragelse.

Faderen er strengt forpligtet til at ernære sine Børn og sørge for deres materielle Fornødenheder. Og atter viser Den Hellige Joseph sig her som det store Forbillede for enhver kristen Fader. Johannes siger i Fortalen til sit Evangelium, at Jesus kom til sine egne, og Hans egne anammede Ham ikke. Den bitre Sandhed af disse Ord erfarede Den Hellige Joseph allerede, da han Juleaften med sin frugtsommelige Hustru kom til Bethlehem. Ingen Steder var det muligt at finde Husly — dog han gav ikke op — og tilsidst fandt han da ogsaa en fattig Stald udenfor Byen, hvor de kunde overnatte. Sikkert har det pint ham, at han ikke kunde hyde det guddommelige Barn en værdigere Vaaning at fødes i, men han kunde i alle Tilfælde med god Samvittighed sige, at han havde gjort sit Bedste. Den samme samvittighedsfulde Omhu viste han ogsaa under Flugten til Ægypten, under Opholdet dernede i det fremmede Land — og senere i Nazareth.

I Sandhed et Eksempel værdigt til Efterfølgelse for enhver kristen Familiefader. Hans Opgave er at sørge for, at Børnene ingen Nød lider, men faar Føde og Klæder efter deres sociale Stand. Den, der derfor ved Dovenskab,

Ødselhed eller uforsigtige Pengespekulationer berøver sig selv Evnen til at opfylde disse Forpligtelser, fortjener visse-
ligen ikke Hædersnavnet: Fader.

Faderen skal ogsaa sikre Børnenes Fremtid. Han skal drage Omsorg for, at de bliver oplært i et eller andet Fag, saaledes at de senere hen vil være i Stand til at klare sig selv; og i Valget af dette Fag skal han tage tilbørligt Hensyn til Børnenes naturlige Anlæg og Interesser. Det kommer i denne Forbindelse ikke an paa at finde en Beskæftigelse til Børnene, der sætter dem i Stand til snarest muligt at skaffe Penge i Hjemmet, thi som Paulus siger: »Børnene skal ikke lægge op til Forældrene, men Forældrene til Børnene«. (II Kor. XII, 14.) Det er Gud, der har nedlagt de naturlige Anlæg og Interesser for et eller andet Fag, for en eller anden Beskæftigelse, i Børnene, derfor er det paa en vis Maade Gud, der kalder dem til dette eller hint. Denne Guds Vilje bør Faderen respektere og efter Evne medvirke til at virkeliggøre. Ganske forkasteligt handler derfor de Forældre, der med Vold og Magt vil tvinge deres Børn til f. Eks. at gifte sig, at gaa i Kloster, at blive Præster o. s. v. Dog er det kun ret og rigtigt, at Faderen — saavel som Moderen — tages med paa Raad i Valget af den frentidige Ægtefælle — ja, under visse Omstændigheder kan det endog være Faderens Pligt at nedlægge Forbud mod Ægteskab med en eller anden bestemt Person. Drejer det sig om Præste- eller Klosterkald, bør Faderen derimod rette sig efter den Afgørelse, Barnets Skriftefader efter grundig Overvejelse træffer. Ingen Familiestolthed, ingen verdslig Ærgerrighed, ingen kold Beregning eller overdreven Faderkærlighed maa spille nogen Rolle i denne Forbindelse. Enhver katholsk Familiefader bør betragte det som en særlig Ære at have et eller flere af sine Børn i Kirkens Tjeneste. Vi indrømmer villigt, at Ofret ofte kan være stort, men var Ofret ikke stort for Abraham, da Gud Herren sagde til ham: »Tag din Søn, din eneste, som du har kær, Isak, og drag til Moria Land, og opoffer ham dér til Brændoffer paa et af Bjergene, som jeg vil vise dig.« Er katholske Forældre lydige overfor Guds Bud, som Abraham var det, da vil Han utvivlsomt ogsaa sige til dem, som Han sagde til Abraham: »Fordi du har gjort dette, vil jeg velsigne dig.« (I Mos. XX, 2—16.)

2) Den religiøse Opdragelse.

En anden Pligt, der paahviler Faderen, er Børnenes religiøse Opdragelse. Ogsaa paa dette Omraade viser Den Hellige Joseph sig som det store Forbillede. Otte Dage efter Jesu Fødsel lod han Ham omskære og gav Ham Navnet Jesus. Paa den 40. Dag efter Jesu Fødsel fremstillede

han Ham i Templet, som det var foreskrevet i Moseloven. Hvert Aar drog han med sin guddommelige Plejesøn op til Jerusalem for at fejre Paaskefesten. I Nazareth underviste han — sammen med Jomfru Maria — Barn-Jesus i Fædrenes Forskrifter, lærte Ham Guds Bud og de jødiske Bønner. Hver Lørdag gik han med Jesus til Synagogen. I Lighed med Den hellige Joseph skal enhver katholsk Fader opdrage sine Børn i den katholske Tro. Han skal, som St. Augustin siger, som en Hyrde lede sine Børn ind paa Religionens frugtbare, vederkvægende og nærende Græsgange. Derfor bør Faderen drage Omsorg for, at Børnene lærer Grundbegreberne i den katholske Religion at kende, at de lærer — i alt Fald — de almindelige kristne Bønner, Guds og Kirkens Bud og de Sakramenter, enhver Kristen bør modtage. Han skal venne dem til Morgen- og Aftenbøn, tage dem med i Kirke og sørge for, at de i rette Tid faar en udførlig Religionsundervisning i en katholsk Skole eller hos en katholsk Præst. Endelig skal han overvaage, at de rettidigt — og efter grundig Forberedelse — modtager Bodens- Alterens- og Firmelsens Sakramenter.

Iøvrigt bør Faderen ogsaa sørge for, at Børnene erhverver sig de fornødne profane Kundskaber. Han bør derfor strengt holde Børnene til Skolegang og Lektuelæsning — i Erkendelse af, at Børn med mangelfulde Kundskaber altid har meget svært ved at klare sig senere hen i Livet — ikke mindst i vore Dage. Desforuden er en saadan Uvidenhed mange Gange en Hindring for at bibringe Børnene den nødvendige religiøse Viden — rent bortset fra, at den tit og ofte under Opvæksten fører Børnene ud i et udsvævende og daarligt Levned. Maatte den katholske Familiefader altid holde sig dette for Øje og Haand i Haand med Skolen samvittighedsfuldt arbejde paa Børnenes religiøse og kundskabsmæssige Opdragelse. Især bør det være Faderen en Hjerte- og Samvittighedssag at sørge for Børnenes religiøse Opdragelse og Undervisning, thi Betydningen af denne kan næppe overvurderes. Træffende er i denne Forbindelse følgende Udtalelse af en kendt protestantisk Forfatter: »Religionen bør gennemsyre hele Undervisningen, og baade Lærer og Elever bør have den højeste Agtelse og den dybeste Respekt for den, thi Religionen bør sidde i Højsædet i Skolen med samme Ret som den, hvormed den gør det i Kirken.« Og det er saare sandt; thi ingen virkelig god Undervisning kan gives eller modtages uden Opdragelse og Disciplin, men Opdragelse og sund Disciplin er umulig uden Religion. I Kraft af Vort hellige Embede lægger Vi derfor alle katholske Forældre i Vort Vikariat ganske alvorligt paa Sinde, at de under svær Synd er forpligtede til samvittighedsfuldt og omhyggeligt at drage

Omsorg for deres Børns religiøse Opdragelse. Ved Ord og Formaninger — og først og fremmest ved det gode Eksempel — bør de lære deres Børn at tjene, ære og elske Gud. Aldrig bør Pius IX's Ord gaa dem af Minde: »Det er enhver katholsk Kristen — paa det strengeste — forbudt at anerkende en Opdragelsesmethode, der er uafhængig af den katholske Tro og af Kirkens Indflydelse, og som sætter Kundskaben om de naturlige Ting og det jordiske, samfundsmæssige Liv over den religiøse Viden. En Opdragelsesmethode, der hævder at kunne opdrage Ungdommen uden Religionens og Moralens Hjælp, maa nødvendigvis frembringe en Slægt, som ikke forstaar og heller ikke evner at tøjle sine Lidenskaber — en Slægt, der kun kan være til Ulykke for Rige og Folk.«

3) Den moralske Opdragelse.

En tredie saare vigtig Pligt, der paahviler Faderen, er Børnenes moralske Opdragelse. Det første og største Middel hertil er det gode Eksempel. Det maa være den største Ros, man kan give Børnene, at de ligner deres Fader. Det gode Eksempels Nødvendighed er indlysende. Hvorledes kan en Fader formane Børnene til at opfylde deres religiøse Pligter, naar han selv ikke gør det? Hvorledes kan han formane dem til at huske deres Bønner, til at helligholde Søndagen paa rette Maade, til at modtage Sakramenterne, naar han selv aldrig gør noget af alt dette — ja, maaske endog forsømmer sin Paaskepligt? Hvorledes kan et Barn lære Maadeholdenhed, Fordragelighed, Ærlighed og Oprigtighed, naar det har en Fader, som svirer og drikker, som er hidsig, som bliver fornærmet ved den mindste Lejlighed, som bander og sværger, som lyver og er uredelig i Handel og Vandel? Er Faderen saaledes, vil han før eller senere erfare den sørgelige Sandhed af det gamle Ord, at »Æblet falder sjældent langt fra Stammen«. Pauli Formaning om at opbygge hinanden gælder i ganske særlig Grad Forældrene i deres Forhold overfor Børnene.

Sagen er dog ikke afgjort med det gode Eksempel; thi til Trods for dette og alle gode og gavnlige Formaninger viser der sig ofte Fejl og Mangler i Børnenes Karakter — Fejl og Mangler, som det er Faderens Pligt efter bedste Evne at rette og bøde paa. Er Formaninger og Irettesættelser i dette Øjemed ikke tilstrækkelige, bør Faderen skride til Afstraffelse. Hvor sande er ikke Skriftens Ord om Afstraffelse af Børnene: »Hvo som sparer sit Ris, hader sin Søn, men den, som elsker ham, tugter ham tidligt.« (Ordspr. XIII, 24.)

(Fortsættes.)

Spørgsmaal besvaret af Theologiens Fyrste.

I det efterfølgende fremsætter vi nogle Problemer, gamle og dog stadig nye, som den hellige Thomas af Aquino allerede har fremlagt og besvaret. Svarene viser, at Skolastikkens klareste og mest straalende Stjerne ogsaa har Bud til vor Tid. Oversættelserne er udført efter de to nyeste Bind af den af Benektinerne og Dominikanerne i Forening udsendte tyske Thomas-Udgave (Thomas v. Aquin: Gottes Leben und sein Erkennen und Wollen, Salzburg 1934, Anton Pustet, 1934, 439 S.). Red.

Hvorfra det onde i Skabningerne?

Spørgsmaal: I Mosebog (1,31) hedder det: »Og Gud saa alt, hvad han havde gjort, og det var saare godt«. Men de legemlige Skabninger er onde. Thi vi erfarer, hvorledes de er skadelige i mange Ting, for Eks. i Slanger, i Solens Glød o. l. Noget kaldes ondt, fordi det skader.

Svar: Ifølge deres Natur er de legemlige Ting gode. Ganske vist drejer det sig ikke om et altomfattende Gode, men om et særligt og indskrænket Gode. Som Følge af denne Indskrænkning, er der en vis Modsætning i Legemernes Verden, som bevirker, at det ene kommer til at staa over for det andet, omend begge Ting i sig selv kan være gode. Somme Mennesker bedømmer nu disse Ting ikke ud fra Tingenes egen Natur, men ud fra deres personlige Fordel og holder saa simpelthen det, som er skadeligt for dem, for ondt i Almindelighed; men de tænker ikke paa, at det, som i een Henseende er skadeligt for den ene, kan være nyttigt for den anden eller for dem selv i en anden Henseende. Men det vilde være umuligt, hvis det legemlige Væsen var slet og skadeligt i sig selv.

Fører det skabte bort fra Gud?

Spørgsmaal: Det, der kommer fra Gud, trækker ikke bort fra Gud, men fører derimod hen til ham. Men de legemlige Ting trækker bort fra Gud. Derfor skriver Apostlen (2. Kor. 4,18): »Vi ser ikke paa de synlige Ting«. Alt-saa er de legemlige Skabninger ikke fra Gud.

Svar: Af sig selv trækker Skabningerne ikke bort fra Gud, men fører til ham; thi »Hans usynlige Væsen, baade hans evige Kraft og Guddom, er synlige i de skabte Ting«. (Rom. 1,20.) Gør de troløs imod Gud, saa er det det Menneskes Skyld, som med Uklogskab betjener sig af Skabningerne. Visdommens Bog 14,11: »Skabningerne er blevet en Snare for de uforstandiges Fødder.« Men at de paa

denne Maade drager Skabningen bort fra Gud, bevidner netop, at de er fra Gud. Thi de fører kun derigennem den uforstandige bort fra Gud, at de tiltrækker gennem et Gode, som ligger i dem. Det har de fra Gud.

Strider Guds Retfærdighed mod hans Barmhertighed?

Spørgsmaal: Barmhertighed er en Slappelse af Retfærdigheden. Men Gud kan ikke undlade noget, som hører til hans Retfærdighed. 2 Tim. 2,13: »Er vi utro, bliver han ved med at være trofast, han kan jo ikke fornægte sig selv«. Men han vilde fornægte sig selv, hvis han vilde fornægte sine Ord. Altsaa tilkommer der ikke Gud Barmhertighed.

Svar: Gud handler barmhertigt, ikke fordi han gør noget imod sin Retfærdighed, men fordi han virker noget udover Retfærdigheden, som hvis man f. Eks. af sig selv giver en Kreditor, som man skylder 100 Denarer, 200 Denarer. En saadan handler ikke imod Retfærdigheden, men gavmildt og barmhertigt. Ligeledes hvis nogen tilgiver en ham tilføjet Fornærmelse; thi den, der tilgiver noget, skænker i en vis Forstand dette, hvorfor Apostlen ogsaa kalder Tilgivelsen en Gave. Eph. 4,32: »(Til)giv hinanden, ligesom Gud i Christus har (til)givet Jer.« Heraf fremgaar, at Barmhertigheden ikke ophæver Retfærdigheden, men derimod er en vis Retfærdighedens Fylde. Derfor hedder det i Jak. 2,13: »Barmhertighed er derimod hævet over Dommen«.

Kan Gud gøre sket usket?

Svar: Under Guds Almagt falder intet, som udsiger en Modsigelse. Men at det skete ikke skulde være sket betyder en Modsigelse; thi lige saa vel som det er en Modsigelse at sige: Sokrates sidder og sidder ikke, saaledes er det ogsaa en Modsigelse at sige: han har siddet og ikke siddet. At sige: han har siddet, er det samme som at sige: det er forbi; men at sige: han har ikke siddet, er det samme som at sige: det er (overhovedet) ikke sket. At gøre sket usket underkastes ikke den guddommelige Magt. Og Augustinus siger: »Den, der taler saaledes: Naar Gud er almægtig, saa skal han gøre det skete usket — han føler ikke, at han siger: Naar Gud er almægtig, saa skal han udvirke, at det, som er sandt, netop fordi det er sandt, bliver usandt«. Aristoteles siger: »Det alene mangler Gud: at gøre usket hvad der er sket.«

Katholsk og protestantisk Salmesang.

Vor Medarbejder, Pater A. Menzinger, har i »Dimmalætting« (Amtstidende for Færøerne) skrevet nedenstaaende Artikel, som sikkert vil interessere videre Kredse. Artiklen vil i »Credo«s Marts- og Aprilnummer blive suppleret med Oplysninger om danske Salmer før Reformationen. Red.

Vi danske Katholiker misunder paa en Maade Folkekirken dens Salmebog. Hvad Teksternes Sprog og Stemningsindhold angaar, kan vel næppe nogen anden Salmebog i Verden — heller ikke andre protestantiske Salmebøger — maale sig med den danske, skabt som den er af den religiøse Digtningens Mestre: Kingo, Brorson og Grundtvig.

At protestantisk Salmesang maa være den katholske overlegen, er let at forstaa. Det var Luther, der, idet han tilsidesatte det af Christus indstiftede eucharistiske Offer og saaledes berøvede Menigheden dens kostbareste Gudstjeneste, dog samtidig anviste Menighedssangen en Førsteplads i den protestantiske Gudstjeneste. Det vilde da være underligt, om den privilegerede Stilling ikke baade havde øget Salmernes Tal og kaldt de bedste digteriske Kræfter frem. Saaledes blev Salmesangen et Særkende for protestantisk Kristendom, der mere præges af denne end af Biblen, Præstens Ord og den lutherske Katekismus. Mange Protestanter, der ellers ikke bryder sig om Kirkens Forrydelse, har endnu Salmerne i Behold.

Men selv om vi Katholiker ikke har en Salmebog som Protestanternes, har vi i Stedet for i Liturgien en Skat, som selv mange Protestanter beundrer og misunder os. Ganske vist er Liturgien paa Latin. Det er dog ikke saadan, at før Reformationen kunde kun »de lærde« tage Del i Gudstjenesten. Nej, i Middelalderen — til op i det 19. Aarhundrede — kunde ikke blot de lærde, men ogsaa de fleste dannede forstaa Latin. Og selv om den jævne Befolkning ikke kunde forstaa Messens Sprog, saa kunde de i det mindste følge Messens Handling. I den katholske Gudstjeneste er der noget, der »sker«, der foregaar for Øjet og Øret, og det kan de troende forstaa Betydningen af. Derfor er den Latin-ukyndiges Stilling i den katholske Kirke ikke nær saa fortvivlet som den Protestants, der kommer til sin Gudstjeneste i et fremmed Land, hvis Sprog han ikke forstaar.

Det vilde dog være en Misforstaaelse at mene, at fordi den latinske Liturgi i den katholske Kirke har Førstepladsen, maa Salmesangen paa Modersmaalet nøjes med Askepots Krog. Dette gælder ikke engang den katholske Salmesang før Reformationstiden.

»Dimmalætting« har næppe Ret, naar det skriver, at »indtil Luther maatte Menigheden nøjes med at høre og bede«. Helt saa slemt var det ikke. Saa snart Germanerne var kristnet, vaagnede hos dem Trangen til at synge paa Modersmaalet, og det var Sprogets barbariske Ufuldkommenhed, der bevirkede, at de første Forsøg ikke blev rigtige Salmer, men kun korte Raab, der sluttede med »Kyrieleis«. Først i Korstogstiden træffer vi egentlig Salmesang. Den tyske Munk, Godfred, der 1146 ledsagede Korstogsprædikanten Bernard af Clairvaux, skriver: »Da vi forlod de tyske Lande, hørte Sangen: Christ vær os naadig (»Leiserne«) op. Det romanske Folk har ikke Salmer, saaledes som vore Landsmænd.« Fra det 12. Aarhundrede er bevaret 43 Salmetekster, hvoraf en udtrykkelig bærer Overskriften: Sang til Messen. Provst Gerhog fra Reichersberg skriver 1148: »Hele Verden synger Frelserens Pris, ogsaa i Salmer paa Modersmaalet. Mest er dette Tilfældet hos Tyskerne, hvis Sprog egner sig bedst til velklingende Digting.« Det 14. Aarh. var en Salmedigtningens Blomstringstid, navnlig i Byerne, der dengang oplevede et mægtigt Kulturopsving. Ikke færre end 133 latinske Hymner blev om-digtet paa Tysk, foruden at der selvfølgelig ogsaa opstod helt nye Tekster. Fra denne Tid stammer ogsaa de naive »Blandings-Salmer«, f. Eks. den ogsaa i Danmark sungne Julesalme »In dulci jubilo siunge vi og ere fro«. En ejendommelig Forøgelse erfarede Salmesangen i det 15. Aarh. ved de saakaldte »Kontrafakter«. Man tog simpelthen yndede verdslige Værdier, hvis Tekster paa Begyndelsesordene nær blev »christeligt forvent«, som Udtrykket hed. Af en enkelt Digter, H. von Loufenberg († 1493), er 92 Salmer bevarede! Med Bogtrykkerkunsten faar vi de første »Agender, Plenarier og Bønehøger«, med endog nodeforsynede Salmer. Den protestantiske Forsker Wackernagel (1855) anslaaer Antallet af de fra før Reformationen bevarede Salmetekster til 1448! Selvfølgelig kan vi ikke mere fastslaa, i hvilket Omfang disse Tekster ogsaa er blevet sunget. Men nogen død Skat har de sikkert ikke været.

Det svarer altsaa ikke til de virkelige Forhold, naar afdøde Biskop Ludwigs i »Af Menighedens Sang« (Side 12) skriver: »at der i den katholske Tid kun fandtes nogle Mariaviser, Processionsange, Højtidsrim o. lign.« Nej, allerede Middelalderen havde en virkelig Menighedssang paa Modersmaalet — ikke under den liturgiske Gudstjeneste — men før og efter den, før og efter Prædikenen, — ved hvilken Lejlighed ofte Prædikanten selv istemte Salmen — foruden ved Processioner, Valfarter, Mysteriespil og i Hjemmene.

A. Menzinger S. J.

Katholsk Ungdomsværns 25 Aars Jubilæum.

Mange interesserede havde indfundet sig Onsdag den 27. Februar i St. Knuds Skoles Festsal, da Ungdomsværnet indledede sin Stiftelsesfest med den smukt udførte: »Du min Sjæl, bryd ud!« til en Melodi af J. P. E. Hartmann fra Balleten »Arcona«. Denne saavel som de to andre Sange, som P. Menzingers Kor sang under dets Leders sikre Direktion, kastede Glans over Festen. Især blev man grebet af Msgr. Kjelstrups Digt til Ungdommen, som P. Menzinger selv havde fortonet. Det var en festlig Appel:

*Der er ej Tid at blunde
i fagre Ungdomsjaar.
I Livets lyse Lunde
der er kun een Gang Vaar.
Nu skal vor Fremtid bygges,
nu spirer det og gror.
I Vaarens Sollys trygges
jo Somrens Blomsterflor.*

*Herlige Ungdom, sollyse Aar,
jublende priser vi dig, Længslernes Vaar.
Fugle, som kvidrer Vaardagen lang,
syng med vor glade, friske Ungdomssang!*

I den flagpyntede Sal sad henved 150 Gæster, deriblandt mange Præster: Provikar Pastor P. Schreiber, Københavns Sognepræster, P. Rektor Lucas, Pastor Quaedvlieg, P. O. Ballin fra Vejle, P. Nøsen, P. Kùpferle, o. m. fl. . . Hr. Lærer Johnson, K. U. V.s Formand, bød Velkommen: Et Øjeblik skulde Arbejdet hvile, mens man saa tilbage over Plovfuren paa Tidens Mark. Han dvælede ved de Skikkelser, der havde Betydning for Værnets Historie. Især fremhævedes cand. Josef Hoffmann. »Naar engang det danske Vikariats Historie skal skrives, og Arkiverne vil aabne deres Skatte, da vil man faa Øjet op for, hvad denne Mand har betydet for Kirken herhjemme.« Endvidere fremhævedes Grevinde Rantzau og frem for alt P. Ludvig Günther, hvis Kongstanke Værnet havde været. Fremtiden ahang af Tilgang af nye Medlemmer. Især burde igen en Kvinde være Medlem af Bestyrelsen. Værnet var iøvrigt elastisk nok til eventuelt at tilegne sig nye Arbejdsmetoder.

P. Benders Tale besvarede de to Spørgsmaal: Hvorledes ser vi paa Kirken? og Hvilken Funktion har Ungdommen i Kirken, Christi mystiske Legeme? Han pegede

især paa, at nye Former nu brød frem for Kirkens Arbejde. Hofdame A. Utke Ramsing hævdede, at en Kvinde burde være med i Raadet, og interesserede sig mest for Kvindesagsproblemer. Pigerne i Familien skulde ikke varte Drengene op. Ogsaa Drengene burde lære at strikke og lave Mad, og som Mønster og Eksempel anførtes en jydsk Husmoder, der ved et Kvindemøde fortalte, at hendes to Sønner imens skurede Gulvene derhjemme. Kun Kærligheden burde føre Kvinden ind i Ægteskabet. Vi Katholiker burde ogsaa gøre noget for vore Arbejdsløse. Vi burde ogsaa have pædagogiske Kursus for Forældre, dog ikke blot Mødrene, men ogsaa Fædrene, der somme Tider var enten Tyranner eller Flegmatikere. Pastor Knud Ballin talte om, hvorledes Ungdommen skulde vindes, bevares og forædles, bl. a. tilskyndede Taleren til at oprette et Mandforbund i Lighed med Kvindernes.

Hs. Exc. Biskoppen skildrede, hvorledes Ungdomsværnet i sin Tid ikke havde fanget hans Interesse, da han grundlagde Vejle Menigheden. Men siden havde han lært at forstaa dens Betydning. Det havde skuffet Biskoppen, at der havde været saa faa unge Mænd ved det sidste Ungdomsmøde. Biskoppen takkede de trofaste Arbejdere, ogsaa dem fra svundne Dage. Man behøvede blot at tage et Bind af »Nordisk Ugeblad« i Haanden for at konstatere, hvor meget der blev gjort af mange ældre Præster og Lægfolk.

Pastor Ronge præsenterede sig som *enfant terrible*, og idet han gjorde sig til Talsmand for Sognepræsternes Tak til K. U. V., vilde han dog advare imod Foreninger, som optog deres Medlemmer for meget paa Hverdagene, saa de ikke kom til Søndagften-Gudstjenesten, eller holdt deres Møder og Andagter i andre Kirker. Han henviste til sin Mor, der sikkert var en trofast Katholik, men afviste Indbydelser til andre Foreninger med et: »Nej Tak, jeg har nok med Andagten i Sognekirken.« Man skulde heller ikke støtte Spejderne, der Søndag Morgen forsvandt, saa Kirken maatte savne sine Ministranter.

P. Quadvlieg takkede paa Provinsens Vegne og udbragte et Leve for Værnet. Da han ogsaa udtrykkelig anbefalede Spejderne, lød der kraftigt Bifald. Efter at en ung Mand havde takket paa de unges Vegne, som Værnet havde hjulpet gennem alle de Aar, oplæstes Hilsener og Lykønskninger fra cand. mag. Niels Hansen, Thisted og P. Koch i Aarhus. Ved 11-Tiden sluttede Formanden Festen ved at rette en Tak til alle Medvirkende. Vi slutter med et Vers fra Msgr. Kjelstrups Digt:

*I Kirkens Ly og Skygge,
 hvor Lykkens Roser gror,
 der vil vi bo og bygge
 vor Fremtid skøn og stor,
 Med milde Moderhænder
 den leder vore Fjed,
 indtil vor Vandring ender
 i stille Aftenfred.*

— 2.

Socialminister Steincke om det største socialdemokratiske Fejlgreb.

I sit Foredrag om »Hjertets Dannelse« i Studenterforeningen Lørdag d. 23. Febr. stemmer Socialministeren overens med Kardinal Faulhaber i, at Sjælens Kultur er Kulturens Sjæl. Enkelte Udtalelser forekommer os saa betydningsfulde — især under Hensyn til, at en socialdemokratisk Minister selv fremsætter dem — at vi gerne vil fastholde dem:

»Diktaturet er en Krampetilstand, som den revolutionære Ungdom til højre og venstre tunler rundt i, haabløs, ribbet, desillusioneret ... Ingen politisk eller social Theori kan erstatte et Menneske den Hjertets ensomt erhvervede Dannelse, der alene kan føre ham til det rette ... Hjertets Dannelse skaffer man sig i Lønkaammeret, uden Uniformer og Bliktegn og Armsving.«

Steincke vender sig mod »denne kultur- og samfundsødelæggende Teknikdyrkelse«, ligesom mod Vold og Terror:

»Den nazistiske Revolution sejrede som Følge af Middelklassens Frygt for en kommunistisk Revolution, og Socialdemokraterne maa bære en Del af Skylden for denne Kendsgerning, fordi de koketterede med kommunistiske Idéer og Metoder af Frygt for ikke at blive taget for ligesaa vaskeægte Marxister som de andre.

Jeg er Socialdemokrat, men har aldrig været Tilhænger af nogen godtkøbs Marxisme ... Karl Marx har man faaet galt i Halsen, bl. a. fordi man rodede ham sammen med Darwin. Jeg holder med Chesterton, som mener, at denne Sammenrodning var en Katastrophe, men endnu mere katastrofalt var det, at det netop blev de socialdemokratiske Førere, der optraadte som Darwinismens Forkæmpere. Udviklingslæren er helt i Strid med de Idealer, som den egentlige Socialisme kæmper for, men Socialdemokratiets Førere begik den Fejl, at de aandeligt lod sig lænke til —

en formummet Privatkapitalismes Synspunkter, der klart udtrykte, hvad Socialdemokraterne skulde være arge Modstandere af. *Det er en Tragedie, at de, der skulde føre Befolkningerne frem til Kamp mod den Materialisme, der er Kapitalismens bærende Begreb — netop blev Materialismens Bannerførere og Bourgeoisiets Eftersnakkere**) ... Fagforeringsopbygningen sattes ind som et Værn mod de Ulykker, Materialisme og vidtudviklet Teknik førte ind over Samfundet. Men Sejren, der kom ud af det, sejlede med et Lig i Lasten — det var Materialismen ...«

Steincke ved:

»Det er en Selvmodsigelse at hævde, at det animale Menneske befordrer Kulturen. — Og spørger man mig, om man med eet Ord kan sige, hvad Hjertets Dannelse er, vil jeg svare, at det kan man! Men De finder ikke dette Ord hos Marx eller Lenin, hos Mussolini eller Hitler. Gaa længere tilbage til de store Religionsstiftere, som alle har kendt det! En Elev spurgte engang Konfutsse, hvad det var. Den store Tænkere svarede: *»Lev dit Liv saaledes, at hvad du ikke selv ønsker, skal du ikke gøre mod andre.»*

Disse i øvrigt saa betydningsfulde Udtalelser vil vi kun supplere med følgende. Hvad Konfutsse angaar, anerkender ogsaa vi, at denne Vismand har fattet og forstaaet den naturlige Morallovs Skønhed og Værdi. Men den, der spørger efter de tilstrækkelig vægtige Bevæggrunde til ogsaa under de vanskeligste Forhold at holde sig denne Lov efterrettelig, og de Kilder, der giver de svage Mennesker Kraft til Udholdenhed, maa gaa til Christus. — Og til Slut et Spørgsmaal: Vil og kan Socialdemokratiet vende sig bort fra den marxistiske Materialisme, som Socialminister Steincke her har brændemærket? A. P.

Katholsk Ungdomsværn.

1910 — 23. Februar — 1935.

(Fortsat.)

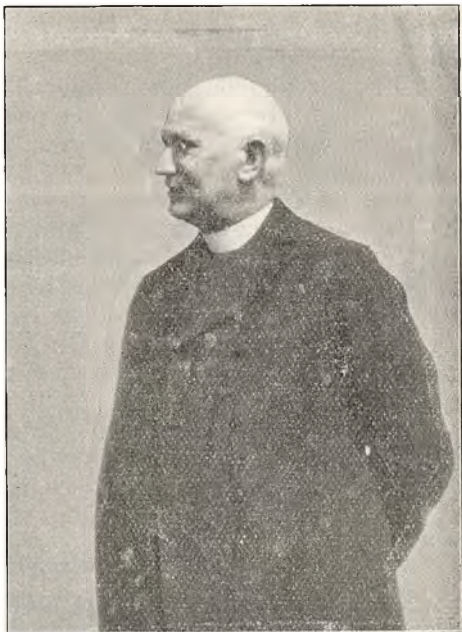
Efter Pater Günthers Død fandtes et Par omhyggeligt førte Dagbøger over disse Husbesøg. »Tirsdagsvandring« staar der med hans faste, smukke Haandskrift paa Bindet.

3. Sept. 1912 begyndte han, og som det sømmede sig, med at søge Sognepræsterne for at opnaa Tilladelse til at aflægge Husbesøg i hver enkelt Sogn. Den Dag gik han

*) Citater fra »Berl. Tid.« af 24. Febr. 1935. Udhævelser af os.

fra Sted til Sted, og ved hvert Navn staar: »(ikke hj.)«. Næste Tirsdag lykkedes det. Skønt Pastor Neuvel jo ikke havde nogen Jurisdiktion paa Nørrebro, viste Pater Günther ham det Hensyn ogsaa at bede om hans Tilladelse og fik det for Pastor Neuvel karakteristiske Svar: »Jo flere, des bedre.« (I, 4.)

Hvor megen Tid det rent mekaniske Arbejde kunde sluge, viser denne lille Notits fra 17.-9.-1912: »Kontoret i Bangertsgade, (afskrev Ungdomsværnets Medlemsliste i to Eksemplarer -- varede to Timer).« (I, 3.)

Pater L. Günther.

Fru E. Benson, Raadsmedlem
til sin Død 1915.

Læsningen i disse »Tirsdagsvandringer« gør det muligt at følge ham Skridt for Skridt. De korte Notitser har Aar efter støttet hans Hukommelse, naar han skulde besøge de samme Hjem. En enkelt lille Bemærkning kan karakterisere en kølig Modtagelse: »...lod mig staa paa Trappegangen.« (I, 11.) — Kom han saa indenfor, kunde han — trods en trykket Stemning i Stuen — bane Vej til en Samtale blot ved at bede om en Stol.

De mange Trapper op og ned kunde sandelig ogsaa gøre sin Mand træt. »Min bedste Hvile finder jeg tit paa Banegaardene i København og Omegn.

»hvor jeg da spiser et Par Stykker Mad,« har han betroet en af sine Medbrødre.

Ofte var han da ogsaa dødtræt, naar han sent om Aftenen vendte hjem til Kollegiet paa Ordrupshøj. Man maa huske, at mange Familier kunde han først træffe hjemme om Aftenen. — —

Endelig gav »Ungdomsvennen«, som Værnet udgav, og Pater Günther redigerede, sit Arbejde.

Ved dette lille Blad ønskede Redaktøren »at træde ind i din Stue. . . Mens han sidder og hviler sig i den lille Bolig, fortæller han om, hvad han ved, og hvad han har set og hørt, og han føjer sine Ord saaledes, at han selv synes, du maa kunne have baade Gavn og Glæde af at høre ham tale.« (1916, S. 1.)

Bladet levede tre Aar, til det afløstes af »Katholsk Ungdom«, og bragte i jævn og ligefrem Tale sit lodige Stof, medens Rubriken »Fra Foreningslivet« er meget værdifuld ved sine korte, indholdsrige Referater.

Arbejdsresultater i Tal.

Tal kan være yderst veltalende. De her givne er intet nøjagtigt Referat af alle Bevillinger, kun et løseligt Uddrag af Værnets Regnskabsbøger; men de giver et Begreb om, at Værnet paa adskillige Felter har ydet sin Hjælp til Arbejdet blandt den katholske Ungdom.

Fra Ungdomsværnets Kasse (1910—1934):

Ungdomsforeningerne	Kr.	9790
Musikinstrumenter	»	2330
Enkeltpersoner til Videreuddannelse	»	7030
Festen for de 14-aarige	»	3750
24 Rundskuedage	»	563
Ferieophold (Dreng) i Allerslev	»	1160
Prinsesse Margrethes Feriehjem (Piger)	»	975
Børne- og Lærlingehjem i Nykøbing F. og Nakskov	»	450
Friluft- og Aarsmøder (1910—1917)	»	557
»Surcum corda«	»	170
Til »Ungdomsvennen« 1916—1918	»	1211
Til »Katholsk Ungdom« 1919—1920	»	3394
	Kr.	31380

Af Midlerne fra »Vesterhus« (1919—1920):

Bladhold og Kontor	Kr.	242
Kontorinventar til Ungdomsforeningerne	»	1392
Til K. U. F.	»	843
Idrætsforeningen »Ringene«	»	185
Spejderkorpset	»	1833
Skrivemaskine	»	550

Kr. 5045

Fra »Absalons Gaard« (1921—1930):

K. U. F. (K.)	Kr.	395
Sundby (Indrettelse af Ungdomslokale).....	»	1000
H. K. D.	»	225
Kinoapparat til K. U. F.	»	414
K. U. F. (S.).....	»	150
Birgittaforeningen (til en Scene)	»	200
Prinsesse Margrethes Feriehjem.....	»	500

 Kr. 2584

Man vil maaske bemærke, at der er ydet et stort Beløb til Anskaffelse og Istandsættelse af Musikinstrumenter. Ungdomsværnet betragtede de Bestræbelser, Foreningslederne gjorde for at danne Orkestre, for et meget vigtigt Led i Ungdomsarbejdet, hvorfor det tillige bevilgede regelmæssige Tilskud, for at Foreningslederne kunde magte at betale Læreren, der gav Musikundervisningen. Mange unge fik her paa en god Maade deres Fritid optaget med disse Musikøvelser, hvorved de ogsaa dygtiggjorde sig selv til at yde deres Bidrag ved Foreningsmøderne, og hvor der ellers kaldtes paa dem. —

Paa 10. Raadmøde, 10.-12.-1913, understregede Pater Günther sin oprindelige Plan med Værnet: »Primario: at holde Ungdomsforeningerne i Live. Ved Mødet i City i sin Tid fik jeg den Tanke: Naar blot vi havde 500 Kr. om Aaret, saa Ungdomsforeningerne ikke gik i Stykker.« (I, 89.)

De ovenanførte Tal viser, at Værnet i sine første 23 Aar (til 31.-12.-1933) udbetalte gennemsnitlig 1700 Kr. hvert Aar.

(Slattes.) — o —.

En Oplevelse i Rom.

Den kendte Forfatter, Grev Strachwitz, der Onsd. d. 13. ds. skal tale i »Vesterhus« (se Ann.), har sendt os nedenstaaende Episode fra sit begivenhedsrige Liv.

I Efteraaret 1905 blev jeg forflyttet til Landsretten i Kassel. Min Moder ejede et Hus paa Piazza del Popolo i Rom, hvor hun plejede at tilbringe Vintermaanederne sammen med min yngste Søster. Jeg ansøgte om Juleorlov, som efter nogen Tøven blev bevilget mig for to Uger fra den 23. December 1905 til den 6. Januar 1906. Det var ikke alene min Hensigt at besøge min Moder, men ogsaa at forsøge at komme til Klarhed over et Spørgsmaal, som berørte mig dybt: Om jeg havde Præstekaldet i mig. I mere end et Aar havde der været en Stemme, som sagde, at jeg skulde opgive Livet som Verdensmenneske og træde ind i

Præstestanden, men stadig trængte sig Tvivl ind paa mig, som lammede min Beslutningskraft.

Den 24. December om Morgenen ankom jeg til Rom. Det meste af Dagen tilbragte jeg med at se at finde et lille Grantræ, som vi kunde bruge som Juletræ. Efter Anbefaling af Hs. Eminence, Kardinal Dr. Georg Kopp i Breslau, modtog vi Indbydelse gennem den pavelige Maggiordomo til at deltage i Nytaarsmessen i Vatikanet samt en Opfordring til at modtage den hellige Kommunion af den Hellige Faders, Pius X's, egen Haand.

Pastor Grev Strachwitz.

Min Moder, som paa dette Tidspunkt endnu ikke var blevet forenet med sine Børn i den katholske Tro, blev det tilladt som eneste Ikke-Katholik at ledsage os. Om Eftermiddagen Nytaarsaften op søgte jeg den daværende Rektor for det tyske Campo Santo, van Gulik, og nævnte for ham, at det var mit højeste Ønske at blive Præst, men at jeg stadig tvivlede paa, om jeg virkelig var kaldet dertil. Han raadede mig til under Pavemessen næste Morgen at bede Gud den Almægtige om at give mig Klarhed paa dette Punkt.

Nytaarsdag ankom saa vi tre til Regia-Trappen, den kgl. Opgang til Pavens Gemakker. Da jeg havde iført mig Malteserridderens Distinktioner, blev den pavelige Garde kommanderet i Paradestilling ved Foden af Trappen. Oppe blev vi ført ind i en lille aflang Sal, hvor sammen med os 60 Honoratiores indenfor den romerske Adel og Corps Diplomatique ventede paa den Hellige Faders Ankomst. Først sad vi langs Salens korteste Væg foran en lukket Dør. Pludselig gik Fløjdørene lydløst op: Pius X stod foran os i sit hvide Gevandt. Han gav os sin faderlige Velsignelse, vendte sig om, traadte hen til det noget bagved liggende Alter, iførte sig de liturgiske Klæder og celebrerede ligefremt og stille den hellige Messe, udelukkende ministreret af Prælater. Den Hellige Faders Tilsynekomst var saa pastoral ligefrem, hans Maade at celebrere Messen paa saa helligagtig, at jeg under dette Indtryk ganske glemte, i hvilke Omgivelser jeg befandt mig. Kun eet Spørgsmaal stormede ind paa mig: Skal jeg blive Præst eller ej? Da den lille Klokke opfordrede de troende til at tage Del i det hellige

Offermaaltid, traadte vi i ordnet Rækkefølge langsomt ind i det lille Kapel og knælede seks og seks ned paa de purpurrøde Fløjlspolstre. Paven holdt ikke af at lade de troende kysse Relikvieringen under Uddelingen af den hellige Kommunion. Saaledes var det muligt, fuldstændigt hengivet i Andagt, løsrevet fra alle materielle og jordiske Ting, at tænke paa Gud og hans Vilje.

I det Øjeblik, da den Hellige Fader stod foran mig og lagde den hellige Hostie paa min Tunge, blev jeg ganske klar over, at jeg skulde blive Præst, og at jeg, hvis det ikke kunde være anderledes, skulde kæmpe for at naa denne Værdighed, og at jeg ikke vilde standse, før jeg havde naaet Maalet. En saa hellig Glæde fyldte mit Hjerte, at jeg glemte at rejse mig op fra Kommunionbænken. Ceremonimesteren maatte minde mig derom. Da jeg kom tilbage til min Bedeskammel, lovede jeg Gud at tage Kampen op.

Som Skik og Brug er, blev ogsaa vi i Tilslutning til Pavemessen indbudt til Frokost i et af de røde Damaskes Pragtværelser. Mit Sind, der ellers var saa modtageligt for ydre Indtryk, havde her kunnet samle sig Erindringer for Resten af Livet, men mine Øjne var stadig rettet mod mit Indre. Endelig kørte vi atter tilbage til Piazza del Popolo. Da vi kom hjem, tog jeg Mod til mig og meddelte min Moder og min Søster, at jeg vilde være katholsk Præst. Med stor Bevægelse omfavnede de mig begge to. Min kære Moder billigede mit Forsæt: »Selv om jeg i det Ydre endnu ikke selv er Katholik, saa vil jeg ikke lægge dig nogen Hindring i Vejen, men altid bede for, at du maa blive lykkelig.« Det var den 1. Januar 1906. Endnu samme Dag modtog vi fra Vatikanet Opfordring til at indfinde os til Privataudiens hos den Hellige Fader den 8. Januar. Hvor glædelig denne Indbydelse end var, saa bedrøvede den mig dog, fordi Audiensen var fastsat til d. 8. Januar, og jeg allerede den 7. skulde tiltræde min Stilling i Kassel. Dette kunde ikke ændres. Den 6. Januar afrejste jeg. Min Moder og Søster gik til den aftalte Tid til Vatikanet, og min ældre Broder, som i Mellemtiden var ankommet til Rom, ledsagede dem i Stedet for mig. Men min Moder sagde fuldt ærligt til den Hellige Fader: »Jeg har endnu en Søn, min yngste, for hvem Audiensen egentlig blev bevilget, og som vil være Præst, men han maatte rejse bort.« Saa tog Pius X et smukt Billede af sig selv, skrev Navn, Velsignelse og Ønsker derpaa og lod mig sige, at jeg skulde blive Præst og som Præst igen komme til ham.

Men Guds Veje er ikke altid vore Veje. Den 12. August 1911 blev jeg præsteviet i Kathedralen i Trier. Ved min Primitis modtog min kære Moder som den første den hel-

lige Kommunion af min Haand. Men til Rom kom jeg først i 1915, efter at Paven med knust Hjerte ved den morderiske Verdenskrigs Begyndelse var afgaaet ved Døden. Men dog blev det mig forundt som Præst at træde hen for ham. Da han stod i Hellighedens Ry, var det tilladt at celebrere i det underjordiske Gravkammer i St. Peter ved Siden af hans Sarkofag. Saa traadte jeg da hen for ham og bad ham om hans Velsignelse ogsaa i Fremtiden. Siden har jeg ikke været i den evige Stad, men til de mest ophøjede og de smukkeste Erindringer i mit Liv hører disse to Møder med den uforglemmelige Hellige Fader, Pius X i Rom.

Hubertus-Kraft Grev Strachwitz.

Abessiniens katholske Mission.

Det er ikke det politisk-økonomiske Problem, som v her interesserer os for, skønt ogsaa det frembyder mange Sider, der vender mod den katholske Kirke og Kristendommens Interesser. Man maa ikke glemme, at Ras Tafari bevidst udelukker europæisk Indflydelse og ligesaa bevidst indrømmer Japan økonomisk Forrang, og at de asiatiske og afrikanske Selvstændighedsbestræbelser, der staar bag ved en saadan Politik, virker tilbage paa Missionerne. »Osservatore Romano« har for ganske nylig paapeget, at Kolonialinteresser ogsaa maa ses ud fra Pligten til at sprede Kulturen til de øde Egne og udnytte brakliggende Lande til hele Menneskehedens Vel.

Men her vil vi kun tale om de specielt katholsk-kirkelige Interesser. Abessinien indtager blandt alle Afrikas Folk en Særstilling, idet en stor Del af Befolkningen er kristelig. Ganske vist staar vi over for en skismatisk Kristendom, Efterkommere af Monofysiterne, som bekendte den af Konciliet i Kalcedon 451 forkastede Lære, at der kun var een Natur i Kristus, den gudmenneskelige, medens Kirken holdt fast ved de to Naturer i Kristus, forenede i een Person. Af Abessiniens ca. 11 Mill. Indbyggere er 43,45 % saadanne Koptere, 37,2 Muhamedanere, 18,6 Hedninger og kun 0,12 % eller ca. 10,000 Katholiker.

Kristendommen kom tidligt til Abessinien eller Æthiopien. Den store hellige Athanasius viede St. Frumentius til Biskop over Landet, og selv om Kristendommen senere blev hæretisk, beholdt det dog mangt og meget, som mindede om fordums store Dage. Talrige Munkeklostre hører til Landets største Seværdigheder og kulturelle Midtpunkter.

og Generalforstanderen for den strengere Retning inden for Munkene er den æthiopiske Kirkes næsthøjeste Personlighed. Den mildere Retning ledes af Arkimandrit af Dabra Bizan, Abessinians berømteste Kloster.

Fra katholsk Side har man udfoldet store Anstrengelser for at drive en frugtbart Mission i Landet, hvilken dog kun udvikler sig under store Vanskeligheder og fortæller om mange Forfølgelser. I Aarhundreder fulgte Forfølgelse og Forbud ovenpaa Stiftelse og Blomstring. I Begyndelsen af det 19. Aarh. var det under Dødsstraf forbudt for en katholsk Missionær at betræde Landet. Italienske Lazarister kunde i Tiden fra 1838 til 1853 baade i Amhara og Tigre, i Landets nordlige Del, samle ca. 5000 Katholiker. Den nidkære og utrættelige Justinus de Jacobis, der gentagne Gange blev taget til Fange, omvendte hele Stammer til den sande Tro. Ogsaa franske Lazarister gjorde sig fortjent og havde omkr. 1889 allerede 30.000 omvendte i deres Missioner. Men Gang paa Gang ødelagde Kejsernes Modvilje, indre Uroligheder eller Kolonialmagternes Stridigheder Missionen. Nogle af Missionshistoriens mest farefulde og spændende Oplevelser knytter sig til Kardinal Massajas Navn. Denne højt begavede Kapucinermissionær fik i 1846, som Apostolisk Vikar, betroet de yderst vilde Gallastammer i sin Varetægt, Først i 1852 lykkedes det ham, forklædt som Købmand, at trænge ind i sit Distrikt. Til Trods for vældige Strabadser og Vanskeligheder, til Trods for Muhamedanernes og de skismatiske Kristnes forbitrede Modarbejde — han blev flere Gange kastet i Fængsel — grundlagde han Missionen i det sydlige Abessinien. Han alene meddelte over 36,000 Daabens Sakramente og fik stor Indflydelse ved sine Evner og sin apostoliske Nidkærhed. Han udgav den første Galla-Ambara-Grammatik. I 1879 blev han udvist af Negus Kong Johannes. Saaledes er Abessinians Kirkehistorie rig paa Modgang.

Den katholske Mission nyder i Dag nogenlunde Frihed. Ras Tafari siges at være velvillig stemt over for den. I Hovedstaden Addis Abeba opføres en katholsk Kathedral. Hele Landet er inddelt i 5 Missionsdistrikter. Pave Benedikt XV oprettede i 1919 det æthiopiske Kollegium i Rom, hvor unge Æthiopiere absolverer deres Studier i Theologi og Filosofi. Da Folkekarakteren har gode Anlæg for det kontemplative Liv, vilde man ogsaa stifte et Munkelovstiftelse efter aleksandrinsk Ritus. I 1931 iførte 15 unge Æthiopiere sig Ordensdragten i Cistercienserklosteret Casamari i Kampagnaen. De skal senere vende tilbage til deres Hjemland og dér grundlægge Klostre, som bl. a. ogsaa kan arbejde for Genforeningen.

Et Brev om Dalum Kloster.

Min kære gamle Ven!

Du bad mig i dit sidste Brev om at fortælle dig lidt om Dalum Kloster — det Sted, som jeg nu efter gentagne Ophold har lært saa godt at kende — med en eventuel »Residensforlæggelse« for dit Vedkommende for Øje.

Fem uforglemmelige Uger har jeg jo tilbragt derovre efter min langvarige Sygdom. Jeg havde en stor Oplevelse derovre. Den 25. Februar iklædte Hs. Excellence Biskoppen 5 Kandidater, og 3 Søstre aflagde deres første Løfter. 3 af de iklædte er danskfødte. Siden St. Hedvigssøstrene kom her til Danmark i 1906 er deres Antal steget fra 16 til 100.

Men du kan ogsaa tro, der er godt at være paa Søstrenes Hvilehjem. Alle Vegne møder man deres glade, venlige Ansigter, og det giver godt Humør lige fra Morgenstunden. Tag selv engang derover, ikke netop i Højsæsonen, hvor du ikke har saa god Lejlighed til stille Iagttagelser af det daglige Liv, men uden for Sæsonen. De rare, kultiverede Pensionærer, som det er en Glæde at omgaaes, de høje lyse Værelser med Centralvarme, elektrisk Lys og Klokke ved Sengen, den store Spisesal og dito Dagligstue, de to store Altaner, en mod Øst og en mod Syd, den vidunderlige, store, gamle Park med Liggelhal, og alle de skyggefulde, hyggelige Steder med Krucifikset dominerende højt oppe paa en Skraaning, og last not least, Kirken saa nær ved Huset, alt dette bevirker, at man føler sig saa dejligt hjemme i Dalum lige med det samme og kun ønsker at kunne blive der. Og saa er det saa praktisk indrettet, at alle Værelserne munder ud til en bred, lys Gang, som er 105 Skridt lang, saa den i daarligt Vejr og af mindre godt gaaende Græster bliver benyttet som »Langelinie«. Forplejningsspørgsmaalet, som alle vi Danske jo er ret interesserede i, vil du ogsaa høre noget om, og det kan jeg kun sige dig, at der bliver serveret en aldeles udmærket borgerlig Kost, godt tilberedt — undertiden endog meget bedre end borgerlig paa Grund af den righoldige Ijdedrede Besætning — og altid er der rigeligt til alle fem Maaltider. — Og alle disse Herligheder faar du for den utrolige Sum af 4 Kr. pr. Døgn. Størstedelen af Pensionæerne er Ikke-Katholiker, og de kommer fra mange forskellige Dele af Landet for at nyde deres Otium under Søstrenes opofrende Pleje.

Din gamle Ven

Tante Emmy.

NYE BØGER.

Holger Krusensjerna-Hafström: »Hvordan de blev Katholiker.« — 16 Samtaler med Konvertiter. 36 S., Kr. 0,90, Kbhvn. 1935.

Med Udgivelsen af denne Piece har Paulus-Kredsen gjort et interessant Forsøg. Titlen angiver tydeligt, hvad Læseren kan vente. Forfatteren har i sine Interviews fattet om det dybeste, mest afgørende i Menneskelivet, og forstaar at gengive dette paa en fængslende Maade. Ved at læse dette lille Hæfte føler den, der er opvokset i katholske Omgivelser, Trang til at opsende en inderlig, lykkelig Tak for de aandelige Skatte, som uden Kamp er blevet ham til Del. Og mangt og meget i dette Hæfte vil sikkert kalde paa mange Ikke-Katholiker og ligesom indbyde dem til at tage Kirkens indre Liv nærmere i Øjesyn. Den nye Pjece har saaledes en ikke ringe Mission. A. P.

Bøger for Præster.

Forlaget Marietti i Turin har tilsendt os nogle Bøger, som kun har Betydning for Theologer, og som vi derfor kun anfører med Titel og Forfatter. Af Kapucineren Th. Gerster v. Zeil er *»Jesus in ore prophetarum«* (230 S., L. 8), en Afhandling om de messianske Profetier i det gamle Testamente. Samme Forfatter har skrevet en Afhandling: *»De integritate confessionis«*, (115 S.—L. 5.) som udførligt og klart gør Rede for dette Problem, som kan forurolige Sjæle paa begge Sider af Skranken. Meget aktuelt er Fr. Ter Haars C.S.S.R. *»De præcipuis hujus ætatis peccandi occasionibus«* (184 S.—L. 10.) Forfatteren, som før har skrevet et dygtigt Værk om blandede Ægteskaber, tager her Stilling til den moralske eller umoralske Side af Dans, Film, Teater, Klædning, Radio etc.

Den tyske Kirkekamps Skrifter.

Vore Trosfæller i det tredje Rige benytter i deres Forsvar for Kristendom og Kirke, der angribes paa det kraftigste af Bøger som Rosenbergs *»Mythus«*, ogsaa Sinaa- og Flyveskrifternes Vaaben. Ærkebiskoppen af Freiburg, Dr. Conrad Gröber, har udsendt *»Nationalkirche?«* (Freiburg, Herder, 1935, 82 S., Mk. 0,80), hvori der kort og klart vises, hvorfor en Nationalkirke er en Illusion. I et andet Skrift: *»Die Jugend zu Christus«* (Freib., Herder, 1935, 50 S., Mk. 0,70), drøftes Ungdommens Forhold til Christus, hans Eksempel og Kærlighed. Paa samme Forlag udkom en meget vigtig Piece af A. Koch S. J.: *»Der neue Mythos u. der alte Glaube«* (Herder, 1935, 48 S., Mk. 0,30), der kort, men praktisk og rammende gør det af med Rosenbergs Bog. —z.

St. Ansgar's Scandinavian Catholic League of New York's

aarlige Bulletin er denne Gang kun halvt saa stor som ellers, men den er betydelig tættre trykt og mangler de tidligere udførlige Referater af Ligaens maanedlige Sammenkomster. Det mindste af de 16 Sider optages af Nyheder fra Amerika. Heraf er den interessanteste, at der i Staten Wisconsin er blevet dannet en Filialforening af Ligaen i New York. Den nye Forening synes at arbejde med Iver og interessere sig for nordiske Forhold, som den dog faar nogle kuriøse Oplysninger om; saaledes har (NB. ifølge Bulletinen) en Pastor Hirt bildt sine Tilhørere ind, at 10⁰/₁₀ af Befolkningen i Danmark var katholsk; der tales ogsaa om en berømt katholsk Mand, Louis Offerdahl, der var »Præsident for Universitetet i Norge«, om hvilken Oplysning jeg ikke tør udtale nogen nærmere Dom. Aarsskriftet indledes med et Billede af St. Josefsøstrenes Hospital i Oslo og en Skildring af dettes 50-aarige Jubilæum. I det hele er en stor Del af Skriftet optaget af Beretninger fra Norge og den nye kirkelige Inddeling af det store Land. Distriktet Nord-Norge beboes af 300,000 Mennesker, hvoraf kun 200 er Katholiker, skønt endda en af Kirkerne deroppe, i Tromsø, har fejret sit 75-aarige Jubilæum. Et Billede af den nye Biskop i Finland og Skildring af Bispeskiftet, der optager halvanden Side. Der gives ogsaa et interessant Rundskue over kirkelige Begivenheder i de nordiske Lande i 1934, som vel for de flestes Vedkommende allerede er kendte, men som det altid er interessant at blive mindet om paa ny. For Fru Rambusch, tidligere Præsident for Ligaen, har der været afholdt en Fest som Tak for hendes uegennyttige Arbejde for den katholske Tro blandt Skandinaverne.

N. H.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.**Vincentforeningen f. Herrer. Indtægt og Udgift i 1934.**

(Beløbene afrundet til hele Kroner.)

Lokalraadet: <i>Indtægt</i> :	Kollekt ved 4 Generalmøder	72	
	Indvundne Renter	7	79
	Kassebeh. 1. Jan. 1934		<u>231</u>
			<u>310</u>
<i>Udgift i 1934</i> :		67
	Kassebeholdn. 1. Jan. 1935		<u>243</u>
			<u>310</u>

Konferencerne	Ansgar	Maria	Anna	Joseph		Ialt
<i>Indtægt i 1934:</i>						
Kollekter ved Møderne	67	102	98	204		471
Fra passive Medlemmer	97	78	31	136		342
Gaver	—	26	214	—		240
St. Antoniusbøssen	556	202	86	165		1009
Kransekort	12	12	12	12		48
Renter	—	—	—	—		—
Fra Lokalraadet	—	—	—	—		—
Ialt Indtægt	732	420	441	517		2110
Kassebeholdn. 1. Jan. 1934	71	122	—	55		248
Balance	803	542	441	572		2358
<i>Udgift i 1934:</i>						
Hjælp i Naturalier	187	110	13	97		407
» til Klæder	20	—	40	5		65
» » Brændsel	20	109	27	25		181
Kontant Hjælp	341	158	138	213		850
Husleje-Hjælp	25	64	70	55		214
Syge-Hjælp	30	35	45	—		110
Begravelseshjælp	—	—	49	—		49
Nordisk Ugeblad	72	60	27	102		261
Sjælemesser	10	—	—	3		13
Ferieoph. for Skolebørn	20	—	20	20		60
Diverse	—	—	—	30		30
Ialt Udgift	725	536	429	550		2240
Kassebeholdn. 1. Jan. 1935	78	6	12	22		118
Balance	803	542	441	572		2358
Medlemsantal						
Aktive Medlemmer	3	6	8	7		24
Passive do.	8	11	10	12		41
	11	17	18	19		65
Bibliothekerne						
Antal Bind	389	—	Annex St. Jos. 570	1475	—	2434
Udlaan	527	—	425	497	—	1449

En tro Herrens Tjener.

Mandag d. 25. Febr. begravedes pens. Lærer C: P. Osterhammel fra St. Josephs Kirke i Horsens. Kisten fulgtes af afdødes Broder, Pastor Osterhammel, af Pastor Rijckevorsel fra Kolding og af Pastor Geertz-Hansen, der forrettede

Begravelsen, endvidere af Skolens Elever og smaa to Hundrede øvrige Deltagere, hvoriblandt mange gamle Elever fra Kolding og Horsens, samt af den nærmeste Familie. Afdøde har ogsaa gennem 46 Aar været Lærer ved de katolske Skoler, først i Kolding fra 1882, dernæst i Horsens fra 1917, til han blev pensioneret. Lærer Osterhammel var en anset Lærer og speciel dygtig Tegnslærer. Hans Pligtfølelse var enestaaende; han skal ikke have forsømt een Dag i Løbet af de mange Aar — saa man kan uden Overdrivelse sige, at han har slidt sig op i Kirkens og Skolens Tjeneste. R. i. P.

Menighedspleje i Rosenkranssognet.

Regnskab og Aarsberetning for St. Vincentsf. for kath. Damer i Rosenkranssognet 1. Jan.—31. Dec 1934.

<i>Indtægter:</i>		<i>Udgifter:</i>	
	Kr. Ø.		Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1934.	24 83	Indkøb til Systuen	196 59
Aarlige Bidrag:		Fødevarer	214 19
Fra akt. Medlemmer	60 00	Mælkebilletter	16 50
» pass. »	183 00	Sporvognsbilletter	12 60
Kollekten	40 00	Skotøj	18 00
Gaver	61 00	Brændsel, Husleje, Ren-	
Legatrente	9 00	gøring m. m.	42 00
Bankrenter	1 51	Kontant Hjælp	62 25
Modt. fra Hovedkassen	400 00	Messestip.	6 00
		Indbet. til Hovedkassen	183 00
		Kassebeh. 1. Jan. 1934.	28 21
	<hr/> <hr/>		
	779 34		<hr/> <hr/>
			779 34

Foreningen talte 43 Medlemmer, 13 aktive og 30 passive. Vi har desværre mistet et passivt Medlem i Pastor Pohl og et aktivt Medlem i Frk. Mathilde Schjellerup, der var Næstformand og med enestaaende Interesse og Punktighed deltog i Foreningens Møder og aflagde Besøg i Hjemmene. — Fru J. Stagno Balestrini var efter Anmodning saa venlig at overtage Stillingen som Næstformand.

I Aarets Løb er 52 Familier og enligstillede blevet understøttet, og der er aflagt 107 Besøg i Hjemmene. — Paa Systuen forfærdigedes 72 nye Klædningsstykker, deriblandt 4 Drengedragter til Førstekommunikanter, desuden har der været en Del Omsyning og Reparation af brugt Tøj. — Af Gaver har vi faaet 121 Brugs- og Beklædningsgenstande, desuden 5 Sangbøger. — Vi deltog i Retraiten og Fælleskommunionen paa Østerbro samt i den fælles Paaskekommunion i Sakramentskirken. — Til den fælles Skovtur fik vi Lov at indbyde 15. Ogsaa i Aar havde Sognepræsten, Hr. Pastor B. Jensen, med Held henvendt sig til enkelte Bilejere i Sognet; med sædvanlig Elskværdighed kørte de Deltagerne til og fra Trørød. — I Juni var 3 Smaabørn i 3 Uger anbragt paa Feriehjemmet, senere tilbragte 14 Skole-

piger 3 Ugers Ferie derude. — I Februar og November afholdtes Aftensammenkomst i Institut Jeanne d'Arc. Den ene Gang var der Lotterispil med Smaagevinster, den anden Gang fremviste Sognepræsten en Række meget smukke Lysbilleder fra Assisi og fra den h. Frans' Liv og Virksomhed. Til hvert Billede fulgte interessante forklarende Oplysninger. — I December deltog vi i den fælles Julefest paa Østerbro.

Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes herved modtage en hjertelig Tak. Pengebidrag, brugte Klædningsstykker, Fodtøj o. lign. modtages med Tak paa Systuen, Boyesgade 8, 1. Sal, Torsdag Kl. 13,30—16.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Berlins katolske Biskop død.

Dr. Nikolaus Bares, Berliner-Diöcesens anden Biskop, og Biskop i Tysklands største »katolske By«, idet der blandt Verdensbyens Millioner findes over en halv Million Katholiker, døde Fredag d. 1. Marts Kl. 23 pludselig og uventet. Er end Berlins Katholicisme yderst aktiv og velorganiseret, saa kan den aandelige Omsorg for en Verdensby nok tynde tilstrækkelig paa Menneskeskuldre. Som Byens statistiske Aarvog forleden fastslog, var i Berlin ca. 70% Protestanter, 14,2% konfessionsløse og kun 10,4% Katholiker. I 1933 fandt kun 1798 rent katolske Ægteskaber Sted overfor 2989, hvor Manden, og 3210, hvor Kvinden var ikke katolsk. Og selv af Ægteskaberne mellem Katholiker fik ca. en fjerde Del ikke kirkelig Vielse. Dr. Bares' eneste Bispeaar — han introniseredes d. 2. Febr. 1934 — var desuden rigere paa Begivenheder end ellers hele Aartier. Han oplevede bl. a. Rædselsnatten den 30. Juni og Mordet paa Dr. Klausener. I Biskop Bares' Lod faldt det at afværge de mange farlige Angreb mod Kirken, som det tredje Riges Magthavere lancerer paa en særlig lumsk Maade. Han betjente sig dertil af et af de bedst skrevne Blade i det nye Tyskland: »Berliner katholisches Kirchenblatt«. Urokkelig og fast holdt han paa Kirkens Rettigheder. I sin Embedsed overfor Staten svor han: »Jeg aflægger denne Ed som katolsk Biskop i hele dens Rækkevidde. Jeg aflægger den som en højtidelig, offentlig, for Gud aflagt Bekendelse til de Pligter, som ved Guds Bud er forbundet med mit Embede.«

Eventyr om Spanien.

Enhver ved, med hvor stor Energi den spanske Regering, støttet især af den katolske Folkeaktion og dens

kloge og kraftfulde Leder Gil Robles, genopbygger det af Revolutionen hærgede Land. Visse Blade har dog en stærk Interesse i at bibringe Verden den Opfattelse, at Regeringen farer med uhyre Grusomhed frem mod Revoltens »uskyl-dige Ofre«, at Spanien saa at sige bliver styret af Jesuiter, Gil Robles selv var en saadan etc. etc. Sandheden er, at Regeringen viser en næsten uhørt Mildhed mod de oprør-ske Forbrydere, der har gjort sig skyldige i ganske be-stialske Misgerninger. Nogle faa Dødsdomme blev eksek-veret og det efter den mest samvittighedsfulde Procedure. Overfor dette maa man vedblivende huske, hvorledes Op-rørerne paa den grusomste Maade myrdede over 30 Præ-ster, skændede Kvinder, brændte og hærgede Bygninger og Byer. Den officielle Beretning opgiver, at 63 offentlige Byg-ninger, 58 Kirker, 26 Industrivirksomheder, 58 Broer, 31 Gader, 66 Banestrækninger, 730 Privathuse under Revolten blev sprængt i Luften eller brændt. Foruden Tusinder og atter Tusinder af Geværer, Pistoler, Kanoner og Bom-ber, fandtes hos Oprørerne endnu 60 Tons Dynamit. 1335 Mennesker dræbtes under denne »Kamp for Frihed«, som begyndtes af Folk, der var fortvivlet over, at Flertallet af det spanske Folk ved de sidste Valg havde vendt sig imod dem.

En Prinsesse bliver Liobasøster.

Det meddeles, at Prinsesse Josephine af Belgien, en Søster til afdøde Kong Albert af Belgien, er indtraadt i St. Lioba-Benediktinerindernes Kloster i Guntersthal nær Frei-burg i Svejts. Prinsesse Josephine blev født i 1872, som Datter af Greven af Flandern, Kong Leopold den II's Bro-der. I 1892 indgik hun Ægteskab med Prins Charles af Hohenzollern, et Medlem af den katolske Gren af Fami-lien. Efter Prinsgemalens Død den 2. Februar 1919 levede Prinsesse Josephine et meget tilbagetrukkent Liv paa et Slot ved Rhinen. Hendes sidste Besøg i Bruxelles fandt Sted ved Kong Alberts Begravelse, den 20. Februar 1934.

Ansgariusforeningen.

»Nordisk Ugeblad«, det danske katolske Menighedsblad, som varetager den katolske Presses Opgaver herhjemme, udgives af Ansgariusforeningen, der afholder sin Generalforsamling Mandag d. 11. Marts, hvor der aflægges Beretning og Regnskab over Bladets Virksomhed. Alle Foreningens Medlemmer bør saa vidt muligt vise deres Interesse for den katol-ske Presses Problemer ved at give Møde ved Generalforsam-ling!

Herre-Vincentforeningens Generalforsamling afholdes den 10. Marts efter Højmessens i St. Annæ Konferens, ca. Kl. 11¹/₂. Medlemmer og alle i Menighedsplejen interesserede bedes venligst møde.

Fastepredikener:

St. Ansgars Kirke. Hver Sønd. Kl. 17. P. J. Bender S. J.
St. Andreas Kirke. Hver Sønd. Kl. 17: P. J. Wegener S. J.
St. Annæ Kirke. Hver Fred. Kl. 20: P. R. Freitag C. SS. R.
Rosenkranskirken. Hver Sønd. Kl. 17: Hs. Excell. Biskop J. Brems.
Jesu Hjerte Kirke. Hver Sønd. Kl. 18: P. Fr. K pferle S. J.
Sakramentskirken. Hver Sønd. Kl. 18: Pastor P. Andreasen.
Tilbedelseskirken (Jagtvej). Hver Sønd. Kl. 19: Pastor Schindler.
St. Knuds Kapel. P. A. Pichler C. SS. R. **Tysk.** Hver Torsd. Kl. 20.
St. Antoni Kirke. Hver Fred. Kl. 20: Pastor C. Benzon.

Korsvejsandagt. Torsdag: Jesu Hjerte Kirke Kl. 20 m. Præd. St. Knuds K. Tysk. **Fredag:** St. Ansgars Kirke Kl. 20. Rosenkranskirken Kl. 19¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 20. St. Andreas Kirke Kl. 19¹/₂. Sakramentskirken Kl. 20. St. Josefs Kirke Kl. 19¹/₂. St. Antoni K. hver Fredag Kl. 20, sakr. Velsign.

Exercitier 1935.

For Herrer: *Ordrup, St. Andreas Kirke* d. 17. April (Aften)—21. April Morgen. — *Roskilde, St. Laurenti Kirke:* 7.—11. August. — *Horsens,* Sølyst 17. April. Elterm.—21. April Morgen. P. N sen. S. J.
For Damer: *Rygaard:* d. 16. April Aften—20. April Morgen ved Jesuiterpater. — I Slutningen af Juni, **fransk** Retr ete (ogsaa franske Foredrag for Ikke-Katholiker). — Første Uge i Juli **danske** E., Pastor H. Messerschmidt. — I Oktoberferien **danske** E. ved Jesuiterpater. — *Trørødhus:* 17.—20. April for yngste Hold. K. Pauli S. J. — 12.—19. Aug. E. med Højskole for unge Piger. G. Scherz C. SS. R. — 22.—29. Aug. E. med Højskole for Damer. J. Koch. S. J. — *Roskilde:* For  ldre Damer: Onsd. (Aft.) 24. Juli til Sønd. (Morg.) 28. Juli. For unge Damer fra Onsd. (Aft.) 31. Juli til 4. Aug.

Musikalsk Mission i Fredericia Torsdag den 21. til Søndag den 24. Marts. Til Fremme af den gregorianske Kirkesang. Under Ledelse af Hr. Organist Olav Segalt fra København. Alle, baade Katholiker og Ikke-Katholiker er velkomne. Programmet ligesom i Elfteraaret 1933. Sang velser: Torsdag, Fredag og Lørdag Aften. Missionen udfylder hele Søndagen fra Kl. 9¹/₂. Tilrejsende bedes skrive i Forvejen til Sognepræst J. Olrik.

Hubertus-Kraft Grev Strachwitz holder Onsd. d. 13. Marts Kl. 20 pr. et Foredrag »**Wie ich Priester und Schriftsteller wurde**« i Vesterhus, 3. Sal, Vestervoldg. 115. Alle, der kan følge et tysk Foredrag, bør give Møde. Adgang 50  re.

Ansgariusforeningen

afholder **ordinære Generalforsamling** Mandag d. 11. Marts Kl. 20 i Forsamlingsalen, Bredg. 67 o. G.

Dagsorden: 1. Formandens Beretning. 2. Kassereren aflægger Regnskab. 3. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 4. Eventuelt.

Kirkelig Kalender.

Marts.

10. S. 1. Søndag i Fasten.

11. M. Ferialdag.

12. Ti. Gregor den Store:

13. O. Tamperdag. *)

14. T. Ferialdag.

15. F. Tamperdag. *)

16. L. Tamperdag. *)

*) Faste- og Abstinensdag.

Marts.

17. S. 2. Søndag i Fasten.

18. M. Cyrillus af Jerusalem.

19. Ti. JOSEPH, Jomfru Marias

Brudgom.

20. O. Ferialdag.

21. T. Benedikt.

22. F. Ferialdag.

23. L. Ferialdag.

Marts.

Ugens Messebønner.

10. S. 1. Søndag i Fasten (140—174); 2. Fyrretyve Martyrer (849—887), 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).

11. M. † Ferialdag (145); 2. Om de helliges Forbøn, 3. For de levende og de døde ([125]—[119]).

12. Ti. Gregor den Store (850—888); 2. Ferialdagen (150); Slutningsev.: Ferialdagens (151).

13. O. Ferialdag (153—181); 2. og 3. som Mandag.

14. T. Ferialdag (158); 2. og 3. som Mandag.

15. F. Ferialdag (162); 2. og 3. som Mandag.

16. L. Ferialdag (166—188); 2. og 3. som Mandag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkransk. »Maria Rosenkransdronning« F.K: Sønd. d. 10. Marts i Messen Kl. 8. — **St. Ansgars K.** »Det gode Raads Moder« M.: Tirsd. d. 12. ds. Kl. 19¹/₂.

Conventus missionariorum hauniensium erit 12. huj. hora 4¹/₂ ad S. S. Rosarium.

Horsens. Aandelige Øvelser for unge og ældre Mænd holdes paa Sølyst fra Onsd. Eftm. d. 17. April til 1. Paaskedags Morgen. (De, der skal arbejde Paaskelørdag, kan slutte Langfredag Aften). Hele Opholdet koster 5 Kr. Der forefindes ingen Encværelser; om Natten ligger man i fælles, store Sovesale. Anmeldelsen modtager Br. Ludgerus, Sølyst pr. Horsens.

Tak! Katholsk Ungdomsværn beder alle, som ved telegrafisk Hilsen eller paa anden Maade har vist Værnet Velvillie ved Jubilæet, modtage en hjertelig Tak.

Ærbødigst

Bestyrelsen for K. U. V.

HUSK Jørgen Bendix' Schumann-Schubert Aften Mandag d. 25. Marts i Palæets mindre Sal. Billetter à 1¹/₂, 2, 3, 4 Kr. hos Wilhelm Hansen, Gothersg. 9-11. Den berømte Baryton, som er den eneste katholske danske Sanger i stort Format, burde høres af mange Trosfæller.

Smukt **Bronce Krucifiks.** Meget billigt.

Kunsthandler E. Wang, Bredgade 4.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN), Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 7. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 11.

Søndag den 17. Marts

1935

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Lidt Sexualpædagogik. — Den katholske Kirkes Stilling i de baltiske Lande. — Ansgariusforeningens Aarsberetning for 1934. — »Løvgivningsmagten bærer Skylden for Forbrydelserne«. — Katholsk Ungdomsværn — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Fortsat.)

Det siger sig selv, at Faderen skal være god ved sine Børn og ivrigt opmuntre enhver redelig og rosværdig Bestræbelse fra disses Side. Et Øjeblikks Fejltrin eller Ubetænksomhed kan han ogsaa godt se igennem Fingre med, men hans Godhed overfor Børnene bør aldrig blive til Svaghed; især bør han vise Strenghed, naar det drejer sig om manglende god Vilje til at forbedre mulige Karakterfejl.

Selve Afstraffelsen er en stor Kunst. Naar et Barn har forset sig, bør man aldrig fare op i Hidsighed, bruge Skældsord eller foretage korporlig Afstraffelse, før man er rolig.

Man bør heller ikke anvende samme Straffemethode overfor alle Børn. Hvad der kan være godt og gavnligt for det ene Barn kan være skadeligt — ja skæbnesvangert — for det andet.

Mange Forældre mener, at det er tilstrækkeligt at overbevise Barnet om dets Pligt; det er denne Opfattelse, der har fundet Udtryk i Slagordet: »Byg Skoler og luk Fængslerne.« Dette Synspunkt er desværre altfor idealistisk og er i aabenbar Modstrid saavel med de faktiske Forhold som med Den Hellige Skrifts Lære. Man tænke blot paa Ord som disse: »Ris og Revselse giver Visdom, men en

Dreng, der overlades til sig selv, beskæmmer sin Moder.« (Ordspr. XXIV, 15.) »En Hest, som ikke tæmmes, bliver ubændig, og en Søn, som faar Lov at raade sig selv, bliver ubesindig. Opdæg dit Barn, og det vil forskrække dig, leg med det, og det vil bedrøve dig. Giv ikke din Søn Frihed i Ungdommens Dage, og bær ikke over med hans Daarskaber.« (J. S. Vis. XXX, 8, 13.) Hvor megen Erfaring og Livsvisdom ligger der ikke ogsaa i det gamle Ord om, at »den, der ikke vil høre, maa føle«. Heraf følger ingenlunde, at Afstraffelsen er den ideelle Opdragelsesmethode — det være langt fra — men der gives Karakterer, Naturer, der kun reagerer overfor saadanne haandgribelige Opdragelsesmidler, og som uden disse er redningsløst fortabte. Hvor mange Forbrydere vilde ikke være forblevet gode Samfundsborgere, hvis de i rette Tid var blevet afstraffede paa rette Maade!

Men skal Fejl og Forseelser straffes hos Børnene, for at de maa forbedre sig, saa maa man paa den anden Side heller ikke glemme at rose det gode hos Børnene og opmuntre dem til samvittighedsfuldt at gøre deres Pligt og belønne dem med anerkendende og rosende Ord. Dette bør Faderen altid gøre efter Samraad med sin Hustru, for at Børnene til enhver Tid kan have den rette Respekt for Forældrenes Myndighed.

Til den moralske Opdragelse hører ogsaa Aarvaagenhed. Forældrene bør vide, hvem Børnene omgaas, hvem deres Legekammerater, Venner og Veninder er. Ligeledes bør de holde et vaagent Øje med, hvem de betror Børnene til — især naar det drejer sig om Barneplejersker og Tjenestefolk.

Kristne, katholske Forældre! Er det ikke Eders Livs Drøm at opdrage Eders Børn til sunde og sande kristne, katholske Mænd og Kvinder, til helstøbte Personligheder, der kan være en Pryd for Familien og for Samfundet? Men hvis denne skønne Drøm skal gaa i Opfyldelse, da maa I vaage over Eders Børn, thi Kristendommens Fjender søger i Tusindtal — paa tusindfold Vis, under Ven-skabs Maske — at ødelægge den opvoksende Slægt gennem Bøger og Blade, Billeder og Tidsskrifter, Musik og Theatre. Kristendommens moralske Krav bliver gjort til Genstand for Latter og Spot, medens selv de unaturligste Laster bliver fremstillet som naturlige Fænomener. Den frie Kærlighed prædiktes som det ideelle Forhold mellem Mand og Kvinde, medens den naturlige Blufærdighed og Ærbarhed bliver stemplet som pedantisk Snerperi. Ægteskabelig Tro-skab bliver betegnet som unaturlig Tvang; Lydighed og Ærbødighed overfor de kirkelige og verdslige Myndigheder som uværdigt Slaveri, medens Hovmod og Ulydighed kal-des for naturlig Selvhævdelse. Samvittigheden er kun en

Frugt af indpodede, religiøse Fordomme; Guds frygt fremstilles som Skinhellighed. Det værste er, at alle disse falske Paastande taler til de lavere Instinkter i Menneskenaturen, og Resultatet er, at de Unge ved at se, høre og læse alt dette før eller senere faar forkludret deres moralske Begreber, taber Hovedet og lader sig rive med af disse djævelske Haandlangere i Syndens og Mørkets Tjeneste.

Kristne, katholske Forældre og alle, som har med Ungdommens Opdragelse at gøre, lad det ingen Stund gaa Eder af Minde, hvor stort og tungt det Ansvar er, der hviler paa Eders Skuldre! Vaag omhyggeligt over Eders Børns Læsning, Underholdning, Adspredelse, Omgangskreds o. s. v. Hvor mange, mange Unge er ikke netop gennem disse Ting blevet ført ind paa Syndens og Lastens vilde Veje og sidder nu rundt om i Opdragelsesanstalter og Tugthuse som en Skamplet for Familien og en Byrde for Samfundet.

Af stor praktisk Betydning er det, at man ikke lader de Unge færdes for sent ude om Aftenen, thi Synd og Last trives altid bedst i Ly og Læ af Aftenens og Nattens Mørke. Forlang derfor — selv af den voksne Ungdom — at den kommer hjem i sømmelig Tid. Og dette gælder, hvad enten det drejer sig om Unge fra fattige eller rige Hjem, thi alle er vi dannede af samme Støv, og alle har vi Lod og Del i den samme menneskelige Natur.

I Den Hellige Familie i Nazareth var Joseph det mønsterværdige Forbillede paa en Ægtefælle og Fader. Med en god Samvittigheds Pagt med Gud kunde han derfor — med Fred i sit Sind — lukke sine Øjne i Døden i Jesu og Mariæ Arme. Kristne, katholske Ægtemænd og Fædre, strøb af al Magt at efterligne ham i Eders Forhold overfor Hustru og Børn, da vil de med taknemmeligt Sind velsigne Eder baade her og hisset.

B. Kvindens Pligter.

I. Som Hustru.

»De vise blandt Kvinderne,« siger Skriften, »bygger deres Hus, men Daaren bryder det ned med sine Hænder.« (Ordspr. IV, 1.) — Det er derfor saare vigtigt for enhver Hustru at kende sine Pligter og opfylde dem. En fuldkommen Hustru er visseligen en sjælden Skat; derfor siger Skriften ogsaa: »Hvo finder en dygtig Kvinde? Hendes Pris er større end Perlens.« (Ordspr. XXXI, 10.)

Ligesom Gud i Den Hellige Joseph har givet os det mest lysende Eksempel paa en Ægtemand og Fader, saaledes har Han i Den Allersaligste Jomfru Maria givet enhver kristen Kvinde det skønneste Forbillede paa, hvorledes en Hustru og Moder bør være.

Paulus sammenfatter Kvindens Pligter som Hustru i Begrebet: kærlighedsfuld Underdanighed under Manden — i Lighed med Kirkens Underdanighed under Kristus. Denne Underdanighed skal være oprigtig, taalmodig og velvillig.

1) Oprigtig.

Ifølge Guds og Naturens Ordning er Kvinden bestemt til at være Mandens Underordnede. Med Hensyn til Naturen beviser Paulus Kvindens Underordnethed paa følgende Maade: »Manden er ikke kommet af Kvinden, men Kvinden af Manden. Manden er ej heller skabt for Kvindens Skyld, men Kvinden for Mandens.« (I. Kor. XI, 8—9.) Paulus hentyder her til Skabelsesberetningen, ifølge hvilken Kvinden er skabt af Manden for at være hans Medhjælp, da Gud saa, det ikke var godt for ham at være alene. Ganske vist — som Menneske er Kvinden Manden lig — men som Hustru er og bør hun altsaa være hans Underordnede. Denne Pauli Lære maa dog ingenlunde misforstaas saaledes, at Manden har Lov til at betragte sin Hustru som et lavere Væsen.*) Han bør ikke glemme, at han har sin egen Moder at takke for sin Tilværelse. Derfor siger Paulus ogsaa: »I Herren er Manden dog ikke uafhængig af Kvinden, eller Kvinden af Manden. Thi ligesom Kvinden stammer fra Manden, saaledes stammer Manden igen fra Kvinden, men alle Ting af Gud.« (I. Kor. XI, 3.)

Er Kvinden saaledes Mandens Underordnede ifølge Naturens Anordning, er hun det ikke mindre kristeligt og sakramentalt set. Thi selve Ægteskabets Sakramente er et Forbillede paa Christi Forening med Kirken. Derfor siger Paulus ogsaa: »I Kvinder! værder Eders egne Mænd underdanige, som Herren; thi Manden er Kvindens Hoved, ligesom og Kristus er Kirkens Hoved, men ligesom Kirken er Kristus underdanig, saaledes skulle og Kvinderne være deres egne Mænd underdanige i alle Ting.« (Eph. V, 22—24.) Derfor slutter Apostlen ogsaa sine Betragtninger over Kvindens Forhold til Manden med disse Ord: ». . . men Hustruen have Ærefrygt for Manden.« (Eph. V, 33.)

Kvindens Underordnethed under Manden medfører, at Administrationen af de materielle Goder paahviler ham — dog ikke saaledes at forstaa, at han ganske vilkaarligt kan bruge og misbruge disse, thi han skal overfor Gud aflægge Regnskab for denne Administration. Det betyder heller ikke, at Manden af Gerrighed eller overdreven Sparsommelighed har Lov til at give sin Hustru for faa Husholdnings-

*) For at forebygge mulige Misforstaelser i saa Henseende henviser Vi til Vort Hyrdebrev af 1931 om Kvindebevægelsen.

penge, eller at hun ikke har Lov til — uden Mandens Samtykke — at afholde Udgifter, der svarer til hendes sociale Stilling. Har Hustruen desforuden Særformue, da hjemler den civile Lovgivning hende iøvrigt Ret til at administrere denne.

Ifølge den Underdanighed, Kvinden skylder Manden, bør hun vise Lydighed og Respekt overfor dennes velovervejede Beslutninger og velbegrundede Bestemmelser og ikke søge — ved ethvert til Raadighed staaende Middel — at tvinge sine egne Ønsker og Meninger igennem. Det bedste er selvfølgelig en venskabelig Drøftelse af disse Problemer imellem Ægtefolkene. Har Hustruen med en ufornuftig og herskesyg Mand at gøre, bør hun dog ikke søge at tvinge sin Vilje igennem ved Haardhed og Hidsighed, men anvende Mildhed og Venlighed. Hun vil da langt lettere være i Stand til at overtale Manden og opnaa, hvad hun ønsker. Frankerkongen Klodevigs Hustru Clotilde vidste dette, hvorfor hendes Mand ogsaa plejede at sige: »Klodevig forstaar at sejre over sine Fjender, men Clotilde forstaar at sejre over Klodevig.«

(Fortsættes.)

Lidt Sexualpædagogik.

Forfatteren Rudolf Allers, der er ansat som Lærer ved Wiens Universitet, er en meget kendt og søgt Nerve læge. Ved Naadens Hjælp har hans Sjæl ad lange Veje fundet sit Hjem, den katholske Kirke, og i hvileløst Arbejde søger han at tilegne sig den katholske Theologis og den »eviggyldige« Filosofis Skatte, efter at han tidligere har erhvervet sig et indgaaende Kendskab til den moderne Filosofis Systemer. Med særlig Forkærlighed behandler han Pædagogikkens aktuelle Spørgsmaal. Den Freud'ske Psykoanalyse har i ham en kraftfuld, veludrustet Modstander, som nu i en ny Bog*) med forøget Styrke angriber den fjendtlige Lejrs Centrum. Men han nøjes ikke hermed. Han afslører den sande Seksualpædagogisks »Grundlag« og op-ridser »Grundlinierne«. Forfatteren lægger den allerstørste Vægt paa *Opdragelsen til Selvfornægtelse, til Ofre, til Hengivelse til de højere Værdier*. Hans Anvisninger om, hvorledes Ungdommen skal behandles, er værdifulde, særlig hans Advarsler imod bestemte Misgreb, og vi fremfører her denne Fagmands Meninger om nogle meget aktuelle Problemer.

*) Sexualpædagogik. 270 S., Mkt. 5,40, A. Pustet, Salzburg.

Artige og uartige Børn.

Lejlighedsvis har man fremhævet, at Lærerens og Lægens Bedømmelse af en Elev ikke sjældent falder ret forskellig ud. Et Barn, som ikke er vanskeligt, og som ikke giver Anledning til særlige Forholdsregler, betragter Læreren som normalt og tror at kunne vente det bedste for Barnet; men af saadanne Børn har Lægen det Indtryk, at denne Opførsel bunder i noget unaturligt og sandsynligvis er Udslag af en for tidlig Underkastelse, en Mangel paa Mod, en allerede levende Tvivl om sin egen Værdi. Der gives aabenbart to Maader for Børn at være artige paa: mange Børn falder det ikke svært at bøje sig under de Love, som deres Omverden foreskriver, fordi de føler, at Forældrene, Lærerne, o. s. v. er paalidelige Personer; men andre har opdaget, at det, at være artig, er den bedste Maade at undgaa Vanskeligheder paa; der gives Situationer, hvor deres egen Værdi og deres egen Personlighed vilde gøre sig gældende, men disse Situationer tør de ikke udsætte sig for, fordi de allerede har lidt Nederlag i Bevidstheden om deres Selvværdi.

Psykoanalyse er Materialisme.

Vi har altid paastaaet, at Psykoanalyse ifølge sit Væsen er ren Materialisme, og at dets System ikke kan bestaa, uden at man forudsætter en streng materialistisk Grundopfattelse. Denne Mening bekræftes her klart af en »ortodoks« Tilhænger af denne Skole (W. Reich). Mellem Psykoanalysen og enhver ikke materialistisk Filosofi har der sløt og ret aabnet sig et uoverstigeligt Svælg; den som stadig tror paa, at Verden er mere end en Samling af materialistiske Elementer, kan ikke antage en eneste af Psykoanalysens Læresætninger. Vil vi fremdeles opdrage vore Børn i den kristne Aand, maa vi holde os fuldstændig fri af Psykoanalysens Meninger. Et Kompromis imellem en hvilken som helst spiritualistisk Verdensanskuelse og Psykoanalysen er i det væsentlige udelukket.

Sund og usund Afsondring.

Det er rigtigt, at en Opdragelse, som gennemfører en fuldstændig Afsondrethed fra det andet Køn, senere vil foraarsage en Række Vanskeligheder; enten er de unge Mennesker sky og kejtede (eller ligefrem uhøflige og grove paa Grund af Overkompensation), eller de bukker under for en uvant og uimodstaaelig Tiltrækning. Faren for en uheldig Opførsel er tilsyneladende større hos de unge Piger, som aldrig har haft Lejlighed til at omgaa unge Mænd, end hos unge Mænd i den samme Situation. Den bedste Maade for en Dreng at lære det kvindelige Køn at kende

paa er at have en Søster, og ligeledes er en ung Pige, der har en eller flere Brødre, bedre stillet end et Enebarn eller en ung Pige, der kun er vokset op med sit eget Køn; ogsaa Omgangen med en Broders eller omvendt en Søsters Vennekreds giver Lejlighed til efterhaanden at udvikle Forstaaelse mellem Kønnene. Dette er vel den mest naturlige Undervisning. Men selvfølgelig er heller ikke Drengene og Pigerne, som har tilbragt deres Barndom og Ungdom sammen i Familiens Kreds, usaarlige overfor Fristelser.

Om den fælles Oplysning.

Frem for alt maa man være klar over, at Oplysninger af denne Art altid kun kan meddeles individuelt fra Person til Person. Et saadant Problem kan selvfølgelig indtil et vist Punkt klarlægges offentligt, for Eks. i en Skoleklasse. Men det er tvivlsomt, om den enkelte vil kunne drage nogen Nytte ud af saadanne Forklaringer for sit personlige Liv; selvfølgelig vil de faa en vis Viden om Tingene, men de vil næppe være i Stand til at gøre Brug af denne Viden til Overvindelse af de indre Vanskeligheder. Det er aldrig helt let personligt at drage den fulde Nytte eller i Praksis at handle efter de almindelige Sandheder; Ungdommen vil finde dette mere eller mindre umuligt, fordi der som oftest slet ikke findes nogen indlysende Forbindelse imellem Lærerens Ord og den personlige Følelse. En saadan Undervisning er ganske vist vanskeligere og paa mange Maader mere ansvarsfuld. Det er ikke vanskeligt at bevæge sig inden for rent theoretiske Fremstillinger Omraade, ogsaa naar det drejer sig om »kildne« Sager; men det er noget ganske andet at besvare personlige Spørgsmaal og tilpasse sine Forklaringer efter en konkret Enkeltpersons rent personlige Fornødenheder og Særegenheder.

Den katholske Kirkes Stilling i de baltiske Lande.

Efter Verdenskrigen rev de russiske Østersøprovinser sig løs fra Moderriget og dannede de tre Stater Litauen, Letland og Estland. Som Forposter mod Bolshevismen har de stor kulturel og religiøs Betydning, og set ud fra et Missionsstandpunkt vil de komme til at danne Udgangspunkt for den russiske Mission, naar denne senere kan genoptages.

Hvorledes er den katholske Kirkes Stilling i disse Forpostlande?

Litauen.

I det 13. Aarhundrede, under den kristnede Storfyrst Mindowe, som af Pave Innocens IV modtog Kongetitlen, kom Landet første Gang i Berøring med Kristendommen, men først 100 Aar efter fik denne rigtigt Fodfæste i Landet. Kalvinistiske Prædikanter og bøhmiske Brødre truede en Overgang med at fortrænge den katholske Kirke. Kardinal Hosius, der saa Faren, sendte saa i 1569 Jesuitermissionærer til Litauen, og gennem disse Missionærers Arbejde og Undervisning sikredes Kirkens Stilling. Der oprettedes efterhaanden fem Præsteseminarier i Landet til Uddannelse af en indfødt Klerus. Skønt Litauen senere i mere end 100 Aar kom til at staa under russisk Overherredømme, forblev Landet dog trods det stærke Pres, der blev udøvet fra russisk Side, tro imod sin Religion.

Oprindelig var Regeringen den katholske Kirke meget venligsindet. Det gode Forhold syntes imidlertid truet, da det socialistiske Parti i 1926 kom til Magten. Efter et halvt Aars Styre blev dette Parti dog styrtet af Smetonas Parti, som sidder endnu i Dag. Under denne Regering er der sluttet et Konkordat med Rom, ifølge hvilket der er til sikret den katholske Kirke Frihed i Kultus, Retsvæsen og Forvaltning. Ethvert af de fem Dioceses har faaet sit eget Præsteseminarium med et aarligt Tilskud fra Staten. Alle kirkelige Ægteskaber har ifølge Konkordatets Bestemmelser samtidig statslig Retsgyldighed. Alle katholske Foreninger, som arbejder under Katholsk Aktion, er der indrømmet saa vidtgaående Arbejdsmuligheder, som tænkes kan.

I 1919 opnaaede den katholske Kirke sin endelige Frihed, ved hvilken Lejlighed Landet fik en ny kirkelig Inddeling. Kowno blev ophøjet til Ærkebispesæde, og fire Suffraganbispedømmer blev samlede til en litauisk Kirkeprovins. Nu kom ogsaa Ordensfolk ind i Landet. Kapucinerne aabnede en Missionskole i Plunje, ikke langt fra Selsiai. Jesuiterne i Kaunas, bistaet af Franciskanere og Marianerpatres, tog sig af Ungdommens Opdragelse. For nylig kom ogsaa Dominikanerne til Landet.

De ydre Muligheder er saaledes de bedste for Udførelsen af rigt katholsk Liv, og særlig Landbefolkningen tager ivrig Del heri ved Kirkegang, Modtagelsen af Sakramenterne og et eksemplarisk Familieliv. Anderledes stiller det sig i de faa Storbyer, der findes i Landet. Især inden for de dannede Kredse findes megen Lunkenhed og Uvidenhed. Der findes i Dag 440 Sogne i Litauen. Sjælesorgen blandt de henved 1.750,000 Katholiker (eller mere end 80 $\frac{0}{10}$ af Befolkningen) besørgeres af 990 Verdenspræster og 160 Ordenspræster. Af Søstre virker rundt regnet 500 i Li-

tauen. I Fjor fandt en eucharistisk Kongres Sted, som samlede ca. 200,000 Katholiker.

Letland.

Før Luthers Tid var Letland en Ordensstat med en Ærkebiskop i Riga. Da Svenskerne i 1635 erobrede Riga og Størstedelen af Lifland, gik Landet tabt for den katolske Kirke. Da Landet i 1918 blev erklæret for en Republik, kom det tidligere polske Gouvernement Witebsk med ind under den lettiske Republik, og det er i denne Del af Landet, at den katolske Tro har holdt sig bedst.

I 1922 sluttede Letland et Konkordat med Rom, hvorved Katholikerne fik Lov til frit og offentligt at bekende deres Tro. I 1923 ophøjede Rom Bispesædet Riga til et Ærkebispesæde, og Regeringen overgav Katholikerne den protestantiske Jakobikirke som Katedral.

Desværre gør Mangelen paa Verdenspræster Sjælesorgen meget vanskelig i dette Land. Der findes kun 150 Verdenspræster til de ca. 450,000 Katholiker; disse Præster understøttes dog kraftigt i deres Arbejde af Ordenspræster, særlig af Kapucinere og Marianerpatres. En uvurderlig Hjælp for Klerus er Søstrene af det fattige Jesusbarn. I 1927 indkaldte Ærkebiskop Springowice denne Orden til Landet for at oprette en Kirkeskole og et Kvindegymnasium der. Man overlod dem det forfaldne, gamle russiske Herresæde Jaunaglona, som lyssky Eksistenser havde taget i Besiddelse. Her virker i Dag 22 Søstre og 50 Postulanter. Kirkeskolen besøges af 160 Børn, og Kvindegymnasiet har opnaaet Statsanerkendelse. To store Kirker, som ved Søstrenes Ankomst stod ubenyttede hen, blev restaureret, og Søstrene sørgede for, at der hver Søndag blev læst Messe der. Gentagne Gange har Regeringen i Form af Understøttelser vist Søstrene sin Erkendtlighed for deres store Arbejde.

Ikke langt fra Jaunaglona ligger Valfartsstedet Anglona, hvortil paa Mariæ Himmelfartsdag og ved Pintsetid somme-tider op imod 70,000 Pilegrimme valfarter.

Estland.

I den nordligste og mindsté af de baltiske Randstater, Estland, blev den katolske Kirke næsten helt fortrængt, dels under Revolutionen, dels under Svensker-Herredømmet, og dette til Trods for Landets tidligere saa rige katolske Liv. Af den $1\frac{1}{2}$ Million store Befolkning bekender de 80 $\frac{0}{0}$ sig til den protestantiske Kirke, medens kun 3500 (0,2 $\frac{0}{0}$) er Katholiker. Knapt 100 heraf er Indfødte, Resten fordeler sig paa de i Reval etablerede Konsulater og paa polske, litauiske og lettiske Indvandrere. Sjælesorgen besørages af

10 Præster under Ledelse af en apostolisk Administrator, for Tiden en tysk Jesuit, P. Eduard Profittlich.

Den ældste Menighed findes i Reval, hvor Sjælesorgen er lagt i Hænderne paa to Jesuiter og Verdenspræsten P. Deiny's. Sidstnævnte var blandt de 12 litauiske Præster, som i 1933 vendte tilbage fra et langt, forfærdeligt Fangenskab i Sovjetrusland. Dette Sogn, inclusive Forstæderne Nommo og Kappel, tæller ialt 1000 Katholiker. En anden Menighed paa 80 Medlemmer findes i det bekendte Kursted Pernau og varetages af en Jesuit. Menighederne i Dorpat Walk og Narwa er betroede til Kapucinerne.

Selv om Antallet af Katholiker i Estland for Tiden kun er ringe, har man dog grundet Haab om, at en Blomstring for den katholske Kirke inden længe vil oprinde. Skismatikerne i Estland har alt længe været uenige. De 115,000 estniske orthodoxe i Diøceset Reval holder Liturgien paa deres Modersmaal, medens de 95,000 Russere i det orthodoxe Dioces Narwa betjener sig af det kirkeslaviske Sprog. Mange af de estniske Orthodoxe ser hen til Moderkirken som et Tilflugtssted og er ikke utilbøjelige til en Forening med denne. I 1933 paalagde den hellige Fader den franske Jesuitpater Bourgeois at nedsætte sig i Narwa og forsøge at træde i Forbindelse med de Orthodoxe. Sammen med en hollandsk Kapuciner arbejder han paa denne vanskelige Opgave. Men i Mellemtiden forsøger han at vinde katholske Studenter fra England for Unions-Apostolatet. Det gælder nemlig om at modarbejde Englændernes Bestræbelser for at forene de estniske Skismatikere med »Church of England«, som med dette Maal for Øje har sendt en Del dannede unge Mennesker ind i Landet. *C. H.-S.*

Ansgariusforeningens Beretning for 1934.

Ved Generalforsamlingen Mand. d. 11. Marts allagde Formanden følgende Beretning:

Nordisk Ugeblad har med 1934 fuldendt sin 82' Aargang. — Der er udkommet 52 Numre med et Sidetal af 1304 + XXII, samt 137 Billeder. — Sideantallet andrager 16 mere end i Aaret 1933, som ellers havde det største Sideantal, der nogen Sinde var forekommet, og har saaledes slaet sin egen Rekord. — Den Stigning i Abonnementantallet og øgede Interesse for Bladet, som sporedes allerede under Bladets Udvidelse forrige Aar, har ikke alene holdt sig, men er gaet yderligere frem. —

Abonnementprisen har været uforandret 3 Kr. Kvartalet, indbefattet Porto. — Bladet er som sædvanlig blevet ud-

sendt til Bibliotheker, Dagblade og Tidsskrifter i Ind- og Udland i ialt 70 Eksemplarer, og Kredsen udvides stadig. —

Annoncetilleggene, som er forpagtet til Direktør A. Silcowitz, har i Aar givet en Nettoindtægt af 4500 Kr., idet Direktør Silcowitz ved Forhandling er indgaaet paa at forhøje sin kontraktlige Forpligtelse med 1500 Kr., for hvilket Bestyrelsen er ham taknemmelig.

Kalenderen 1934, redigeret af Organist Kurt Thomsen, udkom i et Oplag paa 1600 Eksemplarer og gav et Overskud paa Kr. 180,10, altsaa Kr. 26,69 mere end i Fjor.

Sognebladene, der nu fremtræder som 4-sidede Blade med egne Artikler, fik ogsaa i 1934 yderligere Tilgang og udkommer nu hver Uge i mere end 2000 Eksemplarer, som fordeles over de fleste Sogne i hele Vikarialet. — Omkostninger til Bogtrykker og Porto androg Kr. 2507,40, medens Indtægten beløb sig til Kr. 2690,19, hvoraf dog ca. 60 Kr. i gamle Restancer.

Foruden Udgivelsen af Nordisk Ugeblad, der jo som bekendt er Kirkens officielle Organ herhjemme, og som det derfor fremfor alle andre Skrifter gælder om stadig at holde i en saa smuk og høj Standard, som det efter Forholdene er muligt med de ringe Midler, som vi er i Besiddelse af, har Foreningen paa sit Bogforlag udgivet 2 Skrifter, nemlig:

»Lille katolsk Ordbog«, 43 Sider, ved cand. theol. & mag. Niels Hansen, i et Oplag af 500 Eksemplarer, samt »Paverækken fra Petrus til Pius XI«, 44 Sider, ved Observator A. Nissen, i et Oplag af 600 Eksemplarer. — Begge Skrifter har vakt en ikke ringe Interesse.

Til det paa sidste Generalforsamling rejste Spørgsmaal om et Samarbejde med Pauluskredsen kan Bestyrelsen kun svare, at den selvfølgelig fremdeles er villig til Forhandling om et Samarbejde under en eller anden Form, og at vi i Bestyrelsen sikkert er i Overensstemmelse med Ansgariusforeningens Medlemmer, naar vi udtaler vor Glæde over de gode Brochurer, som Pauluskredsen har udgivet. Bestyrelsen er glad over, at disse Skrifter, som Foreningen ikke selv har haft Raad til at udgive, er kommet frem gennem Pauluskredsen, som jo derved paa sin Maade støtter Ansgariusforeningens Formaal. — Men hvis det derimod drejer sig om økonomisk at garantere for eller eventuelt overtage Pauluskredsens Aktiver og Passiver, bliver det en helt anden Sag, og Bestyrelsen maa da melde Pas, naar man financielt set ikke sidder bedre i det, end Ansgariusforeningen har gjort i de sidste Aaringer og endnu gør. — Man skal ikke slaa større Brød op, end man kan bage.

I Forsommeren 1934 er der med Hs. Excellence Biskoppens Tilladelse og Anbefaling startet en Indsamling, som skulde

danne Basis for en Udvidelse af Bladet. Pengene maatte ikke anvendes til at dække Gæld, Underskud eller lignende. Der er hidtil indkommet et Beløb af ca. 3000 Kr. Beløbet var betydelig mindre, end man havde tænkt sig, hvorfor det midlertidigt blev hensat separat paa en Sparekassebog under Navn af Sct. Ansgarsfond for senere at kunne blive anvendt efter dets Formaal.

Endvidere har Foreningen modtaget et Beløb af 1200 Kr. fra en Giver, som imidlertid ønsker at forblive anonym.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Medlemmer skal kunne stemme ved Fuldmagt, har været forelagt Bestyrelsen til Drøftelse. Da man imidlertid frygtede for, at dette vilde bevirke, at Interessen for Foreningen skulde blive svækket og Generalforsamlingen langt mindre talrig besøgt, ansaa man det for rigtigt ikke at stille Forslag om Ændring af Lovene paa dette Punkt.

Som det fremgaar af denne Beretning, og som det senere vil kunne ses af Regnskabet, har Bestyrelsen altsaa atter i Aar med Held arbejdet paa en Konsolidering af Foreningen, idet man har faaet Gælden nedbragt med 2600 Kr. til 4194 Kr. Bladets Omfang er udvidet, Abonnenternes Antal er steget, og det er os en stor Glæde at kunne meddele, at det Haab, som Bestyrelsen i Fjor nærede om, at Bladet snart maatte kunne staa paa egne Ben, har vist sig at være velbegrundet, idet et Underskud paa ca. 50 Kr. paa et Budget paa 19.000 Kr. næppe kan siges at have nogen synderlig praktisk Betydning.

Ansgariusforeningens første og største Opgave, nemlig den at udgive et Tidsskrift til katholsk Oplysnings og Opbyggelses Fremme har nu naaet sin 1. Milepæl, idet man har faaet Bladets Udgifter og Indtægter til at balancere. Men det er ikke nok. Nu gælder det om at kunne holde Positionen og eventuelt at gaa yderligere frem for at naa den næste Milepæl, og dette kan f. Eks. ske paa 2 Maader:

1) dels ved at Medlemmerne, enhver i sin Kreds, saavidt mulig sørger for, at deres Venner og Bekendte fremfor alle andre Blade først og fremmest abonnerer paa Nordisk Ugeblad, Kirkens officielle Organ her i Landet og

2) dels ved at Bestyrelsen ikke vil lade sig lede af utopiske Drømme og kaste Foreningen ind i hazarderede Foretagender, som mere eller mindre vilde føre til den finansielle Ruin, men derimod vil føre en sund, rolig og fornuftig Finanspolitik.

Gør vi alle vor Pligt paa denne Maade, handler vi ganske sikkert i den hellige Ansgars Aand og kan forvente Guds Velsignelse til vort Forehavende.

„Lovgivningsmagten bærer Skylden for Forbrydelserne“.

„Stærke Angreb paa Film og Presse“.

Under disse og lignende Overskrifter bringer Bladene Referater fra »en kraftig Ligtale over den myrdede Fru Eriksens Baare«, hvori Præsten nok ikke har lagt Fingrene imellem, da han hudflettede baade Lovgivningsmagten og Filmen og Pressen, »hvis Billedstof og Søndagsnumre, han hævdede, var med til at bære Ved til den Ild, der er af Syndefristelser.«

Lignende Drøftelser har ogsaa ved andre tidligere Lejligheder fundet Sted Mand og Mand imellem, offentlig og privat, skriftlig og mundtlig, som f. Eks. da Pastor Bartholdy i lignende Foranledning opkastede det Spørgsmaal, om der foregik en Afkristning herhjemme.

Bladene synes imidlertid ikke gerne at ville indlade sig paa disse Drøftelser af let gennemskuelige Grunde!! Nedenstaaende Artikel indsendte jeg i sin Tid til Berlingske Tidende, som dog ikke vilde optage den. Fra forskellig Side (ogsaa fra nogle af mine Kollegers Side) er jeg blevet opfordret til i Stedet derfor at lade den fremkomme i vort Ugeblad, da den maaske i alt Fald kunde vække vore Troskæller til Eftertanke — til meget fornøden Eftertanke. Her er den:

Foregaar der en Afkristning herhjemme?

Det vækker stor Opstandelse, at en Præst har paastaet, at der nu i København findes flere ugudelige end i 1890, og at vort Folk nu er mindre kristent end i 1861 — og man spørger ham, hvormed han begrundet en saadan Paastand.

Som Bevis for Rigtigheden af sin Paastand kunde han bl. a. ogsaa have henvist til, hvorledes selv mere borgerlige Blade ved i højeste Grad vovede Illustrationer søger at drive en hæsblæsende Konkurrence med de værste Smudsblade og derved bidrager til at nedbryde al kristelig Blufærdighed blandt Tidens Ungdom.

At Tusinder og atter Tusinder saakaldte »kristne« Hjem undlader at indsende Protest imod sligt og roligt lader de unges Sind forurennes af denne ukristelige, ublu Lesten med de laveste Drifter (noget, hvorved det moralske Niveau absolut maa sænkes, og som man ikke skulde vente at finde i Blade, som ønsker at anses for anstændige Blade og som om Søndagen endogsaa har en »Kirkeside«) — det er et

yderligere Bevis for Rigtigheden af Pastor Bartholdys Paastand.

Det samme kunde siges om det, som dansk Lovgivningsmagt og Politivedtægter tillader at fremføre paa National Scala og lignende Steder.

At man ikke med Væmmelse vender sig bort fra sligt og i Harne protesterer imod en saadan fuldstændig hedensk, ugenert Dyrkelse af Kødets og Kødets Lyst, men selv i bedre Blade bringer lokkende Reklamer og anbefalende Anmeldelser deraf — det er ligeledes et yderligere Bevis for Rigtigheden af de nævnte Paastande.

Den kristelige Blufærdighed gaar i hvert Tilfælde stærkt tilbage, og vore hidindtil som anstændige ansete Blade bider i allerhøjeste Grad dertil.

Man ved snart ikke, hvilket Blad man kan være bekendt at lade komme indenfor sin Dør.

Vi maa undre os over, at *Oxfordbevægelsen* ikke tager sig af en Sag som denne. Her kunde den vise, om den virkelig er i Stand til at udrette noget gavnligt for Kristendommen og for Samfundet.

Fr. Ronge.

I Tilslutning til Pastor Ronges Ord henviser vi til den Tale, som Pius XI den 5. Marts i Aar holdt til Roms Sognepræster og Fastepredikanter, i hvilken han opfordrede dem til at gøre de troende opmærksomme paa den sørgelige Spaltning, der var mellem Troen og Livet, en Spaltning, som viste stærkt hen imod det hedenske. »*Et Liv, som er viet Jagten efter Fornøjelser og Adspredelser. Et Liv, som paa hedensk Vis er blottet for Blufærdighed, ja, som plejer en Skamløshed, der gaar saa vidt som til Dyrkelse af Nøgenheden. Deril kommer et andet hedensk Træk: den afstumpede Samvillighed, Manglen paa Forstaaelse af den Fare, Ungdommen er udsat for gennem dens Mani for at ville se og nyde alt.*»

Red.

Katholsk Ungdomsværn.

1910 — 23. Februar — 1935.

(Sluttet.)

Ungdomsværnets Fremtid.

Det er et Livsspørgsmaal for Ungdomsværnet, at Katholikerne forstaar og anerkender Værdien af dets Arbejde.

Allerede som en økonomisk Sammenslutning er Værnets Kassebeholdning afhængig af Medlemmernes Oflervilje. Derfor maa stadig ny Tilgang erstatte de Medlemmer, som Listen mister ved Dødsfald eller af andre Grunde. Men

Medlemstallet maa stige ud over dette Erstatningstal, hvis Værnet da skal staa rustet til at møde de vanskelige Tiders forøgede Krav.

Men det er ikke alene Kassen, der maa og skal fyldes; det er mindst ligesaa vigtigt, at der kommer de rette Mænd og Kvinder med Arbejdsvilje og Arbejdsmod, som vil hellige Værnet en Del af deres Tid og Arbejds-kraft. — Thi skal Værnet i vore vanskelige Tider f. Eks. virkelig tænke paa at fortsætte det af Mogens Ballin i sin Tid paabegyndte Arbejde med at hjælpe unge til Rette ude paa det stadig vigende Arbejdsmarked, da maa

Biskop Johannes v. Euch.

P. Nøsen S. J.

Værnets Ledelse have Mænd og Kvinder til Raadighed, som har Kontakt med betydende Kræfter i Erhvervs-livet.

Det er ogsaa muligt, at selve Værnets Arbejdsom-raader ved første Lejlighed trænger til at tages op til fornyet Overvejelse. Nye Tider kan bringe nye Problemer eller i hvert Fald nye Former for Problemerne. Men en saadan Nyorientering er Ungdomsværnet aldeles ikke bange for — tværtimod!

Ungdomsværnet har altid vist en elastisk Evne til at udvide Rammerne, naar det var nødvendigt, og

trække dem sammen igen, naar man mente, at mindre kunde gøre det. — Det skal nok vise sig ud i Fremtiden, at denne Evne er i Behold.

Enkelte af de Opgaver, Værnet tog op i Begyndelsen, bragte det ud i selve den katholske Kampfronts Ildlinie, men Værnet skilte dem snart ud som selvstændige Arbejder. Thi ved sin Bestemmelse og Organisation har Værnet hjemme paa en tilbagetrukken Post bag Kampfronten. Paa Værnets første Generalforsamling (1919) karakteriserede Pater Ansgar Meyer Værnet som en Hjelpeaktion i følgende Ord: »Værnet er en uselvvisk Forening, thi det søger at overflødiggøre sig selv ved at støtte sin egen Konkurrent. Og dette kræver, at Medlemmerne viser Forstaaelse og Taalmodighed« (Gfslgs. Protokol 2). —

Nu er der Bud ude efter saadanne Mænd og Kvinder, som ejer denne dybe Forstaaelse og store Taalmodighed. Thi hvert Slægtled kræver sit Ungdomsarbejde.

Om dog nu alle, som har Hjerte og Sindelag for den katholske Ungdom, vilde være med til at virkeliggøre de Ord, Pater Günther i 1910 slyngede ud med saa stor Kraft fra Talerstolen i City:

»Der maa komme en Dag, da denne store og betydningsfulde Sag kan samle alle levende Katholiker.«

NYE BØGER.

En lille Nyhed.

Nordisk Musikforlag har udsendt Holger Krusenstjerna-Hafstrøms Mindesang over kgl. Kammeranger Peter Cornelius med Musik af Komponisten Benna Moe. Alle Bladene Landet over har udtalt sig rosende om baade Tekst og Musik, og flere store Kor, bl. a. Studentersangforeningen og Sangkoret »Brage«, har optaget Sangen paa deres Repertoire. H.

Hubertus-Kraft Graf Strachwitz: Wie ich Priester wurde. Saarlouis, Hausen Verlag, 243 S., RM. 4,00.

En usædvanlig Bog! Forfatterens Livshistorie hører ikke til de almindelige. En schlesisk Grevesøn nedstammende fra en katholsk, men protestantisksindet Fader og en protestantisk Moder, der senere konverterer, styrter sig med utvivlsomt Talent ind i Selskabslivets Hvirvler, bliver en Salonløve, der i en Sæson kunde overkomme 100 Baller og bliver Damernes erklærede Yndling. Han bliver Dommerfuldmægtig, har en smuk Karriere foran sig og opgiver det hele efter forskellige Krydstogter for at tilfreds-

stille en gammel Længsel og blive Præst og Forfatter. Han fortæller glimrende og med Sans for rammende Træk og Ord. Han forener som ægte Schlesier Humor og Alvor. Han ser Menneskene, som de er, først og fremmest sig selv. Med den yderste Frimodighed forelægges hans Kampe og Fristelser for Læseren. Hvad har denne Mand ikke set af Præster, Biskopper, Kardinaler, af Adelsfolk og Embedsmænd, Officerer, Ordensfolk etc. Selv om Forf. ikke vil belære — den fortællende Form kan somme Tider ligefrem misforstaas, f. Eks. i Omtalen af Dogmernes Værdi — meddeler han alligevel en Fylde af Menneskekundskab.

Før Præstevielsen forlangte Biskop Korum af Grev Strachwitz, at han ikke maatte skrive Bøger uden Tilla-delse. Denne blev senere givet, og nu foreligger der mange Skrifter fra hans Haand. To Romaner fra Kulturkamptiden: »*Der Kaplan von Heiligenberg*« (L. Auer, Donauwörth, 230 S., shirt. Mk. 2,80) og »*Der Pfarrer von Heiligenberg*« (L. Auer, 216 S., sh. Mk. 2,80). En Række fængslende Fortællinger for Drengene og Piger: »*Fritz der Messdiener*« (Wiesbaden, Matthias Grünewald Verlag, 131 S., indb. Mk. 3,—). Nogle baade muntre og alvorlige Historier: »*Speckkartoffeln und Anderes*« (M. Grünewald Verlag, 82 S., indb. Mk. 2,25), »*Die durchlauchtigste Geburt*« (M. Grünewald Verlag, 87 S., indb. Mk. 1,35). En Samling Digte, som spiller paa alle Strengene: »*Aussprache*« (Bielefeld, Rennebohm & Hausknecht, 103 S., Mk. 2,—). En Fortælling: »*Die Edeltanne*«, hvor en gammel Adelsfamilie brydes med Tidsaanden (Rennebohm & Hausknecht, 126 S.). En yderst underholdende Historie om »*Die Grossmutter vom Plattenhof*« (Rennebohm & Hausknecht, 172 S.). Og saa en social Roman »*Die Brücke der Liebe*« (M. Grünewald-Verlag, 208 S., indb. Mk. 4,50), der begejstret forkyn-der den kristne Kvindes store Opgaver i denne Tid og Verden.

—z.

Dr. C. Sonnenschein, *Notitzen*. 334 S., Buchverlag Germania A. G., Berlin SW. 68. Indb. Mk. 3,—.

Verdensbysbetragtninger af Dr. Carl Sonnenschein er hidtil under det beskedne Navn »Notitser« udkommet i et samlet Oplag af 151,000 Eksemplarer. Nu udsender hans Biograf Ernst Thrasolt under samme Titel et for-træffeligt Udvalg i fem Afsnit. »Et Dokument, i hvilket den geniale Vækker og Hjælper selv er medtaget.« Det største er den Maade, hvorpaa han anvender den gamle Sandhed paa de nye Forhold og gribende bringer den i Kontakt med de moderne Storstadsmennesker. Ved Lejlighed skal vi forelægge nogle af S.s Tanker i Oversættelse for vore Læsere.

A. P.

Cæsare Carbone: Obiectionum cumolata collectio. Vol. I, Logica. VIII + 532 S. Marietti, Torino. Lire 15.—.

En saadan Bog har den skolastiske Filosofis Elever og Lærere længe set hen til. Den er en glimrende Hjælp først og fremmest ved Disputatser, men ogsaa til Øvelse i streng videnskabelig Tænken i det hele taget. A. P.

P. Eugen Lense O. Cist., Heilige schreiten durch die Zeit. 326 S. Wiesbaden, Matthias Grünewald Verlag. 1935. Mk. 8,— indb.

En glimrende Tanke netop i vor Tid at gennemgaa en Række Helgeners særlige Opgaver (ogsaa Gudsvenner, som ikke er blevet helgenkaarede, er taget med). Alle vigtigere religiøse Tidsproblemer løses her paa en praktisk, forbilledlig Maade. Flere paa Helgenbiografiernes Omraade godt bevandrede Medarbejdere har stillet sig til Forfatterens Disposition, og med Rette betoner han: »Vi har her den Fordel, at vi ikke gaar ud fra ‚du skal‘, men fra det psykologisk meget mere værdifulde ‚her ser du‘«. A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Kun de graahaarede i Foreningen kan huske Mage til fredelig og rolig Generalforsamling, som den, der Mandag d. 11. Marts blev afholdt i Lokalerne Bredgade 67. Publikum, som var kommet i Forventning af spændende Debatter, var i sin Skuffelse næsten aandeligt rede til at gøre en eventuel Opponent til Dannebrogsmænd — men der fandtes ingen Opposition. Tilstede var bl. a. Provikaren, Pastor Schreiber, Sognepræsterne Pastor v. d. Kettenburg, Pastor Jensen, Pater Freitag, Pater Harmer fra Næstved, Direktør West-Hansen, Ekspeditionssekretær Danielsen, Direktør Silcowitz m. fl.

Efter at Pastor Jensen havde bedt en Bøn, valgtes Sagsfører A. Nielsen til Dirigent, som gav Ordet til Formanden, Kontorchef A. M. Thorkilsen, der aflagde Beretning om det svundne Aar. Efter Kontorchefens Referat fik P. Scherz Ordet til et Indlæg om det katholske Danmarks vigtigste og mest brændende Presseproblem. Da begge Taler in extenso fremkommer i Ugebladet, vil vi ikke her gaa nærmere ind paa dem. Saa forelagde Kassereren, Hr. A. Prüser, Regnskab over det forløbne Aar, et Regnskab, som helt igennem var et Vidnesbyrd om den solide Basis, Foreningen nu hviler paa, og gav fyldestgørende Oplysninger om alle Forhold. Regnskabet viste sig at balancere med 25462 Kr. (Deri indbefattet Regnskabet for Nordisk Ugeblad, Sognebladet, Kalenderen, Bogforlaget og Ansgariusforeningen.) Ogsaa

Statusopgørelsen kom med. Foreningens Gæld til Bogtrykkeren kunde bringes ned med 2600 Kr. Den siddende Bestyrelse blev derefter genvalgt, for saa vidt den trængte dertil, efter at Formanden havde fremhævet Næstformand Pastor B. Jensen, Sekretær K. V. Olsen, Hr. Prüser og Hr. Johannes Hansens Fortjenester. Hr. Grosserer Nystrøm rettede en varm Tak til Redaktøren for hans Arbejde. Generalforsamlingen sluttede 10 Minutter i 9.

I Anledning af Jørgen Bendix' Koncert.

Vi har foran os et Referat fra »Germania« af en Fests-aften, som Berlins kvindelige katholske Missionsforening afholdt i 1933 i Nærværelse af Vicekansler v. Pappens Gemalinde, Rigsminister Eltz v. Rübenach, Repræsentanter for Nuntiaturen og Ordinariatet etc. Ved denne Foranstaltning sang Hof-Operasanger Jørgen Bendix, og, siger Referatet: »den høje sanglige Kultur, Vellyden af denne pragtfulde Baritonstemme« fremkaldte »et stormende Bifald«. Af saadanne Anerkendelser har J. B. mange, ja hele Bøger eller Mapper fulde af Avisudklip og Anmeldelser. Der er engelske Blade, som anmelder Koncerter i London, Manchester etc. og altid med den mest uforbeholdne Ros. Der er Referater fra alle betydelige tyske Blade i Berlin, München, Leipzig etc. Vore Læsere vil derfor forstaa, at vi med Glæde greb Lejligheden til at henlede Opmærksomheden paa Jørgen Bendix' Koncert, som nu skal finde Sted d. 25. Marts *). Hr. Bendix staar os ikke blot nær som Konvertit, der har fundet Vejen til Moderkirken og omfatter den med stor Kærlighed, men kan ogsaa glæde sig over den hellige Faders Gunst. Et Billede i hans Hjem, som indtager Hæderspladsen paa en Væg, der er oversaaet med Billeder fra berømte Mænd og Kvinder med Dedikation, bærer vor nuværende hellige Faders Underskrift. Hr. Bendix fik det egenhændig af Hs. Hellighed under en Audiens efter en Koncert, han havde givet i Rom. Ogsaa Italiens anden store Mand, Mussolini, fik Hof-Operasangeren en Anerkendelse af, idet han efter en Koncert af den italienske Konge blev udnævnt til Cavaliere efter Indstilling fra Mussolini. Husk derfor, at Koncerten d. 25. Marts er en Begivenhed, som fortjener almindelig Interesse, saa meget mere som Hr. Bendix har sikret sig Hof-Pianistinde Frk. J. Stockmarrs Akkompagnement.

*) Billetter à 1,50, 2, 3 og 4 Kr. faas hos W. Hansen og Sindahl-Pedersen.

Grundstensnedlæggelse paa Rygaard.

Lørdag den 9. Marts Kl. 15 blev Grundstenen nedlagt til Assumptionssøstrenes nye Kirke paa Rygaard. Foruden Hs. Excellence Biskoppen var ogsaa Sognepræsten P. Spaus, Søstrenes stedlige Kapellan Pastor Beret, Søstrenes Skriftefader P. v. Poquet til Stede. Endvidere saas den argentinske Minister Alcorta med Frue, den franske Gesandt Arsène Henry og Frue, den belgiske Gesandt Minister Ketels Frue, den polske Legationssekretær Iwaszkiewicz's Frue, den tyske Gesandts Frue, Baronesse R. von Richthofen, Provincialpriorinden for St. Josefsøstrene, Arkitekt Alfred Cock-Clauson, Priorinden Mère Eugénie Madeleine, samt mange Søstre og Elever.

Efter at Dekretet var blevet oplæst foretog Hs. Exc. Biskoppen den højtidelige Indvielse af Grundstenen, hvorefter han rettede en Lykønskning til Søstrene over, at deres Ønske om en Kirke nu blev til Virkelighed. »Jeg ved af egen Erfaring, hvor mange Vanskeligheder der er, naar man bygger en Kirke«, sagde Hs. Excellence. Han fortalte, at han selv havde maattet vente i 20 Aar. Han opfordrede Søstrene til at bede for alle dem, der ikke selv beder og kun fører et ydre, materialistisk Liv, de skulde bede for sig selv og ikke glemme at bede for Biskoppen. Biskoppen haabede ogsaa, at Kirken maatte blive konsekreret i hans Tid; det vilde saa være den 10. Kirke, han konsekrede. — Da Hs. Excellence blev præsteviet d. 9. Marts 1895, faldt Grundstensnedlæggelsen paa 40 Aars Dagen for Biskoppens Præstevielser.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Calles paa et katolsk Hospital.

Den katolske Kirkes Korsvej i Meksiko er langt fra til Ende. Hver Dag melder om ny Terror. Lige i disse Dage er Præsten Ximenes José blevet idømt 20 Aars Fængsel for det Mord, som for 10 Aar siden blev begaaet paa den tidligere Præsident Alvaro Obregon, og for hvilket allerede Jesuitpateren Augustin Pró og hans Broder uskyldigt led Døden.

Og dog kender den katolske Kirke ikke til Hævn. En af Kirkens mest haardnakkede Forfølgere er P. E. Calles, som i 1923 i Puebla lovede de vilde Indianere fra Sierra Malinche at lægge Præsternes Hoveder for deres Fødder, og som i Dag bryster sig af at have ladet 147 Præster skyde. Ifølge Meddelelse i New Catholic Welfare Committee's Organ har samme Calles maattet lade sig indlægge paa det

katholske St. Vincents Hospital i Los Angeles for at underkaste sig en Maveoperation. Han plejes af »Kærlighedens Søstre« med en Kærlighed og en Omsorg, som var det en af Kirkens mest trofaste Sønner.

En Ex-Admiral som Eremit.

Den franske Forfatter Edouard Schneider fortæller i den franske Presse, at han paa en Rejse gennem Ørkenen i Syd-Tunis traf den tidligere Admiral i den franske Marine, Malcor, som i de sidste 13 Aar har levet som Eremit i den arabiske Eneboerbolig Sidi Saad. Efter sin Udtrædelse af Marinen havde han stilliende trukket sig tilbage, ingen vidste hvorhen. »Hans Legeme er Skind og Ben«, fortæller den franske Forfatter, »han talte kun lidt, men i hans Ord og i hans Blik brændte en lidenskabelig Troens Ild.«

Den ældste Biskop i Verden.

Som bekendt døde for kort Tid siden Msgr. Redwood, Ærkebiskop af Wellington (New-Zeeland). Ikke alene af Alder, men ogsaa i Embedstid var han den ældste Biskop i Verden. Han blev 96 Aar gammel og havde været Biskop i 60 Aar. Nu er Ældsteværdigheden delt. Den ældste af Aar er Italiener, den ældste i Biskopembede er Franskmand, nemlig Msgr. Francis Korsuzan, født den 25. Marts 1848 i Grandchamp, Vannes Diøceset. Han har tilbragt hele sin Præstetid som Missionær paa Haiti. I Aaret 1883 blev han udnævnt til Titularbiskop af Hippos, og i Aaret 1929 til Titularærkebiskop af Sergiopolis. Han er altsaa 87 Aar gammel og har været Biskop i 52 Aar. Den yngste af alle Biskopper i Verden er Msgr. R. A. Kearny, som for kort Tid siden blev udnævnt til Hjelpebiskop i Brooklyn (U.S.A.). Han er ikke mere end 32 Aar. Han er den eneste Biskop, som er født i dette Aarhundrede.

Omspændt af Frimurere.

Det er almindelig bekendt, hvilken Rolle Frimureriet spiller i Frankrigs offentlige Liv, og dog studser man, naar man erfarer, at der indenfor det franske Kammer under et maskeret Navn er oprettet en lovformelig Loge, som har 220 Medlemmer. De Deputerede, som tilhører Frimureriet, skal kategorisk forpligte sig til at afgive deres Stemmer og i det hele taget under alle parlamentariske Forhold at handle efter deres Loges Love. »Hvis en Frimurer vælges, har han streng Pligt til altid at tænke paa, at han er Frimurer og altid bør handle som Frimurer«. At omgaa disse Love er umuligt, da der er nedsat en Kommission, der kontrollerer ethvert af Medlemmernes Handlinger og Stemmeafgivelser.

Katholske Skikke i Sverige.

Dr. theol. G. Rosendahl har (iflg. »Aftonbladet« 21. Feb.) tiltrukket sig videre Kredses Opmærksomhed ved sine katholske Tendenser. Han holder f. Eks. Processioner med Processionskrucifikset i Spidsen, han ønsker større Højtidelighed under Gudstjenesten. Han har i det forløbne Aar anskaffet fem nye Faner, den gamle Korsang er blevet erstattet af gregoriansk Vekselsang i gammel Stil. I en særlig Bog bestemmes der, hvilken Farve der bruges paa de enkelte Festdage. Under Gudstjenesten Sønd. d. 17. Feb. var endog Medlemmer fra Lunds theologiske Fakultet til Stede. Klædt som den katholske Præst med Kalk og Disk gik Dr. R. fra Præstegaarden i Procession til Kirken. I sin Prædiken udtalte han:

»Hvor dømmier man ikke inden for den protestantiske Kirke den romersk-katholske Kirke. Og dog har Gud virket gennem denne i Tidernes Løb... Christi Disciples Grænsedragning gør Kirken magtesløs, og Præsteembedet mister sin Autoritet. Guds Dom er over os, fordi vi splitter Guds Kirke.«

Heltmodige Kammerater.

I en stor Kundgørelse hædrede den katholske Fagforening i Moreda, Spanien, nogle tapre Forsvarere af Fagforeningen. Den 5. Okt. blev 30 Bjergværksarbejdere overraskede af Revolutionens Udbrud. Med 12 Geværer, et halvt Dusin Pistoler og 700 Patroner holdt de Stand overfor Oprørerne indtil Nattens Frembrud. I Ly af Mørket forsøgte de at bringe sig i Sikkerhed. Kun 4 Kammerater, Helte, blev tilbage indtil Morgengry for at dække over de andres Tilbagetog. De fandt alle Døden sammen med en Præst, som Oprørerne havde sendt ind til dem for at forhandle med dem. Men han blev hos dem og hørte deres sidste Skriftemaal. Foruden de 26 overlevende havde ogsaa Portnersken gjort sig fortjent, idet hun var utrættelig i at hjælpe Mændene med at lade Geværerne.

Jordemødrenes Kongres.

De katholske Jordemødre vil den 13., 14. og 15. Juli i Aar afholde deres 2. internationale Kongres under Udstillingen i Bruxelles, og alle interesserede Doktorer og Jordemødre indbydes til at deltage. Kongressen afholdes under den belgiske Dronnings og den belgiske Primas, Kardinal van Roey's Protektorat. Emnerne, der efter Programmet skal diskuteres, er meget interessante, f. Eks.: Den katholske Jordemoders personlige Virksomhed; Forholdet mellem

Familien og Jordemoderen — gensidige Rettigheder og Pligter; Grundene til de aftagende Fødsler og den katolske Jordemoders Midler til at afhjælpe dem etc.

Danske Kvinders Katholske Forbund afholder sit sidste Foredrag i Vinter i Vesterhus **Mandag d. 25. Marts Kl. 20¹/₂ pr.** Cand. polyt. Berrit Fiehn taler om: **Tre Kunstnerinder.** Alle er velkomne, baade Mænd og Kvinder. Fælles Kaffe bord à 50 Øre. Sangbogen medbringes. *Styrelsen.*

Hele Verden over lader den internationale Kvinde-Union læse en Messe d. 25. Marts. For **Danske Kvinders Katholske Forbund** læser Hs. Excellence Biskoppen Messen i det biskoppelige Kapel **Mandag d. 25. Marts Kl. 8¹/₂.** Medlemmerne opfordres indtrængende til at give Møde. *Styrelsen.*

St. Ansgars Kirke. Mandag d. 18. Marts Kl. 8¹/₄ **Pontifikal-Requiem** for afdøde Biskop *Johannes von Euch.*

S.M.D.M. Ordinær aarlig Generalforsamling afholdes Onsdag d. 20. Marts 1935 Kl. 20 pr. i Café »Osborne«, Vesterbrog. 84¹, Hj. af Frederiksberg Allé. Dagsorden vil blive tilsendt Medlemmerne. *Styrelsen.*

St. Vincents Kollekt.

I St. Ansgars-, Sakraments-, Rosenkrans- og Jesu Hjerter Kirke holdes Kollekten den 3die Søndag i Fasten (24. Marts) til Fordel for Vincentsforeningen for katolske Damer (katolsk Menighedspleje). Vi lever stadig i en knugende Krisetid, som ogsaa mærkes føleligt i vor Forening, hvor Indtægterne formindskes ved Bidragydernes svigtende Evne. Vi beder derfor indstændigt om Støtte til vort Arbejde ved denne Kollekt, for at vi derigennem kan komme vore nødlidende Troeskæller til Hjælp. *Styrelsen.*

Katolsk Radioklub, Ungdomsafdelingen, Møde: Lørdag den 30. Marts Kl. 20 pr. i »Vesterhus«, V. Voldgade 115¹. Foredrag: Fru Landsretssagfører E. Koch; Bayern og Oberammergau m. Lysbilleder. Gæstekort (à 25 Øre), som sædvanlig hos Sekretæren Alexander Koch, Svanholmsvej 1¹, Eva 2667.

Salmebogen er udkommet!

St. Ansgars Kirke Gregoriansk Sang

5. Kirkemusikaften

Fri Adgang **Søndag 17. Marts Kl. 20.**

Grundet paa Sygdom maa ny **Husholderske** søges til katolsk Præstegaard i Roskilde. Medhjælp haves. Henvendelse til den katolske Sognepræst i Roskilde. Telf. Roskilde 965.

Havefag og Altmuligmand. Ældre, ædruelig og samvittighedsfuld Troeskælle søger en saadan Stilling snarest. Beskedne Lønkrav. Billet mrkt. »Altmuligmand« sendes til Redaktionen.

Dannet ung Pige, 17 Aar, søger til 1. Maj Plads i et velordnet Hjem, hvor hun under Husmoderens Vejledning kan deltage i Husgerning og Madlavning. Gerne hvor der er Børn, Tove Spetzer-Hansen, Gothersgade 2, Fredericia.

Kirkelig Kalender.

Marts.

17. S. 2. **Søndag i Fasten.**
 18. M. Cyrillus af Jerusalem.
 19. Ti. JOSEPH, Jomfru Marias
 Brudgom.

20. O. Ferialdag.
 21. T. Benedikt.
 22. F. Ferialdag.
 23. L. Ferialdag.

Marts.

24. S. 3. **Søndag i Fasten.**
 25. M. MARIAS BEBUDELSE.
 26. Ti. Ferialdag.

27. O. Johannes af Damaskus.
 28. T. Johannes af Capistrano.
 29. F. Ferialdag.
 30. L. Ferialdag.

Marts.

Ugens Messebønner.

17. S. 2. **Søndag i Fasten** (173—192); 2. *Sæt Bønner*: Patrick (852—689).
 18. M. Cyrillus af Jerusalem (852—695); 2. Ferialdagen (177); Slutningsevng.: Ferialdagens (179). — *Eller*: Ferialdagen (177); 2. Cyrillus (852).
 19. Ti. Joseph, Jomfru Marias Brudgom (853—693); 2. Ferialdagen (181); Josephs Præfation (523), Slutningsevng.: Ferialdagens (183).
 20. O. † Ferialdag (185); Om de helliges Forbøn ((120)), 3. For de levende og de døde ((125)).
 21. T. Benedikt (854—695); 2. Ferialdagen (189), Slutningsevng.: Ferialdagens (191). — *Eller*: Ferialdagen (189); 2. Benedikt ((53)).
 22. F. Ferialdag (194); 2. og 3. som Onsdag.
 23. L. Ferialdag (199); 2. og 3. som Onsdag.

NB. Fastetidens Ferialdags-Messer findes kun i den ny Udg af Messebogen (1926), hvorfor der i hele Fastetiden for disses Vedkommende kun henvises til den ny Udg.

M.-K. Rosenkransk. »Stella Maris« M.: Mand. d. 18. Marts Kl. 20. Efter Mødet Samvær.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 19. Marts Kl. 20 i St. Knuds Kapel med Iklædning af nye Medlemmer.

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Kvinder til lukkede **Exercitier i Assumptionsklostret**, Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup fra Tirsdag d. 16. April Kl. 19 til Paa-skelørdag d. 20. Form. Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 105¹, Kbhvn. Ø. senest d. 13. April.

»Apostlens Dronning«.

»Fredens Dronning«.

»Den ubesmittede Undfangelse«.

»Maria Rosenkransdronning«.

Vor elskede Søn,

Frank Andersen,

er stille sovet ind den 28. Februar, 19 Aar gammel, rigt styrket med vor h. Kirkes Naademidler. — Vi takker alle, der holdt af vor Søn, mens han levede, alle, der søgte ham under hans lange, haabløse Sygdom, og alle, der viste os venlig Deltagelse ved hans Død og Begravelse, samtidig med at vi anbefaler den kære afdøde til Trosføllers Forbøn.

Laur. Andersen og Hustru

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 14. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Unde. Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 12

Søndag den 24. Marts

1935

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Gudsmoderdyrkelse i den første Tid. — Billedhuggeren Windfeld Schmidt. — Hvem er mest tolerant? — En Hyldest til Kirkekorene. — Det vigtigste katolske Presseproblem. — »Dit Ægteskab være helligt«. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messehøner.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Fortsat.)

Det skønneste Eksempel paa oprigtig Underdanighed under Manden har Jomfru Maria givet i sit Forhold overfor Den Hellige Joseph. Ingen — end ikke Hendes Ægtefælle — kunde sammenlignes med Hende i Visdom og Værdighed, i Hellighed og Fuldkommenhed; og dog stadfæster Gud Josephs Overhøjhed. Til Joseph — Jesu Fosterfader — ikke til Maria — Hans Moder — meddeles Retten til at give Barnet Navn; Joseph — ikke Maria — bliver af Engelen advaret vedrørende Flugten til Ægypten og Tilbagekomsten derfra. Joseph derimod meddeler Maria Englens Befaling, og Hun adlyder straks uden at komme med nogen Bemærkning eller Indvending. Selv giver Hun Joseph Forrangen i Familien, thi da de genfinder Jesus i Templet, siger Hun ikke: »Jeg og Din Fader«, men »Din Fader og jeg har ledt efter Dig med Smerte.« (Luc. II, 48.)

2) Taalmodig.

Kvinden skal fremdeles være taalmodig i sin Underdanighed under Manden. Det kan ikke være andet, end at Mandens Følelser og Sindsstemninger tit og ofte er forskellige fra hans Hustrus. Undertiden vil det derfor utvivl-

somt skorte paa Venlighed og Høflighed i hans Adfærd overfor hende, og der vil opstaa Misforstaaelser af forskellig Art. Maatte hun ved saadanne Lejligheder forstaa at vise den rette Taalmodighed og Eftergivenhed i Vished om, at det ikke er saa alvorligt ment, som synes kan. Ved Taalmodighed vil hun faa Manden til at indse det urigtige i hans Opførsel og bevirke, at han bagefter vil holde endnu mere af hende end tilforn. Den kendte Forfatter Ozanam siger med Rette: »Manden, paa hvem Forsørgelsespligten hviler, kan have store Bekymringer, der undertiden kan fure hans Pande og ængste hans Hjerte. Han kan da let lade et uvenligt Ord falde; en taalmodig Hustru vil forstaa dette og ikke lade sig paavirke selv af en mulig uretfærdig Bebrejdelse. Hun vil forstaa at tie og lade Uvejret drage forbi.« Det er denne taalmodige Kærlighed, Paulus taler om i I. Korinthierbrev XIII, 4—7, hvor han siger: »Kærligheden er langmodig ... Kærlighed bruger ikke Fremfusenhed ... den forbitrer ikke ... den fordrager alt ... den taaler alt.«

3) Velvillig.

Endelig skal Kvinden i sin Underdanighed under Manden være velvillig og forekommende. Unyttigt at sige, at denne Velvilje og Forekommenhed ikke skal gaa saa vidt, at Hustruen af den Grund maa gaa paa Akkord med sin Samvittighed og de hende paahvilende Pligter, thi ogsaa i Forholdet mellem Mand og Hustru gælder Skriftens Ord: »Man bør adlyde Gud mere end Menneskene.« (Ap. Gern. V, 29.) At Hustruen i sit Forhold over for Manden skal være velvillig og forekommende, vil sige, at hun skal være rede til at give Afkald paa personlige Ønsker og Vaner, Meninger og Synspunkter af underordnet Art, hvis hun derved kan vinde eller befæste Mandens Venskab og Kærlighed og udøve en heldig Indflydelse paa ham.

Den Allersaligste Jomfru Maria har givet det skønneste Eksempel paa en Hustrus velvillige og forekommende Underdanighed under Manden. Sikkert havde Hun foretrukket et Liv i Ensomhed og Fred, i Bøn og Tilbedelse i sit Hjemland; men paa sin Ægtefælles Bud begiver Hun sig straks ud paa den lange, trættende Rejse til Ægypten. Hun tøver ikke et Øjeblik, men ofrer sit private Fromhedsliv for det fælles Bedste.

Ske kan det ogsaa, at Manden er meget lidt interesseret i religiøs Henseende og betragter sin Hustrus Fromhed som Overspændthed eller Sygelighed. Hustruen bør da gøre alt, hvad der staar i hendes Magt for at vise, at sund og sand Fromhed udmærket kan forenes med Opfyldelsen af Livets mangfoldige Pligter. Ved stadig Opmærksomhed overfor

selv hans hemmeligste Ønsker, ved samvittighedsfuld Udførelse af sit daglige Arbejde i Hjemmet bør hun vise ham, at hendes religiøse Fromhed ingenlunde forhindrer hende i at gøre sin Pligt som Hustru og Moder, men tværtimod fornyer og forøger hendes Kræfter i saa Henseende.

Stræber den katholske Kvinde i sit Forhold overfor Manden at være ham oprigtigt, taalmodigt og beredvilligt underdanig — saavidt Gud og hendes Samvittighed tillader det — da vil hun blive Mønstret paa en Hustru og bestandig sikre sig sin Mands Agtelse og Hengivenhed.

Vi kan ikke bevæge Os til at slutte dette Afsnit om Kvindens Pligter som Hustru uden at udtrykke Vort Faderhertens inderligste og varmeste Ønske om, at følgende smukke Bøn fra Bryllupsliturgien maa gaa i Opfyldelse for enhver katholsk Hustrus Vedkommende:

»Se i Naade, o Gud, ned til Din Tjenerinde, der nu, da hun skal indtræde i Ægtestanden, beder om at blive skærmet ved Din Varetægt. Lad det Aag, hun skal bære, blive Kærlighedens og Fredens. Trofast og kysk tage hun til Ægte i Christo og træde stedse i hellige Kvinders Spor. Gør hende overfor sin Mand elskelig som Rachel, viis som Rebekka, gammel og trofast som Sara. Lad ikke Syndens Fader blive Herre over nogen af hendes Handlinger, men lad hende forblive fast i Troen og holde sig til Budene. Knyttet til een Mand fly hun al utilladelig Omgang og styrke sin Svaghed ved Tugtens Kraft; hun være streng i Ærbarhed, ærværdig ved Kyskhed og viis paa himmelsk Lærdom. Frugtbar werde hun paa Afkom, prøvel og skyldfri, at hun maa naa til de Saliges Hvile og Himmeriges Rige.«

II. Som Moder.

I den foregaaende Del af Vort Hyrdebrev har Vi gennetagne Gange henvist til Den Allersaligste Joinfru Maria som det efterfølgelsesværdige Eksempel for enhver katholsk Hustru. Naar Vi nu skal tale om Kvindens Pligter som Moder, træder Guds Moder atter frem for Vort Blik som det skønneste Eksempel paa, hvorledes en katholsk Moder bør være. Thi vel sandt! ingen Moder har haft en Søn som Jesus, men ingen Søn har heller haft en Moder som Maria. Hun være derfor det lysende Forbillede for enhver katholsk Moder.

Der er ingen Tvivl om, at Børnenes Opdragelse paa-hviler baade Faderen og Moderen. Med rette siger Biskop Dupanloup i denne Forbindelse: »Hvor Moderen tager sig for lidt af Børnenes Opdragelse, dér mangler denne den fornødne Inderlighed og Varme. Er det derimod Faderen, der forsømmer sin Pligt som Opdrager, mangler Opdragel-

sen den fornødne Fasthed og Styrke.« Faderens Pligter har Vi omtalt i det foregaaende, og meget af det, Vi dér har sagt, gælder ogsaa Moderen; derfor vil Vi i det følgende nøjes med at fremhæve de særlige Pligter, der paa-hviler Moderen med Hensyn til Børnenes Opdragelse. Moderen skal i sin Opdragelse af Børnene have et trefoldigt Endemaal for Øje: Guds Ære, Børnenes Tarv og Næstens Gavn.

1) Guds Ære.

Moderen skal opdrage Børnene til Guds Ære ved at opelske en dyb, religiøs Følelse i dem; men for at hun skal kunne gøre det, maa hun naturligvis selv være i Besiddelse af en saadan. Ligesom Moderen først tager den naturlige Næring til sig, før hun kan skænke sit Barn Modermælken, saaledes maa hun nære sin Sjæl med Fromhedens usyrede Brød og Naadens gyldne Vin, for at hun kan blive i Stand til at give sit Barn hin aandelige, uforfalskede Mælk, ved hvilken man vokser op til Frelse, som Apostlen Peter siger i sit første Brev, Kap. II, 2.

De religiøse Indtryk, Moderen bibringer Barnet i dets første Leveaar, er af den største Betydning, thi Barnet opfatter i disse Aar kun gennem Indtryk uden at være i Stand til at ræsonnere. Maatte det da være gode og rige religiøse Indtryk, Moderen i hin Periode bibringer sit Barn, dels ved Formaninger dels gennem det gode Eksempel. Maatte enhver Moder kunne sige med hel og fuld Overbevisning, som Den Hellige Blanca sagde til sin Søn Ludvig Den Hellige af Frankrig: »Min Søn, jeg elsker dig usigelig højt. Men alligevel vilde jeg hellere se dig miste Rige og Liv, fremfor at se dig miste Guds Naade og Guds Venskab ved at besmitte din Sjæl — selv med en eneste Dødssynd.« Moderen bør minde sit Barn om dets hellige Værneengel, der følger det overalt og er Vidne til alt, hvad det foretager sig. Som de makkabæiske Brøders Moder bør hun rette Børnenes Blik mod Himlen og sige med hende: »Mit Barn, se op til Himlen og udover Jordan og betragt alle Ting, som ere dér, for at du maa vide, at Gud har skabt dem af intet, og at den menneskelige Slægt saalunde er blevet til. Frygt ikke . . . men vis dig dine Brødre værdig.« (II Mak. VII, 28—29.) Ogsaa Kirkens højtidelige Ceremonier, Kirkesangen, det fyldte Kirkerum, de andægtigt bedende Skarer — alt dette taler til Barnet, griber det, vækker dets Interesse og Spørgelyst og giver det en Hærskare af uud-slettelige Indtryk. Følgende lille sandfærdige Hændelse beviser mere end mange Ord Betydningen af de religiøse Indtryk, man modtager i Barndomsaarene: En Mand havde i 40 Aar levet et vildt og forargeligt Levned i Oprør mod

Gud og Hans Hellige Kirke. Da skete det ganske tilfældigt, at han en Langfredag kom ind i en Kirke, netop som Menigheden var ved at foretage den højtidelige Hyldning af Korset. Han kom da til at tænke paa, hvorledes han som otteaarig Dreng ved sin Moders Side havde gjort det samme. Han syntes endnu at høre Moderen sige med sin milde, alvorsfulde Stemme: »Kom, min Dreng, og lad os sammen hylde det hellige Kors, hvorpaa vor Frelser døde for at sone Alverdens Synder.« Og Minderne strømmede ind paa ham, alle de smukke, gode Minder fra Barndommen; han mindedes mangt og meget, hans fromme Moder i hende lyse, lykkelige Aar havde sagt og lært ham, og langsomt smeltede Forhærdelsens Is om hans Hjerte og vældede som Angertaarer ned over hans Kinder; han bøjede sine Knæ og hyldede atter Korset som i sin Barndoms Dage. Sikkert havde Moderen ikke drømt om, at hendes fromme Ord og Eksempel saa mange Aar senere skulde kalde hendes fortabte Søn tilbage til Gud og Kirken.

Senere, naar Barnet begynder at forstaa, bør Moderen undervise det i Troens Hemmeligheder. Hvilken Lykke og Glæde for Moderen at kunne gøre dette — og Opgaven er ikke særlig vanskelig, thi Børn er som Regel ikke skeptiske, men antager let selv de mest mysteriøse og vidunderlige Ting; og hvor mange Lejligheder har Moderen netop ikke til at undervise sit Barn i den kristne Tros Grundsandheder. Naar Barnet vaagner ved Daggry, bør hun fortælle det, at Solens blanke, straalende Kugle er skabt af Gud for at varme og glæde Menneskenes Børn; og naar Solen gaar til Hvile, og Maanen og Stjernerne tændes paa den dunkle Aftenhimmel, har hun Lejlighed til at undervise Barnet om Guds kærlige Forsyn, der tænder Nathimlens Kloder for at sprede Nattens Mørke og vogte og værne Alverden i Mørkets Timer. Giver hun sit Barn at spise, da bør hun minde det om, at Spise og Drik er en Gave fra Gud, og at man derfor skal bede sin Bordbøn før og efter Maaltidet. Naar Regnen rinder, og Solen skinner, da har hun Lejlighed til at belære sit Barn om, at det er Gud, som sender alskens Vejr, for at Jorden kan frembringe Frugt og Føde for Mennesker og Dyr. Naar hun med sit Barn ved Haanden færdes i Have og Skov, paa Mark og Vej, da kan hun fortælle sit Barn, at det er Gud, som har skabt Blomster og Buske, Tjørn og Træer til Glæde og Gavn for Menneskene, og at Han i samme Øjemed har skabt Jordens Dyr og Himlens Fugle. Giver hun sit Barn en ny, smuk Dragt, bør hun forklare det, at det er ikke Klædernes, men Hjertets Skønhed eller Grimhed, der har Værd i Guds Øjne. Faderens eller hendes egen Sorg over Barnets Fejl og Forseelser kan bruges som Anledning til at tale om

Guds Sorg over vore Synder. Straf og Anger kan give rig Lejlighed til at minde om Guds Retfærdighed og Barmhertighed. — — Lykkelig hver den Moder, der forstaar at opdrage sit Barn paa denne Maade, forstaar ved Hjælp af de jordiske Ting at vende Barnets Sind og Sjæl mod Himlen; hun opdrager i Sandhed sit Barn for Gud og til Guds Ære.

2) Moderens Opdragelse af Barnet skal desforuden være til Baade og Bedste for det selv — først og fremmest ved at fremelske og forme i det en fast og stærk Karakter. At have Karakter er jo ensbetydende med at have en støt og stærk Vilje til uden Nølen at handle i Overensstemmelse med sin bedste Overbevisning. Begavelse og Karakter følges desværre langtfra altid ad; de største Genier har ofte haft en saare svag Karakter. En stærk Karakter er imidlertid af den allerstørste Betydning for ethvert Menneske; derfor bør Moderen af al Magt stræbe efter at forme en saadan i sit Barn — ihukommende den døende Kong Davids Ord til sin Søn Salomon: »Vær stærk, og vis dig som en Mand!« (I Kong. II, 2.) Uden Karakter vil man nemlig uvægerligt bukke under og gaa til Grunde saavel moralsk som samfundsmæssigt set. Moderen bør derfor lære sit Barn at beherske sine egne Lyster og Tilbøjeligheder og at forblive upaavirket overfor andres daarlige Indflydelse eller daarlige Eksempel, og kun lade sig lede af Pligtens Røst og Samvittighedens Stemme. Først og fremmest bør Moderen i denne Forbindelse give det gode Eksempel. Hverken Bønner eller Taarer, Kærtegn eller Smiger fra Børnenes Side bør bevæge hende til at give efter overfor dem, naar hun er klar over, at Opfyldelsen af deres Ønsker vil virke skadeligt paa deres Karakter. Børnene maa lære at dele gavmildt med hinanden, lære at lystre uden Indvendinger og Op-hævelser, lære at være ærlige og oprigtige i al deres Færd — lære at gøre alt, hvad de gør, fordi deres Samvittighed byder dem det, fordi det er deres Pligt — og ikke for at undgaa Straf eller for at faa Ros og Belønning. Et saare sundt Middel til at styrke Børnenes Karakter er at opdrage dem til at fornægte sig selv og til at holde Stand under Prøvelser og i Modgangens Stunder, thi som Paulus siger i Brevet til Romerne, Kap. V, 3—5: » . . . vi vide, at Prøvelsen virker Standhaftighed, men Standhaftigheden Forfarenhed, men Forfarenheden Haab, men Haabet beskæmmer ikke.« Moderen bør derfor vænne sit Barn af med enhver Form for Blødagtighed og lære det at være stærk selv i Skuffelsens Stunder, i Stedet for ved slige Lejligheder at møde Barnet med overdreven Mildhed og misforstaaet Medlidenhed. Den Hellige Clemens Hofbauers Moder havde

forstaaet Sandheden af dette, da hun ved sin Mands Dødsleje pegede paa Den Korsfæstedes Billede og sagde til sin lille Søn: Min Dreng, Den Korsfæstede skal fra nu af være din Fader; følg i Hans Fodspor ad den Vej, det maa behage Ham at vise dig.«

Som den smertefulde Guds Moder stod oprejst under sin guddommelige Søns Kors, saaledes bør enhver Moder lære sit Barn at staa oprejst og holde Stand overfor alle Ting, da vil det kunne bestaa efter at have overvundet alt.

3) Sidst, men ikke mindst, skal Moderen opdrage sit Barn til Næstens Gavn ved at lære det Hengivenhed, Hensynsfuldhed og Hjælpsomhed overfor andre Mennesker.

Apostlen Johannes beretter i sit Evangeliums II Kapitel om, hvorledes Guds Moder kom det unge Ægtepar til Hjælp ved Bryllupet i Kana i Galilæa. Det er denne hensynsfulde Hjælpsomhed, denne Næstekærlighed, Moderen skal lære sit Barn. Børn er saa ofte af Naturen paaholdende; denne Karakterfejl bør Moderen søge at fjerne straks fra Begyndelsen blandt andet ved at opdrage sit Barn til Kærlighed mod de Fattige, idet hun minder om Psalmens Ord: »Salig hver den, som tager sig af de Fattige, thi Herren skal redde ham, naar Dagene bliver onde.« (Ps. XL, 1.) Barnet skal lære at være taknemmeligt for Guds Gaver, lære at føle Medlidenhed med de Fattiges og trængendes Nød, lære at se vor Herre og Frelser i disse og lære at give dem af egen Overflod.

Den Hellige Karl Borromæus af Mailand havde som Barn af sine Forældre lært at besøge de Fattige og Syge og uddele Almisser til dem. Derfor var han senere som Biskop og Kardinal overordentlig gavmild overfor de Fattige og færdedes aarle og silde blandt de Pestslagne under den frygtelige Epidemi i Aaret 1576. Maatte enhver katolsk Moder opdrage sine Børn paa samme Maade og i samme Aand, da vil de senere kunne blive til rig timelig og aandelig Velsignelse for andre.

Et udmærket Middel for Moderen til at opdrage sine Børn til Næstekærlighed er at indmelde dem i Jesu-Barnedoms-Foreningen. Dette skønne Kærlighedsværk har fostret Tusinder og atter Tusinder af smaa Apostelsjæle, der ved deres Bønner og Bidrag virker med til at frelse utallige Hedningebørn ude paa Missionsmarkerne.

Naar Børnene vokser til, kan de i Vincents- og Elisabeth-Foreningerne finde en rig Virkekreds for Udøvelse af Næstekærlighed. De vil desforuden i Arbejdet blandt de fattige og nødstedte finde et virksomt Middel mod personlig Forfængelighed, overdreven Ærgerrighed og skadelig Nydelsessyge.

Maatte enhver katholsk Moder forstaa at opdrage sine Børn til Kærlighed, Hensynsfuldhed og Hjælpsomhed overfor andre, at de en Gang maa kunne sige med Job: »Der- som jeg har nægtet de Ringe deres Begæring og ladet En- kens Øjne vansmægle, dersom jeg har ædt min Mundbid for mig alene, saa at den Faderløse ikke aad deraf... dersom jeg har set en Forkommen uden Klæder, og at den Fattige intet Dække havde... da' gid min Skulder maa falde fra Skulderbladet, og min Arm brydes fra Armpiben.« (Job. XXXI, 16—22.)

(Fortsættes.)

Gudsmoderdyrkelse i den første Tid.

I Cambridge har der allerede igennem flere Aar be- staaet en Sommerskole for katholske Studier. De vigtigste katholske Dogmer har været diskuterede og forklarede af de bedste Professorer, som kunde findes. Fra 29. Juli — 7. August 1933 blev Emnet »Guds Moder« gennemgaaet. Disse Kursus er nu udkommet i Bogform, (Our Blessed Lady. XVI + 260 S. Sh. 6/ —, Burns, Oates & Wash- bourne, London. 1934), hvor man faar en fuldstændig Oversigt over Guds Moders Stilling inden for den katholske Theologi. I. Garvin's Foredrag om Andagt og Andagter til Guds Moder er vel nok et af de bedste Kap- itler i Bogen, hvorfra vi nedenfor bringer et Afsnit, som tager Sigte paa de første Aarhundreder. Red.

Lige siden Reformatorenes Dage har de, der stod uden for Kirken, taget det for givet, at der helt ned til Tiden omkring Nestorianismens Ødelæggelse inden for Kirken ikke har været praktiseret nogen Andagt til den hellige Jomfru, og at de første fire Aarhundreders fuldstæn- dige Stilhed om dette Punkt forbyder os at formode blot en Spire til dens Tilstedeværelse. Da man imidlertid ikke kunde komme uden om den pludselige Udbredelse, som Mariaandagten fik efter Konciliet i Ephesus i 431, har liberale Kritikere i England og Tyskland ment at kunne finde Spor til dens Oprindelse i noget fremmed inden for den officielle Kristendom. Lucius og Herzog har ført Spo- ret tilbage til hendes Indblanding, Forfatterne i Smith's og Hasting's Ordbøger til gnostisk Indblanding, andre til en mørk og mystisk Kraft, som arbejdede blandt de byzanti- ske Munke og atter andre til en unormal Sindstilstand, som Kriserne under Barbarernes Invasioner fremkaldte. Alle disse Hypoteser hviler imidlertid paa, hvad man kan kalde den før-ephesinske Stilhed.

Men desværre for dem er denne Stilhed, hvor stor den end maatte synes at være, ikke komplet, rent bortset fra

at Omstændigheder fra denne fjernliggende Periode forbyder den iagttagende Kritiker ud fra Stilheden alene at lade formode, at en saadan Kultus til Guds Moder ikke har fundet Sted. Ganske vist er det sandt, at endskønt vi fra Apostlenes Tid og indtil det 3dje og 4de Aarhundrede hører om Paakaldelse af Martyrerne og om en almindelig Tro paa Guds Moders væsentlige Fortrin, saa har vi ikke noget effektivt Vidnesbyrd om, at den hellige Jomfru var Genstand for direkte Paakaldelse. Men Manglen paa dokumentariske Beviser fra en Tidsalder, hvor Dokumenter i det hele taget var sjældne, og hvor der ikke var nogen særlig Grund til at forsvare en saadan Praksis hverken mod hedenske Angreb eller Misbrug inden for saadanne Sekter som det fjerde Aarhundredes Collyridianere, beviser nødvendigvis ikke Ikke-Tilstedeværelsen af denne Dyrkelse, eller tydeligere udtrykt af en Dyrkelse, som, vi maa indrømme, endnu var uudviklet paa Grund af Tidssalderens Nødstilstand.

For det var en Tidsalder, hvor de Kristne følte det som deres første Pligt at mindes Gud-Mennesket, før de uvidede Almanakken i andre Retninger; hvor Kirken, som paa det Tidspunkt i Ordets dybeste Forstand var kæmpende, naturligvis i første Linie var optaget af Kampliniens heltemodige Martyrer, som »gik direkte ind til Beskuelsen af Gud«. Det er ogsaa fornuftigt at formode, at de samme Forsigtighedshensyn, som forhød en aabenlys Tilbedelse af Korset, som blev erstattet af Anker-Ichtys-Symboler, ogsaa raadede til visse Indskrænkninger i en fri Dyrkelse af den hellige Jomfru inden for et Folk, som endnu ikke var vænnet fra de hedenske Guders Myther og Slægtlære.

Lige saa vel som det derfor var naturligt, at der blev lagt et vist Baand paa den offentlige Erkendelse og paa en alt for hurtig Udvikling af en Maria-Dyrkelse, lige saa naturligt var det, at den maatte være til Stede paa sin egen utydelige, tilslørede og gærende Maade. Baandet imellem Tro og Bøn har igennem alle de Aarhundreder, Kirken har bestaaet, været ualmindelig tæt knyttet, og vi har bestemte Beviser for, at der i de første tre Aarhundreder eksisterede en almindelig autoritativ Tro paa det guddommelige Moderskab og paa den hellige Jomfrus vedvarende Jomfruelighed, medens Antithesen mellem Eva og Jomfru Maria, som Justin, Tertullian og Irenæus fremsatte, paa en stiltiende Maade indeholder Dogmet om hendes almindelige Forbøn. Disse Overbevisninger blev ikke udelukkende vedligeholdt af visse theologiske Skoler. Origenes fortæller os, at de blev forklarede selv for Kateketer. Det er derfor vanskeligt at

forestille sig denne Overbevisnings Magt uden en tilsvarende Æresbevisning i Praksis, og selv om ogsaa de første Kirkefædres Skrifter hidtil ikke har givet noget direkte Bevis for denne Praksis, saa strider dette ikke nødvendigvis imod dens Tilstedeværelse. For selv om de Kristnes Tro i lige Linie kommer fra oven, saa er der Beviser for, at naar det drejer sig om religiøs Følelse og Andagt, opstaar der stik modsat sommetider en Slags aandelig Kapillarvirkning, som suger nedefra.

I Virkeligheden er der positive Beviser for, at en tiltagende Praksis i Dyrkelsen af Guds Moder eksisterede blandt Folkene, før det finder Udtryk i det 4. Aarhundredes Skrifter. Katakombernes Billedbeskrivelse og det 3. og 4. Aarhundredes Maria-Litteratur afgiver Beviserne herfor. Paa Katakombernes Malerier fremstilles den hellige Jomfru baade med og uden Barnet. Det ældste og smukkeste Eksempel paa den tidligere Type kan stadig ses i Priscilla Katakomben. Det forestiller Jomfruen siddende; hun holder Barnet i sine Arme, som om hun lige skal til at die det. Over hendes Hovede sender en klar Stjerne otte lysende Straaler ned over dem, og ved hendes højre Side staar en Profet, som almindeligvis antages at skulle være Isaias, der forudsagde Jomfrufødslen. Maleriet er udført i fin klassisk Stil, mindende om Billederne fra Pompeji, og stammer fra første Halvdel af det 2. Aarhundrede. En lignende Fremstilling findes i Freskerne i den hellige Marcellinus og den hellige Peters Katakombe et Aarhundrede senere og i Jomfruens Iklædning i Priscillas Katakombe et halvt Aarhundrede senere igen. I den først nævnte Katakombe dyrkes Jomfruen med Barnet af Vismændene. I sidstnævnte viser en Kvinde med en Rulle Papir (som indeholder Formlerne for hendes Jomfruelighedsløfter) sig for en Biskop paa en Trone for at modtage Sløret, som en Diakon ved Siden af holder. Midt i Billedet viser den samme Kvinde sig som en Orante, dog som en død. Til højre sidder den hellige Jomfru med Barnet ved sit Bryst — tydeligt nok som Forbilledet paa Jomfruelighed og som den unge Kvindes Inspirationskilde Livet igennem.

Paa alle Malerier er Jomfru Maria fremstillet i en ærefuld Stilling; hun sidder, medens andre (f. Eks. Profeten Isaias og Englen Gabriel) staar op, og hendes Stol er dækket med et Klæde, som er et Symbol paa Værdighed. Uden Barnet fremstilledes Jomfru Maria paa andre Fresker som en Orante. At det er hende, der fremstilles, er i mange Tilfælde hævet over enhver Tvivl, fordi det samme Ansigt hyppigt ses i Forbindelse med Navnet Maria paa Foden af »Guldglas«, som er blevet udgravet i Katakomb-

berne. Men hvor saadanne tydelige Tegn mangler, er det i Praksis vanskeligt at fastslaa, om Kunstneren ønskede at male den hellige Jomfru eller en bestemt afdød Ven. Et af de mest sikre og talende Eksempler er det, hvor den hellige Jomfru vises med udstrakte Arme imellem Apostlene Petrus og Paulus.

Den Kendsgerning, at de tidligere Kristne saa ofte har malet saadanne Billeder over Grave, paa »Guldglas« og senere paa Sarkofager, og den Stilling, som Madonna indtager paa disse Malerier, beviser i det mindste en almindelig populær Ærbødighed for hende. Hvis vi saa tillige tager den Skik med i Betragtning, som de tidlige Kristne havde, at anbringe Billeder af Martyrerne nær ved deres Slægtnings Grave for at sikre dem Martyrernes Beskyttelse, saa viser dette hen til noget mere — til en Ærbødighed, som gaar i Retning af Ærefrygtbevisning og Paakaldelse. Ordene »Refrigeret tibi Domna Maria« er skrevet med alt undtagen Bogstaver i Katakomberne.

Fra det andet Aarhundrede og bestemt fra det tredje blev Maria Genstand for en fuldstændig litterær og legendarisk Cyklus, i hvilken hendes Liv, hendes Forrettigheder, Værdigheder og Dyder fremstilles for de troende. Det er sandt, at den apokryfale Litteratur (som kredser omkring Johannes - Evangeliet) er en meget blandet Kost, og at dens Tekstforfalskninger og Tilføjelser stammer fra det 2. til det 5. Aarhundrede. Og dog giver Dele af den, som vi ved er saa gamle som fra det 2. Aarhundrede, (hvortil vi yderligere kan føje den for nylig opdagede Salomons Ode), tydeligt Udtryk for dyb Ærbødighed for den hellige Jomfrus Renhed og Hellighed. Bestemte Tilføjelser i Teksten af de sibyllinske Orakler af det 3. Aarhundredes Kristne, synes at tale om Guds Moders Forbøn for at opnaa en 7 Dages Naade for Evigheden, saa Mennesket kunde finde Tid til Anger.

Disse Kendsgerningers praktiske Værdi forøges yderligere ved at vi i det 4. Aarhundrede hos Collyridianernes mørke arabiske Sekt finder en Ærbødighed, som gaar i Retning af Tilbedelse. Tra Trakien er den trængt ind i Arabien og praler med en hel Liturgi, hvori kun Kvinder kunde tage Del, og med en aarlig Fest, hvor Præstinderne samledes rundt om en Trone paa Hjul og tilbød Jomfru Maria i Offergave særlig tilberedte Kager kaldet Collyrider. Det er første Gang, vi har en Maria-Dyrkelse, og den indbragte dem hurtigt den hellige Epiphanius' (død 403) Irettesættelser, idet han skrev: »Lad Maria blive holdt i Ære. Lad Faderen, Sønnen og den Helligaand blive tilbedt; men lad ingen tilbede Maria.« Mens Biskoppen af Salaminis

saaledes udelukkede Tilbedelse, bekræfter han dog stadig, at hun er værdig til at æres, og opfordrer dertil.

I Forbindelse med Epiphanius skal vi ogsaa nævne den tidligere St. Ephræm (død 373), hvis Hymner, selv de faa, som endnu anses for ægte, kender en varm Hengivenhed, som er lig Middelalderens. Saaledes² skriver han i den 6. Hymne om Fødslen:

»Velsignet være Maria, som i sin Jomfruelighed undfangede og fødte Herren. Hvem uden Maria har baaret en saadan Søn ved sit Hjerte. Hvem har ellers voyet at kalde sin Søn, Skaberens Søn, den Allerhøjstes Søn«

Billedhuggeren Windfeld Schmidt.

Naar man kommer til Glostrup, belages man af den Tanke, at J. Windfeld Schmidt paa sin Vis bor som »Kunstneren mellem Oprørerne« — det eneste i denne By, som ikke gør Oprør, i hvert Fald mod Skønheden, er Kirken; men den stammer ogsaa fra det 12. Aarhundrede.

Ja, og saa altsaa Windfeld Schmidt.

Billedhuggeren bor i, hvad der synes en Levning af den gamle Landsby og altsaa lidt væk fra Stationsbyens værste Øde. Smaa Vinduer, lavt til Loftet, undtagen i Atelieret, som jeg finder Indgangen til bistaaet af Husets glade Ungdom. Herinde tager jeg Plads med Kakkellovnen bag mig, St. Knud Lavard foran mig og til Siden en Madonna, som jeg kunde ønske os flere af.

Ja, og saa altsaa Windfeld Schmidt.

— »Jeg er født 18. Maj 1885 i København, hvor min Fader var Haandværker. Lige fra Barn af har jeg altid tegnet og modelleret, og har i Virkeligheden altid haft det Maal at blive Kunstner.

Om jeg har været paa Akademiet? Nej, det har jeg ikke; jeg er nærmest autodidakt. Derimod har jeg været tre Aar i Udlandet og studeret; hovedsagelig i München, hvor jeg var fra 1904—6. Jeg besøgte ogsaa Augsburg og Berlin: men det var dog mest i Sydtykland, jeg færdedes. Det var særlig de store smukke Kirker, jeg beundrede, og jeg kunde have ønsket at være Katholik dengang for at have forstaaet dem rigtig.

De er altsaa Konvertit?

Ja, men det blev jeg først senere. Men der er jo noget særligt ved katholsk Kirkekunst, som vanskeligt kan forstaaes af Protestanter, selv om de nok kan mærke det. Tager man protestantisk Kunst som Skovgaards, saa er

det utvivlsomt glimrende Kunst og religiøs Kunst; men den kunde anbringes hvor som helst; det er bibelhistorisk og folkeligt, men der er intet ved den, der kræver eller er betinget af at være Ramme om Sakramentet; den er religiøs Kunst i den Forstand, at den udspringer af og indgaar i Kirkens Andagt og Dyrkelsen af de guddommelige Sandheder: den er inderlig forenet med Kirken som Bønnens og Gudstjenestens Kirke, med Mystikkens og Andagtens Liv; Opus Dei, som de kunstelskende Benedictinere kort vilde sige. Det findes der intet af i Viborg Domkirkes Udsmykning. Men dette var en Digression.

Noget af det, der gjorde stærkest Indtryk paa mig, var den legemsstore Korsvej i Theatinerkirkens Krypt i München. I Korsvejen har vi jo netop et Eksempel paa det, jeg nævnte før. Dengang forstod jeg ikke, hvad det betød; men dette grusomt realistiske og dog saa pragtfulde Kunstværk sammen med alle de knælende Skikkelser, hvis Andagt og Væsen jeg ikke forstod, gjorde et paa een Gang uhyggeligt og ophøjet Indtryk, som jeg aldrig glemmer.

En Ting til, som betog mig vældigt, var et lille Kapel med et højt Jernkors helt oppe paa Toppen Wendelstein, 1800 Meter over Havet. Jeg lagde ogsaa med en vis Blanding af Foragt og Betagelse Mærke til de mange smaa Kapeller langs Vejene og rundt omkring i Bjærgene med deres Billeder og utallige smaa Offergaver, hvis Betydning jeg kun dunkelt anede.

Men egentlig er det først som Katholik, at en Kunstner faar det store Interessefelt. Indtil da arbejdede jeg med Smaafigurer og Portrætrelieffer; jeg modellerede bl. a. et Relief af H. M. Kongen i 1915 — jeg modellerede ogsaa OVERRABBINEREN Schornstein. Endelig modellerede jeg Biskop von Euch — det er den, der hænger der; han har faaet Kalotten lige oven i Hovedet, det var nemlig hans Vane at sætte den der, og da jeg dengang endnu kun gik til Undervisning, vidste jeg intet bedre, end at det var rigtigt.«

Hvornaar blev De Katholik?

»Jeg blev optaget i Kirken af Pastor Ronge i 1927. Det er en ret ejendommelig Historie. Jeg kom nemlig fra Indre Mission, og jeg husker, at jeg en Dag gik sammen med Pastor Axel Bech paa Nørrebrogade, og vi kom forbi et Plankeværk: »Hør, hvad er det egentlig, de bygger derinde?« spurgte jeg. — »Aah, det er de Katholiker, der kan anvende deres Penge til at bygge en Kirke her.« — »Det var dog skammeligt, at de skal kunne bygge den paa et af de allerbedste Steder!« udbrød jeg harnifuldt, medens jeg nærmest spyttede efter Byggepladsen. Og saa skulde det dog gaa saadan, at min Hustru og jeg var de første Konvertiter, der blev optaget i Sakramentskirken, og at jeg oven

i Købet selv kom til at arbejde med paa den! Det første katholske Arbejde, jeg udførte, var Døbefonten i denne Kirke. Pastor Ronge spurgte mig en Dag, om jeg ikke havde en Idé; de skulde netop vælge mellem to Forslag, et af Arkitekt Emil Jørgensen og et af Kirkens hollandske Arkitekt; men de vilde gerne have et tredje. Jeg havde netop en Idé og gav mig straks til at skitsere den. Pastor Ronge hentede den samme Eftermiddag, og det blev den, de valgte.

Siden malede jeg i samme Kirke to Frescomalerier:

Billedhugger
J. Windfeld Schmidt.

»Den fortabte Søn« og »Den gode Hyrde«, vistnok i 1924. Senere blev jeg valgt til at udføre Biskop von Euchs Gravmæle. Vikariatet forlangte, at man i Udførelsen ikke maatte kunne se Springet paa de 400 Aar siden den sidste Biskop; det var et stort og vanskeligt Arbejde, som jeg gik til med megen Interesse. Jeg har ogsaa lavet Sarkofagen paa Dir. Helge Jabobsens Gravsted paa Vestre Kirkegaard. Jeg har modelleret Buster af flere kendte Personligheder, som Busten af Pius XI, som benyttes til alle offentlige Møder og findes

flere Steder, og af Johannes Jørgensen. Jeg udførte ogsaa efter amerikansk Bestilling det officielle Monument over Dyrnlæge Schmidt, Kolding, paa Landbohøjskolen. Ja, og saa har jeg malet Billedet af Biskop Brems til Belgien.

Af egentlig Kirkekunst vil jeg nævne Alter og Kommunionbænk, udskaaret i Eg, til St. Josefsøstrenes Kapel i Odense, og den malede Altertavle. I Rønne har jeg udført Alter, Kommunionbænk, Skriftestol og Prædikestol og i Trørød Alteret samt Relieffet over Indgangen. Endvidere »Den barmhjertige Samaritan« til St. Maria Hospitalet i Roskilde. I København kender De nok Krucifikset paa Amager Kirkegaard og St. Ignatius i Stenosgade, et Arbejde jeg sætter stor Pris paa; De ved jo nok, at det er skaaret i Træ. Saa har jeg haft Knud Lavard-Statuen paa Malernes Sammenslutning i den Fri Udstilling i 1931 og udført Relieffet paa St. Knuds Skoles Trappegang.

Noget af det sidste, jeg har haft med at gøre, er den nye Kirke i Taastrup, hvor jeg har Ansvaret for det meste af den indre og ydre Udsmykning. Saa tror jeg ogsaa, jeg har nævnet det væsentligste.

— Maaske vil De fremføre nogle afsluttende theoretiske Betragtninger?

»Kirkekunsten bør først og fremmest præge Rummet paa en saadan Maade, at man ser Tabernaklet først og siden Enkelthederne. Det maa ikke være saadan, at en enkelt Detalje springer særlig i Øjnene ved at være enten usædvanlig værdifuld eller det modsatte. En Kirke er jo ikke et Musæum, hvor man gaar hen for at se det og det Kunstværk af den og den Kunstner; det er noget, man, saa vidt gørligt, maa forhindre Muligheden for. Kunstnerens Navn burde egentlig være ukendt; det skulde være en Ære for en Kunstner at udsmykke en Kirke og ikke omvendt en Ære for Kirken at faa den og den berømte Kunstner til at udføre Arbejdet. I den Retning er der syndet meget. Og saa maa det være et religiøst Menneske; for hvordan en irreligiøs Kunstner kan smykke en Kirke til Guds Ære og give Udtryk for Følelser, han ikke har, er svært at se. Af samme Grund bør Kunstneren være katolsk; en ikke katolsk Kunstner er ikke kompetent, selv om han er religiøs. Det, det mest kommer an paa for en Kunstner, er dog at udtrykke, hvad han vil, paa en saadan Maade, at Tilskueren ikke er i Tvivl derom; og saa skulde det i en katolsk Kirke dog helst være katolske Tanker og Følelser, der talte til Tilskueren. At man for at forstaa Billedet skal være i nøjagtig samme Stemning, som Kunstneren var, da han lavede det, saadan som mange moderne Kunstnere fordrer, er dog for meget forlangt — særlig i en Kirke. Her maa man holde sig fra alle moderne Sensationer.

»Knud Lavard« af Windf. Sch.

Til Slut noget, som jeg lægger megen Vægt paa at faa sagt, nu, her er Lejlighed til det: Fordi man i gamle katolske Kirker finder Billeder, som er præget af stor Naivitet, skal man dog ikke netop paa Grund af denne, falde i Begejstring og sige: Næ, hvilket Kunstværk, se denne vidunderlige storslaaede Naivitet o. s. v., som saa mange er tilbøjelige til. Det er dog oftest altfor tydeligt, at Figurerne er lavet over Skabeloner; og skønt Kompositionen undertiden er rigtig god, kan man dog daarlig kalde det Kunst. Naiviteten er jo netop fremkommet ved Mangel paa Kunnen. Manden har gjort sit bedste, men Evnerne har ikke strakt til. Man maa ikke sige: Se, hvilken Døbefont og se den Tovsnonings yndefulde Slyngninger! Tovsnoningen er skæv, fordi Kunstneren ikke har formaæret at gøre den lige af Mangel paa Teknik, eller — hvem ved — fordi han ikke har gidet. Man skal ikke efterligne de Ejendommeligheder, der skyldes Kunstnerens Uformaaenhed, og søge Naiviteten. Det er saa meget mere urimeligt, som selve Naiviteten altid vil søge det bedste. Jeg giver undertiden et Arbejde den gamle Tone i Udførelsen ved at hugge lige løs paa Stenen efter en simpel Skitse, men jeg søger dog altid at gøre det med al den Fuldkommenhed, en saadan Frihaandsteknik kan give. Man har jo Frihed til at vælge den Teknik, der giver den bedste Virkning. Naar man kan gøre noget lige, skal man dog ikke med Vilje gøre det skævt, og naar man kan male et Portræt, skal man dog ikke lave alle Ansigter efter Skabelon. Det er da ikke Kunst at gøre noget ufuldkomment, naar man kan gøre det fuldkomment; Kunstnerens Natur søger dog snarere mere, end han evner, end mindre.

P. R.

Hvem er mest tolerant?

Katolikker i Lande med overvældende protestantisk Flertal har en speciel Interesse i at undersøge, hvorledes det hyppigt brugte Ord »Tolerance« tager sig ud i det praktiske Liv og overfor den Konfession, som er i Mindretal.

Den katolske Kirke er, hvad Læren angaar, ganske vist fuldstændig intolerant. Den ved sig jo i Besiddelse af hele Aabenbaringen, som er nedlagt i Skrift og Tradition; Kirken alene har hørt Christi Befaling: »Gaa ud og lær alle Folk...«, den alene tror paa et ufejlbart Læreembede. Den kan derfor ikke anerkende en anden Tro som objektiv rigtig. Men det afholder ikke Kirken fra at vise anderledestroende, især naar de er i god Tro, Venlighed og Kærlighed, at være taalsom og fordragelig overfor dem. Ja, hvad den praktisk-borgerlige Tolerance overfor Personen, eller den offentlige og statslige Tolerance overfor en Mino-

ritet angaar, marcherer de katholske Lande i vor Tid i Spidsen. Dette vil vi gerne vise ved i det følgende at stille de tre skandinaviske Riger med overvejende protestantisk Befolkning, overfor tre Lande med overvejende katolsk Befolkning nemlig det germanske Østrig, det for en stor Del romanske Belgien og det slaviske Polen. Vi lader kun Kendsgjerningerne tale, og for disse Kendsgjerningers Tilvejebringelse skylder vi en hjertelig Tak til Baron Gustav Armfelt, Mgr. K. Kjelstrup og Pastor B. Jensen for Nordens Vedkommende, medens vi for de andre Oplysningers Vedkommende takker Minister Ludvig i Forbundskancelliet i Wien, Senator Verbist i Bryssel (ved Hs. Exc. Biskoppens Imødekommenhed) og den herværende polske Konsul Hr. B. Rødiger. Vor Sammenligning skal kun gælde Forholdene i Nutiden. *Red.*

Tolerance i Sverige.

Sverige har 6.211.566 Indbyggere paa et Areal af 448.973 Kvadratkilometer (1. Jan. 1934). Den overvejende Del af Befolkningen tilhører den lutherske Statskirke; af andre Trossamfund findes:

Romerske Katholiker.....	4.000
Metodister.....	17.079
Baptister.....	61.120
Svensk Missionsforbund.....	110.608

Den sidste Religionsstatistik af 1920 viste, at af Statskirkens Medlemmer over 15 Aar var de 27.397 udøbte.

Katholikerne nyder Religionsfrihed, dog kun begrænset, hvad nedenstaaende Indskrænkninger vil bevise. I Almindelighed har Katholikerne Lov til at opføre deres egne Kirker og Gudshuse, men vil de stifte en af Staten anerkendt Menighed, maa Ansøgning herom indsendes til Kongen. En Præst ved en af Staten anerkendt Menighed skal først melde sig hos den ansvarlige civile Myndighed, og, saafremt han er Udlænding, erhverve sig svensk Indfødsret. Kgl. Forordning af 31.-10.-1873, § 11, bestemmer: »*Inden en fremmed Menighed lager noget Hus eller Lokale i Brug til offentlig Gulstjeneste, skal Forstanderen gøre Anmeldelse herom, paa Landet til Kronfogden, og i Byerne til Politikammeret, hvis et saadant findes, ellers til Magistraten.*«

Det katholske Præsteskab i Sverige faar intet som helst Tilskud fra Staten. Der findes intet af Staten anerkendt katolsk Seminarium eller Fakultet; alle Theologistuderende faar deres Uddannelse paa Universiteter og Seminarier i Udlandet, hvilket under de nuværende Forhold maa anses for heldigt, da de derigennem faar en mere omfattende Indsigt og et videre Udsyn.

En Katholik kan ikke blive Statsraad, thi en af Grundlovene i Regeringsformen af 6. Juni 1809, § 4, bestemmer, at hele Statsraadet skal »*bekende sig til den rene evangeliske Lære.*« I Kgl. Forordning af 31.-10.-1873, § 15,

hedder det: »Hvis en Person, som udskiller sig fra den svenske Kirke, beklæder en offentlig Stilling, skal han søge sin Afsked, med mindre hans Stilling er en saadan, at han uden Hensyn til sin Trosbekendelse kan beklæde Embedet, eller Kongen — eller den Myndighed, hvem Embedet er underlagt, — finder det formaalstjenligt, at han bibeholder den.«

Katholiker kan, med Statsmyndighedernes Tilladelse, oprette konfessionelle Skoler, men det er dem forbudt at meddele katholsk Religionsundervisning til en Ikke-Katolik, som ikke er fyldt 18 Aar. (Derimod kan Kommunistere, som endnu staar indtegnet i Statskirken, drive atheistisk Propaganda blandt mindreaarige i Skolerne.) De katholske Skoler og Lærere modtager intet Tilskud fra Staten. Hvad Radioen angaar, blev der engang udsendt katholsk Kirke-musik fra St. Erikkirken i Stockholm.

Siden den lutherske Religion paa Västerås-Rigsdagen i 1527 blev vedtaget som Statsreligion (særlig Bønderne i Dalarne og Smaaland gjorde kraftig Modstand imod Indførelsen af den nye Statsreligion), kan man skelne forskellige Stadier i Religionslovgivningen: Norrköpings Rigsdag bestemte saaledes Aar 1604, at Personer, som bekender sig til fremmede Religioner, ikke skal taales i Riget. (Benævnelsen »fremmede Religioner« virker pudsigt, naar Talen er om Katholiker, da disse siden St. Ansgars Tid, 829, har haft Hjemstavnsret i Riget.)

Intolerancen skærpedes yderligere gennem Ørebro-Bestemmelserne i 1617, hvor det bl. a. fastslaas, at Papister tre Maaneder efter disse Bestemmelseres Ikrafttræden skal have forladt Sverige. Den svenske Papist, som efter denne Tidsfrist endnu fandtes i Landet, skulde straffes for at have siddet Kongens Bud overhørig, og den, som havde ondt i Sinde overfor den bestaaende Regering, f. Eks. Forrædere, skulde straffes med Døden. Ifølge Ørebro-Bestemmelserne blev Georg Ursinus, Sekretær i det kgl. Kancelli, og Zacharias Athelius, Borgmester i Södertälje, som begge i deres Ungdom var gaaet over til den katholske Kirke, dømt til at underkastes Tortur og derefter til at miste Livet; de henrettedes 1624. Seks Aar efter drog Gustav Adolf til Tyskland for at kæmpe for Samvittighedsfriheden.

I Sverige var al offentlig Gudstjeneste — undtagen selvfølgelig den lutherske — strengt forbudt (selv for reformerte). Kun havde fremmede Magters Gesandter Ret til i deres Huskapel i Stockholm at lade læse Messer for sig selv, deres Familie, Legationspersonalet og deres Tjenere. Men hvis nogen udenlandsk Katolik, f. Eks. katholske Haandværkere, som i Arbejds Medfør havde faaet Ophold i Riget, overværede en Gudstjeneste i deres respektive Legationers Kapeller, blev de straffede; ogsaa Legationskapel-

laner, som øvede Sjælesorg blandt Trosfæller, som ikke tilhørte Legationspersonalet, blev straffede. Saaledes blev f. Eks. P. Schacht S. J. i 1624 og P. Sterck i 1671 dømt til Døden, men benaadede, fordi de var Udlændinge, og landsforviste, dog først efter at have udstaaet en Pryglestraf, og efter at Spaniens daværende Gesandt i Stockholm, Grev Fernando Nuñez, havde erklæret, at hellere skulde hans Hovede falde end Paterens.

Denne jernhaarde Religionstvang varede indtil 1781, da den ædle, vidtskuende Gustaf III udstedte et Tolerance-Edikt, som forbød Anvendelse af Tortur selv ved Domstolene. Men Landsforvisningstraf og Ejendomskonfiskering ved Konversion stod stadig ved Magt og anvendtes endnu i Aar 1858, hvor 6 Personer, som havde konverteret, blev landsforviste.

Den i Sverige herskende Intolerance blev senere ved en Kongres i Paris i 1855 drøftet af Protestanterne, og den kendte protestantiske Professor Monod udbrød: »*Vi afskyr de romerske Forfølgelser, men vi afskyr tredobbelt protestantiske Forfølgelser.*« Selv hollandske Protestanter sendte et Par Aar senere en Adresse til Sverige med Protest imod Intolerancen. Religionstvangen tog ikke alene Sigte paa Katholikerne, men ogsaa paa de Reformerte, paa Baptisterne, o. fl. . .

Ved Dissenterloven af 1860 ophævedes Landsforvisningsstraffen og Ejendomskonfiskeringen, men fuldstændig Religionsfrihed er endnu langt fra gennemført i Sverige. F. Eks. bestemmer Kgl. Forordning af 31.-10.-1934 § 12, at »Munke- eller Nonneordner ikke maa oprettes i Riget«.

Stor Vanskelighed volder ovennævnte Forordnings § 6, hvori fastsættes, at Børn af blandede Ægteskaber skal opdrages i Statskirkens Lære, hvis en af Ægtefællerne tilhører denne, saafremt der ikke ved Ægteskabets Indgaaelse, d. v. s. før Vielsen, er truffet skriftlig Aftale angaaende Barnets Opdragelse i en bestemt Lære.

Lige saa stort et Indgreb er Forordningens § 7, der vedrører Skoleundervisningen. Fritagelse for Undervisning i den lutherske Lære kan kun gives under de førnævnte Forudsætninger, og dette kun saa længe Skolemyndighederne, som er lutherske, skønner, at Barnet modtager »tilstrækkelig« Religionsundervisning. Skønnes dette ikke at være Tilfældet, skal det paalægges Barnet at deltage i den lutherske Religionsundervisning.

Under Bødestraf fra 20-500 Kr. eller Fængsel indtil eet Aar er det fremmede Trossamfund forbudt at undervise »Børn under 15 Aar«, som tilhører den svenske Kirke, i Kristendoms-lære, selv med Forældrenes Vidende og Vilje.

Katholiker saavel som fremmede Trossamfund er for-

pligtede til at lade sig indskrive i det lutherske Præsteskabs Kirkebøger, at erholde Attester fra det lutherske Præsteskab ved Ægteskab, o.s.v., samt at betale Skat til Statskirken. Dog er der nu sket nogen Nedsættelse i Skatteafgiften.

Angaaende Udtrædelse af Statskirken bestemmes i Kgl. Forordning af 31.10-1873, § 3: »Hvis et Medlem af den svenske Kirke vil gaa over til en fremmed Troslære og deraarsag vil udtræde af Statskirken, skal han give sin Hensigt til Kende overfor den Sognepræst og i den Menighed, hvortil han hører; ligeledes opgive det Trossamfund, hvortil han agter at overgaa. Holder han fast ved sin Hensigt, skal han efter mindst to Maaneders Forløb indfinde sig personligt hos Sognepræsten; denne foretager derefter fornøden Antegning i Kirkebogen. Dog maa ingen paa Grund af den skele Anmeldelse betragtes som udtraadt af den svenske Kirke før sit fyldte 18. Aar. Ingen maa oplages i en fremmed Menighed før denne Alder.«

Tolerance i Østrig.

Østrig har ifølge Folketællingen den 22. Marts 1934: 6.759.062 Indbyggere; heraf er ca. 300.000 (4,44%) Protestanter og ca. 5.900.000 (87,3%) Katholiker. -- Ganske vist kalder den østrigske Stat sig i sin Forfatning for en kristen Stat, men den kender ikke til en Statsreligion eller Statskirke. Efter Forfatningen indtager den katholske Kirke retslig set ingen anden Stilling end den protestantiske eller en hvilken som helst anden Konfession. Som lovlig anerkendte Kirker har de alle Stilling som privilegerede offentlige Korporationer. Denne Tilstand har for den protestantiske Kirkes Vedkommende delvist allerede bestaaet siden Tolerancepatentet af 1781, som tillod den protestantiske Tros offentlige Udøvelse, og i sin fulde Udstrækning (f. Eks. med Ret til at bygge Kirker med Taarne og Klokker) siden Udstedelsen af det kejserlige Patent af 8. April 1861.

Alle af Løven anerkendte Religionsamfund og Kirker har Ret til fælles og offentlig Religionsudøvelse, til selvstændig Ordning og Forvaltning af deres indre Anliggender; de har Ejendomsret og Retten til at paaligne Afgifter. Hvor kirkelige Anliggender strejfer det statslige Omraade, reguleres de for den katholske Kirkes Vedkommende ved Konkordat med den Hellige Stol, for de andre Religionsamfunds Vedkommende ved en Statslov efter forudgaaende Forhandlinger med Samfundene. Enhver Konfession kan, efter sin særlige Art og Betydning, ogsaa faa tilkendt andre Rettigheder, da man, for at opnaa sand religiøs Paritet, ikke saa meget stræber efter at give »enhver det samme«, men »enhver sit«.

Gejstlige, som af Kommunerne eller af Forbundsmyndighederne er ansat som Religionslærere ved Skolerne, faar Gage fra de offentlige Midler, og denne Bestemmelse er ens for Religionslærere af alle Kirker og Konfessioner. Iøvrigt faar protestantiske Gejstlige efter Ansøgning fra »Evangelischer Oberkirchenrat« faste Bidrag fra et i det statslige Budget fastlagt Understøttelsesfond. Selve dette evangeliske øverste Kirkeraad, som ogsaa er Statens øverste protestantiske Myndighed, lønnes og opretholdes i sin Helhed af Statens Midler.

Hvad Præsternes Uddannelse og Ansættelsen af Udlændinge i Kirkens Tjeneste angaar, nyder den protestantiske Kirke samme, ja til en vis Grad endog lidt større Frihed, end den katolske. Til Uddannelse af evangeliske Gejstlige har der i Østrig allerede siden 1819 bestaaet en statslig anerkendt evangelisk-theologisk Lærestanstalt, der siden 1922 som eget Fakultet er knyttet til Wieneruniversitetet og helt og holdent opretholdes af Staten, ligesom Professorerne er Statsemployéer.

Ingen Protestant er i Østrig udelukket fra noget som helst Embede; Forfatningen tilsikrer i denne Henseende alle Borgere samme Rettigheder og samme Behandling. Kun een Undtagelse gives der fra denne grundlæggende Lov, der siger, at Adgangen til offentlige Stillinger, Embeder og Værdigheder er uafhængig af Religionen, en Undtagelse, som gælder Medlemmer af enhver Religion: nemlig indenfor Skolevæsenet. Skolens Leder skal være en Person, der har samme Trosbekendelse som Flertallet af Eleverne. (Skolelederen skal nemlig være i Stand til at undervise i Religion.) Men en Katholik kan derfor heller ikke være Leder af en i sit Flertal protestantisk Skole. Iøvrigt bidrager Staten i ikke ubetydelig Grad til Lærerlønningerne for et evangelisk Lærerseminarium og Gymnasium, og protestantiske Skoler kan faa Anerkendelse som offentlige Skoler, hvis de dertil fornødne Betingelser opfyldes. Skoleloven siger: *»Tjenesten ved de offentlige Skoler er et offentligt Embede og paa samme Maade tilgængelig for alle Statsborgere, som paa lovlig Maade har bevist deres Kvalifikation dertil«*.

Hvad Radioudsendelser angaar, blev Radioen ved særlige kirkelige Lejligheder stillet til Protestanternes Disposition.

I denne Forbindelse bør det fremhæves, at den katolske saavel som den protestantiske Kirke — trods Katholikernes talmæssige meget store Overlegenhed — procentvis er ens repræsenteret i Statsraadet, nemlig hver med een Repræsentant, og i Kulturraadet har den evangeliske Kirke ligeledes een Repræsentant overfor 8 Katholiker, medens

den katholske Kirke efter sit Medlemstal havde Krav paa 20.

Naar man fatter alt sammen, vil man se, at det overvejende katholske Østrig baade i Forfatning og Lovgivning holder paa en Paritet og udøver en Tolerance over for andre Konfessioner, som i Stater med protestantisk Fler-tal ikke altid kendes over for det katholske Mindretal.

En Hyldest til Kirkekorene.

Af Biskop Dr. Buchbergers Festtale ved Regensburger Kirkemusikskolens Jubilæum bør vel følgende Udsnit regne med almindelig Interesse:

Det er Tonekunsten alene, som selv tør tage Del i den hellige Handling paa en virksom Maade; dens Forret er det, syngende at bede med ved Gudstjenesten og Offeret i det sjælfulte og stemningsfulde Tonernes Sprog. Musik og Liturgi er saa inderligt forbunden med hinanden, at de ved Gudstjenesten flyder sammen i en Enhed.

Saaledes optæder Koret som den offentlige Herold, der skal forklare det Drama, der udspilles paa Alteret, som den Mund, der skal faa Hjerternes Følelser til at klinge højt, som den af guddommelig Aand inspirerede Sibylle, der forkynder det højeste Verdensmysterium. Er den hellige Messe den varmende Arne, hvorfra den guddommelige Kærligheds Ild strømmede over i de troendes Hjerter, er den den Strøm, det Hav af Naade, hvorfra saa mange Naadens Kanaler fører over i Hjerterne, saa maa denne Arne af guddommelig Kærlighed først strømme ud over Sangerne, dette Naadehav maa først oversvømme deres Hjerter; saaledes vil Sangerne være i Stand til at løse deres Opgave fuldkomment, naar dertil endnu ogsaa kommer den tekniske Fuldendelse af Stemmen og Foredraget.

Den værdigt og smukt sunne Koral er som et Mosaikbillede, der som en ærværdig Relikvie fra oldkræstelig Tid skuer ned til os og taler til os med dybe og lysende Øjne. Her aabenbarer sig en Aandens og Sjælens rig og lys Verden af Tro og Kærlighed saa hellig og herlig, at vi aldrig kan blive træt af at høre og skue.

Men ogsaa den flerstemmige Sang har et Hjemsted i Kirken med sin Blomstringstid ved Palestrina, Orlando, Gabrielli o. fl. Denne Musik, ligesom al god Kirkeusik, følger sig smukt og harmonisk ind i Liturgien. Den fører ikke Sjæl og Sind bort, men hen til Gudstjenesten og det hellige Offer. Den lærer at folde Hænder og hensunkne for

Gud tilbedende at bøje Knæ. Tonekunsten er saaledes den mest benaadede Kunst, kaldet til at synge bedende for Alteret og Guds Trone, og her har Præsten og Koret sin enestaaende, ophøjede Stilling og Opgave ved Liturgien.

Ved J. H.

Det vigtigste katholske Presseproblem.

Ved Ansgariusforeningens Generalforsamling d. 11.-3. holdt »Nordisk Ugeblad«s Redaktør følgende Tale, som her gengives lidt forkortet.

Jeg vil ikke benægte, at Ugebladet i det sidste Aar har staaet i Fremgangens Tegn. Bladets Sideantal er igen blevet forøget. For Bladets Udbredelse er der blevet drevet en stille, men effektiv Propaganda, som har ført Ugebladet ind i Hundreder af Hjem. Selv om en stor Del af saadanne Abonnenter igen gaar ud, og vor Kasserer har et uendeligt Mas med at registrere Tilgang og Fragang, taler dog en Sammenligning af Abonnementsindtægten fra 1934 og 1933 om støt Fremgang.

Hvad Bladets Indhold angaar, har vi stræbt efter at gøre det alsidigt, aktuelt og ikke for dybsindigt. Referaterne af Indlandskatholicismen har næppe forbigaaet en katholsk Begivenhed af Betydning. Referaterne af Udenlandskatholicismen var paa Grund af Pladsmangel knapt saa fyldestgørende. Presserundskuet har laget Stilling til den øvrige Presse. Vi har søgt at gøre den katholske Kunst og katholske Bog Verden over frugtbringende ogsaa for den jævne Læser. Og efter de Udtalelser at dømme, som baade skriftligt og mundtligt er blevet fremsat for os, er den offentlige katholske Mening om Ugebladet i det store og hele tilfreds.

Personligt er jeg dog langt fra tilfreds med Ugebladet — ja, jeg hører maaske til de mest utaalmodige Kritikere, fordi jeg ikke kan se bort fra, hvad et katholsk Ugeblad herhjemme burde og kunde være. Jeg tænker her ikke alene paa Formatet, som er for lille, men først og fremmest paa Pladsmangelen. Hvad burde vi ikke bringe uden at have Plads dertil?

To ugentlige Sider om de katholske Missioner vilde dog ikke være for meget; Læserne interesserer sig baade for Efterretninger og Fortællinger derfra. En systematisk Gennemgang af sociale Spørgsmaal, set med katholske Øjne, er saare nødvendig. Vejledning med Hensyn til Teater, Film er paakrævet. Boganmeldelser skulde ikke være for korte. Mange af vore Læsere for-

langer en Fortælling. 2—3 Sider Nyheder fra den katholske Verden kan vi næsten aldrig bringe. Lande som Rusland, Mexiko og Tyskland skulde for Tiden næsten have deres faste Rubrik. Som katholsk Blad i et protestantisk Land burde vi dog ufravendt se paa vore i Troen adskille Brødre, arbejde konsekvent paa en Genforening, interessere os for de højkirkelige Problemer. Den liturgiske Bevægelse burde i Ugebladet have et konstant Talerør. Fremragende Katholiker bør indrømmes mere Plads for slet ikke at tale om principielle Artikler fra Tros- og Sædelæren, Historien etc. Saaledes er der mange Emner, som er af stor Betydning, og som vi maa lade ligge paa Grund af Pladsnangel.

Men har vi da ikke Raad til at udvide? Det er det mest brændende Spørgsmaal, og det maa besvares med: Ikke i Øjeblikket.

1. Vi har stiftet St. Ansgars Fond med Udvidelse for Øje. Men det er langt fra saa stort, at det alene kan bruges som Basis for Udvidelse. Medens et lignende Fond i det katholske Norge allerede er oppe paa over 10.000, som baade Præster, Søstre og Lægfolk har hjulpet med til, er vi ikke naaet længere end til ca. 3000 Kr. (Gironumret er stadig 26773).

2. Kan vi forhøje Abonnementsprisen? En umulig Tankel! Jeg er ganske vist ikke af deres Mening, der kalder Bladet for dyrt; tværtimod tør jeg næsten med Sikkerhed paastaa, at det relativt, nemlig under Hensyn til Arbejdsydelsen og det solide Regnskab, hvor Næring sættes efter Tæring, maaske er det billigste Blad i hele Kongeriget Danmark. Det har den billigste Arbejdskraft: Hele Redaktionen faar tilsammen 150 Kr. om Maaneden, og deraf skal der betales baade Porto til Korrespondance, Udgifter til diverse nødvendige Blade, Løn til Korrekturlæseren samt forskellige andre Udgifter, saa Redaktørens Løn efter Fradrag af det allernødvendigste kommer ned under en bedre Tjenestepiges Løn — Kost og Logis endda ikke iberegnet. Medarbejderne faar intet Honorar for deres Bidrag. Alle de andre Lønninger tilsammen beløber sig til 50 Kr. om Maaneden for Ekspeditionen. Kassererens Arbejde, som næsten ikke kan gøres, hvis man ikke har sit eget Kontor, er uden Vederlag. Et Blik paa Regnskabet, som hvad Grundighed, Aabenhed og Revision angaar, hører til de mest solide i Vikariatet, kan overbevise derom. Men alligevel, Abonnementsprisen kan næppe forhøjes.

Saa ser jeg da foreløbig ingen anden Udvej end større Udbredelse. Meningen med dette Indlæg er i Grunden ingen anden end at opfordre alle, der med Interesse og Velvilje ser paa Ugebladet og vil dets bedste, alle dem, som

den katholske Pressesag herhjemme ligger paa Hjertet, sagligt og uden Hensyn til Person til at arbejde paa Bladets Udbredelse. Dette er slet ikke saa let, og hvis der ikke hersker ubetinget Enighed om dette Maal, kan det slet ikke naas, da Markedet er lille. Det engelske Ugeblad »Universe«, som anses for et meget vel redigeret og udbredt Blad, har naaet et Oplag paa 107.000 Abonnenter bl. ca. 2¹/₂ Million Katholiker i det egentlige England, saa der altsaa kommer et Abonnement for hver 25-30te Katholik. En saadan Procentsats kunde vi slet ikke nøjes med, vi maa sigte betydelig højere. Men for at vi ogsaa kan naa Maalet, maa det staa klart for alle:

1. »Nordisk Ugeblad« er Danmarks katholske Hovedblad, det officielle kirkelige Organ for voksne Katholiker, det er baade Menigheds- og Familieblad, og det er det eneste af den Slags, vi har og kan have: Markedet er for lille til to af samme Slags.

2. »Nordisk Ugeblad« bør være i ethvert katholsk Hjem! Det maa siges til alle, at vi trænger til dem, ligesom de trænger til os, og begge Parter maa arbejde energisk for hinanden. Abonner derfor selv paa Bladet, abonner for andre, agitér for det, slaa dig maaske sammen med andre til at købe det, hvis du absolut ikke kan anderledes.

3. Det vigtigste Pressespørgsmaal herhjemme er for Tiden, at dette Blad udvides og gøres større. Hele den katholske Menighed burde først og fremmest samle sig om denne Presseopgave og løse den til Gavn for det fælles bedste. Thi der kan ingen Tvivl være om, at et stærkt katholsk Blad, som systematisk kan arbejde for den katholske Sag, gavner alle uden Undtagelse, fra Biskoppen ned til Præsterne og Menigheden til den mest ensomme katholske Husmand i et vestjydsk Landsogn. Saalænge vi savner det fyldige og helt fyldestgørende katholske Blad, savner vi et af de vigtigste katholske Trosvaaben. Der kan ikke være Tvivl om, at den, der løfter det katholske Hovedorgan op i et Plan, hvor den katholske Presses samtlige Opgaver kan løses, bliver en af Kirkens største Velgørere herhjemme. — z.

„Dit Ægteskab være helligt.“

Den, som for første Gang hører de vidunderlige Ord: »Jeg elsker dig!« tror at se Himlen aaben og at høre Englenes Sang. Saaledes var det ogsaa gaaet Maria, da Robert hviskede disse tre betydningsfulde Ord til hende.

Saa fulgte der en salig Tid; man lagde Fremtidsplaner;

de to unge Mennesker byggede i Aanden deres fremtidige Rede. Atter og atter talte de med hinanden om det Hjem, som de begge glædede sig til.

»Jeg vil sige dig, kære,« sagde Robert, »at Husets Beliggenhed er enestaaende smuk. Vi to skal naturligvis kun have den ene Etage.«

»Hvor mange Værelser er der, Robert?« spurgte den unge Pige.

»Vi faar en Dagligstue, et Soveværelse og et nydeligt lille Køkken. Rummene er ganske vist ikke ret store, men saa meget videre er Udsigten. Jeg siger dig, at man herinde i Byen vil misunde os den Udsigt.«

Den unge Pige tav et Øjeblik; det saa ud, som om hun overvejede et eller andet. »Er der virkelig saa lidt Plads, Robert? Huslejen er dog ikke saa ganske lille.«

»Nej, helt billigt er det jo ikke,« indrømmede han; »men hvad Pladsen angaar, saa er den dog stor nok til os. To Mennesker behøver ikke mere.«

En fin Rødme steg op i Marias Kinder. »Det kunde vel være nok for os to . . . men det hænder jo da, at to Mennesker ikke bliver ved at være ene . . .«

Hun saa lidt til Siden, saa hun bemærkede ikke, at der tegnede sig en Rynke af Uvilje i den unge Mands Pande. »Aa, tænker du paa saadant noget, Maria? Saa er din Opfattelse af Ægteskabet lovlige gammeldags, synes jeg. Den Slags Tilgift til den ægteskabelige Lykke behøver man dog ikke at stræbe efter lige med det samme!«

»Børn er ikke nogen ubehagelig Tilgift til Ægteskabet,« sagde Maria alvorligt, »de er Ægteskabets Maal og Grund; Børn er en Guds Gave.«

»Som jeg dog foreløbig ikke har i Sinde at bede Vorherre om,« tilføjede Robert i en spøgende Tone.

»Du mener da vel ikke for Alvor, Robert, at vi ingen Børn vil have?« Marias Stemme skælvede ved dette Spørgsmaal; men han trak paa Skuldrene: »Som om det i første Række drejede sig herom ved et Ægteskab; Se nu engang mine to bedste Venner! De har begge været gift i længere Tid; men Børn er der stadig ikke Tale om. I Gaar mødte jeg Ludvig. Han og hans Kone har gjort en pragtfuld Rejse. Og saa Bernhard! Han har købt sig en dejlig lille Bil, og nu suser han og hans Kone rundt i Verden med den . . . Men hvem, der straks skal til at anskaffe en Barnevogn, kan naturligvis ikke tænke paa saadanne Behageligheder,« tilføjede han spottende.

»Men et Ægteskab er dog en alvorlig Sag og ikke en Lystrejse,« indvendte Maria.

»Det er, som man tager det,« sagde Robert i en belærende Tone. »Men jeg tænker, at dine Idéer kun er ro-

mantiske Pigenykker; naar du først er blevet gift, vil du faa et andet Syn.«

»Nej, du tager fejl, Robert, hvis du tror, at jeg vil komme til at se anderledes paa den Sag. I mine Øjne og i enhver ægte Kvindes Øjne er Ægteskabet noget helligt. Menneskehedens vigtigste Pligter er knyttede dertil. I Sammenligning hermed er en Rejse og en Bil rene Ubetydeligheder.«

»Undskyld, Maria, men jeg er nu af en anden Mening. Hvad er man her i Verden for?« — »For at opfylde sine Pligter saa godt som muligt.« — »Pligter! Pligter! Bliv mig fra Livet med det rædselsfulde Ord! Skal man virkelig af egen fri Vilje skabe sig flere Vanskeligheder, end man har i Forvejen? Skal man skabe sig Sorger ved at sætte Børn i Verden?« — »Det ser virkelig ud, Robert, som om du glemmer, at vi ikke er her i Verden udelukkende for vor Fornøjelses Skyld!« — »I hvert Fald er din Livsopfattelse alt andet end morsom!« — Den unge Mand var sprunget op og gik uroligt frem og tilbage i Værelset.

Men Maria sad ganske roligt. Hun saa aabent paa ham og sagde: »Da vi nu engang er begyndt at drøfte den Sag, vil jeg uden Omsvøb sige dig min Mening om Ægteskabet; saa faar der komme ud af det, hvad der vil. For mig er Ægteskabet et Sakramente, en hellig Stand i Overensstemmelse med Guds Vilje. Den Lykke, som jeg haaber at finde i det, er knyttet til hellige Pligter. Jeg har ikke i mindste Maade til Hensigt at unddrage mig dem. Nej, jeg tilstaar aabent, at jeg glæder mig til at blive Moder . . . Moder til dine Børn, Robert,« tilføjede hun sagte.

Men den unge Mand saa ikke den jomfruelig-moderlige Ynde, som forklarede det smukke Pigeansigt. Han saa i Aanden kun eet: en snæver Bolig — smaa, grædende Børn — en Kone, som ikke mere tilhørte ham alene!

»Hør nu, Maria, mit sidste Ord i denne dumme Sag — jeg betakker mig for Børn i Ægteskabet! Navnlig da i de første Aar. Man skal dog vel først og fremmest selv have noget ud af Livet . . . Senere — maaske!« tilføjede han tøvende. »Nu skal du være fornuftig, Maria; senere vil du være mig taknemmelig for det!« Han forsøgte at gribe hendes Haand, men hun unddrog ham den. »Under saadanne Forudsætninger kan jeg ikke blive din Hustru, Robert! Skal jeg nogen Sinde gifte mig, saa skal mit Ægteskab være helligt, efter Guds Vilje, ikke blot et Paaskud til at føre et ansvarsløst Liv i Nydelsessyge, saadan som du forestiller dig det!«

Det var hæsle Ord, som nu hensynsløst flød fra den

ophidsede unge Mands Læber, Ord, som maatte saare den rene Pigesjæl paa det dybeste. Men hvert af disse Ord uddybede det Svælg, som saa pludseligt havde aabnet sig imellem de to Mennesker, og ned i det sank hin Følelse, som de begge havde holdt for Kærlighed . . .

Saa blev Døren hastigt revet op og smækket til igen. Lyden af hans Skridt tabte sig. Maria sad alene ved Bordet. Hendes Hoved faldt tungt ned paa hendes foldede Hænder. Men fra hendes Hjerte, som lige havde gennemstridt saa tung en Strid, lød det manende, men tillige som en Bøn: »Mit Ægteskab skal være helligt!«

Ved C. H.-S.

Paa Lytterpost.

Sønd. d. 24.-2. Kl. 13,50—14,10: Sprog for Viderekomne: Prof. Dr. Walter A. Berendsohn: »**50 Jahre Einfluss skandinavischer Literatur in Deutschland** (1878—1928)«. Professoren omtalte Ibsen, Georg Brandes, Knut Hamsun, Strindberg, I. P. Jacobsen og Selma Lagerlöf og nævnte Sigrid Undset, Herman Wildenvey, Jacob Bull, Jeppe Aakjær og Bjørnson, men forbigik Johannes Jørgensen. Vel er J. J. maaske ikke velset alle Vegne i Tyskland nu efter hans stærke Stillingtagen for Modparten under Verdenskrigen (»Klokke Roland«); men i en Del af Tiden 1878—1928 har hans Indflydelse i Tyskland dog nemt kunnet sidestilles med en Del af de nævnte Herrers. I et historisk Foredrag maa man ikke lade sig lede af sin nutidige Antipathi.

Lörd. d. 9.-3. Kl. 19,30—20,00 fortalte Biblioteksdirektør Th. Døssing »**Rejseindtryk fra det tredje Rige**«. Foredraget var til at begynde med baaret af Sympathi for det nye Tyskland; men Sympathien forsvandt, da Talen faldt paa Videnskabens Vilkaar og Racetheorien. De religiøse Brydninger omtaltes ogsaa; bl. a. hed det: »*Man ser i danske Aviser ofte Kirken, særlig den protestantiske Kirke, fremhævet for sin Modstand mod Nazismen; men den protestantiske Modstand har svigtet paa væsentlige Punkter; den protestantiske Kirke har f. Eks. ikke, saaledes som den katolske Kirke, protesteret mod Jødeforfølgelsen . . . Nazismen er Hedenskab . . . I den protestantiske Kirke er længe før Nazismen Nationalismen blandet ind i Kristendommen.*« D. omtalte som Eksempel paa det sidste en uhyggelig nationalistisk Altertavle, han havde set i en protestantisk Kirke. *Ignatius.*

NYE BØGER.

P. Leo v. Rudloff O. S. B., Kleine Laiendogmatik. Fr. Pustet, Regensburg, 1934. 218 S. RM. 2,20.

Kort og klart er i denne Bog hele den katholske Tros-lære lagt frem, der mangler intet i Kirkelærens impone-rende Bygning, hvis Arkitektur vi kender fra Barndoms-aar, og som vi lærer mere og mere at beundre, alt som Tiden gaar, og vi iagttager, hvordan ogsaa andre ser op til den. En Bog som denne egner sig udmærket til Over-sættelse, den tager ikke megen Plads — ca. 50 Sider er op-taget af Kildeprøver til de enkelte Dogmer og af Henvin-inger til Bøger med videre Uddannelse for Øje, og kunde eventuelt bortfalde — og imødekommer saaledes Tidens Trang til korte, fyldestgørende Oversigter for praktisk Brug. —z.

Den hellige Theresia af Jesus' Liv, skrevet af hende selv. Oversat til Tysk af P. Aloysius Alkofer Ord. Carm. Disc. indb. 545 S. Mk. 9,—. Kösel & Pustet, München.

Om denne Bog siger Biskoppen af Regensburg, Michael Buchberger: »Denne Bogs Indhold er Guld. Den vil virke opbyggende paa alle Læsere, den vil afklare og uddybe det indre Liv, ligesom den giver et Indblik i Hemmelig-hederne ved Guds Kærlighed og Naade. Den, der vil trænge ned i den ægte Mystiks Dybder, den, der vil lære et gud-indviet, gudbenaadet mystisk Liv og Stræben at kende i dets Kampe, Lidelser og sjælelige Glæder, skal læse denne Bog. Den er ikke tænkt, den er levet; den er ikke blot skrevet for at blive læst, men for med Guds Naades Hjælp at blive efterlevet. Det er et talende Bevis for Nutidens religiøse Stræben, at den tyske Oversættelse af denne Auto-biografi nu for tredje Gang siden 1905 udkommer i et me-get stort Oplag. Gid den i den foreliggende nye Udførelse, som man kan se, der er ofret meget Arbejde og Omhu paa, atter maa finde talrige Venner.« A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

St. Josefssøstrenes Festdag.

Atter hvilede Festdagsstemning over St. Josefssøstrenes Noviciat paa Strandvej, Mandag d. 18. ds. 5 Søstre iførtes den hellige Ordensdragt, 6 aflagde de første Løfter og 10 de evige Løfter. Den højtidelige Handling blev foretaget af Pater R. v. Poquet. I sin Prædiken talte Pateren om den Lykke at være udvalgt til at tjene Gud i den hellige Or-densstand. Kl. 7,30 var der Levitmesse, assisteret af Pastor Hake og Pastor Fischer.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Et hemmeligt Konsistorium.

»Osservatore Romano« offentliggør den officielle Indbydelse til det hemmelige Konsistorium den 1. April i. A., ved hvilken Lejlighed Pius XI vil besætte de ledige Bispesæder og høre Kardinalernes Votum i Sagen: de salige Martyrer Kardinal John Fishers og Kansler Thomas More's Helgenkaaring. Samtidig vil den Hellige Fader udnævne Kardinalstatssekretær Pacelli til den hellige romerske Kirkes Camerlengo. Det er Camerlengoens Pligt under den Hellige Stols Sedisvakance at varetage Forvaltningen af hele Kirken. Kardinalcamerlengoen for den romerske Kirke maa ikke forveksles med Camerlengo for det hellige Kollegium, en Purpurbærer, som hvert Aar vælges af Paven som Skatmester for det hellige Kollegiums Kasse. Indvarslingen til dette Konsistorium nævner ikke nye Kardinaler, hvilket kunde tyde paa, at disse efter al Sandsynlighed ikke skal vælges under Konsistoriet den 1. April. Med Bestemthed kan dette dog ikke siges.

Lenin, Lucifer og Satan.

En Hongkong-Avis oplyser, at ifølge Meddelelse i meksikanske Aviser har Guvernøren for den stærkt kirkefjendtlige Stat Tabasco (Meksiko), Garrido Canabal, givet sine Børn Navnene: Lenin, Lucifer og Satan. Tabasco er som bekendt den Stat i Meksiko, som først ved Lov indførte Indskrænkninger i Præsteantallet. Den meksikanske Præsident, Calles, sætter Guvernør Canabal meget højt — »et Mønster paa en Guvernør« har han kaldt ham.

Svejts' Nationalhelgen hædres.

I Nærværelse af Biskoppen af Chur, Repræsentanter for de forskellige Kantoners Øvrigheder og under stor Deltagelse fra Befolkningens Side blev de jordiske Levninger af Svejts' Nationalhelgen, Nikolaus v. d. Flue, d. 16. Dec. overført til Sognekirken i Sachseln (Unterwalden). Ved denne Lejlighed fremhævede Hr. Philipp Etter, et af de to katolske Medlemmer af den svejtsiske Forbundsregering, den Saliges Liv og uforgængelige Fortjenester som et Forbillede for den nuværende Generation. Det er en historisk Kendsgerning, at denne Skytshelgen for 450 Aar siden paa Landdagen i Stans i sidste Øjeblik frelste Svejts fra en truende Borgerkrig.

Exercitier i Jylland.

Hvor tidt har jeg ikke hørt den Klage: »Københavnerne kan sagtens, de har Exercitier tæt ved, og vi skal først betale den dyre Rejse, inden vi kan faa Del i saadanne Goder!« I Aar holdes Exercitier midt i Jylland, paa St. Ansgars Skolehjem ved Horsens, fra Onsdag Aften i den stille Uge til Paaskelørdag Aften. (De, der skal paa Arbejde Paaskelørdag, kan dog afslutte Langfredag Aften). De holdes for unge og ældre Mænd, og der er Plads til 50, om det skal være. Horsens ligger ret centralt for den største Del af Jylland, og mange unge kan sikkert cykle derned og spare Rejsepengene. Hele Opholdet — alt iberegnet — koster fem Kroner, billigere kan det ikke være, og vi maa takke Brødrene for deres store Imødekommehed. Eksercitiene ledes af Pater *P. Nøsen S. J.*, hvis ildfulde Sind og fængslende Tale de fleste kender. Anmeldelser bedes sendt snarest til Forstanderen, Broder Ludgerus, Sølyst pr. Horsens. J. K.

Katholsk Børnehjælpsdag.

Taler ikke denne Overskrift til vore bedste Følelser?

Hvem vil ikke gerne være med til at støtte os i vort betydningsfulde Arbejde, at opdrage Menighedens forældreløse og daarligt stillede Børn. — Der maa bringes store Ofre i vore Dage for at skaffe Husly, Føde og Klæder til den lille Flok, som er betroet os. — Bliv ikke træt, fordi vi hvert Aar kommer igen og beder, men betænk hvem Bønnen gælder, de smaa, som Vorherre elskede højst her paa Jorden. — En Skærv til dem vil bringe rig Velsignelse over Giveren.

Kom derfor og besøg vor Basar Palmesøndag d. 14. April fra 9—19 og Mandag d. 15. fra 10—15, Bredg. 69, St. o. G. Paa Bordene findes lidt for enhver Smag. Byd Lykken Haanden, og træk i Tombolaen, og glem ikke den fristende Restaurant.

St Vincents Kollekt.

I St. Ansgars-, Sakraments-, Rosenkrans- og Jesu Hjerter Kirke holdes Kollekten den 3die Søndag i Fasten (24. Marts) til Fordel for Vincentsforeningen for katholske Damer (katholsk Menighedspleje).

Husk! at **Jørgen Bendix' Koncert** er paa Mandag d. 25. Marts. Det er et saa herligt Program og saa udmærkede Kunstnere, at det fortjener vor Opmærksomhed, ikke mindst fordi J. B. er vor Trosfælle.

Ung Mand med egen Cykle kan faa Plads som Bud fra 9—17. 15 Kr. ugentlig. Telf. Eva 2582 x.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

ungt Menneske som Bybud, helst m. Cykle, vedkommende maa være villig til andet Arbejde ved siden af Cykling; ung Pige i Hjemmet.

Plads søges:

af Landmand (4 $\frac{1}{2}$ Aar i Amerika) som Forvalter ell. lign.; en Mand som Gaardmand eller Vicevært; en dygtig Husbestyrerinde; en Ene pige, samt af en Mand ved Vinduespuddning.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Marts.

24. S. 3. **Søndag i Fasten.**
 25. M. **MARIAS BEBUDELSE.**
 26. Ti. Ferialdag.
 27. O. Johannes af Damaskus.
 28. T. Johannes af Capistrano.
 29. F. Ferialdag.
 30. L. Ferialdag.

Marts-April.

31. S. 4. **Søndag i Fasten.**
 1. M. Ferialdag.
 2. Ti. Frans af Paula.
 3. O. Ferialdag.
 4. T. Isidor.
 5. F. Vincents Ferrer.
 6. L. Ferialdag.

Marts.

Ugens Messebønner.

24. S. 3. **Søndag i Fasten** (208—205); 2. *Sæt Bønner*: Gabriel; Ærkeengel (855—690); Slutningsevng.: Gabriels ([84]—[89]).
 25. M. *Marias Bebudelse* (858—697); 2. Ferialdagen (213); Slutningsevng.: Ferialdagens (216).
 26. Ti. † Ferialdag (218); 2. Om de helliges Forbøn ([120]), 3. For de levende og de døde ([125]).
 27. O. Johannes af Damaskus (860—699); 2. Ferialdagen (222), Slutningsev.: Ferialdagens (224).
 28. T. Johannes af Capistrano (863—702); 2. Ferialdagen (227), 3. Om de helliges Forbøn ([120]); Slutningsevng.: Ferialdagens (229).
 29. F. Ferialdag (231); 2. og 3. som Tirsdag.
 30. L. Ferialdag (238); 2. og 3. som Tirsdag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.K.: Sønd. 24. Marts Kl. 8^{1/2}.

Firmelsens Sakramente meddeles i Roskilde 2. Paaskedag Mandag d. 22. April Kl. 10.

Danske Kvinders Katholske Forbund afholder sit sidste Foredrag i Vinter i Vesterhus **Mandag d. 25. Marts Kl. 20 pr. Cand.** polyt. Berrit Fiehn taler om: **Tre Kunstnerinder.** Alle er velkomne, baade Mænd og Kvinder. Fælles Kaffe bord à 50 Øre. Sangbogen medbringes. *Styrelsen.*

Hele Verden over lader den internationale Kvinde-Union læse en Messe d. 25. Marts. For **Danske Kvinders Katholske Forbund** læser Hs. Excellence Biskoppen Messen i det biskoppelige Kapel **Mandag d. 25. Marts Kl. 8^{1/2}.** Medlemmerne opfordres indtrængende til at give Møde. *Styrelsen.*

A.C. Onsdag d. 27. Marts Kl. 20: **Ekstraordinær Generalforsamling** med flg. Dagsorden: Behandling af Forslag om en Tilføjeelse til A. C.'s Love. *Administratores.*

Malerisk virkende **Broncerelief** (Haandarbejde), tænkt som Altertavle sælges billigt. Kan beses hos Ciselør B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Værksted for Kunsthaandværk.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 21. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 13.

Søndag den 31. Marts

1935

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Spiritismen. — En Stjerne, der faldt ned fra Himlen. — Hvem er mest tolerant? — En mandig Tale mod Barnemordet. — Den tyske Kirkekamp fortsættes. — Bolschevismen i Mexiko. — Moderne religiøs Kunst i Frankrig. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Sluttet.)

C. Børnenes Pligter.

Børnenes Pligter overfor Forældrene er mangfoldige; de vigtigste er: Lydighed, Ærbødighed, Kærlighed og Hjælpsomhed.

I. Lydighed.

Den Pligt, der fremfor nogen anden paahviler Børnene er: barnlig Lydighed. Dette Emne er særlig aktuelt i vore Dage. Vel sandt, ulydige Sønner og Døtre har der været til alle Tider, men de var dog klar over, at de handlede forkert, naar de salte sig op mod deres Forældre. I vore Dage derimod benægter Børnene simpelthen Forældrenes Ret til at byde og befale over dem. De hævder selv at være ansvarlige for deres Handlinger og paastaar, at de ikke behøver at staa Forældrene til Regnskab for deres Opførsel og Levevis. De synes ganske at have glemt Pauli alvorlige Ord i Romerbrevets XIII Kapitel, hvor han siger: »Hvert Menneske være de høje Øvrigheder underdanig; thi der er ikke Øvrighed uden af Gud; men de Øvrigheder, som ere, har Gud beskikket, saa at hvo, som sætter sig imod Øvrigheden, imodstaar Guds Anordning; men de, som

imodstaa, skulle faa deres Dom.« — Til denne Øvrighed hører — ifølge Guds og Naturens Anordning — først og fremmest Forældrene. Manende og alvorsfulde er ogsaa følgende Linier fra Hebræerbrevets XIII Kapitel: »Lyder Eders Vejledere og værer dem hørige; thi de vaage over Eders Sjæle som de, der skulle gøre Regnskab, at de maa kunne gøre dette med Glæde, og ikke sukkende; thi dette er Eder ej gavnligt.« — Maatte Guds Røst, der gennem disse hellige Ord taler til Børnene, maatte Samvittighedens Stemme, der er selve Naturens Stemme, maatte de begge tale deres indtrængende Sprog om Lydighed overfor Forældrene — tale saaledes, at de ikke blot bliver hørt, men adlydt! Maatte Børnene og den opvoksende Ungdom af Barn-Jesus i Nazareth lære at være deres Forældre underdanige, at de — i Lighed med Ham — maa forfremmes ikke blot i Alder, men ogsaa i Visdom og Yndest hos Gud og Mennesker. (Jvnfr. Luc. II, 52.)

Lydighed overfor Forældrene bør for Børnene være en hellig Pligt, og denne Lydighed bør være altomfattende, i saa Fald vil den nemlig bringe rig Velsignelse med sig.

1) Lydighed over for Forældrene bør være en hellig Pligt, saasandt den indskærpes baade af Gud og af selve Naturen — rent bortset fra, at det — som nævnt — er saare godt og gavnligt for Børnene at adlyde deres Forældre.

a) Gentagne Gange er der i Den Hellige Skrift Tale om Børnenes Lydighed overfor Forældrene. Mest kendt er vel nok det fjerde Bud: »Ær din Fader og din Moder«, men ogsaa andre Steder indskærper Skriften denne Lydighed, saaledes i Salomo Ordsprog, hvor Gud siger: »Hør, min Søn! din Faders Undervisning, og forlad ej din Moders Lov; thi de ere en yndig Krans til dit Hoved og Kæder til din Hals« (Ordspr. I. 8—9); og: »Min Søn! bevar din Faders Bud, og forlad ikke din Moders Lov. Knyt dem til dit Hjerte for stedse, bind dem om din Hals! Naar du vandrer, skal den lede dig, naar du lægger dig, skal den bevare dig, og naar du vaagner, skal den tale til dig. Thi Budet er en Lampe og Loven et Lys, og Undervisningens Revselse er Vejen til Livet.« (Ordspr. VI, 20—23.) Om dette samme Emne siger Paulus i Epheserbrevet, Kap. VI, I: »I Børn! adlyder Eders Forældre i Herren, thi dette er ret. Ær din Fader og din Moder (dette er jo det første Bud [paa den anden af Lovens to Stentavler] med Forjættelse), at det maa gaa dig godt, og du maa leve længe paa Jorden.« Og i Brevet til de Colossenser siger han: »I Børn! værer Forældrene lydige i alle Ting, thi dette er velbehageligt for Herren.« (Col. III, 20.)

Det skønneste Eksempel paa underdanig Lydighed over-

for disse Guds Bud og Befalinger fra Den Gamle og den Nye Pagt har Guds egen Søn givet ved sit Liv i Nazareth — ikke blot i Barndomsaarene, men lige til Han fyldte 30 Aar og drog bort fra Barndomshjemmet for at begynde sin offentlige Virksomhed. Følgelig er ingen for stor og voksen, for erfaren og klog til at adlyde sine Forældre og være dem underdanig.

b) Selve Naturen kræver ogsaa, at Børnene skal adlyde deres Forældre. Under sin Opvækst trænger Barnet til Hjælp og Støtte, til Mad og Drikke, til Husly og Klæder, til Oplysning og Vejledning, til Raad og gavnlige Formaninger, ellers bliver dets Udvikling forkvaklet og yderst mangelfuld, og det bliver til et for Samfundet unyttigt — ja maaske endog farligt Individ. Forsømte og forældreløse Børn beviser med al ønskelig Tydelighed Sandheden heraf. Men naar Forældrene ifølge Naturens Anordning har Pligt og Ret til at tage sig af Børnenes timelige og aandelige Opdragelse og Uddannelse, har disse følgelig Pligt til at adlyde dem.

c) Endelig er det for Børnene selv saare godt og gavnligt at adlyde deres Forældre, thi disse tilsigter ved Udøvelsen af deres Forældremyndighed kun Børnenes timelige og aandelige Vel baade nu og i Fremtiden. De tilstræber at fremelske i Børnene: Forekommenhed, Eftergivenhed, Tjenstvillighed, indbyrdes Fred og Fordragelighed, Guds frygt og gode Sæder, det fornødne Forraad af Kundskab og Viden, Lyst til og Interesse for deres Arbejde, altsammen Ting, der er til uvurderlig Gavn og Nytte for Børnene selv. Hvor rammende er ikke Den Hellige Johannes Chrysostomi Ord om Børnenes Lydighed overfor Forældrene: »Børn, der ikke kender til Lydighed, hører op med at være Børn og bliver til vilde Dyr.« Maatte alle Børn forstaa den dybe Sandhed af disse Ord og fatte den alvorlige Beslutning: i Lydighed overfor Naturens og Guds Bud — og i deres egen Interesse at vise deres Forældre den skyldige Underdanighed og Underkastelse.

2) Børnenes Lydighed overfor Forældrene skal endvidere være al t o m f a t t e n d e. Thi Paulus siger udtrykkelig: »I Børn! vær forældrene lydige i alle Ting, thi dette er velbehageligt for Herren.« (Col. III, 20.) Derfor skal Børnene adlyde deres Forældre, naar disse forbyder dem at komme sammen med visse Kammerater og Venner enten af deres eget eller af det andet Køn, naar de nedlægger Forbud mod at deltage i visse Møder og Sammenkomster, eller naar de nægter dem Tilladelse til at færdes i visse Kredse. Ligeledes skal Børnene adlyde, naar Forældrene giver Befalinger med Hensyn til Udøvelsen af de religiøse Pligter, det være sig Morgen- og Aftenbønnen, Søndags-

messen, Modtagelsen af Sakramenterne — eller Indmeldelse i visse fromme Foreninger.

Glemmes maa det dog ikke, at Paulus udtrykkelig befaler Børnene at adlyde deres Forældre »i Herren«. Skulde Forældrene derfor befale noget, der er i afgjort Strid med Naturens, Guds eller Kirkens Love, da bør Børnene naturligvis ikke adlyde Forældrene, thi da adlyder de dem ikke »i Herren«. Saadanne Tilfælde er desværre ikke utænkelige, især i vore Dage. Men Børnene bør da svare i en ærbødig og høflig Tone, at deres Samvittighed forbyder dem at rette sig efter Forældrenes Bud og Befalinger.

3) Den barnlige Lydighed og Underdanighed bringer Børnene rig Velsignelse; derom belærer Evangelisten Lucas os, idet han i sit Evangelium siger om Jesus, der var sine Forældre underdanig: »Og Jesus forfremmedes i Visdom og Alder og Yndest overfor Gud og Mennesker.« (Luc. II, 52.) Med Rette siger den kendte, franske Forfatter Besson derfor ogsaa: »Du vil vide at sejre, forsaavidt du har vidst at lyde. Har du lært at lyde, tør jeg love dig Sejr over dit Sind og over dig selv.« Egnede til Overvejelse er ogsaa følgende Ord af Den Hellige Fader: »Frivillig Fattigdom er noget stort, Kyskhed noget større, men Lydighed er dog størst, thi Fattigdom vedrører den ydre Verden, Kyskhed Sansernes Verden, men Lydighed Aandens og Sjælens Verden. Lydighed vinder os vore Medmenneskers Velbehag. Lydighed forlener hver lydig Søn og Datter med en Æres- og Sejerskrans i Forældres, Slægts og Venners Øjne — og maner til Efterfølgelse. Ved at adlyde sine Forældre adlyder man Gud selv, saa sandt disses Røst er Guds Røst, deres Bud Guds Bud og Befalinger, deres Ønsker Guds Ønsker. Ved Lydighed vinder man derfor ogsaa Guds Velbehag og Velsignelse, saa sandt Skriften siger: »Herren gjør dem til Behag, som Ham frygte, og Han hører deres Bøn og frelser dem.« (Ps. CXLIV, 19.)

II. Ærbødighed.

Børnene skal ære deres Forældre, thi disse er dem i Guds Sted, og den Myndighed, hvormed de befaler over dem, er givet dem af Gud. Desforuden har Forældrene paa Grund af deres Alder og Livserfaring Krav paa Ærbødighed og Respekt. Ægteskabet er af Christus blevet op-højet og gjort til et Sakramente, i Kraft af hvilket Mand og Hustru paa sakramental Vis knyttes til hinanden, som Kristus er knyttet til Kirken. I den katholske Familie svarer Faderen følgelig til Kristus, Moderen til Kirken. Som Børnene viser Ærbødighed overfor Kristus og Kirken, bør de derfor ogsaa ære deres Fader og Moder.

Denne Ærbødighed bør ikke være en Tanke og Følel-

sessag alene, den skal ogsaa vise sig i Ord og Gerning. Derfor staar der ogsaa i Visdommens Bog: »Hvo som frygter Herren, skal ære sin Fader og tjene sine Forældre som Herskere. Ær din Fader i Ord og Gerning, at hans Velsignelse maa være over dig. Thi Faderens Velsignelse befæster Børnenes Huse, men Moderens Forbandelse opriver deres Grundvolde.« (J. S. Viis. III, 6—8.)

Børnene skal derfor altid behandle deres Forældre med Ærbødighed — f. Eks. ved at tie stille, naar de taler, ved altid at give dem Forrangen og Ærespladsen, ved altid at hilse ærbødigt paa dem, ved at tiltale dem høfligt og beskedent, ved aldrig at svare paa en saarende og fornærmende Maade og ved beredvilligt at tage imod Irettesættelser og gavnlige Raad og Formaninger. Helgenerne har paa dette Omraade ofte givet de skønneste Eksempler. Saaledes fortælles der om Den Hellige Thomas Morus, Englands fromme og kloge Rigskansler, at han selv som voksen havde for Skik at knæle ned, bede sin Fader om Raad og Vejledning og anmode om hans Velsignelse.

Børn, der optræder uhøfligt og uforskammet overfor deres Forældre, fortjener den højeste Grad af Misbilligelse, saa sandt Skriften siger: »Hvo som fornærmer sin Fader og bortjager sin Moder, er en Søn, som gør til Skamme og Vanære.« (Ordspr. XIX, 26.) Hvor uværdigt er det ikke ogsaa for en Søn eller Datter at gøre Nar af sine Forældre, spottende at efterabe dem eller give dem Øgenavne. Om saadanne unaturlige Sønner og Døtre siger Skriften med fuld Føje: »Et Øje, som spotter Faderen og lader haant om at lyde Moderen, det skulle Ravnene ved Bækken udhugge, og Ørneunger skulle æde det.« (Ordspr. XXX, 17) Endnu mere formasteligt er det naturligvis at vove at lægge voldelig Haand paa sine Forældre, hvad enten det sker af Ondskab eller i Lidenskab — saa formasteligt er det, at Den Hellige Skrift om saadanne unaturlige Børn siger: »Hvo som slaar sin Fader eller Moder er skyldig at dø.« (II Mos. XXI, 15.)

Selv naar Forældrene er vanskelige at omgaas, bør Børnene vise dem Ærbødighed og Respekt og søge at skjule deres Fejl for Omverdenen. Det samme gælder, naar Forældrene bliver gamle og graa, og Alderdommens mangehaande Vanskeligheder undertiden kan gøre Livet tungt og trist for de Unge i Hjemmet. Til saadanne Unge har følgende smukke Formaning fra Jesu Siraks Visdom Bud: »Kære Barn! hjælp din Fader i hans Alderdom, og bedrøv ham ej, medens han lever. Og om han mister sin Forstand, saa vær overbærende, og vanær ham ikke, fordi du staar i din Kraft. Thi Barmhjertighed imod en Fader skal ikke glemmes, og det skal blive dig en Oprensning

for dine Synder. Og Herren skal ihukomme dig paa din Trængsels Dag; som mildt Vejr virker paa Is, saa skulle dine Synder svinde hen. Som en Gudsbespotter er den, som forlader sin Fader, og forbandet af Herren er den, som gør sin Moder vred.« (J. S. Viis. III, 11—15.)

Den dybeste Foragt fortjener ogsaa den Søn eller Datter, der har opnaaet Rigdom og verdslig Ære og Magt, og som derfor skammer sig over sine fattige Forældre. Hvor helt anderledes bar Joseph i Ægypten sig ikke ad overfor sin gamle Fader, Jakob, og sine Brødre. Maatte dette Eksempel tjene til Efterfølgelse for enhver Søn og Datter.

III. Kærlighed.

Børnenes Lydighed og Ærbødighed overfor Forældrene bør have sin Rod i deres Kærlighed til dem, thi uden denne bliver selv den mest blinde Lydighed og den største Ærbødighed kun til Slaveri og Trældomsfrygt. Desværre synes det tit og ofte at koste Børnene den største Møje og Anstrengelse at vise Forældrene den skyldige Kærlighed. De opfører sig, som om Forældrene var deres erklærede Fjender, skønt de er deres eget Kød og Blod og deres største Velgørere. Ja, ingen Velgørere vil nogen Sinde kunne have gjort saa meget for Børnene, som Forældrene har gjort. Hvor ofte bliver Faderen ikke gammel og graa, Moderen udslidt og syg før Tiden, fordi de har kæmpet og døjet, lidt og stridt for deres Børn! Hvor er det muligt andet end af ganske Hjerter at elske saadanne Forældre og føle den dybeste og varmeste Taknemmelighed overfor dem! Med Rette siger Forfatteren til Jesu Siraks Visdom derfor ogsaa: »Ær din Fader af ganske Hjerter, og glem ikke din Moders Smerter! Kom i Hu, at du er blevet til ved dem, og gengæld dem, hvad de har gjort for dig.« (VII, 28—29.)

Børnenes Kærlighed vil varme Forældrenes Hjerter, den vil lyse som en Sol for dem i deres Livsaften og være den største og skønneste Belønning for al deres Møje og alle deres Ofre.

IV. Hjælpsomhed.

Om Børnenes Pligt til at hjælpe deres Forældre kan der ingen Tvivl være. Det er kun en retfærdig Gengældelse for alt, hvad de har modtaget af dem saavel af timelige som aandelige Goder. Selv den verdslige Lovgivning forpligter Børnene til — om fornødent — at understøtte deres Forældre. I endnu højere Grad forpligter selve Naturen og Gud dertil. Derfor siger Den Hellige Ambrosius af Mailand ogsaa: »Ernær din Fader, og bespis din Moder. Din Moder har nægtet sig selv det nødtørftigste for din Skyld, hun har født dig med Smerte og vaaget over dig med Angst

og Taarer under din Opvækst. Skulde du da lade hende lide Nød!« — En særlig hellig Pligt har Børnene til at hjælpe og bistaa deres Forældre, naar Lidelser og Sygdomme melder sig. Desværre overlader Børnene dem tit til sig selv eller henviser dem til fremmed Hjælp og lægger ved deres Ligegyldighed og Hensynsløshed deres Forældre i en altfor tidlig Grav. Dog, ve saadanne Børn! Guds Retfærdighed skal vide at ramme dem og berede dem en lignende tragisk Skæbne, naar deres egen Livsaften engang kommer.

Ogsaa i aandelig Henseende bør Børnene bistaa deres Forældre. Især skal de bede for dem i Sorgens og Sygdommens Stunder, drage Omsorg for, at de rettidigt modtager Sakramenterne, naar Døden nærmer sig — og bede for dem efter deres Død.

1) For Børnene er Forbønnen en almindelig Kristenpligt; derfor siger Apostlen Jakob ogsaa i sit Brev: »Beder for hverandre, at I kunne vorde frelste; en Retfærdigs Bøn formaar meget, naar den er udholdende.« (V, 16.) Denne Pligt til Forbøn gælder naturligvis først og fremmest ens egne Forældre, især i Sygdommens og Prøvelsens Stunder.

2) Bliver Forældre ramt af en alvorlig Sygdom, bør Børnene drage Omsorg for, at de rettidigt modtager Kirkens Sakramenter, medens Tanken endnu er klar og Talen i Behold, at de — om det lakker mod Afslutningen — paa bedste Maade kan blive trøstet og styrket til den sidste store Vandring. Hvor forkasteligt handler ikke de Børn, der først tilkalder Præsten, naar deres Fader eller Moder allerede er bevistløs eller paa det yderste. De berøver derved den døende Sakramenternes Styrke og Trøst og udsætter vedkommende for at gaa ind i Evigheden med Synder og Syndestrafte paa sin Samvittighed. Sørger man derimod i Tide for, at den Syge modtager Sakramenterne, da har de Efterladte allerede heri en stor Trøst, hvis Døden virkelig indtræffer.

3) Efter Forældrenes Død paahviler der endnu Børnene en sidste, hellig Pligt: at bede for de Afdøde, saa sandt Skriften siger: »Det er en hellig og helsebringende Tanke at bede for de Afdøde, at de maa vorde frelste fra deres Synder.« (II. Mak. XII, 46.) Dette er langt bedre og de Afdøde langt mere gavnligt end en nok saa stilfuld Begravelse eller en aldrig saa kostbar Gravsten. De Efterladtes Forbøn og Bivaanelsen af det hellige Messeoffer er det eneste, de har Behov — for at de maa hvile i Fred.

Kristne, katholske Forældre! Højtelskede i Herren! Det er en usigelig Glæde for Vort Faderhjerter at vide, at Vor Røst gennem Vort Hyrdebrev naar ud selv til dem af Eder, der befinder sig i de fjerneste Egne af Vort Vikariat. I Fjor og i Aar har Vi lagt særlig Vind paa at indskærpe Eder

Familiens og dens enkelte Medlemmers Pligter, i fuld Forvisning om, at kun hvis vore katholske Familier lever deres Liv i Lighed med Den Hellige Familie i Nazareth, tør Vi haabe paa Vækst og Velsignelse for vor hellige Kirke i Danmark. Maatte I da beredvilligt lytte til dette Vort Hyrdebrev, naar det i Fastetiden oplæses fra Vikariatets Prædikestole; maatte I paany overveje det med Alvor og al god Vilje, naar det udkommer i Ugebladet — og først og sidst — maatte I alle med redebont Sind forme Eders Familieliv efter de Regler, Vi her har fremsat — Eder selv til Gavn, Os til Glæde og Gud til evig Ære.

Givet i København paa Hellig Ansgars Fest, A. D. 1935.

† JOS. BREMS
Apost. Vikar.

Spiritismen.

Offentligheden har i de sidste Uger med stor Interesse beskæftiget sig med to Processer, der begge havde mere eller mindre med Spiritisme at gøre. I Norge drejede det sig om Byfoged Dahls mystiske Død d. 8. Aug. 1934, som hans Datter, Fru Ingeborg Køber, i en Seance af 4. Dec. 1933 havde forudset. Herhjemme skal der have været afholdt Seancer i Forbindelse med Dommer Eidesagen. Nedenstaaende Artikel vil derfor kunne regne med aktuel Interesse. — — *Red.*

Med visse Mellemlum gaar der store spiritistiske Bevægelser hen over Folkeslagene, blandt hvilke i Regelen dog de katholske forbliver mindst paavirket. Skønt der ikke for Øjeblikket blæser nogen gunstig Vind for Spiritismen herhjemme, vil det maaske alligevel ikke være uden Interesse for Ugebladets Læsere at se en lille sammenhængende Redegørelse for den saa ofte omtalte aandelige Bevægelse. En af de bedste Kendere af Spiritismen er den engelske Jesuit Father Thurston, til hvis Fremstilling de følgende Linier i det væsentlige støtter sig. Han er ikke saa absolut negativt indstillet over for de spiritistiske Fænomener som en anden engelsk Præst, en Dominikaner, der ved snilde Tricks er i Stand til at eftergøre tilsyneladende alle Mærkværdigheder inden for Spiritismen.

I. Spiritismen er en Religion.

Ingen, som vil gøre sig den Ulejlighed at kaste et Blik hen over Avertissementerne i et Spiritistblad, vil længe være i Tvivl om, at de fleste af Spiritismens Tilhængere ser paa den som en Religion. Vi finder Annoncer fra en Del spiritistiske Samfund, der kalder sig selv for Foreninger, Sammenslutninger, Alliancer, men ogsaa fra andre,

der frit og aabent bekender sig som »Kirker«, der er rede til at opfylde alle en saadans Funktioner. Ofte samles Spiritisterne i private Hjem, hvor der kun er Plads til et begrænset Antal Mennesker, men heller ikke sjældent finder man kirkelignende Bygninger. Og de holder Gudstjenester med Bønner og Salmesang, ligesom Talerne, der holdes baade i og udenfor Trance, i høj Grad har Lighed med Prædikener. Der er ingen Tvivl om, at det religiøse Indhold af de Meddelelser, der siges at komme fra den anden Side af »Forhænget«, er en Sag af overordentlig stor Betydning for de fleste af dem, der slutter sig til Spiritismen.

Men ved dette vigtige Punkt begynder netop de mangfoldige Meningsforskelle, som har været karakteristiske for Spiritismen fra dens første Oprindelse. Mange Spiritister paastaar, at deres Theorier aldeles ikke skal være Grundvolden for nogen ny Religion, men meget godt lader sig forene med eksisterende Former for Kristendommen, medens andre med største Heflighed benægter dette. Derfor vil vi finde, at nogle, maaske de fleste Spiritister, har bevaret en hensmuldrende Tro paa den overleverede Kristendom, medens andre staar ganske uden for denne.

Denne afgørende Meningsforskel har været det Skær, paa hvilket alle Forsøg paa at organisere Bevægelsen og fremsætte en fælles Trosbekendelse er strandet i de sidste 80 Aar. Der er ingen Centralisation, ingen ledende Personligheder som Mrs. Eddy inden for Christian Science eller Mrs. Besant blandt Theosofferne, intet samlende Midtpunkt. Der savnes ogsaa noget skriftligt, en hellig Bog, der alle Vegne kunde betragtes som en autoritativ Kilde. Der findes ikke hos Spiritisterne noget, der svarer til de Kristnes Bibel, til Jødernes Talmud, til Muhamedanernes Koran eller til *Science and Health*.

Som Følge heraf finder vi i England og Amerika — de Lande, hvor Spiritismen er mest udbredt — en Mangfoldighed af frivillige Sammenslutninger uden nogen indre eller ydre Forbindelse og med saare liden Disciplin og Overopsyn inden for det enkelte Samfund. De tre største Spiritistsammenslutninger i Amerika talte i 1926 50,000 indskrevne Medlemmer i alt, et ringe Tal i en Befolkning paa over 120 Millioner Mennesker. Ganske vist paastaar en kendt Spiritist derovre, at der findes 10—15 Gange flere Spiritister, end den officielle Statistik udviser, men dette er i hvert Fald kun Gætterier og beror i høj Grad paa, hvad man forstaar ved Spiritister. Skal enhver, som anser en eller anden Forbindelse med de afdøde for mulig, eller som af Nysgerrighed tager Del i Eksperimenter med et Medium, derfor regnes for Spiritist, kan ovennævnte Paastand maaske være rigtig, men ikke under nogen anden Omstændig-

hed. De spiritistiske Samfunds Mangel paa Penge de fleste Steder tyder ogsaa paa faa Tilhængere og paa ringe Begejstring hos disse, siden deres Tro ikke er saa solid, at den kan faa dem til at bringe alvorlige pekuniære Ofre for Sagen.

Trods den Kendsgerning altsaa, at der tages mere Hensyn til Spiritismen nu end tidligere, og at dens Litteratur er blevet vældig forøget, er det alligevel tvivlsomt, om den har opnaaet nogen større Indflydelse som religiøs Vejleder. At der i vore Dage er flere, der er interesserede i psykiske Undersøgelser end tidligere, behøver ikke at være et Vidnesbyrd om stigende Interesse for Spiritismen. Og hvor den endelig er udbrægt til Stede, vil Tendensen ikke gaa i Retning af Enighed om de hinsidige Ting, men ganske modsat. Der er faktisk ikke een spiritistisk Religion, men snarere halvtreds eller, om man vil, fem Hundrede. Og de Lærdomme, hver af disse bekender sig til, er afhængige af den »Kontrolaand«, som foregiver, at den meddeler sig gennem sit eget specielle Medium. Disse Aander er kun enige om to Ting, at den menneskelige Sjæl ikke gaar til Grunde ved Legemets Død, og at der er Mulighed til Stede for Forbindelse mellem dem, der er gaaet bort, og dem, der endnu lever, men om næsten hvert eneste andet Spørgsmaal er der en uendelig Meningsforskel.

Der er særlig et omtvistet Spørgsmaal, der deler Spiritisterne i hinanden stærkt fjendtlige Partier. Nogle paastaar nemlig, at de afdødes Sjæle kan komme tilbage paa Jorden og tage Bolig i et andet Menneske, holder altsaa paa en Slags Sjælevandring, medens andre hævder, at denne Lære omstøder Grundlaget for Troen paa Livets Fortsættelse hinsides og Genforeningen med de kære afdøde. Paa en i Barcelona i 1934 afholdt Spiritistkongres var dette Spørgsmaal Emnet for en voldsom Diskussion. Udsendingene fra de latinske Lande vilde ligefrem nøde Kongressen til at erklære sig for Læren om Sjælevandringen. Kongressen naaede dog ikke til noget Resultat og betegnes som en Fiasko. En fremtrædende spansk Deltager giver den spanske Inkquisition Skylden herfor. »Der synes kun at være faa, næsten ingen Medier i Spanien,« siger han. »Den spanske Inkquisition ødelagde ganske den Evne, den kaldte den Trolddom. De pinte, brændte og ihjelslog alle Hekse.« Den Herre synes ikke at vide, at der blev dræbt flere Hekse i England i Elisabeths Regeringstid alene end i de tre Hundrede Aar, Inkquisitionen varede.

Det eneste, der med absolut Sikkerhed kan hævdes om den spiritistiske Religion, er, at de Magter, som fra den anden Verden fremsætter deres Krav om at styre og vejlede Menneskene hernede, er lige saa uenige, ja, langt ueni-

gere end religiøse Vejledere her paa Jorden. Der er Kaos og ikke Orden i den formodede ætheriske Verden. Og der hersker den største Uvidenhed endog om saa vigtigt et Spørgsmaal, om der er Sjælevandring til eller ej.

(Fortsættes.) Cand. theol. & mag. *Niels Hansen.*

En Stjerne, der faldt ned fra Himlen.

Den 8. Marts var det 100 Aar, siden Lacordaire for første Gang besteg Prædikestolen i Notre Dame og indledede en lang Række Prædikener, som har gjort hans Navn som Prædikant udødeligt. Paa Grund af denne Mindedag blev der den 8. Marts foranstaltet en religiøs Fest i Notre Dame, hvori ogsaa Ærkebiskoppen af Paris, Kardinal Verdier, deltog. Dominikanergeneralen P. Gillet holdt Mindetalen. »La Croix« meddeler i en Forhaandsartikel i Anledning af denne 100-Aars Fest, at Lacordaire »bogatelig talt improviserede« som Prædikant i Notre Dame. Først 7 Uger før Fastetiden i 1835 blev han indsat i sit høje Embede af den daværende Ærkebiskop af Paris de Quélen. Mest overrasket var den 32-aarige Lacordaire selv. En fremragende Historiker har engang sagt om hans Prædikener: »De var en af de mest usædvanlige og mest afgørende Tildragelser i det moderne Frankrigs religiøse Historie.« Lacordaire har i Aarevis været tryllebundet af Lamennais, som han kan takke for sine mest frugtbare Impulser. Om denne Forfatters — netop i Modsætning til Lacordaire — dybt tragiske Liv, som gjorde en glødende Apostel til en frafalden Fanatiker, skriver V. Giraud, der har skænket os en Række fine Studier over berømte Franskmænd. (*La vie tragique de Lamennais*, Paris 1933, F. Alcan. 188 S. Frcs. 15.—.)

De færreste gør sig en Forestilling om, hvad Lamennais har betydet for katholsk Aandsliv i det 19. Aarhundrede i og uden for Frankrig. Man kan spore hans mægtige Indflydelse baade paa store Theologer og Filosofer (Bonnetty, Ubaghs, Rosmini, Wiseman, Newman, Balmes, Donoso Cortés), og paa store katholske Socialpolitikere og Journalister (De Mun, De la Tour du Pin, Eduard Jörg, Ketteler, Ozanam, L. Veuillot, Görres, M. Lieber o. a.). Man kan næppe gøre sig noget Begreb om, hvilket Oprør hans »*Essai sur l'indifference en matière de religion*« vakte ved Freimkomsten, og hvor heldigt Bogen kæmpede imod den religiøse Lige-gyldighed og for Kirkens og Pavens Myndighed.

Første Bind udkom den 15. December 1817 uden Forfatternavn. Paa to Maaneder var første Oplags 1500 Eksemplarer revet væk, og Forfatteren forberedte et andet Oplag paa 3000 Eksemplarer, som paa mindre end et Aar efterfulgtes af to andre. Det var en Succes, som kom op

ved Siden af »*Genie du Christianisme*«. Man sidestillede den nyankomne med Chateaubriand, og denne skriver til ham: »*Min berømte Landsmand*«, (begge de store Mænd var født i Saint-Malo i Bretagne) »*Deres Geni har gjort dette Arbejde udødeligt*«. Frayssinous, den kendte Biskop og senere Kultusminister, sagde: »*Dette Arbejde vil opvække selv en død*«. — »*En forfærdende Fremtidsbog*«, bekræftede Victor Hugo, og Lamennais selv hørte nu næsten hver Dag om nogle Filosoffers eller Protestanters Konversion, fremkaldt ved dette første Bind.

Jean B. Henry
Lacordaire O. Pr.

Hans Iver bliver kun større. Den 14. August 1817 skriver Lamennais til sin Svoger Ange Blaize: »*Jo mere jeg ser, jo mere jeg tænker efter, jo mere maa jeg overfor mig selv bekræfte, at der hernede kun eksisterer Klogskab og Godhed i den praktiserende Kristendom. Udenfor denne ser jeg kun Daarskab og redningsløs Elendighed. Jeg haaber at kunne gøre alle ærlige Mennesker dette begribeligt*«.

Hans Haab syntes at skulle blive til Virkelighed. Dette ansporede ham til at fremskynde Fulddendelsen af andet Bind, som han ansaa for »det vigtigste«. Det blev en Skuffelse for mange. Det syntes dem ovovet, letsindigt og uholdbart, at man forsøgte at basere den religiøse Tro paa den samlede Menneskeheds Samtykke. Men denne Begrundelse er dog psykologisk set meget betegnende for Lamennais og afgørende for hans tragiske Skæbne. Som Reaktion mod den Individualisme, som han paa en Maade bærer i Blodet, og som maaske er Grundtonen i hans intellektuelle Temperament, og hvis Farer han i alle Tilfælde følte stærkt, gaar han til den modsatte Yderlighed. Han har i Menneskehedens Fællestænken troet paa eller villet se Fundamentet for al Sikkerhed. Ulykken er, at enhver Aand fortolker denne Tænken hver paa sin Maade.

Nu vendte Lamennais sig til Journalistikken, og fra Chenaie, hvor begejstrede, højtbejavede Tilhængere flokkes om den fejrede Fører — blandt dem Lacordaire — greb han ind i Dagens Kamp. I 1830 stiftede han »l'Avenir«. Mange ansaa snart »l'Avenir« for at være Midtpunktet for Foreningen af alt, hvad der var ædelt, ungt og levende i Samtidens Katholicisme, og Lamennais for at være en ny St. Bernhard. Men der blev begaaet store Uklogskaber i Sprog og Taktik, som forsynede hans utallige Modstan-

dere med farlige Vaaben. Nogle af Lamennais' gamle Venner tog alvorlig Afstand fra ham og hans Ideer. Han appellerede paa Lacordaires Raad til Rom: »Knælende for Pavens Fod vil vi sige til ham: »O Fader, værdiges at sænke Deres Blik paa nogle af de ringeste af Deres Børn, som man anklager for allerede at være Oprørere mod deres ufejlbare og milde Overhøjhed. — Hvis en af deres Tanker, en eneste, fjerner sig fra Deres, fornægter de den, afsværger de den.« Roms Afgørelse gik Lamennais imod. Lige straks, da han fik Meddelelsen, erklærede han: »Vi bør ikke tøve med at underkaste os.« Der fulgte en lang indre Kamp, og Individualismen sprængte Lænkerne, og det kom til vulkanske Udbrud, til aabenlys Opsætsighed; med blødende Hjerter maatte selv de bedste Venner med Lacordaire i Spidsen skille sig fra Lamennais. Denne gik videre ad Vejen, der maatte ende i Ulykke.

Félicité R. de Lamennais.

Hvor kunde dette ske? Giraud viser os, hvilken Andel Naturanlæg og Omstændighederne havde heri; han var født to Maaneder for tidligt med en stor Sænkning af Mavesækken, hvorunder han led hele sit Liv; han var tilbøjelig til voldsom Vrede og hyppige Besvimelser. Det er en nervesvag, en syg, som er uhelbredelig. Et udisciplineret Barn og en Fantast, hvis evindelige Agitation fører dem, der nærmer sig ham, til Fortvivelse. Han ødelægger sig selv ved lange Rejser, ved hoffærdige, ensomme Drømmerier, ved taabelige Badninger. Ved Siden heraf viser han en vis moden og næsten feminin Trang til et indre Liv: i sit lille Værelse elsker han at sidde og forfærdige Kniplinger, han dyrker Blomster; fromme Billeder henrykker ham. Hans Kammerater kalder ham: »Den lille Bigotte«. Hele Lamennais' Fremtid ligger allerede i disse voldsomme Modsætninger.

Hans Voldsomhed og hans Ulærvillighed betog alle hans Lærere Modet. Saa overtog en Onkel den 11-aarige Drengs Opdragelse. Under hans Vejledning gjorde Drengen hurtige Fremskridt. Lidenskabelig Læser, som han var, plyndrede han med Graadighed sin Onkels Bibliothek og læste uden megen Forskel alt, hvad der faldt ham i Hænde. Overleveringen vil vide, at han fra sin alt for modne filosofiske Læsning har medbragt Tvivl, som gjorde, at hans første Kommunion blev udsat, saa han først modtog den i sit 22. Aar. I en vis Periode har han tydeligt sagt sig

løs fra Kristendommen, skønt han tilhører en Familie, som under Revolutionen under store Ofre havde gjort meget for de Præster, der nægtede at aflægge Eden. Læsningen af Pascal og Chateaubriand førte en Omvendelse med sig. Den gejstlige Broder Jean fjernede den sidste Modstand. Efter Omvendelsen tænker Félicité selv paa at blive Præst. Han skriver til en Ven: *»Det er mit Hjertes største Glæde at blive korsfæstet med Jesus, gennem Lidelser, Modsigelser, Foragt, Tilsidesættelser, Ulaknemmeligheder, Had, Forhaanelser, Forfølgelser og alt det, der mest kan korsfæste min Hoffærdighed og mit Kød . . .«* Trods alt det, der taler imod hans Kald, bliver han Præst.

Han er yderst ustadig, han er ogsaa meget ubestemt; han trænger til, at en stærk Vilje udefra omgiver og leder ham. Og endelig er det en Mand med en glødende Fantasi. Denne levende Fantasi inspirerede den stakkels Félicité til alle Slags Beslutninger, til modsigende Forsætter. Han aspirerer til en Orden og samtidig til fuldstændig Uafhængighed. Hans Pen bliver et mægtigt Vaaben i Kampen for Guds Rige, men den saarer ogsaa dem, som den skulde beskytte. Mod de Angreb, som fulgte, søgte han Hjælp i Rom. Leo XII dømte: *»Det er en af disse Fuldkommenhedens Elskere, som, hvis man gav dem Lov, vilde vende op og ned paa hele Verden.«* Men han behandlede ham, der søgte om Hjælp, med den største Velvilje. Som den fine Menneskekender, han var, saa han: *»Det er en Mand, som man maa lede med Haanden paa hans Hjerte.«* Da Lamennais for anden Gang vendte sig til Rom, fandt han en køligere Modtagelse hos Gregor XVI. Ved andres Skyld blev Dommen meddelt ham paa en saarende Maade. Og naar man staar overfor saadanne Naturanlæg, vejer dette tungt til. Viljen til at lyde brød sammen under de ophidsede vulkanske Lidenskaber; Modet til at vende tilbage fandt Félicité ikke.

Han blev nu Demokratiets radikale Stridsmand, kæmpede for Liberalismen, for Adskillelsen mellem Kirke og Stat, og samtidig fyldtes hans Sind med stadig større Bitterhed mod Kirken. En Indledning, som han skrev til sin Oversættelse af Dantes Guddommelige Komædie, er ikke andet end en Række skarpe Angreb paa Pavedømmet og kan minde om Voltaires Udgydelser. Han skriver selv i sin Alderdom: *»Komplet ensom i mit Hjerte som jeg er, er mit Liv noget af det mest triste. Hvad er der at gøre? Intet. Det er Naturens Gang, den uundgaaelige Følge af Alderen.«* Han bryggede sig en Religion sammen af alle mulige -Ismer, ogsaa saadanne, han før havde bekæmpet paa det skarpeste. Den 16. Januar 1854 blev han angrebet af en Lungebetændelse, og da han følte Døden nærme sig, sagde han til sin Ven A. Barbet: *»Jeg vil blive begravet blandt de fattige og*

ligesom fattige. Man skal ikke sætte noget paa min Grav, end ikke en Sten. Mit Lig skal direkte bringes til Kirkegaarden uden at fremstilles i en Kirke.« Da den sidste Kamp stod paa, nærmede Fru de Kertanguy sig hans Seng og sagde: »Feli, ønsker du en Præst? Ikke sandt, du vil gerne have en Præst?« Han svarede: Nej. Hun blev ved: »Jeg bønfalder dig.« Men han sagde med endnu stærkere Røst: »Nej, nej, nej; lad mig være i Fred.« — Begravelsen paa Kirkegaarden Père-Lachaise var saa enkel, som han selv havde ønsket det.

Han blev sænket ned i de fattiges Jord. Da Graveren spurgte: »Skal der sættes et Kors?«, svarede der »Nej«, og den Mand, der engang var draget ud som den korsfæstedes Stridsmand, fik ikke engang Frelserens Tegn paa sin Grav. A. P.

Hvem er mest tolerant?

Tolerance i Norge.

Statens Befolkning anslaaes til henimod 3 Millioner, (nøjagtig 2,806,564 i 1930). Deraf er 2700 romersk-katholske Kristne. Omtrent alle øvrige tilhører et eller andet protestantisk Kirke-Samfund. Af Jøder og Græsk-orthodokse er der forsvindende faa. 97 ⁰/₁₀₀ af Befolkningen tilhører den evangelisk-lutherske Statskirke.

Ifølge Grundloven er den evangelisk-lutherske Religion Statsreligion, og dens Tjenere ansættes af Staten som dens Embedsmænd. Ved den saakaldte »Dissenterlov« af 16. Juli 1845 fik Dissenterne (d. v. s. alle, som bekender sig til den kristne Religion uden at være Medlemmer af Statskirken) Adgang til at danne ordnede Menigheder med egne Præster, som dog ikke kunde udføre kirkelige Handlinger med borgerlig Retsvirkning. Først ved en ny »Dissenterlov« af 27. Juni 1891 fik de øvrige religiøse Samfund i saa Henseende samme Rettigheder som Statskirken under Betingelse af, at de har faaet offentlig Anerkendelse. Jøderne blev ved samme Lov ligestillet med Dissenterne. De katholske Sognepræster fører altsaa nu Civilregister og Kirkebøger, idet de er underkastet Myndighedernes Kontrol — blot maa Biskoppen meddele deres Ansættelse til de civile Myndigheder, og de maa, saafremt de ikke er norske Statsborgere, aflægge Ed paa Forfatningen.

Katholikerne nyder fuld Frihed til at bygge Kirker og afholde Gudstjenester samt uddanne Præster. Biskoppen eller hvilken som helst anden kirkelig Forstander,

maa ogsaa ansætte udenlandske Præster, — kun maa han i Forvejen anmelde deres Ankomst til Landet, for at de kan faa Opholdstilladelse ved Ankomsten; af Hensyn til Arbejds- og Boligforholdene er al Indvandring for Tiden jo underkastet strengere Bestemmelser.

Den katholske Gejstlighed faar ingen Løn eller Bidrag til Løn af Staten. I flere af vore Byer bliver dog vore karitative Institutioner, som f. Eks. Hospitaler, helt eller delvis fritaget for Skat; det afhænger af de kommunale Myndigheder.

Det theologiske Fakultet ved Oslo Universitet underholdes af Staten; men det saakaldte »Menighedsfakultet«, som tager Afstand fra den liberale Theologi, som doceres ved Universitetet, og har faaet Ret til ogsaa at ud-danne lutherske Gejstlige, faar intet Tilskud fra det offentlige, men opretholdes ved frivillige Gaver.

Til Statskirken skal, foruden Kongen, høre over det halve Antal Medlemmer af Regeringen, samt alle de Embeds- og Bestillingsmænd, som har med Religionsundervisning at gøre. Dette er den eneste Begrænsning, Loven foreskriver. Ellers kan en Katholik beklæde hvilken som helst offentlig Stilling.

Katholikerne har Frihed til at oprette konfessionelle Skoler, men disse faar intet Bidrag fra Staten. Heller ikke giver Staten nogen anden Støtte, f. Eks. i Form af Bidrag til Lærernes Løn eller lign.

Katholiker kan tage gyldig Lærereksamen og ansætte i de Lærerstillingen, hvortil der ikke hører Undervisning i Religion. Saaledes ifølge Lovens Bogstav. I Praxis vil alligevel en Katholiks Ansættelse som Lærer ved en Folkeskole ofte støde paa Vanskeligheder, da et Skolestyres Medlemmer let finder et Paaskud til at forbigaa en katholsk Ansøger, selv om hans Kvalifikationer ellers er glimrende.

Katholikerne har ingen Anledning til Optræden i Radio. Et Forslag fra katholsk Hold om Tilladelse til Rundkastning af en katholsk Gudstjeneste eller Prædiken vilde næppe blive modtaget med Velvilje. Dertil er de fleste Lyttere endnu alt for fordomsfulde og Radiostyret bundet af Hensyn til den store Offentlighed og den almindelige Opinion.

Grundlovens Paragraf 2 indeholder fremdeles en Bestemmelse, som strider mod Trosfriheden og som det — trods flere Forsøg — ikke har været muligt at fjerne. Der staar nemlig den Dag i Dag: »Jesuitter taaes ikke«. Ellers har de kirkelige Ordenssamfund fri Adgang til Landet.

Tolerance i Belgien.

Belgiens Befolkning udgjorde i 1930: 8.129.824 Indbyggere. Da der ikke foreligger nogen officiel Religionsstatistik, er det ikke muligt nøjagtigt at opgive, hvor mange der hører til Protestantismen. Man regner dog med, at over 98⁰/₀ af Befolkningen hører til den romersk-katholske Kirke, medens Resten, ca. 155.000 Mennesker, er Jøder og Protestanter. (De sidstnævnte ca. 70.000 eller 0,8⁰/₀)

Da der i Belgien principielt bestaar Adskillelse mellem Kirke og Stat, for saa vidt Kirken er helt uafhængig af Staten, kan der ikke blive Tale om en Statskirke; alle Religionsfund er i lige Grad uafhængige af Staten. Dette hindrer dog ikke, at Myndighederne i særlig Grad beskytter de tre største officielt anerkendte religiøse Samfund: Katholiker, Protestanter og Jøder.

Der bestaar altsaa uindskrænket Trosfrihed. Grundlovens Art. 14 kender kun den Indskrænkning, »at Delikter, der bliver begaaet under Brugen af disse Friheder, undertrykkes.« Grundlovens Art. 15 bestemmer, at ingen maa tvinges til at tage Del i en Religionshandling og Ceremoni eller til at overholde vedkommende Religions Heligdage og afholde dens Udgifter.

Protestanterne maa frit bygge Kirker. Drejer det sig om en »anerkendt« Kirke, d. v. s. om en Kirke, hvis Præster skal modtage Honorar fra Statskassen, er Statens forudgaaende Samtykke nødvendig, men samme Bestemmelse er gældende for en katolsk Kirke eller en jødisk Synagoge.

Al offentlig Religionsudøvelse er fri, saafremt den offentlige Orden ikke forstyrres derved.

Grundlovens Art. 16 siger, at Staten ikke har Ret til at blande sig i Udnævnelsen eller Ansættelsen af Religionstjenere eller at forbyde dem at staa i Brevveksling med deres Forstandere og at publicere deres Breve og Skrifter, dog med den Begrænsning, at de er underkastet Presselovens almindelige Forskrifter.

Art. 17 i Grundloven bestemmer, at Staten har at sørge for Lønninger og Pensioner til Religionstjenere. Dette gælder Tjenere indenfor de tre officielt anerkendte Religionsfund: Katholiker, Protestanter og Jøder.

De protestantiske og jødiske Religionstjeneres Lønninger er betydelig højere end de tilsvarende katolske. De protestantiske Gejstlige har, ligesom de katolske Præster, Ret til Boliggodtgørelse i de Kommuner, hvor det anerkendte protestantiske Samfund bestaar sammen med det katolske (Dekret 5. 5. 1806, Art. 2), og Staten bidrager ligesom Provinserne i Form af Tillæg.

Protestanterne maa ogsaa uddanne Præster og ansætte udenlandske Præster. Dog lønnes de udenlandske Præster ikke af Staten, med mindre der foreligger en særlig Bevilling fra Regeringen. Ogsaa denne Bestemmelse gælder saavel udenlandske katholske Præster som jødiske Rabbinere. (Cfr. Lov af 8. April 1881, Staatsblad 12. 4. 1881.)

De officielt anerkendte Religionsamfundes Statusopgørelser og Regnskaber er underkastede den kirkelige og verdslige Øvrigheds Godkendelse. (Kgl. Beslutning af 23. 2 1881, Staatsblad 27. 2. 1871 og Staatsblad 15. 2. 1876.)

De protestantiske Religionsljenere nyder i øvrigt samme Rettigheder som de katholske, for Eks. Fritagelse for Valg til Nævningedomstole (Lov 18. 6. 1869), Fritagelse for Militærtjeneste, (Lov 5. 8. 1921), o.s.v.

Protestanterne har hverken Universitet eller Fakultet i Belgien. Ønsker de det, staar det dem frit at grundlægge et Universitet. Det vilde i saa Fald, ligesom det katholske Universitet i Løwen og det frisindede i Bryssel, blive en juridisk Institution, der ogsaa kunde modtage Understøttelse fra Staten.

Ifølge Grundlovens Art. 6 kan ingen i Belgien paa Grund af sin Religion udelukkes fra noget som helst Embede.

Protestanterne har, ligesom Katholikerne, Ret til at have konfessionelle Skoler, hvor Undervisningen, iflg. Grundlovens Art. 17, er fri. Undervisning paa Statens Skoler er ikke forpligtende, da der ogsaa er frie Skoler. Den frie (katholske eller protestantiske) Folkeskoleundervisning kan af Kommunerne stadfæstes som anerkendt Skole. Det er i saa Fald Statens Pligt at sørge for Lærernes Lønninger. Desuden kan Kommunen yde Bidrag til Skolefornødenheder og Vedligeholdelse af Lokalerne. Selv om Kommunerne ikke stadfæster Skolerne, paatager Staten sig Lærerkræfternes Lønning.

Den frie Mellemskole- og Gymnasieundervisning (kun Katholikerne har saadanne Skoler i Belgien) faar Bidrag fra Staten, uden at Lærernes Lønninger dog afholdes af Staten. Dette udelukker ikke, at Kommunerne giver Bidrag til disse Skoler. Samme Bestemmelser vilde eventuelle protestantiske Mellemskoler være underkastet.

I de statslige Folke- og Mellemskoler ansættes der af Staten protestantiske Religionslærere, saafremt Elevernes Antal er tilstrækkeligt stort. En Protestant kan iøvrigt blive Lærer ved alle Stats-Undervisningsanstalter. Paa Grund af sin Religionsbekendelse kan han ikke udelukkes fra Embeder ved disse offentlige Statsskoler.

I Belgien er det ikke Religionsamfundene som saadanne, der benytter sig af Radioudsendelser, men kun de politiske Partier. Det Nationale Institut for Radio (NIR)

giver hver Uge en halv Dags Sendetid til Katholikerne, Socialisterne og de Liberale. De flamske Nationalister faar hver tredie Uge en halv Dag. Naturligvis benytter Katholikerne ogsaa deres Sendetid til religiøse Udsendelser. Foruden N I R gives der ogsaa lokale Sendere, ca. et Dusin, i Bryssel, Antwerpen, Verviers, Kortryk, o. s. v. De lokale Senderes Sendetid er pr. Uge ialt 268 Timer, fordelt med 25 katholske Timer og 233 neutrale Timer.

En mandig Tale mod Barnemordet.

Det rumænske Parlament drøfter for Tiden en ny Strafferet. Artikel 482 om Fosterfordrivelse havde faaet en Form, som den kristne Samvittighed maatte tage Afstand fra. Efter at to orthodoxe Biskopper havde talt imod den, rejste tilsidst den latinske Metropolit for Rumænien, Mgr. Hossu, sig og udtalte bl. a.:

I den romersk-katholske Kirkes Navn og som Metropolit over alle Kirkens Troende i Stor-Rumænien staar jeg foran Dem som Repræsentant for de Menneskeliv, der, dømte til Døden ved Art. 482, i sidste Øjeblik udraaber ligesom de romerske Gladiatorer: Ave, Cæsar, morituri te salutant.

Jeg anmoder Justitsministeren og det høje Senat om denne Paragrafs Udslettelse. Jeg vil ikke være skyldig i Barnemord, Umoral og Nedbrydning af vort Folks Kraft.. Det femte Bud: »Du skal ikke slaa ihjel« er og bliver altid et fundamentalt Bud for alle Folks sociale Liv. Naar I samtykker i en Artikel, som fører til Forfald og Forbrydelse, krænker I en Naturlov, træder den guddommelige Lov under Fødderne og bliver medskyldige ikke blot i en Forbrydelse mod uskyldige, men overhovedet i Hundredtusinder af Forbrydelser... I saa Fald kunde I ikke mere sigte Herodes for Barnemord, han vilde kun være en ufarlig Dilettant i Sammenligning med de moderne Lemænd, som ved Hjælp af en saadan Lov vilde bringe sande Hekatomber af Ofre under Kniven. Hvor kan man dog foreslaa Straffefrihed for dem, som under opdigtede Paaskud dræber uskyldigt Liv? Skal den Slags Forbrydelser, der indtil nu kun taaltes hist og her, lovformelig legaliseres? Fosterfordrivelsen er fremfor alt en Uhyrlighed fra den Kvindes Standpunkt, som den udføres paa. Det er saavel Moderens som ethvert andet Menneskes Pligt eventuelt at ofre sit Liv i Opfyldelsen af sin Mission. Som Soldaten til hver Tid maa være rede til at hengive sit Liv,

saafremt han ikke vil betragtes som Forræder og stilles for Krigsretten, saaledes maa ogsaa Moderen hengive sit, hvis Moderskabet — for Resten et meget sjældent Tilfælde — skulde bringe hende Døden. Hvor vilde vi komme hen i vor Armé, hvis enhver Soldat, enhver Officer, efter eget Skøn kunde trække sig tilbage fra Fronten, fra Skyttegraven, fra Kampens Tummel, fordi han løber Fare for sit Liv eller sin Sundhed? Kaptajnen forlader som den sidste sit truede Skib eller bliver paa det, skønt han kunde redde sig som den første. Det fælles Vel staaer højere end det personlige Vel. Dette er sand og fremfor alt kristen Dyd.

Som Statistiken viser i alle Lande, hvor Svangerskabsafbrydelsen er legaliseret, fordobles snart Fosterfordrivernes Antal, en naturlig Følge af Fjernelsen af de Skruer, som tøjler de egoistiske Instinkter, ud fra hvilke Svangerskabsafbrydelsen foretages, f. Eks. Flugt for Moderskabets Pligter, Flugt for Barnets Pleje og Opdragelse. Ifølge Statistiken foretages i Rumænien hvert Aar 150,000 Svangerskabsafbrydelser. I Løbet af tre Aar vil der blive ofret flere Menneskeliv, end hele Krigen har kostet Landet, dog med den smertelige Forskel, at dette Blod, i Stedet for hæderligt at flyde paa Slagmarken for Fædrelandets Forsvar, her udgydes paa skændig Maade og til dets Undergang.

Den tyske Kirkekamp fortsættes.

Rosenbergs Myte.

Naar man drøfter det tredje Riges Kirkepolitik med almindelige Avislæsere, hører man ikke sjældent den Opfattelse gjort gældende, at det kun drejer sig om øjeblikkelige Vanskeligheder paa Overfladen! Hvor lidet kender saadanne Mennesker dog til Nazismens egentlige Hensigter, naar man bedømmer dem efter deres Gerninger. Ja, hvis Rosenbergs »Mythus des 20. Jahrhunderts« virkelig kun var en Privatmands Bog! Et Svejtserberlad — »Vaterland« — har forleden kaldt den et Narreskib ladet med en fantastisk Kristendomshaders Taabeligheder; hvem vilde bryde sig om den, hvis den ikke var skrevet af Hitlers »Reichkulturwart«! Men Bogen skal findes i alle tyske Skole- og Folkebibliotheker, er den officielle Skolelektüre. Med offentlig Assistance spredtes den over hele Tyskland, nu har man i Bayern forbudt al uvenlig Drøftelse af den udenfor Kirken. Baldur v. Schirach erklærer, at Rosenbergs Vej ogsaa maa være den tyske Ungdoms Vej. Det vil altsaa sige, at Ungdommen helst skulde bekende Dogmet om de to

Racer: den gode nordiske Race med Heltemod, Hæderlighed, Værdighed og alle andre gode Egenskaber, og den onde Race fra Middelhavet, »Modracen«, hvorfra, efter R.s Mening, ogsaa Kristendommen og Kirken stammer. Roms Kirke er efter hans Opfattelse Besættelsens Kirke. Der gives ikke den Ondskab og Forbrydelse, som R. ikke tiltror denne Kirke og dens Ledere. Apostelen Paulus er for R. en fanatisk Farisæer, Augustinus en Slavesjæl, Bastard og Halvafrikaner. Om Pius XI siges der, at han har sluttet Forbund med Marxismen for at ødelægge den tyske Kraft. Alle mulige Katholikædere, saasom Grev Hoensbroech, Voltaire m. fl. har staaet Fadder til denne Bog. Og Hitler har ikke set sig i Stand til at finde nogen bedre til at skole det tredje Rigets Mænd og Kvinder end denne Mand! Giver det ikke noget at tænke paa?

Hvad en Bondealmanak kan bruges til.

Et Kapitel for sig er »Deutscher Bauernkalender 1935«, som i de sidste Maaneder har fremkaldt ikke saa lidt Op-hidselse blandt Katholiker saavel som Protestanter, der afviser den lige skarpt. Hvad har denne Kalender, som er udgivet af »Reichsnährstand« ikke tilladt sig? Den overser konsekvent alle kristelige Mindedage, de findes ikke i Kalenderen. Det eneste, som huskes paa Langfredag, er: »Erindringen om 4500 af Karl, Slagteren, myrdede Sach-sere og de 9 Millioner andre myrdede og brændte Stridsmænd for Rel. Troshelte, Kællere og Hekse.« Om Juleaften hedder det: »Baldurs Lysfødsel i Gønnatten og Modernatten.« Historierne, som Almanakken fortæller, aander kun Had og Foragt for Kristendommen og ikke mindst for den katholske Kirke. Da denne Kalender vakte altfor megen Harme, har Bondeføreren Darré tilsidst desavoueret den, og udsendt en Erklæring om, at hans Ministerium ikke er ansvarlig for den. Men derfor gaar det dog som i Hundrede andre Tilfælde: Alt bliver ved det gamle, og Kalenderen sælges som før.

Hitlers Liljer og Roser.

Rigskansler Hitler skal, ifølge Pressemeddelelser, have sendt en Krans af hvide Liljer og Roser med sit Navnetræk paa rød Sløjfe til Biskop Bares' Baare.« Hertil skriver »Der deutsche Weg«. Man vilde ønske, at Føreren ikke vilde nøjes med at hædre den afdøde, men vilde gøre Livet taaleligt for hans levende Hjord. Der forlanges en befriende Gerning! Dens Virkninger vilde slet ikke kunne beskrives. De katholske unge Mænd og Piger behøvede ikke mere i det skjulte at bekende deres Troskab til Christus. Under

Prædikestolene behøvedes ingen Spioner mere, som stod og ventede paa at kunne overbevise Guds Ords Prædikant om Højforræderi. Det vilde ikke være nødvendigt at forbyde de katholske Aviser, som det endnu forleden skete med »Junge Front«, der blev forbudt paa ubestemt Tid. De vilde da ikke mere være farlig Lektüre. De katholske Embedsmænd kunde sættes ind i deres Embeder, fordi de ikke mere var stemplet med Upaalidelighedens Skændselsmærke. Denuntianterne vilde blive arbejdsløse, man vilde ikke mere lytte til visse smigrende og krybende Subjekter, og der vilde ikke mere høres saa blasfemiske Udtalelser som: *Adolf Hitler tog Brødet, velsignede det og gav det til sine Disciple til Fordeling,*« eller: *»Hvem der ikke tror paa Adolf Hitler, kan heller ikke tro paa Vorherre.*« Udtalelser, som først for nylig rapporteredes fra en Hitler-ungdomsfest.

Katholikker støtter Protestanternes Kamp.

Den tapre og hensynsløse Kamp, som de troende Protestanter fører i Tyskland, vækker selvfølgelig ogsaa alle sande Katholikkers Sympati. Den sidste Proklamation, som den evangeliske Synode i Berlin lod oplæse d. 10. Marts, og som førte til flere hundrede Præsters Arrestation, var jo saa klar i sin Afvisning af Hedenskabet, at hvert katholsk Hjerte ogsaa maatte fryde sig over den: *»Vi ser, at vort Folk trues af en dødelig Fare. Denne Fare bestaar i en ny Religion, som betyder Oprør mod det første Bud. Den rejser Mythen om Blod og Race. Den danner af Blod, Race, Nation, Ære og Frihed Afgudsbilleder i Stedet for den sande Gud. Den nye Religion forlanger Troen paa det evige Tyskland. Efter denne vanvittige Tro kan Mennesket forløse og retfærdiggøre sig selv.*« Det sker ikke sjældent, at katholske Bønder eller Godsejere aabner deres Hus for protestantiske Forsamlinger, naar disse ikke kan holdes i Kirken, fordi den bekendelsestro Præst ikke faar Adgang dertil. Men iøvrigt lider den katholske Befolkning selv meget under Chikaner og Forfølgelse. Præster kastes i Fængsel i Aarevis, fordi de har talt frimodigt og sandt. Der forbydes religiøse Foredrag af Prof. Karl Adam om rent religiøse Emner. Det mest alvorlige Problem er stadigvæk Ungdomsspørgsmaalet. Det kræver for Tiden Heroisme at være Medlem af en katholsk Ungdomsforening i Tyskland.

Lukkede Seminarier i Bayern.

Den bayerske Regering har udstedt et Dekret, som ophæver en stor Del af de Lærerseminarier, som under Ordenssøstres Ledelse uddannede katholske Lærerinder. Af

16 saadanne Seminarier maa kun 4 optage nye Elever i den første Aargang af Skoleaaret 1935/36. Herom skriver et national-socialistisk og antikristeligt Blad »Die Flammenzeichen«: »Man maa haabe, at dette Dekret med Tiden efterfølges af andre, ikke blot i Bayern, men i hele Tyskland. Man maa fratage Ordener og Klostre den tyske Ungdoms Opdragelse. Denne Opdragelse kan aldrig være sund og tysk, rent bortset fra den stille Modaktion mod Staten. Ansgarklostret i München, som har til Huse i en pragtfuld kommunal Nybygning, har 1800 kvindelige Elever, deraf hører hele 84(!) til »Bund deutscher Mädchen«.

En Tilskuer.

Bolchevismen i Mexiko.

Kirkehadet giver sig stadig nye uhyggelige Udslag i det ulykkelige Mexiko, hvor en gudløs og forbryderisk Magt holder et helt Folk i Ave. Omkring den 15. Marts blev den katholske Verden opskræmt ved at høre, at Ærkebiskoppen i Mexiko-By, Dr. P. Diaz, var forsvunden. Det viste sig, at han var blevet arresteret, vistnok fordi hans modige Forsvar for de mexikanske Katholikker er Magthaverne særdeles ubehageligt. Saasnart Ærkebiskoppen var løsladt igen, skrev han til Præsident Cardenas, at hans Anholdelse nærmest havde haft Karakter af »kidnapping«, og at man ikke havde tilstaaet ham saa megen retslig Beskyttelse som den øvrige Verden ikke vilde have nægtet de værste Forbrydere.

Da Mexikos Præsident og mexikanske Gesandter i Udlandet flere Gange vilde benægte Kirkeforfølgelsens Eksistens, skrev den Apostoliske Delegat Leopolds Ruiz Y Flores fra Texas til Præsidenten og opregnede alle de Terrorakter, Kirken havde været udsat for i de senere Aar: Rov af al kirkelig Ejendom (i Form af Konfiskation), Begrænsning af Præsternes Tal til det rene intet i Forhold til Befolkning, Mord og Voldsomheder af enhver Art.

Den store Verden synes efterhaanden ogsaa at blive urolig over Rædslerne i Mexiko. Senator Borah har rettet en Forespørgsel til det amerikanske Senat og forlangt Indskriden mod de mexikanske gudløses Grusomheder. I det engelske Underhus oprulles ogsaa det mexikanske Problem, og Udenrigsminister John Simon maatte love at forhøre sig hos den engelske Gesandt i Mexiko om, hvorledes engelske Statsborgere kunde efterkomme deres religiøse Pligter i det ulykkelige Land.

Ved en Forsamling i Philadelphia beskyldte Kardinal Dougherty den mexikanske Regering for at have dræbt

300 Præster siden 1926. »Antallet af Præster, om hvilke man ved, at de er blevet dræbt siden Forfølgelsens Begyndelse i 1926, er omtrent 300. Tidligere blev Henrettelserne udført i Offentligheden, men dette System har man mest forladt. Nu forsvinder Ofrene pludselig, og man hører aldrig mere fra dem. Hvor mange Lægfolk der er blevet overleveret til Døden, ved Gud alene, men deres Tal siden 1926 nærmer sig til de 5000.«

Den Apostoliske Delegat Leopoldo Ruiz, der opholder sig i Eksilet i Texas, har sendt et **Opraab** ud i Alverden for at opfordre til at støtte »**Mexikan Priests' and Sisters' Aid**«. Han skriver der bl. a.: Bethlehems yderste Armød og Kalvarias hjerteskerende Dødskamp er blevet den mexikanske Kirkes Lod. »Slaa Hyrderne og »dsplit Faarene« er det ugudelige Løsen for den mexikanske Kirkes Forfølgere. Uagtet mange Hundreder af Præster og Søstre har lidt Martyriet, fortsætter de, der er blevet tilbage. Ligesom i de første Kristnes Dage bliver den hellige Hostie gemt i Skabe og Skuffer. »Lad blot Vorherre forblive hos os«, skriver Søstrene, »saa er vi ikke bange for deres Dolke og Bajonetter«. Tusinder af trofaste Præster gemmer sig for at komme frem, naar Pligten kalder. Tusinder af Søstre underviser i Religion ligesom i »Stakitskolerne« i Old Irland.

Følgende Voltaires Motto: »Lyv, lyv, Brødre, og atter lyv, noget bliver altid hængende«, har disse moderne Voltaires gjort Gejstligheden foragtelig. En Million Kommuniste og Ateister prøver paa at undertrykke og skræmme 14 Millioner Katholiker. Biskoppen opfordrer derfor alle Troende til at bede for vore heltemodige Brødre i Mexiko og til at støtte dem ogsaa ved Pengegaver i den svære Kamp. Især burde der ydes Hjælp til Hundreder af Præster, Søstre og Troende, som er blevet fordrevet fra Landet. Som Adresse angives der »Mexican Priest' and Sisters Aid, Box 151, Brownsville, Texas U. S. A.«*). I den lidende Frelseres Navn og efterfølgende Simon af Cyrene opfordrer Biskoppen til at hjælpe vor Frelser ved at hjælpe hans hellige Kirke. —z.

Moderne religiøs Kunst i Frankrig.

Et af de sikreste Tegn paa den religiøse Genfødelse i vore Dages Frankrig er maaske Kirkekunstens Udvikling i de senere Aar og den ivrige Interesse, hvormed den følges

*) »Nordisk Ugeblad«s Redaktion er med Biskoppens Tilladelse rede til at modtage Bidrag til vore lidende Brødre i Mexiko og sende dem videre til den Apostoliske Delegat.

af de Troende, ikke mindst Ungdommen. Man er sig fuldt bevidst, at Kirkens Rolle ikke er udspillet i det moderne Samfund, og derfor føler man Trang til at give dens Ydre en Form, der svarer til det opblomstrende Trosliv, udtrykt i Materiale af vor egen Tid.

Ganske vist — St. Sulpice-»Kunsten« er ikke død endnu, men der tales højere og højere imod den. Fornylig skrev Paul Claudel i Anledning af de sødladne Statuer, der skæmmede en dejlig Basilika: »Hvis Saltet mister sin Kraft«, siger Evangeliet, »hvormed skal man da salte«?

Kirken St. Jeanne d'Arc.

Vor Tids Troende synes at svare eenstemmig: med Sukker! Der lægges mindre Vægt paa at ære Gud end paa at behage Mennesker. — Lidt Strenghed, lidt Haardhed, hvor det vilde gøre godt efter al denne Sirup!»

Men der er groet andre Ting op omkring i St. Sulpice-Kvarteret; paa selve Pladsen dominerer »L'Art Catholique«, nu et stort Værksted for katolsk Kunst; fra Gaden ser man Gudsmoderstatuer og Helgenbilleder blive til under Kunstnerens Haand. Og det er ikke overvældende dyrt. Man kan f. Eks. for 3 Kr. faa en 10 cm. høj Kopi af Charles Villiers' henrivende Madonnastatue i Lourdes. I Gaderne, der støder op til Rue Bonaparte, Rue Mézières,

er der Forretninger med liturgiske Brugsgenstande i pragtfuldt Materiale og helt moderne Udførelse. I et af Vinduerne er alene udstillet en Monstrans, men hvilken Renhed i Stil og Linjer!

Først og fremmest er det dog i selve Kirkebygningerne, den nye Stil træder frem. »Les chantiers du Cardinal« kaldes det store Foretagende, som Biskoppen af Paris har paabegyndt for at forsyne de røde Forstæder med Kirker; derved skaffes samtidig Arbejde til mange ledige Hænder, og store Opgaver stilles de unge, katholske Arkitekter og Malere. For Øjeblikket er man oppe paa et Antal af over hundrede Kirker, hvoraf en Mængde allerede er færdige.

For kort Tid siden indviedes Krypten i en anden stor Kirke, Saint-Pierre de Chaillot, et af Paris' travleste

Petrus omvender sine Vogtere og forlader Fængslet.

Kvarterer. Ogsaa her er Materialet Jernbeton, Forbilledet Hagia Sofia og Stilen 1935. Façaden dækkes af Basrelieffer, der fremstiller Begivenhederne i Sankt Peters Liv. Vægfladerne i det Indre skal senere smykkes med Fresker og gyldne Indskrifter. Nøgle-Motivet er indhugget overalt paa Søjlernes Fodstykker og danner Mønster i Jernportene. Foreløbig er altsaa kun Krypten færdig. Alt hernede giver et Indtryk af Simpelhed, Renhed, Ærlighed i Materialet, som det sømmer sig en Kirke til Minde om Fiskeren. Bag et af Altrene er der en Mosaik med et enkelt sort Kors, omgivet af grønne Martyrpalmer paa Guldgrund.

En af de mest omtalte Kirker er den gigantiske Helligaandskirke i Dumesnil, det sydøstlige Paris, som i disse Dage nærmer sig sin Fuldendelse — Forbilledet er Hagia Sofia i Konstantinopel. Materialet: Jernbeton. Dimensionerne er som sagt vældige, man føler det, som om et Fjæld havde lagt sig i den lille parisiske Forstadsgade.

Krypten er allerede taget i Brug; lave, brede Buer, Smedejernsdøre. I Gulvmosaikerne dannes Mønstret af symbolske, stiliserede Flamme, ligesaa paa Tæppet bag Alteret.

I Overkirken arbejdes der for fuld Kraft, Søjlerne staar endnu med Jerntraadene strittende ud af sig. Man faar en en Fornemmelse af at være under aaben Himmel, paa et stort Torv. Højt oppe er den vældige Kuppel som en graa Himmel. Under den er Muren brudt igennem af en Kreds af tætsiddende, rundbuede Vinduer, forneden rosenfarvede, foroven blaagraa. Er det mon Kirkens Morgenrøde, man har villet symbolisere? I Apsis en vældig Freske af Maurice Denis (som iøvrigt har ledet Kirkens Udsmykning): Helligaandens Udgydelse øverst, og nederst Uddeling af Firmelse og Ordination ved Biskoppernes Haand. Paa Sidevæggene oprulles nu hele Kirkens Historie i mægtige Fresker: Apostlens Virksomhed, Hedningelandene kristnes, Koncilierne, Ordensstifterne, Korstogene, de store Paver — helt op til vore Dage, hvor en ny og forunderlig Genopblønst af Kirken allerede er begyndt — Helligaandskirken her er et af Tegnene derpaa.

En meget ejendommelig Kirke er man i Færd med at rejse i det nordlige Paris til Ære for Sainte-Jeanne d'Arc. Opførelsen blev besluttet som Tak for Marneslagets sejrige Udfald, men endnu er kun en Tredjedel af den mærkelige portagtige Façade færdig, oppe under Buen skal Jeanne d'Arc's Rytterstatue have sin Plads.

Men især er det ude i de »røde« Forstæder, Kirker og Kapeller skyder op, undertiden smaa Juveler af moderne Bygningskunst. (Funktionalismen er jo udgaet fra Frankrig!) En saadan er Kirken i La Cour — Veuve, en af de fattigste, mest kommunistisk sindede af Paris' Forstæder, hvor Mennesker bor i elendige Skure, ikke den mindste Stump Have ses noget Steds. Det er en rig Vicomte og hans Frue, der har bekostet Opførelsen af Kirken. Hvælvingerne har de moderne spidse Buer, meget brede forneden. Alt i rød Mursten, endog Alter, Tabernakel og Alterskranke. Belysningen indirekte. I Apsis er der en stor Glasmosaik i røde og gule Farver.

Mens vi studerer Kirkens Indre, kommer en Flok paa ca. 150 smaa Proletarbørn travende ind, bringes paa Plads af Præsten og hans Medhjælpere, og nu begynder de at synge Vesperen paa Latin — her midt i det hedenske Kvarter, hvor ingen Præst vovede at vise sig for blot nogle faa Aar tilbage!

E. Nielsen.

NYE BØGER.

Stonner, Dr. Anton, Heilige der deutschen Frühzeit. Bd. 1. Aus der karolingischen und sächsischen Kaiserzeit. Freiburg i. Br., Herder 1934, XVI-272 S., 14 Tavler, indb. 5,40 Rm.

Blod- og Racetroen i det tredje Rige tvinger Kirkens Mænd til at vise Kirkens Syn paa disse Værdier. Bedst

sker dette som i denne Bog, hvor vi oplever Mødet mellem germansk Væsen og Kristentro i nogle af begge Magters ædlestes Repræsentanter, i germanske Helgener. Pragtfulde Karakterbilleder opruller Forfatteren for vort Øje: Helgenen i Folkevandringstiden St. Severin, den voldsomme keltiske Asket St. Kolumban, Gallus, Korbinian, Bonifatius, St. Sturm af Fulda, den tapre Hærfører Biskop Ulrich, Naturvennen St. Wolfgang m. fl. De skildres alle som Typer, med sin Følelse for deres særlige Art. Og rundt omkring dem bølger en Tid rig paa Brydninger, saa fjern og fremmed for os og dog saa fuld af parallelle Problemer. Hvor levende ser man de irske Munke for sig, som kom fra den grønne Ø for at erobre Europa for Kristus:

»Alene deres Ydre vakte Opsigt. De bar groftvævede, lange Kjortler. Deres Haar faldt langt ned over Skuldrene, medens Forhovedet var glatraget. Øjenlaagene var rødt eller sort malede. Enhver af dem havde en lang Pilgrimsstav, en Flaske med Vand, en Vandresæk af Læder, hvori der mest laa haandskrevne Udgaver af den Hellige Skrift. Om deres Hals hang et Relikviegemme og et Kar til at opbevare de konsekrede Hostier i.«

En meget interessant Bog, hvis andet Bind man imøde-
ser med Spænding. —z.

Aemiliana Löhr: Jahr des Herrn. XIV — 292 S. Mk. 4,90. Fr. Pustet, Regensburg.

A. Löhr har i denne Bog forklaret Teksten til den egentlige Aarsliturgi, d.v.s. til Herrens Fester og til Søndagene, set i Mysteriets hellige Lys. Man kan fortolke disse hellige Ord dogmatisk, moralsk, asketisk, æstetisk, o. s. v. Men deres endelige Mening aabenbarer sig, naar man betragter dem som Udtryk for Christus-Mysteriet. Trods al Mangfoldighed aabenbarer de da en uforanderlig Enhed, de afslører deres dybeste Afgrunde. Og saaledes fører de os den mest lige og den mest umiddelbare Vej til Kristus, som er Vejen til Faderen, og i hvem vi ser Faderen selv. Som Prøve tillader vi os at bringe i den nærmeste Fremtid Forfatterindens Forklaring af »Bønnen i Jesu Navn.« A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Jubelaarets Afslutning i Lourdes og Danmark.

Biskop Petrus Maria Gerlier af Tarbes og Lourdes har rettet en Skrivelse til Hs. Excellence Biskop J. Brems og derigennem til Vikariatets Troende, og han indbyder alle

til de 3 Dages religiøse Festligheder i Lourdes, som efter den Hellige Faders Ønske skal afslutte Jubelaaret. Torsdag d. 25. April Kl. 15 begyndes der med en Andagt i Rosenkransbasilikaen og en Procession til Grotten; der holdes Kl. 16 den første Pontifikalmesse. Fra Kl. 17 indtil d. 28. April Kl. 15 læses der saa uafbrudt af Kardinaler, Biskopper og Præster fra alle Nationer og Riter hellige Messer i Jubilæets Hensigt. Fredag og Lørdag Kl. 15 ihukommes Jesu Dødstime ved Pontifikalmesser. Afslutningen er d. 28. April ved Aabenbaringernes Klippe. Biskoppen har i »Kirkelige Bekendtgørelser« Nr. 3 anordnet følgende:

Ifølge Den Hellige Faders udtrykkelige Ønske forordner Vi herved, at der i alle Vikariatets Kirker og Kapeller — i Dagene fra 25.—28. April i Aar — skal afholdes et højtideligt Triduum som Afslutning paa det til hele Verden udvidede Jubelaar i Anledning af vor Frelasers Lidelse, Død og Opstandelse for nitten Aarhundreder siden. Eftersom dette Triduum falder sammen med 75-Aarsdagen for Guds Moders Aabenbarelse i Lourdes, er det Hans Helligheds Ønske, at ogsaa Hun skal mindes og æres paa de ovennævnte tre Dage. Den nærmere liturgiske Tilrettelæggelse af dette Triduum overlader Vi til Sognepræsterne og Rektorerne ved Vikariatets Kirker og Kapeller, til hvem vi ligeledes overlader i rette Tid at gøre de Troende opmærksomme paa den store Betydning, Paven tillægger, at de i saa stort Tal som muligt andægtigt deltager i det foreskrevne Triduum.

København, Valby, Skt. Josephs Fest 1935.

† JOS. BREMS
Apost. Vikar.

Subdiakonatsvielse i Valby.

Søndag d. 24. ds. meddelte Hs. Excellence Biskoppen Subdiakonatsvielse til den Theologistuderende Fridolin Groletz, som studerer i det af Jesuiter ledede Seminar i Frankfurt a. M., men hører til det danske Vikariat. Kl. 9 var der Prælatmesse i Biskoppens Kapel, assisteret af Provikaren Schreiber og Pater v. Poquet, under hvilken selve Vielsen blev foretaget. — Der findes i øvrigt for Tiden 15, mest danskfødte, Theologer ved forskellige Universiteter i Europa, der agter at stille deres Kræfter i det danske Vikariats Tjeneste.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Norges Dronning paa katholsk Basar.

St. Joseph Søstrene i Oslo agter at bygge et Alderdomshjem for deres gamle Søstre, som har slidt sig op i Tjenesten for de syge. Midlerne dertil skulde bl. a. skaffes

ved en Bortlodning af Haandarbejder. »St. Olav« meddeler nu i sit sidst udkomne Nummer, at ogsaa Hds. Majestæt Dronning Maud aflagde Bortlodningen et Besøg og tog flere Lodsedler.

Biskop Mangers om Oxfordbevægelsen.

Norges katolske Biskop advarer i sit Fastehyrdebrev mod den materialistiske Livsanskuelse, som præger store Kredse, og mod det Kødets Evangelium, som fortrænger det ægte kristelige Syn paa Kærlighed og Ægteskab. Men Hyrdebrevet retter sig ogsaa, uden dog direkte at nævne det, mod Oxfordbevægelsens betænkelige Sider. Biskoppen siger: *»Selvfølgelig er vi Katholiker de første til at glæde os, hver Gang vi ser, at Kristendommen endnu har saa meget Magt over Menneskenes Sind, at en religiøs Bevægelse kan faa en vældig Tilslutning og skabe Røre i et helt Folk. Men naar en saadan Bevægelse roser sig af, at den ikke har noget Dogme og ikke nogen Konfession, og naar den ikke anerkender nogen af Gud indsat Autoritet, naar den som Følge deraf staar ligegyldig over for Kristendommens intellektuelle Indhold, idet den kun lægger Vægt paa Evangeliernes moralske Side og indgaar Kompromis med alle kristne Konfessioner, da har vi Lov til at sige, at den trods sine ædle Hensigter betyder en Fare for vor Tro og vort Kristenliv.«* Endvidere siger Biskoppen om den offentlige Syndsbekendelse: *»Vi respekterer den menneskelige Personlighed altfor højt til, at vi vil lægge det Aag paa den, som den offentlige Syndsbekendelse er, og som trods alt ikke kan give os andet end menneskelig Trøst, men ingen Sikkerhed for vor Sjæls evige Fred.«*

Huset og Kloaken.

I en Forsamling, som Fritænkere havde indbudt til, gjorde Foredragsholderen sit Bedste for at vise de Tilstedeværende, at Kirken ikke var andet end en Samling af lastefulde, ukærlige og korrupte Mennesker. Alle Skandaler i Kirkehistorien, baade opdigtede og historiske, alle mindre heldige eller særdeles uheldige Oplevelser, Taleren selv havde haft eller tænkt sig til, blev her draget frem og skildret med en overvældende Grundighed, som røbede Specialisten i Skandaler. Det jævne Folk var som knust; det kendte Kirken og Kirkens Mænd, omend ikke altid som Helgener saa dog som hæderlige Mennesker og stilledes her over for selve Korruptionens Bærme. Paa Modstandernes Mine spillede Triumfen. Efter Foredraget skulde der være Diskussion, hvortil ogsaa Stedets Sognepræst var indbudt. Vilde han tage Ordet? Og hvorledes bøde paa

alle de smudsige Angreb? Rolig stod han paa Talerstolen. Og han begyndte: »Mine Damer og Herrer! I ethvert større Hus findes der — det ved vi allesammen — ogsaa en Kloak, hvor Affaldet fra hele Huset samles. Den katholske Kirke er det største Hus, som Historien kender, den har huset Millioner og atter Millioner gennem mange Hundrede Aar. At der i Huset ogsaa har været Affald, hvem kan være i Tvivl derom? Denne Herre her er nu tilfældigt eller maa-ske med Vilje kommet ned netop i Kloaken, og, som De kan bevidne, bar han set sig grundigt om. Ham om det! »Hver Mand sin Lyst«, sagde Carsten Vintapper, han drak Slumperne. Men naar han nu vil bilde os ind, at han har set og kender hele Huset, saa siger vi: Stop nu lidt! Vort eneste Svar til ham er: Huset er ikke Kloaken, og Kloaken er ikke Huset.« — Mere sagde Præsten ikke, men bagefter mente de fleste, at der heller ikke behøvedes mere.

Børnerigdom og Præstekald.

Det er interessant og lærerigt at sætte Præstekaldenes Hyppighed i Forhold til Familiernes Børnerigdom. Biskop Maximilian Kaller af Ermland havde i sit Præsteseminar i Sommeren 1934 112 Seminarister, som forberedte sig til Præstevielsen. De kom fra 110 Familier, som havde 743 Børn. I Gennemsnit falder der altsaa 6,73 Børn paa hver Familie. Kun 18 kom fra Familier, som var fattige paa Børn. — — I et dansk Ordenshus, som tæller 9 Medlemmer, kommer disse fra 9 Familier med tilsammen 74 Børn, saaledes at enhver af disse Familier gennemsnitlig tæller 8,23 Børn. Ingen af disse mange Søskende lider Nød, og mange af dem staar eller har staaet i indflydelsesrige Stillingen.

En Rekord.

Som Følge af en Mission blev der i Jesuiternes Kirke i Glasgow Søndag d. 10. Marts døbt 1000 Børn. Alle Børnene var under 5 Aar, og de fleste blev af deres Forældre baaret paa Armen. Hvert eneste Barn blev velsignet og indviet til Gudsmoder.

Den 2. April holder Dr. phil. Heinrich Møller, Naumburg, Foredrag med Sang »Das wandernde Volkslied« i Foreningen af 1916 (Wivex Lokaler). Gæstekort faas ved Indgangen. Det vilde glæde hans Søskende at se mange Venner og Trosfæller.

Toni Agnes Møller og Elfrida Møller.

**Husk at vi alle mødes Palmesøndag
paa Elisabethforeningens Basar.**

Kirkelig Kalender.

Marts-April.

31. S. 4. **Søndag i Fasten.**

1. M. Ferialdag.
2. Ti. Frans af Paula.
3. O. Ferialdag.
4. T. Isidor.
5. F. Vincents Ferrerius.
6. L. Ferialdag.

April.

7. S. **Passionssøndag.**
8. M. Ferialdag.
9. Ti. Ferialdag.
10. O. Ferialdag.
11. T. Leo den Store.
12. F. Marias syv Smerter.
13. L. Hermenegild.

Marts-Apr.

Ugens Messebønner.

31. S. 4. **Søndag i Fasten** (247—218); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ((120)—[105]), 3. *Sæt Bønner*: For de levende og de døde ((125)—[110]).
1. M. † Ferialdag (252); 2. og 3. som Søndag.
 2. Ti. † Ferialdag (257); 2. Frans af Paula (871). — *Eller*: Frans af Paula (871—704); 2. Ferialdagen (257), Slutningsevng.: Ferialdagens (259).
 3. O. Ferialdag (262); 2. og 3. som Søndag.
 4. T. Ferialdag (270); 2. Isidor ([42]). — *Eller*: Isidor ([41]—[42]); 2. Ferialdagens (270), Slutningsev.: Ferialdagens (708).
 5. F. Ferialdag (274); 2. Vincents Ferrerius (873). — *Eller*: Vincents Ferrerius (873—705); 2. Ferialdagen (274), Slutningsev.: Ferialdagens (276). — *Eller*: Jesu Hjertes Messe; 2. Ferialdagen (274), Slutningsev.: Ferialdagens (276).
 6. L. Ferialdag (281); 2. og 3. som Søndag.

M.-K. Rosenkransk. »Stella Maris« **M.**: Mand. den 1. April Kl. 20. Samvær hos Brødrene. — **Sakraments sognet.** »Bekendernes Dronning« **M.**: Tirsdag d. 2. April Kl. 20: Lysbilledforedrag ved Knud B. Frederiksen: En Rejse gennem Midtyskland.

Eksercitier for Herrer vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag Aften den 17. April til Paaskesøndag Morgen den 21. April. Vederlaget er 10 Kr. Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes sendt til P. Mich. Spaus, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Kvinder til lukkede **Exercitier i Assumptionsklostret**, Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup fra Tirsdag d. 16. April Kl. 19 til Paaskelørdag d. 20. Form. Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 105¹, Kbhvn. Ø. senest d. 13. April.

»Apostlens Dronning«.

»Fredens Dronning«.

»Den ubesmittede Undfangelse«.

»Maria Rosenkransdronning«.

St. Ansgars Kirke. Mødreforeningens Messe læses Tirsdag d. 2. April Kl. 8¹/₄.

Katholsk Klub afholder Møde Onsdag d. 3. April Kl. 20 pr. paa Hotel »Phoenix«: 1) Medlemsoptagelse. 2) Foredrag af Lensgreve Joseph Holstein Ledreborg. 3) Eventuelt. Smørrebrødsbord som sædvanlig. Gæster kan medtages.

P. B. V.

J. Winfeldt Schmidt.

St. Michaels Klub. Mandag d. 1. April Kl. 20 Pater Nøsens Foredragsrække. Tredie Mandag bortfalder paa Grund af den stille Uge.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 28. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂

Nr. 14.

Søndag den 7. April

1935

INDHOLD: »Før Abraham blev til, er jeg.« — Moderne Naturvidenskab og Religion. — Hvem er mest tolerant? — Malerinden Sonja Hanssen. — Judas-Gaaden. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Før Abraham blev til, er jeg.“

*Før et Menneskes Fod betraadte Jorden, er Du.
Før Fuglen kløvede Luften og Fisken Vandet, er Du.
Før Mosset slog Rod paa den nøgne Klippe, er Du.
Før Fastlandet hævede sig af Havet, er Du.
Før Stoffet med alle de slumrende Kræfter
drog gennem Millioner af Aar
og samlede sig til Verdenssystemer, er Du.*

*Du er Oprindelsen, som ingen Begyndelse har.
Ja, Herre, din Guddoms Jeg er Ordet,
i hvilket den udsigelige
jubilende forkynder sit Væsen for Evigheden,
og din Menneskehed er den skønneste Sang,
som Skabningen synger for din Hellighed.
Ja, din Guddom er Urffjeldet,
som urokket løfter sin Tinde i Tidens Storm.
Og din Menneskehed er den vidunderlige Blomst,
som skyder frem af Klippens Sten i Tiden.*

*Dens Styrkes dybe, hemmelige Trolddom,
 Som skyder frem paa Jordens Kreds og svinder.
 Du alle Tidens Højde, lyse Bølge,
 Hvis Sølvglans kroner Skaberstrømmens Vande,
 hvis milde Klarhed
 Nedstraaler i dens mørke skumle Dyb,
 Du er dens Kilde, Strømmes Løb og Munding,
 som evig Væren og som evigt Nu.*

I Herrens malmfulde Ord: »Før Abraham blev til, er jeg«, aabenbarer den Evige sig, han som har antaget sig Menneskenatur, som er blevet vor Broder. Beundrende, tilbedende burde Tilhørerne have kastet sig paa Knæ. Og — hvad er deres Svar? De samler Sten op for at dræbe Jesus. De forstaaer, at han har kaldt sig selv Gud, og de regner dette for en Gudsbespottelse. Straks faar de et Bevis paa hans Guddom. Stenene flyver ikke mod Maalet. De rasendes Hænder er som lammede. Med majestætisk Ro gaar Jesus bort, uden at nogen formaar blot saa meget som at krumme et Haar paa hans Hoved. Og dog forbliver de forstokkede. Endskønt de maatte tie, da han opfordrede dem til at overbevise ham om en Synd. Ingen, som kun er et Menneske, kan uden en overordentlig Naade fra Gud holde sig fri for Synd. Blev en saadan Naade givet en gudsbespottende Bedrager? Og kan den soleklare moralske Renhed begaa en saa forfærdelig Forbrydelse? Vil Gud stille sin Vidundermagt til Raadighed for at bekræfte et Bedrag? Saadanne Spørgsmaal burde have rejst sig. Men Lidenskab kan ikke tænke roligt. Hvor Øjet ikke vil se, benyttes Øjenlaaget som Værn imod Lyset. Stenene, som tages op for at kastes mod den Evige, falder sønderknusende tilbage paa dem, som tager dem op. Den, der sætter sig op imod Guds Ord, træder ind i den evige Døds Skygge.

»Den, der lever efter mit Ord, vil i Evighed ikke skue Døden«. Han vil tage Del i Guds evige Liv. Lad saa Verdens Skikkelse forgaa, han bliver.

Betydningen af dette Ord taget i den Mening, som Herren brugte det i, bliver først klar, naar man betænker, at Verdens Lov er Forandring, Vekslen, Tilbliven, Bevægelse, Tid, imod Evighedens Ro, som er Gud tildelt.

Ligesom Tingene omkring os, saaledes er ogsaa vi i

stadig Forandring, stadig kun et henvejret Nu. Fortiden er ikke mere. Fremtiden er endnu ikke. Men Nuet er ogsaa allerede forbi, medens jeg udtaler det. Filosofen Windelband er blevet grebet af den Tanke: »Redningsløst glider al Menneskehistoriens Herlighed ned i den endeløse Fremtids Afgrund. — Selv gennem en endeløs Eksistens kommer jeg ikke fri af det timelige Væsens Forfængelighed. Skal jeg kunne løfte mig ud herover, saa er dette kun muligt ved min Eksistens' Indhold og Værdi — kun derved, at der i midt i mit Livs timelige Strøm findes noget, som er ophøjet over al timelig Bestemmelse — naar jeg kan gribe dette og gøre det til min Tilværelses Indhold.« (Præludier: Sub specie aeternitatis).

I Christus har Tilværelsen nedsænket sig i Tilblivelsen, Evigheden i Tiden, for at give ethvert Nu Evigheds Værdi. Fra ham strømmer guddommelige Kræfter ud over Menneskeheden og bevirker den vidunderlige Opløftelse til den evige Faders Skød, Tilblivelsens Opløften i Tilværelsen. Gud er med os alle Dage, for at vi kan være med ham i Evigheden. Salig den, som med rent Hjerte og klart Øje ser det Evige i alt timeligt og stræber op derimod, salig den, som i Verdens øredøvende Larm lader sig lede af det evige Ords Ekko, Samvittigheden. Hans Væsen bliver urokkelig, evig Harmoni. Kun den, som er, før Abraham blev til, kan forklare og opklare Foranderligheden, Tiden. Foranderlighed er ikke det Evige. Den er det Eviges Sendebud, der ved Christi Naade giver os Andel i det Evige.

A. P.

Moderne Naturvidenskab og Religion.

Professor Jørgen Jørgensens 3 Radioforedrag

Torsdagene d. 7., 14. og 21. Marts.

Professoren indledte sine Foredrag med den hensynfulde Bemærkning, at det ikke var hans Hensigt at tage Troen fra nogen, for hvem den var af Betydning. Saadanne skulde hellere lukke for Radioen eller stille ind paa en anden Station. Han dokumenterede sin Fortrolighed med Kristendommen ved at meddele, at han havde læst 4—5 Meter theologisk Litteratur — mon der ogsaa var katholic

ske Værker iblandt? — foruden at han som Præstesøn havde færdedes meget i Præstegaarde m. m.

Første Aftens Tale var af finere forberedende Art. Professoren benyttede sig af en smuk, anskuelig Lignelse om Fred eller Strid mellem Planterne og Botanikeren — Religionen og Videnskaben. Forholdet vil være meget fredeligt, saa længe Planterne nøjes med at levere Stof til botaniske Undersøgelser. Men sæt at Planterne begyndte at tale, at Tulipanen paastod at være smukkere end Rosen, at Ærterne foregav at slynge sig opad den støttende Pind, drevet af en uforklarlig Længsel mod det Høje o. s. v. Da vilde Botanikeren gøre Indsigelse, og saa havde vi Striden. Saaledes, mente Professoren, var ogsaa Videnskaben nødt til at protestere mod Religionens Paastande om Guds Eksistens, Tilværelsens Mening, Sjælens Udødelighed o. s. v. Disse religiøse Udsagn har for Videnskaben kun psykologisk Værdi som religiøse Fænomener. — Lignelsen er ikke fri for en vis Ensidighed. Over for Planternes absurde Meninger er Botanikeren selvfølgelig i sin Ret. Men kunde det ikke tænkes, at Botanikeren vilde sige Ting, Planterne med Rette kunde protestere imod? Saaledes f. Eks. naar Botanikeren, som det endnu skete i Linnés System, stillede Planter, der i og for sig ikke var beslægtede med hinanden, i samme Klasse. Saaledes skyldes Striden mellem Religion og Videnskab ikke blot taabelige religiøse Paastande, der med Rette kritiseres af Videnskaben, men i langt højere Grad maaske Videnskabens forhastede og uvederhæftige Hypoteser, der angriber Religionens dybeste Livsinteresser. — Naar Professoren hævdede, at ligesaa lidt, som Religionen var opstaaet som Frugt af fornuftige Overvejelser, ligesaa lidt vilde saadanne Overvejelser faa den til at forsvinde, kunde man spørge, hvorfor da Professoren holdt sit Foredrag. Naar Religionen, som han mener, kun forsvinder, ved at Livet gøres lettere og lykkeligere, hvorfor bytter Professoren da ikke sin Foredragsvirksomhed om med Arbejde paa at forbedre Samfundsvilkaarene?

Andet Foredrag handlede om den moderne Atomfysik. Professoren er Tilhænger af den statistiske Fysikopfattelse, d. v. s. at de mikrofysiske Fænomener, der foregaar i Atomverdenen, er fuldstændig tilfældige, og de makrofysiske Processer, der sker for vore Øjne, er som Følge deraf kun tilsyneladende kausale, aarsagsbestemte. Denne »fysiske Indeterminisme« er efter Professorens Opfattelse ikke blot ikke gunstigere for Antagelsen af aandelige Væseners Indgreb i den mekaniske Verdensgang, men udelukker dem ligefrem. I Kraft af Naturlovens statistiske Natur er der hvert Øjeblik den theoretiske Mulighed til Stede, at der sker et

Brud paa Aarsagssammenhængen — altsaa et naturligt »Mirakel«. Max Planck, Ophavsmanden til den moderne Kvantetheori, en af Atomforskningens største Autoriteter, deler ikke Professor Jørgen Jørgensens Tro paa de fysiske Processers statistiske Natur. I Stedet for at komme ind paa theoretiske Undersøgelser, vil jeg gøre Sagen anskuelig ved et Eksempel, som Planck selv bruger i: »Wege zur physikalischen Erkenntnis« (S. Hirzel, Leipzig 1933), Side 110 ff. Kaster man en Terning, hvis Tyngdepunkt ikke ligger nøjagtigt i Midten, vil den meget sandsynligt, men ikke med Sikkerhed, komme til Hvile i en saadan Stilling, at den Side, der ligger Tyngdepunktet nærmest, kommer til at være nederst. Den statistiske Lov for Sandsynligheden kan findes ved at gentage Terningkastet et stort Antal Gange og dividere Antallet af de gunstige Tilfælde med det samlede Antal Terningkast. Men hvis Iagttageren tilhørte den mikrofysiske Verden, d. v. s. ikke blot nøjagtigt kendte Terningens Beskaffenhed, men ogsaa dens Beliggenhed og Hastighed i Begyndelsen af Bevægelsen, endvidere Bordpladens Gnidningsmodstand, Luftmodstanden og alt, der kan have Indflydelse paa Bevægelsen, indtil de mindste Enkeltheder, da vilde der, set fra hans Standpunkt, ikke længere være Tale om Tilfældighed og Sandsynlighed, men han vilde være i Stand til ved Hjælp af den klassiske Fysiks Love nøjagtigt og bestemt at forudberegne den Stilling, i hvilken Terningen til sidst vilde blive liggende.

M. a. O. Professor J. J. gør ikke Forskel paa Erkendelsens og Værens Orden. For vor Erkendelse, der efter sin Natur er »makroskopisk«, tager Atomverdenens Fænomener sig statistisk ud. I Værens Orden derimod følger de ogsaa nøjagtigt Aarsagsloven, og en ideel Aand, Guds Aand f. Eks., vilde erkende den strengeste Aarsagsbestemthed paa disse for Menneskeaanden utilgængelige Omraader.

Hvad Erkendeligheden af Miraklet angaar, er denne ganske uafhængig af Spørgsmaalet om de fysiske Loves statistiske eller dynamiske Natur. Professor J. J. tillægger aabenbart Tilfældet en vis Almagt, naar han siger, at engang imellem vil der kunne ske et Brud paa den statistiske Lovmæssighed, som man saa vil kalde for et »Mirakel«. Tror Professoren virkelig, at f. Eks. Livets Fænomen — for at begynde med Naturens »Mirakler« — er et tilfældigt Brud paa Lovmæssigheden, at Dyrenes Sansning, Menneskets Forstand og Vilje skyldes en tilfældig kapriciøs Opførsel af Atomerne, og at de egentlige Mirakler, en Spedalsks Helbredelse, Lazarus' Opvækkelse, Herrens Opstandelse ikke er andet end et Atomkompleks, der har faaet Nykker! Nej, vi behøver ikke at kende Naturkræfternes eller — for Professor J. J.s Skyld — Tilfældets Virkegrænser for

at kunne sige, hvad de under ingen Omstændigheder formaar.

Det tredje Foredrag dvælede atter for en stor Del ved Atomtheorien. Vi giver Professoren Ret i, at man ikke har Lov til at gøre Atomerne — det være sig paa Grund af deres Uanskueligheid eller deres paastaaede Aarsagsfrihed — til en Slags lavere Aander og tage dem til Indtægt for en spirituel Verdensopfattelse. Saa kom Professoren ind paa Vitalismen, den Theori, der i en eller anden Form antager et »Livsprincip«. Det blev dog kun en Forpostfægtning, idet Professoren rettede sine Angreb mod et forholdvis underordnet Punkt: Antagelsen af en indre Kraft i Organismen, der bestemmer dens ydre Form. Han nævnte, at der paa Trods af dette Princip forekommer Misdannelser. Dette beviser dog blot, at Princippet ikke virker ufejlbart; Misdannelser er ligesom Naturens »Trykfejl«. At der ogsaa i den uorganiske Natur forekommer Formbestemthed, f. Eks. hos Krystaller og Atomer, beviser for det første, at heller ikke i den uorganiske Natur raader det blinde Tilfælde, men Skaberens Visdom. Men for det andet røber denne Sammenligning Professorens materialistiske Indstilling. Han synes ikke at kende Forskellen paa den Maade, en Krystal dannes, og et Frøkorn udvikler sig til Plante. Og saa skal den, der angriber Vitalismen, jo forklare de endnu langt større Gaader, Organismerne rummer: Livets første Opstaaen, Næringsoptagelsen, Forplantningen og ikke mindst Organismens Død — altsammen Ting, der er uden Sidestykke i den uorganiske Verden.

Professoren polemiserede mod den Opfattelse, at Religionen laa i Videnskabens Forlængelse. Naturvidenskaberne, hævdede han, pegede ikke ud over sig selv mod det religiøse. Den videnskabelige Forsknings Grænser faldt sammen med Erkendelsens. Derpaa svarer vi: Selvfølgelig er Religionen — Kristendommen — ikke Fortsættelsen af Videnskaben, men den har Fornuft-Erkendelser til sin Forudsætning, ligesom der hersker Harmoni mellem Fornuften og Aabenbaringen, der begge kommer fra samme Kilde. Selv synes Professoren at foretrække Dualismen: at Religion og Videnskab intet har med hinanden at gøre — dog paa den Betingelse, at Religionen begrænser sig til det rent subjektive Omraade, altsaa Følelsen.

Efter at Professor Jørgensen i en Diskussion i Dansk-Russisk Samvirke 26. Februar havde tilladt sig at betegne Evangeliet som »noget Sludder og Vaas« og at kalde Kirken »en Fordummelsesanstalt«, havde vi oprigtigt talt ventet en bedre underbygget og større anlagt Offensiv mod Kristendommen end disse tilfældige Skærmydsler var.

A. Menzinger S. J.

Hvem er mest tolerant?

Tolerance i Polen.

Vi vil begynde med lidt Statistisk. Polen tæller for Tiden ca. 34 Mill. Indbyggere imod 31.100.000 i 1930 (Herrers Welt- und Wirtschafts atlas). Ligesom Landet nationalt set frembyder et afvekslende Billede, idet der over for 69,2 % Polakker staar: 14,3 % Rutenere, 7,8 % Jøder, 3,9 % Hvidrusser og 4 % Tyskere, saaledes har Landet ogsaa forskellige Konfessioner: Ifølge Opgivelserne fra 1930 fandtes der: 23.025.000 romersk-katholske Kristne, 3.425.000 unerede Rutener, 3.802.000 orthodoxe Kristne, 2.978.000 Jøder, 842.000 (ca. 2 %) Protestanter. Protestanterne er delt i 7 forskellige Kirker af delvis luthersk og reformert Bekendelse, der paa et løst Grundlag er fattet sammen til et Kirkeraad.

De Paragrafer, som vi citerer i det følgende, er ganske vist ikke taget fra den nye Forfatning, der blev vedtaget d. 24. Marts 1935, men da der i nedennævnte paa disse Punkter ikke er sket nogen Forandring, betyder den nye Forfatning ingen Forskel i Realiteten. Hvad Statens øverste Ledere angaar, er der ikke foreskrevet nogen Konfession, dog forudsættes det, at han er en Kristen, da den Embedsed, hvorved han lover at holde Lovene og tjene Folkets Vel, slutter med Sætningen: »Saa sandt hjælpe mig Gud og hans Søns hellige Martyrium.«

Alle Borgere staar lige over for Loven. Art. 95 siger: »Den polske Republik tilsikrer alle paa sit Omraade uden Hensyn til Herkomst, Nationalitet, Sprog, Race eller Religion fuld Beskyttelse for Liv, Frihed og Ejendom.« Dette vil altsaa sige, at alle Embeder er tilgængelige for alle uden Forskel: Art. 96 bestemmer: »De offentlige Embeder er paa de af Loven foreskrevne Betingelser tilgængelige for alle og paa samme Maade.« Dette uddybes af Art. 111, hvor det hedder: »Alle Borgere garanteres Samvittigheds- og Bekendelsesfrihed. Ingen Borger maa paa Grund af sin Konfession eller sin religiøse Overbevisning lide Tab med Hensyn til de Rettigheder, som de andre Borgere har. Alle den polske Stats Indvaanere har Ret til saavel offentligt som privat at bekende deres Tro frit og at udøve deres Religions eller Ritus' Forskrifter, saafremt det ikke støder an mod den offentlige Orden og Moral.«

Dog maa heller ingen unddrage sig Opfyldelsen af offentlige Pligter under Paaberaabelse af religiøse Pligter. Ingen kan tvinges til religiøse Handlinger og Skikke, medmindre at han er undergivet Forældres eller Værgers Magt.

Den katholske Kirke indtager en vis Fortrinsstil-

ling, for saa vidt den numerelt er den største Kirke. Art. 114 siger derom: *Den romersk-katholske Konfession som Folkets Religion i dets overvejende Flertal indtager i Staten Hovedstillingen blandt de ligeberettigede Konfessioner. Den katolske Kirke styres efter sine egne Love, og dens Forhold til Staten reguleres ved et Konkordat med den Hellige Stol.*« Men lignende Rettigheder tilkommer de andre Religions-samfund. Art. 115 siger: *»De religiøse Mindretals Kirker og de andre retslig anerkendte Religionssamfund styrer sig selv efter egne Love, som Staten ikke vil nægte Anerkendelse, saafremt de ikke indeholder Bestemmelser, der er i Strid med Loven.*« Ogsaa disse Samfunds Forhold til Staten reguleres efter Aftaler med de bemyndigede Repræsentanter.

Alle Konfessioners Rettigheder fastsættes nærmere i Art. 113; *»Enhver af Staten anerkendt Religionsorganisation har Ret til at afholde fælles og offentlige Gudstjenester; de maa selvstændig regulere deres indre Anliggender, eje Løsøre og fast Ejendom, forvalte den og disponere over den; de forbliver i Besiddelse af og har Brugsretten over deres Stiftelser og Fonds samt Anstalter for religiøse Lære- og Velgørenhedsformaal.*«

Ja, ogsaa for nye Religionssamfund, som eventuelt skal grundlægges, er der sørget ved en særlig Art. 116: *»Anerkendelsen af en ny eller indtil nu endnu ikke retslig anerkendt Konfession vil ikke blive nægtet Religionsorganisationer, hvis Indretning, Lære og Forfatning ikke støder an mod den offentlige Orden og Moral.*«

Fuld Frihed bestaar ogsaa til at grundlægge Skoler og andre Institutioner. Art. 110 siger: *»De polske Borgere, som hører til nationale, konfessionelle eller sproglige Mindretal, har paa samme Maade som andre Borgere Ret til Grundlæggelse, Inspektion og Forvaltning af Velgørenheds-religiøse og sociale Anstalter, Skoler og andre Opdragelsesanstalter paa deres egen Bekostning, samt til fri Benyttelse af Sprog og til fri Religionsudøvelse i disse.*«

Hvad den katolske Kirke angaar, er Statens Forhold til den blevet ordnet ved Konkordatet af 2. Aug. 1925. Det garanterer bl. a. Privilegier med Hensyn til Militærtjeneste for Gejstligheden. Indtil en endelig Regulering havde fundet Sted forpligtede Staten sig til at betale Subsidier til Præsterne. Ogsaa med Hensyn til Retsvæsenet er der visse Privilegier, idet de verdslige Myndigheder kun kan gaa frem efter Overenskomst med de gejstlige. Udlændinge kan kun opnaa Ansættelse som Sognepræster, saafremt den polske Regering sanktionerer det. Gejstligheden bærer i øvrigt samme Byrder som alle andre Borgere.

Den græsk-orthodokse Kirke er i Hovedsagen et Produkt fra det russiske Voldsherredømmes Tid. Ved Tvang og Vold var f. Eks. de 6000 Orthodoxe, som op-

rindelig befandt sig i Vøjvodskabet Lublin, i 1866 bragt op til et Antal af 350,000. Fra Undertrykkelsens Tid kunde denne Kirke i og for sig ikke vente venlig Modtagelse i den nye Stat. Alligevel fik den Frihed som alle andre Kirker. F. Eks. lod man de gejstlige Myndigheder indtil den Dag i Dag beholde Dommerfuldmagt i ægteskabelige Anliggender, ligesom Loven af 1836 har fastsat det. I 1924 har man endog knyttet et orthodoxs Fakultet til Universitetet i Warszawa.

Polens religiøse Tolerance maa overhovedet vurderes paa den historiske Baggrund. Polakkernes Taalsomhed var allerede et Særkende i Middelalderen, hvor man f. Eks. lod Jøderne være i Fred; i Polen fandtes ingen Inkvisition, ingen Troskampe, og senere blev Grundsætningen: *cujus regio illius religio* ikke gennemført i Polen. Protestanter, som flygtede fra Tyskland, fandt her et Tilflugtssted og nød i Praxis fuld Frihed. »*Jeg er ikke Konge over jeres Samvittighed,*« sagde Kong Sigismund August til sit Folk i det 16. Aarh. Da Moskva senere agiterede blandt de ikke-unerede i Polen, kom det til Gnidninger og Hæmninger, og Religionsfriheden blev i Slutningen af det 17. og i den første Halvdel af det 18. Aarh. indskrænket. Rusland understøttede saa de orthodoxe og undertrykte den kath. Kirke i sit eget Land. Religionsfriheden fik heller ikke blide Kaar efter Polens Deling.

Til Slut vil vi fremhæve, at det selvfølgelig ikke har været vor Agt at tale om den nationale Tolerance. Heller ikke vil disse Linier tage Stilling til Polens Forhold til de forskellige katholske Riter, hvor ogsaa stærke nationale Modsætninger spiller ind. Vi har her ene og alene beskæftiget os med den religiøse Tolerance. Nogle supplerende Oplysninger, som vi ikke har kunnet fremskaffe, følger senere.

Tolerance i Danmark.

Landets Befolkning anslaaes til godt 3½ Mill. Heraf er 25-30.000 Katholiker, og et lignende Tal tilhører andre kristne Trossamfund; desuden findes der 6500 Jøder og ca. 13.000 udenfor Trossamfund.

Grundlovens § 3 lyder: »*Den evangelisk-lutherske Kirke er den danske Folkekirke og understøttes som saadan af Staten.*« Det var ikke Meningen, at Folkekirken skulde være en egentlig Statskirke, men dens Forfatning skulde efter § 73 ordnes ved Lov. Dette er dog endnu ikke sket, og Folkekirken er i det store og hele en Statskirke.

Grundloven af 1849 siger i § 76 (nu § 74): »*Borgere har Ret til at forene sig i Samfund for at dyrke Gud paa den Maade, der stemmer med deres Overbevisning, dog at intet læres eller foretages, som strider mod Sædeligheden eller den offentlige Orden.*«

Som Følge deraf kan Katholikerne bygge Kirker,

holde Gudstjenester, uddanne og ansætte Præster, ogsaa udenlandske, uden at blive hæmmet paa nogen Maade. Det romersk-katholske Trossamfund hører til de af Staten anerkendte Trossamfund, saaledes at de af Kongen anerkendte Præster kan foretage kirkelige Handlinger med borgerlig Gyldighed og føre borgerligt gyldige Kirkebøger. Grundlovens Bestemmelse (§ 76), at Forholdet skal ordnes ved Lov, er ikke blevet opfyldt.

Staten bidrager ikke paa nogen som helst Maade til den katholske Kirkes eller de katholske Præster Underhold.

Staten uddanner Folkekirkens Præster ved Universiteterne, men betragter Uddannelsen af katholske Præster som sig uvedkommende.

Grundlovens § 77 siger: »Ingen kan paa Grund af sin Trosbekendelse berøves Adgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder eller unddrage sig Opfyldelsen af nogen almindelig Borgerpligt«. Dog skal ifølge § 5 Kongen tilhøre den evangelisk-lutherske Kirke.

Ifølge Grundloven er der Frihed til at oprette private Skoler, og denne Frihed gælder naturligvis ogsaa for Katholikker. Disse frie Skoler understøttes af Staten, og Loven af 1933 stiller dem endnu friere overfor det offentlige Tilsyn end før. Alligevel er de katholske Skoler økonomisk daarligt stillede, da det almindelige Skolevæsen hovedsagelig underholdes af Kommunerne, og det er kun meget faa Kommuner, der støtter de frie Skoler, og selv hvor dette sker, er Understøttelsen meget ringe. Katholikkerne maa saaledes baade underholde deres egne Skoler — bortset fra Statens Tilskud — og ved deres Skatter som alle andre Borgere bidrage til de offentlige Skoler.

Der findes ingen Lov om, at Katholiker ikke kan blive Lærere i Folkeskolen, men det kan de i Praksis alligevel ikke. Dette gælder ikke blot de Skoler paa Landet, hvor Embedet hyppigst er forbundet med Religionsundervisning, men ogsaa i Byer som København. Det er ikke muligt for en Katholik at tage en almindelig gyldig Lærereksamen, thi dertil hører Eksamen i den lutherske Religion og Mulighed for at kunne undervise i denne.

Gennem Radioklubberne har Katholikkerne søgt ogsaa at faa Adgang til Radioen. Det er hidtil ikke blevet til meget. Et katholsk Kirkekor kan nogle Gange om Aaret faa Lov til at fremføre katholsk Kirkemusik tidligt om Morgenen. En katholsk Gudstjeneste er det hidtil ikke blevet tilladt at transmittere, dog bør Transmissionen ved den eukaristiske Kongres i 1932 huskes.

I Almindelighed kan det siges, at Lovene giver os Frihed, i Reglen lægger heller ikke Administrationen os nogen

Hindring i Vejen. Der er dog Punkter, hvor man kunde ønske en mere ligelig Behandling. Det er f. Eks. svært at forstaa, hvorfor den protestantiske Sognepræst har Lov til at delegere en anden til at foretage Vielser, den katholske ikke. Som vi ovenfor fremhævede, maa det føles haardt, naar vore unge ikke kan vie sig Lærergerningen.

Og det kan vel heller ikke være for meget forlangt, at vi i Skolesagen burde nyde den samme Støtte, som f. Eks. den tyske Minoritet nyder for deres Skoler i Sønderjylland.

B. J.

Malerinden Sonja Hansen.

Vi er flere, end vi selv ved af! Der er vist ikke ret mange, som aner, at danske katholske Kunstnere ogsaa har en Repræsentant i Paris. Fru Sonja Hansen, eller som hendes nuværende Navn er: Daujat, er Københavnerinde og blev den 24. November 1901 født paa Frederiksberg. Faderen var Protestant, Moderen Katholik og fransk af Fødsel, og det er (uden at der fandtes professionelle Kunstnere i Familien) sikkert fra hende, Tegner- og Malertalentet stammer, et Talent, som viste sig allerede i Jeanne d'Arc Skolen paa Frederiksberg, hvor Sonja var en ikke altfor interesseret Elev.

Det var dog ikke paa Karaktererne i Tegning, der altid var daarlige, at man kunde ane den senere Kunstnerinde. Langt tydeligere var det at øjne paa Hæfter og Bøger, som var oversaaet, for ikke at sige oversmurt, med Tegninger. »Lige fra Barnsben syntes jeg«, siger Fru S. H., »at ingen rigtig forstod mig, og jeg levede derfor i en indbildt Verden, »alene«, med Masser af »for« og »imod«, og det forklarer maaske tildels min Aandsfraværenhed i Timerne. Altfor stor Lethed ved at lære gjorde mig doven — jeg følte en særlig Afsky for Arithmetik —, men derimod var jeg begejstret for Historie; skriftlige Arbejder gik det nogenlunde med, men kun daarligt med Katekismen — jeg fandt disse Timer kedelige.«

I de første Aar efter endt Skolegang traadte Troens Sandhed og Praksis mere og mere i Baggrunden. En af Grundene var Mødet med daarlige Katholiker og et Tilfælde af ligefrem Hykleri. Iøvrigt er det jo i København ikke svært at komme ind i en verdslig Atmosfære, hvor man forsømmer Bønnen, ja næsten glemmer Fadervor og Hil dig Maria. Det var først en modnere Alders Erkendelse, ogsaa Kunsten, der førte tilbage til Vorherre.

Sonja blev ikke tilskyndet til at gaa Kunstens Vej, tværtimod. Som ganske ung Pige blev hun sat paa et Kontor, hvor det fra Morgen til Aften gjaldt om at skrive Adresser af eller gøre lignende »fængslende« Arbejde. Bedre blev det, da Forsynet førte hende paa et »Maskinskrivningsbureau,« hvis Chef, Frk. Astrid Steen, stillede sig forstaaende overfor hende. »I min Fritid, og for den Sags Skyld ogsaa, naar jeg ikke havde fri, udførte jeg Tegningsudkast, og en Dag kaldte hun mig ind til sig og sagde mig, at min Plads ikke var hos hende, men paa en Tegneskole; hun gav mig en Kunstbog, den første, jeg fik i mine Hænder: »Kunst und

Malerinden Sonja Hansen.

Geschichte«, og fik mig ind paa »Teknisk Skole« og betalte det første Kvar- tal for mig.« Dengang var S. knapt 17 Aar. Da dette ikke holdt, kom hun ind paa Dansk Farvekunst«, hvor hun blev sat til at male frygtelige »Fest-Telegrammer«. Firmaet havde dog heldigvis ogsaa en Af- deling, hvor hun malede Dekorationer til Theatre, og det varede ikke ret længe, inden Chefen flyt- tede hende paa denne Af- deling, hvor hun for første Gang mødte unge Kunst- nere. Under deres Vejled- ning dekorerede hun Sjaler, Lampeskærme og andre

Brugsgenstande til Theatre. Hun fik frie Hænder og var lykkelig over at kunne give sin Fantasi frit Løb.

I 1920 rejste Sonja ned til sin Bedstemoder i Paris for at lære Sproget bedre at kende. Den første Tanke var at styrte sig ud i Selskabslivet, som Verdensbyen vel nok kunde byde en 18-aarig ung Pige. Men snart sendte For- synet en ung Malerinde paa hendes Vej, som foreslog at indføre hende i Kunstnerkredse. Bedstemoderen blev bange for sit Ansvar og vilde sende hende hjem igen. Det var en noget pinlig Situation, men Forsynet greb atter ind. En Søster til den unge Malerinde, hvis Bekendtskab S. havde gjort, havde lige mistet sin Mand. Hun skrev til København, at hun gerne vilde tage S. som Elev i et Aar; derefter kunde man jo se. Fru Hansen indvilligede, og saaledes be- gyndte den egentlig kunstneriske Uddannelse under en mo- derlig Venindes Vejledning.

Mme. Consuelo-Fould var Genremalerinde, havde faaet Guldmedalje og flere Udmærkelser og stod som »Hors de concours« blandt de bedste franske Kunstnere. Hun var en glimrende Lærer, som omhyggeligt respekterede Elevens Personlighed, men hadede at undervise. Derfor var S. hendes eneste Elev, som hun i et godt og frugtbringende Aar straks ledede hen imod Portrætmaleriet. Mange Kunstnere kom i Fru Consuelo-Foulds Hjem. »De fleste interesserede sig for mine Begynderarbejder og raadede og vejlede mig — meget forskelligt ganske vist — men det var et lykkeligt Aar. I Begyndelsen af det andet Aar blev hun syg; jeg blev hos hende for at pleje hende.«

Sygdommen varede nogle Aar, og S. H. arbejdede mindre og mindre paa sine Tegninger, men udstillede dog regelmæssigt hos »Femmes Peintres« og hos »Artistes Français«. Efter Lærerindens Død rejste hun først til Holland og Belgien og senere ud i Provinsen og underviste i Kunsthistorie, Æstetik og Tegning. Imidlertid havde Livet ogsaa ført en religiøs Forvandling

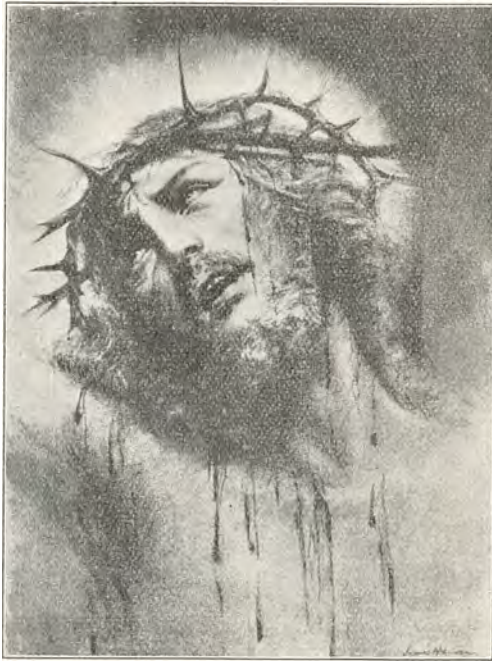

L'abbé Sedilct, curé de Saint Elisabeth, Paris.

med sig. I sin Lærerindes Hus gjorde S. H. Bekendtskab med mange katholske Kunstnere, og Opholdet i Bretagne blandt det urkatholske jævne Folk blev af afgørende Betydning for hende. Der, i Lorient, var det ogsaa, at hun i den stille Uge, for at beskæftige Børnene, udførte et Billede »Consummatum est« en Skitse, der egentlig kun blev kastet hen som i Meditation og maaske uden særlig kunstnerisk Inspiration, men den gjorde Indtryk paa mange. Matroser, som saa det udstillet i et Vindue paa Vej til Havnen, puffede alvorligt til hinanden og sagde paa deres Sømandsmåne: »det er rammende«; en stor Dreng kom og trykkede kejtet Malerindens Haand og takkede. Selv en ganske lille Pige paa 4 Aar, som fik Billedet at se, blev underlig betaget. »Den Christus, som jeg af hele mit Hjerte havde ønsket at fremstille i hvert et

Blyantstrøg, en »Kærlighedsakt«, har i talrige Tilfælde fremkaldt en Kærlighedshandling — og det var hele Hensigten med Billedet; det er mere udført med Hjertet end med Hjernen, som Kunst betragtet har det ikke nogen særlig Interesse.«

Da Frk. Hansen havde samlet nogle Penge sammen, vendte hun tilbage til Paris for at fortsætte sine saa ofte afbrudte Studier. Hun besøgte Tegnekursus paa Kunst-

»Consummatum est«.

akademiet og praktiske Kursus hos forskellige Lærere bl. a. Emile Renard. Da Pengene blev smaa, og en ny Afbrydelse truede, søgtes efter Frk. Astrid Steens Tilskyndelse Emma Bærent's Legat, som hun fik tildelt i Maj 1930. Flere Billeder forlod nu hendes Atelier. Deriblandt indtager Portrættet af Sognepræst S. fra St. Elisabeth Kirken i Paris et Vendepunkt i hendes Karrière. Dette præstelige Blik, som den gamle Mand havde, der var kommet til Bretagne paa Ferie, fængslede hende ogsaa kunstnerisk. Af andre Billeder nævner vi kort flere Portrætter af franske Grever og Grevinder, Erkebiskoppen af Rouen, Mgr. de la Villerabel, Billeder af Præster, hvoraf et findes paa St. Mauritius, 2 andre i St. Elisabeth i Paris. 2 Portrætter kom til Jeanne d'Arc

Institutet i København. Symbolske Malerier er »Vers l'infini«, »Silence« m. fl. Der er et hollandsk og bretonnisk Landskab og Akvareller som »Pan« og »La Grace«. Talrige Anmeldelser og Udstillinger kender hende ikke blot som fortrinlig Portrætmaler, men fremhæver ogsaa hendes Evner til Landskabsbilleder.

Som vi allerede har antydet, blev den katholske Tro noget praktisk og levende for Kunstnerinden under hendes Ophold i Paris. Ikke blot kom hun sammen med mange katholske Kunstnere og færdedes som Tegnelærerinde blandt katholske Søstre. Hun gik ogsaa paa Institut Catholique for at studere Filosofi og Sociologi. I denne Omgangskreds lærte hun en ung Videnskabsmand at kende, som hun nu er gift med. De to unge Ægtefæller driver »Katholsk Aktion« i Ordets bedste Betydning. Hr. Daujat er knyttet til Universitetet og arbejder som »Chargé des recherches de la caisse nationale des sciences«. I sin Fritid gaar han fuldstændig op i de mange katholske Hverv, han har paataget sig. Han er et af Hovedmedlemmerne af Foreningen »St. Louis«, hvis Medlemmer først og fremmest søger at genoprette et kristent Frankrig. Hr. Daujat har ogsaa grundlagt og leder »Orientations«, et Blad, som vil lede Nutidens Mennesker hen til Christus og finde den kristelige og kirkelige Linie i Nutidens mangfoldige Problemer. Bladet henvender sig til den intellektuelle Ungdom, til Lærerstabene, til de ledende og kæmpende indenfor katholsk Aktion. For samme Kreds har han grundlagt et Bibliotek, som skal støtte den dogmatiske og asketiske Uddannelse. Fru Sonja Daujat beskæftiger sig med den kvindelige Ungdom indenfor Katholsk Aktion. Hun arbejder ivrigt med i Foreningen »Fra Angelico«, der yder materiel og moralsk Hjælp til Kunstnerne og udøver saaledes Apostolatet i sine Omgivelser. Enhver, der kommer til Paris og lærer Fruen og hendes Hjem at kende, finder et ungt Ægtepar, som med glødende Begejstring ofrer deres Tid og Kræfter for Christus og Kirken og staar i levende Kontakt med Nutidens intellektuelle katholske Frankrig.

—z.

Judas-Gaaden.

I et Interview med Berl. Tid. Søndag den 24. og en Artikel Mandag den 25. Marts forelægger Oluf Bang, Forfatteren til det nye Skuespil »Judas«, en Forklaring af Forræderens Handling, der søger at frigøre Judasskikkelsen fra den traditionelle Opfattelse ved at skildre ham ud fra en mere psykologisk-menneskelig Betragtning.

Motivet, hører vi, var ikke de 30 Sølvpenge (= 75 Kr.). Nej, Judas var skuffet over Jesu Uvirksomhed. Han, som Judas troede vilde stille sig i Spidsen for en national Rejsning, foretager sig intet afgørende. Saa griber Judas til et desperat Middel. Han vil for enhver Pris faa en Bekræftelse paa sin Tro; han kræver, at der skal ske noget for at faa den yderste Sandhed opklaret, at der skal ske noget guddommeligt! Han vil derfor selv hidføre Opfyldelsen af en Spaadom — han forraader Jesus. Saa, haaber han, vil Jesus kaste Ydmyghedens Klædebon og vise sig som den herlige Messias. »Man maa gerne«, tilføjer Oluf Bang, »kalde min Forklaring for et Defensorat. Judas var ikke en ringe Mand, en sølle Slyngel af den laveste Art, som for et Par Kroners Skyld udleverer sin Fører og sin Gud«.

»Hvorledes«, spørger Oluf Bang, »skulde Jesus kunne tage i den Grad fejl og vælge en Forbryder til sin Apostel? Eller tog han ikke fejl, vidste han Besked, valgte han Manden til den Opgave at være Forræder? Tanken er umulig, uforenelig med Gudsiden«.

Lad mig begynde med det sidste! Judas var vel ikke nogen Slyngel, dengang Jesus kaldte ham. Men Jesus saa forud, hvad Judas vilde blive. Han valgte Judas, ikke fordi han i Judas opdagede den rigtige Mand til den forudsagte Ugerning, men han valgte ham, skønt han vidste, at Judas vilde forraade ham. End ikke Judas var prædestineret til sin Handling. Trods alle Forudsigelser handlede han frit. Udover dette er det vel haabløst og formasteligt at ville sætte sig ind i Gudmenneskets Psykologi og hans Forudviden om Judas' Handling.

Vi maa hellere begynde fra den anden Ende, fra det, vi véd om Judas. Oluf Bang skriver: »Biblen fortæller meget lidt om Judas, og jeg har haft fuldstændig frie Hænder til Fortolkning af hans personlige Egenskaber«. Men der staar alligevel tilstrækkeligt i Skriften for at kunne »rekonstruere« Forbrydelsen fra dens første Begyndelse.

Et Aar før hin Langfredag talte Jesus første Gang om Nadveren (Jo. 6.). Mange, ogsaa af Herrens Disciple, tog Forargelse og gik ikke mere med ham. Blandt dem, der ikke troede, erkendte Jesus ogsaa ham, der vilde forraade ham (Jo. 6, 65). Men Judas traadte ikke tilbage, skønt Jesus næsten opfordrede dertil ved at spørge: Vil ogsaa I gaa? Og da Petrus paa alle Apostles Vegne bekendte Troen paa Jesu Guddom, tager Herren imod Bekendelsen med den rystende Tilføjelse: Men én iblandt eder er en Djævel. Ikke som om Judas allerede dengang havde planlagt Forræderiet. Nej, hans Brøde var, at han under Hykleriets Maske blev ved Mesterens Side. De samme Oplevelser, der

førte de andre Apostle til stedse højere Erkendelse af Jesus og dybere Samfund med ham, maatte hos Judas bevirke Forblindelse og Forstokkelse.

Hvorfor troede Judas ikke? Hans Vantro var ikke blot en Protest mod Nadver-Forjættelsen, men havde dybere Rødder. Judas dulle Jødernes verdslige Messias-Forhaabninger. Men han havde ikke, som Oluf Bang skriver, Grund til at være skuffet over »Jesu Uvirksomhed«. Der skete jo store Ting i Mængde, Ting, der satte hele Landet i Bevægelse. »Gaa hen«, kan Jesus sige til Døberens Udsendinge, »og fortæl, hvad I har hørt og set: Blinde ser, lamme gaar, spedalske renses, døve hører, døde opstaar« (Lk. 7, 22). Hvorfor skulde denne Jesus ikke, naar det gjaldt, bruge sin uovervindelige Underkraft mod Romerne, Folkets Fjender? Efter alt at dømme havde Judas selv udøvet denne Undermagt (Mt. 10, 2. Lk. 9, 1) og drømte om engang at kunne bruge den i den nationale Kamp. Og naar først Sejren var vundet, da betød det Ære og Rigdom i det nye Messiasrige, ogsaa for ham — Grund nok til at holde ud! Judas troede paa Jesus, men ikke paa hans Guddom. Han holdt ham muligvis for en Mirakelmager, god nok til at kaste Romerne ud af Landet og føre Folket og ham selv frem til Magt og Herlighed. Hans Tro paa Jesus var helt igennem verdslig og politisk og fremfor alt egoistisk, en Blanding af Overtro og Vantro.

Judas fik imidlertid ikke Lov til at blive helt tryk i denne »Tro«. At Jesus undslog sig Mængdens Forsøg paa at gøre ham til Konge (Jo. 6, 15), maatte være en Skuffelse for Judas. Desuden talte Jesus om Ting, der daarlig passede til Judas' Fremtidsdrømme: at han skulde lide meget af de Ældste . . . og ihjelslaas (Mt. 16, 21; 17, 21; 20, 18). Men ligesaa lidt som de andre Apostle forstod Judas dette Ord (Lk. 9, 45). Det hørte jo ogsaa Fremtiden til; der kunde ske saa meget forinden.

Men saa faldt det Ord, der ikke var til at misforstaa, der som et Lyn slog ned i hans Bevidsthed og gav hans egoistiske Tro det egentlige Knæk. Det var, da Maria, Lazarus' Søster, salvede ham i Bethania (Mt. 26. Jo. 12). Judas er vel de utilfredse Apostles Ordfører og bebrejder Maria hendes Ødselhed. Her hører vi ogsaa, at han var en Tyv, et Vidnesbyrd om, at Judas kun søgte sin egen Fordel og det med alle Midler. Men det, der faar alle hans Drømme om Messiasherligheden og deraf følgende egen Ophøjelse at briste, er de Ord, med hvilke Jesus forsvarer Maria: »Hvi fortrædiger I denne Kvinde? . . . Da hun udgød denne Salve over mit Legeme, har hun gjort det til min Begravelse«. Nu først skiller Judas sig fra Jesus. Der er ikke noget at haabe fra ham mere. Og nu (Mt. 26,

14) fatter han Planen om at forraade sin Mester. Han havde forraadt ham tusinde Gange i sit Hjerte. Skal vi undres over, at han nu, da han hører om Ypperstepræstens Beslutning om at bemægtige sig Jesus, griber Lejligheden til virkelig at forraade ham. Da vil han i hvert Fald finde Naade i Sejrherrernes Øjne. At der tillige vinker en lille Vinding, er noget, som den pengegridske Skurk heller ikke ganske foragter.

Men deri har Oluf Bang Ret. De lumpne 30 Sølvpenge alene forklarer ikke Judasgaaden. Naar alt kommer til alt, naar vi betænker, hvem det er, han forraader, er Forbrydelsen dog saa uhyggelig, saa uhyre stor; at den trodser en psykologisk-menneskelig Fortolkning. Derfor peger Lukas (22, 3) paa en anden Side af dette *mysterium iniquitatis* (Ondskabens Hemmelighed): »Da fo'r Satan i Judas«. Dermed menes ikke nogen Besættelse, men hvad der er værre, en Tilstand af Forhærdelse og Gudfjendtlighed, der gør den ulykkelige uimodtagelig for Jesu Naade, hjemfalden som han er til dæmoniske Magter, i hvis Tjeneste han har misbrugt et Overmaal af Kærlighed og Overbærenhed. Judas er Verdenshistoriens mest uhyggelige Skikkelse.

A. Menzinger S. J.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

Fra Vikariatet.

Sognepræst i Fredericia, Mgr. Jakob Olrik, har modtaget Udnævnelse som Sognepræst i Horsens i Stedet for Pastor Hillebrandt, der endnu ikke er kommet sig helt efter sin Sygdom. I Stedet for Pastor Olrik er Sognepræst ved Rosenkranskirken, Pastor Bernhard Jensen, udnævnt til Sognepræst i Fredericia.

J. Bendix' Schubert-Schumann Aften Mand. d. 25. Marts.

Odd Fellow Palæets mindre Sal var godt besøgt d. 25.—3., især naar man husker paa, at Palæets store Sal samme Aften bød paa en Musikbegivenhed som Fritz Kreisler. Ogsaa Hs. Exc. Biskoppen vilde hædre Aftenens Kunstner ved sin Nærværelse. Det hører sikkert ikke til de lette Op-gaver at udfylde en Aften helt alene. Men J. Bendix har utvivlsomt løst den, efter den stigende Opmærksomhed at dømme, som fulgte hans Sang. Dertil bidrog ikke blot det med stor Afveksling sammensatte Program, som omspændte Emner som Kærlighed til Natur, Vaarens Længsler, Atlas' Verdensbyrde, men ogsaa selve Stemmen, der bragte en

Klangfylde, en Klangens Renhed og Beherskelse af Teknikens Midler, bag hvilke man tydeligt følte baade den store Begavelse og den Flid, hvormed alt var tilrettelagt, — J. Bendix sang fra først tilsidst udenad. — Skal vi fremhæve enkelte Sange, da blev vi især grebet af »Atlas«, »Kunabe mit dem Wunderhorn«, »Frühlingsnacht« og »Der Wegweiser«, hvis gribende Vers indprentede sig dybt:

*Den Weiser seh ich stehn,
Eine Strasse muss ich gehn,
die noch keiner ging zurück.*

Stærkt, vedholdende og velfortjent Bifald bruste tilsidst op mod Sangeren og hans glimrende Akkompagnatør, Frk. Johanne Stockmarr, som ikke behøver nogen Præsentation for N. U.s Læsere.

Direktør Helge Jacobsen og moderne Kunst.

Ifølge »Politiken« af 27. Marts valgtes Ny Carlbergfondets Direktør Helge Jacobsen til overordentligt Medlem af Kunstakademiet. Dette er Akademiets højeste Anerkendelse af fortjenstfuldt Arbejde for Kunst af en Ikke-Kunstner, som ifølge Akademiets Love ikke kan blive ordinært Medlem af Akademiet. Der er foruden Direktøren kun to overordentlige Medlemmer af Akademiet: Dr. phil. Francis Beckett og Dr. phil. Karl Madsen. Denne Hædersbevisning vilde Akademiet give til Direktør H. J. for hans betydningsfulde Arbejde for Nutidens danske Kunst.

Omkring en kvindelig akademisk Sektion.

Onsdag d. 6. Marts talte Musæumsassistent Svend Heding i A. C. om »Racernes Betydning for den religiøse Mentalitet« og fremsatte bl. a. Ønsket om, at der fra Kirkens Side kunde tages mere Hensyn til den specielt nordiske Mentalitet ved en noget mere tillempet Ritus. Den paafølgende Diskussion drejede sig mest om selve Raceproblemet, mindre om Forholdet til det religiøse.

Onsdag d. 27. Marts afholdtes ekstraordinær Generalforsamling til Drøftelse af et indgaaet Forslag om Oprettelse af en kvindelig Sektion, der skulde tjene kristelig-sociale Interesser ved Tilslutning til D. K. K. F. Det viste sig imidlertid umuligt at naa til Enighed om dette Forslag, skønt Ordføreren for Forslagsstillerne, stud. mag. Karen M. Olsen, ændrede det adskillige Gange, idet Hovedparten af Medlemmerne nærrede en udtalt Frygt for, at Oprettelsen af en saadan Sektion skulde komme til at betyde en Splitelse af den bestaaende Forening. Tilsidst tog Ordføreren alle Forslag tilbage, og man enedes om at sætte en Erklæring under Afstemning, hvori Generalforsamlingen anerken-

der, at Administratores nedsætter et Udvalg for katolsk-socialt Arbejde, bestaaende af nogle af A. C.s kvindelige Medlemmer, der genuem Tilslutning til D. K. K. F. deltager i Arbejdet til Fremme af disse Formaal. Denne Erklæring vedtoges, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. E. N.

† Dr. theol. Bernhard Hansen.

Fredag d. 29. Marts døde paa Sindssygeanstalten i Sas-sig ved Andernach (Rhinland) Dr. theol. Bernhard Hansen, hvis Virksomhed herhjemme samt hans Arbejdes tragiske Afslutning vil være i Erindring endnu hos mange. Pastor Hansen blev født i København d. 7. Juni 1860, var blandt St. Knuds Skoles første Elevhold, absolverede sine Gymnasialstudier i »Stella matutina« i Feldkirch og tog som 23-aarig den theologiske Doktorgrad paa Universitetet i Innsbruch. Efter et Aars yderlige Uddannelse i Rom blev han præsteviet i den evige Stad og var derefter ansat som Præst ved St. Ansgars Kirke, som Biskoppens Sekretær, og til sidst fra 1899 som Missionspræst i Næstved, hvor han, der var en ret velhavende Mand, besad en Ejendom. Her var han meget virksom baade som Præst, Byraads-medlem, Forfatter, Journalist og i forskellige Tillidshverv. I hvor høj Grad Pastor H. nød sine Medborgeres Agtelse, bragte ikke blot hans 25 Aars Præstejubilæum for Dagen, men ogsaa den Omstændighed, at han 4 Gange valgtes til Næstved St. Mortens Landsogns Distriktsraadsformand og Repræsentant i Næstved Købstads Byraad. Saa kom Afslutningen! Pastor Hansen mistede i Aarenes Løb mange af sine Penge, bl. a. ogsaa fordi han var umaadelig upraktisk. Kommunens Sager administrerede han uden Orden, og der var tilsidst saadanne Urigtigheder i Regnskaberne, at man vilde tiltale ham for Falsk. Dette skete dog ikke, da hans Formue var tilstrækkelig til at dække det Tab paa ca. 600 Kr., det drejede sig om, og det viste sig ogsaa, at han var blevet mere og mere aandssvag, ja Overlægen paa Oringe fremlagde en Erklæring, at Dr. H. led af »ud-talt Sindssygdom« med depressive Vrangforestillinger. Nu har han efter mange Aars Sygdom udaandet. R. i. p.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Gil Robles om Spaniens store Time.

Campo de Armilla, som ligger 4 km fra Granada, var i Begyndelsen af Marts Skueplads for en af de allerstørste politiske Demonstrationer, som Spanien har set. Efter Opfordring fra den katolske Folkeaktion og dens geniale Fører, havde 40000 givet Møde. Uendelig Jubel bruste op

imod Gil Robles, da han viste sig, og store Plakater forkyndte i knappe Ord Partiets Program: Hverken egoistisk Kapitalisme eller ødelæggende Marxisme, men Rigdommens retfærdige Fordeling. I sin Tale sagde Gil Robles, at man stod foran en Kursændring i spansk Politik, og i en saa ansvarsfuld Tid følte han Trang til at kende Folkets Puls-slag. Folkeaktionen var et modrevolutionært Parti, men dette maatte ikke opfattes, som om intet var sket i Spanien i de sidste Aar eller som om alle sociale Positioner skulde genoprettes, selv om de var uforenelige med Retfærdighed og Fornuft. Partiet maatte gennemtrænges med Retfærdighedens og Kærlighedens Aand . . . Lykkes det ikke at forandres Menneskenes Samvittighed, da er overhovedet intet sket. Til Slut betonedes Gil Robles Nødvendigheden af en stærk Haand, som kunde fatte alle nationale Kræfter sammen; hvis denne ikke fandtes, eller hvis den skjælv og rystede, var han rede til at gribe ind med sin egen Haand, som var Folkets.

Lige Ret for alle.

Krisestemningen i Spanien, som denne Gil Robles' Tale hentyder til, har faaet sin Udløsning ved Ministerpræsident Lerroux's Demission Fredag d. 29. Marts. Anledningen dertil var Benaadningen af den dødsdømte Socialistfører Pena samt af en Del andre Oprørere, som alle i væsentlig Grad bar Ansvaret for de blodige Grusomheder og Mord ved det sidste Oprør. Gil Robles og Flertallet af det spanske Folk forlangte, at man ikke maatte skabe »Kategorier af Retsbrydere«, d. v. s. at lod man ellers Retfærdigheden ske Fyldest, maatte man ikke standse, naar det drejede sig om en Mand af Penas Format. Gil Robles forlangte en stærk Autoritet, som det har skortet Spanien paa saa længe.

Hvad med Klostrene i Tyskland?

»Maasbode« af 24. og 25. Marts skriver under Overskriften: »Klosterforfølgelser i Tyskland« følgende: »Fra vel underrettet Side erfarer vi, at der for nogle Dage siden blev arresteret flere Ordensforstandere, deriblandt Franciskanernes, Redemptoristernes, Pallottinernes og Jesu-Hjerte Missionærernes Provincialforstandere. Nogle Forstanderinder for Klostre af Ordenssøstre ramtes af samme Skæbne. Generalvikaren af Hildesheim og Præsidenten for Bonifatiusforeningen blev ligeledes fængslet«. Fængslingerne skete tildels paa en meget hensynsløs Maade, saaledes blev P. Rektor Brinkmann i Bochum hentet ud af Skriftestolen. Lignende Fængslinger skete i Breslau f. Eks. paa Ursulinerindernes og andre Søstres Forstanderinde. En Søster fik herved et Slagtilfælde og døde. Rygtevis forlyder det, at

Fængslingerne skulde hænge sammen med Universum-bankens Lukning eller med Overtrædelser af Valutafor-skrifterne i Form af Rentebetalinger til Holland. Der er ingen Tvivl om, at mindst 50 Ordensfolk af begge Køn er blevet anholdt, men Begrundelsen maa man være særdeles skeptisk overfor. Det er en kendt Sag, at mange tyske Klostre efter Verdenskrigen kun opretholdtes ved udenlandske Klosters Støtte, saa al Tale om Millionformuer lyder ret usandsynlig. Det har endvidere i de sidste to Aar ofte været Skik i det tredje Rige, at man satte en Proces i Gang mod sagesløse, men politisk forhadte Mennesker, som til sidst frikendtes, efter at man dog havde opnaaet at lægge dem Folket for Had. Der gives ogsaa Deviseforskrifter, som rammer de udenlandske Missioner alvorligt. Og en ganske anden Karakter vilde Sagen faa, hvis det drejede sig om Flugt fra Tyskland af Frygt for en kommende Forfølgelse! Det er altsaa bedst at afvente. Foreløbig taler mere for, at det tredje Rige har villet rette et Slag mod Klostrene, end at disse har forsyndet sig mod Staten.

Skuespillerinder forlader Verden.

Igen har en Skuespillerinde fra Comedie Française forsaget Scenen og forladt Verden for at træde ind i et Kloster. Den unge, smukke og meget populære Skuespillerinde Maryse Wendling, Datter af en elsassisk Landmand, har i flere Maaneder ikke optraadt i Comedie Française. Hun var led af Verden, solgte sine Møbler til den første den bedste Marskandiser og bad om Optagelse i et Kloster i Lyon. Om kort Tid skal hun rejse til en fransk Ø i Oceanien, hvor hun vil pleje de spedalske. Maryse Wendling er den tredje Skuespillerinde, der i de sidste Aar har taget Sløret: Hendes Forgængere er Yvonne Hautin og Suzanne Delorme. — Efter at have skrevet dette læser vi i »Berlingske Tidende« af 1.—4.—35, at ogsaa den unge, smukke Skuespillerinde Jenny Luxeuil har sagt Verden Farvel og taget Sløret som Dominikanernonne. Hun havde for nylig faaet første Præmie i en stor Konkurrence om, hvem der havde den smukkeste Stemme.

En Mindedag for Kirken paa Madagaskar.

Den første Marts var en Sorgens Mindedag for Kristendommen paa Madagaskar. Nøjagtig for 100 Aar siden paa-lagde Øens daværende Dronning sit Folk, at ingen maatte høre til den kristne Tro. Hvem der indtil da havde opsøgt de kristne »Bedehuse«, skulde melde sig. Ulydige skulde lide »Møllenes Skæbne, som styrter sig i Flammerne«. Gennem 30 Aar havde Kirken nærmest samme Stilling som

en hemmelig Forening. Alligevel holdt det overvejende Fler-
tal af de indfødte Kristne ud i Troskab mod Kirken. Nogle
blev solgt som Slaver, andre opsøgte Skjulesteder i Ur-
skoven og i Bjergene, mange opnaaede ogsaa Martyrkronen.
En af M.s største Kirker staar i Dag paa det Sted, hvor 4
Adelsmænd led Flammedøden for deres kristne Tros Skyld.
Først efter Dronningens Død kunde Kirken igen aande
befriet; da havde Forfølgelsen næsten fordoblet Beken-
dernes Tal.

Den store Soneandagt i St. Peter.

Da Pius XI i Fjor udvidede Jubelaaret til at gælde for
hele Jorden, anbefalede han især Sonebønnen for de Gud-
løses frivole Angreb mod Kirke og Tro. Den Hellige Fader
lovede ogsaa selv ved en offentlig Soneandagt at tage Del
heri. Denne Andagt skal nu finde Sted den 7. April. Pius
XI vil deltage i Processionen, som i Fastetiden hver Dag
drager gennem Stationskirkerne. Credo og »Vexilla Regis«
vil blive sunget. Tilsidst bliver Peterskirkens store Passions-
relikvier, den hellige Lanse, Veronikas Svededug og et stort
Korsrelikvie fremvist.

Hospital for Fattige i Madrid.

I Spaniens Hovedstad er der blevet aabnet et katolsk
Hospital, som udelukkende er bestemt for Sygepleje med
Fattige. Det har 50 Senge og er udstyret med alle den
moderne Sygeplejes Hjælpemidler. Den kristelige Velgøren-
hed har samlet Pengene til Hospitalets Grundlæggelse og
Drift. Fattighospitalet i Madrid er det første af den Slags
i Spanien og et af de 300, som findes Verden over.

St. Ansgars Kirke — Kirkemusikanten.

Søndag den 14. April 1935 Kl. 20.

Program:

Introitus: Nos autem gloriari oportet (Feria V in Coena Dni)
Lamentatio Jeremiæ Prophetæ.

Graduale: Christus factus est (Feria V in Coena Dni).

Passio Dni nostri Jesu Christi sec. Joannem

(synges i den ny Udg., »Vaticana«).

Antiphona: Crux fidelis... Dulce lignum.

Hymnus: Pange lingua gloriosi.

» : Vexilla Regis.

(Feria VI
in Parasceve.)

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 9. April Kl. 20
i St. Knuds Kapel.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:
en ung Pige i Hjemmet; et ikke
for ungt Cyklebud.

Madlavning; en Mand ved Have-
arbejde eller hvad som helst;
en yngre Landmand som For-
valter ell. lign.

Plads søges:
af ung Pige som Ene pige, kan

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-
tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K.
Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

April.	April.
7. S. Passionssøndag.	14. S. Palmesøndag.
8. M. Ferialdag.	15. M. Ferialdag.
9. Ti. Ferialdag.	16. Ti. Ferialdag.
10. O. Ferialdag.	17. O. Ferialdag.
11. T. Leo den Store.	18. T. SKÆRTØRS DAG.
12. F. Marias syv Smertes.	19. F. LANGFREDAG.
13. L. Hermenegild.	20. L. PAASKELØRDAG.

April. **Ugens Messebønner.**

7. S. **Passionssøndag** (286—237); 2. *Sæt Bønner*: For Kirken: ((123)—107)) eller for Paven ((122)—[107]).
8. M. † Ferialdag (291); 2. som Søndag.
9. Ti. Ferialdag (295); 2. som Søndag.
10. O. Ferialdag (300); 2. som Søndag.
11. T. Ferialdag (305); 2. Leo den Store ((38)). — *Eller*: Leo den Store (873—706); 2. Ferialdagen (305). Slutningsev.: Ferialdagens (307).
12. F. Ferialdag (310); 2. Marias syv Smertes (867), Slutningsev.: Festens (89). — *Eller*: Marias syv Smertes (866—243); 2. Ferialdagen (311—244), Slutningsev.: Ferialdagens (312—249).
13. L. Ferialdag (314); 2. Hermenegild (873). — *Eller*: Hermenegild (873—706); 2. Ferialdagen (314), Slutningsev.: Ferialdagens (316).

M.-K. Rosenkransk. »Stella Maris« **F.K.**: Søndag d. 7. April Kl. 8. »Maria Rosenkransdronning« **M.**: med Bestyrelsesvalg Mandag den 8. April Kl. 20 i Institut Jeanne d'Arc, Frbg. Allé 74. **F.K.**: Søndag d. 14. April i Messen Kl. 8. — **Jesu Hjerter K.** (f. Mænd) **F.K.**: Sønd. d. 7. April Kl. 8½. — **St. Ansgars K.** (for Mænd) **M.**: Torsdag d. 4. April Kl. 20. Derefter Samvær i Salen, Bredg. 67°. **F.K.**: Søndag d. 7. April Kl. 8.

Husk Exercltterne i den stille Uge! For Mænd i St. Andreas Præstegaard, for Kvinder paa Rygaard og i Trørød.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 9. hujus hora 4¼ ad Ss. Sacramentum.

Jesu Hjerter Kirke. Stenosgade. Sunday, April 7th. Mass with English Sermon at 11⁰⁰ A. M.

A.C. Onsdag d. 10. April Kl. 20 indleder Pater A. Menzinger S. J. en Diskussion om »Arierproblemer«. Adm.

S.M.D.M. afholder **ekstraordinær Generalforsamling** Onsdag den 10. April 1935 Kl. 20 pr. paa Skolen i Boyesgade. Dagsorden: 1) Beretning fra Formanden. 2) Supplering af Styrelsesmedlemmer. *Styrelsen.*

Forandringer i Gudstjenesten i den stille Uge bedes indsendt hurtigst muligt!

Et **Broncerelief**, forestiller Frelserens sidste Maaltid, ca. 85 × 125 cm, samt et mindre Relief, Guds Moder som »Himmellens Dronning«, tilbydes billigt. Begge originale Arbejder kan beses hos B. Jetmar, Værksted for Kunsthåndværk, Nørresøgade 13. **FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE«** (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x. Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 4. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolu!) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 15.

Søndag den 14. April

1935

INDHOLD: Skabningens Hosanna. — Pavens Tale for Fred. — Hvorledes Vor Herre blev korsfæstet. — Læge, Kristen og Apostel. — Spiritismen. — De sovende Venner. — Therese Neumann og det tredje Rige. — Kirkegang i Utopia. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Skabningens Hosanna.

»Medens jeg bad i Kirken,« fortæller Angela af Folligno, »talte Gud til mig og sagde: Min kære Datter, ingen Skabning kan skænke dig Trøst, kun jeg alene. Jeg vil vise dig min Vælde! Og straks blev min Sjæls Øjne aabnede, og jeg saa Guds Fylde, hvoraf hele Verden var omgivet, baade hinsides Havet og paa denne Side Havet, og Havet og Afgrunden af alle Ting, og jeg saa ikke andet end Guds usigelige Vælde. Og min Sjæl undredes saare og udbrød: Saa er den hele Verden fuld af Gud! Og jeg forstod, hvor lidt hele Verden var, og jeg saa, at Guds Vælde fyldte alt og overgik alt.« (Johs. Jørgensen, I det Høje. S. 57.)

Islænderen Eystein Asgrimssons berømte Drapa »Lilja« begynder og ender med Ordene:

*Gud almægtige! Du som styrer
Englenes Kor og alle Mennesker,
Uden Trang til Tid eller Stæde,
Hvilende i dit Stilhedsvælde*

*Fyldende Altet, favnende Allet
Aabnende Afgrunden, løftende Blaaet —
Du være priset, Du sande, Du rene
Livets Kilde! Treenige Ene!*

Selv blandt Hedningerne lever den ærefrygtvækkende Bevidsthed om Guds Allestedsnærværelse. Ifølge Rigveda har Varuna udmaalt Himmel og Jord, han opholder dem og bor samtidig i alle Verdener som uindskrænket Herre. Han omslutter de to Verdener.

Hele Verden er altsaa Jerusalem, Guds Stad. Overalt skal Hosannaraabet lyde ham imøde. Dette opfordrer Kirken til hver Dag i Laudes med Psalmistens Ord. Den overtager saaledes Skabningens Liturgi.

Det Hosanna, som Gudmennesket ønsker, er den frivillige bevidste Deltagelse i den øvrige Skabnings ubevidste Lovsang. For at kalde denne til Live drager han med sin Naade ind i Hjertets Fæstning. Palmesøndags Evangelium fortæller os, hvorledes Indtoget skal forme sig. Først og fremmest maa vi roligt lade os fratage, hvad Herren behøver for at gennemføre sine kærlige Hensigter, om ogsaa det var langt mere end en »Aseninde og hendes Føl.« Det skal være os en Glæde at udbrede vore Klæder paa hans Vej; d. v. s. at stille alt, som vi omgiver os med, til hans Raadighed. Han skal se Palmer i vore Hænder: Tegn paa Sejr over hans Fjender i os og uden for os. Har vi beredt os saaledes, da bliver vort Hosanna ikke blot en Pris med Læberne, medens Hjertet er fjernt fra Herren, men det vil komme fra Hjertets Dyb og finde Vej til Herrens Hjerte.

Hvorledes et Liv i from Bevidsthed om Guds Nærværelse bliver til et vedvarende Hosanna, der udelukker ethvert Crucifige! har B. Weber vist i Konvertiten Joh. Fr. H. Schlosser.

»Ren, oprindelig Barnlighed har været Grundlaget for denne rige Aands Gemyt fra Ungdommen af. Han har som ingen anden levet i Verden i Omgang med sin Tids rigeste og mest raffinerede Aander: men Pustet af dette Verdensliv har ikke været i Stand til at ryste Blomsterstøvet af denne nplettede Blomst, paa hvis Blude den salige Uskyldigheds og Enfoldigheds Draaber straaled — — — denne Renhed var

hos Schlosser baaret af en overordentlig inderlig Følelse af den allestedsnærværende Gud — — deraf kom hans dybe Ydmyghed overfor det højeste Væsen, overfor hvem han kun følte Svaghed, Mangel paa Dyd og Vilje til det gode — —. »Herren skal i det mindste se min gode Vilje« bad han uophørligt »og velsigne mig med sin Naade, uden hvilken Mennesket intet godt formaar.« Denne uudsigelige Følelse af Gud gav ham ogsaa den ham egne Glæde og Munterhed — — den indre Fred gjorde sig gældende i det ydre og meddelte sig til alle, der kom i Berøring med ham. Ogsaa hans venlige Væremaade, som selv overfor afgjorte Modstandere aldrig forlod ham, havde sin Grund i hans Ærefrygt for Gud, som han fandt overalt og ydmygt anerkendte i ethvert Menneske.«

—ch—

Den Hellige Faders Tale for Freden.

Det hemmelige Konsistorium d. 1. April har ikke beredt Overraskelser. Alt forløb programmæssigt: Kardinalerne gav deres Samtykke til de to engelske Martyrers, Thomas More og Kard. Fishers Helgenkaaring. Kard. Paccelli blev Kirkens Camerlengo, og i Stedet for den afdøde Kardinal Bourne blev Msgr. Artur Hinsley udnævnt til Ærkebiskop af Westminster*). Derimod har Paven holdt en Tale, der paa Grund af sin varme Indtræden for Fredens Bevarelse har vakt Genlyd i hele Verden. Vi citerer af denne Tale følgende:

»Medens man endnu ikke har naaet at faa genoprettet den sidste grusomme europæiske Krigs Skader, bliver Himlen allerede igen overtrukket af en frygtelig Sky, og flammende Lyn jager hen over den mørke Horisont. Alt dette fylder Menneskehedens Hjerte med Angst og Frygt, saa Vi mindes Jesu Christi guddommelige Ord: »I vil høre om Krig og Omvæltninger — om Pest og Hungersnød — I vil se Rædselsbilleder og frygtelige Tegn paa Himlen — Menneskene vil næsten forgaa af Angst i Forventning om det,

*) Den nye Ærkebiskop er 69 Aar gammel. Han fik sin Uddannelse paa Ushaw College og i Rom og har først i over 10 Aar været virksom i det engelske Skolevæsen; derefter blev han Rektor for det engelske Kollegium i Rom. Som Apostolisk Visitator har han foretaget store Rejser til Afrika for at inspicere Missionernes Skoler. Han betragtes som Autoritet paa Skolens Omraade og er en dygtig Taler. De engelske Aviser regner ham for en Personlighed med ualmindelig Begavelse og Førelsevne.

som skal komme over Jorden« (Lukas 21, 9). . . . At Folkene igen griber til Vaaben imod hinanden, at Broderblod igen skal udgydes, at man atter skulde drives til Mord og Ødelæggelse til Lands, til Vands og fra Luften — dette vilde være en saa uhyggelig Forbrydelse og et saa vanvittigt Foretagende, at Vi absolut ikke kan tro det muligt, naar Vi tænker paa Ordet: »Quae contra jus fiunt, nec fieri posse credenda sunt« (hvad der øves imod Retfærdigheden, maa man heller ikke holde for muligt). Vi kan virkelig ikke tro, at de, hvem Folkenes Velfærd og Lykke maa ligge paa Hjertet, ikke alene vil drive deres eget Folk, som er betroet dem, men næsten hele Menneskeheden ud i Tilintetgørelse, Ødelæggelse, Undergang. Men skulde nogen — hvad Gud maatte afvende, og, som vi haaber, aldrig vil ske — formaste sig til at planlægge eller udføre en saa ryggesløs Skændselsgerning, saa kan Vi ikke andet end med bedrøvet Hjerte over for den almægtige Gud gentage Vor Bøn: »Adsplīt de Folk, som vil Krig!««

Hvorledes Vor Herre blev korsfæstet.

Der er delte Meninger om, hvilken Form det Kors havde, paa hvilket Frelseren døde, og om de nærmere Omstændigheder ved hans Korsfæstelse. Men i disse Lidelsens Uger, hvor vi bedende fordyber os i Korsets Hemmelighed, vil det sikkert interessere alle at vide, hvorledes Korsfæstelsen i Virkeligheden gik for sig.

Først vil vi dog stille det Spørgsmaal: Hvorfra stammer Korset oprindeligt? Dette frygtelige Torturretskab kan føres tilbage til orientalsk Oprindelse. Ganske vist er det kun meget lidt, som historisk kan paavises herom, men en Overlevering beretter, at en Kvinde, Semiramis, skal have opfundet det. Det staar dog fast, at det allerede i den før-kristelige Tid blev brugt af Assyrerne, Perserne, Ægypterne og Kartagenienserne ved Henrettelse af gemene Forbrydere. Disse Folkeslag indførte det saa i den græsk-romerske Verden. Det jødiske Retsvæsen stod fremmed overfor en egentlig Korsfæstelse. Denne Kendsgerning er saa meget mere forbavsende, som Jøderne dog altid var omgivet af Folk, der anvendte Korsfæstelsen som Henrettelsesmaade, ja, undertiden ovenikøbet blev undertrykt af disse Folkeslag. Til denne Udtalelse maa vi dog føje den Bemærkning, at Jøderne stod fremmede overfor Korsfæstelsen som Henrettelsesmaade. De Forbrydere, der allerede var blevet henrettede ved Halshugning, Kvælning

eller Stening, kunde til sidst blive korsfæstede. Dette specifikt jødiske Kors var en ganske almindelig Træstamme.

Da Rom erobrede Landet, trængte ogsaa den romerske Jurisdiktion ind. Dette ses alene af den Kendsgerning, at man slæbte Christus for den romerske Landshøvding Pontius Pilatus, som dømte ham til Korsdøden. Altsaa maatte Dommen ogsaa fuldbyrdes paa romersk Vis, tilmed da Dommens Fuldbyrdelse stod under romersk Overopsyn. Det var den mest skændige, den mest nedværdigende

Korsfæstelse, af A. Mantegna fra S. Zeno i Verona, malet 1456—59, berømt ved Fremstilling af Christus og de to Røvere og de levende Grupper neden for Korset.

Henrettelsesmaade som blev Gudmennesket til Del; thi paa denne Maade ekspederede Romerne ellers kun Slaver, Mordere, Røvere, Falskmøntere og Tyve ud af Verden. Cicero kalder den engang for den mest ærekrænkende og grusomste Henrettelsesmaade. Det er derfor intet Under, at Læren om den Korsfæstede lige fra Begyndelsen forekom Hedningerne som den største Taabelighed.

At man overalt — ligesom i Israel — anvendte en almindelig fældet, mere eller mindre formløs Træstamme, naar Talen var om Korsfæstelse eller Ophængning paa Korset, siger sig selv. Alene Udtryksmaaden: Tømmer, Træ og Pæl, beviser dette. Men efterhaanden synes der ogsaa paa dette Omraade at være sket en Udvikling fra det formløse til en bestemt Form, saaledes at vi i det mindste paa Christi Tid og inden for den romerske Juris-

diktion finder Korset i de udviklede Former, som vi nu er fortrolige med. Man skelner som Regel mellem 3 Hovedformer: Formen som Andreaskorset (X): Enderne af de to Bjælker, som var tømret sammen paa Midten i en spids Vinkel, blev slaaet ned i Jorden. Delinkventen spændte man med Arme og Ben fast i oprejst Stilling til hver af de fire Stolper. Den anden Korsform havde en længere vertikal Stamme med en kortere Tværbjælke, som blev

St. Bernhard af Clairvaux, det 12. Aarh.s store Munk, Kirkelærer, Korstogsprædikant og Mystiker, var opfyldt af dyb Kærlighed til den Korsfæstede. Overleveringen fortæller, at Bernhard en Dag i dyb Andagt og Medfølelse bad foran et Krucifiks, da den Korsfæstede pludselig løste sine Arme, omfavnede B. og kyssede ham. Vort Billede er af en Mester i det 15. Aarh.

mejslet ned i Længdestammen, saa Korset kom til at ligne det græske Bogstav Tau (T). Den tredje Form er den, som vi er mest kendt med.

Længdestammen rager noget op over Tværbjælken. Spørgsmaalet er nu; til hvilken af de tre Korsformer hørte Christi Kors? Evangelisterne beskriver ikke Korset nærmere. Intet er saa naturliggere end at søge hen til de ældste Mindesmærker for at faa Svar paa vort Spørgsmaal. Men heller ikke denne Vej fører langt nok frem, da Korset først i det 5. Aarhundrede viser sig fuldstændig utilsløret. Tidligere viste man det ikke saa gerne af Frygt for Forfølgelse.

Maaske kan Kirkefædrene give os Svar. Og Justinus skriver virkelig i sin berømte Dialog: Den øverste Del af Korset rager op ligesom et Horn. Og videre siger han: Da Moses bad med udbredte Arme, var han et Forbillede paa Christi Kors. Disse Vidnesbyrd er ikke de eneste. Men af alle fremgaar det nogenlunde klart, at Christi Kors havde den Form, som fremstilles nutildags.

Tynget af dette Kors vandrer Frelseren til Kalvariabjer-

get. Derefter følger den frygtelige Korsfæstelsesakt. Scenen er for grusom til at kunne skildres naturtro. Og dog er det os om at gøre at faa en saa virkelighedstro Fremstilling deraf som muligt. Dette lader sig gøre, naar man holder Evangelisternes sparsomme Bemærkninger sammen med Romernes og Jødernes Sædvaner og den gammelkristelige Litteraturs Vidnesbyrd. Evangelisterne fortæller enstemmigt: »Da Soldaterne havde korsfæstet ham, tog de hans Klæder — —.« Altsaa maa den saakaldte Berøvelse af Klæderne være gaaet forud for Korsfæstelsen. Uvilkaarligt spørger man sig selv, om Christus blev korsfæstet

»Jesus nedtages fra Korset« af Veit Stoss, Vor Frue Kirke i Krakow.

helt blottet for Klæder, eller om man lod ham beholde det mest nødvendige Klædningsstykke paa, Lændestykket? Ved Korsfæstelser foreskrev den jødiske Lov et Lændeklæde. Denne Skik og Brug maatte Romerne bøje sig for. Ydermere ved man, at Romerne tog det allermest vidtgaaende Hensyn til de undertrykte Folks Sæder og Skikke. Altsaa korsfæstede man ogsaa Frelseren iført et Lændeklæde.

Christi Hænder og Fødder blev naglede til Korset; dette staar fast. Ganske vist siger Evangelisterne intet herom, men desto kraftigere taler den Opstandne selv derom: »Se mine Hænder og Fødder, at det er mig selv«. — »Og da han havde sagt dette, viste han dem sine Hænder og Fødder.« Vanskeligheden opstaar først, naar vi spørger om, hvorledes man naglede Frelseren fast til Korset? Maatte

han lægge sig udstrakt paa Martertræet, som laa paa Jorden, eller maatte han ad en Stige gaa op til Korset for saa først at lade sig fastnagle? Herom tier Evangelisterne. Vor almindelige Opfattelse gaar ud paa, at man naglede Frelseren til Korset, som laa paa Jorden, men dette er ikke den bedst begrundede Antagelse. De fleste Kirkefædre, som har skrevet herom, mener, at man først anbragte Korset i Klippegrunden og saa ved Hjælp af Tove hejsede Frelseren op til en midt paa Korset fremspringende Trækile eller Træklods. At en saadan Træklods i de fleste Tilfælde fandtes paa Korsene — og følgelig ogsaa paa Christi Kors, hvorfor skulde der gøres en Undtagelse — bevises igennem Udtrykkene og Talemaaderne: »bestige Korset«, »løftes op paa Korset«, »sidde paa Korset«. Paa denne Træklods satte Slagtoftet sig for at have et Støttepunkt, medens Hænderne blev naglet fast. Efter at dette var sket, blev Fødderne fastnaglede. Det synes mest naturligt at tænke sig, at den højre og den venstre Fod blev naglet fast hver for sig. Dét maatte volde store Vanskeligheder at fastgøre to Fødder, der blev lagt oven paa hinanden, til Korset med een og samme Nagle. Ser vi paa de billedlige Fremstillinger, er det en Kendsgerning, at Krucifikserne indtil langt ind i Middelalderen fremstiller Frelseren med Fødderne fastnaglede hver for sig. Selv om dette Bevis ikke er fyldestgørende, saa viser det dog den Forestilling, man almindeligvis havde dannet sig herom, og som ligger fjernt fra at antage, at begge Fødder blev fastnaglede med samme Nagle. Om Fastnaglingen skete paa et Fodbræt kan heller ikke bevises. De ældste Kilder tier herom.

Nagler, grusomme Nagler, bragte Frelseren i denne unaturlige Tvangsstilling; det var ham ikke muligt at gøre selv den mindste Bevægelse, som maaske kunde have skaffet ham lidt Lindring. Alle Scener og Muskler var spændt til det yderste, saa han ikke engang kunde trække Vejret frit. Vinden havde frit Spil i de mange aabne Vunder, som ikke værnedes af nogen Forbinding. Endnu en anden Kval føjede sig til, en Kval, som man kun hører meget lidt om. Utallige Sværme af blodtørstige stikkende Myg og Insekter, som er saa almindelige i Orientens glødende Hede, faldt over den Korsfæstedes hudstrøgne Legeme, ja de sugede næsten derr sidste Blodsdraabe ud af hans feberhede Legeme. I denne Tilstand tilbragte Frelseren tre Timer paa Korset. Saa bøjede han sit Hoved og døde.

Ved C. H.-S.

Læge, Kristen og Apostel.

Aldrig bliver Evangeliet mere levende og Kristendommen bedre forstaaelig end i dybt fromme Kristnes Liv. P. Josefs Hättenschwiller S. J. har udgivet en Samling katholske Levnedsskitser (Lebensbilder katholischer Männer und Frauen. Innsbruck, 1935, Felizian Rauch 369 S. Portr. RM. 4,20), Mænd og Kvinder fra Øst og Vest, i alle Stillinger: Forretningsdrivende, Akademikere, Officerer, Professorer, Arbejdere, Parlamentarikere, som alle var overbeviste og fromme katholske Mennesker. Vi bringer neden for en Prøve fra den interessante Bog.

Skærtorsdag Morgen, den 14. April 1927, drog en usædvanlig Jordefærd gennem Neapels Gader. Hele Byen var paa Benene, Præster og Lægfolk, Universitetsprofessorer, Studenter og fattige viste den døde den sidste Ære. Alle var de grebne af den dybeste Smerte over Afskeden med Giuseppe Moscati, en kendt og afholdt Læge og Professor ved Universitetet. Pludselig var han i en Alder af 47 Aar blevet bortrevet af Døden, og nu klagede By og Land over at have mistet en dygtig Videnskabsmand, en from Kristen og et ædelt Menneske.

En Mand som tror.

Moscati var en Læge, der ikke blot udmærkede sig ved sin praktiske Haand og dygtige Behandling af syge, men ogsaa ved sine videnskabelige Arbejder; begge i Forening aabnede ham Vejen til et stort Hospitals Ledelse og til den akademiske Lærerværdighed. Om hans grundige Viden vidnede ikke blot en Fylde af Publikationer i videnskabelige Tidsskrifter, men ogsaa de ærefulde Missioner, han fik, naar det gjaldt at repræsentere sit Land og sin Stand ved Kongresser i Udlandet. Ikke blot hans Fag, ogsaa Naturvidenskaberne i Almindelighed, Kunsten og Litteraturen havde i ham en ivrig og lidenskabelig Dyrker.

I en Verden, som ofte vil konstatere en uovervindelig Modsætning mellem videnskabelige Sysler og dyb Fromhed, førte han ved sin dybe faste Tro Beviset for det modsatte. Denne Mand, der var opfyldt af dyb og barnlig Tro, skrev engang til en Ven: *»I mit ansvarsfulde og arbejdsrige Liv har jeg nogle Hvilepunkter, som er mig ligesom et Stykke blaa Himmel paa en skydækket Horisont: Min Tro, mine Bøger og Mindet om kære Venner«*. En Jesuitpater fortæller, at han en Dag kørte med M. i en overfyldt Sporvogn. Hans Ledsager var dybt nedsunken i Tanker, saa han ved Maalet næsten maatte vækkes ved et Puf i Siden: *»Jeg mediterede over Guds Storhed«* sagde den rastløs beskæftigede Mediciner.

Hans rolige, ukunstlede Fromhed ledsagede ham under Dagens Arbejde. Operationssalen paa Hospitalet forekom ham for kold og øde; der manglede et kristent Symbol. Derfor lod han over Indgangen anbringe et enkelt Kors med Indskriften: »Ero mors tua, o mors! O Død, jeg vil være din Død.« En af hans Assisterter fortæller, at Professorens ved enhver Operation plejede at standse et Øjeblik foran Forløsningens Tegn og sige en kort Bøn, inden han begyndte.

Midtpunktet for hans Trosliv var det Allerhelligste. Ofte, naar han i en tidlig Morgenstund vendte tilbage fra lange Rejser, var hans første Gang til Kirken for at modtage den hellige Kommunion. I hans Dagbog over en Rejse til Edinburgh kan man finde Længselssuk, der røber hans dybe Forening med den eucharistiske Frelser, f. Eks.: »Ogsaa i Dag uden Dig, min Gud!« — Moscati følte sig ikke kaldet til at blive Præst. I sin Ungdom havde han engang været indtaget i en smuk og yndig ung Pige uden at nogen vidste derom. Men han gav for Himmeriges Skyld Afkald paa Ægteskabet og aflagde senere endog Jomfruelighedens Løfte. At det ikke var et ringe Offer, han bragte, vil man forstaa, naar man ved, at M. dengang ikke blot var ung, men at hans Anseelse steg fra Dag til Dag, og hans Renhed var udsat for alle de Farer, som hans Stilling førte med sig. »*Vi lever midt i Ilden*«, sagde han en Gang. Lige saa bestemt som han valgte denne stejle Vej for sig selv, lige saa ivrigt kunde han dog opmuntre Assisterter eller Studenter til Ægteskabet.

De fattiges Ven og Trøster.

Denne gudhengivne Professor var en yderst nidkær Menneskeven. En Læge vidner om ham: »*Hans glødende Sjæl var altid vaagen og kendte kun den ene Lidenskab: at gøre godt mod andre. Særlig nær stod de fattige hans Hjerte. Den meget søgte Læge kunde være bleven en Rigmand; men han kendte kun det ene Maal at lindre Nøden og helbrede Saarene.*« Naar han samtidig blev kaldt til en fattig og rig, var det Fattigdommen, der fik hans første Besøg, og naar vedkommende ikke havde Raad til Medicinen, lukkede Lægen sin egen Pengepung op, rent bortset fra, at han betjente dem gratis. En Dag kom en neapolitansk Adelsmand til ham og bad ham komme til sin syge Mor. M. undskyldte sig, at han ikke kunde komme, og adspurgte om Grunden, svarede han: »De er rig og kan let tilkalde en anden Professor. Jeg skal nu til en fattig, syg Præst.«

I Apostlenes Fodspor.

Moscati var dog ikke tilfreds med at helbrede syge Menneskelegemer; med stor Kærlighed tog han sig af det

syge Sind. Han skrev derom til en Ven: *»Vi Læger er ofte ikke i Stand til at helbrede en Sygdom. Men lykkelige er vi, naar vi husker, at vi ikke blot har Legemer, men u dødelige Sjæle foran os, som vi efter Evangeliets Bud maa elske ligesom os selv.«* Ved en Kongres paa Neapels Universitet blev en meget kendt Deltager pludselig syg, og hans Tilstand vakte Bekymring. M. lod straks tilkalde en Præst og opvakte imidlertid Anger og Kærlighed med den dødsyge, skønt ikke faa af de tilstedeværende Deltagere var alt andet end kristeligt indstillede. Blev han kaldt til døende, holdt han altid paa, at man straks sendte Bud efter Præsten. *»Lykkelig den Læge, der kan fatte disse Sjæles Hemmelighed og paa ny tilskynder dem til det Gode.«* En ung Arbejdsmand, som var blevet behandlet af ham og derefter spurgte om sin Skyldighed, fik det uvante Svar: *»Hvis du vil betale mig, maa du gaa til Skrifte.«* En anden Gang tilbageviste han Honoraret fra en rig Mand, der levede i et syndigt Forhold. Til den ledsagende Læge, der spurgte om Grunden, sagde han: *»Jeg vil gerne omvende ham. At have frelst en Sjæl er den største Løn, som jeg kan faa for mit beskedne Arbejde som Læge.«* Den syge døde kort efter en opbyggelig kristelig Død.

Vær beredt!

I en forholdsvis ung Alder døde M. Han var altid forberedt; med hvilken Energi han stræbte efter Fuldkommenhed, røber hans Optegnelser: *»Det er sikkert, at den sande Fuldkommenhed bestaar i at rive sig løs fra de jordiske Ting. Man tjener da Gud med varig Kærlighed og hjælper sine Brødres Sjæle med Bøn, med det gode Eksempel, for at føre dem til et stort Maal, ja til det eneste Maal: deres evige Frelse.«* Saaledes var han beredt, da Gud kaldte ham til sig. Om Morgen den 12. April aflagde han sit sædvanlige Besøg i Kirken og modtog den hellige Kommunion — sit Vandringsbrød. Efter Stuegangen paa Hospitalet begyndte han i sin Lejlighed Konsultationen. Paa een Gang følte han sig utilpas, saa han maatte sende Patienterne bort. Han trak sig tilbage til sit Værelse og ringede med Klokkeren. Da hans Slægtinge traadte ind, fandt de ham siddende i Lænestolen med Armene korslagt over Brystet og død. Paa hans Gravmæle staar de smukke Ord: *Josephus Moscati. Doctrina clarus, religione clarior, qui in medicina exercenda cum corporibus animos curabat. Berømt ved Lærdom, men mere berømt ved Fromhed udøvede han Lægekunsten saaledes, at han helbredte Sjælene sammen med Legemerne.* —z.

Spiritismen.

(Fortsat.)

II. Spiritismens Oprindelse.

Vore Dages Spiritisme kan ikke siges at være af ret gammel Oprindelse, da den kun skriver sig fra Aaret 1848. Aarsdagen har baade i Amerika og England flere Gange været fejret med stor Højtidelighed. Ved en saadan Lejlighed (i London 31. Marts 1920) fortalte Sir Arthur Conan Doyle en stor Menneskemængde, at de var samlede den Aften »for at fejre 72 Aars-Dagen for, hvad der maatte betragtes som den største Begivenhed, der havde tiltraget sig i Verden i de sidste 2000—3000 Aar.« I Amerika er det Bindingsværkshus, hvori Familien Fox levede, revet ned, men bygget op igen andetsteds. Det bærer nu Indskriften: »Spiritismen opstod i dette Hus d. 31. Marts 1848.« Det kan ikke bevises, at de to Barnemedier, Maggie og Katie Fox, gennem hvem Forbindelsen med Aandeverdenen først kom i Stand ved Hjælp af Bankninger og Borddans, var lastefulde eller bedrageriske fra Begyndelsen af deres Løbebane. Tværtimod var der mange ansete og paalidelige Mænd, deriblandt ogsaa Katholiker, som havde Agtelse og Sympathi for dem, mens de var unge. De Bevægelser af Borde og Bankningerne, som de var i Stand til at frembringe, blev efterlignet af Medier hele Landet over, og de var saa hyppige, at de ikke alle kan forklares som Bedrageri.

De to Søstre fortsatte deres Virksomhed som Spiritisternes Hovedmedier i mere end 30 Aar, saa de kan med ikke liden Ret kaldes Spiritismens Grundlæggere. Det første Budskab, de modtog fra Aanderne i 1848, lød saaledes: »I skal forkynde disse Sandheder for Verden. Vi staar foran Daggrødet til en ny Tid, og I maa ikke prøve paa at dølgge det længere. Hvis I gør jer Pligt, vil Gud beskytte jer, og gode Aander vil vaage over jer.« De to Søstre svigtede ikke Opfordringen til at virke for Spiritismens Udbredelse, men Løftet om Aandernes Beskyttelse blev en stor Skuffelse. Som ældre blev de meget forfaldne til Drik og tilsidst rene Vrag. Den 21. Oktbr. 1888 holdtes et stort anti-spiritistisk Møde i New York, og der stod Maggie frem i sin Søsters Nærværelse — maaske var de begge bestukket — og oplæste en kort Erklæring, i hvilken det bl. a. hed: »Jeg staar her i Aften som en af Spiritismens Grundlæggere for at erklære den for et absolut Bedrageri, for en af Verdens største Gudsbespottelser.« Derpaa fulgte som en Slags Demonstration, at Mediet ved at bevæge Taa- og Ankelleddene var i Stand til at frembringe bankende Lyde, der kunde høres over hele Salen.

At denne Scene foregik, som her er skildret, kan ses af alle samtidige Dagblade i New York, saa ingen, selv de mest ivrige Spiritister, kan benægte Skildringens Paalidelighed. Men de fremhæver, at et Aar efter genkaldte samme Maggie, i Vidners Nærværelse, alt, hvad hun havde sagt. Dette er ogsaa uimodsigeligt, men saadanne modstridende Erklæringer er lige værdiløse som Bevis. Søstrene var paa den Tid i saa høj Grad Ofre for Drikfældighed, at de havde mistet al Sans for moralsk Ansvar. De døde begge i Løbet af faa Aar. Maggie, den længstlevende, blev kort før sin Død af en amerikansk Avis betegnet som »Genstand for Medlidenhed, et aandeligt og fysisk Vrag, hvis eneste Interesse er stærke Drikke.«

Vi vil ikke paastaa, som man undertiden kan høre det, at hvis de Fænomener, som hænger sammen med Spiritismen, virkelig er ægte, maa de være af djævelsk Oprindelse. Problemet er altfor indviklet til, at det saaledes ved en enkelt Afgørelse kan løses; der vil maaske gaa mange Aar, ja, Aarhundreder, før det bliver muligt at finde en fuldt paalidelig Forklaring af de Fænomener, om hvis Sandhed vi har uimodsigeligt Bevis. Men Søstrene Foxes sørgelige Skæbne maa gøre os meget mistænksomme over for Visdommen og Godheden hos de Intelligenser, der siges at staa bag de spiritistiske Fænomener, ikke mindst naar man tænker paa de straalende Løfter, de plejer at give dem, som vil lyde dem. Allerede i 1852 var Præsten Adin Ballou, en ellers meget besindig Mand, overbevist om, gennem Meddelelser fra sin døde Søn, at Verden ved Spiritismen skulde blive forvandlet til et nyt Eden. »Far,« formanede Sønnen, »vær taalmodig, vaag og vent. Et nyt Aarhundrede kan ikke begynde, uden at denne store Forvandling vil være fuldbragt.« Alle husker endnu, hvor stort Indtryk Sir Oliver Lodges Bog *Raimond* overalt fremkaldte. Heri fortælles Raimond d. 3. Marts 1916 ved en Séance at have sagt til sin Far: »Mr. Myers (den berømte psykiske Forsker, død 1901) siger, at om ti Aar vil Verden være ganske forandret. Han siger, at til den Tid vil omtrent Halvdelen af den civiliserede Menneskehed enten være Spiritister eller staa Spiritismen ganske nær.« De ti Aar er for længe siden gaaet, men den forudsagte Forvandling har ikke fundet Sted. Den »Nyaabenbaring« har ikke retfærdiggjort sit Navn uden som en ny Aabenbaring af den Letthed, hvormed Mennesker lader sig bedrage og rive med af ethvert nyt Lærdommens Vejr. Kan vi vente Menneskehedens Genfødselse fra Magter, der har vist sig baade blinde til at forudse Fremtiden og ude af Stand til at beskytte deres egne valgte Redskaber, selve Grundlæggerne af Bevægelsen, fra den sørgeligste Fornedrelse og Ruin?

III. Spiritismens Farer.

Den katholske Kirke har altid fordømt ethvert direkte Forsøg paa at sætte sig i Forbindelse med de afdødes Aander. Det gamle Testamente udtaler sig i saa Henseende meget skarpt (f. Eks. 5. Mos. 18, 10—12), og Optrinet med Pigen, der havde en Spaadomsaand, fortalt i Kap. 16 i Apostlenes Gerninger, viser, at Synspunktet er ganske det samme i det nye Testamente. Skønt Pigen kun havde talt Sandheden om Paulus og Silas, ja, kunde synes at fremme deres Værk ved at raabe, at »disse Mænd var den højeste Guds Tjenere«, tog Paulus det ilde op og befalede Aanden at fare ud af hende. Hele Sammenhængen synes at antyde, at det, som talte gennem denne Pige, dette Mediums Læber, var en ond Aand. I de følgende Aarhundreder har de fleste Theologer været enige om at betragte alle skjulte Kræfter, gennem hvilke afdødes Aander søgte at udtale sig, som djævelske i deres Oprindelse. Det er kun i de senere Aar, siden Hypnotisme og dertil knyttede mærkelige Fænomener er blevet almindelig kendte, at Theologerne er blevet klar over, at saadanne Evner som Fremsynethed og Telepati muligvis er naturlige Gaver, som man ikke har erkendt tilstrækkeligt endnu, fordi ingen har henvendt Opmærksomhed nok derpaa.

Paa den anden Side kan det ikke nægtes, at baade tidligere og nyere Beretninger om Spøgeri og Besættelser har været af saa uhyggelig Karakter, at man har været fuldt berettiget til at antage, at disse Fænomener hidrørte fra løgnagtige, ondskabsfulde Magter. Selvom vi maaske nok vil tage nogen Afstand fra de Beretninger, som den katholske Statsmand Gørres og den lutherske Læge Justinus Kerner offentliggjorde i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, hører vi ogsaa moderne psykiske Forskere som Fru Travers Smith berette, at ubehagelige, ja, rædselsfulde Erfaringer kan gøres ikke alene af uagtsomme og overilede Mennesker, men ogsaa af besindige og øvede Forskere.

Herpaa fortæller Fru Osborne Leonard et slaaende Eksempel. Hun spiller en stor Rolle i den før nævnte Bog *Raimond* og har et udmærket Ry som Medium, baade hvad hendes Personlighed og Paalideligheden af hendes Aandemeddelelser angaar. Hun har intet Forsøg gjort paa at dølge en uhyggelig Hændelse, som engang indtraf, da hun med to Veninder ved en improviseret Séance forsøgte at opnaa Materialisationer. I et Værelse, der ikke var fuldstændig mørkt, saa hun en Arm, dækket med Haar, som strakte sig hen mod hendes Venindes Strube. Den unge Dame sprang op med et skingrende Skrig, væltede sin Stol og styrtede i Blinde hen imod Døren, som hun i sin Rædsel glemte var laaset. Hun havde følt noget tage fat paa hen-

des Strube, hvilket en Revne i Skodden havde gjort hendes Veninde i Stand til synligt at konstatere. Selvom vi vil forklare det hele som et Udslag af Overnervøsitet, viser dog Muligheden for saadanne Oplevelser det kloge bibelske Forbud mod at give sig af med Mørkets skjulte Magter.

Selvom mange Katholiker er tilbøjelige til at tro, at alle ægte spiritistiske Fænomener er onde Aanders Værk, har Kirken dog aldrig lært noget saadant. Dens Lære herom kan samles i tre Punkter: 1) Der er aldrig udtalt noget om, hvad de spiritistiske Fænomener beror paa. 2) Kirken forbyder sine Børn i al Almindelighed at tage Del i spiritistiske Sammenkomster. 3) I de Fænomener, der finder Sted, frygter Kirken, at onde Aander undertiden er virksomme.

Skønt et paveligt Dekret i 1898 har forbudt Udøvelsen af Automatskrift, d. v. s. en saadan, ved hvilken den skrivendes Haand optegner Budskaber, som er ganske uafhængige af vedkommendes Vilje, og skønt et andet Dekret i 1917 har forbudt Deltagelse i spiritistiske Sammenkomster, selvom man blot er ren og skær Tilskuer, har Kirken dog ikke noget at indvende mod en grundig og videnskabelig Undersøgelse af saadanne Fænomener. Videnskabsmænd, som har nøje Kendskab til Theologi og Psykologi, kan meget let faa Tilladelse til at gøre Forsøg med Medier og overvære spiritistiske Séancer. Den kirkelige Øvrighed ser nemlig saaledes paa denne Sag, at den er vel værd at faa nærmere Klarhed over, men at Folk i Almindelighed, hvis Kundskaber er smaa, men hvis Fantasi er let at paavirke, kun med den største aandelige og fysiske Fare kan søge Berøring med de hemmelighedsfulde Aander, som paastaar at høre hjemme i den ukendte Verden, som Døden er Indgangen til. (Fortsættes.) *Niels Hansen, cand. mag.*

De sovende Venner.

Anna Katherina Emmerich, den fattige Forpagterdatter fra Flamske ved Coesfeld i Westphalen (1774—1824), der allerede som Barn viste rige Anlæg for alt overnaturligt, blev ved sine visionære Betragtninger af Jesu Liv og Lidelse for mange en Fører paa Korsvejen, saa meget mere som Digteren Brentano overleverede dem til Efterverdenen i en mønstergyldig Form. De er nu saa vidt kendte, at Udgiverne af Brentanos Værker kunde kalde dem »En europæisk Kulturfaktor af uoverskuelig Rækkevidde.« Nedenfor bringer vi en Betragtning om Begivenhederne Skærtorsdag paa Oliebjerget.

Til at begynde med knælede Jesus roligt og i bedende Stilling, senere blev hans Sjæl bange for Syndernes Mængde

og den menneskelige Utaks Afskyelighed mod Gud, og han blev grebet af en saa knugende Sorg og hjertelig Angst, at han skælvende og forsagt bad: »Abba, Fader, er det muligt, da lad denne Kalk gaa forbi mig! Min Fader! For Dig er alt muligt! Tag denne Kalk fra mig!« Derefter blev han igen mere fattet og sagde: »Dog ikke som jeg vil, men som Du vil«. Hans Vilje og Faderens Vilje var ganske vist eet; men derfor skælvede han alligevel for Døden, af Kærlighed hengiven til Menneskenes Skrøbelighed.

Christus paa Oljehjerget, af A. Dürer.

Hulen omkring ham saa jeg opfyldt af Rædselsbilleder; al Synd, al Ondskab, alle Laster, al Smerte og Utaknemmelighed, som skræmmede ham, Dødens Gru, den menneskelige Frygt for Sonens store Smerte, saa jeg som de mest rædselsfulde Spøgelsesfare hen til ham og trænge sig omkring ham. Han faldt hen og vred

Hænderne, Angstens Sved bedækkede ham, han rystede og skjalv. Han rejste sig op, hans Knæ vaklede og kunde næsten ikke bære ham, han var helt berøvet al Skønhed og saa godt som ukendelig; hans Læber var blege, hans Haar strittede. Det var ved $\frac{1}{2}$ -11 Tiden, at han rejste sig, og vaklende,

tit snublende og badet i Sved tumlede han hen til Disciplene mere end han gik. Han gik op til venstre for Hulen og ud over den til en Terrasse, hvor de af Træthed, Bekymring og midt i Fristelsens Angst var faldet i Søvn, og Side om Side laa de der støttet til den ene Arm eller Ryggen lænet mod den andens Bryst. Jesus kom til dem dels som en, der plages af frygtelig Angst og drives af Frygten til sine Venner, dels ligesom en trofast Hyrde, der, selv rystet til det yderste, vaager over sin Hjord, som han ved er i Fare, thi han vidste, at de ogsaa var stedte i Angst og Fristelse. Jeg saa, at Rædselsbillederne omgav ham ogsaa paa denne Vej. Da han fandt dem sovende,

vred han sine Hænder og sank fuld af Sorg og Udmattelse ned henimod dem, og idet han sagde: »Simon, sover du?«, da vaagnede de, rettede sig op, og han sagde i sin Forladthed: Kunde I da ikke vaage en Time med mig?« Da de saa ham saa forfærdet og ukendelig, bleg, vaklende, gennemvædet af Sved, rystende og bævende og klagende med svag Stemme, vidste de slet ikke, hvad de skulde tænke, og hvis han ikke havde vist sig for dem i et Lyskær, som de kendte fra før, da vilde de ikke have gendendt Jesus. Johannes tog da Ordet: »Mester, hvad er der med dig? Skal jeg kalde paa de andre Disciple, skal vi flygte?« Men Jesus svarede: »Selv om jeg levede 33 Aar til og lærte og helbredte, da kunde det ikke opveje det, som jeg skal udføre i Morgen. Kald ikke paa de otte, jeg har ladet dem blive der, fordi de ikke er i Stand til at se mig i denne Elendighed uden at lorarges paa mig; de vilde falde i Fristelse, glemme meget og tvivle paa mig. — Men I har set Menneskesønnen forklaret. Nu skal I ogsaa se ham i hans Formørkelse og hans hele Forladthed. Men vaag og bed, at I ikke skal falde i Fristelse: Aanden er vel redebøn, men Kødet er skrøbeligt.«

Therese Neumann og det tredje Rige.

Folk spørger sommetider, hvad der er blevet af Konnersreuth og Therese Neumann, især har der gaaet Rygter om, at Therese skulde have været udsat for Overlast fra Nazisternes Side. Det katholske Svejtserbud »Aargauer Volksblatt« har faaet Oplysninger om, at Th. N. stadigvæk er hos sine Forældre. I September 1934 har hun dog for en kort Tid været i Svejts efter først at have besøgt en Søster, der ogsaa er bosat i Bayern. Ved Allehelgen var Th. igen tilbage i Konnersreuth. Hun har haft en Del Vanskeligheder med de tyske Myndigheder, foraarsaget af meget udbredte Rygter om, at hun skulde have forudsagt en ny Kulturkamp, Hitlers Død og Hitlerregimentets Fald. Politiet forhørte hende om disse Paastande, og hun kunde svare, at hun ikke havde meddelt Spaadomme af denne Slags. Disse Undersøgelser var meget ubehagelige for hende. — Biskopperne af Regensburg og Eichstätt har forbudt hende at modtage noget Besøg uden deres udtrykkelige Tilladelse, en Ordre, der i øvrigt er helt efter Th.s eget Ønske.

Therese Neumann har i øvrigt vedblivende sine Visioner og Ekstaser og føler og oplever paa sit eget Legeme Smerterne i Jesu Liv. Hver Fredag flyder der Blod fra

hendes Stigmata, hun spiser intet. Hver Uge taber hun ved sin Lidelse og Blodsudgydelse fra 5—7 Pund i Vægt, som hun saa igen paa en uforklarlig Maade vinder ind de følgende Dage uden at tage nogen Næring til sig. Ellers lever hun ligesom alle andre Mennesker; hun opfylder hver Dag sine religiøse Pligter, er venlig og god mod alle, som kommer til hende. Therese tager sig af Husholdningens Arbejder, arbejder i Haven, fodrer Hønsene, aflægger i Løbet af Ugen ofte Besøg i Kirken og pynter Altrene. Hun modtager en kolossal Mængde Post, 200—300 Breve hver Dag, som hun læser for at kende Korrespondenternes Ønsker og bede for dem. Hun selv svarer kun paa de vigtigste af Brevene. Den samme Atmosfære af Fromhed, Enkelhed og Fred hersker ogsaa i Konnersreuth, og den lille Landsby synes næsten helliget ved Th. N.s Nærværelse.

Kirkegang i Utopia.

Utopia har kun een Kirke, men den er fyldt hver Søndag allerede inden Messens Begyndelse. Hvis overhovedet nogen kommer for sent, skyldes det et alvorligt Uheld — og sker det, vader ingen paa gungrende Hæle op ad Midtergangen midt under Prædikenen, saa de forstyrrer baade Præst og Menighed. Ja, i Utopia har Folk endogsaa den latterlig gammeldags Opfattelse, at det er ligefrem uærbødigt mod Gud, som de kommer for at ære, at trænge sig frem midt under Guds tjenesten. Kommer de forsent (og alvorlige Uheld kan ske), bliver de staaende stille nede ved Døren, til Prædikenen er forbi, og saa lister de endda beskedent op ad Sidegangen til en ledig Plads. I Utopia sætter et enkelt Menneske sig ikke yderst paa Bænken, saa flere Personer skal vakle over den enes Tæer, naar de skal til og fra Kommunion. De er saa fintfølende, at de ikke synes, det er rigtig dannet at skubbe til andre Mennesker for at faa en Plads, de synes bedre om. Naar de er forkoledede, hoster og nyser de ikke ind i Nakken paa den, der sidder foran, og lægger ikke den store Messebog saa langt frem, at den, der sidder foran, maa sidde stiv som en Pind for ikke at have det stive Bind stikkende i Ryggen. De henfalder ikke pludselig i dyb Andagt med Haanden for Ansigtet, naar Klingpungen nærmer sig. Tværtimod! Hvis de ikke har Smaapenge, ser de venligt op og ryster let paa Hovedet. Og endelig bliver de siddende, til den sidste Salme er sunget færdig, og saa gaar de uden at tabe Stokke og Paraplyer paa Gulvet først. Altsaa: Ganske som i Danmark.

Corrente del Mare.

NYE BØGER.

Lavaud, B. O. P., Le monde moderne et le mariage chretien, Paris 1935 Desclée de Brouwer, 437 S. 20 Frcs.

Freiburgerprofessoren stiller i denne Bog de moderne Ægteskabsideer overfor Kirkens Mening om Ægteskabet. Et frygteligt og forbryderisk Kaos er disse materialistiske moderne Ideer, de gaar saa vidt som til at forlange Børnenes Forførelse sat i System, legalisere Børnedrab, selv efter Fødslen, eller til at oprette Selvmordskontorer etc. Overfor dette vises Kirken som Ordenens eneste sikre Søjle med Respekten for Mennesket, hans Individualitet, hans Liv og Lemmer. Denne Haandbog giver en Oversigt over alle herhenhørende Problemer, som behandles yderst klart. Der drøftes Ægteskabets Pligter og Rettigheder, den forkerte og sunde Kvindebevægelse; udførligt tales om Sterilisation (Sterilisation af anormale som Middel til Helbredelse og af Forbrydere kan være forsvarlige). Forfatteren er ikke naiv Optimist, men ser dog mange Spirer, som giver Haab om en bedre Ægteskabsmoral i Fremtiden: F. Eks. Folks større Forstaaelse af det kristne Syn paa Ægteskabet, mange Unges heltemodige Eksempel, de nyoinvendtes Heroisme i Missionerne etc. Tilsidst oprulles Pius XI's Program til Sanering af Tidens Ægteskabskriser. Forfatteren taler ogsaa i et Tillæg med Klarhed om Knaus-Oginos moderne Theorier. Vi tvivler ikke paa, at Bogen er et værdifuldt Indlæg i Diskussionen om Ægteskab og kan hjælpe baade Præster og Lægfolk, de første naar de skal vejlede, de andre naar de søger Raad. —z.

Alice Curtayne: »Saint Brigid of Ireland«. (164 S.) sh. 3/6 d. Browne and Noland. 1935.

Bemærkningerne: første Oplag Oktober 1933, andet Oplag Januar 1934 røber Bogens Tiltrækningskraft. Forfatterinden har her stillet sig selv en overordentlig vanskelig Opgave. Ud af det 5. Arhundredes Mørke skulde hun lade Irlands største Kvindeskikkelse, Nationalhelgeninden, træde klart frem; Kilderne, hun havde at støtte sig til, var kun fattige og forvirrende, og trods alt har hun mestret Opgaven. Selvfølgelig kunde hun ikke gøre det umulige muligt og fremstille et kritisk Helgenliv. Men det 5. Aarhundredes Aand er tryllet frem for at tegne Baggrunden, og Legenderne er fortræffeligt udnyttede. Denne Helgenindes Væsen og Ejendommeligheder afsløres derved. Gennem den slaaende, detaillerede gennemførte Sammenligning med Fioretti kommer vi i intimere Kontakt med Legenderne. A. P.

Thaddæus Soiron O. F. M., Glaube, Hoffnung und Liebe. 204 S. Mk. 3,30, Regensburg, Fr. Pustet. 1934.

Menneskets Given-sig-hen til Gud med alle dets Kræfter, altsaa ægte Fromhed, det er Religionens Sjæl og Liv. Dette Sindelag forsøger at give sig Udslag i ydre Fromhedsøvelser. Gaar det op heri, forfalder det let til Træthed og løber Fare for at svigte. Forfatteren vil hjælpe os til at undgaa denne Fare ved at lede Tanken hen paa den kristne Fromheds sidste væsentlige Grundlag: de guddommelige Dyder. Gennem en dybt indtrængende og klart ordnet Fremstilling fremfører han det aandelige Livs vigtigste Kapitel. Med Forkærlighed støtter han sig til den serafiske Kirkelærer, den h. Bonaventura. Interessant er den Maade, hvorpaa han fremdrager moderne Modstanderes Tanker, helt op til Heidegger, for at belyse sit Emne.

A. P.

Pieper, Karl, Prof., Dr., Urkirche und Staat, Paderborn, F. Schöningh 1935, 65 S., RM. 0,80.

Har den ældste Kirke og Kristendom holdt Staten for en Satansmagt, som man maa tage bestemt Afstand fra, eller ansaa man Loyalitet over for Staten for en Kristenpligt? Dette Problem løser Forf., idet han først viser Jesu Stilling til Staten: Vorherre har simpelthen indordnet sig, han har ikke fordømt den romerske Stat som Satansværk, men han veg heller ikke tilbage for at øve Kritik mod Myndigheders Anmasselse. Den kølige, reserverede Holdning, som de første Kristne indtog over for Staten, fordi de mere levede i den hinsides Verden, og Romerstaten paa det inderligste var forbunden med Afgudsdyrkelsen, udelukkede dog ikke, at Paulus med Kraft hævder Undersaatternes Lydighedspligt. En kort og saglig-videnskabelig Redegørelse for dette Problem, der især i vore Dage har Aktualitet. —z.

Brunner, August, S. J., Die Grundfragen der Philosophie (XIV — 235 S.), indb. RM. 4,80. Herder, Freiburg im Br.

Det haandelige Bind forelægger kort og klart og under Hensyn til saavel den scholastiske som moderne Filosofi Grundtrækkene i Visdomslæren. Logik og Metafysik, den naturlige Theologi og Etik, Psykologi og Naturfilosofi behandles i ikke for lange Kapitler, altid saaledes, at ogsaa Ikke-Fagmanden, som denne Oversigt først og fremmest henvender sig til, faar Besked og indføres paalideligt i den kristelige Filosofi. De to Indholdsfortegnelser forøger Bogens Værdi som Haandbog og tillader en hurtig Orientering, naar man vil have Rede paa Tankens dybeste Grundlag. Og hvem har aldrig ønsket større Klarhed over Grundbegreber som: Ret og Retfærdighed, Ejendom og Fælleseje, Familie og Statsform, Livet og Sjælen etc.?

G. J.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Menighedspleje i Sakraments sognet.

Regnskab og Aarsberetning for St. Vincentsf. for kath. Damer i Sakraments sognet 1. Jan.—31. Dec. 1934.

Indtægt:	Kr. Ø.	Udgift:	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1934.	23 10	Kolonialkort	335 00
Aarsbidrag:		Kontant mdl. Hjælp...	59 00
Aktive Medlemmer..	186 00	Kontant Hjælp (Div.) .	98 93
Passive » ..	159 00	Udgift ved Aftenmøder	124 11
Indsamlet ved Møder .	77 16	Indkøb til Systemen....	223 88
Gaver, Bøssen, Systuen .	11 80	Messestipendium	6 00
Kollekten	40 00	Indbet. til Hovedkass..	184 00
Modtaget fra Hovedkas-		Kassebeh. 31. Dec. 1934.	31 14
sen	565 00		
	<u>Kr. 1062 06</u>		<u>Kr. 1062 06</u>

St. Vincentsforeningen for katolske Damer i Sakraments sognet har 18 aktive og 29 passive Medlemmer. 44 Familier og enligstillede er blevet understøttet ved Uddeling af Naturalier eller kontant Hjælp. Der er aflagt 208 Besøg. Den 2. Torsdag i hver Maaned i Vinterhalvaaret er der Vincentsmøde, og hver Torsdag er Systuen aaben fra Kl. 13—16, hvor ca. 16 Damer udfører et stort og vel-signelsesrigt Arbejde for Sognets Børn. Til Børnene er der uddelt 251 Beklædningsgenstande og 44 Stkr. til voksne. Af Gaver har Foreningen modtaget 115 Stkr. forskelligt Tøj. En stor Pakke Hvidevarer og en do. Klædevarer. Foruden Julefesten, Retraiten, Paaskekommunionen og Skovturen, som afholdes sammen med to andre Sogn, er der afholdt flere vellykkede Aftenmøder, som altid samler en Skare glade Deltagere. I Fælleskommunionen, som i Aar blev afholdt i Sakramentskirken, 2. Paaskedag, deltog 150. Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes modtage vor hjertelige Tak!

FRA DEN VIDE VERDEN.

En udmærket Tanke.

Jocisterne, Foreningen for den katolske Arbejderungdom i Frankrig, har besluttet, Langfredag Eftermiddag Kl. 3 at holde et Minuts Tavshed i alle Værksteder og Fabrikker. Man agter at give denne Tanke videre til de Lande, hvor Langfredagen ikke er officiel Helligdag. Mon den ikke ogsaa kunde være paa sin Plads i andre Lande, i alt Fald i Form af nogle Minutters Erindring om Vorherres Død, hvor man ellers ikke skænker Herrens Lidelse nogen Tanke?

Pavens Paaskemesse i Radioen.

Som den vatikanske Radiostation meddeler, er det Meningen at udsende Pavens Paaskehøjmesse i St. Peter og den

Velsignelse, som slutter sig dertil fra Basilikaens ydre Loggia, pr. Radio. Tid og Bølgelængde bekendtgøres endnu nærmere.

»The Times« om Kirkefølgelsen i Mexiko.

Det er en lille Trøst, at den store Verden endelig faar Øjnene op for de gudløses barbariske Kamp mod Kirke og Religion i Mexiko. Ogsaa »Times« har brudt Tavsheden og oplyst sine Læsere om det, vi forlængst har faaet at vide i katholske Blade. Vi hører nu fra dette Sted, at den katholske Kirke i Mexiko forlængst — allerede i Begyndelsen af det 20. Aarh. — har været saa fattig som i intet andet Land. At Ordet »Gud« end ikke maa nævnes i Undervisningen. At Politirazzier trænger ind i Privathuse, hvor man mistænker en Præst for at læse Messe. At al kirkelig Ejendom er blevet frarøvet Kirken. At saa godt som alle Præster er forjagede. At de fleste Provinshyer ikke har en aaben Kirke mere, og at hele det mexikanske Folk sukker under sine Bødlers Religionshad.

Kardinal Verdiers Felttog for nye Kirker.

Hele Verden har hørt om det storslaaede Kirkebyggeri, som Ærkebiskoppen og Kardinalen af Paris har sat i Gang for nogle Aar siden. For nylig afholdt Byggeforeningen sin Generalforsamling, og der oplystes bl. a., at de 60 Kirker, som efter Planen skulde være færdige til Slutningen af 1933, ogsaa blev alleveret til den fastsatte Tid. Den finansielle Stilling var i øvrigt saa gunstig, at man i Løbet af 1934 kunde paabegynde Bygningen af 17 nye Kirker.

Eutanasi er Grusomhed mod Sjælen.

Biskop McNulty af Nottingham udtalte ved et Aarsmøde for katholske Sygeplejersker, der er organiseret i »Catholic Nurses Guild«: »At dræbe et Dyr for at gøre Ende paa dets Smerte er Barmhjertighed. At dræbe et menneskeligt Væsen er Mord. Det er muligt, at den Tid, som Livet ved menneskelig Indgriben blev afkortet, er den, som Gud havde valgt til at frelse Sjælen. — Eutanasi er baseret paa manglende Tro paa Sjælen. — En anden Fejltagelse ligger i den Mening, at Smerte altid er et Onde. Der gives kun eet virkeligt Onde i Verden, og det er Synden. Af ethvert andet saakaldt Onde kan der komme noget godt.«

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes: Mand som Gaardmand eller to unge Piger m. Kendsk. til Vicevært; en Mand som Portner eller lign.; samt en ved Madlavning som Ænepiger. Landvæsen.

Plads søges:
af en velanbefalet ung, gift

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Gudstjenesten

Palmesøndag (= P.S.), Skærtorsdag = (S.T.), Langfredag (= L.F.).

Paaskelørdag (= P.L.),

St. Ansgars Kirke. P.S. 9¹/₂ Pontifikal-Palmevielse Proc., Højm., Lidelseshist. 17 Fastepræd. — S.T. 9 Pontifikalm. de h. Oliers Indvielse, Proc. 15 foretager Biskoppen den højt. Fodtvætning. 17 And. m. Præd. — L.F. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. 17 And. m. Præd. — P.L. 7 Ildens og Paaskelysets Indvielse etc. Hvd. 8¹/₂ Højm. m. Vesper.

Jesu Hjerter Kirke. P.S. 9¹/₂ Palmevielse og Proc. 10 Højm. m. Oplæsning af Lidelseshist. 18 Fastepræd. og And. — S.T. 7 Levitm. m. Proc. Tilbedelse hele Dagen. 18 Præd. og And. — L.F. 10. Højt. Gudstjen. 18 Præd. og And. — P.L. 7 Ceremonierne, hvd. 8 Levitm.

St. Knuds Kapel. P.S. 8¹/₂ Sangmesse m. Lidelseshist. — S.T., L.F. og P.L. ingen Gudstjen.

Den evige Tilbedelses Kirke. P.S. 8 Palmevielse, Proc., Højm. m. Præd. 19 Fastepræd. — S.T. 8 Højm. m. Proc. — L.F. 8 Præsanktifikatm. 19. Fastepræd. — P.L. 8 Liturgisk Gudstjen.

Immaculatakirken. P.S. 7 st. Messe, 9¹/₂ Palmevielse, Procession, Højm. m. Præd. 14¹/₂ Vesperand. — S.T. 7 Højm. 18 And. — L.F. 7 Gudstjen. 14¹/₂ Korsvej. — P.L. 7 Gudstjen.

Sakramentskirken. P.S. 8 st. Messe. 9¹/₂ Palmevielse, Højm. m. Oplæsning af Lidelseshist. 18 Fasteand. m. Præd. — S.T. 8 Højm. 18 Sakraments- og Gethsemane-And. m. Præd. — L.F. 9 Præsanktifikatm. 18 And. m. Præd. P.L. 7 Paaskelysets og Døbevandets Indvielse, hvd. 8¹/₂ Højm. m. Vesper.

St. Antoni Kirke. P.S. 8 st. Messe 10 Palmevielse og Højm. — S.T. 7 Højm. — L.F. 10 Gudstj., 18 And. m. Præd. — P.L. 7 Gudstj.

St. Josefs Kirke. P.S. 9 Palmevielse og Højm. 15 And. — S.T. 6¹/₂ Højm. Tilbedelse hele Dagen. 19¹/₂ And. — L.F. Præsanktifikatm. 15 Korsvej. — P.L. 6 Ildens og Paaskelysets Indvielse, hvd. 7¹/₂ Højm.

Rosenkranskirken. P.S. 8 st. Messe. 10 Palmeindvielse, Højm. m. Oplæsning af Lidelsesh. 17 Præd. og And. — S.T. 7 Højm. 17 Præd. og And. — L.F. 10 Gudstjen. 17 Fastepræd. P.L. 7 Gudstjen. ca. 8¹/₂ Højm.

Assumptionskapellet Onsd. 16¹/₂ Matutin. S.T. 7¹/₂ Højm. 16¹/₂ Sørge-Matut. — L.F. 7¹/₂ Præsanktifikatm. — P.L. 6¹/₂ Ceremonierne ca. 7¹/₂ Højm.

St. Annæ Kirke. P.S. 6, 8 og 11¹/₂ st. Messe. 9¹/₂ Palmevielse Højm. m. Lidelseshist. 18 And. — S.T. 8 Højm. 18 And. m. Præd. — L.F. 10 Gudstjen. 18 Korsvej m. Præd. — P.L. 7 Ceremonier, ca. 8¹/₂ Højm.

St. Andreas Kirke. P.S. 9³/₄ Palmevielse, Højm. m. Oplæsning af Lidelseshist. 17 Fastepræd. og And. — S.T. 8 Højm. 19 Andagt. — L.F. 10 højtid. Gudstjen., Præsanktifikatm. 18¹/₂ Præd. og And. — P.L. 7 Ceremonierne, hvd. 8¹/₄ Levitm.

St. Hans Kapel (Hørsholm). S.T. 9 Højmesse.

Paaskekommunionen. Med Palmesøndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Kommunion.

Som tidligere Aar er **Rosenkranskirken** aaben **Skærtorsdag** Aften og **Nat.** Kongregationerne sørger for skiftende Vagthold, men alle Andagtsøgende er velkomne.

Husk Eksercitierne paa Sølyst for unge og ældre Mænd fra Onsdag Aften til Paaskelørdag Aften!

St. Ansgars Kirke

Gregoriansk Sang
(Passionen efter „Vaticana“)

Kirkemusikaften

Fri Adgang

Søndag d. 14. April Kl. 20

Kirkelig Kalender.

April.

14. S. **Palmesøndag.**
 15. M. Ferialdag.
 16. Ti. Ferialdag.
 17. O. Ferialdag.
 18. T. SKÆRTØRS DAG.
 19. F. LANGFREDAG.
 20. L. PAASKELØRDAG.

April.

21. S. 1. PAASKEDAG.
 22. M. 2. PAASKEDAG.
 23. Ti. 3. PAASKEDAG.
 24. O. i Oktaven.
 25. T. i Oktaven. — *Bededag.*
 26. F. i Oktaven.
 27. L. i Oktaven.

April.

Ugens Messebønner.

14. S. **Palmesøndag** (319—251).
 15. M. Ferialdag (354—287); 2. For Kirken: ([123]—107) eller for Paven ([122]—[107]).
 16. Ti. Ferialdag (358—289); 2. som Mandag.
 17. O. Ferialdag (373—297); 2. Anicetus ([9]—[9]).
 18. T. Skærtorsdag (392—306).
 19. F. Langfredag (404—319).
 20. L. Paaskelørdag (433—348).

M.-K. Rosenkrans. »Stella Maris« M.: Mand. d. 15. April Kl. 20 Bagefter Samvær hos Brødrene. — »Maria Rosenkransdronning« F.K: Sønd. d. 14. April Kl. 8.

Jubilæumsaarets Afslutning i Jesu Hjerter Kirke.

Torsdag d. 25./4. Kl. 19¹/₂ Prædiken om Forløsningen, derefter Andagt. *Fredag d. 26./4.* Kl. 8¹/₄ Højmesse. Kl. 19¹/₂ Prædiken om Maria og Forløsningen, derefter Andagt. *Lørdag d. 27./4.* Kl. 8¹/₄ Højmesse. Kl. 19¹/₂ Andagt uden Prædiken. *Søndag d. 28./4.* Kl. 10 Levitmesse, Te Deum og sakramental Velsignelse.

St. Ansgars Kirke (Bredgade 64) Onsdag den 24. April Kl. 20:

Orgelkoncert

(til Fordel for Feriebørns Landophold).

A. Kerckhoffs (Orgel). Medvirkende: Fru Ragna Schack (Sang).

* * *: Se arme Menneske. Kerckhoffs: Ecce panis.

Saint-Saëns: Orgelfantasi. Böllmann: Suite gotique.

(Bill. à 1 Kr. faas i Bredgade 64, Katholsk Boghandel, Stenosg. 3).

Husk at vi alle mødes Palmesøndag**paa Elisabethforeninges Basar.**

Gaver til Basaren modtages med største Taknemmelighed af Pastor v. d. Kettenburg, Bredg. 64, Fru A. Osterhammel, Frederiksborgg. 54 og Frk. E. Strathöcker, Jægersborgallé 19.

Basaren er aaben Lørdag Kl. 9—19 og Mandag Kl. 10—15.

Eksercitier for Herrer vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag Aften den 17. April til Paaskesøndag Morgen den 21. April. Vederlaget er 10 Kr. Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes sendt til P. Mich. Spaus, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Kvinder til lukkede **Exercitier i Assumptionsklostret**, Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup fra Tirsdag d. 16. April Kl. 19 til Paaskelørdag d. 20. Form. Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 105¹/₂, Kbhvn. Ø. senest d. 13. April.

»Apostlens Dronning«. »Fredens Dronning«.

»Den ubesmittede Undfangelse«. »Maria Rosenkransdronning«.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 11. April.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvarlalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

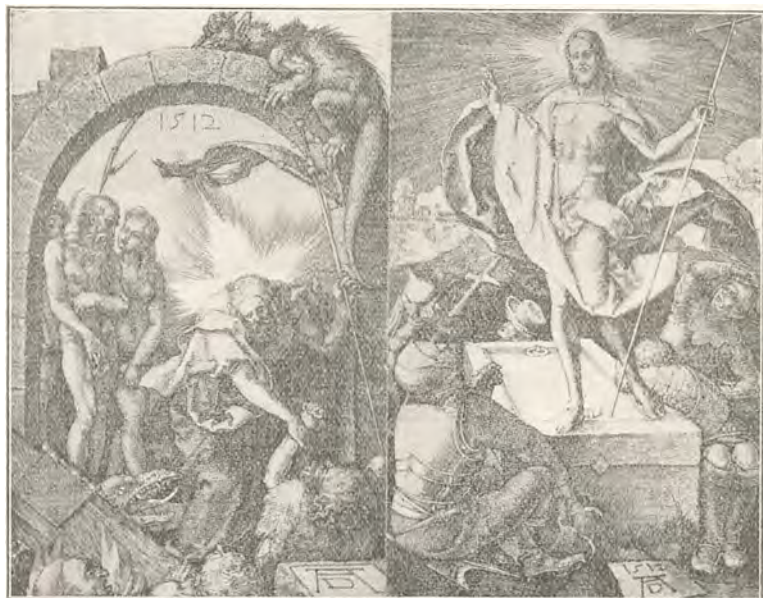
Nr. 16.

Søndag den 21. April

1935

INDHOLD: Lumen Christi. — Paaskelatteren. — Straf. — Sonetime i Peterskirken Passions søndag. — Hvad en Kvinde udrettede i Kina. — Har Ludendorff Ret? — Spiritismen. — En Statskirkes Skæbne. — Fred være med dig! — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Christus er opstanden.

Christus i Forhelvedet.
A. Dürer.

Herrens Opstandelse.
A. Dürer.

Lumen Christi.

Gud er Lys (reneste Fuldkommenhed) og i ham er der ikke Spor af Mørke» (Krafttab, Begrænsning). (1. Joh. 1,15). »Han bor i et utilgængeligt Lys, hvem intet Menneske har set eller kan se« (1. Tim. 6,16). Intet jordisk Øje mægter at skue ind i den guddommelige Glans.

En Afglans af det evige Lys spejler sig i Skabningen, forskelligt i de forskellige Skabninger, — og lyste i den gamle Pagts Aabenbaring som en Ildsøjle i Natten. Men de allerfleste Mennesker saa kun paa Spejlet og det oplyste, ikke paa Billedet i Spejlet og paa Ildsøjlen. Begribeligt at de kom længere og længere ind i Mørket og Døds-skyggen. *»Der var Mørke over Afgrunden.«*

Da kom det guddommelige Lyses afgørende Gennembrud Lumen de Lumine (Lys fra Lys) indhyllet i Menneskenaturen. Lumen ad revelationem gentium et gloriae plebis tuæ Israel. (Lysel til Hedningernes Oplysning og til Ære for Folket Israel.) Det lyste tilbage i den fjerneste Fortid og ud i den lige saa fjerne Fremtid fra Korset paa Golgatha. Menneskets, Historiens Kaos ordnede sig ud fra dette Centralpunkt til et herligt Kosmos. Dette har fundet storslaet Udtryk i Hymnen i Laudes paa Onsdagen.

*Nat og Mørke og Skyers Mulm,
Verdens Virvar og vilde Larm! —
Lys oprinder paa Himlen hvid,
Christus kommer. — Vig bort, vig bort!*

Me y e n b e r g har paa virkningsfuld Maade gjort denne Strofe til Grundakkord i sit vældige Værk om Jesu Liv.

Men — »Opstandelsen« og »Livel« dør. Det evige Lys synker i Dødens Nat. Skal Jordan mon uden Solen blive en øde, stivnet, mørk Klump? Francis Thompson giver et smukt Svar i sin »Ode til den synkende Sol«.

*Snart synker Solen flammerød bag Bakkedrag,
en enlig Fugl til Hvile synger denne Dag.
O, Sol, som drager bort — din sidste Straale
udstrækker sig i Fred og favner Korset.
Paa hvilken Gaade vil dens Lys en Løsning bringe?*

Da aabner Forstaaelsen af Døden sig for Digteren:

*Og drager du ej Dag, naar du paa Himlen flakker,
al Glans og Lyst, du bragte, med dig i dit Fald?
Du flammed' højt i Øst med Morgenlandets Pragt,
og dog din Undergang? Hvor stor en Pomp — —
Der er dog kun et sindrigt Billede paa Ham,
hænger som Han i Blodets gyselige Pragt
paa Vestens Kors. — —*

Solen vil komme igen og lyse over Jordens friske Dug.
Selv paa en saa frivol Digter som Heine virker den
Tryllemagt, der udgaar fra Christi Lys.

*I drømmende Tanker — og halvvejs vaagen,
halvvejs i Søvn saa jeg Christus,
Verdens Frelser.*

*I bølgende hvide Klæder
vandred' han kæmpestor
over Land og Hav.*

*Hans Hoved ragede op i Himlen;
velsignende strakte han Hænderne ud
over Land og Hav;*

*og som Hjerte i Brystet
bar han Solen,*

den røde, flammende Sol;

og dette røde, flammende Hjerte

gød sine Naadestraaler

og sit kære, livsalige Skær

med varmende Lys

over Land og Hav.

Heine-Holst, Nordsøen: Fred.

Goethe lader Paaskeklokkernes Klang redde den van-
tro Faust fra Selvmord:

*O, skønne Toner, til! Min Sjæl kun trættes
og klager træt sig i sit Jordlivs Garn. — —*

*Mod hine Sfærer tør jeg ikke drage,
hvorfra det hulde Budskab Vejen fandt.*

*Og dog til denne Klang fra Ungdomstiden vant,
den kalder ogsaa nu til Livet mig tilbage.*

*Før daled' Himlens Fryd og Himlens Fred
paa Klokkelangens Bølger til mig ned;*

*Sin dybe Alvorsro Sabbaten sendte,
 og Bønnens Andagt paa min Læbe brændte;
 en hellig Følelse, en mægtig Trang
 da drev mig ud i Skov og Mark og Vang,
 og medens Taarer blændede mit Blik,
 en nyfødt Verden i min Sjæl opgik. . .
 Nu kommer Barndoms minderne og standse
 mig i det sidste, alvorsfulde Skridt.*

Naar en Efterklang, en sidste Dæmring af fromme Barndomsstemninger øver en saa mægtig Indflydelse, hvorledes maa Paasken, Lumen Christi, da ikke virke paa de troende! Kingo jubler saaledes:

*Som den gyldne Sol frembyder
 gennem den kulsorte Sky,
 og sin Straaleglans udskyder,
 saa at Mørk og Mulm maa fly,
 saa min Jesus af sin Grav
 og 'det dybe Dødens Hav,
 opstod ærefuldt af Døde
 imod Paaske-Morgen-Røde.*

Og Grundtvig istemmer den triumferende Sejrssang

*Christ stod op af Døde
 I Paaske-Morgenrøde!
 Thi synger lydt og sjæleglad
 Hans Menighed i allen Stad;
 Ære være Gud i det høje!*

Vi synger i vore Kirker:

*Dette er Dagen, som Herren har skabt
 Dagen for alle de Dage.
 Nu har vi fundet den Skat, som var tabt,
 ingen vor Glæde kan tage. Alleluja alleluja.*

— ch. —

Paaskelatteren

Der findes vist ikke nogen Kirkefest, som i den Grad satte sit Præg paa Middelalderens Følkeliv som netop Paasken. Lige fra Paaskemorgen og indtil Hvide Søndag gav Folkets indre Glæde over Forløsningens Sejr sig Udslag i

sprudlende Jubel. De mangfoldige symbolske Paaskeskikke — hvoraf Overleveringer endnu findes rundt omkring — er et Bevis herfor. Det faldt det middelalderlige Folk saa naturligt paa deres egen Maade at give deres naive Følelser Luft i larmende, løssluppen Lystighed ovenpaa de tunge, strenge Bodsøvelser, som Fastetiden dengang var saa rig paa, og at fejre Paasketanken paa deres egen Maade med store Gilder og spøgefulde Skikke, f. Eks. den saakaldte »Pryglefrihed« paa de to første Dage efter Paaske, o. a.

Klerus, der selv var udgaaet fra og havde sin Rod i Folket, tog tilbørligt Hensyn til disse Skikke og deltog ofte personligt i den Glæde, Paasken gav Anledning til. Deres Speciale var under Prædikenen at give Paaskehistorien til bedste; det var Farcer, muntre Fabler og komiske Fortællinger, som resulterede i Lystighedsudbrud »risus paschalis« — »Paaskelatteren«, sædvanligvis dog i Forbindelse med en Moralitet. Disse Paaskehistorier, som er et meget interessant Stykke Kulturhistorie, har været Genstand for megen Kritik og mange videnskabelige Undersøgelser med Hensyn til deres Herkomst, Værdi, deres Forhold til Paaskespillene og til Middelalderens Prædikeeksempler. Tidligere har man, dels af Tendens, dels af Mangel paa Kendskab, dannet sig et forkert Billede af disse Prædike- og Paaskehistorier, har mistydet det ligefrem kostelige, skælnske Humor. Misbrug og Udskejelser, som allerede Trithemius i 1486 og Erasmus af Rotterdam hudflettede, og som man ved Siden af smagløse og erotisk set meget berygtede Ting i Paaskeprædikenerne yndede at more det djærve modtagelige Folk med, kan dog ikke modbevise mange af disse Eventyrs folkelig set praktiske Nytte.

Mange tog som ydre Anledning til Paaskehistorien Ordene fra Paaske-Mandagens Evangelietekst: »Og det skete, medens de talte« (Lukas 24, 15). Andre sætter denne Paaskelatter i Forbindelse med gammel hedensk Fests Kirk. Men vi tager sikkert ikke Fejl, naar vi her anvender Schönbachs Advarsel, »det middelalderlige Folks Væsen kan altid kun forstaaes helt af Middelalderen selv«, og søger Anledningen til denne Paaskekomik i den samme Folkenavitet, som har skabt visse af Paaskespillenes humorfyldte, tiltalende Skikkelser og Udtryk. Det kan sikkert ikke nægtes, at man i sidstnævnte med Rette kan paavise en maaske i Begyndelsen ikke direkte tilsigtet, men dog senere sikkert bevidst Komik, som man f. Eks. finder den i Figurer som »den overtrumfede Djævel« og »Salvehandleren«. Allerede i Klosterneuburger Paaske spillet findes Tendenser til denne Komik, nemlig der, hvor den vantro Apostel gør sig lystig over Kvindernes Fortællinger, som ingen Værdi har for

en Mands Tanke. Ogsaa der, hvor Djævelen paa Spørgsmaalet: »Hvem er Herlighedens Konge?« tordner Salmeverset: »Den mægtige og store Gud« imod Gud selv.

Luthers Samtidige, Johann Mathesius fortæller om en saadan Paaskehistorie, som han i sin Ungdom selv skal have hørt i Kirken: Da Guds Søn kom ned til Forhelvedet og bankede paa med sit Kors, havde to Djævole stukket deres lange Næser ind i Portens Hængsler som Slaa. Men da Christus atter bankede paa, saa Døren sprang op med Magt, stødte han de to Djævles Næser af. En anden Paaskehistorie med en vis lærerig Tendens skal være fortalt af den neapolitanske Dominikaner Gabriel Barlett, en berømt Prædikant, om hvem Mundheldet sagde: »Den, der ikke kan barlettere, kan heller ikke prædike«. Hans Eventyr gaar ud paa, at der opstod en Strid om, hvem der skulde gaa til Christi Moder for at meddele hende hendes Søns Opstandelse, ved hvilken Lejlighed Adam, Abel, Noah, Johannes Døber og den gode Røver tog Ordet. Adam sagde: »Det tilkommer mig, for jeg var Ophavet til Ondet (Synden). Derpaa svarede Christus: »Du spiser Figner, og derfor vil du komme til at opholde Dig paa Vejen.« Saa melder Abel sig til den nævnte Mission. Christus svarede: »Ikke paa nogen Maade. Du kunde møde Kain, som vilde slaa Dig ihjel.« Saa kom Noah: »Det tilkommer mig«, Christus nægtede ham det: »Du maa ikke gaa, du holder for meget af at drikke«. Saa erklærede Johannes Døber sig parat til at udføre Missionen, men Christus sagde til ham: »Oh nej, du er klædt i Kameluld« (d. v. s. du er ikke klædt godt nok paa). Til sidst beder den gode Røver om Lov til at gaa, men Christus nægter ogsaa ham Tilladelse, idet han siger: »Dine Ben er brudt«. Endelig bliver der sendt en Engel, som meddeler Budskabet med: »Regina coeli laetare — Fryd Dig, Du Himmeldronning prud —«.

Johannes Georg Müller fortæller paa Basis af en ældre Beretning i sine Erindringer et andet Eventyr om Sølvpengene, som Judas forraadte Herren for: Nimrod befalede Thare, Abrahams Fader, at slaa Mønterne; det var de første Møntpenge, som man havde i Verden. Abraham arvede dem og købte derfor Gravstedet i Hebron; Ismaeliterne købte for disse Penge Josef af hans Brødre. Denne fik dem af sine Brødre for Korn, og saaledes kom de ind i Ægyptens kongelige Skatkammer. Moses tog dem med paa sit Togt til Æthiopien og forærede dem til Dronningen af Saba som Bryllupsgave. Hun forærede dem igen til Salomon, da hun kom for at beundre hans Pragt og Herlighed. Nebukadnezar tog dem med til Babel og forærede dem til en Konge fra Arabien, som fandtes i hans Følge. En af dennes Efterkommere var med i det Følge, som de

tre vise Mænd fra Østerland havde med sig, da de kom for at hylde den nyfødte Messias; ham forærede de ogsaa Sølvpengene. Men Maria gav dem ud til Tempelskat; derfra fik Judas dem, og efter ham spredtes de ud over hele Jorden og blev efterhaanden vist frem som Relikvier.

Hvorvidt Bebrejdelseerne og Anklagerne overfor disse Paaskeeventyrs Udarten var berettigede, vil vi lade staa hen. Herom fortæller man ganske mærkværdige Ting: mange Prædikanter skal have efterlignet Dyrenes Skrig eller være fremkommet med anstødelig Spøg, udsvævende Naragtigheder og Kærlighedshistorier for at give Paaske-lalteren Udløsning. Paaskehistorierne holdt sig længe, et Tegn paa, hvor stor Pris Folket satte paa dem. Endnu i 1787 tog man i Regensburger Diocesankonstitutionerne og i 1774 i Augsburgers Bispedømmet Stilling imod Paaskehistorier. Naar vi i Dag ikke kan lade være med at le over »*risus paschalis*« og de dermed forbundne Tildragelser, burde vi tænke paa, at mange af disse Tildragelser sikkert har ledet det naive Folk bedre ind i Paaskefestens Tankegang end nutildags mangen Tordenprædiken eller blødsøden Rethorik.

O. V. Ludwig.

„*NORDISK UGEBLAD*“ *ønsker sine Læsere en glædelig og velsignet Paaske.*

Straf.

Naar man ser tilbage paa Avisernes Indhold i det sidste Par Aar, saa kan man næsten sige, at det drypper af Blod.

Det er jo ikke umuligt, at dette Indtryk for en Del skyldes Pressens ulyksalige Higen efter at tilfredsstille Publikums Sensationshunger, men det er i alt Fald lykkes overmaade godt for den.

Men nu har Publikum reageret. Det vil ikke finde sig i de herskende Forhold mere, og store Dele af Folket kræver, at Staten ikke skal bære Sværdet forgæves, men bruge det for at skaffe Orden og Sikkerhed for Person og Ejendom til Veje.

Men Folkets Røst er Guds Røst, siger Mundheldet, og selv om dette maaske er overdrevent, saa er det ikke heldigt at sidde et udpræget Folkekrav overhørig. Er Kravet uberettiget, saa maa Folket oplyses derom; men er det begrundet, saa maa det ske Fyldest.

Den Stemning, der har rejst sig, kulminerer i Kravet om Dødsstraffens Genindførelse. Det er en alvorlig Sag,

som enhver ansvarsbevidst valgberettiget Borger maa tage Stilling til, og det kan derfor ikke skade at orientere sig i Tide.

Der er to Spørgsmaal, der skal besvares.

Det første er, om Staten har Ret til at dømme til Døden, og det andet, om den skal bruge denne Ret.

Det første er et theoretisk, det andet et praktisk Spørgsmaal.

Man kan dele Modstanderne mod Dødsstraffen i to Kategorier: dem, der principielt benægter Statens Ret til at tage en Forbryders Liv, og dem, der kun har forskellige Indvendinger at gøre mod denne Form for Straf.

Det var det 18. Aarhundredes Encyklopædister i Frankrig, der i nyere Tid først opkastede Spørgsmaalet om Statens Ret til at straffe med Døden. Det var de samme Mænd, der aandeligt forberedte den franske Revolution, og det er en underlig Skæbnens Ironi, at netop denne skulde blive den største Misbruger af Døden som retslig Straf, Historien kender.

Den, der først rettede et samlet systematisk Angreb mod Dødsstraffens Berettigelse, var imidlertid Italieneren Beccaria i 1764 ved sin bekendte Bog: »Om Straf og Brøde«. Beccaria hævder, at Staten er blevet til ved en Kontrakt. Den enkelte har aftraadt en Del af sin Ret til Staten, for at denne skal kunne sørge for det almene Vel. Men ingen kan overdrage mere Ret til en anden, end han selv har. Nu har ingen Ret til at tage sit eget Liv; følgelig kan han heller ikke give Staten Ret til at tage det. Derfor har Staten ikke denne Ret.

Herimod er at indvende, at Staten ikke er opstaaet ved Kontrakt. Dette vilde jo forudsætte, at der var en Stat, man kunde slutte en saadan Kontrakt med. Det er ogsaa historisk urigtigt. Staten er vokset frem af Familien, der var Grundlaget for den oprindelige Stat, den patriarkalske.

Noget andet er Statens forskellige Indretninger. De er blevet til paa mange Maader, blandt andet ved en Slags Kontrakter.

Da Forudsætningen er forkert, er Følgeslutningerne berøvet deres Grundlag, og skønt Beccaria i mangt og meget havde Ret i sin Kritik af Datidens Retspleje, bliver hans Paastand med Hensyn til Dødsstraffens Berettigelse uden Betydning. Betegnende er det, at Beccaria gør sig skyldig i den Inkonsekvens at tillade Dødsstraffen, naar anden Udvej ikke findes.

Hans Efterfølgere har ogsaa opgivet hans principielle Standpunkt og hævder kun, at denne Straf er forkastelig, fordi den ikke svarer til sit Formaal: at afskrække andre fra at begaa en lignende Forbrydelse. De hævder, at strengt

offentligt Strafarbejde vil virke langt mere. En saadan Straf, der for Beskueren skulde være værre end Døden, kan en civiliseret Stat dog vel næppe gaa med til.

Naar man ser bort fra Selvmorderne, der danner en Abnormitet for sig, anser dog vistnok alle Mennesker, allerede af rent dyrisk Instinkt, Døden for det største Onde her i Verden.

Man har saa indvendt, at det afskrækkende ved Dødsstraffen ikke kommer til Forbryderens Bevidsthed i Gerningsøjeblikket, og dette er sikkert rigtigt i de Tilfælde, hvor Forbrydelsen foregaar i en Affekt; men i hans Underbevidsthed arbejder Forestillingen om, at en saadan Forbrydelse vil medføre en forfærdelig Straf. Dette skaber de Hæmninger, der jo er Resultatet af al Opdragelse, baade af den ene og den anden Slags, og som netop skal forhindre, at Mennesker gaar til Bunds i Affekter.

Schleiermacher indvender, noget i Lighed med Beccaria, et ingen har Ret til at paalægge en anden et større Onde, end han har Lov til at paalægge sig selv. Da nu ingen har Ret til at tage sit eget Liv, kan han heller ikke paalægge en anden en saadan Straf. Dette gælder utvivlsomt for den enkelte Borger; men da Øvrighedens Ret ikke er givet den af dens Undersaatter, men er af guddommelig Oprindelse, er Følgeslutningen urigtig. Dersom Gud har Lov til at tage et Menneskes Liv, kan han ogsaa overdrage denne Myndighed til en anden, og Spørgsmaalet er derfor kun, om han har gjort dette.

Efter Moselov, som var givet af Gud selv, var Dødsstraffen forudset for flere Forbrydelser, og for enkelte af disse var den endda paabudt.

Men, siger Scotus, kun saadanne Forbrydelser, der udtrykkelig er nævnt i det gamle Testamente, kan straffes med Døden. Det femte Bud: »Du skal ikke slaa ihjel«, har nemlig almen Gyldighed og kan derfor kun ophæves i de Tilfælde, der er nævnt af Gud selv. Dette er imidlertid kun sket i Moseloven.

Herimod kan siges, at Christus har ophævet Moseloven, for saavidt den var en Følge af den jødiske Statsindretning, altsaa ogsaa hvad Rettergangen (*leges iudiciales*) angaar. Men det fremgaar af det nye Testamente, at Christus ikke dermed har villet fratage Staten dens Ret til at straffe, ogsaa paa Livet.

Da Pilatus siger: »Ved du, at jeg har Magt til at lade dig korsfæste?« svarer Christus: »Du havde ingen Magt over mig, dersom den ikke var givet dig fra oven.« Altsaa indrømmer Christus, at Pilatus har denne Magt — og fra Gud, altsaa med Rette.

I sit Brev til Romerne (Rom. 13, 4) taler Paulus om

Øvrigheden, saaledes som den bør være efter kristne Principper, og han siger da: »Thi den er Guds Tjener, dig til gode; men gør du det onde, da frygt, thi den bærer ikke Sværdet forgæves. Den er Guds Tjener, en Hævner, til Vrede over den, der gør det onde.«

Filosoffen Fichte gør, som en Indvending mod Dødsstraffens Anvendelse, gældende, at man derved betager Forbryderen Muligheden for at gøre sin Fejl god igen. Fichte gaar her ud fra den Opfattelse, at Synden er noget endeligt, som kan ophæves ved en Række Handlinger i modsat Retning. Det er ikke rigtigt. Synden kan kun tilgives ved Guds Naade. Man kan bede, og man kan gøre Bod for at opnaa denne Naade; men Gerningen kan ikke gøres ugjort ved at gøre det modsatte. Ikke engang Angeren ophæver Synden; men Gud sletter Synden for Angerens Skyld.

Thomas Aquin er ikke blind for de Indvendinger, der kan gøres mod Dødsstraffen. Her anføres tre:

Den første finder han i Herrens Optræden over for Arbejderne, da de kommer og klager over, at nogen har saæet Klinte blandt Hveden. Han vil ikke, at de skal luge Klinten bort, men lade den staa sammen med Hveden til Høstens Tid og først da sortere den fra og brænde den. Men dette sker ikke af Hensyn til Klinten, men til Hveden, for at ikke de, som oprykker Klinten skal komme til at gøre Skade paa Sæden.

Den anden Indvending finder han i Profeten Ezechias Ord: »Jeg vil ikke Synderens Død; men at skal omvende sig og leve.« Men Gud slaar jo ofte selv Synderen midt i hans Synd for at skaane andre, medens han i andre Tilfælde lader ham leve og giver ham Tid til Omvendelse. Det afhænger altsaa af det enkelte Tilfælde, hvor vidt en saadan Frist bør gives eller ej.

Den tredje Indvending er den, at det i og for sig er noget ondt at dræbe et Menneske og derfor aldrig kan blive noget godt, selvom det gøres i en god Hensigt. Herimod indvender han, at ved Synden afviger Mennesket fra Fornuftens Orden, for saavidt han kan betragtes som Selvmaal og naturlig fri, og han maa derfor behandles i Forhold til det almene Vel. Man kan paa en Maade sige, at Retten til hans Personlighed har maattet vige for hans Forhold til Samfundet.

En anden Indvending er den, at man gør noget, som man ikke kan beregne Følgerne af. Man ved, hvad det betyder at dømme en Mand til 10 Aars Tugthus; men man ved ikke, hvad det betyder at sende ham over i den anden Verden.

Dette er fra et kristent Standpunkt ikke rigtigt. Dersom

man giver ham Tid til at forberede sig til Døden, ved man meget vel, hvad det betyder.

Man fremkommer ogsaa med det samme, som Athenienserne i sin Tid bebrejdede Drakon, at Dødsstraffen ikke giver Rum for Individualisering. Man kan ogsaa svare det samme, som Drakon, at naar en Forbrydelse fortjener Døden, gør det ingen Forskel, at en større Forbrydelse fortjener den samme Straf.

Det vægtigste Argument imod Dødsstraffen er sikkert det, at man gør noget uigenkaldeligt. Ved enhver anden Straf kan man, naar man ser, at man har taget Fejl, — vel at mærke, dersom man opdager det i Tide, — dog i nogen Maade gøre denne Fejltagelse god igen. Det kan man ikke, naar Dødsstraffen først er fuldbyrdet.

Denne Betragtning maner til den største Forsigtighed i Anvendelsen af Dødsstraffen, og den Grundsætning, at det er et større Onde, at en uskyldig maa lide, end at en Forbryder gaar fri for Straf, har derfor her sin største Berettigelse; men paa den anden Side findes der vel ingen Magt, hverken elementær eller menneskelig, som ikke af og til kommer til at volde en uskyldigs Død.

(Sluttes.) *J. H.-L.*

Sonetime i Peterskirken Passionssøndag.

Den hellige Fader deltager i Stationsgudstjenesten.

I den apostoliske Konstitution »*Quod superiore anno*«, i hvilken den Hellige Fader Pius XI den 2. April i Fjor udvidede det ekstraordinære Jubilæum til hele den katholske Verden, hed det til Slut: »Eftersom i mange Egne den forfærdelige Kampagne af »de Gudløse« stadig vokser, . . . anser vi det for i høj Grad paa sin Plads, at der med Bøn og Bod sones — saavidt det er muligt — en saadan Forhaanelse mod den guddommelige Majestæt . . .

Og derfor har vi i Sinde — inden det universelle Jubilæum slutter — at tage Del i en offentlig Bedetime i den vatikanske Basilika paa en Dag, som nærmere vil blive angivet.«

Den angivne Dag var Passionssøndag.

Klokken fem samledes Skarerne i Peterskirken.

Solstraalernes skraa Barrer stod ind gennem Korvinduerne som paa Billedet. Det gyldne Kors lyste over Baldakinen mod den gyldne Hvælving. Fra min Plads ser jeg lige Ordene i Indskriften i Kuppeltamburen: *Claves Regni Cælorum.* —

Jeg synes aldrig, jeg har set Peterskirken saa fuld. Det er i høj Grad en folkelig Deltagelse denne Gang — det romerske Smaafolk — andægtigt og utvungent — og saa en Mængde kvindelige Instituter, ledede af Søstre. Vente-tiden er ikke lang.

Uden at blive hilst af Trompetfanfare som ellers, angiver kun Bifaldslarmen, at den Hellige Fader har holdt sit Indtog i Basilikaen. Der er han — langt borte — lysende hvid i sin røde Sedia Gestatoria. —

Højalteret i St. Peter.

Foran Sakramentet standser Processionen, og den Hellige Fader stiger ned og tilbeder det Allerehelligste. Imedens synger Koret Vekselsang. Det er »Adoro Te devote latens Deitas.« Blandt Folkemængden synger mange med. Og da derefter »Tantum ergo« intoneres, synker alle de, der kan faa Plads til det, paa Knæ.

Men nu begynder selve Stationsandagten — Stationen er jo i Dag her i San Pietro. Koret sætter ind med Stationsbønnerne — Kyrie eleison — Litanierne følger — og langsomt bevæger Processionen med Paven til Fods sig op imod Apsis.

Det er forunderligt at høre Helgenlitanierne i Rom — Rundt om i og uden for Byen ligger jo de ældgamle Kirker, der er bygget over deres Grave, hvis Navne nu anraabes. Uvilkaarligt drager da Billedet af hine Kirker forbi ens indre Blik — de ligesom synes at vaagne og se imod Sankt Peter.

Umiddelbart efter Litanierne lyder Pavens Stemme (takket være de lydforstærkende Anlæg rundt om i Basilikaen). Vi ved, hvad han beder om, og vore Hjerter slutter sig til ham.

Da Stemmen tier, hæver sig Hymnen »Vexilla Regis prodeunt« — og Lysene tændes oppe paa Loggia'en over Veronicas Statue, hvorfra Passionsrelikvierne vises. Over Kirken har bredt sig en lydløs, andagtsfuld Stilhed.

Da den sidste hellige Relikvie er baaret ind, bryder med ét Jubelsangen »Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat« den om Passionen tætsluttende Andagt.

Paven bæres under fornyede Jubelraab tilbage gennem Kirken paa Sedia Gestatoria.

Der sidder han, han, der er som en Fader for os alle — han, der kun søger ét: at føre os hjem.

Mogens Kai Nørregaard.

Hyvad en Kvinde udrettede i Kina.

Kina tiltrækker sig i vore Dage mere og mere Verdens Opmærksomhed. Snart ønsker vi Tchangkaichek Held i Kampen imod Kinas Kommunisme, der er i fuld Gang. Snart læser vi, at Videnskaben erobrer det gamle Rige: Den 11. geologiske Aarskongres samlede forleden 60 europæiske og kinesiske Lærde, for hvilke P. Gherzi S. J. fra Observatoriet i Zikawei, som ved sin Vejrtjeneste og sine videnskabelige Iagttagelser er vidt berømt og almindelig anerkendt, holdt et Foredrag, som var Mødets bedste. Men nærmest staar os Evangeliets Fremgang. Naar Zikawei-Missionen i Dag er en af de mest straalende Missioner, skyldes det i høj Grad Moder St. Dominic, der den 26. Januar 1927 døde efter at hun i 56 Aar havde virket for Kirken i Kina. I en Bog,*¹) som en af hendes Medsøstre har skrevet, lærer vi hende at kende som »den fødte Leder, en gudbenaadet Organisator, en genial og synsk Aand og dog altid en almindelig Nonne«, som Ærkebiskop Goodier siger. *Red.*

Eugénie blev født i Vienne, Dauphiné, den 9. September 1842. Hendes Fader, Oberst Grev de Maurepas, hørte til en gammel fransk Adelsslægt, hvis fleste Medlemmer fandt Døden under Guillotinen i den franske Revolution, og den gamle Slægts Sjælsadel og Gudsstyrke prægede Eugénies Karakter hele Livet igennem. Eugénie var Grev de Maurepas' 5. Barn, og hun blev just ikke ønsket særlig hjertelig Velkommen til Livet, da Faderen havde ønsket sig en Dreng. Men længe varede det ikke, før den lille Pige blev Faderens Yndling. Allerede som 3-aarig røbede hun sin faste Karakter. Engang kunde Faderen og hun ikke blive helt enige om en Sag, hvilket gav Barnet Anledning til at sige: »Jamen, du kan da ikke forhindre mig i at ville det!« Han tog hende gerne med sig i Officers-

¹) 56 years a missionary in China, af Moder St. Austin S. A. (XII — 250 S.), Burns, Oates and Washbourne, London. 5 s. En meget interessant Bog, som vi vil anbefale paa det varmeste, ikke mindst ved denne Artikel.

En Arbejdssal i en Fabrik, hvor 300 Personer er ansatte.

messen, hvor hun regerede som en lille Dronning, og da Barnet voksede op til en ung statelig Pige, udrød hendes Far en Dag stolt: Hun er født til at kommandere. Faderens store Kærlighed til Barnet var dog ikke blødagtig. Engang da hans Regiment og følgelig ogsaa hans Familie var paa Vej fra en Garnison til en anden, græd Eugénie en Nat, fordi hun frøs. Faderen tog saa et Silkelommelørklæde op af en Skuffe, bredte det ud over hendes smaa Fødder og sagde: »Lad mig nu ikke høre dig klage mere«.

Moderen, som Eugénie hang med uendelig Kærlighed ved, og om hvem hun sagde: »Hun var en Helgen; alt hvad jeg er, skylder jeg hende«, opdragede sin Datter med klog Fasthed. Da hun naaede den skolepligtige Alder, kom hun i Grevskabets Bondeskole sammen med Landsbybørnene. Hendes Paaklædning var ligesom de andre Børns: en tyk graa Overall og store Træsko. Engang skulde Sognets Rektor komme paa Visitats til Skolen, og Børnene havde faaet Besked om at møde i hvide Mousselinskjoler med Baand. Da Dagen kom, regnede det, og det var køligt, saa Eugénies Moder holdt bestemt paa, at hun skulde tage sin daglige Kjole paa. Den lille Eugénie var den eneste af alle Børnene, som ikke var festklædt i Dagens Anledning, men hun bar blot sit Hovede dobbelt højt i denne ydmygende Situation, og selve Rektoren følte det, som

»The Morning Star«, Morgenstjernen, et af Moder Dominics 17 store Foretagender.

stod han foran en lille Dronning, da han hilste paa hende.

Paa en Aarsdag for sin første hellige Kommunion skrev hun: »Den Dag kaldte Herren mig til at blive Nonne«. Tidligt styrede hun løs mod et bestemt Maal. Efter endt Skolegang besøgte hun »Notre Dame des Arts«, hvor hun fik en fremragende kunstnerisk Uddannelse, som kom hende til gode under hendes senere Missionsvirksomhed. »Jeg ønsker at tjene en stor Sag ved Selvopofrelse«. sagde hun tit til sine Forældre. Selv de mest prominente Friere viste hun bort.

Kærligheden til Moderen afholdt hende fra at følge sit Klosterkald. Men saa døde Moderen pludselig, og hun forstod: »Gud kaldte paa mig. Jeg nægtede at følge hans Kalden. Derfor har han taget min Moder.« Stifterinden af Ordenen »De arme Sjæles Hjælperinder« havde indbudt hende til at tage Del i nogle Exercitier i Klosteret, og under disse Exercitier blev hun helt klar over, hvilken Livsvej hun vilde vælge, og saaledes blev der af den fornemme, selvsikre Eugénie, som optraadte som en Dronning, den fromme Søster St. Dominic.

Under sit Noviciat i 1870 maatte hun paa Grund af Krigen flygte til Brüssel, hvor hun fik Lejlighed til at vise sine fremragende Egenskaber i en ledende Stilling ved Pasning af de saarede og syge Soldater. Derfor forstaaer man ogsaa, at Generalpriorinden straks efter Professen sendte den 29-aarige til Kina, hvor den nye Orden dengang havde to Huse eller rettere sagt to Træskure, et i Zi-ka-wei, en lille Landsby omtrent 5 miles uden for Shanghai, og et i selve Shanghai. I Shanghai blev Moder St. Dominic kaldt Moder Assistent, og da Forstanderinden rejste en Tur til Frankrig, »Vice-Superior«. Folk begyndte at ønske Timer i Fransk, og efterhaanden blev det lille Kloster overfyldt af det stadig voksende Antal af Elever.

Da fik Mater Dominic sin første store Idé: Vi kunde købe og bygge. Hvad om vi købte hele Blokken af Huse? Nu tilhører ikke en Tomme af Jorden os. — Og saa begyndte Moder Dominic sin endeløse Tiggergang. Hun for-

Moder St. Dominic, over 60 Aar gl.

anstaltede Skolekomedier, Koncerter og Underholdninger, hvori hele Shanghais Bourgeois deltog. 10 Aar efter rejstes den store St. Josephs Skole, som nu findes, og som dækker næsten en hel stor Blok. Institutionens Beretninger fortæller ogsaa om talrige Konversioner, Daab og Kaldelser. I 1921 døbttes 750 Ikke-Katholiker og 68 Mennesker traadte ind i 10 forskellige Ordener. Men denne Institution var ikke Moder St. Dominics eneste Arbejde i Shanghai. Efter hendes Opfattelse var kinesiske Skoler og Hospitaler næsten af større Betydning. Hun grundlagde »Forsynets Vaisenhus« og var igennem 20 Aar Livet og Sjælen i alle Foretagender.

Saa blev hun kaldt til at grundlægge en anden Skole for den katholske portugisiske Befolkning i Hongkew, der snart talte 300 Elever. Der blev startet et Hjem for Spædbørn, som i 1920 talte henved 100 smaa Gæster. Der blev dannet Foreninger for Husmødre, for Mariabørn og Patronater for Børn, som gik i ikke-katholske Skoler. Med Begejstring tog hun sig af Exerctiebevægelsen, hun oprettede en stor Dagskole for fattige Børn — alt ved Siden af Arbejdet for de kinesiske Skoler og Hospitaler og i Løbet af de 2 Aar, Moder St. Dominic var i Hongkew.

I 1895 udbrød en forfærdelig Koleræpidemi, som i Løbet af 24 Timer krævede 6 Ofre blandt Hjælperinderne. Priorinden i Sen-mou-ieu (Vor Frues Have) i Zi-ka-wei døde af Sorg over dette Tab. Da Moder St. Dominic saa, at Huset var ved at bryde sammen under dette Slag, telegraferede hun til Moderhuset: »Udnævn en Priorinde for Sen-mou-ieu«. Svaret kom omgaaende: »Dem«.

»Vor Frues Have« er ikke alene et Kloster, men en Klosterby; det bestaar af 14 store Bygninger, hver stor nok til at rumme henved 300 Mennesker. Denne lukkede Klosterby er for Størstedelen Moder St. Dominics Værk, thi da hun overtog Stillingen som Priorinde for Sen-mou-ieu, var denne kun i sin Vorden. Man maatte have den nye Priorindes dristige Syn paa Tingene, for at kunne gætte de rige Muligheder, der her laa skjult, og der fordredes hendes ustandselige Bøn, hendes Jernvilje og hendes Udholdenhed for at naa til Fuldendelsen af et saadant Værk med dets enorme Udvikling.

Et Par Eksempler skal vise, hvorledes hun naaede frem til at oprette saa mange og saa store Bygninger.

De forældreløse Børn omfattede hun med særlig Kærlighed. Hun beholdt dem hos sig til de enten blev gift eller traadte ind i en Orden. Men det krævede Plads til Bolig, Skole og Værksteder. Det voldte hende mange Bekymringer at skaffe Penge hertil. Saa saa hun sig om efter et betalt Arbejde. En Dame, som besøgte Sen-mou-ieu

spurgte lidt forlegent, om hun maaske kunde faa sine Lommetørklæder reparerede der. De var for gode til at sende hen til en ganske almindelig Stoppekone. Straks saa Moder St. Dominic for sig en Arbejdssal, hvortil alle de rige Amerikanere og Europæere i Shanghai vilde sende deres smukkeste broderede Lommetørklæder, deres Undertøj og deres fine Vask. Men hun ikke alene saa dette for sig — hun virkeliggjorde Synet. I Dag tjener 300 Kvinder godt til Livets Ophold i disse Arbejdssale. Og medens de arbejder, gaar deres Børn i Dagskolen, som ledes af Søstre, eller deres Spædbørn bliver passede i Dagasylet.

Samme Aar bragte en Missionær noget tyndt Silketøj og spurgte, om det egnede sig til en Kirkeklædning til Sommerbrug. Moder St. Dominic drømte straks om — og oprettede ogsaa en Afdeling for Broderier. De Arbejder, der udsendes fra denne Afdeling, er saa smukke, at de ligner Malerier, og de har opnaaet Guldmedaille paa forskellige europæiske Udstillinger.

(Sluttet.)

Ved A. P.

Har Ludendorff Ret?

I mange Aar har saa godt som ingen regnet med Hindenburgs tidligere Generalkvartermester E. Ludendorff. Al Sympathi for de Fortjenester, som den modige Soldat og dygtige Officer havde indlagt sig i Verdenskrigen, satte han over Styr, da han bistaet af sin anden Hustru, Mathilde f. Spiess, aabnede Kampen mod Jødedom og Frimureri, og særlig forrykt mod Kristendommen og den katholske Kirke, Jesuiterordenen og Pavedømmet. Utallige Pamfleter i Form af Artikler og Bøger er kommet fra det Ludendorffske Hjem, saa vanvittige og overfladiske Paastande, at som sagt ingen tog dem alvorligt. Man smilede ad hans »tyske Gudstro«. De to var et Nummer for sig. Man var blot lidt flov over, at den samme Mand, der havde ført Tysklands Hære i den store Krig, kunde synke saa dybt.

Nu har imidlertid det tredje Rige fejret Ludendorff som en af sine egne. Hitler har ikke blot kaldt ham for »Verdenskrigens største Feltherre«, Goebbels har slugt Manden med Hud og Haar og i Lykønskningstelegrammet hylde ham »som Verdenskrigens store Feltherre, den modige Bekender af en ny national Verdensanskuelse og en ubønhørlig Stridsmand i Kampen mod de overstatslige Magter. Denne »ubønhørlige« Kæmper havde i disse Dage et Interview med en amerikansk Journalist, hvori han bl. a. udtalte: *Jeg har forlængst givet Kristendommen Løbepas. Jeg er Antikrist og Hedning og er*

stolt deraf.« Saa fulgte en Sætning, som maa give alle noget at tænke, da den fremsættes af en Mand, for hvem Hadet mod Kristendommen er en Hjertesag, og han bedst maa vide, om der blæser en gunstig Vind for hans fikse Ideer eller ej. Ludendorff sagde: »*Vi Tyskere er for Tiden det Folk, som har frigjort sig mest for den kristne Lære.*« Og han føjede dertil den Formaning, at Englænderne og Amerikanerne burde følge Tysklands Eksempel.

Der er i det allermindste saa megen Sandhed i disse Ord, at Kristendommen har haarde Dage i det tredje Rige. Officielt henviser man ganske vist til nogle vage Løfter om den saakaldte »positive Kristendom«, men de kristustroende Mennesker har det sandelig svært. Dette gælder ikke blot Protestanterne, som man først angreb, fordi man holdt deres Tro for et faldefærdigt Hus, som ikke vilde modstaa den ringeste Storm, nej, man vender sig med samme Styrke, kun paa lidt anden, mere skjult, Maade mod den katholske Kirke. Fremfor alt søger man at spørre Præsten ind i Sakristiet, han maa ikke tale i Offentligheden. Vil han sige noget, saa alene i Kirken, men heller ikke der hersker Frihed, fordi Spioner sidder under Prædikestolen og ethvert Ord er i Fare for at blive udlagt som Angreb paa Staten. Hundreder af katholske Gejstlige er kommen for Retten paa Grund af »Ophidselse mod Regeringen«, som simpelthen bestod i, at de forkyndte Christi Lære. Biskoppernes Hyrdebrev er flere Gange blevet beslaglagt og mange rent religiøse Opbyggelsesblade, Kirkeblade, er blevet beslaglagte, fordi de forsvarede sig mod den fremstormende Hedenskab. Her et Eksempel fra den allerseneste Tid! »*Katholisches Kirchenblatt für das Bistum Berlin*« fremsatte til Passionssøndagen 7. April følgende Betragtninger: »*I vore Kirker er Korset dækket til. Korset, dets Værdi og Betydning, er ogsaa skjult for talløse Menneskers Øjne. Vanvittig Vranglære og Had har indhyllet Korset i sit Mørke. De siger: Korset nedbryder Menneskets Værdighed. Den korsfæstede, Verdens Frelser, ødelægger Folk og Race. Den korsfæstedes Kirke dræber Kærligheden til Hjemstavn. De hader, hvad de ikke forstaar. I Dag, paa Passionssøndag, begynder den store Mission i 25 Kirker i Berlin, kom alle! I er Christi hellige Front! Fjenden rykker frem. Rust jer til Kamp! Biskop Nikolaus Bares, den store Guds Feltherre, gav Parolen. To Dage før sin Død har han med sine Konsultorer overvejet Prædikernes Plan, han har stadfæstet og velsignet den.*« Bladet blev beslaglagt paa Grund af dette Opraab.

Rhinlandets Overpræsident, v. Lüninck, der er Katholik, har for kort Tid siden udsendt en Politiforordning til at bekæmpe Misbrug med at benytte religiøse Drøftelser til Angreb mod den national-socialistiske Bevægelse. »*Hvem,*

der under Foregivende af at forsvare kirkelige Grundsætninger, i Offentligheden støder an mod den nationalsocialistiske Bevægelse eller paa nogen Maade nedsætter den, kan idømmes en Bøde paa 150 RM. eller Fængsel i tre Uger.« Forordningen gælder indtil den 31. Marts 1965! Medens saaledes kristelige Kredse afskæres fra at kæmpe mod det nye Hedskab, fordi en saadan Kamp naturnødvendigt maa rette sig imod Nationalsocialismen, der støtter det og kompromitteres derved (husk Rosenberg, Baldur v. Schirach og mange andre prominente Førere), har den hedenske Bevægelse frie Hænder. Kard. Schulte af Köln udsendte 5. Apr. en Protest, hvori det hedder: »Det ærkebiskoppelige Generalvikariat af Köln ser sig paa ny nødsaget til at føre Klage mod den stadig større Udbredelse af kristendomsfjendtlige Skrifter og deres offentlige Anbefaling. En Stikprøve, som blev foretaget af Tillidspersoner for nogen Tid siden, har vist, at der paa en eneste Dag ved en eneste Avisstand fandtes 18 kirkefjendtlige Aviser og Tidsskrifter med et samlet Oplag af 160 000 Eks. Dertil kommer, at der udstilles for Katholiker saarende Plakater og Sætninger, hvori Jnda og Rom belegnes som opløsende Kræfter, som derfor bør bekæmpes. Det ærkebiskoppelige Generalvikariat fastslaar, at der for Tiden ved en antikristelig, gennem Mødeserier støttet, uhindret Kampagne bæres Uro i Folket. Den staar i den grelleste Modsætning til det saa til forkyndte Folkesællesskab. Det ærkebiskoppelige Generalvikariat maa ogsaa beklage sig over, at der i Skolerne systematisk arbejdes mod den saa nødvendige Propaganda for Hedningemissionen.«

Hvilke Ideer er det, der uhindret maa udbrede sig i det tredje Rige? Det er Tanker som dem, de kristustro protestantiske Pastorer kæmpede imod, da de skrev: »Vi ser, at vort Folk er i dødelig Fare. Denne Fare bestaar i en ny Religion, som betyder Oprør mod det første Bud. Den rejser Myther af Race og Blod. Den gør af Blod, Race, Nation, Ære, Frihed Gudebilleder i Stedet for Gud. Den nye Religion forlanger Tro paa et evigt Tyskland. Efter denne forrykte Tro kan Mennesket selvfærdiggøre og forløse sig selv.« Det er de Ideer, som Biskop af Münster, Clemens August Grev v. Galen ivrer imod i et nyt Hyrdebrev, som begynder: »Hvad roser Hedninger«, og naar han siger, at der nu igen gives Hedninger, som endog roser sig af deres Hedenskab. For dem er »Nationen det første og sidste, som all andet maa underkaste sig.«

I den allersæneste Tid søger man at ramme Kirken over de katholske Ordener og de saakaldte »Deviseforbrydelser«, de skal have begaaet. Det drejer sig helt igennem om Ordener, som underholder Missioner i Udlandet. Selvfølgelig maa de trakte at støtte deres Huse, der ellers vilde gaa til Grunde. Der er nemlig Valuta i det tredje Rige til mangt og meget, kun ikke til Hedningemissionen. Man benyttede

disse saakaldte »Forbrydelser« til straks at slaa ned paa saa mange som muligt og saa hensynsløst som muligt. Hundreder af Ordensfolk blev kastet i Fængsel. Og den nyeste Efterretning gaar nu ud paa, at man beslaglægger hele deres Ejendom og Formue. I alt Fald meddeler »Kölnische Volkszeitung«, at dette er sket med Hiltrupper Missionssekskab, som har Missioner i hele Verden. Med hvilken Vilkaarlighed man gaar frem, viser de 2 Redemptorist-prokuratorers Tilfælde i Aachen. Man kastede dem i Fængsel og lod udsprede, at man havde fundet Deviser. I Virkeligheden havde man fundet Mark og taget dem med. I Breslau fører man Franciskanerne til Politiet paa de mest befærdede Steder for at vise Folket, hvor farlige Forbrydere disse Ordensfolk er; bagefter løslades de paa Gr. af manglende Bevis. — Methoden har jo alligevel gjort sin Virkning. I Aachen har man paa et Hospital og i et Børnehjem fjernet Krucifikser og Helgenbilleder.

Kan man altsaa med god Samvittighed modsige Ludendorff?
En Tilskuer.

Spiritismen.

(Fortsat.)

Spiritister af en nogenlunde ædruelig Type er altid villige til at indrømme, at Folk uden Erfaring om disse Ting skal være meget forsigtige med at give sig af med spiritistiske Eksperimenter. W. Stainton Moses, oprindelig Præst i den engelske Statskirke, senere Docent ved Londons Universitet, er en af forrige Aarhundredes mest bekendte Spiritister og har skrevet adskillige Bøger, der af hans Trosvæller regnes for klassiske Værker. Han var et fremragende Medium og overordentlig dygtig til Automatskrift. Men han levede under en stadig Frygt for de Kræfter, han havde saa let ved at komme i Forbindelse med, og stolede ikke engang paa de Aander, som foregav at kontrollere de andre. Alter og atter minder han sine Læsere om, at »Guds og Menneskers Fjender, Modstandere af alt godt og Ondskabens Tjenere«, stadig stræber efter at komme i Berøring med dem, som lever paa Jorden. Han kalder ikke disse onde Væsener for Djævlø, for efter hans Anskuelse er de ikke det, men Sjæle af Mennesker, som engang har levet paa Jorden og var lave og smudsige, og som ikke er undergaaet anden Forandring, end at de er blevet friet for deres Legemer og har sluttet sig sammen under Kræfter, der er endnu mere onde end de selv. Han bemærker med Eftertryk, at »heldigvis for os er det de Aander, der er mindst udviklede, mindst fremskredne,

mindst aandelige, der kredser omkring Jordelivets Grænse og er mest ivrige efter at komme i Forbindelse med os.«

Hvad denne Spiritismens Stormand skrev for 50 Aar siden, bekræftes af ivrige Spiritister i vore Dage. I en Bog fra 1933 af F. W. Fitz Simons læser vi f. Eks., at »en meget fremskreden Aand med en smuk Straalekrans«, der kontrollerede et Medium, udtaler sig paa følgende Maade: »Den Maade, paa hvilken de fleste Séancer ledes, er haarrejsende. Enhver Lejlighed synes at staa aaben for bedrageriske, ondskafulde, uvidende Aander til at komme til Stede. Man kan derfor ikke undre sig over, at Spiritismen er saa sammenblandet med Bedrageri, Simpeltid, Modsigelser og Humbug.« Samme kontrollerende Aand blev spurgt, om de Aander, som foregav at vise sig, optraadte under falske Navne, og svarede saaledes: »Ja, i daarligt ledede Kredse, hvor Deltagerne er uden Opdragelse, snæversynede og lettroende, vil noget saadant hyppigt finde Sted. Den tarvelige Hob, som lever paa Astralplanet, ynder at kildre de tilstedeværendes Forfængelighed ved at give sig selv klingende Navne og paastaa, at de i deres jordiske Liv var fremragende og berømte Mænd. Disse lave, jordbundne Aander smigrer og haaner Deltagerne paa enhver mulig Maade.« Det synes, at disse meget oprigtige Indrømmelser, som kunde forøges med en Masse yderligere Vidnesbyrd, maatte faa alle Spiritister til at vise den allerstørste Forsigtighed. Det er desværre langt fra Tilfældet. De Forfattere, der som nys nævnte maner til Forsigtighed, er sikkert overbeviste om, at i deres egne, vel ledede Séancer behøver man ikke at frygte for Bedragerier, skønt ogsaa de Meddelelser, der kommer fra den Slags Kredse, ofte staar i den stærkeste indbyrdes Modsigelse i selv de vigtigste Spørgsmaal, f. Eks. i det før omtalte afgørende Spørgsmaal om Reincarnation.

I de fleste Lande anser Statsmagten det for sin Pligt at beskytte den svage menneskelige Natur mod dens onde Tilbøjeligheder ved at kontrollere Salget af Stoffer som Kokain, Opium og Morfin, ved at forbyde Offentliggørelsen af uanstændig Litteratur, ved at censurere Films og Komedier, ved at indskrænke Salget af Alkohol og paa mange andre Maader. Spiritister bør derfor ikke undre sig over, at den katolske Kirke, som Aarhundrederne igennem har iagttaget al den Ulykke, som alle Forsøg paa at sætte sig i Forbindelse med de afdødes Aander har forvoldt, nu bestemt forbyder sine Troende enhver Forbindelse med Spiritismen. Enkelte besindige Mennesker kunde maaske uden personlig Fare godt overvære spiritistiske Forsamlinger og gøre interessante iagttagelser der, men da de allerfleste Mennesker sikkert kun vilde have Skade, sikkert ogsaa

alvorlig Skade deraf, er det kun ret og billigt, at et almindeligt Forbud udelukker alle Katholiker derfra. Kirken har ikke forhastet sig med at udstede det; Spiritismen havde bestaaet i et halvt Hundrede Aar, før den hellige Stol udstedte det første bestemte Forbud mod Udøvelsen af Automatskrift.

Endvidere kan ingen, der følger Spiritismens Udvikling, undgaa at lægge Mærke til, at Tendensen i mange Aar stadig er blevet mere fjendtligsindet over for Kristendommen og enhver bestemt Formulering af religiøse Trossandheder. Det ses tydeligt i Sir Arthur Conan Doyles senere Skrifter, ligeledes i saa kendt et spiritistisk Tidsskrift som *De to Verdener*, der udkommer i Manchester. Allertydeligst viser det sig dog i J. Arthur Findlays Bog, *Sandhedens Klippe*, fra 1933, som ogsaa er faldet en Del ellers oprigtige Spiritister for Brystet. I denne Bog betegnes Trossandheder som Treenigheden, Forsoningen, Syndefaldet, den evige Fortabelse som rene Taabeligheder, der højst fortjener, at man ler ad dem. Samme Findlay, der skriver saadant, er Formand for eller indflydelsesrigt Medlem af en Række spiritistiske Organisationer og saa alvorligt troende paa alle Budskaber fra Aandernes Verden, at han opstiller et helt System for Tilværelsen, ifølge hvilket vor Jord er omgivet af syv Æter-Verdener, hvori Aanderne opholder sig. Den sidste Del af hans Bog, hvori han udvikler disse Theorier, er vanskelig tilgængelig, ja, uforstaaelig for almindelige Læsere, medens den første Del med Angrebene paa Kirke og Kristendom og Gejstlighed er let og underholdende Læsning for ukritiske Personer.

Man bør nøje bemærke, at mange, der er overbeviste om Mediernes overordentlige Evner og paa den anden Side ganske upaavirkede af religiøse Betæneligheder, alligevel paa ingen Maade vil opmuntre nogen til at søge Forbindelse med Aandernes Verden. Den afdøde Lord Dunraven, som havde sjælden god Lejlighed til at studere vort Emne, da han levede over et Aar i næsten dagligt Selskab med det berømte Medium D. D. Home, opgav dog al Forbindelse med Spiritismen, da han fandt, den ikke førte til noget som helst. Han var ikke overbevist om Identiteten af de Aander, som foregav at komme til Stede fra den anden Verden, og tilføjer meget betegnende: »Jeg bemærkede, at særlig fromme Spiritister var tilbøjelige til farlige Yderligheder og blev saa betaget af Tanken om Aanders Ledelse ogsaa i Livets dagligdags Smaating, at de mistede al Selvstændighed og fuldstændig slappedes i deres Viljesliv.« Den berømte Romanforfatter Sir H. Rider Haggard fortæller om sine personlige Erfaringer om interessante psykiske Fænomener, som han kun kunde tilskrive

en eller anden ukendt, højere Kraft, men slutter alligevel med følgende Ord: »Hvordan end Forklaringen er, saa er der eet Punkt, jeg er ganske vis paa, at Beskæftigelsen med saadanne Ting er skadelig og bør fraraades. Naar jeg tænker paa den Virkning, det havde paa mine Nerver, vilde jeg aldrig tillade noget ungt Menneske, som jeg havde Raadighed over, at deltage i spiritistiske Séancer.« Haggard var hverken overspændt eller et Mæhæ. En stor Del af sit Liv havde han brugt til spændende Eventyr i Syd-Afrika og andre Dele af Verden.

Foruden de allerede nævnte personlige Vidnesbyrd skal endnu et af ganske særlig Interesse anføres. Det kommer fra en meget kendt Dame, Fru Travers Smith, Datter af Professor Drowden og Niece af den skotske Biskop Drowden, som ejer sjældne psykiske Evner og endnu, efter tyve Aars Praksis, stadig driver Automatskrift. I sin Bog, Stemmer fra det tomme Rum, kommer hun atter og atter tilbage til de mange Skuffelser og ubehagelige Oplevelser, som alle de er udsatte for, der søger Forbindelse med Aandernes Verden. Hun skriver i nævnte Værk: »Hvis jeg maa give de Mennesker et Raad, som ønsker igen engang at tale med dem, som de har elsket, men som er forsvundet i Mørket, saa skal det være at forsikre dem om, at det er klogt og sundt ikke at gøre noget saadant Forsøg. Chancerne for at komme i virkelig Forbindelse med dem er som ti mod een; Uvisheden og Skuffelserne, som er forbundne med Eksperimentet, er mangfoldige. Personlig vilde jeg aldrig prøve paa at komme i Forbindelse med mine kære afdøde gennem Automatskrift. Beviset, de tilbyder for deres Identitet, er for flygtigt og utilfredsstillende; og da jeg ikke vil foretage disse Eksperimenter for min egen Skyld, vil jeg heller ikke med min gode Vilje hjælpe andre i saa Henseende. Jeg frygter for, at mine Udtalelser herom vil virke meget ubehageligt paa dem, der ser paa Sagen fra et spiritistisk Synspunkt. Men jeg kan ikke engang over for dem beklage, at jeg maa udtale mig saaledes.« Og andetsteds udtaler hun sig saaledes: »Psykiske Undersøgelser er for de faa, ikke for Masserne. De fleste Beviser for den menneskelige Sjæls Udødelighed, hvilke man har villet finde i spiritistiske Séancer, maa betegnes som ganske utilfredsstillende for alle dem, der er i Stand til blot en lille Smule selvstændig Tænkning.« Havde Fru Travers Smith været Katholik, hvad hun ikke er, og vilde hun have skrevet til Forsvar for den hellige Stols Afgørelser om Katholikernes Deltagelse i spiritistiske Sammenkomster, kunde hun ikke have udtalt sig mere træffende.

(Sluttes.) *Niels Hansen*, cand. mag.

En Statskirkes Skæbne.

For 15 Aar siden, i Januar 1920, foretog man i Prag et religiøst kirkeligt Eksperiment, som gør Fordring paa almen Interesse. Det drejer sig om Grundlæggelsen af den tjekkoslovakiske Statskirke, som blev vedtaget af de tjekko-katholske Reformpræsters Klub med 140 Stemmer mod 66, og som senere er blevet kraftigt understøttet af Prags Regering. De i Forvejen førte Forhandlinger med Vatikanet, af hvilket man først og fremmest forlangte Op-hævelse af Præsternes Cølibat samt Indførelsen af det tjek-kiske Sprog som Kirkesproget, var forblevet resultatløse; 8 Dage efter Kirkens Stiftelse indløb det pavelige Forkastel-sesdekret.

De 15 Aar, som er gaaet siden dengang, viser os paa den ene Side ganske vist en ren talmæssig Tilvækst paa næsten 1 Million Tilhængere grundet paa den nye Kirkes ejendommelige Propagandamidler, men paa den anden Side viser de os ogsaa en katastrofal, stadig kraf-tigere Prisgivelse af de væsentligste kristne Trossætninger. Den Idé, som de i Prag forsamlede Præster havde, gik op-rindelig ud paa at skabe en af Rom uafhængig katholsk Kirke med Bibeholdelse af de vigtigste Dogmer. Dr. Farsky, der var Bevægelsens Leder, udgav en Lærebog i Religion, en Katekismus. Allerede det første Aar var Tilstrømningen saa stor, at man kunde tælle over $\frac{1}{2}$ Million Tilhængere. Denne halve Million fordelte sig udelukkende paa Bøhmen, Mæhren og Schlesien og især paa de Egne, hvor en Aar-tier gammel Liberalisme forlængst havde undergravet alle Begreber om Religion og Kirke, medens der fra Slovakiet og de russiske Karpater kun meldte sig faa til den nye Kirke. Det var en speciel Taktik hos Kirkestifterne, at de straks fra Begyndelsen behændigt søgte at indfange de tjekkiske Nationalister for sig og dermed samtidig fik den stærkeste Støtte fra de bestemmende Kredse i Prag. Parla-mentet i Prag garanterede de Gejstlige deres Løn og for-pligtede sig til stadig at udrede betydelige Tilskud til Kir-ker og religiøse Bygninger og iøvrigt til at gøre alt for Kirken. For at gøre Overgangen til den nye Kirke saa let som mulig udskrev Kirken ingen Skatter og undgik om-hyggeligt at fremsætte nogen som helst Pligtfordring, der tangerede Offertanken. Hvad der udrettedes ved offentlige Midler var meget betydeligt. Det lykkedes saaledes i Løbet af de første 10 Aar at købe eller opføre 80 Kirker og min-dre Bedehuse (den pragtfulde St. Niklas Kirke i Prag blev overladt dem), og indtil Dato er der rundt regnet kommet yderligere 30 til. De Troendes Antal var i 1921 henved

525.000, af hvilke 440.000 alene var bosatte i Bøhmen. Antallet steg i 1930 til omkring 800.000, hvoraf langt over de 600.000 var fra Bøhmen, og siden er Tallet steget med endnu 50.000. Det samlede Antal Tilhængere synes ganske vist ved første Øjekast at være mægtigt, men Kirkens Angrebkraft kulminerede i det Øjeblik, den katolske Kirke i Tjekkoslavakiet begyndte at mobilisere sine indre religiøse Kræfter, og da Døden berøvede den nye Kirke dens Leder, Dr. Farsky, der var et glimrende Organisationstalent. Dr. Farsky havde inddelt hele Tjekkoslavakiet i 4 Diocesser, hver med en Biskop, som ikke længere blev valgt men kun valgt. Trods store Anstrengelser lykkedes det nemlig ikke den nye Kirke at faa gyldigt salvede Biskopper. Ganske vist kom det endelig til Forhandlinger med den serbiske orthodoxe Kirke med det Resultat, at den første tjekkoslavakiske Biskop blev salvet i Belgrad. Men da Serberne stillede den Fordring, at den nye Kirke derefter skulde betragtes som en Gren af den serbiske, ødelagdes alt igen. En bestemt Del, som var blevet fortrolig med den orthodoxe Kirke, skilte sig ud fra den tjekkoslavakiske Kirke, og denne slog derpaa ind paa en Retning, som mere og tjernede den ikke alene fra Rom men overhovedet fra Kristendommen. Endnu skal nævnes, at Hoveddioceseset ligger i Vest-Bøhmen med Bispesæde i Prag. Samtlige Diocesser er sammensluttede i et Patriarkat, som ledes af en Patriark, Kirkens Overhoved, og som altid er Biskoppen af Prag.

Det, man mest lægger Mærke til i den nye nationale Kirke, er Kirkens Forandring af dens indre Tro, og heri kommer dens egentlige Skæbne til Udtryk. Det er baade oplysende og lærerigt at følge, hvorledes Opfattelsen af Christi Person forandrede sig straks efter Løsrivelsen fra Moderkirken. Røster hævede sig, først sagte, men stadig kraftigere og kraftigere, der betvivlede Christi Guddom og til sidst — fornægtede den. Christus blev forklaret som et religiøst Geni, og han blev sat i Rang med Verdenshistoriens saakaldte betydelige religiøse Aander. Den i det 13.—14. Aarhundrede saa begejstret fejrede bøhmiske Reformator Huss traadte mere og mere i Forgrunden. Som bekendt er denne Reformator hos alle Tjekkere langt mere den nationale Helt end den religiøse Fornyer, og Nationalkirkens Tendens henimod denne Reformator aabenbarer os tydeligere end noget Kirkens indre Verdsliggørelse. Midt i dette Virvar fremsatte endelig det kirkelige Styre for faa Uger siden følgende af Prager Regeringen som forfatningsmæssig Hovedgrundsætning bekræftet These som fundamental Lære: »Den tjekkoslavakiske Kirke dannes af Kristne, som vil opfylde de moralske Bestræbelser og de videnskabelige Erken-

delser i Christi Aand, saaledes som de er indeholdt i den Hellige Skrift, og som den kristne Overlevering fremsætter dem, og saaledes som de er blevet meddelt det tjekkoslovakiske Folk gennem den hussitiske Bevægelse og de bøhmiske Brødre«. Hermed er den »romfri« katholske Kirke endelig blevet til den frisindede Statskirke, som Huss tilstræbte det.

Det er værd at lægge Mærke til, at Tilhængernes Antal procentvis kun er halvt saa stort som i Byen. Efter Nationaliteten hører foruden de rundt regnet 840.000 Tjekker kun nogle Tusinde Slovaker, omkring 700 Tyskere, 300 Russere og nogle faa Polakker, Sydslavere og Magyarer til denne Kirke.

Ved C. H.-S.

Fred være med dig!

I Aarevis indfandt han sig hver Dag punktlig ved Porten til Paris' dejlige Domkirke, Notre Dame. Alle kendte Jacques. Han var altid alvorlig og dyster, talte sjældent et Ord, ja, selv naar en barmhjertig Haand gav ham en Almisse, takkede han kun med et lille Nik.

I samme Kirke plejede en ung Præst, Abbe Paulin N., hver Dag at læse den hellige Messe. Naar han gik op ad Trinene til Portalen og ind i Kirken, glemte han aldrig at række den stakkels Jacques en lille Gave. Denne kærlige Vane var blevet en Livsfornødenhed for Præsten. Han nedstammede fra en fornem og rig Familie, havde som Sjelhyrde viet sig til Gud og benyttede nu hele sin Formue til gode og barmhjertige Gerninger og det af Kærlighed til Gud. Men en Dag stod Jacques ikke paa sin vante Plads, heller ikke anden og tredje Dag, og da han stadig manglede, blev Abbé P. tilsidst bange for, at der skulde være hændt Staklen noget menneskeligt. Han forhørte sig efter hans Adresse og en Morgen, efter at han havde læst den hellige Messe, begav han sig til Huset, hvor Jacques boede.

Han saa Tiggeren Jacques igen, liggende paa et tarveligt Halmleje... Bleg og med brustne Øjne laa Staklen der...

»Er det Dem, Hr. Pastor?« hilste han paa Præsten, da han lagde Mærke til ham. »Det er alt for venligt, at De kommer til et saa elendigt Menneske som mig... Jeg fortjener ikke Deres Godhed.«

»Hvad er det, De siger, kære Jacques«, beroligede Præsten ham, »ved De ikke, at en Præst er de fattiges og ulykkeligstes Ven?« »Desuden«, tilføjede han smilende, »er vi jo gamle Bekendte!«

»Ak, Herre, hvis De anede!« fremstammede den syge Tigger med Besvær. »Hvis De kendte mig!... Tal ikke

saa venligt til mig!... Jeg er en elendig, forbandet af Gud...!»

»Forbandet af Gud?« afbrød Præsten ham forskrækket. »Hvor kan De dog hengive Dem til saadanne Tanker! Gud er god, han tilgiver os alt, naar vi angrer! Angrer De maaske ikke det onde, De har gjort?«

»Om jeg gør!« raabte Jacques, idet han rejste sig i sin Seng og spilede Øjnene op. »Oh, jeg angrer; gennem 30 Aar har Angeren naget mit Hjerte, og dog, jeg er forbandet!«

Forgæves prøvede Præsten at indgyde ham Tillid og trøste ham. Han saa tilsidst, at der maatte tynges en frygtelig Heimmelighed paa Tiggerens Sind, og at Fortvivlelsen lukkede Munden paa ham.

Da knælede Abbé Paulin ned ved Siden af Sengen og bad længe og inderligt... Endelig, overvundet ved Præstens Fromhed, Mildhed og Godhed, fortalte Jacques med døende Stemme sin Historie:

»Jeg var« sagde han, »Slotsforvalter hos en rig Familie, da den blodige Revolution udbrød i forrige Aarhundrede. Mit Herskab var Godheden selv. Baade Greven, Grevinden, deres to Døtre og Sønnen holdt af mig som af deres Barn. Jeg kunde takke Dem for alt: Stilling, Opdragelse, Formue. Da kom Revolutionens Rædselsherredømme. Man ledte efter Greven og hans Familie, men fandt dem ikke. De holdt sig skjulte, kun jeg vidste hvor... Da gik jeg til Kommissæren,... Jeg har forraadt dem... Hvorfor? For at faa deres Godser, som man havde lovet Angiveren. Saa blev de hentet, slæbt frem fra deres Skjulested... kun den lille Paulin fik Lov til at blive.« Et af Rædsel halvkvalt Skrig undslap Præstens Mund.

»Herre«, fortsatte den gamle Tigger, der ikke havde lagt Mærke til Præstens Ophidselse, »Herre, det var frygteligt... Jeg har selv hørt det, da Dødsdommen blev fældet.. Jeg saa fire Hoveder falde under Øksen.. Jeg Uhyre!.. Jeg.. Djævel!.. Jeg er forbandet!.. Siden den Tid har jeg hverken Ro eller Fred... Jeg græder, græder, jeg beder for dem, jeg ser dem stadig foran mig... Der.. der... er de! Der... Hr. Pastor... Under Lærredet!«

Den gamle Tigger pegede med rystende Haand paa et Forhæng, som skjulte en Del af Væggen. »Min Gud, jeg er den afskyeligste! Oh, hvor uendeligt har jeg ikke angrer det! Hr. Pastor, hav Medlidenhed med mig, mig, den væmmeligste af alle Syndere!«

Dybt rystet og bleg som Døden knælede Præsten ved Sengen; længe, længe uden at sige et Ord. Derefter rejste han sig rolig, gjorde Korsets Tegn og trak Forhænget fra Muren. Han saa tre Portrætter. Tiggeren udstødte et Skrig,

som gik gennem Marv og Ben, da han saa Billederne... og faldt tilbage paa sit fattige Leje.

Præsten sank, overvældet af sin store Bevægelse, ned paa Gulvet og græd som et Barn...

»Jacques« sagde han med rystende Stemme, »jeg vil høre Deres Skriftemaal for at bringe Dem Guds Tilgivelse. Jesus elsker Dem.«

Den gamle Tigger skriftede angergiven sine øvrige Synder, og efter at den døendes Bekendelse var endt, og han havde modtaget Absolutionen, fortsatte Præsten: »Jacques, Gud har tilgivet Dem; af Kærlighed til Ham tilgiver... ogsaa jeg Dem...«

Tiggeren kyssede med største Besvær Præstens Haand og drog i Fred med Gud sit sidste Suk.

Men Abbé Paulin N. laa endnu længe hensunken uden Bevægelse — som lammet — ved Dødslejet —; de Mennesker, Tiggeren havde overleveret til Døden, havde jo været... hans Fader... hans Moder... og hans to Søstre.

F. Schneider.

NYE BØGER.

Paul Thône: »Sur le Coeur de Notre Sauveur«, Lectures et Méditations sur l'esprit de réparation. (272 S.) Frcs. 10,—, Paris, Desclée de Brouwer et Cie.

Jesus har undervist om alle Dyder og fremsat Fuldkommenhedens Lære, men for at naa saa vidt maa man benytte to fundamentale Hjælpekilder, uden hvilke alt andet er intet: Opofrelsens og Barmhertighedens Aand. Dette Emne behandles meget indgaaende, og Fremstillingen faar særlig Værdi igennem slaaende Eksempler og Citater. *A. P.*

Paul Jostock: Der deutsche Katholizismus und die Überwindung des Kapitalismus. Pustet, Regensburg. 216 S. Mk. 1,40.

I denne Bog er der nedlagt et usædvanlig stort Arbejde. Vi staar her over for den første fyldige Oversigt over de sociale Idéers Udvikling i den tyske Katholicisme lige fra Tiden omkr. 1848 til vore Dage. Forfatteren, der selv er en førende Socialpolitiker af særpræget Art, søger at veje de forskellige Retninger og bedømme dem retfærdigt. Vi møder en Fylde af Problemer og Personligheder, som alle beskrives klart og skarpt, uden Frygt for at sige sin Mening om Forhold og Mennesker. Støttet af den historiske Oversigt slutter Forf. sin Bog med et alvorligt, vejvisende Blik i Fremtiden: »I vide Kredse af Bourgeoisiet og Adelen er Hjerterne pansrede ligesom Pengeskabe, ja, selv mangan en, som mener at kunne gælde for social Opvækker og so-

cialt Forbillede, svigter, naar det kommer an paa personlig Bekræftelse . . . Man kan derfor paa den Vej, hvor Katholicismen søger Løsningen, kun i det Tilfælde gøre tilfredsstillende Fremskridt, hvis man i mindre Grad holder sig til den almindelige Formaning og Belæring og mere til konkrete Maal og fremfor alt de nærmeste.« — z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

En Tale af Grev J. Holstein-Ledreborg.

Ved Mødet i »Katholsk Klub« Onsdag d. 3. April holdt Lensgreve J. Holstein-Ledreborg et Foredrag over Kriminaliteten i de senere Aar her i Landet og Spørgsmaalet om Dødsstraffens Anvendelse, hvor de forskellige Meninger fra kirkelig, statsretslig og andre Parters Side blev fremsat aldeles objektivt uden at tage personlig Stilling til Sagen. At den blev fremsat med en Grundighed og Alsidighed, som vilde have gjort en Professor i Jura og Statsret al Ære, var jo kun, hvad man kunde vente, og den Livfuldhed, der som sædvanlig prægede Talen, bevirkede selvfølgelig, at den blev hørt med levende Opmærksomhed, navnlig da Emnet i Øjeblikket har en vis aktuel Interesse.

J. H.

Jomfru Beckman †.

Paa den hellige Josefs Fest den 19. Marts døde paa St. Josefs Hospital den maaske ældste Katholik i det danske Vikariat, Jomfru Beckman, som blev næsten 99 Aar gammel. Naar Titelen »Jomfru« pryder hendes Navn, hænger det ikke blot sammen med, at dette Menneskeliv gaar langt tilbage til en anden Tid, helt ned til de Aar, hvor Danmarks Katholiker endnu ikke havde Trosfrihed, men ogsaa med den afdødes udtrykkelige Vilje: »Jeg er Jomfru og vil kaldes Jomfru«, har hun sagt. Frk. B. var født i Sverige af protestantiske Forældre, som tidligt døde fra hende. Som Voksen kom hun i Stilling i Danmark og blev af Præfekt Grüder optaget i den katholske Kirke. Hun var en from Sjæl og elskede Kirken overalt. Mod sine Medmennesker var hun mild og venlig, mod Præster fuld af Ærbødighed, som mod Guds Stedfortrædere. Til Jomfru Beckman var 89 Aar, gik hun hver Morgen til den hellige Messe og Kommunion. Vel forberedt gik hun over i Evigheden, og hun glædede sig meget til Himlen. Ved det stille Bønnens Liv, hun førte, har hun sikkert haft sin Mission for mange, som hendes Bøn gavnede. R. i. p.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Sigrid Undset-Frimærker.

Om kort Tid aabnes den Internationale Kvindekongres i Istanbul. I denne Anledning udsendes nogle Frimærker med betydende Kvinders Billeder. Sigrid Undset faar sit eget Mærke. Ogsaa Selma Lagerløf og Marie Curie kommer til at nyde denne Ære, som tidligere kun blev Herskerinder til Del.

Hiltrupsøstrenes Formue beslaglagt.

»Der Angriff« fremkommer i No. 84 af 9. April d. A. med en Meddelelse fra Bladets Korrespondent i Essen, gaaende ud paa, at medens Forundersøgelserne for Deviseforsyndelser, d. v. s. »Deviseforbrydelser«, staar paa mod Generalpriorinde Elektra Elisabeth Schulte-Mesum som Priorinde for Missionssøstrene af Jesu Helligste Hjerter i Hiltrup og Søster Herberga Theresia Dreier i Hiltrup, har Underretten i Münster, Westfalen, efter Ordre fra Generalstatsadvokaten ved Berlins Landsret beslaglagt hele den Formue, som tilhørte de paagældende Søstres Ordener, som Sikkerhed for de i Loven om Devisestyrelsen forudsete Forholdsregler.

Hemmelige Selskaber forbudt i Portugal.

Nationalforsamlingen har d. 8. April eenstemmigt vedtaget et Lovudkast, som forbyder alle hemmelige Selskaber i Portugal. I Løbet af Diskussionen tog Ophavsmanden til Udkastet, Dr. José Caprol, Ordet og angreb Frimurerne paa det kraftigste. Efter den nye Lov kommer alle portugisiske Embedsmænd til inden en Maaned at aflegge en Ed paa, at de ikke tilhører noget hemmeligt Selskab, og at de heller aldrig vil melde sig ind i et saadant. En Vægring ved at afgive denne Erklæring vil blive betragtet som Afkald paa Embedsstillinger.

Den kommunistiske Skoleungdoms Moral.

Det franske Blad »Sept« har offentliggjort et interessant Interview, som en af dets russiske Korrespondenter har haft med Forstanderinden for en Skole i Charkow, Hovedstaden i Ukraine. Interviewet giver et glimrende Billede af den kommunistiske Skoleungdoms Mentalitet. Det drejer sig om en af Byens bedste Skoler, hovedsagelig bestemt for Arbejdernes Børn, og den besøges af 200 Elever. Af Interviewet fremgaar, at Børnene selv laver Bajonetter, Dolke, Køkkenknive og iøvrigt alle Slags Haandvaaben. Knivstikkere findes ogsaa blandt denne Ungdom. Et mere konkret Tilfælde om Børnenes moralske Indstilling fortæller om en Dreng paa 13 Aar fra 4. Klasse; han stjal sammen med

nogle Kammerater 1000 Rubler fra sine Forældre. Derefter gik de hjem hos en anden Kammerat, hvor de stjal et Guldur og nogle Smykker, som blev solgt, og for alle de indvundne Penge købte Drengene Cigaretter og Frugt og aabnede en stor Gadehandel. — Indenfor Skolen findes Studiekredse baade for Kemi, Fysik, Fægtning, Kunsthaandværk, Sport o. s. v., men det Kursus, som besøges mest, er Kursus i vest-europæiske Danse.

Gudstjenesten i Paaskedagene.

1. Paaskedag = 1. P. — 2. Paaskedag = 2. P.

St. Ansgars Kirke. 1. P. 6 Korsels Optagelse. Procession, Levitm. og Præd. 8 st. Messe. 10 Pontifikalm. og Præd. 17 Festand. — 2. P. 7 Messen bortfalder. 8½ st. Messe. 10 Højm. Ingen Aftenand.

Jesu Hjerter Kirke. 1. P. 6, 7, 7½ st. Messe. 8½ Sangm. m. Præd. 10 Levitm. m. Præd. 19½ Festand. — 2. P. 6, 7, 7½, 8½ st. Messe. 10 Højm. 19½ Festand.

St. Knuds Kapel. 1. P. 8½ Sangm. m. Præd. 10 Højm. m. tysk Præd. — 2. P. 8½ Sangm. m. Præd.

Den evige Tilbedelses Kirke (Jagtvejen). 1. P. 8 Højm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 7½ Sangm. 18 Festand.

Immaculatakirken. 1. P. 6½ Korsels Optagelse. Kommuni- onuddeling uden Højm. 9 Højm. 15 And. — 2. P. Højm.

Sakramentskirken. 6 Korsels Optagelse, Procession og Højm. 8 st. Messe. 10 Levitm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm. og sakr. Velsignelse. Aftenand. bortfalder.

St. Antoni Kirke. 1. P. 8 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 2. P. 9 Højm.

St. Josefs Kirke. 1. P. 6 Korsels Optagelse og Messe. 9 Højm. m. Præd. 15 Festand. — 2. P. 7½ st. Messe. 9 Højm. 14½—15½ And.

Rosenkranskirken. 1. P. 6 Korsels Optagelse, Præd. Sangm. 8 st. Messe. 10 Levitm. m. Præd. 17 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm.

Assumptionskapellet. 1. P. 8½ Højm. 11 st. Messe. 17 sakr. Velsignelse. 2. P. 8½ Messe. 17 Velsignelse.

St. Annæ Kirke. 1. P. 7 Korsels Optagelse, Sangm., Fælleskomm. 9 Børnegudst. 10 Højm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 8 og 9 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 18 Festand.

St. Andreas Kirke (Ordrup). 1. P. 6 Korsels Optagelse. Højm. m. Præd. 8 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 17 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm. 17 Festand.

St. Hans Kapel (Hørsholm). 1. P. og 2. P. 9 Højm.

St. Nikolai Kapel (Hvidovre). 1. P. 9 Højm. m. Præd., sakr. Vels.

St. Pauls Kirke, Taastrup. 1. P. 10 Højm. m. Præd. 16½ And.

NB. Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i de fem københavnske Sognekirker i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive afholdt en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

HUSK D. K. K. F.'s Hospitalskreds der paatager sig at besøge ensomme Syge paa Københavns Hospitaler. Henvendelse til Fru A. West, Ellevadsvej 20. Telf. Ordrup 2417.

Kirkelig Kalender.

<p>April.</p> <p>21. S. 1. PAASKEDAG.</p> <p>22. M. 2. PAASKEDAG.</p> <p>23. Ti. 3. PAASKEDAG.</p> <p>24. O. i Oktaven.</p> <p>25. T. i Oktaven. — <i>Bededag.</i></p> <p>26. F. i Oktaven.</p> <p>27. L. i Oktaven.</p>	<p>Apr.-Maj.</p> <p>28. S. Hvide Søndag.</p> <p>29. M. Marcus, Evangelist.</p> <p>30. Ti. Catharina af Siena.</p> <p>1. O. Philip og Jacob, Apostle.</p> <p>2. T. Athanasius.</p> <p>3. F. Korsets Genfindelse.</p> <p>4. L. Monica.</p>
---	---

April. Ugens Messebønner.

21. S. 1. **Paaskedag** (546—392).
22. M. 2. **Paaskedag** (550—396).
23. Ti. 3. **Paaskedag** (555—401).
24. O. i Oktaven (559—405); 2. Fidelis (881—714).
25. T. i Oktaven (563—408); 2. *Bededagen* (595—435). — Holdes der *Bønprocession*, læses i Forbindelse med denne *Bededagens Messe* (594—434); 2. Oktaven (564—408); Slutnings-evang.: Oktavens (566—409).
26. F. i Oktaven (568—410); 2. Cletus og Marcellinus (885—718).
27. L. **Hvide Lørdag** (572—412); 2. Petrus Canisius ([158]).

Triduum i Anledning af det hellige Aars Afslutning.

St. Ansgars Kirke: Andagten holdes den 25., 26., 27. og 28. April i Tilslutning til Messen 8¹/₄.

St. Annæ Kirke: Den 25., 26., 27. og 28. April hver Aften Kl. 20 Andagt med sakr. Velsignelse.

St. Antoni Kirke: Den 25., 26., 27., og 28. April hver Aften Kl. 20 Andagt m. sakr. Velsignelse.

Jesu Hjerter Kirke: *Torsdag d. 25./4.* Kl. 19¹/₂ Prædiken om Forløsningen, derefter Andagt. *Fredag d. 26./4.* Kl. 8¹/₄ Højmesse. Kl. 19¹/₂ Prædiken om Maria og Forløsningen, derefter Andagt. *Lørdag d. 27./4.* Kl. 8¹/₄ Højmesse. Kl. 19¹/₂ Andagt uden Prædiken. *Søndag d. 28./4.* Kl. 10 Levitmesse, Te Deum og sakramental Velsignelse.

Kollekten i de fire Kirker til Fordel for Vincentsforenin- (katholsk Menighedspleje) indbragte 250 Kr. 31 Øre.

St. Ansgars Kirke	Kr. 89,31
Sakraments Kirken	» 66,00
Rosenkrans Kirken	» 35,00
Jesu Hjerter Kirke	» 60,00

Kr. 250,31

Alle der har bidraget til det gode Resultat bedes modtage vor hjerteligste Tak
Styrelsen.

Vel forberedt og styrket ved de hellige Sakramenter
døde vor kære Mor, Enkefru

Margrethe Hjorth

Palmesøndag.

Poul, Enoch og Jacob Hjorth.

Begravelsen har efter afdødes eget Ønske fundet Sted i Stillehed. Den afdøde anbefales til de Troendes Forbøn.

FREMMEDESRØG TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflævet til Postvæsenet Torsdag d. 18. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 17.

Søndag den 28. April

1935

INDHOLD: »Hvem I forlader Synder«. — Paa Lytterpost. — Straf. — Hvad en Kvinde udrettede i Kina. — Spiritismen. — Pater Anselm Knipp †. — St. Elisabethsøstrene i Sverige. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Hvem I forlader Synder“.

Forlade Synder? Det kan kun Gud. Christi Fjender, som ikke anerkendte ham som Guds Søn, maatte i hans Ord »dine Synder er dig forladte« se en forfærdelig Anmasselse, en Gudsbespottelse.

At tilgive Synder er, ifølge den h. Augustin, noget endnu højere end at skabe en Verden. Det vil sige at fratage Helvede dets Offer, at fjerne Satans Slavemærke fra Sjælens Pande. Sjælen faldt ved Dødssynden som et Lyn fra Skabningens vidunderlige Orden ned i Afgrunden, hvor »Ondskabens Hemmelighed« haaner Ordenens Herre. Syndstiltgivelse henter Sjælen op af dette mørke Dyb, højt op over det skabte i den evige Faders Skød, ved den Enbaarnes Side og gør den til den Helligaands salige Bolig. Den frygtelige Spaltning, der opstod i Skabningen, er igen blevet hævet.

En Aabenbaring af den barmhjertige Almagt, af Guds almægtige Barmhjertighed, ved hvilken den ydmyge Un-

dren maa holde Vejret! Hvor afmægtig føler Menneskeviden og Menneskekraft sig ikke over for en saadan Opgave.

Og dog! Herrens trøsterige Ord lyder: »Hvem I forlader Synderne, er de forladte«. Gennem jer vil jeg stadig virke dette Naadens Under, stadig paany gennemføre Nyskabelsen. Gennem jer vil jeg tage Brødens frygtelige Byrde fra Sjælene og give dem Vished om Tilgivelsen. Gennem Eders Mund vil jeg forkynde Frikendelsen og Genoptagelsen i den guddommelige Adelsstand.

Hvad maa ikke Apostlene have følt ved Overdragelsen af denne Magt, som Aar efter Aar lader himmelske Glæders Kilder fremspringe i ulykkelige Sjæle.

Sikkert har den fuldkomne Anger, som er beredt til passende Bod, sonende Kraft. Longfellow lader i sin Epilog til »Den gyldne Legende« Englen for de onde Gerninger sige:

*Skyggen af det, jeg har maattet skrive,
Klares og viger for Anger og Bod;
De sorte Træk viskes ud og forsvinde,
Linien er blank, hvor Synd er fortrudt.
Nyt Tiden til Bod, at Bladet kan skinne
Som Libanons Sne. Der er end et Minut,
Et eneste! Nyt det! Lad intet tilbage
Af Brøde, jeg maa for den Hellige klage
Og skue hans Øje formørkes derved.*

En Del af den Bod, Gud ønsker, er Viljen til oprigtig Bekendelse, hvilket ogsaa svarer til Sjælens indre Krav. Digteren lader Lucifer udtale sig derom paa sin Maade, idet denne sætter sig i Skriftestolen for at vildlede Fyrst Henrik:

*Se, dér er Præstens Plads. Uhyggeligt,
Lig Nattevindens Suk i Mosens Rørgræs,
Igennem Gitret lyder til ham ind
Den ængstelige, syndsbeklemte Hvisken
Af alt, der syder i det pinte Bryst.
Her kaster Synderinden sig paa Knæ,
Sit uoprettelige Fald hun skrifter, . . .
Her søger ogsaa Morderen sig Lindring,
Naar hans Samvittighed gør altfor ondt,*

*Thi Præsten taler ej til Øvrigheden,
Men hjælper selv Forbryderen mod mig — —
(Longfellow — Thor Lange, Den gyldne Legende.)*

Hvor meget selv en Bodfærdig, der lever et Franciskusliv, lider under Uvisheden, om hans Synder er ham tilgivne, føler man levende i Skildringen af Gæst den Enøjedes sidste Timer i Gunnar Gunnarsons »Borgslægtens Historie«.

Martin De Vos: Den vantro Thomas.

R. H. Bensons Bog »Trods Pinebæk og Galge«, lader Præstens Betydning fremtræde paa særlig indtrængende Vis. Yderst spændende fortælles, hvorledes Maria Stuart længes efter Absolutionen, og hvorledes hendes Længsel endelig bliver opfyldt trods de næsten uovervindelige Hindringer. Fr. v. Schiller viser Maria Stuarts Skriftemaal paa Scenen. Skotlands Dronning viser den gejstlige anglikanske Dignitar bort. Hun vil kun betro sig til en Præst, der er befuldmægtiget af Kirken. Hun ved, at paa ham gælder som paa Apostlene Christi Ord: »Hvem I forlader Synderne, er de forladte.« — ch. —

Paa Lytterpost.

Stiftsprovst Dr. theol. Skat Hoffmeyer, Aarhus: »**Fra Grænseegnen mellem Videnskab og Religion**« 3 Radio-Foredrag (Torsdagene 28. Marts, 4. og 11. April).

Ovenpaa Prof. Jørgen Jørgensen, der gav os Stene for Brød, var det en sand Glæde at høre Stiftsprovst Hoffmeyer tale om Verdensanskuelse. Stiftsprovsten er stærkt engelsk orienteret. Skønt Englænderne ikke har nogen Glose, der svarer til vor »Verdensanskuelse«, men bruger det »uartige Ord« Metafysik, saa har de dog selve Sagen. De vil forstaa Tilværelsen som en Helhed. — I sit første Foredrag tog Stiftsprovsten Stilling til den biologiske Verdensanskuelse. Efter at have afvist den Udviklingslære, der lader Tilfældet raade, fremsatte han den amerikanske Biolog Th. H. Morgans Udformning af Udviklingslæren, der i høj Grad dækker sig med katolske Tanker om Udvikling, men føjer dertil en sjælden Anskuelighed. Morgan antager en Udvikling med »Opdukkelser«, — vi vilde maaske sige Spring, Vækst- eller Gropunkter, Skaberøjeblikke. Udviklingen selv er en sammenhængende Strøm, men fra Tid til anden dukker der paa uforklarlig Maade noget nyt op. Universet kan sammenlignes med en Pyramide med Trappeafsatser eller en Kegle med stadig smallere Indsnævring. I Rum og Tid, som er Grundfladen, dukker Stoffet op — den nederste Afsats. Den næste Opdukning, Livet, danner en Indsnævring, idet den ikke omfatter alt Stof. Den følgende Opdukning: Bevidstheden, gør Keglen atter mindre i Omfang. Det sidst opdukkede, Keglens Spids, er Aanden. Keglens Akse, der staar lodret paa Grundfladens Midtpunkt, peger lige opad. Den udtrykker Tilværelsens Tendens. Langs med den løber andre Linier af lignende Retning, deres Endepunkter er Menneskehedens Genier, men Aksen selv ender i Keglens øverste Spids, som er Gudmennesket Jesus Christus. — Morgans aandrige Verdensbillede kan dog efter Foredragsholderen ikke være det sidste og dybeste Ord om Tilværelsen. I denne Verdensanskuelse er der ingen Plads for det onde. Der findes jo unægtelig i Virkeligheden Linier, der ikke peger opad. Desuden kommer Kristenommen ovenfra. Gudsriget og frem for alt Gudmennesket er ikke Produkt af biologisk Udvikling.

Det andet Foredrag om det fysiske Verdensbillede blev jeg desværre forhindret i at høre. Jeg benytter en Tredjemands Optegnelser. Stiftsprovsten søgte at komme paa Talefod med Fysikeren ved at indføre F. H. Bradleys Skelnen af Sandhedsgrader. Selv om Sandheden i og for sig er et Enten—Eller, er det dog i anden Henseende be-

rettiget at tale om forskellige Grader af Sandheden. (Skolastiken vilde skelne mellem Sandhed formelt og materielt set). Foredragsholderen gjorde Sandhedsgraderne anskuelige ved et Eksempel. Hvad er Sandheden om Foraaret? Fysikeren, Naturforskeren, vil tale om meteorologiske, kemiske og biologiske Processer, om ledsagende Luft- og Æthersvingninger. Det er Sandhed, men den laveste Grad. Et almindeligt Menneske vil se Foraaret som Toner, Farver, Solskin og Varmebølger. Ogsaa han har Sandhed og kommer vel Sandheden nærmere end Fysikeren. En Digter vil samle disse Indtryk i en Helhedsharmoni og tale om Foraarets Skønhed eller ogsaa bruge det som Symbol for Ungdom, Livsmød og Haab og ejer deri mere Sandhed end de forrige. Den højeste Grad turde naas af Mystikeren, der betragter Foraaret som »Guds Kappes straalende Flig.« Saa forskellige disse Opfattelser end er, staar de ikke i Strid med hinanden, og de er, hver for sig, Virkelighed, Sandhed, som bunder i selve Sagen.

Der faldt, hvis jeg har opfattet det rigtigt, et Ord om Theologernes uheldige Behandling af Apologetiken: ved at sætte sig fast i de »Huller«, som Videnskaben ikke kan udfylde, for siden, naar Videnskaben har gjort nye Opdagelser, at flygte fra disse »Huller« til andre o. s. v. Det er rigtigt, at hverken Sandheden eller Gud bor i »Hullerne«. Paa den anden Side kan vi ikke overlade alle »Huller« til Videnskabens »naturlige Aarsagsammenhæng«. Der er »Huller«, som er væsentlige for det kristne Verdensbillede, og som i hvert Fald vi Katholiker tror aldrig vil blive udfyldte af Videnskaben. Vi er ikke bange for, at Videnskaben en skønne Dag f. Eks. overrasker os med en levende Celle, lavet ad Syntesens Vej. Vilde dette lykkes for Videnskaben, havde den ikke blot, som Dompoksten synes at mene, fundet ud af, »hvordan Gud har baaret sig ad med at fremkalde Livet«. Nej, da vilde vi vide, at ved Livets første Opstaaen har Gud ikke været mere virksom, end naar en Sten ruller ned ad en Skrænt. Et Guddomsspor vilde være udvisket.

Det tredje Foredrag var et Forsøg paa at anskueliggøre, hvordan Guds Virken i Verden foregaar. Manikæismen tænkte sig denne Guds Virken som det gode Princip's Kamp mod det ligesaa absolute onde Princip. Men skal vi forstaa Tilværelsen, maa Gud ikke kunne tabe. Andre opfatter Gud som den store Kunstner og Verden, som er »den bedste, der tænkes kan« (Leibnitz), som hans Mesterværk. Dette fører imidlertid til at Gud gør det Hele (absolut Forudbestemmelse). I en saadan Verden vilde der ikke være Plads hverken for den fri Vilje eller det onde. Des-

uden forbyder Entropien, den fysiske Verdensdød, at be-
trakte Verden som det absolut fuldkomneste Kunstværk.

Domprovsten foretrækker derfor den mangesidige engel-
ske Tænkter Dr. Hugh Browns Theori, som smukt forener
baade Kampens og Kunstværkets Ide. Gud virker i Verden,
paa lignende Maade, som naar en Digter frembringer et
Drama. Hvad enten denne med Aristoteles først tænker paa
Handlingens Klimaks (Knudepunktet), eller med Coleridge
først udkaster Skikkelserne, vil der baade fremkomme Kamp
og Skønhed. Hos den menneskelige Digter kan Skikkel-
serne blive saa levende, at de tager Magten fra Digteren
og udvikler sig paa egen Haand, maaske imod Digterens
Vilje og Forudviden. Paa lignende Maade virker Gud i
Verden. Han har sin ophøjede Plan. Personerne i Dramaet
er Guds realiserede Tanker, begavede med fri Vilje,
som de kan bruge, ganske vist ikke mod Guds Forudviden,
men paa tværs af hans Vilje. Theologien føjer dertil Cen-
tralskikkelsen i Dramaet, Gudmennesket, som Udgangs-
punkt og Maal. Fra Galilæa og Jerusalem falder det san-
deste og skarpeste Lys over Tilværelsen.

Vi glæder os til om kort Tid at se disse Foredrag ud-
komme paa Tryk (De Unges Forlag). De er en ny Form
for Apologetik — og ikke den daarligste.

A. Menzinger S. J.

Straf.

(Sluttet.)

Som Indvendingerne mod Dødsstraffen er talrige, saa-
ledes er ogsaa Begrundelsen for dens Berettigelse af for-
skellig Art.

Den absolutte Straffetheori paastaar, at der bestaar en
absolut Aarsagsforbindelse mellem Brøde og Straf. Straffen
indeholdes i Forbrydelsen og fremgaar altsaa ligesom med
Nødvendighed af denne.

Kant siger, at det onde, som Forbryderen har forvoldt,
kræver, at der tilføjes ham et lignende Onde. Det er Gen-
gældelsestheorien, der ikke er uden Lighed med Moselovens
Krav: Øje for Øje og Tand for Tand.

Hegel hævder, at enhver Forbrydelse er en Negation.
Det onde er ikke noget positivt, men kun det godes Ne-
gation, en Mangel paa godt. Sammenlign Mefistofeles' Ord
i »Faust«: »Ich bin der Geist, der stehts verneint.« Det
vil sige Negationen, det eller den »Onde«. Men Straffen er
Forbrydelsens Negation, altsaa Negationens Negation. Da
nu to Negationer ophæver hinanden, saa ophæver Straffen
Forbrydelsen, dersom den svarer til den i modsat Retning.

Som man vil se, bliver Resultatet det samme, at Straffen skal staa i ligefremt Forhold til Forseelsen.

Stahl hævder, at Dommeren kun er Guds Værktøj, der bringer den af Gud for hver Forbrydelse fastsatte Straf til Udførelse, hvilket, naar man anerkender en Gud, jo ogsaa bliver Konsekvensen af Paastanden om en absolut Aarsagsforbindelse mellem Brøde og Straf. Svagheden ved denne Theori ligger hovedsagelig i dens Ensidighed. Den forudsætter Statsmagten som noget absolut; men da den er menneskelig, er dette en Umulighed.

Konsekvensen af denne Theori bliver, at enten maa Dødsstraffen bringes til Anvendelse i ethvert Tilfælde, hvor samme objektive Forbrydelse foreligger, eller den kan i det hele taget aldrig anvendes. Dermed er enhver Form for Skøn udelukket. Den udelukker enhver Erstatning med en anden Straf, hvor en saadan i et givet Tilfælde kunde synes mere passende, og den udelukker Benaadning. Statens Stilling som Dommer ophæves, og dens Funktion i saa Henseende gøres maskinel, da Ansvarret bortfalder, idet den kun udfører en nødvendig Følgehandling.

Den relative Straffetheori anerkender ikke nogen absolut Aarsagsforbindelse mellem Brøde og Straf. Straffens Maal bestemmes udelukkende af Hensigtsmæssigheden. Der- som Straffen har et nyttigt Formaal, f. Eks. at afskrække andre fra at gøre Uret, saa berettiger dette Formaal enhver Straf, der svarer dertil.

Herimod maa man indvende, at derved misbruges et Menneskeliv til et Formaal, der er det fremmed. Det er jo ikke Formaalet med et Menneskes Liv at virke afskrækkende paa andre ved at blive udslettet paa en voldsom Maade.

Mens Theologerne ikke anser en Begrundelse paa den blotte Fornuft for tilstrækkelig, saaledes at enhver Straf, som det er fornuftigt at anvende, skulde være tilladt, saa synes de at indrømme, at en Begrundelse paa Naturretten ikke er udelukket, idet en Sammenligning med Nødværgeretten skulde være tilstedelig.

For en saadan Begrundelse paa Naturretten taler ogsaa Apostlen Paulus' Ord i Romerbrevet (Rom. 2, 14—15): »Thi naar Hedningerne, som ikke har en Lov, af naturlig Drift gør, hvad der er efter Loven, da er de, endda de ikke har en saadan Lov, sig selv en Lov. De viser nemlig, at Lovens Gerning er skrevet i deres Hjerter, naar deres Samvittighed giver dem Vidnesbyrd, og Tænkerne anklager eller forsvarer sig indbyrdes.«

Nu er det en Kendsgerning, at Dødsstraffen har været anerkendt hos alle Folk, selv hos saadanne primitive Folkeslag, der kun har denne uskrevne Hjerterets Lov at støtte

sig til. Man kan heraf slutte, at Dødsstraffen i alt Fald ikke strider mod Menneskets naturlige Retsfølelse.

De ældre Theologers Begrundelse er i Korthed denne: Døden er Syndens Løn. Gud overgiver til Øvrigheden det Liv, som Forbryderen ved sin Synd har mistet Retten til, men Staten maa kun tage dette Liv, dersom det almene Vel, der er Statens Formaal, kræver det.

Thomas af Aquin sammenligner Statens Ret til at dræbe en Forbryder med den Ret, ethvert Menneske har til at lade et sygt Lem fjerne. Der foreligger i Almindelighed ingen Pligt til at gøre dette, men det kan blive en Pligt, i alt Fald mod det øvrige Legeme, dersom der ikke er anden Udvej.

Paa samme Maade forholder det sig med Staten. Den maa i det enkelte Tilfælde skønne, om det er nødvendigt at fjerne det syge Lem, 3: Forbryderen; men er det nødvendigt, kan det blive til en Pligt, thi Øvrigheden skal kunne aflægge Regnskab for, hvorledes den har gjort Brug af den Ret, den har ifølge sin Myndighed.

Skolastikerne udtrykker det saaledes: Straffen er ligesom Fornuftens og Retfærdighedens Reaktion imod den forstyrrede Orden for at genskabe den paa bedste Maade.

Der er altsaa ingen absolut Aarsagsforbindelse, idet Gud overlader det til Staten at bestemme den passende Straf, ejheller er Formaalet eneraadende, idet Forudsætningen er en tilsvarende Forseelse.

Til Slut vil vi ganske kort se paa Kirkens Stilling til Dødsstraffen.

Pohle efterviser i sin Lærebog i Dogmatik, at Kirken som saadan aldrig har fældet nogen Dødsdom, endsige eksekveret den. Den har ikke engang tillagt sig selv Ret dertil. (ius gladii.)

I Middelalderens saakaldte Trosstat (jfr. *cujus est regio, illius est religio*) straffedes bevidst og villet Hæresi med Døden. Dette var fælles for alle Lande og alle Konfessioner. Gejstligheden optraadte ved saadanne Retssager dog ikke som Dommere, men som sagkyndige, der kendte skyldig eller uskyldig, men de fældede ikke nogen Dom. Den skyldige blev overgivet til den verdslige Myndighed, der fældede Dommen og fuldbyrdede Straffen, der i øvrigt langt sjældnere var Døden, end det almindeligvis tros.

Pave Nicolaus I siger: »Guds hellige Kirke har intet andet Sværd end det aandelige, den dræber ikke, den giver Liv.«

Kirken forbyder sine Klerikere og Gejstlige at deltage i Dødsstraffens Idømmelse eller Udførelse. Det er ikke Meningen, at den hermed vil udtrykke nogen Forkastelse af denne Straffemethode; men den vil netop udskille sit eget

Omraade fra Statens Omraade, idet Kirken ogsaa anerkender anden Myndighed end sin egen.

Kirken har aldrig bestridt Statens i saa Henseende.

Da Waldenserne i det 12. Aarh. lærte, at enhver, der enten ved Dom eller Rettergang deltog i en Dødsdom, begik en Synd, betegnede Datidens Theologer denne Lære som en Vranglære, og dette blev ikke modsagt af den kirkelige Autoritet.

Man har heller aldrig set, at Kirken er traadt op mod et af sine Medlemmer paa Grund af den retfærdige Anvendelse af Dødsstraffen.

Ogsaa Kirkefædrene stemmer overens i, at Dødsstraffen ikke strider mod det 5. Bud.

Vi kan altsaa anse som sikkert, at Kirken anser Staten for berettiget til, om fornødent, at anvende Dødsstraffen; men den stiller visse Betingelser.

For det første kræves det, at der foreligger en Forbrydelse, saa at Henrettelsen ikke sker af ren Opportunitet. Dernæst, at Dommen fældes efter lovlig Rettergang og endelig, at der før dens Udførelse skal gives den dømte Tid til at modtage Sakramenterne.

Det første Spørgsmaal, det theoretiske, om Staten har Ret til at dømme til Døden, synes altsaa at maatte besvares med et ubetinget: »ja«.

Det andet Spørgsmaal, det praktiske, om den skal gøre det, er ulige vanskeligere at besvare, fordi det i den Grad afhænger af det enkelte Tilfælde og de øjeblikkelige Forhold overhovedet, at det maa anses for umuligt at give et almengyldigt Svar herpaa.

Folkets Mentalitet er heller ikke uden Betydning; men den er afhængig af Sted og Tid og derfor forskellig og skiftende.

Det rigtigste vil derfor formentlig være, at Staten forbeholder sig Muligheden for denne Strafs Anvendelse — saa meget des mere, som den ikke har nogen Ret til at fratage sig den Myndighed, der er givet den til Opfyldelse af dens Mission — men, at den praktiske Anvendelse gøres afhængig af de øjeblikkelige Forhold og Omstændigheder.

Kommer saa det Tilfælde, da Sværdet maa bruges, da vil det være en Slags Trøst at huske paa, at det drejer sig jo ikke om Død eller Ikke-Død, men kun om Døden en Smule tidligere end ellers. Hvor meget, vil man aldrig faa at vide.

J. H—L.

Hvad en Kvinde udrettede i Kina.

(Sluttet.)

I 1896 lærte »Annette«, en Pige fra »Forsynets Vaisenhus« i St. Joseph, nogle smaa forældreløse Piger i Sen-mou-ieu at kniple. Paa sin daglige Runde saa Moder St. Dominic hende ved dette Arbejde og planlagde straks og startede ogsaa en Arbejdssal, hvor de smukkeste haandgjorte Kniplinger forarbejdes. — En anden Gang var det en fattig Missionær, hvis Klæder var utrolig medtagne af Slid, der

spurgte, om han maaske kunde faa dem lappede hos hende. Denne Tilfældighed foranledigede Moder St. Dominic til at oprette et Skræderi, som hele Missionen nyder godt af.

Præsentandinerne, den kinesiske Orden, som udviklede sig godt under Mater St. Dominics Ledelse.

Begyndelsen til Arbejdssalen for Uldtøj er saa typisk for Moder St. Dominic, at den ogsaa skal nævnes. Patrene fortalte hende, at de havde en Strømpe-maskine, som ingen forstod at bruge, og spurgte, om hun vilde have den. Hun tog ikke alene mod Tilbudet, men kaldte paa en Sø-

ster, som havde samme Udholdenhed som hun selv, og gav hende Maskinen med den Bemærkning: »Søster, sørg for, at den kommer til at arbejde. »Affaire de volonte«. — En Viljesag. Efter mange Dages taalmodigt Slid kom Maskinen til at gaa. Nu er der mange Maskiner; Jersey og varme Uldklæder af alle Slags leveres nu paa Bestilling; og disse Ordre strømmer ind fra alle Kanter af Kina. I 1908 maatte man gaa i Gang med at bygge store Fabrikker, hvor Arbejderskerne har Lys, Luft og rigelig Plads. I de fire store Foretagender, som er nævnt ovenfor, beskæftiges mere end 1000 fattige Kvinder, og de tjener gode Penge alt efter Dygtighed og Flid.

Paa samme Maade opstod et moderne Hospital, betjent af europæiske Søstre, som alle skulde have taget Røde Kors' Eksamen. 1916 aabnedes et nyt Hospital i Zao-wou-kieng, (den hedenske Dame, som havde financieret det, døde som Kristen, og nu er der ikke alene et Hospital, men ogsaa et lille Kapel, en Skole og et Hus med en lille Køkkenhave til de kinesiske Lærerinder), og andre Skoler og Hospitaler, som den opofrende Moder besøgte pr. Skubkarre.

Børnehavn i Kina. De smaa driver Gymnastik.

Et stort Hedninge-Kollegium for Landets Elite var Moderens dristige Drøm, og — »Morgenstjernen« blev Virkeliggørelsen af denne Drøm. Da den pavelige Delegerede, Mgr. Costantini, i 1924 besøgte Sen-mou-ieu, sagde han: »De er kommet ethvert af den Hellige Fader Pavens Ønsker i Forkøbet — Gud velsigne et saa intelligent og forudseende Initiativ«. — Da Moder St. Dominic i 1926 forlod Sen-mou-ieu, var der blevet opdraget 2258 Elever i »Morgenstjernen«. Gennem de talrige Ordenskald, som modnede paa »Skolens Pensionat« for de kristne Elever, blev den ogsaa en overordentlig værdifuld Hjælp for Missionen.

Allerede før Moder Dominic i 1867 havde Søstrene paataget sig at uddanne kinesiske Kvinder, som vilde hjælpe til i Missionen, til Ordenssøstre. Indtil 1895 steg Antallet af disse kinesiske Kvinder fra 31 til 70. Under Moder St. Dominics Ledelse forøgedes Antallet til mere end det tredobbelte. Disse indfødte Kvinders Arbejde og Uddannelse er af vital Betydning for Missionen, fordi kun disse Kvinder kan nærme sig Kinas brede Befolkning. Da ogsaa nogle unge Piger, som hverken sjæleligt eller legemligt var Opgaven voksen, vilde vie sig til Missionen, saa Moder Dominic pludselig under Bønnen »Sammenslutningen« foran sig, et Samfund med mildere Statutter, der dog garanterede et frugtbringende Liv i Bøn og Arbejde, og en hel Sværm af hellige, flittige Bier medarbejder nu apostolisk. I lang Tid var Fængslerne lukkede for Hjælperinderne. En Koleraepidemi aabnede Portene for dem. Og her fik Søstrene Lejlighed til at udøve en velsignelsesrig Virksomhed, som forberedte Vejen for Præsterne. Fængslerne blev til »Guds Værksteder til at udvirke Naadens Mirakler«.

Saaledes naaede Moder St. Dominics altomspændende Apostolat frem til ethvert Onde og enhver baade fysisk og moralsk Nød. Sin rige Sjæl forstod hun at uddele blandt sine Medsøstre. En af dem, som har levet sammen med hende i 30 Aar, sagde: »Hun var den Fakkelt, som lyste for os

paa Vejen, Flammen, som varmede vore Hjerter, Styrken, som staalsatte vor Vilje og forøgede vor Energi hundredfold«. En anden Søster siger: »Hendes Værelse var som en Helligdom. Vi levede i vor Frelzers Hjerter med hende. At have kendt hende er den største Naade i mit Liv. Basis for al anden Naade. Her er ikke Stedet at komme nærmere ind paa Moder St. Dominics indre Liv, hvorfra der udgik saa megen Velsignelse. En protestantisk Doktor blev engang tilkaldt for at tilse Moder St. Dominic under en af hendes mange Sygdomme. Underlig bevæget kom han ud fra Sygeværelset og sagde: »Jeg føler det, som var jeg ikke værdig at være i samme Værelse som hun. Hun er saa gennemsigtig, at Gud straalere igennem hende.«

Wed A. P.

Spiritismen.

(Sluttet.)

IV. Den rent svigagtige Side af Spiritismen.

Selvom udførlig Omtale af de spiritistiske Bedragerier utvivlsomt kun vilde give ringe Udbytte, er det dog heller ikke værd helt at forbigaa dem i Tavshed. Naar en Forfatter i 1893 skrev, at »Mediernes moralske Fordærvelse har dynget Skandale efter Skandale paa den spiritistiske Sag i Løbet af de 45 Aar, den har været til«, saa udtrykker denne Sags Forkæmpere i vore Dage sig paa ganske samme Maade. Med Undtagelse af Home er der næppe noget fremragende Medium, som ikke, i hvert Fald ved enkelte Lejligheder, har gjort sig skyldig i Snyderi og Kneb. For at forbigaa en Del andre skal her blot nævnes et Par Eksempler. I de senere Aar har Fru Duncan uimodsigelig nydt et ganske sjældent Ry i spiritistiske Kredse. Hun plejede ved Séancerne i ret god Belysning at optræde i en folderig Klædning af et hvidt, skinnende Stof. Tilskuermene at se det flyde ud af Munden og andre Aabninger paa Hovedet. Dette Stof skulde være Ektoplasma, og undertiden syntes der at være et lille Ansigt præget i dets Mønster. Nøjere Undersøgelse satte det dog uden for al Tvivl, at dette Klædebon ikke var andet end tyndt Osteklæde eller Smørmuselin, som Mediet havde slugt og atter kunde give fra sig. Ligeledes blev det berømte Medium Valiantine grebet i Bedrageri paa fersk Gerning af selve den Dennis Bradley, som havde givet saa begejstret Skildring af ham i sine Bøger. Valiantine havde lovet at skaffe et Tømmelfingeraftryk af Lord Dewar, som dengang (Febr. 1931) nylig var afgaaet ved Døden. Under en mørk Séance fremkom der ganske tydeligt et Aftryk paa det Stykke sværtede Pa-

pir, som i den Anledning var blevet tilberedt, men ved nøjere Undersøgelse viste det sig at være et Aftryk ikke af Lord Dewars Tommelfinger, men af Valiantines Storetaa.

De saakaldte Aandefotografier har foraarsaget mange Diskussioner i de sidste tres Aar. Man mente i dem at have et uomstødeligt Bevis paa en Virksomhed fra Kræfters Side, der ikke hørte denne Verden til, men ogsaa her har der været mange Afsløringer og Tilbagekaldelser. I nyere Tid var ingen mere berømt for Aandefotografering end afdøde W. Hope fra Crewe. Bøger i Snesevis henviser til de Negativer af Aandeansigter, der er blevet taget i hans Nærværelse, og ganske særlig bygger Conan Doyle fuldt ud paa disse Resultater. Dytlige Fotografier garanterede Ægtheden af disse Billeder, ganske særlig Fred Barlow, Sekretær i »Selskabet for Studiet af overnaturlige Billeder,« som skrev Forord og et Kapitel i en af Conan Doyles Bøger. Dette var i 1922. Barlow, der som Ekspert blev ved med at interessere sig for disse Problemer, begyndte dog nogle Aar efter at fatte Mistanke; andre Aandefotografer havde tilstaaet Bedragerier, og han blev usikker over for Hope selv. Han fulgte det Spor, han havde fra de andre Tilfælde, og kom til den Slutning, at den absolutte Tillid, han havde næret til Kredsen i Crewe, savnede Grundlag. Det er for langt og for specielt til at gengives her, hvorledes han kom til dette Resultat. Hope syntes at have faaet de fleste af sine Billeder ved Hjælp af en lille elektrisk Lygte, som han havde i Lommen eller holdt skjult indvendig i sin Haand.

Det er altsaa utvivlsomt, at der lige fra Begyndelsen har været en Mængde Bedrageri og Svig forbundet med Spiritismen. Conan Doyle maa endog bekende — i et Bind E-says, der udkom en Uge eller to før hans Død — at Forholdene var langt værre, end han havde tænkt sig, især i Amerika. Skønt han hævder, at kun ren og skær Uvidenhed kan faa nogen til at benægte, at der findes virkelige Medier, kræver han dog streng Kontrol og Aarvaagenhed alle Vegne ved spiritistiske Sammenkomster. Det er derfor ikke til at undres over, at mange intelligente Mennesker, hvis Indstilling over for det vidunderlige hviler paa en vis sund Skepsis, ved de mange Bedragerier, der er blevet afsløret, er kommet til den Overbevisning, at der over hovedet intet ægte forekommer blandt de spiritistiske Fænomener. Dette Synspunkt er blevet almindeligt blandt mange alvorlige Katholiker, især i de Forenede Stater. I Europa finder man en Del Tilhængere af den tildels modsatte Anskuelse, som gaar ud fra, at alle Spiritismens mærkværdige Fænomener skyldes onde Aanders Indgriben. Sandheden ligger vel nok et Sted midt imellem de forskel-

lige Meninger. Der er ingen Tvivl om, at der gaar en Masse Bedrag og Svig i Svang. Men der er heller ikke Tvivl om, at der foregaar mærkelige og uforklarlige Ting blandt Spiritisterne. Borde bevæger sig, Ting svæver frit i Luften uden materiel Støtte fra nogen Side. Automatskrift er ikke ene og alene Frugten af en forrykt Indbildningskraft. Aandeaabenbarelserne er undertiden mere end rene Hallucinationer, og visse Materialisationer synes ikke at være hel Indbildning.

Endelig gaar man ogsaa i Regelen ud fra, at et Medium, der engang er blevet afsløret som Bedrager, overhovedet altid optræder som en saadan. Dette er dog ingenlunde Tilfældet. Den kendte Eusapio Palladino siges ofte at have benyttet de tilstedeværendes Uopmærksomhed til med en fri Haand eller Fod at spille dem et eller andet Puds, som i det svagt oplyste Rum var vel skikket til at vække Sensation. Ikke desto mindre har erfarne Videnskabsmænd saa ofte overværet hendes Séances, at der ingen Tvivl er om, at hun er i Besiddelse af ganske overordentlige Evner; fotografiske Optagelser har vist faste Legemer frit svævende i Luften uden at være støttede af nogen, og andre mærkelige Ting i hendes Nærværelse.

Det er endog ikke udelukket, at det Medium, som forøver Bedrageri, gør dette ubevidst. Vedkommende er ofte i Trance og i denne hypnotiske Tilstand i høj Grad modtagelig for Paavirkning fra de tilstedeværende, af hvilke maaske mange sidder spændte og venter paa, at der skal blive gjort Forsøg paa et eller andet Bedrageri. Det er meget sandsynligt, at Suggestionen fra Tilskuerne paa denne Maade kan blive saa stærk, at Mediet gør selve den Ting, de tilstedeværende sidder og venter, det skal gøre. Desuden ved vi slet intet om de »Aanders« Natur, der forudsættes at staa bag ved Fænomenerne. Visse Oplevelser synes at pege paa, at de undertiden med Forsæt indgiver Mediet et eller andet Paafund, som virker ødelæggende paa det. Vi kan godt tænke os, at der imellem disse ukendte Magter findes onde Aander, som gerne vil volde Ulykker, skønt der paa den anden Side ogsaa findes Intelligenser, som baade er venlige og fuldt ud til at stole paa. Nogle har ment, at disse sidste skulde være udøbte Børns Sjæle, som i det andet Liv nyder en naturlig Lyksalighed, og som kun nærer venlige Følelser mod Menneskene paa Jorden, men dette er naturligvis kun det rene Gætteværk. Her er kun eet sikkert: endnu ved vi intet om de Magter, som foregiver at komme i Forbindelse med os. Mediets Underbevidsthed er utvivlsomt Oprindelsen til de fleste af de Budskaber, der modtages, men der er en Rest tilbage, det

er meget svært at give Forklaring paa, uden ved at hen-vise til Intelligenser, som hører til i en anden Verden end den, vi lever i.

V. Slutning.

Hvis man indrømmer Spiritismen, at den har gjort en Indsats for at hævde, at Mennesket ikke bestaar af Stof alene, og at der venter Mennesket et Liv efter dette, hvis mere eller mindre behagelige Vilkaar er afhængige af vedkommendes Liv her paa Jorden, er der næppe mere for-tjenstfuldt at nævne om den. Katholsk Lære anerkender kun een guddommelig Aabenbaring, som den katholske Kirke bevarer ren og ukrænket. Dette erstatter Spiritismen med ligesaa mange Aabenbaringer, som der er Medier eller kontrollerende Aander, skønt Meddelelserne gennem disse er fulde af Overdrivelser og Modsigelser, endog om de vigtigste Spørgsmaal. Den store Verdenskrig, der bragte saa uendelig Sorg ind over Menneskeheden, gav i høj Grad Spiritismen Vind i Sejlene, thi der opkom naturligt hos mange en umaadelig Længsel efter at faa en lille Meddelelse fra de kære døde, de savnede saa meget.

Den Trøst, som Spiritismen i saa Tilfælde kan yde, er ganske afhængig af en eneste uomgængelig Betingelse, nemlig Sikkerheden for, at de Aander, der kommer til Stede, virkelig er dem, de giver sig ud for at være. Men de, som tror, at de er kommet i Forbindelse med deres kære døde og har modtaget Budskaber fra dem, ja, hørt deres Stemmer og genkendt deres Ansigtstræk, har dog kun en saare usikker Grund at bygge paa. Vi ved jo kun lidet om de Kræfter, som foregiver at aabenbare sig for os, men vi ved, at de af en eller anden lunefuld Aarsag stadig foregiver at være noget andet end det, de er. Det er ogsaa en almindelig Antagelse blandt Spiritisterne, at de afdøde frit kan vende tilbage til Jorden og overvære, selv usynlige, alt, hvad der foregaar. Er dette korrekt, saa er der jo ikke noget i vort forbigangne Liv, uden at det kan være kendt og almindelig omtalt i den Aandeverden, som Conan Doyle og andre vil lære os saa meget om. Det er derfor umuligt for nogen Aand at give et fuldt tilfredsstillende Bevis for sin Identitet. Begivenheder, som her paa Jorden kun var kendt af vedkommende selv, er jo fælles Ejendom paa den anden Side.

Og endelig er hele Atmosfæren i Séance-Rummet umiddelbart frastødende for sunde og naturlige Mennesker. Automatskriften med dens i Regelen flove og taabelige Indhold karakteriserer godt nok Meddelelserne hovedsagelig som et Produkt af den skrivendes egen Underbevidsthed og Selvsuggestion. Spiritisme og Fremskridt har ikke haft noget

med hinanden at gøre. Spiritismen har ikke øget Menne-
skenes Viden eller faaet dem til at søge højere Idealer.
Dens Historie faar os tværtimod til at tænke paa det, som
St. Paulus skrev til St. Timotheus i sit første Brev (4. 1—2:
»Aanden siger udtrykkelig, at i de sidste Tider vil nogle
svigte Troen og høre paa bedrageriske Aander og Lær-
domme, fremsatte af Djævle. De er forførte af Løgnlæreres
Hykleri, af Mennesker, der er brændemærkede i Samvit-
tigheden.«

Niels Hansen, cand. mag.

Pater Anselm Knipp †

Langfredag den 19. April døde paa St. Josefs Hospital
i Fredericia, vel forberedt og styrket ved de hellige Sa-
kramenter, Pater Anselm Knipp O. M. Conv. Den afdøde
blev født d. 21. Juli 1861 i Aachen, traadte i 1887 ind i
Ordenen og blev Præst den 5. April 1893. Til Danmark
kom P. Knipp d. 1. Aug. 1933 og var en Tid Vikar i Ny-
købing F. I den senere Tid har han været ansat som
Præst ved St. Hedvigs Klinik i Aabenraa. R. I. P.

Et Mindeord.

En Præst er kaldet bort af Gud fra sin Gerning i det
danske apostoliske Vikariat. De faa, som kendte ham, vil
modtage Budskabet om hans Død med Vemod. Det var
ikke mange Aar, Pater Knipp fik Lov at virke i Danmark;
men saa meget desto mere blev han knyttet med Kærlig-
hed til det Land, som var hans Hjemland de sidste Aar
af hans Liv. — Pater Knipp var i første Linie en from
Præst, der til sin sidste Stund holdt Fanen højt, den Fane
han havde sluttet sig til, da han som ung Franciskaner-
munk aflagde Lydigheds-, Fattigdoms, og Jomfrueligheds-
løftet. Han var helt igennem Ordensmand, der tog til Takke
med fattige og meget beskedne Forhold; men samtidig
var hele hans Sjæl opfyldt af Kærligheden til Sjælenes
Frelse følgende hans hellige Ordensløfte — Sankt Franses
Eksempel. Og det er denne Iver for Sjæle, der ikke maa
gaa i Glemmebog. Syg og svag i de sidste Maaneder var
hele hans Tanke samlet om at give en Række smaa
Førstekommunikanter den bedst mulige Forberedelse til
Hvide Søndag. Og hvad kostede det ham ikke den Dag,
han maatte beslutte sig til at udskyde Førstekommunionen,
indtil han kunde være helt rask igen. Det skulde nu ikke
være saa. Herren kaldte sin Tjener forinden, og fra Him-
len vil han nu bedre kunde hjælpe de smaa paa Vejen til
den første Allergang. — Iver for Sjælenes Frelse — navnlig
i de vanskelige Forhold i Sønderjylland — laa hans Hjerte
saa nær og gjorde, at han intet sparede, men altid var be-

redt til at hjælpe. En Ting har kendetegnet Pater Knipp — og vi maa ikke glemme det nu, hvor han stedes til Hvile i vort Fædreland. Det var hans store Interesse for alt, hvad der skete herhjemme, for alle Præster og speciell for Planerne for Kirkens Fremtid i Sønderjylland. Det er sjældent at se en gammel Præst med saa stor Interesse og Kærlighed lytte til Planer og fremskynde til nye Metoder og nye Veje for at vinde Sjæle tilbage til Moderkirken.

Om hans Navn end ikke var kendt meget i Danmark, saa er der dog mange, der nu, da Døden rev ham bort fra hans Gerning, vil mindes ham og bede for hans Sjæl. Ære være Mindet om denne Sankt Franses Søn, som i Sandhed var opfyldt af præstelig Iver. *Knud Ballin.*

St. Elisabethsøstrene i Sverige

Efter den Apostoliske Vikar Huber's Anmodning kom de første Søstre til Stockholm i 1866 for at overtage hans Husholdning samt det derværende Drengeljem og besørge Undervisningen i Menighedsskolen, hvilket Hverv de passede indtil 1930, samme Aar som den udmærkede Søster Edith døde.

Dronning Josefina kaldte i Aaret 1873 Søstre til Stiftelsen »Josefinahemmet«, som blev indrettet for Menighedens mindre bemidlede. Nu findes der 4 Søstre.

Ligeledes overtog Søstrene Stiftelsen »Konung Oscar I's minne«, Aar 1876. 8 Søstre passer Hjemmet, som er bestemt for Damer af forskellige Trosbekendelser.

Aar 1905 grundlagdes paa Högbergsgatan 57 et Hjem for ældre Søstre, og paa Ærkebiskop Bitters udtrykkelige Ønske indrettedes saamtidigt et Internat for Skolepiger, hvor disse kunde blive boende, indtil de havde fuldendt deres Folkeskole.

Den 23. Oktober 1875 ankom Moder Angelica, senere Provincialforstanderinde igennem mange Aar, til Stockholm. Hun lagde Grunden til den ambulante Sygepleje. Sygepleje er jo en af Elisabethsøstrenes Hovedopgaver. Disse første Sygeplejesøstre maatte kæmpe sig frem gennem store Vanskeligheder og Fattigdom. Ofte kunde de kun købe for 25 Øre ad Gangen. Men gennem deres Tillid til Gud og strengt Arbejde lykkedes det dem at faa Arbejde, at blive kendt blandt Lægerne og anbefalede af dem. Man forstaar, at de syge var taknemmelige, thi bedre og mere taalmodige Ple-

gersker skulde man lede længe efter paa den Tid. Søstrenes Antal øgedes, og de boede i en Aarrække, indtil 1924, i en Lejlighed i Norra Smedjegatan.

En af disse Søstre udførte et særligt Arbejde. Hendes Navn er værd at mindes. Søster Cornelia var i mange Aar Menighedssøster, og hun besøgte flittigt de fattige og syge i deres Hjem og paa Hospitalerne. Et utroligt Arbejde har hun udrettet, og Mindet om hende vil sent udslettes.

I September 1924 begyndte Søstrene et privat Hospital i Brahegatan 7 A—B. Den ambulante Sygepleje var nemlig taget betydeligt af i de sidste Aar. Det var et modigt Foretagende i vort Land, hvor der stilles saa store Fordringer til Sygeplejen. Naar man nu taler med de ledende Søstre deroppe i deres Hjem, bliver man rørt over deres Taknemmelighed mod Guds Forsyn og mod den kendte Læge, som interesserede sig levende for Hospitalet og Søstrenes Arbejde. Denne Læge har virkelig gjort et stort Arbejde for Hospitalets nuværende gode Renommé. Man kan nu sige, at dette Hjem er kendt over hele Landet. Men den moderne Udrustning er ogsaa helt igennem Førsteklasses. Søstrene har ogsaa der et lille Kapel, som tæles blandt Stockholms Seværdigheder. 18 Søstre arbejder nu paa Hospitalet. Gør man et Besøg i Hjemmet en Eftermiddag, kan man træffe Moder Imelda. Hun er den tredje Søster, som ankom til Sverige. Trods sine 83 Aar er hun i fuld Vigeur og forestaar Hjemmet som Husmoder.

I Malmø begyndte Søstrene 1874 med ambulant Sygepleje, overtog senere Menighedens Skole og det for ca. 10 Aar siden indrettede Internat for de omkring Malmø boende polske Børn. 1930 aabnedes der et Hospital med 20 Sengepladser. Sygeplejen udføres af 18 Søstre. Her i Malmø har de »graa Søstre« vundet stor Popularitet, og de Tider er forbi, da der blev stort Opløb, naar en Søster gik paa Gaden.

Stationen i Gävle grundlagdes 1892 af Pater Stolberg. 6 Søstre gaar ud i Sygepleje og har et lille Hospital paa 10 Senge.

Til Göteborg kom Søstrene i 1894 og har der ambulant Sygepleje.

I Norrköping bor 3 Søstre, som arbejder som Menighedssøstre.

I hele den svenske Provins, som for Tiden forestaas af Moder Baldegundis Ernst, arbejder 79 Søstre ved Sygepleje, Skoler, Børnehjem og Husholdning.

(»Hemmet og Helgedomen« 15. april 1935.)

NYE BØGER.

Bonifaz Wöhrmüller O. S. B.: En liden Bog om den gode Vilje. Kbhvn. 1935. (24 S.) Kr. 0,85.

Pauluskredsen har med denne Oversættelse truffet et godt Valg. Abbed Wöhrmüller er Næstekærlighedens Apostel, og denne lille Bog er et Næstekærlighedens Værk. Det kan bringe mange Sjæle Trøst, som ellers lider under Angst og Frygt. Det fortjener Anerkendelse, hvordan Forfatteren citerer enkelte Skriftsteder saaledes, at de udstraler nyt og overraskende Lys. — Sætningen »Denne helliggørende Naade er intet andet end den hellige Kærlighed« (S. 16) vil faa mangen en Theolog til at ryste paa Hovedet. S. 20. L. 7 er et »ikke« blevet glemt. —z.

Franz Xaver Kother S. J.: Vom Geheimnis der Papstkirche. Kevelaer (Rheinl.) Joseph Bercker, 272 S., R. M. 4,80.

Ovennævnte Bog, der har sit Udspring i Forfatterens Prædikantvirksomhed, gendriver i fire store Kapitler med velvalgte Overskrifter og talrige fortræffelige Undertitler alle de Beskyldninger og Behrejdelse, der i vore Dage rettes mod den katolske Kirke. Gendrivelsen, der overalt er overordentlig klar og overbevisende, giver derved tillige et storslaaet Billede af vor gamle Kirke, der i snart to Aartusinder er blevet bekæmpet med alle Midler, som et hadefuldt Sindelag har kunnet udspekulere. Vi kan derfor paa det varmeste anbefale, at enhver, som for Alvor søger Sandheden om den gennem alle Tider saa dybt forhaanede »Pavekirke«, anskaffer sig Pater Kothers ypperlige Værk, der specielt for Katholiker har særlig Værdi paa Grund af det rige Arsenal af blanke Vaaben, der findes deri til Brug bl. a. mod de stadig saa almindelige Angreb vedrørende det for Kirkens guddommelige Sendelse saa betydningsfulde Spørgsmaal: Det pavelige Primat. A. N.

Kjeld Galster: Carsten Hauchs Manddom og Alderdom. Kolding 1935. K. Jørgensens Bogtrykkeri, 252 S.

Biografen slutter sit Værk om Digteren med Ordene: »Naar Hauch var fremmed for sin egen Tid, er han det selvsagt endnu mere for vor Tid, saa fjern, at han næsten ikke læses mere. Men endnu findes der vist enkelte, der søger til ham, paa samme Maade, som han søgte tilbage til »Fortidens Ædte«. Den Kamp, som han satte hele sit Liv ind paa, er ikke förbi, den er altid standende, mellem Offer og Profit, mellem Martyrsindet og Karriæresindet.« Forfatteren er en udmærket Fører gennem alle Stadier i denne Livskamp med dens Vinding og Tab. Hvordan Digterens naturlige Anlæg og Karakter spejler sig i Forholdet til hans Familie, hans Modstandere og Venner, til de skiftende Opgaver, der

stilles ham, og især til hans Digtning, bliver fortræffeligt iagttaget og fremstillet. Svaghederne optræder som Fortrinenes Skyggesider. Læseren vil ikke kunne nægte Melankolikeren sin Medfølelse og samtidig komme til at holde af den ensidige, upraktiske Idealist. Særlig Tak fortjener Galster for det forsonlige Lys, han lader falde over Digterens berømte Tidsfæller og Kolleger. Biografiens andet Bind begynder med Hauchs Selvmordsforsøg for derefter at skildre hans Lutring og Karakterens Modning. Det religiøse Element vinder mere og mere i Betydning. Den Aversion og Ringagt, som H. paa et lidligere Tidspunkt nærrede mod Ingemann, gik i Aarenes Løb over til Venskab, hvad der ogsaa havde sin Betydning for den religiøse Udvikling. Desværre havde den sig ikke ud over det subjektive, følelsesbetonede.

A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Academicum Catholicum.

Onsdag d. 10. April talte Pater A. Menzinger S. J. om »Arierproblemer«. Som Ophavsmand til de moderne Race-theorier nævnedes Pater M. den franske Diplomat Grev Gobineau og paaviste i hans Ideer Spirerne til den nuværende Racekamp i Tyskland. Under en Gennemgang af de forskellige Racers Ejendommeligheder fremsatte Pater M. den Anskuelse, at de sjælelige Raceanlæg kan ændres f. Eks. ved Opdragelse, ved Naadens Virkninger, og fremhævede endvidere, at mange af Jødernes karakteristiske Egenskaber maatte betragtes som erhvervede under Indflydelse af deres Tvangstilværelse. Pater M. opridsede derefter Hovedtrækkene i den nyhedenske germanske Religion, en Slags Skæbnetro. En anden Retning er de Tyske Kristne, som forkaster Dogmer og baserer deres Religion paa Mystik. Til sidst omtalte Pater M. Missionærens Opgave: at forkynde Kristendommen, uden at hans eget Racepræg lagde for mange Hindringer i Vejen for Tilegnelsen. — I den paafølgende Diskussion, der bl. a. berørte Omvendelsesproblemet, deltog bl. a. Pater Fr. Kuppferle S. J., Musæumsassistent. Sv. Heding og cand. mag. R. Blicher-Simonsen.

E. N.

FRA DEN VIDE VERDEN.

En katholsk Mand.

Den 18. Marts døde Konsul August Schmitz, Lederen af »Malmø Yllefabrik«, i sit Hjem i Malmø 84 Aar gammel. Siden 1874 — han var født i Westfalen — havde han tilhørt den katholske Menighed. Trods stor Oplagethed i Forretningslivet fandt han dog altid Tid til at interessere

sig for den katholske Menigheds Anliggender, ligesom han i stor Stil støttede sin Kirke. Hele sit Liv igennem var han en overbevist, virksom Katholik, og sine katholske Principper førte han med over i sit Forretningsliv. Hver Søndag saa man hans kendte Skikkelse paa samme Plads i Kirken under Højmesse, og den Dag, han havde modtaget de sidste Sakramenter, udtalte han: »De smukkeste Minder i mit Liv har jeg faaet i mit Hjem, i min Familie og i min katholske Tro.« Han havde faaet tildelt St. Gregoriusordenen.

Kæmpeprocessioner i Tyskland.

Natten til Passionssøndag afholdt Titusinder af Mænd i Aachen deres aarlige Bodsprocession. Efter en Opfordring fra Gejstligheden afholdt Mændene fra Aachens Omegn en lignende Bodsprocession Natten til Palmesøndag. Bedende og syngende tog Tusinder af Mænd den kilometerlange Vej til Katedralen i Aachen for at aflægge deres Bekendelse til Christus og hans Kirke, til Paven og Biskopperne. Størsteparten af Processionen bestod af unge Mænd. Efter at have overværet den hellige Messe og modtaget den hellige Kommunion drog de atter bedende og syngende tilbage igennem Natten til deres fjerne Hjemstavn. — Den for München-Gladbach, Natten fra 6.—7. April, ansatte Bodsvalfart for Mænd er bleven forbudt af Politiet.

Ku-Klux-Klan forsvinder.

Deputeretkammeret i Alabاما har, næsten enstemmigt, vedtaget Ophævelsen af »Kloster-Inspektions-Akten« af 1910, den sidste Mindelse om Ku-Klux-Klan Tiden. Efter denne Lov havde Staten Ret til paa en hvilken som helst Tid indenfor Kl. 8—18 ved deres Embedsmænd at inspicere de offentlige og konfessionelle Skoler, Hospitaler, Klostre og Præsteseminarier. Foranlediget af denne Lovs Ophævelse skriver »The Catholic Week«, det katholske Organ i Diocæset Mobile:

»Et saadant Lovudkast vilde i vore Dage ikke længere kunne vedtages i Alabama. Det glæder os derfor overordentligt, at vort Folk har indset, at Katholikerne ikke er de Uhyrer, som de tidligere er blevet anset for at være. Dette forandrede Syn paa Sagerne kan man hovedsagelig takke de katholske Søstre for, hvis Iver aftvinger alle Alabamas Indbyggere den største Respekt.«

Processer i det nye Tyskland.

Fredag d. 12. April blev den katholske Sognepræst for Rostock, Prælat W. Leffers, idømt 1½ Aars Fængsel for »lumske Angreb« paa Stat og Parti og for Krænkelser af Partiuniformen. Forhøret bragte for Dagen, at en frafalden katholsk Student Schinke og to kvindelige Studenter, der stod under hans Indflydelse og hvoraf den ene ogsaa var

frafalden Katholik, en Dag havde indfundet sig hos Pastor Leffers og udgivet sig for Katholiker, der kom for at diskutere med ham om Rosenbergs Mythos. Deres Hensigt var dog at fange ham i politiske Udtalelser mod National-socialismen. Selv Anklageren maatte indrømme, at Schinke var et Brus- og Vrøvlehoved. Schinke holdt snart Rosenbergs Anskuelse for Nationalisme, snart for en Privatmening. Statsadvokaten tillod sig den Stilblomst: »Jeg som evangelisk Kristen har læst ud af »Mythos«: Rosenberg er en Kristen, fordi han dog taler om en Gud.« Skønt de allerfleste Vidner gik imod de tre Provokatører og ikke talte meget smigrende om deres Karakter, medens Pastor Leffers fra saavel katholsk som protestantisk Hold fik det allerbedste Skudsmaal, ogsaa for sit Forhold overfor Myndighederne, blev han dømt. — Vikar Müller af Paderborn blev dømt til 5 Maaneders Fængsel, (vistnok efter en Rettergang af samme Slags som nævnt foroven) fordi han — siger den nationalsocialistiske Dom — havde udbredt usande Rygter om »Bund deutscher Mädchen».

Missionsugen i Berlin.

Trods alle Chikaner og Forfølgelser, som Katholikerne i Tyskland er udsat for — først forleden blev Nr. 15 af Berlins og Münchens Kirkeblade beslaglagt, »Junge Front« var i nogle Uger forbudt, nu er den pludselig blevet tilladt igen, derimod er Ungdomsforeningen »Neudeutschland« i Osnabrück blevet fuldstændig forbudt og opløst — holder de tappert ud. Et af de herligste Beviser gav Berlins Katholiker i Passionsugen. Man var lidt bekymret i kirkelige Kredse for, at den Missionsuge, man skulde til at holde i 25 Kirker, muligt vilde blive en Fiasko. Men den blev en Triumf. Hver Aften stod alt i alt 25-30000 Tilhørere under Prædikestolene, d. v. s. to Gange saa mange som Sportspaladset rummer, skønt man ikke havde kunnet udfolde stor Agitation. Mange Kirker var overfyldte. Berlins »Kath. Kirchenblatt« minder i denne Sammenhæng om, at Kejser Diokletians, Kristenforfølgerens, Thermer i Rom i Dag er — en Kirke.

Dødsstraf for Børn i Sovjetrusland.

Centralexecutivkomiteen i Moskva har besluttet sig til at træffe de allermest alvorlige Forhodsregler for paa virksom Maade at bekæmpe den uhyggelige, stadig tiltagende Kriminalitet inden for den russiske Ungdom. Fremtidig underkastes Børn fra 12-Aars Alderen den almindelige Straffelovbogs Straffelove, ogsaa Dødsstraffen! Centralexecutivkomiteen har opfordret Regeringerne i Sovjetunionens Forbundsstater til at indflette denne Forordning i deres Lovgivning.

BREVKASSE

Tolerance i Sverige.

Baron Gustaf Armfelt har sendt os en Berigtigelse til vor Artikel »Tolerance i Sverige«, hvor vi ved en Lapsus skrev: »Den ædle vidtskuende Gustaf III udstedte et Toleranceedikt (1781), som forbød Anvendelse af Tortur ved Domstolene« (N. U., Nr. 12, S. 307). I Virkeligheden blev Torturen allerede 1772 afskaffet af Gustaf III, altsaa ikke gennem hans Toleranceedikt 1781 mod Religionstvang.

Red.

„Sommermarked“ i Brønshøj.

Søndag den 2. Juni indbydes Københavns Katholiker til at tage til **Brønshøj**. Herude i den landlige Forstad med de mange grønne Træer og friske Blomsterhaver beredes en munter Fri-luftsfest i gammeldags Markedstil. Terrænet omkring Præsteboligen bliver udnyttet paa bedste Maade. Der bliver en hyggelig »**Landsbykro**« med Servering af varme Pølser og andre rare Ting. I **Boderne** baade indendørs og i det fri falbydes gode Sager; der er **Tombola**, **Skydebane**, **Lykkehjul** og andre fornøjelige Tidkort. Programmet byder iøvrigt paa **Opvisning af Folkedanse**. Indtægterne ved »Sommermarkedet« gaar til forskellige **Nyanskaffelser, som baade Kirke- og Menighedslivet gør Krav paa**. (Blandt andet trænger vi til en **Baldakin** til Christi Legems Processionen, som i Aar holdes for første Gang i Brønshøj). Gaver til Sommermarkedet modtages med Tak af **Pastor C. Benzon**, Frederikssundsvej 225, Brh. Telf. Bella 1700.

D. K. K. F.

Kvindeligt Ungdomstævne i Trørød

Søndag den 26. Maj.

Katholske unge Piger! Grib den glimrende Lejlighed til at mødes i det grønne. Trørød kalder til Fest — der bydes paa et rigt Program, som bliver offentliggjort senere — vi røber dog straks, at **Pater Bender** har lovet at tale. Tilsluttede Foreninger, ja alle unge Piger, reserver jer den 26. Maj til D. K. K. F.'s Stævne! Mød op i hundredvis — jo flere des bedre! Søndagsmessen læses derude. — Frisk Humør, Sangbogen — og en stor Madpakke tages med. Drikkevarer faas billigt hos Skovløberen i Naboehuse — og vi bænkes ved hans Bord i Skoven overfor. Sure Dage har vi nok af! Her bliver en af de glade — ja sikkert uforglemmelige: Kom derfor med!

Paa Festkomiteens Vegne.

B. W.

»**Katholsk Radioklub**, Ungdomsafdelingen«. Møde: Lørdag d. 4. Maj Kl. 20 pr. i »Vesterhus«. Foredrag: Herr Observator A. Nissen: Stjernehimlen m. Lysbilleder. Gæstekort (à 25 Øre) som sædvanlig.

Elisabethforeningens Basar indbragte Kr. 3017,11 Øre. Gevinsterne faldt paa følgende Numre: Uret Nr. 241, Thebordet 180, Thedugen 13, Sjalet 79, Natkjolen 264, Dukkeseng 36, Puden 31, Paaskeægget 33, Dukke Alma 80, Dukke Elisabeth 86, Dukke Tuttan 8, Gevinsterne er allerede afhentede. Alle vore trofaste, aldrig svigtende Venner, som ved Gaver eller ved deres personlige Nærværelse har bidraget til Basarens glædelige Resultat og derved sikret Foreningens Arbejde i Aarets Løb, bedes herved modtage deres sinna Venners og vor hjerteligste Tak. *Styrelsen.*

Kirkelig Kalender.

Apr.-Maj.

28. S. **Hvide Søndag.**
 29. M. Marcus, Evangelist.
 30. Ti. Catharina af Siena.
 1. O. Philip og Jacob, Apostle.
 2. T. Athanasius.
 3. F. Korsets Genfindelse.
 4. L. Monica.

Maj.

5. S. 2. **Søndag e. Paaske.**
 6. M. Johannes Evangelists Martyrium.
 7. Ti. Stanislaus.
 8. O. JOSEPH, KIRKENS VÆRNEHELGEN.
 9. T. Gregor af Nazianz.
 10. F. Antoninus.
 11. L. Dag i Josephs Oktav.

April.-Maj.

Ugens Messebønner.

28. S. **Hvide Søndag** (575—414).
 29. M. Marcus, Evangelist (882—715); 2. Petrus Martyr (889—723).
 30. Ti. Catharina af Siena (890—724).
 1. O. Philip og Jacob, Apostle (894—725).
 2. T. Athanasius (897—728).
 3. F. Korsets Genfindelse (900—730); 2. Alexander I, Eventius, Theodulus og Juvenal.
 4. L. Monica (904—734).

M.-K. Rosenkransk. »Stella Maris« **M.:** Mand. d. 29. April Kl. 20. Bagefter Samvær hos Brødrene. — **Jesu Hjerte K.** »Immaculata« **F.K.:** Sønd. 28. April Kl. 8½.

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. 7 st. Messe. **9** højt. Messe m. Børnenes første h. Komm. 11 st. Messe. 17 Festand. m. Præd.

Sakramentskirken. 7 st. Messe. **9** højt. Messe m. Børnenes første h. Komm. 17 Festand. m. Præd.

Rosenkranskirken. 8½ Børnenes første h. Komm. 10 st. Messe. 17 Festand. m. Præd. og Te Deum.

St. Annæ Kirke. 6, 7 og 11 st. Messe. **9 Prælatmesse m. Firmelse.** 16 Andagt.

St. Antoni Kirke. 8 st. Messe. **9** Sangm. m. Børnenes første h. Komm. 20 Andagt m. Præd.

St. Knuds Kapel. Gudstjeneste Kl. 8.

Majandagten.

St. Ansgars K. Kl. 20 (Sønd. 17). *Jesu Hjerte K.* Kl. 19½ m. Præd. (Sønd. 19½). *Rosenkrans K.* Kl. 19½ (Sønd. 17). *St. Annæ K.* Kl. 20 m. Præd. (Sønd. 20). *Sakraments K.* Mand. Onsd. Fred. efter Messen Kl. 8. Tirsd. Torsd. Lørd. Kl. 20 (Sønd. 18). *St. Andreas K.* Kl. 19½ (Sønd. 17). *St. Antoni K.* Tirsd. og Fred. Kl. 20. Sønd. Kl. 8.

St. Michaels Klub. Mandag d. 29. April Kl. 20 sidste Underholdningsaften i denne Saison i Vesterhus med Oplæsning af Frk. Ingeborg Maria Sick.

Paa sit Sygeleje paa St. Josefs Hospital har Hof-Operasanger **Jørgen Bendix** der efter sin svære Operation befinder sig i konstant Bedring, modtaget Pavens Velsignelse.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 25. April.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 18.

Søndag den 5. Maj

1935

INDHOLD: Om Guds Godhed. — Vær hilset, Du, vor Moder huld! — Danske Kvinders Retsstilling. — Den katolske Kirke i Polen. — Manden, som elskede Negrene. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Om Guds Godhed.

Den gode Hyrde: er han saa god? Er Verden ikke bedre?

Verden laver Brød af Stene. Hvor mange finder ikke deres Levebrød i Bjergværker og i Bygningshaandværket. Øde, stenede Omraader bliver forvandlet til blomstrende Kulturland. Man har allerede bebrejdet Frelseren, at han ikke har vist sin Viden og Kunnen i storartede Opfindelser. Han havde kunnet føre Verden Aartusinder frem i materiel Henseende, ligesom han havde kunnet tilfredsstille sit eget legemlige Behov paa vidunderlig Vis. Hvorfor har han ikke gjort det? I ham har jo Guds Godhed og Menneskevenlighed aabenbaret sig paa Jorden.

Han saa deri ikke nogen værdig Aabenbaring af Guds Godhed. Han vilde bl. a. vise, hvor lidt Industrialismen, der pristest som Menneskeandens Triumf, som Menneskehedens Redning, betyder i Guds Rige. Har den maaske

gjort Menneskene bedre, lykkeligere? *Eduard Hlatky* lader i sin »Verdensmorgen« Adam skue Industrialismen:

*Et mægtigt, tusindarmet, blindt Uhyre,
som skaanselsløst fortærer Slægtens Marv,
som skaanselsløst formærker Himlen for den
og hærger den trods Overflod med Nød!*

I »Verdens Herre« af R. Hugh Benson staar Tekniken i Antikristens Tjeneste og hjælper den til at gøre Menneskene fremmede for Gud. Derfor Herrens Henvisning til Guds Ord, som stiller Sjælenes Sult og Tørst. Langt borte fra lader *Lenau* Bønderne strømme til Firenze for at høre *Prioren* af St. Marco prædike, og han kendetegner den hellige Veltalenheds Virkninger saaledes:

*Hans Ord, som Herrens Dom forkynder,
hans Ord, som kaster tusind Lyn,
til Flammeis for hver en Synder,
som spotted' Himlens vrede Bryn;*

*Hans Ord, som Sandhedsgnister slynger
i Hjertets hemmeligste Krog,
som i sin Vælde hele Klynger,
ja hele Folket faar i Kog.*

*De hører det paa Stormens Vinger
i Mørkets Dybder bruse ned,
saa med et Hyl af Graven springer
den frækkestes Samvittighed.*

*Og samme Væld de hører flyde
saa sagtelig med Trøst og Fred,
saa Kærlighed og Glæde skyde
af dybest Hjertesaar derved. —*

(Savonarola: Vandringsmændene.)

Ved Siden af dette — hvor forsvinder ikke alt det, som den fremadskridende Teknik og Naturvidenskab kan bidrage til Legemets Velvære. Vore Dages Sportsrekorder, der hilses med Begejstringens Raseri af det tankeløse Publikum, er et Bevis for Tidens Materialisme, der næppe fremmer Menneskeheden i materiel, endsige aandelig, sædelig Henseende. For Dydens Rekorder i Selvovertindelse og Tillid til Gud, i de fattiges og syges Tjeneste er der ikke

nogen Anerkendelse tilovers. Forstaaelsen for disse Gen-
spejlinger af Guds Godhed svinder mere og mere. Men
derom spørger hellige Sjæle ikke. De ved

*Hele Verdens Pragt og Ære
svæver som en Sæbeboble
let paa Luftens svage Strømme
kun et lidet Øjeblik.*

Saa god den onde Fjende er — i sine Løfter! »*Alt dette vil jeg give dig.*« Han burde tilløje: »For alt det skal beherske dig, gøre dig til Slave, rive dig ud paa den evige Afgrunds Rand. Om du bemægtiger dig det eller ikke, vil det eje dig, om du falder for mine Fristelser.« Kapitalmagnater og de, der vil være det, maa knæle for Mammon, ofre ham deres Tanker, Følelser og Vilje, Dagens Arbejde og de søvnløse Nætters Bekymringer; paa hans Alter maa de lægge deres egen Lykke og andres Lykke tillige. Og derhos kan Satan kun stille sig an, som om han kunde raade over Verden. Faktisk ejer han ikke et Naalehoved. Den virkelige Herre over det nærværende og det tilkommende stiller ikke nær saa haarde Fordringer til sine Tjenere. Han gør dem til Herrer over Verdens Godser, ogsaa naar de som St. Franciskus intet ejer, og frie som Konger, ogsaa naar de vansmægter i Fængsler. Deres Fordringsløshed er deres Herredømme, og deres Overensstemmelse med Guds Vilje deres Frihed.

Det Slaveri, som Mammons Træl maa døje, har Hugo von Hofmannsthal skildret i »*Det gamle Spil om Enhver*« i Mammons egen Skikkelse. Hvorledes den kongelige Frihed viser sig for Guds Børn i et ideelt Ordensliv, viser R. Hugh Benson, hvor han i »*By what Authority*« lader Margret Torrydon fortælle om Nonneklosteret: *Alt var saa stille; det syntes stundom at være, som om Jorden var en Drøm, og vi vandrede i Paradiset. Stundom i den store Tavs-
hed, naar vi intet Ord havde talt og intet hørt undtagen til Guds Pris, kunde det synes som om, at kunde vi blot være tavse lidt længere og lidt dybere, ogsaa i vore Hjerter, da skulde vi høre dem tale i Himmelen, høre Harperne og Frelserens bløde Fodtrin.*«

Della Robbia.

Vær hilset, Du, vor Moder huld!

*Naar jeg dig ret betragter,
 Maria, min Kærlighed,
 Da viger de mørke Magter
 For Skabningens Herlighed,
 Som straal'er i dig, helt ren og klar,
 Som slet ingen Lyde fordunklet har.*

*Din Kappe er Himlens Bue,
 Som smykkes af Stjerner's Skær,
 Din Pande er Maanens Lue,
 Som vidner for fjæ'rn og nær:
 Her findes en Verden saa ren og klar,
 Som slet ingen Lyde fordunklet har.*

*Med Jesus i dine Arme
 Du staar over Tidens Strøm
 Og hvisker med stille Varme:
 Dens Ondskab er kun en Drøm.
 Du bringer en Morgen saa ren og klar,
 Som slet ingen Lyde fordunklet har.*

Danske Kvinders Retsstilling.

Vi takker Dommerfuldmægtig H. Højris, fordi han har overladt os denne sin Tale, der giver en kort og dog omfattende Frenstilling af Kvindens Stilling i Danmark; vi gengiver den lidt forkortet.

Mennesket er et socialt Væsen — Kvinden er et Menneske, altsaa er Kvinden et socialt Væsen. Denne Sylløgisme synes indlysende, men mange har vanskeligt ved at fatte den, navnlig i ældre Tid.

De vilde i Afrikas Indre anser Kvinden for et til al Slags Arbejde velegnet Væsen, og en stor Del Mænd i civiliserede Lande anser og har navnlig anset Kvinden for et fornøjeligt Tidsfordriv, en morsom lille Dukke at lege med, et Væsen, som ikke skulde blandes ind i noget som helst alvorligt og fremfor alt holdes uden for Samfundsspørgsmaal.

Den tredje Opfattelse er den kristne.

Disse forskellige Opfattelser har sat dybe Spor i forskellige Tidens og forskellige Landes Lovgivninger. Juraen afspejler den til enhver Tid værende Kultur- og Livsopfattelse. Den opstaar i og af Livet, som det leves i Samfundet, den dannes, opbygges Sten for Sten af selve Livet, og det er det interessante ved Juraen.

Inden for Juraen sonderer vi først mellem Privat Ret og Offentlig Ret. Privatretten ordner Retsforholdene mellem Samfundets Medlemmer indbyrdes, Gældsforhold, Myndighed, Arv, Ansvar for Aftaler og Retsbrud, Ægteskabs Indgaaelse og — desværre Opløsning, som man kalder det. Den offentlige Ret ordner Forholdet mellem Staten, Samfundet paa den ene Side og den enkelte, det enkelte Samfundsmedlem, paa den anden Side, f. Eks. Retspleje, Strafferet og Statsret.

Medens der inden for den første Gruppe, Privatretten, næppe mere her i Landet kan paavises noget betydende Omraade, hvor Kvindens Stilling afviger fra Mandens, saa vil det vise sig, at der paa den offentlige Rets Omraade fremkommer forskellige Situationer, hvor Kvindens Retsstilling er en noget anden end Mandens.

Vi vil først se paa den mindst interessante Side: Privatretten. Her er sket en stor Udvikling i de nordiske Lande siden 1880, da den første Lovgivning om gifte Kvinders Selverhverv begynder. Nu er det ikke min Mening i al Almindelighed at drøfte Berettigelsen af Spørgsmaalet om gifte Kvinders Selverhverv. Det er overflødigt, da dette Selverhverv ofte er nødvendigt som Følge af de bestaaende Samfundsforhold. Ændringer i Privatretten sker altid som Følge af Ændringer i Samfundstilstandene.

Naar disse Tilstande er, som de var her i Landet blot for nogle Hundredaar siden, hvor Slægtsfølelsen var det altovervejende i Samfundet, Staten var bygget paa Stænder, Stænderne igen bygget af Slægter, Slægterne af Familier, som lever deres eget Liv, producerer egne Livsfornödheder, ja, saa er det en helt anden Retsorden, der tiltrænges.

Vanskelighederne kommer frem, naar Samfundstilstandene ændres, Stands- og Slægtsfølelsen slappes eller sprænges, og de enkelte, saavel Kvinder som Mænd, bryder ud af de gamle Rammer. Her vil Overgangstiden bringe Uretfærdighed. Lovgiverne har ikke forudset disse Tilstande og derfor ikke lovgivet herfor. Denne Overgangstid markeres af Lovene af 7. Maj 1880 om gifte Kvinders Selverhverv, af Lovene af 7. April 1899 og 18. Marts 1926 om Formueforholdet mellem Ægtefæller og Ægteskabets Retsvirkninger.

Loven af 1880 skyldes en bestemt Begivenhed, som satte Sindene i Bevægelse. En Landmand maatte gaa fra sin Bedrift, Familien flyttede til Byen, og for at eksistere paabegyndte Konen en mindre Pensionatsvirksomhed. Det begyndte at lysne for Familien. Men saa skete Katastrofen: Manden gik ud og gjorde Gæld, Kreditorerne meldte sig og søgte Fyldestgørelse i Hjemmets Indbo og Inventar, som var holdt oppe og etableret ved Konens selverhvervende Virksomhed. Reglen om, at Manden var raadig over Fællesboet, og at Fællesboet derfor hæftede for hans Forpligtelser, var naturlig under ældre Samfundsforhold, men her kunde alle se, at der var noget galt. Lovgivningen indhentede hurtigt det forsømte. Endnu Loven af 1899 var en mærkelig Sammenblanding af forskellige Synspunkter, der har voldt mange juridiske Studenter Hovedbrud; men til Gengæld er Loven af 1926 helt igennem bygget paa Princippet om Ligestilling. Den blev efter mange Diskussioner vedtaget enstemmigt i Rigsdagen. Loven nævner næsten ikke Ordene Mand og Hustru, men benytter alene Udtrykket: Ægtefællerne.

Hertil kommer Myndighedsloven, som fastslaar, at Forældremyndigheden over Ægtebørn tilkommer Ægtefællerne i Forening. I tidligere Tid var Mandens Afgørelse suveræn, og det er fremdeles Tilfældet i mange fremmede Lovgivninger. Jeg tror ikke, den Ændring, der her er sket, har haft nogen som helst praktisk Betydning. Den Diskussion, som har været ført om dette Spørgsmaals Løsning, har været ret ørkesløs.

Selvom det vel i det overvejende Antal af Tilfælde er Manden, som træffer Bestemmelsen og bør træffe Bestemmelsen — det er simpelthen noget, som enhver gift Kvinde har Ret til at vente af sin Mand, at han skal gøre — saa vilde det efter min Mening være trist, om denne Bestem-

melsesret — eller Bestemmelsespligt — skulde afstives ved Lovregler, som automatisk ogsaa gjaldt de unormale Tilfælde, hvor Manden svigter sine naturlige Opgaver.

Paa et specielt Omraade er Mandens Overvægt bevaret i Lovgivningen, nemlig Værgemaalsretten, d. v. s. Retten eller Pligten til at disponere over Barnets Formue. Ogsaa her er vi inde paa noget, som nærmest kun har theoretisk Interesse eller Interesse som Programpunkt. Saa længe begge Ægtefæller lever, er det yderst sjældent, at der er en Formue at bestyre for Barnet.

Selv den i næsten alle Lovgivninger gældende Regel om, at en gift Kvinde ikke gyldigt kan kautionere for sin Mands Gæld, er opgivet i dansk Ret, vistnok uden at dette har medført nogen som helst Slags Ulemper.

Inden vi forlader det privatretslige, maa jeg blot nævne, at ugifte Kvinders og Enkers Retsstilling fra gammel Tid har været næsten ganske den samme som Mænds. De mange Problemer, som har beskæftiget Sindene i den sidste Menneskealder vedr. Kvindens Retsstilling inden for Privatretten, synes herefter at være løst.

Gaar vi nu over til offentlig Ret, stiller Forholdene sig noget anderledes. Allerede Romerretten stillede sig vidt forskelligt, eftersom det drejede sig om Privatret eller offentlig Ret. Medens Kvindens privatrettlige Stilling i det væsentlige var den samme som Mandens, saa gjaldt den Regel, at Kvinder var udelukkede fra enhver Form for Deltagelse i det offentlige Retsliv.

Ved en Lov af 1921 bestemtes det her i Landet, at Kvinders Adgang til Embeder og Stillinger er den samme som Mænds, alene bortset fra gejstlige og militære Stillinger og Embeder.

Lov om offentlig Forsorg gjorde en væsentlig Tilføjelse til den tidligere gældende Regel om, at Manden ubetinget over for det offentlige er pligtig at forsørge sin Hustru, saa længe Ægteskabet ikke er endelig ophævet, nemlig: at der nu ogsaa paahviler Hustruen en Pligt til at forsørge sin Mand, medmindre hun kan betragtes som forladt af denne, eller der er opnaaet Separation eller Skilsmisse.

Et andet vigtigt Punkt er Lønningslovene. Der har været megen Diskussion om Spørgsmaalet: Lige Løn for lige Arbejde. Det lyder saa bestikkende og er for en liberalistisk Opfattelse saa selvfølgeligt. Arbejdet er en Handelsvare, som skal lønnes efter Markedets sidste Pris paa en saadan Vare. Samfundsmæssigt set er denne Løsning, som alle den økonomiske Liberalismes Løsninger, imidlertid daarlig. Den begunstiger de enlige, de barnløse. Den er uretfærdig, idet den straffer Familieforsørgerne, specielt dem

med de mange Børn. Vi savner i dansk Lovgivning tilstrækkelige Regler til Supplering af Løn efter Forsørgerbyrdernes Størrelse, hvilket er en stadig Stimulans til Børnebegrænsning, denne Pest, hvis Angreb paa Samfundet vi daglig ser tage til.

Det maa beklages, at vi ikke har Regler svarende til f. Eks. de belgiske om allocations familiales. Disse Regler gaar i Korthed ud paa følgende: Af den for den enkelte Bedrift fastsatte Lønningsmasse holdes en vis Procentdel tilbage, og denne Lønningsandel bruges til efter ganske bestemte Regler at supplere først Lønnen for gifte, dernæst tillige Lønnen for dem, som har Børn at forsørge, og det i Forhold til Børnenes Antal.

(Sluttet.) *H. Højris.*

Den katholske Kirke i Polen.

Der gives Folk, som i Aarhundreder har gaaet Korsvejen for deres Religion og alligevel holdt fast ved den. Til disse Nationer hører ligesom det irske Folk i det vestlige Europa det polske i det østlige. Allerede i det 8. og 9. Aarh. kom Kristendommen til det nuværende Polens Omraader, dels fra Byzanz dels fra det frankiske Rige, og blev i 966 under Hertug Mieszko Statsreligion. Ligesom Martyrkonger i de nordiske Lande, der iøvrigt paa denne Tid sendte mangt et Vikingehold til deres sydøstlige Nabo, beseglede den kristne Tros Indførelse, saaledes blev det i Polen Benediktinerbiskoppen og Martyren St. Adalbert af Prag, der fuldendte Landets Kristning. Den unge, ideale, næsten romantisk anlagte Biskop, der først vilde kristne Bøhmens hedenske Folkefærd, og da det ikke straks førte til Maal, trak sig tilbage og blev Munk, afsluttede sit Liv med at forkynde Christi Lære for Vender, Polakker og de hedenske Prøjsere og dræbtes i 997 i Tenkitten ved det Frische Haff. I de følgende Aarhundreder stod det katholske Polen paa Grænsevagt mod Skismaet i Øst og kristnede saanmen med Tyskordenen de hedenske Litauere og Prøjsere.

Paa Reformationstiden modsatte Sigismund I (1506—48) sig med Held den ny Tros Indtrængen i hans Lande. Først under hans Efterfølger Sigismund II (1548—72) havde Lutheranere, Calvinister og bøhmiske Brødre en Del Frengang, der dog blev hæmmet ikke mindst ved Reformatorerne indbyrdes Splittelse, Hæresiens ældgamle Kendetegn, som end ikke flere Synoder kunde borttage fra den nye Bevægelse. Modreformationen satte saa særlig kraftig ind under Ledelse af den fromme, glødende begejstrede

Biskop Hosius af Ermland, der ikke blot var en stor Taler og Forfatter, — hans »Confessio catholicae fidei« fik i hans Levetid 30 Oplag, — og en stor Protektor af Ordenslivet, — Jesuiterne kom under ham til Landet og spillede siden en stor Rolle ved Forsøget paa at vinde Sverige tilbage for den katholske Tro, — men ogsaa en personlig from Mand, hvis Yndlingsbøn, »Herre, bliv hos os, thi Aftenen falder paa« endnu kunde høres fra den døendes Læber.

Polen har haft mange Helgener, deriblandt to, som faldt for Skismatikeres Haand: den ene Ærkebiskop Josaphat († 1623), den anden Andreas Bobola, der af Pius XI fik Navnet: Kirkens største Martyr.

Den salige Bobola blev født i 1592 og traadte som tyveaarig ind i Jesu Selskab. Snart blev den unge nidkære Adelsmand en »Sjælejæger«, som hans Fjender sagde; som Vandremissionær omvendte han hele Landsbyer til den sande Tro. 1657 overfaldt Kosakker Byen Pinsk, hvor Bobola opholdt sig, det lykkedes ham at flygte til

den lille By Janow, hvor Fjenderne dog indhentede ham og beredte ham en frygtelig Død. De begyndte først at prygle løs paa ham med deres Knuter, derefter bandt de hans Hænder til to Heste og slæbte ham saaledes til et Hus, hvor deres Tortur fortsattes. Først blev han skalperet, derefter udskar de paa hans Skulder og Ryg Formen af en Messehagel, de slog ham i Ansigtet, skar hans Næse og Øren af og rev Tungen ud af Munden paa ham, saa spændte de til sidst deres Offer fast til Loftet med Hovedet nedad. I flere Timer hang han der og kæmpede med Døden, til Kosakernes Anfører gav ham Naadestødet,

Den grusomste og blodigste Uretfærdighed overgik den

St. Johannes' Cathedral i Warszawa.

polske Katholicisme dog efter Rigets 3 Delinger i Slutningen af det 18. Aarh., som underlagde Polens største Del det intolerante, orthodoxe Rusland. Den vantro og umoralske Katharina II tvang med de mest hensynsløse Midler sine Undersaatter til Frafald. Hvilken Sum af Uret, Tortur

Vor Frue af Czestochowa.

og Grusomhed man staar over for her, kan man ane, naar man læser, at der paa hendes Tid blev tvunget 10 000 Sognekirker, 150 Klostre og 8 Millioner Katholiker til Frafald i alt Fald udadtil. Forfølgelsen blev især under Nikolaus I hensynsløst ført videre, hvad der ogsaa gav Anledning til Folkets Oprør, der blev kvalt i Blod og med saa barbariske Midler som f. Eks. levende Begravelse.

Efter at Verdenskrigen havde befriet Landet, kunde ogsaa

Polens gamle Tro friere udfolde sig. Herom nogle faa Eks. Kardinal Hlond, Polens Primas, fremmer især de sociale Bestræbelser, som knytter sig til vor Hellige Faders Encyklika »Quadragesimo anno«. Han har udnævnt et »Socialt Raad«, som skal befordre Studier i denne Retning. Ogsaa de katholske Arbejderforeninger stiller sig i den

Christi Legems Procession i Warszawa.

social-katholske Genopbygnings Tjeneste. Deres Forbund har ca. 20 000 Medlemmer fordelt over 230 Foreninger. De katholske Kvinder er organiserede i den »Katholske Kvinde-Aktion«, som har ca. 31 000 Medlemmer fordelt over ca. 300 Sogneforeninger. De udgiver et særligt Ugeblad »Unionen«.

Den katholske polske Presse er af forholdsvis nyere Dato, idet den byggedes op i Løbet af de sidste 12

Aar. Man har grundlagt en Pressekommission under Kardinal Kakowskis Direktion. Særlig tager man sig af Ugebladene og Kirkebladene. I Posen redigerer Mgr. Klos den »Katholske Fører« (Oplag 200000). »Den ubesmittedes Ridder« udgives af Franciskanerne (Oplag 750000). Tilsammen har alle Tidsskrifter et Oplag paa 1,500000. Ogsaa for Mindretallene gives der en katholsk Presse paa ruthenisk, tysk, ukrainsk. Som en stor Mangel føles det, at man ikke ejer et stort katholsk Dagblad, og den katholske Aktion har med Iver taget sig af Sagen.

En stor Tanke blev udløst, da det nye katholske Universitet i Lublin blev grundlagt i 1918. Det omfatter 4 Fakulteter: Theologi, Filosofi, Civilret og Kirkeret og siden 1922 ogsaa en økonomisk Afdeling. 1927 bragte det theologiske og kanoniske Fakultet Retten til at dimittere. I det sidste Aar var ca. 900 Studenter indskrevet. Dette katholske Universitet staar under Biskopperne. For at kunne drive det holdes der hver Pintsemandag en offentlig Kollekt i alle Polens Kirker. Theologiske Fakulteter eksisterer iøvrigt rundt omkring ved Statens Universiteter saasom i Krakow, Warszawa, Lwow etc. Man har ogsaa en katholsk Arbejderhøjskole, som grundlagdes i 1926 i Hovedstaden.

Kendt er Polakkernes Andagt til Guds Moder, hvis nationale Helligdom i Czestochowa hvert Aar besøges af ca. 1 Million Pilegrimme, især i August og September. Den »sorte Madonna«, et smukt Gudsmoderbillede af byzantinsk eller italiensk Oprindelse, kom allerede saa tidligt som 1382 til Cz. og har siden været æret af det fromme Folk, især i truende, farefulde Tider. I Svenskekrigene (Gustav Adolph) var hun saa at sige Anføreren under Folkets Rejsning mod Fjenden. Ligeledes bad hele Folket med Inderlighed til »Regina Poloniae« da Bolchevikerne i 1920 var ved at erobre Landet, og det tilskrives denne »Polens Dronnings« Forbøn at »Miraklet ved Weichselfloden« skete, som reddede Polen fra Sovjets Kløer. (Sluttet.) —z.

Manden, som elskede Negrene.

Gennem sine Arbejder har Arnold Lunn erobret sig en Plads ved Siden af Chesterton. Nu lærer vi ham for første Gang at kende som Helgeners Biograf.*) Han siger selv: »Der var engang, da jeg troede, at Helgenerne skulde værdsættes efter en filantropisk Standard, og forudsat, at en Hel-

*) Arnold Lunn: »A Saint in the Slave Trade. Peter Claver.« (266 S.) 6 sh., 1935. Sheed & Ward, London.

gen elskede Menneskeheden, var det lige meget, om han elskede den som Katholik, Protestant, Buddhist eller selv som Rationalist. Blev ikke John Stuart Mill beskrevet som »Rationalismens Helgen«?« William James indgav ham den Ide, at katholsk Hellighed blev ødelagt ved dens Overdrivelser. Saa skete der noget afgørende: »Fornuften førte mig til Kirkens Tærskel, men den endelige Impuls, som førte mig over Tærskelen ind i Helligdommen, blev givet mig af Pater Martindale gennem hans Bog: »Hvad er Helgener?« Jeg husker det Indtryk, det gjorde paa mig at læse hans Skildring af en Mand, som jeg aldrig tidligere havde hørt om, en vis Peter Claver, som arbejdede blandt Negrene. Et vidunderligt Arbejde, bedømt selv ud fra en ren filantropisk Standard. — I andre Henseender syntes han at indeslutte i sig alle de Sider af katholsk Hellighed, som vore moderne Menneskevenner hader mest. For Eks. praktiserede han den mest forfærdende Strenghed. Mon der her ikke skulde være en indre Sammenhæng mellem »Overdrivelserne og de Resultater, som i kraftfuld Filantropi saa langt overgaar de rent verdslige Reformatorens Anstregelser?« Paa denne Maade kom Lunn til at skrive ovennævnte Bog, hvoraf vi bringer en Prøve. »Jeg vil ikke alene forsøge at genfortælle den vidunderlige Historie, som Peter Clavers Liv er, men jeg vil ogsaa forsøge at diskutere de mere menneskelige Sider, som denne særlige Helgentype besidder.« Herved opstaar flere Problemer, som behandles baade grundigt og aandfuldt.

I Begyndelsen af det 17. Aarhundrede var Cartagena i det karibiske Hav Hovedmarkedet for den nye Verdens Slavehandel. Naar en ny Skibsladning Slaver ankom, blev der Liv i Havnen.

Lad os iagttage disse Negre, naar de gaar fra Borde. De kommer ned ad Landgangsbroen, et hjælpeløst Billede paa haabløs Elendighed, halvdøde af Sult, halvt sindssyge og vanvittige af Hjemve. I 3 Maaneder har de siddet lænkede under Dækket i en saa grufuld Luft, at ingen hvid Mand kan stikke Hovedet ind til dem uden at besvime. De har gennemgaaet enhver tænkelig Form for baade legemlig og aandelig Brutalitet. Mange er døde undervejs, og de, som har overlevet Rejsen, er halvdøde. De har ladet alt tilbage: Hjemmet, Friheden, Familien, og har intet at haabe.

Pludselig bliver den nysgerrige Skare af Tilskuere skubbet til Side, og en lille Mand med en stor Kurv fuld af Frugter, Tobak og Forbindstoffer baner sig Vej frem. Hans Ansigt straalere, da han nærmer sig Negrene. Han spilder ikke Tiden, men begynder straks at arbejde. Hans første Arbejde er at døbe de Døende og derefter at vaske de Syge og give dem Mad. Og naar han skal til at gaa fra Negrene, samles de omkring ham, og deres Taknemmelighed giver sig Udslag i gribende Demonstrationer.

Den Forgudelse, som Peter Claver var Genstand for fra Negrenes Side, var noget, som han ikke kunde købe sig

til for Tobak og Frugt. Han vandt heller ikke deres Hjerter ved at forsøge paa at vække deres Harmé imod deres Undertrykkere, for som andre Helgener kunde han elske de Undertrykte uden at hade Undertrykkerne. Han talte ikke til dem om de onde Tider, de havde udstaaet, men om de slette Ting, de havde gjort. Han forsøgte snarere at fremkalde Angerens Taarer hos dem over deres Synder end Selvmedlidenhedens Taarer over deres Sorg. Ja, han viste endog disse Slaver, at de burde være taknemmelige for de Lidelser, som de nu var Ofre for. Ophøjet Dristighed! Lidelser, fortalte han, var en Velsignelse og virkede paa Synd ligesom Medicin paa Sygdom. »Salige er de, som sørger«, var den Tekst, ud fra hvilken han prædikede.

Og dog var St. Peter Claver ikke Forløberen for den Type af Præster, som Bernhard Shaw satiriserer over, den Type, som fremskynder den Fattige til at »hæve Blikket mod de himmelske Ting og ikke imod Handelsunioner og Socialisme«. Hvis han levede i vor Tid, vilde han ikke være interesseret i Handelsunioner og Socialisme. Han vilde ikke udtale sig om sit Syn paa disse Ting af den gode Grund, at han ikke vilde have noget Syn derpaa at udtrykke. Han beskæftigede sig med Menneskene, ikke med Tidens sociale Institutioner, hans Liv var ikke viet til sociale Reformere, men til at frelse Sjæle.

Velsignet er de, som sørger, velsignet er de, som lider enhver Ondskab, som Menneskehjerne kan udfinde, for disse legemlige Lidelser kan være et Redskab, der befrijer fra Synden. Verden, fortsætter St. Peter Claver, kan ikke byde jer noget. Den kan ikke borttage eller befri jer fra jeres Lænker. Men i den Verden, som venter jer, kan jeg love jer Guds Søns straalende Frihed.

Disse Udtalelser blev ikke modtaget med Piben eller Stenkast, og at det ikke kom til fjendtlige Demonstrationer var ikke, fordi Negrene var for fejge til at udslynge deres indignerede Misbilligelse. Tværtimod flokkedes de om St. Peter Claver og tiggede og bad ham om at komme igen. Og han kom igen. Og han fortsatte med at komme i nogle og fyrretyve Aar. Jeg gad vide, hvor mange af vore moderne Menneskevenner der vilde have vundet disse Negres tilbedende Kærlighed.

Hvis vore moderne sociale Reformatorer blev hensat til disse Dages Cartagena, vilde de have sympathiseret stærkt med Negrene og kunde have lavet beundringsværdige Udkast til Opdragelsesmetoder og til at hæve disse Folks sociale Standard. Men de vilde have fundet det betydelig vanskeligere at simulere Hengivenhed for dem som Mennesker. For se, allerførst saa lugtede de — og det er saa vanskeligt at elske Folk, som lugter.

Men Pater Claver faldt det slet ikke vanskeligt at faa dem til at tro paa, at han i timevis havde drevet omkring i Havnen for ikke at miste et eneste kostbart Øjeblik til at gøre deres Bekendtskab i. Det første Glimt af Slaveskibet gav ham omtrent samme gysende Fornemmelse, som Brudgommen føler, naar han fra Kajen ser Skibet med hans Brud om Bord nærme sig. Han lik dem til at tro alt dette, fordi han selv troede derpaa.

Han gav sig heller ikke til at udtrykke sine personlige Følelser for dem. Han fortalte dem om en, hvis Kærlighed til dem var uendelig, og hvis Medfølelse var ubegrænset. Han talte med en saadan Overbevisning, saa det Mirakel, han bad for, aldrig udeblev. De stakkels Udstødte faldt paa deres Knæ, og gennem et Taareslør tilbad de den Gud, som havde skabt Slavehandlerne i sit eget Billede, tilbad den samme Gud som den hvide Mand, der havde revet dem bort fra Hjemmet, tilbad den samme Gud som det dyriske Menneske, der havde behandlet dem som Dyr. Gud var alt dette, men han var ogsaa Pater Clavers Gud.

Pater Claver akcepterede Slaveriet som en integrerende Del af det sociale System; det var Slaven, ikke Slaveriet, han ønskede at reformere. Reformatorerne kan klart klassificeres i dem, som forsøger at forandre Mennesket, og dem, som forsøger at forandre Institutionen. Som vi har set, beskæftigede Claver sig kun med Mennesket. Dette var hans Kaldelse, og der er andre Kaldelser, for Verdens langsomme Forbedring skyldes ikke alene Pater Claver, som elskede Slaverne, men ogsaa Wilberforce, som hadede Slaveriet.

Der er ingen Fare for, at den moderne Verden undervurderer Betydningen af at forbedre et Menneskes Omgivelser, for vi er alle sammen travlt beskæftigede med at opbygge det nye Jerusalem med Torvehaller, Slum-Bevægelser og 5-Aars Planer. Vor Vanskelighed ligger i at huske, at Staten er til for Menneskene, og ikke Menneskene for Staten, og Faren for os ligger i at tabe Mennesket af Syne paa Baggrund af Middeltal og Sundhedsstatistikker. Og af denne og mange andre Grunde har St. Peter Claver særlig Bud til den moderne Verden.

Ved A. P.

NYE BØGER.

P. W. Roche S. J., Barnets Bøn til Jesus. Aarhus, 1935, Jesu Hjertes Budbringer 60 S., Illustr. indb. 1 Kr.

Jylland udgiver katholske Børnebøger! Næppe har vi hørt om Præstemødet i Horsens d. 30. April, hvor Udgivelsen af en Bønebog for Ungdommen staar paa Programmet, før vi allerede bliver præsenteret for en færdig

lille Bønnebog for de alleryngste. Bønnerne i den lille fikse Bog, en billig og smuk Gave til Børn, »er anlagt paa at lære Barnet at bede.« P. Roche vilde give rytmiske Bønner, der dog ikke blev til Vers, som let bliver til Japperi. »*Rythmen gør, at Bønnernes Udseende, bogstaveligt talt, kan blive tiltalende. Der er ikke noget skræmmende, tungt, lektieagtigt ved de korte, uregelmæssig trykte Linier, man faar straks Lyst til at gaa i Gang med dem. Hver Linie er en afsluttet Tanke, klar og ligetil, og i et Sprog, der er inderlig naturligt, frit for Opstyllthed, men ogsaa frit for det, der er endnu værre: søgt Barnlighed.*« Vi giver den lille Bog en varm anbefaling og beklager kun, at vi, paa Grund af dens sene Fremkomst, ikke har kunnet henlede Opmærksomheden paa den før den Hvide Søndag. Men Bogen gør i øvrigt Nytte hele Aaret rundt. —z

Thomas von Aquino: Summe der Theologie, Bd. II. Die sittliche Weltordnung. Udg. af J. Bernhart, Leipzig, 1935. A. Kröner LXXiv. — 524 S., indb. RM. 4.

Det er glædeligt, at de mange billige tyske Bogudgaver, som fylder Boghandlernes Vinduer, ogsaa kommer Værker som Thomas' Summa til Gode. At dette andet Bind af den paa tre Bind beregnede Udgave kan regne med særlig Interesse, er utvivlsomt. Det behandler jo med fyldige Forklaringer Ethikens Grundlæggelse: Menneskets Bestemmelse, Maal og moralske Fuldkommengørelse gennem Stræben efter Dyd. Thomas giver her sine berømte Oversigter over Viljes- og Følelseslivet, over Lidenskaberne, Grundsætningerne for moralsk Handeln, over Synd og Lov og Overnaturens Kræfter. Bogen forudsætter ganske vist, at man behersker de sproglige Nydannelser, Forfatteren holdt for nødvendig; men har man tilegnet sig dem ved Hjælp af de medfølgende Forklaringer, kan Resten ikke være saa svær. —z.

Bøger for Præster.

Den Hellige Stols Forlægger Marietti i Torino har tilsendt os nogle Værker, som har Betydning for Theologer: *P. Thomas Villanova Gerster, Jus Religiosorum* 1935 (XII-334 S.) L. 15. Bogen karakteriseres ved de to Ord: kort og klar. — *Ivo Benedetti, Ordo judicialis processus canonici instruendi* (Pro curiis et tribunalibus diocesanis) 1935, (166 S.) L. 8. Forfatteren, som er Sagfører ved den Hellige Romerske Rota, har her givet alle, der har at gøre med den Slags Processer, en yderst nyttig Hjælpekilde. — *P. Serraphinus a Loiano O. M. Cap. Institutiones Theologiae Moralis Vol. I.* (VIII — 492 S.) 1934, L. 20. Efter at Forfatteren gennem 30 Aar havde undervist i Moraltheologien, lod han sig bevæge til at udgive disse Institutiones, som

skal træde i Stedet for P. Gabriel De Varcenos *Kompendium*. En rig Viden og lang videnskabelig Erfaring ligger til Grundlag for Bogen. — P. *Marianus De Lama O. S. A., S. Augustini Doctrina de Gratia et Prædestinatione* 1934 (VIII — 156 S. L. 8. Baade Citatvalg og Anmærkninger egner sig udmærket til at indføre i Forstaaelsen af Augustins Lære. De spanske Citater burde have været oversat. S. 111 skal det i Stedet for *ullo modo* hedde *nullo modo*.

A. P.

George Seldes. The Vatican: Yesterday — Today — Tomorrow. Harper & Brothers Publishers, New York and London 1934. 17 sh.

Bogen, endskønt skrevet af en Protestant, røber stor Højagtelse for den katholske Kirke. Den er et Eksempel paa, hvordan tørre Lovbestemmelser (*Codex Juris Canonici*: den kirkelige Lovbog) kan gøres interessante. Det, der er skjult bag Lovbogens Latin, drages frem, skildres paa et meget let forstaaeligt Engelsk, udsmykkes med levende Skildringer af virkelige Begivenheder og forøger enhver uhildet Læsers Kærlighed til Kirke og Pavedømme.

Kapitlerne om Index over de forbudte Bøger, Vatikanet og de krigsførende Nationer, den katholske Kirke og de protestantiske Kirker, Lateranpagten og Tiden derefter m. m. giver Masser af Oplysninger. P.

Dr. Josef Müller: Das sexuelle Leben der Völker. 3. Opl. 1935. Paderborn, F. Schöningh, 397 S., R. M. 7.

Om det Emne, som Titlen anslaa, gives der et Utal af Bøger, ikke mindst i vor Tid. Men lige saa dybt som dette Problem griber ind i saavel Individets som Folkenes Liv, lige saa svært er det at sigte de Theorier og Fremstillinger, der hviler paa en ganske forkert Verdensanskuelse og derfor giver et forkert Billede af Kærlighed og Kyskhed, af Ægteskab og Familie, fra de faktiske Forhold og de paa Naturloven hvilende, uhildet samlede Kendsgerninger. Forfatteren til denne Bog byder os en Oversigt over disse vigtigste Kendsgerninger vedrørende Natur- og Kulturfolkernes seksuelle Liv. Man maa være glad for den, naar man ved, hvor svært det er selv at samle paalidelige Fakta, som kan bruges i den daglige Diskussion. Gennem 30 Aar har J. Müller beskæftiget sig med og ordnet dette Materiale og overleverer nu ved denne Nyudgave det bedste af sit Forskerarbejde til Efterverdenen. Beklageligt er det, at den gamle Forfatter kun i ringe Grad kunde tage W. Schmidts, Koppers og andre Lærdes Forskningsresultater med. Men ogsaa i sin nuværende Form yder Bogen værdifuld Hjælp, og Gang paa Gang overraskes man under Læsningen af den Erkendelse, at Naturloven er dybere indgroet i Menneskenes Hjerter, end man anede.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Orgelkoncert i St. Ansgars Kirke.

Til Roskilde-Organisten Alphonse Kerckhoffs Ros maa man sige, at han, naar der kaldes paa ham — ja ofte endog af egen Drift — altid er villig til at stille sin Kunst til Godgørenhedens Disposition. Som nu f. Eks. ved Orgelkoncerten i St. Ansgars Kirke den 24. April til Fordel for uformuende katholske Børns Ferieophold — et i Sandhed smukt Formaal. Desværre var den i alle Henseender lødige Koncert meget daarligt besøgt. Programmet bød bl. a. paa Kompositioner af J. S. Bach, hvoraf særlig Pastorale i F-Dur lød prægtigt. Ogsaa Koncertsangerinden Ragna Schack medvirkede og bidrog med sin skønne Stemme til yderligere at forhøje Glæden hos de mødte.

Fru Sigrid Undset i Danmark.

Som Aviserne kunde fortælle, har den berømte Forfatterinde opsøgt sit Barndomsland for at finde Hvile ovenpaa alle de Anstrengelser, hendes Stilling og Arbejde kræver. Saa fristende det vilde være at bede Fru Undset om et Bidrag — »Kun i den katholske Presse fremkommer der nu og da en Udtalelse af hende,« siger »Dagens Nyheder« — vil vi end ikke gøre Forsøg paa at bryde Fruens Friefred. Vi ser af »St. Olav«, at hun heller ikke kunde faa Tid til at overvære St. Olavs Forbundets Generalforsamling i April, hvor hun blev genvalgt som Formand, og forstaar alene deraf hendes Trang til Hvile. Vi ønsker oprigtigt, at Fruen maa finde den fornødne Rekreation. »Dagens Nyheder« siger i ovenfor nævnte Omtale:

»Lige siden sit Italiensophold følte hun sig stærkt draget mod Katholicismen. Men det kom først rigtig til Frembrud hos hende, da hun skrev sin Kristin Lavransdatter og selv rejste rundt i Norge for med sin sædvanlige Grundighed at se det, hun vilde beskrive, med egne Øjne. Hun vendte tilbage til sit Hjem som Katholik.«

FRA DEN VIDE VERDEN.

Ved Marias Helligdom for Verdens Fred.

En vældig Hær af Pilegrimme er fra Alverden strømmet til Lourdes, deriblandt ogsaa mange Repræsentanter for Europas katholske Fyrstehuse, ca. 70 Ærkebiskopper og Biskopper og næsten 3000 Præster. Belgiens Konge havde sendt en hel Waggon Blomster til Grottens Udsmykning. Torsdag d. 25. April Kl. 11,40 blev Kardinallegaten E. Pa-

celli højtidelig modtaget i Lourdes. Man lagde Mærke til, at der var udkommanderet fransk Militær til Modtagelsen, og ikke blot Biskoppen af Lourdes, Gerlier, men ogsaa Departementets Præfekt og Korpskommandanten Robert bød Pavens Gesandt Velkommen. I sit Svar betegnede Kard. Pacelli som de religiøse Festligheds Maal: Fredens Velsignelse for den lidende Menneskehed. Kl. 15 fandt Aabningshøjtideligheden Sted i Rosenkranskirken, hvor Kardinalen atter tog Ordet og under Henvisning til, at der nu uafbrudt gennem tre Dage skulde læses hellige Messer, og at dette skete i Lourdes, henvendte sig til Byen: *»Du bliver i Sandhed til hele den katholske Verdens hellige Golgatha, paa hvis Top Christi Kors rejser sig, og hvor der, i ensom Storhed, som der ikke findes Mage til, staar Maria, Moder og Mø, vor mægtige Midlerinde, ved hvis Forbøn det bliver givet os, derom er vi overbevist ligesom den hellige Fader, at se Fredens guddommelige Regnbue straae over dig, den ubesmittet Undfangnes By, over Frankrigs Bjerge og Høje, Dale og Sletter, over alle Europas Folk og hele Verden.»* Efter Talen celebrerede Kard. van Roey den første af Triduets hellige Messer.

Efter at Torsdagen var blevet afsluttet med en »Hellig Time« i Rosenkransbasilikaen, begyndte Fredagen, det eucharistiske Korstogs Dag, med Uddeling af talløse Kommunioner. Om Formiddagen saas store Grupper af franske og udenlandske Børn i smukke Dragter med deres Bannere syngende drage til Grotten, hvor de først gik Korsvejen, overværede Messen og modtog den hellige Kommunion. Biskoppen af Lourdes opfordrede dem til Bøn for Verdens Fred. Kl. 11 holdt Kard. Pacelli i den overfyldte Rosenkransbasilika en Prædiken for Præster, som den hellige Fader havde lagt ham det paa Hjerte. Verden var udsat for frygtelige Storme, og der førtes en forbitret Kamp mod Kristendommen. Men Kirken ejede de helligste Vaaben i Eucharistien og Bønnen. Vilde Præsterne erobre Verden, da maatte de stræbe efter at blive som Christus, idet de betragtede det Eksempel, som Christus og hans hellige Moder gav dem: Martyrernes Styrke, Bekendernes Lys, Jomfruernes Renhed. Kl. 15 holdt Kard. Binet Pontifikalmessen som overværedes af ca. 60 Biskopper; henimod 16,15 fandt den store Sakramentsprocession Sted, som kun Gejstligheden tog aktiv Del i, medens der i Lourdes' Gader trængtes ca. 200 000 Pilegrimme.

Lørdagen var de unge Pigers og Kvindernes Dag og fejredes ligeledes med Gudstjeneste og Kommunioner om Morgenen og Sakramentsprocessionen om Eftermiddagen. Søndag Formiddag stod Mændenes Gudstjenester og Møder i Forgrunden, medens Eftermiddagen var viet til Festlig-

hedernes højtidelige Afslutning, som samtidig var Jubelaarets, og fejredes ved en vidunderlig radiofonisk Forbindelse mellem Rom og Lourdes. To Begivenheder stod i Interessens Midtpunkt: Kardinallegatens modige og mandige Tale, hvori han bl. a. udtalte:

»Særlig tragisk er det, at Uviljen mod Korset forherliges af dem, som med Fornægtelse af det grundlæggende Dogme om Synden endog forkaster Frelses-Tanken som en Fornærmelse mod den menneskelige Værdighed. Idet de indbilder sig at kunne prædike en ny Visdom, er de i Virkeligheden kun ynkelige Plagiatorer, som iklæder gamle Vildfarelser med nyt Flitter. Med saadanne Grundsætninger vil Kirken for ingen Pris gaa i Pagt. *Den er stadig rede til tusinde Gange hellere at gaa den blodige Lidelsesvej med Christus end nogen Sinde at vise selv det mindste Tegn paa Eftergivenhed der, hvor det gudløse Hjerte ønsker Adgang.*

Katakombernes Kirke, Martyrernes Kirke, de uforfærdede heltmodige Pavers og Biskoppers Kirke tilhører ikke Fortiden, men er levende Virkelighed.

Kl. 16,30 meddelte Hans Hellighed fra sit Arbejdsværelse sin Velsignelse til Menneskemasserne i Lourdes. Derefter holdtes ogsaa en afsluttende Andagt i St. Peterskirken i Rom, som lededes af den hellige Fader selv, medens Kard. Laurenti holdt Talen.

Pavemesse i Radioen.

Den hellige Faders Paaskemesse, der blev broadcastet gennem Radioen, var paa Grund af Udsendelsens tekniske Fuldkommenhed en Oplevelse. Flere Speakere holdt paa Italiensk, Fransk, Engelsk, Spansk, Tysk, Portugisisk og Hollandsk Lysterne underrettet om de vigtigste Ceremonier, der fandt Sted.

Udsendelsen begyndte Kl. 10,30 med den hellige Faders højtidelige Indtog i St. Peterskirken, hvor han blev tiljublet af de Tusinder, der havde fyldt Verdens største Guds-hus. Under Pavemessen sang Capella Sistina under Perosis' Ledelse en flerstemmig Messe. Da man naaede til de særlig vigtige Punkter under den hellige Handling, gjorde Speakerne opmærksom herpaa, f. Eks. da Epistlen blev oplæst paa Latin og Græsk, eller Sølvfanfarerne fra St. Peters Kuppel sendte Bud ud over Verden, at nu fandt den hellige Forvandling Sted, eller Pavens Kommunion paa Pavetronen — ikke foran Alteret. Efter at have meddelt den pavelige Velsignelse besteg Paven sedia gestatoria for at begive sig til St. Peters ydre Loggia, fulgt af de Troendes begejstrede Tilraab. Efter Anraabelsen af Gud og de Hellige nedbad Pius XI Guds Velsignelse over »urbi et orbi«.

Dansk Kunst i Udlandet.

Det ansete og pragtfuldt udstyrede katholske Kunsttidsskrift *L'Artisan Liturgique*, som udgives af *L'Apostolat Liturgique de L'Abbaye de Saint-André* i Belgien, har udsendt et Nummer, hvis ledende Artikler er viet til »*L'Art Sacré Au Danemark*«. Fru Sonia Hansen (Daujat), som vore Læsere kender fra den korte Skitse, Nordisk Ugeblad bragte om Kunstnerinden, har skildret Pioneren Chresten Skikkild og hans Elever Birgitte West og Aksel Theilmann. De pragtfulde Illustrationer, den meget anerkendende Tekst og Løftet om at publicere endnu mere af vore Kunstneres Arbejder vil sikkert bidrage sit til at gøre dansk katolsk Kunst kendt i Udlandet.

Fem Kardinaler taler for Freden.

Paaskelørdag udsendte fem Kardinaler en international Appel om Fred, som Radiofonierne i forskellige Lande har transmitteret. Kardinalerne var O'Connell, Ærkebiskop af Boston, MacRory, Ærkebiskop af Armagh, Kardinal Verdier af Paris, Kardinal Leme, Ærkebiskop af Rio de Janeiro og Kardinal Innitzer af Wien.

Tyske Katholikers Nordlandsfærd.

I Anledning af Grundstensnedlæggelsen til Jesu Hjertes Kirke i Gøteborg, som skal finde Sted i August, har Biskop Müller indbudt den nordiske Missions Venner til en Nordlandsrejse. Efter Grundstensnedlæggelsen skal et særligt Skib bringe Deltagerne paa en 10 Dages Rundtur helt op under Vendekredsen, hvor man bl. a. vil holde en eucharistisk Højtidelighed for den katholske Kirke i Norden. Biskoppen ønsker paa denne Maade at bringe de katholske Mindretal i Berøring med deres Trosfæller i Udlandet og samtidig interessere disse for den katholske Diaspora i Norden.

Hvad Matthiasforbundet vil.

Den kendte tyske forhenv. katholske Theologiprofessor og Forfatter Joseph Wittig er for første Gang efter sit Brud med Kirken traadt frem og opfordrer nu til Stiftelsen af Matthiasforbundet, som i dogmatisk Henseende skal bekende sig til den katholske Troslære, endog Pavens Ufejlbarhed, men i disciplinær Henseende skal der ved Siden af Paven træde en ligeberettiget tysk Patriark. Stiftelsen vil næppe faa nogen Betydning i en Tid, hvor alle sande Katholiker i Tyskland er dobbelt glade for at staa paa Petri Klippegrund og har Hyrden i Rom at ty til.

Ny portugisisk Kulturpolitik.

Det portugisiske Gesandtskab ved den Hellige Stol har meddelt Vatikanet, at den portugisiske Regering overvejer at genindføre den katolske Religionsundervisning i Stats- og offentlige Skoler og i det hele taget igen lade den kristne Morals og Opdragelses Grundprincipper blive de gældende for derigennem atter at skabe et i fysisk og moralsk Henseende sundt portugisisk Folk. For nylig har et tilsvarende Forslag fra katolsk Side i Underhuset givet Anledning til en hygiejnisk, moralsk og kulturel Kommissionsenquete, som Følge af hvilken der forestaar en Vending i portugisisk Kulturpolitik. Det fremhæves, at Tilbagegangen i Fødselstallet og Ungdommens moralske Forsømthet efter Kommissionens Mening er en umiddelbar Følge af, at Kristendommens Indflydelse blev ophævet i de portugisiske Statsskoler.

Vold mod den katolske Presse.

Rigspressekamrets Præsident Amann har den 24. April udsendt nye drakoniske Forordninger, som vistnok er bestemte til at gøre det helt af med al katolsk Pressevirksomhed. Man husker bl. a. hvorledes »Junge Front« har været udsat for et vilkaarligt Forbud, fremkaldt af Konkurrencenid. Berlins »Katholisches Kirchenblatt«, som er kendt for sin frimodige Optræden, er i de sidste Uger ble-slået tre Gange. »Essener Volkszeitung«, det katolske Organ i det rhinske Industriomraade, er for Tiden forbudt. Men nu skal det være saaledes, at et Blad overhovedet ikke mere maa henvende sig til en konfessionel bestemt Kreds af Personer. Titelhovedet paa Bladet maa ikke bære noget konfessionelt Tegn. Katolske Presseforeninger eller f. Eks. Karitasforbundet maa ikke mere udgive Aviser, sikkert vil man ogsaa gaa frem mod Kirkebladene, hvis Oplag er steget betydelig, ja den nye Lov giver Ret til at slaa ned paa den nazistiske Presses Konkurrenceblade, som man hidtil ikke har kunnet ramme. Altsammen i Folkets Navn! Man kender Methoderne fra Rusland og Meksiko!

De Tysktroende og Aachens Katholiker.

Ved store Opraab med et gyldent Hagekors prangende paa blaa Grund kaldte de Tysktroende til Møde i Aachens Koncertsal den 16. April. Entré: Mk. 1,—; Mk. 0,50 og Arbejdsløse Mk. 0,20. Det biskoppelige Vikariat havde i den Anledning Søndagen forud fra Prædikestolene ladet kundgøre, at ingen Katholik, end ikke af Nysgerrighed, maatte deltage i dette Møde: »Den, der holder med de Tysktroendes Bevægelse eller tiltræder den, gør sig skyldig i

Trosfornægtelse henholdsvis fuldstændigt Frafald. Man kan ikke samtidig være katolsk Kristen og Tilhænger af de Tysktroendes Bevægelse. — Den katolske Tro har i mere end 1000 Aar været Millioner af gode Tyskeres Tro og skal vedblive at være det.« Samtidig meddelte Vikariatet, at der vilde blive holdt en Soneandagt for Mænd og Unge i Domkirken og i St. Nikolaus. Et Kvarter før Andagtsens Begyndelse var saavel Domkirken som St. Nikolaus overfyldt af Mænd og Unge, og Tusinder stod udenfor. Man foranstaltede saa en tredje Andagt i Foillans-Kirken, som ogsaa straks blev overfyldt, saa ingen kunde komme ind. — Disse Par Ord fra Prædikestolene og henvend 10 Linier i to Aviser havde faaet 20 000 Mænd og Unge til at samles for at bekende deres Troskab mod Christus og hans Kirke.

Litteratur paa Baalet.

I disse Dage har man i New-Yorks Politipræsidium ved en Autodafé brændt 25.000 obskøne Billeder og Fotografier. Sagkyndige inden for Boghandlerbranchen anslaaer Værdien af de brændte Tryksager til at beløbe sig til omkring 6 Millioner Kroner.

Paa **Søndag den 5. Maj Kl. 20,15** opfører II ABSALONS TROPs Spejdere med Assistance af Forsvarsbrødrenes Orkester den kendte Operette »LYKKEBARNET« i St. Knuds Sal, Stenosgade. — Opførelsen sker til Støtte for Troppens Sommerplaner, specielt for at kunne hjælpe mindre-bemidlede Drengene til Deltagelse i disse, og anbefales derfor paa det bedste. — Troppen opførte Operetten første Gang til sin store Fest i Vinter, hvor den blev en stor Succes, og uden Tvivl vil dette i Forbindelse med det gode Formaal igen skaffe Spejderne fuldt Hus. — Billetter à 1 Kr. købes i Katholsk Bogsalg, Stenosg. 3, hos Portneren Stenosgade 4, hos Troppens Fører, H. Valeur Fausbøll, Ved Amagerport 8, Telf. Am. 2256 x, samt hos alle Medlemmer af II ABSALONS TROP og FLOK.

Jesu Hjerter Kirke. Stenosgade. Sunday, May 5th. Mass with English Sermon at 11⁰⁰ A. M.

St. Annæ Hjem, som ledes af St. Hedvigssøstrene, kan optage et ældre katolsk Ægtepar eller enlig Herre eller Dame over 60 Aar. Henvendelse til St. Annæ Præstegaard, Hans Bogbinders Allé 2, København S.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes: ning; en som Gaardmand; en som Portner, Incassator ell. lign.; en dygtig Ene pige i 20-Aars Alderen. af en 17-aarig ung Pige fra Provinsen som Husassistent af ung Mand v. Vinduespuddingst. helst i København.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender

Maj. 5. S. 2. Søndag e. Paaske.	Maj. 12. S. 3. Søndag e. Paaske. — Joseph, Kirkens Værnehelgen.
6. M. Johannes Evangelists Martyrium.	13. M. Robert Bellarmin.
7. Ti. Stanislaus.	14. Ti. i Oktaven.
8. O. JOSEPH, KIRKENS VÆRNEHELGEN.	15. O. Oktav af Josephs Fest.
9. T. Gregor af Nazianz.	16. T. Ubald.
10. F. Antoninus.	17. F. MARIAS BEBUDELSE. — Erik, Konge af Sverige.
11. L. Dag i Josephs Oktav.	18. L. Venantius.

Maj. Ugens Messebønner.

5. S. **2. Søndag e. Paaske** (580—419); 2. *Sæt Bønner*: Pius V (905—735).
 6. M. Johannes Evangelists Martyrium (905—735).
 7. Ti. Stanislaus (907—737).
 8. O. Joseph, Kirkens Værnehelgen (890—422); 2. Ærkeengelen Michaels Aabenbarelse (1089—931); Slutningsevangel.: Michaels (1094—900).
 9. T. Gregor af Nazianz (908—738); 2. Oktaven (891—422); Josephs Præfation (523) hver Dag i Oktaven.
 10. F. Antoninus (908—738); 2. Oktaven (891—422), 3. Gordian og Epimachus (908—739).
 11. L. † i Josephs Oktav (891—422); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkransk. »Stella Maris« F.K.: Sønd. d. 5. Maj Kl. 8. — »Maria Rosenkransdrønning« F.K.: Sønd. d. 5. Maj Kl. 8. **M.:** Mand. d. 6. Maj Kl. 19¹/₂ i Forbindelse med Majandagt i Rosenkransk. — **Jesu Hjerter K.** (f. Mænd) F.K.: Sønd. d. 5. Maj Kl. 8¹/₂. — »Immaculata« **M.:** Tirsd. d. 7. Maj Kl. 16¹/₂.

St. Ansgars Kirke. Mødreforeningens Messe læses Tirsdag d. 7. Maj Kl. 8¹/₄.

Katholske unge Piger!

Det er i Trørød, det foregaar — Søndag d. 26. Maj! Reserver jer Dagen. — Se Programmet i næste Nummer.

Fra den 1. Maj modtager **St. Hedvigs-Søstrene i Aakirkeby** Sommergæster for længere og kortere Tid. Kost og Logi 4 Kr. pr. Dag. (Dansk Køkken.) Man bedes melde sig i Tide hos Forstanderinden, Jernbanegade 33.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x. Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afløvet til Postvæsenet Torsdag d. 2. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffelid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 19.

Søndag den 12. Maj

1935

INDHOLD: Det forklarede Aasyn. — Kardinalens Bøn til Maria. — »Den mest elskede af alle Englændere.« — Sikken en! — Den glade Synder. — Den katholske Kirke i Polen. — Danske Kvinders Retsstilling. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Det forklarede Aasyn.

I Troen paa den aabenbarede guddommelige Hemmelighed underkaster vi os Gud som den evige Sandhed. Vort Haab bygger paa Gud, den ubegrænsede Godhed. Til Guds uendelige Skønhed er hele vor Kærlighed viet. Denne Skønhed tvinger os til at elske Gud, naar han skues.

*Naar Alt i Frelsens Favn er sluttet inde,
Naar i Fuldendelsen vi hvile skal,
Hvad hindrer da et nyt Tilbagefald?
Hvad gjør, at alle Fristelser forsvinde?*

*Guds Aasyn skued Ingen nogensinde:
Ei Englene, der fulgte Hovmods Kald,
Ei Menneskenes endeløse Tal,
Der rev sig løs og vandrer som i blinde.*

*Men for de Rene Gud vil synlig blive,
Og aabenbares først han for vor Sands,
Kan Sjælen aldrig mere løs sig rive.*

*Beskuelsen dens Salighed begrunder;
Ved Synet af hans Faderaasyns Glands
Al Frihed gaar i Kjærligheden under.*

(Fr. Paludan-Müller, Adam Homo, XI Sang.)

Naar Troen er vejet for Beskuelsen og Haabet for salig Vished om Guds Besiddelse, da forbliver Kjærligheden uadskilleligt forbundet med ham, der opfylder og overtræffer dens Længsel paa uanet Vis. Da har ingen Skabning, hvor herlig den end maatte være udstyret, den ringeste Mulighed for at drage Sjælen blot en Ubetydelighed fra Gud. »*Eders Hjerte skal glædes, og ingen skal tage Eders Glæde fra Eder.*« (Joh. 16, 22.)

Ja, ogsaa naar kun et Skær af den guddommelige Herligheds Lys trænger igennem Christi Menneskeheds Slør, ligger der deri en Fortryllelse, der holder Sjælen oppe i de tungeste Prøvelser. Herren lod de tre Apostle, som i Oliehaven skulde se Frelserens Aasyn fortrukket af Dødsangst — for at de i denne yderste Trængsel ikke skulde tvivle paa hans Guddom — skue hans forklarede Aasyn paa Tabors Bjerg. »Her er godt at være!« For et saadant Øjeblikks Glæde kan man bringe mange Aars haarde Ofre. Hvad de »saa paa Bjerget«, øvede sin Eftervirkning gennem de foretrukne Apostles hele Liv.

Johs. Jørgensen mener: »*Der er ved Bjærgene noget, som stærkere end al anden Natur, endnu stærkere f. Eks. end Havet, giver Indtryk af Guds Storhed . . . Nede paa Sletten kan Mennesket være den store, bygge sine Steder og tro, at han er Tilværelsens Midtpunkt, at den vigtige Del af Verden rummes indenfor Bymurene, og at der ikke gives større Tanker end dem, der drøftes paa Torvet og i Kramboden . . . men kom ud blandt Bjærgene, og du lærer at blive lille . . . Mellem de mægtige Stenkamme, langs de dybe Fjældkløfter, i de endeløse, ofte vejløse Bjærgskove kravler du som et ikke videre imponerende tobenet Kryb . . . Du opdager, at her er en Virkelighed, som ikke er til at spøge med . . . Derfor lærer Bjærgene en Alvor, og det Folk, i hvis Land der ikke er andet end Sletter, vil derfor altid have meget væsentlige Mangler i sin Karakter . . . Den store Idealisme og det store Helte-*

mod vil aldrig ret slaa Rod paa Sletten: det er Blomsten, som kun gror mellem Klipperifter, kun trives i Bjærgluft. Derfor har Bjærgene altid været deres Tilflugt, som søgte Gud . . .«
(Pilgrimsbogen, Kap. VIII.)

Denne Dom kunde virke nedslaaende hertillands. Heldigvis er det ogsaa muligt for Sjælen paa fladeste Slette at bestige de hellige Bjærg, hvorfra Hjælpen kommer. Overalt kan man lytte til Bjergprædikenen, følge Jesus paa Oliebjerget og paa Golgatha, men ogsaa paa — Tabor.

*Som en Himmelstige være Skabningen for mig,
Hvorpaa Kærligheden stiger, Herre, op til dig.*

(I. B. Die! S. J.)

Trinene dannes af Skabningernes Lighed med Gud, men ogsaa af deres Modsætning til ham. Hedningen Plotin siger i sit Værk om Skønheden: »Hvo, som længes at skue den uendelige Skønhed, han maa ikke løbe efter de synlige skønne Ting, men i den Overbevisning, at de intet er uden Billeder og svage Spor og Skygger, flygte til ham, som aabenbarer sig i disse.« Camilla Battista Varani fortæller: »Under Beskuelsen af Jesu Forklarelse paa Bjærget følte jeg saa store og høje Ting, at jeg aldrig hører Forklarelsen nævne, uden mit Hjærte jubler i mig. Og jeg fik fra den Tid en saadan Længsel efter at se Herren, at al min Bøn ikke var andet end en stadig Smægten og Forlængsel efter at skue hans skønne Aasyn. Og alle Urter, Blomster og Roser mindede mig kun om ham, og naar jeg saa Stjærnerne paa Himmelen, sukkede jeg blot endnu mere og sagde for mig: „Himlen forkynder din Herlighed, o søde Jesus! Ak, hvis dine Hænders Værk er saa skønt, hvad maa saa ikke dit straalende Aasyn være? . . .«

(Joh. Jørgensen, I det Høje, 236 S.)

Lang Tid behøvede den h. Augustin, før han naede fra den jordiske til den himmelske Skønhed. Han har beklaget Forsømmelsen bittert: »O, evig gamle og evig nye Skønhed, hvor sent har jeg elsket dig!« —ch—

Maria breder Kappen over Dominikanerpræster og Søstre.
(Fra Kirken i Treysa, ca. 1360.)

Kardinalens Bøn til Maria.

Kardinalstatssekretær E. Pacelli holdt Søndag d. 28. April i Lourdes en afsluttende Tale, hvori den store Præst og Diplomat fremsatte Klager over dem, der under Nægtelse af kristelige Dogmer enten flokkedes omkring den »sociale Revolutions Banner« eller var »besatte af Overtroen paa Race og Blod«. Han forsikrede, at Kirken hellere vilde gaa den blodige Lidelsesvej »end nogen Sinde vise selv det mindste Tegn paa Eftergivenesshed der, hvor den guddommelige Lov ikke tillod Usikkerhed.« Kardinalen sluttede sin Tale med en herlig Bøn til Guds Moder:

Maatte de vildfarne og vildledte finde den rette Vej igen gennem dig, Maria, gaa ind til den Fred, som overvinder enhver Vranglære. Maatte Kirken ved dig, Gudsmoder, føre sit Arbejde frit videre og sprede Forløsningens guddommelige Frugter i Verden. Beskyt dine Sønners velsignede Skare og den af Gud sendte Hyrde, der leder dem paa Græsgangene og i Aanden dvæler i vor Midte. Beskyt denne Nation, som staar dit Hjerte saa nær, og hele det kristelige Folk, som er strømmet sammen ved dine Fødder fra alle Verdens Kanter, eller i det mindste har forenet sig med os ved deres Ønsker og Bønner. Maatte Enighedens og Fredens Oliegren igen grøn-

nes paa denne Jord ved dig, ubesmittede Jomfru, Frelserens Moder, vort Haab og vor Hjælp. Maatte Renhed, maatte flammende og bestandig Dyd ved dig igen lue i Hjerterne og frembringe Offerviljen til det Gode. Maatte Himmelporten ved Frelserens Fortjenester og Blod lukkes op for os, og vi faa Del i den usigelige Glæde at skue dig, Maria, og den helligste Trefoldighed, omgivet af Englenes straalende Kor. Amen.

„Den mest elskede af alle Englændere.“

I Anledning af Thomas More's Helligkaaring i anden Halvdel af Maj.

Thomas More nedstammer fra en meget agtet og anset Familie i London. Aar 1492 sendte Ærkebiskop Morton, i hvis Hjem han havde fundet Optagelse, den 15-aarige Dreng til Canterbury Kollegiet i Oxford. Han tog derefter fat paa juridiske Studier. Sandsynligvis var det i Aaret 1501, at den glimrende Jurist bosatte sig i Nærheden af Kartheuserklosteret, og her blev han boende henved 4 Aar og deltog, saa meget hans Tid tillod ham det, i Kartheusermunkenes religiøse Liv, alt imens han overvejede, hvad der egentlig var hans Kaldelse. Ofte iklædte han sig en Skjorte af stride Haar, ligesom han meget ofte fastede og gav sig hen til Betragtninger; ofte laa han enten paa den bare Jord eller paa en Bænk eller lagde en Træklods under sit Hoved, saa han kun fik en 4—5 Timers Søvn om Natten. I 1504 tiltrak han sig hele Parlamentets Opmærksomhed ved sin Opposition, som gjorde Henrik VII saa rasende, at More blev tvunget til at trække sig tilbage under hele Resten af Kong Henriks Regeringstid. (Kong Henrik døde 1509.) Det var i disse Aar, at More knyttede berømte Humanister til sig i et fast Venskab.

I 1505 giftede han sig. Hans Hustru var en ganske lille Kvinde, og naar man spurgte ham, hvorfor han ikke havde giftet sig med en højere Kvinde, svarede han: »Af to Onder vælger man det mindste«. Han var en uforbederlig Spasmager. Selv hans Hustru vidste aldrig, om han talte i Alvor eller ej. Erasmus siger: »Hans Ansigt svarede til hans Karakter; det røbede en udtryksfuld, elskværdig Glæde, lige paa Grænsen til Latter. — I Omgangen med sine Medmennesker var der ikke den Ting, han ikke forstod at fremdrage Glæden ved, selv ved Ting, som var absolut alvorlige.« Hvorfra stammede denne overstrømmende Glæde trods al den Strenghed, han paalagde sig selv? Medfødte Anlæg har naturligvis bidraget deres dertil. Men Hoved-

grunden maa dog sikkert søges i hans sjælelige Uafhængighed af alle jordiske Ting og i hans blinde Hengivenhed mod Gud. Det, han selv i disse unge Aar altid havde for Øje, var de jordiske Tings Forfængelighed og Flygtighed og Gud som den eneste sande og endelige Bestandighed.

More's første Hustru, Jane Colt, døde i 1511 efter at have skænket ham tre Døtre og en Søn. Derefter ægtede han Alice Middleton. Hun stod fuldstændig uforstaaende over for More's Ligeegyldighed i Kappelstriden om Berømmelse. »Jeg skulde ikke være saa taabelig at lade mig kommandere, der hvor jeg selv kunde kommandere.« »Ved min Tro, Kone«, svarede han, »paa dette Punkt tør jeg nok sige, at du taler sandt. For endnu har jeg aldrig fundet dig villig til at lade dig kommandere«.

Søgte den fremragende Jurist ikke nogen Ærespost, saa søgte Æresposterne ham. I Maj 1515 blev han som Gesandt sendt til Ærkehertug Karl, senere Karl V; han var borte i seks Maaneder. I denne Tid afsluttede han sin berømte Statsroman »Utopia«, som for ganske nylig indbragte ham en sælsom Ære, »Times« meddeler nemlig, at More staar anført i Kalenderen i »Haandbog for den Røde Armé«, som trykkes i Moskva. Her figurerer han som »en af en kongelig Tyran myrdet og Martyr for Verdensrevolutionen.« Selvfølgelig paa Grund af en grov Misforstaaelse. Aar 1521 blev han Underskatmester, og det synes, som om han samtidig blev ophøjet i Adelstanden. Hele den finansielle Forretning faldt ind under Underskatmesteren, en Stilling, som mere eller mindre svarer til vor Tids Finansminister. I 1524 blev More valgt til Formand i Underhuset, og Kongen brugte ham som Udsending, da han forsøgte en Tilmærmelse til Frankrig. Henrik VIII kunde nemlig ikke opretholde Forbindelsen med sin Svoger, Kejser Karl V, naar han lod sig skille fra Kejser Karls Søster Katharina for at ægte Anna Boleyn. Man vidste, at More var en Modstander af Skilsmissen og forsvarede Pavens Autoritet. Paa Trods heraf fik Thomas More i Oktober 1529, efter Kardinal Wolsey's Fald, overdraget Lordkanslerens Segl, velsagtens i Haab om hermed at lukke Munden paa ham. Men den nye Lordkansler havde en mærkelig »Sans for den uhyre Betydning, der laa i enhver moralsk Beslutning, og følgelig syntes alt andet ham ubetydeligt«. Han tiltraadte det højeste Statsembede i fuld Bevidsthed om, at dette maatte føre til en Katastrofe for ham. Kongen overøste ham med Beviser paa sit Venskab, men dette forandrede ikke noget i Thomas More's Standpunkt: han gik i Brechen for den krænkede Retfærdighed. Da ogsaa Størstedelen af Klerus bøjede sig, indgav han sin Demission, den 16. Maj 1532. Hermed gav han Afkald paa en uhyre

Indtægt og Kongens Gunst. Men han vidste at trøste sig. Da han endnu beklædte sit høje Embede, sendte Kongen en Dag Bud efter ham, medens han knælede foran Alterens helligste Sakramente. Han sendte Budet tilbage med den Besked: »Sig til Kongen, at jeg er hos Kongen«. Kongen i Tabernaklet var ham endnu gunstig stemt.

More blev stillet for Statsraadet. Landets mest ansete Mænd bad ham indvilge i det, Parlamentet, Biskopperne og Universiteterne havde indvilget i. Han svarede, at han ikke var i Stand til at gøre noget, som hans Samvittighed forbød ham at gøre. Saa forsøgte man, om ikke Trusler kunde udrette noget. Han svarede: »Mine Herrer, disse Trusler er for Børn og ikke for mig«. Bittert var det for More, at han end ikke i sin Familie, som han elskede saa højt, fandt nogen Forstaaelse for sin urokkelige Standhaftighed. Den 13. April 1534 skulde han aflægge Suprematseden. Men for Kommissionen udtalte han: »Jeg har ikke i Sinde at forandre min Samvittighed og tillempe den efter Statsraadet i et Rige, som er imod Kristendommens almindelige Raad«. Dette var en Krigserklæring til den religiøse Nationalisme og bragte Statsraadet i den allerstørste Forlegenhed, fordi Ekskansleren var ualmindelig agtet og afholdt inden for alle Kredse. Efter fire Dages Forløb indsatte man ham dog i Tower. Fængslets haarde Liv ødelagde hans Helbred. Foruden sin gamle Brysts sygdom blev han nu ogsaa angrebet af en Nyresygdom, ligesom han led af Krampe i Benene om Natten. Men dette hindrede ham ikke i at skæmte næsten overmodigt.

Nogle Kartheusere og Biskop Fisher led Martyr døden lige før ham. Den 1. Juli blev More dømt til Døden. Dødsdommen lagde dog ingen Dæmper paa hans glade Sind. En Hofmand bad ham forandre sin Tanke, og More svarede, at det havde han gjort. Straks blev der givet Kongen Meddelelse herom. Saa erklærede den dødsdømte, at han havde tænkt paa at rage sit Skæg af, men nu havde han besluttet alligevel ikke at gøre det. Endnu paa selve Skafottet skæmtede han. Han bad Bødlen vente lidt, indtil han havde faaet skubbet Skægget til Side, det havde da ikke begaaet noget Højforræderi. Den 6. Juli 1535 faldt hans Hovede for Øksens Hug.

Der gaar det Sagn, at da Efterretningen naaede Kong Henrik, sad han og spillede Kort med Anna Boleyn. »Du er Skyld i denne Mands Død«, sagde han til hende. Historien om Herodias og den h. Johannes havde gentaget sig.

A. P.

Sikken en!

I det amerikanske Tidsskrift »The Lamp« (Januar 1935) findes en Karakteristik af Calles, den mexikanske Kirkefølgelses onde Aand. Vi hidsætter enkelte Træk, fordi de lader os ane, under hvilke Forhold vore forfulgte Brødre lever. *Red.*

Hvis man hører til de Mennesker, hvis Hjerte strømmer over af Forstaaelse og Sympathi for enhver Forbryder, og som i hæderlige Mennesker ikke ser andet end Uvidenhed, Forløjethed og middelalderligt Mørke, kan man maaske nok betragte Meksikos Varulv Plutarco Elias Calles som en af Fremskridtets ældste Pionerer — i modsat Fald tænker man uvilkaarligt: Sikken en Bandit!

Vi har før omtalt denne Kommunistførers Formueomstændigheder; i Dag vil vi vende vore Øjne mod enkelte af Generalens Bedrifter — eller Meriter.

Bandit og Sviregast.

Er det for meget sagt? I 1918 blev Calles Guvernør i Staten Sonora, og Terror og Sorg beherskede Landet. I Byen Agua Prieta begik han en af sine fejgste Forbrydelser; han, som siden skulde forvandle hele Meksiko til et maurisk Fangehul, planlægger her en Forbrydelse paa amerikansk Grund. Han fik at vide, at en Gruppe mexikanske Flygtninge lagde Planer mod Meksikos Regering og besluttede at fange dem. Hans bevæbnede Lejesvende drog til Byen Douglas, sikrede sig Politiets Støtte og greb alle Flygtningene, hvoriblandt Dr. Huerta, som laa syg. Efter dette regulære Overfald førte de Fangerne over den mexikanske Grænse, og næste Aften, 18. Dec. 1918, lod de dem alle hænge paa Torvet i Agua Prieta efter General Calles Ordre. Næste Morgen stillede Calles dygtig drukken paa Torvet for at nyde Synet af de hængte, som svajede under Lygtepælene. Daaden fejredes med et seks Timers Drikkelag, hvorfra Calles blev »bragt hjem« i det samme Automobil, som havde ført Ofrene over Grænsen. Ved flere andre Lejligheder sendte han lejede Mordere over Grænsen for at faa Ram paa sine Modstandere. Af Mangel paa Plads maa Læserens Fantasi selv forestille sig denne Razzias Enkeltheder. Men hvem var Dr. Huerta? Svaret kaster yderligere Lys over Calles' Karakter.

Kujon og Forræder.

Er det for meget sagt? I 1912 gik Oprørsanføreren Francisco Escandon over Grænsen med tolv Tilhængere. Saa snart Calles hørte det, drog han ud med fyrretyve Mand for at gribe ham. Han kom om Aftenen til en lille By

Cachuverada, og uden at tage de nødvendige Sikringsforanstaltninger indrettede han sig komfortabelt i et Hus efter først venligst at have smidt Ejeren og hans Familie ud. Her blev han overrasket af Escandon, som slog hans Tropper paa Flugt, og Calles selv maatte flygte i Undertøj. Han blev dog fanget og ført for Escandon; denne kendte udmærket Calles' Meriter og gav Ordre til at skyde ham som en farlig Forbryder. Medens Soldaterne traf deres Forberedelser, faldt Calles paa Knæ for Escandon, og han, som aldrig lod sig bevæge af Medlidenhed med sine Ofre, græd nu ynkeligt og bad for sit Liv og tilbød til Gengæld Sejrherreren sin Tjeneste. Escandon ignorerede det aldeles; men i det kritiske Øjeblik viste Dr. Huerta sig paa Scenen og udvirkede Naade for Calles og hans Frigivelse.

Seks Aar senere dinglede den samme Dr. Huerta fra en Lygtepæl til en kort Fornøjelse for General Calles.

Røver og Morder.

Er det for meget sagt? Obregon var udnævnt til Øverstkommanderende for Nordøst-Arméen, da Staten Sonora understøttede Carranzas Revolution. For at begynde en Udryddelseskampagne mod de sydlige Stater gjorde Obregon Calles til Guvernør over Sonora. Fra nu af kendetegnedes Guvernørens Virksomhed af de mest oprørende Forbrydelser mod Liv og Ejendom. Han oprettede en Komité i de større Eyer til at bemægtige sig alle Fjendernes materielle Besiddelser. Fjenderne var alle hæderlige og fædrelandskærlige Mennesker, som var rystede og oprørte over den nye Guvernørs forbryderiske Optræden. Indbyggerne i Hermosilla, Statens Hovedstad, vækkedes om Natten af Geværskud, som meldte om almindelig Nedmejning af deres bedste Medborgere.

Alle katholske Kirker og Skoler blev lukkede, Præsterne fordrevne, og Tusinder af lovlydige Borgere forviste. Den 31. Dec. 1919 meddelte en Don José Anchondo en Hændelse i et Brev til Pres. Carranza, af hvilket vi tager dette Uddrag: »Da General Pershings saakaldte Straffeekspedition var draget ind paa Meksikos Grund, forlod alle Indbyggerne i denne Egn (den nordlige Del af Chihuahua) deres Hjem for ikke at blive Ofre for Francisco Villas Voldsgerninger. De tog deres faa Ejendele og deres Kvæg med sig. . . Uheldigvis ledede min Broder Felix Anchondo sammen med flere andre Marchen. De blev fanget af General Calles' Soldater og bragt til Agua Prieta. Han berøvede dem deres Penge og Kvæg, medens han holdt dem fangne der. Jeg gjorde, hvad jeg kunde for at faa dem frigivet, men alt forgæves. Min Broder og hans Fæller blev myrdede; der blev aldrig holdt Forhør eller fortalt dem, hvorfor

de var arresterede. Efter Forbrydelsen blev disse grusomt og letsindigt myrdede Mennesker kastet ned i en Fællesgrav . . . Hvorfor jeg beder Dem, Hr. Præsident, at De lægger det Ansvar, der er hans, paa General Plutarco Elias Calles, nuværende Industri- og Handelsministers, Skuldre, som Ophavsmanden til disse Mord, som blev begaaet i Agua Prieta den 10. Marts 1917.«

Ja, hvad skal man mene om Ophavsmanden til den blodige »Socialist-Propaganda«, som senere fandt Sted, og som den deputerede fra Staten Jucatan skildrer med disse Ord: »De bevæbnede indfødte gjorde sig skyldige i alle tænkelige Ekscesser under det uhyggelige og ødelæggende Feltraab: »Viva la Republica Sovjet«. Mænd, Kvinder og Børn, bevæbnede med Knive, drog hærgende og vildt skrigende omkring og ødelagde Hundreder af Hjem. I Løbet af fem Dage dræbte denne morderiske Socialistbande Hundreder af Borgere, brændte over fire Hundrede private Huse og ødelagde mange Handelsbygninger, Udkændinges Ejendom. Forberedelsen til dette blodige Drama var under General Calles' særlige Kommando, idet han lod uddele Vaaben til en Bande forhærdede Forbrydere.«

Er det da ikke i Overensstemmelse med gængs Sprogbrug at karakterisere en saadan Mand som ovenfor? Det er i alt Fald helt ud taabeligt at give Oplysningens og Fremskridtets Glorie til Mennesker, der huserer som de svundne Tidens Condottiérer! Hvilken Dom maa man fælde over Bevægelser, der vælger sig saadanne Ledere?

P. R.

Den glade Synder.

Nogle Bemærkninger om Oxfordgruppebevægelsen.

Oxfordgruppebevægelsen har hidtil haft en udmærket Presse, takket være Journalisterne, der øjensynlig selv er blevet »forvandlet« og har skildret Bevægelsen fra dens bedste Sider. Hvis vi skal tro dem, er det et Pintsevejr, der i disse Dage farer hen over Danmark, og i Fremtidens Morgenrøde ser vi den store aandelige Revolution, der vil bringe de fire Absoluter: Ærlighed, Renhed, Uselvskhed og Kærlighed til Anerkendelse i alle Spørgsmaal, Stat og Stat, Samfund og Samfund, Menneske og Menneske imellem. Oxford kan unægteligt henvise til Resultater. I Kredse, hvor Kristendommen var et dødt Navn, er den blevet det mest brændende Spørgsmaal. Oxford er som en Vision af, hvad den praktiske Anvendelse af Kristendommen kunde

betyde for den enkelte og Nationernes Liv. Og de mange »forvandlede« er antagelig blevet bedre Mennesker og deres Aktivitet en Indsats i Kampen mod vor Tids Vantro og religiøse Ligeegyldighed.

Vi ved ogsaa godt, at »den enesaliggørende Kirke« ikke betyder hermetisk Lukning for Naadens Virksomhed udenfor. Gud er ikke bundet til Kirkens Naademidler. Han kan ogsaa frelse dem, der uden egen Skyld staar uden for den sande Kirke. Guds Naade for disse behøver just ikke altid at bestaa deri, at de føres over Tærsklen ind i Kirken. Han kan ogsaa vælge en lempeligere, mindre paafaldende Vej og hjælpe et Menneske til et alvorligt og ærligt Gudsforhold inden for det afvigende Trossamfund, han uforskyldt tilhører. Naar vi tænker paa de næsten uoverstigelige Hindringer, der stiller sig i Vejen for en samlet Tilbagevendende af den protestantiske Verden til den katholske Enhed, kan vi ikke undres over, at den Helligaand ogsaa virker uden for Kirken. Jeg har i en Artikel i Credo (Nov. 33 og Febr. 34) om »Frelsesvished« gjort opmærksom paa, at den protestantiske Frelsesvished kan reifærdiggøre Mennesket, ikke i Kraft af Tillidstroen, men i Kraft af det Sindelag, den Kærlighed til Gud og Anger over Synderne, der ganske naturligt ledsager den. Saaledes kan ogsaa Oxfords »Forvandling« — som overhovedet »Omvendelsen« — tænkes at fremkalde den Sindsforandring, der bevirker et naadefuldt Gudsforhold efter Joh. 14, 23: »Den, som elsker mig, vil give Agt paa mine Ord; og min Fader vil elske ham, og vi vil komme til ham og tage Bolig hos ham.« I en kristendomsfjendtlig Verden kan vi heller ikke ønske Protestantismens Opløsning, men glæder os oprigtigt, naar vi paa én Gang, imod al Forventning, ser nyt Liv røre sig i den syge, som vi mente, dødsdømte Organisme.

Alligevel vilde jeg, hvis jeg var Protestant, betænke mig mange Gange, førend jeg overgav mig til Oxford. Foran mig ligger en Bog af den engelske Journalist Marjorie Harrison, »Fromhet på Avveie« med Forord av Biskopen av Durham.*) Baade Mrs. Harrison og Biskop Dunelm tilhører den anglikanske Kirke, men deres Kritik af Oxford falder for en væsentlig Del sammen med de Forbehold, vi Katholiker maa tage over for Bevægelsen.

Det er maaske mere drilagtigt end afgørende, naar Harrison (S. 25) gør opmærksom paa, at det egentlig er imod det første Absolut: Ærligheden, naar Bevægelsen pynter sig med Oxfordnavnet. Den rigtige Oxfordbevægelse, der 1933, tre Maaneder før Gruppebevægelsen begyndte, havde 100 Aars Jubilæum, var karakteriseret ved sin Tilnærmelse

*) Oslo 1935. Forlagt av H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard.) 132 Sider.

til den katholske Kirke og førte ogsaa i mange Tilfælde til Konversion. Denne Indstilling er ganske fremmed for den nye Oxfordbevægelse. Desuden tager Oxford, der er stolt af Mænd som Newman og Pusey, nærmest Afstand fra Dr. Frank Buchman, idet Bevægelsen kun tæller ca. 200 Tilhængere ved Universitetet.

Tungere vejer den Mangel paa intellektuel Redelighed, som Harrison mener at finde hos »Buchmanismen«, som hun ynder at kalde de nye Oxfordere for. »Inden for Gruppen er Kritik absolut forbudt« (S. 80). Lederne staar paa det Standpunkt: »Slug det raat, det, vi siger, eller hold Dem væk fra Bevægelsen!« (107). Et alvorligt søgende Menneske, »hvem Gud var blevet et Mareridt«, kom for at faa noget at vide og vovede at fremsætte Kritik. Han fik den Besked, at Gruppen ikke havde Brug for ham. »De siger, jeg skal rejse. Jeg rejser.« — »Ja, rejs«, raabte Buchman efter ham, »og drøft det udenfor« (S. 111). — Da Mr. Russell, ansat ved Daily Express, foreslog Buchman at starte en Enquête, i hvilken Bladets Læsere skulde fremsætte deres Meninger for og imod Oxford, fik han det forbløffende Svar: at den Helligaands Ledelse var imod Planen (S. 106). Men lige saa bange og undvigende Bevægelsen er for Kritik, ligesaa interesseret og henrykt er den for Reklamen.

Gruppens sociale Indstilling synes at være mangelfuld. Vel er det berettiget, ja fortjenstfuldt at henvende sig til Overklassen. Men, hvad skal man sige til følgende (S. 31)? Ved et house-party Dec. 1933 havde en purung Pige det Mod at bede en velnæret og pelsklædt Forsamling at tænke paa de fattige. I Stedet for at støtte Pigens praktiske Anvendelse af det 4. Absolut: Kærligheden, tog Buchman til Genmæle ved at forsvare sin Pels som brugt, allerede da han havde faaet den. »Find ud alle disse Pelskaabers Historie«, tilføjede han, »førend De giver Dem til at kritisere. Der er ingen Forskel mellem de rige og fattige.« Og med oxfordsk Latter slog Forsamlingen Pigens bønligge Anmodning hen.

Livsforvandlingen betegner Harrison som et usundt Moment. I Stedet for i rolig og langsom Vækst sker den i en Haandevending. Ved et house-party hersker der en stærk suggestiv, næsten hypnotiserende Stemning, som kun daarlig tilsløres ved Gruppens joviale Jargon og Buchmans berømte Smil. Vi forlanger ikke nu til Dags, at en angerfuld Synder gør Bod i Sæk og Aske, men de Buchmanske glade Syndere er mildest talt smagløse. Og rummer Vidnesbyrdene ikke i høj Grad Faren for Selvbeskuelse og Exhibitionisme? »Der er dem, der bliver forvandlet til det værre« (27). Fremtiden vil vise, hvor længe

Livsforvandlingens Forgyldning holder sig. Det sande Kristenliv er en Korsvej; men Buchmans Forkyndelse turde være langt fra Korsels Evangelium.

Naar imidlertid Harrison mener, at Anerkendelsen af de fire Absoluter er en Uærlighed, idet kun Gud er absolut god, er dette en Misforstaaelse. Man kan dog vedkende sig de fire Absolutter som Idealer, man stræber efter, men som Virkeligheden altid vil blive tilbage for. Ellers vilde det jo ogsaa være uærligt at følge Jesu Ord: »Vær fuldkommen, som eders Fader i Himlen er fuldkommen!«

Den skarpeste Kritik retter Harrison mod den Oxford-ske Førelse: Vejledning paa Kommando, ligesom pr. Orakel eller Radiosender, i de mindste Detailler og Bagateller, med Tilsidesættelse af den Fornuft, som Gud har givet os, ikke for ingenting, med overtroisk Agtpaagivenhed paa Tilfældigheder, og ikke sjældent med Forsømmelse af aabenlyse Pligter. Sandelig skal vi søge Guds Vilje i de mindste Ting — der har været hellige Sjæle, som ved Løfte forpligtede sig til altid at gøre det fuldkomneste — men vi skal først bruge vor Fornuft, dernæst kyndig Vejledning og i øvrigt bede om Guds oplysende Naade, og endelig prøve vore Tilskyndelser, om de virkelig stammer fra den »gode Engel«. En udmærket Anvisning herpaa finder vi i Ignatius af Loyolas Eksercitiiebog.

Ogsaa »Samdelingen« betragter Harrison som noget farligt. Med Rette, thi i Modsætning til Præsten og Lægen tager den Buchmanske Sjælesørger ganske personligt paa Bekendelsen, hvad der let kan føre »til Orgier af Føleri« (Side 72). Vi Katholiker betragter desuden Samdelingen som en Karikatur af Skriftemaalet. Enten søger man Syndsforladelse, saa er det kun den katholske Præst og ikke noget almindeligt Præstedømme, der har denne Fuldmagt; eller man søger den ikke, saa havner man i Psykoanalyse og andet sjæleligt Kvaksalveri.

Det, der paa Forhaand forbyder os Katholiker at være med i Bevægelsen, er dog dens interkonfessionelle Karakter. Vel lyder det rørende, at den vil gøre Grundtvigianeren til en ivrig Grundtvigianer, Baptisten til en ivrig Baptist, Katholiken til en ivrig Katholik o. s. v. Men saadan at stille alle Konfessioner lige kan vi aldrig gaa med til, saa sandt som Jesus har stiftet en Kirke og givet den Sandhedens og ikke de tusinde Vildfarelsers Aand.

Det bedste i Oxfordbevægelsen ejer vi Katholiker paa Forhaand, nemlig Stræben efter de fire Absoluter: ubetinget Oprigtighed, Renhed, Uselviskhed og Kærlighed. Og vor Moder, Kirken, opdrager os til at gøre Alvor af dem. Bevægelsen kan altsaa ikke give os noget. Men vi vil gerne tro, at for mange Protestanter, for hvem Prote-

stantismen ingen Livskraft er, betyder den en Berigelse og en Fornyelse i Kristendom. Vi under disse Protestanter dette Middel, ligesom vi under den syge sin Medicin uden selv at ville drikke den. *A. Menzinger. S. J.*

Den katolske Kirke i Polen.

(Sluttet.)

Et stort Problem er for det katolske Polen Skismatikkerne i Øst og Syd. Rom og Ordener som Jesuiter og

Kirke i Starachowice. En typisk Trækirke, som de findes flere Steder i Polen.

Redemptorister søgte at forene dem med Kirken under Bi beholdelse af deres orientalske Riter, men udsatte sig derved for en Del Kritik fra Regeringens og katolske Grupper Side, som ønskede Overgang til den latinske Ritus og dermed bedre Forening med den polske Nation. Kirken holder principielt fast ved de to Riters Ligeberettigelse. Hvor spændt Situationen var, ses bl. a. af den meget beklagelige Frafaldsbewægelse, der har rørt sig blandt de unerede Rutener, som vendte tilbage til Orthodoxien, saa der nu igen findes ca. 25000 orthodoxe. Hele Landsbyer gik siden 1926 over til de orthodoxe.

Polen er hjemstøgt af to Sekter, den ene, Maria witerne,

blev stiftet af en Kvinde, som udgav sig for Gudsmoder. Skønt Sekten for Tiden er i fuld Opløsning, læser dog stadigvæk Kvinder i Mariawiternes Kirke i Plonck »Messen«.

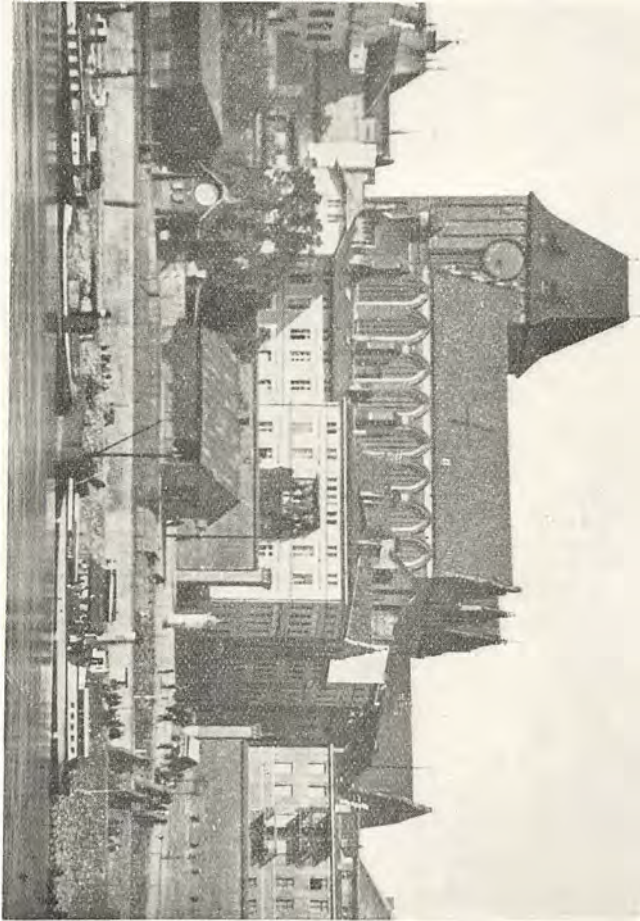
Vor Frue af Wilna, Polens andet store Valfartssted.

Stadigvæk træffer man der paa kvindelige Biskopper i fuldt Ornat med Brystkorset. Farligere er for Tiden den Polske Nationalkirke, som benytter Polsk i Liturgien, anerkender ikke Paven og forlanger Præsteægteskabet. Denne Sekt, som grundlagdes 1897 blandt Udvandrerne, samlede i Udlandet næsten 10000 Medlemmer, udbredte

sig efter Krigen til Moderlandet og fik der, baaret af Chauvinismen, nye Tilhængere. Den skal have 28 Sogne med ca. 45000 Medlemmer, dog blev den i den senere Tid stærkt hæmmet af et Skisma.

Regeringens Forhold til den katholske Tanke og Praksis er ikke altid tilfredsstillende, og man kan høre

St. Johannes Kirke i Torun.

kritiske katholske Røster, som henviser til, at mange Regeringsmedlemmer ikke er overbeviste Katholiker og at deres Handlinger i alt Fald vidner om laicerende Tendenser. I alt Fald advarede de polske Biskopper i et særligt Hyrdebrev mod visse kirkefjendtlige og farlige Ideer, der støttedes af Myndighederne og (i Begyndelsen af Marts 1934) maaske vilde benytte Forfatningens Fornyelse til at

gennemføre en Statsabsolutisme. De skriver: »Vi kan ikke anerkende nogen Autoritet, som vil gøre Mennesket uafhængig af Skaberen. Vi kan heller ikke erklære os indforstået med Forsøget paa at erstatte den aabenbarede Sandhed med noget som helst andet. Vi kan for intet i Verden tillade Indførelsen af en ny Ethik. Vi kan for intet i Verden tillade Indskrænkelsen af Lære- og Hyrdeembedet.« Den Hellige Fader selv har lykønsket Polens Biskopper til dette Hyrdebrev. —z.

Danske Kvinders Retsstilling.

(Fortsat.)

I den nyeste Tid er der opstaaet et Problem i Anledning af, at det ofte hænder, at begge Ægtefæller samtidig er erhvervende paa en saadan Maade, at hver især har en Stilling, som vilde være tilstrækkelig til at forsørge Familien. Dette Spørgsmaal vedrører kun i uegentlig Forstand Spørgsmaalet om Kvindens retslige Stilling. Det er jo ikke Kvindens Adgang til Erhverv, som direkte berøres, det er Dobbelt erhvervet.

I Tider, hvor det altoverskyggende Problem er Spørgsmaalet om Beskæftigelse, hvor der inden for alle Befolkningslag er en stadig stigende Hær af arbejdsløse, er det uheldigt, at begge Ægtefæller optager Pladser for andre. Det er derfor efter min Mening med Rette, at man — saavidt jeg ved — navnlig i socialdemokratisk styrede Kommuner, ved Besættelser af Stillinger og ved Avancementer, har sin Opmærksomhed rettet mod det uheldige i dette Forhold. I normale Tider kommer Spørgsmaalet ikke frem, men naar Forholdene er som nu, er der et vigtigt Samfundshensyn, som kræver, at Ægtefællers Dobbelt erhverv holdes saa langt som muligt i Baggrunden og modarbejdes bevidst. Om det er den mandlige eller kvindelige Part, som maa ofre sine Erhvervschancer, bliver et Spørgsmaal Parterne imellem. Det maa imidlertid indrømmes, at Spørgsmaalet er meget vanskeligt, særlig naar Ægtefællerne gennem flere Aar har været indrettede paa den højere Levofod; men naar der er Tale om Forhold, hvor Familiens samlede Indtægter, derved, at den anden Ægtefælle faar Stilling eller avancerer, bliver dobbelt eller halvanden Gang saa store som den Lønning, der er normeret for Forsørgere af samme Stand og Stilling, er der sikkert Grund til at holde igen. Paa den anden Side vil Skattelovgivningen kunne virke regulerende paa disse Forhold.

Der er andre offentligretlige Spørgsmaal. Næringsloven

af 1857 gav ugifte, fraseparerede, fraskilte Kvinder samt Enker Adgang til Borgerskab. Næringsloven af 1931 uvider Adgangen for den gifte Kvinde, men tilføjer den Begrænsning, at begge Ægtefæller ikke samtidig kan udøve Næring, i Henhold til Næringsbevis. Det er formentlig den rigtige Løsning.

Saa er der Lovgivningen om uægte Børn og disses Mødre. Angaaende det arveretlige gælder, at Barnet alene arver Moderen og dennes Slægt. Som bekendt er der nu stillet Forslag om, at Arveretten udstrækkes ogsaa til Faderen og hans Slægt. En saadan Regel er sikkert ikke paakrævet. Den ugifte Moders Stilling er i Danmark beskyttet i højere Grad end i noget andet Land, og et naturligt Korrelat til Reglen om, at Barnet alene tilhører Moderen og er dennes Forældremagt undergivet, synes det at være, at Faderens Pligt alene er en Bidragspligt. De Retsmidler, som haves mod Alimentanter, er her i Landet meget kraftige. I 18 Aar skal der betales eller udpantes eller afsones, og for velhavende Alimentanter kan Bidragspligten sættes endda ret betydeligt op, medens den aldrig gaar under Normalbidraget. Disse Regler er rimelige, men paa den anden Side tror jeg, man skal blive staaende ved dem. Reglerne om Arveret bryder nemlig forstyrrende ind i Alimentantens Familie, som i hvert Fald er uden Skyld i Kalamiteten.

Hvorledes beskyttes da Familiens Interesser bedst, og er de overhovedet beskyttet?

Lad os se paa Forholdene, som de er nu: Familiens Stilling er stærkt svækket ved den kraftige Udvikling, Skilsmisserne — eller som Steincke saa udmærket benævner det: Konebytningen — har taget. I det langt overvejende Antal Tilfælde gaar denne Skilsmissefrihed sikkert ud over Hustruerne. I de brede Lag af Befolkningen er det maaske lige saa hyppigt Hustruen som Manden, der søger Separation. Jeg har ingen Statistik haft ved Haanden. Men jeg er overbevist om, at det oftest er Manden, som efter Separationen søger Skilsmisse for at kunne gifte sig med en anden. Ved Skilsmissen bortfalder Hustrubidragene som Regel som Følge af en vis Slaphed fra Administrationens Side, og selvom Bidragspligten fastholdes, saa er den ikke ret meget værd, naar Manden gifter sig igen og stifter Familie. Afsoningsreglerne bliver mere og mere lakse, og Mandens Evne til at forsørge to Familier ret sjælden, saa det maa vist betragtes som Hovedreglen, at den fraskilte Hustru fra det Øjeblik, Manden gifter sig igen, kan skyde en hvid Pind efter yderligere Bidrag.

Her kommer vi til et af de væsentligste Punkter for Kvindens Retsstilling. Som Følge af Skilsmisselov-

givning og Praksis maa enhver Kvinde, som gifter sig, være forberedt paa, at hun maa ud i Selverhverv, ikke blot, fordi Krise m. m. kan gøre det nødvendigt, men ogsaa, fordi Manden maaske en skønne Dag faar Lyst til Konebytning, hvilket jo saa let bevilges af vore frisindede Myndigheder.

(Sluttet.) *H. Højris.*

NYE BØGER.

Sozialer Katechismus. Aufriss einer katholischen Gesellschaftslehre. Saarbrücker Druckerei und Verlag, A.-G. Saarbrücken. 1934.

Der findes en Institution, som hedder »International social Studieforening« og bestaar af Repræsentanter for 9 forskellige Nationer. Den stiftedes i 1884 i Fribourg i Svejts, og under Forsæde af Kardinal Mermillod var den med til at forberede det Arbejde, der dannede Grundlaget for Leo XIII's Encyclica »Rerum novarum«. Den foreliggende Bog er Resultatet af denne Forenings Arbejder, som under Forsæde af Kardinal Mercier og hans Efterfølger Kardinal Roch er bleven udført i Mecheln. Den franske Titel paa Bogen er »Code social« og er mere tiltalende end den tyske. Paa Dansk vilde man vel kalde den »Haandbog i katholsk Sociallære« eller lignende. Bogen behandler i 179 Paragraffer Forholdet mellem Stat og Erhverv, Familie og Opdragelse, Befolkningsspørgsmaalet, Socialisering, Løn, Skat, Priser og endelig Forholdet mellem Staterne indbyrdes; alt efter de Grundsætninger, som er i Overensstemmelse med de to Encyklikaer: »Rerum novarum« og »Quadragesimo anno«. Den er skrevet for Læg-mænd, der ønsker at gøre sig bekendt med Aanden i katholsk Samfundslære, og vil navnlig være af Værdi ved samtidigt Studium af Encyklikaerne. Ogsaa for den, der ikke ubetinget kan underskrive alle de fremsatte Paastande, er Bogen læseværdig, fordi den giver en Lejlighed til at sammenligne ens egne Anskuelser med de her hævdede og at undersøge, hvorvidt og hvorledes de lader sig forene. Det vilde være overmaade ønskeligt, om nogen vilde paa-tage sig Arbejdet med en Oversættelse til godt Dansk, da den noget knudrede tyske Oversættelse gør Skriftet mindre tilgængeligt, netop som Haandbog.

J. H.-L.

Poul De Kruif: Dødens Banemænd. 300 S. Gyldendal 1935. Kr. 7,50.

De, der har læst »Mikrobejægeren«, behøver næppe at opfordres til at læse »Dødens Banemænd« — men for dem, der ikke har læst den, maa det fortælles, at Paul De Kruif er noget helt for sig selv. Med et lysende Humør, med gnistrende Vid og blændende Viden fortæller han om den

Række vidunderlige Videnskabsmænd, der kæmpende, arbejdende, aldrig trætede, fører den ubarmhertige Kamp mod Menneskehedens frygtelige Fjender, hvor det drejer sig om Liv og Død. Her er det Sukkersygens, Barsefeberens, Syfilisens og Lupusens Banemænd og deres Arbejde, han fortæller om. Fortæller er for svagt et Udtryk. Nænsom og lysende klart beskriver han disse Sygdomme, deres Forløb og hvorledes deres sejrrige Modstandere kæmpede — ofte under fantastisk vanskelige Vilkaar. Med særlig Glæde læser man om Finsen, og man retter uvilkaarlig Ryggen i Stolthed over den uforbeholdne Hyldest, Forfatteren yder den danske Folkekarakter repræsenteret af danske Videnskabsmænd. En berigende og imponerende Bog i godt Udstyr og fortræffelig oversat af Jesper Ewald. *H. K.-H.*

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Guldbryllup.

Et overmaade agtværdigt katholsk Ægtepar fejrer Guldbryllup den 15. Maj, nemlig Hr. *Vejinspektør L. A. Nielsen og Hustru*. Hs. Excellence Biskoppen vil i Dagens Anledning læse Jubilæumsmessen i Sakramentskirken, en Opmærksomhed og en Ære, som Guldbrudeparret fuldtud har fortjent, idet de begge ikke blot altid har været Kirkens trofaste Børn i al Almindelighed, men paa mange Maader ivrigt, flittigt og offervilligt har deltaget i Menighedslivet, Hr. Vejinspektøren tillige som Medlem af Forvaltningsraadet, lige siden Sakraments sognet blev oprettet i 1917, ja allerede længe før den Tid var Hr. Vejinspektøren Pastor Neuvels uegennyttige Støtte og Hjælper under de mangeaarige Forberedelser til det nye Sogns Grundlæggelse paa Nørrebro. Hr. og Fru Nielsen er begge i Aar fyldt 75, alligevel er de endnu bestandig trofaste og udholdende daglige Deltagere i det hellige Messeoffer i deres Sognekirke — et sjældent smukt Eksempel til Efterligning for andre. — En fredfyldt Livsaften og Guds evige Løn i det hinsides ønskes dem sikkert af alle, som hører til deres nærmere eller fjernere Bekendtskabskreds. *N.*

Firmelsen begynder.

Hvide Søndag d. 28. April paabegyndte Hs. Excellence Biskoppen Firmelsestogtet gennem Vikariatet. St. Annæ Kirke i Sundby var overfyldt, da Biskoppen drog ind. I sin Tale gjorde Hs. Excell. opmærksom paa Farerne for Ungdommen og anbefalede de unge at slutte sig til Maria-kongregationerne. 37 unge og ældre (Konvertiter) modtog Firmelsens Sakramente.

Studenterjubilæum.

St. Andreas Kollegiet dimitterede i 1910 fire Studenter, nemlig nuv. Sognepræst B. Jensen i Fredericia, Dyrslæge Howarth i Jystrup og Dir. A. Silcowitz. Den fjerde, Irlænderen H. Kelleher, faldt i Verdenskrigen som frivillig i Slaget ved Arras. For 25 Aar siden fejredes Dagen ved en Udflugt til Hillerød sammen med dav. Rektor Hausmann.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Unge Katholiker i Koncentrationslejr.

»Times« Korrespondent i Basel telegraferer:

Den 28. April kom en første Gruppe Automobiler med unge tyske Katholiker, der havde foretaget en Pilegrimsfærd til Rom, tilbage over Grænsen ved Otterbach i Nærheden af Basel. Straks efter at have passeret gennem Grænsebovnen blev disse Pilegrimme angrebet af en Tropp Brunskjorter, som fratog dem deres S. A.-Uniformer, konfiskerede deres Læderbælter samt de Insignier og katolske Emblemer, som de havde bragt med fra Rom. De blev derefter tvunget til at iføre sig gamle Rekrutskjorter og til sidst ført til en Koncentrationslejr.

De saaledes overfaldne unge var en Gruppe af de ca. 2000 unge Mænd, der under Prælat Wolker og P. Esch S. J.s Førelse var taget ned til Rom for i 300.000 unge organiserede Katholikers Navn at hilse Hs. Hellighed. »Deutsches Nachrichtenbüro« benægter ganske vist, at de unge Pilegrimme blev overfaldet og slæbt i Koncentrationslejr, og paastaar, at det »kun drejede sig om en Undersøgelse af, hvor vidt de unge havde overtraadt Uniformsloven«, men Kendsgerningen er, at Gestapo fratog dem alt: Fotografiapparater, Telte, Skeer, Gaffler etc. Blottet bl. a. for alle Erindringer kunde de 60 Autocars med de unge Mænd køre hjemad. Med skarpladte Rifler var de blevet modtaget ved Grænsen. Ærkebiskop Gröber af Freiburg protesterede Hvide Søndag mod denne Krænkelser af Konkordatet. Man mener, at ogsaa den Hellige Fader vil sende en Protest.

Englands Primas introniseret.

Mandag d. 29. April fandt i Nærværelse af Repræsentanter for Kongehuset, Diplomatiets, de gejstlige og verdslige Myndigheder den 70aarige Ærkebiskop af Westminster, Arthur Hinsley's Intronisation Sted i Londons katolske Westminster Cathedral. I sin Tale gav Ærkebiskoppen Udtryk for sine Forhaabninger om, at Skolespørgsmaalet

blev ordnet tilfredsstillende for Katholikerne i England. Man mener, at Dr. Hinsleys Valg i høj Grad skyldes den Omstændighed, at han er en erfaren Ekspert i Skoleproblemer. Den 1. Maj præsiderede Ærkebiskoppen for første Gang ved de engelske Biskoppers Fællesmøde. Fredag d. 3. Maj præsiderede han for Catholic Truth Societys Møde og Søndag d. 5. Maj celebrerede han Højmessen i Anledning af det engelske Kongepars Jubilæum.

Frankrig og Triduet i Lourdes.

Den franske Presse diskuterer med stor Interesse den Kendsgerning, at den Hellige Stol har sendt sin højeste Prælat til Festlighederne i Lourdes, og at den franske Regering delegerede Statsminister Louis Marin til at byde Kardinalen Velkommen paa fransk Jord og ledsage ham til Marseille. Langs hele Strækningen, hvor Legaten kørte, fandt officielle Modtagelser Sted, ligesom Folkets Begejstring ikke kendte Grænser.

Paaske i Spanien.

Paaskefestlighederne fandt i Aar Sted i Spanien ligesom i Tiden før Revolutionen under Udfoldelse af al den Pragt, som det spanske Folk elsker. Alle store Byer, Sevilla, Malaga, Toledo, Oviedo, Madrid, Burgos, Barcelona, Saragossa m. fl. holdt igen store Processioner gennem pragtfuldt pyntede Gader. I Oviedo, det kendte Oprørscentrum, talte Processionen ca. 30000 Deltagere. De verdensberømte Processioner i Sevilla samlede ca. 50000. I Barcelona prøvede de Røde at forhindre Langfredagsprocessionen ved en Strejke, hvad dog ikke lykkedes.

Birgittinerne og Indien.

Det lille birgittinske Samfund i Rom har haft en stor Oplevelse. Fire indiske Novicer er blevet optaget hos Birgittinerne. Ved den Modtagelse, som fandt Sted bagefter, var ogsaa Msgr. Hinsley til Stede og fik ved denne Lejlighed af Msgr. Caccia-Dominioni, Præfekten for de apostoliske Paladser, Meddelelse om, at han var udset til Ærkebiskop af Westminster.

Situationen i Tyskland.

Den nye Presselov, der bl. a. vil kvæle de sidste Rester af katolsk Presse og uden mindste Ret dertil inddrage deres Ejendom etc. forstaar man lidt bedre, naar man hører, at Nazipressen trods de allergunstigste Kaar nærmest gaar tilbage. Hitlerungdommens »Fanfare«, der i 3. Kvartal 1934 havde 307000 Abonnenter, havde i 1. Kvartal 1935 98000. »Jungvolk« faldt ca. 57⁰/₁₀₀, Baldur v. Schirachs »Wille und Macht« ca. 33⁰/₁₀₀, »Fanfare-Köln« ca. 60⁰/₁₀₀. — Det Hyrdebrev, som Biskopperne i Anledning af den ka-

tholske Opdragelsesuge har udsendt, er blevet beslaglagt ligesom mange Kirkeblade, som aftrykte det. — Abbed Ildefons Herwegen af Maria Laach er blevet anholdt. Abbed Ildefons har i sin Tid været venligsindet over for Nazismen. Til Maria Laach kom von Papen, umiddelbart efter at Konkordatet var undertegnet i Rom, og holdt sit første Foredrag om dets Bestemmelser. — Nuntius Orsenigo skal efter sin Hjemkomst fra Rom have protesteret mod den nye Presselov, som er imod Konkordatet og imod Regeringens Støtte af den antikristelige Bevægelse.

To nye Apostoliske Præfekter i Norge.

Den 11. April har Propagandakongregationen ved to Dekreter ophøjet Mellem-Norges og Nord-Norges Kirke-distrikter til Apostoliske Præfekturer. Samtidig er disse to Distrikters Overhyrder, P. Cyprian Witte og P. Johannes Starke blevet udnævnt til Apostoliske Præfekter med Rang og Privilegier som Apostoliske Protonotarer, d. v. s. den øverste Prælatklasse næst efter Biskopperne. De nye Udnævnelser maa betragtes som en Anerkendelse for det Arbejde, de to Patres har gjort siden deres Distrikter blev skilt ud fra det øvrige Norge, og det skyldes sikkert ogsaa et Ønske om at give hele den norske kirkelige Inddeling en fastere Karakter. — Præfekt Wittes første større Embedshandling var, at han under Løsenet: »Du skal fare med mig til Stiklestad« (Magnus den Godes Indbydelse) opfordrede til en Valfart til Stiklestad i Forbindelse med en Kongres, som skal holdes fra d. 27. Juli til d. 30. Juli.

St. Michaels Klub. Onsdag d. 15. Maj, efter Majandagen Kl. 19 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerter Kirke, sidste Klubaften før Sommerferien i Formandens Hjem, Stenosgade 2.

Katholske unge Piger!

Kom til jeres Stævne i **Trørød, Søndag d. 26. Maj!**

PROGRAM:

9 Messe m. Fælleskom. Morgenmaaltidet indtages. 11 $\frac{1}{2}$ Hofdame *Ulke Ramsing* byder velkommen. Derefter Festtale af *P. J. Bender, S. J.* — Frokostpause. — Kl. 3 Festsplid i 4 Billeder. — Derefter Tale af cand. mag. *Karen-Margrethe Olsen.* — Frit Samvær og Spisepause. — 19 $\frac{1}{2}$ And. m. sakr. Velsignelse. 20 Illumination af Haven og — Tale af Malerinden *Birgitte West.*

Tog til *Vedbæk St.*; Trørødhus ligger *Trørødvej 39.* En stor Madpakke og Sangbogen medbringes. Drikkevarer faas billigt hos Skovløberen i Nabohuset. Festtegn à 25 Øre faas i Katholsk Bogsalg og ved Sognekirkerne indtil d. 24. Maj.

Sofapuden blev vundet paa Nr. 32. Henvendelse til Grevinde E. Scheel, Nordborgg. 6.

Maleriudstilling. Roskildeorganisten Hr. A. Kerckhoffs, der ogsaa dyrker Malerkunsten, har i disse Dage udstillet en Række Billeder af sidste Aars Høst. Udstillingen holdes hos H. Binger, Palæg., aabner Mand. d. 13. Maj og varer i 14 Dage. Den omfatter mest Landskaber.

Kirkelig Kalender.

Maj. 12. S. 3. Søndag e. Paaske. — Joseph, Kirkens Værnehelgen.	Maj. 19. S. 4. Søndag e. Paaske.
13. M. Robert Bellarmin.	20. M. Bernhard af Siena.
14. Ti. i Oktaven.	21. Ti. Ferialdag.
15. O. Oktav af Josephs Fest.	22. O. Ferialdag.
16. T. Ubald.	23. T. Ferialdag.
17. F. MARIAS BEBUDELSE. — Erik, Konge af Sverige.	24. F. Ferialdag.
18. L. Venantius.	25. L. Gregor VII.

Maj. **Ugens Messebønner.**

12. S. **Joseph, Kirkens Værnehelgen** (890—422); 2. *Sæt Bønner:* 3. Søndag e. Paaske (583—422); Slutningsevng.: Søndagens (585—426).
13. M. Robert Bellarmin ([41]—[42]); 2. Oktaven (891—422).
14. Ti. † i Oktaven (891—422); 2. Bonifacius (911—742), 3. Gudsmoder [90]—[94]).
15. O. Oktav af Joseph (891—422); 2. Johannes Baptist de la Salle (911—742).
16. T. † Ubald (912—755); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
17. F. **MARIAS BEBUDELSE** (858—697).
18. L. Venantius (914—748).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Corrigendum in Directorio. Die 15. Maji in Oct. S. Joseph loco **CF9** lege **Cf9**.

M.-K. Rosenkransk. »Stella Maris« **M.:** Mandag d. 13. Maj **Kl. 19^{1/2}** i Forbindelse med Majandagten. Bagefter Samvær. — **St. Ansgars K.** »De Kristnes Hjælp« **F.K.:** Sønd. d. 12. Maj **Kl. 8. M.:** Torsd. d. 16. Maj: Overværelse af Majandagten **Kl. 8.** Efter Andagten Optagelse af nye Medlemmer. Fred. d. 31. Maj: Deltagelse i Majandagten og den dermed forbundne Procession.

Foraarsfest

i **St. Ansgars Menighed Mandag den 27. Maj 1935.** **Kl. 20** Majandagt. Efter Andagten: Sammenkomst i Salen Bredgade 67 A til fælles Kaffe bord. Aftenunderholdning. Dans om Majstangen. Billetter à 35 Øre faas hos Præsterne i Bredg. 64.

St. Knuds Skole (Stenogade 4).

Eksamenberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole. **Katholske Elever**, som ønskes optaget i 1. U.-kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor for St. Knuds Stiftelse.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 9. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffelid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 20.

Søndag den 19. Maj

1935

INDHOLD: Du alene er Herren! — Hør mig nu, Maria! — I Pavens Navn for Pressen. — Henrettet, fordi han blev Kardinal. — Danske Kvinders Retsstilling. — Tolerance i Polen. — Moder. — Theater og Film. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Du alene er Herren!

Gud er uindskrænket Herre over Naturkræfterne, de rene Aander og Menneskeverdenen. Alle skal de inden for de naturlige Grænser, der er givet dem, tjene ham. Med de fornuftløse Væsener har det ingen Nød. Kun de fornuftbegavede, frie Skabninger kan afgive den frygtelige Erklæring: »Jeg vil ikke tjene«, kun de kan løbe Panden mod de Skranker, Gud har sat. De kan undlade, hvad Gud har befaleet, og gøre, hvad Gud har forbudt. De kan være imod Christus, være Antikristne, idet de ikke er for ham og det, som han har villet. Oh Paradis og Synd!

Tennyson har engang fordybet sig i Hemmeligheden om den menneskelige Frihed. Denne Frihed synes jo at være uforenelig med Skabningens fulde Afhængighed af Skaberen i al Væren og Virken, tilmed i hvert Øjeblik. Fuld af dyb Forundring slutter han:

*Our wills are ours, we know not how,
Our wills are ours, to make them thine.
Vor Vilje er vor, vi ved ej hvordan:
Vor Vilje er vor for at gøres til din.*

Mange savner Forstaaelsen for denne sande Frihed. De søger Friheden i Uafhængighed af Guds Vilje og indvikler sig i det Ondes Fangenet.

*Efter Frihed hele Verden render
Og dog bestandig skyder den forbi . . .
Har du i Vaaren set, naar Isen brast?
Naar Havet, medens Stormens Vinger suste,
Frem i sin Ungdomskraft med Vælde bruste,
Og sprængte tordnende sin Vinterlast:
Naar sig i Frihed Vandene beruste,
Og Skummet fløj ved hvert et Bølgekast:
Hvor stolt et Sagn for dødeliges Blikke!
Men saadan kommer Sjælens Frihed ikke.
Har du den lille Bæk fulgt fra dens Kilde
Og seet den ud og ind at bugte sig,
Med tusind Hindringer i evig Krig,
Imens den Vej sig fremad bane vilde?
Snart fløi den sagte, snart stod halvt den stille;
Snart trængte stærkt den paa — ustandselig,
Indtil dens Hjem, det store Hav, var fundet:
Saadan har og en Sjæl sig Frihed vundet!*

(Fr. Paludan-Müller, Adam Homo, VI Sang.)

Usalig den, som ikke vil lyde Guds Ord, den som ikke vil høre det. Da bliver Hjertet som hint Rige, der er splidagtigt med sig selv. Lidenskabens Ja og Samvittighedens Nej klinger disharmonisk imellem hinanden. Det indre Sammenbrud bliver den nødvendige Følge. Særlig skarpt har Goethe bragt dette til Udtryk i »Faust«, i Skovscenen, hvor det viser sig, at Synden bliver til en Lavine, der river andres Lykke med sig.

*En Flygtning er jeg, uden Hus og Hjem,
En fredløs Skabning, uden Maal og Hvile,
Der som en Fos fra Fjeld til Fjeld maa ile
Mod Svælgets Dyb med graadig Attraa frem.
Ved Siden af i Alpehytten boer
Hun barnlig from — — —
Og jeg, af Gud forhadt — — —
Skal ogsaa hendes Fred jeg undergrave?
Vil ogsaa dette Offer Helved have — — —
Lad hendes Skæbne mig i Faldet ramme!
Lad mig og hende knuses med det samme!*

I dette Skibbrud, i denne Oprørerens Forsmag paa Helvede allerede i denne Verden, ligger en Aabenbaring af Guds Herredømme og den evige Lov. Den, som løsriver sig fra Gud, styrter fra Afgrund til Afgrund, dybere og dybere i Fordærv.

Findes der derefter nogen Redning? Lovløsheden maa drives ud. Døvheden maa vige, hvor det gælder Guds Lov, Bøn om Naade maa følges ad med Syndsbekendelse. Derved stiller den bodfærdige Synder sig paa Frelserens Side. Har han før skrabet Støv sammen og derved adspiltet aandelige Gaver, saa samler han nu med Frelseren, hvad han mistede ved sin Synd.

Salig den Synder, der omvender sig og saaledes følger Indbydelsen fra det evige Ord. Overensstemmelsen med Guds Ord er en langt herligere Harmoni, end de genialeste Musikers berømteste Kompositioner kan opvise.

I Omvendelsesnaaden løser Herrens Aand Synderens Slavelænker og henter ham hjem fra hans selvvalgte Landsforvisning, tilbage fra de gudløses Solovetzkij-Øer, og viser saaledes paa den vidunderligste Maade sit Herredømme. Saaledes overbevises »Verden om Synd, Retfærdighed og Dom« (Joh. 16, 8).

Maa Hjertet da ikke juble: Dig alene vil jeg tjene. Tu solus Dominus!

—ch—

Hør mig nu, Maria!

*Hør mig nu, du hellige, høje
Fæste for Jordens og Himlens Godhed,
Engles og Menneskers mægtige Dronning,
Folkenes Lægdøm, Herrens Moder!
Hjælp min Aand i den sidste Fare,
vær den nær, du, mit Haab, min Lykke!
Lad din Forbarmelses Kaabe væрге
Sjælen, som søger de evige Bjerge.*

*Dronning min! Maria! Lad strømme
Mælk fra dit Bryst til Jesusbarnet!
Søn af Maria, du gennemstjunge!
vis din Fader de blodige Vunder!
Haabe tør eders Tjener, at længe
skal ikke Kvaler over ham herske,
om i høje Himmelsale
disse Miskundstegn vil tale.*

Murillo.

*Frem for dit hellige Barn du træde,
 du, som engang fødte Herren!
 Bed for de faldne Menneskeslægter;
 hjælp, at Synd maa for Miskund vige!
 Bær du frem paa de blide Læber
 Bøn for alle Kristensjæle!
 Husk, Maria, Guds Moder, høje,
 mig til deres Mængde at føje!*

(Af »Lilja», Augustinermunken Eystein Asgrimssons Digt, en af den islandske middelalderlige Litteraturs kostbareste Perler.)

I Pavens Navn for Pressen.

Saa tidligt som i August 1934 fortalte vi vore Læsere, at den Hellige Fader under Journalisternes Pilegrimsfærd til Rom udtalte Ønsket om en almindelig katolsk Presseudstilling, som skulde repræsentere hele Verdens katolske Dagblade, Ugeblade, Tidskrifter etc. Denne Udstilling afholdes fra 1. April—31. Oktober 1936. Den ydre Anledning er »Osservatore Romano«s 75 Aars Jubilæum;

Chefredaktøren for dette Blad, Grev Giuseppe Dalla Torre, staar ogsaa i Spidsen for den ledende Komité, som indbyder hele Verdens katholske Blade. Som Udstillingsterræn er udset Cortile della Pigna, — ikke Castel Gandolfo, som Paven oprindeligt havde stillet til Disposition —; Pignagaarden ligger i det vatikanske Palads' Nordfløj, paa samme Terræn, hvor den store Missionsudstilling 1925 rejste sig. Man er i fuld Gang med at rejse Udstillingspavillonerne, i fuldt moderne Jern- og Betonstil, og der har allerede meldt sig 30 Nationer som Deltagere.

Hvad er Hensigten?

Denne Udstilling skal efter Pius XIs Hensigt være storslaet Katholsk Aktion; en Verdensrevue over det opnaaede skal tilskynde til yderligere Fremgang. Paa den mest anskuelige og impulsgivende Maade skal den katholske Presses Rolle vises og dens Vigtighed og Nødvendighed til at forsvare Kirken og udbrede den kristne Tanke og Moral klarlægges. Det tekniske Fremskridt skal her vises ved Hjælp af moderne Materiale, men ogsaa og især de ethiske Problemer, som hver Spalte i Avisen giver Anledning til, skal drøftes. Det er den katholske Presse som Tidens Spejl, Tidens Lærer og Tidens Dommer, der interesserer Udstillingen.

»La Croix« sammenfatter alle de specielle Maal under 2 Synspunkter:

1) De katholske Journalister, Skribenter og Udgivere skal sammenkaldes i den fælles Faders Hus, for at de der kan udstille deres Værk og i en Verdensoversigt studere de bedste Initiativer og de bedste allerede opnaaede Resultater samt faa nyttige Vink om yderligere Fremskridt og Opmuntring til at sætte alt ind derpaa.

2) Udstillingen skal genoplive Katholikernes Interesse for deres katholske Presse, dette saa alvorlige og yderst sammensatte Problem, dette absolut nødvendige Middel til at udbrede og popularisere deres Idéer, dette lette og dog saa mægtige Vaaben i den daglige Kamp.

Et Brev til Grev Dalla Torre.

Den Hellige Fader har ved Kardinal Eugen Pacelli rettet en Skrivelse til Udstillingens Leder, hvori han velsigner Kongressens forberedende Arbejder: *»Denne Modtagelse (som Idéen har faaet,) kan ikke forbyde, naar man husker paa, at hele Udstillingen, om man nu betragter den som en Verdensrevue over katholsk Virksomhed paa Presseapostolats Omraade, som et Vidnesbyrd om de nyeste tekniske og organisatoriske Fremskridt eller som en levende Drøftelse af de religiøse, moralske og sociale Problemer, som hænger sam-*

men med den katholske daglige og periodiske Presse, maa være uendelig lærerig baade for Journalister og katholske Forfattere og samtidig en virksom Tilskyndelse til flere Fremskridt og nye, frugtbringende Beslutninger.« Den Hellige Fader venter sig af Udstillingen ogsaa større Hengivenhed for Kirke og Pave.

Udstillingens Mænd.

Som allerede meddelt staaer »Osservatore«s Redaktør, Grev *Dalla Torre*, i Spidsen for Udstillingskomitéen. Pavens Nevø, Grev *Ratti*, Professor *Nogara*, Generalsekretær for den pavelige Museumsforvaltning, og Ingeniør *L. Castelli* fra Vatikanstatens Administration er ansvarlige for de tekniske og arkitekturmæssige Forberedelser. Men Hovedbyrden hviler uden Tvivl paa Udstillingens Generalsekretær, Mons. Prof. *Giuseppe Monti*. Samtidig med Udstillingen skal der i den evige Stad afholdes en International Kongres af katholske Journalister, hvis Organisation er overtaget af »Bureau international des Journalistes catholiques« i Paris. Paven har i sit Brev til Grev *Dalla Torre* ogsaa lagt særlig Vægt paa Repræsentationen af Missionspressen. Dennes Deltagelse organiseres af Propagandakongregationen, som har dannet en særlig Komité: »Den hellige Propagandakongregations Komité for Missionspressen«, hvis Præsident er Mons. *Franco Carminati*.

Hvorledes organiseres Udstillingen?

Man er allerede klar over Slagplanen, og i hvilke Afdelinger Hæren skal rykke frem. Der vil findes tre Sektioner paa Udstillingen. Den første omfatter Pressen i Almindelighed: Statistiker, Fotografier og Film skal give et levende Billede af dens Udvikling, Udbredelse, Organisation og Udstyr, dens aandelige, økonomiske og tekniske Levevilkaar, dens religiøse, moralske og sociale Opgaver, dens Forhold til Kunst, Litteratur, Mode og Politik. Den anden Afdeling omfatter Pressen i de enkelte Lande: Her skal fremstilles Pressens Udvikling i de paa-gældende Lande, de vigtigste Pressekampagner til Fordel for Kirken, Familien, Skolen etc.; Pressen i Tal og Statistik; gode Eksempler paa Initialiv, der kan vække til Eftertanke og tilskynde til Efterfølgelse; Tjenester, som Pressen viser Kirken og det katholske Liv eller Landets sociale, moralske, intellektuelle Fremskridt. Selvfølgelig udstilles Eksemplarer af alle Aviser etc. Særlig Opnærksomhed vil Pressen i Missionslandene tiltrække sig, saa meget mere, som man vil have den lokale Kolorit frem ved hvert Land. Ogsaa enkelte større Presseforetagender vil have deres særlige Stader. Et særligt Stade skal her være viet

til Kirkens Syn paa Pressen og omfatte alle Pavers og Biskoppers etc. Udtalelser. Specialister skal bearbejde alle disse Omraader. Den tredie Sektion omfatter specielle Publikationer, som grupperes efter deres Indhold. Den katolske Aktions Presse, Kvindepresen, Ungdomspresen etc. Et særligt Stade er her viet til Missionspropaganda, en anden skal rumme en orientalsk Afdeling.

Og Danmarks Deltagelse?

Ogsaa det katolske Danmark vil blive repræsenteret paa denne Udstilling. Hs. Excellence Biskoppen har allerede udsendt Spørgeskemaer til de forskellige Blade ang. deres Virksomhed, Størrelse etc. Vi har desuden haft en Samtale med Biskoppen, hvor vi blev bemyndiget til at føre de foreløbige og informerende Forhandlinger med de Herrer i Rom, der har med Forberedelsen at gøre. Hvad selve Deltagelsen i Udstillingen angaar, skulde vor Repræsentation være saa omfattende og grundig som muligt, vi maa stræbe efter at samle et fyldigt og alsidigt Materiale og sørge for et Arrangement, som er baade ejendommeligt og virkningsfuldt! Raad og Forslag og Medarbejde ved Tegninger, Statistiker og Fotos vil da være yderst kærkomne, og vi beder alle, der vil bistaa os i denne Sag, meddele os dette.

Men vi vilde ikke fatte Udstillingens dybere Mening, hvis vi ikke satte alt ind paa at føre vor Presse herhjemme det mest mulige frem. Verdensudstillingen i Rom skal tvinge os til at anspænde alle vore Kræfter.

I Praksis vil vi gøre følgende:

1) Vi aabner her i Bladet en staaende Rubrik: »**I Pavens Navn for Pressen**«, der mindst hver 14. Dag beskæftiger sig med den katolske Presse og dens Betydning. Vore Præster og katolske Lægfolk skal her indbydes til at fremsætte deres Syn og give deres Raad, ligesom vi vil tjene med særligt Pressenytt.

2) Vi opfordrer til **en Agitation**, der bringer »Nordisk Ugeblad« ind i de flest mulige Hjem, under Løsenet: Enhver Abonnent skaffe en anden og ikke unde sig Hvile, før han paa denne Maade har bidraget til Pressens Fremgang. For at tilskynde alle til det mest mulige, udsætter vi **en Præmie**, bestaaende i en Jernbanebillet til Rom, for den, der indtil St. Ansgarsfest 1936, d. 3. Febr., har skaffet de fleste nye Abonnements paa mindst eet Aar; nærmere Belingelser og nyttige Vink offentliggør vi i det førstkommande Nummer. Blanketter til Abonnementstegning udleveres af Redaktionen (Hans Bogbinders Alle 2) og indleveres der. Disse Abonnements kan ogsaa overtages af

en, der forpligter sig til at overtage Eksemplarer til Løssalg. Desuden udsættes en Anden-Præmie paa 50 Kr.

3) Med Biskoppens Tilladelse vil der til Efteraaret — Søndagen den 27. Oktober — blive afholdt en **Presse-søndag** i Lighed med den i 1933. Vi udgiver i Anledning af Udstillingen et **Pressenummer**, som skulde være særlig smukt og lædigt, hvad Form og Indhold angaar.

For at klare alt dette Arbejde er vi henvist til vore Læses frivillige Assistance, og vi beder derfor alle, der har Interesse for Pressens Udvikling herhjemme, om saa vidt muligt at tilbyde denne. Vi har Brug for mange forskellige Kræfter: Folk, der vil overtage Salg af N. U., hverve nye Abonnenter, udføre Tegning af Diagrammer, Statistiker, give tekniske Raad, levere Oversættelser etc. Ogsaa økonomisk Støtte, som er fornødent til Arbejdet nede i Rom saavel som herhjemme, modtages med Tak af Redaktionen.

Kort sagt: det gælder om med alle Midler at fremme Pressen, d. v. s. de »Penne, der elsker Gud og Næsten i Stedet for at hade ham, der raaber Sandheden ud over Tagene i Stedet for at fortie den eller at lyve.« —z.

Henrettet, fordi han blev Kardinal.

Den 19. Maj helgenkaares i Rom Englands to store Reformationsmartyrer, Thomas More og Kardinal John Fisher; den førstnævntes Levnedsløb har »N. U.« kort skildret i sidste Nr.; her skal tales om hans biskoppelige Tids- og Lidelsesfælle.

St. John Fisher blev født omkring 1469 i Beverly i Yorkshire (England). Hans Ungdomsaar formørkedes af den triste Borgerkrig mellem den røde og hvide Rose, faldt altsaa i den Periode, hvor Hertugfamilierne Lancaster og York kæmpede om den engelske Kongekrone. Talrige Henrettelser, Ødelæggelser af Landet, Røverier, Mord og almindelig Lovløshed var paa Dagsordenen.

I denne Tid modtog den unge John i sin Fødebys Latinske sin første Opdragelse. Hans gode latinske Stil og hans smukke Haandskrift, som han bevarede langt op i Aarene, bevidner, at han der havde faaet et godt Grundlag til sin senere Lærdom. 14 Aar gammel fik han Friplads ved Universitetet i Cambridge, og 8 Aar efter (1491) blev han Magister. Som saadan blev han udnævnt til Fellow, Lærer ved sit College, og den Gage, han som saadan oppebar, gjorde det muligt for ham at studere Theologi, særlig Kirkefædrene, og saaledes modtage Præstevielsen. Han delte

sin Tids Glæde ved Kunst og Videnskab og nød som ægte Humanist Samlivet med ædle og vise Mennesker. 10 Aar senere (1501) opnaaede han den sjældne Grad af Doktor i Theologi, hvorefter han straks blev udnævnt til Universitetets Vicekansler og 3 Aar senere til Kansler. I Aaret 1511 genindførte han Studiet af det græske Sprog ved Universitetet, hvortil han kaldte den berømte Erasmus.

Det vilde være forkert at tro, at han kun handlede saaledes i sin Egenskab af en ivrig Lærd. Nej, hans Bestræbelser gik ud paa at skaffe Midler til at opdrage en godt skolet og from Klerus, som der dengang var Mangel paa. Størst Hjælp fik den unge Kansler igennem Lady Margareta, Kongens Moder og Enke efter to velhavende Grever, idet hun anvendte sin Rigdom til Oprettelsen af Prædikantstillinger og Professorater i Theologi. Hun valgte den lærde og fromme Professor til sin Skriftefader.

Kardinal John Fisher.

Det kom ikke som nogen Overraskelse i England, at denne fremragende og højt agtede Præst af Kongen blev foreslaaet som Biskop. Som Grund angiver Kongen i et Brev til sin Moder, at han under sin sidste svære Sygdom havde følt stærkt Samvittighedsnag, fordi han hidtil kun havde foreslaaet sine Raadgivere, Gesandter eller Ståtsmænd til Bispeembedet, uden at tage deres Fromhed og religiøse Lærdom med i Betragtning. Ved at anbefale Dr. Fisher vilde han gøre sin Uret delvis god igen, thi han kendte dennes store Dyder og hans Begavelse.

Som det var at vente, blev John Fisher en i Sandhed god Hyrde for sit Diöces Rochester (imellem Canterbury og London). Efter Canterbury var dette det ældste i England og var ligesom Canterbury blevet stiftet af Augustin. Men det var samtidig det mindste og fattigste, og derfor var det for de fleste Biskopper kun et Springbræt til en rigere og mere anset Stilling. Men Dr. Fisher tænkte aldrig paa at stræbe højere og beklædte Embedet i 30 Aar. Han plejede for Spøg at sige, at han ikke vilde ombytte sin fattige Brud med den rigeste Enke (d. v. s. ledige Diöces) i England. Han foretrak »at have færre Sjæle og mindre Indtægt, fordi hans Regnskab for Guds Domstol saa vilde

falde lettere«. Saa vidt han kunde, anvendte han sine Indtægter paa sit theologiske Bibliothek, paa Kirkerne, men særlig til de fattige. Sidstnævnte besøgte han ofte og i timevis i Lejligheder, som forekom hans Ledsagere uudholdelige, og for det meste efterlod han en Almisse. Hans Arbejdsværelse, hvor han tilbragte det meste af sin Tid, var saa utæt, at Erasmus af Rotterdam skriver, at han selv ikke vilde kunde holde det ud der blot i tre Timer. Som Henrik VII's og VIII's Raadgiver kaldtes han tit til London, men fik alligevel Tid til mange Fromhedsøvelser ved at staa tidligt op, overvære den hellige Messe fra et Vindue i sit Værelse ned til Domkirke's Alter. Derefter hengav han sig til sit Forfatterarbejde, indtil hans egentlige Arbejde som Biskop begyndte. Utrættelig forkyndte han Guds Ord, hans Prædikener er de første trykte engelske Prædikener og opnaaede snart 6 Oplag; — med Strengthed vendte han sig mod Præster, hvis Liv vakte Forargelse. I fem Værker, skrevet paa Latin, kæmpede han mod de nye Reformatorer, og skønt han med Bestemthed og Lærdom gendriver deres Vianglære, bruger han dog aldrig Skældsord, som det ofte var Tilfældet paa hans Tid.

Kardinal Fisher var en frygtløs og frimodig Prælat baade mod Folket, mod Biskopperne og Hoffet. Ved en Bispeforsamling, som ogsaa den pragtelskende Kardinal Wolsey deltog i, bebrejdede han Episcopatet dets upassende Pomp og Pragt, som var Anledning til Lægfolks Forargelse, fordi man bortødslede Kirkeformuen, som var bestemt for fromme og velgørende Øjemed. Hans uforfærdede Sind førte ham til sidst ogsaa til Skafottet. Da Henrik VIII begyndte at omgaa's Planer om Skilsmisse fra sin Hustru Katharina, blev Biskop Fisher Dronningens ivrigste Forsvarer, ja, han forfærdede sine Tilhørere ved at erklære, at han ligesom Johannes Døber var rede til at hengive sit Liv for Ægteskabets Uopløselighed. Henrik VIII blev rasende, da han hørte Fishers Ord, og fra nu af begyndte Forfølgelserne mere eller mindre aabenlyst. Han blev nogle Gange fængslet, engang var han nær ved at blive forgiven. Alligevel lagde Biskoppen ikke Skjul paa sin Mening om den kongelige Ægteskabsbryder. Saaledes prædikede han i Juni 1532 offentlig mod Kongens Skilsmisse.

Saa nærmede Skæbnen sig med hurtige Skridt. I 1534 vedtog Parlamentet, at Kongen af England skulde anerkendes af alle som den engelske Kirkes Overhoved. Ogsaa Kongens Ægteskab med Anna Boleyn skulde erklæres gyldigt, og hendes Efterkommere som lovlige Arvinger til Englands Trone. Begge Krav var uantagelige for Fisher; trods de uværdige Skikkelser, der sad paa Petri Stol paa hans Tid, var han klar over, hvem der var øverste Dom-

mer i Trosspørgsmaal. Han blev af Henrik VIII afsat fra sin Stilling som Biskop af Rochester og kastet i Fængslet i Tower, som han ikke mere skulde forlade. Pave Paul III vilde i Maj 1535 mildne Fishers haarde Lod og mente at kunne støtte ham ved at ophøje ham til Kardinal. Men Udnævnelsen havde den modsatte Virkning: Henrik blev rasende og udbrød, at før end Paven kunde sende en Kardinalhat til England, vilde han sende Fishers Hoved til Rom.

En Maaned senere blev der nedsat en særlig Kommission, som skulde dømme Fisher for Højforræderi, fordi han ikke vilde underskrive, at Kongen var Kirkens øverste Hoved. Han blev erklæret skyldig og dømt til at hænges, tages ned og parteres i fire Stykker. Dommen blev dog »mildnet«, og man nøjedes med at halsugge ham den 22. Juni 1535 paa Tower Hill i London. Han gik i Døden med Ro og Værdighed til stor Opbyggelse for alle tilstedeværende. Om Morgenen paa sin Dødsdag havde han lagt Haarskjorten, han bar, og forlangte en fin Lærredskjorte, »fordi det var hans Bryllup i Dag«. Hans Hoved blev først udstillet paa en Stage paa London Bridge og derefter kastet i Themsen. — Nu vil John Fisher blive hædret og helgenkaaret 400 Aar efter Martyrdøden, og hans Ære er samtidig en Dom over hans Morder, den vellystige Tyran, der har ophævet 800 Klostre og henrettet 2 Dronninger, 2 Kardinaler, 2 Ærkebiskopper, 18 Biskopper, 13 Abbeder, 500 Munke, 164 Adelsmænd, 124 Borgere og 110 Kvinder, alt for at »reformere« Religionen i England!
C. H.-S.

Danske Kvinders Retsstilling.

(Sluttet.)

Dernæst er der de strafferetlige Spørgsmaal, som maa ske er dem, der har den største Aktualitet i Nutiden. Jeg vil her indskrænke mig til det vigtigste: Behandlingen af Fosterdrabsforbrydelsen.

Dansk Lovgivning og dansk Retspraksis ved Nævningedomstolen har her ikke fulgt samme Linie. Der er sket det forunderlige, at Nævningerne i en lang Række Tilfælde har frikendt i oplagte Sager, saaledes at Loven faktisk er ændret. Hvilken Statsadvokat bryder sig om at gennemføre en Fosterdrabs sag til Dom, naar han paa Forhaand er klar over, at Nævningerne ganske vil tilsidesætte Loven?

Over det ganske Land føres der en energisk Kampagne for at gøre Fosterdrabet frit — under alle Omstændigheder. I Esbjerg findes en saakaldt »Seksualklinik«, hvor en kvindelig Arbejder giver alle mulige Oplysninger til eventuelle

Lysthavende, officielt om Forebyggelse af Svangerskab, reelt sikkert ogsaa om Afbrydelse af Svangerskab.

Endog de ikke lægeligt uddannede Hjælpere eller Hjælperker ønskes frifundne. En Jordemoder i Esbjerg, som i en lang Række Tilfælde for Betaling, for Vindings Skyld, har befattet sig med Fosterdrab eller, som det kaldes: Afbrydelse af Svangerskab, uden at der forelaa hverken medicinsk eller saakaldet social Indikation — et af Tilfældene var en velhavende fraskilt Hustru, som havde giftet sig paa ny — blev fængslet, og Straffesag blev paabegyndt. Nogen Tid efter indfandt Læge Leunbach sig og holdt et godt besøgt Møde, hvor ikke blot Jordemoderens Ofre, men ogsaa hun selv, i energiske Vendinger krævedes frifundne. Sagen kommer sikkert for Nævningedomstolen, og da det er i Jylland, er der maaske en Chance for, at Loven bliver fulgt i dette Tilfælde.

Ofte er det i disse Sager gifte Kvinder, som efter Samraad med deres Mænd har fundet det sikrest at afbryde Svangerskabet — et Barn mere føles jo i visse Kredse som en Ulykke.

Vi er her inde paa et Omraade, hvor Moskvas Agenter udfolder en djævelsk Virksomhed. Det er ingen Tilfældighed, at Leunbach var opstillet paa en kommunistisk Liste ved sidste Rigsdagsvalg. Der er System i Kampen. Vi mærker tydeligt de kæmpende Gudløses Program. Her er et Punkt, hvor der kan sættes ind i vort Land. Generationer igennem har visse Bourgeoisikredse gjort Børnebegrænsningen populær eller rettere gjort de børnerige Familier latterlige og medynkvækkende. Som altid gaar der en Forfaldstid forud for de store Katastrofer i Verdenshistorien og det enkelte Lands Historie.

Vi Katholiker af 1935 — vi har oplevet en Forfaldstid, vi lever endnu i den. Forfaldet begyndte som altid foroven i Samfundet. Borgerskabet begyndte at begrænse Fødslerne, man rynkede paa Næsen af Proletariatet med de mange Børn, og selv agtværdige Forældre har ofte — ja, vel som Regel — indskærpet deres nygifte Sønner og Døtre, at det var upassende at faa mange Børn, upassende og ufornuftigt, man gjorde sig derved til Proletarer og udelukkede sig fra det gode Selskab. Vi Katholiker fra 1935 — især Konvertiter — vi kender Tonen, det er den samme Tone, som prædiker Frisind og Frihed, som anbefaler unge Mænd at løbe Hornene af sig, som det hedder, som anbefaler Skilsmisse og nyt Ægteskab, naar »Kærligheden ikke længere er til Stede«. Vi kender Tonen, den Tone, der varsler om Ulykke, om Storm, om Katastrofe.

Springet fra den bevidste Børnebegrænsning til Fosterdrab er ikke ret langt. Naar Befrugtning sker trods de an-

vendte Midler, kalder man det »et Uheld,« og dette Uheld maa afhjælpes.

Den offentlige Mening inden for vor — desværre endnu ret lille Kreds — er, saa vidt det kan skønnes, allerede vundet for Moskvas Idéer. Kom det til Folkeafstemning om Tilladelse til Fosterdrab, er der sikkert ingen Tvivl om, at enhver Straffebestemmelse vilde blive stemt ned med stort Flertal. Allerede Professor Krabbes Kommentarer til den nye Straffelov betoner saaledes, at i Diskussionen om dette Spørgsmaal er enhver Argumentation med Hensynet til Fosteret, det eventuelle Barn, ophørt. Man fristes til at tro, at Fosterdrabsbestemmelserne i Straffeloven nærmest er tænkt som et Værn om Lægens lovlige Erhverv, i Lighed med Kvaksalveribestemmelserne.

Og for Resten — set fra moderne, nyhedensk Standpunkt eller fra et rent subjektivt protestantisk Synspunkt — er det saa ikke ganske logisk at tillade baade Børnebegrænsning og Avertering med anti-conceptionelle Midler og Fosterdrab? Hvorfor ikke ogsaa Barnemord? Kvindens Ret over sit Legeme kunde ud fra en saadan Indstilling synes at kræve fuldkommen Frihed paa dette Omraade. Det er yderst vanskeligt at argumentere mod denne Frihed over for den Verden, som omgiver os. Dette gælder baade Spørgsmaalene om Skilsmissefriheden og Fosterdrab. Det eneste Argument, jeg kender, er Guds Bud og Kirkens Forskrifter. I dette Argument ligger hele vort Forsvar. Alle andre Argumenter, Hensynet til Børnene, til Samfundet, til den offentlige Mening, er hule og udslidte.

Forsvar — lad os forlade dette Ord og erstatte det med Ordet Angreb. Vi maa gaa over til Angreb, vi maa være aktive. Det gælder ikke om at forsvare noget bestaaende, den borgerlige Moral, eller hvad vi nu kalder det, det gælder om at udbrede noget nyt. Vi maa blæse den saakaldte borgerlige Moral et Stykke. Den hytter sig nok.

Vi maa gøre os klart, at det er os, som er Fremskridtets Folk — de andre, som er Reaktionens, Atavismens Lygtemænd. Vi maa ved vort Liv, ved vort Virke i Familien og i Samfundet vise os som sociale Væsener, som levende Celle i Samfundsorganismen, ligesom vi er levende Lemmer paa Kirken, Kirkens mystiske Legeme. Vi maa modigt haane, latterliggøre, angribe disse Dødens Apostle, vise, at det er os, der staar i Pagt med Livet, med Fremskridtet, med Evigheden, med Gud.

Hvis ikke vi skulde føre an i Kampen, vi katholske Kvinder og Mænd i 1935, hvem i Alverden skulde saa gøre det? Vi har Lyset, Idealet, som andre savner, Lyset, som viser os Vej.

Danske katholske Kvinder af 1935 har en Opgave, en

straalende Opgave. Vi Mænd kan ifølge Sagens Natur ikke kæmpe tilnærmelsesvis saa effektivt paa dette Omraade.

De, mine kvindelige Læsere, maa derfor tage Kampen op, det er paa høje Tid. De maa lade Dem besjæle af hele Kristendommens revolutionære Kraft. De maa kæmpe for og med Christus og Maria.

De Ord, hvormed Englen hilste den bedste af alle Kvinder: Hil dig, Maria, fuld af Naade, de Ord maa være Løsenet i Kampen, maa være vort Fanemærke. Kæmper vi med hende mod Mørkets i vor Tid saa stærke Magter, saa vinder vi Sejr.

Gud har vist os sin Visdom ved at benytte en Kvinde som sit første og vigtigste Redskab til vor Forløsning. En Kvindes Viljesakt, Marias frivillige Ja, var Betingelsen for vor Forløsning. Marias Ja var Dommen over Mørkets Magter.

Christus kom til os ved Maria og naar vi gaar den samme Vej til ham er det den sikreste, naturligste og letteste Vej, den af Gud anviste og viliede Vej.

Maria var stadig ved sin Søns Side, hun vil stadig være ved vor Side, ved deres Side, som kæmper mod Mørkets Magter. Gud kaster ikke sine Redskaber bort, men benytter stadig Maria som sit bedste Redskab, gennem hende uddeler han sine Naadegaver, han har gjort hende til alle Naadegavers Midlerinde.

Derfor lad os fordybe os i Marias Hemmeligheder, udbred Kendskabet til Maria, kæmp ved og med Maria.

I Kampen mod Dødens Apostle er det Maria, som skal hjælpe, Maria med Barnet, Maria vor Moder, den bedste af alle Mødre, af alle Kvinder.

H. Højris.

Tolerance i Polen.

Til vor Artikelserie om Tolerance i katolske og protestantiske Lande har vi modtaget nogle detaljerede Oplysninger fra Polen, som vi først nu kan forelægge for vore Læsere.

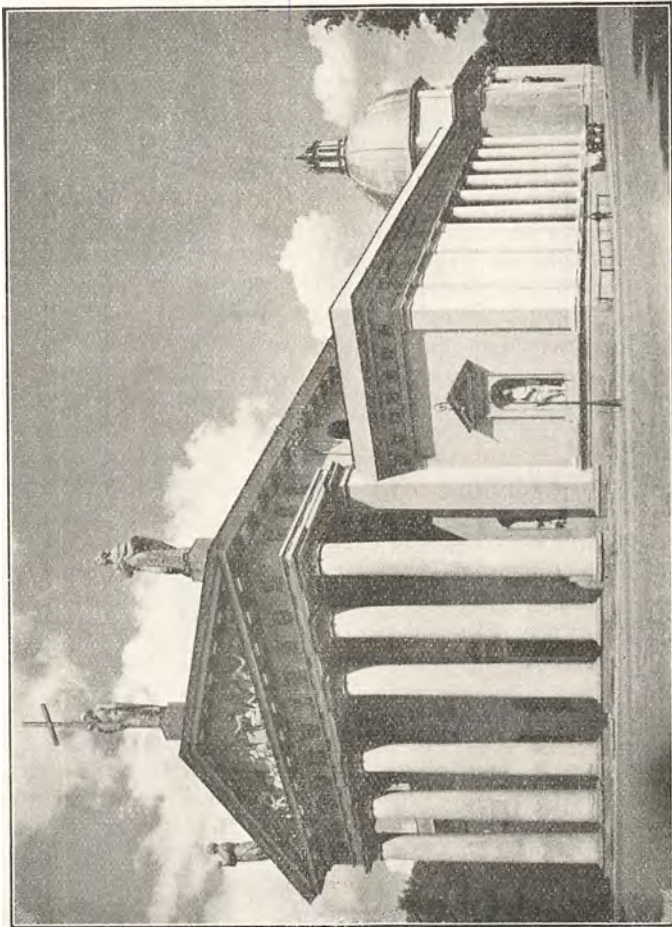
Gejstligheden inden for de enkelte protestantiske Kirker modtager et aarligt Statstilskud, som i Aarsbudgettet for 1935/36 er beregnet til 117.840 Zloty Personaldotation og 33.000 Zloty Subsidie- og Stipendiepenge.

Staten bidrager ogsaa til Opførelse og Istandholdelse af protestantiske Kirker, med en Sum paa 18.000 Zloty til at bestride enkelte kirkelige Institutioners Fornødenheder med, og med 5000 Zloty aarligt som Bidrag til Kirkebyggefondet.

Ved Statens Universitet i Warszawa bestaar siden

1922 et Fakultet for protestantisk Theologi med 6 Lærerkrafter og 101 Studenter.

Oprettelsen af Privatskoler staar enhver frit, saafremt han opfylder de af Loven foreskrevne Betingelser, men Privatskoler faar i Reglen intet Statstilskud. Dog er Religionsundervisningen i alle offentlige Skoler obligatorisk,

Kathedralkirken i Wilna.

og den meddeles af Lærere, der autoriseres af de respektive Kirker.

Der føres for Tiden Forhandlinger om at stille Radioen til Disposition for specielle protestantiske Højtideligheder, og der kan ventes en positiv Løsning af Spørgsmaalet.

Ifølge Forfatningen har en Lærers Trosbekendelse ingen Indflydelse paa hans Ansættelse i statslige eller kommunale Skoler.

Moder.

Det var omkring Aar 1800, i den Tid, da Schinderhannes' Røverbander drev deres Uvæsen i Egnen omkring Hunsrück. En Martsdag kom Værten og Postholderen fra »Hohe Sonne« trampende ind i Stuen. Med et Brag slog han Døren i efter sig og overfusede Tjenestepigen med Spørgsmaal, om hans Søn Baltés endnu ikke var kommet hjem.

»Jeg har endnu ikke set ham,« svarede Amei og trak sig tilbage bag ved et Bord. For naar Melchior Tilemann slog Døren i paa den Maade, som han lige havde gjort, saa var Pokker løs, og saa var det bedst ikke at staa ham i Vejen.

»Endnu ikke set noget til ham?«. Den tætte, firskaarne Mand dirrede af Vrede. »For tre Timer siden sendte jeg ham til Smeden med en Kæde, og Knægten er endnu ikke kommet tilbage. Efter at Schinderhannes huserer her paa Egnen, er det, som om Satan selv er faret i alle Knøsene. Men lad ham bare komme hjem.«

Pigen, som var i Færd med at skylle Glas, tænkte: »Bare dog Madmoder var her. Der sker en Ulykke, hvis de to Brushoveder støder sammen. Men hun kommer ikke hjem før ved Middagstid; det sagde hun i Gaar, inden hun gik til »Eulenhof« for at besøge sin syge Søster. Aa, bare hun dog allerede var her!«

Melchior Tilemann for endnu en Tid lang rundt i Stuen som en gal. Saa kunde han ikke holde det ud længere, men styrtede af Sted til Smeden for at hente Baltés hjem. Men da han kom til Smeden, var der ikke andre end den gamle Hannsgörg og hans Dreng.

»Hvor er Baltés?« brølede Tilemann. Smeden trak paa Skuldrene. Hvor skulde han dog vide det fra? Baltés havde været hos ham tidligt om Morgenen med en Kæde, og den var færdig for længe siden. Saa var han gaaet bort med Nickel og Klässchen. »Ja, det var jo ogsaa de rigtige,« sagde Melchior Tilemann med ildevarslende Ro. Nævnte to Fyre gik nemlig for at være de største Slagsbrødre paa hele Egnen, og det var givet, de vilde til Schinderhannes.

»Melchior,« hviskede Smeden, »har du lagt Mærke til, at siden Schinderhannes er kommet til denne Del af Skoven, er Drengene ligesom forheksede. Den Røverkaptajn synes at være deres største Helt. Pas paa, en skønne Dag er de alle løbet over til »Johannes i Skoven«. Mere end een Gang har jeg hørt Skud fra gamle Lommepistoler. Hold Øje med din Baltés.« »Saa skulde da ogsaa . . .« Eden blev stikkende i Halsen paa Melchior Tilemann, for han

hørte nemlig Vognrummel og Hornsignal. Det var Posten, som kom fra Hermeskeil og skulde til Trier. Saa maatte han jo hjem. Han løb tilbage, saa hurtigt hans korte Ben kunde bære ham. Badet i Sved naaede han hjem, ordnede knurrende alt med Posten og gik saa ind i Værtshuset sammen med de to Mænd, som var staaet ud for at faa sig en Snaps.

»Er Baltess stadig ikke kommet tilbage?« spurgte han Amei med undertrykt Raseri. »Næ—h«, svarede hun tøvende og gik ud i Køkkenet for at tilberede Maden.

En Tid lang hørte hun Mændenes Snakken. Værtens Stemme skar hver Gang igennem, som var han oppe at skændes med Mændene. Men saa blev alt roligt. Døren knirkede; Gæsterne var uden Tvivl gaaet.

I dette Øjeblik saa hun gennem Køkkenvinduet Baltess springe over Havehækken og løbe lige tværs over Bedene for at smutte ind ad Bagdøren. »Jeg vil straks sige ham, at der er Torden i Luften,« tænkte hun. »Gud hjælpe os.« Da hun vendte sig om, stod Melchior Tilemann i Køkkenet, og samtidig gik Bagdøren op, og Baltess traadte ind.

Den opløbne, lyshaarede Knøs med del trodsige Udtryk sagde ikke et Ord, da han saa sin Fader. Men denne gik langsomt hen og tog Hundepisken, som hang bag Ovenen. »Din Slyngel,« hvæsede han, »alt Arbejde lader du mig gøre alene. Løb dog endelig over til Schinderhannes. En saadan elendig Pjalt som dig kan jeg ikke bruge.« Og saa haglede Slagene fra Hundepisken ubarmhjertigt ned over Drengens Ryg.

Han brølede som en Tyr af Raseri. »Hvis du ikke havde været min Fader, saa skød jeg dig.« Det blonde Haar faldt i vild Uorden ned over hans Pande. Han greb efter Tallerkener og Skaale og kylede dem i Køkkengulvet og vendte og vred sig for at komme fri af Faderens Greb. »Endnu i Dag gaar jeg til Schinderhannes,« raabte han og stødte med Foden til Ovenbænken, som væltede med et Brag. Saa slap Melchior Tilemann ham. »Gaa du bare...«, sagde han og langede ham endnu et Slag.

Amei tørrede Øjnene i sit Forklæde. Kartoflerne var brændt paa. Maden var ødelagt. Men hun løb dog ud efter Baltess og raabte: »Hvad skal jeg dog sige til din Moder?« »At jeg er hos Schinderhannes,« raabte han tilbage over Skulderen, satte i Spring hen ad Gaden og var snart ude af Øjesyn.

En Times Tid senere sad Melchior Tilemann og Pigen ved Middagsbordet. Paa een Gang gik Døren op, og en lille, tynd Kvinde traadte ind. Moderen. »Men hvad er dog det,« sagde hun, »spiser I først nu? — Og hvor er Baltess?« Hun tog sit store, blomstrede Tørklæde af, knap-

pede sin Kyse op, stillede sin mægtige Paraply, som engang havde været sort, men nu var blevet helt grøn, til en Stol og traadte hen til Bordet. Hun fik intet Svar.

»Er der sket en Ulykke?« spurgte hun forskrækket. »Saa sig dog, hvor min Dreng er henne.« — »Væk — hos Schinderhannes,« hulkede Amei. — »Skrub ud med dig, dit Fjols,« tordnede Melchior Tilemann. Da slog Amei Forklædet op for Ansigtet og gik ud i Køkkenet. Men Moderen satte sig dødbleg paa den Stol, som hun havde stillet sin Paraply ved, og bad: »Sig mig dog nu endelig, hvad der er sket. Er det sandt, hvad Amei siger?«

(Slattes.) *Marga Thomé.*

THEATER OG FILM

»Whalt Disneys Foraars-Show.«

Hvor tit er der ikke blevet ymtet om, at Radioens Børnetime mønstrede Størstedelen af sin andægtige Lytterskare fra de voksnes Rækker, og det bliver næppe nogen Sinde helt opklaret, hvor mange af de mere bedagede i Smug morer sig med Børnenes Byggeklodser og Miniaturebiler. Men et Besøg af Whalt Disneys »Foraars-Show« giver Syn for Sagn for, at voksne og Børn kappes om at le mest over en Forestilling, der oprindeligt sikkert er bestemt for de sidstnævnte. Alvor og Gammen følges ad paa den mest harmoniske Måde, hos Prinsessen, med hvem Foraaret forsvinder, da den Onde har røvet hende, hos Mikkell Mus og hans forrygende Tossestreger og i Kapløbet mellem Haren og Skildpadden. I Tilgift vises det hele i Farver og i et herligt Tempo. Som sagt: de voksne er selvskevne, og de burde ikke glemme at tage Børnene med, for samtidig at se det bedste i deres Sind genspejlet hos dem selv og de smaa, som oplever en sund og ufordærvet Glæde.

International Filmskongres i Berlin.

Ved Omtalen af den nyligt afsluttede internationale Filmskongres i Berlin er det undgaaet Dagspressens Opmærksomhed, at der i al Stilhed blev afholdt en katholsk Parallelkongres, hvor ogsaa en Række gejstlige var til Stede. Man dvælede bl. a. ved de paa den almindelige Kongres opstillede Retningslinier, hvorved man kunde slutte sig til den Opfattelse, at Filmen ikke mere var i Hænderne paa en snæver Kreds af Fagfolk og Geschäftmagere, men paa Grund af sin enorme Betydning mere end nogen Sinde var blevet et Anliggende for pædagogisk og kulturelt Arbejde.

Ganske vist var man klar over, at der er langt igen, inden man kan tænke paa et afgørende Livtag med den overmægtige, velorganiserede Filmskapital. Men Fremkomsten af Films som »La Maternelle«, »Ung Kærlighed« og »Flygtninge« o. a. viste den rette Vej. Som et glædeligt Tegn paa en begyndende Strømkæntring kan man konstatere den Kendsgerning, at Filmsselskaberne har prisgivet den Opfattelse, at der i Dag ikke udelukkende laa Forretningsmuligheder i de traditionelle Films, men at ogsaa de nye kunde omsættes i klingende Mønt.

Kongressens Sekretær, Abbé Bernhart, aflagde Beretning om det katholske Filmsarbejde, som ved Lejlighed fortjener en nærmere Omtale. Den hellige Fader har udtrykt sin varine Interesse for vore Bestræbelser imod den umoralske, men for den kulturelt højnende Film. *Jyde.*

NYE BØGER.

Frits Pullich: Religionshistorie. (183 S.) Povel Branners Forlag. København, 1935.

Et ualmindeligt omfattende Materiale er trængt sammen inden for de allersnævreste Rammer, og dog er Bogen let læselig. I det første Kapitel: »Naturfolkene« har Forfatteren — i Betragtning af de forviklede Forhold — betjent sig af en alt for let, summarisk Fremgangsmaade, ligesom der ogsaa forekommer Fejltagelser deri. Saaledes er Sætningen: »Den »Store Aand« er ikke en Person med Vilje og Skaberevne« et Slag i Ansigtet paa de Kendsgerninger, som W. Schmidt forelægger i sit Værk: »Ursprung der Gottesidee«, som Forfatteren tilsyneladende ikke kender. Pullich paastaar, at »Tanken om personlig Udødelighed kommer ikke frem« (8), og indrømmer saa dog senere selv, at »Sjælen ikke er bundet til Legemet« (10). Forfatteren gaar hurtigt over til Kulturfolkene. Her foretrækker han Indien, som han vier mere end en Femtedel af den samlede Tekst. Med Kristendommen bliver han derimod i Kapitlet »Synkretisme« hurtigt færdig, den er for ham en Slags Tillæg. Derefter følger Kapitlerne »Israel« og »Jesus«. Denne Placering alene antyder, at begge disse, efter Pullich's Mening, har fortvivlende lidt med Kristendommen at gøre. Indholdet svarer til Forventningerne. At vi tilbageviser en saadan »Historie« er vel overflødig at bemærke. *A. P.*

Jesu Barndomsforening, Aarbog 1935, 20 S.

Den lille Aarbog begynder med en Anbefaling af Jesu Barndomsforening af Hs. Exc. Biskoppen, hvori der bl. a. gøres opmærksom paa dette Arbejdes pædagogiske Side:

»Ved at vække Børnenes Iver og Arbejdsstrang vil man samtidig udøve en meget heldig Indflydelse paa deres Karakterdannelse og fremkalde i deres barnlige Sind den medfølgende Næstekærlighed.« Det lille Hæfte indeholder nogle Smaa-fortællinger og Vers. Regnskabet udviser en Fremgang paa 157,74 Kr. sammenlignet med i Fjor. I alt indkom 3237 Kr. Paa Grund af Valutaforholdene kunde man ikke sende mere end 200 Kr. til Foreningens Hovedsæde i Paris. Resten maa henstaa i Banken til senere. —z.

Provst H. L. Larsen: Træk af Armeniernes Trængsler. Udg. af Industrimissionen i Armenien. Kr. 1,00. 64 S.

»Fra Martyrtiden«, »Under Verdenskrigen«, »Efter Verdenskrigen« er Overskrifterne over de tre Kapitler, som beskriver rystende Scener fra et døende kristeligt Folks Lidelsesvej. Forfatteren har selv været blandt de armeniske Flygtninge. Han har ogsaa læst og kender Armeniernes blodige Historie. Gripende skildrer han deres Lidelser og Tyrkernes barbariske Metoder, hvorved Tusinder slagtedes eller brændtes levende. —z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Til Videnskabernes Selskabs Kongres.

Union Académique Internationale, som i disse Dage afholder sin aarlige Kongres i København, har ogsaa Besøg af en katholsk Præst, Konstantin Michalski, Professor i Filosofi ved det theologiske Fakultet i Krakow. Professoren er Medarbejder ved den ene af Union Académique Internationales 14 Kommissioner, den, som befatter sig med Udgivelse af middelalderlige Filosoffers Værker. Ved et aarelangt Studium af Aristotelesmanuskripter, som baade tog hans Arbejds- og hans Ferietid, har han ødelagt sine Øjne. Men Prof. Michalskis store Glæde er det at fortælle, hvorledes det skolastiske Studium nu alle Vegne rykker frem. Ved den thomistiske Kongres i August 1934 i Posen var Tilslutningen overordentlig stor. I øvrigt meddelte Professor Michalski os ogsaa, at den katholske studerende Ungdom i Warszawa lover godt. Ved de sidste offentlige Exercitier deltog ikke færre end 700 Studiner og 1000 Studenter.

Pavelig Kammerherre.

Som mange af vore Læsere vistnok har set af Dagbladene, har Landsretssagfører Gunnar Garth-Grüner faaet en pavelig Udmærkelse. Landsretssagføreren er den 27. April blevet udnævnt til pavelig Æreskammerherre. »Nordisk Ugeblad« ønsker den nye pavelige Kammerherre til Lykke!

Vemodigt!

Det er nu 15 Aar, siden hin afgørende Beslutning blev taget, at St. Andreas Kollegiets lærde Skole skulde nedlægges efter næsten et halvt Aarhundredes Virksomhed. Her er ikke Stedet eller Tiden til at diskutere, hvad Grundene var hertil, eller om det var klogt og viist handlet eller det modsatte — de, som havde Magten, traf deres Afgørelse, og vi andre kunde mene derom, hvad vi vilde, og ellers tie stille.

At disse Ord fremkommer, skyldes ikke nogen Stemningsbølge fra gamle Dage, men en helt udvortes Anledning. I Dansk Naturfrednings ypperlige Aarvog 1934—1935, som i disse Dage har set Lyset, findes i en Artikel om »Skovmosen i Ordrupdal« af Skovrider Harald Baché en Sætning, som alle Ugebladets Læsere eller i hvert Fald alle Kollegiets gamle Venner bør lære at kende. Under Omtalen af alle de interessante Planter, som findes i nævnte Mose, kommer følgende Ord:

»Endvidere siges det, at en katholsk Pater, der var Lærer i Naturhistorie ved Kollegiet og med Eleverne drev botaniske Studier i Mosen, har indført mange fremmede Planter, og hører disse end ikke med til den oprindelige Flora, vil disse Planter dog, dersom de endnu forefindes, have kulturhistorisk Betydning til Minde om den lærde katholske Skole i Ordrup.«

Altsaa er vi, der var Lærere ved St. Andreas Kollegium, allerede Museumsgenstande af kulturhistorisk Betydning! Vi er en Erindring om gamle Dage, om hvad der engang var og aldrig vender tilbage. Det forekom mig saa vemodigt paa den Maade at høre Fortiden til, at jeg syntes, jeg vilde dele den Vemod med andre, ogsaa med de ikke faa gamle Kolleger, som endnu lever og er i Virksomhed. Da jeg læst Linjerne, takkede jeg Forsynet, som trods det, at jeg er flettet ind som et Blad i Mindernes Krans, dog har haft fjorten et halvt gode og lykkelige Arbejdsaar her i det nordvestlige Danmark. Forresten sendte jeg ogsaa Skovrideren en venlig og taknemmelig Tanke for hans elskværdige og pietetsfulde Omtale af det gamle Kollegiums Virksomhed.

Niels Hansen, cand. mag.

Den katholske Børnehaven er flyttet.

Børnehaven og Skolen bør arbejde sammen. I mange Tilfælde har de skolesøgende Børn mindre Søskende, som Forældrene ønsker at anbringe i Børnehaven. Forældrene har sjældent selv Tid til at bringe Børnene derhen, men det falder naturligt, at de ældre Søskende gør det.

Saa længe St. Josephs Børnehavn var i Nivaagade, kunde der ikke tænkes paa et saadant Samarbejde med Skolen, men nu, da den er flyttet i umiddelbar Nærhed af St. Josephs Skole paa Nørrebrogade, vil man formentlig kunne regne med et saadant Samarbejde. Forældrene paa Nørrebro bedes derfor have deres Opmærksomhed henvendt paa Børnehavnens nye Adresse: Poppelgade 6, og gøre Brug af det gode Tilbud, der gives alle de Mødre, der er afskaaret fra at ofre den Tid paa Børnene, som nu engang er nødvendig, om de skal faa en sund Udvikling.

Det er vel ikke nødvendigt nærmere at paavise, hvor skæbnesvangert det vil være for Børn, der af en eller anden Grund bliver forsømt netop i de Aar, da en Karakteren og hele den aandelige Struktur dannes. Pædagogerne er enige om, at Mennesket allerede i de allerførste Aar faar sit Særpræg baade i Henseende til godt og ondt.

Cay Benzon,
Formand for Børnehavnens Bestyrelse.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Lorenzo Schioppa. †

Atter har den Hellige Stols Diplomati lidt et føleligt Tab, idet apostolisk Internuntius ved den hollandske Regering, Ærkebiskop Lorenzo Schioppa, 64 Aar gammel er afgaaet ved Døden i Haag. L. Schioppa var af Fødsel Neapolitaner. Sine Studier absolverede han i Neapel, hvor han ogsaa tog Doktorgraden i Civilret, Kirkeret og Theologi. I 1920 blev han bispeviet og endelig i 1925 blev han udnævnt til Internuntius i Holland efter Cesare Orsenigo, nuværende apostolisk Nuntius i Berlin. Forhandlingerne i Kowno i 1925, der afsluttedes med Litauens Konkordat med Rom, førtes af Msgr. Schioppa. Af Æreshverv kan nævnes, at han i 1906 blev udnævnt til Pave Pius X's Æreskammerherre, og i 1918 udnævnte Pave Benedikt XV ham til Husprælat.

Kongejubilæet i England og Katholikerne.

I den engelske Konges Jubilæum deltog ogsaa Katholikerne. Den Hellige Fader sendte paa Engelsk sin telegrafiske Lykønskning, hvori han især ønskede, at Kongens Bestræbelser for at opretholde Freden maatte krones med Held. I den katholske engelske Presse henvises der til, at Georg V var den første Konge, der ikke mere aflagde den antikatholske Kroningsed. Med Taknemmelighed tænkte man paa »Roman Catholic Review Act«, som ophævede

næsten alle Undtagelsesbestemmelser fra Forfølgelsernes Tid. Det fremhæves, hvilken Udbredelse Katholicismen fik i hele det britiske Imperium i hans Regeringstid.

Aarsmøde i Propagandapalæet.

I Propagandapalæet aabnede Troens øverste Raad Mandag den 30. April under Hs. Excellence Mgr. Salotti's Præsidium sit aarlige Møde. Prælaten hilste paa Direktørerne fra de forskellige Nationer, som var samlede med det permanente Raads Medlemmer, og han udtrykte sin Glæde ved at kunne meddele, at de stadig dalende Indtægter, som havde hæmmet det store Missionsarbejde i de sidste Aar, nu afgjort havde forbedret sig, idet dette Aar, der opviste en lidt større Indtægt end sidste, kunde betragtes som Begyndelsen til en Fremgang. 30 Nationer viste saaledes en følelig Fremgang. I Spidsen gik Frankrig, derefter fulgte: De Forenede Stater, Tyskland, Kanada, England, Skotland og Irland.

Paaskebudskab for et lidende Folk.

Folkeforbundets 85. Raadsmøde har endelig taget sig af Assyriernes Sag og truffet Forberedelser til, at dette forfulgte Folk nu kan bosættes i Syrien. Man haaber, at ca. 16000 af de 20000 Assyriere, som vil forlade Irak, kan anbringes i Syrien.

Til Hareskoven via Brønshøj. Saafremt det bliver rigtigt Sommervejr Søndag den 2. Juni, vil manges Program staa paa Skovtur. Jeg foreslaar, at De tager til Hareskoven og undervejs (foruden at bede i Sankt Antoni Kirke) ogsaa »beder« i »Sommermarkedets« Kro. Om De nu foretrækker at standse paa Udturen eller Hjemturen eller begge Gange — det lader vi Dem om, men Hovedsagen er, at De ikke afholder Dem fra at besøge »Sommermarkedet« ved Sankt Antoni Kirke, som holdes til Fordel for Arbejdet i Sankt Antoni Menighed. Deres Søndagsprogram bliver ikke forskærtset derved, tværtimod! C. B.

Paa Grund af Kronprinsparrets Indtog i København d. 26. Maj er det **Kvindelige Ungdomsstævne** i Trørød blevet udsat til d. 30. Maj, Christi Himmelfarts Dag.

St. Vincents Søstrene, Nygade 8, **Helsingør**, modtager Pensionærer hele Aaret. Telefon 1511.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:
en dygtig Ene pige i København.

Plads søges:
af en gift Mand som Gaardmand, kan udf. alle Reparationer i en

Ejendom, samt Trapperengøring; en 27-aarig ung Mand, Ekspert i Tysk som Ekspedient eller Korrespondent, kendt med Røntgen Apparater. — Begge vel-anbefalede Folk.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8226.

Kirkelig Kalender.

Maj.	Maj.-Juni.
19. S. 4. Søndag e. Paaske.	26. S. 5. Søndag e. Paaske. —
20. M. Bernardin af Siena.	27. M. Beda den Ærværdige. — <i>Bededag.</i>
21. Ti. Ferialdag.	28. Ti. Augustin af Canterbury. — <i>Bededag.</i>
22. O. Ferialdag.	29. O. M. Magdalene af Pazzi. — <i>Vigilie.</i> — <i>Bededag.</i>
23. T. Ferialdag.	30. T. CHRISTI HIMMEL- FARTS DAG.
24. F. Ferialdag.	31. F. Angela Mericia.
25. L. Gregor VII.	1. L. i Oktaven.

Maj. Ugens Messebønner.

19. S. 4. **Søndag e. Paaske** (587—427); 2. *Sæt Bønner*: Petrus Cælestin (915—746), 3. *Sæt Bønner*: Pudentiana (915—[67]).
20. M. † Bernardin af Siena (916—746); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
21. Ti. † Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (587—427) med *Gloria*, men uden *Credo*; 2. og 3. som Mandag.
22. O. † Ferialdag, som Tirsdag.
23. T. † Ferialdag, som Tirsdag.
24. F. † Ferialdag, som Tirsdag.
25. L. Gregor VII (916—751); 2. Urban I (Kirkebønnen findes i den ny Udg. S. 908 og ikke — som angivet — S. 907).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

St. Knuds Kapel. Hver Onsdag Morgen Kl. 6¹/₂ læses der en liturgisk Fællesmesse, hvortil alle er velkomne.

Kvindeligt Ungdomsstævne i Trørød er Torsdag d. 30. Maj. — Man kan sikre sig Festtegn i Tide — à 25 Øre i Katholsk Bogsalg eller ved Sognekirkerne. Se Programmet forrige Nr.

Vel mødt i Trørød!

Allerslev Kloster kan optage som Pensionær til meget gunstige Betingelser en enlig Dame eller Herre. Henvendelse til Forstanderinden. Allerslev pr. Lejre.

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Eksamenberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole. **Katholske Elever**, som ønskes optaget i 1. U.-kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor for St. Knuds Stiftelse.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 16. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 20.

Søndag den 19. Maj

1935

INDHOLD: »Du er udgaet fra Gud.« — »Tegnet, som skal blive modsagt.« — Et Ønske og en Bøn. — De saakaldte Deviseforbrydelser i Tyskland. — Freskerne paa St. Elisabeths Hospital. — Rom og Danmark gennem Tiderne. — Moder. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — I Pavens Navn for Pressen. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Du er udgaet fra Gud.“

»Naar I beder Faderen om noget i mit Navn vil han give eder det« (Joh. 16. 23.), siger Vorherre til sine Disciple. I Dramaet »Jomfruen fra Orleans« lader Fr. von Schiller en Raadsherre som Udsending skildre den belejrede Stads yderste Nød og bønfalde Kong Karl om Hjælp. Denne svarer i Fortvivlelse: *Har jeg en Kornmark i min flade Haand?*

Og voksede der en Kornmark stor nok til at dække Tusinders Behov, hvad kunde det hjælpe dem? De vilde forlængst være døde af Sult, førend Kornet var modent og kunde males og bringes i Ovnen. I saadan Nød er menneskelig Hjælp afhængig af Rum og Tid.

Ved Brødets Mangfoldiggørelse viser Jesus sig som Herre over Rum og Tid. De kan ikke sætte nogen Skranke for hans Vilje til at hjælpe. De fem Brød, han har velsignet, mætter 5000 Mand. Mere endda! Mængden, som bemægtiger sig Brødene, formindsker dem ikke. Tværtimod. Der bliver 12 Kurve fulde tilbage Over for Guds

Velsignelse mister Subtraktionens Love deres tvingende Magt.

Skulde dette ikke være et Fingerpeg for den uhyre Raadløshed, over for den uhyre sociale Nød?

Men har da ikke ogsaa det moderne Menneske brudt Rummets og Tidens Skranker? Jernbane og Automobil, Dampskib og Flyvemaskine, Radio og Fjernsyn sluger Afstandene og lader Tidsrummene skrumpede ind. De Midler, det moderne Landbrug raader over, gør det muligt at mangfoldiggøre Jordens Udbytte. Disse Fremskridt har beruset de stolte Aander, der har vendt sig fra Gud. De vil støde Gud fra Tronen og sætte Mennesket i hans Sted. Uhyggeligt kommer dette til Udtryk i den bolchevistske Digter M. Gerassinows Hymne: »Vi«.

Vi Arbejdets utallige, truende Legioner,

Vi besejrede Havenes Vidder, Oceaner og Kontinenter.

*Vor Kærlighed tilhører Dampens Kraft og Sprængstoffets
Vælde,*

Sirenernes Sang og Rullen af Svinghjul og Valser.

Vi er i Slægt med Metallet, og ét vor Sjæl med Maskinen.

Vi har glemt det forlængst imod Himlen at sukke med

Længsel . . .

Med herligste Honning vil alle Celler vi fylde.

Vor Planet vil vi aabne en ny og straalende Bane . . .

Vi er all, vi er i alt, vi er Flammen og Lyset, der sejrer,

Vor egen Guddom, vor egen Dommer og Lov!

Og — hvordan ser Virkeligheden ud? Kapitalisme i uhyre Maalestok og de mægtiges haardhjertede Vindelyst har gjort Masserne til Slaver, til levende Maskindele. Den berøver dem Afgrøden, saa at mange dør Hungerdøden i Ruslands mest frugtbare Egne. Nye Skranker taarner sig op mellem de enkelte, mellem Samfundsklasserne og Folkene. Nid, Mistro, Bedrag, Terror er Bygningsmaterialet. Bag disse Fængelsmure gaar Sjælene til Grunde, bliver Menneskene til Undermennesker.

Forstandens Evner staar uforstaaende over for en Kontrast! I Sovjetriget er alle Kræfter stillet i det jordiske Velfærds Tjeneste. Produktion af materielle Goder med alle moderne Midler er deres Løsen. Resultatet er Overflod — og Hungersnød. I Evangeliet har Folkeskarerne

glemt at tage de legemlige Fornødenheder i Betragtning. Til 5000 Mand er der fem Brød — og alle bliver mættede.

Troen kender Herrens Ord: »Søg først Guds Rige og hans Retfærdighed; saa skal alt andet tillægges eder.« At være aandelig fri, uafhængig af de jordiske Ting og frem for alt at søge Guds Ære, Sjælenes Frelse, det vil

løse det sociale Spørgsmaal. Thi det bringer inderlig Forbindelse med Gud, med den Stormagt, som er alle Vanskeligheder voksen, selv om de kommer af Steds- eller Tidsforhold. Den vil lade sine Forbundsfæller faa Del i sit

Herredømme over Tid og Sted. En saadan Sjælsholdning vil ogsaa af sig selv bidrage umaadeligt til at overvinde de sociale Onder. Den stiller gavmild Kærlighed op imod Haardhjertetheden, som koldblodig lader Menneskene savne det nødvendigste og udelukke fra Jordens Goder. I Stedet for Vindelyst og Ny-

delsessyge sætter den frivilligt Afkald paa Overflod, Nøjsomhed, ja, den stiller sig tilfreds, selv hvor Ting mangler, som regnes til Livsfornødenheder. For dem, som søger Guds Rige, velsigner Gud det lidet, de behøver, saa de faar mere ud deraf end andre af Overflod. Ved deres Eksempel, deres Indflydelse brydes de Skranker, som skiller Menneske fra Menneske, Klasse fra Klasse, og Folk fra Folk. Den, som lader Christus herske i sit Indre og ser

Fransk Gudsmoder-Statue af Sten, fra 1. Halvdel af 15. Aarhundrede.

Christus i sine Medmennesker, vil være ét med dem, om de nu bor i samme Hus eller i Mexico eller Kina. Der ved overvindes Afstande paa en ganske anden Maade end ved de moderne Opfindelser. Bønnen giver Mulighed for at hjælpe ogsaa de allerfjerneste og selv i Skærsilden at besøge den guddommelige Kærligheds Fanger og stille deres Sult med Salighedens Brød. Paa den bedendes Haand vokser der en Hvedemark. »Naar I beder Faderen om noget i mit Navn, vil han give Eder det.« — *ch* —

„Tegnet, som skal blive modsagt.“

Prof. Vilh. Grønbech har paa Branners Forlag udgivet en Bog med Titlen: »Jesus Menneskesønnen«. Naar man efter endt Læsning spørger sig selv, hvad Meningen med den er, føler man sig ret usikker. Skal den være en Sympathitilkendegivelse for de F a r i s æ e r e, som i Evangelierne staar som Herrens Dødsfjender? Det er muligt, fordi Forfatteren fremstiller dem som Fornuftens, Retskaffenhedens og Fromhedens hæderligste Repræsentanter. Eller skal Bogen være en Snært til Kirkens Aarhundreder gamle Skriftfortolkning ved at paastaa om Jesus Christus det modsatte af, hvad der er blevet hævdet hidtil? Ogsaa dette er muligt. I hvert Fald foragter Prof. Grønbech den kirkelige Videnskabs Forskningsresultater af et oprigtigt Hjerter, men røber samtidigt et forbavsende ringe Kendskab til den. Eller er det hele bare en Leg, — ganske vist Leg med det helligste, vi har — en Slags Sportøvelse, hvori en Universitetslærer ønsker at vise sin Virtuositet i at bruge Sprogets taalmodige Gloseforraad til at fremsætte de utroligste Paradoкса? Vil han kun gøre Nar ad sine Læsere og vise, at man kan byde det moderne danske Publikum, hvad det skal være, bare man forstaar den Kunst at faa Følelserne til at boble i Hjertets Gryde, medens Hjernen holdes indhyllet i Taage og Mørke? Heller ikke denne Forklaring er udelukket. Men lad os se at faa fast Grund under Fødderne og tale om ganske sikre Ting!

Der er nemlig et dybt Svælg mellem den Jesus, der har levet for 1900 Aar siden, og som hans Disciple ned gennem Tiderne har troet paa, og det Billede af ham, der i 1935 tegnes i Bogen »Menneskesønnen«. Vi stiller bare de to Standpunkter overfor hinanden. Med Profeternes Spaadomme og Frelserens egen Lære som Basis bekender vi Kristne, at Jesus er Guds enbaarne Søn og vor

Herre; som Menneske undfanget af den Helligaand og født af Jomfru Maria. Hos Prof. Grønbech er han hverken det ene eller det andet. Derimod er han et samfundsfarligt Individ med et Budskab »uden Moral, uden Religion, ja uden Bund og Grund«. (S. 25.) »Han haanede direkte Folket og dets Gud i det, han sagde; men endnu mere forfærdende virkede den Miskendelse af Guds frygtens Aand og den Fornægtelse af Guds Ord, som laa bagved hans bespottelige Tale«. (S. 38.) Jesus saarede sit Folks inderste Følelser. »Det var Raahed og Plumphed hos Jesus ligesaavel som Gudsforagt, og han syndede ikke af Uvidenhed, tværtimod han trodsede paa sin Selvraadighed.« (S. 61) Jesus er opfyldt af blidt Had til moralsk Tænkning. (S. 64) »og gør sig oven i Købet til af sin Uopdragenhed.« (S. 66.) »Han trodses Jahve i hans Himmel«. (S. 70.) »Det kan ikke være andet, end at Jesus ender i den rene Blasfemi, som jo alle hans Ord, hvor han nævner Guds Navn, inderst inde gemmer en haarrejsende Ringeagt for Israels Vældige.« (S. 104.) Denne Prøve turde være tilstrækkelig for at belyse Svælgets Dybde og Bredde.

Det er uden videre indlysende, at en Synder, som forser sig baade mod Gud og Mennesker, ikke kan være Guds Søn. For Prof. Grønbechs Domstol anerkendes Christi Guddomsværdighed lige saa lidt som for Kaifas's i Jerusalem. Jesus er »Tegnet, som bliver modsagt« i 1935 lige saa hensynsløst som paa den Langfredag, da Herren døde.

Er vi bleven klare over Forskellen i Opfattelsen af Christi Person, dukker straks et nyt Spørgsmaal op, som er af lige saa stor Rækkevidde for os Mennesker. Vi maa være paa det rene med, hvad Christus egentlig vilde være for os. Vor Skæbne i Tid og Evighed, hele Hjertefreden afhænger deraf. Den kristne Tro hævder, at Jesus i ubeskrivelig stor Kærlighed vilde komme os til Hjælp som Præst, Konge og Lærer. Som Præst vilde han ved sin Offerdød yde Gud en fuldkommen Oprejsning for vore Synder, udfri os af Syndens, Satans og Dødens Trældom, gengive os Naadens overnaturlige Liv og sluttelig føre os tilbage til det himmelske Paradises Herlighed. Christi ypperstepræstelige Gerning er det vigtigste af alt, hvad han har gjort for os; den er den største Velgerning mod vor Slægt. Som Lovgiver (Konge) og Lærer vilde han vise os Vejen til Frelsen. Hans Offer virker nemlig ikke automatisk, men vi Mennesker maa opfylde visse Betingelser for at komme i Besiddelse af Korsets Frugter. Frelsens Vilkaar er klart formuleret. Jesus kræver Omvendelse, d. v. s. Brud med Synden og en Venden tilbage til Gud. Han forlanger Tro paa hele den Lære, han forkynder. I Bjergprædikenen indskærper han de ti Guds Bud

og deres fuldkomne Overholdelse for Fremtiden. Han paa-byder Benyttelse af de Sakramenter, som han indstifter, navnlig da af Daaben og Eucharistien. Under sit Fravær mellem Himmelfart og Dommedag kræver han Lydighed mod den Kirke, som han grundlægger. Det er Christi Lovgivning.

Hvor meget eller hvor lidt findes af dette i Bogen om Menneskesønnen? Christus er først og fremmest ikke en Ypperstepræst, der har ofret sit Liv for os. Jesu Død skyldes den Omstændighed, at den galilæiske Profet tirrede sine Modstandere frem til Handling, at han som sædvanligt ogsaa under selve Processen drev sit ironiske Spil med dem og tillige kastede al Forsigtighed over Bord. Det er derfor, at Jesus gik lige fra Aftensmaaltidet til Hovedpandstedet. (S. 151.) Jesus trak det korteste Straa i sit Mellemværende med Landets ledende Mænd. Det er det hele. Der er ikke noget, der hedder Frelse ved Christi Død.

Christus er heller ikke den Lovgiver, som stiller de ovennævnte Krav. Livets Lov i det Rige, Jesus ifølge Prof. Grønbech forkynder, er af den Art, at den afskaffer al Lov. (S. 23.) Kun Lærer maa han være, men i hvad? Bliver i det mindste hans Forkyndelse til noget positivt, til noget nyttigt, siden vi hidtil kun kunde tale om negative Størrelser? Udsigterne er paa Forhaand ikke synderlig gode, fordi Profeten fremstilles som en Mand, der næsten hele Tiden driller Folk med sin Ironi.

Ser vi nøjere efter, saa tales der i »Menneskesønnen« faktisk om Guds Rige, om Livet og om Troen. Det vilde nu være meget godt altsammen, hvis bare disse Ord havde den samme Betydning som i Evangelierne og i det hele taget i den kristne Religion. I Christi Kirke betyder jo Ordet »Guds Rige« en saadan Tilstand, hvor Gud hersker over os og alle Mennesker ved sin Naades Liv i vort Indre og over Samfundene paa Jorden ved sine Love, for at vi herigennem til Slut kan faa Del i hans evige Herlighed i Himlen. Ved Ordet »Liv« forstaas en overnaturlig indre Kraft og Gave fra Gud, hvorved Mennesket faar Del i den guddommelige Natur, bliver den Helligaands Tempel, Guds Ven og adopterede Barn samt Arving til Himlen og derfor ogsaa sat i Stand til at udfolde en saadan Aktivitet, at dens Frugter fortjener at belønnes med evigt Liv. Begyndelsen og det første Skridt til dette »Liv« er »Troen«, som ogsaa er en indre Kraft fra Gud og en Hjælp til, at vi frivilligt giver vor Tilslutning til det, Gud aabenbarer, selv om vi med vore naturlige Evner foreløbig ikke kan gennemskue det; men vi bygger hele vort Liv op paa Guds Ord, fordi vi uden Vaklen stoler paa hans Sanddrthed, der ikke kan tage fejl og ikke vil føre os i Vildfarelse.

(Stuttes.) *Fr. Kùpferle.*

Et Ønske og en Bøn.

»Nordisk Ugeblad« udgaar denne Gang til et Danmark, som genlyder af Festglæde, fordi Landets første Søn og vordende Hersker fører en Prinsessebrud hjem til Familie og Folk. Vi vil ikke mangle i de lykønskendes, glade Kor, men ønsker Guds rigeste Velsignelse over Danmarks Kronprins og hans Brud! Hvert eneste Ægteskab er noget af det mest betydningsfulde i et Menneskeliv og griber dybt ind i Mands og Kvindes, i Børnenes og Efterslægtens Skæbne; endnu mere gælder det Ægteskab inden for Landets første Familie. Alene ved deres Eksempel kan saadanne Ægteskaber, som er udsatte for manges Blikke, være en opbyggende Magt midt i en Tid, hvor der er saa mange af disse Samfundets Celler, som er bundraadne, og ved sin Indflydelse paa hele Generationer kan en saadan Families Betydning næppe maales. Som katholsk Blad udtaler vi da det Ønske, at det Ægteskab, som nu stiftes, maa blive saa varigt, saa fast og lykkeligt, som netop den katholske Kirke har Mod til at forlange det. Maatte det netop i vor farefulde Tid, der er saa rig paa truende Mod sætninger, være et Baand, der ikke blot knytter to Hjerter og Familier sammen, men ogsaa to Lande, og saaledes bidrage til Kærlighedens Fremgang i denne Verden, ogsaa i Folkenes Liv. I Maj Maaned er det nærliggende at bede især Maria om at beskytte Brudeparret og det Land, paa hvis Kongetrone det engang skal sidde, og vi kan ikke

vælge bedre Ord dertil end Thor Langes, hvor han beder Herren om at give Landet Kæmper under Korsets Mærke:

*Gør atter Folket, som Folket var,
da Kæmperne faa, men stærke,
i sluttet Flok om Kong Valdemar
Du frelste med Korsets Mærke.*

*Dit Slør af rødeste Rosers Flor
med Kors udaf Liljer hvide
Du sænkede fra Himmelen ned til Jord
som Værn for Danske, der stride.*

*Bær Himlens Farve til Jorden ned,
giv selv din Søn os at favne,
og vær velsignet i Evighed
blandt alle hellige Navne! Amen.*

De saakaldte Deviseforbrydelser i Tyskland.

I Berlin har den første Deviseproces mod Klostrene — det skal i det hele dreje sig om 50—60, som alle skal op-rulles enkeltvis og i Hovedstaden, ikke ved de forskellige Landsretter, der ellers plejer at føre dem — taget sin Begyndelse og endte med, at Søster Wenera, f. Katherina Wiedenhöfer, Provincialsekretær for Vincentiner-Nonnerne i Köln blev idømt 5 Aars Tugthus, 5 Aars Ærestab og 140 000 Mk. i Bøde. Desuden skulde et Beløb paa 250 000 Mk. inddrages, som den karitative Forening i Köln-Nippes hæf-ter for.

Ifølge Tidsskriftet »Höheres Leben« har den tyske Rets-pleje fra Juli 1933 til Juli 1934 ført til 214 Dødsdomme (212 ved Halshugning). Der blev ialt idømt 129 421 Aar Fængsels- og Tugthusstraffe; de dømtes Antal var 280 388. 184 Personer omkom paa »Flugten«. Det lader til, at Tugt-husaarenes Tal skal nu sættes op med »gejstlig Assistance«.

Det er ikke vor Hensigt at give en detaljeret Fremstil-ling af Processen og Grundlaget, den hviler paa. Dommene og Processernes Rækkevidde kan endnu ikke overses, og det vilde være for tidligt at tage endelig Stilling til Pro-blemerne. Den saakaldte katholske Presse er i den Grad kneblet, at den ikke kan bringe noget som helst Referat, som kunde være i Modsætning til den officielle Bedømmelse.

(Selv denne kuede katholske Presse vil om nogle Maaneder være en Saga blot. Ved en »Lov« har Myndighederne jo tilkendt sig Ret til at forbyde den og inddrage dens Formue.) Enkelte almindelige Synspunkter vil vi dog fremdrage, idet vi iøvrigt formaner vore Læsere til en sund Skepsis overfor visse Retskendelser og Pressemeddelelser i denne Anledning.

Der er ingen Tvivl om, at Devisiovertrædelser i Sr. Werneras Tilfælde har fundet Sted. Søsteren har baade skaffet store Markbeløb over Grænsen og undladt at tilbyde Rigsbanken de udenlandske Betalingsmidler, Ordenen disponerede over. Alt dette er sket for at betale Ordenens Gæld i Holland og Amerika. Dog kommer det an paa, under hvilken Synsvinkel disse Forbrydelser betragtes:

1) Der handledes absolut ikke af Vindesyge; personligt fik Søsteren intet ud af sine Handlinger, men førte det samme fattige Liv som før. Hun vilde kun tjene Ordenen, der igen benytter alle sine Midler til Pleje af syge og Oprettelse af Hospitaler. Der hører en særlig Smagløshed til at sammenligne en Kvinde, der har givet Afkald paa alle Livets Behageligheder for at øve Næstekærlighed, med almindelige Valuta- og Børsspekulanter.

2) Naar der hævdedes, at der ved saadanne Transaktioner gik Millioner tabt for Folkeformuen, kan der indvendes, at Forvalterne af Ordensformuen vistnok troede at være forpligtet til at betale deres udenlandske Gæld og saaledes give Ejerne deres Ejendom tilbage. De har næppe betragtet de laante Penge som »Folkets Formue«, og Tilbagebetalingen kunde de derfor heller ikke opfatte som et Angreb paa Folkeformuen, saa meget mindre som de udenlandske Penge dog havde været Kapital, som allerede havde skaffet mange Medborgere Arbejde. — Det maa ogsaa nævnes, at Ordenerne, for hvis Opretholdelse Søsteren bl. a. vilde sørge, har sparet den tyske Stat for langt flere Millioner. Som Forsvareren kunde frenhæve, sparer det offentlige Sundhedsvæsen ved de katholske Søstres Arbejde hvert Aar ca. 200 Millioner Mk. Naar Staten gør Krav paa de Fordele, som Ordenens internationale Stilling frembyder i Form af udenlandske Betalingsmidler etc., maatte den ogsaa tage tilbørligt Hensyn til disse Ordens udenlandske Forbindelser. »Hvorfor har De ikke«, spurgte Forhørsdommeren, »indhentet Devisemyndighedernes Tilladelse til denne Transaktion?« »Fordi jeg alligevel ikke vilde have faaet den«, svarede Sr. Wernera, og alt taler for Rigtigheden af hendes Opfattelse. Den tyske Stat vilde næppe have haft noget tilovers for saadanne Formaal.

3) Ydermere maa den dybe Mistro tages i Betragtning, som i katholske Kredse sikkert er fremherskende overfor

det tredje Riges Kirkepolitik. Maatte de ikke være bange for en Kirkefølgelse, der jo allerede delvis er i Gang? Man behøver bare at tænke paa Statens Forhold til den katholske Skole, til katholske Ungdomsforeninger, til Pressen, til Biskoppernes Hyrdebrev der er blevet forbudt. Det tredje Rige erklærer først baade den ene og anden som Statsfjende og inddrager derefter deres Formue. Dette maatte selvfølgelig skabe en meget usikker Stemning. I et Land, hvor det hemmelige Statspoliti har en uhyggelig Magt, overvaager alle mundtlige og skriftlige Ytringer, bryder ind i et belgisk Kloster, finder alle mulige Paaskud af Statsfjendtlighed for at gribe ind i det private Livs Omraade, kan det ikke undre, at man er bange for en saadan Følgelse og ud fra en Slags Nødværgeret vil sikre sig imod en Dag at staa paa Gaden uden nogensomhelst Støtte.

4) Naar man — som det nu vil ske i Tyskland, og som det maaske ogsaa er Hensigten med den paafaldende og ofte hensynsløse Iscenesættelse af Undersøgelser og Processer — vil lægge Ordensfolk for Had og erklære dem for Folkefjender, kan man med Forsvareren ined Rette henvise til, hvad disse Nonner har gjort for Fædrelandet under Verdenskrigen: 31 550 Søstre har under Krigen i Tyskland plejet Soldaterne. 7,3 Millioner Soldater, saarede og syge, blev i Aarene 1914—18 plejet af dem paa ialt 145,8 Millioner Plejedage. Alene Vincentinernonnerne kunde i 9 af ialt 66 Huse opvise $1\frac{1}{2}$ Mill. Sygeplejedage. Næsten 1000 katholske Søstre er blevet saarede eller syge under Krigen i Udøvelsen af deres Tjeneste. I Aarene 1914—18 havde Vincents-Huset i Nippes-Köln alene samlet 400 000 Mk. og sendt dem i Form af forskellige Ydelser til Fronten.

En Tilskuer.

Freskerne paa St. Elisabeths Hospital.

Tirsdag d. 21. Maj afleverede Maleren Jais Nielsen de sidste Billeder af sin Billedcyklus om den hellige Elisabeths Liv paa St. Elisabeths Hospitals Hoved-Trappegang. Efter at Kunstneren havde udsmykket første og anden Sal og afleveret Kompositionerne i Marts 1933, stod det en Tid hen i det uvisse, om Ny Carlsberg Fondet vilde bevilge flere Penge, saa ogsaa Trappegangens sidste Del, Stuen, kunde faa sine Fresker. Dette skete, idet Fondet i Fjor gav yderligere med de allerede givne Penge ialt 62.000 Kr. Værket kunde genoptages og staar nu ogsaa helt færdigt.

Er man kommet gennem Aulaen med Fremstillingen af Elisabeths Trolovelse paa den ene og Rosenunderet paa

den anden Side og betræder man Stueetagen, har man straks tre Kompositioner paa højre Haand. Først ses Elisabeth som lille Pige siddende ved en Kilde og vaskende et Lam. Paa Væggen overfor Kontoret oplever det hellige Barn Stjerneverdenens Vidunder, som en Munk forklarer for hende, medens en Engel paa venstre Side i majestætisk Ro betragter Barnet. Paa en smal aflagt Murpille mellem to Døre ligger E. for Præstens Fod, der forklarer hendes lyt-

Elisabeth ofrer sin Krone.

tende Sind de hellige Bøgers Visdom. Til venstre for Indgangen i Stueetagen ses Elisabeth, som befrier et Lam, som har forvildet sig i Tjørnekrat. Til Stjernekompositionen svarer her E.s ydmyge Opofrelse af sit Diadem foran Altret i Kirken, medens hendes Svigermor og Ludvigs Søster forarget forlader Guds Hus.

De Flader, der fører op langs Trappen, viser E.s Barmhertighedsgerninger overfor syge og nødlidende, Scener parallelle med andre, som Kunstneren før har malet forskellige Steder. Den øverste Del er dog forbeholdt Elisabeths store Smerte som Kvinde og Hustru. Til højre for Vinduet knæler hun ved Ludvigs Fod, der panserklædt

staar beredt til at drage til det hellige Land. Hun er her helt overvældet af Afskedens Vemod og Smerte. Selve Fladen langs Trappen er udnyttet til at vise Landgrevinden helt fortvivlet af Smerte, med flagrende Haar, løbende efter Korshæren nede i Dalen.

Sammenlignes de sidste afsluttende Billeder med, hvad Jais Nielsen før har malet paa Hospitalets Vægge, da vil

Elisabeths Afsked med Ludvig.

mange vistnok anse de sidste Billeder for de bedste. Om det nu skyldes det umiddelbart indtagende, menneskelig forstaaelige Emne, som Barndomshistorien er, eller de bevægede Scener, som især Stjernebilledet og Forsagelsen af Kronen fremstiller, vil disse Billeder sikkert finde Vej til langt flere Hjerter end Resten af Cyklen. De skildrer et Barn, som deler ud af sit Hjertes Forraad paa Kærlighed til Dyr og Mennesker. De viser os en ung Kvinde, som for første Gang ser Guds vældige Spor i Naturen og bliver rystet af den store Oplevelse. De har forstaaet dette Hjertes Kærlighed til sin Frelser, som tilskynder til Offer, selv om vi maa beklage, at det af Kompositionen ikke fremgaar, at det er den Korsfæstede, der har tilskyndt Elisabeth til at give Afkald paa sin Krone, da hun ser sin Gud kronet med Torne. Englene i denne Afdeling er ganske anderledes fine og overjordiske end paa de andre Kompositioner. Farverne er yndigt sarte og afstemte i deres blaa, grønne og andre Toner.

Kl. 15,45 indfandt sig Hs. Exc. Biskoppen, Departementschef Weiss fra Ny Carlsberg Fondet, Dr. Karl Madsen, Sognepræst P. Freitag, Forstanderinde Sr. Gennadina, Overlægerne Rygaard og Dr. Hess-Thaysen m. fl. i den nye store Opholdsstue paa 1. Sal. Biskoppen takkede Kunstneren og Ny Carlsbergfondet, der for danske Kunstnere var noget lignende, som Paverne engang har været for den italienske Kunst. Overlæge Rygaard fortalte som Illustration til, at man var ved at komme bort fra »den hvide Rædsel« paa Hospitaler om et nyt Hospital i Midt-

sverige, hvor Gange, Vægge, Stuer og Tæpper var holdt i friske brogede Farver, ligesom Operationsstuerne nu maledes graa og blaa. Maleren Jais Nielsen rettede derefter en Tak til Fondet, der havde haft Tillid til ham trods de sure Kritikere i Begyndelsen. Var Resultatet end ikke blevet, som han først drømte, da bør det vist være saaledes ved hvert Kunstværk. Han takkede Overlæge Thaysen, der havde faaet Ideen til denne Udsmykning, der sikkert vil vise Vej, som han bl. a. kunde se af »Svenska Presse« i Finland, som netop henviste til St. Elisabeth Hospital som Mønster. Til sidst fremhævede Dr. Thaysen, at Søstrene til at begynde med havde været betænkelige ved at betro Jais Nielsen denne religiøse Opgave, men at den latente Modstand nu var afløst af absolut Begejstring og Taknemmelighed.

— z.

Rom og Danmark gennem Tiderne

Under denne Titel har Levin og Munksgaards Forlag udsendt 1. Bind af et i høj Grad interessant Værk, hvis Plan i sin Helhed gaar ud paa at give os en samlet Fremstilling af Samkvemmet mellem det danske Rige og Rom. Som alt, hvad der udgaar fra nævnte Forlag, er det foreliggende Bind (paa 367 Sider i stort Oktavformat) til Trods for, at det indbundet kun koster 15 Kr., i Henseende til Papir og øvrige Udstyr hævet over enhver Kritik. Efter et kort Resumé paa Italiensk af hele Bindet, som er redigeret af Louis Bobé, behandler Dr. L. Moltesen Tiden indtil Aar 1417 og giver i det store og hele en korrekt Fremstilling af Forholdet til Pavestolen — i Forbifarten skal vi dog bemærke, at Kardinal Alberik Aar 1104 ikke kom herop for at »indvi« Biskop Asser i Lund til Ærkebiskop, men for at indsætte ham i denne Værdighed. Asser blev nemlig allerede d. ¹⁵/₁₁ 1089 konsekreret til Biskop i Lund. Hvad Jakob Erlandsens Kamp for Kirkeretten mod Kongemagten angaar, noterer vi med Glæde Forfatterens saglig korrekte og objektive Fremstilling. Dr. Alfred Krarup, der har Ansvaret for Kapitel II, som omhandler Forholdet til Pavestolen fra 1417 til Kirkeomvæltningen 1536, giver os et levende Indtryk af Forholdene i dette Tidsrum, hvor Kirkens Anseelse var i stadig Synken, ikke mindst paa Grund af den højere Gejstlighed ikke altid eksemplariske Livsførelse i Forbindelse med Kuriens Opfindsomhed i Retning af at fremtrylle store Pengemidler til sine forskellige Formaal. Dr. Krarup, der flere Gange bruger Udtrykket »Afladshandel«, har øjensynlig med Hensyn til Meddelelse af Aflad, hvor een af Betingelserne var at give en Almisse til et kirkeligt Formaal, kun faaet Øje paa de virkelige eller foregivne Misbrug paa dette Omraade. Mon ikke en Oversættelse af det i formindsket Maalestok gengivne Facsimile af et Afladsbrev vilde have været paa sin Plads, saa enhver selv kunde læse sig til Kirkens Betingelser for Opnaelse af en Aflad. Forfatteren

sammenfatter sin Opfattelse af Kirkeomvæltningens Resultat ved at sige: »Saaledes brødes alle Broer af, alt det gamle katholske Væsen kastedes over Bord sammen med det meget uheldige, som virkelig trængte til at reformeres, ogsaa Katholicismens gode Sider, dens Omsorg for syge og fattige og til en vis Grad ogsaa for Oplysning og Undervisning. . .« Efter Henny Glarbos derefter følgende Afsnit om danske Kavalere- og Studierejser til Rom tager Dr. Bobé selv fat og fortæller først om katholske Strømninger i anden Halvdel af det syttende Aarhundrede og dernæst, i femte Kapitel, om danske Fyrstebesøg i Rom. Professor Vilhelm Wanschker behandler det barokke Roms Arkitektur, og Thorlacius-Ussing giver derefter i Kapitel VII en Skildring af danske Kunstnere i Rom i ældre Tid og af danske Malere i Rom paa Winckelmanns Tid og Billedhuggerne fra Aarhundredets Slutning, alt paa en overmaade interessant og fængslende Maade, hvilket ogsaa gælder om, hvad Museumsdirektør Leo Swane dernæst gør Læserne bekendt med vedrørende danske Malere i Rom fra Slutningen af det 18. Aarhundrede. Jørn Rubow fortæller om Arkitekten C. F. Hansen, K. Friis Hansen om Georg Zoega og Øjvind Andreasen om alle Danskes Ven og Beskytter, Kardinal Borgia. Dr. Bobé slutter den rigt illustrerede Bog med et Afsnit betitlet »By- og Kulturbilleder af Rom i anden Halvdel af det 18. Aarhundrede«. A. N.

Moder.

(Sluttet.)

Intet Svar. Melchior Tilemann sad stiv som en Støtte. Men Moderen lod sig ikke slaa af Marken. Hun kendte sine Folk. — For Tilemann var Situationen alt andet end hyggelig. — og hun fortsatte stille sin Samvittighedsrangsagelse: »— Har du maaske slaaet ham?« »Ja,« foer Melchior Tilemann op, »med Hundepisken har jeg gennempryglet ham, den Slyngel.«

Den lille Kone med det kloge Ansigt rejste sig op. »Det skulde du ikke have gjort. Hundepisken var for meget.« — Hun tog sit blomstrede Tørklæde og bandt det igen om sine Skuldre, satte Kysen paa Hovedet og tog Paraplyen under Armen. »Hvor vil du nu hen?« spurgte hendes Mand forbavset. »Hvor skulde jeg vel gaa hen andre Steder end til Baltens og hente ham hjem igen.« »Men du kan da ikke gaa efter ham, naar han er gaaet til Schinderhannes?« udbrød Melchior Tilemann, »hvordan vil du kunne finde ham i Skoven — og i det Vejr.« Snefuggene hvirvlede

rundt derude, og Martsvinden trængte isnende gennem Marv og Ben.

— »Der er intet andet at gøre,« sagde den lille Kone og gik ud i Køkkenet. Der tog hun en halv Skinke ned fra Krogen og lagde den i en lille Kurv sammen med et Brød og en Flaske Snaps. Saa stændede hun foran Pigen og sagde: »Saa, Amei, pas nu alting godt til jeg kommer tilbage. Jeg maa efter Baltés. « Maria-Josef,« raabte Pigen, »det vil I dog vel ikke. Tænk dog paa: at gaa alene gennem den mørke Skov. Og den lange, lange Vej. Og hvem ved, hvad det er for noget Pak, I vil træffe i det Værtshus, hvor Schinderhannes siges at holde til?« »Ja, det nytter nu ikke noget,« sagde Moderen endnu en Gang og gik tilbage til Stuen. »Du kan jo love den hellige Antonius noget rigtig godt, hvis jeg bringer Drengen med tilbage,« sagde hun til sin Mand. »Og hvis jeg ikke gør det — saa hjælpe Gud os begge.« Saa gik hun.

Melchior Tilemann stod ved Vinduet og saa efter hende. Hvad skulde han gøre — hvad i al Verden skulde han dog gøre? Han stod og trippede. Det er en nederdrægtig kedelig Historie denne her. Hvorfor skulde den Laban nu ogsaa løbe sin Vej? Og der gik hans lille Kone igennem Snesjappet. Hun lod sig ikke holde tilbage, dertil kendte han hende for godt. Og hvis han holdt hende tilbage, vilde Baltés aldrig i Livet komme hjem igen. Dertil kendte han ogsaa ham for godt. Han løb gennem Stuen — ud i Forstuen — op ad Trappen — ned ad Trappen — — »Som den onde Samvitighed i egen Person,« tænkte Amei ude i Køkkenet.

Imens vandrede Tilemanns lille Kone rask gennem Snesjap og Regn. Man kunde næsten tro, det var en lille Mosekone, der kom gaaende, saadan saa hun ud, da hun forsvandt ind i Skoven under sin store grønne Paraply. Vinden piskede hende Snefnuggene og Regnen lige i Ansigtet, gennemisnede hende og gjorde alle mulige Forsøg paa at vende hendes Paraply. Men hun satte sig energisk til Modværge. Hun havde taget sin Rosenkrans frem og bad. Fra Tid til anden blev hun staaende og saa sig omkring, naar det knagede eller puslede inde i Skoven. »Naar bare jeg finder ham,« tænkte hun, »saa er alt godt.« Hun havde gaaet i to Timer. Endnu en god Strækning laa foran hende. Stønnende lænede hun sig til et Træ. Hun var saa træt. Men kun nogle Minutter stod hun stille, saa vandrede hun videre. Trods Paraplyen var hun gennemblødt til Skindet, da hun naaede frem til det berygtede Værtshus. Voklende af Træthed aabnede hun Døren. I den lille snavsede Forstue greb hun et Øjeblik efter noget at støtte sig til, saa

svimmel var hun, men saa stod hun endelig inde i den lave tilrøgedede Stue, mod hvis Hanebjælker man var lige ved at støde Hovedet. Luften var mættet med Dunster. Hun banede sig Vej hen til et Bord, hvor der sad fire Mænd og drak.

»Min Mor. Men det er min Mor,« raabte en lang, lys-haaret Knøs, som sad paa Bænken bag ved Bordet. »Men hvad gør du dog her?« »Ha, ha, hun kommer for at hente sin lille Dreng,« haanlo Galgenfjæset for Bordenden. »Hun gør det samme, som jeres Moder vilde have gjort i mit Sted,« sagde den lille Kone, trak en Stol hen til sig og satte sig ned. Paraplyen stillede hun foran sig, lagde Hænderne paa Haandtaget og saa paa Baltes. »Gut, vil du lade mig gaa alene hjem? Det er saa mørkt, og du ved, Vejen er lang. Naar vi kommer lige uden for Landsbyen, kan du jo sige Farvel og gaa, hvorhen du vil.«

Kobberrød sad Knøsen der. Man kunde mærke paa ham, at han havde mest Lyst til at give efter, men Trods bandt hans Tunge. Ved Siden af ham sad en sortsmudsket Fyr. Han sagde: »Du er en Slyngel, hvis du lader den Kone der gaa alene hjem.« Moderen saa paa den sortsmudskede med sine kloge Øjne: »I har Hjertet paa rette Sted.« Det lod til, at Manden syntes godt om denne Ros. »Drik,« sagde han og skubbede sit Glas hen til Konen: »I er sikkert træt og gennemfrossen.«

Moderen drak. Og saa lukkede hun sin Kurv op, stillede Snapsen foran den sortskæggede Fyr, lagde Brødet og Skinken ved Siden af og sagde: »Hermed takker jeg Dem. Men nu er det Tid, at jeg bryder op.« Hun rejste sig, tog Kurven og sin Paraply og saa hen paa Baltes. Da denne lod, som om han ikke saa det, gav den sortskæggede ham saadan et Puf, at han fløj i Vejret: »Hvad sagde jeg til dig?« raabte han og saa med et bydende Blik paa Baltes, der som en pryglet Hund luskede hen til sin Moder.

Hvad Moder og Søn har talt om paa Vejen hjem, har ingen af dem røbet. Men det er ogsaa nok at vide: Baltes gik med hjem, blev hjemme og blev et dygtigt Menneske. At den sortsmudskede var Schinderhannes, fortalte Baltes senere. Og altid, naar man fortæller Historien om Moderen, der gik ud at finde sin Søn blandt Røverne, staar den sortskæggedes Ord prentet deri som brændende Kærter.

Men nu er alt kun et Eventyr.

Marga Thomé.

Paa Lytterpost.

Fredag den 12.-4. Kl. 11,15—11,40, Skoleudsendelse: Skoleinspektør J. Høirup, Nyborg: »**Da Spaniolerne var i Danmark**«. Fortællinger om de spanske Troppers Besøg 1808. H. fortalte bl. a.: »Spaniolernes Gudstjeneste gjorde stærkt Indtryk paa de danske. Flere Steder blev der holdt Friluftsgudstjenester... Ingen har hørt de gamle fortælle noget ondt om Spaniolerne. Mindet om Spaniolernes Besøg er et af de faa gode Minder fra dette ulykkelige Krigskaar.« Onsdag den 17.-4. Kl. 17,45—18,15, Maleren Henri V. Larsen, Slagslunde Skov: »**Canadas Indianere nu til Dags**«. Foredraget sluttede: »Gid Indianeren endnu i mange Aar maa høre Manitus Stemme! Han forstaar ham. Og for ham gør det hverken fra eller til, om en katholsk Pater har hængt en Medalje med en eller anden Skytshelgens Billede om hans Hals.« — Det er vel nok sødt at høre i et kristent Land! Mandag den 29.-4. Kl. 10,15—10,35, Skoleudsendelse: Lærer J. Regnar, Forlom pr. Ullits: »**Et Besøg i Vitskøl Kloster**«. Desværre var min Radio saa svag, at jeg ikke kan give noget Referat eller eventuel Kritik deraf; men saa vidt jeg kunde skelne, omtaltes Cisterciensermunkene sympathisk. Jeg hørte da Læreren sige: »De spiste meget tarveligt«, og »De maa være meget haardføre«. Jeg syntes, han sagde: »De gik til deres Arbejde efter Morgenbøn i Kirken«. Man plejer at kalde det Messe. Mandag den 13.-5. Kl. 10,15—10,40, Skoleudsendelse: Paa Vandring i Hjemstavnen, Lærer R. Mortensen, Lindeballe: »**Herreklostre i Gudenaadalen**«. Et godt Foredrag om disse Klostre, om Klosterliv i Almindelighed og om Klostrenes store Betydning for Danmarks Kultur. Lærer Mortensen drog kraftigt til Felts mod de gængse Forestillinger om »den graa Midalder«. *Ignatius.*

NYE BØGER.

Paul V. Rubow: »Smaa kritiske Studier«. (125 S.) Levin & Munksgaards Forlag, København, 1935.

Her staar vi overfor en betydelig Repræsentant for den yngre Litteraturhistorie, en Kritiker af Rang. Den første Studie er en Grundtvig-Psykologi. »Hans «mageløse Opdagelse» blev for Grundtvig hans Livs store Oplevelse.« Biblen synes ikke at være Trosreglen for ham. Han understreger Traditionens Betydning og Kirken som en levende Kendsgerning. Studiet over Henrik Ibsen har stor Værdi. Forfatteren lader Retfærdigheden ske Fyldest overfor Dig-

terens Fortrin og Svagheder. Han slutter sin Kritik over Stykket: »Naar vi Døde vaagner...« med de Ord:

»Trods Svulst og Forrykthed er denne Epilog den værdige Udgang paa Ibsens Livsværk. Netop saa raadvild og fuld af indre Konflikter viser Digteren sig i alt, hvad han har frembragt... Han var en Stürmer und Dränger, der efterlod sig en Anarkiets Bibel.«

Holger Drachmanns Breve vurderes biografisk. Hvilken frygtelig Tragedie der laa i Digterens ægteskabelige Vildfarelser, er skarpt udpenslet. Kritik og Antikritik vender sig imod Johs. Jørgensen, som kun kan glæde sig, naar der paavises saadanne Misforstaaelser. Rubow vil klarlægge, at han paa de angrebne Punkter for det meste har forsvaret Jørgensens Opfattelser. Iøvrigt bevidner denne Antikritik baade Digteren, Essayisten og Autobiografen Jørgensen al Ære. Ogsaa de øvrige Studier viser Kritikerens skarpe Pen. Mange vil ikke finde samme Behag som Forfatteren i en Proust's optrevlende Maade at behandle Sjælelivet paa. At Proust sidestilles med den »østrigske Troldmand Freud« som Psykoanalytiker, vil nedsætte ham i manges Øjne. Netop i Østrig afsløres Troldmandens Kunststykker baade af Adler-Allers-Skolen, af Etnologen W. Schmidt og andre som fadt Trylleri.

Overfor Bemærkningen om Grundtvig: »saa han endog som Katholikerne havde maattet antage Bibeloversættelsen for inspireret (30)«, skal kun bemærkes, at dette, hvad Katholikerne angaar, er urigtigt. A. P.

Heinrich Lützel, Der Deutsche Kirchenbau der Gegenwart. Düsseldorf, L. Schwann 1934. RM. 1,00.

Sammen med Holland (Berlage, Cuypers, Kropholler, Smolderen) og Frankrig (August og Claude Perret) er det især Tyskland, som har forskrevet sig til den nye Art af Kirkebygninger og har fostret mange Arkitektbegavelser i denne Retning. I det lille, men yderst indholdsrige Skrift skildrer Forf., der er kendt fra tidligere Skrifter om Kunst, den nye Bevægelses Ideer og Værdier ved Hjælp af tyske Kirker som Eksempler. Han spørger bebrejdende: Er Kirken: »En udsigelig Hemmelighed?« »Tit ligger de altfor aabne der, uden Hemmelighed, ligesom en Skolestue, saa der er blevet et Sjælelaboratorium i Stedet for en Kirke, og den har altfor fortrolige Former: Skriftestole, der ser ud som Telefonskabe, Glasvinduer, hvis Farver er lumre og skrigende som en Biografs, Belysningslegemer, der vilde være paa deres Plads paa et Kontor.« Et forhaabningsfuldt Tegn er det, at den i vor Tid overhovedet findes en særpræget og selv-

stændig Arkitektur. Thi hver Tid maa alt gaa sin egen Vej til Gud; ligesaa lidt som man kan prædike som i Middelalderen, kan man heller ikke bygge som dengang. I et tankevækkende Kapitel tolkes den nye Kunst uden at henfalde til næsegrus Beundring. —z

I Pavens Navn for Pressen.

Hver Læser en ny Abonnent!

En Udstilling, en Forsamling er overflødig, naar de ikke fører til praktiske Resultater. Som vi skrev i Ugebladets sidste Nummer, afholdes efter Pavens Ønske den store, katolske Presseudstilling i Rom i 1936. Ogsaa den bør afføde en følelig Fremgang for hvert Lands katolske Presse, og i Erkendelse heraf opfordrede vi hver Læser til at skaffe mindst een ny Abonnent til »Nordisk Ugeblad«. Da vi talte med Biskoppen om Planen, mente Hs. Excellence, at den maatte kunne gennemføres. Ingen maa undskylde sig med, at han eller hun ikke kan. Hvis du ikke kan, kan din Nabo heller ikke og den tredje, fjerde heller ikke; d. v. s., du dræber med din Vægning hele Idéen. Har du aldrig klaget over, at der gøres for lidt for vor hellige Tro? Klag ikke, men tag selv fat, her tilbydes dig en Lejlighed! Har du maaske beundret Oxfordmænd, der »forvandlede« andre? Vil du slet intet gøre for Christi Riges Udbredelse? Er du lamslaaet over Moralens Tilbagegang, som f. Eks. Leunbach-Affæren vidnede om, og lægger du saa alligevel Hænderne i Skødet, hver Gang der tilbydes dig en Opgave? Du kan vinde den nye Abonnent enten ved at agitere eller ved at overtage Løssalg eller ved at betale for andre eller paa de tusind Maader og Veje, som Kærlighed til en Sag lærer en.

For at stimulere Iveren har vi udsat en **Præmie** til den, der inden St. Ansgars Dag, den 3. Februar 1936, har hvervet de fleste Helaarsabonnenter. Betingelsen er, at det tegnede Abonnement gælder for mindst 1 Aar, og at Tegningen foregaar paa en Blanket, som paa Forlangende tilsendes af Redaktionen, Hans Bogbinders Allé 2, Kbhvn. S. Blanketten maa i udfyldt Stand tilbagesendes til Redaktionen, hvorhos derpaa Bagsiden skrives vort Løsen: »I Pavens Navn for Pressen«, samt Navn og Adresse paa den, der har hvervet den nye Abonnent. — Præmien, der bestaar i en **3. Klasses Jernbanebillet til Rom (og retur)** tildeles den, der inden den nævnte Frist har hvervet de fleste nye Abonnenter, og skulde to eller flere staa lige, vil der under fornøden Kontrol blive trukket Lod mellem disse.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

Fra Birgittakredsen i Nykøbing F.

Søndag den 12. Maj holdt Birgittakredsen Møde med Pater Pauli S. J. som Taler. Pateren talte om det aktuelle Emne: Kirke og Krig. Kirken lærte, at Krig ikke blot var moralsk tilladt, men i visse Tilfælde endogsaa Pligt. Dog var det en Forudsætning, at Krigen var retfærdig. Men Kirken stillede saa store Krav til Retfærdigheden, at en moderne Krig vilde have meget svært ved at opfylde disse Betingelser, saa det i Praksis næsten betød et Forbud. Desværre brød Nationerne sig ikke om Kirkens Syn paa Krigen og dens Bestræbelser for at bevare Freden. Tilhørerne fulgte med stor Opmærksomhed Paterens interessante Foredrag og var glade for at høre om Kirkens Stilling i dette vanskelige Spørgsmaal. S.

Jordefærd i Aalborg.

Under stor Deltagelse begravedes St. Josefsøster Marie Constantine fra den katholske Kirke. Søsteren, der i 12 Aar havde været Priorinde for den kath. Skole, var meget afholdt. Efter at Pastor Bender havde holdt Requiemmesse, bar Medlemmer af den katholske Ungdomsforening Kisten til Rustvognen. I den højtidelige Procession, der fulgte, var der 30 Søstre samt alle Skolebørnene fra den kath. Skole, der hver bar en Buket Pinseliljer. Endvidere saas Brødrene samt Medlemmer af Mariakongregationen og mange Menighedsmedlemmer. Paa Kirkegaarden forrettede Pastor Bender Jordpaakastelsen, hvorefter de mange Skolebørn sagde et sidste Farvel til deres afholdte Lærerinde og kastede deres smaa Buketter ned i Graven.

Menighedsliv i Aarhus.

Efter en forholdsvis rolig Januar stævnedes man igen til Møde i Begyndelsen af Februar. Pater Wolfisberg fortalte smukt for os den h. Faders Levnedsløb, hans Vej fra Familiens Skød fremad og op til Stillingen som en af Kirkens store, intelligente og fromme Paver. Foredraget var ledsaget af Lysbilleder. — I Midten af Februar indbød Radioklubben Ungdommen og dens Forældre. Man drøftede Spørgsmaalet: »Hvad vil de unge?« Her blev Altenens bedste Indlæg ydet af den altid unge Kaptajn Beyer. Han mindede Ungdommen om den Modstand, Christus og hans Disciple maatte gennemgaa for at vinde den virkelige store Sejr. At tilkæmpe sig et Resultat trods Modgang var Livets Lod, ikke mindst for Ungdommen. Den første Søndag i Marts stod i FastelavnsLøjernes Tegn. Det var Radio-klubbens 5-aarige Stiftelsesfest. Som Indledning til godt

Humør opførtes 2 lystige Spil: »Højt at flyve« og »Hier spricht man deutsch«. Som Afslutning en rask Svingom. Palmesøndag og Mandagen efter opførtes igen efter nogle Aars Forløb Hugh Bensons »Nadversalen«. I en ny Dekoration, der dannede den skønneste Ramme om Personer og Spil, gjorde de Optrædende deres bedste for at bibringe Publikum en Anelse af den store Smerte og Sorg, som vor Frelser, hans Moder og Venner maatte lide, da Christus tog Korset og gik til Golgatha.

Første Søndag i Maj aflagde Pater J. Ballin os Besøg. I et livligt, interessant Foredrag fortalte han om den kun faa Aar gamle Ungdomsbewægelse blandt Arbejderne i Belgien, Jocisterne. Der er ikke Tvivl om, som Pateren mente, at vi kan lære en hel Del af Bewægelsen. Deres Aand og Begejstring har ogsaa Bud til os. Jocisterne er ægte Katholsk Aktion. Aftenen sluttede med en Film, og Indtægten gik til Spejderne. B. N.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Marskal Pilsudskis Død.

I en Alder af 67 Aar døde Polens store Frihedshelt og mægtige Statsmand Marskal Pilsudski Søndag d. 12. Maj Kl. 20,45. Samme Dags Morgen havde han, endnu ved Bevidsthed, modtaget den sidste Salvelse af Pastor Ladislaus Kornilowicz i Nærværelse af Pilsudskis Hustru og to Døtre. Hans Lig blev under Folkets gribende Deltagelse ført til St. Johannes Kathedralen, hvor Folkemængden uafladelig drog forbi den med Sølvplader beslagne Kiste. En Krystalrude lod den dødes Ansigt ses. Under den lille Rude var et Krucifiks anbragt og et lille Billede af Vor Frue af Ostra Brama ved Wilna, Polens anden Gudsmoder-helligdom. Det lille Billede har Marskallen siden sin tidligste Ungdom baaret hos sig, det ledsagede ham gennem Skoletiden, til Sibiriens Eksil og under hans Kampe som Legionærens Fører under Verdenskrigen. Bisættelsen fandt Sted i Krakow Lørdag d. 18., medens alle Kirkeklokker ringede i Polen, ogsaa Siegmund-Klokken paa Wawel i Krakow, Polens største. Fra Warszawa til Krakow dannede Bønderne Spalier. Den Hellige Fader, som kendte Pilsudski personlig, et Bekendtskab, som efter manges Mening gjorde, at den afdøde Marskal indtog en beskyttende Holdning i visse Kirkespørgsmaal, har sendt et Telegram til Præsident I. Moscicky *»Vi tager Del i Deres Excellences Smerte og i den Sorg, som har ramt det for vort Hjerte saa dyrebare Polen. Vi beder for hans Sjæls evige Hvile samt om Endrægtighed, Fred og Lykke for Polen, som vi velsigner i Deres*

Person.« Jesuitergeneralen P. Ledochowski har meddelt den polske Ambassade ved Vatikanet, at han har foreskrevet 1000 Messer i hele Verden, som skal læses for den afdøde Marskals Sjælehvile. — — I København celebrerede Hs. Exc. Biskoppen ass. af Præsterne v. d. Kettenburg, Fritz og Gorecki O. M. Conv. den højtidelige Sjælemesse i St. Ansgars Kirke, som overværedes af Repræsentanter for de danske Myndigheder, bl. a. Biskop Fuglsang-Damgaard, og Diplomatiet. Kongen repræsenteredes af Prins Valdemar, der var ledsaget af Prins Viggo. Søndag d. 19. holdtes i St. Annæ Kirke en Sørgegudstjeneste for den herværende polske Koloni, et gribende Vidnesbyrd om Folkets hjerteligste Deltagelse. I Overværelse af den polske Legations Medlemmer læste Pater Fritz Messen og Pater Gorecki prædikede.

Tyske Biskoppers Hyrdebrev.

I Ugen fra d. 28. April til 5. Maj blev der i Tyskland holdt en Opdragelsesuge, hvortil de tyske Biskopper havde udsendt et særligt Hyrdebrev, som blev beslaglagt. De forlanger deri den konfessionelle Skole i den kristelige Samvittigheds Navn. Skarpt tilbagevises Beskyldningen for konfessionel Strid. »*Den konfessionelle Strid føres i vor Tid blandt Folket ikke af positivt troende Kristne, men af dem, der benytter den saakaldte konfessionelle Strid som Paaskud til at agitere for en ny Tro, saa ophidsende, at de voldtager Samvittighederne og saaledes bærer ny Splittelse ind i Folket.*« I Skrivelsens anden Del forsvares de katholske Ungdomsorganisationer. »*Man spolerer den kristne Families opdragende Arbejde og forstyrrer det unge Menneskes lige Vækst, hvis der her blev hævdet et andet Dannelsesprincip end Christus og den katholske Tro.*« Især advarer Biskopperne mod Farerne ved »Landaaret«, hvor 30000 13—14-aarige puttes i Lejre uden Hensyn til deres Konfession, for som man siger »*at slaa Bro over den konfessionelle Adskillelse*«, medens man i Virkeligheden fremmer den religiøse Ligegyldighed og Forvirring i Børnenes Sjæle.

Situationen i Tyskland.

Prof. Wittig dementerer, at han har noget med Matthiasforbundet at gøre. (Se N. U. Nr. 19.) Ligeledes har det vist sig, at Abbed Ildefons stadig er paa fri Fod. — Henvendt til tyske Pilegrimme fra Freiburg og Mainz udtalte Den Hellige Fader den 6. Maj: *I den saakaldte positive Kristendoms Navn vil man afkristne Tyskland og føre det tilbage til barbarisk Hedenskab. Man har forsøgt alt for at fornærme det katholske Liv og genere det. Vi haaber, at I, som er valfartet til Rom og Vatikanet, ved eders Tilbagekomst maa modtages og behandles bedre end de brave og hengivne unge Mennesker, som tro mod Kirke og Fædreland, forleden har aflagt Besøg hos deres fælles Fader*«.

Den hollandske Undervisningsministers Konversion.

I Hollands politiske Kredse har det vakt stor Opsigt, at Ministeren for Undervisning, Kunst og Videnskab, Dr. Marchant, pludselig har meddelt sin Demission. Som Grund opgiver han, at han er gaaet over til den katholske Tro og derfor er traadt ud af det demokratiske Parti. Dr. Marchant blev hidtil anset som et af dette Partis dygtigste Medlemmer. Man mener, at han nu vil slutte sig til det katholske Statsparti.

Det katholske Sandhedsselskab.

»Catholic Truth Society« i England har lige udgivet sin Aarsberetning, hvoraf det fremgaar, at det forløbne Aar har været et mægtigt Rekordaar. Der er ialt solgt 1.374.085 Brochurer, d. v. s. 42.774 flere end forrige Aar; 269.000 af disse er nye Arbejder. 11.400 Skrifter omhandler de engelske Martyrer. Det mest fremragende af de nye udkomne Arbejder er »Studier over sammenlignende Religion«. — Det nystiftede katholske Filmsbibliothek viste sig at slaa godt an. Forrige Aar omfattede Bibliotheket 300 Filmstrimler, hvortil der sidste Aar er kommet 199 Nyerhvervelser.

Pater **Vilhelm Hubert Brouwers** fra Slagelse døde Onsdag d. 22. Maj paa St. Mariæ Hospital i Roskilde. 63 Aar gammel. R.I.P.

Rosenkranskirken. Tirsd. d. 28. Maj vil Hs. Excellence Biskoppen tale ved Majandagten i Rosenkranskirken. Majandagten holdes undtagelsesvis den Aften **Kl. 20.**

Da Firmelsen i **Horsens** er udskudt til Efteraaret, vil der Søndag den 30. Juni blive afholdt **Christi Legemsfestprocession** med efterfølgende **Eftermiddagsmøde** med 7—8 Minutters **Taler af Lægmænd** over Emnet: **Hvad har den katholske Kirke betydet for mig?** Efter hver Tale vil der blive sunget 2 eller 3 Vers af en Sang, forud angivet af hver Taler. **Udensogns-Gæster**, der melder sig senest 14 Dage forud, vil faa gratis Middagsmad. Nærmere Program vil fremkomme senere.

Horsens, d. 19. Maj 1935.

J. Otrik.

Bilejere! Hjælp os! Vær saa venlig at køre vore Gamle ud til Trørød d. 3. Juni, deres aarlige Skovtur. Nærmere Aftale. P. v. Kettenburg, Bredgade 64. Palæ 58. — P. Fr. Ronge, Nørrebro-gade 27 C. Nora 570 y. — Pastor N. Th. Hansen, Boyesg. 8. Eva 1949.

Trykfejl. Ved en Trykfejl kom der i N. U.s sidste Nr. S. 524 til at staa, at Jesu Barndomsforeningen har sendt 200 Kr. til Paris i 1934. Det skulde have været 2000 Kr.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:
en dygtig Ene pige i København.

Ejendom, samt Trapperengøring; en 27-aarig ung Mand, Ekspert i Tysk som Ekspedient eller Korrespondent, kendt med Røntgen Apparater. — Begge anbefalede Folk.

Plads søges:
af en gift Mand som Gaardmand, kan udf. alle Reparationer i en

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Maj.-Juni.	Juni.
26. S. 5. Søndag e. Paaske. —	2. S. Søndag i Oktaven.
27. M. Beda den Ærværdige. — <i>Bededag.</i>	3. M. i Oktaven.
28. Ti. Augustin af Canterbury. — <i>Bededag.</i>	4. Ti. Franciscus Caracciola.
29. O. M. Magdalene af Pazzi. — <i>Vigilie.</i> — <i>Bededag.</i>	5. O. Bonifatius.
30. T. CHRISTI HIMMEL- FARTS DAG.	6. T. Oktaven af Christi Him- melfart.
31. F. Angela Mericia.	7. F. Ferieldag.
1. L. i Oktaven.	8. L. Vigilie til Pintse. *)
	*) Faste- og Abstinensdag.

Maj.-Juni. Ugens Messebønner.

26. S. 5. Søndag e. Paaske (590—430); 2. Sæt Bønner: Philip Neri (917—752), 3. Sæt Bønner: Eleutherius (918—[5]).
27. M. *Bededag* (594—434); 2. Beda (919—754), 3. Johannes I ([9]—[9]). — *Eller:* Beda (919—754); 2. Bededagen (595—435), 3. Johannes I ([9]—[9]), Slutningsevangelium: Bededagens (596—436). — I Forbindelse med *Bønprocessionen* læses *Bededagens Messe*, som ovenfor.
28. Ti. Augustin af Canterbury (920—755); 2. Bededagen (595—435). — I Forbindelse med *Bønprocessionen* læses *Bededagens Messe* (594—434); 2. Augustin (920—755).
29. O. Vigilie (598—438); 2. M. Magdalene af Pazzi (922—758), 3. Bededagen (595—435). — *Eller:* M. Magdalene (922—757); 2. Vigilien (591—431); 3. Bededagen (595—435), Slutningsev.: Vigiliens (598—438). — I Forb. med *Bønprocessionen* læses *Bededagens Messe* (594—434); 2. M. Magdalene (922—758), 3. Vigilien (591—431), Slutningsev.: Vigiliens (598—438).
30. T. Christi Himmelfarts Dag (600—439).
31. F. Angela Mericia (923—758); 2. Oktaven (600—439), 3. Petronilla ([67]—[67]).
1. L. i Oktaven (600—439); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).

M.-K. Rosenkransk. »Stella Maris« M.: Tirsd. d. 28. Kl. 19¹/₂ i i Forb. m. Majand. Slutningsmøde. Bagefter Samvær. — Jesu Hjerte K. »Immaculata« F.K. Sønd. d. 26. Maj Kl. 8¹/₂.

Retræte paa Rygaard afholdes, med Pastor Messerschmidt som Leder, fra Mandag Aften 1. Juli til Fredag Morgen d. 5. Juli. — Henv. til Mme la Supérieure.

St. Annæ Kirke. Ved Hovedgudstjenesten Kl. 9. Børnenes første Kommunion med Daabspagten's Fornyelse. De stille Messer læses Kl. 6, 8 og 11. Andagt Kl. 17.

St. Josefs Børnehavn, Poppelgade 6. Den katolske Børnehavn er nu kun 5 Minutter fra Sakraments Kirkens Skole, hvorved de større Søkende nemt kan følge de mindre derhen. — Børnehaven er aaben fra 6¹/₂—16¹/₂. — Indmeldelser modtages daglig fra 15¹/₂—16¹/₂.

Sofapuden blev vundet paa Nr. 32. Henvendelse til Grevinde E. Scheel, Nordborgg. 6.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x. Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 23. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalel (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 22.

Søndag den 2. Juni

1935

INDHOLD: Naar Trøsteren kommer. — »Tegnet, som skal blive modsagt.« — Montmartre og Tyburn eller: Evig Tilbedelse. — Da Thomas More og John Fisher helgenkaaredes. — Hvad foregaar der i Rusland? — Brev fra Holland. — »Katholsk Liv« paa Verdensudstillingen i Bryssel. — Rædselsgerninger i Asturien. — Nye Bøger. — Missionær i tre Verdensdele. — Fra den vide Verden. — Theater og Film. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Naar Trøsteren kommer.

Og Aanden svævede over Vandene. Da udfoldede Verdenskorene sig af det kaotiske Virvar som en Lovsang til Guds Visdom, og Ærkeenglene udbryder i Begejstring:

Rafael: *Paa vante Maade Solen toner
I Brødræsfærers Væddesang,
og ad de foreskrevne Zoner
den skrider frem med Tordengang.
Dens Skue styrker Engles Skarer,
skønt Dag for Dag en Gaade ny;
det skabtes Vælde aabenbarer
sig herligt som i Tidens Gry.*

Gabriel: *Og mere snelt, end Tanken fatter,
sig drejer Jordens lyse Pragt,
og paradisiske Klarhed atter
forgaar for Nattens mørke Magt;
I brede Strømme Havet tvinges
mod Klippens Grundvold frem med Il,
og Hav og Klipper evigt svinger
i Sfærers Ringdans uden Hvil.*

Michael: *Og Storme bruser frem i Vrede
fra Land til Hav, fra Hav til Land,
og danner rasende en Kjede,
som kraftigt knytter Strand til Strand.
Og Lynets skarpe Glavind bryder
i Natten Vej for Stormens Brag,
men dine Engle, Herre, byder
Velkommen til din milde Dag.*

Goethe, Faust: Prolog i Himlen.)

En langt herligere Orden skabte den Hellige Aand som det overnaturlige guddommelige Livs Aandepust i vore første Forældres Sjæle. Synden slog denne Orden i Stykker og frembragte et Kaos langt frygteligere end det første. Vil Guds Visdom ogsaa efter dette skabe Orden? Vil et nyt Skaberord trænge gennem Ugudelighedens Mørke og sige: »Der blive Lys!«?

Trøsteren kom i Paradiset og antydede den nye Skabelsesplan, Frelsens Plan.

*Alverden hilser Morgenrøden prud,
hvorom Profetens Tale bringer Bud;
i Østen gryer den stedse mere lys,
og — mere mørkt og koldt det bli'er paa Jord,
indtil — i Tidens Fylde — hør — et Ord:
Det blive Lys!
frembryder af en Jomfrus rene Mund.*

*I Israels Mørke trænger Lyset frem,
men lyser aldrig op i Mørkels Hjem.
I mørken Nat beredes mørke Raad,
og Solens Øje skyer den onde Daad,
paa Golgatha den ser i Dødsens Nat
Lysherren, som selv gav den Lysets Skat.*

Hedenskabets Mysterier var en Anelse om Advent. Israels Historie var Advent. Og nu, da Gudmennesket havde vist sig som Skabningens Krone, som Foreningens Ring mellem Skaberen og Skabningen, rev Skabningen den lysende Krone fra sit Hoved og kastede Vidunderringen bort.

Et nyt, endnu forfærdeligere Kaos. Guds Visdom, vil du endnu engang bringe Orden? Sjælene ligner de fra Paradiset forviste Forfædre, ligner Fugleunger, der er faldet

ud af Reden og hjælpeløst flagrer deres Undergang imøde. Den østerrigske Digterinde M. v. Ebner-Eschenbach fortæller i en Barndomserindring, hvorledes hun i Slots-parken tog saadan en Fugleunge ud af Flaben paa sin Hund, bar den op paa Slotstaarnets Terrasse, skønt en Kats glødende Øjne forlangte den som Bytte, og lod den falde ned i Linden, hvor Moderen i Reden ventede paa den. Oh, Lykken over Gensynet, Hjemmet og Hvilen ved Moderens Hjerter!

Gives der ogsaa for de som Fuglen forvildede Sjæle en saadan Lykke? »Naar Trøsteren kommer«, da vil han vidne om den evige Visdom. Han vil vise, at Frelsen virker i de modtagelige Sjæle. Naar Trøsteren kommer, forvandles Sjælevinteren til en Christus-Sommer.

*Nu efter Stormens Forsyndelser
tusinde grønne Begyndelser — —!*

Underfulde Forvandling:

Taaqe til Glans!

Tavshed — til jublende Toner!

Tomhed — til blaa Anemoner!

Tørhed — til Skovenes Krans!

*Styrk min Tro paa Forvandling
dybt i mig selv,*

*Tro paa den ovenfra strømmende,
aldrig sit Naadevæld tømmende,*

Livs-Fornylsens Elv.

(Chr. Richardt, Forvandling.)

—ch—

„Tegnet, som skal blive modsagt.“

(Sluttet.)

Naar jeg nu skal præsentere Prof. Grønbechs Opfattelse af de tre Begreber, maa jeg først bede om en Undskyldning, hvis Ordene bliver taagede. Det er ikke min Skyld. Der siges nemlig, at »Guds Rige« er noget, som ikke lader sig begrunde med noget som helst (S. 34.); noget, som der ikke kan bygges noget Samfund op paa (S. 35.); noget, hvori Børn, Tiggere, Toldere, Skøger er selvskrevne Indbyggere, medens de vise, retfærdige med deres rige Skatte staar udenfor (S. 46); noget, hvori Livet udfolder sig.

Men hvad er saa »Livet?« Det er simpelt og ligetil, det er altid at give, give selvfølgelig, hensynsløst« (S. 20); altid at gaa udad, lade Livet bryde igennem og strømme frit ud i Verden; at leve løs paa Lykke og Fromme (S. 24); det er Selvhengivelse til Planløshed. (S. 24.) Den eneste Vej til Livet er: at være fattig, at være fri for alt, hvad Mennesker regner for nødvendigt, Udkomme, Dyd, Retfærdighed, Godhed, Fromhed, ligegyldigt hvad Navn alle disse Ting har, ædle eller mindre ædle. (S. 43) Livet i denne Theori er »en Forgudelse af de naturlige Drifter; man skal blot slippe sine Tilbøjeligheder løs; det naturlige Instinkt er sat i Stedet for Dyd og Pligt.« (S. 26-27)

I dette Liv er der intet andet tilbage som Vejledning end det blinde: lad staa til, og gør det selvfølgelig. (S. 27) »Det eneste Symptom paa Livet er Tro.« Og hvad er saa »Tro?« »Intet andet end det selvfølgelig, det, der tvinger en, saadan at man ikke kan lade være, at man ikke kan være anderledes. Denne Tro eller Hengivelse og Umiddelbarhed er saa stærk, at man kan bygge hele Livet op paa den. Et Menneske, der tror, kan helbredes, hvad han saa lider af, og hvor hans Lidelse saa sidder, i Legemet eller i Sjælen.« (S. 28)

Saaledes lyder Profetens Lære i Bogen om »Menneskesønnen.« Forfatteren har fuldstændig Ret, naar han kalder et saadant Budskab for ganske urimeligt, uden Moral, uden Religion, uden Bund og Grund, en Folkeforførsers og Folkefordærvers frække Tale. Alle Mennesker i hele Verden, der har deres Samvittighed i Behold, vil uforbeholdent slutte sig til hans Protest. Men Prof. Grønbech bør ogsaa vide, at han med disse Ord kun har dømt sig selv og sit eget Fantasifoster, ikke den Frelser, hvis Billede er tegnet af Evangelisterne. Aldrig er jo nogen historisk Person blevet elsket saa inderligt og af saa mange som Jesus. Begejstringen for ham har fremkaldt Jesumystikkens herlige Blomsterflor, har givet utallige Sjæle Kraft til de største Bedrifter og til enestaaende Offervillighed. Den blev Vejen til den højeste Visdom og til en uforlignelig sjælelig Renhed og Karakterstyrke. Hvis den virkelige Jesus havde været den Usling, som Prof. Grønbech har gjort ham til, vilde de ikke have elsket ham, men følt den samme Afsky og Harm, som Bogen giver Udtryk for. Der vilde overhovedet ikke eksistere nogen kristen Kirke, og Jesu Navn var forlængst glemt.

Det er meget fristende at undersøge, hvorledes man kan komme til saa umulige Resultater, som vi her staaar overfor. Men jeg maa nøjes med ganske korte Antydninger. Forfatteren har i sin Behandling af Kilderne ladet sig lede af Rationalismens vilkaarlige Vælgen og Vragen. Naar da andre ad den Vej kunde føres til at

nægte Christi Eksistens, kalde ham for sindssyg, kan man ogsaa faa Folkeforførelsen ud af ham. Til den Rest, Kilderensningen har levnet, gaar Forfatteren saa med færdigsyede Theorier, hvorefter Evangeliets Beretning maa rette sig. Hans Opfattelse af Livets og Troens Begreb eksisterer saaledes nok i hans Hjerne, men har ingen Hjemmel i Skriften. Endelig mener jeg, at Tingene nogle Steder ikke mere staar paa deres rette Plads. Aldrig har jeg paa Gaden set et Køretøj, hvor Hestene sad paa Kuskens Sæde, medens Kusken selv var spændt for Vognen. Men i Bogen om »Menneskesønnen« indtager blinde Følelser den Plads, som tilkommer Forstandens Lys. Derfor de ca. 150 Sider med næsten utallige Paradokser.

Om Prof. Grønbechs Bog bliver Optakten til en lignende Kamp mod Christus som den, der herhjemme er knyttet til Ditlef Nielsens Navn, ved jeg ikke. Men een Ting er sikker: Jesus er i vore Dage »Tegnet, som bliver modsagt, for at mange Hjerters Tanker kan blive aabenbaret.« (Lk. 2,34.) Alle, som tror paa Christus, maa staa paa deres Post og vaage og bede.

Men i øvrigt vil det nyeste Forsøg paa at gøre det af med vor Frelasers sande Billede dele Lod og Skæbne med andre lignende Skrifter, der efter kort Tid blev glemt paa Grund af deres egen Urimelighed. Medens jeg sad og tænkte over »Menneskesønnen« af 1935, blev en Stemme i mit Indre ved at nynne: Det er dog ganske utroligt, hvad man er nødt til at tro for at kunne være vantrol!

Fr. Kùpferle. S. J.

Montmartre og Tyburn eller: Evig Tilbedelse.

Det katholske Paris forbereder 50 Aars Jubilæet for »Den evige Tilbedelse« i Sacre-Coeur Kathedralen paa Montmartre i August; Jubilæet skal dog ikke fejres før til Efteraaret, paa Christi Konge Fest. Organisationen tæller 40,000 mandlige Tilbedere, hvoriblandt Arbejds-mænd, Soldater, Konduktører etc. Om Dagen besøger Kvinderne Tilbedelsen; i Fjor havde Kvinderne i alt overtaget 48,000 Timer. I Løbet af sidste Aar har 8—10 Millioner Pilegrimme været i Kirken.

Tilbedelse er Anerkendelse af Guds ubetingede Hersker-magt, hvilket tilkendegives ved med sit Væsen og af alle sine Kræfter at give sig hen til ham. Den, der alvorligt betragter Skabningens Forhold til Skaberen, maa komme til den Slutning, at evig Tilbedelse er Menneskets Pligt.

Kærlighedens store, altomfattende Bud understreger denne Pligt. Denne Pligt kan man ogsaa efterkomme, hvis ens Kald tvinger en til næsten helt at gaa op i det ydre Arbejde. Den, der altid i den reneste Mening udfører det, som Gud forlanger af ham, tilbøder bestandig, selv om hans Arbejde i Verdens Øjne absolut intet har med Tilbedelse at gøre. Enkelte Sjæle har Gud kaldet til at vie ham deres Liv i umiddelbar Tilbedelse, i Ordets allerstængeste Betydning, for at de, der beskæftiger sig med verdslige Ting, stadig mindes om det, der giver disse Beskæftigelser Værdi hos Gud. Til disse Sjæle hører Moder Mary af St. Peter (Adele Garnier), Stifterinden af Kongregationen af Tilbedere af Jesu guddommelige Hjerte, O. S. B.*)

Adele blev født paa Mariæ Himmelfarts Dag 1838 i den lille By Grancey-le-Chateau, som ligger paa Cote-d'Or Højderne i Burgund. Hendes Fader, Arkitekt Nicholas Garnier, var ikke praktiserende Katholik, men hendes Moder var en inderlig from Kristen, som opdrog sine seks Børn i Guds frygt. Desværre døde hun allerede, da Adele var 6 Aar gammel. Den opvoksende unge Pige besad i udpræget Grad Burgundernes mest vindende Egenskaber. Ved sin kvikke Forstand og sine vittige Svar forstod hun at glæde sine Omgivelser. Der var aldrig noget haardt eller tungsindigt over hende, og som Kardinal Mercier engang sagde: »Alene hendes Nærværelse var en Opfordring til at komme nærmere til Gud.«

Allerede i sit 16. Aar blev Adele forlovet med en ung Mand af deres Bekendtskab. Dette var ikke efter hendes eget Ønske, men noget, Familien havde arrangeret. Hun vidste, at hendes Forlovede langt fra delte hendes religiøse Overbevisning. Ganske vist havde den unge Mand lovet at give sin tilkommende Hustru fuld Frihed til at udøve sine religiøse Pligter og sine Andagtsøvelser, men i Virkeligheden havde disse Løfter kun ringe Værdi. Dette viste sig tydeligt en Dag: Adele kom gaaende ned ad Trappen og kom saaledes uforvarende til at høre en Samtale mellem sin Forlovede og en af dennes Venner. Den unge Mand talte om hende og hendes store Religiøsitet. Hendes Forlovede begyndte at le: »Aa, lad os blot blive gift, saa skal jeg nok sætte en Stopper for det,« sagde han. Adele løb hurtigt ned ad Trappen og sagde: »Det vil De ikke faa Lejlighed til at bekymre Dem om, for jeg bliver aldrig Deres Hustru.« Intet kunde faa hende til at ændre sit Standpunkt, til den unge Mands store Fortvivlelse. Han forsøgte oven i Købet at begaa Selvmord i hendes Nærværelse ved at jage sig en Saks i Brystet.

Imidlertid begyndte Adele at føle sig draget imod et

*) Dom Bede Camm, The Foundress of Tyburn Convent. London, Burns, Oates & Washbourn 1935. 171 S. 5 sh.

mere fuldkomment Liv. Herom skriver hun selv: »Efterhaanden fik Ønsket om at leve et mere arbejdsomt, et mere beskæftiget og af andre afhængigt Liv Magt over mig.« Familien de Crochard bad hende blive deres Guvernante. I de 3 Aar, hun tilbragte hos denne Familie paa Chateau de Milon ved Angers, øgedes hendes Tilbedelse af Jesu Hjerter og samtidig hendes Længsel efter Ordensstanden. 26 Aar gammel traadte hun ind i »Selskabet af det guddommelige Hjerter«s Noviciat i Conflans, men efter at hun havde tilbragt to Maaneder der som Postulant, tvang hendes svage Helbred hende til at forlade Klosteret. Herren vilde føre hende ad andre Veje. Han forlenede hende med overordentlige Naadegaver. En Dag skete det, at hun begyndte at læse en Bog af St. Theresa, og heri fandt hun beskrevet Naadesbevisninger, som var analoge med dem, hun selv havde erfaret. Hun lukkede Bogen og græd af Skam, for, mente hun, Tanken om at blive Helgen spøjte ofte i hendes Hjerne allerede i hendes Barn-dom; men hun var vant til at kaste den fra sig som en frygtelig Fristelse for Stoltthed, saadan som hun var.

Efter at hun var blevet tilstrækkelig restitueret efter sin Sygdom, genoptog hun sin Lærerindegerning, denne Gang i Aulne. Her blev hun i 8 Aar (1868—76). Den stadig voksende Tilbedelse af Jesu guddommelige Hjerter i Frankrig og Oprettelsen af Sonehelligdommen paa Montmartre som Udslag heraf fyldte hende med Trøst. Ved en Audiens den 7. December 1874 forelagde hun — drevet dertil af en mægtig indre Tilskyndelse — Idéen til den evige Tilbedelse i Sonekirken for Ærkebiskoppen af Paris, Kardinal Guibert. Kardinalen svarede, at dette ikke kunde lade sig gennemføre. Uimodstaaeligt følte hun sig draget til Montmartre, og hun greb den første Lejlighed, der bød sig, til at gennemføre det, hun længtes saa brændende efter. En Sygdom tvang hende til at vende tilbage til sin Familie, som i flere Aar havde været bosiddende i Dijon. Her oplevede hun, at hendes Fader som dødssyg bragte sit Regnskab med Gud i Orden. Hendes sygelige Helbred varede i mange Aar. Alle de overordentlige Naadesbevisninger, som Herren havde ladet hende blive til Del, kronede han med paa en ganske mærkværdig Maade i Aaret 1896 at føre Alice Andrade — hendes senere Veninde og store Hjælper i Arbejdet mod sine Længselsers Maal — ind paa hendes Vej. Andre sluttede sig til dem, og saaledes kunde den længe planlagte Grundlæggelse paabegyndes paa Montmartre (Martyrernes Bjerg). Fromme Ordensmænd hjalp dem over de første Vanskeligheder, og endelig blev Benediktinerreglen med de for denne særlige Orden nødvendige Forandringer antaget. Under finansielle Vanskeligheder kom der altid i det Øjeblik, Nøden syntes størst,

uventet Hjælp. Da Combes-Loven blev vedtaget, og de nye Nonner blev fordrevet fra Frankrig, fandt de gæstfri Modtagelse i England. Ved en mærkelig Sammenkæden af Omstændigheder føjede det sig saaledes, at de fik Lov til at føre den evige Tilbedelse videre paa det engelske Montmartre i Tyburn.

Tyburn var i 150 Aar, lige fra Henrik VIII til Charles III, den forfulgte engelske Kirkes Kalvaria. En af Troens Bekendere, Pater Gregory Gunne, forudsagde i Juni 1585 foran Tribunalet, at engang i Fremtiden vilde et Ordenshus rejse sig paa dette hellige Sted. Mere end 300 Aar varede det, inden Ordet gik i Opfyldelse. Ganske vist var det mange Katholikers Ønske at se en Votivhelligdom rejst paa det Sted, hvor Jorden var blevet vædet med saa meget helligt Blod. Men Pladsen var bebygget; tillige frygtede man for, at Protestanterne, hvis de hørte om Planen, skulde gøre alt, hvad der stod i deres Magt, for at forhindre dens Virkeliggørelse, og hertil kom yderligere, at Stedet hørte ind under den Del af London, hvor Ejendommene var dyrest. Meget blev der bedt i denne Anledning. Alle Ordensfolk i England spurgte, hvilken Orden, der skulde have den Ære at bygge og betjene denne Helligdom. Da udtalte Kardinal Vaughan Ønsket om, at de fattige fordrevne Nonner fik Tilladelse til at gennemføre Værket. En katholsk Sagfører skulde se sig om efter et passende Hus med tilhørende Have. Moder Mary besluttede at bede brændende og ikke at samtykke i noget Køb, før Gud havde sendt dem en Sum paa mindst 10,000 Pund Sterling. En Dag henimod Aften kom en Dame, som havde hørt om Planen, der begejstrede hende, og hun følte straks en uimodstaaelig Lyst til at give 10,000 Pund Sterling til dette store Værk. 3 Timer senere indløb Efterretningen, at der var Tilbud paa et passende Hus til 15,000 Pund Sterling. Efter at de nødvendige kostbare Ombygninger var tilendebragt i Marts 1903, kunde Klosteret tages i Brug. Helligdommen vil — netop i Aar, hvor de store engelske Martyrer er blevet helgenkronet — drage endnu større Pilegrimsskarer til sig end ellers.

Den, der rigtig vil lære Forsynets Handlen at kende, bør læse Kapitlerne om Opretholdelsen og Udvidelsen af dette Kloster og det nystiftede Kloster i Royston. Ganske træffende skrev Dom Columba Marmion, Abbed i Maredsous, om Stifterinden: »Det særegne Karaktertræk hos deres Moder er hendes heltmodige Tillid, til Trods for det umulige.« Historien om hendes hemmelighedsfulde Sjælelidelser, om hendes Martyrium paa det nye Montmartre vil give Mystikens Forskere Stof at arbejde med. Den 17. Juni 1924 blev Moder Mary af St. Peter kaldt bort til den evige Tilbedelse hinsides.

A. P.

Da Thomas More og John Fisher helgenkaaredes.

Rom d. 19. Maj.

Naar en eller flere af Kirkens Lemmer skal indskrives i dens Fortegnelse over Helgenernes hvide Flok, ifører St. Peter sig sit Festskrud. Søjlerne, der bærer de store Hvælvinger, var da ogsaa fra øverst til nederst beklædt med røde, guldtribede Damasktæpper; et Tusindtal af Lys paa Hundreder af Lysekroner udsprede et behageligt Skær i det kunstigt fremkaldte Halvmørke; St. Peters Broncestatue bar en skarlagensrød Korakaabe og en gylden Tiara; fra Balkonerne i Kuppelen hang to store Billeder, fremstillende de to Martyrer paa Skafottet lige før Henrettelsen. I Apsiden, under Berninis pragtfulde Cathedra, var den store Trone rejst, fra hvilken selve Helgenkaaringerne skulde foretages; paa Alterets Epistelside var der opstillet en mindre Trone, der benyttedes af Paven under den hellige Messe, og rundt omkring Alteret festligt dekorede Pladser for Gejstlige og Æresgæster.

Ceremoniernes Begyndelse var ansat til Kl. 7 $\frac{3}{4}$ (de varede til Kl. 13 $\frac{1}{2}$!). Lidt forsinket begyndte den flere Hundrede Meter lange Procession af lave og høje Gejstlige, af Medlemmer af de forskellige Kongregationer, af pavelige Embedsmænd m. fl. Let kendelige var de næsten 100 Biskopper, der deltog i den hellige Handling, ved deres hvide Mitraer og mange ærværdige Kors og symbolske Tegn for de forskellige kirkelige Embeder. Tilsidst blev saa den hellige Fader baaret ind i Basilikaen paa Sedia gestatoria, hilst af en uhyre Applaus og det traditionelle: *Viva il Papa*«. —

Efter at Paven havde modtaget Æresbevisninger af den tilstedeværende høje Gejstlighed begynder selve Helgenkaaringen. En Konsistorialadvokat beder den hellige Fader tre Gange — for hver Gang mere indtrængende — om at ville indføre de ærværdige og salige Johannes Fisher og Thomas More i vor Herres Jesu Christi Helgenfortegnelse. Allehelgen og Helligaanden, Hellighedens og Lysets Kilde, anraabes om Hjælp og Bistand i denne vigtige Sag. Saa først kaarer Paven, siddende paa Cathedraen, mens alle Tilstedeværende staar, de nye Helgener:

»Til Ære for den hellige og udelle Treenighed, til den katolske Tros Fremme . . . beslutter og bestemmer Vi . . . at den salige Johannes Fisher og den salige Thomas More er Helgener, og indfører Vi dem i Helgenernes Fortegnelse . . .«

Efter denne højtidelige Erklæring takker Konsistorialadvokaten Paven i Kardinalprokuratørens Navn og beder om at lade de nødvendige Dokumenter over den stedfundne Kanonisation udstille. Saa intonerer Paven det festlige Te

Deum, og Klokkerne begynder at meddele det glade Budskab »urbi et orbi«. Efter Te Deum synger den første assisterende Kardinaldiakon: »Orate pro nobis, Sancti Joannes et Thoma, ut digni efficiamur promissionibus Christi«. Kanonisationen afsluttedes ved Meddelelsen af den pavelige Velsignelse.

Der fulgte saa den højtlidelige Pave messe, som ikke er saa lidt forskellig fra den enkle Messe, vore Præster læser. Ejendommeligt ved denne Messe er, at Evangeliet læses baade paa Latin og Græsk, og Ofringen af store Voksløys, Brød og Vin, to Turtelduer og to andre Duer samt forskellige Smaafugle. Denne Offergang foretages i festlig Procession af Kardinaler, der tilhører Riterens hellige Kongregation. Højdepunktet i Messen var selvfølgelig ogsaa her Forvandlingen af Brød og Vin. Paven, staaende foran Alteret med Ansigtet vendt mod Hovedskibet og derved godt synlig for alle, løfter det hellige Legeme og det hellige Blod højt op og fremviser dem til Tilbedelse ved at beskrive en Halvcirkel fra venstre til højre. Saalænge Konsekrationen varer, spilles der paa fire Sølvbasuner højt oppe i Kuppelens Hvælving.

St. Peters Basilika var under hele den hellige Handling fyldt til sidste Plads med andægtige fra alle Lande, men især fra Storbritannien og Irland, deriblandt Hertuginde af Norfolk, flere Efterkommere af Thomas More, Kong Alfonso af Spanien med sine to Sønner, Diplomatiets, deriblandt den japanske Ambassadør, og Enken efter fhv. Udenrigsminister Stresemann.

Under Gudstjenesten holdt Hs. Hellighed en Homili paa Latin, hvor han bl. a. udtalte:

»Christi Religion, grundet paa Korsets Mysterium, kan ingenlunde ødelægges ved nogen som helst Grusomhed; Forfølgelserne svækker ikke Kirken, men lader den vokse. Guds Ager bærer stadig ny Høst, medens de Korn, som Stormen adspredt, blomstrer dobbelt skønt op ... Disse to salige Martyrer blev ved Begyndelsen af en frygtelig Forfølgelse givet Kirken, givet det kristne Folk, som en »stærk Borg, en Jernsøjle, en Mur af Bronze«, og kunde derfor hverken fanges af Hæretikernes Snarer eller kues af de mægtiges Trusler ... Om vi end ikke alle er kaldet til at udgyde vort Blod under Forsvaret for Guds allerhelligste Love, maa vi dog alle ved evangelisk Selvfornægtelse, ved vort Legemes kristelige Spægelse og ved ivrig Stræben efter Dyd blive »Martyrer efter Sindelaget for med Blodvidnerne at faa Del i den himmelske Løn.« Vi ønsker desuden, at I, idet I med ivrig Bøn paakalder disse nye Helgeners Forbøn, beder Herren især om det, som ligger Os paa Hjerte, nemlig, at *England efter den hellige Pauli Ord tænker paa*

det lykkelige Endeligt, hvormed de to Martyrer kronede deres Liv, og efterligner deres Tro, og at det derfor vender tilbage til Faderhuset i Troens Enhed og i Erkendelsen af Guds Søn.»

De, der kunde følge de hellige Handlinger paa nært Hold, talte bagefter om den vidunderlige Livlighed og Friskhed i Bevægelse og Stemme, hvormed den hellige Fader havde foretaget Ceremonierne, der jo havde været mere end fem Timer. Denne Friskhed bevarede han til de sidste Minutter; før han forlod Basilikaen, kunde han uden Vanskelighed rejse sig fra sit Sæde for staaende paa Sedia gestatoria at meddele den jublende Folkemængde den trefoldige Velsignelse. Manges Hjerter har sikkert i dette Øjeblik med Taknemmelighed banket for den gode Hyrde, Vor Herre har givet os, og mange siges at have grædt Taarer i disse Timer.

O. V. S. Propaganda Fide. Rom.

Hvad foregaar der i Rusland?

Pater Joseph Ledit S. J., Professor ved det pavelige orientalske Institut i Rom, har holdt en meget interessant Forelæsning over »De sovjetrussiske Atheister i 1934«. Ved denne Forelæsning fastslog Professoren, at Sovjetregeringen i alt væsentligt er og bliver Atheister, men Førerne kan sig imellem ikke blive enige om, hvilken Taktik de skal følge i Kampen mod Troen. Nogle fordrer en direkte intensiv Aktion gennem Foredrag, offentlige Manifestationer, Films o. s. v. Deres Blade er »Bezbojnik« (Den Gudløse), et Ugeblad, og »Antireligioznik« (Den Antireligiøse), et Maanedsskrift med en vis Stræben efter Videnskabelighed. Denne de stridende Gudløses Liga bestaar hovedsagelig af Jøder. Saa er der andre, som er overbevist om, at det er tilstrækkeligt at bremse op for Præstestandens yderligere Udvikling og at gennemføre et rent socialistisk Regerings-system, saa Religionen uddør af sig selv, dræbt af Tidens Fremskridt. Til denne Bevægelse hører Stalin. Med andre Ord, de første vil henrette Religionen offentligt paa Torvet, de sidste vil kvæle den ganske langsomt.

Indtil 1931 havde de stridende Overtaget. Den anti-religiøse Propaganda var i fuld Aktivitet. De stridende Atheisters Liga talte over 5 Millioner Tilhængere. I Aaret 1934 er baade denne Ligas Medlemstal, Avisabonnenter, Propaganda o. s. v. dalet ned til kun Halvdelen.

Uvilkaarligt spørger man: Hvorfor? Indtil 1931 var de stridende Atheister almægtige. De udstedte Lovene for GPU, Kontrolkommissionen og Folkedannelseskommissariatet.

Men fra 1930 trængte andre Interesser sig paa. En stor Bekymring beherskede alle: 5 Aars-Planens Gennemførelse. Arbejderne maa hænge i, sommetider 18 Timer om Dagen, de har ikke Tid til kedelige Foredrag eller Film — Taabeligheder mod Paven. Derfor blev den antireligiøse Kamp trængt i Baggrunden. Desuden følte ogsaa Udlandets Modstand. Den 2. Februar offentliggjorde den hellige Fader, at der i St. Peter vilde blive læst en Messe som Sone for alle Vanhelligelser af Helligdommene, en Kundgørelse, der særlig i Amerika fremkaldte en mægtig Bevægelse. Sovjet følte sig ramt paa et meget ømt Punkt, for netop paa det Tidspunkt var det Sovjetregeringen meget om at gøre at staa sig godt med de Forenede Stater. Ydermere havde en Kreds af Muhammedanere henvendt sig til den hellige Fader og bedt ham ogsaa tale den forfulgte Islams Sag. Nu er Centralasien et Intrigernes Arnested for Moskva: Det vilde være uklogt at træde dette Lands Befolknings religiøse Følelser for nær.

Og til disse indre- og ydre-politiske Kalamiteter kom saa tilmed personlig Rivaliseren.

I Spidsen for de kæmpende Atheisters Liga staar Jøden Jaroslawski, med sit egentlige Navn Gundelmann. Hans fanatiske Armé bestaar af 5 Millioner Medlemmer, som er ham blindt hengivne. Denne altid indflydelsesrige Personlighed har faaet den Idé at udgive en Historie af det kommunistiske Parti. Stalin læser Bogen og opdager Kætteri i den. Forfatteren dømmes til en Æresstraf, til stor Skade for sin Prestige og Indflydelse. Det er Grunden til en vis Krise inden for de Gudløses Rækker.

Følgerne lader ikke vente paa sig. Hist og her viser Troen sig igen, ligesom en lille Blomst løfter sit Hoved efter Uvejret. Den 27. April 1934 bliver Metropolitens Sergius af Gorki (ved Nischni Nowgorod) udnævnt til Metropolit af Moskva, skønt Regeringen ikke er helt fri for Mistanke mod ham. Den 2. Maj finder hans Indsættelse Sted, som overværes af 20 Biskopper, 44 Præster og 15 Diakoner. Roen varer dog ikke længe; endnu samme Foraar reorganiseres de Gudløses Liga sammen med GPU og Kontrolkommissionen. Det jødiske Element bliver igen det fremherskende, især i Kaganowitsch' Person, Præsidenten for Kontrolkommissionen, den mægtigste Mand næst efter Stalin. De sorte Dage fra 1930 synes at vende tilbage. Diktatoren ser den Fare, som truer hans Indflydelse. Mere og mere støtter han sig til Arméen, og alt sigter paa at opretholde hans Prestige.

Pludselig hedder det, at GPU paa ny er blevet reorganiseret. Den 1. Marts 1935 bekendtgøres det, at Kaganowitsch er udnævnt til Trafikkommissær, et af de vanske-

ligste Embeder. Stalin er endnu en Gang Sejrherr! Mon de ærligste blandt Sovjets Førere vil give Afkald paa Kirkekampen? Man tør næsten ikke haabe det. Maaske er de klare over denne Kamps Ufrugtbarhed, siden den religiøse Følelse er den mægtigste i Menneskehjertet, især det russiske. Man vilde ønske det, idet man uophørlig beder den af den Hellige Fader anbefalede Bøn: »Verdens Frelser, frels Rusland!«

Brev fra Holland.

Den hollandske Undervisningsminister H. P. Marchants Konversion.

Det var en Sensation i vort forholdsvis rolige Land, da Aftenbladene forleden bragte Meddelelsen om, at Marchant, vor Minister for Undervisning, Kunst og Videnskab, var gaaet over til den katholske Kirke og derfor havde tilbudt Premierminister Colijn sin Demission.

Det maa siges, at den politiske Olymps Guder her i Holland i det store og hele slet ikke nyder den Interesse fra det offentliges Side, som det plejer at være Tilfældet i Danmark. De kommer ikke nær saa meget i Dagbladene og kan helt og holdent undgaa at komme i Vittighedsbladene. Men Minister Marchant var en Undtagelse, og det især, fordi han havde sat sig som Maal at løse den aarhundredgamle Retskrivningsknude. Vel kan det ikke siges, at han gjorde sig megen Umage for at foretage det uundværlige Indgreb i Retskrivningen saa smertefrit som muligt. Han kunde være skarp og æggede Modstanderne ved sine Vittigheder.

Saaledes blev Marchant i disse sidste Aar en af vore mest omtalte og mest omstridte Figurer. Der var i den senere Tid lagt Mærke til, at Ministeren ved flere officielle og festlige Lejligheder uden Omsvøb udtalte sin Beundring for den katholske Kirke og dens Indsats i Kulturen baade i Fortiden (saaledes ved Grundlæggelsen af det gamle Abbedi i Egmond, der skal genopbygges) og i Nutiden (saaledes her i Nijmegen i Anledning af en Fest ved det katholske Universitet). Dog kom Beretningen om Ministerens Overgang for de fleste uventet. Paa Grund af, at vore politiske Partier for Størstedelen har religiøse Skillelinier, maatte Følgen være, at Marchant, der som Katholik vilde miste sit Partis Støtte, maatte tilbyde sin Demission. Det frisindede Parti indrømmer, at det ved Marchants Udtræden mister sin mest fremragende Mand. Over for en Interviewer, der gav sin Forbavselse til Kende, forklarede han:

»De maa for min Skyld gerne skrive, at der vil springe en Bombe!« Selv erklærede han, at den katholske Kirke ved hans Konversion optog en stridbar Søn i sine Rækker. Men nu er hele Landet i Forventning om, hvad der vil blive af de forberedte Love angaaende Retskrivningen og Skolevæsenet.

Dominikanerpater J. Nielen †.

Budskabet om Pater Nielen's Død vil sikkert gøre Indtryk paa dem, der lærte ham at kende i de seks Aar (1905-

Pater Jakob Nielen O. Pr.

1911), han tilbragte i Danmark. Han var vistnok den første Sortebroder, der efter Reformationen viste sig i det Land, hvor der er ikke saa faa Erindringer om Middelalderens Sortebrodre. Og de, der lærte

Pater Nielen at kende, kendte ham som en klog og rolig Mand, et afklaret og godt Menneske, som det var en Berigelse at være sammen med. Efter at han havde forladt Bornholm, beklædte han inden for sin Orden ansvarsfulde Stillinger: han var henholdsvis

Prior i det store Præsteseminarium i Huissen og i Nijmegen og endda en Tid Vice-Provincial.

Den 15. August skulde Pater Nielen have fejret sit 40 Aars Præstejubilæum. Der var ikke de mindste Tegn paa, at den elskværdige Prior ikke vilde naa dette Jubilæum. Han var tilsyneladende fuldkommen rask. Lørdag Aften tilbragte han Rekreationstiden sammen med sine Medbrødre, og der var ikke tale om Ildebefindende. Da han om Morgenen d. 19. Maj ikke viste sig i Kirken paa den sædvanlige Tid, var man nødt til at kalde paa ham. Han fandtes da paa sit Soveværelse, liggende foran Sengen. En Hjertelammelse havde gjort Ende paa hans velsignelsesrige Liv.

Hans Sjæl anbefales til de troendes Bønner, især blandt hans Venner paa Bornholm og i Roskilde.*)

Steph. Wevers.

*) Pater Bartels, Rønne, har tilsendt os nogle Oplysninger om den afdøde, som vi bringer i vort næste Nr.

„Katholsk Liv“ paa Verdensudstillingen i Bryssel.

Den belgiske Konge, Leopold III, aabnede den 27. April under stor Højtidelighed Verdensudstillingen i Bryssel. Ugen derefter, den 2. Maj, aabnede Belgiens Primas, Hs. Excellence Kardinal van Roey, Ærkebiskop af Malines, den katholske Afdeling og indviede den der opførte St. Pauls

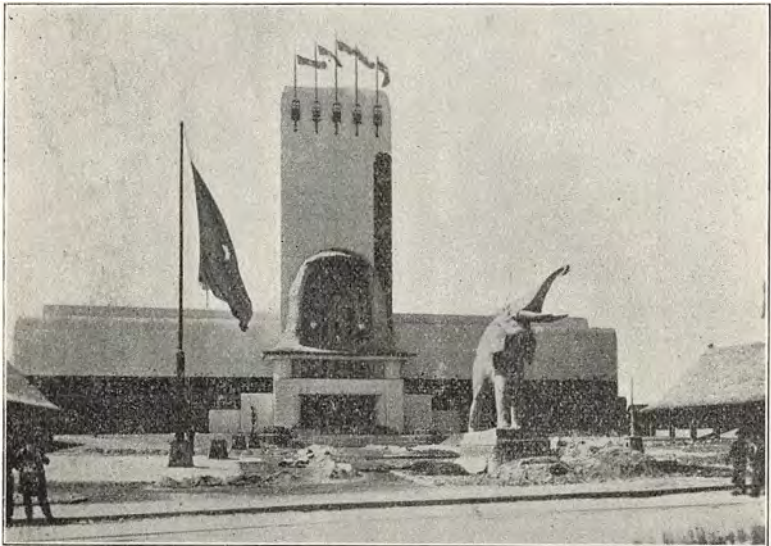
Den katholske Kirke med Udstillingshallerne.

Kirke. Dermed har Belgiens Katholiker faaet en storslaet og imponant Repræsentation paa Udstillingen, som svarer til sin Titel »Katholiek Leven« (Katholsk Liv) og er en af Udstillingens Attraktioner. Allerede i 1931 under den i Bryssel afholdte Ungdomskongres bestemte man at sætte alt ind paa at skaffe Midler til at rejse en stor Kirke paa det katholske Terræn under Verdensudstillingen i 1935.

Man havde nogle Forbilleder at se hen til. Paa den franske Kolonialudstilling i Vincennes havde de katholske Missioner bygget en Kirke med tilstødende Udstillingssale for at give Offentligheden en plastisk Forestilling om Missionernes Arbejde, og i Wembley havde de engelske Katholiker ligeledes bygget en Kirke. Under Presse-Udstillingen i Köln i 1928 havde man inddraget det gamle Abbedi St.

Heribert, saa det smukke Kloster kunde blive Baggrunden for den tyske Katholicismes Udstilling. Det maalbevidste Arbejde, som man straks tog fat paa, i Forbindelse med stor Offervilje fra Belgiernes Side har nu gjort det muligt at realisere Planen.

Pladsen, man havde faaet anvist, var kun begrænset, og det blev Arkitekt Henry Lacoste's Opgave at faa saa meget ud af Terrænet — en Trekant paa 9000 m² — som overhovedet muligt. Midt i dette Areal er St. Pauls Kirke rejst, en Rundkirke — som optager 1225 Kvadratmeter,

Congo-Pavillonen, som ogsaa er et Vidnesbyrd om de belgiske Missionærers storslaaede Virksomhed med Statens velvillige Støtte.

og uden om hvilken Udstillingshallerne er anbragt. Trekantens form er udnyttet til tre Side-Rundkapeller. Rundt omkring Bygningen staar 6 store Obelisker hver 50 m høje og med et Broncekors i Toppen. Kirken er bygget i orientalsk Stil med en stor Midterkuppel, der maaler 23 m i Højden og to Sidekupper, hver paa 13,50 m i Gennemsnit. Selve Kirkens Gennemsnitsmaal er 31 m. Kirkens Højalter er flankeret af to mægtige Søjler. Paa Søn- og Festerdage læses der 5 Messer og om Hverdagen en stille Messe.

Façaderne paa den katholske Pavillons Bygninger er udsmykket med 159 paa Kobber malede Billeder af belgiske Helgener. Endvidere har man paa en af Terrasserne installeret et Klokkespil, der skal spille hver kvart- og

hver hele Time; den berømte belgiske Klokkespiller fra Melcher Domkirken, Jef Denyn, skal en Gang om Ugen holde en Klokkespilkoncert.

Udstillingssalene, der findes paa første Sal, og da især Midtersalen, giver et glimrende Indblik i det katholske Liv i Belgien: de store religiøse Organisationers, Jesu Hjerter Foreningens, de mandlige og de kvindelige Kongregationers, Arbejderforeningernes etc., Væsen og Virke. I de omkringliggende Sale faar man et mægtigt Indtryk af det Arbejde, der er udført inden for katholsk Aktion, den sociale Bevægelse, Missionsarbejdet, religiøs Kunst, kristelig Pædagogik og kristeligt Ungdomsarbejde. C. H.-S.

Rædselsgerninger i Asturien.

Den 6. Maj fik Spanien for første Gang en Regering, hvori Gil Robles' katholske Folkeaktion er tilstrækkelig repræsenteret — Ceda fik 5 mod de Radikales 4 Ministerposter. Det nye Kabinet fulgte ovenpaa en Regeringskrise, som var foranlediget af Ministerpræsident Lerroix's Vægning ved at lade et Par af Oprørsførerne under den sidste Revolution føle Lovens Strengthed, fordi de havde ophidsset andre til bestialske Grusomheder — læs Eksemplet nedenunder —, til Mord, Brandstiftelse etc. Pater Provincial i den spanske Jesuiterprovins León har i et Brev skildret en Episode under den marxistiske Revolte i Spanien sidste Efteraar, som viser, hvad de af Kommunismen forførte og ophidsede Arbejdere gjorde sig skyldige i.

Allerede den 7. Oktober afgik P. Martinez og Broder Arkonada ved en kvalfuld Død — ja, vi kan vel sige: en sejrrig Martyrdød. Men først den 23. Oktober fik vi fuld Vished om Mordet paa dem. Asturien var i de Dage fuldstændig afskaaret fra den øvrige Del af Spanien. Hverken Byer eller Landsbyer, ja, ikke engang de enkelte Gader, stod i Forbindelse med hinanden. At der var tilstødt vore Medbrødre noget ondt, havde vi forlængst anet. Toget, med hvilket de skulde vende hjem fra deres Exercitier, var i Ujo blevet standset af de revolutionære. Da Regeringstroppeperne endelig igen var blevet Herrer over Situationen, fik P. Superior et Sikkerhedspas for P. Gomez og en Broder, saa de kunde foretage en Rejse i Oprørernes Omraade. Paa Aastedet skulde de efterspore, hvad der var hændt vore Medbrødre de sidste Dage de levede. Herom skriver P. Gomez:

»P. Martinez og Broder Arkonada forlod Valenzia Kl. 4 om Eftermiddagen med Madrid—Gijon-Ekspressen. Kl. 1 skulde de ankomme til Gijon. Men saaledes skete det ikke. Først næste Morgen naaede de Ujo, en lille Station mel-

lem Madrid og Gijon. Der standsede de revolutionære Toget. Begge Ordensfolkene svævede i den største Fare. I al Hemmelighed sneg de sig fra Banegaarden ind i Byen. Hos en Hr. Muniz fandt de et gæstevenligt Tilflugtssted. Han laante Pateren et almindeligt Sæt Tøj og gav dem Husly i to Dage. Men Søndag d. 7. Oktober om Morgenen Kl. 9^{1/2} kom Revolutionskomitéen til Husundersøgelse. Muniz blev taget til Fange, skønt Pateren og Broderen allerede for længe siden havde forladt Huset for at skaane Familien for Ubehageligheder. De søgte Skjul i et andet Hus. Der traf de en Civil, der blev forfulgt ligesom de selv. Da de følte sig mere og mere usikre, flygtede de alle tre ind i den nærliggende Bjergskov i Retning af Oviedo. Henimod Kl. 12 gik de fra Bjergene ned imod Billandevejen. De var i Nærheden af Santullano. Da de gik over Broen, blev de grebet og slæbt ind i det kommunistiske Folkets Hus. Oprørerne fældede straks Dommen: som Ordensfolk var de begge henvist til at lide Døden. Den samme Skæbne skulde ramme deres Lidelsesfælle, fordi han var Fascist. Men en gammel Kolonnefører for det nærliggende Bjergværks Arbejdere, José Iglesias, udvirkede, at han fik sin Frihed igen. P. Martinez maatte selv udfærdige hans Frihedspas, fordi de revolutionære daarligt nok kunde skrive; de satte kun deres Embedssegel under. Saa arbejdede Iglesias ogsaa paa at faa de to Jesuiter sat i Frihed. Men alle hans Anstrengelser var frugtesløse. Gang paa Gang beviste han, at Jesuitpatrene dog altid virkede for Arbejdernes og deres Børns Vel, men alt dette gjorde intet Indtryk paa Revolutionsmyndighederne. Dødsdommen stod ved Magt, fordi Fangerne var Folkeforførere og Bedragere. I fulde ti Timer holdt man dem fangne i Folkets Hus uden at række dem saa meget som en Bid Mad eller en Slurk Vand, og hele Tiden maatte de høre paa Forsmædelser og gemene Gudsbespottelser. Da de om Aftenen bad om lidt Kaffe og Mælk, vilde nogle af Militærets Kvinder opfylde de sultnes Bøn. Det lykkedes dem ogsaa, men for denne Kærlighedsgerning maatte de døje megen Haan og Spot fra de Vagtposter, som med ladte Geværer patruljerede foran Folkets Hus. Om Aftenen Kl. 10 kom en Afdeling Soldater efter de fangne, som blev smidt op paa en Lastbil. Og saa gik det af Sted. Hvorhen? Det var den angstfyldte Uvished.

Vognen holdt ved Skakten til Bjergværket ved Mieres. »Her er Rejsens Maal!« raabte man fra Bilen. De to ulykkelige uvidende steg ud. Ved Indgangen til Skakten stod allerede Mandskabet, som skulde fuldbyrde Dødsdommen, opstillet. De rettede Geværerne mod de Ordensfolk. P. Martinez og Broder Arkonada omfavnede hinanden for sidste Gang. Saa vendte de sig mod deres Mordere og raabte med

høj Røst: »Leve Christus, Kongen!« — En Geværsalve, og begge Christi Arbejdere sank sammen, dødelig ramt, badet i Blod. Bødlerne traadte hen til deres Ofre og slog med deres Geværkolber løs paa de døendes Hoveder. En Vagtmester fra Civilmyndighederne blev skudt sammen med dem. Ligene slæbte man senere ud paa Kirkegaarden i Mieres. Der blev de liggende til den næste Dag — saa først kastede man de tre sammen ned i en fælles Grav.«

Og P. Gomez skriver videre: »Disse Undersøgelser foretog jeg den 22. Oktober sammen med min Ledsager, Broder Egizeue. Alle de Mennesker, som havde truffet P. Martinez og Broder Arkonada, før de blev taget til Fange, alle, som havde set dem i Skoven, og alle, som havde været Vidner til Paagribelsen og den videre Udvikling, bad vi om Oplysninger. Derefter undersøgte vi Henrettelsesstedet nøje. Vi talte med en Arbejder, som havde hørt Geværsalven. Den 8. Oktober om Morgenen havde hans Kone fjernet Blodlagenerne fra Skaktens Indgang. Saa tog vi hen til Kirkegaarden i Mieres. Graveren beskrev os de to dræbtes Udseende. Foran os laa Graven, som skjulte de dyrebare Rester af vore døde. Alle vore Undersøgelser den 22. Oktober gav os den moralske Vished, at vore to Medbrødres Død havde været grusom, fordi de var Ordensfolk og Medlemmer af Jesu Selskab.

Den 24. Oktober fik vi Politiets Tilladelse til at opgrave Ligene af vore Martyrer — thi saadan tør vi sikkert kalde dem begge — og til at identificere dem, for at vi kunde ære dem med en kirkelig Begravelse. Vi ordnede alt med Kisterne og underrettede Præstegaarden, og derpaa drog vi, ledsaget af Læger, Vidner og Venner, ud paa Kirkegaarden og begyndte vort sørgelige Arbejde. Vi aabnede Graven. Først stødte vi paa Vagtmesterens Lig, og derefter kunde vi trække P. Martinez frem. Det var næsten umuligt at genkende hans Ansigtstræk. Næsen var skaaret af, og Panden fuldstændig trykket ind af Geværkolbernes Slag. Vi kendte ham paa Strømperne og saa paa Klædningen, som Hr. Muniz havde foræret ham. Han genkendte straks sine egne Klæder. Men det sikreste Kendetegn for os var hans Zingulum (Bælte), som P. Martinez som et kostbart Minde havde slynget tre Gange om Livet paa sig. Til sidst fandt vi Broderen. Mod ham var Udyrene faret endnu grusomere frem. Ansigtet var et eneste Saar, man kunde hverken kende Øjne, Næse eller Mund. Da vi med nænsomme Hænder trak Liget frem, faldt Hovedhuden af, saa bestialsk havde man skamseret Broderen. Efter de tilstedeværende Lægers Dom vidnede alle disse Rædselsgerninger om den største Vold, hvormed man endog havde skændet de døde. Vagtmesterens Lig var ikke rørt. Kun var Ansigtet lidt opsvul-

met, og dog havde de alle tre ligget lige længe i Graven. Broderen kendte vi paa Tøjet, Skoene, Haaret og Skohornet, som han bar i Brystlommen. Af alle de andre Ting: Ur, Rosenkrans, Medaljer og de 150 Pesetas Rejsepenge, var intet ladt tilbage. Alt havde Morderen tilegnet sig. Vi lagde saa Ligene i Kisterne, og under stor Højtidelighed begravede vi Martyrerne, vor hellige katholske Kirkes Martyrer.«

NYE BØGER.

Ross J. S. Hoffmann, Restoration. (XII — 206.) 6 sh. Sheed and Ward, London.

En Historieprofessors Konversion! Forfatteren, en Nordamerikaner, nedstammer fra en protestantisk Familie. Han fik ikke nogen systematisk Religionsundervisning i sin Barndom. Hans første Forbindelse med Protestantismen skete paa Kollegiet og endte med, at han fuldstændig forkastede den. Paa en Rejse igennem Europa straks efter Krigens Ophør erkendte han, at den Kristendom, som han havde forkastet paa Kollegiet, var meget forskellig fra den historiske Moderkirke, som var meget rigere, meget dybere, mere fængslende, vidunderlig og smuk. Hoffmann fordybede sig i det historiske Studium og blev Professor i Historie ved Universitetet i New-York. Mange Fordomme faldt bort. Opdagelsen af den katholske Civilisation førte ham til en utrættelig Undersøgelse af Kirken. Han blev en stor Beundrer og tapper Forsvarer for Kirken. Han besøgte ofte katholske Kirker og forsøgte at trænge ind i Meningen med det, han saa. En aandelig Hunger blussede op i ham, en Hunger som kun blev forøget ved at læse om Mænd som Chr. Dawson, Maritain, G. K. Chesterton, o. a. Troens Frugter, som han beundrede hos sin katholske Hustru, blev et stærkt Bevis for ham. Til sidst ryddede Naaden alle Hindringer af Vejen, og han blev af fuld Overbevisning Katholik. Paa denne Maade fandt han Vejen fra en »meningsløs Verden« til en Verden fuld af den dybeste Betydning og Lykke. Med ovennævnte Bog, som han har skrevet ud fra sine Iagttagelser og Erfaringer, er det hans Mening at give Skeptikerne Forstaaelse af Kirken. Men den er ogsaa ypperlig egnet til at bevise os Trosnaadens Kraft og anspore os til at takke derfor ved trofast Opfyldelse af det, som Troen fordrer af os.

A. P.

Missionær i tre Verdensdele.

I Anledning af Pater Brouwers Død Sønd. d. 22. Maj.

I al den Beskedenhed, som prægede Pastor Brouwers hele Livet igennem, har den kære afdøde frabedt sig, at der blev talt om ham i Bladene eller Tidsskrifterne. Jeg vil respektere hans sidste Vilje og nøjes med at give hans Livs vigtigste Data. Pastor Vilhelm Hubert Brouwers blev født i Limburg, Holland, den 18. December 1872 og studerede til Præst i Schimmert. I Alger modtog han de lavere Vielser i 1895 og blev præsteviet i El-Biar den 11. September 1898. Samme Aar, den 19. November, blev han sendt som Missionær til Haïti, hvor han arbejdede til 1904. Senere kom han til England og Svejts, og den 4. Juli 1905 rejste han til Afrika, hvor han arbejdede blandt Negrene i Shin-Missionen indtil 1909. Nogle Maaneder beskæftigede han sig med Sjælesorgen i Belgien og kom i 1910 til Roskilde. Den 5. September 1912 blev han sammen med Pastor Knapen forflyttet til Slagelse, hvor han har arbejdet i 22 Aar, indtil en Hjertelidelse ledsaget af en Lungebetændelse gjorde en Ende paa hans frugtbare Liv. R. i. p.

Pater V. H. Brouwers

J. Hoppers.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Hospitalskongressen og Sterilisation.

Paa den internationale Hospitalskongres i Rom d. 24. Maj stødte de national-socialistiske Sterilisationsbestræbelser for første Gang paa internationale Lærdes Modstand. Prof. Rüdin fra München holdt et Foredrag om Eugenetik, som forlangte den tvungne statslige Sterilisation. Ogsaa katolske Hospitaler, som lededes af Søstre eller Brødre og hidtil havde vægret sig ved at overlade deres Hospitaler til disse Operationer, som Kirken fordømmer, skulde tvinges dertil, og Kongressens internationale Beslutning skulde hjælpe

med til at bryde deres Modstand. Mod Rüdins Forslag vendte sig Irlands Repræsentant som Katholik og ligeledes Hollands Repræsentant med en Protest. Spørgsmaalet, fremhævede de, var endnu altfor dunkelt og uklart. Derpaa blev den svejtsiske Delegeredes Forslag vedtaget, at Sagen skulde henvises til den næste Kongres i Paris om 2 Aar. Den Hellige Fader har modtaget Kongresdeltagerne i Audiens og udtalte ved denne Lejlighed: Kongresdeltagerne maatte, da de var kommet til ham, være forberedt paa at høre hans Syn paa Sterilisationsspørgsmaalet. Et saadant Spørgsmaal vilde heller ikke kunne løses efter to Aar, da det var i dybeste Modstrid med den kristelige Følelse. Sterilisation havde intet at gøre med Verdensanskuelse, men var et Spørgsmaal om Menneskelighed. — I øvrigt er det kendt, hvorledes Paven i sin Encyklika »Casti connubii« har fordømt Sterilisation paa en ganske utvetydig og alle forpligtende Maade, saaledes, at Prof. H. Muckermann, der før hyldede en friere Anskuelse, udtrykkelig har taget Afstand fra den, efter at Kirkens øverste Læreautoritet havde talt. Paven siger bl. a.: *»Angaaende Statsmyndighederne er der at sige, at de ikke har nogen direkte Magt over Undersaatternes Lemmer. Hvor der ikke foreligger nogen Skyld eller nogen Grund til Legemsstraf, kan de aldrig, hverken af racehygiejniske eller nogen som helst andre Grunde direkte krænke eller angribe Legemets Førlighed.«*

Ingen religiøse Blade i Landaarshjemmene.

Rigsminister Rust har, foranlediget ved en Forespørgsel, meddelt den evangeliske Rigsungdomspræst, at en Række ubehagelige Tildragelser har bevirket, at man har afslaaet en Ansøgning om at maatte anskaffe og fordele konfessionelle Blade, ogsaa kirkelige Menigheds- og Ungdomsblade, i Landaarshjemmene. — I Anledning af en Indsamling til Fordel for Karitasforbundet, som Regeringen havde givet Lov til, blev mange Katholiker i München angrebet af SA-Mænd og andre Nationalsocialister; man rev Mærket fra deres Frakker og forulempede dem paa anden Maade. Politiet skred ind, men arresterede ikke Urostifterne, men Katholikerne. Kardinal Faulhaber lod ved Gudstjenesterne oplæse en Protest mod disse Forstyrrelser.

Fru Charlotte Undset 80 Aar.

»St. Olav« (23. Maj) skriver: »Sigrid Undsets Mor, Fru Charlotte Undset, fylder den 30. Maj 80 Aar. Fru Undset er født i 1855 i Kalundborg som Datter af Kancelliraad Gyth. Efter at have ægtet den norske Historiker, Dr. phil. Ingvald Undset, kom hun i 1885 til Norge, hvor deres Hjem snart blev Midtpunkt for en intellektuel Kreds; men

allerede i 1893 blev Fru Undset Enke. I 1925 deltog Fruen i Valfarten til Rom, og i 1929 konverterede hun og har baade før og selvfølgelig navnlig siden vist megen Interesse for Kirken og dens Sag herhjemme. Den aldrende Dame følger fremdeles med i alt, som foregaar ude og hjemme.«

THEATER OG FILM

En kendt københavnsk Filmsanmelder, der ellers ikke viser Utilbøjelighed mod at underkaste de værste Banaliteter en indgaaende Behandling, har overværet »**Djævelen er en Kvinde**«. Men denne Gang er det endog ham for meget. Han spaar denne »Genres« Undergang og konstaterer, at Filmen, som i Instruktion og Spil stod i de højeste »Stjerner« Tegn, Gang paa Gang appellerede til Latteren. Skulde vi allerede kunne skimte det Tidspunkt, hvor disse aandsvage, nedbrydende Produkter kun er et ynkeligt Minde som saa meget andet i Filmens rummelige Pulterkammer? Tidens hurtige Gang kan være saa vidunderlig.

De sidste Ugers Filmshøst er allerede mærket af den aarligt ved Sommertide tilbagevendende Svindsot: Et Blik paa Repertoiret viser Lystspillet som det langt overvejende. Der er imidlertid ikke Grund til at kaste Vrag paa denne Form for Underholdning. Fra katolsk Hold har man varmt anbefalet Lystspillet, hvis den paa en god, upaaklagelig Maade søger at befri os for Hverdagens smaa Bekymringer, omend kun for en stakket Stund. De fleste for Øjeblikket løbende Lystspil skæmmes dog af den almindelige Hang til erotiserende Smagløsheder og tildels utrolig banal Romantik. I Filmen »**Hele Hærens Gavtyv**« indgaar disse Elementer paa en saa lavsentimental, vammel Maade, at den uden Skade kunde have sparet sig den lange Rejse over Dammen.

Sommermarkedet i Brønshøj til Fordel for Arbejdet i St. Antoni Menighed Søndag den 2. Juni. Kl. 12: Folkedans. Kl. 15: Sketches. Kl. 16: Folkedans. Besøg Landsbykroen. Aabningen efter 10-Messen.

St. Franciskus' III Orden holder sit afsluttende Møde Fredag d. 7. Juni Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:
en dygtig Ene pige her i København; en Kogerske i et Pensionat.

Plads søges:
af en Mand, der selv har drevet

Agentur, søger Repræsentantplads helst i en en gros Forretning; en Mand som Portner eller Varmemester (har været det før); en Kontormand.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar. Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Bycn 8626.

Kirkelig Kalender.

<p>Juni.</p> <p>2. S. Søndag i Oktaven.</p> <p>3. M. i Oktaven.</p> <p>4. Ti. Franciscus Caracciola.</p> <p>5. O. Bonifatius.</p> <p>6. T. Oktaven af Christi Himmelfart.</p> <p>7. F. Ferialdag.</p> <p>8. L. Vigilie til Pintse. *)</p> <p style="text-align: right;">*) Faste- og Abstinensdag.</p>	<p>Juni.</p> <p>9. S. 1. PINTSEDAG.</p> <p>10. M. 2. PINTSEDAG.</p> <p>11. Ti. 3. PINTSEDAG.</p> <p>12. O. Tamperdag i Oktaven. *)</p> <p>13. T. i Oktaven. *)</p> <p>14. F. Tamperdag i Oktaven. *)</p> <p>15. L. Tamperdag i Oktaven. *)</p> <p style="text-align: right;">*) Faste- og Abstinensdag</p>
---	---

Juni. Ugens Messebønner.

2. S. **Søndag i Oktaven** (604—414); 2. *Sæt Bønner*: Oktaven (600—439), 3. *Sæt Bønner*: Marcellinus, Petrus og Erasmus (927—760).
3. M. i Oktaven (600—439); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
4. Ti. Franciscus Carracciolo (928—760); 2. Oktaven (600—439).
5. O. Bonifatius (931—763); 2. Oktaven (600—439).
6. T. Oktaven af Christi Himmelfart (600—439); 2. Norbert (933—765).
7. F. † Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (604—414); 2. og 3. som Mandag.
8. L. Vigilie til Pintse (607—417).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkransk. »Stella Maris« F.K. Sønd. d. 2. Juni Kl. 8

St. Ansgars Kirke. Paa anden Pintsedag d. 10. Juni Kl. 8 Morgen agter Hs. Excellence Biskoppen at meddele **Firmelsens** hellige Sakramente til Voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget, og at overvære det offentlige forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke **Søndag d. 2. Juni Kl. 15**.

Jesu Hjerter Kirke. Stenosgade. Sunday, June 2nd. Mass with English Sermon at 11⁰⁰ A. M.

St. Ansgars Kirke. Mødreforeningens Messe læses Tirsdag d. 4. Juni Kl. 8¹/₄.

Rettelse: I Ugebladet paa S. 517 staar for oven: »Den offentlige Mening inden for vor —« skal være »uden for vor«. —

St. Ansgars Fond.

M	Kr. 5,00
A. R. J.	» 1,00
E. M.	» 5,00
	Kr. 11,00
Tidligere Indkommet	» 3178,88
Ialt	Kr. 3189,88

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Onsdag d. 28. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nr. 23.

Søndag den 9. Juni

1935

INDHOLD: Den evige Kærlighed. — Samfundet og Guds Aand. — Officer, Ingeniør, Bankdirektør og — Mystiker. — Ærkebiskop Ruiz' Tak og Hilsen. — Blodvidner i Brasiliens Urskove. — Hvorfor Engle nedbrød Domkirken. — Presse-Rundskue. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

G. David.

Den Helligaand over Christus.

»Jeg vil lade min Aand hvile over ham [og han skal forkynde Folkene, hvad Ret er].« Mt. 12, 18 — Is. 42, 1.

Den evige Kærlighed.

Ofte bliver Familien — Fader, Moder og Barn² — opfattet som Sindbillede paa den helligste Treenighed, som en jordisk Treenighed. Ganske naturligt bliver det saa Moderen, der faar den Opgave at genspejle den Helligaand. (Se Rösler: Die Frauenfrage, 2. Oplag, S. 536 ff.) Denne Tanke fører Paludan-Müller videre paa sin egen Maade i Almas Efterladenskaber:

*Den Helligaand sin Daad har ei forklaret,
Og Mennesket, før selv det sig besinder,
Alt født og døbt og nævnt ved Navn sig finder,
Da Naaden kun som Virkning det erfared.*

*Om Aandens Værk dog ingen Tvivl os levner
Det skjulte Menneske, der klart sig viser,
Og ikke blot som Skaber Gud nu priser:
Thi nu med Sandhed det ham Fader nævner:
Som Himlens Barn, Guds Søn det har til Broder,
Som genfødt Sjæl, den Helligaand til Moder.*

Og et andet Sted:

*Som Solen mig de Ord i Møde skinne:
Gud i sit Billed skabte Mennesket,
Han i sit eget Billed skabte det,
Den Gang han skabte det som Mand og Kvinde.*

*Guds Væsen altsaa Kvinden slutter i sig,
Der har med Manden lige Byrd og Ret!
Men hvor i Guddomsdybet skal vor Æt,
Skal vi det Kvindeliges Ophav finde?*

*Dets Udspring i den Helligaand jeg finder,
Som har fra Evighed undfanget Sønnen,
Og som i Tiden Sjælene gensøder;
Som trøster og vejleder og paaminder,
Som træder frem for os med Suk i Bønnen,
Og som bedrøves, naar den Modstand møder.*

Digteren har sluttet sig til dem, som betragter den Helligaand som en ubekendt, glemt Gud. Grunden hertil søger han ikke i vor Tankeløshed og Efterladenhed, men derimod i den Helligaand selv:

*Vi elske Faderen og Sønnen, men
Den Helligaand, som trøster og opliver,
Os ukendt i vort eget Hjerte bliver,
Og aldrig med vor Bøn vi naa til den;
Thi hver Gang vi den søge, den igjen
Os viser bort, idet den os indgiver
Sit eget Væsens Kærlighed, der driver
Mod Faderen og Sønnen Hjertet hen.
For sig den hverken Tak vil eller Ære,
Fra sig den viser Kærlighedens Røst.*

Men den Helligaand vil sikkert ikke ophæve de Love, som ligger i Sagens Natur, her: i den benaadede Skabning. Tilbedelse, fuld Hengivenhed med hele sit Væsen, tilkommer ham saavel som Faderen og Sønnen, og denne Pligt maa den Kristne, Guds barnet, ikke gaa uden om. Den hellige Kirke sørger for, at man ikke gør det. Lad os kun tænke paa Pintsefesten og Pintsekredsen. Ved hvert Korssets Tegn, ved hvert »Ære være Faderen«, ved hver Trosbekendelse vises der Helligaanden den samme Ære som Faderen og Sønnen. Den hellige Offerhandling begynder i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn. Dette er Grundakkorden i denne den mest ophøjede Symfoni. Fra »Ære være Faderen« i Trinbønnen over Kyrie og Gloria indtil Slutningsvelsignelsen strækker Variationerne sig. Enhver Meddelelse af de hellige Sakramenter former sig som en Forherligelse af Helliggøreren. I ethvert Litani ydes der ham Tilbedelsens Tribut. Hvor de private Bønner former sig efter de liturgiske, gaar Tilbedelsen af den tredje Person i Guddommen som en rød Traad igennem hele Arbejdsdagen. —ch—

Samfundet og Guds Aand.

Kristendommen er en Surdejg, der skal gennemtrænge, forædle, helliggøre alle menneskelige Forhold. Udelukkes denne Surdejg fra et eller andet Omraade i Livet, vil de skæbnesvangre Følger vise, hvor slet Menneskeheden har handlet mod sig selv. Politiken troede ikke at have Brug for Bjergprædiken eller for de kristne Grundsatninger. Verdens Klogskab udløser sig i Konferencer,

Traktater, Alliancer og Kappelstrid i Rustninger, og samtidig frygter den, at hele den komplicerede Bygning skal styrte sammen. Bygmestrene har forkastet Hjørnestenen. Fuldstændig det samme Forhold gør sig gældende inden for Samfundsøkonomien. Den berømte italienske Forfatter Giovanni Papini, hvis Værker er kendt i Danmark, har sammenfattet alt i en Oversigt, som er blevet offentliggjort i »Frontespizio«s Aprilnummer:

»Man har haanet den kristne Velgørenhed, følt den som noget nedværdigende, og i Dag lever Millioner af det Offentliges Midler. Almisserne hedder nu Arbejdsløshedsunderstøttelse. De rige er tvunget til at ernære de fattige. Man har foragtet Fattigdommen og trællet for Vindingen. Idag vakler selv de stolteste Landes Valuta. Fabriker lukkes, Banker krakker, Kapitalister staar paa Ruinens Rand, Hungeren banker som et truende Spøgelse paa Millioner af Menneskers Dør. Lydigheden mod Gud og hans Kirke opsiger man, og i Dag er Menneskene naaet til i blind Lydighed at maatte bøje sig for Førere og Regeringer, som — tvunget dertil af Omstændighederne — stadig mere og mere indskrænker den personlige Frihed. Man har let ad Apokalypsens Dommedagssyner, og i Dag venter man, at det under den næste Krig vil regne ned fra Himlen med Ild og dødbringende Gas, og at Menneskene maa flygte ned i Katakomber uden Altre. Frafaldet fra Evangeliet er resulteret i denne forfærdende Dialektik.«

Bolsjevikerne har sat Maskinernes Efterlignelse i Steedet for Christi Efterfølgelse. Menneskene gøres til Bestanddele i den moderne Maskine. Og Menneskene — saa dybt nedværdigede — svigter, som den russiske Diktator Stalin fornylig indrømmede i en Tale, han holdt ved et Studentermøde i Kreml. I det umaadelig store Agerland maatte denne Svigten især træde frem inden for den industrialiserede Landøkonomi. Man behøver kun at anføre den officielle og officiose Presse. Den 16. September 1934 anklagede »Iswestija« Østomraadets Sovchos'er (Statsgodser) for indtil den 10. i samme Maaned kun at have indbragt 5,6 % af Høsten. Samme Dag beskæftigede »Prawda« sig med Misforhold i et andet Omraade:

»Man maa ikke glemme, at Vestsibirien er et af hele Sovjetunionens Kornkamre. Men Vestsibirien har hidtil kun leveret 11,4 % af det dem paalagte Kvantum. Jordenes Afgrøde er bedre end nogensinde før, men den høstes yderst skødesløst og med store Tab.«

Hvad bliver der nu ud af dette »Statsejendoms«-Korn, der under skarpt Tryk dog indtil en vis Procentdel bliver tærsket og afleveret? Den 18. Oktober skrev »Pravda«:

Vi staar nu for Slutleveringerne af Korn. Kolchos'erne (Kollektivgodserne) og Sovchos'erne, har bragt Millioner Tons af Korn til Godsbanegaardene. Nu gælder det kun Transporten. Men Arbejdet i Midteromraadet og mod Øst lader overordentlig meget tilbage at ønske. Her samler Korn sig i ubegrænsede Mængder. En stor Del ligger under aaben Himmel uden mindste Beskyttelse mod Efteraarsregnen. — — Det begynder altsammen at mugne.«

I samme Avis skrives der om Omraaderne i Vestsibirien: »Driftsorganisationen svigter fuldstændig. I andre Omraader er Kornlagrene ikke blevet rensede, saa Kornet vrimler med Utøj.« Det er intet Under, naar dette rige Kornland hærages af Hungersnød i det Omfang, som det gør. Stalin har Ret. Det mekaniske Kollektivmeneske svigter. De sociale Synder ovenfra og nedenfra skaber et trøstesløst Kaos. Skal man tale om at redde Landet, maa man tage Kampen op imod disse Synder, saa maa Samfundet ordnes efter Guds, efter Kristendommens Grundsætninger.

En Række kristne Økonomer i forskellige Lande har arbejdet og arbejder stadig med disse Problemer. De giver os et Indblik i hele Situationen og anviser Veje, som skulde kunde hidføre en Forbedring. I blandt disse staar ogsaa Professor Jens Warmin g. I sit nyeste Arbejde*) ser han bort fra lærde Forklaringer og fremfører kun Tanker, som tjener den

Den Helligaand over Maria. (Van Eyck. Genter Alter). »Den Hellig Aand vil komme ned over dig.« (Lk. 1, 35.)

*) »Sociale Breve til Menigheden« (158 S.), 1934, Gads Forlag, Kbhvn. Kr. 3,50.

socialle Praksis. Socialøkonomen er her gaaet i Sjælesørgerens Tjeneste.

Warming stemmer som Regel paa Socialdemokratiet, men han er ikke en blind Partitilhænger og gaar ikke med Skyklapper, der forhindrer ham i at se de gode Sider ved andre Partier. Hans Fremstillinger røber hans varme Hjerter for alle, ikke mindst hvor han som en manende social Samvittighed tvinges til at sige Ubehageligheder enten opefter eller nedefter. Forfatteren taler først om det Udstyr, Samfundet er blevet udrustet med fra Guds

Haand. Her viser han, hvor store Fordele den enkelte skylder det fælles Samfundsliv Tak for, hvorfor den enkelte ogsaa er forpligtet til at bringe Ofre — hvis nødvendigt, store Ofre — for den rette Ordning af Samfundslivet. Saa er der skabt den nødvendige Basis for at føre Kampen mod »de sociale Synder«, som bliver ført med stor Forudseenhed.

Den Helligaand over Kirken. Guido Reni.
»Sandhedsaanden vil aflægge Vidnesbyrd om mig. Ogsaa I skal vidne.« (Joh. 15, 26 f.)

I 4. Brev kommer Forfatteren nærmere ind paa et specielt Spørgsmaal: »Positiv Ædruelighed«. Af hele vort Hjerter ønsker vi, at Professor Warming maa opnaa store praktiske Resultater. Til hele Hensigten i Bogen og til meget i Maaden, den skal gennemføres paa, kan vi sige et glad Ja. Vi skal give nogle Eksempler:

I det første Brev er det Forfatterens Hensigt, »at vi skal se Guds Herlighed, ogsaa i det økonomiske« (50), og »naar vi ser, hvordan Gud stiller sig over for det økonomiske Liv, saa kan vi lære noget om, hvorledes hans Børn skal stille sig dertil (47).

»Vi finder da to Hovedtanker, at det økonomiske Liv skal stimulere os til Udfoldelse og Udvikling af vore Evner, og at det skal lede os til Samkvem med andre Mennesker.« (6).

»Den Kraftanstrengelse, som Nøden fører til, giver ikke blot materielle Resultater, men hæver hele Personlighedsudviklingen op i et højere Niveau.« (10).

»Det sande Herresind er akkurat det samme som det sande Tjenersind.« (28).

»De vanskelige Forhold for Kristendommen i de store Byer, og de store Opgaver, de stiller, har fostret en Type af udviklede Kristne med stærkere Karakterer, videre Syn og større aandelig Bevægelighed...« (30).

»Gud kunde sige: De Naturkræfter og Naturforraad og de Kundskaber, jeg har givet Menneskene, er fuldstændig tilstrækkelige..., det, der mangler, er noget, Menneskene selv kan ordne, nemlig at indrette Samfundets Produktion og Fordeling anderledes...« (72).

»Det er ikke nogen Tilfældighed, at der er forholdsvis mange Middelsandsfolk blandt Kirkegængerne...« (77).

»Man kan her erindre Biskop Martensens Ord, at der kræves et vist økonomisk Minimum for at være modtagelig for aandelig Paavirkning. De, der er længere nede, er knuget af Bekymringer...« (44).

»Uligheden medfører da et betydeligt Ansvar for dem, som har noget... Ingen maa tro, at han har faaet Pengene for sin egen Skyld alene... Her sættes man paa den Prøve, om man lader sig sluge af sin Ager, sine Øksner og sit Købmandskab, eller om man forstaar at give Gud, hvad Guds er...« (44).

Synden er brændemærket som usocial, »hvis blot Folk var syndefri, var der ingen Krise«. (74).

At Religion og Videnskab gik Haand i Haand i denne Bog bragte en »Amos« til Raseri. Sin Galde har han udspytet i en fordrejet, haanende Kritik i »Studenterbladet«, men den vil ikke kunne svække de »Sociale Breve«s velsignende Virkning. Ganske vist kan der baade fra theologisk og samfundsøkonomisk Side rettes Indvendinger.

I mit Anmeldelseseksemplar har jeg mærket flere. Een vil jeg fremhæve. Naar man gør Anerkendelsen af de i Evangeliet anførte Mirakler afhængig af, at »Læserne kan

se nogen aandelig Grund til . . .« (67), er Bibelen prisgivet subjektiv Vilkaarlighed. I saa Fald maatte Guds Ord underkaste sig den menneskelige Forstand og ikke omvendt.
A. P.

Officer, Ingeniør, Bankdirektør og — Mystiker.

Vi beder gerne: »Kom Skaberaand, kom ned til Jord, besøg hver Sjæl, som paa dig tror«, og mener selvfølgelig ogsaa, at Aanden kan komme. Men naar det virkelig sker, at Helligaanden saa at sige tager Plads i vor Stue, er med til vore Maaltider, vore Underholdninger, indfinder sig paa vore Kontorer, da forbavses vi ikke saa lidt. Denne Overraskelse blev i vor Tid beredt Verden bl. a. af en Mand ved Navn Hieronymus Jaegen, en helgenagtig Bankdirektør, der fødtes d. 23. Aug. 1841 i Trier og døde d. 26. Januar 1919 rolig og gudhengiven i samme By.

Ungdom og Studenterliv.

Hieronymus var den ældste af tre Børn, som fødtes Læreren Paul Jaegen. De første 19 Aar henlevede »Roni« i sine dybt fromme Forældres Hus; efter endt Folkeskole besøgte han Gymnasiet og Handelsskolen, som han 1859 forlod med en udmærket bestaaet Eksamen. »*Mit aandelige Liv har vist været et normalt Studenterliv, dog maa jeg beklage, at jeg ikke opnaaede et sikkert Herredømme over mine Fristelser og Synder.*« Usikkerheden veg dog snart for maalbevidst Stræben, da han flyttede til Berlin for at besøge den Kongelige Industriskole og i 6 Aar at studere Maskin- og Bygningskonstruktionslære. Der fik han i Missionsvikar Eduard Müller en ganske ypperlig Skriftefader, og »*min energiske Skriftefader ryddede snart op i mine Synder. Han forlangte af mig, at jeg om muligt hver Dag skulde holde en kort aandelig Læsning, øve Dyderne systematisk og aflægge Regnskab derfor i Skriftestolen. Saaledes stod jeg snart midt i Kampen for den kristne Fuldkommenhed.*«

Guds Røst midt i Granaternes Ild.

Næppe færdig med sine Studier fik han Ansættelse paa et Jernstøberi og Maskinbyggeri i Trier, blev under Aftjening af sin Værnepligt Underofficer og indkaldtes snart derefter fra sin Ingeniørgerning paa Friedrich-Wilhelms Hütte ved Köln til Krigen 1866. Under denne gjorde han

sin første mystiske Erfaring. Da han før sin Afrejse be-
traadte Kölnerdomkirken, »for at sige Farvel til Jesus og
Maria«, som han udtrykker sig, syntes han i Domkirkens
Mariakapel at høre en klar og tydelig Røst: *»Drag bort i
Fred! I alle aandelige Anliggender ty til Frelseren, i alle le-
gemlige bed Maria om Hjælp.«* Den unge Soldat var som
forvandlet, ja, saa glad og bevæget drog han ud i Krigen, at
hans Omgivelser deri saa et Tegn paa glødende Patriotisme.

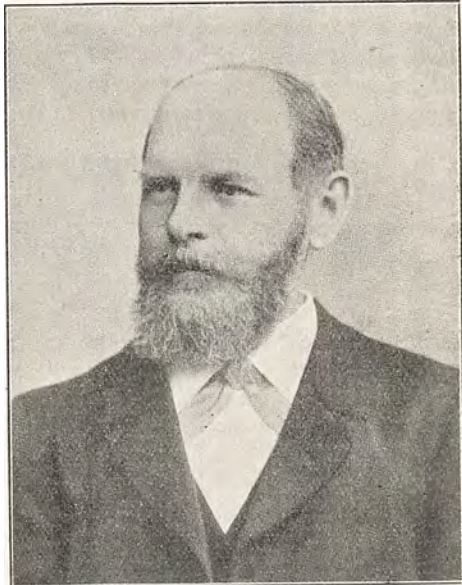
Han kom med i den
forreste Front og op-
levede Slagene ved
Münchengrätz og Kö-
niggrätz. Da han en-
gang stod midt i den

heftigste Kanonild,
blev han grebet af en
smuk Tanke. Inderligt
bad han den himmel-
ske Fader om aldrig
mere at maatte komme
til at fornærme

ham ved en svær Synd,
hellere skulde Gud
lade ham dræbe ved
en af de Granater, der
uafbrudthvislede forbi
hans Hoved. Han be-
gyndte at tælle Kug-

lerne, men ingen
ramte. Efter Krigen
fortsatte den til Lande-
værnsofficer forfrem-

mede Ingeniør baade med sit Kaldsarbejde, sine aandelige
Øvelser og sin apostoliske Virksomhed, der bl. a. gav sig
Udslag i Stiftelsen af »Harmonia«, en Forening for unge
Købmænd til Fremme af Religion, Videnskab og gemytlig
Selskabelighed. Den blomstrer endnu den Dag i Dag.

Direktør H. Jaegen.

En helstøbt Mand i Kulturkampens Tid.

Krigen i 1870 tilbragte Jaegen for Størstedelen i Koblenz
som Kompagnifører, men da Kulturkampen straks efter
Krigens Ophør satte ind, møder vi ham atter i den for-
reste Front. For at afværge Statens Overgreb grundlagdes
»Mainzer Katholikenverein«, og Jaegen blev opfordret til
at tale paa dennes Vegne bl. a. ved Friluftsmøder i Saar-
louis. Dette kom Regeringen for Øre; Jaegen blev en skønne
Dag kaldt op til Regimentskommandanten, der forlangte,
at han skulde standse sin Agitation. *»Jeg vægrede mig ved*

at gøre dette, da jeg ikke optraadte som Officer, men som Civilperson og intet farligt for Staten havde sagt.« Men under største Opmærksomhed fra Offentlighedens Side blev han nødt til at forlade Militærtjenesten. Han tog det med den samme Ro som ved andre Lejligheder, naar han gjorde sin Pligt, allerede dengang helt forenet med Gud. Hans Forældre ønskede paa dette Tidspunkt meget, at han skulde gifte sig, især efter at deres to sidste Børn var døde. Men Jaegen havde andre Planer: »*Det er noget stort og værd at kæmpe for, at bo i Kødets og dog at staa over det, tilsyneladende at være en svag Skabning og dog at staa over den, tilsyneladende at være en svag Skabning og dog modig at sætte sin Fod paa den hvæsende Sanseligheds Hoved.*«

Bankdirektør i nitten Aar.

Henimod 1879 planlagde man i Trier Grundlæggelsen af en Bank, og saa stor var den Tillid, som Jaegen nød baade hos Publikum og Fagfolk, at man tilbød ham Direktørstillingen. Saaledes blev han efter nogle forberedende Ugers Studium Direktør for »Trierische Volksbank« og beholdt denne Stilling i næsten en Snes Aar. Aktiekapitalen steg snart fra 100 000 til 300 000 Mk., og Banken udviklede sig udmærket under hans Ledelse. Han var flittig og nøjagtig: »*I Pengesager maa man altid gaa frem ganske nøgternt og sagligt efter Tallene og de respektive Nødvendigheder og kun regne med dem.*« Hans Gage var ikke særlig stor, i Begyndelsen 2600, til sidst 5000 Mk. Heller ikke som Bankdirektør afbrød han sit jævne rolige Liv, og storslaaet var egentlig kun hans Velgørenhed og den inderlige Forening med Gud. Trods sin travle Virksomhed, som fyldte hans Hoved med Talkolonner, var han altid paa det inderligste forenet med Herren. »*Vidunderlig, ja næsten selvmodsigende forekom mig dette Dobbeltliv*«, fortæller en Ven, »*dette Samkvem med Gud og med Verden. Jeg vidste jo, hvorledes hans anstrengende Arbejder som Bankdirektør tog hans Tid fra Morgen til Aften. Paa mit Spørgsmaal, hvorledes han kunde forene dette sit Kalds oprivende Arbejde med Samkvemmet med Gud, svarede han, at han kun behøvede at ville, og i Løbet af nogle Øjeblikke var han fordybet i Gud.*«

Mystikeren bag Penedisken.

Dette fører os til Jaegens mystiske Naadegaver, som vi dog først maa fremhæve nogle Ejendommeligheder ved. Hans mystiske Liv midt i Verden førtes trods hans kølige, nøgterne Væsen. Ingen holdt ham for en Fantast. Det er interessant, at han indenfor Vennekredsen ofte blev drillet for ligefrem Pedanteri. Naar han som ældre tog paa en Rekreatjonsrejse eller ordnede en saadan for sine Ven-

ner, havde han paa en lille Seddel altid 34 Genstande op-tegnede, som der ikke maatte glemmes en eneste af. Hans mystiske Naadeliv var saa lidet paafaldende, at hans Venner ikke engang anede noget om dets Eksistens; i den Grad lod det sig forene med hans ydre Stilling. Han siger selv: *»Statsborgeren, der i denne Verden virker paa et højt Sted, kan, naar han indføres i det mystiske Naadeliv, føre denne Dobbelttilværelse lige saa let og uden at vække Opsigt, som Eneboeren i Ørkenen eller Ordensmanden i Klosteret. Hans bedste jordiske Venner vil ikke ane noget om hans indre Sjælelivs Hemmelighed.«* Endvidere er hans mystiske Erfaringer næsten alle af den Art, at de fremmer Sjælens Helliggørelse og i mindre Grad bestaar i de saakaldte mystiske Fænomeners saasom Stigmata, Ekstaser etc.

Hvori bestod saa dette mystiske Liv? Det var ikke andet end en stadig inderligere Forening med den Allerhøjeste, en uafbrudt Vandel for hans Aasyn. Det begyndte med en dyb indre Samling, det fortsætter med en Bosætten sig i Gud. Der følger Grader, som betegnes med Ord som »Mystisk Venskab«, »Mystisk Trolovelse« etc. Men alle disse Ord siger saa lidt, ja for manges Vedkommende maaske det modsatte af det, de skulde sige. Jaegen advarer jo: *»Der er ikke Plads for sanselig Sentimentalitet eller noget lignende. Moralsk Alvor, moralsk Mod, Kærlighed til nidkært Virke og heroiske Lidelser er Egenskaber, hvormed Brudgommen glæder Bruden.«* Lidelser lutrer Sjælen, overvældende Kærlighed hensætter den ofte i en Tilstand af salig Lykke. Til sidst behøver Sjælen ikke mere at søge Frelseren. Naar som helst den henvender sig til ham, er han straks nærværende for Aanden. Samkvemmet med den himmelske Fader og Jesus bliver bestandig klarere, ligesom Ansigt til Ansigt, man føler det, men kan ikke beskrive det. I denne Tilstand levede Bankdirektøren.

Parlamentariker og Forfatter.

Næppe havde Jaegen nedlagt sit Hverv som Bankmand, før man bad ham lade sig opstille til den præjsiske Landdag. Han blev valgt og var nu gennem 9 Aar Medlem af Landdagen, fra 1899—1908. Ogsaa her udfyldte han sin Plads til alles Tilfredshed. Store politiske Taler laa ikke for ham, men med Iver forhørte han sig om Folkets Ønsker. En skarp Iagttagelse, der kendte ham i denne Tid, husker intet Ord, som kunde have krænket Næstekærligheden. Han tog det saa alvorligt med sin Pligt, at hans Hovednerver blev angrebet, og han maatte som 68-aarig afvise paa ny at overtage et Mandat.

Det betød dog ikke Hvile for ham, thi han viede sin Tid desto mere til sin Skribentvirksomhed. Allerede 1883

havde han offentliggjort en Bog: »Der Kampf um das höchste Gut«. Ud fra sin Erfaring, at de fleste Bøger om den kristne Fuldkommenhed er skrevet af Ordensfolk for Ordensfolk, vilde han fortælle Verdensmennesker, hvorledes man naar til Forening med Gud. Biskop Korum skriver om Bogen: »Værket viser sig at være en Mands Aandsfrugt, der selv for Alvor kæmper for Kronen. Man ser ved Læsningen straks, at det drejer sig om eget Arbejde, en Frugt af ivrig Bøn, alvorlig Overvejelse, mangeaarig Iagttagelse af sit eget Hjerter og moden Livserfaring.« Til denne Bog kom i 1911 en anden, »Das mystische Gnadenleben«.*) Her skriver han, der havde studeret den mystiske Litteratur og praktisk havde prøvet Theorierne, en praktisk Haandbog om det mystiske Liv. Som Praktiker, der vil opflamme Læseren til den højest mulige Guds-Kærlighed, beskriver han især de Naadegaver, som tjener Selvhelliggørelsen.

Livets Aften.

Pladsmangel tillader os ikke at fortælle udførligere om Jaegens Personlighed og hans sidste Dage. Det vilde ellers være interessant at fremhæve enkelte Træk: Hans muntre, hjælpsomme Væsen, hans Aktivitet især til Fordel for den katholske Sag, hans næsten hypokondrisk store Interesse for Lægemedler, hans Optræden i Familie- og Vennekredse etc. Det var en stille, fornem gammel Herre, der med sjældnen Harmoni henlevede de sidste Aar af sit Liv. Penge-sorger havde Bankdirektør J. vist aldrig haft. »Naar vi opfylder vore Kaldspligter paa en kristelig og klog Maade, vil Gud selv sørge for vort Udkomme og vil give os alt det, der er nødvendigt til standsmæssig Optræden, ikke som særlig Naade, men som en Biling«, og han tilføjede, at han af sin egen Erfaring kunde nævne Tilfælde, hvor Gud havde ført ham ganske uforvarende ind i gode og store Livsstillinger. De sidste Aar hjem søgtes han af mange legemlige Sygdomme og Lidelser. »Nu faar han den sidste Afslibning«, sagde han til en Ven og Præst, der besøgte ham. Nogle Maanedes før sin Død ordnede han alle sine Forhold indtil de mindste Enkeltheder og sørgede især for et klart og fyldestgørende Testamente. Ogsaa Begravelsen blev ordnet nøjagtigt, ganske jævnt og fattigt. Og saaledes gik den mystiske Bankdirektør en Januardag ind til sin Herre og Mester, som han gennem sit Liv allerede paa det inderligste havde været forenet med.**)

—z.

*) Hieronymus Jaegen: »Das mystische Gnadenleben,« (XXXVII og 220 S.) Indb. Mk. 1,80. Jaegen-Gesellschaft, Trier.

**) »Hieronymus Jaegen, ein heiligmässiger Bankdirektor« 46 S., 25 Pf., Jaegen-Gesellschaft, Trier.

Ærkebiskop Ruiz' Tak og Hilsen.

Efter vor sidste Artikel om Meksiko og vore ulykkelige, forfulgte Brødre i dette haardt prøvede Land, sendte nogle Læsere os Kr. 70 som Hjælp til »Mexican Priests' and Sisters Aid«, som vi lod gaa videre til den Apostoliske Delegat, Msgr. Ruiz. Vi har nu modtaget nedenstaaende Takkebreve:

Deres venlige Brev med de gavmilde Bidrag fra Deres Venner har vi med hjertelig Tak modtaget. Tusinder af vore nødlidende Præster og Søstre slutter sig til Hs. Excellences, den Apostoliske Delegats, Bønner som Tak for vore Velgøreres store Hjælp.

Hs. Excellence, Msgr. Ruiz, beder mig overbringe Dem, ærværdige Fader, og Læserne af Deres Blad hans personlige Tak. Hs. Excellence var meget glad ved at høre, at Katholikerne i det fjerne Danmark tager saa levende Del i vor Skæbne, og han beder mig paa hans Vegne forsikre Dem om, at Deres troende ikke vil blive glemt i hans Bønner og i den hellige Messe.

Jeg beklager, ærværdige Fader, ikke at kunne takke Dem paa Deres Modersmaal, men det glædede os meget at modtage et Eksemplar af Deres Blad. Da vi her kan læse og skrive Tysk, var vi i Stand til at finde ud af noget i Deres Blad, og Resten gættede vi os til. Tilfældigvis kender vi ingen i denne Del af Landet, som kan læse Dansk.

Jeg beder Dem atter, ærværdige Fader, i Hs. Excellences Navn takke Deres gavmilde Venner for det, de har gjort for os. Med den Apostoliske Delegats Velsignelse og i hans Navn er jeg Deres i Christo og Vor Frue af Guadalupe taknemmelige

*sign. Pater F. Enrique,
Sekretær.*

Blodvidner i Brasiliens Urskove.

Forstanderen for den salesianske Hedningemission i Matto Grosso (Brasilien), Pater P. Carletti, har til »Kath. Kirchenzeitung« indsendt en længere Beretning om de to Salesianermisionærer Pater Johann Fuchs' og Pater Pietro Sacilotti's Martyrdød.

Disse to Missionærers Dødsdag er den 1. Novbr. 1934

(Alle Helgens Dag). De havde en Forudanelse om deres Død. Paa Vigilien før Alle Helgens Dag bad de atter og atter den liturgiske Kirkebøn: »Herre, vor Gud, lad Din Naade blive os til Del i rigeligt Maal, og naar vi nu fejrer Helligaftenen for Dine Helgenes Sejrsfest, saa forund os, at deres hellige Festglæde ogsaa kommer til os.« Den efterfølgende Alle Helgens Fest opfyldte deres Bøn.

For at komme i Berøring med den vilde Schavantes Indianerstamme havde de to Missionærer allerede i længere Tid foretaget Forskerrejser inden for denne Stammes Omraade, havde hist og her rejst et Kors og henlagt Gaver; et Kors fandt de senere ødelagt og Gaverne urørte. Spor af Schavantes-Indianerne fandt de ganske vist, men de vilde selv saa de intet til. Paa en Vandring fandt de to Landsbyer, en med 120 og en med 147 Indianerhytter, men ingen Indbyggere; det var ogsaa i Tørketiden, hvor de vilde er paa Vandring. Maaden, de to Landsbyer var anlagt paa, lod formode, at der til visse Tider boede mere end 1000 Schavantes dér paa Egnen. Hele Stammen tæller dog flere. I sit sidste Brev skriver P. Johann: »Missionen blandt den vilde Stamme, som lever i Nærheden af Carajás, lover meget, men vi er ude efter Schavantes-Stammen, som efter vort Skøn maa være meget talrig. Vi føler, at Timen nærmer sig for dem, men ogsaa for os...« Dette er vel de sidste Ord, som P. Johann har skrevet, for Brevet blev efter hans Død fundet blandt hans Brevskaber.

Ja, hans Time var nær. Alle Helgen Fest kom. I en Motorbaad sejlede de op ad Rio des Mortes, Dødsfloden. De var 7 i Følge: de to Patres, 4 Ledsagere fra den omvendte Bororos-Stamme og en Hollænder. Pludselig opdagede en af Ledsagerne en Trup Indianere, og alt tydede paa, at det var Schavantes-Indianere. Efter lang Tids Søgen kom de de første paa nært Hold. Straks blev Baaden landsat. Patrene gik i Land og de 4 Ledsagere med dem, kun Maskinisten blev tilbage i Baaden. Da de var kommet i Land, herskede der Dødsstilhed. Indianerne var ikke mere at se. Men Patrene vidste, at de var i Nærheden, og gik ind i Skoven for at søge dem op. Henved 1200 m fra Flodbreden stødte de paa Indianerne. De fire Ledsagere fulgte dem i nogen Afstand, og de saa, hvorledes Patrene gik ind midt iblandt Indianerne og uddelte Gaver, som de vilde tog imod. Men der var saa mange vilde, at Patrene ikke havde faaet Gaver nok med i Land, derfor raabte de til deres Ledsagere om at gaa om Bord og hente flere Gaver. Medens disse skyndte sig ned imod Skibet, hørte de Pater Sacilotti raabe: »Schavanterne angriber!« Saa fulgte

et frygteligt Krigshyl fra Indianerne, efterfulgt af en uhyggelig Stilhed.

Vilde Schavantes-Indianerne lokke Missionærene i en Fælde, eller troede de, grundet paa deres Ukendskab til Sproget, at Ledsagerne vilde hente Forstærkning eller Vaaben? Ledsagerne var lamslaaede. De raabte Patrenes Navne ind i Skoven, men fik intet Svar. Tilmed faldt Natten brat paa; disse Himmelstrøg kender næsten ikke til Skumringstid. Næste Morgen gik Ledsagerne ind i Skoven for at lede efter Patrene, som de fandt paa samme Sted, fuldstændig afklædt og med knuste Hoveder. — Den kristne Læres Blodvidner!

Inden for Schavantes-Indianernes Omraade, ved Dødsflodens Bred, havde P. Johan opført en Hytte og ved Siden af denne rejst et stort Kors med et ganske enkelt Alter foran. Til Ære for den h. Theresia af Jesusbarnet har han givet denne lille Koloni Navnet Theresia. I Skyggen af dette Kors har Bororos-Stammen begravet begge Missionærene, uden Kiste, indhyllede i de Frakker, som de fandt i Hytten. Man agter senere at overføre Ligene til Hovedstaden Cujabá.

Beretningen slutter med Ordene: »Efter Begravelsesceremonien knælede Bororos-Stammen ned og bad med høj Røst et Hil dig, Maria for de to Præsters evige Hvile, Indianernes Ofre og Martyrer, deres Brødre.« Ved C. H.-S.

Hvorfor Engle nedbrød Domkirken.

Den, som i Skumringen kommer forbi den store, aabne Plads, der genlyder af Haandværkernes Hammerslag og Sang, vil kunne se en mager, hvidskægget Mand staa ved et Vindue i det spidsgavlede Hus i Raadssherrestræde. Ubevægelig staar han uden at ænse nysgerrigt stirrende Øjne. Hans Blik er ufravendt rettet mod det Værk, som rejser sig for hans Øjne, med Buer, Taarne og yndefulde Hvælvinger — det er hans, Mesterens, berømte Skaberværk! — Det løfter sig op fra Stadens Klippeskød, fra Fundamenter, hvori er indgraveret Ordet »EVIG«. Det, som Mesterens Hjerte i sin Længsel mod Skønhed higede efter, det, som hans Aand udfandt i mange Aars Ensomhed, det, som hans Hænder tegnede paa Pergament, alt det har nu faaet Skikkelse, som vil faa Tusinder af kommende Slægter til at forstumme i Ærefrygt.

Mesteren staar ved Vinduet i sit Arbejdsværrelse. Hans blaa Øjne, som lyser af skjult Glød, er hæftede paa den opadstræbende Domkirke, der som en lys Ark svømmer i

Tusmørket. Larmen og Arbejdernes Stemmer er forstummet. Fyraften har givet de travle Hænder fri fra Murske og Mejsel, fra den skøre Sten, som uden Klage bøjede sig for Aandens Vilje. Den store Plads synker hen i Mørke. Lig Gnister fra en fjern Verdensild svøber Stjernerne sig om Domkirkens mægtige Skygger.

»Mit Værk«, tænker den ensomme Mand. Hans Bryst udvider sig i en Stolthed, der gennemgløder Hjerne og Legeme som tung Vin. Havde man maaske ikke lét ad ham og endog beklaget ham, da han fremlagde sin mægtige Plan! Ja, men han havde overvundet dem alle, han alene. Aarene gik; hans Arbejde hævede sig højere og højere mod Himlen, og i samme Grad som det foldede sig ud, erkendte Verden hans fremragende Evner. Han havde glemt Hustru og Børn. Han var blevet døv over for alt, undtagen sin Skabervirksomhed. Han tænker paa den Fest, som Staden i Morgen vil give til Ære for hans Fødselsdag, og en dyb Tilfredshed bemægtiger sig hans efter Berømmelse tørstende Hjerte. Intet Menneske aner den uudslukkelige Tørst, den feberglødende, fortærende Dæmon, som behersker den tavse, asketiske Mand. Han forstaar at skjule den. Blandt alle Forklædninger har han udsøgt sig den, som er vanskeligst at gennemskue, en kold Maske, hvis Træk er som forstenet i Kampen mod den genstridige Klippe, der staar der, mægtig som en Titan.

Det er sen Nat, da Mesteren søger sit Leje for et kort Blund. Han falder straks i Søvn. Værelset bæver i en underlig Uro, som ubevidst forplanter sig til ham. Eller er det maaske fra ham selv, at denne utaalelige Uro stammer? En Gang faar et Suk fra hans sovende Hustru ham til at fare forskrækket op. »Hvad er der i Vejen, Anna?« Han faar intet Svar. Vinden, som man hele Dagen ikke har mærket, rejser sig, ryster Vinduerne og slynger Hagl imod dem, saa det lyder som fine Trommelhvirler.

I Værelset staar pludselig en taageagtig Skikkelse, som faar Mesteren til at tænke paa sin yngste Datter. »Er det dig, Mechtild?« spørger han forbavset. I Stedet for Svar peger Skikkelsen henimod Vinduet. Han forstaar straks Meningen. Hurtigt staar han op og gaar hen til Vinduet. Derude staar Domkirken i Tusmørket, som svøber sig mat og graat om de massive Piller og Mure. Paa Jorden, paa den høje Portal, paa de svimlende høje Stilladser, overalt vrimler det af Mennesker, som Mesteren ser er hans egne Arbejdere.

Hvorfor arbejder de i denne Nattetime? »Der er ingen, som har forlangt det af dem,« siger han og vender sig om, men Skikkelsen bag ham er forsvundet. Hovedrystende

ser han atter ud paa Domkirken, men i samme Øjeblik gribes han af en isnende Angstgysen. Ovenover Arbejdsfolkenes travle Skare opdager han en Hær af utydelige, aandeagtige Skikkelser, som har travlt med at ødelægge Domkirken. Med alle Tegn paa Vrede river de Kvaderstenene løs og slynger dem ned paa Jorden. Med de bare Næver sønderbryder de de fine Billedhuggerarbejder, de smaa Taarne, Roselterne, Stenblomsterne, alle disse mesterligt udtænkte Figurer og Former, som skaber den graa Stenklædning om til et Digt fuldt af Betydning og Skønhed. Som en Stormvind overfalder disse utallige Hænder hans Værk og ødelægger det Stykke for Stykke i aandeløs Tavshed.

Mesteren trykker sit dødblege Ansigt mod Ruden, og med en underlig lammet Vilje iagttager han den morderiske Fremfærd. Er der da ingen, som vil standse denne rasende Ødelæggelse? Det ser ikke ud til, at nogen anden end han selv er Tilskuer til det, som sker. Da river Mesteren Vinduet op, og hans fortvivlede Stemme trænger høj og skingrende ud over den mørke Plads: »Hold op! Hvem I end er, som ødelægger mit Værk, hold inde!« Og da han intet Svar faar — kun det hule Ekko fra sin egen Stemme — hæver han atter og atter sin Stemme, indtil han dækket med Sne synker ned ved Vinduet og tavs vrider sine Hænder.

Men i dette Øjeblik oplyser Erkendelsen ham med Lynets Klarhed. En Stemme, som kommer udefra og dog samtidig lyder dybt i hans Indre, taler til ham:

»Værdiløst er ethvert Arbejde udført af Stolthed. Hvorledes kan dette Hus, der er indviet til GUD, være Himlen til Velbehag, naar det er bygget i Hovmod? Ikke til Herrens Lov og Forherligelse har du udtænkt det, men kun for at trælle for din egen Ærgerrighed. Derfor skal Englene ødelægge dette Værk, som du har skabt for Lucifer, der lever i dig.«

Stønnende, ramt af Guds Pil, hører Mesteren disse Ord. Og da han atter løfter Blikket, lyder et Fortvivlelsens Skrig fra hans Læber. Paa det Sted, hvor Kirken hævede sig mægtig og herlig, ophobes nu dens Ruiner, et graat, skummelt Bjærg af sønderslagne Sten.

Mesteren vaagner op ved sit eget Skrig. Saa skarp var Drømmens Virkelighed, at han springer op og stirrer ud ad Vinduet, om Kirken staar der endnu. Et Lettelsens Suk undslipper ham, da han for sine Øjne ser den knejsende som tilforn.

En let Haand rører ved ham. Da han vender sig om, staar hans Hustru bag ved ham og ser ængstelig og be-

kymret paa ham. »Hvad er der i Vejen, Berthold,« spørger hun sagte, »jeg hørte dig skrige og saa dig styrte til Vinduet som et febersygt Menneske.«

Mesteren betragter forvirret sin Hustrus bekymrede Ansigt og stammer: »Jeg drømte, at Kirken var ødelagt . . . Et Mareridt . . . Gud ved, hvorledes jeg fik den Tanke . . .«

»Du er overtræt, Berthold,« siger hun. Og paa sin stille, ydmyge Maade gør hun ham Bebrejdelser og beder ham om at skaane sig. Dette Arbejde tynger alt for stærkt paa hans Skuldre.

Aandsfraværende stryger Mesteren sig over Panden og hvisker: »Det er ikke det, Anna . . . nej, det er ikke det!« Han gentager det højt, alvorligt, rystet af Sandheden, som uimodstaaelig trænger ind til hans Bevidsthed.

I Tavshed klæder han sig paa og forlader Huset. Fra Vinduet ser hans Hustru ham gaa over den fuldkommen øde Plads og ind gennem Domkirkens høje Portal.

Intet Menneske har nogen Sinde erfaret, hvad Mesteren tænkte og følte, da han — en ensom bodfærdig — ydmyg knælede foran Højalteret. Men han var et forvandlet Menneske, da han vendte tilbage til sit Hjem i den mørke Morgenstund. En let Feber, som stammede fra den Forkølelse, han havde paadraget sig i Nattens Løb, viste sig i hans Blik. Han maatte gaa til Sengs, hvad han var taknemmelig for, da han gruede for den Fest, der samme Dag skulde fejres til hans Ære.

Da Tiden nærmede sig, hvor man ventede ham i den pragtfulde Festforsamling, kom en af hans Sønner med Besked, at han var syg, og bad dem undskylde ham. Desuden følte han sig uværdig til at tage mod alle de tiltænkte Æresbevisninger for et Værk, for hvilket Gud alene burde takkes. —

Nogle Maaneder senere døde Mesteren af den Sygdom, som han havde paadraget sig Drømmenatten. Hans Testamente bar Vidnesbyrd om den Ydmyghed, som rent og dybt fyldte hans Hjerte. At han ikke fik Lov at se Domkirkens Fuldendelse var et af de Ofre, som han bragte Gud med lutret Glæde.

E. Halling.

Presse-Rundskue.

Det offentlige Tilsyn! Svenske Venner har tilsendt os et Nummer af Stockholms-Tidningen (15.-5.) indeholdende bl. a. et udførligt Referat af grusomme Mishandlinger paa et Ungdomshjem i Kalmar, og de har spurgt, om dan-

ske Aviser maaske har bragt lige saa udførlige Referater som baade danske og svenske i sin Tid om Horsensaffæren. Heldigvis kunde vi svare Nej hertil. *) »Norrgaards Skyddshem« i Kalmar er en Stiftelse for forsømte Drengene, der dog langtfra alle er vanartede. Hvilken Behandling var de udsatte for? Polititendant Zetterquists Beretning om sin Undersøgelse taler for sig selv: Det var især to Lærere, Milton og Elman, der gjorde sig skyldige i de værste Mishandlinger. Afstraffelser forekom næsten hver Dag, somme Tider flere Gange om Dagen; det drejede sig sjældent om mindre end ti Stokkeslag. Milton slog saa haardt, han overhovedet kunde, saa Eleverne flere Gange fløj nogle Meter bort med Hovedet mod en Stenvæg. Der uddeltes Lussinger, som sprængte Trommehinden. »Slaa bare Drengene, og hellere for meget end for lidt«, sagde Milton til en Snedkermester, der arbejdede paa Anstalten. »Skulde der hænde noget, saa er der ingen, der har hørt eller set noget.« Eleverne maatte tit klæde sig helt eller delvis af og fik derefter 20—30 Slag Rotting, medens en eller anden af Personalet holdt Synderens Fødder. Milton har i flere Tilfælde taget Drengene i Kinderne eller Ørene og paa den Maade løftet dem nogle Decimeter fra Jorden. Det hændte ogsaa, at Elman tvang en Elev til at spise mere, end han vilde og kunde. Elman tog ham i Øret, og med Stokken i den anden Haand tvang han Maden i ham. Derefter skulde Drengen paa »Promenade«, hvis Tempo Elman bestemte med Stokken i Haanden, saa Drengen til sidst faldt om under stærke Mavesmerter. Engang indtraf et Dødsfald af Stivkrampe, fordi Husmoderen, Frk. Thyra Andersson, der beklædte sit Embede i 19 Aar, vægrede sig ved at forbinde et Saar, som en Dreng havde faaet i Hælen af et rustent Søm. I flere Dage fik han Lov til at gaa med aabent Saar og døde, da han til sidst blev bragt paa Hospitalet. Milton, der har været ansat paa Hjemmet i ca. 20 Aar, har før været Korporal. Elman har været ansat siden 1929. Hvem har ført Tilsyn med Skolen og Personalet? Det var der sørget særlig godt for! Bestyrelsen bestod af 6 Personer, to Medlemmer af Lensstyrelsen, to Stadsfuldmægtige fra Kalmar og to Repræsentanter for nogle Sogneraad fra Omegnen. Formanden er for Tiden Landshøvdingen John Falk. Flere Gange har der været betydelig bedre Ansøgere til Lærerembedet, men af personlige Hensyn havde man valgt Milton og Elman. De første Mishandlinger gaar tilbage til

*) Det er heller ikke vor Agt at supplere dem paa dette Punkt. Vi vil kun tage saa meget af den over 100 Sider lange Indberetning til Socialdepartementet, som er nok til at vise, at heller ikke »offentligt Tilsyn« er alle Problemers Løsning.

Tiden omkring 1918. — Vi nøjes med dette korte og helt igennem nøgterne Referat og har hverken Plads eller Lyst til at kommentere det; men vore Læsere vil sikkert forstaa, at der kunde siges en hel Del om offentligt Tilsyn, Læreres Kvalifikationer, Pressens Stilling etc., især med Horsens in mente.

Jo mere Lov, des mindre Ret. Vi følger alle med Interesse de Deviseprocesser, som afvikles i Berlin og fælder umenneskelig haarde Domme, sidst f. Eks. over Francis-kanerbroderen Goertler, der som bekendt fik 10 Aars Tugthus for Overtrædelser af Valutaloven, som stammer fra Aaret 1932. Blot Retten i det mindste var ens mod alle, men er dette Tilfældet? Vi læser i »Reichspost« af 29. Maj: »De i Tyskland bosatte amerikanske Institutioner af protestantiske Sekter har ofte syndet mod Deviseforskrifterne, fordi de simpelthen stod i fast Forretningsforbindelse med deres udenlandske Modersamfund. Man har i disse eller lignende Tilfælde ikke ladet det komme til offentlige Processer, men idømt de skyldige høje Pengebøder i en ikke offentlig Proces, som det er foreskrevet. Ved de katholske Ordener gaar man frem med den aabenbare Hensigt at bringe dem i Vanry og skræmme den katholske Kirke. »Völkischer Beobachter« har allerede antydnet, at man ikke kunde betro Ungdommens Opdragelse til »Deviseforbryderne«. — Eller et andet Eksempel! »Politiken« bringer d. 30. Maj under Overskriften: »Gestapo taaler ikke Rets-sager om Ofrene for 30. Juni-Blodbadet« en Meddelelse, som vi ogsaa har faaet bekræftet fra anden Side, gaaende ud paa, at Enken efter Dr. Klausener, som blev skudt den 30. Juni sidste Aar, mente sig berettiget til at kræve Erstatning for Tab af Forsørger. Dr. Pünder, Fruens Sagfører, fandt Retsgrundlaget i Orden, og da endog højeste Myndigheder tilskyndede til at føre Processen igennem, blev den indbragt for en af Berlins Domstole. Men inden Forhandlingerne fandt Sted, blev Dr. Pünder anbragt i Beskyttelses-arrest, og det meddeles nu, at der ikke bliver noget af Processen. Hvor kan det nu være, at Devisiovertrædere dømmes til urimelig høje Straffe, skønt de ikke har handlet af egoistiske Grunde, medens der overhovedet ikke maa røres ved andre Sager, hvor der gaar Menneskeliv med i Løbet? Det sker altsammen i Folkets Navn! Som en Dr. Roland Freisler forleden docerede paa »Deutsche Hochschule für Politik«: Fememord før Nationalsocialismens Tid var Nødværge, Fememord nu vilde være Forbrydelse. »Loven er som Spindelvæv, de store Fluere flyve igennem, de smaa blive hængende.«

Omkring Gunnar Engbergs Opraab. Under Overskriften »Ærede Myndigheder, brug Myndigheden!« har vi

med Glæde læst Gunnar Engbergs Fordømmelse af en vis erotisk Litteratur og Kunst. Ja, »Jeg skulde med Glæde se en rask, lille Foraarsstorm feje Byen ren, — i Protest mod Tankeløsheden og Lefærdigheden i Forlystelsesliv, Litteratur, Kunst og Oplysning.« Og med Glæde konstaterede man, at Raabet gav Genlyd. Maa vi ved denne Lejlighed, hvor »Berlingske Tidende« har indlagt sig den Fortjeneste at bringe Artiklen, dog gøre opmærksom paa, at det gælder om at være konsekvent. Det vilde være langt mere virkningsfuldt, naar Bladet i alle Tilfælde vilde holde denne Linie. Naar en Frede Olsen i »Socialdemokraten« med synlig Tilfredshed kan konstatere, at »Berlingske Tidende« har godkendt Rigtigheden af de Theorier, som hendes Bog kunstnerisk, omskriver, og naar denne Bog, støttende sig til Freuds Evangelium, er et Slag i Ansigtet paa den kristne Moral, da tager man med den ene Haand, hvad man giver med den anden.

—z

Paa Lytterpost.

Lørd. 18.-5. Kl. 20—20,20: Transmission fra Kolding: »**Almenskolen bringer Sommer i By**«. Pressesekretær Harald Rud fortalte i sine indledende Bemærkninger, at »Skøn Valborg's Aften har været fejret lige siden den hedenske Tid — og at Aarsagen til Skolernes Majfester var Reformationen, hvorved Skolerne mistede en stor Del af deres Indkomster.

Mand. 27.-5. Kl. 15,45—15,55: Husmoderens 10 Minuter: Frøken Susanne Saabye: »**Klosteret Kronburg**«. Frk. S. erklærede sin Kærlighed til dette skønne Sted i Tyrol hos de dejlige Franciskanernonner. Ind imellem Beskrivelser af den smukke Natur fik vi lidt Indblik i Nonnernes Flid og Karitas.

Torsd. 28.-5. Kl. 19,15—19,30: Museumsmeddelelser: Kunsthistorikeren Eigil H. Brunniche: »**Thorvaldsens Pave-monument i Peterskirken i Rom**«. »I Thorvaldsensmuseets store Forhal tiltrækker Monumentet over Pave Pius VII sig særlig Opmærksomheden. Paven er skildret i sin Funktion som den katholske Kirkes Overhoved. Monumentet er en Forhertigelse af Pavedømmet, men samtidig en Skildring af Pius VII som Menneske, en gammel Vismand, hvis rent menneskelige Egenskaber har sængslet T., en utilsløret Skildring af en Olding, hvem Aarene har slidt stærkt paa. Busten inden for giver en naturlig Gengivelse af P.s Træk, medens Statuen er blevet en Apoteose over P.s Egenskaber.« B. gav en kort Skildring af Pius VII's Liv og Virksomhed som Pave —

hans Vanskeligheder med Napoleon — og nævnedes to af hans Svar: 1) Da man beklagede hans haarde Skæbne: »Vor Herre har baaret større Lidelser« — og 2) da han paa sit Dødsleje tiltaltes »Hellige Fader«: Kald mig hellere Arme Synder!« — »Af de 266 Paver, der fra den ældste Tid indtil nu har beklædt Peters Stol, ligger over 150 i Peterskirken. — Det*) er vel værd i vor Tid at bemærke, at Kunsten i Thorvaldsens Person sejrede over snæver Nationalisme og katholsk Intolerance,« der altsaa ikke kan have været større end den kath. Tolerance. Ignatius.

NYE BØGER.

Dr. Matthias Laros: »Pfungstgeist über uns«. Regensburg. Fr. Pustet. 1935. 224 S. RM. 3,60.

Om denne Bog og dens Hovedemne, Firmelsens hellige Sakramente, skriver Dr. Johannes Maassen, den kendte Chefredaktør for det meget udbredte Blad »Junge Front«: »Denne Bog tager sig af et Anliggende, som har stor og afgørende Betydning for det 20. Aarhundredes Kristne. Hvis vi ikke kalder den Sendelse, som vi ved Firmelsen har modtaget af den Helligaand som Naadegave, til levende Live, da kan det muligvis ske, at vi forkastes til »Høstens Tid«. Dristigt lukkes der i denne Bog op for Guds Aand og Sandhedens hele Fylde; man vilde helst lægge den i Hænderne paa alle dem, der ydmygt og redebont vil hjælpe med til, at Guds Rige kommer til os.

Man kan ikke klage over, at Bogen mangler Aktualitet og Mod. Hvad mener man f. Eks. om en Sætning som denne: »Hvor harmedes ikke det liberale Selskab, da Paverne i det forløbne Aarhundrede advarede mod en uindskrænket Pressefrihed, Organisationsfrihed og Samvittighedsfrihed! Og nu? Det er til at le over! Hvis Folk kun havde en Del af det, som Paverne tilstod dem under Hensyn til det indre Forhold mellem Autoritet og Kritik — hvor taknemmelige vilde de ikke i Dag være for denne Frihedens sidste Arne!« —z.

J. Levrone: *Le diable dans l'Art*. Paris. Editions A. Picard, 1935, 110 S., 50 Ill., 16 fr.

Hvorledes har Fantasien i Tidernes Løb forestillet sig Djævelen? Dette besvarer Forfatteren ved Hjælp af Billeder, der rask fører os gennem alle kristne Aarhundreder, fra det 1. til det 20., fra den byzantinske Kunsts næsten vær-

*) (Efter at have omtalt, hvorledes det gik til, at Thorvaldsen fik overdraget det ærefulde Hverv:)

dige Skikkelse af en falden Engel til Mefistofeles i vore Dage. Det er et righoldigt Stof, Bogen omhandler: Djævlens Rolle i Fremstillinger af den yderste Dag, Djæveln og Døden, Djæveln og Kvinden, Djæveln og Dyreskikkelser. Tro og Vantro spejler sig ogsaa i de respektive Tidens Opfattelse af den onde Aand. Alt i Bogen vil man ikke skrive under paa. Saaledes, at Kvinden efter Middelalderens Mening skulde have været Djævlens specielle Allierede. Netop Illustrationerne viser klart, hvad Slags Kvinder St. Bernhard har tænkt paa, da han betegnede dem som en Slags Forbundsfæller med Helvedet. Man maa heller ikke glemme, hvor højt Middelalderen satte Kvinden i Maria. En interessant Bog, lige meget om man nu er indforstaaet med Konklusionerne eller maa imødegaa dem. —z.

J. Bühler: *Die Kultur des Mittelalters*, Leipzig, A. Kröner, 1934. III. XII + 360 S., indb. RM. 3,60.

Kröners Lommeudgaver, som vi kender bl. a. fra deres tyske Oversættelse af Thomas af Aquinos Summa, forelægger i dette Bind et Aartusind af europæisk Kultur i store Linier. Bogen er let læselig og glemmer trods store Oversigter ikke Detailskildringer og illustrerende Smaatræk. Atalerik, Østgoternes fremtidige Konge, fik som niaarig af sin Moder Amalasintha ogsaa somme Tider Riset at føle, naar han ikke vilde lystre. Stormændene var utilfredse: »Drengen skal opvokse fri, uden Frygt for Skolemestre. Hvem der bliver opdraget med Frygt for Riset, aflægger aldrig Frygten for Sværd og Lanse«. Atalerik voksede saa op under den »fri« Opdragelse, men ikke til en Krigshelt; han døde allerede 16-aarig som Følge af sine Udsvævelser. — Der pyntes ikke paa den germanske Race i Folkevandringstiden, ja Forfatteren hævder, at Germanerne ved deres Møde med Rom befandt sig i en Slags »Oldingealder« efter en tusindaarig Bondekultur, og at de meget hurtigt fandt sig til Rette med den sydlige Fordærvelse, saa mange af deres Kvinder og Mænd ikke gav Romerne noget efter i Laste-fuldhed. Ærefuldt for Kirken er følgende Ord: »Et livligere Aandsliv satte hos de Stammer, der overlevede Folkevandringen, først ind med Overgang til Katholicismen« (92). I Middelalderens Verdensflugt — Fru Verden som en skøn Kvinde med Slanger paa Ryggen — og Verdensbeherskelse finder Forf. en altfor stor Modsætning. Mon den ikke løses efter den Regel: »Hver kristelig Kultur begynder med Døden og holder op med Livet. Den ukristelige Kultur begynder med Livet og ender med Døden« (Huber)? Selvfølgelig findes i en Bog af den Art, som spænder over Emner som Inkquisition, Hekseforfølgelse etc. Udtalelser, som vi kunde tænke os anderledes formulerede. Derfor staar

Vurderingen af Middelalderen dog højt over, hvad man i en saadan Udgave vilde have præsteret for 20—30 Aar siden.

—z.

Interessen for *kirkelig Kunst* er stadig stigende ... Restauration af vore gamle Kirkebygninger foregaar nu i dyb Erkendelse af de Værdier, der under Reformationstiden blev ringeagtet og desværre ofte led ilde Medfart ... Men ogsaa Nyudsmykning af kunstnerisk og værdig Art iværksættes

... Desværre findes der ikke noget dansk Tidskrift kun behandlende dette righoldige Felt; i

Tyskland udkommer maanedlig »Die Christliche Kunst«, hvis April-Nr. bl. a. bragte:

Først en Omtale af Restaurationen af Domkirken i Breslau, hvor Meyer-Speer og Drobeck fjernede uheldige Inventargenstande og Farver, der var blevet tilført Kirkeindret i Løbet af 1800-Tallet og med den Tids værdiløse, gotiserende Form ganske dominerede det storslaaede Kirkerum.

Dernæst skildres et nyt Billedhuggerarbejde:

Emil Sutor's 14 Korsvejsstationer, ophængte i Kirken i Alt wette (Schlesien.) I nøje Indleven med det alvorlige, det kontemplative, der er Stationsbilledernes væsentlige, opnaar Sutor, ved Udeladelse af alt, der ikke er nødvendigt for at meddele den enkelte Stations Handling, en overordentlig talende og direkte Virkning.

S. Fritz.

XIII Station.

THEATER OG FILM

De afholdte **Ugerevuer** har store Dage, og ingen skal tage os det fortrydeligt op, naar vi er glade for at se Broaabningen og Brylluppet i Stockholm. Men i Almindelighed staar den gamle Anke ved Magt, at Reportagefilmene bringer lidt vel rigeligt Beretninger om Festligheder og Dagens Larm, i Stedet for at vise os det af Livet i fremmede Lande,

som er af mere blivende Betydning — og for den Sags Skyld ligesaa morsomt og underholdende.

Hvad er Verden? Dansk Tekst af Johs. V. Jensen. Paa Forhaand kunde det synes mærkeligt, at det netop er en af den haardkogte Darwinismes sidste Mohikanere, som med sine Ord skal ledsage en Film om Verdens Hemmeligheder. Kæphøj er han stadig, naar han mener at kunne klare Verdensudviklingen med stiv Arm, i den gamle Stil. Men lad ham slynge sin buldrende Pathos op imod denne symfoniske Række af Billeder, som glider over Lærredet. Det bliver kun en Lallen. Thi Besvarelsen af Spørgsmaalet »Hvad er Verden« har Fotografen og Instruktøren allerede løst paa en saa overraskende, god Maade, at enhver Digers Ord maatte komme til kort. Og for øvrigt bødes der paa Hr. Jensens omhyggelige Undgaaelse af Guds Navn ved at lade Filmen afslutte med Beethovens Hymne om Himlene, der priser den Eviges Ære. *Jyde.*

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Majandagt i Rosenkranskirken.

Ved Mariakongregationen »Stella Maris«' Afslutningsmøde d. 28. Maj havde Hs Excellence Biskoppen gjort Sognet den Glæde at komme til Stede og tale. Mødet blev holdt i Forbindelse med Majandagten, saaledes at hele Menigheden havde Lejlighed til at høre vor Overhyrde prædike. Den overordentlig store Skare, der havde indfundet sig (Kirken var næsten overfyldt), var meget grebet af Prædikenen, der som altid, naar Biskoppen taler, var meget hjertelig og personlig — vi mindes stadig med Taknemmelighed Hs. Excellences gribende Fastprædikener i Aar. Koret sang smukt og dygtigt under Organist Sieglers Ledelse et Ave Maria — og, hvad der gjorde særligt Indtryk paa Menigheden, for første Gang i Rosenkranskirken det lauretanske Litani paa Latin. *Kongreganist.*

Anneks til St. Annæ Hjem.

Da der stadig var god Efterspørgsel efter Værelser paa St. Annæ Hjem for ældre Trosfæller, blev der den 1. Juni aabnet et Anneks til dette Hjem i Dr. Elisabeths Alle 3, tæt ved St. Annæ Kirke, hvor foreløbig 4 Værelser er bleven indrettet til Beboelse for dem; de tre er ogsaa allerede udlejet, saa der kun er et større Værelse tilbage, der paa Grund af den dejlige Beliggenhed tæt ved Kirken og Adgangen til en smuk Have sikkert ogsaa snart vil faa sin Lejer. Annekset staar ligesom selve Hjemmet under St. Hedvigssøstrenes Ledelse, og hvor dejligt det er at være

betroet til disse Søstre, kan Beboerne paa St. Annæ Hjem, der nu har bestaaet i to Aar, til fulde bevidne.

De unge Pigers Stævne i Trørød.

Dansk katholsk Kvinde-Forbund byder til Stævne! Ja, har man blot én Gang været med, ved man, hvad det betyder: nemlig Oplevelsen af en uforglemmelig Dag. Intet Under da, at alle de unge Pigeansigter straaede om Kap med Solen, da vi Christi Himmelfartsdag stævnede mod Trørød.

Allerførst samledes vi i det skønne Kapel for at overvære det h. Messeoffer. Staaende sang vi Credo for senere at flokkes om Herrens Bord. Efter Kaffen samledes vi i Haven, hvor Fru Ramsing bød os velkommen og talte om, hvilke Værdier vi ejer i vor Tro, at vi netop har alt det, som man søger at naa gennem Oxfordbevægelse, for Eks. Skriftemaal, stille Time o. s. v. Blot maa vi trænge dybere ind i vor Tro.

Fra Festspillet i Trørød.

Pater Bender talte om det store Mysterium, vi havde staaet overfor om Morgenens, da Jesus Christus selv kom i vore Hjerter. I vor sammensatte Tid, hvor man den ene Dag fejrer Moders Dag og den næste ustraffet begaar Fosterfordrivelse, trænges der netop til unge Kvinder med Karakter og sund Moral. Det smukke, dramatiske Festspil arrangeret af Malerinden Birgitte West med Tekst delvis fra Fredrik Paasches »Lilja« og Grundtvigs »Paaskelilie« blev med Rette modtaget med overordentlig Velvilje. Man hørte Adam og Eva tale om Forbandelsen, der efter Syndefaldet hvilede over dem og hele Jorden, men ogsaa om Spaadommen om Forløseren. Derefter fulgte i skønne Billeder Behudelsen, Kongernes Tilbedelse, Forløsningen og Opstandelsen. I disse Billeder med Recitativ og Sang blev netop givet Kernen i vor Tro: Fortvivlelsen over Synden og Glæden over Syndens og Dødens Overvinder. Frk. Karen Margrethe Olsen talte om, af hvor stor Betydning det er, at vi katholske unge Damer kommer sammen en Gang imellem. Hvor mange er ikke eneste Katholik i Hjemmet

eller paa Arbejdspladsen, derfor er det af stor Betydning sommetider at mærke, at vi er mange om samme Opgave. Men allervigtigst er det at forstaa sin Tro til Bunds. Derfor bør ogsaa de unge Piger med Glæde gribe den Chance, der gives dem hertil gennem de af D. K. K. F. arrangerede Religionskursus og Studiekredse.

Da vi kom ud af Kapellet efter den festlige Andagt, var Haven smukt illumineret, og vi samledes om Baalet, hvor Tale og Sang, Alvor og Skæmt vekslede. Birgitte West holdt en uforglemmelig Baaltale. Det gamle Ord: Hvad Kvinden vil — vil Gud, betegner Kvindens Grundegenskab, den sejge Vilje. Vi katholske Kvinder skal træne vor Vilje ved at tage alle daglige Vanskeligheder med glad Smil. Vi skal lyse i den mørke Verden af Guds Kærligheds Ild, saa Ordsproget kan vendes: Hvad Gud vil, — det vil vi Kvinder!

Og ind imellem de forskellige Punkter paa Dagens Program var der rigelig Tid til at nyde den prægtige Natur, at spadsere, bade, lege og synge. Ja sjældent er vist vor Sangbog blevet brugt saa meget som paa denne skønne Dag.

Gerda.

Pater Niелens Arbejde i Danmark.

Pater E. Bartels, Rønne, har paa vor Opfordring suppleret P. Wevers Meddelelse med følgende, som bl. a. giver den rigtige Dato for P. N.s Ophold i Danmark.

Efter et halvt Aars Ophold i Roskilde for at lære det danske Sprog og sætte sig ind i danske Forhold, rejste Pater Jacobus Nielen. O. P. den 15. Oktober 1915 til Bornholms Hovedstad for at begynde sin Missionsvirksomhed, der omfattede hele Øen. Bornholm var den tredie Mission, som Pater Nielen kom til at grundlægge. I 1905 var han blevet sendt til Porto-Rico og, efter nogle Aars Arbejde der, til Chile. Overalt havde han store Vanskeligheder at bekæmpe.

At begynde en Missionsvirksomhed paa Bornholm var heller ikke et let Arbejde, han maatte begynde paa bar Bund; thi foruden en Del polske Saisonarbejdere, der boede spredt over hele Øen og nogle faa danske og tyske Sommergæster, fandtes ingen Katholiker paa Øen. Pastor Nielen bosatte sig i et lille bitte Hus, hvor et af Værelserne indrettedes til en Slags Huskapel. I Begyndelsen stod »Kapellet« tomt hver Dag, ogsaa om Søndagen. Der fandtes ingen troende. Selv hans Husbestyrerinde var ikke Katholik. I Maj 1916 kom Pastor Zoetmulder til Bornholm for at optage Arbejdet blandt Polakkerne. I August kom de første Søstre til Øen, og i deres Hus blev det første Kapel indrettet. Efterhaanden blev det katholske Kapel mere kendt blandt Befolkningen, og nu og da indfandt der sig nogle

interesserede under Søndagsgudstjenesten. Men det var ikke givet Pastor Nielen at se mange Frugter af sit Pionér-Arbejde, omend den Lykke og Trøst at maatte optage nogle Konvertiter i den kath. Kirke ikke helt blev nægtet ham.

Om Pastor Nielen's Missionsarbejde kan siges, at han saaede i Taarer. Det var hans Lod overalt, hvor hans Foresatte sendte ham hen, at gøre det meget vanskelige, ansvarsfulde og utaknemmelige Forarbejde. Men at han altid blev valgt til saadant Arbejde, beviser vel bedst, at Pater Nielen særlig egnede sig til det. Han var en Mand med en stor Tro, en ubøjelig Udholdenhed og uselvisk Næstekærlighed. Indtil September 1921 arbejdede Pater Nielen her paa Øen. De, der lærte ham at kende, havde baade en stor Agtelse for og Kærlighed til ham. Senere har P. Nielen endnu flere Maaneder vikarieret her paa Øen til stor Glæde for sin gamle Menighed. Maatte Skriftens Ord: *Qui seminant in lacrimis, in exsultatione metent*« nu gaa i Opfyldelse paa ham! (De saar i Taarer og høster med Jubel.)

A. C.s Generalforsamling.

Onsdag d. 29. Maj syntes fra Begyndelsen af at skulle svare til Navnet, idet ikke stort mere end »Generalerne« var mødt. I Aftenens Løb kom den dog op paa 15 — da Foreningen har 111 Medlemmer var det jo meget pænt. Det syntes ikke Fuldmægtig E. Hjort, der som Formand i sin Aarsberetning gav Udtryk for sin store Harme over Medlemmernes Mangel paa Interesse og Foreningsaand. Da det ikke var Foreningens Program, de havde noget imod — i saa Fald skulde de nok være mødt op — maatte deres idelige Udeblivelse skyldes nævnte Grunde. Aarsberetning og Regnskab anerkendtes, og enstemmigt valgtes de nye Administratores, naar man ser bort fra deres egne ivrige Protester, i det de som andre af Kirkens ædle Skikkelser — Gregorius den Store, Absalon o. s. v. — næsten med Vold maatte slæbes til deres Embeds Sæde. De nye Administratores blev Fuldmægtig E. Hjort, Hr. Politiaadvokat Lotinga og Hr. Sv. Heding. Hr. Hjort gjorde opmærksom paa, at han intet Program havde og intet som helst garanterede i saa Henseende. Naar de nye Administratores lod sig vælge, var det for at forsøge det yderste bl. a. i Betragtning af Biskoppens Bekymring for Foreningens Skæbne og alvorlige Ønske om dens Opretholdelse. *P. R.*

Firmelse i Kolding.

En straalende Festdag oprandt for St. Michaels Menighed i Kolding; Søndag d. 26. Maj. Kl. 8. meddelte Hs. Excellence Biskoppen Firmelsens Sakramente til 42 Børn

og voksne. Derefter mødte Deputationer fra Skolen og de forskellige Foreninger, bl. a.: De unge Pigers Forening, Sangkoret, Den polske Forening, for at bringe Biskoppen deres Hyldest i Poesi, Prosa og Melodi.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Passionsspil i Oslo.

Lørdag d. 8. og Søndag d. 9. Juni vil der paa Ullevål Stadion blive opført et stort Passionsspil, som Lederen af de bekendte Freiburger-Passionsspil, Georg Fassnacht, forbereder. 400 Mænd, Kvinder og Børn skal medvirke, og Festspilscenen bliver 6000 m² stor. Koralerne synges af Landskoret og Uranienborg Kirkes Guttekor. — Passionsspillene i Freiburg gaar helt tilbage til det 12. Aarh. I 1760 overtog Familien Fassnacht Ledelsen, som den nu har haft i 5 Generationer. I 1927 brændte Friluftsscenen, og siden har man besluttet sig til at gæste Udlandet.

Paven om Sterilisation.

Da vi i vort sidste Numer kun ufuldstændigt citerede Hs. Helligheds Tale til den internationale Hospitalskongres' Deltagere, vil vi her tilføje, at Paven fordømte Sterilisation »endnu mere i Menneskelighedens Navn end i Religionens, i de største Intelligensers Navn paa Jorden og de mest kompetente Forfatters Navn.« Det var ikke blot Medicin og Kirurgi, der her havde et Ord at sige, ogsaa andre Røster skulde høres: Menneskeligheden, det fælles Vel, Pligten til ikke at berøve nogen sin naturlige Ret med Hensyn til Familiens ukrænkelige Gode hverken af eugeniske eller andre Grunde. Vilde man udsætte Spørgsmaalets Behandling til en anden Kongres, vilde den heller ikke der være paa sin Plads. (Den franske Delegerede har imidlertid udtalt, at det heller ikke vil blive behandlet paa den næste Kongres om to Aar i Paris.) Man havde paastaaet, at de andre Stater i Løbet af kort Tid vilde efterligne Tyskland. Selv om han skyldte Tyskland meget, selv om han i Tyskland ikke blot havde Bekendtskaber som fhv. Bibliothekar, men sande og af ham højt vurderede Venskabsforbindelser paa alle videnskabelige Omraader, maatte han dog advare imod, at saadanne Strømninger blev taget op af Folk, Stater og Regeringer og ført ud i Livet. Man vilde da i Sandhed komme til en Verdensanskuelse, der vilde føre til de yderste, usigelig ødelæggende Konsekvenser. Man vilde vende tilbage til det fuldkomne Hedenskab. Den antike Verden havde ganske vist efterladt os klassiske Mindesmærker

inden for Litteraturen, Digtningen, Arkitekturen og andre Kunster, men den havde ifølge et stort Ord af den hellige Paulus, ogsaa efterladt os et »Skuespil af en Verden uden Kærlighed, uden Medlidenhed«. — Som »Times« meddeler dømtes der i 1934 56.244 Personer i Tyskland til Sterilisation.

Valgene i Tjekkoslavakiet.

Svejtserbladet »Vaterland« giver den 23./5. ud fra et katolsk Standpunkt en Vurdering af Parlamentsvalgene i Tjekkoslavakiet. »Parlamentsvalgene endte med en stor Sejr for det efter nazistisk Forbillede opbyggede Sudetendevtske Volkspartei under Konrad Henleins Førerskab. Det tyske kristelig-socialt Folkeparti, som siden Statens Grundlæggelse med stor Opofrelse har hævdet Kirkens Krav overfor den antiklerikale Statsmagt, har i det nye Parlament kun 6 Medlemmer i Stedet for 14. — Dette Sammenbrud af det katolske Parti er saa meget mere at beklage, som »Sudetendeutsche Volkspartei« ikke byder nogen Garanti for de katolsk-kirkelige Interessers Beskyttelse overfor Staten, men tværtimod i den sidste Valgkamp tydelig røbede antiklerikale Tendenser. Det bekender sig ganske vist ogsaa til den »positive Kristendom«. Dog er dets Fører, Konrad Henlein, gaaet over fra den katolske Kirke til Protestantismen. Rudolf Sandner, Næstformanden i Partiet, har før været Marxist og erklærer sig aabent for konfessionsløs. Den førende Kandidat for Østbøhmen er Protestant. Andre fremtrædende Kandidater erklærede sig under Valgkampen for konfessionsløse. Et Slagord, som tit brugtes i de sidste Ugers Kamp, var: »Kamp mod de gejstlige Politikere«, hvormed de hos de Kristelig-socialt førende, højtfortjente Præster skulde rammes, som f. Eks. Dr. Hilgenreiner. Denne er da ogsaa under Valgkampen brudt sammen. Mod den saakaldte politiserende Kirke førte Henleinpartiet en Løgnkampagne. Mange ansatte Sognepræster blev beskyldt for i politisk Øjemed at misbruge deres Embede i Kirken til Valgpropaganda. Andre modtog uforskammede Truselsbreve, som endog antydede Attentater. Pavelige Encyklikaer blev fordrejede og maatte tjene i Kampen mod Gejstligheden. Henleins Folk derimod selv veg ikke tilbage for at uddele Valgsedler og Flyveskrifter umiddelbart foran Kirkedørene.«

Agostino Steffanis Mindetavle.

2. Paaskedag d. 22. April fandt der i Kejserdømen i Frankfurt en lille Højtidelighed Sted, hvorved en Mindetavle af Billedbugger Hermann Jess afsløredes, som Hannovers Katholiker havde stiftet til Erindring om A. Steffani, der ligger begravet i Dømen. Agostino Steffani har i 1717 og-

saa været Apostolisk Vikar for de Nordiske Missioner. Som saadan befalede han, som en Slags Modvægt mod Luther-jubilæet, at den h. Ansgars Fest hvert Aar skulde holdes den tredje Søndag i Januar med størst mulig Højtidelighed.

De syges Pintseoffer.

Den kommende Pintsedag, den 9. Juni, skal i Aar igen i hele den katholske Verden være de Syges og Svalgeliges Offersøndag for Missionerne. Alle Syge indbydes paa ny til paa denne Dag at opofre deres Bønner og Lidelser for den hellige Fader og de katholske Missioner. Denne værdifulde Skik kan vi takke Præstemissionsforeningen for, som indførte den i Italien for 5 Aar siden. Bevægelsen har siden da Aar for Aar vundet mere og mere Indpas i alle Lande Verden over, hvor der bor Katholiker. I Italien blev ovenikøbet sidste Aar alle Radiosendestationer stillet til Disposition for de Syges Pintseoffer. I Tyskland vil dette Initiativ i Aar for første Gang blive anvendt ved alle Sygehuse og ved al Sygepleje paa Landet, hvor der kan være Tale om, at Initiativet kan realiseres.

Jakobiternes Konversion til Moderkirken.

Den af Mar Ivanios startede Konversionsbevægelse har baaret rig Frugt i 1934. Konvertiternes Antal steg i dette Aar fra 10.186 til 18.725.

Retræte paa Rygaard afholdes, med Pastor Messerschmidt som Leder, fra Mandag Aften 1. Juli til Fredag Morgen d. 5. Juli. — Henv. til Mme la Supérieure.

Sommermarkedet i Brønshøj. Følgende Numre blev udtrukne: Elektrisk Strygejern: 16 (blaa Seddel), Dukkeseng 15 (stor rød S.) Krucifiks 8 (hvid), Dukke Antonia 28 (lille rød S.), Silkesjal 96 (grøn). Den store Lodseddel: 1070—854—1026—982—1641—544—86 1094—670—1186—830—507—850—1086—364—542—749—560—1164—1234. Gevinsterne afhentes — inden den 1. Juli — hos Pastor Benzon, Frederikssundsvej 225. Brh.

Rejseselskab søges. En ung Dame (27 Aar) søger Rejseselskab til Lourdes i Løbet af Sommeren. Hvad Rejsens Tidspunkt, Varighed o. a. angaar, vil hun rette sig efter sin eventuelle Rejsekammerat, men denne maa være i Stand til at klare sig paa Fransk.

Billet mrkt. Lourdes modt. Ugebladets Ekspedition, Bredg. 64, Kbhvn. K.

Vor kære Kusine, flv. Lærerinde og Organist ved St. Knuds Skole og Kirke i Svendborg

Frk. Marie Honoré

er død Tirsdag d. 28. Maj, styrket ved Kirkens Naademidler.

Knud og Joseph Gorritzen.

Den afdøde anbefales til kærlig Forbøn.

Kirkelig Kalender.

<p>Juni.</p> <p>9. S. 1. PINTSEDAG.</p> <p>10. M. 2. PINTSEDAG.</p> <p>11. Ti. 3. PINTSEDAG.</p> <p>12. O. Tamperdag i Oktaven. *)</p> <p>13. T. i Oktaven. *)</p> <p>14. F. Tamperdag i Oktaven. *)</p> <p>15. L. Tamperdag i Oktaven. *)</p> <p style="text-align: center;">*) Faste- og Abstinensdag</p>	<p>Juni.</p> <p>16. S. Trefoldigheds Fest.</p> <p>17. M. Ferialdag.</p> <p>18. Ti. Ephræm.</p> <p>19. O. Juliane af Falconeri.</p> <p>20. T. CHRISTI LEGEMS FEST.</p> <p>21. F. i Oktaven.</p> <p>22. L. i Oktaven.</p>
--	---

Juni. Ugens Messebønner.

9. S. 1. **Pintsedag** (616—456).
10. M. 2. **Pintsedag** (621—461).
11. Ti. 3. **Pintsedag** (624—465).
12. O. **Tamperdag** (627—468); 2. Johannes af St. Facundo (940—770), 3. Basilides, Cyrinus, Nabor og Nazarius (940—771).
13. T. i Oktaven (632—470); 2. Antonius af Padua (941—772).
14. F. **Tamperdag** (633—471); 2. Basilius den Store ([38]—[39]).
15. L. **Tamperdag** (637—473); 2. Vitus, Modestus og Crescentia (943—774).

M.-K. Rosenkransk. »Maria Rosenkransdronning« **F.K.:** 1. Pintsedag d. 9. Juni Kl. 9.

St. Andreas Kirke. 2. Pintsedag: Kl. 8 stille Messe, Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Sangmesse.

Gudstjenesten i Dragør genoptages anden Pintsedag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ i St. Elisabethssøstrenes Sommervilla, Øresundsallé 13.

Christi Legems Procession i Farum. Torsdag d. 20. Juni Kl. 19,45 afholdes Christi Legems Procession i St. Ursula Klosters Park. Gæster er velkomne. Togforbindelse: Fra Kbhvn. 18,43, fra Farum 20,53. Sangbogen medbringes.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 11. huj. hora 4 $\frac{1}{2}$ ad S. Antonium (Frederikssundsvej 225).

Katholsk Radioklub, Ungdomsafd. Sjalet blev vundet paa Nr. 161.

Katholsk Radioklub, Ungdomsafdelingen, beder alle, der i Løbet af Saisonen har vist os venlig Interesse og Støtte, modtage vor hjerteligste Tak. Vor næste Saison begynder Lørdag den 7. Sept. Medlemmerne bedes huske Valfarten.

Katholsk Ungdomsværn afholder ord. Generalforsamling i Vesterhus en Aften i sidste Uge i Juni. Dato og Dagsorden bekendtgøres i næste Nummer.

»Oasis« ved den stille Grib Skov, møbl. 4 Feltsenge til Leje. Henv. Diemar, Borgerg. 136.

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglæder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13—16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x. Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 6. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 24.

Søndag den 16. Juni

1935

INDHOLD: Ære være Faderen og Sønnen og den Helligaand. — Det Allerhelligste tvang ham paa Knæ. — Hvad Kristenarbejde er. — Brudstykker af en aktuel Prædiken. — Ronald Fangens Bog. — Kirken i Mellem-Amerika. — »Det gør mig ondt, min Dreng!« — Landarbejde og katolsk Aktion. — Nye Bøger. — Paa Lytterpost. — Fra Hovedstad og Provins. — I Pavens Navn for Pressen. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Ære være Faderen og Sønnen og den Helligaand.

Vor hellige Religions dybeste Hemmelighed er uendelig Fuldkommenhed, uendelig Skønhed. Intet Under, at kristelige Digtere har fordybet sig i dette. Hvad de derved fulde af Ærefrygt og Undren har skuet og følt, søger enkelte stammende at meddele i jordiske Billeder. Saaledes f. Eks. Adam af St. Viktor, Calderon, Vondel, Fr. v. Spee, Nakatenus og mange andre. Berømte er Dantes Vers i hans Verdensdigtning sidste Sang.

*Saalunde blev min Aand ved at betragte,
fast, ubevægelig, med anspændt Iver,
og Synet mer og mer dens Attraa vakte.*

*Saa vorder den, som dette Lys henriver,
at bort fra det frivillig sig at vende
mod nogen Ting, umuligt for ham bliver;*

*thi alt det Gode, Viljens Maal og Ende,
forenes der, og udenfor dets Flammen
er mangelfuldt, hvad fuldendt er i denne . . .*

*For mig jeg saa', o underfulde Minde!
i Lysets dybe, klare Grund tre Ringe,
af Omfang ens, med trende Farver skinne.*

*Regnbuen lig, en syntes at udspringe
ved Genskin af den anden, og tillige
de to den tredie som en Ild frembringe. . .
Evide Lys, der i dig selv kun hviler,
dig selv kun fatter, og af dig forstaaet
og fattende, dig elsker og tilsmiler!*

Forstaaelsen af disse Vers kunde maaske lettes ved at fordybe sig i Bossuets »Elevations sur le mystère«, som Forfatteren har skrevet over den Tanke: »Hvis jeg var uendelig, vilde jeg ogsaa være trefoldig«. Men langt mere umiddelbart gribes man af, hvad en from Kvinde udfra sin Erfaring siger om Mysteriet, end af Digterens og Theologens Tale. Camilla B. Varani føler den treenige Guds Nærhed saaledes:

»Himlens Sluser aabnede sig over mig«, skriver hun, »og Guds afgrundsdybe Miskundhed overskyllede hele min Sjæl. Da løb den gode Gud det fortabte Barn i Møde og tog det mildeligt i sine Arme og trykkede det til sit Bryst og gav det med egen Mund Fredens hellige Kys, ikke blot een Gang eller to Gange, men atter og atter.« Det var en Tilstand, om hvilken Camilla siden sagde, at ingen Ord kunde udtrykke den, og at al menneskelig Tale var magtesløs over for denne Virkelighed. Det var Fred og Stilhed, det var Sødme og Kærlighed, det var Fortrolighed og inderligt Samfund med Gud, det var en hellig Jubel og en aandelig Bryllupsfest i den himmelske Brudgoms Arme, i den evige Faders Kærlighed, i den Helligaands Trøst og Naade. Saa overvældende var denne Fylde af Følelse, at Camilla ofte ligefrem maatte flygte for den — hendes Hjerte kunde ikke rumme et saadant Overmaal af Lykke.« (Johs. Jørgensen, »I det Høje«, S. 214.)

Det Allerhelligste tvang ham paa Knæ.

Foran mig ligger en af de interessanteste Bøger om Konvertiter, som jeg har set i de senere Aar, »*Menschen, die zur Kirche kamen*«; en Bog, som vi skal komme tilbage til. Af de smaa Selvbiografier, som Konvertiterne her fortæller — ogsaa to danske findes imellem dem: Msgr Olrik og Baronesse Rosenørn-Lehn — vil i Christi Legemsugen især den vække Interesse, som viser, hvordan Eucharistien umiddelbart greb ind i en Menneskeskæbne og førte en Sjæl til Moderkirken. Det drejer sig om den amerikanske Bankier John Moody.

Moody havde en lang Vandring gennem mange Religions- og Tankesystemer bagsig, da han i 1932 gjorde det sidste Skridt og lod sig optage i Kirken. Han var blevet opdraget i Episkopal-Kirken og beskæftigede sig snart med alle mulige Former for Protestantisme. Derfra førte Vejen til Pantheismen, som han med 30 Aar dog ogsaa vendte Ryggen. Vandringsen fortsattes over Herbert Spencer, William James og G. Santayama

til Bergson og Freuds Psykoanalyse. Træt og utilfreds var Moody tilsidst ved at opgive al Sandhedsstræben, og han følte kun altfor dybt Rigtigheden af en Professors Bemærkning: »Bare Mennesker vidste, hvad for »Møl« de er!« Den Forretningsverden, som omgav ham og delvis bestemte Verdens Skæbne fra Wallstreet, forekom ham da som »Møl«: »*Fra min Arbejdstid ved Banken huskede jeg nogle store Personligheder,*

E. Steindl.

Middelalderen fremstillede ofte Sandheden om det euch. Blod under Billedet af den mystiske Perse, hvor enten Frelseren selv eller Gud Fader drejer Persens korsformede Bjælker, saa det h. Blod samles i en Kalk.

som jeg saa op til. Da jeg blev ældre opdagede jeg de svage Sider ved disse Store fra Wallstreet. Jeg saa, at de fleste af disse store Mænd, lige meget om de kom fra det politiske eller det økonomiske Liv, før eller senere viste sig at være saadanne Møl. Og nu fortalte min Ven mig det samme om Filosofferne.« En Rejse skulde bringe ham Sandheden nærmere.

»Saadan gik det videre, og i Mellemtiden havde jeg passeret de 50 Aar, skuffet i alt, hvad jeg havde forsøgt. Alligevel søgte jeg videre efter et Svar paa Livet, et Svar, som jeg snart skulde faa. Sagen begyndte omtrent saadan: I 1927 opholdt jeg mig i Forretningsanliggender i Wien. Vi besøgte Vekselererne og underholdt os den største Del af Tiden om Forretninger. En Dag besøgte vi saaledes en Vekselerer, som paa Grund af uforudsete Omstændigheder var forhindret i at overholde den aftalte Tid. Da vi maatte vente en Times Tid, foreslog jeg, at vi skulde bese den nærliggende Stephans Domkirke. Det var den 15. August, og der blev netop sunget en Højmesse. I Amerika havde jeg aldrig været inde i en katholsk Kirke. Nu overværede jeg min første Messe. En uhyre Folkemængde fyldte Domkirken, og da vi befandt os midt i Kirken, blev vi efterhaanden trængt længere og længere frem. Jeg erkendte, at det var en usædvanlig Gudstjeneste, og at alt var meget smukt. Pludselig hørte vi Lyden af en Klokke, og alle faldt paa Knæ. Vi kunde ikke røre os, saa tæt stod vi sammenpressede. Jeg saa paa min Ven og sagde: »Det er vel bedst, at vi ogsaa knæler.« Jeg var stærkt grebet, saa stærkt, at jeg bestemte mig til ogsaa at overvære Vesperen om Eftermiddagen. De tre efterfølgende Dage overværede jeg ogsaa Messen i Domkirken. Inden jeg forlod Wien, sagde jeg til mig selv: »Der er noget ved Katholicismen, som er Virkelighed. Jeg maa finde ud af, hvad det er.«

Nu begyndte en Tid opfyldt af ivrig Sandhedssøgen, Alle katholske Bøger, Moody kunde faa fat paa, læste han med Begær. Og efter at han havde stiftet Bekendtskab med den hellige Thomas af Aquinos Skrifter, anlagde han sig et skolastisk Bibliotek. Dette Studium modnede i ham mere og mere den Beslutning at blive Katholik, men han forhastede sig ikke. Endnu engang kastede han sig over sine gamle Filosoffer, derefter besøgte han tre dannede protestantiske Prædikanter; men efter Diskussionen med dem fik han det Raad: »De hører hjemme i den katholske Kirke. Se til, at de saa hurtigt som muligt kommer ind i den.« Saa først gjorde han det afgørende Skridt.

Og Resultatet? »Jeg har kun været Katholik i 9 Maaneder, men jeg kan i fuld Sandhed sige, at jeg i disse 9 Maaneder har fundet en Fred som aldrig før. Jeg er fuldtud overbevist og vil vedblivende være det, da den ka-

tholske Kirke alene giver Svar paa vort Liv. Jeg bekender dette som en Mand, der igennem 40 Aar har gjort sine Erfaringer i alle Slags Verdensanskuelser, og jeg gentager, at man kun i den katholske Kirke finder et bestemt Svar paa Livet.«

—z

Hvad Kristenarbejde er.

Robert Linhardt har skrevet en Bog, »Das Leben ruft«. (VII — 220 S. indb. Mk. 2,40, Herder Freiburg), hvori han udfra en Kristens Standpunkt i en Række Kapitler drøfter: Barndommens Land, Arbejdets Sjæl, Kristensorg og Kristenglæde. Med aabne Øjne og lyttende til det moderne Livs fineste Stemmer gaar denne Forfatter gennem Verden. Overalt fornemmer han det længselsfulde Raab efter Gud. Som Bevis herfor gengiver vi nedenstaaende: Arbejde som Gudstjeneste.

Ogsaa om Arbejdet gælder: »Gud selv maa komme og forløse det«.

Saa lad os da tage vort Værktøj og døbe vort Menneskearbejde om til Kristenarbejde og samtidig bede alt ærligt Kristenarbejdes Trosbekendelse: »Kristenarbejde kommer fra Gud — Kristenarbejde fører til Gud — Kristenarbejde hviler i Gud — og derved er det velsignet«.

Kristenarbejde kommer fra Gud.

Al Livets Filosofi begynder med det ubestikkelige: »Hvorfra?« Hvorfra kommer Mennesket? Hvorfra Tankerne? Hvorfra Lidelsen? Og saaledes ogsaa: hvorfra Arbejdet? Man kunde udmærket godt tænke sig en Menneskehed uden Arbejde. Se til Himlens Fugle. De saar ikke, de høster ikke, de sanker ikke i Lade, og dog lever de i Sorgløshed og Glæde. Og alt andet, der foregaar i Verdensaltet, fuldbyrdes med en tilsyneladende legende Lethed, som en Selvfølge. Kun for Menneskene gælder det, at der forud for et heldigt Resultat gaar en Kamp, og forud for en Belønning Sved; kun Mennesket kender Arbejdet, det: at bore sig ind i Jordens karrige Ler. Derfor kan Mennesket ogsaa med Rette spørge Arbejdet: Hvorfra kommer du?

Det var en god Gud, der »satte ham (Mennesket) i Edens Have, til at dyrke og vogte den«. (1. Mos. 2. 15.) Ligesom der var Engle i Himlen til at glæde sig med Gud, og som følgelig ogsaa hang ved Gud — saaledes skulde Mennesket være paa Jorden og glæde sig ved Guds Værk, hjælpe med, opretholde det og forøge det. Født i en »Lysthave« skulde det evigt være Menneskene en Glæde at arbejde. Og den, der ikke har bedrøvet Gud, men endnu i

Dag tillidsfuldt lader sig Livsgaaderne forklare, har midt i den graa Arbejdsdag reddet sig en Favn fuld af denne paradisiske Arbejdsglæde. Om ogsaa hans Løn er knap, om ogsaa hans Arbejdsgiver er uvenlig — det lader han sig ikke gaa paa af, for ham er Arbejdet et herligt Arvestykke fra Paradiset, ikke Mennesketjeneste, ikke Øjentjeneste, men derimod en herlig stærk Leg for Guds Aasyn.

Denne hellige Glæde ved at arbejde lader den Kristne sig heller ikke forbitre, fordi Arvesyndens Gift er dryppet deri. Trods al Bedskhed er »Ansigtets Sved«, denne en ikke forløst Menneskeheds forbandede Dug, kær og dyre-

Hus og Have, hvor Munken af Camaldolis Orden tilbringer sin Tid med Bøn og Arbejde og saaledes tjener baade Himmel og Jord.

bar for den Kristne. Denne Ansigtets Sved faar Mening for os Kristne, ikke hvis vi som Udgangspunkt tager den Time, hvor vi »bliver til Støv, hvorfra vi er kommet«, men ud fra Jesu Ord til den tro Tjener: »Velan du gode og tro Tjener! Du var tro over lidet, derfor vil jeg sætte dig over meget. Gaa ind til din Herres Glæde« (Matth. 25. 21). Vi Kristne føler ganske vist ogsaa Arbejdets Straf og Brod; men vi ved, at Christus ogsaa er død for Arbejdet — derfor er det os ikke en Straffefangevej til Døden, men en Korsvej til Livet.

Vi Kristne holder overhovedet ikke af at tale om Arbejdet; vi regner det til vor Tros hellige uafhængige Arv. Tømmermandens Økse i Jesu Haand, en Paulus' Væver-skyttel, de andre Apostles Fiske-net, taler et stille, indtrængende Sprog. »Gudsendt«, som disse Mænd selv, er ogsaa

for os det ærlige Arbejde, hvormed de ernærede sig. Og disse vor Tros Fædre har ikke ladet os i Tvivl om, at vi Kristne skulde forløses igennem vort Arbejde og ikke for vort Arbejde. Den »dovne Tjener« finder heller ikke Barmhertighed hos Jesus. (Matth. 25. 30.)

I Troen staar saaledes — udover al Vekslen mellem Naade og Forbandelse — den himmelske Faders Arbejdsforpligtelse ved Magt: »6 Dage skal du arbejde og udføre alle dine Forretninger«. (2. Mos. 20. 9.) Og om hver af disse Dage gælder det: »Himmeriget lignes ved en Husfader, der tidligt om Morgenen gik ud for at leje Arbejdere til sin Vingaard«. (Matth. 20. 1.)

Kristenarbejde fører til Gud.

Arbejdets »hvorfra« mødes med Menneskets »hvorhen«. Arbejdet, der er givet Mennesket af Gud og helliget ved ham, tager Mennesket moderligt ved Haanden og fører det den sikre Vej til Gud. Ethvert Arbejde er blandt Kristne et kongeligt Embede. »Ser du den raske Mand ved sit Arbejde? Han skal staa for Konger, og hans Plads er ikke blandt de uædle« (Ordspr. 22, 29). Kristenarbejde kan ikke hvile i sig selv og sine Frugter; Kristenarbejde stræber som alt Kristenliv ud over sig selv til det sidste Endemaal, til Gud. Som Paulus Gang paa Gang indskærper: »Hans er Æren, den ene vise Gud« (Rom. 16, 27). »Siger Tak for alt! Saaledes er det Guds Vilje i Christo Jesu« (Thess. 5, 18). Saaledes giver vi Kristne Afkald paa Arbejdets Afgudsdyrkelse, men gør derved en Gudstjeneste ud af det.

Er dette muligt? Kan vort Skrivebord være en Pagtens Ark, hvor Guds Vilje er hellig og ubrødelig? Kan Ambolten eller Stenen foran os være et Guds Alter, hvorpaa Herren ofres? Kan et bekymret og sorgbetyngt Hjerter være et Tabernakel, Gud finder Velbehag ved at bo i? Kan grove, haarde Arbejdshænder være bedende Hænder, som har Magt over Gud og drager ham herved? Kan plagede Menneskers hede Aande være en Vellugt for Gud? Kan haardt, snavset, besværligt, men ærligt Arbejde virkelig være en »Gudstjeneste«, en Tak og en Lovprisning til Gud?

Eller har kun vore Bønners Fortællinger og Anmodninger Betydning? Kan vi kun gøre os begribelige overfor Gud ved Røgelse og Offergaver? Vil Gud kun have den halve Time om Søndagen, vil han ikke ogsaa have vor Arbejdsdag, vort Liv, hvert Aandedrag? Skal vi ikke elske Gud af hele vort Hjerter og med hele vor Sjæl. (5. Mos. 10, 13), altsaa med hver Fiber i vort Legeme, i hvert af Hjertets Slag? Og saa skulde Størstedelen af vort Liv, Arbejdet, glemmes af Gud? Skulde Gud begrave sig levende bag Kirkens Mure og overlade Livet paa Gader og Torve

til sig selv? Nej! Det hedder ikke forgæves: »Siger Tak for alt«. »Giv Ham Æren for alt.« Og selv om I glemmer alt, saa glem ikke »den gode Mening«, som forvandler Menneskearbejdet til Kristenarbejde, Mennesketjenesten til Guds-tjeneste.

Kristenarbejde hviler i Gud.

Saa bliver altsaa den tredje Trosartikel i den Kristnes Arbejdsbekendelse til Sandhed: Kristenarbejde hviler i Gud. Det, Menneskene i Dag kalder »Arbejde«, er det ikke ofte en ny Kannibalisme udøvet af dem, der fortæredes af Misundelse og Umættelighed? Blot ikke imødekomme nogen! Blot ikke skænke andre en Øre, et Minut eller nogen For-del! Blot ikke være tilfreds, saalænge der endnu er noget at faa — selv om man forlængst har faaet tilstrækkeligt! Moderne Arbejde fortærer Menneskene — men Kristenarbejde hviler i Gud.

Vi ser jo Petrus, efter en Nat at have arbejdet uden mindste Resultat, tillidsfuldt og roligt sejle ud paa Dybet igen: »Herre, paa Dit Ord.« Vi ser Kristne, som arbejder, men efter endt Arbejde ogsaa kan glæde sig og hvile ud. Overalt ser vi Kristne staa udholdende paa glemte Poster: Ved Sygesengen, ved daarlig betalt Arbejde, i upaaagtede Beskæftigelser — udholdende og glade, fordi de føler, de arbejder for ham, der vil give dem, hvad Ret er« (Matth. 20, 3). Kristenarbejde hviler i Gud ogsaa der, hvor det fortærer sig selv i Pligtfølelse og Uegennytte. Det er virkelig, som vi straks fra Begyndelsen sagde: Arbejdet bliver det for enhver, som enhver selv gør det til. Først i Gud blomstrer Arbejdet op fra Forbandelse til Kostbarhed, fra Livs-pligt til Livsværd.

Brudstykker af en aktuel Prædiken i Sakramentskirken, Søndag før Pintse.

Paa Søndag fejres Pintsefesten, Mindefesten om, at vor Frelser opfyldte sit Løfte om fra Faderen at sende sine Apostle, sin Kirke, Sandhedens Aand, Helligaanden, som Vejleder til al Sandhed.

Ogsaa vi, baade Kirken i Almindelighed og hver enkelt troende Kristen, har Helligaanden behov.

Ogsaa vi beder om Helligaanden og venter hans Komme. Vi venter ham ikke paa den Maade, som om han en Tid lang havde svigtet Guds Kirke og atter skulde komme som ved et fornyet Pintseunder. Det er ikke nødvendigt.

— Helligaanden, som paa hin første Pintsefest kom til Kirken, har aldrig forladt den igen og vil aldrig forlade den, men ifølge vor Frelasers eget udtrykkelige Tilsagn forblive hos den »evindelig« og vejlede den til al Sandhed.

Den enkelte Kristen derimod kan ved Synden, ved svær Synd, Dødssynd, bortjage Helligaanden af sit Hjertes, sin Sjæls Tempel.

Derfor kan og tør og skal vi i den Forstand bede om Helligaandens Komme, at han nemlig maa vende tilbage til de aandelige Templer, som er lagt øde ved Synden, og atter genoprejsede dem.

Vi kan og tør og skal, ogsaa for vort eget Vedkommende, bede om, at Helligaanden maa genoplive og forøge i os de Naadegaver, som han allerede har skænket os i Daaben og Firmelsen.

* * *

En Ting kan der for Øjeblikket være særlig Grund til rigtig at lægge Mærke til.

Naar Vorherre skal trøste, styrke, opmuntre os, befæste os i det gode og tale til os i vort Indre, da udkræves det ogsaa af os, ligesom af Apostlene, at vi er samlet, stille, indadvendte, at vi i det mindste undertiden trækker os lidt tilbage, selv fra vore ellers retmæssige og pligtmæssige Beskæftigelser og selv fra ellers tilladelige Adspredelser og Tidsfordriv, for i Ensomhed, i vort Lønkammer, at lytte til Guds Ord og oppebie hans Aands Gaver.

Kan vi ikke det, skulde det virkelig være umuligt at finde saadanne stille Stunder, saa kan og skal vi midt under vore Foretagender engang imellem vende vor Hu, vort Sind og vor Tanke til Gud, forny »den gode Mening« og opofre og indvi til Gud vort Arbejde og vor pligtmæssige Gerning, sige ham, at det er for hans Skyld, vi gør det altsammen, fordi det er ham, der vil, at vi skal udfylde vor Plads og gøre vor Pligt.

Det kan maaske ikke være af Vejen ogsaa her i Forbigaaende at bemærke, at alt dette er gamle, velkendte Sandheder, gammel, velkendt, kristelig, katholsk Praksis, som vi slet ikke behøver den saakaldte »Oxfordbevægelse« til at lære os. Det har vi længst kendt. Og naar vi ydmygt og lærvilligt lytter til Guds Ords Forkyndelse og virkelig ogsaa retter os efter, hvad vi hører i vore sædvanlige Søndagsprædikener, saa er vi tilstrækkelig gode Kristne, ja, ikke blot det, saa er vi udmærkede Kristne og behøver ingen yderligere »Forvandling« eller »Forandring«.

En Tilhører.

Ronald Fangens Bog.

Der er noget umiddelbart gribende i at se en Journalist som Ronald Fangen *) bestige Prædikestolen og sætte hele sin Personlighed ind for Kristendommens Krav. Den smilende Forfatter paa Omslaget — at lade sig fotografere smilende turde her være en Smagsforvildelse! — er just ikke typisk for Bogen, hvis Indhold er gravalvorligt. Dens Styrke er Kritiken af vor Tids materialistiske Livssyn, og den kan vi tiltræde uden Forbehold. Selve Oxfordbevægelsen skildres unægteligt fra dens bedste Sider, saa ogsaa der der kan vi følge Forfatteren et godt Stykke Vej.

Det gode, Ronald Fangen byder paa, er dog ikke nyt for os Katholiker, navnlig ikke for dem, der har gennemgaaet Ignatius af Loyolas Exercitier. I Kapitlet: »Hvad er Syndserkendelse?« finder vi Tanker, som af Ignatius er fremlagt — kun med større Kraft — i Exercitiernes »1. Uge«, dog uden den oxfordske eller rettere lutherske Fordømmelse i Bund og Grund ogsaa af det gode i Mennesket.

Heller ikke »Ledelsen« er fremmed for os Katholiker, selv om vi ikke som Oxford suspenderer Fornuften. Ogsaa vi mener, at Ledelsen udstrækker sig til alle Ting. Vi beder Thomas af Aquinos Bøn (Salmebog S. 585): »Vi beder dig, Herre, lad din Tilskyndelse forekomme vore Handlinger og din Hjælp ledsage dem, saa at alle vore Bønner altid maa begyndes ved dig og, ligesom de er begyndte, saaledes ogsaa maa fuldendes ved dig.« Selv »at lytte« vejledes vi til i Exercitiebogen — til at være stille og lade Herren tale, til at overlade os til Guds Førelse, til at vente fra ham Bekræftelsen af et Valg. Før hver Betragtning bedes der om Guds Naade, altsaa Lys og Hjælp til, at »alle mine Beslutninger og Handlinger maa være til den guddommelige Majestæts Tjeneste og Lovprisning.«

Oxfords erobrende, verdensrevolutionerende Kristendom, den Kristendom, som gives videre fra Mand til Mand og til hele Verden, har faaet et langt mere gribende Udtryk i Exercitiernes Betragtning »om Christi Rige«. Genkender vi ikke Oxfords Aktivitet, dets »Livsforvandlerere« i vor egen »Katholske Aktion«? Oxfords Yndlingsbøn:

All have You done for me.

What have I done for Thee?

Thou Crucified!

er ligefrem en Gengivelse paa Vers af Slutningen af Betragtningen »om de tre Synder«, hvor vi skal »samtale«

*) Ronald Fangen: En kristen Verdensrevolution. Mit Møde med Oxfordgruppebevægelsen. Gyldendal. 144 S. Kr. 3,75.

med den Korsfæstede om, hvad han har gjort for mig, hvad jeg har gjort for ham, og hvad jeg skal gøre for ham, som jeg ser saa frygtelig tilredt og naglet til Korset.

Det, der ikke findes noget tilsvarende til i Exercitiebogen, er den specifik oxfordske »Samdeling«. Samdelingen er det svageste Afsnit af Bogen. At Christus »delte alt« (S. 55), er en Overdrivelse. At enkelte Beretninger i Evangelierne, f. Eks. om Fristelsen i Ørkenen, beror paa Meddelelser fra Mesteren, er givet; men lige saa sikkert er det, at meget i hans Liv, f. Eks. hans Bøn til Faderen i ensomme Nætter, forblev hans Hemmelighed. Man kan selvfølgelig kalde Nadversakramentet og Jesu Hengivelse i Døden for Samdeling, men da betyder Samdeling noget andet end Oxfords offentlige Vidnesbyrd og indbyrdes Bekendelser.

Ganske vist er Kristendommen blevet baaret frem af levende Vidner (S. 26). Men de fleste af disse Vidner var Blodvidner. Man holdt sig — som i øvrigt ogsaa nu i den katolske Kirke — til den h. Cyprians Ord: *Magna non loquimur, sed vivimus* (Det Store taler vi ikke om, det oplever vi). At store Personligheder, en Paulus, Augustinus, havde noget at meddele, forstaar vi; men i Oxford samdelers alle, ogsaa de, der helst burde tie. Utvivlsomt er ogsaa mange af Litteraturens interessanteste Frembringelser en Slags Samdeling; men vé den Forfatter, der keder os med intetsigende Meddelelser!

Paa ét Punkt synes vi dog, Ronald Fangens Samdeling er paa sin Plads, nemlig hvor han taler om Samdeling mellem Nationerne, Politikerne, Diplomaterne. Her beken-der han sin Tro paa en »Guds Verdensledelse« (S. 69). Samdeling mellem Nationerne, i Stedet for Isolation, er en yderst frugtbar Tanke — men hvorfor ikke udvide den til ogsaa at gælde Samdeling mellem de adskilte kristne Konfessioner: ærlig, aabenhjertet Tankeudveksling om det konfessionelle Mellemværende i Fredens og Forstaaelsens Aand, i Stedet for at luske sig fra dette lige saa pinlige som afgørende Problem ved tankeløs Interkonfessionalisme og overlegen Ringeagt over for det dogmatiske. Oxfordgruppebevægelsen afskaffer ganske vist ikke Dogmerne, men føler dem øjensynligt som en Byrde.

Ronald Fangen nævner ikke én eneste Gang Ordet »katolsk«, men citerer dog (S. 92) Kardinal Newman og (S. 135) Sigrid Undset. Katholsk lyder (S. 139) hans Forkastelse af Biblen alene. »De første Kristne . . . havde ingen Bibel; men de havde Aanden. Hvad de havde arvet, var et Liv i Kristus« (S. 141). For at svare til sit Navn burde denne nye Oxfordbevægelse, ligesom den gamle, være mere orienteret henimod Rom.

A. Menzinger S. J.

Kirken i Mellem-Amerika.

Naar man rejser gennem Central-Amerikas Stater, saa maa man stadig undre sig over, hvad Spanierne har ydet med Hensyn til Koloniserings-Arbejde. Tænk blot, dette store Landomraade fra Texas og til den nuværende Panamakanal var engang Prærie, Vildnis, Urskov, barskt Bjergland, som laa ved begge Oceaner under den for Europæerne uvante og skadelige Tropesols brændende Glød.

Samtidig med de spanske Erobrere kom i Begyndelsen af det 16. Aarhundrede ogsaa de spanske Munke, som begyndte at forkynde den kristne Lære, at døbe og at bygge Kirker og Klostre. Vi véd, at netop paa den Tid, hvor der havde indsneget sig mange Misforstaaelser og megen Lunkenhed i den katolske Kirke i Europa: i Italien, Frankrig og Tyskland, hvor hele Lande truede med at falde fra Katholicismen, da kom de katolske Frontkæmpere fra Spanien, Medlemmer af forskellige Ordener, særlig Jesuiter, som uden Værge og Vaaben, men alene i Kraft af Aand og religiøs Overbevisning traadte ind i Kampen for deres Tro.

Inden for de første tyve Aar efter Cortes' Ankomst i Veracruz var der allerede bygget et stort Antal betydelige Kirker og anlagt Klostre i Mellem-Amerika. De voksede fra Aar til Aar, og i Løbet af et Aarhundrede var den katolske Tro indført i næsten hele Mellem- og Sydamerika og sikret ved Bygning af Kirker og Klostre.

»I Begyndelsen af det 17de Aarhundrede«, siger von Ranke i sin »Geschichte der Päpste«, »finder vi den katolske Kirkes stolte Bygning fuldstændig opført i Mellem- og Sydamerika. Der fandtes dernede 5 Ærkebispedømmer, 27 Bispedømmer, 400 Klostre, og utallige Sognepræster. Prægtige Kathedraler rejstes. Jesuiterne underviser i Grammatik og de frie Kunster; et theologisk Seminarium staar i Forbindelse med deres Kollegium. Ordensbrødrene er ogsaa Lærere, og desuden saar og høster de, planter Træer og bygger Huse, læser og synger. Derfor bliver de holdt i Ære med dyb Ærbødighed. Blomster strøes paa deres Vej, Kvinderne rækker dem de smaa Børn og beder om deres Velsignelse.«

De spanske Munkes store Resultater kan kun forklares derved, at de paa samme Tid var baade aandelige og verdslige Missionærer, at de ikke alene antog sig Menneskenes sjælelige, men ogsaa deres legemlige Nød, og at Indianerne fandt stort Velbehag i den rent ydre Gudstjeneste. Modstandere af den katolske Kirke hævder altid, at den op-

rindelige Befolkning blev udnyttet og udsuget af dem, som omvendte dem. Det er jo muligt, at altfor ivrige Missionærer nu og da kan have opmuntret Indianerne til at give usædvanlig store Gaver til Kirken, men i det store og hele har de oprindelige Beboere bragt Ofre af et villigt, redebont Hjerte og af dyb religiøs Følelse. Missionærene har ogsaa beskyttet deres Sognebørn mod at blive udnyttet af Æventyrere og Kapitalister.

Da de mellem-amerikanske Lande rev sig løs fra Moderlandet i Begyndelsen af det 19de Aarhundrede og blev selvstændige, gjaldt Adskillelsen først og fremmest kun den politiske Stat. De religiøse Forhold forblev uberørt. Ogsaa Forbindelsen mellem den mellem-amerikanske Kirke og Moderkirken i Spanien blev opretholdt. Og stadig sendte Spanien sine katholske Sønner som Præster til disse Kolonier.

Men fra Midten af det 19de Aarhundrede ser vi, at den politiske Magt stiller sig stadig mere uvenlig overfor den katholske Kirke.

Det vilde føre for vidt i alle Enkeltheder at forfølge den udholdende politiske Kamp mod den kirkelige Magt, en Kamp som snart blev forstærket af særlig religionsfjendtlige Førere, snart for en kortere Tid indstillet af religionsvenlige Præsidenter. Forholdene er i Øjeblikket saaledes, at Adskillelsen mellem Kirke og Stat er principielt gennemført i alle Lande i Mellem-Amerika, at den katholske Gejstlighed næsten overalt er fortrængt fra Stats-skolerne, at mange blomstrende katholske Ordensskoler er inddragne, og at alle staar fjendtlig overfor Kirken, — maaske med Undtagelse af Costa Rica og Nicaragua —. Man kan i ethvert Tilfælde ingen Steder tale om nogen levende Fremgang for den katholske Religion, saaledes som vi saa det i Argentina sidste Aar ved den eucharistiske Kongres.

Under disse Omstændigheder kan man ikke undgaa særlig at lægge Mærke til et meget uheldigt Forhold, der kan blive af skæbnsvanger Betydning, nemlig Mangel paa gode Præster. Saa længe Spanien endnu var den regerende Magt og konsekvent beherskede hele Mellem-Amerika, var det en let Sag at forsyne de kulturelt uudviklede Landsdele, — til hvilke særlig hørte Guatemala, Honduras og Nicaragua, — med Gejstlige fra Moderlandet eller fra det aandeligt religiøse Midtpunkt, Mexiko. Efter Løsrivelsen blev dette vanskeligere, men den værste Trang kunde dog endnu stilles, saa meget mere som ogsaa andre europæiske Lande, særlig Tyskland og Frankrig, sendt Missionærer til disse Lande. Men i den senere Tid er alle Lande begyndt at nationalisere sig stærkere; Uvilje mod fremmed Indvan-

dring og fremmed Indflydelse tager overalt til, selv mod fremmede katholske Præster. Overalt bliver der lagt Vanskeligheder i Vejen for Ny-Oprettelser eller for Forstærkning af de udenlandske Ordenssamfund.

Det er en kendt Sag, at Mexico har ophævet og forvist alle Ordenssamfund fra Landet, og at der principielt nægtes udenlandske Præster Adgang. Guatemala er endnu ikke gaaet saa vidt, men modsætter sig dog ogsaa gejstlig Indvandring. I Honduras er det ledige Ærkebispesæde endnu ikke bleven besat, efter at den meget dygtige og afholdte Ærkebiskop Hombach for 2 Aar siden døde. I Guatemala mangler der Præster i mange Sognekirker. Der fandtes kun een Præst til hver 30-40.000 Katholiker. Ogsaa Honduras er utilstrækkelig forsynet, idet én Gejstlig gennemsnitlig maa bære Omsorg for 15.000 troende. Paa lignende Maade er Forholdene i Nicaragua og Salvador. Men særlig ude paa Landet, hvor Opdyrkningen er meget spredt, og hvor Afstandene er store mellem de indfødtes enkelte Landsbyer, kan der ikke udøves Sjølesorg.

Og det ser ud til, at der kan ventes endnu værre Forhold i den nærmeste Tid. Den mexikanske Regering med dens absolut antireligiøse Holdning lægger alle tænkelige Vanskeligheder i Vejen for Præsternes Uddannelse i Landet. Præste-Seminarier i Guatemala er saa daarligt besøgt, at det kun kan sende en eller to Præster om Aaret ud paa Landet. Det af de tyske Lazarister ledede Seminarium i Tegucigalpa, — Hovedstaden i Honduras, — klager over Mangel paa Elever.

Salvador haaber at kunne opretholde den nuværende Stilling, nemlig nogenlunde forsyne Byerne med Præster, dog maa en Præst ude paa Landet mange Steder bære Omsorg for 5-10 Kirker. Alene Costarica, hvor et for 20 Aar siden grundet katholsk Gymnasium i Forbindelse med et Seminarium bliver ledet af tyske Patres, kan stille et tilstækkelig stort Antal nye Præster til Raadighed.

Manglen paa indfødte Theologer i de fleste centralamerikanske Republikker skyldes den mangelfulde Folkeuddannelse, rent bortset fra de ovennævnte politiske Forhold. Naar største Delen af Befolkningen hverken kan læse eller skrive, maa Antallet af de til Præstekaldet egnede Kandidater selvfølgelig blive lille.

Naar desuden maa tilføjes, at mange af de i tropiske Lande indfødte Præster ikke har nær den samme Arbejdsiver som Europæerne, og at mange af de fremmede Præster kun meget vanskelig kan sætte sig ind i den indianske og halv-indianske Befolknings Særegenheder og derfor ikke faar tilstrækkeligt Udbytte af deres Virksomhed og Arbejde,

saa maa man desværre imødesee den katholske Kirkes videre Udvikling i Mellem-Amerika med stor Bekymring.

Ungdommens katholske Opdragelse er paa meget faa glædelige Undtagelser nær ikke meget bevendt. Overværelse af Gudstjenesten, særlig hos den mandlige Del af Befolkningen, tager af i betænkelig Grad. Næsten alle Børn bliver endnu døbt, men Modtagelse af de øvrige Sakramenter er meget ringe. De fleste Ægteskaber i selve Indianer-Områderne faar ikke Kirkens Velsignelse. Her er altsaa et Land, hvor Tamperdagenes Bøn om gode Præster er særlig aktuel.

Ved C. H.-S.

„Det gør mig ondt, min Dreng!“

Middagsmaaltidet er til Ende, og Bordbønnen er bedt. Husets 2 unge Døtre er gaaet tilbage til Skolen. Tallerkenerne og de halvfulde Fade staar endnu paa Bordet. Hr. og Fru Gahlen ser raadvilde paa hinanden. Saa udbryder Manden: »Nu skal det være Slut med dette Driveri; der skal gøres Ende paa det! Jeg skal sige Karl ordentlig Besked!«

»Hvad vil du gøre?« spørger Fruen bekymret, for hendes Mand ser meget alvorlig og betænkelig ud.

»Det har jeg allerede bestemt,« svarer Gahlen med høj Stemme. »Aldrig kommer den Knægt i rette Tid til Middagsbordet, han bliver aldeles ødelagt. Det kan ikke gaa an længere.«

Familiebarometeret staar paa Storm.

»Du vil vel ikke banke ham, naar han kommer?« Fru Gahlen ser med Angst i Blikket paa sin Mand.

»Banke — banke ham! Du ved jo godt, at jeg aldrig har brugt Riset. Det Middel bør man kun anvende, naar alle andre og bedre Midler slaar fejl.«

»Karl er ingen uopdragen Unge,« indskyder hans Mor.

»Nej, det er han Gudskelov ikke, men hans Begreber om Punktighed er i den sidste Tid blevet ret taagede.«

»Forklar ham venligt og indtrængende, at han fremtidig maa sørge for at være mere punktlig og paapasselig. Han gør snarere, hvad du siger. Man udretter oftest mere med det gode end med det onde.«

Faderen rejser sig og gaar i stærk Ophidselse op og ned i Værelset med Armene over kors paa Brystet. »Jeg har i den sidste Tid advaret ham Gang paa Gang, men intet hjælper. Nu handler jeg!« Han gaar hen til sin Kone og lægger blidt Hænderne paa hendes Skuldre og siger i en hjertelig Tone: »Kære Karen, jeg har fundet paa et

ganske udmærket Middel til at kurere ham smertefrit. Men du maa love mig ikke at lægge Hindringer i Vejen. Du skal faa at se, at Fyren herefter nok skal blive punktlig. Hvis ikke, bliver det værst for ham selv. Vil du saa love mig det?»

»Ja vist, meget gerne, hvis . . .«

»Hvis . . . hvis der ikke gøres din Yndling nogen Fortræd,« afbryder Manden smilende. »Ikke sandt, det var det, du vilde sige?«

»Aa,« hun vender sig om; hendes Moderhjerter er stærkt bevæget.

»Naa, lad du nu kun mig ordne den Sag.«

Et Kvartertid senere kommer Karl stormende ind ad Hoveddøren. De hører ham fløjte ude i Forstuen. En overmodig, knapt 13-aarig Knægt, kraftigt udviklet af sin Alder, farer, med Kinderne glødende af det hurtige Løb, ind i Spisestuen og staar foran sine Forældre. Noget forbløffet ser han paa det afdækkede Bord; hans Øjne søger overalt, men finder intet, som kan glæde en knurrende og sulten Mave. Karl sætter sig ved Bordet. Han stryger nervøst det strittende Pandehaar tilbage. Dyb Tavshed. Moderen ordner paa Buffet'en. Faderen spadserer omkring i Værelset og betragter med synlig Interesse Billederne paa Væggen, medens han fløjter en lille Sang.

Drengen ser forhavset med aaben Mund fra den ene til den anden.

»Mor,« raaber han endelig, »jeg er ved at dø af Sult.« Da trækker Faderen sit Ur op af Lommen.

»Sult — Sult?« siger han rolig og forundret. »Hvem taler om Sult paa denne Tid? Det er jo kun en Time siden, vi spiste til Middag. Vi er alle mætte. Dine Forældre og dine Søkende.«

»Ja, men jeg maa dog ogsaa have noget at spise,« siger Drengen sagte. Han er ikke helt hyggelig til Mode.

»Beklager, min Hr. Søn, men der er taget af Bordet. Vi har intet Gennemgangsværelse, hvor Gæster kan komme og gaa efter Behag.«

Jeg hørte ikke, at Klokken ringede 12,« forsvarer Karl sig. Han bliver mere og mere raadvild.

»Ja, men vi hørte det, dine Forældre og dine Søkende,« siger Faderen med stoisk Ro.

»Ja, men jeg kan ikke holde det ud af Sult.«

»Det gør mig virkelig ondt for dig. Ja, jeg har skam inderlig Medlidenhed med dig.«

»Vil du ikke bare give mig et Stykke Brød, Far?«

»Jeg kan desværre ikke føje dig.«

Drengen bliver helt bleg. »Aa,« siger hans Mor, »lad os for denne ene Gang . . .«

»Nej, vist ikke, lille Mor,« afbryder Faderen, »husk nu paa, hvad du lovede. Karl er denne Gang kommet alt for sent. Klokken 4 skal vi have Eftermiddagskaffe. Prøv paa, min kære Dreng, at huske Tiden for Maaltiderne. Hvis du ikke fremtidig bliver mere punktlig, vil du ganske sikkert finde Bordet tomt. Du gør udelukkende dig selv Fortræd, ikke os andre. Punktlighed er det halve Liv. Hvis jeg bar over med din Uordentlighed, vilde du blive et stakkels, beklagelsesværdigt Menneske, der aldrig vilde forstaa at indrette sig ordentligt. Gaa nu i Gang med dine Lektier, saa mødes vi igen Kl. 4.«

Faderens Tale gjorde Karl tavs. Han indsaa, at alle Undskyldninger eller Bønner vilde være unyttige. Lydig forlod han Værelset i dyb Eftertanke. I Løbet af Eftermiddagen viste Karl sig 4 Gange i Køkkenet for at se paa Uret. Da han endelig sad ved Kaffebordet, forsvandt et halvt Brød bag hans ivrigt tyggende Tænder. Fra den Dag møder han altid et Kvarter før Spisetiden.

Det er den Maade, man skal opdrage Børn paa. Man gjorde det tidligere, og man bør gøre det samme nu om Dage.

Landarbejde og katholsk Aktion.

Man siger nok, at Englænderne er saa nøgterne og kølige, og dog er det ofte hos dem, at de mest romantiske Ideer dukker op og — bliver realiserede. Hvem husker ikke »The Universe's« smukke Tanke at sende de arbejdsløse paa Pilegrimsfærd til Rom — og de kom der i et imponerende Antal.

En anden Idé — ganske vist en Snes Aar gammel i sin oprindelige Form — er følgende.

I England, som i Danmark, er man klar over, at skal Landet vindes tilbage for den katholske fædrende Tro, saa er det netop Landet i Modsætning til Byerne, der skal vindes. Byfolk er lettere bevægelige — lettere at faa fat paa — lettere at faa samlet — men de rolige, stilfærdige Bønder derude paa Landet, spredte over store Afstande med smaa Landsbyer som Samlingspunkt, er det betydeligt sværere at komme i Kontakt med.

Der ligger for Englænderne en Opgave. Men praktiske som de er, slaar de helst to Fluere med eet Smæk. Det andet Problem er det, vi alle slaas med: Arbejdsløsheden.

Altsaa bruger vi de arbejdsløse til at bringe Landet tilbage til Kirken. Man sætter sig som Maal — og er forresten godt i Gang med Arbejdets Udførelse — at danne

en Række smaa katholske Landkolonier spredt ud over det ganske Land. Hver Deltager faar først en grundig Landbrugsuddannelse og derpaa foreløbig den Jord, der kan ernære ham beskedent.

Som Midtpunkt i hver af disse Kolonier, der dels er og dels paatænkes oprettet, staar et katolsk Kapel; derud fra arbejdes der paa — gennem Eksempel og personlig Paavirkning — at virke som aandelig Surdejg for Landbefolkningen.

Megen Hjælp er allerede skænket dertil. Naar Engländerne giver, giver de, saa det forslaar, og adskillige smukke Resultater er allerede opnaaet takket være denne Gavmildhed. Hvor meget eller hvor lidt det i det lange Løb bliver til er ikke godt at sige, men man maa anerkende den smukke Tanke og den praktiske Sans, hvormed det hele er grebet an.

Om en saadan Plan under een eller anden Form kunde realiseres herhjemme, hvor Bønderne vader i de Produkter, de ikke kan faa afsat, er et helt andet Spørgsmaal.

H. K-H.

NYE BØGER.

Johan Johnsen: Katholsk Ungdomsværn, 1910 — 23. Febr. — 1935.
Kbhvn., Ansgariusforeningens Forlag, 1935, 46 S., 23 Ill.

Vil man vide, hvorledes Arbejdet for og med den katholske Ungdom arter sig i Danmark, bør man læse dette udmærkede Skrift, der paa ca. 50 Oktavsider gør os bekendt med de fleste af de Mennesker, der i de sidste 25 Aar har haft bestemmende Indflydelse paa Danmarks Katholicisme, foruden Biskop v. Euch og vor nuværende Biskop Mænd og Kvinder som: Pater Günther, Mogens Ballin, Halfdan Kejser, Niels Hansen, Cand. Josef Hoffmann, Baronesse Stampe Charisius m. fl. Varm Begøjstring og en Fylde af Initiativ slaar os i Møde fra disse Blade; Ord som City-Mødet, Absalons Gaard, Den katholske Højskole, Friluftsmøder, »Sursum corda« og mange flere vidner derom. Med stor Flid og ubestrideligt Held har Forfatteren samlet, hvad der kunde være af Interesse for Emnet, og han har dermed ikke blot gjort Ungdomsværnet en Tjeneste, men ogsaa ydet et baade interessant og vigtigt Bidrag til den katholske Danmarks Kirkehistorie, afvekslende baade ved Fremstilling og sine Illustrationer.

—z

Georg Sebastian Huber, Weisheit des Kreuzes. Regensburg, Fr. Pustet, 163 S. RM. 2,70.

Hubers »Vom Christentum zum Reiche Gottes«, som vi før har anmeldt, er allerede udkommet i 2. Oplag samt

i en engelsk og hollandsk Udgave. I »Weisheit des Kreuzes« planter Forfatteren Korset midt i Tidens Strøm og viser Meningen med Korset i Livet og Lidelsen. At det drejer sig om aktuelle Problemer, ser man f. Eks. af Forkastelsen af den tyske Romantiks Opfattelse, der henviste til Ligheden mellem Kors og Sværd. »Kors og Sværd er ikke Forbundsfæller, men Modstandere. De forholder sig til hinanden som Guds Stat til Verdens Stat. Korset er det Tegn, under hvilket man kæmper og sejrer i Guds Stat, Sværdet det Tegn, under hvilket man kæmper og sejrer i Verdens Stat. Sværdet er Symbolet paa den retlinede, ubøjelige, sejge, ubeherskede, utaalmodige, ikke forsagende og udøbte Egoisme og Driftsherredømmet. Korset viser ganske vist ogsaa denne Linie, men samtidig krydses den af Tværbjælken, som er Gudsvilje, Selvfornægtelse, Respekt for fremmede Rettigheder, Taalmodighed.« (43) I aforismeagtige, ofte paradoksale Sætninger spættet med mange Smaatræk — f. Eks. Henvisningen til hans Moders Filosofi, der, naar hun saa Halmstraa eller Kniv og Gaffel ligge i Korsform, plejede at sige: I Korset er der Frelse — stilles vi over for Korsets Tanke i vor Tid, snart som Aarsag til Krisen, snart som Vaaben til Sejr.

—z.

Paa Lytterpost.

Onsd. 22.-5. Kl. 20,15—20,45 talte Carl Gandrup om »**Religion og Konfession**«. Efter nogle almindelige Bemærkninger om Erkendelse og Følelse udtalte G.: »*Intet Livssyn hviler paa erkendelsesmæssigt Grundlag. Det bliver de religiøse Følelser, der maa besvare de Spørgsmaal om Liv og Død, som Erkendelsen giver op over for. . . Religion bygger ikke paa Erkendelse, men Følelse. . . Hvor Erkendelsen vinder Terræn, viger Religionen*« (naar Naturkatastrofer kan forklares naturligt, behøver man ikke mere nogen overnaturlig Forklaring). . . »*Alle Erkendelseslivets Metoder og Midler er uanvendelige over for Religionen. Religionens Sandheder ytrer sig i det ulogiske. . . Konfession øver Vold mod det religiøse ved at forsøge at forbinde Følelse og Erkendelse, forklare det uforklarlige. Den Logik, der her kommer til Anvendelse, raaber til Himmelen om Barmhjertighed. Der findes inden for det konfessionelle ikke en Tanke, der ikke krænker Logikens Love!*« — Religion, udelukkende baseret paa Følelse, er noget planløst Sværmeri, der ikke i Længden kan tilfredsstille Fornuftsvæsener. Vi, der har bygget vort Liv paa vor hellige Kirkes klare og logiske Tros- og Sædelære, har svært ved at begribe, at Folk kan mene som Gandrup

og offentligt udtale saa himmelraabende Nonsens. Forklaringen maa ligge i, at han vist ikke kender ret meget til Kirke og Konfessioner i det hele taget eller kun kender en Konfession, hvis Lære mangler Logik og Konsekvens. I den katholske Kirke forkaster vi ikke Følelsen; men vigtigere end den er Erkendelsen og — vigtigst — Viljen, og Viljen bygger paa Erkendelsen. Og selvfølgelig havde troende Kristne som St. Augustinus, St. Thomas af Aquino, Pasteur eller Brüning betydelig mere logisk Sans end denne Radiotale røbede hos den, der holdt den. Man skal ikke beskyldes Religionen for Mangel paa Logik, naar man selv ikke har for meget af denne Vare. *Ignatius.*

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Ny Sognepræst i Rosenkranssognet.

Efter Pastor B. Jensens Forflyttelse til Fredericia ventede Rosenkranssognet med Spænding, hvem der vilde blive udnævnt som Sognepræst for et af Danmarks største katholske Sogne. Spændingen er nu udløst, idet Biskoppen d. 1. Juni har udnævnt Sognets Kapellan, Pastor Niels Hansen, til Sognepræst. Torsdag d. 20. Juni vil Hs. Excellence selv indsætte Pastor Hansen i Embedet. I Sommer vil Sognet faa to nye Kapellaner, som i disse Dage er ved at fuldende deres Studier i Rom, en Forøgelse af Sognets Præster, der er haardt tiltrængt.

Firmelse i Nakskov.

Søndag den 2. Juni Kl. 9 meddelte Hs. Excellence Biskoppen Firmelsens Sakramente til 162 Børn fra 11 til 15 Aar og til 6 voksne. Det var et straalende Vejr, og Kirken var overfyldt. Da Firmelsen i Maribo var fastsat til Kl. 12 samme Dag, maatte Hs. Excellence desværre altfor hurtigt forlade Nakskov.

I Pavens Navn for Pressen.

Katholsk Interesse skal der til!

Vort Løsen: »Hver Læser skaffer Bladet en ny Abonnent!«, syntes den ene eller anden for højt et Maal; de fleste holder allerede Bladet, siger de, andre har ikke Raad, andre læser overhovedet ikke ret meget etc. Vi anerkender ingen af disse »Grunde«. En god Ven af vort Blad, der forleden i en Samtale stillede sig meget skeptisk over for Muligheden for større Udbredelse, maatte straks derefter erkende, at der i hans nærmeste Omgangskreds uden Vanskelighed fandtes tre-fire katholske Hjem, der baade kunde og burde være Abonnenter, de manglede blot **Interessen**,

den **katholske Interesse**. I Praksis vil dette sige: De læser hver Morgen deres Dagblad, men det katholske Blads Eksistens er dem ligegyldig. De studerer ivrigt alle Ulykkestilfælde, Catholicismens Skæbne hjemme og ude bryder de sig næppe om. De kender de skiftende Filmsdivaers Liv eller vore Skuespilleres og Bokseres Præstationer, men de store, katholske Skikkelser i Kunst og Videnskab, i det kirkelige og politiske Liv i Fortid og Nutid, aner de intet om. En banal Kærlighedshistorie interesserer dem mere end Beretningen om en Sjæls Konversion. Hvor denne katholske Interesse mangler, hvor man hylder Parolen: Wichtig ist, was nichtig ist (vigtigt er det intetsigende), hvor man mener, at den Katekismus, som man i sin Barndom næppe fik lært og hurtig glemte, forslaar for hele Livet, er det en næsten haabløs Kamp, man fører for et katholsk Blad. Den væsentlige Forudsætning for den katholske Presses Eksistens er mange Katholiker, der følger Grundsætningen: Søg først Guds Rige og dets Retfærdighed! Derfor, frem med den levende, katholske Interesse hos dig selv og hos andre!

FRA DEN VIDE VERDEN.

Katholsk Liv i Norge.

I et Interview, gengivet i »Reichspost« (19.-5.), udtalte Biskop Mangers: »I selve Oslo findes rundt regnet 1200 Katholiker, næsten alle Nordmænd, hvoraf ca. $\frac{1}{4}$ er af fremmed Afstamning, mest tysk, men forlængst naturaliserede. Efter Oslo kommer Bergen med 400, Frederiksstad med 150, Stavanger og Trondhjem med hver 100 Katholiker. I Landsbyerne er Befolkningen, i hvert Fald i Syd-Norge, helt igennem protestantisk. Men lige saa lille som det samlede Antal Katholiker er, ialt 3000 Sjæle, lige saa stor er Offerviljen iblandt dem. Der findes 24 Kirker og et Dominikanerkloster. Der finder aarligt henved 60 Konversioner Sted, et Tal, som maa regnes for stort, naar Talen er om Norge. Blandt de sidste Aars mest kendte Konvertiter skal nævnes Sigrid Undset. Desværre trak hendes Konversion ikke saa mange med sig, som man havde haabet. Man forundrede sig kun. I 1925 gik den store Forfatter og Ungdomsopdrager Lars Eskeland over til Moderkirken. Hans Konversion kostede ham store Ofre, idet han bl. a. maatte forlade sin Skole. Opmuntret gennem Ven-skabet med Sigrid Undset vendte ogsaa den store norske Maler Geyerstam i 1927 tilbage til Kirken.*) Geyerstam er kendt for sine store Malerier fra den nordiske Middelalder. Hver Menighed har sin egen lille Skole, hvis Lærere for Størstedelen er Konvertiter.

*) Vi bringer i et af vore første Numre en Artikel om G.

Omkring Deviseprocesserne i Tyskland.

Tyske Biskopper har overgivet Offentligheden en Erklæring angaaende Deviseprocesserne, hvori de beklager Overtrædelserne af Deviseforskrifterne, men ogsaa protesterer mod den Agitation, som Processerne i visse Blade bruges til imod den katholske Kirke: »Det maa beklages, at de Overtrædelser, som er sket, har givet Anledning til Publikationer, som er rettet mod Kirken og Karitasforbundet. Det maa forbeholdes en senere Tid — uden at Respekten for de løbende retslige Forhandlinger lider derunder — at fælde en rolig Dom over de nævnte Forseelser, som vejer alle Momenter i deres Helhed, hvorved der heller ikke maa overses de dømte Personers Hensigter, Vildledning fra tredje Side og ikke mindst de overordentlig store Fortjenester, Ordenerne har indlagt sig for Religøsitet, Folkets Vel og den frie Udøvelse af Karitas i Ind- og Udland.«

Genfer Antiterror-Komité.

Ekspertkomitéen, som af Folkeforbundet har faaet det Hverv at studere de internationale Retsregler for Undertrykkelsen af den terroristiske Virksomhed, traadte den 30. April sammen i Folkeforbundets Generalsekretariat. Belgieren Carton de Wiart blev enstemmigt valgt til Komitéens Præsident. Man besluttede at lægge den franske Regerings Konventionsprojekt af 10. December 1934 til Grund for Raadslagningerne.

Skal Pavevalget lægges om?

Et bestemt Forlydende fra Vatikanstaden vil vide, at der forestaar en Reform af Konklavet af vidtrækkende Betydning. I Fremtiden skal de orientalske Ritters Gejstlighed direkte repræsenteres ved deres Patriarker ved et Pavevalg. Foruden Kardinalerne skal altsaa i Fremtiden følgende Patriarker have Ret til at vælge: Patriarken af Antiochia (syrisk Bekendelse, residerer i Beyrut), Maroniternes Patriark i Antiochia (Bispesæde i Bkerke i Østlibanon), Melkiternes Patriark i Antiochia (residerer i Damaskus), den kaldæiske Patriark af Babylon, den armeniske Patriark af Cilicia, den koptiske Patriark af Alexandria. Der overvejes for Tiden ogsaa en Plan, som gaar ud paa at give alle Metropolitanærkebiskopper Sæde i Konklavet, hvad der vilde have til Følge, at Kardinalernes Antal vilde blive reduceret.

Marconis Bekendelse.

Senator Marconi har over for Mundopress afgivet Erklæringer, der paa ny beviser hans katholske Sindelag. »Der er mange Ting og fremfor alt den største af alle

Hemmeligheder, Hemmeligheden om vor Eksistens, som Videnskaben alene ikke kan forklare. Hvem er vi? Hvorfra kommer vi? Hvorledes træder vi ind i Livet? Siden Mennesket begyndte at tænke, har det kastet sig over disse Problemer, og dog er de forblevet uløste. Med Stolthed erklærer jeg, at jeg er troende og Katholik. Jeg tror paa Bønnens Magt. Jeg tror derpaa ikke blot som trofast Katholik, men ogsaa som Videnskabsmand.«

Christi Legems Fest. Torsdag d. 20. Juni.

St. Ansgars Kirke. 7 og 8 st. Messe. 10 Pontifikalm. og Proc. 20 And. Hver Aften i Oktaven 20 And.

Jesu Hjertes Kirke. 6, 7, 7¹/₂, 8¹/₄ st. Messe. 10 Højm. 19¹/₂ Festand. I hele Oktaven And. 19¹/₂.

Immaculatakirken. 9 Højm. 16 Proc. i Haven (udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til følgende Søndag paa samme Tid.)

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). 8 Højm. 18 And. m. Te Deum.

Sakramentskirken. 6¹/₂ st. Messe. 8 Højm. 20 Festand. — Paa Hverdage i hele Oktaven sakr. Velsignelse efter 8-Messen og And. 20.

St. Antoni Kirke. (Husum) 8 st. Messe.

St. Jøfs Kirke. 6¹/₂ st. Messe. 9 Højm. 15 And.

Rosenkranskirken. 6¹/₂ og 8 st. Messe. 10 Højm. 19¹/₂ And. m. Præd. — I hele Oktaven hver Morgen 8¹/₄ Sangm. m. sakr. Velsignelse. Hver Aften 19¹/₂ And.

St. Annæ Kirke. 6 og 7 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 20 And.

St. Andreas Kirke (Ørdrup). 6¹/₂ og 8 st. Messe. 10 Højm. 19 And. — I hele Oktaven hver Aften 19¹/₂ And. m. sakr. Velsignelse.

St. Knuds Kapel. Messe 7¹/₂.

Kom med paa Valfarten til Haraldsted, til St. Knud Lavards Ruiner, Søndag d. 30. Juni! I Ringsted bliver der læst en stille Messe Kl. 8. Sangmessen er Kl. 9³/₄, og kort efter sætter Processionen sig i Bevægelse, saa vi kan naa at have Messe ude i Ruinerne Kl. 12,30. — Pilegrimme fra København kan tage af Sted med Billigtog Kl. 6,30 eller med det almindelige Tog — som altsaa hverken er Hurtigtog eller Billigtog — der afgaar Kl. 8,15.

Som Nordmændene valfarter til Stiklestad og Svenskerne til Bjørkø eller Vadstena, saaledes valfarter de danske Katholiker ved Midsommertide til Haraldsted!

Søndag d. 30. Juni stor Christi Legemsfestprocession i Horsens ud til Sølyst. Om Eftermiddagen Møde i Sølysts dejlige Park, hvor en Række Lægmænd vil tale over Emnel: Hvad har den katholske Kirke betydet for mig? Højærværdige Hr. Pastor Koch holder Festtalen i Kirken, højærv. Hr. Pastor v. Rijkevorsel bærer Sakramentet, og højærv. Hr. Pastor Osterhammel holder Festtalen paa Sølyst. Alle Gæster fra andre katholske Sogne **indbydes hjerteligt til at spise til Middag** enten i Hjemmene eller paa Sølyst, hvor der i Salene kan spise 134 ad Gaugen. De, der vil gøre os den Glæde at modtage Indbydelsen, bedes melde sig med Stilling og Navn **senest Onsdag d. 26. Juni.** Baaede Middagen og Sanghefterne er gratis. Højmessen begynder Kl. 10. Lad os samles om at berede Vorherre en værdig Hyldest.

J. Olrik.

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni.
16. S. Trefoldigheds Fest.	23. S. Søndag i Christi Legems Oktav.
17. M. Ferialdag.	24. M. JOHANNES DØBERS FØDSEL.
18. Ti. Ephræm.	25. Ti. i Oktaven.
19. O. Juliane af Falconeri.	26. O. i Oktaven.
20. T. CHRISTI LEGEMS FEST.	27. T. Oktav af Christi Legems Fest.
21. F. i Oktaven.	28. F. JESU HJERTES FEST.
22. L. i Oktaven.	29. L. PETRUS og PAULUS.

Juni.

Ugens Messebønner.

16. S. **Trefoldigheds Fest** (644—478); 2. *Sølv Bønner*: 1. Søndag e. Pintse, Slutningsevng.: Søndagens.
17. M. Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (649) uden *Gloria* og *Credo*, 2. Om de helliges Forbøn (120)), 3. Efter frit Valg; alm. Præfation (525).
18. Ti. Ephræm (945); 2. Marcus og Marcellianus (946).
19. O. Juliane af Falconeri (947—776); 2. Gervasius og Protasius ([31]—[31]).
20. T. **Christi Legems Fest** (652—483).
21. F. i Oktaven (752—483); 2. Aloysius (948—777).
22. L. i Oktaven (652—483); 2. Paulinus (951), 3. Vigilien til Johannes Døbers Fødsel (954—781); Slutningsevng.: Vigiliens (955—781).

Christi Legemsprocession i Roskilde Søndag d. 23. Juni.
Kl. 7 st. Messe. Kl. 9 Højmesse, derefter Procession. Kl. 12 Middagspause. Kl. 14½ Foredrag i Haven af Pater P. Nøsen og Lensgreve J. Holstein-Ledreborg.

Katholsk Ungdomsværn afholder **ordinær Generalforsamling** Tirsdag d. 25. Juni Kl. 20 i Vesterhus, Vestervoldgade 115³. Adgangs- og stemmeberettigede er kun katolske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar. Dagsorden: 1) Formandens Beretning — 2) Kassereren aflægger Regnskab — 3) Valg af a) 2 Bestyrelsesmedlemmer, b) 2 Suppleanter, c) 2 Revisorer — 4) Forslag til Udvidelse af Bestyrelsen (§ 8, 1. og 3. Stk.) — 5) Forslag om Oprettelse af en Hjælpekreds i Hovedstad og Provins — 6) Eventuelt.

NB: Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, bedes sendt til Lærer J. Johnsen, Evaldsgade 8¹, N., saa de senest er Formanden i Hænde d. 20. Juni. Efter Generalforsamlingen Kaffeboard.

Sofapuden blev vundet paa Nr. 32. Henvendelse til Grevinde E. Scheel, Nordborgg. 6. København.

St. Ansgars Fond.

Pastor Osterhammel, 2 Bidrag.	Kr.	10,00
Bidrag fra N. N. Randers	»	40,00
	Kr.	50,00
Tidligere Indkommet	»	3189,88
I alt	Kr.	3239,88

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 13. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolu) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 25.

Søndag den 23. Juni

1935

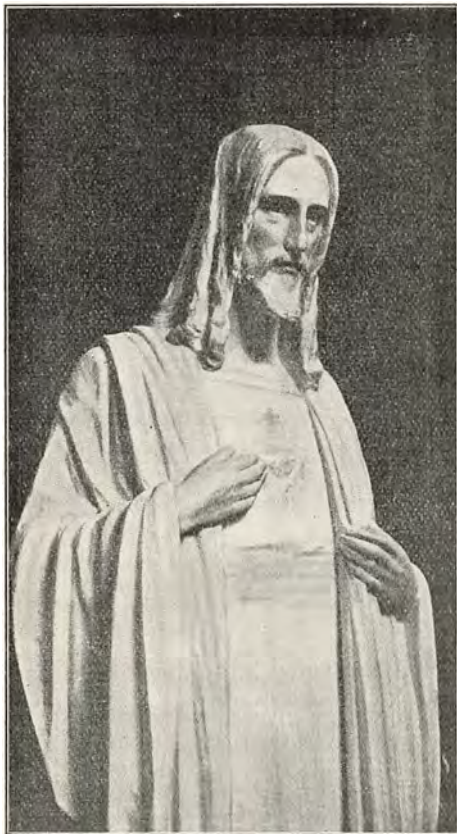
INDHOLD: Hvem indbyder? — Den franciskanske Tankes Magt. — Smaa Erindringer om Pater J. P. Nielen O. P. — Konversioner. — En japansk Kontre-Admirals Vej. — Alles Blod i alle. — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Hvem indbyder?

Hvem indbyder de fattige, vanføre, blinde og halte paa Byens Gader og Stræder og nøder dem til at komme til det store Festmaaltid, som er Foreningen med Gud? Francis Thompson svarer os i sit berømte Digt, som Carl v. Gram nylig har oversat til Dansk: den langmodige Kærlighed, Guds elskende Langmodighed.

Digteren (født 1859 i Preston) havde en Tvist med sin Fader paa Grund af sine Studier. Han flyttede til London i Haab om at kunne friste Livet som Journalist. Haabet bedrog. Han blev næsten knust mellem »*Londons grusomme Kæber*«. For at undgaa Hungerdøden maatte han gribe til de ringeste Beskæftigelser. Ofte var hans Ly en Jærnbanebro, hans Seng en Bænk i en Park. Til Forladthed og Nød kom en svær Sygdom, som han søgte at lindre med Opium. Man kan forstaa, at han kalder dette for sin »*sorte Nat*«. Han var jo »*udstødt fra Hjem, Sundhed og Haab, med en Nutid brændt til Aske og Kul og en af*

Taarer formørket Fremtid«. Troen holdt ham oppe og henrykkede ham i sjældne, indsigtfulde Øjeblikke over Jordens Lidelse og Glæde. Han brændte efter at blive Digteren

Den tjekkiske Kunstner Ignaz Weirich († 1916) har til Bibelinstitutets Aula mejslet denne Jesu Hjerter Statue. Han havde givet 6 Udkast, og Pius X valgte ovenstaaende Motiv, skønt Kunstneren helst vilde udføre et andet.

om Tilbagevenden til Gud. Redaktøren for et katolsk Tidsskrift, Wilhelm Meynell, »opdagede« Digteren, og nu fandt han hos omhyggelige Venner den Hvile og Fred, som han behøvede til sit Arbejde. Da kunde et Klenodie formes som »The Hound of Heaven«, Himlens Hund, den smukkeste Opfyldelse af hans Kunstner- og Aposteltrang. Digtet greb fremragende Aander paa det dybeste. En Kritik i Bookman betegnede »Himlens Hund« som det vidunderligste lyriske Digt i det engelske Sprog og mente: »Det er det 19. Aarhundredes Tilbagevenden til Thomas af Kempis«. Biskoppen af London betegnede det som en af de mest gribende

Digtninger, der nogen Sinde var skrevet«, og The Times ventede, at man endnu efter 200 Aars Forløb vilde lære det udenad. Digteren klager: »Jeg veg fra Ham (Himlens Jagthund) ved Nat og ved Dag — jeg veg igennem Gange af Bedrag i Sindets Slyng, og veg i Taarestunder, hvis Dis var Skjul, og veg, mens Latter dulgte«. Han klatrede rasende

op paa Toppen af Haabets Bjerg og kastede sig hovedkulds i Lystens Afgrunde »*fra stærke Fjed, der stadig, stadig fulgte*«, og fra en Stemme: »*Nu svigter all dig, du, som svigter mig*«. Skønt han i Forfølgeren erkendte Guds Kærlighed, flygtede han videre, fordi han frygtede, at dens Besiddelse betød Afkald paa alt andet. Som en Fredløs søger han Hvile ved mangan kendt Arne. Vel aabner Dørene sig, men den nærmende Jagts Vindstød slaar dem atter i. Kærligheden forstaar bedre Forfølgelsen end Angsten Flugten, om ogsaa denne gaar gennem alle Verdensvidder. Stedse hører Sjælen Forfølgerens Fødder og hører Stemmen: »*Hvem huser dig, der aldrig modtog mig?*« Han fordyber sig i Naturens Skønhed for endelig at finde Hvile. Dog nærmere kommer Jagten og højere taler Stemmen: »*Hvad mætter dig, som aldrig mætter mig*«. Da synker Flygtningen endelig udmattet paa Knæ. Han venter Naadesstødet Ansigt til Ansigt med sin Ungdom, der ligger begravet under Ruinerne af forspildte Aar og hører allerede Basunerne tone fra Evighedens skjulte Tinder. Som et Havs Brusende lyder det i hans Øren: Er din Verden gaaet i Stykker? Se, alt flyr dig undtagen jeg, kun jeg? Naar jeg tog alt fra dig, saa er det, for at du skulde søge det i mine Arme. Her, tag min Haand, kom hjem! Kære, blinde, svage Skabning, mig er det, som du søger. Du flygtede for Kærligheden, da du flygtede for mig!

Kun Guds naaderige Kærlighed, kun hans Indbydelse kan bevirke Tilbagekomsten til ham. Menneskets Møje er i sig selv afmægtig. Men Gud vil, at Mennesker skal være hans Kærligheds synlige Bud. Smukt lader Paludan Müller Alma give Udtryk for dette:

*Vi dyrke Gud, naar i os selv vi pløje
Naturen ned, saa det Guddommelige,
Saa Naadens Spire kraftigt frem kan stige;
Men hvormed ljene vi den Evighøje?*

*Hvad trænger han til os og til vor Møje?
Han skable Verden ved sit Bliv at sige,
Dog kan vi fange Sjæle til hans Rige,
Og denne Tjeneste har Gud for Øje.*

*Han bruger os, som Jægeren benytter
Den tamme Elefant og Lokkeduen,
Hvor ej til Gavn er Snaren eller Buen.*

*Til denne Tjeneste vor Løn sig knytter,
Den Løn, hvorefter alle Hjærter tørste,
Tilbedelsen — det Saligste, det Største.*

—ch.—

Den franciskanske Tankes Magt.

Hvem er Pater Gemelli? For Tiden er han kendt som Jesu Hjertes Universitets Rektor i Milano. Gemelli har studeret Medicin i Pavia. Hans Professorer var udprægede Materialister og følgelig Modstandere af den aabenbarede Religion. Häckel's »Verdensgaader« var dengang hans Bibel, og i sine politiske Anskuelser var han en svoren Tilhænger af Karl Marx og Philipp Turati. Han sluttede Venskab med den senere Dr. Necchi, og det var under denne Vens Indflydelse at Omsvinget begyndte. Ved Ambrosius-Bibliotheket i Milano traf saa Dr. Gemelli sammen med Giandomenico Pini, som kort Tid i Forvejen havde sagt Farvel til Dommervirksomheden for at blive Præst. Imellem disse to udspandt der sig mange livlige Diskussioner, men til sidst maatte Gemelli erklære sig for overvundet. Professor Golgi, en berømt europæisk Nervespecialist, tilbød ham en Stilling som Assistent i sit Laboratorium, men han afslog det fristende Tilbud, og trods sin Garibaldi-sindede Faders dybeste Foragt vendte Gemelli endelig befriet sin Profession, sine Venner og sin Fremtid Ryggen og »lukkede sig selv inde« i et Franciskanerkloster i Nærheden af Brescia. I 1906 blev han præsteviet, og snart derefter indtog han en førende Stilling indenfor Italiens Aandsliv. Det var Gemelli, hvem det af Pave Benedikt XV ved Verdenskrigens Slutning betroedes at oprette et katolsk Universitet i Milano. Opgaven løste han med blændende Dygtighed, og han arbejdede utrættelig paa Institutets Udvikelse.

Denne Mand har skrevet en Bog*), som sikkert opnaar, hvad den stræber efter: »Jeg har forsøgt at forklare St. Frans' fundamentale Karakter og Opfattelsen af den Kristendom, han gav Verden. — — — Jeg har udgransket hans

*) Agostino Gemelli O. F. M.: »The Franciscan Message to the World,« (XX — 336 S.) Sh. 7/6 — Burns, Oates & Washbourne. London.

Livsoptattelse igennem de Gerninger og Resultater i Verdens Historie, som har vundet deres Livskraft og Inspiration igennem ham. Fremfor alt har jeg stræbt efter baade for mig selv og for andre at opdage, hvilket Budskab St. Frans har til vor Tids Generation, som synes at være saa forskellig og saa langt fjernet fra hans.»

Her ser vi, hvorledes den h. Frans' Aand arbejder i den h. Antonius, i den h. Bonaventura, i Duns Scotus, Roger Bacon, Raymund Lullus, og — trods hans Vildfarelser — ogsaa i Occam. Af særlig Virkning er Sammenligningen, hvor han kommer ind paa at tale om Franciskannermissionærerne i den nye Verden:

»I smaa Grupper startede de fra Europa sammen med spanske og portugisiske Oplagere. De gennemkrydsede det uhyre Fastland fra den ene Ende til den anden og prædikede Evangeliet i Peru, Ecuador og Chile. Hvor »Conquistadorerne« ikke saa andet end Miner og Slaver, saa og søgte deres Øjne efter Sjæle; hvor andre indførte Skydevaaben, bragte de Arbejdsredskaber og Bøger; de sendte ikke Bud til Europa efter ny Forstærkning af Soldater, men snarere efter Landbrugsarbejdere, Haandværkere, Læger og Lærere, alt imens de gjorde al deres Indflydelse gældende for at beskytte de indfødte Indianere imod de europæiske Kolonisters raa Grusomhed.«

Den Sygdom, hvoraf vor Tids Samfund lider, sammenfattes i faa Ord: »Afsondringen fra Gud, Mangel paa overnaturligt Liv, Naturens Enevælde.« Franciskusaanden griber om Ondet ved Roden og har Lægemedler for den, føler vi, naar vi ser dens Indvirkning paa de skiftende Tider. Som Eksempel anfører vi det sammenfattede Slutningskapitel over det 13. Aarhundrede:

Det gyldne Aarhundrede.

Franciskansk Idealisme havde benimod Slutningen af det 13. Aarhundrede udviklet sig til en aandelig Kraft, saa mægtig, sammensat og alt omfattende, at dens Indflydelse spores indenfor alle Livsgrene; paa Markedspladser, i Universiteternes Læsehaller, i Eneboernes Celler og ved Kongernes Hoffer, blandt de europæiske Byers Befolkninger og de asiatiske Landes Masser. Roden til dens Styrke var Kærlighed — Kærlighed af den reneste Art og hurtig til at udføre tagne Beslutninger. Dette var det, som ledede den spekulative Tænkning ind paa Mystikkens og Handlingens Veje, bestemt til at øve en ikke ringe Indflydelse ved at forme Verdens fremtidige Skæbner.

Franciskansk Idealisme gik ud paa at prædike for Menneskeheden, baade ved Ordet og i Kraft af Eksempel;

og dette førte til to Resultater. Det første var Udbredelsen af en mere tillidsfuld, intim og liberal Form for religiøs Følelse, som mildnede Kampen mellem Kød og Aand, som næsten forsonede det menneskelige med det guddommelige. Det andet var en forøget Impuls til Udvikling af Karakter og Personlighed baade hos den enkelte og inden for Nationerne. For selv om det krævede en Tilsidesættelse af det eget Jeg i Bestræbelserne for at tilbede, lovprise og takke Gud, saa blev franciskansk Idealisme især gennem Scotus en Kilde til Energi, som lagde særlig Vægt paa det væsentlige i den menneskelige Natur: den menneskelige Viljestyrke. Ved det Tryk, den lagde paa Viljen, afgjorde den Menneskenes Kaldelser og formede deres Karakterer. Denne Kendsgerning er straalende bevist ved de store Mænd, som Ordenen frembragte. For endskønt Drivfjederen var de samme Idealer, og endskønt der arbejdedes hen imod samme Maal, saa beholdt hver især sin egen Persons og sin egen Races fremherskende Egenskaber. St. Bonaventura's Iver og stærke Karakter, som blev saa fuldkomment afbalanceret, saa hver fik sin Andel i den Visdom, hvormed han styrede Ordenen, var udpræget italienske Egenskaber, Scotus gav som Indsats sin Vilje og Bacon sine videnskabelige Tilbøjeligheder, alt udpræget anglo-saksiske Karaktertræk. Raymond Lullus's dybe Intuition efterfulgt af impulsiv Handling afslørede Spanieren i ham. Selv i den Indflydelse, som den franciskanske Idealisme udøvede i de forskellige Lande, var dens Tendenser de samme. — Stedlige og nationale Karaktertræk — hvis saadane Træk virkelig eksisterer — blev opmuntret. Franciskanerne talte Folkets Sprog, sang dets Sange, studerede dets Skikke og kaldte paa de Ting, der laa Folket nærmest, for saaledes at blive i Stand til at lede Menneskene hen imod Gud. Det første litterære Mesterværk paa det nye italienske Sprog var »Solsangen«, og paa samme Maade var Raymond Lullus's »Cantics d'amor entre l'Amie y l'Amat« de første Frugter af den tidlige katalanske Litteratur. Den franciskanske Snor knyttede to tilsyneladende modstridende og modsatte Ting sammen: Manden som Medlem af sit eget Land og som Borger i Kristendommens Rige. Dette er kun et Eksempel blandt de mange paa Udjævninger af Modsætningsforhold, som var Resultatet af den franciskanske Idealisme. Den indesluttede i sig Bevarelsen af nationale Forskelle indenfor Roms Enhed, det vil sige, indenfor Christi Kongedømme. Det 13. Aarhundredes franciskanske Verden — med Spiritualerne, som klyngede sig haardnakket til Fattigdommens Bud, de store Aandsmestres grublende Tanker, Prædikanterne, som holdt Masserne tryllebundet, og Missionærerne, som gennemkrydsede Fast-

landene — var som en gigantisk Verden. Som en Skare Cykloper byggede de Ordenens Fundament op paa en solid Klippegrund, og med dens Aand gennemtrængte de Kirken, Liturgien, Verden.

Alt, hvad der omfatter Renaissancens Stolthed: Skønhedsdyrkelse, Studie af Natur, Viljestyrkens Magt, ædle Karakterer og Livsglæde var i det 13. Aarhundrede franciskansk, og saalænge som det forblev franciskansk, var det kristent, katholsk og helligt. Senere da Lysets Fakkelt gik over i andre Hænder, skiftede Flammen Farve og fik et andet Navn. Men Roden til moderne Liv og til vor selvbestemmende, dynamiske Civilisation hviler dybt i det 13. Aarhundredes franciskanske Verden: i Virkeligheden har den sit Udspring i den lille italienske Helgen, som gjorde det, som ingen havde gjort før ham: lod sit eget Jeg udslette i Bevidstheden om sin egen Intethed sammenlignet med Gudmenneskets Storhed og Almagt. A. P.

Smaa Erindringer om Pater J. P. Nielsen O. P.

Pater Niens saa uventede Død har fremkaldt mange Minder hos dem, der har haft den Lykke at kende ham.

En Foraarsmorgen for tyve Aar siden gik en Dominikanerpater med den hvide Hætte slaaet op over Hovedet frem for at læse Messe her i Roskilde St. Laurentii Kirke. Det var første Gang, jeg saa Pater Nielsen. Den stilfærdige og værdige Skønhed, der var over enhver af hans Bevægelser, naar han stod for Alteret, den ærbødige Afdæmpethed i Stemmen, alt gjorde et uudsletteligt Indtryk paa enhver, der nogen Sinde saa og hørte Pater Nielsen læse Messe.

Men ogsaa uden for Kirken, i det daglige Liv, var Pater Nielsen en Mand, der altid virkede »ophygget«: han byggede op og rev aldrig ned i sine Medmenneskers Sind. Hans ædle, retlinede Karakter, der skyede Omsvøb, Krogveje og Listesko, fremkaldte glad Tillid og Tryghed hos dem, han fik at gøre med.

Det faldt i min Lod at blive den, der lærte ham Dansk, hvilket medførte, at han i det halve Aar, han var her i Roskilde, daglig tilbragte nogle Timer i mit Hjem, hvor han snart gled ind som fast Led i den Vennekreds, der dengang gik ud og ind i »Villa Turris«.

Pater Nielsen var kort forinden kommet hjem fra flaarigt Arbejde i Missionerne i Syd-Amerika, hvor han havde lært at elske det spanske Sprog, og Modsætningen mellem Spansk og Dansk pinte kam, hvad der besværliggjorde ham Tilegnelsen af vort Modersmaal. Han fandt

Dansk grimt. En Dag tog jeg saa Oehlenschlägers Digt om Hakon Jarl og bad Pateren om blot at høre efter uden at bryde sig om, hvorvidt han forstod alle Ordene eller ej. Da jeg var færdig med Oplæsningen af Digtet, indrømmede Pateren, at Dansk kunde være smukt, og fra den Dag gik det lettere for ham at lære det. Værst kneb det for ham med de danske Præpositioner; de »lastige preposisis« kaldte han dem; men hans Sprogtalent og Energi fik Bugt med alt, og selv om han beholdt en lille fremmed Accent, saa mestrede han dog Sproget som kun faa Udlændinge.

Det blev et stort Savn i vor Kreds, da Pateren om Efteraaret rejste til Bornholm; og Savnet blev ikke lettere at bære, fordi vi vidste, hvor svær Tilværelsen paa den ensomme Klippeø var for ham; hans »Patmos«, som vi kaldte den — mellem Spøg og Alvor. Det var nemlig ikke blot menneskelig Omgang, han var afskaaret fra (han har fortalt mig, at Postbudet egentlig var det eneste Menneske, der somme Tider vekslede nogle Ord med ham), men det Forhold, at han var den eneste Katholik paa Stedet, bevirkede, at han ikke havde Lov til at opbevare det hellige Sakramente i sit lille Kapel. Naar han altsaa havde læst sin Messe om Morgenen, var han, om man saa maa sige, »forladt af Gud og Mennesker« indtil Mødet med Jesus Christus i den næste Morgens Messeoffer.

Foruden det guddommelige Lyspunkt, Messen, rummede Dagen eet menneskeligt Lyspunkt: naar Damperen om Eftermiddagen tudede ved Indsejlingen til Rønne, saa Pater Nielsen paa sit Ur og tænkte ved sig selv: »Om halvanden Time kommer »Berlingske Tidende«.« En af Vennekredsen sendte ham nemlig hver Dag Berlingeren og skrev altid smaa Meddelelser med Blyant inden i Bladet (naturligvis var det Snyderi, men ...!). Det var dog et Livstegn fra Omverdenen.

Med sin urokkelige Taalmodighed bar Pateren Ensomhedens Kors Vinteren igennem. I Begyndelsen af Maj tilbragte Fru C. S. Holten, f. Skovgaard, og jeg nogle faa Dage i Rønne. Ved vort første Besøg hos Pater Nielsen var han meget faamælt; det var, som om Vanen til bestandig Tavshed næsten havde berøvet ham Evnen til at tale. Men efterhaanden tøede han op, og vi fik igen hans lille, morsomme, tørre Latter at høre. Vi var en Del sammen i de Dage og gjorde nogle Ture sammen; men jeg tror, det, han var gladest ved, var at have en »Menighed« ved sin Messe. Det var rigtignok et yderst primitivt lille Stuekapel med en lang, smal Knælebænk (simpelthen en Fjæl med to Klodser under) til »Menigheden«; vi maatte passe paa at knæle ned og rejse os samtidig, da den ellers vippede. Der var ogsaa en Indsamlingsbøsse: en Cigarkasse med en

Sprække skaaret i Laaget; og da en af os diskret og sagte vilde plumpe et Tokronestykke ned deri, lavede det et saadant Rabalder i den tomme Æske, at vi nær var løbet vor Vej i Undseelse.

Den smukke Skov Nord for Rønne stod i sin fejreste Foraarspragt med blomstrende Kirsebærtræer mellem de mørke Fyrre. Der hentede vi Blomster og Løv, og saa fik vi fat paa nogle Vaser og Lysestager og pyntede Majalter, hvor Pateren da om Aftenen holdt Majandagt med os.

Den sidste Dag, vi var der, havde vi spist til Aften hos Pater Nielen; vi skulde gaa om Bord paa Damperen før 12 Midnat. Vi sad og passiarede og ventede paa vor Majandagt. Tilsidst spurgte en af os, om Pateren havde glemmt Andagten, Klokken var allerede mange. Da lo han lunt og sagde: »Nej, men jeg ved, at saa snart vi har holdt Andagt, saa gaar De — og saa er jeg igen alene!« Omsider fulgte han os gennem Mørke og øsende Regn ned til Damperen.

Heldigvis blev det jo snart efter Slut med Ensomheden, da Pater Zoetmulder kom — men den havde ogsaa varet længe nok. —

Pater Nielen glemte aldrig de Venner, der havde sluttet Kreds om ham fra Begyndelsen. Naar han saa sit Snit dertil, aflagde han altid smaa kærkomne Besøg i »Villa Turris«, ogsaa efter at dette Navn var blevet forandret til »St. Josefs Hjem«. I Aarevis havde han hver Onsdag læst Messe for vort Hjem til Ære for St. Josef, og han smilede, naar vi sagde til ham, at det nok var ham, der havde faaet St. Josef til at tage Hjemmet helt i Besiddelse.

Pater Nielen var en ypperlig Brevskriver; der var altid rigt Indhold i hans Breve, saa vi fik Lejlighed til at følge med i Begivenhedernes Gang inden for hans Ordensliv, da han var vendt tilbage til Holland. Det Brev, han skrev efter sin Udnævnelse til Prior for Dominikanerklosteret i hans Fødeby Nijmegen, var gennemstraalt af hans Glæde over sin Virksomhed i det kære Kloster, hvor han var indtraadt som purung, og i hvis ærværdige Kirke han havde færdedes som Barn. Han kunde ikke blive træt af at skildre dens Skønhed og dens herlige Gudstjenester, f. Eks. sidste Julenat. Hvis noget Menneske har været lykkelig her paa Jorden, saa tror jeg, Pater Nielen var det i dette sit sidste Leveaar — et Aar paa Dagen: 19. Maj 1934—19. Maj 1935.

I Vinter engang sendte jeg Pateren et lille Maleri, Sofie Holten i sin Tid havde malet af afdøde Dominikanergeneral, Pater Cormier. Jeg skrev til ham, at Sofie Holten selv havde sat stor Pris paa det lille Billede, som altid stod over for hendes Plads, hvor hun tilbragte sine mange, lange

Bønnens Timer. Hun plejede at sige: »Pater Cormier lærer mig at blive gammel og lærer mig at dø.« Pater Nielsen blev overordentlig glad for Billedet, som han huskede her fra vort Hjem; det kom til at hænge over hans Skrivebord, saa hans Blik altid faldt paa det, naar han saa op fra sit Arbejde. »Og nu er det mig,« tilføjede han i det sidste Brev, jeg fik fra ham, »som beder Pater Cormier lære mig at blive gammel og lære mig at dø.«

Erikke Rosenörn-Lehn.

Konversioner.

A. Harnack har engang udtalt: »Jeg tror at maatte sige: den alvorlige Katholik føler Velsignelsen ved et stort kristeligt Fællesskab mere levende, Kristenhedens Splittelse mere smertefuldt, og den Opgave, som stilles os alle, der tror, mere samvittighedsfuldt end vi Protestanter.« Denne Længsel efter alle Kristnes Genforening har ført den Mands Haand, der samlede de smaa Konversions selvbiografier (Severin Lamping: »Menschen, die zur Kirche kamen«, München, J. Kösel & Friedr. Pustet, 1935, 354 S., Rmk. 4,50 Illustr.), som vi har hentydet til i vort sidste Nummer. Vi staar her overfor en af de bedste, mest interessante og univervelle Samlinger af denne Art. Vi møder Konvertiter fra 21 Nationer og forskellige Racer, f. Eks. Kinesere, Japanere, Afrikanere o. s. v. Hver Konvertit skildrer selv sin Vej til Kirken, og Skildringerne er tilstrækkelig knappe (5—10 Sider) til, at alle trættende Selvfølgeligheder er undgaaet. Alle Konvertiter lever endnu paa Knute Rockne nær, den berømte Fodboldspiller, der kort efter sin Konversion dræbtes ved en Flyveulykke, og de flestes Livsskæbner er ikke offentlig kendte i Forvejen. De to Repræsentanter for Danmark: Msgr. Olrik (Turiner Ligklæde) og Baronesse Rosenörn-Lehn (Franciskansk Armod) kan jo ikke være ukendt for en dansk Læser, men hvad det øvrige Norden angaar: Hvem kender ret meget til Forfatterinden og Lærerinden Antonie Tiberg, Oslo, til den svenske Konvertit Sigrid Svanbom, fhv. Forstanderinde for en Anstalt for aandsvage i Uppsala, til Billedhugger Nils E. Santesson eller Konsul Berrums religiøse Udvikling? — Den ene har studeret de katholske Ordeners Historie, den anden har været i Konnersreuth; der er Overskrifter som: »Kvindelig Kommunist for Standretten«, »Omvendt Frimurer«, »Boccaccio som Trosopvækker«, »Anglo-Katholikens Vej«, »Mødet med Liturgien«, »En Neger og Rekordløber«, »Gennem Fædrelandskærlighed til Religion« o. s. fr.

Udgiveren har valgt med Skønsomhed, og Biografierne er absolut fri for Persondyrkelse, saa man tror hans Ord: »*De fleste har kun modstræbende erklæret sig villige til at beskrive deres Omvendelseshistorie. De har gjort det til sidst for at prise Guds Barmhertighed og hjælpe søgende Sjæle.*« Selv om det meddeles, at *Konversionernes Antal* stadig stiger (I England hvert Aar ca. 12.000, i Tyskland hvert Aar ca. 11.000, i U. S. A. 60.000 i 1934), skjuler Forfatteren paa den anden Side ikke, at der fandt *Massefrafald* Sted foranlediget af en satanisk Propaganda fra Kommunismens Side, der benyttede den religiøse Uvidenhed, der er saa betegnende for vor Tid. Spørgsmaalet om, hvorfor ikke flere Protestanter vender tilbage til Kirken, besvares under Henvisning til de vældige Fordomme, der taarner sig op for den tilbagevendende, og det religiøse Ukendskab til Katholicismen. Julius Langbehn har sagt: »*Det er min faste og dybt begrundede Anskuelse, at ni Tiendedele af Protestanter og Vantro, saafremt der overhovedet er noget ved dem, straks vilde blive Katholiker, hvis de kendte Katholicismens Væsen.*«

Som Prøve bringer vi nedenfor en japansk Admirals Konversionsskitse, en Mand, der netop i vore Dage spiller en betydelig Rolle.

—z.

En japansk Kontre-Admirals Vej.

Al Naade kommer fra Gud. Det har vi lært i Katekismen, og det er ogsaa vor inderste Overbevisning. Selv om enhver Omvendelse aabenbarer den guddommelige Godhed, saa maa jeg, naar jeg ser tilbage paa mit Liv, bekende, at denne i mit Tilfælde har været særlig virksom.

Jeg er født den 22. December 1877 og frekventerede Folkeskolen i Katase, min Families Stamsæde, der laa en god Times Jernbanekørsel fra Tokio. Da jeg var 13 Aar, tænkte jeg: Min Fader har Formue og sender mig derfor nok til en af de højere Skoler i Tokio, og saa ender jeg sikkert som Minister og General. Jeg var nemlig i Besiddelse af den samme Ærgerrighed som den øvrige Ungdom i Begyndelsen af Meigitiden (1868), der hyldede Ordsproget: »Verden tilhører den modige«. Jeg plagede derfor min Fader ustandselig om at faa Lov til at komme til Tokio, men fik stadig Afslag. For øvrigt var jeg en rædsom Vildbasse, der i høj Grad benyttede mig af min Faders Anseelse hos Landsbyens Beboere til at drive mit Spil ud over alle Rimelighedens Grænser. Mine Legekammerater var jeg alt andet end god imod og fik dem til at tude. Mine gale Streger gik ogsaa tit ud over Naboerne, som

til sidst gik mig paa Livet og klagede til min Fader. I Stedet for at gaa i Skole drev jeg rundt i Skove og Krat. Formaninger fra min Faders Side hjalp ikke stort, hvorfor Enden paa Visen blev, at han tog en Bambusstok og ved dennes Hjælp genoprettede den forstyrrede Verdensorden. Det var jo derfor ikke noget Under, at han ikke ansaa mig for moden til Studenterlivet i Tokio, saa meget mere, som min ældre Broder tidligere under sit Tokioophold ikke havde gjort Fader særlig Ære, og Skuffelsen herover var endnu i for frisk Minde.

Paa denne Tid — det var i Begyndelsen af Sommeren — kom der en Europæer fra Tokio til os i Katase for at leje en Sommerbolig. Han var Leder af en Mellemskole. Han lejede ogsaa Huset og kom igen hen paa Sommeren og denne Gang tillige med ca. tolv andre Europæere, der var ens klædt i sorte Dragter og med sorte Halsbind. Det var Maristskolebrødre. Ved Synet af dem spurgte min Fader dem straks om, hvad deres Virksomhed bestod i. De svarede: »Vi opdrager Ungdommen til Karakterstyrke. Enhver, der bliver optaget hos os, maa paa det pinligste iagttage den fastsatte Dagsorden, maa kun paa bestemte Tider forlade Huset og maa komme præcis hjem igen. Tre Dage om Ugen tales det franske Sprog og tre Dage det engelske.«

Min Fader var højlig forundret, men havde i høj Grad Respekt for den strenge Skoletugt og Undervisningen i de fremmede Sprog. For mit Vedkommende blev det en herlig Sommerferie. Lærerne var allesammen unge, livlige og vældig fornøjelige. Vi gik i Flok og Følge ned til Havel, hvor vi badede og foretog lange Sejlture. Vi fiskede i Floderne, udførte Bjergbestigninger, fangede Sommerfugle paa Rismarkerne og omgikkes i eet og alt som gode Kammerater. I September Maaned vendte Maristbrødrene hjem; min Fader, der havde faaet Tillid til dem, tog mig med til Tokio, hvor jeg blev overleveret dem til Opdragelse og Undervisning. Saaledes kom jeg altsaa i den, dengang lille, nu store og berømte Mellemskole Gyosei, d. v. s. Morgenstjerne.

I Modsætning til nu var Eleverne paa den Tid i en mere fremrykket Alder og stammede som Regel fra Familier med overspændt Fædrelandskærlighed og afgjort Fordom mod den forhadte Yasolære, Kristendommen. Jeg var af samme Sort, og Yasolæren var ogsaa mig inderlig imod, hvorfor det kom til hyppige Sammenstød med mine Lærere, som jeg opfordrede til Kamp. Da jeg imidlertid manglede enhver religiøs Uddannelse, kunde jeg selvfølgelig ikke klare mig, hvad der bevirkede, at jeg fik en vis Agtelse for dem. Lidt efter lidt kom jeg »bag om« dem og fik Øjet op for deres indre Liv. Jeg saa, hvorledes de ubetin-

get adlød deres Foresatte, tiltrods for, at de var og jo maatte være forskellige med Hensyn til Fædreland, Alder og Kultur. Jeg saa, hvorledes de nærrede større Kærlighed til os end til sig selv, og hvorledes de, som jo havde en streng Regel, overholdt den efter de afgivne Løfter. Nøglen til alt dette kunde jo kun være deres Religion. Efter at være blevet klar herover, stod det fast for mig, at jeg ikke kom uden om at blive Katholik. Baade mit Fædreland og Gud vilde jeg tjene trofast og derved fortjene min Lykke. Gud havde ført mig til, at jeg fattede denne Beslutning, og han hjalp mig ogsaa til at gennemføre den.

Det blev ganske vist ikke let at faa det bragt i Orden, thi min Fader var Raadgiver ved et berømt

buddhistisk Tempel, og hjemme havde vi en Kamidana, et Shinto-Husalter samt en Butsudana, d. v. s. en buddhistisk Alterskranke. Hver Morgen blev begge Dele efter ældgammel Skik æret, hvorfor jeg naturligvis tøvede med at aabenbare min Fader mit Forsæt. En skønne Dag vovede jeg det dog, idet jeg skrev til ham om Tilladelse til at modtage

Undervisning i den katholske Religion. Da han fik min Skrivelse, blev han saa opbragt og bestyrtet, at han øjeblikkelig tog til Tokio og energisk trængte ind paa mig for at faa mig til at slaa de Tanker ud af Hovedet. Han sagde, at Yasolæren var statsfarlig og formanede mig til ikke paa Forhaand at sætte hele min Fremtid paa Spil og styre min Livsbaad mod denne Klippe. Trods alt, hvad jeg fik stablet paa Benene af Modbeviser, holdt han dog fast ved sin Vægning. Da jeg ikke trængte paa med min Begæring og vel ogsaa havde manglet Mod til at trodse min Faders Vilje, gik jeg den Aften utrøstelig i Seng og laa og græd hele Natten. Dette skete i Foraaret 1893.

Gud lod mig imidlertid ikke i Stikken. Da jeg i Sommerferien var hjemme hos mine Forældre, gjorde jeg et nyt Forsøg, men min Fader stod fast ved sin Vægning, hvorefter jeg tog min Tilflugt til Ordets Magt, og det syntes, som om den Helligaand havde løst min, den udøbtes,

S. Shinjiro Yamamoto.

Tunge. Ordene til min Fader lød saaledes: »Jeg vokser efterhaanden op og tænker paa min Fremtid. Jeg ved jo ikke, om jeg ikke paa en eller anden Maade nogen Sinde skulde komme paa Afveje og derved berede min Fader Vanære, men jeg er fast overbevist om, at jeg kun som Katholik kan forebygge det. Derfor har jeg bedt dig om Tilladelse til at studere den katholske Religion. Du har nægtet mig denne Tilladelse. Paa den anden Side staar Æren for dig over alt andet. Hvis jeg nu ikke faar Lov til at handle efter min Samvittighed, saa fralægger jeg mig alt Ansvar.« Hertil svarede min Fader: »Godt, du har min Tilladelse, skriv straks til Skolens Leder.«

Straks efter Ferien, i September, begyndte jeg at faa Undervisning og Juleaften samme Aar blev jeg før Midnatsmessen døbt i det Mellemskolen Morgenstjernen tilhørende Kapel. Jeg var den første, der blev døbt der og overhovedet den første Japaner, som min Lærer døbte. Jeg behøver vel ikke at sige, at det udvortes set ikke bevirkede nogen Forandring, kun at nu Guds Vilje med Hensyn til mig var sket.

Siden hin Midnatsstund er der gaaet fyrrelyve Aar med Foraarsstorme og Efteraarsrusk forbi mig. Som ganske ung gik jeg til Marinen og har deltaget i tre Krige, hvori jeg mere end een Gang er reddet som ved et Mirakel. Der blev — for første Gang i Japans Historie — af Regeringen betroet mig en Sendefærd til den h. Fader; jeg havde den Ære at ledsage Kronprinsen, vor nuværende Kejser paa hans Rejse til Europa og — som mit Livs særlige Lykke — var det forundt mig at tilbringe de efterfølgende Aar i min Kejsers Nærhed.

I omtrent 25 Aar har jeg levet i et lykkeligt Ægteskab, og Gud har skænket os flere Børn. Han har ved Godhed rigt velsignet mit Liv og ikke skuet ned paa mine Mangler og Fejl.

Alles Blod i alle.

Jeg har fundet et Avisudklip, som ikke er ret gammelt, og som giver et fuldstændigt Svar paa den »nordiske« Galsskab. Under Titlen: »Forfædrenes Mathematik« gengiver en vis R. C. O'Brien i Hearst-Avisen nogle faa Paragraffer, som efter min Mening er mere fyldestgørende end en Encyklopædi over Ethnologi. Derfor gengiver jeg det:

»De begynder med en Fader og en Moder, som igen har to Forældre. Dette udgør 4 Bedsteforældre og 8 Oldeforældre. Lad os for at gøre Udregningen lettere regne en

Generation til 33 Aar. Disse otte Oldeforældre er saa født omkring Aar 1800. Omkring Aar 1700 er de steget til 64. Endnu et Aarhundrede tilbage er der 528 Forfædre. Omkring Aar 1500 har vi 4256. Det gør mig lidt vigtig. Aar 1400 er der ialt 34,048. Jeg kan ikke indse, hvordan jeg skulde have kunnet undvære en eneste af dem. For hvis der var tilstødt nogen af dem noget, inden de mødte deres respektive Ægtefæller, vilde jeg ikke have været her. Indrømmet?

Endnu et Aarhundrede tilbage, og vi har 272,384 Forfædre. For nu at arbejde med runde Tal, lad os saa stryge 20-og-nogle-tusinde virkelig gode Forfædre og gaa tilbage til Aar 1300 med $\frac{1}{4}$ Million. Det giver 2 Millioner i Aar 1200, 16 Millioner i Aar 1100, og i Aar 1000 giver det 128 Millioner Forfædre.

Er det nogen Nytte til at gaa endnu et Aartusind tilbage? Der var ikke engang saa mange Mennesker i Verden dengang. Jeg kan slet ikke regne det ud. Det gør næsten hvert Menneske, som levede i Middelalderen, til min Slægtning.

Altsaa: Hvis De gaar tilbage til Karl den Stores Tid, er alle Fætre og Kusiner. Skal altsaa den pseudo-videnskabelige »nordiske« Theori defineres, sker dette bedst ved det gode, gamle »reductio ad absurdum«. Det vil falde de officielle »nordiske« Biologer svært at knuse Mr. O'Briens enkle Arithmetik.«

The Catholic World.

NYE BØGER.

Ungdomslitteratur.

Til Hjælp for vore Skoler — og for katholske Opdragere i det hele taget — vil der periodisk i N. U. fremkomme en Liste over nyudkomne Børne- og Ungdomsbøger med en kort Karakteristik. Her er den første:

Fra Jespersen og Pio:

J. Fr. Lawetz: Eventyret om Jernbanen, 149 S., Kr. 4.— Ill. — Højaktuel, lærerig og meget interessant. Som selvskreven til at findes i Læsestuer og Børnebiblioteker. Nutidens Ungdom vil sluge den.

Munch-Steensgaard: Roskilderidderen. 124. S. Ill. Kr. 2,50. — En Bog om de spændende Begivenheder umiddelbart før Valdemarstiden. Rigtig en Bog for raske Drengene.

Marie Møller: Helle i England 132 S. — En ung Piges Oplevelser i Nutidens England. Egnet for unge Piger paa 15—16 Aar. Giver et udmærket Indblik i Forholdene og virker i det hele taget yderst tiltalende.

Og fra Fr. E. Pedersens Forlag: Hver Bog Kr. 1,50 indb., 1,00 hæft.

Sig. Togeby: Svend Erik som Opfinder, 93 S. — En Samling friske Smaahistorier fortalt af den ene af Hovedpersonerne. Let — men saare fornøjelig Læsning.

Ejnar Schroll: Svend Trut, 93 S. — En Episode fra Krigen 64. Pænt fortalt — let læst — let glemmt.

Anna Baadsgaard: Børnene paa Mattrup, 96 S. — En næsten for hyggelig Bog om Børnene paa en stor Gaard i 64 — hyggelig, men absolut ikke original.

Louisa M. Alcott: Søkendebørn, 95 S. — En Fortælling fra et amerikansk Herresæde befolket af stramme Tanter, en ædel Onkel og mange viltre Fætre til en lille forældreløs Pige, der er noget saa forkælet. Til sidst er de næsten allesammen ædle. Det lyder yderst banalt — men Bogen er alligevel saa sund og indeholder en saa god Moral, at man trods alt kan sige: Læs den — og god Fornøjelse!

U. C. G.

Joh. Metzler S. J.: *Die apostolischen Vikariate des Nordens*. Ihre Entstehung, ihre Entwicklung und ihre Verwalter. 1919. 8°. XXIII og 337 S. Pris nedsat til 1,50, indb. 2,00.

Af dette Værk, hvis Forfatter er tilstrækkelig kendt i Danmark ved sit Mindeskrift i Anledning af Biskop von Euchs 50-aarige Præstejubilæum, haves der endnu et Restoplag hos Forlaget (Bonifacius-Druckerei, Paderborn). Ved Hjælp af et meget omfattende Kildemateriale behandles de nordiske Vikariaters Historie fra Begyndelsen af det 17. Aarhundrede op til vor Tid, for Danmarks Vedkommende delvis indesluttende Biskop v. Euchs Virksomhed.

O. V. S. Rom.

John Fisher and Thomas More: »Two English Saints« *Richard Lawrence Smith*. (VIII — 308 S.) 6 sh. Sheed and Ward. London, 1935.

Efter Thomas More's Helgenkaaring den 19. Maj fik den Hellige Fader, Kardinalerne og andre sagkyndige Deltagere tilstillet den italienske Oversættelse af denne Bog. Den nye Ærkebiskop af Westminster giver Bogen den velfortjente Ros: »Denne Livsbog af vore Helgener giver en grafisk og livlig Skildring af Fisher og More og om den noble Maade, hvorpaa de deltog i deres Tids store Drama.« Ærkebiskoppen minder om vor Tids store Farer, som ikke giver efter for de mørkeste Dage i Kirkehistorien og ofte tvinger os til at følge Martyrernes Konge »ikke tøvende, men bestemt som Fisher, ikke med en sur Mine, men glad som More«. Dertil tilskynder Bogen kraftigt, idet den frem for alt vil bringe en Fremstilling af deres Hellighed, deres Karakter forædlet af Naaden. De to Martyrers Levnedsløb behandles sammen under eet.

— z.

THEATER OG FILM

Fremragende katolsk Indsats.

Saaledes staar der over en Artikel i »America«, som gør Rede for Aaret 1934, og har P. Gérald Donally S. J. til Forfatter. Der er Tale om Biograftheatrene i New York i 1933. Pater Donelly skriver bl. a. følgende:

»Paa indeværende Tidspunkt, den sidste Uge i December 1934, er der sket en stor og vægtig Forandring i Gaden. Blandt henved 50 Films, som har gaaet her, er der kun to eller tre, som kan siges at være mistænkelige, set fra Moralens Synspunkt — og endog disses Standard kan man diskutere om. Alle Biografer er stuvende fulde, skønt man er blevet fri for at se Damer fra henholdsvis den blakkede og uskyldshvide Morals Rollefag optræde som Heltinder. Og det mest overraskende er, at ikke een søger at indbilde Tilskuerne, at Forførelse er noget morsomt, Kyskheden latterlig, og at man først faar Adgang til de voksnes Rækker ved den store Kærlighed, eller at en sejt Fastholden ved rene Sæder og gode Traditioner skulde være et Anliggende for Taaber og Sinker.

Kort sagt: Vi staar over for en næsten utrolig Reform, som sker med Filmen i New York og alle Landets Biografer. Den Underholdning, som udgaar fra Hollywood, maa nu anses for upaaklagelig, endog af de mest skeptiske, som et Væsen af 99,5 Procents Renhed. Æren for denne moralske Omvæltning, muligvis den hurtigste og dybeste i den moderne Industri, tilkommer retmæssigt de katolske Biskopper og deres trofaste Børn. Fra April til Juni 1933 har de rensset ud i Filmen og har saaledes gennemført, hvad andre hidtil ikke har kunnet magte i syv Aar.

Katholikerne begynder saa smaat at forstaa, hvor meget de skylder Will Hays. Til at begynde med kunde man ikke altid samtykke i det, han lavede, men man burde aldrig have næret Tvivl med Hensyn til Mandens Oprigtighed og hans Bestræbelser for at skabe ren Luft omkring Filmen. I det sidste Aar har han med »Czaren« aflagt Bævis for sit venlige Sindelag mod de katolske Reformatorer, og kun de, der kender Sagen i Enkeltheder, kan vurdere det Mod, som han har udvist i sin Kamp for Sømmeligheden, der førtes imod Filmskapitalen . . . For at sige det med eet Ord: Will Hays, som har bestemt, hvad der skulde laves af Films siden 1930, tror nu paa sin Mission af hele sit Hjerte.

Hvis den katolske Presse skulde udpege Aarets Mand, saa vilde Valget falde paa Joseph I. Breen som den, der i Praksis har udformet de givne Regler. Sidste Juni har

Breen paataget sig den mest vanskelige og utaknemmelige Opgave, man kan tænke sig. Han tog sit Ansvar alvorligt, og paa Trods af Liberales og Konservatives Angreb har han udført et intelligent, smukt og utrolig vanskeligt Arbejde. Naar Filmene opfylder alle Biskoppernes Krav — og det gør de — og naar samtidig deres Værdi som Underholdning er forøget, saa har denne »Seglbevarer« i Hollywood næsten udelukkende Æren herfor.« *Jyde.*

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Firmelse i Næstved.

Søndag Morgen den 16. ds. styrtede Regnen ned, som om Himlens Sluser havde aabnet sig, men ved 8-Tiden hørte den op, og da Hs. Excellence Biskoppen kom ved 9-Tiden, straaled Solen paa den dybblaa Himmel. Kl. 9½ var der Prælatmesse assisteret af Pater Poquet. Efter Messen meddelte Hs. Excellence Firmelsen til 85 Børn og Voksne. Efter Gudstjenesten hyldede Skolebørnene Biskoppen ved Sang og Vers paa Dansk, Tysk, Polsk, Fransk og Engelsk. Det var en Festdag, som længe vil erindres af Næstved Menighed. *R. P.*

FRA DEN VIDE VERDEN.

Skaal for Konge og Pave.

Ærkebiskop Hinsley af Westminster har udtalt i »Universet«: I den Audiens, som blev tilstaaet mig Tirsdag den 14. Maj, har den Hellige Fader udtrykt Ønsket om, at den Skaal, der hidtil i Reglen er blevet udbragt for Paven i Anledning af Møder og Banketter, maatte blive erstattet af Bøn. Han foreslog saaledes, at der efter Bønnen før Maaltidet blev tilføjet følgende Ord, bedst paa Modersmaalet: *Oremus pro Pontifice Nostro Pio ¶ Dominus conservet eum et det ei pacem et prosperitatem in diebus suis. R Et vitam æternam. Amen.* (Paa Dansk: Lad os bede for vor øverste Hyrde Pius: Herren bevare ham og forunde ham Fred og Lykke i hans Dage. Og det evige Liv. Amen.) Maaltidet skulde derefter holdes, Taksigelsen bedes som ellers, ligeledes de andre sædvanlige Skaale udbringes paa Pavens nær. Vi beder alle i Ærkedioæset Westminster rette sig efter dette den hellige Faders Ønske. — Arthur.

Chiang-ke-sheks Syn paa den katholske Kirke.

Abbed Dom Néve fra Abbediet St. André i Belgien har i nogle Maaneder opholdt sig i Kina for sammen med Ki-

nas forhenværende Førsteminister Liu tsheng-siang, nu Fr. Cølestin, der til Sommer skal præstevies, at finde en gunstig Plads til et nyt Benediktinerkloster. Abbeden har ogsaa aflagt Besøg paa den i Nordkina meget udbredte Avis »I-shi-pao«s Redaktion og udtalte ved denne Lejlighed til Bladet (4. Maj 1934): *»Jeg har været i Nanking og har talt med Ministerpræsident Wang om Missionerne, og jeg har fundet megen Forstaaelse og Opmærksomhed. Derefter har jeg været i Vesten i Provinsen Sy-thuen, hvor jeg besøgte Generalissimus Chiang-ke-shek. Begge disse Herrer bringer store Ofre for Kinas politiske Genrejsning. (Generalen har selv overtaget Kommandoen over en Hær, der skal udrydde Bolchevikernes rasende Terror i dette Land.) Medens jeg var der, indkaldte Generalen til et stort Folkemøde, hvor han forelagde Retningslinierne for det »nye Liv«, Parolen for det yngre Kinas Fornyelse. Jeg blev indbudt til at tage Del i Forsamlingen. Generalen, der, ligesom hans Frue, holder sængende Taler, henvendte sig i sin Tale til mig og udtalte et levende Ønske om at arbejde sammen med den katholske Religion og føre det store kinesiske Folk til sand Lykke. I kan deraf se, at Regeringen ikke er mod vor hellige Religion, men at den i høj Grad ønsker de katholske Missioners Medarbejde.«*

Frelst fra Jordskælv.

Der er indløbet Meddelelse om Jordskælvet i Quetta i Bombay-Diøceset, at det eneste Hus, der skal staa urørt, er Klosteret, hvor Søstrene af Jesu Fremstilling bor. Alle Søstre og Børn i Klosteret skal være uskadte. I Quetta bor 1500 Katholiker, som staa under 2 Jesuitpræsters Sjælesorg. Stifterinden af og Priorinden for Søstrene er Moder Columba Sullivan fra Dublin. I 36 Aar har hun arbejdet i Indien, hvor hun sidste Aar holdt sit Guld-Jubilæum og blev dekoreret af Kongen med Kaisar-i-Hind Ordenens Førsteklasses Guldmedaille.

Marika Stjernstedt om Rusland.

Den svenske Forfatterinde har i et Rigablad offentliggjort en Beretning om sin Ruslandsrejse. Hun fremhæver stærkt de mange Beviser paa et kraftigere vaagnende religiøst Liv i Rusland, som hun har lagt Mærke til. *»Jeg har overværet Messen i en lille Kirke i Moskvas Periferi; der var mange; alle laa paa Knæ, mange græd stille for sig hen. Jeg blev forbavset over den store Mængde unge Mænd og Kvinder, som tog Del i Gudstjenesten, hvad der fortjener saa meget mere at fremhæves, som Regeringen fortsat fører en forbitret Kamp mod Religionen.«*

»Wiener Sängerknaben« paa Verdenstourne.

Det berømte Kor, som under Rektor Josef Schmitts Ledelse saa tit har glædet Københavnerne med Sang og

Spil, tiltræder d. 26. Juli en Verdensrejse, som bl. a. skal føre dem til Java og Sumatra, hvor der gennem 14 Dage gives Koncerter i alle større Byer, derefter til Melbourne og Sidney, til Tasmania og New Zealand. Derfra fortsættes Rejsen over Honolulu til Japan og Kina, for til sidst at føre til Kalifornien og de Forenede Stater. Rektor Schmitt kan være tilfreds med sit Arbejdes Resultater: Institutionen har nu til Stadighed 3 Kor: eet hjemme i Wien, eet Rejsekor i Europa og det ovennævnte Kor for Rejser uden for vort Kontinent.

Deviseprocesser i »Völkischer Beobachter«.

»Völkischer Beobachter«s nationaløkonomiske Redaktør fremkommer nu ogsaa med en saglig Dom over den Fremgangsmaade, der i Devisespørgsmaalet anvendes overfor katholske Ordensfolk. Denne saglige Artikel indrømmer, at Ordensfolkene ikke i et eneste Tilfælde har forbrudt sig mod Deviseloven for personlig Vindings Skyld. »Forsyndelserne mod Deviseloven skyldes i mange Tilfælde Ordensfolkernes Ukyndighed i Retssager.« De Forpligtelser, som de enkelte Ordener maatte gaa ind paa, maa betegnes som meget haarde; Pengene anvendtes til at dække Gæld med, som Ordenerne havde været nødt til at stifte i Syd-Holland hos den derværende katholske Befolkning, som selv sagt var glad for at modtage deres Penge. Gælden var stiftet som delvis Hjælp til Oprettelse af tyske katholske Skoler og Hospitaler.

Gæringen i Kroatien.

Stor Opsigt vakte det, at den 80aarige, syge og skrøbelige Metropolit og Ærkebiskop af Zagreb, Dr. Anton Bauer, ledsaget af nogle Biskopper i Begyndelsen af Juni indfandt sig i Belgrad og aflagde Besøg hos Statens førende Mænd for at forelægge et Pro memoria for dem, som gør opmærksom og klager over de Voldsgerninger, som den kroatisk Befolkning har været udsat for. Om Ærkebiskoppens Mindeskrift og Begivenhederne i det forenede Kongerige, som er blevet saa tungt ramt ved Mordet paa Kong Alexander i Marseille, bringer vi et Referat i næste Nummer.

Kors nedrives.

I Würtemberg har Korsvanhelligelser paafaldende taget til i den senere Tid. Saaledes blev der paa Burgrieden (Kreds Laupheim) ødelagt tre Vejkors paa afskyelig Maade. Korsene havde delvis tunge Stensokler, saa det næppe har været muligt for en enkelt Person at omstyrte dem. Misgerningerne har vakt stor Harme i Befolkningen.

BREVKASSE

A.C.'s Generalforsamling.

Vort Referat af A.C.s Generalforsamling er faldet »Et Medlem« for Brystet, som mener deri at kunne se »Mangel paa Hjertelag« for Foreningen. Overfor dette ønsker Redaktionen at erklære, at det aldeles ikke var Hensigten at træde A.C. for nær, men kun at ramme de Medlemmers Ligegyldighed, der ikke fandt det Umagen værd at indfinde sig til Generalforsamlingen. Vi vilde dermed ikke gøre andet, end hvad Formanden selv har gjort i sin Tale til Generalforsamlingen. Vort Syn paa A.C. fremgaar iøvrigt af det Interview om A.C.s Planer, som »Nordisk Ugeblad« havde med Foreningens Formand — se N. U. 1935 Nr. 5 — hvis Udtalelser vi kunde slutte os til. Red.

En Efterskrift.

En opmærksom og taknemlig Tilhører har i forrige Nummer af Ugebladet bragt et Par Brudstykker af min Prædiken fra Søndagen før Pintse, hvori der bl. a. forekom nogle forbigaaende Bemærkninger om Oxfordbevægelsen.

Maa det være mig tilladt hertil at føje denne lille Efterskrift:

Omtrent samtidig med, at jeg gennem Aviserne erfarer, at nogle (forhaabentlig faa) katolske Kristne alligevel har ladet sig forlede til at overvære »Oxfordmøder«, — læser jeg i tredie Pintsedags Evangelium:

»Den, som er Faarenes Hyrde — hans Røst hører Faarene — — — og Faarene følger ham, fordi de kender hans Røst. — Men en fremmed følger de ikke, men flyr bort fra ham; thi de kender ikke de fremmedes Røst.«

• Og jeg tænkte ved mig selv — — —

Nej, jeg vil ikke nedskrive, hvad jeg tænkte. Al yderligere Kommentar overflødig. Fr. Ronge, Sognepræst.

Fra Redaktionen: Fra 24. Juni og indtil videre bedes man (paa Grund af Redaktørens Bortrejse) i alle *redaktionelle* Anliggender henvende sig *skriftligt* til Pater A. Pichler, Kbhvn. S., Hans Bogbinders Allé 2, *telefonisk* til Pater Fr. Klar, Amager 3202. Annoncer paa de hvide Blade sendes til Ekspeditionen, Bredg. 64.

Jesu Hjerter K. Jesu Hjertes Føst: Fredag d. 28. Juni. 6. 7, 7 $\frac{1}{2}$ st. Messe. 8 $\frac{1}{4}$ Levitmesse; derefter Tilbedelse af det udstillede Allerhelligste indtil Aftenandagten Kl. 19 $\frac{1}{2}$.

Rygaard. Christi Legems Procession holdes Fredag d. 28. Juni Kl. 17 i Klosterhaven.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

ung Pige til Husgerning; en Ene pige; proper ung Pige 14—15 Aar, kan lære Husgerning og alm. Madlavning hos gode Katholiker.

Plads søges:

af en Repræsentant, Agent;

gift Kvinde om Formiddagen; en Hjemmebagerske; en Varmemester; en Ingeniør søger Tegne-, Regne-, Skrivearbejde, eller andet siddende Arbejde; en Dame søger Plads paa Fabrik, Sommerhjælp, eller hvad som helst.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhvn. K. Telf. Byen 8626.

Oktavugen efter Christi Legems Fest.

St. Ansgars Kirke. Torsdag d. 27. Juni 20 Proc. And. hver Aften i Oktaven 20.

Jesu Hjertes Kirke. I hele Oktaven 19¹/₂ And. Sønd. d. 23. Juni st. Messe 6, 7, 7¹/₂. Sangm. 8¹/₂. Levitm. 10. And. m. Præd. Proc. 19 (ikke 19¹/₂).

Immaculatakirken. Proc. i Haven linder, i Tilfælde af daarligt Vejr om Torsdagen d. 20. Juni, Sted den følgende Søndag 16.

Sakramentskirken. Søndagen i Oktaven Levitm. 10. Efter Messen udstilles det allerhelligste Sakr. indtil And. 18. — Paa Hverdage i hele Oktaven sakr. Velsignelse efter Messen 8. And. 20.

Rosenkranskirken. I hele Oktaven hver Morgen 8¹/₄ Sangm. m. sakr. Velsignelse. Hver Aften 19¹/₂ And.

St. Annæ Kirke. Sønd. d. 23. Juni 6 og 7 st. Messe. 9¹/₂ Højm. m. Proc. i Hospitalets Have. 20 And.

St. Josefs Kirke. Sønd. d. 23. Juni 6 st. Messe. 9, Levitm. og Proc., 3 And.

St. Andreas Kirke (Ordrup). I hele Oktaven hver Aften 19¹/₂ And. Sønd. d. 23. Juni 6¹/₂ og 8 st. Messe, 9 Højm. Procession i Kollegiets Have, derefter en st. Messe. 17 And.

St. Knuds Kapel. Sønd. d. 23. Juni: Sangm. m. Præd. 9.

St. Nikolaj Kapel. (Strøbyvej 2, Hvidovre) Sønd. d. 23. Juni 9 Højm. Derefter Proc. og Præd. i Haven.

St. Antoni Kirke. Sønd. d. 23. Juni **Christi Legems Procession** efter Højmesse Kl. 10 (for første Gang). Søndagene d. 30. Juni og 7. Juli holdes der undtagelsesvis kun Messe Kl. 9 (Højmesse).

Valfarten til Haraldsted.

Søndag den 30. Juni holdes Valfarten til Haraldsted, til Hellig Knud Lavard, Sjællands Værnehelgen. Messerne læses i Ringsted Kl. 8 og Kl. 9³/₄. Under Messerne og i Mellemtiden kan Pilgrimmene modtage den hellige Kommunion. Processionen gaar fra Ringsted Kl. 10¹/₂. I Haraldsted læses den h. Messe Kl. 12¹/₂. Derefter Hvile i Vrangskoven. Kl. 16 vender Processionen tilbage til Ringsted, hvor der sluttes med sakramental Velsignelse Kl. 18.

Danske Kvinders Katholske Forbund indbyder **unge Piger** til 8 Dage paa **Højskole paa Trørødhus** fra Mandag d. 12. August til Mandag d. 19. August. Tirsdag, Onsdag, Torsdag: **Lukket Retraite**, som ledes af Pater G. Scherz. Fredag, Lørdag, Søndag: Højskoleforedrag over fritvalgte Emner, Spadsereture og Udflugter. Om Aftenen: Diskussion, hyggeligt Samvær, Musik og Sang. Pris paa Sovesal: 1 Kr. 50 Øre pr. Dag. Paa Eneværelse: 3 Kr. 50 Øre pr. Dag.

Tilmeldelser til Sekretariatet, Trørødhus pr. Vedbæk.

Styrelsen.

Pensionat. I godt katholsk Hjem modtages Pensionærer til rimelige Priser, god Kost og gode Værelser, smukke Naturomgivelser, gode Badeforhold. Henvendelse til: Frkn. **Marie Michelsen** og **Dagmar Mathiesen**, Købmagergade 62, Fredericia.

St. Raphael's Hvilehjem i Rønne, M. Madsegade 14, optager Sommergæster for kortere og længere Tid. Pensionspris 4 Kr. pr. Dag.
Sr. M. Avellina, Forstanderinde.

Søndagsgudstjeneste uden for København i Sommermaanederne.

	Messe. Kl.	Højmesse. Kl.	Andagt. Kl.
Aabenraa	9 ³ / ₄	16
Aakirkeby (Jernbanegade)	10	18
Aalborg (Kastetvej)	6 og 8	10	15
Aarhus (Ryesgade 26)	7 og 8	10	19
Assens (Nørregade 3)	8 ¹ / ₂	10	19 ¹ / ₄
Dalum Kloster	6 ¹ / ₂	10	17
Ebeltoft: 2. Sønd. i de ulige Mdr.	10
Esbjerg (Nørregade)	7	10	19
Faaborg (Rasmussens Hotel): 2. Sønd. i Md.	10
Fredericia (Sjællandsgade)	7	9 ¹ / ₂	14
Grenaa: 2. Sønd. i de lige Mdr.	10
Haderslev	7	9 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole): 4. Sønd. i Md.	10
Helsingør (Nygade 8)	8	10
Holbæk (Kastanievej 19)	9 ³ / ₄
Holmegaards Glasværk, 2. Sønd. i Md.	9
Hvidovre (St. Nicolai Kapel, Strø- byvej 2), hver Sønd.	9 m. Præd.
Horsens (Nørregade 19)	7 ¹ / ₂	10
Hørsholm	9
Kolding (Alhambravej)	7 ¹ / ₂	9 ¹ / ₂	19
Køge (Elisevej)	8	10	17
Ledreborg	9 ¹ / ₂
Maribo (Ny Østergade)	8 ¹ / ₂	10	polस्क
Nakskov	9 dansk	10 ¹ / ₂	polस्क 19 ¹ / ₄
Nyborg (Stella Maris, Vindingevej)	10
Nykøbing F.	8	10
Næstved	8	10
Odder (Holsteinsgade 29): 2. og 4. Sønd. i Md.	10
Odense (Torvet 7)	8	10
— (St. Josephs Hospital)	6
Pindstrup: 1. og 3. Sønd. i Md.	10	14 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade)	7	10	20
— 2. Sønd. i Md.	8	11	20
Ringsted (St. Knudsgøde)	8	10
Roskilde (St. Olsgade)	8	10	17
Rudkøbing	10
Rønne (Østergade 59)	10	18
Silkeborg (Vestergade)	7	10
Slagelse (Frederiksgade)	8	10	19 ¹ / ₄
Svendborg (Havnegade 1)	8	10
Sønderborg (Kongevej 27): Alle Søndage undt. 1. Sønd. i Md.	10
Taastrup (2. Sønd. i Md.)	10
Tønder (Statsskolens Aula) 1. Sønd. i Md.	10
Vejle (Blegbanken)	7	9 ¹ / ₂
Vordingborg (Hotel Valdemar, 1. Sal): Sidste Sønd. i Md.	10

Kirkelig Kalender.

Juni.		Juni.-Juli.
23. S. Søndag i Christi Legems Oktav.		30. S. Søndag i Jesu Hjertes Oktav. — Petrus og Paulus.
24. M. JOHANNES DØBERS FØDSEL.		1. M. JESU DYREBARE BLOD
25. Ti. i Oktaven.		2. Ti. Marias Besøgelse.
26. O. i Oktaven.		3. O. Leo II
27. T. Oktav af Christi Legems Fest.		4. T. Jesu eucharistiske Hjerte.
28. F. JESU HJERTES FEST.		5. F. Oktav af Jesu Hjertes Fest.
29. L. PETRUS og PAULUS.		6. L. Oktav af Petrus og Paulus.

Juni. Ugens Messebønner.

23. S. **Søndag i Christi Legems Oktav** (658—490); 2. *Sæt Bønner: Oktaven* (652—484).
24. M. **Johannes Døbers Fødsel** (957—782); 2. Oktaven (652—484).
25. Ti. i Christi Legems Oktav (652—483); 2. Vilhelm (961—786), 3. Johannes Døbers Oktav (957—783).
26. O. i Christi Legems Oktav (652—483); 2. Johannes og Paulus (961—787), 3. Johannes Døbers Oktav (957—783).
27. T. Oktav af Christi Legems Fest (652—483); 2. Johannes Døbers Oktav (957—783).
28. F. **Jesu Hjertes Fest**; den ny Messe, der ikke findes i Messebogen, faas hos *Jesu Hjertes Budbringers Ekspedition*, Ryesg. 26, Aarhus, samt i *Kath. Boghandel*, Stenosg. 3, Kbhvn. V., Pris 10 Øre.
29. L. **Petrus og Paulus** (972—792); 2. Jesu Hjertes Oktav (se Fredag).

M.-K. Jesu Hjerter K. — »Immaculata« F.K.: Søndag den 23. Juni Kl. 8^{1/2}. Samme Dags Aften Kl. 19 deltager Kongregationen for Mænd i Christi Legems Procession.

Min kære Søster, Forfatterinden

Elsa Engholm

er afgaaet ved Døden den 17. Juni 1935, vel forberedt ved de hellige Sakramenter.

Charlotte Engholm.

Den afløde anbefales til de troendes Forbøn.

Min inderlig kære Mand

Jørgen Gad

er død efter lang Tids Svagelighed.

*Dagmar Gad.
f. Eiss.*

Den afløde anbefales til de troendes kærlige Forbøn.

FREMMEPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afløvet til Postvæsenet Torsdag d. 20. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 26.

Søndag den 30. Juni

1935

INDHOLD: »Glem ikke alle hans Velgerninger!« — Schöustatt. — Den hollandske Konvertit, Ex-Minister Marchant udtaler sig. — Er den katholske Kirke kun Organisation? — Nogle Meddelelser om den katholske Kirke og de katholske Kristnes Stilling i Danmark i Slutningen af 1700-Tallet. — »Sølyst« maa holdes oppe. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Glem ikke alle hans Velgerninger!“

Maxim Gorki har med Forkærlighed søgt sit Stof blandt Menneskehedens Udskud og Slam — vel en Følge af hans Vagabondliv. Sovjetregeringen, som har valgt ham til Fører for de Gudløses Bevægelse, foranstalter en samlet Udgave af hans Værker. Saa betegnende for Digteren, som for Udgiveren.

Ogsaa i dette fornedrede Digtergemyt bryder Lys gennem Skyerne. I de 1915—16 udgivne Livserindringer fortæller Gorki om Bedstemoderens Indflydelse paa ham; hun var religiøs og fortalte i et mærkeligt farverigt Sprog sine Historier for Drengen. Saaledes forklarer det sig, at man blandt hans Fortællinger ogsaa træffer »Den gamle Izergile«, som indeholder den smukke Legende om »Dankos Hjerte«, hvis Indhold jeg gengiver her:

I gamle Dage boede der i en Skov en mægtig Stamme. Dens Lejr var omgivet af en Vold af vældige, uigennemtrængelige Skove. Men paa den ene Side var der en stor

Aabning, saa man kunde se helt ud til Synskredsen af den vældige Steppe. . . . Da opstod en endnu stærkere Stamme, som trængte dem tilbage i Skovenes Dyb.

Giftige, pestsvangre Sumpe udstrakte sig herinde. De store Træers indfildrede Grene dannede et Tag, som endogsaa skjulte Himmelen for Øjet. Det var knapt, at nogle enkelte Solstraaler kunde naa at trænge gennem Løvet. Mere og mere indesluttet i denne Kreds af dødbringende Mørke opholdt de sig der, triste og svækkede. Den ene efter den anden døde. Da genlød Skoven af fejge Ord, først frygtsomt, ganske sagte; men saa talte man højt — om at overgive sig paa Naade og Unaade. Frygten for Døden blev større end Frygten for Trældom.

Da rejste Danko sig midt imellem sine nedtrykte Fæller: Drømmerier knuser ikke Vejens Sten. Hvo intet vover, intet vinder. Rejs eder, lad os drage igennem Skoven, den kan ikke være uendelig. Fremad! Dankos Øjne tindrede af Styrke, af Liv og af Mod. Vær vor Høvding! raabte hele Stammen.

Danko satte sig i Spidsen for Flokken. Fulde af Tro paa deres Fører fulgte alle efter.

Hvor Vejen var tung og mørk! Jo længere man kom frem, jo mere blev Skovene vilde og mørke.

Med eet bryder et Uvejr løs. Træerne knager truende og blander deres Røst med Tordenens Bulder. Stammen taber Modet; Krigerne forbander Danko. Rasende af Vrede styrter de sig over ham: Morder — din Time er kommet, du skal dø!

Danko staar fast og maaler dem med Øjnene: I sagde til mig: Før os. Jeg har ført jer. I mangler Mod og har ikke længere Vilje til at naa jert Maal.

Disse Ord øger deres Raseu: Død, hyler de, Død over Danko! — Men ingen af dem tør gaa frem og slaa det første Slag.

Danko betragter dem, han har viet sig til. Ikke een ædel Følelse at se paa deres Ansigt. Harmen stiger op i ham, men hans Fromhed beroliger ham straks. Uden ham vil disse Folk gaa til Grunde, og han elsker dem, han vil frelse dem — trods den Smerte, som deres Had bibringer

ham, er hans Hjerte dog stadig varmt af en endnu stærkere Ild.

Hvad vilde jeg ikke gøre for jer! udbryder han. Saa sønderrev han sit Bryst og rev Hjertet ud og hævede det højt, højt over dem. Hjertet straaede af Ild, mere lys end Solens.

Mængden stod ubevægelig, Skoven tav, Mørket forsvandt. Fremad! siger Danko; saa løfter han Hjertet, som oplyser alt, højt i Vejret og sætter sig atter i Spidsen.

Man følger det flammende Hjerte som en Fane. Man lider endnu, man falder endnu; men man græder ikke længere, man klager sig ikke længere: Danko er der med sit Hjerte, der brænder uden at fortæres.

Men nu aabner de store Skove sig! Flokken gaar fremad og lader dem bag sig. Danko og hans Stamme dykker ud i et Hav af Lys . . . straaalende som det flammende Blod, som udgydes af Dankos Bryst.

Barsk og stolt omfavner den døende med et lykkeligt Blik de udstrakte Stepper; saa falder han om med et Smil paa Læberne og dør.

Drukne af Glæde og Haab er de, som han har frelst! De ser ikke, at han dør, og ingen lægger Mærke til hans Hjerte, som er faldet tæt ved Legemet og endnu ikke har mistet sin Ild.

En smuk Lignelse om den faldne Slægts Tilstand, om Frelserens opofrende Kærlighed og om Menneskenes Utak. Er dette ikke en gribende Opfordring til sonende Tak?

»Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Calicem salutis accipiam.« Modtagelse af nye, herlige Velgerninger er ifølge Salmisten den smukkeste Tak. Han har Ret. Først derved bliver vi i Stand til at gaa ind paa Jesu Hensigt og yde ham Sone.

Da Michelet laa i Dødskampen fik han pludselig en Vision af to Børn fra Frankrig, Henri og Louise, hans gamle Elever. Og den gamle Mands smilende Læber gentog de Ord: »Nær dem med Løvehjertes«. Vi er blevet den højeste Konges Børn, kaldet til at oprette Guds Herredømme i vort Indre og ved Apostolatet at udvide Guds Rige. Og vor Næring? Løven af Judas Hjerte. Slaar det i os under den hellige Kommunion, hvad skulde vi da ikke kunne udrette?

Schönstatt.

Det er i Aar et Aarhundrede siden Vincenz Pallotti oprettede sit Selskab af det kath. Apostolat, et Samfund af Præster og Brødre uden Løfter med Hovedformaalet at fremme den kath. Aktion. Nedenfor fortæller vor Medarbejder om Indtrykkene paa et af Ordenens Arbejdsfelter.

Nej, det er ingen Rejsebeskrivelse, men en kort og løselig Beretning om en Verdensbevægelse, der i den salige Vincenz Pallotti, Pius X's og vor nuværende Paves Aand vil søge at give den syge Verden den Medicin, den aller-

Naadepellet i Schönstatt.

mest behøver. Bevægelsen har vist sig at besidde de tre Tegn, man inden for Kirken dømmer efter for at skønne, om noget nyt virkelig kan siges at være af Gud — ringe Redskaber, stor Modstand, men til sidst dog stort og godt Resultat.

Bevægelsens Hjemsted: Schönstatt ved Valendar, Rhinen, et lille ukendt Sted, som ikke engang anløbes af de store Turistdampere, men et Sted, hvor det allerhelligste daglig er udstillet tretten forskellige Steder inden for et ganske lille Omraade. Sted- eller bymæssigt set bestaar Schönstatt af Huse for Pallottinerpræster og Mariasøstre af det katholske Apostolat*), af et stort Rekreationshjem (ledet af Søstre), Børnehjem, Skolehjem, Gymnasium, det mægtige Forbunds- og Exercitiehuse, alt med egne

*) Ny Orden uden Løfter, fremgaar af Bevægelsen.

store Kapeller, samt sidst og mindst i bogstavelig Forstand, men stort i overført Betydning, det lillebitte Naadekapell! I Exercitiehuset, der kan tage flere Hundrede Exercitanter ad Gangen, gives ikke blot Exercitier af den sædvanlige Art (ignatianske), men mange andre særlige Slags og endelig en Slags »Einführungs-Tagungen«, altsaa en Slags Oplysningsforedrag — 10 i Løbet af 3 Dage —, hvori man faar Indblik i den hele Schönstattbevægelse.

Formelt udtrykt har Bevægelsen til Formaal at opdrage dannede Lægapostle i Kirkens Aand, men reelt kan man roligt sige, at Maalet er intet mindre end en religiøs-

Exercitiehuset i Schönstatt.

sædelig Verdensfornyelse. Bevægelsen der bærer Navnet »Apostolisk Forbund«, og som efterhaanden er blevet lige netop det, Pallotti ønskede sig, blev paabegyndt kort før Verdenskrigens Udbrud, egentlig uden at man dengang bevidst skænkede Pallottis store Planer megen Tanke. — En lille Flok Gymnasieelever fik den ikke særlig originale Ide at danne en lille Missionsforening. Denne blev senere, ikke uden stor Modstand — ogsaa fra saadanne, som senere blev ivrige Tilhængere — omdannet til en Mariakongregation. Og Kongregationen blev ikke — som Modstandere mente — en »Bedesøster-Forening«, men en Sammenslutning af unge Mennesker med Ildhu for saa høje og skønne Idealer. De unge Mennesker var i den Grad grebne af de høje Idealer, at de vilde sætte alt ind paa — som Pius X med Henblik paa Verdensforbedring havde talt om — gennem Selvopdragelse at helliggøre sig

selv og derved bidrage til en Verdensfornyelse i religiøs-sædelig Retning. Angaaende Vejen, de vilde gaa, kunde der naturligvis kun være Tale om den for Mariakongreganister saa selvfølgelig per Mariam ad Jesum. De bestormede Aposteldronningen og den tre Gange vidunderlige Moder, hvilket er deres Yndlingsbenævnelse for Guds Moder. Maria skulde gøre deres lille Kapel til et Centrum, hvorfra et Verdensapostolat skulde udgaa til den saa haardt tiltrængte Verdensfornyelses Opnaelse. Til Gengæld vilde de unge Mennesker, erindrende Kol. 1,24, dér ophobe, hvad Ty-skerne kalder en »Gnadenkapital«, altsaa en Kapital eller Sum af Naade til Aposteldronningens Disposition, naar og hvor det maatte være mest fornødent.

Men straks kom Vanskelighederne. Næppe var Kongregationen i blomstrende Gang, saa kom Verdenskrigen med al dens Rædsel og Gru for baade indkaldte og civile. Til Krigstjeneste indkaldtes saa mange Medlemmer, at Kongregationen maatte deles i to, lade oprette en Ydergren, en »Congregatio militaris« for de indkaldte. Nød og Elendighed herskede overalt. Og for Soldaterne var der jo, bortset fra den rent krigsmæssige Fare, en Mængde Farer og Fristelser, som de i deres stille Gymnasieliv vel knapt kendte i Fantasien. Men saa viste Gudsmoders Bistand sig i aller-rigeste Maal. Medens de hjemmeværende Kongreganister under den daglige haarde Kamp for Tilværelsen med Smerte maatte se deres Kongregation svag og uden Liv, blev det netop Soldaterne, der under Besøg og i Breve maatte op-muntre de hjemmeværende. Kendende deres Borgerpligt blev Gymnasiasterne langt fra de daarligste Soldater. Men ikke nok hermed levede mange af dem midt i Krigens Rædsler et næsten helgenagtigt Liv. Krigen endte, og mange af de bedste Kongreganister blev paa Slagmarkerne. Men de tilbagevendende kunde ikke tænke sig at lade deres el-skede Congregatio militaris dø, den skønne Plantning, der havde blomstret og givet Frugt allerede midt i Krigens Gru, gødet som den var med deres eget og deres afdøde Fællers Blod. Og saa omskabtes den da den 20. August 1919 til det nu benævnte »Apostoliske Forbund«.

Men hvad er saa egentlig dette Apostoliske Forbund? Ja, lad mig først sige, hvad det ikke er: Man vilde ikke skabe en ny Kongregation — Kongregationer har man jo alle Vegne, hvor der blot er Mulighed derfor. Man vilde ingen ny Forening skabe, intet Konkurrenceforetagende til bestaaende Sammenslutninger, men et Forbund, der skulde opdrage Førernaturer, som skulde blive Surdejgen i de allerede bestaaende Foreninger, indblæse fornyet Liv, sørge for Apostolatets Pleje. Paulusaanden, den levende Christus-aand, skulde komme over Medlemmerne og gøre dem til

Apostle i alle Erhverv, i alle Kredse. Man kan — lidt paradoksalt — sige, at Bevægelsen er bygget paa Eliteprincippet, men beregnet paa Massen. Den ønsker jo — som Pallotti — at føre Alverden til Frelse, men ogsaa — med Pius X's Ord — »enhver skal begynde med sig selv.« Man kan ogsaa kalde Bevægelsen en Slags Orden uden for Klostrene, en Orden uden Ordenernes Form og Løfter, men besjælet af deres Aand. Men en Orden for alle ude i Verden. De fremherskende Principper er: Frihed, mest mulig. Bundethed, kun den nødvendigeste. Aandspleje, mest mulig. — En Smule Organisation skulde der naturligvis til, men det skulde være mere Aand end Form — og er det da ogsaa. Netop en stivnende Form er jo mange i øvrigt udmærkede Sammenslutningers svageste Punkt. Her skal da ej heller ofres Plads paa Organisationens Form, men nok paa det ulige vigtigere, Bevægelsens Formaal og Midler. Og det udtrykkes kortest med dens egne statutmæssige Ord, der i første Affattelse kom til at lyde saaledes:

I. Ydreorganisationen, en Gren af Schönstatt-Mariakongregation, træder fra 20. August 1919 ud af den hidtidige Ramme og bliver »Apostolisk Forbund«.

II. Forbundets Beskytterinde er Mater ter admirabilis*) og dets særlige Patron St. Paulus, vort Valgsprog: Caritas Christi urget nos (Christi Kærlighed nøder os).

III. Forbundets Formaal er Opdragelse af dannede Læg-
apostle i Kirkens Aand.

VI. Midler til dette Formaals Opnaaelse: Forbundet kræver:

1. Alvorlig Stræben efter størst mulig standsmæssig Fuldkommenhed og gør det derfor ethvert Medlem til Pligt:
 - a) at slutte sig til en præstelig Sjælefører
 - b) at gennemføre Partikulareksamen
 - c) at opstille en aandelig Dagsorden og paa sædvanlig Maade skriftligt kontrollere sig selv
 - d) maanedlig at gøre Sjæleføreren Regnskab for Partikulareksamen og aandelig Dagsorden.
2. Praktisk Virke paa alle Apostolatets Omraader.
3. Som aandeligt Baand, til Befrugtning af vort Arbejde, Bøn for hverandre. Forbundsorgan: M. T. A.*)

Det lyder nu langt mere indviklet, end det er. Alligevel skulde det vel tænkes muligt, at Interessen ogsaa her i Danmark blev vakt for en Bevægelse, der vil føre en energisk Kamp mod troendes Lunkenhed, mod Vrangtro, mod Gudløshed d. v. s. mod det, der ødelægger Verden.

*) Den tre Gange vidunderlige Moder.

Schönstatt og dets lille Naadekapel er blevet Central for Verdensfornyelsesapostolatet. Det er — som Præsterne der paa Stedet udtrykker det — Stedet, hvor der virkes Undere uden Undere. Der virkes dér og derigennem aandelige Mirakler, som sjældent noget andet Sted. Og Bevægelsen breder sig. Fra alle Verdenshjørner kommer Ordens- og Verdenspræster (ja, ogsaa højere Gejstlige), Lærere, Søstre og andre Opdragere og mange, mange andre og bringer aandelige Berigelser med sig tilbage derfra. Nu maa man ikke forbavses, fordi vi her intet har hørt derom. For sligt gøres der jo ikke Reklame. Det virker paa rette Tid og Sted, naar Guds Time er inde. Eller hvad vidste vi i Danmark f. Eks. om Lourdes 10 eller 20 Aar efter Bernadettes Syner? Men hvad ved vi og hele Verden ikke nu? Maa jeg derfor slutte denne Beretning med det brændende Ønske: Gid navnlig nogle Præster, men ogsaa Lærere, Søstre eller hvem som helst vil vælge deres Ferie med nogle Dages Schönstatt-Ophold for Øje — til »Einführungstagungen« eller andet. Den, for hvem Opholdet var den største aandelige Berigelse af alle blandt over 30 Udenlandsrejser, tør garantere, at ingen vil fortryde det! Eventuelle Oplysninger gerne til Tjeneste. I øvrigt er Adressen: »Apostolischer Bund«, Schönstatt bei Vallendar/Rhein.

J. K. M.

Den hollandske Konvertit, Ex-Minister Marchant udtaler sig.

Den frisindede Demokrat, Minister for Opdragelse, Kunst og Videnskab, Marchants Konversion til den katolske Kirke har sat Sindene voldsomt i Bevægelse. Ophidselsen minder om Aprilstormen i 1853, da man helst vilde fordrive det genoprettede Hierarki igen. Saavel de saakaldte frisindede Demokrater som de hollandske kalvinistiske Protestanter løber Storm, skønt Ministeren for længst har demissioneret. *Red.*

Det, der ved Marchants Overgang til den katolske Kirke mest satte Tunge og Penne i Bevægelse, var, at han, der konverterede i December Maaned 1934, først efter paa-trængende Spørgsmaal bekendtgjorde sin Konversion for et Par Uger siden. Forskellige Insinuationer nødte ham da til straks at gribe Pennen og at udgive en Pjece »Til Forsvar«.

I denne Pjece gør Marchant Rede for de Grunde, der fik ham til at lægge Skjul paa det Skridt, han havde foretaget. Kort sagt var det, fordi han var overbevist om, at denne Tavshed var i det regerende Kabinets og som Følge deraf i hele Landets Interesse.

Pjecen er nærmest rettet til Ministerens forhenværende Partifæller. Jeg vil her kun anføre nogle faa Uddrag, som jeg mener vil kunne interessere N. U.'s Læsere. Ministeren skriver bl. a.:

»Men dersom jeg afskyer Bedrag og Hykleri, hvordan har det saa været mig muligt, at jeg, der den 21. Decem-ber 1934 blev optaget i den katholske Kirke, holdt denne Kendsgerning skjult? Hvordan har jeg kunnet leve som Katholik, mens man holdt mig for — jeg kan ikke sige Frisindet-Demokrat, for det blev jeg ved at være — men for Ikke-Katholik? Jeg kunde være blevet alt muligt: jeg kunde have slaaet Følge med Rosenberg og Ludendorff; jeg kunde have holdt Krishnamurti for min Profet; jeg kunde have sluttet mig til Buddhismen eller den ortho-dokse Protestantisme. Alt det vilde ikke have interesseret nogen som helst — kun maatte jeg ikke blive Katholik, omend der er Katholiker i det frisindet-demokratiske Parti.«

Forinden Marchant meddeler ovennævnte Grunde til ikke at omtale sin Konversion, ser han sig nødsaget til at forklare, hvorfor han ikke udsatte selve Konversionen:

»Beslutningen om at gaa over til den katholske Kirke er af en væsentlig anden Art end f. Eks. Beslutningen om at blive Medlem af en hvilken som helst anden Organisa-tion. Det sidste kan udsættes, det første derimod ikke. En Ikke-Katholik kan ikke til fulde sætte sig ind i, af hvilken Magt man i det afgørende Øjeblik bliver grebet. Da er der ingen Mulighed hverken for at vige uden om eller at ud-sætte. I øvrigt vilde, efter at Beslutningen een Gang er taget, en Udsættelse ikke bringe synderlig Forandring i ens Stil-ling; i Grunden vilde man dog være konverteret.«

Et andet Sted hedder det: »Man har udbredt den Tanke, som om jeg i dette Tavshedens Tidsrum havde indtaget en tvetydig, ja endog falsk Position. Der er blevet talt om Folk, der kom i Audiens og mente at have at gøre med en »frisindet« Mand, mens de stod overfor en Katholik. Men forstaar man da ej, at det er en Minister — mig i alt Fald — komplet ligegyldigt, af hvilken Religion den Audienssøgende er? Dersom det ikke fremgik af den fore-lagte Sag, vidste jeg det slet ikke. Enhver Besøgende, der kom for at tale for en bestemt Sag, kunde være vis paa, at den blev taget op til Overvejelse med den største Ob-jektivitet og, naar det kunde ske, ogsaa taget til Hjerte. Mon nogen tror, at man mister sit objektive Omdømme og glemmer sin Embedspligt, saa snart man er blevet Ka-tholik?

Og hvem der tror, at jeg som troende Katholik, uden al Kontrol, skulde tjene katholske Interesser, kender mig kun daarligt og slet ikke en Ministers Stilling. Forstaar

man da ikke, at jeg befandt mig i en særlig vanskelig Stilling? Forstaar man ej, at mine Skrupler under disse Omstændigheder snarere vilde føre mig til at handle imod Katholikerne for frem for alt at være upartisk end til at handle til deres Fordel? Lad mig forsikre Dem om, at jeg ikke i noget Tilfælde har været partisk, hverken i Udnævnelser eller i administrative Afgørelser. Ja, i al den Tid har jeg stadig kunnet følge mine Raadgivere, blandt hvilke der ikke befandt sig en eneste Katholik. Saa snart jeg, om end kun et eneste Øjeblik, vilde være kommet i Konflikt med min Samvittighed, vilde jeg med det samme have nedlagt mit Embede. Er der en eneste Frisindet-Demokrat, der tror, at jeg, da jeg blev Katholik, øjeblikkelig ogsaa blev en anden Personlighed, end jeg var før? — Spørgsmaalet, om jeg i min vanskelige Stilling kunde blive ærlig over for mit Parti, har tynget mig meget. Svaret blev: I Landets Interesse er det nødvendigt, men saa maa det være under den skarpeste Selvkontrol overfor Partiskhed.«

I Slutningen af Pjecen berører Ministeren den religiøse Side af Sagen. Det er et Alvorsord saa aktuelt og saa gripende, at det har Bud til mange, ogsaa uden for vort Lands Grænser:

»Til Slut vil jeg forsøge paa at gøre Rede for den Beslutning, som er den vigtigste, jeg nogen Sinde har foretaget i mit Liv.

En Tilbøjelighed i den Retning har jeg følt lige siden jeg fuldbyrdede mit akademiske Studium. Men den Kendsgerning, at Katholikerne paa mange Maader fører en temmelig skjult Tilværelse i Samfundet (vi har da ellers baade Dagblade og Radio! S. W.), holder til daglig Ikke-Katholiker paa Afstand. Men saa snart jeg paa Embeds Vegne kom i Berøring med katholske Institutioner og Personer og lærte Praksis baade i de katholske Organisationer og i det katholske Liv at kende, følte jeg Trang til at undersøge og læse, hvad der hidtil havde været en lukket Bog for mig. Jeg søgte den fornødne Vejledning og kom efterhaanden til den Overbevisning, at man, naar man staar over for Evangeliet, er stillet foran Valget: De tror paa det som paa Guds Ord, eller De gør det ikke. Man kan ikke baade tro og ikke tro. Den halve Tro, hvori jeg blev opdraget, maatte jeg forkaste som usand og ulogisk. De, der optraadte som Intelligensens Repræsentanter, begik den Fejl, at de vilde maale det usynlige med den eksakte Videnskabs Maalestok. De indbildte sig, at de troede, medens de i Virkeligheden var ophørt med at tro. De forkastede et Antal Undergerninger, som Christus gjorde, fordi de ikke kunde forlige dem med deres Videnskab, og de indsaa ikke, at de til daglig levede midt iblandt et Utal af Undere, som

de i Grunden heller ikke formaaede at forklare. De levede i den Vrangforestilling, at de med deres Videnskab berøvede Troen noget, og de indsaa ikke, at hvert Skridt fremad gjorde Underne stedse mere imponerende.

Hvem der een Gang tager imod Evangelierne som Guds Ord og saa gaar fremad og sætter sig ind i, hvad der efter katholsk Lære er blevet bygget op paa det Grundlag, vil komme til den Erfaring, at alt er saare logisk. Her fandt jeg den Fasthed, som jeg havde ledt efter. Og her fandt jeg den ene almindelige Kirke, som Gud stiftede ved Christus. Mange andre er kommet bagefter og har stiftet andre »ene« kristne Kirker, baade store og smaa. Og hver ny Kirke, der blev stiftet, blev holdt for den ene almindelige. Paa den Maade maatte Folk vel komme paa Afveje.

Hvad saa i denne Tid? I Moskva blev Kristendommen, ja enhver religiøs Opfattelse bekæmpet som den menneskelige Lykkes Fjende; det hed sig, at det tyske Rige vilde kaste sig op som et Bolværk mod den bolschevikiiske Kommunisme. Og hvad skete her? Kristendommen blev erstattet af en ny Slags Hedenskab. Korset fra Golgatha maatte vige for Hagekorset. »Der Führer« blev æret som en Messias. Prædikanter, Præster og Nonner, der med stort Mod og Selvforsagelse prøvede paa at afværge Faren, blev ført i Fængsel og Koncentrationslejr. Ungdommens Uddannelse blev frataget Kirken. Berlin og Moskva er blevet to røde Køer.

Denne Fare staar foran vore Grænser. Medens utallig mange paa Grund af Elendigheden mister Sindets Ligevægt, truer den farlige Sygdoms Bakterie med at undergrave vort Folk. De politiske Fribyttere, der paastaar, at de vil skænke vort Folk en ny Fremtid, er blinde for den største Fare, nemlig den aandelige. De lader til at gøre sig den Illusion, at de i Holland vil gøre det paa en anden Maade. De fatter ikke, at de paa Trods af den planlagte Nuance, uimodstaaelig vil blive suget med af den store Bevægelse.

Det politiske Liv er fængslende; Ledelsen af vor Undervisning, Guldets Funktion, Igangsættelse af Arbejder, alt det har sin Betydning. Men op over alt det rager Omsorgen for vort Folks moralske Vel; højt over alt lyser Christi Kors.

Lad os, nu Syndfloden truer, være enige om at erkende, at vor første Pligt er igen at lære de skibbrudne Sjæle Værdien af det Holdepunkt at kende, der fører fra den korte jordiske Tilværelse ind til Evigheden. Bort med al indbyrdes Strid, bort med Hadet, og i Stedet ligesindet Kærlighed til Gud og hverandre. Kun paa den Maade er vi i Stand til at vejlede vort Folk gennem de truende Farer.

I mange af de Hundreder af Breve, som jeg modtog i Anledning af min Konversion — ogsaa i nogle fra ikke-katholsk Hold — blev jeg lykønsket paa Grund af mit Mod. Er det ikke underligt, at der i Holland tilsyneladende skal Mod til at blive Katholik? Ja, er det ikke en Skam for den hollandske Befolkning?

Man har ikke Lov til at paastaa, at den Haan, der er blevet mig til Del, skulde være Følgen af tilfældige Omstændigheder. Det samme er ogsaa sket andre, naar disse Omstændigheder ikke var til Stede. I Grunden ligger Aarsagen i Hadet mod »Rom«. Dette Had kommer for Størstedelen af Mangel paa Oplysning. Det kommer derfor kraftigst til Orde hos de mest uvidende. Fremfor alt er det Kirkens ydre Tegn, der skræmmer: Præsterne, som man i Tyskland nu om Stunder skælder ud for »sorte Muldvarpe«, de utallige Kors, at knæle for Alter og Statuer, alt det bliver af Kirkens Modstandere holdt for Afgudsdyrkelse, endog af de lærde — imod deres Overbevisning. Og hvem iblandt alle disse uvidende har ved at sætte sig nogenlunde ind i det Indre, der forklarer alt det Ydre, forsøgt at bøde paa sin Uvidenhed. Flertallet vil ikke vide det.

Lysene ved Himlen, som Viviani vilde se slukkede, bliver ved at funkke. De moderne Vises Lys er for største Delen udbrændte. Men mange af dem gløder endnu. De indbilder sig stadig, at de bærer evigt lysende Fakler. Det er en Illusion. Vi staar igen ved Troens opadgaaende Linie: Cogito, ergo credo. Jeg tænker, derfor tror jeg.

Blot alle de, i hvis Indre der endnu brænder en lille Glød, vil lære af Moskva og Berlin, saa at den Glød maa blusse op til et straalende Lys, for at vort Folk ved aandelig Opløsning og Vandren i Mørket ikke skal gaa til Grunde.

Steph. Wevers.

Er den katholske Kirke kun Organisation?

Friedrich Muckermann, der for Tiden næppe kan vise sig inden for det tyske Riges Grænser, har udgivet en smuk Bog (Heiliger Frühling, Münster i. W. 1935, Regensbergsche Buchhandlung 275 S., Shirt. 3,50 RM.), hvori han med Glæde konstaterer den gamle Tids Sammenbrud, den Tid, der kunde karakteriseres med det: »Den Fyr har saa tyk en Hud, at han ogsaa uden Rygrad kan staa«, fordi alt var Organisation uden alt for megen Aand. Nu bryder Vaaren frem, den hellige Vaar, der er en Kampens Tid om de højeste Værdier, hvor Kirken igen fængsler Sindene. Bogen indeholder mange udmærkede Betragtninger og Artikler; til de bedste hører Afsnittet om Kirken, hvoraf vi gengiver nedenstaaende.

Det verdsligsindede Menneske har intet Begreb om, ja end ikke Anelse om Aabenbaringens Hemmeligheder. Derfor bedømmer han ogsaa Kirken udelukkende ud fra det, hans overfladiske Blik ser af den: den mægtige Organisation, som strækker sig over hele Verden. Valget af dens Førere, som er blevet beundret saa ofte. Autoriteten, som naar helt frem til Samvittigheden. Dertil kommer Liturgi-ens Trylleri, som indfanger »Masserne«. Det verdsligsindede Menneske betragter Gudshusene med deres Prædikestole som et mægtigt Propagandamiddel. Slige Betragtninger behøver ikke at være dikteret af Ondskab, alene af den Grund, at de ofte er en Følge af Opdragelsen. I sin Tid, da Kirken ogsaa var en politisk Magt, næredes Fordommene herved. Men ser man ogsaa bort fra dette Punkt, saa bliver der endnu den Kendsgerning tilbage, at denne Kirke i dens synlige Skikkelse er den mægtigste Institution og Organisation, som Verden kender. Naar Regeringsraad Nicolai, hvis Navn nu ofte er fremme, beundrer en saadan Organisation, og naar han i mange Henseender betragter den som et organisatorisk Forbillede for det nye Tysklands kommende Statsstruktur, saa er dette fuldt ud forstaaeligt og naturligt.

Fejlen indløber først paa det Punkt, hvor man ikke ser andet i Kirken end netop denne Organisation. Ulykken indtræffer først, naar man giver denne Organisation en forkert Betydning. Man overfører simpelt hen sine helt igennem verdslige Begreber paa noget, som slet ikke fattes ud fra et verdsligt Perspektiv. Man kalder noget for Magt, som slet ikke kan sidestilles med det verdslige Begreb om Magt. Man taler om Politik, hvor det drejer sig om Religion. Det er en stor Fejltagelse, som Verden i Dag gør sig skyldig i over for Kirken. Det er den Gift, som altid bliver saaet mellem Stat og Kirke. Det er det Punkt, som altid faar os til protesterende at rejse Hovedet. Saa længe det ikke er lykkedes os paa en eller anden Maade at gøre ogsaa de udenforstaaende begribeligt, at Kirken er noget ganske andet end en Institution med verdslig Magt, fuld af herskesyge Lyster, kan der ikke blive Fred.

I Virkeligheden er Kirken en Troshemmelighed. Den er et Aabenbaringens Mysterium. Den er nøjagtig den samme Hemmelighed, som dens guddommelige Stifter var det, thi den er Kristus, der lever videre. Saaledes staar den for Øjnene af den troende, der træder ind i dens vidunderlige dæmpede Lys for at redde sin Sjæl. Hvad har Ofret paa vore Altre, vor Religions Midtpunkt, at gøre med verdslige Magtkrav! Gaar man for Eks. til Skrifte for at opspore politiske Hemmeligheder? Modtager man Herrens Legeme opfyldt af jordiske Tanker? Hører man en Prædiken, fordi

man venter sig Oplysninger om stats-politiske Problemer? Modtager man Daabens Sakramente for at erhverve sig Statsborgerret? Nej, alt dette tjener til Sjælens Frelse, og alt dette er gennemtrængt af det Raab, som med uhyre Kraft lyder fra enhver Folkemission: Red din Sjæl! Behøves der vel mere end nogle faa Antydninger for at vise, at Meningen med Kirken, som ligger vaabenløs og fredeligt midt i Verden, ikke ligger i det magt-politiske, men i det religiøse. Alt, hvad den levende Kirke bringer frem af Organisation inden for dens Foreningsliv, er baaret og gennemsyret af Religionens Hemmelighed. Vore Foreninger, som tjener til at uddybe og opflamme Religionen, er vokset frem af denne Aand. Det samme gælder vore religiøse sociale, vore karitative og vore Stands-Foreninger. Deres Arbejdsfelt er forskelligt, men Sjælen i dem alle hedder altid og overalt: Religionen. Alt, der staar under Kirkens Skjold, lige fra den inderste Kærne til de mest profane Interesseskredse, vil kun eet: Religionen. Naar vi lægger saa stor Vægt paa ogsaa at forme Ungdommen, er det, fordi den kun kan faa en fuldkommen og tilfredsstillende Værdi og Virkeliggørelse ud af Livet, naar Religionen bliver dens lysende Ledestjerne.

Ud fra dette Synspunkt glæder det os, naar der netop som Svar paa Tidens sletteste Fordomme udkommer Bøger, som paa en haandgribelig Maade stiller Kirkens religiøse Hemmelighed i Midten. Vi tænker her paa et Arbejde af Ansgar Vonier: »Den klassiske Katholicisme«. Af Fødsel er han Tysker — men er nu Abbed i et Benediktinerkloster i England. Bogen er blevet oversat fra Engelsk til Tysk af Abbed von Grüssau og er udkommet paa Herder & Co.s Forlag i Freiburg. Denne højaktuelle Bog kan maaske kritiseres paa mange forskellige Maader, men eet maa man uforbeholdent lade den: den giver os et glimrende Begreb om vor Tros Hemmeligheder. Hver en Linie gaar ud paa at bevise Religionens Grundværdier. Den lader ogsaa de ikke-troende ane, hvad Kirken egentlig er. Men til de døbte, som ikke kender deres egen Religions Skatte, taler den Samvittighedens Sprog lige saa mildt som indtrængende. I Virkeligheden har jo netop disse Kristne, som ikke paa nogen Maade i deres politiske eller sociale Liv, ja i hele deres Handel og Vandel, adskiller sig fra dem, der paa alle Omraader danser omkring Guldkalven, frem for nogen givet Anledning til den Fordom, at det for Kirken ikke drejer sig om det himmelske, men om det jordiske.

Man kan se en smuk Forsynets Førelse deri, at det religiøse Liv særlig i den sidste Tid fornyes. Naar det hellige Offer i de sidste Aar paa vore Katholikdage mere

og mere blev Centrum, saa er det et Sindbillede paa, at vi med fornyet Kærlighed vender os imod den eucharistiske Hemmelighed. Hvis alt dette ikke bliver staaende ved den udvortes Handling, men hvis hver enkelt Sjæl udvikler sig til menneskeligt at praktisere Religionen, saa vil Frugterne deraf ikke udeblive. Saa vil der af den nybefrugtede religiøse Jordbund ogsaa vokse et nyt Liv op i det menneskelige Samfund. En Foraarsbrise vil stryge hen over Kirken selv og hele dens Liv i alle dens Udstraalinger inden for Stat og Kultur. Vær tillidsfulde, kære Venner! Frygt ikke! Endnu er han til, som har sagt: Ego vici mundum: Jeg har overvundet Verden!

Nogle Meddelelser om den katholske Kirke og de katholske Kristnes Stilling i Danmark i Slutningen af 1700-Tallet.

Et personalhistorisk Arbejde gav Meddeleren heraf Anledning til bl. a. at gennemgaa flere Aarrækker af Københavns Magistrats gamle Resolutionsprotokoller og de i Rigsarkivet opbevarede Kopibøger over de kongelige lukkede Breve, de saakaldt »Tegnelser« for Aarene 1774 til 17.., og da jeg ved denne Lejlighed stødte paa forskellige Anordninger og Bestemmelser vedr. den katholske Kirkes og de katholske Kristnes Stilling i denne Tidsperiode — altsaa under Kong Chr. VII's Regering — samlede jeg nogle af disse og gengiver dem her i Formodning om, at de maaske kan have Interesse for en og anden af Ugebladets Læsere. — Rækken er altsaa ikke komplet for nævnte Tidsperiode, der gengives her kun et Udvalg af de mest interessante. — For at spare Plads meddeles kun Hovedindholdet, dog gengives Ordlyden enkelte Steder in extenso og i Anførselstegn for at give et Billede af Datidens Tankesæt og Skrivemaade. Om Emnet som saadant kan for øvrigt henvises til en af Sognepræst ved den fransk reformerte Kirke F. L. Mourier i »Theologisk Maanedsskrift« for 1804 skrevet Artikel: »*Den catholske Kirkes Tilstand i de danske Stater, især i København, fra Reformationen indtil vore Dage*«, samt til to i Ugebladets tidligere Aargange trykte Artikler, nemlig (i »Skandinavisk Kirketidende for katholske Christne«, Aargang 1863—64) »*Den katholske Kirke i Danmark fra dens Nedbrydelse til dens uhindrede Gjenopførelse*«, samt (i »Nordisk Kirketidende for katholske Kristne«, Aargang 1884) »*Om Catholicismens Tilstand i Danmark i Aaret 1711.*«

Indledende Bemærkning.

Hvorledes man ved Reformationens Indførelse i Danmark gik frem mod den katholske Kirke, de Kirken tilhørende Klostre og Kirkehuse, mod Kirkens Præster og Menighederne, er ofte omtalt og turde derfor være de fleste bekendt, ligesom man i ovenfor nævnte Skildring af »den katholske Kirke i Danmark fra dens Nedbrydelse til dens uhindrede Gjenopførelse« vil finde Beskrivelse af, hvilke Mænd der ofte blev indsat til at være Folkets Præster, og hvorledes disse røgtede deres Kald, o. s. v. — Til yderligere Belysning heraf skal blot anføres, at man i Slutningen af 1600-Tallet, altsaa omtrent halvtreds Aar efter Reformationen, endnu ikke var ophørt med at gaa meget strengt frem mod de af Landets indfødte, der bekendte sig til den katholske Religion. Saaledes blev i Aaret 1694 (under Chr. V) fire Indbyggere i København, der havde ladet deres Børn døbe af en katholsk Præst, idømt Bøder, som dog senere blev »nedsat« til 16 Rdlr. for den ene, 10 Rdlr. for de to andre og 10 Sletdaler for den fjerde (for Borgerfolk i de Tider ret betydelige Bøder!) Ogsaa over for de katholske Præster gik man meget strengt frem, hvad følgende Eksempel viser. Under 29. April 1699 tilskrives Københavns daværende Politimester, Claus Rash, at man har erfaret, at »de catholske præster eller jesviter skal indsnige sig her oc der iblandt meenighederne oc døbe fattige folkes Børn,« og at der i Særdeleshed skal være en Jesuit, hvem den afrejste polske Gesandt har efterladt, der løber meget om, »forføre en oc anden til hans religion«, endvidere at der skal være adskillie af Byens Indbyggere samt nogle »lacqueyer oc tienere«, der skal gaa til den franske Messe o. s. v., . . . saa ønsker Kongen, at Politimesteren skal skaffe at vide, hvor mange Børn, der i det sidste halvandet Aar er døbt, af hvem de er døbt og hvor . . . for at kunne forfølge Sagen. — Til samme Politimester skrives der under 13. Januar 1700, at en »soldaterdaatter«, som skal være forført til den katholske Religion, og som »dermed stor forargelse fra sig haver givet, saa at hun andre til afskye, Exemplariter burde at have været straffet, dog have Vi denne gang hende saavidt benaadet, at hun paa nogen tiid med arbeid i Børnehuuset skal refsis« (som om dette ikke var Straf!).

Disse og flere Eksempler, som kunde anføres, viser, hvor omhyggeligt, men radikalt man dengang gik til Værks mod Katholikerne, og fælles for alle Angreb i 1600- og 1700-Tallet er, at det navnlig var Jesuitterne, man vilde til Livs. Kong Chr. IV paabød f. Eks., at danske Undersaatter, der et eller andet Sted havde frekventeret en jesuitisk Skole, ikke maatte faa Embede i dansk Kirke eller

Skole, men da Kongen senere maatte erkende, at mange unge baade fra Danmark og Norge alligevel søgte til de jesuitiske Skoler, forordnede han en halv Snes Aar efter, at enhver, der kunne overbevises om at tilhøre »den papistiske Lære«, skulde have sin Arvelod forbrudt og være udelukket fra ethvert offentligt Embede i Danmark og Norge. — I 1624 truede Chr. IV endog alle »papistiske Munke og Jesuitter« med Livet, saafremt de blev truffet inden for Landets Grænser.

Selv om den danske Regerings Uvilje mod Catholicismen og de danske Katholiker var stor og stadig virkede, havde man, al Vold til Trods, dog ikke naaet helt at udrydde Katholikerne i Danmark gennem de mange Aar, ja, selv ikke Struense-Perioden havde mægtet dette.

De følgende Eksempler fra Tidsperioden 1774 til 17... , som er Uddrag fra de kongelige Breve og fra Magistratens Resolutionsprotokoller, viser, at Uviljen mod Catholicismen stadig holdt sig levende, og at navnlig det gamle Næg til — og man kan vel næsten sige Angst for — Jesuitpræsterne ikke havde tabt sig. (En indirekte Anerkendelse af det Arbejde, denne Ordens udmærkede Mænd havde udrettet).

Tegnelse i November 1774.

Kong Chr. VII forordner og lader tilskrive Københavns Magistrat, Hof og Stadsrettens Tilforordnede samt Biskop Ludvig Harboe følgende: »Da den her værende Rommerske Keyserlig Kongelige Chargé d'affaires von Mercier paa sit Hofes Vegne (Østrig) haver forlangt at maatte kiøbe den Plads og Stæd udi nye Frederichstad (som hele Amalienborg-Kvarteret mellem nuværende St. Annæ Plads og Toldbodvejen dengang kaldtes) her i Vores Kongelige Residentz Stad Kiøbenhavn, hvorpaa bemeldte Hofs Gesandtskabs Capell nu staar, for at samme fremdeles kunde tiene til et Rommersk Keyserlig Gesandtskabs Capell og tillige til frie Øvelse for den Rommerske Katholske Religion; Og Vi saadant allernaadigst have accorderet...« Men sammen med Tilladelsen giver Kongen dog ogsaa sine Betingelser, nemlig at de »publique Onera« (almindelige Byrder, d. v. s. Skatter) skal erlægges, at der for disse skal stilles Sikkerhed, at der ikke maa indrettes Begravelser eller Kirkegaard paa Pladsen, og at de ansatte Præster, saa længe de beholde Tilladelse til at forrette Vielser, skal være Landets Love underkastede, og at Vielsespenge og Betalingen til »Vor Frue Skole« skal erlægges efter det Kongen gjorde og af ham antagne Forslag. I samme Skrivelse faar Hof- og Stadsrettens Tilforordnede Ordre til nøje at paase, at Skødet paa Ejendommen bliver »læst og protokolleret«, naar Kauttionen for alle Afgifter er modtaget... o. s. v.

(Sluttet.) *H. Nystrøm.*

„Sølyst“ maa holdes oppe.

Kom paa Søndag med Processionen ud og se paa »Sølyst« og se, om der kan tænkes noget dejligere Sted for Drengene at være end der. Den skønne Bygning, et helt lille Slot, og for Resten slet ikke saa lille endda, den store, flotte Park med de mægtige Træer og det blaa Vand, der glimter frem mellem Grenenes Bladhang, Horsens Fjord og Nørrestrand og Sundet derimellem. Underligt at tænke sig, at Danmarks Vovehals, Søhelten Admiral Peder Skram, i sin Tid er sejlet igennem dette smalle Sund med den danske Flaade og skal have fortsat ad Nørrestrand helt op i Nærheden af Herreborgen Urup. Landet maa dog have hævet sig noget siden da.

Der er Plads i Parken for Drengene til at røre sig paa; ja, der kan de lege, og det gør de ogsaa af Hjertens Lyst. Ogsaa de unge fra den katholske Ungdomsforening i Horsens tager derud indtil 3 Gange om Ugen for at spille Haandbold og sidde omkring Lejrbaal, og saa besøger Brødrene Kaffen til dem.

Det er en Skam, at der er saa faa Drengene i Skolehjemmet, der burde være fuldt Hus. Det var den kedelige Historie i Sensommerens Agurketid sidste Aar, den Historie, som de andre Brødre var saa fuldstændig uskyldige i, men som de endnu maa lide for. Er der noget Sted, hvor Drengene nu kan være sikre paa at blive behandlet godt, saa er det i St. Ansgars Skolehjem.

For at alle kan have fuld Tillid, har Brødrene formaaet en kendt og agtet Mand i Horsens til at være Inspektør i Skolehjemmet, saaledes at han kan komme naar som helst og gaa hvor som helst og se, hvad som helst han vil. Det er Forretningsfører J. Chr. Juliussen fra Sygekassen »Horsens«; han er Byraadsmedlem, tilhører den socialdemokratiske Gruppe og er tillige Formand for Børneværnet. Det er en Mand, der nyder stor Tillid, og da han ikke har nogen Forbindelse med den katholske Kirke, vil alle have Tillid til hans Tilsyns fuldstændige Uhildethed.

Statens øverste Tilsynsførende med Børnehjemmene har ogsaa været paa Inspektion i St. Ansgars Skolehjem, og der er indgivet Ansøgning om Statsanerkendelse.

Forstanderen for Skolehjemmet, Broder Ludgerus, er en ældre og erfaren Mand, der i mange Aar har virket i København, derfra vil mange kende ham og vide, hvor velgørende roligt og venligt hans Væsen er.

Det indre af Skolehjemmet er lige saa storslaet som det ydre; det er jo i Virkeligheden et lille Slot, men blot bygget lige inden for Horsens Bys Skattegrænse, saa at

vanskeligt nogen Rigmand vil bo der. Der er grønne Silketapeter paa Væggeue; dem gav Brødrene nu gerne Afkald paa, naar de kunde faa nogle Drengene i Stedet.

Den største Autoritet paa Børnehjemmenes Omraade har udtalt, at en bedre ydre Ramme for et Børnehjem end St. Ansgars Skolehjem har den, gives overhovedet ikke.

Det er Brødrenes Mening, at der inden for denne Ramme skal leves et rigtigt sundt og friskt Drengeliv. Her er et Sted, hvor Drengene fra Byen kan komme til Kræfter, saa meget mere som de her vil kunne bevæge sig i fri Luft, uden at man behøver at være bange for, at de skal blive Ofre for Færdssulykker. Der er en Skole paa selve »Sølyst«, men Drengene, der skal besøge højere Skoler, vil kunne gaa i de fortrinlige Skoler i Horsens By. Brødrene vil tillige sørge for, at Drengene udover deres Skolegang og deres Leg udvikler sig til praktiske unge Mænd, der er i Stand til at klare sig selv med det almindeligste i Retning af at gøre i Stand i deres Værelser, holde deres Tøj, lave noget Mad, forstaa sig paa Have o. l., optræde dannet og vide, hvorledes de skal klare sig i Livets mere almindeligt forekommende Tilfælde.

De katholske Drengene vil lære deres Religion at kende under de bedste Forhold. Kapellet er smukt og stort, og der er til Stadighed en Præst paa Skolehjemmet.

Jeg var for nylig oppe hos en katholsk Familie, der bor i Nærheden af Bækmarksbro d. v. s. langt Nordvest for Holstebro; der var 6 Børn, hvoraf 4 Drengene i Alderen fra 10 til 3 Aar. Hvordan skal de Drengene nu undgaa at glide bort fra Kirken, hvis de ikke kommer saadan et Sted som St. Ansgars Skolehjem.

Det er at haabe, at alle vil interessere sig for, at det maa lykkes at bringe St. Ansgars Skolehjem frem til at blive det store Skolehjem, som vi i Virkeligheden trænger til.

J. Olrik.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Friluft Christi Legems Processioner rundt omkring. Paa Christi Legems Dag afholdtes som sædvanlig Procession i St. Josefssøstrenes Have paa Strandvej. Mange havde givet Møde; de hvidklædte Pigers store Følge og Søstrenes andægtige Skare forlenede Processionen med sin ejendommelige andagtsfulde Stemning. — Samme Dags Aften afholdtes Christi Legems Procession i Farum Klosterhave med ca. 50 Deltagere. Fra København havde bl. a. Kongregationen »Apostlenes Dronning« indfundet sig med sin Præses, Pastor v. der Kettenburg, i Spidsen. — Un-

der en straalende skyfri Himmel fandt St. Annæ Menigheds Christi Legems Procession Sted Søndag d. 23. ds. En tæt Række Tilskuere indrammede Vejen fra Kirken til St. Elisabeths Have, hvor Søstrene havde ofret baade Arbejde, Blomster og mange Flag for at gøre Processionsvejen og Altrene saa smukke og festlige som muligt. — Maaske vore Læsere kunde sende os nogle korte Linier om andre Friluftsp processioner i Danmark.

Biskoppen indsætter en Sognepræst. Torsdag d. 20. Juni, Christi Legems Dag, indsatte Hs. Exc. Biskoppen, i Overværelse af Pater Rektor Lucas, Sognepræst P. Freitag og en stuvende fuld Kirke, Rosenkranssognets nye Sognepræst, Pastor Niels Hansen, i sit nye Embede. Indsættelsens smukke Ceremonier udførtes: Tabernaklet blev overgivet til den nye Hyrdes Varetægt, han tog Plads i Skriftestolen, Døbefonten overleveredes til ham, altsammen ledsaget af dybsindige Bønner. Efter disse Ceremonier holdt Hs. Exc. en Prædiken, idet han gik ud fra den Tanke, at Præsten var Manden uden Folk og Familie. Skønt Pastor N. H. var ung af Aar, vilde Biskoppen betro Sognet til ham, fordi han i ham saa en Mand med præstelige Egenskaber, især en af de vigtigste: Ydmyghed. Ligeledes skulde der i Sommer komme to nye Kapellaner til Sognet. Højtideligheden sluttedes med den sakramentale Velsignelse, da Kl. var ca. 21,15.

St. Knuds Skoles Aarsberetning. Vor eneste katolske Mellem- og Realskole for Drengene har udsendt sin Beretning om Skoleaaret 1934—35, et smukt Hæfte paa 42 Sider. Det fremgaar af den, at Skolen i det forløbne Aar havde 228 Elever fordelt over 5 Under-, 4 Mellemklasser og 1 Realklasse. De svageste Aargange er de tre første Underklasser. I Fjor bestod 8 Real- og 26 Mellemskoleeksamen. For Tiden tages disse Prøver af henholdsvis 14 og 19 Elever. Lærerpersonalet omfattede 18 Personer, deriblandt 3 Søstre. Det nye Skoleaar begynder d. 15. Aug. Nye Elever bør snarest muligt indmeldes hos Rektor for St. Knuds Stiftelse. Skolens Telefon er: Vester 2628.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Freden i Sydamerika og Paven. Den Fred, som først og fremmest ved Argentinas og Brasiliens Mellemkomst er blevet sluttet i Buenos-Aires mellem Bolivia og Paraguay, er blevet hilst med stor Tilfredshed og Glæde i Vatikanet. Som bekendt lykkedes det Paven for første Gang i Julen 1932 at gennemføre, at der i hvert Fald Juleaften blev holdt Vaabenstilstand i Kamp-

omraadet Gran Chaco. Siden har det pavelige Diplomati utrætteligt udforsket alle Fredsmuligheder og grebet ind til Fordel for Fanger og saarede. Endnu forrige Aar under den eucharistiske Verdenskongres i Buenos-Aires formandede Kardinal Pacelli den latinsk-amerikanske Verden til Fred og rettede en indtrængende Opfordring til at slutte Krigen mellem Bolivia og Paraguay. Straks da Paven modtog Meddelelse om, at Fredsprotokollen var blevet underskrevet i Buenos-Aires, bemyndigede han de i La Paz (Bolivia) og i Asuncion (Paraguay) indsatte Nuntier til at overbringe de paagældende Regeringer hans Velsignelse og de bedste Ønsker for en lykkelig Udvikling af den nye Fred.

Upsala-Jubilæet. I Upsala fejredes 2. Pintsedag under stor Deltagelse ogsaa fra andre nordiske Kirkers Side 500 Aarsdagen for Domkirkens Indvielse. 2. Pintsedag 1435 blev Domkirken, som er bygget af den franske Bygmester Stefan Bonnuell, indviet af Ærkebiskop Olaus Laurenti. Domkirken, der endnu den Dag i Dag staar i sin oprindelige Skikkelse, er en af de skønneste i Norden og er indviet til Helgenerne Laurentius, Erik af Sverige og Olav af Norge. De herlige gotiske Figurer i Hovedportalen minder straks den Besøgende om Kirkens katholske Oprindelse.

Biskop Hammargrens Død. De svenske Katholikers gamle trofaste Ven og Forsvarer, Biskoppen i Sättna, Dr. phil. & theol. lic. J. A. Hammargren, er afgaaet ved Døden i sit 74. Aar. Han var en uforfærdet Kirkens Stridsmand, en overlegen Polemiker, hvis Argumenter var skarpe, overbevisende, ja til Tider dræbende. I sin gamle Menighed i Medelpad har han sat sig uforglemmelige Spor, og »Sundsvall Tidning« mindedes ham paa hans Begravelsesdag ved i et Digt at skildre denne Guds Tjeners Trofasthed, Nidkærlighed og Opofrelse.

Kirken i Haugesund i Norge har ikke blot faaet et nyt Alter, men Maleren Gøsta af Geijerstam har ogsaa udsmykket Kirken med smukke Malerier. Over Korbuen staar Kristus tilbedt og elsket af hele Menigheden, hvis Repræsentanter henvender sig til ham. Norges Helgener er maalede paa Presbyteriets Vægge. Dekorationerne er ikke Fresco.

Pastor Meijerinks Jubilæum. Den 21. Maj kunde Pastor W. Meijerink i Malmø fejre sit 25 Aars Præstejubilæum. Kl. 8 om Morgenen læstes en højtidelig Levitmesse, hvorunder nogle og tredsindstyve Menighedsmedlemmer kommuniserede. Menighedens Fest for Jubilaren fandt Sted Søndag den 26. Maj. Den indledes med en Festgudstjeneste Kl. 11, hvor Pastor Mens talte gribende om Præstembedet. Om Aftenen blev Jubilaren hyldet af henved 300

Menighedsmedlemmer. Ved denne Lejlighed blev der overrakt ham en Pengegave fra Menigheden til Stiftelse af et Fond, hvis Renter skulde komme trængende Menighedsmedlemmer til gode. Fondet bærer Biskoppens Navn.

Stor Fælleskongres i Tjekkoslavakiet. Katholiker af alle Nationer, som bor i Tjekkoslavakiet, samles i Tiden fra den 27. til den 30. Juni i Prag til en Kongres under Løsenet: »Christus, vor Frelse«. Mødet har ingen politisk Baggrund, men skal kun være en Trosmanifestation, en Fornyelse og Bestyrkelse i Troen paa Christus og hans Forløservesk. Biskopperne i den tjekkoslavakiske Republik har udtalt: »Jesus Christus! Det er det Svar, vi giver paa de mange Spørgsmaal, der opstaar i vor Tid. Det er den Dømmning, vi vil rejse mod den fortsatte Til-sidesættelse af den moralske, økonomiske og sociale Orden.« Efter de foreløbige Anmeldelser at regne vil Deltagelsen blive meget stor, særlig fra græsk-katholske Trosfællers Side. Den hellige Fader vil blive repræsenteret gennem sin Legat, Kardinal Verdier af Paris.

Fra det tredje Rige. Havnekapellanen af Hamburg, H. A. Reinhold, den nationale Organisator af Søapostolatet i Tyskland, har igennem Gestapo faaet Ordre til uopholdeligt at forlade Hamburg med Forbud mod fremtidig at betrede noget tysk Havnedistrikt. Ordren er afgivet uden nogen som helst Begrundelse, men maa sikkert føres tilbage til, at Kapellanen aabent har udtalt sig imod Nyhedenskab i Tyskland. — I 1929 blev Reinhold udnævnt til Sømandskapellan i Bremerhafnen, hvor han stiftede »Havets Apostolat« for de katholske Søfolk, som han vilde organisere i alle tyske Havne, et Foretagende, som resulterede i, at han blev udnævnt til national Leder og Havnekapellan paa to Aar i Hamburg.

Overfor de Blade, som har aftrykt Breslauer Ordinariatets Protest, er der blevet truffet de allerhaardeste Forholdsregler. Omtrent 40 af de førende Redaktører er blevet afsat fra deres Embede og skal i den nærmeste Fremtid overfor Domstolene staa til Regnskab for Offentliggørelsen af Opraabet; blandt disse er Redaktørerne for »Germania«, for »Frankfurter Zeitung«, for »Freiburger Tagespost« og for et meget stort Antal katholske Blade.

International katholsk Lægekongres. Fra 30. Maj til 2. Juni blev der paa Verdensudstillingen i Brüssel afholdt en katholsk Lægekongres, arrangeret af den belgiske Lægeforening »St. Lucas«. Formaalet var at faa samtlige katholske Læger i alle Lande til at slutte sig sammen og til at arbejde sammen. Emnet for Kongressen var: »De katholske Lægers og Lægeforeningers Opgave inden for

Folkenes kristelige Fornyelse«. Der blev holdt Taler paa forskellige Sprog af Repræsentanter fra forskellige Lande, bl. a. af P. Gemelli, Dr. med., Rektor ved Milanos Universitet, Dr. Okinczyc, Professor ved Universitetet i Paris, Dr. Veeger, og Vice-Præsidenten for den hollandske Lægeforening. For Missions-Lægevæsenet blev der holdt et særligt Møde, hvis Hovedtalere var Dr. Pasteat fra Paris, Generalpræsident for den h. Lucas' franske Lægeforening, og Dr. Hermann fra Rotterdam.

Danske Kvinders Katholske Forbund indbyder **unge Piger** til 8 Dage paa **Højskole paa Trørødhus** fra Mandag d. 12. August til Mandag d. 19. August. Tirsdag, Onsdag, Torsdag: **Lukket Retraite**, som ledes af Pater G. Scherz. Fredag, Lørdag, Søndag: Højskoleforedrag over fritvalgte Emner, Spadsereture og Udflugter. Om Aftenen: Diskussion, hyggeligt Samvær, Musik og Sang. Pris paa Sovesal: 1 Kr. 50 Øre pr. Dag. Paa Eneværelse: 3 Kr. 50 Øre pr. Dag.

Tilmeldelser til Sekretariatet, Trørødhus pr. Vedbæk.

Styrelsen.

Valfarten til Haraldsted.

Søndag den 30. Juni holdes Valfarten til Haraldsted, til Hellig Knud Lavard, Sjællands Værnehelgen. Messerne læses i Ringsted Kl. 8 og Kl. 9^{3/4}. Under Messerne og i Mellemtiden kan Pilgrimmene modtage den hellige Kommunion. Processionen gaar fra Ringsted Kl. 10^{1/2}. I Haraldsted læses den h. Messe Kl. 12^{1/2}. Derefter Hvile i Vrangskoven. Kl. 16 vender Processionen tilbage til Ringsted, hvor der sluttes med sakramental Velsignelse Kl. 18.

Søndag den 30. Juni Kl. 10 Festgudstjeneste i **Horsens**, Kl. 11^{1/4} **Procession** med det allerhelligste Sakramente ud til **Sølyst**. Om Eftermiddagen Kl. 3^{1/2} **Møde** i Sølyst Park med **Taler udelukkende af Lægmænd** over Emnet: Hvad har den katolske Kirke betydet for mig? Derefter **Sammenkomst særlig for de unge**.

Højærværdige Hr. Pastor Koch holder Festtalen i Kirken, højærv. Hr. Pastor v. Benzon synger Højmissen, højærv. Hr. Pastor v. Rijkevorsel bærer Sakramentet og højærv. Hr. Pastor Osterhammel holder Festtalen paa Sølyst. Blandt Talerne ved Eftermiddagsmødet kan nævnes Hr. Ingeniørkaptajn Wissum, Hr. Dommerfuldmægtig Højriis, Hr. Redaktør Sønderup, Frk. Lehmann-Jensen, Hr. Havebruger Fink-Jensen.

Der bliver **gratis omdelt Sanghefter** baade til Processionen og til Eftermiddagsmødet.

Alle Gæster fra andre katolske Sogne **indbydes hjerteligt til at spise gratis til Middag** enten i Hjemmet eller paa Sølyst. Blot bedes de melde sig med Stilling og Navn inden Torsd. d. 27. ds.

Lad os bringe Vorherre en værdig og skøn Hyldest.

Lad os se, om Vingaarden blomstrer, og om Blomsterne sætter Frugt«. (Højsangen 7,12).

J. Otrik.

St. Maria Hospital i Roskilde søger 2 katolske Sygeplejelever, som kan ansættes straks paa Hospitalet!

»**Paa romersk Klippegrund**«: Restoplaget udsælges for 50 Øre Ekspl. Boghandler Salfelt, Aaboulevard 11. V.

Kirkelig Kalender.

Juni.-Juli.	Juli.
30. S. Søndag i Jesu Hjertes Oktav. — Petrus og Paulus.	7. S. 4. Søndag e. Pintse.
1. M. JESU DYREBARE BLOD	8. M. Elisabeth, Dronning af Portugal.
2. Ti. Marias Besøgelse.	9. Ti. Ferieldag.
3. O. Leo II	10. O. Syv Brødre samt Rufina og Secunda.
4. T. Jesu eucharistiske Hjerter.	11. T. Pius I.
5. F. Oktav af Jesu Hjertes Fest.	12. F. Johannes Gualbertus.
6. L. Oktav af Petrus og Paulus.	13. L. Anacletus.

Juni.

Ugens Messebønner.

30. S. **Petrus og Paulus** (971—792); 2. *Sæt Bønner*: Søndag i Jesu Hjertes Oktav (662—497), 3. *Sæt Bønner*: Jesu Hjertes Oktav (Særtryk); Slutningsevng.: Søndagens (664—498).
1. M. Jesu dyrebare Blod (978—798); 2. Johannes Døbers Oktav (957—783).
2. Ti. Marias Besøgelse (980—799); 2. Jesu Hjertes Oktav, 3. Processus og Martinian (982—801).
3. O. Leo II (983—790); 2. Jesu Hjertes Oktav, 3. Petri og Pauli Oktav (972—792); Slutningsevng.: Petri og Pauli Oktavs ([54]—[55]).
4. T. Jesu eucharistiske Hjerter ([179]); 2. Petri og Pauli Oktav (972).
5. F. Oktav af Jesu Hjertes Fest (Særtryk); 2. Antonius M. Zaccaria (984—806), 3. Petri og Pauli Oktav (972—792).
6. L. Oktav af Petri og Pauli Fest (988—809).

Af Sidetallene i Parenthesen gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Corrigendum in Directorio. Pag. 64 inveniuntur aliquae Variationes in Lect. II Nocturni pro Festo Pret. Sanguinis D. N. J. C. (1. Julii). **Variatio in Lect. IV** (*sperabatur in operabatur*) **supprimatur** cf. Acta Apost. Sedis 31. Dec. 1934). — In additione Lect. VI »Recurrente autem...« lin. 4. pro eo quod est:... *Jubilaeo Summo Pontifex...* legendum est: *Jubilaeo Summus Pontifex* (ibid).

In **Breviario** die 1. Julii ponatur:

»In II Vesperis. Omnia ut in I Vesp., sed loco ultimi Psalmi dicitur Ps. 147 *Lauda, Jerusalem. ¶ Te ergo quæsumus, tuis famulis subveni: ¶ Quos pretioso Sanguine redemisti. Ad Magn. Ant. Habebitis autem... sempiterno.* Et sit Comm. tantum sequentis, ut infra. Completorium de Dominica, et conclusio Hymni ut in Comm. Festorum B. M. V.« (Acta Apost. Sedis 1. Martii 1935). *Red. Dir.*

St. Nicolai Kapel. Søndag d. 30. Juni Messe i Haven Kl. 9¹/₂. Derefter Procession ad Villavejene med det Allerhelligste. Til Slut Prædiken i Haven og sakramental Velsignelse.

Sakramentskirken. Søndag den 30. Juni, *St. Peter og Pauls Fest*, agter Benediktinerpater Wolfgang fra Beuron at synge Højmesse Kl. 10 her i Kirken.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 27. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Aungariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolu) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 27.

Søndag den 7. Juli

1935

INDHOLD: Fra nu af skal I fange Mennesker. — Katholsk Missionsvæsen. — En Pariaernes Apostel. — Den hellige Kristofer. — Fra Kirkens Fortid. — Den kroatiske Ærkebiskops Intervention. — Nogle Meddelelser om den katholske Kirke og de katholske Kristnes Stilling i Danmark i Slutningen af 1700-Tallet. — Visne Blomster og levende Gerninger. — Ensomhed. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Fra nu af skal I fange Mennesker.

For at føre dem til sand Frihed; til »Guds Børns Frihed«, til fuld Overensstemmelse med Gud, den Allerieste.

Gud er ubetinget. Han betinger alt. Alt er afhængigt af ham i Væren og Virken, hvert Øjeblik. Han derimod er fuldkommen uafhængig. Heller ingen Trang til noget Gode, som er uden for ham, nøder ham til at gøre noget. Saavidt Friheden er en Fuldkommenhed, ejer Gud den i højeste Grad. Han er almægtig Frihed, fuldkommen fri Almagt. »Men«, sagde man til en opvakt Dreng, »Gud kan ikke synde. Altsaa er han ikke almægtig«. Svaret lød: »Synd er ikke Magt. At synde er et Bevis paa Afmagt«. Friheden udelukker ikke Nødvendigheden, saavidt Nødvendigheden er en Fuldkommenhed. Naar Gud virker, er hans Virken nødvendigvis Gud værdig, nødvendigvis i Overensstemmelse med hans Visdom og Godhed. Den tyske Frihedsdigter Arndt synger:

*Der gives kun een fri, og det er Gud,
Den ædle Hedning Aischylos det skrev:
Det Ord kan staa for alle Narres Skud,
Hver tjene maa, som skabt af Støvet blev.
Jeg tjener, lød den Böhmerkonges Ord:
Ej Mand, ej Konge har tjent nok paa Jord.*

Ved Siden af Guds ubetingede Frihed er Skabningens Frihed da stadig mulig? Nøjagtig saaledes som Skabningens betingede Væren er mulig ved Siden af Guds ubetingede Væren. Naturligvis maa det være en betinget Frihed. De ufornuftige Skabninger har ingen Del deri. De maa lyde Gud uden at vide af denne Lyden. Mennesket skal lyde Gud formedelst Indsigt og Overvejelse. Men han har ogsaa den Mulighed med Lucifer at sige: »Jeg tjener ikke!« og saaledes blive Lidenskabens og Syndens Slave. Guds sidste Hensigt, Guds Forherligelse, maa han ganske vist ogsaa saaledes tjene. Paludan Müller behandler Problemet om Skabningens afhængige Frihed.

*I vor Natur der bor en dobbelt Trang:
Vi vil os føle frie, vil ej bestemmes;
Men dog vil af et Forsyn ej vi glemmes,
Vi Styrelsen vil spore paa vor Gang.*

*Hvordan saa modsat Attraa vel forlige?
Kun Gud det mægted, som har skabt vor Aand.
Han skænked Sjælen Frihed — det vil sige,
Han holder den i et elastisk Baand.*

*Ved hver Bevægelse det giver efter,
Del rækker til endnu paa fjærnest Vej,
Og styrted Sjælen end med fulde Kræfter
Sig ned i Dybet — Baandet brister ej.*

Den som af Overbevisning, med offervillig Kærlighed siger Ja til Guds Styrelser og uforbeholdent bøjer sig for hans Bestemmelser, han forener sin Vilje med Guds Vilje og har saaledes ogsaa Del i den guddommelige Viljes Frihed. Til denne Frihed vil Christus opløfte Menneskene i det Net, som Petrus i hans Navn kaster ud, i Kirken. Maskerne i dette Net er den Lære, som overstiger menneskelig Forstand, Forskrifter, der synes den menneskelige

Svagthed uudholdelig, Indretninger, som opviser et fremmedartet, hemmelighedsfuldt Præg. Blev det kun udkastet i menneskeligt Navn, maatte Fiskene flygte til alle Sider som for det gaadefuldeste og skrækkeligste Søuhyre. Men hvad sker? Fiskene kommer i Skarevis, i en ugunstig Tid, og fylder Nettet. Fiskerne gribes af Undren. De føler, at i dette Under er Guds Kraft virksom. Det Under har gentaget sig i Aarhundreder og fortsættes ud i Fremtiden.

Desværre kan Sjælene lukke sig til for Guds Naade, forhærde sig i det onde. Fiskene kan svømme deres Vej forbi det reddende Net. Det fører den menneskelige Frihed med sig. De kan vælge det ondes Slaveri, som glimrer i Skæret af en falsk Frihed, Tøjlesløsheden, eller Guds Børns Frihed, idet de tager Christi Aag paa sig. — *ch* —

Katholsk Missionsvæsen.

Gennem Congregatio de Propaganda Fide har Unione missionaria del clero in Italia, Roma, udsendt en Fører igennem de katholske Missioner, d. v. s. en omfattende Encyklopædi for det katholske Missionsvæsen. Denne Fører er udarbejdet med den Nøjagtighed, som kun Missionsarkivet i Rom, bistaaet af dets Tusinder af Korrespondenter, er i Stand til at gøre det. Bogen er paa over 1000 Sider (Pris 50 Lire) og gennemgaar det 20. Aarhundredes Missionshistorie; den omfatter tre Fjerdedele af den nulevende Menneskehed.

Med særlig Interesse læser man Statistiken over Missionernes nuværende Størrelser. Den protestantiske Statistik angiver for 1925 6 Millioner døbte og henved 30 000 Missionærer med rundt regnet 150 000 indfødte Hjælpere. Her overfor staar Propaganda Fides sidste Statistik med 36 000 katholske Missionærer, 160 000 indfødte Hjælpere og 400 000 Omvendelser aarligt. Hertil kommer saa 100 000 Nyomvendelser i Ikke-Missionslandene, altsaa en aarlig gennemsnitlig Forøgelse paa 500 000 Sjæle, hvortil yderligere maa føjes den naturlige Forøgelse ved Fødsler, som er opført til $3\frac{1}{2}$ Million. Uganda opviser den største Procent Omvendelser (1933: 26 000 døbte).

De katholske Missionærer arbejder i alle Distrikter i Afrika, der ikke beboes af Muhammedanere; derimod er der Lande, som ikke er tilgængelige for Missionærene, f. Eks. ikke alene Afghanistan og Tibet, som principielt

er lukket for dem, men praktisk talt ogsaa Arabien, Buthan, Nepal, Dele af Malajstaterne, Østmongoliet og Sovjetunionen. Af de europæiske Lande udsender Frankrig de fleste Missionærer, næsten 9000, fordelt med 3373 Præster, 4370 Søstre og 1052 Lægbrødre. Derefter kommer Tyskland med 5136 Missionærer. Saa følger Italien med 4013 (1251 Præster, 2260 Søstre og 502 Lægbrødre).

Bemærkelsesværdig er den Kendsgerning, at Holland, som kun tæller godt og vel 3 Millioner Katholiker, udsender 3211 Missionærer, d. v. s. flere end det helt katholske Belgien og flere end det katholske store Spanien med kun 1626 Missionærer. Den største finansielle Støtte ydes af U. S. A.; derefter følger Frankrig, Italien og saa Tyskland.

En Pariaernes Apostel.

Pater Paul Morère, S. J., som døde den 21. April i Aar kun 54 Aar gammel, fortjener i Sandhed Navnet »Pariaernes Apostel«. Nøjagtig Halvdelen af sit Liv tilbragte han i Missionerne.

Han udgik fra Dioceset Tarbes og Lourdes og rejste som purung Mand til Missionen i Maduré, hvor han hurtigt røbede Maalet for sin Virksomhed. Hans Skikkelse var velkendt i Landsbyerne i Watrap-Dalen; Pariaerne saa i den en Beskytter, og de ulykkeliges Undertrykkere en Kritiker, hvis Dom man frygtede. Denne nidkære Mand har oprettet talrige Skoler, en Snes Kirker, organiseret utrolig mange Religionsundervisninger; utrætteligt arbejdede han med at forberede sine Konvertitter til Daaben, han paalagde sig selv ethvert Offer og sikrede dem en god kristen Undervisning: ofte hændte det, at han efter en meget slidsom Dag tilbragte Natten med at gennemgaa Katekismen med Katekumenerne. Paa et Bjergs ufrugtbare Skrænter rejste han i 1928 et Kapel til Ære for Vor Frue af Lourdes og organiserede en Valfart til Kapellet. Den første Valfart talte 900 Pilegrimme, som alle modtog Sakramenterne; Aaret efter var deres Antal fordoblet. P. Morères Hemmelighed var at omgive sig med trosivrige Katholiker, som han uddannede til Apostolatet, og som hjalp ham i hans Arbejde. Midt i hans Arbejde blev han slaaet ned af Sygdom; han regnede aldrig med sine egne Lidelser og tog intet som helst Hensyn til sit Helbred, og pludselig blev han taget bort fra sine Trosbørn, som elskede ham. Hele sit Liv igennem var han ualmindelig virksom, og ikke mindre end 5000 Pariaer har han ført til Moderkirken.

Den hellige Kristofer.

Ernest Hello er baade i Frankrig og udenfor saa godt kendt som en af det 19. Aarh.s største katholske Skribenter, der aandfuldt kæmpede mod Rationalisme og Materialisme, saa han ikke behøver nogen Anbefaling. Han har ogsaa skrevet korte Helgenbiografier, som Forlaget Jakob Hegner nu har udgivet (Leipzig, 329 S. RM. 6,5). Med Forkærlighed behandler han Helgener som Ezekiël, Goar, Elias o. a., hvis Liv er lidet kendt og derfor giver saa meget mere Spillerum for den andægtige, dybsindige Betragtning, som Hello er Mester i. Se nedenstaaende Eksempel.

Den hellige Kristofer har virkelig levet; dette er hævet over enhver Tvivl, for hans Navn findes i Fortegnelsen over Martyrerne, Kirker bærer hans Navn, og han er Genstand for Dyrkelse. Men hvad ved man om hans Liv? Det er vanskeligt at skille Historie fra Legende i Beretningerne om ham. Visse Tildragelser er historiske, særlig hans Martyrium. Hans Død er mere kendt end hans Liv. Han blev forfulgt under Kejser Decius. Man sendte to Skøger til ham i Fængslet, men i Stedet for at de sejrede over ham, sejrede han over dem, d. v. s., de omvendte sig til den sande Tro og led selv Martyrdøden. De hed Nicella og Aquilina. Den døende Kristofers berømte Bøn var kendt gennem hele Middelalderen. Han bad først for alle, som en Dag ved hans Forbøn vilde anraabe den guddommelige Barmhertighed, og han bad om, at man ikke forgæves maatte paakalde denne Barmhertighed.

Den hellige Kristofer bliver paa Billeder fremstillet som en Kæmpe, bærende Jesusbarnet paa sine Skuldre over en Flod.

Jeg vil ikke opholde mig med at drøfte denne Tildragelses historiske Troværdighed eller paatage mig den fuldstændig uløselige Opgave at udskille Historie fra Legende. Jeg vil følge Tanken i »Legenda aurea« om den hellige Kristofers Liv. Denne sjældne og meget fængslende Bog nyder ikke historisk Anseelse, men Overleveringerne, som den indeholder, er højst interessante og giver os værdifulde Vink om Tusinder af Menneskers og Tings Væsen og skjulte Kærne.

For det meste ser vi Helgenerne snarere med et Udtryk af Taalmodighed og Mildhed end med et Udtryk af Kraft. De besidder alligevel paa Trods af dem selv hin uhyre Kraft, som Taalmodigheden skaber. Men den ydre Kraft, den Kraft, som hersker, omstyrter og tilintetgør, viser sig kun yderst sjældent hos dem. I deres Liv er den for det meste Resultatet af et Tilfælde og ikke af en Øvelse.

Hos den hellige Kristofer derimod synes Kraften at være Grundbasis for hele Skikkelsen.

Hans Hellighed er, som det synes, baseret paa Kraften og hans Omvendelse paa Længslen efter Kraften.

Legenden fortæller, at han var en Kananiter, d. v. s. Søn af en forbandet Stamme. Den tilføjer, at han selv bar et forbandet Navn. Han hed Reprobus: den Forbandede. For at fatte Aanden i Overleveringen maa man altsaa antage, at Kristofer følte Forbandelsens Aag tynde paa sine Skuldre. Han fik den Tanke, fortsætter Overleveringen, at søge den mægtigste Herre i Verden og melde sig i hans Tjeneste.

Hvem ved, om ikke han søgte Hjælp, eller om ikke han vilde bede denne ukendte højeste Magt om Befrielse for Forbandelsens Aag. Jeg vil ikke paastaa, at min Formodning historisk set holder Stik, men set ud fra et aandeligt Standpunkt er det smukt. Kristofer hører om Navnet paa en Konge, som kaldes den mægtigste i Verden. Han begiver sig til ham. Det synes, som om Kongen lægger stor Vægt paa at beholde ham hos sig. Saa kommer der en Dag en Gøgler og viser sine Kunster. Han synger Sange, og i en af disse Sange er der Tale om Djævlen.

Da Ordet Djævel bliver nævnt, gør Kongen Korsets Tegn. Kristofer er efter al Sandsynlighed blevet foruroliget ved at se dette, og ikke helt sikker paa Herskerens Almagt spørger han ham, hvad det Tegn betyder. Kongen føler, hvad der maa komme, og vægrer sig ved at give en Forklaring. Kristofer holder fast ved sit Ønske om at faa det at vide, og Kongen holder fast ved sin Vægring. Under Følelsen af, at Kongen er bange for noget og derfor ikke kan være alle Tings Herre, erklærer Kristofer, at han vil forlade ham, hvis han ikke taler. Da siger Kongen: »Naar jeg hører Djævlens Navn, gør jeg Korsets Tegn for at fratage ham hans Magt til at skade mig.« Kristofer svarer: »Hvorledes! Du er bange for Djævlen? Saa er han mægtigere, end du er. Jeg Taabe, som troede, at jeg tjente den mægtigste Herre. Jeg forlader dig.«

Og Kristofer gaar bort. Han vandrer hele Verden igennem paa Kryds og Tværs og søger Djævlen for at overgive sig til ham, thi Djævlen er aabenbart den stærkeste.

Da han engang kom igennem en Ørken, saa han en Skikkelse med et rædselsvækkende Udseende komme imod sig. »Hvor skal du hen?« spurgte Skikkelsen. »Hvem søger du?«

»Jeg søger den Herre Djævlen«, svarede Kristofer, »thi jeg har hørt sige, at han er i Besiddelse af al Magt.«

»Det er mig, du søger,« svarede Skikkelsen.

Saa traadte da Kristofer eller snarere Reprobus i Djæv-

lens Tjeneste, han adlød ham i alt og fulgte ham overalt. Men en Dag, da de vandrer sammen, ser de tilfældigvis et Kors for sig. Djæveln gaar en Omvej.

»Hvad betyder det,« spørger Kristofer, »hvorfor undgaar du Korset?«

Djæveln, som kender sin Mand, vil ikke svare.

»Det lader næsten til, du er bange,« siger Kristofer.

Tvunget af Omstændighederne tøver Djæveln stadig med sit Svar. Først da Kristofer truer med for altid at forlade ham, hvis han ikke øjeblikkelig giver en Forklaring, ind-

Den h. Kristofer.

rømmer den anden, at han er bange for Korset, siden Jesus Christus døde paa Korset.

»Aa, du er bange,« svarer Kristofer, »du er ikke den mægtigste. Lev vell! Jeg vil vandre, indtil jeg finder Jesus Christus. — Jesus Christus! Hvor er Jesus Christus?«

»Opsøg Eneboeren der yderst i Ørkenen,« siger en Forbipasserende til ham, »han vil vise dig Jesus Christus.«

»Hvad skal jeg gøre for at faa Jesus Christus at se,« spørger Kristofer Eneboeren.

»Du maa faste,« svarer Eneboeren.

»Faste,« siger Kristofer, »det kan jeg ikke. Giv mig et andet Raad. Jeg kan ikke faste.«

Eneboeren nævner andre fromme Øvelser.

»Umuligt,« siger Kristofer, »jeg er ude af Stand til at gøre nogen af alle disse Ting.«

»Hør engang,« tager Eneboeren atter fat, »ser du dent farlige Flod dernede? Folk, som forsøger at vade igennem den, mister ofte Livet derved.«

»Den ser jeg,« svarer Kristofer.

Og Eneboeren siger: »Sæt dig ned ved Flodens Bred. Din uhyre Vækst og dine vældige Kræfter vil sætte dig i Stand til at bære de rejsende fra den ene Bred til den anden. Vær Allemands Tjener, saa vil du se Kongen, Jesus Christus.«

»Ja,« siger Kristofer, »det kan jeg gøre, og det vil jeg gøre.« Han satte sig ned ved Flodbredden, byggede sig med sine Hænder en Hytte og tog en lang Stang som Stav. Og idet han ved Hjælp af denne lange Stav holdt sig oprejst i Vandet, bar han de rejsende fra den ene Bred til den anden.

Saaledes henlevede han sit Liv. Han var Allemands Tjener. En Dag, da han hviler sig i sin Hytte, falder han i Søvn. Pludselig bliver han vækket af en Barnestemme, som raaber til ham: »Kristofer, kom og bær mig.« Han gaar hurtigt ud, men ser ingen. Næppe er han kommet tilbage i sin Hytte, før han igen hører den samme Stemme raabe: »Kristofer, kom og bær mig.« Meget forbavset rejser Kristofer sig op, gaar ud igen, ser sig omkring, men ser ingen. Atter vender han tilbage til sin Hytte, og atter raaber Stemmen: »Kristofer, kom og bær mig.« For tredje Gang kalder den samme Stemme. Kristofer er Allemands Tjener. Han gaar for tredje Gang ud og søger. Og denne Gang finder han et Barn, som gerne vil over paa den anden Flodbred.

Kristofer tager Barnet paa sine Skuldre, griber sin Stav og gaar ud i Vandet for at vade over Floden, Men pludselig bliver Barnet tungere, Flodspejlet hæver sig, og Barnets Vægt bliver stadig større. Kristofer gaar fremad, men for hvert Skridt, han gaar, bliver Barnet tungere og tungere. Kristofer gaar stadig videre, og Barnet bliver stadig tungere. Kæmpen er som knust; Vejret kan han ikke faa, og han er næsten sunket helt ned i Vandet, for Floden stiger stadig. Det er, som havde man kastet hele Jorden ud i Floden, som svulmer og svulmer ved denne Masse, den har optaget i sig. Kristofer er lige ved at bukke under. Endelig, med en sidste Kraftanstrengelse, naar han den anden Flodbred.

Han sætter Barnet ned og siger til det: »Jeg troede, jeg skulde dø. Det var, som havde jeg hele Jorden paa mine Skuldre. Jeg havde ikke kunnet holde det ud længere.«

»Kristofer,« svarer Barnet, »du har baaret mere end

hele Jorden, du har baaret Verdens Skaber: Jeg er Kongen, Jesus Christus. Plant din Stav, som du bærer, paa denne Flodbred. I Morgen vil du se, hvad jeg har gjort ved den.« Kristofer adlød, og den næste Dag var hans Stav blevet til et prægtigt Palmetræ, bedækket med Blade og bugnende af Frugt.

Denne Legende indeholder mange Ting af en særlig Art. Den synes ikke saa meget at tage Sigte paa Kristofers Dyder som paa en hemmelighedsfuld Maade at ville fremstille en sjælden Undtagelse for os. Den hellige Kristofer erklærer, at han ikke egner sig til at tilfredsstille de Krav, man først stiller til ham. Han har Bevidstheden om en overordentlig Natur, som i sig indeslutter en overordentlig Vilje og et overordentligt Kald. Han er kaldet til en Godhed, og han føler det godt selv, til en Godhed, som passer til hans Natur. Han vil bære Menneskene fra den ene Bred til den anden, og blandt de rejsende vil ogsaa Jesus Kristus være. Hvor mange forskellige Tanker skjuler der sig ikke bag de Ord: at bære Menneskene fra den ene Bred til den anden? Og især, hvad betyder det: at bære Jesus Kristus? Maaske erkender man det ikke, men man aner det, særlig naar man betænker, at Kristofer Kolumbus bar Navnet Kristofer. Han bragte Christus fra den ene Bred til den anden og var Tusinder af Gange i Fare for at bryde sammen under Byrden.

Kristofer er et usædvanligt Navn. At være Christusbærer betyder noget enestaaende, og maaske indeholder Hemmeligheden ved dette Navn samtidig Historiens Hemmelighed om de Ting, som er mest skjulte. Naar andre rejsende kaldte paa ham, saa Kristofer dem, som kaldte ham. Men da det tunge Barn kaldte ham, søgte han flere Gange, og han saa ikke, hvorfra Stemmen kom.

Fra Kirkens Fortid.

Nakskov Kirke

blev, som rimeligt er, indviet til St. Nikolaj, de søfarendes og Fiskernes Helgen, medens Byen endnu var et Fiskerleje. Den nuværende Bygning, der præges af sentmiddelalderlig gothisk Stil, er blevet ombygget saa mange Gange, at Alderen ikke kan konstateres, men Haugner mener, at den østre Ende stammer fra Aarene umiddelbart efter 1420, da den største Del af Nakskov gik op i Luer.

I den katholske Tid var der i Kirken, foruden Hovedalteret til St. Nikolaj, 10 mindre Altre, som havde Plads i Sideskibene. Disse mange Altre skyldtes Gilderne. Det var

dengang almindeligt i større Byer, at Borgerne sluttede sig sammen i Selskaber, de saakaldte Gildeslaug, der gerne havde Navn efter en Helgen. De var stiftet dels til Sammenhold og Selskabelighed, dels til gensidig Hjælp, idet de andre Gildesbrødre skulde hjælpe den, der kom i Nød, »at han ikke skulde komme til at tigge for sit Brød«. Desuden fandtes der en Bestemmelse om, at Brødrene skulde have en hæderlig Begravelse, hvorfor der ved alle Begravelser skulde betales »Ligskud« til Dækning af Omkostningerne. Hvert Gilde havde gerne sit Alter i Kirken, hvor der blev læst Messe for den døde Broder, og hvortil Gildesbrødrene gav Sjælegaver, saaledes at der til Stadighed kunde brænde Voksls. Var den afdøde velstaaende, havde han som Regel betænkt Alteret i sit Testamente, for at der bestandig kunde blive holdt Messe for ham.

Følgende Altre fandtes i Nakskov Kirke i Middelalderen, hvert svarende til et Gildeslaug:

St. Erasmi Alter, Hellig Kors Alter, St. Hans Alter, St. Giertruds Alter, Vor Frue Alter, Lille vor Frue Alter, Hellig Trefoldigheds Alter, St. Olafs Alter, St. Annæ Alter og St. Jørgens Alter. Disse var alle smykket med en Altertavle, der fremstillede den paagældende Helgen, som oftest i Forbindelse med en Legende eller hellig Begivenhed. Desværre eksisterer ingen af disse Malerier mere. Efter Reformationen blev alt revet ned og formodentlig stjaalet eller ødelagt; de sidste Rester af Kirkens gamle Minder, som endnu maatte formodes at have været til Stede, blev ved Restaurationen 1855—56 med haard Haand bortkastet eller solgt.

De mange Smaaaltre med Malerierne, der med deres Farveskær gav Liv i Interiøret og forøgede Skønhedsindtrykket og Glansen fra de mange stedsebrændende Kærter, der forlenede de høje Hvælvinger og de solide Piller med Hygge og Inderlighed, forsvandt — og Gildeslaugene blev til Haandværkerlaug.

Nakskov Kirke var rig paa Jordegods. Dette overgik hovedsagelig til Kronen — samt alt Blyet paa Tagene.

Nakskov Kloster.

I Lighed med andre betydeligere Byer havde Nakskov i Middelalderen et Helligaandshus (Helliggeisthus), der gav Husly til syge og fattige, der var for svage til at tigge, og samtidig fungerede det som Herberg for Tilrejsende. Saadanne Helligaandshuse havde et gejstligt Præg, og det var Munke, som forestod Forplejningen, baade den sjælelige og den legemlige. Byerne gav sædvanligvis Grund og Hus, medens Midlerne til Driften indkom dels gennem testamentariske Gaver, dels ved frivillige Bidrag, idet hvert Hellig-

aandshus havde sine »Indsamlere«, der sendtes vidt omkring for at indsamle Gaver ved Folks Døre.

Helligaandshusene var godt indrettede, og ikke sjældent »indgav« gamle Folk sig der med deres Gods; saaledes indgav Raadmand Henrik Daniel og Hustru sig Aar 1444 og tilskødede Nakskov Helligaandshus deres Gaard i Byen.

Aar 1400 hører vi første Gang om det, da det vides, at Diakonen Ivan Sasse da var dets Forstander (Landprovst). I 1420 brændte det sammen med store Dele af Byen, men blev genopbygget og suppleret med et Kapel, saa Beboerne kunde høre Messen uden at forlade Huset. Samtidig blev det indlagt under Odense Bispestol. I Aaret 1462, da Jep Andersen blev Forstander, var Helligaandshuset i Forfald, men han bragte det igen paa Fode, fik dels ved egne Midler, dels ved Borgmesterens, Husordenen genoprettet, Bygningerne reparerede og delvis nyopbyggede og samtidig Borgernes Interesse vakt paa ny. I 1470 rejste han til Rom, fik Foretræde hos Paven og hos Stormesteren for Helligaandsordenen, hvis Opgave det ligeledes var at pleje syge og fattige paa Sjæl og Legeme.

Samme Aar optog Stormesteren Jep Andersen i Helligaandsordenen, iførte ham Ordensdragten, ophøjede Helligaandshuset til Helligaandskloster og udnævnte Jep Andersen til dets Prior med dertil hørende Privilegier. 1475 var han medvirkende ved Oprettelsen af Faaborg Helligaandskloster, hvor han endte som Prior.

Noget stort blev der ikke ud af Kloret i Nakskov, men nogle testamentariske Gaver fik det da, nogle Gaarde og Jorder, og i 1524—25 gav Landsdommer paa Lolland, Knud Gøye til Kærstrup, det flere store Gaarde mod, at Brødrene skulde bede for ham og »gøre ham delagtig i alle de gode Gærninger, som gøres i de Helligaandsklostre over hele Kristenheden«. Henimod Reformationstiden blev Gavmildheden mindre og mindre — i 1530 maatte der sælges af Klosters Jordegods, da Brødrene ikke mere kunde gøre Regning paa milde Gaver blandt Borgere og Bønder, og ved Reformationen blev det ophævet og omdannet til Hospital.

Samtidig udryddede man alt, hvad der kunde minde om Katholicisme, og hvad de som bekendt meget skrivende Munke har efterladt sig af interessante Beretninger, er med ubegribelig Pietetsløshed blevet ødelagt; kun de fattige Smuler, vi her har gengivet, blev bevaret for Eftertiden, samt Grundstenene fra det gamle Kloster, der blev benyttet til den i 1847 paa Klosters Grund opførte store Fattiganstalt, hvis Mure delvis er bygget af den samtidig nedrevne Kirkes Sten.

A. K.

Den kroatiske Ærkebiskops Intervention.

Som meddelt i et tidligere Nummer af »N. U.« vakte det stor Opsigt i Belgrad, da den 80-aarige, syge og skrøbelige Metropolit og Ærkebiskop af Zagreb, Dr. Anton Bauer ledsaget af den katholsk-unerede Biskop Dr. Nýarady af Krizevac i Begyndelsen af Juni Maaned kom til Hovedstaden for at klage over de Voldsgerninger, som den kroatiske Befolkning havde været udsat for. Efter først at have haft Fortræde hos Krigsministeren General Zivkovic og Ministerpræsidenten Jeftic, der begge lovede at der skulde blive foretaget en grundig Undersøgelse, blev begge Prælater modtaget i Audiens af Prinsregenten Paul. Da Ærkebiskop Dr. Bauer var for opreven til selv at forelæse det medbragte Memorandum for Prinsregenten paatog Biskop Nýarady sig denne Opgave, medens Ærkebiskoppen bag efter knyttede en mundtlig Kommentar hertil, hvorved han fik Lejlighed til uden Omsvøb at skildre den ved Voldsgerningen frembragte Sindsstemning blandt Befolkningen, der lod befrygte det værste, hvis der ikke straks blev skredet ind paa rette Sted. Som i første Linie ansvarlig for det forefaldne synes Medregenterne Dr. Perovic og Dr. Stankovic at være. De havde begge handlet efter Frimurerlogen Orients Opfordring. Baade det oplæste Memorandum og den dertil knyttede mundtlige Kommentar gjorde øjensynligt et dybt Indtryk paa Prinsregenten, der gav begge Kirkefyrster de bedste Løfter om Undersøgelse.

I det Prinsregenten overrakte

Memorandum fra den kroatiske Metropolit,

for hvilket bl. andet Repræsentanter for den engelske og amerikanske Verdenspresse lagde stor Interesse for Dagen, hedder det til Indledning:

»Som det største Ærkestifts i Jugoslaviens Overhyrde og fire Stifters Metropolit har jeg i den sidste Tid modtaget Efterretninger fra hele mit Stift og hele mit Metropolitanomraade om svære Forfølgelser, som mine kirkelige Undergivne har været udsatte for . . .

Efter derpaa at erklære, at det ikke er hans Agt at beskæftige sig med Politik i nogen som helst Form, opregner Metropolitens de forskellige Forbrydelser, som har fundet Sted. Den 19. Maj blev saaledes Menigheden, der i Anledning af Firmelse var samlet foran Kirken i Kravarsko uden videre beskudt af Gendarmen med det Resultat, at 1 Mand og 1 Kvinde blev dræbt, 3 haardtsaarede og et stort Antal letsaarede. I en anden By, Semnica, blev en Bonde fra et Baghold skudt ned af en Gendarm og i Gjurgjevak

blev nogle Medlemmer af den katholske Kulturforening Zrinski fængslet og i en underjordisk Kælder i Gendarmerikaserne mishandlet saa frygteligt, at de paa dette Memorandums Affattelsestid svævede mellem Liv og Død. Resultatet heraf blev, at største Delen af denne Egns mandlige Befolkning flygtede og gemte sig i Skovene i Angst for nye Forfølgelser. Og saa er disse Tildragelser ovenikøbet langt fra de værste, der har fundet Sted. Foruden rene Mord blev saaledes i Podravske Sesvete 35 og i Hrzenica 14 Bønder svært mishandlede, i Zitnik 200 af den værgeløse Befolkning beskudt fra et Baghold af en Gendarmeripatrouille og de haardt-aarede derefter berøvet Livet ved Bajonetstik. Saaledes kunde vi, hvis vi havde tilstrækkelig Plads, fortsætte et godt Stykke endnu, men maa nøjes med at notere, at det — selvfølgelig havde vi nær sagt — ogsaa er gaaet udover Gejstligheden ved Mishandling og Mord efter en stor Maalestok.

Metropolitens Memorandum slutter paa følgende Maade

»Deres kongelige Højhed! De omtalte Ugeringer fra Myndighedernes Side er af den Art, at ethvert Menneske, enhver Kristen maa gyse over, hvad der er sket . . . og intet kan retfærdiggøre dem, thi de er baade stridende mod Landets Love og mod Moral og Kultur. Derfor er jeg nødsaget til i Fremtiden at gøre alt for at afværge saadanne Overgreb. Som Ærkebiskop og kroatisk Metropolit, som Menneske og som Forsvarer af den kristne Kultur og Civilisation, som Vogter af den guddommelige og embedsmæssige Autoritet betragter jeg det som min Pligt at underrette Dem om disse Tilfælde og beder Dem om i Kraft af deres Regeringsmagt for Fremtiden at forhindre saadanne Overgreb fra Myndighedernes Side.«

Ved A. N.

Nogle Meddelelser om den katholske Kirke og de katholske Kristnes Stilling i Danmark i Slutningen af 1700-Tallet.

(Fortsat.)

Tegnelse i Oktober 1777.

»At eftersom Os elskelige Robert Tuite (var en af de største Jordbesiddere paa St. Croix«, blev d. 10. Febr. 1777 udnævnt til Kammerherre) og Christopher Mac Evoj med adskillige fleere fra Vore Danske Amerikanske Eijlande, har til Vores Kongelig Residentz-Stad Kiøbenhavn ankomne Undersaatter af den Engelske Roman Katholske Kirke, for

Os allerunderdanigst have andraget, at det hidentil har været brugeligt for de Catholske Familier paa de Vestindiske Eijlande, at de have sendt deres Børn til Frankrig, Flandern eller Braband, hvortil Religionen fornemmelig har været Aarsag, men at deraf flyder, at Pengene gaar til fremmede Stæder, og de Unge blive Uvidende om det Danske Sprog, samt faae en prædilection for et fremmet Land, hvorved de ofte i en modnere Alder forledes til at nedsætte sig der; Thi ville Vi, i Anledning af bemeldte Kammerherre Tuites og Christopher Mac Evoijs med de fleeres derhos allerunderdanigst giorte Ansøgning og Begjæring af sær Kongelig Naade allerunderdanigst have bevilget og tilladt: at de og andre Vore Vestindiske Under-saatter af den Roman Catholske Religion, maae paa egen Bekostning i bemeldte Kiøbenhavn oprette en Roman Catholske Skole, for derudi at lade deres Børn underviise i den Romersk Catholske Religion, Læsen, Skriven og de første Rudimentis, dog alt med følgende Indskrænkning og Vilkaar: 1) At de til samme Skole fornøden 1 eller 2 Lærere antages af Menigheden og derefter anmeldes for Magistraten i Kiøbenhavn, som derpaa meddeler dem nærmere Stadfæstelse ligesom andre af Magistraten antagne Skoleholdere her i Staden. 2) At denne Skole skal allene være og blive for de Catholske Vestindianer fra Vore Danske Amerikanske Eijlande, som her have nedsat sig, deres Børn saavelsom og de Børn, som andre paa bemeldte Eijlande etablerede Catholske Forældre maatte finde for got at sende herover for at opdrages. 3) At til Skoleholder maae ingenlunde antages nogen Jesuit eller Ex-Jesuit. 4) At Skolemesteren skal ved hvert Aars Udgang til Magistraten saavelsom til Politimesteren i Kiøbenhavn indgive en Fortegnelse paa de Børn, som de have at underviise, og derhos melde, hvem deres Forældre ere eller have været. 5) At saavel den Catholske Præst, som heele Menigheden skal staa til Ansvar for deres Læreres Opførsel, ligesom den og ikke maa være tilladt videre end allene at underviise i bemeldte Religion. — Forbydendes . . . o. s. v.

Christiansborg Slot, den 23de Octobris 1777.«

(Jfr. »Nordisk Ugeblad«, 49. Aargang, Pag. 275, hvor samme Sag kort er omtalt.)

Magistrats Resolution. Marts 1778.

Af særlig Interesse oplyser denne Resolution, at alle de »Roman Catholske her udi Staden, som ved Døden afgaar, er fra ældgammel Tiid blevne begravede paa Trinitatis Kirkegaard«, og den bestemmer, at dette stadig skal staa ved Magt. Man faar endvidere at vide, at der paa Trinitatis Kirkegaard er en »dertil indrettet Strækning«. — Lige-

ledes meddeles det, at alle fattige Studenter ogsaa efter gammel Sædvane blev begravede paa denne Kirkegaard, og at dette ogsaa stadig skal være gyldigt. Der kan dog indrømmes Tilladelse til, at døde Katholiker maa begraves andre Steder, men i saa Fald skal der alligevel erlægges til Trinitatis Kirke: 6 Rdlr. og 4 eller, hvis Liget af en Katholik nedsættes i en Kirke, da 10 Rdlr.

Tegnelse Juni 1779.

Henrich Carl Schimmelmänn, der i 1761, 35 Aar gammel traadte i den danske Stats Tjeneste — blev bl. a. Finansminister — blev 1779 optaget i Grevestanden og købte af Regeringen Geværfabriken Hammermølle ved Hellebæk. Fabriken, som var anlagt under Kong Fr. V, fik senere Navnet: den Schimmelmännske Geværfabrik og ejedes efter Schimmelmänn's Død i 1782 af det Schimmelmännske Fideicommiss; Fabriken leverede Geværer til den danske Armé, men blev nedlagt i 1870. Til denne Virksomhed maatte Schimmelmänn indforskrive en Del Arbejdere, blandt hvilke flere var Katholiker. (Navne som: Rancy, Fleron, Demolain og Delcommyn, der findes nævnt blandt Geværfabrikens Arbejdere og Mestre, vidner om den fremmede Herkomst.) — De katholske Familier søgte det katholske Kapel, som den spanske Konsul, Carlos Macarti, holdt i Helsingør, men da Konsulen afrejste, og Kapellet dermed blev nedlagt, indgav Schimmelmänn Ansøgning om at maatte holde katholske Gudstjenester (Ordet Messe anvendes ikke!) paa Geværfabriken, da der »ingen anden Lejlighed er for dem (Katholikerne) til deres Religions Øvelse, end at gaa til den kongelige Residentz Stad Kiøbenhavn, som er sex Mil fra Fabriken.« De paa Fabriken arbejdende Katholiker havde nemlig opsagt deres Tjeneste med den Begrundelse, at de savnede en katholsk Kirke eller et Kapel, og Schimmelmänn ansøgte derfor om at faa Tilladelse til at indrette et Værelse til at holde katholsk Gudstjeneste i.

Saaledes foranlediget udbad Chr. VII sig Biskop Harboes*) »Betænkning« i Spørgsmaalet og resolverede og bevilligede herefter Schimmelmänn Tilladelse til at holde katholske Gudstjenester paa Geværfabriken og forordnede endvidere, »at en af de katholske Præster fra Kiøbenhavn skal reyse til Hellebæk og forrette Gudstjeneste — dog skal Fabriken's Eyer indestaae Os for, at ingen af Vores Kirke endten bieveaner samme Guds Tjeneste eller derved forføres, og ville Vi derhos tillige alvorligen have befalet 1)

*) Ludvig Harboe (født 1709, død 1783) blev Biskop for Sjællands Stift i 1757, Konfessionarius 1766, viiede Kong Chr. VII og Caroline Mathilde d. 8. Nov. 1766 og stod i høj Gunst hos Kongen og Høegh-Guldberg.

At denne Præst eller Pater ey maa være en Jesuit eller Ex-Jesuit. 2) At saadan Guds Tjeneste skal holdes inden lukte Dørre og maae ingen af Vores Religion, under hvad Protexit det og være maatte, tillades at bieveane samme. 3) At ingen Roman Catholske Bøger maae udstrøes iblandt dem, der høre til Vores Kirke. 4) Skulle det ske: at nogen, der bekiender sig til Vores Religion, være sig Børn, unge eller gamle, endten blev forført eller sendt udenlands for der at antage den Catholske Religion, skal den dem forundte Frihed derved være ophævet. 5) Om i Tiiden skulle indtræffe, at kuns et Par eller saare faa Catholske bleve paa Fabriquen, kunde de søge her til Staden, og alt-saa Guds Tjenesten ophøre. 6) Den lutherske Præst bør forrette Børne-Daab, Troelovelse, Copulation (Vielse) med videre, naar nogen af de der værende Arbeydere leve: in conjugio mixto (blandet Ægteskab) og ellers intet i det, som han hidtil har nydt, ved denne Indretning i nogen Maade afgaae. 7) Og ville Vi allernaadigst: at vedkommende Øvrighed og Sognepræst skal have nøye Indseende med: at ingen af de anførte Poster overtrædes, og naar det skulle ske, have de strax at anmelde det for Biskoppen til nærmere allerunderdanigst Forestilling; Der-efter I Eder alle underdanigst have at rette og Vedkom-mende sligt til Efterretning at tilkiendegive. Befalende . . . «

(Sluttet.) *H. Nystrøm.*

Visne Blomster og levende Gerninger.

Selv om den h. Augustins Ord om, at »Begravelsens Pragt mere er en Trøst for de levende end en Hjælp for de døde« ogsaa kan forstaas saaledes, at Begravelsens ydre Højtidelighed netop som Trøst for de Efterladte er berettiget, gengiver vi dog nedenstaaende, fordi Artiklen peger i en sund og absolut katholsk Retning. *Red.*

Den overhaandtagende Brug af Kranse og Blomster ved Begravelsen har ofte til Opgave at skjule Dødens Alvor og den bitre Sandhed, at vi er Støv. En Baare dækket af Kranse og Buketter — med Baand i alle Kulører — taler ikke til Sjælen om det Evighedshaab, som en Kristen nærer. Den fortæller om den hedenske Tanke, at man skal skjule Dødens Gru i et Hav af farverige Blomster, ogsaa dømt til at dø — uden Afblostring — uden Frugt. Blomsterne har ogsaa den Opgave at vise de efterladte, at man husker den afdøde — og man siger dette med Blomster. Vi ofrer 5, 10, 15 Kroner til Blomsterhandleren som Tegn paa vor Sorg, og vi deltager i Eders Sorg paa denne Maade.

Det bliver saaledes et Blomstervæld af en anden Verden

end den, som den afdøde har aandet i. Baaren, Gulvet eller Kapellet bedækkes med Blomster formet i Kors og lignende Figurer. Den stakkels afdødes Baare bliver saa skjult og glemt, at der skal Dage til for at huske, hvad og hvem han i Virkeligheden var. Det bliver en Farvernes, en Lysets, en Lugtesansens Fest, som mindes et Par Dage. Finis.

Naar Blomsterne ligger visnede og tørre over den døde, er den afdøde glemt. Selv en smuk Tale over den blomster-smykkede Kiste husker man ikke. Hverdagen sluger den.

Hvor har da ikke en ægte katholsk Begravelse et anderledes stille og ydmygt Præg af Værdighed og kristelig Alvor, naar Baaren kun dækkes af det enkle sorte Klæde med det hvide Kors. Den afdøde ønskede ikke Blomster — stod der i Dødsannoncen. De, der vil vise deres Deltagelse, giver en Gave til de fattige; et Kransekort, som vi siger i Oslo, hvorpaa staar anført, at i Stedet for Krans har N. N. givet en Pengegave til St Vincentsforeningens fattige. En ædel Tanke hos den i Christus afdøde bliver saaledes til en Barmhertighedens Kilde for trængende og dem, der lider Nød. Det er ogsaa den hensovedes Trang til Forbøn hos taknemmelige Sjæle [som formaar saa meget hos den almægtige Gud], som i Grunden ligger bag denne Tanke om Gaven til de fattige.

Troende Katholiker bør slutte op om den smukke kristne Skik at sløjfe Blomsterne ved Begravelsen. Giv Kransekort fra St. Vincentsforeningerne til Fordel for en Gave til fattige. Saaledes fremmes ogsaa den afdødes Sjælefred, og man lindrer nødlidendes sjælelige og legemlige Nød.

Send derimod Blomster til Kirken som Pryd om Alter og Tabernakel. — Send Blomster til syge og andre Mennesker — som lever. De, som er døde, trænger ikke til dem.

Ved den afdødes Baare forretter du dine fromme Bønner og Forbønner for den afdøde — ogsaa i Form af Sjælemesser. Men en Gave til St. Vincentsforeningens fattige giver du i Form af et Kransekort ved Begravelser.

Oslo, Troidstua, Jesu Hjertes Fest.

Br. Frans.

Ensomhed.

Nedenstaaende Skitse er taget fra en Fængselspræsts Bog.

Ensom er Alpernes blaa sneklædte Fjeldtinde; fjernt fra Verden troner den, det er dens ophøjede Skønhed. Ensom er den vildfarne Vandringsmand, som ikke kunde betvinge Kæmpen, som for vild mellem de stejle Klippesider og gy-

sende skuer ned i gabende Afgrunde; ensom er han, og det er hans Fordærv.

»Det er ikke godt, at Mennesket skal være ene.« Paa dette Ord af Bøgernes Bog tænkte jeg saa tit, naar jeg besøgte Straffefangerne. Hvor skrækkeligt er det ikke for de fleste Mennesker at skulle være alene blot nogle Dage; de længes igen efter Selskab. Fangen i Cellen har Aar igennem intet andet Selskab end sine fire nøgne Mure mellem hvilke tre onde Aander som Regel forstyrrer enhver Fred: Forbitrelse, nagende Selvanklage og daarlig Samvitighed.

Ensom var Erik L.s Ungdomstid, selv om han tilbragte den i en stor By. Han havde ingen Søskende. Hans Forældre, rige Mennesker, sagde altid til ham: »Erik, vi holder saa meget af dig, at der slet ikke vilde være Plads til et andet Barn i vort Hjerte.« Dertil svarede den lille Dreng ofte: »Jeg vilde ønske, I havde et større Hjerte, for jeg vilde saa gerne have en Broder eller Søster — — .« Han var alene, blev forkælet, men der laa en Skygge over hans Barndom . . .

Ensom ligger den lille Kirke tæt ved det fornemme Hus, som tilhører Eriks Forældre. Udenfor bruser Storbysens Liv; indenfor venter den store Ensomme paa Mennesker, der længes efter Hvile og Fred.

Idag har Erik forvildet sig ind i Kapellet. Han sidder i en udskaaren Bænk, der er brun af Ælde, og beder, saadan som han har set det i en af sine Skolekammeraters Familie. Da er det pludselig, som om han ikke mere var ensom, og han beslutter tiere at gaa derind. — —

»Jeg ved ikke, hvad der er i Vejen med Erik,« siger Kommerceraad L. til sin Hustru, »nu har jeg allerede flere Gange set ham liste ind i Kapellet derovre. Jeg holder ikke af det, ved du. Vort eneste Barn skal opdrages moderne og maa ikke blive nogen Helligper — — « Hans Hustru gav ham Ret.

Hun og hendes Mand undergravede den dybere Følelse, som var ved at udvikle sig i Sønnen. — Erik blev ingen Helligper . . .

Ensom sidder en Mand paa 34 Aar og grubler i sin Fængselscelle. Engang, da han havde overtaget sin afdøde Faders Forretning, var han rig. Saa styrtede han sig ud i Selskabelighedens Hvirvel! Man udnyttede ham, hvor man kunde, han strøede med fulde Hænder Penge blandt sine Venner. En skønne Dag hed det: Entreprenør Erik L. blev arresteret paa Grund af forbryderisk Fallit . . .

Straffefangen L. er en god Sanger, besøger Religionsundervisningen og Gudstjenesten. Overfor mig betonedede han ofte, at han ikke havde haft til Hensigt at bedrage,

at han kun havde været blind og var blevet narret og udnyttet af saakaldte Venner.« — — — Religiøs var jeg rigtignok ikke. Religiøse Mennesker har en fint udviklet Samvittighed.« . . .

Ensom bøjer en gammel Kvinde sig over sit Skrivebord. Med skælvende Haand skriver hun et Brev til Sjølesørgeren paa en fjern Straffeanstalt, paa Papiret falder Taarer.

»Højærværdige Hr. Pastor! Jeg beder Dem, tag Dem af mit eneste Barn. Min kære, kære Søn er visselig ingen Forbryder. Han var kun saa taabelig, saa godtroende. Trøst ham; sig ham, at han skal være stærk. Alt faar en Ende. Han klager over sin Ensomhed, ogsaa jeg er ensom. — Omfavn ham i mit Navn, hils ham tusind Gange fra hans ulykkelige Moder Hertha L. . .«

NYE BØGER.

Ungdomslitteratur.

Fra Fr. E. Pedersens Forlag.

Niels Meyn: De ukendtes Klub, 95 S. Alle Bøgerne: hft. 1.00, kart. 1.50.

En Beretning om nogle Gymnasieelevers Gavtyvestreger. Ganske fornøjelig — til Trods for, at der er malet med en lidt grov Pensel.

Kristian Kjær: Den lille Røver, 123 S.

Den kælné Titel og Omslagsbilledet passer slet ikke til Bogens Indhold. Der berettes om en rigtig lille Forbryderspires Meriter i København. Forf. siger Pressen og en vis Forældretype et Par drøje Sandheder — og dem skal han have Tak for!

Minna Juel: Pjevs i Pension, 96 S.

En frisk og fornøjelig Bog for Piger i 16—17 Aars Alderen. Lad gaa med Titlen denne Gang — men Omslagsbilledet! Tegneren burde læse Bogen!

Louisa M. Alcott: Rose. 96 S.

En Fortsættelse af »Søskendebørn« af samme Forf. og i samme Stil. Den bringer Løsningen paa det i første Bog rejste Spørgsmaal: hos hvem skal Rose være? U. C. G.

Fanny Wibmer-Pedit: »St. Nothburg«, (216 S.), Pustet, Salzburg.

Den yndede Forfatterinde, som kender Folkelivet i Tyrol saa godt, ved ogsaa, hvor højt den h. Nothburg bliver holdt i Ære af hele Folket. Legendén om den h. Tjenestepige, som udmærkede sig ved offervillig Kærlighed til fattige og syge, som roligt taalte enhver oprørende Uretfærdighed, hendes Herskab tilføjede hende, og som man allerede ved hendes Død anraabte om hendes Forbøn, maatte

ganske naturligt eje en særlig Tiltrækningskraft for Forfatterinden. Paa folkeligt Sprog giver Bogen en almenfattelig Beretning om Helgeninden. A. P.

Erich Kästner: Tre Mænd i Sneen. Poul Branner.

En sjov Bog! Millionær vinder anonymt 2.-Prisen i en Præmiekonkurrence paa sin egen Fabrik og nyder under Navnet Schulze som forhutlet Mand af Folket — for at prøve det med — Præmien: Ophold paa mondænt Alpehotel. Til Gengæld udstyrer han sin Tjener Johan flot og lader ham udgive sig for Skibsreder. For at han kan prøve det med. I Forbindelse med Vinderen af 1.-Prisen, en arbejdsløs Reklametegner, en omsorgsfuld Datters Brug af Telefonen, en tjenstvillig Direktør og en frygtindgydende Portier gaar Ballonen. Efter at være revnet af Grin kommer den ned et højst uventet Sted. Skrevet med næsten engelsk Vittighed i en morsom Stil med mange træffende Bemærkninger. I Forbindelse med en Lænestol Søndagens Fryd. P. R.

Franz Weiser, Walter Klingers Weltfahrt. Habbel Regensburg, 239 Sider, 16 Billeder. 4,50 M.

Sjælden eller aldrig har jeg læst en Drengbog, der var saa spændende, saa moderne og saa katholsk, som Weisers »Walter Klingers Weltfahrt«, der er udkommen i 2. Oplag. Enhver rask Drengs Længsel og Drøm gaar her i Opfyldelse: at se og at rejse hele Jorden rundt! Snart gængende paa det indiske Ocean, snart i Flyvemaskine, snart i Amerikas Paladser oplever Walter Klingers, Storbysdrengen, de mærkeligste Æventyr. Drengen, som er opdraget uden Religion, lærer Katholicismen at kende i fremmede Lande, ser alle de store Institutioner, Katholikerne har frembragt, men frem for alt finder han selv Gud i ensomme Timer, da han ligger syg paa den store Oceandamper mellem Asien og Amerika. Og saa begynder Kampen, som han kæmper til Ende som en Helt. Bogen fortjente at blive oversat; i hvert Tilfælde viser den, hvorledes man kan bejstre vore unge for vore katholske Idealer og for vor Verdenskirke. R. G.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Bazaren paa Amager. Som tidligere meddelt her i Ugebladet holdes der den 4. og 5. Oktober efter 2 Aars Mellemrum igen Bazar paa Amager til Fordel for Byggefondet. I disse Dage udsendes Bazarens Forløbere, Lykkesedlerne, som bedes modtaget med Velvilje, hvor i Landet de end maatte vise sig. De bebuder mange herlige Gevinster, saasom 2 Flyvture over København, 12 Par Kaffe-

kopper, en stor Kaffedug med 8 Servietter, i alt 20 hl Koks, en stor monteret Dukkeseng, en stor Dukke, et Fotografiapparat, et Par Dame- eller Herresko og mange, mange flere. — Det er Præsternes Haab, at alle Trosfæller i Danmark ved at aftage nogle Sedler (à 25 Øre) vil være med til at give Byggesagen paa Amager saa kraftigt et Skub, at vi kan begynde til Foraaret.

Christi Legems Procession i Aarhus og Omegn. Trefoldighedssøndag stævnedes Folk fra Djursland, Aarhus, Viborg og Aalborg (Pater Bender med en Skare livlig Ungdom) til Christi Legems Fest i Pindstrup. Trods Regn hele Natten var det, som om Vinden havde faaet Befaling til hurtigst muligt at sørge for tørt Vejr til Vorherre og hans Følge. Efter Højmesen, sunget af Pater Lønskov, drog Processionen med Sakramentet i Pater Benders Hænder langs Vej og Hegn til en lille Gaard, hvor Pater Laux ved et smukt pyntet Alter talte til os om den hellige Treenighed. Med Sang og Bøn drog Skaren, i alt ca. 150, tilbage til Kapellet. Om Eftermiddagen og Aftenen var der polsk Fest i Pindstrup. Den polske Sekretær fra Konsulatet i København talte, og Aalborgungdommen opførte en polsk Komædie. Paa selve Christi Legems Fest om Torsdagen gik Aarhusianerne i Procession i St. Josephs Hospitals Have. Søstrene havde smykket Gangene med fine Tæpper i sirlige Mønstre af farvet Savsmuld. Der var god Tilslutning og mange Tilskuere, og den dejlige Sommeraften kastede en ekstra smuk Glans over en af vore herligste Festedage.

B. N.

Odense. Frk. Margrethe Seedorff in memoriam. Efter et langt og smertefuldt Sygeleje er Frk. Seedorff den 16. Juni afgaaet ved Døden paa St. Josephs Hospital i Odense og jordedes fra St. Albani Kirke paa Christi Legems Fest under stor Deltagelse. Højærv. Pastor Steidl fremhævede i sin Tale den afdøde som et lysende Eksempel paa Taalmodighed og Hengivelse i Guds hellige Vilje under Prøvelser, hvorledes den afdøde sine store Smerter til Trods altid bar et venligt og tilfreds Smil paa Læben; spurgte man til hendes Befindende, svarede hun: »Søstrene og alle viser mig Kærlighed, og alle mine Ønsker bliver opfyldte«. Hun blev til Opbyggelse for alle, som daglig færdedes om hende. Det var hendes Ønske, hvis Gud vilde gengive hende Sundheden, at vie Resten af sit Liv til hans Tjeneste, men Gud vilde det anderledes. Han vilde prøve hendes Tro og Udholdenhed i Lidelser, og efter et 3 Aar langt og smertefuldt Sygeleje baaret med Ydmyghed og Glæde har Gud nu kaldet sin Tjenerinde hjem til Christi Legems Fest.

R. I. P.

—en.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Den store katolske Fælleskongres i Prag (jfr. sidste Nummer af N. U.) blev den mægtigste Tilkendegivelse af katolsk Trosliv, Tjekkoslavakiets Hovedstad nogen Sinde har været Vidne til. Indtil 140 000 Mennesker, tilhørende 6 forskellige Nationer, strømmede fra hele Riget til Hovedstaden, hvor de allesammen ved et Kæmpemøde paa Wentzelsplads fornyede deres Daabsløfter. — Den tjekkiske Regering med Statspræsidenten i Spidsen deltog i den officielle Modtagelse af Kardinallegaten, Kardinal Verdier af Paris, og Kongressen har bevirket en øjensynlig Tilnærmelse mellem den tjekkiske Regering og Vatikanet.

I Anledning af denne Kongres skriver det officieuse, frisindede »Prager Tagblatt« bl. a.: »Hvor hurtig dog den offentlige Mening skifter! — Endnu for 15 Aar siden gjaldt det for os som en Kendsgerning, at Katholicismen var overvundet, — og i Dag ser vi ned paa Tyskland, der har aabnet Nationalsocialismens Kamp mod den kath. Kirke, og vi føler næppe mere, at vi selv har oplevet noget lign.«

Passionsspil i Millionbyens Hjerte. Under Nærværelse af 12—15000 Tilskuere, hvoriblandt Hs. Em. Kardinal-Ærkebiskop Verdier, har man opført et Passionsspil foran Notre-Dame-Kirken i Paris, med et Spil, skrevet i 1452, som Tekstgrundlag. Anmelderen, som Bladet tydeligt nok ikke har levnet tilstrækkelig Plads, søger i en hæsbælende Stil at faa det hele med og at yde alle medvirkende, lige fra Kordirigent over Belysningsmesteren til Spejderdrengene, sin begejstrede Anerkendelse. »Men jeg maa afslutte«, skriver han, og saa følger nogle gribende Sætninger om det storslaaede i denne Succes af saa vovet et Foretagende. Hvordan, Aften efter Aften, Genoplivelsen af vor Religions store Mysterium fremmanede hellig Gysen i Tilskuernes Sind, af hvilke mange ikke havde ventet det mindste. Ikke saa mærkeligt, hvis man — med Fantasiens Hjælp — kunde tænke sig et natligt Passionsspil i Muslingeskallen, som kunde tage Konkurrencen op med Forlystelsesindustriens Neonlys i Nabolaget.

»**Den Hellige Fader taler til Dig**«. Det hellige Aar paa Film. Under denne Titel fremvises der for Øjeblikket en Film i Wien med Billeder fra det gamle og nye Rom og fra Vatikanstaden. Den giver desuden et Tværsnit gennem Aarets Begivenheder, som har afspillet sig i det hellige Aars Ramme. Kritikken i Wien er ganske vist ikke ovenud henrykt med Hensyn til Filmens Tilrettelæggelse og haaber paa en bedre i Fremtiden. Men den giver dog dem, der ikke kan gøre Regning paa en Rejse til Rom, Lejlighed til at høre og se Kristenhedens Overhoved og til at faa et Indblik i Vatikanstadens daglige Liv.

Samvittighedsfrihed. Rigsminister og prøjsisk Minister for Videnskab, Opdragelse og Folkedannelse, Rust, har paa Basis af Kaldsejdslovens Paragraf 6 afskediget ordentlig Professor i Theologi, Dr. Karl Barth-Bonne, med Pension. Begrundelsen er, at den nationalsocialistiske Stat ikke aktivt kan bruge en Embedsmand, som ikke er parat til straks ubetinget at aflægge Eden til Føreren og Rigskansleren. Her ser man altsaa fuldstændig bort fra, om de forhaandenværende Betæneligheder er af religiøs, almindelig verdensanskuelig eller anden Art. Den, der kun kan sværge en Ed ved i sit Indre at tage Forbehold, vil aldrig kunne sige om sig selv, at han altid og under alle Omstændigheder er i Stand til hensynsløst at træde i Brechen for Fører og Stat. Men denne Fordring er den første, der stilles til en Embedsmand i den nationalsocialistiske Stat.

En opsigtsvækkende Præstevielse. Fra Bruxelles meddeles, at den tidligere kinesiske Gesandt i Haag og Petrograd, Lu-Tsang-Tsiang, som ogsaa i længere Tid var Udenrigsminister og Ministerpræsident i sit eget Land, den 29. Juni er blevet præsteviet i Benediktinerabbediet St. Andreas ved Brügge, hvortil han trak sig tilbage i 1927, da hans Hustru døde. Fra Klosteret har P. Lu intenst fulgt sit Lands Historie. I Begyndelsen af sidste Aar tog han Parti for sit Land i et Skrift, der vakte stor Opmærksomhed: »Die Invasion und die Okkupation der Mandchurei im Lichte der katholischen Lehre nach den Schriften des Kardinals Mercier betrachtet«. Ligeledes har han udgivet en Bog om det 16. Aarhundredes store Kineser Paul Ziu, og i et andet Værk har han meget indgaaende beskrevet den Orden, han er traadt ind i, for sine Medborgere. Denne Præstevielse har vakt stor Interesse i Kina. Den nyindviede Præst modtog pragtfulde Gaver, bl. a. fra Præsident Tschang-Kai-Schek, Præsidenten for Eksekutivraadet, Udenrigsministeren og det kinesiske Diplomati.

Bilisternes Kathedral. I Paris er der lige blevet indviet en Kirke til Samfærdselsmidlernes Værnehelgen, den hellige Kristofer. Væggene i denne Kirke er smykkede med Billeder af en Slags, som man endnu aldrig har set Magen til i nogen Kirke i Verden. Billederne — ogsaa paa Alteret — forestiller nemlig Motorcykler og Biler i allegorisk Forbindelse med Værnehelgenen. Alle den moderne Storstads Samfærdselsmidler er forevigt paa en smagfuld religiøs-kunstnerisk Maade. Befolkningen har allerede givet Kirken Navnet: »Bilisternes Kathedral.«

Rettelse: I N. U.'s forr. Nr. er der paa Siderne 671 og 673 angivet Aarstallene »1774 til 1799«, skal være »1774 til 1799« — og paa Side 672, ellefte Tekstlinie fra oven staar »omtrent halvtreds Aar«, skal være »omtrent hundrede halvtreds Aar«.

Kirkelig Kalender.

Juli.	Juli.
7. S. 4. Søndag e. Pintse.	14. S. 5. Søndag e. Pintse.
8. M. Elisabeth, Dronning af Portugal.	15. M. Henrik II, Kejser af Tyskland.
9. Ti. Ferialdag.	16. Ti. Vor Frue af Bjerget Karmel.
10. O. Syv Brødre samt Rufina og Secunda.	17. O. Alexius.
11. T. Pius I.	18. T. Camillus af Lellis.
12. F. Johannes Gualbertus.	19. F. Vincents af Paul.
13. L. Anacletus.	20. L. Hieronymus Æmiliani.

Juli. **Ugens Messebønner.**

7. S. 4. **Sønd. e. Pintse** (666—501); 2. *Søt Bønner*: Cyrillus og Methodius (990—812).
8. M. † Elisabeth, Dronning af Portugal (992—813); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
9. Ti. † Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (666—501) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg; alm. Præfation.
10. O. † 7 Brødre samt Rufina og Secunda (993—814); 2. og 3. som Mandag.
11. T. † Pius I ([4]—[5]); 2. og 3. som Mandag.
12. F. Johannes Gualbertus (994—816); 2. Nabor og Felix.
13. L. † Anacletus (996—818); 2. og 3. som Mandag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses

M.-K. Jesu Hjerter K. For Mænd **F.K.**: Søndag den 7. Juli Kl. 8^{1/2}. — **Rosenkranskirken.** »Stella maris« **F.K.**: Søndag d. 7. Juli Kl. 8.

Hjertelig Tak for al Deltagelse ved min Mand, Jørgen Gads, Død og Begravelse.
Dagmar Gad.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.**Plads tilbydes:**

ung Pige til Husgerning; en Ene pige; proper ung Pige 14—15 Aar, kan lære Husgerning og alm. Madlavning hos gode Katholiker.

Plads søges:

af en Repræsentant, Agent;

gift Kvinde om Forniddagen; en Hjemmebagerske; en Varmemester; en Ingeniør søger Tegne-, Regne-, Skrivearbejde, eller andet siddende Arbejde; en Dame søger Plads paa Fabrik, Sommerhjælp, eller hvad som helst.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

FREMMEPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 4. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ -14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 28.

Søndag den 14. Juli

1935

INDHOLD: »Hvis ikke jeres Retfærdighed er langt større end...« — John Fishers sidste Timer. — Orienten og den katholske Kirke. — Kirken og Abessinien. — Dødsbarakkerne paa Kond-Øen. — Nogle Meddelelser om den katholske Kirke og de katholske Kristnes Stilling i Danmark i Slutningen af 1700-Tallet. — Hold ud! — Pastor Johs. Maria Quaedvlieg S. M. M. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Hvis ikke jeres Retfærdighed
er langt større end...“ (Mt. 5,20).

Den milde Frelser truer med Udelukkelse fra Himlen. Den, der baner Vejen til Himlen, aabner Helvedes Afgrund for vore Øjne og aabenbarer derved Guds straffende Retfærdighed. Mange store Aander gyser med Rædsel tilbage herfor. De kan ikke bringe det evige Helvede i Samklang med deres Opfattelse af Gud. De siger det ikke saa oprørt som Heine: »Gud vil tilgive mig, det er hans Hverv«. Joseph Gregor, Forfatteren til »Teatrets Verdenshistorie«, roser bl. a. Goethes »Faust«, fordi Digteren »udover Dante og Biblen udtaler Muligheden for Forløsning igennem Kærligheden«. Heri følger Paludan-Müller den tyske Digter, kun giver han sig med meget dybere Alvor hen til Tanken:

*Det er den første Død, hvis Art vi kjende;
Men nu den anden Død, der tales om
I Skriften ved den endelige Dom,*

*Hvad er den anden Død, som ej faaer Ende?
 Med hvilket andel Navn betegne denne,
 End med Forhærdelsen? naar Stenen liig,
 Død for Alverden og som død i sig,
 Uvirksom, ensom, uforanderlig,
 Berøvet med hver Stræben Haab og Længsel,
 Den gudsfornadte Sjæl, i natligt Fængsel
 Af sin Bevidsthed kun et Livstegn hentende,
 Afmægtig paa Befrielsen kun ventende,
 Er fastholdt i et evigt Mørkes Skjød.
 Er ej der Frelse fra den anden Død? . . .
 Naar Stene sprængtes, stundom man der inde
 En levende Tudse jo har kunnet finde,
 Som, maaske hele Sekler indeklemmt,
 Der sad og ventede, for Alverden gjemt —
 Saa er det og mit Haab, at eengang Gud
 Forhærdelsen med Magt vil gjennemtrænge,
 Vil med sin Naades Lynslag Døden sprænge,
 Og løse Sjælen af dens Fængsel ud:
 Den table Sjæl, hvis Liv i Afmagt endte,
 Og som, liig Tudsen, mægted kun at vente.*
 (Adam Homo, XI. Sang.)

Vor begrænsede, formørkede Forstand vil aldrig kunne forstaa det evige Helvede, som en alvorlig Tænkter gyser tilbage for i navnløs Rædsel, lige saa lidt som saa mange andre Troshemmeligheder. Men har vi derfor Ret til at afkræfte, hvad Christus siger om Guds straffende Retfærdighed? Tør en Dødelig tilraabe den guddommelige Retfærdighed: Hertil, og ikke længere? Vil en saadan afmægtig Befaling kunne trøste de truede? Lad os ikke rokke ved Ordet, udgaaet fra det evige Ord, som vil vise sig i Himmels Skyer for at dømme de Levende og Døde! Lad os ikke tro, at Digtene, der disker op med rørende Tanker om Sjælens Lod hinsides, elsker Menneskeheden mere end Menneskesønnen, som gik i den bitreste Død for den!

Helvedestankens frygtelige Alvor — men ogsaa Trøsten og den reddende Kraft deri — giver Dante Udtryk for i Helvedesindskriften:

*Jeg fører ind til Staden fuld af Jammer,
 Jeg fører ind til evig Kval og Møje.*

*Jeg fører ind til de Fortables Flammer.
Retfærdighed bevæged først min høje
Bygmesters Aand, og de, som bygged, vare
Almagt, Alkærlighed, Alvisdoms Øje . . .
I, som indtræde, lader Haabet fare . . .*

Ja, ogsaa Kærligheden har været Bygmester for Helvedet. Under særlig store Fristelser kan Tanken om det evige Helvede være det virksomste Middel til at lede os ad Vejen til Gud. Den h. Chrysostomus betoner udtrykkelig: »Den, der tænker — paa tilsvarende Maade — om Helvede, kommer ikke i Helvedet«. Han vil gøre alt, for at hans Retfærdighed maa være større end de Skriftlærdes og Farisæernes. Frem for alt vil han vogte sig for Skinhellighed, Selvretfærdighed og Stolthed. I Ydmyghed vil han bede med den døende Helt Roland:

*Herre, Almægtigste, Du, som ej sviger,
Du, som har Lazarus vækket til Live,
Du, som har Daniel fra Løverne friet,
Frels og min Sjæl fra den grufulde Pine,
Som jeg fortjente for Synderne mine.*

(Rolandskvadet, XVI. Sang. Oversat af O. T. Ritto.)

— ch —

John Fishers sidste Timer.

Den veltalende Dominikaner Vincent McNabb har skænket os en Bog, der i faste Linier viser nye Træk, som er karakteristiske for den nye engelske Helgen. (»Saint John Fisher«, 126 S., 2 sh 6 d. Sheed and Ward, London.) Den 6 Fod høje, kraftige Yorkshiremand, den lærdeste Præst i Datidens England, som ejer det største Privatbibliothek, den højt ansete Universitetsprofessor, som sætter Prædikestolen langt over Kathederet, Sjælehyrden, som beklager den Tid, han er tvunget til at tilbringe ved Hoffet, den retfærdige, staalhaarde Karakter, som, naar hans Samvittighed fordrer det, uden Betænkning giver Afkald paa Kongens Gunst, Frihed og Liv, træder her lyslevende frem for os. Den strenge Askets afklarede Mildhed virker velgørende. Hans egne Ord til Cromwell beviser dette bedst: »Jeg dømmmer ikke andre Menneskers Samvittighed. Deres Samvittighed maa frelse dem, og min maa frelse mig.« Vi bringer nedenfor en Prøve fra Bogens sidste Kapitel.

Skønt Kardinal Fisher daglig ventede Dødsdommens Fuldbyrkelse, kunde man ikke mærke det paa ham, der var hverken Angst eller Uro at spore i Ord eller Miner; han var som altid standhaftig og taalmodig.

Paa en af de fire sidste Dage bragte Kokken ham ingen Middagsmad, og den næste Dag, da Kokken kom, spurgte Helgenen ham, hvorfor han var blevet forsømt.

»Herre,« sagde Kokken, »der blev talt over hele Byen om, at De skulde være henrettet i Gaar, saa jeg tænkte det unødvendigt at lave noget til Dem.«

»Naa,« svarede Fisher ham muntert, »trods alt ser du mig stadig i Live. Derfor skal du, hvad Nytt du end hører om mig, ikke unnlade at bringe mig min Mad, men tilberede den, som du er vant til. Hvis du saa, naar du kommer, ser, at jeg er død, kan du selv spise den. Hvis jeg derimod er i Live, lover jeg dig med Guds Hjælp ikke at ville spise en Smule mindre end sædvanlig.«

En Morgen før fem kom Løjtnanten ind til ham. Han fortalte, at han kom for at meddele ham Kongens Vilje: at han skulde lide Døden den samme Formiddag.

»Naa,« svarede John Fisher, »hvis dette er dit Ærinde, er det ikke større Nyheder, du bringer mig, for jeg har længe ventet paa dette Budskab, og jeg maa allerydmygt takke hans Majestæt, fordi han er saa naadig at befri mig for denne Verdens Besværligheder. Jeg takker samtidig dig for dit Budskab. Men sig mig, Løjtnant, hvad Tid skal det være?«

»Klokken ni!« svarede Løjtnanten.

»Hvad er Klokken nu?« spurgte Biskoppen.

»Den er fem!« svarede Løjtnanten.

»Naa,« sagde han, »lad mig saa faa Lov til at sove en Time eller to endnu, for jeg har sovet meget lidt i Nat, og, sandt at sige, det var ikke af Frygt for Døden, men paa Grund af mit daarlige Helbred.«

Løjtnanten gik, og Fangen faldt i Søvn og sov trygt endnu et Par Timer.

Da han vaagnede, forberedte han sig til at dø, for at bruge hans egne Ord, som var det til et Bryllup. Han lagde sin Hestehaarsskjorte fra sig — den havde været den Straf, som Fangen havde givet sig selv, da Fængselsstraffen for den korsfæstedes Skyld ikke var ham streng nok. Han bad sin Tjener lægge en ren, hvid Skjorte frem samt hans bedste Klæder, saa velbørstede som muligt.

Før han forlod Bell Tower, tog han det ny Testamente frem, gjorde Korsets Tegn, lænede sig, svag som han var, op ad Muren og bad Gud sende ham et Kraftens Ord. — Hans Øjne faldt paa St. Johannes' Evangelium, paa de

Ord, som Frelseren sagde til sin Fader ved Nadverbødet: »Dette er det evige Liv: at kende dig, den eneste, sande Gud, og den, du sendte, Jesus Christus. Jeg har herliggjort dig paa Jorden, jeg har fuldbyrdet den Gerning, som du har givet mig at udføre.« Derpaa lukkede han Bogen og sagde: »Her er Lærdom nok for mig til mit Livs Ende.« Den lærde, gamle, katholske Humanist var tilfredsstillet.

Før han naaede Tower Hill, var han saa svag paa Grund af sin Sygdom, at han næsten maatte bæres. Da han naaede Trinene, som førte op til Skafottet, afslog han modigt al Hjælp og næsten løb op som ved usynlig Hjælp. Den sydøstlige Morgensol skinnede ham nu lige ind i Ansigtet, og han sagde: »Drag nær til ham og bliv oplyst, og dit Aasyn skal ikke blive blændet.«

Skarpretteren bad ham om Tilgivelse. »Jeg tilgiver dig af hele mit Hjerte,« lød Svaret, »og jeg har Tillid til, at jeg skal komme gennem denne Storm paa en værdig Maade.« Derpaa blev han afklædt, og som han stod der i sin tæt-sluttende Underbeklædning, var han i sin Magerhed et sandt Billede paa Døden.

Paa Skafottet var han lydige mod Kongens Ønske ved kun at sige nogle enkelte Ord. Han sagde, at han skulde dø for Troen — at han hidindtil ved Guds Naade intet havde frygtet — men han bad de tilstedeværende om at bede for ham, hvis han i Dødsøjeblikket ikke skulde være stærk nok. Hans sidste Bøn til Gud var om Frelse for Konge og Rige. Den gamle Taler fra det engelske Bispesæde kunde stadig kendes paa sin klare Stemme, der kunde høres langt væk, og som nu for sidste Gang lød ud over en engelsk Folkeskare. Den naaede ikke alene ud over den Skare, der var forsamlet paa Tower Hill, men ud over hans hele Fødeland og over den hele Jord.

Skarpretteren svingede Øksen over det udstrakte Legeme, og den første kanoniserede Kardinal-Martyrs Hoved faldt til Jorden. Det blev først skoldet i Vand og derefter sat frem paa London Bridge sammen med de to Englænderes, der var gaaet forud for ham i Væddeløbet om Martyriet.

Nu skete det eneste Mirakel, som meddeles os, i dette vidunderlige Liv. Det viste sig, at Martyrens Hoved, skønt udsat for Sommersolen, hverken tørredes eller skrumpede ind. Daglig, sagde man, blev hans Kinder rødere, med en sund, rød Farve, saa sund, som den ikke havde været i hele hans Liv. Folk, der kom for at se Martyrens Hoved, sagde, at han saa ned paa dem og ligesom stille talte til dem. Til sidst blev disse Folkeskarer imidlertid saa tætte, at ingen Vogn eller Hest kunde komme forbi. Kongen be-

falede saa, at det skulde tages ned, kastes bort og give Plads for More's Hoved.

Paven sammenlignede i Breve til Kejser Ferdinand og til Frankrigs Konge, Frans, Martyren fra Tower Hill med den salige Martyr fra Canterbury — idet han tilføjede de betegnende Ord, at medens Henrik II dræbte Forsvareren af en særlig Kirkes Rettigheder, var denne Mand (som Henrik VIII havde henrettet) en Forsvarer af Verdenskirkens Rettigheder.

Orientalen og den katholske Kirke.

Af *Franz Xaver S. J.*

»At alle maa vorde Eet« (Joh. 17,21).

Der findes i Dag i Orientalen mere end 30 skismatisk-orthodokse Kirker, som tilhører mindst 7 forskellige Riter, og henved 12 med Rom forenede Kirkesamfund, som er inddelt i mere end 6 Riter. Man skelner mellem to store Grupper: 1) den byzantinske Gruppe med 150 Millioner Tilhængere, hvortil hører bl. a. den græske, serbiske, bulgarske og russiske Orthodoksi, og 2) en Række andre mindre Grupper, som den syriske (Antiochien), den koptiske (Ægypten, Abessinien), den armenske og andre, som tilsammen omfatter 10—20 Millioner troende.

1. Hvorledes opstod denne Spaltning?

Aaret 1054 er det mindeværdige Aar for det store østerlandske Skisma i Konstantinopel. Ruslands Omvendelse til Kristendommen begyndte før dette Skisma, og i Modsætning til Byzanz forblev Landet katholsk indtil noget ind i det 12. Aarhundrede. Men Vestens Karakter var saa forskellig fra Russernes, afsondret fra Vesten laa ogsaa det russiske Rige, medens det var under stadig Indflydelse fra Konstantinopel, og til Slut kom ogsaa dette Land i bevidst Modsætning til Rom og forenede sig med Konstantinopels skismatiske Patriarker.

Men allerede 1589 kom det igen til et Brud mellem Moskva og Byzanz, og Russerne fik deres egne uafhængige Patriarker.

Disse to store byzantinske Kirker stod paa denne Maade over for hinanden indtil for hundrede Aar siden. Derefter, altsaa siden Begyndelsen af forrige Aarhundrede, har andre nyopstaaede Statssekter løsrevet sig fra de økumeniske Patriarker i Konstantinopel og erklæret sig for selvstændige,

saaledes at vi nu i Østen har omtrent lige saa mange orthodoxe Kirker som Stater.

Det er navnlig den russiske Orthodoxe, der interesserer os. Den omfatter 80 % af alle Skismatikere og nyder langt den største Anseelse i hele Orienten. Mere end 19 Forsøg er der i Aarhundredernes Løb gjort for at samle dem uden at give nævneværdige Resultater. En Union af større Betydning kom først i Stand 1596, da en stor Del af Ukrainerne forenede sig med Rom. Denne Union bestaar endnu.

Den frie russiske Kirke kom snart fuldstændig under Czarens Herredømme. I Slutningen af det 17. Aarhundrede afsatte Peter den Store Patriarkerne; i Stedet traadte Synoden, en Forsamling af Lægfolk og Præster med en Lægmand i Spidsen. Denne Synode dannede det kirkelige af Czaren fuldstændig afhængige Tribunal indtil Aaret 1918, hvor der efter Czardømmets Fald igen blev valgt en Patriark.

Inden for selve den russiske Kirke kom det tidligt til en Spaltning. Den betydeligste russiske Sekt fra tidligere Tid, Starozwierzky eller de Gammeltroende, opstod allerede i 1667 som Følge af en Revision af de gamle Gudstjenestebøger og hovedsagelig paa Grund af den Forskrift, at der fremtidig efter Messens Gloria i Stedet for 2 Alleluja skulde følge 3 Alleluja, og at Korsets Tegn skulde udføres med tre i Stedet for med to Fingre.

Efter Czardømmets Fald traadte den indre Holdningsløshed dog ganske særlig frem; Czardømmet havde dog i det mindste i det Ydre holdt Kirken sammen.

Allerede ved Begyndelsen af Revolutionen under Bolschevikernes egen Tilskyndelse spaltedes den russiske Orthodoxi i tolv Kirker. Blandt andet opstod den røde eller den levende Kirke, hvis Grundlægger betegnede Bolschevismen som Evangeliets logiske Stutning. Denne triste Splittelse var ganske vist blevet forberedt for længe siden og kom af, at det russiske Hierarki stod fuldstændig fremmed over for Folket — det havde jo gjort Kirken til en ren og skær Kontorkirke — og paa Grund af Forskelligheden i Opfattelsen af det kirkelige Liv, som var en naturlig Følge deraf.

Der findes ikke længere et forenende Baand mellem alle disse Orientens Kirker. Det er allerede længe siden, at Patriarkerne hentede deres Olie i Konstantinopel, hvilket efter orientalsk Kirkeret betyder fuldstændig retslig Uafhængighed. Et fælles Koncilium skulde anses for den højeste kirkelige Autoritet, men siden Adskillelsen fra Rom er man dog endnu ikke naaet saa vidt, at man har faaet dannet dette Koncilium. For et Syns Skyld henviser man endnu mange Spørgsmaal til Konstantinopel, men er ikke bundet til dettes Afgørelse.

2. Hvad er det, der skiller disse Kirker fra os?

Mellem os og disse Kirker bestaar alvorlige Dogme-forskelligheder. Man behøver kun at tænke paa Læren om Filioque og Pavedømmet. Men om Læreforskellighederne er det for det meste kun Theologerne, der strides. Folket tror næsten, hvad det vil, eller rettere sagt, hvad det finder nedlagt i Bøgerne om Gudstjenesten. Derfor finder Mænd, som kender Orienten, for Eks. Pater Wiercinski og Pater Schweigl, den væsentlige Forskel mellem Øst og Vest i den helt igennem forskellige Opfattelse af Religionen.

Orientaleren kaster sig i Støvet for de overnaturlige Væsener og hyller sig over for dem i dUMP Tavshed, medens Vesterlændingen, efter Russerens Mening, i sin kristelige Tænken uden Ærefrygt famler efter Sandheden og saaledes føres til Menneskeforgudelse. Russeren er ikke gudløs, den krasse Atheisme er indført fra Udlandet.

Østerlændingen er hovedsagelig af den Formening, at Christus har grundlagt sin Kirke for Bønnens Skyld. Kirken burde trække sig tilbage til Ensomheden. Derfra stammer ogsaa den Kendsgerning, at de Orthodoxe næsten ingen Missionsvirksomhed udøver.

Vesterlændingen derimod beder og arbejder samtidig.

(Fortsættes).

Kirken og Abessinien.

Da Abessinien for Tiden er Trumf i Europas diplomatiske Spil, benytter vi Lejligheden til at se lidt paa Forholdene gennem Tiderne i dette mærkelige Land.

Det nuværende Abessinien er et vældigt og meget vanskeligt tilgængeligt Bjergland, der hæver sig som en kæmpe-mæssig Fæstningsblok indtil over 4000 Meters Højde. Landet er tre Gange saa stort som Tyskland og har 12 Millioner Indbyggere, sammensat af forskellige Stammer af semitisk, hamitisk og negroid Oprindelse. Statsmagten ligger i Hænderne paa et arabisk-semitisk Herskerfolk, som for henved 2000 Aar siden kom ind i Landet fra Syd-Arabien, og som alle bekender sig til den kristelig-koptiske Statsreligion. Foruden dette Herskerfolk har ogsaa de stolte, krigeriske Gallastammer, der i det 16. Aarhundrede indvandrede fra det Indre af Afrika og nu særlig findes i den sydlige og sydvestlige Del af Abessinien, stor Betydning.

Befolkningen bekender sig dels til den abessinske Kristendom under de allerældste byzantinske Former, dels til Islams Lære; enkelte Steder blandt Befolkningen, og da

navnlig blandt de egentlige Negre, giver man sig ogsaa hen til hedensk Natur- og Trolddomsdyrkelse.

Det æthiopiske Riges Forfatning er et absolut Monarki, som staar under »Negus Negisti«, »Kongernes Konge«. Dette Monarki forener i sig, ligesom det middelalderlige Lensvæsen, flere Kongeriger og Fyrstendømmer, styrede af Vasalfyrster og Statholdere. Retsplejen, der hviler dels paa den justinianske, dels paa den mosaiske Lov, nyder stor Folkegunst.

Abessiniens Særegenhed skyldes Udbredelsen af Islams Lære, der bevirkede, at Befolkningen skilte sig ud fra den oprindelige saa virksomme kristne Verdens Indflydelse. Fuldstændig henvist til sig selv har Landet sin egen Historie, rig paa Uroligheder og Kampe.

Den h. Georgs Kirke i Abessiniens Hovedstad,
Addis Abeba.

Kristendommen, som i Midten af det fjerde Aarhundrede blev bragt til Abessinien af to Slaver, Frumentius og Ædesius, udviklede sig her rask og havde paa sit Højdepunkt et Ærkebispedømme, Aksum, og 6 Bispedømmer. Under Kong Aizanas blev Katholicismen Statsreligion for derefter i det 6. Aarhundrede fuldstændig at forfalde til Monofysitisme, hvorefter den katholske Mission fik haarde Vilkaar at kæmpe under. Senere viste der sig af og til et Glimt af Haab i dette Land, hvor nu ogsaa Islam var trængt ind, og hvis Tilhængere her den Dag i Dag andrager over 3 Millioner. Lysningen skyldtes hovedsagelig Ignatius af Loyolas aandelige Sønner, der forholdsvis uhindret arbejdede her mellem 1550 og 1632, ja, endog fik genoprettet Unionen med Rom Aar 1626. Allerede seks Aar senere brød Forfølgelserne løs paa ny; Katholicismen blev fuldstændig forbudt, og mange af Kirkens trofaste Tilhængere led Martyr døden. Saaledes var Forholdene, da Laza-

risten Justin de Jacobis i Aaret 1839, som den første apostoliske Præfekt af Æthiopien, kom til Massaua, en Kystby ved det røde Hav i den nuværende italienske Koloni Eritrea. Rigets virkelige Regent var dengang den koptiske Patriark i Kairo, der ejede saa vidtstrakte Ejendomme i Æthiopien, at disse tilsammen udgjorde omtrent $\frac{1}{3}$ af hele Riget og tjente til at underholde den indfødte Klerus, der dannede en stærk Hær, som Patriarken ved Hjælp af den af ham udnævnte »Abuna« eller Biskop brugte til at hævde

Biskop Justin de Jacobis.

den afgørende Indflydelse baa- de i religiøs og politisk Henseende. Naar de Jacobis ikke øjeblikkelig led samme Skæbne som Martyrerne før hans Tid, saa laa dette i, at »Abunastolen« ved hans Ankomst til Æthiopien var og i de sidste 11 Aar havde været vakant. I Begyndelsen af sin Virksomhed henvendte den apostoliske Vikar sig kun til en snæver Kreds, som han underviste og prædikede for. Hans Ord fængede imidlertid som Ild i tørt Hø, saa at den lille Gruppe Tilhørere voksede til en stor Skare, ja, selv den indfødte Klerus blev grebne af hans Prædikener og opfordrede ham til at holde særlige Forelæsninger for sig. Hans

Mission lykkedes i den Grad, at en Kommission bestaaende af fremragende Personligheder fra Rigets fire Provinser begav sig til Rom for at bane Vej for en ny Union. Kommissionen vendte netop hjem fra Rom, hvor den var blevet modtaget paa det bedste, da en ny »Abuna«, som lige havde holdt sit Indtog i Nord-Abessinians største By, Adua, aabnede en ny Kamp mod Katholicismen ved at ekskommunicere enhver, der paa en eller anden Maade understøttede den katholske Kirke, ligesom han ogsaa forbød at oprette katholske Kirker. Saaledes begyndte den ny »Abuna«, Salama III, sin 21-aarige Virksomhed, og næppe havde han bragt i Erfaring, at de Jacobis havde taget Ophold i Massaua, før han rent ud sagt gav Ordre til at myrde denne tilligemed Kommissionsmedlemmerne, der var vendt hjem fra Rom. Trods alle Trusler drog de Jacobis til Adua, hvor han blev festligt modtaget af Befolkningen. Hans Virksomhed udviklede sig til alle Sider; i Guala grundede

han saaledes et Seminarium til Uddannelse af indfødte Præster, hvorefter han begav sig til Alitiena, hvor han optog ikke færre end 2000 Personer i Kirken. Efter Opholdet her gik det videre til forskellige Nabostammer, hvor han ogsaa opnaaede store Resultater. Jo mere den katolske Tro fik Jordbund mellem Befolkningen, desto vildere blev ogsaa Forfølgelsen fra Abunaens Side. Intet blev uforsøgt for at blive af med de Jacobis, der d. 5. Januar 1849 var blevet konsekreret til Biskop af Nilopolis, men uden Resultat, og femten Aar efter hans Ankomst til Abessinien svarede Missionærens aandelige Sønner Abunaen: »Du kan tage vort Hoved, du kan korsfæste os, men een Ting kan

Missionærhytte hos Gallastammen
i den sydlige Del af Abessinien.

du ikke, nemlig faa os til at falde fra Troen.« Den første Martyr paa dette Tidspunkt blev Lægen Ghebre Michael, som de Jacobis selv havde døbt og senere præsteviet. Hans Henrettelse fandt, ligesom i mange andre Tilfælde, først Sted, efter at Tortur af ubeskrivelig Art var udøvet. De Jacobis blev til sidst selv sat i Fængsel og derefter, da man mærkelig nok ikke vovede ogsaa at myrde ham, jaget ud af Landet, som han aldrig mere gensaa.

Efter yderligere og indtil Verdenskrigens Afslutning vedvarende Forfølgelser hersker der nu Religionsfrihed i Abessinien. Kirken har lidt efter lidt arbejdet sig godt fremad, og skønt den paa nærværende Tidspunkt kun tæller ca. 10,000 Sjæle, d. v. s. 0,12 % af hele Befolkningen, nyder baade den og dens stedlige Ledelse stor Agtelse hos Regeringen. Ogsaa Kejseren er overordentlig imødekomende, hvilket bl. a. fremgaar af, at han med Gemalinde og Datter for nylig har besøgt Missionscentret Harar, det

tidligere Regeringscentrum. Anledningen til Besøget var Indvielsen af et Palads for Kejserens næstældste Søn. Her havde den katholske Missionsskoles Elever forsamlet sig og afsang en af den apostoliske Vikar forfattet Sang, der glædede Kejseren meget, og hvorfor han takkede den gamle Missionsbiskop Jarrosseau, der gennem ikke mindre end 54 Aar har arbejdet i Abessinien, og som tidligere er blevet udmærket paa forskellig Vis.

Dødsbarakkerne paa Kond-Øen.

Nedenstaaende Beretning stammer fra en Flygtning fra Sovjetrusland og giver et Billede af den Elendighed, som hersker i »Sovjetparadiset«, hvor Børnene strejfer forældreløse omkring og bliver indfanget af Sovjetmyndighederne. Flygtningen fortæller om et Møde, han havde med disse Børn, der som Sovjets Fanger var blevet ført til Øen Kond, som hører til Solowki-Øgruppen.

Afdelingen for Arbejdsfordelingen i Solowki sendte Fanger ud for at grave en stor Massegrav for ulykkelige til Døde martrede Børn, som strejfede omkring uden Opsyn. Disse Børn havde man indfanget i Byerne Charkow, Rostow ved Don, Kiew, Moskau og Petrograd, ligesom herreløse Hunde. For at de ikke ved deres Ophold i disse Storbørs Gader skulde falde dem til Besvær, som havde berøvet dem Forældre og Hjem, besluttede man at »skaffe dem af Vejen«. Og de blev virkelig skaffet af Vejen. Det løber en koldt ned ad Ryggen, naar man tænker paa, at faktisk 6000 Børn er gaaet til Grunde. Aldrig vil jeg kunne glemme det Øjeblik, da Børnene ankom til os om Bord paa de to Dampere »Gleb Bakij« og »Pioneren«. Som Faar drev man Staklerne fra Anløbsstedet til Fangelejren, uden den foreskrevne Navnekontrol, uden Undersøgelse og uden at fratage dem eventuelle Pengebeløb, som de maatte have ført med sig. Ja, hvad havde man egentlig ogsaa kunnet fratage disse Børn? Man bliver syg ved at tænke tilbage derpaa.

Det var koldt og begyndte at fryse. Men Børnene, som Sovjetregeringen kalder »vor Fremtid«, disse udstødte, stod der i Pjalter, uden Huer, mange barfodede og nogle endog uden Benklæder; de rystede af Kulde og klyngede sig til hinanden — det var et frygteligt Syn. De indfaldne Øjne med de betændte Øjenlaag og deres feberhede Glans fortalte tydeligt, at alle Børnene var syge. De var kun Skeletter. Tavse stod de »vanrøgtede« der og ventede paa deres Dom. Døden lurede allerede paa dem. Man sendte Bør-

nene til Kond-Øen, hvor Døden var deres Vært. Vi forstod saa udmærket godt, hvorfor man havde sendt Børnene herop, men vi talte ikke derom, for mellem Fangerne arbejdede mange »hjemmelige Medarbejdere«. Efter et Par Timers Forløb blev Børnene igen drevet ned i Skibenes Bunkerkul og bragt til Bestemmelsesstedet. Vi rejste med for at fordele Brød der paa Stedet. En eller anden rød Helt havde Mod til holde en revsende Tale for Børnene, som stod der under aaben Himmel, blaa i Ansigterne og med Tænderne klappende af Kulde. Endelig blev de drevet ind i Barakkerne, uden at der blev givet Børnene Lejlighed til at varme sig lidt i en af de andre Bygninger. I den Lade, de blev gennet ind i, fandtes ikke et eneste Vindue med Ruder, i Taget var gabende Huller, og Gulv fandtes ikke, den nøgne Jord maatte tjene dem til Leje. Nogle Børn var allerede saa gennemfrosne, at de ikke længere kunde staa op ved Brøfordelingen. Opsynsmanden, som ledsagede Børnene, sagde, at de var blevet sendt herop uden noget som helst Papir, ikke engang deres Navne kendte man. Jeg spurgte nogle af dem, hvor de kom fra. En fortalte, at han under Krigen var flygtet fra Grodno. Sine Forældre kendte han ikke, de havde været forsvundet siden 1918. Han var flygtet fra et Vajsenhus. Om Vinteren havde han opholdt sig paa Banegaardene. Naar man forfulgte disse Børn uden Opsyn, søgte de Tilflugt i Snesmeltemaskinerne. »Men om Sommeren var det herligt,« sagde Drengen, »saa kunde man sove, hvor man vilde.« Han fristede Livet ved Tiggeri, sommetider ved smaa Tyverier. Andre Børn kom fra Petrograd, Moskva, Charkow og andre Byer.

Efter at vi havde fordelt Brødet, maatte vi vende tilbage igen; Børnene efterlod vi under aaben Himmel. I fire Dage hørte vi intet Nyt fra Kond-Øen. I Mellemtiden var Vinteren kommet med 10 til 12 Graders Frost. GPU vidste ganske nøje, at Børnene vilde faa den »rigtige« Behandling paa Solowki-Øerne. Hver anden Dag fik de varm Mad. Men de havde daarlig nok faaet sig varmet lidt, før man igen overlod dem til Frosten. I Begyndelsen bad Børnene om varmt Vand og Brød, bad om at faa nogle Klæder. Senere blev der stille i Barakkerne. Hver Morgen, naar Børnene blev drevet ud, blev 40—50 af dem liggende i Barakkerne; de kunde ikke rejse sig mere. Dag for Dag blev Børnegruppen mindre.

Paa denne Maade er hidtil 400 Børn blevet drevet i Døden, martret paa den grusomste Maade. Og Bødlerne, som har fuldført denne Niddingsdaad, tror endnu, at de har Ret til i deres Aviser at skrive om den Behandling, Fangerne faar i udenlandske Fængsler. Hvilken Storm af Raseri vilde der ikke rejse sig, hvis nogen dér erklærede

Sultestrejke. Og samtidig driver de Mennesker i Døden i deres egne Fængsler!

Otte af os Fanger fik Anvisning om at grave Massegraven til den første Børnegruppes 357 Ofre. Er det noget at tale om? Dog kun en Bagatel! Hvad betyder dette Tal i Solowki? I Dag skaffer man disse af Vejen, i Morgen kommer Turen til en anden, endnu større Gruppe. Som Brændestykker var Ligene stablede op inde i Laden. Da en Mand ved Navn Pankratow saa dette, brast han i Latter — Blodet frøs til Is i vore Aarer ved dette Grin. Da Manden vendte sig om til os, lyste Vanvidet ud af hans rædselsslagne, udtryksløse Øjne. »Vær stille,« hviskede han hemmelighedsfuldt til os, »de ved jo ikke endnu, at de straks skal begravnes.« Dette Bjerg af Lig og den vanvittiges Ord! Det var ikke til at udholde. Vi styrtede ud i det fri. Kun Pankratow blev staaende tilbage i Laden. En Opsynsmand traadte hen til ham: »Hvad staar du her og glor efter med aaben Mund? Det er dog ikke noget Theater! Se at skrubbe ud!« hørte vi ham brøle samtidig med, at han kompletterede sin Tale med Skældsord.

Massegraven var færdig. Om Natten tog 20 Slæder til Kond-Øen. I Stedet for Kusken sad Embedsmænd Vagt paa Bukken. Fangerne skulde ikke alene læsse den forfærdelige Last paa Slæderne; bagefter skulde de ogsaa kaste Graven til. Langsomt gled Slæderne af Sted med deres Liglast, der var dækket til med Sække og Bastmaatter; af Sted mod Massegraven med knirkende Slædemeder. Hestene blev sky, som følte de instinktmæssigt, hvilken frygtelig Last de drog efter sig. De prustede og kunde ikke bringes til at staa stille. Et efter et blev Ligene kastet ned. De stivfrosne Lig gav en egen dump Lyd fra sig, naar de stødte mod den haardfrosne Jord. Det var, som rejste Haarene sig paa vore Hoveder ved denne Begravelse. Efterhaanden fyldtes den kæmpemæssige Grav. Noget afsides stod Vagten. Røgen fra deres Cigaretter trak over mod os. Arbejdet var endt, Sporene udviskede. —

Og samme Skæbne venter den næste Børnegruppe. Selv kan de ikke bekræfte Sandheden i det her skildrede, men der lever Vidner, som med egne Øjne har set denne morderiske Handling, som fuldstændig mangler Sidestykke. Gid engang de, som ved Besked med, hvad der er blevet af de hjemløse Børn, der blev overført til Solowki, maa blive draget til Regnskab herfor. (Germania ⁷/₆ 1935.)

Nogle Meddelelser om den katholske Kirke og de katholske Kristnes Stilling i Danmark i Slutningen af 1700-Tallet.

(Sluttet.)

Det kongelige danske Kancelli havde — efter Paavirkning fra »Departementet for de udenlandske Affaires« — længe været utilfreds med den Tilstand, hvori »det Keyserlige Catholske Capel« henlaa. To Gange indsendte Kancelliet et »pro Memoria« (til Erindring) til Magistraten og paatalte Kapellets »Brøstfældighed« og udbad sig nærmere Oplysninger om, i hvilken Stand Kapellet var, og hvem det tilkom at vedligeholde dette. Efter endte Undersøgelser, Forhandlinger og Skriverier meddelte Magistraten under 28. Juli 1784, jfr:

Magistratens Kopibog for 1784,

at man havde erfaret, »at det Kongelige Departement for de udenlandske Affaires, er fuldkommen enig udi, at det allene paaligger det Romerske Keyserlige Hof at sørge for det herværende Catholske Capels Vedligeholdelse, men at samme er tillige af den Formening at, i Henseende til dets Brøstfældighed, ingen Paatale kan finde Sted, førend den maatte gaa saavidt, at Politie Anordningen, som forbinder enhver Husejer til ike at lade sit Huus falde (forfalde), kom derimellem, om hvilket Tilfælde, naar det skulde indtræffe, bemeldte Departement derhos har begieret at blive underrettet, samt at det Kongelige Danske Cancellie forlanger Underretning om hvad Stand dette Capel nu findes udi, i hvis Anledning vi ike kunde undlade herved tjenstligt at melde, at, da dets Bygning ike ligger ud til nogen Gade, men paa een derfra med en Muur aflukt Plads, saa sees ike at dets Brøstfældighed nogensinde efter Politie Anordningen vil kunde blive paatalt ligesaalidt som saadant hidtil af Politimesteren eller os er skeet, og da det er et fremmed Hof tilhørende, finde vi heller ike nogen Afgang til at kunde foranstalte nogen Besigtelse over dets nærværende Tilstand.«

Denne Skrivelse, — som er et godt Eksempel paa Datidens knudrede Kancellistil, og hvori Magistraten synes helst at ville lade hele dette Spørgsmaal hvile, — er dateret: Kiøbenhavns Raadstue, d. 28. Julii 1784 og underskrevet af Borgmestrene.

Det her omtalte Kapel var det første katholske Kapel i København, opført i Aarene 1764—65 i daværende Norgesgade (nu Bredgade). For hvem, der maatte ønske yderligere Oplysninger i Sagen vedrørende det gamle Kapel og

den ny Kirkebygning (nuværende St. Ansgars Kirke), henvises til Nordisk Ugeblad, Aarg. 1913, Pag. 463 og følgende.

I Februar Maaned 1778 indleverede Politimesteren, »Conferentz Raad« Fædder en Rapport til Magistraten »fra St. Annæ Øster Qvarteer, at Gaden for (udenfor) den Catholske Kirke, er i ald denne Frost ikke bleven Fejed og at der desaaarsag er bleven paasat en Pligts-Karl, som gjorde reent«, — en Paatale, som imidlertid ikke synes at være taget til Følge, da Rapporten senere oplyser, at »Kirke Betienden formaaner Magistraten (selv at) lade giøre rent, da der for Kort siden er betalt 6 Rdler« (for Renholdelse af Gaden).

Som et sidste Supplement skal henvises til en af Byfogedfuldmægtig W. Woll efter Aktstykker i Fredericia Raadstue Arkiv fra Aarene 1745 til 1749 i Kirkehistoriske Samlinger, fjerde Række, III Bind meddelt Artikel. Denne handler om de gentagne Tilfælde, i hvilke de katholske Præster i Fredericia eller maaske »en bestemt Borgers Hus« har »forført« Personer af den lutheranske Lære til at overgaa til den katholske Kirke. Hele Spørgsmaalet var maaske gaaet i Glemme, hvis ikke en ung Pige, der var overgaaet til den katholske Kirke, netop i denne Periode »hemmeligt var forsvundet fra Byen.« — Men nu tog Sagen Fart, den udviklede sig ved at gaa gennem Generalkirkeinspektionen til Kongen (Chr. VI), ved, at de katholske Præster i Fredericia blev kaldt op paa Raadstuen der i Byen for at give Forklaring og ved, at Stiftamtmanden, Magistraten, ja selv Garnisonen i Fredericia blev blandet ind i Spørgsmaalet, og endte først i Marts Maaned 1749, da Dommen blev afsagt paa Raadstuen i Fredericia. Dommen gik de katholske Præster imod, de ansøgte om »fri Proces« til at appellere Sagen til Højesteret, hvilket imidlertid ikke skete, da forskellige udenlandske, katholske Gesandter intervererede hos den danske Regering, hvorved Præsterne opnaaede Benaadning og Fritagelse for Bøder etc. — Artiklen er meget interessant og værd at læse og giver som sagt et godt Supplement til de her meddelte Vanskeligheder, under hvilke den katholske Kirke og de katholske Kristne arbejdede i 1700-Tallet.

H. Nystrøm.

Hold ud!

Da han var fyldt de 70, havde han antydnet det over for Højærværdigheden. Kun antydnet det. At han var træt, at han gerne vilde trække sig tilbage. Men Højærværdigheden havde straks slaaet det hen. Havde ikke engang

rigtig villet lade ham tale ud: »Hr. Pastor, De er jo endnu rask og rørig. Se, jeg har jo ingen anden.«

Da han fejrede sit 50 Aars Præstjubilæum, havde han i al Beskedenhed vovet at fremkomme med en Bøn: nu var han 75 og meget, meget træt. »Højærværdige Ven,« havde Biskoppen svaret, »det gaar nok lidt endnu. Se, jeg har stadig ingen at sætte i Deres Sted.«

Et halvt Aar efter blev han smittet af Influenza. Da han skulde berette en døende. Helt ud til Blokhytten i Skovbrynet skulde han. Der laa de alle af Influenza: Fader, Moder og Børnene. Selv Kreaturerne i Stalden var syge. Svedfugtigt Sengetøj hang til Tørring rundt omkring i Stuen. Det udstraalede Sygdommen, og han indaadede den og bar den med sig hjem paa sine gamle Fødder. To Uger svævede han mellem Liv og Død. Han modtog de sidste Sakramenter, og Testamentet laa i Skuffen. Nabo-præsten havde hjulpet, saa godt han kunde, og Biskoppen havde ladet ham sige, at der vilde komme en nyindviet ved Skoleaarets Slutning — en nyindviet. Kun to skulde ordineres. Den ene traadte tilbage, og en døde. • Og Biskoppen skrev, næsten grædefærdig: »Blot et Aar endnu. Det bliver svært, men det gaar ikke paa anden Maade.«

Endnu et Aar! Herre, giv mig Kraft!

Han kom op efter sin Sygdom. Men Trætheden var krøbet ind i hans Led og Lemmer. Han gik oven i Købet ud og berettede de døende. Men tidligere havde han aflagt Besøg hos Nabofamilierne for at se, hvordan Folkene dér havde det. Nu var han glad, naar han blot kunde gaa hjem. Nu blev han træt, bare han skulde hilse meget. Nu gjorde det ondt at staa op og at gaa. Hvert Skridt gjorde ondt! Tidligere havde han ikke taalt at se et Støvgran i Kirken. Nu saa han ogsaa alt, men det voldte ham saadan et Besvær at bukke sig.

Folk klagede: »Han er blevet saa gammel, vor Sognepræst.« Han hørte det, og det gjorde ham ondt. Han saa Arbejdet, meget, meget Arbejde — og han var saa træt. — Og naar han bad sin Aftenbøn: »Nu lade Du, o Herre, Din Tjener fare med Fred«, saa laa der saa inderlig en Længsel i hans Bøn.

Endnu et Aar, havde Biskoppen skrevet. — Gud Herren forbarmede sig over ham før. En Dag var det særlig svært. Sakristanen hjalp ham op ad Altertrinene. Sakristanen hjalp ham ned ad Altertrinene. Den kolde Sved perlede paa hans Pande. Saa brød han sammen.

Samme Aften kaldte Herren sin tro Tjener bort fra sit Vinbjerg.

Høsten var stor, og der var en Arbejder mindre.

Aug. Reimann, C. Ss. R.

Pastor Johannes Maria Quaedvlieg S. M. M.

1910 — 1935.

Sognepræsten i Roskilde, Pastor Johannes Maria Quaedvlieg, har den 10. Juli i al Stilhed fejret sit 25 Aars Præstjubilæum, og Søndag den 14. ds. fejres Jubilæet i hans Menighed. — Jubilaren er født i Maastricht, Holland, den 2. Marts 1884, indtraadte i Mariæ Selskab ved Montfort den 15. August 1905, blev præsteviet den 10. Juli 1910 og kom allerede fire Aar derefter til Danmark, hvor han først virkede i Roskilde under Pater Kerckhoffs, indtil han den 23. Januar 1917 blev forflyttet til Ringsted som Sognepræst. I samme Egenskab har Pastor Quaedvlieg ogsaa virket i Slagelse (fra 1920), men i 1926 havde Roskilde Menighed den Glæde at faa ham tilbage som sin egen Sognepræst, og siden den Tid har Jubilaren udfoldet en stor og velsignelsesrig Virksomhed inden for sit Sogn. Under ham begyndte den regelmæssige Gudstjeneste i Taastrup (1930, i den nye Kirke i 1933), Skuldelev og Hillerød. —

Pastor Quaedvlieg har forstaaet at gøre sig ualmindelig agtet og afholdt, hvad Festen den 14. ds. tydeligt vil vise.

Hjertelig til Lykke! — Ad multos annos!

NYE BØGER.

K. Riedel S. J.: Der Gottesstreiter Michael Pro. Freiburg i. Br. 1935. Herder, 221 S., ill. RM. 2,50.

Om Meksikos tapre Martyr, Pater Michael Pro, der forlod denne Verden med Raabet »Leve Christus Konge!« d. 23. Nov. 1927, har vi alle hørt en Del. Vi har beundret hans modige Apostolat i det haardt hjemsogte Land. Men faa kender denne Skikkelse, som den skildres i denne Ungdomsbog i Ordets allerbedste Forstand: først som et dødssygt Barn, som en vild Krabat, hvis gale Streger var Legio, en slink Gymnasiast, en begejstret ung Præst, en opofrende Sjælesørger midt i de største Vanskeligheder og

last not least et Menneske, altid parat til Munterhed og Spøg, God's Jester selv i Lidelsen, saa hans Medbrødre ligefrem siger om ham: »Pater Pro har igen store Smerter i Dag, han har sagt sine bedste Vittigheder.« Sandelig en vindende Personlighed, som kan rive ethvert Hjerte med sig, der overhovedet endnu er i Stand til at begejstres. —z.

Joseph Minichtaler, Heiligenlegenden, katechetisch ausgewertet. München, 1935. J. Kösel & Fr. Pustet, 147 S. ib. RM. 2,80.

57 korte Helgenbiografier er her af en Fagmand fremstillet og fortalt, saa de kan gaa ind som værdifulde Led i den kateketiske Undervisning. Denne »Katekismus«, hvis Spørgsmaal og Svar stilles og gives af fuldkomne Menneskers Liv, og som snart fortæller om det rette Syn paa Sport og Spil, snart om Missionerne, Kyskheden, udholdende Tro, Guds Vilje etc. er naturlig, let fattelig og tilrettelagt for Børns Forstaaelse, og den anbefaler sig saaledes til Undervisning i den yngre Alder.

Ludwig Hertling S. J. Der Himmel, München, Ars Sacra Verlag 143 S. Shirt. RM. 4

Det første Kapitel, »Den store Blindhed«, spørger: Hvorfor glæder vi os saa lidt til Himlen? Derpaa følger et Afsnit: Den store Forvandling, Overgangen fra Tid til Evighed; et Afsnit om: Det store Fællesskab med Engle og Helgener, med Familie og andre; og til sidst Afsnittet om den store Beskuelse. Ved at fremlægge Sandheden om Himlen, jævnt, solidt, støttende sig til Skrift og Kirkelære, vil Forfatteren vække Kærlighed til vort evige Fædreland. Han faar Lejlighed til at behandle en Række interessante Spørgsmaal, for Eks. hvor vidt Familiens Baand kan bestaa videre i den hinsides Verden. Saa godt det overhovedet er muligt, bringes saaledes en af de vanskeligste kristne Sandheder vort Hjerte nær. Forlaget har udstyret Bogen nydeligt. —z

Ernst Beran, Thomas Morus, ein heiliges Leben in Familie und Beruf. Innsbruck 1935, Tyrolia, 90 S. RM. 1,60.

Den korte Levnedsskitse om den store hellige Englænder, illustreret med 8 Helsidesbilleder, giver et udmærket Overblik over Kanslerens Liv, dette Liv, som d. 6. Juli for 400 Aar siden endtes i Martyrdøden, fordi en vellystig og troløs Konge ikke vilde finde sig i, at Landets mest agtede Mand nægtede at godkende kongeligt Ægteskabsbrud og Frafald fra den sande Kirke. Mores Liv, som i Forvejen er rigt paa spændende Begivenheder, fængsler her ikke mindst ved den lette, flydende Maade, den bliver fortalt paa. Som Tillæg findes to Bønner, som More nedskrev under sit Fangenskab i Tower.

Franz Josef Weinrich, Die Marter unseres Herrn. Erzählt von seinen Henkern, von Menschen und Engeln. Freiburg 1935, Herder, 292 S., RM. 3,20.

Det var en heldig Tanke at lade Forløseren og hans Lidelse spejle sig i hans Bødlers, hans Disciples, Guds Engles Sind og Tale. Kendte Begivenheder bliver derved underlig levende, naar man hører en Petrus fortælle om den sidste Nadver etc. Hvor virker det ikke rystende, naar Satan straks i det første Kapitel indføres talende til Judas. Eller Barabbas til sine Medfanger. Vi tvinges derved ligefrem til at blive Øjen- og Ørenvidner ved Jesu Lidelse. Uafviseligt melder da Spørgsmaalet sig: Hvorledes spejler disse hellige Begivenheder sig i dit Sind? Weinrich har skrevet en Bog, som alene ved Evangeliets Virkemidler — ganske vist i en Digers Hænder — kan frembringe et Oprør i den betragende Sjæl. —z.

Lothar Schreyer: »Die Gottesgeburt im Menschen«. Gespräch um Meister Ekkehard. (133 S.) Fr. Pustet, Regensburg. 1935. RM. 2,50.

I fire Kapitler: Om Stedet for Gudsfødslen i Mennesket — Om Sjælens Forberedelse ved Bøn, Gerninger og Lidelser — Om Naaden og de guddommelige Dyder — Om Glæden ved Gudskærligheden, afslører Schreyer for os Kærnen i den store Mystikers Lære og gør os samtidig fortrolig med denne Personligheds Særegenheder. I nyt, for vor Tid tilpasset, Klædebon træder derved Ekkehard, Seeren, Tænkeren og Prædikanten frem for vor Tid.
A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

Paa Sankt Josephs Hospital blev der i Aar afholdt en stor Christi Legems Procession efter den højtidelige Levitmesse Søndag den 23. Juni. Denne foregik ganske vist ikke i fri Luft, men i den smukt pyntede Kirke; men den var saa smuk og fuldendt og havde saa god Tilslutning, at man har besluttet at holde den i Hospitalshaven til næste Aar. k. b.

Christi Legems Procession i Dalum. Torsdag d. 23. Juni fejredes Christi Legems Fest med stor Højtidelighed i Dalums prægtige Klosterhave. — Helt imponerende og malerisk tog den lange Procession sig ud, da den under Salmesang drog gennem Parkens gamle, skønne Allcer til de med Blomster og Flag smykkede Altre, hvor St. Hedvig-Søstrenes Kirkekor foredrog flerstemmige Sange. Da Klosterkirken var for lille til at rumme de mange Mennesker, afsluttedes der i Haven med et festligt »Te Deum«.

Christi Legems Procession i Horsens. »Horsens Avis« beretter: »Katholikerne satte et næsten sydlandsk Præg paa Horsens gennem den store Christi Legems Procession, der havde samlet over 500 Deltagere fra de fleste jydsk-katholske Menigheder. Da man for første Gang siden Middelalderen sidste Aar festligholdt Glæden over Sakramentet, var det kun »vore egne« Katholiker, der deltog i Processionen; men i Aar var det anderledes. Langvejs fra var Katholikerne kommet rejsende til denne Festsdag, der blev en meget stor katholsk Tilkendegivelse.

Kl. 10 kaldte St. Josephs Kirkes malmtunge og skønt klingende Klokker Katholikerne til Levitmesse, og den smukke Kirkes lyse Rum, rigt smykket, var snart fyldt til sidste Plads. — Efter den stemningsfulde Messe stilledes der op til Procession. — Den gyldentstraalende Monstrans blev baaret af Pastor Benzon, København, der dog afløstes af Pastor Rijckevorsel paa den kilometerlange Tur til »Sølyst«. Baldakinbærerne var fremtrædende Katholiker fra hele Landet. — I straalende Sol og under stadig Sang drog Processionen, der samlede Tilskuere i stort Tal, til Maristbrødrenes Skolehjem, hvor Pastor Osterhammel holdt en smuk Prædiken. Der sluttedes med »Te Deum«. Derpaa var alle de tilrejsende Katholiker de horsensianske Katholikers Gæster til Middag.

Ved det katholske Stævnes Friluftsmøde om Eftermiddagen i »Sølyst«s herlige Park bød Msgr. Olrik Velkommen: »Her vil I ikke høre Præster prædike, men Læg-mænd tale over Emnet: Hvad har den katholske Kirke betydet for mig? Og man fik i Løbet af et Par Timer en lang Række stærkt agitoriske, men hjertevarme Indlæg at høre. — Efter at Pastor Osterhammel havde lyst Velsignelsen over Forsamlingen, sluttede Dagen med en større Ungdomssammenkomst.«

FRA DEN VIDE VERDEN.

Eucharistisk Kongres i Laibach. Fra alle Egne i Ny- og Gammel-Serbien, fra Østrig, Tyskland, Ungarn, Italien og Frankrig ruller Togene til Laibach. Alene fra Østrig kommer 400 og fra Tyskland 200 Deltagere til Kongressen. Det østrigske Tog er fuldt af Skolebørn, der synger og vinker; sammen med 30.000 slovenske Børn skal de modtage den h. Kommuion paa Stadion i Laibach. Befolkningen fra Laibachs Omegn kommer agende paa Høstvogn, smykket med Grankviste og flagrende brogede Papirstrimler. Man anslaaer Antallet af Kongresdeltagere til at ligge om-

kring de 160.000, d. v. s. næsten det tredobbelte af Laibachs Indbyggerantal. De mange, som der enten ikke kan skaffes Plads til, eller som ikke har Raad til at betale, kamperer i det Frie i det lune Junivejr. Fredag den 28. Juni Kl. 5½ om Aftenen holdt den pavelige Legat, Polens Primas, Kardinal Hlond sit højtidelige Indtog i Kongresbyen. Lørdag Morgen ankom den jugoslaviske Regerings Repræsentant til Laibach, Dr. Koresec, som for nylig er udnævnt til det nye Forsoningskabinetets Indenrigsminister. Alle Forretninger, selv den allermindste, er pyntet med et Kors, en lille Statue eller et Billede, som leder Tanken hen paa den hellige Fest. Kirkedørene staa paa vid Gab, Lysene straal fra Kirkens Indre. Tæt sammenpressede, Skulder ved Skulder, staa de andægtiges Skare. Vejen til Kongressens Midtpunkt, Stadion, er tydeligt afmærket. Her er Friluftsalteret rejst, her afholdes Friluftsgudstjenesten, som overværes af Titusinder. En straalende Aften følges af en fløjlsblød Nat. Korsets straalende Billede lyser overalt. Fra Kirkernes Gavle og Taarne, fra Husenes Mure, alle Steder fra straalende Lyskorsene. Ingen tænker paa at sove. Det er, som havde en hellig Feber grebet Mængden, som hvileløst bølgende frem og tilbage i Gaderne. Omkring Midnat sætter Mændenes Fakkeltog sig i Bevægelse med Stadion som Maal. 40.000 Fakkeltog deltager, og 25 Musikkorps følger med Processionen. Franciskanernes Morgen-Angelus-Klokke kalder til fornyet Andagt, til nyt Liv. Atter vandrer Mængden ud til Stadion, hvor Kardinal Hlond Kl. 9 celebrerer Pontifikalmessen for en kæmpemæssig Forsamling. Om Eftermiddagen Kl. 3 samles Mænd og Kvinder, henved 80.000 i Tallet, til en fælles Procession. — Trætte, men dog styrkede vil de vende tilbage til deres Landsbyer, og i deres trosstærke Hjerter vil disse hellige Dage staa prentede som et uforgængeligt Minde.

Katholikdagen i Prag. Ifølge Politiets Opgørelse ankom der i alt 380.000 Deltagere med Banerne til Katholikdagen i Prag. Føjer man hertil Antallet af de mange Fodgængere, Autobusser og Automobilkørere, tager man sikkert ikke meget fejl ved at anslaa Antallet af udenbys Deltagere til at ligge omkring de 450.000. Hertil kommer saa yderligere de talrige Deltagere fra selve Prag, saa man utvivlsomt kan regne med, at henved ½ Million Mennesker var til Stede. Denne Menneskemasse og de 6 Kongressprog, som klang imellem hverandre, bevirkede, at Katholikdagen i Prag ikke mindede saa meget om de tidligere store Katholikdage i Tyskland, men snarere førte Tanken tilbage de mægtige internationale eucharistiske Verdenskongresser. I Mands Minde husker man ikke, hverken i Prag eller

noget andet Sted inden for den tjekkoslovakiske Grænse, at have set Mage til Demonstration. Alt klappede: den kongelige Modtagelse, som Regeringen og Myndighederne beredte Legaten; den endeløse Jubel, hvormed Befolkningen hilste Legaten og de indenlandske Kirkefyrster; de stadig fyldte Kirker; Gaderne med de bølgende Menneskemasser; den helt igennem fornemme Holdning, som Befolkningen udviste, og som bevirkede, at alle nationale Vanskeligheder blev glemt, og ikke mindst det herlige Vejr, som gjorde det muligt at holde alle de store Foranstaltninger i det Frie, hvilket gjorde det meget lettere at faa saa uventet store Menneskemasser anbragt.

Ogsaa en Rekord. Den samlede Verdenspresse taler med Beundring om den nye franske Oceandamper »Normandie«, der med sine 30 Knob i Timen slaar alle hidtil opnaaede Hastigheder og med sine 36 Redningsbaade og helt nye Betjeningssystem ogsaa overtrumfer alle hittidige Sikkerhedsforanstaltninger. Men Verdenspressen glemmer at melde om en anden Rekord, som denne Damper ogsaa kan opvise. Midt i Damperen findes nemlig et lille Kapel, enkelt og afsluttet som en underjordisk Kirke. Med sine mørkeblaa Hvælvinger og sine Evighedslamper, der lyser som røde Stjerner, danner dette den mest skærende Kontrast, som tænkes kan, til den sensationelle Luksus, der ellers findes om Bord i Damperen. Udsmykning og Kostbarheder mangler det lille Kapel ikke, disse findes i Malerierne og Billedhuggerarbejderne. Paa Væggene, paa Alteret, paa Orgeltribunen, overalt har en Kunstners Hænder og troende Kristne skabt Mesterværker og bidraget til at forme dette lille halvt skjulte Rum til det smukkeste, mest kunstneriske og mest menneskelige, der findes om Bord paa den mægtige Oceankæmpe.

Menigheds-Udflugt til Skanderborg: Søndag den 21. Juli med Tilslutning fra Aarhus, Horsens, Vejle, Silkeborg, Randers m. fl.

Program: Kl. 14,30: *Fælles Kaffeord* i Vestermølles Have ved Odder Vejen. Kl. 16: *Friluftsmøde i Skoven* (5 Min.s Gang fra Haven): Tale af Pastor Kj. Geertz Hansen, Horsens. — Drømmespillet: Klosterhaven af H. T. Kiærulff. — Danmark (Tableau, udført af Dr. Dagmars Trop). — En Overraskelse (St. Clemens Ulveslok). Kl. 18: *Aftensmaden* (medbr.) spises. Drikkevarer faas hos Værten. Kl. 19: *Underholdningen* begynder: Lege, Folkedanse, Præmie-keglespil, Dans etc. — Kl. 22: Afgang.

NB. For Deltagelsen i Udflugten købes et *Festtegn* hos Præsterne for 1 Kr.; Børn under 14 Aar og Spejdere 50 Øre. Festtegnet giver Adgang til Kaffeordet og Friluftsmødet, ogsaa til Underholdningen og Dansen. — Af Hensyn til Kaffeordet skal Festtegnet købes inden 17. Juli; der er kun Plads til 300 ved Kaffeordet. —

Statsbanerne tilsteder nedsat Pris.

Kirkelig Kalender.

Juli.	Juli.
14. S. 5. Søndag e. Pintse.	21. S. 6. Søndag e. Pintse.
15. M. Henrik II, Kejser af Tyskland.	22. M. Maria Magdalene.
16. Ti. Vor Frue af Bjerget Karmel.	23. Ti. Apollinaris.
17. O. Alexius.	24. O. Vigilie.
18. T. Camillus af Lellis.	25. T. Jacob den Ældre, Apostel.
19. F. Vincents af Paul.	26. F. Anna, Jomfru Marias Moder.
20. L. Hieronymus Æmiliani.	27. L. Gudsmoders Lørdagsmesse.

Juli. Ugens Messebønner.

14. S. 5. Sønd. e. Pintse (670—504); 2. Sæl Bønner: Bonaventura (996—818).
15. M. † Henrik II, Kejser af Tyskland (996—830); 2. Om de helles Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
16. Ti. Vor Frue af Bjerget Karmel (997—819).
17. O. † Alexius (1000—822); 2. og 3. som Mandag.
18. T. Camillus af Lellis (1001—823); 2. Symphorosa og hendes svv Sønner.
19. F. Vincents af Paul (1002—825).
20. L. Hieronymus Æmiliani (1003—825) 2. Margarete.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebøger (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført et Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Vincentsforeningen for Herrer afholder Generalforsamling Søndag den 21. Juli efter Højmessen i Sakramentskirken ca. Kl. 11¹/₄ i Forsamlingsalen samme Sted. Aktive og passive Medlemmer bedes venligst give Møde.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads søges:

Arbejdsløs Maler søger Beskæftigelse ent. paa Værksted ell. priv. **Ansøgning** med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbh. K. Telf. Byen 8626.

Sygeplejerske, Frk. **Anna Bono** døde den ³/₇; paa Sct. Lucas Stiftelse.

Begravelsen har fundet Sted.

Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

C. Thonef, fhv. Plejemoder.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afliveret til Postvæsenet Torsdag d. 11. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 29.

Søndag den 21. Juli

1935

INDHOLD: Den rige Gud. — Til Mammon! — En Klippe i Reformationens Hav. — Fra Kirkens Fortid (Ringsebølle Kirke). — Mandshu-Kuo og den katholske Mission. — Opraab til at holde Retraite! — Orienten og den katholske Kirke. — Om Søndagen arbejder vi ikke. — Nye Bøger. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebanner.

Den rige Gud.

Om de fire Tusinde i Evangeliet hedder det: »De havde ikke noget at spise«. Og dog: »Folket spiste og blev mætte« (Marc. 8,1; 8). Dette gælder for Legeme og Sjæl for utallige Millioner. Herren har dækket Bordet for dem. Klemens Brentano har saa sindrigt og smukt vist, hvorledes Frelseren, som paa Korset er berøvet alle Verdens Goder, dog viser sig som den rigeste og bedste Vært for Sjælene:

*Kære Venner, spørger ej
Hvor den trætte Hvile sød kan finde:
Korset paa den alfar Vej
Herberg er, og der er Hvilen inde.*

*Gæstfri Værten er og rig;
Tornen er hans Svend, paa Stier øde
Griber han i Kjortlens Flig
For den trætte Vandrer ind at nøde.*

*Heller ej er Værten stolt;
Mens af tusind bitre Saar han brænder,
Venter han, til Korset holdt,
Naglet fast med Fødder og med Hænder.*

*Hvem har slig Taalmodighed
Ene og forladt i sine Kvaler!
Sæt dig ved hans Arne ned,
Hver en fattigs Gæld han glad betaler.*

*Hovedet, pint af Tørnens Tand,
Hilser Gæsten, som vil samle Kræfter!
Hjærtets Brønd, med Blod for Vand,
Læsker den, som tørstede derefter.*

*Legeniet er Bolig prud,
Og fem Saar som Døre er at finde;
Aldrig drives nogen ud,
Som en Gang har fundet Fred derinde.*

*Ja, hans Blod er selv en Drik,
Og hans Kød er Spise uden Mage;
Var du syg, du Sundhed fik,
Brød og Vin, naar bort du skulde drage.*

*Hver en Gæst velkommen er;
Hver, som under Byrden vilde falde,
Kan dens Vægt afryste her,
Thi han har jo selv indbudt dem alle.*

*Sandelig, kun han er god!
Han, som aldrig kunde finde Lise
— Intet Steds hans Bolig stod —
Vilde være alles Ly og Spise . . .*

*Herre, Fred er kun hos dig!
Som Disciplene engang, de fromme,
Sagde, sig du og til mig:
Bliv hos mig; thi snart vil Aften komme!*

Den kæreste Bordbøn for hin rige Vært er Sjælens Hunger efter det himmelske Festmaaltid, Længselen efter dets Spise forbundet med inderlig Tak. En Renaissanceprinsesse

fra det femtende Aarhundrede, Camilla Varani, giver gribende Udtryk for dette:

*Dit Aasyn ene kan min Smerte lindre,
i Lys og Sødme klæder Du min Sjæl!
Du, Herre, tænder Gløden i mit Indre
og træder Sorgens Drage under Hæl.
Du lader alle Haabets Stjerner tindre,
gør Hjertet modigt, Tanken karsk og sæl.
Ak, Herre, vær i alt mit Liv til Stede,
saa jeg kan leve trygt og dø med Glæde.*

En smuk Takkebøn finder vi hos Thor Lange:

*O salutaris hostia! Guds er Æren,
kun Hans er Æren, Æren ene Hans
for alt, hvad i vort korte Liv og Væren
af godt og skønt han aabned for vor Sans.
Hvad her en enkelt Udvalgt kun kan fatte
og os til Gavn paa Jorden drage ned,
os venter hist blandt Paradisets Skatte
som alle Sjæles Arv i Evighed.
I sluttet Fylke trindt om Lysets Mærke
lyksaligt sjunge alle Sjæle da
vort »Hellig, Hellig, Hellig« i det stærke
det store Englenes
Halleluja! (Doxologia)*

— ch —

Til Mammon!

Jeg hilser dig, Mammon!

Du er en saare god Tjener!

Enten du viser dig for mig i Form af blankt, rødgyldent Metal, det uforgængelige Guld, der ligner disse gamle Tjenestefolk fra gamle Dage, der hørte med til Familien, og som Husherren kunde stole paa.

Jeg hilser dig, Mammon!

Eller du fremtræder under Sølvets Form, mindre værdifuldt, men dog uforgængeligt.

Jeg hilser dig, selv naar du skjuler dig under en skrøbelig Papirlap, snart blank og ny, snart slidt og snavset som et gammelt Køkkenforklæde.

Jeg hilser dig, Mammon!

Du er et Redskab for saa meget godt.

Du giver den enkelte materiel Sikring og en uafhængig Eksistens.

Du tillader Mennesket ved Studier at løfte sig op til Højder, hvor man indaander en renere Luft, og hvorfra man kan se Livets forskellige Lag.

Du giver Sammenslutninger Mulighed for store Foretagender, der giver utallige Arbejdere Brød og Velvære.

Men især hilser jeg dig, o Mammon, fordi du er et Redskab for Næstekærligheden.

Du spiller en vidunderlig Rolle, naar du skjult i Rigmandens Lomme gaar op ad Trapperne til Kvisten, naar du pludselig fremkalder et Lysglimt eller en Taare i Smaafolks Øjne.

Mammon, du er Brød for de ulykkelige.

Du er Bjergluften for de brystsyge.

Du er Kirken, Forsorgen, der synger om Haab og Kærlighed i de røde Forstæder.

Du er Feriekolonien, hvor de blege Børn fra Byen skal drikke Solskin og strække sig i Strandbreddens Sand.

Jeg hilser dig, Mammon!

Thi du tillader den unge elskende Pige ikke at dø uden at have stiftet et Hjem. Og naar Kongens Foged kommer, hindrer du den forfærdelige Tvangsauktion over Hjemmet.

Og i tragiske Øjeblikke afvender du et Revolverskud gennem Tindingen.

Ja, Mammon, du er en saare god Tjener, og jeg vel-signer dig for alt det gode, du er med til at udføre hver eneste Dag.

Men hvilken Ynk, hvis pludselig eller lidt efter lidt Tjeneren forjager Herren,

naar du, Mammon, ikke længer vil være Tjener, som du altid bør være det,

naar du stiller Krav om at blive Herre, Tyran,

naar du i Stedet for at være et Gode bliver et Onde,

naar du hører op med at være et Middel og gør dig til et Maal, som man ofrer alt for at naa.

I gamle Dage, Mammon, betragtede vore Fædre dig omhyggeligt, som man betragter en Tjenestepige, før hun faar Adgang til Hjemmets indre Helligdom. De spurgte: »Hvor er du fra? Er du proper? Hvordan blev du tjent?« Og hvis du ikke kunde fremlægge dine Referencer, sagde de: »Farvel, du kan gaa.«

Men i vore Dage har du ingen Lugt længer, Mammon, du trænger ikke til Referencer, du er selv almægtig.

Uden dig, intet.

Med dig, alt.

Du har stjaalet Freden fra os. Se de bekymrede Ansigter, du er Skyld i, man møder paa Gaden.

Du har rejst Arbejderen mod Kapitalen og Kapitalen mod Arbejderen.

Du har gjort Jorden til en Kærlighedens Ørken, Klassekampens bitre Land.

Det er slut med al Poesi, det er en Illusion at tro, at der er noget uinteressert i det at elske.

Udstrakte Hænder, tilsyneladende af Kærlighed: det er i Virkeligheden af Interesse.

Hvor man forstaar den blide St. Frans, der vilde, at hans Disciple ikke engang havde en Lomme, der kunde friste dem til at putte noget i den!

Salige er de, der i deres Vurdering sætter Mammon paa Plads.

Salige er de fattige i Aanden, siger Frelseren. Hvad enten de saa er velhavende eller nødlidende. Det er lige meget, bare de føler sig frie over for Mammon, saa at de ejer Pengene uden selv at beherskes; bare de siger til Mammon, som Maleren Apelles sagde til Skomageren, der vilde regere alt: »Ikke længere end til Sandalerne!«

En Dag i Ferien traf jeg i Tyrol en Franciskaner, der dypede sit tørre Brød i Bækken. Da jeg tilbød ham at dele min Pariser-Sommermad, betragtede han den med et medlidende Smil: »Hvorfor det? Jeg har tilstrækkeligt her.« Lidt ydmyget gik jeg videre og tænkte: »Den Mand er friere end jeg, han er fri som Fuglene under Himlen.«

I Paradiset, dér er der hverken Guld, Sølv eller Penge-sedler . . . dér er Kærligheden — til at erstatte det alt-sammen.

Pierre l'Ermite.

En Klippe i Reformationens Hav.

Det er Kirkens Opgave at male Billedet af Christus, dens guddommelige Brudgom, saa fuldendt som muligt for de troendes indre Øje. I Helgenerne har den løst denne Opgave paa herlig Vis. Naturligvis maatte Christi levende Efterlignere forme sig paa forskellig Maade alt efter Personlighedernes og deres Omverdens Egenart. Hver enkelt Helgen har en særlig Opgave at løse inden for Kirken og maa paa en særlig Maade tjene dens Ud-vikling i Aarhundredernes Løb. Den Tanke ligger da nær, at Helgenernes Liv maa føre os ind til det inderste i Kirkehistoriens enkelte Perioder, ligesom vi bliver ført op paa de forskellige Tiders højeste, himmelstræ-bende Tinder, hvorfra man vinder det mest lærerige Ud-syn. Dette er Grundtanken i den foreliggende »Kirke-historie igennem Helgenernes Liv« (Karl Wilk: »Füh-

rende Gestalten«, (432 S.) indb. Mk. 5.80. Ferd. Schöningh, Paderborn) som viser os Skikkelser, som fører os sikkert til vort sidste Maal. Nedenfor et Eksempel.

Robert Bellarmin, der som 18-aarig traadte ind i Jesuitordenen, var først Lærer i gamle Sprog og Astronomi i forsk. Byer samtidig med, at han var Prædikant. Hans Anseelse var saa stor, at forskellige Universiteter forsøgte at knytte ham til sig. Fra 1570 holdt han Forelæsninger ved Universitetet i Löwen, men i 1576 blev han kaldt til Jesuitkollegiet i Rom, hvor han virkede indtil 1589. Han beskæftigede sig her hovedsagelig med kirkelige Stridsspørgsmaal og var i Besiddelse af en usædvanlig Færdighed som Polemiker.

Resultaterne af hans romerske Lærervirksomhed er nedlagt i hans Disputatser.

Værket blev ualmindelig hurtigt udbredt over hele Europa. Endskønt det drejede sig om tykke Foliobind, som behandlede vanskelige Trosspørgsmaal, optryktes dog det ene Oplag efter det andet; i Løbet af 30 Aar blev det optrykt 20 Gange. Særlig i Tyskland blev Værket revet bort. Den berømte Baronius hilste Værket med de Ord: »Nunc dimittis« (nu lade du din Tjener fare med Fred) og den hellige Frans af Sales saa i Værket det mest anvendelige Vaaben i Kampen mod Calvinisterne. Han plejede at sige: »Jeg behøver ikke mere; Biblen og Bellarmins Disputatser er tilstrækkelige«. — En Fører inden for de ny-troende, Theodor Beza, paastod i fuldt Alvor, at Bellarmin havde »undergravet Reformationen«. Dronning Elisabeth forbød Disputatserne og alle andre Værker fra Bellarmins Haand i England og tillod kun dem, som havde taget Magistergraden i Theologi, at studere dem. Ved Universiteterne i London og Heidelberg blev der oprettet Lærestole, de saakaldte collegia antibellarminiana, som skulde bekæmpe Bellarmin. Han var og blev den »farligste af alle Papister«; saaledes kaldte den førende engelske Theolog Whitaker ham.

Hvad var det, der bragte Protestanterne saadan i Harnisk?

For at sige det i faa Sætninger: Bellarmin havde i sine Disputatser sat Fjenden paa Plads. Han saa lige igennem Protestantismen, gennemskuede dens logiske Udvikling og de farlige Følger, som med Tiden maatte blive Resultatet. Som Udgangspunkt tog han Virkeliggørelsen af den overnaturlige Aabenbaring, saaledes som den katholske Kirke paa en let tilgængelig Maade docerer den, og herfra udviklede han de af Protestanterne miskendte Sandheder og viste, hvor værdiløse deres Indvendinger var. For Bellarmin er den katholske Kirke en givet Virkelighed; den staar den menneskelige Erfaring nær og forener paa den anden

Side i sig alle Kendetegnene paa et Gudsværk, som tilhører Overnaturen. Protestanterne angriber hovedsagelig Kirken, men for Bellarmin er omvendt Kirken et centralt Dogme, hvorpaa alle andre Sandheder tager Sigte. For ham er Christus Kirkens Hoved; Naaden i alle dens Forgreninger er Kirkens Liv, de hellige Sakramenter dens Virksomhed. Skærsilden er kun en anden Fase for Kirkens Tilværelse, og Himlen den kirkelige Evolutions Slutning.

Med andre Ord: omkring Kirken samler alt sig. Og denne Kirke er ikke fjernt fra os, den er meget snarere haandgribelig til Stede her paa Jorden; undersøgende kan vi træde hen til den og overbevise os om, at den er Guds Værk. Paa denne Maade fører Bellarmin den nye Tids Mennesker med deres Hang til Eksperimenter til Erkendelsen af den aabenbare Sandhed.

Ligesom Christus i Omegnen af Cæsarea paa højtidelig Vis lovede Petrus at bygge sin Kirke op paa Pavedømmet, saaledes begynder Bellarmin Trosartiklen om Kirken med Læren om Pavedømmet og ser i Paven den levende Kilde til alle de Kræfter og Embeder, som efter Guds Vilje tilkommer Kirken.

Denne betingelsesløse Anerkendelse af det pavelige Primat betyder en radikal Undsigelse over for den protestantiske Mening, som gaar ud paa, at Kirkens Magt og de kirkelige Embeder hviler i Menigheden selv, hvorfor Menigheden har at bestemme Kirkestyrets Form og kan overgive den Embede og Fuldmagt.

Slutstenen i Bellarmins Lære om Pavemagten danner hans Klarlæggelse af den pavelige Ufejlbarehed. Han var den, som især hjalp med til at bygge den Bro, som førte fra Konciliet i Trient til Vatikanets sidste Kirkeforsamling.

Lyset til sine videnskabelige Arbejder og Kraften til utrætteligt at gennemføre sit Apostolat søgte og fandt Bellarmin igennem indtrængende, ivrig Bøn og en inderlig Forbindelse med Gud; den eneste Rekreation, som han efter et Aars anstrengende Arbejde plejede at unde sig selv, var en Maanedes Eksercitier, som han hvert Aar holdt i den h. Andreas' Kollegium paa Quirinalet. Alle hans Ord fik en ejendommelig Kraft igennem hans straalende Dyd, som gjorde, at han blev æret som en Helgen. Trods Kardinalværdigheden, som Pave Clemens VIII meget imod Bellarmins egen Vilje skænkede ham, forblev han fattig og asketisk, ydmyg og lydige lige til sin Død, altid opfyldt af Sjæleiver og urokkelig Hengivenhed i sit Forsvar for Pavedømmet.

Bellarmin døde den 17. September 1621, næsten 80 Aar gammel. Allerede i 1627 erklærede Pave Urban VIII ham for en »Guds Tjener«. Flere Paver var i Slutningen af

det 17. og Begyndelsen af det 18. Aarhundrede i Færd med at helgenkaare Bellarmin, men det absolutistisk styrede og gallikansk sindede Frankrig nedlagde hver Gang Protest herimod. Det blev først den nuværende Pave Pius XI forundt at opføre Bellarmin paa Helgenfortegnelsen.

Fra Kirkens Fortid.

Ringsebølle Kirke

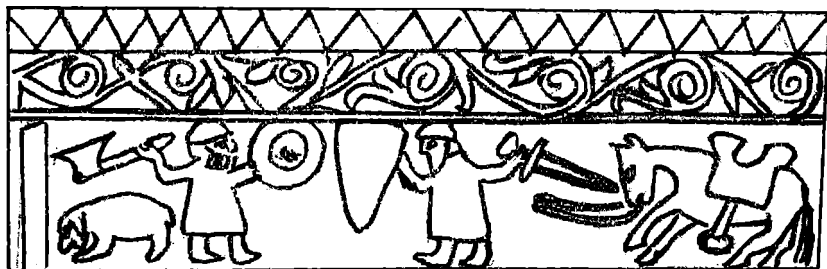
ser paa Afstand meget beskeden ud, men vinder betydeligt i Interesse ved nærmere Eftersyn. Det er en kullet, romansk Bygning af smukt tilhugne Kampestenkvadrer, paa

høj Granitsokkel, og den stammer antagelig fra Tiden 1150—1200, er altsaa ca. 100 Aar ældre end den ældste Teglstenskirke paa Lolland.

Den er bygget paa en Holm i Kanten af den nu ud-tørrede Ringsebølle Sø, og der er fremsat Formodning om, at denne Beliggenhed er valgt, for at Kirken under Vendernes grusomme Hærgninger kunde tjene som Fæstning med sine svære, dobbelte Kampestensmure (Kassebygning) og tykke, jernbeslaaede Egeplankedøre og skærmet af Vand paa de tre Sider. I Saxos Danesaga ser vi, at Indbyggerne paa Lolland-Falster er blevet betragtede som Folk, der delvis var i Ledtog med Fjenden. Saxo tager dog Falstringerne stærkt i Forsvar — paa sit blomstrende latinske Sprog siger han, at deres »Mod var lige saa stort, som deres Land var lidet, de bødede ved Kækhed paa deres Faatal,« de vilde ikke, saadan som Lollikerne gjorde, gaa ind paa at yde Fjenden Skat, men holdt ham fra Livet ved Overenskomst eller ved Magt.

Kirken bestaar af Skib, et uforholdsmæssig stort Kor, som den blev begavet med under en uheldig Restaurering i Halvfjerdserne i forrige Aarhundrede, samt et Vaabenhuis, der til Dels har bevaret et af de oprindelige rundbuede Vinduer og Mandsindgangen. Paa denne Kirkes Skib, som paa alle gamle, danske Kirkers, der er byggede efter den romerske Basilika, findes der to nu tilmurede Indgange lige over for hinanden, Mændenes paa Sydsiden og Kvindernes paa Nordsiden. Om Betydningen af disse to Indgange er der forskellige Sagn i Folkemunde. Kvindernes Indgang laa mod Nord, fordi Synden ved hende er kommet ind i Verden, og Portalen er yderst enkel, medens Mandsindgangen i de allerfleste Tilfælde er langt rigere udstyret. Endvidere fortælles der, at den sydlige var den eneste Indgang for Menigheden, og den nordlige var for de bodfærdige, naar de atter maatte komme i Kirke, efter at

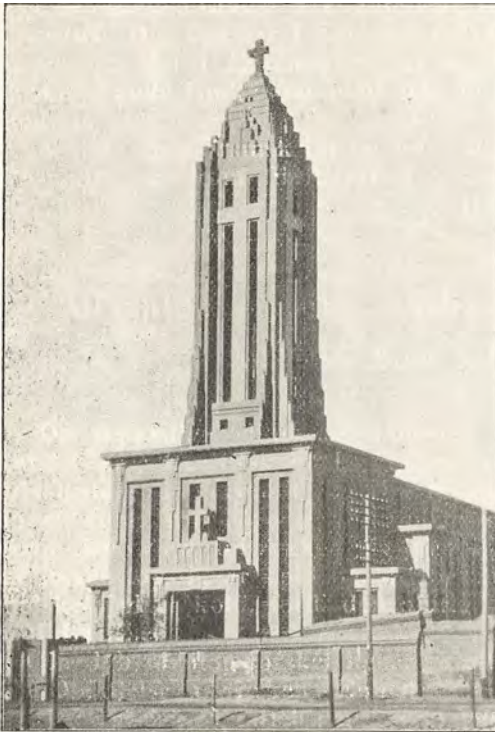
Banlysningen var hævet. Ifølge et andet Sagn maatte Alterkalken aldrig bæres tværs gennem en Kirke, Dragen holdt da Vagt ved den nordlige Indgang, der fik Navnet Drageporten.

Kirkens udvendige Udsmykning bestod i 2 endnu bevarede Overligger-Sten samt et udhugget Mandshoved og en Dyrefigur, alle af Granit, og de sidder alle paa deres oprindelige Plads. Den mærkeligste af dem er Stenen over Mandsindgangen. Dens Relief, som her er gengivet, forestiller en Kampscene med raat udhuggede, men djærvt formede Figurer.

Denne Kampscene har gennem Tiderne sat Tilskuernes Fantasi i Bevægelse og fremkaldt mangeartede Gisninger og Sagn, men den paa disse Omraader fremragende Forsker, Eigil Rothe, har skrevet en Afhandling, hvori han gennem Citater, bl. a. af den h. Paulus' Breve, og ved talrige Henvisninger til lignende Fremstillinger rundt om i Udlandet og enkelte Steder herhjemme beviser, at Ringsebølle-Relieffet fremstiller Sjælens Kamp mellem det Gode og det Onde, mellem Dyden og Lasten, Hesten og Bjørnen. Et gammelt Minde, som endnu befinder sig inde i Kirken, er Granit-Døbefonten, som staar i Koret. A. K.

Mandschu-Kuo og den katholske Mission.

I de sidste fire Aar har hele Verdens Opmærksomhed været rettet mod Mandschuriet. Efter den lille »Uoverensstemmelse« i September 1931, paa Grund af et Dynamitattentat paa Jernbanelinien i Syd-Mandschuriet, besatte Ja-

Den nye Kathedral i Tsi-Tsi-Kar.

pan, under Foregivende af, at bemeldte Attentat var forøvet af kinesiske Tropper, hele det Omraade, der nu udgør den nye Stat. Som Guvernør indsatte Japanerne den sidste Efterkommer af det sidste kinesiske Dynasti, Kinas Tronprædendent Pu Yi. Det uhyre Omraade, der udgør den nye Stat, dækker en Flade paa mere end en Mill. km² og har en Længde af 1500 km og en Bredde paa 1300 km. Mod Nord grænser den til Floden Amur, mod Vest til Ussuri, mod Syd til Korea og det gule Hav med Bugten

ved Liaotung og mod Øst til Højsletten Gobi. Den 10. Marts 1934 lod Japanerne Pu Yi krone til Kejser i den nye Hovedstad Hsing-King, men overtog selvfølgelig selv Kontrollen med hele Herligheden igennem et Kontrolraad, hvori kun Japanere har Sæde, og som skal behandle alle »kildne« Spørgsmaal. Af Indbyggerne, som 1932 udgjorde 34 Millioner, er ca. 125000 katholske Kristne, hvis aandelige Ledelse er lagt i Hænderne paa tre Vikariater, to Præfekturer og een uafhængig Mission. For Tiden bistaar i alt 658 Missionærer, Brødre og Søstre de troende, hvis Trofasthed mod Kirken er rørende. Mandschu-Kuos Hovedstad Hsing-King er beliggende i Vikariatet Kirin, der ledes af

Msgr. Gaspois. Den nye Stats Regering viste sig overordentlig høflig og imødekommende, da Msgr. ifølge Instruktion fra Propaganda-Kongregationen henvendte sig til den i Anledning af Missionsvirksomheden. Mandschu-Kuos Udenrigsminister Hsieh-Chieh-shih erklærede for kort Tid siden offentlig, at han havde modtaget en Skrivelse fra Kardinal Fumasoni Biondi med Tak for den af Regeringen udviste Imødekommenhed over for de katholske Missionærer i Mandschuriet. Forhaabentlig tillader den nu indtraadte fredelige Situation, at Missionsvirksomheden for Fremtiden gaar ind i en roligere Periode og uhindret kan udfolde hele sin Kraft mellem den nye Stats talrige ikke-kristne Indbyggere. At det ikke staar saa helt ilde til derovre for Katholicismen i det fjerne Østens nye Rige, fremgaar bl. a. af det Billede af den nye Cathedral i Tsi-Tsi-Kar, som ledsager denne Artikel.

Opraab til at holde Retraite!

Skal, skal ikke? Jo, De skal med til Retraiten i Aar. Læs blot Ugebladet for 1930, S. 99 og 146, Pavens Encyklika om Retraiterne, hvordan han gør sig til Talsmand for den aarlige Retraite, hvordan han kalder de Timer for usigelig trøstefulde, for et Trin, en Mærkepæl i vort Liv. Der finder De Lys og Opmuntring og uventet Fremgang for Deres aandelige Liv. Retraiten, siger Paven, er et enestaaende Hjælpemiddel i Arbejdet for Deres evige Frelse.

Den rige Kilde til alle Ulykker er den Overfladiskhed og Mangel paa Omtanke, som fører Menneskene paa Afveje og styrter dem i en Afgrund. Deraf kommer den lidenskabelige Gaaen op i ydre Ting, denne umættelige Tørst efter Penge og Nydelser, som kvæler al Interesse for højere Goder. Dette Begær indvikler dem i den Grad i de synlige og forgængelige Ting, at det hindrer dem i at skænke de evige Sandheder, Herrens Lov, ja, Gud selv, som dog er alle Tings Ophav og Maal, saa meget som en Tanke. En aarlig Retraite er den bedste Modgift.

Der vænner Forstanden sig til moden Overvejelse og rigtig Bedømmelse af Ting og Forhold. Viljen vinder Kraft og Styrke. Driften og Følelserne bøjes ind under Fornuftens Herredømme.

Retraitens Stilhed er som en Brod, der virker æggende paa Sjælen. Sjælen opløstes i ubeskrivelig Henrykkelse. Retraiten former den overnaturlige eller kristne Personlighed i Mennesket. Her faar han det rette Syn paa det menneskelige Liv. Her river han Sløret af de jordiske Ting og

ser med klart Blik deres Tomhed og Forfængelighed. Her lader han sig begejstre af Jesu Ord og Eksempel, fordi man i de Dage beder andægtigere end ellers, hyppigere overværer den h. Messe og modtager de h. Sakramenter.

Retraiten giver Ro, Lykke og sand Fred. Den giver den rette Støbning.

Retraiten bliver ogsaa af vidtrækkende heldig Indflydelse paa det sociale Liv, d. v. s. Interesse for at vinde Sjæle for Christus. Der opstaar i Sjælen en Trang til ogsaa at lade andre faa Del i Erkendelsen af og Kærligheden til den uendelig gode Gud, som man selv har fundet og er i Besiddelse af.

Vil De gøre Fremskridt og blive til stor aandelig Hjælp for andre, saa kom til Retraiten i Aar. Sig bare: Ja.

J. M. Quaedvlieg S. M. M.

Orientalen og den katholske Kirke.

Af *Franz Xaver S. J.*

(Fortsat.)

Det ugunstige Klima og Mangelen paa Skønhed i selve Landet er sikkert Skyld i, at den russiske Sjæl er saa fuldstændig indadvendt og i sit eget Indre søger og finder Gud. En Elev af Filosofien og den senere Konvertit Solowjew udtrykker sig paa følgende Maade: den katholske Mystik er kold og alt for disciplineret; den katholske Sjæl er kold, fordi den aldrig besidder, men venter med Længsel.

En dyb Meningsforskel ligger jo allerede i den forskellige Opfattelse af Kirkens Enhed. Det, der forener Kirken, er efter russisk Opfattelse ufatteligt, mystisk og aandeligt. Derfor kunde Dostojewski sige: lad os overlade os til Folkets Troskab mod Gud; det er jo Guds Folk. Derfra stammer ogsaa den ringe Indflydelse, som den kirkelige Autoritet har i Orientalen.

En haardnakket Holden-fast ved det overleverede kendetegner Russeren. Han synes at være Fatalist, absolut uden Tillid til sin egen Kraft, og venter alt, ja, al Frelse, fra oven, ligesom ogsaa den moderne Russer venter sig alt muligt godt, naar Femaarsplanen er ført lykkeligt igennem. Paa den anden Side er han dybt religiøs og from, ivrig i Bøn og Faste, ualmindelig udholdende og taalmodig, saa han let forfalder til en usund Uvirksomhed, som blandt andet Kirkens Slaveri har muliggjort gennem Czarerne.

Efter russisk Opfattelse har Arvesynden fordærvet alt, ogsaa Natur og Klima. Derfor maa man gøre sig uafhæn-

gig af den onde Verden og føre et aandeligt Liv; deraf kommer den store Forkærlighed for det tilbagetrukne Liv og de kontemplative Helgener.

Selvfølgelig har Russeren ogsaa sin egen Fromhed. Her er det maaske netop Stedet kort at skildre de Orthodoxes kirkelige Liv. Som næsten alle de andre Trosfoder har de østlige Skismatikere sammen med den apostoliske Succession ogsaa bevaret Præstedømmet og det hellige Offer. Den hellige Messe, som de simpelt hen kalder Liturgi, læses i det af Folket forstaaelige gammel-slaviske Sprog og kan celebreres af flere Præster samtidig. Har man oftere overværet en orientalsk Liturgi (sædvanligvis læses den hellige Johs. Chrysostomus') vinder man Agtelse og Kærlighed for den trods den fra Byzanz arvede Form. Det virker altid særlig gribende, naar Præsten i sine flagrende Gevandter efter at have sunget Forvandlingsordene kaster sig paa Jorden og tre Gange berører Jorden med sin Pande. Folket tager mere aktiv Del i Gudstjenesten end hos os. Den, der overværet det hellige Offer eller Timebønnen, som man i Orienten sætter saa overordentlig stor Pris paa, synes at høre en stadig Vekselte mellem Præst, Diakon og Folk, derfor gælder Grundsætningen: Jo længere og jo mere højroastede Ceremonierne er, desto frommere.

Her maa vi sige et Ord om det meget omstridte Spørgsmaal: Ritus. Vesten maa affinde sig med, at den orientalske Ritus tilhører Orientaleren, og særlig Russeren. Der gives hos os i Vesten mange Strømninger, hvem Forening synes upaalidelig uden i Forbindelse med den latinske Ritus. Men vi holder os til den embedsmæssige Kirke, som gennem Leo den XIII og Pius den XI har udtalt sig absolut afgørende for Bibeholdelsen af den østerlandske Ritus. Leo XIII kalder Mangfoldigheden af Riter en Pryd for den romerske Kirke, og Pius XI har direkte forbudt de Orientalere, som vender tilbage til Kirken, at gaa over til den latinske Ritus, og da Jesuiterne aabnede deres Mission i den orthodoxe Del af Polen og antog de Uncredes Ritus, forlangte han, at de strengt skulde følge den orientalske Ritus. Ganske vist udelades de skismatiske Helgener, og Bønnen for Paven er blevet indført i Stedet.

Katholicisme og Latinisme er altsaa absolut ikke det samme. Denne fejlagtige Antagelse danner altid en Hovedhindring for enhver Union. Russeren er af den Mening: at være Russer vil sige at være orthodox, og med orthodox mener han for det meste: at tilhøre den orthodoxe Ritus. Denne Opfattelse er saa dybt indgroet, at mange holder det for en Modsigelse eller for noget meningsløst at være Katholik efter den orientalske Ritus. Overgang til den latinske Ritus betyder saa meget som Landsforræderi, saa

intimt er hans Ritus forbundet med den nationale Fortid. Derfor er Folket lykkeligt, naar det ved Overgangen kan beholde sine lange Ceremonier og en skægget Pope.

Dertil kommer et andet Punkt. Liturgien træder hos Russeren i Stedet for vor Katekismus. De gammel-slaviske liturgiske Tekster indeholder de Steder, ud fra hvilke hele vor katholske Troslære bevises. De slammer jo ogsaa alle sammen fra de hellige Kirkefædre selv. Disse hellige Bøger og Folkets Konservatisme kan del takke for sin gamle, uforfalskede Tro. Da man f. Eks. i Rumænien vilde fjerne vigtige Steder inden for den katholske Lære, strandede dette Forsøg paa Folkets haardnakkede Modstand, da de ikke vilde give Slip paa selv det mindste lille Punkt.

Den hellige Kommunion uddeles under begge Skikkelser. Brødet er syret. Ogsaa Spædbørn kan modtage den. Da den Orthodoxe sædvanligvis kun kommunikerer to eller tre Gange om Aaret, forbereder han sig syv Dage i Forvejen dertil ved Faste og er fastende fra Kl. 6 Aftenen forud.

Karakteristisk for Orientaleren er hans Ærbødighed for Billederne og for Helgendyrkelsen. De ærer endnu alle katholske Helgener fra Tiden før Skisma, f. Eks. Johannes Damascenus, Johannes Chrysostomus. I Skisma selv havde først Patriarken Ret til at helgenkaare. Senere, efter Peter den Store, har Czaverne foretaget heved 20 Helgenkaaringer, men det forekom oftere, at en Helgenkaaring maatte gaa tilbage igen. Til en af Hovedopgaverne ved et Kirkebesøg i Orienten hører, at samtlige Helgenbilleder, hvoraf der i en Kirke ikke findes faa, og som paa nogen mulig Maade kan naas, skal kyskes. Plastiske Helgenfigurer taales ikke hos Russeren. Maria-Dyrkelsen fortjener særlig at nævnes. Russerne kalder sig Guds Moders Folk. De skønneste Kirker er viede til Maria, utallige Valfarter og Processioner afholdes til hendes Ære. Og til de mest gribende Steder i den liturgiske Sang hører sikkert Anraabelserne til Gudsmoder, der gentages 10 til 20 Gange. Paa Læren om den ubesmittede Undfangelse har man ogsaa altid troet i Orienten; først efter, at dette Dogme højtideligt blev forkyndt af den katholske Kirke, har den orthodoxe Kirke udtalt sig imod det, hvilket ogsaa var Tilfældet med andre Dogmer.

Den russiske Faste er meget streng. Ved Siden af den lange Fastetid gives der en 40 Dages Adventsfaste, d. v. s. 40 Dage intet Kød, ingen Mælk og ingen Æggespiser. Paa Vigiliedagene, f. Eks. ved Juletid, er der foreskrevet fuldstændig Afholdelse fra alle Spiser, indtil den første Stjerne viser sig.

Den gensidige Hilsen er helt igennem kristen. Saaledes

tilraaber man for Eks. hinanden Paaskemorgen: »Christus er opstanden«! Salmerne og Evangelierne, Indvielsen af Frugter og lignende holdes højt i Ære. I Sandhed, det er et fromt Folk. Har Rom over 300 Kirker og Kapeller, saa havde Moskva med sin tre Gange saa store Befolkning 3000.

Dette er tilstrækkeligt for at forstaa den russiske Sjæl.

Unionsspørgsmaalet.

Hvad er først og fremmest en Hindring for en Forening? Det er Theologernes Sag at fjerne de dogmatiske Vanskeligheder. I hvert Tilfælde blev den katholske Kirke ikke dømt af noget russisk Koncilium. Det praktiske Spørgsmaal er: vil et Folk med en 900-aarig dybt indgroet religiøs Overlevering, som altid var imod Rom, engang tilslutte sig denne romerske Kirke?

1. Patriarkerne er for Størstedelen ikke unionsvenlige. Saaledes erklærede den tidligere Patriark af Konstantinopel, som de fleste andre, at en Union kun var mulig, hvis den katholske Kirke vilde give Afkald paa sine Vranglærdomme, m. a. Ord, forlade alle siden Skisma definerede Dogmer, og endnu i 1926 planlagde de russiske Emigrantbiskopper, der var forsamlede i Carlowitz i Jugoslavien, at ansætte et fælles Overhoved for alle skismatiske Kirker i Jerusalem.

2. Den nuværende russiske Orthodoksi er stærkt gennemtrængt af protestantiske Opfattelser. Naar man tidligere kun forkastede Filioque og Paveprimatet, saa gives der nu en hel lang Liste over katholske Dogmer, som anses for falske, for Eks. Ægteskabets Uopløselighed, Afladen, o. l. Selv Biskopperne er smittede af disse liberale Anskuelser. Patriarken beklagede sig over for Biskop D'Herbigny over, at han havde mange Fritænkere blandt sine Biskopper.

3. En tredje Hindring maa vel søges i de triste Tilstande blandt den lavere Gejstlighed. Denne har gennemsnitlig kun ringe Uddannelse. Poperne er mere Embedsmænd end Præster. Efter at have afsluttet Elementarskolen gaar de ofte straks over til de theologiske Studier. Kaldsspørgsmaalet bliver for det meste fuldstændig overset. De daarlige materielle Forhold tvinger Popen til helt igennem at blive Bonde, som, hvis det er nødvendigt, barfodet driver sin Kvæghjord til Markedet.

4. Hvorledes vil man fjerne de Fordomme, som fra Czarregeringens Dage Aarhundreder igennem blev indpodet Klerus og Folk som virksom Medicin mod eventuelle Unionslyster? Da Biskop D'Herbigny paa sin Orientrejse i 1926 ogsaa besøgte Biskoppen af Alexandria, beskyldte denne den Hellige Stol for at nære Kærlighed for Bolschevis-

men og Paven for at have ophidset Tyrkerne imod det orthodoxe Grækenland. Som Hovedgrund for sin Fjendtlighedsindethed mod Rom angav han det pavelige »Vilkaarlighedsdømme«. Han opfordrede sin Menighed til hellere at sende sine Børn i protestantiske Skoler. (Fortsættes.)

Om Søndagen arbejder vi ikke.

I Aaret 1817 bosatte der sig i Wien en Mand, som forfærdigede kunstige Blomster, og som havde arbejdet sig frem til at blive en ualmindelig Dygtighed paa dette specielle Omraade. Men trods sin Dygtighed gik det ham som saa mangen anden Begynder: Han savnede Kunder. Dog ærgrede han sig ikke herover, thi som en god Kristen satte han hele sin Lid til Gud.

Efterhaanden blev hans Arbejder kendt og vandt overalt stor Anerkendelse. Det var især en Hofdame, der blev Aarsagen til, at hans Ry bredte sig. Paa en Spadseretur igennem Byen saa hun en ualmindelig smuk Buket i Kunstnerens Udstillingsvindue. Hun købte den og saa ved dette første Besøg i hans Butik, hvor mange forskellige og skønne Blomster der var i den.

Ved et kejserligt Taffel nogen Tid senere førte Hofdamen Talen hen paa Blomsterfabrikantens overordentlige Kunstfærdighed og kunde ikke finde tilstrækkelig rosende Ord for at skildre de kunstige Blomsters Skønhed. Kejserinde Karoline skulde til det forestaaende Hofbal bære et Blomstergarniture. Hun sendte straks en Lakaj hen til Blomsterfabrikanten for at bestille et Garniture af den allersmukkeste Slags, dog med den Bemærkning, at Garnituret maatte være færdigt og alleveres paa Slottet førstkommende Mandag.

Da Lakajen havde overbragt Kunstneren den kejserlige Ordre, fik han det rolige, alvorlige Svar: »Desværre kan jeg ikke udføre denne høje Ordre. I Dag har vi højt regnet endnu 7 Arbejdstimer tilbage og paa Mandag kun 6, selv om vi gør vort yderste. Paa saa kort Tid kan et saadant Garniture ikke fremstilles.«

»Ja, men De har da ogsaa hele Dagen i Morgen,« svarede Lakajen. »Bedste Ven, i Morgen er det Søndag, og om Søndagen arbejder vi ikke.« Lakajen saa ærgerligt paa ham og sagde: »For en Kejserinde kan De vel nok arbejde om Søndagen?« — »Om Søndagen arbejder vi ikke for nogen, heller ikke for Kejser og Pave.« — Er det da ikke en stor Ære for Dem at udføre Kejserindens Vilje og Ordre?« — »Det er en langt større Ære at udføre den Aller-

højestes Vilje og Ordre.« — »Dette er jo kun et Undtagelsestilfælde, og ingen Regel uden Undtagelse.« — »Vi arbejder aldrig om Søndagen; vi overholder det tredje Guds Bud.« — »Kejserinden skal absolut bruge dette Garniture,« riposterede Lakajen. — »Men at lyde Guds Bud er mere nødvendigt,« lød Svaret. — »I Nødstilfælde arbejder man jo oven i Købet i Marken om Søndagen,« sagde Tjeneren. — »Vi arbejder ikke om Søndagen, for vore Artikler kan bedre undværes end det daglige Brød,« sagde Kunstneren. — »Dette her sker jo kun een Gang, og een Gang er ingen Gang.« — »Een eneste Dødssynd kan bringe os i evigt Fordærv.« — »Ja, men Kejserinden betaler flot.« — »Han, der troner i Himlen, er en langt bedre Betaler end en Kejserinde.« — »Deres Stivsind vil saare Hendes Maje-stæt dybt.« — »Det gør mig ondt, men jeg vil hellere saare Kejserinden ti Gange ved den Slags Handlinger end min guddommelige Dommer een Gang. Det bliver ikke anderledes: om Søndagen arbejder vi ikke.«

Forbløffet blev Lakajen staaende et Øjeblik, men han kunde ikke finde flere Indvendinger. Saa maatte han vende tilbage til Slottet med uforrettet Sag og bringe Kejserinden den, som han mente, nedslaaende Meddelelse, at hun ikke kunde regne med det attraaede Pragtgarniture, fordi Kunstneren ikke paa nogen optænkelig Maade var at bevæge til at arbejde om Søndagen. Men Resultatet af hans Meddelelse var et ganske andet, end han havde ventet. Ualmindelig muntert sagde Kejserinden: »Det maa være en brav Mand, en ægte Kristen! Ham maa jeg lære personligt at kende.«

Samtalen mellem den frie Mand og den tjenstivrige Hofmand blev almindelig bekendt, og fra nu af var Kunstneren den mest søgte af alle Wiens Blomsterforarbejdere. Hans Kundekreds blev stadig større og større, og med sin bedste Vilje var han daarligt nok i Stand til at effektuere alle de Bestillinger, han modtog. I Wien var han blevet Damerverdenens Yndling, og han tjente store Penge. Paa denne Maade velsignedes hans samvittighedsfulde Opfyldelse af Guds Bud: »Kom i Hu at du helligholder Sabbaten.« — Gak hen og gør ligesaa!

NYE BØGER.

I Paulus-Kredsens Skrifter udkom som Nr. 4 i Serie III et nyt Hæfte af Dr. P. Andreasen over Emnet »Sandhed og Sagn i det gamle Testamente.« Denne Gang var det de bibelske Beretninger om Syndefald og Syndflod, der var optaget til Drøftelse. P. A. har sat

sig et ganske specielt Maal, nl. at søge frem til de Kilder, af hvilke den inspirerede Forf. har øst, for paa denne Maade at kunne danne sig et Skøn om disse Beretningers historiske Værdi.

For begge Emner anføres der en Række uden-bibelske Paralleler, hvoraf der saa bliver draget den Slutning, at den bibelske Forf. paa disse to Punkter ikke har trængt til en særlig Aabenbaring, men at Inspirationen har hjulpet ham med at træffe et sikkert Valg blandt de mange fra Urtraditionen nedstammende Beretninger, saaledes at de bibelske Fortællinger angaaende Syndefald og Syndflod nøjagtig stemmer overens med Urtraditionen.

Hvad Syndflodens Udstrækning angaar, holder P. A. paa dens Begrænsning baade i geografisk, zoologisk og etnografisk Henseende og anfører gode Grunde derfor. W.

A. Falk: »Verdenshistorie for Folkeskolen« I. Hagerups Forlag, 1935. 174 Sider. 3,25 Kr.

Der kan næppe være nogen Tvivl om, at de fleste af de Fordomme, Folk nærer over for hellige Kirke, udelukkende stammer fra forkerte Oplysninger, de har faaet i Skolen. Det vil formentlig derfor være nyttigt ved Anmeldelser af nyudkomne Skolebøger at gøre opmærksom paa saadanne Fejl.

Kommunelærer A. Falk i København har i disse Dage udgivet første Del af en Verdenshistorie for Folkeskolen. Hvor den berører katholske Forhold, giver den i det store og hele korrekte Oplysninger. Dog er der enkelte Punkter, hvor større Nøjagtighed let kunde være opnaaet.

Forfatteren taler saaledes om Tilbedelse af Relikvier og Relikvier (S. 150 og 159) og skriver, at man »kunde købe Aflad for Synder, man vilde begaa« (S. 150). Forfatteren burde her ikke have undladt at studere Biskop Brems' Redegørelse for disse Forhold i »Betænkning vedrørende Revision af Skolebøger« S. 140-41.

S. 123 faar man at vide, at Kirken lærte, »at Relikvier havde særlige Kræfter«. Det har Kirken aldrig lært. Kirkens Lære er, at Gud kan bruge — og bruger — Relikvier og Naadebilleder efter sin frie Vilje til Meddelelse af sin Naade, derimod ikke, at der bor en særlig Kraft i Relikvier (jfr. Concilium Tridentinum sessio XXV.)

Jesuitterne maa som sædvanlig staa for Skud. S. 162 faar man den Oplysning, at en Jesuit ved Indtrædelse i Ordenen maa ofre alt, bl. a. sin egen Samvittighed. Det er selvfølgelig ikke rigtigt. Det er en af den katholske Morals Grundsætninger, at man aldrig maa handle mod Samvittigheden. St. Bonaventura siger saaledes:« At handle imod Samvittigheden er altid Synd, fordi det altid er Foragt

for Gud.« Og Pave Innocens III skriver: »Hvad man gør mod Samvittigheden, fører til Helvede.«

Citatet Side 162: »Naar noget er hvidt, men Kirken siger, det er sort, skal du gøre ligesaa« er forkert gengivet. Det er en lidt sammentrængt Oversættelse af et Sted i Slutningen af den hellige Ignatius Loyolas »Exercitia spiritualia.« Men det maa gengives saaledes: »Naar Kirken siger, at noget, som for vore Øjne synes hvidt (quod oculis nostris apparet album), er sort, skal du gøre ligesaa.« Det giver god Mening! Den hellige Ignatius har ved disse Ord kun villet advare mod at stole for stærkt paa sin egen Dom og indskærpe Lydigheden mod Kirkens Bud, der jo for en Katholik er Guds Befalinger. Men at erklære noget, som *er* hvidt, for sort, vilde være at lyve og følgelig imod Samvittigheden. -- Stedet angaar saaledes ikke Lydigheden mod de foresatte i Ordenen (hvad man af Sammenhængen skulde tro, Falk mener), men Lydigheden mod Kirken, som vi alle maa vise, og er derfor ikke noget specielt jesuitisk, men noget, der gælder for alle Katholiker.

S. 165 hedder det i Indledningen til Skildringen af Trediveaarskrigen: »Jesuitterne havde ogsaa Skoler for Fyrstesønner, hvor de underviste i Sprog og i Statskunst af den Art, som Italieneren Machiavelli havde fremstillet i sin Bog om Fyrsten: En Statsmand skal ikke være for nøjeregnende med sine Midler og med at holde sine Løfter, naar han blot forstaar at skabe Orden i sin Stat.« Jesuitterne anklages altsaa her for at hylde Principet: Hensigten helliger Midlet! Kirken har allerede 1559 sat Machiavellis Skrifter paa Index. Falks Fremstilling er uholdbar.

Alt i alt er dog den foreliggende Bog bedre end de fleste af den Slags. Det, der siges, er der ikke saa meget at indvende imod; men man undres noget over, hvad der ikke siges. Hvor er det muligt at skrive 174 Sider om Oldtid og Middelalder uden at nævne et Navn som den hellige Frans af Assisi? Man kunde nok have ønsket nogle mere udførlige Oplysninger om Klostervæsenet end den Side, der staar om Benedikt af Nurcia. Til Gengæld kunde Forfatteren saa have sparet lidt paa Omtalen af Araberne, der faar hele 8 Sider.

Forfatteren har under Bogens Udarbejdelse faaet Hjælp fra forskellige Faghistorikere. Hvorfor ikke til næste Bind søge Oplysninger ogsaa hos en katholsk Præst?

Carl Lindberg Nielsen, cand. mag.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Norge. Biskop Dr. Mangers skal i Aar personlig lede Katholikernes Olsokvalfart til Stiklestad, og Valfarten tegner til at faa stor Tilslutning, Der har hidtil meldt sig Deltagere fra Hammerfest i Nord til Kristiansand i Syd, hvorfra Mgr. Kjelstrup kommer for at forrette Festandagten i St. Olavs Kirke i Trondheim. St. Olavsforbundets Landsmøde, som skal holdes i Forbindelse med Valfarten, bliver det største hidtil i Forbundets Historie. I Kapellet paa Stiklestad skal Biskop Mangers forrette Pontifikalmessen med Bistand af de apostoliske Præfekter for Mellem-Norge og Nord-Norge Kirkedistrikter. Det er i Aar 900 Aar, siden Magnus den Gode blev Konge, og siden han aflagde sit berømte Besøg paa Slagmarken paa Stiklestad og lod Kalv Arnessøn vise sig Stedet, hvor Hellig Olav faldt. Ved Stævnet foran Kapellet vil Lars Eskeland tale om disse historiske Begivenheder.

Olsokvalfarten vil altsaa sige Valfarten til og Festlighederne omkring Olavsdagen den 29. Juli — i Trondheim, selve Centret for Fejringen af Dagen — og i Værdalen — nærmere bestemt Gaarden Stiklestad, hvor St. Olav faldt i Slaget mod de hedenske Bønder i Aaret 1030. Det er for øvrigt allerede i 20 Aar, at denne Valfart regelmæssig er foregaaet; hvert Aar er Deltagernes Antal blevet forøget. Og trods de lange Afstande i Norge er det hændt, at samme Deltagere Aar for Aar møder frem og faar nye med. St. Olavs Minde lever! Ora pro nobis.

Oslo, ^{9/7} 35.

Fr. Frans.

Lars Eskeland er i den kgl. St. Olavsorden blevet udnævnt til Ridder af 1ste Klasse for Fortjeneste for Folkeoplysningen. Lars Eskelands mange Venner og Beundrere overalt i Norge og i Udlandet vil hilse denne Meddelelse med stor Glæde.

Et Sproggeni. Pater Vilhelm Kent, O. S. C. er død i London. Han var et af Verdens største Sproggenier. Han beherskede 54 Sprog og Dialekter og blev ofte tilkaldt af Politiet og Retsmyndighederne, naar man stod overfor et ukendt Sprog. Trods sin store Viden havde han aldrig taget nogen Eksamen. Først da han fejrede sit Guld-Præstegjubilæum, gav den romerske Studiekongregation ham som en særlig Udmærkelse Dokortitlen. Dr. Kent var en overordentlig beskeden Mand og en mild og kærlig Præst. Naar han viste sig paa Gaden, blev han altid omringet af Børn, der vilde høre Eventyr. Endnu i sin høje Alder kunde han ofte komme hjem barfodet og uden Frakke, fordi han undervejs havde foræret baade Sko og Frakke

til de fattige. Naar man beundrede hans Sprogkundskab, slog han det altid beskedent hen, og han plejede at sige at der rundt i Verden blev talt Tusinder af Sprog, og han kendte kun de 54 af dem.

Tilfældet Dessauer. Ifølge »Reichsanzeiger« er Professor Dessauers (tidligere Frankfurt, nu Stambul) Formue, i alt 41,000 Rmk., blevet beslagtaget med den Motivering: »Paa Grund af Loven om Inddragelse af kommunistiske Formuer«. Professor Dessauer har aldrig været Kommunist. Han er en overbevist og trofast Katholik og var som bekendt knyttet til Centrumspartiet som Deputeret. Prof. Dessauer var en meget skattet Røntgenolog, og inden for Videnskaben har han skabt sig et Navn paa Grund af sine Røntgenrørsforskninger. Under Krigen blev han hædret med Udmærkelser, og i sin Lægegerning virkede han med en saadan Opofrelse, at hans Legeme er mærket af talrige Ar, som stammer fra Røntgenstraalernes Indvirkning. Hele Frankfurt værdsatte og agtede denne uegennyttige Mand. Efter at Nationalsocialisterne var kommet til Magten, blev han arresteret i Forbindelse med den mod den katolske Folkeforening førte Proces, men takket være en tapper Dommer, som i Dag ikke længere beklæder sit Embede, blev han frikendt samtidig med, at man udtrykkelig anerkendte hans bevislige Uskyldighed og hans patriotiske Sindelag. Til sidst blev han da ogsaa løsladt, men han mistede sit Embede. Der var da intet andet for ham at gøre end at modtage en Stilling, som blev ham tilbudt fra Stambul. Den tyrkiske Regering var glad for at kunne knytte denne fremragende Røntgenolog til sig. I Politik har han ikke deltaget siden 1933. Han tiltraadte Rejsen til Stambul med Øvrighedens Tilladelse — og i Dag bliver hans Formue, som han har tjent ved ærligt Arbejde, beslaglagt, fordi den skulde være kommunistisk . . .

»Orangepøbel« i Nordirland. I Anledning af den engelske Konges Jubilæum besøgte Hertugen af Gloucester, i sin kongelige Faders Navn, Nordirland; ved denne Lejlighed kom det til antikatholske Demonstrationer af ondartet Karakter. Enkelte Katholiker, deriblandt katolske Arbejdere og endog Skolebørn, blev overfaldet og slaet blodige. Om Natten kastedes Bomber mod katolske Huse, og Vinduesruder blev knust i Massevis. Gejstligheden har overfor Pressen udtalt, at der i visse Bydele i Belfast i Ugevis har været agiteret mod Katholikerne. Myndighederne saa saa alvorligt paa Tumulterne, at de erklærede Belejrings-tilstand over enkelte Kvarterer.

Religion og amerikansk Radio. En for nylig offentliggjort Statistik fastslaar, at »National Broadcasting Company«

i Amerika i afvigte Aar i alt har arbejdet i 330.540 Timer. 67 $\frac{0}{100}$ af denne Tid har været viet Musikken, 10 $\frac{0}{100}$ kulturelle Formaal (Theater, Foredrag o. s. v.), 3 $\frac{0}{100}$ de daglige Nyheder, 2,2 $\frac{0}{100}$ Sport og kun 1,8 $\frac{0}{100}$ Religionen!

Lykkebarnet. I den svenske Social-Demokrat læses følgende gribende Historie af en Indsender i Anledning af den nye Lov om Fosterdrab:

En Dag kom min Hustru med en vigtig Nyhed. Hun skulde igen blive Mor. Og det ler du af, brast det ud af mig. Du ved jo, at vi ikke har Raad til at have flere Børn.

— Jeg ved det, men jeg kan ikke gøre for, at jeg alligevel er glad, svarede hun. Og hvad skal vi gøre? Det skal ske, og det sker.

— Nej, langt fra, svarede jeg, vi kan henvende os til en, som kan tage det bort.

— Gud i Himlen, du kan ikke mene dette.

Det kom som et Skrig.

Jeg saa i hendes Øjne et Udtryk, der fik mig til at skamme mig. Det blev igen en Dreng, vort Lykkebarn. Han er nu 16 Aar. Men aldrig kan jeg se ind i hans gode, trofaste Øjne, uden at jeg faar et Stik i Hjertet. Ingen kender den Brod, som sidder der, ikke engang min Hustru. Hendes Instinkt var sundere end mit, finere, ædlere. Jeg er hende uendelig taknemlig. At slukke et spirende Liv er Forbrydelse, enten det er »lovligt« eller ikke. Jeg gyser ved Tanken om, hvordan det kunde have været for mig. En Samvittigheds Nød kan ingen Paragraffer lindre.

En aarlig Besparselse paa 250 Millioner Dollars.
»America« offentliggør Uddrag af en Rapport over religiøs katholsk Aktivitet i U. S. A., ifølge hvilken der for Tiden bor 123,304 Nonner i U. S. A., det vil sige 1 Søster for hvert 1000 Indbyggere, og hvis man kun regner med Antallet af katholske Indbyggere 6 Søstre for hver 1000 Trosfæller. Ser man bort fra Medlemmerne af de rent kontemplative Ordener, fra dem, som virker paa andre Arbejdsfelter og fra gamle og syge Søstre, er der 63.885 Nonner, som er viet Undervisningen. Publikum i Almindelighed og selv Katholikerne er daarligt underrettede om disse Kendsgerninger; Journalisterne gør ingen Reklame for vore Søstre, som ikke nedskriver deres »Memoirer«, men som simpelthen kun arbejder utrætteligt fra Morgen til Aften. 1.750.000 Børn er betroet til deres Varetægt. Man har regnet ud, at hvis Staten skulde tage sig af Undervisningen af alle de Børn, som besøger Sognekirkernes Skoler og Søstrenes Skoler, vilde dens Omkostninger for offentlig Undervisning over hele Landet stige med 250 Millioner Dollars pr. Aar, rent bortset fra Omkostningerne ved Opførelse af nye Skolebygninger, som i saa Fald vilde være nødvendig.

Engelsk Borgmester anerkender katolsk Opdragelse.

I den engelske By York aabnede Borgmesteren forleden en 3-Dages Velgørenhedsfest, som var foranstaltet af et Kloster. I sin Aabningstale roste Borgmesteren den katolske Opdragelse i meget smigrende Vendinger. »Den udmærkede Opdragelse og Uddannelse, som Børnene faar i de katolske Skoler, er bedst egnet til at gøre dem til gode Statsborgere, og det er et stort og fortjenstfuldt Arbejde, som Katholikerne yder Fædrelandet og Staten i denne Henseende. Jeg for min Part glæder mig til den Tid, da disse katolske Dreng og Piger er vokset op og skal tage Del i Byen Yorks offentlige Liv.«

Sygeplejerskernes Kongres Tilskyndet dertil af den hellige Fader finder der i Tiden fra den 25.—28. August en Kongres Sted i Rom for Ordens- og Lægsygeplejersker fra hele Verden. Der vil dels blive holdt Fællesmøder, hvor man blandt andet vil diskutere den katolske Sygepleje og Apostolatet, Farer, man bør vogte sig for, med Henblik paa de moderne Theorier, o. s. v., dels Specialmøder for Ordensfolk og Lægfolk hver for sig. Af Specialemnerne for Lægfolk skal vi nævne: Apostolatet, Organisationsforholdet til Ordensfolkens Sygeplejerskole o. s. v. Den hellige Fader vil modtage Deltagerne i Audiens den 26. eller 27. August i Castel Gandolfo. Centralkontorets Adresse er: Paris XV, 16, rue Tiphaine. Endvidere kan alle Oplysninger indhentes ved Henvendelse til Katolsk Aktions Centralkontor: Ufficio Centrale dell' Azione Cattolica, Largo Cavalleggeri N. 33, Rom. En Billetreduktion paa 50 % i Italien kan opnaas ved at rekvirere et Medlemskort (tessera) for »Peregrinatio Romana, Piazza Rusticucci 18, Rom.

Det gamle Testamente paa et Postkort. En jævn Bondemand ved Navn Franz Wielach fra Horn i Nedre-Østrig har sendt »Osservatore Romano« et østrigsk 10-Groschenpostkort, tæt beskrevet paa begge Sider med bittesmaa Bogstaver, som ikke kan læses uden Forstørrelsesglas. Sammen med Postkortet sendte Bonden et Brev, hvori han skriver

»Endskønt min Haand er vant til at føre Plov og Le, saa er det dog lykkedes mig efter Hundreder Timers møjsommeligt Arbejde at overføre det Gamle Testamente paa et Postkort. Det indeholder 32—33.000 Ord og er sikkert Verdens mindste Bibel.«

»Osservatore Romano« offentliggør to Fotografier af denne Kuriositet.

Klosterkirken paa Jagtvej. Søndag d. 21. ds. Kl. 9 holdes der Højmesse med tysk Prædiken ved Pater Wolfgang Czernin O. S. B. fra Beuron.

Kirkelig Kalender.

Juli.	Juli-Aug.
21. S. 6. Søndag e. Pintse.	28. S. 7. Søndag e. Pintse.
22. M. Maria Magdalene.	29. M. Olav, Konge af Norge.
23. Ti. Apollinaris.	30. Ti. Abdon og Sennen.
24. O. Vigilie.	31. O. Ignatius af Loyola.
25. T. Jacob den Ældre, Apostel.	1. T. Petri Fængsel.
26. F. Anna, Jomfru Marias Moder.	2. F. Alfons M. Liguori.
27. L. Gudsmoders Lørdags- messe.	3. L. Genfindelse af Stephans Relikvier.

Juli Ugens Messebønner.

21. S. 6. Sønd. e. Pintse (673—508); 2. Sæt Bønner: Praxedes (67—67), 3. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
22. M. M. Magdalene (1008—830).
23. Ti. Apollinaris (1011—835); 2. Liborius
24. O. Vigilie (1014—838); 2. Christine ([61]—[61]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
25. T. Jacob den Ældre (1014—839); 2. Christopher.
26. F. Anna (1017—841).
27. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Pantaleon ([15]—[16]), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).

Af Sidetallene i Parentheser gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses

Basaren paa Amager. En Trostælle, der er meget interesseret i, at Amager faar sin nye Kirke snarest muligt, har udsat som Præmie et Gavekort paa 25 Kroner (Magasin du Nord) til den i de københavnske Menigheder, der inden den 5. Oktober d. A. har aftsat de fleste Lykkesedler, og en Returbillet til København (med Lyntog) til den, der gør det samme i Provinsen. Lykkesedlerne tilsendes ved Henvendelse til St. Annæ Præstegaard, Hans Bogbindersalle 2, København S.

Vincentforeningen for Herrer afholder Generalforsamling Søndag den 21. Juli efter Højmessen i Sakramentskirken ca. Kl. 11 $\frac{1}{4}$ i Forsamlingssalen samme Sted. Aktive og passive Medlemmer bedes venligst give Møde.

Sygeplejerske, Frk. Anna Bono døde den 3/7 paa Sct.

Lucas Stiftelse.

Begravelsen har fundet Sted.

Den afløde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

C. Thorup, fhv. Plejemoder.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 18. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 30.

Søndag den 28. Juli

1935

INDHOLD: Vogt jer for de falske Profeter. — Den ubekvemme Katholicisme. — Kampen mod den katholske Kirke i Tyskland. — Fra Kirkens Fortid (Taagerup Kirke). — Dragtloven i Tyrkiet. — Kommunistsens Klage. — Orienten og den katholske Kirke. — Hvorledes et Naadens Mirakel kom til »Krokodillemund«. — Pater A. Menzinger. — Nye Bøger. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Vogt jer for de falske Profeter.

En ny Tros Profeter dukker nu op paa forskellige Steder. Profeter, der træder op mod de gamle Profeter, mod Frelseren selv, Profeter, som vil affærdige Synd, Frelse og Naade som forældede Begreber, som fastgroede Fordomme. De løfter deres Stemme mod Gud, som er den evige, levende Lov. Med dem vil vi intet have at gøre. Vi vil ikke høre paa dem, men holde os fjernt fra dem.

Er det saa let at gøre? Gives der ingen falske Profeter i vor umiddelbare Nærhed, maaske endog — i vort eget Indre? Jo, Lidenskaberne er saadanne Profeter, som vender sig mod den evige Lov og med deres Larm forsøger at overdøve Fornuftens og Samvittighedens Stemme. De forstaar at fremstille sig i forskellige vindende Forklædninger: Stolthed som ædel Selvbevidsthed, Gerrighed som viis Sparsommelighed, Ødselhed som højhjertet Gavmildhed, argt Nid som Iver for dette eller hint Gode, nedrig, egoistisk Lidenskab som Kærlighed, voldsom Vrede som

retfærdig Harne o. s. v. · Ogsaa om disse Profeter i det Indre gælder det: »Paa deres Frugter skal I kende dem.« Hvad der i deres Budskab ikke stemmer overens med Gud, med den evige Lov, maa nødvendigvis bringe de daarligste Frugter.

Hvor megen Elendighed har ikke Havesygen, den rasende Dans om Guldkalven, Mammons Tjeneste ikke bragt over Menneskeheden. Hvad lover denne Profet, og hvordan ser det ud med Løfternes Opfyldelse? Med storartet Symbolik har Wagner fremstillet dette i »Nibelungens Ring«. Ganske realistisk er derimod den amerikanske Forfatter B. White. Han lader i Daniel Drews Bog et af denne Verdens overkloge Børn selv skildre, hvorledes han træder Ære og Samvittighed under Fødder, opofrer Medmenneskers Lykke og Liv for Profiten, benytter Fædreland og Religion som Midler til Fortjeneste for at tilfredsstille Hungeren efter Millionerne. Han havde Lykken med sig; men var det nu Lykken? Hans Hjerte var et udbrændt Krater, i hvilket end ikke det magreste Græs i Retning af bedre menneskelig Følelse kunde spire

Hvordan har ikke Shakespeare brændemærket Liden-skaberne som falske Profeter! Hvad har Ærgerrigheden bragt Macbeth, Skinsygen Othello, Vreden Kong Lear, Misundelsen mod Cæsar Cassius, Sanseligheden Antonius og Kleopatra? Af deres Frugter skal I kende dem.

Endnu længere bliver den Sanselighed, der forklæder sig som Kærlighed, troet, skønt den har bedraget utallige. Hvad gør ikke Paludan Müllers Adam Homo, da han lader sig raade af den? Thor Lange spørger ved den forførtes Grav:

*Du Stakkel, som i Blinde
Din Ære for din Elskov gav!
Og hvad fik du til Løn, ung Varja, favre, fine,
som har dig selv til Offer bragt?
I Livet — Skam til Tak og Død i Synd og Pine,
I Døden — Tavshed og Foragt.
Hvor er din Sjæl? — — —*

Saadanne Frugter kan kun gro paa et Gifttræ. Tilbage, om Blomsterne er nok saa tillokkende! Da begriber vi, at

den gammelkristne Filosof Boetius i den evige Lovs Navn
fordrer Herredømme over alle Lidenskaberne:

*Omljres Panden, truet af Mørke, trykket af Skyer,
Straaler ej Tankens Lys fra dens Bue. Piskes af Vinden
Havet til Grunden, ophvirvles Bølgen: Før lys som en Dag og
Klarest Krystal, nu hemmes dit Blik af Slammet og Grumset.*

*Vil du dig rent dit Øje bevare, Sandheden skue,
Ej fra din Vej, den rette, forvildes: O, hold da Glæden
Fjern, og hver Frygt, forsag allè Ønsker, fly ogsaa Sorgen.
Skyer formørker, Jernbaand i Lænker fængsler din Aand, naar
De den behersker.*

Bogstavelig taget fordredes der her noget unaturligt,
noget umuligt. Hvad Meningen er, udvikler F. W. Weber:

*Ej til det Hav, som højt i Stormen gaar,
Som trodser vredt og vilde Vover slaar,
De høje Stjerner deres Billed skænker:
Thi Himlen elsker Havet, blankt og glat.
Oh, dæmp dit Hjertes Glød i stormfuld Nat,
Bekæmp hvert Ønske, overmodigt, brat,
Og mildt Guds Fred ned over dig sig sænker.*

Paa denne Paradisfrugt, hvis Sødme overgaar alt Be-
greb, kendes den sande Profet. —ch—

Den ubekvemme Catholicisme.

Schweiz har faaet en ny stor Fortæller, en første
Rangs Fremstiller af sit eget Liv og Levned. I »Erinne-
ringen eines simplen Eidgenossen« ligger Forfatterens,
Jacob Lorenz', Liv for os som en Flod, hvis
Vand stadig er klart og gennemsigtigt helt ned til Bunden
ogsaa paa de Steder, hvor det syder og koger vildest. Og
hvor skarpt tegner Flodbredderne sig ikke deri! Det
sidste halve Aarhundrede med dets kolossale Omvælt-
ninger! Bogen vil med største Udbytte kunne læses af
Personer, der beskæftiger sig med Opdragelse og Under-
visning eller som er psykologisk interesserede eller som
studerer det sociale Problems Historie. Men det grund-
læggende Problem er altid det religiøse; hvad Bogen
indeholder desangaaende, viser følgende Brudstykker.

A. P.

»For at forstaa, hvad der nu følger i disse Erindringer,
er det nødvendigt, at jeg aabner for mit Hjertes hemmelige

Rum og taler om Ting, som man i Reglen viger tilbage for at betro andre.

Naar jeg nu siger, at det vist er vanskeligt at opdrive en religiøs Bekendelse, der er mere ubekvem end den katholske, saa vil mange bemærke hertil: Af en saadan Religion piber jeg i Fingrene, thi en Religions Formaal er jo da at vederkvæge en og hjælpe en af med alt det, som tynger og piner en. Og set under denne Synsvinkel skulde netop den katholske Tro være særlig tiltrækkende paa Grund af sine Hjælpeindretninger saasom Skriftemaalet, som reparerer den himmelske Postvogn, som man stadig kører i, naar der kommer noget i Vejen.

En saadan Mening om Religion kan man jo have; den er ganske vist ikke den mest ophøjede, men maaske nok en meget udbredt. Med Hensyn til Katholicismen er den Slags Opfattelse i høj Grad kompromitterende og giver det Udseende af, at man med Vorherre har startet en Slags Kommanditselskab, hvor man selv er Forretningsfører og den gode Gud som passiv Interessent kun har den Opgave at fylde ny Kapital i Kassen, naar Forretningen — den saakaldte »troende« — er gaaet paa Grund. I Mod-sætning hertil har jeg altid haft den Mening, at Religion skal føre til en Enhed, i hvilken der ikke er Plads for Modsigelse mellem Gud og Menneske, Theori og Praksis, Ide og Virkelighed.

Set i denne Opfattelse, som jeg ikke kan prisgive, og som jeg altid har haft, er Katholicismen noget hjælpeløst Ubekvemt. Thi hvis du opfatter dens Fordringer paa rigtig Vis, saa kommer den daglig og, hvem ved, maaske flere Gange paa een Dag og viser dig frem for dig selv og siger: Kære Ven, se engang nærmere paa den Fyr. Læg Mærke til hvordan han ser ud! Indrøm saa, at Du er et kønt Nummer, min Ven, og at det er paa Tide at faa muget ud og begyndt paa en frisk. I Dag er det den eller den Dag i Kirkeaaet, og saa ser du lurvet ud. Føj for Pokker!

Jeg led i min Ungdom uudsigeligt under Dualismen »at være« og »skulle være« og mærkede ikke, hvorledes der just af denne konstante Spænding groede Liv, indre Bevægethed, vedvarende Fremdrift, stor, smuk og stadig fremadtrængende Uro, som ingen Ende havde, men som alligevel viste Livets Enhed uden Tvedragt med Gud; hvorledes man under Følelsen af »ikke at være noget« forsøgte »at blive noget«, og naar man mente at have opnaaet dette, igen opdagede, at man »intet« var.

Den Slags Ting er vanskelig at fatte for Ungdom af min Art, en utaalmodig, varmbloedig, fremadstormende og for den blotte Eksistens kæmpende Ungdom. Og dog,

hvis der var en eller anden, der kunde bibringe Ungdommen disse Tanker, saa var der sikkert ogsaa noget at gøre her! . . .

Jeg kendte ganske vist ingen saadan. Jeg stræbte efter en bekvem Monisme, efter en bekvem Enhed. Den ubekvemme Spaltethed med Tilløb, hvor man stadig faldt paa Næsen i de hundrede Ting, »kunde jeg ikke bruge.«

Det er imidlertid ikke let at slippe ud af Katholicismen, naar man er i den. Den er en uhyggelig logisk Fremtoning og en frygtelig stor Enhed. Den, der ikke finder Vejen til Beskedenhed, den der ikke samler Mod til at gøre op med sig selv og som har Trang til med Tilfredshed at stirre paa sig selv som en lille Guddom, naar aldrig videre.«

Men det rent menneskelige Ideal, som Jacob Lorenz som Socialist kæmpede for, smeltede bort. Ved Verdenskrigens Udbrud kom ogsaa »Frasetaarnets Sammenstyrtning« (288). Grunden vaklede under Fødderne. (Fortsættes.)

Kampen mod den katholske Kirke i Tyskland.

I en Artikel, der har officielt Præg og uden Signatur er anbragt paa Forsiden af »L'Osservatore Romano« lige efter de officielle Meddelelser, tager det pavelige Organ Tysklands Krænkelser af det indgaaede Konkordat under Behandling.

Bladet minder om, i hvor vanskelig en Tid og under hvor bedrøvelige Omstændigheder de tyske Katholiker maa leve til Trods for Kanslerens Forsikringer, da han greb Magten.

Denne Situation er uforenelig med Konkordatet af 1933, hvorved der sikredes Katholikerne Frihed til offentlig Bekendelse og Udøvelse af deres Religion. Det saa ud, skriver Paveorganet, som om Overgrebene mod de katholske Kirkemyndigheder hovedsagelig skyldtes yderliggaaende Elementer, som er mere eller mindre uafhængige af selve Rigsregeringen, og som vil erstatte Kristendommen med deres Race-Hedenskab.

I de sidste Dage har man faaet Bevis for, at Regeringen ikke alene tolererer, men ogsaa inspirerer disse Overgreb og er traadt i aabent Fjendskab til Kirken.

»L'Osservatore Romano« støtter sig som Bevis herfor til en Tale holdt af Indenrigsministeren, Dr. Frick, den 7. Juli i Münster. »Den er«, siger det pavelige Organ, »af uomtvistelig Alvor.«

Dr. Frick talte først om Sterilisationsloven, som Katholikerne »anser for uforenelig med de guddommelige Love og deres Samvittighed.« Han mindede Katholikerne om, at de i Henhold til Konkordatet er forpligtede til at underkaste sig Rigets Love.

»Ifølge denne Thesis«, siger Vatikanorganet, »er den katolske Kirke altsaa i Konkordatets Navn forpligtet til som obligatorisk for Katholiker at paabyde Efterkommelse af en Lov, der baade er stridende mod Kirkens Lære og Guds Lov.«

Mod denne Fortolkning henviser »L'Osservatore Romano« til Konkordatets 1. Afsnits 1. Alinea, hvor fri Religionsøvelse tilsikres, og siger derefter: »Den tyske Stat har altsaa ikke Ret til at hindre Katholiker, hverken Gejstlige eller Lægfolk, i at tilkendegive deres Overbevisning med Hensyn til Sterilisationsloven eller handle efter deres Samvittighed«, saa meget mindre som Artikel 32 i Slutprotokollen udtrykkelig giver Præsterne Ret til offentlig Undervisning i »Kirkens Lære og Grundsætninger, ikke alene i dogmatiske, men ogsaa i moralske.« Dr. Frick og den tyske Lov er altsaa i Strid med Konkordatet.

I den samme aabnede Tale i Münster beskæftigede den tyske Minister sig ogsaa med de katolske Organisationer. »Vi Nationalsocialister«, sagde han, »fordrer Gennemførelse af fuldstændig Konfessionsløshed i det offentlige Liv. »Gesellenvereine« og konfessionelle Ungdomsforeninger vil ikke mere blive taalt i vort Liv.«

Hertil svarer »L'Osservatore Romano« ved at henvise til Konkordatets Artikel 31, der siger, at Organisationerne baade med Hensyn til Bestaaen og Virksomhed nyder Statens Beskyttelse.

Til sidst vendte Dr. Frick sig mod den katolske Presse, hvis Frihed er garanteret ved det officielle Communiqué, der blev publiceret i Anledning af Ratifikations-Udvekslingen af Konkordatet d. 10. September 1933. »Det er i høj Grad sørgeligt«, siger Pavestolens Organ, »at konstatere, at medens man giver Pressen fuldstændig Frihed til at propagere Theorier, som er en fuldkommen Fornægtelse af Kristendommen, og til paa enhver Maade at angribe den katolske Kirke, søger man at undertrykke eller fordømme den katolske Presse til Uvirksomhed, den Presse, som har Pligt til og ogsaa gerne vil løfte sin Røst mod Modstandernes Angreb og stille sig i Brechen til Forsvar for Sandheden!

Ved A. N.

Fra Kirkens Fortid.

Taagerup Kirke

var i den katholske Tid viet til Jomfru Maria, som havde sit særlige Alter, hvorfra det lille, ejendommelige Billede af den hellige Jomfru med den døde Frelser paa Skødet skriver sig, som befinder sig bagved det nuværende Alter. Denne Kirke er en af de mere anselige og interessante Landsbykirker paa Lolland og stammer, som de fleste Munkestenskirker, fra Tiden omkring 1250—1300. Den har oprindeligt bestaaet af Kor og Skib med fladt Loft,

Taagerup Kirke.

men fik ca. 1300 indbygget Hvælvinger, hvis Flader senere, antagelig 1500, blev smykket med Kalkmalerier. Disse gengiver paa en livfuld Maade bibelske Fortællinger med snart alvorlige, snart drastisk morsomme Motiver af stor, malerisk og ornamental Værdi og vidner om, hvor højt Malerkunsten stod i Middelalderen. Selv hvor vi træffer barnlig Ubehjælpssomhed, maa vi beundre Malerens Evne til at løse de Opgaver, Kirken stillede, paa en letfattelig Maade at anskueliggøre de hellige Skikkelser og Handlinger for Menigheden i Tider, hvor Almuen hverken kunde læse eller skrive.

Efter Reformationen for man strengt frem mod alle Kirkeminder fra Katholicismens Dage, og der udstedtes

bl. a. Ordre til at overhvidte alle Kalkmalerier. Men Taagerupfolkene vilde aabenbart nødigt af med deres Billeder, thi den kendte Fuglsepræst, Jørgen Christiensen, skriver i sin Visitatsbog 1578: Provsten befalede, som ofte forhen, at den slemme Maling i Kirken skulde udslettes. Og udslettet blev den, men kom atter for Dagens Lys med en Rigdom af Billeder fra Skabelsen og Christi Lidelseshistorie, afdækkedes og restaureredes under Professor Kornerups Ledelse.

Taagerup Kirke benævnedes i svundne Tider Vor Frue Kirke og var et stærkt besøgt Valfartssted, efter at den i 1470 fik et Afladsbrev, hvis latinske Tekst opbevares hos Trojel.

Afladsbrevet er dateret: Rom, den 27. Marts 1470. Kardinalerne Angelus og Richardus kundgør heri, hvorledes de — af Beundring over den hellige Jomfru, Himlens Dronning, Gudsmoderen, der i sin skinnende Stjerneborg glimrer som Morgenstjernen, og i Betragtning af, at hun som Barmhjertighedens Moder, Kærlighedens og Naadens Kilde, den menneskelige Slægts blide Trøsterinde, ved sine Forbønner intercederer hos sin Søn for alle troende Syndere — ønsker at opmuntre disse til hendes ivrige Dyrkere. Taagerupbrevet var bemærkelsesværdigt, idet Kardinalerne »love og skænke indtil evig Tid 100 Dages Aflad til alle bodfærdige Kristne« i Stedet for, som sædvanligt, 40 Dage.

Som andre Steder, hvor Folk fra alle Kanter samledes, opstod der her paa Maria Besøgsdag, den 2. Juli, et Marked. Det maa dog være gaaet for livligt til omkring Taagerup Kirke, især efter Reformationen, thi Markedet blev, iflg. kgl. Befaling, forflyttet til Rødby i 1632, »hvor Politien bedre skulde hemme Uordner og Slagsmaal, Banden og Drukkenskab.« Som Eksempel paa, hvilken Ugenert-hed, der udvistes, kan anføres, at Provsten i et nærliggende Sogn i Aarene omkring 1570 »forbød Kirkeværgerne og hele Menigheden at tillade nogen, hvem det end var, som kom til Sædinge Marked Trinitatis Søndag, at opslaa deres Boder paa Kirkegaarden eller græsse deres Heste der.«

Der findes endnu en Ting i Kirken fra den katholske Tid, et gammelt, noget medtaget Krucifiks, som er op-hængt paa Væggen i Taarnhvælvingen. A. K.

Dragtloven i Tyrkiet.

At der vilde træde en Lov i Kraft, som forbyder den religiøse Klædedragt i det nye Tyrki, har man for længst vidst. Nu er det blevet til Virkelighed, og at den ogsaa berører det religiøse Liv, vil ses af det efterfølgende.

Den »hellige Synod« meddelte — foranlediget af Frygt for et stort katolsk Fremstød — ad embedsmæssig Vej Athens Indenrigsminister, at de enkelte kirkelige Ordener, som hidtil havde arbejdet i Tyrkiet og havde deres Hovedsæde i Istanbul, havde besluttet een Gang for alle at vende Konstantinopel Ryggen og forlægge Residensen til Athen. Denne Beslutning, som samtlige Ordener enstemmig vedtog, kan dels føres tilbage til den tyrkiske Regerings Forbud mod, at der bæres kirkeligt Ornat under Udøvelsen af de kirkelige Embedshandlinger, dels til den Kendsgerning, at den kristne Befolkning i Tyrkiet — og især i Istanbul — langsomt, men støt svinder bort, hvorfor der ikke længere er noget Arbejdsfelt for Missionærerne at virke paa. Missionærerne vil følgelig likvidere deres Virksomhed i Istanbul (vistnok overdrevet! Red.) og bosætte sig i Grækenland. Den hellige Lazarus' Ordensbrødre har allerede ved Køb sikret sig et stort Stykke Land i Athen og er begyndt Opførelsen af Skolebygninger. Andre Ordener, som hidtil har arbejdet som Lærere i Tyrkiet, vil om kort Tid følge dette Eksempel, Hele den nye Organisation i Grækenland og særlig i den græske Hovedstad ledes af Biskop G. Halvadji. Man har oven i Købet tænkt paa at bygge en stor katolsk Domkirke i Athen. Et Dagblad, som for nylig er udkommet, er Kirkens Talerør.

Adskillelsens Symbol.

De faktiske Forhold, som ligger til Grund for disse Tildragelser, bør i videst mulig Udstrækning kendes af hele den kristne Verden: Dekreterne om Klædedragten i Tyrkiet er mere end et Symbol paa Adskillelse mellem Kirke og Stat. Det moderne Tyrki har gjort Laicismen til en af dets vigtigste Grundsætninger og vil hverken opmuntres eller hjælpes af Kirken. Berust af den tekniske Kultur, som det overtog fra Vesten, og hvormed et rent theokratiske-muhanmedansk Systems Goldhed blev kastet over Bord, forbigaar det moderne Tyrki ogsaa alle Religioners Stilling i det offentlige Liv. Først naar det lykkes at trænge Kirkerne helt i Baggrunden, føler det herskende Regime sig sikker over for politisk Reaktion og fremmed politisk Indflydelse. I Lovbegrundelsen erklæres udtrykkeligt, at den skal sikre »Ro og Orden«.

Der er dog Undtagelser. Saaledes maa den apostoliske Delegat i Tyrkiet, Msgr. Roncalli, som anbefalede sig hos Regeringen gennem et paa tyrkisk affattet Introduktionshyrdebrev, gerne forvalte sit Embede i Ornat. Thi Loven bestemmer, at udenlandske Gejstlige, som kun midlertidigt opholder sig i Tyrkiet, ikke er underkastet den paagældende Lovbestemmelse. Men den pavelige Repræsentant bor

midlertidigt i Landet. Maaske vil Regeringen under Indflydelse af et vist Pres fra det franske og det italienske Diplomatiske Side lade dette gælde ogsaa for andre katolske Præster. Da Regeringen endvidere i Henhold til Lovens Artikel 1 kan give en enkelt Person, for hvem det maatte anses at være opportunt, midlertidig Tilladelse til at bære gejstlig Dragt, haaber praktisk talt alle øverste kirkelige Ledere inden for de i Tyrkiet tilladte Religioner paa denne Begunstigelse. Grundet paa et diplomatisk Pres fra Grækenlands Side blev Tilladelsen givet den økumeniske Patriark uden Indskrænkninger.

Frankrigs og Italiens Protest har dog ikke nyttet altfor meget. Regeringen var forstemt. I Aviserne skrev man, at begge Lande lige fra Begyndelsen kun havde holdt Haanden over de kristne Missioner i Tyrkiet af politiske Propagandahensyn. I Grækenland begyndte man først en hidsig Pressefejde mod Tyrkiet. Man skrev, at Loven truede det tyrkisk-græske Venskab. Men da den græske Regering ikke understøttede Pressefelttoget, mistede dette snart sin Kraft. Tilmed er der inden for den yngre græske Klerus stærk Tilbøjelighed til at aflægge den traditionelle Popedragt. Ved tre Møder, som den hellige Synodes orthodoxe Patriarkat holdt i Konstantinopel, skal den yngre Klerus have stemt for den tyrkiske Lov og derved have overstemt Raadets Mindretal. Den tyrkiske Presse forsøgte, paa en Maade der kaster et interessant Lys over dens aandelige Indstilling, at berolige Grækerne. Et førende Organ skrev, at et Ordsprog siger, at Klædedragten skaber ikke Munke. Civildragten giver Præsterne større Frihed. Uden at blive overgloet og uden at behøve at maatte rødme over sin Dragt kunde han nu bevæge sig paa Gaderne. At den gejstlige Dragt ogsaa kan være et ydre Værn for den indre Holdning, falder det slet ikke Artiklens Forfatter ind at tænke paa. Andre farer frem med skarpere Skyts. Den gejstlige Dragt passer ikke længere ind i det nye Aarhundrede, i den nye Civilisation. Den bliver kun baaret til Glæde for faa, ikke til Glæde for hele Folket. Religionen hørte til i ens eget Lønkammer. Det kunde virke anstødeligt paa anderledestroende, naar en gejstlig Dragt blev baaret offentligt. Bar man en gejstlig Dragt offentligt, syntes det ogsaa, som om man fordrede en Slags Prioritet for Religionen i det offentlige Liv, hvilket var uholdbart set ud fra en Lægmandsrepublikks Standpunkt. Den gejstlige Dragt saa ud som religiøs Propaganda. Blev denne Dragt afskaffet, vilde Religionen blive befriet for mærkelige Overdrivelser. Man kan ikke sige, at disse Grundsætninger og Ideer er nye. Vi kender dem fra Liberalismens Tid. De er den nøgne Laïcisme.

Over for den nye Lov brød Hodscha'erne og en Del af Poperne, som stammede fra den byzantinske Jordbund og var vant til Underkastelse, sammen. Jøder og Armeniere gav ligeledes straks efter. Det forstaar man ogsaa godt. Den syriske Ærkebiskops Vikar var den første, som efter Tidsfristens Udløb anlagde Civildragten. Over for en Journalist erklærede han, at han allerede længe havde været forberedt paa at foretage dette Skridt. Han følte sig godt tilpas i den civile Dragt, som gjorde, at han nu ikke længere stak af mod sine Medborgere. Der var jo heller ingen Bibel, der foreskrev, at man skulde bære en Soutane. Den bulgarske Exarch, Overhovedet for den selvstændige Kirke i Tyrkiet, var glad for Forbudet og afventede heller ikke Udløbet af de 6 Maaneders Galgenfrist for at styrte sig ud i Civilsvælget. Han erklærede, at den gejstlige Dragt ikke længere passede i den moderne Stat. Den bulgarske Gejstlighed vil gerne bære civil.

I Modstrid med den kanoniske Ret.

De katholske Ordener befinder sig i en meget vanskelig Situation. Den kanoniske Ret bestemmer i Kanon 596, at Ordensdragt skal bæres af Ordensfolk inden og uden for Klosteret, naar ikke vægtige Grunde — efter den Overordnedes Skøn — træder frem som undskyldende Moment. Vægtige Grunde for en Fritagelse har alt fra Arilds Tid været: for Eks. Forfølgelser og Rejser gennem Egne, hvor der overhovedet ikke bor kristne eller kun faa Katholiker. Det bliver Kirkemyndighedernes Sag at afgøre, hvorvidt de Præster og Ordensfolk, som endnu befinder sig i Tyrkiet, skal tilpasse sig den nye Situation for højere Goders Skyld. (Sjælesorg, Skoler).

Siden den 1. Maj er der til Frankrig afrejst Grupper af Ordensfolk, navnlig Ordenssøstre (for Eks. Søstre af den kristne Kærlighed), som ikke vil give Afkald paa at bære deres Ordensdragt. Kristendommen har vist i det nye Tyrki kun faa Forposter. Men disse var af stor Betydning navnlig for de udenlandske Kristne, hvis Børn nu næppe kan faa den Undervisning, deres Forældre ønsker. Ydermere er det en uomstridelig Kendsgerning, at de katholske Ordensfolk var de første, som gennem deres Skoler bragte Vestens Dannelse og Kultur til Tyrkiet. Det kemalistiske Tyrkiske Skolevæsen har endnu paa langt nær naaet en saa høj Standard, at det i Landets kulturelle Interesse kan afløse Ordensskolerne. Men man ansaa det for vigtigere at dæmme op for den kristne Religions kulturelle Indflydelse, før man fra Statens Side disponerede over en Erstatning for de borteliminerede Kulturværdier.

Kommunistens Klage.

En Tjekker, som er Kommunist, og som udtrykkelig erklærer, at han vil vedblive med at være det, giver følgende Skildring af Gudløshedsbevægelsen i Rusland, hvorfra han lige er vendt tilbage:

»Vi har indledet en morderisk Kampagne imod Religionen. Men her mødte vi den alvorligste Hindring. Luften i Rusland er fyldt af religiøs Aand. Vi har gjort alt for at overbevise Folk om, at Religionen er opfundet af de rige for at narre de fattige, saa de her paa Jorden nøjes med Haabet om et hinsides. Mange har troet paa os. De tilintetgjorde Korset, rev Billederne ned fra Væggene og ødelagde Kirkerne.

Men langt flere er de, som er forblevet troende, og som i Hemmelighed fejrer deres religiøse Fester. Forvist eller indespærret giver de ikke Slip paa deres Tro. Ved deres Iver overbeviser de oven i Købet vore egne Folk og gør paa denne Maade vort Arbejde endnu sværere.

Samtidig bliver Modrevolutionen uden for Rusland stadig stærkere. Jeg er led og ked af det hele. Jeg har oplevet meget og tænkt meget. I Virkeligheden findes der ikke længere nogen antireligiøs Kraft i Rusland. Kirkens Tilhængere tilintetgør den.

Jeg har set et Tog af forviste, som barfodede og med brændende Kærter drog bort til Forvisningen, syngende: »Christus er opstanden.«

De Kirker, som vi ikke har kunnet tilintetgøre, er overfyldt. Bliver en af dem lukket, finder de troende straks Midler til igen at faa den aabnet. Der findes Kirker, som er blevet lukket og aabnet igen baade tre og fire Gange. Naar det lykkes os endelig at faa dem lukket, forsamler de troende sig i deres Huse, synger, beder og slutter sig sammen. Det værste er, at mange af vore unge Kommuniste vender tilbage til deres gamle Tro. Medens de er i Organisation og forretter Tjeneste i Hæren, bekæmper de tappert Vantroen. Men saa bliver de Medlemmer af det religiøse Midtpunkt og begynder at gaa i Kirke. Naar vi kalder dem til Orden, erklærer de fuld af Overbevisning: »Det er saa trist at leve uden dette.«

Jo mere jeg tænker efter, desto mere overbevist bliver jeg om, at det er umuligt at redde Rusland. Mystiken holder det fuldstændig i sit Ban.«

Orientalen og den katolske Kirke.

Af Franz Xaver S. J.

(Fortsat.)

For saa vidt Folket selv endnu ikke har været i Berøring med Katholikerne, mener det, at vi Katholiker ikke længere tror paa Christus. Det er af Stolthed, vi forholder de troende Kommunionen under begge Skikkelser og meget andet. Men for mange Russere staar paa den anden Side Catholicisme, Union og Polonisering som det samme. Da Pater Bourgois S. J. for første Gang kom til de Orthodoxe i Østpolen, spurgte de ham: »De vil bringe os tilbage til Unionen, ikke?« — »Til Unionen«, sagde Pateren, »jeg er ikke nogen uneret Pope; men hvorfor er I i øvrigt saa bange for Unionen?« — »Jo«, svarede de, »Unitarierne har ødelagt vor Ritus, har gjort os polske, har indført Klokkerne og Orgelet ved vor Gudstjeneste.« — »I behøver ikke at være bange«, svarede Pateren, »alt det har jeg slet ikke i Sinde«, og da han tilføjede, at han var sendt af Paven for at tage Vare paa dem, havde de intet at indvende herimod. Hertil kommer yderligere, at Folket hænger sig i Bagateller. Da den athenske Metropolit tog fat paa den gregorianske Tidsregning, blev han overfaldet paa aaben Gade, og hans Skæg blev klippet af ham for at antyde, at han var Rom venligsinde. For alt i Verden vil de ikke give Slip paa den julianske Tidsregning, hvorfor de ogsaa er 13 Dage efter os i deres Tidsregning.

Som en alvorlig Hindring for en Union, er der endelig et Punkt, som ikke maa overses, nemlig de talrige Sekter, som særlig nu driver deres Uvæsen i Rusland, og som allerede tæller 20—30 Millioner Mennesker — og til sidst selve Bolschevismen.

Men der er mange unionsvenlige Stemmer i den orthodoxe Lejr, som aabent anerkender, at det 1000-aarige Skisma ikke kan være Guds Vilje.

Selv mange Patriarker er os absolut venligsindede. Da for Eks. Biskop D'Herbigny besøgte Patriarken af Konstantinopel, Basilius III, spurgte denne straks til Pavens Befindende. Den armenske Patriark takkede hjerteligt for Pave Pius XI's Hjælp til Armenien og viste Msgr. D'Herbigny et Skrin, hvori han med den største Ærbødighed opbevarede en Haandskrivelse fra Pius XI. Den melkitiske Patriark erklærede, at Jesu helligste Hjerte nok vilde finde en Vej til at forene Østen og Vesten.

Og Folket? Det regner stadigt sin Tro for det bedste i Verden. Men eet er sikkert: inderst inde staar det Catholicismen meget nær; det er jo ikke som Gejstligheden

og Intelligensen paavirket af udenlandske protestantiske Universiteter. Trods dets Agtelse for Autoriteten har det nemlig ikke altid fulgt sine Hyrder, og at det vilde føle sig vel i en rigtig Union, derfor har vi Beviser nok.

Vil det da, trods de mange mislykkede Forsøg, alligevel lykkes at føre Østen og Vesten sammen? Dette er Mennesker ikke i Stand til at udgrunde, men Tiden, der nu er inde, er sikkert gunstigere end nogensinde før. Den nye Tids Kultur og de gode Samfærdselsmidler Landene imellem, Orientalerens bedre Kendskab til Vesten, og dettes bedre Forstaaelse af Orienten har paa begge Sider fjernet mange alvorlige Vanskeligheder. Hovedhindringen, som alle Unionsbestræbelserne er strandet paa: den russiske Cæsarpapisme, er faldet. Den kærlighedsfulde Forstaaelse, som de sidste Paver og særlig Pave Pius XI har vist Orienten og Rusland har aabnet manges Øjne. Vi behøver kun at tænke paa den Hjælp, Pave Pius XI ydede Russerne ved at indsamle 100 Millioner Lire til dem, eller paa, hvorledes han telegrafisk forhandlede med Lenin om Moskva-Patriarken Tychons Frigivelse.

Den russiske Karakter er heller ingen Hindring. At den vilde være i Stand til at efterkomme den katholske Kirkes store moralske Fordringer, viser Blodvidnerne fra den ukrainske Union i forrige Aarhundrede tilstrækkeligt. Det beviser i Dag Tusinder af Poper og troende, som for deres elskede Fædrenerne vansmægter i Sibiriens Isørkener. Den Lidelsens Skole, som Folket nu gennemgaar, er den ikke Forberedelsen til noget højere? Russeren har det vide Udsyn. For hans Øje stod altid en Forening af alle Slaver under Ruslands Overhøjhed. Skulde han med dette naturlige Anlæg, som Bolschevismen saa godt forstaar at udnytte for sine internationale Planer, ikke kunne føle sig lykkelig i en Verdenskirke?

Fra Hierarkiets Side kan man efter al Sandsynlighed ikke vente sig nogen Støtte for en Union. Engang vil maaske det russiske Folk, som trods al bolschevikisk Terror for Størsteparten stadig er kirkeligsinde, kunne vindes gennem Lægmandsapostolatet, som den store Hær af russiske Emigranter, som i Udlandet saa talrigt er vendt tilbage til Kirken, engang i Fremtiden vil udøve. Maaske vil ogsaa Guds Time slaa, og han vil sende Mænd, som vil rydde Vejen for en vidtstrakt Union. Vi ser jo den katholske Kirkes storslaaede Resultater i Syrien, Palæstina og andre Steder. Hvorfor skulde det saa være umuligt i Rusland. Det er i hvert Tilfælde vor Tids Opgave at yde Forarbejderne, at følge den hellige Faders Opfordring, som siger: vi maa arbejde saaledes, som om Ruslands Grænser hvert Øjeblik kunde aabnes for os.

(Sluttes.)

Hvorledes et Naadens Mirakel kom til „Krokodillemund“.

Fr. Joseph W. Regan, Missionær.

For kort Tid siden havde vi den Glæde at døbe 65 Mennesker i Landsbyen »Krokodillemund« i Kong C'heng's Civilpræfektur Foruden at dette var den største Skare, vi nogensinde havde døbt paa een Gang, saa markerede denne Begivenhed, at Kristendommen nu var indført i Kwangsi's nye Præfektur, hvor Troen aldrig før var blevet prædikeret. At læse en Messe paa et Sted, hvor der aldrig før er blevet læst en Messe, fremkalder altid en underlig betagende Følelse hos Missionæren. Derfor vil vi nu fortælle, hvorledes Troen kom til »Krokodillemund«. Vi selv kalder det et Naadens Mirakel. Efter at de har hørt Historien, kan De jo se, hvad De selv mener derom.

Straalende Sejr.

For 4-5 Aar siden kom der til Missionen »De mudrede Rismarker« en gammel Katholik, som befandt sig i en fortvivlet Situation. Han havde hverken Hjem, Mad eller Penge, og som det ofte sker i saadanne Tilfælde, henvendte han sig til Kirken om Hjælp. Den derværende franske Missionær mente, at han godt kunde gøre Gengæld for den modtagne Hjælp, og de enedes saa om, at den gamle Mand for 20 Dollars om Aaret skulde arbejde som en Slags Propagandamand, der gik rundt i Landet og »talte om Kirken«.

Manden, der bar det flotte Navn »Straalende Sejr« kunde absolut intel, ikke engang skrive sit eget Navn, og hans Kendskab til Doktrinerne var meget vagt og ofte forkert. Men han syntes at være stolt af den Kendsgerning, at han arbejdede for Kirken, og af og til forsvandt han for en Tid i Bjergene og kom hjem med nogen, som ønskede at se en Præst, og Gang paa Gang skete det, at en eller anden gerne vilde slutte sig til Kirken, hvis Præsten kunde ordne det saaledes, at han fik et Laan paa nogle Gange ti Dollars; blev et Laan ydet under disse Omstændigheder, kunde man godt straks opgive Haabet om nogensinde at se de Penge igen. Men Præsten var taalmodig og venlig, saa enkelte holdt ud til Daaben, og efter nogle Aars Forløb kunde »Straalende Sejr« vise tilbage til flere Snese af nye Katholiker som sine Konvertitter.

Den gamle Mand som Apostel.

For to Aar siden, da Maryknoll overtog Missionen i Kwangsi efter Paris' udenlandske Missionsselskab, fandt vi den gamle Mand som en af vore to Kateketer — d.v.s.

Ordet Kateket skal her forstaas i videre Betydning. Det første Aar havde vi nok at gøre med at lære Sproget, men da det første Aar var forløbet, og vi kunde sige nogle faa Ord, sendte vi Bud efter den gamle Mand og betydede ham, at nu havde han skummet Fløden længe nok, og hvis han ønskede at modtage Honorar fra Kirken, maatte han hellere se at komme i Gang med at bestille noget. Paa dette Tidspunkt var hans Gage steget til 8 Dollars om Maaneden, saa han følte sig naturligvis som en lovende Person.

I Betragtning af hans begrænsede Evner ventede vi ærlig talt ikke, at han kunde udrette særlig meget, saa vi blev jo en Del forbavsede ved en Maanedes Tid efter at se ham komme med tre unge Mennesker, som han sagde var fra en lille Landsby Nord for os, fra Landsbyen »Krokodillemund«. De unge Mænd inviterede os til at komme og besøge dem, men paa daværende Tidspunkt havde vi saa travlt, at vi sendte den gamle Mand tilbage for at prædike lidt Religionslære for Landsbyens Folk. En 10—12 Dage senere kom han og sagde, at Folkene i Landsbyen gerne vilde komme til Kirken, og de bad os komme og hænge de kristne Billeder op i deres Hjem. Vi sendte atter den gamle Mand af Sted ledsaget af vor Lærer ved Skolen og vor Hjælpedreng, og Billederne blev hængt op i syv Hjem.

Faa Uger senere tog vi selv op for at besøge Landbyen, og Befolkningens gode Vilje og Gæstfrihed kunde ikke andet end glæde os. Mange af Landsbyens Mænd var vel uddannede. De talte de Lærdes Sprog, saa der var ikke et eneste Ord, som vi med vort kun etaarige Mandarinstudie kunde forstaa. Alt hvad vi kunde gøre var at smile, og i to Dage smilede vi, saa vendte vi hjem.

65 nye Katholiker.

Ved den næste Kirkefest var der fra Landsbyen »Krokodillemund« mødt Repræsentanter, som overværede Messen; i Mellemtiden havde vi aflagt flere Visitter i Landsbyen, endskønt vi ikke var i Stand til at sige meget paa disse Visitter. Folkene syntes at mene det alvorligt, derfor sendte vi to indfødte Nonner og en Skolelærer ud for at undervise dem. Efter at de saa havde studeret Katekismen i fire Maaneder, og vi havde overhørt dem, havde vi den Lykke at døbe 65 nye Katholiker.

Det er nu mere end to Maaneder siden, de er blevet døbt. De synes at være meget ivrige og modtager hyppigt Sakramenterne, og paa nuværende Tidspunkt er der i Landsbyen 20 nye Katekumener, som læser til Daaben. Der er 40—50 til Stede hver Morgen og Aften under

Bønnen, alle overværer Søndagsmessen, og alle siger de, at Tilværelsen er hundrede Gange bedre, efter at de er blevet optaget i Kirken.

G u d s R e d s k a b.

Dette kalder vi et Naadens Mirakel. Først og fremmest, fordi saa mange dannede Folk blev ført til Kirken af en Mand, som hverken kunde skrive sit eget Navn eller forklare Læresætningerne ordentligt; dernæst, fordi vi selv end ikke kunde saa meget Kinesisk, at vi kunde tale med dem om ganske almindelige Emner. I Sandhed: Gud bruger »de svage Ting i Verden til at tilintetgøre de stærke«. Nu da han har aabnet os Adgangen til et nyt Distrikt, gid han ogsaa vilde lade mange flere Landsbyer følge i »Krokodillemund«s Fodspor til Kirken.

»Uden hans Naade kan vi intet udrette«. Bed ham udgyde sin Naade over os, saa vi maa blive i Stand til at føre mange Sjæle fra Hedenskabets Mørke til Troens Lys.

Pater A. Menzinger.

I denne Sommer er det 25 Aar siden, at Pater Menzinger begyndte sin Virksomhed her i Landet som Præst og Forfatter. I 1909 blev Pater Menzinger præsteviet, et Jubilæum, som Ugebladet omtalte sidste Aar. Men allerede Aaret efter kom han til Danmark for her at begynde et Arbejde, en Virksomhed, som blev til Glæde og Gavn for Missionen. At Pater Menzinger har virket i større Format end andre, er utvivlsomt, derfor skal disse første 25 Aar her i Landet ikke forbigaaes i Tavshed, og her skal Pater Menzinger have den Tak, som danske Katholiker skylder ham.

Det er ogsaa 25 Aar siden, at jeg lærte Pater Menzinger at kende. Sammen med Pastor Bernh. Jensen sad vi paa en af de første Bænke i Universitetsauditoriet for at høre afd. Prof. Kromanns Forelæsning. Pastor Jensen saa straks en katholsk Gejstlig bl. Tilhørerne, og jeg, der lige var kommet fra en Kostskole, hvor jeg i mange Aar havde levet sammen med Jesu Selskabs Præster, var jo kun glad ved ogsaa her at møde en af disse og tilmed en saa kærlig sindet Præst, som Pater Menzinger. Dermed var vort Ven-skab gjort. Vi fulgtes ad fra hver Forelæsning, og tit gik Vejen ind i Botanisk Have, og tit kom vore Samtaler ind paa de to Ting, der havde Pater Menzingers store Interesse, nemlig Naturfagene, som Pater Breitung dengang var en kendt Repræsentant for, og saa Musiken, som Pater Evers gennem et langt Liv havde sat sin Kærlighed til.

Efterhaanden som jeg dengang lærte Pater Menzinger at kende, fandt jeg i ham begge de betydelige Egenskaber, som gjorde Pater Evers og Pater Breitung saa kendte. Pater Menzinger har Kærligheden og Ydmygheden, som var fælles for dem begge, men tilmed har han Pater Evers' store Kærlighed for Musikken og Pater Breitung's Interesse og Kendskab til Naturfagene. — Men hvad Pater Menzinger ikke har, det er Pater Breitung's kolde og overlegne Holdning overfor en Modstander, især overfor en Katholik, som vilde kritisere ham, og han har ikke Pater Evers' gode Evne til at se bort fra en Kritik, som ikke interesserer ham. Pater Menzinger har sikkert lært i disse Aar, at det havde været godt, om han havde haft denne Evne, saa havde Skuffelserne ikke sat et saa stærkt Præg paa hans kærlige Ansigt, saa kunde han med større Lethed have overset den Kritik, som ikke var nogen Kritik.

Vi, der kom til at holde saa meget af Pater Menzinger, vi kunde ikke forstaa, at vi saa hurtigt skulde se hans Ansigt forandre sig, se en Pater Menzinger kun 25 Aar efter med et Ansigt, der havde været ude for Storm.

Vi vil alle sende Pater Menzinger en Tak for, hvad han har været for Danmark. Vi vil takke ham for alle hans Skrifter, for alle hans Artikler. Med Glæde kom han til mig for 25 Aar siden og forærede mig sit første Skrift, — og mange er fulgt efter. En stor Virksomhed ligger bag de 25 Aars Præstegerning her i Landet, en stor Virksomhed ligger sikkert i Fremtiden, om Pater Menzinger maa beholde sit Helbred. Pater Menzinger har et Navn her i Landet som Gejstlig, som Tænker, som Forfatter. Han har samlet en Skare Venner i alle Kredse over hele Landet. Maa det ikke være Tak nok. Hans Virksomhed takker vi for, og vi takker for, at vi fik en saa god, en saa stor og en saa kærlig Afløser af de lærde Patres paa Ordrupshøj. Til Lykke og Tak for de 25 Aar. *Alfr. Silcowitz.*

NYE BØGER.

A. Billard: »*Jeanne d'Arc et ses juges*«. (414 S.) Frcs. 45,—. Aug. Picard, Paris.

Der er en skrigende Modsætning mellem den kirkelige Domstol, som fordømmer en Kvinde, der har spillet en fremragende Rolle, og en anden kirkelig Domstols Kendelse, som erklærer hende for værdig til Helgenkronen. Hvilken let Triumf for dem, der ønsker at sværte og angribe den katholske religiøse Øvrighed. Hvert Aar omkring denne Helgenindes Festsdag blusser Stridighederne op paa ny, og

baade Kirkens Venner og dens Modstandere mener begge at være lige godt underrettede. Men faa af dem har læst selve Domspræmisserne, og endnu færre Oprejsningspræmisserne, og det er af stor Betydning, at disse Tekster kendes af saa mange som muligt. Det er disse Tekster, Billard har udgivet forsynet med værdifulde historiske Oplysninger. Mod den dystre Baggrund, som denne politiske Tendensproces, der blev ført under kirkeretslige Former, danner, træder Helgenindens lysende Billede endnu skarpere frem. Det er forfriskende at læse de overraskende kloge, bestemte Svar, hvormed den enfoldige Bondepige parerer enhver Fælde, som drevne Advokater lægger for hende. Som en Helt optræder hun, ikke alene medens hun løser sin Opgave og under selve Stormen, men ogsaa i Fængslet. En Smule Fejghed, et Løfte om at trække sig tilbage, et »jeg synes«, et »maaske« kunde have frelst hende, men Tanken om at redde sit Liv ved Fejghed blev jaget paa Flugt, og Johanne svarede altid kun: »Det er« eller »Det er ikke«. De brændte hende, men de helliggjorde hende og med hende: Troskaben. A. P.

Helmut Meisner S. J.: »Katholische Wirklichkeit«. (80 S.) Mk. 1,80. Kösel-Pustet, München.

Denne lille Bog vil bevise, at »det katholske Menneske forstaar at trænge dybest ind i Virkeligheden«, i den alt omfattende Virkelighed: Gud — Sjæle — Verden; Natur — Overnatur; Tid — Evighed. Enkelte Læsere vil dog sikkert klage over, at Bogens Korfattethed og det selvraadige Sprog har skadet Indholdets Klarhed. A. P.

I. B. Chautard O. C. R., »Sjælen i Apostolatet«. (40 S.) Kr. 0,85. København, 1935.

Kredsen, som bærer Verdensapostlens Navn, tilbyder os denne Gang et fortræffeligt Skrift over »Sjælen i Apostolatet«. Imidlertid synes det kun at være for de faa: »Dette Skrift henvender sig udelukkende til de Mennesker, som er besjælet af et brændende Ønske om at ofre sig i virksomt Arbejde for Guds Sag, men som er udsat for at forsømme de Pligter, der er nødvendige, for at deres Opofrelse skal blive frugtbringende for Sjælene uden dog at virke nedbrydende paa deres eget Liv.« (21)

Men denne Bemærkning maa ikke afskrække andre Læsere. Skriftet egner sig ogsaa til at vække og uddybe den ægte apostoliske Aand i en Tid, som kalder paa alle og enhver til at virke som Apostel.

Aug. Utke Ramsing har forstaaet at udhæve netop det rammende, opmuntrende, begejstrende i Chautard's meget udbredte Bog. A. P.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Situationen i Meksiko. Efter de sidste fra Meksiko indløbne Efterretninger viser det sig, at det Haab, Regeringsskiftet i Meksiko vakte hos mange, nemlig: at Kirkefølgelserne vilde stilne af eller maaske ganske ophøre, desværre er ubegrundet. Ganske vist er det rigtigt, at General Calles sammen med sine to Sønner i det mindste foreløbig har trukket sig ud af det politiske Liv. Men Grunden til denne Tilbagetræden tyder ikke paa, at de meksikanske Katholiker vil blive mere gunstigt stillede. Det revolutionære Regeringsparti har delt sig: i et »højre« Parti, som udgør Calles' Tilhængere, og i et »venstre« Parti, som foretrækker den nuværende Statspræsident Cardenas. Denne Gang er det ikke lykkedes Calles at tvinge Cardenas til at trække sig tilbage. Cardenas har forsvaret sig og rystet det politiske Formynderskab af sig, som Calles allerede i længere Tid har praktiseret. Det nye Ministerium bestaar udelukkende af Cardenas' Venner. Men Grunden til Konflikten var ikke Meningsforskelligheder i Kirkepolitik, men Regeringens Holdning overfor dette Aars Strejkebevægelse. Calles bebrejdede Cardenas, at han alt for ensidigt stillede sig paa Arbejdernes Parti. Calles kom til kort her, og nu vil Cardenas fortsætte sin venstre-radikale Kurs. For kort Tid siden skal han som Svar paa en Forespørgsel have ytret, at han ikke vilde slaa sig til Ro, saa længe der endnu i Meksiko fandtes en Præst eller en Kirke eller en Fabrik, som ikke tilhørte Arbejderne. I dette Program vil der sikkert ikke ske nogen Ændringer, selv om der i den nye Regering sidder nogle fornuftige Mænd som Udenrigsminister Gonzales Roa eller General Saturnino Cedillo, en gammel Modstander af Calles, der som Guvernør over en Stat ikke fulgte Forfølgelsesloven, eller Landbrugsministeren, som ikke staar fjendtligt overfor Religionen. Men disse tre har ingen Udsigt til at kunne føre noget igennem overfor det store antireligiøse Flertal. I forskellige Forbundsstater (f. Eks. Leon, Michoacan, Zacatecas) er da ogsaa Præster, der arbejdede med Statstilladelse, blevet fordrevet, uden at man har givet andre Lov til at træde i deres Sted. Man fortsætter ogsaa med at lukke Kirkerne.

Christusordenen til Præsident Lebrun. Til Minde om Højtidelighederne ved Helligaarets Afslutning i Lourdes har Paven tildelt den franske Republiks Præsident Albert Lebrun den højeste Udmærkelse: Christusordenen. Denne sjældne Udmærkelse er et yderligere Bevis for det stadig tiltagende gode Forhold mellem Frankrig og Vatikanet, som sidste Aar fik et haandgribeligt Udtryk ved den

daværende franske Udenrigsminister Lavals Besøg hos Paven. Lebrun, som »Osservatore Romano« betegner som praktiserende Katholik, er den første franske Statspræsident, som har faaet tildelt Kristusordenen.

Katholske arbejdsløse bliver Landmænd. Den katholske Landforening i Nord-England har aabnet deres første Gaard, hvor arbejdsløse kan blive uddannet i Landbrug. Ærkebiskop Dr. Downey fra Liverpool forestod Højtideligheden. Gaarden har et Tilliggende paa 119 Hektarer, hvoraf 70 Hektarer Agerland. Meningen er, at arbejdsløse her skal sættes saa meget ind i Landbrug, at de selvstændigt kan dyrke et Stykke Jord. Er de naaet saa vidt, faar de overdraget et Stykke Jord, saa de kan opbygge sig en Eksistens ved Salg af Jordens Frembringelser.

Den 5. internationale katholske Konference for Socialvæsen vil blive afholdt paa Verdensudstillingen i Bruxelles i Dagene fra den 28.—31. Juli. Dronning Elisabeth har overtaget det høje Protektorat. Aabningshøjtideligheden vil finde Sted i det store fælles Festpalæ.

Konversion. I Kattorr i Indien blev den 77-aarige Jakobitpræst Abraham Mannil optaget i den katholske Kirke, nogle Dage før han døde. Efter hans Begravelse bad 26 af hans tidligere Sognebørn om Optagelse i Kirken.

3 buddhistiske Konversioner. Den amerikanske Præst fra Webster, Massachusset, Pater Sylvio Gilbert, M. M., fra Maryknoll Missionen i Fushun i den sydlige Del af Mandschukuo, melder om to buddhistiske Præsters og en buddhistisk Søsters Konversion. Saadanne Konversioner er yderst sjældne og vanskelige, og de virker selvsagt i høj Grad fremmende paa Hedningernes Opmærksomhed og Interesse for den katholske Kirke.

17 birmanske Landsbyer bliver katholske. 17 Landsbyer i Karen Baku, der ligger i den sydlige Del af Birma, har ytret Ønsket om at blive undervist i den katholske Lære. Landsbyernes samlede Befolkning udgør 2000 Sjæle. Ønsket blev fremsat overfor en Præst fra Milanos oversøiske Mission, da han var paa Rejse tværs igennem Karen Baku. Hidtil havde Stammehøvdingen forbudt Missionærerne Adgang til hans Omraade, men efter gentagende indtrængende Anmodninger fra hans Undersaatters Side har han nu besluttet sig til at give Milano-Missionærerne Tilladelse til Opførelsen af Skoler og Kapeller.

En Kristusfilm i Japan. Efter Filmen om de japanske Martyrer, som forrige Aar gjorde saa dybt Indtryk ogsaa paa Hedningerne, er der nu blevet fremstillet en Kristusfilm. Initiativet til denne Film stammer fra et ja-

pansk Filmsudlejningsselskab, som hermed vil tjene sine egne materielle Interesser. De tyske Franciskanere stillede Kræfterne til Disposition. Filmen blev i Slutningen af Maj Maaned drejet i forskellige japanske Byer for Tusinder af Tilskuere. Missionen har særlig været behjælpelig med at affatte Ledsage- og Foredragsteksten. Paa Foranledning af Missionen blev der indlagt Musikstykker og kirkelige Sange i Filmen svarende til Handlingen. Efter al Sandsynlighed vil Filmen blive drejet i samtlige Filmteatre i Japan.

Et Koncil paa Malta. Paa Malta, den h. Paulus' Land og Ø, den romerske Kirkes trofaste Datter, afholdtes i Pintseugen et stort Koncil, hvor Øerne Maltas og Gozos Klerus var forsamlet. Kardinallegaten Lépicier blev meget hjerteligt modtaget, og den engelske Regering, som styrer Malta som Kronkoloni, viste den pavelige Legat al tænkelig Opmærksomhed. Ærkebiskop Coruona af Malta (La Valetta) aabnede Konciliet ved i begejstrede Vendinger at byde den hellige Stols Repræsentant Velkommen, hvorefter man gik over til at drøfte de for Konciliet bestemte Emner: 1) Klerus' Helliggørelse. 2) Højnelse af Samfundet gennem en sund kristen Opdragelse. 3) De troendes Deltagelse i Kirkens Apostolat og den katholske Aktion.

Katholsk Skolestatistik fra U. S. A. Pater Georg Johnson har i Radioen givet et interessant Overblik over Nutidens katholske Skoleforhold i U. S. A. »Nu,« siger han bl. a., »det vil sige ved det nye Skoleaars Begyndelse, er 2,200,000 Børn indskrevet i 8,000 katholske Forberedelsesskoler. 2,200 Underskoler besøges af 300,000 Elever. Der findes 75 Kollegier for unge Mænd og 97 for unge Piger. I disse undervises henholdsvis 86,000 og 27,000 studerende. I alt fuldfører altsaa mere end 100,000 unge deres Studier i Ly af den katholske Kirke. Der findes 22 katholske Universiteter, som uddanner de studerende til alle Stillinger i Livet.«

Et smukt Bevis paa Medfølelse. Da Hs. Excellence Msgr. Leynaud, Ærkebiskop af Algier, vendte tilbage til Frankrig, blev han Genstand for en meget smuk Opmærksomhed fra Storrabbineren af Algiers Side. Der laa til ham et Brev, vedlagt 700 Francs, indsamlede af Israelitterne som Protest imod den forbryderiske Ildebrand, som for nylig lagde Kirken i Fouka i Ruiner. I sin Takkeskrivelse til Storrabbineren, hvori han bl. a. udtaler, at Beløbet lægges til den øvrige Restaureringssum, giver Biskoppen Udtryk for, hvor højt Katholikkerne paaskønner deres israelitiske Brødres smukke Handling.

Efter Verdenskrigens Slutning er der rejst flere end 100 katholske Kirker i Algier: 35 i Dioceset Alger og 34 i

hvert af Diøceserne Oran og Constantin. Paa Initiativ af apostolisk Præfekt af Ghandaia i Sahara, Mgr. Gustave Nouet, og de Hvide Fædre er man ligeledes i Færd med at bygge Kirker Syd for Ørkenen. En pragtfuld Kirke staar lige foran sin Fuldendelse i Ouargla, et af de vigtigste Knudepunkter i Ørkenen. Arbejdet har været overvaaget af den militære Distriktskommandant.

Et hedensk Tempel bliver katolsk Kirke. »De lire Herskeres Tempel« i San-Kiang-Keo i Hupeh Provinsen i Kina har Landsbyens Befolkning skænket til Pater Alexis Wecker, O. F. M., for at det kan blive indviet til Fremme for Katholicismen under Christ Konges Beskyttelse. 100 af Landets Familier, hvoraf mange endnu er Hedninger, og andre kun er Aspiranter til Katholicismen, har ved offentlig Afstemning besluttet at fjerne Afgudsbillederne fra Templet og skænke dette til Katholikerne. For Tiden gaar der en stærkt katolsk-sindet Strømning igennem San-Kiang-Keo-Distriktet, hvor der for to Aar siden kun fandtes 11 Katholiker, medens der nu er 111, og mere end 2000 Katekumener besøger de forberedende Religionskursus.

Skolen og Livet. P. Bessières S. J. har fremsat nogle Udtalelser, som maner til alvorlig Samvittighedsransagelse:

»Den Generation, som har indført Laicismen, er ikke udgaaet fra de Gudløses Skole. Tværtimod, alle Vælgere og Deputerede fra 1880, hvad enten rig eller fattig, fra Land eller fra By, alle Deputerede uden Undtagelse har ifølge Loven modtaget Religionsundervisning. Men det er ikke tilstrækkeligt at lære Religion, man maa komme til at elske den og leve efter den. Man bliver forstemt, naar man spørger sig selv, fra hvilke Skoler og Institutioner Voltaire, Encyklopædisterne, Borgerskabet og Aristokratiet er udgaaet, som ved det 18. Aarhundredes irreligiøse Daarskaaber har forberedt den store Revolution. Ogsaa Stalin er udgaaet fra en religiøs Skole, ja ovenikøbet fra et Seminarium. Saaledes ogsaa Renan og Combes. — —«

En Fyrstedaab i Urundi. Den store Kristendomsbevægelse, som allerede i mange Aar har gjort sig gældende i Urundi (Centralafrika) har nu ført til, at Kongen af Urundi's Onkel, Nduwumwe, er blevet optaget i den katolske Kirke. Nogle Aar stod han som Prinsregent i Spidsen for Regeringen. I Aaret 1922 — han var dengang 45 Aar gammel — viste han Tilbøjelighed til at ville optages i Kirken. Men paa Grund af hans Fortid lod Urundi's første Biskop ham gennemgaa en lang Prøvetid. Først i 1934 blev han optaget blandt dem, der ønskede at modtage Daabens Sakramente. Hans Liv i hele Prøvetiden har været mønsterværdigt. De Europæere, som kendte ham fra tidligere Dage, undrede sig over den ydre og indre Forandring, der var foregaaet med ham. Onsdagen efter Paaske modtog saavel han som hans Hustru Daabens Sakramente, hvor de fik Navnene henholdsvis Ludwig og Veronika.

Kirkelig Kalender.

<p>Juli-Aug. 28. S. 7. Søndag e. Pintse. 29. M. Olav, Konge af Norge. 30. Ti. Abdon og Sennen.</p> <p>31. O. Ignatius af Loyola. 1. T. Petri Fængsel.</p> <p>2. F. Alfons M. Liguori.</p> <p>3. L. Genfindelse af Stephans Relikvier.</p>	<p>Aug. 4. S. 8. Søndag e. Pintse. 5. M. Maria i Sne. 6. Ti. Vor Herres Jesu Christi Forklarelse. 7. O. Cajetan. 8. T. Cyriacus, Largus og Smaragdus. — 9. F. Johannes M. Vianney. — Vigilie. 10. L. Laurentius.</p>
--	---

- Ugens Messebønner.**
- Juli-Aug.
28. S. 7. **Sønd. e. Pintse** (677—512); 2. *Sæt Bønner*: Nazarius, Celsus, Victor I og Innocents I (1018—843), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
29. M. Olav, Konge af Norge (1021—843); 2. Martha ([67]—[67]), 3. Felix II og Lidelsesfæller (1020—844); Slutningsevangelium; Marthas (1046—871).
30. Ti. † Abdon og Sennen (1021); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
31. O. Ignatius af Loyola (1022—845).
 1. T. Petri Fængsel (1024—847); 2. Paulus (976—622), 3. De machabæiske Brødre (1024—847).
 2. F. Alfons M. Liguori (1026—849); 2. Stephan I ([9]—[9]).
 3. L. † Genfindelsen af Stephans Relikvier (1029—852); 2. og 3. som Tirsdag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Salmebogen faas nu ogsaa indb. i Skind (forsk. Farver) med Guldsnit. Pris 7 Kr.

Basar til Fordel for Syge og Fattige i Helsingør afholdes af St. Vincent af Pauls Søstre, Nygade 8, Helsingør, Søndag d. 4. og Mandag d. 5. August Kl. 16—20. Gaver til Basaren modtages med Tak af Søstrene.

Hvis en af vore Læsere skulde være i Besiddelse af et eller flere Eksemplarer af N. U. Nr. 8, Aarg. 1899, vilde *Ekspeditionen* (Bredg. 64, Kbhvn. K.) gerne købe disse.

Basaren paa Amager. En Trosfælle, der er meget interesseret i, at Amager faar sin nye Kirke snarest muligt, har udsat som Præmie et *Gåvekort paa 25 Kroner* (Magasin du Nord) til den i de *københavnske Menigheder*, der inden den 5. Oktober d. A. har afsat de fleste Lykkesedler, og en *Returbillet til København* (med Lyntog) til den, der gør det samme i *Provinserne*. Lykkesedlerne tilsendes ved Henvendelse til St. Annæ Præstegaard, Hans Bogbindersalle 2, København S.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 25. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 31.

Søndag den 4. August

1935

INDHOLD: »Husbonden roste den utro Forvalter.« — Gæsta af Geijerstam. — Halsted Kloster. — Røster fra Irland og Skotland. — Har den katholske Kirke overtaget Germanernes hedenske Fester? — Presse-Rundskue. — Den ubekvemme Catholicisme. — Orienten og den katholske Kirke. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Husbonden roste den utro Forvalter.“

Mange har taget Anstød af denne Ros. Fordi de ikke gav Agt paa, hvad der blev rost. »Fordi han havde handlet klogt.« En Opdager har faaet et Indbrudstyveri at undersøge og udtaler sig: »Der har Fyren baaret sig ualmindelig klogt ad.« En Admiral er i Færd med at bremse Sørøvere i deres Haandtering. Han ser sig nødsaget til at indrømme. »De har truffet deres Forholdsregler med den største Omtanke; man kan lære af dem.« Dermed er hverken Tyveri eller Sørøveri billiget. Jo klogere Forbrydelsen er udført, des bestemtere kan Forbryderen dømmes og straffes. Om denne syndige Kløgt siger Herren: »De kløgtiges Kløgt vil jeg gøre til Skamme.«

Paa forbløffende Maade søger Chr. Richardt at illustrere dette i Jakobs Historie. Hans Sønner har bragt ham det Budskab, at Joseph lever. Det er Vanvidstale for ham. De bringer ham Bevis, men bekender dermed ogsaa deres Skyld og erindrer Faderen om hans egen syndige Kløgt:

*Vildsomt Gubbens Tanker blandes:
Sælge Joseph til Ægypten,
kjøbe Korn — og sælge Joseph,
hvordan fik I dertil Mod!*

*I bedrog mig! Blus og Bleghed
brydes i den Gamles Aasyn.
I bedrog mig — kan I ikke
da bedrage mig igjen!*

*Fadervredens sære Kræfter
rejser ham af Lejet — Haanden
løfter han som til Forbanden, —
synker i det samme hen.*

*En Erindring har ham lammet,
en Erindring fra hans Ungdom:
Hvem lod Gedekiddet slagte
og en Løgn om Haanden bandt?*

*Hvem misundte vel sin Broder,
hvem bedrog sin gamle Fader, —
Jakobs Røst til Esaus Hænder!
— Herre, hvor Du husker grant!*

Hos Dante er Geryon den bedrageriske Kløgts Personifikation:

*»Der er Uhyret med den spidse Hale,
som Mur og Værn kan bryde, Bjerg bestige,
og med sin Stank opfylder Verdens Dale!« . . .*

*Dets Aasyn var en ærlig Mands; saa gode
var udentil dets Miner og saa blide,
men Resten som en Slangekrop sig snoede.*

(Helvede XVII)

I Helvedes 6. og 7. Kreds ser vi de frygtelige Virkninger af den Pestluft, som dette Udyr udaander. Mangen Digter har skabt Skikkelser, som vilde høre til i disse Kredse, som f. Eks. Shakespeares Jago i »Othello«, Kong Claudius i »Hamlet«, Edmund, Regan og Goneril i »King Lear«, Lady Macbeth og ogsaa Marinelli i Lessings »Emilia Gallotti«, Franz Moor i Schillers »Røverne«, Gero i Fr. W. Webers »Dreizehnlinden«, Ortrud i R. Wagners »Lohengrin«, Wolf i Raimunds »Verschwender«. De er alle gaaet

frem med raffineret Kløgt og — trods deres Planers Fremgang er de til Slut alle blevet gjort til Skamme. Der gives ingen Kløgt imod Herren. Verden bedrager sig selv med sin Klogskab, idet den fører sig selv bag det evige Lys i Mørket, som aldrig mere bliver oplyst af en Straale fra oven. »Menneskekløgt og Hønseæg knækker ved første Stød.«

I Goethes »Iphigenie« siger Pylades:

*Hvad er vel Menneskenes Kløgt, naar ej
den lytter agtsom paa de Højes Vilje? (II, 1.)*

Allerede Grækeren Euripides betonedede:

*Naar én først de Udødeliges Venskab har,
faar han den bedste Spaadom af sit eget Sind.*

Derfor lader ogsaa Adalbert Stifter sin »Witiko« bede: »Maatte Herren i Himmelen til rette Tid indgive det rette i mine Tanker.«

*Paa Gud du høre —
hvad han vil gøre —,
saa Haanden røre!*

Den, som gør dette, fortjener Guds ubetingede Ros.

—ch—

Gøsta af Geijerstam.

I Tilslutning til den Række danske katholske Kunstnere, som vi har omtalt, bringer vi nu i korte Træk nogle Oplysninger om den norske Kunstner Gøsta af Geijerstam.

Navnet er jo kendt inden for Litteraturen, idet Kunstneren er Søn af den svenske Forfatter Gustaf af Geijerstam. Gøsta af Geijerstam fødtes i Stockholm 22. Aug. 1888, men flyttede til Norge i 1910. Han ægtede i 1916 en kendt norsk Sangerinde, Astrid Smith, og bor nu paa Dale i Sundfjord. I Tidens Løb har han besøgt Malerskolen i München, Paris og Berlin. I øvrigt er Gøsta af Geijerstam ogsaa kendt som skønlitterær Forfatter; flere af hans Bøger er oversat til Tysk og Svensk. Blandt hans Romaner skal her nævnes: »Inger« som handler om Taterlivet i Norge, »I Storgaarden« og »Hylder Berret«, som er Bonde-romaner fra Guldbrandsdalen, samt en Efterkrigsroman »Ingeniøren og hans hustru«, hans sidste Bog. BARNEDØBT er Kunstneren ikke; og først i 1927 begyndte han at interessere sig for Kirken. I 1928 blev han døbt i Dominikanerkirken i Oslo, og Sigrid Undset var Fadder.

Af hans katholske Billedarbejder nævnes to Helgen-serier: St. Sunniva-Legenden i Katharina-Hjemmet hos Dominikanerne i Oslo og St. Ingrid-Serien, som findes i Paris og i Kopier hos St. Josefssøstrene i Tyskland.

Med Hensyn til speciel Kirkeudsmykning har Gøsta af Geijerstam været virksom under Udsmykningen af St. Pauls

Kirke i Bergen (St. Olav og St. Sunniva), har malet forskellige norske Helgener til St.

Forfins Kirke paa Hamar og udført hele Dekorationsarbejdet og Nyindretningen af Maria-Immaculatakirken i Tromsø. Hans sidste Arbejde er Udsmykningen af St.

Josefs Kirke i Haugesund, hvor kunstnerisk set særlig Alterbilledet maa fremhæves, særlig Farvevirkingen er god.

Om Arbejdet i Immaculatakirken skriver den Apost. Præfekt P. Starke M. S. F.: »Det store liturgiske Billede over Hovedalteret virker meget godt, en Pryd for Kirken, men kunstnerisk set har det ikke den Betydning, som de

»Immaculata«.

Geijerstam.

to Billeder over Sidealtrene. Immaculata — svævende over Tromsdalen og Tromstinnen, er typisk Geijerstam«.

Som Eksempel paa Gøsta af Geijerstams Kunst tager vi derfor Immaculatabilledet, som baade er typisk for Kunstneren og særlig nordisk i sin Opfattelse. Set i Sammenligning med andre af hans Billeder, kan det siges, at det giver et udmærket Indtryk af den Form, som kendetegner Gøsta af Geijerstam.

Ved H. v./d. V.

Fra Kirkens Fortid.

Halsted Kloster

hed oprindeligt Halstadt og tilhørte Benediktinerordenen. I de opbevarede Dokumenter omtales det første Gang som Kloster 1305, men hvornaar det er oprettet, vides ikke, 1177 eksisterede det i alt Fald ikke, thi da gav Valdemar den Store ifl. gamle Skrifter Abbeden i Ringsted Kloster Patronatsret over Halsted Kirke, som da tilhørte Kronen. Før den Tid var Halsted kendt som et af de hellige Steder paa Grund af sin Kilde, der navnlig St. Hans Nat blev besøgt af syge Pilegrimme. Her var da gerne en Munk til Stede, som tog imod Gaver til Arbejdet for Guds Riges Fremgang, og her blev St. Olafs Kapel bygget, som blev nedbrudt i 1564. Sandsynligvis er Klosteret oprettet i Slutningen af det 13. Aarhundrede, antagelig af Erik Plovpenning's Datter Jute, der ved Mageskifte i 1284 fik alt Kronens Gods i Halsted og 4 tilstødende Sogne. Hun døde samme Aar, men det ser ud, som om hun af det saaledes tilbyttede Gods har indstiftet Klosteret til Munke af Benediktinerordenen, maaske paa sit Dødsleje, og det er da opført i de nærmest følgende Aar.

Om Jute er der et Sagn, som sætter hende i Forbindelse hermed, omend paa en ifl. Haugner historisk set ukorrekt Maade. Sagnet lyder saaledes:

Hun udvidede Klosteret og Kirken og opbyggede denne helt af Kampesten. Hun var meget stolt af delte, og da Kirken skulde indvies, sagde hun foran Alteret, at naar hun havde givet Gud en saadan Gave, kunde han nok give hende Styrke og Helse, ja, lade hende leve i saa mange Aar, som Kirken stod. Gud hørte hendes Bøn. Alle hendes Slægtninge og Venner døde, selv blev hun indskrumpen og træt til Døden, men dø kunde hun ikke. Til sidst mistede hun Mælet og havde kun dets Brug hver Julenat. En Julenat bød hun, at man skulde lægge hende i en Kiste og hensætte denne i Kirken bag Alteret. Hver Julenat kom Klosterets Prior til hende og løftede Laaget. Hun rejste sig da sagtelig over Ende og sagde: Staar min Kirke endnu? Og naar Præsten havde sagt Ja, sukkede hun og sagde:

Ak, give Gud, at min Kirke var brændt
thi da er først al min Jammer fuldendt.

Derpaa sank hun atter tilbage i Kisten, Præsten lod Laaget falde og kom ikke tilbage før næste Julenat. Saaledes gik det i Aarhundreder, indtil en hellig Præst tog sig for at bede for hende ustandselig hele Julenat tre Aar i Træk; da fik hun Fred.

Klosteret var, som nævnt, først et Priorat, men blev 1520 ophøjet til selvstændigt Abbedi. Af Priorer kendes Kanutus 1305, Esbern 1354, Kanutus 1374, Johannes 1388 (der ifl. Rhode »sad her længe og var meget fortrydelig, ja, turde ytre sig dermed imod Pavens, Gregori den 12's Hovmod, hvoraf flød Kætterdom og Mord, som denne frimodig beviste«) og Hemming 1446. Den første Abbed var Hans Fugl, og efter ham fulgte Knud Fru, der vistnok har staaet i Spidsen for Klosteret til dets Ophævelse i 1538. Halsted har næppe nogensinde hørt til Landets mere betydelige Klostre, hvad alene dets Afhængighed af Ringsted forhindrede, men det har været meget rigt, med et betyde-

Granitrelief: Jomfru Marias Sjæl bæres til Himlen af to Engle.

ligt Jordtilliggende, og mange af Lollands Præster i Middelalderen synes at have været udsendt derfra.

I Følge et Pavebrev fra 1400 var Halsted Kloster indviet til Skt. Samson. Denne Helgen er ikke meget kendt herhjemme. Han kom fra de britiske Øer, vistnok fra Wales, i Aaret 548, og slog sig ned i Nordbretagne sammen med nogle Stalbrødre og stiftede et Kloster i Dol, der senere blev Bispeby.

Om selve Klosteret ved man ikke stort, da Arkivet er gaaet tabt. 1332 blev Liget af Christoffer II's Søn, Erik, der var styrtet med sin Hest i Holsten og døde paa Vejen hjem over Femern-Rødby, bisat i Halsted Kloster, hvor der i 14 Dage blev læst Messe over ham, indtil han kunde føres til sit endelige Hvilested i Sorø Kloster.

Rigets Drost, Lavrids Jonsøn, skænkede 1340 Pederstrup og en Del andre Gaarde til Klosteret mod, at der stadig blev læst Messe for hans Sjæls Salighed. Om ham er der

et gammelt Sagn, i Følge hvilket han ved Hjælp af en latinsk Formel, som en Munk engang havde lært ham, skulde have haft Held med alting. En Aften, da han vilde gaa til sin Skriftefader i Kapellet, snublede han over Dørtærskelen, og uvilkaarlig slap Formelen ham af Munden. Skriftefaderen hørte det og fortalte ham, at Formelen, hvis Betydning han ikke kendte, indeholdt en Forskrivning til

Korsfæstelsen.

Fra ca. 1450.

Djævelen. Hr. Lavrids lovede sig selv, at han aldrig mere vilde anvende den, men paa Vejen hjem blev han overfaldet af et fælt Uvejr. I Mørket snublede hans Hest, hvorved han styrtede i et Morads. Igen slap Formelen ham af Munden, og i det samme var det, som om hans Haandled blev fastholdt af gloende Tænger; han saa den Onde for sig i frygtelig Vælde. I navnløs Rædsel raabte han: Jesus Christus! Ved dette Navn forsvandt Djævelen, Maanen stod op over Skoven, og Hr. Lavrids fandt Vej hjem. Næste

Morgen afførte han sig sin Ridderdragt, iførte sig Bodsdragt og gik paa nøgne Fødder til Halsted Kloster. Han lovede Prioren at skænke alt sit Gods og Guld til Klosteret og indtræde som Munk. Der fandt han Fred for sin Sjæl, men Mærkerne i sine Haanded beholdt han til sin Dødsdag.

Af de sparsomme Oplysninger synes det at fremgaa, at den rige Slægt Gøye har haft en Del til overs for Klosteret, idet flere af dem gennem Aarene skænkede Gods og Gaarde dertil som Sjælegave. Aar 1380 ophævede Absalon Gøe og hans Frue Kirstine Ipsøe deres Ægteskab »og vidste sig intet bedre Sted end dette at beboe, og at dyrke Himlen«, og Jørgen Krog Gøe, der 1390 var Landsdommer paa Lolland og skrev sig til Meltofte, »indgav« sig 1404 i Klosteret med alt sit Gods. Som Eksempel paa en Sæcular-Gejstlig, der af religiøse Grunde paa sine ældre Aar trak sig tilbage til Klosterets Ro, kan nævnes Universitetets Rektor, der paa nogle i Diplomatariet opbevarede Kvitteringer for en Del Pengebeløb i 1511 benævnes Mester Jens Biltzman i Halsted Kloster. 1510 blev Klosteret afbrændt af Lybækkerne, der efter at have plyndret og tildels afbrændt Nakskov, sejlede op ad Fjorden og lod Klosteret lide samme Skæbne, men »det varede ej længe førend det med stærk Grundmur og tvende Taarne igen blev opbyggt, og da det endeel Aar efter blev brøstfædig, lod den fromme Dronning Sophia Aar 1591 bringe det i god Stand igen«. (Rhode)

Efter Reformationen blev Halsted Kloster gjort til et Len. Af Lensmændenes lange Række skal her kun nævnes den første, Otto Ratlow til Lindaa, der 16. Marts 1538 fik det overdraget med Forpligtelse til at »gøre tilbørlig Tjeneste« med Krigsfolk, og give Munkene deres »Nødtørft til Føde og Klæder« samt lade dem forblive paa Klosteret til deres Død.

De gamle Synsforretninger viser, at Klosteret har været et 4-Fløjet Komplex med Kirken som Nordfløj, og denne er nu det eneste, som er tilbage. Den nye Hovedbygning, som Kronen i 1591 lod opføre, staar endnu med Aarstallet i Jernankre paa Vestgavlen. Nu har den gamle, smukke Bygning staaet forladt i over 80 Aar, flere Gange i de svundne Aarhundreder slem i Forfald, men hver Gang reddet.

Kirken bestaar af Skib, Kor og Apsis, alle i romansk Stil. I den senere Middelalder er Munkestenstaarnet opført, samt høje, smukke Hvælvinger indbygget og Koret forlænget, med store, rundbuede Vinduer. Over Korets Syddør findes indmuret et skønt og ædelt Granitrelief af Jomfru Marias Sjæl, der bæres til Himlen af to Engle.

Inde i Kirken er der en meget smuk og velholdt Altertavle fra den katholske Tid. Det er et fortrinligt Billed-

skærerarbejde af nordtysk Oprindelse fra Tiden omkring 1450, og det har været til at lukke som et Skab. I Midterpartiet ses Korsfæstelsen, i Korset findes en Perle af Bjergkrystal, som indeholder en Splint af Christi Kors. Paa Sideløjerne ses forskellige Apostle og Kirkefædre. Paa Bagsiden af Fløjerne findes Rester af Malerier fra Jesu Lidelsehistorie. Denne Tavle har engang været vraget til Fordel for et meget middelmaadigt Maleri, der nu hænger i Koret, men ved Kirkens Restauration 1877 blev den gamle Altertavle, som dengang var slemt medtaget, istandsat og igen bragt til Hæder og Værdighed.

Halsteds Kilde, hvis Navn var St. Helene Kilde, findes endnu med sit Udløb i Engene om Halsted Aa, desuden er der Mahøj Kilde, der dog efter Haugner er af yngre Dato og ingen Hjemmel har i Munketiden eller som en af de første Aarsager til Klosterets Oprettelse, eftersom den har Navn efter sin Beliggenhed og ikke efter en Helgen, som Skik var i den katholske Tid.

I 1517 skal den pavelige Nuntius Joh. Ang. Archimboldus have været paa Halsted og uddelt Aflad til Lollikerne, »der nok kunde trænge til det, hvis man skal tro de gamle Beretninger« (C. C. Haugner). A. K.

Røster fra Irland og Skotland.

Orangepøbelens Udskejelser i Nordirland, som vi allerede har bragt en Meddelelse om, har voldt ni Menneskers Død, foruden Tab og Saar foraarsaget ved Brandstiftelser og Skydevaaben I den irske Stat har de udløst en Bølge af Harme mod det protestantiske Mindretal, hvis Kirker og Ejendomme blev udsat for Overlast. Den katholske Biskop af Down og Connor, Mageean, har nu rettet en gribende Fredsappel til sine Diøcesanere, hvori han bl. a. siger:

»Uger igennem laa Ondsindets og Hadets mørke Skyer over vor By; til sidst brød Stormen løs med stor Heftighed. Paa dens Vej ligger rygende Ruiner af lykkelige Hjem og forfærdende Ofre af Menneskeliv.« Biskoppen afholder sig fra at kritisere Myndighedernes vege Optræden, han vejer heller ikke Førernes Ansvar for deres Ord og Handlinger eller de Redskaber, som de benyttede til at udføre deres Gerninger. Han beder Gud og Mennesker om Fred og advarer mod al Hævn.

»Jeg kender de Lidelser, som I og jeres Familier har maattet taale i de sidste Uger. Men lad os ikke øve Hævn eller Gengældelse. Man har drevet jer bort fra jeres Hjem, man har overgivet jeres Huse til Flammerne, men øv ingen Gengældelsesakter. Den enkelte, som vilde driste sig til selv

at hævne Uretfærdighed, vilde volde Katholikerne og Catholicismens Sag mere Skade end alt det, som man har tilføjet jer af ondt ved Brandstiftelser, Skydning og Fordrivelser.« Biskoppen roser derefter mange fremragende Ikke-Katholikers Mod og Forstaaelse, som prøvede paa at berolige de ophidsede Gemytter og tilvejebringe en Tilstand af Tolerance og broderlig Næstekærlighed. Til disse retfærdigt tænkende Protestanter maa uden Tvivl regnes den anglikanske Biskop af Down og Connor, McNeice, der udtalte sig meget fordømmende om Begivenhederne i Belfast. »De var et Bevis paa, at Menneskene ikke havde tilegnet sig den kristne Ethik. Naar Kvinder og Børn uden Barnhøjertighed blev drevet bort fra deres Hjem, ikke for Forbrydelsers Skyld, men fordi de tilfældigvis var Katholiker eller Protestanter, da var dette et Tilbagefald til Barbariet.« Biskoppen formaner til sidst Orangisternes Førere til ikke at lade denne Lejlighed gaa hen uden at forsøge at hidføre en Tilstand af endelig Fred.

I skarp Modsætning til disse forsonlige Ord fra en Anglikaners Mund staar nogle Ytringer, som en Calvinist har udtalt om tilsvarende Begivenheder i Edinburgh. Ærkebiskoppen af Edinburgh havde beklaget sig over, at Arbejdsgiverne der i Byen var udsat for et anti-katholsk Pres. I Stedet for at benægte dette udtaler Raadsherre Cormack:

»Kræfter er i Gang for at paavirke Arbejdsgiverne til at afskedige Katholikerne, og jeg vil endda gaa et Skridt videre.

Kampen er først lige begyndt, men den vil snart være i fuld Gang, særlig til November, hvor jeg har lidt flere protestantiske Raadsherrer i Kamret. Naar jeg til November har Majoriteten, saa skal De og Deres Trosfæller faa at føle, hvad virkelig protestantisk Aktion vil sige.«

(The Tablet, 20.-7.-1935.)

Ministerpræsident De Valera har i en Tale i det irske Parlament beskyldt England for at være medskyldig i Udskejelserne:

»Vi ved«, erklærede de Valera, »hvem der staar bag det hele, og vi ved ogsaa, at Irlands samlede Befolkning, Mænd saavel som Kvinder, ønsker at leve i Venskab med hinanden, naar kun man vil give dem Lov dertil. Det, der er sket i Belfast, har intet at gøre med Religion. Religionen bliver her kun brugt som Skalkeskjul for gemene og smudsige Ting i politisk Interesse. Der findes en Magt uden for Irland, som har skabt denne Situation, og som ikke kan unddrage sig Ansvarret derfor.«

De Valera beklagede sluttelig, at Katholiker i Fristaten havde ladet sig rive med til Gengældelsesforholdsregler. Disse Mennesker havde bragt Skam over deres Land og vilde blive haardt straffede.

Har den katholske Kirke overtaget Germanernes hedenske Fester?

I en Artikelserie »De europæiske Folks Racehistorie« opstiller Bladet: »Den tyske Politiembedsmand, tysk Politiembedsmands Kammeratskabsforbunds Embedsorgan«, i dets 6. Nummer a. c., følgende These; »Kirken maa slutte Kompromis'er, derfor overtager den germanske »hedenske« Fester, og saa fejrer vi i Dag vore store kirkelige Fester, som gaar tilbage til Germanernes Tro paa Solen, fordi Kirken af rent magtpolitiske Grunde forfalskede Troen og optog disse germanske Trosskikke i sin Tro.« — Disse Paastande er komplet uholdbare. Først og fremmest maa det slaas fast, at Kirken hverken har lavet en Tro eller forfalsket denne. Den er ikke nogen Religionsstifter og endnu mindre Religionsforfalsker, men har udelukkende overtaget, forkyndt og vogtet den af Christus igennem sine Apostle aabenbarede Tro. Men dette har den allerede gjort helt tilbage fra den Tid, da Germanerne overhovedet ikke var kendt i Middelhavsomraadet som et kulturhistorisk Folk.

Bladet paastaar, at Kirken har »optaget« Germanernes »hedenske« Fester, en Paastand, som uhyre let lader sig modbevise. Festen for Herrens Aabenbarelse, Epiphani, for Eks. blev bevisligt fejret første Gang i den kristne Orient omkring den Tid, Konciliet i Nicæa blev afholdt. Alene Navnet siger, at denne Fest er af græsk Oprindelse. Man har fundet og opbevaret 4 syriske Brudstykker af en Prædiken, som Titus af Bostra skrev omkring Aar 360 til Festen Epiphani. At der skulde findes nogen som helst Sammenhæng imellem denne Festtanke og den germanske Mytologi er fuldstændig udelukket. Under Pave Liberius blev Julefesten indført i Rom ved Siden af Epiphani i Aaret 354. Der er opbevaret en Julehomili af Johannes Chrysostomus, som han allerede holdt den 25. December 386. Ogsaa her mangler ethvert Spor af germansk Indflydelse paa denne Fest.

Hyppest hører man dog, at vor Paaskefest skulde kunne føres tilbage til en germansk Kulturfest. Men ogsaa denne Paastand kan let modbevises. De fire Evangelier beretter nemlig ganske nøjagtig om, hvornaar Jesus døde, og hvornaar han opstod. Det var omkring Jødernes Paaskefest. Skærtorsdag spiste han Paaskelammet sammen med sine Disciple. Paaskefesten fejredes altid hos Jøderne den 14. Nisan, som faldt enten i Slutningen af Marts eller Begyndelsen af April. Og paa samme Tid fejrede ogsaa

de første Kristne Mindefesten for Frelserens Opstandelse. Følgelig har den kristne Paaskefest i sin Oprindelse intet at gøre med den germanske Gudinde Ostara's Foraarsdyrkelse. I det 2. Aarhundredes patristiske Litteratur bevidnes det Gang paa Gang baade fra Rom, Lille-Asien og Nord-Afrika, hvor man dengang endnu intet kendte til den germanske Ostara. Følgelig var det et Tilfælde, at den kristne Paaskefest kom til at falde sammen med den germanske Ostarafest. Og saa laa det nær, at de kristne Troens Apostle valgte sidstnævnte Navn til den førstnævnte Fest i Tyskland.

Christi Himmelfart er allerede i de apostoliske Konstitutioner forekrevet de Kristne som Festdag, og Ordet Pinse er en Forkortelse, respektive en elendig Udtale, af det græske Ord »Pentekostes«, som betyder den »halvtredsindstyvende« (Dag efter Paaskefesten). Man vil vel næppe vove at paastaa, at der skulde findes nogen Sammenhæng mellem denne Fest og den germanske Dyrkelse.

Men derimod hører man saa meget oftere, at den kristne Fest for Johannes Døber gaar tilbage til den gamle germanske Solhvervsfest. Og dog er dette en absolut Fejltagelse. Da Dagen for Johannes Døbers Fest falder omkring Solhvervstid, ligger det selvfølgelig nær at sætte disse Dage i Forbindelse med hinanden. Men oprindeligt skete dette ikke i Tyskland. Da Kristendommen efter Folkevandringen vandt Fodfæste i Tyskland, var der allerede for længe siden etableret en mystisk Forbindelse imellem Solhvervet og den h. Johannes, dog ikke i Germanien, men i den nord-afrikanske Kirke.

Presse-Rundskue.

Dr. Frederik Poulsen og Vatikanet. Det er 30 Aar siden, fortæller Dr. Frederik Poulsen i Politikens Kronik af 18. 7. 35, at han »med bedsk Smil« betragtede et Loftsmaleri i Vatikanet, forestillende Videnskaberens Hyldest til Troen. I nævnte Kronik giver Dr. F. P. Udtryk for en anden Opfattelse, som han er kommet til. Han finder, at i hvert Fald i Sammenligning med Sovjets og Nazisternes Aandstvang »har Videnskaberne gode Kaar i den katolske Kirke«. »Den nuværende katolske Kirke« staar for ham som »en blid, vidtfaavnende Moder. Kirken har aldrig hindret katolske Gejstlige i Opklaring af Arvelighedslovene eller i Offentliggørelse af forhistoriske Kraniefund, der kastede Lys over Menneskets primitive Stamfædre eller i Paavisning af Sammenhængen mellem Mesopotamiens og Israels Kulturtraditioner« —.

Endnu et Lovord har han om Kirken. Medens alle Lande var gennemsyrede af Nationalismen, »stod Vatikanet oven over Striden«. Belgiens Troende, de tyske og de østrigske Katholiker bejlede til Pavestolen og forlangte, at den hellige Fader skulde brændemærke Modstanderen henholdsvis som Ransmand eller Løgner. »Under alt dette skulde Kuriet trøste til alle Sider, formane Regeringerne, men turde intet Øjeblik tage Parti; og ingen kan nægte, at Pavemagten i lange Tider, hvor selv Videnskabsmændene svigtede, var næsten ene om at repræsentere den ærlige Enhedsvilje oven over Folkenes Kiv og Nationalisme. Og endnu betyder denne Holdning meget i Nutidens Atmosfære af gensidig Mistro og snæver Partikularisme. Prøv f. Eks. at tale med en italiensk Videnskabsmand om den italienske Regerings farlige Imperialisme eller om Undertrykkelsen af den tyske Befolkning i Tyrol! Svarene vil ikke efterlade Tvivl om, at alt, selv i Intelligensens højeste Luftlag, er ved det gamle eller snarere forværret. Men med en Italiener af Kuriet kan man drøfte saadanne Problemer sagligt.«

»Jeg løfter igen mine Øjne mod Loftsmaleriet og be-
kender, at jeg langt bedre nu end for 30 Aar siden kunde deltage i Videnskabernes Hyldest af den i Skyerne troende Kirke.«

Vi kan kun glæde os over denne Sindsforandring. Den kommer dog lidt overraskende, idet Dr. F. P. endnu for et eller to Aar siden i en lignende Kronik i Politiken har fremsat den besynderlige Paastand, »at der var en Afgrund mellem Videnskab og Katholicisme«. Vi ved ikke, hvilke katholske Videnskabsmænd der er dukket op i Dr. F. P.s aandelige Horisont. Volta, Ampère, Mendel, Pasteur og Ehrle var ellers godt kendte for 30 Aar siden, saa »Omvendelsen« godt havde kunnet ske noget tidligere.

Dr. F. P.s Omvendelse er da heller ikke nogen Overgivelse paa Naade og Unaade. Det bedske Smil er ikke forsvundet, han »føler stadig en kold Harme i Sjælen over Troens samlede Krav og Gerninger« og er »oplagt til fortsat Kamp, saa længe han kan føre en Pen«.

Hvad er det, der hindrer Dr. F. P. i at give Vatikanet sin uforbeholdne Anerkendelse? Det er mærkelig nok ikke Dogmerne i sig selv og deres Indhold, der falder Fritænkeren for Brystet, men »deres Styrke, deres Gennemførelse i Strenghed«. Det er den, »der bereder Videnskaben og Folkene Trængsel«. Her kan vi ikke hjælpe Dr. F. P. Den katholske Kirke kan nu engang ikke strække sig saa langt, som den forrige Primas for den danske Kirke, afdøde Biskop H. Ostenfeld, der i »Fra Dagens Arbejde« S. 86 skriver: »Man vil maaske sige, at jeg med min Betragtning

af Forholdet overfor Dogmer og Bekendelsesskrifter gør det hele tvetydigt og gummielastikumagtigt. Og det maa jeg jo finde mig i«.

Dr. F. P. harmes ogsaa over Kirkens næsten absolute Veto m. H. t. Skilsmisser. Han finder det baade naturstridigt og — med en onskabsfuld Insinuation — uærligt, idet han paastaar, at rige Folk har lettere Adgang til Ugyl-dighedserklæringer end fattige. De to anførte Eksempler er hverken overbevisende eller sandsynlige. Et »fornemt, sydlandsk Ægteskab, i hvilket Brudgommen Dagen efter Brylluppet mørbanker Bruden«, turde paa Forhaand være fordægligt. Og mon Præsterne virkelig tvang den fattige, unge Pige til at holde ud i Samlivet med en Sadist og ikke snarere tilskyndede til Separation fra Bord og Seng. I øvrigt turde det være lige saa uforvarligt at anføre den Slags Tilfælde som ørkesløst at diskutere dem, medmindre man opgiver Enkelthederne.

Endvidere er Dr. F. P. dybt forarget over Sjælemes-serne, som de rige har Raad til, medens de fattige maa finde sig i Skærsilden. »Enten«, skriver han, »hjælper Sjæle-messerne, og saa er det en social Uretfærdighed, eller de hjælper ikke, saa er det Verdenshistoriens mest kæmpe-mæssige Bedrag«. Dette sidste er et Superlativ, som det turde være vanskeligt at bevise. Vi kender dog kæmpe-mæssige, verdenshistoriske Bedrag ogsaa fra andre Om-raader. Har ikke Materialismen, Darwinismen og andre Ismer taget en stor Del af Menneskeheden ved Næsen?

Hvad Sjælemesserne angaar, hjælper de selvfølgelig normalt den, som de bliver læst for. Men enhver Katholik véd, at de ikke hjælper ubetinget, f. Eks. ikke »de syndefulde Grevinder og mere end syndefulde Grever«, naar de med deres Synder gik over i Evigheden. Heller ikke er det ligegyldigt, om de, der lader Messen læse, del-tager i den med Andagt eller bare giver Penge dertil. Det er Gud, der tilvender Messens Frugter efter Fortjeneste. Dertil kommer, at ogsaa den, der overværer en hellig Messe — hvad der ikke koster Penge — kan hjælpe de arme Sjæle. En andægtig overværet Messe er uden Tvivl mere værd for den afdøde end en verdsligsindet Families mulig-vis kongeligt betalte eller til evige Tider stiftede Sjæle-messe.

A. Menzinger. S. J.

Den ubekvemme Catholicisme.

(Sluttet.)

»Jeg husker godt den Dag, da jeg simpelt hen ikke kunde komme videre. Det hjalp jo ikke, at man var lige-som i det tomme Rum og ikke vidste, hvorfor man egentlig

gjorde sin Pligt. Man hængte paa en vis Maade sit Liv fra den ene Knage til den anden. Alt var uden Flugt, altsaa ganske forskelligt fra den Gang, jeg i Socialismen saa alle Foreteelsers Mening og Livets Betydning og med Hud og Haar følte mig i Samfund med denne. Dette Fællesskab havde jeg mistet. Jeg havde simpelthen ikke Rod noget Sted mere. Med de Taaber, der i de russiske Tildragelser saa den store Fornyelse og deraf haabede Lægedom, kunde jeg ikke samstemme. Jeg havde i sin Tid set det plumberede Tog til den russiske Grænse forlade Zürich og kendte Fragten.

Det var en mørk Efteraarsdag i Aaret 1917. Jeg savnede ligefrem Mod til at gaa paa Kontoret, saa haabløst forekom alt mig. Jeg drev ned til Banegaarden uden at vide, hvor jeg egentlig vilde rejse hen. Hele min Bagage bestod af en Mappe og deri en græsk-tysk Udgave af Iliaden. Hvor skulde jeg tage hen? Jeg løste en Billet til Chur. Jeg havde ganske vist aldrig før været i Chur, og hvad vilde jeg egentlig dér? Saaledes bærer man sig formodentlig ad, naar man hverken ved ud eller ind og agter at afslutte sit meningsløse Liv paa det første det bedste Sted. En indre Stemme sagde: »Du Taabe, hvad vil du i Chur?« hvorefter jeg pludselig kom i Tanke om et Navn; det var i alt Fald et Udgangspunkt. Jeg kendte ikke Navnets Bærer, men havde med stor Interesse for nogle Maaneder siden læst en Novelle af ham i Tidsskriftet »Familie«. Manden hed Pater Maurus Carnot og boede i Klostret Disentis. Straks efter jeg var kommet til Chur, løste jeg Billet til Disentis. Lad dem i Dalen dér nede tænke, hvad de vil, jeg er simpelthen paa Vej til Maurus Carnot i Disentis.

Ankommen hertil løb det mig gennem Hovedet: »Fæ, hvad vil du egentlig nu? Hvad har du at bestille hos Munken?« Trods alt klatrede jeg op ad Stien til Klostret og bankede paa Porten.

En ældre Broder med livlige og skælmske graa Øjne kom til Syne og spurgte, hvad jeg ønskede, hvorefter han førte mig til Pater Maurus. Han boede i Dekancellen, der havde et simpelt Trægulv, og som var et stort, hvidkalket Rum med et tarveligt Skrivebord og et Par Bogreoler, alt i Lyset fra en Petroleumslampe. Ved Skrivebordet sad Pater Maurus. Han havde en mægtig Pande og et ganske vist ikke smukt, men udtryksfuldt Aasyn, der beherskedes af en stor Næse og to Øjne, der bag de stærke Brillers lyste af Godhed og Kærlighed. Han kendte mig straks, idet han erindrede at have læst en Tale, som jeg for et Par Aar siden havde holdt. »Det var pænt af Dem at besøge os,« sagde han et Par Gange. »Bliver De her i Klostret hos os et Par Dage?« spurgte han. Jeg maatte svare benægtende

og erklære, at jeg tidlig i Morgen maatte af Sted igen. Vi talte sammen om den bevægede Tid. Han sagde intet Ord, der paa nogen Maade kunde saare mig, og sonderede heller ikke, hvor og hvorledes jeg stod. Hans Ven Decurtins havde imidlertid talt til ham om mig, hvorfor han altsaa maatte være bekendt med mit Standpunkt. Jeg deltog i Aftensmaaltidet ved Munkenes Bord uden ved Bordbønnen at optræde som Hykler ved at gøre Korstegn. Baade Abbeden og Dekanen Maurus var overordentlig venlige og forekommende mod mig ligesom mod de øvrige, alt i dybeste Tavshed. Fra en lille Prædikestol forelæste en Munk. Herunder forekom en Sætning, som jeg aldrig mere glemmer, nemlig: »Ecce vere non potes duo gaudia habere, delectari hic in mundo et postea regnare in Christo — Se, man kan ikke i Sandhed hengive sig til denne Verdens Glæder og alligevel deltage i Christi Herredømme.« Det var en Sætning af Thomas a Kempis.

Jeg indsaa virkelig, at Verden var delt i to Lejre og altid vilde være delt i to Lejre, en, hvori det gjaldt om at opnaa denne Verdens Goder, og en, hvor det drejede sig om Christi Herredømme. Det var som en Lynstraale.

Ja, saaledes, kun mægtigere, mere umiddelbart og i Resultatet verdensrystende maa det være sket med Saulus i Damaskus. Og saaledes maa det ske med enhver, der erfarer den smertefulde Naade at blive kastet ud af sin Selvsikkerhed.

Det, der hændte, var ikke, at jeg pludselig blev troende, men det var, som om min Forstand blev oplyst, og en Rystelse overfaldt mig. Jeg indsaa, at det, som det gjaldt om, var at vælge sit Standpunkt enten i denne Verden, hvor man paa Lykke og Fromme springer fra den ene Flage til den anden, eller bestemme sig for det, som Thomas a Kempis talte om.

Til langt ud paa Natten sad jeg hos Pater Maurus. Om, hvad der foregik inden i mig, talte vi ikke eet Ord, men bagefter, da jeg var kommen til Ro i Gæsteværelset, vendte jeg mig uophørlig fra den ene Side til den anden, indtil Klokkeren Kl. 4 om Morgenen ringede til Gudstjeneste. Kl. halv seks gik Toget, og tidlig paa Eftermiddagen naaede jeg tilbage til Zürich. Arbejdet greb mig paa ny, men der blev ligesom indpodet noget nyt i mig. Jeg befandt mig ikke som tidligere i en Tilstand af Trøstløshed, Kynisme, Foragt og Haabløshed. Jeg var blevet besjælet af en Uro med Hensyn til de to Lejre.

Man forlægger Tyngdepunktet for sine Interesser. Nu var det »aandelige« kommet paa Mode. Det var en Forudanselse om den kommende Omvæltning, hvor man klart indser, at man ikke kan fortsætte i det gamle Spor. Man vendte sit Blik udad.

Det var ingen virkelig Verden. I Længden holdt jeg det ikke ud. Jeg stod som tidligere fuldstændig paa bar Bund. Jeg forsøgte et Skridt tilbage og anstrengte mig for at se Virkeligheden i, hvad der skete i Rusland. Udviklingen var imidlertid saa kras, Despotiet saa aabenbart, Fordringen paa Almagt og Alvidenhed hos Folk, som jeg havde set paa nært Hold, saa usminket, at jeg en Dag til en fremstaaende Person bemærkede: »Skal vi have Ufejlbarehed, da lad det være Ufejlbarehed med Tradition!«

Saaledes skilte jeg mig absolut og for stedse fra Socialismen.

Til Trods herfor nærmede jeg mig nu paa ingen Maade det, man kalder »Borgerskabet«. Jeg kendte blandt Arbejderne saa mange ærlige og vakre Mennesker og havde dér fundet saa megen sund, besindig Sans, Ærlighed og Retfærdighedsstræben, saa jeg ikke uden videre kunde slutte mig til en anden Gruppe.

Det maatte være noget, der laa uden for baade Borgerskabet og Socialismen.

For Øjeblikket stod jeg alene. Der var imidlertid sket noget, som lettede mig denne »Staaen alene«.

Endnu en Gang var jeg taget til Disentis, hvor jeg i Modsætning til første Gang opholdt mig flere Dage uden dog at tale med andre end den gode Pater Maurus, men selv ham betroede jeg ikke, hvad der rørte sig i mig. I Timevis vandrede jeg uforstyrret af Verden derude spekulerende fra min Celles Vindue til Døren og fra Døren til Vinduet. En lille Bog laa foran mig, og det var netop den Bog, hvis ene Sætning havde bragt saa megen Uro ind i min Sjæl. Alt i Bogen var saa ligefremt som vel muligt. Allerede straks i Begyndelsen faldt jeg over et Sted, som jeg ikke kunde løsrive mig fra. Stedet, som i al sin Enkelhed i Virkeligheden betyder Springet fra den ene Verden over i den anden: »Hvo, som hører det Evige Ord, bliver uafhængig af alle Meninger.« Ak, jeg vidste udmærket, at alt andet var »Tomhedens Tomhed« og ikke kunde bringe nogen afgørende Sikkerhed, Trøst og Hjælp. Men hvorledes skulde jeg dog kunne gøre Skridtet? Forudsatte Tro ikke Troen?

Og alligevel gjorde jeg Springet. Koldblodigt, nøje beregnet, om man saa tør sige, og uden indre Opløftelse. Jeg foretog Springet, som om jeg igen befandt mig paa en Isflage og ikke havde andet Valg. I Skriftestolen efterlod jeg mange Aars Livsførelse, og dér blev en formentlig høj Forstands tusinde Indvendinger opklaret som fejge Udflugter overfor forpligtende Konsekvenser, efter at jeg nu havde vovet Springet, og det var ikke noget Spring til en Isflage.

Den, der bliver Katholik, er endnu langtfra helt katolsk. Vel var nu en Vej i en ny Verden aaben for mig, men paa denne Vej findes flere Dragninger. Mange Gange gaar man vild og gaar tilbage, i Aarevis, for til sidst paa ny at se sig ved Begyndelsen. Dog er der opstillet en Vejviser, og man begynder Vandringeren paa ny, og her møder der en de forunderligste Tildragelser, som man ikke kan tale om til nogen.*)

Jacob Lorenz.

Oriente og den katholske Kirke.

(Sluttet.)

Pius XI gaar ogsaa foran med et herligt Eksempel. To store Unionsskrivelser, i hvilke han lægger Biskopperne Unionsspørgsmaalet paa Hjerte, vidner lige saa meget om hans Kærlighed til Orienten, som for Eks. hans Opfordring til alle troende om at ofre Bønnerne efter den hellige Messe for det ulykkelige Rusland. Det var ogsaa ham, som i Anledning af det nicænske Jubilæum overværede en orientalsk Liturgi i Peterskirken og bad den græske Trosbekendelse. Pius XI har ikke forgæves været Nuntius i Polen. Allerede Benedikt XV har stiftet en egen pavelig Kongregation for de orientalske Kirker og udskill den fra Propagandaen. Pius XI har udvidet denne Kongregation med et »orientalsk Institut, hvor de orientalske Videnskaber dyrkes. Dette Institut varetages af Jesuiterne og udgiver Tidsskriftet »Orientalia Christiana«. 1928 grundlagde den hellige Fader det russiske Kollegium i Rom, Skolen for den russiske Ritus' fremtidige Unionsapostle. Dette Kollegium ledes ogsaa af Jesuiter og er tilsluttet Gregoriana, for at Latinerne og Orientalerne paa denne Maade lærer at kende og forstaa hinanden. Det blev ogsaa forbeholdt denne Paves Regeringstid, at Vestens Ordenssamfund i Østen oprettede Afdelinger af deres Ordener, som antog den østlige Ritus. Pater Bourgeois er den første af Jesuiterne, som i 1924 antog den orientalske Ritus. Han grundlagde saa i Forening med polske Præster i Menigheden Albertyn (i Østpolen tæt ved den russiske Grænse) blandt en næsten fuldstændig skismatisk Befolkning en Afdeling af Jesu Selskab, i hvilken der allerede i 1926 blev aabnet et Noviciat — med Ret til at optage Kandidater fra alle Lande — som følger den østlige Ritus og engang vil komme til at arbejde i Rusland. 1931 var her 18 Skolastikernovicer fra fem forskellige Nationer. Der var fire Theologer, tretten Filosofer, alle Latinere, og fire Brødre. Afdelingen har et fuldstændig orientalsk Præg. Bordlæsningen foregaar af-

*) Lorenz' Bog er udk. paa Eugen Rentsch Verlag, Zürich 1935, 342 S.

vekslende paa fire Sprog — slaviske Sprog, Kapel, Guds-tjeneste, Tidsregning, alt efter russisk Mønster. I 1930 kunde Sjælesorgen der notere 300 Konvertiter, det vil sige 130 flere end forrige Aar.

Vi maa endnu i al Korthed nævne Vestens andre Uni-onsforetagender, for Eks. det orientalske Institut i Lublin i Polen, et Præsteseminarium for Theologer, der studerer begge Riter, og som om Søndagen skiftevis holder latinsk og russisk Gudstjeneste; og helt mod Vest det benediktinske Unionskloster i Amay i Belgien, som blev stiftet efter Pa-vens Ønske for at give Østen et Forbillede paa det indad-vendte Klosterliv.

Af Missionsforeninger skal nævnes den hellige Cyrillus' og den hellige Methodius' Apostolat, som kanonisk er op-rettet paa internationalt Grundlag med Sæde i Olmütz, og Unio Catholica for tysktalende Folk, hvis Præsident, Bi-skop Besson af Freiburg, for mange Aar siden er blevet valgt af Paven selv. Unionsforeningerne skal gennem Bø-ger, Forelæsninger og Tidsskrifter gøre Præster og Folk fortrolige med Unionsspørgsmaalet og vække Interessen for Orienten.

Vi maa heller ikke forbigaa Genforenings-Kongresser og -Foranstaltninger hele Verden over. Der er ogsaa opret-tet en international Unionskongres, som afholdes hvert tredie eller fjerde Aar i Velehrad i Czekoslovakiet og hvortil Paven plejer at sende en Delegeret.

Naar vi endvidere betænker, at der findes henved 30 Tidsskrifter, som indfører Unionstanken i alle Samfunds-lag, saa kan vi vel roligt sige: Vesten gør fuldt ud sin Pligt, den katholske Kirke har udstrakt sin Haand til en Forening.

At ogsaa Østen endelig engang vil udstrække sin Haand til en Forening, derom maa vi inderligt bede Gud. Hvor vilde Jordens Ansigt, Catholicismens Verdensbillede for-andre sig, naar det »hellige Rusland« og Orienten blev katholsk. Disse Lande i Østen grænser jo op til Hedninge-verdenen, de naar helt ind i Muhamedanernes Verden, de staa disse Folk saa nær i deres Sædvaner, i Følelser og Tænkemaade, saa de snarere end Vesterlændingene vilde være i Stand til at komme i Kontakt med dem. Vi kunde opleve Mirakler i den katholske Missionsvirksomhed, hvis alle disse Millioner, som menneskelig Ærgerrighed har løsrevet fra Kirken, blev gennemtrængt af Christi sande Aand, hvis vi kunde give dem mere Hjertelighed, mere praktisk daadkraftig Aand. Hvad vilde ikke — for kun at nævne et Eksempel — den daglige hellige Kommunion eller Andagten til Jesu helligste Hjerte kunne udrette og-saa hos disse Mennesker.

Derfor vil vi med den hellige Fader tro paa et fremtidigt katholsk Rusland og bede derom. Selv om Hindring efter Hindring taarner sig op, selv om det nok saa ofte skulde hedde sig, det lykkes jo dog ikke, skal vor Overbevisning staa fast: Et Folk, som staaer den sande Tro saa nær, et Folk, som med en saadan Iver ærer Guds Moder, kan ikke gaa til Grunde. Jesus Christus, som saa vidunderligt forener Østens Længsel efter Selvfordybelse og Lighed med Gud med Vestens Virketrang, han, som saa ofte har bedt til sin himmelske Fader om: »At alle maatte worde eet«, han vil sikkert være vor Fører ad de trange Veje, der fører til en østlig Union. Vi slutter derfor med Pavens Bøn, som siden Tusinder har bedt efter ham: Salvator mundi — Salva Russiam — Verdens Frelser — red Rusland.

Franz Xaver S. J.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Sommerstævnet ved Skanderborg.

Fællesudflugten med Tilslutning fra forskellige Menigheder i Midtjylland d. 21. Juli havde samlet cirka 400. Langs den østlige Side af Skanderborg Sø gled der i Biler og paa Apostlenes Heste en Strøm af Katholiker til Vester-mølle. Nogle foretrak dog en rask Vippetur paa Søen. Efter Fælleskaffen gik man til Friluftsmøde i den nærliggende Skov. Pastor Geertz-Hansen fremhævede i en livfuld Tale den katholske Kirkes faste Enighed, opfordrede til at bevare denne Enighed i Trossager og appellerede til Menighederne om at flokkes om deres Sognepræst, naar han kaldte til Samling og Stævne.

Derefter opførte Aarhusianerne Redaktør Kiærulffs »Klosterhaven«. Spillet stiller store Fordringer til Skuespillere og Instruktør, ikke mindst naar den store Mester lægger Scene og Dekorationer til. I Skoven, den store grønne Hal, hvor Vinden og Fuglene akkompagnerer de Optrædendes Tale, hvor Naturens Storhed gør ligesom Menneskene mindre, vil der maaske kræves en tilpas rolig, men forstærket Stemmeføring. Spillet gjorde Lykke, og man tør vel haabe paa, at det ikke var det sidste Friluftsspil, vi fik at se.

»En Overraskelse« af St. Clemens Ulveflok, 2 Ulveunger, som var ude og lede efter deres Forældre, gjorde ogsaa Lykke. Derpaa fulgte nogle Spejdersketch'es og et Tableau »Danmark« fremført af Dronning Dagmars Trop, som ledsagede Udførelsen stemningsfuldt med 2-stemmig Sang. Pastor K. Ballin fik derefter Lejlighed til at gøre et Fremstød for Pauluskredsens Skrifter. Fra Skoven gik Strømmen derefter tilbage til Traktørstedet, hvor man kastede sig over den medbragte Aftensmad. Med Underholdning — Vejlen-serne bød paa Folkedanse — og Dans i Bondestil (Træk-

harmonika og Violin) sluttede saa dette katholske Folkestævne. Alt i alt en rigtig vellykket katholsk Menighedsudflugt, hvor vi følte os mere end som en »bette Klat«, der ikke tør komme frem i Lyset. Der er nu alligevel en vis Charme ved at mærke, at danske Katholiker ligesom kommer til at skubbe til hinanden, enten det er ved Møde, Kirkegang eller Kommunionbænk. Tænker vi dog ikke til syvende og sidst allesammen paa at faa en voldsom Trængsel af Katholiker foran Himmelporten? B. N.

FRA DEN VIDE VERDEN.

25.000 Konvertitter paa $\frac{1}{4}$ Aarhundrede.

Et Diöces i Australien har for nylig udgivet en Statistik, hvoraf det fremgaar, at tre Maristpræster paa en Ø, som hører til Ny-Guinea, alene har omvendt og optaget 25.000 indfødte i den katholske Kirke i Løbet af de sidste 25 Aar. For 25 Aar siden var disse tre Maristpræster de første Hvide, som betraadte Øen.

Kinesiske Franciskanere.

For Tiden tæller Franciskanerordenen 103 kinesiske Medlemmer: 42 Præster, 44 Klerikere og Novicer og 17 Lægbrødre. Missionsomraadet, Præfekturet Fengsiang, forvaltes udelukkende af en indfødt Ordensklerus. Ved denne Lejlighed kan vi oplyse, at Franciskanerne endnu i Dag forvalter næsten $\frac{1}{5}$ af alle Kinass Missioner.

Det ældste Blad standset.

Fra München meddeles, at »Augsburger Postzeitung« fra den 1. August ophører som Dagblad. Det er Meningen at føre Bladet videre som Ugeblad. Til dette Formaal bliver der stiftet et nyt Forlag, som vil udgive det nye Ugeblad i München. Dr. Josef Himmelreich skal være Bladets Chefredaktør.

Hermed forsvinder en af Tysklands ældste katholske Aviser. Den udkom første Gang i 1686 og er saaledes omtrent 250 Aar gammel. Der opgives flere Grunde til, at Bladet gaar ind, bl. a. nævnes økonomiske Vanskeligheder. Men hvordan fremkom de?

Konkordat med Jugoslavien.

I disse Dage er Konkordatet mellem Vatikanet og Jugoslavien blevet underskrevet hos Kardinalstatssekretær Pacelli. Befuldmægtigede for de to Regeringer var Kardinalstatssekretæren og Justitsminister Auer. I Henhold til folkeretlig Skik var flere Vidner fra begge Regeringerne til Stede ved den højtidelige Handling. Bekendtgørelsen af Konkordatets Ordlyd vil først blive udsendt, naar Rationificeringskundgørelserne udveksles, da Kontrakten endnu mangler at blive accepteret af de sydslaviske Lovgivningsmyndigheder. Det behøver sikkert ikke særlig at betones, at denne Overenskomst under de forhaandenværende over-

ordentlig vanskelige og forviklede kirke-politiske Forhold er af stor og velsignelsesrig Betydning for Kontrahenterne.

Den franske Klerus' Stilling.

Sidste Nummer af »Recrutement sacerdotale« offentlig-gør en Statistik over Klerus' Stilling i de 87 Dioceses, som findes i Frankrig. Den samlede Befolkning i disse Dioceses andrager 41.242.167 Sjæle; af Sogn findes der 36.149 og af Præster 47.015. Paris er det største Dioces med 1791 Præster; det mindste har 108 Præster. Gennemsnitlig kommer der 877 Sjæle paa een Præst. I Paris er Fordelingen mest ugunstig: her kommer der 2512 Sjæle paa een Præst.

Samvittighedstvang mod de tyske Katholiker.

Til det tyske Efterretningsvæsens Meddelelse om, at Sterilisationsloven gælder for alle og ifølge Konkordatet ogsaa skal respekteres af Katholikerne, bemærker det største Dagblad i Italien »Avvenire d'Italia«, at dette beviser, at den tyske Regering staar paa det integrale Racevanvids Standpunkt. Naar det nationalsocialistiske Régime paastaar, at Katholikerne ikke alene af religiøse Motiver, men ogsaa af Fjendtlighed imod Regeringen opponerer, saa er dette absolut forkert. Sterilisering i eugenisk Øjemed har Kirken fordømt i Encyklikaen »Casti Connubii« af 31. December 1931. Men Hitler er først kommet til Magten i Februar 1933, og Loven blev vedtaget i August samme Aar. Den katholske Kirkes Standpunkt til dette Spørgsmaal var altsaa bekendt. Medens saaledes Katholikernes Modstand ikke har Skygge af politisk Karakter, saa har Minister Fricks Bekendtgørelse øvet et officielt Overgreb paa det religiøse Omraade. Det tyske Rige garanterer den katholske Religion Frihed i Trosbekendelsen og den offentlige Tjeneste. Men de Forpligtelser, som Riget har paataget sig, betyder, at Riget ikke kan tvinge Katholikerne til Handlinger, som ikke kan forenes med deres Trosbekendelse. Bladet spørger om, hvorvidt den nationalsocialistiske Regering har overholdt denne Forpligtelse, da den vedtog Loven om Sterilisering af de arveligt belastede. Overholder den Forpligtelserne, naar den idømmer de Katholiker, som sætter sig op imod anti-katholske Dispositioner, Fængselsstraf fra 1—2 Aar med tilsvarende Pengebøder?

BREVKASSE

»Skændigt.«

En Læser gør os opmærksom paa en Artikel fra »Svenska Morgonbladet«, som gengives i »Kristeligt Dagblad« af 26. Juli under Overskriften: Skændigt. Artiklen lader et Telegram — hvorfra det kommer, hvem der har afsendt det og til hvem det er stilet, siges ikke — fortælle, at »den katholske Kirke og dens højeste Myndigheder ser med Sympathi paa Italiens Aktion mod Abessinien«, idet man forventer sig større katholsk Indflydelse deraf. »Sandsynligheden taler for, at Meddelelsen er rigtig« siger Artikelskriveren. De katholske Missionsledere skal nemlig ogsaa

i Eritrea have lagt Magtbegær og hadsk Intolerance for Dagen, og derfor kunde det ogsaa være andre Steder etc. — Det »Skændige« ved hele Artiklen ligger efter vor Mening i den Omstændighed, at »Kristeligt Dagblad« først bringer et anonymt Telegram, hvis Indhold Bladet selv ikke engang tør bekræfte med Sikkerhed, derefter retter Angreb mod den katholske Mission i den italienske Koloni, der i Grunden heller ikke indeholder andet end ondskabsfulde Gisninger, for til sidst alligevel at slutte af med at sige: »Derfor er det altsaa, at den katholske Kirke smiler i Henrykkelse over Mussolinis Krigsfanfarer«. Sagen er os ikke Polemik værd. Hvad den katholske Kirke mener om Krige i Almindelighed, kan man læse sig til i Rauschens Lærebog om den kath. Moral; hvad Kirken i vor Tid og over for Tidens truende Krigsfarer og Rygter mener, kunde man senest sidste Jul høre fra Pavens Mund, da han bad Gud om »at adsplitte alle Folkeslag, som ønsker Krig«. Og skal der tales om katholsk Intolerance i fjerne afrikanske Missionslande, maa man virkelig fremføre tydeligere og fyldigere Bevismateriale i en Tid, hvor vi Katholiker med Oprør ser hen paa Begivenhederne i Belfast og Edinburgh og den der udviste »Tolerance«. Red.

Visne Blomster og levende Gerninger.

Frk. Elisabeth Hansen skriver som Indlæg til Br. Frans' Artikel med ovenstaaende Titel (N. U. Nr. 27) et Indlæg, hvori det bl. a. hedder: Vel forstaar jeg udmærket Tanken i Br. Frans' Artikel . . . men . . . de Mennesker, som er alvorlige Katholiker, glemmer ikke Dødens Alvor og Forbønnen for nogle Kranse og Blomster . . . Og hvad Skærven til de fattige angaar, vil jeg tillade mig at spørge: Tænker man ikke paa de mange Mennesker, som nyder godt af den gamle Skik med Kranse og Blomster? Gartneren, som dyrker Blomsterne, Forretningsfolk, som sælger dem, det Personale, de har i deres Tjeneste, Budene, som bringer dem etc. Tillige har det altid været med Blomster, man viste Opmærksomhed og Deltagelse ved de forskellige Lejligheder, og nægtes kan det ikke, at det er en smuk Skik og en smuk Anvendelse af Guds Gaver . . . Vel er Døden Alvor, men for en sand Kristen ikke saa forfærdelig, at man ikke ogsaa skulde kunne se i Guds dejlige Gave til Menneskene, Blomsterne, et Symbol paa baade Guds og Menneskers Kærlighed.

Fra Redaktionen: Redaktøren er vendt hjem; alle Henvendelser i redaktionelle Anliggender bedes igen rettet direkte til ham.

Exercitler for Herrer i Roskilde.

Sommerens Exercitler for Herrer — en god Lejlighed til aandelig Samling under gode Forhold og paa billige Betingelser, der forhaabentligt bliver benyttet det mest mulige — afholdes i Roskilde fra Onsdag d. 7. August Aften (efter Andagten Kl. 7 $\frac{1}{2}$) til Søndag d. 12. August Morgen. De ledes af P. Stäubli fra Aarhus. Prisen for Opholdet bliver alt i alt 5 Kr. Henvendelse sker til Sognepræsten ved St. Laurenti Kirke i Roskilde, Pastor Quadvliæg.

Salmebogen faas nu ogsaa indb. i Skind (forsk. Farver) med Guldsnit. Pris 7 Kr. Menighedskontoret, Bredg. 64, Kbhvn. K., modtager alle Ordre.

Bydreng søges. 14—15 Aar, fra 9—17, 10 Kr. ugtl. Tlf. Eva 2582 x.

Hvis en af vore Læsere skulde være i Besiddelse af et eller flere Eksemplarer af N. U. Nr. 8, Aarg. 1899, vilde *Ekspeditionen* (Bredg. 64, Kbhvn. K.) gerne købe disse.

Kirkelig Kalender.

Aug. 4. S. 8. Søndag e. Pintse.	Aug. 11. S. 9. Søndag e. Pintse.
5. M. Maria i Sne.	12. M. Clara.
6. Ti. Vor Herres Jesu Christi Forklarelse.	13. Ti. Hippolyt og Cassian.
7. O. Cajetan.	14. O. Vigilie.
8. T. Cyriacus, Largus og Smaragdus.	15. T. MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN.
9. F. Johannes M. Vianney. — Vigilie.	16. F. Joachim, Jomfru Marias Fader.
10. L. Laurentius.	17. L.*) Hyacinthus.

*) Vigilie-Faste- og Abstinensdag til Marias Oplagelses Fest.

Aug. Ugens Messebønner.

4. S. 8. Sønd. e. Pintse (680—515); 2. Sæt Bønner: Dominicus (1029—852).
5. M. Maria i Sne (1030—853).
6. Ti. Vor Herres Jesu Christi Forklarelse (1030—854); 2. Nystus II, Felicissimus og Agapitus ([28]—[28]).
7. O. Cajetan (1033—857); 2. Donat.
8. T. † Cyriacus, Largus og Smaragdus (1034—858); 2. Om de helles Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
9. F. Vigilie (1036—859); 2. Johs. M. Vianney ([47]—[47]), 3. Romanus. — Eller: Johs. M. Vianney, »Sognepræsten fra Arse«, ([47]—[47]); 2. Vigilien (1037—859), 3. Romanus, Slutningsevangelie: Vigiliens ([10]—[10]).
10. L. Laurentius (1038—860).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter K. For Mænd F.K.: Søndag den 4. August Kl. 8½. — Rosenkranskirken. »Stella maris« F.K.: Søndag d. 4. August Kl. 8.

Danske Kvinders Katholske Forbund indbyder unge Piger til 8 Dage paa Højskole paa Trørødhus fra Mandag d. 12. August til Mandag d. 19. August. Tirsdag, Onsdag, Torsdag: Lukket Retraite, som ledes af Pater G. Scherz. Fredag, Lørdag, Søndag: Højskoleforedrag over fritvalgte Emner, Spadsereture og Udflugter. Om Aftenen: Diskussion, hyggeligt Samvær, Musik og Sang. Pris paa Sovesal: 1 Kr. 50 Øre pr. Dag. Paa Eneværelse: 3 Kr. 50 Øre pr. Dag.

Fra 22.—29. August afholdes der paa lignende Maade en lukket Retraite for Damer, som ledes af Pater J. Koch S.J. Ogsaa denne bliver efterfulgt af Højskoleforedrag, Diskussion, Udflugter etc. og paa de samme Betingelser som ovenfor.

Tilmeldelser til Sekretariatet, Trørødhus pr. Vedbæk.

Styrelsen.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 1. August.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 32.

Søndag den 11. August

1935

INDHOLD: Taarer. — Hvad Gud aabenbarede i Begyndelsen. — Barometret staar paa Storm i Tyskland. — Kirkens Stilling til Nutidens sociale Spørgsmaal. — St. Olavs 900 Aars Jubilæum, Olsok i Norge. — Paveanedoter. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — I Pavens Navn for Pressen. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Taarer.

»Retfærdighed og Fred kysser hinanden«. Dette er Lidelsesproblemet's Løsen. Paa Grund af Synden maatte Retfærdigheden idømme Lidelse, men den Lidelse, der bæres paa den rigtige Maade, bærer ved Guds forbarmende Kærlighed — fordi man forener sig med Kristi Lidelser — i sig en sonende Kraft, genopretter den forstyrrede »Ordensro«, Freden. Dette har K. F. Molbech udtrykt i sit Digt: »Jesu Fred«:

*Der er Sorg og Kamp paa Verdenshavet,
Stærke Storme over Bølgen gaae,
Og mit Haab mod Klipperne de slaae,
Saa det bliver knust og dybt begravet . . .
All er tabt, hvad har jeg vel tilbage?
Ikkun Korsets Byrde paa min Skulder,
Strid og Savn og Verdenslivets Bulder,
Og min Sorg og trøstsløse Klage.
Mine Taarer bort i Havet svinde,*

Og mit Suk, det bliver ikke hørt —
 Hvorfor er jeg hid til Livet ført,
 Hvor der kun er Kamp og Sorg at vinde?
 Saa jeg tænkte — da fornam jeg Toner,
 Stærke, dæmpede som Orgelklang . . . :
 »Der er Fred i Verdens Strid at finde,
 Der er Hvile for den trætte Sjæl,
 For den Tørstige der er et Væld,
 Som skal aldrig høre op at rinde.
 Naar dig Livets Sorger tungest falde,
 Og naar Korsets Vægt dig bøjet har:
 Tænk da paa, at der var En, som bar
 Korsets tunge Byrde for os Alle:
 Tænk da paa, at der var En, som lagde
 Verdens Synder paa sit Hoved ned:
 Tænk paa Jesus; det var ham, der sagde:
 »Jeg vil give Eder af min Fred!«

Hvad saa, naar denne Fred tilbagevises? »Hvor ofte har jeg villet samle dine Børn, ligesom en Høne samler sine Kyllinger under Vingerne, men du har ikke villet«. (Matt. 23, 37). Hele Folket raabte: »Lad kun hans Blod komme over os og over vore Børn!« (Matt. 27, 25). Jesus ser Forbandelsen gaa i Opfyldelse ved Jerusalems Belejring og Ødelæggelse, ved de grufulde Krigsrædsler, som kostede saa mange og bitre Taarer, »der var nok til at salte Havet med et helt Aar«. Og ved at se dette trænger Taarerne sig frem selv i Jesu Øjne. Han græder over Jerusalem, det vil sige over de Sjæle, der ligesom Jerusalem trodsigt vender sig fra ham, fordi de ikke vil give Afkald paa Synden, deres Ulykke, deres Livs Forbandelse.

»Jerusalem, Jerusalem, revertere ad Dominum Deum tuum«! (J. omvend dig til Herren din Gud). Mange Sjæle gør Tilløb til at efterkomme Opfordringen, men — Lidenskaben er for mægtig. I Louis Veuillots Korrespondance findes der Steder, hvor han bekender, at han, medens han læste Evangelierne, har fældet Taarer af Rørelse. Men straks efter faldt han tilbage til sin tidligere Tilstand, indtil han endelig for Alvor fuldstændig omvendte sig.

Alle Steder, hvor dette sker, kommer Christi Blod, Christi Taarer ikke som Forbandelse, men derimod som

himmelsk Velsignelse over Sjælene. Og Taarer udgydt i oprigtig Anger, i offervillig Kærlighed til den Korsfæstede, opvejer langt alle de Goder, Verden har at byde paa, og faar en til at glemme al Bitterhed. Derfor kunde en Jacopone da Todi synge:

*O Sjæl, som er velsignet af Herren i det Høje,
opløft til Jesu Kvide dit taarefyldte Øje . . .*

*Se Saaret i hans Side og Blodet, som udstrømmer,
se alt, han maatte lide, at Gud dig ikke dømmes . . .*

*Græd, at han maatte lide paa Korset for vor Glæde —
græd Sjæl, som Gud har signet, det er dig godt at græde!*

Saa er Sjælen ikke Jerusalem, som kalder Taarerne frem i Herrens Øjne, men derimod Veronika, som med ærefrygtig Medlidenhed aftørre Herrens Taarer og hans blodvædede Aasyn. — ch —

Hvad Gud aabenbarede i Begyndelsen.

Etnologiens Svar.

Religionen er et Urfænomen i Menneskeslægten. Dens overordentlig store Betydning for Folkenes Liv er hævet over enhver Diskussion. Selv vantro Historikere er nødt til at tage den med i Betragtning som værende den vigtigste Kulturfaktor. For en Forsker maa det derfor være en meget fristende Opgave ad streng videnskabelig Vej at undersøge dens Oprindelse. Den, der vilde tænke paa de uhyre Vanskeligheder, som er forbundet med en saadan Opgave, vilde maaske nok tabe Modet. Er Opgaven overhovedet til at løse? Ikke ved evolutionistiske Drømmerier i hvert Fald. Og kan den eneste berettigede kulturhistoriske Fremgangsmaade paa dette Omraade trænge saa langt ind i det Mørke, der hviler over Menneskeslægten's Urtid, at den formaar at fastslaa den ældste Form for Religionen og give et sikkert Svar paa Spørgsmaalet om dens Oprindelse?

P. Wilhelm Schmidt, S. V. D., som vore Læsere allerede kender fra hans Besøg ved Kbhvn.s Universitet som en Lærd med store universelle Aandsgaver og en jernstærk Arbejdskraft,*) har sat Aartier af sit Liv ind paa at løse

*) I Japan, hvor Prof. Schmidt paa sin Østasiensrejse for Tiden opholder sig, blev den berømte Lærde hædret af en Forsamling, hvor talrige

denne tilsyneladende uløselige Kæmpeopgave. Den, der har arbejdet sig igennem 6. Bind af hans mægtige Værk*): maa indrømme: det dristige Eksperiment er lykkedes forbavsende godt.

I de foregaaende Bind er samtlige primitive Folkeslags Religion fremstillet saa korrekt, som det overhovedet er muligt paa Videnskabens nuværende Udviklingstrin. Forfatterens Initiativ ved Fremskaffelsen af nyt, yderst vigtigt Materiale var her af afgørende Betydning. Dermed skabtes Mulighed for Enkeltsammenligninger, for Sammenstilling i Grupper og videre i Kulturkredse, for saa i 6. Bind at blive behandlet i deres indbyrdes Forhold til hinanden.

Sikkert er det, »at der ikke noget Sted længere findes en fuldstændig ren uforfalsket Kultur og Religion blandt Ur-folken«. Men en samlet Sammenligning af Urfolkenes Religioner gør det muligt at fastslaa senere Iblandinger og Forandringer. Man behøver her kun at tænke paa Sprog-sammenligningerne. Derved naar vi frem til en forbavsende højtstaaende Urform for Religionen.

Og dens Oprindelse? »Denne ældste Religion bliver altid og overalt, hvor der gives et Svar, ført tilbage til det højeste Væsen, som umiddelbart eller efter Ordre fra Stam-faderen meddeler Menneskene Troens Lære, opstiller og indskærper Moralbudene, indfører Fornerne for Dyrkelsen og fordrer, at de stadig fejres. Netop hos de allerældste af disse Folkeslag gøres dette mere anskueligt og mere plausibelt derved, at det højeste Væsen efter deres Tro i Urtiden selv levede her paa Jorden i intimt Forhold til Menneskene og nu personligt underviser Menneskene i alt.«

Folkenes Vidnesbyrd om denne Religionens Oprindelse bekræftes gennem den ældste Religions Indhold. De primitive Menneskers naturlige Tanker havde aldrig af sig selv kunnet naa til saa dybt religiøse Anskuelser. »Menneske-slægtens ældste fælles Religion kan ikke forstaas i dens Helhed, Fylde og Egenart, hvis ikke man anerkender Guds Tilstedeværelse og Virksomhed, ham som har skabt denne Religion, idet han selv personligt underviste Dalidens Mennesker i deres Trosanskuelser, Moralbud og Dyrkelsesmaader« (494).

Man siger ikke for meget, naar man kalder P. Schmidts Værk epokegørende. Det har skabt os Mulighed for »vir-

Repræsentanter af Regeringen, Adelen, Armeen, Videnskab og Kunst havde indfundet sig. Marquis Tokugawa bød Prof. Schmidt velkommen som en verdensberømt Forsker og den mest fremragende Fører af den historiske Skole indenfor Etnologien, af hvis Besøg ogsaa Japans Etnologi ventede mange Impulser.

*) »Der Ursprung der Gottesidee« (LIII — 600 S. med 7 ensfarvede Kort i Teksten og 6 flerfarvede Kort — Mk. 29, — Aschendorff, Münster.)

kelig at studere Religionshistorie i Ordets mest gennemgribende og vidtstrakte Betydning. . . .«

Yderst interessant og næsten gribende, naar man tænker paa senere Tidens Modsætning til Urtidens rene Idealer, er det at konstatere de ældste Menneskers Troskab mod de moralske Bud om Ægteskab og Familieliv, Ejendom og Samfundsmoral. Lad os kun anføre en lille Prøve om de primitive Folks Syn paa Krigen:

»Lideledes bliver de øvrige Pygmæstammers store Fredsommelighed rost, saa en Krig næsten er udelukket blandt dem. Dertil hentyder ogsaa deres tidligere eneste Vaaben, Bue og Pil, som fremfor alt er Jagtrejskab og ikke Vaaben mod Mennesker. Det samme bevidnes ved den fuldkomne Mangel paa Beskyttelsesvaaben som Skjold og Panser hos Pygmæerne og de fleste øvrige Urfolk. . .

Hos Wintunstammen i Centralkalifornien findes der en stor »Myte« om den første Krig. Trods en glimrende Skilddring af Kampene bliver Krig hverken rost eller erklæret for retfærdig. Den betegnes tværtimod udtrykkelig for meningsløs, ødelæggende og umenneskelig; den skønne Sydlandslatter, som havde givet Anledning til denne Krig, angrer og erklærer det som en Synd.

Heller ikke Algonkinstammerne var af Natur krigeriske. Da Halvguden Wisakæ, der kom fra de blodtørstige og ærgerrige Sioux tilskyndte Potawatomifolket til at faa Krigsberømmelse og Trofæer, forstod de først slet ikke, hvad han mente, og de havde heller ikke noget Ønske om at gaa ud og dræbe deres Medmennesker. De mente, at Livet i Forvejen var haardt nok.« (S. 433.)

A. P.

Barometret staar paa Storm i Tyskland.

Juli Maaned 1935 indledte efter alt at dømme en ny Fase i den tyske Kirkekamp. — Den, der de sidste Uger paa nærmere Hold har iagttaget det tredje Riges Livsytringer, maatte hos de styrende konstatere en Nervøsitet, der gik langt over det almindelige. Vi ser her bort fra Frygten for Staalhjelm, der førte til dennes Opløsning, fra Vreden over Studenterkorporationerne — langt de fleste nægtede at gaa i den nazistiske Skole — og fra den oplussende vanvittige Kampagne mod Jøderne, etc. . . Vi holder os blot til Forholdene inden for den katholske Kirke. Antallet af Overgreb mod katholske Unge og Organisationer, Forbud mod Blade, etc. er blevet Legio. I Baden opløste Regeringen »Deutsche Jugendkraft«, den katholske Sports-

organisation, fordi den havde »overfaldet« den »blide, uskyldige« Hitlerungdom.*) Foreningsformuen glemte d'Her-
rer selvfølgelig ikke at stikke til sig. Katholske Præster fratages Tilladelsen til at undervise, ved Trusler og Dekre-
ter tvinges katholske Embedsmænd og Funktionærer til at
melde deres Børn ud af katholske Foreninger; Præster ud-
vises fra deres Embedsdistrikter; der falder mange haarde
Domme for saakaldt Misbrug af Prædikestolen i politisk
Øjemed, etc. De ledende ser Spøgelse allevegne. Eller
er det mere end Spøgelse? Utvivlsomt hersker der en gæ-
rende Utilfredshed i Tyskland, stærkest maaske i Bayern,
Rhinlandet og Saar. Kritiken mod det bestaaende Styre
er saa aaben som aldrig før. Man stoler ikke mere paa
Hitlers »positive Kristendom«. Man har lært at foragte
Rosenbergs Mytos-Makværk, selv om det bliver protegeret
ovenfra. Hitlerungdommens Felttog i de katholske Egne er
slaaet Fejl. Man har kun det ene Ønske, at det utaaelige
Tryk, som øves paa alle katholske Blade og Foreninger,
at de uretfærdige Domme mod Præster, den tøjlesløse Kam-
pagne mod Ordensfolk, al den Vilkaarlighed, som Dom-
stolene gør sig skyldige i under Mottoet: »Ret er, hvad
der gavner Folket« (underforstaaet Nazismen), at alt dette
maatte blive til aaben Kamp, og det almindelige Indtryk
er, at den nu begynder. Den voksende Opposition paa alle
Omraader — adskillige anser i Dag Situationen for mere
truende end før den 30. Juni i Fjor, — falder Magthaverne
for Brystet og afløder i Ny og Næ Aktioner, som er saa
karakteristiske for det nazistiske Styre, ofte med de besyn-
derligste Motiver; man paaduttede f. Eks. Kirken i Bayern
et Forbund med Kommunismen!

Det er højst sandsynligt, at en senere Tid vil vurdere
Deviseprocesserne som Manøvrer for at bortlede det util-
fredse Folks Opmærksomhed. Som allerede før fremhævet
her i Ugebladet er det for tidligt at fælde en endelig Dom
over disse Processer. Dertil er saavel den nazistiske Rets-
pleje som Efterretningstjeneste af alt for tvivlsom Natur.
Kard. Schultes og Kard. Bertrams første Erklæringer tænkte
vist derpaa, da de forbeholdt Historien at fælde den
endelige Dom. (Kardinalernes senere, fremtvungne Erklæ-
ringer, der delvis modificerede de første, skal være forkert
gengivet over for Offentligheden.) Det ene er sikkert, at alle
Efterretninger om disse Processer tilrettelægges af Propa-
gandaministeriet, saa de virker som et Nedrakningsfelttog

*) Da Biskop Bornewasser af Trier for kort Tid siden i Kreuznach
i fuld Ornat var paa Vej til Kirken, udpeh og forulempede »Statsung-
dommen« ham paa den mest lømmelagtige Maade. Deres Talekor hilste
ham med Ord som: »Jødebiskop« og »Bolschevismens Soutenør«.

mod Ordensfolk. Kun et lille Træk for at belyse Metoden: Da 4 Søstre af Kongregationen af den h. Borromæus (Moderhus Trebnitz i Schlesien) Lørdag den 27. Juli stod for Retten, fik Journalisterne Paabud om ikke at skrive Søstrenes Alder. Den ene af dem var nemlig ca. 80 Aar gammel, og man vilde ikke vække Folkets Sympathi, naar denne »Forbryder« fik et Par Aars Tugthus.*) Myndighederne blev vist ogsaa lidt betænkelige ved den Virkning, de unenneskelige Domme udøvede. I Slutningen af Juni og Begyndelsen af Juli indtraadte en ret paafaldende Pausse i Retsmøderne, der udsattes flere Gange. Hvorfor? Man talte om Forhandlinger med Rom eller udenlandske Katholiker om en muligvis fælles Betaling af de paagældende Summer; mere Tiltro vandt de Rygter, at der forelaa udenlandske Trusler om at offentliggøre Naziførernes egne Konti i Udlandet. Folkets store Harme mod »Deviseforbryderne« er i alt Fald foreløbig udeblevet, naar man ser bort fra de Kredse, som skal sørge for den officielle »Uro i Befolkningen«, der dirigeres fra Propagandaministeriet og er et af de vigtigste Effektmidler paa det nazistiske Theater.

Som saa mange Gange før i den tyske Kirkehistorie skulde Biskoppen af Münster gribe afgørende ind. Til d. 7. Juli var der i Münster fastsat et stort nazistisk Møde for Westfalen, hvor Dr. Rosenberg og Indenrigsminister Dr. Frick skulde tale. Biskoppen af Münster skrev allerede den 28. Maj til Westfalens Overpræsident, Friherre v. Lüninck, og anmodede om at forbyde Rosenbergs Optræden i Münster indtil videre. *»Det er bekendt, at Alfred Rosenberg, som han selv indrømmer, fremsætter Anskuelser, som slet ikke lader sig forene med de hidtil gældende officielle kristelige Bekendelser; at han fremsætter disse Anskuelser med en for anderledestænkende ophidsende Lidenskabelighed, at han især overfalder den katholske Kirke, Pavedømmet og vort Folks kristelige Fortid med Smædeord.«* Biskoppen forudsaa, at en lille hedensk Minoritet vilde benytte Rosenbergs Optræden til kristendomsfjendtlige Demonstrationer, og at den kristne Befolkning vilde føle det hele som en Provokation, især da Mødet skulde holdes Aftenen før den »Store Procession«, der plejer at forene Münsters katholske Befolkning i en højtidelig offentlig Bekendelse af dets katholske Tro. Biskoppen mindede ogsaa om beskæmmende Optrin af trosfjendtlige Elementer i Maj og bad tilsidst om Svar helst inden Midten af Juni, *»da jeg i Tilfælde af*

*) Disse anklagede havde i øvrigt anmeldt Beløbet og skulde saaledes falde ind under Amnestien. En lille Fejl ved Anmeldelsen havde Idømmelse af Straf til Følge — i Stedet for 66,600 Gulden var der kun anmeldt 66,000 Gulden, hvorfor Amnestien blev nægtet!!!

en Afvisning for Alvor maa overveje, om jeg paa min Side ikke skal opfordre den katholske Befolkning til roligt at finde sig i denne Provokation. Jeg er rigtignok i Tvivl om, hvorvidt dette Skridt vil virke efter Hensigten«. Overpræsidenten afviste Anmodningen, og Mødet blev holdt. Rosenberg oplæste saa paa Mødet Biskoppens Brev, benægtede, at Nazismen nogensinde havde fremkaldt en kristendomsfjendtlig Demonstration, udbredte sig om Deviseforbrydelser, polemiserede mod Kirkens Kamp mod Sterilisationen og sluttede med at sige: »Først naarden politiske Sejr er fulgt af Verdensanskuelsens Sejr (altsaa Rosenbergs) kan vor Revolution sige, at den har sejret.« Større Opsigt vakte dog Indenrigsminister Dr. Fricks Tale. Angaaende Sterilisationen beklagede Ministeren sig over en forstærket Agitation imod denne Lov og sagde: »Jeg maa som Rigsregeringens Repræsentant her fastslaa, at vi ikke er villige til fremdeles at finde os i saadan Sabotage af Rigslovene, men at vi med alle Statens Midler vil gaa frem imod den i Fremtiden. Ogsaa ifølge Konkordatet er den katholske Kirke forpligtet til at anse de Love, der er bindende for alle andre i Staten, for bindende for alle sine Medlemmer«. Endvidere talte Dr. Frick skarpt mod konfessionelle Foreninger som farlige for Folkefællesskabet: »Jeg maa ogsaa sige, at de katholske korporative Foreninger, saasom Svendeforeningerne, og andre konfessionelle Ungdomsorganisationer ikke mere passer til vor Tid.«

Saa var det den præjssiske Ministerpræsident Goerings Tur! Den 18. Juli paalagde han alle Myndigheder en skarp Indskriden mod katholske gejstlige og deres »politiske Catholicisme«. Han vilde ikke iværksætte nogen Kulturkamp — som om den ikke allerede førtes og langt mere hensynsløst end i Bismarcks Tid —, men han vilde heller ikke finde sig i, at de katholske gejstlige »stadig mener at skulle sværte den nazistiske Idé hos de Folkefæller, der er dem betroede, kun fordi de ser deres politiske Indflydelse svinde.« Karakteristisk er her den uærlige Fremstilling! Som om Præsterne kæmpede for politiske Maal, og Hr. Goering ikke kendte noget til, at hans Politi vil regere Kirken, at man har forbudt Valfarter og Processioner, beslaglagt Biskoppernes Hyrdebrev, udspionerer Præsternes Prædikener, etc. Latterligt er det at høre den store nazistiske Statsmand klage over, at Forkortelsen H. J. (Hitler Jugend) blev til Herz-Jesu Jugend. Han er utilfreds med, at man fra Katholikernes Mund i Stedet for »Heil Hitler« hører »Heil Jesus Christus«, som om en troende Kristen ikke maatte afvise den usmagelige Persondyrkelse, der for den troende Nazist nærmer sig Gudsdyrkelse i Ordets egentligste Forstand. Ham sværges der jo ubetinget Lydighed, no-

get en Kristen simpelthen ikke kan gaa med til. (Det er betegnende, at Hitlers Livgarde for største Delen bestaar af frafaldne Kristne, og kompetente Steder ved at fortælle, at Snese af disse sorte Gardister har meldt sig ud af Kirken ogsaa i de sidste Uger. Ganske konsekvent, hvis man anser Hitler som værende absolut Herre over Liv og Død og ens Samvittighed.) Det er derfor ikke Politik, der »saboterer Racelovene«, og naar, efter hvad Goering siger, »*det eneste Indtryk, som troende Katholiker har medbragt fra Gudstjenesten, er det, at den katolske Kirke afviser den nazistiske Stats Indretninger,*« da forstaas ved »troende Katholiker« vistnok Folk af Goebels og Hitlers Slags. Det hele er et Forsøg paa at gennemføre den nazistiske Verdensansküelse under Paaskud af, at man kæmper mod den politiske Catholicisme. Thi naar den katolske Kirke i Tyskland i Dag giver sig i Lag med det brune Hedenskab, møder den uden Vaaben af nogen Art, uden Organisation, uden Presse, Radio eller lignende, kun i Kraft af sin guddommelige Sendelse. Førrende tyske Katholiker citerer gerne Herrens Ord: »Salige er I, naar de forfølger eder«. Er det Politik? Kan man gøre for, at de store Processioner skræmmer Gestapo's Chef*) Hvor Skoen trykker, røber Goering, naar han paa lægger alle Myndigheder at fremme Hitlerungdommen paa alle Maader. De umiddelbare Følger af hans Dekret var ny Terror mod katolske Foreninger, Beslaglæggelse af deres Formuer, Forbud mod Uniformer, etc.

Goerings nye Dekret udløste en kraftig Protest fra Kirkens Side. Allerede den 15. Juli havde »Osservatore Romano« paa sin første Side under Overskriften »Tyske Konkordatproblemer« protesteret mod de nyeste Krænkelser af Konkordatet, især under Henvisning til Dr. Fricks Tale i Münster. Artiklen fastslaar, at de tyske Katholiker i den senere Tid har været udsat for et stærkt Tryk, som stod i afgjort Modstrid med Kanslerens Erklæringer om Beskyttelse af Kirken, og især med det den 20. Juli 1933 afsluttede Rigskonkordat. Før var man i Rom tilbøjelig til at tro, at det muligvis drejede sig om ansvarløse Elementer omkring Rosenberg, og at Regeringen ikke bar det umiddelbare Ansvar, men nu havde Dr. Frick selv fremsat en saa forkert Sætning, som at de tyske Katholiker i Kraft af Konkordatet var forpligtede til at anerkende Sterilisationslovene, ligesom det var en aabenlys Krænkelse af Konkor-

*) Henvend 50,000 katolske Krigsdeltagere vilde valfarte til Gudsmoder i Neviges for i Fællesskab at bede for deres egen og Fædrelandets Frelse. Men denne Valfart syntes Magthaverne ikke om — hvorfor Bevilling alev nægtet.

datets Artikel 31, naar de katholske Svendeforeninger og Ungdomsorganisationer ikke blev beskyttede. Riget havde lovet den katholske Presse og de katholske Organisationer sin Beskyttelse.

Denne Artikel, som ikke lod noget tilbage at ønske, hvad Tydelighed og Fasthed angaar, blev oversat til Tysk, og Lørdag den 20. Juli fik alle Præster i Bispedømmet Berlin den tilsendt pr. Post med Paabud om at oplæse den næste Dag under alle Gudstjenester. Statspolitiet truede med at fængsle alle, der adlød Ordren; men skønt de fleste adlød, og Resten, der af en eller anden Grund var forhindret, efter Ordre oplæste Artiklen Søndag den 28. Juli — en Generalprøve paa Disciplin og Lydighed —, skete intel fra Politiets Side udover, at de paagældende gejstlige blev noterede.

Nu ligger Landet saaledes, at Regeringens Tryk bliver større og mere utaaeligt end nogensinde. Men ogsaa Katholikernes Modtryk tager til, og naar Nazistytet mener at vinde Sejr over Kirken, tager det Fejl. Kirken ved, at det gælder hele Troen. Naziførerne ved det selv: »N. S. D. A. P.'s Førerorden er den eneste, der har Krav paa Sjælesorgen. Vi forlanger hver eneste Tyskers Sjæl, lige meget om han er evangelisk eller katholsk«, sagde Dr. Ley i Passau, de forlanger den ubetingede Underkastelse under »Føreren«, hvad Kirken aldrig kan gaa med til. Derfor er den katholske Kirke i Tyskland ogsaa klar over, at den maa kæmpe, eventuelt lide og vandre i Fængslet og maaske til Skafottet. Men den vil kæmpe, og den har mange Forbundsfæller i et Folk, som føler den nazistiske Svøbe mere og mere ubarmhjertigt over sig.*) Troen er blevet fastere, Sammenholdet stærkere, aldrig har Tilslutningen til Gudstjenester, Processioner og Valfarter været større. Kirkebladene er dybt alvorligt skrevne og udbreder sig voldsomt. Biskopperne, som indtil nu af Hensyn til Skolerne har været saa tilbageholdne, at mange i Tyskland og Udlandet ikke forstod dem, ser, at denne Eftergivenesshed kun har kaldt de radikale Elementer i Partiet frem, og de kan og vil nu ikke mere vige. Vi slutter med Biskop Clemens August Grev v. Galens Ord, som han rettede til en 20.000 tallig Skare Mænd foran det biskoppelige Palæ i Münster et Par Dage efter Nazistævnet i samme By:

*) Efter Aviserne staar »Folket enigt og med urokkelig Tillid bag dets Fører«. Men naar NS Blade og NS Talere fortæller os om utilforladelige Kredse som: Protestanter, Katholiker, Jøder, Staalhjelme, katholske Frontkæmpere, Studenter, Frikorps, Præster, Sportsmænd, Loger, katholsk Ungdom, Kommuniste, Centrumsmænd, Marxister o. s. v., saa spørger vi dog beskedent os selv: hvad bliver der saa tilbage af det tyske Folk, og hvem staar vel saa bag Nazismen?

»Til disse Paastande og Bebrejdelser har man føjet Ord, der lyder som en Trusel. Jeg ved ikke, om en Biskop af Münster nogensinde har ladet sig afskrække af Trusler og af den Grund har undladt at gøre og sige det, som han under Udøvelsen af sit hellige Embede mener at maatte gøre og sige. Men jeg ved, at der var en Biskop af Münster, — han har senere boet i dette Hus — som under det franske Fremmedherredømme paa det saakaldte Nationalkoncilium i Paris har vovet aabenlyst at sætte sig op imod Fordringer, som den mægtige Korsikaner Napoleon vilde sætte igennem imod den guddommelige Ret og Kirkens Frihed. Jeg ved, at i dette Hus blev en Biskop af Münster for tresindstyve Aar siden arresteret og ført i Fangenskab, fordi han tro mod sin Pligt og sin Samvittigheds Bud gik i Brechen for den guddommelige Ret og Kirkens Frihed.

Jeg ved ikke, om noget lignende venter mig; om ogsaa jeg endnu engang bliver fundet værdig til »at lide Skændsel for Jesu Navn«, ikke alene Miskendelse og Bebrejdelser, men ogsaa ved at blive berøvet Friheden, ved Mishandling og Lidelser. Skulde Guds Forsyn finde mig værdig til en saadan Efterfølgelse af Apostlene, saa haaber jeg, at Guds Naade vil styrke min Vilje til hellere at taale alt end afvige fra Pligtens Vej, at Guds Bistand i de svære Tider giver mig Lys og Styrke til at efterligne de tidligere Biskopper af Münster i Offermod og Standhaftighed.« *En Tilskuer.*

Kirkens Stilling til Nutidens sociale Spørgsmaal.

Den amerikanske Konvertit Ross Hoffmann skriver: »Atter og atter har jeg læst den store »*Rerum Novarum*« af Leo XIII. For mig er dette Værk et meget mere revolutionerende Dokument end det kommunistiske Manifest, fordi det rammer i Roden Aarsagerne til al social Uorden, og hvis det følges, vilde dets Principper rydde disse Aarsager fuldstændig af Vejen. Lad enhver, som har den taabelige Tanke at tro, at Kirken er en konservativ Allieret med Tingene, som de er, lige meget hvor daarlige de er, læse Leo's Doktrin eller Pius XI's »*Quadragesimo anno*«, og lad ham saa maale det Svælg, der er mellem en Verden, som den nu er, og som Paven vil have den. Jeg tror, han vilde indrømme, at vor Verden er Moskva meget nærmere end Rom, og at Pius XI og ikke Stalin er den virkelige Revolutionær.« (Restoration 42 f.)

I Tilslutning til disse pavelige Rundskrivelser »har der

udformet sig en kristen Social-Politik, som drøfter alle Samfundsproblemer, efterhaanden som de opstaar, ud fra Naturloven og Evangeliet, med den Hensigt at vække og vejlede Idéerne for de sociale Omformninger, som svarer til Tidens og især til Evighedens Krav.«

A. J. Lutz O. P. fastslaar dette i sit sidste Arbejde: »Mennesket og Samfundet«^{*)}. Disse »Politisk-etiske Betragtninger« er et vægtigt Bidrag til den social-politiske Litteratur. De viser »Samfundslivets solidariske Sammenhæng med Sjælelivet«.

Voldsomme Dønninger og Forkrøblinger inden for Sjælelivet, Afvigelser fra Samfundslivets naturlige Orden, har ført til Verdenskrisen. De Midler, som anvendes mange Steder, er imod Naturens Orden og Kristendommen, hvorfor Ondet forøges. I sin Kritik vender Forfatteren sig særlig imod Kommunismen. For ham er Hovedsagen: den sociale Opbygnings positive Fremlæggelse; saaledes som den fremgaar af den menneskelige Personligheds Natur.

Afsnit V er særlig værdifuldt; vi citerer nogle Sætninger om den kristne Kærlighed som Samfundets Sjæl:

»Den højeste moralske Kultur er den Kærlighed, Jesus forkynder i Evangeliet og udgyder i Hjerterne, naar de samtykker i hans Naadegave. Mennesket kan ikke opnaa en højere Adel end med en god og ren Vilje at elske Gud og sin Næste for Guds Skyld. Men ved at skabe denne Kærlighedens Aand i Menneskeheden har Jesus ogsaa givet Samfundet en ny Sjæl. Herfra modtager Samfundslivet sine bedste og frugtbareste Inspirationer.

Mange blandt dem, som lider under sociale Uretfærdigheders Tryk, er fristet til at frakende Kærligheden dens sociale Værdi. »Det er Retfærdighed, vi vil have, ikke Kærlighed,« siger de. Kærligheden staar for dem som et Slags umandigt Føleri, og dens eneste Gerning synes dem at være Almissen, d. v. s. noget, som den rige mener at være fri til at give eller nægte, noget, som han ofte giver med en Slags ringeagtende Medynk. De tager Fejl. Kærligheden er for det første ikke noget, som staar frit for os, den er det kristne Livs Grundlov. »Den, som ikke elsker, bliver i Døden« (1. Joh. 3, 14). Den indebærer den gode Vilje til at opfylde alle Bud, den indbefatter »Loven og Profeterne«. Alle andre moralske og religiøse Gerninger er værdiløse uden. (1. Kor. 13.)

Derfor har den kristne Kærlighed intet tilfælles med Føleri. Den er Aand og Energi, den er den ædleste Energi i vor Vilje. Derfor er den ogsaa den stærkeste Drivkraft

*) St. Olavs Forbunds Forlag, Oslo 1935. 87 S.

til social Retfærdighed. Den fornyer Samfundslivet, ikke bare ved Love, Politiforordninger, Voldgift, Fattighjælp o. l., men ved at højne og styrke Viljen mod det store Onde, som er den egentlige Samfundsfjende: Egoismen.« *Pr.*

St. Olavs 900 Aars Jubilæum, Olsok i Norge.

De norske Katholikers Valfart til Stiklestad i Værdal, nord for Trondhjem, fik stor Tilslutning. Fra Hammerfest mod Nord til Kristiansand mod Syd kom delegerede til St. Olavsforbunds Landsmøde sammen med talrige Pilegrimme. Ogsaa fra Udlandet kom Repræsentanter, fra Danmark bl. a. Msgr. Olrik. Landsmødet blev holdt i Trondhjems Festlokale »Harmonien« og blev ledet af Formanden, Bankdirektør Nils Pormann. Blandt de tilstedeværende bemærkede man bl. a. Msgr. Dr. K. Kjelstrup, Rektor Riesterer (50 Aar Præst i den norske Mission), Msgr. Irgens, Præfekt Pater Witte, Præfekt Pater Storke, Dominikanerne P. Vannenfrille og Alby, Fransiskaneren Pater Notenboom og ikke at forglemme Biskop Msgr. Jac. Mangers. Der vedtoges en Del organisatoriske Forbedringer. Bestyrelsen blev med overvejende Flertal genvalgt. Centralstyret i St. Olavs Forbund bestaar af Medlemmer fra hele Landet. Efter Mødet var der Fællesmiddag for de delegerede og Præsteskabet og om Aftenen Fest paa »Harmonien«, hvori et Par Hundrede Medlemmer deltog.

Den 29.-7., Olavsdagen, rejste Pilegrimme med Ekstratog fra Trondhjem til Værdal, den smukke og frugtbare Bygd i Nord-Trøndelag. Afrejsen fandt Sted Kl. 7 om Morgenen i øsende Regn, men inden man naaede frem, var Regnen hørt op og satte først i igen, da man atter sad i Toget for Hjemrejsen. Pilegrimstoget blev ledet af Præfekten for Midt-Norge, P. Witte, og talte ca. 100 Mennesker. Det var en smuk Oplevelse baade for dem, som deltog, og de tilstrømmende store Skarer af interesserede og forstaaende Tilskuere. Processionen gik den ca. 2 Timer lange Vej gennem Værdal til Stiklestad, hvor St. Olav led Døden for sin Tro, og hvor Katholikerne nu har en nydelig Valfartskirke i gammel Stil. Paa Vejen bad man først Rosenkransen og det lauretanske Litani, og senere jublede vore specielle Valfartssalmer og Sange ud over de i Høstsolen bugnende Marker. I Spidsen for Toget blev baaret et stort Krucifiks, derefter kom et stort Antal Elisabeth- og Carl Borromæus-Søstre, 6 Smaapiger bar Kongens Krone og andre Tegn paa hans Værdighed, som var anbragt paa gule Silkepuder, saa kom 4 Dominikanere med den eneste Reli-

kvie af Heltekongen, »Helligdomsarmen«, skjult i det kostbare Guldskrin, som den danske Konge skænkede Dronning Josephine fra Norges St. Olavskirke i Oslo, og som nu for første Gang siden Reformationen hvilede paa en Baare, som blev ført med i Processionen. Derefter kom den norske katholske Kirkes øverste Mænd: Biskop Mangers, Præfekt Starke og Præfekt Witte — ialt henved 10 høje Prælater i deres farverige og kostbare Skrud. Den gejstlige Del af Processionen sluttedes med Dominikanere og Franciskanere tillige med mange Verdenspræster. Langs Vejen stod en andægtig Skare, som sluttede sig til Toget efter Katholikerne. Ankommet til Valfartskirken celebrerede Præfekt Witte en Pontifikalmesse. Biskop Mangers prædikede og en Del kommunicerede. Efter en Pause blev der holdt et Møde paa Pladsen foran Valfartskirken. Hovedtalen blev holdt af Msgr. Kjelstrup. Den danske Msgr. Orlík bragte en Hilsen fra Danmark, og Elisabethsøstrenes udmærkede Kor sang den ældgamle Hymne: »Lux illuxit lætabunda«, som de gamle gjorde det ved Olsokfejringen i Middelalderen. Derefter tog man ud til Olavsstøtten paa Højen ved Stiklestadgaard, hvor Msgr. Kjelstrups pragtfulde Kantate blev fremført. Der var en gribende Stemning, og stor Interesse sporede man hele Tiden blandt de talrige tilstedeværende.

Kl. 7 om Aftenen var Pilegrimmene tilbage i Trondhjem. Fra Stationen gik de ca. 100 Deltagere i Procession op til St. Olavskirken. Den smukke Manifestation af katholsk Trosglød vakte stor Beundring hos Byens Folk, som stod tæt langs Processionens Vej. Under Sang og Bøn gik man forbi den vel nok smukkeste Domkirke i Verden — og ejendommeligt lød Salmens Ord om Nidarosdomen, som stod kold og tom, da man gik forbi. Vel ankommet til Kirken, som hurtigt fyldtes af Pilegrimmene og anderledestroende, holdtes en Takkeandagt med Prædiken af Sognepræsten i Trondhjem, P. Deutsch. Værdigt blev den skønne Dag afsluttet med: »Te Deum laudamus —«. Man fulgte fromme Fædres Færd til Stiklestad og Trondhjem, og Tak skyldes alle Trøndere for de smukke Dage. — Trondhjemsaviserne bragte Dagen efter gode Referater med Billeder af Processionen. Osloaviserne derimod ikke.

Fr.

Paveanekdoter.

Den anden Udgave.

En rig Greve forærede engang Pius IX en større Sum Penge til veldædigt Øjemed. Pengene overrakte han Pa-

ven i en elegant Æske af Form som en Bog. »Mange Tak,« sagde Paven og betragtede Bogen opmærksomt, »og hvornaar udkommer anden Udgave?«

Skib og Besætning.

Da Paven en Dag under en Samtale med en Kardinal klagede over de tunge Tider, som Kirken maatte gaa igennem, vilde Kardinalen trøste ham: »Deres Hellighed, vær ved godt Mod. Petri Skib vil ikke gaa under i Stormen. Det er Herrens Ord.« — »Ja,« svarede Paven, »men Herren har ikke talt om Besætningen.

Den hostende Doktor.

Da Leo XIII engang led under en Forkølelse og netop skulde modtage et Pilegrimstog, ved hvilken Lejlighed han skulde holde en Tale, gav hans Livlæge Lapponi ham en Æske med Pastiller samtidig med, at han raadede ham til at skaane sin Stemme og fatte sig i Korthed. Paven modtog Pilegrimmene, og da han trods Lægens Raad talte temmelig længe, vilde denne minde ham om Raadet, hvorfor han Gang paa Gang gav sig til at hoste. Leo XIII lod sig ikke forstyrre. Men efter Audiensen gik han hen til Lapponi, tog Æsken med Pastillerne, som han for øvrigt ikke havde rørt, op af Lommen, rakte den til Lægen og sagde: »Vær saa god, kære Doktor, tag De dem, for De trænger mere til dem end jeg.«

Hat og Hovede.

En religiøs Orden trængte engang ind paa Paven for at faa ham til at vælge en Kardinal fra deres Orden. »I vil have en Kardinalhat,« sagde Leo XIII, »saa find mig ogsaa det Hovede, som jeg kan sætte den paa.«

Den høje Alder.

Da Leo XIII næsten var 90 Aar gammel, vilde nogle Nonner ved en Audiens berede Paven en særlig Glæde. De sagde, at de daglig vilde bede om, at den kære Gud vilde lade den hellige Fader blive 100 Aar. »Det er meget smukt af Dem,« svarede Paven, »men vi vil dog ikke sætte nogen Grænser for Forsynets Vilje.«

Æren.

»De er vel Franskmand,« sagde Leo XIII engang til en ung Mand, som han i Forbigaaende rakte Haanden til Kys. »Ja, hellige Fader, jeg har den Ære,« lød Svaret. »Hvisk det,« sagde Paven, »for det er for grusomt over for de andre, som ikke har den Ære.«

Kanonerne.

Det var i de ophidsede Dage i Begyndelsen af August 1914. Vatikanets Guvernør frygtede for Pavens Sikkerhed.

Han udfærdigede et Udkast til en Forsvarsplan og forelagde den for Pius X kort før hans Død.

»Hellige Fader, jeg vil gerne organisere et Forsvar for det apostoliske Palads.«

»Godt, godt,« sagde Paven.

»Her ved Indgangen skal posteres fire Gendarmer.«

»Indforstaaet.«

»Her paa denne Plads skal Svejtsergarden staa.«

»Meget godt.«

»Der ved Haverne Nobelgarden.«

»Udmærket! Men hvad skal der staa paa det frem-skudte Punkt, der er markeret her paa Planen?«

»Her, hellige Fader,« svarede Guvernøren stolt, »her vil jeg opstille vore Kanoner.«

»Vore Kanoner? Kan man skyde med dem?«

Guvernøren svarede krænket: »Ja, naturligvis.«

»Naa,« sagde Paven, »kan man skyde med Kanonerne, saa maa de blive staaende i Kælderen. Vatikanet skal ikke forsvares med Kanoner.«

Leo.

NYE BØGER.

Biskop Josef Brems, Familiens Love — Familiens Lykke. Kbv. 1935. 31 S.

Under denne Titel har Hs. Excell. Biskoppen udsendt dette Aars Hyrdebrev, som vore Læsere kender fra Ugebladet, som Særtryk. Det smukt indbundne Hyrdebrev, som giver en Oversigt over Mandens Pligter som Ægtefælle og Fader og Kvindens Pligter som Hustru og Moder, ligesom den ogsaa behandler Børnenes Lydigheds-, Ærbødheds- og Kærlighedspligt, kan faas for 25 Øre Stykket (100 for 10 Kr). —z.

T. S. Gregory: »The Unfinished Universe.« (343 S.) Sh. 8/6 d. Faber and Faber, London, 24, Russel Square.

Forfatteren skriver i Forordet: »Jeg skrev denne Bog som Methodistpræst og begyndte at arbejde paa den uden at ane, at jeg nogen Sinde skulde blive andet. Jeg synes, der er Spørgsmaal, som maa trænge sig ind paa Kristne i vore Tider, baade hvad Tro og Praksis angaar; og det var i mit Forsøg paa at finde et kristent Svar paa disse Spørgsmaal, at jeg blev ført til den katholske Kirke. Derfor er denne Bog Historien om min Konversion.«

En meget ejendommelig Konversionshistorie. »Jeg« et træder fuldstændig i Baggrunden. Forfatteren fremstiller den gennem alle Tider førte Kamp mellem to modsatte Grundopfattelser af Livet. Bogen bliver saaledes til en Historiens Filosofi eller snarere en Historiens Theologi i den

h. Augustins Aand. Den store Kirkelærers Bog »Om Guds Stat« har her faaet et Sidestykke, der arbejder med Nutidens Værktøj og tager Middelalderen og Nutiden lige indtil vore Dage med i Betragtning. Paa denne Maade kommer Gregory til den Overbevisning, at den katholske Kirke er Guds Stat, er Christi mystiske Legeme.

Først viser han os »det fuldendte Univers«, den i sig selv indesluttede Verden, som bevæger sig i en evig Ring af Nødvendighed. I denne Verden betragter Mennesket sig som Centrum, som Tingenes Maal. For Mennesket bliver da det Hellige kun Midlet til at naa Hensigten. Han bliver til en Troldmand. Denne Opfattelse naar sit Højdepunkt i den til Gud ophøjede Cæsar, i Føreren, som uden Hensyn til Religion og Samvittighed skal adlydes.

I Bogens tredje Del omtales »Den ufuldendte Verden«, Verden som fri Skaberdaad, som Skammel for den Allershøjestes Fødder, det Herværende, som søger sin Afslutning i det Hinsides, Mennesket, som er underordnet Gud, og som i Forening med Gudmennesket tilstræber det evige Maal.

Værket udmærker sig ved et vidt Overblik, og Forfatteren er trængt dybt ind i sit Emne. Dog findes der Enkeltheder, som der kan diskuteres om. A. P.

Olga Hartley: »Women and the Catholic Church Yesterday and To-day.« (VIII) — 262 S.) 5 sh., Burns, Oates & Washbourne, London.

Hvad var det, der drev denne Forfatterinde til at foretage saa indgaaende Undersøgelser paa dette vigtige Omraade? Hun svarer selv paa dette Spørgsmaal: »Under min almindelige, overfladiske Læsning stødte jeg Gang paa Gang paa Beretninger, som gik ud paa, at tidligere Tidens Kvinders meningsløse Underkastelse helt igennem var den katholske Kirkes og de katholske Præsters Skyld. Da jeg fandt dette underligt, begyndte jeg at søge efter Beviser herfor. Jeg fandt dem ikke. Hvad jeg fandt, skrev jeg ned, og denne Bog er Resultatet.«

Olga Hartley undersøger Vidnesbyrdene fra Kirkefædre- og Munketiden; Kvindernes Stilling i Middelalderen, særlig inden for Laugene; Reformationens Virkninger og dens Følger; Kvindens deraf følgende Underkastelse og Kvindens Stilling og Fremtidsmuligheder nu til Dags. A. P.

Anatole Moulard: »La Vie Apostolique de La Vénérable Marie Rivier, Fondatrice de la Congrégation des Soeurs de la Présentation de Marie du Bourg-Saint-Andéol, Ardèche. (1768—1838), (X — 466 S.) 20 Frcs. Vitte, Lyon.

Efter at Hamon og Mourret allerede har skænket os dygtige Biografier af denne store Kvinde, fuldender Professor Moulard deres Arbejde med denne Bog, som er bygget

op paa et grundigt Studium af alle forhaandenværende Kilder.

Marie Rivier blev født 1768 i Montpezat, og allerede som ganske ung følte hun, at Gud havde kaldet hende til at udføre store Ting i den kristne Ungdomsopdragelse, et Arbejde, som hun følte, hun maatte vie hele sit Liv.

Tynget af Sygdom, næsten altid hjem søgt af frygtelige indre Lidelser, men opfyldt af en Jernvilje, en urokkelig Udholdenhed, en Iver, som ingen Grænser kendte, forfulgte hun sit Ideal tværs igennem al Modstand, oprettede Skoler, Arbejdsstuer, Asyl og Vajsenhuse, organiserede Retraiter, dannede en Kongregation, alt med en utrolig Dristighed midt under Robespierres blodige Diktatur; søgende eller uvidende Sjæle hjalp hun til at klynge sig fast til Troen eller til at levendegøre den igen, og hun udbredte Kærligheden til Jesus Christus omkring sig med en Frans Xavers glødende Begejstring.

Da hun døde i 1839, havde hendes Kongregation Huse baade i Vivarais, Languedoc, i Centralplateauet og i Savoyen.

A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Vielser i St. Josefs Kirke.

Sønd. d. 4. ds. meddelte Hs. Exc. Biskoppen i St. Josefs Kirke Tonsuren og de to første lavere Vielser til flg. Theologer fra Udlændsseminariet »St. Paulus« i Münster i Westfalen: Georg Bertling, Anton Bloemer, W. Noelke, Heinrich Doods og Josef Vollenbroeker. De samme Vielser modtog Frater August Dohle S. J. (Stenosgade), medens Fridolin Grobetz viedes til Diakon. Mandag d. 5. August meddeltes der 3. og 4. af de lavere Vielser til de ovennævnte, og Mandag d. 11. Aug. skal Hr. W. Noelke vies til Subdiakon. De førstnævnte 5 Seminarister studerer i Münster, men er bestemt til det danske Vikariat. Biskoppen anbefaler alle disse vordende Præster, som engang skal virke i Danmark, til de troendes Forbøn.

80 Aar.

Den 16. August fylder fhv. Lærerinde, Frk. Johanne Martensen 80 Aar. Frk. Martensen underviste paa St. Knuds Skole i Stenosgade i Aarene 1909—13, og vil af Eleverne fra den Tid mindes med Glæde for sin store Interesse for og Kærlighed til sine smaa Elever. Naar man besøger hende paa St. Annæ Hjem i Sundby, hvor hun nu bor, taler hun ofte om, hvor glad hun var for at undervise »de smaa Dreng«. En Elev fra hendes første Aar paa St. Knuds Skole bringer hende herved en hjertelig Lykønskning paa egne og Kammeraters Vegne.

Kurt S. Thomsen.

Præstejubilæum i Nakskov.

Den 10. Juli for 25 Aar siden blev vor Sognepræst i Nakskov, Pastor S. Janssen, salvet til Præst i sit Fædreland, Belgien. Katholsk Menighed havde derfor arrangeret en større Jubilæumsfest Søndag d. 7. Juli. Gudstjenesten Kl. 9 var smukt præget i Dagens Anledning. Kirkens Udsmykning, Pastoren, der læste Messen, og Tonerne af Korsets Sang, satte Menigheden i en højtidelig Stemning. Dagen igennem strømmede Folk til, og ved Aftenens store Jubilæumsfest var Menighedssalen fyldt til sidste Plads af Gæster fra Nykøbing, Maribo og Nakskov, der, begejstrede

Et Billede fra Festspillet.

ved de blomstersmykkede Borde, saa Sct. Joseph Søstrenes Børn opføre overordentlige kønne Scener fra Pastor Janssens Liv, lige fra han var Barn til han blev voksen, og det sluttede med en Scene, der forestillede Pastoren første Gang læsende den hellige Messe. Derefter blev de smukke Jubilæumssange sunget, afbrudt nu og da af de tilstedeværende Præster Ammerlaan og Klessens' Taler. Under Kaffebordet overrakte Menighedens Gave til Jubilaren, samtidig med, at der blev udraabt et Leve. Efter Taler af Menighedsforeningens Formand M. Nielsen og Ungdomsforeningens Formand J. Sosniecki, talte Pastor Janssen fra sin smykkede Plads med Belgiens Flag som Baggrund om en Præsts Kamp i et Land med Folk af forskellig Nationalitet, og efter at have takket Menigheden og alle Medhjælpere ved Festen sluttede Pastoren sin Tale. Atter lød

Hurraraab og Sange. Først sent paa Aftenen sluttede Festen, og Gæsterne forlod Salen lidt efter lidt. Alle var glade i Sind og stolte af deres Sognepræst, der havde kæmpet og stadig vilde kæmpe for Katholikernes Sag. *L. Rasmussen.*

Desværre har vi ikke før Festen været opmærksomme paa, at den stundede til, og maa derfor bede Pastor Janssen om at undskylde, naar vi først nu frembærer vor Lykønskning i Anledning af Højtideligheden. *Red.*

Nyt fra Thorshavn.

Ligesom i Fjor drog Sognepræsten i Aar igen i Sommerlejr. 9 raske Gutter havde slaaet Følge og morede sig kosteligt ved Kollefjorden (10.—20. Juli).

Paa Olavsdagen og Søndagen forud (28. og 29. Juli) holdt Franciskaner-Søstrene deres første Basar, som viste, at Søstrene er afholdt mange Steder, og at deres skjulte og heroiske Arbejde anerkendes af Færingerne. Basarens Motto var: »For forældreløse færøiske Børn«. Den vakre unge Menighed gjorde sit for at fremme Sagen. At Basaren blev til en straalende Sukces skyldes især Fru Telegrafbestyrer Finsen og hendes Døtre, Hr. Overlæge E. Lyng og Frue, Hr. Typograf Jegvan Rasmussen og Frue samt Pastor Boekenoogets ihærdige Nidkærhed. Her som alle vegne bar et uselvisk og opofrende Arbejde de dejligste Frugter. —

P. Pauli fra Kbhvn. gæstede os i Juli Maaned og holdt en Række Foredrag bl. a. om »Den katholske Kirke og Folkeoplysningen«, »Kirken paa Klippen«, »Den romerske Paves Tanker om sig selv« m. m.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Pius XI mod Krigen i Abessinien.

Den 29. Juli overværede den hellige Fader, Kardinalkollegiet, mange gejstlige og verdslige Honoratiores og talrige Repræsentanter for Missionskongregationerne i Vatikanets Konsistoriesal Oplæsningen af Dekretet over de kristelige Dyder, som Giustino de Jacobi af den h. Vincents af Pauls Orden havde. Pave Pius XI tog Ordet for at fejre Abessiniens store katholske Apostel, som for 75 Aar siden, fuldstændig opslidt af sit utrættelige kristne Karitetsarbejde, døde i den mørke Verdensdel efter at have omvendt 12.000 Sjæle.

»Vi samles i Forherligelsen af denne store Valgabessinier i et Øjeblik, hvor Himlen mellem Italien og Abessinien formørkes af tunge Skyer, hvis Tilstedeværelse, Betydning og Rækkevidde ingen formaar at overse. Kære Sønner! I et Øjeblik, der er af saa stor historisk Højtidelighed og Vigtighed, vil vi kun tilføje nogle ganske

faa Ord: For det første opfordre alle til under Opfyldelsen af deres Pligter at efterligne de ophøjede Eksempler paa Dyder og Heltemod, som hin Mand har givet os; for det andet, at vi endnu og altid haaber paa Christi Fred i Christi Rige, og at vi alle nærer den dybeste Tillid til, at der ikke vil ske andet end det, der er Sandhed, Retfærdighed og kristen Kærlighed.«

Den pavelige Domstols Ægteskabsdomme.

»Acta Apostolicae Sedis« offentliggør nu den højeste pavelige Domstols Beretning over de i 1934 behandlede Processer i Ægteskabssager. Ifølge denne Beretning blev der ialt behandlet 96 Tilfælde, hvoraf 41 Tilfælde blev tilbagevist eller ikke færdig behandlede. I 46 Tilfælde blev Ægteskabet erklæret ugyldigt. Aarsagerne til disse Ugyldighedserklæringer var følgende: Ægteskab indgaaet under Vold, af Frygt eller under falske Forudsætninger, Ikke-Opfyldelse af stillede Betingelser, forbryderisk Handling eller Mangel paa offentlig Ærbarhed, Ikke-Anerkendelse af Ægteskabets Uopløselighed, utilladeligt Slægtskabsforhold, Nægtelse af Ægteskabets sakramentale Karakter og Trosfare, Mandens Impotens, Hemmeligholdelse af Ægteskabets Indgaaelse.

Vanskeligheder for Konvertitter.

St. Pauls Selskabet i New-York, som tager sig af Konvertitter, fortæller i sit Blad »The Epistle« om H. Dwight Mc Connells Konversion. Mc. Connell var tidligere Præst ved Kongregationskirken i Pawtucket, Massachussets. Efter at han var blevet overbevist om, at den katholske Kirke var den eneste sande Kirke, led han under den Fristelse, i Hemmelighed at tælles blandt de troende Katholiker, alt imens han beholdt sit protestantiske Embede, for at undgaa de Fortrædeligheder, som en fuldstændig Omlægning af hans Liv vilde føre med sig. Men andre Konvertitters modige Holdning hjalp ham til at overvinde denne Fristelse, og han er nu blevet optaget i Kirken sammen med sin Hustru og sine tre Børn.

Forfølgelsen af Udlændinge tager af i Kina.

Den skarpe Forfølgelse, der forrige Aar iværksattes i Tsintschou Kausu mod Udlændinge og Missionsskoler, led særlig den tyske Kapucinermission stærkt under. Aviserne fremstillede Biskoppen i Karikatur med Pengesæk og Dolk. Under en Demonstration stormede Elever ind i et Missions-sygehus og ødelagde eller røvede store Dele af, hvad der fandtes i Sygehuset. Uden at give nogen Grund lukkede Skolemyndighederne Missionens Dreng- og Præsteseminarium. Nu efter et Aars Forløb begynder Spændingen at udlignes mere og mere. Generalissimus Tschankaischek's

Syn paa Kristendommens Magt under Opbygningsarbejdet i det moderne Kina gør sig stærkere og stærkere gældende ogsaa i det Indre af Landet. Højere Myndigheders Anvisninger har virket beroligende. Pressen finder Vejen tilbage til Sandheden og Fornuften. Mænd, der under Maj-Forfølserne i Fjor optraadte som Førere, bevidner i Dag — og dette tjener dem til Ære —, at Missionen gør meget godt. Med Myndighedernes Samtykke og til Folkets store Glæde bliver det ødelagte Hospital nu aabnet igen under en kinesisk Missionslæges Ledelse.

Belgien.

Ifølge de sidste Statistikker tæller den belgiske Befolkning 8.210.500 Sjæle, hvoraf de 7.678.000 eller 93,5 % er Katholiker. Protestanterne tæller 70.000 eller 0,8 %. Der findes mere end 60.000 eller mere end 0,7 % Jøder og henvend 5000 eller 0,1 % Muhammedanere. 400.000 Sjæle eller 4,9 % af hele Befolkningen har opgivet at være konfessionsløse.

Status over det katholske Skolevæsen i England.

Det katholske Skoledepartement i England har lige offentliggjort en Statistik over sidste Skoleaar, som afsluttedes den 31. Marts 1935. I det forløbne Aar aabnedes 24 nye katholske Skoler med Plads til 6310 Elever. Endvidere blev 31 Skoler udvidet med ialt 3590 Pladser. 3 Ansøgninger om Tilladelse til Opførelse af nye Skoler blev afslaaede af Regeringen. Der findes nu i England ialt 1239 katholske Skoler med Plads til 401,952 Elever.

Religiøse Radioudsendelser.

De religiøse Radioudsendelser kan i alle Lande glæde sig ved en stadig voksende Lytterskare. I Spanien gav en religiøs Foredragsserie, som Pater Laburn holdt, et ganske uventet Resultat. Foredragene blev transmitteret fra to af de største Sendere, nemlig Radio España og Radio Barcelona, og 9 mindre Sendere. Man mener, at henvend 40.000 Spaniere har anskaffet sig Radioapparat kun for at komme til at høre de religiøse Udsendelser. — Det katholske Lytterblad i Holland: »Katholike Radio Gids«, oplyser i en Aarsberetning, at Medlemstallet er vokset til 150.000. Takket være en kraftig Understøttelse fra alle Medlemmernes Side er den økonomiske Krise hidtil forløbet godt inden for Selskabet. I Slutningen af Juni var der blevet indlagt et specielt Festprogram i Anledning af 2-Aars Dagen for den katholske Radiotime. — Statsradiofonien paa Island har indført en katholsk Kirkemusiktime i Programmet. — Statsradiofonien i Portugal har besluttet sig til at indrette en katholsk Sender under Navnet »Radio Renascença«.

Vore Sogneblade.

Vi forelægger denne Gang for vore Læsere Listen over Sognebladene i det Danske Vikariat. Den lille Statistik fortæller nøjternt, hvad der allerede er naaet, og hvor man har haft Held med Kampen for det katholske trykte Ords Fremgang, og den tilskynder sikkert adskillige til at spørge: Hvad kan og bør der gøres fremdeles? Listen ser saaledes ud:

København: St. Ansgars Sogn 200, Sakraments Sogn 225, Rosenkrans Sogn 75, St. Annæ Sogn 460, St. Andreas Sogn 85, St. Antoni, Husum 120, Hvidovre 25.

Provinser: Aalborg 45, Aarhus 250, Bornholm 25, Esbjerg 40, Fredericia 20, Holbæk 35, Kolding 30, Køge 20, Ledreborg 10, Næstved 43, Odense 35, Slagelse 10, Svendborg 25, Vejle 100.

Meningen med Sognebladet er, at der helst i hvert katolsk Hjem, uanset om det er praktisk knyttet til Kirken eller ej, om det holder det katholske Blad eller ej, kommer en saadan katolsk, trykt Hilsen fra Sognet, forsynet med de nødvendige stedlige kirkelige Oplysninger og med noget Stof af opbyggelig og oplysende Art. Ingen Tvivl, at et saadant lille Blad kan være et fast Baand mellem Sognet og Sognebørn. Hvor det er indført, savner man det ugerne, naar det tilfældigvis engang udebliver. Selvfølgelig vilde det forhøje Aktualiteten, om hver Sognepræst kunde bringe i det mindste een Side med sin egen ugentlig skiftende Tekst; men Ansgariusforeningen kan ikke foreløbig paatage sig den deraf følgende Merudgift. Et større Oplag vilde sikkert lette Løsningen af dette Problem. — Andre Ønsker vilde være lettere at imødekomme, f. Eks. at hvert Blad indeholder hele Evangeliet, hvis det var tilstrækkelig klart, at et Flertal ønsker denne Forandring. Det vilde ogsaa være interessant at drøfte, hvorledes de enkelte Sogne dækker Omkostningerne ved Bladet, snart ved frivillige Bidrag, snart ved en Basar, en Kollekt etc., men for denne Gang vil vi nøjes med selve Listen.

Ungdomsstævne afholdes paa **Gammel Farumgaard** Søndag d. 18. August. Kl. 11: **Friluftsmesse**, under hvilken **Hans Excellence Biskoppen** prædiker. Kl. 14: Foredragsmøde. Pastor **Knud Ballin**, Sønderborg: Ungdom og Offeralter. Teaterdirektør **Erik Henning-Jensen**, Aarhus: Fremtid og Lykke. Kl. 16: Sakramentskirkens Kor synger under Direktion af Kantor B. Husson en **Kantate**, som er forfattet til Stævnet af Pastor **P. Andreasen**. Kl. 16.30: Opvisning af **Folkedansen**, udført af unge fra Brønshøj, under Ledelse af Bogholder **H. Kreutzfeldt**. Kl. 18: Hostrups Sangspil »**Feriegæsterne**« opføres. Kl. 20.30: **Lejrbaal** med vekslende Underholdningsprogram under Ledelse af Assistent **H. Valeur Fausbøll**. Baaltale af Pater **J. Bender**. Kl. 21.30: **Fakkelprocession** i Forbindelse med sakramental Velsignelse. Deltagerne vil under Stævnet kunne købe Kaffe, Øl, Sodavand m. m. **Festtegnet** à 75 Øre faas ved Kirkerne, i Katolsk Boghandel, Stenosg. 3, og hos Portneren, Stenosg. 4.

Bemærk Togtiderne: Fra Slangerupbanen **Kl. 9.18**. Tilbage fra Farum **Kl. 22.56**. Imod Forevisning af Festtegn kan Jernbanebilletterne faas til **nedsat Pris**, nemlig Kr. 1.40, Tur og Retur. Forsalget af disse Billetter begynder den 12. August (Slangerupbanen). De Unge kan medtage Familie og Bekendte.

Kirkelig Kalender.

<p>Aug. 11. S. 9. Søndag e. Pintse. 12. M. Clara. 13. Ti. Hippolyt og Cassian. 14. O. Vigilie.</p> <p>15. T. MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN. 16. F. Joachim, Jomfru Marias Fader. 17. L.*) Hyacinthus.</p>	<p>Aug. 18. S. 10. Søndag e. Pintse. 19. M. Johannes Eudes. 20. Ti. Bernhard. 21. O. Johannes Francisca Fremiot af Chantal. 22. T. Oktav af Marias Optagelse. 23. F. Philip Benitius. 24. L. Bartholomæus, Apostel.</p>
--	--

*) Vigilie-Faste- og Abstinensdag til Marias Optagelses Fest.

Aug. Ugens Messebønner.

11. S. 9. **Sønd. e. Pintse** (684—519); 2. *Sæt Bønner*: Tiburtius og Susanna (1041—863), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
12. M. Clara (1042—864).
13. Ti. † Hippolyt og Cassian (1042); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
14. O. Vigilie (1043—868); 2. Eusebius, 3. Den Helligaand.
15. T. Marias Optagelse i Himlen (1044—868).
16. F. Joachim (1047—872).
17. L. Hyacinthus (1049—874); 2. Marias Optagelses Oktav (1044—869), 3. Oktav af Laurentius (1049—875).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Amager. Ved Lodtrækningen til Fordel for de unge Mænds Kongregations Fane blev følgende Nuure udtrukne: Lampen: **blaa** Seddel 36. To Ekstrapremier: 1 Kongregationsbog: **rød** Seddel 60. — 1 Bakkeserviet: **hvid** Seddel 78. Gevinsterne bedes afhentet i Løbet af 1 Maaned i Præstegaarden.

St. Knuds Skole. Hr. Lærer **Holger Krusenstjerna Hafstrøm** forlader efter 17 Aars Virksomhed St. Knuds Skole, for at tiltræde en Stilling ved La Cours Skole i Randers.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

en flink, omgængelig Ene pige søges af en Familie med 4 Børn. God Løn, 1. Okt. eller 1. Nov. (Bornholm).

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa- tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbh. K. Telf. Bven 8626.

Salmebogen faas nu ogsaa indb. i Skind (forsk. Farver) med Guldsnit. Pris 7 Kr. Menighedskontoret, Bredg. 64, Kbhvn. K., modtager alle Ordre.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 8. August.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 33.

Søndag den 18. August

1935

INDHOLD: Den saligste Jomfru. — Rusland giver Verden en Lære. — Det XX Aarhundredes Mythe. — Jesu Hjertes Universitet i Milano. — »Heksepateren«. — Hans »rigtige« Fader. — Brev fra Nordjylland. — Religion og Skikke i Abessinien. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Den saligste Jomfru.

Gud er Salighed. Med uendelig Fatteevne omfatter han sig selv, det uendelige Gode, som ogsaa stiller en grænseløs Længsel. Ingen Skabning kan føje noget til denne Salighed. Ingen kan udvirke, at Gud bliver mere guddommelig, det uendelige mere uendeligt. Men Gud kan give utallige Andel i sin Salighed, give dem usigelig stor Andel deri, uden at denne Salighed derfor bliver formindsket. Tænker vi paa materielle Goder, for Eks. paa et kæmpe-mæssigt Forraadsmagasin, paa en mægtig Guldskat, saa forekommer dette os umuligt. Ved aandelige Goder forstaar vi det. Meddeler en Lærer sin Viden — til lige meget hvor mange Elever — bliver hans Viden ikke mindre af den Grund. Fornuftige Skabninger kan længes efter at se Gud Ansigt til Ansigt, efter at blive løftet op til at tage Del i hans uendelige Glæde. Ganske vist siger Fornuften samtidig, at dette Maal er uopnaaeligt for de naturlige Kræfter, og at det paa ingen Maade er noget, Naturen har

Krav paa. Desuden lægger Synden sig som et uoverstigeligt Bjerg, et ufarbart Hav imellem.

*Hvad trøster os — os som ei Maalet naaede,
Som end med Slægtens Arv betynged' gaa,
Som aldrig i vor Magt os selv kan faae,
Som rundt om, see Naturligheden raade? —
Vi, som Gjenfødselen endnu forvente,*

Murillo.

*Vi hente Trøsten af Guds egne Ord:
»Den nye Himmel og den nye Jord
Staa altid for mit Ansigt« — »Jeg dig kjendte,
Før i din Moders Liv jeg danned dig« . . .
Med Blikket paa vort egentlige Jeg,
Der staar for Ham, før det i os er vorden,
Gud i sin Salighed forstyrres ei
Ved Slægtens Synd, der raaber op fra Jorden.
(Paludan-Müller: Adam Homo XI Sang.)*

Ved det »egentlige Jeg« forstaar Digteren den Tanke,

som Gud fra Evighed af havde mød os. Han saa — og ser, at han kan efterlignes under uendelig mange Former. Og til disse Former hører hvert enkelt menneskeligt Jeg. Enhver skal paa sin egen Maade genspejle Guds Fuldkommenhed, være fuldkommen som Faderen i Himlen er fuldkommen. I den evige Raadslutning er det bestemt gennem Naaden at løfte Mennesket op over sin Natur til Guds Skød og lade det tage Del i den guddommelige Salighed, hvis det svarer til Guds kærlige Hensigter. Men dette Maal har sine Grader. I Helgenerne kommer det Urbilledet meget nær, men nærmest dog i Jomfru Maria. »Hun har valgt den bedste Del«. Hendes Andel i Guds Salighed overgaar derfor ogsaa langt den Andel, alle andre Skabninger har deri, selvfølgelig Christi menneskelige Natur undtaget. Den Grad, man naar i Foreningen med Gud, er Graden for Saligheden. Og om Maria gælder i dybeste Forstand: »Herren er med Dig«. Det er ingen Hindring, at Maria er Smertens Moder. Hun var alligevel allerede her paa Jorden den saligste Jomfru. Jordiske Lidelser og den begyndende Salighed, saaledes som den er mulig under Prøvelser, er ikke uforenelige Modsætninger. Havets Overflade kan gennempiskes og sønderflænges af frygtelige Storme, i Dybet hersker alligevel vidunderlig Ro. Og omvendt: den højrostedede, overmodige, løsslupne Glæde, som man kan træffe hos Syndere, er kun overfladisk. Paa en Vulkans Skraaninger kan man se blomstrende Marker og muntert Liv, men i det indre Dyb syder det uheldsvangert og truer med ødelæggende Udbrud. Der gives en ulyksalig Latter. Men der gives ogsaa salige Taarer. »Salige de sørgende«, som længes efter, at deres Sorg maa blive stillet gennem den evige Forening med Gud, for Eks. som den salige Camilla B. Varani:

*Et gad jeg vide, Gud og Herre kære, . . .
om aldrig Dagen kom, da Du mig henter . . .
Husk, Tiden falder lang for den, som venter!*

(Se Johs. Jørgensen: I det Høje, 210.)

Rusland giver Verden en Lære.

Da Bolschevismen kom til Roret i Rusland proklameredes blandt andet ogsaa Friheden, Frihed paa alle Omraader, følgelig ogsaa inden for Ægteskab og Kærlighed. Kommunistisk Frihed, det vil sige at leve Livet helt ud, uden Hæmninger, uden bindende Forpligtelser.

Vilde et Par gifte sig, gik man til Registerføreren og lod sig indskrive — vilde man skilles, behøvede kun den ene Part at afgive Erklæring, og Ægteskabet var opløst.

Da der tilsyneladende ikke bestod anden Forbindelse mellem Parrene end en egoistisk Tilfredsstillelse af en naturlig Trang, maatte Forbindelsen kunne hæves, saa snart en eller anden Tildragelse virkede forstyrrende paa denne Tilfredsstillelse, eller der fra anden Side viste sig noget, som tilsyneladende passede bedre. Derfor blev Skilsmissen lettet ved de færrest mulige Formaliteter. Mellem Kønnene blev der ikke gjort Forskel, da Loven af 1. Januar 1927 udtrykkelig fastslog Kønnenes Ligeberettigelse.

En større Omvæltning end den, der paa dette Omraade fandt Sted i Rusland, kan vel næppe tænkes. Til at begynde med blev den vel nok hilst med Jubel som en virkelig Befrielse for de borgerlig-kapitalistiske Fordomme, og efter alt at dømme styrtede vide Kredse, og fremfor alt Ungdommen, sig ud i en Hvirvel af kønslig Tøjlesløshed, endskønt man ikke kunde undgaa at bemærke, at den »nye Kønsmoral« blev tilbagevist af det ufordærvede Folks store Masser. Men Rusen, som denne nye »Frihed« gav, var ikke varig. Kærlighed var en moralsk Virkelighed og ikke kun at betragte som en Fordom; Ægteskab var ogsaa mere end en dyrisk Parring imellem tilfældige Individuer, og mange Skilsmisser efter det nye Mønster ødelagde mere end Menneskeliv. Det viste sig ogsaa, at Barnet er mere end et uafvendeligt Onde, ja, at det oven i Købet er den egentlige Hensigt med Ægteskabet, og at de praktiserede Forholdsregler til Forebyggelse og Afbrydelse af et Svangerskab virkede nedbrydende paa utallige Kvinders Sundhed og Livskraft og i sidste Instans var farlige for Folkets vedvarende Bestaaen. Ogsaa det naturlige Blodets Baand mellem Forældrene og Barnet viste sig at være mere end en sentimental, tillært Indbildning, og den fra Aar til Aar stadig voksende Skare af »Besprisornije«, vanrøgtede Børn, viste med Rædsel de frygtelige Følger af Familiens Opløsning og bevidnede, hvor uendelig stor Betydning det i Virkeligheden har, at Barnet lever i Ubeværkethed i Familiens Skød.

Man mærkede ogsaa hurtigt, at den kønslige Tøjlesløs-

hed gjorde et alvorligt Opbygningsarbejde umuligt, og derfor saa man, selv i Partikredse, ikke gerne, at nogen flere Gange søgte de offentlige Ægteskabskontorer. Allerede igennem længere Tid har »Følelsen« oplevet en Genfødsel i den bolschevikkiske Tankeverden; igennem Litteratur, Film og Theater naar man langsomt frem til de gamle »Førdomme«: Kærlighed og Familie, og man vender atter tilbage til de beskedne, ak, saa »borgerlige«, Selskabsformer.

De første 10 Aars foregivne klasse-bevidste, proletaragtige Haardhed og Saglighed har vist sig som Krampe-sygdomme i den menneskelige Personlighed.

Det vilde imidlertid være forkert at antage, at Genoprettelsen af den skæbnesvangre Fejltagelse, som den familiære Ubundethed viste sig at være, i overvejende Grad var en Følge af, at man atter accepterede Følelsen som et oprindeligt, naturligt, menneskeligt Anlæg. De frygtelige Følger af denne Ubundethed, som i det lange Løb maa underminere et ordnet Statsliv, aabner langsomt de røde Ideologers Øjne. Saaledes har Ondet, »de vanrøgtede Børn«, som er hjemfaldne til alle Forbrydelser og Sygdomme, talt et alvorligt Sprog. Ifølge en Beretning i »Prawda« forøvede de vanrøgtede Børn i afvigte Aar i Moskva 8000 alvorlige Forbrydelser som Røveri, Overfald og Tyveri. Hertil kommer Skilsmisserne, som gør en ordnet Børneopdragelse umulig.

»Iswestia« selv fastslaar, at 38,3 % af de i de første Maaneder af dette Aar i Moskva indgaaede nye Ægteskaber atter er blevet opløst; i Maj Maaned steg Skilsmissernes Tal endog til 44,3 %. $\frac{2}{3}$ af alle opløste Ægteskaber efterlod Børn, men kun i eet af ti Tilfælde sørgede de skilte Forældre for Børnenes Underhold. Sovjetmyndighederne har især Kvaler med de bortløbende Fædre, som forlader deres Hustruer, saa snart der kommer et Barn, og som uden Betænkelighed indgaar et nyt Ægteskab. I de sidste fem Aars ugunstige Befolkningsbevægelse og i saa mange Kvinders nedbrudte Sundhedstilstand mærkes Følgerne af den frie Adgang til Svangerskabsafbrydelse stærkt, en Frihed, som i sidste Instans sætter Folkets Sundhed paa Spil. Alle disse umiskendelige Følger tvinger med Vold de ansvarshavende til Besindelse.

Man har Lov til at forbaves over den nye »moralske« Tone, som i Dag naar frem til os fra Rusland. »Det er paa højeste Tid,« saaledes skriver den offentlige Avis »Iswestia«, »at erklære, at Løflerdighed i Familieanliggender er en Forbrydelse og Utroskab et Anstød imod den socialistiske Lovs Moral.« For kort Tid siden bebudede Bladet ogsaa skærpet Straf for efterladende Alimenter og Forholdsregler imod ligegyldige Opdragere og fordrede skærpede Bestem-

melser ved Skilsmisser. Andre Blade foreslaar endog, at de »letfærdigt skilte« skal boykottes. I »Prawda« fordrede Professor Malinowski, en kendt Lærd, at »Svangerskabsafbrydelsens uhyggelige Onde« fuldstændig skulde forbydes. Den kommunistiske Ungdomsliga gennemfører et Felttog til »Højnelse af Moralens«, og Ungdomsbladet »Komsomolskaja Prawda« regner Stiftelsen af Familie og et ordnet ægteskabeligt Liv for en Sovjetborgers ufravigelige Pligt. Forældrenes Ansvarlighed skal fornyes og styrkes, og Agtelsen for Familielivet og Forældrenes Autoritet skal genoprettes. Man overvejer oven i Købet en Plan, som gaar ud paa at opstille en saakaldt »Mønsterfamilie«, som skal vælges blandt det kommunistiske Partis højere Kredse, og som skal holdes Folket for Øje som Eksempel til Efterfølgelse.

Man kunde let fristes til at trække lidt paa Smilebaandet ad en saadan Forvandling i Selvretfærdigheden. Men har vi Ret dertil? Hvor mange af de bolschevikkiske Eksperimenter har ikke deres Rod i vor vestlig-liberale Civilisation? Og kan vi selv sige os helt fri for den familiære Ubundethed og dens Følger? Ganske vist har Kirken atter og atter forkyndt Naturlovens Ukrænkelighed og advarende vist hen til disse syndige Eksperimenters uafvendelige Følger. Men alt tyder paa, at Menneskeheden paa dette Omraade først bliver klog af Skade. Det maa ogsaa Rusland erfare.

(»Der deutsche Weg«.)

Det XX Aarhundredes Mythe.

Kontroversen mellem Dr. Waschnitius og Pastor Dahl angaaende Rosenbergs Hovedværk har vakt en vis Opmærksomhed (Dag. Nyh.). Derfor er det paa Tide her at kendetegne denne Nationalsocialismens Bibel. Pastor Dahl ser i Bogen et typisk Eksempel paa »den tyske Sans for den af alle Virkelighedsskranker uhemmede Tankeflugt«. Noget mindre høfligt mente en oprørt Læser, at man skulde give Værket Titlen »Det XX Aarhundredes Løgn«. Det vil lade Rosenberg, Nietzsches begejstrede Tilhænger, ganske kold. »Profeten Nietzsche« har jo sagt: »En Doms Urigtighed er os endnu ingen Indvending mod Dommen . . . Spørgsmaalet er, hvorvidt den er livsbefordrende. Og vi er principielt tilbøjelige til at hævde, at de urigtigste Domme er os mest uundværlige.« Rosenberg slutter sig udtrykkeligt til dette, naar han skriver »at ogsaa Fejltagelse — ja, selv »Synden« kan være i højeste Grad sand — naar den frugtbar gør den fejlende«. Løgner er altsaa god nok og fuldtud

forsvarlig, naar det gavner Løgneren. Man gør klogt i ikke at glemme saadanne grundlæggende Dogmer i den nazistiske Verdensanskuelselæres Tro. Her drejer det sig ikke om graa Theori, men bedrøvelig Virkelighed, som baade Retsvæsen, Pressetjeneste, Radio etc. i det 3. Rige viser.

For os er Kirkens Dom afgørende: »Denne Bog ytrer sig foragteligt om den katholske Kirkes formede Troslære, ja, endogsaa om Kristendommens Grundsætninger og afviser den fuldstændigt«.

Rosenberg og den katholske Kirke.

Kirken er stiftet af Christus for ved Menneskers Hjælp at føre Menneskeheden til Himlen. At der i en næsten tusindaarig Historie viser sig alt muligt menneskeligt og altfor menneskeligt forstaas af sig selv. Det mærkelige er, at det hellige, guddommelige trods alt gør sig gældende. R. ser i Guds Stad paa Jorden kun Køkkenmøddinger og holder dem for Næringsdepoter, kun Kloakledninger og holder dem for Vandledninger. Saaledes maa der opstaa et afskrækkende Billede af Kirken. Men det er ham ikke afskrækkende nok. Nu gaves der altid Kirkehædere, der arbejdede med de utroligste Bagvaskelser. Disse har nu rørt Farver sammen for Rosenberg og gør det muligt for ham at gøre Billedet endnu mere afskrækkende. Men ogsaa her er de dystre Farver for blege for hans sygelige Had. Løgnene er for lidet livsbefordrende. Saa maa han hjælpe til. Han bringer f. Eks. Indologen Albert Grünwedels vanvittige Fantasier om etruskisk Væsen i Forbindelse med den kath. Kirkes Oprindelse og Pavedømmet. Voltaire beregner engang haanligt over 9 Millioner Mennesker, hvis Død den kristne Religion er Skyld i. I Regningen stiller han fem Millioner fra den spanske Erobring af Amerika, to Millioner Krigsofre fra det 16.—18. Aarhundrede, en Million Ofre fra Korstogene o. s. v. Rosenberg tæller det hele sammen og bringer ganske rigtig — »9 Millioner brændte Kættere« ud af det. Ligeledes bliver forløjede Meddelelser fra det berygtede »Pfaßenspiegel« eller fra »Kætterbiblen, Vaabensamling for kæmpende Fritænkere«, endnu mere forgrovet og overtrumpet af Rosenberg.

Man spørger sig forundret, hvis Liv der dog ved den Slags Unøjagtigheder skal befordres? Nationalsocialismens? Hos Læsere, der besidder nogen historisk Kundskab og en nogenlunde sund Dømmekraft, bliver der her vakt Tanker, der kun kan være skadelige for Systemet.

Er det klogt at tordne imod Dogmetvang og Intolerance, naar man selv ved uhørt Samvillighedsterror følger Grundsætningen: Cujus regio, ejus religio? (Hvis Land, hans Tro). Naar man fastslaar en Mands, en Bevægelses »moralske

Ret» til »ikke at skaane Modstanderen«, ja, »Pligten til at lade den organisatorisk hensygne og holde den politisk afmægtig«?

Tør en Bevægelse erindre om Bartholomæusnatten, naar den efter saa kort Bestaaen har den 30. Juni og 25. Juli efter sig og selv truer med »de lange Knives Nat«? For slet ikke at tale om uskattede Personers »gaadefulde« Forsvinden. Er det raadeligt at ømme sig ved Pavens Autoritet, naar Loven tilkender »Føreren« Afgørelsen paa alle Omraader?

Og hvad Skandalerne angaar, over hvilket R. bærer en saa ædel Forargelse til Skue, saa fylder en vis Bevægelses cronique scandaleuse stadig nye Blade, skønt Føreren saa energisk har fjernet en Pestbyld, skønt han lovede de ængstelige tyske Mødre, at han vilde sørge for, at de roligt kunde overlade deres Børn til Hitlerungdommen.

Rosenberg og den »positive Kristendom«.

For mange er det en uløselig Gaade, hvorledes Nationalsocialismen, der saa afgjort bekendte sig til den »positive Kristendom« kan gaa frem mod den katholske Kirke og de protestantiske Bekendelser paa den Maade. Læser man Rosenbergs Bog, saa faar man Øjnene op. Overvindelsen af de »kristne Kirkers hidtidige Værdisættelser« er jo Forudsætningen for den »positive Kristendom«. Kirkerne prædiker nemlig »negativ Kristendom«, en Kristendom med Kors og Gudslam, med Ydmyghed og Barmhertighed, en Kristus, der støtter sig til det gamle Testamente og fuldender det, Gudssønnen, som ved sin Lidelse og Død har forløst Verden. Alt dette er efter R. »negativt«! Over for dette stiller han den »positive Kristendom«: den vældige Prædiker og den vrede i Templet, Manden som river med, og som »de alle« følger — — ikke den korsfæstede er i Dag Idealbilledet. Derfor væk med Krucifixerne i Skolerne, i Kirkerne og paa Landsbygaderne! Selvfølgelig bør ogsaa det nye Testamente renses for »forfalskede Tilføjelser« og »overtroiske Beretninger«. Rosenbergs »positive Kristendom« betyder Fornægtelsen af Christi Kirke, Fornægtelsen af de hellige Skrifter, Fornægtelsen af Christi Guddom, betyder Christi Nedværdigelse til Tøjsnor for de nationalsocialistiske Idealers brogede Lapper. Forstaaer man nu?

Mange vil i Betegnelsen »positiv Kristendom« for den Slags se en Kæmpeløgn, et nederdrægtigt Bedrag. Hvor saadanne Ordfordrejelser er yndede, vilde de ikke have Tillid til i det Ord »Fred«, der forkyndes af saadanne positive Kristne, at forstaa det, som den øvrige Verden har forstaaet ved det Ord. Det nationale Liv bliver ikke fremmet derved.

Rosenberg og Religionens Grundsandheder.

Jeg vil ikke hævde, at Rosenberg er en Hedning. Hedninger kunde protestere derimod. For dem er det guddommelige den højeste Værdi. Rosenberg erklærer derimod: »*Vor Tids nyfødte Verdensanskuelse erklærer imod Læren: Gud er alle Tings Maal — den racebundne Folkesjæl er alle vore Tankers, Længsler og Handlingers Maal, vore store Værdiers sidste Maalestok*«. »Stat, Kunst og Religion« er underordnet denne »Højesteværdi«. Om Enkeltsjælen hedder det udtrykkeligt, at den døde for Frihed og Ære, sin egen Frelse, for sin Folkeart. At antage en stedse voksende Masse Personligheder i det hinsides er for R. en »haarrejsende Tanke«. »Blod- og Jord«-Materialismen kan vel ogsaa daarligt tænkes anderledes.

Her stadig at tale om Religion, om Kristendom, om positiv Kristendom er — meningsløst, naar man lader Ordene beholde deres Betydning.

Forskellige Tegn tyder paa, at det germanske Norden udfra sund Opfattelse afviser »Mythen« og den Bevægelse, den er Vejviser for. R. vil ikke blive Leder af den danske Nationalopdragelse eller Magister Danix.

Bogen er en Dagens Nyhed. Morgendagen vil indregistrere denne Løgnesaga blandt Historiens Curiosa, i Kabinettet for de særlig paafaldende litterære Misfostre.«*)

— ch —

Jesu Hjertes Universitet i Milano.

Milano, Lombardiets Hovedstad, spiller en betydelig Rolle i Italiens religiøse og katholske Liv. Her findes den store afdøde Kardinal Ferraris velsignelsesrige og sociale Værk, Ferrari-Stiftelsen, her findes det berømte ambrosianske Bibliothek, som Kardinal Federigo Borromeo grundlagde, og endelig findes her det endnu forholdsvis unge men blomstrende Jesu Hjertes Universitet, det eneste katholske Universitet i Italien med verdslige Fakulteter. Næst efter Rom er Milano det religiøse Brændpunkt for en uendelig frugtbar Virksomhed og Centrum for katholsk Aandsliv. Det katholske Universitet i Milano indtager en fremragende Plads inden for de katholske Højskoler Verden over. Jesu Hjertes Universitet har to Fordele fremfor andre katholske Højskoler. Der er nemlig til Milano Universitetet knyttet to Specialafdelinger af den allerstørste Betydning, nemlig

*) Den, der ønsker nærmere Oplysning, henvises til: »*Studium zum Mythus des XX Jahrhunderts*«.

Fakultetet for højere Læreruddannelse og en Afdeling for sociale Studier. Sidstnævnte Afdeling søges særlig af Embedsmænd, Redaktører og Nationaløkonomer.

Ledelsen af dette videnskabelige Institut ligger i de allerbedste Hænder. Franciskanerpateren, Dr. Agostino Gemelli, der som Videnskabsmand og Organisator er lige fremragende, er Rektor for Jesu Hjertes Universitet, samtidig med at han er Docent i Psykologi og almindelig Biologi. Han har udgivet et stort Antal videnskabelige Arbejder, og han er kendt i næsten alle Lande som Fører for Milanos Nyskollastikere. De dannede tyske Katholiker kender ham gennem hans Foredrag under Højskoleugerne i Salzburg. Som personlig Ven af den Hellige Fader er han ofte blevet udmærket med Anerkendelser af denne.

Det katholske Universitet raader blandt sine Docenter over en Stab dygtige Lærde, som sammen med P. Gemelli har bidraget væsentligt til at grundlægge dette katholske videnskabelige Instituts Berømmelse, og alle maa de betegnes som en Pryd for Institutet. Vi skal her kun nævne nogle enkelte: Filosoferne Olgiate og Masново, Orientalisten Galbiati, Historikeren Vismara, Filologen Cessi og Palæografen Vittanio. De Fagskrifter, Docenterne udgiver om Filosofi, gamle Sprog og Socialvidenskab, er videnskabelige Mesterværker. Og desuden er der indtil i Dag udgaaet over hundrede Værker fra Professorkollegiet som Resultatet af deres videnskabelige Studier.

Studietiden inden for hvert Fakultet andrager fire Aar. Det akademiske Aar begynder i Oktober og ender i Juli. I alle Fakulteter holdes Forelæsninger over Religion og katholsk Moral. Gudstjenesten for Studenterne afholdes i en enkel, men rummelig Sal.

Omtrent 1500 Studerende besøger aarligt dette Universitet. Der findes fem større Pensionater i Milano, hvor de udenlandske Studerende for en billig Penge kan faa Logi og Forplejning. Talrige Foreninger sørger for det kammeratlige Samvær og for de videnskabelige Diskussioner. Der er stiftet større eller mindre Præmier for dygtige Arbejder, og Universitetet i Milano ejer ogsaa talrige Stipendier. Ved Universitetet er ansat 15 Embedsmænd og 76 Lærere.

Størsteparten af Docenterne er Lægfolk, selv om ogsaa Verdenspræsterne og Ordenspræsterne, og især Franciskanerne, Dominikanerne og Benediktinerne, er talrigt repræsenterede.

Jesu Hjertes Universitet i Milano ejer et stort, værdifuldt og moderne Bibliothek foruden talrige Laboratorier og videnskabelige Samlinger.

De akademiske Grader ved denne katholske Højskole afsluttes med en Eksamen, som er anerkendt af den ita-

lienske Stat, som da ogsaa yder Universitetet et vist aarligt Tilskud. Da de Midler, man har at disponere over, imidlertid ikke er tilstrækkelige til at opretholde denne store videnskabelige Institution, finder der Passionssøndag en Indsamling Sted i samtlige Italiens Kirker. Desuden er der en Forening af Universitetsvenner, som indsamler store Summer til Universitetet, og ogsaa forskellige andre Velgørere understøtter denne vigtige Kulturfaktor. Universitetet kommer saaledes paa Højde med de store Universiteter i Louvain, Paris og Lille.

Hvert Aar udsendes en omfangsrig Aar bog over Universitetet. Foruden Rektors Aabningstale indeholder denne Bog indgaaende Oplysninger om det store Instituts videnskabelige Arbejder. En Fører, som udgives af Universitetssekretariatet, og som hovedsagelig er bestemt for Studenterne, skildrer ikke alene de mange Seværdigheder, der findes i Milano, men giver de unge værdifulde Vejledninger i, hvorledes de skal indrette deres Studier inden for de forskellige videnskabelige Grene, ligesom den ogsaa indeholder Universitetets Møder. Kun faa Højskoler yder deres Studerende saa megen praktisk Vejledning som dette Universitet. Fortjenesten herfor maa tilskrives den indsigtfulde Rektor, Pater Gemelli, som nu i Stedet for den afdøde P. Hagen S. J. er blevet udnævnt til Præsident for det pavelige Videnskabernes Akademi »Academia dei nuovi lincei«.

Georg Nagel.

„Heksepateren“.

Den 7. August var det 300 Aar siden, en af Menneskehedens sidste Velgørere, Friedrich von Spee S. J., udaandede sin Sjæl som Offer for en Pestepedemi i Trier. Friedrich Spee nedstammede fra en ældgammel katolsk kølnisk Adelslægt og blev født i 1591 i Kaiserswerth; han traadte som nittenaarig ind i Jesuiterordenen. Efter sine Studiers Fuldendelse virkede han snart i Paderborn, Würzburg, Köln og Trier. Som Sjælesørger og Prædikant og især som lyrisk Digter blev hans Navn snart nævnet med Ære. Sit Livs store Indsats gjorde han dog, da Biskoppen af Würzburg kaldte Pateren til at forberede de til Baalet dømte Hekse til Døden.

Hekseprocesserne, et af de afskyeligste Eksempler paa blodig Massepsykose, var dengang i Svang, og det faldt i Pater Spee's Lod at forberede Hundreder af disse ulykkelige Ofre for en grusom Overtro til Døden. Hvad han saa og oplevede, blegede tidligt hans Haar og gjorde, at han

skrev sin berømte »Cautio criminalis« der frygtløst hudflettede Heksemanien. Her henviste han skaanselsløst til Hekseprocessernes dybeste Motiver: Dommernes Pengegriskhed, Dementianternes Hævnfølelser, Jalousi og forsmaaet Kærlighed etc. Ligeledes blottede han Rettergangens Vanvid, der kun efter Ofrets Tilstaaelse kunde eftergive Dommen, hvor Tilstaaelsen skulde fremtvinges ved Tortur. Lige meget hjalp det, og i sin »Güldenens Tugendbuch« klager han bittert over Forblindelse og Dumhed, Grusomhed, Have-syge og Menneskefrygt:

»Mange blev uskyldigt martrede, pinte, piskede, paa-skruet Tommelskruer og mishandlede til den Grad med nye, umenneskelige, grusomme Torturretskaber, at de af ulidelige Smerter enten om sig selv eller andre endelig bekendte, hvad de aldrig havde gjort eller tænkt paa at gøre. De skal med Vold og Magt, hvad enten det er med Rette eller Urette, lige meget hvordan, erkende sig skyldige, ellers vil man ikke høre paa dem. Det kan komme saa vidt, at ingen Jamren eller Taarer, ingen Undskyldning eller Retfærdiggørelse, intet paa Jorden længere kan hjælpe dem: de skal være skyldige, derfor piner man dem saa længe, indtil de til Slut dør eller bekender; eller at man, naar de holder Torturerne ud, siger, at Djævelen styrker dem og ikke vil lade dem bekende, altsaa maa de være skyldige og bliver henrettede som ubodfærdige og forstokkede paa en endnu grusommere Maade end ellers. — Ja, Gud ved jo, hvor ondt det gør mig, at jeg ikke kan hjælpe! Jeg føler det, som kunde jeg godt knæle ned og lade mit Hoved hugge af, hvis jeg derved kunde befri dem! Aah, min Gud! Hvor gerne vilde jeg ikke gøre det, og hvor gerne vilde jeg ikke trøste alle, indgyde dem Mod og for Christi, min Herres Skyld vise dem al mulig Kærlighed.«

Ogsaa Troskampene rystede den Gang Europa, og i Brydninger mellem Katholiker og Protestanter maatte Spee ogsaa indestaa og arbejde for sin Religion. Men han gjorde det paa en saa ædel og fin Maade, at han vandt selv protestantiske Prædikanter som Venner. Det hindrede dog ikke, at ogsaa han engang blev overfaldet for Troens Skyld og ilde tilredt; det var i Nærheden af Hildesheim. De skriftlige Optegnelser, Litterae annales, som findes i det tidligere Jesuit-Gymnasium i Hildesheim, skildrer det Overfald, han var ude for paa Misericordia-Søndagen den 29. April 1629, da han var paa Vej fra Peine til Woltdorf, hvor han vilde læse Messe Kl. 6 om Morgen.

»Paa en Skovvej kommer en Rytter sprængende hen imod ham, skyder under vilde Hyl paa allernærmeste Hold sin Bøsse af imod Pateren uden at ramme ham. Pateren for-

søger paa sin Hest at naa ud paa den aabne Mark, atter et Skud, der gaar forbi; Morderen forfølger ham og naar ham. 8 Gange slaar han med al Kraft Pateren dels i Hovedet med Geværkolben, dels bibringer han ham 6 svære Hovedsaar med sit Sværd og 2 Hug i venstre Skulder; alligevel lykkes det ham ikke at rive Pateren ned af Hesten. Det nærliggende Woltdorf tvinger Morderen til at standse. Den første, som møder ham, er hans Ven, Herr Tyle; da denne saa Pateren helt overstrømmet med Blod, brød han ud i Klager. Men Spee beder om en Skaal med Vand for at vaske Saarene ud og lader ringe til Gudstjeneste. Blødende bestiger han Prædikestolen og oplæser Evangeliet om den gode Hyrde. »Den gode Hyrde lader sit Liv for Faarene«. Da han vilde læse videre begyndte det at svimle for ham, hans Kræfter var fuldstændig udtømte; han støttede sig til Prædikestolens Rand og opfordrede de troende til at afsynge et »Te Deum« for hans Redning. Herr Tyle vilde ikke lade sig snakke fra det, men bragte Spee til Peine. Overfaldet vakte inderlig Deltagelse. Man bragte Pateren til Hildesheim, hvor han efter et 11 Ugers smertefuldt Sygeleje blev nogenlunde restitueret.

Samme Mod udviste han, da Spanierne overrumplede Trier den 25. Marts 1630. Der fandt en frygtelig Fægtning Sted paa Gaden. Af alle sine Kolleger var han den første paa Gaden og hjalp til alle Sider. Trier-Kroniken fortæller:

»Her reddede han et Hus fra Udplyndring — der rev han Fangerne bort fra den visse Død. Uforfærdet gik han ind mellem de dragne Sværd, frygtede hverken Lanser eller Kugler eller Fodfolkets og Rytteriets frenitrængende Skarer. Hvor han ikke kunde yde legemlig Hjælp, trøstede han — i Kraft af sit gejstlige Embede — de saarede og døende. — Næppe var der blevet tilvejebragt lidt Ro, før han ilede hen for at hjælpe de syge og saarede, som laa rundt omkring i Gaderne. Manges Saar vaskede han selv ud med Vin, forbandt dem og bar selv Patienterne til Hospitalerne. Dem, der var blevet berøvet deres Klæder eller led Sult og Savn, forskaffede han Klædningsstykker og Levnedsmidler ved at tigge dem hos de velhavende Borgere. Han bragte det selv saa vidt, at den spanske Overkommandant ikke alene skænkede de tiloversblevne Livet, men ogsaa Tilladelse til at tage hjem til deres Fædreland. Han vilde absolut ikke give Afkald paa selv at forkynde det glade Budskab for de ulykkelige. — Men netop dette Aar var den ædle Spee's sidste Leveaar. I Pest-lazaretterne hentede han sig under Udøvelsen af sin Pligt Dødens Kim. Den 7. August døde han.«

Hans „rigtige“ Fader.

Af *Pierre l'Ermite.*

Nedenfor genfortalte Begivenhed hændte for nogle Uger siden ved Børnenes Førstekommunion i en stor Kirke i Paris.

Kirkens store Indgangsdør stod paa vid Gab, og gennem denne bevægede Førstekommunikanternes lange Tog sig. Toget gik op gennem Kirkens Midtergang, der var belagt med en bred rød Løber, som strakte sig helt op til Altertrinene. I Sideskibene og i Kørsgangen knælede og stod sammentrængt Børnenes Forældre og andre Paarørende. Mange af Børnenes Fædre havde taget Plads i Koret. Paa et Tegn af Sakristanen havde Toget sat sig i Bevægelse, medens Orglet satte ind, og den højtidelige Salme »Tænk, o Barn, paa Dagen i Dag« tonede jublende gennem Kirken. Stille og roligt tog Børnene Plads i Kirkestolene. Drengene, der var i mørkt Tøj med en hvid Sløjfe paa Armen, gik med et Vokslæs i Haanden og Øjet rettet lige mod Alteret, paa samme Maade som man retter sit Blik mod en Stjerne. Pigerne, der gik med nedslagne Øjne, var hvidklædte og hyllede i Tylsslør som hvide Foraarsskyer. Ogsaa Solen gav sit Bidrag til Festen ved gennem Kirkevinduerne at udgyde sit gyldne Lys over Børnene, der drog frem op mod Alteret, og mod hvilke søgende, smilende og kærlige Øjne var rettet alle Vegne fra. Ingen af Børnene lod Øjnene løbe rundt i Kirken — — hvilken Andagt! De saa ingen, de søgte ingen uden — — Gud alene, paa een Undtagelse nær, nemlig et blondt Brushoved, en lille Sankt Johannes, der syntes at søge efter en eller anden. Præsten, der ledsagede Børnene op ad Kirkegulvet, bemærkede det, men sagde ingen Ting — det var jo dog Børn — og denne Dreng var for øvrigt et af de bedste. Højtideligheden forløb efter gammel Skik. Daabsløftet blev aflagt, og Præsten holdt en gribende Prædiken over Dagens Betydning og om den hvide Hostie, vort religiøse Livs Midtpunkt og den højeste og helligste Erindring om Christi Kærlighed til Menneskeslægten. Men hvilken Forberedelse havde ikke denne Dag krævet! Børnene havde svunget sig op til en overnaturlig Skønhed, som de i deres fremtidige Liv rimeligvis ikke vilde kunne komme op over — blot de maatte bevare det, de havde naaet i Dag! Maaske allerede i Morgen stod de midt i Livets Kamp. Indtil dette Øjeblik havde de været Børn — i Morgen folder de Vingerne ud, Friheden lokker, Livet kalder! Hvad vil Fremtiden bringe? Vor Herre Jesus Christus bevare dem, i Dag, i Morgen og i al

Evighed! Øjeblikket for den hellige Kommunion var kommet. Guddommelige Stund, da Himlen stiger ned paa Jorden! Rørelse griber Mængden og tænder dybt under den letsindige Glemsomheds Aske en Glød, der endnu ikke var helt slukket. Der er noget, der sidder fast i Struben, og der kommer Taarer i Øjnene. Med en kejtet Bevægelse bortviskede mangan en Fader en forræderisk Taare. »Jeg havde ikke troet, at det skulde overgaa mig. . .« — Det er forbi! Alt har sin Ende her paa Jorden, baade Timer i Smerte og Lyksalighedsstunder. Børnene forlader Kirken i lige saa god Orden som ved Indtoget. Kapellanen lægger dog Mærke til, at det lille blonde Brushoved fra før ogsaa nu lader sine Øjne flakke om i Kirken, ligesom søgende efter en eller anden. Pludselig griber han Præstens Haand og trækker i ham ligesom for at sige et eller andet til denne eller betro ham en stor Hemmelighed. »Hr. Pastor!« »Hvad er der min Dreng?« — »Maa jeg gaa hen til min Fader?« — »Til din Fader? Han sidder jo oppe i Koret?« »Nej, Hr. Pastor, det er ikke min rigtige Fader, det er han først blevet for tre Aar siden. . .« — »Hvor er saa din rigtige Fader, min Dreng?« — »Der staar han, Hr. Pastor!« og medens de gaar videre med de andre Børn, peger Drengen mod en Søjle bag i Kirken. Der stod en Mand med opspilede Øjne, hans Hænder holdt krampagtigt fast ved en Stoleryg, og de sammenknebnede Læber forraadede dyb Græmmelse. »Er det den Herre der?« spurgte Præsten. »Ja, Hr. Pastor! maa jeg gaa hen til ham?« Præsten hjalp Drengen gennem Mængden. De tilstedeværende, der hver for sig kun havde Øje for deres egne Børn, lagde ikke Mærke til dette Intermezzo — et veritabelt Sørgespil: Barnet i sin Faders Arm — hans rigtige Fader, der trykker ham ind til sig. »Min elskede Dreng!« Taarerne triller ned i hans Barns blonde Lokker. Pludselig giver han Slip paa ham: »Gaa nu min Dreng, det er ikke værd at nogen ser os sammen. . .« Det hele gik for sig som et Lyn. Men i Lyset af dette Lyn erkendte Præsten, dybere end nogen Sinde før, al den Bitterhed og Ulykke, der følger med en Skilsmisse. Hvad Gud har sammenføjet, skal intel Menneske adskille! — Der kommer den Dag, hvor ens bedre Jeg atter faar Ordet, og der oprinder Stunder, hvor Barnet søger sin rigtige Fader, af hvis Hjerte og Blod det er oprunden. Trods Festdagens Glæde vendte Præsten hjem med blødende Hjerte. — Ja, der finder Tildragelser Sted, som man ønsker ikke at have været Vidne til.

Brev fra Nordjylland.

Naar der ses bort fra Aalborg, hvor Kamillianerne i Forbindelse med Kliniken har bygget den saare skønne St. Mariæ Kirke, er Nordjylland »kemisk« fri for katholske Kirker og Kapeller — d. v. s. var, for 1ste Pintsedag i Aar indviedes i Frederikshavn et Kapel, viet til »Vor Frue, Havets Stjerne«.

Alteret i vor Frues Kapel, Frederikshavn.

Medens Messen tidligere kun læstes rundt om i Hjemmene, begyndte Katholikerne fra Frederikshavn, Sæby og Skagen i Foraaret 1934 een Gang maanedlig at samles til Messe paa et Hotel i Frederikshavn, men allerede nu er det lykkedes at faa indrettet et fast Kapel, hvor der regelmæssig holdes Messe den 3die Søndag i hver Maaned.

At vi allerede er naaet saa langt, skyldes et utrætteligt Arbejde af Nordjyllands Rejsepræst Pater Fr. Bender O. Cam. og en stor Hjælpsomhed fra Modermenigheden i Aalborg, særlig fra Menighedens Ungdom. Især fortjener her tre Navne at nævnes: Glarmester Reinert, Snedkermester

Alfred Larsen og Kunstmaler Hermann Petersen, der alle tre har lagt et stort uegennyttigt Arbejde i det lille Kapel, der helt er holdt i moderne, rene Linier — ovenstaaende Billede af Alteret taler vist bedre end mange Ord. — I øvrigt maa en nærmere Beskrivelse af Kapellet og dets kunstneriske Udstyr udsættes, til Hermann Petersen har lagt sidste Haand paa Værket. —

I denne Uge er det 20 Aar, siden Pastor Bender kom til Danmark for i alskens Vejr at trawle Nordjylland rundt, først paa Motorcykle, siden i Bil, for at opspore lunkne og frafaldne Katholiker og bringe Sakramenterne til Katholikerne i sit Distrikt, der omfatter Hjørring, Aalborg og Thisted Amter foruden store Dele af Randers, Viborg og Ringkøbing Amter (se selv paa Kortet, hvor mægtigt et Di-

strikt!). Og der er da al Anledning til at lykønske Pastor Bender til det nye, smukke Kapel og samtidig bringe ham en Tak for alt, hvad han Aar ud og Aar ind har gjort for de spredtboende Katholiker i Nordjylland. Tro mig, Pastor Benders Øjne vil paa Søndag den 18., 20 Aars-Dagen for hans Virksomhed heroppe, naar han frembærer Messeofret i det lille Kapel, straalet med en stærkere og glødere Glans end ellers, hvis dette da er muligt.

»Mariested«, 1. Aug. 1935.

»Sakristanen«.

Religion og Skikke i Abessinien.

En paafaldende Ejendommelighed ved Abessiniens Religioner er den udstrakte Anvendelse af jødiske Riter og Symboler, som vel kan forklares ud fra den Kendsgerning, at Abessiniens Indbyggere er Efterkommere af den jødiske Araberbefolkning, som blev fordrevet fra sit Hjem, før Araberne erobrede Vest-Afrika.

Det er forstaaeligt, at Abessinierne selv ikke stiller sig tilfreds med en saadan Tradition. De pynter paa den og fører deres Oprindelse tilbage til Dronningen af Saba og Jødernes Kong Salomo. De paastaar, at deres daværende Herskerinde, Dronningen af Saba, som de kalder »Aseb« og »Makeda«, men som Koranen giver Navnet »Balkis«, har født en Søn efter sit Besøg i Kong Salomos Regeringsstad. Menelik blev han kaldt, og som Abessinierne ved at berette, overtog han i sit 25. Aar Tronen efter sin Moder. Han skal være blevet kronet til Konge af Abessinien i Templet i Jerusalem og saa igen have opsøgt sit Land sammen med en Skare jødiske Stridsmænd.

Den Dag, Abessinierne mindes disse Ting, bager de deres Brød i runde Forme, saa de ligner de jødiske Passah-Brød. Jødiske og kristne Symboler findes hyppigt Side om Side. Saaledes foregaar for Eks. Tilbedelsen af Helligaanden samtidig med Dyrkelsen af Pagtens Ark. Abessinierne holder Sabbath saavel som Søndag, faster hver Onsdag og Fredag og forskellige andre Tider og holder de fleste af den koptiske Kirkes Festdage, afholder sig fra Nydelsen af Svinekød og andre »urene Spiser« og ærer Statuer af Gudsmoder og andre Helgener.

Begge Køn bliver, som »Times« meddeler, omskaaret, og enhver, som bekender sig til Statsreligionen, maa som Tegn paa deres Religion bære et blaat Baand om Halsen. En lignende Sammenblanding af jødiske og kristne Ejendommeligheder finder vi i de abessinske Kirkebygninger, af hvilke »Times« den 20. Juli giver en anskuelig Skil-

dring. Ifølge denne bliver Kirken i den nordlige Del af Landet bygget med kvadratisk Grundplan; mod Syd derimod er den runde Form den fremherskende, samme Form som ved det jødiske Tempel. Mænd og Kvinder har hver deres Indgang. I det nordvestlige Hjørne i enhver Kirke findes et Rum, som kaldes »Beatalehem«, det vil sige: Brødets Hus«. Her tilberedes og opbevares Offerbrødet. I »Kunaymali«, den ydre Gaard, findes »Kudist« eller den indre, anden Gaard, svarende til den hellige Plads i det jødiske Tempel. Og i denne igen, med Façaden mod Øst, befinder sig »Makdas«, det allerhelligste, som kun maa betrædes af Præsterne, og som indeholder »Tabot«, Pagtens Ark. Dette er af Bindingsværk med 4 opretstaaende Stolper, 8 Fod høje, og en Hylde til de hellige Bøger, Offergenstandene, Passionskorset og Røgelsekarrene.

Abessinierne opfatter sædvanligvis Ægteskabet som en Kontrakt, som kan løses lige let for begge Parter, og som giver frit Spillerum for Polygami. Foruden denne almindelige Form for Indgaaelse af Ægteskab findes en anden, som er forbundet med en kirkelig Vielse, og som indskrænker sig til kun een Hustru, hvis Børn saa har Forrang i Familien, og som retslig og socialt set er fuldstændig ligestillet med Faderen. Saadanne Ægteskaber er uopløselige; en Hustru har samme Rang og Stilling som sin Mand, og efter hendes Død gaar dette i Arv til det ældste Barn. Baade den koptiske Kirke og dens Klostre ejer store Landarealer og Hjorder. Dens Præster faar foruden rigeligere Gaver Løn som Skrivere eller for at varetage andre verdslige Embeder. Det er ikke tilladt Lægfolk at læse den hellige Skrift og Apostlenes Breve, Davids Salmer er dog undtaget. Men disse kan Abessinierne ogsaa helt udenad, endskønt 90 % af Befolkningen er Analfabeter. Og de synger dem ved enhver tænkelig festlig Lejlighed.

Ved C. H.-S.

NYE BØGER.

Adolf Donders, Paul Wilhelm v. Keppler, Bischof von Rottenburg, ein Kündler katholischen Glaubens. Freiburg i. B. 1935 XI-237 S. illustr RM. 5,50.

Var Biskop v. Keppler en »brændende Lampe«, som Mottoet til denne Bog siger, da kan det siges, at dens Glans har straalet over det meste af den katholske Jordkreds. Ogsaa herhjemme har vi nydt godt af Keplers Aand og Virke. Af hans Bøger, hvis samlede Oplag (Oversættelser iberegnet) har overskredet den halve Million, findes »Mehr Freude« oversat baade paa Dansk (1910) og svensk (1912). Forfatteren skildrer Keppler som den store Prædikant og

Skribent, der med fuldendt Virtuositet fremstiller, hvad han har øst af Natur og Kunst, af Bibelen og sit eget fromme Hjerte. Saa lidt bevæget dette Liv var udadtil, saa rigt var det paa indre Værdier, paa Hjerte, Forstand og Vilje. Og netop disse Kvaliteter vilde Forfatteren samle til et Karakterstudie, hvad der er lykkedes ham udmærket. Enkelte Sætninger der belyser Keplers Personlighed godt, skal her finde Plads: »Den Mund, der var saa vældig til at tale, var endnu vældigere til at tie«. »Hans Karakters Hovedtræk var en usædvanlig Energi, Viljen var det afgørende.« »Tit holder man for Legemets eller Nervernes Svækkelse, hvad der i Grunden er Sjælens eller Viljens Svaghed. Selv om man vaander sig under indre Smerter, maa man kunne diktere Glæde til andre.« —z

L. C. R. Cameron: *The Lady of the Leash*. Lincoln Williams. London. 1935 8/6 sh. indb. 295 Sider.

Hvad denne Forfatter, hvis fjerde Sportsbog anmeldes her, ikke ved om »Sport«, i den engelske Betydning af Jagt og Fiskeri etc., er ikke værd at vide. Har man læst denne Bog, er man inde i alle Hunde- og Hestesportens Mysterier og kan endda tale med om Hundepdrætning og Ørredfiskeri. Til Gengæld maa man døje en lidt banal Kærlighedshistorie om en ung katholsk Pige, der forelsker sig i en Sturvildtjæger, der er bundet af et uheldigt Ægteskab, idet han ikke ved, om hans for længst flygtede Hustru er levende eller død. Ham kan hun altsaa ikke ægte — en rødhaaret Irlænder, der er Katholik og en stor Slubbert, kappes med en brav protestantisk Sportsmand om hendes Gunst — og saa gaar hun i Kloster efter at have arvet en Masse Penge til sin forgældede Far.

Men altsaa: Skildringerne af Hundevæddeløbene er livfulde og spændende, skønt det forekommer os Danske noget fælt Dyrplageri at lade Hundene jage Harer, til de naar dem og sønderriver dem, men Forfatteren lader en Jesuit fremsætte et Forsvar derfor, der vel maa tages for gode Varer rent logisk set. — Sikkert en god Bog for Jægere og Hundeelskere.

H. K.-H.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Næstved.

Efter langvarige Forhandlinger med Autoriteterne fik St. Elisabethsøstrene i Næstved i Efteraaret 1934 omsider Tilladelse til at opføre en ny Fløj til deres Hospital.

Den 29. Juli blev Tilbygningen indviet. Hs. Exc. Bisoppen læste den første Messe i det nye, stilrene Kapel og foretog derefter Indvielsen efter Kirkens Rituale.

Om Eftermiddagen blev den nye Fløj præsenteret for de indbudte Gæster: Amtmanden, Lægerne, Amts- og Byrådsmedlemmer og Sygekasseformænd. Overlæge Dr. Holbøll gjorde Rede for, hvad der var opnaaet ved den nye Tilbygning: bedre Arbejdsforhold for Læger og Søstre, Udvidelse af Massage- og Lysafdelingen, den nye Afdeling for medicinske Bade, Elevator, Konsultationsværelse for Overlægen, nye Lejligheder til Reservelæge og Massøse, Opholdsstuer for de ikke sengeliggende Patienter o. s. v. — alt dette var en Nødvendighed for at kunne imødekomme Tidens stigende Krav. Arkitekt Tidemand-Dahl oplyste med konkrete Tal Tilbygningens Betydning og takkede Overlægen og Søstrene for »englelig Taalmodighed« ved de Forstyrrelser, Byggeriet havde voldt. Hs. Exc. Biskop J. Brems udtalte sin Glæde over, at Søstrene havde faaet bedre Pladsforhold til sig selv, og imødegik Paastanden om, at de katholske Hospitaler skulde tjene katholsk Propaganda. At Søstrenes Eksempel kunde virke som Propaganda, kunde man ikke med Rimelighed indvende noget imod. Den stedlige Sognepræst takkede paa Søstrenes Vegne og fremhævede, at Søstrene fremdeles vilde virke efter deres Valgsprog: Kærlighed er Lovens Fylde.

Derefter førte Overlægen Gæsterne gennem den nye Fløj og forklarede de enkelte Rums fremtidige Bestemmelse.

Efter Rundgangen udtalte Amtmand Toft det Ønske, at Hospitalets og Søstrenes Arbejde fremdeles maatte være til Gavn og Helse for mange.

P. K. H.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Paven i Castel Gandolfo.

Den 31. Juli forlod Pave Pius XI Vatikanet for at begive sig til sin Sommerresidens Castel Gandolfo. En frisk Brise strøg hen over Byen, da de pavelige Automobile startede fra Damasusgaarden. En stor Skare af Gandolfo's Beboere med Sognepræsten og Borgmesteren i Spidsen stod og ventede i Sommerresidensen paa Hs. Hellighed for at modtage hans Velsignelse. Pavens Værelser ligger paa 3. Sal; foran det ene er der en stor Balkon, som vender lige ud til Markedspladsens fredeligt plaskende Springvand. Pavens Ferie adskiller sig ikke væsentligt fra hans Arbejdsdag i Vatikanet. Gennem Telefon og Radio staar han i stadig Forbindelse med Vatikanet; Kuriens Kardinaler og Prælater kommer som altid til den fastsatte Tid og aflægger deres Rapporter, Pilegrimmene kommer derud, og i Omnibusser kører tre Gange om Ugen ogsaa de Nygifte ud til Castel Gandolfo, og disse modtager Paven med særlig Festlighed. Intet vigtigt Arbejde bliver liggende, ingen Af-

gørelse udskydes paa Grund af Ferien. Den eneste Forskel fra Dagliglivet er den, at Eftermiddagens Køretur i den tilstødende Park maaske varer lidt længere end Køreturen i de vatikanske Haver.

Fra Kirkefølgelsen i Tyskland.

Biskop Bornewasser af Trier erklærer det for »under sin Værdighed« at svare paa de løgnagtige Beskyldninger, der rettes mod hans Gejstlighed. Han meddeler, at hans Diöcesanpræses med to læge Medarbejdere er blevet fængslet, uden at der selv paa Forespørgsler blev opgivet nogen Grund. — Sognepræst Dr. Stadler af Kirchsönbach blev idömt Bøde paa 500 Rm. fordi han ikke havde hilst Hitlerfanen og havde afholdt Møder med katholske unge. — Franciskanerbroderen Gregor Markowski fra Neisse fik en Maanedes Fængsel, fordi han har udbredt »usandfærdige« Rygter om SA. — Regeringspræsidenten af Wiesbaden har forbudt alt offentligt Salg eller Omdeling af konfessionelle Ungdomsskrifter. — Landshövdingen af Hannover har »henstillet« til alle Embedsmænd, som vil være »rette Statens Tjenere«, at melde deres Børn ud af alle konfessionelle Foreninger og ogsaa selv at træde ud af dem.

»Jeg kan ikke roligt se hele det kirkelige Liv blive kvalt. Mange troende er i stor Fare, de trænger til formanende Ord, til Tröst og Kraft« især saadanne, som bevidst eller ubevidst støtter Kirkefølgerne. Saaledes udtalte Biskop Maximilian Kaller af Ermland, Königsberg, sig i et Hyrdebrev, som blev oplæst fra Prædikestolene. — Under Overskriften »Den religiöse Situation i Tyskland — Beviser og Klarlæggelse« gennemgaar »Osservatore Romano« den 4. August hele det Sømmensurium af uholdbare Paa-stande, som fremføres som Begrundelse for Kampen mod den »politiske Katholicisme«. Göring paastaar, at Staten er stærk nok til at beskytte Kirken, men hidtil »har han i Virkeligheden kun undertrykt den marxistiske Gudløshed. Andre Former for Gudløshed og nye Christus- og Kirkefjender nyder Statens og Partiets fulde Understøttelse. Maaske har den tidligere Stat været svag i Kampen mod den kommunistiske Gudløshed, men den gav dog de katholske Organisationer fuld Frihed til at forsvare sig. I Dag eksisterer denne Frihed ikke mere, og Kirkens Stilling er i Dag daarligere end dengang«. — »Det er uudholdeligt, at Tyskland ustandseligt minder Kirken om de i Konkordatet overtagne Forpligtelser, men at det samme Tyskland selv stadig ved ensidige Forholdsregler tilintetgør de Friheder og Rettigheder, som er garanteret Kirken i Konkordatet. En Stat, der handler saaledes, har kun sig selv at takke, naar saadanne Modsigelser og Tvetydigheder fremkalder Mistro og Afslag i

den kirketro Befolkning.« »Frasen om »politisk Catholicisme« har alle Kirkefjender betjent sig af, naar de trængte til et Paaskud. Kirken driver ingen Politik, undtager naar Politiken angriber Alteret. Kirken driver ingen Politik, undtagen for saa vidt som den holder de moralske Grundsætninger, som ogsaa gælder inden for Politik, højt. Vil man tage denne Kirkens Magt over Samvittighederne bort og udelukkende begrænse Kirkens Virksomhed til Udøvelsen af Kultus, saa forgriber man sig paa dens guddommelige Mission. Paa dette Punkt giver Kirken aldrig efter«. —

Kirkebladet for Oldenburg er grundet paa »statsfjendtlige Udtalelser« blevet forbudt indtil den 1. Oktober 1935. Bladet »Leo«s Søndagsnummer af 11. August er blevet beslaglagt.

Den 2. April blev ifølge »Bayerische Volkszeitung« Kapellan Hans Buddenbrock ved Landsretten i Münster frikendt for en paastaaet Forseelse imod Prædikestolsparagraffen, men Frikendelsen blev omstødt af Rigsretten. I en Prædiken udtalte Kapellannen: »I alle Tilfælde er det gamle Testamentes Moral og Bud højere end den Moral, som mange, der nutildags har Føringen og sidder i førende Stillinger, be-
kender sig til.

To Anklagede fra Bochum er kommet i Besiddelse af Skriftet »St. Ambrosius og Biskopperne«, som det hemmelige Politi har forbudt. De mangfoldiggjorde Skriftet og fordelte det særlig blandt de unge med Anmodning om at lade det komme tilforladelige og tavse Mennesker i Hænde. Da Skriftet beskæftiger sig med Spørgsmaalet om, hvorfor Biskopperne tav til alt, hvad der foregik den 30. Juni 1934, ser Anklagemyndighederne heri en Opfordring til Biskopperne om at begaa Handlinger, der i Henhold til Prædikestolsparagraffen vil medføre Strafansvar.

Ringe Interesse for Gudløshedspropagandaen i Rusland.

Maanedsskriftet for international Avisforskning har foretaget en grundig Undersøgelse over Publikationerne inden for den russiske Gudløshedsbevægelse. Ifølge disse Undersøgelser udgiver Bevægelsen, som omfatter henved 5 Millioner Medlemmer, for Tiden 10 Aviser og 23 Tidsskrifter paa 14 forskellige Sprog. Endvidere har den, siden den startede, uddelt 37 Millioner Brochurer og Flyveskrifter og udgivet 600 Bøger. 80 antireligiøse Museer og Udstillinger staar til Disposition for denne Propaganda. I Præsidiets sid Forfatteren Maxim Gorki, som ved Kursus skulde undervise specielle Propagandister i at arbejde mod Kirken. I Skolerne holdes »Børneceller for Gudløse«.

Men Undersøgelserne fastslaar ogsaa, at Gudløshedspressen i den senere Tid er gaet stærkt tilbage, baade

hvad Indhold og ydre Udstyr angaar. Leningrad-Bladet skriver for Eks. selv i et af de sidste Numre, at de Tider, hvor Funktionærerne med fuld Energi gik til Værket, allerede er forbi. Cellerbejdet er allerede blevet meget problematisk i sin Virkning, og talrige Steder er Organisationen allerede død. Medlemmerne viser ringe Lyst til at angribe, og Undervisningstimerne gaar man ikke til mere. Ordret oversat skriver Avisen: »Vi maa se paa, at »Evangelisterne« i vor nærmeste Nærhed stadig samler flere og flere unge omkring sig og ovenikøbet vinder en Del af de voksne tilbage«.

BREVKASSE.

Blomster ved Begravelser.

Højærværdige Hr. Redaktør!

I Anledning af ovennævnte Emne vilde jeg gerne bede om Plads for et Par Bemærkninger.

Det forekommer mig, at selve Kirkens Liturgi giver Tonen an: ingen Blomster paa Alteret, kun Sørgefior og Lys, svarende til Rekviemmessens Ord og Musik.

Da jeg i sin Tid blev Katholik, slog det mig som noget saare skønt og tiltalende for ens Forstand, at Kirken gør Skel mellem Smaabørns Begravelse og voksne Menneskers. Naar der i Assisi døde en voksen, klemte Kirkeklokken med smaa, spredte Slag, der lød alvorstyd og dystert; døde der et lille Barn i sin Daabsnaade, kime Kirkeklokken jublende, og Folk smilede og sagde: »Nu ringer de *Gloria* for den lille Engel, der er vendt tilbage til Paradiset!«

I vor gamle Messebog (af 1907) staar der en smuk Redegørelse for Kirkens Synspunkt S. [245], hvor der udtrykkelig siges, at Kirken ønsker den lille afdøde »smykket med en Krans af Blomster; Præsten ifører sig hvide Klæder til Begravelsen« o. s. v.

Her i vort protestantiske Land er vi tilbøjelige til at lade selve vor Tankegang præge af vore Omgivelser; men burde det ikke være vor Stræben at »tænke og føle med Kirken«? Og Kirken kræver Bod og Bøn og usminket Alvor ved den voksne Katholiks Begravelse. Den hvidlakerede Kiste, ofte »stilfuldt pyntet« (lig et festligt Middagsbord) og omgivet af »et Væld af Kranse«, som det hedder i Avisreferaterne, minder om de kalkede Grave i Jødeland; men den har intet med katholsk Tankegang at gøre.

Hvad nu endelig det pekuniære Spørgsmaal angaar, Hensynet til Gartnere m. fl., da forekommer det mig, at Kirken og vore katholske fattige maa have mere Krav paa vore Messestipendier og Gaver end Forretningsfolkene paa vore Indkøb af Kranse; foreløbig er der ingen Fare for, at de ikke kan tjene nok paa de protestantiske Begravelser. For mange af vore Sognekirker har det dog sikkert sin Betydning for Budgettet, om Katholikerne, naar en af Menigheden dør, lader læse Sjælemesser; og manges Katholik har nu engang ikke Raad til at give baade Krans og Messe. Hvis de afdødes Sjæle lik Lov at vælge, var der næppe Tvivl om, at de valgte Messen fremfor Blomsterne; de har ikke Brug for Sentimentalitet, men for Realitet.

Erikke Rosenörn-Lehn.

Kirkelig Kalender.

Aug. 18. S. 10. Søndag e. Pintse.	Aug. 25. S. 11. Søndag e. Pintse.
19. M. Johannes Eudes.	26. M. Zephyrinus.
20. Ti. Bernhard.	27. Ti. Joseph af Calasanz.
21. O. Johannes Francisca Fremiot af Chantal.	28. O. Augustin.
22. T. Oktav af Marias Optagelse.	29. T. Johannes Døbers Hals-huggelse.
23. F. Philip Benitius.	30. F. Rosa af Lina.
24. L. Bartholomæus, Apostel.	31. L. Raymund Nonnatus.

Aug.

Ugens Messebønner.

18. S. **Marias Optagelse i Himlen** (1044—868); 2. Sæt Bønner: 10. Sønd. e. Pintse (688—523); Slutningsevng.: Søndagens (689—525).
19. M. Johannes Eudes ([46]—[47]); 2. Oktaven (1044—869).
20. Ti. Bernhard (1050—878); 2. Oktaven (1044—869)
21. O. Johanne Francisca (1051—878); 2. Oktaven.
22. T. Oktav af Marias Optagelse (1044—869); 2. Timotheus, Hippolyt og Symphorian (1052—880).
23. F. Vigilie ([1]—[1]); 2. Philip Benitius (1053—883). — *Eller:* Philip Benitius (1052—883); 2. Vigilien ([2]—[2]), Slutningsevng.: Vigiliens ([3]—[3]).
24. L. Bartholomæus (1053—884).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Ungdomsstævne afholdes paa **Gammel Farumgaard** Søndag d. 18. August. Kl. 11: **Friluftsmesse**, under hvilken **Hans Excellence Biskoppen** prædiker. Kl. 14: Foredragsmøde. Pastor **Knud Ballin**, Sønderborg: Ungdom og Offeralter. Teaterdirektør **Erik Henning-Jensen**, Aarhus: Fremtid og Lykke. Kl. 16: Sakramentskirkens Kor synger under Direktion af Kantor B. Husson en **Kantate**, som er forfattet til Stævnet af Pastor **P. Andreasen**. Kl. 16.30: Opvisning af **Folkedanse**, udført af unge fra Brønshøj, under Ledelse af Bogholder **H. Kreutzfeldt**. Kl. 18: Hostrups Sangspil »**Feriegæsterne**« opføres. Kl. 20.30: **Lejrbaal** med vekslende Underholdningsprogram under Ledelse af Assistent **H. Valeur Fausbøll**. Baaltale af Pater **J. Bender**. Kl. 21.30: **Fakkelprocession** i Forbindelse med sakramental Velsignelse. Deltagerne vil under Stævnet kunne købe Kaffe, Øl, Soda vand m. m. **Festtegnet** à 75 Øre faas ved Kirkerne, i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3, og hos Portneren, Stenosg. 4.

Bemærk Togtiderne: Fra Slangerupbanen Kl. 9.18. Tilbage fra Farum Kl. 22.56. Imod Forevisning af Festtegn kan Jernbanebilletterne faas til **nedsat Pris**, nemlig Kr. 1.40, Tur og Retur. Forsalget af disse Billetter begynder den 12. August (Slangerupbanen). De unge kan medtage Familie og Bekendte.

Komitéen.

Sygeplejerske. Ung dannet Pige kan faa tomt lille Værelse, egen Indgang. Centralvarme, varmt Vand, Adg. til Køkken og Telf. 1. Sept. 20 Kr. mdl. Telf. Byen 1912 x

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 15. August.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½—14½.

Nr. 34.

Søndag den 25. August

1935

INDHOLD: »Luk dig op!« — De, der har været Katholiker. — Mennesker og Dyr. — Fra Kirkens Fortid (Kippinge Kirke paa Falster). — Katholikerne i Saar. — En kvindelig Banebryder. — Fra Kirkeforfølgelsen i Tyskland. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Luk dig op!“ (Mk. 7,34).

Den Døvstummes Helbredelse har Chr. Richardt fremstillet og anvendt paa Sjælelivet i Digtet: »Effata!»

»Effata! Lad dig op!«
lød det, mens den Døve stirred;
og den stumme Læbe dirred,
da det klang: spring op, spring op!
Og det smelted om hans Øre,
og hans Tunges Hylster sprang,
og han mægted selv at høre
Læbens løste Takkesang.

»Effata! Lad dig op!«
lyder endnu Frelserrøsten,
til i bange Sjæle Trøsten
fanger Liv og sætter Knop;
aabner end mit lukte Øre,
døvt af Verdens tomme Larm;
skal endnu min Læbe gjøre
vidneglad og vidnevarm.

Hvilke lyksaliggørende Indtryk og hvilke aandelige Forbindelser har ikke aabnet sig for den Døve, da han fik sin Hørelse. Af uendelig større Betydning er det dog, naar Sjælens Øre lukker sig op for den Helligaands Stemme. Saa lærer Sjælen Bønnens Himmelsprog og trænger derved dybere ind i den allerhelligste Treenigheds Urhæmmelighed. Paludan-Müllers Alma lægger det sig saadan til Rette:

*Vil vi den Helligaand som Væsen kjende,
og see, at Livet i sig selv den har;
vil dens Selvstændighed vi blive var,
maa Tankerne paa Bønnen vi henvende.
Ifald Gud Fader, hvem vi Bønnen sende,
var den, der mod sin Himmel selv os bar,
der baade bad i os og sendte Svar,
saaes med et Spil jo Gud sig selv at blænde.
Men Bønnens Andagt Sjælen ene skylder
den Helligaand, der sig i os nedlader,
og, bedende med os, vor Bøn gør hellig:
der med sit eget Guddomsliv os fylder,
og løftende vor Aand op mod Gud Fader,
er Eet med ham, og dog fra ham forskellig.*

(Adam Homo XI.)

Denne Tale bliver besvaret fra Himlen, og oplivende strømmer Svaret gennem Sjælen:

*»Effata! Lad dig op!«
Det er Skaberordets Søster!
Klang af Foraarsvindens Røster
gjennem Skovens nøgne Top;
Klang af Foraarsregnens Draaber
over Bøgens lyse Skud; —
det er det, som Solen raaber:
Effata, spring ud, spring ud!*

Og lukker Sjælen sig saa op for Naadens Virken, da kan den med glad Tillidsfuldhed afvente det sidste Effata:

*»Effata! Lad dig op!«
Almagtsord med Løndomsrunen,
Gjald af Dommedagsbasunen
over Jordens Kæmpekrop!*

*Bruse gennem Dødens Have
skal Guds store Effata,
og faae Svar fra aabne Grave
i et sødt Halleluja.*

—ch—

De, der har været Katholiker.

Ærkebiskop Goodier opregner i en af Catholic Truth Society's Piecer de forskellige Motiver og Aarsager, som fører til Katholikers Frafald.

Hvem er de, og hvorledes kunde det i det hele taget ske?

For det første er der Børn:

Som aldrig har lært at værdsætte deres Arvs Kostbarhed og Skønhed;

Hvis Forældre har givet dem et daarligt Eksempel og saaledes ødelagt dem;

Der har lært deres Religion lige som en almindelig Skolelektie, som snart blev glemt, eller der aldrig har set, at det betyder meget, hvilken Vej man vælger.

* * *

For det andet er der Drenge og Piger i den første Ungdom:

Som er blevet lokket ved Udsigten til et muntert og frit Liv;

Eller som har levet blandt ugudelige Kammerater og af falsk Skam, af Menneskefrygt, ved Spot eller Smiger, ved Fristelser eller maaske ved Synder, er blevet til det, de er;

Eller som blev revet med af deres Omgivelser, deres Barnetro er blevet glemt og tilsidesat og tilsidst forkastet.

* * *

For det tredje er der unge Mænd og unge Piger:

Hvis Studium og Læsning, muligvis, i en Tid, hvor de endnu ikke var modne og i Stand til at danne sig en selvstændig Mening, har forledt dem til at studse, at tvivle, og endelig at være utilfredse og vende sig bort;

Eller som er kommet under en Indflydelse, der var stærkere end de selv, og de overgav sig;

En vantro Lærer eller Ven, hvis Argumenter de ikke kunde imødegaa;

En Mand eller Kvinde, som de elskede, og som fik dem til at ofre deres Tro for deres Kærlighed;

En Kammerat, der førte dem, til de opgav Realiteten til Fordel for Skygge;

Eller som i deres Trosliv og Trospraksis har set en

Hindring for ærgerrige Livsplaner; for Forfremmelse eller de Menneskers Selskab, som kunde hjælpe dem, en Hindring for at bruge Midler, som deres Tro ikke kunde tillade dem;

For det fjerde er der **Voksnæ:**

Som er blevet gift og finder, at deres Tros Love om det ægteskabelige Liv, er en Byrde;

Eller som engang kom bort og efter at have været borte i lang Tid, føler sig ude af Stand til at bringe sig selv tilbage, og foretrækker at blive, hvor de er;

Eller som blev Modstandere som Følge af en Opposition, en Skandale, en Anordning, som de følte sig frastødt af;

* * *

For det femte og sidste, imellem alle disse Klasser, blandt unge og gamle, findes der **Mennesker:**

Som i et Stolthedens og Lidenskabens Øjeblik er blevet overvundet af deres Egenvilje og har sagt: »Jeg vil ikke tjene.«

Eller som er blevet overvundet af deres Egenvilje og dens falske Fortryllelse og har sagt: »Jeg vil have min Løn hernede«;

Eller som blev besejret af Synd og Lidenskab og forhærdede deres Samvittighed og sagde: »Jeg vil være fri, jeg vil sejle min egen Sø, jeg vil gøre, hvad der lyster mig.«

Mennesker og Dyr.

Man har i vor Tids Danmark ofte Lejlighed til at advare mod usund Kærlighed til Dyrene, der udvisker Forskellen mellem Mennesker og Dyr, forsømmer Mennesker til Fordel for Dyr, der uden rigtig Forstaaelse af, hvad det evige Liv skal være for Mennesket, tilkender »Dyresjælen« en lignende Evighed; Opposition mod en saadan Dyr dyrkelse betyder dog ikke, at en Kristens Hjerter ikke kan slaa varmt for Guds Skabninger. Vi bringer nedenfor en Artikel af R. Linhardt, som taler en fornuftig Dyrevenligheds Sag. *Red.*

Forløseren tænker helst paa sig selv som den gode Hyrde. Hvor ofte har han talt til Menneskene om, hvad han var, og hvad han gerne vilde være for dem, — men aldrig har hans eller vort Hjerter banket varmere eller mere tillidsfuldt end ved Lignelsen om den gode Hyrde. Af alle Forhold, som knytter Mennesker og Mennesker eller Mennesker og Dyr sammen, gives der i Grunden kun to, som man rent umiddelbart begriber: Forholdet mellem Moder og Barn og mellem Hyrde og Hjord. Kun i disse Tilfælde staar man over for en fuldendt gensidig Forstaaelse, en fuldstændig, uforbeholden »Forladen-sig-paa« hinanden.

Derfor er Billedet af den gode Hyrde blevet os kært som Billedet af Moderen.

Efter Frelserens Hensigt er det denne Lignelses Sandhedsindhold, vi straks kommer til at tænke paa: den skal undervise os om Gud og Mennesker. Men maaske kan man tillade sig ogsaa engang at betragte den ud fra dens Naturs Oprindelse, Idyllen mellem Hyrden og Hjorden — og tale om »Mennesker og Dyr« i Stedet for om Gud og Mennesker. En eller anden vil maaske udbryde: et vanvittigt Emne! Maskinernes Aarhundrede har allerede gjort Menneskene overflødige. Og saa vil man oven i Købet begynde at tale om Dyrene! — Længe vil det sikkert ikke vare, inden vi lader alt Arbejde udføre af Maskiner! Og saa har vi for Hygiejnens Skyld og til Sorg for Skattevæsenet fjernet det sidste Luksusdyr fra vore Hjem. Vi har sandelig alvorligere Bekymringer end »Mennesker og Dyr«. Saaledes vil vor Tids Mennesker, der staar saa fremmed overfor Dyrene, tale. Men jeg tænkte, at selv den, der ikke har noget Dyr hjemme, maatte holde af Dyrene som »Guds Skabninger«.

Givet Menneskene af Gud.

Naar et Menneskes Livsførelse absolut ikke passer os, plejer vi i daglig Tale at sige, at han opfører sig som et Dyr; men dette passer absolut ikke paa Dyrene. Nej, han opfører sig værre end et Dyr, — gid han vilde tage Lære efter Dyrene. Til vor Beskæmmelse maa det siges: selv under forandrede Livsforhold er Dyret forblevet meget mere tro imod sin medfødte, ædle, race-egne »Dyriskhed« end Mennesket sin »Menneskelighed«. Vi har ingen Grund til at glemme og foragte Dyret, selv om der er mange Ting, vi ikke længere kan bruge det til. Vi har al mulig Grund til bevidst at huske, at Skaberen har sat Dyret ved Menneskets Side, og at Dyret gennem Aartusinders baade verdslige og aandelige Historie har vandret ved vor Side.

Efter Guds Vilje er Dyret ældre end Mennesket. Viden-skabsmænd med livlig Fantasi og mærkelige Menneskevenner har oven i Købet af denne Grund villet gøre Dyrene til Menneskets »Forældre«. Som kristne og nøgternt tænkende Mennesker nøjes vi med det, som Paradishistorien ved at berette os herom. Paradisets Virkelighed lyder som et Eventyr. Ikke mindst fordi Gudsidéen om Menneskets og Dyrenes Fællesskab er opfyldt saa fuldstændigt deri. Ligesom Gud hersker over al Skabning, saaledes skulde Mennesket, Guds Genspejling, »herske« over Dyrene. Og før Gud gav Adam en »Hjælper« ved sin Side, førte han alle Markens Dyr og Himlens Fugle hen til Adam, for at han kunde se, hvorledes han vilde benævne dem.

(1. Mos. 2,14). Dyrene var saaledes de første, Mennesket omgikkes paa tænkende og venskabelig Maade. Der var Fred mellem Menneske og Dyr, et »Langfredagstrylleri«, fuld af den skønneste Virkelighed. Siden gaar syndige Mennesker og sky Dyr helst af Vejen for hinanden.

Men Gud og gode Mennesker har dog trods alt ikke tilladt, at Dyret blev trængt helt ud i Ensomhed og Foragt. I Noahs Ark var der ogsaa Plads til Dyrene. Og under Fredens Regnbue, som Herren hvælvde over Noah, var ogsaa Dyrene med i det nye Gudsforbund. Det er rørende at se, hvorledes Jøden, der kunde være saa haard mod sine ligestillede og mod fremmede, igennem Mose Lov var opdraget til at være en mild Herre overfor Dyret: ogsaa Dyret skulde have sin Sabbat —; var et Dyr i Nød, maatte Sabbaten brydes —; og selv om Dyret tilhørte en Fjende, skulde Jøden hjælpe det. Man maatte ikke binde Mulen paa den tærskende Okse: den skulde have Lov til at Hjertens Lyst at glæde sig over Herrens velsignede Høst — det nyfødte Kid maatte først tages fra Moderen, naar det var otte Dage gammelt, for at Længslen efter Moderen ikke skulde blive for stærk —; i Sabbataaret, hvor alt hvilede og alle glædede sig, skulde ogsaa Dyret, Vildtet, have Ro —; og saaledes var der i en grusom Tid i det mindste i Israel reddet et Stykke Paradis for Dyret. Men det inderligste Baand, man kunde næsten sige et Blodets Baand, var knyttet mellem Mennesker og Dyr gennem Israels Offeraltre: det, der trykkede Jøden overfor hans Gud, lagde han paa sit bedste Dyrs Hovede og bragte det frem for Gud Herren. I Aarhundreders gammeltestamentlige Offergudstjeneste var Dyret »Midleren« mellem Gud og Mennesket —, indtil endelig det sande Gudslam ved sit Offer gjorde Ende paa alle andres Ofre. Selv om Christus trængte Dyret ud af Menneskehedens Blodtjeneste, saa har han derfor absolut ikke fortrængt det fra sit Hjerte. Okserne og Æslerne ved Krybben var med deres varme Aande og fromme »Seen-til« Jesu første Menighed — undtagelsesvis en Romantik, som endnu holder sig i Virkelighedens Ramme. Og Aseninden, paa hvilken Herren red ind i Jerusalem til den sidste Paaske, var sammen med Simon af Cyrene og Veronika det sidste levende Væsen, som fik Lov at betjene Herren. Lige saa uforglemmeligt er det første »Graaben«, som bærer Herren til Ægypten. Hvad Dyrene var for Frelseren, føler enhver, der hører ham tale om Hønen og Kyllingerne, om det fortabte Faar, om Spurvene paa Taget, om Himlens Fugle, om den fattige Lazarus' Hund. »Den Retfærdige sørger for sit Kvæg; kun den gudløses Hjerte er grusomt« (Ordspr. 12,10). Man kunde næsten ogsaa overføre Jesu Ord om de Smaa paa Dyrene:

Hvad I gør mod disse mine ringeste har i gjort imod mig — og Jeres Sjæle og Jeres Salighed. Det lyder maaske som Afguderi; men den allerhelligste Trefoldighed har selv taget Dyret i sin allerhelligste Tjeneste: ligesom Satan sneg sig hen til Mennesket i en Slanges Skikkelse, saaledes tror Helligaanden at skulle nærme sig Menneskene i en Dues Skikkelse. For Christi, Gudslammets Skyld, og for Helligaands-Duens Skyld maa alle vi Kristne være gode mod alt, hvad der hedder Dyr, saa ofte vi overhovedet kan komme dertil.

Et Guds Sendebud for Menneskene.

At opføre sig som et Dyr —, det var engang en Bebrejdelse blandt Menneskene. At Menneskene i det mindste vilde være som Dyr, det har længe været et stille Ønske hos mange, som ved, hvor Menneskene er blevet fattige og onde. Givet af Gud er Dyret ogsaa forblevet et Sendebud til de fintfølende Mennesker. Her tales ikke om den Nyttetjeneste, som Dyret med sin Kraft og sit Liv yder Mennesket; det har ogsaa Barbarerne forstaaet at drage Nytte af. Her tales heller ikke om de tit hjerteløse Glæder, Menneskene føler ved under alle mulige Former for Jagt at dræbe Dyret. Og her tales først og fremmest slet ikke om den grusomme Uforstand, hvormed raa Mennesker endnu i Dag vil tvinge godmodige, forskrækkede Dyr til at gøre det umulige. Her tales heller ikke om de Kunster, som Dyr kan dresseres op til at gøre. Kun om det, der taler til vort bedre Jeg om Dyrenes Væsen og »Sjæl«, om det, der gør Dyret til en Lærer og en Ven for os, kun det er Omtale værd.

Siden Gud udtalte Ordene: »Gaa til Myren, du Døgenigt, og lær af den!«, kan Mennesket ikke undre sig over, at Dyret bliver opstillet som en Lærer og et Forbillede. Himlens Fugle og Hønen med sine Kyllinger har oven i Købet faaet deres Lærerkald af Herren selv. Og ligesom disse har alle Dyr, særlig alle, som ikke er blevet fordærvede og forkvaklede af Menneskene, noget at sige os. Ikke hævet saa højt fra Begyndelsen af, er Dyret heller ikke ved Paradisforbandelsen sunket saa dybt som Menneskene.

Hvor trofast er ikke Dyret over for Naturens Love! Med hvilket sikkert Instinkt vejrer Dyret ikke, hvad der gavner det, og hvad der vil bringe det i Fare! Det forkvaklede Menneske, som kun med største Besvær finder den rette Linie mellem for meget og for lidt, maa ærligt skamme sig, naar det betragter Dyrets Trofasthed mod Naturen. Mellem Dyrene findes langt færre Ravnemødre end blandt Menneskene. Og langt færre Hamstersjæle end blandt Menneskene. Og om Menneskehedens Følde slynger sig

en langt større Slangeyngel, end der findes i Skovens solbelyste Steder. Ja, gaa hen til Myren, du træge, dovne Menneske! Gaa hen til Svalefaderen, du pligtforglemmende Fader! Gaa hen til Kattemoderen, du pligtforglemmende Moder! Gaa hen til Solsorten, du Natsværmer og Syvsover! Gaa hen til den ædle, ærgerrige Hest, du magelige! Gaa hen til Hunden, Du hjerteløse, og lær af den, hvorledes man skal omgaas Krigsinvalider og Krigsblinde! Gaa hen til Dyrenes Fodertrug, du nydelsessyge, og lær at spise for at leve — ikke at leve for at spise! Og Du, hvem Evangeliet synes for højt, lær i det mindste af Dyret i det mindste at være »Dyr« og maaske et »Menneske«, selv om du ikke kan naa til at blive en »Kristen«! Og du, der ikke kan frigøre dig for Bekymringerne for at skaffe Mad, Klæder og Tag over Hovedet, lær af de nøjsomme Fugle, hvor lidt man behøver for at være »Menneske«; hvor meget sværere bliver det ikke at være Menneske, jo mere du giver dig af med dine Fornødenheder! Og du, der ikke vil lade dig raade af noget Menneske, spørg i det mindste i dit stille Sind de tavse Dyr, om ikke de vil være din Lærer! Og du, der overøser dine Børn med Legetøj og Belæringer, spørg dig selv, om ikke du til Legekammerat skulde give dem et Dyr, som kan være som en Lærer og Ven for dem, som kan bibringe dem den første Anelse om Næstekærlighed og Forsorg, Begreber, som kun saa vanskeligt gaar op for den fødte lille Egoist!

Den, der ser paa Dyr ikke kun med Kræmmerøjne, men derimod med »Sjæl«, vil opdage Dyrevennen i sig og i Dyret ogsaa ofte Menneskevennen. Den, der ved, hvor fintfølende Dyr er, hvor trofaste og taknemmelige Dyr kan være, undrer sig ikke længere over, at mange berømte Mennesker og mange mindre berømte Mennesker i deres Venskabstrang til Slut havner hos Dyrene. Løverne i Daniels Løvekule og den fattige Lazarus' Hund har meget bedre end deres Samtidige vidst, hvad Menneskene skylder hinanden. Og selv om den hl. Antonius' Fisk, den hl. Frans' Fugle, den hl. Korbinians Bjørn og den hl. Hieronymus' Løve ikke er dagligdags Begivenheder — eet forbliver dog evig, daglig Sandhed: den, der ikke har Hjerte for Dyr, har næppe heller meget til overs for Mennesker; men der, hvor et Dyr befinder sig vel, der maa der sikkert ogsaa være godt for Menneskene at være. Vær derfor du, som læser dette, en Dyrets »Ven« og lær af det at være en »Broder« for dine Medmennesker og din himmelske Faders »Barn«.

Fra Kirkens Fortid.

Kippinge Kirke paa Falster

er en af Danmarks mest berømte Valfartskirker og besøgtes i Middelalderen ikke alene af Danske, men ogsaa af Udlændinge, hvilket de mange udenlandske Mønter bar Vidnesbyrd om. Kirken gemte den hellige Hostie og nogle flydende Draaber af Christi Blod, ligesom Wilsnach og Sternberg i Brandenburg, og senere Hellig Tre Kongers Kapel ved Roskilde. Om det hellige Sakramente findes flere Sagn. Niels Hemmingsen er vistnok den første, som omtaler Sagen nærmere i 1560. Nogle Tyve, der i Kippinge Kirke havde stjålet Messebrødet med tilhørende Sølvvæske, sank i Jorden lige til Knæene, hvoraf Spor ses endnu. Muren gik i Stykker, da de steg over den, hvilket skete ved Djævelens Kunstgreb, siger Niels Hemmingsen i sine Katekismus-spørgsmaal i Afsnittet om den hellige Nadver. Hvornaar Miraklet er sket, kan ikke siges, men Arild Hvitfeldt, som omtaler samme Begivenhed, henlægger den til Aar 1492. Et senere Sagn fik H. F. Rørdam gengivet af en paalidelig Mand. En Spotter var til Alters i Kippinge Kirke og spyttede bagefter Hostien ud, idet han sagde, at det var Bagværk fra en Bager. Næste Gang, samme Mand var til Alters, fløj en straalende Fugl ind og satte sig paa Alterbordet, medens Præsten læste Messe. Den oplod sit Næb og forsikrede, at det, Præsten havde i sin Haand, var Herrens Legeme, og til Tegn herpaa skulde der vise sig Blod paa Hostien, og en Kilde skulde udspringe uden for

Marias Kroning (Mariatavle i Kippinge).

Arild Hvitfeldt, som omtaler samme Begivenhed, henlægger den til Aar 1492. Et senere Sagn fik H. F. Rørdam gengivet af en paalidelig Mand. En Spotter var til Alters i Kippinge Kirke og spyttede bagefter Hostien ud, idet han sagde, at det var Bagværk fra en Bager. Næste Gang, samme Mand var til Alters, fløj en straalende Fugl ind og satte sig paa Alterbordet, medens Præsten læste Messe. Den oplod sit Næb og forsikrede, at det, Præsten havde i sin Haand, var Herrens Legeme, og til Tegn herpaa skulde der vise sig Blod paa Hostien, og en Kilde skulde udspringe uden for

Kirken. Begge Tegnene opfyldtes, og Kilden havde lægende Kraft.

Den laa tæt ved Kirken mod Vest, og her, som paa lignende Steder, fandtes en Mængde Krykker og Stokke, som de syge, der blev helbredte, lod blive tilbage som Bevis paa Vandets Kraft. Ifølge Rhode samlede »en Præst dem engang og brugte dem til at hede sin Bagerovn med, og det var derfor intet Under, at Præstegaarden afbrændte til Grunden«.

Kildens Blok indbragte i sin Tid »utrolige Summer«, hvoraf det halve anvendtes til Sognets fattige, medens Resten kom hele Falster til Gode. Trap skriver, at Chr. II flere Gange »laante« af disse Midler, da Krigene med Sverige bragte ham i Pengeforlegenhed.

Længe efter Reformationen holdt Tilliden til Helligdommen sig, selv om Peder Palladius 1554 siger, at »Afgudsdyrkelsen i Kippinge nu var afskaffet«. Om Besøgene ved Kilden og vidunderlige Helbredelser er der flere Optegnelser, hvoraf der dog kun skal meddeles et fra Peder Palladius' Visitatsbog (Sv. Grundtvigs Udg., 117).

En Mor tabte sit 2-aarige Barn, der slog Hovedet mod en Sten og døde. Moderen fik nu af sin Mand og Svigermor Skyld for selv at have dræbt Barnet. Hun rejste saa om Natten med sit døde Barn til Kippinge og badede det i Kilden, hvorefter det levede op igen. Moderen, som led af Brystsyge, badede sit Bryst og blev helbredt. Derefter rejste hun hjem igen med sit levende Barn.

I Breve fra den senkatholske Tid berettes, at Præsten Hemming Andersen med en Aarsløn af 150 Mark forpligter sig til selv at gøre Tjeneste og »at holde tvende gode Præstemænd og tvende Degne til Hjælp ved Udførelsen af den daglige Gudstjeneste i Kirken«. At der behøvedes saa mange Præster og Degne til daglig Messelæsning i en almindelig Landsbykirke, vidner om, hvor stort Besøget var.

Senere blev en gammel Altertavle med Marias Kroning Genstand for de valfartendes Opmærksomhed. De sparsomme Rester af denne undergående Mariatavle, der stammer fra Tiden omkring 1500, fremtræder som et synligt Minde om Valfartsperioden. Den omtales første Gang af en afskediget Præst i 1617 i et lille Skrift med Titel: »Noli peccare« (Synd ej) og senere i en Kirkeskrivelse, i 1765, da den endnu havde bevaret sit Skab med Fløjdøre. Midterpartiet var Maria Himmekroning — Guds Moder modtager med foldede Hænder den himmelske Krone, som Gudfader paa hendes højre og Christus paa venstre Side i Forening anbringer paa hendes Hoved. Nu er der kun et Brudstykke tilbage. Dette blev for nylig fundet i Kirkens Taarn, hvor

det ganske var Skæbnen i Vold, men nu er konserveret og anbragt inde i Kirken.

Efter Reformationen koncentrerede Pilegrimsfarterne sig helt om Kilden, der blev en af de mest besøgte hellige Kilder i Danmark, især omkring St. Hans Tid, og besøgte »endog af de fornemste Personer i Landet« (Rhode). Chr. IV beskyldte saaledes Kirstine Munk for, at »hun i Kippinge Kirke havde bedet om, at han snart maatte dø hende fra, ja, i den Anledning skænket Guldstykker til Kirken, Præsten (Alterbogen) og Klokkeren«.

Efterhaanden udæskede Besøgene ved Kilden den kirkelige Kritik, bl. a. anførte en Præst, at da Kippinge ingen Steder var nævnt i Bibelen, var det ingen Helligdom — der blev skrevet for og imod, men af Skrifterne fremgaar, at Spørgsmaalet om, hvorvidt underfulde Helbredelser endnu kunde tænkes muligt, af flere ansete Theologer dog ikke tør benægtes. Der var stærkt Røre om Sagen, og det blev brændende, da de verdslige Medlemmer af den i 1687 nedsatte kgl. Tiendekommission for Lolland-Falster androg om, »at den Afgudstjeneste maatte afskaffes og forbydes, som ved Kippinge Kirke offentlig forøves, og hvorhen der løbes i Tusindtal Aaret igennem —«. Kommissionens gejstlige Medlem, Biskop Thomas Kingo, holdt sin Haand over Kippinge og fik afværget Angrebene, idet han især gjorde gældende, at de rige Midler dels blev anvendt til Kirkens Vedligeholdelse, dels til Hjælp til de fattige og desuden slet ikke kom Kommissionen ved.

Kirken, som er viet til Jomfru Maria og et Stykke Tid har været Maria Valfartskirke, staar nu som et smukt Minde om hine bevægede Tider. Det er en malerisk Bygning, bestaaende af Langhus med tresidet Afslutning, Taarn mod Vest, med et til deltes Vestmur stødende Kapel samt Vaabenhus mod Syd, alt i gothisk Stil, af Munkesten og bygget i den katholske Tid. Paa Kirkegaardsmuren staar over en nu tilmuret Dørportal Aarstallet 1524.

Inde i Kirken er der andre Minder i Form af Korets oprindelige Hvælvinger med Kalkmalerier fra det 14. Aarhundrede, Christus, Adam og Eva, St. Michael, Bebudelsen og enkelte Apostle. Disse blev restaurerede i 1909. Desuden findes to gothiske Krucifiks, hvoraf det ene er fra det 14. Aarhundrede. I Nationalmuseet er der en katholsk Alterkalk og et sengothisk Skab, som stammer herfra.

A. K.

Katholikerne i Saar.

Saaromraadet befinder sig efter sin Tilbagevenden til det tyske Rige under en speciel Regeringsform. Den tyske Lovgivning er kun til Dels traadt i Virksomhed, idet Priser, Husleje, Skatter og Administrationsforhold er forskellige fra dem, der gælder i den øvrige Del af Riget. En tilsvarende Overgangstilstand herske ogsaa paa det religiøse Omraade. Forholdene for Saar-Katholikerne er meget bedre end de Omstændigheder, som Rigets øvrige Katholiker lever under. Hr. Bürckel, »Føreren«s Repræsentant for Saarforholdene, har udtalt sig meget imødekommende over for baade den katholske og den protestantiske Kirke og har erklæret ikke at ville finde sig i Ny-Hedningebevægelsens Demonstrationer i det Omraade, der er underkastet hans Styrelse.

Man maa dog ikke se bort fra, at det gunstige Regimente i Saar kun er midlertidigt, og at Nationalsocialisterne ikke i Længden finder sig i at maatte manifestere paa een Maade i Saarbrücken og en anden Maade i Berlin, München og Köln. Det er derfor uundgaaeligt, at de fra andre Kanter i Riget saa kendte Forfølgelsesmetoder en skøn Dag ogsaa vil faa Indpas i Saaromraadet. Tildragelser fra Begyndelsen af Juli Maaned og især en stor Tale, som Hr. Bürckel samtidig holdt i Saarbrücken, bebuder, at det fatale Punkt allerede er naaet.

Den første Begivenhed fandt Sted samme Dag, som Hitler kom til Saarbrücken, og baade Biskopperne af Trier og Mainz befandt sig paa samme Tribune som Alfred Rosenberg. »Katholischer Gesellenverein«s Bygning, den beundringsværdige Organisation for unge Haandværkere, grundlagt i Midten af forrige Aarhundrede af Præsten Adolf Kolping, den sociale Aktions Apostel, var til Overflod smykket med Nationalfaner og Hagekorsflag samt desuden med en Buste af Hitler og Kolping. »S. A.«-Bevogtningsstyrken forlangte Kølping's Buste fjernet, og da de unge Katholiker ikke øjeblikkelig opfyldte dette Forlangende, bemægtigede Nazisterne sig den i Raseri.

Under en stor Genforeningsfest den 15. Maj antastede to ledende Hitlerianere paa grovkornet Maade Katholikerne. De fornærmede dem, der tog Del i en Valfart til Eberhardsklausen, hvor Biskoppen af Trier, Msgr. Bornewasser, holdt en bemærkelsesværdig Tale. Pilegrimmene blev bærede med Tilraab som »Landsforrædere« og »Kommunistyngel«, og en af de nazistiske Talere bebudede desuden, at man ikke længere vilde tøve med at benytte passende Midler for »at tilintetgøre den sorte Modstand«.

Overalt koncentrerer Nazisterne deres Kræfter om Barne-skolen og den opvoksende Ungdom. Skolerne — i Saar er de fleste katholske — skal give en hundrede Procent nationalsocialistisk Opdragelse, og Ungdommen maa ikke tilhøre andet end Baldur von Schirachs »Hitler-Jugend«. Før Folkeafstemningen viste baade de katholske Skoler og den katholske Ungdom en ivrig Patriotisme og havde afgjort Tiltro til Nazisternes fagre Løfter. De mente, at deres patriotiske Fortjeneste maatte bevirke, at de fik Lov til at dyrke deres Religion i Fred. De tænkte dengang allermindst paa, at Kampen for »at tilintetgøre den sorte Modstand« skulde følge saa hurtigt og udkæmpes med en saa utrættelig Energi.

Ved den store Demonstration, som fandt Sted i Saarbrücken, var Hr. Bürckel, »Føreren«s Repræsentant, og Hr. Rust, Rigets Undervisningsminister, Hovedtalerne. Ministeren forherligede Racefilosofien og forlangte, at Ungdommen skulde opdrages paa en Maade, der hidtil ikke har været kendt uden for Tysklands Grænser. Hr. Bürckels lange Udvikling var saa at sige ikke andet end en Kæde af voldsomme Angreb paa den katholske Ungdom.

Overborgmester Wamsganss forklarede i sin Aabningstale Genforeningens Maal i nogle taagede Ytringer, hvis Mening udtrykt paa almindeligt Menneskesprog kort og godt var, at Saarungdommens Lærere blindt havde at underkaste sig »Hitler-Ungdommens« Tyranni og i Stedet for den katholske Tro indpode Baldur von Schirachs Hedskab i Ungdommen.

Hr. Bürckel begyndte med at forsikre, at Hitler havde frelst Tyskland fra Bolschevismen, og fordi han alene havde reddet den tyske Ungdom fra Kommunismen, hvad den katholske Ungdom havde været ude af Stand til at gøre, burde Ungdommen ikke tilhøre andet Parti end det nationalsocialistiske. Selvfølgelig gentog Taleren den sædvanlige Bagvaskelse om, at de katholske Ungdomsforeninger ikke var andet end camouflerede Gengangere af det opløste Centrumsparti. Efter at have afleveret endnu en Bunke Uforskammetheder (Tilhængere af det gamle Centrumsparti kaldte han saaledes »Korsets Kreaturer«), endte han med at sige, at slige mistænkelige Personer var der ikke mere Plads for. Disse Fraser er jo ikke nye i det nationalsocialistiske Repertoire, men det er første Gang, de blev serveret i Renkultur i det genvundne Saaromraade. Ungdommens Opdragere fik i samme Tale at vide af Hr. Bürckel, at for Fremtiden var der ikke noget, der hed at være neutral; den, der ikke var for Nationalsocialismen, var mod den, og de Lærere, der mente, at deres Samvittighed for-

bød dem at opdrage Ungdommen paa den Maade, som Hitler ønskede, kunde pakke sammen og søge andet Arbejde.

Demonstrationen sluttede med Afsendelse af to Telegrammer, eet til »Der Führer« og eet til Baldur von Schirach, hvori det hed, at mere end fire Hundrede Lærere og Lærerinder frivilligt (sic!) havde sluttet sig til »Hitler-Ungdommen«.

Ved A. N.

En kvindelig Banebryder.

Hvem har indført St. Josefsøstrene i Skandinavien og dermed banet Vejen for de kvindelige religiøse Ordners velsignelsesrige Virksomhed i Norden? Kun en, der ejede vidt Udsyn og kraftig Beslutsomhed, kunde foretage dette for de skandinaviske Katholiker saa betydningsfulde Arbejde, kun overordentlig Taktfølelse, sejt Udholdenhed og urokkelig Tillid til Gud kunde trods de største Vanskeligheder gennemføre dette.

Henri Demain S. J. giver os Oplysninger herom i Bogen: »Mère Marie Félicité« (Josephine Veyrat), som udkom hos Desclée de Brouwer & Cie, Paris, i 1934. Forfatteren fører os hen til Savoyens Bjerge. Josephine blev født den 10. Januar 1815 i Grésty-sur-Isère; Hun var Gods-ejer François Veyrats 15. Barn. Tidligt røbede Barnet sin Begavelse og Forskertrang. De store maatte ofte svare paa hendes: hvorfor? Hun søgte helst Ensomheden, hvor hun kunde give sig hen til Eftertanke. Usen Opfordring søgte hun ofte hen til Jesusbarnet i den nærliggende Kirkes Tabernakel. Hendes Kærlighed til de fattige og syge voksede med Alderen. En Vinterdag blev det meddelt, at en syg Kone laa og frøs paa sit Værelse, og straks sagde den lille: »Mor, jeg vil bringe hende et af mine Sengetæpper,« hvad hun ogsaa gjorde.

12 Aar gammel kom hun i Pension hos Saint Joseph de Chambery. Hun havde daarligt nok vænnet sig til Forholdene, da hun blev meget syg og maatte sendes hjem for at blive rask. Hjemme blev hun grebet af en sand Læsegalskab: »Jeg slugte enhver Bog, der kom paa min Vej: jeg vogtede paa det Øjeblik, hvor mine Brødre blev færdige med deres Bøger, for at kaste mig over dem. — Jeg kendte en ung, moderne Pige, som ogsaa elskede at læse; hun laante mig Romaner, som jeg omhyggeligt gemte til om Aftenen, hvor jeg saa i Ro kunde give mig hen til min Passion. Heldigvis ordnede den gode Gud denne Sag: En Aften, da jeg var kommet i Seng, faldt jeg i Søvn med Bogen i Haanden og vaagnede først lige i rette Øjeblik til at forhindre en Ilde-

brand; Ilden havde allerede grebet fat i min Seng. Jeg betragtede denne Hændelse som et Varsel fra Gud, og jeg gav Afkald paa denne min nallige Læsning. I Grunden var jeg ikke begejstret for disse Romaner. Jeg fandt ikke det i dem, som jeg søgte.“

Saa gik hun videre ad den Vej, hvorpaa hun et Øjeblik var standset; hun begyndte at kommunikere tre Gange om Ugen og gav paa denne Maade sin urolige Sjæl den Næring, som den hungrede efter. Snart følte hun Ordens-kaldet vaagne i sig. Hendes fromme Moder var indforstaaet med hendes Længsel. Derimod kostede det en flere Ugers haard Kamp med Faderen. Endelig sejrede hun, og han ønskede selv at bringe hende til Noviciatet. Da hendes Broder, Jean-Pierre, som studerede Medicin, hørte dette, gjorde han gældende, at Josephines Helbred ikke var stærkt nok, for paa denne Maade at overtale Faderen til at tage hende hjem igen. Herpaa gik Faderen meget gerne ind. Bønner og Taarer hjalp hende intet, hun maatte tage hjem igen. Men hendes ældste Broder, Claude, hjalp hende imidlertid med at ombestemme Faderen. I Noviciatet havde hun haarde, indre Kampe at overvinde, men Stormene lagde sig, og den 15. Oktober 1832 aflagde hun de evige Løfter.

Sit fremragende pædagogiske Talent gjorde hun først frugtbringende i Skolen. Da hun var 21 Aar gammel, udnævnte Generalforstanderinden hende saa til Novicemester. Hendes grundige, fængslende og begejstrede Fremstillinger af det aandelige Liv tjener endnu den Dag i Dag som Ledesnor for hendes Efterfølgere. Mere end een kunde hun forekomme alt for streng, men hun mente, at Strenghed ofte er en Form for Godhed. Maaden, hun røgtede sit Embede paa, skaffede hende alles Fortrolighed. I 1843 blev hun valgt til Generalforstanderinde, en Stilling hun beholdt indtil sin Død i 1885.

De tørre Tal giver et foreløbigt Begreb om, hvad hun betød for Institutet. Da hun tiltraadte sit Embede, talte Ordenen 60 Søstre. Efter 40 Aars forløb omtrent 800. Hun grundlagde 82 Huse. Skolernes Antal steg fra 18 til 73. I Løbet af godt 20 Aar havde hun oprettet 5 Ordensprovinser, som alle havde store Muligheder for Udvidelse i sig. Trods Klosterloven i Frankrig, trods Verdenskrigen og Sovjetrevolutionen og trods yderligere Forhindringer talte Institutet i 1929 mere end 2100 Søstre i 156 Huse. 22,000 Børn modtog Undervisning, og 35,200 syge blev plejet hvert Aar, deriblandt 800 spedalske.

Mère Félicité maatte først skaffe visse Forbetingelser til Veje, for at denne Udbredelse kunde naas. Da hun traadte i Funktion, havde Søstrene bevaret den oprindelige

Iver, men Ordenens Regler og Skikke maatte tilpasses til de nyere Tider. Administrationens Rammer maatte udvides, de forskellige Beskæftigelser maatte præciseres, andre maatte forudses, som f. Eks. Organisationen af Ordensprovinser. Hun reviderede Loven med en saadan Klogskab, at hun ved forskellige Lejligheder høstede stor Anerkendelse fra Autoriteterne i Rom.

For hendes Ordensdøtre var hendes Autoritet uomtvistelig, saa hendes Anvisninger blev modtaget med fuld Tillid og udført som Ordre. Hendes Tale var mere indsmigrende end bydende. Hun forstod at vente, hvor længe det end skulde være, indtil det rette Tidspunkt var inde for at give et Raad, rette en Fejl eller tildele en Irettesættelse. Lang Tid i Forvejen iagttog hun de af Søstrene, som efter deres Evner syntes hende egnede til at styre. Derfor foretog hun meget heldige Udnævnelser.

Med Interesse følger man i Bogen Beretningen om Grundlæggelsen af Provinserne, særlig den danske Provins. Hvor var det muligt, at der af et saadant Sennepskorn kunde vokse et saa mægtigt Træ? Læser man Kapitel: »Det indre Liv«, forhaves man ikke over Underet. Vi har her foran os en Sjæl, som igennem en mystisk Forening med Gud øser rige Velsignelser for et overordentlig vidtrækkende Apostolat.

Ved Beretningen om hendes Sygdom, der medførte Døden, føler man det, som overværede man en sand Korsfæstelse. Trods næsten uudholdelige Smerter frabad hun sig alle narkotiske Midler. Hun sagde til Lægen: *»Naade! Lad mig beholde den fri Raadighed over min Fornuft.»* Men efter den frygtelige Langfredag fulgte Paasken. Den stærke Kvinde, som har erobret saa store Omraader for Guds Rige, plantede den 6. April 1885 Korsets Fane paa Evighedens Tinder. Man maatte tænke paa hendes Maxime: *»Hvorledes kan man elske en korsfæstet Gud uden at elske Korset, uden at leve og dø paa Korset? Et Liv uden Kors er et Liv uden Kærlighed.»*

Ved A. P.

Fra Kirkefølgelsen i Tyskland.

Den nyudnævnte Biskop af Berlin Preysing fremsatte ved en Afskedstale over for det filosofisk-theologiske Fakultet i Eichstätt, Biskoppens gamle Stift: *»De ved alle, at min Udnævnelse er sket uden Medvirken fra min Side — tværtimod — og at jeg maa opfatte den som Guds Vilje.*

*Kommt dir ein Schmerz, so halte still
und frag, was er bedeuten will.
Die ewige Liebe schickt dir keinen
nur darum, dass du mögest weinen.*

Jeg har de sidste Dage paa Gang læst den h. Paulus' Afskedstale og har næsten følt hans varme Aande. . . St. Paulus siger: Hvad der forestaar mig, ved jeg ikke. Og saa jeg kan maaske mere end nogen anden sige om mig selv: Hvad der forestaar mig ved jeg ikke. Jeg gaar i et mig næsten ubekendt Land. Ja, der truer Farer, nu og senere; men disse Farer bliver kun til alvorlige Farer, hvis vi ikke selv har den dybe, inderlige Tro paa Jesus Christus.» — Over for de skjulte og aabent fremsatte Beskyldninger for, at kommunistiske Elementer skulde have faaet Indpas i de katholske tyske Ungdomsforbund — som bekendt en af de sidste nazistiske Skrøner, — udtaler Generalpræsens Wolker, at der end ikke er blevet gjort Forsøg paa et Forbundstilbud fra kommunistisk Side. Flyveblade fra München, der skulde bevise en saadan Forbindelse, betegnes som plump Forfalskning og Udfordring. — Kolpingforeningen for Kreds Lüdinghausen (Münster) er blevet opløst, efter Sigende, fordi den har udbredt en Sang mod »Deviseforbryderne«. Dog nægter ikke engang den officielle Meddelelse, at de unge ikke har forfattet Sangen, d. v. altsaa sige, at de blev straffet med Tilintetgørelse, fordi de gav Sange mod Kirken og Paven videre, som Hitlerungdommen, SA. og SS. fremstiller i Massevis. — — Rigskrigsministeren har forbudt, at Medlemmer af Rigsværnet vedblivende faar fri til Afholdelse af Exercitier, lige meget om de holdes fra katholsk eller evangelisk Side. — — De katholske Ungmandsforeninger i 4 würtembergske Kredse er blevet opløst og deres Formue beslaglagt. — — Kredsleder Nolte i Heilsberg (Østpreussen) har udtalt: »Enhver tysk Arbejder, som hører til baade den tyske Arbejdsfront og den katholske Arbejderforening, maa nu vælge. . . Bekender han sig til den katholske Arbejderforening, forlader han Folkefællesskabet og har ikke Krav paa Løn og Brød i dette Tyskland. Han er Statsfjende.« — I Koblenz blev Kolpinghusets Portier dømt til 2 Maaneders Fængsel, fordi han havde fjernet en Plakat mod den »politiske Katholicisme« fra Husets Vægge. — — Borgmesteren af Bad Tölz har givet Befaling om, at Stedets samtlige Jøder, 300 i det hele, maa forlade Kurstedet; som Grund opgives, at Julius Streicher kommer paa Kurophold. — — Berliner SA. Folk har foranstaltet Rundfarer i Hovedstadens Omgivelse paa Lastbiler, som bar Opskrifter: J u d a og R o m e r v o r e F j e n d e r. — — Sognepræst Reckmann og Ka-

pellan Holtkamp i Gladbeck (Westfalen) dømtes til henholdsvis 4 og 2 Maaneders Fængsel, fordi de havde revet kirkefjendtlige Plakater ned. En Ordenssøster blev frikendt, fordi der fra hendes Side kun forelaa Forsøg paa denne »Forbrydelse«. — — Sognepræst Bocken-berg i Schwarzenhasel (Kreds Rotenburg) blev arresteret, fordi han havde revet Stürmers Blad ned: »Folkets Har- me« mod denne »pligtforglemmende« Præst gav sig Luft i en »spontan« Demonstration foran hans Hus. — — To Arbejds-mænd, Bernd Eickenscheid og Adolf Lührmann, en Arvegaardsbonde M. Brüggemann, Værten Th. From- meyer, og Læreren Antke, alle fra Osnabrückkredsen blev dømt, fordi de havde revet den berygtede Plakat: Deutsches Volk, horch auf«, mod den katholske Kirke, ned. Fran- ciskanerpateren Isidor (Kreds Koblenz) blev fæng- slet, fordi han havde givet nogle aandsvage en Spand med Skosværte til at oversmøre de oven for nævnte Plakater, saafremt det ikke var muligt at fjerne dem. — — Medens nazistiske Førere tit forstaar deres ofte citerede Sætning: Fællesnytte gaar forud for Egennytte, som Goering, der erhverver pragtfulde Ejendomme, og medens Staten er i Stand til at forære Mackensen et Gods til den i Forvejen ikke ringe Generalspension, idømmes de saakaldte »Devi- seforbrydere«, d. v. s. Ordensfolk, under samme Løsen, saa drakoniske Bøder og Straffe, at det sikkert betyder Fallit for mange Ordenshuse; men det er maaske Menin- gen. Hvorledes det ser ud i mange af Deviseforbrydernes Indre — om deres formentlige eller virkelige ydre Forseelser kan der, det holder vi stadig paa, endnu ikke fældes no- gen upartisk Dom under en Retspleje, der ikke anerkender en objektiv Ret, — ser vi af et Brev som en af de fangne, P. Kugel, hvis Proces skal føres en af de første Dage, har skrevet til sin Ordensforstander: »Ved min Anholdelse den 15. Februar, kort før Aftenprædikenen under et Triduum for Ungdommen i Nieder-Eichfeld, var jeg med det samme klar over, at der havde slaaet en vigtig Time i mit Liv . . . Paa min indtrængende Anmodning tillod man, at jeg endnu holdt Aftenprædikenen. Under den sakramentale Velsignelse efter Prædikenen anbefalede jeg mig og min Fremtid til Gud og bad om Kraft til at gøre hans Vilje. Da jeg var alene med Sognepræsten, knælede jeg ned foran ham og bad ogsaa om hans Velsignelse, som den gamle, ærværdige Mand meddelte mig med gribende Ord . . . I Fæng- selscellen knælede jeg efter min Ankomst hen og bad af hele mit Hjerte St. Ignatius' smukke Bøn: Suscipe Domine . . . Jeg følte Guds Nærhed og hørte Guds Kalden. Fra den første Dag har jeg overholdt den Dagsorden, som vor Ordensregel fore- skriver for de aarlige Exercitier, dertil bedt Rosenkransens hele

15 Led . . . De vil forstaa, hvad det betyder, midt i den bedste og kraftigste Alder at blive revet ud af tusind Planer, af hele ens Kald, som man har level sig ind i, for saa at blive spærret inde i Fængselscellen. Det er et Slag, som kan ryste et arbejdsglad Menneskes Liv i Grundvoldene . . . Alligevel, ofte har jeg allerede bedt Te Deum som Tak for denne Prøvelse . . . Skulde der ved Dommen staa Valget mellem Fængsel og Bøde, erklærer jeg mig allerede nu rede til at afsone denne sidste. Den stakkels Provins skal ikke opofre sig for mig.«

En Tilskuers.

NYE BØGER.

Opfordring til Subskription.

I 1931 udgav Forfatteren Pastor Peter Schindler I Del af sit Værk om Munkevæsenet, der fik en yderst gunstig Modtagelse i Pressen, men som langtfra solgtes i saa stort et Omfang som haabet.

For at faa Værket fortsat og fuldendt, paatænkes II. Del udgivet i December 1935 og III. Del i Foraaret 1936.

Da et saadant Værk fra katholsk Pen hverken kan paaregne offentlig Understøttelse eller Salg, stort nok til at tilfredsstille en Forlægger, er det nødvendigt, at man henvender sig til en Kreds af Mennesker, hvis Interesse i Værket paa Forhaand er givet, for at bede dem sikre Udgivelsen ved forud at love at tegne sig for II. og III. Bind — idet man samtidig tilsikrer dem en Favørpris, der ligger 13 % under Bogladeprisen.

Skulde De allerede besidde I. Bind, vil Deres Udgift til det 550 Sider store II. Bind og det 350 Sider store III. Bind blot andrage 13 + 9 Kr., at betale ved Bindenes Modtagelse i December 1935 og Foraaret 1936.

Saaframt De ikke allerede har købt I. Bind (341 S.), kan man straks tilbyde Dem dette til en Pris, der er nedsat fra 8,75 Kr. til 5 Kr. — at levere, saa snart II.-III. Bd. er sikret.*)

Hvad man idag heder Dem om, er blot: at tegne Dem uformelt paa en Liste over Købere af II. og III. Bind; saasnart Udgivelsen da er sikret i Kraft af et tilstrækkeligt Antal Forudtegninger, vil der blive Dem tilsendt et formelt Bestillingskort — men Betaling vil ikke blive Dem afkrævet før efter Leverancen.

II. Bind vil bl. a. indeholde Kapitler om Benedikts Levned, hans Regel og Benedikts Ide af Munkevæsen.

Den foreløbige Tegning sendes til Pastor P. Andreasen, Nørrebrogade 27. C.

*) Denne Nedsættelse gælder ikke ved Køb i Bogladen.

Dr. theol. J. van der Burg, »Det Bibelske Skriftemål i modsætning til Oxfordgruppens form for syndsbejndelse.« (Oslo. St. Olavs Forlag 1935) 88 Sider. Kr. 1,00.

Skriftemaalet, der altid har været et aktuelt Kontroversspørgsmaal, er ved Oxfordgruppens Eksperimenter i denne Retning blevet stillet i Forgrunden af den religiøse Diskussion. Vi maa derfor være Dr. theol. J. van der Burg taknemmelig for, at han har gjort det bibelske Skriftemaal til Genstand for en kortfattet, letlæselig, og dog tillige grundig og alsidig Behandling. Den lille Bog er et helt Arsenal af gode Vaaben for alle dem, der kommer til at skulle forsvare dette Stykke af den katholske Tro. Saa godt som alle Spørgsmaal, der kan opstaa under Drøftelsen af det katholske Skriftemaal, har faaet en Besvarelse, der rammer lige i Pletten. Særlig udførligt og værdifuldt er Afsnittet om Skriftemaalets Bevidnelse gennem Overleveringen. Tillige er Bogen skrevet med en nidkær Præsts vindende Hjertevarme. Side 58, hvor Forfatteren taler om, at »prestens embede som skrifefar er en av de kraftigste sporer for ham til et fromt liv«, kunde der tilføjes, at Skriftemaalet ikke blot giver Præsten Lejlighed til at se ind i Sjæle, som er hærgede af Synden, men ogsaa til at blive Vidne til Sjælsrenhed, heltemodig Kamp, Fremskridt og Sejr. Denne intime Berøring med ægte Fromhed og vordende Hellighed kan ikke undgaa at virke tilbage paa Skriftefaderen selv.

A. Menzinger S. J.

H. M. Gillet, Saint Bede the Venerable. London Burns, Oates & Washbourne. 1935 VIII + 111 S. sh. 2/6.

Vi kan næppe gavne Bogens Udbredelse mere end ved at meddele, hvad den ved sine Skrifter kendte Abbed Ansgar Vonier O. S. B. siger i Forordet: »Den ærværdige Beda er en af de forholdsvis faa Mænd, som repræsenterer i deres Person en hel historisk Periode; han repræsenterer angelsachsisk Liv i dets Kildespring. Kristendommens Naade fik det bedste ud af denne Race, og Beda selv hørte til de første blandt de bedste. Kristne Idealer og kristen Askese var trængt dybt ind i denne vilde Races Sjæl, der engang har været saa frygtindgydende og barbarisk. Vi har al Grund til at takke M. Gillet for denne nye Biografi af den engelske Histories Fader; Forfatteren har i den fastholdt Charmen af disse fjerne Aarhundreder, da Livets naturlige Enfoldighed var en heldig Forberedelse til Guds Børns Liv.«

A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

Personalia.

Sognepræst Pater Josef Koch S. J., der d. 28. August kan se tilbage paa 25 Aars Virksomhed som Præst, idet han paa denne Dag i 1910 blev præsteviet i Valkenburg, har ønsket at fejre sit Præstejubilæum i Stilhed og bedt os om at tage Afstand fra en »Nekrolog« over ham. Vi bøjer os for dette Ønske, idet vi dog anbefaler Pateren til Menighedens Forbøn.

Dr. Alfred Otto S. J. vil den 27. August blive præsteviet i Valkenburg af Hs. Excellence Biskop W. Lemmens af Roermond. Den højtidelige Primits vil den nyviede Præst holde i Mühlhausen i Thür. d. 1. September. Ugebladet sender i denne Anledning Dr. Otto sin hjerteligste Lykønskning!

Ungdomsstævnet i Farum.

Søndag d. 18. Aug. afholdtes Aarets kath. Ungdomsstævne — og ligesom for 2 Aar siden — midt i Gl. Farumgaard's Idyl. Vejret blev straalende hele Dagen. — Klokken var over 11, da Lurblæserne forkyndte, at Messen skulde begynde. Det blev en rigtig liturgisk Messe, med de latinske Svar af hele Forsamlingen. P. *Nøsen* læste Messen ved et Alter, der var rejst i Gaarden.

Biskoppen holdt i sin Tale tre Lys op for de unge: Hjemmets, Kirkens og Himlens Lys, d. v. s. formanede til ikke at misbruge og vanhellige Kærligheden, holde fast ved Troen og glæde sig til at faa tilfredsstillet alle Længsler i det andet Liv. Efter et Par Timers Hvil og Vederkvælgelse samledes man paa Søsiden, hvor Pastor *K. Ballin* i en Tale advarede mod for mange Udenomsandagter under Messen til Skade for det centrale, nemlig selve Ofret. Næste Taler, Teaterdirektør *Erik Henning-Jensen*, overraskede ved en flammende Appel og en rammende Tale, der begejstret holdt det kath. Ægteskabs Ideal op for de unge. Under Kantor *B. Hussons* Ledelse fremførte Sakramentskirkens Kor meget smukt den af Pastor *P. Andreasen* forfattede festlige Kantate, der under Henvisning til 4 af det gamle katholske Danmarks ypperligste Personligheder formanede Nutidens katholske Ungdom til at følge efter i deres Fodspor. Lige efter fulgte Folkedansene paa Plænerne paa den anden Side af Gaarden, dygtigt og morsomt ledet af Bogholder *H. Kreutzfeldt*. Kl. 18 opførtes paa Terrassen ud mod Søn Hostrups Sangspil »Feriegæsterne«. Det var jo ikke særlig heldigt, at Scenen laa foroven og Publikum stod forneden, men Spillerne gjorde deres bedste. Med Lejrbaal sluttede Underholdningen og med Fakkelprocessionen ved 9-Tiden,

der ledsagede det Allerhelligste fra Kapellet til Friluftsteateret oppe i Gaarden, hvor et lille Strygeorkester spillede »Ave verum«, og den sakramentale Velsignelse meddeltes, sluttede Festen. Stævnet var godt besøgt af ca. 3—400 Mennesker, deriblandt mange fra Provinsen. Slagelse og Roskilde havde sendt stærke Hold.

S. P.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Engelske Katholiker hjælper i Irland.

Den irske Biskop af Down og Connor har i et Opraab henvendt sig om Hjælp for de forfulgte Katholiker i Belfast, som til Dels har mistet Hjem og Stilling. I Løbet af faa Dage kunde »Universe« meddele, at Bladets Abonnenter alene havde samlet 560 Pund. Katholske Organisationer og Præster i Skotland vil nu ogsaa gennemføre Indsamlinger for Katholiker i Nordirland.

Pastor Riesterers Jubilæum.

Den 2. August kunde Pastor Célestin Riesterer fejre et ret sjældent Jubilæum, idet det var 50 Aar, siden han viedes til Præst i Trondhjem — den første Præstevielse i Norge siden Reformationen. Han er født 1858 i Jettingen i Elsass og kom til Trondhjem i 1880. I nogle Aar var han Præst i Bergen, men kom som Sognepræst tilbage til Trondhjem, hvor han virkede i 43 Aar. I 1923 udnævntes han til Sognepræst i Kristianssand, men siden 1931 har han været bosat i Sylling i Lier som Lektor for St. Josefs-søstrenes Noviciat. Pastor R. har et ualmindelig virksomt Liv bag sig. Som Taler og Skribent var han utrættelig til at kæmpe for Sandheden, og i alles Erindring er endnu hans drabelige Dyst mod Martha Steinsvik.

Han var den første, som slog til Lyd for Genoptagelsen af de gamle Valfarter til Stiklestad og gav Stødet til Opførelsen af Valfartskapellet.

Han har indlagt sig stor Fortjeneste ved sin Biavl og sine Studier over Biernes Liv og er Medlem af det eksklusive Videnskabs-Selskab.

Mest karakteristisk er det maaske, at Pastor R. engang i 1913 tog sig en haardt tiltrængt Ferie og derefter betragtede det som en Guds Straf derfor, at han blev syg. Han kurede sig med nyt Arbejde.

Fire glemte nordiske Helgener.

»Credo«s Augustnummer indeholder en Række fortræffelige Artikler, hvoraf vi nævner: »Dansk Menigheds-sang i den katholske Middelalder« af Pater *Menzinger*. En Oversigt over de nyoprettede Apostoliske Præfekturer i Norge og de Mænd, der virker i dem, af Msgr. *Kjelstrup*.

Vi faar bl. a. at vide, at man i Nord-Norges Apostoliske Præfektur har købt Storgaarden »Storfjord« ved Stamsund paa Vestvagøy i Lofoten; i den nærmeste Fremtid skal dér indrettes et Kapel og dermed et nyt Centrum for kirkelig Virksomhed. Jarl *Gallén* minder om 4 salige Skandinaver, hvis Kultus i Middelalderen allerede var stadfæstet af Pavestolen. Det drejer sig om Biskopperne Brynjulv af Skara, Hemming af Åbo og Nikolaus af Linköping samt den salige Ingrid af Skänninge. Endelig bør nævnes Baron *G. Armfelt's* udførlige Fremstilling af »Sandheden om Meksiko«.

St. Beda som Meteorolog.

Det engelske meteorologiske Selskabs videnskabelige Tidsskrift har for nylig gjort opmærksom paa, at den lærde engelske Benediktiner Beda, som døde for 1200 Aar siden — hans Minde fejredes i Aar i hele Verden — ikke blot maa anses for den første engelske historiske Forfatter, men ogsaa for Meteorologiens Grundlægger i England. Blandt hans talrige Skrifter findes der ogsaa Afhandlinger om Klima, Skyer, Sne, Hagl, Luft, Lyn, Dug, Regnbuen og Vindene. Selv om hans Forklaring af mange af disse Fænomener ikke mere holder Stik over for vor Tids Videnskab, har St. Beda dog samlet Iagttagelsesmateriale, som har givet mange Impulser til senere Tider.

En Forening mod Overtro.

Spanske Aviser meddeler om Oprettelsen af en Forening i et ganske ejendommeligt Øjemed. Tretten unge Damer har nemlig den 13. Juli dannet en »Forening mod Overtro«. Foreningslokalerne ligger i Nr. 13 af en af de mest befærdede Gader i Madrid. Klubbens Stifterinder vil for Fremtiden altid først træde med venstre Ben over en Tærskel; de vil rede deres Haar kun foran itubrudte Spejle, og de maa kun gifte sig paa den 13. Dag i en Maaned. Ved Stiftelsesmødet spildte Præsidenten Salt, og efter Mødets Afslutning ventede Damerne foran Husdøren, til en sort Hankat løb over Gaden lige foran dem. I de første Uger efter sin Grundlæggelse har Foreningen modtaget over 3000 Ansøgninger om Optagelse.

Kina og Kristendommen.

Hvor venligt store Kredse af det kinesiske Folk ser paa Kristendommen, beviser bl. a. den Modtagelse, som den apostoliske Delegat Msgr. Zanin fik i Taiyuan (Schansi). Den 9. Juli gav Marskal Yen Shi-Shan i Regeringspaladset en Banket til Ære for den høje Gæst. For 35 Aar siden blev der i den samme Bygning, paa den samme Tid og i den samme Time af Had mod den katholske Religion massakreret to Biskopper, mange Præster og et stort Antal af Kristne. Der er næppe gaet en Menneskealder, og i Dag

Kirkelig Kalender.

Aug. 25. S. 11. Søndag e. Pintse. 26. M. Zephyrinus. 27. Ti. Joseph af Calasanz. 28. O. Augustin. 29. T. Johannes Døbers Hals- huggelse. 30. F. Rosa af Lina. 31. L. Raymund Nonnatus.	Sep. 1. S. 12. Søndag e. Pintse. 2. M. Stephan, Konge af Ungarn. 3. Ti. Ferialdag. 4. O. Ferialdag. 5. T. Laurentius Justiniani. 6. F. Ferialdag, 7. L. Gudsmoders Lørdagsm.
---	--

Aug. Ugens Messebønner.

25. S. 11. **Søndag e. Pintse** (691—526); 2. *Sæt Bønner*: Ludvig, Konge af Frankrig (1056—887), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
26. M. † Zephyrinus (1059—888); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
27. Ti. Joseph af Calasanz (1059—888).
28. O. Augustin (1060—890); 2. Hermes.
29. T. Johannes Døbers Halshuggelse (1062—891); 2. Sabina.
30. F. Rosa af Lima (1066—895); 2. Felix og Aduactus.
31. L. Raymund Nonnatus (1067—896).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

BREVKASSE

Da flere af vore Læsere har anket over, at vi i Nr. 31. Side 789 skrev **Kuriet** i St. f. **Kurien**, gør vi opmærksom paa, at det paagældende Stykke var et **Citat** af Dr. phil. Fredrik Poulsens Artikel i Politiken, i hvilken der netop var anvendt denne Form.
Red.

St. Ansgars Fond.

Glade Retrætenter Kr. 8,00

Hyggelige, solrige **Værelser** til Leje for kortere eller længere Tid, ogsaa Week-end. Stort rummeligt Opholdsværelse.
 St. Vincentssøstrene, Nygade 8, Helsingør. Telf. Helsingør 1511.

fejrer en af Kinas dygtigste Generaler Pavens Afsending paa selve Martyrstedet. Dybt rørt blev Msgr. Zanin over en Tale, som General Tchao holdt, og hvori han bl. a. udtalte: »Medens alle Folk ser med Had paa hinanden og prøver paa at tilintetgøre hinanden gensidigt med alle mulige Midler, ser en Gud fra Himlen ned paa alle disse Mennesker som sine Børn og strøer over dem allesammen sin Naade. Den Mands Gesandt, der paa Jorden repræsenterer denne Gud, er kommet i vor Midte for at ønske os Fred og broderlig Kærlighed.« Ogsaa Folkemængden beredte Delegaten en stor Hyldest.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 22. August.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 35.

Søndag den 1. September

1935

INDHOLD: Den guddommelige Samaritan. — Hvad Benedikts Sønner vil. — Da Kelterne kristnedes. — Presse-Rundskue. — Den katolske Mission blandt Santals indiske Urbefolkning. — Det katolske Spanien tænker socialt. — En irsk Biskop om Belfastforfølgelsen. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Den guddommelige Samaritan.

Et Blik rundt omkring i Verden berettiger til den Klage, som Chr. Richardt har givet Udtryk for i Kirkekantaten: »I Nød og Fare«:

*Der er saa lidt af Kjærlighed
paa denne kolde Jord,
hvor Du har villet saae til Fred,
Blodaxet villigt gror.*

I de mest forskelligartede, mest frygtelige Vaaben koncentrerer Viljen til at ødelægge, saare og dræbe. Kanoner-nes Torden overdøver Englenes Sang: »Ære være Gud i det Høje og Fred paa Jorden for Menneskene, som har en god Vilje«. Krigsfeber, fremkaldt af forskellige Aarsager, raser i den slagne Menneskeheds Blod. Lægen, Samaritanen, bliver vist bort. Der kan man kun sige med Priorren i »Dreizehnlinden«:

*Lad dem gaa, som slaar paa Klingen,
Og lad Himlen om at hævne;
Men søg du din Sjæl at frelse,
Elmar, efter al din Evne.*

Man under ikke engang den enkelte Sjæl Samaritanens Hjælp i Nødens Stund. Hvor forsøger man ikke i Rusland, i Meksiko, i Tyskland at spærre Christus Vejen til Sjælene! Men længes Sjælen selv efter den guddommelige Læge, kan intet Magtmiddel hindre ham i at hjælpe.

*Hellige Christ i Himmels Sal,
Sjælens Elskov, dragende blide,
und Du os alle, der længes og lide,
Trøst i et Glimt af din hellige Gral!*

(Thor Lange: Gralskongen.)

*Lov, Pris og evig Ære være Gud
for Jesum Christ, hans Søn og Sendebud.
Velsignet, Frelser, som til Jorden kom
med Korsets Tegn og Gralens Helligdom.
Løft, Herre, løft mod Synd, mod Sorg, mod Kval
din Naades underfulde Kalk, Sanct Gral!*

*I Gralen lyser morgenrødt og mildt
dit Blod: lad ej det Blod for mig gaa spildt!
Var end mit Liv Dig idel Sorg og Harm,
frels Du mig dog, forbarm Dig dybt, forbarm!*

(Thor Lange: Sanct Gral.)

I Stedet for Olie og Vin træder det kostbare Blod som Frelsemiddel. Men Herren har ogsaa et Tilflugtssted parat for Sjælene: hans Moders omsorgsfulde Kærlighed. I Tilknytning til Ave maris stella tilraaber Thor Lange hende:

*Hil Dig, Havets Stjerne, Stjerne, klare, milde,
Redningsblus paa Verdens mørke Vover vilde!
Stærke Lys i Natten, alle Blindes Øje,
Hil dig, Havets Stjerne, hjælp, Guds Moder høje!
Hjælp os Vej at finde hjem til Ham, hvem alle
vaadestedte Sjæle dybt til Fode falde!
Hil Dig, Havets Stjerne, med din Søn tilsammen,
med vor Sol, Alverdens Gud og Frelser! Amen.*

Som Beskytter sætter Frelseren en Himmelfyrste ved Sjælens Side. Dette kommer saa smukt til Udtryk i en polsk Bøn, oversat til Dansk af Thor Lange:

*Engel fra Edens Have,
himmelske Værn og Vagt,
Du, som mig Gud til Gave
skænkede i Daabens Pagt,
Du, som min Tanke kender,
véd, hvad der gror deri,
grib mig med stærke Hænder,
før mig paa Vej og Sti!*

*Ene jeg er og svimmel,
ene, fortabt, forødt,
ikke for Herrens Himmel,
ikke for Jorden født,
ikke til andres Nytte,
ikke til Fryd for mig; —
ene jeg har til Støtte
ene, min Engel, Dig!*

*Længe din Røst har tiet;
løft den med Kraft og Klang,
til jeg faar Fred i viet,
dulmende Salmesang!
Hvor der er Vej at spore,
før Du mig Fjed for Fjed
hjem til den ene, store
sonende Kærlighed! (Skytsengelen.)*

— ch —

Hvad Benedikts Sønner vil.

I Anledning af Benediktinerens Planer om at rejse et Kloster i Vendsyssel.

Et Kloster, et Benediktinerkloster, kan næppe længere være en saa ukendt Ting i Danmark, at der er Grund til yderligere at skildre dets Udseende, Sæder og Skikke eller Formaalet med Munkenes Tilværelse. Johannes Jørgensen har skrevet en Bog derom, og Pastor Schindler har oversat Ordensregelen. Der er imidlertid Aarsag til at bringe Tingen i Erindring, idet Bønforeningen for Norden, som udgaar fra Abbediet »St. Maurus af Clairvaux« og tæller 70000 Medlemmer, nylig har haft 25 Aars Jubilæum; maaske er heller ikke alle uvidende om, at samme Kloster tænker paa at grundlægge et i Danmark. I den Anledning var det

maaske af Betydning at vise og fastslaa Benediktinerordenens særlige Karakter, dens Stilling i Kirken og den Ejenommelighed, som adskiller den væsentligt fra alle andre Ordener.

For at anvende en Autoritets Ord, saa siger Grundlæggeren af St. Sulpice og Gejstlighedens Reformator, M. Olier, at det er Benediktinerordenens Mission »uafladelig at opretholde og forny Religjøsiteten (l'esprit de religion) i Kirken.« Det er den mest ophøjede Opgave, man kan have; lad os se, hvorledes man kan komme til denne Opfattelse af Ordenen.

Hvad vilde St. Benedikt oprette? Han siger os det selv: »Constituenda est ergo a nobis dominici schola servitii — altsaa ville vi oprette en Skole til Guds Tjeneste.« Han har i Forvejen uddybet Formaålet, idet han siger »ut ad eum per obedientiaē labores redeas, a quo inobedientiaē desidia recesseras — for at du gennem lydigt Arbejde maa vende tilbage til ham, som du ved ulydig Lediggang har forladt.« Altsaa — lydigt Arbejde og Arbejde i Form af Guds Tjeneste er Ordenens Vilje og Virksomhed.

Vi ser nu, at det, Benedikt fordrer af sine Munke i Særdeleshed, er nøjagtigt det samme og ikke andet end det, Gud fordrer af Kirken i Almindelighed. Det samme og ikke andet — men dog mere, idet Ordenens Liv bliver accentueret ved Forpligtelser og Forskrifter. Dette leder til en meget interessant Opdagelse; men vi vil først betragte nogle nærmere Ejendommeligheder.

Det første Spørgsmaal, der møder den, der vil indtræde i f. Eks. en Missionsorden, er vel det, om han vil være Missionær. Det første, der møder den, der vil optages i St. Benedikts Orden, er Spørgsmaalet: »si revera Deum quaerit, om han i Sandhed søger Gud.« Det er det fundamentale. Det Spørgsmaal, der her stilles Benediktineren i Særdeleshed, er altsaa det samme — blot langt skarpere — som det, der stilles den Kristne i Almindelighed.

For at svare ja til dette maa man besidde »la vertu de religion — d. v. s. den fundamentale Dyd, Religionens, som omfatter alle de andre og behersker Menneskets Aktivitet, idet den retter alle Handlinger mod Gud. Saaledes set var »la vertu de religion« Christi principielle Dyd, den, som bestemte alle hans Handlinger. Vi har nu Benediktinermunkens særlige Forbillede og særlige Dyd klart for Øje. Vi forstaar nu, at Ordenens Formaal ikke — som alle andre Ordener — kan være at fremstille den og den særlige Side af Christi Liv, men den hele Sum af dette Liv, idet Benediktineren, som Christus, maa sige: Jeg gør altid min Faders Vilje. For at nære denne Aand har han som sit hovedsagelige Arbejde det guddommelige Officium, som gaar forud for alt andet Arbejde uden dog at udelukke noget

som helst, idet det tværtimod løfter alt, hvad han foretager sig, op i det overnaturlige Plan.

I Modsætning til andre Ordener har Benediktinerordenen intet særligt Arbejde som eksklusivt Formaal, medens den samtidig ikke udelukker noget, som er foreneligt med det fælles liturgiske Liv. Benediktineren vier sig helt til Gud for at praktisere Kristendommen i sin Helhed og altid at holde sig til Kirkens Disposition for ethvert Arbejde, den har Brug for, alt efter Tiden og Forholdene. Saaledes har heller ikke Kirken i sin Helhed noget særligt Hverv, men maa alt efter Tiden og Forholdene lægge særlig Vind paa dette eller hint.

Fordi han er den guddommelige Tilbedelses Mand, er Munken mere end enhver anden knyttet til den, der modtager den, og den, der yder den. Altsaa er Munken i Ordets mest fuldkomne Betydning Guds Mand og Kirkens Mand. Thi det er Gud, der tilbedes, og Kirken, der tilbeder. Og at bede med Kirken det er at identificere sig med den, at lade sig gennemtrænge af dens Aand, at leve dens Liv. Kirkens Tarv og Interesser er Munkens, og han kender ikke andre. Hans Orden har forsynet Kirken med Apostle, Jorden med Agerdyrkere, Kulturen med Videnskabsmænd og Civilisationen med Politikere. Og dog søger Munken ikke at spille nogen Rolle, han er tilfreds med det skjulte, kontemplative Liv — saaledes venter han i Tavshed med Lænderne omgjordede og den brændende Lampe i sin Haand, indtil han hører Ord som dem, Pave Urban II rettede til en af St. Benedikts Sønner: »Ascende usque ad nos, Anselme, et pugnans pro matre tua et nostra adjuva nos — kom til os, Anselm, og hjælp os at kæmpe for din Moder og vor!«

Nu er vi sikkert i Stand til uden overvældende Modstand at gøre den interessante Opdagelse, at Benediktinerordenen i særlig Grad er knyttet til Kirken, at dens Liv er det samme som Kirkens Liv — kun yderligere accentueret med Pligter og Forskrifter.

Dette er ikke vanskeligt at forstaa, naar vi erindrer Benediktinermunkens Forbillede, som er Christus. Benediktinerordenen er jo af en udpræget christocentrisk Karakter. Christus — men ikke Christus som er Læreren, eller som er Frelseren, eller som er den bedende eller den lidende eller den barmhjertige eller den strenge — men Christus, som er Kirken.

Ja, det er saare let at indse, hvorfor det maa være saadan, naar vi husker paa Forbilledet. Hemmeligheden ligger i, at Ordenens Forbillede er Kirken, den er Inspiratør, og den er Maalet. Det, som St. Benedikt vilde, var i en Tid, da det officielle Kristenliv var geraadet i Forfald,

paa Klosterets Grund at skabe en fuldkommen kristen Menighed efter det oprindelige Forbillede. Munkene skulde leve Kirkens Liv — men fuldkomment. Saaledes henter Ordenen al sin Styrke fra Kirken, den skylder Kirken sin Form og sit Væsen, og stærkere end om nogen anden Orden kan man om Benediktinerordenen sige: peperit Ecclesia, født af Kirken. Saaledes henter den sit Liv i Kirken, og saaledes hentede Kirken og kan til enhver Tid hente sit Liv i den, at vi om den og Kirken maa udbryde, som vi i Hymnen synger om Jesus og St. Gertrud:

*O singularis caritas
et mira commutatio:
Hic corde respirat tuo,
tu vivis hujus spiritu!*

*Oh underfulde Kærlighed,
hvis Bytte ingen Grænse ved:
han aander ved dit Hjertes Slag,
du lever af hans Aandedrag! P. R.*

Da Kelterne kristnedes.

I en Bog om Kristendommen i de keltiske Lande (»Christianity in Celtic Lands, a History of the Churches of the Celts, their origin, their development, influence and mutual relation.« LXII, 458 S., sh. 8/6, London, Sheed & Ward) har Benediktineren L. Gougaud givet en Oversigt over denne kirkehistorisk yderst interessante Tid. Fagmanden kan allerede af Tittlen se, hvilket uhyre vanskeligt Hverv Forfatteren har paataget sig. Stoffet skulde samles sammen af et Utal meget spredte Kilder. Det gjaldt da først at sigte fra hinanden, at bedømme og ordne og at fremstille det hele saa klart og fængslende som muligt inden for en snæver Ramme. Vi fremhæver nedenfor enkelte interessante Træk:

Forfædrenes Moral?

Nationalismens ubændige Vaagen i vor Tid medfører en udpræget Tilbøjelighed til at idealisere de førkristne Stammers Moral og Levevis i Europa. For de germanske Stammers Vedkommende besørges denne racemæssige Forherligelse af de gamle, hedenske Gubbers Liv særlig kraftigt i Tyskland — og imødegaas selvfølgelig lige saa kraftigt af den nøgterne Sandhedsforskning. Heller ikke Kelterne, som efter deres Omvendelse til Kristendommen svang sig op til sand kristen Heroisme baade i Irland og England og med ukuelig Missionslyst kastede sig over det endnu ikke kristnede Kontinent, frembød et helt lyst Skue i

moralsk Henseende, inden de havde underkastet sig Christi Evangelium. Nogle Eksempler vil vise det!

Bruden blev af sine Forældre solgt til sin tilkommende Mand. Der fandtes Ægteskaber, som ikke varede længere end eet Aar. Gamle Forfattere beskylder saavel Briterne som Irerne for Flerkoneri og Kvindefællesskab, ligesom der kendes Tilfælde af Forbindelser mellem de nærmeste Slægtninge. De fleste Konger skildres som hengivne til Graadighed, Tyveri, Stridslyst og Udsvævelser. Af ganske ubetydelige Grunde begyndte man Krige, f. Eks. naar Afgiften ikke var blevet betalt, naar Kvæg var blevet stjålet, eller man følte sig fornærmet. I Irlands Hovedhelligdom, Cromm Cruaich, ofredes Børn til Guden Magh Slecht's Stenstøtte for at sikre sig Mælk og Korn. Ogsaa om de gamle Briter meddeles der, at de ofrede kvindelige Fanger til Gudinden Adraste under udsøgte Kvaler, og Tacitus fortæller om Beboerne af Mona, at de udgød Ofrenes Blod paa Alteret og granskede Gudernes Vilje i menneskelige Indvolde. Kort sagt: voldsomme og barbariske Skikke fandtes der ikke saa faa af, ligesom den enkeltes Samvittighed og Skæbne afgang helt af Høvdingen.

De nyomvendtes stærke Tro.

Da St. Patrick gennemvandrede Irland og prøvede paa at omvende især den førende Klasse, da Masserne i saa Fald ofte antog Troen efter Førerens Eksempel, kom han ogsaa til Højkongen Loegaire, der for sin egen Person tilbageviste den nye Tro. Men hans to Døtre, Ethne den Smukke og Fedlen den Røde, antog Evangeliet og det paa en saa ejendommelig og resolut Maade, at det godt illustrerer Konvertiternes Sindelag paa den Tid.

»En Dag, da Patrick ved Solopgangen opholdt sig ved en Kilde i Nærheden af Cruachan, kom Kongens Døtre for at vaske sig, som det var Skik blandt Kvinder. Da de saa Præsterne forsamlet i hvide Klæder, blev de overraskede og mente, de var Spøgelsler, og de sagde til Patrick: *»Hvor er jeres Hjem, og hvorfra kommer I?«* Og Patrick svarede: *»Det var bedre, om I troede paa Gud i Stedet for at spørge os om vor Afstamning!«* Da spurgte den ældste af Pigerne: *»Hvem er Gud? Hvor er han? Hvis Gud er han? Hvor er hans Bosted? Har jeres Gud Sønner og Døtre, Guld og Sølv? Lever han evigt? Er han altid smuk? Holder han mange Lærere for sin Søn? Er hans Døtre smukke og elskede af Verdens Mænd? Er han i Himlen eller paa Jorden, paa Søen, Floderne eller Bjergene? Hvordan elsker man ham? Hvordan finder man ham? Er han ung eller gammel?«*

Og Patrick, opfyldt af den Helligaand, svarede: *»Vor Gud er alle Menneskers Gud, Himlens og Jordens, Søens og*

Flodernes, Solens, Maanens og Stjernernes Gud, Gud over de høje Bjerge og de dybe Dale. Gud har sit Hjem i Himlen foroven, i Himlen og under Himlen, paa Jorden og Søen og alt, der er i dem. Han besjæler alt og giver Liv til alt, han er over alle og opholder alle. Han tænder Solens Lys og Nat- tens Lys; han lader Kilder fremspringe i det tørre Land og sætter Land fast midt i Havet, og han har sat Stjernerne til at tjene de større Lys. Han har en Søn, som er lige saa evig som han og overhovedet lig ham, thi Sønnen er ikke yngre end Faderen og Faderen ikke ældre end Sønnen. Og den Hel- ligaand aander i dem, og Fader, Søn og Helligaand er ikke delte. Og jeg ønsker at forene jer med den himmelske Konge, thi I er Børn af en jordisk Konge.«

Da svarede Pigerne, som om de havde eet Hjerte og een Røst: »Lær os at tro paa den himmelske Konge, at vi maa se ham Ansigt til Ansigt, og som du siger, vil vi gøre.« »Tror I,« sagde Patrick, »at Daaben borttager jeres Faders og Moders Synd?« — »Vi tror!« — »Bekender I Boden efter Synden?« — »Vi bekender!« — »Tror I paa Livet efter Dø- den, Opstandelsen og Dommens Dag?« — »Vi tror!« — »Tror I paa Kirkens Enhed?« — Vi tror!« Saa blev de døbt og et hvidt Slør lagt paa deres Hoveder. Men de bad om Lov til at se Gud Ansigt til Ansigt. Da sagde Helgenen til dem: »I kan ikke se Christi Aasyn uden at smage Døden og mod- tage Kommunionen.« De svarede: »Saa giv os Kommunio- nen, at vi kan se Sønnen, vor Brudgom.« De modtog Her- rens Legeme og faldt i Søvn til Døden; og de blev lagt paa en Baare under det samme Tæppe. Deres Venner begræd dem med højlydt Klage, og de Druider, der havde opdra- get dem, kom for at græde over dem; Patrick prædikede for dem, og de troede paa Gud. Da Sorgens Dage var forbi, blev Kongens Døtre begravet.

Hvor Munkene dannede Byer.

De gamle irske og britiske Helgenbiografier, som ofte blev skrevet flere Aarhundreder efter de respektive Helge- ners Død, er med alle deres Beretninger om vidunderlige Bedrifter og talløse Mirakler ikke altid paalidelig Histo- rie, men de røber i alt Fald, at Folkets Sind var rettet mod det heroiske, og at Kelternes religiøse Vaar stod i en højtflyvende Askeses Tegn; dette viser ikke mindst de tal- rige Klostre, som dengang blomstrede paa Øerne. De var sande Byer, hvad Befolkningstal angik. Abbed St. Comgall skal ligesom St. Brendan have haft 3000 Disciple. St. Lais- ren, Abbed af Leighlin, havde 1500, Abbed Finnian var, som der siges, omgivet af »3000 Helgener«. Selvfølgelig havde disse Munkekolonier deres store Opgaver at løse, snart som Nybyggere og Kolonisateurer, snart som Missio-

nærer, der drog ud til fjerne Lande og vandt de store Stammer i deres Hjemland og paa Kontinentet for Kristus; den høje, aandelige Kultur, som Irland udmærkede sig ved i Middelalderen, havde sine bedste Udøvere i Munkene. Munkenes Levevis var meget streng og karakteriseret ved visse Bodsøvelser, saasom hyppige Knæfald under Bøn (ofte flere Hundrede i Løbet af en Time), Bøn med Armene udstrakt i Korsform, Recitation af Salmer, medens Bederen stod i koldt Vand, streng Faste, etc.

Eneboere, som blev Opdagere af nordiske Lande.

I deres Trang efter at finde Steder, hvor Mennesker ikke havde sat deres Fod endnu, for saaledes at være Eneboere i alleregentligste Forstand, blev mange af Munkene de første Opdagere af nye Lande. Saaledes har Færøerne været beboet af irske Eneboere gennem 100 Aar, Den geografiske Forfatter Dicuil paastaar, at de har opdaget Island omkring 795, altsaa over to Generationer før Opdagelsen gennem Skandinaverne ansættes. I Landnámabok giver Ari Frodi den Beretning: »Før Island blev taget i Besiddelse af Nordmændene, fandtes der dér hine Folk, som Nordmændene kaldte Papas.« De maa have været Kristne og være kommet fra de britiske Øer, da der blev fundet irske Bøger, Klokker og andre Ting efter dem, hvoraf man kunde slutte, at de kom fra Vesten.

—z.

Presse-Rundskue.

Luther og Oxfordgruppen. (Af Dr. theol. Canon Streeter, Provst for Queens College i Oxford, Dagens Nyheder 14. 8. 35). Uden at vilde komme ind paa den ikke uinteressante Sammenligning, som Canon Streeter anstiller mellem Luthers Optræden og Oxfordgruppens, maa det dog være tilladt at rette et Par mindre korrekte Udtalelser.

1.) Det er næppe helt rigtigt, at opfatte Reformationen som *»en Reaktion mod Renæssancens Hedenskab«*. Med mindst samme Ret kan den betegnes som Frugt af Renæssancens Individualisme og dens Frigjorthed for al Autoritetsbundethed. Luthers Afvisning af de »gode Gerninger« — et af de faa Standpunkter, han fastholdt under hele sin theologiske Udvikling — kan heller ikke uden videre kaldes for Reaktion mod Renæssancens Livsførelse.

2.) Reformationen siges at være *»Genfødselen af det Ny Testaments Religion«*. Bortset fra, at denne Paastand er fornærmende og uhistorisk, er den ogsaa ubibelsk. Hvis Jesus har ment noget med, at Helvedes Porte ikke skulde

overvælde hans Kirke, at han vilde være med den alle Dage, at han vilde give den Sandhedens Aand, for at den skulde blive evindeligt, da kan det Ny Testaments Religion ikke i en Række af Aarhundreder have ligget begravet under Løgn og Overtro, for saa endelig i det 16. Aarhundrede at opleve »en Genfødsel«.

3.) *Paa Luthers Tid var Religionens Sprog Vulgataens og Liturgiens Latin*«. Det kan man kalde for at bruge den brede Pensel! Middelalderens Prædikener, som dog ogsaa var »Religionens Sprog«, blev — omend tit nedskrevet paa Latin — dog holdt paa Modersmaalet. I Tyskland fandtes før Luther 1448 Salmer paa Modersmaalet. Af tyske Bibler er bevaret 202 Haandskrifter — man mener, der har eksisteret 3600 — og fra Tiden 1466 til 1521 18 trykte Ud-gaver, Deludgaver ikke medregnet. Dertil kommer hele Andagtslitteraturen, navnlig Mystikernes Skrifter paa Modersmaalet, saa den, der ikke kunde Latin, næppe var pris-givet aandeligt Sultedød.

4. »I Middelalderen blev det mere eller mindre anset for en given Ting, at det højeste og inderligste Kristenliv kun kunde leves i Samfund udenfor det verdslige Livs Strømninger. Ordet »religiøs« blev den tekniske Definition af Livet i et Kloster; og hvad Tilfældet end var i Theorien, ventede man i Praksis ikke, at det store Flertal af døbte Kristne skulde leve et kristent Liv paa anden Maade end under en ganske almindelig Form. Luther hævdede tværtimod, at det rigtige Sted for Ens Stræben efter at naa det kristne Ideal, var Hjemmet, Forretningen eller Raadssalen.«

Hvordan det i Virkeligheden saa ud, ved vistnok kun han, der gransker Hjerter og Nyrrer. I Principet hævder Kirken ganske vist, at der er en Fuldkommenhedens Stand, i hvilken mange Hindringer for Fuldkommenheder fjernet og af hvis Medlemmer man derfor maa kunne vente, at de i større Tal naar Fuldkommenhedens Maal. Men samtidig har Kirken altid, ogsaa i Middelalderen, indskærpet Christi Ord: Værer fuldkomne som eders Fader i Himlen er fuldkommen. Den har aldrig givet nogen Dispens for dette Ideal, aldrig lært en dobbelt Moral, én for Munke og Nonner og én for Lægfolk. Det var først Jansenismen, der vilde udelukke de Mennesker, der tjente verdslige Behov, fra Fuldkommenheden og degraderede dem til anden Rangs Kristne. Imod denne snæversindede Kristendom skrev den h. Frans af Sales sin Philothea, der netop er en Vejledning til den højeste Fuldkommenhed for dem, der lever ude i Verden.

5.) »*Det at prædike betød for Luther at forkynde det Ny Testamente paa en saadan Maade, at Menneskeliv virkelig*

blev forvandlet derved«. Som om det havde betydet noget andet for Kirkens Prædikanter, en Berchtold af Regensburg, Vincens Ferrer og mange andre. Og hvad Humoren angaar, finder vi den ædlere og renere hos Middelalderens Prædikanter og en Abraham af Sancta Clara, en Hunolt m. fl. end i Luthers uappetitlige Bordtaler, som Streeter henviser dem til, der angriber Oxfordgruppens tit noget kaade Jargon.

A. Menzinger. S. J.

Den katholske Mission blandt Santals indiske Urbefolkning.

Ved Himmalayasy Fod, Syd for Tibet og Nepal, der begge er lukkede for katholske Missionærer, ligger Provinzen Bihar, gennem hvilken Indernes hellige Flod Ganges flyder. Denne Provins hører til Stiftet Patna, der dækker et uhyre stort Omraade paa ikke mindre end 231,507 Kvadratkilometer. Da dette Omraade ogsaa omfatter det utilgængelige Kongerige Nepal, er Missionsvirksomheden indskrænket til Bihar og Santal-Parganasomraadet.

Santalfolket, der bebor det efter dem opkaldte Omraade, er den specielle Genstand for Missionærernes Arbejde, fordi disse mener, at der er det bedste Haab om at omvende dette Urfolk. Santalerne lever ganske vist imellem Hinduer og Muhamedanere, men hylder ikke nogen af disse Religioner; de er Animister og har deres eget Sprog og egne Sædvaner. Dette betyder imidlertid ikke, at det er Legeværk for Missionærerne at omvende Santalerne, thi baade Propaganda fra Hinduernes og de protestantiske Missionærers Side vanskeliggør det katholske Missionsarbejde. Hertil kommer desuden, at Hinduerne, som er race- og sædvanebeslægtet med Santalerne, udøver et økonomisk Tryk paa dem og i det barnlige enfoldige Naturfolk indpoder al Slags Fordom mod Europæerne. Paa den anden Side tager man i høj Grad fejl, hvis man tror, at Santalerne er let tilgængelige for hvem som helst. De er tværtimod meget mistroiske, sky, men ogsaa voldsomme og frygter i deres Enfoldighed — eller maaske snarere paa Grund af deres fuldstændige Uvidenhed — til enhver Tid Forræderi fra alle Kanter.

Enkelte Gange har de endog ført Krig og for Resten ikke helt med Urette. Det bemærkelsesværdigste Tilfælde af denne Art fandt Sted Aar 1885, da de rejste sig mod Zamidarerne, en Slags Landkoncessionshavere, der tvang Santalerne til at udføre haardt og elendigt betalt Mark-

arbejde. Desuden laante Zamidarerne dem Penge (thi Fortjenesten rakte ikke til at leve for), og for at faa disse tilbage tilegnede de sig saa tilsidst Debitorernes Jord for Spotpris. Denne Behandling var Aarsag til førnævnte Opstand, der tog et saa truende Omfang, at Regeringen maatte føre en 16,000 Mand stor Hær i Marken for at undertrykke Oprørsbevægelsen, for hvilken 10,000 Santaler faldt som Offer. For at gøre en Ende paa Zamidarernes System og forhindre en Gentagelse af slige Tilstande, anviste Regeringen Santalerne Parganasomraadet paa den Betingelse, at de ikke maatte afhænde Landejendommene. Paa denne

Missionæren besøger en Santal-Landsby.

Vis opstod det Omraade, hvor op mod 600,000 Santaler lever mellem en Million Hinduer og Muhamedanere.

Totalantallet af Santaler andrager ca. to Millioner. De, der ikke lever i Parganasomraadet, bor spredt Nord og Øst for Bengalen og Assam. Parganasomraadet er delt i tre Stifter, nemlig Patna, Kalkutta og Ranchi. Det første Missionsforsøg (1877) foretog P. Schaff, som havde til Hensigt at udforske det af Santalerne beboede Omraade. Han blev imidlertid fordrevet. Ti Aar senere forsøgte Missionærer sig paa ny, men ogsaa denne Gang slog det fejl. Først 1912 kunde den første Missionsstation aabnes. For Tiden er der fire Missionsstationer i Santalomraadet, nemlig i Bagalpur, Bacha, Sundamur og Sugathan. Disse kan dog ikke betegnes som permanente, thi Missionærernes Arbejdsmark er stadig truet af en vis Usikkerhed. Grunden hertil er, at den katholske Mission ikke har Regeringens Tilladelse til

at erhverve Grundbesiddelse, hvorimod den protestantiske Mission har Ret til at slaa sig ned, hvor som helst den finder for godt, hvad der bevirker, at saasnart der er opstaaet en katholsk Missionsstation, kommer der øjeblikkelig ogsaa en protestantisk dito. En yderligere Vanskelighed bereder Hinduerne ved at lokke Missionens Børn til at falde fra ved at fremstille Missionærerne som onde Aander. Til Trods herfor er der dog nu 3500 katholske Santaler foruden ca. 600 Katekumener. Jesuiten Pater H. Hæck, der i Aaret 1930 besøgte Santalmissionen, nærer i sin aflagte Beretning Haab om, at denne Befolkning med Tiden vil blive vundet for den katholske Tro. En Hovedvanskelighed ligger ogsaa i det overalt herskende Kastevæsen, der bevirker, at den, der bliver Kristen, ikke mere er Santal. Han bliver udstødt af Familien, mister alle Rettigheder og Bistand af enhver Art. (Sluttet.) Ved A. N.

Det katholske Spanien tænker socialt.

I »Socialdemokraten« (25. 6.) skriver G. Leistikow i en Artikel om Spanien om Kirkens »utilslørede tagen Parti for de økonomiske og politiske Magthavere ved alle Konflikter« og ligeledes om en »arbejderfjendtlig Kirke« i Spanien. Nu er Katholicismen utvivlsomt i Fremgang dernede; i »Berl. Tid.« (15. 6.) siger Ingeborg Wennerwald efter et Besøg i Sp.: »Det er for Resten mit personlige Indtryk, at Katholicismen atter er i Fremgang i det gamle Land«. Men hvem der beskylder denne genfødte Katholicisme for manglende social Sans, kender enten ikke Forholdene eller vil ikke anerkende Sandheden. Red.

De sidste Aars Udvikling.

Lad os først give en kort Oversigt over de sidste Aars Begivenheder i Spanien. Ved Cortes-Valgene i November og December 1933 blev som bekendt Socialisternes, Kommunisternes og Frimurernes Front vræget af Folkets store Masse, som ønskede Fred mellem Stat og Kirke. Da de Radikales Fører Lerroux imidlertid ikke evnede med tilstrækkelig Kraft at gennemføre et positivt Genopbygningsarbejde, maatte han i Slutningen af April vige Pladsen til Fordel for sin Ven Ricardo Samper. Efter at Spaniens stærkeste og mest aktive Politiker, Katholikføreren Gil Robles, den 1. Oktober havde erklæret, at han ikke længere kunde støtte Samper, dannede Lerroux en ny Regering, hvori den af Gil Robles ledede »CEDA« (Confederación Española de Derechas Autónomas) havde Sæde med tre Ministerportefeuller. Øjeblikkelig erklærede det socialistiske Arbejderforbund Generalstrejke over hele Spanien. Følgen var det bestialske Oprør, hvor alene Byen Oviedo havde

3000 Døde foruden en enorm materiel Skade; 58 Kirker blev dels beskadigede dels fuldstændig ødelagte, for ikke at tale om den store Mængde Præster og Ordensfolk, som under diabolisk Spot blev mejet ned. Oktober-Opstanden blev slaaet ned, Marxismen led sit store Nederlag. Men Ophavsmændene til Udaaden blev kun delvis draget til Ansvar for deres Handlinger. I de sidste Dage af Marts 1935 stod Ministerraadet overfor at skulle træffe Afgørelse i 20 Tilfælde, hvor Krigsretten i Asturien og den øverste Domstol havde idømt Dødsstraf. Det drejede sig særlig om den socialistiske Deputerede, som havde spillet Hovedrollen under Opstanden. 5 Ministre, som ikke tilhørte det radikale Parti, stemte imod en Benaadning, medens Lerroux og de 6 øvrige Ministre stemte for. Derved kom det til et Brud mellem Lerroux og Gil Robles. Lerroux, der skulde danne det nye Kabinet, havde ikke Heldet med sig. Da Præsident Zamora ikke vilde henvende sig til Gil Robles om Regeringsdannelse, gennemførte den af Gil Robles ledede katholske Folkeaktion, som havde over 115 Pladser i Parlamentet, et Forsamlingsfelttog over hele Landet. Lerroux's samlede Ministerium traadte tilbage, og allerede den 6. havde den radikale Fører, den mest smidige Politiker blandt de spanske Republikanere, dannet et nyt Kabinet. Ved den første Afstemning stemte 189 Deputerede for og 22 imod Højrekabinetet Lerroux-Robles. For første Gang siden Monarkiets Fald laa Spaniens Skæbne nu i de Konservatives Hænder. Et straalende Resultat af katholsk Udholdenhed. Det nye Koncentrationsministerium bestaar af 4 Radikale, 5 Medlemmer af Katholsk Folkeaktion, 2 Agrarer, som hører ind under Højremændene, og 1 Liberaldemokrat samt 1 Uafhængig. Gil Robles er stedfortrædende Ministerpræsident og Krigsminister. Denne geniale Førers Partifæller staar i Spidsen for Justits-, Arbejds-, Handels- og Trafikministeriet.

Spanske Katholikers sociale Program.

Gil Robles, der fejres af det katholske Folk som Fædrelandets Redningsmand, er en Mand med faste Principper. Det ligger ham fjernt at oprulle Spørgsmaalet om Statsformen, han ønsker kun en stærk kristen Stat, han forsøger at virkeliggøre et religiøssocialt Program, saaledes som de sidste Paver har fremlagt det i deres Encyklikaer. Hans eneste store Maal er at faa strøget de kirkefjendtlige Forfatningsbestemmelser. Dette vil være muligt i December, hvor Forfatningen skal underkastes en gennemgribende Revision, og der kan forventes store Forandringer i kirkepolitisk Henseende. Dog tænker det katholske Højreparti ikke paa en fuldstændig Rekonstruktion af tidligere be-

staaende Tilstande, thi gennem den alt for intime Sammensmeltning mellem Stat, Krone og Kirke har sidstnævnte høstet mere Skade end Gavn.

Med dygtige, maalbevidste Katholikers Indtræden i Regeringen er Kampen mellem de sociale Genopbygningskræfter og de revolutionære Omvæltningssideer sikkert endelig bilagt. Den ved Omvæltningen frigjorte katholske Aktion har rystet op i den sociale Samvittighed og allerede udført værdifuldt, positivt Arbejde. Folkeaktionen sætter alt ind paa at gennemføre sit sociale Program. Den har derfor ogsaa lagt Vægt paa selv at besætte Posten som Arbejdsminister. Indtil Slutningen af 1936 skal der være 300 Millioner Pesetas til Disposition for igennem yderligere Arbejder og ved hurtig Indførelse af frivillig Arbejdsløshedsforsikring at afhjælpe den største Nød. Det hen imod Slutningen af 1934 oprettede »Katholske Arbejdsgiverforbund« rakte de kristne og neutrale Fagforeninger Haanden for at opnaa en gensidig Forstaaelse og et Samarbejde. Det virkelig mønsterværdige »Instituto Social Obrero« har hurtigt uddannet en Række dygtige Fagforeningsledere. Den katholske Arbejderbevægelses Propagandafelttog gav smukke Resultater, da mange Tusinder Industriarbejdere nu for første Gang fik Lejlighed til at gøre sig bekendt med de katholske sociale Grundsatninger. Da Arbejderne fra Malmminerne i Llumeres, som hidtil har tilhørt den mægtige socialistiske Fagforeningsorganisation, havde sluttet sig til det katholske Bjergarbejdersyndikat, erklærede de fleste, at kun det Pres, som den røde Fagforeningsterror udøvede under Azanas kirkefjendtlige Regering, havde faaet dem til at gaa ind i socialistiske Fagforeninger. Naar Sansen for social Retfærdighed endelig er naaet ud i saa vide Kredse, tilkommer der Kirken en ikke ringe Del af Fortjenesten herved. I en Artikel, som den spanske Medarbejder ved »Neue Züricher Nachrichten« (27. Maj) har skrevet, hedder det bl. a.: »Den mægtige Taler, Jesuiten Laburu's sociale Prædikener genlyder over hele Spanien. Alle Blade uden Undtagelse kommenterer dem, og Radioen sender dem ud til Landets fjerneste Kroge. At de ikke alene virker i Udstrækning, men ogsaa gaar i Dybden, ses deraf, at Sognepræsten ved den Kirke, hvor P. Laburu holdt Folkemission, Sta Maria del Mar i Barcelona, maatte have 100 Præster til Hjælp, og at 15.000 Mænd en Uge senere ved Afslutningen af Folkemissionen i Valencia modtog den hellige Kommunion«.

Religiøs Fornyelse.

Med stor Glæde konstaterer man ogsaa den religiøse Fornyelsesbevægelse blandt den studerende Ungdom. I det

udmærkede Blad »El Debate« fastslaar Dr. Felix Gancia den 12. April: »Vi oplever Guds Genfødsel i den unge Generation. De samme unge Mennesker, som, da Republikken blev proklameret igennem den sejrige Revolution, rettede deres Blik imod Moskva og svor til Anarkismen, som gik gennem Psychoanalysens fortærende Ild, og som drøftede de seksuelle Spørgsmaal indtil Væmmelse i Haab om deri at finde Kærnen til et nyt Liv, vender sig i Dag med lidenskabelig Voldsomhed til Christi Person. Med tindrende Øjne opfyldt af de dristigste Forhaabninger søger de i Dag i Evangeliet og i Teologien det, de for faa Aar siden forgæves søgte i en splittet materialistisk Verdensanskuelse eller i de tyske Filosofers tørre, abstrakte Lære. Ganske vist udgør de unge, jeg her taler om, endnu langt fra Flertallet, men iblandt dem findes de mest begavede, de, som i sig bærer Kraften til at give deres Generation et nyt aandeligt Ansigt.« — Man har i Aar holdt Exercitiekursus for Ingeniører og Arkitekter, Minearbejdere og mange flere. Medicinerne St. Cosmas og Damians Gilde tæller 3000 Medlemmer. 30000 unge overværede det store katolske Møde ved Ucles. I Krigsministeriet er det gamle Kapel blevet genaabnet, for at alle kan opfylde deres Søndagspligt etc. Den talstærke fritænkeriske marxistiske Folkeskolelærer-Forening har dog ikke opgivet sin fordærvende Virksomhed, og desværre blev Posten som Undervisningsminister i Kabinettet Lerroux-Robles besat med en Liberaldemokrat.

Ved C. H.-S.

En irsk Biskop om Belfastforfølgelsen.

Biskoppen af Down og Connor har til Ministerpræsident Baldwin sendt en i skarp Form holdt Skrivelse, (23. Aug.) hvori han gør Regeringen i Nord-Irland ansvarlig for de blodige Katholikforfølgelser, der fandt Sted for kort Tid siden, og fordrer en minutiøs nøjagtig Undersøgelse af, hvordan og hvorfor disse Udskejelser fandt Sted.

Biskoppen paaberaaber sig en irsk Regeringslov af 1920, som stiller alle Konfessioner inden for Samfundet lige, og fortsætter med, at samtlige seks Grevskaber i Nord-Irland nægter Katholikerne ethvert Gran af Ret og Frihed. De har ikke Stemme i den lovgivende Forsamling, man nægter Ungdommen offentlige Embeder, fordriver katolske Arbejdere fra deres Arbejde etc. Regeringen i Nord-Irland har fuldstændig svigtet ved Lovens Praktisering og den offentlige Ros Opretholdelse. Premierministeren erklærede: »Vi er en protestantisk Regering og jeg er Orangemand«.

Landbrugsministeren opfordrer til ikke at beskæftige trofaste Katholiker. I Brevet skildrer Biskoppen i øvrigt den Maade, hvorpaa Katholikerne er blevet terroriserede af Belfast's Pøbel. Under Gadens løsslupne Lidenskaber maatte Katholikerne for at redde Livet flygte i det blotte Natlinned. — En Moder med sit 2 Dage gamle Barn paa Armen blev kastet paa Gaden, og selv over for tidligere Krigsdeltagere holdt man sig ikke tilbage. De var med Vold blevet drevet bort fra deres Hjem, som man havde stukket i Brand. Alt dette skete lige for Øjnene af den britiske Krones bevæbnede Soldater. Paa den endnu ufuldstændige Liste over de Familier, som er blevet fordrevet fra deres Hjem, er opført 1903 Mænd, Kvinder og Børn, og Uddrivelsesne fortsattes, selv efter at Biskoppen havde protesteret over for Ministerpræsidenten, Lord Craigavon.

»De irske Katholiker«, saaledes skriver Biskoppen, »har Ret til at leve i deres Hjemstavn og fortjene deres Brød der. Denne Ret er blevet krænket. Den nuværende Stilling er uholdbar. Det er absolut tvingende nødvendigt, at der foretages en Undersøgelse for en upartisk Domstol. Paa min Hjords Vegne opfordrer jeg Dem til at foranledige en saadan Undersøgelse iværksat.«

Efter Forlydende er der fra Ministerpræsident Baldwin's Kontor sendt Biskoppen en Skrivelse, som bekræfter Modtagelsen af ovennævnte Brev. I den tilsendte Skrivelse henviser man til, at Baldwin for Tiden er bortrejst paa Ferie.

NYE BØGER.

Vesterledens Munkevæsen.

De Cirkulærer, som i Løbet af sidste Uge er udsendt til en Række Katholiker angaaende II og III Bd. af *Peter Schindler: Vesterledens Munkevæsen*, og som Ugebladet henviste til i sidste Nr., har vist sig at bære Frugt — endda i en saa uventet og overraskende Grad, at et Antal af blot 40 Tegninger endnu vil sikre den omgaaende Udgivelse af dette katholske kirkehistoriske Værk.

Vi minder om, at hvis man vil erhverve I Bd. til nedsat Pris (5 Kr.), maa man aldeles omgaaende tegne sig for II og III Bd. hos Pastor *Peter Andreasen* (Nørrebrog. 27 C., Nora 239x); man faar da de 550+350 Sider store Bind 13⁰/₁₀ under Bogladeprisen. Har man I Bd. kan II-III Bd. leveres for 13+9 Kr., at betale ved Leveringen i Decbr. 1935 og Foraaret 1936. Muligvis deles endda det store II Bd. (Benedikt af Nurcias Liv og Værk) i to Dele — for at lette Køberne Betalingen.

Da Udgivelsen omgaaende skal paabegyndes, maa man tegne sig aldeles omgaaende.

Ungdomslitteratur.

D. Bystrom: En lille Kosak, Gyldendal, 80 S., Kr. 150, kart. Kr. 2.

En spændende og flydende skrevet Fortælling om en russisk Drengs Eventyr under den russiske Revolution. Enhver Dreng vil være henrykt for den.

E. Ellis: Den flammende Pil, Gyldendal, 98 S. Kr. 1, kart. Kr. 1,50.

Indianerfortællinger har stadig en høj Stjerne hos Drengene — og denne vil sikkert ogsaa blive slugt, selv om det var Synd at sige, at den adskiller sig synderligt fra Ellis tidligere Fortællinger af samme Slags eller fra de Titusinder af Rødhudsberetninger, som Børnebogmarkedet er velsignet med. Opstaar snart en ny Cooper?

W. Howard: Fu Chang's Hævn, Gyldendal, 142 S., Kr. 2, kart. Kr. 2,50.

Her er Spænding for alle Pengene; noget betydeligt — nej, men hvor er den dejlig spændende. Bør ikke nydes umiddelbart før Sengetid — saa drømmer man om kinesiske Sørovere hele Natten.

N. Presskorn-Thy: Børnene fra Schweizerhytten, 94 S., Kr. 1,50, kart. Kr. 2 Kr. Gyldendal.

En fornøjelig og handlingsmættet Bog, der vil interessere baade Drengene og Piger — dog maaske mest de sidste. Kan trygt anbefales.

Johanne Korch: Lise fra Skovridergaarden, 76 S., Kr. 1,50, kart. Kr. 2.

Bogen udmærker sig sandt at sige ikke ved Originalitet — men Forf. kender de unge Pigers Smag paa en Prik. og denne — i øvrigt velskrevne Bog vil sikkert blive slugt med Begejstring af en taknemmelig Ungpige-Læsekreds.

U. C. G.

»Dyr og Fugle«, 150 Tegn. af Ernst Hansen. 124 S. Kr. 4,50 kart. (Forlaget for Naturvenner, Ein. V. Olsen.)

Bogen er Nr. 7 i den Serie, som Forlaget hidtil har høstet saa megen Ros for. I en Tid, hvor saa megen mærkelig Litteratur ser Lyset, er der virkelig ogsaa Grund til at gøre opmærksom paa, at der dog fra enkelte Sider gøres Bestræbelser for at bringe noget, der ikke blot ikke spekulerer i Folks daarlige Smag, men ogsaa søger at berige og at bringe et frisk Pust ind i Dagliglivet. »Dyr og Fugle« er en smuk Bog — rigtig en Bog oven paa Sommerferien — »Husker du? —«

U. C. G.

Rudolf Belazzi, *Keusches Eheleben*. Turin, Marietti 1934 95 S., RM 1.00

Forfatteren har i flere Bøger allerede behandlet Ungdommens og Forlovelsestidens moralske Problemer; her henvender han sig til unge Ægtemænd for at give dem

det rette, ophøjede Syn paa Ægteskabet. »Som en Fader« ønsker han at tale til dem. Bogens Betydning ligger især i den Finhed, Fromhed og kristelig troende Aand, hvorved alle det ægteskabelige Samlivs Problemer løftes op i et højere Lag end den rene Naturs. —z

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

August paa Trørødhus.

Hvert Aar indbyder »Danske Kvinders kath. Forbund« de unge Piger til »8 Dage paa Højskole paa Trørødhus«. Hvorfor er der ikke run paa Feriehjemmet? Der burde

Første Hold paa Trørødhus.

være styrtende fuldt Hus, saa meget mere som Fru Ramsing paa alle Omraader moderligt tager sig af og sørger for enhver. Alle de unge Piger, der er i Stand til det, skulde i deres Ferieplaner tage dette herlige Sted i Betragtning, der ikke alene drager ved sin glimrende Beliggenhed, men tillige er den ideelle Ramme om de aarlige Exercitier, der især i vor Tid kan være lige saa tiltrængte som Ferie dagene og blive af uvurderlig Betydning for Sjælen. Den nu afsluttede Retraite, der blev ledet af Pater Scherz, har været den rigeste Oplevelse for Deltagerne. Vi er Pateren hjerteligt taknemmelige for alt, hvad vi har modtaget under hans kloge Ledelse. Et ildnende Foredrag af Fru Ramsing indledede Højskolen; det blev efterfulgt af en herlig Udflugt og endnu et Højskoleforedrag af Fru Tardini. Kort sagt: indholdsrige Dage; kun Skade, at Deltagernes Antal indskrænkede sig til 14. Næste Aar bør der ikke være Plads at opdrive paa Trørødhus!

T. M.

Brev fra Trørød.

Trørødhus d. 26. 8. 35.

Med dyb Taknemmelighed har vi nu afsluttet vor herlige Retraite ved Pater Koch — den har været en saadan Oplevelse, at det slet ikke kan beskrives. I Dag har vi faaet Mælet igen, og det gaar muntert til i vort kære Trørødhus, der baade i Alvor og Gammen ledes af vor myndige, kyndige og omsorgsfulde Plejemoder, vort Forbunds utrættelige Formand Fru Ramsing. Den lystige Del begyndte med at vi 25 i Tal — en hel Rutebil fuld — tog en herlig Tur til Nordsjællands skønneste Egne og Slotte.

Hvis danske katholske Kvinder vidste, hvad Retraite og Højskole i Forbundets dejlige Hjem betød for Sjæl og Legeme, vilde de strømme saaledes til, at Rammerne sprængtes, og vi maatte bygge til. Paa Gensyn her til næste Aar.

En af de glade.

Personalia.

Fr. Coenen, som i 3 Aar har været ansat ved St. Knuds Skole, og Fr. Poppe, foruden Fr. Dr. Otto modtog Præstevielsens Sakramente i Tirsdags den 27. August.

Ungdomstævnet i Farum.

Pastor C. Benzon beder os meddele, at der til Ungdomstævnet i Farum ikke blot var 300—400 Deltagere, som vi skrev i vort Referat, men ca. 900.

Ved Flid og Dygtighed.

Den 1. September bliver det 25 Aar siden Stolemester Møller og Hustru, Hørsholm, har været ansat paa Hørsholm Klædefabrik. Dette Jubilæum fortjener at blive mindet, ikke blot fordi Ægteparret Møller har været et Eksempel paa retskaffen Dygtighed og Flid, som i Medgang og Modgang har holdt sammen — Hr. Møller har ogsaa været med i Verdenskrigen — og saa deres Livsarbejde kronet med Held, men ikke mindst, fordi de hører til de gode Støtter i den lille aktive Menighed omkring Hørsholm Kapel, en Menighed, der kan tjene som Mønster paa energisk Vilje til at bygge op fra Grunden.

Hjertelig til Lykke!

Aalborg.

Søndag d. 18. August 1935. Straalende Solskin, Kirken fyldt til sidste Plads, Lys og Blomster, Højtidsstemning og glad Forventning — saa kom Processionen. Ind gennem den brede Fløjdør kom den ganske langsomt gaaende op til Højalteret, først ganske smaa hvidklædte Piger, saa Ministranter og saa, iført de prægtige hvide Messeklæder,

der anvendes til Levitmesse, tre Præster, den ene ganske ung med en grøn Myrtekrans slynget om Baretten.

Hvad betød vel alt dette? Jo, noget skønt og sjældent skulde finde Sted — skønt, fordi det maa regnes for en af de skønneste kirkelige Handlinger, naar en ung, nys indviet Præst læser sin første højtidelige Messe i den Sognekirke, hvorfra han er udgaaet — sjælden, fordi endnu kun faa Præster er udgaaet fra vore danske katholske Menigheder. Den unge Præst var Pastor Oppermann, den første katholske Præst her fra Sognet, ja, den første fra Nordjylland siden Reformationen; det maa dog kaldes en Mærkedag i vor danske katholske Kirke.

Pastor Oppermann læste Levitmessens assisteret af Sogpræsten, P. Brentegani og P. Wolff. P. Brentegani prædikede, og Emnet for hans Prædiken var den katholske Præsts Gerning, hans Omsorg for Menigheden i Glæde og Sorg, i Fest og i Hverdagens brydsomme Liv, og saa til Gengæld Menighedens Forhold over for Præsten, den Tillid, Ærbødighed og Taknemmelighed, den var ham skyldig.

Ved Messens Slutning meddelte Pastor Opperman den pavelige Velsignelse til hele Menigheden og umiddelbart efter den præstelige Velsignelse til hver enkelt af den store Skare, der modtog den knælende ved Kommunionbænken. Det var et gribende Øjeblik for dem, der modtog Velsignelsen, og næppe mindre gribende for den, der meddelte den; han kunde sikkert føle, at mange inderlige Bønner blev opsendt for ham om en velsignelsesrig Fremtid som Præst.

Aarhus Sangkor, som besøgte Aalborg, sang meget smukt Messen »Stella Maris«. Koncertsanger Louis Nielsen, Aalborg, sang solo »Ave Maria«. Pastor O. har studeret i Rom i Propagandakollegiet, hvor han ogsaa er blevet præsteviet.

Th. Fr.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Nye Træk fra Kirkefølgelsen i Tyskland.

Generaldirektøren for det bayerske Statsbibliothek i München, Dr. Georg Reismüller, er ved Dekret fra Rigskansleren blevet pensioneret, utvivlsomt af politiske Grunde, fordi den berømte Sinolog var trofast Katholik. — Hitlerungdom har revet et 8 m højt Trækors i Haspe (Westfalen) ned, slaaet det i Stykker og overhældt Stykkerne med Benzin og brændt dem. Personer, som udtalte sig imod dette Barbari, blev fængslet. — Man har før tillagt Freiburgerbiskoppen Dr. Groeber nazistiske Sympatier, som efter de sidste Aars Erfaringer skal være slaaet om i det modsatte. Blandt mange andre Hændelser har sikkert og-

saa den gemene Art, hvorved »Deutsche Jugendkraft« blev ophævet, bidraget dertil. Den 5. Juni anmoder Gestapo Ærkebiskoppen om at opgive Navne og Adresser paa alle Lægmandsførere for de katholske Ungdomsforeninger. Den 7. Juni lader Dr. Groeber disse Navne udlevere til Statspolitiet, idet han samtidig meddeler Førerne 2 Erklæringer, som Statspolitiet har afgivet, nemlig at de af denne Grund ikke skulde lide Fortræd hverken af økonomisk eller anden Art, og at Foreningerne fremdeles skulde nyde Konkordatets Beskyttelse (§ 31). Derpaa fulgte »Deutsche Jugendkrafts« Opløsning i Baden paa Grund af de udleverede Førerlister og alt blev beslagnagt, Kasser Konti, Sportspladser, Redskaber etc. — — Junkers Werke i Dessau, Farvekoncernen m. fl. har bekendtgjort, at der kun kan antages Lærlinge, der har været i Hitlerungdommen. — — Men ubekymret og stolt synger den katholske Ungdom: *Wir sind ein verachteter Haufe, und die Not lacht uns oft ins Gesicht, Doch die Not hat uns nicht bezwungen, und die Schande tötet uns nicht.* Unsre Fahnen sind längst zerrissen und die Speere zerbrochen *im Kampf;* doch die Schwerter sind glänzend geblieben; denn die Schwerter, die schändet man nicht. — —

I Byen Borken tilstod en Katholik, at Medlemmer af den katholske Menighed havde sat Ild paa en Skriftestol. Tilstaaelsen fremkom paa den Maade, at Gestapo pryglede ham saa længe, til han tilstod; hans Bekendelse blev derefter plakateret. — — Mange, baade Gejstlige og Lægfolk, er igen blevet idømt Maaneders Fængsel, fordi de fjernede nogle af de løgnagtige Plakater, som Regeringen ikke skammer sig ved at slaa op i Massevis. — — Osservatore Romano henviser til, hvor tolerant Regeringen er overfor alle Slags Smagløsheder mod Kirken, og hvor streng den bliver, naar Kirken forsvarer sig det mindste. — — Det vatikanske Blad offentliggør ogsaa en Artikel »Tyske Devisendsmuglinger i Lyset af Kendsgerninger« fra »Libre Belgique«, hvor det bl. a. hedder: *»Domfældelserne paa Grund af Deviseforseelser, som i den sidste Tid gentagne Gange rettedes mod Ordensfolk, er tendentiøse, uretfærdige og grundløse. Set fra et juridisk Standpunkt kan de aldeles ikke opretholdes.«* *»Har Ordensfolk gjort sig skyldige i noget, saa maa det være deri, at de mente at have at gøre med upartiske Dommere.«*

— — Vikaren i en Menighed ved Duisburg har bekendtgjort fra Prædikestolen, at Folk, der hentede en Præst om Natten f. Eks. til en syg, helst skulde bringe nogle haandfaste Mænd med til Beskyttelse. — — Sognepræst v. Wojski i Löwen, Schlesien, kom i Koncentrationslejr for en Bemærkning om, at Hitlerungdommen ikke tog det saa nøje med det 3. og 4. Guds Bud. — — »Der deutsche Weg«

fortæller fra Dortmund: En katolsk ung Mand siger til sine Forældre: Jeg gaar til Politiet, man har stævnet mig for Ungdomsforeningens Skyld. Om Aftenen er han ikke tilbage; hans Far ringer op og faar Besked, at Sønnen var der endnu, men Sagen var ikke i Orden. Samme Besked gentoges de to efterfølgende Dage paa Forespørgsel. Den tredje eller fjerde Dag bliver der sagt: at Sønnen havde taget sig af Dage. Liget blev ikke udleveret, kun Asken!

Krigen truer den katolske Mission.

I en opsigtvækkende Artikel: »Der Abessinienkonflikt und die katholische Mission« gør en efter alt at dømme særdeles kyndig Personlighed i »Reichspost« af 24.-8. opmærksom paa, at der ganske vist ikke bestaar nogen sort Fare i Afrika, fordi Negrene mangler Vaaben, og den europæiske Kolonialpolitik, takket ikke mindst Missionens Indflydelse, har været nogenlunde fornuftig, men at Krigens Virkninger i langt større Grad vil vise sig i Asien, hvor Ghandis Folk og Japan aabent tilkendegiver deres Sympathi for Abessinien, og det muhamedanske Nordafrika sammen med det islamitiske Bælte indtil Irak — underligt nok — ogsaa staar paa det ældste kristne Riges Side. Da man i Missionslandene ofte identificerer Nation og Religion, og Katholikerne saaledes kommer til at blive regnet for Italienerne, ser Forfatteren deri en stor Fare ikke mindst for den katolske Missions Udvikling i Asien, ja, en af de største Kriser, som Kirken staar overfor.

Birgittinerkloster i Vadstena.

Kipa meddeler fra Stockholm, at Birgittinerne har faaet Lov til at grundlægge et Kloster i Vadstena, hvor St. Birgittas første Kloster er blevet grundlagt i det 14. Aarhundrede. Meddelelsen mener at kunne sige, at Tilladelsen skyldes personlig Indgriben fra Kong Gustavs Side.

Katholicismen i Holland.

Det hollandske Diöces Haarlem har lige offentliggjort en Aarsberetning over Catholicismens Stilling i Syd- og Mellem-Holland, altsaa i de Distrikter, hvor den katolske Befolkning er den overvejende. Siden den sidste Statistik fra 1934 udgør den katolske Befolkning 915,818 Sjæle, hvilket er en Forøgelse af 4000 Sjæle siden sidste Opgørelse. Af disse opfylder 738,357 deres Paaskepligt. Flest Katholiker bor der i Byerne Amsterdam, Rotterdam og Haag, hvor de, særlig i Amsterdam, staar Front imod et stort Antal Kommuniste og Socialister. Konvertiternes Antal var i 1934: 2026, Aaret forud var Antallet 1604. Der er blevet uddelt mere end 30 Millioner Kommunioner, altsaa gennemsnitlig 50 for hver praktiserende Katholik. I Diöceset Haarlem findes 313 Sogne med 1022 Præster. 36 Seminarister modtog Præstevielsen.

Kirkelig Kalender.

Sep.

1. S. 12. Søndag e. Pintse.
2. M. Stephan, Konge af Ungarn.
3. Ti. Ferialdag.
4. O. Ferialdag.
5. T. Laurentius Justiniani.
6. F. Ferialdag.
7. L. Gudsmoders Lørdagsm.

Sept.

8. S. Marias Fødsel. — 13. Søndag e. Pintse.
9. M. Gorgonius.
10. Ti. Nicolaus af Tolentino.
11. O. Protus og Hyacinthus.
12. T. Marias Navn.
13. F. Ferialdag.
14. L. Korsets Ophøjelse.

Sept.

Ugens Messebønner.

1. S. 12. Søndag e. Pintse (694—530); 2. Sæt Bønner: Ægidius ([53]—[53]), 3. Sæt Bønner: 12 h. Brødre (1024—847).
2. M. † Stephan, Konge af Ungarn (1068—902); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]). 3. Efter frit Valg
3. Ti. † Ferialdag. foreg. Søndags Messe (694—530) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg.
4. O. † Ferialdag (694—530); 2 og 3. som Mandag.
5. T. † Laurentius Justiniani (1069—903); 2. og 3. som Mandag.
6. F. † Ferialdag (694—530); 2. og 3. som Mandag.
7. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).

M.-K. Jesu Hjerter K. For Mænd F.K.: Søndag den 1. Sept. Kl. 8^{1/2}. Torsdag den 5. Sept. Kl. 20 første Møde efter endt Sommerferie. — »Immaculata« M.: Tirsdag d. 3. Sept. Kl. 16.30. — Rosenkranskirken. »Stella maris« F.K.: Sønd. d. 1. Sept. Kl. 8. M.: Mand. d. 2. Sept. Kl. 20. Bagefter i Forsamlingsalen.

Jesu Hjerter Kirke. Stenosgade. Sunday, Sept. 1st. Mass with English Sermon at 11⁰⁰ A. M.

Deutscher Gottesdienst. Sonntag d. 1. Sept. 10 Uhr findet der erste deutsche Gottesdienst statt in der St. Knuds Kapelle, Vestervoldg. 115. Der kath. Frauenverein hält die erste Versammlung d. 5. Sept. 20 Uhr.

INGRID HOLM, exam. Lærerinde i Klaver og Solføge, Nørre Farimagsgade 9 A, Byen 2446 v, 17—19. Ref.: Pater A. Menzinger, S. J.

Katholsk Arbejdsanviensings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en 14—15-aarig Pige i et Hjem;
en flink Enepige, god Løn. 1.
Okt. eller 1. Nov.; en Kone eller
ældre Pige til Formiddagshjælp,
event. hele Dagen.

af en Mand som Portner eller
Gaardmand; af Ingeniør ved
Tegning eller Skrivning; af en
Gørtler ved hvad som helst.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-
tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K.
Telf. Bven 8626.

Sætternissen har været paa Spil i sidste Nummer, hvor der
paa Side 870 første Linie skulde staa Friluftsalter i Stedet
for Friluftsteater.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 29. August.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalel (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 36.

Søndag den 8. September

1935

INDHOLD: »Jesus, forbarm Dig over os!« — Jocismen — den kristne Arbejderungdom. — Verdens lykkeligste Moder. — »For tredje Gang i Konnersreuth«. — Den katholske Mission blandt Santals indiske Urbefolkning. — Alfredo Rocco. — Om den muntre Kapellan Ludvig van Hæcke. — Presse-Rundskue. — Fra Hovedstad og Provins. — I Pavens Navn for Pressen. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Jesus, forbarm Dig over os!“

»Man burde vælge en anden Evangelietekst. Hvad skal vi stille op med Fortællingen om de 10 spedalske? Vi har jo ingen spedalske.« Selv om der ingen spedalske findes i vore Lande, saa var denne Bemærkning let at tilbagevise. Men vi har ulykkelige, som paa Grund af deres Forseelser er udelukket fra Samfundet. I Høstrups »Eventyr paa Fodrejsen« synger Skriverhans (den udbrudte Slave) forbitret:

*Ja Verden mig gav kun Sorrig og Suk,
jeg aldrig har nogen gjort glad,
med Graad blev jeg døbt og varmet med Hug
og muntret med Haan og med Had.
En Tid lang jeg stirred paa Loven med Skræk,
jeg glemte den blot et Minut,
en eneste Gang kun — og saa var jeg væk,
Tilbagegang var mig forbudt.*

*Og stemplet jeg nu blandt Mennesker stod,
selv tvang de mig frem paa min Vej,
men det var min Trøst, og det gav mig Mod,
at ej de var bedre end jeg. (III, 9.)*

Det maa indrømmes, at mange, som har begaaet værre Ting end de udstødte, bevæger sig frit i Samfundet, fordi de forstaar at hemmeligholde deres Forbrydelse. Men det tilkommer i øvrigt ingen at spille den stolte Farisær, som med Foragt ser ned paa den stakkels Tolder. Store Helgener, som havde den dybeste Forstaaelse af Guds uendelige Renhed, erkendte med samme Forstaaelse deres egen menneskelige Elendighed og Syndefuldhed og gav i gripende Vendinger Udtryk for denne Erkendelse. Ligesom de spedalske bønfaaldt de: »Mester, Jesus, forbarm Dig over os, rens os og løft os op i Dit Rige, hvor blot Skyggen af Synd ikke findes.« Tennyson lægger en af de lyseste Helgenskikkelser, den h. Agnes, følgende Bøn paa Læben:

*Mit Klædes Lin er graat som Støv
mod Julenattens Sne
og Kjertens Flamme mat og sløv
mod Maanens Sølv at se,
saa er og jeg imod Guds Lam
at se i Skyld og Brist;
saa er jeg her i Støvels Ham
mod det, jeg vorder hist.
Kom, Frelser, kom; drag op mig, Gud.
af Synd, hvori jeg sank,
tag bort mig som et Stjernesked
forklaret, pur og blank! . . .*

(Oversat af Thor Lange.)

Den milde, behjælpomme Eybæks Imødekommenhed kommer Hostrups Skriverhans lige tilpas. Over for os maa Guds naaderige Kærlighed, Guds kærlighedsfyldte Naade gøre samme Tjeneste. Dante har derfor forherliget den som Beatrice, som den lyksaliggørende:

*Skøn var den Kvindeskare, som jeg saa
en Allehelgensdag ved Aftentide.
Foran gik hun, hvem helst jeg tænker paa,*

*og Kærligheden gik ved hendes Side.
 Et Hav af Lys i hendes Øjne laa,
 den Sjæl var skabt af alle Straaler blide;
 jeg maatte se, jeg maatte det forstaa:
 en Engel for mig stod i Klæder hvide.
 Hun hilste mildt enhver, som var til Stede,
 og den, til hvem det høje Blik blev vendt,
 fornam alt ædelt i sit Bryst fremtræde.
 Højt i Guds Himmel saa Du Solen tændt!
 Til Jorden kom Du for at bringe Glæde!
 Velsignet er hver Sjæl, som Dig har kendt.*

(Oversat af Thor Lange.)

Hver Linie i denne Lovprisning gælder i øvrigt ogsaa den naadefulde, hvis Fødsel Kirken fejrer i Dag.

— ch —

Jocismen—den kristne Arbejderungdom.

Ser vi paa det katholske Udland, er det iøjnefaldende, at det er Ungdommen, der gaar i Spidsen for den katholske Lægmandsaktion, og især den belgiske og franske. Ugen efter 25. Aug. fejredes i Bryssel 10 Aars-Jubilæet for den kristne Arbejderungdoms Sammenslutning, »la J. O. C.«, med en Kongres, der indledtes af en højtidelig Messe, læst af Ærkebiskoppen af Malines, i Overværelse af Kardinaler, Biskopper, Præster, et Hundredetusinde Jocister og deres Leder, Abbé Cardijn, Bevægelsens Stifter. De kom fra alle katholske Lande, hvortil Bevægelsen har bredt sig fra Belgien, for sammen at fejre Jubilæet og drøfte Resultater og Fremtidsplaner under Form af en »International Studie-Uge« paa Verdensudstillingen. Den danske katholske Ungdom var ogsaa repræsenteret ved Pastor J. Ballin.

Hvad er Jocismens Maal og Midler?

Jocismen er selv en Gren af den almindelige kristne Ungdomsbevægelse, der bl. a. omfatter den kristne Skolebevægelse (»la J. E. C.«), den kristne Landbobevægelse (»la J. A. C.«) og Sømandsmissionen (»la J. M. C.«). Maalet er fælles for dem alle, nemlig at gengive Kristendommen dens Plads i Samfundet som den Basis, der bærer det hele — omnia instaurare in Christo. Hver for sig søger de at finde de Midler og Metoder, som bedst egner sig for de forskellige Milieuer.

Jocismens Opgave er da at bringe Kristendommen til Arbejderne, vække den enkelte til personlig at realisere de kristne Principper i sit Liv i Familien, blandt Kammeraterne, ved Arbejdet, i Samfundet. Dette er Forudsætningen for at kunne bringe Arbejdermasserne tilbage til Christus. I Fællesskab vil de unge kristne Arbejdere virke for at opdrage hinanden til deres specielle Funktion i Samfundet og Kirken. Ved deres personlige Tilstedeværelse og Vidnesbyrd vil de drage deres vantro Kammerater til Kirken, ved Hjælpsomhed mod dem paa Arbejdspladsen søger de at vise deres kristne Sindelag.

Det centrale i Virksomheden er derfor ikke de store Stævner, men den personlige Paavirkning fra Individ til Individ. Mange af de idealistiske Tilhængere af Kommuniste og Socialisme har sluttet sig til Jocismen, og selv Modstandere anerkender dens uselviske Arbejde og dets Betydning ogsaa for Arbejdernes timelige Vilkaar. Ofte kommer en propaganderende Jocist i Diskussion med en Kommunist, og hurtigt samler der sig en Klynge interesserede omkring dem. Et Par af Jocistens Medhjælpere benytter saa Lejligheden til at uddele Traktater til Tilhørerne.

Jocismens Presse er et virksomt Middel. Blade og smaa Traktater uddeles overalt ved Møder, i Hjemmene, paa Frokoststuerne, ledsaget af nogle forklarende Ord fra Uddeleren. Bladene er som Regel af stort Format, selv om de kun udgaar een Gang om Ugen eller om Maanedene. Der er rigeligt med Billigstof, smaa, korte og indtrængende Artikler, ofte Rundspørge, i det hele taget livligt Samarbejde med Læserne. Tonen er frisk og uhøjtidelig, selv naar den er alvorlig.

Hvert Aar aabner de belgiske Jocister en Kampagne for at faa Arbejderne til at opfylde deres Paaskepligt, ved Besøg i Hjemmene, ved Samtale paa Arbejdspladsen. Til denne Form for Apostolat modtager Jocisterne en særlig Uddannelse. Der uddeles Mængder af Tryksager og en særlig »Paaskeavis«. Resultaterne har været straalende.

I Frankrig har Jocismen taget et stort Opsving, siden den for et Par Aar siden »gik ned paa Gaden« ved at afholde en Propagandauge over hele Landet, der mangedoblede de lokale Grubbers Antal og sluttede dem sammen i en fast organiseret Liga. En vældig Bølge af Begejstring rejste sig og har siden baaret Bevægelsen fremad og gjort den kendt ogsaa i kristendomsfjendtlige Kredse.

Nu maa man ikke tro, at Jocisterne i Praksis indskrænker sig til religiøs Propaganda, de har med samme brændende Iver kastet sig over de sociale Problemer, først og fremmest Arbejdsløsheden, og søger at hjælpe deres

nødlidende Kammerater ved den frivillige Arbejdstjeneste. Arbejdernes materielle Vilkaar paa Fabrikerne vaager de over og gør opmærksom paa eventuelle Misbrug. Spisestuer indrettes for dem, der ikke kan naa hjem til Frokost (som man plejer dernede), og her er det især de kvindelige Jocister, der har gjort et stort Arbejde med deres særlige Forstaaelse for, hvad et hyggeligt Milieu betyder. Og Jocisterne virker for at lære deres Kammerater en bedre Brug af Fritiden, der mest gaar til Fornøjelser, fordi man simpelthen ikke ved, hvad man ellers skulde tage sig for. Bøger udlaanes, Studiekredse oprettes, Interessen vækkes for theoretisk Kendskab til det Arbejde, man til daglig tjener sit Brød ved.

Politik giver man sig ikke af med, hvad der ikke hindrer Jocismen i ivrigt at beskæftige sig med Samfundsspørgsmaal og studere de pavelige Encyclikaer herom.

Den bedste Fritidsbeskæftigelse, Jocisterne anbefaler, er imidlertid at være med i deres centrale Virksomhed: selv gaa ud og vinde sine Kammerater for Kristendommen. Det vidner om en dyb psykologisk Sans hos Førerne, naar de har set, at den religiøse Iver bedst bevares ved, at man selv er aktiv, og her er maaske en af de dybeste Aarsager til Bevægelsens Udbredelse, fra regnet den selvfølgelige, som bestaar i et inderligt personligt religiøst Liv i og med Kirken.

Jocistens Devise er: »Ren — glad — dristig — sejr-sikker«. Han beder hver Dag:

Herre Jesus, jeg ofrer dig min Dag, mit Arbejde, mine Vanskeligheder, mine Glæder, min Stræben og mine Sorger.

Forund mig og mine Arbejdskammerater at tænke som du, arbejde med dig, leve i dig.

Giv mig at elske dig af hele mit Hjerte og tjene dig af alle mine Kræfter.

Komme dit Rige paa Fabriken, paa Værkstedet, paa Kontorerne og i vore Hjem.

Bevar i din Naade de Arbejdere, som i Dag vil blive udsat for Fare.

Og de Arbejdere, som er døde paa Arbejdets Valplads, hvile ved Guds Barmhertighed i Fred.

Amen!

Hvad har de opnaaet?

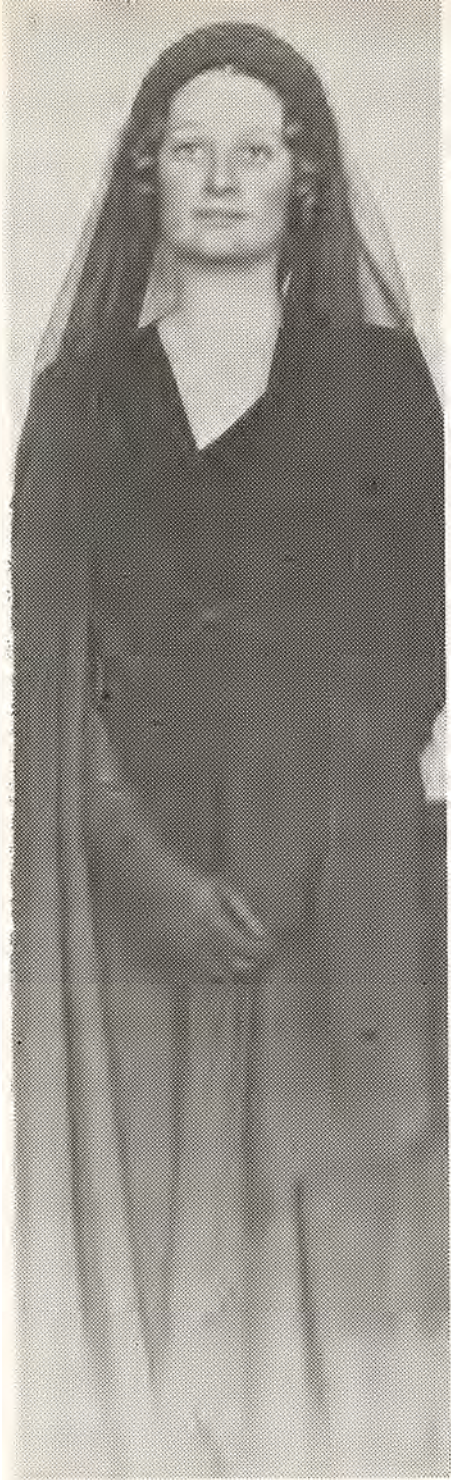
Da Abbé Cardijn allerede før Krigen samlede Ungarbejdere i smaa Kredse, mødte han en Del Modstand, Verdenskrigen standsede overhovedet Arbejdet. Men Cardijn arbejdede utrætteligt paa at uddanne Førere, der efter Krigen stod parate til at kaste sig over Problemerne. Paa den sociale Uge i Löwen 1923 offentliggjordes Slagplanen

og 1925 blev den almindelig vedtaget. Ca. 100 Præster begyndte at virke, man fik fat i de unge Arbejdere straks efter Skolegang og nu efter 10 Aar staar man over for store Resultater. De unge Arbejdere blev beskyttet mod moralsk Ruin, mod Fråfald, Arbejderne er blevet stolte af Arbejdet. JOC respekteres eller kæmper. Ingen Arbejdsgiver kan forbigaa dem. De sendte en Deputation til Genève's Arbejdskonference. Men en af de vældigste Manifestationer skulde denne Kongres blive, hvor Deltagerne kommer som Pilegrimme, forberedt ved den h. Kommunion, og man har forpligtet Førerne til et 8 Dages Kursus. Man lod bede i hele Landet og venter nu paa rig Høst. E. N.

Verdens lykkeligste Moder.

I Folkenes Sagn og Sange fortælles der ofte om Menneskeskæbners bratte Fald fra Lykkens højeste Tinde til Sorgens dybeste Svælg. Fra Sagaøens dramatiske Skildringer, Nibelungernes Fryd og Nød og vor danske Heltetids Kvad ved vi alle, hvor hurtigt straalende Lys paa Livets Scene kan skifte til rugende Mørke. Men sjældent eller aldrig har de nordiske Folk i vor Tid oplevet saa tragisk en Ulykke som den, der berøvede Belgiens unge Dronning Livet den 29. August, en Solskinsmorgen midt i Svejts-Bjergenes storslaaede Dejlighed. I den 30-aarige Kvinde, der saa voldsomt og pludseligt blev revet bort, uden at hendes Mands kærlige Hvisken kunde standse Dødens Gang blot et Øjeblik, mistede et Land en Dronning, ombølget af Folkets varmeste Hyldest; dér skiltes to lykkelige Hjerter, hvis Mage man mest kender fra Eventyr, og dér berøvedes tre Børn en Moder, der hørte til Verdens bedste. Med hjertelig Deltagelse gaar vore Tanker i disse Dage til den ulykkelige unge belgiske Konge og hans Børn, til hele det belgiske Folk, til Belgiens Kirke — dens Biskopper har udsendt et Hyrdebrev — og ikke mindst til vor Biskop, der bedre end mange ved, hvad Sørgebudskabet fra Küsnacht betyder for hans haardt ramte Land, Folk og Kongehus, og som i Sjælemessen Tirsdag den 3. September sikkert lige saa inderligt bad et Memento for de afdøde som for de levende.

Kong Leopold og Dronning Astrid vil huskes som et Billede paa den reneste Kærligheds- og Familielekke, Gud kan skænke to Mennesker. »Ich bin durchs Leben auf dich zugegangen« (Gennem Livet vandrede jeg hen imod dig), saaledes kunde den 21-aarige Prinsessebrud sige med Digteren, da hun i sin Tid mødte Belgiens

Dronning Astrid ved Kong Alberts Bisættelse.

Kronprins. I »Berlingske Tidende« fortæller en Dame, der kendte Dronningen som purung Pige:

»Som lille var hun meget genert, og denne Genærthed beherskede hende, indtil hun blev forlovet med Prins Leopold. Fra den Dag var den som strøget af hende, og spurgte man hende om Grunden hertil, svarede hun, at nu havde hun jo den, hun elskede, saa var hun ikke bange for noget mere.«

Rank, kongelig værdigt og yndefuld naturligt stod hun senere som Landets første Dame ved sin Mands Side. Men endnu mere betog hun os, da hun, medens Verden priser hende som »Europas smukkeste Dronning«, ønsker: »De skulde hellere skrive: Verdens lykkeligste Moder«.

Det var et forbilledligt katholsk Ægteskab, som Døden opløste dernede ved Küssnacht, og Korset, som skal rejses paa Ulykkesstedet, vil være vel anbragt dér, hvor to kristne Mennesker skiltes for Livet. Med Glæde og Tilfredshed saa vi, hvordan Brudeparret overholdt Kirkens Lov og f. Eks. efter den borgerlige Ceremoni i Stockholm skiltes for først efter Vielsen i St. Gudule i Bryssel at bekende sig som Ægtepar for hele Verden. Hvad Prinsesse Astrids Religion angik, udøvede hverken Kronprinsen, der er dybttroende Katholik, eller Hoffet noget Tryk paa den elskede svenske Prinsesse; ja, Kronprinsen vidste knapt, at hans Brud havde taget Undervisning. Saa meget større blev Overraskelsen, da Astrid af egen Vilje og Overbevisning vilde optages i Kirken og den 4. August 1930 aflagde Trosbekendelsen i Kardinal Van Roey's Hænder i samme Kirke, hvor hun var blevet viet, og hvorfra hun nu skal begraves. Alle Problemer, som saadanne Ægteskaber plejer at stille, blev her forbilledligt løst.

At et saa rigt og sundt, harmonisk og ædelt Liv kunde afbrydes pludseligt en forjættende Morgenstund paa et af Verdens smukkeste Steder, er et rystende Memento om, hvor usikker selv den højeste menneskelige Lykke er, hvor vi bygger paa Sand, naar vi kun regner med den. Vi forstaa bedre end ellers en Frans af Borgia, der til daglig omgikkes sin Tids smukkeste Herskerinde, Kejserinde Isabella, som stod højt i Folkets Gunst paa Grund af sin Hjertensgodhed og Ynde, og pludselig saa hende, mærket af Dødens Haand, paa Baaren, skønt kun 36 Aar gammel. »Er det virkelig dig, Donna Isabella?« udbød den unge Hertug, »er det min Kejserindes Hoved?« Det Syn gav hans Tillid til Verden et Grundstød og vendte hans Hu mod et alvorligere Liv, saa han siden kunde sige: »Kejserindens Død har vakt mig til Live.« Thi det er med

Menneskelivet, som Salmisten siger: »Ved Morgen gror Græsset og blomstrer, ved Aften er det vissent og tørt.« — Og derfor opfordrer hver »Astrid« — hver Stjerne, som slukkes — selv om den straaede aldrig saa klart — jo til at søge det evige Lys, hvis Glans aldrig svigter. —z.

„For tredje Gang i Konnersreuth“.

Der har i de sidste Aar været nogen Stilhed om Therese af Konnersreuth — og dette er blevet opfattet, som om det nok ikke forholdt sig saa »mirakuløst« som antaget med denne bayerske Bondepige, der skal bære Christi Saarmærker og hver Fredag visionært genopleve Frelserens Lidelser. Grunden til denne mere kølige Stilling overfor Miraklet skulde være, at der kom Afslag paa en Anmodning til hende om at lade sig indlægge paa en neutral Klinik til Kontrol og Undersøgelse. Afslaget kom imidlertid ikke fra Therese selv, men fra hendes Forældre, der ikke ønskede at udsætte deres Barn for en saadan Procedure. Og kan man ikke godt forstaa dette? Ønsker man ikke at tro paa Sagen, saa maa man aabenbart for Pigens Forældre gerne lade være.

I denne Forbindelse er det nu interessant i det ansete norske Blad Tidens Tegn at læse en Artikel af den bekendte norske Dr. Kristian Schjelderup, som — da han ikke er Kristen, endsiges Katholik — vel nok maa holdes for et upartisk Vidne. Artiklen offentliggøres under Titlen: for tredje Gang i Konnersreuth, og dens Hovedindhold er følgende. Adgangen til Therese er vanskeliggjort, dog langt fra udelukket, men der fordres en skriftlig Tilladelse af Diocesets Biskop. En saadan opnaaede altsaa Dr. Schelderup, fordi der ikke kunde være Tvivl om hans Motivets Renhed.

Han fortæller, at Situationen er uforandret den samme som to Gange tidligere. Saarmærkerne er der — Therese fremviser dem for ham, da han beder hende derom; hver Fredag gennemlever hun fremdeles Jesu Lidelse og Død, og hun hører herunder fremmede Sprog blive talt, og hun gengiver det hørte paa fejlfrit Aramæisk, Græsk og Latin. Som bekendt var det et meget paafaldende Træk, at Therese ikke tog nogen som helst fast Næring til sig. Siden Julen 1926 har hun endog kun taget en enkelt Teskefuld Vand for at kunne svælge Hostien ved den daglige Kommunion. Men siden September 1927 faar hun heller ikke denne Teskefuld Vand; siden September 1930 er ogsaa de naturlige

Udsønderinger ophørt*). Dr. S. spurgte nu hendes Skriftefader, Pastor Naber (han bemærker: »en af disse højt kultiverede, fromme og menneskelig naturlige Præster, som den katholske Kirke er saa rig paa«), han spurgte altsaa Pastor Naber: men hvad er Meningen med dette Under? — og denne svarede da følgende:

Ja, det forstaar De bare i Sammenhæng med Thereses Forhold til den hellige Kommunion. Therese lever af Alterens Sakramente, af Christus alene. »Jeg lever ikke af intet, Herr Pastor«, — svarede Therese mig paa et Spørgsmaal — »jeg lever af Frelseren. Han har sagt: Mit Legeme er i Sandhed en Spise — hvorfor skulde dette ikke engang være Tilfældet, hvis han vil det?«

Til sidst spørger Dr. S. Pastor Naber, hvad der ligger til Grund for Rygterne om Thereses Fængsling (ved Nazi-regeringen). Fængslet har hun i hvert Tilfælde aldrig været, svarer han, men der har været Husundersøgelse baade hos hende og hos mig i Præstegaarden. Man fandt intet. Kanske har for øvrigt — mener Dr. S. — Rygterne Sammenhæng med Dr. Fritz Gerlichs Skæbne — den protestantiske Redaktør i München, som under Indtrykket af det, han oplevede i Konnersreuth, blev Katholik, og som har skrevet det grundlæggende Værk om Therese. Han blev fængslet i 1933 og dræbt d. 30. Juni i Fjor.

Dr. Schjelderup slutter sin Artikel saaledes: »Men det egentlige »Under« i Konnersreuth er Therese selv. Denne enkle Bondepige, ud af hvis Øjne Godhed og Renhed lyser — som har kunnet opleve alt dette og alligevel har beholdt sin naturlige Fromhed og Beskedenhed, som under alle Tilskikkelser har bevaret en brændende Kærlighed til den Korsfæstede, og hvis eneste Ønske det er at lide for at andre kan faa det godt.

Skulde nogen kunne gøre mig til Kristen, maatte det være en Personlighed som denne . . . « *P. H. P.*

Den katholske Mission blandt Santals indiske Urbefolkning.

(Sluttet.)

For Tiden arbejder kun fire Patres hos de Santaler, der hører under Stiftet Patnas Omraade. I selve Stiftet hersker der for øvrigt ikke Oversflod paa Missionspersonale, naar man tager Omraadets Størrelse, høje Befolkningstal

*) Et Fænomen, der netop, fordi det kommer nogle Aar efter hendes fuldstændige Faste, maaske har en dybere Betydning. (Referentens Anm.)

og de overalt i Indien forhaandenværende Vanskeligheder for Apostolatet i Betragtning. Stiftet Patna omfatter som før sagt hele Provinsen Bihar i Gangesdalen, der med sine 27,540,122 Indbyggere er en af Jordens tættest befolkede Egne. 27 udenlandske og 6 indfødte Præster, 6 udenlandske og 4 indfødte Lægbrødre, 51 udenlandske og 31 indfødte Søstre udgør tilsammen hele det Missionspersonale, hvem Sjælesorgen for 10,353 Katholiker og Omvendelsen af 27,529,769 Hedninger er betroet. I Patna Stift arbejder foruden Missionærerne 71 Kateketer, til hvis Omsorg 3727 Katekumener er betroet, og 133 Lærere, der underviser i 76 Folkeskoler med 2577 Elever og i 19 højere Skoler, der har 780 Elever, samt i et Lærerseminarium med 10

Den katholske Kathedral i Patna.

Elever. Præsteseminariet tæller 14 Studenter, og et Drengeseminarium har 10 Elever. Af Karitasinstitutioner findes der 17 Lægevagtstationer, hvor der gennemsnitlig hvert Aar tilsammen er 110,000 Konsultationer, 9 Vajsenhuse med 712 Plejebørn samt et Alderdomshjem med 87 Beboere. Missionen har ogsaa et Trykkeri, der fremstiller et Tidsskrift, »Patna Mission Letter«, i 3000 Eksemplarer. Det er ikke alene Befolkningens Tænkemaade, der krydser Missionsarbejdet, men ogsaa Naturbegivenheder som Jordskælv, Uvejrskatastrofer og Epidemier griber forstyrrende ind i Arbejdet. Saaledes krævede Koleraen Aar 1918 alene i Provinsen Bihar 200,000 Ofre; i hele det af Koleraen hærgede Omraade forefaldt der tilsammen over $\frac{1}{2}$ Million Dødsfald. Jordskælvet den 15. Januar 1933 ødelagde en stor Del af Missionsindretningerne — Kirker, Vajsenhuse, Skoler, Missionsstationer — og for saa vidt som Bygningerne ikke allerede var styrtet sammen, maatte de ned-

rives paa Grund af den forvoldte Beskadigelse. Skaden, som Missionen havde lidt, blev anslaaet til rundt regnet 1 Million Kroner. I en Indberetning fra Biskoppen af Patna hedder det: »I Bankihore er Kirkerne, Residensen og Fædrenes Kloster stærkt beskadiget. Vajsenhuset er halvvejs sammenstyrtet. I Kurji har de irske Brødres Skole lidt stor Overlast. I Dinapore er Kirken og Præsternes Residens saa slemt beskadiget, at det hele maa brydes ned. I Jamalpur er hele Kirkefaçaden styrtet sammen. I Bettiah er Kirken og Residensen fuldstændig ødelagt, Sygehuset og Søstrenes Kloster stærkt beskadiget og to Søstre saaret; de indfødte Søstres Noviciat er ubeboeligt, og Vajsenhuset er faldet sammen. I Chuhari har Jordskælvet krævet fire Ofre mellem Katholikerne, og Kirken, Præstresidensen samt Søstrenes Kloster er jævnet med Jorden; desuden er den nye Skolebygning fuldstændig ødelagt. I hele Stiftet er der af 45 Kirker kun fire tilbage.« For at faa alt dette i Orden igen fordredes der foruden store Pengeofre tillige et Trosmod hos de Mænd, der har helliget sig den store Opgave at bringe Kristendommens Lys til Santalfolket — et Trosmod, som vi herhjemme i det rare lille Danmark vistnok ikke har nogen, blot tilnærmelsesvis, rigtig Forestilling om. Ved A. N.

Alfredo Rocco.

Rom, 23. August.

I Gaar døde Alfredo Rocco — den Minister, der fra italiensk Side udarbejdede Conciliationspagten med den Hellige Stol; et imponerende og monumentalt Værk, hvor dette Navn har sin Hædersplads umiddelbart efter Kardinal Gasparris. —

Rocco var født i Neapel i 1875 af gammel Juristfamilie. Som bekendt er Neapel Sædet for den ældste juridiske Tradition i Italien, og det gamle capuanske Slot, hvor Domstolene residerer, et af de mest betydende Centrere for det intellektuelle og kulturelle Liv i Landet. Dette understreges kun stærkere ved Neapels uundgaelige Dekadence som stor Havneby til Fordel for Bari og Genua.

Allerede 24 Aar gammel var Rocco Professor i Handelsret. Han var med i Krigen og en af de første, der forstod Fascismen og dens vide, ideelle og praktiske Muligheder. Kort efter Marchen til Rom blev han kaldet til Posten som Pensionsminister — en uhyre vanskelig Stilling paa Grund af alle Krigspensionerne, som han dog bestred med overlegen Dygtighed og Takt.

Han blev i 1924 Præsident for Kammeret og kort efter Justitsminister — en Stilling han beholdt til 1932, d. v. s. under alle de Aar, hvor den fascistiske Doktrin krystalliseredes juridisk. Denne Krystallisering er hans Værk.

Efter at Værket var tilendebragt, trak han sig tilbage til sine Studier — blev udnævnt til Senator og Statsminister — drog paa hyppige Rejser til udenlandske Universiteter, til Trods for et svageligt Helbred, udelukkende for i sin klare Fremstillingsform at bibringe Udlandet Forstaelsen af det nye Italiens Lovgivningsarbejde.

Han var energisk Anti-Individualist, Anti-Liberal, Anti-Demokrat, Anti-Socialist. Han søgte at bevise, at i 1789 var en Tradition blevet brudt, som det gjaldt om at restaurere — ikke ved at vende tilbage til andre Aarhundreders Systemer, men ved at forene det gamle og det nye, Friheden og Autoriteten, den nye Tids Krav med Traditionens Nødvendighed.

Heraf hans Doktrin om Staten, der gaar ud over det nuværende, over en Generations øjeblikkelige Indskydelser, over en Forsamlings. — Staten, der i sig optager Nationens historiske Liv, som angaar i lige høj Grad de levende, de døde og de endnu ikke fødte.

Og endnu medens Bolschevismens Forbrydelser spredte Rædsel overalt i Landet, saa man allerede Alfredo Rocco udarbejde det nye System for Arbejdsdelingen: Laugssystemet — imod den internationale Socialisme — til Forbløffelse og Forargelse for de reaktionære af enhver Farve. Han havde derfor let ved Samarbejde med Mussolini, da denne anlagde Laugsordningen som den historiske Basis for den nye fascistiske Stat. Tænkeren, Juristen, havde den Lykke at faa Lov til at udarbejde i det praktiske Liv det, der altid havde været hans Ideal som studerende.

Det samme kan man sige om Conciliationen med den Hellige Stol. Ingen forstod bedre end han dens historiske Nødvendighed og dens ideelle Rækkevidde. Hans Arbejde her, som bilagde den et halvt Aarhundrede gamle Strid mellem Italien og Pavedømmet, er et Mesterværk af Synthese, af historisk og juridisk Doktrin.

Hvordan kunde Conciliationen indføje sig harmonisk i den italienske Risorgimento-Tanke? Hvordan kunde Conciliationen fuldkomme Risorgimento-Bevægelsen — ifølge Mussolinis egne Ord — og ikke modsige den?

Rocco fandt ingen Vanskelighed i at bevise, at den levende og stadige Tanke i Risorgimento-Bevægelsen var Fædrelandets Enhed og Uafhængighed. Liberalismens Idéer, de jacobinske Tendenser, foruden de republikanske, demagogiske og frimurerske, havde været Stimulanser for Handlingen, havde været nyttige i den stadige Polemik mod de

gamle Regimer, som det, der nu engang faldt i med Tidens Strømninger i Europa; og paa den Maade skulde de bedømmes og betragtes.

Men til Trods for deres Bidrag til den nationale Sags Fremme havde de kun haft en ren praktisk Betydning. De havde intet betydet som Princip i den nationale Genrejsning.

En Prøve paa det fascistiske Italiens Storhed og Overlegenhed vilde det netop være, om det var i Stand til at komme ud over de jacobinske Levninger fra Risorgimento-Tiden for at virkeliggøre en sand Forsoning, der genoprettede den aandelige Enhed i Italien.

Og denne Betragtning maade var mere end berettiget, naar man betænker, at den italienske, nationale Genrejsningsbevægelse fødtes alt andet end jacobinsk og irreligiøs. At det var paa Grundlag af det aarhundredgamle katolske Liv i Landet, at Gennembrudet i 1848 fandt Sted; det Øjeblik, der betegner Kulminationen af den nationale Enighed. At Masser af Troende og af Katholiker var med til at grunde Fædrelandets Eenhed, og at kun praktisk polemiske Nødtilstande havde ledet Risorgimento-Bevægelsen bort fra den aarhundredgamle italienske Tradition.

Alt dette forstod Rocco.

I Conciliations-Pagten vil hans Navn bevares og æres, og hans Minde leve langt ud over vort Aarhundrede.

»Messaggero«.

Om den muntre Kapellan Ludvig van Haecke.

Der fortæltes om den h. Philip Neri, at han trods sit store og alvorlige Arbejde lige indtil sin Død bevarede sit ungdommelige friske Smil; i Stedet for at blive dyster under sin stadige Selvopofrelse for saa mange Menneskers Sjæle, som søgte Tilflugt hos ham, havde han altid en Skælm i Øjet, af hvilken Grund Goethe i sin Beundring for ham gav ham Navnet »Den muntre Helgen«.

Om den Mand, vi her vil fortælle om, kunde man sige det samme. En slittig Arbejder i Herrens Vingaard, meget velgørende over for de fattige, en Mand med en Ræv bag Øret. Lad os gengive nogle Anekdoter om ham.

Fra hans Ungdom.

Ludvig van Haecke blev født i Brügge i Flandern d. 18. Januar 1829. Hans Fader handlede med Lærredsvarer,

og begge hans Forældre var livlige Mennesker, der altid førte munter og vittig Tale. Disse Egenskaber arvede deres lille Ludvig. Han var en pudsig »lille Mand«, som alle elskede, og som altid var omsværmet af andre Børn. Fra hans første Skoletid er efterfølgende Anekdote, som viser hans Slagfærdighed:

I det Kollegium, hvor han boede, fandtes en stor Tavle, som hvilede paa en Buk. Tavlen blev benyttet til Undervisning i 2 Klasser. En Morgen, da Drengene andægtigt lyttede til Lærerens Foredrag, rev pludselig en Dreng fra den tilstødende Klasse Døren op uden først at banke paa og raabte: »Hvor er Bukken?« Læreren og Eleverne var maalløse, men Ludvig raabte: »I Døren!«

Stor Staahej. Den ubehøvlede spørgende forsvandt som et Lyn. Efter at Stormen havde lagt sig, sagde Læreren smilende: »Ludvig, egentlig burde jeg straffe dig, men denne Gang kan jeg ikke faa det over mit Hjerte«.

Lad mig sove.

Nogle Aar senere fik Ludvig Lov til sammen med flere Kammerater at deltage i en Udflugt til England. Om Bord paa Skibet kendte Munterheden ingen Grænsen. Ludvig havde naturligvis baade det første og sidste Ord at skulle have sagt; alle søgte hans Selskab. Men pludselig rejste der sig en vældig Storm; Damperen kastedes frem og tilbage og stod i Fare for at lide Skibbrud. Nødssignalets skærende Fløjten vækkede ved Midnatstid Passagererne, som styrtede op paa Dækket. Mandskabet gjorde alt Redningsmateriellet parat til Brug; og hvor blev der ikke i denne Dødsangst bedt til Himlen!

Kun een manglede, nemlig Ludvig. Hans Kammerater stormede ned til hans Kabyt. Han laa og sov lige saa fredeligt i sin Køje. »Ludvig, kom op, vi gaar under«, raabte de. »Vær saa god at lade mig sove«, svarede han med den største Sindsro, »jeg sover ind i Herren, for jeg er i Naadens Stand; og hvad Skærsilden angaar, saa vil jeg sidde min Tid ud der lige saa tappert som nogen.«

Tænk paa Skærsilden.

Som Seminarist var Ludvig et Forbillede for alle; kun kom han sommetider for sent til Morgenbønnen. Han undskyldte sig saa hos Præfekten med, at han uheldigvis havde sovet over sig. Det mærkelige var dog, at dette Uheld næsten altid indtraf hele Vinteren igennem. Endelig mente Præfekten dog at maatte formane ham.

»Herr van Hæcke«, sagde han, »i Almindelighed er jeg meget tilfreds med Dem. Kun paa eet Punkt lader De en Del tilbage at ønske: De maa møde rettidigt til Morgen-

bønnen«. »De har Ret, Herr Præfekt, fra nu af vil jeg være mere præcis«. — »Det glæder mig. Jeg vil ogsaa give Dem et Raad: naar De vaagner, saa tænk Dem, De ligger i Skærsilden. Saa vil de sikkert komme hurtigt op.«

»Mange Tak, Herr Præfekt. Hvor er jeg ked af, at jeg ikke tidligere har tænkt derpaa.« — Men næste Morgen kom vor Seminarist endnu senere end ellers ind i Kapellet. Præfekten lod ham kalde.

»Hør, Herr van Haecke, hvad skal det betyde? Nu er De jo blevet liggende endnu længere end ellers. Synes De, det er at følge et velment Raad?«

»Undskyld Herr Pastor. Men da jeg i Morges tænkte: du ligger i Skærsilden, saa sagde jeg til mig selv: Ludvig, bliv du hellere liggende lidt endnu, for det har du sandelig fortjent.«

Den bodfærdige Ludvig.

Ludvig van Haecke var en kort Tid Novice hos Jesuiterne, men selv her kunde han ikke lade være med sine gale Streger. Han havde engang set, hvorledes en Ordensmand af Bodfærdighed spiste sin Mad i knælende Stilling inde i Spisesalen, og efter nogen Tids Forløb bad han om Tilladelse til ogsaa engang at maatte gøre dette. Det blev ham tilladt. Før Ordensfolkene gik til Bords forskaffede han sig noget Kridt og malede paa hver af sine Skosaaler en lille Mand, som vendte Ansigtet mod den anden. Da han derefter knælede ved Bordet, trak han sin Soutane saa langt op, at alle Novicerne kunde se de to Ansigter. Medens han selv med den største Alvor spiste sin Suppe, lod han stadig de to smaa Mænd slaas med hinanden — et Syn, der var saa komisk, at Novicerne rystede af Latter.

Pater Rektor saa utilfreds over paa dem, men da denne Fnisen ikke vilde ophøre, sagde han: »Jeg synes ikke, det er videre ædelt at gøre sig lystig over en Medbroders Ydmygelse.«

Formaningen var som talt ud i Luften. Da rejste Rektoren sig for at se, hvad Grunden var til den meget daarligt anbragte Lystighed. Hurtigt kastede Ludvig sin Soutane over sine Sko, saa den gode Pater absolut ikke kunde opdage noget latterligt. Novicerne fik derimod en Straffeprædiken.

Efter at have lavet endnu flere lignende Skælmsstykker mente Fædrene i Ordenen, at han kun egnede sig daarligt til at blive Ordensmand, hvorfor de i al Venskabelighed gav ham sin Afsked.

(Sluttes).

Ved C. H.-S.

Presse-Rundskue.

Oxfordgruppebevægelsen er protestantisk. Velmenende og begejstrede Ikke-Katholiker, som er blevet grebet af Dr. Buchmans Forkyndelse, vil sommetider overbevise os om, at ogsaa Katholiker godt kan være med; hele Bevægelsen vil kun gøre den enkeltes Trosretning mere levende og aktiv. Her over for er det godt at fastholde en Udtalelse af Sjællands Biskop Dr. Fuglsang Damgaard, der i Berl. Tid. 20. Aug. i en længere Artikel udtaler sig om den Velsignelse, som Bevægelsen efter hans Mening har været for Folkekirken, og forsvarer Buchmans System mod Behrejdelsen: ikke at forkynde en bestemt Lære:

»Oxfordbevægelsen vil være levende Kristendom, det betyder ikke, at den ikke har nogen Lære. Den bygger paa Jesu fuldbragte Gerning, saaledes som den er fremstillet for os i det ny Testamente. Jeg spurgte engang Dr. Buchman, hvad der var Centrum i hans egen Kristentro. Øjeblikkelig faldt Svaret: Justification by Faith — Retfærdiggørelse af Troen. Oxfordbevægelsen forener i sig Lutherdommens Hvilen i Troen paa Retfærdiggørelsen af Naade alene, med den reformerte Kirkes Angrebskraft og stærke Trang til Aktivitet. Den har optaget i sig værdifulde Elementer af de forskellige Kirkesamfund, som er opstaaet paa Reformationens Grund. Fremhævelsen af Betydningen af Stilheden leder vor Tanke til Kvækerne, og Kravet om Forvandlingen leder hen til Methodismen. Men Oxfordbevægelsen tager som Helhed Sigte paa at gøre det Trosindhold, som enhver medbringer fra sit Trossamfund, til Liv og Virkelighed for den enkelte. Den vil gøre de rige Skatte, som vi Lutheranere har i Ordet og Sakramenterne, til levende Virkelighed for os.«

Er dette en bestemt Lære, da er den i hvert Fald ikke katholsk Kristendom!

Med ham fik Spanien en Fremtid. At den socialistiske og radikale Presse Verden over og herhjemme med uvenlige Øjne ser paa Spanien, og kalder Landets dygtige Førere, som med fast Haand sørger for Fred og Orden, for Jesuiter, Reaktionære etc., medens man ikke havde ret meget at indvende, da Kommunisterne stak Kirker i Brand og dræbte uskyldige, kan ikke undre os. Saa meget mere bør det fremhæves, naar en uhildet og sandfærdig Dom engang faar Lov at passere, som det er Tilfældet med et Interview, »Ekstrabladet« d. 20.-8. bragte med den spanske Tænker og Sagfører Rafael Diaz. Denne udtalte bl. a.:

»Spanien har faaet en ny Mand, som inkarnerer dets Sjæl, som spiller paa dets Psyke, som Paderewski paa sit Piano, virtuosmæssigt! Manden er Gil Robles, han er 36 Aar gammel, hans Parti er »Folkets Aktion«, *det er republikansk under Hensyntagen til Spaniens Frihedstrang, men det er ogsaa monarkistisk i den Forstand, at det er spansk i sit Instinkt, og den nærmeste europæiske Sammenligning er Dollfuss' Retning i Østrig.*

Robles' Regering er politisk avtoritær og streng i sin Disciplin, men socialt er den frisindet, liberal til det yderste, generøs.

Vores Sociallovgivning er videre fremskredet end i noget andet Land i Europa, selv i Danmark.

Med Gil Robles har Spanien faaet sin Fremtid.

Gil Robles Regering eller rettere den Indflydelse, han har paa Lerroix' Politik, tenderer ikke mod Diktatur eller Frihedsberøvelse. Den forener langt største Delen af Folket, den vil en spansk Enhed — og en Mand som Azana er efterhaanden blevet reduceret til kun at være et antifædrelandsk Princip i den store Masses Øjne.«

—z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Udnævnelser og Forflytninger.

Pastor Johannes Quadvlieg, der i 6 Aar har været Sognepræst i Roskilde, er blevet forflyttet som Sognepræst til Slagelse, hvorimod Slagelses Sognepræst, Pastor Hubert Hoppers, overtager Sognepræstekaldet i Roskilde.

Wienerbørnene paa Ærø.

Ærø Avis skriver d. 23. 8. om Wienerbørnene, som har fundet et Feriehjem paa Øen; »Det var i Gaar tre Uger, siden Wienerbørnene kom her til Ærø, og de befinder sig alle brillant. Til at begynde med kneb det for en og anden, der havde Hjemvé, men dette er forlængst et overstaaet Stadium. Paa Fyn var der dog en lille Pige, der længtes saa stærkt hjem, at hun maatte sendes til et katolsk Optagelseshjem i Nyborg. Iøvrigt spørger flere af Børnene, om der ikke her i Danmark findes katolske Kirker, idet de paagældende Børn stammer fra katolske Hjem og saaledes er vant til at søge de katolske Kirker.

Et Eksempel fra Holland.

Fr. Muckermann fortæller om de heldige Fremstød, den hollandske Presse har gjort for nogle Aar siden:

»De Maasbode«, den store, katholske Avis, som udkommer i Amsterdam, foretog en Aktion for at hverve Abonnenter. Resultatet? 15,000 nye Abonnenter i to Maaneder. Blandt andet er der sket følgende: En Dag sendte man et Tog — et Eksprestog maaske? — af Sted gennem hele Provinsen. Alle Provster, alle Sognepræster og alle Kapellaner, som man traf paa sin Vej, maatte stige ind. Alle skulde de med til Rotterdam. Alle skulde de ind i den kæmpemæssige Avisbygning. De ser sig hele Bedriften an og opgiver Adresser. Og Resultatet var: 15,000 nye Abonnenter! Ogsaa »Tijd« har forøget sit Abonnentantal betydeligt. Jeg spurgte, hvorledes Provinspressen stillede sig over for disse store Blades Propaganda. Aa, de var allesammen med. De spændte sig for samme Vogn. Een for alle. Enhver var glad, naar den anden vandt. Ja, det er katholsk Solidaritet. Det er det katholske Holland. Det samme Holland, som ogsaa har svaret en liberal Propaganda for den liberal-socialistiske Radiosender ved, at det har bragt en katholsk Radiomenighed op fra nogle og tyve Tusinde til Hundredetusinde. Den berømte Dr. Peols sagde for nogen Tid siden noget, som greb mig dybt: »Kilderne til al vor Kraft ligger i Religionen, i Kirken, i Sakramenterne. Men det afgørende Slag for Kristendommen skal slaas paa det jordiske Territorium.«

FRA DEN VIDE VERDEN.

Den hellige Fader maner til Fred.

Ved den Audiens, som Paven tilstod de katholske Sygeplejerskers internationale Kongres den 28. August, kom Hans Hellighed i en længere fransk Tale ind paa Sygeplejerskernes Kaar og Opgaver. Men efter at den var sluttet, og Paven havde mæddelt sin Velsignelse, tog Hs. Hellighed endnu engang Ordet til nogle meget betydningsfulde Erklæringer angaaende den abessinske Konflikt.

Paven mindede om den sidste Krigs Rædsler, som netop for Krigssygeplejerskerne maatte staa som et uudsletteligt og afskrækkende Minde. Han selv havde set dens Ødelæggelser i Polen. Derfor maatte man med alle Midler anraabe om Fredens Bevarelse. Selve Tanken paa Krig fik en til at ryste. »Vi ser, at man i Udlandet taler om en Erobrings- og Angrebskrig, en Formodning, som Vi ikke engang vil tænke paa, og som forfærder.

En Krig, der kun tjener Erobringen, vilde absolut være en uretfærdig Krig: et Foretagende, der maatte ligge uden for enhver Tanke, og som vilde være ubeskrivelig trist og frygtelig. Vi kan ikke tænke os Muligheden af en uretfærdig Krig; Vi kan ikke se denne Mulighed i Øjnene, Vi

forkynder med velberaad Hu: Vi vil ikke tro paa en saadan uretfærdig Krig.

Paa den anden Side siger man i Italien, at det drejer sig om en retfærdig Krig, fordi det er en Forsvarskrig for at sikre Grænserne mod vedvarende og uophørlige Farer, en Krig, som er blevet nødvendig paa Grund af Folkets Vækst, som forøges fra Dag til Dag, og for at forsvare eller sikre Landets materielle Sikkerhed; en saadan Krig skulde retfærdiggøre sig selv.

Men, det er sandt, kære Døtre, det er sandt — og Vi kan ikke undgaa at tænke derpaa —, at selv om Nødvendigheden af Ekspansion er til Stede eller Nødvendigheden for ved Forsvar at sikre Grænsernes Sikkerhed, kan Vi dog kun ønske, at man maatte naa til at løse alle Vanskeligheder ved et andet Middel end netop Krigen. Hvorledes? Det er sikkert ikke let at sige, men vi holder det ikke for umuligt. Een Ting synes Os at være hævet over enhver Tvivl: selvom Trangen til Ekspansion er en Kendsgerning, som man maa regne med, har Forsvarsretten dog sine Grænser og Indskrænkninger, som maa overholdes, for at Forsvaret ikke bliver skyldigt.«

Jocisternes store Kongres i Bryssel.

JOC's (Jeunesse Ouvrière Catholique) Kongres d. 25. Aug. blev et overvældende Vidnesbyrd om den katholske Ungdoms Sejrsvilje i Vesteuropa og om, at den unge belgiske Kapellan Cardijns Stiftelse for 10 Aar siden er blevet en Hær, hvis Kolonner dannes af 83 000 flamske og wal-lonske unge Arbejdere, og som allerede har erobret store Dele af den franske, spanske, portugisiske Ungdom, ligesom de første engelske JOC-Grupper allerede er blevet oprettet. Deltagelsen var overvældende. Kardinalerne Verdier—Paris, Cerejeira—Lissabon, Van Roey—Mecheln, Biskop Meyer af Westminster saavel som Repræsentanter for andre franske, østrigske og svejtsiske Biskopper var til Stede. Det officielle Belgien var repræsenteret ved Ministerpræsident van Zeeland, der ved den store Banket d. 25. Aug. udtalte: »Venner af JOC, jeg regner med Jer! Jeg vil gøre alt for at virkeliggøre Quadragesimo anno's Grundsætninger i Belgien.« Desuden saas Ministrene Theunis, Thibbaut, Carton de Wiart, van Cauwelaert og Crazaert, og Osservatores Chefredaktør Conte della Torre. 5000 Præster havde indfundet sig, og med hvilken Interesse Kongressen omfattedes i det katholske Udland, saas af de stærke Repræsentationer, der udsendtes til den: 10000 Jocister fra Frankrig, 60000 unge fra Holland, mange fra Luxembourg, Polen, England, Østrig, Portugal og Spanien. I en Haandskrivelse betegnede den Hellige Fader JOC som den ka-

tholske Aktions ideale Organisation for unge Arbejdere. Søndag Formiddag fandt en Pontifikalmesse, celebreret af Kardinal Van Roey, Sted i Parken i Laeken. Om Eftermiddagen samledes en stor Del af de ca 100 000 Deltagere i Stadion af Heysel, Verdensudstillingens vældige Bygning, hvor først Flamlændernes og Wallonernes JOC-Banner blev baaret ind paa Arenaen og derefter ca. 4000 Faner fra de enkelte Grupper inden for Forbundet. Hele Mødet lyste af en uhyre Begejstring, saaledes da Titusinder unge Katholiker raabte! Hil Dig, Christus Konge! eller da man hyldede Paven, eller da Flamlændere og Valloner beseglede Broderskabet. Hele Kongressen gjorde det forstaaeligt, at Paven betegnede vor Tids Belgien som et Eksempel paa velorganiseret Katholsk Aktion. I Tilslutning til Verdenskongressen afholdtes en Studieuge, hvori 3000 Ungdomsførere deltog. Der drøftedes Problemer som: Den unge Arbejder, JOC's Stilling til Katholsk Aktion, Kirken, Kommunismen, Medlemmernes Opdragelse, Uddannelse etc. JOC's store Centralsekretariat i Boulevard Poincaré — tidligere en Fabrik — vil herefter ikke faa mindre at bestille!

Katholske Studenterkongresser.

»Pax Romana«, den internationale katholske Studenter-sammenslutning, afholder i September sin 14. Kongres, denne Gang i Prag. Ærkebiskoppen af Prag, Dr. Karel Kaspar, vil læse den hellige Messe. Kongressen vil behandle Emnet: »Det nye Menneske i den nye Tid.«

Den italienske katholske Studenterforening holder Kongres i Bari, ogsaa i September. Paa Dagsordenen staar bl. a.: Moral og Moralopfattelser — Den ethiske Statslære — Lægens Gerning i Krigen — Lønspørgsmaalet. Der sluttes med Retræte.

Kirkens Undertrykkelse i Tyskland.

Goerings Dekret mod den »politiske Katholicisme« er ikke blevet offentliggjort fuldstændigt. Der blev f. Eks. ikke publiceret følgende: »Man maa vaage over, at Religionsundervisningen meddeles efter nationalsocialistiske Grundsætninger. Eventuelt kan man forbyde Præsterne at betræde Skolerne . . .« — For nogle Dage siden blev to Kappellaner i Bernkastel ved Trier hentet ud af Skriftestolen og ført til Fængslet. Da Præsterne blev ført bort, kom det til Demonstrationer, og man overstrøede de fangne med Blomster. — — »Times« udtalte sig d. 19. Aug. aabent om Forholdene i Tyskland og blev derfor konfiskeret. I Lederen hed det: »Ser Naziestremisternes sidste Undertrykkelser ikke ud som blodig Ironi sammenlignet med den højt lovpriiste Enighed og Tilfredshed, som det tyske Folk under Hitlers Førerskab skal have opnaaet? Fra højre og venstre,

allevegne fra formoder man Fjender, selv de stærke og trofaste Staalhjælmsorganisationer bliver opløst, og Ungdomsforbund og alle katholske Foreninger bliver kuert. Under bestandig Fare for at blive fængslet røgter Præsterne deres Embede. For at ensrette Protestanterne, forfølges deres Præster, Tros- og Forsamlingsfriheden ophæves.« — For den berygtede Berliner Særdomstol, der har taget sig af Deviseprocesserne, stod i sidste Uge 9 Redemptorister anklaget. Statsadvokaten foreslog en Straf, der tilsammen udgør 42 Aar Tugthus, et halvt Aar Fængsel og 900000 Mk. i Bøde. Straffe, som for Storforbrydere, idømmes her Mænd, der, selv hvis de fejlede, — hvad der efter Osservatore Romanos Artikel forleden aldeles ikke er sikkert — dog som oftest handlede i god Tro og ikke af personlig Vindesygge, og som tilmed har gavnet det tyske Folk meget. De dømmes af et System, som først burde dømme sine egne, ganske anderledes store Forbrydelser!

Afvigte Uge blev saavel den evangeliske Superintendent som den katholske Sognepræst Domherre Pingel arresteret i Marienburg (Østprøjsen) sammen deres to Kapellaner. Om deres Skæbne foreligger ingen Meddelelse.

Udvidelseskrav og Ret til Forsvar.

Under Overskriften »Ufuldstændige Beretninger« offentliggør »Osservatore Romano« i sin ledende Artikel den 30. August følgende Klarlæggelse:

»Af den Tale, som den Hellige Fader holdt til Deltagerne i de katholske Sygeplejerskers internationale Kongres, har nogle Aviser kun gengivet Hans Helligheds Opfattelse delvist eller ufuldstændigt, idet de kun har refereret et ganske kort Udtog af Talen. Bl. a. har man undladt at henvise til det, som Paven lagde ganske specielt Eftertryk paa, nemlig da han sagde: »Det synes os hævet over enhver Tvivl, nemlig at Trangen til Udvidelse er en Kendsgerning, man maa tage Hensyn til; Forsvarsretten har Grænser og Maadehold, som maa respekteres, saa det bliver et Forsvar uden Skyld.

Vi er autoriserede til at erklære, at disse ophøjede og rolige Ord klart belyser de to Faktorer: det vil sige saavel Kendsgerningen om Udvidelse, som der maa tages Hensyn til, som Retten til Forsvar, en virkelig Ret, som dog maa holdes inden for bestemte Grænser og maa øves med et vist Maadehold.«

Pavens Opfattelse er klar: Kravet om Udvidelse er ikke i sig selv en Ret, men en Kendsgerning, som man, og vi gentager det, maa tage Hensyn til, men som ikke er det samme som Ret. Forsvaret derimod er en Ret; men Ud-

øvelsen af denne Ret er ikke uden Skyld, eller, udtrykt paa en anden Maade, den er ikke retfærdig, hvis den ikke iagt-tager bestemte Grænser og Maadehold.

Grusomhed i Meksiko.

Til Hjælpekomiteen for Meksiko, som har Sæde i Brocklyn i den amerikanske Stat New Jersey, er der fra Meksiko indløbet officiel Meddelelse om, at 10 Mænd og Kvinder, deriblandt 2 Præster og en 15 Aars Skoleelev, i Midten af Juni Maaned er blevet arresterede i Puebla og Atlixco af kommunistiske Soldater og Politi. Med det Paa-skud, at de havde forsynet Oprørerne med Ammunition, blev de pint. I 2 Dage og 1 Nat lod man dem hænge i Armene med Jernlænker om Benene, medens de samtidig maatte taale ubeskrivelige korporlige Grusomheder. Kvinderne blev klædt helt af og piskede. Den 15-aarige Dreng, Miguel Hernandez blev først pint. Efter at man havde skaaret to Tæer af ham »skriftede« han, at de 9 andre havde indsmuglet Ammunition til Oprørerne. Ogsaa en Læge, Dr. Armera, var blandt Ofrene. Præsternes Navne er Pater Saldana og Pater Limon. Omtalte Distrikts øverste Kommandant, General Acosta, skal personligt have givet Befaling til Torturerne, som dels blev udført paa Politistationen i Puebla, dels i Kasernen i Atlixco. Arrestationen skal være gaaet for sig paa følgende Maade: Miguel Hernandez blev arresteret og med en Geværmunding pegende imod sig tvunget til at bære en Sæk med Patroner ind til et af Ofrene, Købmand Martin Dorado. Da han traadte ind i Huset, ventede allerede flere kommunistiske Politimænd paa ham, og han og Købmanden blev arresterede. Efter at Drengen var blevet pint paa ovennævnte Maade, tvang man ham til at underskrive en »Tilstaaelse«, hvor Navnene paa de 9 andre Ofre var optegnede.

Katholsk Klub afholder Møde Onsdag d. 11. ds. paa Hotel »Phønix« Kl. 20 pr.

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling begynder Efteraars-sæsonen Lørdag den 7. September Kl. 20 i »Den røde Sal«, Stenosgade 4 B. Politiaadvokat Lotinga: »Opdagelsespolitiet og dets Historie«. Derefter Kaffebord og Underholdning. For Fremtiden holder Klubben sine Møder i »Den røde Sal«, Stenosg. 4 B.

Aftenunderholdning.

Tirsdag den 17. Sept. Kl. 20 pr. opføres i Selskabslokalerne paa Haveselskabsvej C. Hostrups »Soldaterløjer«. Musik af S. Stockmarr. Billetter å 1 Kr. faas i Boyesgade 8. Hele Overskudet tilfalder Skolen og Ungdomsföreningerne i Rosenkranssognet.

Kirkelig Kalender.

Sept. 8. S. Marias Fødsel. — 13. Søndag e. Pintse.	Sep. 15. S. Marias syv Smerter. — 14. Søndag e. Pintse.
9. M. Gorgonius.	16. M. Cornelius og Cyprian.
10. Ti. Nicolaus af Tolentino.	17. Ti. Frans af Assisis Saarmærker.
11. O. Protus og Hyacinthus.	18. O. Joseph af Cupertin. — <i>Tamperdag.</i>
12. T. Marias Navn.	19. T. Januarius og Lidelsesfæller.
13. F. Ferialdag.	20. F. Eustachius og Lidelsesf. <i>Tamperdag.</i>
14. L. Korsets Ophøjelse.	21. L. Matthæus. — <i>Tamperdag.</i>

Sept. **Ugens Messebønner.**

8. S. **Marias Fødsel** (1069—903); 2. *Sæt Bønner*: 13. **Søndag e. Pintse** (699—535), 3. *Sæt Bønner*: (kun i stille Messer): Adrian ([12]—[12]); Slutningsevangelium: **Søndagens** (701—536).
9. M. † Gorgonius (1072); 2. Om de helliges Forbøn [120]—[105]. 3. Efter frit Valg.
10. Ti. Nicolaus af Tolentino (1073—911).
11. O. † Protus og Hyacinthus (1073); 2. og 3. som Mandag.
12. T. Marias Navns Fest (1074—907).
13. F. Ferialdag (699—534); 2. og 3. som Mandag.
14. L. Korsets Ophøjelse (1074—912).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter Kirke. For unge Mænd **F.K.**: Søndag d. 8. Sept. Kl. 8½. **M.**: Mand. d. 9. Sept. Kl. 20. — **Rosenkranskirken.** »Maria Rosenkransdronning« **M.**: Torsdag d. 12. Sept. Kl. 20. **F.K.** Søndag d. 15. Sept. under Messen Kl. 8. —

Rosenkranssognet. Den kvindelige Kongregation »Maria Rosenkransdronning« genoptager efter endt Ferie sine Møder. Disse afholdes for Fremtiden i Sognekirken den 2. Torsdag i Maanedens og Søndagen efter er der Fælleskommunion. — Saavel gifte som ugifte optages heretter som Aspiranter i Kongregationen. Indmeldelse kan ske hos Sognepræsten eller en af Bestyrelsen.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 10. huj. hora 4½ ad S. Andream.

Jesu Hjerter Kirke. For at lette de troende Opfyldelsen af deres Søndagspligt holdes der efter Biskoppens udtrykkelige Ønske **Messe Kl. 11½ hver Søndag** fra 1. Søndag i September til 1. Søndag i Juni (inclusive). Den første Søndag i Maanedens er Prædikenen paa Engelsk, de andre Søndage paa Dansk. Det samme gælder om Nytaarsdag og Christi Himmelfarts Dag, men ikke om 1. Juledag.

Maria Pultera. Maleriudstilling.

Kunstsalen, Skindergade 44. Aaben fra 17/9—2/10 inclus.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 5. September.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 37.

Søndag den 15. September

1935

INDHOLD: Tu solus Dominus — Du alene er Herren. — Valg af Ægtefælle og eugeniske Faktorer. — Orientations. — Kominterns bedrøvelige Kongres. — Alt for Afrika, aldrig i Afrika! — Et klart og kraftfuldt Hyrdebrev. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Tu solus Dominus — Du alene er Herren.

Den h. Camilla B. Varani har i Sandhed forstaaet Herrens Ord: »Ingen kan tjene to Herrer«. (Matth. 6, 24).

*Du ved, o Herre, at jeg er Dig tro,
Du ved, at Dag og Nat til Dig jeg stunder.
Ak, Herre, saa lad ej min Sjæl gaa under;
i Verden har jeg ingen Rist og Ro,
thi kun paa Dig til hver en Tid jeg grunder . . .
Kan hænde, andre tror, jeg har Dig kær;
de ser min Andagt, ser min Fromheds Taare.
Jeg ved, o Herre, det er intet værd
at græde rørt og dog Dit Hjerte saare.
Der er kun Plads for Helte i Din Hær,
Du vender Ryggen til den fejge Daare,
som møder op blandt Dine tapre Venner
og dog vil være tvende Herrers Tjener.*

(Jørgensen, »I det Høje: C. B. Varani I.)

Det vil naturligvis ikke sige, at man ikke behøver at bekymre sig om jordiske Forpligtelser. Den højeste Herres Tjeneste fordrer tværtimod, at man efterkommer dem med Udholdenhed og den største Samvittighedsfuldhed. Soldaten, som efterkommer sin Korporals Befalinger, anerkender derigennem den højeste Feltherres Befaling. Først naar Korporalen anordner noget, som tydeligt nok gaar imod Herskerens Hensigter, maa og skal Soldaten nægte Lydighed. Hvis han — uden Hensyn til Indordningen i det store Hele, til Feltherrens Vilje — vilde bejle til Korporalens Gunst for at vinde personlige Fordele, vilde han svigte sin Faneed. Altsaa, overalt, hvor Guds Tjeneste fordrer Mennesketjeneste, skal vi yde denne, hvad enten det drejer sig om vore Kaldsarbejder, inden for Familien, i Staten eller hvor som helst ellers.

Saaledes skal vor Livsførelse være et jublende: »Tu solus Dominus«; saa vil vi selv i den allerringeste Stilling tilkæmpe os et vidunderligt Herredømme over Verden. Den vil ikke blive som en anden Herre ved Siden af »den eneste Herre«, den vil derimod tjene os. Selv med Forfølgelser og Undertrykkelser maa den skaffe Christi Tjener Materiale til Udvidelse af den Helligaands Tempel. En saadan Guds Tjeneste danner ogsaa Basis for et vidunderligt Herredømme over den indre Verden og de naturlige Tilbøjeligheder, som ofte oprøres imod Guds Bud. Ja, man kan oven i Købet sige, at Tjenesten for Gud danner Grundlaget for det mest vidunderlige Herredømme over Guds Hjerte. Guds Søn er jo ikke kommet for at herske, men for at tjene sine Tjenere. Som Petrus i Nadversalen maa ogsaa vi med ydmyg Forbavselse, med dyb Grebethed, tage imod Herrens rensende, frelsende, ophøjende Tjeneste. Tu solus Dominus cordis mei! (Du alene er mit Hjertes Herre!) Efter Herrens Eksempel vil vi i Tjenesten til Næsten, i den ordnede Omsorg for Næsten, se Guds Tjeneste. En russisk Sang har paa en rørende Maade anvendt dette paa Rædselsherredømmets Ofre:

*Fader vor, som er i Himlen, alle Czarers Czar,
værg enhver forhad, forfulgt, som inlet Værg har.
Hvo, som intel sige kan, for Frygt har gjort ham ør,
skønt han ingen Stemme har, forstaa ham dog og hør.*

*Hvo, som ingen Ting kan se, for Frygt har gjort ham blind,
bliv hans Øje, saa han ser langt i Din Himmel ind.*

*Hvo, som ingen Hjælp kan faa, for ingen Hjælp er til,
dys ham dybt i Søvn, til selv Du hist ham vække vil.*

Thor Lange: Almuevers.

Det er vor vigtigste Opgave helt og fuldt at være Guds, den højeste Herres, den eneste Herres, saa vi ikke igennem nogen Skabning gør ham Herredømmet over vort Hjerte stridigt. Med Thor Lange (*Fiat voluntas tua!*) skulde Sjælen bede:

*Skal jeg vaagen Himlens Højhed se,
maa alle Drømme, Jordens Drømme, lyse,
som Jordens Blomster falme hen og fryse
og dø og vejres bort af Storm og Sne.*

*Du Korsets Gud, som breder Vintrens Lin
og tager Blad for Blad fra Træets Grene,
tag alt, tag alt, gør mig blot helt og ene
kun Din, alene Din, alene Din!*

— ch —

Valg af Ægtefælle og eugeniske Faktorer.

Kölner Professoren Dr. *Friedrich Schneider* tilbyder i sin Bog »Katholische Familienerziehung« (Freiburg i. Br, Herder, 1935, XVI + 342 S., RM. 5,40, Shirt. RM. 6,60) »Katholske Forældre og alle dem, der vil blive det, altsaa den modne og vaagne mandlige og kvindelig Ungdom«, men desuden ogsaa Præster, Lærere og alle, der har aktiv Interesse i gode, katholske Familier, denne ganske enestaaende Bog, som er videnskabelig moderne fundet, som kun en Fagmand i Pædagogik, praktisk-konkret, som en Familiefader, og dybt rodfæstet i kristelige Tanker, som kun en overbevist Katholik kan gøre det. Bogen omhandler i kraftige Træk, uden at fortabe sig i Smaating, de allervigtigste Familieproblemer, f. Eks. Valg af Ægtefælle, blandet Ægteskab, Opdragelse før Fødslen, Daab og Navnehelgen, den religiøse Opdragelse i Familien, Barnets Opdragelse, Problemet Løn og Straf, Arbejde og Leg, den litterære, den musikalske Opdragelse, Overgangstidens Pædagogik etc. Man maa lykønske baade Forfatter og Forlag til denne Bog og de Kredse, som læser den, til den aandelige Berigelse og de dybtgaaende Impulser, de vil finde i den. Et lille Udsnit af Bogen vil nedenfor overbevise vore Læsere om, at vi ikke overdriver, og gives der Lejlighed og Plads, kunde vi ønske at bringe flere af Bogens Kapitler. Red.

Et andet Kriterium ved Valg af Ægtefælle er den vor-
dende Ægtefælles legemlige og aandelige Sundhed. Syge og
svagelige Forældre har sjældent kærnesunde Børn, hvis
ikke Ægteskabet i det hele taget forbliver barnløst. Ogsaa
den unaturligt store Familie findes erfaringsmæssigt hyp-
pigt hos usunde Forældre. Alene af Hensyn til de endnu
ufødte Børn burde der derfor vælges en legemlig og aande-
lig sund Ægtefælle. »Det er ethvert Barus Ret at være vel-
skabt«, saaledes begynder et amerikansk Maanedsskrift for
Familiekultur sin ledende Artikel. Dertil kommer, at syge-
lige, svage, usunde Mennesker efter al Sandsynlighed ogsaa
efter Ægteskabets Indgaaelse hyppigt og til Slut vedvarende
skranter og derved omend ikke umuliggør saa dog vans-
keliggør Opfyldelsen af Ægteskabets Opgave, influerer
uheldigt paa hele Ægteskabets aandelige Atmosfære og bring-
er den ægteskabelige Lykke i Fare eller undergraver den.

Men at Slægtens Sundhed ikke altid er sikret selv hos
personlig sunde Ægtefolk lærer Erfaringen, og gennem Of-
fentliggørelsen af Resultaterne af Arvelighedsforskningen
ved enhver dannet nu til Dags, hvorledes dette kan for-
klares (Se Herman Muckermann: Erblichkeitsforschung und
Wiedergeburt von Familie und Volk, Freiburg in Br.,
1925.) Derfor er det ikke tilstrækkeligt at undersøge
den legemlige og aandelige Sundhed hos det Menneske,
man agter at gifte sig med, og opgive Ægteskabet af An-
svarsfølelse over for eventuelle Efterkommere, hvis alvor-
lige Sygdomme konstateres, men hos sunde Ægtefæller maa
det evdvidere fastslaaes, at der ikke hos nogen af Parternes
Forfædre, i det mindste ikke hos deres Forældre, Bedste-
forældre eller deres Søskende, har vist sig arvelige Syg-
domme; thi selv om saadanne endnu ikke er kommet til
Udbrud hos nogen af Ægteskabskandidaterne eller maaske
overhovedet ikke vil vise sig, hviler dog Spiren dertil
skjult (recessiv) i sin Spiresubstans og kan komme til Ud-
brud (blive dominant) i den efterfølgende Generation, gøre
de angrebne levedygtige, alt efter Sygdommens Art og
Styrke, bringe stor Sorg ind i Familien og styrte Foræl-
drene, som var Bærerne af de usunde Arveanlæg, ud i den
dybeste Samvittighedskamp og Anger.

Den indgaaende Undersøgelse af de paatænkte Ægte-
fællers og deres Forfædres legemlige og aandelige Sundhed
burde derfor være en Selvfølge. Og dog er dette ikke Til-
fældet. Allerede Darwin beklagede dette og gjorde i sin
Bog: »Menneskets Afstamning« opmærksom paa den Mod-
sigelse, der laa deri, at Mennesket ganske vist ved Heste-
opdrætning med skrupuløs Omhu tog Hensyn til Hestens
Karakter og Stamtræ, men ikke tog de samme Punkter i
Betragtning ved Valg af Ægtefælle. At Menneskene helt op

i Nutiden føler alt for lidt Ansvar med Hensyn til at frembringe en legemlig og aandelig sund, værdifuld Efterslægt. er en uomstødelig og ved første lagtagelse i Grunden forbavsende Kendsgerning, naar man ved, at Oldtiden helt op til den nye Tid fordrede Hensyntagen til de eugeniske Faktorer ved Valg af Ægtefælle. Men betegnende er det, at denne Fordring ofte forefindes i de saakaldte Statsutopier, f. Eks. i den Aar 1516 udkomne Statsroman af Humanisten Thomas Morus, i den 1620 offentliggjorte »Solstat« af Campanella og i den fra Aaret 1768 stammende franske Statsroman om Filosofrepublikken. I disse Arbejder bliver der ofte stillet saadanne Fordringer, hvis Berettigelse man dunkelt følte eller tydeligt anerkendte, men hvis Virkeliggørelse syntes utopisk, fordi Menneskene ikke var modne dertil, og man ikke havde Midler og Metoder klar.

Dengang anerkendte man ganske vist i Almindelighed, i hvor høj Grad Efterslægtens Sundhedstilstand var afhængig af Forældrenes og Forfædrenes, men man manglede endnu den nøjagtige Indsigt i Enkelthederne. Man vidste ikke nøjagtigt, hvilke Sygdomme der skulde regnes med blandt de arvelige, heller ikke efter hvilke Love Arveligheden gik for sig, ligesom man ikke forstod med nogenlunde Sikkerhed at beregne Sandsynlighedsgraden for deres Arvelighed. Denne Usikkerhed er nu til Dags blevet væsentlig forringet gennem den fremadskridende Arvelighedsforskning og dennes nøjagtige Resultater. Vi kender et stort Antal arvelige legemlige og aandelige Sygdomme, for Eks. Sindssygdomme, Epilepsi, arvelig Døvhed og Blindhed, Blodsygdomme, o. s. v. En Oversigt over de vigtigste arvelige menneskelige Lidelser giver Theobald Fürst efter Fetscher i sit Skrift: »Vererbungsgesetze und ärztliche Eheberatung« (Otto Gemlin, München, 1927, S. 40/41). Selvfølgelig vilde det have været muligt i Tilknytning til denne Bog eller lignende Litteratur, i denne for Forældre — eller for dem, som tænker paa at blive det — bestemte Bog at aftrykke en fuldstændig Liste over arvelige Sygdomme. Men dette har jeg med Vilje undladt. Den sundhedsmæssige Raadføring før Ægteskabet er den fagkyndige Læges Sag og vedkommer ikke Lægmand, selv ikke til Anvendelse i vedkommendes egen individuelle Situation. Selvfølgelig kunde ogsaa den ikke fagkyndige i isolerede Tilfælde hos Ægteskabskandidaten eller dennes Modpart selv konstatere Symptomerne paa mange særlig tydelige arvelige Sygdomme. Men andre kan paa den anden Side kun konstateres af Lægen. Dertil kommer, at jo ikke alene den enkelte sygelige Arvetilbøjelighed maa tages i Betragtning, men i hvert enkelt Tilfælde ogsaa Arvelighedsstrukturen i sin Helhed, i Overensstemmelse med den i den samlede

praktiske Medicin gennemførte Helhedsbetragtning, hvilket atter kun Fagmanden er i Stand til, ligesom ogsaa kun han kan skønne om den paagældende arvelige Lidelses Helbredelighed eller Uhelbredelighed. Det er heller ikke tilstrækkeligt kun at konstatere en arvelig Sygdom, men da den arvelige Sygdoms Karakter er forskellig — sammenlign f. Eks. Tilbøjeligheden til hyppig Snue og Anfald af Tuberkulose, en harmløs Tic og ægte Epilepsi — maa det endvidere konstateres, om den arvelige Sygdom har alvorlig Indflydelse paa Livet til Følge, saa Ægteskab maa fraaedes. Ogsaa dette er Fagmandens Sag.

Endnu vigtigere end Diagnosen over de arvelige Sygdomme er Arveprognosen, Konstateringen af Sandsynlighedsgraden for den arvelige Sygdoms Optræden i Efterslægten, noget end ikke enhver Læge formaar at konstatere, men derimod kun en arve-biologisk grundigt uddannet Mediciner. Denne Arveprognose var det i tidligere Aarhundreder ikke muligt at stille med videnskabelig Tilfordelighed, først Opdagelsen af de Mendelske Arvelighedslove og deres Anvendelighed inden for den menneskelige Forplantning gjorde denne Prognose mulig. Ogsaa dette forklarer, at de gamle Fordringer om at tage Hensyn til de eugeniske Faktorer ved Valg af Ægtefælle i Almindelighed ikke er blevet opfyldt helt og til Nutiden.

Men nu, hvor der igennem den fremadskridende Arvelighedsforskning skabes større og større videnskabeligt Grundlag for at tage Hensyn til de eugeniske Faktorer ved Valg af Ægtefælle, findes der ikke længere nogen Undskyldning for at unddrage sig disse Hensyn.

Af Ansvarsfølelse over for sine Børns Lykke og sit Folks Sundhed og Kraft er ogsaa Katholiken ved sin Samvittighed forpligtet til at tage Hensyn til de eugeniske Faktorer ved Valget af Ægtefællen og at anvende de Midler, som kan være til Støtte under Opfyldelsen af denne Pligt. Pave Pius XI har ganske vist i sin Ægteskabsencyklika (Casti conubii) taget Afstand fra Steriliseringen af eugeniske Grunde, men anbefalet den eugeniske Raadføring før Ægteskabet.

Denne Raadføring er nu til Dags langt mere nødvendig end før i Tiden. Dengang havde Familien det mere eller mindre afgørende Ord at sige ved Valg af Ægtefælle, og den ældre Generation lagde da ogsaa Vægt paa en sund Ægtefælle for Søn og Datter. Nu til Dags er Ungdommen selvstændigere og mere uafhængig i sit Valg. Og naar de unge gribes af Kærlighedens Lidenskab, saa er deres Øjne saa forblindede, at de slet ikke ser de sundhedsmæssige Mangler, som ikke undgaar den nøgterne Iagt-

tagers Blik. Man fristes til her at tale om en List fra Naturens Side.

Dertil kommer, at Begrebet Huslæge, den Læge, som kender Familien igennem Aar, ja, sommetider igennem Aartier, og som Følge deraf ogsaa før Ægteskabs Indgaaelse kunde være Raadgiver, mere og mere forsvinder, hovedsagelig paa Grund af den sociale Lovgivning.

Af Hensyn til den enkelte Persons Lykke saa vel som til hele Folkets Vel er Udvidelsen af den eugeniske Ægteskabsraadføring nødvendig. Naar den er blevet til Virkelighed, bestaar der for de Personer, som agter at indgaa Ægteskab, den retslige Forpligtelse før deres Forlovelse at udveksle Sundhedspas med hinanden. Dette Pas indeholder en Undersøgelse af Ægteskabskandidatens tidligere Liv, hvad angaar den hidtidige legemlige Udvikling, samt hans Slægts Sundhedstilstand og tillige en Attest om Ansøgerens momentane Sundhedstilstand; denne Attest udstedes af en til dette Formaal særlig lægevidenskabelig uddannet Ægteskabsraadgiver, baseret paa en af ham foretaget Undersøgelse. Endvidere maa Sundhedspasset tage Hensyn til arvelige Muligheder for eventuelle Sygdomme, som er blevet konstateret hos Ansøgeren eller hans Slægt, og til Slut, baseret paa de samlede Oplysninger, udsige en Dom om, hvorvidt Ansøgeren anses for skikket til at indgaa Ægteskab.

Endnu i Dag ligger Udsigterne til Virkeliggørelsen af en saadan Ægteskabsraadføring langt ude i Horisonten. Lovmæssig Pligt til gensidig Udveksling af Sundhedsoplysninger findes endnu ikke. Udveksles Sundhedsattester mellem Forlovede eller deres Forældre, sker dette frivilligt. Men dette er forholdsvis sjældent, fordi Folk endnu ikke er blevet vakt til tilstrækkelig Eftertanke over Efterslægts Afhængighed af legemlig og aandelig Sundhed, og Pligten til at træde sund ind i Ægteskabet endnu ikke føles af alle.

Orientations.

Under denne Titel udgiver J. Daujat, der er gift med den danske, katolske Malerinde Sonja Hansen, et fransk Tidsskrift, som er et af de mange Tegn paa, hvor stærkt den moderne franske Katholicisme arbejder hen paa Helliggørelsen og ud derfra paa katolsk Aktion. Nedenfor nogle af Daujats Tanker om dette Emne.

Hvis man regner med at komme ud af Krisen ad en anden Vej end den, der bestaar i Christi Lære og det overnaturlige Liv, vil man snart komme ind i en Blindgade. Derfor siger vi ikke »først Politik« eller »først øko-

nomisk Sanering«, men til Devise for vort Liv og vor Virksomhed tager vi Jeanne d'Arcs Ord: »Først tjene Gud.« Det er ikke blot Salmen, men Aarhundreders Erfaring, der lærer os, at »hvis Herren ikke bygger Huset, er Medhjælpernes Arbejde forgæves.« Den moderne Verdens Afmagt er en af de klareste Bekræftelser. Vi maa altsaa forstaa, at vi skal »først søge Guds Rige og hans Retfærdighed, saa vil alt det øvrige blive givet os i Tilgift.« Christus skal herske, saa vil Tingenes rigtige Orden genopstaa paa alle Omraader, og med Orden følger Fred, Velstand og alle Goder. »Christi Fred er en Følge af hans Kongeværdighed, fordi alene hans Kongeværdighed kan skabe Orden i Verden og i Sjælene.« (R. P. Clérissac)

Vil det sige, at vi, selv om kun for en Tid, ikke skal interessere os for praktisk Handling, for de øjeblikkelige Problemer, der møder os? Absolut ikke. Christi Lære og det kristne Liv forpligter os dertil. Talløse Onder omgiver os, dem maa der raades Bod paa. Kan vi ikke afværge de Ulykker, der truer os, maa vi i det mindste forsøge at formindske dem. Livet forpligter os til at handle, og vi maa indtage den mest mulig praktiske Holdning i de Forhold, vi befinder os i — det, det kommer an paa, nemlig Sjælens Frelse, er ligesaa muligt i en slet Verden som i en kristen Verden. Men Genopbygningen af en Kultur paa Basis af Orden og Realiteter er umulig uden Christi Kongedømme, uden ham »kan vi intet gøre.« Det bliver et Arbejde paa langt Sigt, for Guds Rige vokser i Stillehed, fra Sjæl til Sjæl.

Det er ikke Handlingsmennesker, Tiden trænger til, det er dogmefaste Mennesker, det er især Helgener. »Hellighed frem for alt og over alt, Hellighed som Verden tørster efter.« (Mgr. Ghika). Det, der skal ske, er af overnaturlig Art, og Gud vil fuldbyrde det hvor, naar og som det behager ham, ved Hjælp af os unyttige Tjenere eller uden os, hvis vi undslaar os.

Vi arbejder hverken for et Parti eller for en Klasse, hverken for Kapitalismen eller Proletariatet. Vi arbejder for Kulturen og Kirken. Vi regner ikke med øjeblikkelige og straalende Resultater, vi ved, at Verden ikke forandres paa een Dag. Vi arbejder ikke for os selv, og vi maa være beredt til at ofre alt og slide os op i en Gerning, som vi næppe selv naar at se Frugten af.

Det er vor Opgave at berede den Christi Fred i Christi Rige, som Pius XI har gjort til sin Devise, og som Gud giver allerede her i Livet til dem, der har forladt alt for hans Skyld.

Jean Daujat.

Kominterns bedrøvelige Kongres.

Den I. Internationale blev som bekendt stiftet i London af Karl Marx i 1864 for at styrte Bourgeoisiet og bygge Samfundet op paa kommunistisk Grundlag; den døde en urolig Død 12 Aar efter sin Fødsel. Den II. Internationale grundlagdes 1889 paa Socialisternes internationale Kongres, skrantede ikke saa lidt allerede før Verdenskrigen, fik sit Banesaar i den og genopstod kun delvis efter den. Den III. kommunistiske Internationale, forkortet Komintern, stiftedes i 1919 i Moskva, hvor dens Hovedsæde stadig er, medens rundt omkring i Landene stramt organiserede Sektioner vedligeholder Forbindelsen mellem Partiets Diktatorer og de kommunistiske Masser ude i Verden. Denne III. Internationale vilde allerede i 1934 have holdt sin 7. Kongres og med stolte Sejrs efterretninger have fejret 15-Aarsdagen for sin Stiftelse; men da Bulletinerne fra Kamppladserne ikke lød gunstige, opsatte man Festen til August i Aar, i Haab om større Held, uden at Heldet røber større Lyst til at vende sig til Sovjetstjernens Faner.

Værst har man det i Grunden i Sovjetparadiset selv efter et femtenaarigt blodigt Styre. Vel har man endnu Magten ved Hjælp af Hær og Politi, men selv disse respekteres ikke mere i den Grad som før, og stadig nye Sabotager eller Oprørsforsøg og Lydighedsnægtelsens barbariske Undertrykkelse taler deres tydelige Sprog. Men endnu mere skæbnesvangert maa det synes en troende Kommunist, at Sovjets Idéer har maattet blive paa Valen. Det kollektive Landbrug har ført til Hungersnød; Kommunismens Arbejdsprinciper i Byernes Industri skaber et sultende, udueligt, ligegyldigt Proletariat, som ikke kan betjene de vældige, sindrige Maskiner, andre Landes Ingeniører har konstrueret. Den kommunistiske Opdragelsesvisdom maa skyde Børn, fordi man ikke mere kan magte de vilde, bundfordærvede Børnehære, der er blevet en Plage for Samfundet. Det tøjlesløse Kærlighedsliv, den lette Adgang til Skilsmisse, til Fosterfordrivelse maatte anerkendes som nedbrydende og ødelæggende for Nationen, og de modsatte Love gennemføres mere og mere, som vi paaviste i N. U. Nr. 33. Ja, selv den gudløse Propaganda, der har kastet Millioner af Flyveskrifter ud blandt Folket og har benyttet Snese af Radiostationer til Frafaldskampagner, maa erkende, at man ikke mere gaar til de gudløses Forsamlinger, og Agitationen er blevet problematisk, alt medens religiøse Sammenkomster stiger i Kurs.

Naar Kommunisterne vender deres Blik fra »Verdensrevolutionens Basis«, d. v. s. selve Rusland, møder de ude

i Verden et om muligt endnu tristere Syn. Man ventede Sejr i Kina og Indien, i Mellem- og Vesteuropa, og i Stedet for kom der Nederlag. Fra Østersøen strækker sig et kraftigt antikommunistisk Bælte gennem hele Europa, i Spanien, paa Balkan, i Finland og de baltiske Stater opløses flere og flere af Kommunismens Celler og Arnesteder, og deres underjordiske Arbejde forbydes. I Kina maatte Kinasovjet rømme sin Residens i Juikin og opgive den saakaldte »stabile Sovjetrayon« i Kystprovinsen Fukien for at fortrække mere vestpaa til Szetschuan uden for Nankinghærenes Skudvidde. Af 67 Kominternsektioner kan kun 22, deraf 2 i Europa, udøve en »lovlig«, eller som det hedder i Regnskabsberetningen en halvløvlig Virksomhed, medens 45 Sektioner, deraf 16 i Europa, er nødt til at arbejde i strengeste Inkognito og under yderste Fare. Hvor man ser hen, er Situationen alt andet end lystelig for Kommunismen, og den store Jubilæumskongres er ikke andet end en sørgelig Parade af Invalidler.

Paa selve Kongressen har Komintern tilstaaet sin Afmagt; Dimitrow, den kommunistiske Bulgar, kendt fra Rigsdagsbrand-Processen, der havde det vigtigste Referat, nemlig om Fascismens Offensiv og Kominterns Modangreb, kom især ind paa en Enhedsfront mod Fascismen som eneste Redning. Man er blevet klar over, at man ikke kan klare sig alene i denne Kamp, og ser sig om efter Forbunds-fæller. I denne Svaghedstilstand tilbyder man Socialdemokraterne Broderskab og fælles Kamp. Socialisterne i England og i de skandinaviske og baltiske Lande har ganske vist afvist alle Tilnærmelsesforsøg; den franske Socialisme har dog lovet at undersøge Muligheden for en fælles Kamp. Men ogsaa med borgerlige Kredse, ja, selv med katolske Forbund, har man foreslaaet at alliere sig. Den tyske Delegerede Walter sagde paa Kongressen: »Vi er rede til at lade alt, som skiller os i Verdensanskuelsen, træde tilbage for i Fællesskab med jer at kæmpe for Samvittighedsfrihed og for Genoprettelsen af de borgerlige Friheder.« Som Cachin udtrykte sig, er man parat til at slutte Forbund med Fanden og hans Oldemor, om det skulde være, for at overvinde Kommunismens vældige Krise. Det er sandelig et fortvivlet Forslag, naar man ser det paa Baggrund af, at den katolske Kirke vel nok er Kommunismens ubønhørligste Modstander, og Religion og Samvittighedsfrihed saa blodigt er blevet underkuet i Sovjetunionen. Snarere vilde vi tro, at Hitler tager imod Direktiver fra Moskva, end at Vatikanet gør det. Biskop d'Herbigny, paa katolsk Side en af de bedste Kendere af Sovjet og dets Metoder, har i en Tale i Bryssel i Verdensudstillingens Festsal bl. a. sagt: »Kommunismen prædiker Had og Under-

trykkelse og dræber hver menneskelig Frihed, hver menneskelig Følelse i Hjerte og Sind. Mennesket bliver til et Nummer, en Maskine i Molokstatens Tjeneste, som opsluger alt og alle. Arbejdere og Bønder undertrykkes og udplyndres til det sidste. Den naive vesteuropæiske besøgende ser kun Facaden og »Potemkins Byer«, Nød og Elendighed skjules mest for ham. Fabrikarbejderne i Storfabriker maa ikke skifte Arbejdsplads og staar under bevæbnet Opsyn. Genstridige bliver tæmmet i særlige Tvangslejre, hvor de omkommer af Hunger, Kulde og sjælelig Nød. Gudstjenester og Religionsundervisning er fuldstændig bandlyst. Hele Rusland er et kæmpestort Fængsel. Gennemsnittlig er Ungkommunisterne dog bedre end Lenins og Stalins stive »Forløsningsdogme«. De bevarer endnu meget kristeligt Arvegods. Det er Vanvid at tale om et Kompromis mellem Religion og Kommunisme. De to skyer hinanden ligesom Ild og Vand.«

»Osservatore Romano« minder den 28. Aug. om Svejts' Protest mod Ruslands Optagelse i Folkeforbundet, hvor Motta sagde: »Den russiske Kommunisme stræber efter at slaa Rod alle Vegne. Dens Maal er Verdensrevolutionen. Dens Væsen, Maal og egen Drift fører den til Propaganda i Udlandet . . . Giver Kommunismen Afkald herpaa, fornægter den sig selv; er den tro mod dette Maal, bliver den alles Fjende, fordi den truer alle.« Vatikanets Organ ser i Kommunisternes Kongres et Bevis paa, at Kommunismen vedblivende er alles Fjende.

—z.

Alt for Afrika, aldrig i Afrika!

Paa et Tidspunkt, hvor mange europæiske Øjne med Begærlighed er rettede mod det sorte Kontinent, kan det kun være yderst aktuelt at fortælle om en katolsk Kvinde, hvis Livs største Interesse ogsaa var Afrika, men af helt andre Motiver.

I sin Bog: »*La Comtesse Marie-Thérèse Ledochowska*« (Turin, Marietti, 231 S., 10 Frcs.) skildrer *Ugo Mioni* »De afrikanske Missioners Moder«, Jesuitergeneralen Vladimir Ledochowski's kendte Søster, hvis Liv var den mest uselviske Opofrelse for Afrikas Folk og Land, idet hun for at dræbe den sidste Rest af Egoisme ved dette Arbejde opstillede Løsenet: Alt for Afrika, aldrig i Afrika. Forfatterens Skildring udmærker sig ved Evnen til let og flydende at fortælle Livets vigtigste Begivenheder og løje dem sammen til et harmonisk Helc, som baade fængsler Interessen og kan begejstre til Efterfølgelse, særlig i Afsnittene: Den unge Pige og Stifterinden af Petrus Claver Sodalitet.

En ældgammel katolsk Familie.

Den gamle polske Adelsfamilie af Ledochow har skænket Kirker og Stat mange fremragende Sønner og Døtre.

I den lille Kirke paa Kahlenberg ved Wien findes to Ledochowski indskrevet i Sten: de faldt i Kampen mod Tyrkerne foran Wien i 1683. Grev Mieczyslaw Ledochowski, vor Heltindes Farbroder, er kendt som Gnesens tapre Ærkebiskop, der i 1874 under Kulturkampen blev kastet i Fængslet. Maria Theresias Broder Vladimir er, som allerede nævnt, Jesuiternes General.

Den lille Maria Theresia blev født 1863 paa Slottet Loosdorf i Østrig, hvortil hendes Fader var flyttet, efter at Russerne havde underkuet Polen. Et fromt og sart lille Barn var hun, næsten alt for moden af sin Alder. Ualmindelig stærk var den lille Piges Trang til romantiske Oplevelser, hendes brændende Ønske om at udrette noget stort. Først vilde hun rejse til Palæstina, det hellige Land, hvor Frelseren havde levet. Saa fik hun fat i en dengang kendt Bog: »Berømte Børn«; Eksempler som Mozart, der 6 Aar gammel spillede for Kejser Franz, Filippo Lippi, der som Barn blev fanget af Røvere og løskøbte sig, idet han med Kul tegnede Høvdingens Billede, eller Linné, der som Barn allerede kendte alle Blomsters Navne, begejstrede hende. Hun selv vilde være en berømt Digterinde. Hun gemte Papir og Blyant under sin Hovedpude, og hver Morgen, nogle Dage i Træk, gav hun sig til at digte om Trojas Belejring. Digtet fik en noget brat Afslutning: en Morgen overraskede hendes Far hende: »Hvad er det du skriver?« Tøvende rakte hun ham sin første litterære Produktion med et stille Haab om Ros. Men Greven brast i en munter Latter, da han læste om, at Troja blev »bombarderet«, og denne Munterhed splittede alle poetiske Drømme. Men saa læste hendes Fader en Aften Martyrernes Historie for Familien, og da sagde den lille Pige, der endnu ikke var begyndt sin Skolegang, til sig selv: *»Nu ved jeg, hvorledes jeg kan blive berømt: Jeg vil blive Helgen. For at blive det skal man ikke være et poetisk, kunstnerisk eller musikalsk Geni. Viljen er nok, og jeg, jeg vil.«*

Ungdommens Idealer.

De »engelske Frøkener« i St. Pölten og deres Pensionat fik derefter Indflydelse paa den 10-aarige Komtesses Dannelse, og sammen med den religiøse Aand fra det grevelige Hjem, hvor den fælles Rosenkrans hørte til Husets kære Andagter, og hvor man var stolt af den ærkebiskoppelige Onkels Indsats i den tyske Kulturkamp, lagdes der her ogsaa Grund til Maria-Theresias kristne Personlighed. 22 Aar gammel blev Komtesse M.-Th. Hofdame hos Storchertuginde Alice af Toscana, som holdt Hof i Salzburg, og hun opfyldte sit ikke lette Hverv til alles Tilfredshed uden dog at føle sig knyttet til dette Liv. Men paa denne Tid

kom den store afgørende Oplevelse i hendes Tilværelse. Europa var dengang blevet opmærksom paa Slaveriets Skændsler i Afrika. Dristige Opdagelsesrejsende skildrede Slavejægerens grusomme Hærgen i blomstrende Negerlandsbyer og de blegnende Menneskeknogler langs Karavanevejene, der gruopvækkende illustrerede, hvad Statistikken fastslog, at gennemsnitlig kostede en Slave mindst fire Menneskeliv. Da sendte Forsynet den i 1825 fødte Kardinal Lavigerie, der som Ærkebiskop af Algier og som Primas af Afrika greb energisk ind. 1868 grundlagde han de Hvide Fædres Kongregation og Søstrene af Vor Frue af Afrika. Ordenen af de »Væbnede Brødre af Sahara« skulde kæmpe mod Slavehandlerne og befri deres ulykkelige Ofre. Paa store Foretagsrejser gennem Europa prædikede Kardinalen Korstog mod Slaveriet og allevegne stiftedes Antislaveriselskaber. Mænd som Kong Leopold II af Belgien lovede ham deres Støtte.

Komtesse Ledochowska blev dybt grebet af Lavigerie's Appel. Hvad havde hun overhovedet udrettet indtil nu? Hvilken Ide havde hun tjent? Hun havde skrevet en Del og var blevet rost, men hvem til Gavn? Hvilke Saar havde hun lægt? Burde hun ikke stille sin Pen i dette Korstogs Tjeneste mod Slaveriet? Afgørende blev et Møde med Kardinal Lavigerie selv. Komtesse Ledochowska skulde i 1889 følge Storhertuginde Alice til Luzern i Schweiz, hvor Kardinalen opholdt sig sammen med hendes Onkel, Kardinal Ledochowski, som førte hende til Lavigerie's Villa; Kardinalen var dog taget paa en Udflugt i Bjergene, til Axenstein. Komtesse Ledochowska var ikke sen til at beslutte sig til at opsøge ham i Bjergene paa den korte Tid, hun kunde være borte fra Storhertuginde. Som en Gemse sprang hun foran sine Ledsagere og naaede endelig Axenstein. Forbavset saa Kardinalen den unge Pige med det ivrige Ansigt, fra hvis Pande Sveden randt. Kun 20 Minutter og med Uret i Haanden talte hun med Kirkefyrsten, men det var tilstrækkeligt. I et Brev, som Kardinal Lavigerie skrev Dagen efter, siger han: *»Jeg havde i Gaar den Ære at se Dem hos mig, og Flammen i Deres Blik og Ilden i Deres Ord har sagt mig, at De sikkert vil komme til at føre en hel Arme af saadanne Mennesker (Missionærer) ikke blot til Kamp, men ogsaa til Sejr.«*

»Missionärin« eller »Missionärrin« ?

Komtesse blev nu med fornyet Iver Pennen. Artikler, Skuespil, Fortællinger om eller til Fordel for Afrika forlod hendes Skrivebord. 1891 overtog hun »Echo aus Afrika«, et Maanedssblad, som hun siden førte til stor Udbredelse. Hun opgav sin Stilling som Hofdame trods stærk Modstand fra alle Sider, ikke mindst fra hendes egen Moder. Ja, selv Kejser Franz Josef, fortalte man, skulde have været imod

det og kaldt hende »Missionärrin« (Missionsnar) i Stedet for »Missionärin«. End ikke Næringsssorgerne kunde skræmme hende; de kunde ikke engang bevæge hende til at tage noget fra de Gaver, som snart rigeligt strømmede ind til Afrikaværket, til at betale sine personlige Udgifter med.

Den lille Begyndelse krævede snart flere Kræfter. De troende ønskede Nyheder fra Missionerne, man modtog flere Almisser til Missionerne, Stationerne i Afrika bad om Hjælp, om Rosenkranse, Medailler, Messeklæder, Frimærker og Staniolpapir samledes o. s. v. Saaledes voksede ganske naturligt den Tanke frem at stifte et helt Samfund, og saaledes blev Petrus Claver Sodalitet til. Efter Maria-Theressias Tanke skulde den opfylde tre Betingelser. 1) Det skulde være en Hjelpeorganisation; uden selv nogen Sinde at forlade de civiliserede Lande for at begive sig til Hedingelandet skulde dens Medlemmer støtte Missionærene. 2) Selskabet skulde indskrænke sit Arbejde til kun at gælde de afrikanske Missioner. »Alt for Afrika, aldrig i Afrika.« 3) Medlemmerne skulde føre et fælles Liv. — Med denne Plan traadte Maria-Theresia Ledochowska d. 29. April 1894 frem for Leo XIII for at bede om hans Velsignelse, og det mærkelige skete, at Paven virkelig bekræftede Sodaliteten, skønt der endnu ikke fandtes mere af hele Ordenen end Stifterinden og Navnet. Medlemmerne var delt i tre Grupper: de interne, d. v. s. Kvinder, som aflagde de religiøse Løfter og arbejdede med Haand eller Aand i Haven eller Trykkeriet etc.; de eksterne, d. v. s. Præster og Lægfolk, som hver paa deres Plads arbejdede for Missionerne i Afrika i Selskabets specielle Aand; »Zelatorer«, der af alle Kræfter støttede Sodaliteten uden dog at behøve at begrænse deres Missionsarbejde til det sorte Kontinent alene. Dette Værk voksede sig under forskellige Vanskeligheder stort. Det tæller nu ca. 400 interne og eksterne Missionshjælpekræfter og 20 000 Zelatorer i hele Verden. Hovedsædet findes i Rom. Der har man ogsaa oprettet et Noviciat for Medlemmer fra alle Nationer. (Sluttet.) —z.

Et klart og kraftfuldt Hyrdebrev.

Den almindelige Forventning om, at de tyske Biskoppers Fuldakonference vilde udsende et Hyrdebrev med »Næb og Kløer« mod den bestandig tiltagende og mere fremtrædende Kirkeforfølgelse, er ikke blevet helt skuffet. Raadslagningerne har nedfældet sig i fire vigtige Dokumenter: Et Hyrdebrev til de tyske Katholiker, en Henvendelse til Gejstligheden, en Henvendelse til de katolske Foreninger og Forbund og en Erklæring om den af Staten krævede Edsaflæggelse. Paa 15 multiplikerede Sider

er Hyrdebrevet blevet overbragt Præsterne med Paabud om at oplæse det d. 1. September, hvad der ogsaa er sket. Pressen og Kirkebladene fik en Instruktion fra Regeringen om ikke at offentliggøre det.

Der kæmpes mod Troen.

Den kristne Tros og den katholske Kirkes Fjender er Legio. Ungdommelige Mennesker, som aldrig eller kun overfladisk har lært Katekismen og Tros-læren at kende, føler sig kaldet til at sidde til Doms over alt katholsk. Mænd og Kvinder, som aldrig har følt vor Liturgis Skønhed og Sjælefreden efter en hellig Kommunion, giver sig til af alle Kræfter at opfordre til at træde ud af Kirken og falde fra Kristendommen. Kristendommens Modstandere er selv adsplittede ved Modsætningerne ligesom Folkeslagene ved Babeltaarnet, men i eet er de enige, at det ikke længere drejer sig om enkelte Tros-sandheder, som under tidligere Troskampe, men om Religionens Fundament. De er ogsaa enige om, at deres Kamp i første Linje er rettet mod Rom og den romerske Tro.

Pressemisbrug og Pressefrihed.

Det kan i Dag ikke længere tillades Katholikerne at læse Aviser og Bøger og deltage i Forsamlinger, hvor den katholske Tro og den katholske Kirke bliver haanet, og hvor der udstødes Gudsbespottelser imod alt, der hedder Religion. — Uden for Kirkerne maa vi ikke holde Forsamlinger. Pressefriheden er saa vidt indskrænket, at de tidligere katholske Blade ikke maa bringe religiøse Artikler og somme Tider tvinges til at optage Artikler, som gør det dobbelt nødvendigt for den katholske Læser ivrigt at læse Evangeliet og flittigt hver Søndag høre Prædikenen.

Hvad Staten ikke evner.

Det planlagte Værk om en Fornyelse af det tyske Folk vil kun lykkes, hvis det bygges op paa den guddommelige Religions Klippe. Den kristne Religion forkynder en objektiv guddommelig Morallov, som har fundet sit korteste Udtryk i de ti Bud, og som er hævet over Tidernes og Folkenes Vekslen. Men naar Statens Love kommer i Konflikt med Naturretten og Guds Bud, gælder Ordet: Man skal adlyde Gud mere end Menneskene. — Vi fordømmer alle Forseelser mod Statslove, som staar ved Magt, men ogsaa hint farisæiske Hovmod, som kun kaster Sten paa andre Mennesker og ikke ser Bjælken i sit eget Øje; som, naar det drejer sig om Meningsfæller, undskylder alt og dækker alt med Tavshedens Kaabe, medens andre Menneskers Fejl udbasunerer i hele Byen og . . . enkelte Katholi-

kers Forseelser paadattes de tyske Katholiker som Helhed. — Et Folks langsomme Død som Følge af Tilbagegang i Fødslerne bliver kun standset gennem Verdensanskuelsens moralske Kraft, ikke gennem Politiforholdsregler.

»Den politiske Catholicisme« — en Frase.

Overfor Bebrejdelsen: at Religion intet har med Politik at gøre, maa svares: Guds Rige maa ogsaa bygges op i Samfundet: man kan ikke være en Kristen hjemme og en Hedning paa Gaden. Man maa spørge, hvorfor man taler saa meget om Religionens Tjenere, som foregives at gribe ind paa Statens Omraade, og aldrig om Politikere, som gør Indgreb i det kirkelige. Der gives en Del Problemer, som baade har en statslig og en religiøs, moralsk Side. Tænkende Mennesker vil spørge, hvad der forstaas ved politisk Catholicisme. Dette Slagord kunde føre til, at man vilde udlægge enhver Procession, enhver Klokkeringning som politisk Catholicisme og ophidse Gadens Lidenskaber imod tro Katholiker. Det vilde være en uforsvarlig Modsigelse at afkriste det offentlige Liv og forbyde ethvert Kendetegn for Kristendom i det offentlige Liv og samtidig taale de antikristne Fjendtligheder i det offentlige Liv. Dette Løsen bliver let en Generalfuldmagt til enhver Vilkaarlighed mod Katholikerne.

Fællesskole eller Bekendelsesskole.

Hvor man i Skolerne udelader det gamle Testamente fra Religionsundervisningen, er det Moderens Opgave at erstatte Religionsundervisningen. Forældrene skal drage Onsig for, at Børnene modtager Religionsundervisning i Kirkens Aand. Hvis katholske Forældre bliver stillet overfor Spørgsmaalet: Bekendelsesskole eller Fællesskole, saa maa de katholske Forældre bestemme sig for Bekendelsesskolen. I Bekendelsesskolen lever i alle Skoletimer Hjemmets Aand. I denne Skole er Lærere og Elever Aand af samme Aand, og i den uddannes alle Barnets Anlæg og Evner: Anlægget til Kundskaber og tekniske Færdigheder, Anlægget til Karakterens moralske Modenhed, Anlægget til moralsk Modenhed. Bekendelsesskolen er altsaa den sande Enheds- og Karakter-skole. Den kirkelige Lov forpligter Jer til at sende Jeres Børn i Bekendelsesskolen. — De skal ikke lade sig vildlede af Henvisningen til Folkefællesskabet. I Bekendelsesskolen tjener man ikke Folkefællesskabet mindre. I Rigs-konkordatet har Rigsregeringen udtrykkelig og med sit Ord garanteret Opretholdelsen af Bekendelsesskolen.

Katholsk Ungdom eller Hitlerungdom ?

Spørgsmaalet er endvidere, om Forældre skal sende deres opvoksende Sønner og Døtre til Ungdomsforbundene.

I hvert Tilfælde er det for Jer en hellig Pligt kun at sende Jeres Børn til saadanne Forbund, hvor den religiøse Overbevisning respekteres og den moralske Renhed ikke trues, hvor der bydes dem principiel og virkelig Lejlighed til at opfylde Søndagspligten, hvor den katholske Æresfølelse ikke krænkes ved Forhaanelser mod kirkelige Personer, og Samvittighedsfriheden bevares. Hyrdebrevet udtaler sin Anerkendelse over for Repræsentanterne for de katholske Ungdomsforbund for deres Troskab; det samme gælder for de øvrige katholske Foreninger og Forbund, som i trofast Hengivenhed har bragt store Ofre. Fra Kommunisternes Side er der ikke blevet givet de katholske Ungdomsforbund Tilbud om Forbund. Selvfølgelig vilde et saadant Forsøg være blevet tilbagevist. Til alle Medlemmer udgaar Formaning om at bevare Roen. Katholiker gør ingen Revolte og gør ingen voldelig Modstand.

Vi er bekymrede for vort Fædreland.

Hyrdebrevet slutter: Saa mørk Tiden end er, straalér dog et Lys i Mørket: de tyske Biskoppers ubrydelige Forbindelse med den hellige Fader i Rom og den Kendsgerning, at de tyske Biskopper er eet Hjerte og een Sjæl. Ogsaa det nyeste Slagord: at man maa skelne mellem højrestaaende og lavere-staaende Gejstlige, maa ikke vække nogen Mistillid. De faa triste Frafald inden for Klerus har ikke løsnet Fredens Baand blot en Haarsbredde. — Vi er ikke bekymrede for vor Kirke, men meget bekymrede for vort Fædreland. Vor Kirke har overvundet det gamle Hedenskab og vil ikke overvindes af Nyhedenskab. Dog kan Troens Lys ljernes fra enkelte Lande, som svigter i denne Prøvelsens Tid.

Hyrdebrevet er dateret den 20. August og underskrevet af samtlige Medlemmer af det rigstyske Episkopat.

Umiskendelige Tegn paa Kulturkamp.

I de af Fulda-Biskopkonferencen vedtagne Anvisninger til Gejstligheden hedder det bl. a.: Hvad angaar de forkastelige Angreb paa Præsters og Ordensfolks personlige Livsførelse, har Biskopkonferencen til Rigskansleren rettet en særlig Betænkning, hvori der henvises til den nuværende planmæssigt gennemførte Ophidse imod Klerus og paa Grundlag af Konkordatet fordres mere Æresbeskyttelse for Gejstligheden. I Dag tror man paa Denuncianterne, uden at Klerus kan retfærdiggøre sig. Næsten daglig bliver Præsten selv baade i Aviserne og paa Gaden af den umodne Ungdom overfuset med Skældsord, som ikke kan gengives. Med Hensyn til dette umiskendelige Tegn paa en

Kulturkamp henviser Biskopperne deres trofaste Præster til Apostelfyrstens Ord: »Tiden er inde, Dommen begynder ved Guds Hus«.

Præsterne formaneres endvidere til at undgaa alle politiske Drøftelser og Hentydninger fra Prædikestolen, men tilige ogsaa i Skolen og under private Samtaler. Der maa kun kæmpes mod Fejltagelser og Løgn, men ikke mod den forvildede eller løgnagtige Person. Prædikenerne skal forberedes saaledes, at man i givet Tilfælde kan staa til Regnskab for hvert Ord, og Præsten maa ikke lade sig rive hen til uovervejede Udtalelser, fordi Spioner og udsendte Lyttere er til Stede. — Trist nok er det, at en hæmningsløs Presse, ovenikøbet Ungdomspressen, har Lov til at tilsmudse Præsternes Cølibat, Skriftestolen, Relikviedyrkelsen og næsten samtlige Kirkens Dogmer, uden at Rigskonkordatets Artikel 5, som tager Klerus' Rygte og Person under sin Beskyttelse, kommer til Anvendelse.

NYE BØGER.

Ungdomslitteratur.

Fra Fr. E. Pedersens Forlag (alle Bøgerne Kr. 1,—, kart. Kr. 1,50.)

A. Chr. Westergaard: Raske Drengene. 96 S.

En Bog om to raske 5-Aars Drenges Oplevelser en Sommerdag paa Jyllands Vestkyst. Mindre Drengene vil mere sig herligt over den. For os andre, der kun er voksne, er den en ren lille Perle.

Louisa M. Alcott: Rose bliver voksen. 96 S.

Rose forlover sig. 92 S.

Bøgerne er Fortsættelse af den tidligere udkomne »Rose«. Hovedpersonen er nu blevet 20 Aar gammel, og vi følger hendes Oplevelser med de mange Tanter og Fætre, indtil vi endelig ser hende vel forlovet med den rare Læsehest Mac. Omslaget — og for øvrigt ogsaa Titlen — paa den første Bog er ganske misvisende. Bøgerne egner sig kun for store Børn, især Piger, som sikkert vil være glade for dem. De er absolut læseværdige og indeholder en god, sund Moral.

Else Rochau: Brittas store Øjeblik. 88 S.

Omhandler et ikke ukendt Motiv: Maleren, der bliver blind. Bogen har, selvfølgelig, en lykkelig Slutning: Britta faar en berømt svejtsisk Øjenlæge — hvorfor er Romanernes berømte Læger altid fra Svejts? — til at operere Faderen, som derved genvinder sit Syn. En særdeles nydelig og indtagende lille Fortælling.

U. C. G.

Zyrrill Fischer O. F. M., *Wie sieht der Katholik das jüdische Volk?*
 Forlag: Wien I Franziskanerplatz 4 36 S. Schill. 1,00.

Den fra saa mangen en Dyst med kommunistisk og socialistisk Vantro kendte Forfatter blev i Fjor af en zionistisk Forening i Wien indbudt til i et Foredrag at belyse Kirkens Syn paa Jødespørgsmaalet. Dette falder ikke saa svært: »For en Katholik er Christi Bud om den *almindelige Næstekærlighed* strengt forpligtende, derfor maa han heller ikke undtage en Jøde derfra«. »Som den Apostoliske Stol fordømmer Jalousi og Misundelse blandt Folkene, saaledes ganske særdeles Hadet mod det engang af Gud udvalgte Folk, d. v. s. det Had, som i Almindelighed kaldes Antisemitisme«. Dette hindrer dog ikke Forfatteren at slutte sig til Biskop Gföllners Udtalelser i hans Hyrdebrev mod »Nationalismen«: »Forskellig fra jødisk Folkeart og jødisk Religion er den jødiske, internationale Verdensaad. Utvivlsomt udøver mange gudløse Jøder en overmaade skadelig Indflydelse paa næsten alle Omraader af det moderne Kulturliv«. Men han citerer ogsaa Dominikaneren A. M. Weiss: »Det er ganske berettiget at optræde mod, at Samfundet beherskes af Jøderne. Det bedste, det eneste Middel derimod er dog Samfundets Tilbagevenden til Kristendommens Praxis«. Foredraget indfører godt i Problemets vigtigste Synspunkter. —z.

Mary Kidd, *Ideal Motherhood*. London, Burns, Oates & Washbourne 1934. 101 S. Sh. 1/6.

Den praktiske engelske Katholicisme tilbageviser »Fødselskontrollens« ukristelige Principper ikke blot ved Protest og Polemik, men blandt andet ved saadan en lille Bog, som er viet til Vor Frue af Lourdes og lærer Mødrene, hvorledes de saa ideelt som muligt kan opleve Svangerskabets Periode. Dr. Mary Kidd har en stor Erfaring fra sit Arbejde paa Fødselsklinikker i London og forstaar at belære paa den klareste og jævreste Maade. For unge Mødre er Bogen sikkert en lille Guldgrube og Dr. Kidd en lige saa kundskabsrig som venlig Fører gennem alle Moderskabets fysiologiske Problemer. —z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Sørgedienstjeneste for Dronning Astrid i St. Ansgars Kirke.

Tirsdag d. 3. Sept. Kl. 10, samme Dag og Tid, paa hvilken Bisættelsen fandt Sted fra St. Gudules Kathedral i Bruxelles, celebrerede Hs. Exc. Biskoppen paa Opfordring af det belgiske Gesandtskab den højtidelige Sjælemesse for Dronning Astrid, assisteret af Præsterne Hake, Oppermann og Borghols. Gudstjenesten overværedes af Drs. Maj. *Kongen* og *Dronningen* samt af de øvrige hjemmeværende Med-

lemmer af Kongehuset. Til Stede var endvidere *Corps diplomatique* in pleno samt Landets højeste Embedsmænd, hvoriblandt saas Finansminister H. P. Hansen, Biskop Fuglsang Damgaard og Rector magnificus, Prof. Østrup.

Efter Messen foretog Biskoppen Absolutionen ved Kattafalken, hvorunder Koret sang »Libera«, hvis Ord om Dødens og Dommens Dag ved denne Lejlighed fik en dobbelt Betydning: »*Dies illa, dies iræ, calamitatis et miseræ, dies magna et amara valde*«. — Hin Dag, Vredens Dag, Sorgens og Ulykkens Dag, hin store og saare bitre Dag.

Gudstjeneste for Wienerbørn i Ringe.

Søndag d. 1. September saa man to Turistbiler komme kørende til Ringe. Bilerne havde paa Vejen samlet ca. 50 Wienerbørn og deres Plejeforældre op og bragte dem til den lille fynske By, for at de der kunde overvære en katholsk Gudstjeneste. Pater Resch fra Odense holdt Gudstjenesten og talte baade paa Tysk og Dansk til stor Glæde saavel for Børnene som de ældre, af hvilke mange var dybt rørte. Det var i Aar Katholischer Schulverein i Østrig, der førte ca. 450 Børn til Danmark.

Jubilæumsfest i Aarhus.

Søndag den 1. Septbr. modtog Aarhus Menighed i en tætfyldt Forsamlingssal sin Sognepræst Pater Koch som Aftenens Hædersgæst. Kapt. A. F. Beyer bød paa Menighedens Vegne Jubilaren hjertelig Velkommen. Efter at Org. Frk. Eriksen havde spillet Sibelius: Finlandia, og Kirkens Kor sunget en Festsang, holdt Kaptajnen Festtalen. Taleren beroligede først Jubilaren med, at det var ikke hans Mening at komme med en Regn af Ros. Han vilde hædre Jesu Compagnis Stifter, den h. Ignatius, samt hans Elever som ædle Stridsmænd for vor h. Kirke; derfor maatte Pater Koch tage sin Part af Hæderen. Han rettede en Tak til Pateren som Prædikanten og Sjælesørgeren, der ikke ene lod Fornuften raade, men ogsaa havde Hjertet paa rette Sted. Med Ønsket om en smuk Kamp i Fremtiden og en fuldtud glimrende Sejr for Jubilaren udbragtes et trefoldigt Hurra. Under Talen blev der overrakt Pateren en Gave fra hele Menigheden — 770 Kr. til Udsmykning af Daabskapellet. Ved Kaffebordet sang man en til Lejligheden forfattet Sang. Stationsforstander Gravgaard fra Hinnerup tolkede nu Landboernes Tak for Præsternes Besøg i Oplandet. Han fremhævede Værdien af gode Præster, de var jo Søjlerne, som bar og støttede Kirken. Jubilaren takkede for den uventede overstrømmende Festlighed og drog Minder frem fra sine første Forsøg i det danske Sprog og sluttede med Ønsket om, at alle vilde være ægte og fuldtud rigtige Katholiker.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Konkordatet med Jugoslavien.

Det jugoslaviske Konkordat, hvis Afslutning d. 25. Juli vi har meddelt vore Læsere, har for saa vidt allerede baaret Frugt, som Vincentinerindernes Fortsættelsesskole i Zagreb af Regeringen har faaet Tilladelse til at optage Elever. Hidtil har Regeringen arbejdet hen paa at umuliggøre konfessionelle Skolers Virksomhed ved at forbyde dem at optage nye Elever. — Særlig interessant bliver Konkordatet ved den Stilling, det indtager til det gammelsla-

Hs. Eminence Kardinalstatssekretær E. Pacelli underskriver Konkordatet med Jugoslavien. Til venstre Dr. L. Auer, jugoslavisk Justitsminister.

viske Kirkesprog. Det overlades til de enkelte Biskoppers Stifter at indføre det i et vist Omfang og benytte det ved Sakramenternes Meddelelse og Begravelsesriter.

Pavens nye Fredstale.

I Anledning af et Møde, som de internationale Frontkæmpere for Tiden afholder i Rom, har Pave Pius XI holdt en længere Tale under en højtidelig Messe i San Paolo Basilikaen.

Paven havde afbrudt sin Sommerferien i Castel Gandolfo og var kommet til Rom ene og alene for personligt at hilse paa Frontkæmperne, der fra alle Verdens Lande var forsamlede der i Byen. Pavens Tale, der i det væsentligste var religiøs, indeholdt dog ogsaa nogle politiske Hentydninger. Paven betonedede, at han i Horisonten saa en Fredens Regnbue dukke frem. Uden direkte at nævne

Italien talte han om, at en Stormagts Ret maatte forstaas og respekteres. Men Freden maatte dog opretholdes. Krige maatte ikke blive til Uretfærdighed og saaledes samtidig til Synd. Med særligt Eftertryk fremhævede Paven, at det som Kristenhedens Fader var hans Pligt med alle aandelige Midler at gaa ind for Fredens Bevarelse.

Fra den store katolske Kongres i Prag.

Nedenstaaende Billede kalder Udenrigsminister Benesh' Tale til Journalisterne i Erindring. Han udtalte bl. a.: »Den katolske Bevægelse henter sine Tilhængere fra alle Nationaliteter og kender derfor dette Problem fra Livets Erfaring og Udvikling (Samarbejde mellem Nationer og

Kardinallegat Verdier aflægger Udenrigsmin. Benesh et Besøg.

Racer); den søger at løse dette Problem inden for sit Omraade ved de samme Tolerancens og Saglighedens Grundsatninger og hjælper os, inden for Statens Rammer at løse dette Problem tilfredsstillende. . . Den katolske Bevægelse spiller i vort Folk og vor Stat en fremragende Rolle, og det er vor Pligt at anerkende dens positive moralske og religiøse Værdi.«

Bønnen for Fred.

Biskop Mangers har paalagt Præsterne i Oslos Vikariat ved Bøn at arbejde med paa Fredens Bevarelse. »Paa Grund af den truende Krigsfare forordner vi — indtil nærmere Bestemmelse træffes — at de velærværdige Præster under Messen tilføjer de Bønner, som er foreskrevet i Rubrikkerne: Bønnen for Fred fra »missa pro pace« som oratio imperata, og at der om Søndagen til Bønnen efter Prædiken føjes Paakaldelsen: »Jesus, Du Fredsfyrste, forbarm Dig over os.« — »Hellige Guds Moder, Du Fredens Dronning, bed for os.«

Bazaren ved St. Annæ Kirke.

Kirkens Bazar til Fordel for Byggefondet stunder til. Den 5. og 6. Oktober staar Slaget, der for den nye Kirkes Opførelse faar større Betydning end nogen af de tidligere Bazarer. Under de nuværende urolige Pengeforhold vilde det være uklogt at udsætte Byggeforetagendet endnu i flere Aar. Nu bør der handles — allerede til Foraaret. Tegningerne ligger færdige og er godkendte af de kirkelige Myndigheder. Bazaren skal indbringe saa meget, at det kan forsvares af laane Resten af Byggesummen. — Alle Venner af St. Annæ Kirke og alle andre, der kan hjælpe med til at bygge Herren en større og værdigere Bolig, bedes derfor støtte denne vor Bazar efter bedste Evne enten ved at sende os en eller anden sælgelig Genstand eller ved en kontant Gave til St. Annæ Kirkes Girokonto 4198. — Der er Brug for meget endnu, for det er forholdsvis kun lidet, der er kommet.

Katholsk Rundskuedag. Katholsk Ungdomsværn indbyder til et Rundskue i nogle katholske Institutioner, Søndag d. 22. ds. — Mødested: St. Knuds Skoles røde Sal, Stenosgade 4, Kl. 12 pr. Deltagere bedes anmelde sig paa aabent Brevkort senest d. 20. ds. til Lærer Johnsen, Evaldsgade 8¹, N. — Deltagerne betaler selv Sporvognspenge.

Aftenunderholdning.

Tirsdag den 17. Sept. Kl. 20 pr. opføres i Selskabslokalerne paa Haveselskabetsvej C. Hostrups »Soldaterløjer«. Musik af S. Stockmarr. Billetter à 1 Kr. faas i Boyesgade 8. Hele Overskudet tilfalder Skolen og Ungdomsforeningerne i Rosenkranssognet.

INGRID HOLM, exam. Lærerinde i Klaver og Solfège, Nørre Farimagsgade 9 A, Byen 2446 v, 17—19. Ref.: Pater A. Menzinger, S. J.

Spejderbasar i Silkeborg.

5.—6. Oktober.

St. Michaels Trop i Silkeborg afholder Basar den 5. og 6. Oktober til Fordel for Ungdomsarbejdet i Menigheden. Gaver modtages med Taknemmelighed.

Vor Frue Menighed.
Pastor Aug. Jenssch.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 20. September Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en Kone eller ældre Pige om Formiddagen, event. hele Dagen; en dygtig Enepige (4 Vær. og 2 Børn); en Barnepige; en Kokkepige fra 1./10.

af en Vaskekone, ogsaa Trappevask; ung Mand tilb. diskret Desinfektion i Hjemmet; af Gørtler v. hvad som helst; en Mand som Portner eller Gaardmand.

BN. Forlang ikke unødvendig Korrespondance af K. A. B. Alle Henvendelser bliver effektueret; saa snart Anledning findes, sætter Bureauet sig straks i Forbindelse med Dem. Glem ikke at meddele K. A. B., hvis De har faaet Beskæftigelse, eller Deres tilbudte Plads blev besat, ogsaa i de Tilfælde hvor K. A. B. ikke saa sig i Stand til at medvirke.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Sep.	Spt.
15. S. Marias syv Smerter. — 14. Søndag e. Pintse.	22. S. 15. Søndag e. Pintse.
16. M. Cornelius og Cyprian.	23. M. Linus.
17. Ti. Frans af Assisis Saarmærker.	24. Ti. Maria, de fangnes Befrielse.
18. O. Joseph af Cupertin. — <i>Tamperdag.</i>	25. O. Ferialdag.
19. T. Januarius og Lidelsesfæller.	26. T. Cyprian og Justina. — <i>I konsekreerede Kirker:</i> KIRKEVIELSESFEST.
20. F. Eustachius og Lidelsesf. — <i>Tamperdag.</i>	27. F. Cosmas og Damian.
21. L. Matthæus. — <i>Tamperdag.</i>	28. L. Wenceslaus.

Sept.

Ugens Messebønner.

15. S. **Marias syv Smerter** (1077—916); 2. *Sæt Bønner*: 14. Søndag e. Pintse (703—508), 3. *Sæt Bønner* (kun i stille Messer): Nicomedes (1077—915). Slutningsevng.: Søndagens (704—504).
16. M. † Cornelius og Cyprian (1078—916); 2. Euphemia, Lucia og Geminianus, 3. Om de helliges Forbøn [120]—[105].
17. Ti. Frans af Assisis Saarmærker (1079—917).
18. O. Tamperdag (717—553); 2. Joseph af Cupertin (1080—918). — *Eller*: Joseph af Cupertin (1080—918); 2. Tamperdagen (717—553); Slutningsevng.: Tamperdagens (720—555).
19. T. Januarius og Lidelsesfæller ([30]—[31]).
20. F. Tamperdag (722—556); 2. Eustachius og Lidelsesfæller ([28]—[28]) 3. Vigilien ([2]—[2]); Slutningsevng.: Vigiliens (1082—920). — *Eller*: Vigilien ([1]—[1]) med Evangelium (1082—920): 2. Eustachius og L. ([28]—[28]), 3. Tamperdagen (723—556); Slutningsevng.: Tamperdagens (307—832). — *Eller*: Eustachius og L. ([27]—[28]); 2. Tamperdagen (723—556), 3. Vigilien ([2]—[2]); Slutningsevng.: Tamperdagens (307—832).
21. L. Matthæus (1083—920); 2. Tamperdagen (725—558); Slutningsevng.: Tamperdagens (732—561).

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning F.K.: Søndag d. 15. Sept. under Messen Kl. 8. — »Stella maris« M.: Mand. d. 16. Sept. Kl. 20. Bagefter i Salen.

I Tiden fra Tirsdag den 15. Oktober Kl. 17 til Lørdag den 19. Oktober efter Messen holdes en

lukket Kloster-Retræte for Damer

i Assumptionsklostret paa Rygaard.

Opholdet koster 10 Kr., alt iberegnet. Salmebog medbringes. Anmeldelse sker ved Henvendelse til Rektoren i Stenosgade eller Forstanderinden paa Rygaard.

Maria Pultera. Maleriudstilling.

Kunstsalen, Skindergade 44. Aaben fra 17/9—2/10 inclus.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afliveret til Postvæsenet Torsdag d. 12. September.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 38.

Søndag den 22. September

1935

INDHOLD: »Jeg er . . . Livet«. — Nye Guder i Øst og Vest. — Fransk Beundring af Johannes Jørgensens »Charles de Foucauld«. — Gangsterpolitikeren og Radiopræsten. — Diktator-Asketen om Krigen. — Alt for Afrika, aldrig i Afrika! — Om den muntre Kapellan Ludvig van Haecke. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — I Pavens Navn for Pressen. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Jeg er . . . Livet“.

Hvor ofte hører man ikke den Udtalelse: »Jeg vil have noget ud af Livet«. Og de, som siger dette, vender ligesom vore Stamforældre Livets Træ Ryggen og smager paa de forbudte Frugter, spiser Døden. Deres Livshunger er gaaet vild. De Mennesker, som kaldte Christus Livsfornægter, og som jublende gav sig hen til Livet, har skabt Verdenskrigens Ligmarker og den falske Verdensfred. Den stolte, livstørstige Jordkultur har forladt de levende Vandes Kilde og har i udtørrede Ørkener boret vandløse Cisterner, hvor Døden grinende sidder og lurar paa sit Bytte. Og disse »Livselskere« kan ikke triumferende spørge den uhyggelige Stimand: »Død, hvor er din Brod? hvor er din Sejr?« »Livskunstnerne« bliver til ynkelige Stympere, naar Vorherre viser sig og fordrer Mesterværket: en salig Død.

Det bebrejdes ofte Kristendommen, at den fordrer, at man giver Afkald paa Livet, at den søndertræder Livets skønneste Blomster. Livet er ikke en Hvirveldans i jordi-

ske Glæder, en Bortødslen af det guddommelige Arvegods, fjernt fra Sjælens Fædreland; det lykkeligste Liv er at svinge sig op til Paradisets altid tindrende Lys, til den evige Hvile i den levende Gud. Intet Sted træder dette mere gribende for Dagen end paa Kirkegaardene, hvor det fra saa mange Gravsten lyser os i Møde: »Jeg er Opstandelsen og Livet«. Naar Vorherre virker et Mirakel og opvækker fra de døde, antyder og borger han for en Opvækken til højere Liv.

I »Enkens Søn af Nain« skildrer Chr. K. F. Molbeck et Billede for os af Jesu Liv:

.....

*Hvo er den Kvinde hist, der gaar saa bøjet
og stirrer ned og efter Skaren følger?*

*Hvo er den Kvinde hist med Graad i Øjet,
der har sit Ansigt skjult i Slørets Bølger? ...*

Det er en Moder, som sin Søn har mistet...

*Han var saa god, saa øm og kærlig over
sin gamle Moder, barnlig allesinde;*

*det er forbi, nu er han død, han sover,
see, derfor er det, hendes Taarer rinde.*

Men see! en Skare vandrer dem i Møde!...

Den kære Frelser iblandt sine Apostle:

*Da nærmer han, den Ene, sig til Baaren
og byder Skaren standse, der den bærer.*

*Og fluks de standse og aftørre Taaren;
thi han er Jesus, Folkets elskte Lærer.*

*Men Kisten de paa Skilleveien sætte
imellem Liv og Død og Fryd og Smerte...*

Men Jesus ynktes, da han Kvinden skued:

*»Græd ikke!« trøstede han, sin Haand han lagde
paa Sønnens Hoved, og hans Øje lued,*

mod Himlen vendt. Til Ynglingen han sagde:

*»Staa op, du unge Mand!« Og da, o Under,
fik Døden Liv; den Kind, der nys var blegnet,*

*blev rød igen og blomstrende sig runder,
og Læben blev med friske Farver tegnet.*

*Saa gav til Moderen han atter Sønnen,
men deres Fryd kan Ordet ikke male,
den hæved sig til Lousang højt i Bønnen,
den steg til Himlen op fra Jordens Dale!*

Og hvad vil det ikke være, naar Stemmen lyder: Staa op til Gensynets Glæde i det evige Liv! Naar den Kristne tænker herpaa, bliver han døv for Naturens Raab: »Jeg vil have noget ud af Livet!« Med Glæde lader han da det gamle Menneske dø, for at det nye kan leve. Og saaledes vil han engang for evigt faa alt ud af Livet. — ch —

Nye Guder i Øst og Vest.

Vi har tidligere henvist til Nazismens religiøse Dyrkelse af Føreren, hvis Vilje lystres saa blindt og absolut af den troende Nazist, at det ganske naturnødvendigt udelukker Kristendommen, som klart lærer: Du skal elske Herren din Gud af dit ganske Hjerte. Det har ikke overrasket os at høre, at Størstedelen af Hitlers Livgarde har meldt sig ud af ethvert Kirkesamfund. Men vi maa i det hele taget ikke glemme, at mange Strømninger netop i vor Tid ikke forstaas til Bunds, naar man ikke tager den religiøse Følelse til Hjælp, som Vantroen ikke lod forblive i den sande Religions Tjeneste, og som nu søger sig andre Guder end den ene, evige. Vi bringer nedenfor to Udtalelser, som belyser dette nærmere, den ene om Nazismen, den anden om Kommunismen.

Paa Spørgsmaalet: »Hvad er egentlig »Mythus«? svarer Universitetsprofessor Dr. Paul Schnabel, Halle, i »Mitteldeutsche Nationalzeitung« af 4. Juli bl. a.:

»Paa en vis Maade er Nationalsocialismen en Religion, thi den forlanger af sine Tilhængere: ikke at de skal være overbeviste om dens Læres Rigtighed, men at de skal tro paa den... Nationalsocialismen har som enhver Religion sin Morallære, sin Ethik. Vi finder den først i den klassiske Form, i Førerens Klarlæggelse af det ariske Menneske i Bogen: »Min Kamp«, derefter i Alfred Rosenbergs: Det 20. Aarhundredes Mythus«. En Gendrivelse af Nationalsocialismens »Mythus« er ikke mulig, thi Nationalsocialismen er netop en Trosakt: enten tror man paa »Mythus« og Nationalsocialismens Lære, og man tror paa Føreren og er saa Nationalsocialist, eller man tvivler paa »Mythus« og Nationalsocialismens Lære og Føreren og er saa ikke Nationalsocialist«.

Kommentarer er overflødige.

Hvad Kommunismen angaar, har Docent Lindeberg i Lund i »Nordisk Missions Tidsskrift« refereret en Sammenligning mellem Kristendommen og Kommunismen fra »The

Chinese Recorder«, som vi her bringer efter »Folkerøsten« Nr. 46, det kendte ugentlige Efterretningsblad, der nu snart kan se tilbage paa 30 Aars Virksomhed. Hovedlinierne sammenfattes dér saaledes:

»1) Paa første Plads møder vi her Lenindyrkelsen. Den staar ikke i god Overensstemmelse med den materialistiske Verdensanskuelse, som synes at være selve Kernen i Bolschevismen. Men den menneskelige Natur, som er anlagt paa Religion, har taget Hævn — og Lenin, al Religions Ærkefjende, er af sine Tilhængere blevet ophøjet til at være Gud.

2) Kommunismen har ligesom Kristendommen sin Kannon, sine hellige Skrifter, det vil sige Marx' og Lenins Værker. De nuværende kommunistiske Lederes Anseelse og Stilling hviler ene og alene paa deres Fortolkning af de nævnte Skrifter. Hvis det synes dem ønskeligt, at Originalerne ændres — og det kan jo stundom være nødvendigt — kan det kun ske i Form af en Forklaring eller Fortolkning, aldrig ved direkte Kritik.

3) Kommunisterne udgør et Samfund af udvalgte (de helliges Samfund). Sjældent har et religiøst Samfund haft saa stærke Krav paa sine Medlemmer som Kommunisterne. Af Ruslands 160 Millioner Indbyggere tilhører kun 2 Millioner Partiet. Udelukkelse er almindelige, og Frafaldene behandles strengt.

4) Kommunisterne vil som bekendt afskaffe alle Riter og Ceremonier, som var i Brug inden for den russiske Kirke, men nu har de selv i stort Omfang givet Plads for sligt. Man har revolutionære Mindedage: Lenindagen — Anti-Jul og -Paaskedage, Bryllups- og Begravelseshøjtideligheder — alt som Erstatning for Kirkens Festedage.

5) Kommunismen bæres af et stort Fremtidshaab. Deres store Lærefader Marx havde en naiv Tro paa et klasseløst Samfund, hvor alle Stridigheder var forsvundne. Han saa i Aanden Fornuft og Retfærdighed raade paa Jorden: det tusindaarige Rige.

6) Som religiøs Fremtoning viser Kommunismen sig maaske allermest i sit absolutte Krav til sine Tilhængere, at de skal betragte Kommunismen som Maalestok for al moralsk Handle. Alt er godt, som tjener til Kommunismens Sejr, sagde Lenin. Saadan ræsonnerede engang Jesuiterne: Hensigten helliger Midlet. (Mener Dr. Lindeberg! *Red.*) — Ifølge en kommunistisk Haandbog i Kina forpligter Medlemmerne sig til paa Ledernes Befaling at tage deres eget eller andres Liv.

7) Kommunismen gør Krav paa at beherske alle Ytringer af det menneskelige Liv. Engang var det jo saaledes med den katolske Kirke, at den vilde underlægge sig alle

Kulturlivets Omraader: Videnskab, Skole, Kunst og Litteratur. I Tidens Løb unddrog disse Kulturstrømninger sig Kirkens Indflydelse og begyndte at leve deres eget Liv. Det Hierarki, som nu staar for Styret i Moskva, vil imidlertid vende tilbage til det »gamle«. Skolen, Pressen, Videnskaben, alle skal de være med til at tjene Kommunismen og fremskynde Verdensrevolutionen.

8) Kommunismen kræver en Omvendelse eller Sindsforandring. Betegnende er i saa Henseende en Samtale, en rejsende i Moskva havde med et kvindeligt Medlem af Hotelpersonalet, en ivrig Kommunist. Den rejsende udtalte, at efter hans Mening vilde Kommunismen i Rusland aldrig kunne gennemføres, da den stred imod den menneskelige Natur, men Svaret var: »Vi er ved at forandre den menneskelige Natur«.

Kommunismen vil ikke blot en politisk eller social Omvæltning, men ogsaa en Fornyelse af Mennesket, som skal gennemføres ved Menneskeaaend i Stedet for ved Guds Aand.

9) Kommunismen vil være en levende missionerende Religion. Den vil »erobre Verden i denne Generation«. Rundt om i Verden har Kommunismen sine »Missionsudstillinger«. Ved disse viser man, hvor nødvendigt det er at udbrede Kommunismen, og hvorledes det skal ske. Overalt ser man et Billede af Lenin, paa hvis Befaling Kommunismen skal udbredes til alle Folk. De besøgende paa disse Udstillinger bliver af Vejledere, »Missionærer«, som er besjælet af en sand evangelisk Iver, indført i Kommunismens Idéer. I Moskva findes et virkeligt Missionsinstitut, hvor især Missionskandidater fra Asiens Kulturlande flokkes i store Skarer. »Vi vil vende os til Kina, thi vort Maal i Vesten kan vi kun naa gennem Østen«, sagde Lenin.

Docent Lindeberg fremhæver til Slut, at skal Kampen med Eftertryk tages op mod Kommunismen, maa følgende 3 Ting lægges paa Hjerte:

1) At vi mere og mere befæstes i den Overbevisning, at Verden ikke forandres ved Theorier og Idéer, men ved Mennesker med dyb Overbevisning og brændende Tro paa et stort Maal.

2) At al levende Tro er eskatalogisk (Forventning om Christi Genkomst), og at det kristne Haab altsaa bør faa større Plads i vore Tanker.

3) At vi i Guds og Christi Navn bør fremarbejde den Enhed og det Fællesskab, som Kommunismen nu forkyn-der i Kollektivismens og det jordiske Lykkeriges Navn.«

Fransk Beundring af Johs. Jørgensens „Charles de Foucauld“.

I »La Vie Catholique« for den 13-VII-35 finder vi under Titlen: »En dansk Biografi af Père de Foucauld« følgende Anmeldelse af Jacques de Coussange (Mme de Quirielle) af Johannes Jørgensens sidste Bog.

Som en af Père de Foucaulds Biografer har sagt, kan man skrive hans Levnedsløb mange Gange og hver Gang fremstille det i et nyt og dog rigtigt Lys; thi hans Liv er, som ethvert Helgenliv for øvrigt, saa rigt paa Opbyggelse, paa aandelige Erfaringer, paa uselviske Handlinger, at enhver kan finde deri det, han personlig mest har Brug for.

Nu er det Johannes Jørgensen, der i Danmark har udgivet en Bog om Charles de Foucauld, som ikke ligner de hidtil fremkomne paa noget Punkt. For dem af hans Landsmænd, der ikke læser Fransk, var alt i øvrigt ukendt: Emnet, de citerede Værker og selve denne Tilværelse i Ørkenen, som naturligvis ingen troede var blevet ført siden Eremiterne ved Theben.

Det, der for os udgør Bogens Charme, er det personlige Bidrag, den danske Digter kommer med; han forsvinder ikke bag en kold Beskrivelse eller skønne Sætninger. Hans Stil, som afgjort er den mest fuldendte, det danske Sprog har at opvise, er ikke derfor mindre levende og giver gennem sin Sensibilitet og sin Enkelhed et trofast Billede af Forfatteren selv.

Denne har selv fulgt sin Helt næsten overalt, hvor han har levet, undtagen i Afrika. Naar han skildrer den unge Moder, der alt for tidligt maatte dø, og viser, hvordan hun ved Juletid førte den lille Charles og hans Søster, den senere Mme de Blic, til Kirken for at se Julekrybben eller Skærtorsdag sammen med Børnene gik til de syv Kirker i Strassbourg for at bede foran Tabernaklerne, saa konstaterer man, hvor dybt han er fortrolig med vore franske Sædvaner.

Det Billede, han tegner af Kvarteret omkring Kirken Saint-Augustin i Paris ved Løjtnant de Foucauld's Tilbagekomst fra sin Ekspedition i Marokko — af dette det banaleste af alle Kvarterer — er udsøgt i Sanddruhed og i sin Ironi. Men Abbé Huvelin, hvis apostoliske Virkefelt laa her, han var ikke banal. Den Scene, hvor den unge Officer, der skiltede med sin Vantro, er tvunget til at knæle ned og skrifte, viser, hvordan Præsten havde forstaaet, at denne, takket være sin første Opdragelse og takket være fremragende Sjælsevner, bar Kristentegnet paa sin Pande.

Jørgensens Talent som Landskabsmaler passer endnu bedre til Skildringen af det lille Slot Barbirey sur Ouche i Bourgogne, der tilhører P. de Foucauld's Søster og Svoger, det Hjem, som P. de Foucauld i korte Øjeblikke besøgte. Jørgensen har selv været Gæst her paa dette fredfyldte Sted og spadseret langs med Kanalen, i hvis klare Vande Poppeltræerne, der vokser langs Bredden, spejler sig.

Den fremtidige Missionærs Forberedelse fuldkommes under det Aar, han tilbringer i Nazareth efter i Ensomheden at have lært sig selv at kende under sit Ophold i Trappistklostret, saaledes som det paavises af Jørgensen.

Her i denne grønne Dal, i denne lille By Nazareth med de graabrune Huse, i det Slags Skilderhus, som han bor i, har Clarissernes »Altmuligmand« endelig fundet den Fattigdom og den Forsagelse, som han søgte. Hans Dag er een lang Bøn, som intet forstyrrer. Sit Arbejde gør han med Blikket vendt mod Herren, med hvem han uafsladelig taler.

Og det er Ensomheden, denne det indre Livs Forudsætning, som han genfinder i Afrika, i Tamanrasset, i det Land Hoggar.

Han vilde ikke være et Menneske, om denne Ensomhed ikke undertiden trykkede ham; thi Abd-Jesu, den lille Slave, han havde købt fri, kan ikke være noget Selskab for ham, selv ikke Høvdingen Massa. Hans Overordnede, Monseigneur Guérin, Lyautey, og den senere General Lapérinne kommer kun i Forbigaaende. Men han vokser i Sjælsstyrke, indtil Timen kommer, hvor det sidste Offer skal bringes, og hvor han som Senusiernes Fange underkaster sig deres Forhaanelser og lider Døden uden at mæle et Ord, i Efterfølgelse af sin Mester.

Vi ved, at Jørgensens Bog allerede har haft stor Succes i de skandinaviske Lande. Til Trods for mange henrivende Skildringer i den maa den siges at være en streng Bog, og det tjener dens Læsere til Ære at have forstaaet den og holdt af den.

Ved *K. M. N.*

Gangsterpolitikeren og Radiopræsten.

Den berygtede Senator Longs voldsomme Død har paa ny henledt Opmærksomheden paa U. S. A.'s sociale Profeter, deriblandt Radiopræsten P. Coughlin, som »Nordisk Ugeblad«s Læsere kender tilstrækkelig fra tidligere Omtale. Vi mener nu aldeles ikke, at Gangsterdiktatoren fra Louisiana frembyder megen Lighed med P. Coughlins uegennyttige, storslaaede sociale Aktion; de forholder sig til hinanden som demagogisk Valgsvindel til en ærlig Stræben efter at hidføre en Tilstand af social Ret-

færdighed paa kristent Grundlag. Men det er alligevel ikke af Vejen at minde om, hvad det amerikanske Tidsskrift »Commonweal« skriver, at selv disse velmente Radiotaler af P. Coughlin og især hans konkrete og praktiske sociale Forslag maa staa for hans egen Regning, idet den katolske Kirke principielt nøjes med at lære de store etiske Linier og Love for social Retfærdighed og Kærlighed, derimod ikke paalægger sociale eller økonomiske Systemer. Dette uddyber »Commonweal« bl. a. i nedenfor gængivne Betragtninger. *Red.*

Hverken P. Coughlins Tilhængere eller Modstandere er berettigede til at tro, at han gennem den »Nationale Union for social Retfærdighed«, en Idé, han selv har undfanget og selv dikteret Programmet for, taler og handler i den kirkelige Autoritets Navn. Alt, hvad han siger og gør, i sin Egenskab af Fører for sin egen politiske Organisation, siger og gør han af egen fri Drift, som Borger eller i Samarbejde med andre katolske eller ikke-katolske Borgere, og det kan ikke betragtes som en Handling der er paalagt ham af Kirken. Og det samme gælder om enhver særlig Handling og enhver Forholdsregel, som P. Coughlin træffer uden for sin politiske Organisation, naar han prædiker paa Prædikestolen over belærende Emner inden for den sociale Retfærdighed, saaledes som Pave Pius XI eller Leo XIII har proklameret dem.

I denne Del af sin Gerning, det vil sige for saa vidt han fremsætter pavelige Doktriner, holder han sig utvivlsomt nøje til de Instruktioner, som den højeste Autoritet inden for den katolske Kirke har givet sine Biskopper og Præster. Men hvis han selv fra Prædikestolen erklærer, at en eller anden sociologisk Tanke eller Penge-Politik, en eller anden lovgivende Forholdsregel, er den lige Vej til Virkeliggørelse eller til praktisk Anvendelse af Kirkens Vejledninger, saa synes det os i Sandhed (Commonweal), at han overskrider de Grænser, der er fastsat for Udlæggelsen af disse autoriserede Vejledninger.

Vi siger ikke, at P. Coughlin altid udtrykkelig har gjort dette fra Prædikestolen eller uden for Prædikestolen. Men det er en notorisk Kendsgerning, at Millioner af Mænd og Kvinder — Katholiker eller Ikke-Katholiker — tror, at han har gjort det, og at de, gennem Indholdet og ud fra Frugterne af hans Forkyndelse og de specielle Forholdsregler, som han fremsætter, mener, at den praktisk falder sammen med de Vejledninger, Kirken autoriserer.

Men denne Mening kan ikke paa nogen Maade oprettholdes. P. Coughlins nærmeste Overordnede, Biskop Gallagher fra Detroit, med hvis Tilladelse Radiotaleren taler og organiserer, skelner selv mellem Pater Coughlins Virksomhed dels som katolsk Præst, i hvilken Egenskab det

er hans Mission at fremsætte Kirkens officielle Lære, dels som Charles E. Coughlin, hvor han som Privatmenneske forsvarer specielle Direktiver eller Forholdsregler inden for den økonomiske eller lovgivende Orden og arbejder aktivt paa den politiske Arena.

Biskop Gallagher erklærer angaaende det første Punkt:

»I min Egenskab af Biskop for det katholske Dioces i Detroit er jeg kirkelig set ansvarlig for Pater Coughlins Radiotaler. Dette Ansvar daterer sig fra den 15. Maj 1891. Dengang modtog Biskopperne hele Verden over en Encyklika fra Leo XIII om Betingelserne for den arbejdende Klasse. »Til Gunst for de fattige, hvis Interesser ikke varetages«, sagde Paven, »bør enhver Tjener inden for den hellige Religion med hele sin Aands Energi og med al sin Udholdenhed kaste sig ud i Kampen«. — »Med Eders Tilladelse, ærværdige Brødre«, sagde Paven videre, »og følgende Eders Eksempel bør Religionens Tjenere aldrig opføre sig med saa indtrængende som muligt at fremsætte Evangeliets Lære om det kristne Liv for Mennesker af alle Samfundslag, for de store saavel som for de ydmyge. Med al Kraft bør de arbejde for Folkets Vel.« For nylig, afvigte December, har den hellige Fader foreskrevet Præstestanden at henvende sig til Arbejderklassen og til Industrien med Anmodning om at organisere sig i Grupper. Han har bekræftet, at hvis man ikke gjorde dette, havde Arbejderklassen Ret til at tænke, at Kirken holdt sig til de rige, og at de var udsatte for at falde i Kommunismens Hænder.

Men paa Spørgsmaalet om, hvorvidt P. Coughlin i sine Taler repræsenterede samtlige amerikanske Biskopper, svarede Biskop Gallagher:

»Nej. Nogle af de amerikanske Biskopper er imod hans Lære; andre imod hans Metoder; andre er af rent personlige Grunde imod ham; men jeg repræsenterer heller ikke det amerikanske Hierarki. P. Coughlin fremsætter Kristendommens sociale og økonomiske Doktriner, saaledes som de er samlede i Skrifterne, og som de fremgaar af Christi Ord, af Kirkens Skriftlære og især af de to Paver Leo XIII's og Pius XI's Encyklikaer. Han taler til Gunst for Millioner af menneskelige Skabninger, hvem denne Verdens Gøder er nægtet, for at de kan faa den Del, der med Retfærdighed tilkommer dem. Han repræsenterer i alle Tilfælde et Medlem af Hierarkiet. Dette Medlem er jeg«.

»Repræsenterer P. Coughlin den katholske Kirke?« fortsætter Biskop Gallagher. »I den Forstand, at Chefen for hans Kirke har udvalgt ham til eneste Forkynder af den økonomiske og moralske Videnskab i Forbindelse med den kristne Lovgivning — hvorfor ikke.« Og Biskoppen fortsætter med at sige, at P. Coughlins Radioforedrag ikke

alene bringer Kendskabet til Religionens aabenbare Sandheder og Kirkens store Morallove ud blandt Masserne, men belærer samtidig om deres individuelle Anvendelse ude i det økonomiske og sociale Liv. Hans Foredrag indeholder ogsaa hans personlige Meninger. For Eks. er hans Tillid til Roosevelt en personlig Mening. Denne Mening er selvfølgelig ikke en Del af Encyklikaen, jeg lige har omtalt, og heller ikke en af Religionens aabenbarede Sandheder.«

Diktator-Asketen om Krigen.

I »Ekstrabladet« af 7. Sept. interviewer »Spada« Chefredaktøren for Portugals største Blad »O Seculo«, Juan da Roza, der i nogle Sætninger tegner et ganske ypperligt Billede af Portugals store Mand Salazar, hvis fremragende Skikkelse for længst er vore Læsere bekendt gennem den udførlige Artikel, vi i Fjor bragte om denne katholske Statsmand. Kun til Slut skæmmes Interviewet af en Bemærkning, som appellerer til visse Instinkter i Publikum; det hedder:

»Er han ugift?»

»Ja, og jeg tør tilføje, at ingen i Portugal ved noget om hans kvindelige Omgang overhovedet, selvfølgelig er han en Mand som os andre, men han er bare saa diskret, at intet siver ud om hans intime Forhold, absolut intet. Sladder har aldrig kunnet faa Tag i denne mystiske store Mand«.

Hvis denne Mistænkeliggørelse, i samme Aandedræt som man bekender, at der ikke er mindste Grund dertil, ikke er Sladder i Renkultur, da har Verden været fri for Sladder fra Tidernes Morgen. — Men det skal ikke afholde os fra at citere nogle rigtig smukke Ord om Salazar fra samme Mund, ikke blot for at karakterisere Portugals Redningsmand, men ogsaa for at danne en Baggrund for en Udtalelse om Krigens Problem, som vi har fundet et andet Sted og som giver et klassisk Udtryk for, hvorledes denne Statsmand og Asket ser paa et af de brændende Problemer i vore Dage. Først altsaa Juan de Rozas Mening om Salazar.

»Han er Diktator, men langtfra en Paradediktator eller en Krigsgud, som man ser ham i andre Lande.

Salazar er Eremit. Han bor alene med sin Husholderske i et lille Hus i Lissabon, lever nøjagtig som i sin Universitetstid, hvor han kun forlod sit Arbejdsværelse for at gaa til Forelæsning; nu forlader han kun sit Hus for at køre til Parlamentet eller for at køre ud i det ensomme Landskab

omkring Lissabon, hvor han mediterer. Ingen omgaas ham, ingen kender ham. Han modtager ingen i sit Hjem og gaar aldrig ud. Hans Bil suser lydløst dennem Lissabons Gader langt ud, hvor ingen færdes, og her gaar han omkring alene mellem Blomsterne optaget af sine Tanker. Han er kun 45 Aar gammel, men ældet af sit Arbejde, hans Sundhed er undermineret — han har ofret Ungdom og Helse for Staten. Staten yder ham en maanedlig Gage paa 4500 Escudos, eller 900 danske Kroner, han ejer intet andet, og vil ikke modtage andet — kun en Bil faar han udlaant til sin ministerielle Tjeneste, men han har intet Hus og ingen Repræsentation. Han taaler ikke det mindste Forslag til Bedring af sine Kaar, og flere Gange har han i Kamret afslaaet Forslag, som samtlige Deputerede havde vedtaget, for at fordoble hans Apanage, give ham Hus paa Statens Regning etc. — han behøvede kun at skrive Dokumenterne under og gjorde det ikke!

Hvad mener denne Mand, der selv ikke er bange for at ofre alt, om Krigen? Han har for ikke saa længe siden i et offentligt Foredrag taget Stilling til de farlige Drømmerier om, at Krig var noget, der kaldte paa Menneskeslægtens Heroisme, og sagt:

»Theoretisk skulde Krigen løfte Sjælene; nogle Elite-Sjæle er i Virkeligheden ogsaa blevet store igennem Smerte og Ofre. Men hos de store Masser har Krigen frembragt den modsatte Virkning. I al Almindelighed har den inden for de mest forskellige Omraader kun haft skadelige Følger, hvoraf en af de værste er det umættelige Livsbegær. Den moderne Stat forlanger Asketer. Ligesom Fortidens mest moralsk fordærvede Aarhundreder frembragte de skønneste og største Helgener, saaledes burde Statsmændene i Dag virkelig gøre deres Rolle«.

—z.

Alt for Afrika, aldrig i Afrika!

(Sluttet.)

De afrikanske Missioners Handelsrejsende.

En vigtig Del af Komtesse Ledochowskas Arbejde var Foredragserne til de forskellige Byer paa Kontinentet. Man kaldte hende »de afrikanske Missioners Handelsrejsende«. Alle Vegne dukkede hun op for at grundlægge Grupper, vinde Medlemmer og Hjælp og begejstre for Missionen. Hun brød sig ikke selv om at tale og indbød helst andre, mest Præster, dertil. Men efterhaanden nødtes hun til selv at tage Ordet, ikke blot for at supplere andres

Tanker, men ogsaa fordi man gerne vilde høre hende. Mange blev ved hendes klare, rolige, jævne Foredrag vundet for den store Ide. Det var dog ikke Ord alene, der skulde til. Det hændte ikke sjældent, at hun kom til en By, hvor hun skulde holde Foredrag, uden at nogen anede det. Komiteen havde ikke engang aabnet Pakken med Tryksager, som hun havde sendt i Forvejen. Saa gik hun selv rundt, talte og indbød, slog Plakater op og fordelte Flyveblade, og Mødet blev holdt.

Komtesse M. Th. Ledochowska.

En af sine lykkeligste og største Dage oplevede hun under den internationale Antislaverikongres i Wien i November 1900. Hele Verden anerkendte den store Indsats, hendes Værk havde ydet Afrikas og Negrernes Sag.

Pressens Apostolat udvidedes med Tiden og kom til at omfatte mange Folk og Sprog. »Echo aus Afrika« fik med Aarene en polsk, italiensk, fransk, tjekkisk, slovensk, portugisisk, ungarsk, engelsk og spansk Broder. Lige saa hurtigt udbredtes »Das Negerkind«. Men desuden gik hvert Aar en Petrus Claver Kalender, mange Skuespil og Smaastykker, mange Artikler og Flyve-

blade ud over hele Verden. En af Komtesse Ledochowskas genialeste Tanker var at forsyne Afrikas Befolkning selv med Bøger og Presse. Det polyglotte Trykkeri i Rom og Salzburg lærte efterhaanden at trykke Bøger paa mange afrikanske Dialekter, og med enstemmig Bifald optog Missionærerne denne »Pia Opera della Stampa indigena africana«. »Siden Missionærerne har lært vort Værk for den afrikanske Presse at kende, har de henvendt sig til os alle Vegne fra. Skulde vi trykke alle de hidtil ønskede Bøger, maatte vi have 360 000 Francs«, regnede Komtessen ud i 1922. Saaledes gik Komtesse Ledochowskas Liv helt op i en utrættelig Kamp for Afrikas Sjæl. »Vi maa forøge vor Aktivitet, for at Noahs Forbandelse over Chams Race endelig maa blive taget fra den og forvandlet til Velsignelse, og Jesus gengælde Afrika det Gæstevenskab, som det bød ham i hans Barndom, og at der fra det gløeste Afrika maa hæve sig et Louprisningens Kor op til

Lammets Trone. Lad os bede, fornægte os selv og arbejde meget for Afrikas Frelse.«

Komtesse Ledochowska var selv den første til at gennemføre dette Program. Styrket ved Bønnen, uden at tage Hensyn til et svageligt Helbred og Legeme, som især de sidste Aar voldte hende meget Besvær, arbejdede hun ufortrødent og frem for alt uselvisk og ydmygt. Hun sagde til sine Døtre: *»Vi er Kostene: det er ikke Kosten, der fejler rent, men den, der betjener den. Dette er Miraklet, at Gud betjener sig af os stakkels Pensler til at male de vidunderligste Billeder af sin Barmhjerlighed«*. Hun bad inderligt om ikke at være et daarligt Instrument, en Hindring for Naaden. Afrikas Mission var hendes Kongstanke og Sodaliteten hendes Kærlighed, og alligevel udtalte hun: *»Hvis Kirken befalede Opløsning, vilde jeg resignere paa Stedet. Jeg vilde ikke engang behøve et Kvarter til at tænke mig om i, saaledes som den hellige Ignatius skal have bedt om for at kunne finde sig i Selskabets Undertrykkelse.«* Derved blev Maria-Theresia

Kardinal Lavigerie.

Ledochowska et stort Redskab i Herrens Haand. Da hun døde den 6. Juli 1922, efterlod hun et stort Træ paa Missionsmarken, der lover endnu mange Frugter. Alene i 1930 var Petrus Claver Sodalitet i Stand til at samle ca. 6,5 Millioner Lire til dette Kontinents Missioner. Det var ikke for meget, hvad en Missionær dernede fra skrev: *»Jesu Hjerte har skænket Missionerne en Moder paa Jorden, en Moder, som Missionæren kan henvende sig til. Aldrig kunde jeg have indladt mig paa disse Foretagender og ført dem til en heldig Afslutning, hvis der ikke i Europa havde været Hjertes, som slog for os og for Missionerne hengav deres Kræfter — deres Liv.«*

—z.

Om den muntre Kapellan Ludvig van Haecke.

(Sluttet).

Ludvig som falsk Præses i Seminariet.

Da de nye Seminarister mødte efter endt Sommerferie, maatte Ludvig absolut drive Løjer, i hvert Tilfælde med een af dem. Han fandt hurtigt sit Offer, en barnlig, enfoldig Sjæl. Et Par Venner hjalp ham med at udføre sin Spas. De slæbte et Tæppe ind i Ludvigs Celle og stablede en Række Foliaanter op derinde. Saa tog Ludvig et Par guldrandede Briller paa Næsen, en tyrkisk Hue paa Hovedet, hæftede en Leopoldorden paa sit Bryst og tog med Værdighed Plads i en endnu mere værdig gammel Lænestol.

Imedens havde hans Venner meget kammeratligt givet sig i Kast med den unge Mand. »Naa, Hr. Kollega, hvordan gik Deres Besøg hos Præses i Gaar?«

»Jeg har endnu ikke været hos Præses.«

»Hvad, har De ikke? Hvad tror De dog, han tænker om Dem?«

»Jeg ved jo ikke engang, hvor Præses bor.«

»Er det ikke andet, der er i Vejen. Kan De se den Maatte, som ligger der for Enden af Gangen? Det er paa den Dør, De skal banke.«

Som sagt saa gjort. »Kom ind!« rungede det.

»God Dag, Hr. Præses.«

»Hvem er det?« spurgte Ludvig, klappede sin Foliament og saa paa den indtrædende over Brillerne. »En barmhjertig Broder?«

»Undskyld, jeg er en ny Seminarist.«

»Her fra Seminariet? Det er da ikke muligt. Jeg har jo ikke set Dem før her hos mig.«

»Undskyld, men jeg vidste ikke, at man straks skulde præsentere sig hos Dem.«

»Det er godt, min Søn. Hvad hedder De? Joh. . van den K. . . — Naa. Navnet har jeg ganske vist allerede hørt. Deres Præst har skrevet til mig om Dem. Ikke sandt, De er mange Søkende hjemme?« — »Vi er ti.« — »Rigtigt! Siden De er saa mange hjemme, vil De sikkert gerne overtage et lille Embede her i Seminariet og saa faa en lille Reduktion i Pensionsprisen. Det er kedeligt, De melder Dem saa sent, for alt er nu blevet givet bort undtagen et lille Embede, hvorfor der aarligt kan betaales 75 Francs. Klokken 9 skal nemlig alle Lys være slukkede her i Seminariet. Men kan De se de to Vinduer derovre? Der brænder Lyset altid altfor længe, og det maa ophøre.«

»Hvad skal jeg da gøre?«

»Det skal jeg sige Dem. For at ingen skal høre Dem, gaar De paa Strømpesokker hen til Døren, aabner den ganske sagte, blæser Lyset ud og forsvinder skyndsomst. Der maa ikke tales et eneste Ord; efter Klokken 9 skal her være den strengeste Tavshed.«

Om Aftenen stod den unge »Embedsmand« pligtivrig paa sin Plads og saa over mod det lige overfor liggende Vindue. Rigtigt, endskønt Klokken allerede havde slaaet ni, var der endnu fuldt oplyst. Hurtigt gik han derhen, aabnede ganske sagte Døren, blæste Lampen ud og var væk. Præses — det var nemlig ingen anden end Seminariets virkelige Præses — saa forbavset op, rystede paa Hovedet og tændte igen Lampen. Næste Aften: samme Scene. Men saa sprang Præses op og skyndte sig efter den formentlige Søvnægænger.

»Unge Ven, hvad bestiller De her? Kan De ikke finde Deres Værelse?«

»Jo Tak — jeg opfylder kun min Pligt.«

»Deres Pligt? Hvad mener De med det?«

»Den højerværdige Præses har befaleet mig...«

»Præses? Jeg er Præses her!«

»Næ, næ! Den gaar ikke. Længe har jeg ganske vist ikke været her, men Præses kender jeg ganske nøjagtigt.«

»Nu hører dog alting op! Er De gal?«

»Meget muligt! Men Præses bor derovre, lige over for Huskapellet.«

Da brast Præses i en hjertelig Latter og klappede den brave unge Mand paa Skulderen. »De har Ret, min Søn, der bor den »rigtige!«

Klassen i Træet.

Allerede som Diakon blev Ludvig udnævnt til Lærer ved St. Ludvig-Kollegiet, fordi han var meget dygtig, og man dengang manglede Lærerkræfter. Dette Lærerembede blev vor Seminarist snart ked af; men hvordan skulde han bære sig ad med at slippe for det?

Saa var det en meget varm Dag; Klassens Døre og Vinduer stod aabne, og dog var man ved at kvæles af Hede.

»Har I det ikke forfærdeligt med Varme, Dreng?« spurgte han. — »Jo!«

»Saa pak jeres Bøger sammen og gaa ud i Haven; men ganske stille, saa I ikke forstyrrer.« I et Nu var Klassen tom. Naaet ud i Haven sagde han: »Hør, Dreng, for at ingen skal se jer, kan I allesammen klatre op i Træet.«

I Løbet af et Minut sad alle de femten smaa Elever oppe i det gamle Lindetræs Grene. Imidlertid havde Kollegiets Direktør fundet Klassen tom. Efter længere Tids Søgen gik han ud i Haven. Ludvig saa ham komme. »Vær

stille, Børn,« sagde han op til Klassen, »saa Direktøren kan blive tilfreds med jer.«

Men længe kunde Drengene ikke sidde stille. En kom til at ryste til Grenene, en anden tabte en Bog — og saa begyndte en almindelig Fnisen. Ludvig slap for Lærerebødet.

Den hastige Sakristan.

Ved St. Michael i Roeselaere erholdt Ludvig van Haecke sit første Embede som Kapellan. Straks ved sin Tiltræden talte hans Sognepræst med ham om Sognets Anliggender og Arbejder. »Hvad nu min Sakristan angaar,« sagde han endelig, »saa er han et godt og ivrigt Menneske, kun en gang imellem lidt for ivrig. Skal han f. Eks. følge mig paa min Gang med det Allerhelligste til en syg, tager han Lys og Klokke og vandrer af Sted uden at se sig om efter Præsten, saa han ofte løber hundrede Skridt eller mere foran ham. Paa dette Punkt kan man ikke udrette noget over for ham, hverken med det onde eller det gode.«

»Jeg skal nok vænne ham af dermed, Hr. Pastor,« sagde van Haecke.

»Det skulde forbavse mig.«

Nogle Dage senere, da den nye Kapellan om Morgenen gik til Kirke, var der en, der bad ham om den hellige Kommunion. I Sakristiet sagde van Haecke: »Hurtigt, Sakristan, Dixmundsgade Nr. 37.« Han trækker Rochetten paa, lægger Stolaen om Halsen og venter, indtil ogsaa Sakristanen er færdig og har udrustet sig med Lygte og Klokke. Saa gaar de begge ind til Alteret. Men medens Kapellanen tager Ciboriet ud, iler Sakristanen, som sædvanligt, allerede ud af Kirken. Van Haecke uddeler roligt Kommunionen og gaar tilbage til Sakristiet; men Sakristanen løb over Pladsen, højt ringende med sin Klokke. Først knælede Folk ærbødigt ned ved den kendte Lyd, men da de saa op og ikke kunde øjne nogen Præst, brød de ud i en munter Latter. — Forbavset vendte Sakristanen sig om, hvorpaa han hurtigt forsvandt ned ad en Sidegade. —

Efter denne Tildragelse skal han være blevet mere »hensynsfuld«.

Ved C. H.—S.

NYE BØGER.

Lindworsky, Johannes. S. J. Psychologie der Aszese. Herder, Freiburg i Br. 1935 VIII — 96 S. Mk. 1,40.

Den lille Bog, som den med den moderne Psykologis Tanker saa fortrolige lærde Jesuitpater her byder sine Læsere, er ejendommelig derved, at den med Hensyn til den kristne Stræben efter Fuldkommenhed »afleder alt, Maal, Vej og Motiver fra Kaldstanken og gør sig Umage for at

føre Mennesket dertil, at det med begge Ben staar i det af ham tiltænkte Kald«. Ud fra denne Tanke vender Forfatteren sig mere eller mindre skarpt mod gængse asketiske Forestillinger, f. Eks. Udstykningen af vor Stræben i enkelte Dyder, som let glemmer Maalet for de forskellige Midler og Raad. Mange psykologisk værdifulde Bemærkninger kunde vi anføre, vi nøjes som Eks. med denne: »Vi kan ikke undertrykke en Tanke direkte! Et »Nej« eller »Bort med den«, maaske ledsaget af en afværgende Gestus, gør Sagen kun værre. . . Tanken bliver aldeles ikke tilintetgjort, men indbygges kun i et større Kompleks, hvad der letter dens Tilbagekomst. Desuden bortødsles et ikke ringe Kvantum af Nervekraft, som vi netop i det religiøse Liv trænger haardt til. . . Vil man faa en Tanke ud af Hovedet, maan man hellere vende sig mod en anden.« Denne korte Psykologi kan korrigere mange Vrangforestillinger og tilskynde Sjælen til med større Glæde at arbejde paa sin Fuldkomængørelse. —z.

Ce qui se passe en Allemagne. Paris, Maison de la Bonne Presse 1935, 214 S., Pris 5 Frcs. ill.

»La Croix«, det katholske Frankrigs Hovedorgan, har med spændt Interesse og i lange Artikler fulgt den religiøse Udvikling i Nationalsocialismens Tyskland. Disse velinformerede Artikler, der er rige paa værdifulde Oplysninger og karakteristiske Smaatræk, foreligger nu i Bogform og fortjener at undgaa Avidsøden. Maaske er den ene eller anden Side lovligt stærkt præget af Forfatterens franske Indstilling, maaske er det ene eller andet Træk ikke helt historisk — vi tror det om det Besøg, som v. Paven siges at have aflagt hos Kard. Bertram for at faa ham til at trække sig tilbage, — men de giver alligevel en saa indgaaende Skildring især af de religiøse Forhold i det tredje Rige, at Bogens Værdi utvivlsom er stor. Dette saa meget mere, som Forf. ikke nøjes med at referere Dagens Begivenheder, men er en Kender af Litteraturen, af Personligheder, af det sociale og moralske Liv. Om den 30. Juni, Ungdomsproblemet, Biskopperne, de bolchevistske Træk og meget andet faar man her meget at vide. J.

Verden i Gaar — Verden i Dag. Historiens Gang gennem Tiderne, under Redaktion af Mag. Vitus Gay, Dr. phil. William Norvin og Dr. A. Olsen, Gyldendalske Boghandel, Kbhvn. 1935. Subskription bindende for 80 Hæfter. Pris pr. Hæfte Kr. 1,00.

Gyldendal paabegynder med dette Hæfte et stort Værk paa tilsammen 4 gennemillustrerede Bind, der skal indføre Læserne i Verdenshistoriens Udvikling fra den ældste Tid til vore Dage. Karakteriseret bliver denne Udgave ved, at

den giver et samlet Overblik over den nyeste Forsknings Resultater, ved at det er en Kreds af yngre danske Historikere, der er Medarbejdere, ved mange ukendte Illustrationer og indflettede Smaatræk, men mest derved, at Forfatterne paa et klart og fortrinligt Sprog vil fremdrage de Faktorer, Institutionerne, der har været »Statslivets Grundpiller og Kulturudviklingens Akser« saasom Statsform og Partier, Retspleje, Hærvæsen, Trosliv etc. Denne Methode har sikkert sine Fordele, f. Eks. bliver de store Linier trukket klarere op, og Læseren har lettere ved at følge Udviklingens store Faser. Men man kan heller ikke overse Faren for en alt for subjektiv Indstilling, og vi giver det store Værk det Ønske med paa Vejen, at den historiske Sandhed altid maatte komme til sejrrigt Gennembrud, ikke mindst i saadanne Afsnit, som vil interessere os mest: »Den tidlige Middelalder«, »Højmiddelalderen«, »Den nyere Tids Begyndelse« og »den kristne Kirke«.

—z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

To nye Kapellaner ved Rosenkranskirken.

Vesterbros og Frederiksbergs store Sogn har faaet de haardt tiltrængte præstelige Medarbejdere, idet Hs. Excellence Biskoppen til Kapellaner har udnævnt: Pastor Frans Stoez, der er født i Amsterdam og har gennemført sine Studier ved Universitetet i Freiburg, samt Pastor Adrian Vollaerts fra Utrecht, som har taget de theologiske Grader paa Institut Catholique i Paris. »Nordisk Ugeblad« ønsker de unge Præster Guds Velsignelse til deres nye Virksomhed!

50 Aars Kirkejubilæum.

St. Michaels Kirke i Kolding, 1885—1935.

Naar St. Michaels Kirkes prægtige Klokker kalder til Festgudstjeneste Søndag den 29. September, vil Kirken blive fyldt af en taknemmelig Menighed. Og med Rette; thi faa Menigheder her i Landet kan glæde sig ved saa smukt et Kirkehus som Koldings.

Den højtidelige Levitmesse vil blive frembaaret som et Takkeoffer til Gud for al Naade og Velsignelse, Gud gennem de forløbne 50 Aar har skænket Menigheden i dette Gudshus. Menigheden vil ogsaa dvæle i stille Bøn for Kirkens største Velgører, Mgr. Clemens Storp, som har bygget Kirken og skænket den til Menigheden. »Vor Forhøn skal være vor Tak« lod Mgr. Olrik skrive paa Mindepladen for Mgr. Storp. Dette har fundet Genklang i Menigheden. Mgr. Storps Minde vil aldrig uddø i Kolding Menighed, og Forbønnen vil aldrig blive glemmt.

Som en værdig Forberedelse til Festen holder Højærværdige Herr Pater Koch fra Aarhus en Række religiøse Foredrag i Kirken (Mission). Selve Fstedagen indledes med Menighedens Fælleskommunion i 7½ Messen. Kl. 9½ fejres den højtidelige Levitmesse af Sognepræsten, Pastor van Rijckevorsel, assisteret af Mgr. Olrik og Pater Jos. Koch. Til denne Festgudstjeneste er Amtmanden og Byens Honorarios indbudt. Menighedens Sangkor vil synge en flerstemmig Messe (Missa tertia af Haller). Om Aftenen er der Festandagt med Te Deum, hvorefter Menigheden samles i Salen til en festlig Familieaften.

Som Jubilæumsgave har Kirken faaet et prægtigt nyt Højalter af Marmor. Midlerne dertil er indsamlet af Sognepræsten. Desuden er der i Dagens Anledning udgivet et Festskrift, som omhandler Menigheden gennem de forløbne 50 Aar. Festskriftet er rigt illustreret og kan faas for 2 Kr. hos Sognepræsten.

Henry Schultz.

St. Hedvigs-Søstrene i Nykøbing F.

Øjenlæge Dr. Svend Diemar havde startet en Øjenklinik i Nykøbing F., men henvendte sig efter nogen Tids Forløb til Dr. Vibede og St. Josef-Søstrenes Klinik i samme By med Anmodning om at maatte indlægge sine Patienter dér, for saa vidt Pladsen tillod det. Det viste sig dog snart, at St. Josefs Klinik var for lille, idet den er beregnet til 27 Senge, og det er sket, at man maatte skaffe Plads til 35. Af denne Grund søgte Dr. Diemar tilbage til sin gamle Klinik, Torvet 15, hvor der er Plads til 19 Voksne og 2 Børn. Efter Henvendelse til og med Samtykke fra Medicinaldirektøren, Dr. Frandsen, har han nu anmodet St. Hedvigs-Søstrene om at komme til Nykøbing, som efterkom denne Bøn og sendte tre Søstre til Klinikken, der blev indviet d. 1. September af Pastor Ammerlaan. I samme Uge blev der indlagt 11 Patienter. Fra Befolkningens Side og ikke mindst fra Pressens har St. Hedvigs-Søstrene faaet en hjertelig Modtagelse, saa de føler sig vel tilpas i Falsters venlige Hovedstad.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Fra Tyskland.

Ved Underretten i Tauberbischofsheim blev ved hurtig Procedure den 37-aarige Rosalie Stephan og hendes 33-aarige Broder Linus Stephan, begge fra Dittwar, dømt til hver to Maaneders Fængsel, fordi de havde fjernet en Plakat, som Partiledelsen havde opklæbet paa deres Faders Ladeport, med Opraabet: »Deutsches Volk, horch auf«. —

Nævningeretten i Ellwangen dømte den 30-aarige Bondedige Anna Bees til tre Ugers Fængsel, fordi hun den 12. August, trods Advarsel, havde fjernet en Plakat mod den politiske Katholicisme fra sin Faders Ladeport i Niederalfingen. —

»Berliner Tageblatt« beretter: Pastor Mahlung fra Losa i Hoyerswerda-Distriktet er blevet arresteret paa Grund af statsfjendtlig Optræden. Han blev grebet i at uddele Flyveblade mod Hitlerungdommen og Nationalsocialismen.

I Altötting, Bayerns berømte Valfartssted, fejredes der d. 4. August lige foran Valfartskirken et Bryllup efter nyhedensk Ritus. Paa 5 store Lastbiler kom SA- og SS-Folk fra Omegnen, paa Bilerne hang store mod Kirke og Præster yderst aggressive Plakater. — — Den 11. August blev der i München foretaget en Propagandafart med 50 store Biler, ved Ord og paa Plakater angreb man den katolske Kirke. Foran St. Paulskirken blev der sunget: Stil Præsterne op mod Væggen! — — »Maasbode«s Korrespondent erklærer Pressereferaterne om Deviseprocesserne for 100 % upaalidelige. Disse Referater laves før Forhandlingerne og udleveres af Justitsmyndighederne. Referenterne ulejlig sig derfor slet ikke til Forhandlingerne og alligevel bringer Bladene om Aftenen deres Beretninger fra Processen. — — Dr. A. Algermissens »Germanentum und Christentum«, en fremragende og videnskabelig udmærket funderet katolsk Bog, er af Politiet blevet forbudt, beslaglagt og inddraget. Sandheden om den tyske Mythe er ilde hørt — — »Katholischer Zentralverein Amerikas« i St. Louis protesterede mod den tyske Regerings Overgreb overfor Katholikerne og den umenneskelige Handlemaade overfor Præster og Ordensfolk, og man henstiller til Regeringen at gribe til Forholdsregler, der kan genoprette Verdens Tillid til det tyske Folk. — Der har været Rygter i Omløb om, at Regeringen vilde ind paa en fornuftigere Kirkepolitik: foreløbig mangler Gerningers Bekræftelse.

Efter at Statspolitiet allerede havde beslaglagt alle udenlandske Blade, som gengav de tyske Biskoppers Hyrdebrev, hindrede man ogsaa det berlinske katolske Kirkeblad i at udkomme, fordi det i sit sidste Nummer ogsaa offentliggjorde Hyrdebrevet. Endvidere blev Königsbergs katolske Kirkeblad og det ermlandske Kirkeblad forbudt indtil den 30. November. — — Fordi den nye Biskop af Berlin er Medunderskriver af det fælles Hyrdebrev, blev — ifølge »Der deutsche Weg« — hans Indsættelse i Hyrdeembedet ikke bemærket af Rigsmyndighederne. Selv i Middagen deltog ingen Repræsentant fra Regeringen, endskønt Indbydelse var udsendt. Den nye Kirkeminister Kerri, som ved Biskoppens Edsaflæggelse fandt nok saa »forsonende«

Ord, blev af ovennævnte Grund borte fra Indsættelses-højtideligheden. Paa det af Biskopperne for 14 Dage siden overrakte saakaldte »Fulda Memorandum«, har den øverste Regeringsledelse endnu ikke svaret.

Fra Slesvigs Kirkeliv.

»Schleswig - Holsteinische Landeszeitung (Rendsburg) meddeler, at d. 1. September indviede Biskoppen af Osna-brück, Statsraad, Dr. Vilhelm Berning — under hvis Øvrighed den slesvig-holstenske Diaspora staar — den nye Kirke i Husum. Den smukke anselige Bygning ligger om-trent paa samme Sted i Woldsenstrasse i den gamle søn-derjydske Marskby, hvor det tidligere katholske Kapel fandtes. Trods Tidens Vanskeligheder, der ogsaa gør sig stærkt gældende i Sydslesvigs Kirkeliv, er Menigheden i Hu-sum og omliggende Egne vokset saa betydeligt, at Kravet om et nyt Gudshus maatte opfyldes.

En pavelig Forrettighed til Kongen af Belgien.

Den hellige Fader Paven har givet Kongen af Belgien den Forrettighed, at alle Præster, som celebrerer den hel-lige Messe i Belgien, nævner Kongens Navn i Kanon. Kong Leopold er den eneste Hersker, som nyder denne Forret-tighed. Ogsaa hans Fader havde den.

Kan man aflægge Ed uden Forbehold?

Af alle Embedsmænd i det tredje Rige forlanges som bekendt følgende Ed: *»Jeg vil være tro og lydig mod det tyske Riges og det tyske Folks Fører, Adolf Hitler, overholde Lovene og samvittighedsfuldt opfylde mine Embedspligter«*. Efter Bekendtgørelse fra Rigsministeren for Videnskab, Op-dragelse og Folkedannelse skal denne Ed aflægges uden Forbehold og Indskrænkninger. Kardinalen af Köln har allerede ved sin Bekendtgørelse af 1. Marts 1934 fastslaaet, at enhver Edsaflæggelse for en Kristen først og fremmest er en højtidelig Anerkendelse af den allerhelligste Guds Majestætsret og derfor aldrig kan forpligte til noget, som er imod Guds Bud og Guds Love. Denne Erklæring tager nu Fuldakonferencen op, idet den erklærer, at de katholske Kristne uden Forbehold kan aflægge den fordrede Ed: Thi det er og har altid været katholsk Lære, at en Ed, en højtidelig Akt af Gudsyndelse, ikke kan indeholde noget, som er i Modstrid med Pligten til at dyrke Gud og Troskaben over for Sandheden. En Forpligtelse til noget, som efter den ka-tholske Tros- og Morallære staar i Modstrid med Guds Lov, kan derfor slet ikke blive Gen-stand for en Ed, da det vilde være det modsatte af Gudsyndelse, kan altsaa ikke indeholdes i Eden. Det er

katholsk Lære, til hvis Forkyndelse Kirken ifølge guddommelige Ordre er berettiget, en Ret som ogsaa er anerkendt i Rigskonkordatet. Derfor behøves der intet særligt Forbehold, ingen særlig Indskrænkning.

Den 28. sociale Uge i Frankrig.

De franske Katholikers store sociale Aarsforsamling fandt denne Gang Sted i Angers, og Emnet for Foredragene var den korporative Stænderorganisation, som i vor Tid diskuteres tit og ogsaa er prøvet enkelte Steder. Den blev diskuteret med de pavelige Encyklikaer som Basis. Tidens brændende Problemer spejlede sig levende i Forsamlingerne, især de store om Aftenen. I en af dem udtaltes der under stormende Bifald: *»Vi vil det fælles Vel, men der gives intet fælles Vel uden Friheden«*. Paa den anden Side stod man heller ikke fremmed overfor Nødvendigheden af en stærk Regering og en ubøjelig Autoritet. Man formulerede Sætninger som: *»For at kunne forblive fri, er det nødvendigt, at der regeres.«* Endnu mere tydelig og aktuel var denne Formulering: *»For at kunne rejse de korporative Stænders Bygning, er en autoritær og centralistisk Periode nødvendig. Man trænger jo til en Arkitekt, og Stenene lægger sig hverken af sig selv eller ved Hjælp af Parlamentstaler paa den rette Plads«*.

Engelsk Fascisme.

I en Tale, som den engelske Fascismes Fører, Sir Oswald Mosley, holdt i Nottingham, svarede denne paa et Spørgsmaal angaaende Religion:

»Vi tror paa ethvert Menneskes religiøse Frihed til at forherlige Gud, alt efter som hans Samvittighed byder ham at gøre det. Vi tror, at Folket bør være i Stand til at opdrage Børnene i den religiøse Aand, som det selv ønsker det, og Staten vil paa sin Side yde dem enhver Støtte paa dette Punkt.«

I Pavens Navn for Pressen.

»Nordisk Ugeblad«s Kærneproblem er at faa Indpas i hvert katholsk Hjem og saaledes vinde flere Abonnenter. Flere Abonnenter er Vejen til et billigere Blad! Trods yderst konsekvent gennemført Sparsommelighed — se Ansgariusforeningens Aarsregnskab! — er vi dog ikke naact længere, end at Bladet lige kan bære sig. Flere Abonnenter betyder altsaa Overskud og Prisnedsættelse. Alle I, som sukker efter lavere Abonnement, omsæt jeres Hjertesuk i større Aktivitet for at vinde nye Abonnenter! **Flere Abonnenter er ogsaa Vejen til et større Blad!** Vi vil ikke holde op med at minde om, at dette større Blad er den danske Katholicismes største Presseopgave. Midlerne til dette Maal faar vi gennem flere Abonnenter. Hvis blot hver Læser skaffede en til!

Med Glæde kan vi konstatere, at vort Opraab i Maj til at agitere for Ugebladet, hvorved vi som Præmie udsatte **Billetten til en Romerrejse**, har vundet os flere flittige Medarbejdere. **Løssalget** frembyder tilsyneladende mange Muligheder: Der kom f. Eks. en ung Mand, som nu hver Uge afsætter 20 Eksemplarer. Han regner, at mange hellere giver 25 Øre om Ugen end 3 Kr. Kvartalet, og han regner ikke forkert. Saadant Løssalg kan ske i **Tilslutning til Gudstjenesten**. En ung Pige sælger hver Uge paa denne Maade 5—10 Eksemplarer. Dette er Lægmandsapostolat! Man gavner sine Medmennesker ved at bringe katholsk Lektüre ind i deres Hjem og støtter katholsk Presse! Vil De være med? De kan henvende Dem til Redaktionen: Hans Bogbinders Allé 2. Telf. Amager 3202.

BREVKASSE

Valg af Ægtefælle og eugeniske Faktorer.

Til denne Artikel i N. U. Nr. 37 har Hr. A. Diemar i et Brev forespurgt: *»Hvad saa med de mindre kærnesunde, hos hvem Giftelysten ogsaa staar med lyserrøde Farver og Henrykkelsens Skær?«* *»Og hvad saa, naar man i Ungdoms Blomstervaar er forelsket op over begge Øren ... mon den dybe, inderlige Kærlighed, som nu engang er den naturlige Drivfaktor til Ægteskabel, vilde underordne sig den »videnskabelige«, saare dybsindige Diagnostiserings fremlagte Resultater?«*

Svaret paa disse Spørgsmaal ligger egentlig allerede i ovennævnte Artikel, men vi vil fremhæve følgende: Naar Ægteskabskandidaterne i den Grad er »mindre kærnesunde«, at der er Tale om arvelige Sygdomme som anført S. 925, vilde det være ganske uforvarligt at indgaa Ægteskab, om »Farverne« er aldrig saa »lyserøde« og »Skæret« aldrig saa »henrykkende«. Vi kan kun være glade for, at vor Tids Viden tillader os at kende disse Til-

Pater Henry J. Andersen S. J. beder os meddele, at hans nye Adresse er: Fordham University, Fordham College, New York City.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

en flink og omgængelig Pige som Encpige $\frac{1}{10}$ eller $\frac{1}{11}$ (Bornholm); en Kokkepige; en Husholdnings Elev d. $\frac{1}{10}$; en 2den Stuepige d. $\frac{1}{11}$.

Plads søges:

af en Vaskekone, ogsaa Trappevask; ung Mand tilb. diskret Desinfektion i Hjemmet; af Gørtler v. hvad som helst; en Mand som Portner eller Gaardmand; af en 24-aarig ung Pige i Hjemmet hvor Husmoderen hjælper til ved Madlavning.

NB. Forlang ikke unødvendig Korrespondance af K. A. B. Alle Henvendelser bliver effektueret; saa snart Anledning findes, sætter Bureauet sig straks i Forbindelse med Dem. Glem ikke at meddele K. A. B., hvis De har faaet Beskæftigelse, eller Deres tilbudte Plads blev besat, ogsaa i de Tilfælde hvor K. A. B. ikke saa sig i Stand til at medvirke.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Khhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Sept.	Sep.-Okt.
22. S. 15. Søndag e. Pintse.	29. S. Ærkeengelen Michael. — 16. Søndag e. Pintse.
23. M. Linus.	30. M. Hieronymus.
24. Ti. Maria, de fangnes Befrielse.	1. Ti. Remigius. — <i>I konsek.</i> <i>Kirker:</i> 6. Dag i Oktaven.
25. O. † Ferialdag.	2. O. Værncenglene.
26. T. Cyprian og Justina. — <i>I konsekrede Kirker:</i> KIRKEVIELSESFEST.	3. T. Terese af Jesusbarnet.
27. F. Cosmas og Damian.	4. F. Frans af Assisi.
28. L. Wenceslaus.	5. L. Dag i Tereses Oktav.

Sept. Ugens Messebønner.

22. S. 15. Søndag e. Pintse (706—542); 2. *Sæt Bønner:* Thomas af Villanova (1085—928), 3. *Sæt Bønner:* Mauritius og Lidelserfæller (1085—928).
23. M. † Linus (1086—929); 2. Thecla (1086—929), 3. Om de helliges Forbøn [120]—[105]).
24. Ti. Maria, de fangnes Befrielse (1087—929).
25. O. Ferialdag (706—542); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
26. T. † Cyprian og Justina (1087); 2. og 3. som Onsdag.
I konsekrede Kirker:
Kirkevielsesfest ([77]—923).
27. F. † Cosmas og Damian (1088—930); 2. og 3. som Onsdag.
I konsekrede Kirker: 2. Oktaven ([77]—923), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
28. L. † Wenceslaus (1089—931); 2. og 3. som Onsdag.
I konsekrede Kirker: 2. Oktaven ([77]—923), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.K.: Søndag den 22. Sept. Kl. 8¹/₂.

St. Michaels Klub. Første Klubaften efter Sommeren Mandag d. 4. November.

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Lørdag den 21. September Kl. 20: H. D. T. Kiærulff: Tyburn. Derefter Kaffebord og Oplæsning af Hr. V. Stabehl.

fælde klart, og Opdragelsen bør arbejde hen paa, at man benytter sig af denne Viden. »Forelskelse op over begge Øren« er sikkert i de fleste Tilfælde utilgængelig for alle Argumenter, men derfor kan den jo alligevel være baade dum, samvittighedsløs og uforsvarlig for Fornuftens og Samvittighedens Domstol. Endvidere: Regner man kun med den blinde Forelskelse, da bliver overhovedet alle Regler, som baade Kirke og Stat opstiller for Ægteskabet, overflødige. Heldigvis kan en stor Del af Menneskene dog ogsaa i Kærlighedsspørgsmaal tænke nogenlunde klart, eller de er i alt Fald i Begyndelsesstadiet tilgængelige for Fornuftgrunde og bliver det sikkert i langt højere Grad endnu, altsom de opdrages dertil. Dertil vilde vi hjælpe ved vor Artikel og handler dermed i Pavens Intention, som ogsaa anført i Artiklen. *Red.*

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afløvet til Postvæsenet Torsdag d. 10. September.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 39.

Søndag den 29. September

1935

INDHOLD: »Sæt dig højere op, min Ven«. — Mester Eckhart og Rosenberg. — Frans af Assisi og Verdensnøden i Dag. — En Kommission — mod Børnebegrænsning! — Et Besøg hos Patriarken af Alexandria, den koptiske Kirkes Overhoved. — Dr. Josef Pörner, en hellig Wienerlæge. — Hos de dødsdømte. — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Sæt dig højere op, min Ven.“ Luk. 14,10.

Synden lammer det bedste i os og styrker de Kræfter, som trækker ned i Dybet. Den hindrer Mennesket i tilstrækkeligt at udfylde den Plads, der er ham anvist i Menneskeheden. Den røver Mennesket Guds barnets Adelskab og tilraaber det: Stig dybere ned paa Skabningernes Stige, ned i det undermenneskelige, dyriske, djævelske.

Den store franske Folketribun Mirabeau, som man tiltroede Kraften til at forhindre den franske Revolutions Udskejelser uden at prisgive dens berettigede Fordringer, klagede over for La Marck: »O, hvilken Skade gør ikke min Ungdoms Umoral den offentlige Sag.« Dumont siger: »Der var Øjeblikke, hvor han vilde have indvilliget i at gaa syv Gange gennem den gloende Ovn for at rense Navnet Mirabeau. Jeg har set ham græde af Sorg og hørt ham sige, næsten kvalt af Graad: „Jeg maa bøde grusomt for min

Ungdoms Vildfarelser' « Selv en Swinburne tilstaar det dybt fornedrende i et syndigt Liv:

*Og trætte Dage er din Dragt, dit Brød,
Din Pryd og Pynt Samvittighedens Nag,
Skam er dit Bælte, og dit Gods er Nød . . .*

*Sød var dig Livets Klang, dets Duft var sød.
Din sidste Time er som Helveds Brand,
Og saadan slukker alle Længslets Glød.*

Holger Drachmann udbryder:

*Forbandet alt, hvad mig i Faldet drog . . .
Forbandet Ilden, hvori end jeg gløder,
Omend jeg søger dybt dens Glød at dølge . . .
Jeg krymper mig, jeg er i Støvet traadt.*

Digteren tilraaber sig selv et: »Højere op!«:

*Op med dig, Orm, bliv streng, bliv stolt, bliv stor!
Bliv større end du var; og du skal lære
Den Tugt, som ligger i at blive prøvet . . .
Lad Ilden brænde dine Slagger ud,
At Sjælen kan i rene Luer gløde . . .*

Et andet Sted siger han:

*Hvor kan mit Liv vel ræddes for at dø?
Det svundne bærer Brødens Skrift paa Panden —
Men der er Sone — Tvættens stille Fryd;
Jeg viger stille Pladsen for en anden —
Uendeligheds-Vældets Klokkelyd!*

Dette »Højere op« er saa temmelig udflydende. Langt bestemttere lyder Verlaines Udbrud: O, min Gud!

*O, min Gud! Din Frygt i mig har brændt,
Og dens Flammer brænder end og buldrer . . .*

*Her min Pande, som ej rødmede,
Foran dine kære Fødders Skammel;
Haanden her, som intet retted ud,
Kul for sjælden Røgelse skal tænde.
Her mit Hjærte, som forgæves slog,
Nu paa Torn ved Golgatha skal skælve;
Mine Fødder, som mod intet drog,
De skal løbe mod din Naades Kalden.*

*Her min Stemme, Løgnens hæse Lyd,
Mæle Bodens tunge Tordentale.
Se mit Øje, Sjerne, som for vild,
Det skal Bønnens Taarer naa at svale.*

Lope de Vega skuer fra de Højder, han er naaet op til, ned i Dybet for at opmuntre sig til ny Opadstræben:

*Til Støvet var i Elskovsrus jeg bunden,
Dig, Sjælens Lys, jeg, Skygge, ej dig søgte,
Hvor lang Tid er for mig i Nat hennrunden?*

Michelangelo beder om Kraft til at forblive i det Høje:

*Lad paa hver Plet mig kun dig, Herre, skue,
Opflammet af dit Lys, det underfulde,
Saa i hver anden Glød jeg føler Kulde,
Og kun opildnes af din Tales Lue.
Den Sjæl, du skabte i din Guddoms Billed,
Og dog saa skrøbelig lagt i sit Fængsel,
Opvækker du til det, som du har villet.
Du nærer og opholder den; om ej
Du gav den Liv igennem Verdens Trængsel,
Hvad gav den Trøst og Styrke paa dens Vej?*

O. Wilde siger om den, der gik Nødens Vej til Ende:
»Af Kval og Strid, af sit Livs Bitterhed, bygger han en
Stige op til Gud.«

Naar den Vattersottige, Synderens Billede, bliver helbredt paa Sabbaten, har det sin dybe Betydning. Herrens Dag heler, helliger Sjælen, tvinger den højere op, indbyder den, ikke blot til at sidde hos den guddommelige Vært, at hvile ved hans Bryst, men til at forene sig endnu inderligere med den Højeste, solus altissimus, i den hellige Kommunion. — ch —

Mester Eckhart og Rosenberg.

Vore Dages Tyskland frembyder paa mange Maader et ejendommeligt Syn. Et af Trækkene i dette mærkelige Billede er, at Mester Eckhart, en Dominikaner, der døde 1327 i Köln, bliver opreklameret til Tysklands største My-

stiker i Middelalderen og til endnu meget mere. sin Bog »Der Mythus des 20. Jahrhunderts« kalder nemlig Rosenberg ham for »det nordiske Vesterlands største Apostel«. »I ham kom den nordiske Sjæl for første Gang til den fulde Forstaaelse af sig selv.« Tysk Filosofi og Religion maa se op til ham som til deres egentlige Ophav. For »i Eckharts Personlighed har alle senere store og førende Mænd i Tyskland deres Moderskød«, fordi de i Grunden kun udfolder, hvad han som den første har fremsat, nemlig »det fundamentale i alt arisk Væsen« og i »den tyske Religion«. Sandelig, en ordentlig Mundfuld!

Over for den Slags Paastande virker Herma Pieschs Bog: »Meister Eckharts Ethik« (1935. Vita Nova Verlag, Luzern) som en Befrielse og dokumenteret Afsløring af al den Uvederhæftighed, der nu for Tiden kan udbasuneres som Videnskab. Med stor Flid og Dygtighed har Forfatterinden, som er Specialist i Eckhartforskningen, sat de lejlighedsvis gjorte Bemærkninger og bærende Tanker sammen til et System, som hun kalder »Eckharts Ethik«, skønt det er snarere hans Lære om den kristne Fuldkommenhed og Mystik og deres Begrundelse i Gud.

Den gamle Dominikaner er nemlig desværre og til sin egen Ulykke ikke Systematiker. Kun glimtvis udtaler han sig i sine tyske Prædikener og latinske Skrifter om Moralens Principper og deres Anvendelse. Han lægger mindre Vægt paa en praktisk Undervisning i det aandelige Liv, saa at Begyndere derfor overhovedet ikke vil have Udbytte af at læse ham. Derimod er det spekulative Moment saa stærk fremtrædende, at man kan tale om en ligefrem ensidig Forkærlighed for abstrakte Tanker og filosofiske Betragtninger, der i det lange Løb virker ret trættende. Naar Eckhart begynder at beruse sig selv ved sin Fordybelse i de højeste Idéer og samtidig overlader sig til sine Følelser og sin Veltalenhed, havner han ikke sjældent i noget, som for andre bliver til et fuldstændig aandeligt Mørke og til haandgribelige Selvmodsigelser, trods det Mesterskab, hvormed han tumler sit Modersmaal. Talestrømmen gaar over Gevind, og Tilhørerne maa se, hvad de kan faa ud af de Paradokser og de uklare og flertydige Paastande, som de er blevet stillet overfor. I denne Ejsjendommelighed kan

man for saa vidt skimte een af de psykologiske Grunde til, at Rosenberg har kastet sin Kærlighed paa en katholsk Ordensmand.

Men saa snart man begynder at undersøge Indholdet af Eckharts Tanker, bliver Rosenbergs Talemaader paa alle væsentlige Punkter ligefrem latterlige. For den Mand, som skal have udtalt »det grundlæggende i alt arisk Væsen«, var slet ikke nogen original Tænkter, men kun sin egen Tids Ekko og Talerør. Han er fuldstændig afhængig af den forudgaaende Skolastik, af Kirkefædrene og den hellige Skrift samt af Nyplatonismen og — den jødiske Filosofi. Med Lethed har man kunnet nævne 25 ældre Forfattere, hvis Tanker han gengiver paa Tysk, ganske vist i et fængslende Sprog, men uden at kunne forbinde de fremmedartede Elementer til en harmonisk Synthese, saaledes som det lykkedes andre Theologer paa hans Tid.

Ja, hvis Herma Piesch har Ret, er Eckharts Lære saa helt igennem katholsk og hans Idéer i den Grad i Overensstemmelse med alle andre katholske Mystikere, at Forskellen næppe beror paa andet, end at Ordene i hans Mund i Forhold til, hvordan andre Landes Mystikere taler, lyder trodsigt, besk, skarpt, voldsomt, egensindigt; eller hvis man skal sige det paa anden Maade: de røber den germanske Karakters Hang til det subjektive og individuelle.

Her er Forfatterinden imidlertid efter min Mening ikke helt overbevisende. Modsætningen er i Virkeligheden større, end hun vil indrømme, og der er ikke blot en racemæssig, men ogsaa tankemæssig Forskel mellem Eckhart og de andre store Navne i Mystikens Verden. Jeg skal anføre mine Grunde. For det første er det usandsynligt, at alle de Historikere, som i ham saa en Forløber for Luther, Kant, Fichte, Hegel og Nietzsche, har været saa ubegavede, at de ikke kunde skelne mellem Tanker og Følelser. Og naar der for det andet i vore Dage findes saa mange, der erstatter Troen paa den ene Gud i tre Personer med Troen paa det Absolutte, paa Aanden, paa Idealet eller paa noget andet svævende og ubestemmeligt og samtidig betragter Eckhart som deres aandelige Fader, saa tyder denne Omstændighed unægteligt paa, at der maa være noget galt i

hans Idéer, saaledes som han har fremsat dem, eller som de er blevet overleveret.

Heldigvis løser for det tredje Mester Eckhart selv denne Gaade, som piner saa mange i vore Dage. Hans Prædikener og Skrifter virkede nemlig allerede i hans egen Levetid forvirrende. Nogle af hans samtidige mente at kunne konstatere Pantheisme og andre Vildfarelser i en Del af hans Udtalelser. Andre holdt sig mere til de store Linier i hans Forkyndelse og den utvivlsomt katholske Basis, ud fra hvilken han prædikede og skrev, og undskyldte saa de tilfældige Forløbelse. Spørgsmaalet kom for den biskoppelige Ret i Köln. Men Dominikanerne appellerede til den Apostoliske Stol. Dommen faldt først to Aar efter Eckharts Død og gik ham imod paa 28 Punkter: Men samtidig understregede Paven i sin Bulle, at den afdøde før sin Bortgang havde aflagt den katholske Trosbekendelse, indrømmet at have fremsat de i Bullen underkendte Sætninger, kaldt deres Indhold tilbage og misbilliget dem samt underkastet sig selv og alle sine Skrifter og Udtalelser under den apostoliske Stols Afgørelse.

Med denne Erklæring har Eckhart rejst sig selv det smukkeste Mindesmærke. Derfor omtales den ogsaa af Paven med de varmeste Ord. Desuden indeholder den et klart Bevis paa, at denne Mystiker aldrig har haft i Sinde at stifte en ny Religion eller grundlægge en ny pantheistisk Filosofi, men at han vilde leve og dø som en trofast Søn af den ene, hellige, katholske og apostoliske Kirke.

Men det er dog meget tragisk, at han, til Trods for sin Trosbekendelse og Frasigelse af alle Vildfarelser, af Kristendommens og Kirkens Fjender til Stadighed bliver taget til Indtægt for deres falske Systemer. Han kom derved til at sande, at det ikke er nok at mene det godt og ville det rette, men at det ogsaa er nødvendigt at være klog og forsigtig og styre et voldsomt Temperament, hvis det ikke skal rive een med til skæbnesvangre Ord, der afstedkommer ubodelig Skade.

Med dette Forbehold kan jeg anbefale Herma Pieschs Bog paa det varmeste til alle dem, der har Interesse for de vanskelige Problemer, som undersøges deri. *F. K.*

Frans af Assisi og Verdensnøden i Dag.

Fr. W. Förster trænger ikke til at blive introduceret, ogsaa paa Dansk er flere af hans Skrifter udkommet. Hans sidste Bog (Ewiges Licht und menschliche Finsternis, Vita Nova Forlag, Luzern 1935, 123 S.) tager i korte Afsnit paa 2-4 Sider Stilling til »vore Dages Mennesker og deres Problemer, deres Bedrag og Selvbedrag og Tidens raadvilde Forlegenhed.« Förster er en alvorlig Prædikant, der holder Korsel op for Samtiden, og han gør det paa en saa indlysende, anskuelig, indtrængende Maade, at mange andre Prædikanter vil misunde ham denne livfulde, eksempelglade, tidsvarende og aktuelle Stil. Man kan maaske opdage en eller anden Ukorrekthed, saaledes, naar det bliver Ynglingen af Nain, der kommer til at stille Spørgsmaalet til Jesus: »Mester, hvad skal jeg gøre« (S. 39). Men man har næsten ikke Lov til at nævne en saadan Lapsus overfor det dybt gripende Helhedsindtryk. Hvilket klogt Forsvar for Kirken ligger ikke i følgende (S. 43.):

»Kirken er netop ikke blot en aandelig Elite, derimod en Institution, som slaar Bro imellem det aandelige Menneske og den, der forsaalet vore Støvler, der med Spanden bearbejder Jorden, hvori vore Kartotter groer. Det har derfor en dybere Mening, naar Christus ifølge Overleveringen ikke vendte sig til Johannes, den aandelige Elev, men derimod til Petrus, som tre Gange fornægtede ham, og sagde til ham: »Du er Klippen, hvorpaa jeg vil bygge min Kirke«. Problemet »Kirken« er det største sociale Problem, som består i at forene de aandelige og de materielle Mennesker, de mest personlige Mennesker og Massemenneskene i en fælles Tilbedelse af det højeste Gode«.

Helgener er vigtigere end Dampmaskiner. (Langbehn.)

»Realpolitiken« betragter Frans af Assisi som en smuk, duftende umbrisk Blomst, som intet har at gøre med Verdenshistoriens store Problemer og Opgaver. Men hvoraf kommer det, at den store Innocens, en Mand der kendte Verden og Menneskene til Bunds, drømte den forfærdende Drøm, at Lateranet vilde styrte sammen, hvis ikke den fattige fra Assisi støttede det med sine Skuldre? Ogsaa Menneskehedens store Enighedsbygning, som vi alle arbejder med paa, vil med et Brag styrte hjælpeløst sammen og begrave Folkeforbund, Paneuropa og alle andre Nybygninger under sig, hvis ikke den hellige Frans' Aand atter bliver levende — omend i ny Skikkelse og Form — blandt de sønderrevne Folk og Klasser.

Dette kalder Smilet frem hos rodløse Litterater, der hverken kender den højere eller den lavere Verden, som hverken betragter sig selv eller Menneskeheden samlet og ikke vil drage de ubønhørlige Slutninger ud af Iagttagelserne. Dette kalder Smilet frem i alle Udenrigsministerier: der lever man i den Vildfarelse, at deres Skaktræk bestem-

mer Verdenshistorien, og at et Menneske, som lever og taler fra Stjernernes Verden, ikke skal tages alvorligt, naar det drejer sig om jordiske Ting.

I Virkeligheden er alt, hvad der ikke ud fra en højere Verden fravristes Dæmonerne, Babelstaarnskonstruktioner: ingen Fred er andet end en lumsk Vaabenstilstand, intet Forbund mellem Klasserne andet end et Røversamfund, hvis ikke Stridens Genstand, de materielle Goder oppe fra og inde fra gøres mindre værdifulde og drager andre Goder, Sjælens Kræfter, til sig: af denne Godernes Inddeling i Menneskets Indre afhænger enhver anden Ordning i Verden.

Frans af Assisi vilde langt mere end kun forherlige den materielle Armod: hans »povertà«s Ideal er: Modet til at gribe det væsentligste i Livet og gøre det til Livets Midtpunkt, Modet til at skubbe alt uvæsentligt i Baggrunden, Modet til med fast Karakter at tilbagevise alt overflødigt.

Ikke enhver kan fremstille dette i Kutte, men enhver kan tage imod den store Paamindelse og virkeliggøre den indenfor enhver Livsstilling, saaledes som Frans af Assisi selv ved at stifte »3. Orden« indvirkede dybt paa alle Livskald og Livsforhold: den, der hemmeligt bar Franciskus Snoren under sin Dragt, vidste, af han, naar han tjente Penge, naar han befalede, indenfor Familielivet, overfor Nydelser, med alle Frihedens Forbehold i det enkelte Tilfælde, dog skulde tænke paa et højere Kald og overholde en Grænse og et Ansvar, som hemmeligt knyttede ham til Franciskus' Livsværk. Hvor saadanne Fællesskaber ikke drager Menneskene til sig, skabes overalt de løsslupne Lidenskabers Orden, som knytter Rebet til de andre, og som river dens Ofre holdningsløst med ind i ethvert Vanvid.

Enten vil den Aandsmagt, som virkede i Franciskus, ogsaa vise sig nyskabt blandt os, eller alle Helvedes Djæville vil spille op for os til Dans — et tredje gives ikke.

En Kommission — mod Børnebegrænsning!

Affolkningstendensen i de nordiske Lande har tiltrukket sig almindelig Opmærksomhed. »Krisen i Befolkningsspørgsmaale« af Alva og Gunnar Myrdal, som udkom i November 1934, er blevet en af de mest læste svenske Bøger og er nu frit oversat til Dansk. Den stadig ringere Forskel mellem Fødselshyppighed og Dødelighed har skræmt de ledende i vore Lande. I 1934 havde Danmark jo pr. 1000 Indbyggere ikke mere end 17,8 Fødsler imod

11 Dødsfald, Norge 16 mod 11, Sverige 14 mod 2. Sverige er dermed blevet Landet med de færreste Fødsler; der fødes kun 70 Børn for hvert Hundrede, der skal til for at holde Befolkningmængden konstant. I Danmark har vi samme Fødselstal som i Frankrig, medens Landet endnu i Aarhundredets første Tiaar havde 28,6 som Fødselstal, et Tal, som Polen for Tiden indehaver, medens Sovjetunionen er oppe paa 44,5, og Asiaterne formerer sig 2—4 Gange saa stærkt som Europæerne. Til Undersøgelse af Befolkningsspørgsmaalet har Socialminister Steincke nu nedsat en Kommission bestaaende af 13 Personer, 9 Mænd og 4 Kvinder, d. v. s. 4 Embedsmænd fra Statistisk Departement, 1 fra Socialministeriet og 1 fra Skattevæsenet, 1 Læge, 1 Professor i Biologi, 3 Folketingsmænd og 2 Borgerrepræsentanter.

Affolkningens allerede følelige Virkninger, som med uhyggelig Hast vil vokse i Betydning, er bl. a. følgende: 10.000 Børn færre mærkes hvert Aar i Skolerne. Ængsteligt forudser man Nedgangen af Personantallet i de produktive Aldersklasser. Samtidig tager de ældre Aldersklasser relativt stærkt til, de sociale Byrder bliver større, og færre er de Skuldre, de kan fordeles paa. Den hvide Døds Spøgelse truer især de germanske og nordiske Folkeslag i Modsætning til for Eks. Italien eller de slaviske Nationer, og iøvrigt trues hele den hvide Race af den gule. Man er ikke længere blind for den lave moralske Standard, et Folk uden Livsvilje indtager; for Familiernes og Ægteskabets Ødelæggelse, etc. . . .

Børnebegrænsningens Aarsager har Socialminister Steincke givet et Resumé over i »Socialdemokraten«s Kronik af 4. og 5. September. Heri nævnes: Den tiltagende Erhvervs- og Arbejdsløshedsrisiko samtidig med at de tekniske Fremskridt har fremkaldt stedse stigende Krav til Livet, til Velvære; Storbyerne med deres for børnerige Familier yderst uheldige Forhold; den høje Levestandard, mange vænner sig til før deres Ægteskab, fordi de allerede naar Maksimum af deres Løn, inden de bliver Forsørgere; »en typisk materialistisk-individualistisk Mentalitet, der paa alle Omraader giver sig Udtryk i en tiltagende Egoisme«; Opløsningen af Hjemmets Værdier, af den hidtidige Moral og Kvindens nye Stilling, baade paa Erhvervsmarkedet og i Konkubinaten — i og udenfor Ægteskabet; Løsheden af Kønsforbindelserne og den deraf følgende systematiske Undergraven af Ægteskabet.

Som Midler mod denne Sot foreslaar man først og fremmest Lettelser i de økonomiske Byrder, som er forbundne med Underhold af Børnene. Man vil undersøge, hvilke Reformers paa Skatte-, Bolig- og Skolevæsnets Om-

raade der lader sig gennemføre. Man vil arbejde for sundere og sikrere Levevilkaar for hele Befolkningen.

Som Katholik kan man glæde sig over den Opmærksomhed, som et af Livets vigtigste Problemer, som vi altid har henvist til, har fundet. Man maa haabe, at der nu vil drives en fornuftig Familiepolitik, der skaber de bedst mulige Betingelser for Ægteskab, Familie og en talrig Børneflokk, og at den individualistiske Politik, som netop Socialisterne har drevet paa dette Omraade, maa afløses af tilbørlig Hensyntagen til, at Familien er Statens Grundvold.

Endvidere kan vi med Tilfredshed notere, at den Periode af hæmningsløs, samvittighedsløs Propaganda for Børnebegrænsning, hvor man mente derved at vise Gud og Hvermand en Tjeneste og at handle særlig socialt og samvittighedsfuldt, nu er forbi. Den offentlige Mening vil mindre og mindre berolige Spidsborgeren, der har faaet fat i Præventivtekniken og regner sig for særdeles moderne ved at handle imod sin Samvittighed og den kristne Moral. For katholske Forældre, der har ladet sig vildlede af Tidens Vranglære paa dette Omraade og har praktiseret det umoralske Eet- eller To-Børns System og saaledes sat sig op imod deres Kirkes Advarsler, maa dette Omsving i Bedømmelsen af deres Handlemaade hos Mennesker, der slet ikke tænker ud fra Kristendom eller dens Moral, være dybt beskæmmende. De maa omtrent føle som Judas, der først blev gode Venner ined Farisæerne og tog imod deres Sølvpenge og bagefter, da han erkendte sin Gernings Frygtelighed og kom angrende til Raadet, fik at høre: Hvad kommer det os ved, se du dertil!

Men et ganske andet Spørgsmaal er jo, om det statistiske og de andre Departementer kan udrette noget af virkelig Betydning i dette Problem. De vrider sig allerede blot ved at erkende Ondets dybeste Rod, nemlig Moralens Forfald. Det er næsten komisk at se, hvorledes Hr. Steincke i sin ovenanførte Artikel gaar omkring Problemets Kærne ligesom Katten omkring Grøden. Han præger ganske vist Sætninger som *»Et Ægteskab uden Børn er eller bliver før eller senere et blot og bart Konkubinal og rummer en betydelig Fare for Ustabilitet og Ufred.«* *»Det samme gælder i Virkeligheden det vidt udbredte Eetbørnssystem, hvortil kommer, at alle disse forkelede Unger i stigende Grad vokser op som fordringsfulde, forvante og materialistisk anlagte Egoister.«* Han indrømmer, at Livsnydelsen, Løsheden i det seksuelle Liv, Undergravningen af Ægteskabet har sin store Skyld i Ondet. Alligevel faar Kirken, der dog forlængst har indset alt dette og meget mere, der har staaet paa Skansen paa en Tid, hvor Hr. Steincke og Meningsfæller endnu ikke var kommet med saa opskræmmende Artikler, det Skudsmaal at

have en »hævngerig Moral«. Og underlig virker en Sætning som denne: *Hovedaarsagen er den med Industrialiseringen og Individualismen følgende nye økonomiske Moral, der ytrer sig i Bestræbelser for at bevare eller højne den økonomiske Standard.*« Det er dog en Kendsgerning, at Affolkningen begyndte i de økonomisk bedststillede Kredse. Det er ligeledes en Kendsgerning, at de nordiske Lande, der for Tiden er førende i Børnebegrænsningen, hører til de økonomisk bedst stillede. De rantes ikke direkte af Krigens Svøbe, de tabte ikke Millioner af Mænd, hvad der i de krigsførende Lande umuliggjorde Millioner af Ægteskaber. Da er Pastor A. Bindsløv dog nærmere Sandheden, naar han siger: »Det er den materielt betonedede Bekvæmmelighedsmoral, der er Roden til Ondet. Det er den sunde Glæde ved at se Livet fortsat, der maa til. Hertil kræves en aandelig Fornøjelse af revolutionerende Tilsnit.« (Dag. Nyh. 18. 9.)

Prof. Wieth-Knudsen har paa Befolkningkongressen i Berlin bebrejdet de nordiske Nationaløkonomer deres Syn, at de mente at kunne standse Ulykken ved Hjælp af praktisk-materielle Forholdsregler alene: ved Socialpolitik, Lønforhøjelse, Boligpolitik, Lettelser for Kvinden i Husholdningen etc. Overfor dette beviste han kraftigt, at ikke den økonomiske Situation alene, men det samlede Folks aandelige og sjælelige Holdning er ansvarlig. Det 19. Aarhundredes høje Fødselstal skyldes Generationer, som materielt set stod vanskeligere end vor Tids Slægt. I de amerikanske Byer Columbus og Syracuse har man i Aarene 1930—33 undersøgt Forholdene i ca. 6000 Familier. Som vigtigste Resultat har man fastslaaet, at den ægteskabelige Frugtbarhed blev ringere med den stigende sociale Klasse.

Nej, sociale Reformers vil ikke hindre Nationernes Død, naar Børnebegrænsningens Onde engang har bidt sig fast i Folkelegemet. Derfor gives der mange Beviser; man kan dog ikke være blind for de fortvivlede sociale Anstrengelser, som f. Eks. Frankrig gør for at blive en levende Nation igen; har de opnaaet store Resultater? Man har set, at selv den voldsomme nationale Rejsning i Italien og Tyskland, der med alle mulige Midler søger at styrke Livsviljen i Nationen, ikke forhindrer de kyndige i at klage over, hvor svært det falder at rive de malthusianske Theorier ud af Folks Sind, naar de engang har sat sig fast der. Man lærer af Erfaringen, at Nationer, der engang har forladt Naturens Grundvold, næsten ikke kan rejse sig igen. Der skal Sjælesanering til, eller tror man, at Folk, der ikke mere anerkender Guds og Religionens Autoritet ogsaa over det seksuelle Liv, vil lade sig vejlede af det statistiske Departement i Kongens København? —z.

Et Besøg hos Patriarken af Alexandrien, den koptiske Kirkes Overhoved.

Den franske Forfatterinde Henriette Celarie har i en længere Aarrække boet i Abessinien, hvortil hun nu vender tilbage. Under sit Ophold i Kairo aflagde hun et Besøg hos Overhovedet for den koptiske Kirke. Det er dette Besøg, hun skildrer nedenfor:

Den koptiske Patriark af Alexandrien bor i Kairo. Abessinierne kalder ham deres Pave, thi det er ham, der udnævner og vier den abessinske Kirkes Abouna, d. v. s. Fader.

Da jeg har boet i mange Aar i Abessinien og for Tiden

Abuna Kyrillos, den koptiske Kirkes Overhoved i Abessinien.

opholder mig i Kairo, søgte jeg Audiens hos den koptiske Patriark af Alexandrien; denne blev mig ogsaa bevilget. En ung Ægypter, Patriarkens Nevø, ledsagede mig som Tolk.

Patriarkens Palads findes midt i de Indfødtes Kvarter i Kairo. Ordet »Palads« er i Grunden alt for pompøst. Man vilde overhovedet ikke lægge Mærke til det, hvis ikke den h. Markus Kirke stod i Paladsets Gaard, den Kirke, som for Kopterne betyder det samme som Peterskirken for Katholikerne.

Vi træder ind i Paladsets Modtagelsesværelse, som er meget enkelt og borgerligt møbleret. Her venter nogle Præster ligeledes paa hans »Salighed«. Saaledes kaldes Patriarken.

Efter kort Ventetid viser Patriarken sig. Han bærer en lang, sort, enkel Præstetalar. Han er høj og mager. Hans

Ansigt, som Bøn og Tænken har præget, ligner en Askets. »Patriarken af Alexandrien er en Helgen«, sagde engang Lloyd George, som for Aar tilbage saa ham.

Da jeg sagde, at jeg kom fra Addis Abeba, opklaredes Patriarkens Ansigt straks. »Aah, Abessinien«, sagde han smilende, »der har jeg engang været. Over en Maaned har jeg været i Addis Abeba. Jeg indsatte dengang den nuværende Abouna i sit Embede. Ved min Afrejse skænkede Negus'en mig denne smukke Messeklædning og den herlige Tiara som Gave.« Patriarken førte mig hen til et Glas-skab, hvori begge disse herlige Genstande laa opbevarede. Messeklædningen var helt oversaaet med Guld-broderier og Tiaraen med Diamanter.

Efter tilstrækkelig længe at have beundret begge Dele begyndte jeg at spørge:

»Er Abouna'en af Abessinien ikke Abessinier?« var mit første Spørgsmaal.

»Nej. Det er ikke Skik at betro dette Embede til en Abessinier; dertil vælges altid en Ægypter.«

»Man siger, at han hele sit Liv igennem ikke maa forlade Addis Abeba?«

»Hvem har fortalt Dem det?« svarede Patriarken. »Jo, tidligere var det saadan. Men kun af materielle Grunde. Dengang var al Rejsen besværlig, og Forbindelserne var daarligere. Men i sig selv er Abouna'en fri og kan rejse, hvornaar og hvorhen han vil. Siden han blev udnævnt til Abouna over Abessinien, har han allerede nogle Gange været i Ægypten.«

Jeg ved, at de Kristne i Abessinien og Ægypten siden det 5. Aarhundrede udgør den koptiske Kirke. Hvilken Forskel er der nu mellem den koptiske og den romersk-kath. Kirke? Jeg sad foran den koptiske Kirkes Overhoved og

En koptisk Diakon i sit Festskrud. Selv Ministranter bærer guld- og sølvindvirkede Pragtklæder og en kostbar Hovedbedækning.

kunde saaledes fra den mest paalidelige Kilde skaffe mig Oplysninger. Paa mit Spørgsmaal svarede Patriarken.

»Mellem Katholikerne og os er der kun ganske ubetydelige Forskelle.«

»Men Kopterne anerkender ikke Romer-Pavens Autoritet?« spurgte jeg videre.

Patriarken gjorde en levende Haandbevægelse og svarede:

»Vi ærer Paven som Katholikernes Overhoved. Vi ser i ham hele den kristne Verdens højeste kirkelige Dignitar, thi han er den hellige Petrus' Efterfølger. Hvis jeg engang havde Lejlighed til at komme til Rom, saa vilde min første Gang være til Vatikanet for at ære den, som I kalder den hellige Fader.«

Imidlertid var en Tjener kommet ind for at servere Kaffe, der var saa tyk som Chokolade.

»Det er ægte abessinsk Mokka«, roste Patriarken. Efter at vi havde smagt paa den, fortsatte han: »Kristendommen blev indført i Abessinien og Ægypten af den h. Markus. Derfor findes der endnu den Dag i Dag i Negus'ens Vaaben to Løver. Før Omvendelsen bekendte Abessinierne sig til Jødedommen. Og endnu i Dag sætter Abessinierne mange af det gamle Testamentes Skikke højt. Paa Landet holder Bønderne endnu Sabbat. Abessinierne foretager endnu Omskærelsen. Nydelsen af Svinekød er forbudt alle kristne Abessiniere.

Længe havde vi paa denne Maade kunnet tale om det abessinske Folks jødiske Skikke. Men Patriarken førte igen Samtalen hen paa det kristne Grundindhold i den abessinsk-koptiske Religion.

»Vor Religion er den samme som Jeres katholske.«

»Men De er Monophysiter«, indvendte jeg.

»Det er theologiske Finesser«, mente Patriarken. »I siger: Christus ejer en menneskelig og en guddommelig Natur. Vi siger: Christus har kun een Natur. Han var fuldkommen Menneske og fuldkommen Gud. Disse to Naturer var saa uløseligt knyttede til hinanden, at de kun dannede een Natur. Men bortset fra disse dogmatiske Forskelligheder er vor Liturgi den samme som Jeres. Vi har syv Sakramenter og tror, at Brød og Vin efter Konsekrationen bliver til Christi Legeme og Blod. Firmelsens Sakramente meddeler vi ganske vist samtidig med Daaben. Om Helligaanden siger vi, at han kun udgik fra Faderen, men ikke ogsaa fra Sønnen.«

»Indtil det 15. Aarhundrede var Kristendommen Abessiniernes eneste Religion. Under de muhammedanske Erobreres Tryk gik mange over til Islam. Det lykkedes den daværende Kejser af Abessinien at flygte. Han henvendte sig til Paven i Rom. Denne bad Portugiserne om at komme

den abessinske Kejser til Hjælp. Og det lykkedes virkelig ogsaa Portugiserne at gøre en Ende paa det muhammedanske Herredømme og føre Kejseren tilbage til sit Rige. Saaledes kan Abessinien takke Paven og Portugiserne for deres Frihed og for den kristne Tros Bevarelse i deres Land. I Dag er $\frac{3}{4}$ af Befolkningen Kristne. Kristendommen er Statsreligion. Endnu i Dag kan ingen Muhammedaner opnaa noget højere Statsembede ved Rigsstyrelsen i Addis Abeba.«

Mit Besøg havde varet længere, end jeg havde tænkt. Jeg rejste mig. Patriarken gjorde Tegn til mig om at vente og gik ind i det tilstødende Værelse. Da han kom tilbage, holdt han en koptisk Rosenkrans i sin Haand. Rosenkransen havde 33 Perler svarende til Herrens 33 Leveaar.

»Ved hver Perle beder man et Kyrie eleison«, sagde Patriarken til mig til Afsked.

(Efter Berl. Kath. Kirchenblatt.)

Dr. Josef Pörner, en katholsk Wienerlæge.

For 2 Aar siden døde paa Hartmanns-Spital i Wien Dr. Josef Pörner, en Læge, der var saa from i sin Livsførelse, at der allerede er Kræfter i Bevægelse for hans Kanonisation.

Dr. Josef Pörner blev født i Wien 1875 som Søn af en tyskbohmsk Militærlæge. Moderen var Wienerinde. Alleerede som 12-aarig Dreng mistede han sin Fader, men under utrolige Ofre førte Moderen dog igennem, at Sønnen kom til at studere Medicin, hans højeste Ønske. I sin allertidligste Ungdom var Dr. Pörner en vild Krabat, hengiven til Slagsmaal og Drik. Men et livsfarligt Hug i Hovedet, Resultatet af en meningsløs Duel, kastede den unge Mand paa et langt, smertefuldt Sygeleje. Dr. Pörner slap derfra med Livet, men i den lange Rekonvalescenstid, der fulgte efter, modnedes Dr. Pörner til Erkendelsen af det nedværdigende i sin Opførsel, og han tog tappert Kampen op med alt det letsindige i sit Naturel, og efter Maaneders Forløb stod han op rask paa Legemet og frigjort i Sjælen. I 1901 blev han Doktor med patologisk Anatomi, Histologi og Børnesygdomme som Specialer.

Han var i Ordets dybeste Forstand de fattiges Læge. Han blev udnævnt til Kommunelæge i Wiens fattigste Kvarterer, hvor der i skumle Huler levede 8—10 Personer, og alle Samfundets Stedbørn kom til ham i baade legemlig og sjælelig Nød, og til alle sandt han den rette baade legemlige og sjælelige Medicin. De blev hans Venner: Skø-

ger kom til ham og klagede deres Nød, den forhærdede Forbryder aabnede for ham sit Hjerte. Utrættelig var hans Kamp mod Prostitutionen og Drukkenskaben, og utrættelig virkede han inden for Katholisches Kreuzbündnis, Hvide Kors, Drankerforsorgen etc. Aldrig klagede han over Overanstrengelse, men ofte hørte man ham beklage, at Døgnet ikke havde 48 Timer. Da Flygtninge efter Verdenskrigen indslæbte Tyfus til Wien, var han med til at afværge en Katastrofe; alle Hjælpeaktioner fandt i ham den bedste Støtte.

Dr. Pörner havde altid holdt en grundlæggende Socialreform for absolut nødvendig. Selv var han Medlem af »Studienrunde katholischer Soziologen«. Men han kørte ikke fast i Theorien. Han var Handlingens, Arbejdets, den praktiske Virksomheds Mand. — »Hauskrankenpflege«, »Jugend- und Kinderbewegung,« var Gebeter, hvorpaa han har lagt et overmenneskeligt Arbejde. Hvilken Møje har det ikke kostet ham at hjælpe skibbrudne Eksistenser, ituslaaede Ægteskaber, ruinerede Familier, sortvilede Arbejdsløse, strandede, livstrætte Mennesker uden Kraft og Haab. Ingen Træthed kunde holde ham tilbage fra at aflægge Husbesøg, intet Slid og Slæb fra at stifte Fred: han løb fra Pontius til Pilatus for at skaffe Hjælp, Raad og Trøst.

En af Dr. Pörners stærke Sider var at finde de rette Ord i det rette Øjeblik. For Eks. var han engang paa en Tur med de Unge. Da de kom forbi en Restauration, tog han et Æble op af Lommen, bed i det og sagde saa højt, at alle kunde høre det: »Hvor er Folk dog dumme. Ugen igennem sidder de indelukket, og saa om Søndagen spærer de sig selv inde i et røgfyldt Værtshus og smider deres indtjente Penge ud til Øl. Nej, saa synes jeg, vi bærer os mere fornuftigt ad med at spise Æbler i den fri Natur«. Dr. Pörner kendte overhovedet ikke til Menneskefrygt, og i sit sprudlende Humør havde han en mægtig Forbunds-fælle. Var der f. Eks. for faa Tilskuere ved de religiøse Skuespil, som opførtes foran Wiens Kirker, kunde han gaa ud paa Hovedgaden og med kraftig Stemme indbyde Forbipasserende til at komme og se paa Stykket. Holdt han en Tale, og begyndte Angelusklokken at ringe, sagde han altid: »Lad os bede, det ringer til Angelus«, og saa bad han selv for. Under Mændenes Opstilling til en Valfart til Mødling hjalp han først en Arbejdsløs med at sælge Billetter til en Fodboldkamp. Da det store Optog omsider var ordnet, og Mændene blev ved med at snakke højt, opfordrede han sin Ledsager til at bede med og brølede saa af fuld Hals: »Im Namen des Vaters und des Sohnes und des heiligen Geistes Amen! Ich glaube an Gott. . . «Da saa Turen kom til hans Ledsager — det var hans Ven Hampel —

bad denne frygtsomt videre, lidt generet over at bede saadan helt alene. »Højere!« skreg Pörner og puffede ham med Albuen. Hampel lystrede sukkende, og nu bad de deres Vekselsbøn af fuld Hals. Det hjalp. Først sluttede een sig til, saa to, saa ti, saa 100, saa 1000. Og da de naaede St. Gabriel brusede Bønnens Akkorder kraftfuldt over det vældige Tog.

Om Dr. Pörner kunde man i Sandhed sige, at han fuldt ud havde forstaaet Frelserens Ord: »Beder altid«. Ophængt af Arbejde, som han var, fandt han dog altid Tid til paa Vejen til Syge at gaa ind i de Kirker, han kom forbi og forrette sin Andagt. Saa levende var hans Trang til Bøn, at han hver første Lørdag Nat i Maaneden søgte hen til Franciskanerindernes Kirke af den evige Tilbedelse og forblev hensunken i Bøn hele Natten. Et Øjenvidne fortæller, at han Maaneden før sin Død — altsaa meget syg — tilbragte hele Lørdag Natten i Bøn. Det var hans Gud i Eucharistien, han hentede sine Kræfter hos.

(Sluttes.) *L. Brunicardi.*

Hos de dødsdømte.

Pater Hugh Finnegan er disse ulykkelige »gode Hyrde«. Han har i Straffeanstalten i Huntsville i Texas, hvor han har været katholsk Kapellan siden den 5. April 1927, oplevet nogle og tyve Henrettelser og er rede til at fortsætte, naar hans Bistand forlanges.

Pater Finnegan er en Mand paa omkring de fyrrer Aar. For nogle Aar siden fattede han den Beslutning een Gang om Maaneden at besøge førnævnte Fængsel og dér prøve paa at komme de dødsdømte ind paa Livet. Godt forsynet med Cigaretter og Bolsjer besøgte han disse Mennesker, hvis sidste Time her paa Jorden nærmede sig. Bydende Cigaretter traadte han smilende ind i hver Celle. »Det er det lykkeligste Foretagende, jeg nogen Sinde har begyndt paa«, har han siden sagt; thi det at have Mulighed for, ved at tale med disse ulykkelige om Guds Herlighed og hans Barmhjertighed, at omvende dem med Vished om at have reddet deres Sjæle, er for Præsten en Lykke uden Lige. »Der gives kun een Synd, der ikke kan tilgives,« siger Pater Finnegan, »og mange af hine ulykkelige har en forkert Opfattelse heraf.« De fleste er vildt fortvivlede og sidder med dybt bøjet Hoved, Dødsfrygt i Hjertet og Sjælen sønderrevet af Kvaler. Naar Præsten saa forklarer dem, at den eneste Synd, der ikke kan tilgives, bestaar i at vende Gud Ryggen og saaledes tvivle om den guddom-

melige Barmhjertigheds Magt, saa tændes der saa at sige altid en Straale af fornyet Haab i deres Øjne. »Jeg vilde ønske,« siger Pater Finnegan, »at de saakaldte Menneskevenner, som praler af at være Altheister, vilde overvære nogle Henrettelser, for at de saa kunde forklare mig, hvorfra det Lyksalighedens Lys, der er udbredt over de Menneskers Ansigter, der har udsonet sig med Gud, stammer, og jeg kunde lide at høre deres Forklaring paa, hvordan det er gaaet til, at et saadant Menneske pludselig retter sig i Vejret og saa siger til mig: »Pater, jeg føler mig saa fuldstændig forvandlet, at jeg ikke kan beskrive det. Hvad er der sket, Pater? Jeg er ikke mere bange. . .«

Jeg prøver aldrig paa at give en Forklaring, i det højeste siger jeg: »Ja, jeg kender denne Følelse, som virkelig er umulig at beskrive. Det er Guds Velsignelse, som han har udgydt over eder, og som nu virker.« Pater Finnegan har fortalt om forskellige Tilfælde, han har oplevet. Der var saaledes en Mand, som, for at undgaa den elektriske Stol, simulerede sindssyg og derfor blev overført til et Sindssygehospital, hvor han imidlertid hurtigt blev opdaget og erklæret for normal og selvfølgelig saa igen bragt tilbage til Fængslet for at henrettes. Han led Helvedeskvaler, før han udsonede sig med Gud. »Han havde,« fortæller Pater Finnegan, »myrdet en Sherif og et Kongresmedlem. I sin Dødsangst havde han endog revet sig Øjnene ud af Hovedet, og om Gud og Kirke vilde han ikke høre eet Ord. Først da hans Dødsdag nærmede sig, faldt han lidt til Ro. Jeg sagde saa til ham: »Bill, Chancerne for, at du beholder Livet, er kun een mod hundrede. Din Sjæl kan du frelse, hvis du vil.« »Pater,« svarede han mig, »det er ogsaa nu gaaet op for mig, og jeg vil se at faa det gjort.« Jeg sagde derpaa til ham, at han kunde lade mig tilkalde, naar som helst han vilde. Hans Anmodning kom først i sidste Øjeblik. Jeg skyndte mig. Det var bælgmørk Nat. Bill ventede utaalmodigt paa mig; hans tomme Øjenhuler syntes at anraabe mig om Hjælp. Jeg døbte ham og gav ham Kommunionen, hvorefter han beroliget gik i Døden.«

Pater Finnegan siger, at de fleste af de dødsdømte i Huntsville antager den katholske Tro før deres Henrettelse. »Det frygteligste Øjeblik for de dødsdømte er Forberedelserne til Henrettelsen,« siger han, »selv de stærkeste Naturer bryder sammen, naar Barberen fjerner Haar paa Hoved og Ben, for at den elektriske Strøm ikke skal møde Hindring.«

Pater Finnegan fortæller ogsaa om et dramatisk Tilfælde, hvor en Neger, der skulde henrettes for et begaaet Mord, forsikrede om sin Uskyldighed. Da han var blevet anbragt i den elektriske Stol, og man gjorde klar til at

slutte Strømmen, udtalte han, idet han saa de tilstedeværende lige ind i Øjnene: »Om faa Øjeblikke staar jeg for Guds Domstol, og jeg er ikke bange, fordi jeg ved, at Gud skal være min Dommer; men til eder vil jeg sige, at jeg ikke har gjort mig skyldig i den Forbrydelse, for hvilken jeg nu skal dø.« Hans Ord gjorde et dybt Indtryk paa alle tilstedeværende, hvoraf nogle ikke kunde holde Taa-
 rerne tilbage. »Jeg vidste,« siger Pater Finnegan, »at han vilde faa sin Løn i Himlen, og jeg ved ogsaa, at Staten Texas' Love er skrevet af Mennesker til Menneskers Beskyttelse.«
 Ved A. N.

NYE BØGER.

Vesterledens Munkevæsen.

Den Kreds af Mennesker, der i de sidste Uger har gjort et Arbejde for at faa II og III Bd. af nævnte Værk udgivet, har bedt »Ugebladet« overbringe en varm Tak til de mange, der ved at tegne sig som Prænumeranter, har gjort det muligt, at II Del af Værket, medens disse Linjer læses, er i Trykken.

Forlag, Trykkeri og Korrektører vil i Efteraaret arbejde under et saadant Pres, at II Bd. (Benedikt af Nurcia) vil udkomme i sidste Uge af November.

De, der har bestilt I Bind, vil faa det tilsendt omgaaende til en Favørpris af 5 Kr. — II Bd. betales først ved Modtagelsen og med 13 Kr. — III Bd. i 1936.

Der kan endnu under Korrekturen modtages nogle faa Forudbestillinger til Favørprisen (13 Kr.), naar man snarest derom henvender sig til Pastor Andreasen, Nørrebro-gade 27 C., Nora 239 x. Saasnart Værket er sat og korrigeret, bliver dets Pris 15 Kr., og Salget sker udelukkende gennem Bogladerne.

Det er Gads Forlag, der udsender Værket, som vil blive forsynet med nogle Illustrationer.

H. D. T. Kiærulff: St. Dominicus. (28 S.) Kr. 0,85.

Undertitlen til denne Bog, som Paulus-Kredsen udsender, lyder: »En Hovedskikkelse i et Tidehverv«, men den kunde lige saa godt have heddet: »Hellighedens Aktualitet« eller »Helligheden som Stormagt, som Verdensmagt«:

»Vi staar i vore Dage atter midt i et Tidehverv. Atter beskyldes Kirken for at have bundet sig til Samfundsformer, der staar for Fald. Atter er der et stort Kulturbehov, som savner religiøs Ledelse. Og atter er der frafaldne Masser, som ikke vil lytte til Kirken, før de ser Apostlene lyslevende vandre om i deres Gader«.

Saa er det godt, at vort Blik rettes mod en lysende, fremragende Skikkelse, som med den apostoliske Kærlig-

heds dybe Forstaaelse fattede en ny Tids Behov, som med apostolisk Offersind forsøgte at yde dette Retfærdighed, og i forbavsende Udstrækning virkelig ogsaa gjorde det. Fremstillingen griber i al sin Kortfattedhed netop om det væsentligste. Mangen Læser vil blive opmuntret til at bede om en ny Dominicus for vor Tid. A. P.

* * *

Kolding Menighed har i Anledning af Menighedens Jubilæum udgivet et Festskrift, som vi anmelder i førstkommende Nr. af N. U.

* * *

Forlaget *Anton Pustet, Salzburg*, har tilsendt os en Oversigt over de Bøger, der vil udkomme i Efteraaret. Af særlig Interesse nævner vi:

Bloy — Briefe an seine Braut.

Chesterton — St. Thomas von Aquin.

Coudenhove — Maria Ward.

Schmidt — Rasse und Volk.

Maritain — Von der christlichen Philosophie.

THEATER OG FILM

»Verden i Brand«. Krigsfilmenes Betimelighed er stærkt omtvistet. Som ved al verdslig Oplysning skæves der betænkeligt til Sensationen, som for Resten kan nydes herligt i en magelig Biografstol. Og hvem kan kontrollere deres Virkning, som afgjort ofte bliver modsat den oprindeligt tilsigtede Tendens. Visse moderne Statsmænds og hele Folkeslags Adfærd kunde tyde i den Retning. Hidtil er der kun een Mand, Svejtseren *Motta*, som i Genève har haft Mod til at sige, at Guds Ord ved Drøftelsen af mellemstatslige Anliggender hverken nævnes eller ænses; saadan var det i 1914, saadan er det i 1935, og Resultatet er derefter.

»Fange Nr. 1«. Den vingeskudte danske Film har nødvendigt vore Krav til dens kunstneriske og andre Kvaliteter til langt under Nulpunktet. Arven skulde derfor ikke være tung at løfte. Ovennævnte Film byder haade i Idé og Teknik paa glædelige Overraskelser. Navnlige med Henblik paa Replikunst, som i særlig Grad trængte til at blive løftet ud af sit fjogede og mange Gange umoralske Niveau.

Argus.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Solstraale midt i Fosterfordrivelsesperioden.

En gammel Mand kom en Aften gaaende bag et ungt Ægtepar med en meget smuk Barnevogn paa Gummihjul og skraanende Vindue for Barnet. »Sikken en fin Barne-

vogn,« bemærkede den gamle Mand for at glæde Forældrene. »Naa, den er da ikke saa fin,« svarede den unge Moder smilende og tilføjede efter kort Betænkning: »Det, der er i den, er meget finere.«

Og saa var det min Tur til at glædes over den illustrerede Moderglæde.

A. J. D.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Gamle Minder fra Oslos katholske Fortid.

I »Gamlebyen« i Oslo, den middelalderlige By, som blev nedlagt og benyttet som Stenbrud for Kristian IV's nye By Kristiania, og som blev opbygget paa ny, har man i den sidste Menneskealder foretaget Udgravninger og bestemt ikke saa faa Kirke- og Klosterruiner fra gammel Tid. Det var ved Moderniseringen af Jernbanen og ved Anlæggelsen af Indkørselsvejen fra Syd til Nord, at man stødte paa disse gamle Ruiner. Det største Fund var Udgravningen af St. Halvordsdomkirken og St. Olavsklosteret. Kathedralens Grundmure er blevet restaureret og ligger nu som en smuk Ruinpark, der besøges meget af »Gamlebyen«s Indbyggere. Ved de stadige Udvidelser af Jernbanenettet afdækkes stadig nye Ruiner, bl. a. de forskellige Haandværkerlaugs Bosætninger og Resterne af en gammel Nikolauskirke, som nu er delvis indbygget i og konserveret som et lille Haveanlæg i Jernbanens Automobilgarages Vestvæg. Den nyeste Udgravning er St. Mariakirkens Vestfront. Det viser sig at have været en Graastenskirke, som maaler 32 Meter, altsaa en efter Forholdene temmelig stor Kirke. Tæt op ad Kirken fandt man Resterne af en større Begravelse, bl. a. to helt bevarede Skeletter, hvoraf det ene havde helt ubeskadigede skinnende hvide Tænder endnu siddende fast i Kraniet. Skeletterne er blevet udleveret til anatomisk Musæum i Oslo. Kirkens Mure var ca. 2 Meter tykke, og alle Hjørner var udført i finthugget Granitkantsten. Op til Kirken har ført en monumental Trappe. Kirken var bygget paa en Bakke, og i Jordbakken saas det gamle Gulv vel bevaret og udført i Tegl-Munkesten. Midt foran Indgangen i Gulvet laa endnu forvitrede Rester af en Gravsten. I det højre Hjørne af Kirken var udgravet en muret Stengrav, antagelig Resterne af en gammel Begravelse.

Ogsaa paa Hovedøgaöl, Cisterciensernes gamle Besiddelse, er man for Tiden i Gang med interessante Undersøgelser. Al Udgravning foregaar under Arkitekt Gerhard Fischers Ledelse. Hovedøga ejes af den norske Stat og benyttes bl. a. som Øvelsesplads for Garden. *Fr. Fr.*

Fra den tyske Kulturkamp.

Særretten for Overlandsdistriktet Köln samledes i Trier og procederede imod Kirkemaleren Hans Zunder og den katholske Sognepræst Strauss fra Demerath i Daun-Distriktet. Maleren Zunder havde paa Vaabenskjoldet paa den hl. Donatus' Statue malet et Hagekors, hvorfra et Lyn slog ned paa en Kirke. Den malede Kirke forestillede Kirken i Demerath. Som det stod i Anklagen, havde Zunder handlet efter Præstens Tilskyndelse. Præsten, som delvis havde tilstaaet, blev dømt til et Aars Fængselsstraf, Maleren til fem Maaneder. — — Ved Grundstensnedlæggelsen til den nazistiske Kongreshal i Nürnberg blev Stiftelsesdokumentet indemuret, men samtidig — og saavidt vi kan se, har de tyske Blade ikke meddelt dette — indemurede man i Fundamentet nogle af Hitlers Taler, Bogen »Min Kamp« og »Det 20. Aarhundredes Mythe«. Vidnesbyrdet om den nationalsocialistiske Herlighed vil altsaa fremgaa af Dokumenter, som indeholder en enstemmig Fornægtelse af Kristendommen. Den nye Bygnings aandelige Grundlag er hedensk, og Hitler er med til at mure det! — — Ifølge Ordre fra Hitler er Julius Streicher blevet udnævnt til Medlem af Akademiet for Tysk Ret. I Udnævnelsesdokumentet hedder det: »Efter Ordre fra Føreren udnævner jeg Julius Streicher til Medlem, som Anerkendelse for hans Fortjenester og i Tillid til hans samvittighedsfulde Medarbejde ved den tyske Rets Fornyeelse«. Hvad skal man saa tænke om den tyske Ret? — — En Vittighed: Staar to Tyskere sammen, skælder de ud paa det 3. Rige; staar tre Tyskere sammen, hvisker de om det 3. Rige; staar fire Tyskere sammen, tier de om det 3. Rige; men staar ti Tyskere sammen, saa brøler de: Heil Hitler.

Østrigske Biskopper om Ungdom og Stat.

Paa de østrigske Biskoppers Vegne afgav Biskoppen af Linz, Dr. Gföllner, under en Modtagelse af Forbundsledelsen for »Reichsbund der katholischen deutschen Jugend« en Erklæring om de katholske Ungdomsorganisationers Stilling til Statsungdommen. Biskopperne henviser til det østrigske Konkordat med den Hellige Stol, som kender to Slags Ungdomsforeninger: Statens og konfessionelle. »Der findes ganske vist ingen Modsætning imellem dem. Men det maa ikke overses, at de kirkelige Ungdomsforbunds Opgave efter Kirkens Mening er højere og dybere end de statslige Ungdomsorganisationers. Vi ønsker et Samarbejde, men ingen Kirkeliggørelse af statslige eller Statsliggørelse af kirkelige Organisationer.« Biskop Gföllner advarede ogsaa mod Nationalismen, en Vranglære, som Kirken fordømte.

Vold mod katolske Foreninger.

Statspolitiet for Regeringsdistriktet Münster meddeler, at de katolske Arbejderforeninger indenfor Regeringsdistriktet Münster grundet paa statsfjendtlige Handlinger er blevet opløst. Dekretet har øjeblikkelig Virkning. De nævnte Foreningers Formue er blevet beslaglagt. Ordet »statsfjendtlig« maa selvfølgelig forstaas fra et nazistisk Standpunkt, hvorefter ofte de mest anstændige Mennesker er Statsfjender. — — Det præjsiske Kulturministerium har forordnet, at den hittidige Betegnelse: »Borromæusforeningens katolske Folkebibliothek« ikke længere maa anvendes, ligesom man har tilbagekaldt den Anerkendelse, man havde meddelt Foreningen som statsautoriseret Bograadgivningssted. Ved at indlemme Foreningen under Katholsk Aktion forsøgte Biskopperne at skaffe den den retslige Beskyttelse, som ifølge Rigskonkordatet var tilsagt de kirkelige Foreninger. Fremtidig skal Borromæusforeningerne kalde sig: »Katholsk Sognebibliothek NN«. Borromæusforeningen blev i 1844 stiftet af August Reichensperger som katolsk Organisation for Folkebibliotheker med Hovedsæde i Bonn. Foreningen fik en mægtig Udbredelse og omfatter i Dag henved 5000 Bibliotheker med flere Millioner Bind.

Kong Alfonses Ægteskab.

Foranlediget af forskellige Blades Meddelelse om, at Paven skulde have annulleret den forhenværende spanske Kong Alfonses Ægteskab med Dronning Ena, meddeler »Germania«, at romerske Kredse ikke kender noget til, at en saadan Annullering skulde have fundet Sted.

St. Ansgars Kirke.

Kirkevielsesfest den 29. Sept. Under den højtidelige Messe Kl. 8 udstilles det allerhelligste Sakramente og forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 21. Kl. 10 Levitmesse m. Præd. Kl. 15 og 17 reciterer de gejstlige Breviarbønnerne. Kl. 20 Festandagt m. Præd. og *Te Deum*. Fælles Bedetimer: Kl. 14—15. Den euch. Forening. Kl. 15—16 Rosenkransbroderskabet og Mariakongregationen »Apostlenes Dronning«. Kl. 16—17 Fidelitas. Kl. 17—18 St. Josephs Gilde. Kl. 19—20 Mariakongregationen for Mænd.

Sakramentskirken. Efter Højmessens paa Kirkevielsesfesten udstilles det Allerhelligste og forbliver udstillet indtil Aftenandagten Kl. 18. Højmessens samme Dag fremhæves særlig for Sognets levende og afdøde Velgørere.

Fælles Bedetimer: Straks efter Højmessens: Vincentsforeningen. Kl. 16: Birgittaforeningen. Kl. 17: Breviarbøn. Kl. 18: Festandagt med Complet. (liturgisk Aftenbøn) og *Te Deum*. (Tilbedelsen Dagen over bortfalder 1. Søndag i Oktober).

St. Annæ Kirkes Basar den 5. og 6. Oktober bringes i velvillig Erindring.

Kirkelig Kalender.

Sep.-Okt. 29. S. Ærkeengelen Michael. — 16. Søndag e. Pintse. 30. M. Hieronymus. 1. Ti. Remigius. — <i>I konsekr.</i> <i>Kirker:</i> 6. Dag i Oktaven. 2. O. Værneenglene. 3. T. Terese af Jesusbarnet. 4. F. Frans af Assisi. 5. L. Dag i Tereses Oktav.	Okt. 6. S. 17. Søndag e. Pintse. — Rosenkransfest. 7. M. Rosenkransfest. 8. Ti. Birgitta. 9. O. Dionysius, Rusticus og Eleutherius. 10. T. Oktav af Terese af Jesus- barnet. 11. F. Marias Moderværdig- hed. 12. L. Gudsmoders Lørdagsm.
--	---

Sept.-Okt. Ugens Messebønner.

29. S. **Ærkeengelen Michael** (1089—931); 2. *Sæt Bønner:* 16. Sønd. e. Pintse (710—546); *Slutningsevng.:* Søndagens (711—547). — *I konsekr. Kirker:* 2. *Sæt Bønner:* Kirkevielsesfest ([77]—923), 3. *Sæt Bønner:* Søndagen (710—546); *Slutningsevng.:* Søndagens (711—547).
30. M. Hieronymus (1091—934). — *I konsekr. Kirker:* 2. Oktaven ([77]—923).
1. Ti. Remigius ([34]—[34]); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg. — *I konsekr. Kirker:* 6. Dag i Oktaven ([77]—923); 2. Remigius ([34]—[35]), 3. Gudsmoder [90]—[94].
2. O. Værneenglene (1093—898). — *I konsekr. Kirker:* 2. Oktaven ([77]—923).
3. T. Terese af Jesusbarnet ([194]). — *I konsekr. Kirker:* 2. Oktaven ([77]—923).
4. F. Frans af Assisi (1096—937); 2. Tereses Oktav ([195]).
5. L. † Dag i Tereses Oktav ([194]); 2. Placidus og Lidelsesfæller ([28]—[28]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« M.: Mandag d. 30. Sept. Kl. 20. Derefter Sammenkomst i Salen.

Tirsdag den 1. Okt. Kl. 8¼ læses Mødreforeningens stiftede Messe for afdøde Pastor Heinrich Bøhmer.

Sankt Antoni Kirke (Brønshøj). Fredag d. 4. Oktober Kl. 20: **Jesu Hjærte Andagt** med kort Præd. Derpaa **Menighedsmøde** i Forsamlingssalen. Fælles Kaffebord. **A. Okrojs Stryge-Ensemble** musicerer. **Redaktør A. Hall Jensen:** Franciskanernes Virke blandt Indianere i Californien. **Adgangskort** à 35 Øre faas hos Pastor Benzou og kan bestilles paa Telf. Bella 1700.

INGRID HOLM, exam. Lærerinde i Klaver og Solføge, Nørre Farimagsgade 9 A, Byen 2446 v, 17—19. Ref.: Pater A. Menzinger, S. J.

Cours d'Histoire de l'Eglise

(Gratis).

Le Mercredi à sept heures: Eglise primitive Le Vendredi à sept heures: Eglise seizième siècle.

A partir d'Octobre.

Assumptionssøstrene (Telf. Helrup 3118).

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 26. September.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions-kontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½—14½.

Nr. 40.

Søndag den 6. Oktober

1935

INDHOLD: Rosenkransen. — Katholsk Kirkemusik gennem 1900 Aar. — Danske Bisper i seks Aarhundreder. — En Menighed ser tilbage. — Hensigten helliger Midlet — paa Det kongelige Theater. — Dr. Josef Pörner, en hellig Wienerlæge. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Rosenkransen.

Over et russisk Motiv har Thor Lange diglet en »Legende«, der vækker til Eftertanke:

*Barn Jesus lod en Have gro
af rige, røde Roser fuld,
hver Blomst han plejed ømt og tro
hver Blomst en Glorie bar af Guld.
Og Israels Børn til Gæst han bød
der Haven stod i fejrest Pragt;
de kom og brød hans Blomster, brød,
til alt var brudt og ødelagt.
De lo: Hvad Krans kan nu Du faa
naar ingen Roser mer Du har?
— I lod de skarpe Torne staa
til Pryd for mig — var Christi Svar.
I Kroneform de flette lod
den blomsterløse Rosentjørn:
kun Roser af hans eget Blod
ham levnet blev af Israels Børn.*

Er Rosenkransbønnen ikke skitseret glimrende her? De Hemmeligheder fra Jesu Barndom, som vi ærer i den glædefulde Rosenkrans, er Rosenhaven. Ved Marias Haand vandrer vi fra Rose til Rose. Hun var den, der først fik Lov til at beundre disse Blomster fra et skønnere Paradis, med hele sit Væsen inddrak hun deres Skønhed, og derfor kan ogsaa hun bedre end nogen anden lade deres Trylleri indvirke paa os.

Gennem sin offentlige Lærevirksomhed indbød Jesus sit Folk i Haven. I Begyndelsen følte det sig tryllebundet af Havens overjordiske, helbredende Duft og de himmelske Farver og Former, for til sidst, hidset dertil af dets Førere, at rase som vilde Hyæner. Oh, Tornene! Tornekronen! »Mit Folk, mit Folk, hvad har jeg gjort dig, eller hvormed har jeg bedrøvet dig, at du tilreder mig saadan.« Selv om du blot lod Tornene blive tilbage til mig, er jeg dog paa Korset blevet til en blomstrende Rosenbusk; hver Blodsdraabe en uendelig kostbar Rose! Og hver Vunde en Mund, som forkynder Kærlighedens store Bud mere talende end den største Talers mest indtrængende Ord. Kærligheden til Gud, hvem der tilbydes overdaadig Sone for talløse svære Fornærmelser, en uendelig Forherligelse! Kærligheden til Menneskene, thi større Kærlighed findes ikke end den, der giver sit Liv, hengiver det paa denne Maade, for sine — Fjender. I den smertefulde Rosenkrans følger vi sammen med Smertens Moder Jesu Lidelser. Hun følte jo dybest de bitre Smerter. Hendes Hjerte var det bløde Voks, hvori hver Enkelthelthed indridsedes indtil mindste Detaille. Med hende stiger vi op paa Golgatha, med hende tilbeder vi Jesu blodige Spor. Med hende staar vi, ligesom Johannes, under Jesu Kors:

*Præg, o Moder, i mit Hjerte
Uudslettelig hans Smerte,
Alt, hvad han paa Korset led,
Han, din milde Søn, som vilde
For min Frelse lide ilde,
Som for mig med Døden stred.*

Til de skadefro siger Herren: »I lod de skarpe Torne staa til Pryd for mig.« Ja, fordi han var forblevet lydig

indtil Døden paa Korset, gav Faderen ham et Solnavn, som fordunkler alle Verdenshistoriens mest straalende Navne. I denne Forherligelse, saaledes som den fuldendes paa Jorden, tager vi sammen med Maria Del i den herlighedsfulde Rosenkrans. Med et frygtsomt Blik ser vi ind i Himlen, hvor den guddommelige Søn kroner sin Moder med sin Herlighed.

Fra dets Begyndelse i den hellige Treenigheds Dyb indtil dets salige Fuldendelse i selve Udgangspunktet træder Forløsningsværket saaledes paa den mest gribende Maade frem for Sjælens Øje. Og vi forstaar, hvorfor en af de største Aander i forrige Aarhundrede, Kardinal Newman, satte Rosenkransen saa uendelig højt. Father Neville fortæller herom:

»Newman satte altid stor Pris paa den daglige Læsning af Breviaret. Men den Tid kom, da han ikke længere kunde bruge Breviaret, og saa erstattede han det med Rosenkransen. Hvad Rosenkransen under disse nye Omstændigheder blev for ham, forstaar de, som kendte hans Glæde ved de daglige Breviarbønner. Da man beklagede ham, fordi han ikke længere kunde læse Breviaret, havde han straks sit Svar paa rede Haand: at Rosenkransen mere end erstattede ham det, at Rosenkransen for ham var en af de smukkeste Tilbedelser, og at den i sig selv indeholdt all. Naar hans Billede træder frem for vort indre Øje, er det ofte i Færd med at læse eller skrive, men hyppigst melder Billedet sig for os med en Rosenkrans i Haanden.«
—ch—

Katholsk Kirkemusik gennem 1900 Aar.*)

Sjældent har jeg læst en Bog saa sammentrængt og indholdsmættet som denne. At det meste i den voluminøse Bog — ikke med Forfatterens gode Vilje — er trykt med *Petit*, forøger endnu dette Indtryk. Ellers plejer den Slags vidtspændende Værker at fremkomme som en Samling af flere Fagmænds Enkeltbearbejdelser. Her har en Mand

*) Dr. Otto Ursprung. Die kath. Kirchenmusik. Potsdam. Akadem. Verlagsgesellschaft Athenaion. 1934. 312 S. 4°. RM. 29,70 ÷ 25 %.

paataget sig det kæmpemæssige Hverv at skildre den katolske Kirkemusiks Udvikling gennem godt 1900 Aar, begyndende med den apostoliske Tids antike d. v. s. fra den jødiske og hellenistiske Kunst overtagede Sang og sluttende med Nutidens nye Form for Kirkemusik.

Det er vistnok først i vor Tid, en saadan Fremstilling er blevet mulig; ikke blot, fordi vi indtil nu danner Endepunktet i Udviklingen og kan se tilbage; men ingen anden Periode sad inde med den reflekseve Indsigt, den Bedømmelsens Sikkerhed og Paalidelighed, som den moderne Kirkemusikhistoriker er i Besiddelse af. Vort Blik er ikke som Palestrinatidens, Mozartperiodens eller Cæcilianismens betaget af et nyopdaget Stilideal, der gør blind for andre Retninger; vi kan se Bølgedalene og Bølgetoppene i Udviklingen og mener at kunne konstatere »to Blomstringsperioder af højeste og stedseguldig Rang: den gregorianske Sang og den palestrinensiske Polyfoni, der sammen med de skiftende Tidens Indsatser udgør den levende Kirke-musik«. (S. 298).

Forfatterens Blik er i den Grad aabent og fordomsfrit, at han endog i Nedgangsperioderne ikke blot ser Svingningslovens Nødvendighed, men opdager positive Værdier. Saaledes øver det begyndende 19. Aarhundredes mange paa de mest primitive Forhold beregnede Messekompositioner en gavnlig Indflydelse ikke blot ved at fortrænge Salmehøjmesserne, men især ved at vække den musikalske Interesse hos Landbefolkningen og lægge Grunden til en musikalsk Bondekultur, der danner en frugtbar Jordbund for en senere Fornyelse af Kirkemusikken (254). En lignende velvillig Bedømmelse lader Forfatteren vederfare Rationalismens Salmebøger (258), Salmehøjmassen (261) og ikke mindst den »mere liturgi- end musikinteresserede« cæcilianske Periode (281). Saaledes overraskes vi heller ikke, naar han, al autoriseret Fagkundskab til Trods, har Mod til at kalde »Stille Nat, hellige Nat« for »en i melodisk Henseende fint bygget Organisme og harmonisk bedøm en Mikrokosmos, som svinger over Tonika og Dominant, Uendelighedens musikalske Billede, der i folkelig Primitivitet genspejler Haydns og Mozarts Stilfuldendelse« (260). Derimod stempler han, i samme Grad trodsende det brede Musik-

publikums Opfattelse, Gounods *Ave Maria* til Bachs bekendte Præludium som »taabelig Efterbearbejdelse« (276).

Overalt viser Forfatteren Selvstændighed og Besindighed i Bedømmelsen. Al Fanatisme og Puritanisme er ham fremmed. Saaledes skriver han om den ogsaa herhjemme i vide Kredse mislibige Ledsagelse af Koralen: »Efter at vor Tid atter har faaet Evnen til at opfatte Koralems rent melodiske Kunst som selvstændig Værdi, vil man under særlig gunstige Forhold sikkert gøre bedst i at synge Koralen uden Ledsagelse. Paa den anden Side ønsker det moderne Øre at høre Harmonier, og mangt et Kor vil ikke give Afkald paa Ledsagelsens Støtte. Alt dette er berettiget. Thi allerede Peter Wagner og særlig fint afvejet M. Dachs, M. Springer, Julius Bas og J. Pagella er naaet til nye Principper for Koralledsagelsen, der, takket være en nænsom Hensyntagen til Koralems melismatiske Grupper og logiske Frasering . . . ganske sikkerl ikke dræber Melodien, men fremhæver dens Linie« (290). Om »Folkekoralen« fremsætter Forfatteren følgende ikke videre optimistiske Opfattelse: »Man kan spørge, om Formaålet vil naas: at opdrage Menigheden som saadan til Koralsang udover Responsorierne og Credo, eller om det atter kun bliver en Del udvalgte Sangere, der blot adskiller sig fra schola cantorum, henholdsvis Kirkekoret, ved at sidde spredt rundt omkring i Kirken. . . Selve Koralems Historie opfordrer til at stemme Forventningerne ned. Selv i liturgisk højtstaaende Perioder i Middelalderen var Messekoralen aldeles ikke Menighedssang i den Betydning, i hvilken man nu søger at popularisere den, men laa fuldstændig i Hænderne paa schola cantorum.« Det skulde nødig ske, tilføjer Forfatteren, at den gregorianske Sang, ved alt for stor Nøjsomhed i Koralems repertoire — (hver Søndag *Missa de Angelis!*) — og ved Tab af sine ejendommelige Skønheder under Masseudførelsen, atter prisgives den Fordom, at den ikke er Kunst. Bortset fra at denne Forfatterens Opfattelse daarlig stemmer overens med Kirkens Ønske om Menighedens Deltagelse i Messesangene, turde den dog være alt for sortseende. Man kan i hvert Fald gøre gældende, at Folks musikalske Forudsætninger til en vis Grad er bedre nu end i tidligere Tider, og at netop Masseudførelsen kan

forlene Koralen med en Storslaaethed, der bøder paa manglende Finesser.

Det er en broget, overvældende Fylde af kirkemusikalske Fremtoninger og Problemer, man stifter Bekendtskab med ved at læse denne Bog. Alt er taget med, fra den hedske Seikiloshymne, der har inspireret Melodien til Palmesøndags *Hosanna Filio David*, indtil Grammofonpladers Anvendelighed i Kirken. Med særlig Interesse læser man selvfølgelig Afsnittene om Koralen, i hvilke *Medicæa* betegnes (279) som »den mest systemforladte af alle Reformudgaver«, og Pave Pius Xs Fortjenester sammenlignes med Gregor den Stores (288). Selvfølgelig har Palestrinatiden faaet den Behandling, der tilkommer den. I Afsnittet om Barokmusikken hører vi ganske tilfældigt (238), at Bachs H-mol-Messe er skrevet for den katholske Hofkirke i Dresden. Med særlig Forkærlighed er »Wiener Klassikerne« omtalt, og navnlig er Michael Haydns Betydning stillet i det rigtige Lys. For at give Salmesangen den rette Plads foreslaar Forfatteren i Stedet for »ausserliturgische (uden for Liturgien)« at bruge Benævnelsen »sekundær-liturgisk«, idet Salmeandagterne jo ledes af en liturgisk Person, Præsten (278). Den moderne Kirkemusikstil karakteriserer han (295) som »en Syntese af koralisk Frihed m. H. t. melodisk, rytmisk og tonal Formgivning i Forening med kontrapunktisk Bundethed«.

Selvfølgelig efterlyser vi danske Indsatser i Kirkemusikken. Danmark nævnes kun een Gang (50) i Forbindelse med »den germanske Koraldialekt«. I denne Sammenhæng citeres ogsaa Angul Hammerich og Erik Abrahamsen; førstnævnte har dog ikke i »Musikmindesmærker fra Middelalderen i Danmark« behandlet dette Spørgsmaal og burde hellere være blevet anført i Kapitlet om Sekvenserne, som han jo har beriget ved Udgivelsen af *Officium S. Canuti Ducis*. Knud Jeppesen citeres fire Gange, dog ikke hans Bog om Dissonansbehandlingen hos Palestrina.

I sin Helhed er Otto Ursprungs rigt illustrerede Bog en Apologi for den katholske Kirkemusik og en udmærket Orientering i alle kirkemusikalske Spørgsmaal.

A. Menzinger. S. J.

Danske Bisper i seks Aarhundreder.*)

Allerede A. Huitfeldt gav sig i Lag med en lignende Opgave, idet han 1601 udgav »Den gejstlige Historie eller Bispekroniken«. Udgiverne af »Scriptores rerum danicarum« fortsatte hans Arbejde. Men siden den Tid har Historieforskningen gjort vældige Fremskridt, og mange til dette Omraade hørende Spørgsmaal blev belyste af Pavebreve, Monografer og Afhandlinger, der findes i »Kirkehistoriske Samlinger«, »Historisk Tidsskrift«, de fleste Leksika og andre Værker. Fra katolsk Side bør nævnes Pastor Bernhard Jensens Afhandling i »Varden« om Odensebispens Jens Andersen Beldenak og Pastor Maurers Artikler i Ugebladet om den sidste Roskildebiskop.

Det er en utaknemmelig Opgave at forfatte eller anmelde en saadan Bisperække, da kun de vigtigste Spørgsmaal maa berøres. Andreas Nissen har klaret denne Opgave udmærket. Hans »Bisperækker« er ikke for vidtløftige og giver alligevel et smukt Billede af Middelalderens Kirkehistorie, der fuldt ud staar paa Højde med den moderne Historieforskning og derfor ikke burde mangle i noget katolsk Hjem. Bisperækkerne fortjener den allerbedste Anbefaling.

Men det kan ikke undgaas, at Anmelderen altid ser paa en Bog med sine Brillen, der er farvede af hans personlige Anskuelse og Ønsker. Ud fra dette Synspunkt tillader jeg mig at gøre nogle Bemærkninger, der paa ingen Maade skal forringe Bisperækkernes Værdi. For en Anmelder, der har forelsket sig i Middelalderens Historie, var det tværtimod den største Glæde at læse denne Bog, og det er at haabe, at Andreas Nissen fortsætter med lignende Arbejder.

1. Skønt det netop er Andreas Nissens Kunst at begrænse Stoffet og kun at tage det vigtigste med, havde jeg alligevel ønsket — og dette stille Ønske er let forstaaeligt hos en gejstlig Anmelder — at der var blevet henvist lidt mere til Provincialkoncilierne, Synodalstatutterne og lignende Bestemmelser, da disse kunde belyse det religiøse Liv, som herskede i Middelalderen, noget bedre. Naar der f. Eks. fortælles, at Biskop Johannes Hee af Ribe stiftede det første St. Annæ Kapel her i Landet, kunde der lige saa godt bemærkes, at den h. Annas Fest blev indført som en paa-buden Festsdag for hele Landet og fastsat til den 9. December paa Provincialsynoden i København 1425 under Ærke-

*) Andreas Nissen: »Danske Bisperækker«, Ansgariusforeningens Skrifter. 100 Sider. Pris: 1,50 Kr.

biskop Peder Lykkes Forsæde. En af Biskopperne, der i »Bisperækker« faar det værste Eftermæle, er Eggert Durkop fra Slesvig. Men vil man fælde en retfærdig Dom, maa man ogsaa henvise til hans fortrinlige Provincial- og Synodalstatuter, der giver et udmærket Kulturbillede af hin Tid. Iblandt andet forbydes det under Straf af Bandykning at erklære noget som Mirakel, før det er blevet erklæret som saadant af Kirken. Om Provincialsynoden i Helsingborg 1345 under Biskop Peder Jensen Galen

siges vel, at Gudstjenesteforholdene blev forbedrede. Mon det ikke kunde have Interesse at faa at vide, hvori disse bestod? Der blev bestemt, at Festen »af den allerseligste Jomfru Marias Undfangelse« hvert Aar højtideligt skulde fejres den 8. December; at der hver Lørdag i Stedet for Dagsmessen og Breviarret skulde læses Messe og Breviar af den allerseligste Jomfru Maria; at »Salve regina« med 3 Orationer skulde synges efter hver Højmesse og reciteres efter hver stille Messe. Endelig gaves Anvisningen om den h. Lucius' og Marinus', Florentias og Eufrosinas Fester. I Ærkebiskop Magnus Nielsens Historie burde hans strenge Bestemmelser om Domkirken Gejstlige af 29. November 1386 i det mindste nævnes. Om Niels Skave

Henrik Tornekrans' Gravmæle over Absalon.

af Roskilde kunde endnu fortælles, at han i 1495 havde stiftet »Jomfru Marie Tider« i Kalundborg og en Klokke-ringning hver Middag ved sin Domkirke.

2. Det havde glædet mig, hvis Bisperækkerne havde bragt flere Træk om Biskoppernes Frømhedsøvelser. Saaledes ved vi f. Eks. om Andreas Sunesøn, at han ofte belæst med et tungt Kors gik en lang Bodsvej, et Træk, der ogsaa ellers findes i Helgenbiografier. Ligeledes savner jeg Beretningen om Ærkebiskop Jørgen Skodborgs asketiske Liv, da han levede som en Helgen og var yderst

streng imod sig selv. Netop om en Biskop fra Reformationstiden ønsker man saadanne Oplysninger. Om Ærkebiskop Niels Jensen († 1379) havde vi ligeledes kunnet faa at vide, at han kun ved Vælgernes indstændige Bønner modtog den tilbudte Værdighed.

3. Af Reformationstidens Biskopper blev 6 ikke stadfæstede i Rom og modtog heller ikke Bispevielsen. De kan derfor — set med katolske Øjne — heller ikke betegnes som rigtige Biskopper. I en Kirkehistorie skal de omtales, men hvis Anmelderen havde haft noget at sige, var deres Levnedsskitser i »Bisperækker« blevet afgjort med faa Linier, og i Stedet for havde han ofret langt mere Plads til de store Biskopper, der levede lige før Reformationstiden. Det gælder fremfor alt Roskildebispen Lage Urne. Blandt andet havde der kunnet henvises til den Tale, hvormed han i 1515 hilste Dronning Isabella. Den gengives i det 8. Bind af »Scriptores rerum danicarum«. Og hvor smukt er ikke hans Testamente, hvori han anbefaler sin Sjæl til den »himmelske Kejserinde« Jomfru Marias og den hellige Annas Forbøn? Hans latinske Vers nævnes vel, men vi havde ogsaa kunnet høre, hvad han tænkte om »Reformationen«, som han kendetegnede med disse Vers:

*»Quisque suo baculo rubrum contuderit vinum,
Mox salit inde loquax: theologista novus.
Tempra ne nostra permitteret esse quieti,
Lutriscos peperit daemonis uxor atrox.«*

I hans Liv fremtræder ogsaa en særlig Andagt til Christi hellige Kors. Det kom af, at han ofte opholdt sig i Bistrup, hvor et undergørende Krucifiks fandtes. Han slutter sit Brev, hvori han i 1523 opsagde Kong Kristian II Huldskab og Troskab, med de Ord: »Jeg paakalder Jesu Christi Kors, hans velsignede Døds Kraft o. s. v.«

Ogsaa om Ærkebisp Birger Gunnensen ønskede jeg at høre mere, da han var en af Landets største Ærkebiskopper. Det havde heller ikke været helt af Vejen at anføre nogle Sætninger af hans Fundats »Sanctuarium Birgerianum«, der helt aander af Fromhed og begynder med de Ord: »I Gudts Nafn Amen. Helligh Trefolligheth. Jomfru Marie. Sancto Micaeli. Sancto Gabrieli. Sancto Raphaeli. Sancto Veli« o. s. v.

Aarhusbispen Jens Iversen Lange havde ligeledes fortjent en større Omtale, thi han spillede ikke blot en betydelig politisk Rolle, men var ogsaa en energisk og dygtig Kirkefyrste. Ogsaa hans store Stiftelser i Aarhus og Ribe burde nævnes. Saadanne Mænd garanterer for, at Reformationen næppe var blevet gennemført her i Landet, hvis Kirken havde haft frie Hænder i Valget af sine Bisper.

4. Aarstallene vil jeg ikke inklade mig paa. Dog vil jeg kun bemærke, at ogsaa en tredje Dag kommer i Betragtning, naar der er Tale om Ærkebiskop Eskils Dødsdag, idet »Necrologium Lundense« henlægger den til den 6. September, »Obituarium« af Clairvaux til den 7. September og »Menologium Cisterciense til den 10. April.

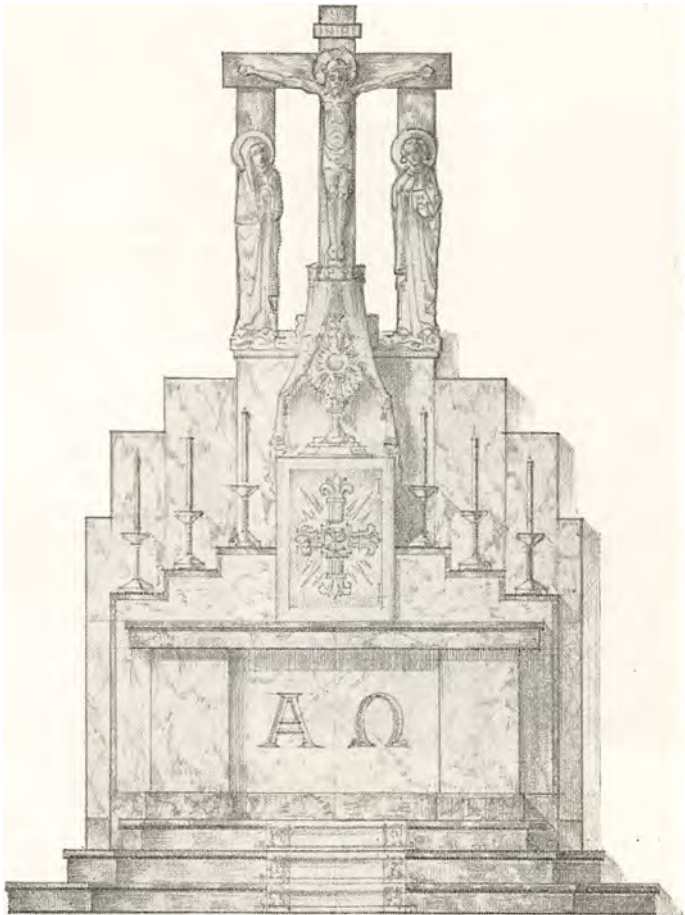
5. Om enkelte Biskopper skal der endnu berøres følgende: Hos de hamburgiske Ærkebiskopper blev der taget for lidt Hensyn til danske Forhold, f. Eks. Ærkebiskop Adalberts Stilling til Svend Estridsen. Vi faar heller ikke at vide, hvem der i den bandlyste Liemars Sted af den retmæssige Pave Gregor VII blev anerkendt som Nordtysklands og Skandinaviens Metropolit, nemlig Ærkebiskop Hartvig af Magdeburg, der i sin Nød søgte Tilflugt hos Knud den Hellige, og for hvis Sag den danske Konge ofrede Krone og Livet. I Andreas Sunesøns Historie burde hans Forfatterskab fremhæves mere. I sine sidste Leveaar, som han tilbragte paa sin ensomme Ivøgaard — Kælderen, der skal stamme fra hans Tid, vises endnu den Dag i Dag paa Gaarden — havde han jo Tid dertil. Foruden den anførte »Hexaëmeron« og de i Sjællands-Krøniken anførte 2 Sequentser burde ogsaa nævnes hans Sakramentsbog »De 7 Ecclesiae sacramentis« og et Par andre Sequentser fra Missale Upsaliense, der tilskrives ham. Om Biskop Arnold af Roskilde siges der slet ikke, at han havde været Knud den Helliges Kapellan; om Gerold af Ribe bemærkes det vel. Men hvorfor ikke fortælle, hvad Ælnoth skriver, at Kongen ofte lod sig hudflette af dem, til Blodet flød? Jeg havde ogsaa ønsket at høre noget om Trosstriden, hvor en dansk Ærkebiskop, Jakob Erlandsen, af Regeringen blev anklaget i Rom som en Kætter, fordi han havde forandret den forældede, nærmest oldnordiske Tekst af Fader vor og Trosbekendelsen og gjort den mere mundret.

Disse Bemærkninger kunde endnu suppleres med langt flere; men man kan vel betragte det som en Smagssag, hvor meget man vil fortælle om Biskoppernes politiske og kirkelige Liv. Hovedsagen er, at vi i det store og hele har en paalidelig Fører gennem Middelalderens Kirkehistorie, og en saadan er Nissens »Bisperækker«, hvorfor den lille Bog ikke burde mangle i eet eneste Hjem. *P. D. Steidl.*

En Menighed ser tilbage.

I 50 Aar har St. Michaels Kirke i Kolding samlet den yndige Fjordbys katholske Menighed i sit smukke Kirkeskib, og denne Menighed og dens Hyrde ser nu med et

taknemmeligt Blik tilbage over det henrundne halve Sekel. Dette Tilbageblik er blevet til et nydeligt Festskrift med selve Jubilaren, den 50-aarige Kirke, paa Forsiden, hvor den staar vægtig og venlig i sit røde Skrud. Af Festskriftet »St. Michaels Kirke i Kolding« fremhæver vi det nydelige

St. Michaels Kirkes nye Marmoralter.

Udstyr, de smukke Billeder, vor Hellige Faders og vor Biskops Hilsen i Begyndelsen, Hr. Hafstrøms Festpoesi, men ikke mindst de historiske Oplysninger om Menighedens første Dage, som Kirkens Bygherre, Pastor Storp († 1932), har skrevet, og som i Skriftet følger efter et kort historisk Tilbageblik af Henry Schultz. Lad os fremhæve enkelte Træk!

Da den første Gudstjeneste skulde holdes.

I 1882 overtog Pastor Storp Embedet som katolsk Præst i Kolding, og han havde lejet en Beværtning paa Seestvejen. Hvordan saa det første Kapel ud? »Jeg lod i Odense lave 3 Kirkebænke, som endnu staar i St. Michaels Kirke. Det lykkedes ogsaa at faa nogle Brædder, andet kan jeg ikke kalde det, som skulde udgøre det første Alter. En Lysebænk og et lille Tabernakel manglede heller ikke. Kors og Lysestager havde jeg selv, og saa kunde det første

Mgr. Clemens Storp.

Kapel blive indrettet. Huset havde forneden 2 Værelser ud til Alhambravej. I det første Værelse blev Bænkene opstillede, i det andet Alteret. Der havde staaet en Kakkellovn i Væggen imellem de to Værelser; der blev en lille Trævæg anbragt, det var Skriftestolen. Pønitenten knælede i det første Værelse, og Præsten sad paa en Stol i det andet, det var en udmærket Skriftestol.

Onsdag Eftermiddag var jeg kommen til Kolding; Torsdag, Fredag og Lørdag blev benyttede til at sætte Kapellet nogenlunde i Stand, saa at jeg virkelig om Lørdagen kunde

meddele Menighedens Medlemmer, at Søndag Morgen Kl. 9 vilde den første h. Messe blive læst. Alle var mødte. Der var i alt 18 Personer. Efter Prædikenen blev det forkyndt, at den næste h. Messe først vilde være om 14 Dage, thi de mellemliggende to Uger maatte bruges til i Tyskland at samle de allernødvendigste Ting til Gudstjenesten og til Udsmykning af Kapellet, for at det ikke for meget skulde minde om den tidligere Beværtning. Fra denne Dag af er da Gudstjenesten i Kolding bleven regelmæssig holdt.«

Ved Tanken om Grundlæggelsens fattige Aar skriver Grundlæggeren: »Folk, som ikke kender den katolske Kirke, spørger ofte: Hvorfra faar Katholikerne alle disse Penge til Kirker, til Skoler etc. De maa sikkert hvert Aar

faa en stor Sum Penge fra Paven i Rom. Folk, som taler saaledes, ved ikke, under hvilke Savn og Ofre alt er kommet i Stand.«

Da Maleren Steinle forærede et Alter.

Historien om Alteret i Kolding er ikke uinteressant. »Paa en smuk tredje Pinsedag«, fortæller Pastor Storp, »den første varme og solrige Dag efter en slem og kold Foraarstid, fik jeg Besøg af min Ven og Landsmand, Pastor Kumphove i Flensborg. Han var min nærmeste Nabo sydpaa og havde flere Gange lovet mig at ville besøge mig i Kolding. Da han saa det tarvelige Alter, som vi havde i Kapellet, sagde han straks: »Jeg tror, jeg kan skaffe Dem et rigtig smukt Alter. Franciskus-Søstrene ved Hospitalet i Flensborg har nemlig faaet et nyt Kapel, og snart skal de have et nyt Alter. Jeg tænker nok, at de vil skænke Dem deres gamle, som er rigtig smukt. Forstanderinden, Søster Pia, er nemlig en Datter af den berømte tyske Kunstmaler Eduard von Steinle. Han har lovet sin Datter et Jesu Hjerte-Billede i naturlig Størrelse. Det skal staa paa Alteret i Hospitalets Kirke. Men nu passer det nye Alterbillede slet ikke til det gamle Alter. Han har derfor besluttet at skænke sin Datter et helt nyt Alter. I Løbet af Sommeren vil det hele være færdigt. Kom nu snart til Flensborg, for at vi kan se at faa den Sag i Orden.«

Jeg ventede naturligvis ikke længe, og snart blev Alteret sendt til Kolding. Her er det endnu den Dag i Dag; det er Alteret i St. Michaels Kirke.«

Pastor Lunddahl — Katholik i sit Hjerte.

»Jeg havde kun været kort Tid i Kolding, da jeg fik Besøg af Kapellanen ved St. Nikolaj Kirke, Pastor Harald Lunddahl. Han forestillede sig, idet han sagde, at han var Præst i Folkekirken, men jeg vilde maaske ikke anerkende ham som Præst. Jeg svarede: »Saavidt Luther anerkender Dem som Præst, vil jeg ogsaa anerkende Dem.« »Ja, ja«, vedblev han, »det kender jeg nok, og jeg ved, hvad De vil sige dermed.« Denne Pastor Lunddahl var en meget mærkelig Mand. Han mente om sig selv, at han var Katholik, d. v. s. at han hørte med til den store katolske Kirke, hvis Tro han, som han mente, delte. Han var sammen med andre theologiske Studenter ofte kommet paa St. Andreas Kollegiet i Ordrup. Maaske vilde han ogsaa være blevet Katholik, »men«, sagde han, »jeg tog min Eksamen, blev ordineret til Præst, og derpaa giftede jeg mig og fik min første Stilling; saa kunde jeg da ikke mere blive Katholik; men i Hjertet har jeg altid bevaret den katolske Tro.« Paa dette uklare religiøse Standpunkt blev

han staaende, halvt Katholik, halvt Protestant. Han raadede ogsaa flere senere Konvertiter til at blive Katholiker.

Han fortalte mig nu, at han var kommet til mig for at sige mig, at der paa Byens Sygehus laa en ung Pige, der havde en alvorlig Lungebetændelse. Hun var fra København og var omtrent 24 Aar gammel. Hun var Katholik og havde gaaet i Skole hos Pastor von Euch. Han havde ladet hende lægge i et Værelse for sig selv; thi hun skulde jo aflægge det »hemmelige Skriftemaal«. Dertil behøvedes nu intet særligt Værelse; men det viste straks Pastor Lunddahls venlige Sindelag lige over for Katholikerne.«

Biskop v. Euch indvier Klokkerne.

Et morsomt Træk fortæller Pastor Storp fra Klokkernes Indvielse, hvor Biskop v. Euch, der Aaret forinden var blevet Apostolisk Vikar, for første Gang viste sig paa Fyn i Bispekrud. Efter den kirkelige Højtidelighed holdtes en Fest, som Biskoppen sammen med Byens Honoratiores tog Del i, og der herskede den bedste Stemning. Ret betegnende for Pastor Storp selv hedder det: »Men for at sige den rene og historiske Sandhed, saa var det ikke alene de to smukke Kirkeklokker eller Biskoppens og Borgmesterens glimrende Bordtaler, som fremkaldte denne Stemning, men det var ogsaa Værtindens, Fru Christensens gode Mad. Hun var i hele Byen kendt som en dygtig Kogekone, og nu ved denne Lejlighed vilde hun gøre sit Bedste. Jeg forbavsedes, da hun forklarede mig alt, hvad vi skulde have. Desværre har jeg glemt det, derfor kan jeg ikke gentage det. Og maaske passer det ogsaa daarligt paa dette Sted, men Slutningen paa den lange Tale har jeg beholdt. Hun foldede Hænderne ligesom i Andagt, lukkede Øjnene, og saa kom hendes Trumf: »Og de skal ogsaa have nye Kartofler.« Dem fik vi da ogsaa, og i Begyndelsen af April var det jo ogsaa en ren Begivenhed.«

Gavmildhed var hans Hoveddyd.

Efter en oplysende Artikel om St. Michaels Skikkelse og Stilling i Kirkens Liv fortæller Msgr. Olrik om »Humanisten« Storp, der elskede Kunst og Videnskab. Men især fremhæves hans gavmilde Hjertelag: »Mgr. Storps Gavmildhed er vel nok det, der giver hans Skikkelse dens Særpræg; jeg tror ikke, jeg har kendt hans Mage, og saa var hans Gavmildhed i høj Grad forstandig; han kunde godt sige Nej. Han gjorde det to Gange overfor mig — ja det var ikke en egentlig Gave, jeg bad ham om, men hans Samtykke til en vis Pengeanbringelse. Jeg kan sige, at de to Gange Nej blev til meget stor Fordel for Missionen i

Kolding. Cl. Storp har givet Kolding Kirken, Skolen og Præsteboligen og omtrent hele Præstens Underhold gennem mange, mange Aar, og saa endda endnu mere. Hvad Cl. Storp har givet de andre Missioner rundt omkring Kolding og ellers i Danmark, véd jeg ingen nøjagtig Besked om, men det var meget, og han vedblev at hjælpe indtil sin Død, og — hvor smukt — da han nu døde for nylig, var der saa godt som intet tilbage, bortset fra hans Møbler, Billeder og Bøger.«

Menighedens Liv i Tal.

Sognepræsten Pastor Rijckevorsel giver en Oversigt over, hvad de forløbne Aar har betydet for Sjelene, saavidt man kan udregne Resultater i Tal. »Vi kan glæde os over de omtrent 600 Børn, der ved Daabens rensende Vand blev Guds Børn, de godt 500, der ved Firmelsens Sakramente blev styrket ved den Helligaand«. 200 Ægteskaber blev sluttet i disse Aar og over 150 døde styrket ved den sidste Salvelse. Skolen har undervist 534 Børn, og 95 000 Kommunioner er blevet uddelt.

Sejlads i høj sort, stiv Filthat.

Lad os slutte med de smukke Ord, som »Kolding Sejlkub«s fhv. Formand, J. Ræder, skriver om Pastor Storp: »Det blev Sejlsporten, der til at begynde med bragte os sammen. Pastor Storp ejede en lille Halvdæksbaad, der hed »Knud«. Med denne sejlede han, saa ofte hans Tid tillod det, altid ledsaget af den katholske Skoles Lærer, Osterhammel. Man maatte lægge Mærke til denne Sejlsportsmand i den lange sorte Frakke og høj sort, stiv Filthat. Naturligvis var Pastoren Medlem af »Kolding Sejlkub«, hvor jeg i mange Aar var Formand. — Ved vore Generalforsamlinger var Pastoren en sikker Mand, der ved mange Lejligheder tog Ordet og sagde Sejlsportsmændene sin Mening.

Nogen Kapsejler var hverken Baaden »Knud« eller Pastoren; men forøvrigt var Pastoren af sit kirkelige Embede altid forhindret i at møde om Søndagen til de aarlige Kapsejladser. — Som privat Mand var han den elskeligste, jeg har kendt, og dertil saa kundskabsrig, at man kunde have Glæde og Gavn af hans Selskab. . . . Den fremmede Mand fra Münster var velkendt langt ud over den lille Fjordby, hvori han boede.«

Hensigten helliger Midlet — paa Det kongelige Theater.

Lidt om »Problemet« i Pastor Kaj Munks sidste Stykke.

Vi har anmodet Dagspressens eneste katholske Theateranmelder, Journalist *S. P. Fornjotur*, om at skrive en Artikel her i Bladet om Pastor *Kaj Munks* sidste Stykke »Kærlighed«, der jo tangerer religiøse Emner.

Endelig er hin længe eftersøgte Præst fundet, der forkynder Læren: Hensigten helliger Midler.

Ganske vist er han ikke Jesuitpater, men Folkirke-Sognepræst i et vestjydsk Sogn og Hovedperson i Pastor *Kaj Munks* nyeste Stykke »Kærlighed«, som Det kgl. Theater nylig har haft Premièr paa.

Præsten i Strandby, som Pastor Munk har udstyret med al den Sympathi, en Forfatter nu engang er i Stand til at udruste en Theaterfigur med, tror ikke paa Gud. Og dermed er Stykkets Hovedproblem stillet: Kan man være Præst uden at tro paa Gud? Ja, det er virkelig for *Kaj Munk* et Problem, hvor sælsomt det end lyder...

Har Pastor Munk nu skabt denne Figur for at vise os en Slags Religionens Per Gynt — eller en moderne Udgave af Boglar-Bispen i Kongsemnerne? Ingenlunde. Han har netop sat Sympathiens røde Rampelys paa ham og lader ham fremtræde som en Mand, der nok ikke tror et Ord af det, han forkynder, men som bliver i Embedet alligevel — af Kærlighed. De fattige i Aanden i Sagnet trænger til Troens Trøst og Støtte — saaledes er Ræsonnementet i dette Forsvar — og derfor bliver han og giver dem denne for dem saa nyttige aandelige Kvaksalvermikstur...

Det er egentlig en Skam, at Pastor Munk ikke har givet den nylig afslørede Spiritist-»Præst« *Nielsen* dette Tips... Man kunde lige tænke sig ham staa frem i Retten, efter at hans Hykleri var afsløret, og sige: Høje Dommere — jeg indrømmer, at jeg ikke troede paa Historien selv — men nu var Menigheden saa glad for Aanderne, saa det er saamænd af lutter Kærlighed til den, at jeg drev min Svindel videre... maa jeg be' om lidt Rødlys à la *Munk* over mit Tilfælde ogsaa...

Det oplyses i Stykket, at den gudløse Præst oprindelig har taget Embedet af økonomiske Grunde — for at kunne leve, medens han lavede en Doktordisputats. Fra denne Start er fire Veje mulige. Den ene er, at Manden fuldfører Disputatsen og saa redder sig over i et andet og bedre Embede. Den anden er, at han ækles ved Komedien

og springer fra — selv om det koster ham store økonomiske Afsavn. Den tredje: at hans først tvungne Forbindelse med Religionen fører til et virkeligt Skifte i Overbevisning, en Omvendelse. Og endelig den fjerde: at han ved Selvbedrag og Motivforskydninger finder en Mulighed for at fortsætte Dobbelttilværelsen som Forkynner og Vantro paa en Basis, der afgiver den fornødne selvbedrageriske Undskyldning for ham selv...

I første Tilfælde er han en Kyniker, i de to mellemste en reel Mand — og i sidste Fald ganske simpelt et Skrog, en patologisk Løgner...

Havde Munk fremstillet ham saaledes, saa havde han muligvis haft Interesse — rent psykologisk set. Men Munk gennemskuer desværre ikke selv sin Hovedpersons Tilfælde, men gaar med paa det motivforskydende Selvbedrag. Og derved opnaar han at opstille et ganske falsk Problem. For naturligvis kan et hæderligt Menneske ligesaa lidt staa og forkynde og bede til en Gud, han ikke tror paa, som det kan drive en hvilken som helst anden Form for Svindel — og dog være hæderlig og kunne gøre Krav paa den Sympathi, Pastor Munk omgiver denne Præst med.

Det er en elementær Mangel paa psykologisk Sans hos Kaj Munk, at han ikke kan erkende et saa oplagt Tilfælde af Selvbedrag, men begynder at opstille et Problemdrama over et Problem, der ikke kan eksistere.

Man kan ikke acceptere Sætningen »Hensigten helliger Midlet« og ud fra den svindle med Menneskehedens højeste Værdier — og dog være en »Helt«, en ethisk højstillet Type. Her afslører Munk sig som den uklare Aand, han i Virkeligheden er — og dermed være ogsaa sagt, at han ikke er den store Dramatiker, enkelte har villet gøre ham til. Han drejer ofte en Replik saare behændigt — og det kan virke overmaade blændende. Men naar Evnen til at tænke logisk og til at bygge den psykologiske Konstruktion rigtigt op svigter — ja, saa er der saa store og væsentlige Mangler i en Forfatterpersonlighed, at en aarvaagen og tænkende Kritik maa reagere.

Og det har den da ogsaa gjort i dette Tilfælde. I saa Henseende er der kun en enkelt Undtagelse blandt Anmelderne, der frimodigt fastslaar, at naturligvis kan en Præst godt være vantro — blot han forstaar at fortie det, og naturligvis kan han have et Elskovsforhold til sin bedste Vens Kone — hvilket Præsten i Strandby for en Fuldstændigheds Skyld ogsaa har — blot han forstaar at fortie det... altsaa med andre Ord: knæsætter den himmelraabende Umoral, som denne Præst repræsenterer.

Ellers har Kritiken stort set afsløret de Brist, der er hele Problemets Stilling og Stykkets Opbygning.

Noget ganske andet er, at Pastor Munk atter i dette Stykke har formaaet at fotografere nogle typiske Skikkelser inden for Folkekirkens Gejstlighed. Man ser den saare liberale Biskop, der kan tolerere snart sagt alt — ogsaa Præstens Gudløshed, og derfor ogsaa forsynes med Forfatterens Sympathi — den orthodoxe Provst, der siger det sunde og rigtige: at den aandelige Svindel kan man ikke gaa med til — og som Forfatteren har udrustet med saare usympathiske Karakteristica, og den fanatiske indremissionske Lægprædikant — en Type paa et Snæversind og en religiøs Stupiditet, som man staar uforstaaende over for — kort sagt: man faar hele Svagheden og Splittedheden i den Kirke, Hr. Munk tjener, serveret ganske godt paa Scenen. —

Og naturligvis evner Det kgl. Theaters Kunstnere at give alle disse Skikkelser Liv — selv den mærkelige Hovedperson gør Eyvind Johan Svendsen saa meget ud af som vel muligt — og næsten lidt til. *S. P. Fornjotur.*

Dr. Josef Pörner, en katholsk Wienerlæge.

(Sluttet.)

Han levede et Bodens, Bønnens og Armødens Liv. Til Middag spiste han kun — hvis han da overhovedet havde Tid til at spise — et Rundstykke til et Glas Mælk paa en lille Restauration. Havde han ikke Tid til at sidde ned, spiste han lidt Frugt paa Vejen. Han boede et lille Kammer, som tidligere havde tjent som Køkken. Klæder blev der kun yderst sjældent Raad til, men der fandtes bogstavelig talt ikke den Velgørenhedsinstitution, som han ikke gav et rundhaandet Bidrag til. Hans Ydmyghed aftvang alle Beundring. Selv de usleste og mest fattige omgikkes han, som var de hans Ligestillede, og hjælpsom var han under alle Forhold i Livet: paa Sporvognene hjalp han Folk med store Pakker, sad en Vogn fast i Mudder og Dynd, skubbede han bagpaa, fremmede hjalp han hen til de Bydele, de søgte, gamle Mennesker fik Penge til Sporvogn af ham — men selv foretrak han at gaa paa sine Ben og spare Sporvognspengene. Dr. Pörner var en stor Taler, og han talte med samme Glød, hvad enten hans Tilhørerskare bestod af 5—6 gamle Koner eller 500 unge.

Som saa mange store maalte Dr. Pörner lide meget. Store sjælelige Lidelser havde han at kæmpe med. Dertil kom hans Sorg over, at hans Hustru ikke forstod ham i hans Velgørenhedsarbejde og derfor gik fra ham. Alligevel sørgede han for hende, selv da han var helt fattig. Var det hans Bøns Frugt, at Forsynet førte dem sammen inden

Døden? Ogsaa legemlige Lidelser var han stærkt hjemsøgt af, bl. a. Galdestenskolik. Men det, der medførte Døden, var en Betændelse i Mavespytkirtlerne og Galdestensbetændelse. Ved Operation fjernede man 300 smaa og 3 store Galdesten. Kort efter Operationen døde han. Den Præst, som meddelte ham de sidste Sakramenter, har nedskrevet sine Indtryk ved den fromme Læges Død:

»Da jeg traadte ind i Sygeværelset, laa den stakkels Mand badet i Sved i et frygteligt Anfald af Smerter. Han hilste mig med et Blik fuldt af Taknemmelighed over, at jeg kom saa hurtigt. »Jeg skal ikke mere levende forlade dette Hospital«, sagde Dr. Pörner. Jeg læste Kirkens Bønner, og Dr. Pörner svarede paa Latin. Da mindedes jeg alle de Gange, han havde ministreret for mig ved den hellige Klemens Maria Høfbauers Alter. Nu hørte jeg denne Stemme igen — snart vilde den forstumme for evigt. — Saa oplevede jeg Dr. Pörners gribende sidste Credo — aldrig har jeg hørt et saadant Credo fra Menneskelæber. Et Credo, hvor Tid og Evighed smeltede sammen. Det følte som Slutstenen paa hele Livets Bygning. Hvert Ord var som en særlig Trosakt. Hver Sætning som et Stykke af Klippen, hvorpaa Herren byggede sin Kirke. Hvor ofte havde Dr. Pörner mon ikke om Morgenen styrket sin Sjæl med et saadant Credo til Dagens Kamp. Og over hvor mange Skuffelser har det mon ikke hjulpet ham om Aftenen! Havde dog blot alle modløse og tvivlende kunnet høre dette Credo, saa vilde ingen tabe Modet, men ligesom han opleve Skriftens Ord: »Det er Sejren, som overvinde Verden — vor Tro!« Hans sidste Ord var »Lovet være Jesus Christus«.

Iklædt Dominikanernes Dragt — Dr. Pörner var igennem mange Aar Tertiar inden for denne Orden under Navnet Gottfried — hviler han nu i sin Grav og sover Kødets Opstandelse i Møde.

L. Brunicardi.

Nye Bøger.

Die Heilige Schrift für das Leben erklärt. Herders Bibelkommentar. Udg. E. Kalt (Det gamle Testamente), W. Lauck (Det nye Testamente). 16 Bind, Freiburg i Br., Herder.

Næppe har Herders Forlag udsendt det 12. og sidste Bind af sit store Konversationsleksikon, hvis afsluttende Fortegnelse over Rammeartikler og Billedgrupper minder om den Fylde af praktisk Viden, der findes i dette Leksikon, før vi modtager de to første tykke Bind af en ny Storudgave. Et stort Bibelværk — 16 Bind Kommentarer til det nye og gamle Testamente, der paatænkes udgivet i Løbet af 4-5 Aar, er begyndt at udkomme. Det vil erobre det mo-

derne Menneske for »Bøgernes Bog«; Eksegesens nyeste Resultater fremlægges her, men man undgaar at fremvise hele det ydre videnskabelige Apparat og byder en fortløbende Tekstforklaring. Denne giver et farvemættet Billede af den Baggrund, paa hvilken Bibelens Ord og Hændelser fremtræder, letter derved Forstaaelsen af den oprindelige Mening og klarlægger samtidig de evige Tanker, der har Bud til vor Tid. En Bibeltekst, saa grundigt og praktisk forklaret som denne, er selvfølgelig en stor Velgerning for enhver bibelinteresseret Lægmand, men ogsaa Præsten og Prædikanten vil med Begærlighed gribe den. Tegner man sig for alle Bind, bliver Prisen yderligere nedsat.

Det nye Testaments første Halvbind, Matthæus- og Markusevangeliet indtil Matth.-Evangeliets 20. Kapitel, er udgivet af Prof. W. Lauck (XXII + 317 S. RM. 5,60 ÷ 25%). Forbavsende klart og levende træder Christi Livs Historie og de tids- og kulturhistoriske Oplysninger os imøde fra disse Sider. Forklaringen appellerer til den dybeste religiøse Følelse og er dog dejlig fri for alt religiøst Føleri. Hvert Afsnit bliver til en oplysende Prædiken.

Salmernes Bog (Bd. VI. Die Psalmen übersetzt und erklärt von Dr. E. Kalt XIV - 524 S. RM. 9,50 — 25 % for Udlændinge) er ogsaa allerede udkommen. Verdens herligste Bønebog. De af Forfatteren valgte Titler i Spidsen for hver Salme sammenfatter Bønnens Hovedtanke og i Slutningen af Bogen gives en Realfortegnelse over alle Emner, der viser den Rigdom af religiøse Stemninger som Psalteriet spænder over. Alene dette Register er en ypperlig Hjælp til at benytte de 150 Salmer hver paa sin Plads og til at finde den rigtige Morgen- eller Aftenbøn, Bønner til Jul og Paaske, til Tak og Lovprisning. Om det saa er Bolchevismen findes dens hadefulde Ødelæggelser allerede begrædt i 74. Salme, hvor Jerusalems Ødelæggelse skildres.

Dr. med. Margaret Csaba: Was ein erwachsenes Mädchen wissen muss. Paderborn 1935. Ferd. Schöningh. RM. 2,30 ÷ 25%.

Som en ældre Søster og erfaren Veninde vil Dr. Csaba tilbyde den unge Pige sit Raad, naar hun ønsker at gifte sig og samtidig befinder sig i »hine umulige Situationer, farlige Fristelser, skadelige Indflydelser og berusende falske Fraser, som den moderne unge Pige er udsat for i Selskabslivet, i Litteratur og Kunst, i den offentlige Mening.« »Jeg vil saa gerne gøre dig begribelig, at vor Gud og Skaber har tiltænkt hvert kvindeligt Væsen et Kald — omend ikke altid det at gifte sig — . . . Jeg vilde gerne, at du aldrig har Grund til fortvivlet og rystet at trække den Haand tilbage, som du engang bevæget og grebet har rakt en Mand foran Guds Alter.« Let fortællende, flydende og fint, med aabent Øje for den kvindelige Psyke drøfter Forfatterinden de herhen hørende Problemer. Et stort Afsnit

af Bogen er skrevet i Form af et Foredrag, som holdes for en Flok unge Piger, der griber ind med Indvendinger og Spørgsmaal. Men lige saa levende behandles ogsaa de øvrige Kapitler. Bogen vil ikke skuffe den, der stræber efter det ideale Ægteskab. —z.

Fra Hovedstad og Provins.

En tro Tjener.

Søndag d. 6. Oktober kan Niels Sørensen, St. Josef Hospital, Odense, fejre sit 25-aarige Jubilæum for sin Ansættelse i St. Josefs Søstrenes Tjeneste. Jubilaren er født i Horsens, kom i 1910 til St. Josefs Hospital i Esbjerg og forflyttedes 1917 til Odense, hvor han siden har haft sit Arbejde. Hr. Sørensen er en ligesaa paalidelig og tro Tjener, som han er en pligtopfyldende Katholik. Blandt de mange Patienter, der er blevet behandlet i Aarenes Løb paa Hospitalet, vil der sikkert være ikke faa, der vil sende ham en venlig Tanke paa Jubilæumsdagen. Til Lykke og Guds Velsignelse!
S. P.

Frk. M. Pulteras Udstilling.

Jeg havde nok hørt en Del om Frk. Pulteras Kunst, men aldrig set hendes Billeder, men nu havde jeg sat mig for, at jeg skulde se Kunstnerindens Udstilling i Skindergade, og jeg blev sandelig ikke skuffet. Hvor er hendes Kirker og Kirkeinteriører fra Assisi skønne i al deres Farvepragt og effektfulde Belysning. Og saa især Blomsterbillederne, saa fine i Farverne og saa levende naturtro, at man næsten er fristet til at gaa hen og plukke dem. Særlig Billedet med Pelargonien. I det hele taget en Række smukke Billeder, som Kunstnerinden har Ære af. Og ikke mindst glædeligt var det at se, at der paa en Række Billeder stod:
V. K.

Katholske Rundskuedage.

Søndag d. 22. Septbr. fandt Rundskuedagen, der særlig var beregnet for unge Konvertiter, Sted. I en 4 Timers Omvisning førtes Deltagerne til St. Knuds Skole, Skolen paa Østerbrogade og St. Josephsdal paa Strandvejen. Alle tre Steder var der mangt og meget, som vakte Interesse; fremfor alt følte Deltagerne sig vel til Mode ved den store Elskværdighed, hvormed Ordensfolkene modtog deres Gæster. Kun vil »K. U. V.« erindre, at een Annonce i Ugebladet ikke er tilstrækkeligt, naar man vil have saa stor Tilslutning som mulig. — Torsdag d. 26. Sept. fandt den 25. Rundskuedag for Kirkeskolernes ældste Elever (Piger) Sted. Deltagerne begyndte Kl. 9 i »Jeanne d'Arc«, hvor særlig Montessori-Børnehaven vakte den dybeste Interesse under den grundige og langvarige Fremvisning. Under Fru Konsulinde Sarrilds Ledelse førtes Børnene til St. Knuds Skole, hvor Pater Wolfisberg samlede Deltagerne til en Fysiktime,

som de alle fulgte med Liv og Sjæl. Ogsaa den franske Skole paa Østerbrogade blev beset fra Kælder til Legepladsen paa Tagetagen. — Paa St. Josephsdal samledes alle med den største Interesse om Spangsbergalleret i Kapitel-salen, hvor de fik forevist og forklaret Alterstenen. Og Rundskuedagen sluttede ved 17-Tiden oppe ved Immaculatakirkens Orgel, hvor Søsteren efter at have spillet en Tid fik Børnene til at synge:

Jeg elsker Maria, som fødte til Jord
den Herre som ene er mægtig og stor . . .

I Anledning af, at det var den 25. »Dag« for Børnene, sendte Værnet en telegrafisk Hilsen til disse »Dages« egentlige Ophavsmand, Kandidat Niels Hansen i Thisted og til Fruerne Feuerlein og Therese Messerschmidt, der i over ti Aar trofast førte Pigeholdene paa disse Ture. — Saa havde Ungdomsværnet den store Glæde Dagen efter at modtage en Hilsen fra to af Deltagerne fra samme Skole; i Brevet bringes »Katholsk Ungdomsværn og Fru Sarrild en hjertelig Tak for den dejlige Dag, vi havde i Gaar. Vi vil sent glemme den.« — Hertil føjer Værnet en hjertelig Tak til »Dagens« Værter.

Fra den vide Verden.

Hitlerbilleder, Racelov etc.

I Retssalen i Byen Saarlouis er Krucifikset blevet erstattet af Hitlerbilleder. Befolkningen i dette Retsdistrikt bestaar af særligt troende Katholiker — — Et Barn i Saarlouis, som hilste Præsten med »Lovet være Jesus Christus« fik følgende Strafarbejde af sin Lærer: »Den tyske Hilsen hedder: »Heil Hitler«. — — Som Statistikken allerede har fastslaaet, vil Jødeundtagelsesloven i det 3. Rige faa stor Indvirkning paa 55.000 jødiske Husholdninger. Herved 32.000 ariske Husassistenter, Kokkepiger, Barnepiger, o. s. v., maa nemlig forlade deres Stilling den 1. Januar 1936, fordi de endnu ikke har naaet den i Loven foreskrevne Alder af 45 Aar. Kath. Kirkeblad i Köln skriver d. 14.:

»Foranlediget af forskellige Forespørgsler og Besværinger fra en hel Del af vore Læsere, skal vi nøjes med at hen-vise til, at vore Kirkeavisers Arbejdsfelt er blevet betydeligt indskrænket i Forhold til tidligere, hvilket ogsaa fremgaar af forskellige Meddelelser i Dagspressen. De tyske Biskoppers sidste Hyrdebrev har vi ikke af egen fri Vilje udeladt fra Kirkeavisens Spalter, men efter Ordre fra det hemmelige Statspoliti, og Artikelspørgsmaalet »Germanernes religiøs-moralske Stilling før deres Omvendelse til Kristendommen« maatte vi afbryde med Kirkeavisens No. 25, fordi det hemmelige Statspoliti i den sidste Artikel mente at se en Tendens henimod at tale nedsættende om gammel germansk Religion og Skikke, og fordi vi ikke ved en Fortsættelse af Serien vilde udsætte os for at blive beslægtet.«

Pater Lutz 60 Aar gammel.

Den 29. September kunde Pater Lutz, O. P. i Oslo fejre sin 60-aarige Fødselsdag. Straks efter sin Præstevielse blev han sendt til Orienten, hvor han i den syrokaldæiske Præsteskole i Mosul virkede som Professor i Theologi. Ved Siden heraf drev han dybtgaaende Studier over orientalske Sprog. Derefter blev han theologisk Professor i Wien, ligesom han i flere Aar virkede som Missionær i Kurdistan. Under Verdenskrigen gjorde han Tjeneste som Feltpræst i Elsass. I 1923 kom Pater Lutz til Norge, hvor han siden har virket. Hans udprægede Sprogbegevelse hjalp ham hurtigt til at tilegne sig det norske Sprog, som han nu mestrer som en Indfødt. For den kath. Kirke i Norge har han haft stor Betydning; idet han igennem sine Bøger har forstaaet at vække Protestanternes Interesse for Kirken. Af de mange betydelige Bøger, han har skrevet, nævner vi i Flæng: »Den katholske religion fremstillet for moderne Protestanter« — »Aflaten og de helliges samfund« — »Den katholske Moral« — »Kors og Alter« — »Lourdes og dets mirakler« — »Mennesket og samfundet«.

I Pavens Navn for Pressen.

Kender De —

for at blive i den moderne Jargon, den Følelse af glubende Sult, der hver Morgen griber en, naar man er den første til at occupere Morgenavisen! Denne Dagens vigtigste Emne for Samtale nydes i ligesaa bredfyldt Maal som den her i Landet, saa uundværlige Kop Kaffe.

Ved De, hvad det vil sige at have Hunger efter katholske Nyheder, efter en Efterretning fra den katholske Verden! Hvordan tror De det maa være at undvære Radioen midt i Grønlands dystre, kolde Vinter. Maaske ikke saa haardt, men dog forfærdeligt er det at være forvist til en ikke — katholsk Ørken. Derfor begriber De, at Ugebladet modtages med en muligvis større Begejstring end Dagens Avis. Ørkenbeboernes store Haab er det, at Ugebladet udvides, saa at vi snart kan faa et større Blad, som i langt højere Grad kan være vor Presse, men dertil kræves Penge, og i lang Tid har jeg bemærket, at Indsamlingen til Fondet ikke har været aktuel. Dette Raab fra Ørkenen maa De høre paa.

En fra Landet.

Bazaren ved St. Annæ Kirke

Hans Bogbindersallé 4, aabnes **Lørdag den 5. Oktober** Kl. 15 og genaabnes om **Søndagen Kl. 11¹/₂** (efter Højmessens). Begge Dage fremvises der med korte Mellemrum underholdende **Films**. Lørdag Kl. 20 og Søndag Kl. 17 og 18 er der **Opvisning** af Elever fra Balletdanserinde Frk. Ellen Fischers Institut. Der findes paa Bazaren righoldige **Boder** og **Tombolaer**, **Skydebane** og andre **Attraktioner** samt **Restauration** med varme Pølser, Kaffe, Is fra Isbar m. m. — Bazaren slutter med **Auktion** Søndag Aften Kl. 21. Gratis Entré. — Alle er velkomne.

Addendum in Directorio. Dom. 6. Oct. celebrantur omnes Missae de Ss. Rosario: A Gl CDft Cr PrB uED.

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Lørdag den 5. Okt.: Pater J. Wolfsberg S. J.: Rusland (med Lyshilleder). Derefter Kaffebord og Underholdning (Sang og Musik).

Kirkelig Kalender.

Okt. 6. S. 17. Søndag e. Pintse. — Rosenkransfest.	Okt. 13. S. 18. Søndag e. Pintse.
7. M. Rosenkransfest.	14. M. Callistus I.
8. Ti. Birgitta.	15. Ti. Teresc.
9. O. Dionysius, Rusticus og Eleutherius.	16. O. Hedvig.
10. T. Oktav af Terese af Jesus- barnet.	17. T. Margarete M. Alacoque.
11. F. Marias Moderværdig. hed-	18. F. Lucas, Evangelist.
12. L. Gudsmoders Lørdagsm.	19. L. Petrus af Alcantara.

Okt. **Ugens Messebønner.**

6. S. **Rosenkransfest** (1099—935); 2. *Sæt Bønner*: 17. Søndag e. Pintse (714—550), 3. *Sæt Bønner*: Bruno (1098—939); Slutningsevng.: Søndagens (715—551).
7. M. Rosenkransfest (1099—935); 2. Marcus (1099—940), 3. Sergius, Bacchus, Marcellus og Apulejus (1099—940).
8. Ti. Birgitta (1102—941); 2. Terese af Jesusbarnets Oktav ([195]).
9. O. † Dionysius, Rusticus og Eleutherius (1102—941); 2. Oktaven ([194]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
10. T. Oktav af Terese af Jesusbarnet ([194]); 2. Frans Borgias (1106—943).
11. F. Marias Moderværdighed ([197]—[158]).
12. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« **F. K.:** Søndag d. 6. Okt Kl. 8. — »Maria Rosenkransdronning« **M.** i Sognekirken Torsdag den 10. Okt. Kl. 20. **F. K.:** Søndag d. 13. Oktober i Messen Kl. 8. — **St. Ansgar K.** »Det gode Raads Moder« **M.:** Tirsdag den 8. Okt. Kl. 19¹/₂. — **Jesu Hjerter K.** For Mænd **F. K.:** Søndag d. 6. Okt. Kl. 8¹/₂.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 8. huj. hora 4¹/₂ ad St. Annam.

Referatet om **Jubilæumsfestlighederne i Kolding** bringes i næste Nummer.

St. Annæ Hjem. I det nye Anneks, Prøvestensallé 16, kan til 15. November faas to store Værelser med Veranda for Trosfæller over 60 Aar, Ægtefæller eller enlig stillede Personer. Annekset ledes af St. Hedvigssøstrene. Henvendelse til St. Annæ Præstegaard, Hans Bogbindersallé 2, Telf. Amager 3202.

Katholsk Klub afholder Medlemsmøde Onsdag d. 9. ds. Kl. 20 i Hotel »Phønix«.

A.C. Onsdag d. 9. Oktober 1935 Kl. 20, Vesterhus. Dommerfuldmægtig *Peder Olav Hansen: Lægmandens Stilling i det katholske Apostolat.* — Gæstekort for Katholiker ved Henvendelse til Administratores. *Administratores.*

St. Ansgars Fond.

En fra Landet Kr. 5,00. C. D. Kr. 20,00. I alt Kr. 25,00
Tidligere Indkommet Kr. 3247,88 I alt Kr. 3272,88.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 3. Oktober.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 41.

Søndag den 13. Oktober

1935

INDHOLD: Tilgivelse. — Tanker om Arbejdsløshed. — En Forkæmper for kristen Socialreform. — Det unge Sverige og Kristendommen. — St. Michaels Kirkes Jubilæum. — Katholske Missioner (Kwango). — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Tilgivelse.

Dine Synder er dig forladte. Hvor ofte maa Frelseren ikke have udtalt disse Ord? Naar vi husker paa, at Synden er et Lansestød i hans guddommelige Hjerte, da staar vi over for et Overmaal af tilgivende Kærlighed. Og Jesus forlanger, at vi skal tilgive vor Broder halvfjerdsindstve Gange syv Gange.

For enhver, der har den Opgave paa en eller anden Maade at virke opdragende paa andre og derved, naar han maa skære i levende Kød, møder Utak, ser sig stillet over for Raseriudbrud, Mistydelser, Bagtalelser, ondskafuld Fortrædigelse, foreligger der her et Problem. Den h. Thomas betragter Forsvarsevnen, Selvhævdelsen, Evnen til med egnede Midler at afværge andres Indgreb i vor Retsfære og eventuelt at genoprette den krænkede Ret, som en Dyd. Denne bringer Samfundsordenen de største Fordele. Den bliver ogsaa Retsbryderen til Nytte, idet hans onde Vilje holdes inden for visse Skranker. Det samme

omtaler forskellige Folks Mundheld. »*Vær Ler, og man vil ælte dig*« (russisk). — »*Paa et Faareskind skriver man, hvad man vil*« (fransk). — »*Er Tigreren død, leger Hjorten med dens Poter*« (ungarsk). — »*Er Alkalden uden Mod, viser Skælmene sig paa Markedspladsen*« (portugisisk). — »*Den, der gør sig til Honning, æder Fluerne*« (spansk). — »*Den, der gør sig til Klid, træder Hønsene paa*« (arabisk). — »*Gør dig ikke til Sti eller Spang, hvorpaa Gode og Onde gaar deres Gang*« (albansk).

Saadanne Overvejelser synes den hellige Franciskus ikke at være tilgængelig for, som det fremgaar af en af hans Samtaler med Broder Leo, der er gengivet af Herder i Legenden »Kristenglæde«:

*Naar os Mængden milde Gaver bringer,
om Velsignelse os fromt bønfalder;
naar vi vinder Hjerter, fører Sjæle,
tusind Sjæle i Triumf til Christus,
naar vort Hjerte banker fuldt af Glæde,
og vor Mund i Jubelsang udbryder —
Broder Leo, det er ikke Glæden,
det er endnu ej den sande Glæde.*

Al Viden og de største Undergaver tilfredsstillende lige saa lidt den hellige. Da beder Broder Leo: »*Vis mig, hvad der er den sande Glæde.*« Franciskus svarer:

*Da fra hin Hytte,
som vi bragte Held, vi blev fordrevet,
skønt dens Portner gennem Dørens Sprække
knap os saa, men truende os kaldte
Løgnere og Pak og smækked Døren —
Hvis vi da modtog hans strenge Hiisen,
som om han med milde Bade havde
vederkvæget os, og talte sammen
om, hvordan vi denne Fjende kunde
med Velsignelse og Vel belønne,
Broder, var det ej den sande Glæde?
Himmelsk Glæde var det, Broder Frans!*

Helgenen opregner saa forskellig Uret, som krænker endnu mere, og fortsætter saa:

*Naar vi siden
ikke angrer vores Godhed, glade
ruster os til ny og større Godhed —
naar den falske kærligt vi velsigner,
glæder os ved Christi store Ære,
Broder, er det ej den sande Glæde?
Himmelsk Glæde er det, Broder Frans!*

Ogsaa Folkets sunde Sind kender Tilgivelsens Værd. »Kaster man Stene efter dig, kast saa Brød tilbage!« — »Godhed er ikke Dumhed!« — »Havde jeg gengældt hver Uret, havde jeg ikke beholdt mine Frakkeskøder saa længe« (engelsk).

Hvorledes kan man forsone disse to modsatte Standpunkter? Den guddommelige Frelser's Eksempel kan — anføres for dem begge. Han kunde hindre og straffe den frygtelige Uret, der skete ham, men han tav, led og bad paa Korset for Forfølgerne. Dog, ved andre Lejligheder overbeviste han sine Modstandere, bragte dem til Tavshed, lod dem fortrække med beskæmmende Nederlag. Det kom an paa, hvad der i det enkelte Tilfælde stod paa Spil, hvad der skulde opnaas.

Den, der for sin Person vil følge den h. Franciskus, maa ikke glemme Pligterne mod Almenheden, Pligten til at opretholde Retsordenen. Den, som med den h. Thomas først ser paa denne, vil alene af den Grund udelukke al personlig Hævnløst, men ogsaa der, hvor han maa lade Straffen træde i Kraft, af Hjertet tilgive, hvis han vil handle i den store Lærers Aand.

Saaledes har vi i Stedet for en Modsætning kun to Sider af samme Sag, i Stedet for Dissonans Harmoni. — *ch* —

Tanker om Arbejssløshed.

Arbejssløsheden bliver ved, og man vænner sig til at se den blive ved. Store Mængder af Mennesker lever uden at bestille noget, paa det offentliges Bekostning, uvirksomme, unyttige, slaaet af Livet, og man vænner sig til at se dem saaledes. Unge Mennesker i haabløs Elendighed, deres

Liv er forbi, før de har begyndt det, deres Helbred ødelægges, før de bliver Mænd — og man vænner sig til at se deres Fortvivlelse.

Men det er galt, at Ungdommen vænner sig til at anse Arbejdsløshed for et nødvendigt Onde. Den er en Uorden i Samfundet. Man klager over de høje Skatter, men er ikke opmærksom paa, at Arbejdsløsheden er Tegnet paa, at vor Kultur befinder sig i Dødssyndens Tilstand. Denne Uorden fjernes ikke ved Godgørenhed eller politiske Fraser. Den første Betingelse er, at den moderne Kultur gør Bod og vender tilbage til en kristen Samfundsopfattelse.

Arbejdsløsheden er saa frygtelig, fordi den medfører Usikkerhed, der bereder Vej for Tyranni og dette igen for Revolution. Især er der Uro blandt Ungdommen, som leverer det største Kontingent til de arbejdsløses Hær. Den ser ingen Udveje, føler sig skubbet ud af de ældre, der egoistisk, uden at tænke derover, spærrer Vejen til Avancement. Derfor gaar den ind for en Revolution imod den Samfundsordning, som tillader Uordenen at eksistere, mod dem, der sidder paa Flæsket. Derfor kræver den en ny Samfundsordning.

Og alle de andre har taget deres Parti. Arbejdsløsheden er noget i Periferien, et Spørgsmaal om Skatter og Penge. Medens det jo er en Uorden, en alvorlig økonomisk Uorden, foraarsaget af en moralsk Uorden, en intellektuel Uorden, en religiøs Uorden. Ondets Rod er den religiøse Uorden, derfor maa religiøs Orden tilvejebringes, men dernæst ogsaa intellektuel Orden, moralsk Orden, økonomisk Orden. Og alt dette skal ikke gøres efter hinanden, men samtidig.

Til et saadant Arbejde kræves Mennesker, ægte Mennesker, kloge, dygtige, ærlige, uegennyttige Mennesker, der kender deres Fag og deres Kristendom, og som har deres moralske og økonomiske Theorier i Orden; Mennesker, der staar midt i deres Tid; som kan bringe en Fornyelse, fordi de ved Besked; som ikke er Slaver af Pengene, men frigjort af Kristendommen.

Vi maa berede Vejen for saadanne Førere, Lovgivere, Økonomer, der vil tjene deres Brødre med lige Sans for System og Realiteter. Uden dem vil det gaa galt, med dem vil en ny Ordning kunne lykkes, og den vil blive kristen.

Det er den katholske Ungdoms Sag at sætte sig ind i disse Problemer: Krise, Arbejdsløshed, Planøkonomi — og forstaa deres Rækkevidde for at kunne være med til at udrydde Aarsagen dertil. »La Croix«.

En Forkæmper for kristen Socialreform.

Hos Forlaget Ernest Flammarion i Paris er udkommet en Biografi over en Mand, som indtager en fremtrædende Stilling blandt det svundne Aarhundredes store franske Katholiker. (Robert Garic: Albert de Mun, 248 S. Frcs. 12, — —). Forfatteren har forstaaet dette Menneskelivs rige Indhold og fremstillet det paa en meget virkningsfuld Maade. Bogen er skrevet saa fint og saa spændende, saa den vilde egne sig glimrende til Læsning i Skoler, hvor der undervises i Fransk. I Albert de Mun beundrer vi særlig den offervillige, modige Repræsentant og Forkæmper for katholsk Socialreform.

Soldaten, der tænkte socialt.

Efter at Albert har absolveret Krigsskolen i Saint-Cyr, kommer han i 1863 til Afrika og deltager i en Række Træninger med de Indfødte. I Krigen 1870 tjener han som Ordonnansofficer under General Clérambault, og i Kampen med Kommunen er han knyttet til General de Gallifet. En straalende militær Løbebane laa aaben for ham. Han forlader den. Hvorfor?

Aaret 1868 blev Albert de Mun i Clermont-Ferrand bekendt med St. Vincent de Paul's Foreningen der i Byen; han melder sig ind i den, og igennem den kommer han i Forbindelse med Forstadens fattige Familier. Der er det, han lærer Barmhertighedens Gerning at kende, idet han besøger de usle Rønner, hvor Elendighed sidder til Højbords. Intet standser ham, intet menneskeligt Hensyn, ingen Farisæisme, ingen Farer; midt under en Koppe-Epidemi arbejder han videre, og kun en Ordre fra Lægen, som frygter, at han skal bære Smitte hjem til sin Familie, faar ham til at indstille sine Besøg.

Under Krigsfangenskabet i Aachen bliver han sammen med sin Kammerat, *René de la Tour du Pin*, optaget i Dr. Lingens Hjem. I ham finder Venerne det mest rørende Eksempel paa Barmhertighed; Dr. Lingen, der var meget inde i sociale Problemer og Kirkens Historie, underholdt sig med dem om den katholske Folkebevægelse i Tyskland, som begyndte i 1848, og især om Msgr. Ketteler, Mainz's berømte Biskop, en af Ophavsmændene til den sociale Catholicisme.

Under Borgerkrigen med Kommunen blev eet ham klart: det er hele den sociale Orden, det drejer sig om, hele dette Lands Moral, hele dets Aandsliv. Det er ogsaa et Spørgsmaal om national Enhed. En hemmelig Appel fra hans inderste Hjerter gør ham opmærksom derpaa. Det er i Belleville's Kirke, han aflægger den Ed at vie sit Liv til dette sønderrevne Folk.

Militærgouvernøren i Paris paalægger ham at foretage en Enquete blandt Handelens og Industriens Folk, og af sine Samtaler med dem faar de Mun det smertelige Indtryk, at ingen bekymrer sig Spor om det moralske Spørgsmaal, som er det vigtigste i Debatten, og at enhver nøjes med at opregne de mest usle materielle Grunde. Han besøger *Louis Veillot*, som begejstrer de Mun ved sin apostoliske Iver. Albert fuldender sin politiske og sociale Indvielse ved at læse *de Maistre*, *Bonald*, *Balmes* og *Donoso Cortes*.

Lazaristen og Kaptajnen.

Omkring Midten af November 1871 faar han Besøg af *Maurice Maignin*. I Kvarteret omkring Montparnasse leder han en Arbejderkreds. »Ved første Øjekast indtog han mig«, siger de Mun senere. *Maignin* talte om Aarsagerne til Sammenbruddet, om den Kløft, der danner sig mellem de mætte og de sultne blandt Folket. »*Jeg lever med Folket. Det ignorerer Dem, ligesom De ignorerer det: Gaa til det med aabent Hjerter, med udstrakte Hænder, og De vil se, at det forstaar Dem.*« Han taler om sine Planer. »*Med Hænderne hævet mod Himlen udbryder han; Men jeg er alene! Og hvad kan jeg gøre! Aah, hvis De vilde gaa med mig, hvis De kunde finde endnu nogle Mænd, vilde vi erobre Frankrig og lægge det for Guds Fod.*« Og de Mun slutter sammen med sin Ven *La Tour du Pin* op ved Siden af den begejstrede Lazarist. Hans glimrende Talegaver vinder Hjerterne for det nye Korstog. Der dannes den ene Kreds efter den anden, det vil sige stadig nye Tilholdssteder for Arbejderne, hvor de ved sig sikre paa Legeme og Sjæl. Arbejdet vokser og vokser, men ogsaa Antallet af Medarbejdere og udvalgte Kræfter.

Den 8. Marts 1874 taler de Mun for en stor Forsamling Officerer og Krigsskoleelever. Alle kom de for at høre denne Tale holdt af en »tidligere«, som de vidste gav sig hen i sin Tro og var udsendt som Forkæmper i den sociale Kamp. Det raadville Auditorium lyttede i aandeløs Spænding. Dagen efter modtog han fra en af Krigsskolens Elever et Brev skrevet i alle Kammeraternes Navn. Heri hedder det bl. a.: »Vort mest brændende Ønske er straks at vie vore 20-aarige Kræfter til Deres Arbejde.« Og dette Brev er underskrevet *Hubert Lyautey*. *Lyautey* forblev

en af de Mun's mest trofaste Tilhængere, ogsaa da han med saa overordentlig stor Dygtighed og straalende Resultater udvidede og sikrede Frankrig det store nordafrikanske Kolonirige. Det viste sig ogsaa, at han virkelig kunde tale i Kammeraternes Navn. Ved hver Afmønstring dannede der sig Grupper, som viede sig til den Opgave, de havde stillet sig. Næsten til hver eneste Kreds i hele Frankrig kunde de snart sende Medlemmer, som stillede deres Ungdom, Aand og Hjerte til Raadighed for Albert de Mun's Ideer.

Naturligvis vakte dette stor Opsigt overalt og blandt Modstanderne stor Ophidselse. Saaledes kom det til en heftig Parlamentsdebat om »de fremmede Missionærer« og til en tilsvarende Pressekampagne, hvorefter Udfaldet blev, at Kaptajn de Mun sendte Krigsministeren sin Demissionsbegæring. »Den mystiske Kyrassér« blev nu valgt til Deputeret i Departementet Morbihan, og straks viser han sig at være en fremragende Parlamentariker, som spiller »Montalembert's Rolle«, som Gambetta udtrykte sig, og som Louis Veuillot hilser som »hele det katholske Frankrigs Deputerede«.

(Sluttes.) A. P.

Det unge Sverige og Kristendommen.

Den unge svenske Kritiker og utrættelige Foredragsholder Sven Stolpe har udsendt nogle Betragtninger over en halv Snes moderne svenske Aandstyper, som han sammenfatter under Betegnelsen »Det svenska geniet«^{*)}. De fleste af disse Forfattere er sikkert ukendte for dette Blads Læsere; men det, der fanger vor Interesse, er især Stolpes egen Personlighed, og hvordan svensk Ungdoms sociale og litterære Interesse spejler sig i den.

Religiøs Krise.

Vi husker Stolpes Præsentation af seks franske Digtere, alle med en religiøs Krise og lykkelig Udgang i katholsk Kristenliv (N. U. 1934, S. 913). Hans Interesse for aandelige Kriser mærkes ogsaa gennem hele denne Bog, de opspores endog, hvor ingen andre har tænkt paa at se noget religiøst, f. Eks. hos den romantiske Digterfilosof Geijer. Geijer har engang sagt, at Frygten for Gud og ikke den barnlige Tillid til ham var den Følelse, der sømmer sig for et Menneske. Intet Under, om Følgen af en saa skæv Kristendomsopfattelse blev Kriser. Det er kun tilsyneladende, me-

^{*)} Albert Bonniers Förlag, Stockholm. 289 S. Pris sv. Kr. 5,75.

ner Stolpe, at Geijers Livsopfattelse er harmonisk, i Virkeligheden er den en haardt tilkæmpet og aldrig helt vundet Sejr over hans Melankoli og Isoleringstrang, som han selv ansaa for syndig, et Frafald fra Livets Princip. Arbejdet, en sund Natur — og Musikglæde hjalp ham over Kriserne.

Nathan Söderblom, den svenske Ærkebiskop, er for Stolpe blevet Typen paa det religiøse Geni og sammenlignes med Luther. Bag hans Optimisme og Livstillid har han oplevet stærke religiøse Kriser: »Da kom som et knusende Slag den frygtelige Vished, at Gud er uendelig meget strengere, end vi anede og tænkte. Ingen kan se ham og leve. Herre, gaa fra mig! Det er frygteligt at falde i den levende Guds Hænder.« Han kæmper tit mod pinagtig Tvivl og finder kun ringe Hjælp i den fattige protestantiske Theologi. Gang paa Gang søger han Fred i utrætteligt Arbejde og fremfor alt ved at betragte Evangeliernes Christusskikkelse. Men Tungsindet slipper ham ikke. Alligevel fremhæver Stolpe hans Humor. Dens Væsen er Kærlighed, »selv Gud er et Stykke af en Humorist«. De, der mangler Humor, bliver selvoptagne. Söderblom tvivler om, at Humor, »den paa een Gang gennemskuende og varmt fordragelige Betragtning af Mennesker,« eksisterer uden for Kristendommen. Stolpe gaar videre og ser i denne Livsopfattelse noget specielt nordisk, svensk. Vi Katholiker kunde pege paa f. Eks. Chesterton og Claudel, hvis Humor netop har sin Rod i deres Katholicisme og er et Udslag af en overvældende Sundhed i deres religiøse Liv — og her lurer intet Tungsind bagved. Eller tænk blot paa den katholske Kunst i Middelalderen, hvor Humoren pibler frem overalt!

Kristen Studenterbevægelse.

I Begyndelsen af Aarhundredet blev Manfred Björkquist en af Førerne i en vaagnende kristen Bevægelse blandt Studenterne i Upsala, der vilde bringe Kristendommen ud til Proletariatet ved »Korstog«. To og to drog de ud, opsogte Arbejderne i deres egne Lokaler, diskuterede med dem og besteg modigt Prædikestolene. Björkquist vakte Opsigt ved at slaa til Lyd for Klostertanken. Det førte til Oprettelse af Sigtunastiftelsen med den kristelige Folkehøjskole, som blev Centrum for Björkquists Bestræbelser for at skabe en kristen Kulturfront. — Stolpe fortæller endvidere, hvordan der i Begyndelsen af Tyverne blandt nogle unge Digtere opstod en Nyorientering mod Religionen, »hvis Sammenhæng med en katholsk Lærer paa Brunnsviks Folkhögskola endnu ikke er udredet.«

Det sociale.

Et af de svære Problemer for Stolpe og hans Generation er Forholdet mellem den enkelte og Samfundet. Han skildrer de intellektuelle Arbejderes Kamp for Brød og Kultur; en af dem, Eyvind Johnson, skriver: *»Jeg vil naa frem til mit Aarhundrede . . . jeg vil naa frem til mig selv. Jeg vil vide, hvorfor jeg skriver, hvorfor jeg lever for at skrive, hvorfor jeg venter noget, og hvad jeg venter. Jeg vil se, hvad Meningen er med mig, hvad Meningen var med det Helvede, jeg har levet i. Den borgerlige Kultur er ikke værd at give sit Liv for. Dette er »en Verden uden Naade,«* men hvor man tvinges til at stille sig de gamle og endnu brændende Spørgsmaal om Livets Mening.

Alene en kristen Kultursynthese kan løse Problemet, mener Stolpe. Sjæleligt Liv kræver Fællesskab, det isole-rede Menneske er ufrugtbart — men dette Fællesskab er ikke holdbart uden Gud. Kærligheden er den ædlest men-neskelige Værdi, hvorpaa al social Solidaritet og dermed al livskraftig Kultur maa hvile. For Stolpe er Christi Lære det Kærlighedens Fællesskab, som ikke er passivt og kvie-tistisk, men positivt, handlekraftigt, kæmpende. I dette Fæl-lesskab er den stille Pligtopyldelse den centrale Værdi. Han finder hos en ellers helt pessimistisk Digter, Sven Lidman, en Hyldest til en i Historien ganske ukendt lille Kvinde, hende, som Paulus sender Hilsen til i et af sine Breve: *»Hils Maria, som har arbejdet saa meget for jer!«* Det er den store Forkynder, Tænkter og Verdens-reformator, der hylder det stille, selvopofrende, taalmodige Arbejde, som tusinde fattige Kvinder daglig udfører, og som ingen takker dem for. Saadan er Aanden i den sande Heroisme, den, der alene kan redde fra Nederlaget.

Det er unægtelig nye Toner i Kredse, der hidtil har hyldet Materialisme og dyrket Livsnydelsen.

(Sluttes.) E. N.

St. Michaels Kirkes Jubilæum.

Det blev en Fest, en virkelig Fest, som varmede vore Hjerter og fornyede Kærligheden til Christi Kirke. Pater Koch forberedte os til Festen ved sine gribende Prædikener om de evige Sandheder; Hensigten er naaet: Jubilæums-festen blev ikke alene en Fest med ydre Pomp og Pragt, men Festen blev først og fremmest en Aandsfornyelse for hele Menigheden. Aldrig nogen Sinde har der i St. Michaels Kirke været saa stor en Fælleskommunion som Festdagens Morgen i 7^{1/2} Messen som celebreredes af Pater Koch,

idet ikke færre end 150 nærmede sig Herrens Bord. To Præster, Sognepræsten og Pater Koch, uddelte den hellige Kommunion, alle baade store og smaa, samledes ved Herrens Bord for at modtage vor guddommelige Frelser. Kl. 9^{1/2} var Kirken atter fyldt til sidste Plads, og mange maatte staa op. Ved Indgangen blev de forskellige indbudte Honoratiories modtaget af Sognepræsten. Kirken var festlig smykket med Guirlander af Gran og Egeblade, det prægtige nye Marmoralter straaede festligt med de tændte Lys, stilfyldt smykket med dejlige Roser, smukke broderede Tjæld, meget kunstfærdigt udført af Menighedens Damer, beklædte Kirkens Vægge og forøgede Hyggen og Festglansen i det smukke Kirkerum. Den højtidelige Levitmesse celebreredes af Sognepræsten, assisteret af Pater Koch og Mgr. Olrik, otte Ministranter tjente opbyggeligt ved Alteret under Hr. Ass. Henningsens Ledelse. Festprædikenen blev holdt af Pater Koch og greb alles Hjerter. Kolding Folkeblad skriver bl. a. »Fra Prædikestolen holdt Sognepræst J. Koch, Aarhus, der har forberedt Festen ved en Serie Prædikener her, Festprædikenen hvori han mindede om Dagens Betydning, pegede paa Kirkens og Lærens Værdier og priste Kirkens Værnehelgen St. Michael, om hvem der staar i Joh. Aab., at »der kom en Engel med et Røgelseskar af Guld og stillede sig hen ved Alteret (foran Guds Trone). Der blev givet ham megen Røgelse, for at han sammen med alle de Helliges Bønner skulde lægge den paa Guldalteret foran Guds Trone.« Den hellige Michael vil ogsaa være foran i Forbønnen for os i Dag. — De smaa Messedrenge svingede Røgelseskarrene, saa Røgen steg under Kirkens lyse Hvælvinger, de bar Lys ind, Ceremonierne udfoldede sig med al den Symbolik, som er den katholske Kirke egen, og Menighedens Sang lød fuldtone og festligt sammen med Kirkekoret til Orgelspillet — udført smukt af Organisten, Hr. Klose — og Basuners Klang.« — — — Efter Festgudstjenesten samledes de indbudte i Præstegaarden, hvor Pastor van Rijckevorsel i en lille Tale takkede de fremmødte og rettede en særlig Tak til Byraadets Næstformand og Skoleinspektør Blom som den tilsynsførende med den katholske Skole. Direktør N. P. Nielsen bragte paa Byraadets Vegne Byens officielle Gratulation til Jubilæet og ønskede Guds Velsignelse til det fortsatte Arbejde. (Byraadet havde sendt Kirken en ganske pragtfuld Blomsterkurv). Konsul Ræder mindedes i en lille Tale sin gamle afdøde Ven, Kirkens første Præst Mgr. Clemens Storp, og henvendt til Byraadets Næstformand udkastede han den Tanke, om man ikke, naar man i den kommende Tid skal overveje Ændringer i Byens Gadenavne, kunde tænke sig at mindes St. Michaels Kirkes egentlige Skaber ved at kalde Gaden, hvori Kirken

ligger, op efter ham. Direktør N. P. Nielsen lovede, at Tanken skulde blive bragt frem til Byraadets velvillige Overvejelse. I nogle afsluttende Ord udtalte Pastor van Rijkevorsel som sin Mening, at det maaske af praktiske Grunde, hvis Tanken kunde realiseres, var bedst at nøjes med Navnet »Clemensgade« i Stedet for »Clemens Storps Gade«, hvad der faldt vanskeligt at udtale.

Til den højtidelige Festandagt med Te Deum om Aftenen var Kirken atter fyldt, derefter samledes man i Skolens Sal til en festlig Aften. Der var udmærket Musik under Organist Kloses Ledelse, Sognepræsten bød velkommen, ind imellem de officielle Taler sang man flere til Festen skrevne Sange, hvoraf en Sang (»En lille Mindebuket«) forfattet af Fru A. Koertz gjorde særlig Lykke. De officielle Talere var: Mgr. J. Olrik for H. H. Pave Pius XI, Proprietær H. L. d'Auchamp for Biskop Brems, Bødkermester A. V. Schultz holdt Mindetale for Mgr. Storp og der taltes til sidst for Kirken og dens Tjenere.

Et festligt Kaffebord med en Overdaadighed af Bagværk dannede Rammen om den lettere Del af Underholdningen. Under Kaffebordet talte Frk. Frederiksen for Sognepræsten og Organist Klose mindede om, at Sognepræsten havde indøvet Sangkoret. Der blev senere udbragt et Leve for to tilrejsende tidligere Menighedsmedlemmer: Guldsmed Christiansen og Snedker Holdt. Kriminalbetjent Kallan og Frue var ogsaa rejst hertil fra Odense, men maatte rejse tilbage tidligt paa Aftenen. — Senere blev der serveret Øl etc., og Pater Koch fortalte om sine Oplevelser i Tyrol. Mgr. Olrik fremdrog Erindringer fra sin Rejse til Norge. Sognepræsten sluttede den vellykkede Fest med nogle mandende Ord og en Tak til Gud, hvorefter alle knælede ned for at modtage den præstelige Velsignelse af Sognepræsten; derefter sang man med Begejstring staaende: Fast skal min Daabspagt evigt staa. — Der var indløbet en Del Festtelegrammer, bl. a. fra Biskoppen og Kirkens tidligere Sognepræster. Menigheden sendte Biskoppen en telegrafisk Hilsen.

St. Michaels Menighed har fejret en Jubilæumsfest, som aldrig vil glemmes. Deo gratias!

Lad os til sidst anføre, hvor smukt Hr. V. Kallan har givet Udtryk for Festtanken:

*Hellige Michaels Kirke, Herrens Hus og Himlens Port,
om din Mur et halvt Aarhundred gled i Evigheden bort.
Ved din Døbefont du førte Barnet i Guds Rige ind.
Freden her i Skriftestolen fandt det brødetunge Sind.*

*Korset paa de unges Pande, Stridsmandslegn og Ridderslag,
Hjertebaand og Haand for Livet, Kærlighedens Højtidsdag,
og den lille, hvide Frelser, Nadverbrød og Almagts Gud;
Alle Naadens Kilder rinder over Sjæleagren ud.*

Kolding d. 30. Sept. 1935.

Henry Schultz.

Katholske Missioner.

Kwango, den katholske Missions Indfaldsdør i Kongostaten.

Kwangoflodens Løb kan man betegne som den store Landevej, ad hvilken Missionen er trængt ind paa Kongoomraadet. De første Missionærer landede ved Kongomundingen og prædikede Evangeliet i Nedre-Kongo. Derfra trængte de ind paa Kwangoomraadet, hvor de oprettede de første Missionsstationer. Den katholske Kongomissions

Missionsresidensen i Kisantu. Man lægger Mærke til den tropiske Pragt, som omgiver dette Hovedsæde for Kwangomissionen.

Begyndelse, der har baaret saa rige Frugter, ligger flere Aarhundreder tilbage. Det glade Budskab blev første Gang forkyndt for de Indfødte ved Kongomundingen i Aaret 1484 af den portugisiske Opdager Diego Cams Skibskapellan, som tog nogle Negere med hjem og bragte dem til Kong Johan II's Hof i Portugal, hvor de blev døbt. Aar 1494 foretog fire portugisiske Verdenspræster, drevet af apostolisk Iver, en Rejse til Angola for at grundlægge en Mission. De blev imidlertid tvungne til at opgive deres Forehavende paa Grund af de vilde Negres Mistroiskhed og det rædselsfulde Klima. Den nye Konge af Portugal, Johan III, var meget ivrig for at faa Evangeliet prædiket mellem sine Undersaatter i Angola, hvorfor han Aar 1546 greb til den Udvej at henvende sig til den nystiftede Jesuiterorden for at faa den til at oprette en afrikansk Koloni. To Aar se-

nerne landede fire Jesuiter ved Kongomundingen og trængte frem til Angola, hvor de begyndte deres apostoliske Virksomhed. Den indfødte Konge modtog dem til at begynde med venligt, men denne Venlighed slog snart om til det modsatte; han lagde nemlig Missionærerne saa store Hindringer og Vanskeligheder i Vejen, at de efter et femaars haardt og altforsagende Arbejde maatte vende hjem igen til Portugal. Bekymringen for Sjælenes Frelse lod dog ikke Sagen gaa i Glemmebogen, og allerede Aar 1553 vovede tre Jesuiter paany et Forsøg. Det lykkedes dem at naa Kwangoomraadet, hvor de slog sig ned og grundede en Mission, men paa Grund af de Indfødtes haardnakkede Modstand kunde de heller ikke holde Stand. Sæden var jo imidlertid saet,

og Missionærernes stadige og udholdende Virken fik den ogsaa til at spire tilsidst, saa baade Dominikanere, Franciskane og Jesuiter til Slut fik Overtaget og kunde udfolde en rig Virksomhed i alle Kystegnene Nord og

Syd for Kongomundingen. Aar 1716 ansaa Paven Clemens XI Tiden

for at være inde til at oprette det kirkelige Hierarki derne i det mørke Afrika.

Paven oprettede Bispesædet Santa Cruz do Reino de Angola med Jurisdiktion over Missionen i Nedre-Kongo. Biskoppens Residens fandtes i San Salvador. Da Berlinerkongressen 1884 havde anerkendt den uafhængige Kongostat, overtog Aaret efter Kong Leopold II af Belgien Overhøjheden over denne Stat og udvirkede hos den Hellige Stol, at Missionen udelukkende blev lagt i Hænderne paa belgiske Kongregationer. Herved opstod Kongomissionen, der omfatter hele Kolonien paa 2385120 km² med 9,585996 Indbyggere. Kongen af Belgien henvendte sig kort Tid efter paany til den Hellige Stol med Anmodning om ogsaa at faa Jesuiter sendt til denne Mission. Pave Leo XIII indvilligede og overdrog Aar 1892 Jesuiterne Provinsen Kwango, hvortil Propaganda Kongregationen senere tilføjede Kasai-området, som Præster fra Scheut havde maattet opgive.

Hjemkomst fra Jagten. Kongonegerne forstaaer at omgaas de farligste Slanger. Derimod er det Lægmissionærernes Sag at bekæmpe Sovesygen i Stationens kemiske Laboratorium.

Saaledes opstod Kwangomissionen, hvis Grænse mod Vest er Floden Inkisi, medens Kongefloden og Kasai indtil Loangos Munding danner Nordgrænsen. Denne Mission blev under 31. Januar 1903 ophøjet til et apostolisk Præfektur og den 28. Marts 1928 til et apostolisk Vikariat; samtidig hermed reguleredes Grænserne mod Øvre-Kasai og Leopoldvillevikariatet. For at lette Indtrængen i et Omraade paa over 150000 km², hvor alle Samfærdselsmidler mangler, blev under 1. April 1931 den vestlige Del af Vikariatet Kwango udskilt og ophøjet til et selvstændigt Vikariat med Sæde i Kisantu. Til Vikariatssæde for Kwango blev Wombali valgt. Denne Deling har jo fundet Sted saa sent, at man ikke kan behandle hver Vikariats Historie for sig selv og desuden er de almindelige Forhold i Kwango-Omraadet saa ensartede, at Missionsindretningerne i begge Vikariater i det følgende behandles samlet.

Jesuiterne fra den belgiske Provins kom Aar 1893 til Kongo, og i Spidsen for dem stod Pater Van Hencx Thoven, der allerede før sin Virksomhed i Missionen havde vist sig som en sand Apostel, idet han i Belgien havde grundlagt den apostoliske Union til Belgisk-Kongos Omvendelse og stillet den under Negerapostlen Peter Clavers Beskyttelse, som Pave Leo XIII havde udnævnt til Skytspatron for Negermissionen. Jesuiternes første Boplads og Missionsstation blev grundlagt i Kimuenza Syd for Leopoldville. Her indskrænkede Fædrene sig til at optage de fra Slaveri befriede Børn og Ynglinge, der kom fra alle Koloniens Kanter og specielt fra Omraadet ved Øvre-Kongo. Disse stakkels Negere købte Missionærerne paa Slavemarkerne eller fik dem fra Koloniregeringen, som med Magt havde taget dem fra Slavehandlerne, hvorefter de blev underholdt paa Missionens Regning, for saa efter en vis Tids Forløb at blive indkaldt til Soldatertjeneste, hvorved de unddroges Missionærenes Indflydelse, saa at den dem meddelte Undervisning jo ikke frugtede stort.

For at gøre Missionsværket mere frugtbringende blev paa samme Tid Missionen Kisantu grundlagt. Her tog Missionærerne sig ligeledes af at undervise de fra Statsmagten oversendte Børn, foruden at de søgte at komme i Føling med de Indfødte i Landsbyerne i det Indre af Landet. Her paabegyndte de Gennemførelsen af en storslaet Plan, som Pater van Hencx Thoven havde udgrundet, og som lagde Grunden til Fremtidens store Resultater, nemlig Oprettelsen af »Fermes-chapelles« som blev Støttestruer for Missionen inde i Landet. De stod under Ledelse af en indfødt »kapite«, der allerede havde faaet Undervisning i Troen. Hans Opgave bestod i at lære de ham betroede Børn af Indfødte Katekismus samt have Opsyn med dem.

(Sluttet.)

Ved A. N.

Nye Bøger.

William Avenstrup: I Abessiniens Jungle. (Jespersen & Pio) 189 S.

Selvfølgelig maa der være Hausse i Abessinien. Den foreliggende Bog opfatter dog ikke det ukendte Land som et Komplex af Spørgsmaal om Olie, Bomuld og strategiske Støttestrukturer, som volder Herrerne i Udenrigsministerierne søvnløse Nætter. Det er en Skildring, der handler lige saa meget om Hr. Avenstrup selv, som har brugt Abessinien som Virkefelt for sine Guldgravertilbøjeligheder. Han snakker frejdigt og uden Pretentioner for sig. Og det havde været nok saa heldigt, hvis han havde udstrakt sin Fordringsløshed til at undlade nogle politiske Betragtninger som Sluteffekt. Ingen maa bruge sin Friskfyragtighed til at male disse Problemer i sort og hvidt, det smager alt for let af Propaganda for dem, der allerede sidder paa »Flæsket«.

»Hil dem, der kom i rette Tid«, har Studenterne sunget om sig selv. Mon ikke denne Bog maa nedbøde den samme Velsignelse over sig, nu den skal til at tage Konkurrencen op med Avisernes daglige Bulletiner om en diplomatisk Tovtrækning, der blev til blodig Alvor. *Argus.*

Jean Marques-Riviere: L'organisation secrète de la Franc-Maçonnerie, (270 S.) 12,00 Frcs. Editions Baudinière, Paris.

Forfatteren henviser til Disraeli's Ord: »Verden ledes af ganske andre Mennesker, end de forestiller sig, som ikke har kastet et Blik bag Kulisserne.« Han forsøger at gengive for Læserne dette Blik bag Kulisserne og raaber »Vagt i Gevær« til sine Landsmænd overfor de Farer, som det hemmelige Frimureris Diktatur rummer i sig. Et skarpt Lys kastes her over mange gaadefulde Fænomener i Frankrigs offentlige Liv. A. P.

Ungdomslitteratur.

Fra O. Lohse:

Martin Bagger-Thomsen: Emigrantens Søn, 164 S., kart. Kr. 2,50.

Trods al sin Naivitet og Jævnhed dog en indtagende Fortælling om en falleret jysk Landmand, der sammen med sin raske Søn søger og finder Lykken i Amerika. Sund og harmløs Læsning.

Ukko Kivistö: Dreng øver Daad, 124 S., Kr. 2,50 kart.

En finsk Bog, oversat og bearbejdet efter danske Forhold, ved Gunnar Ipsen. Fortæller smukt og paa sin Vis betagende om raske K. F. U M. Spejderes Liv og Færden. Hovedpersonen er en svagelig Dreng, der til sidst efter en rask Heltedaad kastes paa Sygesengen og bliver Krøbling. Saa sund og moralsk Bogen ellers er, maa man dog som sundt tænkende Pædagog ganske tage Afstand fra den Opdragelsesmethode, der i Bogen anvendes over for den stakels Dreng.

Fra Jespersen og Pio:

H. E. Marshall: Indien. Ill., 124 S., kart. Kr. 3,50.

En Gennemgang af Indiens Historie fra Alexander den Stores Dage til Dronning Victorias Udraabelse til Kejsersinde i 1877. Bogen er saa fængslende og livligt skrevet, at den er spændende som den bedste Roman. Foran i Bogen meddeles det, at den engelske Dronning har rost Forf. for hendes Indsats — den Ros har hun ærligt fortjent.

Viva Lütken: Spurveskjul, 138 S., Kr. 2,50, Shirt. Kr. 3,50.

Fortæller om en lille forældreløs Pige, der kommer i Huset hos 3 stramme Tanter, der ikke forstaar hende, og om hendes Venskab med Sønnen af den Mand, der nu ejer hendes Forældres Gaard. Hun er 18 Aar, da Bogen slutter, hvordan behøver jeg vist ikke at sige!

Marie Møller: Helle rejser sydpaa, 126 S., Kr. 2,00, Shirt. Kr. 3,00.

En Førsteklasses Ungpigebog. Begivenhederne følger Slag i Slag — man holdes i Aande hele Tiden og lærer samtidig en hel Del — kort sagt: en værdig Efterfølger af »Helle i England«.

Fra Martins Forlag:

Olaf Linck: Ole Skibsdreng paa Verdensrejse, 152 S., Kr. 2,00, kart. Kr. 2,50.

Olaf Linck er en storartet Rejsefører — man oplever en Mængde spændende og lærerige Ting i hans Selskab. Enhver rask Dreng vil have Gavn og Glæde af at læse Bogen.

Percy J. Westerman: San Philipo Skatten, 136 S., Kr. 2,00, kart. Kr. 2,50.

Motivet den sunkne Skat er sandt at sige ikke synderlig originalt, og nogen videre original Variation af Temaet giver denne Bog ikke. Men Forfatterens Navn borger altid for spændende og velskrevet Lektüre — og han skuffer heller ikke her: den er af Westerman.

Fra Hasselbalch:

P. Jerndorff-Jessen: Mayafolkets Gaade, 112 S., Kr. 1,50, kart. Kr. 2,00.

Forf. har det rigtige Tag — han kan interessere Drengene. Alene Undertitlen: Roman om Mexicos Fremtid virker oplivende — Films og Romaner har gjort os lede ved den traditionelle, mellemanerikanske Revolvertype — her findes intel saadant, men derimod et Par raske Danskere, der i deres Helicopter ordner Paragrafferne. En glimrende Bog for raske Drengene.

Jørgen Brun: Skypumpen, 128 S., Kr. 1,50, kart. Kr. 2,00.

En jysk Robinsonade: 2 Drengene slaas af en Skypumpe ind paa en øde Ø og oplever selvfølgelig en Række spændende Begivenheder. Frisk og fornøjelig.

Torry Gredsted: Jean Praggi, 128 S., Kr. 1,50, kart. Kr. 2,00.

Korsika er mærkeligt nok et Omraade, som Ungdomslitteraturen hidtil har ladet ret upaaagtet. Her indhentes det forsømte. Romantik, mørke Nætter, skumle Handlinger — det hele er der. Kort sagt: en fængslende Bog.

Torry Gredsted: Boden betales, 128 S., Kr. 1,50, kart. Kr. 2,00.

Denne Gang fører Forf. os til Kina, hvor vi følger en rask Drengs Kamp for at befri 2 amerikanske Videnskabsmænd fra grusomme, kinesiske Røvere, med hvem han i øvrigt har et gammelt Mellemværende at gøre op. Storartet fortalt og spændende til sidste Blad.

Erna Willer: Lotte i Urskoven, 128 S., Kr. 1,50, kart. Kr. 2,00.

En saare lærerig Bog, der fortæller om en ung, livslysten Københavnerpige, der af Lyst til Eventyr tager en Plads i Huset paa Landet i det fjerne Argentina. En Bog god at faa Forstand af!

Nikolaus Müller: *Die Völkerkirche im Deutschen Volk*. Kevelaer 1935. J. Bercker-Verlag. 268 S. RM. 4,80 ÷ 25%.

Hvor vanskeligt det er for Kristne i Tyskland at forsvare deres religiøse Overbevisning mod den herskende hedenske Blod- og Jord-Materialisme, saa vi bl. a. af det Forbud, som overgik Algermissens fortræffelige »Germanentum und Christentum«, som med lige saa stor Saglighed som Ro plukkede alle Rosenbergs og Kollegers Fantasier fra hinanden. Den foreliggende Bog trues vist snart af en lignende Skæbne. Den bløtter nemlig lige saa skaanselsløst og videnskabelig-sagligt de nyhedenske nazistiske Frasers Uvederhæftighed. Her tilbagevises alle de Myter om Kristendommens Indførelse med Vold, om den mørke Middelalder, som foragtede Kvinden, om Kristendommens Mod-sætning til tysk Væsen, om den »jødiske« Moral, om Hedningemissionens Taabelighed etc. Bogen er et Arsenal af lodige Vaaben mod moderne Hæresier, som i første Omgang ganske vist kun blokerede en Del tyske Hjerner, men med den Selvfølgelighed, hvormed Ideer i vor Tid foragter alle Grænser, i en eller anden Form ogsaa spredes hos andre Lande og Folk. Især her i Norden kan Bogen være til Gavn og af Interesse.

—z.

Theater og Film.

»En Sjæl efter Døden«. Det var en udmærket Idé af det kgl. Theater at opføre Heibergs Komædie. Uanset den satiriske og blændende vittige Undertone findes der nemlig Tanker og Vers, hvori der gives lidt mere end en Række Hib til højre og venstre i Datidens København. Naar St. Peder forlanger af Sjælen, at den skal vandre fra Nazareth til Golgatha, og nægter den Adgang til Himmerige

med den Behrejdelse: »Saa har du ej i Tanken gennemlevet din Frelseres Liv, hans Vandring haft for Øje i Rummet og i Tiden«, da minder det jo om det paulinske: at iføre sig Christus.

Og naar Mefistofeles beskriver Helvedet: »Man lever egentlig i vor Stat paa samme Vis som hos jer dernede; man finder igen sin gamle Rede, og var man med Hverdagslivet tilfreds, man bliver det atter i denne Kredse, kommer man til at tænke paa Ezekiel: Som Træet falder, saaledes bliver det liggende. Fordømmelsen er jo ikke andet end det gudløse Liv fortsat i Evigheden, hvor det ganske vist gaar rigtig op for Sjælen, hvad den gaar Glip af. Eller naar Skuespilleren affejer Døden: »Min bedste Død! Hvor kan du tro, at man ved Theatret har Tid og Ro til selv at tænke, selv at mene«, da er dette en ikke ueffen Skildring af det Verdenstheater, hvor man har Tid til alt, bare ikke til at tænke paa Evighedens Aar. Disse mere alvorlige Tanker kommer til deres Ret, selv om Iscenesættelsen ellers lægger mere an paa at fremhæve Komedien paa deres Bekostning. Sjælens Rolle blev ypperligt spillet af Holger Gabrielsen.

—z.

»**Golgatha**«. Det kan dog mærkes, om en religiøs Film har sit Ophav i Hollywood eller Europa. Denne Gang er det et fransk Selskab, der har filmatiseret Frelserens Lidseshistorie. Hvad Amerikanerne ikke var bange for, nemlig at lægge Vægt paa Fremstillingen af Jesus som en særdeles ferm Tryllekunstner — ved Hjælp af fotografiske Tricks — det er her ikke blot undgaaet, men over det hele raader en sikker Smag. Alle Tidens Passionsspillere vilde glæde sig, hvis de kunde være Vidne til, at vor højmoderne Tid med ubegrænsede tekniske Hjælpemidler ikke altid bukker under for Fristelsen til Fiksfakserier, som har vist sig at ligge saa snublende nær, naar uvedkommende giver sig i Lag med Skildringen af Jesu Liv.

»**To Konger**«. Denne Film er bragt i Vanry som oplagt Propaganda for det tredje Rige. Men det forholder sig dog saaledes, at Emnet, den kongelige Søns Oprør mod sin Fader, har været indfanget af Manuskriptforfattere længe før den sort-hvid-røde Magtovertagelse, og at Filmen pinligt korrekt behandler en Begivenhed, hvis Følger blev Grundlaget for en europæisk Stats Opstigning til Magtens Tinder. Og er vi i øvrigt saa ilde faren, naar vi skal se en Film som denne, der lægger sig i Selen for Pligten som Livets høje og ubønhørlige Lov?

Argus.

Fra Hovedstad og Provins.

Professorkonkurrencen.

Saa naaede vi altsaa til Vejs Ende, Afgørelsen er faldet og til almindelig Overraskelse, endog den nye Professors egen, staar Hr. Ejnar Thomsen fra Ribe med Sejrens Palmer. Fra katholsk Side kunde vi bogføre det glædelige Faktum, at en af vore Trosfæller, mag. art. Emil Frederiksen var sluppet med igennem Kritikens Labyrinth.

Emil Frederiksen var blandt de fire netop den, der frembar sit Fond af Kundskaber som noget, der er modnet til dyb Overbevisning. Det er muligt, at han var den, der mødte med et Program, som mindst bar Præg af en fasttømret, liks og færdig Tankebygning. Det vilde være hans brede, søgende Natur imod. Men et Billede har fæstnet sig hos alle Tilhørerne, som i Lørdags fyldte det overbøde, af Spænding dirrende Auditorium. Dommernes Indmarche og lige foran dem Emil Frederiksen, som bleg og sammenbidt besteg Talerstolen. Længe varede det ikke, for han ufoldede hele sin Personlighed i Tolkningen af det vanskeligt tilgængelige Digt af Atterbom: »Lyksalighedens Ø«. Det blev til en Melodi, hver Sætning fra hans Mund vidnede om, at alt i denne Mand svingede med et varmt Hjerte, en virkelig Indfølelsesevne og en dyb Religiositet.

Det er her ikke Stedet til at citere Domme eller gøre opmærksom paa det spontane Bifald, som Dekanen af ceremonielle Grunde mente at maatte neddyse, eller maaske, at E. Frederiksen havde indflydelsesrige Talsmænd for sin Kandidatur inden for Fakultetet, men her skal dog paapeges den Enighed om, at han netop her fandt den rette Synthese mellem Livsanskuelse og Litteraturforskning, som man i nogen Grad maatte savne hos de øvrige Deltagere. At det ikke blev paaskønnet, betyder ikke, at Em. Frederiksen »dumpede«, thi en Fakultetsafgørelse af denne Art kender ingen negative Præmisser. Argus.

St. Ansgars Skolehjem.

Hjemmet paa »Sølyst« har udsendt et nyt Prospekt, som tilsendes paa Forlangende. Det fremgaar deraf, at der foruden en udmærket Undervisning i kristen Aand er sørgt for betryggende Forhold, hvad den legemlige Opdragelse angaar. En af Byens Læger er knyttet til Hjemmet, og foruden Bestyrelsen haves der en Tilsynshavende i Forretningsfører J. Chr. Juliussen, der er Byrådsmedlem og Formand for Børneværnet. For Tiden udvides Varmeankædet, hvilket betyder en Udgift paa ca. 1000 Kr. Brødrene beder i den Anledning om en velvillig Opgørelse over de Sølystmærker, man maatte sidde inde med.

Lille Søster Anastasia.

Torsdag d. 3. Oktober døde her paa Hospitalet Søster Anastasia, en af de første Søstre, der kom til Holbæk i 1931 for at udøve Sygeplejegering paa St. Elisabeths Hospital. I fire Aar røgtede hun den Gerning, med et aldrig svigtende Mod, og med et stadigt Smil paa Læberne. — De kaldte hende da ogsaa Søster Solstraale. Hendes Død var en smuk Afslutning paa et opofrende Liv. En Time førend hun døde, bad hun Søstrene om at synge en lille Salme »paa Dansk«, sagde hun, og hun selv forsøgte at synge med, og et lykkeligt Smil gled over hendes Ansigt, da hun hørte den kendte Salme »Store Gud vi lover dig«. En Time senere lukkede hun sine Øjne for altid, og Søstrene stod grædende omkring hendes afdøde Legeme. Saadan levede og saadan døde lille Søster Anastasia. J. W.

Fra den vide Verden.

Troens Fornyelse i Tyskland.

Der er ingen Tvivl om, at Kampen mod Kirkefjenderne har gjort Katholikerne stærkere i deres Tro og inderligere i deres Kærlighed til Kirken. Man behøver kun at se paa de kirkelige Møder, som afholdes trods alle Vanskeligheder. Den nye Biskop af Trier, Albert Maria Dr. Fuchs, indviede den 15. September den nye Valfartskirke i Maria Martental i Eifel. Henved 25.000 Troende samledes denne Dag for at ære den smerterige Gudsmoder. — — 25.000 unge Piger og unge Kvinder fra Ærkedioeset Köln valfartede d. 22. Sept. med 200 Præster til Maria-Helligdommen i Kevelaer. Pontifikalmessen celebreredes af Biskop Stokkum, og Diöcesan-Præses Schneider talte over Marias Efterfølgelse ude i Livet. — — Søndagen efter Korsets Op-højelse valfartede 18-20.000 Mænd og Kvinder fra Hildesheim til Kreuzberg ved Ottbergen for at høre deres Biskop tale. I sin Prædiken manede Biskop Josef Godehard sine Tilhørere til at følge Korset og til at vise Bekendermod i tunge Tider. — — Mere end 10.000 unge Mænd og Kvinder hyldede forrige Søndag deres Biskop ved en Højtidelighed i Domkirken i Mainz.

Kolumbusridderne protesterer.

I 400.000 Medlemmers Navn har Kolumbusriddernes øverste Raad rettet en Skrivelse til Præsident Roosevelt med Protest imod de Forenede Staters Regerings Tavshed overfor Forfølgelserne i Meksiko, en Tavshed, som ser stærkt ud som Samtykke. — — Den katholske Arbejdsløshedsavis »The Catholic Worker« udgives i New York. Den indeholder Efterretninger og Artikler for Arbejdsløse indenfor alle Kaldsgrupper.

En stor Fest i England.

For nylig indviedes Kirken, der hører til Benediktiner-Abbediet Downside. Primas af Ungarn, Kardinal Seredi, som selv er Benediktiner, udførte den hellige Handling. Den formede sig som en af de mest straalende Manifestationer for katholsk Tro, som England nogensinde har oplevet, og stod paa intet Punkt tilbage for dem, der fandt Sted ved Westminster Kathedralens Indvielse. Foruden høje kirkelige Myndigheders Nærværelse, bl. a. var Primas for Irland, Kardinal Mac Rory og Ærkebiskoppen af Westminster Msgr. Hinsley til Stede, overværede Londons Lordborgmester Højtideligheden. Et stærkt Opbud af Politisørgede for, at Højtideligheden, der overværedes af Tusinder af Mennesker, forløb i Ro og Orden.

Præsident de Valera om »praktiserende Katholiker«.

I en Tale, som Præsidenten for den irske Fristat de Valera holdt i Genève ved en Delegeretforsamling, gjorde han dybt Indtryk paa sine Tilhørere ved nogle Udtalelser om den irske Katholicisme. Han erklærede: »Udtrykket »praktiserende Katholik«, som man hører overalt paa Kontinentet, kender man overhovedet ikke i den h. Patricks Land. Der er det for enhver Katholik en Selvfølge, at han opfylder sine religiøse Pligter. Der er man ogsaa overbevist om, at kun Katholicismen kan bringe Nationerne den religiøse og den sociale Fred.«

Valfart til Vadstena.

Søndag den 25. August foretog Katholikkerne fra Stockholm, Gøteborg og Norrkøping en Valfart til Vadstena. Levitmassen læstes ved et Friluftsalter, der var rejst i umiddelbar Nærhed af St. Birgittas ærværdige Kloster. Pastor Burzyk celebrerede Messen assisteret af Præsterne Lewin og Theewes, hvilken sidstnævnte holdt Mindetalen over den hellige Birgitta. Birgittinersøstrene er nu atter efter 340 Aars Forvisning vendt tilbage til den store Helgens Fædreland. Den første Valfart til Vadstena efter Reformationen fandt Sted i Aaret 1891.

Hvorledes det gøres.

Til en Præst i Vest-Tyskland kommer et Postbud med en Pakke. Præsten aabner straks Pakken og se — kommunistiske Skrifter og Propagandamateriale. Den gejstlige ser straks Sagerne igennem og skynder sig efter Postbudet, som han høfligst beder om at komme tilbage. I Postbudets Nærværelse tilkaldte han telefonisk Politiet og overgav Postpakken til dette. Postbudet maatte bevidne, at han lige havde bragt den. Saa vidt var alt i Orden. Kort Tid efter — 15 Minutter meddeles det os — ønskede man at tale med den samme gejstlige. Gestapo stod for ham.

Grunden til Besøget: Husundersøgelse. Men grundet paa den ovenfor omtalte Aandsnærværelse kunde Præsten smilende sige til »de hemmelige«: »Mine Herrer, De kommer lidt for sent — det, De søger, ligger allerede hos Politiet«. Det er ikke vanskeligt at gætte, hvem der har sendt det »fældende« Materiale!«

Katholsk Aktion i Ungarn og Søndagens Helligholdelse.

Som bekendt indledede Katholsk Aktion for et Aars Tid siden en omfattende Bevægelse i Ungarn for Helligholdelsen af Søndagen. I dette Øjemed søgte man ogsaa Føling med Erhvervsforbundene. Den 14. Juli er en fra Handelsministeriet udgaaet Forordning traadt i Kraft, ifølge hvilken der skal oprettes fuldstændig Søndagsro over hele Landet, og kun inden for Levnedsmiddelbranchen er der indrømmet Undtagelser fra denne Forordning. Overalt, hvor det ugentlige Marked hidtil har været afholdt om Søndagen, er dette blevet henlagt til en Hverdag.

De underjordiske Kirker i Lalibela

i Abessinien er ikke ret kendte. De overjordiske Kirker er velkendte, særlig Kirken i Gondar, som er karakteristisk for den Stil, der hersker i Abessinien: Midt i den af Mure omgivne firkantede Gaard staar Helligdommen i en rund Bygning kronet af et konisk Tag. Selve Helligdommen er rigt udsmykket med Billeder af Guds Moder og de udvalgte Helgener St. George og St. Michael. Kirkerne i Lalibela ligger ikke saa aabenlyst. Der er 13 ialt, inddelt i 2 Grupper med 6 i hver Gruppe og en, der ligger helt alene. De er hugget ind i Klipperne og adskilt fra hinanden ved dybe Grave. De er Monolither: hver enkelt bestaar af en eneste Klippeblok. I det Indre findes forskellige Rum afgrænset ved Søjler. I den smukkeste af Kirkerne »Biet-Nedini-Allem« — Verdensforløserens Kirke — er Rummene 26 m × 16 m. Ydermurene er indtil 1,20 m tykke. Man ved kun lidt om disse Kirker. I Aaret 1885 beskæftigede en tidligere Officer, Gabriel Simon, sig med dem og udgav ogsaa en Bog om dem. Man formoder, de stammer fra det 5. Aarhundrede. De nævnes i et Dokument fra Negus Lalibela's Regeringstid, altsaa omkring Aar 1095. Mere ved man ikke om disse hemmelighedsfulde Gudshuse, som minder om græske Templer og ægyptiske Grave, men de vidner om en Tidsalder, hvor Troen var stærk og dyb.

Et Tidsbillede fra Tyskland.

Medlemmerne af en vest-tysk Menighed oplevede fornylig — nøjagtigt som i hele det tredje Rige — den partimæssigt organiserede Kundgørelse »imod Tidens Mørkemænd«, »imod den politiske Katholicisme«. Men de havde Lejlighed til — for en stor Parts Vedkommende i det

mindste — at opleve denne Demonstration saa at sige to Gange. De nemlig, som boede i Nærheden af HJ's reglementære Forsamlingsplads, blev en Aften lokket frem af HJ's talekørlignende Brøl. Gaadens Løsning var: Taleren ved den store allerede fastsatte Kundgørelse imod »Mørkemændene« holdt Prøve med HJ. Han holdt sin omhyggeligt forberedte Tale for den forsamlede Hitlerungdom, og saa snart Ordet »Præst« faldt — og det faldt ofte — øvede HJ sig paa Kommando i Raabene: Fy, Fy, Fy. Svært var det naturligvis ikke, og nogle Dage senere klappede det hele fint paa den offentlige Plads. Straks Taleren udtalte Ordet »Præst«, tordnede HJ »spontan« og veldresseret deres: Fy, Fy, Fy.

Det hellige Messeoffer paa Atlas.

Paa Toppen af det 4560 m høje Tubkal Bjerg, Nordafrikas højeste Bjerg, som hæver sig 30 Mil Syd for Marrakesch i det store Atlas, blev det hellige Messeoffer for nylig frembaaret for første Gang. Under Ledelse af Oberst Petit de Mirbeck, Præsident for Marrakesch's Alpeklub, naaede 24 Bjergbestigere efter usigelige Vanskeligheder Bjergtoppen, hvorefter Pastor Koelher fra Marrakesch frembar det hellige Messeoffer og fra dette Atlas's højeste Punkt velsignede hele Landet.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 18. Oktober Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

St. Annæ Kirkes Basar. Udtrukne Numre paa Lykkesedler: 233, 274, 319, 361, 468, 481, 488, 506, 696, 798, 905, 1036, 1080, 1082, 1111, 1210, 1278, 1280, 1422, 1520, 1700, 1745, 1782, 1986, 2055, 2084, 2212, 2259, 2568, 2610, 2614, 2719, 2817, 2908, 2933, 3096, 3099, 3195, 3503, 3559. 3636, 3825, 3911, 3930, 3989, 4093, 4140, 4151, 4172, 4185, 4221, 4287, 4341, 4371, 4399.

Andre Gevinster: Dukke Lotte: A 3; Maleri: B 100; Dukke Jonny: C 88; Marmorhoved: E 97; Kommode: F 42; Linoleumstryk: H 65; Dukkestue: J 100; Skinke: K 53; Haandtegningen: Flugten til Ægypten: Nr. 7. — Lampen: fransk Lotteri Nr. 86. — Gevinsterne kan afhentes i Præstegaarden, Hans Bogbindersallé 2, senest den 20. ds. Alle, der har støttet Bazaren, bedes modtage Præsternes hjerteligste Tak.

Missions-Søndagen (20. Okt.) i St. Knuds Skole.

Atter i Aar vil St. Knuds Skoles mindre Elever paa Missions-søndagen (20. Okt.) slaa et Slag for Jesu-Barndoms-Foreningen og Hedningemissionen. De agter at opføre et lille Eventyr-Syngespil, som hedder »Skovheksen« og er i Slægt og Smag med »Guldblommerne« fra i Fjor. Forud for Stykke fremseriger to »Negerdrenge« en Missionsdialog, og ind imellem optræder smaa Violin- og Klaverspillere. Der bliver meget at se og høre. Kom og støt Hedningebørnenes Sag!

(Generalprøve) Fredag den 18. Okt. 19¹/₄ præcis. (Adgang 50 Øre). **Søndag** den 20. Okt. Kl. 19¹/₄ præcis (Adgang 1 Kr.) event. **Søndag** den 27. Okt. Kl. 19¹/₄ præcis (Adgang 1 Kr.). (Adgang for Børn 25 Øre).

Kirkelig Kalender.

<p>Okt. 13. S. 18. Søndag e. Pintse. 14. M. Callistus I. 15. Ti. Terese. 16. O. Hedvig. 17. T. Margarete M. Alacoque. 18. F. Lucas, Evangelist. 19. L. Petrus af Alcantara.</p>	<p>Okt. 20. S. 19. Søndag e. Pintse. 21. M. Hilarion. 22. Ti. Ferialdag. 23. O. Ferialdag. 24. T. Raphael, Ærkeengel. 25. F. Chrysanthus og Daria. 26. L. Vigilie til Simon og Judas.</p>
--	--

Okt. Ugens Messebønner.

13. S. 18. **Søndag e. Pintse** (734—563); 2. *Sæt Bønner*: Edvard, Konge af England (1106—943), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
14. M. Callistus I (1106—944).
15. Ti. Terese (1107—945).
16. O. † Hedvig (1108—945); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
17. T. Margarete M. Alacoque (1108).
18. F. Lucas, Evangelist (1112—945).
19. L. Petrus af Alcantara (1114—948).

Af Sidetallene i Parenthesen gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesse og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« **M.:** Mandag d. 14. Okt. Kl. 20. Bagefter i Forsamlingsalen: — »Maria Rosenkransdronning **F. K.:** Søndag d. 13. Okt. i Messen Kl. 8. — **Jesu Hjerte K.** For unge Mænd **F. K.:** Søndag d. 13. Okt. Intet Møde Mandag d. 14. Okt. Næste **M.:** Mandag d. 21. Okt.

I Tiden fra Tirsdag den 15. Oktober Kl. 17 til Lørdag den 19. Oktober efter Messen holdes en

lukket Kloster-Retræte for Damer

i Assumptionsklostret paa Rygaard.

Opholdet koster 10 Kr., alt iberegnet. Salmebog medbringes. Anmeldelse sker ved Henvendelse til Rektoren i Stenosgade eller Forstanderinden paa Rygaard.

De katolske Pigespejdes

Fødselsdagsfest holdes **Søndag d. 13. Oktober Kl. 20** i St. Knuds Sal, Stenosgade 4.

Der opføres »**Svinedrengen**« i ny Bearbejdelse og »**Rektors Svødetime**«. Fælles Kaffebord. Lejrbaal med Sketches, Sange etc. **Adgangskort** à 75 Øre faas hos Portneren, Stenosgade, og kan bestilles paa Bella 1700 og Ryvang 1192.

Festskriftet om St. Michaels Kirke i Kolding, som vi omtalte i vort sidste Nr., koster Kr. 2,00 og kan faas ved Henvendelse til Sognepræsten i Kolding.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 10. Oktober.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Anager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 42.

Søndag den 20. Oktober

1935

INDHOLD: »Gaa ud og lær alle Folkeslag!« — Vejr, Varme og Moralen. — En Æresoprejsning for Johannes Døber. — Missionsproblemer hjemme og ude. — En Forkæmper for kristen Socialreform. — Det unge Sverige og Kristendommen. — Offer for Unionsapostolatet i Kanada. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Gaa ud og lær alle Folkeslag!“

(Matth. 28, 19)

Fyldte af den Helligaands Naadegaver skal Apostlene være Jesu Sendebud, Frelserens levende Redskab, Troens Fædre, Verdenserobrere af en egen Art. Med Korsets Vaaben i Hænde fravrister de det rasende, tænderskærende Helvede talrige Ofre. Dette Vaaben besejrer Folkene for at gøre dem frie for deres indre Fjender, besjæler de svage, forsagte med Mod og Kraft, saa de holder ud i Kampen, indtil de har erobret Himlen i en salig Død.

Apostlene forsætter Jesu Liv og Virksomhed paa Jorden, det guddommeligste af alle guddommelige Værker. Ved Apostlenes velsignede Fødder bærer Jesus det glade Budskab til de forskelligste Folkeslag. Han taler gennem Apostlenes Mund. Gennem Apostlenes Øjne vogter han sin Hjord og helliger den gennem Apostlenes Handlinger. Apostlenes bitre Taarer og Martyrblod forvandler den syndige Verdens Klippegrund til en frugtbar Kornmark,

der modner en rig Høst til den himmelske Husfaders Lader. Som Følge af Apostlenes vækkende Ord, som bekræftes af Undere, blomstrer et rigt, overnaturligt Liv i Ørkenegne, hvor den aandelige Død førte Sceptret. Apostlene skal ogsaa være Verdens Dommere paa Dommedagen efter Menneskesønnens Vilje, til hvem Faderen har overgivet Dommen. Der skal de fordre Regnskab over Anvendelsen eller Forødelserne af de Naadegaver, de har tilbudt i Overflod.

»Gaa ud og lær alle Folkeslag!« Er det ogsaa sagt til os? Skal vi efterligne Apostlene? Vi kan dog ikke bære Evangeliet til fjerne Verdensdele som den h. Paulus, døbe Titusinder af Omvendte som den h. Frans Xaver eller den h. Peter Claver, stifte en Prædikantorden, en Apostelskole, som den h. Dominicus, foretage Korstog som den h. Ludvig, skabe en vældig kristen Opdragelsesorganisation som den h. Giovanni Don Bosco. Det er heller ikke vort Kald under store Strabadser, Savn og Farer at stille vort Liv i Troens Tjeneste som Missionærer, Missionsmedhjælpere eller Missions søstre langt borte fra Hjemland, hos Eskimoerne, blandt Urskovenes Negre, i Indien eller Kina.

Men findes der ikke andre Muligheder for at arbejde med paa Guds Riges Udbredelse blandt Hedningerne? Den kristne Poesi kender forskellige Maader. En Aubrey de Vere fejrer Irlands Omvendelse igennem den h. Patrick. F. W. Weber skildrer i »Dreizehnlinden«, hvorledes det saksiske Hedenskab maa vige for de stille Munke. At Martyrblod er Kristensæd fortæller mange Martyrtragedier gripende om. I »Fabiola« lader Wiseman tillige Offerlivets og Bønnens apostoliske Kraft træde klart frem.

Særlig lærerigt og trøsterigt er det at se hen til Apostlenes Dronning. Hendes Stilling var ganske uanselig. Hendes Liv hengled i Ubemærkethed. Men hendes Ofre og Bønner var langt det virksomste Apostolat. Den lille h. Teresia maatte ogsaa nøjes med denne Form for Apostolat. Og dog ser vi hende som Værnehelgen for de katholske Missioner ved Siden af den h. Frans Xaver.

Dette siger os, at alle kan hjælpe med til at fremme Missionsværket, hver paa sin Maade, alt efter ens Kræfter

og de Muligheder, man har. Paa denne Maade kan vi ogsaa sige Tak for den store Naade, der ganske ufortjent er faldet i vort Skød — Troens Naade. — *ch* —

Vejr, Varme og Moralen.

En i sin Art ganske enestaaende Bog har Prof. Th. Müncker udgivet, »Die psychologischen Grundlagen der katholischen Sittenlehre« (L. Schwann, Düsseldorf, 1934, 340 S. RM. 9,60 indb.) For første Gang skildres her i et særskilt større videnskabeligt Værk de for det moralske Liv vigtige Handlinger i deres psykologiske Ejendommelighed og Afhængighed af legemlige Kræfter. Det er ganske overvældende at konstatere, hvor meget Moral og moderne Psykologi har at sige hinanden. Alene nedenstaaende Afsnit, hvor der kun vises Naturens Indflydelse paa vore moralske Handlinger, der dog er langt mindre end f. Eks. sociale Betingelser, legemlige Drifter, Massesuggestionen, Alkohol, Religion etc., lader ane den Fylde af Problemer, der her er Tale om. Sandelig, vor Samvittighed er udsat for mange Angreb; saa meget vidunderligere, at den alligevel kan bevare sin Frihed, i alt Fald hos sjæleligt sunde Individuer. —z.

Naturens Indflydelse paa Sjælelivet har Willy Hellpach fremsat klart, og støttende sig til betydningsfulde Forarbejder og Enkeltundersøgelser har han ordnet de her foreliggende Kendsgerninger og Forhold.

I Moralpsykologien maa særlig Vejret tages i Betragtning, medens Jordens Beskaffenhed og Landskabet kun har middelbar Indflydelse. Det er en fastslaaet Kendsgerning, at den almene Stemning er stærkt betinget af Vejret. Lufttrykkets Højde, Solens Styrke, Luftens Fugtlighedsgrad og Elektricitetsmættethed, Vindstyrken og Temperaturen spiller en betydelig Rolle og er Omstændigheder, over for hvilke hvert enkelt Menneske reagerer forskelligt alt efter Menneskets Individualitet. Pludselig Hede virker slappende og nedsætter den legemlige og sjælelige Ydeevne. Tordenluft giver Mathed, Ulyst over for legemligt og aandeligt Arbejde, ængstelig Uro, nervøs Pirrelighed og Tilbøjelighed til Stemningsudbrud, ikke sjældent ogsaa paa det seksuelle Omraade, langsommere Tænkeevne, Tanketomhed o. l. Afslappende og samtidig ophidsende virker Snestorm og Scirocco. Sidstnævnte regnes i de romanske Lande som Undskyldning ikke alene for Pligtforsømmelse, men ogsaa for Udskejelser, navnlig af seksuel Art. Dog kan dette højst komme i Betragtning over for Personer af ustadig sjælelig Konstitution.

At Klimaet er i Stand til at paavirke hele Folkeslags

Karakter, ved alle. Sydlændinge har, som Mennesker, der lever i et varmt Klima, en lidenskabelig og fyrig Karakter, et livligt, opbrusende Temperament. Derfor forekommer i saadanne Egne oftere Stemningshandlinger og Legemsbeskadigelser end blandt Mennesker, der lever i koldere Zoner. Over for disse staar Beboerne i de nordligere Egne; disse Mennesker er roligere, mere melankolske og hyppigt ogsaa mere egocentriske. Ved Overgang fra et tempereret til et tropisk Klima indfinder der sig en Række Tilpasningsvanskeligheder, som navnlig hænger sammen med Varme-graden og kan føre til varige Svagheder. Tropeklimaet, særlig i Forbindelse med Alkohol, er i Stand til at udløse psykopatiske Ophidselsestilstande, den saakaldte »Troppegalskab«. Overbelastes det pirrelige Sind, fører dette til Selvovervurdering og hensynsløs Egoisme, til elementære Vredesudbrud og til impulsive Voldshandlinger, ofte af seksuel eller seksuel-pervers Art. Udbruddene efterfølges sædvanligvis af stærk Udmattelse.

Aarstidernes Vekslen betinger en Rytme i Livsfunktionerne og fremkalder ofte hos uligevægtige Mennesker lettere Udskejelser. Bestemte Forbrydelser viser sig afhængige af de forskellige Aarstider. Marts Maaned viser en almindelig Stigning i Følelseslivet, hvis Aarsag ofte ubekendt er af seksuel Art, som nogen Tid senere ogsaa giver sig ydre Udslag. Hos mange Psykopater viser der sig nu Trang til at vandre, men ogsaa den sjælelig ligevægtige sporer i det mindste en forøget Pirrelighed. Efter al Sandsynlighed hænger alt dette sammen med en rytmisk Forøgelse af den indre Sekretion. Allerede Lombroso gjorde opmærksom paa, hvad senere ogsaa andre Psykiatere bekræftede, at Sindssygdomme tog til i Tiden fra Marts til Juni Maaned. Ved den forøgede Følelsesmodtagelighed forbyr det ikke, at Sædelighedsforbrydelser forekommer hyppigere i Marts Maaned og stiger hurtigt for i Juni Maaned at naa Højdepunktet; derefter tager de hurtigt af, og fra Oktober til Februar forbliver de paa omtrent samme lave Antal Tilfælde. Særlig tydeligt viser dette sig ved Sædelighedsforbrydelser over for Børn. Juni Maaned har paa dette Punkt over 130 % flere Tilfælde end Vintermaanederne. Medens Gennemsnittallet for Sædelighedsforbrydelser i Italien i Aarene 1827—69 i Februar Maaned var 563 (6,84 %) for voksnes Vedkommende og 1041 (5,24 %) for Børns Vedkommende, var de tilsvarende Tal i Juni Maaned henholdsvis 1043 (12,67 %) respektive 2585 (13,03 %). Samme Forhold gør sig gældende i Tyskland og Frankrig, hvor Sædelighedsforbrydelsernes Antal begynder at stige i Marts Maaned og naar Kulminationen i Juli. En næsten lignende Kurve viser den offentlige Forargelse paa Grund

af usædelige Handlinger; kun falder Kulminationspunktet for disse Forbrydelser allerede i Juni Maaned. I Juli Maaned er Sædelighedsforbrydelsernes Antal mere end dobbelt saa stort som i Vintermaanederne. Ganske vist rejser Erich Stern den Indvending, at Lejligheden til at begaa Sædelighedsforbrydelser er væsentlig større om Sommeren end i de øvrige Maaneder, hvor det længere Ophold i det frie og Arbejdet i Markerne begunstiger mange Forbrydelser. Dog svækker han selv denne Indvending ved senere at fastslaa, at Mørket om Vinteren gør det lettere at misbruge Børn i Byernes Porte og Trappegange. Imod hans Indvending taler dog især den Kendsgerning, at Sædelighedsforbrydelsernes Antal overalt tager hurtigt af i Maanederne August og September. Aarsagen til de her nævnte Kendsgerninger, mener man, skal søges i den tiltagende Varme og Lysmængde; medens den tiltagende Varme under mildere Himmelstrøg har en lavere Bevidsthedshøjde til Følge og nedsætter Viljekraften, vækker den tiltagende Lysmængde om Foraaret Affektiviteten, som paa Grund af Viljens Slappelse har Lejlighed til uhæmmet at udfolde sig. Det er især sandsynligt, at den tiltagende Lysstyrke paavirker Kønskirtelens indre Sekretion.

Deane Modtagelighed forklarer ogsaa det om Sommeren — i Forhold til de andre Aarstider — stadig voksende Antal af Legemsbeskadigelser og Fornærmelser, Voldshandlinger og Trusler mod Embedsmænd, huslige Scener, o. s. v. Den forøgede Alkoholnydelse gør sig ganske vist ogsaa gældende. Ogsaa Antallet af Selvmord udviser regelmæssige Svingninger; denne Kurve løber nøjagtig som Kurven for Sædelighedsforbrydelser. Ogsaa her ligger Kulminationspunktet i Juni Maaned, medens August viser stærk Tilbagegang. Antallet af Selvmord i Frankrig f. Eks. var i Aarene 1866—70 gennemsnitlig 1000 aarlig, fordelt med 61 i December og 107 i Juni; i Italien laa Tallene i Aarene 1883—88 paa henholdsvis 61 og 105; i Prøjsen var Gennemsnitstallene i Aarene 1876—78, 1880—82 og 1885—89 for December 61 og for Juni 105. Alle Forklaringer, som vil konstruere et Sammenhæng mellem Selvmordene og Temperaturforøgelsen i Forbindelse med de længere Dage, synes mindre at holde Stik end den Opfattelse, at physiologiske Bølgebevægelser, som hænger sammen med Kønsdriften, fremmer Livsløden. I Enkelttilfælde er det naturligvis svært at fastslaa, hvorvidt de nævnte Naturindflydelser er medbestemmende i Menneskets Selvtægt. At de kan gøre det vanskeligt at træffe den rigtige moralske Afgørelse, og at de navnlig hos Psykopater kan forklare Udskejelser, behøves ikke specielt at betones. De virker i Forbindelse med en Række Omstændigheder og Motiver, som maaske vilde

have været overvundet uden de ugunstige Indflydelser fra Naturens Side. Eet er givet, at hos en Række Selvmordere var en forbigaaende Sindsforvirring til Stede. Men at ogsaa den irreligiøse Tidsaand gjorde det lettere for mange at træffe en Beslutning, kan bevises, ligesom ogsaa den manglende Modstandskraft over for Livets Tilskikkelser og Bitterhed spiller en afgørende Rolle.

En Æresoprejsning for Johannes Døber.

Den 21. Sept. holdt Domprovst Skovgaard-Petersen i »Bethesda« et Foredrag: »Er det Synd at tvivle?« Efter »Kristeligt Dagblad«s Referat talte Domprovsten ved denne Lejlighed ogsaa om Johannes Døbers Tvivl, ganske vist en »ærlig Tvivl«, men dog en Tvivl. Det er en udbredt Opfattelse, der desværre ogsaa kan træffes hos Katholiker, at Johannes skulde have tvivlet om Messias eller i hvert Fald have haft Vanskeligheder. Den første, der lod Johannes tvivle, var Tertullian — baade som Katholik og som Montanist — men ingen Kirkefader, Kirkelærer eller katholsk Theolog har givet ham sin Tilslutning.

Jeg ønsker her at slaa en Pæl gennem denne Fortolkning af Mt. 11, 2—19 og Lk. 7, 18—35, der ikke blot værter Johannes Døber, men tillige er uforenelig med Stedets bibelske Sammenhæng.

Døberens Fangenskab var ikke ensbetydende med Afspærring fra Omverdenen. Hans Disciple underrettede ham om alt det store, der skete i Galilæa, — at Jesus havde opvakt Enkens Søn, at han helbredte blinde og lamme, at de jævne Folk fulgte ham og vilde høre ham — ganske som Profeten Esaias havde skildret den kommende Messias. Ved disse Efterretninger opstaar der hos Johannes — ikke Tvivl — utænkeligt! — men Erkendelsen af, at Folkets Skæbnetime er inde. Hvad mere skulde Jesus have gjort for at bevidne sin Sendelse? Hvis de ikke tror paa ham nu, har deres Vantro ingen Undskyldning mere. Nu er Øjeblikket kommet for Johannes til endnu engang — en sidste Gang — at prøve paa at bane Vej for Frelseren.

Han sender to af sine Disciple, der i Døberens Navn og i hele Folkets Paahør skal stille det store Spørgsmaal til Jesus — det eneste Spørgsmaal, Timen kræver besvaret, og som Folket ikke kan finde: »Er du den, der skal komme, eller venter vi en anden?« Døberen véd, at netop nu kan Jesus give et Svar, der kan aabne selv de sløveste Øjne. Jesus svarer da heller ikke med et kort Ja, men lader de Kendsgerninger vidne om sig, som alle kan gribe

med Hænderne. »Gaa og meld Johannes . . .« — ikke for at styrke hans vaklende Tro, men for at lade ham høre »Brudgommens Røst« (Joh. 3, 29) og se hans Spaadoms Opfyldelse, at han, for hvem han banede Vej, »er vokset, mens han selv er aftaget.«

Med den yderste Spænding maa Folkeskarerne have lyttet til det Svar, Døberens havde afæsket Messias. At Svaret først og fremmest gjaldt dem selv, maatte de sidste Ord bringe dem til Bevidsthed om: »Og salig den, der ikke forarges paa mig.« Det er ikke Johannes, der muligvis forarges. Hvor skulde Johannes forarges, han, der havde erkendt Messias i Moders Skød, der havde set den Hel- ligaand stige ned over ham og hørt Stemmen fra Himlen! Og hvis nogen endnu ikke skulde være overbevist om Dø- berens over al Tvivl ophøjede Tro, da hør, hvad Jesus siger om ham, da de to Disciple er gaaet: »Hvad er I gaaet ud i Ørkenen for at se? Et Siv, der svajer hid og did for Vinden?« Havde Johannes tvivlet, saa var han netop et svajende Siv — rettere en Taabe, der netop i det Øjeblik, Jesus staar i sine Miraklers fulde Glans og saaledes byder Troen de letteste Vilkaar, fornægter hele sin Fortid og hele sin Forkyndelse for ved sin offentligt udtalte Tvivl at rive ned, hvad han har bygget op, og ende sit Liv ved at blive en Forargelse for hele Folket.

Eller skulde Fængslets Snæverhed og plumre Luft have knækket den Mand, der kom fra Ørkenen og var vant til Friluftsliv? — Denne Forklaring bliver for Alvor forsøgt, men er for latterlig til at skulle gendrives.

A. Menzinger S. J.

Missionsproblemer hjemme og ude.

Det pavelige Værk til Troens Udbredelse

har i Løbet af 100 Aar samlet vældige Summer for Missionerne.

1822/31	Frcs.	1.807.091
1832/41	»	11.732.983
1842/51	»	33.446.335
1852/61	»	45.516.137
1862/71	»	49.780.830
1872/81	»	60.033.164
1882/91	»	66.030.291
1892/01	»	66.832.640
1902/11	»	66.516.241
1912/22	»	96.953.749

Med disse Penge understøttes Missionerne hele Verden over. Den 1. December 1934 var der i de 499 Diocæser, som hører ind under Propagandakongregationen, 16.050 Missionspræster, assisteret af 7.305 Brødre og 38.504 Søstre, for ikke at tale om alle de mange Kateketer og Skolebrødre. I alt drejer det sig om 61.859 apostoliske Arbejdere. Fordeles Budgettet, som i 1934 beløb sig til 32.519.613 Lire, mellem disse apostoliske Arbejdere, giver det et Beløb af 525 Lire til hver. Desuden skal ogsaa opretholdes: 33.635 elementære Skoler og 3.565 Specialskoler, som besøges af 2.288.171 Elever; 771 Hospitaler med 36.301 Senge; 108 Spedalskheds-Hospitaler med 12.779 spedalske; i 1932/33 fandt der i 2.814 Poliklinikker 24.584.878 Konsultationer Sted; 428 Alderdomshjem med 17.668 Beboere, og hertil kommer de 1.971 Vajsenhuse, som tager sig af 112.900 Børn. Saa forbavses man ikke over, at de normale Omkostninger ved Missionslandenes Vikariater og Præfekturer andrager mere end 199 Millioner Guld-Francs om Aaret.

Hvor de kommer fra.

Af samtlige europæiske Lande er Frankrig det Land, som sender det største Antal Missionærer ud, ialt 9.600. Heraf 3.373 Præster, 4.370 Søstre og 2.052 Lægbrødre. Tyskland indtager Andenpladsen med 5.136 Missionærer, Italien er Nummer 3 med 4.013. Bemærkelsesværdigt er det, at Holland, hvis katholske Befolkning ikke engang tæller 3 Millioner Sjæle, skænker Kirken 3.211 Missionærer, medens det katholske Spanien ikke naar højere op end til 1.626.

Hvor Udbyttet er størst.

I Missionerne Syd for Linien: det sydlige Nigeria til Uganda, er der hvert Aar flere Konversioner end i nogen anden katholsk Mission i Verden; ja, langt flere. Det samlede Antal Konversioner i Verden androg i Aaret 1932/33 404.744. $\frac{2}{3}$ af disse Konversioner var i Afrika. Her i Afrika var der det Aar tre Gange saa mange Konversioner som i Asien. I 10-Aaret 1918/1929 voksede den katholske Befolkning til 2.026.275, d. v. s. $\frac{3}{7}$ af Tilvæksten af Katholiker i samtlige Missioner. Denne store Forøgelse er saa meget mere betydningsfuld, som den finder Sted i den Del af Afrika, som man i egentligste Forstand kan kalde for Negrenes Land. Tager man Hensyn til, at der her dannes en ny Negerkultur og at mange Selvstændighedsbestræbelser gør sig gældende, bør man ligefrem tale om en ny katholsk Races Fødsel.

135.000 Præster beder for Missionen.

I Bari, »Orientens Port« holdt det italienske Præstemissionsforbund den 16.—20. September sin 13. Missions-

studieuge. 600 Præster deltog i Aabningsmødet. Ogsaa Folket forstod Mødets Betydning. 60—70.000 Mennesker deltog i Slutningsprocessionen. Kongressen betonedede det glade Budskabs Universalitet, idet dette Budskab henvender sig til alle Folk uden Race- eller Nations Forskel. Præstemissionsforbundet er spredt over 32 Nationer og tæller 135.000 Medlemmer. (Fides).

Katholske Kvinders Indsats.

De katholske Kvinders Internationale Missionskongregation er af Paven blevet ophøjet i Rang med det pavelige Missionsværk. Udnævnelsen er gennem Kardinalstatssekretær Pacelli blevet overrakt Præsidenten for det Internationale Værk, Frk. Catherine Schynse. Kongregationen blev stiftet af Frøken Schynse i 1893 i Tyskland, og længe varede det ikke, før den havde Filialer i de andre europæiske Lande. Formaålet er at samle Kvinder fra alle Nationer Verden over for at hjælpe til i den katholske Kirkes Missionsarbejde. I de 18 Aar, den amerikanske Filial har eksisteret, har den gennem det nationale Kontor i Milwaukee indsamlet 2 Millioner Dollars og sendt for mere end 500.000 Dollars liturgiske Klæder, Alterlinned, Husholdningsgenstande og Klæder ud til Missionerne.

Farerne ved Missionslivet.

Fra Koimbatour (Indien) meddeles, at den 64-aarige Missionær Paul paa en Automobiltur er dræbt under ejendommelige Omstændigheder. Føreren af den Bil, hvori Missionæren befandt sig, vilde vige uden om en Kobraslange, som bugtede sig tværs over Vejen. Ved den bratte Opbremsning blev Missionæren slynget ud af Vognen og døde kort Tid efter af sine Kvæstelser. — Fra Taraporto i Peru meldes om et Ulykkestilfælde, som ramte en spansk Passionistpater fra San Gabriel del Maranon-Præfektoret. Han rejste paa en Flaade, som drev ned ad Huallagastrommen. Pludselig kom Flaaden ind i en Strømhvirvel og kæntrede. Medens Indianeren, som ledsagede Præsten, fik bjerget Flaaden, der var skyllet op et Stykke ned for Ulykkesstedet, druknede Missionæren og en anden Passager. Paa en lignende Rejse druknede for et Aars Tid siden ogsaa en Passionistpater, kun tre Mil fra ovennævnte Ulykkessted.

Sjældent Eksempel paa Troskab mod Troen.

Paa en ensom Missionsrejse i Amerika gjorde en katholsk Præst en sælsom Opdagelse. I en meget afsides liggende Egn fandt han en lille Menighed af katholske Negre, som i 30 Aar havde været uden gejstlig Forsorg og alligevel var forblevet trofaste imod Troen. Efter at man tilsyneladende havde glemt dem, havde de selv døbt deres

Børn og undervist dem i den katholske Lære; de foranstaltede fælles Andagtsøvelser, hvor de bad Rosenkransen og sang alle de katholske Salmer, man havde lært dem. Biskoppen i det nærmest liggende Dioces har nu ordnet regelmæssig Sjælesørgertjeneste for den trofaste Menighed, og Opførelsen af en Kirke er allerede paabegyndt. Ved —z.

En Forkæmper for kristen Socialreform.

(Sluttet.)

Hvad er Socialisme?

Hvorledes Arbejderne gengælder ham hans kærlige Hengivenhed og utrættelige Arbejde for dem, viser en symbolsk Tildragelse: En Dag havde en Arbejder i Bordeaux af sine Kammerater faaet det Hverv at ønske Albert de Mun Velkommen, men han anede ikke, hvorledes han skulde høre sig ad; pludselig kastede han sig grædende i Albert de Mun's Arme. De Mun var lykkelig, naar han hos katholske Arbejdsgivere som Leon Harmel, M. André og andre fandt Forstaaelse og Offersind for sine sociale Reformideer. Socialisterne bekæmpede ham selvfølgelig kraftigt. Liberal-sociale Økonomer beskyldte ham for at være »en Socialist«. Han svarede: »Hvis det er at være Socialist at ville give Arbejderne, hvad Ret er, at Frihedsbetingelserne bliver regulerede paa en saadan Maade, at Arbejderne ikke bliver Konkurrencens jagede Ofre, at deres Koner ikke behøver at forlade Hjemmene for at arbejde i Fabrikker og paa Værksteder, at deres Børn bliver bevarede mod Arbejde, der ligger langt over deres Alder, og som udsætter deres Legeme og Sjæl for alt for tidlig Visnen, at Gevinsten ikke bliver det eneste Maal for hans eget Arbejde, og at han i Søndagshvilen kan genfinde den moralske og materielle Garanti, som Kirken har ydet for hans Uafhængighed, og endelig, at han gradvis kan arbejde sig frem inden for sin Profession; hvis det er at være Socialist at ville alt dette, forstaar jeg, at man beskylder os derfor. — Nej, Nej, — vi er ikke og bliver aldrig Socialister! Socialisme, det er Benægtelse af Guds Autoritet, den, vi netop anerkender; det er Anerkendelse af Menneskets absolute Uafhængighed, hvad vi netop benægter. — Det, vi vil, er at forberede et nyt Herredømme, som, baseret paa de evige Love, der gælder for Menneskeheden, igennem nye Institutioner gengiver vort Land den sociale Fred, som Revolutionen har ødelagt.«

Det er først og fremmest den sociale Bevægelse, Kærligheden til Folket, som har ført Albert de Mun til Parla-

mentet. Han sagde til de Deputerede: »De skylder Arbejderne Love, som yder dem effektiv Beskyttelse, og en Organisation, som tilstrækkelig garanterer deres Rettigheder.« Han selv arbejdede utrætteligt og med sejt Udholdenhed i denne Retning. M. Barthou har givet ham dette Vidnesbyrd og bekræftet, at der næsten ikke findes en eneste Sociallov inden for den tredje Republik, som Albert de Mun ikke har arbejdet med ved. Dertil kom, at han forstod foreløbig at resignere med Hensyn til at erobre alt for at erobre et enkelt Punkt. Somme Tider lod Parlamentet sig bevæge og fulgte ham.

Det store Øjeblik i De Muns Liv.

I hans sociale Karriere er der en lykkelig Time: Det var, da hans, Decurtins og Vogelsangs samt Freiburger Unionens Anstrengelser og Kampe havde givet Genlyd og Leo XIII offentliggjorde den store Encyklika *Rerum Novarum* om Arbejdernes Kaar. Lykkelige Øjeblikke — fuldendt Glæde! Efter at have viet hele sit Liv for en stor Sag, Folkets Sag, efter at have givet det hele sin Kærlighed, efter at have kæmpet haardt for at forsvare dets Rettigheder og for at faa oprettet en social Lovgivning, saa pludselig at høre Universets mest ærværdige Stemme fordre de samme Rettigheder og kræve den samme Lovgivning! Det var Løn for alle Anstrengelser, Erstatning for alle tvivlende og bitre Øjeblikke, det heledede alle Saar! Den 19. September 1891 tog et Pilegrimstog af Arbejdere til Rom under Albert de Mun's Ledelse. 15 000 franske Arbejdere, som blev modtaget af Paven, sagde ham deres Tak.

Lige saa villig som de Mun var til at understøtte berettigede Fordringer fra Socialdemokraternes Side, lige saa skarpt bekæmpede han deres Grundideer og deres Klassekamp. »Mit System er ikke Krigen, det er den sociale Fred.« Det var en smuk Duel, der udkæmpedes mellem Albert de Mun og Jean Jaurés: »Nuvel, frem for Folket holder De dette vage Perspektiv, ligesom lumske Førere i Ørkenen bedrager de marchtrætte Soldater med Luftspejlinger; og De fører Folket paa denne Maade endnu en Gang ud i haabløse Kampe, hvorfra det vender tilbage mere kvæstet, mere blodigt, fordi det maaske har banet Vejen for en ny politisk Revolution, uden Vinding for sig selv eller andre, og som efterlader Samfundet mistroisk, mere uroligt, mere fjernet fra Arbejderen, end det er i Dag.«

Er det lykkedes?

Ved at se tilbage kan de Mun paa Spørgsmaalet: »Er det lykkedes for os?« svare: »Ja, det er lykkedes for os.

Gennem vore Kredse har vi ikke omdannet vort Lands moralske og sociale Tilstande, men gennem vort Arbejde har vi øvet en dyb og afgørende Indflydelse paa Ideer, Metoder, Handlinger, en Bevægelse, som ikke standser. Disse Arbejder, disse Foreninger, er spredt over hele Frankrig; enhver, som føler Trang til socialt Arbejde, burde give sin Arbejdslyst denne Form, og hvis vi skulde beklage os, skulde det ikke være over Mangel paa Held, men snarere over at se enhver bemægtige sig vore Ideer og vore Metoder og dække sig bag vore Programmer og vore Formler, som var de deres egne.«

Han er sikker paa den Fremtid, han har arbejdet for; en Dag vil alle hans Anstrengelser bære Frugt, selv om hans Livsaften er udleveret til Modsigelser og Storme: Livet er Kamp og ikke Sejr. I Kampen imod de religionsfjendtlige Love og deres brutale Anvendelse staar han i forreste Række. Op i Konseilspræsidentens aabne Øjne gentager han med fuld Kraft det store Spørgsmaal: »Med hvilken Ret har De lagt Haand paa Friheden?« Men Kampen har taget hans Kræfter. Talerstolen kan han ikke bestige uden Fare for sit Liv. Han griber til Pennen, og denne bliver i hans Haand til et frygteligt Vaaben; han er blevet Journalist, og det er igennem sine bidende, kraftfulde, varme Artikler, hvori hele hans Sjæl er lagt, at han i 10 Aar lige til det sidste holdt et helt Land i Aande.

I Begyndelsen af Krigen skrev han sine Trøstebreve. Regeringen rejser til Bordeaux. »Echo de Paris« beder Albert de Mun om at følge den for at fortsætte sit Arbejde, sin Mission overfor sit Land. Endskønt hans Liv paa dette Tidspunkt gaar stærkt paa Hæld, og han lider af hyppige Smerteanfald, rejser han. Og i en Tid, fyldt af den største Angst, hjælper denne døende et helt Folk til at holde sig oppe. Han søger paa Afstand at forbedre Soldaternes Kaar; meget kunde man ikke gøre for denne unge Hær; først og fremmest maa man frelse dens Sjæl, man maa sende Præster, Feltpræster, derud. Det er Albert de Mun's store Arbejde.

En Nat holdt dette store Hjerte op med at banke, det var den 6. Okt. 1914. Og da Toget gaar igennem Bordeaux' Gader, hvor de officielle Repræsentanter blandede sig med Folkets store Skare, sagde en Soldat: »Det er M. de Mun — han, som trøstede vore Mødre.« Dette Ord fra Folkets Mund siger all.

A. P.

Det unge Sverige og Kristendommen.

(Sluttet.)

Nazisme.

Et iøjnefaldende Træk hos flere af de kirkelige Førere, Stolpe omlaler, er deres stærke Betoning af det svenske. De fremhæver den specielle Opgave, Gud har givet Fædrelandet, »Guds Sverige«, og deres glødende Patriotisme er Stolpe noget betænkelig over for. Tyskland viser alt for tydelig de farlige Konsekvenser. Stolpe tager udtrykkelig Afstand fra den Ungdomsgeneration, *som kræver ikke Frihed, men Ufrihed, som vil adlyde stærke og kritikløst accepterede Appeller fra store og brutale Førere*, og som glemmer Mennesket for Idéens og Kulturværkets Skyld. Men han er heller ikke fanatisk frihedsbegeistret og mener, *»at det aandelige Liv ikke behøver at lide under, om Størstedelen af det økonomiske Apparat blev gjort til en Teknik og stilledes uden for Diskussionen.*« Dette kan Nazismen ikke nøjes med. Stolpe har forstaaet, at den vil være en ny Religion. En af dens svenske Forkæmpere, Örnulf Tigerstedt, kræver, at Troen paa Fornuft og Frihed skal erstattes af Fascismens eller Nazismens Tro. Handling og Offer er Slagordene. Stort og flammende heroisk Liv tørster Ungdommen efter. Stolpe har gennemskuet det; Nazisten tror, at han kæmper for Kultur, Menneskelighed, Aandelighed, men i selve Gerningen hylder han Magten, Voldsdaaden. Han rykker Grunden bort fra den Kultur, han vil forsvare. Kamp og Tvang, ja — men ikke mod vore Medmennesker, kun over for os selv, mod Vilddyret i os, det er den sande Humanisme.

Stolpe savner eet Ord i den nazistiske Lære: Ordet Kærlighed. Der er ingen Plads for Kærlighed til andre Mennesker end de skønne, de store og de geniale; det gemene, fattige, grimme og banale Menneske foragtes som poesiforladt og umandigt. Stolpe afslører den nazistiske Æsthetiker som det, han i Virkeligheden er: en Kulturfare.

Kunsten og den kristne Moral.

Et andet brændende Problem for Stolpe som for mange andre kristne Kunstnere er Forholdet mellem Digterens Produktion og hans kristne Moral. En Kreds af troende i Sverige havde startet et Felttog mod den moderne, ubønhørligt realistiske Litteratur, som mentes at være uforenelig med den kristne Moral. Stolpe protesterer, Religionen har intet at tabe ved Berøring med Virkelighedens Uhygge. Digteren skal kunne taale at se Sagens rette Sammenhæng og skal sige de beske Sandheder om Mennesket uden Gud, men gøre det saadan, at Læseren faar Mod til at »gribe

til Vaaben og med et Blik i Fjendens Øje kæmpe mod Dæmonerne.« Stolpe paaberaaber sig den katholske Skribent François Mauriac's Ord: »Vi kan ikke bidrage til bedre Kundskab om Mennesker uden derved at tjene den katholske Religion.«

Til Gengæld peger Stolpe med Afsky paa den uendelige Smagløshed og forløjede Romantik, der præger mange kristne Bøger og Blade: »Al Moral, som ikke hviler paa Respekt for Sandheden, er Umoral.«

Man gør sig skyldig i en Misforstaaelse, fordi man er komplet uvidende om, hvad det drejer sig om. Kunst er ikke Logik eller Ethik, men Skaben, derfor har Digtingen Ret til Frihed og kan ikke indstille sig efter de umodne Læsere. Digteren gaar aldeles ikke ind for de Anskuelse, hans Personer fremsætter, eller billiger deres Livsførelse. Aldrig er Stolpe blevet mere forbavset, siger han, end da man identificerede ham med Hovedpersonen i »I dödens väntrum«; hans egen Livsanskuelse er netop den stik modsatte.

Digteren skriver »for at redde sin egen Sjæl«, og netop derved kan han ogsaa redde andre. Hans Kald er at »leve og besynge sit Liv saa dybt, saa haardt og saa ærligt, at ens egen Glæde og Kval kan blive til en stadig og undtømmelig Glædeskilde for Medmennesker og Brødre.« En af de söderblomske Idéer, der mest har gjort Indtryk paa Stolpe, er uden Tvivl Theorien om Guds Aabenbarelse i det skabende Geni, den gamle romantiske Tanke, og maaske har han Ret i, at den for en moderne rodløs Kunstner kan være et af de bedste Beviser for, at der er en Mening i Tilværelsen.

Igennem Stolpes Personlighed har vi orienteret os i det unge Sveriges Idéverden og samtidig faaet det dybeste Indtryk af Stolpe selv, eller snarere hans Stræben efter at naa til en kristen Optimisme, en kristen Kultursyntese. De moralske Konflikter i et Menneskehjerte er almengyldige, som Stolpe selv siger, og vi kan ikke lade være med at gribes dybt af denne lidenskabelige Sögen, »en brændende og stærk Sjæls stormfulde Vandring mod Fuldendelsen«, for at anvende Stolpes Ord om Karlfeldt paa ham selv. Denne Sögen er ikke intellektuel, men udspringer af Hjertet og Viljen. Deraf hans Interesse for religiøse Kriser, mens Spørgsmaalet om Dogmerne og Kristendommens Sandhed ikke optager ham. Derved bliver han den typiske Repræsentant for vor Tid. —

Lad os ønske for ham, at hans ildfulde Sjæl i sin Stræben efter at naa til en kristen Helhed ikke maa blive indfanget af en letkøbt Følelseskristendom, men finde Vej til den klassiske Kristendom, hvor Følelserne ikke tager

Magten over Fornuften, hvor Fornuften ikke lammer Viljekraften, hvor Handlekraften respekterer Hjerternes Trang — saadan har den katholske Kirke forkyndt Christi Lære i snart to Aartusinder. E. N.

Offer for Unionsapostolatet i Kanada.

Den 21. Marts 1935 kom Smeden Ilasz, en Ukrainer, fra Goodeve til Yorkton til Redemptoristernes Kollegium af græsk-slavisk Ritus. Han forlangte at tale med Rektoren for at faa læst en hellig Messe. Portnerbroderen, hvis Mistanke straks blev vakt ved Mandens ydre Optræden, vilde modtage Stipendiet for Messen og give det til sin Foresatte, men Ilasz holdt paa selv at ville tale med Rektoren.

Pater Rektor Bala kom og bad sin Landsmand følge ham ind i Taleværelset. Han underholdt sig kort Tid med ham, spurgte ham om forskellige Ting: hvordan Sagerne stod i Goodeve (Goodeve er Klosterets Missionsstation i Ituna), hvordan det gik ham selv, og hvorfor han var kommet til Yorkton. Ilasz sagde, han var kommet for at købe nyt Værktøj, og bad saa Pateren læse en Messe i hans Intention.

»Hvor meget koster en Messe?« — »En Dollar.« — »Ikke mere?« — »Ilasz, Du ved dog godt, at vi ikke forlanger mere.« — Efter disse Ord vilde Pater Bala indskrive Intentionen.

I samme Øjeblik saa han en Revolver i Smedens Haand, men Mandens Blik lyste af djævelsk Had. Pateren opfattede straks Faren, sprang op og vilde flygte ud af Taleværelset. Men før han kunde naa hen til Døren, sank han om paa Gulvet ramt i højre Skulder af en Kugle. Morderen sigtede en Gang til efter Hovedet, men da Pater Bala stadig væltede sig frem og tilbage, ramte han ikke Hovedet, men Skulderbladet en Gang til.

Hidkaldt af Nødraabene og Skuddene ilede Pater De-førge til. I et Nu opfattede han Situationen, styrtede sig ind paa Morderen for at beskytte Pater Rektor, men faldt straks selv død om. Kuglen, som var bestemt for Pater Bala, gennemborede hans Tindinger.

Endskønt Pater Bala var blevet ramt i Lungen af endnu en Kugle, samlede han sine sidste Kræfter og slæbte sig hen til Døren ind til Pater Achille Delaeres, ham, der har stiftet Ruthernermissionen, og bad om den præstelige Absolution. Læge og Politi var straks blevet tilkaldt.

Imidlertid flygtede Morderen ud i Byen. Da Politiet indfangede han, skød han sig selv to Kugler i Underlivet

og døde to Dage senere paa Sygehuset, da ingen meldte sig til en Blodtransfusion. Før sin Død bad Ilasz om at blive begravet paa Skismatikernes Kirkegaard.

Denne Begivenhed kaster et grelt Lys over de vanskelige Forhold inden for Ruthenermissionen i Kanada. Ilasz var Apostat, Medlem af den ukrainsk-autokefale Kirke, som er stiftet af Skismatikernes, men rigeligt understøttet og fremmet af de amerikanske Protestanter . . . Ogsaa i Goodeve har denne Kirke sine Tilhængere. Den berygtede »Biskop« Seraphim har ogsaa ordineret sine Præster der. I den protestantiske Skole lærer disse stakkels frafaldne et uudslukkeligt Had imod Christi sande Kirke. Denne fordærvelige Sæd avlede den 21. Marts alt for bitre Frugter.

Ved C. H.-S.

Nye Bøger.

Bruno Frank: Cervantes. Paa Dansk ved Inga Junghans (Aschehoug.) 267 S. Kr. 6.00.

Denne historisk-biografiske Roman glider ind i den anseelige Række af populært tillavede Biografier, som vil berige vor Viden og samtidigt skal sørge for, at vi ikke keder os paa den trælsonne Studeringens Vej, som ellers er Prisen for Videnskabens Forjættelse Bruno Frank har valgt den spanske Digter Cervantes som Objekt for denne Form for Historieskrivning, og allerede dennes eventyrlig-fantastiske Levnedsløb burde have sat en Stopper for Digterens Trang til — omend kun paa faa Steder — at ty til visse Tider af det 16. Aarhundredes moralske Fordærvelse, som kun har bidraget til at forsyne Bogen med nogle skæmmende Bimotiver. Men vi er saa vante dertil, og det opvejes ogsaa af de ellers saa livfulde, livsnære Skildringer af dens urolige Tid.

Hvad vilde et Værk om Cervantes være, hvis ikke denne Digters Yndlingsskikkelse Don Quixote rumsterede mellem Linierne? »Ridderen af den bedrøvelige Skikkelse«, der var tænkt som en Parodi paa Datidens Flodbølge af daarlige Ridderromaner, men som voksede til Typen paa den idealistiske Stridsmand mod en hel Verdens Hjertesløshed. Som denne tragiske Helt, der saa tit har appelleret til vor inderligste Medfølelse, kan han endnu engang — via Bruno Franks Bog — finde Vej til vore Hjerter: *Argus.*

Alexandre Brou. S. J.: Cent ans des Missions. (1815—1934). Les Jesuites Missionnaires au XIXe et au XXe siecle. (312 S.,) Pris: 20,- Frcs. Edition Spes, Paris.

Beskedent siger Forfatteren: »Det er kun et Resumé«. Og dog! Endskønt den begrænsede Plads paa Grund af Emnets Fylde tvinger Forfatteren til at nøjes med tørre

Angivelser og Tal, virker hans Bog som et mægtigt Heltekvad. Verdenserobring for Christus, sejrrig Fremtrængen under usigelige Vanskeligheder og lige saa tapper Udholdenhed paa tilsyneladende tabte Poster — det er denne Bogs Indhold. Af og til hæftes den undrende Tanke lidt længere ved enkelte, særlig mægtige, fremragende Helteskikkelser som P. de Smet eller P. Lievens. Ikke uden Grund sagde Gregor XVI til Jesuitterne: »Udvid Grænserne endnu mere. Træng stadig frem. Se paa Jeres højre Haand alle de Folk, som strækker Armene imod Jer: jeg overlader dem til Jer, det er Jeres. Og se paa Jeres venstre Haand alle de andre Folk, som bønfalder om Jeres deltagende Hjælp, de er ligeledes Jeres. Men her, hinsides Havene, her er de ukendte Vidder, Egne, som lever i Dødens Skygge, talløse Folkeskarer, som endnu ikke har hørt det glade Budskab. Nuvel, ogsaa disse Skarer overlader jeg til Jeres kraftige Ungdom. . . Træng ind til disse Ensomheder, og under Jeres Fødder vil ny Jord blomstre frem, Jeres Ord vil rejse kristne Kirker, og et nyt Jerusalem vil straale i disse Kirkers Skønhed og Renhed. . .«
A. P.

Ungdomslitteratur.

Fra Gyldendal:

Honoré Willisie Marron: Nybyggerdrengen, 134 S., Kr. 2,00, kart. Kr. 2,50.

En Fortælling fra 1840'ernes Oregon-Tog. En rask 13 Aars Dreng, der mister begge sine Forældre undervejs, fører sine smaa Søskende frelst i Havn i det forjættede Land. Det hele lyder ikke alt for sandsynligt, men mens man læser Bogen, glemmer man Omverdenen og tror paa det hele — er det ikke den bedste Ros?

Walter Christmas: Peder Most, 152 S., Kr. 150, kart. Kr. 2,25.

Her er saa den raske Svendborggut igen, og et hjerteligt Velkommen skal lyde ham i Møde, for sundere og fornøjeligere Ungdomslæsning findes ikke. Bogen er hermed trykt i 43 000 Eksemplarer — det er meget i vort lille Land, men ikke nok!

Martin Lindsay: Kaptajn Scotts Heltefærd, 114 S., Ill., Kr. 3,50, ib. Kr. 4,50.

En Bog om Udholdenhed, Mod, Kamp mod Strabadser, Modgang og Skuffelser, en Bog om Mænd, der satte sig et Maal, naaede det — og betalte med Livet. Et værdigt Minde om stærke, handlekraftige Mænd.

Elmar Drastrup: Fordi de udfører saa store Bedrifter, Ill., 124 S., Kr. 5,75.

Egentlig ikke nogen Ungdomsbog — og dog: det Emne maa interessere enhver ung — det være sig Mand eller

Kvinde. Alt om Hundene, deres Livsvilkaar og Vaner, om Slæder o. s. v. lærer vi. Grundigt er Forf. gaaet til Værks, men hvor er han dog interessant! Hans Kærlighed til Hundene præger hele Bogen, der for øvrigt yderligere faar Værdi ved en Mængde herlige Fotografier.

Ville Bendix Nielsen: Ingrid erobrer Verden, 104 S., Kr. 2,00, ib. Kr. 2,75.

Bogen er en Fortsættelse af »Ingrid fra Kina«, der udkom i 1932. Vi følger den unge Danserinde, der nu er 17 Aar, paa hendes Rejser Verden rundt, vi er Vidne til hendes Triumfer, tager Del i hendes smaa Hjertesorger og er lykkelige, da hendes Førsteoptræden i København er vel overstaaet og hun selv forlovet med den brave Søren. En Bog, som unge Piger vil synes om.

Valborg Dahl: Sonja har Talent, 136 S., Kr. 2,50, ib. Kr. 3,50

Man hygger sig saa dejligt med en Bog af Fru Valborg Dahl! Sonja er, da Bogen begynder, 4 Aar — hvorfor taler hun dog saadan et Pallebarnssprog? — men en lovende ung Skuespillerinde, da vi forlader hende. Hun har faaet Sukkes og forenet sin Far og Mor — og interesseret Læseren.

Christly Bentzon: Nini, 84 S., Kr. 1,50, kart. Kr. 2,00.

En lille harmløs og fornøjelig Fortælling om et Par 14-Aars Pigers Ferieophold i Aarhus. Pigeboern i den Alder vil kunne goutere den.

Johanne Korch: Familiens yngste, 108 S., Kr. 2,00, ib. Kr. 2,75.

En Fortælling for store Piger — undskyld: unge Piger. Forf. har jo et stort Publikum og vil sikkert med denne Bog yderligere forøge sin Popularitet. Der findes i den ogsaa alt, hvad man kan ønske sig af Præstegaardsstemning, Handling, Sorg og Glæde; originalt og nyt — nej — men underholdende.

(Paa Grund af Pladsmangel flere Anmeldelser i næste Nr.)

Dumas, Introduction a L'Union Intime avec Dieu. Paris VI., Tequi Libraire-Editeur XXXII-543 S.

»Christi Efterfølgelse«, Thomas af Kempis' berømte lille Bog har voldt mange Læsere en stor Vanskelighed: Tilsyneladende stod man overfor en Række vidunderlige Kapitler og dybe, tankevækkende Sætninger, der manglede System, en Række Perler strøet imellem hinanden. Man har i det 17. Aarhundrede slaaet Bogen, ja selv Kapitlerne, i Stykker og atter sat dem sammen, som man mente, det burde være for et bestemt Systems Skyld. Siden er man faret mindre voldsomt frem, man har ihærdigt ledt efter den dominerende Ide. I Dumas' Kommentar til »Christi Efterfølgelse« fremstiller Forf. som den ledende Ide: Sjælens Forening med Gud gennem Kærlighed. Christi Eftf.

er efter Dumas det samme for den mystiske Theologi, som Thomas af Akvins Summa er for den skolastiske. Kapitel for Kapitel viser han os Etapperne i denne Sjælens Vandring henimod Gud. Tilsidst forarbejdes Kapitlerne i store Oversigter ligefrem til en Række Eksercitiekursus, for Begyndere, mere fremskredne etc. Venner af »Christi Efterfølgelse« vil med Glæde læse Bogen. Mærkeligt er det, at Forf. ikke følger den mest udbredte Mening, at Thomas af Kempis er Ophavsmanden til denne store lille Bog. —z.

Fra Hovedstad og Provins.

Academicum Catholicum.

Ca. fyrretyve Medlemmer og enkelte indbudte var kommet til Stede i A. C. Onsdag d. 9. Okt. for at drøfte »Den danske Lægmands Stilling i det katholske Apostolat«. Indlederen, Dommerfuldmægtig Peder Olav Hansen, gennemgik Forudsætningerne hos Lægfolket her i Landet og fandt dem ringe, især i København. Villighed til Arbejde var der, men mindre Endrægtighed. Med stor Varme slog Indlederen til Lyd for et nærmere Samarbejde mellem Foreningslederne, mulig en Sammenslutning af dem under Biskoppens Tilsyn, og evt. med en Fører i Spidsen. Taleren havde dog ikke store Forventninger; Lægmandens Apostolat var ofte blot det: at virke ved at være der (og det er maaske ikke det ringeste!) — I den paafølgende Diskussion faldt der en Snes Indlæg. Blandt Apostolatets Opgaver fremhævedes Oplysningsarbejdet, Radioklubberne, Kommunikantanstalterne, Pressesagen. I øvrigt samlede Interessen sig om Midlerne: Studiekredse efter moderne Principper, flere unge katholske Hjem, men ogsaa smaa Foreninger efter særlige Interesselinier, Koncentration i Sognet, idet Gejstligheden maatte aflastes for det Arbejde, som Lægfolket var i Stand til at paatage sig.

Man kunde have ønsket lidt mere om den enkeltes Apostolat, som jo dog er det, vi alle kan overkomme. Nogle af os gik i hvert Fald hjem, besluttet paa at »være vaagen og beredt« og følge Pater Benders Appel: »Lad os begynde hos os selv!«
E. N.

Ny katholsk Kirkegaard.

Søndag d. 6 ds. umiddelbart efter Højmassen indviedes den nye katholske Kirkegaard paa Assistens Kirkegaard i Holbæk. Den nye Kirkegaard danner en Firkant og ligger Sydvest for Kapellet, smukt og lunt indrammet til alle Sider af et højt Kirkegaardshegn. Midt i Firkanten, der overalt er dækket af et frodigt Grønsvær, var foreløbig opstillet et stort Trækors med de symbolsk brændende Kerter, og her samledes Søstrene fra St. Elisabeths Ho-

spital, Børnene og Menigheden, efter at Sognets Præst Hr. Pastor Wijnen ved Indgangen havde fortalt om forskellige Omstændigheder vedrørende Erhvervelsen, Vedligeholdelsen, der i øvrigt besørjes af Kommunen, samt Betydningen af at have sin egen Kirkegaard og derefter varmt anbefalet Stedet til Menighedens Omsorg. Indvielsen efter det sædvanlige højtidelige Ritual fandt derefter Sted, og efter Af-syngelsen af de sidste Vers af Salmen 275 skilles Forsamlingen. Indvielsen har fundet Sted i Anledning af Søster Anastasias Begravelse Onsdag d. 9. ds. *emce.*

Fra den vide Verden.

Den vatikanske Radio i Missionens Tjeneste.

Lørdag den 19. Oktober vil Biskop Salotti, Propagandakongregationens Sekretær, i Anledning af Verdens-Missionsdagen holde en Tale i den vatikanske Radio. Transmissionen paa Tysk begynder Kl. 21 paa Bølgelængde 50,26. Endvidere arrangeres til forskellige Tider Transmissioner paa Italiensk, Engelsk, Fransk, Spansk, Portugisisk, Hollandsk og Polsk.

Ingen skudsikre Rum i Vatikanet.

»Osservatore Romano« offentliggør nedenstaaende Dementi: Igennem forskellige udenlandske Blade er der gaaet Rygte om, at man forbereder skudsikre Rum under Vatikanstaden i Tilfælde af et eventuelt Luftangreb paa Rom. Disse Meddelelser kan vi paa det kraftigste dementere. Den hellige Fader har god Grund til at tro, at St. Peters Kuppel i alle Tilfælde vil være det sikreste Værn, dels paa Grund af Apostelfyrstens Beskyttelse fra Himlen, hvis fromme Tegn og Symbol den er, dels ogsaa fordi dens Størrelse er et saa let kendeligt Tegn for det hellige og selv i de mørkeste Tider agtede og ærede Sted, at man ikke kan tænke sig Muligheden af selv en tilfældig Beskadigelse fra kristne eller civiliserede Folks Side. »Osservatore Romano« vender sig ogsaa mod »London Times« og dets Paastand om, at alle Roms Klokker kimedede under Sortskjorternes Generalappel. »St. Peters store Klokke tonede sammen med dens fem mindre«. Dette var ikke Tilfældet, ligesaa lidt som at alle Roms Klokker kimedede ved denne Lejlighed.

Omkring Reformationsjubilæet.

Foranlediget af de Forberedelser, der gøres for at fejre Reformationsens 400 Aars Dag i England (1938) har den anglikanske Ærkebiskop af Canterbury erklæret, at han ikke vil deltage i en Højtidelighed, som tænker paa at lovprise Reformationen som en ublandt Velsignelse. Man raa-der til overhovedet at se bort fra en saadan Højtidelighed,

i Særdeleshed fordi Protestantismen saa hurtigt er sunket ned til en ny Skolasticisme og er Skyld i Skismaet.

Den katholske Ministerpræsident i Australien.

James Scullin, den første katholske Ministerpræsident i Australien, er nu efter to Aars Arbejde, af Helbredshensyn blevet tvunget til at nedlægge sit Embede. Han er allerede 60 Aar. Til hans Efterfølger er atter valgt en Katholik.

Frontsoldater beder Paven om Fred.

Som tidligere meddelt aflagde 15,000 gamle Frontkæmpere fra sytten Nationer et Besøg i Rom i Begyndelsen af September. Vort Billede viser Pilegrimme under et Besøg i Colosseum, hvor Feltbiskop Bartolomasi prædikede for dem. Men det største og mest uforglemmelige Indtryk fik Frontkæmperne fra Pavens Tale. »Vi ønsker Fred, vi beder for den,« sagde den Hellige Fader. Paven ønskede ganske vist ogsaa, at Italienerne fik opfyldt deres retfærdige Krav og anerkendt deres Rettigheder, men det skulde ske med Retfærdighed og Fred. »Med Retfærdighed, fordi uden Retfærdighed er vi i Sydens Rige, og Synden er Nationernes Ulykke. Med Fred, fordi Freden er den væsentlige Betingelse for almindeligt Velfærd, for alle denne Verdens Goder, for Velstand og Orden.«

Frontkæmpere i Colosseum.

Katholikernes Trængsler i Nordirland.

Atter er to Katholiker blevet skudt i Belfast. Natten til Mandagen bankede en Mand paa Fru Sophia McGahey's Dør i Little Ship-Street. Da hun aabnede Døren, blev to Skud affyret lige imod hende. Politiet udtaler, at der efter al Sandsynlighed ikke vil blive foretaget nogen Arrestation. Hendes Tilstand er betænkelig. — John McKernan, en katholsk Værtshusholder i Great George Street, blev Lørdag Nat skudt, medens han stod ved sin Bar. Der var andre Mænd til Stede i Værelset, men Morderen undslap.

Hvis ikke Nord-Irlands Regering farer haardt frem med at undertrykke Terrorismen i Belfast, frygter man nye Katholikforfølgelser. Det katholske Mindretal i Belfast lever i stadig Frygt og Angst.

Søstrevirksomhed i Norge.

Elisabethsøstrene, som ledes af Provincialpriorinde Mater Cosmosia, er i Færd med at bygge et stort Hospital i Hammerfest. Hospitalet, som vil komme til at koste henvend 100.000 Kroner, kommer til at omfatte to Afdelinger, en for Tuberkulose og en for indre Medicin. Disse Søstre har arbejdet i Nord-Norge i snart to Menneskealdre og er meget afholdte. I Løbet af ti Aar har de bygget en Række store Hospitaler: Klinik i Tönsberg, Elevhjem i Oslo, Hospital i Trondhjem, Hanstad og Tromsø. Omtrent $\frac{3}{4}$ Million Kroner er samlet sammen.

De hollandske Carl Borromæussøstre staar dog heller ikke tilbage. I den korte Tid, de har virket i Norge, har de bygget en udmærket Klinik for Øjensygdomme, St. Torfin paa Hamar, og et stort Hospital for Tuberkulose i Molde.

Kirkeforfølgelsen i Tyskland.

Deviseprocessernes Forløb afslører mere og mere deres sande Hensigt. Under raffineret Udnyttelse af Presse og alle Propagandamidler præpareres Offentligheden til stadig grovere Fremstød mod Kirken. Den 10. Okt. er Biskop Petrus Legge af Meissen blevet fængslet. At nævne alle de Præster, som bliver fængslet og dømt til Maaneder af Fængsel, har vi ikke Plads til. — For nogle Dage siden meddeltes det i Radioen, at 500 brune Søstre i Sachsen havde fuldendt deres Uddannelse. Gausføreren, Statsraad Weinrich, sagde til de brune Søstre: »For ad aandelig Vej at føre vor Verdensanskuelse videre, maatte vi gaa ind paa et Omraade, som Kirkerne ansaa for at være deres eget. I Dag maa vi allerede anerkende, at vor Villen er af religiøs og alvorlig Natur.« — Særretten for Oberlands Jurisdiktionen Hamm har idømt en katholsk Sognepræst fra Siegen otte Maaneders Fængsel. Anklagen gaar ud paa, at Præsten under et Kursus for Mødre til Førstekommunikanter skal være kommet med Udtalelser, som betød grove Angreb mod den nationalsocialistiske Stat. — I Juli sendte St. Josefs Bogbroderskabet en Vognladning Bøger fra Klagenfurt til Tyskland. Da Bøgerne, som var en Gave til Medlemmerne, ikke naaede frem, rettede Broderskabet en Forespørgsel til Berlin med Anmodning om at returnere Bøgerne til Østrig. Som Svar indløb den Meddelelse, at Gestapo efter »principielle Overvejelser« ikke kunde give denne Tilladelse, og at de inddragne Bøger »allerede var

blevet konfiskerede«. — Lederen af den tyske Arbejderfront, Dr. Ley, meddeler, at han inden for D. A. F. har oprettet et nyt Embede, som skal give sig af med at rense Hjemmene for »Kitsch« og Snurrepiberier. Som velkomment Bytte vil man ved denne Rengøring vistnok opsnuse Krucifikser og Helgenbilleder.

Tilbage til før-kristelige Tilstande i Meksiko.

Et af de betydeligste Dagblade i Meksiko »El Universal« offentliggjorde fornylig en oplysningsrig Artikel. Den beskæftiger sig med de af Regeringen — delvis allerede med »gode« Resultater — indførte Metoder til Udryddelse af den kristne Tro og nævner bl. a. ogsaa en Tilbagevenden til før-kristelige Tilstande. Under en fed Overskrift skildres »Tezcatlipoca-Festen«, d. v. s. Solhvervsfesten: »Flere Statskoler har efter Ordre fra Ministeriet for offentlig Undervisning fejret »Tezcatlipoca-Festen«; med denne Fest fejrede Aztekerne Solhverv, det vil sige den Dag, hvor Solen naar sit højeste Punkt i Zenith. Præcis Kl. 12 begyndte Festen i Ruinerne i Seminargaden og Guatemala-Alleen. Klædt i hvide Gevandter opførte Drengene og Piger »Baldansen« og »Bønnen til Solen«. I det Øjeblik, Solen stod i Zenith, blev der tændt Baal og sendt Salutskud op mod Himlen«.

I Pavens Navn for Pressen.

Valgagitation.

Gaderne flyder af de 9 Partiers Valgoppraab og Flyvesedler. Røde, gule, hvide, grønne Sedler flyver afsted for Vinden. Store Valgplakater forkynder, at Stauning er Danmarks gode eller onde Aand. Fra Højtalerovnene lyder snart Danse og Marcher, snart ildnende politiske Sentenser. Gennem Landet iler Agitatorerne og prøver at indøve Befolkningen i den Rolle, de har tiltænkt dem d. 22. Oktober. Hvad vil alle disse Mennesker? De vil have Magten i Staten og bejler til den i et forrygende Tempo og ofrer Tusinder, ja Millioner for at naa deres Maal, raaber sig hæse for at tjene et politisk Ideal og deres Fordel.

Søndag d. 27. Okt. skal vi have **Pressesøndag!** Da stiger et Ønske op fra alle deres Hjerner, som har erkendt, at det katolske Blad har et langt vigtigere Budskab at bringe end politiske Profeter! Bare vi havde en Brøkdal af Politikens ivrige Agitatorer, som vilde tale vor Sag varmt! Bare vi fik en lille Del af de Penge, som Valgfondene strøer ud over Landet! Blot vore vilde kæmpe lige saa begejstret for Guds Rige som de andre for politisk Magt. Blot Guds Rige havde lige saa utrættelige Venner som Verdens Riger ofte ejer i Mængde!

Missions-Søndagen (20. Okt.) i St. Knuds Skole.

Søndag d. 20. Okt. opfører St. Knuds Skoles mindre Elever et Eventyr-Syngespil »**Skovheksen**« til Fordel for Hedningemissionen.

(Generalprøve) Fredag den 18. Okt. 19¼ præcis. (Adgang 50 Øre). **Søndag den 20. Okt.** Kl. 19¼ præcis (Adgang 1 Kr.) event. **Søndag** den 27. Okt. Kl. 19¼ præcis (Adgang 1 Kr.). (Adgang for Børn 25 Øre).

Kirkelig Kalender.

Okt.	Okt.-Nov.
20. S. 19. Søndag e. Pintse.	27. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest. 20. Søndag e. Pintse.
21. M. Hilarion.	28. M. Simon og Judas, Apostle.
22. Ti. Ferialdag.	29. Ti. Ferialdag.
23. O. Ferialdag.	30. O. Ferialdag.
24. T. Raphael, Ærkeengel.	31. T. Vigilie (Faste- og Absti- nensdag).
25. F. Chrysanthus og Daria.	1. F. Alle Helgens Fest.
26. L. Vigilie til Simon og Judas.	2. L. ALLE SJÆLES DAG.

Okt. Ugens Messebønner.

20. S. 19. Søndag e. Pintse (737—566); 2. *Sæt Bønner*: Johannes af Kenty (1115—948).
21. M. † Hilarion (1118); 2. Ursula og Lidelsesfæller ([65]), 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
22. Ti. † Ferialdag (737—566); 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg.
23. O. † Ferialdag (737—566) 2. Om de helliges Forbøn. 3. Efter frit Valg.
24. T. Raphael, Ærkeengel (1118—955).
25. F. † Chrysanthus og Daria (1121—958); 2. og 3. som Onsdag.
26. L. Vigilie (1122—958); 2. Evaristus ([5]—[5]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført et Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Søndag den 20. Oktober afholdes den aarlige Kollekt for Hedningemissionen.

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Lørdag den 19. Okt.: Kl. 20: Frater G. Heggum S. J.: »Katholsk Liv i Limburg«. Derefter Kaffebord og Underholdning.

Katholsk Kantor- og Organistforening. Møde med Sognepræsterne og Rektorerne Tirsdag d. 22. ds. Kl. 20 i Sangsalen, Nørrebrogade 27 A.

Til den **eucharistiske Forenings** Medlemmer i St. Ansgar Da Alle Helgens Fest i Aar falder sammen med 1ste Fredag i Nov. bortfalder Tilbedelsen.

A.C. Onsdag den 23. Oktober 1935 Kl. 20, Vesterhus. **Efter-aarsfest.** Festtaler: L. R. Sagfører *Kammerherre G. Garth-Grüner*. Symposium. Deltagelse (3,50 Kr. pro persona) bedes i god Tid anmeldt til Adm. *Administratores.*

Slutningen af Artiklen om Kwangomissionen udsættes paa Grund af Pladsmangel til næste Nummer.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 17. Oktober.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 43.

Søndag den 27. Oktober

1935

INDHOLD: »Se, din Konge kommer sagtmodig til dig.« — Der kommer en Time — — Forskellig Indstilling. — Herfra og derfra — om Pressen. — Er Paven Mussolinis Fange? — Baegaards-Boghandelen. — Sovjet-russisk Plakatpropaganda. — Et ypperligt Mittel. — Fængsels-søstrenes Saga. — Katolske Missioner (Kwango). — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Se, din Konge kommer sagtmodig til dig.“

(Matth. 21, 5).

At Jøderne havde forestillet sig Herrens Komme ganske anderledes fremsætter Chr. K. F. Molbech i »Jesu Fødsel«:

*Kommen er den store Time, Tidens Fylde,
da Guds elskte Folk skal atter Konge hylde:
Herrens Time kommen er med Tidens Strømme,
da han selv vil klart afsløre Fortids Drømme.
Jehova en Konge giver Israels Slammér.
Han skal komme; — men fra Sky, liig Lynets Flammer?
Gennem Torden skride frem paa Himlens Buer?
Skal han lyse paa sin Throne, klædt i Luer?
Mon han svøbe vil den store, hvalte Himmel
trindt om Skuldren, kaste om sig Stjerner's Vrimmel?
Sætte Solen paa sit Hoved til en Krone,
lade Magtbud over Jordens Sletter tone?
Eller tale tit sit Folk i Havets Brusén,*

*eller hæve højt sin Røst i Stormens Susen?
 Skal, en vældig Engel liig, han fremad slævne,
 Holde Ret blandt Jordens Konger, Israel hævne?
 Skal han ynkes over Folkets bitre Jammer?
 Knuse Romersværdet med sin Vredes Flammer?
 Ingen ved det, ingen aner, alle haabe.
 Højt til Herren om en mægtig Drot de raabe.*

Alle Forventninger kuldkastes. »Se, din Konge kommer sagtmodig til dig«. Dette fremhæver Digteren:

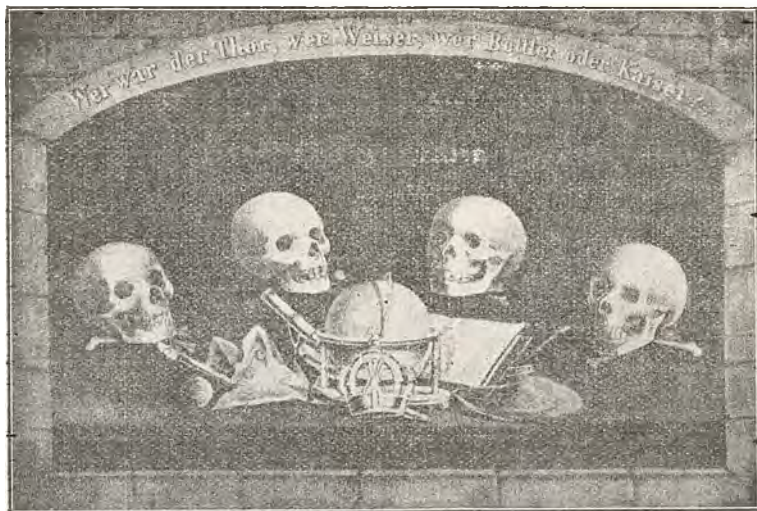
*Ej med Tordenens Røst
 kom, Israel, din Trøst,
 ej med Lynets flammende Tunge:
 ikke Himlens Barm
 eller Bølgernes Arm
 er Vuggen, hvorom jeg vil sjunge.
 Hist i Hyttens Skød,
 under Savn og Nød,
 under Trængsel og bitter Smerte:
 der fødtes i Løn
 Gud Jehovas Søn,
 der fødtes, o Verden, dit Hjerte.*

Østerlandets Vise spørger i Kongeslottet i Jerusalem efter den nyfødte Konge. Men den af Stjernen forkyndte Hersker omgiver sig ikke med en Pragt, som vilde afskrække saa mange. »Se, din Konge kommer sagtmodig til dig.« Hans Slot er en fattig Hytte. Hans Trone er den beskedne Jomfrus Skød. Hvem skulde da tøve med at nærme sig?

Ingen stolt Ganger bærer Herren, da han højtideligt drager ind i Jerusalem. Ingen Krigsuniformer ses, ingen Vaabenklirren høres. Overalt de viftende Palmers fredelige, grønne Blade. »Se, din Konge kommer sagtmodig til dig«.

Forundret spørger Pilatus: »Er Du en Konge?« Konger, ogsaa i Lænker, ser anderledes ud. Ingen Skygge af stolt Smerte, af mørk Vrede ses i det blege, opsvulmede Ansigt. »Se, din Konge kommer sagtmodig til dig.«

Gennem Korsets Inskription bevidner Romeren Christi Kongedømme. Hans eget Folk larmer derimod: »Vi har ingen anden Konge end Kejseren«. Stakkels Folk, hvilken

Et gammelt Billede med den manende Overskrift: Hvem var Daaren, hvem den vise, hvem var Tigger eller Drot?

DER KOMMER EN TIME —

*Der kommer en Time for dig og for mig,
en Time, da Herren os kalder
og byder os vandre ad Dødens Vej,
hvor vanskelig Vejen end falder.*

*Da slettes al Jorderigs Ære ud,
og Visdom og Vælde forsvinder,
naar Sjælen stedes for Livets Gud,
hvor Evighedsfloderne rinder.*

*Da bliver tilbage i Gravens Skød
kun blege, smuldrende Bene,
om Tuen end smykkes af Rosen rød
og prydes med grønnende Grene.*

*Thi lyt til de smuldrende Benes Sprog,
et Sprog om at alle er lige,
naar Døden os sletter af Livets Bog
i Verdens det vigende Rige.*

Peter Andreasen.

(Fortsat fra Side 1066.)

Dom vil der overgaa dig! Vil Herren ikke fra Korset fælde en streng Dom over Oprørerne, Kongemorderne? Men hør blot: »Fader, tilgiv dem, thi de vide ikke, hvad de gør.« I Sandhed: »Din Konge kommer sagtmodig til dig«.

Med saadanne Midler kan man ikke oprette et Rige af denne Verden. Modtagelige Hjerter kan vindes derved. Der kan Sandhedens og Kærlighedens Magt overvinde Egenkærligheden, tæmme de lavere Instinkter, tøjle Lidenskaberne, tvinge alle genstridige naturlige Tilbøjeligheder til at tjene den Korsfæstede. »Naar jeg er ophøjet fra Jorden, vil jeg drage alt til mig.« Man behøver kun at følge denne Dragen mod det Høje, saa gælder ogsaa Ordet: »Guds Rige er i Jer«. Er engang dette Rige oprettet i den enkelte, saa bliver ogsaa Familierne reformerede, hellige. De trøstesløse sociale Forhold, som paa den ene Side viser anarkistisk Opløsning og paa den anden Side som Modvægt hertil terroristiske Krampetrækninger, vil vige for en fri Gudsorden, det vil sige, for den sikre, sande Frihed, som kun den rette Orden giver. »Vær tillidsfulde, thi jeg har overvundet Verden«, for sagtmodig er jeg kommet til den. — *ch* —

Forskellig Indstilling.

Det hedder jo i Regelen, at naar ens Gerning finder Naade for Gud og ikke tynger ens egen Samvittighed, skal man være tilfreds og hverken se til højre eller til venstre efter, hvad andre mener. Dette er sikkert ogsaa rigtigt. Undtagen maaske i et eneste Tilfælde: Naar man er Redaktør. For saa kan man ikke lade være, ja, hør ikke engang lade være med at interessere sig for, hvad ens Medmennesker mener og dømmer om ens Gerning. For det er jo dem, man gerne vil paavirke, vejlede, formane, revse, trøste, opmuntre, underholde, interessere o. s. v. o. s. v. Man skal naturligvis ikke lade sig mærke for meget med, hvor stor Vægt man lægger paa Læsernes Dom, for saa bliver man Genstand for alt for mange ringeagtende Tanker og medlidende Bemærkninger, men i al Stilhed kan

man nok iagttage og vurdere den forskellige Indstilling, ens Læsere har over for ens Blad og ens Gerning.

Den Indstilling, man sætter mest Pris paa, er naturligvis den velvilligt interesserede. Det er saaledes meget opmuntrende, naar man kort Tid efter Bladets Udsendelse kommer et Sted hen, hvor der straks indledes en Diskussion om en eller anden af Artiklerne. Hvad velvillig og interesseret Indstilling angaar, kunde i gamle Dage ingen af Bladets øvrige Læsere maale sig med selve vor gamle Biskop Johannes von Euch. Og det var baade mundtlig og skriftlig — i Breve og paa Brevkort med den fine, sirlige Skrift — at Biskoppen viste, hvor opmærksomt han fulgte alt, hvad der fremkom i Ugebladet, baade stort og smaat. »Jeg læser straks Ugebladet,« sagde han, »saa snart det kommer, fra først til sidst.« Og hans talrige smaa, skriftlige Henvendelser var ikke mindre opmuntrende. Naar en Redaktør, næst efter en kærlig og inderlig Velsignelse over sig selv og hele sin Familie, faar følgende Hilsen fra sin Biskop: »Ogsaa Ugebladet være indbefattet i dette Ønske. Maatte det som hidtil være en stedse aarvaagen og energisk Forsvarer af Kirkens Interesser i Norden! Og Tak for det rige Arbejde, som Bladet har udført i de henrundne Aar« — — ja, efter en saadan Julehilsen (i 1915) kan man nok faa Lyst og Mod til at tage fat paa det nye Aars Arbejde. Her kunde citeres endnu meget mere fra samme Haand, men foranstaaende skal være nok. Jeg vil nøjes med kraftigt at understrege, at det naturligvis er en saadan venlig Indstilling fra Læsernes Side, der er den bedste Støtte og Opmuntring for en Redaktør. Det var dog ikke alene Biskoppen, der paa den Maade hjalp mig i det tit trælsomme Arbejde, men ogsaa mange andre, baade Mænd og Kvinder, som enten direkte eller ved en tilfældig Bemærkning fik mig til at erfare den Betydning, den velvillige Indstilling har.

En anden Indstilling er den kritiske, som kan være af en dobbelt Art: den bedømmende og den fordømmende. Ingen af dem er det behageligt at blive udsat for. Den første skal man dog ikke tage sig for nær, da man sikkert ofte trænger til den. Man begaar selvfølgelig mange Fejl i

sin Gerning, og det er kun godt og gavnligt at blive gjort opmærksom paa dem. Det er vel nok behageligst, naar dette foregaar paa en elskværdig og taktfuld Maade, men ogsaa den mere brutale Behandling behøver ikke at betyde noget: en kan meget vel være et godt og dygtigt Menneske, man kan have Respekt for og lære af, selvom ogsaa vedkommende har meget tilbage at ønske i Retning af Takt og Hensynsfuldhed.

Den anden Art kritiske Indstilling, som kun fordømmer, der f. Eks. kan give sig det Udslag, at ens katholske Ugeblad karakteriseres som ganske ukatholsk, ja endog ligefrem anklages derfor, gør naturligvis ondt, og af den er der intet at lære undtagen maaske Ydmyghed, hvad jo heller ikke er saa galt. Dog, naar saadan Bedømmelse fuldstændig desavoueres fra den kirkelige Øvrigheds Side, kan man jo med forholdsvis Lethed lade Følgerne af denne Indstilling gaa sig rolig forbi.

Den værste af alle Indstillinger, man kan blive stillet lige overfor, er dog den fuldkomne Ligegyldighed. De Abonnenter, der »ikke gider læse« Ugebladet, er de kedeligste af alle, langt værre end de, der er gale i Hovedet baade paa Redaktøren og hans Medarbejdere. Det er, for at nævne et Eksempel, meget nedslaaende, naar man med Omhu samler Klokkeslettene for alle Søndagsmesserne Landet over til Brug for de mange Turister i Sommerens Løb, saa ovre i * * * at træffe en Sognepræst, som flere Aar igennem har set sin Søndagsmesse anmeldt til forkert Klokkeslet uden nogen Sinde at bryde sig om at faa dette rettet, for »det vidste Folk nok«, eller »det var der ingen, der saa efter«. Det er heller ikke opmuntrende at blive spurgt, om man har hørt om en eller anden interessant kirkelig Begivenhed, naar man et Par Dage før har gjort denne Begivenhed til Genstand for en længere Omtale i Ugebladet.

Der kunde nævnes mange flere Eksempler endnu, men jeg skal dog standse her. Disse faa Linjer har nemlig forhaabentlig været tilstrækkelige til at opfylde Redaktørens venlige Anmodning, at den »gamle, veltjente Redaktør« vilde yde et lille Bidrag til hans »Pressenummer«. Jeg vil

derfor slutte og ønske for Redaktøren, at han maa mærke saa lidt som muligt til den Indstilling, der blot kan saare og bedrøve, og saa meget som muligt til den, der glæder og gavner.

Niels Hansen, cand. mag.

Herfra og derfra — om Pressen.

Hvad Paven forlanger.

I Fjor sagde Pave Pius XI til de italienske Studenter: *»Man bør vække Katholikernes Interesse paa en saadan Maade, at de ikke nøjes med kun at læse deres katholske Aviser, men at de ogsaa materielt set hjælper.«*

Til Redaktøren af et af de mest verdenskendte katholske Tidsskrifter sagde Pave Pius XI: *»Den katholske Presse er min Stemme. Jeg siger ikke, at den lader min Stemme høre, men at den er selve min Stemme.«*

En anden Gang sagde Paven: *»Den katholske Presses Magt og Indflydelse er saa stor, at alt, hvad der gøres til Fordel for den, selv den ubetydeligste Bagatel, har vidtrækkende Betydning. Alt, hvad der gøres for den katholske Presse, betragter jeg som gjort mod mig selv personligt.«*

Biskoppernes Ord.

Msgr. Hinsley, Ærkebiskoppen af Westminster, siger: *»Den Plads, som den katholske Presse indtager i England, er af den allerstørste Betydning. Den katholske Presse er en Magt, igennem hvilken man kan høre Trossandhederne og forsvare Troen. Den øver et virkeligt Apostolat, idet den kommer lige efter Prædikanten.«*

I et officielt Tidsskrift siger Mar Theophilus, Ærkebiskoppen af Tiruvalle, Britisk-Indien: *»Af alle de Faktorer, som har bidraget mest til vort Lands tiltagende Bevægelse hen imod Rom, er den katholske Presse maaske den allerbetydeligste. Det nytter ikke at benægte det, men intet er saa virkningsfuldt som den katholske Presse til at fremme Jacobitternes Genforening med den katholske Kirke.«*

Kardinal Schuster fra Milano (i et Hyrdebrev til Christ-Konge-Fest): *»De katholske Dagblade — en Slags Klokke — som fuldstændiggør Præstens Virksomhed, idet de bærer den katholske Kirkes Aand ud over vort udstrakte Ærkedioeces' Bjerge og Dale. — I Dag, hvor ogsaa Djævelen slaar paa sin Klokke med Hammerslag, er det absolut nødvendigt, at Ven saavel som Modstander fornemmer den anden Klokke, det er Guds Klokke, det er den katholske Avis.«*

En Avis paa Rejse.

For at Missionærene eller de fattige Læsere ikke skal savne god Lektüre, sender »Universe« i London hver Uge deres Avis til 5000 af dem, der ikke ser sig i Stand til at betale for den. Dette Ekspeditionsarbejde udføres fra selve Bladkontoret. Men da Efterspørgslen langt overskrider Bladets Evne, har Bladet rettet en Henvendelse til sine Læsere; disse sender nu selv deres Aviser af Sted til deres »Adoptivmissionær«, med hvem der ofte knyttes meget venskabelige Forbindelser. Paa denne Maade kommer Avisen hele Verden rundt, undtagen til Rusland. Hvor katholsk Kirken er, ser man bedst af følgende Eksempel: Naar en Tysker har læst sin engelske Avis, sender han den til en italiensk Missionær i Afrika.

En Cirkusdirektørs Testamente.

Den verdenskendte Cirkusdirektør Barnum skriver i sit Testamente: »Alle gode Resultater i mit Liv kan jeg takke ikke Heldet, men Avispropagandaen for.« To Gange kom hans Cirkus under Hammeren, tre Gange blev det ødelagt af Ildebrand, men hver Gang byggede han sin Virksomhed op igen og udvidede den ved Hjælp af ægte amerikansk storstilet Avisreklame. 1891 døde den tidligere Landsbykræmmer efterladende sig en Formue paa 4 Millioner Dollars. — De amerikanske Forretningsfolk forstaar ogsaa i vore Dage i fuldt Maal at vurdere Avisanmeldelsernes store Indflydelse paa Forretningens Trivsel. 1929 betaltes der ialt 800 Millioner Dollars for Annoncer; for een Side i »Daily Mail« risikeredes der en Kæmpesum af 50 000 Kroner! Alt dette maa paa en eller anden Maade betale sig, ellers gjorde de beregnende Yankees det ikke. Men naar Katholiker, Lægmand eller Gejstlige, ikke forstaar, hvor meget de kan fremme katholsk Tro og katholsk Liv ved at støtte og udbrede den katholske Presse, da kommer man igen til at huske paa dette: »Verdens Børn er klogere end Lysets Børn.«

Et godt Eksempel.

Paa et Møde, som Katholikerne i Chicago afholdt, rettede en af Hovedtalerne, Pater Mühlheim O. S. M., et skarpt Angreb imod Farisæerne blandt sine egne Trosfæller. »Vi har endnu meget at lære af dem, som ikke hører til vor Fold«, erklærede han; »for kun at anføre eet Eksempel: der findes i Amerika en Sekt, som ifølge den sidste Statistik tæller 202 098 Medlemmer. Denne Sekt har et Blad, »The Christian Science Monitor«, der udkommer i 132 058 Eksemplarer! I alle Hoteller og paa alle Banegaarde kan man faa det. Men vi tæller 20 Millioner. Vi ejer Sandheden.

Og hvor stort er det Oplag, som vort Dagblad udkommer i? Hvor ligger Skylden? Mangler vi Tid, Penge — eller Vilje?

Hagekorset kan!

Med hensynsløs Kraft har Nazisterne i Tyskland skubt deres egen Presse frem. »Völkischer Beobachter« formaner alle sine Partifæller, Nazisterne: »Alle vore Læsere, som køber vore Aviser og Tidsskrifter hos Boghandlere, i Kiosker eller hos Bladhandlere, beder vi høfligst lægge Mærke til, om vore Aviser overalt offentligt er anbragt paa det mest iøjnefaldende Sted; vi beder alle vore Læsere om intet at købe hos Handlende, som kun sparsomt eller overhovedet ikke tilbyder vore Aviser og Tidsskrifter«. — Pressediktatoren Amann har udstedt en Lov: »Aviser maa i deres Indhold ikke indstilles paa en konfessionel, en kalds- eller interesse-mæssig bestemt eller bestemmelig Personkreds. Overtrædelser heraf vil have til Følge, at Avisforlæggeren udstødes af Rigspresseskammeret.« — Saaledes beder »Brunskjorterne« som Forlæggere, saaledes handler Brunskjorterne som Læsere. — Og Tilhængere af Christi Kors?

De røde Kroge.

Et belgisk socialistisk Blad skriver: »I Fabrikkerne, i Frokoststuerne, paa Restaurationerne og ved Sammenkomster diskuterer Arbejderne. Det er saaledes meget let for den socialistiske Agitator at føre Underholdningen hen paa et specielt Emne og gøre lidt Propaganda. Dette er »de røde Kroge«. Skab smaa »røde Kroge«, I Venner af Arbejderpressen! Udbred Jeres Avis i Frokostpausen, paa Gaden, i Forretningen, i Foreningen, henled Jeres Naboers Opmærksomhed paa vigtige Begivenheder. En eller anden af Jeres Kammerater kender maaske Sagen fra borgerlige Aviser, men sig ham Jeres Mening. Forklar ham de Artikler, hvori vi skriver om vore Idealer. Og de »røde Kroge« vil snart frembringe nye Abonnenter paa de socialistiske Aviser.«

Samme Avis, hvorfra dette er citeret, røber ogsaa, hvorledes Socialisterne gør Propaganda for deres Aviser. Der anføres 7 Punkter:

1. Overbevis Dig om, at Medlemmerne af den Gruppe, Du tilhører, læser en socialistisk Avis.
2. Overtal alle Socialister, der læser eller køber en anden Avis, til kun at holde et socialistisk Blad.
3. Benyt enhver Lejlighed til at gøre den socialistiske Presse bekendt: a) ved meget paafaldende at brede Avisen ud, baade mens Du læser, og naar du er færdig. b) Giv Avisen til andre, naar Du har læst den. c) Send den til en Ven, som er til at vinde.

4. Ophør aldrig med at gøre Propaganda for den socialistiske Presse i Din Omgangskreds.

5. Forlang Bestillingssedler hos Redaktionen til Udfyldelse.

6. Fordel aldrig Cirkulærer eller sæt Plakater op uden samtidig at gøre Reklame for den socialistiske Avis.

7. Gør Dig det til en Pligt hvert Aar at skaffe i hvert Tilfælde een ny Abonnent mellem Dine Bekendte og Slægtninge.

Og vi Katholiker? Vi burde skamme os over det lille Oplag, vore katholske Tidsskrifter udkommer i. Vi burde skamme os overfor dem, der kun kæmper for og sørger for det jordiske og endogsaa arbejder mod Gud og hans Bud.

Det er en Samvittighedspligt for enhver Katholik at hjælpe med til at fremme Salget og Udbredelsen af de katholske Tidsskrifter. De katholske Tidsskrifter arbejder dog for Gud og Kirken, altsaa for Evigheden.

Med 11 Dollars imod Kommunismen.

Dette har en ung kvindelig Journalist præsteret. Naturligvis i Amerika. Med disse 11 Dollars, som var en Gave fra en katholsk Præst, og bistaaet af et Par Veninder startede hun den 1. Maj 1933 et Tidsskrift »Catholic Worker« (Den katholske Arbejder) med et Oplag paa 2500 Stk. Hun solgte det selv sammen med en Veninde i det allerrødeste Kommunistkvarter i New-York. I Slutningen af December 1933 var Oplaget paa 20 000, og i 1934 paa 30 000 Eksemplarer. Avisen sælges for 1 Cent, saa ogsaa de Arbejdsløse kan købe den. Selvfølgelig dækker denne Pris ikke engang de nøgne Udgifter, hvor beskedne end Redaktørens og Medhjælpernes personlige Fordringer er. »Derfor«, siger hun, »maa vi følge de franciskanske Regler og tigge os Penge til. Vi lever fra Haanden og i Munden i Tillid til, at Gud hjælper os videre.«

Ved C. H.-S.

Er Paven Mussolinis Fange?

Et Eksempel paa uvederhæftig Journalisme.

Det er ikke blot kommunistiske Blade som »Humanité« i Paris, der bringer saa helt igennem forfalskede Efterretninger som den, at den Hellige Stol skulde have sluttet en hemmelig Overenskomst med Italien om Financiering af Krigen i Abessinien, og at Vatikanet i Tilfælde af Deviseknaphed skulde være beredt til at stille sine egne Midler til den italienske Regerings Disposition. Man kan ogsaa i »Retsstats-Bladet« (14./10.) finde en overfladisk og ond-

skabsfuld Artikel »Kirkeklokker og Trommer« af Ellen Hørup, hvori der fables om *»en ren og hellig Symfoni af Pavens Klokker og Mussolinis Trommer, tilsat Sirenerne mandende Klang og komponeret over det Konkordat, der i 1929 blev sluttet mellem Statens og Kirkens Øverste.«* Og dog er Sandheden den, at Kirkeklokkerne aldeles ikke blev misbrugt til verdslige eller militære Formaal. Vatikanets Klokker ringede overhovedet ikke til Sortskjorternes Appel, og naar det skete hist og her ude paa Landet, saa var det paa Steder, hvor Kirkeklokken ogsaa er det civile Efterretningsvæsens Organ. Det hænder ogsaa andre Steder, at Kirker publicerer Nyheder. Ifølge Redaktør Franz v. Jessens Radioforedrag forleden gælder her til Lands: *Efter Lovens Forskrift skal det til d. 22 i denne Maaned fastsatte Folke­tingsvalg forkyndes paa to Kirkestævner.«*

Et Eksempel paa journalistisk Fordrejning leverede ogsaa »Schleswig-Holsteinische Landeszeitung« (15./10.), som kalder Paven for Mussolinis Fange og lægger Ærkebiskop Hinsley af London en Udtalelse i Munden, som om den »gamle, hjælpeløse Mand« i Rom fuldstændig havde kapituleret overfor Statens Magtmidler, hvoraf det nazistiske Blad paa sin Side slutter, at Kirken ikke kan hævde sig overfor den vaagnende National- og Racefølelse. Sandheden er, at Ærkebiskop Hinsley i et Brev til »Times« omtrent sagde det modsatte, nemlig: *»Pave Pius . . . viste, at han er uden Frygt og paa ingen Maade Hr. Mussolinis fangne Slave, hvilket ogsaa Biskoppen af Durham (en Anglikaner) bekræfter, og selv Mussolini har bekendt, at han ikke kunde skræmme Paven, selv om han vilde.«*

Hvor i Pressen læser man ret meget om Pavens alvorlige, hellige og ubestikkelige Fredsvilje? Ingen Steder og dog ligger denne Vilje for Dagen. Pius XI var dog den Mand, der allerede i 1933, i Forløsningens Jubelaar, lod bede for Fred. Der kaldte Nationerne til Grotten i Lourdes, til Bøn om Fred. Der truede sidst i April: *»Hvis vore Freds­bestræbelser forbliver resultatløse, vil vi blive nødt til at bede Gud om at adsplitte de Nationer, som vil Krig.«* Allerede i Juli 1934 har Paven offentligt taget Stilling til den abessiniske Konflikt; det var da den første Apostoliske Vikar for Missionen i Abessinien, Justinus de Jacobis, blev salig­kaaret. Paven sagde da, og hans Ord fremhævedes yderligere i »Osservatore Romano«: *»I et historisk set saa vigtigt Øjeblik vil vi kun fremsætte nogle faa, hensigtsmæssige Ord: Vi haaber, haaber endnu, haaber stadig paa Christi Fred i Christi Rige, og vi har den Tillid, at intet vii ske mod Sandhed, Retfærdighed og Kærlighed.«* Kendte er Pavens Ord til Sygeplejerskerne, som han modtog i Audiens d. 28. August. Den hellige Fader afviste Tanken om en Erobringskrig,

en Angrebskrig. Han refererer Italiens Syn, som kalder Krigen retfærdig og nødvendig, »for at sikre Grænserne mod stadige og uophørlige Angreb, og fordi Landets Befolkning uafsladeligt vokser i Tal og maa have Plads«. Selv om en saadan Trang til Udvidelse er til Stede, ønsker Paven den imødekommet ved et andet Middel end Krig. Den samme Tanke fremsatte Hans Hellighed den 7. September under Modtagelsen af et Pilegrimstog af tidligere Frontkæmpere. Han kender Italienernes Fordringer og ønsker deres Rettigheder anerkendt, men med Retfærdighed og Fred. *»Med Retfærdighed, thi uden Retfærdighed er vi i Sydens Rige, og Synden er Nationernes Ulykke. Med Fred, fordi Freden er den væsentlige Betingelse for almindelig Velfærd.«* Saaledes har Paven forskellige Gange vist, at han ikke er hange for at ytre sig og tage Stilling. Vi kunde f. Eks. nævne, hvorledes »Osservatore Romano« tog Stilling mod Films i Rom, der skildrede Tilstandene i Abessinien altfor krast, hvorledes Pavens Organ henviste til, at Klokkerne ikke ringede til Fascisternes Appel, hvorledes Pave Pius i et Telegram til den Eucharistiske Kongres i Cleveland opfordrede til Bøn om Fred, etc.

Visse Kredse er alligevel utilfredse med Pavens Tagen-Stilling, han er dem for mild i sin Fordømmelse af Krigen. Det er de samme Kredse, der ellers ved hver Lejlighed bebrejder Kirken Indblanding i Politik, der ganske fandt det i sin Orden, at Paven ikke fik Adgang til Genève og udelukkedes fra Folkeforbundet. Man under ikke Kirken Adgang til Parternes Akter og Forhandlinger, og den skal alligevel fælde afgørende Domme. De vil, at Paven nu forlader sit Stade som Kristenhedens Lærer og styrter sig ud i Meningernes Kamp som en Slags Voldgiftsdommer.

Den Hellige Stol har før i Tiden fungeret som Voldgiftsdomstol og ikke uden Held. I 1885 optraadte Leo XIII som Dommer mellem Tyskland og Spanien i Spørgsmaalet om Karolinerne og afværgede Krig. Men Parterne havde selv henvendt sig til Vatikanet. I 1870 havde Pius IX tilbudt at mægle mellem Napoleon III og Kong Wilhelm af Preussen; men Tilbudet blev afvist og Paven fik ikke Lejlighed til at stifte Fred. Mon Verden nu vil vælge Pavens uselviske Fredsvilje til Dommer? Fra det pavelige Diplomatiske Side tilskyndes Magterne efter alt at dømme dertil. Man har ikke uden Grund henvist til Paris' Nuntius Magliones Besøg hos Laval. Men der foreligger intet om et heldigt Resultat, og Erfaringerne fra Verdenskrigens Dage vækker ikke altfor lyse Forhaabninger. Til at stifte Fred hører der hos Parterne en vis Forsonlighedens Aand, en vis Redebonhed til at resignere. Er denne Aand til Stede? I Italiens Presse har man undertrykt den Hellige Faders

Udtalelser i Anledning af Frontkæmpernes Besøg! Og vil man i England være altfor lydhør overfor en Udtalelse fra Ærkebiskop Hinsley i sit Brev til »Times«. Han minder om den Kendsgerning, at England og Frankrig besidder Broderparten af Kolonier i Afrika, og at smaa Nationer som Belgien og Portuga lejer langt større Omraader end Moderlandet selv, og siger »Hvis England vilde vise sig højmodig ved Tilbud af Revision og Udvidelse af Mandater, vilde det af en saadan Handlemaade høste stor Anseelse i Verden og sikre Verden maaske varigt mod Krig«. Det er nemlig ikke blot paa Italiens Side, at Egoismen florerer og inspirerer Politikerne! Og det er heller ikke gjort med, at de engelske Methodister f. Eks. foreslaar Indkaldelsen af en Kongres af alle kristne Konfessioner, der skal brænde-mærke Krigen som »den nationalistiske Politik's Redskab og genoprette den almindelige og varige Fred«, naar deres Trosfæller i Belfast næsten samtidig og under Raabet *No Popery* kan skyde Katholiker ned og sætte Ild paa deres Huse!

—z.

Banegaards-Boghandelen.

Vi havde gammeldags Anskuelse. Det var ved et mon-dænt Kursted. Paa Banegaarden. Et stort Udstillingsvindue og mange Bøger, mange Billeder, mange Kort. Vi troede, det var et Udvalg af vor Litteratur. Det bedste af det æd-leste. Et Udvalg af vor Kunst. Det bedste af det bedste. Saa de fremmede, som kom fra Frankrig, England og Amerika kunde se det. Alle, som kom til vort Fædreland. At de kunde se, hvad vi kan, og hvad vi vil.

Aa — det var gammeldags Anskuelse. — Intet af alt dette. En eneste Bog af Fontane. Alt andet Juks.

Fabriksvare! »Hver Uge en Roman paa 250 Sider«. Nøjagtigt som Hakkelsesmaskinen, der skærer et be-stemt Maal Halm hver Uge. Saa Studen kan faa det at æde og blive lyk.

Skændselsvare! Hæfter med nøgne Kvinder paa Titel-bladet. I det mindste med blottet Bryst. Saa det, som Ska-beren skabte, for at det skulde bringe os alle Næring, sta-dig bliver mishandlet af lystne Blikke.

Glansbilleder! Hvis eneste Thema var »Kysset«. Foto-grafier uden Kunstværdi. Allemandsansigter med aands-forladt unaturlig Sødladenhed.

Det skal altsaa være din Næring paa Rejsen, Broder?

Se ikke ud af Vognens Vinduer, ud paa vore Dalstrøg, paa den stille Landsby med den lille Kirke i sin Midte,

paa Engenes brogede Blomsterpragt, hadet af Solen, paa Menneskene, der arbejder sig trætte og gør deres Indsats — se aldrig paa Naturen, men kun paa disse Hæfters, disse Bøgers, disse Billeders Unatur, indtil du selv helt igennem er blevet til Unatur.

Saa er du moderne.

Men vi rejste trøstigt videre. At blive betragtet som gammeldags af en Generation, som ikke tænker paa andet end Tankeløsheder — det er noget stort! At betragtes som gammeldags af en Generation, som ikke vil se andet end den nøgne Kvinde — det er noget stort! Og at sige det til denne Generation, utrættelig at blive ved med at sige det, selv om man slet ikke hører paa os, selv om det tilsyneladende slet ikke nytter noget — ogsaa det er noget stort.

Aug. Reimann C. SS. R.

Sovjet-russisk Plakatpropaganda.

Er Sovjetrusland ikke interesseret i Europa? Den, der i Sommer i det københavnske Kunstindustrimusæums Bibliothek har set U. S. S. R.s Hverveplakater, vil besvare dette skæbnesvangre Spørgsmaal med et bestemt Nej. Lad mig som Bevis beskrive den af mig sagligt ordnede Række Plakater.

Et Antal Billeder vender sig imod to Stænder: Adel og Gejstlighed, som efter bolsjevikiske Anskuelser er nøje og intimt forbundet med Storkapitalismen. Med den Fremstilling som Udgangspunkt, at den hemmelige russiske Kapitalisme stadig støtter sig til Kirken (Popen), opfordrer Sovjetunionen Befolkningen til at hjælpe med i det af Regeringen etablerede Korndumpingsværk. Resultatet ser man paa næste Billede: Kapitalister og gejstlige fra alle Konfessioner kvæles i Ruslands Kornoverflod. Paa en anden Plakat opfordres Arbejderen til ved sin Hjælp at knuse Kapitalismen, der er fremstillet som en krognæset Herre i Kjole og Hvidt, tillige med Kirken. (I det Øjeblik, hvor den røde søger at bringe sin Trusel til Udførelse, taber Paven sin Tiara af Skræk.) Den tredje Plakat viser Paven staaende midt bl. Kapitalister bedende salvesfuldt til en Kanon. Et andet Billede, sandsynligvis udsprunget af de nye Magthaveres hemmelige Angst, udmaler et Rædselsbillede af Reaktionen: Ve os, hvis de gamle Aristokrater og Generaler med Guldkraverne kommer tilbage, saa gaar det Arbejderen og Bonden ilde.

Der findes ogsaa en helt anden Serie Billeder, som er rettet imod Tyskland. Ved Siden af en Plakat, som viser,

hvorledes Kommunismen i Bund og Grund søndertræder den nationalsocialistiske Idé — sandsynligvis et Udtryk for den verdensrevolutionerende Selvbevidsthed — findes en anden, som tilsiger »Modstanderne« af Femaarsplanen, hvilket ifølge Sovjetideologien særlig vil sige den katolske Kirke og Fascismen i tysk Form, tilintetgørende Kamp. (Primitivt fremstillet: Paven med Kors, Hagekorstillhænger med Bombe.) Men et tredje Billede er endnu mere talende: Man ser en rød Arbejder, som ligger lænkebundet bag sort-hvid-røde Grænsepæle. Det er delvis lykkedes ham at gøre sig fri, og med et bønligt Blik ser han op til Moder Rusland for at bede om Hjælp! Denne Plakat giver meget at tænke paa.

Med andre saakaldte imperialistiske Stater ligger U. S. S. R. ogsaa i hæftig Billedfejde, f. Eks. med Japan. Plakat 1: en russisk Rødgardist bortjager Bonzer og højtstaaende japanske Officerer, alle bevæbnede til Tænderne. Plakat 2: Sovjetunionen værges sig imod et bevæbnet Overfald fra den japanske Flaades Side — en russisk Marinesoldat griber en japansk Admiral i Kraven; en populær Fremstilling, som maaske fremkalder Erindringer fra den russisk-japanske Krig, hvor dog det modsatte var Tilfældet. Men i Randen af dette Billede vises statistisk den japanske Flaades store Udvikling siden Efterkrigstraktaterne og Løsrivelsen fra Pariteten. Russerne i Dag forstaar ofte meget fikst at forene almindelig Propaganda med noget videnskabeligt. Hvorledes staar det saa til med den anti-amerikanske Propaganda? I den sidste Tid læste man jo en Del om en Disharmoni, som maaske endnu en Gang kunde have en Afbrydelse af den saa unge russisk-amerikanske Handelsoverenskomst og andre Forhold til Følge. Rusland spiller aabenbart her et Dobbeltspil: i U. S. A. Propaganda for en socialistisk Fremtidsstat, men paa Billedet hidser det op imod den amerikanske Kapital, som har Europa paa Slæbetov. Men Onkel Sam forstaar at værne sig mod den Slags Konkurrence!

At Sovjet betragter den øvrige Verden og dens økonomiske Ordning med blandede Følelser, kan man ikke undre sig over. Det viser ogsaa alle andre Plakater: En skal overbevise os om, hvor værdifuld en Indflydelse Masserne underkastes ved at læse Værker af Lenin, Marx og Stalin: Hele Verden skal læse disse Værker for at komme den kommunistiske Idé nærmere! En anden viser store Demonstrationer hele Verden over under Motto: Verdensrevolutionen er kommet. Atter en anden viser to Hoveder: Lenin og Stalin, og bærer følgende flammende Opfordring: Med disse to til Verdensrevolution!

Det sidste Sovjetbillede, som jeg gerne vil beskrive, er

sikkert ud fra et propagandistisk Synspunkt det mest virkningsfulde: En russisk Bonde ser paa hele Verden — til alle Sider ser han, hvorledes Proletariatet bliver holdt nede — efter nogle Aars Forløb hjælper han med til at befri sine Brødre: Arbejderne og Bønderne — en Plakat, som paa en temmelig grel Maade gør os opmærksom paa den store, røde Bølge, som kan opsluge os alle, lige meget om man hører til Befolkningens øverste eller nederste Lag. Hvad der følger efter Tilintetgørelsen af Vestens høje Idealer: Religion og Kultur — to Faktorer, som trods mange økonomiske Fejlgreb og menneskelige Fejltagelser er til Stede i overordentlig høj Grad — er netop det Kaos, som Bolsjevismen tilsigter. H. S.

Et ypperligt Middel.

Hvor blev jeg glad overrasket, da jeg traf en Zelatrice forleden. Ja, Ordet lyder saa fremmed for danske Øren, fordi vi her hjemme har saa faa af dem, i det mindste blandt Katholikerne. For nylig talte jeg med nogle forhenværende Adventister: »Hvor er det Synd, at Katholikerne ikke har det kraftige Propagandamiddel for deres Presse, som vi og saa mange andre Sekter har. Jeg mener det Kolportagesystem. Det er glimrende, uundværligt, naar man vil frem«.

Saa kom jeg uvilkaarlig til at tænke paa de Samtaler, jeg har haft med udenlandske Præster, hvor de har fortalt mig om deres gode, ivrige, ihærdige Zelatricer. Hvordan de unge Damer gavner den katholske Presse, navnlig i Holland, hvor der for Øjeblikket findes over 300 katholske Blade og Tidsskrifter. Jeg kender saadan en Dame i Holland, nu er hun 61; i 27 Aar har hun hver eneste Maaned bragt Missionsskriftet til 25-30 Abonnenter. Uden hende havde Bladet der, hvor hun boede ikke haft mere end 2 eller 3 Abonnenter. I alle disse Aar har hun indsamlet 10.000 holl. Gylden, for Øjeblikket en Kapital paa 30.000 Kr., til Fordel for Missionen.

Tænk om vi her i Danmark havde saadanne ivrige Zelatricer for vor Presse. Men Hemmeligheden ligger i, at de forskellige Blade i Udlandet ikke bebyrder Sognepræsterne med at finde Zelatricer og med at vedligeholde den hellige Ild. Det gør Bladene selv. Ethvert Blad har sin eller sine Propagandister: en Præst eller i Reglen en Lægbroder, der regelmæssigt rejser rundt for Bladet, tager sig af Zelatricerne eller Zelatørerne, besøger dem, skriver til

dem, samler dem engang imellem, selvfølgelig alt sammen uden Udgifter for de unge Piger.

Hvem her i Landet vil være Banebryder for dette Arbejde? Maalet er jo at fremme den gode Lektüre. Og Op-
laget maa være saa stort, at vi kan skilte med det, Midlet
til at naa dette har staaet sin Prøve i Udlandet. Den saa
glimrende katholske Ungdomsbevægelse i Belgien og Hol-
land holdes oppe derved. Deres Maanedsbld koster $\frac{1}{2}$
Franc i Trykningsomkostninger. Det sælges for 1 Fr.,
og i Hundredetusindvis. Regn saa ud, hvilken enorme Ind-
tægt de har hver Maaned at arbejde videre med.

Hvem følger efter?

Tolv.

Fængselssøstrenes Saga.

I den yderst interessante Serie af Ordensmonografier, som Forlaget Bernard Grasset udgiver (Les Grands Ordres Monastiques et Instituts Religieuses) indtager Jeanne Ancelet-Hustache's Bog om Fængselssøstrene en Førsteplads (Les Soeurs des Prisons, Paris 1934, 314 S.) Vi gengiver nedenfor enkelte Træk, som ikke blot viser Kongregationens Vækst, men ogsaa den Velsignelse, Søstrene fik Lov at sprede blandt nogle af Verdens ulykkeligste Kvinder.

Det var Frk. Anne Quinon født 1799 ved Lyon, og senere kaldt Mère Saint-Augustin, der erkendte Nødvendigheden af at stifte en religiøs Orden, som udelukkende helligede sig Fangeforsorgen. Med den kirkelige og statslige Myndigheds Sanktion stillede hun hele sin Kraft til Disposition for det hellige Værk, hun havde sat sig for.

Ikke blot Fængselsforsorgen, men baade den forebyggende og lægende Indflydelse vilde man gøre gældende efter Princippet: Det er ikke saa meget Lidenskaberne det gælder om at bekæmpe, som ved alle Lovens og Kærlighedens Kræfter i Forening at fjerne Lejligheder til at give efter for dem.

Moderhuset blev oprettet i Dorat, en lille By i Haute-Vienne. Snart fik Søstrene Indpas i flere Fængsler, Kongregationen voksede i Antal, og Søstrenes Virkefelt bredte sig mere og mere. 1859 døde Mère Saint-Augustin. Under den anden Republik stod Ordenen allerede paa fast Grund og blev anerkendt af det nye Regime, som forstod at vurdere Søstrenes fortjenstfulde Gerning. Ordenen voksede stadig under Kejserriget, men Aaret 1870 bragte onde Tider. Under Kommunen led Søstrene svære Forfølgelser. Fangenskab og Flugt var deres Lod. Da Revolutionen blev slaet

ned, og Reaktionen herskede, traadte Søstrene med deres Forbøn ind for dem, der havde forfulgt dem.

Da Kongregationen i 1870 kunde fejre sin 50 Aars Bestaaen, havde de kirkefjendtlige Love allerede begyndt at raade. Trods store Fortjenester blev Kongregationen ikke helt forskaanet for den verdslige Lovgivnings Bestemmelser. Men ingen nok saa anti-klerikal Regering har dog bragt det over sig at ophæve Ordenen. I Dag virker Søstrene i fire store Kvindefængsler deriblandt Saint Lazare, men deres vigtigste Arbejde ligger dog i de 24 Forbedringsanstalter, som de leder.

Ved Kærlighed og fornuftig Opdragelsesmetode — den eneste Bøn, der i Begyndelsen forlanges, er »prière des bras«, Hændernes Bøn, d. v. s. Arbejdet — naar Søstrene ofte beundringværdige Resultater. Forhenværende Synderinder bliver selv Søstre og dør Helgenens Død. *»Marie-Hélène gentog i sin Dødskamp uden Ophør: »Himlen, Himlen, Himlen. Marie-Madeleine bebrejdede Lægen, at han forsinkede Afrejsens Time. Marie-Claire tilbageviste al Trøst og fandt sin Lykke i at sone for sit Livs Synder.«* Søstrene kunde fortælle mange rørende Træk, men de tier stille, og anmodes en af dem om at skrive sine Erindringer ned, er Svaret: *»Hvorfor dog? Vi er paa Jorden for at arbejde, ikke for at skrive. Naar vi forlader denne Jord, vil vore gode Gerninger følge os, det er nok Gud kender dem.«*

Disse gode Gerninger yngler og bærer allerede hernede Frugt paa den mærkeligste Maade. »I et offentlig Hus laa en Kvinde for Døden. To andre, som boede i samme Hus og hjalp hende, sagde til hinanden: »Hun er en af vore, hun skal ikke dø som en Hund«. De gik til det nærmeste Kloster, ringede paa og forklarede Pateren, hvorfor de var kommet. Saa bad de ham om at ledsage sig. Da han saa deres gode Hensigt, gik han med. Ved hans Ankomst var alt forberedt paa det bedste. De havde stillet et lille Bord frem med Dug og Voksllys. Da han viste sin Forundring, sagde de: »Da vi var i Saint-Lazare, har vi set, hvordan Søstrene bar sig ad. Kvinden skriftede og fik den sidste Salvelse. Det hænder ofte, at Gud skænker disse stakkels Kvinder en god Dødstime«.

Mata Hari og Søster Léonide.

I Fængslet Petite Roquette virker endnu Søster Léonide, som fulgte vor Tids største Eventyrske Mata Hari indtil Evighedens Tærskel. Det lykkedes Søster Léonide at lade en Lysstraale trænge ind i Hjertet paa denne Kvinde, som havde besudlet sin Sjæl med de største Synder. Ved Søster Léonide's Bryst græd Mata Hari endnu engang Barnets Graad, og hendes sidste Lev vel, før Døren til det Hinsides

aabnede sig for hende, gjaldt den barmhjertige Søster, der havde grædt over hendes Skæbne.

Søster Léonide fortæller: Hun vilde ikke have, at man bandt hende for Øjnene — ja, hun var næsten ikke bundet — jeg maatte skynde mig at trække mig tilbage, for at lade Soldaterne komme forbi — Kommandanten gav Tegn, hun vinkede til mig, og før hun havde sænket sin Haand efter denne sidste Hilsen, laa hun død paa Jorden. Før hun gik i Døden, sagde hun til mig: »Min lille Mor, lov mig, at De vil bede for mig hver Dag«. — Søsteren har trofast holdt sit Løfte: »Jeg har aldrig undladt at gøre det«.

Under Gidslernes Nedskydning i Grande Roquette.

Den store, graa Flok.

Fangerne elsker Søstrene, fordi de ikke ser Fængslets Tugtemestre i dem, men derimod Jesu Tjenerinder, som ikke bortstøder Synderinderne, selv om de er blevet understødt af det menneskelige Samfund, fordi de ikke skyer Omgangen med de Kvinder, som Lasterne har nedværdiget. Enhver Fange har Ret til at kalde dem ved det hellige Navn: Søster og at betro dem Hemmeligheder, som de ikke for nogen Pris maa røbe. Dog ikke alle er modtagelige for det gode. Der findes ogsaa uforbederlige, som kun forlader Fængslet for et Par Dage, for derefter at blive indleveret igen. Hver Nat bringer Pariser-Politiets graa Fangevogne Hundreder af Kvinder og unge Piger til Parquet eller Petite Roquette. Foreligger der ikke noget bestemt imod dem, bliver de sat paa fri Fod igen. I saa Tilfælde

kan Søstrene ikke hjælpe ret meget. Men hos mange af disse forvildede Stakler er ikke alt tabt. Ofte er disse Kvinder trætte af deres ustadige Liv, og de bliver klare over det forkastelige i deres Livsførelse. Saa søger de Ly hos Søstrene, som gerne tager imod dem for at hjælpe dem.

Derfor er der ved hvert Nonnekloster oprettet en speciel Maria-Afdeling, hvor de, der har fundet tilbage, arbejder og beder, angrer deres tidligere Livsførelse og forbereder sig til et nyt Liv.

»Kaptajn« Pigerre.

Paa denne Afdeling har der været Kvindeskikkelser, hvis Omvendelse har fundet Sted under højst mærkværdige Omstændigheder. Mærkeligst af alle var sikkert Kaptajn Pigerre, som under Kommunen havde Kommandoen over Eksekutions-Delingen i Grande Roquette. Denne Kaptajn var ingen anden end Felicie Gimet. (Den franske Revolution og Kommune har skabt mere end een af disse Kvindeskikkelser, blandt hvilke Louise Michel er særlig kendt).

Da Felicie Gimet allerede længe havde heddet Mère Eleonore, fortalte hun om sin Deltagelse i de blodige Begivenheder, der fandt Sted Natten til den 24. Maj 1871, hvor hun bar en Infanterikaptajns Uniform. Hun havde Kommandoen over en Skare Vanvittige, som vilde lade deres Raseri over den bevislig fejlslagne Revolution gaa ud over de værgeløse Gidsler. Som første Ofre havde man udset sig Ærkebiskop Darboy af Paris, Præsident Borrigeau, Patrene Allard, Ducondroy og Clerc, samt Pastor Beguerry.

De dømte blev stillet op ad Muren i Grande Roquette Fængslet. Ved den første Geværsalve faldt 5 Ofre, kun Ærkebiskop Darboy blev staaende, skønt ogsaa han var blevet ramt af flere Kugler. Bødlerne ladede paa ny, atter knaldede Geværsalverne, men Ærkebiskoppen blev stadig staaende og løftede Haanden til Velsignelse. Saa raabte en af Mandskabet: »Han maa jo være panserklædt, han der«. Og en anden føjede til: »Vær saa god, der har du min Velsignelse« og skød ham lige i Hjertet. Ærkebiskoppen faldt død til Jorden. Pigerre traadte til og slog løs paa Liget med sin Geværkolbe.

Men hermed var denne Furie i Menneskeskikkelse ikke tilfreds. Den 26. Maj red hun i sin Uniform i Spidsen for en Deling, der førte 4 Lægfolk og 11 Gejstlige til Døden. Foran gik et Musikkorps paa 37 Gendarmer, der spillede de lystigste Marcher. Da nogle af de ansvarlige Førere tøvede, fordi de ikke vilde besudle Revolutionens Navn med et saa unyttigt Blodbad, raabte Pigerre: »Der er ingen Barmhjertighed for Versailles, ingen Gendarmer, ingen Præster« og fyrede det første Skud. Dermed var

Signalet givet til det frygtelige Blodbad. Da hun kom til Pater Olivaint, tillod denne sig at bemærke: »Madame, den Uniform klæder Dem ikke« — et Pistolskud var Svaret paa denne uforsigtige Bemærkning.

Oprøret blev hurtigt slaet ned og Felicie Gimet blev ført til Saint Lazare Fængslet. Her havde hun den Lykke at lære Mére Eleonore, Fængsels søstrenes Priorinde, at kende. Denne tog sig af den Ulykkelige for at bringe hendes Sjæl til Gud, og det lykkedes hende. Efter lang, taalmodig Forberedelse, gav hun hende ligesom tilfældigt Pater Olivaint's Prædikener i Hænde. Medens Fangen læste Bogen, stod Rædselsscenerne atter for hende, og hendes Sjæl blev dybt rystet.

Fra denne Dag begyndte for Felicie Gimet et Fromhedens, Arbejdets og Kærlighedens Liv, indtil der tidedes hende den Lykke, som fra først af syntes hende saa uopnaaalig: hun fik Lov at anlægge Ordensdragten og antog Navnet paa den Søster, som hun kunde takke for sin Omvendelse. Ingen, ikke engang hendes Medsøstre, vidste noget om hendes tidligere Liv. Den 8. September 1893 døde Felicie Gimet en Død som en Helgen. Saaledes havde Ærkebiskop Darboy's og Pater Olivaint's Offer ikke været forgæves, ikke engang for denne Sjæl.

Katholske Missioner.

Kwango, den katholske Missions Indfaldsdør i Kongostaten.

(Sluttet)

En »kapite« havde en Slags gejstlig Jurisdiktion, der ogsaa omfattede Nabolandsbyerne, selvfølgelig under stadig Kontrol af Missionærerne, der hyppigt aflagde »Fermes-chapelles« Besøg, Aar 1922 fandtes der 250 saadanne Anstalter med ialt 5000 Børn. Disse »kapiter« eller Kateketer underviste foruden i Religion ogsaa i Landbrugslære efter rationelle Metoder. Det var særlig Kvægavl, de kastede sig over at lære Befolkningen at blive fortrolige med. Aar 1912 blev Missionens Virksomhedsomraade udvidet med Omraadet Wombati til Mødestedet mellem Floderne Kwango og Kisai. I Nedre Kongo var det vanskeligt at trænge ind i det Indre af Landet, fordi Veje fuldstændig manglede, medens Kwangoomraadet ved sine Flodløb ydede gode Vandveje. Lidt efter lidt blev »Fermes-chapelles« erstattet af saakaldte Landskoler under Ledelse af prøvede Kateketer, der fik Indfødte til Hjælpere. I disse Skoler er Undervis-

ningen i Land- og Skovbrug grundigere end i »Fermeschapelles« og desuden gives der her Vejledning i de vigtigste Haandværk, i Henhold til Lovene af 1922-1926, som Regeringen har udstedt efter Samraad med Missionens Repræsentanter. Undervisningen i Skolerne foregaar henholdsvis som elementær og højere Belæring. Elementarundervisningen har yderligere to Trin. Første Trin danner Landskolerne, som vi lige talte om, og Belæringen her varer to Aar. Derefter følger Oprykning til Overskolerne, hvis Læseplan er beregnet paa tre Aar. Kwangomissionen har 39 saadanne Skoler med ialt 11878 Elever. Slutstenen danner de højere Skoler, hvor man skelner mellem tre Arter nemlig: Normalskoler, hvor de indfødte Folkeskolelærere uddannes; Fagskoler for Haandværkere og Medhjælperskoler, hvori Kolonialforvaltningens og Privatvirksomhedernes Hjælpemandskab uddannes. Missionen i Kwango leder for Tiden fire højere Skoler med ialt 293 Elever. I Kisantu er der en højere Landbrugsskole med en femaarig Skoleplan. Denne Anstalt rangerer med vore Realskoler og understøttes ligesom Missionens øvrige Skoler i Kongo af Regeringen. Henimod tusinde Lærere helliger sig Undervisningen i Missions-skolerne, og alene heraf kan man se, hvormeget Missionen bidrager til at civilisere Kongostatens Befolkning.

En anden Gren af Undervisningsvæsenet og desuden af fundamentalt Betydning for Missionens Trivsel er Uddannelse af Missionspersonale. I Forhold til Antallet at de omvendte er Kaldelse til Missionsgerningen mellem disse under Forventning. Dette ligger dels i at den kirkelige Organisation i Kwango har bestaaet i for kort Tid og dels i de indfødtes primitive Tankemaade. Kisantus Præsteseminarium tæller 12 Studenter, der forbereder sig til Præstevielsen. Derimod er Antallet af Kandidater til Katekerværdigheden meget stor nemlig 908. De undervises i otte Skoler. I Missionen er der forøvrigt 3998 Kateketer i Virksomhed som hovedsagelig er optagne af at forberede det store Antal (for Tiden 101055) Katekumer til Daaben. Alt i alt tæller Missionspersonalet 5205 Hoveder (64 Præster 37 Lægbrødre, 106 Søstre, 4205 Kateketer og 1000 Lærere). Af en Befolkning paa over een Million Hedninger er 113283 vundne for den katholske Tro. Vanskelighederne, som Missionsvirksomheden møder i Kongoomraadet i det hele taget og specielt i Kwangoomraadet, er af forskellig Art. Saaledes var Stammerne, der lever i Kwango og Nedre-Kopgo endnu for fyrretyve Aar siden Menneskeædere, som begravede Enker og Slaver levende sammen med afdøde. Deres Religion bestaar i en raa Fetischdyrkelse, og de er Barbarer med ringe Aandsevner og Slaver af æld-

gamle Fordomme. De enkelte Stammer ligger stadig i Kamp med hverandre, og ofte kommer det til frygtelige Slagterier, hvorved Hadet stadig holdes vaagent. Mændene er yderst arbejdssky og benytter deres Koner nærmest som Slaver, der maa udføre alt Arbejdet, medens de selv er optagne af at drikke sig fulde i Palmevin, og i den Tilstand lader de sig henrive til rædselsfulde Ugeringer. Flerkoneri og Udsvævelser af alle mulige Sorter er ganske almindeligt. Sædeligt og borgerligt Familiebegreb mangler de fuldstændigt. Den eneste Organisationsform, som de anerkender, er Clanen, der behersker hele Livet og den enkeltes Personlighed. Clanen er noget i Lighed med det indiske Kaste-væsen; enhver maa rette sig efter dens Love, der er begrundet i et Sammensurium af Fordomme, Orakler og Besværgelser. Den bestemmer den Enkeltes Vilje, Tænken og Handlen paa en saadan Maade, at man kan sige, at der udenfor Clanen kun findes Ulykke og Død.

En anden Hindring for Missionsvirksomheden ligger i det varme fugtige Tropeklima, der fremkalder dødbringende Sygdomme som Malaria, der i Kwango og Nedre-Kongo optræder i sin allerfarligste Form. Værre endnu er dog Sovesygen, der fremkaldes ved Tsetsefluens Stik. For at bekæmpe denne Sygdom har Missionen i Omegnen af Kisantu indrettet to Lazaretter og derved opnaaet at isolere Sygdommen til Arnestedet. Endnu kender man ikke noget Middel mod denne frygtelige Sot, der bortriver de Indfødte i tusindvis. For at studere Sygdommen har Missionen i Kisantu indrettet et kemisk Laboratorium, hvor der arbejdes paa at finde Midlet mod denne Svøbe for Menne-skeheden i Centralafrika. Børnedødeligheden hos den indfødte Befolkning er meget stor, fordi Mødrene mangler det simpleste Begreb om Hygiejne. Derfor har Søstrene oprettet Konsultationsstationer for vordende Mødre, hvor de tillige plejer Barselspatienter og nyfødte Børn, om hvis rette Behandling de giver Mødrene indgaaende Undervisning.

Ved A. N.

Nye Bøger.

Tatjana Tjernavin, Flugten fra Sovjet. Khhv. 1935. Reitzels Forlag. 192 Sider. Kr. 5,50.

En Professorinde fortæller her uden Patos om sine Oplevelser i Sovjetrusland. De er frygtelige, og man faar den inderligste Medlidenhed med den unge Hustru, som blev udsat for Fængsling, Koncentrationslejr, Sygdom, Sult og saa 48 af sin Mands Kolleger blive henrettet. Men man lærer ogsaa at forstaa, hvilket Helvede Livet i Sovjetrus-

land kan være. Ingen Bog kan give en mere afskrækkende Skildring af Sovjetstyrets »Velsignelser« end denne nøgterne og sanddru Fremstilling. Vi agter at bringe et kort Afsnit i næste Nummer, fordi vi blot ved Skildring af en eneste Nat i et Sovjetfængsel, en Nat, hvor der slet intet »sker«, bedre kan faa Indblik i »Kommunismens sande Væsen« end ved lange, lærde Artikler. — z.

Dr. Konrad Metzger, Ehe. Innsbruck, Tyrolia Verlag, 1935. 275 S. RM. 3,70.

Bogens Undertitel er: Man maa tage det (nemlig Ægteskabet), som det er; man maa staa med begge Benene i det og stolende paa Gud bygge sit Liv i det.« Den kendetegner Bogens Form og Tone: Alt er konkret og praktisk affattet, saaledes som det moderne, katholske Menneske ønsker sig det. Her er udfoldet en Fylde opløftende, begejstrede Tanker, som kommer fra en Forfatter, der har forstaaet det katholske Ægteskabs Væsen til Bunds. Men de fremsætttes næsten løst henkastet og i Tilknytning til Dagens Diskussioner. Alene Titlerne røber det: Vanartet Ægteskab. — Hvordan ser det ud i kirkelig viede Ægteskaber? — Nøgenkultur. — Selvbefrielse for Selvtilfredsstillelse. — Kys og deres Ansvar. — Hvem skal jeg gifte mig med? — En Bruds Dagbog etc. etc. Det hele glider forbi ens spændt opmærksomme Øjne som en Film, let, levende, i Dialogform, men en Film, hvis Tanker og Billede præger sig dybt i Hjertet. — z.

Ungdomslitteratur.

Fra Gyldendal:

Jacob Sann: Boglinken Caruso, 80 S., Kr. 2,00, kart. Kr. 2,50.

Nogle Trækfugle mødes paa et Skib og fortæller om deres Oplevelser — det lyder, som var det en Fortælling for Sinaabørn, men Sandheden er, at alle vil synes om denne lille charmerende Bog. Den byder paa en original Ide, er velskrevet og lærerig og kan trygt anbefales. Fredet i Klasse A.

Lis Andersen: Monsunbørnene paa Tenerife, Ill., Kr. 2,75, kart. Kr. 3,50.

Den ungdommelige Forfatterinde behøver ingen nærmere Præsentation — hendes Monsun-Bog er noksom bekendt. Paa sin barnlige, men yderst talentfulde, Façon fortæller hun her om Familjens (÷ Fader Knud, der stadig turer Jorden rundt, Vikingemandfolk, som han er) Ophold paa de kanariske Øer. Vidunderligt naive og dog indtagende er hendes Beretninger om de religiøse Cereionier, hun overværer. Hvad mener man om flg. (S. 92): »Trods den store Nytte, Køerne gør, er der faa af dem paa T., og for at Bønderne kan have tilstrækkelig stor Nytte af dem, og

for at de ikke skal blive syge, maa de velsignes en Gang imellem«. Bogen kan trygt anbefales — Lis Andersen har sikkert en Fremtid som Journalist for sig.

Walt Disney: Mikkel Mus paa Skattejagt, 318 S., Ill., kart. Kr. 1,75.

De 318 Sider er smaa af Format, men de er herlige. Selv om man er nok saa meget Patriot, maa man indrømme, at Ping (undskyld, Fader Storm-P.!) er besejret paa Points. Mickey Mouse gaar sin Sejrsgang Verden over. Børnene jubler over ham paa Films, i Aviser og nu i Bøger. Se den lille lækre Bog igennem — han har fortjent sin Succes.

Walt Disney: Rottelængerer fra Hameln, 66 S., Ill., Kr. 2,00.

Denne Gang optræder W. D. i alm. Børnebogsformat, og det klæder ham egentlig, fordi Tegningerne — hvoraf nogle er kolorede — derved bedre kommer til deres Ret. Denne Bog er en regulær knock-out-Sejr for Disney. Agter Pings Manager ikke snart at røre paa sig? Bogen er herlig og tjener sin Skaber og Forlægger til største Ære — men har vi ikke en dansk Walt Disney?

Margit Ravn: Paa Afbetaling, 106 S., Kr. 2.—, indb. Kr. 2,75.

En Fortælling fra vore Dages Oslo. 3 unge Mennesker — deriblandt en ung Pige — Børn af en Landsbypræst, sendes til Oslo for at studere. Den unge Pige er udnævnt til økonomisk Diktator og herser til at begynde med godt nok med sine undergivne, indtil hun, for at staa paa Højde med sine jævnaldrende, køber Klæder o. s. v. — paa Afbetaling. En god Bog for unge Mennesker, der her kan lære den gode Regel: Lev aldrig over Evne.

I. H. Campe: Robinson Crusoe, ill., 154 S., Kr. 1,50, kart. Kr. 2,25.

Meget Vand er løbet i Stranden siden Defoe 1712 skrev sin berømte Bog om Alex. Selkirks mærkværdige Oplevelser, men Tiden, der ellers gnaver med saa skarp en Tand, har ikke faaet Bugt med den. Bearbejdet og omredigeret er den blevet — Nutidens Børn vilde absolut ikke kunne goutere Defoes Bog — saa omforandret, at Forf. rimeligvis vilde anlægge Sag og være rystet i sit Inderste, hvis han kunde se de nu verserende Udgaver. Den her foreliggende Udgave er god nok — selv om jeg personlig foretrækker Gräbners Bearbejdelse. Prisen er yderst rimelig.

Ingv. Lieberkind: Mosen fortæller, ill., 108 S., Kr. 2.—, kart. Kr. 2,50.

Magister Lieberkind behøver ingen Præsentation — han har een Gang for alle faaet blaat Stempel. »Mosen fortæller« er selvskrivet til at forefindes i alle Læsestuer og Bibliotheker og vil være en kærkommen Gave. Skulde endelig en Indvending rejses, maatte det være denne: man mærker Pøgepinden for meget.

U. C. G.

Theater og Film.

»**Dynamit**«. Handler om en polsk Minearbejder i Amerika, som ved en tilfældig Skæbnes Tilskikkelse bliver Fører for en i forbryderisk Øjemed iscenesat Strejke. Med visse Modifikationer kunde denne Handling nok føre paa Sporet af mange meningsløse Arbejdskampes skumle Oprindelse. Filmens videre Forløb viser os denne polske Arbejder fra den allerbedste Side. I sin sjælelige Fornedrelse genfinder han sit ufordærvede Sind og vinder med Livet som Indsats Strejken for sine Kammerater og for den menneskelige Ære. En aldeles usædvanlig Form for »happy end« og slet ingen daarlig Spekulation i Prædikatet: »Forbudt for Børn«.

Derimod skulde undertegnede ikke have ladet sig lokke af »**Bange for Bussemænd**«. De to uskyldige Spasmagere Gøg og Gokke er her fordømte til at agere i et forlorent Æventyrmilieu, som faar deres Pudsigheder til at drukne i sentimentalt Biværk. Deres Løjer har dog saa tit haft en befriende Virkning, ogsaa paa voksne Mennesker, som et forfriskende Pust i Konversationsfilmenes Kedsomhed à la Garbo etc. Derfor: »Om igen!« Argus.

Fra Hovedstad og Provins.

Eventyrspil paa St. Knuds Skole.

Fredag d. 18. var der Generalprøve og Søndag d. 20. Premiere paa »Skovheksen«, Eventyrspil i 2 Akter, Tekst og Musik af P. Menzinger. Handlingen er kort fortalt den, at 2 Smaadrenge farer vild i den store Skov og indfanges af en led Heks, der samtidig holder 5 smaa Nisser — forvandlede til Tudser — i Fangenskab. Som Fangevogter optræder Helvedshunden »Gam« — den var et Fund og hentede sig personlig en dundrende Succes. Af Udseende var den en Krydsning mellem Ping og Mikkél Mus. Under stor Spænding bliver denne Skønhedsaabenbaring forgiven, og til sidst bliver Heksen under larmende Begejstring selv proppet i den Ovn, som Fangerne skulde have været stegt i. P. Menzinger, denne elskelige Børneven, har et fantastisk godt Tag paa »at dreje« et saadant Motiv og faa det netop i den Form, som Børnene synes om. Hans Musik til »Skovheksen« var storartet, og de mange ikke helt lette Sange blev med stor Sikkerhed klaret af de flinke smaa Skuespillere. Retfærdigheden byder, at jeg tvinger en stille, beskeden Mand frem i Rampelyset; det er Skolens Tegnelærer Hr. Kellermann, Dekorationernes Skaber — han er et helt Eventyr for sig.

Forestillingen gentages Søndag d. 27. ds. Kl. 19,15.

U. C. G.

50 Aar som St. Elisabeth Søster.

En kendt og afholdt Søster og Sygeplejerske kan den 27. Okt. se tilbage paa et halvt Aarhundredes Ordensliv. Næsten hele den lange Tid blev viet til Arbejde i det katolske Norden. Søster Lazara er født i Eichsfeld i Thüringen og blev indklædt som St. Elisabeths Søster den 27/10-1885. Efter Noviciatet kom hun i 1886 til Malmø og forblev i Sverige indtil 1905. De sidste 30 Aar har Søster Lazara virket som St. Elisabeths Søster her i København (Kastanievej 6), dels som Søster og desuden i 3 Aar som Forstanderinde. Hjertelig til Lykke!

Fra Svendborg Menighed.

For ca. 2. Mdr. siden modtog vi det sørgelige Budskab, at vor Sognepræst Hr. Pastor Jaworski skulde forlade os for at overtage den vanskelige Post i Haderslev. Det var med stor Sorg baade for Hr. Pastoren og Menigheden, at vi skiltes. Vi ønsker alle Hr. Pastor Jaworski Guds rigeste Velsignelse for Fremtiden og siger ham endnu engang hjertelig Tak.

Søndag d. 20. ds. var Kirken pyntet som til Fest med Flag, Guirlander og et Hav af Blomster. Menigheden skulde nemlig paa den Dag modtage sin nye Sognepræst, Hr. Pastor Hake. Hr. Pastor Resch foretog den højtidelige Indsættelse. Ministranter og hvidklædte Piger hentede Pastoren fra Præstegaarden. Uden for den lukkede Kirkedør overdrog Hr. Pastor Resch den nye Sognepræst Nøglerne til Kirken, derefter fulgte de forskellige Ceremonier ved Indsættelsen. Kirken var overfyldt. Hr. Pastor Resch holdt en smuk Prædiken over Teksten »Gaa ud og lær alle Folkeslag«!

Efter den højtidelige Messe samledes Menigheden i Forsamlingsalen for at hilse paa den nye Sognepræst. Hr. Pastor Resch brugte Lejligheden til at minde os om, at det ikke er Mennesket, vi maa se i vore Præster, men Guds Sendebud, derfor skyldte vi Præsten al Ære og Ærbødighed. Hr. Pastor Hake takkede Hr. Pastor Resch for gode Raad og lovede Menigheden at være den »Gode Hyrde« for sin Hjord.

Svendborggenser.

Kirkens Stilling paa Island.

I »Nordisk Tidsskrift« (1935, No. 5) kommer Sigfus Blöndal i en Artikel: »Gammelt og nyt i islandsk Aandsliv« ogsaa ind paa den katolske Kirkes Stilling paa Sagaøen. Han siger bl. a.:

»Den Magt, som Folkekirken har mistet over Sindene, er imidlertid kun i ringe Grad gaet over til andre Trossamfund. Baptister, Methodister, Adventister og andre har forsøgt sig, men med ringe Held. »Frelsens Hær« har i

enkelte Byer, som overalt i Verden, virket til Gavn for de fattigste Klasser, stiftet Hjem for Søfolk, o. s. v., og virkelig udført et samfundsnyttigt Arbejde. Den er afholdt, men større religiøs Betydning for Folket i sin Helhed har den ikke faaet. Den romersk-katholske Kirke har faaet nogen Tilvækst i de senere Aartier. Den har haft højt ansete og dygtige Gejstlige i sin Tjeneste, og har udfoldet en stor og betydningsfuld Virksomhed ved Oprettelse af gode Hospitaller (St. Josephssøstrene i Reykjavik og Havnefjord) og ved Opførelsen af en Domkirke, som smukt beliggende paa en Høj, dominerer Reykjavik og stiller den lille hyggelige protestantiske Landsbykirke fra Byens Ungdom, som endnu fører Navnet Domkirke, helt i Skyggen. Der har ogsaa været Tale om, at en udenlandsk Munkeorden vilde opføre et stort Kloster i Vest-Island, men foreløbig er den Sag stillet i Bero. Katholicismen har i hvert Fald forstaaet at sætte sig i Respekt. Men heraf at slutte noget om dens fortsatte Fremgang vilde være for dristigt. Muligt er det jo, at yderliggaaende antireligiøse Retningers Udbredelse vil virke hen til, at dybt religiøse Mennesker føler sig tiltrukne til den som Religionens faste Klippegrund i højere Grad end til andre, mere vaklende Trossamfund. I Øjeblikket synes dette dog ikke at være Tilfældet i nogen nævneværdig Grad. De religiøst vakte inden for de dannede Kredse slutter sig mest til Spiritisme eller Theosofi, og kun de færreste melder sig ud af Folkekirken.«

Fra den vide Verden.

Christus og — Adolf Hitler.

HJ og den tyske Arbejderfront har i Frankfurt afholdt et Fællesmøde, hvor Gau-Amtsforvalter Willy Becker ifølge Meddelelse i den derværende Amtspresse bl. a. har udtalt: »Fædre og Mødre, som vil afholde deres Børn fra at træde ind i HJ og BdM, begaar en Forbrydelse mod det tyske Folk og dets Fremtid. De er ikke værdige at kaldes Fader og Moder. — Naar kommende Tider, der bliver i Stand til uhildet at bedømme de Ting, der sker i Dag, ser tilbage, vil der blive sagt: »Christus var stor, men Adolf Hitler var større.«

Baby Nr. 10,000.

Den af Kardinal Mundelein i Chicago stiftede Fødselsanstalt forbereder sig paa at modtage Baby Nr. 10,000. Fra alle Sider er der allerede indløbet Gaver for paa særlig Maade at sikre Barnets Fremtid. I Spidsen gaar Kardinalen med en Gave paa 500 Dollars; hans Søster har givet hele Baby-Udstyret. Anstaltens Hovedvelgører, Lewis, efter hvem Anstalten er opkaldt, har ligeledes skænket 500

Dollars. Borgmesteren af Chicago har skænket Daabskjo-len. Endvidere foreligger der allerede Tilbud fra flere Opdragelsesanstalter om Stipendier.

Biskop Söderblom og Dronning Astrid.

Enken efter den protestantiske Theolog og Ærkebiskop i Uppsala, Söderblom, som afgik ved Døden i 1931, har i Anledning af den belgiske Dronning Astrids tragiske Død udtalt sig om den Rolle, hendes Mand har spillet ved den afdøde Dronnings Konversion:

»Da hendes Skæbne fordrede Antagelsen af en anden Form for Kristendom end den, hun var opdraget i, kunde hun gøre det med fuld Oprigtighed. Min Mand, Ærkebis-koppen, hjalp hende at gaa Vejen til den romersk-kathol-ske Kirke. Han gjorde det med Glæde. Saa stort var denne begejstrede Lutheraners Hjerte, som altid var større end den menneskelige Adskillelse.« Saa vidt vi ved, var det ikke »hendes Skæbne«, der gjorde, at Dronning Astrid konverterede, men hendes Overbevisning.

Hvor mange er gaaet fra?

I et Interview, offentliggjort i »Hemmet och Helgedom-men«, spørger Forf. en Medarbejder ved »Unge Front«, hvor mange katholske unge mon er gaaet over til Hitler-ungdommen. »Det er svært under Forfølgelsestider blot tilnærmelsesvis at angive alle enkelte Frafald. Lad os an-tage en Tredjedel, saa er vi sikkert ikke langt fra Sand-heden.« De sidste offentlige Statistiker angiver 365,000 Med-lemmer. fordelt paa 6100 Foreninger og 27 Stiftskredse, d. v. s. lige saa mange Stifter.

En Nazist udtaler om denne Ungdom: »Men medens Ungdommen inden for Bekendelsesfronten hverken er gen-nemorganiseret eller talmæssigt set er særlig stærk og frem-for alt i første Linie er i Defensiven, saa føler de kathol-ske Ungdomsforbund med deres Mønsterorganisation sig langt mere i Offensiven end i Defensiven. Enhver kan over-bevise sig herom gennem Samtaler med Ungdomsførerne. Uvilkaarlig faar man et stærkt Indtryk af, at der rører sig en ualmindelig Troskraft i disse unge Mennesker.«

Kulturdokumenter fra det 3. Rige.

I Ratibor i Øvre Schlesien blev en jødisk Fodboldspil-ler, som deltog i en Kamp mellem et tysk og et polsk Fodboldhold, bearbejdet til den Grad med Sten og Stokke, at han er afgaaet ved Døden som Følge af den brutale Medfart. Dertil skriver »Osservatore Romano: »Den nye nationalsocialistiske Civilisation, som lærer, at Racehad er Normen for det nye Liv, har allerede omtaaget Masserne i den Grad, at man stener Mennesker af fremmed Race, og det med et Raseri, som ikke alene kan forklares ud fra

et personligt Had. Man kan hade sin Næste. Her vægrer man sig dog ved overhovedet at anerkende Ofret som sin Næste«.

De gejstlige Opdrageres Virksomhed inden for Balilla.

For nylig modtog den h. Fader Kapellanerne fra den fascistiske Ungdomsorganisation »Balilla« i Audiens. I sin Tale roste Paven det religiøse Opdragelsesarbejde, som udføres af Kapellanerne inden for denne Organisation, og formandede Kapellanerne til at gøre deres yderste for, at den Ungdom, der var dem betroet, kunde bære deres sorte Skjorter med Ære. Talen kan betragtes som et Vidnesbyrd om, at Forholdet mellem Kirken og de fascistiske Ungdomsorganisationer, der, som bekendt, efter Afslutningen af Laterankontrakten gav Anledning til forbigaaende store Spændinger, nu er fuldstændig tilfredsstillende.

En Fritænker bliver Munk.

»Przeglad Katolicki«, det katholske Organ i Warschau, beretter, at en i Byeh Lodz, Polens Industricenter, meget kendt Fritænker, Dr. Mierzynski, efter ganske pludseligt at have forladt Lodz, befinder sig i et Dominikanerkloster, hvori han er traadt ind som Novice for tre Maaneder siden. Dr. Mierzynski var som Læge knyttet til de store Hospitaler i Lodz. Han var tidligere Præsident for Fritænkernes Forening og Forfatter af en irreligiøs Bog, som blev konfiskeret af de polske Myndigheder. Hans Konversion har vakt saa meget mere Opsigt, som Dr. Mierzynski før i Tiden gentagne Gange har staaet tiltalt i Retten, anklaget for Blasfemi.

De jakobitiske Skismatikeres Konversionsbevægelse.

De jakobitiske Skismatikeres Konversionsbevægelse i Indien, som tog sin Begyndelse med Ærkebiskop Mar Ivanios' Konversion i 1930, fortsættes stadig. I første Halvdel af dette Aar vendte 4189 Skismatikere tilbage til den katholske Kirke.

Hvorfor blev Biskoppen fængslet?

Uden at ville undskylde eventuelle Lovovertrædelser har vi dog altid i Deviseprocesserne set et Stykke Kirkeforfølgelse under Henvisning til de store Uretfærdigheder, der er begaaet ved Arrestationerne, til de virkelig foreliggende Samvittighedskonflikter, til den dybeste Mening i Deviselovgivningen, til de uhørt haarde Straffedomme, til den fuldstændig uretfærdige Mangel paa Hensyntagen til Amnestien, til den Maade, hvorpaa Folket, der fulgte disse

Processer, er blevet ophidset. Biskop Petrus Legges Arrestation er kun et nyt Bevis derfor. Med Dr. Legge, Paderborn, som Mellemand beskyldes han for med ikke bevilgede Markbeløb at have opkøbt for 95 000 Gylden Bispedømmelaans-Obligationer. De Anklagede har bevist, at de 95 000 Gylden er blevet anmeldt paa Basis af Folkeforræderiloven, og at de i Udlandet endnu forhaandenværende Deviser til et Beløb af Fl. 30 450 ligeledes er anmeldt og afleveret, saa der altsaa ikke foreligger nogen strafbar Handling. Paa Trods af al Relfærdighed sidder de anklagede nu paa syvende Maaned arresterede under Berlin-Moabit Undersøgelseskammer. Biskoppen, som indestaar for sin Broders og Generalvikarens Uskyldighed, bliver nu ogsaa arresteret.

Alle Helgens Fest (=A. H.) og Alle Sjæles Dag (=A. S.)

(Fredag d. 1. og Lørdag d. 2. Nov.)

St. Ansgars Kirke. A. H. Stille Messe 6 $\frac{1}{4}$, 7 og 8. Pontifikalmesse 10. Aftenandagt m. Procession 20. A. S. Stille Messer fra 6 $\frac{1}{2}$, Levitmesse 9, 20 Bøn for de Afdøde.

Jesu Hjerter Kirke. A. H. Stille Messe 6, 7, 7 $\frac{1}{4}$, 8 $\frac{1}{4}$ (ikke 8 $\frac{1}{2}$) Levitmesse 10. Aftenandagt 19 $\frac{1}{2}$. A. S. Stille Messer fra 6. Højtidelig Sjælemesse Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

St. Knuds Kapel. A. H. Stille Messe Kl. 7 $\frac{1}{2}$. A. S. Stille Messer fra 6 $\frac{1}{2}$.

Sakramentskirken. A. H. Stille Messe 7. Højmesse 8. Festandagt 20. A. S. Stille Messe 6, 6 $\frac{1}{2}$ og 7. Højmesse 8 og derefter endnu to stille Messer. 20 Andagt for de Afdøde.

Rosenkranskirken. A. H. 8 stille Messe. 10 Højmesse. A. S. Stille Messer fra 6 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Sjælemesse. 19 $\frac{1}{2}$ Andagt for de Afdøde.

St. Annæ Kirke. A. H. Stille Messer 6 og 7. Sangm. 8 Højmesse med Præd. 10. Andagt 20. A. S. Stille Messer 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7. Højtidelig Sjælemesse 8. Korsvejsandagt 20.

St. Michaels Klub. Mandag d. 4. November Kl. 20 begynder Vintersæsonen med Foredragsrække af Pater Nøsen; »Det indre Livs Vækst«, og fortsættes hver første Mandag i Maanedens Vesterhus, Vestervoldgade 115.

Nye Medlemmers Indmeldelse eller Gæstekort til Foredragene ved Henvendelse til Klubbens Formand, Frk. Anker, Stenosg. 2, Tlf. Vester 7769.

St. Knuds Skole. Eventyrspillet »Skovheksen« gentages Søndag den 27. Okt. Kl. 19 $\frac{1}{4}$; Indtægten tilfalder Hedningemissionen.

Systuen, Sakramentsogn. Systuen genoptager sin Virksomhed Torsdag d. 7. Novbr. Kl. 1 $\frac{1}{2}$ til 4, og fremdeles hver Torsdag i Vinterhalvaaret.

Den anden Torsdag i hver Maaned afholder St. Vincentsforeningen for katolske Damer (katolsk Menighedspleje) Møde Kl. 13. Nørrebrogade 27., Opg. A¹.

Kirkelig Kalender.

Okt.-Nov.	Nov.
27. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest. 20. Søndag e. Pintse.	3. S. 21. Søndag e. Pintse.
28. M. Simon og Judas, Apostle.	4. M. Carl Borromæus.
29. Ti. Ferialdag.	5. Ti. Relikviefest.
30. O. Ferialdag.	6. O. 6. Dag i Oktaven.
31. T. Vigilie (Faste- og Abstinensdag).	7. T. 7 » » »
1. F. Alle Helgens Fest.	8. F. Oktav af Alle Helgens Fest.
2. L. ALLE SJÆLES DAG.	9. L. Laterankirkens Indvielse.

Okt.-Nov. Ugens Messebønner.

27. S. **Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest** (1130); 2. *Sæt* 20. Sønd. e. Pintse (741). Slutningsevng.: Søndagens (742).
 28. M. Simon og Judas, Apostle (1124—959).
 29. Ti. Ferialdag (741—570); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
 30. O. † Ferialdag (741—570); 2. og 3. som Tirsdag.
 31. T. Vigilie (1127); 2. Den Helligaand ([120]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]).
 1. F. **Alle Helgens Dag** (1135—965).
 2. L. Alle Sjæles Dag (1139).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« M.: Mandag d. 28. Okt. Kl. 20. Efter Mødet Samvær i Forsamlingsalen. —

Rosenkranssognet. Onsdag den 30. Okt. indbyder Sognet til **Menighedsmøde** i Frederiksberg Allé 74. Filmforevisning, Kaffe-bord og diverse Underholdning. Adgangskort à 50 Øre faas hos Præsterne, Maristbrødrene og paa den franske Skole.

Bønforeningen for Israels Omvendelse. Efter at den maanedlige Messe i længere Tid har været ofret den første Onsdag i Maanedn vil den fra Søndag den 27. Okt. frentidig blive ofret den sidste Søndag i hver Maaned Kl. 8 i Rosenkranskirken. Samme Dag er i Klosterkirken paa Jagtvej som hidtil det Allerhelligste udstillet i Foreningens Intention. Det er ingen Forpligtelse for Medlemmerne at møde til Messe og Sone, men det henstilles, at saa mange som muligt deltager.

Benediktineroblaterne afholder deres maanedlige Møde Torsdag d. 31. Okt. Kl. 20 i Rosenkranskirken.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 24. Oktober.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 44.

Søndag den 3. November

1935

INDHOLD: »Hav Taalmodighed med mig!« — Om Jøder og Jødehad. — Genforeningens Apostel. — En Nat i Sovjets Fængsel. — Ridder Kaspar og de arme Sjæle. — Katholske Røster om Krigen i Abessinien. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — I Pavens Navn for Pressen. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Hav Taalmodighed med mig!“

(Matth. 18, 26).

Begyndelsen af Lignelsen om Kongen, der vilde holde Afregning med sine Tjenere, har allerede Longfellow illustreret i »Den gyldne Legende«:

*I Himlen bøjer Naaden Knæ for Gud:
Forbarm Dig, Gud, af Kærlighed!
Lad Mennesket, Du selv har skabt,
Trods al hans Skyld ej gaa fortabt,
Fortabt i Evighed!*

Retfærdigheden indvender: » . . . Han voldte selv sin Dom!«
Gud svarer:

*Men jeg staar over Dom og Død.
Jeg frelser ham, om der er til
Paa Jord blot een, som lide vil,
For hvad hans Slægt forbrød.*

Til et saadant Offer er kun Guds Kærlighed i Stand, erklærer Visdommen.

Men Gud Faders Ord bestemmer saa:

*Gak Du da, min enbaarne Søn!
Og fri den hele Verden ud,
og bliv den hele Verdens Gud
og alle Dines Løn!*

(Oversat af Thor Lange.)

Paa Grund af dette Offer kan Himlens Drot ikke alene slette den uhyre Syndeskyld, men ogsaa vise Menneskene hen til den evige Saligheds uudtømmelige Skat. Ganske vist maa Mennesket saa ogsaa selv gaa ind i Gudssønnens Offer og lade al Haardhertethed, al Egenkærlighed, al usund og ukærlig Stræben efter det jordiske fortæres af Offerflammen. Sker dette, trods Eftergivelsen af svære Synder, ikke her i dette Jordeliv, bliver der i Dødens Stund en Rest tilbage, som Sjælen ikke for nogen Pris vilde vise sig for Guds Aasyn med, som vilde gøre den dybt ulykkelig i Himlen. Ogsaa herfor har Guds Barmhertighed fundet Raad. Fordrer Retfærdigheden, at Skylden bliver betalt indtil sidste Hvid, saa aabner Kærligheden Muligheden herfor. I Koret fra Skærsilden i Slutningen af »Adam Homo« giver Digteren gribende Udtryk herfor:

*Her vi omsnoes af blussende Flammer,
Som med Jordstoffet nære vi maa;
Her fortæres hvad Sjælen kun lammer,
Hvad fra Tanken, den verdslige, stammer,
Hvad ei Himlen, den rene, kan naae!
Her af Barmen os ud bliver revet,
For at sænkes i Luernes Elv,
Hvad til anden Natur var os blevel,
Saa det er os, som brændte vi selv.*

*Rundt omkring vi kun Ildhavet skuer,
Der vil Sjælene lutre som Guld,
Der vort Stempel at udslutte truer,
Der i Asken vor Hæder nedkuer,
Der vor Herlighed brænder til Kul.
Hjertets smeltede Pandser henslyder,
Med vor Pynt drive Flammerne Spøg:
Vore Krands, Bedrifter og Dyder
Gaa op som et Intet i Røg.*

*Høit i Veiret sig Luerne svinge,
 Mens i Baalet vi selv tynges ned
 Af den Vægt og Værddi, vi medbringe,
 Indtil Sjælen som fattig og ringe
 Stiger ud af den Smerte, den led.
 Fra sin tyngende Byrde løsreven,
 Af sin Længsel paa Vinger ført frem,
 Mere let da end Flammerne bleven,
 Gaaer den op til sit himmelske Hjem.*

Lige saa trøsterig Tanken om Skærsilden paa een Maade er, lige saa alvorligt maner den paa den anden Side ogsaa til, bistaaget af den Kraft, Naaden giver, gennem et kristent Liv helt og fuldt at indordne sig under Forløsningens Værk, saa Skærsildens Renselsesproces kan blive saa kort som mulig.

*Vogt den ene, dyre Skat!
 Vogt dit Hjerte, vaer din Tanke.
 Stjerner se paa Jorden ned.
 Og vi ved ej, naar vi banke
 Paa din Port, o Evighed.*

(Johs. Jørgensen: Allesjælesnat.)

Heri ligger samtidig en Opfordring til inderligt at bede for de arme Sjæle:

*Udslet den sidste Synderest,
 som end de har at sone,
 og byd dem ind til Livets Fest,
 i Himlen for din Trone.*

(Salmebog No. 251.)

Sammen med de arme Sjæle vil vi længselsfuldt se op til de fuldendte, fuldkommen skyldfri Sjæle:

*Den store hvide Flok vi se
 som tusind Bjerger fuld af Sne,
 med Skov omkring
 af Palme-Sving
 for Tronen. Hvo er de?
 Det er den Helteskare, som
 af hin store Trængsel kom
 og har sig toet
 i Lammets Blod
 til Himlens Helligdom! (Brorson.) — ch —*

Om Jøder og Jødehad*).

I sin Bog forelægger H. Valentin os »Resultatet af mange Aars Studier af jødisk Historie og af vor Tids jødiske Problemer«. Det er ikke heldigt, at han »for Nemheds Skyld« benytter Ordet »Antisemitisme som synonymt med Jødehad«, selv om han indrømmer, at det er »misvisende«.

Først forsøger Valentin at finde Aarsagerne til Jødehadet og kommer til Resultatet: »Enten har man vendt sig mod den jødiske Dissident eller mod den jødiske Konkurrent eller mod den racefremmede«, og han føjer til: »Ved at karakterisere alle nedbrydende Magter som jødiske, for Eks. Materialismen og den jødiske Egennytte, prøver man at bortsugerere sin egen Syndsbevidsthed. Ikke uden Grund er det blevet sagt, at det, Nazisterne forfølger hos Jøderne, er noget, de burde forfølge hos sig selv.« Fremstillingen af Antisemitismens Historie viser den øvede Forsvarer, der er godt inde i sit Emne. Den moderne Nationalisme er træffende fremhævet, og Nazismens Brutalitet er afskrækkende skildret. Værd at lægge Mærke til er det ædle Ord: »Det Slag, der ramte de tyske Jøder, rummer selvfølgelig rige Muligheder for jødisk Selvbesindelse og jødisk Genfødsel. Vor Generations største jødiske Digter, Bialik, betegnede derfor Hitler som Guds Svøbe, der standsede Jøderne paa den Vej, der førte til Selvopgivelse og Død.«

Kapitlet »Raceantisemitismen« giver et godt Overblik over dens litterære Frembringelser og et slaaende Bevis for Sætningen: »Racehadet ligesom dets Komplement, Forgudelsen af det, man ansaa for at være ens egen Race, lod sig ikke paavirke af den videnskabelige Forskning.« Zions Vises Protokoller og Hitlers »Min Kamp« staar her Side om Side som hinanden værdige Naboer.

Bemærkes bør: »Over for det Par Hundrede jødiske Millionærer i Europa, Sydafrika og U. S. A. og den forholdtvis velstillede Middelstand i Vest- og Centraleuropa samt Amerika staar et østjødisk Proletariat, der tæller Millioner, og som ikke blot rammes af Krisetidens Vanskeligheder, men ogsaa af politiske, sociale og økonomiske Undtagelseslove, som har bragt det i en grænseløs Elenighed.«

Valentin drøfter Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade Jøderne selv skal bidrage til at besejre Antisemitis-

*) Hugo Valentin: Antisemitismen i historisk og kritisk Belysning. Aschehougs Forlag. København 1935. 310 S. Pris Kr. 6,75.

men. Han mener, at Oplysningslitteratur kun vil hjælpe lidt der: »Det er det forfærdelige ved Hadet, at den, der er blevet grebet af det, som Regel ikke vil blive det kvit. Han bliver ved med at hade uden Hensyn til Kendsgerninger og Argumenter«. Kærnen i hans Opfattelse er vel givet i Ordene: »Det er ikke Jøderne, man hader, men et Fantasibillede af dem, som man forveksler med Virkeligheden, og Jødernes virkelige »Fejl« spiller der en meget underordnet Rolle. Det kan være sandt, at Jøderne ligesom alle andre er forpligtet til at arbejde paa deres moralske Forbedring, ja i højere Grad end andre, eftersom Nød og Undertrykkelse, som det jødiske Folk mere end andre Folk har været hjemsogt af, let fører til Demoralisering. Det gælder om at arbejde for de lidende jødiske Massers Produktivering og for hele Folkets aandelige Genfødselse, saa det paa rette Maade, ydmygt og stolt, forstaar at bære sin Skæbne. . . . Intet jødisk Arbejde er vigtigere end dette. Men et Folk paa seksten Millioner kan aldrig undgaa at have ogsaa usympatiske og mindreværdige Elementer. Naar Trangen til at hade og til at faa en Syndebuk melder sig i den ikke-jødiske Verden, dømmes der ensidigt ud fra de daarlige. . . .«

En Katholik maa ikke kende til Begrebet Jødehad. Han ved, hvilken fremtrædende Rolle »det udvalgte Folk« havde at spille i den guddommelige Forløsnings Ordning. Derfor holder han sig til »Folkenes Lærers« Anvisning (Rom. 11,16-24). Dette udelukker naturligvis ikke, at man med moralske Midler beskytter sig imod enkelte jødiske Grupper skadelige Indflydelse paa det aandelige, samfundsmæssige og politiske Omraade. Herom siger Valentin: »Den destruktive jødiske Radikalisme, angrebet haade af jødisk betonedede Jøder og af Antisemiter, er et Onde, der bør bekæmpes, især da Erfaringen viser, at Jøder paa dette Omraade ofte kommer til at indtage Førerstillinger«.

Hvor det drejer sig om Kristendommen og om Kirkens Stilling til Jødespørgsmaalet, da har Forfatteren hist og her i sin Dom ikke haft de bedste Raadgivere, ligesom han ogsaa burde have anvendt mere Omhu, hvor man staar overfor Kendsgerninger. For Eks. anfører han Schönerer som Grundlægger af det kristelig-socialt Parti i Østrig-Ungarn, og endvidere læser man følgende Paastand: »I al den Tid, Socialdemokraterne havde Magten i Wien, var Jøderne udelukket fra Byens Forvaltning.« Valentin skulde engang spørge Wienerne om, hvad de har lidt under den finansmægtige Breitner. Den slags Bommerter tvinger Læseren til kritisk Undersøgelse ogsaa af andre af Forfatterens Opgivelser.

Genforeningens Apostel.

Den store russ. Konvertit Wladimir Solowjew har skrevet »Die Erzählung von Antichrist«, som Vita Nova Verlag i Luzern har udgivet paa Tysk (1935, 90 S.). Bogen er særlig aktuell i vor Tid, hvor flere Aandsstrømninger netop bærer det Præg, som S. forlener sin Antikrist med; desuden er den en gribende Appel til Genforening, idet Orthodoksiens og Protestantismens Repræsentanter til sidst siger til Paven: »Du er Petrus.« At Oversætteren (i Indledn.) tvivler paa S.s Retroenhed i Døden maa staa for hans egen Regning. *Red.*

Wladimir Solowjew levede fra 1853 til 1900. Hans Bedstefader var Gejstlig, hans Fader den berømte Historie-skriver. Allerede tidligt viste hans store Begavelse sig. Til at begynde med var han et Modsigelsens Tegn: 15 Aar gammel lod han sit Haar vokse, kastede sine Helgenbilleder ud af Vinduet og spottede over Fromhed og Tro. Men allerede to Aar senere — han havde netop begyndt sine Studier paa Universitetet — forstod han, at hans Opgave vilde være at tilvejebringe en Forsoning mellem den russiske Aand, som fandt sit stærkeste Udtryk i det religiøse, og den vest-europæiske Filosofi og Videnskab. Som 21-aarig holdt han sin Jomfrutale over Emnet: »Krisen i den vest-europæiske Filosofi«. Kort Tid efter blev han kaldt til Universitetet i Petersborg, og samtidig blev han valgt til Medlem af »De Lærdes Komité inden for Ministeriet for Folkeoplysning«. Her vakte den unge Lærde stor Opmærksomhed ved et Foredrag over »Gudmennesket«.

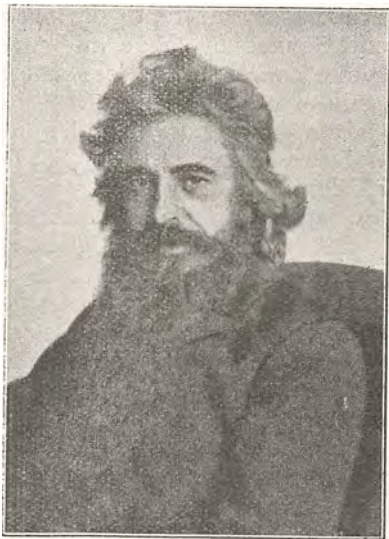
Men allerede nu nærmede sig for ham den Time, som ingen, der gaar i Brechen for Sandheden, blev skaanet for i Rusland, den Time, hvor man maa bevise sin Overbevisnings Oprigtighed gennem det sidste Offer. Alexander II var blevet myrdet. Faa Dage senere anbefalede Solowjew i et offentligt Foredrag Mordernes Benaadning. »Nu vil det vise sig«, udbrød han, »om Czaren vil følge Christus. Vil han ikke følge ham, saa vil vi følge Christus og ikke Czaren«. Fra Publikum hørtes højroastede Stemmer: »Dig skulde man først hænge«; men Flertallet af Tilhørerne raabte dog: »Nej! Du skal være vor Profet«.

Allerede den næste Dag nedlagde Solowjew alle sine Embeder og Værdigheder og begyndte et Liv i Armod og elendigt betalt Arbejde. Fra den Tid af boede han paa en 5. Sal i et eller andet Petersborg-Hotel, modtog Dagen igennem alle mulige Ansøgere, talte om Aftenen disses Sag hos denne Verdens mægtige, arbejdede derefter Natten igennem — og døde knapt 47 Aar gammel af en Hjertesygdom.

Der udgik ligesom en Trolddomskraft fra denne Filosofs

Person. Ligesom hele hans Liv var som en eneste Helligdag, ligesom han i hvert vaagent Livsøjeblik stod aaben for denne »vidunderlige« Verdens uendelige Muligheder i sit Forhold til Gud — saaledes forsvandt Hverdagen, hvor end Solowjew viste sig. De arrigste Hunde lagde sig for hans Fødder. Duer kom flagrende hen til Vinduet, hvor han sad, hans Venner kappedes om at huse ham: med ham kom Lys og Varme til alle Husets Beboere. Med Glæde læste Børnene deres

Lektier, Tjenestefolkene glemte deres haarde Skæbne, Ægtefolk forsonedes og glædede sig over deres Børn. Store Skarer af Tiggere belejrede hvert Hus, hvor Solowjew boede som Gæst. For han gav dem altid alt, hvad han havde hos sig: Portemonnaie, Lommetørklæde, Slips, Galoscher — han var særlig elskværdig over for dem, Livet var slaaet fejl for, næsten ydmyg over for dem, fordi han altid forstod at sætte sig i deres Sted. Og han var ogsaa utrættelig i at spare de allerfattigste og fremfor alt de lastefulde for Beskæmmelse. Dette

Wladimir Solowjew.

Hensyn gjorde ham utrolig opfindsom paa Ideer. — At tænke paa sig selv fandt han ganske simpelt hen ikke Tid til, ja, han tænkte ikke engang altid paa sit Værk, paa det, som han alene havde at give, og som han derfor skyldte hele Menneskeheden. Vi har kun Brudstykker af Solowjews Digtning om Gud og Verden — og det, vi har, mangler den sidste Afslibning — alt forblev Improvisation. Altid gav han først sit Hjerte, derefter sin mægtige Forstand. Men paa denne Maade kom han næsten ikke til at beskæftige sig med sit store Værk, under Indflydelse af den overmægtige russiske Virkelighed: denne holdt ham Gang paa Gang tilbage hos de levende Mennesker.

Ved —z.

En Nat i Sovjets Fængsel.

I vor Anmeldelse af T. Tjernavins Bog, »Flugten fra Sovjet« (se sidste Nummer) lovede vi at bringe en Prøve. Her er den.

Cellen var fugtig og kold. Vandet dryppede fra det frosne Vindu, der sad højt oppe i Muren, og det asfalterede Gulv var vaadt, som om det havde regnet. Halmmadrassen paa Jernbriksen var fugtig og snavset. Jeg samlede alt mit Mod, redte Sengen og lagde mig med Klæderne paa og mit Overstykke over mig. Jeg ønskede blot at lukke mine Øjne, saa jeg ikke kunde se noget.

Der var ogsaa en anden Kvinde i Cellen; hun laa paa en Briks henne ved Døren. Da jeg blev ført ind, laa hun fuldkommen ubevægelig under en pragtfuld Pels. Jeg kunde kun skimte en Kniplingsnatkappe.

Det virkede mærkeligt at se en Paaklædning som denne i den kolde, stinkende Celle. Men Folk bliver ført i Fængsel, som de gaar og staar; det er først i Koncentrationslejrene, at alt sættes ned paa samme, ensformige Niveau.

Da Fangevogteren havde forladt Kighullet i Døren, sikker paa, at jeg ikke vilde begaa noget desperat, løftede min Nabo Hovedet og saa opmærksomt paa mig. Det var en ung og meget smuk Kvinde. Hendes Ansigt var blegt og magert, hun havde mørke Rande under de bedrøvede Øjne; hun lignede en Skuespillerinde, der var maskeret til sidste Akt i en Tragedie.

»Hvornaar?« spurgte hun hviskende, som om vi havde kendt hinanden i mange Aar.

»Lige nu.«

»Jeg har allerede været her et Aar.«

»Et Aar?«

»Ja, netop et Aar i Dag, det betyder Uheld for Dem at være sat ind i min Celle.«

Jeg stirrede paa hende. Et Aar i Fængsel! Et Aar i denne fugtige, stinkende Celle! Hvorledes havde hun overlevet det? Og tænkte hun nu, at jeg ogsaa skulde tilbringe et Aar her?

»Er Deres Mand i Fængsel?« spurgte hun fortroligt.

»Ja.«

»Er han Ingeniør?«

»Nej, han er Videnskabsmand, Universitetsprofessor.«

»Min Mand er Ingeniør. Har Deres Mand siddet længe i Fængsel?«

»Fire Maaneder.«

»Bragte De Pakker til ham i Fængslet? Prøvede De paa at faa ham fri? Ansøgte De Moskva?« spurgte hun bittert.

»Ja.«

»Det gjorde jeg ogsaa. Vi skulde ikke have gjort det, de kan ikke lide det.«

»Mener De G. P. U.?«

»Ja, nu er baade De og Deres Mand færdige. Vi er nogle Idioter, er vi.«

»Men vi kunde da ikke have handlet anderledes.«

»Nej.«

Vi lagde os ned og talte ikke mere sammen, for et alt andet end venligt Øje iagttog os fra Hullet i Døren. Hun lod, som om hun sov, men saa snart Fodtrinenne døde hen, genoptog hun Samtalen.

»Har De Børn?«

»Ja, en Søn.«

»Det har jeg ogsaa. Hvor har De efterladt Deres Søn?«

»Jeg maatte lade ham alene tilbage. Der var ingen, der kunde tage sig af ham,« sagde jeg og blev i det samme grebet af Angst ved at tænke paa, hvorledes han følte det at ligge alene for første Gang i sit Liv.

»Min er hos sin Bedstemoder, men hun er 70 Aar. Hvordan mon det gaar dem? Min Gud, min Gud! Et helt Aar! Hvad lever de af? Jeg ved intet, slet intet.«

Vi tav — vi laa længe med Graaden i Halsen. Naar man var i Fængsel, maatte man ikke tænke paa sine Børn, ikke mindes deres kære, smaa Ansigter og forskrækkede Øjne — det var ikke til at holde ud.

Taarerne løb ned ad hendes Kinder, men hendes Ansigt var ubevægeligt som en Maske.

»Vi burde dø,« sagde hun bestemt, næsten højt.

»Hvorfor?«

»Vi passede ikke vore Børn. Vi skulde have ladet vore Mænd passe sig selv for vore Børns Skyld. Nu ødelægger de os alle.«

Hun sagde altid »de« i Stedet for G. P. U.

»Men hvorfor skulde det være bedre for dem, om vi døde?« spurgte jeg.

»Jo, det vilde være meget bedre. Saa vilde de være forældreløse. En Fader og en Moder som vi er som en Møllesten om et Barns Hals.«

Maaske havde hun Ret. Jeg mindedes, hvorledes Børnene, hvis Forældre var sendt paa Straffearbejde, havde svært ved at faa Lov til at afslutte den højere Skole og slet ikke havde Adgang til Universiteterne.

Krupskaja*) kunde skrive nok saa meget om, at alle Børn havde Krav paa Uddannelse — Ord forpligter ikke.

*) Lenins Hustru.

-- Efter at de »48« var blevet skudt, blev deres Børn udelukket alle Steder.

Maaske vilde vore Børn virkelig være bedre stillet, om vi døde, og G. P. U. glemte os.

»Jeg har forsøgt«, fortsatte hun i en rolig, forretningsmæssig Tone.

»Hvad har De forsøgt?«

»At dø! Tre Gange!«

»Og hvad saa?«

»Det er ikke lykkedes, men det skal nok ske; man skal bare have Taalmodighed.«

Jeg saa paa hende. Hendes Ansigt var roligt, der var intet mærkeligt ved hendes Blik, og dog talte hun som i Vildelse.

»Det er vanskeligt at skære sin Pulsaare over her.« fortsatte hun, »man mangler varmt Vand; Blodet storkner saa hurtigt. Jeg skar mig meget dybt og mistede en Masse Blod, men jeg døde ikke; jeg blev blot meget svag.«

»Hvad skar De Dem med?« spurgte jeg uvilkaarligt i samme Tone.

»Med et Glasskaar. Jeg slog en Rude itu -- og jeg har endnu nogle Skaar hos mig for om muligt at bruge dem.« Hun trak nogle smaa Glasskaar frem fra Madrassen.

»At hænge sig er ogsaa vanskeligt -- de vaager over En, men een Gang var det nær lykkedes for mig.«

Medens jeg hørte paa hende, følte jeg, at en helt ny Verden, skabt af Fængslet, aabnede sig for mig; hendes Tale forekom mig ikke længere sindssyg.

»Jeg had om nogle Bind og knyttede dem sammen til en Snor, som jeg bandt fast i Vandbeholderen paa Toilettet; jeg kravlede op paa Toilettet, lavede en Løkke, som jeg lagde om min Hals, og sprang saa ned fra Sædet. Jeg ligefrem nød det i det Øjeblik. Min Nabo vaagnede, da jeg begyndte at ryste. Som De ser, er jeg høj, og da jeg blev bevidstløs, tænker jeg, at mine Fødder har naaet Gulvet, saa jeg ikke døde med det samme -- det var forfærdeligt.«

»Hvad var forfærdeligt?«

»At vaagne op igen. De plejer at køre Folk paa Hospitalet, naar de har forsøgt at tage Livet af sig, men de troede, at jeg allerede var død og smed mig paa Gulvet i mit blotte Linned.«

»Hvor?«

»Dernede under Trappen, hvor Fangevogteren har sit Bord!«

Det Sted kendte jeg, det var der, jeg var blevet skræmt saa frygteligt af Kvinden uden Næse. Nu hørte jeg allerede paa min Medfange lige saa roligt, som hun selv talte. Jeg spurgte hende, hvor det var, hun hængte sig.

»Her i Cellen. Derovre!« Hun pegede paa Vandbeholderen ved Toilettet, hvor hun havde fastgjort Baandet.

»Det sikreste er nok at sulte sig ihjel,« fortsatte hun.

»Kan det lade sig gøre?«

»Jeg sultede i tyve Dage, før de lagde Mærke til det. Jeg var alene her — i Fællescellerne frygter de Sultestrejke. Jeg tog imod Maden, men lod den gaa i Kloaken. En Dag blev jeg kaldt til Forhør, og da var jeg saa svag, at jeg ikke kunde gaa. Der blev lavet et stort Nummer ud af det. De slæbte mig paa Hospitalet, Lægerne sparede intet, og til sidst fik de mig gjort rask. Mon De kan tænke Dem, hvor dejligt det er at faa Vin, naar man har sultet saa længe? Et lille bitte Glas smager lige saa godt som en hel Flaske Champagne.«

Der var et Glimt af en for længst glemt Humor i hendes Øjne.

»Jeg holdt af at more mig, Synder som jeg er — men der var saa vist intet ondt i det. Min Mand arbejdede Dag og Nat, de betalte ham selv Tusinder for det, og nu spørger de, hvor vi fik Pengene fra. Hvorledes havde vi Raad til to Gange at spise Middag paa »Hotel Europa«? Fordømte Hyklere. De snider med Penge, aabner kostbare Restauranter, og saa skal vi betale med vore Liv, fordi vi har haft en Smule Fornøjelse. »Bestykket af udenlandske Specialister« — jeg har aldrig i Livet set een. Ja, har kun læst om dem i engelske Romaner. Nej, jeg kan ikke længere holde dette ud! De har lovet mig, at jeg maatte se min Søn. Jeg vil se ham for sidste Gang og saa dø. Mit Hjerte kan sikkert ikke taale een Sultekur til.«

»Gør det ondt at sulte?«

»Nej, kun de første Dage. Siden føler man sig bare svag og halvt bedøvet. Man drømmer saa dejligt: Frihed, virkeligt Liv, min egen, dyrebare Dreng. Aah, hvis de vilde lade mig komme ud, saa vilde jeg blot leve for ham.«

»Men maaske kommer De snart ud.«

»Nej,« svarede hun alvorligt. »De kender dem ikke. De lader mig ikke slippe ud, for jeg vil hellere dø end sige den Løgn, de forlanger af mig.«

Henad Morgen blev jeg varm under min Kaabe og faldt i Søvn. Jeg drømte, at jeg var hjemme, at jeg var faldet i Søvn paa Sofaen og havde glemt at slukke Lampen. Jeg strakte min Haand ud for at gøre det, og saa vaagnede jeg.

»Hvad er der?« spurgte min Nabo. Hun sad op i Sengen og betragtede mig opmærksomt. Dage og Nætter var for hende for længe siden blevet een tom Række af Øjeblikke, der aldrig fik Ende.

»Jeg vilde slukke Lyset, jeg drømte; at jeg havde glemt at slukke Lampen.«

»De slukker aldrig Lyset i min Celle; de er bange for, hvad jeg skal finde paa. Men sov, i Morgen skal De i Forhør.«

Men jeg kunde ikke falde i Søvn igen. I Drømme havde jeg for sidste Gang følt mig hjemme, men da jeg vaagnede op, forstod jeg, at jeg for stedse havde mistet mit Hjem.

Ridder Kaspar og de arme Sjæle.

Ved Tachensøen i Nærheden af Burghausen i Bayern stod i fordums Dage en statelig Ridderborg. For godt 500 Aar siden var Ridder Kaspar von Törringen dens Besidder. Om denne Ridder fortælles følgende smukke Sagn:

Kaspar von Törringen havde altid haft en ganske særlig Kærlighed til de arme Sjæle. Saa ofte det var ham muligt, besøgte han Kirkegaardene for at bede dér for de afdøde. Red han ved Nattetid forbi en Grav eller en Kirkegaard, holdt han altid sin Hest an og bad en kort Bøn for den eller de dødes Sjælefred. Desuden havde han udvalgt sig de arme Sjæle som sine særlige Beskyttere og bad dem altid, at de maatte staa ham bi, hvis han skulde komme i Nød.

Det var i Aaret 1426 eller 1427. Der var Strid mellem to Hertuger, Henrik og Ludvig; Ridder Kaspar stod paa den sidstnævntes Side, og derfor havde Hertug Henrik svoret ham blodig Hævn. Borgen ved Burghausen var allerede ødelagt, og Henrik søgte nu baade ved List og Magt at fange Ridderen for at dræbe ham.

Det var en mørk Novembernat. Kaspar von Törringen kom ridende paa Vejen mod Borgen, ledsaget af sin Væbner. De kom forbi en Kirkegaard, og efter Sædvane standsede Ridderen sin Hest, blottede Hovedet og bad en Bøn for deres Sjælefred, som var stedt til Hvile der. Pludselig brød en Rytterskare frem fra en Skovtykning ved Siden af Vejen og omringede Ridderen og hans Ledsager. Begge drog deres Sværd og gjorde sig rede til Kamp. Væbneren faldt snart død til Jorden under Stimændenes Sværds slag. Ridder Kaspar kæmpede som en Løve. Det lykkedes ham at hugge sig igennem Modstandernes Hob; men hans Sværd blev hugget over ved Haandtaget, saa han nu var vaabenløs.

Med Nød og næppe lykkedes det ham at faa sin Hest kastet om; han sporede den og jog med den over Kirkegaardsmuren ind paa Kirkegården; men dér brød den sammen, styrtede og faldt saadan, at Ridderen kom til at

ligge under den. Afmægtig laa han dér; hans sidste Time maatte vel være slaaet; thi nu trængte hans Forfølgere fra alle Sider ind paa Kirkegaardens viede Grund for at gribe ham.

Men da rejste sig rundt omkring fra Gravene de døde, for hvem Ridderen saa ofte havde bedt, og hvis Hjælp han selv havde bedt om, hvis han engang skulde komme i stor Nød. Hele Kirkegården levede op. Men Rytterne blev ved Synet af Aandehæren grebet af en ubændig Frygt. Med høje Skrig fór de fra hverandre til alle Sider, idet de kastede deres Vaaben fra sig.

Da Ridder Kaspar kom til sig selv, stod hans gode Hest ved Siden af ham og vrinskede sagte. Han svang sig i Sadlen, tog sin dræble Væbners Lig med sig og red hjemad, efter at han dog først havde bedt en Bøn for deres Sjælefred, som var blevet dræbt i denne Nat. Først da han kom til den nærmeste Landsby, fik han at vide, at de Ryttere, som havde været ude efter ham, var flygtede. De havde fortalt, at de døde havde kæmpet for Kaspar von Törringen, og ingen skulde mere faa dem til at lægge sig i Baghold efter ham. Ved Hertug Henriks Hof berettede Rytterne om den vidunderlige Begivenhed.

Fra den Dag var Ridder Kaspars Kærlighed til de arme Sjæle endnu større end forhen, og den voksede lige til hans Død.

Da Hertugen nu ikke mere kunde bevæge sine Riddere til at søge at opspore og overfalde Kaspar von Törringen, underkøbte han en Snigmorder, og denne udførte sit Hverv i Domkirken i Köln, altsaa atter paa indviet Grund. Medens Ridderen forrettede sin Bøn, blev han ramt i Nakken af Snigmorderens Dolk. Et gammelt Dokument af 26. Marts 1430 omtaler den nu »salige« Ridder Kaspar von Törringen.

Ingen ved, hvor han ligger begravet; men Mindet om ham lever endnu blandt Folk og bevirker, trods de svundne 500 Aar, at Andagten for de arme Sjæle i ganske særlig Grad bliver plejet i hans Hjemstavn. Ved A. M. O.

Katholske Røster om Krigen i Abessinien.

»Indignationen kender ingen Grænser, naar vi ser, at Afrika, dette ilde behandlede Kontinent med dets praktisk talt ubevæbnede Befolkning, gøres til Midtpunkt og Legeplads for videnskabeligt Slagteri.« Saaledes talte Ærkebiskop Hinsley i en Tale, han holdt d. 13. Okt. i London. Han undskylder dog det italienske Folk paa følgende Maade:

»Husk, at Aar igennem har Italiens Slavetryk paatvunget

dets Indbyggere Regeringens eller snarere det fascistiske Partis Syn, og følgelig kender Italienerne i al Almindelighed intet andet Syn. Nationen som Helhed handler inaa-ske i god Tro, naar Nationen er blevet opdraget til at raabe op imod England og ethvert andet Folk, som sætter sig op imod det, og enhver, som fordømmer dets nuværende Handling som aggressiv.« Med al Aversion imod visse Uretfærdigheder ved Mussolinis Styre kan Ærkebiskoppen dog ikke overse Farerne ved en eventuel Omvæltning: »For at tale lige rent ud saa er det gældende fascistiske Styre, som i mange Henseender er uretfærdigt — et Eksempel paa vore Dages Forgudelse af Cæsarismen og det Tyranni, som gør Mennesket til en Bonde paa Absolutismens Skakbrædt — jeg siger, at det fascistiske Styre forhindrer værre Uretfærdighed, og hvis Fascismen, som jeg i Princippet ikke bifalder — gaar til Grunde, saa kan intet frelse Landet fra Kaos: Guds Sag gaar under med den.«

Franske førende Intellektuelle staa splittet i deres Bedømmelse af den øjeblikkelige politiske Situation. En Række Højre-orienterede Personligheder, deriblandt Mons. Baudrillart, udtaler i et Opraab: »I en Time, hvor man truer Italien med Sanktioner, som er egnede til at slippe en Krig uden Sidestykke løs, erklærer vi franske Intellektuelle for hele Verden, at vi hverken vil vide noget af disse Sanktioner eller om denne Krig. Denne Tilbagevisning dikteres os ikke alene af Taknemmelighed overfor et Folk, som har medvirket til at forsvare vor Jord, men ogsaa af vort Kald. Man vil føre de europæiske Folk imod Rom, man tøver ikke med at stille Italien op som den Skyldige og overfor Verden betegne det som en fælles Fjende under Paaskud af i Afrika at ville værne om et Sammensurium af uciviliserede Folks Uafhængighed.« Opraabet henviser til de store Magters Kolonier i Afrika og siger: »Maatte disse store Magter ikke hellere opgive deres egen koloniale Mission, naar de vil forbyde Rom at fremme Opfyldelsen af dets aabenlyst forberedte Planer paa afrikansk Territorium, hvor det allerede for længe siden har erhvervet sig uomtvistelige Rettigheder?«

Dette Manifest tilbagevistes af et andet fra Venstre-orienterede Personligheder. Men ogsaa en Gruppe katolske Intellektuelle — deriblandt Navne som P. Claudel, Fr. Mauriac, J. Maritain, Biskop Heintz — protesterede i et Manifest: »Spørgsmaalet har intet at gøre med den Sympathi eller Antipathi, som man kan føle overfor Italiens interne Regime, her drejer det sig om et Spørgsmaal om Retfærdighed og evige Værdier, overfor hvilke ingen kan staa uinteresseret. Det drejer sig ikke om at vide, om et ungt og aktivt Folks Ekspansionstrang hidtil er blevet tilstræk-

keligt respekteret, her drejer det sig derimod om at vide, om denne Trang retfærdiggør en Krig. Hverken Ekspansionstrang eller Civiliseringsarbejde har nogen Sinde givet Ret til at bemægtige sig andres Territorium og føre Død og Ødelæggelse med sig.« —z.

Nye Bøger.

Den benfri Kristendoms Mirakler.

P. Lauritsens: »Mirakler«. (Hempelske Boghandels Forlag), sætter en Mængde Problemer i Hjernecirkulation hos Læseren. Man overværer en Række Forhandlinger om Mirakler, uægte Børn, Fosterdrab og Arbejdsløshed, nærmere belyst ved en ældre og en yngre Præst's uforgribelige Meninger om Sagerne. Den ældre er syrlig og nærmest Repræsentant for den gode gamle Indremission. Den yngre er mere i den benfri Kristendoms Aand. Mere sympathisk virker Skuespillets Kvinder, som Forfatteren tegner for os med betydelig mere Held end Præsterne. Skuespillet ender med at en ung Pige (med et forklaret Smil) omfavner Repræsentanten for den benfri Kristendom, idet hun erklærer, at Kærligheden er Livets største Mirakel, men Forfatteren gør sig gennem Præstefruen til Talsmand for, at enhver Forandring i Menneskesjælen i Retning af Tjener-sind og Offervillighed er det sande Mirakel.

I sidste Akt faar man at vide, at den unge Præst er et uægte Barn af den ældre Præst, der aldrig havde tænkt sig, at Følgerne af et Ungdomseventyr kom ham saa nær ind paa Livet, og denne Erkendelse bevirker, at Faderen nedlægger Embedet til Fordel for Sønnen, idet han erklærer sig overbevist om Rigtigheden af den yngres Anskuelser »paa flere Maader«. Selvfølgelig faar Miraklerne i det nye Testamente sig en Omgang. Med Mirakler i katolsk Forstand har Bogen intet at gøre. For den, der tror at finde et Bidrag til Belysning af Miraklet i Kirkens Betydning af Ordet, betyder Skuespillet intet. L.

»Teater og Tempel«.

Anna Larsen Bjørners Bog: »Teater og Tempel« (Kbhvn. 1935. H. Hirschsprungs Forlag. 183 S. Kr. 6,75) er let og flydende fortalt og hurtig læst. Mange menneskelig rørende og interessante Træk — vi tænker dog ikke paa de af Dagspressen stærkt paatalte Indiskretioner — kan foruden Forf.s Oplevelser som Kunstnerinde regne med Læserens udelte Opmærksomhed. Men mon der vil fæstne sig dybere, religiøse Indtryk hos ret mange? Vi tvivler derpaa, uden at ville forringe Fruens subjektive Overbevisnings Værd, hun har jo ogsaa bragt Ofre for den, der sikkert

ikke faldt hende let; men der er ikke ret meget, som kunde kalde til Efterfølgelse. Paa en Katholik f. Eks. vil en Scene, som gjorde tilsyneladende dybt Indtryk paa Forf. (S. 130), hvor en Kirkebetjents Kone ved Mødet »bliver borttrykket« i Aanden, saa hun efter Mødet plejer at ligge under Dagligstuebordet, fremkalde særdeles afvisende Følelser. Hvorfor vi efter en af Fruens sværeste Sjælekampe skal se et sødladent Billede, som forestiller Sine, der serverer Kaffe for sin »lille Frue«, har jeg vanskeligt ved at forstaa. Et af de smukkeste Partier i Bogen er Forf.s Møde med den store Eleonore Duse og Hengivenheden for dette Ideal. Saa vidt vi ved, er den berømte Tragedienne dog før sin Død i 1924 i højere Grad vendt tilbage til sin Barndoms katholske Tro, end Bogen vil vide af. Skulde en Læser maaske kunde oplyse os derom? —z.

Fædrenes Synder . . .

Det er med nogen Forventning, man griber Fortsættelsen af »Komedianter drog forbi«: *Johan Fabricius: Mariettas Søn*. Martins Forlæg 1935. 416 Sider. Rent dekorativt set maa man desværre konstatere en kedelig Ændring fra det usædvanlig yndefulde »Stik« til et almindeligt Glansbillede. Anderledes med Indholdet. Det griber stadig én, for Forfatteren er en glimrende Fortæller, og Atmosfæren er italiensk og altsaa katholsk. Opyggelig er Bogen forsaavidt ikke — og alligevel er dens Moral, midt i den undertiden letfærdige Tone, ikke til at tage Fejl af. Det er Fædrenes Synder, der nedarves paa Børnene. Egentlig en romantisk Gengivelse af de kendte Skema'er over visse Familjer, hvis Efterkommere synker dybere og dybere. Vi har her »Mariettas Søn« — Frugten af en Forbindelse mellem en forældreløs Gøglerdatter og en Prælat. Trods Drengens efter Forholdene gode Opdragelse i den agtværdige Bispestad, slaar Gøglerblodet igennem. Først er det den ubetvingelige Hævntørst, der præger ham. Proletarens Had til dem, der er højere paa Straa. Saa kommer »Don Juans« Forbandelse over ham. Smuk og stolt, som han er, anretter han Ulykker blandt alle de unge Piger, og smidig som en Aal snor han sig ud af alle Vanskeligheder, indtil han ender som Ligrøver og i Nattens Mulm og Mørke maa flygte bort over Husets Tage og forsvinder. Men om den dystre Handling bevæger sig et mesterligt tegnet Galleri af italienske Smaaaborgere, fra den brave, trofaste Ligkistesnedker til den rige Fru Galli, der, som Kejseren hos H. C. Andersen, staar i Døren og siger: Godmorgen, da de kommer for at hæve deres Arv. Voksne vil kunne nyde det ypperlige Tidsbillede, men en ubetinget anbefaling kan vi ikke give. *Corrente del Mare.*

En moderne Skolebogs »Visdom« om Jesuiterne.

Efter Middagshordet plejer Jesuiterne at sidde en lille halv Time sammen i al Gemytlighed ved en Kop Kaffe. Ved denne Lejlighed tog for nylig en af Patrene i Stenosgade en lige udkommet Bog frem: *Kappel Bøger, »Den kristne Kirkes Historie i Grundrids«* og læste for os Side 83 og 84, der handler om Jesuiterordenen. Læseren kan tro, vi fik os et billigt Grin!

Her hørte vi, at »vi ikke maa gøre Modstand, om det saa blev paalagt os at gøre en Dødssynd«, at »vort Hovedarbejde skulde være at bekæmpe Kættere«, at vi gerne »maatte overtræde vore Munkeløfter og leve som Lægmand«, at vi »kunde fritages for alle Bud, alle Pligter, kun ikke for den viljeløse Lydighed«, at »vi hverken maa have Slægt, Venner eller Fædreland«, at »vor Gang var lydøs«, at »vi var saa hemmelighedsfulde, at end ikke Paven kender alle vore Love«, at »altid den ene skal udspejle den anden«, at »vi er med i Sømmensværgelser« o. s. v.

Saaledes skrevet og trykt, ikke i et Smædeskrift, udkommet i Skrønemands Officin, Mørkekjøbing 1614, men i en Skolebog, udsendt af Gyldendal, København, i det Herrens Aar 1935!*)

A. Menzinger S. J.

Kan vi alle være Mystikere?

Den behagelige Klarhed, som kendetegner P. Lutz's Produktion, gør det i hans lille Bog om Mystiken: *Lutz, A. Det kristne Sjælelivs Mysterium*, København 1935, Pauluskredsens Skrifter, 88 S., Kr. 2.00, — til en Selvfølge for Forf. at fremhæve, at det theologiske Sprog ikke plejer »at bruge Navnet Mystik om det kristne Liv i Almindelighed,« men om en speciel, fra Menneskets Side passiv Tilstand, der betyder »et Liv under Helligaandens særlige Inspiration«, og gør det »heroiske« til Mystikkens særlige Kendetegn. Trods P. Lutz's Indrømmelse, at Erfaringen kun kender et Faatal af Sjæle, som naar op til den mystiske Kontemplations højeste Trin, mener han dog, at alle Mennesker allerede her paa Jorden er kaldede til det mystiske Liv. Hans Grund kan ganske vist ikke overbevise os: »Giver Jesu Naade os Krav paa den himmelske Beskuelse, hvorfor skulde den saa ikke ogsaa rumme Kraft til at føre Sjælen til det mystiske Liv her paa Jorden«. —z.

Ungdomslitteratur.

Fra H. Hirschsprungs Forlag:

Wa-Sha-Quon-Asin (Graa Ugle): Min Ven Bæveren. ill., 284 S. Kr. 7.50.

Forf. er Indianer af Djibuwayernes Stamme. Drengene vil ved denne Oplysning straks forestille sig en næsten

*) Anm.: I øvrigt henvises til: Alfred Otto S. J., *Compañia de Jesús Jesuiterordenen i Fortid og Nutid*.

nøgen, fjerprydet og overmalet hylende Kriger; vi lidt ældre vil vel nærmest forestille os en af de faa overciviliserede College-Rødhuder i ulasteligt Antræk. Sandheden ligger sikkert midt imellem. »Graa Ugle« er Fældejæger og lige akkurat saa »civiliseret«, at han ønsker at undløbe Civilisationen, hvis Fordele han fuldt ud anerkender, men hvis Resultater — Befolkningen af de store, øde Distrikter, Tilintetgørelsen af Dyrebestanden — han med Rette frygter. Bogen er herlig, bør findes i enhver Læsestue og i ethvert Børnebibliothek; i den aander en ægte Kærlighed til Dyrene, ikke mindst hans specielle Yndlinge Bæverne, hvem han har iagttaget og beskrevet som ingen anden før; men han gaar dog i sin Dyrevenlighed aldrig »over Stregen« — Dyr for sig og Mennesker for sig!

Fra Martins Forlag:

E. E. Cooper: Paa Flugt, 120 S.

En Fortælling fra Canadas Ødemarker. Et Par Børn søger at redde deres tilskadekomne Fars Penge, hvad der ogsaa efter mange farefulde Eventyr lykkes dem. Spændende og harmløs Læsning.

Axel Bræmer: Pierres Penge, 120 S.

En Fortælling fra den nordamerikanske Frihedskrigs Tid. En forældreløs Dreng, der bliver snydt for sin Arv, kommer til Amerika og deltager i Kampene mellem England og Frankrig. Det er ikke Smaating, han oplever, møder bl. a. baade Franklin og Washington. Beretningen vil blive slugt af enhver rask Dreng. U. C. G.

Fra Hovedstad og Provins.

Forflyttelser i Vikariatet.

Inden for den sidste Maanedes Tid har følgende Forflyttelser fundet Sted: Pastor L. Wolff fra Haderslev som Sognepræst til Køge; Pastor J. H. H. Cortenraad fra Køge som Sognepræst til Ringsted; Pastor J. P. Boerrigter fra Ringsted som Rektor til Immaculatakirken, Strandvej; Pastor C. Jaworski fra Svendborg som Sognepræst til Haderslev; Pastor B. Hake fra St. Ansgars Kirke som Sognepræst til Svendborg.

Præst i Danmark ved den eucharistiske Kongres.

I St. Ansgars Kirke er blevet ansat en ung Præst, der for nylig har afsluttet sine theologiske Studier i Paris og nu forbereder sig til at arbejde inden for det danske Vikariat. Pastor Henrik Borghols er Hollænder og blev i 1909 født i Haag. Da den store eucharistiske Kongres blev holdt i København i 1932, var den unge Student til Stede og syntes saa godt om at arbejde her, at han bad Biskop-

pen om at maatte blive optaget i Vikariatet. Hans Studietid har allerede ført ham rundt i forskellige Lande. Han studerede først to Aar Filosofi paa det engelske Kollegium i Rosendaal i det sydlige Holland. Derefter fulgte et Aars Theologi i Mill Hill i England. Studierne afsluttedes de sidste tre Aar paa Institut Catholique i Paris. Nu gælder det om at sætte sig ind i det danske Sprogs Finesser!

Wagner-Verdi-Aften ved Jørgen Bendix.

Mandag den 18. November vil Hofoperasanger Jørgen Bendix igen glæde os med en Sangaften, der skal være helt viet til den store Opera. R. Wagner staar paa Programmet med Arier fra »Parcival«, »Tannhäuser« og »Den flyvende Hollænder«, desuden synges Stykker af G. Verdis »Ernani«, »Othello« og »Don Carlos«. Koncerten finder Sted i Odd Fellow Palæets mindre Sal. Billetter faas hos: Wilh. Hansen, Sindahl-Pedersen samt i B. T.s og i Politikens Billetsalg.

Birgitte West paa Efteraarsudstillingen 1935.

Der er langt fra saa fyldt til Trængsel paa Efteraarsudstilling, som der var i Anledning af den franske Billedsamling paa Charlottenborg. Og dog fortjener mange Billeder et taknemmeligt Publikum, ikke blot Mindeudstillingerne — vi fremhæver især Anna Anchers dybt andægtige »Bordbønnen« — men ogsaa de yngre udstillende Kunstnere. Blandt disse glæder det os især at træffe Malerinden Birgitte West, som er blevet indbudt til med 15 Billeder at deltage i Udstillingen. I Frk. Wests Sal fængsler os fremfor alt »Behudelsen«, ogsaa i Format det største af Billederne. Vil man se Forskel paa at knæle og at knæle, behøver man blot at betragte den ydmygt knælende Jomfru og Himlens stærke Bud, der bøjer Knæ paa dette Billede. Foruden nogle Billeder, som Korsvejen i Trørød vistnok har inspireret, lægger vi Mærke til 2 Udkast til Udsmykning af Sakramentskirken, som fremstiller Christi Liv og Kristendommens helligste Mysterier saasom Nadveren, Korsdøden, Opstandelsen, Behudelsen etc. paa de større Vægflader, medens Symbolerne fra det gamle Testamente smykker Buerne foroven. En Fylde af Skikkelser, man synes tit næsten for mange, saa de virker forvirrende som paa Billedet, hvor Marias Gang til Tempelskolen, Behudelsen og Besøg hos Elisabeth fremstilles paa eet Billede. Det er en Glæde at se katholsk Kunst saa godt repræsenteret paa Udstillingen.

J—s.

Unge katholske Kvinders Værn.

Efter Anmodning fra »Protection internationale de la jeune fille« til hans Excellence Biskoppen om at lade denne Virksomhed blive genoptaget i Danmark som en Gren af »Danske Kvinders Katholske Forbund« med en selvstændig For-

mand, som dog skal være Medlem af D. K. K. F.'s Hovedstyrelse, har D. K. K. F. efter Biskoppens Ønske oprettet »Unge katholske Kvinders Værn«, og *Grevinde Erikke Scheel, Nordborggade 6*, er med Biskoppens Billigelse udnævnt til Formand. Foreningens Formaal er udtrykt i dens Navn, og den unge, katholske Pige fra Provinsen, som vil til København, kan henvende sig til Foreningen, som saa sørger for at finde Bolig og Beskæftigelse til hende under gode og betryggende Forhold og staar hende bi med Raad og Daad.

Den internationale Forening har Komitéer i alle større Byer i Udlandet med »Hjem«, hvor Ophold kan faas for kortere eller længere Tid, saa en ung Pige, der skal rejse til Udlandet, i de Byer, hvor hun eventuelt skal overnatte eller skifte Tøj, altid kan træffe en Dame (let kendelig paa Foreningens Emblem), som hjælper hende til Rette. Dette ordnes i Forvejen gennem Foreningen i København, der ligeledes skaffer Ophold hos Familier i Udlandet til unge Piger, som vil ud at lære Sprog.

Firmelse i Horsens.

Halvfjerde Hundrede Mennesker fyldte Søndag d. 20. 10. Kirken i Nørregade, da den katholske Kirkes Primas i Danmark, Biskop Brems, blev modtaget ved Kirkens Hovedindgang af Sognepræsten, Mgr. J. Orlrik, af Præsterne Rupp og Geertz-Hansen. Efter Messen talte Biskoppen, staaende i Koraabningen. »Mine kære Børn! Vi gaar en svær Tid i Møde. Vi gamle forsvinder, men I kommer til at tage Kampen op. Krig og Ulykker truer Jer, men kan det være andet, naar Europa ligger under for Krig og Synd? Den offentlige Mening vil søge at lokke Jer bort fra Gud, den Gud, som Samfundet og især Europas Statsmænd ikke vil regne med. Nu kommer jeg som Jeres Biskop for, som Apostlenes Efterfølger, at lægge min Haand paa Jeres Hoved og meddele Jer den Helligaand til Styrkelse af Jeres Vilje og til Oplysning for Jeres Trosliv. Svigt aldrig Gud — svigt aldrig hans Kirke, som blev grundlagt ved Christi Blod!«

Som Afslutning sang Menigheden »Te Deum«, og efter at have givet den sakramentale Velsignelse gik Biskoppen i Procession ud af Kirken. Horsens Avis 22.-10.

Fra Menigheden i Silkeborg.

Søndag den 15. September havde Silkeborg Menighed den Glæde at modtage Hans Exc. Biskoppens Besøg, da Firmelsens Sakramente skulde meddeles. Efter Firmelsen og den hellige Messe samledes Menigheden omkring sin Hyrde til en Times utvungent Samvær. St. Josefs-Søstrene var som sædvanlig de elskværdige Værter. — Den 5. og

6. Okt. oplevede Menigheden en anden stor Begivenhed, idet 2den St. Michaels Tropic lod afholde en stor offentlig Bazar, der til stor Glæde gav det forventede Overskud. Vi bringer her en hjertelig Tak til alle de Mennesker og Institutioner, der har været os behjælpelige, og vi takker for alle de tilsendte Gaver.

En Tak fra Haderslev.

Vor Sognepræst er rejst! Som enkelte af Ugebladets Læsere sandsynligvis af »Modersmaalet« har erfaret, er vor højærværdige Sognepræst i Haderslev, Pastor Wolff, d. 18. ds. rejst til Køge for at overtage Sognekaldet der. Det, der prægede hele hans Færd som Præst, ædelt Sind, Beskedenhed og Nøjsomhed, var ogsaa ved Afskeden det Bestemmende. Pastor Wolff har gjort sig fortjent ved sin aldrig svigtende Offervillighed og sin virksomme Interesse for Børnene. Uforglemmelige bliver, baade for de voksne og Børnene, de smukke Højtidsdage, som Christi Legems Fest med den herlige Procession gennem Byens Gader og de gribende Førstekommunionsdage. Tak, Højærværdige Hr. Pastor, for alt godt. *Fra taknemmelige Sognebørn.*

Fra den vide Verden.

Naar Vielsesringen kyskes.

Hans Hellighed Paven har indrømmet en 100 Dages Aflad, som Ægtefæller inden for Ærke-diøceset Westminster kan vinde een Gang om Dagen, naar de kysser Vielsesringen og siger: »Tilstaa os, o Gud, den Naade, at vi igennem vor Kærlighed til Dig maa elske hinanden og leve efter Dine hellige Bud«. Dette forkyndte Ærkebiskop Hinsley ved et Fællesmøde, som Katholske Kvinders Liga og Katholske Mødres Union holdt i London.

»Universe« skriver dertil: »Hvorfor skal der vises Vielsesringen saa stor en Ære? Det kan kun være i een Hensigt, nemlig at huske alle gifte paa, at ogsaa deres Ring er et Minde om højtidelige Løfter; at ogsaa den er blevet vel-signet efter Kirkens hellige Ritual; at ogsaa den er et Tegn paa en hellig Kaldelse, paa en Opfordring fra Gud til et Liv indviet i hans Tjeneste.«

Man skal have det fra sine egne.

Stifteren af den nationalsocialistiske Bevægelse i Schweiz, Dr. Hans von Wil, som i sin Tid fuld af Begejstring flyttede til det tredje Rige, offentliggør nu i den schweiziske Presse en Bekendtgørelse, underskrevet af ham selv, hvori han bl. a. siger:

»Et toaarigt Ophold i det nationalsocialistiske Tyskland og et til Tider intimt Samkvem med derværende Myndigheder berettiger mig til at udtale en objektiv Dom over

Nationalsocialismens Virkninger paa det enkelte Menneskes Liv og paa Folkets som Helhed . . . Det af Nationalsocialismen opstillede og af dens ideelle Efterlignere overtagne Totalitetsprincip inden for Staten fører til en Retsløshed hos Enkeltpersonen, som den gradvis højst var tænkelig i de asiatiske Despotstater eller i middelalderlige absolutte Monarkier . . . De Tilintetgørelsesmetoder (jeg siger udtrykkelig »Metoder«), som den nationalsocialistiske Stat anvender over for kristne Bekendelser, er uværdige for Bærerne af en foregiven Verdensanskuelse. Utallige Gange har jeg oplevet, at ved religiøs-politiske Sammenstød stammede Udfordringen altid fra Statens Side og oven i Købet fra uopdragne Elementer, som fuldstændig manglede Forstaaelsen af det Ansvar, deres Handlinger førte med sig . . . Den, der med Haab om et godt Resultat vil sætte en ny Verdensanskuelse op ved Siden af den kristne, maa først og fremmest disponere over en praktisk Moral og en Menneskekærlighed, som var mindst lige saa værdifuld som de Kristnes. Men dette er paa ingen Maade Tilfældet hos de fleste Bærere af den saakaldte nationalsocialistiske Verdensanskuelse.«

Den ene bander, den anden spytter . . .

I Italien findes en »Forening imod Banden«. Som Op-gave har denne Forening sat sig at bekæmpe denne det italienske Folks saa vidt udbredte Last. I mange Forretninger og Gæstgiversteder finder man denne Forenings smaa Plakater med de manende Ord: »Band ikke!« Meget ofte gaar denne »Forening imod Banden« sammen med den Bevægelse, der arbejder for Tuberkulosens Bekæmpelse. Dette forekommer ofte fremmede mærkeligt, men Italienerne finder aabenbart intet mærkværdigt i, at disse to Foreninger paa samme Plakat tilraaber dem de to Formaninger: »Band ikke og spyt ikke«. Hver for sig har disse Formaninger en stor Mission i Italien, en Mission, der fortjener at støttes af alle. Hvad Banden angaar, har Paven netop i disse Dage i en Tale til de førende Medlemmer inden for Foreningens Filial i Napoli i indtrængende Ord bifaldet Foreningens Maal og opmuntret Medlemmerne til ikke at trættes i deres Arbejde til Ære for Guds Navn og til Folkets Vel.

De konfiskerer.

I Rigsdistriktet Münster er som bekendt den katholske Arbejderforening blevet opløst og dens Formue og Ejendomme beslaglagt. Münster selv har derved vundet langt over 100,000 Mark for Statskassen, og Ejendommene stilles til Disposition for HJ, B. d. M., Arbejderfronten og andre Partiorganisationer. Ja, naar Staten negligerer det 7. Bud,

drejer det sig som oftest om En gros-Forretninger! Og saaledes holder Nazistaten Konkordatet!

De theologisk studerende i Tyskland.

Meget paafaldende er den Kendsgerning, at Tallet paa de tyske protestantiske Theologistuderende er dalet stærkt. I 1931 stod 1471 Studenter indskrevet ved de protestantisk-theologiske Fakulteter, medens der i Aar kun staar indskrevet 489. Som Grund til denne stærke Tilbagegang anføres: Arbejdstjenesteplichten og Værneplichten, endvidere de ugunstige økonomiske og sociale Forhold samt den stadig opblussende Kirkekamp. — Hvad de katholsk-theologiske Fakulteter angaar, saa er Tilgangen stærkt stigende.

I Pavens Navn for Pressen.

Ordet om **Zelatricer** i vort Blads sidste Nummer, som i øvrigt blev fremsat af en nidkær Sognepræst i Provinsen, er vist faldet i god Jord. I et Brev til os fremsættes der det Forslag, at Ansgariusforeningens Medlemmer ogsaa skulde tage sig af den aktive Propaganda for N. U. Vi lader den Tanke gaa videre. Foreningen er jo først og fremmest stiftet for Udgivelsen af et fyldestgørende katholsk Blad. Alle, der vil støtte den kath. Presse, melder sig ind i Foreningen (Bredg. 64) og støtter vor Sag ved deres Bøn og de 5 Kr., de betaler om Aaret, men kunde de ikke ogsaa gøre det ved at vinde flere Abonnenter i deres Kreds? Hvis enhver kun bragte os een om Aaret, vilde det allerede være en anseelig Vækst. De store Aviser her i Landet ofrer hvert Aar Hundredtusinder af Kroner i Propagandaøjemed. Penge er det smaat bevendt med hos os, men tør vi ikke desto mere regne med ivrige Katholikers personlige og uselviske Indsats for deres Presse? Alle er velkomne! **Henvendelser til Redaktionen!**

St. Ansgars Fond til Udvidelse af »Nordisk Ugeblad« takker for de to sidst indløbne Bidrag:

Mit lille Bidrag, E. M. M.	Kr.	5,00
J. Christensen.....	»	10,00
	Kr.	15,00

Tidligere indkommet Kr. 3272,88. Ialt Kr. 3287,88

A.C.s Studieaftener. Efteraars-Semestret 1935. Onsdagene d. 6., 13. og 20. Nov. 1935 Kl. 20 holder Forfatteren *Pastor Peter Schindler* i A. C.s Lokaler, Vestervoldg. 115^a, to Serier Forelæsninger, hver paa 3 Timer, støttede af Teksthæfter, Lysbilleder og Museumsbesøg, over A: *Tu Es Petrus (Matth. 16, 13—20)*. B: *Den kirkelige Mosaik-Kunst*.

NB. Onsdag d. 6. Nov. mødes ved *Glyptotekets* Hovedindgang Kl. 20. De andre Aftener i Vestervoldg. 115^a. Der er Adgang for alle Interesserede, der vil følge samtlige Aftener mod Køb af Teksthæfter: Kr. 2,50 (Studerende dog kun 1,50). Disse Hæfter faas ved Indgangen den første Aften. *Administratores.*

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en flink Ekspeditrice her i af ung, sprogkyndig Mand ved København. Hotel eller lign.

Ansøgning med ev. Anbefaling sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Nov. 3. S. 21. Søndag e. Pintse. 4. M. Carl Borromæus. 5. Ti. Relikviefest. 6. O. 6. Dag i Oktaven. 7. T. 7 » » » 8. F. Oktav af Alle Helgens Fest. 9. L. Laterankirkens Indvielse.	Nov. 10. S. 22. Søndag e. Pintse. 11. M. Martin af Tours. 12. Ti. Martin I. 13. O. Didacus. 14. T. Josaphat. 15. F. Albert den Store. 16. L. Gertrud.
---	---

Nov. Ugens Messebønner.

3. S. 21. **Sønd. e. Pintse** (744—573); 2. *Sæt Bønner*: Oktaven (1135—966).
4. M. Carl Borromæus (1150—971); 2. Oktaven (1135—966), 3. Vitalis og Agricola.
5. Ti. Relikviefest (1150—952); 2. Oktaven (1135—966).
6. O. † 6. Dag i Oktaven (1135—965); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
7. T. † 7. Dag i Oktaven; som Onsdag.
8. F. Oktav af Alle Helgens Fest (1145—965); 2. 4 kronede Martyrer (1152—971).
9. L. Laterankirkens Indvielse (1153—972); 2. Theodor.

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« **F. K.:** Søndag d. 3. Nov. Kl. 8. — **Jesu Hjerter K. Mændenes K. F. K.:** Søndag d. 3. Kl. 8^{1/2}.

Vestre Kirkegaard.

Fredag d. 1. Nov. Kl. 16 Prædiken og Bønprocession.
Lørdag d. 2. » » 9^{1/2} stille Messe. De, der ønsker at kommunikere, maa før Messen meddele det til Præsten.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag den 5. Nov. Kl. 8^{1/4} læses Messen for Mødreforeningens afdøde Medlemmer.

St. Michaels Klub. Mandag d. 4. November Kl. 20 begynder Vintersæsonen med Foredragsrække af Pater Nøsen: »Det indre Livs Vækst«, og fortsættes hver første Mandag i Maanedens Vesterhus, Vestervoldgade 115.

Nye Medlemmers Indmeldelse eller Gæstekort til Foredragene ved Henvendelse til Klubbens Formand, Frk. Anker, Stenosg. 2, Tlf. Vester 7769.

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Lørdag den 2. Nov. Kl. 20: P. K. Pauli S. J.: »Katholsk Aktion« (med efterfølgende Diskussion). Derefter Kaffebord og Underholdning.

Lodtrækningen i Forbindelse med **Bazaren i Silkeborg** gav til Resultat: De 10 Gevinster af Lodseddel »A« faldt paa Nr. 73, 295, 323, 142, 477, 108, 312, 191, 302, 174. — Lodseddel »B«, de 10 Gevinster faldt paa Nr. 812, 708, 682, 994, 937, 676, 661, 817, 608, 882.

De vundne Genstande kan faas tilsendt fra Pastor P. A. Jensch, Hostrupsgade, Silkeborg.

Bemærk Meddelelsen fra Rosenkranskirken i næste Nr. af Nordisk Ugeblad.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 31. Oktober.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 45.

Søndag den 10. November

1935

INDHOLD: »Giv Gud, hvad Guds er!« — Skal vi holde Navnedag eller Fødselsdag? — Er Himmelportens Aabning en Følge af Daaben? — Kronede Hoveder i Klostre. — Tre Historier om Mirakler. — En By uden Præst. — »Hvis vi ikke havde frelst Tyskland . . .« — Omkring Abessinienkonflikten. — Pauls første og anden Præst. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — I Pavens Navn for Pressen. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Giv Gud, hvad Guds er!“

I en smuk Legende siger Kristusbarnet til sine Legekammerater:

*Nu vil vi lege med det vaade Ler
Og lave Fugle smaa med Næb og Vinger . . .
Se, hvor livagtigt jeg dem forme kan . . .
Nu skal de ogsaa Liv og Stemme faa
Og flyve syngende mod Himlens Blaa;
Saa højt, at vi tilsidst dem øjner ikke.*

Judas:

*Ih, se den taabelige Dreng, der tror,
At han kan vække Liv i Støv og Jord;
Til intet Menneske slig Magt blev givet.*

Christusbarnet (klappende i Hænderne):

*Flyv, mine Fugle, flyv, I smukke Dyr!
Flyv op iblandt de solforgyldte Skyer,
Og lovsyng ham, der gav jer Del i Livet!*

(Fuglene flyver kvidrende bort.)

Longfellow — Thor Lange, Den gyldne Legende.

Legendens dybe Idé lader Hilaire Belloc træde skarpere frem i Diglet »Fuglene«.

*Af Ler han danned sig Fugle smaa,
Velsignede fløj de mod Himlen blaa.
Du helligste Barn, velsign ogsaa mig,
Min Haand og min Fod, som Fuglen i Leg,
At min Sjæl kan finde til Himlen Vej.*

I Legendens er Naadens Under antydet. Den menneskelige Natur bliver af den fyldt med det guddommelige Liv og hævet op i Regioner, der vilde have været den uopnaaelige. Hvor unaturligt er det, naar den unddrager sig Himlens Tiltrækningskraft, styrter sig ned og borer sig ned i Jorden!

Lignelsen om Skattens Mønt byder os et andet Billede paa Naaden. Sjælen er af Naturen ædelt, værdifuldt Metal. Ved Naaden bliver det møntet, og Stemplet er det guddommelige Væsen. Naturligvis opstaar der derved en uden Sammenligning højere Værdi. Frelserens Spørgsmaal maa nu ogsaa anvendes paa denne Mønt: »Hvis er Billedet og Overskriften?« Han kunde ogsaa tilføje: »Hvis er Metallet?« Af Svaret følger uvægerligt: »Giv Gud, hvad Guds er!« Anvend denne Skat for ham, den eneste Ejer. Angelus Silesius siger:

*Guds Billed præget dybt i Sjælen staar.
Bevar dets Hylle imod Plet og Saar.*

Hyllet er Legemet. Desværre bliver dette og dermed det levende Guds billede saa let tilsmudset. Kun Omvendelsens Naade kan atter gøre denne Skade god, kan lægge denne Mønt ren i den højeste Herskers Haand. Derpaa tænker Johannes Jørgensen rystet i sit »De profundis« for en af ham højagtet, men ulykkelig Digter:

*Udslidt, udstridt, Paul Verlaine!
Død i Gud og død med Fred!
Ved dit Lig jeg knæler ned
som en ringe, ukendt Ven.*

*Nat og Day og Lyst og Nød
er som Taager, der forgaar
i den Stund, da Sjælen staar
nøgen for Guds Tjener Død.*

Og tilbage bliver kun
 som en Bøn af Dybsens Grund:
 »Herre, før den Stakkel hjem!
 Lad ham frelst dit Aasyn se!
 Pie Jesu, Domine,
 Dona ei requiem!«

— ch —

Skal vi holde Navnedag eller Fødselsdag?

At holde Navnedag er en Folkeskik, der især har hjemme i katholske Lande, medens de protestantiske Lande mere holder sig til Fødselsdagen. Ideen ved Navnedagens Festligholdelse er at minde Mennesket om det overnaturlige Liv, det har faaet ved Daaben — som oftest valgtes jo i gamle Dage den Helgens Navn, hvis Fest faldt paa Daabsdagen, hvis det da ikke var saaledes, at baade Fødsels-, Daabs- og Navnedag faldt paa samme Dato, fordi Barnet døbttes i Løbet af den kortest mulige Frist. Paa Ærø, har jeg ladel mig sige, var det Skik lige indtil for nogle Aar siden, at Børnenes Daabsdag blev holdt, men dér blev de ogsaa døbt en af de første Dage efter Fødslen. Navnedagens Institution er desuden en Akt af praktisk Helgendyrkelse, som vil give Mennesket et sandt Ideal at stræbe efter, et Menneske, som ogsaa blev anerkendt af Gud og har naaet Livets største Maal.

Til Forsvar for Navnedagens Festligholdelse har Friedrich Schneider i sin store »Katholische Familienerziehung« ofret et helt langt Kapitel, som jeg ogsaa har benyttet i det følgende.

I Daaben gives der Barnet Navn efter en Helgen, under hvis særlige Beskyttelse det stilles. For at Barnet skal være denne sin Helgen og prøve at efterligne det store Forbillede, forudsættes det selvfølgelig, at det vinder stadig større Kendskab til Navnehelgenens Liv og Person. I Skolerne har man givet Børnene den skriftlige Opgave: »Hvad kan I fortælle om Jeres Navnehelgen« og oftest faaet et ret magert Resultat ud af det, men Børnene kan ikke dadles for det, da det er Forældrene, der har valgt Barnets Navn, som i første Række skulde hjælpe med til at gøre Navnehelgenen levende for Barnet.

I katholske Egne blev Navnedagen tidligere holdt meget festligt. I det katholske Köln f. Eks. forærede man Navnedagsbarnet et smukt Billede af Navnehelgenen, og dette blev efter gammel Skik bundet paa Barnets højre Arm, hvorefter Familien gik til Morgengudstjenesten i Kirken.

Ved Hjemkomsten blev Gaverne saa overrakt, men Barnet selv ofrede ogsaa noget til Gud, idet det for sine smaa Spareskillinger købte et Voksllys og stillede det hen i Kirken foran Krucifikset, dér hvor der altid var brændende Lys og bedende Mennesker.

Ethvert Menneske har et Ideal, som han stræber imod. Et saadant Ideal har Barnet i sin Navnehelgen, men alt for tit faar Børnene ikke skildret Helgenerne paa en saadan Maade, at de faar Lyst til at efterligne den. De ser kun Helgenerne i den Straaleglans, som de gik ind i Himlen med, mens man derimod bør vise, hvorledes Helgenerne var Børn som de selv og holde frem for dem hele deres Liv og Færden blandt Mennesker. Navnehelgenen var jo som vi Menneske, og derfor virker hans Eksempel mere ansporende end en abstrakt Morallov, og jo virkeligere Helgenen bliver for Barnet, i desto højere Grad vil dette søge at efterligne. Samtidig har dette Ideal, dette Forbillede et stort Fortrin frem for alle andre Forbilleder, nemlig det, at Helgenen hjælper sin Følgesvend ved sin Forbøn hos Gud.

Desværre ejer vi ikke fyldestgørende Levnedbeskrivelser af alle Helgeners Liv (se dog Listen i »Vejledning i kath. Trosliv« S. 293), for nogles Vedkommende vil det maaske aldrig være muligt at skaffe en saadan, eller ogsaa savner vi litterær Bearbejdelse af det. Forældre bør derfor overveje, inden de vælger et Barns Navn, om der eksisterer en Levnedbeskrivelse. Det er ofte rent verdslige Motiver, der spiller en Rolle, naar Navn skal gives, eller ogsaa bevirker Pietet eller Tradition, at Forfædres Navne skal nedarves. Hvis det er Helgennavne, saa kan man naturligvis ikke indvende noget derimod, men blot maa man huske paa, at de Helgener, der for Oldefaderen kunde besidde en vis Tiltrækningskraft, har maaske ingen Aktualitet for Barnet af 1935.

Katholske Forældre bør være meget omhyggelige med Valg af Fornavn til deres Børn og ikke, som det af og til ses, give Barnet Navn efter en tilfældig Begivenhed, som indtraf det Aar, Barnet fødtes — eller efter en Skuespiller. Der findes nok af Eksempler paa sligt f. Eks Dybbøline efter Slaget ved Dybbøl. Vi danske bør ikke glemme vore smukke nordiske Helgennavne saasom Knud, Olav o. s. v. (Se N. Hansen, Vore Helgener), men altid huske paa, at et omhyggeligt valgt Navn kan betyde et helt Livsprogram.

Forældrenes Opgave er ikke fuldendt med Valget af det rette Navn, nej, det er deres Pligt at opdrage Barnet til at ære og efterligne Navnehelgenen, at fortælle Træk fra hans Liv og understøtte deres Formaninger ved at fremdrage, hvorledes Helgenen bar sig ad.

Hvis der ikke findes Levnedbeskrivelser, der egner sig for Børn, kan Forældre jo selv skrive saadanne og illustrere dem saa godt, de nu kan.

Der findes Mennesker, der virkelig følger deres Navnehelgen som Forbillede, der kender al Litteratur om ham, besøger Mindestederne for ham, har Statuer og Relikvier af ham og ærer ham, beder til ham og sætter hans Liv som Maalestok for deres eget. Sammen med ham overvejer de deres Livsopgaver og modtager af dette personlige Forhold til Navnehelgenen megen Tiiskyndelse til det gode og sikkert ogsaa mange overnaturlige Naadegaver.

Hvad mener andre Læsere om dette Spørgsmaal? Det er interessant at høre andres Meninger, og fremsatte her i Bladet kommer de en større Skare til gode end de faa Mennesker, der er indbudt til Kaffekomsammen i Morgen, hvor Emnet diskuteres.

E.-M. L.

Er Himmelportens Aabning en Følge af Daaben?

I Alle Helgens og Alle Sjæles Maaned kan et Stykke klar Theologi om Himlen, taget lige fra den h. Thomas af Aquinos berømte »Summa theologica« ikke være af Vejen. Vi har her et let fatteligt Eksempel paa Thomas' Methode at forklare Sandhederne paa: Først bringer han 3 Indvendinger, som man endelig ikke naa mene er hans eget Syn paa Sagen. Under »Derimod« citeres en anerkendt Forfatters Mening, for saa under »Svar« at give den egentlige Forklaring efterfulgt af en Løsning af de Vanskeligheder, som de første Indvendinger rejste. Artiklen er oversat efter A. Pustet Udgavens Bd. 29. (Die Sakramente. Taufe und Firmung, Salzburg 1935, 579 S.)

1. Hvad der er aabent, trænger ikke mere til at aabnes. Men Porten til Himmeriget staar aaben formedelst Christi Lidelse; Aab. 4,1. »*Derefter havde jeg et Syn: I Himlen var der en aaben Dør*«. Altsaa er det ikke Daaben, der bevirker Aabningen af Porten til det himmelske Rige.

2. Daaben har siden Indstiftelsen til hver en Tid haft sin Evne til at virke. Nogle Mennesker blev dog allerede før Christi Lidelse døbt med hans Daab (Joh. 3, 22, 26); men de vilde alligevel ikke have haft Adgang til Himmerige, saafremt de var døde den Gang, thi ingen gik ind før Christus; Mich. 2, 13. »*Han er opfaren, der beredte Vejen for dem*«. Altsaa er Aabningen af Himmeriges Port ikke en Virkning af Daaben.

3. De døbte er stadig underkastet Døden og dette Livs

andre Syndestrafte. Men ingen har Adgang til Himmerige, saalænge han er underkastet Straf, hvilket er klart for deres Vedkommende, som er i Skærsilden. Derfor er Himmerigspørtens Aabning ikke en Følge af Daaben.

Derimod siger Bedas Kommentar til Luk. 3,21 (»Himlen aabnede sig«) »Her viser sig Daabens Kraft, hvorved Porten til Himmeriget aabnes for enhver, som kommer ud (af Daabsvandet).

Svar: At aabne Porten til Himmerige vil sige at fjerne den Hindring, som holder Mennesket tilbage fra at gaa ind til Himmeriget. Men denne Hindring bestaar i Skylden og i Forpligtelsen til Straf. Det er nu allerede ovenfor blevet vist, at der ved Daaben slettes enhver Skyld og endda enhver Forpligtelse til Straf. Deraf følger, at Daaben bevirker Aabningen af Porten til Himmeriget.

Til 1. Daaben aabner Porten til Himmeriget for den døbte, for saa vidt som den indlemmer ham i Christi Lidelse og tilvender ham dens Kraft.

Til 2. Saa længe Christi Lidelse endnu ikke var fuldendt i Virkelighed, men kun i de Troendes Tro, foraarsagede Daaben ifølge Forholdene ikke Portens Aabning i Virkeligheden, men i Haabet. Thi de døbte, der døde dengang, ventede paa Grund af sikker Forhaabning Adgangen til Himmeriget.

Til 3. Den døbte er ikke paa Grund af personlig Skyld, men paa Grund af Naturens Tilstand underkastet Døden og dette Livs Syndestrafte. Derfor holder disse ham ikke tilbage fra at gaa ind i Himmerige, naar Sjælen skilles fra Legemet i Døden; fordi der allerede er betalt, hvad man skyldte Naturen.

Kronede Hoveder i Klostre.

Denne Overskrift skal ikke hentyde til de Konger og Dronninger, Kejsere og Kejsrerinder, som i Kristendommens lange Historie har nedlagt deres Kroner ved Korssets Fod og hengivet sig selv til Klosterlivet. Et herligt Emne; men det, som jeg i Dag tænker paa, er noget helt andet: den ældgamle kirkelige Skik, som tillader Dronninger — under visse Betingelser — at overskride et Klosters Klausur, skønt Konger, saa vidt jeg ved, ikke har det tilsvarende Privilegium, at overskride Tærskelen til et Nonnekloster.

Ikke blot regerende Dronninger eller Kongers Gemalinder, men ogsaa Klostergrundlæggeres Hustruer og Enker nyder det ovennævnte Privilegium, til hvilket der i katolske Lande er knyttet mange besynderlige, gamle Skikke og

Anstandsregler. Den Dame, som er indbudt af Klosters Superior, maa ikke komme alene, men skal være ledsaget af andre Damer. Jeg husker, at i et stort belgisk Abbedi plejede den fromme Grundlægger (en bekendt Publicist) Hustru (senere Enke) at aflægge Besøg een Gang om Aaret, og at Aristokratiets Damer, som havde Sønner i Abbediets Skole, plejede at bede om Tilladelse til at komme med som hendes Følge. En Klokke (siger den gamle Regel) maa ringe hele Tiden, mens Besøget varer, som Opfordring til Munkene om at holde sig i deres Celler. Den kongelige Gæst maa heller ikke indtage nogen Forfriskning, flydende eller fast, inden for Klausuren. Dette faar mig til at tvivle om Paalideligheden af en Historie, som jeg for kort Tid siden hørte i Belgien, om en Frokost, der blev givet til Ære for Overhovederne for den franske kongelige Familie i et Benediktinerabbedi. Hans kongelige Højhed kan maaske have indtaget et Maaltid i Klosters Refektorium; men hvis hans Gemalinde har faaet en Forfriskning, maa det sikkert have været i et Modtagelsesværelse i de ydre Afdelinger.

Den kongelige Gæst maa kun tilstedes Adgang til Klosters offentlige Værelser, maa personlig ledsages af Abbeden eller dennes Repræsentant, maa kun tale lidt og sagte og maa paa ingen Måde »gaa nysgerrigt omkring i Klausuren«. Ved vort Abbedi, Fort Augustus (hvor der strengt taget ikke var nogen »pavelig Klausur«, skønt Abbeden ønskede alle kanoniske Regler strengt overholdt), vandrede Grundlæggerens Enke (som nu selv er Nonne i et Kloster med Klausur) alvorligt igennem det store Bibliothek, korrekt ledsaget af Munke, hvoriblandt hendes egen Broder. Pludselig brød hun ud fra den højtidelige Procession og begyndte at undersøge Bøgerne med levende Udbrud af Fornøjelse. Hun talte ogsaa højt, da hun kom ud i Haven, til Broder Gartner om hans Blomsterbede. Men jeg tror ikke, at nogen har taget mindste Skade af disse Brud paa Klosteretiketten.

Prins Henry af Battenberg kom engang til Fort Augustus paa sin Yacht og udtalte Ønsket om at faa Abbediet at se sammen med sin Hustru, Dronning Victorias yngste Datter. Man forklarede ham, at Prinsessen ikke kunde faa Lov til at komme inden for Klausuren, da hun ikke var et »kronet Hoved«. Prinsen optog dette Afslag uden Fortrydelse, kom uden hende og var meget elskværdig.

Dronning Victorias mest interessante Klosterbesøg var det, som hun aflagde i La Grande Chartreuse under et Ophold i Aix-les-Bains. Prioren var fraværende; men Dronningen blev dog ført rundt over hele Klosteret, ja, hun talte endog en Tid med en engelsk Munk, som hun be-

søgte i hans Celle eller »Hus«. Da hun tog Afsked, bad hun ham modtage et lille Sølv-Krucifiks som Erindring. Da Prioeren kom tilbage, sagde han til Munken, at det stred mod Klosterordenen at opbevare saadanne Værdigenstande i Cellerne. Den unge Pater svøbte da Krucifikset ind i et Stykke Papir og rakte det til Prioeren. Udenpaa havde han skrevet en Tillempning af de Ord, som jeg netop i Morges har læst i Officiet: »Dronningen gav mig det; Lydigheden tog det fra mig; Herrens Navn være lovet!«

»Universe«.

Tre Historier om Mirakler.*)

Professoren og Aëroplanet.

Albert havde været videnskabelig Professor ved Kollegiet i Brissac.

Nu havde han trukket sig tilbage.

En Dag sagde en Ven til ham: »Jeg hører, at nu er der flyvende Maskiner, tungere end Luften, drevet af en endnu tungere Maskine. Hvad mener du om det?«

»Det er umuligt. Naturens Love forbyder det. Hvad der er tungere end Luft kan ikke holde sig oppe i Luften. Du med din nye flyvende Maskine! Det er bare et Rygte.«

Faa Dage senere meddeles det, at et Aëroplan vil flyve et kort Stykke hen over Brissac. Professorens Ven aflægger sin Ven et Besøg og siger: »Du vilde ikke tro paa Aëroplanet. Godt! Lige nu skal der flyve et hen over Brissac. Hvis du vil, saa gaar vi sammen ned paa Torvet, saa kan du blive overbevist.«

»Endskønt jeg har trukket mig tilbage,« svarede Professoren, »ønsker jeg ikke at spille Tiden. Hvad Nytte er det til

Lægen og Miraklerne.

Bernhard havde praktiseret som Læge i Brissac.

Nu praktiserede han ikke længere.

En Dag sagde en Ven til ham: »Jeg hører, at en herboende Mand, som Lægerne havde opgivet som uhelbredelig, har været i Lourdes og er kommet helbredet tilbage.«

»Det er umuligt. Naturens Love forbyder det. Syge Organer genvinder ikke pludselig deres Sundhed. Din syge Mand skulde være helbredet i Lourdes! Det er bare et Rygte.«

Faa Dage senere hører den samme Ven, at den helbredte Mand engang havde været Lægens Klient. Han opsøger Lægen. »Du vilde ikke tro paa denne Helbredelse,« sagde han. »Godt! Ved du, at du engang selv har haft ham til Patient? Hvis du vil, kan vi sammen gaa hen og besøge ham, han er mere end villig, og saa er du i Stand til selv at konstatere det.«

»Endskønt jeg har trukket mig tilbage,« svarede Doktoren, »ønsker jeg ikke at spille Tiden. Hvad Nytte er det til at

*) Den glimrende franske Forfatter Kannik E. Duplessy har i Anledning af Lourdes' 75 Aars Jubilæum skrevet et aandfuldt Forsvar for Synerne, Valfarterne og Helbredelserne i Lourdes (»The Attack on Lourdes«, Burns, Oates & Washbourne. London. 1935. 183 S., ib. 5 sh.) Med let, næsten humoristisk Pen oplyses vi og underholdes vi paa samme Tid. De tre Smaafortællinger ovenfor er en karakteristisk Prøve.

at gaa ned. Jeg vil ikke komme til at se noget Aëroplan flyve, fordi Aëroplaner er umulige.«

»Et Øjeblik! Hvis du nu kommer til at se et, saa vil du sikkert indrømme, at de ikke er saa umulige, som du tror.«

»Det er ganske unyttigt at diskutere. I Naturlovens Navn forkaster jeg Flyvemaskiner tungere end Luft.«

Og fordi han ikke vilde værdige sig til at bruge sine Øjne, blev Albert lige til sin Død ved med at erklære, at Aëroplaner var umulige — og det samtidig med, at hans Land allerede havde Tusinder af dem.

Aviserne skildrede denne Professor som »aandelig uligevægtig«.

gaa. Jeg vil ikke komme til at se nogen »mirakuløs« Helbredelse, fordi Mirakler er umulige.«

»Et Øjeblik! Hvis du nu kommer til at se et, saa vil du sikkert indrømme, at de ikke er saa umulige, som du tror.«

»Det er ganske unyttigt at diskutere. I Naturlovens Navn forkaster jeg mirakuløse Helbredelser.«

Og fordi han ikke vilde værdige sig til at undersøge Sagen, blev han lige til sin Død ved med at erklære Mirakler for umulige — medens Lægerne i Lourdes talte dem i hundredevis.

Aviserne skildrede denne Læge som »en stor Mand«.

Patienten og de to Læger.

En Mand laa syg af Feber.

Ved hans Seng stod to Læger, Dr. Mand og Dr. Gud.

Dr. Mand sagde: »Jeg kan helbrede denne lidende.«

»Jeg kan ogsaa helbrede ham,« sagde Dr. Gud.

Dr. Mand rakte den syge noget Kinin og sagde: »Tag det, for jeg vil helbrede Dem.«

Dr. Gud havde intet i Haanden. Og dog sagde han ogsaa: »Jeg vil helbrede dig.«

Aandelig set var den syge Mand rask nok, kun hans Legeme var svagt. Han sagde til Dr. Gud: »De kan ikke helbrede mig, for De har ingen Kinin.«

Dr. Gud svarede: »Kinin helbreder kun, fordi jeg ønsker det. Det er kun, fordi jeg har givet det Magten til at være et feberstillende Middel, at Dr. Mand har været i Stand til at opdage denne Magt.«

Den syge Mand udbrød: »Herre, hvis Du vil, kan Du helbrede mig.«

Og Dr. Gud sagde i en befalende Tone: »Jeg vil det. Du er helbredet!«

Og straks var den syge rask. — — —

Dr. Mand tog sin Kinin tilbage.

En By uden Præst.

»America« giver følgende Øjebliksbillede fra Meksiko:

Det er Frængslet og maaske Døden, han udsætter sig for, den gamle Præst paa 80 Aar, som Søndag Morgen gaar for at læse Messe i et lille Hus i en af Chihuahua's (Meksiko) Gader.

Denne skønne, lille By ejer fem Kirker, smaa, men meget smukke, og en pragtfuld Domkirke. Men ifølge en Ordre fra Regeringen er disse Kirker blevet lukkede i Løbet af det sidste Aar. Alterets helligste Sakramente opbevares ikke mere derinde. Størstedelen af Chihuahua's Indbyggere har altsaa fra denne Tid været berøvet Religionens Hjælp. Et Lovdekret har gjort Staten til Ejer af alt. Samme Dekret forbyder Præster og alle Slags Ordensfolk at opholde sig i denne Provins. Men det mexikanske Folk, hvis religiøse Trofasthed fra Generation til Generation er vokset i Styrke lige siden dets Konversion i 1524, hører ikke op med at strømme til Kirken paa de traditionelle Festdage. Og hvis De er iblandt det lille Antal af dem, man har Tillid til, vil De faa at vide, at imellem de trofaste, som har forsamlet sig paa disse Dage, findes en Præst, som leder Folkets Bønner.

Knap nogle Snese af disse ulykkelige har den Lykke at kunne overvære en Messe Søndag Morgen. Takket være vore Forbindelser, kan vi tælles med blandt disse, endskønt det ikke er os muligt at sige, hvordan vi andre, Amerikanere, har faaet Adgang. Til rette Tid modtog vi Meddelelse om at indfinde os i et Hus, som vi i Forvejen var blevet gjort bekendt med, Søndag Morgen Kl. 5³/₄; vi skulde komme dertil saa forsigtigt og diskret som muligt og vilde blive lukket ind, uden at vi behøvede at ringe paa. Ligeledes blev vi opfordret til at bevare den mest absolutte Tavshed om den modtagne Invitation, selv ikke overfor de Mennesker, vi boede hos, maatte vi omtale den.

Søndag Morgen begav vi os til det omtalte Hus. Værtinden i Huset førte os til et Værelse, hvor flere Damer var beskæftigede med at ordne til den religiøse Handling. For alle Vinduer var der sat Skodder med Rigler for. Spisestuebordet var blevet baaret ind og anbragt op mod en Væg i Stuen; over Bordet var bredt en Dug, hvorpaa man havde stillet et stort Krucifiks. De liturgiske Kar var saa godt gemt, at det tog Tid at drage dem frem fra deres Skjul. »Man kommer saa ofte og undersøger Huset fra Kælder til Kvist«, sagde Fruen. »Det er sket for ganske nylig«.

Nogle Minutter før seks traadte en lille Olding ind; han syntes at være en gammel mexikansk Præst; han blev fulgt af en Dreng. Det var den ventede Præst paa 80 Aar og hans Kordreng. Da man havde laaset Døren og tændt Lysene, begyndte Præsten iklædt de liturgiske Klæder at celebrere Messen. Aldrig vil jeg kunne glemme denne. Fra Aviserne kendte jeg jo den religiøse Situation i Meksiko, men denne Messe, læst bag hermetisk tillukkede Skodder og for laasede Døre, fik mig til rigtig at forstaa, hvad en Religionsforfølgelse er.

„Hvis vi ikke havde frelst Tyskland . . .“

Det katholske Schweizerblad »Vaterland« tager d. 22.-8. Stilling til den fra nazistisk-tysk Side saa tit hørte pralende Bemærkning, hvormed man vil tilsmudse de gamle Partier, især Centrum, og samtidig undskyldte alle Overgreb, bl. a. ogsaa Religionskampen, især mod den katholske Kirke: Hvis vi ikke havde frelst Tyskland for Bolsjevismen, vilde der overhovedet ikke findes nogen Religion i Tyskland. Bladet siger bl. a. følgende:

»Var der virkelig Fare for Bolsjevismens umiddelbare Sejr i Tyskland, før Nationalsocialisterne greb Magten? Dette Spørgsmaal deler sig igen i to andre: For det første: Var den tyske Kommunisme blevet saa stærk, at den kunde tilrive sig Statsmagten? og for det andet: Hvorledes stod det til med de Kræfter, der kunde stille sig i Vejen for et saadant Foretagende?

Hvor stærk var den tyske Kommunisme i 1933? Valgene var dengang saa strengt hemmelige, at enhver stemmeberettiget uden Betænkning kunde udfylde sin Valgseddel efter sin politiske Overbevisning. Og Resultatet? Ved Rigsdagsvalget i Juli 1932 var der af ialt 36,9 Millioner Stemmer 5,3 Millioner kommunistiske, d. v. s. 14 $\frac{0}{10}$ %. I November 1932 — det sidste Valg før Hitlers Udnævnelse til Rigskansler — af ialt 35,4 Millioner Stemmer: 6 Millioner kommunistiske eller rundt regnet 17 $\frac{0}{10}$ %. Valget i Marts 1933 fulgte straks efter Rigsdagsbranden og tæller derfor ikke fuldt; Resultatet var af ialt 39,3 Millioner Stemmer: 4,8 Millioner kommunistiske eller rundt regnet 12 $\frac{0}{10}$ %. Derfor er det klart, at der ikke kunde være Tale om en lovlig Tilvendelse af Magten fra Kommunisternes Side.

Men en ulovlig, ved Vold? Var alle Forberedelser dertil ikke truffet i Forvejen? Herom ved man ogsaa nøje Besked. Man bør kun huske, at Nationalsocialisterne havde den mest levende Interesse i at fremlægge Bevis for den enorme Fare, der gennem Kommunisterne truede Statsordenen. Lejlighed dertil frembød Rigsdagsbrand-Processen. Som bekendt kastede denne Proces intet Lys over de egentlige Tildragelser. Kun paa eet Punkt har den bragt fuld Klarhed. Trods de mest pinlige Anstrengelser, som Regeringen, der havde hele Statsapparatet i sine Hænder, gjorde sig, lykkedes det ikke at fremkomme med blot en Antydning af Bevis for en forestaaende kommunistisk Opstand. Tværtimod! Baade den tyske Kommunist Torgler og de tre implicerede bulgarske Kommunistere maatte frikendes paa en saadan Maade, at der ikke hæftede selv den mindste Skygge af Mistanke ved dem. Men ydermere viste det sig til den

største Overraskelse for alle, som var fortrolige med de politiske Forhold i Tyskland, at Kommunisterne overhovedet ikke havde truffet alvorlige Forberedelser til en voldelig Modstand over for et nationalsocialistisk Kup, som jo dog laa inden for Mulighedernes Grænser, end sige til et aktivt Angreb.

Disse Kendsgerninger vilde i Grunden være tilstrækkelige til at afkræfte Paastandene om Hagekorsets Redningsmission. Men for at fjerne den sidste Rest af Troværdighed vil vi endnu berøre Spørgsmaalet om de Kræfter, der kunde møde et eventuelt kommunistisk Forsøg. Det er tilstrækkeligt at nævne nogle Tal. Vi gaar ud fra, at de nationalsocialistiske Organisationer og Formationer stod opstillede med Gevær ved Fod, fordi de ikke ydede »Systemet« nogen beskyttende Hjælp og vilde opspare deres Magt til eget Formaal. Rigsværnet omfattede 100,000 glimrende uddannede, absolut paalidelige Soldater. De mobile Politiformationer kunde hurtigt bringes op paa lige saa mange Mand; ogsaa disse var sikker Hjælp i Statens Haand. Staalhjelmene talte mindst 200,000—300,000 Mand, største Parten krigsprøvede Medlemmer. Dertil kommer de smaa Forbund som Bayernvagt, Badenvagt o. s. v. Alt i alt et meget respektabelt Antal af ubetinget sikre Stridsfolk. Og saa er Rigsbanneret »Sort-Rødt-Guld« slet ikke taget i Betragtning, endskønt der er al Grund til at antage, at ogsaa dette havde kunnet stille sine Mand. Dets kampdygtige Medlemmer udgjorde mere end 100,000 Mand. Imod en saadan Magt af Forsvarere af Statsordenen vilde et hvert Forsøg paa en kommunistisk Opstand fra Begyndelsen af have været dødsdømt.

Følgelig kan der ikke være Tvivl om, at den nationalsocialistiske Paaberaabelse af at have reddet Staten og Samfundet fra det bolsjevikiske Kaos ikke kan holde Stand over for en alvorlig Prøve og afsløres som et gennemskueligt Paaskud for at legitimere deres eget i Partiinteresse oprettede Voldshæredømme.«

Omkring Abessinienkonflikten.

Pavens Fredsønske pr. Radio.

Søndag d. 27. Okt. sendte Pave Pius XI en Radiohilsen til den peruanske Hovedstad Lima's første eucharistiske Nationalkongres; denne Radiohilsen fortjener at bemærkes, fordi den med tydeligt Sigte paa den abessinske Konflikt gav Udtryk for Pavens inderligste Ønske om at genoprette Freden.

»Med den lykkelige Udgang af Eders Kongres forkyn- des Eders Tro for hele Verden, og hele Verden ser, ud fra hvilken Aand I for faa Aar siden og for nylig har op- naaet Fredens Velgerninger. Om blot Gud vilde, at denne kristne Aand, den sande Freds eneste Kilde, vilde udbrede sig over hele Jorden og saa hurtigt som muligt ogsaa bevæge og for- sone Hjerterne i de Egne, hvor Freden des- værre er blevet saa kraftigt forstyrret, og hvor man frygter, at noget værre endnu skal ske. Bed med os, ærværdige Brødre og kære Sønner, til den eucharistiske Fredskonge for denne Fred, som ikke maa skille sig ud fra Retfærdigheden, Sandheden og Kærlig- heden, ligesom ogsaa Vi stadig beder for Eder og vil blive ved dermed.«

30.000.000 beder om Fred.

Generalsekretariatet for Bønnens Apostolat i Storbritan- nien har modtaget et Telegram fra Rom, som beder om hurtigst muligt paa den Hellige Faders Vegne at henstille til Medlemmerne om at bede og bringe Ofre i Pavens sær- lige Intention. Hvilken Hensigt Kristenhedens Fader har, røbes ikke udtrykkeligt, men Generalsekretæren, Pater Bliss S. J., mener at kunne sige, at det drejer sig om Verdens- freden og den Hellige Stols Bestræbelser for Fredens Be- varelse. Man gaar vist ikke fejl i at antage, at dette Bud- skab ogsaa er blevet sendt til de andre Landes Apostolat, og da Foreningen omfatter ca. 30 Millioner, for hvilke der som Organer tjener Jesu Hjertes Budbringere i 60 forskel- lige Udgaver paa 40 forskellige Sprog, mobiliseres der alt- saa paa denne Maade en vældig Hær af bedende Freds- venner. Maatte deres Bestræbelser krones med Held!

Fornuftig Bedømmelse af Pavens Fredsarbejde.

Det store Manchesterblad, *Evening Chronicle*, indeholder i velgørende Modsætning til saa mange tendentiøse, over- fladiske Presseudtalelser om Pavens Stilling til Abessinien- konflikten, en saa klog, fornuftig Vurdering af Situationen, at vi forelægger den for vore Læsere:

»Det bør huskes, at Paven, som Overhoved for en vældig international Organisation, naturligvis først og fremmest ser paa at bevare denne Organisation intakt. Vatikanet arbejder paa lang Sigt; det regner med at være paa sin Post, naar alle Diktatorer i Italien og uden for dette Land er forsvundet. Paven har intet gjort for at opmuntre Mussolini; tværtimod, alt, hvad han har sagt, var paa Fredens Side, og det har ikke været hans Ønske, at Kirkeklokker har ringet for Fascis- men. Naar Pavedømmet for Tiden er helt eller næsten magtes- løst, er det delvis de Nationers Skyld, som har kvalt alle den

Hellige Stols Forsøg paa at intervenere i verdslige Affærer i Fødslen. Verden kan ikke baade have i Pose og i Sæk.« — I »Times« minder Sir John Reynolds om, at Verden i 1899 i Boerkrigens Dage lige saa lidenskabeligt tog Parti mod England, som i Dag mod Italien. »Det er umuligt at overvurdere den Rædsel, som de nuværende Kritikere af Hans Hellighed vilde have følt, dersom han dengang alvorligt havde revsel dette Lands Fremgangsmaade.« Thi Briterne troede den Gang lige saa fast paa deres Sags Retfærdighed, som Italienerne gør nu.

Paven og Søndagens Helligholdelse.

Aviserne har haft travlt med den Tale om Søndagens Helligholdelse, som Paven har holdt paa Christ Konges Fest for Generalraadet for Mandsgrupperne inden for Katholsk Aktion i Italien. Denne Dag er nemlig hidtil i Italien næsten blevet betragtet som en Hverdag: man arbejdede, Butikkerne var aabne, lidt Indskrænkninger var der i Forretningslivet, men standset var det ikke. Man havde gjort Søndagen til Hverdag for at kunne fejre den næste Dag, den 28. Oktober, som en national Helligdag til Minde om Marchen mod Rom. To Helligdage oven paa hinanden, det kunde den Arbejdsanspændelse, som den krigsøkonomiske Situation førte med sig, ikke taale, og den italienske Regering, som stod overfor Valget enten at respektere den kirkelige eller den statslige Helligdag, valgte at respektere den statslige. Herfor har Vatikanets Organ, »Osservatore Romano«, dadlet Regeringen stærkt. Den Artikel, som er fremkommet i Anledning af dette Spørgsmaal, har Form af en absolut Protest: I Guds Navn, som kræver Søndagen helligholdt, i Kirkens Navn, som har givet Forskrifter for Søndagens Helligholdelse, og i Statens Navn, som lovformeligt har garanteret Søndagsstilheden. I denne Uge følger atter en national Festdag — den 4. November til Minde om Vaabenstilstanden i 1918 — efter en Søndag. Man er spændt paa, om Vatikanets Protest foranlediger Regeringen til en Ændring i den hidtidige Anordning. (Ifølge de sidste Efterretninger har Regeringen højet sig for Pavens Protest.)

—z.

Pauls første og anden Præst.

Hensunket i sine egne Tanker sad en ung Kaffer i Skyggen af et Granatæbletræ. Han bemærkede ikke Nonnen, som gik hen imod ham, før hun sagde: »Hvad tænker Du paa, Paul?« Han for sammen, saa undselig ned og svarede: »Søster, jeg tænker paa, at jeg gerne vil være Præst.«

Fra denne Tid iagttog **hun ham**: hver Dag overværede

han Messen, var flittig i Skolen, eksemplarisk. Saadan gik det videre, indtil han var gammel nok til at forlade Skolen. »Nu vil de sende mig til Seminariet«, tænkte han. Men det gik ikke saa let. Marianhill var fattig og kunde ikke tage ham, undtagen han havde de 60 Pund, som var nødvendige for en Students Uddannelse. Paul ejede ikke noget, og hans Moder, der var Enke, heller ikke. »Saa maa jeg arbejde«, sagde han, »og faa dem paa denne Maade.«

Han fik Markarbejde hos en Bonde, men Lønnen var saa lille, at han som saa mange andre Kaffere blev drevet til at tænke paa andet Arbejde, Minerne. Andre var gaaet derhen for at faa Penge og bavde i ni af de ti Tilfælde sat deres Sjæl til ved at gøre dette. Men han vilde være Præst.

Tre Aar arbejdede han i Johannsburgs Miner, og hans Kontrakt var udløbet. Ved at se tilbage over den Tid, han havde tilbragt i dette underjordiske Fængsel, gøs han ved Tanken om, hvad han havde gaaet igennem: den brændende Hede havde udtørret og angrebet hans Lunger, de fugtige Uddunstninger fra Væggene, den forfærdelige Skæring af Boret, naar det arbejdede sig ind i Klippen for at bore Hul til Dynamitpatronerne, den brutale Behandling, han havde været ude for fra Opsynets Side, den Maade, de Hvide behandlede de Sorte paa, som var de Dyr. —

Saa tænkte han paa sine Kammerater, deres Liv, den Lethed, hvormed de var bukket under for selv de værste Fristelser, naar de havde faaet deres Løn og havde fri. Alt dette var forbi. Med Glæde saa han paa de 60 Pund, han havde sparet sammen, Frugten af hans Arbejde og hans Fremtids Sikkerhed.

Han kom til Marianhill og blev vist hen til Præstens Hus. »Herr Pastor, jeg vil gerne være Præst. Man har fortalt mig, at 60 Pund vil dække min Uddannelse. Her er de. Jeg har tjent dem i Minerne.«

Da han havde sagt dette, gennemrystede en Hoste hans Legeme, og Præsten saa paa ham, rørt over den unge Mands Heltemod, rystet, da han hørte den hule Hoste. »Han maa først konsultere en Læge«, sagde han til sig selv.

Doktoren bekræftede Præstens Mistanke. Arbejdet i Minerne havde ødelagt den unge Mands Helbred. Hans Sjæl lod intet tilbage at ønske, men hans Legeme var et Vrag. Tæringen, som angriber Minearbejderne, havde sluttet ham i sit Favntag.

»Det er til ingen Nytte, Herr Pastor«, sagde Lægen, »Manden kan ikke leve mere end et eller to Aar.«

Præsten vidste næppe, hvordan han fik sagt Paul Resultatet; da han tog Mod til sig og saa op paa ham, skælvede Pauls Legeme af undertrykt Hoste: Haanden havde han presset op til sin Mund. Da han havde samlet sig lidt,

sagde han roligt: »Den var jeg bange for — Hosten — men jeg havde haabet.«

»Paul«, sagde Præsten, »ingen kender Guds Hensigter i disse Ting. Behold dine Penge og køb dig et Stykke Jord nær ved Missionen. Byg dig et lille Hus, saa kan du leve lykkeligt i Nærheden af os.«

»Nej, Herr Pastor. De skal have Tak, men det var ikke derfor, jeg arbejdede. Jeg ønskede at blive Præst, og hertil blev mine 60 Pund sparet sammen. Havde jeg haft dem for tre Aar siden, kunde jeg være blevet Præst. Nu er en anden Dreng maaske i samme Situation. Men hvis han kom ned i Minerne, vilde han saa ikke løbe samme Risiko? Tag de Penge. Jeg vil ikke have dem. De kender nok en ung Mand, som gerne vil være Præst, og disse Penge vil hjælpe ham dertil. Han kan blive Præst i Stedet for mig. Jeg gaar tilbage til Minerne. Det er lige meget, hvornaar jeg dør, og kan jeg holde nogle Aar endnu, naa ja, i Stedet for selv at blive Præst, vil Gud skabe to for mig, for jeg vil arbejde for endnu en Præst.«

Paul gik tilbage til Minerne. Maaneder, Aar er gaaet. Nu ligner Paul næsten en Skygge. Han føler, at Sygdommen til sidst har faaet Overtaget og beder: »Aah Gud, giv mig bare Tid til at tjene fem Pund endnu — lad mig beholde Livet lidt endnu — fem Pund — og jeg skal have min anden Præst.«

Universe.

Nye Bøger.

Landet, som alle taler om.

Ladislav Farago, Abessinien. 198 S. Gyldendal. Kr. 6,75. — Et Telegram til 300 Kr. og en Billet til 1700 Kr. samt een Uges Varsel var Forberedelserne til Faragos tre Maaneders Ophold i Abessinien, lige før Krigen brød ud — og man maa lade Forfatteren, at han ikke har ligget i Hængekøje og samlet Oplysninger. Alt, hvad der i Løbet af saa kort Tid kunde samles om et ret ukendt Lands Forhold, har han faaet fat i og sat op med en moderne, smart Journalists Behændighed. Et kort Rids over Landets Historie afløses i hastigt Tempo af Æthiopiens indre Forhold, Præstedømmets Indflydelse, de økonomiske og sanitære Forhold, Kejserens Person, der især fanger Læserens Interesse, og de Begivenheder, der førte til den nuværende Krigstilstand. Vi faar Indtryk af et Land med ældgamle Traditioner, der kun modvilligt lader sig paatvinge de hvides Indflydelse, undtagen hvor det drejer sig om Krig. Italienernes Beskyldning for Slavehandel tilbagevises sagligt, og et godt Kort over Landet samt de udmærkede Illustrationer giver i Forbindelse med det fængslende Indhold Bogen en i alt Fald øjeblikkelig aktuel Værdi.

Corrente del Mare.

Benediktinerne i vor Tid?

En Benediktiner paalager sig i Bogen: »*Une Journée chez les Moines*«. Paris, Desclée de Brouwer, 1935, 159 S. 111,8 fr., en Dag at føre sine Læsere ind i Klosters hellige Ensomhed for at vise, hvad Benediktinerordenen er og vil. Vi studerer kort og godt Ordenens Formaal, Medlemstal, Arbejde og Aand, Kortjenneste* og Kunsten etc. Har den ældgamle Orden ogsaa Bud til vor Tid? Derom siger Forf. bl. a.: »Vor Tids Klostre er ganske vist lidt forskellige fra St. Benedikts Kloster. Forskel-

Abbedi St. André i Belgien.

Fra Abbediet af Mont-César
i Louvain.

len mellem Kormunke og Lægmunke, den Vægt, som lægges paa Studier og Præstens Embede fremfor Haandens Arbejde, de betydelige Forandringer i Dagsordenen, Afskaffelse af de fælles Sovesale, er Bevis for en uomtvistelig Udvikling; men disse Forandringer var absolut nødvendige inden for en Orden, der kan se tilbage over fjorten Aarhundreders Bestaaen.« »I vor Tids Europa er Klosteret ikke saaledes, som det var i det 7. Aarhundrede, Diöcesets Vugge og Domkirkens Skæbne er ikke længere knyttet til Klosteret; det er heller

ikke længere den feudale Magt, som det var i tidligere Tider. Staten overser det eller bryder sig kun lidet om det; det har selv frigjort sig for Statens Protektion«. »Men i vor Tid er Klosteret dog stadig det, som den h. Benedikt har villet, det skulde være: en »Skole for Guds Tjeneste«, »schola dominici servitii«: paa vid Gab aabner det sine Porte for de Sjæle, der lørster efter Ensomhed, ikke saaledes som Chateaubriand troede, som et Slags Hospital for Hjerter, som Livet havde knust eller gjort bitre, men som et Fredens Sted, hvor den ædle Sjæl, der higer efter det guddommelige, søger hen for gennem stadig fornyede Ofre at øve Fuldkommenhed.« —z.

Til min Søn.

Miles Mauder, Til min Søn — i Fortrolighed. 186 S. Kr. 4,50. Fr. E. Pedersens Forlag. — At en Fader skriver Bøger til sin Søn turde ikke være helt almindeligt, navnlig da ikke med et Indhold som den foreliggende, der behandler snart sagt alle Livets Foreteelser. Drengen er nu ca. 7 Aar — saa det varer jo lidt, inden han kommer til at nyde godt af alle disse Guldkorn — forhaabentlig viser han sig saa begavet, at han er i Stand til at finde Guldet mellem den uhyggelige Masse uædelt, den stolte og kærlige Fader har frembragt. Kapitler som: Din Moder og jeg — Om Religion — Om Kønsmoral — Om Kvinder og Ægteskab, er direkte forargelige, ja, modbydelige. Interessante er derimod de Kapitler, der behandler England og dets Forhold til andre Lande — de er i al deres Naivitet næsten indtagende. Hvad der har bevæget en anerkendt Pædagog som Rektor Einer Andersen til at oversætte dette pædagogiske Makværk er mig en Gaade. U. C. G.

Ungdomslitteratur.

Helge Bangsted, Vi filmer blandt Eskimoerne, Chr. Erichsens Forlag. Ill., 130 S., Kr. 3.—, kart. Kr. 4.—.

Vi præsenteres for en »Filmens Historie i Grønland«. Forf. har været med fra første Færd — Kongebesøget i 1921. Hans Skildringer vil interessere enhver, ikke mindst Ungdommen, den Ungdom, der beundrer Knud Rasmussen og holder hans Minde i Ære, den Ungdom, der husker og holder fast ved, at Grønland er dansk, og at vi her har en Opgave at løse — ikke mindst med Pen og Kamera.

Malcolm Campbell, For fuldt Drøn. Chr. Erichsens Forlag. Ill., 136 S., Kr. 3.—, kart. Kr. 4.—.

Vi lever i Fartens Aarhundrede, og Fartens ukronede Konge er Mr. Campbell. Han er Indehaver af Verdensrekorder i Massevis — kan kun erhverve en ny ved at slaa sine egne. Egentlig burde man slaa Bak og sige: Hold nu op — men alligevel, denne Beretning om Farten har noget fascinerende over sig, noget af Jaget selv, af Jagten

efter det uopnaelige, der gør, at man selv bliver betaget og siger til Ungdommen: Læs den og kil saa paa for fuldt Drøn!
U. C. G.

»Det fuldkomne Ægteskab.«

Det vilde være tragisk med et kraftigt Islæt af Komik, hvis den nyeste Avismeddelelse, som gaar ud paa, at den hollandske Læge, Van de Veldes Hustru har indgivet Begæring om Skilsmisse. V. de V. har som bekendt i sin Tid skrevet Bogen »Det fuldkomne Ægteskab«, en Bog, som blev oversat paa mange Sprog, men afvistes af Rom, idet Paven satte den paa Indeks. Hvorfor? Vi har ikke set den første Bog, men vi har fra P. Branner lige faaet tilsendt en anden af V. de V.s Bøger, »Frugtbarhed og Sterilitet i Ægteskabet«, hvis Forord indledes med et Citat: »I Fortielse er ingen Dyd, i Fordom intet Mod, i Uvidenhed ingen Redning.« Det skal tilsyneladende være Forf.s Forsvar for hans brede Fremstilling af Ægteskabets Intimiteter, bestemt for det store Publikum; men det bliver ogsaa hans Dom. Thi findes der en seksuel Nød i vor Tid, da er sandelig ikke Mangel paa Viden Skyld i den, og skal den helbredes, da er Lægen alene uden Ethikeren den farligste Fusker, man kan tænke sig. Et eneste Lod Selvtugt vil nemlig paa dette som saa mange andre Punkter tit løse flere Vanskeligheder end 100 kg nyfigen Viden, uden at vi derfor vil staa i Vejen for en ansvarsfuld Oplysning. I denne Tankegang maa man sikkert se Motiverne til Pavens Forbud mod V. de V.s Bøger — men at Rom skulde faa Medhold fra Hustruens Side!

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Firmelse i Randers.

Der er indført ny Tidsregning i Randers. I de sidste Ferieuger før d. 27. Oktober (gammel Tid) er alle Aftaler blevet truffet saa og saa mange Dage før eller efter Firmelsen. Baade i Kirke og Hjem har man forberedt sig og glædet sig til den store dobbelte Begivenhed: de omkring halvtreds unges Firmelse og Hans Excellences Besøg i Byen efter flere Aars Forløb. Allerede en Time før Messen kom de første for at sikre sig Plads, og det kunde nok behøves — for vel er vor Kirke baade i Størrelse og Udsmykning af betydeligt Format, men der blev selvsagt langt fra Siddepladser til alle. Det blev det, vi havde haabet — en skøn Kirkefest — og saa fejrede vi endda samtidig Christ Konges Fest.

Naturligvis blev Hovedbegivenheden Biskoppens skønne Tale, hvor han mindedes alle dem, der var gaaet bort, siden han selv for tre og tredive Aar siden kom til Ran-

ders som ung Præst — og paa sin hjertelige og dog indtrængende Maade lagde Hans Excellence de unge paa Sinde at ville og at kunne. Det var et skønt Syn, som vi vil mindes længe, at se alle disse unge rene Ansigter med Blikket alvorligt rettet mod deres Biskop, der stod saa mild og venlig i sit skønne Skrud og talte til dem, som en Far til sine Børn.

Om Eftermiddagen samledes de fleste af Konfirmanderne og deres Paarørende igen til Andagten, hvor Biskoppen ogsaa var til Stede, mens hans Sekretær, Pastor Andreasen holdt Andagten, der formede sig som en Takke- og Lovsang til Gud, som havde skænket os saa smuk og rig en Oplevelse. Efter en kort Standsning hos et Par københavnske Tilflyttere rullede den biskoppelige Bil atter sydpaa — maatte den snart igen lægge Kursen om ad Rauders.

Exil.

Alle Sjæles Andagt i Horsens.

Fredag d. 1. November lidt før Kl. 5 gik en Procession af Maristbrødre, St. Josefs Søstre og Byens katolske Præster til Kirkegaarden, alt imens flere og flere sluttede sig til Toget, baade Katholiker og Ikke-Katholiker. Det var til sidst en hel lille Folkevandring. Paa Kirkegaarden stod der Mennesker, saa langt man kunde se, ganske stille og med blottede Hoveder. Vekselsbønnen mellem Præst og Menighed skiftede med Salmesang. Det var bælgmørkt, da Folk igen gik, lige saa stille som de var kommet.

Vort Forældremøde i Kolding.

I Sankt Michaels Skole har vi Søndag den 27. Oktober haft Forældremøde. Det er første Gang, der har været Forældremøde i Forbindelse med Skuespil og Dans, som blev opført af os Skolebørn. Pigerne fra 3. og 4. Klasse opførte Dansen. Der blev danset i Nationaldragter. Skuespillet opførtes af de store Piger, og det hed »Under Guds Moders Beskyttelse«. Handlingen foregik i Skoven ved et Guds Moder Billede. Stykket handler om en ung Pige, som bliver beskyldt for at have stjaalet et Armbaand, men til sidst bliver det opklaret, at det er en Zigeunerkvinde, der har stjaalet det.

Aftenen begyndte med en Andagt Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Efter Andagten gik Forældrene ind i Salen, hvor Pastoren bød Velkommen og oplæste Programmet for Aftenen. Saa blev Sankt Michaels Sangen sunget. Derefter fremsagde en Pige et Vers, og saa skulde Skuespillet spilles. Jeg var selv med og var til at begynde med nervøs, men lidt efter lidt blev det bedre. Efter Stykket kom Dansen. Derefter sang 3. og 4. Klasse Sangen »Venter paa Far«. Efter den Sang fire

unge firstemmige Sange. Saa var der Tableau med en Engel, hvor vi sang »Der gaar en Engel ved min Side«, som er digtet af Pater Menzinger. Desværre kan jeg ikke fortælle, hvad Pastoren talte med vore Forældre om efter Dansen, for vi Skolebørn maatte pænt gaa ud af Salen imens. Til Slut blev der solgt Lodsedler; paa dem kunde man vinde forskellige Ting, og ved 9 $\frac{1}{2}$ -Tiden sluttede Aftenen, og vi gik alle trætte, men glade hjem, og jeg er glad over, at det hele er saa godt overstaaet. *Gerda Wilger, 13 Aar.*

Fra den vide Verden.

Fra den religiøse Kamp i Tyskland.

Den nyhedenske Trosbevægelses Maanedsskrift, »Deutscher Glaube«, melder om et nyhedensk Bryllup i Halle i Sachsen, som assisteredes af en Fører for Hitlerungdommen, der bl. a. stillede Krav om, at enhver Embedsmand inden for Partiet maatte træde ud af Kirken. I Halle skal ikke færre end 57 Førere allerede være traadt ud af Kirken. Hvem husker ikke Kommunismens Forfaldspropaganda i Sachsen i sin Tid? — — For Særretten i Stuttgart staar en katolsk Vikar anklaget. Nogle af HJ sungne Sange, der indeholdt religiøse Fornærmelser, havde man spillet ham i Hænde. Uden at nævne, at det ikke var HJs officielle Sange tog han Stilling hertil. Retten idømte ham fire Maaneders Fængsel, som var afsonet med den Tid, han havde siddet fængslet, medens Undersøgelserne stod paa. Et typisk Eksempel paa nazistisk Retspleje! — — Kirkeminister Kerrl har udtalt: »I Tyskland hersker den nationalsocialistiske Idé, saaledes som Føreren selv betegner den. At skrive om Idéer er meningsløst. Idéer har deres Udspring i Troen. Heldigt eller uheldigt Udfald er afgørende for deres Gyldighed.« — — Efter sit Besøg hos Adolf Hitler sagde afdøde Ærkebiskop Söderblom: »Denne Mand er, hvad Kristendommen angaar, kemisk ren«. — Fra ministeriel Side meddeles: »Rigsministeren for Folkeoplysning og Propaganda har taget Afstand fra at lade den tyske Presse repræsentere gennem den katolsk-kirkelige Fagpresse paa den katolske Presseudstilling, som afholdes i Rom næste Aar.

Det katolske Radioselskab i Holland fejrer 10 Aars Jubilæum.

For nylig fejrede det katolske Radioselskab i Holland sit 10-Aars Jubilæum. Det var Pater Perquin, O. P., som stiftede dette Selskab; dets Hensigt er at bekæmpe Farerne for en ukristen og katolsk-fjendtlig Aand i Radioen. Meget hurtigt udviklede Radioselskabet sig til at blive et af de

førende, saa den oprindelige Senderstation i Hilversum snart blev for lille og maatte forlægges til Huizen. I Dag er Selskabet et af de to største i Holland, en mægtig Rival til det saakaldte »Almindelige Radioselskab«, og det eneste, der ejer særlige Apparater for Udsendelser til Øst- og Vest-Indien; alle andre Selskaber er afhængige af Elektricitetsværket. Selskabets Program udmærker sig ved dets Alsidighed. Søn- og Helligdage bringer det en Transmission af Messen, Aftenandagterne og religiøse Betragtninger; men om Hverdagen bestaar Programmet af al Slags Underholdning: Musik, Hørespil, belærende Foredrag, Efterretninger, Foredrag om Husholdning, Familieliv o. s. v. Trods sine 70 Aar holder Pater Perquin stadig Ledelsen i sin Haand.

Italienske Missionærer udvist.

»Popolo di Roma« meddeler fra Turin, at 30 italienske Missionærer fra Consolata-Ordenen, hvis Moderhus ligger i Torino, er blevet udvist af Addis Abeba, og at en anden Gruppe Ordensfolk og Nonner fra Huset i Provinsen Kaffa ligeledes har maattet forlade Landet. Under Eskorte af abessinske Soldater blev Missionærene ført til den Blaa Nil. Efter Ankomsten til Gambela, henved 100 km fra Sudans Grænse, blev de bragt om Bord i en Floddamper. Der skal endnu være 40 italienske Missionærer i Abessinien.

En Gravsten til sig selv.

En Englænder, Cumberland Clark, har ladet fremstille en smuk Gravsten over sig selv. For at spare Arvingerne for en Udgift og for at være sikker paa, at der paa Stenen kom til at staa, hvad der efter hans Mening bør staa, har han sørget for, at det hele bliver efter Ønske. Paa Gravstenen staar:

»Her hviler Digteren, Historikeren og Dramatikeren Cumberland Clark, født den 28. April 1862, død den ... Jo længere jeg lever, des bedre forstaar jeg, at Kristendommen er Menneskehedens eneste Redning, den eneste Trøst i Nøden, den eneste Hjælp i Døden og den eneste Magt, der kan redde Verden.«

Hans Sagfører har lovet Clark, at han skal blive begravet under denne Sten.

I Pavens Navn for Pressen.

Vi beder vore Abonnenter!

Vore Læsere har maaske lagt Mærke til, at vi har Bladsælgere, som tilbyder »Nordisk Ugeblad« i Løssalg, staaende foran enkelte af Københavns Kirker. Resultaterne har været smukke, og vi skylder disse Presseapostle, der ofrer Tid og Kræfter, vor oprigtige Tak, ligesom vi henstiller til vore Trosfæller at lette dem deres Arbejde det mest mulige. *Meningen er*, at de, der ikke

kan afse 3 Kr. pr. Kvarthal, maaske har lettere ved at købe Ugebladet, idet de formentlig hellere vil være tilbøjelige til at give 25 Øre hver Søndag. *Meningen er derimod ikke*, at de faste Abonnenter, vi i Forvejen har, og som faar Bladet tilsendt, skal gaa over til at nøjes med Køb i Løssalg. Det er for ethvert Blad, og ikke mindst for Ugebladet, af Betydning at have en Stab af faste Abonnenter, som vi kan regne med. Det vilde være beklageligt, om de skulde vige Pladsen for det mere fluktuerende Element, som Løssalgets Publikum er. Ønsker man at klage, fordi Postvæsenet ikke tilsender Bladet regelmæssigt, bedes man henvende sig til det nærmeste Postkontor, hvorfra Fordelingen foregaar, eller til Menighedskontoret, Bredgade 64, Palæ 3762.

Løssalget bør vinde os flere faste Abonnenter, men ikke tage een eneste af dem, vi i Forvejen har!!!

Koncert til Fordel for Rosenkranskirkens Paramenter.

Under Protektion af Hs. Excellence Biskop J. Brems afholder Hr. Professor Willy Klasen m. fl. en Velgørenhedskoncert i Hindsbergs Koncertsal, Bredg. 34. **Mandag d. 11. November Kl. 20 pr.** Billetter à Kr. 3, 2 og 1 faas i Katholsk Bogsalg, Portneren Stenosg. 4 B, samt hos Rosenkranskirkens Præster, Boyesg 8.

Festen for de 14-aarige 1935.

Katholsk Ungdomsværn beder høfligst de katolske Forældre, der har Børn, hvis 14 Aars Fødselsdag falder mellem 1. Novbr. 1935 og 1. Novbr. 1936, og der ikke gaar i katolsk Skole, sende Navn og Adresse til Lærer Johnsen, Evaldsgade 8¹, N., hvorefter Indbydelseskort til Forældre og Barn til Torsdag, den 14. Novbr. Kl. 19³⁰ i Vesterhus vil blive tilsendt. *Bestyrelsen for K. U. V.*

Fest paa Amager. Søndag d. 10. November Kl. 19 afholder de unge Piger Efteraarets Menighedsfest i Festsalen, Hans Bogbinders Allé 2. Programmet byder paa: Orkestermusik, flerstemmig Sang, et middelalderligt Spil: **Den onde Kvind**, og anden Underholdning. Billetter à 1 Kr. for Voksne og 50 Øre for Børn (Kaffe inkl.) faas i Præstegaarden. Telf. Amager 3202.

Fest Deutscher Katholiken. Sonntag d. 17. November 19 Uhr findet das Herbstfest deutscher Katholiken im Festsaal Hans Bogbinders Allé 2 statt. Das Programm umfasst: Orchestermusik, mehrstimmigen Gesang deutscher Lieder, ein Spiel »**Jutta von Weinsberg**« u. a. Besonders: Der deutsche **Priester und Dichter Ernst Thrasolt** aus Berlin liest aus eigenen Werken. Karten (einschliesslich Kaffee) 1 Kr. für Erwachsene, 50 Øre für Kinder erhältlich Telefon Amager 3202 und bei Fr. J. Schodek, Vester-voldgade 115.

Det bedes godhedsfuldt noteret, at jeg fra 1. November henflytter min Forretning til Frederiksholms Kanal 6, og at min Kontoradresse og Telefonnumre herefter vil være:

G. Garth Grüner, Landsretssagfører,
Frederiksholms Kanal 6, København K., Tlf. C. 12166 og 12161.

Engelsk. Indfødt Lærerinde, dansktalende, giver Engelsk-Undervisning. Ude og Hjemme. Begyndere og Viderekomne.
Baldersgade. Tel. Taga 4662 y.

Kirkelig Kalender.

Nov.
 10. S. 22. **Søndag e. Pintse.**
 11. M. Martin af Tours.
 12. Ti. Martin I.
 13. O. Didacus.
 14. T. Josaphat.
 15. F. Albert den Store.
 16. L. Gertrud.

Nov.
 17. S. 22. **Søndag e. Pintse.**
 18. M. Peters- og Paulskirkernes
 Indvielse.
 19. Ti. Elisabeth af Thüringen.
 20. O. Felix af Valois.
 21. T. Marias Ofring.
 22. F. Cæcilie.
 23. L. Clemens I.

Nov. **Ugens Messebønner.**

10. S. 22. **Sønd. e. Pintse** (748—577); 2. *Sæt Bønner*: Andreas Avellinus (1154—973), 3. *Sæt Bønner*: Tryphon, Respicus og Nympha (1154—973).
 11. M. Martin af Tours (1154—974); 2. Mennas.
 12. Ti. † Martin I (1156—975); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
 13. O. † Didacus (1157—979) 2. og 3. som Tirsdag.
 14. T. † Josaphat (1158—980).
 15. F. Albert den Store ([41]—[42]).
 16. L. Gertrud (1159—980).

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« **M.**: Tirsdag d. 12. Nov. Kl. 20. **N. B. ikke Mandag.** Derefter Samvær. — »Maria Rosenkransdronning« **M.**: i Frbg. Allé 74, Torsdag d. 14. Nov. Kl. 20. **F. K.**: Søndag d. 17. Nov. i Messen Kl. 8. — **Jesu Hjerte K.** For unge Mænd **F. K.**: Søndag d. 10. Nov. **M. Mandag** d. 11. Nov. Kl. 20 pr. i Kirken. Bagefter i den røde Sal. — **St. Ansgar K.** »Det gode Raads Moder« **M.**: Tirsdag d. 12. Nov. Kl. 19½.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 15. November Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Rosenkranssognet. Møderne paa **Systuen** afholdes i Vinterhalvaaret om Torsdag Kl. 13½—16 i Boyesg. 8¹.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 12. hujus hora 4½ ad St. Ansgarium.

Aarhus Omegn. Gudstjeneste-Forandring. I **Ebeltoft** begynder Messen Kl. 9¼. I **Odder** holdes Gudstj. **1.** og **3. Søndag** i hver Maaned.

Vor elskede gamle Far

Hermann Osterhammel

er idag stille afgaaet ved Døden.

Frederiksberg, d. 31. Oktober 1935.

Angela og Harriet Osterhammel.

Hugo og Johannes Osterhammel.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 14. November.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 46.

Søndag den 17. November

1935

INDHOLD: »Herre, kom!« — Søndage og Festdage. — Italien-England-Abessinien. — Hvem er kaldet til det mystiske Liv? — Den nye, katholske Kirke i Kristianssand. — Himmelraabende Love i Meksiko. — En munter Prædikant. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Herre, kom!“

Jairi Datter er død. Faderen er dog ikke forsagt. Han ved, at Frelseren er i Nærheden. Saa rummer Døden ingen Skræk. Denne Tanke udvikler Chr. K. F. Molbech i »Lazarus' Opvækkelse«.

*»Jeg er Livet,« fra hans Læbe lyder,
»Og Opstandelsen! Hvo paa mig tror,
Og i Hjærtet gemmer dybt mit Ord:
Dør han end, dog evigt Liv han nyder!«*

*Helligt Ordet er, som al hans Virken!
Det er Vingen for den løste Aand,
Det er Kraft i Kamp med Jordens Baand,
Evighedens Alterlys i Kirken.*

*Og som Solen aabner Blomsterkalken,
Naar dens Øje lyser over Jord,
Aabner Sjælens Fængsel Jesu Ord,
Drager Gravens Slør fra Katafalken.*

Hvo som fatter Jesus som Opstandelsen, i hans Sjæl tændes den Livsviddom, som den franske Forfatter Claudel har klædt i saa kønne Ord: »*Er det Livets Maal at leve? Vil Guds Børns Fødder være bundne til denne elendige Jord? Ikke Livet er Maalet, men Døden, og ikke at tømre Korset, men at bestige det og glad at skænke det bort, som vi ejer. Deri ligger Glæden, deri Naaden, deri den evige Ungdom.*«

For de vantro er Døden Skibbrud, Stranding; for de troende Hjemkomst, lykkelig Landing.

*Til Land, til Land mit Skib, du smaa,
Fra Havet vend din Stavn.
Giv op, giv op dit Sejl ved Raa
Nu er du nær ved Havn.*

(Prokopius af Templin.)

Da ønsker Sjælen Frelseren som Lods!

*Kom i min sidste Nattevagt
i en af mine kæres Dragt
og sæt dig ved min Side!
Og tal med mig, som Ven med Ven,
om, hvor vi snart skal ses igen
og glemme al vor Kvide.*

(Grundtvig.)

Brorson vil ikke vide af Sorg ved sin Baare.

*Op min Sjæl til Sang og Fryd,
Flyde Glædes Taare.
Hver en Puls med Harpelyd
Klinge til min Baare.*

En gammelbretonisk Kirkesang udjuble Forventningen om den evige Lykke:

*Jesus, det bliver skønt
At hvile dig saa nær
I Paradiset grønt,
I Kærlighedens Skær.*

*Let bæres Nød og Kval,
Og Tiden svinder brat,
Tænker jeg Dag og Nat
Paa Himlens lyse Sal.*

*Naar Døden for mig staar,
Vil jeg mit Kød forlade,
Det gav mig bitre Saar
Og kunde Jesum hade.*

*Jeg venter, glad og tyst,
Den sidste Vej at drage;
Jeg iler for med Lyst
Mod Jesu Haand at tage.*

— ch —

Søndage og Festdage.

Den hellige Fader har talt stærke Ord om Søndagens Helligholdelse*). Midt i et krigsførende Diktaturland, hvor de styrende har ment, at deres Partis Festdage er mere værd end Søndagen, har Paven udtalt en skarp Fordømmelse af denne Tankegang. Hele Verden har lyttet, det saa jo ud som Politik, og derfor havde det Interesse for alle. Men for Kristne og særlig for Katholiker maa det have Interesse, at Paven selv under de vanskelige Forhold ikke vilde tie. Han vovede noget for Søndagens Skyld. Det vil jo sige, at han regner denne Sag for overordentlig betydningsfuld. At helligholde Søndagen eller vanhellige den er ikke noget ligegyldigt. Guds Straf truer Paven alle dem med, der vanhelliger Søndagen.

Vi er herhjemme saa heldigt stillede, at vi har en Helligdagslov, der gør det muligt for de fleste af os at holde Søndagen hellig. Men hvor er det svært for mange at forstaa denne strenge Pligt, forstaa den saaledes, at den bliver en naturlig Del af deres Liv! For mange Mennesker er Søndagen jo kun blevet en Dag til Adspredelse og Fornøjelser, som man ellers ikke har Tid til. Ingen kan indvende noget imod, at Søndagen ogsaa bruges til det, men den

*) Det er værd at lægge Mærke til, men altfor lidt kendt, at den li. Skrift anser Helligdagens Vanhelligelse for en stor Brøde. Hvo, som vanhelligede Helligdagen, maatte anse sig selv som en Gudsfor nægter og hemmelig Atheist. I vore Dage drives denne Søndagsfor nægtelse ganske aabenlyst og bliver derved en offentlig Athcisme, da den fornægter Gud og prøver paa at afskaffe en ham indviet Dag. Søndagens Vanhelligelse er derfor en af de Synder, som drager Guds Vrede efter sig.

maa i sit Væsen være Herrens Dag. Herrens Dag er det, vi om Lørdagen skal forberede os til, ikke blot til Udflugter eller andre Fornøjelser.

Skal man holde Søndagen hellig, maa man ikke være bange for til Tider at lade en Fortjeneste gaa fra sig. Mon Herrens Ord om først at søge Guds Rige ikke ganske særlig gælder paa dette Punkt. Jeg har kendt en velhavende Mand, som bestemt paastod, at hans Held i økonomisk Henseende skyldtes det, at han aldrig havde villet arbejde om Søndagen. Han var Udlænding og gik som ung Svend paa Vandring, men hvorsomhelst en Mester forlangte Arbejde af ham om Søndagen, forlod han Arbejdsstedet og vandrede videre. Saaledes havnede han til sidst i København, og da han der kom ud for det samme, begyndte han for sig selv, og han fik Lykken med sig. Det var hans Fromhed, hans Ærbødighed for Guds og Kirkens Bud, der havde været det afgørende i hans Liv.

Lad mig benytte Lejligheden til ogsaa at lægge et godt Ord ind for vore særlige katholske Helligdage, som den danske Helligdagslov ikke kender noget til. Forleden havde vi jo en af dem, Allehelgensdag; der er to til: Helligtrekonger og Christi Legemsfest. Her er de Krav, der stilles til de fleste af os, ikke saa store. Dertil er Forholdene, vi lever under, for vanskelige. Der er dem, der mener, at vi hellere skulde afskaffe de Helligdage. Jeg synes, det vilde være en Skam. Det er godt at have noget for sig selv. Og jeg tror bestemt, at de fleste Katholiker i Byerne godt kunde komme til en tidlig Messe paa disse Dage. Hvor mange vil mon paastaa, at det var umuligt for dem nu i Fredags at komme til Messe? Naturligvis kræver det, at man staar en Time tidligere op, men det skulde en Messe paa Allehelgensdag vel ogsaa kunne faa os til. Man vil erfare, at det bliver en velsignet Dag, en virkelig Helligdag, selv om man bliver nødt til at arbejde.

Vore Søn- og Festdage har deres store Betydning for vore Søgnedage. Ved Søndagens Helligholdelse faar hele Ugen, der følger, sin Indvielse. Har Søndagen været Herrens Dag, saa begynder Mandagen ikke blot som en Jagen efter det nødvendige til Livets Ophold eller som en trykkende Byrde. Nej, saa bliver ogsaa Mandagen og alle Ugens Ar-

bejdsdage hellige Dage, hvor vi tjener Gud ved vort Arbejde. Saa glemmer vi ikke, at vi hver Dag gør Guds Vilje i al vor Gerning, vi glemmer ikke, at vi lever i Guds Rige paa Jorden.

Bi.

Italien — England — Abessinien.

Den 18. ds. skal Folkeforbundets Sanktioner mod Italien træde i Kraft.

Hvorfor?

»Fordi Italien har forsyndet sig mod Folkeforbundspagtens Artikel 16«, lyder Svaret — eenstemmigt — fra den danske Presse.

Og dog er der ikke mange kyndige Europa over (ogsaa i England), som ikke véd den virkelige Grund:

Sanktionerne træder i Kraft, *fordi England ikke vil, at Italien skal installere sig ved den ene af Nilens Kilder.*

Der er ingen anden Grund.

Alt andet er Hykleri, Bluff og Blaar i Øjnene paa godtroende Danskere.

Assisi, 4. Nov. 1935.

Johannes Jørgensen.

Ovenstaaende Erklæring, for hvilken Professor Johannes Jørgensen selv ønsker at tage »det fulde Ansvar«, er af saa overvejende politisk Natur, at vi som religiøst Blad ikke vilde have optaget den, saafremt ikke en af dansk Katholicismes navnkundigste Mænd derved havde givet os en kærkommen Lejlighed til samlet at fremstille vort eget Syn paa et af Tidens mest brændende Problemer. Sagt i al Korthed agter vi i Abessinienkonflikten at indtage samme Holdning som den Hellige Stol. Hvad mener vi da, at Pavens Syn paa denne Konflikt er?

Abessinienproblemet har en moralsk og politisk Side, der dog, det ligger i Sagens Natur, uløseligt er knyttet sammen. Moralens Opgave er det f. Eks. at bestemme, hvad en retfærdig eller uretfærdig Krig i Almindelighed er, og at trække de store Grundlinier op for Folkenes moralske Adfærd. Politiken tilkommer det at lede de økonomiske og nationale Kræfters Spil til Staternes størst mulige Velfærd, og Statsmændene maa anvende de moralske Principper paa de enkelte Tilfælde, hvis de vil sætte Handlinger, hvis moralske Autoritet man uden videre skal bøje sig for.

Kan man nu uden videre sige, at Folkeforbundet er en moralsk Autoritet, og at dets Fordømmelse af Italiens Po-

litik og Vedtagelse af Sanktionerne er en moralsk Dom, hvis Ubestikkelighed alle uden videre maa bøje sig for? Vi er tilbøjelige til at benægte begge Dele. Folkeforbundet binder sig ikke til Moralen — hvis man altsaa tænker paa den kristne Moral. Naar Paven velsigner Folkeforbundet, lyser han dermed Idéen — Fred mellem Folkeslagene — i Kuld og Køn og de enkelte Handlinger, der maaske stemte overens med dette Ideal — derimod ikke al Politik fra Versailles til Mr. Edens Indtog i Genève. Folkeforbundet var fra sin Fødselsstund et rent politisk Magtinstrument, Folkeforbundet sluger saa antimoralske Piller som Sovjetrusland og Meksiko, Folkeforbundet har aldeles ikke villet have Pavens moralske Magt med i Raadet, Folkeforbundet vilde i 1933 aldeles ikke drages ind i Konflikten mellem Japan og Kina, skønt Tilfældet lignede det nuværende som det ene Øje det andet. Folkeforbundets moralske Vægt er derfor foreløbig lig Nul, skønt vi alle haaber, at Folkeforbundstanken maa vokse sig stor og stærk og faa en respektindgydende moralsk Autoritet.

Men den moralske Magt, Paven, har den saa ikke svigtet ved ikke at fordømme Italiens Adfærd? Hans Helighed har ikke ladet Verden i Tvivl om, at han ikke ønskede Krigen. Vi sammenfatter de forskellige Udtalelser, som vi flere Gange har citeret her i Bladet, i et upartisk Vidnes Bedømmelse, »Evening Chronicle«s Udtalelse, som vi ogsaa bragte i sidste Nummer: »*Paven har intet gjort for at opmuntre Mussolini; tværtimod, alt, hvad han har sagt, var paa Fredens Side.*« — Men burde han ikke have sagt endnu mere, stillet sig afgjort paa det af England førte Folkeforbunds Side og approberet Sanktionerne? Vi anser dette Ønske for urimeligt.

1. Paven er ikke en politisk Magt, og det er ikke hans Sag i et ikke helt klart Enkelttilfælde at fælde en ganske entydig politisk Dom med vidtrækkende Følger, oven i Købet uden at have haft Adgang til de politiske Forhandlinger eller Lejlighed til at sætte sig ind i Aktstykkerne, som en Dommer bør have. Da nordiske Historikere for nogle Aar tilbage fik en Opfordring til at udtale sig om Verdenskrigens Skyldproblem, nægtede de at efterkomme den, trods det, at Memoirer og Aktstykker om Verdenskrigens Begyndelse, der foreligger i Massevis, har opklaret de fleste Spørgsmaal nu, 20 Aar efter Krigen.

Og i et saa indviklet Problem! Italien har nemlig ogsaa retfærdige Krav dernede! England er ikke principielt imod at tage Land fra Abessinien; England er baade Part og Dommer i Sagen, og, last not least, hvem kender Spillet bag Kulisserne? Det pavelige Diplomati ved maaske mere

derom end de fleste af os, og det er maaske derfor, det vælger den vises Rolle, der ved, at han intet ved.

2. Og saa det taktiske Spørgsmaal! Man kan roligt sige, at den formelle Pukken paa Ret baade fra den ene og den anden Side, uanset hvem der nu virkelig har Ret, hidtil ikke har ført til en Løsning af Konflikten. Man ønsker fra visse Hold, at Pavestolen gaar imellem Politikere og dømmes dem med Moral. Men disse Politikere i Genève har i al deres Tid ikke brudt sig om at lære det moralske Sprog; vil de nu forstaa det? Samtidig truer en Verdensbrand med ganske uoverskuelige Følger. Racemod-sætningen stiger truende op i Horisonten. Fra Nord- og Sydamerika strømmer veluddannede Negre til Abessinien og tilbyder deres Tjeneste; Ægypten og Sudan stillede sig paa dets Side; fra Indien, Syrien og Arabien kommer Hjælp. Kommer der en ny Verdenskrig med sine frygtelige Følger og vort Kontinents Undergang, vil det da ikke være forholdsvist ligegyldigt, om den kom ved italiensk Egensind, og vil da ikke den staa som den største, der i hvert Fald vil afholde de fjendtlige Brødre fra at slaas, siden de ikke kunde enes om Ret eller Uret? Vil den kunne gøre Freden den største Tjeneste, der stiller sig afgjort paa et af Partierne, eller den, der søger at bevare Føling med dem begge to og mener, at Sanktionerne vil gøre ondt værre?

Heri ligger sikkert nogle af Grundene til den Hellige Faders reserverede Holdning. Og Overvejelser som disse har ogsaa her i Ugebladet afholdt os fra at diskutere den politiske Side af Problemet, hvad vi altsaa heller ikke nu vil indlade os paa! Folkeforbundet har undtaget Vatikanstaten fra Sanktionernes Virkninger — det har dermed med en smuk Gestus anerkendt, at Paven staar over det politiske Spil — stadigvæk. —z.

Hvem er kaldet til det mystiske Liv?

Herr Redaktør!

Nogle af vore Katholiker, som har læst Deres Anmeldelse af »Det kristne Sjælelivs Mysterium« i »Nordisk Ugeblad«, studser overfor Deres Kritik. Ikke paa Grund af, at De har en anden Opfattelse af Sagen end jeg, dette er Deres Ret som Theolog; men fordi Deres Kritik staar der uden Spor af Motivering. Den menige Mand, som ikke er inde i de sidste Aars Kontroverser vedrørende det mystiske Liv, forstaaer ikke, hvad denne kort afvisende Holdning skal betyde. Mange — ogsaa jeg — vilde være Dem taknemmelige, hvis De i en Note i Ugebladet kunde udvikle Deres Tanke lidt. Emnet er jo i sig selv temmelig vanskeligt. Ved at omtale det med saa knappe Ord, gør man det endnu mere »mystisk«. Deres ærbødige A. J. Lutz O. P.

Hr Redaktør, i Deres Anmeldelse — 3. ds. — af Pater Lutz' nye Bog »Det kristne Sjælelivs Mysterium« forkastes en af Grundtankerne i denne. Anmelderen siger kort og godt, at han ikke deler Paterens Mening, at alle Mennesker er kaldede til det mystiske Liv. Saa kort en Afvisning kunde forlede nogle Læsere til at tro, at Pater Lutz har vovet en dristig Paastand, som man bør bremse for. Det vil derfor være paa sin Plads at oplyse følgende: Pater Lutz udtrykker her en theologisk Mening, som i den sidste Menneskealder har staaet paa den theologiske Diskussions Dagsorden. Ved Diskussionens Begyndelse lød den endnu som en Dristighed, men i Aarenes Løb er det blevet stadig klarere, at den kun er en Genoptagelse af Theologiens gamle Position, som var gaaet lidt i Glemme. I Øjeblikket hyldes Opfattelsen af det langt overvejende Flertal af store theologiske Navne.

Da jeg selv i »Ugebladet« (No. 14, 15, 16 og 17, Aarg. 1932) ret udførligt har behandlet denne Sag, og da jeg desuden har været Pater Lutz behjælpelig med Fordanskningen af den nye Bog, er det mig om at gøre, at en særdeles velbegrunder theologisk Opfattelse ikke bliver afvist saa let. Skulde Redaktionen ønske en Fremstilling af Opfattelsens Stilling i den nyeste videnskabelige Drøftelse, skal jeg med stor Fornøjelse give en saadan her i Bladet. 6. Nov. 1935. *H. D. T. Kiærulff.*

Hvem er kaldet til det mystiske Liv? Een Del af Theologerne svarer herpaa: Den mystiske Beskuelse er en ekstraordinær Naade, som ikke tilbydes alle Mennesker; den er væsensforskellig fra den Beskuelse, som alle mere eller mindre kan løfte sig op til ved Hjælp af Bøn og Betragtning; den tvinger Mennesket saa stærkt ind i sin egen Maade at erkende paa, at Sjælekræfternes (Fantasi, Forstand) sædvanlige Virksomhed ikke kan følge med. Beviserne for denne Opfattelse finder disse Theologer især i Mystikernes egne Forklaringer og det relative Faatal af Mennesker, som har haft mystiske Naadegaver; de advarer mod at søge og begære, hvad Gud alene kan skænke. — I Modsætning dertil hævder en Del andre Theologer, især i nyere Tid, deriblandt P. Lutz, at alle Mennesker er kaldede til det mystiske Liv. Den mystiske Beskuelse er efter deres Mening kun gradsforskellig fra den almindelige Betragtningens Opløftelse; ved at udfolde Daabens Naade i os kan vi til sidst svinge os op til det mystiske Livs Højder; dog betragtes Ekstase, Stigmatisation og lign. ogsaa her som usædvanlige Fænomener. Det er fortrinsvis ad Spekulationens Vej, man er naaet til denne Mening: Kan Naaden føre til den himmelske Beskuelse, hvorfor saa ikke til det mystiske Livs inderligere Forening med Gud paa Jorden?

Vi mener med ovenstaaende tilstrækkeligt at have fremstillet Problemet; en Diskussion afviser vi og fremsætter derfor heller ikke vore Grunde. Da vi anmeldte P. Lutz' Bog — som vi for Resten modtog paa et meget sent Tidspunkt fra Forlaget — holdt vi en dybere Motivering for overflødig, da vi i hele Kapitlet: Hvem er kaldet til det mystiske Liv? ikke fandt en saadan for Forf.s Syn udover den

Sætning, vi citerede, og som vi ikke kan tilkende Beviskraft nok. Paastand mod Paastand — det syntes jeg var nok. Til den »menige Mand« — jeg er i min Redaktørgerning blevet lidt skeptisk med Hensyn til hans Interesse for Mystik — vil jeg dog endnu sige, at han i P. Lutz finder en udmærket Fører paa Mystikkens Omraade uden derfor at være mere sikker paa sin egen Kaldelse til Mystiken, end Theologien selv er — nemlig temmelig usikker.

Selv om »det langt overvejende Flertal af store theologiske Navne« »i Øjeblikket« virkelig var af samme Mening som Hr. Kiærulff — hvad jeg aldeles ikke betragter som Faktum — vilde saadant »et Øjeblik« endnu ikke betyde ret meget overfor snart to Tusind Aars kristen mystisk Erfaring og Theori.

Tilbudet om en Fremstilling af Problemet i den nyeste videnskabelige Drøftelse kan vi ikke tage imod: De øjeblikkelige Presseforhold tillader os ikke at aabne vore Spalter for et saa rent theologisk Diskussionsemne, som kun henvender sig til en lille Kreds af Menigheden, saa meget mindre som vi baade i Ugebladet som i P. Lutz' Skrift har Lejlighed nok til at lære i alt Fald det nyere Syn paa Problemet at kende. Red.

Den nye, katholske Kirke i Kristianssand.

St. Ansgars Kirke i Kristianssand blev højtideligt indviet den 1. November — den norske Bededag — af Biskop, Dr. Jac. Mangers. Den nye Kirke er en meget smuk Bygning i al sin Enkelthed. Interiør og Exteriør er særdeles vellykket. Uden at give Slip paa det intime Præg, som er saa karakteristisk for vore katholske Kirker, har Arkitekten formaaget at skabe et stilrent og harmonisk Hele, baaret frem af den arkitektoniske Enkelthed, som særkender Funktionalismen. Gennem de usædvanlig smukke Blyvinduer faar Kirken sit varme, dæmpede Lys, som giver den sin egen Stemning,

Af Kirkens Udstyr lægger man særlig Mærke til det skønne Maleri over Maria-Alteret. Det er en Gave fra Kammerherre Paus i Rom. Alteret er af belgisk Marmor. Korets dybblaa Farve er her af høj dekorativ Virkning. De pragtfulde Broncekandelabre med de 1 Meter høje Lys er fra Frankrig, og Kirkeklokken er støbt i Gescher, Westfalen. Kirkens øvrige Udstyr er lavet af Byens Haandværkere, som har skillt sig udmærket fra Hvervet. Kirkens Arkitekt er Gabriel Tellaksen. Bygningen rummer 154 Siddepladser og har kostet 40.000 Kr., hvoraf de 30.000

er skænket af en af Menighedens Damer, Frk. Kneip. Resten er ogsaa Gaver, men Sognepræsten, Mgr. Dr. K. Kjelstrup, trænger stadig til Pengegaver for at faa betalt de Regninger, som stadig strømmer ind.

Den højtidelige Indvielse blev omfattet med stor Interesse, og Gaderne var tæt besat med Folk, da Processionen satte sig i Bevægelse. 120 Katholiker var mødt frem fra

St. Ansgars Kirke i Kristianssand.

alle Kanter af det sydlige Norge, mellem Haugesund og Oslo. Oslo havde bl. a. sendt sin Kongregation af unge Mænd de 384 Kilometer med Bus. Indvielsen blev foretaget af Hs. Excellence Biskop Mangers, som bestænkede Kirkens ydre og indre Vægge med Vievand. Messen blev forerettet af Sognepræsten, den kendte Konvertit, Taler og Skribent, Mgr. Karl Kjelstrup. Diakon og Subdiakon var St. Ansgars Menigheds tidligere Sognepræster, d'Herrer Riesterer og Recktenwald. St. Ansgars nærmeste Nabo — i Aalborg — Forstander for Kamillianerne Pater Brentigani — var ogsaa indbudt og havde tillige med 10 norske Præster gjort os den Ære at komme til Festen. Biskoppen holdt en beaandet og

smuk Indvielsestale, som blev paahørt med stor Interesse af de fremmødte Autoriteter og det talrige Publikum. Under Højmessen faldt Solstraaler dæmpet ind over det smukke Interiør og Indvielsesmessens Pragt og Stemning. Efter Aftenandagten, hvor Mgr. Kjelstrup talte for fuldt Hus, samledes henvend 140 katholske Tilrejsende og Præsteskabet om et festligt Bord, som St. Josefssøstrene med deres Hjælpere havde dækket for Pilegrimme i deres store Stryge- og Vaskesal. Det var en Fest for alle at være sammen med Mgr. Kjelstrup, og St. Josefssøstrene havde udrettet store Ting.

Himmelraabende Love i Meksiko.

Med Rædsel og Afsky har vi alle som Børn eller unge læst om Kanaaniternes frygtelige Afgud Baal, disse Statter, i hvis gloende Gab Børn kastedes som Ofre. En Trøst var det, syntes vi, at den Slags Uhyrligheder hørte Fortiden til og var ganske utænkelige i vore Dage. Men er vor Tid virkelig saa meget bedre? Vi, der har oplevet Massakrene i Rusland, der har hørt om Millioners Sultedød, der har set Klasser af Befolkningen berøvet de mest primitive Rettigheder og udsat for al Slags Voldsherredømme og Vilkaarlighed, der i de sidste Maaneder igen er blevet Vidne til sande Mønstre paa skrupelløse Love i Meksiko, hvad har vi forud for gamle Tidens Inkquisition, Heksefølgelse Afgudsdyrkelse og Menneskeofringer? Maaske det, at Ofrene nu tælles i Hekatomber, og Afguden er en eller anden totalitär Stat, men Virkningerne er saamænd de samme.

Hvilke Love har Meksiko, det religionsfjendtlige, bolchevikvenlige Land, ikke igen overrasket os med? Efter at Calles var traadt tilbage, fandtes der naive Sjæle, som ventede, at Cardenas' Regering vilde slaa ind paa en moderat Kurs overfor Kirken. Men Cardenas var ikke sen til at vise Tænder, og den Lov om Nationalisering og Inddragelse af alle religiøse Samfunds Formue, som er blevet udstedt ^{25/9} 1935, slaar alle Rekorder i hensynsløs Friheds- og Ejendomsberøvelse. Vil man sammenfatte den i en Sætning, saa siger den: Enhver Ejendom, alt, hvad der kan flyttes og ikke kan flyttes, ethvert Retskrav, som paa nogensomhelst Maade hænger sammen med en Præst og har nogen Forbindelse med en religiøs Handling, inddrages af Staten.

At alle Kirker er frit Bytte for denne voldelige Lov, er næsten selvfølgelig; men ogsaa hvert Hus, hvor der engang blev udført en Gudstjeneste, er hjemfalden til Konfiskation. Bygninger, hvori der blev foretaget hvilken som helst Art af Propaganda for en religiøs Bekendelse, forfalder dertil. Har en Person, som menes at have en vis Indflydelse paa en Religions Troende, slaaet sit Kontor op i en Bygning, findes der Hus eller Ejendom, hvis Renter har nogen som helst Tilknytning til religiøse Formaal, eller har man paa Grund af Omstændighederne grundet Formodning om, at et religiøst Formaal er indblandet, skammer denne Lov sig altsaa ikke for at røve det hele fra Ejeren og kaste det i Gabet paa Molok: den kommunistiske Stat.

Selvfølgelig er ogsaa Præsternes private Ejendom et kærkomment Bytte, og for endelig at gøre det saa let

som muligt for de røde Dommere er det nok, naar man formoder noget mistænkeligt, og et Modbevis bliver ikke tilladt. Eller man antager, hvis Modbeviset ikke gives, at Forudsætningen for Beslaglæggelse er til Stede. Og er Beslaglæggelsen gennemført, er det ikke tilladt at appellere Dommen. Den nye Retfærdighed kender ikke til Mulighed for Fejltagelse! Sandelig, man kommer St. Augustins Ord ihu, naar han betegnede sin Tids Stater som magna latrocinia, store Røverkuler.

Man forstaar derfor den Anskuelse, som »*American Committee on Religious Rights and Minorities*«, Studiedelegation er kommen til — Delegationen bestod af Folkeretsprofesoren M. Brown, en Protestant, Statsadvokat Karl Sherman, en Jøde, og Diplomaten Franklin Sands, en Katholik —; den fastslog, at den meksikanske Regering »tilintetgør sit Folks religiøse Frihed og stræber at udrydde Religionen paa væsentlig den samme Maade som Sovjetregeringen i Rusland.«

De meksikanske Biskopper henvendte sig den 29. September i en Ansøgning til Præsident Cardenas og forlangte paa Grund af Forfatningen, som tilsikrer Samvittighedsfrihed, at Loven skulde tages tilbage. Forfatningens Artikel 130 bestemmer nemlig: »*Kongressen maa ikke vedtage nogen Lov, som enten indfører eller forbyder en Religion.*« Præsidenten afgav da det hykleriske Svar, at det hverken var Lovens eller Regeringens Hensigt at true den katholske Kirkes Eksistens. Biskoppernes Harme flammer op i deres Protestudbrud: »*Er Kirkens Eksistens i Meksiko maaske ikke truet, naar dens Tjenere endog hindres i at have et simpelt Embedslokale? Blicher Kirkens faktiske Eksistens ikke angrebet, naar enhver Form for religiøs Prædiken eller Undervisning forfølges systematisk? Det er absurd, det er uhyrligt. Og vi er dybt rystede, naar vi husker paa, at Staten giver Tilladelse og Bevilling til at Lastens Huler og offentlige Huse forøges, men ikke til den kristelige Forkyndelse af Moral, den reneste, man nogensinde har kendt.*« Biskopperne erklærer deres Beredvillighed til et fælles Arbejde paa Landets Genrejsning og minder om, at Kirken i sin Tid har foreslaaet saa mangen en social Lov, som vilde have været til Statens Bedste; men foreløbig er der vist ingen Udsigt til, at de hadefulde meksikanske Kirkefølgere vil standse deres Krig mod Christi Tro og Rige.

Kun enkelte Steder viser der sig Tegn, der giver Haab og Trøst. Saaledes har for Eks. den provisoriske Guvernør i Staten Colima, Senator José Campere, ladet to Kirker i Colima genaabne, og det forlyder, at han ogsaa i andre Byer vil bevilge Genindførelsen af regelmæssig Gudstjeneste. Dette Omsving skyldes en katholsk Kvindegruppes ener-

giske og stædige Optræden. Personligt overrakte denne Kvindegruppe Præsidenten et Bønskrift med 2000 Under-skrifter, og Kvinderne slog sig ikke til Ro, før Præsidenten havde lovet, at »alle skulde komme til at nyde deres religiøse Rettigheder.« Colima er en af de Stater, hvorfra samtlige Præster blev udvist, og siden Oktober forrige Aar har der ikke været læst nogen Messe.

En munter Prædikant.

En af alle Tidens mærkeligste Prædikanter er sikkert den under Navnet Abraham a Sancta Clara kendte Augustinermunk Johann Ulrich Megerle, der fødtes i 1644, altsaa henimod Slutningen af Trediveaarskrigen, i Kreenheinstetten i Baden og døde 1709 i Wien. Den protestantiske Forfatter A. Klöckner kalder ham *»den største af alle Bodsprædikanter, som endnu Dagen i Dag kan styrke og nederkvæge.«* Ganske vist levede Abraham paa Barokkens Tid og talte paa sin Maade! Han ejede en utrolig Fantasi og en sjælden Magt over Sproget. Hans

Abraham a Sancta Clara.

Nidkærhed, moralske Alvor og Sans for Retfærdighed, og hans ubarmhertige Strenghed mod Synden, som dog ikke udelukkede den inderligste Barmhertighed mod det svage Menneskehjerte, fandt deres bedste Forbundsfølle i hans aldrig svigtende Humor. Med en mesterlig retorisk Evne forbandt han en Fylde af Viden fra alle Historiens, Naturkundskabens, Filosofiens og Theologiens Omraader. De Skrifter, som stammer fra hans Haand, de Prædikener, som er opbevarede, har derfor stadig fundet ivrige Læsere, ligesom hans Liv og Vid lever videre i talrige Anekdoter. Lad os give en Prøve af begge Dele.

Omvurdering.

»Det hænder sommetider, at Menneskene anser noget ondt for godt og omvendt, thi den arge Verden sminker sig gerne og lægger lidt rød Farve paa onde Ting, saa de

ikke længere synes gerrige, men sparsommelige, ikke hof-færdige, men ærbare og rene.

Man drikker sig ikke fuld, man bliver kun i godt Humør

Man driver ikke Utugt, man elsker kun.

Man vanhelliger ikke Helligdagene, man hviler og for-frisker sig kun.

Man ringeagter ikke Guds Ord, man læser blot selv hjemme sin egen Prædiken i sin egen Bog.

Man sværger og bander ikke, man taler kun i Alvor.

Man lyver ikke, man holder kun for Nar.

Man stjæler ikke, man putter kun lidt til Side.«

Hvad Ægteskabet kan være.

Hvor ofte er Ægteskabet ikke en Juvelérbutik, hvori der ikke findes andet end Slagure.

Hvor ofte er Ægteskabet ikke en Ovn, hvori der kun fyres med Knipler.

Hvor ofte er Ægteskabet ikke en ABC, hvis største Bogstav er »V«.

Hvor ofte er Ægteskabet ikke et Hospital, hvor den største Sot er Misundelsen.

Hvor ofte er Ægteskabet ikke en Procession, hvor Korset altid gaar foran.

Rør mig ikke!

»Der findes Mennesker, som er ligesom Trækpapir: bare man stænker lidt paa det, bliver der straks en stor Klat.

Der findes Mennesker, der er som en ladt Bøsse: blot man nærmer en Lunte til den, knalder den straks, saa det ryger om Ørene paa en.

Der findes Mennesker, der er som en Nøddebusk: bøjer man den lidt til Siden, smælder den tilbage og betaler med en Næsestyver.

Der findes Mennesker, der er som det kolde Vand: berører man det med et glødende Jern, sprutter og hvæser det op i Ansigtet paa een som af Arrigskab.

Der findes Mennesker, der er som et Løg: blot man skræller det mindste Lag af det, hævner det sig, saa Øjnene løber i Vand.

Der findes Mennesker, der er som en Brændenælde: blot man rører lidt ved den, brænder den straks.

Der findes Mennesker, der er som Flint: slaar man lidt paa den med et Staal, futter straks hele Huset af.«

Det bedste Udstyr.

»Ægtefolk maa have et godt Hovede, for ofte nok maa de finde sig i at blive »redet«.

Ægtefolk maa have stærke Tænder, for ofte nok maa de bide noget i sig.

Ægtefolk maa have slanke Fingre, for ofte nok maa de se igennem dem.

Ægtefolk maa have en bred Ryg, for ofte nok faar de noget at slæbe paa.

Ægtefolk maa have en god Mave, for ofte nok maa de sluge drøje Piller.

Ægtefolk maa have gode Fødder, for ofte trykker Skoen paa mange forskellige Steder.«

Jakobsstigen og Englene.

Kejser Leopold besøgte en Dag de barfodede Augustinernes Kloster i Wien. Prioeren viste Majestæten rundt i hele Klosteret. Da Kejseren blev ført ind i Kirken, lagde han særlig Mærke til et Billede, der fremstillede Jakobsstigen. Maleren havde foreviget en Række bevingede Engle, som ad Stigen klatrede ned fra Himlen. En Stund betragtede Kejseren meget opmærksomt dette Billede. Saa sagde han til Prioeren: »Hvor kan det være, at Englene klatrer ned ad Stigen, naar de har Vinger?« Hverken Prioeren eller Munkene anede, hvad de skulde svare. Saa traadte en Novice ved Navn Abraham a Sancta Clara hen foran Kejseren og sagde: »Deres Majestæt, Englene har sikkert været i Fældetiden.« Leopold brast i en hjertelig Latter og gjorde senere den vittige Munk til Hofprædikant.

Paa en eneste Trillebør.

Som Hofprædikant gennemheglede han ofte dristigt sine samtidige for deres Fejl, men paa en egen lun Maade. Engang prædikede han imod den i Wien herskende Umoralitet. I sin Prædiken nævnedes han bl. a., at han paa en eneste Trillebør kunde føre alle Byens Jomfruer ud af Wien. Disse Ord vakte saa voldsom Forargelse hos Aristokratiets Damer, at de klagede over ham til Kejseren. Denne forlangte af ham, at han *i sin næste Prædiken* skulde kalde sine Ord tilbage. Næste Gang sagde Abraham a Santa Clara da, *at han jo ikke havde sagt noget om, hvor mange Gange han vilde køre.*

Sagførerne og Djævelen.

En Sagfører, der ikke kunde udstaa Præster, spurgte engang i et Selskab haanligt Abraham a Sancta Clara: »Sig mig engang, Hr. Pastor, hvem tror De vilde vinde, hvis en Præst og en Djævel engang førte Proces med hinanden?« Slagfærdigt svarede Pater Abraham: »Ganske sikkert Djævelen, for han har de fleste Sagførere paa sin Side.«

Han tog sine Ord tilbage.

I en Prædiken drog Abraham a Sancta Clara engang haardt til Felts imod Kvinder, som bar alt for nedringede Kjoler. Ved denne Lejlighed undslap der ham en ret haard

Bemærkning: »Saadanne Kvinder er ikke engang værd, at man spytter paa dem.« Nu forlangte man af ham, at han skulde tage disse haarde Ord tilbage. Stærkt trængt fra alle Sider lovede han at gøre det. Næste Søndag erklærede han saa fra Prædikestolen: »Sidste Søndag har jeg desværre sagt, at de stærkt nedringede Kvinder ikke var værd, at man spyttede paa dem. Nu har man forlangt af mig, at jeg skal tilbagekalde disse Ord. Jeg tager dem alt-saa i mig igen og erklærer tværtimod: Disse Kvinder er netop værd, at man spytter paa dem.«

Da han byggede et Kloster.

Abraham a Sancta Clara vilde bygge Klosteret Maria-brunn, men han havde ingen Penge. Saa gik han op i Kejserslottet til Kejser Leopold I, som var ham meget bevaagen. Pater Abraham, der ellers altid var i godt Humør, mødte op med et meget muggent Ansigt, hvad Kejseren ikke kunde lade være med at lægge Mærke til. »Hvad er der i Vejen med Dem,« spurgte han. P. Abraham svarede: »Deres Majestæt, der er meget i Vejen; jeg har Sand- og Stenlidelser.« Kejseren erfarede hurtigt Sagens rette Sammenhæng og gav Munken de nødvendige Penge til Indkøb af Sand og Sten, saa Klosteret kunde bygges.

Ved C. H.-S.

Nye Bøger.

Yderst aktuelle Sandheder.

I sin Bog »*Must war come?*« (Burns, Oates & Wash-bourne, London 1935, 127 S., 3,6 sh.) søger Stifteren af »Det katholske Raad for internationale Forbindelser«, Mister John Eppstein, ud fra Kirkens Lære og Pavernes Udtalelser at kaste Lys paa den internationale spændte Situation. Bogen lader ingen Tvivl tilbage om, hvor mægtigt et Bidrag Paverne ydede til Fredsproblemet i vor Tid. Ram-mende fremhæves ved Hjælp af Citater den Fare, som truer fra den totale Stat: »*En Statsidé, som lægger fuld-stændig Beslag paa hele den opvoksende Slægt uden Undtagelse, fra de yngstes lige til de voksnes Alder, kan for en Katholik hverken forenes med katholsk Lære eller Familiens naturlige Rettigheder,*« sagde Pius XI med Henblik paa Fascismens Krav. Og om Nationalismen udtalte samme Pave: »*Den rette Orden af den kristne Kærlighed misbilliger ikke den lovlige Kærlighed til Landet og en forsvarlig Følelse af Nationalisme; tværtimod, den kontrollerer, helliger og opløfter dem. Hvis Egoismen derimod misbruger Kærligheden til Fædrelandet og overdriver Nationalsfølelsen og sniger sig ind i det ene Folks Forhold til det andet, da findes der ingen Udskejelse, som ikke vil synes retfærdig.*«

—z.

Fantastiske Fortællinger.

Isak Dinesen: »Syv fantastiske Fortællinger«, 519 Sider, Reitzels Forlag 1935. Bogen udkom som bekendt i Amerika under Titlen: »Seven Gothic Tales« og vandt Prisen som den bedste Bog — og ikke uden Grund, for den kloge Baronesse, der skjuler sig bag Pseudonymet, har en forbløffende Verdenserfaring, som hun forener med stor historisk Indlevelsessevne og en besk Humor, som ialtfald er ægte dansk. Hendes Aphorismer er undertiden af slebet Staal, og i f. Eks. »Fjerdingfyrestens Vin« minder hendes Fortællekunst om Johannes Jørgensens. Dog maa det tilføjes, at hendes anglo-moderne Behandling af erotiske Forhold ofte river en dansk renfærdig Læser fælt i Næsen. I den Retning er der endnu et dybt Svælg mellem amerikansk og dansk Smag. — »Fransine gik paa Spadseretur i sin nye Straahat«, er vel en tilgivelig lapsus. *Corrente del Mare.*

Vi to laver Historie . . .

Nu er det femte Hæfte af Gyldendals store Verdenshistorie »Verden i Gaar — Verden i Dag« kommet. Det billige og veludstyrede Værk har naaet et Oplag paa ca. 15.000 og har alene dermed vist, at det har vundet Læsernes Gunst. Det er ikke blot den værdifulde Oversigt over den historiske Udvikling før Verdenskrigen, som vækker vor Interesse, men ogsaa de enkelte Træk, de karakteristiske Udtalelser. Hvilke Tanker og Følelser vækkes i vore Dage ikke hos Læserne alene ved det Ord, som Kejser Wilhelm skrev til Czar Nikolaus: »Vi to laver Historie, og vi styrer Historien«! At dette Ord skulde skrives af en Kejser, der nu i Landflygtighed kløver Brænde, til en Kejser, der sammen med sin Familie udaandede under raa Bødlers blodige Myrderier! Historien lærer vel nok vor Tids Mægtige Ydmyghed?

—z.

Helgener af germansk Æt.

Det 2. Bind af A. Stonners Helgenbiografi, (*Dr. Anton Stonner*, »Heilige der deutschen Frühzeit«. 2. Bind: »Aus der Zeit der salischen und staufischen Kaiser«. Freiburg i. Br. 1935, Herder XII, 270 S., 9 Tavl., RM. 4,00), omhandler de hellige: Leo IX, Anno, Otto af Bamberg, Engelbert af Köln og Hedvig, og af salige: Meinwerk, Hermann af Reichenau, Altmann af Passau og Jordan af Sachsen. Forf. gaar helst tilbage til de ældste Kilder, fordeler Lys og skygge retfærdigt, bringer en Fylde af nye Træk og opnaar bedre end mange af sine Kolleger blandt Biograferne at fængsle og ophygge. Der er en Biskop, et næsten uforskammel Tiggergeni, en Pave, der finder Afspænding efter oprivende Regeringshandling, ved at lytte til en Papegøje, som kan sige: »Leo papa«, og en Munk, der er

saa godt som lam fra Fødslen, men med Jernvilje og en lysende Aand. Man oplever Gang paa Gang Miraklet, at Guds Aand sejrer over alle menneskelige Svagheder, ikke blot i Individerne, men i hele Tiden, f. Eks. i Investiturstridens Dage, hvis Forfald Forf. ikke søger at dække over. — Kampen mod Kristendommen i vort sydlige Naboland tvinger vore Trosfæller til at føre Bevis for Christi Læres lykkelige Formæling med den germanske Aand; det kan saamænd føres!
—z.

En ny Oxfordbog.

Stephen Foots: »I Gaar begyndte Livet« (Overs. fra Engelsk af Suzanne Lassen. 203 Sider. Gyldendal 1935) er en ny Bog om Oxfordbevægelse. Denne synes, efter hvad her foreligger, mere at være en etisk end en religiøs Bevægelse og mere en religiøs end en kristen Bevægelse, uden at det skal nægtes, at der naturligvis ikke er saa lidt af alle tre Slags deri. De »Fire Absolutter«, Bevægelsen betragter som sin store Indsats, er ikke andet, end hvad vi alle kender fra den katholske Etik, f. Eks. at man altid bør begynde Dagens Gerning med Bøn og blive i Stand til at gøre Guds Vilje i alle Ting. Her anføres mange Eksempler paa, hvad Oxfordbevægelsen har udrettet hos de enkelte, smaa Oplevelser, der ikke saa lidt minder om de naive Historier, man kan faa at høre ved Frelsens Hærs Møder. Det fremhæves stærkt, hvor meget den saakaldte »samdeling« har formaaget at udrette. Efter foreliggende Eksempler herpaa synes den ikke at være meget forskellig fra den moderne Psykoanalyse, som jo ogsaa i visse Tilfælde kan være af stor befriende Værdi. Det er store Ord, her siges om Oxfordbevægelsens Betydning nu og i Fremtiden. Om denne sidste spaar Forfatteren nemlig: »Denne Bevægelse blev i Aarene 1930—50 anerkendt som en af Verdenshistoriens største Bevægelser. Den forvandler ogsaa Irland, saa dette Lands Indbyggere faar udødeligt Ry for at være det forsonende Element i Verden. (Det kan nok tiltrænges, maa man indrømme, naar man ved, hvad der er sket i Belfast 1935!) Og Indien modtager ogsaa Kristendommen, da de derovre ser de »forvandlede Kristne«. — Det er kun lidt, undertegnede har fundet af virkelig Værdi, men en Masse Selvfølgeligheder. Jeg fik en Dag Thomas a Kempis i Haanden lige efter at have læst et Stykke i Mr. Foots Bog: Det var som at komme fra Taage til Solens milde, klare Lys.
Niels Hansen cand. mag.

Bøger for Præster.

Det yderst flittige og aktive Torino Forlag Marietti (Via Legnano 23) har tilsendt os nogle latinske Værker, som vi paa Grund af det begrænsede Antal Læsere, de hen-

vender sig til, kun kan nævne med nogle Linier. — *Ritus pro Ordinibus conferendis* byder i et lille Bind (116 S., 12° 1 Lire) alle Ceremonier ved de lavere og højere Vielser, samt de af Kirkerettens Paragraffer, der sigter til Vielserne. — — Et *Devotionale Pii Clerici et Religiosi* har Benediktineren G. Prado samlet (408 S., 16°, 6 Lire) af Skriften, Fædrene og andre Kilder. Vi finder Kapitler om Præstens Livsførelse, hans Andagtsøvelser og Bønner, som omfatter de skønneste Perler og de vigtigste Riter i hans Embedstjeneste. — — Abbed L. Blossius »Munkespejl« (*Speculum Monachorum*, 85 S., Lire 2.) skildrer den ægte Benediktinermunks Liv og blev i sin Tid skrevet for at reformere forfalden Klostertugt, hvad det ogsaa magtede. — — Den berømte spanske Humanist og Pædagog Ludvig Vives' *Colloquia*, oprindelig skrevet for den senere Filip II, er her paa ny udgivet (290 S. Lire 5), nemme Samtaleøvelser paa Latin, der har lært mange Generationer Roms Sprog. — — *Ordo Divini Officii Recitandi* er det præstelige Direktorium for 1936, for saa vidt det er fælles for hele Kirken (133 S., Lire 2,50) — — *Circulus Philosophicus seu Obiectionum Cumulata Collectio's* 2. Del (507 S. Lire 18.) af *Caesare Carbone* er en enestaaende Samling af Indvendinger mod Ontologiens Læresætninger, et saare praktisk og nyttigt Værk for den skolastiske Filosofis Disciple. — — Professor F. M. Cappello S. J. ved det Pavelige Gregorianske Universitet fortsætter sit Standardværk om Sakramenterne med et Bind: *De Sacra Ordinatione* (716 S., Lire 27), som udmærker sig ved stor Klarhed og en udbredt dogmatisk, moralsk, historisk Viden om det kath. Præstedømme; Orientalernes Praksis kommer med. — — Med 4. Bind *De Delictis et Poenis* (675 S., 30 Lire.) afsluttes P. Matthæus Conte a Coronatas lærde Værk om Kirkeretten: *Institutiones Iuris Canonici*. Ogsaa dette Bind vidner om Forf.s Ordenssans og juridiske Kløgt, ja, Emnet, de forskellige Delikter og den kirkelige Strafferet, lader dem maaske træde endnu klarere frem. — — P. Seraphinus af Loiano's *Institutiones Theologiae Moralis* 2. Bind om de guddommelige Dyder, Dekalogen og Kirkebudene (679 S., 25 Lire) byder ikke blot paa Princippernes hævdvundne Forklaring, men anvender dem i interessante Afhandlinger paa de mest aktuelle Emner, f. Eks. paa Krigen, den mentale Reservation etc. — — Filosofiprofessoren Fr. M. R. Cathala har udgivet »S. Thomæ Aquinatis in *Methaphysicam Aristotelis Commentaria*« (798 S., Lire 30.) et af de Værker, hvorved Theologiens Fyrste hjælp Aristoteles' Lære til Gennembrud. De syldige Indholdsfortegnelser letter Brugen af Bogen.

Ungdomslitteratur.

Karel Capek, Dasjenka. En Hundehvalps Liv. Nyt nordisk Forlag. Arnold Busck. 92 S. Kr. 4,50.

En af de lækreste Børnebøger man kan tænke sig. Bogen er gennemillustreret -- og det er gjort fikst og godt af Forf. — og ledsaget af en lang Række glimrende Fotografier af Heltinden, den ruhaarede Terrier D. Teksten er udmærket og glimrende tilrettelagt for smaa Tilhørere — især er de smaa Hunde-Æventyr indtagende.

Cai Schaffalitzky de Muckadell, Sølojtnant Erik Viking. Jespersen & Pio. 156 S., ill. Kr. 4,—.

Handlingen udspilles paa Virgin Islands — de tidligere danske Besiddelser i Vestindien. Et lille, dansk Krigsskib er udkommanderet dertil og inddrages i en Hvirvel af Begivenheder, der kulminerer i et Negeroprør. Bogen er mægtig spændende, interessant og dertil lækkert udstyret. Vi har faaet en ny Walter Christmas! U. C. G.

Fra Hovedstad og Provins.

En dansk Prins tog Graabrødrekutten.

I »Credo«s November-Nr. fortæller P. Steidl om Kongehusets Stilling til Frenciskanerne i Slutningen af Middelalderen. Den sidste Provincialforstander før Reformationen var en kongelig Prins Jacobus de Dacia. Han var en Modstander af Lutheranerne. Han maatte flygte fra sit Land og gøre mange Rejser til Fods. Han rejste med Kejser Karl V's Tilladelse til Meksiko. — Desuden indeholder Heftet en Artikel af E. Lundquist om Klosterlivet og Protestanternes Syn paa det; en Artikel som Kolonialkrig af G. Armfelt m. m.

Fra den vide Verden.

Sanktionerne og Vatikanet.

Naar Sanktionsmekanismen mod Italien sættes i Gang, rejser der sig det Spørgsmaal: hvilke Følger vil dette faa for de i Rom beliggende kirkelige Instituter af international Karakter? Det drejer sig om de pavelige Universiteter og videnskabelige Instituter samt om Ordenssamfundenes og Missionsvæsenets Centralsteder, som ifølge deres Natur er henvist til den finansielle Forbindelse med Udlandet. Fra Genève meddeles det »Osservatore Romano«, at dette Spørgsmaal allerede er omtalt i Folkeforbundets kompetente Sanktionskomite. Efter de sidst indløbne Meddelelser at dømme kan der ventes en tilfredsstillende Løsning, som sikrer nævnte Instituter de nødvendige Undtagelser. I Udlandet behøver man altsaa ikke at tøve med at sende Studenter til de kirkelige Instituter, som hidtil sket. Vatikanstaten

selv er som bekendt en selvstændig Stat, hvorfor den ikke rammes af Sanktionerne.

Nuntius Orsenigo hos Kirkeminister Kerri.

Om det korte Besøg, som den apostoliske Nuntius i Berlin, Mgr. Orsenigo, aflagde hos Kirkeminister Kerri, erfarer vi, at Vatikanets Repræsentant i alvorlige Vendinger har besværet sig over forskellige Krænkelser af Konkordatets Bestemmelser. Navnlige i de sidste Uger har disse Krænkelser taget stærkt til. Ved denne Lejlighed drøftedes ogsaa den Maade, hvorpaa Biskoppen af Meissen, Peter Legge, uden forudgaaende personlig Afløring, var blevet arresteret. Tilsidesættelsen af hans hellige Kald og Formen, hvorunder de politimæssige Forhør førtes, havde virket meget nedbrydende paa Biskoppens Helbred. Endvidere var det sikkert ogsaa den pavelige Nuntius' Opgave endnu en Gang at fastslaa Kirkens uomtvistelige Ret til kun at hejse Kirkefanen paa kirkelige Bygninger.

En enestaaende Rekord.

Organisten ved St. Thomas Cathedral i Madras, Mascarentas, sidder inde med en enestaaende Rekord. I 1876 begyndte han, 10 Aar gammel, sin Løbebane som Organist ved Forløserkirken i Roya Pettah. Lige fra Barnsben havde han en særlig Forkærlighed for den gregorianske Sang, som han viede hele sin Interesse. Allerede som 20-aarig bestod han Statens Eksamen som Organist, og i Dag regnes han for uovertruffen i sin Kunst. I 1904 blev han udnævnt til Organist ved St. Thomas Cathedral. Ved 25 Aars Jubilæet hædredes han offentligt som Kirkemusikkens Reformator. Ved alle større Foranstaltninger, hvor der stilles særlige musikalske Krav, søger man hans Medvirken.

Hitlers Religion.

Arthur Dinter, en af den »gamle Garde«, som selv i mange Aar var Fraktionsfører inden for NSDAP og i Dag bruger alle sine Kræfter som Religionsstifter, siger i sit Blad »den religiøse Revolution« om Adolf Hitler: *»Førelsen er afgjort ikke Kristen i den jødisk-paulinske Overtroens Aand, som helt igennem strider imod Gud og Forløseren, paa den Maade som begge Kirker lærer. Den, der kender Førelsen, den, som har fulgt hans Villen og Virken, fra han første Gang traadte frem for mere end 15 Aar siden, ved, at han er himmelhøjt hævet over enhver snæverhertet Konfessionalisme. Han bruger ikke mange Ord, men handler, hvilket han har afgivet tilstrækkeligt Bevis for, da han befriede det tyske Folk fra den ved Pavens ideelle Mellemkomst afsluttede Versailles-Traktat og ikke mindst ved hans Vinterhjælpsarbejde Aar efter Aar.«*

Australiens katholske Premierminister.

Siden det økonomiske Sammenbrud, som Australien var ude for i 1931, har Landet, ifølge en Beretning som P. John A. Toomey S. J. har skrevet i Ugebladet »America« den 27. Juli i Aar, oplevet et hurtigt og fortsat Op-sving. At det økonomiske Genrejsningsarbejde er blevet gennemført saa heldigt, skyldes ikke mindst Premierministeren Joseph A. Lyons, som er kendt over hele Australien som aktiv Katholik, og som trods den Kendsgerning, at Katholikerne langt er i Mindretal, dog uhindret er steget til den højeste Værdighed indenfor Staten. J. Lyons stammer fra en meget fattig Familie i Tasmanien og fik sin første Uddannelse hos St. Josefssøstrene. Allerede 9 $\frac{1}{2}$ Aar gammel maatte Drengen selv tjene til Livets Ophold som Stik-i-Rend-Dreng for et lille Trykkeri. 12 Aar gammel frekventerede han en Fortsættelsesskole, og som 16-aarig kom han paa et Lærerseminarium. Da han som Lærer stødte paa alvorlige Misforhold i den offentlige Forvaltning, sluttede han sig til Arbejderpartiet og besluttede selv at slaa ind paa den politiske Bane. 26 Aar gammel repræsenterede han sin Valgkreds Wilmot, først i det tasmaniske Deputeretkammer og derefter i Forbundsparlamentet. I denne Periode var han i flere Aar Undervisningsminister, derpaa Statskansler og 5 Aar Ministerpræsident i Staten Tasmanien. 1929 indtraadte han saa i Forbundsregeringen som Minister for Post- og Telegrafvæsen; Regeringen dannedes dengang af Arbejderpartiet. Da dette Parti imidlertid ikke sanktionerede de af ham foreslaaede Saneringslove for at overvinde Krisen, traadte han tilbage fra Regeringen. J. A. Lyons stiftede saa det forenede australske Parti, som sejrede under Valgene, og December 1931 blev dette Partis Fører valgt til Premierminister for den australske Forbundsstat. Siden har han med stor Omsigt og Handlekraft heldigt gennemført Landets økonomiske og finansielle Genrejsning. Medens Statskassen ved hans Tiltræden som Premierminister opviste stort Tab, kunde han allerede sidste Aar ved at gennemføre gennemgribende Spareforholdsregler og ny Fordeling af Skattebyrden notere et Overskud. Antallet af Arbejdsløse gik i de fire Aar, han virkede, ned til Halvdelen. Som Statsmand fører J. A. Lyons ogsaa privat et eksemplarisk Familieliv. Han har 11 Børn; hans Hustru, der er Konvertit, virker inden for Offentligheden særlig for den kristne Opdragelse.

BREVKASSE.

Navnedag—Fødselsdag.

Højærværdige Herr Pater.

Jeg har med den største Interesse læst Artiklen i N. U. om Navnedagen. Navnedag i Stedet for Fødselsdag har altid været min »Kæphest« Jeg tillader mig følgende Indlæg i Diskussionen.

Lad os skabe Interesse om den gamle, katholske Tradition, der kaldes »Navnedag« Hvor ofte høres ikke af Katholiker »det bruges ikke« o. s. v. Jeg mener Katholiker idag har den Pligt at fornye de gamle, katholske Traditioner og værne om dem. Til Guds og vore Helgeners Ære og sikkert til langt større Gavn for os selv end den rent verdslige Fødselsdag. Hellig Messe og Kommunion om Morgenen maa være Regelen. Selskabeligheden faar man sikkert Tid til om Aftenen. Den maa ikke være Hovedsagen.

Mary v. d. Fehr.

Kronede Hoveder i Klosteret.

Da Forf. af Artiklen »Kronede Hoveder i Klosteret« i N. U. Nr. 45 ytrede Formodning om, at det ikke var tilladt Konger at komme inden for Klausuren i Nonneklostre, skal jeg tillade mig at henvise til Kirkelovbogens Can. 600, i hvilken der nævnes følgende Personer, der er undtagne fra Regelen om Klausuren i Nonneklostre*): 1. Stedets Biskop (paa Visitats i Følge med en Præst), 2. Skriftefaderen (i Sygdomstilfælde). 3. Konger og disses Dronninger tilligemed Følge (i hvilket — efter Ordlyden — ogsaa gerne maa være Mænd, f. Eks. Ministre) samt Kardinaler, 4. Læger i Sygdomstilfælde. — Ang. Munkeklostre siger Can. 598 § 1: Inden for Klosterets Klausur maa ingen Kvinde komme; undtagne er kun Dronninger med Følge. *Kurt S. Thomsen.*

*) Klausuren i Nonneklostre omfatter for øvrigt ikke blot Mænd, men ogsaa Kvinder, lige meget af hvilken Alder. Klosteret skal altsaa være en lille lukket Verden for sig selv.

Katholsk Børnehjælpsdag.

Søndag d. 24. Nov. fejrer vi den h. Elisabeth af Thyringens Festdag. Paa denne Dag afholdes i alle Kirker i Kbhvn. og i St. Andreas Kirke i Ordrup en Kollekt til Fordel for Elisabethforeningen, som tager sig af Menighedernes Forældrelose og vanskeligt stillede Børns Opdragelse. Et stort, smukt, og et for Efterslægten betydningsfuldt Arbejde, men, som kun kan fuldføres ved vore Trosfællers Offervillighed. Kom os derfor til Hjælp! Vi beder med Tillid. Erfaringen har lært os, at vi aldrig forgæves har henvendt os til Elisabethforeningens mange trofaste Venner, hvorfor Styrelsen allerede paa Forhaand beder alle modtage vor hjerteligste Tak.

Pastor v. Kettenburg, St. Ansgars Kirke.

Alma Osterhammel, Frederiksborgg. 54^a. Franziska Stratböcker, Jægersborg Allé 19, Charl. Harriet Zimmermann, Frederiksborgg. 54^a.

Mission for gifte Kvinder.

Fra Søndag d. 24. November til Søndag d. 1. December holder P. K. Pauli S. J. i **Jesu Hjerter Kirke en Mission for katholske gifte Kvinder** i København. Alle indbydes venligst til at tage Del deri. Hver Aften Foredrag Kl. 20 (det første Foredrag Søndag d. 24. Nov.). Lørdag Aften bortfalder Foredraget.

Søndag d. 1. Dec. Kl. 8^{1/2} pr. Fælleskommunion med kort Prædiken. Samme Dags Aften Kl. 20 Slutningshøjtidelighed.

Jesu Hjerter Kirke. Naadenovene til den h. Frans Xaver- 25. Nov.—3. Dec. Novenens Bønner bedes:

- 1) Om Morgenen efter Skolemessen Kl. 8^{1/4}.
- 2) Om Middagen Kl. 14²⁰.
- 3) Om Aftenen Kl. 19^{1/2} og under Andagten efter Foredraget Kl. 20. NB. Om Søndagen Kl. 18 og efter Foredraget Kl. 20.

Fest Deutscher Katholiken. Sonntag d. 17. Nov. 19 Uhr findet das Herbstfest im Festsaal H. Bogbinders Allé 2 statt. **Ernst Thra-solt** spricht. Siehe Programm in letzter Nr.

Kirkelig Kalender.

Nov. 17. S. 23. Søndag e. Pintse.	Nov. 24. S. Sidste Sønd. e. Pintse.
18. M. Peters- og Paulskirkernes Indvielse.	25. M. Catharina af Alexandria.
19. Ti. Elisabeth af Thüringen.	26. Ti. Silvester.
20. O. Felix af Valois.	27. O. Ferialdag.
21. T. Marias Ofring.	28. T. Ferialdag.
22. F. Cæcilie.	29. F. Vigilie.
23. L. Clemens I.	30. L. Andreas.

Nov. Ugens Messebønner.

17. S. 23. **Sønd. e. Pintse** (751—581); 2. *Sæt Bønner*: Gregor Undergører ([34]—[35]), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
18. M. Peters- og Paulskirkernes Indvielse (1160—982).
19. Ti. Elisabeth af Thyringen (1160—982); 2. Pontian ([5]—[5]).
20. O. Felix af Valois (1161—983).
21. T. Marias Ofring (1161—963).
22. F. Cæcilie (1162—984).
23. L. Clemens I (1163—985); 2. Felicitas (1164—986).

St. Ansgars Fond. O. Barfred Kr. 10,00. B. M. Kr. 10,00.
Ialt Kr. 20,00.
Tidligere indk. 3287,88. Ialt Kr. 3307,88.

M.-K. Jesu Hjerter K. For unge Mænd **M. Mandag d. 18. Nov.**
Kl. 20. — **Rosenkranskirken.** »Maria Rosenkransdrøn-
ning« **F. K.:** Søndag d. 17. Nov. Kl. 8.

Katholsk Radioklub, Ungdomsafdelingen, Søndag den
16. November: Konsul A. Sarrild: »Det moderne Tyrki i Ord og
Billeder«. Derefter Kaffebord og Underholdning.

Katholsk Klub's Aarsfest afholdes Onsdag d. 20. ds.
paa Hotel Phoenix Kl. 20 pr.

Katholsk Kantor- og Organistforening. Møde Tirsdag den
19. ds. Kl. 20, Nørrebrog. 27 B². Jos. Hammermüller: Det nye
Sangregulativ.

Skoleforeningen, Sct. Ansgars Fraternitet, afholder Møde
med **Andespil,** Fredag den 22. November Kl. 20 i Forsamlings-
salen, Bredgade 67² o. G. Alle gamle Elever fra Sct. Ansgars
Drengeskole indhydes venligst. Styrelsen.

BILLETTER til Operasanger **Jørgen Bendix: Wagner-Verdi**
Aften Mandag d. 18. Nov. i Koncertpalæets mindre Sal faas hos
Wilhelm Hansen og Sindahl-Pedersen.

St. Michaels Klub. Mandag d. 18. November Kl. 20.
Underholdningsaften. Oplæsning af Forfatterinden **Edith Rode.**

Medlemskort til St. Michaels Klub for Saisonen 1935—36 faas
fredeles hos Klubbens Formand Frk. Anker, Stenosg. 2, Tlf.
Vester 7769. Hver første Mandag i Maanedens P. Nøsens Foredrag.
Hver tredje Mandag Underholdningsaften.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 14. November.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½—14½.

Nr. 47.

Søndag den 24. November

1935

INDHOLD: Den yderste Dag. — For 400 Aar siden. — Katholiker blandt Grundtvigianere. — En Biskop for Nazisternes Domstol. — Léon Bloy's Breve til sin danske Brud. — »Mirakelsymfonien«. — Nye Bøger. — Paa Lytterpost. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Den yderste Dag.

I Slutningen af Kirkeåret holder den af Gud indsatte Lærer os Afslutningen af Menneskehedens Drama, »Verdens-teatret«, for Øje. Ved Ordene: »Naar I da ser den grufulde Ødelæggelse, som er forudsagt af Profeten Daniel, herske paa det hellige Sted« (Matth. 24, 15), tænker vi vel uvilkaarligt paa Ruslands, Meksikos og Spaniens ødelagte, skændede Kirker. Men der er andre Helligdomme i vor allernærmeste Nærhed, hvis Tilstand er en Gru for Gud. I Daaben blev vor Sjæl et Tempel for den Helligaand, ved den hellige Kommunion et Tabernakel, et levende Ciborium. Hvad omdanner de svære Synder dette til? En Røverkule, et Helvede, hvori Satan troner.

Ikke de ydre Forvarsler om Tidens Ende, saaledes som en Seeber's eller en Hugh Benson's Fantasi udmaler dem, er de egentlige Rædsler ved Dommen. Disse fødes i Synderens Bryst: »Det største af Onderne er Skylden« (Schiller). Den venter ikke med at fylde os med Rædsel, til den fælles Dom skal afsiges paa den yderste

Dag. Allerede naar den særlige Dom nærmer sig under den dødelige Sygdom, aabner den den Bog, som faar Sjælen til at stivne.

En saadan indre Proces skildrer Johannes Jørgensen i »Den yderste Dag«: *»Et hvidt, hvidt Lys — hvidere end alt, som er hvidt paa Jorden. Og et Lys, der gennemtrænger hele hans (Niels Graffs) Væsen, et Lys, der oplyser hans Sjæl lige ned til den dybeste Grund. Et Lys, der ikke lader noget uopklaret . . . Et Lys, der er ham en skærende, sviende Pine, fordi dets Natur er en Fjende af hans Natur, og dets Væsen attraar at tilintetgøre og fortære hans Væsen — ligesom Ilden vil forvandle det døde, kolde Træ til levende, varmende Flammer. Et Lys, der bringer hele hans Jeg til at krympe sig . . . Da hører han en Stemme, som taler ud af Lyset . . . : »Jeg var hungrig, og du gav Mig ikke at æde. Jeg var tørstig, og du gav Mig ikke at drikke. Jeg var fremmed, og du tog Mig ikke til dig . . . »*

»Jeg har intet ondt gjort«, vil han sige. Men Ordet dør paa hans Læbe . . . Og Lyset bliver endnu hvidere og klarere end før, og der er ikke en Krog i hans Liv, uden den bliver lys, og alle Vegne ser han onde Ting gro som Ukrudt og Svamp, og han ser hæslige Ting, der forgæves søger at skjule sig som lyssky Utøj. Men der er intet Skjul mere. Da er han ved at opgive sig selv og fortvivle, og det er, som følte han allerede et svimlende Dyb, der søger at drage ham til sig, og Afgrundens Hænder griber efter ham.«

Jørgensen lader Historien faa en trøsterig Udgang. Niels Graff hører en mild Steinme hviske: *»Stakkels urimelige, vildfarne Barn . . ! Lykken var din, om du vilde den — Livet dit, om du vilde bevare det. Og Livet forspildte og Lykken slængte Du bort . . . «* Da er det, som Niels Graffs Hjerte begynder at smelte i ham. Da ønsker han kun eet — at kunne begynde forfra, at gøre det altsammen om igen . . . Det er, som hans gamle, haarde, onde Jeg brister inden i ham, og en ny, ukendt Aand bryder frem . . . Og bedende raaber han: *»Tilgiv mig, Herre! Forbarm Dig og tilgiv . . ! Og hans Raab gentages . . af Millioners Millioner: »Herre, forbarm Dig! Christe, forbarm Dig! Herre, forbarm Dig!«* Og med ydmyg Fryd føler han sig frelst — overgivet til det hvide Lyses smerteligt lutrende Magt — dragen langt borte fra, ind mod det evige Livs Sol, mod Jesu Hjerte.«

I sit Verdensdigt lader Dante Læseren levende føle, at det Hinsides naar over i dette Liv. Den utøjlede Liden-skab omdanner Hjertet til et Helvede. I sejt Kamp for at løsrive sig fra Synden stiger Sjælen op mod Lutringsbjerget. Indgangen til Paradiset er erobret, naar alt er ordnet i Mennesket, naar alle andre Kræfter villigt underkaster sig Viljen, som helt har forenet sig med Guds Vilje. Til os komme Dit Rige! Saa rummer den yderste Dag ingen Rædsler for os.

— ch —

For 400 Aar siden.

Jubilæum paa Farumgaard.

Den 25. ds. kan Ursulinerinderne fejre 400 Aars Jubilæum, idet Angela Mericia paa denne Dag i Aaret 1535 i Brescia lagde Grundvolden til denne Søsterorden. Stifterinden, der blev født den 21. Marts 1474 i Desenzano ved Gardasøen, mistede tidligt sine Forældre, hvorfor hun og en Søster blev opdraget af en Onkel i Salo. Hendes Søsters pludselige Død berørte hende paa det smerteligste, saa meget mere som nævnte Søster gik bort uden at have modtaget Dødssakramenterne. Denne Hændelse bevirkede, at Angela endnu mere hengav sig til Fromhedslivet end hidtil og lod sig optage i den hellige Franciscus' 3. Orden. Efter Onkelens Død vendte hun tilbage til Desenzano og tog Ophold hos en Broder. Da Angela en Dag bad paa et Vinbjerg, der laa paa Vejen mellem Desenzano og Sola, havde hun en Vision, der gik ud paa at hun skulde stifte et kvindeligt Samfund, der skulde tage sig af den kvindelige Ungdoms Opdragelse. Efter hidtil hovedsageligt at have arbejdet paa sin egen Sjæls Frelse begyndte hun nu sit Arbejde i Næstekærlighedens Tjeneste, idet hun samlede Desenzanos forsømte Smaapiger om sig og underviste dem i Religionens Begyndelsesgrunde, hvilket hun fra 1516 fortsatte med i Brescia, hvor hun havde taget Ophold hos en Familie Patengola, der havde opfordret hende til at komme og bo hos sig. Angelas Undervisning var baseret paa Frihed; senere kunde hun skrive til sine Søstre:

Gud tvinger ikke.

»Indstændigt beder jeg, at I gør Jer Umage for at lede de Børn, der bliver Jer betroet, kærligt, ikke med Magt, med sagtmodig og nænsom Haand, ikke med Haardhed. — Efterlign Jesus, der siger: »Lærer af mig; thi jeg er sagtmodig og ydmyg af Hjertet.«

Frem for alt, vogt Jer for at ville tvinge noget igennem med Vold. Gud har givet hvert Menneske dets frie Vilje. Han tvinger ingen; han oplyser kun, indbyder, kalder, som han gør det igennem den h. Johannes' Mund, der siger: »Jeg raader Dig at købe den uforgængelige Krone« (Aabenb. 3,18) »Jeg raader Dig«, siger han, ikke: Jeg tvinger Dig. Dermed mener jeg ganske vist ikke, at man ikke sommetider, til rette Tid og paa rette Sted alt efter Tilfældets Alvor og den enkeltes Tarv, skal anvende Straf og Strengthed; dog skal kun Kærlighed og Sjæleiver være det ledende for Jer«.

St. Angela Mericia. ^{Moretto.} ~~Moretto.~~ Over hele Italien.

En Orden bliver til.

Aar 1524 foretog Angela og en Fætter en Valfart til Jerusalem, og Aaret efter valfartede hun til Rom, hvor hun fik Foretræde hos Pave Klemens VII, der ønskede, at hun i Rom skulde optage en lignende Gerning som hjemme. Paa hendes Indvendinger gav Paven Afkald paa denne Plan og lod hende vende hjem til Brescia, hvor hendes stille Virksomhed imidlertid blev afbrudt ved krigeriske Begivenheder, der strakte sig

Som saa mange andre søgte ogsaa Angela i Efteraaret 1529 Tilflugt i Cremona p. Gr. af de vilde Lejetroppers Hærgen. Da den største Fare var forbi, vendte hun tilbage til Brescia. Her lejede hun sig ved Siden af Kirken S. Barnaba en Bolig og fattede den Plan at stifte en religiøs Forening »til Indøvelse i kristelig Kærlighed ved at pleje syge, undervise Ungdom samt arbejde paa egen Helliggørelse«. Paa en Valfart til det hellige Bjerg ved Varallo fortalte Angela sine Veninder, hvad hun havde i Sinde. Den 25. November 1535 modtog alle, som en Slags Besegling af Løftet om altid at tjene Gud, i Kirken S. Afra den hellige Kommunion.

St. Ursulas Orden.

Søster Angela stillede det nye Samfund under Beskyttelse af den hellige Ursula, ifølge Legenden en engelsk Kongedatter, der med sin Forlovedes Billigelse var bleven Kristen og som, ledsaget af 11000 Jomfruer, foretog en Valfart til Rom og paa Tilbagevejen ved Köln faldt i Hænderne paa Hunnerne, som belejrede Byen, og derefter sam-

men med sine Ledsagere blev dræbt ved Pileskud, fordi hun nægtede at gifte sig med Hunnerføreren. Efter Angelas Plan skulde hendes Samfund ikke være nogen Orden, men Medlemmerne skulde for rigtigt at kunne virke i Verden bo hos Forældre eller Slægtninge. Kun til bestemte Tider skulde de samles, men daglig skulde de høre Messe og forrette visse Bønner. Som Følge af, at Samfundets Medlemmer ikke aflagde særlige Løfter, havde det heller ikke paabudt Klædedragt. Foreningens Ledelse var betroet en »Moder«, valgt paa Livstid. Dette var hele Reglen, som Angela dikterede Præsten Gabriello Cozzano og som i

Gammel Farumgaard fra Søsiden.

August Maaned 1536 blev stadfæstet af Kardinal Cornaro, Biskop af Brescia. Til »Moder« for Sammenslutningen, der den Gang allerede talte 76 Medlemmer, valgtes i Marts Maaned 1537 Angela. Kannikerne ved S. Afra stillede en ved Kirken gunstig beliggende Bolig til hendes Disposition, og en from Enke gav Sammenslutningen Lokaler til Oratorium i sit paa Domkirkepladsen liggende Hus.

Angela opnaede i sin Levetid at se sin Sammenslutning udbrede sig over hele Byen Brescia og omliggende Landsbyer. Hun døde den 27. Januar 1540 og blev, ifølge en allerede den 2. December 1532 af Storpønitiariaren given Tilladelse, gravsat i Kirken S. Afra i Brescia. Som Sammenslutningens Leder efterfulgtes hun af en Grevinde Lucrezia af Lodron, hvis Ønske om til Klædedragten som Tegn paa Jomfruelighed at føje et Læderbælte mødte heftig Mod-

stand hos de Medlemmer, der holdt strengt paa Overholdelse af Stifterindens Anordninger. Ja, det saa en Overgang ud til, at der i den Anledning vilde udbryde en Spaltning, da der i rette Tid indløb en Bulle fra Pave Paul III, dateret 9. Juni 1544, hvorved ikke blot den »i Brescia under den hellige Ursulas Beskyttelse stiftede og af den derværende Biskop approberede S sammenslutning af Jomfruer« blev stadfæstet, men ogsaa Spørgsmaalet om Indførelse af et specielt Tegn for Jomfruelighed afgjort ved Bestemmelsen om, at Bærerne af et saadant fik bevilget en særlig Aflad. Herefter anlagde samtlige Ursulinerinder Bæltet.

Pave Pauls Bulle, som ogsaa gav S sammenslutningens Leder Ret til at forelægge Pavestolen Forslag til Ændringer i Statutterne, naar Tid og Omstændigheder krævede det, var det første Skridt til at forvandle S sammenslutningen til regulær Orden. Aar 1572 blev S sammenslutningen med pavelig Tilladelse omdannet til en Kongregation med delvis Klausur. Ophavsmanden hertil var den senere helgenkaarede Milanoærkebiskop Karl Borromæus, der Aar 1568 havde indkaldt Ursulinerinderne til at virke i den ham underlagte Kirkeprovins. Kongregationens hurtige Udbredelse i Frankrig var ogsaa hans Værk, og efter Aar 1592 finder vi den overalt i de europæiske Lande, hvor den katholske Tro raadede. Aar 1618 blev Kongregationen paany stadfæstet af Pavestolen, hvis daværende Indehaver Paul V hævede den til en kirkelig Orden. Aar 1639 kom Ursulinerinderne til Kanada. Ved den franske Revolution faldt 300 blomstrende Klostre som Ofre, og mange af Ordenssøstrene blev ved denne Lejlighed Martyrer. De, der overlevede denne Rædselstid, forsøgte, da Pavestolen havde sluttet Konkordat med Frankrig, at faa deres ødelagte Huse tilbage, hvad der ogsaa tildels lykkedes. Medens Ordenen i Frankrig gik en Renaissance imøde, begyndte Forfølgelsen i Tyskland. I Belgien kom Aar 1818 det første Ursulinerindekloster, der blev grundlagt af en Præst Lambertz. Dette Kloster blev Udgangspunkt for 46 nye i Belgien, Holland, England og paa Java. Aar 1875 blev Ordenen i Henhold til »Majlovene« udvist af Tyskland for dog allerede Aar 1887 at vende tilbage, da »Majlovene« var opbævede. Her til Landet kom Ursulinerinderne 1932 og slog sig ned paa Farum Hovedgaard, Roskildebispen Lage Urnes gamle Ejendom. For Tiden tæller Ordenen ialt ca. 13000 Medlemmer fordelt i omtrent 400 Huse. Stifterinden Angela Mericia blev Aar 1767 erklæret for salig af Pave Klemens XIII og helgenkaaret Aar 1807 af Pave Pius VII. Kirken fejrer hendes Fest den 31. Maj. Ved A. N.

Katholiker blandt Grundtvigianere.

Hvem af os glædes ikke, naar katolsk Liv eller katolsk Tanke bliver værdsat af anderledestroende; men med oprigtig Glæde kan vi ogsaa bøje os for det kristeligt ægte Trosliv, vi møder hos Protestanter. Det kommer fra Gud og finder Vej til ham; naar vi siger »enesaliggørende Kirke«, tror vi ganske vist, at der kun er een Kirke, som Christus har betroet Sjælene til, men vi nægter ikke, at de, der uden deres egen Skyld er uden for den, med Guds Naades Hjælp vandrer paa Vejen mod Saligheden, naar de lever efter deres Samvittighed.

Saadant et ægte Kristenliv af grundtvigiansk Præg møder vi i den 77-aarige Landskabs- og Dyremalerinde Elise Konstantin-Hansens for nylig udgivne Bog: »Smaakapitler af et langt Liv«. (Nyt Bogforlag, Odense, 1935, 175 S., Kr. 6,00.) Lad os fremhæve eet Træk:

Den dybe Kærlighed til Daaben.

Elises næstældste Søster, Signe, kom ud for en Sindslidelse, der næsten kunde minde om onde Aanders Værk. En pludselig udbrudt voldsom Hjernesygdom hensatte hende i denne Tilstand:

»Uden Varsel stod hun paa en Gang iblandt os — som forvandlet. Hun havde altid været et stiltfærdigt Menneske, noget tillukket, men blid og god for de smaa Søkende at komme til. Hun var den sidste, af hvem man skulde vente et voldsomt Udbrud eller en stormende Optræden. Og nu fortalte hendes Madmoder, som havde fulgt hende hjem, at hun en Dag var kommet ind i hendes Sovekammer i det heftigste Oprør og havde fortalt, at et ondt Væsen, et Dyr eller værre, havde truet med at overfalde hende om Natten — et Væsen, som hun gøs ved at nævne. I sin Angst havde hun raabt: Hjælp, Jesus! Den Onde havde svaret: »Hvem er det? jeg kender ham ikke«, hvortil Signe havde svaret: »Men jeg kender ham, og han er stærkere end du.« Derefter var den Onde flygtet. »Men jeg ved«, sagde den stakkels Pige, »at min Moder har bedt for mig«. Siden havde hun været forvirret og angstfuld, som vi saa hende nu. Øjnene stirrede vildt, med Rædsel i Blikket saa hun sig om, som frygtede hun en lurende Fjende i hver Krog.«

Hendes Sygdom, hvorunder hun flere Gange nær havde kastet sig ud af Vinduet, havde Karakter af en Kamp mellem en ond og en lys Magt og fik aldrig helt Bugt med hende. Var hun stedt i en frygtelig Kamp, kunde hun med Opbud af sine sidste Kræfter raabe: Jeg er

dog døbt«. Senere blev hun bragt til Oringe Hospital ved Vordingborg, hvor hun hverken vilde tale eller spise. Naar hun blev ført til Bad af Sygeplejerskerne, kunde hun ganske sagte hviske til sig selv sin sidste Trøst: »De kan dog ikke vaske Daaben af mig.« Trods Protest fra Lægen, der især var bange for religiøs Paavirkning, tog Signes Moder sin Datter hjem til sig og derefter til Venø i Limfjorden, hvor hendes ældste Søn var Sognepræst. Ved en utrolig, opslidende Omhu, som kun en Moder kan yde, plejedes Signe rask. Senere fortalte hun, hvad Daaben betød for hende midt i den værste Tid:

»Naar hun paa Oringe følte sig helt forstumlet, bortkommen fra alt, hvad hun kendte, i Fjendevold, usikker paa, hvad eller hvem hun selv var — saa kunde hun sige til sig selv: jeg er døbt Signe Konstantin-Hansen — for derved syntes hun dog, hun fandt et Holdepunkt i Svimlen.«

Men Bogen har ogsaa Interesse for os Katholiker herhjemme, fordi Elise, der jo var Datter af Maleren, Etatsraad Konstantin-Hansen, færdedes i den Kreds af unge Kunstnerinder, som skænkede Kirken to Konvertiter; hun var saaledes

Veninde med Sofie Holten.

De to unge Piger lærte hinanden at kende i Sofie Holten's fritænkeriske Periode. Trods Modsætningen — Elise hørte til de troende Grundtvigianere — nærrede hun en dyb Beundring for Sofie. »Hun forekom mig at være det mest begavede af alle Mennesker og det mærkværdigste, jeg havde mødt.« »Hendes Øjne var brune. Jeg har aldrig set saa skælmske og saa tindrende lystige Øjne.« Lidt senere hen i Bogen vender Forf. endnu engang tilbage til sin Ungdomsveninde:

»Jeg kan ikke slippe Sofie. Nu, da jeg er gammel, dukker hendes Billede op, smukkere end jeg har skildret det før . . . Hun havde set saa meget, hun vidste og forstod mere end de fleste, meget mere end jeg. Hun kunde give en god Kritik, og saa havde hun denne Kvikhed, noget elektriserende i sit Væsen, som et Overskud af indre Kraft og Energi.

Hun var ikke af dem, der sidder og venter paa, hvad Skæbnen maatte bestemme for én. Tappert havde hun kastet sig ud i Kampen for at »blive til noget«.

Hun naaede ikke det Maal, hun havde sat sig — skønt hun har jo da et Portræt af Strindberg paa Musæet i Stockholin. Det er vel noget! Men — hun naaede alligevel ikke at faa den Plads, hun havde drømt om. Og — allige-

vel, hun oplevede at faa sit Liv rigt, fyldt med Fest og Trængsel.«

Omtalen af Sofie Holtens Konversion viser, trods den smukke og taktfulde Maade Forfatterinden udtrykker sig paa, hvor svært selv venligssindede og dybttaenkende Mennesker har ved at forstaa et saadant Skridt:

»Det ramte mig som noget fremmed og uforstaaeligt, da jeg hørte, at Sofie var blevet Katholik — jeg kunde ikke finde Rimelighed deri. Jeg havde da ikke set hende i flere Aar (hun rejste udenlands, og jeg havde da omtrent forladt København). Men det var vist min Fejl, at jeg ikke forstod det. Selv om hun engang havde kaldt sig Fritænkter, havde hun aldrig været helt »fri« — mon nogen er det? Der var kirkelig Tradition i hende. Og da Ungdommens Illusioner er bristet for hende — som de maa gøre — saa er hun blevet grebet af den katholske Kirkes mægtige Bygning, en aandelig Domkirke med Aarhundreders Patina, med sit Billedsprog og sine hegnende Mure. Den gav hende den ny Oplevelse, hun havde Trang til.«

Et meget smukt Skudsmaal faar en anden Konvertit, Niels og Joakim Skovgaards Søster:

Suzette Cathrine Skovgaard.

»Suzette Cathrine Skovgaard — Cali, som vi kaldte hende, hun var Kunstner til Fingerspidserne, men dog i endnu højere Grad Kvinde. Hun var Kunstner i alle Smaa-ting, enten hun dækkede et Bord eller syede sig en Kjole eller malede en Blomst — ja, Maleriet havde hun egentlig allermindst Tid til. Hun havde saa travlt — som Husmoder (i den Henseende var der ikke hendes Lige), som opofrende Ven (hvor tit var der ikke nogen, som trængte til hende), som Arrangør af smaa Festligheder! Hun elskede Fest og forstod at fremtrylle den. Al brydsom Ordstrid, som vakte Ufred, var hende forbadt. »Lad os nu være glade«, kunde hun udraabe — og med en Sang, med en Spøg, med en eller anden hurtigt opfundne Overraskelse bragte hun de vrede Elementer til Ro. Det var hendes Maal — det sagde hun — at der ikke skulde findes een grim Ting i hendes Hus. »Man skal blot sørge for«, sagde hun, »aldrig at købe noget grimt — det gamle grimme, som man er saa uheldig at eje og ikke kan undvære, det slides saa efterhaanden op og forgaar, til sidst behøver man aldrig at se eller røre ved en grim Ting! En Eventyrprinsesse var hun — men ikke en mageligt hvilende med et Tjenerskab til Opvartning.«

Ved — z.

En Biskop for Nazisternes Domstol.

Det er ikke første Gang, at en tysk katolsk Biskop staar anklaget for en tysk Dommer og trues med Fængsels- eller Tugthusstraf. Fra Kulturkampens Dage og andre Forfølgelser huskes ikke saa faa Navne: Förster, Ledochowski, Brinkmann, Martin og flere, som modigt førte Kirkens Forsvar over for en overmægtig Stat og maatte bære Følgerne. Men vi husker ogsaa, at det ikke var den magtsyge Stat, der gik af med Sejren, naar det endelig kom til en Dyst. Og naar et Blad som »Dagens Nyheder« d. 15. Nov. skriver: *»Dersom dette opsigtsvækkende Kapitel i Nutidshistorien skulde komme til at hedde: »Fra Bispegaarden til Tugthuset«, vilde det være et enestaaende haardt Slag for den katolske Kirke«,* fylder saadanne Bemærkninger os mest med. Undren over den Naivitet — eller er det andet? — hvor med mange Penne skriver om Hændelser i det tredje Rige. Thi for den kyndige og seende vil en Tugthusdom over Biskop Legge langt mere være en Domfældelse over Devisetendensprocesserne end over Kirkens Mand. Blandt tyske Katholiker, i alt Fald de nogenlunde vaagne, er der i Dag ikke een, som tror paa disse Processers Objektivitet. Det vilde jo ogsaa være en Tro, der nærmede sig Lettroenhed, i et Land, hvor den øverste Justitsfører selv nægter at anerkende en objektiv Ret og Dommer*!)

Hvorledes er det gaaet Biskop Legge?

Den 13. Oktober bragte en Skrivelse fra Kultusministeriet Meddelelse om Arrestationen. Indtil dette Tidspunkt havde Biskoppen kun været mistænkt. For at denne Mistanke kunde omsættes til en klar Arrestation, maatte han underkastes en Afhøring af Dommerne. Fra dette Øjeblik har Biskoppen ikke een eneste Gang været uden for Moabit. Han er en Mand paa 60 Aar, og hans Helbred er svækket i et trættende Apostolat, som blev yderligere vanskeligt paa Grund af hans spredte Menighed — omtrent 200,000 Sjæle i det gamle Kongerige Sachsen; Dagen efter Interneringen tvang en Nyresygdom Msgr. Legge til at holde Sengen i den Celle, han var blevet lukket ind i — Cellen var lige blevet ledig efter en Morder. — —

Forgæves ansøgte man om midlertidig Frihed for ham: den blev simpelthen nægtet. Saa kom han paa Hospitalet, og det var ogsaa her, han sidste Uge erfarede, at Førerens

*) »Neue Züricher Zeitung«, som sikkert ikke kan mistænkes for Partiskhed, fremhæver, at det første Vidne til Gunst for den anklagede, en hollandsk Sagfører, straks angrebes af Statsadvokaten, og Dommeren sagde, at Vidnet kunde forlade Tyskland, dersom det ikke behagede ham_her.

Politi, som allerede i Forvejen havde arresteret en af hans Brødre, som fungerede som Generalsekretær i Bonifatiusforeningen, havde foretaget endnu en Arrestation, Paul Legge, Generalsekretær for Karl Borromæusforeningen (katholsk Forening for Udgivelse af gode Bøger), samt Generalvikaren i Meissen.

Biskoppen af Berlin, Grev Preysing, som midlertidigt har overtaget Diocesets Administration, benyttede denne Lejlighed til at forsøge at formaa Føreren til at intervenere for at sætte en Stopper for hans Agenters Galskab. Adolf Hitler nægtede.

Den tysk-katholske Presse — altsaa den Del, der har overlevet den sidste forfærdelige Nedsabling — er blevet opfordret til ikke at fremhæve disse Kendsgerninger: den har ikke engang kunnet anføre, paa hvilken Maade man bortrev Biskoppen af Meissen fra hans Hjord. Den er lige saa lidt til at stole paa som hele den øvrige af Propagandaministeriet betjente Presse. Lad os udfylde, hvad der mangler.

Biskoppen var paa Embedsrejse; han var ankommet til Altenburg for at meddele Firmelsens Sakramente, og Befolkningen havde forberedt en Manifestation til Ære for ham. Gaderne, Prælaten skulde passere igennem, var fyldt med Mennesker, der hilste ham med jublende Tilraab og Sang. Han begav sig til Præstegaarden for at modtage Deputationer fra de katholske Foreninger og Medlemmer af Præsteskabet. Endnu før Audiensen var Slut, viste en højtstaaende Advokat og en Kriminalbetjent sig i Vestibulen; de kom direkte fra Berlin.

De bad om øjeblikkelig at komme til at tale med Biskoppen, som ogsaa straks tog imod dem. Uden Omsvøb forklarede de Mgr. Legge Grunden til deres Besøg og viste ham Arrestationsordren.

Biskoppen blev som lamslaaet. De Mennesker, som endnu ventede paa at blive modtaget af ham, blev anmodet om at gaa. Betjentene, som var blevet placeret ved Dørene, fik Ordre til at forhindre, at nogen som helst nærmede sig Biskoppen. Igennem en Bagdør, som førte ud til en øde Gade, blev Biskoppen ført ud til Politiets Bil. Man tillod ham dog paa hans Anmodning at sætte sig ind i sin egen lukkede Vogn. Dette skete om Eftermiddagen den 8. Oktober, og først Kl. 4 næste Morgen naaede Automobilet Moabit-Fængslet.

Det apostoliske Nuntiatur og Ærkebiskoppen af Paderborn, hvis Medhjælper Mgr. Legge tidligere havde været, fik først Dagen efter Underretning om den Skæbne, der havde ramt Biskoppen.

Hvilke Motiver ligger til Grund for denne Arrestation?

Det er ikke vanskeligt at gætte. Mgr. Legge var en glimrende Prædikant, en virksom, energisk Skribent, og paa Grund af det intellektuelle Apostolat, som han tidligere havde ofret alle sine Kræfter, havde han særlig stærk Indflydelse i Universitetskredse, hvor hans Forelæsninger, hans Skrifter imod Alfred Rosenberg og dennes ny-hedenske Disciple ikke undlod at gøre en vis Virkning. Endvidere havde han Ry for at være en Mand af Ære og Værdighed samt en modig Mand. Det er hans Ære og hans Værdighed, man har forsøgt at ramme ved at anklage ham for at være impliceret i en ny Deviseaffære. Man vil skabe en Legende om en bedragerisk, pengegrisk Gejstlighed, som svigter Folk og Stat, man vil følge den Taktik, som er saa karakteristisk for Nazismen: Stadigvæk holde Folket i Uro, altid kaste en Syndebuk hen til det, for at det ikke skal beskæftige sig for meget med de Mennesker, der virkelig er Skyld i den almindelige Nød, der minder den jævne Borger om Verdenskrigens Dage.

Processen selv, som den tager sig ud i »Germania«s Spalter — hvad der som sagt endnu ikke er ensbetydende med Processens virkelige Gang, da alle Referater tilskæres af Propagandaministeriet — har ikke bragt noget frem, som Biskoppen kan lastes for, intet, som kunde retfærdiggøre den Behandling, han har faaet. Er der overhovedet sket noget ulovligt, da skete det uden Biskoppens Vidende, mod hans Vilje, og skulde i alt Fald være slettet ved den paafølgende Amnesti. Men det er i denne Sammenhæng temmelig ligegyldigt, hvad der virkelig er sket, naar der skal drives Propaganda i Bladets, Jordens og Racens Navn!

Efter »*Libre Belgique*«.

Léon Bloy's Breve til sin danske Brud.

Det »Kærlighedens Dokument«, som Karl Pflieger kalder Léon Bloy's »Briefe an seine Braut« (Salzburg, Anton Pustet, 1935, 210 S., Rm. 4,50) i sin Indledning til den tyske Oversættelse, kan interessere danske Katholiker, fordi Franskmanden ved disse Breve ikke blot erobrede sig sin højtelskede Hustru, men samtidig gav Kirken en trofast Konvertit. Jeanne Molbech, den danske unge Pige, som L. Bloy omfattede med al sit Væsens Kærlighed, en Følelse vævet sammen af lige saa mange himmelske som jordiske Traade, har allerede i 1921, fire Aar efter sin Mands Død, overgivet disse Breve til Offentligheden, ikke uden Bekymring, men for at aflægge Vidnesbyrd om L. Bloy og hans Skæbne. Afsnittet, hvori hun taler om sin Konversion, fortjener at blive gengivet; thi selv om en enkelt Oplysning

ikke er rigtig — Kapellet i Slesvig var ikke det eneste i hele Danmark paa den Tid — karakteriserer det dog Situationen herbjemme:

»Vil man forstaa den Betydning, som Mødet med Léon Bloy aandelig set havde for mig, den protestantiske danske Kvinde, maa man huske, hvor vanskeligt for ikke at sige umuligt det for 50 Aar siden var for Danskere at faa noget Kendskab til den katholske Kirke.

Forbudet mod Afholdelse af katholske Gudstjenester stod ved Magt indtil Midten af sidste Aarhundrede. Ikke en eneste katholsk Kirke i hele Riget, naar undtages et ved et særligt Privilegium begunstiget lille Kapel i Slesvig. I Skolerne lærte man Historie ud fra et protestantisk Synspunkt. Uvidenheden om den katholske Tro kendte ingen Grænser.

I Dag kan man skaffe sig Underretning. Nu er der bygget Kirker, Biskoppen har indkaldt Ordensfolk, og det er muligt ogsaa i Danmark at lære Katholicismen at kende.

Denne Mulighed, Muligheden for et Valg, havde jeg ikke. Her krævedes Guds umiddelbare Indgriben i mit Liv. Medens saa mange sover hen fra denne Verden uden at have set det sande Lys, har Gud forbarmet sig over mig og min Higen efter Sandheden.

Næst efter Gud kan jeg takke Léon Bloy for den uhørte Lykke at have fundet hjem til den romersk-katholske Kirke, til det aandelige Fædreland, til »det gyldne Hus« (domus aurea), hvis Symbol Marias Navn er. Det bevidner jeg højtideligt for Gud, som værdigedes at modtage Ofret af sin Tjeners Hænder. Vi er en lille Skare, som under Smerte af ham blev genfødt til det overnaturlige Liv, og før jeg gaar videre, indbyder jeg dem alle til i Taknemmelighed og Bøn at mindes deres Velgører.«

At Jeanne, der i øvrigt kom fra et troende protestantisk Hjem, aldeles ikke var forberedt paa et Møde med Katholicismen, viser en Bemærkning, som hun kom med ved et af de første Møder med L. B.: »Før vi skiltes, dristede jeg mig til det næsvise Spørgsmaal: *»Hvor kan De, en saa overlegen Aand, egentlig være Katholik?»* — *»Maaske«*, svarede han, *»maaske er jeg det første, fordi jeg er det andet.«*

Det skønneste og ejendommeligste i denne Bog er den Maade, hvorpaa L. B.s Kærlighed løftes op og forklares af hans Religion som allerede antydet ovenfor, saa den himmelske og den jordiske Kærlighed ikke er til at skille fra hinanden hos ham. *»Jeg har sat hele mit Liv paa Kærligheden, paa den guddommelige og den menneskelige Kærlighed, og somme Tider har jeg paa en ganske forunderlig Maade forvekslet de to.«* Vi hidsætter et Afsnit, som kan belyse den sidste Udtalelse nærmere:

»Hos mig, elskede Sjæl, er Sagen nemlig denne: Jeg er ikke som andre Mænd, trods min frygtelige Erfaring bringer jeg Dig et jomfrueligt uberørt Hjerte. Men derover er Du jo allerede klar. Før jeg traf Dig, troede jeg at elske, men jeg elskede ikke. Ubevidst søgte jeg altid Dig blandt alle Kvinder, Dig, som fra al Evighed ved Guds Vilje var skabt til en Dag at blive min Livsledsagerinde. Derfor har jo ogsaa alle mine Erindringer fra min Fortid et Anstrøg af Vemod og Bitterhed, medens vor Kærlighed kun kan give mig fuldkommen Glæde. Fuldkommen Glæde! Forstaar Du, min Tilbedte? Gud og vi! Guddommeligt Liv og samtidig menneskeligt Liv, virkeliggjort ved vor fuldkomne Forening! Jeg kan ikke sige Dig, hvor denne Tanke beruser mig.«

„Mirakelsymfonien“.

Intet af de nedenfor meddelte tre Tilfælde er opfundet eller digtet. De beror alle paa faktiske Hændelser, som er blevet overleveret. At ville forsøge med Menneskeforstand at udgrunde en Styrelse, der griber saa frelsende ind i det afgørende Øjeblik, vilde være haabløst. Man kan ikke undgaa heri at se Forsynets Indgriben, som ofte gør sig gældende paa den vidunderligste Maade, saa Guds Arm næsten er til at se.

Josef Haydn, hvis 200 Aars Fødselsdag Verden fejrede for et Par Aar siden, foranstaltede i 1792 en Koncert i London. For at nyde Mesterens Spil paa nærmeste Hold og for helt at kunne give sig dette i Vold forlod Størsteparten af Tilhørerne i Parterret deres Pladser og trængtes om Podiet. Lyden af de første Akkorder var næppe naaet ud i Salen, da Haydns Spil blev slugt af et øredøvende Brag: den mægtige Lysekroner havde løst sig fra Loftet og styrtede ned paa de forladte Stolerækker! Over tredive Mennesker stod maalløse af Rædsel. Endelig raabte en lykkelig Stemme: »Mirakel, Mirakel!«

Haydn selv takkede Gud, fordi han havde brugt ham som Redskab for at frelse saa mange Mennesker fra at blive knust. Symfonien, som han var i Færd med at spille, fik Navnet »Mirakelsymfonien«.

* * *

Paa en kold og barsk Vinterdag sad en Præst, for længst afdøde Pastor Weber fra den bayerske Allgäu, og hyggede sig i sin varme Stue ved et Maaltid Mad, da det pludselig bankede paa Døren. Uden for stod en stakkels forsulten Dreng, klædt i Pjaller, og tiggede. Præsten tog Drengen

med ind, lod ham tage Plads ved Bordet og gav ham noget at spise. Da Drengen var for svag og elendig til at gaa videre, beholdt Præsten ham hos sig, gav ham en ren Seng at ligge i, gav ham Mad, opmuntrede ham og sørgede ogsaa for Lægehjælp til ham. Da Foraaret holdt sit Indtog, syntes al Fare at være overstaaet, og da Sommeren kom, var hans unge Protegé kommet saa vidt til Kræfter, at han kunde modtage Undervisning. Det var blevet ordnet saaledes, at Drengen, der hverken havde Forældre eller Hjem, skulde blive hos Præsten, og et bedre og kærligere Hjem havde han sandelig aldrig kunnet finde. Men da Efteraarets haarde Storme atter fejede hen over Landet, blussede den uhyggelige Sygdom paa ny op og angreb hele det sarte Legeme. En heftig Feber gjorde Ende paa det unge Liv.

Maaneder gik. Atter herskede Sne og Is. En Eftermiddag ved Mørkets Frembrud var Præsten paa Vej hjem fra et Sygebesøg. Langt havde han at gaa, og Vejen var skjult under et Dække af nyfalden Sne. Det var derfor intet Under, at han gik fejl af Retningen. Forvirret vandrede han omkring paa den snehvide Flade, som endnu var helt uberørt af Menneskefødder, da det pludselig knagede under hans Fødder, og han hørte Lyden af Is, der brast, og følte, hvordan han sank. I Vand til Hofterne, forgæves søgende efter Fodfæste, værgede den ensomme sig fortvivlet imod at synke fuldstændig. Han skreg højt om Hjælp. Ingen hørte ham, ingen kom ham til Hjælp. Sikker paa Døden hævdede Præsten for sidste Gang sit Blik op mod Himlen, og se: i et straalende Lys, der kunde ses langvejs fra, kom Drengen, som han engang havde givet Mad, som han havde plejet og taget til sig, svævende hen imod ham. Uden at sige et Ord rakte Drengen sin Haand ud imod Præsten, hjalp ham op af det iskolde Vand, paa fast Grund, og betydede ham med udstrakt Arm den Retning, han skulde slaa ind paa for at komme frelst hjem. Derpaa forsvandt han, pludseligt og heimlighedsfuldt, som han var kommet til Syne.

Pastor Weber kom velbeholdent hjem. Dagen efter vilde han ud for at se det Sted, hvor han havde haft sit Uheld. Han genkendte straks Stedet paa de endnu tydelige Fodspor, han havde efterladt sig. Men stedkendte Mennesker fortalte ham, at han var faldet igennem der, hvor Dammen var dybest.

* * *

For henvend 100 Aar siden, altsaa paa en Tid, da man endnu ikke kendte til hurtiggaende Dampere, udstyret med Radiotelegraf, sørgede et engelsk Koffardiskib for Ved-

ligeholdelsen af den stadige Forbindelse mellem det hjemlige Industri- og Handelscentrum Liverpool og St. John, den kanadiske Havn. En Dag henad Middagstid sad Bruce, Koffardiskibets Styrmand, i sin Kabine, beskæftiget med at beregne, hvor man befandt sig. Man nærmede sig Newfoundland's Kyst, og for Navigeringen var det af den allerstørste Vigtighed saa nøjagtigt som overhovedet muligt at bestemme Længde- og Breddegraden, man befandt sig paa. Der var noget, der ikke stemte. Gennem en aabentstaaende Dør raabte Bruce hen imod Kaptajns Kahyt, som laa overfor: »Hallo, Kaptajn, hvad giver Deres Beregning?« Han fik ikke noget Svar, endskønt han kunde se, at Chefen sad og skrev ved sit Skrivebord. Bruce rejste sig og gik ind til den skrivende. Denne løftede Hovedet, vendte, uden at møde et Ord, Ansigtet imod Styrmanden og saa stift og fremmed paa ham. Bruce veg rædselsslagen tilbage — den, der sad der, var ikke Kaptajnen, heller ingen af Besætningen, det var en fuldstændig fremmed.

Bruce styrtede op paa Dækket og fortalte Kaptajnen sin Oplevelse. Sammen gik de ned til Kabinen. Pladsen ved Skrivebordet var tom. Men paa Kaptajns Skifertavle stod klart og tydeligt skrevet: »Styr Nordvest«. Haandskriften kunde ikke henføres til nogen af de meget lidt skrivekyndige ombordværende, og man fandt ingen fremmede, ingen blinde Passagerer skjult i Skibet. Man stod over for en Gaade.

For at undersøge Sagen nærmere besluttede Kaptajnen sig til at efterkomme den skrevne Befaling. Man kunde højst risikere et Par Timers Forsinkelse, og med det »Tempo«, man havde paa den Tid, spillede dette ingen Rolle. Altsaa styrede man mod Nordvest. Efter ganske kort Tids Fart stødte man paa et Skib i yderste Havsnød, et Vrag ude af Stand til at manøvrere, fuldstændig prisgivet Elementerne og med Passagerer og Mandskab om Bord, der havde opgivet alt Haab om Redning. Paa een nær. Det løb Bruce iskoldt ned ad Ryggen, da han saa ham blandt de skibbrudne, som de udsatte Regningsbaade hurtigt fik bragt om Bord. Og denne ene var den hemmelighedsfulde Skrifer. Hverken Ansigt eller Paaklædning lod nogen Tvivl mulig, og da Kaptajnen bad den reddede om at skrive Ordene: »Styr Nordvest« paa Bagsiden af sin Tavle, viste hans Skrift sig ogsaa at være fuldstændig lig de først skrevne Ord.

Efter at Redningsarbejdet var lykkeligt tilendebragt, og man sad og varmede sig ved en Grog, fortalte Kaptajnen fra det forulykkede Skib, at den omtalte Mand ved Middagstid pludselig var faldet i en dyb Søvn, og da han vaagnede op igen, udbrød han: »Nu bliver vi snart red-

dede«. I dybeste Alvor forsikrede han, at han lige havde drømt, at han befandt sig om Bord paa et fremmed Skib, som satte Kursen imod dem for at redde dem. Han beskrev Skibet saa nøjagtigt indtil de mindste Enkeltheder, at alle straks genkendte det, da det kom til Syne.

K. H. Mohr.

Nye Bøger.

Det er dyrt at købe Bøger!

I de sidste Dage er der kommet 4 danske Nyheder paa Markedet. Gyldendal har udsendt *Henning Koch: »Drengen«* (131 Sider). Torvedirektøren har megen Ære af dette sit Debutværk. Disse stilsfærdige smaa Barndomsserier. Drengen er virkelig tiltalende (Beretningen om Drengens første Altergang danner dog en Undtagelse) og Sproget er fint og — fraset et Par enkelte ganske overflødige Kraftudtryk — soigneret. Men hvorfor i Alverden koster denne lille Bog Kr. 4,75? Det er litterær Aager!

Fr. E. Pedersens Forlag har sendt 3 Bøger. *Gudmand-Høyer* debuterer med »*Regensens Pige*« (243 S.) Det er et makabert Emne, han har valgt, og Debut'en maa i det hele taget siges ikke at være vellykket. Bogen koster 6 Kroner — det er en stiv Pris for en tynd Kop Te! Pastorinde *Elisa Berthelsens »Arven«* (253 S.) betegnes som Slægtsroman — men der er mange andre Ingredienser i den — foruden Slægtsskildringen lidt Præstegaardsstemning — en Del højstemte Billeder fra det elskede genvundne Land og sidst, men absolut ikke mindst, en Del Stof i vildeste Knaldromanstil. Man kan godt slaa et Par Timer ihjel med at læse den, hvis man ikke har andet at tage sig for. Den koster Kr. 4,75 — det er saamænd nok for den. — *Tom Smidte* har begaaet en stor 2-Binds Roman fra Finland »*Hvor Oprør avles*« (630 S.) Det er en magtfuld Bog med mange udmærkede Personskildringer og et udmærket dramatisk Stof. Den virker sine Steder stærkt betagende, men lider noget under, at den er blevet for lang — Forf. har bredt sig for meget. Den koster Kr. 12.50 — det er mange Penge, for mange!

U. C. G.

Vær taalmodig.

Max Pribilla S. J. lærer de troende i en højst aktuel Pjece: *Fürchtet Euch Nicht* (Freiburg im Br., Herder, 1935, 46 S., 0,30 Mk.), hvad de i den øjeblikkelige Kirkekamp i Tyskland bør undgaa og hvad de bør gøre. Maadehold og Frimodighed kendetegner Pjecen samt Tillid til Kirkens sejrige Sag. Et af Raadene gaar ud paa Taalmodighed: »Selv Kirkens Ledelse, som maa veje alle Omstændigheder nøje, ikke maa forpurre Muligheder for fredelige Løsninger

og derfor ofte er nødsaget til langvarige Forhandlinger, viser til at begynde med afventende Langsomhed, som kan betyde en svær, pinlig Prøvelse, navnlig for vore Dages nervøse, utaalmodige Mennesker.« —z.

Paa Lytterpost.

Lørdag 2.-11. Kl. 19,30—20: Foredrag af Maleren, Prof. Oscar Matthiesen: »**Nutidsliv i det gamle Pompeji.**« Professoren nævnede en Kirkefest for det undergørende Maddonnabilledet i Pompeji, men kom ikke ind paa en Beskrivelse af den kirkelige Fest. Under Omtale af den (alt for bekendte) italienske Haardhed over for Dyr, som, der dog saa vidt vi ved, delvis er blevet skredet ind imod i de senere Aar, udtalte han: »Den hellige Franciskus vilde græde«.

Musik. Torsdag 7.-11. Kl. ca. 21—22 (i Torsdagskoncerten): **Mozarts Requiem** med gode indenlandske Kræfter. En smuk og værdig Fremførelse af dette katholsk-prægede Koncertstykke. Fredag 8.-11. Kl. 20,10—21: Kirkemusik-aften, Københavns Dreng- (og Mands-) Kor, Dirigent: Mogens Wøldike. Udelukkende katholsk Kirkemusik. Organisten (Bernhard Christensen eller Finn Viderø) indledede med Toccata og Kyrie af Frescobaldis *Messa della domenica*, og det virkelig smukke, gennemmusikalske og gennembearbejdede Kor sang Kyrie af Palestrinas *Missa Papae Marcelli*, sammes *Improperia* og *Sicut cervus*, *Vitorias* »O magnum Mysterium« og »Domine, non sum dignus« og Gabrieles »O Domine Jesu Christe« og *Benedictus*. Speakeren oplyste, at *Improperierne* var en Del af den katholske Langfredagsliturgi, og at de blev sunget baade paa Græsk og Latin, fordi man bad for alle Folkeslag. Han kunde for den Sags Skyld godt have fortalt, at alle Kirkekoncertens Numre var Dele af den katholske Liturgi. — Wøldikes Drengekor kan vel ikke sammenlignes med Wiener Sangerknaben (skønt Berl. Tid.gør det ved at sige, at »de klare, rene Drengesopraner har nu samme Kvalitet som Udlandets store, traditionsnæssige Drengekor«), det mangler saa betagende Sopraner, som W. S. og enkelte engelske Kirkekor har. Men de synger sikkert, fint og godt og med en forbløffende Forstaaelse af den katholske Kirkemusik, der altsaa ikke er dansk Natur saa fremmed, som visse mener. Det var et saadant Kor, vi skulde have i vor Domkirke, hvis vi havde en. *Ignatius.*

Theater og Film.

Olymp og Helvede.

Den gunstige Vind har tilført os to Films, som hver for sig vil give os en Fornemmelse af ovennævnte Verdeners

diametralt modsatte Varmegrader: »Guderne morer sig« og »Inferno«.

Den førstnævnte har tilsyneladende ikke haft nogen Intentioner. Vi er kun Vidne til en munter Spøg, som oven i Købet er bygget over et Emne, som har maattet døje alvorlige Indhug paa sin Uopslidelighed. Det er Sagnet om Amfitryon og Alkmene, som Teksiforfatter og Instruktør har indhyllet i et vel operetteagtigt Skær.

Men medens denne Morskab ved sin Handling dog opnaar at vække i os en bitter-sød Følelse af Resignation, giver »Inferno« Beviset paa, at en god Mening ikke maa bringes for haandgribeligt til Torvs, selv om Filmen har kostet mange Millioner Dollars. Og det er heller ikke nok, at man vælger en saa sagkyndig Vejleder gennem Helvede som den italienske Digter, der her nedværdiges til »Mr. Dante, den store italienske Specialist«, kun beregnet til at dække en banal Historie med sin Autoritet. Er det Resultatet af Oprøret mod Gangsterfilmene? Saa er der unægteligt langt igen. De her viste Billeder af Helvedes Straf og Kvaler — som i øvrigt er iscenesat med storslaaet Fantasi — figurerer kun som Anstands dame ved Sammenrøringen af de kendte Hollywood-Ingredienser. For selvfølgelig maa der være Maade med Troen paa Alvoren i Helvedes Straf, den er nemlig alt for styg, og derfor opløser hele Herligheden sig i den rene Idyl. — Saft og Vand.

Argus.

Fra Hovedstad og Provins.

Koncert til Fordel for Paramenter.

Mandag d. 11. November blev der i Hindsbergs Sal afholdt en vellykket Koncert til Fordel for Rosenkranskirkens Paramenter. Alene Formaålet burde have været tilstrækkeligt til at fylde Salen til sidste Plads. Selv om der ikke var fuldt Hus, var der dog mødt mange Tilhørere, og de gik saa sandelig ikke forgæves. Den kendte Klaverspiller, Professor Willy Klasen, som havde arrangeret Koncerten, havde formaaget at samle en imponerende Stab af Medvirkende, og selv sparede han sig ikke. Hele Aftenen sad han ved Flygelet, baade som Akkompagnatør og Solist og glædede sine Tilhørere ved sin fine Kunst. Det vil føre alt for vidt at omtale hver enkelt Solistpræstation. Man maa nøjes med at understrege, at hver paa sit Omraade medvirkede til at gøre Koncerten saa vellykket, som den blev.

Hr. Professor Willy Klasen og de øvrige Optrædende skylder man Tak for denne Aften, og det er vort Haab, at der maa blive saa stort et Overskud, at Rosenkranskirken kan faa en grundig Fornyelse af sine Paramenter.

F. S.

En Erklæring om Sterilisation.

I Anledning af, at tyske Nazist-Blade gengiver et Interview, »Extrabladet« paastaar at have haft med mig angaaende Katholicismens Stilling til Sterilisation, skal jeg — som tidligere overfor Vikariatet — offentligt oplyse:

1. At jeg ikke har tilstaaet »Extrabladet« noget Interview om denne Sag,

2. men — paa telefonisk Forespørgsel — privat har forklaret den Journalist, der bad mig om det, hvorledes vor Stilling er —

3. mod at han selvfølgelig ikke offentlig benyttede mig som Kilde.

4. Han har — trods dette — sat mine rent private Oplysninger op, som om det var offentlige Udtalelser —

5. men samtidig har han gengivet dem i saa misforstaaet Form, at jeg absolut ikke hæfter for dem.

København, ⁹/₁₁ 1935.

Peter Schindler.

Rektor for Klosterkirken.

Wagner-Verdi Aften.

Jørgen Bendix fremførte ved sin Wagner-Verdi Aften Mand. d. 18. Novbr. Operasange med den Musikglæde, som den betydelige Wagnersanger han er, og kom straks i god Kontakt med Publikum, der hele Aftenen ydede ham sit livlige Bifald. Han fremførte Sangene med dramatisk Liv og Temperament og med den fyldige Tone og det rette Smæld i Stemmen, som han benytter med stor Virkning. Ved Flyglet ydede Elof Nielsen sin betydelige Assistance ved sin temperamentfulde Ledsagelse og imponerede ved den glimrende Præcision. Vi ønsker Jørgen Bendix endnu mange smukke kunstneriske Sejre.

J. H.

Den 25. Fest for de 14-aarige.

Da Hans Excellence Biskoppen paa Slaget 20 traadte ind i Salen i »Vesterhus«, var denne fyldt til Trængsel. Der var dækket til 115 og senere sat to Borde til helt ind i A. C.s Lokale. Økonomen havde hentet Stole fra sin Privatlejlighed, og dog stod endnu en 30 til 40 Mennesker op, saa Kaffeserveringen maatte ske i to Hold.

Efter at Forsamlingen havde sunget »Paa Sandheds Fjeld«, talte Biskoppen indtrængende til Forældre og de unge om de Farer, der truer Hjemmenes unge; ganske særlig lagde Hans Excellence Tilhørerne paa Sinde, at de unge, naar Tiden engang kom til at vælge Ægtefælle, skulde være lydøre, naar Forældrene som de mere erfarne søgte at give de unge kloge Raad, ligesom Forældrene indskærpedes vaagen Agtpaagivenhed og klog, kærlig Forstaaelse.

Senere holdt Ingeniør, cand. polyt. G. Wissum Festens anden Hovedtale, en smuk og fint gennemtænkt Skildring

af de Udviklingsaar, som nu laa foran de unge, og hvor de i Troskab skulde dygtiggøre sig, baade til at blive dygtige Borgere og virksomme Kirkens Børn. Derefter talte Frk. Maria Wissum og Hr. Valeur Fausbøll, som begge varmt anbefalede Kongregationerne, som et sikkert Tilholdssted og frugtbart Grosted for de unges aandelige Udvikling. Sluttelig læste Hr. Pastor Benzon op, saa baade muntre og alvorlige Strengte blev slaaet an. Med Johannes Jørgensens »Nu tændes de Stjerner« sluttede Ungdomsværnet denne sin 25. Ungdomsfest.

Foredrag om »Oxford og Rom«.

Pastor H. Messerschmidt holdt Mand. d. 11. November den første af tre Forelæsninger om »Oxford og Rom« i Haandværkerforeningens lille, fyldte Sal i Aarhus. »Det centrale Punkt i Pastor Messerschmidts Tanker var, at man ikke kan føre Oxford-Kravene om de fire Absolutter frem med Styrke uden at spørge om Troen, da Troen er Forudsætningen for Livsformen.

For at gribes, for at faa Grundlaget for et kristent Liv, og for at naa til de Kilder, som er nødvendige, for at de store kristne Krav kan opfyldes, maa vi have Troen paa, at Kristus var Guds Søn. Vi maa tro paa Kristus, saaledes som vi møder ham i den kristne Trosbekendelse, i dens ene Led efter det andet.

Det er i første Række Roms Anke mod Oxford: at Oxford ikke gør den oprindelige kristne Tro paa Kristus som baade Gud og Menneske til en ufravigelig Betingelse for et kristent Liv.

Efter Forelæsningen, som paahørtes med stor Opmærksomhed, samledes en Del af Mødets Deltagere til en direkte Meningsudveksling, hvor Emnet Oxford—Rom blev drøftet saavel af Katholiker som af lutherske Oxford- og Ikke-Oxford-Folk.«
Aarhus Stiftstid. ¹²/11-35.

Firmelse i Odense.

Søndag den 10. November var der Firmelse i St. Albani Kirke. Der var langt over hundrede Firmander, voksne og Børn. Ganske særligt frembød de mange hvidklædte Piger et festligt Syn.

Alle Kirkens Klokker ringede ud over Torvet, da Processionen førte Biskoppen ind i Kirken, hvor Koret faldt i med »Ecce Sacerdos«. Efter Messen talte Biskoppen mildt og hjerteligt til Børnene. Med en Understrøm af Vemod vendte Excellencen sig til de unge: »Havde vi ikke haft det store Frafald blandt Ungdommen, vilde vi i Dag have været 50 000 Katholiker i Danmark, dette gælder alene for min Bispetid.« Med Bekymring pegede Biskoppen hen paa de desværre tilbagevendende ulykkelige Begivenheder, hvor

en ung Katholik gifter sig med en fraskilt. De voksne tilraabte Biskoppen et Varsko over for den Presse, der paa samvittighedsløs Maade aabner sine Spalter for indirekte Angreb paa Kirken ved at gengive allehaande letkøbte Meddelelser fra Kirkens Modstandere, særlig dem, der indløber fra Udlandet, og som i Stedet for nøgternt undersøgt fremstilles saaledes, som de fra visse Sider ønskes set, gennem politisk, antikirkeligt farvede Brillen. — Skønt der var saa mange Firmander, var selve den Tid, der medgik til Firmelsen, forbavsende kort. Dette skyldtes det udmærkede Arrangement. Firmanderne var ordnet i to Rækker ned gennem Kirken, en kvindelig og en mandlig. Ved Siden af Firmanderne stod Fadderne. Der var saaledes kun to ad Gangen ved Aabningen i Kommunionbænken, hvor Biskoppen uden Afbrydelse eller Ventetid kunde gaa fra den mandlige til den kvindelige Række, og Fadderne havde let ved at finde deres Firmebørn. At den store Kirke var overfyldt, skal blot nævnes for en Ordens Skyld, det er heldigvis ingen Sjældenhed.

V. K.

Dalumkloster i Festens Tegn.

Atter var der en stor Festdag for Dalumkloster, den 11. ds., idet Hs. Excellence Biskoppen kom for at iklæde 3 Kandidater og modtage Ordensløfterne af 6 Novicer. I de 30 Aar, siden Hedvigsøstrene kom til Danmark, er Ordenen vokset til over 100 Søstre fordelt i 14 Ordenshuse, og stadig spørges der efter flere Søstre i de enkelte Huse.

P. Poquet C. ss. R.

Den katholske Skole i Fredericia moderniseret.

Under Førerskab af Togfører Sønnichsen og Pastor Bernhard Jensen havde Fredericiapressen d. 4. Nov. Lejlighed til at se den moderniserede katholske Skole. Vi læser derom i Fredericia Avis: »Den største Forandring er, at Kakkelovnene er blevet erstattet af et fuldt moderne Centralvarmeanlæg, projekteret af Ingeniør Bjerregaard og udført af Smedemester Synkesen. Det virker udmærket, og der er taget saa mange nye Erfaringer med ind i Projektet, at Installationen vil være moderne i mange Aar. Installationen har givet Anledning til forskellige Ombygninger, som Arkitekt Zachariassen har forestaaet, og som er udført af Murern. Johs. Holm og Tømrermester Emil Holm. Derved er bl. a. skabt en nydelig Badeanstalt i Kælderen, et Køkken til den store Sal, og alt er blevet praktisk og godt udnyttet.

Samtidigt har Skolen truffet Ordning med Læge Hasle om at overtage en Virksomhed som Skolelæge. Alle Børnene undersøges, og deres Helbredstilstand følges med kyndig Opmærksomhed — atter et Bevis paa, at Skolens Ledelse er i Kontakt med Tidens bedste Tanker.«

Fra den vide Verden.

En berømt Flyvers Tro.

Den berømte polske Flyver, Stanislaus Karpinski, som for nogle Aar siden gjorde sit Navn verdensberømt ved en Flyvning Asien—Afrika, er for kort Tid siden startet paa en ny stor Flyvetur Polen—Australien. Dagen før sin Start tilbragte han i Potulice i »Fremmedseminariet«, et Præstese-minarium, hvis Præster uddannes med polske Udvandrere for Øje. Flyveren tilbragte lang Tid i Bøn foran Guds Moders Billede. Om Morgenen blev der læst en Messe for en lykkelig Hjemkomst. Polens Primas, Kardinal Hlond, overgav Flyveren en Skrivelse til den polske Koloni i Australien.

Det gul-hvide Paveflag i Tyskland.

Efter alle Solemærker at dømme er det gul-hvide Paveflag dømt til at forsvinde fra det 3. Rige. Siden Udstedelsen af Rigssflagloven skal det tyske Nationalflag, altsaa Hagekorsflaget, hejses paa alle Gudshuse, saavel katholske som protestantiske. Nogle Præster, som paa Høsttakkedagen ikke havde efterkommet denne Regel, men havde fulgt den kirkelige Anordning, at Kirkerne kun skal flage med det gul-hvide Flag, blev ved Hurtig-Domstolene idømt Pengebøder. Blandt de dømte befandt sig ogsaa Sognepræsten for den største katholske Kirke i Berlin-Vest, Winterfeldplatz, Pastor Copenrath, som blev idømt en Bøde paa 50 Mark. Ogsaa i andre Tilfælde er der blevet idømt Pengebøder, dog vil Gentagelsestilfælde antagelig have en betydelig haardere Straf til Følge.

BREVKASSE

Krigstank som Alter ved Fronten!

Dette er Overskriften til et Billede i Politiken Søndag den 17. ds., og jeg tillader mig at spørge, om det virkelig er en katholsk Præst, som paa denne smagløse Maade læser den hellige Messe?

»Gloria in exelcis Deo, et in terra pax hominibus bonae voluntatis« maa i saa Fald være udeladt!

Kai Lorinsen.

Vi har ikke undersøgt, om det paagældende Billede virkelig forestiller en katholsk Præst, der læser den katholske Messe, og vi gider heller ikke! Det er efter vor Mening komplet ligegyldigt, hvad man i et Nødstilfælde bruger en Tank til. Jeg kunde tænke mig den benyttet som Operationsbord, naar der ikke findes andet; eller som Spisebord, saafremt det vilde være mest hensigtsmæssigt, eller altsaa som Alterbord, hvis Messen derved naar at blive læst paa den under Omstændighederne værdigste Maade. Ja jeg synes ligefrem: Jo mindre Tanken bruges til sit egentlige Formaal — Krigsgerning — desto bedre! Smagløst vilde det derimod efter vor Mening være, hvis en Avis bragte saadant et Billede som Bevis for Kirkens Indstilling til Krigen; og naar en Læser »gaar paa den«, finder vi det heller ikke smagfuldt.

Red.

Kirkelig Kalender.

Nov.	Dec.
24. S. Sidste Sønd. e. Pintse.	1. S. 1. Søndag i Advent.
25. M. Catharina af Alexandria.	2. M. Bibiana.
26. Ti. Silvester.	3. Ti. FRANS XAVER.
27. O. Ferialdag.	4. O. Petrus Chrysologus.
28. T. Ferialdag.	5. T. Dag i Oktaven.
29. F. Vigilie.	6. F. Nicolaus.
30. L. Andreas.	7. L. Ambrosius. — Vigilie.

Nov. Ugens Messebønner.

24. S. **Sidste Sønd. e. Pintse** (755—585); 2. *Sæt Bønner*: Johannes af Korset (1165—987), 3. *Sæt Bønner*: Chrysogonus (1165—987).
25. M. Catharina af Alexandria (1166—988).
26. Ti. Silvester (1166—988); 2. Petrus af Alexandria ([5]—[5]).
27. O. † Ferialdag (755—585); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
28. T. † Ferialdag (755—585); 2. og 3. som Onsdag.
29. F. Vigilie (762—592); 2. Saturninus, 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
30. L. Andreas, Apostel (766—595).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerte K. For unge Mænd **M.** Mandag d. 25. Nov. Intet Møde. — »Immaculata« F. K.: Søndag d. 24. Kl. 8¹/₂.

St. Michaels Klub. Den aarlige Sjælemesse for afdøde Medlemmer af St. Michaels Klub læses *Fredag d. 29. November Kl. 7¹/₂* i Jesu Hjerte Kirke.

Mission for gifte Kvinder.

Fra Søndag d. 24. November til Søndag d. 1. December holder P. K. Pauli S. J. i **Jesu Hjerte Kirke en Mission for katolske gifte Kvinder** i København. Alle indbydes venligst til at tage Del deri. Hver Aften (Lørdag undtagen). Foredrag Kl. 20 (det første Foredrag Søndag d. 24. Nov.).

Søndag d. 1. Dec. Kl. 8¹/₂ pr. Fælleskommunion med kort Prædiken. Samme Dags Aften Kl. 20 Slutningshøjtidelighed.

Katholsk Børnehjælpsdag.

Søndag d. 24. Nov. fejrer vi den h. Elisabeth af Thyringsens Fstedag. Paa denne Dag afholdes i alle Kirker i Kbhvn. og i St. Andreas Kirke i Ordrup en Kollekt til Fordel for Elisabethforeningen, som tager sig af Menighedernes Forældrelose og vanskeligt stillede Børns Opdragelse.

Ansarius Bonifaciusforeningen

foretager Uddeling af disponible Midler medio December.

Ansøgninger fra d'Hrr. Sognepræster, som ønsker at komme i Betragtning bedes indsendt til Formanden, Pastor v. Kettenburg, Bredg. 64, København K., inden den 6. Decbr.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 21. November.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under: Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 48

Søndag den 1. December

1935

INDHOLD: Rejs op dit Hoved! — Den hellige Nikolaus. — Den moderne Stat — den nye Gud. — Nazismens »Dom« over Sachsens Biskop. — Septembermyrderierne. — Lægfolks katolske Aktion i al Stillehed. — Nye Bøger. — Paa Lytterpost. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Rejs op dit Hoved!

Advent betyder Komme. Paa den første Adventssøndag holder den hellige Kirke os Herrens sidste Komme for Øje, det første Kommes herlige Frugter, den endelige Sejr, Triumfen over det Onde efter en tusindaarig Krig. Med Dommerens Ord: »Vig fra mig« fejes det Onde for stedse ned i Helvedets mørke Afgrund. Men de trofaste vil høre det kærligste og venligste: »Kom«, som nogen Sinde lød fra menneskelige Læber. Med glad Tillidsfuldhed skal de imødesee »Vredens Dag«: »Se opad og løft jeres Hoved, for da nærmer jeres Befrielse sig.« (Lk. 21, 28.)

*Rejs op dit Hoved, al Kristenhed,
opløft dit Øje, slaa ej det ned,
i Himlen du har hjemme.*

*Og naar du under hver Himmelegn
du ser din Konges de visse Tegn,
ja, Tegn i Sol og Maane:
da funkler frydeligt Øjet dit,
da rejser Hoved du kækt og frit,*

*mens Stjerner dø og daane . . .
 Da gjalder Luren for sidste Gang,
 da luer Bavnen i Blomster-Vang,
 da styrter Dødens Trone;
 da lutres herlig den gamle Jord,
 i Skærsilds-Luer, paa Herrens Ord,
 da straaler Livets Krone!*

(Grundtvig.)

Den yderste Dag.

A. Dürer.

For at kunne glæde sig til Dommens Dag maa man være Hveden, thi Ukrudtets triste Skæbne kender vi. Dette er Grundtanken i Chr. Richardts Digt: »Sædemandens Sang«. Først gælder hans Sang den naturlige Sæd:

*. . . Nej smukt, mens du er liden,
 og gyldnes saa med Tiden,
 saa det kan kjendes siden,
 du er af Solens Æt.*

Dette danner en passende Overgang til den højere Tanke:

*Hist Kirken staar, den hvide,
 dér faldt i Ungdomstide
 en Sæd til Sjælefred.
 I Sædekorn fra oven!
 Skyd gennem Ukrudtskoven,
 lad ham med Hestehoven
 ej trampe Eder ned!*

*Sug Kraft af Daabens Kilde!
 I Angerstaarens milde
 strømmende Flod dig to!
 Og naar det i mig fryser,
 og naar mit Hjerter gyser,
 faa Lys fra Ham, der lyser,
 saa det er Sæd til Tro.*

— ch.

Den hellige Nikolaus.

St Nikolaus Fest d. 6. Dec. stod højt i Ære i Middelalderens Danmark. Saaledes plejede de unge Piger i Hellestrup, Vinding Herred, at pynte hans Billede hver Lørdag Aften, for at han skulde skaffe dem godt Gifte. Nedenfor skildrer *J. Minichthaler* i sin Helgenlegende for Børn, hvorledes Helgenen kom til at blive Børns og unges Ven.

Børnene glæder sig allerede til den h. Nikolaus, særlig de smaa. Saa faar de gode Børn jo Æbler og Nødder og Bagværk. De mindste tror, at den h. Nikolaus bringer alle de dejlige Sager med sig. Men I burde jo dog ogsaa vide, hvorfor Gaverne gives i den h. Nikolaus' Navn, og hvem den h. Nikolaus er. Nu skal I høre!

I mange Huse stiller Folk en Figur, som forestiller en Biskop med Bispehue og Hyrdestav, i Vinduet til den h. Nikolaus. Den h. Nikolaus var nemlig Biskop. Langt ovre i Asien boede han for mere end 1500 Aar siden. Han havde et stort Hjerte for de fattige. Endnu før han blev Biskop, ofrede han hele sin fædrene Arv til de fattige.

Men særlig Omsorg drog han for de fattiges Sjæle. Dengang levede der en fattig Mand, der var Fader til tre voksne Døtre. Da de ingen Formue havde, kom der heller ikke nogen Bejlere til dem, saa de kunde ikke blive gift. Det gjorde den h. Nikolaus ondt. »Stakkels Pigebørn«, tænkte han, »hvad skal der dog engang blive af dem, naar de ikke bliver gift? De vil komme til at sidde i Nød og Elendighed, hvis de ikke kommer paa allehaande onde

Tanker og maaske falder i svær Synd. Stor Fattigdom fører ofte svær Synd med sig.« Den h. Nikolaus tænkte og tænkte, hvordan han dog bedst kunde hjælpe dem. Give dem Penge til Udstyr, tænker I. Ja, det tænkte den h. Nikolaus ogsaa, men aabenlyst vilde han ikke bringe det hen til dem. Han mente, at de gode Pigebørn maaske vilde skamme sig ved at tage imod Almisser. Derfor gik han hen til deres Hus om Natten og lagde en Sum Penge til dem i Vinduet. Saadan gjorde han tre Gange, og Gaven var saa rigelig, saa alle tre Døtre kunde gifte sig ordentligt. Derfra stammer den Skik at bringe Gaver med til den h. Nikolaus' Fest.

Ved I, hvad jeg særlig godt kan lide ved det, den h. Nikolaus gjorde? Jeg kan godt lide, at han gjorde det gode i al Hemmelighed for ikke at beskæmme den fattige Familie. Fattige Mennesker, og særlig de, der har kendt bedre Dage, føler det saa stærkt og saa tungt, naar de maa vise alle Mennesker deres Nød. Af lutter Skam skjuler de deres Fattigdom. Og det er netop saadanne sky Mennesker, man gerne skal hjælpe. De trænger mange Gange meget mere til det end de sædvanlige Tiggere. Men man skal øve det gode paa en saadan Maade, at man ikke kommer til at gøre dem skamfulde overfor andre Mennesker. Man kan sende dem noget med Posten, saa de ikke engang ved, hvem det kommer fra, eller om Aftenen, naar ingen ser det, kan man bringe dem noget, f. Eks. Linned, Klæder, Mad, eller hvad de ellers trænger til. Men til andre skal man ikke tale derom. Gud ved det, og det er nok. Han vil ogsaa belønne det.

Den moderne Stat — den nye Gud.

Den uhyggeligste Fare, som for Tiden truer baade Religionen og den menneskelige Kultur, er den almægtige Stat, som træder hen for os og siger: Jeg er Herren, din Gud! Denne Fare drøfter Ch. Dawson objektivt og upartisk i sin nyeste Bog: »Religions and the modern state« (London, Sheed & Ward 1935, 154 S., 6 sh. indb.) hvor han tager Stilling til Kommunisme og Fascisme, til Diktatur og Demokrati, altsammen fra et troende Standpunkt. Emnet forekommer os saa vigtigt, at vi hid-sætter nogle af D.s Tanker, som kan underbygge vort Ord om den »uhyggelige Fare«, den moderne Molokstat er.

Den moderne Stat udvider daglig sin Kontrol til at om-spænde et videre og videre Omraade inden for det sociale Liv og til at overtage Funktioner, som tidligere blev be-tragtede som tilhørende de uafhængige sociale Enheder som Familie og Kirke eller som en Virkekreds for private

Personers frivillige Aktivitet. Det er ikke kun, fordi Staten bliver mere centraliseret, men ogsaa fordi Samfundet og Kulturen bliver politisk. I gamle Dage var Statsmanden ansvarlig for den interne Ordens Bevarelse og for Statens Forsvar imod Fjender. I Dag skal han mere og mere beskæftige sig med Spørgsmaal af ren sociologisk Karakter, og der ventes ovenikøbet af ham, at han skal omforme hele Samfundets Struktur og omdanne Folkets kulturelle Traditioner. Krigens Afskaffelse, Fattigdommens Ophævelse, Fødselsregulering, Fjernelse af arveligt belastede — alt dette er Spørgsmaal, som Fortidens Statsmænd ikke vilde have haft Mod til at blande sig mere i end i Aarstidernes Skiften eller Stjernernes Bevægelse, men nu er alt dette vitale politiske Emner, og nogle af dem figurerer paa vore politiske Partiers Agenda.

Det vigtigste Skridt i denne Retning har utvivlsomt Indførelsen af almindelig tvungen Opdragelse været; for den giver Staten Magt og Ansvar i Hænde til at forme Tankegangen hos Nationens Ungdom. Men allerede før dette Skridt havde Staten paa Kontinentet gjort et andet Fremstød, som var næsten lige saa vigtigt, nemlig: Oprettelsen af almindelig Militærtjeneste. Værnepligten, som ikke findes i det britiske Rige og i Amerika, er en af Hovedskillelinierne mellem det anglo-saksiske Folks Civilisation og Civilisationen i den øvrige Verden, uden Hensyn til Øst og Vest, Fascist og Kommunist: for Udskrivning til Militærtjeneste findes baade i Rusland og Italien, i Tyskland og Japan, i Tyrkiet og Holland.

Endvidere har vi Statens udvidede økonomiske Kontrol, og dette Punkt er maaske nu den vigtigste af alle Faktorer. Den skyldes dels Socialismen, dels Nødvendigheden af et gennemorganiseret industrielt Samfund, og dels den menneskekærlige Bevægelse hen imod en social Reform, som i det mindste her i Landet er ansvarlig for en meget stor Del af den moderne sociale Lovgivning.

Jeg tror, det er vanskeligt at komme uden om den Slutning, at Bevægelsen hen imod Statskontrol inden for enhver Levegren er universel og ikke maa blandes sammen med et Partis politiske Grundsætninger, hvad enten det drejer sig om Kommunisme eller Fascisme. Den totalitære Stats Hovedprincip blev i Virkeligheden forfægtet af Liberalismen, før man nogen Sinde hørte om Fascismen.

Vi finder faktisk i enhver Stat og ikke mindst i vor egen saadan en Indskrænkning af Frihed og Forøgelse af Statsautoritet fremkaldt ved det udvidede bureaukratiske Styre. Men inden for Fascismen og Kommunismen finder vi i Tilslutning hertil et nyt Princip for politisk Autoritet.

Dette er ikke udelukkende diktatorisk. Som vi har set, findes den reneste Form for Diktatur snarere i det nye Tyrki end i Rusland og Tyskland. Den nye Form for politisk Autoritet er Diktatur, ikke af en enkelt Mand, men af et Parti. Men det er meget forskelligt fra de politiske Partier, vi kender i demokratiske Lande. Det er organiseret paa en hierarkisk Maade. Det vil sige, det er baseret paa Autoritet, Disciplin og Underordning. Det fordrer fuldstændig Lydighed og ubegrænset Hengivenhed af sine Medlemmer, som maa underkaste sig en Prøvetid, før de antages, og som kan blive degraderet i Rang eller fuldstændig bortvist fra Partiet, hvis de viser noget Tegn paa Illoyalitet eller Uvirksomhed. Kort og godt, det minder mere om en religiøs eller militær Orden end om et politisk Parti af den gamle Slags, og det tjener til at opfostre den samme stærke »ésprit de corps«, som disse gør.

Hvordan er saa det religiøse Menneske og det religiøse Samfunds Stilling under disse nye politiske Forhold? I hvor vid Udstrækning truer denne nye politiske Udvikling den aandelige Frihed, som er Hovedsagen inden for Religionen? Burde Kirken fordømme selve den totalitære Stat og forberede sig paa at gøre Modstand imod den verdslige Magt og imod Forfølgelse? Skal Kirken slutte sig sammen med de politiske og sociale Kræfter, som staar fjendtlige over for den nye Stat? Eller skal den indskrænke sin Modstand til kun at gælde Tilfælde, hvor Staten blander sig i kirkelige Forhold eller i theologiske Spørgsmaal? Og endelig, er de nye Former for Autoritet og politisk Organisation i Principet forenelige med kristne Tanker, og er de Konflikter, som skiller Kirke og Stat, tilfældige og midlertidige og uvedkommende, hvad Kærnen i den nye politiske Udvikling angaar? Det er umuligt at besvare disse Spørgsmaal over Hals og Hoved eller som et Hele.

Fremfor alt maa vi skelne mellem aandelig Frihed paa den ene og politisk og økonomisk Frihed paa den anden Side; man kan ikke komme uden om, at de to Slags Frihed er forskellige, og at de ikke altid er til Stede paa samme Tid.

Liberalismens og Individualismens store Periode var f. Eks. ikke billiget af den Tids religiøse Samvittighed. Paa Kontinentet blev Fremskridtet i den politiske Frihed næsten overalt ledsaget af en anti-religiøs Bevægelse, som gjorde meget til at verdsliggøre den europæiske Civilisation. Og samtidig blev de liberale Økonomers økonomiske Individualisme af religiøse Førere som Leo XIII og Biskop von Ketteler af Mainz fordømt som værende uforenelige med kristen Moral. I England havde Liberalismen taget under

eet ikke denne irreligiøse Karakter. Og dog vandt den langt fra Religionens Mænds uforbeholdne Bifald.

Jeg tror, man kan slutte, at der ikke er nogen nødvendig Forbindelse mellem Kristendommen paa den ene Side og det 19. Aarhundredes parlamentariske Demokrati og økonomiske Liberalisme paa den anden Side. Utvivlsomt fandt der i England i Slutningen af det 19. Aarhundrede en Sammensmeltning Sted imellem disse to under Gladstones Liberalisme, men dette var et lokalt og midlertidigt Fænomen, som kun havde ringe Rod i de involverede Kræfters fundamentale Karakter.

Følgelig er der ingen fundamental Grund til, at det parlamentariske Demokrati og den økonomiske Individualismes Afskaffelse skulde staa i Modstrid med kristne Principer og Følelser. Det er i det mindste theoretisk muligt, at Begrænsningen af den politiske og økonomiske Frihed igennem en Udvidelse af den sociale Kontrol virkelig skulde kunne være gunstig for den aandelige Frihed. Men i Praxis maa vi tage den aandelige Retning inden for de nye politiske Kræfter med i Betragtningen, inden vi kan afgøre, hvorvidt deres Indflydelse er gunstig eller fjendtlig overfor Kristendommen.

Her maa vi skelne mellem forskellige Former inden for den totalitære Stat. Det er tydeligt, at den totalitære Stat ikke er et ensartet Fænomen. Der er tydeligt nok ikke alene en Forskel mellem den fascistiske og den kommunistiske Type. Og inden for Fascismen er der en betydelig Forskel i Karakter og Principer mellem det fascistiske Styre i Italien og i Tyskland.

Den fascistiske Stat i sig selv er ikke bevidst eller med fuldt Overlæg fjendtlig stemt over for Religionen. I Italien og Østrig har den langt klarere erkendt Religionens Plads i det nationale Liv end det demokratiske Styre, som den traadte i Stedet for.

Men i Tyskland er Situationen en anden. Der er et kraftigt Stenk af Race- og politisk Mystik i Nationalsocialismen, som indeholder en alvorlig Fare for Konflikt mellem Stat og Kirke. Ikke at Nazi-Bevægelsen er anti-religiøs. Faren ligger snarere deri, at den har sin egen Religion, som ikke er den kristne Orthodoxi's. Denne Religion har ikke den kommunistiske Trosbekendelses dogmatiske Karakter; det er en flydende og usammenhængende Ting, som giver sig Udtryk under mange forskellige Former.

(Sluttes.)

Nazismens „Dom“ over Sachsens Biskop.

Biskoppen af Meissen, Petrus Legge, er ikke blevet idømt Tugthus, trods Statsadvokatens Henstilling og hele Processens beregnede Iscenesættelse. Biskoppen blev »kun« idømt 100.000 Mk. i Bøde — man nøjedes med at ruinere hans i Forvejen nødstedte Bispedømme — og Biskoppens Broder, Dr. Th. Legge, fik 5 Aars og Generalvikaren, Dr. W. Soppa, 3 Aars Tugthus. Har man skaanet Biskoppen for Retfærdigheds Skyld? Med Ret og Retfærd har disse Processer meget lidt at gøre: Fængsling, Procedure, Domfældelse, Offentliggørelse er her kun Midler til at ødelægge Kirken moralsk; de bruges eller stilles eventuelt til Side af taktiske Hensyn. I Biskop Legges Tilfælde var man vist bange for den Genlyd, en Tugthusdom vilde vække, saa meget mere, som man ikke kunde bevise noget mod Biskoppen, og hans Forsvarer ikke engang paakaldte Amnestiloven, fordi hans Klient ikke vilde skyde sig ind under denne. Saa holdt man sig skadesløs paa Broderen og Generalvikaren!

Der vilde for saa vidt ikke være noget at tilføje til Dommen af 23. November, hvis »Reichspost« ikke den 19. Nov. havde bragt et Indlæg fra højtstaaende kirkelig Side, som tager saa frimodigt til Orde og fremhæver saa mange vigtige Træk ved Deviseprocesserne, at vi benytter Lejligheden til at gengive Hovedtankerne. Den højtstaaende kirkelige Hjemmelsmand svarer for det første paa:

Hvorfor tier den kirkelige Øvrighed?

Det er jo ikke saa lidt paafaldende, naar man betænker hvilket Slag i Ansigtet paa al Retfærdighed disse Processer er og paa hvilken gemen Maade de bruges til hensynsløs Agitation mod Kirken. Vor Hjemmel henviser over for dette til: 1. Man er afskaaret fra at informere sig nøje, da alle Aktstykker er taget med og de Ordenspersoner, der er blevet tilbage, jo aldrig har været inde i Ordenens Finansforretninger. De kan intet sige, efter at Prokuratorerne sidder fængslet, altsaa i Nazis Fængler! 2. Man er bange for at skade de Anklagede med enhver aaben Bemærkning og udfordre de kompetente Steder til endnu større Had, Vrede og Vilkaarlighed; Nazisterne dømmer jo altid ud fra »Folket«. Alligevel er man i Stand til at sige saa meget, at der er sket himmelraabende Uretfærdigheder, som intet har med en fornuftig og ærlig Justits at gøre. Mørke Magter er paa Spil! Man ser det for det første paa

Maaden, hvorpaa Processerne føres.

Den er bestemt af den ganske uforbeholdne Tendens til at gøre den katholske Kirke foragtelig, siden man ikke kan faa Ram paa den paa anden Maade. Der har mellem Aar og Dag jo fundet mange Deviseforseelser Sted i Tyskland, et Land, som under det brune Styre saa vidt muligt har brudt med Omverdenen. Men de andre Overtrædelser bilægges i Mindelighed, i al Stilhed. Fordeler man dem maaske over Aarets 52 Uger, saa de kan udtværes saa bredt som muligt for Publikum? Lader man Offentlighedens grelleste Lampelys falde paa dem? Lader man, som om Verden aldrig havde set Mage til »Forbrydelser«? Nej, nej! Det er kun i Anledning af de kirkelige Deviseprocesser, at den store Tromme røres, at man gennemstøver ogsaa de Ordenshuse og Arkiver, hvis Forretningsorden man maa anerkende, at man foranstalter Undersøgelser, om hvem der ikke var Skygge af Mistanke. Man vil for enhver Pris finde noget. Man forhænger Straffe, som ikke staar i noget rimeligt Forhold til Forseelserne, man tager ikke Hensyn til formildende Omstændigheder, subjektiv god Tro eller Lovenes tvivlsomme Karakter!

Det principielle ved Deviselovene.

Det er i Forvejen ikke sikkert, at Deviselovene i Tyskland er helt igennem moralsk forsvarlige. Mennesket har jo ikke blot Forpligtelser overfor Staten, men ogsaa overfor sig selv og det Fællesskab, som han umiddelbart lever i. Hvor er Grænserne for Princippet: Fællesnytte gaar fremfor Egennytte? De findes! Der har endvidere været Tilfælde, hvor man trods god Tro og fuldstændig Korrekthed med Hensyn til Forretningsmetoderne alligevel fik det Indtryk, at Bagateller skulde pustes op til Kapitalforbrydelser af Mennesker, der ellers sandelig ikke tager det saa nøje med Ret og Moral og havde al Grund til først at feje for deres egen Dør. Man dømte uden Hensyn til, at Ordenssamfund, der havde mange eller de fleste Kollegier i Udlandet, simpelthen maatte gaa til Grunde ved en samvittighedsfuld Overholdelse af Deviselovene ligesom mange Mennesker, der den Dag i Dag endnu lever, for længst vilde have ligget paa Kirkegaarden, om de under Verdenskrigen havde rettet sig efter alle Forskrifter om Levnedsmidler, som Staterne udstedte. Endelig er det en Overvejelse værd at huske paa

Omstændighederne ved eventuelle Overtrædelser.

Der er f. Eks. Ordenssamfund med Filialer i Udlandet! Filialerne skal sende deres Bidrag til Instituter i Tyskland, hvorfra de faar deres unge, nye Kræfter. Tysklands Klostre derimod maa ikke betale deres Gæld til Udlandet, ikke

engang Filialerne maa gøre det paa deres Vegne. Skaf os Deviser, lyder Parolen, men ve jer, hvis I eksporterer noget til disse Filialer igen! — Deviselovgivningen er en sand Labyrint; hvemsomhelst der af Ondskab vil konstruere Overtrædelser ved Lovenes Hjælp, vil have Held med sig. I denne Sammenhæng at tale om »Forbrydelser« hos ellers hæderlige Mennesker og Fædrelandets bedste Borgere, der i alt Fald ikke har personlige Berigelsesøje med, men fører det mest opofrende og strenge Liv, kendetegner i sig selv Processernes hadefulde Tendens.

Det maa have været et gribende Øjeblik, da Biskop Legge sidste Lørdag rejste sig i Retten og bedyrede sin Uskyld for Gud og Herren: »Blandt de Tusinder af Mennesker, som jeg er kommet i Berøring med, findes der sikkert ikke en eneste, der kan sige, at jeg nogen Sinde bevidst har sagt en Usandhed. Som tysk Biskop afgiver jeg her den højtidelige Erklæring for min Samvittighed og min Herre og Gud: Jeg er uskyldig!« Men man maa beklage, at han ikke gik over til Angreb. Mange rundt omkring i Verden venter paa det Øjeblik, hvor den højeste moralske Magt i Tyskland slynger det i Ansigtet paa de magthavende i Tyskland og siger det saa konkret som muligt, at den nazistiske Stat har øvet og stadigvæk øver blodig Uret mod Millioner af sine Undersaatter, som berøves de simpleste Menneskerettigheder af et Styre, som sætter sig ud over Ret og Sandhed!

Prælat Banasch, Lederen for de tyske Biskoppers Informationstjeneste, er blevet fængslet. *En Tilskuer.*

Septembermyrderierne.

Tusinder af Præster i Øst og Vest har i vor Tid bødet med Livet for deres Tro og Embede; andre Steder igen ser kyndige med mørke Anelser paa Kirkens Fremtid. Da dvæler Erindringen gerne ved lignende Hændelser i Fortiden, hvor blodige Bødlers Grusomhed mødte uskyldige Ofres fromme Heltemod. Dette gælder bl. a. de berygtede Septembermyrderier under den franske Revolution 1792. I en velskreven Bog: »*Les massacres des prêtres sous la Revolution 1792—93*« (Paris, Flammarion. 96 S. Fr. 3,95) fortæller *Pierre de la Gorce* om disse Myrderier, hvoraf vi frit gengiver et Udsnit. *Red.*

Et af de mørkeste Dramaer i den franske Revolution var Septembermyrderierne i 1792. Episoden er velkendt, og der vil næppe kunne kastes nyt Lys over den. Her skal kun gøres et Forsøg paa i Korthed at skildre, hvorledes det overeksalterede og stadig stigende Raseri muliggjorde disse blodige Udskejelser, navnlig Præstemyrderierne.

Mange Præster havde i det foregaaende Halvaar søgt Tilflugt i Paris, dels fordi de havde hørt, at den lokale Styrelse dér var moderat og stemt for religiøs Frihed, dels fordi de haabede at kunne forsvinde i Folkemængden, leve ubemærkede i den store By. Imidlertid var deres Antal saa stort, at det alene af den Grund var vanskeligt for dem at forblive ubemærkede, især da de havde klumpet sig sammen i visse Kvarterer, f. Eks. Luxembourg-Kvarteret.

Der var endog parisiske Præster, som var »udvandrede« fra deres Sogn for at skjule sig et andet Sted i Byen.

De allerfleste af Frankrigs Præster havde nemlig, i Lydighed mod Paven, nægtet at aflægge Ed paa Forfatningen; Kirken havde erklæret en saadan Ed for skismatisk og sakrilegisk. Men denne Lydighed mod Paven fortolkedes af Revolutionsregeringen som Statsfjendskab; derfor maatte de kirketro Præster holde

Massakre af ca. 800 Fanger i Chateletfængslet den 2. og 3. September 1792.

sig skjult: de blev forfulgt endnu værre end Aristokraterne og Emigranterne. Største Parten af disse proskriberede — for det var de jo i Virkeligheden — levede i Fattigdom. Nogle af dem havde dog selv Midler; men ellers maatte de leve af andres Gave eller drive et eller andet lille Erhverv. Om Morgenens læste de den h. Messe i de Klostre, som endnu var skaanede, eller hvor det ellers kunde lade sig gøre; men i øvrigt gik de meget lidt ud og, saa vidt muligt, aldrig i gejstlig Dragt. Alligevel kunde det ikke undgaas, at deres Færden i de smaa lidet befærdede Gader vakte Opmærksomhed, og her-til kom, at Komitéen for Luxembourg-Sektionen var en af de mest fanatiske i Paris.

Den 10. August fulgte saa Kampen om Tuilerierne og Kongedømmets Fald. De blodige Begivenheder vakte Rædsel blandt Præsterne. Forstanderen for St. Sulpice-Kollegiet lod saaledes alle sine Seminarister aflægge Skriftemaal som under Dødsfare. Der var virkelig ogsaa Grund til Angst. Allerede den 11. August begyndte en Flok bevæbnede Mænd at afsøge de smaa Gader mellem Luxembourg og St. Sulpice »af Hensyn til Folkets Vel«. Resultatet blev, at et halvt Hundrede Præster blev paagrebet og afleveret som Fanger til det til Fængsel omdannede Karmeliterkloster. Ogsaa andre Steder fra kom der Fanger hertil, deriblandt flere højtstaaende Prælater. Seminariet St. Firmin benyttedes ligeledes til Fængsel for gejstlige Fanger. Dette skete »Aar IV efter Friheden«!

Undersøgelsesekspeditionerne strakte sig videre og videre, og Arrestationerne efterfulgtes af Husundersøgelser. Resultatet af disse var yderst magert, undertiden ligefrem latterligt; men derfor var Faren lige stor; thi nu fulgte den Tid, da saa at sige enhver, der blot havde Ordet en Smule i sin Magt eller kunde holde paa en Pen eller havde Muskler og Frækhed nok, som Medlem af en af de mange Kommissioner og Underkommissioner og Under-Underkommissioner, der trivedes under »Kommunens Generalraad«, kunde optræde baade som Politimand, Gendarm, Dommer og Bøddel. Raa og bloddrukken var den herskende Magt, og som en Smitte bredte disse Egenskaber sig gennem Folket. Fængslerne fyldtes med mistænkte: la Force, la Conciergerie og l'Abbaye væsentlig med Adelige, Embedsmænd og Politikere, St. Firmin og Karmeliterklosteret med Præster. Da de bestaaende Domstole mistænktes for at være for moderate, oprettedes der den 17. August en ny Domstol, væsentligt sammensat af de mest yderliggaaende Sektionsledere. Dens Fremgangsmaade var summarisk, og der var ikke Tale om Appel. Dommene eksekveredes straks. Fra Retslokalet til Skafottet var der ikke langt.

Denne Fremgangsmaade æggede Tørsten efter Blod. Alt var anlagt paa at ophidse de vildeste Lidenskaber. Der udspreddes Rygter; Aviserne raabte op om Død over Republikens Fjender; navnlig førte Marats Blad »Folkevennen« et voldsomt Sprog. Ikke mindst mod Præsterne voksede Hævnræbet. I Karmeliterklosteret sad nu over 160 Præster fangne, i St. Firmin ca. 70; men ogsaa andre Steder i Byen var der fængslede Præster. I Karmeliterklosteret maatte Fangerne til at begynde med ligge paa det bare Stengulv om Natten; senere bedredes dette Forhold, og medlidende Personer fik Tilladelse til at sende Ekstraforplejning til Fangerne. Der dannedes snart en Slags Hierarki blandt

Præsterne, mere dog efter Dyd og Sjælsstyrke end efter Rang. Foruden Tanken om deres uvisse Skæbne var der endnu en Bekymring, som pinte dem: Regeringen havde ved et Dekret af 15. August forlangt, at enhver, der modtog Løn eller Pension af Staten, skulde aflægge Ed paa at ville forsvare Friheden og Ligheden. Kunde de med god Samvittighed aflægge denne Ed? Og hvad vilde der ske dem, hvis de nægtede det? — Det var dem forbudt at læse Messe; men i Haven, hvor de havde Tilladelse til at spadsere, var der et lille Kapel, og her samledes de i smaa Grupper til Rosenkransbøn. I Slutningen af August syntes de at kunne skimte en Lysning; det saa ud, som om i det mindste nogle af dem vilde blive frigivet, mod at de forlod Frankrig. Men de tyske Hære havde allerede da overskredet Frankrigs Grænse, og den 26. August kom Efterretningen om Longwys Overgivelse. Hvem var de skyldige her? Royalisterne, Præsterne, raabtes der; de var Forræderne, Fædrelandets Fjender! Her fandt Magthaverne et Paaskud til at gøre det af med deres Modstandere, d. v. s. alle anderledestænkende, om de end selv derved maatte sætte sig i Rang med privilegerede Mordere, Snigmordere, forklædte som Retfærdighedens Haandhævere, der ikke blot var straffri, men endog havde Ret til Belønning for deres Tjeneste. Sagen var dog saa uhyrlig, at den var for risikabel, hvis man ikke i Eksekutivkomitéen (Ministeriet) kunde faa en Forbundsfælle, som vilde lukke baade Øjne og Øren for hvad der skete, og som tillige formaaede at hypnotisere de andre Medlemmer ind under sin Vilje. Man fandt virkelig en saadan Mand: Danton. Denne mærkelige Mand var blevet Justitsminister i Eksekutivkomitéen af 10. August 1792 og var snart eneraadende dér; han havde alle de Egenskaber, som kendetegner den fødte Folketribun, og gav sig for øvrigt ogsaa helt hen for det, han ansaa for Folkets Sag — fra et Standpunkt, som var hinsides godt og ondt. Skrupler kendte han ikke til; de to Grundsætninger, han hævdede, var: 1) »De eneste Forbrydelser, som bør dadles, er de, som ingen Nytte er til,« og 2) »I Revolutionstider er Skræk Regeringens virksomste Mittel«.

Nu var Fjenden ikke langt fra Paris, Longwy var faldet, og — — var der ikke ogsaa Fjender i selve Paris? Navnlig i Fængslerne, der var fyldt med Adelsmænd, Funktionærer fra Slottet, Præster? Var det ikke nødvendigt ved en frygtelig summarisk Eksekution at faa Aristokraterne til at stivne af Skræk og samtidig vise Fjenderne paa en Maade, der ikke var til at tage fejl af, at de vilde møde en Modstand, der ikke vilde vige tilbage for nogen Grusomhed?

Efter dette Ræsonnement lod Danton Tingene gaa deres Gang; han optraadte ikke selv som Bøddel, han vendte blot Hovedet bort og fik andre til at gøre det samme.

(Fortsættes.) *A. M. O.*

Lægfolks katholske Aktion i al Stilhed.

De var Perlevenner de tre, vist de eneste katholske Studenter ved Landets Universitet. De forstod hinanden saa udmærket. Dog een Ting var de ikke glade for. Den ene af dem truede ofte med at ødelægge Søndagsglæden for dem alle. Han maatte altid føre en haard Kamp med sig selv for at komme i Messen. Om han altid sejrede vides ikke. Saa fandt de i Fællesskab paa et udmærket Middel. De to stærke mødte hver Søndag Morgen hos deres Ven, bankede paa, forvissede sig om, at han var staaet op, og ventede, indtil han i stiveste Puds kunde følges med dem til Messen. Ingen af Parterne blev ked af Rollen, ingen af dem har nogen Sinde fortrudt Hjælpen, der gaves af Venner og modtoges af Vennen. De er døde, deres Navne er vel kendt af Danmarks Katholiker.

Kære Trosfælle! Er det umuligt for dig om Søndagen at give dine Børn, din ikke-katholske Ægtefælle, dine katholske Venner et godt Eksempel? Ved du ikke, hvor et Ord paa rette Sted og paa rette Tid kan hjælpe? Det kan bevare, det kan genvinde. Overvej, se dig om, vent ikke for længe, men tag straks fat som de to. — — —

Ved Kaffebordet efter Mødet i Kirken drøftede Medlemmerne af Sognets kvindelige Kongregation de Tanker, som var fremsat ved Mødet i A. C. d. 9. Oktober: Lægfolks Arbejde for den katholske Sag. Saa sagde de: »Ja, men vi her i Kongregationen har jo allerede i to-tre Aar gjort det, som fremsættes der. Vi har vor Studiekreds, vi søger at tilegne os større Kundskaber i Religionen, vi strikker alt muligt, som for Størstedelen sendes til Børnehjem til stor Glæde for Børnene og Søstrene. Og nogle af os hjælper med til, at Sognebladet fordeles. De faar vel Ret, disse flittige Kvinder, ikke sandt?

Ordrup, 10. November 1935.

M. Spaus.

Nye Bøger.

Kærlighedens Trin.

Om det er Søster Alfonsa, der i et tyrolsk Bjergkloster har viet sig til Gud, om det er den brune Pige, som tager Grev Wenzels Hjerte fangen, om det er den tapre Grethel,

der ofrer sin Kæreste for sin egoistiske Fader for saa til sidst alligevel at vinde hegge to, eller om det er den heroiske Armenier, der tilgiver sin Fjende, altid kredser *Ingeborg Maria Sicks* Pen i hendes nyeste Bog: »*Menneskehjerner*« (Gyldendal 1935, 160 S. Kr. 4,75) om Kærlighedens Problem og paa en saadan Maade, at man tilskyndes til at elske og elsker baade rent og stærkt. Alle de Menneskeskæbner, Forf. kommer ind paa i disse seks Fortællinger, har noget at forkynde, og man lytter til deres Budskab med den inderligste Deltagelse. Skildringerne af tyrolsk Land og Folk er saa varme og levende, som kun den kan skrive, der ser med Hjertet. Vi Katholiker vil være særlig taknemlig for den nænsomme Skildring af Klosterlivet. Et Citat: »Man har jo ofte en Tendens til under Klostertag at søge efter de knuste Hjerter, de »Ulykkelige Kærligheder«, som man synes, passer bedst der, og som ikke sjældent er besungne. Findes de her, skjuler de sig godt.« —z.

Og bag Dem synger Skovene.

Denne Fortælling om en gammel Slægt paa en gammel Gaard i det gamle Norge, en Fortælling fra en Tid og en Egn, hvor man maatte forbyde 14aars Drengene at gaa paa Bjørnejagt alene — ak ja, de skønne Tider er forbi — skylder vi *Trygve Guldbrandsen* (Aschehoug Dansk Forlag, 304 S. Kr. 6,50). En glimrende Bog og en god Bog. Den er skrevet i den rolige Stil, som vi kender fra Sagaerne, fra S. Undset og andre, en Stil, som kan blive trættende i Længden, hvis Indholdet ikke er fængslende og godt. Men det er det her. Der er det over Bogen, som kunde minde om »Gösta Berlings Saga« — trods de store Forskelle netop saa ligt og saa forskelligt som norsk og svensk. Baade i Skildring af Personer og Landskab. Minder ikke Therese med »Penge, Magt, Myndighed og Ørefigner« om Majorskan, Jomfru Dorthea om Ebba Dolma, Jomfru Adelheid om Annæ Stjärnbäk — og Bjørnen i første Kapitel om »den stora björnen i Gurлита Klätt?« Men paa Norsk — mere stejle og indesluttede, fra mindre og barskere Forhold. Bogen er saa god, at man maa vise Digteren den Ros at formane: »Trygve Guldbrandsen, pas paa med den næste!« Og til andre: Læs den! P. R.

En Handel med Gud.

En lille, tapper Kone skyder, i *Anne Austin: Naomi*. (Gyldendal 1935. 330 S. Kr. 4,75) sin Bandit af en Mand og træffer den Aftale med Vorherre, at han skal give hende ti Aar til at opdrage sine Børn og sætte dem i Vej, og saa skal hun melde sig og udstaa sin Straf. Hun holder sin Del af Aftalen og Vorherre sin, og saa giver han hende en Frikendelse som Belønning for det overmenneskelige Slid, hun har anvendt for at kunne bringe Børnene frem.

— — En bedaarende Skildring af den tapre, lille Kvinde — af hendes stadige Bevidsthed om, at hun er en »slet Kvinde« og af hendes rørende Kærlighed til sine Børn. Der er Deepings Frihed og stille Hygge over den Bog.

Corrente del Mare.

Ungdomslitteratur.

Nu nærmer vi os Julegavernes Tid, og Forlagene forbereder sig til det store Slag. Paa C. A. Reitzels Forlag er kommet en herlig Billedbog »*Kurts Flyvetur*«, der vil vække Begejstring hos de mindre. I lærerige, letflydende Vers følger vi Michael Hansens lille Søn paa en Flyvetur til Australien. Heftet er smukt illustreret. Paa Jespersen og Pios Forlag er bl. a. udkommet *Jørgen Vibe »Drengene fra Gaden«* (128 S. — Kr. 2 —), en Københavnerroman, hvor Størstedelen af Handlingen er henlagt til det skumle Kvarter omkring Lossepladsen ved Sydhavnen. Den er spændende og velskreven. Samme Forlag har udsendt *Bernh. Stokke: »Flygtingen«* (126 S. — Kr. 2 —). Det er en norsk Bog, der er oversat og bearbejdet, og den bringer en ny Variation over Temaet: Drengen fra Opdragelsesanstalten. Den er en Fortsættelse af »I Nat flygter vi« og er spændende ligesom den. Fru *Estrid Ott* er Mester for »*Mariane og Sammer-Menneskene*« (160 S., Kr. 3 —; ligeledes J. og P.) Paa sin behagelige og letflydende Maade beretter Fru Ott om de uventede Begivenheder, som en 14aarig lille Landliggerske ganske uventet bliver Deltager i. Hyggelig og fornøjelig!

U. C. G.

Paa Lytterpost.

Onsd. 13.-11. Kl. 10,15—10,40: Skoleudsendelse: Skoleinspektør J. Højrup, Nyborg: »Da **Grevefejden** rasede over Fyn for 400 Aar siden«. Foredraget, der var en Misforstaaelse, da det næsten intet gav, udover hvad Børnene i Forvejen havde læst i deres Historiebog, bragte ingen nye eller originale Anskuelser. Kristian II, der jo har udryddet næsten hele den norske og det meste af den svenske Adel, og som vel vilde have fortsat med den danske, hvis denne ikke forinden havde befriet sig for ham, og hvis Regering skæmmedes af en fortsat Række Løftebrud, fremstilledes som en forfulgt Uskyldighed — en noget forældet Opfattelse. — H. fortalte, at Dalum Kloster blev plyndret og Nonnerne mishandlet, og at Luther ikke var tilfreds med, at den lutherske Lære var blevet indført paa saa voldsom en Maade, men dog billigede det skete — uden at man dog mærkede H.s Forargelse over en saadan Gaaen paa Akkord med Samvittigheden. Det minder mig om visse Lutheraneres Rørelse over, at Luther »kun nødigt« gik med til Anerkendelse af Flerkoneri.

Ignatius.

Fra Hovedstad og Provins.

Udnævnelser.

Fra 1. Januar vil der ske nogle Forandringer inden for Præmonstratenserkanniker-Ordenen, idet Pastor W. Op de Coul er udnævnt til Rektor for St. Norberts Stiftelse i Vejle, og Pastor A. Druyts fra Esbjerg er udnævnt til Sognepræst i Vejle, Kapellanen i Vejle, Pastor O. Ballin, er udnævnt til Sognepræst i Esbjerg. Samtidig meddeler vi, at P. Oppermann er udnævnt til Kapellan og P. Borghols til 3. Præst ved St. Ansgars Kirke.

Under Protektion af Hs. Excellence Biskoppen.

Hvem kender ikke Søstrene i Allerslev? I mange Aar har de virket i det lille Kloster nær den gamle Kongeby Lejre, hvortil de kom fra det store, skønne »Porta cæli« i Czekoslovakiet, der for Aarhundreder siden blev grundlagt af vor uforglemmelige Dronning Dagnars Moder. Bl. a. har de Aar efter Aar modtaget københavnske Dreng, der trængte til at tilbringe Sommerferien i landlige Omgivelser. De trænger til at blive hjulpet, disse Søstre! Vor Trosfælle, Hofoperasanger Jørgen Bendix, der jo før i Udlandet har medvirket ved kath. Velgørenhedskoncerter og har modtaget Pavens Billede og Velsignelse, har af et godt Hjerte stillet sin skønne Stemme til Raadighed i dette velgørende katholske Øjemed; Pianistinden Frk. Asta Lind vil accompagnere, Hornung og Møller giver Salen, og Hs. Excellence Biskoppen har bestemt, at den indkomne Sum skal tilfalde Cistercienserinderne, og at undertegnede skal arrangere. Jeg bøjer mig i Ydmyghed for denne sidste Bestemmelse. Vi nærmer os Julen, Hjerternes Fest, Julen, da vi betænker Slægt og Venner med Gaver og vel dertil har Brug for vore Penge; men er det ikke ret og billigt ogsaa at hjælpe nødstedte Mennesker? Lad os desuden i Aar forene det nyttige med det behagelige: samtidig med at vi gør noget godt ved at købe en Billet til Koncerten Mandag d. 16. December, skaffer vi os selv en stor Nydelse ved at lytte til Hofoperasangerens Stemme. Jeg har her paa mit Skrivebord amerikanske og tyske Referater, der fortæller om de straalende Sejre, som vor Landsmand og Trosfælle har vundet i Udlandet. Køb en Billet til Aftenen!

Verner Stabehl.

Paa Marthas Veje.

Frk. Carla Schmidt, der gennem mere end 35 Aar har været ansat i St. Ansgars Præstegaard og i mange Aar har været dens paapasselige Husbestyrerinde, fylder den 4. Dec. 50 Aar. Hjertelig til Lykke! Frk. Schmidt hører til de stille i Landet, men hun vil paa sin 50-aarige Fødselsdag alligevel blive Genstand for mange venlige Tanker, ikke blot

fra de Præster, der har boet i Præstegaarden, men ogsaa fra de mange, der som Gæster i Præslegaarden har nydt godt af Frøkenens dygtige og trofaste Virke.

Søkklosterets Jubilæum.

St. Ursulas Søstre havde Mandag den 25. November indbudt til en smuk Fest i Anledning af Ordenens 400-Aars Jubilæum. Hs. Excell. Biskoppen holdt Kl. 9 Pontifikalmesse assisteret af Præsterne v. Kettenburg, Schumacher og Scherz. Det smukke Kapel var fyldt til Trængsel, Gæster fra nær og fjern havde indfundet sig for at lykønske Søstrene og især en af dem, Mater Regina, der efter Gudstjenesten fik Sølvkronen sat paa Hovedet af Biskoppen selv. I sin Tale efter Evangeliet fortalte Hs. Excellence, at han selv som lille Dreng havde nydt godt af Ursulinernes Pædagogik, og at hans egne 4 Søstre alle var blevet opdraget hos St. Angelas Nonner. Biskoppen ønskede Søstrene til Lykke og Lage Urnes, den fromme Roskildebisps Aand over Stedet.

Katholske Skoledrenge's Ferieophold paa »Allerslev Kloster«.

Regnskab for 1935.

<i>Indtægt:</i>	Kr. Ø.	<i>Udgift:</i>	Kr. Ø.
Bidrag fra:		Opstilling af Teltet . . .	3 00
Fru S. B.	25 00	Forsk. Repar. af Teltet	
Familien G.	50 00	iflg. Regning	6 00
— H.	50 00	11 nye Uldtæpper m. m.	
Direktør H. J.	50 00	iflg. Regning	218 35
Skoleforeningen		Tilsynet med Drengene	50 00
S. M. D. M.	70 00	Allerslev Kloster for	
Kath. Ungdomsværn . .	100 00	Drengenes Ophold	864 00
Vincentforeningen:		Assurancepræmie f. Telt	
St. Ansgar Konf. . . .	20 00	m. Inventar	11 00
» Annæ »	20 00	Porto m. m.	7 41
» Joseph »	20 00		
Ing. Aug. E. Plum's Legat	400 00		
Anonym	2 00		
Renter i Banken			
(Kr. 6.46 + 4.41) . . .	10 87		
Underskud	341 89		
	<u>Kr. . . 1159 76</u>		<u>Kr. . . 1159 76</u>

Status.

Tilovers fra 1934	467 00		
— 31. December 1935			125 11
Underskud i 1935			341 89
		<u>467 00</u>	<u>467 00</u>

20 Drengene var i to Hold, hvert Hold i 18 Dage, paa Allerslev Kloster. De ærværdige Søstre takkes for god Pleje og Omsorg for vore Skoleelever.

København, November 1935.

2. St. Michaels Trop.

I den godt fyldte Vor Frue Kirke indviede Pastor Jensch d. 17. Nov. St. Michaels Trops nye Stander. Pastor Jensch mindede i sin Prædiken om Spejderloven og Tropens Symboler, som Kunstmaleren har malet paa den nye Stander, nemlig Christusmonogrammet paa den ene Side og St. Georg paa den anden. Efter Lovsangen »Store Gud, vi lover dig« og sakramental Velsignelse sluttede den kirkelige Fest.

I Festsalen holdt Divisionschef Borges Talen over Spejderidealet; Ulveunger og Spejdere opførte Sketch og Danse. Ved det fælles Lejrbaal med Tropsføreren, Pastor Jenschs smukke Lejrbaalstale sluttede St. Michaels Trop Festen.

Silkeborg Avis.

Fra den vide Verden.

20 nye Kardinaler skal udnævnes.

Den 16. December vil Pave Pius XI afholde et hemmeligt Konsistorium og tre Dage derefter følger det offentlige Konsistorium. I det offentlige Konsistorium den 19. December vil 20 Kardinaler modtage den røde Hat, og Kirkens højeste Raad vil dermed naa et Tal paa 68. Blandt Pavens nærmeste Medarbejdere vil der derefter findes 37 Italienerer og 31 Ikke-Italienerer. Navnene paa de nyvalgte er: Pavelig Maestro di Camera Prælat *Caccia-Dominioni*, Nuntius i Spanien *Tedeschini*, Nuntius i Frankrig *Maglione*, Assessor ved det hellige Officiums Kongregation *Canali*, Ærkebiskoppen af Buenos-Aires *Copello*, Ærkebiskoppen af Reims *Suhard*, Sekretæren i den pavelige Kongregation for Ordensfolk Prælat *La Puma*, Propagandakongregationens Sekretær Ærkebiskop *Salotti*. Endvidere udnævnes følgende: Den syriske Patriark af Antiokia *Ignatius Tappouni*, Nuntius i Wien *Sibilia*, Nuntius i Polen *Marmaggi*, Pavens Elemosiniere Segreto Titularærkebiskop *Cremonesi*, Ærkebiskop *Baudrillart*, Ærkebiskop *Kaspar* af Prag, Spaniens Primas, Metropolitanen af Toledo *Goma y Tomas*, Sakramentskongregationens Sekretær *Jorio*, Signaturadomstolens Sekretær *Cattani Amadori*, Dekanen for Rota Romana *Massimi* og Jesuitpateren *Boeto*. Forbigaaende skal kun bemærkes, at siden Kardinal Gasquet's Død har England og siden Kardinalerne Frühwirth's og Ehrle's Død har Tyskland og Østrig ikke været repræsenteret ved den romerske Kurie ved nogen Purpurbærer.

Fra Nazis Overdrev.

Den katolske Gejstlige, Rektor Esser fra Kellersberg ved Aachen, og Pastor Philipp Moog fra Blankenrath stod anklagede overfor Særretten i Köln. De var anklagede for overfor en tredje Person at have talt særlig nedsættende

om førende Personligheder indenfor Bevægelsen, som de havde hørt om igennem udenlandske Radiosendere. Retten idømte Pastor Moog 1 Aar og 6 Maaneders Fængselsstraf med Fradrag af den Tid, han havde siddet arresteret under Undersøgelsen. De Medanklagede idømtes 5 Maaneders Fængsel. — — — Særretten i Hamm idømte Pastor Anton Ebers fra Kirchveischede syv Maaneders Fængsel. Pastor Ebers stod anklaget for fortsat at forse sig imod Forordningen til Afværgelse af ondskafulde Angreb paa Rigsregeringen og den nationale Rejsning samt mod Loven mod lumske Angreb paa Stat og Politi. Statsadvokat Dübercke fra Hamm udtalte ved Domsafsigelsen: »Ved en Heltemindefest passede det ikke Anklagede, at Horst-Wessel Sangen, Bevægelsens Sang, blev afsunget. Den 1. Maj er Anklagede løbet bort, før Festprocessionen kom, for ikke at behøve at hilse Fanen. Hvis han som Stedets Sognepræst havde stillet sig i Spidsen for Festtoget, havde han ganske afgjort vundet sig mere Sympathi. I Stedet for erklærede han fra Prædikestolen: »Vi vil fejre Dagen i vort Hjertes Stilhed, og vi har ingen Grund til at juble højt«. Den h. Philippus' og Jakobus' Evangelium, som Anklagede oplæste i Kirken den 1. Maj, havde ikke det ringeste at gøre med Arbejdets nationale Festdag.« — — »Berliner Lokalanzeiger« af forrige Søndag indeholder i sin Gengivelse af en Tale af Rudolf Hess en Trykfejl, som har bragt Berlins Gestapo paa Kogepunktet. Hess havde talt om den tyske Histories vældige Frihedsbevægelse, medens »Lokalanzeiger« lader Førerens Stedfortræder tale om den tyske Histories vældige »Frihedsberøvelse«. Gestapo arresterede seks Typografer. — — I »Pfeil«, H. J.-Tidskriftet i Dresden, staar følgende Sætning: »En tysk ung Mand maa ogsaa kunne foragte sine Forældre, naar det drejer sig om den nye Verdensanskuelse.« — — En 80-aarig Jødinde gaar over Gaden i Leipzig. Hun kommer forbi et Vindue, hvor en S. A. Mand netop staar med en stor Limpensel i Haanden. Da han ser Kvinden, kaster han den varme Limpensel lige i Ansigtet paa hende.

De Spedalskes Fader.

Præsident Roosevelt har givet Tilladelse til, at Molokai Martyrens, Fr. Damien Deveuster's Lig, bliver transporteret til Belgien om Bord paa et amerikansk Krigsskib. Det er en personlig Skrivelse fra Kong Leopold af Belgien til Præsidenten, som har givet Anledning til denne Foranstaltning. Fr. Damien tog som bekendt i sin Tid til Molokai for at arbejde iblandt de Spedalske og paadrog sig selv den grufulde Sygdom. Liget vil blive ført til Antwerpen og derfra straks videre til Louvain, hvor det vil blive hensat i St. Josephs Kapel, som tilhører Fædrene af det helligste Hjerte.

Præster udvises fra Ecuador.

Den sydamerikanske Stat Ecuador har udstedt en Forordning, ifølge hvilken ikke-indfødte Præster og Missionærer har at forlade Landet inden for seks Maanedes. I denne Stat, der endnu for en stor Del er uciviliseret, virker et stort Antal udenlandske Missionærer. Hensigten med Forordningen siges at være: »Nationalisering af den religiøse Kultus«. En yderligere Forordning bestemmer, at alle Kirker og Bygninger, beregnet til offentlig Brug, og som er bygget paa privat Grund for offentlige Midler, skal være Statsejendom. Disse Bygninger skal ikke beskattes og kan heller ikke prioriteres eller sælges.

La grande Chartreuse's triste Skæbne.

Et Jordskælv har omtrent ødelagt det ældgamle berømte Chartreuse-Kloster. Jordrustelserne har foraarsaget en 30 Meter dyb Spalte, og de fleste af Klosterets Bygninger er styrtet sammen. I Klosterkælderen, hvor den berømte Likør lagres, er Fadene bristede, saa Tusinder af Liter er strømmet ud. Skaden anslaaes til omkring 10 Millioner Francs. — Kartheuserklosteret, der ligger Nord-øst for Grenoble, stammer fra 1084. Det blev stiftet af den h. Bruno og var igennem 700 Aar Midtpunktet for dybt religiøst Liv. Under den franske Revolution blev det ophævet i 1793, men Aaret 1806 tog Munkene det dog atter i Brug. Klosterstormen i 1903 skaanede heller ikke Kartheuserne, og siden dette Aar har det berømte Kloster været henvist til Forfald.

USSR's nye religionsfjendtlige Love.

For Tiden udarbejdes nye religionsfjendtlige Love i Sovjetunionen. I de nye Arbejderbyer og Arbejderlandsbyer, som er opstaaet i Forbindelse med de store Industri anlæg, er det strengt forbudt at stille Jord til Opførelse af religiøse Bygninger til Disposition, lige meget hvor høj en Pris der tilbydes herfor. Ligeledes er det forbudt at foranstalte offentlige Oplæsninger af religiøse Bøger inden for Arbejderkvartererne. Religiøse Skikke som Dans og lignende, som holdes i Hævd i visse Egne af Sovjetasien, maa ikke finde Sted undtagen i lukkede Lokaler. Fra nogle Byer i Sibirien er indløbet Efterretning om, at den saakaldte »levende Kirke«, som Sovjetregeringen selv har indført, og som den selv kontrollerer, grundet paa manglende Tilslutning har været nødt til at opløses. I Tomsk blev den Bygning, som den »levende Kirke« havde faaet overladt, og som var en af Byens ældste Kirker, givet tilbage til det russisk-orthodokse Kirkesamfund. Den hidtidige Leder af den levende Kirke i Tomsk traadte straks over i Gudløshedsbevægelsens Tjeneste.

Af en Moders Arbejdsdag.

Det kendte amerikanske Tidsskrift »The Tablet«, som udkommer i Brooklyn, offentliggør en interessant Artikel om Moderens Arbejdsdag, indsendt af en af Bladets Læsere. Indsenderen, der er Forfatter og Fader til flere smaa Børn, havde paataget sig under Moderens Fraværelse en hel Dag igennem at passe Børnene. Da hun kom hjem, rakte han hende følgende Liste: »Aabnet Dørene for Børnene: 106 Gange; lukket Dørene: 106 Gange; knuppet Sko: 16 Gange; rejst Baby som er ved at lære at gaa: 21 Gange; sagt »Lad være« til den 2-aarige Georg: 94 Gange; udjævnet Skænderier: 16 Gange; uddelt Smørrebrød: 11 Gange; hjulpet de smaa med at spise: 28 Gange; givet dem at drikke: 15 Gange; besvaret Telefonopringninger: 7 Gange; pudset Børnenes Næser: 19 Gange; besvaret Spørgsmaal: 145 Gange; blevet forstyrret af Spørgsmaal: 175 Gange; tabt Taalmodigheden: 47 Gange; løbet for at se efter Børnene: paa det nærmeste $4\frac{1}{2}$ Mil.«

En Konversion.

Hertuginde Maria von Anhalt, Enke efter den i 1918 afdøde Hertug Friedrich II, har ifølge Meddelelse fra DAZ for Amtsretten i Dessau udmeldt sig af den evangeliske Kirke. Det meddeles, at Hertuginde agter at gaa over til den katolske Kirke.

BREVKASSE.

Brugte Frimærker.

I »Vestkysten« for 16./11. 1935 læser jeg nedenstaaende: »Brugte danske Frimærker har mere Værdi, end man tror. Paa Østerlandsmissionens Bidragsliste er saaledes opført et Beløb paa 1200 Kr., der er indkommet ved, at Missionens Venner har indsendt brugte Frimærker til Videresalg, og vil man gøre en god Gerning, som ikke betyder en direkte Udgift, kan man altsaa klippe sine Frimærker af Brevene og f. Eks. sende dem til Østerlandsmissionens Frimærkekreds, Holstebro, eller f. Eks. til Suddanmissionen, Klostervang 7, Roskilde.«

Kunde vi danske Katholiker ikke iværksætte en lignende Frimærkeindsamling? 1200 Kr. for brugte Frimærker er dog en ganske pæn Skilling, som det danske Vikariat vist let kunde finde Anvendelse for. Hvad mener Ugebladets Redaktion?

Varde 17./11. 1935.

Carl Lindberg Nielsen, cand. mag.

Saavidt vi husker, findes der her i Landet flere Præster og Lægefolk der samler i karitativt eller religiøst Øjemed. Jesu Barndomsforeningen har vist i sin Tid opfordret til at samle Frimærker for Missionerne. Om Ansgarius-Bonifatius-Foreningen, der jo vilde være mest kompetent ved en Samling til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter herhjemme, har en Frimærkeafdeling, ved vi ikke. Saafremt Frimærkesamlere, der samler til Fordel for et bestemt religiøst eller karitativt katolsk Formaal, vil indsende os deres Navn, Adresse og Formaalets Karakter, kunde vi tænke os at offentliggøre en Liste over alle disse Samlere.

Red.

Navnedag—Fødselsdag.

Selvfølgelig er det ægte katholsk at fejre sin Navnedag; men det behøver ikke at være u-katholsk at fejre sin Fødselsdag, til en vis Grad da. Livet er jo en kostelig Gave fra Gud, og fra det Øjeblik, Barnet faar Daabens Naade og bliver Guds Barn, bliver Livet Aar for Aar en Kæde af Velgerninger fra Skaberens til Skabningen. Som Følge heraf forekommer det mig, at ogsaa Fødselsdagen har en vis Ret til at blive mindet. Det vil altid være paa sin Plads at fejre baade Navne- og Fødselsdag ved en hellig Messe og Kommunion. Hvorledes Dagen ellers fejres, maa være den enkeltes private Sag, synes jeg. En Katholik ved, at hvad han end gør, kan han ære Gud; han ved det fra den hellige Skrift: »Hvad enten I spiser eller drikker, eller hvad I gør, gør alt til Guds Ære«. Det Standpunkt, vore Trosfæller i de katholske Lande indtager, respekterer vi, og naar Danmark engang igen bliver et katholsk Land, kan vi handle som de; men der er Hensyn at tage for dem, som har protestantiske Slægtninge og Venner. En god Katholik ved dog at træffe det rette.

Med Tak for Optagelsen

Elisabeth Hansen.

Et Par Ord om Sofie Holten.

Ja, Elise Constantin-Hansen har Ret: Sofie Holten var nok aldrig Fritænkner i den Forstand, hvori det Ord almindelig bruges. Hun omgikkes Fritænkere, skrev Rejsebrevne til »Politiken« o. s. v., men hendes inderste Jeg var vist ret uberørt deraf. Under sit Studieophold baade i Paris og i Rom begyndte hun sin Dag med at gaa til Messe; ganske vist forstod hun ikke Messens fulde Betydning, men det var for hende en Gudstjeneste, hvor hun følte sig stedet for Guds Aasyn.

Hun har ogsaa fortalt mig, at hun aldrig begyndte at male uden først at bede Fader vor — det vilde en egentlig Fritænkner næppe have gjort.

Da hun malede sit store Billede af Sankt Benedikt i Hulen ved Subiaco, beordrede hun sin Model til at bede Rosenkransen imens, for at han skulde faa det Udtryk af religiøs Grebthed, som hun gengav idealiseret paa sit Lærred.

Men hendes eget religiøse Gennembrud fandt først Sted nogle Aar efter, midt i Halvfemserne.

Erikke Rosenørn-Lehn.

Vincentforeningen for Herrer afholder Generalforsamling Søndag d. 15. Decbr. efter Højmessens i St. Ansgars Kirke ca. Kl. 11¹/₂ i Forsamlingssalen Bredgade 67 A². Aktive og Passive Medlemmer bedes venligst give Møde.

Ansgarius-Bonifaciusforeningen

foretager Uddeling af disponible Midler medio December.

Ansøgninger fra d'Hrrr. Sognepræster, som ønsker at komme i Betragtning, bedes indsendt til Formanden, Pastor v. Kettenburg, Bredg. 64, København K., inden den 6. Decbr.

Julekærten 1936 udkommer 1. Dec. og indeholder Digte, Skildringer, Fortællinger af Arne Hall Jensen, Pastor Benzon, J. Berg, E. Rosenørn-Lehn, P. Schindler, P. Andreasen, M. K. Nørregaard, T. Frydenlund, K. W. Mariboe, O. J. Ballin, L. Mikaely, H. K. Halstrøm, E. Henning Jensen, samt Billeder og Vignetter af A. Kierulff, E. Berggren, P. Beck, E. Sadolin og H. Hall. Den koster Kr. 1,25 og bestilles paa Katholsk Ungdoms Ekspedition, Vester Voldgade 115, Kbhvn, V.

Kirkelig Kalender.

Dec.	Dec.
1. S. 1. Søndag i Advent.	8. S. 2. Sønd. i Advent. — Marias ubesm. Undfangelse.
2. M. Bibiana.	9. M. 2. Dag i Oktaven.
3. Ti. FRANS XAVER.	10. Ti. Oktav af Frans Xaver.
4. O. Petrus Chrysologus.	11. O. Damasus I.
5. T. Dag i Oktaven.	12. T. 5 Dag i Oktaven.
6. F. Nicolaus.	13. F. Lucia.
7. L. Ambrosius. — Vigilie.	14. L. 7. Dag i Oktaven.

Dec. Ugens Messebønner.

1. S. 1. **Sønd. i Advent** (2—44); 2. *Sæt Bønner*: Gudsmoder ([83]—[87]), 3. *Sæt Bønner*: For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
2. M. † Bibiana (770—598); 2. Ferialdagen (2—45), 3. Gudsmoder ([83]—[87]).
3. Ti. Frans Xaver, Værnehelgen for alle Missioner (770—599); 2. Ferialdagen (2—45).
4. O. Petrus Chrysologus (771—600), 2. Frans Xavers Oktav (771—599), 3. Ferialdagen (2—45), 4. Barbara ([56]—[56]).
5. T. † Dag i Frans Xavers Oktav (770—599); 2. Ferialdagen (2—45), 3. Sabbas ([53]—[53]).
6. F. Nicolaus (772—602). 2. Frans Xavers Oktav (770—599), 3. Ferialdagen (2—45).
7. L. Ambrosius (775—604); 2. Oktaven (770—599), Ferialdagen (2—45), 4. Vigilien (775—604); Slutningsev.; Vigilien (1070—904).

M.-K. Jesu Hjerter K. For unge Mænd **M.** Mandag d. 2. Dec. Kl. 20. — **Rosenkranskirken.** »Stella maris« **F. K.:** Søndag d. 1. Decbr. Kl. 8.

St. Michaels Klub. Mandag d. 2. December Kl. 20 Foredrag af Pater Nøsen. Medlemskort eller Gæstekort faas hos Frk. Anker, Stenosgade 2, Telf. Vester 7769.

Næste Klubaften i December Mdr. bortfalder paa Grund af Julen.

Juleindsamlinger.

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en Indsamling til **Fordel for de fattige** i St. Ansgars-, Sakraments- og St. Andreas Sogne. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Præsterne saavel som undertegnede er villige til at modtage Gaver. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa personlig henvende sig hos en af Præsterne, eller hos en af undertegnede inden d. 14. December.

Pastor *v. d. Kellenburg*, Bredgade 64³. Pastor *F. Ronge*, Nørrebrog. 27 C. P. M. Spaus St. Andreas Præsteg., Ordrup. Fru *A. Osterhammel*, Frederiksborggade 54⁸. Frk. *F. Stratbøcker*, Jægersborg-allé 19. Charl. Fru *Helga Günther*, Bangerisgade 11

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 28. November.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 49.

Søndag den 8. December

1935

INDHOLD: Fuld af Naade. — Adventsbrev. — St. Peders Kloster ved Næstved og Herlufsholm. — Den moderne Stat — den nye Gud. — Septembermyrderierne. — Forsagelse. — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Fuld af Naade.

I Evangeliet paa 2. Adventssøndag roser Jesus Johannes, fordi Døberen ikke er som et Siv, der svajer for hver en Vind, fordi han ikke er en Sjæl, der giver efter for ethvert Lune, enhver Fristelse. Klippefast modstaar han Synden ogsaa i Fængslet, selv da han trues med Døden. Uvilkaarligt tænker man paa Herodias, paa det personificerede onde Begær, som ingen Lænke, ingen Hæmning taaler og derfor hader Johannes og vil have ham ryddet af Vejen.

Overfor denne dæmoniske Kvinde, der som Helvedets Haandlanger kæmper mod Guds Rige, staar den Kvinde, som besejrede Helvedesdragen, den blændende rene, den naaderige. Dante lader i Himlen den h. Bernhard lovsynge den enestaaende høje Stilling, hun indtager:

*Du Datter af din Søn, o Jomfrumoder!
ydmyg og herlig over alt paa Jorde,
evig udvalgte Maal for Frelsens Goder!
Ved dig blev ædlet, som det times burde,*

den jordiske Natur saa skønt histneden,
 at Skaberen sig selv til Skabning gjorde.
 Udi dit Skød gentændtes Kærligheden,
 hvis Glød fik denne Blomst til at fremstige
 og foldes herligt ud i Himmelfreden.
 For os du er, i Salighedens Rige,
 den Ømheds Middagssol, der Lys os bringer,
 hist er du Haabets Væld for Dødelige.
 Saa stor er du, at den, hvis Bønraab klinger
 om Naade vel, men ej til dig sig vender,
 hans Attraa flyve vil foruden Vinger.
 Din Godhed rækker ej alene Hænder
 til den, som beder, men til Verdens Baade
 den tit sin Hjælp forud for Bønnen sender.
 I dig er Miskundhed, i dig er Naade,
 i dig Højmodighed, i dig forenes
 alt godt, hvorover Skabningen kan raade.

Thor Lange lader den h. Jeanne d'Arc bede paa Baalet:

*Du Dagskærrose klare
 som tog dit Barn i Vare
 paa Jord for Støv og Fnug,
 Marie, Mø og Frue,
 stænk ned paa Baalets Lue
 dit Liljebægers Dvaledug!*

Digteren vender sig ogsaa selv bedende til den ubesmittede Jomfru:

(I Storm paa Ægæerhavet 1896):

*Stjerne, som har født Alverdens Sol,
 Mø og Moder, løft i Liljehænder
 Gralens Rosenkalk med Frelsens Dug!
 Gyd et Stænk deraf paa Strøm og Sø,
 saa de sorte Bølger synke sammen
 og faa Morgenrødens Farveskær!
 Gyd en Draabe af det dyre Blod
 paa min Sjæl, saa Vredens Flamme slukkes
 og kun Draaben lyser op deri!
 Gør mit Hjerte til en Lampe tændt
 for den store Frelser og Forsoner
 og for Naadens Alterkalk, Sanct Gral!*

(Offertorium.)

I Slutningen af Goethes »Faust« hylder Doktor Marianus den reneste Jomfru med Ordene:

*Himmeldronning i det Blaa!
 Verdens Herskerinde!
 Lad mig til din Løndom naa,
 Saligheden finde! . . .
 Jomfru ren og uden Plet
 Moder uden Lige,
 Dronning, som med Guddoms Ret
 hersker i dit Rige . . .
 Dig, den Uberørlige,
 ingen det fortænker,
 at de Letforførlige
 Du din Nærhed skænker.
 Gribes de af Svagheds Aand,
 vær med Hjælp tilstede!
 Hvo kan vel med egen Haand,
 bryde Lysters Kjæde? . . .* —ch—

Adventsbrev.

Landet, sent Efteraar 1935.

Min kære Ven!

Der er vist gaaet et Aars Tid, siden du sidst hørte fra mig, saa det er nok bedst, jeg faar Pen i Haand og sender dig en Adventshilsen.

Advent — ja, mer end nogen Sinde trænger vi nok til Herrens Komme. »Lad dit Rige komme;« gid vi bad den Bøn i Fadervor med lidt mere Eftertanke!

Jeg har været sløj paa det Punkt, det indrømmer jeg; men der er nogen, som har rusket mig vaagen — en ung, smuk og elskværdig Dame var det. Hun kom ind i min Stue som en Stormvind, tindrende munter og morsom, fortællende løst og fast, saa jeg gamle Hulebjørn var nær ved at tabe Vejret bare ved at høre derpaa. Der hvirvledes forbi mig et Mylder af Navne paa Personer, hvis Bedste-forældre havde været mine jævnaldrende, og hvis Forældre jeg havde set som Vuggebørn, medens de nu betegnedes som de gamle; for det er jo kun i Nutiden, at »det fore-

gaar«. Vi andre er drevet om i Bagvandet, og Strømmen bruser os forbi.

Pludselig fik jeg imidlertid Øje paa druknende Mennesker, der nu og da dukkede op af Strømmens plumrede, ilende Vand: Menneskeskæbner, Menneskesjæle i Nød. Og selv den elegante unge Dame, som sad over for mig og fortalte om Livets Behageligheder og Fornøjelser, syntes momentvis at falme bag Kindernes sarle rouge.

Det kom sig saadan, at hun om en ung Herre sagde, at han var saa barnlig, hvilket jeg opfattede, som mente hun, at han var ren; men da jeg udtalte min Glæde herover, lo hun lidt tvungent og sagde, at det vilde hun ikke just sige. Saa begyndte hun at tale om Renhed (det, som i gamle Dage hed »Sædelighed«) som noget ganske uigen-nemførligt, saadan som Samfundet er nu til Dags, »og naar Folk ellers bare er go'e og rare, saa tager Vorherre dem vist ikke det ilde op, at de morer sig lidt; man skal ikke lave Vorherre til saadan en Bussemand, han har jo da selv skabt Menneskene med deres Drifler, saa han kan da ikke blive vred over, at de følger dem.«

Jeg indskød en Bemærkning om Guds Bud og fik til Svar, at det var saa længe siden, de var givet, saa det var paa Tide, de blev lavet om, for de passede ikke mere, saadan som Samfundsforholdene nu var blevet, hvor det kun var de rige, der havde Raad til at gifte sig. Da tillod jeg mig at sige, at Gud er evig og uforanderlig og hans Bud ligesaa, og at det derfor er Samfundet, der maa forandre sig.

»Ja, jeg kan saamænd godt forstaa,« svarede hun, »at Samfundet er Vorherre en Torn i Øjet; man hva', een lille temperamentsfuld Student kan jo ikke forandre det, og at han saa morer sig lidt med en pæn Pige, det er der da virkelig ikke noget at sige til. Jeg siger nu altid: naar I bare gør, hvad I selv ikke synes er forkert, saa er der ikke noget galt paa Færde, men hvis I selv mener, at noget er forkert, saa maa I lade være dermed.« Men efter hvilken Rettesnor skal de arme Mennesker afgøre det?

Nej, det er nu alligevel Samfundet, der maa forandre sig, og det maa ske derved, at de velhavende »stiger ned af Piedestalen«. Jeg kendte i min Ungdom en Dame, der

gennemførte det i Praksis; da hun døde, ejede hun ikke andet end een Kuffert med Uldtøj, hun havde strikket til de fattige, og een Kuffert med sit eget gamle, slidte Tøj. »Jeg vil ikke være rig,« var hendes Leveregel.

Den Leveregel maa sættes i Højsædet — men dertil naar vi kun ved at gøre Betragtningebøn over de Ord: »Lad dit Rige komme!« Den bedste Læremester dertil er vist nok den lille Himmerigskonge i Betlehems Krybbe.

Jeg ser ud paa den øde Have med de vaade, hladrøse Træer: alt har de givet paa Skaberens Befaling — ellers kunde de jo slet ikke faa deres herlige Opstandelsespragt til Foraaret. Det kan man jo ogsaa tænke lidt over.

Ja, saa siger jeg: god og velsignet Advent!

Din gamle Ven X.

St. Peders Kloster ved Næstved og Herlufsholm.

Naar Herlufsholm nu med stor Højtidelighed fejrer 800-Aars Jubilæum, vedkender det sig derved en Sammenhæng med det gamle Benediktinerkloster, Skovkloster, som i Virkeligheden er meget løs. Stedet er ganske vist det samme, og en Del af Bygningerne er det ogsaa, og saa fremhæver man jo, at der holdes Skole endnu, ligesom der blev gjort paa Munkenes Tid. Men lad os endelig huske, at det væsentlige er der ikke mere. Det var ikke en Skole, der blev stiftet i 1135, men et Kloster. Og den Dag, dette Kloster blev lukket og Kronen tog al dets Ejendom, handlede man imod dets Stifters Vilje, og alt, hvad han havde givet, blev brugt og bliver den Dag i Dag brugt til et helt andet Formaal.

Peder Bodilsen, der sammen med sin Moder og sine to Brødre stiftede St. Peders Kloster i Næstved 1135, var en Mand, der elskede Kirken. Han var en stor Godsejer, der var med i alle Tidens Begivenheder og som altid betragtede det som det vigtigste, at det kirkelige Liv blomstrede i Danmark. Da Laterankonciliet i 1123 paa ny havde udtalt en skarp Fordømmelse af Præsters Ægteskab, som i Danmark var ret almindeligt, tog Peder Bodilsen Affære. Paa Roskilde Bispestol sad en gammel, affældig Mand, der intet foretog sig, men den sjællandske Stormand rettede Anklage mod de gifte Præster paa Tinge og forlangte, at

de skulde skille sig fra deres Hustruer. Der blev stor Ophidselse, Folket sluttede sig til ham, Præster blev mishandlet og dræbt og en Del jaget af Lande. Senere ser vi den samme Mand paa Skjalmsønnernes Side efter Mordet paa Knud Lavard, men han følger dem ikke, da de nogle Aar senere slutter sig til Erik Æmune mod Biskop Eskil af Roskilde; da er Peder Bodilsen Bispens tro Mand.

Disse enkelte Træk gør det naturligt og let forstaaeligt, at Peder Bodilsen ogsaa blev Klosterstifter. De viser os ogsaa, at det var religiøse Tanker, der gjorde ham til det, ja, man kan sige, at et ganske bestemt kirkeligt Ideal foretvævede denne Klosterstifter. Det, han virker for i alt, hvad Historien beretter os om ham, er det kirkelige Liv i dets hele Renhed og i dets fulde Blomstring, som det virkelige ogsaa viser sig i Danmark i den efterfølgende Tid.

Der var kun ganske faa Klostre i Danmark ved Aar 1100. Naar man ser bort fra nogle Stiftelser, Samfund af Gejstlige, hvis Karakter er uklar, kan man opstille følgende Række: Ældst af alle danske Klostre er St. Michaels Kloster paa Bjerget ved Slesvig fra Begyndelsen af 11. Aarhundrede, derefter følger Allehelgensklosteret i Lund ca. 1089, St. Knuds Kloster i Odense ca. 1100. Derefter kommer der stærk Fart i Stiftelsen af Klostre, og et af de mange fra det 12. Aarhundrede er »St. Peders Kloster i Næstved«. I Stiftelsesbrevet udtaler Stifterne, at de opflammede af Kærlighed til Gud skænker St. Peders Kirke i Næstved og Jordegods, deriblandt Gaarden Bukkerup i Ladby Sogn, til Gud og St. Peder, for at der kan indrettes et Munkesamfund efter St. Benedikts Regel.« Man har hidtil ment, at dette Kloster først laa i selve Næstved, og at det ca. 1200 flyttedes til sin senere Beliggenhed ved Susaaen. Nu antager Arkitekt Clemmensen, at det altid har ligget paa samme Sted og bl. a. har ejet St. Peders Kirke i Næstved.

I Herlufsholms Arkiv findes det næstældste bevarede Originalbrev fra Danmark. Det er et Gavebrev fra Erik Lam, udstedt 1140, hvori han skænker St. Peders Kloster Næstveds Torv og al Torverettighed samt forskellige Afgifter. I dette Brev udtaler Kongen, at de troende skal give Kirken Gaver til Sone for deres Synder, og han fremhæver, at det skal gøres skriftligt, saa at man kan være sikker: *»Den ypperlige Sædvane er derfor nu slaaet fast hos os, som lærer os at anvende lovmæssige og fulgode Vidnesbyrd ved skriftlige Udfærdigelser om det, der er nødvendigt for Kirken, saa at, naar nogen Fortabelsens og Stridens Søn vil forsøge paa at opspinde noget uretfærdigt mod Retfærd, man da kan fremføre Brev og Vidnesbyrd af dem, som har underskrevet, hvorved Modstanderne utvivlsomt vil overbevises.»* — Naar

man læser disse Ord, kan man ikke undlade at tænke paa, hvad der skete nogle Aarhundreder senere.

Af de vigtige Begivenheder i Klosterets Historie kan nævnes den store Brand 3. Paaskenat 1261. Derved brændte ogsaa den gamle Kirke, der havde fladt Træloft og et smukt Korparti med fem Apsider. Den nye Kirke, der særlig skyldtes Nicolaus Wæræsunds Gavnildhed, blev i Tidens nye Stil med gotiske Hvælvinger. Den staar i det væsentlige endnu. Det var paa dette Tidspunkt ikke noget stort Kloster, der var kun 11 Munke.

Det 14. og Begyndelsen af det 15. Aarhundrede synes ikke at have været gode Tider for de danske Klostre. Her som i Udlandet blev den gamle Regel tilsidesat, og dermed kom Ulykkerne. St. Peders Kloster faar da sin store Betydning ved at være det første, der indfører en Reform. I 1457 skriver nogle af Munkene til Paven og anmoder om Hjælp til at faa deres Kloster reformeret. De kan ellers ikke blive der, siger de, med frelst Samvittighed og roligt Sind, fordi den regulære Observans ikke overholdes. I deres store og glødende Iver vil de leve under den regulære Observans, tjene den Højeste og Evige og øge Guds Dyrkelse af al deres Evne. Munken Johannes fra Klosteret Cismar i Holsten, der hørte til den reformerede Bursfeld-Kongregation, var dengang kommet til Danmark, og han er med, da Biskoppen af Roskilde med pavelig Fuldmagt det følgende Aar indfører Reformen i St. Peders Kloster. Det var ingen let Sag, adskillige Munke forlod Klosteret og gik andet Steds hen. Men St. Peders Kloster naaede derved en ny Blomstring.

I det 15. Aarhundrede foretoges en Række Byggearbejder ved Klosteret. Abbederne Matheus, Jakob Germundsøn og Oluf Persen berømmes for deres Byggevirksomhed, om sidstnævnte findes en Indskrift, der beretter, at han opførte den østre Korsgangsfløj. Samtidig synes Munkenes Tal at være vokset, i 1480 siges i et Pavebrev, at Munkene er lovlig talrige i Forhold til Klosterets Indtægter, og vi ved, at der i Koret fandtes 30 Pladser. I det hele anslaaer Wilh. Lorenzen Klosterets Beboere til ca. 100, nemlig 25 Munke, 5 Novicer, 10 Lægbrødre, 10 Indgivne og 40 Tjenestefolk og Arbejdere. Tallene er naturligvis omtrentlige. De Indgivne var Folk, der mod Betaling een Gang for alle sikrede sig Ophold i Klosteret for Livstid. Saaledes havde Dronning Margrethe givet Klosteret 500 Mark, for at tre Enker kunde faa Føde og Klæder. Om en fornem Dame berettes, at hun giver sin Ejendom, for at hun selv og hendes Tjenestepige kan faa Ophold i Klosteret for Livstid, men hun betinger sig, at de skal have saa meget at spise, som tre Munke fik.

Klosterkirken blev i Tidens Løb skønt udsmykket med

Kalkmalerier og mangehaande Kunstværker. Berømt er det gotiske Krucifix af Elfenben og Hvalrostand, som endnu hænger i Kirken. Foruden Højalteret har der været Altre for St. Katherina, St. Olaf, Allehelgen, St. Birgilde, Vor Frue og det hellige Kors. Der var Orgel i Kirken, for sidst i det 15. Aarh. boede der en Orgelbygger. Skønt har Lektoriet virket, der skilte Munkenes Kor fra den øvrige Kirke; af dets mange Billeder og Spir er kun en Del tilbage.

Klosteret synes op mod 1500 at have haft en Velmagtsperiode baade udadtil og indadtil, og intet tydede paa, at dets Tid snart var forbi. Stille forsvandt St. Peders Kloster og dets Munke, da Reformationens Storm kom. Saaledes gik det alle Benediktinerklostre i Danmark, stille og forsvarslost bøjede de sig, da Statsmagten med haard Haand satte sin Vilje igennem.

B. J.

Den moderne Stat — den nye Gud.

(Sluttet.)

Nu er det let for os at fordømme en saadan Udvikling, fordi vi som Englændere ikke har nogen politisk Sympathi med den nazistiske Propaganda eller med den tyske Form for en totalitær Stat. Men hvorledes vilde vor Holdning være overfor en lignende Udvikling, som havde en anden politisk Bevægelse og et andet Sæt politiske Tanker som Bevæggrund? Vi ønsker ikke her i Landet at have en totalitær Stat af samme Slags, som vi finder i Tyskland eller i Italien. Og dog er, som jeg allerede har vist, de samme Kræfter, som skaber Statskontrol og social Ensartethed, i Virksomhed ogsaa her og i Amerika, og det synes i høj Grad muligt, at disse Kræfter vil resultere i Dannelsen af en Slags totalitær Stat, som har samme Forbindelse med anglo-saksiske politiske og sociale Traditioner, som den nazistiske Stat har til Traditionerne i Prøjsen og Centraleuropa. En saadan Stat vil af Navn være socialistisk, men det vil ikke være 3. Internationales Socialisme; den vil maaske nok være nationalsocialistisk, men det vil ikke være Nazismens kæmpende Race-Nationalisme. Dens Tanker vil efter al Sandsynlighed være humanistiske, demokratiske og fredsommelige. Og dog vil den stille de samme universelle Krav som den totalitære Stat i Rusland og Tyskland, og den vil være lige saa uvillig til at taale nogen Deling af aandelig Magt.

Hvilken Stilling vil en saadan Stat indtage overfor Kristendommen og de kristne Kirker? Jeg tror ikke, den vil være antikristen som i Rusland, eller at den vil blive besjælet af noget bevidst Fjendskab overfor Religionen.

Paa den anden Side vil den have meget lidt til fælles med den gamle liberale Stat, som ikke gjorde Fordring paa at være andet end Politibetjent, og som stillede Menneskene frit med Hensyn til at leve deres Liv efter hvilken Religion og hvilken moralsk Standard, de selv maatte vælge at antage. Den nye Stat vil blive universel og alkompetent. Den vil forme sine Borgeres Tankegang og lede deres Liv fra Vuggen til Graven. Den vil ikke taale nogen sekterisk Organisations Indblanding i sine opdragende Funktioner, selv ikke om disse Organisationer er baseret paa religiøs Overbevisning.

Staten vil heller ikke indskrænke sin opdragende Virksomhed til Ungdommen. Den vil mere og mere tage Sigte paa gennem sine instruktive og propagandistiske Organer at kontrollere den almindelige offentlige Mening. Vi er allerede godt paa Vej hen imod Nationalisering og offentlig Kontrol igennem Radioen, og jeg tror ikke, den Tid er fjern, hvor lignende Metoder vil blive anvendt for at kontrollere Pressen og Filmen. Det er klart, at en totalitær Stat, hvad enten den har et fascistisk eller et demokratisk Tilskud, ikke kan tillade, at saa stor en Magt til at influere paa den offentlige Mening forbliver i private Hænder, og den Kendsgerning, at Kontrollen med den populære Presse og med Filmsindustrien ofte er lagt i uværdige Hænder, giver Staten en lovlig Undskyldning for at skride ind. Hele Tendensen i den moderne Civilisation er i Virkeligheden at koncentrere Meningskontrollen paa ganske faa Hænder.

Nu vil den centraliserede Kontrol, som vil blive karakteristisk for den nye Stat, utvivlsomt komme til at staa paa et højere Niveau end Hollywood, men der er ingen Grund til at tro, at den i nævneværdig Grad vil blive kristen. Dens moralske Standard vil sikkert blive højere end Pressens og Filmens Forretnings-Moral, men den vil i Hovedsagen have en verdslig Standard og følgelig være mere beslægtet med sidstnævnte end med Kirkens traditionelle kristne Ethik. Men hvad enten denne Standard er højere eller lavere, hvad enten den repræsenterer Rotarys borgerlige Idealisme, Nazismens Race-Idealisme eller Kommunismens Proletar-Idealisme, den vil blive den eneste, der er vedkendt og taalt. Den vil regere hele Livet.

Dette er den Situation, som de Kristne staar overfor. Den store Fare, vi skal møde, er ikke Faren for en voldsom Forfølgelse, men snarere den Fare, der ligger i, at Religionen knuses i det moderne Liv af en rent stats-inspireret offentlig Mening og gennem Samfundets Masseorganisation paa en ren verdslig Basis. Saadanne Tilstande har aldrig været set før, fordi Staten aldrig har haft Magt nok

til at kontrollere enhver Side inden for det sociale Liv. Det har været en Stat med begrænsede Funktioner, ikke en totalitær Stat. Endvidere erkendte den offentlige Mening i tidligere Tid Religionens Værdi og det religiøse Livs Autonomi, selv naar den satte sig op imod og forfulgte visse Former for Religion. I Dag er Konflikten dybere og mere vidtstrakt. Den gaar ind til selve Livskærnen og paavirker ethvert Forhold inden for Menneskets Tanker og Handlinger. Man kan ovenikøbet sige, at selve Religionens Eksistens staar paa Spil, hvis man ved Religion forstaar Kristendom og de andre historiske Religioner, og ikke det nye sociale Udtryk i de Bevægelser, som skaber den nye Stat: Kommunisme, Nationalisme og liberal Humanisme. Hvis dette er Tilfældet, maa vi forandre vor Terminologi og sige, som Professor Julian Huxley sagde forleden, at den kommende Konflikt ikke bliver imellem Religion og verdslig Civilisation, men snarere »imellem de Gud-religiøse og de social-religiøse«. Med andre Ord imellem Tilbedelsen af Gud og Dyrkelsen af Staten, af Racen eller af Humaniteten.

Septembermyrderierne.

(Fortsat.)

I Slutningen af August blev der foretaget Husundersøgelser over hele Paris — officielt for at finde skjulte Vaaben; i Virkeligheden fængslede man herefter Folk paa enhver Mistanke. Fængslerne fyldtes, og man maatte se at faa Fangerne dræbt blot for at skaffe Plads til nye. Det vilde dog være forbundet med stor Risiko for Regeringen at foretage saadanne Masseeksekutioner. Folket maatte i alt Fald først være tilstrækkeligt ophidset til at tro paa Fangernes Skyld — eller omvendt: saa deprimeret, at det ikke reagerede. Man sørgede da for at faa udspreedt de vildeste og mest ophidsende Rygter, som skulde forberede den store Forbrydelse: Fjenden nærmede sig; Fædrelandet var i Fare; paa Landet og i Provinserne truede Oprør og Sammensværgelser. De demagogiske Aviser skrev især om Fangerne i Paris' Fængsler og kaldte dem de farligste af Landets Fjender. Slagordene fra de politiske Klubber blev gentaget atter og atter: »Folket har Ret til at gøre alt!« »Folkets Hævn er et Tillæg til Lovene!« o. s. v. Luften var saaledes ladet med Angst og Uro; de svirrende Rygter, de mere eller mindre paalidelige Meddelelser fra Krigsskuepladsen, den almindelige Usikkerhed bragte Lidenskaberne i Kog, og alt var saaledes forberedt til det blodige Drama, som snart skulde foregaa i Frankrigs Hovedstad.

Man var naaet til 1. September. Den Smule Haab, Fan-

gerne i Karmeliterklosteret havde villet bevare saa længe som muligt, var nu ved at svinde. Man var underrettet om den voksende Gæring, og man hørte Raabene udefra. Det var Lørdag. Præsterne skriftede indbyrdes, allerede under Indtryk af, at de alle snart skulde stedes for Guds Domstol. Derefter drøftede de paa ny, om de kunde aflægge Eden om »Frihed—Lighed«. De fleste stemte »Nej«. Søndagen oprandt. Endnu kunde de modtage Besøg af Slægt og Venner; men disse var bekymrede og svarede undvigende paa Spørgsmaal om Udsigterne. Klokken 12 spiste man til Middag; der var da intet usædvanligt at bemærke; der faldt endog nogle spøgende Ytringer under Maaltidet. Bagefter var der Navneopraab, som om man frygtede Udvigelser, og der var kommet en ny Vagt, udstyret med Lanser og røde Huer. Mellem Klokken 3 og 4 blev alle Fanger, og saa de syge og svage, kommanderet ned i Haven. Denne Have, som for alle Katholiker maa være hellig Jord, er bevaret næsten uforandret til vore Dage. Fra Kirkens Sakristi førte nogle Stentrin ned til den. Den var firkantet og delt i fire Dele, næsten ens; i Midten var der et cirkelrundt Bassin, og langs Havens Yderkanter strakte sig skyggefulde Alléer af gamle Træer og Avnbøg. For Enden af Haven laa et lille Kapel, indviet til den hellige Jomfru. Derhen styrede de fleste af Præsterne deres Gang og begyndte at recitere de liturgiske Salmer til Vesper. Nogle af dem søgte dog Alléerne og vandrede dér i Bøn og Betragtning. En enkelt, Abbé Girault, stod ved Bassinet med sit Breviar i Haanden.

Fængslet i l'Abbaye.

To Horder nærmede sig nu Klosteret fra forskellige Sider. Den ene kom fra et Sektionsmøde i St. Sulpice, hvor det var blevet vedtaget at gøre det af med Fangerne, før de frivillige afgik til Hæren, og de mest ophidsede havde da straks sat sig i Bevægelse mod Klosteret; de trængte ind i de Celler, som vendte ud mod Haven, og truede derfra Præsterne med Sabler og Lanser. De ulykke-

lige søgte ind i Kapellet; blandt dem var Ærkebiskoppen af Arles, som prøvede paa at sætte Mod i de andre. »Hvis Øjeblikket er kommet for vort Offer,« sagde han, »lad os da takke Gud for, at vi maa ofre vort Blod for ham i saa skøn en Sag.« — Nu nærmede den anden Horde sig. Det var Marseillanere og Bretoner, der var udsendt som Eskorte for nogle mistænkte, som skulde føres til Fængslet l'Abbaye. Paa Vejen havde Eskorten ophidset Folk mod dem, som den skulde beskytte; det kom til Gadekamp, og flere af Fangerne blev dræbt; Resten, paa tre nær, som undkom, fik samme Skæbne i l'Abbayes Gaard. Derefter satte Banden sig i Bevægelse mod Karmeliterklosteret. Klokken var da henimod 5 Eftermiddag. Banditterne, som var bevæbnede med Bøsser, Lanser, Sabler og Knipler, trængte ind i Haven. Deres første Offer var Abbé Girault, som stadig stod ved Bassinet midt i Haven, henskudet i Bøn. En anden Præst, Abbé Salins, som ilede til i Haab om at afværge Forbrydelsen, blev strakt til Jorden af et Bøsseskud. Nu gennemsøgte Morderne Alléerne under Raabet: »Ærkebiskoppen af Arles! Ærkebiskoppen af Arles!« Thi denne Prælat var særlig forhadet af dem, dels for sin høje Værdigheds Skyld, dels fordi Byen Arles, hans Bispesæde, havde været et af de vigtigste Centre for Modstanden mod Revolutionen. Da man fik Øje paa ham, raabte en af Snigmorderne: »Det er altsaa dig, din Slyngel, der er Ærkebiskoppen af Arles?« — »Ja, mine Herrer, det er mig.« — »Det er dig, som har ladet Fædrelandsvennernes Blod udgyde i Arles.« — »Jeg har aldrig gjort ondt mod nogen.« — »Naa, saa skal jeg gøre det mod dig!« Og med to Sabelhug kløvede man hans Hoved. Derefter blev flere Præster myrdet inde i Kapellet, hvor de knælede ved Korsets Fod. Andre flygtede ude af sig selv, tværs over Haven. Man holdt Jagt paa dem. »Det er Hjorteparken«, sagde Snigmorderne grinende. Mordernes Antal var ikke særlig stort, men de var vildt ophidsede. En Del af Præsterne, de behændigste og de stærkeste, lykkedes det at undslippe ved at klatre op i Træerne i Havens Udkanter og derfra lade sig glide ud over Klostermuren; andre skjulte sig i Avnbøgehækkene.

Nu fik Resten af Fangerne Befaling til at gaa ind i Kirken; de adlød, nogle af dem med Møje, fordi de allerede var saarede. Foran Indgangen opstilledes et Bord, ved hvilket en Mand tog Plads; han havde en Liste over Fangerne. Disse blev nu raabt op, to og to ad Gangen, og fremstillet for denne Mellemting af en Skriver og en Bøddel, som identificerede dem efter Listen. Paa den lille Stentrappe og nedentil for denne ventede Morderne med Sabler og Lanser de kirketro Præster, flængede deres Klæ-

der og huggede dem ned. Blandt Ofrene var ogsaa en Lægmand, en forhenværende Officer, de Valfons, som havde delt Fangenskabet med Præsterne og ikke vilde unddrage sig at dele Skæbne med dem. »Jeg tilhører den katholske, apostoliske og romerske Religion«, sagde han, og saa blev han ogsaa hugget ned. Biskoppen af Beauvais, som havde faaet Laarbenet knust ved et Geværskud og derfor ikke kunde komme, da man raabte paa ham, sagde sagtmodigt: »I ser jo, at jeg ikke kan gaa; hav dog den Barmhertighed at bære mig hen, hvor jeg skal, for at dø.« Og man førte ham ud paa Trappen og myrdede ham. Et Øjeblik forinden var hans Broder, Biskoppen af Saintas, blevet myrdet. Kirken begyndte at tømmes; men udenfor dyngedes Ligene op. Den Standhaftighed, som Martyrerne havde udvist, undlod ikke at gøre Indtryk paa i det mindste nogle af Bødlerne. Sektionskommisæreren, Violette, sagde Dagen efter: »Jeg forstaar ikke disse Præster; de gik i Døden, som var det til Bryllup.« (Sluttet.) A. M. O.

Forsagelse.

Ved en Familiefest traf de hinanden første Gang, Lægen Dr. Bäumer og Regina Fröhlich, Bjergværksdirektør Fröhlichs Datter. Som Læge for de fattige havde Dr. Bäumer ofte hørt den unge Piges Navn, men i den korte Tid han havde praktiseret der paa Egnen, havde han ikke en eneste Gang truffet hende, naar hun udøvede sin Samaritergerning. Da han havde underholdt sig nogen Tid med Regina, forstod han sine Patienters Beundring for denne unge Pige. Saa dyb en Livsopfattelse og saa megen social Forstand havde han endnu aldrig mødt hos nogen Kvinde. Trods hele sit Væsens Beskedenhed og ægte Kvindelighed røbede hun et ualmindelig skarpt Blik for al Folkets Nød.

Skæbnen føjede det saaledes, at Dr. Bäumer og Regina Fröhlich senere hen ofte traf sammen. Begge disse ædle Mennesker havde saa meget til fælles, saa det syntes let forstaaeligt, hvis dette resulterede i en intim Forbindelse. Dr. Bäumer tænkte ganske vist ikke derpaa, maatte ikke tænke derpaa. Hans Kald var blevet alt for ham, og han maatte ogsaa hlive alt for sit Kald. Men han syntes, at et roligt, afstemt Venskab inellem ham og den alvorlige unge Pige maatte være muligt, særlig da han ikke havde lagt Mærke til andre Følelser for ham hos Regina.

En Dag mødtes Dr. Bäumer og Regina Fröhlich ved en gammel, fattig Kones Seng. Da de for at naa hjem skulde samme Vej et Stykke, fulgtes de ad.

Dr. Bäumer var saa fordybet i deres Samtale, at han, da de i et Vejsving vilde skraa over Gaden, ikke lagde Mærke til en Bil, der kom susende imod ham. Pludselig følte han sig grebet i Armen og revet tilbage. Da han vendte sig om, saa han ind i et dødblegt Ansigt og i et Par vidt aabne Øjne, der lyste af Skræk. Hvad han videre saa i Reginas Blik fik næsten hans Hjerter til at staa stille. Kærlighed var det — betingelsesløs Hengivelse til ham. Hans første Følelse var Lykke, ubeskrivelig Lykke over at være elsket af en Kvinde som Regina Fröhlich.

Hastigt tog Regina Afsked, da deres Veje til Hjemmene netop skiltes her. Hun skammede sig over i Farens Øjeblik saa aabenlyst at have vist Dr. Bäumer sine Følelser. Men kunde hun da ikke gøre sig Haab om at blive genelsket? Passede de ikke saa godt sammen, som ellers to Mennesker sjældent gør? Og intet, absolut intet stod i Vejen for en Forbindelse imellem dem. At hun ikke var ham ligegyldig, havde hun tydelig mærket. Hun havde set hans Glæde, naar de løb paa hinanden, og han kunde tale med hende om sit Arbejde. Og dog! Den rigtige Lykkefølelse vilde ikke komme til Udbrud hos Regina. En Anelse om kommende Ulykke hvilede som et Tryk over hende. Hun kendte denne trykkende Fornemmelse fra sin Barndom. Den meldte sig altid, naar en Skuffelse eller en Sorg nærmede sig.

Hensunket i dybe Tanker gik Dr. Bäumer hjem. Hans første Lykkefølelse maatte vige Pladsen for en haard Kamp. Til langt ud paa Natten sad han i sit Værelse med Ansigtet skjult i sine Hænder. Da han rejste sig, var han en ældet Mand. Næste Morgen saa han de første graa Haar i Tindingerne.

Da Dr. Bäumer nogle Dage senere traf Regina Fröhlich, bad han hende gaa Omvejen gennem Parken med ham. Ved Middagstid var der for det meste saa godt som ingen Mennesker i Parken. Reginas Hjerter hamrede af Lykke, da hun indvilligede. Hun troede, hun kendte Grunden til denne Opfordring. Blind — salig saa hun ind i Lykkens Land.

De satte sig paa en af de tomme Bænke, der stod ved en blomstrende Eng. Behændigt, men med Hjertet knuget af Sorg, forstod Dr. Bäumer at lede Samtalen ind paa Ægteskabsproblemer. Det var, som snørede hans Strube sig sammen, saa hvert Ord kostede ham en næsten uovervindelig Anstrengelse. Først nu lagde Regina Mærke til det alvorlige Udtryk i den elskede Mands Ansigt; hun bemærkede, at han saa bleg og forvaaget ud. Klart og tydeligt hørte hun ham sige:

»Jeg er et af de Mennesker, der maa give Afkald paa den ægteskabelige Lykke for ikke at gøre Efterkommerne ulykkelige...« Hvad derefter fulgte, naaede frem til Regina, som kom det langt borte fra.

»I min Familie er Sindssyge arvelig. Min Fader og min Bedstefader døde i denne forfærdelige Tilstand. En Onkel og en Tante er endnu paa Sindssygeanstalten. I hver Generation af min Familie var der eet eller flere af disse ulykkelige Væsener, hvis Aand var formørket. Jeg er, Gud ske Lov, mine Forældres eneste Barn, den sidste af min Slægt — og jeg maa blive ved med at være den sidste...«

Dr. Bäumer havde talt med sagte, beroligende Stemme, den sidste Sætning blev kun til en Hvisken. Han havde ikke set paa Regina, mens han talte. Han anede kun alt for godt, hvad der foregik i hende. Ogsaa nu, da han havde talt ud, søgte hans Blik ud over Engen, ud i det fjerne. Han gav Regina god Tid til at samle sig.

Endelig sagde hun tonløst, med blege Læber: »Jeg skulde vel se at komme hjem...«

Tavse gik de ved Siden af hinanden, til deres Veje skiltes. Saa rakte de hinanden Haanden til Afsked — for stedse.

»Lev vel, Hr. Doktor. — Jeg glemte at sige Dem, at jeg rejser bort i Morgen. Min Tante i Köln har allerede for længe siden inviteret mig til at besøge sig for længere Tid.« Regina sagde det stille, men bestemt.

Da vidste Dr. Bäumer, at Regina havde gjort op med sin Skuffelse.

»Lev ogsaa De vel, Frøken Fröhlich. Jeg ønsker Dem alt, alt godt. — Gud beskytte Dem.«

Hurtigt gik de fra hinanden, da de begge følte, at deres Selvbeherskelse var ved at glippe. Ikke se sig tilbage, kun tappert fremad. De vidste begge, hvad de mistede i hinanden, men de vidste ogsaa, at Mindet vilde følge dem som smukke Tanker.

Da Dr. Bäumer nogle Uger senere hørte, at Regina vilde være Søster, blev han slet ikke forbavset. I Mindet om hende bar han sin hemmelige Skæbne videre med Forsagelsens Mod, som ikke tynger til Jorden, men bærer opad, som ikke lammer, men giver Arbejdskraft, som ikke gør haard, men avler Kærlighed.

Regina Fröhlich blev en glad og ivrig Søster, som ikke et Øjeblik betragtede sit Liv som forfejlet. D. K.

Nye Bøger.**Katholske Julehæfter.**

Som første Julebud kommer »Kimer I Klokker« (2 Kr.) ind ad Døren. Sigrid Undset indleder med en Artikel om »Den hellige Familie«; skønne Tanker om Klosterliv og Ægteskab gaar her Haand i Haand og frembyder nyttig Læsning for Ægtefæller saavel som for Ordensfolk. Hæftet er i øvrigt baade i Skildringer, Billeder og Fortællinger indstillet paa det katholske Norge. Der er Artikler om »Lyse Kloster«, »Finmarksvidden« og »Minner fra en Svalbardtur«. Blandt Tegningerne lægger man især Mærke til Hans Huszars vægtige funktionalistiske Kunst. — »Skandinaviske Kvinders Katholske Forbund« lader deres Medlemsblad udkomme med et Julenummer (35 Øre), hvis Forsidebillede straks tiltrækker med en yndig Fremstilling af Marias Moderlykke. Efter P. Andreasens smukke Digt »Julekvæld« følger en praktisk Artikel om, hvorledes man bygger Julekrybben. Foruden to rigtige Julefortællinger og Julebidrag fra Norge og Sverige findes der et Klubbrev fra England, som fortæller om en Indretning, Londonfarere ikke bør glemme, den katholske Klub: »The Catholic Cousin and International Relation«. — »Julekærtene« 1935 (Kr. 1.25) udmærker sig fremfor alt ved skønne, klare Billeder, som især pryder J. Bergs Artikel om Maria Laach. »Kastanierne« af E. Rosenørn Lehn fortæller jævnt og gripende om Problemet: Ægteskab med en fraskilt. P. Schindler skildrer i »Da Dyrene blev salige« Morgenen efter den yderste Dag. M. K. Nørregaards kyndige kunsthistoriske Pen fører os genneu »Santa Maria del Popolo«, T. Frydenlund skriver om »Kand. Bergs sære Oplevelser i Vadstena« og Pastor O. Ballin om den store Klosterbrand, som i 1929 hærgede Abbediet Tongerlo. For sund og ikke anstrengt Humor søger Hr. og Fru Fagerberg og Dir. E. Henning-Jensens »Jul paa Teatret«. —z.

En aaben Bog.

H. Kraft Grev Strachwitz, som mange endnu vil huske fra hans Ophold i Danmark og hans Foredrag i Kbhvn., har, som helt selvstændig Bog, udgivet anden Del af sine Erindringer: »Eines Priesters Weg durch die Zeitenwende«, (Dresden, C. Reisner Verlag 1935, 277 S., RM. 3,22). Efter et fyldigt Tilbageblik, et Resume af »Wie ich Priester wurde«, følger Forf.s brogede og fængslende Fremstilling af hans Virksomhed som Kapellan, Ungdomsfører, Prædikant, Forfatter, Feltpræst, Ordensnovice etc. Mange, mange Problemer og Personligheder fra de sidste 50 Aars Kirkehistorie møder vi paa disse Blade. Med største Aabenhed

aflægger Forf. her en Bekendelse om, hvorledes hans Liv formede sig. Dog bliver det ikke et taktløst Skriftemaal, idet der tages tilbørligt Hensyn saavel til endnu levende Personer som til et bestemt Emnes delikate Natur, som optager Strachwitz stærkt paa egne og andres Vegne: Cølibatet. Den ærlige Maade, hvorpaa dette Emne behandles, sikrer Bogen en Plads blandt den alvorlige Literatur og er lige langt fra sensationslysten Beregning som blind Snerpethed. Af mindre Unøjagtighed findes der en hel Del.

—x.

Patriarker og Pyramider.

Denne Titel er det eneste romantiske, der er ved Dr. P. Andreasens udmærkede nye Pjece om »Sandhed og Sagn i det gamle Testamente« (Pauluskredsens Skrifter, 24 S., Kr. 0,85). Blandt det af den moderne Forskning frembragte Materiale har Forfatteren atter truffet et udmærket Valg og stillet det op for at bevidne Sandbeden i Patriarkhistorien. Fremgangsmaaden er nærmest skolemæssig, d. v. s. kort og klar. Da Emnet i og for sig er fængslende, vil det hele sikkert baade glæde og gavne.

W.

Adventsbetragtninger

af Wickl, Kr. 1.75. Faas i Kath. Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V. eller Præstegaarden, Stenosgade 4. — Aandeligt Liv er i Almindelighed umuligt uden Betragtning. Betragtning er for de fleste Mennesker vanskelig uden Vejledning. Deri ligger Betragtningebøgenes Eksistensberettigelse. De skal vejlede, anspore, skærpe Appetitten efter mere. Tag og læs! Nej, tag hellere og lær at bede selv! Og giv Bogen som Gave til Venner og Bekendte!

J. Wo.

Ungdomslitteratur.

Gyldendal har udsendt flg. 4 Bøger: *Disney: Julemandens Værksted*; *Molboerne* (ill. af Alfr. Schmidt); *Ellis: Røde Panter og da Costa Andrade: Hvad er Fysik?* De to første er herlige Billedbøger. Disney er noksom bekendt, og Bogen vil blive revet bort; »Molboerne« fortjener ogsaa en dundrende Sukces, det er en usædvanlig lækker Bog. De koster begge 2 Kr. — og det er absolut billigt! Ellis' Indianerfortælling (94 S., Kr. 1.—) adskiller sig ikke fra de utallige andre, han har begaaet — han trænger vist til Feriel Derimod er Professor Andrades Bog (136 S., ill., Kr. 4.50) lidt for sig selv. Den kan læses med lige stort Udbytte af Ungdommen som af de voksne. I et jævnt og letfatteligt Sprog fører den kendte Videnskabsmand os ind i en Række Mysterier — enhver vil have Gavn og Glæde af at læse den. Men hvorfor kommer denne i England velkendte Bog først paa Dansk nu?

U. C. G.

Theater og Film.

»Valborgs-Aften«.

For kun faa Aar siden var Haan og Spot de Menneskers Løn, som vovede at blande deres advarende Røst ind i de Fantarers, som akkompagnerede Børnebegrænsningens Vej til det forjættede Land uden Arbejdsløshed og Besværligheder. Resultatet har været saa eftertrykkeligt, at det i sin Uhygge maner os til Varsomhed i Omgang med Aander, som vi selv har tryllet frem. Og nu har Svenskerne, de haardest ramte i Europa, søgt at afbøde Børnebegrænsningens Virkninger med en Film. Det var virkelig et smukt Formaal, og Optakten var ualmindelig lovende. Men længe varer det ikke, før vi glider over i stillestaaende Vande, det skal være saa sødt og pænt altsammen, godt med Glansbilleder, og naar det hele er forbi, har vi den flove Smag, der følger efter Læsningen af en Solstraalefortælling eller en tynd Ungpigenovelle. Det var Synd for den gode Sag, og saa skal Filmens Teknik endog lades uomtalt, skønt den paa sine Steder var noget fælt Diletanteri.

Argus.

Fra Hovedstad og Provins.

Koncerten den 16. December.

Beethovens: Die Ehre Gottes —«, Schumanns »Wanderlied« og »Die beiden Grenadiere«, Cavatine af »Barberer« og mange andre skønne Sange — kan det ikke friste til at gaa ind for at høre Hofoperasangeren, naar man endda samtidig gør noget godt ved at støtte Allerslevnonnerne? Det er sjældent, man faar et saa flot Tilbud, og de Penge, man giver ud paa den Maade, kommer man aldrig til at savne! I Haab om, at nogle faa vil støtte Søstrene særligt, er der ca. en Snes Pladser, der betales med 5 Kr., ellers 2 Kroner over hele Salen.

Verner Stabehl.

Studieaftener og Formandskifte.

Administratores fortjener Tak for Efteraarsfesten den 23. Oktober, der blev en hyggelig og stemningsfuld Aften. Landsretssagfører G. Garth-Grüner talte smukt for de katholske Russer, som var A. C.s Gæster sammen med Hans Højerværdighed Biskoppen.

I November fortsattes med de offentlige Studieaftener, som fulgtes af ca. 60 Tilhørere. Denne Gang gennemgik Pastor Schindler Petrusteksten i Matthæusevangeliet og den kirkelige Mosaikkunst fra Oldkirken gennem Forfaldsperioder op til dens Renæssance i 12. Aarh., rigt illustreret af Lysbilleder. — Man er paa ny forbavset over den glimrende og anskuelige Maade, hvorpaa Pastor Schind-

ler forstaar at overføre sine Kundskaber til de læge Tilhørere.

Administratores meddelte, at den hidtidige Formand, Fuldmægtig Enoch Hjorth, af Helbredshensyn havde trukket sig tilbage fra Arbejdet, hvorefter man havde suppleret sig med Bankassistent Frk. D. Beck-Hansen som Sekretær, medens Politadvokat Lotinga er Formand og Museumsassistent Sv. Heding Kasserer. E. N.

St. Albani Klub fester.

I Anledning af Hs. Excell. Biskop Brems' Besøg i Odense for at meddele Firmelsens Sakramente havde St. Albani Klub indbudt Biskoppen og hele Menigheden til en Festlighed. Skolens Festsal var fyldt til sidste Plads, da Biskoppen og d'Hrr. Gejstlige ankom til Salen, der var smykket med Flag og Efteraarets Blomster. Ved Biskoppens Bord var arrangeret en Velkomsthilsen skrevet med Blomster; man læste »Vivat Pastor noster«. Efter Sangen »Lover Herren, alle Slægter« bød Formanden O. Schmitt i hjertelige Ord Velkommen.

Aftenens officielle Taler Hr. V. Kallan fik derpaa Ordet. Emnet var »det store P«. Han indledede med en Hyldest til Biskoppen fremført af Sangkoret snart som Talekor, snart som Sang. Derpaa gik Hr. Kallan over til sit Foredrag, som var et kraftigt Indlæg for den katholske Presse i Danmark. Foredraget var bygget op som Spørgsmaal til og korte rammende Svar af Talekoret, hvorefter Foredragsholderen uddybede Svarene paa en klar og letfatteligt Maade, som ikke tillod nogen Tvivl om, hvad den katholske Presse er, vil og kan. Han sluttede med disse Ord:

Vor hellige Fader har gjort det store Fremstød for den katholske Presse, og hans Stemme har lydt til Verdens yderste og fjerneste Egne: »Støt den katholske Presse, hold de katholske Blade og læs de katholske Blade! Med Paven for Pressen!

Hans Excellence takkede for den hjertelige Velkomst, idet han samtidig rettede nogle formanende Ord til Ungdommen om altid at holde sig paa Guds Vej og ikke lade sig lokke af Tidens mange Fristelser, men stadig have Maalet, Christus vor Konge for Øje. S. Pedersen.

Missionsprædikener i Horsens.

For Horsens kath. Menighed har Pater J. Resch C. SS. R. fra Odense i Ugen fra d. 17.—24. Nov. holdt en Række Prædikener over de evige Sandheder; Besøget var udmærket, ikke blot ved den sidste Prædiken, hvor St. Josephs Kirke var overfyldt, men ogsaa de forudgaaende Dage. Jævnt og indtrængende talte Pateren om Kirkens Tro og Trospraksis, thi »jeg bringer Jer ikke nye Lærdomme. Kirkens Tro skal

være vor Ledestjerne. Kirkens Tro, som Millioner har ofret Livet for lige fra Apostlenes Dage indtil nu, er lige saa absolut sand som for 2000 Aar siden.« Særlige Prædikener holdt Pateren for Menighedens Børn, Husmødre og unge, »denne Ungdom, som er en Pryd for denne Menighed og som ved sit gode Eksempel har præget vore Missionsaftener«. Efter den sidste Prædiken Søndag Aften d. 24. Nov. fornyede hele Menigheden knælende sin Daabspagt, hvorefter Pateren lyste den pavelige Velsignelse over den. En højtidelig Andagt med *Te deum* sluttede Missionen, der utvivlsomt har betydet meget for Horsens Menighed.

Fra St. Ursula-Søstrenes Jubilæum paa Farumgaard.

Det gamle Æbelholt Kloster.

Gennem Dagspressen vil vore Læsere være bekendt med de interessante Udgravninger af det gamle katholske Kloster i Æbelholt, som paa Direktør Møller-Christensens Initiativ for Tiden foretages under Arkitekt Schultz's Ledelse. Man er nu naaet saa vidt, at man tydeligt kan fastslaa saavel den gamle som den nye Klosterkirkes Grundplan. Af den gamle Klosterkirke staar nu udgravet og velbevaret hele Korrundingen i fire Skifters Højde. Man har konstateret, at Byggeperioden for den gamle Kirkes Vedkommende ligger omkring det 12. Aarhundrede og for den yngre Kirkes Vedkommende omkring det 13.—14. Aarhundrede. Den ældste Klosterkirke skal være indviet 1241. Udgravningerne er omhyggeligt blevet tildækket med Halm og et lille Lag Jord som Værn imod Frosten, og naar Arbejdet til April genoptages, venter man med Spænding paa, om det er muligt at finde Rester af den allerældste Kirke, Trækirken.

Kristeligt Dagblad.

Fra den vide Verden.

Ny Station paa Hønefoss, Bergensbanen.

Den 17. November kunde Biskop Mgr. Dr. Jac. Mangers indvi St. Franciskus Hospital med Kirke og Præstegaard i den eneste By paa selve Bergensbanen, Hønefoss, ved den store Fos af samme Navn. Det er den norske Søsterkongregation St. Franciskus-Xaver, som blev stiftet af afdøde Biskop Fallize, som har kunnet paatage sig

dette. Før havde Byen Hønefoss intet Sygehus og ingen Operationssal — det store Ringerike, de omliggende Distrikter, maatte sende deres syge til Oslo og Drammen. Kirken blev indviet til den lille St. Theresia — dens første Sognepræst er Pater Bzdyl, tidligere ved Jesu Hjerte Kirken paa Stabæk. Byens Ordfører Nesse, Vice-Ordføreren, Brugsejer Engelstad, Statskirkens Sognepræst Høivik, Fattigforstanderen Fallebø, Sanitetsforeningens Formand, Fru Apotheker Hundstad, Byens Læger, Presserepræsentanter, m. fl. var til Stede. Særlig bemærkelsesværdig var den smukke Tale, som

Statskirkens Sognepræst holdt til Slut: »Konfession har intet at gøre med det

aandelige Grundlag: at være god og praktisere Christi Lære — og dette Sygehus er et Udslag af hans Aand. Jeg ønsker de kære Søstre til Lykke med det. Guds Velsignelse over Arbejdet og Huset her.« I Sandhed broderlig kristen Tale!

Lavrans.

Den nye Kirke i Hønefoss.

Prælat Barnasch's Fængsling.

Prælat Barnasch, der som bekendt afvige Lørdag blev arresteret, er nu indsat i Undersøgelsesfængslet i Moabit. De mod ham indledede Undersøgelser begrundes med, at han ved sin Optræden har stødt an »imod Statssikkerheden«. Barnasch skulde efter Ordre fra Præsidenten for Fuldaer Biskopkonferencen, Kardinal Bertram, samle Materialet over

de utallige Processer, hvori Katholiker i Tyskland er impliceret. Dette Materiale skal han, for saa vidt det vedrører Rigskonkordatets Paragraffer, have tilsendt den pavelige Nuntius i Berlin.

Meksikos Katholiker beder og soner.

Det meksikanske Episkopat har udstedt et fælles Hyrdebrev, som indbyder de katholske Kristne til en 9 Dages Andagt før Festen for Vor Frue af Guadalupe og til et internationalt Sonetriduum. Hyrdebrevet opfordrer samtidig de meksikanske Katholiker til at forny det Indvielsesløfte, som Repræsentanter fra hele Nationen i Aaret 1747 aflagde til Beskytterinden for det latinske Amerika.

En Klosterlikvidators Underslæb.

Under den franske Kirkestorm for 30 Aar siden spillede en vis Herr Ducreux en fremtrædende Rolle under Likvidationen af Kongregationsgodserne. Hovedlikvidatoren for de røvede Klostre var en Herr Duez, hvis Optræden dengang var saa skandaløs, at det endte med den berygtede Proces om Kongregationsmilliarden, hvor Duez paa Grund af sine Bedragerier og sit Underslæb blev idømt livsvarigt Tvangsarbejde; for nogle Aar siden døde han i Cayenne. Hans Medhjælper, Ducreux, reddede lige akkurat sin Hals fra Strikken.

I den sidste franske Finansskandale, som lige er opdaget i Paris, drejer det sig om den samme Alain Ducreux. Han beskyldes for som udvalgt Administrator for Embedsmændenes Sparekasse at have bedraget henved 150.000 Smaasparere for omkring 10 Millioner Francs og for at have tabt yderligere 100 Millioner Francs i nogle af ham selv startede Spekulationsforetagender. Skandalen, som daglig øges ved nye Enkeltheder, har paaafaldende Lighed med Stawisky-Bedragerierne. Ogsaa denne Gang er Frimurerne direkte indblandet i Skandalen. Alain Ducreux, der er Officer af Æreslegionen, sidder som en af Lederne for Frimurerlogens 32. Grad.

Katholsk Klub afholder Medlemsmøde Onsdag den 11. ds. paa Hotel Phønix.

Vincentforeningen for Herrer afholder Generalforsamling Søndag d. 15. Decbr. efter Højmessen i St. Ansgars Kirke ca. Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i Forsamlingssalen Bredgade 67 A². Aktive og Passive Medlemmer bedes venligst give Møde.

Julepastorale kan faas mod Indsendelse af 75 Øre i Frimærker. Anna Knudsen, St. Ansgars Boghandel, Box 279, V.

BREVKASSE

Julegaver til Børn.

Hr. Redaktør,

Nu da Julen vinker i det fjerne, kunde det være ønskeligt, om Forældre, Bedsteforældre, Tanter og Onkler blev gjort opmærksom paa, at det er en stor Fejl, naar Børnene bliver overdanget med Gaver. Børn bryder sig slet ikke om de mange Gaver, men sætter Pris paa et enkelt nyttigt og morsomt Stykke Legetøj. Vi husker alle Fortællingen om den lille Pige, der foretrak sin gamle slidte Dukke for alt det nye hun havde faaet til Julen, og hvad Drengene angaar er det akkurat det samme. Desværre er man ofte Vidne til, at de mange Gaver paa en Juleaften, fuldstændig forvirrer Børnene. Gaverne bliver smidt hen og er mange Gange kun Splinter og Stykker inden Aftenen er omme. Det er en stor Fejl mod Børnene, at opfylde alle de Ønsker med Hensyn til Legetøj, som de kan finde paa. Fornuftige Forældre gemmer simpelthen noget til senere Dage, Fødselsdage og Navnedage, og belærer Børnene om, at nu giver vi det og det Stykke til de smaa Børn, der maaske intet faar. Det er den rigtige Maade at opdrage Børnene paa, og det vil Forældrene faa Glæde af. Lad Julen ikke drukne i Glimmer og alt muligt uvedkommende.

G. H.

Bøger paa Julebordet! Det nye Testamente 3, 3,50; 6,00 — Messebogen 14,00 — Salmebogen 3, 7. — Kristi Efterfølgelse — Dewald: Vejledning i Katholsk Trosliv. (Se dér Listen over kath. Bøger S. 240). *Bobé*: Rom og Danmark gennem Tiderne. 15. — *Burg*: Det bibelske Skriftemaal. — *Johnsen*: Katholsk Ungdomsværn 0,75. — *Lutz*: Det kristne Sjælelivs Mysterium 2. — *Nissen*: Danske Bisperækker 1,50. — *Schindler*: Sakramenterne i den kath. Kirke 3; Som Fædrene bad; Vesterledens Munkevæsen II Bd. (Benedikt af Nurcia). — *Tjernavin*: Flugten fra Sovjet 5,50. — *I. M. Sick*: Menneskehjertes 4,75. — *Johs. Jørgensen*: Charles de Foucauld 7,50; Don Bosco 7,50; Som en Kæerte 7,50. — *Sigrid Undsets Romaner*.

Hofoperasanger, cav. Jørgen Bendix.

Mandag d. 16. December Kl. 20 pr. i Hornung & Møllers Sal, Bredgade 54. Under Protektion af Hs. Excellence Biskop J. Brems til Fordel for Cistercienserinderne i Allerslev. Billetter à 2 og 5 Kr. (kun een Række) faas i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3, Telf. V. 3930 og hos Boghandler Krøyer, Nørrebrog. 18 B. Tlf. C. 6538.

Et herværende Gesandtskab søger **Husassistent**, en ung Pige, som foruden Dansk ogsaa forstaar i det mindste eet af de følgende Sprog (Tysk, Engelsk, Fransk og Spansk). Henvendelse til Ryesgade 30 (Villaen).

Min Moder,

Adele Eugénie Torfason,

er afgaaet ved Døden paa St. Josephs Hospital, vel forberedt ved Modtagelsen af de h. Sakramenter.

R. I. P.

S. P. Fornjotur.

Kirkelig Kalender.

Dec.

8. S. 2. Sønd. i Advent. —
Marias ubesm. Undfangelse.
 9. M. 2. Dag i Oktaven.
 10. Ti. Oklav af Frans Xaver.
 11. O. Damasus I.
 12. T. 5 Dag i Oktaven.
 13. F. Lucia.
 14. L. 7. Dag i Oktaven.

Dec.

15. S. 3. Søndag i Advent.
 16. M. Eusebius.
 17. Ti. Ferialdag.
 18. O. Tamperdag. *)
 19. T. Ferialdag.
 20. F. Tamperdag. *) — Vigilie.
 21. L. Thomas; Tamperdag. *)
 *) Faste- og Abstinensdag.

Dec.

Ugens Messebønner.

8. S. **Marias ubesmittede Undfangelse** (776—606); 2. *Sæt Bønner*: 2. Søndag i Advent (6—48); Slutningsevangel.: Søndagens (7—50).
 9. M. Foregaaende Søndags Messe (5—48) uden *Alltjuja*-Vers efter Gradualet og uden *Credo*; 2. Marias ub. Undfangelses Oktav (777—607), 3. Frans Xavers Oktav (771—599). — *Eller*: Oktavens Messe (777—607); 2. Frans Xavers Oktav (771—599), 3. Søndagen (6—48).
 10. Ti. Frans Xavers Oktav (770—599); 2. Oktaven (777—607), 3. Ferialdagen (6—48), 4. Melchiades ((5)—[5]).
 11. O. † Damasus I (781—613); 2. Oktaven (777—607), 3. Ferialdagen (6—48).
 12. T. † 5. Dag i Oktaven (777—607); 2. Ferialdagen (6—48), 3. Den Helligaand ((120)—[105]).
 13. F. Lucia (781—614); 2. og 3. som Onsdag.
 14. L. 7. Dag i Oktaven, som Torsdag.

M.-K. Jesu Hjerter K. For unge Mænd **F. K.**: Søndag d. 8. Dec Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Mandag d. 9. Dec. Kl. 20 pr. Kort Andagt i Kirken, derefter Møde i den Røde Sal. — For Mænd. **F. K.**: Søndag den 8 Dec Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Samme Dags Aften Kl. 18 Festandagt med Præd. i Anledning af Kongregationens Titularfest. — »Immaculata« **F. K.**: Sønd. 8. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{2}$. — **Rosenkranskirken.** »Stella maris« **M.**: Mand. d. 9. Dec. Kl. 20. Bagefter i Forsamlingssalen. Derefter Ferie til 6. Jan. 1936. — »Maria Rosenkransdronning« **M.**: Torsdag d. 12. Dec. Kl. 20 Frederiksberg Allé 74. **F. K.**: Søndag d. 15. Dec. i Messen Kl. 8.

Sangbog for danske Katholiker

bestilles og tilsendes gennem D. K. K. F.s Sekretariat
 Kastelsvej 19, Øbro 6108.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 13. December Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Lørdag den 14. December Kl. 20. **Pølseglæde.** Film, Oplæsning, Sang, musik m. m. Pølser, Øl + Kaffe = 1 Kr.

Katholsk Kantor- og Organistforening. Møde Tirsdag den 10. ds. Kl. 20, Nørrebro. 27 B². Jos. Hammermüller: Direktion og Repertoire.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 5. December.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 50.

Søndag den 15. December

1935

INDHOLD: Forløberen. — Mere Religionsundervisning ved Lægfolk. — Skal Klosteret redde den protestantiske Kristenhed? — St. Benedikts Liv og Virke paa Dansk. — Adventskoral i Dyssegaardskirken. — Et Hyrdebrev gennem hemmelig Kurer. — Septembermyrderierne. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Forløberen.

I »Daaben« kendetegner Chr. K. F. Molbech^h Johannes Døber som Løvens Stemme fra Juda:

*Hør! paa Sletten lyder hist en mægtig Røst!
Hvo er det, som tyder Tidens store Brøst . . .
Maner i hvert Hjerte Skræk og Anger frem,
kalder Bod og Smerte op fra Sjælens Gjem . . .
Er det Zions Dommer, ventet længst i Løn?
Er det Ham, som kommer? Er det Herrens Søn? . . .
Ej er han Messias, nej, hans Engel kun;
Aanden af Elias taler fra hans Mund.
Gennem Ørken lyder højt Johannes' Røst,
Seklers Spaadom bryder vældigt af hans Bryst . . .
Hvad forlængst de skued kun som dunkle Syn,
naar i Mørket lued Glimt af Aandens Syn:
Alt hos ham alene havde Herren lagt,
Ej forjættet ene, nej, til Sandhed bragt.
Havde til hans Tunge givet Stormens Røst,*

*Ord, som kunde runge over Jordens Bryst:
 som i Aandens Ørken dræbte Tankens Blund.
 kaldte Sjælestyrken fra dens dybe Grund . . .
 Og han døbte Folket der med jordisk Daab:
 og hans Stemme tolked Tidens rige Haab . . .
 Vidne om det milde Rige, som er nær,
 og om Livets Kilde, aaben for enhver.
 Snart hans Tid er omme, snart er endt hans Kald,
 og en Større komme til Judæa skal,
 som med Aandens Luer døber Israel,
 at i ham det skuer Livets rige Væld.
 Og om ham han taler, og paa ham han troer,
 og enhver husvæler han med Frelsens Ord.*

Johannes har givet Afkald paa alt det, Verden kalder Glæde. Ørkenen giver ham, hvad han trænger til for at friste Livet. Hans Glæde er Jesus, for Jesus lever han sit Liv, for Jesus dør han. »Han maa vokse, men jeg maa tage af«. Overdaadigt bliver han holdt skadesløs for sit Offer. En Oplevelse, som Knud Rasmussen havde paa sin første Thuleekspedition kan paa en Maade anskueliggøre dette. Livet paa Farten over Ødemarkernes Is var fuldt af Besværligheder og Savn. Først ude ved Kysterne kunde man komme Jagtbytte paa Skudvidde: »*Vi smagsede i de dejlige, friske Harer og nød Afvekslingen fra vor ensartede Brøføde med en saadan Glæde, at jeg simpelthen ikke vilde blive forstaaet, om jeg forsøgte at skildre det. Polarrejsende, der gaar paa Livet løs, har Øjeblikke, der kun er til for dem*«. Hvilken Tilfredsstillelse maa det ikke have været for Johannes, da han ved Jordan kunde nyde Gudslammets Nærværelse. Da Øje og Øre, Forstand og Hjerte blev nærret med den mest udsøgte Spise.

Vi er alle udvalgte til at være Herrens Forløbere. Dale skal vi fylde, Bjerge skal vi udjævne, for at berede ham Vejen. Først i vort eget Indre. Hvor det er muligt ogsaa i andres Hjerte. Ofte vil det koste os Udholdenhed og de største Anstrengelser. Men alt lades ude af Betragtning, naar først Maalet er naaet. Nydelsen vil faa en til at glemme alt Besværet. »Jeg vil være din ovenud store Løn.«

Mere Religionsundervisning ved Lægfolk!

En af katholsk Aktions mest brændende Opgaver i Øjeblikket er Lægfolks Uddannelse til Kateketer, der kan hjælpe Præsterne ved Undervisning af Børn og voksne i den kristne Religion. Det er dog ikke noget nyt. Allerede Oldkirken kendte saadanne Kateketer, og Tridentiner-konciliet paalagde Præsterne at ansætte saadanne, hvis de ikke selv kunde overkomme hele Undervisningen.

Kristne Kateket-Grupper.

I moderne Tid er denne Tanke atter kommet frem hos Pius X, som i sin Encyklika »*Acerbo nimis*« (1905) giver Regler for, hvordan Børn, unge og voksne kan undervises i Religion ved Kateketer, der samler sig i Grupper sognevis. Saaledes vilde man kunne afhjælpe den religiøse Uvidenhed, som er den første Aarsag til det store Frafald fra Kirken. De samme Regler staar i øvrigt opført i den kanoniske Ret (can. 1333, § 1).

I 1923 har Pius XI oprettet et Katekismus-Udvalg ved Koncilskongregationen i Rom, som skal opmuntre Biskopper og Klerus til at fremme Lægfolks Kateket-Virksomhed. Dette Udvalg har (12. Jan. 1935) udsendt et Dekret til alle Bispedømmer og foreskrevet Oprettelsen af en »Kristen Kateket-Gruppe« i hvert Sogn, bestaaende af uddannede Kateketer, Mænd og Kvinder, som under Sognepræstens Tilsyn samler Børn og voksne til ugentlige Religionstimer. De troende opfordres til at støtte Arbejdet ved Bøn, pekuniær Støtte og ved Propaganda i Form af Bøger, Brochurer, Plakater o. s. v., og man forventer, at Kongregationerne og katholsk Aktions Medlemmer vil være blandt de første, der melder sig til den aktive Kateketgerning. Uddannelsen af Kateketerne bestaar i en grundig Gennemgang af den kristne Lære, og Kateketerne lærer at undervise Børn efter moderne barnpsykologiske Principper. Der afsluttes med en Eksamen.

Genkristning af de hedenske Masser ved en kristen Elites Hjælp.

I Frankrig har Kateketarbejdet eksisteret længe. I »La Croix« (23.-10.-1935) fortæller dets Stifter, G. Prouvé-Drouot, om den første Gruppe af Kateketer, der under Krigen samledes i Paris. Først ledede en Dominikaner deres Uddannelse, dernæst en Jesuitpater. Vincentskonferenserne traadte i stor Udstrækning til med deres Hjælp. Blandt de mandlige Kateketer er der Generaler, Læger, Ingeniører, Officerer, Professorer, Lærere, Studerende o. s. v. — Søndag Morgen Kl. 6 kører Kateketgruppen i Autobus

ud i Paris' røde Forstæder, fordeler sig i Sognene, og hver samler sit Hold til Messe med paafølgende Undervisning. Børnene strømmer til, de synes, det er interessant med de pæne Herrer, der, sommetider i Uniform med Æreslegionens Kors paa, kommer her frivillig og lærer dem Katekismus. Ogsaa unge, ældre og helt gamle Mennesker kommer til Timerne.

Det er virkelig Blomsten af Frankrigs Intelligens, som har meldt sig til denne Genkristning af de hedenske Masser ved en kristen Elites Hjælp. Det er 100 Procents Kristne. De har set, hvilke Anstrengelser Kirkens Fjender gør sig, og hvordan de forstaaer at benytte alle den moderne Videnskabs og Tekniks Midler. De har forstaaet, at det ikke er nok med at tale om Massernes Genkristning, man maa kaste sig ud i den konkrete »nærmeste Kamp«. Ikke saa faa af Kateketerne bliver senere Præster.!

Systemet og Metoden.

I Organisationen gaar man frem paa ægte fransk Vis med en grundig Tilrettelægning af det theoretiske Grundlag. Paa et internationalt Stævne for Religionsundervisning i Belgien har Kannik Quinet præsenteret sin Methode.

Den er beregnet til Undervisning af Børn paa forskellige Alderstrin og søger at anvende de bedste moderne Skolemehoder og gøre Brug af Pædagogikkens Fremskridt. Den anvender bevidst alle Børnpsykologiens Love for at vække og rodfæste et religiøst Liv i Barnesjælen.

Børnene deles i tre Alderstrin:

1) Børnehavebarnet modtager de religiøse Sandheder i Form af smaa Fortællinger fra Evangelierne om Frelserens Liv. Kateketen anskueliggør dem ved Tegninger paa den sorte Tavle. Barnet har et Hæfte med tilsvarende Tegninger, som det kan farvelægge; derved fæstnes Indtrykket.*)

2) Til Børn fra 6—9 Aar følger Kateketen en Vejledning med 20 Lektioner efter den aktive Methode. Grundlaget er et Billede, ophængt paa Væggen, som Barnet betragter, for derefter at tænke over Indholdet, lade sin Følelse paavirke deraf og tilsidst selv søge at udtrykke disse Tanker og Følelser i Bøn, i praktiske Beslutninger. Dette støttes af et Hæfte med smaa skriftlige Arbejder og Billeder til Farvelægning.**)

3) Ved Kommuniionsforberedelse af større Børn benytter Kateketen en Lærebog, der behandler hver Lektion

*) For Kateketen: Pour les tout petits des jardins d'enfants.
For Barnet: Mon cahier à colorier.

**) For Kateketen: Pour mes tous petits (méthode active).
For Barnet: Mon cahier d'instruction religieuse (cours élémentaire).

udførligt og undersøger Barnets Modtagelighed for de forskellige Dogmer, idet det abstrakte søges udtrykt konkret, stadig ved Benyttelse af Illustrationer paa Tavlen. Til denne Tankes Forstaaelse føjes Opdragelse af Barnets Fromhedsliv. Ved Hjemmeopgaver vænnes Barnet til personligt Arbejde, og Hjemmet knyttes derved fastere til Undervisningen.*)

En saadan moderne Religionsundervisning, hvor en virkelig Tilegnelse afløser en blot Udenadslæren, har allerede givet gode Resultater. Den vil kunne bringe Barnets religiøse Viden paa Højde med dets øvrige Skolekundskaaber. Et Barn, der ikke blot kan, men ogsaa kender sin Katekismus, og som har faaet indpodet en ægte og dybt rodfæstet Kristendom, vil ogsaa bevare Troen. I Frankrig og vel ogsaa her i Danmark, gaar det gerne saaledes, at den første Kommunion »begynder intet og gør Ende paa alt«, som Mauriac siger i »Jeudi Saint«. Kirken og den hellige Fader sætter sin Lid til Ungdommen, som ved en saadan Opdragelse selv en Dag kan gaa ind i de voknes Rækker og tage Kateketgerningen op.

Her i Landet er det »Danske Kvinders Katholske Forbund«, som paa Opfordring af Biskoppen har startet et Kursus for Kateketer, som nu er i fuld Gang, men som burde havde langt større Tilslutning — og hvorfor er der ingen mandlige Kateketer? — Vore Præster trænger jo i lige saa høj Grad som Frankrigs til Assistance, baade ved Undervisning af Børn og Konvertitter. E. N.

Skal Klosteret redde den protestantiske Kristenhed?

Under denne Titel finder vi i »Folkerøsten« af 26. Nov. 1935 en aktuell og interessant Artikel om en protestantisk »Tredje Orden«, som vi gengiver nedenfor:

Den kvindelige Lægmissionær Frk. *Anna Bramsen*, der nylig er vendt hjem fra sit Arbejde i Teltmissionen i Indien til sit Hjem i Sdr. Stenderup ved Kolding, har i det norske Tidsskrift »Kirke og Kultur« skrevet en meget interessant Afhandling om »Den tredje Orden«. Artiklen giver nok Forklaringen paa, hvorfor Frk. Bramsen maatte bryde med Det danske Missionselskab, hun er nemlig

*) For Kateketen: *Carnet de préparation d'un catéchiste* (3 volumes). For Barnet: *Mon cahier d'instruction religieuse (cours moyen)*. *Mon cahier de liturgie*.

Forlag: Editions Spes, 17 rue Sufflot, Paris V.

blevet grebet af en paa flere Steder i England, Frankrig, Amerika og Indien opblusset Begejstring eller Grebethed af Frans af Assisis Tanker om Indrettelse af et ordnet Foreningsliv.

Frk. Bramsen fortæller om, hvordan man har forsøgt at danne »Broderskaber«, »St. Frans' Selskaber«, »Samfund af Christi Tjenere«, o. s. v. Hun omtaler nærmere »Tredje Orden« (Tertiärerne), og angiver dens tredobbelte Maal:

1. At udbrede Kendskab til Jesus Kristus.

2. Beskedenhed i Livsførelse. Dens Forbillede er Barnabas, der solgte sin Ejendom paa Cypren og forærede Pengene til Menigheden i Jerusalem, og St. Frans, der valgte Fattigdommen til sin Brud. Derfor maa Tertiärerne, skønt de er i Besiddelse af Ejendom, og skønt de tjener Penge til deres eget og deres Families Ophold, ved deres Beredvillighed til at leve nøjsomt og dele med andre vise, at de er sande Efterfølgere af Bethlehems Kristne og disse vore Skytshelgener. De undgaar, hvad der er overflødigt, og al Luksus, idet de betragter deres Ejendom som betroet Gods fra Gud, for hvilket de er Husholdere, og de indskrænker deres personlige Udgifter til saadanne Ting, som er nødvendige for Helbredet og til Udrustning af dem selv og dem, der er afhængige af dem. Dersom de ikke kan leve i regulær Fattigdom, vil de i det mindste søge ikke at være bundet til Rigdommen, men være eet i Aanden med alle dem, der er fattige. De maa nøje overveje, i hvilke Foretagender de anbringer deres Penge.

3. Broderskab. De søger i Christi Navn at nedbryde alle de Skillemure, der staar i Vejen for Broderskab blandt Menneskene, og i deres Første Orden findes der forenede Mænd, der tilhører forskellige Racer, er af forskellig Oplysning og med forskellig Opdragelse, og ikke desto mindre lever disse et Liv i fuldstændig Lighed og Fællesskab. Tertiärerne opfatter det som deres særlige Opgave at fremme Broderskabsfølelsen mellem alle Menneskene. De vil bekæmpe Udmærkelse paa Grund af Race eller Farve, Klasse eller Kaste, Religion eller Opdragelse, i Christi — deres Mesters Navn, i hvem der ikke er Jøde eller Græker, Træl eller Fri, Mand eller Kvinde, men alle er ét i Kristus.

Frk. Bramsen giver i Tilslutning hertil en Række meget oplysende Meddelelser om denne Munkebevægelse paa protestantisk Grund. Hun skriver: Af den lille Manual fremgaar, at for at blive optaget som Tertiar maa der forud gaa en Prøvetid, hvori Minimum er et Aar og hvis Maximum er to. Der er en fælles Regel for alle Medlemmer, der omfatter deres Andagtsliv med Bøn, Skriftlæsning, Altergang og Skriftemaal, men samtidig affatter hver enkelt sammen med sin Præst sin personlige Regel, hvori f. Eks.

forekommer Vedtægter om Ens Pengeforhold (man raades til at føre nøje Regnskab) og den Tjeneste, den enkelte kan yde i Menigheden eller paa anden Maade.

Optagelsen foregaar ved en særlig Gudstjeneste en Gang om Aaret, den 4. Oktober (St. Frans' Dag), og ved den Lejlighed fornyer tidligere Tertiärer deres Løfte, d. v. s. man binder sig atter til kun at følge sin Regel for et Aar ad Gangen. Manualet siger, at denne aarlige Revision og Fornyelse er en Sikkerhed mod, at Medlemmerne kun skulde blive Medlemmer af Navn. Den enkeltes lille skrevne Regel lægges ved Optagelsen paa Alteret, og han eller hun tilspørges i Menighedens Paahør, om de ønsker at blive Medlemmer af den Tredje Orden. Hver Tertiar modtager ved denne Lejlighed et lille Kors. Det forventes, at den nuværende Regel vil blive revideret i dette Aar, og man haaber paa Muligheden af en Sammenslutning af alle eksisterende Tertiargrupper.

Frk. Bramsen gør opmærksom paa, at den franciskanske Bevægelse, der er opstaaet i Frankrig under Prof. Monods Ledelse, har et noget forskelligt Præg fra det foran skildrede, hos den spiller Petrus Valdes ved Siden af Frans en Rolle, og den synes ogsaa at være paavirket af den Kamp, Protestantismen der staar i over for Katholicismen.

For øvrigt sigter man gennem denne »Klosterbevægelse« paa at omspænde hele Kristenheden og mulig faa Forening med Katholikerne.

St. Benedikts Liv paa Dansk.*)

Allerede I Del af dette betydelige Værk, som udkom i 1931, bar som fuldstændig Titel: *Vesterledens Munkevæsen med særlig Henblik paa Benedikt af Nurcia*, skønt der i I Del ikke endnu var nærmere Tale om denne det vesterlandske Munkevæsens store Patriark. Den særlige Titel for I Del er jo: *Ordensvæsenet som Fænomen og Munkelivets Oprindelse*. Nu kommer altsaa II Del, der kun beskæftiger sig med *Benedikt af Nurcia*: i sit Væsen er denne Del af Værket ikke andet end, hvad Undertitlen siger: *Religionshistoriske Studier over St. Gregor d. Stores Dialogers II Bog og den hellige Fader Benedikts Munkeregel*.

Det er jo nemlig frem for alt at konstatere, at der til en Levnedbeskrivelse af den store Mand egentlig ikke findes andre Kilder end Gregor d. Stores Dialogers II Bog

*) Peter Schindler, *Vesterledens Munkevæsen II Del*. 586 Sider III Gads Forlag, 1935. Kr. 15,—.

og selve St. Benedikts Munkeregel. Af disse to Kilder sætter Pastor Schindler med Rette Munkeregelen højest. Hele det store Bind paa henved 600 Sider behandler derfor paa ca. 200 Sider Gregors Dial. II (»Vita«) og paa henved 400 Sider Benedikts Munkeregel (»Regula«).

Efter en Indledning paa 42 Sider, hvoraf godt 14 gaar paa Fortegnelsen over benyttede Værker, følger de 4 Kapitler: I *Benedikts Levned* (S. 43-230: Tidsforhold; Gregor d. Stores Liv; Benedikts Hensigter; »Vita«, oversat og kommenteret, litteraturhistorisk belyst og bedømt som Kilde), II *Benedikts Regel*, 233-298 (tekstmæssig Del), III *den samme Regel*, 299-347 (indholdsmæssig Del) og IV *Benedikts Munkevæsen* (349-542) samt *to Tillæg* om Benedikts Afbildninger og Dyrkelse (543-587).

Da Kilderne til Benedikts Biografi flyder saa sparsomt, at f. Eks. end ikke hans Fødsels- eller Dødsaar lader sig nøje bestemme, er det ikke at undres over, at der opstaar utallige Problemer, Tvivl, Usikkerheder og Formodninger, saa Benedikts Biografer paa mange Punkter er uenige. Men Forfatteren viger ingenlunde tilbage for noget Spørgsmaal og opstiller ikke saa sjældent sin selvstændige Mening. Her kan man ikke andet end beundre den Opfindsomhed, hvormed han støtter og begrunder sin Anskuelse og redegør for, hvad han holder for det mest sandsynlige, uden at man derfor behøver at dele alle Forf.s Anskuelser. Man maa jo ikke glemme at der omtales ikke saa faa stærkt omstridte og langtfra opklarede Problemer, saasom Oldkirkens Bodspraksis, ligesom Pastor Schindler ogsaa indlader sig paa Polemik, f. Eks. i hans Omtale af »Be-
tragningen«, og indtager der ganske bestemte Standpunkter, hvad der forudsætter Eksistensen af modsatte Meninger. Ro og Maadehold gaar iøvrigt gennem hele Værket.

Nu maa man ikke tro, at Bogen for Størstedelen er mere eller mindre tør eller kedelig Læsning. Tværtimod; navnlig de store historiske Partier læses med Interesse af ethvert dannet Menneske, skønt der i Almindelighed for et saa lærd Værk forudsættes akademisk Dannelse, allerede paa Grund af de mange Fremmedord, der ikke lader sig undgaa. —

Der kunde anføres nogle Trykfejl, der er overset af Korrekturlæseren. De fleste vil den kyndige Læser selv kunne rette. Jeg vil derfor kun anføre tre: der staar S. XIX, Fodnote 2) Giezen i Stedet for Gieszen; Side 364 findes Innsbruck-Valders for Volders. Stavemaaden »synnony« (S. 149 og 247) er forkert, da eet n er nok. — Det er vist ikke heldigt, at Ord som *Mystik* og *Mysticisme* ikke defineres klarere end paa S. 450 ss. Men over alle disse og lignende Rettelser vil vi ikke glemme, hvilken Præstation

Værket alene i bogteknisk Henseende er og med hvilken Omhu og Sans for Skønhed der er frit disponeret over Plads og Fordeling.

Nu kan vi vel glæde os til, at ogsaa III Del snart udkommer, som fuldstændiggør hele Værket, en Publikation, som intet større videnskabeligt Bibliotek her i Landet kan være bekendt at være foruden. Men det lyder næsten som et Paradoks, at Danmark nu i Lighed med de store Lande ude i Verden ejer saadan et benediktinsk Værk i større Maalestok, — men ingen herboende Benediktinermunk. — Lad os bede! —

P. S. Schmiderer C. ss. R.

Adventskoral i Dyssegaardskirken.

Danske rejsende i Udlandet oplever maaske en sjælden Gang, at de tilfældigvis træffer paa et Menneske, der af en eller anden ubegribelig Grund har gjort sig den Ulejlighed at lære at tale Dansk. Den Følelse af Overraskethed, Taknemmelighed og Glæde, som man bliver grebet af ved en saadan Lejlighed, følte jeg, da jeg i Søndags (1. December) hørte den katholske gregorianske Sang i Dyssegaardskirken. Det var ganske vist ingen gammel Landsbykirke, hvis Stene havde kunnet synge med; nej, det var en Kirke, indrettet i Kælderrummet af en stor Kommuneskole — Rummet skal senere, naar den egentlige Kirke er opført lige overfor, tjene som Svømmehal! — Men det var alligevel, skønt »katholsk« ikke nævntes med et Ord, en virkelig katholsk Stemning, der udfoldede sig i den tætfyldte Kirke. Kirkens Præst, der nærmest kun fungerede som Tilhører, sagde et Par indledende Ord om, at det denne Gang var en Gudstjeneste uden Prædiken — formodentligt et mildere Udtryk for »katholsk Gudstjeneste« — men den ældgamle Sang selv, mente han, skulde være Aftenens Prædiken. Og det kan nok være, Tonerne fra den svundne katholske Tid satte Tankerne i Bevægelse hos nogle Tilhørere. Organist Erich Petersen, som var Manden for det hele, fremførte nogle vejledende Bemærkninger om »Oldkirkens Sang«, og saa begyndte »Koralmesse«. Den blev gennemført uden Orglets Støtte, i alt væsentligt upaa-klageligt, som om det var en rutineret *Schola cantorum*, og ikke et Kirkekor (paa ca. 25 Damer og Herrer), der for første Gang havde givet sig i Lag med at synge Koral. Der hørtes uden mindste Undtagelse al den Sang, der lyder ved en katholsk Højmesse, en veritabel »Missa sicca« (= tør Messe, uden Brød og Vin). Valget var faldet paa 4. Adventssøndags *Proprium* samt den 4. Koralmesse. Hvor

lød de ikke sært, alle disse katholske Toner og det katholske Latin paa dette Sted, ved Siden af et lysprydet protestantisk Alter! At tænke sig Offertoriet »*Ave Maria*« og Communio »*Ecce Virgo*« sunget med Inderlighed og Varme af et protestantisk Kirkekor! Orationerne, Epistel, Evangelium, Præfationen og Pater Noster blev sunget saa godt, som man ikke altid hører det i vore katholske Kirker. Illusionen om katholsk Gudstjeneste var fuldkommen — for Øret da.

Ejendommeligt, næsten smerteligt, berørte mig den vistnok ikke tilsigtede Stilhed mellem Sanctus og Benedictus. Der var ganske vist ellers ogsaa Pauser mellem de enkelte Sange, men dér hørte man Folk vende Blade og rømme sig. Efter Sanctus derimod blev der paa en uforklarlig Maade blikstille i Kirken, saa stille, at man kunde høre en Naal falde paa Gulvet. Det var ingen Pause, men en gabende Tomhed, der viste, at trods alt manglede der noget: Hovedsagen, det livgivende Midtpunkt for det hele — »*Mysterium fidei*«. Skulde Sangen, som Præsten sagde, virke som Prædiken, mon da dens Lære ikke var denne: At den katholske Kirke endnu har uendelig meget mere at give end den gregorianske Sang? *A. Menzinger S. J.*

Et Hyrdebrev gennem hemmelig Kurer.

Hensynsløst træder Nazismen paa de tyske Katholikers Følelser. Derom vidner i den sidste Tid ikke blot Propagandaprocesserne mod de saakaldte »Devisesmuglere«, men ogsaa Mgr. Banasch og Msgr. Clemens Fængsling i Slutningen af November. Begge Gejstlige var ansat i Biskoppernes Informationstjeneste, som man havde oprettet efter Fuldakonferencen. Hvor nødvendig den er og under hvor vanskelige Kaar den maa arbejde, viser bl. a. nedenstaaende Skildring, hvori en bayersk Sognepræst fortæller om sine Oplevelser i Anledning af det sidste Hyrdebrevs Oplæsning i August.

Det er første Fredag i August Maaned. Jeg sidder i mit stille Studerekammer og er faldet i triste Tanker. Over hvad skal jeg prædike næste Søndag? Jeg ved jo, at hvert Ord i Prædikenen bliver afluret, fordrejet.

Pludselig brydes Stilheden af Dørklokkens skingrende Kimen. Jeg lukker op. En ukendt Mand. Han bringer vigtig Budskab. Han maa tale med mig under fire Øjne. Vi gaar ind i Studerekammeret. »Kan man stole paa Deres Husholderske eller det øvrige Personale her i Huset?« spørger den Fremmede. Jeg svarer bekræftende og forklarer, at vi for Øjeblikket er alene i Huset. Saa rykker han ud med Sproget. »Førstkommende Søndag skal det Hyrdebrev,

som vore Biskopper har affattet paa Konferencen i Fulda, oplæses fra Prædikestolen i samtlige Tysklands katolske Kirker. Men det skal være en Hemmelighed. Ellers bliver Hyrdebrevet igen beslaglagt og Husundersøgelse iværksat.« (I mange Diøceser fandtes ikke engang et Trykkeri, som man kunde betro denne Hemmelighed. Man vilde heller ikke have vovet at antage det af Angst for at blive lukket. Selv Posten syntes ikke at være tilstrækkelig paalidelig. Mange Steder blev det fremsendt i forsejlet Konvolut. Andre Steder overrakt af et paalideligt Bud, forklædte Gejstlige.) »Denne Gang skal Gejstligheden udvise særlig Troskab og særligt Mod. Selv om Hemmeligheden bliver forraadt, skal Hyrdebrevet oplæses. Ingen maa udlevere det, undtagen man slaar overfor Vold.«

Jeg rejser mig, og som Tegn paa min Indforstaaelse trykker jeg den Fremmedes Haand saa fast, som stod min egen Biskop foran mig.

Den Fremmede vil til at gaa. Jeg beder ham blive lidt. Gennem Aviserne hører jeg jo intet nyt, intet objektivt. Og meget maa jeg sætte et stort Spørgsmaalstegn ved. Det er forfærdeligt, naar man ikke kan have Tiltro til noget mere! Kun gennem en næsten intetsigende Notits i et Kirkeblad erfarede jeg om Biskopkonferencen i Fulda. Ikke et Ord om Raadslagningerne og Beslutningerne. Og dog ventede et helt katolsk Folk paa en Afgørelse.

Den Fremmede satte sig igen og fortalte. Det, som man kun betror en Ven i et fortroligt Øjeblik. Om Fremtiden, som laa skjult bag tunge Skyer. Det er ikke alene Jøderne, man vil til Livs, ogsaa Protestanterne og Katholikerne. Et Forlydende vil vide, at først af alle maatte Borgmestrene antage den nye tyske Statsreligion. Men Folket lod sig ikke vildlede. I en protestantisk Egn havde Bønderne erklæret, at de hellere vilde være Katholiker end lade sig den nye Rigskirke prakke paa. For nylig havde en romersk Kurie forlangt, at de tyske Biskopper skulde træde energisk op. Enhver Intervention var allerede gennem lange Tider havnet i Papirkurven eller var blevet opfanget af Førerens Kancelli og ikke naaet længere. Selv den store Kardinal Faulhaber maatte en Dag atter forlade Berlin med uforrettet Sag, da man havde vist ham bort fra Førerens og Rigskanslerens Kancelli, da han kom for personligt at udøse sit sorgbetyngede Hyrdehjerte for det tyske Folks Overhoved. Om det, der foregik i Folket paa Religionskampens Omraade, var Rigskansleren maaske mangelfuldt orienteret. Derfor var mange Bønskrifter gaaet upaaagtet hen og forblevet ubesvaret. Men igennem dette Hyrdebrev skulde hele det tyske Folk lige til den mindste, mest af-sides liggende Landsby faa Meddelelse om det nye Bøn-

skrift til Føreren og Rigskansleren. Nu, hvor han blev stillet over for en Afgørelse, maatte han svare.

Skumringen faldt paa. Den Fremmede rejste sig og gik. Men jeg sneg mig over i Kirken for paa dette hellige Sted at skjule Hyrdebrevet. Ikke mange af mine Embedsbrødre har sovet godt i de følgende to Nætter. Hver Lyd har faaet dem til at fare forskrækket op. Maaske allerede Politiet, som søger efter Hyrdebrevet? Jeg var forberedt derpaa. Der kom ingen. Men Lørdag Aften fik jeg ministeriel Meddelelse om, at ifølge en Radiomeddelelse var den planlagte Oplæsning af Hyrdebrevet blevet forbudt, og Overtrædelse af denne Instruks vilde have Straf til Følge. Altsaa var »Hemmeligheden« dog blevet røbet!

Jeg gøs for den kommende Nat og for Dagen derpaa! Sidste Uge havde man først frataget os Regensburger Forældrekalenderen, fordi Biskoppernes Hyrdebrev angaaende Ungdommens Opdragelse stod trykt deri. Man vilde sikkert gennemsøge hele Præstegaarden fra Kælder til Kvist. Hvem kunde vide, om der i Morgen vilde blive læst Messe for Menigheden? Hvem kunde vide, hvor jeg selv befandt mig i Morgen ved denne Tid?

Den Nat fandt jeg ikke fem Minutters Ro. Men ikke jeg alene, mange, mange Præster med mig. Rosenkransen hjalp mig over disse tunge Timer. Ingen kom. Jeg fattede det ikke. Først nogle Dage senere fik jeg at vide, at der fra den øverste Partiledelse var udgaaet Anvisning om, at man for en Gangs Skyld roligt vilde se igennem Fingrene med, at Hyrdebrevet blev oplæst. Kun skulde man notere sig, hvor det blev oplæst og hvor ikke.

Aldrig har jeg besteg et Prædikestol saa beklemmt om Hjertet som den paagældende Søndag. Saa vidt skulde det altsaa komme. Og dog var jeg beredt til alt. Efter den hellige Velsignelse tog jeg Hyrdebrevet. Jeg saa ud over Menigheden, og mange Øjne lyste mig straalende i Møde. Saa begyndte jeg at oplæse vore Overhyrders Sendebrev Ord for Ord. Det troende Folk lyttede. Mange trofaste Katholiker blev vildledt af Pressen, ogsaa den katholske. Thi ogsaa den katholske Presse havde man dikteret Artikler, som var en Haan imod al katholsk Overbevisning. Saa oplæste jeg den lange Række af Navne paa Biskopperne og Prælaterne. Det gjorde et ganske særligt Indtryk. »Vor egen Biskop var med og havde underskrevet«, sagde Folk og viste tydeligt deres Glæde over, at ogsaa deres Biskop var eet Hjerte og een Sjæl med alle de andre.

Efter Gudstjenesten gik jeg roligt og fattet hjem, som ventede jeg, at der endnu før Frokost vilde komme en Betjent til mig som til mine andre Embedsbrødre for at

skrive mit Navn op i den samme lille Bog, som han skrev de farligste Forbryderes og Tyves Navne op i.

Men ingen kom. Man nøjedes med at notere, at Op-læsningen havde fundet Sted.

Septembermyrderierne.

(Sluttet.)

Medens Massakrene fandt Sted i Karmeliterklosteret, var 300 Mand samlede til Eksercits kun 200 Skridt derfra, i Luxembourg; en Afdeling af Nationalgarden befandt sig ved St. Sulpice og en anden i Palatinergaden. Chefen for sidstnævnte Afdeling blev endog underrettet om, hvad der foregik, men foretog sig intet, trak blot Tiden ud og nøjedes med, i Forstaaelse med Sektionen, at konstatere, at der ikke var noget for ham at gøre, fordi »en utallig Mængde« (Snigmordernes Tal overskred ikke 40) »allerede havde taget retfærdig Hævn over de oprørske Præster.«

Ved 7-Tiden drog nogle af Morderne bort; andre blev tilbage og gav sig til at undersøge Ofrenes Lommer; men de var for trætte til at opsøge de Skjulesteder, hvor nogle ulykkelige endnu sad uopdagede. Dog blev en enkelt Præst, som havde skjult sig mellem to Madrasser, opdaget og dræbt med Sabelhug. Ialt laa der nu 114 Lig paa Karmeliterklosterets Grund. Mordene var fuldbyrdede i Løbet af to Timer, altsaa godt og vel 1 Minut pr. Mord! Resten af Præsterne havde paa en eller anden Maade reddet Livet. Morderne beklagede sig senere over, at de havde faaet deres Arbejde altfor daarligt betalt, og de ærgrede sig over, at de havde flænget Ofrenes Klæder, saa de nu ikke kunde have saa megen Nytte af dem.

Næste Morgen, den 3. September, læssede man Ligene paa et Par Karrer for at føre dem til Vaugirard-Kirkegaarden, hvor man kastede dem i Grave og dækkede dem med ulæsket Kalk. Men denne Fremgangsmaade fandt man for besværlig; der var langt til Kirkegaarden, og Karrerne var for smaa. Saa kastede man Resten af Ligene dels i en gammel Brønd, dels i en Grav, som man gravede paa Stedet, ikke langt fra det lille Kapel, hvor Præsterne saa tit under deres Fangenskab var kommet for at bede. Skønt det var i Revolutionsmændenes Interesse at udslette alle Minder om de blodige Begivenheder og hemmeligholde, hvor Begravelserne havde fundet Sted, lykkedes dette dog ikke, og Folk vedblev at lægge Kors og Kranse paa Stedet. I 1867 — 75 Aar senere — blev der foretaget Gravninger for at finde Knoglerne; de kom ogsaa for Dagens

Lys og blev som hellige Relikvier bisat i Karmeliterklosterets Krypt.

Efter Karmeliterklosteret kom Turen til l'Abbaye. Dette Fængsel var væsentligt fyldt med Militærpersoner, Funktionærer og Hoffolk; dog var der i de sidste Dage ogsaa kommet en Del Præster til. Nu fortsattes Myrderierne her; mange af Ofrene slæbtes hen til det nærliggende Saint-Germain-des Prés, og her forefaldt de mest modbydelige Scener. Man holdt ligefrem Fest og morede sig over Of-

Karmel i Paris i sin oprindelige Skikkelse.

rene, sørgede for, at deres Lidelser trak i Langdrag, mishandlede Ligene o. s. v. Hvor mange Præster var der mellem Ofrene her? Det er vanskeligt at afgøre. Sandsynligheden taler for, at der var 35—40. Men foruden i selve l'Abbaye var der i et provisorisk Anneks adskillige Fanger; deres Antal er dog ganske ubekendt, ligeledes hvor mange af dem, der var Præster.

Saa underligt det lyder, var der næppe mere end et Par Hundrede Personer til- sammen i alle Morderbanderne, saa de kunde sagtens være blevet overmandede.

Om Aftenen den 2. September var der Ministermøde; den almægtige Danton blev da anmodet om at bruge sin Indflydelse til Gunst for de ulykkelige. Han afviste det kynisk, og Myrderierne fortsattes Natten igennem og den følgende Dag. I Fængslet la Force sad nogle Præster, som sammen med de andre Fanger, ialt ca. 70, blev myrdede. I la Conciergerie og flere andre Fængsler nøjedes man ikke med »politiske« Eksekutioner, men kastede sig ogsaa over de almindelige Fanger, som sad der for deres Forbrydelser. Man var besat af vild Blødtørst og blind Ødelæggelseslyst. Men naturligvis — der var nogle Fanger, der var mere Fornøjelse ved at slaa ned paa end andre; det var Præsterne — og af dem var der jo endnu en god Del tilbage i St. Firmin.

I St. Firmin-Seminariet var der siden den 13. August

indsat ca. 70 gejstlige som Fanger, deriblandt flere fornemme og lærde Personligheder. Ligesom i Karmeliterklosteret var der ogsaa her en enkelt Lægmand, en Officer; det var en Hr. de Villette, som i de sidste seks Aar havde boet som Gæst eller Pensionær i St. Firmin. I Begyndelsen havde Fangerne befundet sig nogenlunde vel her, og der var tilstaaet dem visse Friheder; men det skulde snart blive anderledes. Den Sektion, hvortil St. Firmin hørte, var en af de mest fanatiske; den kaldte sig selv »Sansculottesektionen«. Den 2. September Klokker 2 om Eftermiddagen brød Morderbander ind i Bygningen, spredte sig i Salene, Soveværelserne, Korridorerne, gennemborede deres Ofre med Lanser og Sabler og slog dem ned med Hamre. Der var ikke Tale om nogen Identificering eller om at lade, som om der var et vist System, de gik frem efter. Det var jo heller ikke nogen Nytte til, for det var udelukkende Præster, det drejede sig om, og følgelig var de skyldige alle. Blodet flød i Værelserne og paa Trapperne. Efter fuldført »Arbejde« kastede man Ligene, men ogsaa de døende ud af Vinduerne. Blandt Morderne var der flere Kvinder, rene Furier, som slog med Økser og stredes om at komme til at gøre det af med de døende. Bagefter pralede de af deres Bedrifter. En af dem erhvervede sig Tilnavnet »Dræbersken«, og det beholdt hun hele sit Liv.

I Løbet af en Time var Nedslagtningen besørget; 75 Præster og Hr. de Villette var døde for deres Tro. Klokker 4 begyndte man at fjerne Ligene. Sektionskomitéen havde hele Tiden været samlet i en Fløj af Seminariet, men havde ikke rørt sig for at standse de blodige Begivenheder. Da alt var forbi, stillede Morderne for Komitéen og forlangte deres Løn, hvad de ogsaa fik.

Fra Magthavernes Side vistes stadig den samme Svagthed og Laden-slaa-til over for Morderne. De korresponderede endog med dem om at overholde de aftalte Forpligtelser, hvortil ogsaa hørte at gøre rent og bringe alt i Orden efter sig. — Til Departementsautoriteterne i Provinsen afsendtes Cirkulærer med Opfordring til at efterligne Hovedstaden.

Imidlertid begyndte der dog at hæve sig Røster, om end temmelig spagfærdige, for at faa gjort Ende paa Blodsudgydelserne. Danton svarede paa en saadan Henvendelse: »Det var nødvendigt.« Senere sagde han: »Det er mig, som har foretaget Massakrene.« Og heri havde han Ret; de var aldrig sket, hvis han ikke havde ladet dem ske.

Endnu i de følgende Dage forekom der Massemyrdrier, blandt andet paa de Menneskevrag, der husedes i Bicêtre og Salpêtrière. Noget af det mest forbavsende er, at det ikke udelukkende var Samfundets Bærme, der deltog

i de blodige Udskejelser; i den Grad havde Forrykthedens Smitte bredt sig i Folket. Med den 6. September ophørte Mordene, mere fordi Ophidselsen var blevet afløst af Væmmelse og Lede ved Blodsudgydelsen, end fordi de ligefrem blev forhindrede.

Efter de Beregninger, som ser mest sandsynlige ud, blev der i disse Septembertage myrdet henimod 1400 Personer, hvoraf 225 var Præster; heri er dog ikke medregnet dem, der myrdedes i l'Abbayes Anneksfængsel, deres Tal er det umuligt at fastsætte blot nogenlunde nøjagtigt.

Det er ikke for meget sagt, at disse Septemberebegivenheder i 1792 er en af de største Skampletter i Frankrigs Historie.

A. M. O.

Nye Bøger.

Dansk middelalderlig Fromhed.

Da vi i sin Tid anmeldte Værkets (*L. P. Fabricius: Danmarks Kirkehistorie*) 1. Halvbind, fremhævede vi særligt Forfatterens gode Vilje til at se objektivt paa Forholdene. Denne Anerkendelse gælder i det store Hele ogsaa det halvfjerde Hundrede Sider store 2. Halvbind (*O. Lohses Forlag, København 1935*), der omhandler Tiden fra Erik Plovpenning's Regeringstiltrædelse til Kong Hans' Død.

Det er os saaledes en Glæde at kunne notere Pastorens upartiske Omtale af Jakob Erlandsen og dennes Kamp for Kirkens Ret. »*Han var virkelig en Mand, som var nøjeregende og samvittighedsfuld med, hvad han ansaa for sin kirkelige Pligt*« og »*Han var netop bundet af sin Samvittighed, hvad der gjorde ham til en Landflygtig det meste af hans Bispetid*« skriver Forfatteren saaledes Pag. 353.

Desværre har vi ikke Plads til at fordybe os i Detailler, hvor fristende det end kunde være, men det skal dog bemærkes, at hvor vi er uenig med Forfatteren, er det ikke saa meget de historiske Kendsgerninger, det drejer sig om, som hans Fortolkning af dem. Pastor Fabricius, der absolut ikke er bange for at indrømme Middelalderens katolske Kirkes Værdier, har f. Eks. i sin Bog et Afsnit med Overskriften »*Jomfru Maria*« — et Afsnit, der vidner om Pastorens Ærbødighed for Guds Moder, og som kun kan glæde ethvert katolsk Hjerte. »*Ingen anden i den hellige Historie blev taget ind til Hjertet af Folket som Jomfru Maria, hun, der selv havde gaaet som en lille uskyldig Landsbypige, som var udvalgt af Gud, vor Frelser's Moder, prøvet i Modersorg, men ogsaa gennemlyst af Moderlykke*«, skriver han saa smukt, ja vi faar ovenikøbet (Pag. 567) meddelt den overraskende Oplysning, at endnu i vore Dage lærer paa Fyn Moderen sin Datter at bede: »*Jomfru Marry*

milde Mø, kom til mig, naar jeg skal dø! Du stoppe mit Øre, du stoppe min Mund, du fri min Sjæl af Helvedes Grund.«

Der er dog ogsaa Beviser for, at det ikke er helt let for anderledestroende at undgaa Misforstaaelser, saaledes naar Forf. mener, at Kirken ikke har fordømt Forkastelsen af Helgendyrkelsen (581), at der til Skriftemaalets Gyldighed ogsaa kræves Bekendelse af Smaafejl (584), eller naar det drejer sig om Forstaaelsen af Ordet »General-absolution« (587).

Bogen, der slutter med Person- og Stedregister til hele første Bind, bringer forskellige Bilag, hvoraf Forklaring af kirkelige Fremmedord uden Skade kunde have været nøjagtigere og Fortegnelsen over Danske Biskopper korrektere.

A. N.

De »engelske Frøkeners« Stifterinde.

I et smukt, letflydende Sprog, mere i Form af en Roman end af en Biografi, skildrer *Ida Friederike Coudenhove* i »*Maria Ward*« spændende og stemningsfuldt Mary Wards Liv (Pustet, Salzburg, 268 Sider, Mk. 3,85), hvilket hun med Rette selv betegner som et Helteliv. Vi føres tilbage til de strengeste Tider, Englands, ja vel overhovedet noget Lands katholske Befolkning har maattet genneingaa — Oldkirken vel nok fraregnet — til 1600-Tallet, da Fængsel, Forfølgelse, Tortur og de mest raffinerede Dødsstraffe stadig truede Kirkens trofaste Børn, fremfor alt dens Præster i England. Dengang fødtes og virkede Mary Ward (1585—1645), der blev Stifterinde af det senere saakaldte »*Institute of Mary*«, en fri Sammenslutning af ugifte Kvinder, der har optaget Undervisning og Opdragelse af unge Piger som deres Livs Formaal. Disse Søstre virker den Dag i Dag i ikke saa faa Lande under forskellige Navne saasom Loretonnonner i Irland og Engelske Frøkeners i tysktalende Lande. Gribende er Skildringen af alle de Genvordigheder, Mary Ward maatte udstaa, ikke saa meget fra intolerante Protestanters Side, hvilke hun jo ikke altid kunde undgaa at støde sammen med, som fra Trosfæller, Præster saavel som Lægfolk, der i Smaalighed, Misundelse og Selvovervurdering lagde hende alle de Sten i Vejen, som det var dem muligt. Skønt det en Tid lang saa ud, som om al hendes Gerning skulde blive lagt øde, lykkedes det hende dog, ikke mindst ved Pave Urban VIII's personlige Interesse, at bjerpe sin Virksomhed, saa den med visse mindre væsentlige Ændringer fik Lov til at bestaa og siden brede sig til mange Folk og Lande. Mary Ward tilbragte adskillige Aar i fremmede Lande, men vendte tilbage til England og døde langt oppe mod Nord i Nærheden af Skotland, hvor ogsaa hendes Vugge havde staaet.

Niels Hansen, cand. mag.

Ungdomslitteratur.

Julens Nærhed har lokket en Mængde Ungdomsbøger frem. Paa Berlingske Forlag er udkommet: *Suzanne Lassen: »Krybskyllten«* (136 S. — Kr. 2,50). Det er en herlig Bog, der m. H. t. Spænding honorerer ethvert rimeligt Krav. Forlaget bør prises for det smukke Udstyr, det har givet Bogen. Forf. har forsynet den med en Række pragtfulde Tegninger. En oplagt Julegave. Paa Fr. E. Pedersens Forlag er udkommet ikke mindre end 9 Bøger, der alle fremtræder i et smukt Udstyr (Kr. 2 — indb. Kr. 2½). *»Farbroder Haagen fortæller«* (ill. - 164 S.) er 12 muntre og spændende short stories, der vil gøre Lykke ligesom deres Forgængere fra sidste Aar. *Hans Stuck: »Fuld Fart«* (ill. - 150 S.) er en ny Hyldest til Farten og vil blive modtaget med Jubel af enhver rask Dreng. *Berg Madsen og Fingaard: »En Dansker blandt amerikanske Atlanterhavs-flyvere«* (ill. - 120 S.) er en Virkelighedsskildring om Luftens Eventyr. Den er højaktuel. *Overs og Jensen: »Maalet«* (154 S.) — en Bog om et Par raske Gutter, der bliver beskyldt for Tyveri, men djærvt kæmper sig frem til Oprejsningen. En Bog med Fut og Fart i. *Munch-Steensgaard: »Lykken for de kække«* (158 S.) er en frisk Fortælling fra en Proprietærgaard, hvor munter Ungdom tumler sig, og mærkelige Ting sker. Ikke anvendelig som Sovemiddel. *Poul Ernst: »Tom Smart«* (176 S.). Lidt ud over det almindelige. Omhandler albanske Forhold — og de er som bekendt ikke kedelige. Her er alt, hvad Hjertet kan begære af Uhygge og Handling. *E. Hinzelmann: »Handelsrejsende Bumle«* (146 S.) er af en helt anden Kaliber. En rask Dreng klarer Ærterne for sin sengeliggende Far, der er Handelsmand. En svært hyggelig og fornøjelig Bog. *Namis Presskorn-Thygesens: »Jessie«* (159 S.) er vel bekendt. Pigerne vil være glade over, at den er blevet genoptrykt. *Else Rochau: »Hanne med det røde Haar«*. (154 S.) En Bog, der rører ved Tidens brændende Spørgsmaal: Skilsmisserne og deres Virkning for Børnene. Selvfølgelig ender alt godt. En smuk og rørende Fortælling.

Det bliver svært at vælge Julegaven i Aar! U. C. G.

Erobring i Christi Navn.

Hvordan Nyhebridernes fjerne Øgruppe, dette Paradis af tropisk Skønhed bygget i Sydhavet paa hvide Koralklipper, fik Christi Budskab forkyndt, fortæller Mgr. Victor Doucère udførligt i *»La Mission Catholique aux Nouvelles Hebrides«* (Em. Vitte, Lyon-Paris, 1934, 479 S., ill.) Lad os fremhæve Forf.s Formodning om, at Øernes melanesiske Befolkning har staaet i Forbindelse med den gamle Pagts Jøder, hvorpaa Fortællinger, beslægtet med de bibelske sy-

nes at hentyde. Men ogsaa det historiske Øjeblik fortjener at mindes, da Portugiseren Quiros i 1606 i den spanske Konges Navn tog Øerne i Besiddelse. Med hvilket Sindelag, viser bedst Navnene, de gav enkelte Steder: »Santa Maria«, »Vor Frue af Lyset«, »St. Filip og Jakobs Fjord«, »Korssets Havn«; men ogsaa Førerens Indberetning til den spanske Konge taler derom: »*Deres Majestæt! Først rejste vi et Kors og byggede en Kirke til Ære for Vor Frue af Loretto. Der blev der læst 20 Messer. Vort Mandskab gik derhen for at vinde Aflad. Vi holdt en højtidelig Procession, og paa Christi Legems Fest blev det Allerhelligste baaret rundt, vort Banner blev baaret forud rundt omkring et meget stort Omraade, som Han saaledes hædrede med sin Nærværelse.*« —z.

Det Rom, som Evangeliet kom til.

R. Graves: »*Jeg, Claudius*«, 450 S., (Gyldend. 1935. Kr. 7,75) Denne Bog fingerer at være en Selvbibliografi af den romerske Kejser Claudius, der regerede 41—54 e. Chr. Det er dog ikke hans Regeringstid, den handler om, men den giver en Skildring af hans Liv indtil den Dag, da han efter Caligulas Mord bliver gjort til Kejser af Prætorianergarden. Det er en Bog, som det er en Fornøjelse at læse. Forfatteren, der er Englænder, giver en fortrinlig Skildring af Livet i Oldtidens Rom, idet han lader Claudius fortælle om alle sine Oplevelser. Imponerende og fryglindgydende træder nogle af Historiens berømte Skikkelser frem for Læseren, først af alle Claudius' Bedstemoder Livia, der var gift med Kejser Augustus, dernæst Kejserne Tiberius og Caligula. Men af sig selv giver Claudius det morsomste Billede, som i det store og hele er historisk rigtigt. Han regnes i Kejserfamilien for nærmest at være tosset, han stammer, har en kejtet Optræden, alle gør Grin med ham. Men i Virkeligheden er han klog nok, kun hans ydre Optræden skuffer. Men derfor er han den eneste, der faar Lov at leve, mens alle Familiens øvrige mandlige Medlemmer efterhaanden bliver dræbt. Til sin Rædsel bliver han tilsidst Kejser. Det er en morsom Bog og et betydeligt Kunstværk.

B. J.

»Hans Kamp.«

En Konvertit fra Jødedommen, Irene Harand, har i Bogen »*Sein Kampf*« (*Antwort an Hitler*) (Wien, 1935, 348 S.) udgivet en Modskrift mod den nazistiske Diktators Programbog. Med Kraft og Varme vender hun sig mod Nationalismen og Racevanviddet og forsvarer den jødiske Race mod kendte, ofte aarhundred-gamle Løgne saasom Ritualmord, ligesom Jødernes Fortjenester med stor Begejstring fremdrages. Det hele er set med Forsvarerens Trang til at se Lyssider; men derfor mister den veltalende

Fordømmelse af Nationalismen og Jødeforfølgelsen før i Tiden og ogsaa i vore Dages Tyskland ikke sin Kraft. Udførligt er Pavernes og de middelalderlige Biskoppers Forsvar for forfulgte Jøder draget frem. En Bog, som har sin Mission i Racevanviddets Tid. —z.

Hvad er katholsk Litteratur?

Derpaa svarer Dr. Theodor Rall i sin nyeste Bog »*Deutsches Katholisches Schrifttum Gestern und Heute*« (Benzinger, Einsiedeln, 1936, 260 S., RM. 3,80), og Svaret er saa langt fra snæverhjetet, at det næsten bliver for frit: »*Hvad Indholdet angaar, saa trækkes Grænserne for den katholske Litteratur, saa de omslutter alt, hvad der ud fra katholsk Vilje, katholsk Tro og katholsk Følelse har vundet kunstnerisk Værd som Sprogform. Dermed tager vi Sigte paa Forfatterens og hans Værkers Grundholdning; vi afholder os fra al smaalig Eftersporen, hvor ofte og hvori han maaske kan have syndet i Livet — at han har syndet er givet for ethvert Menneske, selv for den højst benaadede; vi fordrister os ikke til at undersøge, om han har taget Fejl paa enkelte dogmatiske Punkter. Afgørende bliver kun hans Villen, som maa være i Overensstemmelse med Kirkens, og — hvis den uforsettelig staar i Modstrid med Kirkens — ydmyg Underkastelse. Afgørende bliver kun Indordningen under det overnaturlige, Blikket rettet med Christi Kors, Tørsten efter Naadeskilderne, som Kirken forvalter. Ud fra dette Synspunkt hører de arge Syndere Baudelaire og Verlaine, Rimbaud og Oscar Wilde med til den katholske Litteratur, medens mangen Familieblads-Forfatter inden for den liberale Æra trods alle Dyder og katholsk Daabsattest intet har til fælles med katholsk Digtning.*«

Bogen er iøvrigt en ypperlig Oversigt over vor Tids tyske katholske Litteratur, konkret, klar og — ikke afskrevet. Et flittigt Arbejde, hist og her lidt skarpt i sin Dom! —z.

Slaet ud af sit Arbejde.

Atter en prisbelønnet Debutbog fra Amerika, *Josephine Johnson*: »*Nu i November*«, (248 S., Haases Forlag, Kr. 4,75). Historien er den i vore Tider saa tragiske, at en Familie-fader mister sit Arbejde. Selvfølgelig tager han fat paa noget nyt og ringere — men Ulykken ligger deri, at den Mand, der efter en Aarrækkes Arbejde paa samme Sted, bliver afskediget, uvægerligt faar et Chock, fordi han staar med sit store Ansvar for Kone og Børn; og med brudte Nerver kan man ikke »begynde forfra« og komme op igen. »Man dør ikke af Sorg og Angst, men der dør noget indeni een«, og dog spejder man hver Morgen efter en Lysning — som maaske aldrig kommer. Det er i Sandhed ikke nogen lystelig Bog, men den burde ligge paa enhver Arbejdsgivers Bord og læses, før han bestemmer sig til at kaste en Familie ud i en uvis Fremtid. *Corrente del Mare.*

Fra Hovedstad og Provins.

Julekoncert.

Organist Kerckhoffs er næsten altid den første, der lader Julens Toner i Roskilde høre — i Aar lod han paa Kirkeaarets 1. Søndag til Fordel for fattige Børns Jul afholde en Koncert. Koncertsangerinden Ragna Schack sang smukt nogle aandelige Sange, men det var Organisten selv, der, dels ved sin eminente Udførelse bl. a. af J. S. Bach: Pastorale og Saint-Saëns: Fantasi Nr. 3, dels som Dirigent for Sangkoret »Vokalion« satte sit Præg paa Aftenen, og især ved sin egen Komposition »End skælver vor Jord«, der blev sunget af Koret med Henning Nielsen i Solistpartierne. Helt igennem en Koncert, hvis Indhold var lødigt.

Katholsk Tendens i »Spillet om Enhver.«

Ifølge »Berl. Tid.« har Biskop Rosendal i Roskilde modsat sig, at Herlufsholms Elever opførte »Det gamle Spil om Enhver« i Kirken, med den Begrundelse, at dette Stykke har en udpræget katholsk Tendens. Hvis dette er rigtigt, er det svært at bevare Alvoren. Der kan naturligvis anføres gode Grunde til ikke at have Opførelsen i Kirken, men den Grund er for komisk. Hvordan kunde man saa overhovedet holde Jubilæumsfest med selve Biskop Rosendal som Taler? Det var jo dog 800-Aaret for Klosterets Stiltelse og ikke for Herlufsholms Skoles Begyndelse. Og Kirken, som Festen holdtes i, har den ikke katholsk Tendens? Har dens Krucifiks og Helgenbilleder ikke katholsk Tendens? Hvor meget maa ikke bort, hvis man vil undgaa det!

B. J.

Fra den vide Verden.

Fascismen og Religionen.

Da det romerske Institut for religiøs Videnskab begyndte sit nye Studieaar, henviste den pavelige Understatssekretær Pizzardo til den fascistiske Regerings gunstige Indflydelse paa det religiøse Livs Blomstring i Italien. Det katholske Konkordat havde ikke alene bevirket, at det offentlige Liv i det ydre havde nærmet sig Kristendommen, men nu begyndte ogsaa den obligatoriske Religionsundervisning i Folkeskolerne at bære Frugter. I Mellemskolerne havde den ny-indførte Undervisning i den thomistiske Filosofi faaet samme Betydning.

Til Fremme af Mord.

I Syd-Londons Catholic Citizens Parliament diskuteredes forleden »Loven til Fremme af Mord«, som Biskop Brown kalder det foreliggende Lovforslag, der gaar ud paa, at man har Ret til at dræbe alle Invalider, Sindssyge og

andre, »der maatte ligge Staten til Byrde«. Dr. Letitia Fairfield, C. B. E., fremsætter Farerne ved Euthanasien: »Hvis et saadant Lovforslag gaar igennem, skal Idioter, Sindssyge og Aandssvage, som nu lever et efter Forholdene lykkeligt Liv, dræbes. Hyggelige Hjem for Gamle vil blive omdannet til Slagterier. At sende Syge paa Hospitalet vil blive et vanskeligt Problem, hvis en Læge mistænkes for at have Magt til at dræbe. Og Forsikringsselskaberne vil blive stillet overfor en meget vanskelig Situation, hvis Folk kan dræbes ifølge en Lov eller under Lovens Beskyttelse kan begaa Selvmord.«

I Meksikos Fodspor.

Republikken Equador, som den store kristne Præsident Garcia Moreno indviende til Jesu allerhelligste Hjerter, har fjernet sig meget fra de Idealer, den berømte Statsmand, der blev myrdet 1875 som Følge af et Komplot indenfor Frimurerne, havde. I 60 Aar kastedes Equador fra den ene Revolution til den anden, den sidste fandt Sted for knapt tre Maaneder siden. Den nuværende provisoriske Regering nærer alt andet end venskabelige Følelser for Religionen. Den har lige udstedt en Lov, ifølge hvilken alle Kirker og kirkelige Bygninger, som er opført ved Indsamlinger, skal være Statens Ejendom. En anden Lov om »Kirketjenestens Nationalisering« fastsætter, at kun de Præster, som er født indenfor Republikens Territorium, kan udføre de religiøse Handlinger. Alle andre faar seks Maaneder til at ordne deres Affærer inden Fratrædelsen. Da Equador, som er et Land, hvoraf knapt nok Halvdelen er civiliseret, (med mange fremmede Missionærer) kun udfolder meget lidt selvstændigt religiøst Liv, kan man allerede mærke Følgerne af dette Dekret.

En Judas røbede ham.

I elleve Aar har Politiet forfulgt Præsten Macario Fernandez Aguado, men stadig er det lykkedes ham at undslippe. Hans store Fjende var Garrido Canabel, Tabasco's Borgmester, som var opbragt over hans store Indflydelse paa Folket. Alt imens han bragte de syge og døende Hjælp og aandelig Trøst, levede han et Liv, som trods enhver Beskrivelse. I Skovens dybeste Mørke frembar han det hellige Messeoffer, i Skovens Strømme meddelte han Daabens hellige Sakramente, altid beskyttet af Bønderne, som han ofrede Liv og Legeme for. Segnefærdig af Træthed vandrede han fra Sted til Sted, og aldrig sov han paa samme Sted. En falsk Melding førte ham i Politiets Garn. Man kaldte ham til en Daab og et Bryllup. I al Hast forlod han sit sikre Tilholdssted ved Floden for at begive sig til Byen. Canabels Haandlangere greb ham øjeblikkelig,

og udleverede ham, bunden paa Hænderne, til Politiet. Folket for ind paa Politiet. Ophavsmanden til den falske Melding, Castro, skød paa Mængden og dræbte to Mænd og den 10-aarige Garcia. Den fangne Præst gav dem den sidste Velsignelse. Saa førte man ham bort.

Næsten 2000 Kirker paa 95 Aar.

I Anledning af 95 Aars Stiftelsesfesten for en lille katolsk Kirke i den engelske By Derby, konstaterede man, at siden denne Kirke blev grundlagt, altsaa i Løbet af 95 Aar, var der i England og Wales (Skotland og Irland saaledes ikke iberegnet) bygget 1870 katolske Kirker. I 1840 fandtes der 469 Kirker, i 1890: 1335 og i Dag 2339. Antallet af Præster er i disse Perioder steget fra 788 til 2478 og til 5000.

I sidste Øjeblik

lige før Hofoperasanger **Jørgen Bendix's** Koncert til Fordel for Cistercienserbønderne kan jeg meddele, at de, der vil med, nok maa skynde sig. Takket være Hofoperasangerens smukke Tilbud: at stille sin Kunst til Raadighed i Forbindelse med stor Imødekommenhed med Hensyn til de ellers nødvendige Udgifter og Billetsælgerens Energi (ganske særligt en enkelt Dame), ser det ud til at Aftenen vil give et smukt Resultat. Hvor kunde det ogsaa gaa anderledes, naar kristelig Broderkærlighed forenes med den Guds Gave, en smuk Stemme er, naar en Sanger, hvem den hellige Fader selv har velsignet, tilbyder sin Kunst i Næstekærlighedens Tjeneste.

Verner Stabehl.

Giv en lille Julegave til fattige Skolebørn!

Hvor gerne vilde vi ikke have glædet Jesusbarnet, dersom vi havde levet i Kong Herodes Dage. Og hvilken smuk Julegave skulde den lille nyløbte Frelser ikke have faaet af os! Men den samme Glæde venter Dem og Frelseren, naar De sender en Julegave til et fattigt Barn. Jesus sagde jo selv: »Hvo, som annammer et af disse Børn, han annammer mig«. Stolende paa disse Ord af vort Julebarn tør jeg bede gode Trosfæller at sende mig en lille Gave, til fattige Skolebørn fra 7—14 Aar, baade Drengene og Piger. Gerne modtager jeg ogsaa Sko og Tøj; det maa godt være brugt, bare det kan benyttes. Hjertelig Tak og en rigt velsignet Julefest!

Th. A. Zoetmulder, Aakirkeby, Bornholm.

For alle venlige Tanker, Ønsker og Opmærksomheder, som er bleven mig til Del i Anledning af min 50 Aars Fødselsdag, vil jeg ogsaa ad denne Vej gerne sige hjertelig Tak.

Carla Schmidt.

Sangbog for danske Katholiker

bestilles og tilsendes gennem D. K. K. F.s Sekretariat
Kastelsvej 19, Øbro 6108.

Kalenderen for 1936 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Katholsk Boghandel. Pris **40 Øre**. Kalenderen tilsendes ved Indsendelse af 50 Øre i Frimærker. *Ansargariusforeningen.*

Kirkelig Kalender.

<p>Dec. 15. S. 3. Søndag i Advent. 16. M. Eusebius. 17. Ti. Ferialdag. 18. O. Tamperdag. *) 19. T. Ferialdag. 20. F. Tamperdag. *) — Vigilie. 21. L. Thomas; Tamperdag. *)</p>	<p>Dec. 22. S. 4. Sønd. i Advent. 23. M. Ferialdag. 24. Ti. Vigilie. *) 25. O. JESU FØDSEL. 26. T. Stephan, den første Martyr. 27. F. Johannes, Evangelist. 28. L. De uskyldige Børn.</p>
*) Faste- og Abstinensdag.	*) Faste- og Abstinenspligt til Kl. 12 Middag.

Dec. Ugens Messebønner.

15. S. **3. Søndag i Advent** (9—52); 2. *Sæt Bønner*: Oktav af Marias ub. Undfangelse (777—607).
 16. M. † Eusebius (782—614); 2. Ferialdagen (10—52), 3. Gudsmoder ((83)—[87]).
 17. Ti. Ferialdag (9—52); 2. Gudsmoder ((83)—[87]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
 18. O. Tamperdag (13—55); 2. og 3. som i Gaar.
 19. T. Ferialdag (9—52); 2. og 3. som Tirsdag.
 20. F. Tamperdag (15—57); 2. Vigilien ([2]—[2]), 3. Gudsmoder ((83)—[87]); Slutningsevng.: Vigiliens ([3]—[3]). — *Eller*: Vigilien til Thomas ([1]—[1]); 2. Tamperdagen (16—57), 3. Gudsmoder; Slutningsevng.: Tamperdagens (981—800).
 21. L. Thomas, Apostel (782—615); 2. Tamperdagen (17—58); Slutningsevng.: Tamperdagens (28—65).

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning« F. K.: Søndag den 15. Dec. Kl. 8.

Adgangskort til Julenatsmessen er nødvendige for at kunne overvære Gudstjenesten i **Sakramentskirken** (faas hos Præsterne, Søstrene og Kirkebetjenten), i **Jesu Hjerter Kirke** (faas hos Præsterne), i **St. Annæ Kirke** (afhentes i Præstegaarden senest d. 23. ds.), i **St. Andreas Kirke** (afhentes i Præstegaarden fra d. 15. Dec.).

Baronesse Rosenkrantz-Charisius, f. Oxholms Legat

til Hjælp for trængende indfødte Medlemmer, Mænd eller Kvinder, af de her i Landet værende katolske Menigheder, uddeles af Biskoppen i Løbet af Januar Maaned 1936.

Ansøgning, indeholdende fulde Navn, Stilling, Alder, Bopæl, skal m. H. t. Trang, Værdighed og Medlemsforhold til en herværende katolsk Menighed, attesteres af to Personer, hvorafter den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportionerne uddeles ikke for Livstid, hvorfor tidligere Legatnydere maa indsende ny Ansøgning. Ansøgningsfristen udløden 31. December; Andragender, indsendt efter dette Tidspunkt, kan ikke tages i Betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til: **Det Apostoliske Vikariat, Bjerregaards Sidevej 1, København, Valby.**

Som Julegave anbefales **Det nye Testamente**, som faas indb. i Shirting og i Læder til billige Priser (Kr. 3, 3,50, 6,00).

En Julegave som bestaar af et Aarsabonnement paa Nordisk Ugeblad for katolske Kristne, fornyes 52 Gange om Aaret !!

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 12. December.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Angariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½—14½.

Nr. 51.

Søndag den 22. December

1935

INDHOLD: Julevise. — Den skrøbelige Stald — vort Hjem. — Jul! — Jesu »ariske« Afstamning. — Juletræet sat under Debat. — Kirkebygninger i vore Dage. — Den første Teresia-Kirke i Norden. — »Guldklumpen«. — En stor Mand og en stor Kvinde. — Emner til Diskussion. — Et socialt Julebudskab. — Pave Pius XI i svensk Band. — Kristusbarnets Lillebror. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Være være Gud i det Høje!

Engelens Budskab.

H. Memling.

Julevise.

Med Føje sig fryder hver Kristenmand,
at Jesus er født udi Jødeland.
Thi ville vi glædes med Gammen.

Med Fred i sit Følge til Jordan Han kom
at frelse os alle fra Død og Dom.
Thi ville vi glædes med Gammen.

Til Sone os sendte Gud Fader sin Søn
og gav Ham til Moder en Mø saa skøn.
Thi ville vi glædes med Gammen.

Hun lignes ved Stjernen i Morgengry,
der lyser og lover os Dag paa ny.
Thi ville vi glædes med Gammen.

Men Jesus er Solen, som ej gaar ned,
om aldrig vi drager saa langt af Led.
Thi ville vi glædes med Gammen.

Ved Midnatstide i Bethlehem
af Morgenstjernen gik Solen frem.
Thi ville vi glædes med Gammen.

Som Solskin gaar gennem gyldent Rav
og Stjerner sig spejler i Sø og Hav.
Thi ville vi glædes med Gammen.

Saa fødte Maria foruden Mén
Barn Jesus blide i Natten sen.
Thi ville vi glædes med Gammen.

Da kimede Klokker til Orgelbrus
Alverden om i Vor Herres Hus.
Thi ville vi glædes med Gammen.

Og Himmerigs Engle fløj ned til Jord
og sang, saa det hørtes i Syd og Nord
Thi ville vi glædes med Gammen.

Fra Libanons Cedre paa Karmels Top
steg viet Virak mod Himlen op.
Thi ville vi glædes med Gammen.

Gethsemanes Fugle i samme Stund
tog paa at kvadre med Næb og Mund.
Thi ville vi glædes med Gammen.

*Og Kedrons Bølger slog Harpeslæt
til Englesangen saa lys og let.
Thi ville vi glædes med Gammen.*

*Da folded Barn Jesus de Hænder smaa
og slumred trygt paa sit Krybbestraa.
Thi ville vi glædes med Gammen.*

*Og Jesu Moder en liden Stund
sit Hoved bøjede i bliden Blund.
Thi ville vi glædes med Gammen.*

*Men støt og stille stod Joseph Vagt
at værne begge mod Mørkets Magt.
Thi ville vi glædes med Gammen.*

*Og vi vil vogte med samme Flid
den hellige Gave fra Juletid.
Thi ville vi glædes med Gammen.*

*Da ved vi vist, vi engang naar hjem
til Himmerigs evige Bethlehem.
Thi ville vi glædes med Gammen.*

Peter Andreasen.

Den skrøbelige Stald — vort Hjem.

G. K. Chesterton er berømt som Tidssatiriker, som original Socialpolitiker, som spændende Fortæller, som aandfuld Apologet. Som Lyriker er han mindre kendt. Havde han kun digtet »Julens Hus«, saa var dog allerede dermed hans lyriske Begavelse fastslaaet.

*En Moder flakked vildsomt om,
Fra Herberget vist bort;
Det Sted, hvor intet Hjem hun fandt,
Der finder vi nu vort.
Den skrøbelige Stald, som laa
I Sand, med Væggen svag og skraa,
Blev tryggere Ly, skulde stærkere staa
End Roma bag Mur og Port.*

*Et Barn i en elendig Stald
Med Damp af gumlende Dyr:
Kun der, hvor han var hjemløs,
Er Hjemmet, hvorind vi tyr.*

Giorgione: Christi Fodsæl.

*Vi har Hænder, som skaber, og klog Forstand,
Men har tabt vort Hjærte paa fjærnen Strand,
Ej Skib eller Kort den vise kan
Under Himmelenes vide Skyer.*

Chestertons Forkærlighed for skarpe Modsætninger viser sig ogsaa her. Men i Stalden i Bethlehem er ogsaa de største Modsætninger forbundne:

*Verden gaar i dit Ledebaand,
Dig dog svøber en Kvindes Haand,
Du, som har skabt og styrer all,
Blev dog paa Skød Barnlille kaldt.
O Gud ske Lov.*

(Grundtvig.)

Brorson opfordrer os til at forme og udtrykke denne Lov saa kraftfuldt som muligt:

*Din Lov skal høres, Frelsermand,
Saa vidt og bredt i alle Land,
At Jorden den skal ryste.*

Nu, da Frelseren er kommet, kan Mennesket se frit og tillidsfuldt mod Himlen:

*Dejlig er den Himmel blaa,
Lyst det er at se derpaa,
Hvor de gyldne Stjerner blinke,
Hvor de smile, hvor de vinke
Os fra Jorden op til sig.*

(Grundtvig.)

Og Himmelen sender sine Bud, som forkynder Julens Hemmelighed: Foreningen af Himmel og Jord. Men om dem, som først lyksaliggjordes med Budskabet, lyder det:

*Tause Hyrderne til Staden ginge . . .
Ej var Guld den Gave, som de bragte,
Ikke Perleglans fra Havets Bund;
Ikkun Sjælens Renhed frem de rakte,
Og en barnlig Tro fra Hjærtens Grund.
Men den Skjænk er mere dyr end Guldet,
Mere dyr end Bjærgets Ædelsten;
Thi naar jordisk Pragt er skjult af Muldet,
Straaler Fromhed som en Perle ren.*

(Molbech, Jesu Fødsel.) — ch. —

**„Nordist Ugeblad“ ønsker alle sine Med-
arbejdere, Læsere og Venner en glædelig og
velsignet Julefest. Red.**

JUL!

Er det saadan —?

Det har været en drøj Tid de sidste Dage med at løbe i Butikker og gøre Indkøb af Gaver til Kone og Børn og andre, som man har Forpligtelser overfor. Koldt var det, og vaade Fødder fik man. Hjemme var der heller ikke for hyggeligt med alle de Forberedelser til Julen.

Nu er Juletræet overstaaet, og Risengrøden og Gaasestegen, Æbleskiverne og Godterne sat til Livs samt det svære Juleøl. Det fylder godt, det ene med det andet; man har en Fornemmelse, som om man skulde revne.

Men nu, da Kaffen er drukket, og man har faaet sig anbragt i den dybe Lænestol og faaet Ild paa en god Cigar, saa har man det i Grunden godt, ja, dejligt — ok ja — nu er det Jul.

Eller er det saadan —?

Det var en kold Vind, der blæste, da vi i Nat gik til Midnatsmessen. Den bed ordenlig i Ørene.

Kirkeklokkernes Kimen klang i den frostklare Luft.

Inde i Kirken med de mange Mennesker er der lunt.

Hvor er her smukt og festligt.

Vokslysenes smaa, gule Flammer lyser som smaa Stjerner paa Alteret, og de dejlige, gamle Julesalmer lyder gennem Rummet.

Hele Menigheden synger med.

De Salmer kan vi jo allesammen udenad.

Børnenes klare, frejdige Stemmer høres tydeligt gennem de voksnes mere dæmpede Sang.

Stille Nat — hellige Nat.

Alle Mennesker maa være gode i Nat, gode og kærlige mod hverandre.

Og nu vender Præsten sig om fra Alteret og forkynder Julens Evangelium: »Og Englene sang: I Dag er der i Davids Stad født eder en Frelser, som er Christus, Herren.«

Og: »Ære være Gud i det Høje og paa Jorden Fred for Mennesker, som have en god Vilje.«

Herre, giv ogsaa mig Fred i det vilde, urolige Sind — Fred med mig selv — Fred med mine Medmennesker og Fred med Dig, o Gud — for nu er det Jull

Jos. Holstein-Ledreborg.

Jesu »ariske« Afstamning.

Den katolske Kirkes Kamp i Tyskland har allerede frembragt flere ypperlige Bøger, som yderst virksomt bekæmper det nazistiske Hedenskabs Frasevælde. En af de bedste er Universitetsprofessor Dr. Johannes Peter Junglas' »*Christus und der deutsche Mensch*« (J. Kösel & Fr. Pustet, München 1935. 252 S., RM. 4,50), som i 70 korte Afhandlinger giver sagligt Svar paa Tidens Problemer. I Stedet for en længere Omtale bringer vi nedenstaaende Afsnit.

I Julesøndagens Epistel siger den h. Paulus til os, at Guds Søn havde en jødisk Moder, og at han, mens han vandrede her paa Jorden, stod under den jødiske Lov. Et andet Sted læser vi, at han som alle jødiske Drengene blev omskaaret, at han ogsaa som alle andre Førstefødte efter jødisk Skik blev opofret i Templet, at han gjorde de jø-

diske Valfarter med, at han overholdt de jødiske Bud, som Sabbat- og Paaskefesten. Af alt dette fremgaar det, at Jesus ikke vidste andet, end at han tilhørte det jødiske Folk.

I vore Dage stemples Jesus som Arier. Denne Paa-stand bliver opstillet for at besudle Moderen og Barnet. Jesu Moder skulde have krænket Troskaben og skulde være blevet skændet af en jødisk Soldat ved Navn Pan-thera. Saaledes har Jødedommen i blindt Had udspreddet det, og i vor Tid bli- ver denne skamløse jødiske Løgn udspredd blandt Folket som højeste Visdom. De andre udbreder Løg- nen af blind Antise- mitisme. De vil fra- vriste Jøderne Jesu hel- lige Person. Enskriver, »det meget brugte Ord, at Jødedommen har frembragt Verdens Frelse er Føleri«. Kun det andet Ord er hi- storisk: »Jødedom- men har dræbt Ver- dens Frelse.« I Dag vil vi prøve Beviset, som man fremfører for Jesu ariske Afstamning.

Christusbillede af A. Dürer.

1) Man siger, Jesus havde ikke jødisk Blod i sine Aarer, da han stammede fra Galilæa. Men siden Jødernes Bortførelse til Fangenskab 734 f. Chr. boede der ingen Jøder i Galilæa, kun fremmede Folk. Disse skulde senere have antaget den jødiske Tro. Denne Paa-stand kan slet ikke bevises. Thi om Galilæas Befolkningsforhold er vi meget slet underrettede. Vi ved kun, at langt fra alle Jø- der blev bortført til Fangenskab, men tværtimod over- ordentlig mange blev tilbage. Som Galilæer kunde Jesus lige saa godt nedstamme fra en gammel jødisk Familie som fra en fremmed indvandret.

Men afgørende er følgende: Før og efter sin Opstandelse er Jesus af sine Tilhængere blevet regnet for en ægte Jøde, for den Messias, som var lovet det jødiske Folk. Ogsaa Jesu Fjender, Farisæerne og det høje Raad, betragtede ham som Jøde. Som Jødernes Konge dømmes han til Døden. Hvis det havde været en Kendsgerning, at Jesus havde været en fremmed, vilde dette sikkert være kommet for

Dagens Lys under det dødelige Fjendskab imod ham og med det bedste Resultat være blevet benyttet imod ham, thi et kendt jødisk Ord siger: Tro ikke en fremmed indtil det 24. Slægtled. Intet havde kunnet give hans Messiasværdighed et mere dræbende Stød, end hvis man ex officio havde fastslaaet, at han ikke var nogen ægte Jøde, ingen Efterkommer fra Abraham. Men noget saadant skete ikke, en saadan Bebrejdelse blev ikke rejst. Evangelisterne Matthæus og Lukas har to Steder optegnet Jesu Stamtræ. Dette Stamtræ fører Christi Aner tilbage til Abraham over David. Hvad Rabbinerne i den efterkristne Tid har sammenløjet, har ingen historisk Værdi. Men det er ganske betegnende, at disse jødiske Tendensløgne trods deres tvivlsomme Herkomst paa ny sættes i Omløb.

2) Man siger ogsaa: Jesu Sjæl var ikke jødisk, men arisk. Indtil i Dag er det ikke lykkedes Videnskaben nærmere at bestemme de enkelte Racers aandelige Egenskaber. Derfor er det heller ikke Videnskaben, der her taler, men derimod Lidenskaben og Fordommen, som dækker sig med Videnskabens Kaabe. Eet er sikkert: at Jesus følte sig saa stærkt knyttet til det jødiske Folk, at han betegnede sig selv som den af Gud lovede Messias, at han erklærede, at han personlig kun havde en Missionsopgave blandt Jøderne: »Jeg er kun sendt til Huset Israels fortabte Faar« (Matth. 15, 24). Det var først Disciplene, han sendte ud i hele Verden, ogsaa til Hedningefolkene.

Sandt er kun, at Jesus stod i den skarpeste Modsætning til Folkets daværende Førere, Farisæerne. Han dadlede deres Hykleri, hvor de under Fromheds Maske drev Utugt og Begærlighed. Han dadlede deres Hovmod, der fik dem til at foragte enhver fremmed og udelukke de stakkels Syndere fra Guds Rige. Han dadlede deres ydre, overfladiske Religion, som ikke i Hjertelaget, men i Spise og Dyr fandt rent og urent. Han dadlede deres Haardhed, som lagde uoverkommelige Byrder paa de svages Skuldre, medens de selv ikke berørte dem med en Finger. Det er altsaa sikkert, at Jesus dannede den skarpeste Modsætning til den farisæiske Aand; men denne Farisæernes Aand er ogsaa et Vrangbillede af den religiøse Aand, som træder frem for os i det gamle Testaments Skrifter. Jesus staar tilknyttet den gammel-testamentelige Religions Højdepunkt, Profeterne og Salmerne. Ligesom i det gamle Testamente er Religionens Højdepunkt — ogsaa for Jesus — Guds- og Næstekærligheden (Mark. 12, 28-34).

Paastanden om en arisk Afstamning med Hensyn til Jesus krænker den katholske Troslære. Den staar i Modstrid til det nye Testamente og den apostoliske Trosbekendelse: født af Jomfru Maria. Men hvis man paa

Grund af Jesu jødiske Herkomst vil give ham og hans Værk mindre Værdi, saa vil ogsaa dette støde an mod den hellige Tro. Thi det er ikke en jødisk Rabbi, der har forløst os, derimod Christus, Guds enbaarne Søn. Guds Søn har lært os den himmelske Sandhed. Hvor han paaberaaber sig det gamle Testamente, er det ikke jødisk Kulturgods, der meddeles os, men derimod guddommelige Aabenbaringer. Jesu menneskelige Natur bliver ved et Under fra den Helligaands Side dannet af den helligste Jomfrus rene Blod. Hun var ligefrem gennemlyst og forklaret af den anden Person i Guddommen. I hendes Blod fandtes intet syndefuldt Arvegods. Han er hverken fordærvet eller begrænset gennem Race. I Skønhed og Renhed danner han Begyndelsen til en ny Menneskehed. Han er den nye Adam, formet efter Guds Billede. Gennem Tro og Daab bliver en Genfødsel ogsaa os til Del. Synden borttages straks fra os, dog bliver Svaghed og onde Lyster tilbage, som maa overvindes i heltedmodig Kamp, for at Christus kan antage Skikkelse i os.

Juletræet sat under Debat.

Det fascistiske Parti i Italien har udstedt Forbud mod at fælde eller sælge Gran- og Fyrretræer, hvad der især tager Sigte paa Handelen med Juletræer, for, vistnok med Krigen for Øje, at spare saa meget som muligt paa Halvøens Skove. Da Juletræet i det egentlige Italien ikke er trængt saa meget igennem som f. Eks. i det tidligere Sydtyrol, vil disse Provinser selvfølgelig blive mest ramt af Forordningen. Imidlertid har »Osservatore Romano« i en Kommentar til Loven ogsaa udtalt sig imod Juletræet »som en eksotisk og protestantisk Mode og en Levning efter hedenske Naturskikke«.

Nu maa det ikke glemmes, at Juletræet for den katolske Italiener virkelig nærmest staar som en protestantisk Skik, i Modsætning til den gamle, franciskanske Krybbe, som er Julefestens almindelig samlende Symbol for ham. Men derfor er det ligesaa sandt, at vore Lande, ogsaa de kristne Kredse, bruger baade Krybbe og Træ som Symbol og Udtryk for deres kristelige Juleglæde. Fra Tyskland og Holland har man derfor straks taget til Genmæle, og »Osservatore Romano« har loyalt offentliggjort en Protest fra Biskop Hudal i Rom, hvori der klages over, at mange ikke-italienske Katholiker kunde føle sig krænkede i deres Følelser, d. v. s. »i deres Kærlighed til gamle, nationale Skikke, som er traadt i en saa ædel Forbindelse med Kristentroens Skikke, at der i næsten alle tyske kristelige

Familier ogsaa findes en lille Krybbe under Juletræet.«
Oss. Rom. fremhæver heroverfor, at det kun havde taget Sigte paa italienske Forhold og selvfølgelig heller ikke havde talt paa Vatikanets Vegne.

Eet er sikkert, at Juletræet, hvordan dets Oprindelse end maatte være — det kendtes for Resten allerede før Reformationen — er blevet kristnet og er et Symbol for Forløsningen. I hvor mange Taler har den talende ikke fortolket Juletræet ud fra de dybeste og mest frugtbare kristne Ideer. Foran os ligger en Artikel, hvor Forf., en Theologiprofessor, knytter de smukkeste Tanker til Juletræets Stamme og Grene, Frugter og Godter, til Gaverne under Træet og Lysene paa det. Selvfølgelig findes der megen from Vilkaarlighed ved den Slags Interpretation, men den viser i alt Fald, at Følelsen i vore Lande let og naturligt opfatter Juletræet som noget, der passer godt sammen med Christi Fest, at det er døbt, i alt Fald i de Kredse, hvor man endnu værdsætter Daaben. —z.

Kirkebygninger i vore Dage.

Vi er før — under vore Interviewer med danske, katolske Kunstnere — kommet ind paa Omtale af Kirkebygninger og Kirkebygningens Principper. Vi bringer denne Gang en Række Billeder af moderne Kirker med en kort Tekst til Belysning af de Problemer, som de moderne Kunstnere arbejder med.

Ved første Blik faar Læseren sikkert et Indtryk af Funkis, men det sete har nu i Realiteten intet med Funkis at gøre, selvom de forskellige Bygningsdele er stærkt fremhævede m. H. t. deres praktiske Betydning.

Det gælder nemlig for den moderne Kunstner at genfinde den Sans for Rum og Flader, som i de sidste Aarhundreder er gaaet tabt. Her, som overalt i moderne Kunst, begynder man saa fra neden — med de mest enkle Former, de mindst komplicerede Virkningsmidler. Det er ikke Meningen, at disse Bygninger skal staa som det endelige Resultat — selvom maaske nogle Kunstnere tror det — de er kun et Skridt paa Vejen, Opøvelsen i den Behandling af Rum og Flader, som er *conditio sine qua non* for al videre Udvikling.

Vi bringer først et Billede af den nye Christ-Konge-Kirke i Rom, indviet 19. Maj 1934. Arkitekten, Marcello Piacentino, siger i »L'illustrazione Vaticana« omtrent som følger: »Som Grundplan valgte jeg en Mellemtning mellem det latinske og det græske Kors, hvilket gør, at man straks ved Indgangen ser Kuplen under en Synsvinkel af 30 Grader, saa den ikke virker for stejl. — Den forskellige Karakter

Marcello Piacentini: Christ-Konge-Kirke i Rom.

af de bærende og de bæarne Dele er ogsaa i det Ydre iøjnefaldende. De bærende Partier opførtes af røde, haandstrøgne Mursten, som udadtil er ulækkede (en Selvfølgelighed i Danmark, men ikke i Italien), meget omhyggeligt lagt i skiftevis fremspringende Rækker. Denne Anordning bestemmer den store, firkantede Façade, hvor Sideportalerne Forhold til Midterportalen er den samme som i den antikke romerske Triumfbue, som Sindbillede paa Christi Kongedømme.

Alle bæarne Dele af Bygningen er støbt i Jernbeton, som viser sig for Beskueren uden at skjule sin Karakter. Ved at bearbejde hele Overfladen med Tryklufte-mejsel opnaede man en regelmæssig Ruhed, der faar Jernbeton'en til at fremtræde som en af en enkelt Blok udhugget Monolit,

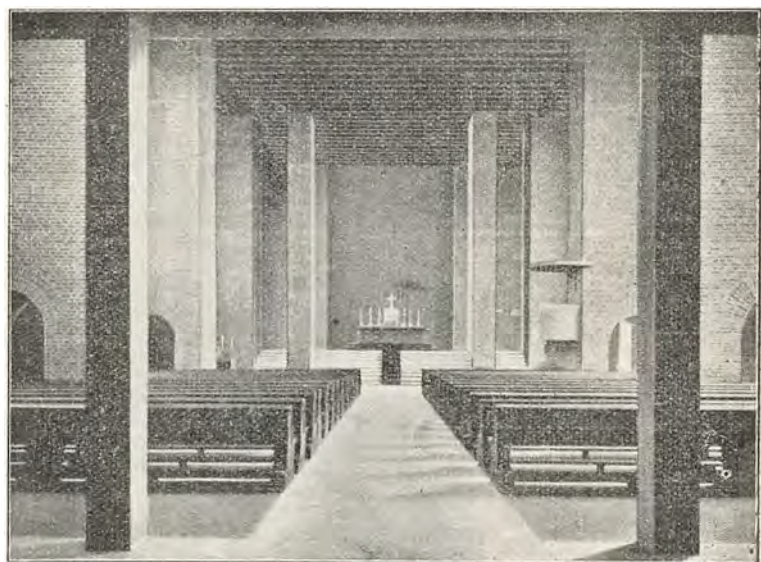
Michael Kurz: St. Joseph i Memmingen.

R. Krambeiter: Kirke i Kledering ved Wien.

ske til den romerske Monumentalitetens Begreb. Indskrænkningen til det væsentlige, den bevidste Undgaaen af alt uvæsentligt løfter Beskueren ind i de evige Værdiers Omraade og hæver ham over de forgængelige Tings Kommen og Gaaen.«

Denne Udredning giver et klart Begreb over de Idéer og Principper, som moderne Kunstnere arbejder med. Vi vil genfinde det i de andre Billeder. Fig. 2 viser Sognekirken St. Joseph i Memmingen, altsaa tysk. Der er jo en ganske tydelig Forskel i Indtrykket, det høje, spidse Tag, de store, jævne Murflader, de solide Taarne leder Tanken

Dominikus Böhm: Christ-Konge-Kirke i Küppersteg ved Köln.

hvad der jo ogsaa svarer til dens Væsen.

Hvad Dekoration angaar, anvendtes kun det, som var nødvendigt for Gudstjenesten — men af det bedste Materiale og udført af de fineste Kunstnere.

Den æstetiske og dekorative Opfattelse af denne Kirke svarer ganske

hen paa Pakhuse — som St. Justs Magasiner og Gammel Bryghus — som nepop stammer fra en Tid, hvor man forstod at behandle Flader og faktisk følger samme Principper. Det er ingen Triumfbue, det er et solidt Oplagsrum, et trygt Hjem, en stærk Fæstning — St. Joseph!

Fig. 3 viser en lille Kirke ved Wien — der har ikke været mange Penge; men derfor kan man godt inddele en Flade harmonisk. Tænk hvilket skrækkeligt Missionshus der kunde være blevet ud af de samme Sten. Man ser, hvordan Arkitekten har løst den Opgave, der fremkommer ved, at Kir-

ken ligger paa en Skrænt. Og saa maa det heller ikke glemmes, at vor Tids Mennesker, der kommer fra sunde, lyse, praktiske Boliger, vil have Guds Hus formet saaledes, at de dér føler sig husvant, ligesom Gothikkens og Barokkens Slægter i deres Kirker.

A. Bosslet: Jesu Hjerter Kirke
i Marianhiller-Seminariet, Würzburg.

Fig. 4 viser det Indre af en Christ-Konge-Kirke i Köln. Man ser, at der overhovedet kun er taget Hensyn til Rummets og Murfladernes Virkning, om hvilken man selv kan dømme. Kirken er bygget af Arkitekt Dominikus Böhm i 1928. Med Staapladerne og Pladserne paa Pulpituret kan der være 2000 Personer i denne Kirke. Og dog har den ikke kostet mere end 131,000 Mk.

Fig. 5 viser det Indre af Marianhiller Seminariets Jesu Hjerter Kirke i Würzburg. Virkemidlerne er de samme, men man ser, der er en umaadelig Forskel. Kirken blev opført 1927-28. Skibet er 30 m langt, 13,50 m bredt og 15,55 m højt. Saare virkningsfuldt fremhæves Frelserens Monumentalstatue fra Korets orangefarvede Baggrund. Hele Rummet virker udmærket, og Lysvirkningen er ogsaa heldig, hvis Virkeligheden er den samme som Billedet.

Det er det nemlig ikke altid. Paa et Billede ser man hele Kirken i et lille Synsfelt og opfatter saaledes hele Harmonien — i Virkeligheden ser man ikke hele Kirken, men ofte kun en Del af den. Og saa kommer en Bygning som f. Eks. Fig. 2 let til at vise sig som noget vældigt, bart og koldt Murværk — og saa langt væk, at man ser

den hele, kan man maaske ikke komme, og selv da virker Murene let uhyggelige og kolde ved deres vældige Udstrækning, som man jo ikke paavirkes af ved et Billede. Derfor bør disse Kirker ikke staa som Idealet; en større og mere levende Opdeling af Fladen vil sikkert være et Fremskridt — men det forudsætter jo, at man har en ordentlig Flade og forstaar at opdele den. Det er det, man er ved at lære.

P. R.

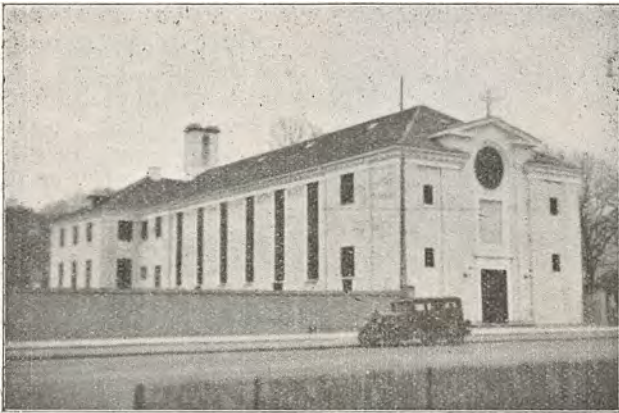
Den første Teresia-Kirke i Norden.

Siden Grundstensnedlæggelsen den 9. Marts i Aar er Arbejdet paa Rygaard, Bernstorffsvej, blevet ført flittigt frem, saa Kirke og Kloster Lørdag den 14. December program-mæssigt kunde afleveres til højtidelig Indvielse ved Hs. Exc. Biskoppen. Præcist Kl. 8 begav Biskop J. Brems, ledsaget af den nye Kirkes Præst, Pastor Beret, og Søstrenes Skriftefader, Pater Poquet, sig til det nye Guds Hus, som blev benediceret under Udfoldelse af det sædvanlige Ritual, med Bøn, Sang og Vievandsstænkning uden for og inden for Kirken. Straks derefter begyndte den hellige Messe, som Biskoppen selv læste.

Kirkens Skib var imidlertid blevet fyldt med troende og Gæster, ialt 3—400. Forrest saas Sognepræst P. Spaus, P. Boerrigter fra Immaculatakirken — der var ikke flere Præster — og Søstrene med en Flok hvidklædte unge Piger imellem sig. Resten af Alumnerne befandt sig paa Pulpituret og sang sammen med Søstrene under den hellige Messe; Gaslinets »Et verbum caro factum est« fortjener især at fremhæves. Efter Evangeliet traadte Biskoppen frem til Korets Trappetrin og udtrykte i en Prædiken sin Glæde over denne nye Kirkes Tilblivelse. For os Katholiker er Kirken Verdens Centrum, fordi Tabernaklets Trone er rejst i den. Biskoppen henviste til den protestantiske Præst, der efter et Besøg i en katholsk Kirke uvilligt udbrod: »Hvorfor i al Verden har man slukket den evige Lampe hos os?« I vore katholske Kirker brænder den, og det er vi glade for. Søstrene har Eukaristiens Dyrkelse som særligt Formaal. Biskoppen formanede dem derfor til at fremme denne Andagt saa meget som muligt. Som særlige Motiver til Glæde nævnte Hs. Exc. desuden, at den nye Kirke var bygget i en ganske særegen og ellers hos os her hjemme ikke anvendt Stil, og især, at det var den første Kirke indviet til den h. Teresia af Lisieux. Mange gik under Messen til den hellige Kommunion, og derefter samledes man i det nybyggede Klosters Stueetage til Frokost, hvor-

under Hs. Exc. takkede Arkitekten for det udmærkede Arbejde. Derefter fulgte Besøg i de to Etager ovenpaa og i Kælderetagen, der i Fremtiden vil være forbeholdt Søstrene alene, altsaa Klausuren, medens Stuen er for Eleverne og Pensionærerne.

St. Teresia af Lisieux's nye Kirke — Forstanderinden, Mater Magdalene Eugenie, der har forestaaet Nybygningernes Opførelse som Bygherre (eller -frue), fremhæver gerne, at den lille elskelige Helgeninde flere Gange benyttede Lejligheden til at vise sin Hjælpsomhed, naar man syntes at være kørt fast — danner nu Rygaardens venstre Hovedfløj med Facaden ud mod Bernstorffsvej. I den ydre Skik-

Kirken set fra Bernstorffsvej.

kelse præsenterer den sig smukt og værdigt med sin rene, enkle Front, de seks høje Vinduer, som skærer Sidevæggene i smalle Flader, og det lille Taarn, som rager op der, hvor Kirken gaar over i det nye Kloster og Hovedfløjen.

Betræder man selve Kirken efter at have passeret det enkle Vaabenhus, har man foran sig Skibet, et eneste firkantet Rum, 35 m langt, (fra Indgang til Korrunding) 12 m bredt og 10 m højt, overdækket af et i en stump Vinkel opadskraanende brunt Bjælkeloft. Fra Skibet fører 5—6 Trappetrin op til Koret, hvis flade kassetterede Loft er af Egetræ, ligesom Korets Sidevægge er dækket med Egetræspaneler. Gennem to Gange seks Antikglas-Vinduer med Stræbepiller imellem sig strømmer Lyset saa uhindret ind i Kirken, at den nok er en af de lyseste katholske Kirker her hjemme, og selv paa en saa skyet Dag som Indvielsesdagen kunde Lamperne slukkes tidligt; Lamperne præsenterer sig paa Baggrund af Stjerneindfatninger, hvad der for de mindre Lampers Vedkommende tager sig nyde-

Koret i St. Thereses Kirke.

ligt ud. Lidt forstyrrende og forvirrende virker derimod Siddepladserne og Korstolernes Fordeling paa Kirkegulvet, som synes at bryde Arkitekturens Linier.

Et Barokalter fylder den oventil hvælvede Korrunding, der er malet med samme dybe, mørkerøde Farve som Baggrunden i de to Nicher, der danner Ramme om Sidealtrene nede i Skibet. Stilen, som præger Alter og Korrunding og delvis ogsaa andre Dele af Kirken, især Facaden, er ikke almindelig og er bestemt af Arkitekturen i den gamle Gaard, som har staaet i henved 200 Aar, og som blev ombygget omkr. 1830, saaledes at Senbarokkens og Empirens Motiver har haft Indflydelse paa den.

Den nye Klosterbygning er 22 m lang og 13 m bred og omfatter 4 Etager, Kælder- og Kvistetage iberegnet. Stueetagen er, som allerede sagt, forbeholdt Pensionærer og Elever, Resten bebos af Søstrene. Naar Tid og Midler engang tillader det, er det Meningen at udvide den anden Sidefløj som Pendantbygning, der vilde give en udmærket Skole.

Orgel-Pulpituret. (Det er dog ikke Orgelpiber, der ses under det runde Vindue.)

Skal vi nævne nogle af de Mænd, der har Æren af det smukke Arbejde, da bliver det fremfor alt Arkitekt Alfr. Cock-Clausen bistaaet af Arkitekt Paul Westermann, der ledede det daglige Arbejde. I øvrigt er de forskellige Arbejder blevet udført af følgende Firmaer: Murermester Vilh. Zeltner, Tømrermester Jul. Nielsen & Søn, Snedkermester Hans A. Holm & Søn, Malermester A. Seehusen, og Ingeniør Johs. Møllman.

Maatte den nye Kirke være et stærkt Led i den Kæde af katholske Kapeller og Kirker, som efterhaanden i Storbysens Distrikter slynger sig omkring de gamle Sogne og Menigheder til Gavn for Sjælens Røgt i det stadig voksende København.

—z.

»Guldklumpen«.

Alessandro var hans Døbenavn, *Capo d'aglio* (Løghoved) hans Øgenavn og »Guldklumpen« det Navn, hvormed vi indbyrdes betegnede ham, naar vi ikke ønskede, at vore italienske Tjenestefolk skulde forstaa, hvem vi talte om. Han var Gartner, Kok og Altmuligmand hos os i de Aar, Sofie Holten og jeg med vor lille Plejedatter Ragnhild var bosat i Assisi.

Det var hans Karakters uforlignelig gode Egenskaber, der fik os til at kalde ham »Guldklumpen«.

Alessandro var sødt paa en lille Bondegaard et Steds langt ude i Bjergene. Da han var en halv Snes Aar gammel solgte hans Forældre Gaarden og lod Drengen gaa med i Købet. Han vidste intet om Salget, men en skønne Dag, da han ved Aftenstid kom drivende hjem med Køerne, var Forældrene borte og fremmede Folk flyttet ind i deres Sted.

Naar man kender Italienernes dybe Følelser og stærke Familiesans, forstaaer man, at Drengens Hjerte var knust af Sorg over Forældrenes Handlemaade, men han tav og i otte lange Aar trællede han for den nye Ejer. Det var et Hundeliv; knap nok Føden gav de ham. Han havde ikke mere end een Skjorte, og naar den nu og da skulde vaskes og lappes, fik han et Gedeskind at svøbe om sig; da han som halv voksen skulde modtage sin første hellige Kommunion og firmes, maatte Præsten laane ham et Par Benklæder at »staa« i. Men arbejde maatte han, passe Kvæget, hente Brændsel hjem og alt, hvad der ellers kunde falde for. Om Natten sov han paa det lave Loft over Kostalden; hans Leje var en Bunke Løv, fugligt og muggent og lige ind under Tagets Skraaning; Vinteren i Bjergene

om Assisi er kold, og her fik Drengen sit Helbred ødelagt for Livstid: hans Lemmer krogedes og stivnedes af Gigt.

Da Alessandro var alten Aar gammel, holdt han det ikke ud længere. Han havde ikke taget nogen Beslutning om at flygte, men det kom pludselig over ham. Det var en Aften, han kom fra Skoven med Æslet belæst med Risbrænde; han stod ude ved Gaardens Vedskjul og læsede af. Solnedgangen luede rød og gylden i Vest; han holdt inde med Arbejdet og saa tankefuldt paa den flammende Pragt. Da, lige med eet, gav han sig til at løbe; han løb fra Risbrændet, fra Gaarden og det hele, han løb ned ad Vejen, ned ad Stierne, nedad mod Assisi, hvor han vidste, hans Forældre boede. Solnedgangens Glans var slukt, Stjernerne var tændt, og stadig løb han.

Maanen stod højt paa den dunkle blaa Nathimmel og fik San Franciscos Kirke og Taarn til at lyse i gulligt Skær; den skinnede ned i Gader og Gyder, hvor tunge, løbende Trin brød den dybe Stillehed. Saa smækkede en Dør i, og alt blev tyst.

Alessandro var kommet hjem. Faderen skændte, men Moderen, den statelige Chiara, skjulte Sønnen. Hans Ejer oppe fra Gaarden kom og spurgte efter ham, rasende over, at hans Slave var rømt; men hver Gang han kom, lykkedes det Chiara at faa Alessandro af Vejen; til sidst opgav Bonden Ævred og de fik Fred.

Alessandro var trods sin Gigt og sine skæve, haltende Ben en Fyr, der forstod at gøre sig nyttig og at tjene Penge. Disse gemte han i en sort Lerkrukke, der stod paa en Hylde over Ildstedet — det var da allenfals sikrere end at sætte dem i Banken, mente han. Men en Dag, da han vilde lægge en ny Haandfuld Kobberslanter til sin Skat, opdagede han, at Krukken var tom. Højt jamrende og grædende styrtede han op ad Gaden: »De har taget mine Penge! De har stjaalet dem!« Men hvem? Det viste sig, at Tyven var hans egen Fader; mere kom der saa ikke ud af Sagen, men Alessandro fik fremtidig større Tillid til Banken.

Da vi lærte Alessandro at kende, tjente han hos den Familie, vi boede til Leje hos. Faderen var død, men Chiara levede endnu, og da Alessandro gerne vilde flytte med os til vort eget nye Hus, stillede han den Betingelse. at han vilde have sin Moder med. »Guldklumpen« var nok et Offer værd, saa vi lod ham faa sin Vilje.

Hvor gammel Chiara var, vidste ikke engang hun selv, men hun gjorde sig da endnu nyttig med at bære Vand og med at vifte Gløderne paa det aabne Ildsted i Brand med en Kalkunfjers Vifte. Naar hun paa Festdage mødte i fuldt Pus med Halsbaand af svære Koraller og et gulrødt

Tørklæde, der fremhævede hendes næsten indianerbrune Lød, saa var hun simpelthen pragtfuld, for hun optraadte med en Rejsning og en Værdighed som en Dronning.

Da Chiara omsider blev syg (man mente, hun var henvend de halvfems) var der ingen Grænser for Sønnens Om-sorg for hende. Maden til hende kunde han hente ved vort Bord, og Sofie Holten serverede hende gerne først og bedst; men det passede ikke den gamle, hun rev gerne Tallerkenen ud af Haanden paa ham og kylede den hen ad Gulvet, saa Indhold og Skaar flød mellem hinanden. »Tror du, jeg vil spise disse Udlændinges beskidte Mad, saa tager du fejl!« raabte hun, og saa maatte Alessandro gaa til Konditoren og købe hende de fineste Kager. Aldrig har jeg set et smukkere Eksempel paa Opfyldelsen af det fjerde Bud end hans Opofrelse imod denne gamle Moder, der dog havde været medvirkende til at gøre hans Barndom og første Ungdomsaar saa ulykkelige.

Intet sparede han, da Chiara var død: hun fik en »stor« Begravelse med Broderskaber, Kærter i Mængde og det fineste Ligklæde; og han lod læse mange Messer for hendes Sjæl, saa der var vist ikke meget til Rest af hans opsparede Løn, da alt var forbi. Og saa var det bedste dog hans redelige Sorg og barnlige Taarer over at have mistet den, der Dag ud og Dag ind havde gjort ham Livet surt og behandlet ham som en dum Dreng.

Med endnu større Trofasthed end før sluttede han sig nu til os; af Slægtninge havde han kun en Søster, som var gift i »la Merica«.

Alessandro var en selskabelig Natur, der ikke kunde lide at være alene ved sit Arbejde; man kunde Gang paa Gang sige til ham, at et eller andet Arbejde i Haven skulde gøres, han blev dog ved at opsætte det. Saa plejede jeg at gaa ud og tage fat selv, sikker paa, at der ikke vilde gaa ti Minutter, før Alessandro kom rokkende, og saa var

„Guldklumpen“.

han baade flink og flittig, mens han gik og smaasnakkede med mig.

Med vore smaa unge Piger kunde han absolut ikke forliges, men de drillede ham nu ogsaa, som de tankeløse Tøsebørn de var. En Dag kom en af dem styrtende højt skrigende ind i Dagligstuen, drivende af Blod paa Ansigt og Hænder; vi troede da, Alessandro havde prøvet at gøre en Ulykke paa hende, men det viste sig, at han blot i Hidsighed havde taget en And, han lige havde hugget Hovedet af, og dasket hende om Ørerne med den.

Vor lille Ragnhild, »*la Signorina*«, derimod var han gerne gaaet gennem Ild og Vand for, og et eneste Ord af hende var nok til at tæmme ham, om han saa var aldrig saa vred.

Da vi forlod Assisi, beholdt vi Alessandro i vor Tjeneste som Opsyn ved vort Hus, et Hverv han røgtede med ubestikkelig Troskab. Efter seks Aars Forløb kom jeg tilbage for at ordne Afhændelsen af Huset; jeg havde ikke skrevet i Forvejen, men havde mine Nøgler i Lommen og lukkede mig selv ind: alt stod paa sin Plads, alt var som det skulde være. »Jeg har ventet Dem hver eneste Dag i disse seks Aar«, sagde Alessandro troskyldigt. Den eneste Uregelmæssighed var, at jeg overalt fandt gamle Paraplyer eller Dele af Paraplyer, men det fik jeg den Forklaring paa, at han havde lavet sig en lille Bifortjeneste ved at samle paa saadant og dermed reparere Bøndernes Paraplyer, naar de kom til Byen.

Hvor strengt han havde overholdt min Instruks om ikke at lade nogen fremmed betræde Huset, fik jeg at vide af den nye Sognepræst, der var kommet, og som fortalte mig, at hver Paaskelørdag, naar han efter italiensk Skik vilde velsigne Huset med det nye Vievand, havde han faaet det smilende høflige Svar af Alessandro: »Skal vi ikke vente til næste Aar, Hr. Pastor?« Ind var han ikke kommet.

Da det gik op for Alessandro, at det nu var forbi, Huset tilhørte andre, og jeg rejste bort for ikke mere at vende tilbage, kendte hans Sorg ingen Grænser. Ved Afskeden græd og hulkede han som det store, ejegode Barn, han var; og skønt jeg, objektivt set, ikke var særlig begejstret for at blive sammenlignet med gamle Chiara, saa forstod jeg dog, hvad de Ord betød i Alessandros Mund, da han sagde: »Jeg mister min Moder for anden Gang!«

Alessandro. »Guldklumpen«, var et af de bedste Mennesker, jeg har mødt paa min Livsvej. Nu er han død. Ære være hans Minde.

Erikke Rosenörn-Lehn.

En stor Mand og en stor Kvinde.

Paa en Slagkrydser med Stars and Stripes-Banneret i Agterstavnen vil Pater *Damien Debeusters* Lig blive overført fra Molokai, hvor han i sin Tid ofrede sig for de Spedalskes Pleje og Sjælerøgt, og hvor han kort før sin Død selv ytrede Ønsket om at blive begravet: (»Ja, jeg vil hvile ved Siden af min Kirke, under det gode, gamle Lauhala Træ, hvor jeg hvilede saa mange Gange, før jeg fandt noget andet Ly«) — til hans Fødeland, Belgien, til St. Josephs Kapel i Louvain. Præsident Roosevelt vilde saaledes imødekomme Kong Leopold af Belgiens Ønske om at lade de Spedalskes Fader hvile i sit eget Land og blandt sit Folk. Hvor forskellig en Situation fra hin 15. April 1889, da Pater Damien døde i Guds Fred, for Dagen derefter at blive fulgt til Graven kun af Søstrene og de Spedalske i deres hvide Klæder!

I 16 Aar havde Pater Damien ført Kampen med Sygdom og Forladthed, med det ugæstmilde Land og de indfødtes lovløse, fortvivlede Sind, med deres Udskejelser i seksuel, alkoholisk eller narkotisk Henseende. Til sidst saa han sig selv angrebet af den frygtelige Sot! Han begyndte ikke mere sine Prædikener med: »Mine Brødre!« men med »Vi Spedalske«. Han maatte finde sig i, at Søstrene, som kom og besøgte ham, ikke mere maatte spise Mad fra hans Køkken, hvad der faldt ham særlig svært. Hans Ansigt og Læber blev dødsens graa, plettede med Sygdommens smaa, røde Bylder, brændende af Feber; hans Stemme blev til en stille, klangløs Hvisken, og tilsidst begravede de ham altsaa under det gamle Lauhala Træ!

En frygtelig Svøbe.

Den Sygdom, som voldte Pater Damians Helgendød, og som nu er saa godt som ukendt i Europa og ogsaa paa Retur paa Molokai, er en frygtelig Pest, der engang affolkede store Egne. I Middelalderens Frankrig skal der have været 2000 Huse for Spedalske, og i England skal en Tredjedel af Folket have været smittet. Der er noget mystisk ved denne rædselsfulde Sot! Ligesaa svært det er at konstatere dens Begyndelse, ligesaa svært er det at kure den. Den er ogsaa ganske uberegnelig! Pater Damien levede blandt de Spedalske, smittedes og døde. Derimod blev ikke en eneste af de Søstre, der har levet og virket blandt de ulykkelige i ca. 47 Aar, befængt med Sygdommen. En Søster udtrykte engang overfor sin Forstanderinde, Moder Marianne, sin Frygt for Smitte: »Moder, hvad vil De gøre, naar jeg bliver spedalsk?« Hurtigt faldt Svaret: »De vil aldrig blive spedalsk. Jeg ved, vi alle er udsat,

og jeg ved ogsaa, at Gud har kaldet os til denne Gerning. Hvis vi er forsigtige og gør vor Pligt, vil han beskytte os. Husk altsaa, at De aldrig vil blive spedalsk og heller ikke nogen anden Søster af vor Orden.« Denne Sikkerhed bundede ikke blot i Mater M.s dybe Tro, men delvis ogsaa i lagttagslser. Der findes en Beretning om en sund Indfødt paa Molokai, der successive giftede sig med to spedalske Kvinder og havde Børn med dem. Han levede og døde uden at være smittet, heller ikke Børnene fik Sygdommen, medens begge deres Mødre døde af den. Det lader sig heller ikke forudse, om den vil stige eller falde i Styrke, og medens nogle lider frygtelige Dødsqualer, synker andre hen i en apatisk Tilstand, og deres Lemmer visner og falder fra Legemet næsten uden Smerter.

‡ Der søges kvindelig Hjælp.

For Hawaiis Regering stod det, ogsaa efter P. Damiens Komme, klart, at en virksom Bekæmpelse af Sygdommen især krævede kvindelig Hjælp, og man henvendte sig til den katholske Biskop med Bøn om Søstre. Pater Leonor blev sendt til de Forenede Stater for at bevæge en kvindelig Orden til at paatage sig det farlige Hverv; men han maatte henvende sig forgæves til 50 forskellige Ordensselskaber og rejse tværs gennem hele Kontinentet, inden han naaede St. Anthonys Convent af Søstre af den 3. Orden af den hellige Frans i Syracuse N. Y., hvor Moder Marianne dengang var Provincialforstanderinde.*) Født 1836 i Heppenheim (Hessen Darmstadt) i Tyskland og døbt Navnet Barbara, var hun sammen med sin Fader, Peter Kopp, og hele Familien kommet til Amerika, kun halvandet Aar gammel. Tidligt fik den unge Pige Kloster-tanker og aflagde d. 19. Novbr. 1863 sine Ordensløfter. Hendes ualmindelige Aandsevner, hendes Sindsro og praktiske Sans, hendes Styrke parret med Hjertensgodhed og ikke mindst hendes Evne til at sikre sig andres Hjælp førte hende snart frem til ledende Poster og udøvede senere sin tæmmende Indflydelse selv paa den vildeste Hawaiianer og paa Regeringens Embedsmænd, der aldrig eller kun modstræbende afslog Moder Marianne noget.

Denne ualmindelige Kvinde samlede hin Sommerdag 1883, da P. Leonor bankede paa Klosters Port, hele Kommunitetet, og med skælvende Stemme og Taarer i Øjnene fremlagde Pateren sine Planer og Ønsker for det. Søstre trak sig derefter tilbage, og da deres indbyrdes Raadslagning endte med, at 24 Søstre og næsten alle Novicer meldte

*) Om denne ypperlige og hellige Kvindeskikkelse har vi nu en udmærket Bog af L. V. Jacks »Mother Marianne of Molokai« (New York, The Macmillan Company, 1935, 203 S., indb. 2 Doll.) hvorfra Enkelt-hederne i ovenstaaende Artikel stammer.

sig frivilligt, var Hjælpen for Hawaii sikret. Moder Marianne besluttede selv at gaa med, oprindelig kun for at indrette Missionen, for saa dog at blive der Resten af sit Liv. Den 23. Oktober samme Aar tiltraadte Søstrene deres Rejse, og baade de rejsende og de tilbageblivende var dybt rystede ved Afskeden; endnu dengang ansaa man Spedalskhed for en uheldelig Sygdom, hvor Legemet raadnede langsomt op, og saa smittefarlig, at Plejen af Spedalske var det samme som at udlevere sig selv til en langsom, smertefuld og overinaade væmmelig Død.

Søstrene tager fat.

Med Jubel blev de 7 udsendte Søstre modtaget i Honolulu, hvor deres første Virkefelt laa. Regeringen støttede dem efter bedste Evne, og især var Dronning Kapiolani interesseret i deres Arbejde. Men i øvrigt var Vilkaarene ubeskrivelig elendige paa Branch Hospital i Kakaako (Honolulu), hvor de begyndte. Der fandtes ca. 200 Spedalske paa Hospitalet, Mænd og Kvinder mellem hinanden, der var ingen Centralvarme eller moderne Belysning, kun Guds Sol og nogle Olielamper, ingen Toiletter, ingen Medicamenter, de skrøbelige Træbygninger udsatte for alle Stillehavets Vinde. Køkkenet heljentes af en Spedalsk, der havde store Bylder, Spedalske serverede den første Mad for Søstrene. Man vil forstaa, at disse fik travlt, selv om deres Behandling af de syge ikke bestod i andet end at holde Hospitalet saa rent som muligt og efter bedste Evne søge at begrænse Sygdommen og isolere de syge. Saa tilfreds var man med deres Arbejde, at Dronningen Aaret derefter bad dem om at aabne en ny Station i Wailaku paa Øen Mani.

Rent bortset fra Sygdommen var det ogsaa et fuldstændig raat og utøjlet Menneskemateriale, de skulde arbejde med. Blandt disse af Samfundet udstødte gjaldt ikke Lov og Ret, ikke Lydighed og Orden. Graadigt styrtede de sig over alt, hvad deres Lidenskaber fik Øje paa. Selv Børnene var, trods al Sympathi for Søstrene, kun lidt begejstret for blot et Lavmaal af Disciplin. En Dag manglede 7 Piger i Alderen fra 5—13 Aar. De var forsvundne, heller ikke Politiet kunde finde dem. I tre Dage søgte man uden Resultat og opgav til sidst Eftersøgningen; de var nok taget til Bjergene for at faa deres Frihed igen. Til sidst røbede en lille femaarig Pige for Søstrene, hvor de var. I et ubevogtet Øjeblik var de gennem en smal Aabning krøbet ned under Husets Fundamenter og havde der tilbragt de tre Dage, liggende udstrakt i en Labyrinth af Snavs og Spindelvæv. Graa af Hunger og Udmattelse blev de trukket frem, men deres utænmede Sind var derfor langt fra brudt.

Eller et andet Eksempel! Politibetjenten paa Hospitalet var en vis Tom Burch, en voldsom Mand, der nedstammede fra en irsk Fader og en hawaiiansk Moder. En Dag manglede en ung 16-aarig Pige, en yndig Skabning. En Mand, der saa Moder Marianne lede efter Julia, pegede med sin Stok paa Tom Burchs Dør: »Han har hende hos sig.« Forstanderinden prøvede at lukke Døren op, den var laaset. »Vil De lukke op?« spurgte hun, men der svarede ikke. Moder Marianne havde en født Leders Evne til at blive haard som Staal, naar det skulde være. Da hun gentog: »Tom, luk straks Døren op!« lød hendes Kommando i den Tone, der er kendt fra Arminius til Moltke. Og Burch sprang op, drejede Nøglen i Døren og stod der ligesom en rasende Leopard. Med stive Øjne og svulmende Aarer stod den store Mand overfor Moder Marianne, som maatte se op til ham. Alligevel lød det tørt fra hendes Mund: »Tom Burch, De kan ikke længere være Politibetjent. Giv mig Nøglerne.« Der fulgte et nyt Raseriudbrud, men Tom var i Grunden en fejj Natur og hans Vrede endte til sidst i Desperation. Han tog Nøglerne og kastede dem i en stor Bue ud i Havet, hvor de ikke mere blev fundet trods Dykkernes ivrige Arbejde. (Sluttet) —z.

Emner til Diskussion.

Benediktinerpateren Th. V. Moore, der ogsaa er Psykologiprofessor ved det kath. Universitet i Washington og Direktør for Aandssvage- og Nerveafdelingen paa Providence Hospital i samme By, har udgivet »*Principles of Ethics*« (Philadelphia, J. B. Lippincott Company, 1935, 380 S., s. 12/6.), som belærer om Menneskets moralske Pligter mod sig selv, mod andre, mod Familie, Stat og Kald. Bogen behandler sine Emner og Problemer saasom: Sandfærdighed, Kærlighed, Ejendomsret, Medvirken i andres Synder, det seksuelle Liv etc. meget praktisk, især med Henblik paa katholske Sygeplejersker. Det sidste Afsnit refererer ligefrem de vigtigste Punkter i Medicinaletikken Udvikling og Historie. At Forf. først og fremmest tilsigter praktisk Paavirkning, viser de »Principper« og korte prægnante Sætninger, hvori han efter hver Artikel sammenfatter Theorien, og især de dagligdags Problemer, han opstiller til Diskussion i Studiekredse. Måske disse sidste ogsaa kan sætte en Diskussion i Gang i det ene eller andet Juleselskab; vi hidsætter i alt Fald nogle Prøver:

1. Jeg vilde gerne gaa i Biografen, men havde ingen Penge. Jeg spurgte da mig selv, om det vilde være helt i sin Orden, hvis jeg tog Pengene fra min Venindes Taske, bagefter sagde det til hende og betalte hende Pengene til-

bage, saa snart jeg fik dem. Jeg var ikke klar over, om jeg skulde gøre det; men til sidst gik jeg alligevel ikke i Biografen.

2. I Gaar døde en af Patienterne. I Morges spurgte en anden Patient mig om den førstes Befindende. Hvis jeg fortæller hende Sandheden, vil det forværre hendes Tilstand, fordi hun er et meget nervøst Menneske; hvis jeg ikke taler sandt, bliver jeg altsaa nødt til at sige en Løgn!

3. Jeg var til Nattevagt; jeg er en ung Pige, som elsker at ryge. Der er en bestemt Time om Natten, hvor jeg ligefrem længes efter at ryge. Men Rygning er forbudt paa Hospitalet, naar man er i Tjeneste. Jeg spørger mig tit, om jeg ikke vilde komme lettere over Natten, hvis jeg havde 2—3 Cigaretter at ryge.

4. En meget syg Patient synes gradvis at blive svagere. Patienten selv er ganske tilfreds med sig selv. Hun mener, at hun ikke er syg nok til at bede Præsten eller Familien om at komme. Skulde Sygeplejersken, der ved, hvor frygteligt det vilde være for hendes Patients Familie, om denne døde uden de sidste Sakramenter, paa eget Ansvar lade hente Præsten?

5. I Morges ved Tretiden blev en af vore gifte Læger kaldt til en meget syg Patient, og han sov bagefter paa en af de tomme Stuer, fordi han skulde have en Operation Kl. 8. Jeg bragte ham Morgenkaffen paa Sengen, og vi var i øvrigt almindelig høflige og venlige over for hinanden. Senere, da han havde fuldført Operationen, kom han ind, medens jeg redte Sengen, men da greb han fat i mig, jeg trak mig tilbage, saa fik han mig op i et Hjørne og prøvede at kysse mig; da jeg talte lidt højere, opgav han det dog og forlod saa Stuen. Hvorledes skal jeg forholde mig over for ham i Fremtiden?

6. Der opstod en varm Diskussion mellem nogle af de yngre Plejersker: Maa man døbe et døende ikke-katolsk Barn uden Forældrenes Tilladelse? Pigerne mente: Ja, og det samme sagde en Præst. Men vor Oversygeplejerske sagde: Nej, og jeg maa give hende Ret. Præsten mente, at Forældrene jo aldrig fik det at vide, og en Sjæl fik derved alligevel det overnaturlige Liv.

7. Naar en Person taler nedsættende om ens Religion, hvad er saa det etisk rigtige at gøre?

Et socialt Julebudskab.

De østrigske Biskopper har i disse Dage udsendt et socialt Julebudskab, hvori de først behandler de stadig tilbagevendende Klager fra Arbejderstandens Side, Klager, hvis Berettigelse Biskopperne i det store og hele anerkender og derfor med Tilfredshed konstaterer, at Regeringen paa sin Side gør alt, særlig ved nærforestaaende Etablering af tvungen Voldgift for at forhindre, at Arbejdernes Rettigheder trædes i Støvet.

Det er dog særlig en anden af Regeringens planlagte Forholdsregler, som Biskopperne venter sig en hel Del af, nemlig Bestræbelsen for at skaffe Arbejderstanden Selvejeboliger, fordi denne Bestræbelses Virkeliggørelse er en af de bedste Veje til at overvinde Arbejderbefolkningens proletariske Skæbne, hvad allerede Leo XIII i sin Tid var klar over og derfor gav sin varmeste anbefaling.

De østrigske Biskopper taler ogsaa et Ord med angaaende indløbne Klager og herskende Frygt for en fra forskellige Sider indledet Aktion med Hensyn til Prisudviklingen, da derved den sociale Relfærdighed er truet. I den sociale Relfærdigheds Navn fordrer Biskopperne, som de for øvrigt allerede gjorde baade i 1925 og for 3 Aar siden, at alle Kredse i Samfundet skal gøre sig det klart, at den ene ikke ved Vareaager har Ret til at skaffe sig Fordel paa den andens Bekostning.

Ved at udsende disse Formaninger og Fordringer er Østrigs Biskopper i fuld Overensstemmelse med, hvad der dette Spørgsmaal vedrørende for længst er forkyndt baade af Leo XIII og den nuværende Pave. Der gives ingen anden Vej, som kan frelse Folket ud af dets økonomiske Nødstilstand, fra Klassehadet og Arbejdsløshedens Svøbe end den af os foran anviste Vej, siger Biskopperne og slutter saa med Haabet om, at deres Ord maa blive modtaget i Fredens Aand som en Gave til den tilstundende Julefest, for i saa Fald vil ogsaa mere end blot øjeblikkelig Hjælp, men ogsaa Guds Velsignelse følge i rigeligt Maal.

Ved A. N.

Pave Pius XI i svensk Band.

Der er dem, der er utilfredse med Paven. De havde ventet, Paven skulde fordømme ikke blot Angrebskrigen i al Almindelighed, men netop denne Krig, Italiens mod Abessinien. Ja, der er dem, f. Eks. Hr. Erik Lindorm i »Vecko-Journalen« (»Bannbulla« i »V-J.« af 1. Dec. 1935),

der i den Anledning faar Længsler efter Middelalderen, da Paven sad og slyngede sine Bandstraaler mod de Fyrster, Konger og Kejsere, der ikke vilde makke ret. Hr. Lindorm mener, at det var Pavens uafviselige Pligt øjeblikkeligt at ekskommunicere Mussolini og lyse Interdikt over hele det gudsforgaaende Italien. Men Hr. Lindorm blev højligens skuffet. Paven udtalte sig ikke blot — ifølge Hr. Lindorm — neutralt m. H. t. Italien, men gav Italien Ret. Ærkebiskopperne af Messina og Brindisi har givet deres Velsignelse og alt det Guld, de havde — »utom biskopskorsorsen« — til Krigen. Paven med sine Biskopper breder Palmer og deres Klæder paa den Vej, Panserbilerne ruller frem. De fylder Kølerne med Vievand og slaar beskyttende Korstegn over Besætningen. Og saa synger de i Julen: Ære være Gud og Fred med Menneskene, som om intet var sket!

Og under alt dette sælter Paven, mener Hr. Lindorm, sin Ufejlbare til; Kirken er hverken hellig eller almindelig længer, siden 51 kristne Sanktionsmagter staar imod den. Nu sidder Paven der! Han har maaske Benzin nok til sin daglige Biltur. Men vil han kunne klare sig uden den aandelige Kraft, der tidligere fra hele Verden strømmede mod Vatikanet? Nu er han isoleret! Hvor ganske anderledes vilde hans Stilling ikke være, om han havde lyst Fredsforstyrren i Band? Da havde han vundet hele Jordkredsens, baade Kristnes og Hedningers, Sympathi.

Men nu skal der bruges aandelige Sanktioner mod Paven, hvis Gud er Italiens, ikke de 51 Nationers. — Det er ud fra disse Tankegange, Hr. Lindorm udsender sin Bandbulle imod Pius XI.

Hvad har Paven da gjort? Han har ikke billiget Italiens Fremgangsmaade, men udtrykkelig forkastet enhver Angrebskrig. M. H. t. Italien har han udtalt, at dets berettigede Interesser maatte kunne tilfredsstilles ad en anden Vej end Krigens. Kan han sige mere? Havde han udtalt sig mod Italien, vilde man sikkert finde paa at beskyldte ham for at drive Politik. Desuden vilde det, ligesom ogsaa en eventuel Ekskommunikation af Mussolini eller Interdikt over Italien, have været den største Dumhed. Vi lever ikke længer i Middelalderen, hvor den Slags Midler gjorde Indtryk. Mussolini vilde nok ved Hjælp af sin lydhorde Presse sørge for, at de italienske Katholiker fik de »rigtige« Tanker om disse pavelige Sanktioner; og saa blev det hele jo blot værre. Men det vilde indbringe Paven hele den øvrige Verdens Bevaagenhed! — En nydelig Fidus! Paverne er ellers ikke vante til at bejle til Verdens Gunst og Behag. Tværtimod, deres Kundgørelser er gerne af den Art, at de faar hele Verden imod sig. Nu skulde Paven paa een Gang

tækkes Verden! Naar det gælder Abessinien, maa han gerne hylde Sætningen: Hensigten helliger Midlet. For at vinde Verdens Bifald maa han gerne ofre sin Overbevisning og sin Samvittighed.

Hvad er det i øvrigt for en Verden, man ønsker, Paven skal føje? Det er en Verden, der driver et politisk Kandestøberi, man ikke har set Magen til siden Verdenskrigen. Den har sin politiske Viden — ikke anderledes end det italienske Folk — fra en ensrettet, betalt Presse, hvis Fremstilling af Forholdene mildest talt er ensidig. Vi Katholiker tror i hvert Fald mere paa Paven end paa Verdenspressen — skønt Pavens Stillingsagen i denne Sag ikke har det mindste med Ufejlbarheden at gøre. Og endelig: Hvordan er de andre europæiske Magter, der nu er saa ivrige efter at laste Italien, hvordan er de selv kommet til deres Kolonier? Vi vil ikke drive Politik her og ikke tage Standpunkt for eller imod Italien. Men vi hader Farisæisme, ogsaa politisk Farisæisme!

A. Menzinger S. J.

Christusbarnets Lillebror.

Det var Juleaften. Solen var ved at gaa ned, og dens sidste Straaler gav de blændende hvide Bjærgspidser et rosenrødt Skær. I Skovkløfterne kastede Aftendæmringen de første Skygger, og i Øst begyndte Fuldmaanens blege Skive at vise sig bag Bjærgryggene. — I Landsbyen Scharnau hvilede allerede alt Arbejde. Ethvert Spor af og alle Redskaber fra Dagens Virksomhed foran Husene var fjernet, og Sneen skovlet sammen i store Bunker. Paa Gaderne færdedes kun faa Mennesker. Hvis man havde noget at udrette uden for Huset, saa gik det i en Ruf over Gaden, da en bidende Kulde ligefrem sved i Huden. Bag de frosne Vinduer tonede Børnejubel.

Blandt de faa Mennesker, der trods Kulden havde noget at gøre i det fri, var der en lille Dreng paa omkring otte Aar. Tre eller fire Gange havde han alt gaet frem og tilbage paa Landsbygaden; hans Ansigt var kobberrødt helt til bag Ørerne, og hans hele Krop sitrede i de tynde Klæder. Han saa sig fremmed omkring, blev tit staaende, kikkede imellem Hænderne, han holdt for Ansigtet, og fortsatte saa langsomt sin afbrudte Vandring. Ethvert Menneske, som han traf paa Gaden, spurgte han om et eller andet, tilsyneladende uden at faa et befriende Svar af nogen. — En gammel Morlil, hvis Ansigt var fuldstændig indhyllet i et Uldtørklæde, tonede frem fra et af de lave

Huse. Drengen skyndte sig hen til hende og spurgte, som han saa tit havde gjort i Aftenens Løb, med grædende Stemme: »Har du ikke set min Mor?«

»Lille Ven, hvem er din Mor,« spurgte den gamle?

»Min Mor,« svarede Drengen, »er Væverske i Schrambach og har været borte i lang Tid — her i Scharnau, og er ikke kommet igen . . . og jeg er gaaet ud for at søge efter Mor.«

»Du er gaaet alene fra Schrambach?« sagde den gamle Kone forbavset. — »Ja helt alene!«

»Har du ingen Far?« — »Jo . . . men Fader bestiller ikke andet end at græde og har ikke Tid til at gaa med . . . Moidele vilde være gaaet med, men kunde ikke finde sine Sko.« — »Hvem er saa Moidele?« — »Det er min lille Søster, hun er ganske lille.« — »Lille Ven, hvor er saa din Mor da?« — »Far sagde: I Scharnau.« — »Ja, men hvor i Scharnau?« — »Det ved jeg ikke.« — »Har du slet ingen Bekendte her i Byen?« — »Næ!« »Kære Barn, i Dag finder du vist ikke din Mor,« sagde den gamle Morlil med Taarer i Øjnene, »det er jo straks Nat, og du er bestemt meget træt — for fra Schrambach er der jo langt. — Kom ind til os og bliv her i Nat, og saa kan du jo søge videre i Morgen.«

»Nej, jeg finder nok Mor.«

»Men hvis du nu ikke finder hende?«

Drengen stod med Taarer i Øjnene; den gamle Kone for ligeledes med Haanden hen over Ansigtet.

»Lille Ven, nu skal jeg sige dig noget. Finder du ikke din Mor, saa kom tilbage og bliv hos os i Nat. Skal vi sige det? Læg nu rigtig Mærke til det lille Hus.«

»Ja,« sagde Drengen og gik langsomt bort.

Han søgte og søgte, men fandt ikke sin Mor. — Han kunde heller ikke finde hende, thi hans Mor var rejst bort til et Land, hvortil der ikke her fra Jorden fører nogen Vej eller Gade.

— — —

Væversken fra Schrambach, en ung brav Kvinde, var i første Adventsuge blevet angrebet af en hæftig Sygdom. Hendes Forældre havde midlertidig taget sig af begge Datterbørnene, Loisl og den femaarige Moidele, da Manden ikke baade kunde passe sin syge Hustru og de to Smaa-børn.

Hun døde uventet hurtigt, og Bedsteforældrene havde ikke kunnet bære det over deres Hjerte at fortælle Børnene det. Da disse vendte hjem til Faderen, havde Moderen allerede nogle Dage hvilet i sin Grav. — Loisl, der var den af Børnene, der bang mest ved Moderen, spurgte uaf-ladeligt efter hende. I Begyndelsen græd Faderen, naar han

blev spurgt, men da Børnene saa ogsaa gav sig til at græde, sagde han, at Moderen snart kom tilbage, hun var blot paa en Rejse til Scharnau. Men da hun stadig ikke viste sig, blev Loisl utrøstelig og besluttede saa til sidst selv at gaa ud og søge efter hende.

Hele Aftenen havde Drengen vandret rundt i Scharnau. Da det allerede var blevet mørkt, kom han hen til Kirken. Hans Moder havde altid fortalt ham, at hvis han havde mistet et eller andet, saa skulde han blot bede den hellige Antonius om Hjælp, saa fik han sikkert det tabte tilbage. Drengen gik derfor ind i Kirken for at bede den hellige Antonius om at hjælpe sig med at finde Moderen. — Han blev højlig overrasket, da han kom derind. Aldrig havde han set saa stor en Bygning. Det var omtrent fuldstændig mørkt derinde. Kun i Forgrunden ved Siden brændte der fire røde Lamper. Han gik nærmere og fik der Øje paa en vældig Julekrybbe, der fyldte hele Rummet i et Kapel. Han kunde tydelig se alle Figurerne. De var lige saa store som han selv, og henover Christusbarnet faldt et lyst, rødt Skær. En Tid lang stod han og betragtede Krybben, derefter satte han sig paa en Bænk, der stod foran Krybben. Pludselig blev hans Øjne vaade, og hans lille Hjerte gjorde saa ondt. — Med barnlig Inderlighed bad han, medens han Øjne borede sig ind i Krybben:

»Kære Jesusbarn, du havde ogsaa selv en Mor, hjælp mig med at finde min!«

Drengen var paa dette Tidspunkt blevet dødtæt, og som han sad der paa Bænken, faldt Øjnene lidt efter lidt til; han sank tilbage mod Rygstødet og slumrede ind. — Da han vaagnede, var det blevet lysere i Kirken, idet Maanen gød sine gyldne Straaler gennem de høje Kirkevinduer. Kuldegysning fik hans Tænder til at klapre, og det varede lidt, inden han blev lysvaagen og klar over, hvor han befandt sig. Han skyndte sig ned mod Kirkens Hoveddør, men fandt den laaset; forsøgte derefter en anden, men ogsaa den var spærret. Af Rædsel over at være lukket inde gav han sig nu til at græde. Da han havde sundet sig lidt, fik han Øje paa nogle Knipper Halm, der laa ved Siden af og bag Krybben. — Han tog nu en rask Beslutning, da Kulden blev mere og mere følelig, og borede sig ned i Halmen, som han fik viklet saaledes om sig, at kun hans lille Hoved var frit. Der laa han saa og smaagræd, indtil Trætheden fik Overtaget, og han blideligt slumrede ind.

Da han igen vaagnede, mødte hans Øjne en Glans og et Lysskær, der var saa kraftigt, at han maatte knibe dem til. En Mængde Voksllys brændte paa høje Stager omkring ham, og over ham, højt oppe, hang straalende Glaslyse-

kroner, der var saa tæt besat med Lys, at det ene daarligt kunde faa Plads for det andet. Liflige Toner — Sang og Musik — fangede hans Øre. Drengen lettede lidt paa Hovedet og fik Øje paa en Mængde Mennesker. Alle havde de et Vokslys ved Siden af sig og bad eller læste i en Bog. Der var en Flimren af Lys og Smaalamper, som om Himlen var faldet ned paa Jorden. — Drengen, der nu var blevet fuldkommen vaagen, var sig bevidst, at han befandt sig i en Kirke og selv laa inde i Julekrybben, medens den hellige Julenat blev fejret. Benovet over, hvor han laa, forholdt han sig stille som en Mus. Han betragtede de høje Hvælvinger og saa, hvorledes Lysskæret dansede og legede, og han saa, hvordan Kirkevæggene glimrede og Skyggerne dansede frem og tilbage. Præsten sang Gloria, der blev besvaret med en Ringen og en Kimen alle Steder fra: Sakristiklokken, de smaa Ministrantklokker, Orglets Klokkestemme, alle kimede og jublede sammen. Drengen lyttede henrykt. Oven over ham tonede det ligeledes med fuld Kraft. Det kom fra Taarnet. Særlig een Stemme sang saa dybt og majestætisk; det var Kejserklokken.

Drengen i Krybben var frydefuld og salig tilmode. Ly-sene deroppe i Kirkehvælvingen legede og dansede livligere og livligere, det var, som om de malede Englebilleder begyndte at flyve omkring; Drengen troede, at han havde et Udsnit af Himlen for sig. Al den Funklen og Flimren blændede ham — han lukkede Øjnene. En Tid lang hørte han stadig Sangen og Musikken, saa faldt han paany i Søvn — og nu kom han i Himlen. — Han havde en livlig Drøm: han laa fjerlet i en lille Sølv seng, som stod i en stor, gylden Sal. Hen over Salen hvælvede den blaa Himmel sig som Tag, og paa Himlen dansede og fløj Stjernerne omkring som muntre Sankt Hans-Orme. Der var ikke blot sølvagtige og gyldne, men ogsaa røde, blaa og grønne. De fløj saa nær hen over den lille Seng, at Drengen mente, at han kunde gribe dem. Ja, mange slog sig ned paa Sengen for at hvile; de lyste og glimrede som Solstraaler, og op fra Gulvet voksede der pragtfulde Blomster. Blomsterne lukkede deres Kroner op, og ud af hver eneste fløj der en straalende Engel. Englene begyndte at synge og danse omkring den lille Seng. Loisl mærkede Trækken, som Dansen fremkaldte. Der kom flere og flere.

Pludselig fik Loisl Øjnene op.

»Mor, Mor, er du her?« gispede han.

En blændende hvid Skikkelse med en gylden Krans i Haaret svævede hen til Sengen, bøjede sig over Drengen og kyssede ham paa Panden. Drengen slog Armene om Skikkelsens Hals og raabte: »Mor, Mor... hvor er du smuk.. vi bliver nu hos hinanden her i Himlen, ikke sandt?«

»Nej, Loisl, du maa ned til Far, han savner dig,« sagde Moderen.

»Saa gaar vi med hinanden, ikke sandt Mor?«

»Nej, jeg bliver her.«

»Hvad skal jeg saa gøre, jeg har jo saa ingen Mor mere,« udbrød Drengen grædende.

»Loisl, se engang til den anden Side,« hviskede Moderen i Øret paa ham. Drengen vendte sig om og saa til højre for sig en Krybbe, der funkede af Guld og Ædelstene. I Krybben laa Jesusbarnet straalende som en Sol. Det lo hen imod Drengen. Guds Moder sad ved Siden af Krybben; hendes blaa Klædning var oversaaet med flimrende Stjerner, der lyste og gnistrede som Sne, der beskinnes af Solen.

Loisl foldede sine Hænder, og saa kom Himmeldronningen hen til hans Seng og sagde med en Stemme fuld af Blidhed og Godhed: »Loisl, vil du have mig til Moder?«

»Du har jo allerede Jesusbarnet,« hulkede Drengen.

»Hvad siger du da til at faa Jesusbarnet til Broder?«

»Ja, Ja,« jublede Drengen.

Himmeldronningen tog saa et lille vidunderligt, blodrødt Silketæppe og dækkede Drengen til med dette, saa at han ikke frøs. Saa strøg hun ham blidt over Kinden og Haaret, hvorefter Drengen sagde: »Du maa gerne være min Moder, hvis du vil?«

Drengen drømte videre, han drømte, at alle Lysene i Kirken var slukket og Folk gaaet hjem; han drømte endnu, da Klokkeren kom for at ringe; han drømte stadig, da Folk paa ny viste sig i Kirken til Messe.

Væveren i Schrambach havde først sent paa Eftermiddagen Juleaftensdag savnet sin lille Dreng. Den lille Søster fortalte ham, at Loisl var gaaet til Scharnau for at søge efter Moderen. — Den rædselsslagne Væver skyndte sig af Sted for at indhente Drengen. Det lykkedes ikke. Først sent om Aftenen naede han Scharnau, hvor han forgæves søgte overalt og spurgte efter sin Dreng. — Af Angst og Sorg lukkede han ikke et Øje hele Natten. Om Morgenen begyndte han igen Eftersøgningen. — Pludselig stod Drengen foran ham med et glædesstraalende Ansigt.

»Men Loisl, hvor har du dog været?« ligefrem skreg Faderen, medens han omfavnede Sønnen.

»Jeg har været i Himlen,« sagde Drengen med straalende Øjne, »og jeg har set Mor. Mor er i Himlen; hun kommer ikke mere herved... men jeg græder ikke mere, for jeg har faaet en anden Mor, der er endnu smukkere og lige saa god som vor gamle Mor!«

Reimmichl. (Ved A. N.)

Nye Bøger.

Julens Hefter.

Fra Chr. Erichsens Forlag har vi faaet tilsendt en Række smukke Julehefter. Vi nævner: »*Julegæsten*«, red. af Sigrud Opffer (Kr. 2.—), »*Børnenes Julegave*« (Kr. 2.—), »*Glædelig Jul*« (50 Øre), »*Børnenes Julehilsen*« (50 Øre), »*Mit eget Julehæfte*« (25 Øre), »*Min egen Julebog*« (1 Kr.), »*Ungdommens Julebog*« (Kr. 2.—). Der er noget for enhver Smag — og Priserne er yderst rimelige. U. C. G.

En Jesuit og en lærd Nonne

har sammen skrevet en ypperlig Lærebog i Biologi for højere Skoler, »*Principles of Biology*«, ved G. Waddington S. J. i Samarbejde med Monica Taylor S. N. D., (London, John Murray, 1935), et digert Bind paa mere end 300 Sider. Bogen er ikke blot interessant og livlig skrevet, men ogsaa filosofisk paalidelig; andet kan vel ikke ventes af Eksperter i Faget, som Forfatterne viser sig at være. At Illustrationerne ikke er mere originale, kan man maaske ikke lægge Forfatterne til Last; herfor plejer Skylden at ligge hos Forlaget, der ellers har givet Bogen et pænt Udstyr. J. Wo.

Den hellige Frans' Idealer.

Kapucinerpateren *Hilarin Felder*, for længst kendt ved sit store Værk »*Jesus Christus*«, udgav 1923 »*Die Ideale des h. Franziskus von Assisi*«, hvis enestaaende Succes fastslaas alene ved Kendsgerningen, at der lige er udkommet 4. Oplag (Paderborn, Ferd. Schönningh, 1935, 445 S., Mk. 6,50), og at den er blevet oversat paa 10 Sprog. Gennem et langt og virksomt Liv som Professor, Skribent og Sjælesørger har Forf. forberedt sig til denne Bog, som repræsenterer hans Aands ypperligste Frugt og hans Hjertes kæreste Gave. Karakteriseret er Bogen derved, at dens 19 Kapitler ikke kronologisk følger Helgenens Udvikling, men fremstiller hans særlige Types forskellige Sider: hans Forhold til Christus, til Evangeliet, hans Ydmyghed, Kærlighed, Fromhed osv. Vil man f. Eks. have Stof til at føre Beviset for Frans' Kirketroskab, og at han ikke saa godt kan indlemmes i en udogmatisk og udisciplineret Kristendom, slaar man blot op i Kapitlet: Franciskus og Kirken og staar over for en Fylde af Materiale, som belyser den serafiske Helgens Forhold til Præsterne, Biskopperne og hele den kirkelige Øvrighed. Det siger sig selv, at Bogen er det ypperligste Skatkammer for alle, der søger Stof til Foredrag, aandelig Læsning til Exercitier etc., saa meget mere, som et fortrinligt Register letter alt Arbejde overordentligt.

Det var ikke Løgn, han fortalte.

»Aldrig har noget Menneske, det være sig Kristen, Sara-cener, Tartar eller Hedning, besøgt saa vidtstrakte Omraader af Jorden som den ædle og berømmelige Borger af Staden Venedig, Messer Marco. Søn af Messer Nicolo Polo. Takket være Gud. Amen. Amen«, saaledes slutter Marco Polo sin berømte Bog om Østens Riger og Underé (*Marco Polos Rejser* genfortalt af Aage Krarup Nielsen. Gyldendal 1935, 203 S., 7,75 Kr.), der i Tidens Løb alene paa Italiensk er udkommet i 27 forskellige Udgaver og paa hvert af de tre Hovedsprog i ikke meget færre. Den dristige Venetianer er en af alle Tidens største Opdagelsesrejsende og Rejsebogsforfattere. For os Katholiker har Bogen sin specielle Interesse, fordi Forf. trods al Frisindethed mod andre Folks Tænker og Skikke er Middelalderens fromme Søn. Udgiveren har lagt et stort Arbejde i at bortskære trættende Skildringer, supplere Beretningerne og bringe dem i Sammenhæng med vor Tids Viden, og især maa vi paaskønne de inange glimrende Illustrationer. Mange morsomme Træk gør Bogen til fængslende Læsning, f. Eks. naar der siges om Tartarernes Kvinder: »Ti — ja tyve Kvinder kan bo sammen i Fred og Fordragelighed, og man hører ikke et ondt Ord imellem dem.« Det fortælles, at da den store rejsendes sidste Timer nærmede sig, samledes hans Venner ved Dødslejet og bønfuldt ham for hans Sjæls Frelses Skyld om at tilbagekalde alle de Usandheder, hvormed han efter deres Mening havde udstyret Beretningen om sin Ungdoms Oplevelser paa sine Rejser i Storkhanens Riger og Lande. Marco Polo svarede blot: »Jeg har kun fortalt Halvdelen af, hvad jeg har set og oplevet.« Denne Halvdel vil ikke skuffe Læseren!

—z.

Fra Erins Heltehær.

Faa Nationer har lidt saa heroisk for deres katholske Tro som den irske. *Myles V. Ronan* fortæller nu i »*The Irish Martyrs of the Penal Law*« (Burns, Oates & Washbourne, 1935, 214 S., 5 sh.) historisk korrekt, ja næsten alt for videnskabeligt, om deres Bedrifter. Kun et Eksempel paa irsk Heroisme! Da Cromwells Tropper indtog Byen York, bestemte et Dekret, at alle Katholiker enten skulde afsværge deres Tro eller straks forlade Byen og miste hele deres Formue. En Jesuitpater fortæller nu, hvad der skete: »Som Signal skulde tre Kanonskud affyres med bestemte Mellemrum før Midnat, og enhver Katholik, som blev fundet i Byen efter det tredje Skud, skulde myrdes uden Barmhjertighed. Og nu saa man de katholske Borgeres Standhaftighed i Troen. Der fandtes ikke en eneste i Bven, som vilde acceptere de ugudelige Betingelser, der

blev stillet, eller som vilde prøve paa at bevare Ejendele og Gods paa Troens Bekostning. Før det tredje Signal var givet, gik alle hen til Byens Mure, Mænd og Kvinder, ja selv Børn og svagelige; og det var et Syn, der sandelig var Himmelen værdigt, at se saa mange Tusinder forlade deres Hjem. saa mange agtværdige Mødre med deres elskede Børn ved Haanden vandre hen over Markerne eller overvældede af Træthed segne om paa Jorden, i Grøfterne eller paa Landevejene; saa mange aldrende Mænd, nogle, som havde indtaget fremskudte Stillinger inden for Stat og Familie, vandre frem og tilbage uden at vide, hvor de skulde finde et Tilflugtssted; saa mange Købmænd, som om Morgenens havde svømmet i Rigdomme, og som nu stod uden det Sted, hvor de kunde hvile deres mødige Lemmer. Og dog gik alle med Glæde deres Ødelæggelse i Møde, forlod med Glæde Hjem og Ejendomme, Formue, Gods og Rigdomme og valgte hellere at blive pint med Guds Folk paa Bjergenes Tinder og i Hulerne, med Hunger og Tørst, med Kulde og Nøgenhed, end at nyde øjeblikkelig Lykke og midlertidig Velstand i Synd.«

—z.

Schweizernes Kirkehistorie.

Dr. phil. *P. Theodor Schwegler* O. S. B. har skrevet et Værk *Geschichte der katholischen Kirche der Schweiz*. (Verlagsanstalt Neue Brücke A. G., Schlieren — Zürich 1935. 288 Sider.), som udfylder et Hul for de fleste, der interesserer sig for Kirkens Historie; thi hvor mange af os kender blot nogenlunde Schweiz' Kirkehistorie, der i sjælden Grad er rig paa Afveksling, baade i godt og ondt. Bogen, der paa Grund af det overvældende Materiale nærmest er skrevet i Lapidarstil, begynder med det 3. Aarhundrede, da Landet første Gang stod Ansigt til Ansigt med Kristendommen, og Diöcesanorganisationerne opstod. Gennem Middelalderen følger vi Klostrenes Opblomstring som Midtpunkter for Videnskab og Kultur og er Vidne til Nedgangstiderne, der endte med Kirkeomvæltningen. Efter Stormene, der i Schweiz var langvarigere og haardere end mange andre Steder, viser Forfatteren os den katholske Bevægelse, der særlig tog Fart, da Pius-Foreningen blev grundlagt 1857, og som bestod Ildprøven under Kulturkampen (1871—84) for saa at slutte med Katholikernes Kulturarbejde i hans Fædreland i vore Dage. Den vedføjede Fortegnelse over de pavelige Nuntier efter 1759, Bispelisterne og den udførlige alfabetiske Indholdsfortegnelse fylder ikke mindre end 48 Sider og letter saaledes Bogens Benyttelse som Haandbog.

A. N.

Fra Hovedstad og Provins.

En Pioner i Polaksjælesorgen.

Aaret bør ikke rinde ud, uden at Ugebladet mindes en Pioner i Sjælesorgen for de polske Katholiker her i Landet, Pater *H. Deutscher* C. Ss. R., i Odense. I April Maaned var det 25 Aar, siden Pater Deutscher kom her til Landet for straks at vie alle sine Kræfter til de polske Roearbejdere, der netop paa den Tid begyndte at indvandre i store Skarer. Dengang var der endnu ikke Hausse i polsk Sjælesorg: den polske Stat eksisterede jo ikke endnu og de polske Katholiker i Hjemlandet var optaget af deres egne Sorger. Saa meget mere maa det uselviske, haarde Arbejde paaskønnes, Pateren udførte paa egen Haand. Der var snart næppe en større Gaard paa Fyn, hvor Pater Deutscher, eller som Polakkerne kaldte ham, »Fader Henryk«, ikke kom og interesserede sig for deres Boligforhold og den Behandling, de fik. Som en Fader tog han sig af deres timelige saavel som af deres religiøse Tarv, i al Slags Vejr saa man ham cyklende paa Fyns mere eller mindre ufarbare Markveje: han bragte Børnene til Hjemmet og underviste dem der, han sørgede for polsk Litteratur, han indsamlede Penge for de mindre bemidlede og skaffede dem Stillinger etc. De polske Katholiker hang ogsaa med Kærlighed og Taknemmelighed ved deres aandelige Fører. Han var en stille, men uhyre sejt og flittigt Arbejder i Herrens Vingaard og der er sandelig Grund til at ønske ham Guds rigeste Løn for hans opofrende Arbejde i Anledning af de henrundne 25 Aar. M. A.

Hr. Frants Sieglers Organistjubilæum.

»Jeg vil træde frem for Guds Alter, for Gud, som fryder min Ungdom. Med Strengelig vil jeg prise dig, min Gud.« Disse Trinbønnens Ord kan anvendes som en smuk og from Indledning til Sangernes og Organisternes ophøjede Virken ved Liturgien. Og nu har Hr. Siegler den 25. December virket i 25 Aar som Kordirigent og Organist ved Rosenkranskirken og stedsse fremført et Repertoire af Lødighed og høj Rang, der ligesom vore Kirkers her hjemme staar paa Højde med Udlandets betydelige Korrepertoire, og desuden ved et smukt Orgelspil paa en udmærket Maade løst sin Opgave som Dirigent og Orgelspiller. Særlig har han efter kirkelig Forskrift indlagt sig Fortjeneste af Koralsangen udført i en smuk og værdig Form. Arbejdet i Missionslande under vore Forhold vil endnu længe være fuldt af Hemninger og Vanskeligheder, der skal overvindes, og derfor bør vi takke Hr. Siegler for hans offervillige, interesserede Arbejde og haabe, at han

ogsaa i Fremtiden med de smaa eller endnu mindre Midler, der stilles til hans Raadighed, vil udføre sit Arbejde vedholdende og ufortrødent i ideal Forstaaelse af den smukke og ophøjede Tjeneste i Liturgien ved Guds Alter.

Ad multos annos!

J. H.

Fra den vide Verden.

Kirkefølgelsen i Tyskland.

For flere Maaneder siden har Gestapo fængslet 15 barmhjertige Brødre fra Aandssvageanstalten »Maria Lindenhof« i Rhinlandet; Anklagen lød paa moralske Delikter med Patienterne. De fleste af de anklagede nægter sig skyldige i nogetsomhelst. Men Processen i sidste Uge var »Stof« for de nationalsocialistiske Aviser, som benytter disse og lignende Processer til at diffamere Kirken. Domfældelserne giver selvfølgelig ikke noget paalideligt Billede af Brødrenes Skyld. — I den sidste Tid har især Düsseldorf været udsat for det tredje Riges »Justits«. Gestapo har lukket Ungdomscentralen og samtidig forbudt alle at tale om dette Overgreb. Den ansete og i 300000 Eksemplarer udbredte Ugeavis »Michael« er blevet beslaglagt, for tredje Gang allerede. Dog er Nr. 49. udkommen igen. I Münster er »Katholische Korrespondenz« blevet beslaglagt, hvorfor ved man ikke, gyldige Grunde er som bekendt ikke den stærke Side ved Nazismens Taktik. — Vikar Rupieper blev den 13. Dec. i Siegen dømt til 4 Aars Fængsel, fordi han »heimtückisch« har angrebet Staten, og den ledende for Kredens nazistiske Kvinder, og ligeledes modarbejdet Myndighederne i sit Sogn. Desuden blev der lagt ham til Last, at en Nazist var blevet skudt.

Domstolen i Hamm har idømt Præsten i Husten ved Rhur, Herman Thoene, fire Maaneders Fængsel for »Forseelser fra Prædikestolen.« Præsten havde i en Prædiken udtalt, at Kirken ikke kunne indgaa paa noget som helst Kompromis med en Tid og et Rige, som krænkede Loven. Men for den sande Katholik eksisterede for øvrigt vore Dages Socialisme overhovedet ikke. Herrens Kirke gik forud for alt andet. Pastor Thoene blev yderligere anklaget for at have udspremt Skrifter, som havde resulteret i, at 400 unge Mennesker havde meldt sig ud af HJ Organisationen. — Pastor Muth, Sognepræst i Rascheid, er ved Domstolen i Trier blevet idømt 15 Maaneders Fængsel; han er blevet anklaget for at have animeret Befolkningen til Oprør. Paa Toppen af en 30 m høj Mast havde han hejst et katolsk Foreningsbanner og paa denne Maade krænket Flagloven. Banneret, der var 8 m langt, kunde ses paa lang Afstand. Gang paa Gang havde Myndighederne forgæves nedlagt

Indsigelse herimod, og da de med Magt vilde fjerne Banneret, gjorde Folket Spektakel. Mere end 200 af Byens Indbyggere barrikaderede sig bag Vogne, forsvarede Indgangen til Gaarden og bød saaledes Lovens Haandhævere Trods. De unge Mennesker ringede med Stormklokken og lukkede Politiet inde. Der blev tilkaldt Forstærkning, og til Slut fik Politiet Overhaand. 25 Personer mødte i Retten samtidig med Pastor Muth. To blev idømt otte Maaneders Fængsel, ni fik seks Maaneder og tre fik een Maaned. — Mgr. Schlich, Doyen blandt Præsterne i Saarbrücken, har tilbragt en Uge i Fængsel; han blev arresteret under Foregivende af at være impliceret i en Devisaffære. Da han atter kom paa fri Fod, ønskede han ikke at blive der paa Stedet længere, han naaede over Grænsen og blev i Luxembourg modtaget med stor Gæsteventlighed.

Irland og Skotland.

Hvor uhyre stor en Udvikling Exercitiebevægelsen i Skotland har gennemgaaet, faar man det bedste Bevis for, naar man hører, at rundt regnet 10000 katholske unge har meldt sig til Adventsexercitierne. — Da Voldshandlingerne mod Katholikerne i Nordirland stadig ikke er hørt op, og den engelske Regering afslaar enhver Anmodning om at gribe ind, har de 450.000 Katholiker i de seks nordiske Grevskaber besluttet at indgive en Ansøgning til Folkeforbundet. Ansøgningen paaberaaber sig Folkeforbundets Pligt til at gribe ind i Tilfælde, hvor en Minoritet undertrykkes eller forfølges paa Grund af deres Tro. — Det irske Abstinensforbund holdt for nylig Møde i Dublin. Forbundet ledes af en Jesuit og tæller i Dag 250.000 Medlemmer fordelt paa 620 Underafdelinger. De 50 af disse Underafdelinger er stiftet i Løbet af sidste Aar; i samme Tidsrum steg Medlemmernes Antal med 21.981 Sjæle.

Den hellige Faders Sundhedstilstand.

»Osservatore Romano« har dementeret de sensationelle Rygter om Pavens Sundhed, som en Del af Verdenspressen har bragt. Der kan ikke være Tale om nogen akut eller svær Sygdom. Med 79 Aar mærker man selvfølgelig Alderens Besværligheder, og Exercitierne i den første Adventsuge, den senere Tids mange Audienser, Arbejderne i Anledning af Konsistoriet og det kolde, fugtige Vejr i Rom har utvivlsomt haft deres Indflydelse paa Pavens Kræfter, men det benægtes paa det bestemteste, at der foreligger urovækkende Sygdomstegn. Paven er heller ikke sengeliggende, fuldfører hver Dag sit Arbejde, og Lægerne erklærer hans Tilstand for normal og ikke utilfredsstillende.

Meddelelser til Aarets sidste Nr. maa være os i Hænde
senest Lørdag den 21. ds. Formiddag Red.

Juleaften og Juledag.

St. Ansgars Kirke. 24 Pontifikalm. m. Præd. 10 Levitm. m. Præd. Fra 7 st. Messer. Ingen Messe 11¹/₂. 17 Festandagt.

Jesu Hjerte Kirke. Juleaften holdes Kirken lukket 21—23¹/₂. 24 Levitm. m. Præd. (Kun Adgang for dem, som kan forevise Adgangskort) Fra 7 og fra 8¹/₂ st. Messer. 10 Levitm. m. Præd. **Ingen** Messe 11¹/₂ 18 Præd. og Festandagt. **2. Juledag.** Gudstjeneste som om Søndagen dog uden Præd.

St. Knuds Kapel. (Vestervoldg. 115). 24 Sangm. m. tysk Præd. 8¹/₂ Sangm. m. Præd.

Immaculatakirken. (Strandvej 91). **Juleaften** 24 Højtm., m. Præd. **1. Juledag** st. Messer 9 og 9¹/₂. Højtm. m. Præd. 10. Sakr. Velsignelse 15. **2. Juledag** Sangm. m. And. 9.

Klosterkirken paa Jagtvej. Juleaften 15 Andagt. 24 Højtm. m. Præd. 8 st. Messe. **1. Juledag** 10 Højtm. m. Præd. 18 Festand. **2. Juledag** Messe Kl. 9.

Sakramentskirken. 24. Levitm. m. Præd. — 7¹/₂ 8, 8¹/₂ og 9 st. Messer. 10 Højtm. m. Præd. 18 Festand. m. Compl. (Naar man vil være nogenlunde sikker paa Siddeplads under Midnatsmessen, maa man helst indfinde sig senest 23¹/₂). — **2. Juledag** 8 st. Messe. 10 Højtm. og sakr. Velsignelse.

St. Josefs Kirke. 24 Midnatm. og 2 st. Messer. **1. Juledag** 7¹/₂ og 8 st. Messer. 9 Højtm. 15 And. **2. Juledag** 6 st. Messe. 9 Sangm.

Rosenkranskirken. 24 Sangm. m. Præd., derefter to st. Messer: 8 og 8¹/₂ st. Messer. 10 Højtm. m. Præd. 17 Andagt. **2. Juledag.** 8 st. Messe. 10 Højtm.

Couvent de l'Assumption. Fêtes de Noël: Benediction à 17 h. Messe de minuit 23³/₄, suivie d'une messe basse. Messe basse à 8^h/₂. 26 décembre: Messe seulement à 8^h/₂. Pas de Messe à 11 h.

St. Annæ Kirke. Kirken lukket 21—23. 24 Sangm. m. Præd. Kun Adgang for de med Kort forsynede. (Kortene maa være afhentede i Præstegaarden senest d. 23.). 8 st. Messe. 9 Sangm. 10 Højtm. m. Præd. 18 Festand.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). 24 Messe m. Præd.; st. Messe 8 og 8¹/₂. 10 Levitm. 17 Festand. — **2. Juledag** 8 st. Messe. 10 Højtm.

St. Antoni Kirke (Brønshøj-Husum). 24 Højtm. m. Præd. 10 Højtm. m. Præd. **2. Juledag:** 9 Højtm. m. Præd.

Katholske Julegaver:

Gode Bøger er altid velkomne Julegaver. Men hvordan finde den rigtige Bog? Her følger nogle Raad og nogle Priser:

Til Konvertiter: *Ranschen*, Lærebog i den kath. Religions Troslære (2,40), Sædelære (2,00). Udvidet Apologetik (2,00). *De-wald*, Vejledning i kath. Trosliv (6,00). *Metzler*, Niels Steno (2,00).

Til unge Mænd: *Martindale*, Det svære Bud (1,10). *Ellen Wahl*, Ved Marterpælen (1,50). *Mass*, Aloysius (1,60)—(2,30).

Til unge Piger: *Frans af Sales*, Filotea (2,50—3,25—6,00).

Til Brude- og Ægtefolk: *Nøsen*, Ægteskab i den kath. Kirke (1,50).

Til alle kan gives: *Menzinger* Petrus Canisius (1,00). *Breitung*, Overraskelser (0,75). *Thomas a Kempis*, Christi Efterfølgelse (fra 2,50 til 8,00). *Hogan*, Garcia Moreno (0,50). *Maurer*, Frans Xaver (3,00). *Wickl*, Julebetragtninger (1,50). *Menzinger*, Fra før Kant (2,25). Kan faas i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3 eller gennem Præstegaarden, Stenosg. 4, Kbhvn. V. J. Wo.

Kalenderen for 1936 er udkommen og kan faas hos Ekspeditionen, Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Katholsk Boghandel. Pris 40 Øre. Kalenderen tilsendes ved Indsendelse af 50 Øre i Frimærker. *Ansgariusforeningen.*

Kirkelig Kalender.

Dec.
 22. S. 4. **Sønd. i Advent.**
 23. M. Ferialdag.
 24. Ti. Vigilie. *)
 25. O. **JESU FØDSEL.**
 26. T. Stephan, den første Martyr.
 27. F. Johannes, Evangelist.
 28. L. De uskyldige Børn.
 *) Faste- og Abslinsepligt til Kl. 12 Middag

Dec.-Jan.
 29. S. **Søndag i Oktaven.**
 30. M. 6. Dag i Oktaven.
 31. Ti. Silvester I.
 1. O. **Herrens Omskærelse.**
 2. T. Oktav af Stephan.
 3. F. Oktav af Johannes.
 4. L. Oktav af Uskyldige Børn.

Dec.

Ugens Messebønner.

22. S. 4. **Søndag i Advent** (27—63); 2. *Sæt Bønner*: Gudsmoder ((83)—[87]), 3. *Sæt Bønner*: For Kirken eller Paven ((123, 122)—[107]).
 23. M. Ferialdag (27—63); 2. og 3. som Søndag.
 24. Ti. Vigilie (30—66).
 25. O. **Jesu Fødsel** (35—71).
 26. T. Stephan (45—82); Jesu Fødsels Oktav (42—79).
 27. F. Johannes (49—86); 2. Oktaven (42—79).
 28. L. Uskyldige Børn (52—90); 2. Oktaven (42—79).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Rosenkranssognet afholder **Juletræsfest** Lørdag d. 28. Dec. Kl. 19 paa den franske Skole i Frederiksberg Allé 74. Adgangskort: Børn 25 Øre og Voksne 75 Øre faas i Præslegaarden, Boyesgade 8.

S.M.D.M. »De gamle Drenges Julefest« afholdes Fredag d. 27. December Kl. 8 i Forsamlingssalen, Boyesgade 8 A. Alle Medlemmer bedes give Møde, ligesom enhver forhenværende Elev af St. Mariæ Drengeskole vil være hjertelig velkommen. I Forbindelse med Julefesten afholdes som sædvanlig en Tombola, hvortil Gaver med Tak modtages paa Skolen.

Styrelsen.

Fra Statsbiblioteket i Aarhus udgaar siden 1920 en Række Tidsskrift-Læsekredse, overvejende for udenlandske Tidsskrifter. De tæller henved 800 Deltagere fra hele Landet, ogsaa København, og omfatter godt 300 Tidsskrifter fra mange forskellige Videnskaber og Fag.

Prisen for Deltagelse er meget moderat. Plan og Fortegnelse faas ved Henvendelse til: Tidsskrift-Læsekredse, Statsbiblioteket, Aarhus.

St. Ansgars Skolehjem. I Anledning af den forestaaende Julefest vil vi ikke undlade at rette en hjertelig Tak til alle trofaste Bidragydere samt alle Velyndere, der gerne vilde glæde Drengene med en **Julegave**, Fødselsdagsgave o. s. v.

Forstanderen.

I Stedet for Julekort. Hermed ønsker jeg alle, som kunde vente at faa en Julehilsen fra mig, en god Jul og et godt og velsignet Nytaar. Gud velsigne Dem alle i 1936. *J. Wijnen, Holbæk.*

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 19. December.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

83. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 52.

Søndag den 29. December

1935

INDHOLD: Aarsopgørelse. — Det store, hemmelige Konsistorium af 16. December. — Et Tilbageblik paa det henrundne Aar. — En stor Mand og en stor Kvinde. — Præsten Johannes' Fristelse. — Kapitalisme og Konfession. — Kardinal Hlonds Julebudskab. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Aarsopgørelse.

Aarets Slutning vækker i os alvorlige Tanker; Tanker som en engelsk Julesang giver dem denne indtrængende Form:

*Livets Løb er saa kort en Stund,
I Blomstringen mejes det ned.
Idag er I her, og imorgen der,
Før endnu I ret det ved.*

*O Menneske, lever du end idag,
Ved Gods og ved Rigdom stor,
Kanhænde du er imorgen død,
Ved inlet af denne Jord.*

*En Græstorn under dit Hoved lagl,
En anden under din Fod:
Ved Dommen møder du hver en Daad,
Den være ond eller god.*

*Velsigne jer Gud, baade fallig og rig,
Og et godt Nytaar jer sende.*

Sylvesterklokkerne maner til ikke at udskyde Afregningen, ikke at gaa over i det nye Aar med uafgjorte Poster og saaledes fra Begyndelsen belaste det med en slem Byrde. John Ruskin mener: »*Hver Dag er for os en Dommens Dag og skriver sin uigenkaldelige Kendelse med Aftenrødens Flamme. Tror du, at Dommen venter, til Gravens Porte bliver aabnede? Den venter ved flere Huses Døre, den venter paa flere Gaders Hjørner.*« Paa andre Dage er det lettere ikke at give Agt derpaa. Ved Aarets Slutning trænger Tanken sig paa. Samvittigheden kommer med Husholdningsbogen og lader sig ikke afvise: »*Giv Regnskab for din Forvaltning!*« .

Den Kapital, som blev os betroet, er en Gnist af Julestjernen, der

*Lægges ned
I Hjærtet paa enhver, som ved,
Hvis Løn med Stjernen sendtes.*

Longfellow. (Thor Lange, Den gyldne Spore.)

Den, der i trofast og samvittighedsfuld Opfyldelse af sine Kaldspligter og i selvforglemmende Kærlighed til Gud og Næsten har værnet og næret denne Gnist, han har givet Engelen for de gode Gerninger meget at skrive, naar denne slutter sin Bog.

*Mit Dagværk er endt!
Med usigelig Glæde har Herren jeg tjent
Og samlet en Skat til hans Ære.
Hvad Gud af sit eget paa Jorden har saet,
Hvad frodigt slog Rod og har Modenhed naaet,
skal tilbage til Himlen jeg bære.
For Verden iblandt
Var helt uanseligt det bedste, jeg fandt;
Men jeg bliver aldrig af Glimmer bedraget . . .
Nej, Andagt, glødende, taarevaad,
Og Tro, der bliver til Offer og Daad,
Del tog jeg med! Der er intel større
For os, der se fra det Høje ned.
Altverstraalende Dejlighed
Af Selvhengivelse, Selvforglemmelse*

*Fri for Bevidsthed om Offerets Værd!
 Stor er din Løn af Glans og Forfremmelse
 Hisset hos os og slundom alt her!*

(Samme Sted.)

Englen for de onde Gerninger venter med aaben Bog paa, at de sorte Træk viskes ud ved Anger.

Er det Indre tvættet og smykket, lad da det nye Aar træde ind med straalende Lykke i Øjet. — ch —

„Nordisk Ugeblad“ ønsker alle sine Medarbejdere, Læsere og Venner et godt og vellykket Nytaar.

Red.

Det store, hemmelige Konsistorium af 16. December.

Mandag d. 16. December afholdt Hans Hellighed det med Spænding imødesete hemmelige Konsistorium, som alene ved det store Antal af nyudnævnte Kardinaler vil staa som en Mærkepæl i den nyere Tids Kirkehistorie. Tyve Kardinalsophøjelser paa een Gang er ganske vist ikke alle Tidens Rekord — Leo X kreerede f. Eks. d. 1. Juli 1517 ikke færre end 31 Kardinaler, Pius VII i et eneste Konsistorium 1816 36 nye Kardinaler, og Leo XIII 146 Purpurbærere — ganske vist i tilsammen 20 Konsistorier — men Reglen er dog et betydelig lavere Tal, seks f. Eks. 16. Dec. 1929, fem 30. Juni 1930, seks 13. Marts 1933.

I sin Tale mindedes den Hellige Fader først tre hennearne Kardinaler, Pietro Gasparri og Franz Ehrle, som han ikke blot værdsatte som lærde og fortjenstfulde Kirkefyrster, men ogsaa følte sig forenet med ved fælles Studier og et hjerteligt Samarbejde i svundne Dage. Var disse Ord nærmest en vemodig Kærlighedens og Venskabels Tribut til hedengangne Venner, saa faldt de følgende Ord som et alvorligt Memento mori, thi Pius XI mindedes »vor Broder Michele Lega, der netop samme Morgen er indgaaet til den evige Fred«. Pludselig og uventet var nemlig om Morgenen d. 16. December Sakramentskongregationens Præfekt, Kard. Lega, i en Alder af 75 Aar afgaaet ved Døden. Paven dvælede derefter kort ved den sidste Tids glædelige og sørgelige Begivenheder for til sidst at slutte med en kraftig Opfordring til Freden. Han udtalte:

»Af glædelige Begivenheder vil det være tilstrækkeligt at henvise til de storslaaede Trosmanifestationer, som har fundet Sted i Lourdes, Buenos-Aires, Cleveland, Teramo, Prag, Laibach og Lima, hvor utallige Folkemasser samledes med deres indviede Overhyrder, Statsmyndigheder og andre Honoratiorens i Spidsen.

Paa triste Begivenheder, som har fyldt Vort Faderhjerte med den dybeste Smerte, har det ikke manglet. For Eks. Tildragelserne i Rusland, i Meksiko og til Dels ogsaa i Tyskland.

Vi vil ikke fortsætte med at opregne de sørgelige Tildragelser, og især vil vi ikke henvise til den Konflikt, som ikke alene volder Europa og Afrika, men, kan man sige, hele Verden Bekymring, *fordi der ved saa megen Uklarhed i Begivenhederne og Ufosterrettelighed fra Menneskenes Side er Fare for, at Vore Ord, hvorledes de end maatte lyde, enten ikke bliver rigtigt forstaaede eller bliver aabenlyst forvanskede.* Hvad man i øvrigt med Ret og Rimelighed kunde vente af Os i Sandhedens, Retfærdighedens og den kristne Kærligheds Tjeneste, har Vi ofte bekendtgjort, og Vi ved, at de af Os ved forskellige Lejligheder udtalte Ord i videste Udstrækning er blevet udspreedt gennem Pressen, saa de har kunnet naa frem til alle dem, der ikke alene er beredt til at høre Sandheden af Os, men som ogsaa oprigtigt og med levende Interesse ønsker at høre den; gid dette maatte tjene som Formaning for dem, som stadig synes at undre sig og tage Anstød, som om Vi ikke havde opfyldt Vor guddommelige Sendelses Pligter som de troendes Lærer. Men ligesom Vi ikke har forsømt disse Pligter i den Tid, der er svundet, saaledes vil Vi heller ikke forsømme dem i Fremtiden. Ligeledes vil Vi nu, inden Vi slutter denne Vor Tale, gentage for »alle Mennesker med en god Vilje« (Lukas 2, 14), lige meget hvilket Land de maatte tilhøre, at *Vi nærer det varmeste Ønske om en Fred i Retfærdighed, Sandhed og kristen Kærlighed, at Vi med brændende Iver beder Gud derom.*«

Kardinalkollegiet bestaar nu med de 20 nye Medlemmer og fraeregnet den afd. Kard. Lega af 68 Medlemmer. Deraf er de 37 italienske, og de 31 tilhører andre Nationer: nemlig 7 franske, 4 spanske, 4 amerikanske, 3 tyske, 2 polske og to fra Tjekkosllovakiet og Brasilien. Irland, Portugal, Kanada, Østrig, Ungarn, Belgien repræsenteres hver ved 1 Medlem. Msgr. Ignatius Tappouni er ganske vist ikke »den første Stiftsbiskop fra Østens Kirke, der siden det 15. Aarh. er blevet iklædt Purpuret«, idet Leo XIII i 1880 ophøjede den armeniske Patriark Hassoun til Kardinalatet, men en sjælden Hændelse er denne Udnævnelse alligevel.

Kardinalerne blev, som man ved, i Begyndelsen kun valgt blandt den romerske Klerus, men allerede i det 11. Aarhundrede vilde den tyskfødte Pave Leo IX give det hellige Kollegium en mere universel Sammensætning, ogsaa for at modarbejde de romerske Slægters daarlige Indflydelse paa Pavevalget, som det 10. Aarh. havde leveret saa mange afskrækkende Eksempler paa. Siden den Tid har Nationalitetsspørgsmaalet ofte beskæftiget Sindene. Tridentinerkonciliet udtalte i den 24. Session allerede Ønsket om, at Paverne i »det Omfang, som de let kunde«, skulde vælge Kardinalerne blandt alle Nationer. Næst efter Italien er i Dag den franske Nation fyldigst repræsenteret med 7 Kardinaler. Før den franske Revolution har Reglen dog været 10.

Kardinalernes Privilegier bestaar foruden i de ydre Tegn og Insignier paa deres Værdighed i følgende: En Kardinal kan hvor som helst paa Jorden høre Skriftemaal og løse fra aandelige Straffe, for saa vidt de ikke er forbeholdt Paven. Han maa hvorsomhelst og uden speciel Tilladelse prædike, læse den h. Messe, konsekre Kirker og Altre, firme, meddele de lavere Vielser etc. Kardinalerne har Rang som Fyrster, men deres største Forrettighed er den at kunne vælge Paven og at være med til Kirkens øverste Styrelse.

Er Kardinalsbaretten saaledes Tegn paa en høj kirkelig Værdighed og en særlig Udmærkelse for Modtageren, saa mangler Kirkehistorien ikke Eksempler paa Mænd, som kun yderst modstræbende indvilgede i at iføre sig Purpurkjolen. Blandt dem, der af dybfølt Ydmyghed vilde give Afkald paa denne Værdighed, finder vi Baronius (1538—1607), som af Clemens VIII med Trusel om kirkelige Straffe maatte tvinges til at blive Kardinal. Mange af de Tusinder af Purpurbærere, som vi kender fra Historien, er kommet fra det jævne Folk og har ved deres Gang til Kirkens øverste Embeder vist dens sig selvfornyende Kraft.

Hvad Alderen angaar, bestaar dette Kirkens Senat selvfølgelig mest af Mænd, som har overskredet Livets Zenit, skønt man fra Fortiden ogsaa kender unge Mænd, ja ligefrem Børn, der fik Kardinalatet forlenet. Et Ordsprog, hvormed man plejer at lykønske den nyudnævnte Kardinal, hentyder til den høje Alder, som Kardinalerne sommetider har opnaaet. Fra det 12. Aarhundrede kender vi et Eksempel, hvor en Kardinal i 65 Aar sad inde med denne Værdighed. Den af Leo X udnævnte Kard. Pisani bar Purpuren i 58 Aar, Kard. Simonell, kaaret af Julius III, i 60 Aar. Kard. Marescotti døde 1726 to Maaneder før han fyldte sit hundrede Aar. Men vi tror ikke, at nogen af Kardinalerne har overgaaet den Rekord med Hensyn til Levetid, som

den hellige Pave Agathon i det 7. Aarh. satte. Efter mange Aars Ægteskab var han blevet Enkemand og havde i en Alder, hvor mange andre trækker sig tilbage, viet sig den kirkelige Tjeneste. 103 Aar gammel valgtes han til Pave i Aaret 678 og døde efter et 4 Aars Pontifikat rigt paa Arbejde og Kamp. —z.

Et Tilbageblik paa det henrundne Aar.

Inden vi ved en kort, kalendarisk Oversigt minder vore Læsere om de vigtigste Begivenheder, som det katholske Norden har oplevet i 1935, føler vi Trang til paa »Nordisk Ugeblad«s Vegne at kaste et kort Blik paa det henrundne Aar. Fremfor alt maa vi takke Gud, fordi han velsignede vore Bestræbelser. Det blev os ganske vist ikke forundt at naa det Maal, vi havde sat os: en yderligere betydelig Udvidelse af Bladet, som især skulde have bragt os et større Format og mere Plads, og Grunden er simpelt hen de finansielle Forhold, som ikke tillader det. Vi kan og vil ikke slaa større Brød op, end vi kan bage. Omend vi er overbevist om, at den danske Katholicisme har Krav paa et større Hovedblad, og at det under sundere Presseforhold kunde bære sig, staar det ikke i vor Magt at løse denne Opgave; Løsningen afhænger bl. a. af alle danske Katholikers fælles Anstrengelser.

Derfor kan vi dog alligevel med Glæde og Tilfredshed notere en solid og støt Fremgang, en sund Balance i vort Regnskab og fremfor alt en Atmosfære af stadig stigende, velvillig Interesse. Vi har i vor Brevsamling mange Vidnesbyrd om, at Bladet bliver læst og i det store og hele bliver modtaget med Glæde. Og selv, hvor dette ikke er Tilfældet, og Artikler møder Modstand, sker dette paa en Maade, som ikke lader os frygte, at det trykte Ords værste Fjende, Ligegyldigheden, er paa Spil.

Vi skriver dette især med Aarets opbyggelige Indledninger for Øje. Vi anser denne Serie af Artikler, som fremsatte religiøse Tanker i et poetisk Klædebon hentet fra Verdenslitteraturen og saa vidt muligt ogsaa fra den nordiske, for en af de mest værdifulde, Ugebladet har haft. Den opmærksomme Læser, der søgte Opbyggelse, fandt her

gamle Tanker i en særdeles smuk og ofte ny Form. Det er ganske vist ikke alene begejstret Tilslutning, der har meldt sig; ogsaa Kritiken har ladet høre fra sig: Enkelte Røster, især fra Provinsen, har talt om det altfor højtflyvende i disse Indledninger, som den jævne Mand, der heller ikke bryder sig ret meget om Poesi, ikke kan goutere. Men vi kan her henvise til et saa spontant og glimrende Vidnesbyrd om Artiklernes Værdi, som vi fandt i »Hemmet och Helgedomen«, det svenske katholske Blad, som d. 1. Juli bl. a. skriver: *»I den sidste Tid bliver man slaet af Ugebladets religiøse Betragtninger paa første Side, som tydeligt nok er forfattet af en Medarbejder med mere end almindelig Belæsthed i Verdenslitteraturens Klassikere og med en fængslende Fremstillingsevne. Sikkert læses nu Ugebladets religiøse Betragtninger af adskillige, som før har sprunget dem over.»* Ja, det er sandt, de blev læste, baade Kritik og Tilslutning viste os, at de i alt Fald ikke negligeredes, hvad mange ellers er tilbøjelige til at gøre! Vi takker Pater A. Pichler, der desværre igen har forladt Danmark, for hans Medarbejde og haaber, at han, selv om det kommende Aars Indledninger skrives af en anden Pen, dog fortsat vil stille sin uhyre Belæsthed og Evne til at anvende det læste til vort Blads Disposition.

En hjertelig Tak rettes nu til alle vore Læsere og Venner for den Interesse, de har vist Bladet, og til de flittige Medarbejdere, der uselvvisk stillede deres Tid og Evner til Læsernes Disposition. Lad os haabe, at vi med forenede Kræfter naar et godt Stykke videre i det kommende Aar. Et Ønske, som jeg ikke vil glemme ved denne Lejlighed, er, at Interessen ogsaa maatte vise sig i livligere Tilslutning til St. Ansgars Fond til Bladets Udvidelse (A. Pruser, St. Annæ Plads 28, Giro Nr. 26,773). Red.

Kalendarisk Oversigt.

Januar:

1. Nytaarsmodtagelse hos Biskoppen paa Valbyhus. — Katholsk Radioklub starter en Ungdomsafdeling.
3. Paabegyndes Arbejdet til den nye Kirke paa Bernstorffsvej.
6. Festandagt i Jesu Hjerte Kirke til Ære for hellig Hertug Knud. Den smukke liturgiske Sang, efter Festofficiet fra Aar 1170, samler Aar efter Aar mange interesserede Tilhørere ogsaa fra musikinteresserede protestantiske Kredse.

10. Pave Pius XI's Opraab til hele Kirken ang. Jubilæumsaarets Afslutning. — Pastor Ph. v. d. Kettenburg 60 Aar.
15. Sveriges katholske Blade sluttet sammen.
20. D. K. K. F.s Raadsmøde i Odense.
- 21.—13. April opholdt Pastor Hubertus Kraft Graf Strachwitz sig i Allerslev Kloster.

Februar:

3. Stor Ungdomsfest i Grundtvigs Hus.
9. Sr. Mathilde, Assumptionssøster, †.
- 14.—16. Prof. Wilhelm Schmidt S. V. D. holder Forelæsninger paa Universitetet.
20. D. K. K. F.s 10 Aars Stiftelsesfest i »Borgernes Hus«. Hofdame A. Utke Ramsing faar af Biskoppen Udmærkelsen »Pro Ecclesia et Pontifice«.
23. Katholsk Ungdomsværns 25 Aars Jubilæum.
25. Hs. Exc. Biskoppen iklæder 5 Kandidater, og 3 Søstre aflægger deres Løfter paa Dalum Kloster. 3 af de iklædte er Danske.
27. Katholsk Ungdomsværn holder 25 Aars Jubilæumsfest i St. Knuds Festsal.

Marts:

- 3.—4. Spejder- og Ulveudstilling.
- 3.—5. 40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerter Kirke; for første Gang herhjemme.
7. St. Olavs Fond runder de 10,000 Kr.
8. Et økumenisk Møde i K. F. U. M. i Stockholm.
9. Biskop J. Brems' 40 Aars Præstejubilæum. — Grundstensnedlæggelse til den nye Kirke paa Rygaard.
11. Ansgariusforeningens Generalforsamling.
18. I St. Josefssøstrenes Noviciat paa Strandvejen iklædes 5 Søstre, 6 aflægger de første og 10 de evige Løfter. — Mgr. J. Olrik udnævnes til Sognepræst i Horsens, og Pastor B. Jensen til Sognepræst i Fredericia. — Konsul Aug. Schmitz, Malmø †.
24. Subdiakonatielse i Valby.
25. Jørgen Bendix' Schubert-Schumann-Aften.
27. Direktør Helge Jacobsen bliver overordentligt Medlem af Kunstakademiet.

April:

1. Hemmeligt Konsistorium i Rom. — »Hemmet och Helgedomen« starter Indsamling til et Bladfond.
7. Stor Soneandagt i Peterskirken i Rom.
11. Propagandakongregationen gør Nord- og Mellem-Norges Kirkedistrikter til apostoliske Præfekturer.
- 13.—15. Elisabethforeningens Basar.
14. (Palmesøndag). Kirkemusikanten i St. Ansgars Kirke. Gregoriansk Sang (Passionen efter »Vaticana«).

- 17.—20. Exercitier paa »Sølyst«, Horsens, for yngre og ældre Mænd.
- 25.—28. Triduum i Lourdes til Minde om Menneskeslægtens Forløsning.
27. Landsretssagfører Gunnar Garth-Grüner udnævnes til pavelig Kammerherre.

Maj:

5. Filmen »Le Monastère« forevises for svenske Katholiker paa Sturetheatret i Stockholm.
8. Sr. M. Constantine, Priorinde for St. Josefssøstrene i Aalborg, †.
12. Haugesund Kirkes Udsmykning fuldendt.
- 14.—18. Basilianermunken Dom Lorenzo Tardo deltager i nogle videnskabelige Møder i Kbhvn. vedr. byzantinsk Kirkemusik.
19. Dominikanerpater J. Nielen †. — Thomas More og Kardinal John Fisher helgenkaares.
21. Afleverer Jais Nielsen de sidste Billeder af sin Billedcyklus den h. Elisabeths Liv, malet paa St. Elisabeths Hospitals Hovedtrappe og i Hallen (Sundby). — Pater W. Meyerink Præst i 25 Aar. — Sigrid Undset gæster Danmark for at tilbringe en haardt tiltrængt Ferie her.
22. Pater Wilhelm Hubert Brouwers fra Slagelse †.
30. Kvindeligt Ungdomsstævne i Trørød (først ansat til den 26. Maj).

Juni

1. Pastor Niels Hansen udnævnes til Sognepræst for Rosenkranssognet. Indsættes den 20. Juni af Hs. Exc. Biskoppen. — L. Eskeland udnævnes til Ridder af I Kl. i Kgl. St. Olavs Orden.
9. (1. Pintsedag). Et katolsk Kapel i Frederikshavn indvies. — »Sveriges katolska Ungdomsförbund« afholder Stævne i Göteborg.
16. Christi Legems Procession i Pindstrup.
17. Nyt Sygehus paabegyndes i Hammerfest.
20. Freiburger Passionsspil opføres i Oslo. — Christi Legems Procession i Farum, Immaculatakirken og i Aarhus.
23. Offentlig Christi Legems Procession i Roskilde, i St. Annæ Kirke, Sundby, St. Andreas Kirke, Ordrup, St. Nicolai Kapel, Hvidovre, Dalum, Horsens med Procession til »Sølyst«.
28. Christi Legems Procession i Klosterhaven, Rygaard.
30. Valfart til Haraldsted.

Juli.

1. For 60 Aar siden aabnedes St. Josef Hospital i Griffenfeldtsgade.
3. Mère Maria Louise (St. Josefs Søster) †.

4. For 15. Aar siden fandt den første Valfart Sted til Haraldsted.
10. Pastor Johannes Maria Quaedvlieg S. M. M.s 25 Aars Præstjubilæum. — Pastor S. Jansen, Nakskov, 25 Aars Præstjubilæum.
12. Frk. Sigrid Øde (Norge) modtager Kongens Fortjen. Medaille i Guld.
21. Sommerstævne i Skanderborg.
24. Pater Bechoux Præst i 25 Aar.
28. Overværer 500 franske Spejdere Biskoppens Messe i Jesu Hjerte Kirke.
- 28.—29. Franciskanersøstrenes Basar i Thorshavn for forældreløse færøske Børn. — Valfart til Stiklestad og Landsmøde i Trondheim.
29. Indvies i Næstved en ny Fløj til St. Elisabeths-søstrenes Hospital, i hvilken der findes et Kapel.

August.

2. Pastor C. Riesterer, Præst i 50 Aar.
4. St. Vincents Søstrenes Basar i Helsingør til Fordel for Syge og Fattige. — Meddelelse af højere og lavere Vielser i St. Josefs Kirke i Griffenfeldtsgade. Se herom Ugebladet S. 818. — St. Josef Søstrene 70 Aar i Norge.
7. Hs. Exc. Biskop J. Brems 65 Aar.
- 12.—26. Afholder D. K. K. F. lukket Retræte med Højskole paa Trørødhus for unge Piger og derefter for ældre Damer.
15. Den engelske Pilegrimsfærd i Norge (hos Sigrid Undset), 17. Aug. i Sverige.
18. Ungdomsstævne paa Farum. — Pastor Oppermanns første hellige Messe i Aalborg.
25. Valfart til Vadstena.
28. 25-Aarsdagen for Pastor Jos. Koch's S. J. Ordination.

September.

1. Pastor Franz Stoez og Pastor Arian Vollaerts udnævnes til Kapellaner ved Rosenkranskirken.
- 2.—4. Holder Pater Köster S. J. Exercitier for Præster i Ordrup. — Biskop Mangers opfordrer til Bøn for Fredens Bevarelse. — Dronning Astrids Forældre takker det belgiske Folk for dets Kærlighed mod deres Datter.
3. Sørgegudstjeneste for Dronning Astrid af Belgien i St. Ansgars Kirke.
8. For 70 Aar siden blev St. Ansgars Kirke i Bredgade konsekreret.
13. Pastor Quaedvlieg forflyttes som Sognepræst fra Roskilde til Slagelse. — Pastor Hubert Hoppers fra Slagelse til Roskilde.

16. Sr. Julitte fejrer 50 Aars Jubilæum paa Rygaard.
22. Katholsk Rundskuedag.
29. St. Michaels Kirke i Kolding fejrer 50 Aars Jubilæum.
— St. Michaels Kirke i Hammerfest fejrer 50 Aars
Jubilæum. — P. A. Lutz fylder 60 Aar. — 125 del-
tager i Valfarten til Björkö.

Oktober:

1. Mgr. Olrik udn. »Kath. Ungdom« til Sognebl. i Horsens.
- 5.—6. Bazar i St. Annæ Sogn til Fordel for den nye Kirke.
6. Den nye katholske Kirkegaard i Holbæk indvies. —
Biskop Mangers Skrivelse til Minde om Børnekom-
munionens 25 Aars Jubilæum.
13. De kath. Pigespejderes Fødselsdagsfest i St. Knuds Skole.
- 15.—19. Lukket Klosterretræte for Damer i Assumptions-
klosteret paa Rygaard.
20. Fest i St. Knuds Skole til Fordel for Jesu Barndoms-
forening og Hedningemissionen.
22. Maleren Bert Huszar †.
27. St. Elisabethsøster Lazaras, Kastanievej, 50 Aars Jubi-
læum som Søster.
Forflytninger: Pastor Jaworski til Haderslev, Pastor
Hake til Svendborg, Pastor L. Wolff til Køge, Pastor
J. H. H. Cortenraad til Ringsted, Pastor Boerrigter
fra Ringsted til Immaculata-Kirken, Kbhvn. Pastor
N. R. M. Oppermann og Pastor H. Borghols udn. til
Kapellaner v. St. Ansgars Kirke.

November:

1. Den nye Kirke, »St. Ansgars Kirke«, i Kristianssand
indvies.
4. Den moderniserede katholske Skole i Fredericia bliver
færdig og forevises den stedlige Presse.
11. 3 Kandidater ikklædes i Dalum og 6 Novicer aflægger
Ordensløfterne.
14. Katholsk Ungdomsværn fejrer den 25. Fest for de
14-aarige.
17. St. Franciskus Hospital med Kirke og Præstebolig i
Hönefoss (Norge) indvies.
24. Ungdomsdag i Oslo med Levitmesse, Festandagt og
Festmøde.
25. Ursulinerinderne fejrer 400 Aars Jubilæum paa Fa-
rumgaard.

December:

6. 50 Aars Dagen for St. Michaels Kirkes Indvielse, Kolding.
10. St. Ansgars Forenings nye Lokaler indvies i Stockholm.
14. Den nye Kirke paa Rygaard indvies af Biskop J. Brems.
16. Hemmeligt Konsistorium i Rom, 20 nye Kardinaler
udnævnes. — Kardinal Lega †.
20. Pastor Bookenoegen udsender et 8-sidet Blad med delvis
færøsk Tekst. Skal udkomme 6 Gange om Aaret.

En stor Mand og en stor Kvinde.

(Sluttet.)

I 1883 gik Pater Damiens Bøn i Opfyldelse, og nogle Søstre med Moder Marianne Kopp i Spidsen flyttede til Molokai. De var ledsaget af en større Flok stærkt angrebne Spedalske. Klippeøen, som er af vulkansk Oprindelse, stemte i sin Nøgenhed og Ensomhed, som kun forstyrredes af Bølgenes Rasen mod de stejlt nedfaldende Lava- og Stenvægge, godt overens med de syges dystre, fortvivlede Sind. Under Besøget hos P. Damien saa Søstrene hans delvis færdige nye Kirke, som man med Opbud af alle Kræfter arbejdede paa selv, som Arkitekt og Murer. Men de iagttog ogsaa med Skræk den megen Tugtløshed, der prægede de spedalske, især dem, der ikke havde givet sig ind under Præstens Pleje; Missionærerne tog sig jo kun af dem, der frivilligt kom til dem; selv disse frivillige var ofte haardt Materiale at arbejde med.

Først gjaldt det at bekæmpe de indfødtes nedarvede Overtro. Fra Tid til anden kunde en Del af Patienterne samles paa afsides liggende Steder for at fejre de gamle hedenske Riter. Ogsaa paa Hospitalet selv »spøgede« det, og der skulde fin Følelse til for at forstaa Folk og behandle dem udfra deres Førudsætninger. »Dette Hus er fuld af Spøgelser,« sagde en døende spedalsk Pige til en Søster. »Har du set dem?« »Nej, men jeg hørte dem gaa rundt, spise og lave saadant Spektakel, at jeg ikke kunde sove hele Natten. Jeg var saa bange.« Hun lod sig ikke berolige, men sagde paany 2 Dage senere: »Det var frygteligt i Nat, saadan en mærkelig Larm, og de tunge Skridt gennem hele Huset. Jeg kunde ikke sove. Hele Natten var det saaledes.«

Stormene paa Molokai kunde rejse sig med frygtelig Vælde, vælte Huse og dræbe Mennesker. For en af disse Storme var Moder M. næsten faldet som Offer. Søstrene var sammen med nogle Mænd gaaet ud for at bringe Stormens Ofre den første Hjælp. Pludselig blev Moder M. grebet af en Hvirvelvind, løftet til Vejrs og haaret ned mod Stranden. Det var egentlig kun en Spedalsks Aandsnærværelse, der reddede hendes Liv. Han laa paa Jorden, skjult i en Fordybning, og da Moder M. førtes hen over ham, for han et Øjeblik op og trak hende ned til sig. Lige akkurat i Sikkerhed begyndte hun dog at kæmpe sig frem til den ene Hytte efter den anden for at se til sine Patienter.

Foruden Sygdom, Snavs og Opiumrygning var det især Ægteskabsproblemerne, der bragte ikke saa lidt Uro i denne lille Verden. Lægerne var i Grunden imod enhver Forbindelse mellem smittede, skønt det havde vist sig, at Børn

født af to spedalske Forældre ofte var rene og sunde. Men da det var udelukket at forbyde ethvert Ægteskab, søgte Moder Marianne at opnaa saa meget, at de forholdsvis let angrebne blande hendes kvindelige Patienter ikke knyttede Forbindelse med haardt angrebne Mænd. Denne hendes Omsorg havde hun dog nær betalt med sit Liv.

En ung, indfødt Pige, Camilla, som i Hudfarve og Legemsbygning mindede om en hvid, var sammen med Kammerater gaet ud for at bade paa et farligt Sted; kun ved en indfødt Skippers Mod blev hun reddet fra den visse Død. Skipperen, der aabenbart var blevet dybt indtaget i Pigen, kom nogle Dage efter til Moder Marianne og bad

Moder Marianne.

om Lov til at »adoptere« Pigen. Da Forstanderinden var lidt i Tvivl om denne Adoptions Karakter, afviste hun hans Tilbud, under Henvisning til Mandens langt fremskredne Spedalskhed. Han smilede, saa godt hans Ansigt tillod det, takkede høfligt og gik bort. De kommende Nætter blev der ofte set indfødte unge Mænd i Hospitalets Omgivelse. Europæerne vilde ikke have opdaget dem, men de indfødte havde skarpere Sanser, og en Nat vaagnede en syg Pige ved at høre en ung Mand snige sig ind ad Vinduet nær ved hendes Seng. Hun skreg, og Manden forsvandt, men Moder M. fandt det paakrævet at sørge for en særlig Nattevagt. En af de følgende Nætter forsvandt Camilla alligevel. Man søgte efter hende uden Resultat, til hun af sig selv kom tilbage sammen med nogle andre Piger, hvis Fraværelse man ikke havde lagt Mærke til før. Uden Udflugter tilstod de, at de havde været sammen med Mændene, og Moder M. meddelte derefter Camilla, at hun ikke længere kunde blive paa Hjemmet.

Kort Tid efter ankom en gammel kinesisk Kvinde med sin unge Datter Ah Kyan, begge spedalske, til Hospitalet. Datterens Sygdom var et meget let Tilfælde, og da hun var meget smuk og hjertensgod, hvad der især viste sig i hendes hjertelige Forhold til den gamle dødsdømte Moder, vandt hun alles Hjerter, men især en ung amerikansk Kinesers, der stod for en Butik i Nærheden af Hospitalet. De to blev et Par, ogsaa med Moder M.s Velsignelse, og Ægteskabet var lykkeligt. Ah Kyan kom fra Tid til anden paa Besøg hos Søstrene, og under et af dem fortalte hun en Nyhed, som hensatte den lille Koloni i ikke ringe Ophidselse. Hendes Mand havde i den senere Tid ofte Besøg af Camilla og dennes Mand Nakipi, og saa hemmelige Forhandlinger førtes der imellem dem, at hun havde følt sig fristet til at lytte. Da hørte hun, at Nakipi planlagte et Attentat paa Moder M. En af de første Nætter skulde han sammen med nogle andre snige sig hen til Hospitalets Port, banke paa, forlange Moder M. i Tale, myrde hende og slæbe hende væk. Søsteren, der havde faaet det at vide, forhørte sig hos andre indfødte Kvinder, som bekræftede Ah Kyan's Beretning. Disse sidste var ikke sene til at forberede et Forsvar; der levede i dem endnu den vilde Aand, som i gamle Dage fik dem til at kæmpe ved deres Mænds Side i Øernes blodige Krige. Snart saa man flere Patienter, deriblandt store, muskelstærke Kvinder, hente Knive og Økser frem og skærpe dem. Det kom rigtignok ikke til Kamp, da Kidnapperne ikke kunde undgaa at lægge Mærke til Forberedelserne, og Moder M. blev saaledes — hun vidste intet om Faren — frelst ved sine Patienters Kærlighed og Mod.

Under saadanne og lignende Vanskeligheder skred Værket frem under Moder M.s utrættelige Omsorg. Hun hjalp allevegne; havde hun tilbragt Timer med de syges umiddelbare Pleje, kunde man se hende arbejde i den stenede Jord sammen med nogle Piger, til Hænderne blødte, og sent ud paa Natten saas endnu Lys i hendes Værelse, thi imellem Kl. 10 og Kl. 1 plejede hun at besøge det skriftlige Arbejde og sine Breve. Det var hende, der bedst kunde styre de indfødte, hende der med største Ro og Dygtighed sørgede for et taaleligt Forhold overfor de ofte vilkaarlige Embedsmænd i det lille Kongerige. Især forbedredes Forholdene, efter at de Forenede Stater havde overtaget Øerne og havde øget Hjælpemidlerne og hidført en strammere Orden. Til højt op i Aarene var det Moder M. forundt at se sit Værk vokse og udvikle sig. Hun døde fredelig d. 9. Aug. 1918, 83 Aar gammel, dybt begrædt af de indfødte og Søstrene, og højt agtet af alle, der lærte hende at kende. Blandt dem fortjener især den amerikanske Forfatter Ro-

bert Louis Stevenson at fremhæves, der i 1889 besøgte Molokai paa et Tidspunkt, hvor han selv var meget nedbrudt af Sygdom. Han fandt sin Glæde i at lære de henrykte spedalske Børn at spille Croquet. Han talte længe og indgaaende med Moder M. og siger derom: »Jeg hørte Ting, som bevægede mig til Taarer, som jeg sommetider om Natten maa tænke paa, og som jeg dog vil spare Læseren for at høre; man viste mig de lidende, der var hjemme; én husker jeg, laa der med Taarer i Øjnene af Smerte. Gud være lovet, er Smerten ikke Reglen i denne nedbrydende Sygdom, og Helhedsindtrykket af Hjemmet var Munterhed, Renlighed og Hygge. Sovesalene var luftige, Sengene fikst redte; ved Hovedgærdet af hver Seng var der et Arrangement af Julekort, Billeder og Fotografier, nogle indrammet af Muslingeskaller, og alt ordnet med Smag og Omhu.« Vi slutter med det lille Digt, som Stevenson viede til Moder Mariannes Minde:

*Ved den uendelige Smertes Syn,
Det brudte Lem, et hærget Ansigts Bryn,
Som led uskyldigt og ad Kvalen lo:
En Daare næsten svigtede sin Tro.*

*Han ser og gyser; ser dog end en Gang;
Ser Skønheds Væld, som frem af Pinen sprang,
Hvor Søstrene paa Smertens Kyster bor;
Og selv en Daare bliver laus og tror.*

Præsten Johannes' Fristelse.

A. Reimann, der nu har udgivet et lille Bind af sine aforismeagtige Skitser og Skildringer (*Mitten aus dem Leben. Prag, A. O. Czerny 1935. 99 S. RM. 1,50*) er ikke ukendt for vore Læsere. Vor Indholdsfortegnelse henfører flere smaa Fortællinger til hans Pen, der med korte kraftige Streger opridser Billeder af Menneskelivet, som Sjælesørgeren især ser dem. Der er mangt og meget, som minder om Pierre L'Ermite. Nedenfor en Skildring, som skitserer et Præstehjerte.

Maaske var det Overanstrengelse. Denne Søndag Formiddag var virkelig ogsaa den ene efter den anden kommet. Alle vilde de tale med ham. Oplysninger og Hjælp vilde de have. Han følte det, som havde de alle taget noget af hans Livskraft med sig. Derfor var han træt.

Maaske var det ogsaa den stærke Hede. Prædikenen var faldet ham meget svær i Dag. Tankerne havde vanskeligt ved at kæde sig sammen.

Efter Middagen havde han heller ikke kunnet hvile. En ung Kvinde var igen kommet med sit Ægteskab, som ikke

lod sig ordne. Saa endnu en Student med sine Tvivl. Saa en ung Pige, som han skulde give en Formaning.

Først efter Eftermiddagsandagten havde han et Par Timer fri. Nu kunde han gaa sin Tur i Slotsskoven.

Her var det, Fristelsen nærmede sig ham og spurgte: »Hvad har Du egentlig ud af Dit Liv? — Altid kun for de andre, er Du til! Ja, for de andre! De deler formelig Dine Tanker, Dit Hjerte, Dine Nerver imellem sig! Enhver tager et Stykke — sit Stykke. Enhver søger Trøst og Hjælp hos Dig. Det er der i Vejen med mig, siger den ene, og det er der i Vejen med mig, siger den anden. Hvornaar er der en, der spørger, hvad der fejler Dig? Hvornaar er der nogen, der bringer Dig Trøst?«

Forladtheden var det, som kom over ham som Fristelse.

»Du staar dog alene. Og selv om Du har hjulpet Tusinder lader de dog Dig ene. Der gaar de leende og syngende — Fader og Moder og Børnene, og de unge Piger med deres Kærester, og Børnene med hinanden — — alle gaar de med hinanden — — kun Du gaar alene! Hvor længe endnu vil Du holde dette ud? Ja, de hilser Dig. Det er rigtigt. Du er afholdt. Det er ogsaa rigtigt. Men hvad er Ærefrygt, og hvad er Yndest. — — Elsker nogen Dig? Som de elsker hinanden? Nej, ingen elsker Dig. Du er alene!«

I Slotsskoven er der et ældgammelt Oliebjerger. Der knæler Frelseren, og Apostlene sover.

Johannes bliver staaende. Apostlene sover, og Frelseren er alene. Han lider for de andre, og de andre lader ham være alene — — Menneskene gik forbi og hilste Billedet. Hvad var deres Hilsen? Forstod de Billedet? Forstod de Herrens Ensomhed? Aah, ingen gik vel forbi, der forstod dette Billede saa godt som han.

En Stemme ved hans Side begyndte at tale: »Du kan ikke være over Mesteren, Johannes. Du er ikke mere end han — Du er ikke uden Trøst, han trøster Dig — — Du bukkes ikke under, han gør Dig stærk.«

Det var som Englens Stemme, der engang trøstede Herren. Og overfor denne Stemmes Ord smeltede Præsten Johannes' Fristelse bort som Is for Solens Straaler.

Kapitalisme og Konfession.

Tidens Tendens er, at skille det religiøse og det praktiske Liv ud fra hinanden. Naar man Søndag Formiddag kommer hjem fra Kirke hænges Religionen pænt op i Papirspose paa en Knage og tages ikke frem igen før næste Lørdag Aften for at blive støvet af og luftet til Brug Søndag Morgen. Men det gaar med Religionen som med Klæ-

der, man ikke gaar med til daglig, de kommer ikke til at sidde rigtig paa Kroppen, Person og Klæder bliver to og ikke en, som det skal være.

I sin Bog [*Catholicism, Protestantism and Capitalism*. (London. Sheed & Ward. 1935.)] gør *Amintore Fanfani* sig det til Opgave at vise den nære Forbindelse mellem den religiøse Indstilling og et af de mest moderne Problemer, den saakaldte Kapitalisme.

Først præciserer han, hvad han forstaar under Kapitalisme i denne Forbindelse.

Kvintessensen af Kapitalismen er Adskillelsen mellem Kapital og Arbejde.

Det naturlige er, at Pengene er der, hvor Arbejdet er, og ikke, at den ene sidder paa Pengeposen, medens den anden slider sig Huden af Hænderne eller sprænger sin Hjerne for at fylde Posen.

Da dette nu ikke blot er en økonomisk Foreteelse, men ogsaa forudsætter en aandelig Indstilling af Samfundet, er det religiøst bestemt, det vil sige, afhængigt af Menneskers Forhold til Gud og hans Krav til dem.

Derfor er der ogsaa en Forskel mellem de forskellige Religioners Indflydelse i saa Henseende.

Det katholske Princip er, at da Gud er det fornuftmæssige Maal for det menneskelige Liv, er alle Handlinger fornuftige eller ufornuftige alt efter, hvorvidt de fører Mennesket til Gud. En anden Maalestok for et Menneskes Gerninger findes ikke.

Derfor er Rigdom i og for sig hverken god eller daarlig; men det afhænger af dens Anvendelse og derigennem dens Indflydelse paa Menneskets Forhold til Gud.

Erhverves den for sin egen Skyld, saa at den bliver til Selvmaal, er den af det onde; men anvendes den paa rette Maade, til Guds større Ære, er den god.

Ved at nægte de fortjenstfulde Gerningers Værdi og gøre Saligheden afhængig af Troen alene, som Luther gjorde, og endnu mere ved, som Calvin, at lære, at Menneskets evige Skæbne er forud bestemt, forrykkes dette Forhold til Gunst for den hensynsløse Ansamling af Kapital.

Forfatteren indrømmer, at hverken den ene eller den anden Religion alene er Skyld i Kapitalismens Udvikling, da Hangen dertil altid har bestaaet og mange Aarsager har været medvirkende; men samtidig hævder han, at den protestantiske religiøse Mentalitet ikke indeholder de Hemninger i saa Henseende, som den katholske.

Bogen er ganske theoretisk i sin Fremstilling og tager navnlig Luthers Lære om Troen alene som Betingelse for Saligheden saa bogstavelig, som den i det praktiske næppe opfattes af nogen from Protestant.

Naar man tager Hensyn hertil, er de forskellige Sammenligninger, som Bogen indeholder mellem religiøse Anskuelser og social Indstilling, overordentlig interessante.

J. H.-L.

Kardinal Hlonds Julebudskab.

Polens Primas, Kardinal August Hlond, har udstedt et Hyrdebrev, der behandler Spørgsmaalet om Kirkeformuens Forvaltning. I bemeldte Hyrdebrev erklærer Polens Primas, at han ikke vil gøre Brug af Loven vedrørende Indsamlinger til den katholske Kirke, og at han tager Afstand fra den fra før Krigen stammende Lovgivning vedrørende Tvangskirkeskat og Indsamlinger. En anden vigtig Forordning, som Kardinalen har udstedt, vedrører Indkaldelse af Menighedsraad i alle Ærkestiftet Gnesen og Posens Kirkesogne, som skal forvalte Sognenes Kirkeformuer. Fra Nytaar skal kanoniske Raad i alle Kirkesogne forvalte Kirkegodset. Valgbare til disse Raad er de mest fremragende Mænd i hvert enkelt Sogn, og de skal udnævnes af den ærkebiskoppelige Kurie, der samtidig overdrager dem vigtige Fuldmagter paa Formuerettens Omraade.

Polens Primas skriver endvidere: »Den hittidige Maade at inddrive Afgifter paa smerter mig. Jeg kan ikke forsone mig med ydre Tvang og er ilde berørt af Trusler og Indskriden fra Statsmagtens Side paa et Omraade, hvor den religiøse Samvittighed burde være afgørende. I Praksis er Kirkeskatterne en Anstødssten og skaber Uro og Kiv i Sognemenighederne. Jeg ophæver derfor alle Afgifter, der kan inddrives ved den borgerlige Rets Hjælp. Der vil for Fremtiden ikke mere være nogen Skattepligt, og enhver Forpligtelse efter Loven vil være strøget og enhver moralsk Tvang ophævet. Der finder for Fremtiden ingen Tvangsinddrivelse Sted mere.«

Kardinalen forklarer derefter, paa hvilke Maader de nødvendige Midler for Fremtiden skal skaffes tilveje.

»I mange Tilfælde kan hverken ordinære eller ekstraordinære Kirkeskatter, hverken Patronafgifter eller Indtægterne fra Resterne af tidligere Kirkebesiddelser dække Sognemenighedernes Behov. I disse Tilfælde indfører jeg en Sognekirkeafgift, som efter Menighedsraadenes Beslutning skal fremskaffes ved, at ethvert indtægtshavende Menighedsmedlem anmodes om at deltage i Betaling af, hvad der maatte mangle til Dækning af Sognekaldenes Udgifter. Disse Afgifter er forøvrigt ingen Nyskabelse, thi Kirkebidrag har i vort Stift en hundred Aar lang Praksis og

Tradition bag sig. Ny er kun dens frivillige Karakter. Det hele er en frivillig Sag. En Afgift, der har Karakter af en tvangsfri religiøs Akt, svarer bedst til Nutidens religiøse Opfattelse. Katholicismen er traadt ind i en ny Aandeliggørelses Epoke, den frigør sig for alt udvendigt og stryger alt forretningsagtigt af sig. Religiøse Handlinger bedømmer den efter deres Inderlighed, efter den Grad af Trosstyrke og aandelige Frihed, hvoraf de er født. Kirken er hørt op med at være et blot Begreb; den er bleven til dyb Virkelighed. Den vaager over det kristne Samfunds Følelse i Bevidsthed om sin apostoliske Pligt. Paa dette aandelige Grundlag knytter den Sognemenighederne til sig og giver Afkald paa alle retslige Tvangsforanstaltninger.«
Ved A. N.

Paa Lytterpost.

Mand. 18. Novbr. Kl. 16,15—16,25: Husmoderens 10 Minutter: Frk. Susanne Saabye: »Den bedste Rekreation«. Frk. Saabye fortalte med Liv og Humør om sin Sommerferie hos Søstrene i Sct. Ulrichsheim i den lille, gamle By Lam i Bayern og paa det kære Kloster Kronburg i Tirol, fortalte, saa man fik Lyst til selv at rejse derop og se de smukke Bjergegne og bo hos de altid milde, smilende og glade Søstre. Vi fik ogsaa at vide, at flere danske Damer har fundet Vej til Kronburg, og takket være Frk. Saabyes to — alt for korte — Foredrag i Aar om Kronburg, vil sikkert flere finde derop næste Aar.

Fredag 29. Novbr. Kl. 11,15—11,45: Skoleudsendelse: Rektor Hakon Fogh, Kolding: »Myg og Malaria. Myggene som Smittebærere«. I dette Foredrag forekom to Sætninger af Interesse her: »Jesuiten lærte Kinin at kende af Indianerne og bragte den til Europa.« og »Rom sank i Middelalderen ned til at blive en lille, ligegyldig By« — maaske nok lille; men ligegyldig? Kan man sige det om Kristenhedens Hovedstad i Middelalderen?

Samme Dag Kl. 14—14,30: Kvindernes halve Time: Forstanderinde S. Alvilda Ræder: Diakonisserne og deres Arbejde«. R. begyndte med at fortælle om en Præst i den danske Folkekirke, der havde spurgt en Diakonisse: »Er De Katholik?«

Samme Dag Kl. 14,30—15,45: Højtideligheden i Anledning af 800 Aars Dagen for Skovklosters Stiftelse, Transmission fra Herlufsholm Kirke. Forstanderen, Lehnsbaron Hans Rosenkrantz gav i sin Tale et kort Rids af Klosterets og Skolens Historie. ». . . Biskop Eskil

lyste Ban over alle, der maatte ødelægge eller skade Klosteret Klosteret dannede en Stat i Staten (skattefrit), og denne Tilstand varede i 400 Aar, til Klosteret ophævedes ved »Reformationen« Et Minde fra Kirkens ældste Tid er lykkeligvis bevaret: det skønne Krucifix Ved »Reformationens« Indførelse var Klosterets Dage dog lykkeligvis ikke talte; ved sær kongelig Naade fik Roskildebispen det i Lehn. 1554 betænktes Munkene, der fik Lov at blive boende til deres Død, endnu med Gaver Klosteret var jo skænket til en aandelig Orden; . . . men Middelalderens Klostre var ikke blot Centrer for det religiøse Liv, men ogsaa for Kultur og Civilisation. Ogsaa Klosteret har drevet Skole Herluf Trolle var besjælet af samme Aand som Peder Bodilsen Vel kan det ske, at der kan komme et nyt aandeligt Vejr som det, der ved »Reformationen« forandrede Klosterskolen; men det er min Overbevisning, at den Tro, der besjælede Peder Bodilsen, Munkene og Herluf Trolle, altid vil være den Grundvold, hvorpaa man bedst bygger Ungdommens Opdragelse.» — Senere talte Biskop Axel Rosendal, som ogsaa mindedes de gamle Munke, fra hvis Studerekamre Lyset strømmede ud over Landet. R. fandt vel Munkenes Undervisning, der først og fremmest bestod i Oplæring i den rette Tro, for ensidig, men frygtede dog, at man nu var ved at køre i den anden Grøft ved at sprede sig over for mange Fag. (Den Almueundervisning, de omvandrede Munke gav, indskrænkede sig ofte til Religionsundervisning; men paa de højere Skoler, Klosterskolerne, undervistes ogsaa i andre Discipliner, selvom man i Middelalderen aldrig glemte, at Religion er det vigtigste Fag.)

Ignatius.

Nye Bøger.

Hvor Mennesker er værre end rasende Dyr.

Naar man har læst den lille Bog »Red Gaols« (London, Burns Oates & Washbourne 1935 67 S. 2 s 6d), hvori Forfatterinden fortæller om sit 8 Aars Ophold i russiske Fængsler, ogsaa paa Solovki-Øerne, fordi hun ved sin Anerkendelse af Paven som Kirkens Overhoved havde gjort sig skyldig i en »kontrarevolutionær« Handling, er man rædselsslagen over, at Mennesker kan synke saa dybt som G. P. U.-Mændene og deres Haandlangere. Og naar man ved, at Repræsentanten for Folk, der systematisk svælger i saa megen Bestialitet og Uhumskhed, i grusomme Massenedslagtinger, som den lille Beretning, der har Ærkebiskop Goodiers Anbefaling, skildrer, sidder i Genève, i de europæiske Folks Fredsraad, er man maalløs over saa meget Hykleri paa den ene, og saa megen Mangel paa Karakter paa den

anden Side. Og saa at vide, at en Del af vor grønne Ungdom og vore dekadente Forfattere hylder Kommunismen som noget ideelt!

—z.

»Biblen paa de tusind Sprog.«

Med uhyre stor Flid og dyb Kærlighed til Guds Ord har C. Skovgaard-Petersen med denne Bog (Kbhvn. 1936. O. Lohse, 365 — XII S., ill. Kr. 8,00) fulden sit Livsværk om den Hellige Skrift. Naar Forf. betegner »Arbejdet paa at gøre Biblen til Folkebog ved at oversætte den paa de mange Folkesprog« som dette sidste Binds Hovedemne, tænker han dog dermed saa godt som udelukkende paa det protestantiske Arbejde i saa Henseende, især det britiske Bibelselskab, som sikkert er saare imponerende. Hvem der i Forvejen ikke ved bedre, kunde af denne Bog ikke faa Anelse om, at den katholske Bibel paa Modersmaalet begyndte at marchere længe før Luther, og at denne Marche ogsaa fortsattes efter Reformationen, skønt Misbrug med Biblen selvfølgelig maatte virke afkølede paa katholsk Side. Forf.s Ensidighed er godt i Pagt med de polemiske Gloser, der skæmmer hans Bog. Man kan ganske vist kun smile ad en Sætning som denne: »Ved Guds Ord paa Modersmaalet blev Øksen lagt ved Pavedømmets Rod. Kirkens Lære og udvortes Magtstilling kunde paa mangfoldige Punkter ikke staa Maal med Guds klare Ord,« idet man repeterer kort for sig, hvor mange forskellige Aabenbaringer Luther paa sit Livs diverse Stadier eller de talrige Reformatorer fik ud af de »klare Ord«. Men det pynter jo ikke paa Bogens videnskabelige Værdi, ligesaa lidt som den ensidige Fremstilling af Religionsforsølgelser i Kapitlet om Folkebiblerne i det 16. Aarh, En mere objektiv og velvillig Vurdering vilde ikke have forklejnet Protestanternes Fortjenester af Bibelens Oversættelser!

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Koncerten til Fordel for Søstrene i Allerslev.

Hofoperasanger Jørgen Bendix, der baade her og i Udlandet ofte har stillet sin Kunst til Raadighed ved Velgørenhedskoncerter i den katholske Kirkes Tjeneste, gav den 16. ds. en Koncert til Fordel for Søstrene i Allerslev i Hornung og Møllers Sal, og et talrigt Publikum med Hs. Excellence Biskoppen — der havde overtaget Protektoratet — fik en vidunderlig, skøn Aften. Straks ved Hofoperasangerens Tilsynkomst modtoges han med stærkt Bifald. Allerede ved første Sang, der viste, at hans Stemme havde stor klanglig Skønhed og Fylde, følte man store Forventninger til Aftens videre Forløb, og den, der elsker Sang, fik Gang paa Gang sine Forventninger indfrie.

Ved Flygelet ledsagede Pianistinden, Frk. Asta Lind; Kunstneren med stor Dygtighed.

Publikum, der Aftenen igennem havde lønnet Sangeren med Bifald, takkede til Slut med taktfaste Klapsalver. Et pænt Overskud paa Kr. 312 kunde gennem Hs. Excellence tilstilles Søstrene.

Kamillus.

Fra den vide Verden.

Guld til de Fattige, ikke til Krigen.

Det pavelige Organ »Osservatore Romano« dementerer Meddelelserne om, at de kirkelige Kostbarheder, som forskellige Biskopper har udleveret, skal anvendes til Krigshjælp. Bladet siger, at Gaverne er bestemt til at lette Kaarene for de Fattige, som vil lide under de iværksatte Sanktioner.

I Verdenspressen og gennem Radioen har det været meddelt, at Ærkebiskoppen af Milano har opfordret alle Kirker indenfor sit Dioces til at udlevere al »overflødig« Rigdom til de fascistiske Myndigheder. »Osservatore Romano« citerer fra »Italia« den autentiske ærkebiskoppelige Meddelelse. Heri staar, at »naar alle andre Hjælpekilder til at skaffe Brød, Mælk og Klæder til Børn og trængende Familier er udtømte, vil der ikke være anden Udvej at finde end at fjerne nogle faa Votivgaver, som omgiver hellige Billeder i Kirkerne.« I Beretningen fra Milano, siger »Osservatore Romano«, bevises, at det er Usandhed, naar der rejses Beskyldning om, at Kirkens Guld skal anvendes til at nære Krigen.

Nazismens Bedrifter.

Den katholske Presses Dage i Tyskland er talte, for saa vidt man overhovedet endnu kan tale om en katolsk Presse i Tyskland. Det ene Blad efter det andet maa stryge Sejlet under Trykket af den Amanske Presseforordning. »Deutsches Volksblatt« i Stuttgart, et Blad, der kan se tilbage paa en 87-aarig berømmelig katolsk Virksomhed, afgaar den 31. December ved Døden og følges af »Badischer Beobachter«, Badens Centrumspartis tidligere saa betydelige Organ, som blev startet 1863; af det tidligere førende Aachener-Dagblad »Echo der Gegenwart« og »Limburger Kurier«; endvidere af »Koblenzer Volkszeitung« og »Trierer Landeszeitung«. Begge sidstnævnte Blade bliver det nationalsocialistiske prøjsiske Statsforlag »Phönix«s Ejendom. Af Pressekoncernen sluges ligeledes den bekendte Saarbrücker Landeszeitung. — Professor, Dr. Baeumler udformede ved et Foredrag paa Berlins Universitet et nyt Begreb om Middelalderen. Det var ikke med Opdagelsen af Amerika eller med Reformationen, at Middelalderen var

ophørt, men først da Adolf Hitler overtog Magten. Først i Adolf Hitler vandt den germanske Aand Sejr og gjorde sig uafhængig af den romerske Aand, og hermed indledes den virkelig nye Tid. — — Ifølge en Bekendtgørelse fra den tyske Rigs- og præjs. Indenrigsminister er Tidsskriftet »Stimmen der Zeit«, som udsendes af Forlaget Herder & Co., Freiburg (Br.), paa Grund af en Forordning fra Rigspræsidiets til Beskyttelse af Folk og Stat, blevet forbudt indtil den 31. Marts 1936. — — Eduard Frank, katolsk Præst i Berg, født 1892, stod for Nævningeretten i Landau anklaget for Misbrug af Prædikestolen. Ifølge Anklagen har Pastor Frank i sin Prædiken Hvide Søndag i Aar udtalt sig om Statsanliggender, nemlig Ungdommens Opdragelse, særlig gennem Statsundommen, paa en for den offentlige Fred faretruende Maade. Dommen lød paa fire Maaneders Fængsel.

Fremgang i England i 1935.

I England og Wales er Verdenspræsternes Antal i Løbet af sidste Aar steget med 90, saa Antallet nu er 3389, og Ordenspræsternes Antal steget med 66 til 1730. Kirkernes Antal er steget med 30 til 1664 og Kapellernes med 19 til 675. 8 nye verdslige Skoler er blevet oprettet, saa Tallet nu ligger paa 532; Elevernes Antal er forøget med 381 til 58.510. Elementærskolerne er vokset med 41 til 1423, men Elevernes Antal er gaaet ned med 3275 Sjæle, saa det samlede Antal kun er 400.642. Efter en tilnærmelsesvis Beregning findes der 2.335.890 Katholikker i England og Wales, imod 2.321.117 ifjor.

Nedennævnte Tal gælder for 1934: 65.223 Barnedaab imod 63.205 i 1933. Brylluppernes Antal steg fra 24.762 til 26.486. Ved et mærkeligt Sammentræf er Konversionernes Antal nøjagtigt det samme som sidste Aar nemlig 12.206. Dog er de enkelte Tal for Diócéserne i de to Aar forskellige.

P. Coughlin.

Den verdenskendte Radioprædikant, Pater Charles E. Coughlin, den amerikanske Præsidents kraftige og frygtede Modstander, har for nogen Tid siden stiftet en »Nationalunion for social Retfærdighed« Denne Union kæmper dels imod den »sovjetrussiske Kommunisme« dels imod det »hedenske Plutokrati«. Unionen tæller i Dag allerede 9 Millioner Medlemmer. Det kendte Jesuittidsskrift »America« har taget Initiativet til at grundlægge et Akademi for 40 »Udødelige« katolske Forfattere i Lighed med det franske Akademi. Chefredaktøren, Pater Talbot, henvendte sig i et Opraab til de amerikanske Studenter og opfordrede dem til at medarbejde ved Valget af disse udødelige.

Kirkelig Kalender.

Dec.-Jan.

29. S. **Søndag i Oktaven.**
 30. M. 6. Dag i Oktaven.
 31. Ti. Silvester I.
 1. O. **Herrens Omskærelse.**
 2. T. Oktav af Stephan.
 3. F. Oktav af Johannes.
 4. L. Oktav af Uskyldige Børn.

Jan.

5. S. **Jesu Navns Fest.**
 6. M. **Herrens Aabenbarelse.**
 7. Ti. 2. Dag i Oktaven.
 8. O. 3. » » »
 9. T. 4. » » »
 10. F. 5. » » »
 11. L. 6. » » »

Dec.-Jan.

Ugens Messebønner.

29. S. **Søndag i Oktaven** (59—97); 2. Thomas af Canterbury (57—94), 3. Oktaven (42—79).
 30. M. 6. Dag i Oktaven (63—100).
 31. Ti. Silvester I (63—101).
 1. O. **Herrens Omskærelse** (64—101).
 2. T. Oktav af Stephan (69—103); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
 3. F. Oktaven af Johannes (69—103); 2. og 3. som Torsdag.
 4. L. Oktav af Uskyldige Børn (69—103); 2. og 3. som Torsdag.

Nytaarsaften.**Takkegudstjeneste** (ev. m. Prædiken). **Te Deum.**

St. Ansgars Kirke Kl. 18. Rosenkranskirken Kl. 20. St. Annæ Kirke Kl. 19. Jesu Hjerte Kirke Kl. 18. St. Josefs Kirke Kl. 19. Sakramentskirken Kl. 23³/₄. St. Andreas Kirke Kl. 18. Assumptionsklostret Kl. 23³/₄. Immaculatakirken Kl. 18.

(Nytaarsdag som ellers om **Søndagen**).**Sakramentskirken. Hellig Tre Kongers Dag.**

Allerede nu gøres Menigheden opmærksom paa, at, da der med Hs. Excellence Biskoppens Billigelse vil blive

Radioudsendelse herfra Kirken**Mandag Morgen d. 6. Januar Kl. 8—8³/₄**

saa vil paa den Dag, Hellig Tre Kongers Dag, Gudstjenesteforordningen blive anderledes end ellers, nemlig: Kl. 7¹/₂ stille Messe. Kl. 8—8³/₄ Andagt med Prædiken, der altsaa udsendes pr. Radio. Kl. 10 stille Messe. Kl. 8 Aften Festandagt.

NBI For at man i Radioen kan faa Indtryk af en fyldig Menighedsang, er det ønskeligt, at saa mange som muligt deltager i Gudstjenesten Kl. 8—8³/₄; men selvfølgelig opfylder man ikke sin Festdagspligt ved alene at overvære denne Andagt med Prædiken eller ved i Radioen at lytte dertil. Messen er og bliver Hovedsagen.

*Fr. Ronge, Sognepræst.***Skoleforeningen Sankt Ansgar's Fraternitet.**

Julefest for Medlemmer med Familie og Gæster **Søndag d. 29. Dec.** i Skolens Lokaler, Bredgade 67 A² Kl. 19. Hs. Excellence Biskoppen vil blive inviteret.

Festtegn for Voksne 1 Kr., for Børn 50 Øre. Medlemmer bedes venligst erindre Gaver til Tombolaen, som kan sendes til Skolebetjent Tvede, Bredg. 67² o. G.

Mød selv, og agiter for Tilslutning.

Styrelsen.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflævert til Postvæsenet Tirsdag d. 24. December.